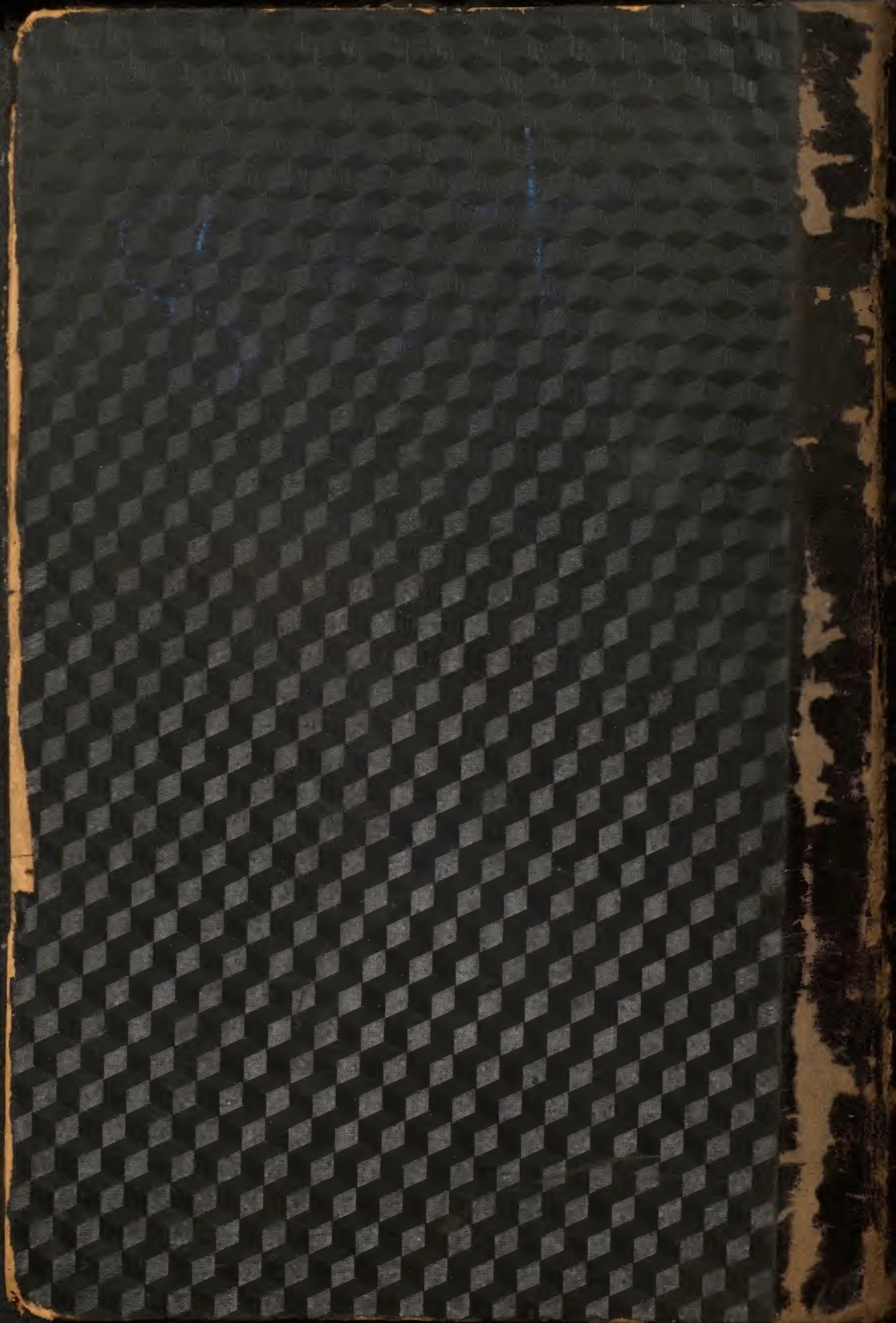
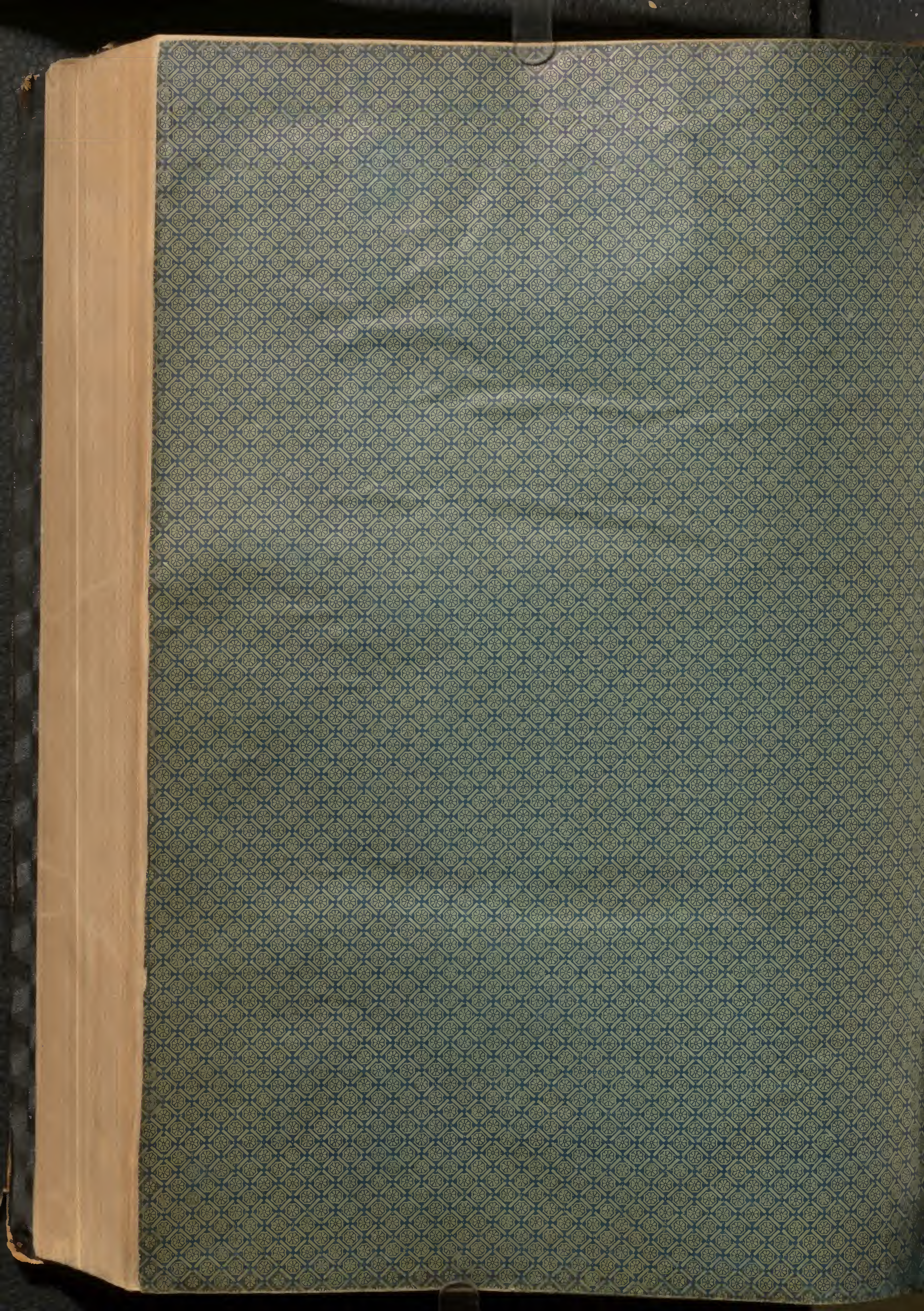

فهرست الجزء الاول من كتاب مرآت الكائنات

(قسم ثانی)

قسم ثالث

مرآة كائنات

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد بحد وانتها * وشكر لا يعد ولا يحصى * حضرت خدای بی همتا * جل شانه وتعالى * وعم احسانه وتوالى * جناب اعلاسنه كه نوع انسانی نطق وبیان وفضل وعرفانله ممتاز * وابراز راز حقیقت ومجاز ایچون آیت عنایت غایت (ولقد كرمنا بنی آدم) فحواسنجه جمله عالم بیننده اصناف الطاف ایله مخصوص وسرافراز ایلدی (نظم) حمدیكه همچو بحر كرم بیكران بود * حمدیكه شكر نعمت هردو جهان بود * حمدیكه در تضاعف ذرات كائنات * چندانكه مستزاد كنی به ازان بود * حمدی بدان مشابه كه ادراك كنه آن * برتر زپایهٔ خرد خرده دان بود * باد انثار باركه عز كبریا * كان مصعد محامد قدوسیان بود * لا احصی است تحفهٔ خاصان دران جناب * این كفت وكوچه لایق آن آستان بود (نثر) وصلات واصلات صلوات * وتسلیمات عظیمات متوالیات * سلطان سریر افلاك * مظهر خطاب لولاك * محرم خلوتكاه لی مع الله * حبیب الله * محمد رسول الله صلى الله علیه وسلم * بعد انفاس من سكت وتكلم حضرتلرینك روح پرفتوحلرینه كه دین مبینلری جمیع ادیان وملل ناسخ وعرش شرع متینلری ابد الدهر ثابت وراسخدر (نظم) محمد چو شاهست زعالم چو خیل * كه مقصود اوبود وباقی طفیل * همه عالم ازنور اوزاده شد * بدستش كلید هدا داده شد * زباغ رخش هست بستان كلی * دران باغ روح الامین بلبلی * زمین تافلك یك غبار رهش * مقام اوادنی تماشاكهش * بامر شفاعت بكرد اهتمام * علیه الصلاة علیه السلام (نثر) وآل خیرمآل * واصحاب شرف نوالرینه كه * هر بری داعی راه هدا * ساعی اعلان امر خدا رافع اعلام دین اسلام * دافع ظلام شك واوهام * اولمشدی (نظم) آل واصحاب بكوهر كانند * قصر دین راهمه اش اركانند * علم وعدل آوری وجود وعطاست * كه ازایشان بجهان مانده بجاست * همه مرضی همه راضی رفتند * وعده حق رامتقاضی رفتند * شده در رحمت حق ایشان كم * رضی الله تعالى عنهم (امابعد) نكته شناس واشرف ناس اولان ارباب الباب وعرفان * واصحاب عقل وفضل وبیان زمره لرینك ضمیر منیر آیینه نظیرلرینه مستور وخفی دكلدركه اشرف اعمال نافعه * والطف افعال جامعه بعد اداء امور الدین * تتبع اخبار انبیا ومرسلین * وتتبع اطوار سلاطین پیشین عدالت آیین اولوب * مرور سنین وشهور ایله صدور وظهور ایدن احوال عجیبة الآثاره اطلاع وآثار غریبة الاطواری استماع باعث تحصیل سرمایهٔ حكمت * ومورث تكمیل پیرایهٔ عبرت ایدوكی محقق ومصدقدر (لمحرره) اذا ما طالع التاریخ مرء * رأى الدنیا باصناف الانام * وحادثهم وكان له اطلاع * على تفصیل احوال الكرام * فصار بحیث

جرب كل شئ * بصيرا بالامور مع اهتمام * ويكفى ناظر التاريخ فخرا * مشاهدة النبيين العظام * بابصار خفى
معنوى * تكون بالفؤاد بلا كلام (نثر) خصوصا كه آيينهٔ روزكار صور تنماى حوادث ناهموار
اولديغى اوقات غم آثارده مطالعهٔ كتب سير پر عبر * موجب نشاط قلب حزين ومستوجب انبساط خاطر
غمكين اولمق مقرر ومحققدر (نظم) شوانيس كتابهاى نفيس * انه فى الزمان خير جليس (نثر) اكر زبان طوطى
بيان ارباب تواريخ بسته * واقلام عنبرين ارقام اصحاب قصص نابريده وشكسته * اولسه احوال امم سابقه
وافعال ملوك لاحقه مرور ايام وانقراض حفاظ ايله متروك ومذهول وبالكليه منسى ومجهول قالوردى
حقيقة علم تواريخ عالى شمار يخ دم عيسى آسا معجز نمادركه زنده كنندهٔ نام قدما اولمشدر (نظم) سخن
برصفحهٔ عالم نبودى * نشان از عالم وادم نبودى * بناء على ذلك راه انتباهه سالك اولان علماى كمل
(ماحفظ فر وما كتب قر) مضمونيله عمل ايتمكى اشل ايدينوب صحيفهٔ روزكارده يادكار قالمغه كتب
مفيده ورسائل پسنديده تأليف وتركيب وتصنيف وترتيب ايتمشلردر ثقاة نقاة رواة اقطار وامصار وكائنات
السنهٔ فصاح ايله نقل ايتدكارى اخبار صحاحى مؤرخان جهانكه جوهريان بازار عرفاندر بالتمام ضبط
ورسن حفظ حسن ايله ربط ايتدكلرنده دررغررا خبار وآثارى بى منع وكظم * رشتهٔ سطور طروسه نظم
ايدوب كلمات صحت سماتلرى لآلئ انتظام * وعبارات كثيرة البراعاتلرى جواهر احترام اولمغين كتب جليلة
الاعتبارلرى سبحه وار فى الليل والنهار دستاويز سلاطين عالى تبار اولمشدر (مدح ودعا بظل خدا)
مالك بر وبحر هفت اقليم * صاحب حسن خلق وجود عظيم * شاه جمجاه سلطنت بخشا * مانع ظلم ودافع
فحشا * صاحب بخت وتخت وتاج ونكين * ظل حق پادشاه روى زمين * آسمان خلافتك ماهى *
خان عثمان زمانه مه شاهى * نسل عثمانه پنج ده اولدى * چارده شبده همچو مه اولدى * جمع ايتمشدرر
كمالاتى * بولدى عرفانده اوزكه حالاتى * خلق عصرنده امن وراحتده * لطف حقله رخا ونعمتده *
عهد عدلنده كرك ايله جيران * اولديلر يار ومونس وجيران * ايتدى جمله ممالكن اصلاح * نظم حال ايله بولدى
خلق افلاح * التفاتيله هر كمال اهلى * اولدى مرعى وحسن حال اهلى * جمله اسلافنه ايدوب تقليد * نيجه
آثار خيرى ايتدى بديد * حاصل اوله ديو عبرله خبر * اولدى مقبولى هر قصصله سير * انبيا وملوك احوالى *
نظرندن هيچ اولمدى خالى * طبعى ميل ايلدى تواريخه * صانجه اعداسنى خدا سيخه * يا الهى شول
اولو ذاتك ايچون * جمله اسما ايله صفاتك ايچون * بيك بر آدكه اسم اعظم ايچون * روح پاك حبيب اكرم
ايچون * اول شه خوش ره جوان بختى * زينت افزاى تاج وهم تختى * صحت ايله جهانده وار ايله *
تخت عزتده برقرار ايله * واصل ايت عمر نوحه شاهمزى * فلك سعده مهر وماهمزى * جمله حاجاتى
ميسر قيل * شرق وغربى آكا مسخر قيل * ضبط عالم ايده سليمان وش * قيل جهانكيرآنى همچو كونش *
حكمى جارى اولوب جهان ايچره * اوله صاحب قران زمان ايچره * خلق عالم دمايه امرينه لا * اريمه جسمنه
الم اصلا * قلبى الطاف حقه مجمع اوله * تازه تازه سرور ايله طوله * ايله مقهور جمله اعداسن * مظهر لطفك ايت
احباسن * آرتوروب هر زمانده شوكتنى * مستدام ايله عمر ودولتنى * دائما فضلك ايله شاد ايله *
دمبدم واصل مراد ايله * داخل ايت باغ عدنه اسلافن * دائم ايت نسل پاك واخلافن * اكا توفيقكى
رفيق ايله * مرشد وهادئ طريق ايله * هر ايشنده صوابى الهام ايت * خيردارينى آكه انعام ايت *
عسكر ينى مظفر ايت دائم * دشمنينى محقر ايت دائم * علمن شرق وغربه قيل منصوب * جمله اعداسنى ايدوب
مغلوب * خضر والياسى آكا يولداش ايت * صيت عدلينى عالمه فاش ايت * مظهر ايت دائما حمايتكه *
روز محشرده ده عنايتكه * شاهد ربونده آنده دشاه ايت * جار ويار حبيب الله ايت * نور منبرلر اوزره
جالس اوله * دائما لطفكه موانس اوله * قوره تختن جنان فضالرينه * ايره حق حضرتى رضالرينه * غرق
انوار اوله تجلادن * هر مرادن بوله اومولادن * كيمكه دير بو دعا ايچون آمين * اوله عالمده هر بلادن امين

(سبب تأليف كتاب)

فن تواريخده محرر اولان كتبك مقبول ومعتبرلرى طويلة القصه قليلة الحصه اولوب مطالعه لرى مقتضئ
فتور وملال ومفضئ كسل وكلال اولمغين جد اسعد وامجد رمضان زاده امير محمد جناب جنتمكان مرحوم

سلطان سلیمان خان حضرتلری زماننده نکارندهٔ طغرای غرای سلطانی * وآرایندهٔ توقیع رفیع خاقانی ایکن دأب ارباب قلم موجزرقم اوزره بر تاریخ مختصر ولطیف تألیف ایتمشدی * لکن مناقب ومراتب انبیا ومرسلین واخبار وآثار حکام وسلاطین * واجمال احوال معارف طوایف هر ملت ودین * لاسیما کیفیت فطرت اصول اشیا * وبیان معظمات مخلوقات از عرش اعلا تا فرش ادنا * اعظم واهم قصص عائدة الحصص اولمغله جمله ناسه خصوصا ملوك وحکام عدالت استئناسه اطلاعنده خبرت استماعنده عبرت حاصل اولمق محقق اولوب هر اهل دل قتنده مجمل مخل ومطول ممل کبی مستقبح ومستهجن اولمغین بو فقیربی بضاعه وحقیر عدیم الاستطاعه تکثیر فوائد وتوفیر عوائد خصوصنده امر مستحسن کورمکین من حیث المجموع کمال تطویل واختصار بیننده اسلوب مرغوب اختیار ایدوب عجز وقصور وضعف وفتور اوزره اشبو جریدهٔ جدیدهٔ سدیده یی ومجموعهٔ مطبوعهٔ مفیده یی عون خالق الکون ایله تحریر وتسطیر ایلدی * بفضل الله الملك الاکبر جامع جمیع مهمات کتب تواریخ وسیر اولدیغی مقرر اولمغین اسم نیکو رسمی (مرآة الکائنات) دیو معین ومحرر اولدی امید احقر عبید بو درکه پسندیدهٔ دیدهٔ اهل نظر ومقبول قلوب اصحاب فضل وهنر اولمق میسر اوله بحق الحق وصفاته العلی (لمحرره) هر منصف اهل دل که صاحب نظر است * داند که متاع بنده درج درر است * عمان جهان را زلالیست ولی * اخراج لآلی شهانه هنر است (فهرست کتاب) ناظر جواهر اخبار وراقم نوادر آثار اولان بندهٔ افکندهٔ خاکسار وچاکر احقر اخلاص شعار بو مجله یی علهٔ قویة الادله یی معتبرات کتب مؤرخین ومفسرین اجله دن صرف دقت فکر وعقل ایله جمع ونقل ایدوب هشت بهشت عنبر سرشت کبی سکز قسمه تقسیم وحین حاجتده لازم اولان نسنه نك بولنمسی بی زحمت ومهل آسان وسهل اولمغیچون مزبور ومستور اولان اصول وفصول بیانن تقدیم ایلدی (قسم اول) بدء عالمدن دور آدم ظهورنه دك ایجاد وبنیاد اولنان معظمات امورلری مبین ومعلم اولوب التی بابه منقسمدر (احوال خلق اصول اشیا) (احوال عوالم علویه) (احوال ملائکهٔ کرام) (احوال کوه قاف وماوراء او وعدد عوالم مخلوقه) (احوال عوالم سفلیه) (احوال امم عالم قبل از خلق آدم علیه السلام) اشبو قسمده مذکور اولان فوائد عظیمة العواید جمیع کتب تواریخك هیچ برنده بو جمعیت وکلیت ایله یازلمیوب برکتابده اولان برنده دخی اولمیوب نیجه سی بلکه اکثری تواریخده اولمیوب بو عبد حقیر بر تقصیر بعد التتبع الکثیر کتب نصایح وحکایات وتفسیردن اخراج وبو کتاب صحت نصابه ادراج ایتدی طبع صاف موشکافلری انصاف ایله اتصاف بولان اعزه واشرافدن رجا اولنور که محض لطفلرندن سعیمز مشکور وپسندیده وحیز قبوله رسیده قیله لر (لمحرره) حسبی الله فی جمیع الحال * منه ارجو حصول کل سؤال (قسم ثانی) حضرت آدمدن حضرت فخر عالمه قدر کلان مشاهیر انبیای عظام علیهم الصلاة والسلام احواللرین بیان ایدوب اوتوز یدی باب بدیع اوزره توزیع وبعض ابوابی فصول نافعة المحصول ایله تفریع اولنمشدر (احوال حضرت آدم نبی علیه السلام) (احوال حضرت شیث نبی علیه السلام) (احوال حضرت ادریس نبی علیه السلام) (احوال حضرت نوح نبی علیه السلام) (احوال حضرت هود نبی علیه السلام) (احوال حضرت صالح نبی علیه السلام) (احوال حضرت ابراهیم نبی علیه السلام) (احوال حضرت لوط نبی علیه السلام) (احوال حضرت اسمعیل نبی علیه السلام) (احوال حضرت اسحاق نبی علیه السلام) (احوال حضرت یعقوب نبی علیه السلام) (احوال حضرت یوسف نبی علیه السلام) (احوال حضرت ایوب نبی علیه السلام) (احوال حضرت شعیب نبی علیه السلام) (احوال حضرت موسی نبی علیه السلام) (احوال حضرت هرون نبی علیه السلام) (احوال حضرت خضر نبی علیه السلام) (احوال حضرت یوشع نبی علیه السلام) (احوال حضرت حزقیل نبی علیه السلام) (احوال حضرت الیاس نبی علیه السلام) (احوال حضرت الیسع نبی علیه السلام) (احوال حضرت اشمویل نبی علیه السلام) (احوال حضرت داود نبی علیه السلام) (احوال حضرت سلیمان نبی علیه السلام) (احوال حضرت یونس نبی علیه السلام) (احوال حضرت شعیا نبی علیه السلام) (احوال حضرت ارمیا نبی علیه السلام) (احوال حضرت عزیر نبی علیه السلام) (احوال حضرت دانیال نبی علیه السلام) (احوال حضرت زکریا نبی علیه السلام) (احوال حضرت یحیی نبی علیه السلام) (احوال حضرت عیسی نبی علیه السلام) (احوال انبیاء مشتبهة النبوه که) اوتوز بر نفر کسنه اولوب

بونلری بروجه یقین نامعلوم اولمغین هر برینه بشقه باب یازلیوب جملهسی برباده لکن بشقه بشقه فصللر ایله
یازلدی (احوال جمیع انبیا و مرسلین) بروجه اشتراك اشبو بابده بللو بر پیغمبره مخصوص اولیوب جملهسنه
یا بعضلرینه عام و شامل اولان امور جمه و فوائد عظیمه و مهمه بیان اولنمشدرکه بو جمعیت وکلیت هیچ
برکتابده موجود دکلدر اصحاب تتبع و عرفانه عیان و نمایاندر (قسم ثالث) حضرت سید الانام علیه افضل
الصلاة والسلام و آل و اصحاب کرام احواللرینی اعلام ایدوب یکرمی اوچ بابه انقسام بولمشدر * اشبو ابواب
صحت نصاب منفعت انتسابده جمیع کتب سیر حضرت سید البشرده محرر اولان کلیات معظمات
احوال رسول و آل و اصحاب و مهمات و لطائف بیحد و حساب تضمین و درج و ترتیب و تهذیب و جامعیت
و نافعیتده کلی زحمت و دقت خرج اولنمشدر * مرجو در که جناب حضرت رب غفورده بو عبد پرقصورك سعی
موفوری مشکور اوله (محرره) دارم از لطف حق امید قبول * حسبی الله هو معطی المسئول (قسم رابع)
خلفاء حنفاء راشدین و حسن و حسین فخر اهل دین احواللری بیاننده اولوب التی بابه منقسم و بو وجهله
مرتسمدرکه (احوال حضرت ابوبکر الصدیق) (احوال حضرت عمر فاروق) (احوال حضرت عثمان
ذوالنورین) (احوال حضرت علی الولی) (احوال حضرت حسن) (احوال حضرت حسین رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین) (قسم خامس) بعد الخلفاء الراشدین ملوك و سلاطین مؤمنین احوالی بیاننده اولوب اون
طقوز بابه منقسمدر (احوال خلفاء عباسیه) (احوال ملوك بنی امیه) (احوال ملوك صفاریه) (احوال ملوك
سامانیه) (احوال ملوك فاطمیه) (احوال ملوك دیلمیه) (احوال ملوك غزنویه) (احوال ملوك سلجوقیه)
(احوال ملوك سلجوقیهٔ دیکر) (احوال ملوك سلجوقیهٔ ثالثه) (احوال ملوك خوارزمیه) (احوال ملوك
اتابکیه) (احوال ملوك اتابکیهٔ دیکر) (احوال ملوك ایوبیه) (احوال ملوك جنکیزیه که اوللری کفرهٔ بی دین
لکن آخرلری مؤمنین ایدیلر) (احوال ملوك ترکمانیه) (احوال ملوك خلفاء عباسیهٔ دیکر (احوال ملوك
جراکسه) ذکر اولنان ملوك جهان طبقاتنك بیاننده زمان ظهورلری ترتیبن رعایت بلدان ترتیبن رعایتدن
انسب و اصوب اولمغین اول وجه اوزره مسطور و مرتب اولدی (قسم سادس) ملوك پسندیده سلوك آل عثمان
خلدت خلافتهم الی انتهاء الزمان حضرتلرینك مناقب رفیعة المراتبلری بیاننده اولوب بر مقدمه و اون بابه
تقسیم و بو وجه ایله ترقیم اولنمشدر (احوال سلسلهٔ سنیهٔ عثمانیه) (احوال سلطان عثمان خان) (احوال سلطان
اورخان خان) (احوال سلطان مرادخان غازی) (احوال سلطان یلدرم بایزید خان) (احوال چلبی سلطان
محمدخان) (احوال سلطان مرادخان ثانی) (احوال سلطان محمدخان غازی) (احوال سلطان بایزید خان)
(احوال سلطان سلیم خان غازی) (احوال سلطان سلیمان خان غازی) مرحوم مرقوم‌دن برو صدور
ایدن فتوح و غزوات و سائر حوادث و واقعات قبیلهٔ نبیلهٔ عثمانیاندن انلرك اسلافی احوالی کبی
کما کان مجموع و مضبوط و رسن تألیف حسن ایله مربوط اولیوب محرر سطور اولان بندهٔ پرقصورك دخی
حداثت سن حسبیله مفصلا وقوف و شعوری اولمامغین تعرض و بیان دائرهٔ امکانه وصول بولمدی (والعذر لدی
الکرام مقبول (قسم سابع) دور آدم ایله فخر عالم صلی الله علیه و سلم ما بینلرنده کلان مشاهیر طبقات ملوك
و حکام و اصول طوائف و امم انام احواللرین اعلام ایدوب اون بش بابه انقسام بولمشدر (احوال ملوك
پیشدادیان) (احوال ملوك کیانیان) (احوال اشکانیان) (احوال ملوك سامانیان) (احوال ملوك قبطیان)
(احوال ملوك قحطانیان) (احوال خلفاء و حکام بنی اسرائیل) (احوال ملوك بنی اسرائیل) (احوال ملوك
یونان و بطالسه) (احوال ملوك رومیان بت پرستان) (احوال ملوك رومیان نصاری) (احوال ملوك
جرهمیه) (احوال ملوك غسانیه) (احوال ملوك لخمیه) (احوال ملوك کندیه) اشبو درت طائفه
و بو قاروده کی قحطانیان طوائف عرب‌دن ایدیلر (باب ثامن) در بیان باعث اختلاف السنه و لغات و مورث
افتراق جلائل باقطار کائنات و ذکر اسامی و احوال امم عالم از زمرهٔ بنی آدم * اشبو قسم ایکی باب و یکرمی
درت فصل اولوب ایچلرنده ذکر اولنان مهمات و فوائد کثیرة العوائددن اکثر کتب تواریخ بالکلیه خالیه و عریه
اولوب سائرلرنده دخی بو مرتبه شامل و جامع اولمق معدوم ایدوکی ارباب فهوم زمرهلرینه بعد التتبع معلوم
و محسوم اولور اشبو کتاب معتبر بفضل الله الملك الاکبر زبدهٔ جملهٔ کتب تواریخ و سیر اولمق میسر اولمغین انلرك

سرشرف افسرلرینه درة التاج اولوب زمرهٔ ناظرینه احوال اشراف اصناف عالمینه وقوف وشعور انتاج ایتمکده جای شبهه وشك دكلدر (نظم) * هاانا الان اشرع المقصود * مستعینا بربی المحمود سبحان الله ذی العظمة والكبریاء والعزة والقدرة والعطاء الذی اوجد بكلمة كن عامة الاشیاء علی ما اختار وشاء * والصلاة والسلام علی اول مخلوق بدأ فی الابتداء محمد سید الانبیاء وسید الاصفیاء وعلی آله واصحابه الاولیاء الاتقیاء صلاة وسلاما لیس لهما حد وانتهاء (امابعد) قسم اول كتاب اولان اشبو اوراق فوائد نصاب عوائد انتساب كیفیت خلق وفطرت اشیایی مبین ومعلم اولوب التی بابه منقسم وبو وجهله مرتسمدركه .

(باب اول دربیان ترتیب ظهور اشیا زبیدای عدم ناپیدا باامر حضرت خدا جل وعلا)

بدأ خلق عالم خصوصنده كتب اسلاف واخلافده اولان روایات كثیرة الاختلاف ظهور امور صحتده مستویة الاقدام اولمغله بلاو برنده رجحان تام اولمیوب جمله نك ذكرنی استیعاب مورث اطناب واجب الاجتناب اولمغین اشبو محرر حروف عفاعنه الملك الرؤف متأخرین مؤرخین كبار مختاراتندن درت روایات صحت شعار انتخاب واختیار ایدوب بعضیسنه مناسبتله كتب معتبره ومتفرقه دن نبجه لطیف واهم فائده لر ضم ایتدی (روایت اولی) بعض علماء حمیده آثار وفضلاء پسندیده شعار درّ منثور حكایاتی سلك الفاظ وعباراته نظم ایدوب صحایف پر لطائفه بویله رسم ورقم ایتمشلردركه (كان الله ولم یكن معه شئ) فحواسنجه ذات بیچون رب ودوددن غیری زمان وزمیندن ومكان ومكیندن برنسنه موجود دكل ایكن اول حضرت مبدع بدایع غریبة الآثار مخلوقات * وصانع صنایع عجیبة الاطوار مصنوعات عز اسمه وشانه وعم برّه واحسانه برونق كلام حكمت انجام (كنت كنزا مخفیا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف) علم ازلی ذاتیده اولان جمله مكوناتی وفور قدرت كامله وظهور مشیئت شامله ایله وراى تتق غیبدن سرای شهود دبی ربه كتوروب اعنی ایجاد ایتمك مراد ایتدكده جمیع اشیادن طقوز یوز بیك ییل مقدم فخر عالم صلی الله علیه وسلم نورنی یرادوب بعد زمان ذات واجب الوجودنه سجود امر ایتمكین امتثال فرمان ایدوب هر كونی بیك ییل حسابنجه تمام یوز ییل * سبحان العالم الذی لایجهل * سبحان الحلیم الذی لایعجل * سبحان الجواد الذی لایبخل * دیو متصل تسبیح حقه مشغول اولوب بعده اول نور كامل السروردن برجوهر ظهور ایدوب اریوب دریا اولوب بیك ییل متصل جوشان وخروشان اولدی بعده اول دریا اون قسم اولوب اولكیدن عرش ثانیدن لوح محفوظ ثالثدن قلم یرادیلوب امر خدا ایله لوح اوزره ابتدا (بسم الله الرحمن الرحیم) انی انا الله لا اله الا انا محمد رسولی من استسلم لقضائی وصبر علی بلائی وشكر علی نعمائی ورضی بحكمی كتبته صدیقا وبعثته یوم القیامة مع الصدیقین ومن لم یستسلم لقضائی ولم یصبر علی بلائی ولم یشكر نعمائی ولم یرض بحكمی فلیختر الها سوائی) دیو یازوب خیر وشری نفع وضرری وموت وحیاتی حركات وسكناتی والحاصل قیامته دك ظهور ایده جك جمیع اموری نوردن مركب ایله مسطور ومرتب ایتدی قسم رابعدن قمر خامسدن مهر انور سادسدن جنت سابعدن ایام ثامندن ملائكهٔ كرام تاسعدن كرسی عاشردن حضرت رسولك خالٔپاكی یاخود روح پرفتوح تابناكی یرادلوب كیمی عرش برینده الطاف حقله مشمول وتسبیح وتقدیس رب العزت ایله مشغول اولدی دیدی اشبو روایت حكمت آیت عبرت غایت معارج النبوه ده كتاب شرف المصطفادن نقل وحكایت اولنمشدر * فن سیرده درج الدرر آدلو كتاب معتبرده اون قسم اولان دریانك سادسندن كواكب سابعندن ملائكه ثامنندن نور مؤمنین یرادلدی دینوب برروایتده قسم اولدن عرش ثانیدن كرسی ثالثدن قلم رابعدن لوح خامسدن جنت سادسدن شمس سابعدن قمر ثامندن نجوم تاسعدن ملائكه عاشردن نور محمدی یرادلدی دیو بیان وعیان اولنمشدر والله اعلم بما اخفی واعلم (روایت ثانیه) ینه معارج النبوه ده كتاب وسیلة الصدیقیندن منقولدركه صحابی صاحب انتباه جابر بن عبدالله حضرت رسول شریف الخصال لطیف الفعاله اول مخلوق رب متعالندر دیو سؤال ایتدكده سنك پیغمبرك نوریدركه جمله اشیادن یرادلوب ظهور ایتمشدر الله تعالی انی ابتدا ایتدقده اون ایكی بیك ییل مقام قربده مقیم ایدوب بعده درت بولوب برندن عرش برندن كرسی برندن حملهٔ عرش وحملهٔ كرسی یرادوب * دردنجی قسمی دخی اون ایكی بیك ییل مقام محبتده طورغروب بعده ینه درت بولوب برندن

قلم برندن لوح برندن جنت یرادوب دردنجی بی دخی اون ایکی بیك ییل مقام خوفده طورغروب بعده ینه درت
بولوب برندن ملائکه برندن شمس برندن قمر یرادوب دردنجی بی دخی اون ایکی بیك ییل مقام رجاده طورغروب
بعده ینه درت بولوب برندن علم وحلم برندن عصمت وتوفیق یرادوب دردنجی بی دخی اون ایکی بیك ییل مقام
حیاده طورغروب بعده اکانظر ایتدکده عظمت ربعزیزدن اوتانوب عرقریز اولوب یوزیکرمی درت بیك
قطره طاملیوب هر برندن بر پیغمبرك روحی یرادلدی بعده اول ارواح انبیا تنفس ایدوب انلرك نفس
مقدسلرندن ارواح اولیا وشهدا واتقیا وسعدا یرادلدی بعده اول نور منظور ایچون اون ایکی حجاب
یرادلوب هر برنده بیك ییل طوروب بعده اجزاء مرضیهٔ ارضیه ایله ترکیب اولنوب بعد زمان آدم یرادلدقده
انك جبین مبیننده تابان ودرخشان اولوب تدریجله پدرمه آندن والده مه منتقل ومتحول اولدقده الله تعالی
بنی عالم وجوده وشهوده کتوروب سید المرسلین وخاتم النبیین ایلدی دیو بیوردیلر * منتقی نام کتابده بو قاروده کی
اولان قریرادیلان قسمده قرانله کواکب یرادلمشدر ودخی نور محمدی ایچون یرادیلان اون ایکی حجابك
اسملری کرامت وسعادت وهیبت ورحمت ورأفت وعلم وحلم ووقار وسکینت وصبر وصدق ویقین اولوب
هر برنده بیك ییل طوروب عبادت ایدوب بعده اول نور اشبو حجابلردن چیقوب طپراغه قارشدیریلوب شرق
وغرب اراسنده مهر لامع کبی نور ساطع اولوب بعده آدم یرادلدقده انك آلننه نقل اولندی دیو زیاده وافاده
اولنمشدر * لکن مواهب لدنیه آدلو کتاب صحت نصابده راوی ماهر حضرت جابر سؤالنه جواب رسول
مرغوب بو وجهله مکتوبدرکه یا جابر الله تعالی هر اشیادن اول سنك پیغمبرك نورینی یرادوب الی ماشاء الله
قدرت رحمان ایله دوران ومقامات قرب انسده سیران وجولان ایدوب اولزمانده لوح وقلم وجنت ونار وارض
وسما وجمیع مافیها بالکلیه معدوم ونا پیدا ایدی * پس اشیایی ایجاد مراد ایتدکده نور مذکوری درت بولوب
برندن قلم برندن لوح برندن عرش یرادوب * دردنجی بی دخی درت بولوب برندن حملهٔ عرش برندن کرسی برندن
جمله ملائکه یی یرادوب * دردنجی بی دخی بولوب برندن یرلر برندن جنت وجهنمی یرادوب * دردنجی بی دخی
درت بولوب برندن مؤمنلرك ابصاری نورین برندن قلبلری نورین که معرفة اللهدر برندن انسلری نورین که
توحید رب مجیددر خلق ایتمشدر دیو بیورمشلر والله اعلم (روایت ثالثه) ینه معارج النبوه ده تفسیر بحر
العلوم نسفیدن مفصلا منقول اولوب کمال اجمالی بودرکه نور محمدی جمله اشیادن اون کره یوز بیك والتیوز تمش
بیك ییل مقدم یرادلوب مقامات متنوعه ده نیجه بیك ییللر طوروب عبادات حضرت حقه مشتغل وانواع
تجلیات وترقیاته واصل اولدقده اول نور ظاهر باهردن یوز بیك عدد قطره نور متقاطر اولوب ایچلرندن بریسی
نظر حقله یوز یکرمی درت بیك قسم اولوب هر بری بر پیغمبر روحی اولدی بر قطره دخی نظر حقله اون قسم
اولوب طقوزندن جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل ورضوان وملائکهٔ عرش ودردائیل آدلو ملك
وحملهٔ عرش ورأس الهدی یرادلوب اوننجی قسمه دخی اثر نظر حق ملحق اولدقده بو دخی اون بولنوب طقوزندن
عرش وکرسی ولوح وقلم وجنت وقمر وشمس ونجوم وسکز نفر خلفاء رضوان اوتجیدن دخی طول وعرضی دردر
بیك ییلاق بر دانه جوهر یرادلوب نظر حقه مظهر اولدقده کمال هیبت ودهشتندن اریوب نصفی دریا ونصفی
آتش اولوب اجتماع ضدیندن آب جوش واضطراب ایدوب کوپوکندن مادهٔ ارض ودود دائم الصعودندن
مادهٔ سما وامواج شامخه سندن جبال راسخه یرادلوب جباله برق عزت اصابت ایتدکده معادن ظهور ایدوب
نارله حجر اصطکاکنده مادهٔ نار آشکار اولوب بعده وجه ارض بالطول والعرض بسط اولنوب برقات ایکن
طبقات اولوب هر برنده ساکن اولمغه نیجه طائفهٔ متخالفه یرادلدی بعده آتشك شعله سندن قوم جان یرادلوب
تصرف روی زمین انلره تعیین اولندی جنت یدنجی کوك اوزرنده جهنم یدنجی یر التنده قرار ایدوب انتظام
احوال دنیای پرنقش ایچون شمس وقمر ونجوم عالم ضیابخش اولوب مواد ظلمات ونور وشب وروز ظهور وبروز
ایتدی (روایت رابعه) الانس الجلیل فی تاریخ القدس والخلیل آدلو کتاب صحت نصابده مفصلا مسطور
اولاندرکه بو مجلده اندن منقول ومزبور اولوب سایر کتب صحیحهٔ متفرقه دن اقتضای کمال مناسبت ایله جا بجا
نیجه فواید لطیفه ومهمه ملحقه ومتضمنه قیلنوب فرع واصل ارازینی تمییز وفصل ایچون فواید ملحقه منقول
عنهلری اولان کتبك اسامیسیله یازیلوب ملحق به اولان کلمات اوائلنده مرخسله بعده کلمه لری یازلدی پس

بو روایت اوزره حق جل وعلا قبل خلق جمیع الاشیا ابتدا لوح محفوظ جامع الاسراری بعده قلم فایض الانواری یرادوب جسامتده أرض وسماء مقداری درهٔ بیضا یرادوب اکا خطاب ایتدکده هیبت نداء خطابدن اریبوب دریا اولوب تموج واضطراب ایتدکده امر خالق الاما کن ایله ساکن اولدی بعده عرشی یشل زمرددن کرسی یی آق وبراق بردانه اینجودن یرادوب ایکیسنیدخی بحر مذکورک اوزرینه قودی معارج النبوه ده اشبو دریانك اسمی صاد ایدی (ص والقرآن ذی الذکر) آیتنده صاددن مراد بودر دیمشلر دیو مذکوردر بعض معتبراتده عرش صافی نوردن یرادلمشدر دینوب لکن کتب حدیثده یکپاره قزل یاقوتندر دیو مذکوردر کتاب القانون قاضی ابو بکر بن العربیده حق تعالی ابتدا عرشی یرادوب صو اوزرینه قویوب صودخی ریح اوزرینه اولوب عرشی کرسیدن ایکی بیك ییل اول یرادوب صویك بخارندن کوك صکره لوح وقلم یرادلدی دیو ابن عباسدن روایت صحیحه واردر * اول مخلوقاتده علما اختلاف ایدوب کیمی عرش کیمی ماء کیمی غمام یعنی بولوت بولوندر دیوب لکن قول اصح اوزره عرش دیو مذکوردر (کتاب العظمه ده) ابن عباسدن مرویدرکه الله تعالی صو یراتمق دیلدکده نوردن بر یشل یاقوت یرادوب بدی قات کوکار یدی قات یرلر ایله جمله سنك ما بینلری قدر اولوب اکا ایتدکده دهشتندن اریبوب یوم قیامتده دلک لرزان وجوشان اولوب صکره ریح یرادوب صویی یل اوزرینه قویوب صکره عرشی یرادوب انی صو اوزرینه قودی مواهب لدنیه ده عرشدن اول صو یرادوب (ان الله لم یخلق شیأ مما خلق قبل الماء) حدیث صحیحدر دینوب تفسیر کورانیده (والله خلق کل دابة من ماء) آیتنده مرویدرکه حق تعالی ابتدا برجوهر یرادوب نظر هیبت خدا ایله اریبوب صو اولوب نار ونور وهوا وتراب جمله اول صودن یرادلمشدر دینوب * تفسیر کشافده دخی آیت مزبوره ده مرویدرکه ملائکه ریحدن جن ناردن آدم ترابدن یرادلوب ریح ونار وتراب دخی صودن یرادلمشدر دینوب تفسیر کبیرده حضرت رسول علیه السلام (کان الله ولا شیء معه ثم خلق اللوح واثبت فیه جمیع احوال الخلق الی تمام القیامة) بیورمشلردر دینوب ینه کشافده (وهو الذی خلق السموات والارض فی ستة ایام وکان عرشه علی الماء) آیتنده اشبو آیت عرش ایله ماء ارض وسمادن اول یرادلدقلرینه دلالت ایدوب ماء مزبور ریح اوستنده ایدی دیمشلر دیو مذکوردر والله اعلم بالصواب * بعده باد حرکت معتاد نیجه یوزبیك قناد ایله یرادلوب عرشی کوتورن دریانك اوزرینه قوندی * کتاب العظمه ده امام مجاهد بادلك ایکی قنادی وبر قویرغی واردر دیوب حضرت رسول علیه السلامدن عاد قومنه الله تعالی برخاتم حلقه سندن زیاده اچامشدی بیورمشلردر دیو مرویدر بعده غایتده جسیم درت ملك عظیم یرادلوب عرش جلیل انلرك اوموزلرینه تحمیل اولندی تفاسیرده (ویحمل عرش ربك فوقهم یومئذ ثمانیة) آیتی دلالتی اوزره یوم قیامتده سکز ملك کتورسه کرك دیو مذکور ومسطوردر بعده برعظیم اژدها یرادلوب عرشی احاطه ایتدی مزبور اژدرك وصفی اشاغه ده ذکر اولنسه کرکدر بعده باد امر رب العباد بحر سابق الذکری تحریك ایدوب کوپوکندن ایکی کونده یدی قات یر امواجندن طاغلر یرادلوب هر بریندن کوه قافه بر رطهار واصل ومتصل اولدی * نیجه کتب معتبره ده کوپوکندن ابتدا کعبهٔ معظمه نك یری یرادلوب صکره وجه أرض اول خاکك تابنا کدن مد وبسط اولنمشدر دیو محقق ومنقدر تفسیر لبابده ابن عباسدن مرویدرکه یریوزی کعبه یرینك التندن دحو اولنوب صو یوزینه بسط اولندی صکره یریوزی اهلی ایله کمی چلقانور کبی صو یوزنده چلقانمغین طاغلر یرادلدی تا که یر حرکتدن ساکن اوله بعده قاف طاغنك اردنده یدی عظیم دریا یرادلدیکه بری برلرینی قوشادوب جمله سی قافی احاطه ایتمشدر ایچلرنده اولان مخلوقاتك انواع واصنافی واحوال واوصافی کمال کثرت ونهایت غرابت سبیله حضرت حقدن غیرك معلومی دکلدر دیمشلر بعده دنیا یوزنده اولان دریالر ایچلرنده اولان حیوانات اوچنجی کونده یرادلدی کتاب فوایح مسکیه ده وحوش وطیور وحشرات ودواب بر وبحر وجمیع حیوانات عفونت ارضدن یرادلدی دیو مذکوردر بعده دردنجی کونده اول حیواناتك ارزاق وسائر احوالی تقدیر وقطمیر تقدیر اولندی بعده یر التنده قرارکاه اولمغله حرکت اوزره اولمغین امر خالق فلك وفلك ایله برملك یر التنه کیروب صاغ الی مشرقدن صول الی مغربدن چقاروب زمینی تکینی اوموزنده محکم طوتوب بعده حضرت رب العزة والجبروت یشل یاقوتدن برصخرهٔ عظمت بهره یرادوب مذکور ملك انك اوزرنده دائم قائم اولدی * کتاب

المستطرفده وهب بن منبه دن مرویدرکه اول ملکک آلتنده اولان حجر عالی کوهرک اورتاسنده یدی بیک
دلک اولوب هر برندن بر دریا چیقار و آقارکه بیو کلکنی همان حضرت الله عز علاه وجل عن الاشباه بیلور
بعده کیوثا یاخود لیوثان آدلو بر ثور عظیم الطور یرادوب حجر مزبورک ارقه سیله بوینوزلری اراسنه قوندی
بعض معتبراتده مذکوردر اوکوزک کوزی قولاغی اغزی بورنی بوینوزلری ایاقلری دوردر بیک یاقرق بیک عدد
اولوب هر ایکی ایاغی مابینی بشیوز ییللق یولدر دیو تبیین اولنمشدر (فتبارك الله احسن الخالقين) بعده حضرت
رب خالق یهموت آدلو بر بالق یرادوب مزبور اوکوزی اشبو بالغک اوزرینه قودی کتب معتبره ده مزبور بالغک
کمال عظمت وجسامتندن وکوزلرینک لمعان واضائتندن یوزینه باقلق محال اولوب باشی ایله قویروغی ایکی
جانبندن اوزانوب عرش آلتنده جمع اولمشدر دیو مذکوردر بعده مزبور بالق سابقا ذکر اولنان دریانک
اوزرینه بعده دریا دخی هوا اوزرینه بعده هوا دخی ظلمت اوزرینه قونوب امر پرورد کار حکمت کار محير
الافکار ایله جمله سی بو اسلوب اوزره قرار ایتدیلر ظلمتک اشاغه سی جمیع مخلوقاته نامعلوم ایدوکی مجزوم
ومحسومدر بعض تفاسیرده ثور ایله حوت اراسنده بر حجر ذکر اولنوب بر روایتده بحر مذکور آلتنده بر حجر آنک
آلتنده بر ملک انک آلتنده دخی بر حجر انک آلتنده ریحدر که قدرت حق ایله معلق طورر دینوب مستطرفده وهب
قولنجه بحر آلتنده اولان هوا بر دریا اوزرنده اولدخی ثری اوزرنده اولدخی ظلمت اوزرنده اولوب اشاغه سی
حقدن غیره معلوم دکلدر مشاهیر تفاسیرده (له ما في السموات وما في الارض وما بينهما وما تحت الثرى)
آیتنده ثری یاش طپراقدر (ما تحت) دن مراد اول طپراغک آلتنده نه وار ایسه دیمکدر * محمد بن کعب دیمشدر که
مرادی یدی قات یر آلتنده اولان نسنه در * امام سدی دیمشدر که ثری یدی قات یرلک آلتنده اولان صخره نک
ایچیدر دیو مذکوردر * تاریخ ابن شحنه ده بالق آلتنده دریا انک آلتنده جهنمدر دیوب ابن عباسدن مرویدر که
کتاب العظمه ده ارض صو اوزرنده صو یشل طاش بالق اوزرنده طاش بالق آرقه سنده در که بالغک ایکی طرفی
عرشده جمع اولنور بالق دخی بر ملک اوزرنده در که ایکی قدمی هوا اوزرنده در دیو بر حدیث شریف ذکر اولنوب
کعب الاحباردن دخی مرویدر که یدی قات یر صخره اوستنده صخره بر ملک آوجی ایچنده ملک بالق قناتی
اوستنده بالق صوده صو یل اوستنده یل ریح عقیم اوستنده در که ریحلک بوینوزلری عرشه معلقدر تفسیر
ثعلبیده مذکوردر که یر آلتنده بالق انک آلتنده دریا انک آلتنده صخره انک آلتنده ثور انک آلتنده ثری انک
ماوراسی معلوم ماسوی دکلدر ثور مزبور آغزین آچوب طورر قیامتده جمله دریالر قاریشوب بر دکز اولوب
بونک اغزینه دکیلوب جمله سی قرنی ایچنده قوریوب محو اولور تفسیر مزبورده سدیدن بعض معتبراتده نیجه
صحابه دن مرویدر که أرض حوت اوستنده حوت دریاده دریا عربجه صفاة یعنی مهره لنمش کاغد کبی دوزیالن
قیا اوستنده اولوب صفاة دخی ملک ارقه سنده ملک صخره اوستنده صخره ریح اوستنده در قرآن عظیمده
(فتكن في صخرة دن) مراد بو صخره در حوت یرادلدقده حرکت ایتمکین حق تعالی طاغلر یراتدی تا که یر یوزینه
لنکر اوله تفسیر مکیده ابو هریره دن مرویدر که أرض حوت اوستنده حوت دریا اوستنده دریا صخره
اوستنده صخره نک درت کوشه سی اولوب هر کوشه اوزرنده بر ملک ایاغ اوزره طوروب دریا ایچنده طورر لر
کتاب کنز الاسرارده مذکوردر که حضرت عیسی علیه السلام ما تحت ارضدن سؤال اولندقده یدی طبقه یه
وارنجه بر أرض وبر دریا اولوب أرض سابعه آلتنده بر عظیم مجوف صخره واردر که بر ملک بر اوموزی
اوستنده در ملک آلتنده ثور انک آلتنده حوت انک آلتنده دریا انک آلتنده ریح انک آلتنده هوا وظلمت انک التی هیچ
بر مخلوقک معلومی دکلدر دیو بیورمشلر بعض معتبراتده کعبدن مرویدر که أرض سابعه صخره اوستنده صخره
ملک اوستنده ملک بالق اوستنده در که بالغک ایکی طرفی عرشه معلقدر بالق آلتنده هوا ایله ظلمت اولوب علم
مخلوقات بونده منقطع اولدی کتاب العظمه ده حضرت ابن عمردن مرویدر که اشبو دنیا دریاسنک آلتنده آتشدن
بر دریا انک آلتنده صودن بر دریا اولوب بو اسلوب ایله صودن یدی دریا آتشدن دخی یدی دریا واردر کتاب بهجة
النفوسده ابن عباسدن مرویدر که أرض یرادلدقده روحانیوندن ازرمائل آدلو بر ملکک ایکی یاغرنی
اورتاسنده قونوب مزبور ملک ارض سابعه آلتنده اولوب طولی بشیوز ییللق یولدر ملک دخی طولی وقولاقلریله
بوینوزلری اراسی بشیوز ییللق یول بر عظیم اوکوز اوزرنده اوکوز دخی طولی بشیوز ییللق بر یشل یاقوتدن

طاش اوزرینه قوندیکه کوه قافك شعبه‌لرندندر یا قوتی بالق بالغی دریا دریانی ریح ریحی ظلمت ظلمتی هوا هوانی ثری اوستنه قویوب ماورای ثری معلوم ماسوی دکلدر بعض کتبده ینه ابن عباسدن مرویدرکه طبقات ارضك هر بری آلتنده بر دریا اولوب یدنجی یر آلتنده جنتدن چقمش بر یشل یاقوت اولوب انك آلتنده بر ملك انك آلتنده جنتدن چقمش بر اوکوز انك آلتنده بحر المسجور اولان بحر سابع بالقلرینك بریسی اولوب دریادخی بر طبق ایچنده اولوب جهنمك اوستنده طورر اکر اول بحر عظیم اولمسه جهنم جمله کندو اوستنده اولان اشیایی یقاردی کتب متفرقه‌ده ماتحت ارض خصوصنده برقاچ روایت دخی حکایت اولنوب لکن خبط وخللدن خالی اولمامغین ذکر اولنمدی والله تعالی اعلم بما اظهر وابهم بعده حق تعالی عقلی یرادوب کل دیو چاغردقده کاوب دون دیدکده دونوب (وعزتی وجلالی ما خلقت خلقا احب الی منك بك آخذ وبك اعطی وعلیك اثیب) دیو خطاب رب الارباب ارشدی کنز الاسرارده عقل نور مکنوندن یرادلمشدر دیوب حضرت علیدن مرویدرکه بعض معتبراتده مذکوردرکه (اوّل ما خلق الله تعالی نوری اوّل ما خلق الله تعالی روحی اوّل ما خلق الله تعالی القلم اوّل ما خلق الله العقل) حدیثلرینك توفیق وتطبیقی خصوصنده بعض علماء مخلوقیتده اوّل حقیقی نور فخر عالم صلی الله علیه وسلم اولوب اوّلیت روح وعقل وقلمه نسبیه واضافیه‌در یعنی اوّل مخلوقات ارواح جنسندن عقل کل اجسام جنسندن قلم حکمت سبلمدر دیوب لکن نیجه ارباب الباب وعرفان تحقیق وبیان ایدوب اوّل مخلوق ربّ حیّ اولان شیٔ کندو ذات ونهادنی ومبدأ ومعادنی بلکه سائر اشیایی دخی ادراك ایتدیکیچون عقل دینوب مرآت تجلیات جناب صمدی اولدیغیچون نور محمدی دینوب لوح محفوظده وغیریده نقوش اسرار وعلوم انکله مرقوم ومرسوم اولمغین قلم دینوب اختلاف العبارات لاختلاف الاعتبارات وکثرة الاسماء دلیل شرف المسمی دیمشلر (نظم) عباراتنا شتی وحسنك واحد * وکل الی ذاك الجمال یشیر * اشبو عقل افراد انساندن هر کسك بدننده اولان عقلك غیریدر تکمیل اشاغیده باب ملائکه‌ده حضرت عزرائیل احوالنده بیان اولنور عقلك اوّل مخلوقات اولمسنه متعلق اولان جمیع احادیث موضوعدر هیچ بریسی صحیح دکلدر دیو کبار محدثین متأخریندن شیخ سخاوی مقاصد حسنه آدلو کتاب لطیفنده تصریح وتصحیح ایتمشدر بعده حضرت رب معبود مقدّما ذکر اولنان دریا بخارن هوایه صعود ایتدیروب بشنجی والتنجی کونده آسمان عالی شانی یراتدی بعده ارض وسما خوف خدا جل وعلا ایله یاریلوب بر رقات ایکن یدیشر طبقات اولدی تفسیر لبابده ابن عباسدن مرویدرکه ارض وسما مقدّما شیٔ واحد اولوب بری برلرینه ملتزق وملاصق ایدی الله تعالی ما بینلرین آیروب یرلو یرنده قالوب کولکه قروبه چکلدی کعب دیمشدرکه الله تعالی بر ریح یرادوب ارض وسما آرالرنده اولان وصل انکله قطع وفصل اولندی مجاهد وسدی دیمشلردرکه سموات بوقروده ارضین اشاغه‌ده مستقلا همان بر طبقه طورر کن الله تعالی هر برینی یدیشر قات ایتدی مشاهیر تفسیرده حسن بصریدن مرویدرکه الله تعالی یریوزینی بیت المقدس موضعنده فهرمشالنده یعنی آوج طولوسی اولان طاش شکلنده یرادوب انك اوستنه متصل اولان دخاندن هفت آسمانی یرادوب صکره مکاننده ثابت ومستقر اولان فهردن روی زمینی مبسوط وممدود ومربوط ومشدود ایتدی ارض وسما حقنده (کانتا رتقا ففتقناهما) آیتندن ودخی (والارض بعد ذلك دحیها) آیتندن مراد بودر دیمشلرینه تفاسیرده (قل ائنکم لتکفرون بالذی خلق الارض فی یومین) آیتنك معناسنده مرویدرکه عرش اعلی قبل از خلق ارض وسما هوا اوزرنده ایدی صکره اول صودن امر حقله دخان چیقوب صونی منجمد ومنعقد ایدوب بر یوزی پیدا اوهویدا اولدی صکره یریوزینی فتق ایدوب یدی قات اولدی صکره اول دود قوی الصعود مرتفع اولوب آسمان یرادلوب عیان اولدی بعض معتبراتده نیچه صحابه‌دن مرویدرکه عرش صو اوستنده ایکن حق تعالی مخلوقاتنی یراتمق دیلدکده صودن دخان چقاروب یوقاروچکاوب کولکه یرادلوب عالی وسامی اولدیغیچون سما دیو آدقوندی صکره صویی طوکدیروب یریوزی پیدا اولدی کنز الاسرارده ابن عباس قولنجه سموات وارضین بری برلری اوستنده یرادلوب صکره بریل یرادلوب هر ایکی طبقه آراسنی اول یاروب آیردی دیو مذکوردر * معلوم اوله‌که (هو الذی خلق لکم ما فی الارض جمیعا ثم استوی الی السماء) آیتی ارض سمادن اوّل یرادلدیغنه (ءانتم اشد خلقا ام السماء بناها رفع سمکها فسواها واغطش لیلها

واخرج ضحیها والارض بعد ذلك دحیها) آیتی امر برعکس اولمغه دلالت ایتمکین اشبو مقوله آیتلری توفیق خصوصنده علماء اسلاف کلی اختلاف ایدوب بعضلر (ثم استوی الی السماء) آیتلرنده اولان ثم کلمه سندن مراد نادن اعلایه ترقی طریقیله تراخیء رتبیدر تراخیء زمانی دکلدر دیو سما ارضدن مقدم یرادلمق احتمالنی ترجیح ایدوب بعضلر دخی مراد تراخیء زمانیدر (والارض بعد ذلك دحیها) آیتنده بعد کلمه سندن مراد بعدیت رتبیه اولوب زمانیه اولمامق اظهردر زیرا اول آیت کمال قدرت خدایی بیان ایچون سوق اولنمشدر اومعنی ایسه خلق سموات ذکرینك تقدیمن اقتضا ایدر دیوب ارض سمادن اول یرادلمق احتمالن ترجیح ایدوب بعضلر دخی جرم ارض اصول مافی الارضله مغایر اولوب صکره سما یرادلوب صکره وجه ارضه بالطول والعرض بسط اولندی زیرا ابن عباس خلق الله الارض باقواتها من غیران یدحوها قبل السماء ثم خلق السماء فسواهن سبع سموات ثم دحی الارض بعد ذلك دیمشدر دیوب لکن علامهٔ تفتازانی کشاف حاشیه سنده والاوجه ان یؤول قوله تعالی (والارض بعد ذلك دحیها) دیمکین وکتاب العظمه ده مجاهد دن الله تعالی ارضی سمادن اول یراتدقده یردن دخان چیقوب کوك اولدی دیمکین خصوصا احادیث صحیحه موجبنجه جمیع مفسرین أرض یوم احد واثنین ده مافی الارض ثلاثا واربعاده سماء ومافیها خمیس وجمعه ده یرادلدی دیمکین قول ثانی رجحانی ظاهر وباهردر بعده نور عرشدن شمس نور جنابدن قمر یرادلوب هر برینه بر ربملك مؤکل اولدی بعده هشت بهشت عنبر سرشت یرادلدی جنتك اوصافی اشاغه ده ذکر اولنور

(باب ثانی درذکر معظمات امور علویه)

عرش اعلا ایله سماء دنیا ارالرنده اولان اشباح وذوالارواح اصنافنه علم شامل واطلاع کامل حضرت علام الغیوبه مخصوص ایدوکی آیت عبرت غایت (ومایعلم جنود ربك الاهو) ایله مصرح ومنصوص درلکن مالایدرك كله لایترك كله مثلی مضمونجه اشبو کتاب صحت نصاب معتبرکه عون خالق الکون ایله زبدهٔ جمله کتب تواریخ وسیر اولمق مقرر درکار آثار قدرت خدا وجلائل دلائل وحدانیت مولی جل وعلا بیانی ایله مزین ومحلی ومشرف ومعلی اولمغیچون عالم علوینك اصول وفروعندن معظمات مهمات ذکرینه شروع اولندی وبالله التوفیق وهو الهادی الی سواء الطریق (احوال عرش واصناف ملائکه او) عرش عالی جنت حوالینك بعض احوالی یوقاروده مناسبتله ذکر اولنمشدر حالا معلوم اوله که تاریخ عینیده عرش انور یکپاره یاقوت احمردن یرادلوب انك التنده بردریا واردرکه ارزاق مخلوقات اندن نازل اولور جناب حقدن اکا وحی اولوب اولدخی اکا کوره یغمور یاغدیروب مخلوقات آراسنده تقسیم اولنوردیو ابن عباسدن مرویدر تفسیر ابن ابی حاتمده مذکوردرکه الله تعالی عرشی نوردن یرادوب کرسی عرشه متصلدر جمیع صولر کرسی ایچنده اولوب صوریح اوزرنده در عرشك اطرافنده درت ایرماق واردرکه بری نور تاباندن بری یالکاو آتشدن بری قاردندرکه بیاضندن کوزلر قماشور بری دخی صافی صودندر اول ایرمقلرك ایچنده ملکلر طوروب حقه تسبیح ایدرلر عرشك مخلوقاتی عددنجه دیللری واردرکه هر بری تسبیح ایدر کعب ایدر عرشك یتمش بیك دیلی واردرکه انواع لغات ایله تسبیح خالق کائنات ایدر تفسیر ثعلبیده بعض سلفدن مرویدرکه عرش انور بریشل جوهر اولوب یوز بیك باشی هر باشنده بیك کره بیك یوزی واردرکه هر بری بیك کره دنیا قدردر هر برنده دخی بیك کره بیك دیلی اولوب هر دیله بیك کره بیك درلو لغت ایله تسبیح رب العزت ایدوب هر لغتندن بر طائفه یرادلوب اول لغتله انلر دخی تسبیح ایدرلر تفسیر لبابده جعفر صادقدن مرویدرکه (وان من شئ الاعندنا خزائنه) ایتی دلالتی اوزره بروبحرده اولان جمیع مخلوقاتك مثالی عرش عالیده موجود اولوب عرشك پایه لرینك هر ایکیسی اراسی طیر سریع السیره سکسان بیك ییللق یولدر هرکون عرش امر حق ایله یتمش بیك رنك نوره مستغرق اولوب نورمو فوری شول مرتبه باهر وزاهردرکه ماسوی الله دن بر فرد نظر ایتمکه قادر دکلدر جمله مخلوقات عرشك وسعتنه کوره بر صحرای بی پایان ایچنده بر حلقه کبیدر ومتن طوالعده (مامن مخلوق الاصورته تحت العرش) دیو بر حدیث یازیلوب تفسیر کبیرده عرشك آلتیوز بیك پایه سی واردرکه هر برنده نیجه ملائکه واردر دیوب بعض معتبراتده ابن عباس قولنجه عرشك ملائکه ایله طولو اوچیوز التمش بیك برجی واردر دیوب اشاغه ده کثرة ملائکه احوالنده تفصیل اولنور نیجه کتب تفسیر وتواریخده مذکوردرکه خرقائیل نام ملك که اون

سكز بيك قنادى اولوب هر ايكيسى ما بينى بشيوز ييللق يولدر عرشى سرتاسر سيران ايتمكه يكرمى بيك ييل
طيران ايدوب بعده امر حق ايله قوت ومددى واجنحه سى عددى مضاعف اولوب تكرار اوتوز بيك يا خود اللى
بيك ييل اوچوب مرادى حاصل اولمدقده نفخ صوره دك جهد ايتسه ك ساق عرشه واصل اوله مزسين
ديو خطاب مولى ايردكده سبحان ربى الاعلى ديو تسبيحه مشغول اولدى كعبدن مرويدركه جميع مؤمنينك
عرش التنده مثاللرى اولوب دنياده عبادته مباشرت ايدنك صورتيدخى اكا تقليد ايدوب ملائكه ابرارانى
كوروب انك ايچون دعا واستغفار ايدرلر معصيته مباشرت ايدنك صورتى دخى اول قبيحك نظيرين ايشلدكده
حضرت رب ستار غفور ملائكه يه منظور اولمسون ديو محض لطفندن بر پرده ايله مستور ايدر * دعاى مأثوره ده
(سبحان من اظهر الجميل وستر القبيح) بو معنايه رمز وتلميح ايدر ديو تصريح ايتمشلردر عرشك ملائكه سى احوالى
اشاغه ده باب ملائكه ده ذكر اولنور (حيهٔ عرش) نيجه معتبراتده كعبدن مرويدركه عرش پر نور يرادلدقده
عظمتنه مغرور اولوب حركت ايتمكين باشى انجودن بدنى التوندن كوزلرى ياقوت احمردن بر عجيب ومهيب
اژدريرادلوب عرشك جمله اطرافن كندونك نصفى ايله كرانداما بالتمام قوشادوب نصفى زياده قالدى اشبو حيهٔ
بهيه نك يتمش بيك قنادى وهر برنده يتمش بيك يوزى وهر يوزده يتمش بيك ديلى اولوب هر كون انفاس اجناس
مخلوقات رب الناس عددنجه تسبيحات وتحميدات ايدر (لوح محفوظ) تفسير تيسيرده تحرير اولنمشدركه لوح
محفوظ برآق وبراق انجودن ودفتينى يعنى پروازلرى قزل ياقوتدن اولوب طول وعرضى سماء وارض قدردر
قلمى وخطى نوردندر بوقاروسى عرشه واصلدر واشاغه سى ماطريون آدلو ملكك ديزى اوستنده در بعض
معتبراتده مقاتل قولنجه لوح عرشك صاغ يانده طورردينوب تفسير كبيرده لوح اسرافيلك اوكنده در برامر
حق ظهورا يتملو اولدقده لوح قالقوب اسرافيلك النه دوقنوب اولدخى لوحه باقوب امر الهى اولان نسنه يى
ملائكه دن هر كيمك خدمتنه متعلق ايسه اسرافيل اكا خبرويرردبو بر مفصل حديث مرويدر بعض
معتبراتده دخى ابن عباس قولنجه لوح اسرافيلك النده طورردينوب تفسير لبابده ابن عباسدن مرويدركه
لوح بشيوز ييللق يول اولوب بردانه آق انجودن دفتينى ياقوتدندر الله تعالى اكا هر كون اوچيوز التمش كره
نظر ايدوب ديلدوكنى محو ديلدوكنى اثبات ايدر (يمحو الله ما يشاء ويثبت وعنده ام الكتاب) ديمشدر حضرت
رسول عليه السلامدن مرويدركه كيجه دن صباحه اوچ ساعت قالدقده الله تعالى ام الكتابه يعنى لوحه
نظر ايدوب اكا اندن غيرى كمسنه باقيوب ديلدوكنى محو ديلدوكنى اثبات ايدر ديو بيورمشلر كنز الاسرارده
ابن عباسدن مرويدركه هر ايل ونهار حضرت پروردكار لوح محفوظه اوچيوز التمش كره نظر ايدوب
خير وشر نفع وضر وموت وحيات وحركات وسكنات ومرض وصحت وعزت وذلت ونصب ورفع وتفريق وجمع
وبونلره بكزر نيجه امور وتدبير وتقدير واظهار وتقرير ايدوب اجناس مخلوقاتنه متعلق انواع اشيا بديد ايدر
يفعل الله ما يشاء ويحكم ما يريد كل يوم هو فى شأن) آيتندن مراد رب العباد بو معناى رعناى حكمت مبنادر
ديمشلر كتاب العظمه ده حضرت رسول عليه السلامدن الله تعالينك برلوحى واردركه بر يوزى ياقوت بر يوزى
يشل زمرد اولوب قلمى نوردر انده يرادوب انده رزق ويروب انده احيا انده اماته انده اعزاز انده تذليل ايدوب
انده ديلدوكنى ايدر ديو مرويدر يعنى هر نه تقدير ايده جك ايسه انده يازر ديمكدر ينه بر حديث دخى
مرويدركه عند الله برلوح واردر انده اوچيوز اون بش شريعت واردر رحمان تعالى بيورر عزتم جلالم حقيچون
قوللرمدن بر قولم انلردن برنده بكا اشراك ايتمدوكى حالده بكا كلز الاكه انى جنته ادخال ايدرم * الاتقان فى علوم
القرأن آدلو كتابده لوح محفوظده قرأن عظيمك هر بر حرفى قاف طاغى قدر اولوب هر برينك تحتنده اول قدر
معانى واسرار واردركه همان حضرت پروردكار بيلوردينوب بعض معتبراتده لوحه خدمت ايدن ملائكه
غايت چوق اولوب عددلرينى همان الله بيلوررئيسلرى حضرت اسرافيلدر اشبو خدام كرام والا مقام احكام
رب الانامى لوحدن يازوب خدمات متنوعه يه تعيين اولنان ملائكه كزينه دفترلر ويررلر (بايدى سفرة
كرام بررة) آيتندن مراد بونلردر دينوب تفاسيرده مذكوردركه ملكلر ليلهٔ براتده بر ييللق ظهور ايده جك
حوادث كائناتى يازمغه شروع ايدوب ليلهٔ قدرده تمام اولوب دفتر عذاب وعقاب وبعض تصرفات جبرائيله
دفتر عدد قطرات امطار ونباتات ومهمات ارزاق مخلوقات ميكائيله دفتر موت ومصيبات عزرائيله دفتر

اعمال حسنات وسيئات مخلوقات رئيس حفظهٔ سماء دنيا اولوب اسمی اسماعيل يا اسرافيل اولان ملك جليله وريلوب امور جمهور مخلوقات اشبو دفاتر حكمت مآثر مضموننه موافق صادر اولور * تفسير مكيده ابن عباسدن محكيدركه كراما كاتبين موكل اولدقلری كسه لرك بر ركونلك عمللرينی هر كونده بركره لوح خدامنه لوحدن يازديروب بعده كندولردخی واقع اولان حسنات وسيئاتی يازوب ايكی دفتری تطبيق ايتدكلرنده حرف بحرف موافق بولورلر (انا كنا نستنسخ ما كنتم تعملون) آيتنك معناسی بودر موكل اولدقلری كسه نك وفاتی كونی دفتر ايستدكلرنده خدام لوحه باقوب موكل اولديغكز كشينك ايده جك هيچ عملی قالمدی آنجق ديوب نسنه يازمزلر * تفسير قرطبيده كعبدن مرويدركه قيامت اولدقده لوح محفوظ رفع اولنور * علامهٔ صاحب الافاده مولانا كمال پاشازاده رسالهٔ جبر وقدرده عالم كونده ظهور ايدن جميع اشيادن هر برينك لوح محفوظده بر صورت اجماليه سی واردركه زمانه منسوب اولمقدن منزه اولوب قضای ازلی يه موافقدر * اشبو صورتلر اجماليه اولمغين قرآنده لوحه ام الكتاب دينوب زماندن منزه اولديغنه (وعنده ام الكتاب) آيتنده عنده كلمه سيله اشارت بيورلمشدر بعده لوح محفوظده صور اجماليه سی اولان اشيانك لوح محو واثباتده صور تفصيليه لری واردر * قرآنده اشبو لوح سماء ايله تعبير بيوريلوب اشبو ايكی درلو لوحه (يمحو الله ما يشاء ويثبت وعنده ام الكتاب) آيتی اشارت ايتمشدر لوح محفوظه لوح قضا لوح محو واثباته لوح رضا ديرلر پس ايكنجيده اولان زمانی اولوب اولكيده اولان زماندن منزهدر كائنات ايچون لوح رضاده تبديل وتغيير عارض اوله جق تقدير ثانی اولديغنه حضرت عمر (اللهم ان كنت كتبت اسمی فی ديوان الاشقياء فامحه من ديوان الاشقياء واثبته فی ديوان السعداء فانك قلت وقولك الحق يمحو الله ما يشاء ويثبت وعنده ام الكتاب) ديو بو دعايه معتاد ايدكاری دلالت ايدر بو تحقيقله (خذوا حذركم) آيتنده حذر ايله امر اولنديغنك ودخی (ولا تلقوا بايديكم الى التهلكة) آيتنده نفسی مهلكه يه القادن نهی اولنديغنك سری ظاهر اولدی ديو تحقيق حقيق بالتصديق ايتمشدر * تفسير مولانا ابو السعودده (يمحو الله ما يشاء ويثبت) يعنی الله تعالی احكامدن ديلديكنی نسخ ايدوب انك يرينه حكم ومصالحی متضمن حكم آخر اثبات ايدر ياخود حالی اوزره غير منسوخ قور ياخود مطلقا اثباتن ديلديكنی اثبات ايدركه ذكر اولنان وابتدا انشا اولنانه شاملدر ياخود دفتر اعمال عباددن جزا تعلق ايتمينلری محو باقيسنی اثبات ايدر ياخود سيئات عبد تائبی محو يرينه حسنات اثبات ايدر ياخود بر زمان معين خلقنی محو وافنا ايدوب يرلرينه زمان آخر اهالی اثبات وايجاد ايدر ياخود عالم جسمانيدن فاسداتی محو وكائناتی اثبات ايدر ياخود رزقی محو وزياده ايدر ياخود اجل وسعادت وشقاوتی محو ايدركه صحابه دن ابن عمر وابن مسعود مذهبی بودر * بوكا ذاهب اولنلر يارب بزی سعدادن ايله ديو تضرع ودعا ايدرلر بو معنايی جابر بن عبد الله حضرت رسولدن روايت ايتمشدر انسب واصوب محو واثباتدن هر بری تعميم اولنمقدرتا كه ذكر اولنان امورك جمله سنه بر وجه كامل شامل اوله ديو تفصيل جليل اولنمشدر (قلم) كتب معتبراتده نوردن يا يشل زمرددن يرادلوب طول وعرضی بشيوز ياخود طولی بشيوز عرضی قرق ييللق يولدر مركبی نوردن اولوب ينه كندو ايچندن ظاهر اولور ديوب قلمك بعض احوالی دخی باب اولده ذكر اولنمشدر * ابن عباسدن مرويدركه الله تعالی قلمی يراتدقده اكتب ديو امر ايدوب هيبت ندای خدادن لرزان وهراسان اولوب صدای رعد كبی صوت عظيم ايله لوح اوستنه جاری اولوب مأمور اولديغی اموری مسطور ايتدی كتاب العظمه ده (ان الله تعالى اول ما خلق خلق القلم وهو من نور مسيرة خمسمائة عام فامره الله ان يجری بما هو كائن الى يوم القيامة فصدقوا كل ما بلغتم عن الله من قدرته) ديو بر حديث شريف مذكوردر (كرسی) تفسير ثعلبيده سديدن مرويدركه كرسی بردانه ايجودن يرادلوب سموات وارضيندن اعظمدر * كنز الاسرارده حضرت رسولدن مرويدركه سموات سبع كرسی يه نسبت بر صحراده براغلمش بر حلقه يه بكزر كرسی دخی وسعت وعظمت عرشه نسبت اول مثابه ده در * وهبدن دخی مرويدركه كرسی عرشك نوردن يرادلوب كرسی ايچنده بر دريا واردركه يل اوزرنده در سموات وارضين ودنيا وآخرت وجنت وجهنم كرسينك ايچنده در كرسی كندو نور تاباندر درت پايه سی واردركه هر بری سموات وارضيندن اعظم اولوب سموات وارضين دنيا وآخرت كرسی يه نسبت آوج ايچنده دانهٔ خردل كبيدر * معارج النبوه ده كرسينك

اطرافنده آية الكرسى يازلمش اولوب صاغنده وصولنده اونر بيك كرسى واردركه هر برنده بر ملك اوتوروب
آية الكرسى اوقيوب ثوابنى امت محمددن بو آيت شريفه يى اوقويانه باغشلرلر ديو مذكوردر كرسينك ملائكه سى
چوقلغى اشاغه ده باب ملائكه ده بيان اولنور بعض معتبراتده حسن بصرى عرش ايله كرسى شئ واحد درديوب
لكن جمهور علما اخبار صحيحه مقتضاسنجه كرسى عرشك غيريدر ديو تحقيق ايتمشلر (عليون) بعض معتبراتده
زبرجددن برلوحدركه عرشك آلتنده اولوب اعمال حسان زمرهٔ انسان آنده يازيلور (كلا ان كتاب الابرار لفى
عليين) آيتنك معناسى بودر ديو ب* كنزالاسرارده ابن عباس قولنجه يشل زبرجددن برلوحدركه تحت عرشده
معلق اولوب اعمال ابرارانده يازيلور برروايتده عليوندن مراد جنتدر ضحاك قولنجه سدرة المنتهى در كعب
وقتاده قولنجه عرشك صاغ طرفنده كى پايه سيدر مقاتل قولنجه ساق عرشدر * تفسير واحديده
عليون سماء سابعه ده اولوب عرش آلتنده در ديو برحديث شريف واردر لكن مفسرين قولنجه سماء
سابعه نك كندوسيدر ديو ب نيجه تفاسيرده برقولده جميع انس وجن مؤمنلرينك اعمال خيرنى جامع اولان
كتابك اسميدر برقولده دخى يدنجى كوكده برمكانك اسميدر سبب عزورفعت انام ياخود غايت شريف
وعالى مقام اولمغين عليون ديو نام قوندى ديو ب* كشافده مذكوردركه حفظه يعنى كراماكاتبين بركشينك
عملى دفتريله كوكه چيقوب مقام عرض ومناجات قاضى الحاجاته واردقلرنده سز قوللريمك اوزرينه حفظه سز
قلبنه مطلع اولان بنم عملى خالص ايتمكين دفترينى عليونه قولك كه اكا مغفرت ايتمشمدر ديو وحى خدا
ايريشور بركشينك حفظه سى دخى عملى دفترينى عرض ايتدكارنده سز قولومك اوزرينه حفظه سز قلبنه مطلع
اولان بنم عملنده اخلاص ايتمامكين دفترينى سجينه قولك ديو فرمان رحمان ايريشور* اصلح الله قلوبنا وغفر
بفضله ذنوبنا (صور) تفسير ثعلبيده حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه صور سموات وارضيندن صكره
يرادلوب امر الهيله اسرافيل آنى آغزينه قويوب نفخ ايتمك ايچون امر خدايه منتظر وعرشه ناظردر دورهٔ
عظماسى طبقات سموات وارض عرضى قدردر * كنزالاسرارده انس وجن وحيوانات عددلرنجه دلكلرى
اولوب هربرى برروحه مقر اولمسى مقرردر ديو ب * بعض معتبراتده صورك درت شعبه سى اولوب
برى مشرقده برى مغربده برى ير آلتنده برى ير اوستنده در التى عدد دلكلرى اولوب هر برندن صدا چقار
برندن انبيانك برندن ملائكه نك برندن خواص وعوام بنى آدمك برندن طائفهٔ جنك برندن شياطينك برندن
حيواناتك روحلرى طوروسه كركدر* صورك اون درت دائره سى واردركه هر برى سموات وارض دائره سى
كبيدر صورك كندوسى نوردن بو ينوزدر جميع مخلوقات عددنجه دلكلرى واردر ديو ب* تفاسير وغيريده
مذكوردركه قيامت قوپمق ايچون صور ايكى دفعه چالنوب اولكيسنك اسمى نفخهٔ فزع ونفخهٔ صعق ايكنجيسنك
نفخهٔ بعث ونفخهٔ قيامدركه اولكى چالنشده طاغلر ازيلوب هبا اولور يرلر كوكلر ياريلوب جمله يلدزلر دوشوب
صيحهٔ اسرافيل ممتد وطويل اولمغين اواخرنده جميع مخلوقات وفات ايدوب همان درت ملك قالور دردلك ايكيسى
اولان ميكائيل واسرافيل دخى وفات ايدوب بعده جبرائيل ايله عزرائيلك برى مقدم برى دخى درعقب وفات
ايدوب بعده مخلوقاتده حى ديه جك برشى قالميوب قرق يلدنصكره امر حقله اسرافيل حياته كلوب قدسده
صخرهٔ مباركه اوزرينه چيقوب* ايتها العظام البالية والاوصال المتقطعة واللحوم المتمزقة ان الله يأمركن
ان تجتمعن لفصل القضاء* ديونداايدوب ايكنجى دفعه چالدقده مقدما وفات ايدن انس وجن وسائر مخلوقات
اولكى كبى حيات بولوب بعده احوال پر اهوال حشر ونشر وعرصات پر واقعات مفصلا صدور وظهور ايدر
* رسالهٔ حشر كمال پاشازاده ده نفخهٔ صور اوچدر برى نفخهٔ صعق وموت وبرى نفخهٔ بعث وقيام وبرى نفخهٔ
فزع يعنى صعق وغشيدركه بعد الحشر ظهور ايدر نتكيم (الناس يصعقون يوم القيامة فاكون اول من يفيق
فاذا انا بموسى آخذ بقائمة من قوائم العرش فلا ادرى أفاق قبلى ام جوزى بصعقة الطور) حديثى دلالت ايدر
ديو ب لكن سبب صعق وغشى اولان اهوال قيامت بيحد وغايت اولمغين حديث مزبورده مذكور اولان
صعقه نفخهٔ بعث وقيامدن صكره نفخهٔ اخرى ايله اولمغه اصلا دلالت يوقدر * تفسير كورانيده ونيجه
معتبراتده نفخهٔ صور اوچ دفعه اولوركه برى نفخهٔ فزع ودهشه ايكنجى نفخهٔ صعق وموت اوچنجى نفخهٔ بعث
وقيامدر ديو ب لكن (ونفخ فى الصور فصعق من فى السموات ومن فى الارض الا من شاء الله ثم نفخ فيه اخرى

فاذاهم قيام ينظرون) آيتى واكثر معتبراتده ذكر اولنسان (ما بين النفختين اربعون عاما) حديثى نفخهٔ صور جمله
ايكى دفعه اولمغه دلالت ايدرا كرچه تفسير مكيده نفخه اوچدر ديو برحديث مفصل مرويدر لكن احاديث
صحيحه دن ايدوكى مقطوع ع نكادر والعلم عندالله لايعلم الغيب احد سواه (بحر مسجور) بعض معتبراتده
مذكوردركه سابقا عرشى كوتورن دريا ايكى بولونوب نصفى يرالتنه قونوب نصفى بودركه عرش التنه قونمشدى
قيامتده جمله ذوى الارواح وفات ايتدكارنده يريوزينه بودريادن قرق كون يغمور ياغوب جميع موتى انكله احيا
اولمغين براسمى بحر الحياة اولوب جمله صويى منى كبى قويدر اشبو دريايه ملكلر مأمور اولوب اللرنده اوزونلغى
بشيوز يللق حربه لرطوتوب رئيسلرى برملكدركه اغزين آچسه سموات وارضينى برلقمه ايدردى (بحر نور)
تفسير ابو السعودده (ويخلق مالاتعلمون) آيتنده ابن عباسدن مرويدركه يمين عرشده نوردن برنهر واردركه
سموات وارضين وبحار سبعه قدردر هر سحر اندن جبرائيل عليه السلام غسل ايدوب حسن وجمالى زياده
اولور قنادلرين سلكدكده هر قطره دن نيجه بيك ملك يرادلوب يتمش بيكى كوكده بيت المعمورى يتمش بيكى يرده
كعبهٔ معظمهٔ پرنورى طواف ايدوب بركون زيارت ايدنلره تاروز قيامت اصلا نوبت دكمز * تفسير واحديده
مذكوربر حديثده جبرائيل دردنجى قات كوكده نهر حيواندن چيقوب سلكندكده يتمش بيك قطره دوشوب
هر برقطره سندن برملك يراديلوب امر حقله بيت المعموره واروب نماز قيلارانلره بردخى نوبت دكمز ديو
بيوريلوب * كتاب زين المجالسده مذكوردركه جبرائيل عليه السلام بحر نوره هر كون اوچ يوز التمش كره كيروب
هر چيقدقده قنادلرى قطره لرينك هر برندن كندو صورتنده برملك يراديلوب تسبيح حقه مشغول اولوب
بونلره روحانيون ديرلر (انواع حجب) بعض معتبراتده وهبدن مرويدركه اكرچه حضرت بارى جسم ورسم
وزمان ومكاندن منزه وبريدر لكن اطراف عرشده اولان ملائكه جمال بيمثال رب متعاله ناظر اولمغه قادر
اولمامغين آتش وظلمت ونور ودريا وياقوت وزمرد وقاروصو وطولو جنسندن يتمش قات حجاب يعنى پرده
يرادوب اويله حجابلر قومشدركه همان حضرت الله عزعلاه وجل عن الاشباه آكاهدر * كتاب العظمه ده
عكرمه دن مرويدركه كونش كرسى نورينك يتمش بولكندن كرسى عرش برينك يتمش بولكندن عرش حجاب
نورينك يتمش بولكندن بر بولكدر * مجاهددن دخى مرويدركه عرش ايله ملائكه اراسنده يتمش بيك حجاب
واردركه برى آتشدن برى ظلمتدندر حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه يتمش بيك حجاب واردر نوردن
وظلمتدن واول حجابلرك صداسنى بركمسنه ايشتمزايدى الاكه هلاك اولوردى * بعض معتبراتده عرشك آلتنده
التيوز بيك قات حجاب واردر هر برينك بيوكلكى يرلر ايله كوكلردن زياده اولوب ملائكه عبادته اشتغال ايله
مالامالدر * انس الجليلده وهبدن مرويدركه سماء رابعه يوقروسنده حجاب كثير وهر برنده ملائكه دن
جم غفير واردركه كمال كثرتندن برى برلرين بيلميوب لغات مختلفه ايله تسبيح وتحميد حقه اشتغال ايدرلر شدت
صوتلرى رعد مثاليدر ينه سماء سابعه اوستنده بحر حيوان انك اوستنده بحر قمقام اندن انعام اندن بحر عجب
اندن رق منشور اندن كتاب مسطور اندن بحر مسجور اولوب انك اوستنده نوردن انك اوستنده ظلمتدن انك
اوستنده رعددن انك اوستنده برقدن انك اوستنده ضوء شمس كبى ضيادن انك اوستنده دريادن انك اوستنده
عنبردن يتمش بيك قات حجابلر اولوب انلرك اوستنده يتمش بيك طاغ هر برنده يتمش بيك سنجاق هر برينك آلتنده
يتمش بيك صف هر برنده بشيوز بيك ملك واردر بونلرك اوستنده كومشدن يتمش بيك حجاب انلرك اوستنده
جنت عدن وسدرة المنتهى انك اوستنده قلة الحمد انك اوستنده مسكدن انك اوستنده عنبردن حجابلر انك
اوستنده كرسى حجابلرى واردر * كتاب كشف علوم آخرنده امام غزالى عرش اوستنده قوريلان حجابلر سكسان
سرادق يعنى سراپرده دركه هر برينك شرفه سى واردر هر شرفه ده برآى واردركه بريسى دنيا يوزينه
طوغيدى كمال حسن وجمالندن بعض خلق آكاطاپاردى ونوردن دنيا ياناردى ديوب كتاب العظمه ده حجابلره
موكل برملك واردركه آدى ميططروش دردبو مذكوردر * مطولات كتب سيرده قصهٔ معراج سيد البشرده
بحد ولايعد حجب مختلفه وهر برينك سكانى اولان طائفه نك عبادت عاكفه سى خصوصنده اولقدر عظيم
تفصيللر واردركه عقل انسان مبهوت وحيران قالور (نظم) سبحان من تحير فى صنعه سواه * عقل وخرد بعز
وجلالش نبرده راه (بهشت) عنبر سرشت جميع معتبراتده محل جنان هفت آسمان ايله عرش رحمان ميانده

ایدوکی بیان وعیان اولنمشدر مشاهیر تفاسیرده ابن عباس قولنجه جنت یدیدرکه اسملری (فردوس) (عدن)
(جنت نعیم) (دارالخلد) (جنت المأوی) (دارالسلام) (علیوندر) دینوب وجمیع کتب تواریخده سکزدر
دارالجلالدرکه آق انجودن دارالسلامدرکه قزل یاقوتدن جنت المأوی درکه یشل زبرجددن جنت الخلددرکه
صاری مرجاندن جنت نعیدرکه آق انجودن جنت فردوسدرکه آلتوندن دارالقراردرکه مسك اذفردن جنت
عدندرکه جمله سندن اشرف والطف اولوب آق انجودندر دیمشلر * صحیح امام مسلمده حضرت رسول علیه
السلامدن مرویدرکه ایکی جنت واردرکه بنالری وایچنده اولان جمله التوندندر ایکی جنت دخی واردرکه
بنالری وایچنده نه وارایسه کومشدندر دیو بیورمشلر * معلوم اوله که محض قدرت رحمان ایله طبقات جنان
ایچنده اولان منازل وقصور بیقصور وزمرهٔ غلمان وحورو آلات تنعم وحضور واسباب فرح وسرور وآلاء
ونعماء بشکور واصناف الطاف رب غفور تفاصیلن شرح ومدح ایتمك بی ریب واشتباه مقدور ماسوی
الله دکلدر لکن اول بابده کمال اجمال بو منوال اوزره درکه صحیح مسلمده مروی ایکی حدیث شریفك مضمون
همایون بشارتمقرونی بودرکه اهل جنتك ادناسی سکسان بیك خدمتکاری و یتمش ایکی خاتونی اولاندرکه
اکا انجودن وزبرجددن ویاقوتدن چادرلر قوریلوب بیوکلکی شامله یمن آراسی قدر دربنده دخی
اهل جنتك ادناسی کندو باغچه لرینه وخاتونلرینه واسباب تنعم وسرورینه وخدمتکارلرینه بیك ییللق یولدن
نظر ایدن کمسنه در دیو بیورلمشدر * تفاسیرده (للذین احسنوا الحسنی وزیادة) آیتنده زیاده نك معناسنده
قول کثیر اولوب جمله دن کشافده مذکوردرکه اهل جنت اوزرندن بولوتلر کچوب نه دیلرسکز یاغدیره لم دیو
سویلرلر اهل جنتك هر بری هرنه درلو نسنه دیلرسه محض قدرت حق وفضل عظیم جواد مطلق ایله بولوتدن
نازل وواصل اولور * سنن ترمذیده جنتده یوز درجه واردرکه هر ایکیسنك ما بینی یر ایله کوك اراسی قدردر
فردوس جنتك اعلاسی یعنی یوقاروسیدر جنتك درت عدد ایرمقلری فردوسدن چیقوب آقر فردوسك
یوقاروسی عرشدر الله تعالیدن دیلدیککزده فردوسی دیلکز دیو برحدیث شریف وتفاسیرده عدن
الله تعالی نك رحمتی اویدرکه کوزلر کورمیوب خاطرلره کلمامشدر پیغمبرلر وصدیقلر وشهیدلردن غیری کمسنه
اکا کیرمز دیو برحدیث وبعض تفاسیرده الله تعالی جنات عدنی یراتدقده ایچنده کوزلر کورمدك قولاقلر
ایشتمدك خاطرلره کلمدك نسنه لر یرادوب بعده اکا سویله دیو امر ایدوب اولدخی اوچ کره (قد افلح المؤمنون) یعنی
تحقیق مؤمنلر نجات وسعادت بولدیلر دیوب بعده بن هر بخیله وهر مرائی یه حرامم دیو سویلدی دیو برحدیث
شریف مذکوردر جنته متعلق دخی بعض امورعن قریب سدرة المنتهی ده مذکور اولور * معارج النبوه ده
خازن جنان اولان حضرت رضوان عالیشانك سکز نفر خلیفه سی اولوب هر برینك سکسان بیك اعوان
وانصاری وتوابع وخدمتکاری واردر دیو مسطوردر * رزقنا الله تعالی دخول الجنه بحرمة حبیبه المرسل
الی الانس والجنه وجعل لنا رحمته من النار جنه انه ولی الفضل والمنه (سدرة المنتهی) بونك بر اسمی دخی
شجرهٔ طوبی در معارج النبوه ده مذکوردرکه اول شجرهٔ عالی کهرلك ساقی آلتوندن شاخلری در ویاقوت
وزمرددن اولوب اصلندن شاخلرینه دك اللی بیك ییللق یولدر هر یپراغنده نجوم عددنجه وقوملر ذراتی
صاغشنجه آلتوندن پروانه لر صورتنده ملکلر واردر شاخلرینك بریکه زمرددن اولوب یوز ییللق اوزونلغی
واردر اوزرنده اولان یپراقلردن سموات وارضینی احاطه ایده جك قدر بردانه ورق اوستنده امر حقله نوردن
برعالی قالی دوشنوب اوزرنده یاقوت احمردن برمحرابکه ارتفاعی سکسان بیك ییللق یولدر وضع اولنوب
حضرت جبرئیل امین انده مقیم وممکین اولوب عبادت رب العالمین ایدر * تفسیر واحدیده (اذ یغشی السدرة
مایغشی) آیتنده حسن بصری ومقاتل اغاج اوستنه قرغه لر اوشرکبی سدره اوستنه دخی ملائکه اوشردیمش
ابن مسعود وغیریلر سدره یی بورین آلتوندن پروانه لردر دیمشلر دینوب تفسیر قاضی وکشافده بعضیلر
سدره یه ملائکه دن جم غفیر وجمع کثیر اوشوب سدره قاتنده حقه عبادت ایدرلر * حضرت رسول علیه السلام
سدره یپراقلرندن هر ورق اوستنده برملك طورر کوردمکه الله تعالی یه تسبیح ایدرلر دیو بیوروب * برحدیثده
دخی سدره یی بورین یشل قوشلردن رفرفدر یعنی قنادینی آچیجیلردر دیو بیوروب * تفسیر سمرقندیده سدره یی
بورین نور رب العالمین یا التوندن چکرکه لر مثالنده نوردر دیو مذکوردر * تفاسیر وسیرده محرردرکه سدره

اغاجنك كوكى جنتده حضرت رسولك مقام شريفنده اولوب باشى اشاغه بتوب ساير جنتلرده اولان مسلمانلرك
مقاملرينه بررنهال كثير النوالى واصلدر حضرت رب ودود هرنه درلو ميوه براتمش ايسه انك اوستنده
موجوددر * تفسير ثعلبيده حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه روزجزاده هرمؤمن ايچون (تفتق
لعبدى عماشاء) ديو شجرهٔ طوبايه نداى خدا جل وعلا ايردكده افراد عبادلك مراد فؤاد صفا معتادنه كوره آت
وطون وحله وتاج وطعام وشراب وحور وغلمان وسائر اسباب تنعم وابتهاج طوبى اغاجنك بوداقلريله يپراقلرى
اراسنده محض قدرت خدا ايله پيدا عدمدن پيدا وهويدا اولور * مستدركك حاكمده دخى مرويدركه پيغمبرمز
بيورريدنجى كوكده بكاسدرة المنتهى كوسترلدى ساقندن ايكى نهر ظاهر وايكى نهر باطن آقريا جبرائيل بونلرندر
ديدم ديديكه باطن آقنلر جنتده در ظاهر آقنلر نيل وفرات ايرمقلريدر * صحيح مسلمده دخى مرويدركه سيحان
وجيحان وفرات ونيل جملهسى انهار جنتدندر (هفت آسمان) معتبراتده طبقات ارضين وسموات يديشرقات
اولوب هر طبقه نك قالنلغى وايكيسنك ما بينى بشريوز ييللق يولدر ديثوب * تفسير ابو السعودده كوكك يوزى حكما
زعم ايتدكارى كبى كروى اولميوب يعنى طوپ كبى مدور اولميوب مبسوط يعنى دوشنمش ويايلش ايدوكى متفق
عليه جمهوردر * معتبرات متفرقه ده اولان اختلاف اقوال اوزره مذكوردركه (سماء دنيا) اسمى
رقيعا اولوب موج مكفوفدن ياخود صوايله توتوندن يازبرجددن برادلوب ملائكهسى اوكوز صورتنده در
براد بللدنبرو تسبيح وتقديس ايله قيام اوزره بردوام اولوب رئيسلرينك اسمى اسماعيل يا اسرافيلدر (سماء ثانيه)
اسمى قيدزم ياخود برازتكون ياخود ازقلول اولوب آق مرمردن يا آق كومشدن يا قيزل ياقوتدن يا التوندن
يا آق زمردن براديلوب ملائكهسى عنقا يا ارسلان صورتنده جمله تهليل ايله قيامده يا خشوعله ركوعده
اولوب رئيسلرى اسمى ميخائيل يا اسرافيلدر (سماء ثالثه) اسمى ماعون ياخود زيلون ياخود قيذوم ياخود عينا
اولوب دموردن يا آق انجودن يا صارى ياقزل ياقوتدندر ملائكهسى قوش كبى اولوب جملهسى خشوع ايله
ركوعده ورئيسلرى اسمى عديائيل ياخود صوائيلدر * مواهب لدنيه ده بوملكلرك نيچه قنادلرى ونيچه
يوزلرى واردر جملهسى صفوف كثيره اولوب رفع صوتله تسبيح ايدوب قيامده درلر ديثوب بعض كتبده
جملهسى سجودده درلرديو مذكوردر (سماء رابعه) اسمى ارقلون ياخود زيلون ياخود عزرا ياخود ماعونا
اولوب باقردن يا آق كومشدن يا انجودن ياقيزل ياقوتدن يا توجدندر * ملائكهسى آت صورتنده اولوب
جملهسى سجودده درلر رئيسلرينك اسمى صلصائيل ياخود موصائيل ياخود عزرائيل ياخود موميائيلدر
اشبو ملكلرك رنكلرى آتش رنكنده اولوب سائر خلقلرى قاركبيدرديمشلر * بعض معتبراتده جملهسى
قعودده درديثوب مواهب لدنيه ده كيمى ركوعده كيمى سجود كيمى قيام كيمى قعود اوزره انواع عبادات
ايدرلر ايجلرندن بريني حق برخدمته كوندردكده يانده طوران ملك عبادته كمال اشتغالندن يولداشى كتديكنى
بيلمزديو مذكوردر (سماء خامسه) اسمى رتقا ياخود ربعا ياخود سحيقا ياخود البيانيقون اولوب كومشدن
يا آلتوندندر ملائكهسى حور عين صورتنده در * بعض معتبراتده اشبو ملكلر بدى عددلو نلطيف
غير قابل التعريف ايله ملون ومزين اولوب جملهسى خوف خدا ايله دائما بكا ايدرلرديثوب بعضنده دخى يوزلرى
اوزره ياتوب ناله وافغان ايله كريان درديو بيان اولنمشدر رئيسلرى اسمى كلكيائيل ياخود كالكائيل ياخود
سقطائيلدر * بعض معتبراتده جملهسى خشوع وتسبيحله قيامده درلر * بعضنده دخى كيمى ركوع وكيمى
سجودده اولوب قيامته دكين باشلرين قالدرمزلر روزحشرده (ربنا ما عبدناك حق عبادتك) ديرلرديثوب
لكن نيچه معتبراتده بوكلامى قيامتده جميع ملائكه ديسه لركركدرديو مذكوردر (سماء سادسه) اسمى رقيا
ياخود رقعا ياخود عاروس ياخود عدزبدن اولوب آلتوندن يا صارى ياقوتدن يا آق انجودندر ملائكهسى
ولدان صورتنده اولوب باشلرنده دردر يوزلرى واردر جملهسى ديزچوكوب خوف رب رحماندن مانند برك
خزان لرزان صوت اعلا ايله تسبيح مولى جل وعلايه مداوم وملازملردر * رئيسلرى اسمى شمخائيل ياخود
روعائيلدر * مواهب لدنيه ده آلتنجى كوك ملكلرينه كروبيون ديرلر عددلرينى همان رب احد بيلور رئيسلرى
برملكدركه يتمش بيك ملكه انلرك هربرى دخى يتمش بيك ملكه حاكم اولوب دنيا امورينه حق تعالى بونلرى
كوندرردديثوب * بعض كتبده بوكوكك ملكلرى دائما قائم اولوب تسبيح ايدرلرديو مذكوردر (سماء سابعه)

اسمی عریا یا خود سمعون یا خود اسحاقائیل یا خود صراح اولوب یاقوت احمر درخشان یا نور باهر تاباندر
ملائکه سی انسان صورتنده اولوب جمله سی یرادیله لی تعظیم حضرت پروردکارله برابایاغ اوزره برقرار اولوب
تسبیح وتهلیل رب متعال جل عن الامثاله علی الاتصال اشتغالده درلر * مواهب لدنیه ده یدنجی کوك
ملکلرینك رئیسی حکمنده یوز بیك سردار واردرکه هربری قطرات بحار وامطار عددنجه ملائکه یه
حاکملردر دیو مذکوردر * سمواتدن هرطبقه ملائکه سنك بردرلو تسبیحلری اولوب اکثر معتبراتده اختلاف
اوزره یازیلوب جمله سین استیعاب باعث اطناب واجب الاجتناب اولمغین ذکریله تقید اولنمدی ملائکهٔ هفت
آسمانك کثرت اعدادی وهر طبقه ملکلرینك اشاغیده کیلردن ازدیادی باب ثالث آخرنده کثرت ملائکه ده
بیان اولنور * کنز الاسرارده ابن عباسدن مرویدرکه جمیع یرلر کوکلر یدنجی کوکدن یوقارو اولان فضا
وسعتنه نسبت برصحرای بی پایانده قورلمش چادر کبیدر * کتاب العظمه ده کعبدن مرویدرکه یدنجی قات یرلك
التندن عرشه دك اللی بیك ییللق یولدر (تعرج الملائکة والروح الیه فی یوم کان مقداره خمسین الف سنة) آیتندن
مراد بودر ابن عباسدن دخی سند ضعیف ایله مرویدرکه یدنجی کوکدن عرشه دك اوتوز آلتی بیك ییللق یولدر
کتاب مسندبزارده حضرت رسول علیه السلامدن مروی برحدیثده یدنجی قات یرالتندن یدنجی قات
کوکك یوقاروسنه دك هرقاتك قالنلغی وهر ایکی قاتك آراسی بشریوز ییللق یولدر * یدنجی قات کوکدن
عرشه دك بوجمله نك مثلی قدردر دینوب بوتقدیرجه جمله سی یکرمی یدی بیك بشیوز ییللق یول اولور * تفسیر
واحدیده (واوحی فی کل سماء امرها) آیتنده ابن عباسدن مرویدرکه الله تعالی هربرقات کوکده ملکلر وطولولر
وقارلر وتفصیلنی انجق کندو بیلدیکی نسنه لر یراتمشدر * کنز الاسرارده سدی وقتاده دن مرویدرکه شمس
وقمر ونجومدن ماعدا هرکوکده ملائکه ونیجه مخلوقات وبعض دریالر وطولودن طاغلر ونیجه نسنه لر
یرادلمشدرکه تفصیلنی همان الله تعالی بیلور (غمام) تفسیر کورانیده (ویوم تشقق السماء بالغمام) آیتنده
دیمشلردرکه غمام مذکور یدی قات کوکلر اوستنده اولوب قالنلغی وآغرلغی جمله کوکلرك قالنلغی وآغرلغی
قدر اولوب قیامت قوپدقده حق تعالی انی کوکلر اوستنه قویوب انك اغرلغندن کوکلر یاریلور دینوب
کشافده غمام طومان کبی آق ویوفقه اولوب اومقوله غمام دنیاده همان انجق بنی اسرائیل طائفه سنه تیه
صحراسنده واقع اولمشدر (بیت المعمور) اصلنده اسمی صراخ اولوب علی الدوام آنده ملائکهٔ کرام اولمغین بیت
المعمور دیو نام قوندی خزینه داری اسمی رزیندر دیو تعیین اولنمشدر * تفسیر قاضی وکشافده دردنجی کوکده
تفسیر کواشیده اوچنجی یا التنجی یا یدنجی کوکده دردینوب لکن صحیح بخاری ومسلمده مروی حدیث معراجده
یدنجی کوکده در دیو بیورلمشدر * تفسیر سمرقندیده بیت معموری آدم علیه السلام یرادلمزدن مقدم ملکلر
یریوزنده بنا ایدوب یا خود آدم کندوسی یاپوب یا خود حضرت آدمه دفع وحشت فراق جنت ایچون ینه
جنتدن یکپاره قزل یاقوتدن حالا کعبه نك یرینه نازل اولوب طوفان نوحده کوکه چکلوب طولی یعنی
ارتفاعی ارض وسما اراسی قدردر * تفسیر لبابده حق تعالی دیوارلری یاقوت احمردن وشرقی وغربی
ایکی قاپوسی زمرددن اولان بیت المعمور لامع النوری وآق یاقوتدن اولان حجر شریفی که بعد زمان مس زنان
حائضان کفار قریش بدکیشدن حکمت آله ایله سیاه اولوب حجر الاسود دیمکله مسمی اولمشدر کوکدن ایندیروب
ایکی بیك ییلدنصکره آدم علیه السلام جنتدن چقدقده امر حقله انی طواف ایدوب هندستاندن مکه یه
قرق کره یایان حج ایتدی طوفان نوحده بیت المعمور کوکه چکلوب جبرائیل علیه السلام حجر الاسودی مکه ده
ابو قبیس طاغنك ایچنده صاقلدی بعضیلر دیدیکه بیت المعمور کوکده بنا اولنوب یریوزنده انك حذاسنده
انك مقدارنجه کعبه یاپمق امر اولندقده ملائکهٔ کرام امر ملك علام ایله ایجاد وبنیاد ایتدیلر * تفسیر
واحدیده ایکی حدیث مروی اولوب بری بودرکه بیت المعمور سماء دنیاده اولوب رابعه ده اولان نهر حیوانه
هر کون جبرائیل کیروب چقدقده سلکنوب یتمش بیك قطره دوشوب هربرندن برملك یرادیلوب بیت المعموره
وارمغه مأمور اولوب واردقلرنده نماز قیلوب انلره برکره دخی نوبت دکمز * برحدیث دخی بودرکه سماده اولان
اولك آدی صراخدر کعبه نك حذاسنده اولوب فرضا یره دوشسه کعبه نك اوستنه دوشردی آکا هر کون یتمش
بیك ملك داخل اولوب برکلنه بردخی نوبت دکمز * تفسیر بحر العلومده مرقومدرکه حق تعالی جنت

چادرلرندن بریخ بر یوز ینه اینذیروب دخی کعبه یوغ ایکن مکه شهرنده کعبه نك یرینه قویدیکه جنت
یاقوتلرندن یکپاره قزل یاقوت اولوب ایچنده التوندن اوج قندیل وارایدی جنت انجولریله مرصع بری شرقی
بری غربی ایکی قپوسی اولوب خیمه ایچنده نور جنت لمعان ایدوب حالا حجر الاسود دیدکاری مبارك جنتدن
بردانه آق یاقوت ایکن انسکله بیله اینمشدر حضرت آدمه کرسی اولوب انك اوستنده اوتوروردی * مواهب
لدنیه ده بیت المعمور قتنده ملائکهٔ مسبحین واردرکه هر برینك هر بر تسبیحندن برملك یرادیلور دیومذکوردر
معارج النبوه ده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه بیت المعمور یکپاره قزل یاقوتدن اولوب
ایکی طرفندن زمرد قنادلو بر قاپوسی واردر وایچنده التون ویاقوت وبعض جواهردن اون بیك عدد قنادیل
آفتاب عدیل اولوب قاپوسی اوکنده التوندن برمنبر وکومشدن طولی بشیوز ییللق برمناره واردر * هرکون
یتمش بیك ملك عرش التنده بحرنورده غسل ایدوب نوردن احرام کیوب لبیك اللهم لبیك دیوطواف ایدوب
بردفعه کلنلره قیامته دك نوبت دکز * ینه معارجده بعض کتبدن منقولدرکه هر جمعه کونی ملائکه بیت
المعمورده جمع اولوب جبرائیل علیه السلام منارهٔ مزبوره ده اذان اوقور اسرافیل علیه السلام خطبه
اوقور میکائیل علیه السلام امامت ایدر ملائکه جماعت اولوب جمعه نمازی قلندقده جبرائیل اذانی ثوابنی
امت محمد مؤذنلرینه اسرافیل خطبه ثوابنی خطیبلره میکائیل امامت ثوابنی اماملره ملائکه نماز ثوابنی
نماز قیلان مؤمنلره باغشلر * سبحانی بن یراتمشیکن بکا سبحانی کوستررسز جمله کز شاهد اولوکزکه
امت محمدی عفو ورحمته قرین وعذاب آخرتدن امین ایتدم دیوندا حضرت رب العالمین کاور (شمس وقمر
ونجوم) اولابالکز شمس احوالی بودرکه کتاب العظمه ده سلمان فارسیدن مرویدرکه الله تعالی کونشی
نور عرشدن یرادوب یوزینه بونی یازدیکه (انی انا الله لا اله الا انا وضعت الشمس بقدرتی واجریتها بامری)
فارسنه بونی یازدیکه (انا الله لا اله الا انا رضائی کلام وغضبی کلام ورحمتی کلام وعذابی کلام) ابن عباسدن
دخی مرویدرکه شمسك طولی وعرضی طقوز یوز فرسخدر قتاده دن دخی مرویدرکه طولی وعرضی سکسان
فرسخدر عکرمه دن دخی مرویدرکه شمس برد نیاقدر وثلث دنیاقدردر * تفسیر لبابده ابن عباسدن
مرویدرکه شمسك مطالع ومغاربی اوچیوز التمش برجدر هرکون بر برجدن طلوع وبرندن غروب ایدرسنه
آخرنده تمام اولوب سال جدیدده اسلوب سابقدن باشلر (رب المشارق) آیتی بو معنایه شاهد وناطقدر
هرسحر یارب بنی قوللرك اوزرینه طلوع ایتدرمه که انلرسکا عاصیلردر دیو حقه مناجات ایدوب امر
برورد کار ایله ناچار تکرار طوغار * ینه لبابده مذکوردرکه اهل هندسه جرم شمس یوز التمش یا ایکیوز دنیا
قدردر دیوب اهل تعدیل همان برد نیاقدر دردیمشلر * معارج النبوه ده ابن عباسدن مرویدرکه عرصهٔ شمس
سکسان بیك ییللق یولدر برادلدقده التوندن برزورق ایچنه قوندیکه زورقك اوچیوز التمش پایه سی واردر
هر برینی کونده بیکرملك طوتوب فلك رابع التنده اولان دریادن ظهور ایتدیروب کیجه مغربده طولوندیروب
ارتسی بو ملکلر عبادته کیروب غیری ملکلر کلورلر * کتاب العظمه ده سدیدن مرویدرکه کونش سکسان
فرسخ یوکسك برطاغ اوستندن طوغار * حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه کونشه یدی ملك مؤکل
قلنمشدرکه هرکون اکا قار آترلر اکر اویله ایتمسه لرهرنسه دوقنسه شدت حرارتله یاقرایدی * ابن عباسدن دخی
مرویدرکه کونش ابواب سمایی چیقرق اوقی کبی دورایدر * ینه اندن مرویدرکه کونش عربه اوزرنده
طوروب حق تعالی نه مقدار کسوف دیلرسه عربه دن اولقدر آیریلوب کسوف کلی دیلدکده بالکلیه آیریلوب
صویه دوشوب مؤکل اولان ملکلرك کیمی عربه یی کونشه کتوروب کیمی کونشی عربه یه ایلتوب اوایکی حالنه
واررغروب ایتدکده یدنجی کوکه ملکلر اوچوب کتوروب اوایکی کوکه کلدکده فجر وصبح وقتی اولوب کوکدن
اشاغه ایندکده کوندز اولور * عکرمه دن دخی مرویدرکه کونش طوغمغه یاقلشدقده یتمش بیك ملك
طوغ دیوچاغروب اولدخی نیجه طوغایم که الله تعالی بی قویوب بکاطپارلر دیدکده ایکی ملك کوجله ایتی ویروب
طوغار * اکر کوکده اولان صویك برودتی اولمسیدی یریوزی خلقنی کونشك حرارتی یاقردی اکر بونلرك
صداسی اولمسیدی کونشك طوغدیغی صداسنی خلق عالم ایشیدرلردی * ینه اندن مرویدرکه کونش
طولوندقده عرش التنده بردریایه کیروب حقه تسبیح ایدر صباح اولدقده طوغمق ایستیوب حق تعالی

اكا سبب امتناعى صوروب اولدخى يارب بن طوغدقده بعض قوللرك بكا طپارلردېدكده چيق سكاندن نسنه بوقدرانلره جهنم يتردېونداء خدا كلدكده طوغار* بعض سلفدن دخى مرويدركه كونشك اون ايكى برجى واردركه هر برنده براى طوروب هر برنده اوتوز مطلع واردركه هر كون برندن طوغوب برندن طولنور هر ايكى مطلع اراسى اربه قدردر* ابن عباسدن دخى مرويدركه كونش طوغمق ايستدكده برشيطان كلوب مانع اولور كونش ايكى بوينوزى اراسندن طوغوب شيطان كونش التنده يانر كونش طولنمق ايستدكده حق تعالى يه سجده ايتمسون ديو برشيطان دخى مانع اولورانك دخى بوينوزلرى اراسندن طولونمغين شيطان يانوب (ما طلعت الا بين قرنى شيطان وما غربت الا بين قرنى شيطان) حديث شريفى بو معنايه اشارتدر * صحيح بخاريده هر كيجه كونش عرش التنده سجده ايدوب مغربدن طوغمغه اجازت ديلرديو برحديث وصحيح مسلمده دخى اول علامت قرب قيامت طلوع شمس من المغرب ايله خروج دابة الارض دركه ايكيسندن قنغيسى مقدم اولورسه اوبرى دخى اكا قريب زمانده ظهور ايدرديو برحديث وجميع كتب حديثده بعد طلوع الشمس من المغرب توبه قپوسى منسد وبعده واقع اولان ايمان وتوبه عند الله ردا ولنوردېو برحديث ذكر اولنور* لكن مستدركحاكمده مروى برحديث مفصل محصلى بودركه نزول عيسى وقتل دجالدنصكره يأجوج ومأجوج خروج ايدوب انلر هلاك اولدقده كونش مغربدن طوغر* نيجه معتبراتده تعدد رواة ايله حضرت ابن عمردن مروى ومحرردركه شمس مغربدن طوغوب يكرمى يل يجدكده جميع دنياده مسلمانلر وفات ايدوب بعده تمام يوز يل كافرلر ايله طوروب بعده قيامت كافرلر اوستنه قوپار* خريدة العجايبده حضرت عليدن مرويدركه بعد خروج يأجوج شمس مغربدن طوغوب بعده قيامت قوپنجه يوز يكرمى يله دك اولكى كبى مشرقدن طوغوب لكن كونلر غايت قصه لوب يل براى قدر آى برهفته قدر هفته بركون قدر كون برساعت قدر اولوب خروج دابه بعد طلوع الشمس من المغرب واقع اولور فوايح مسكيه ده مقاتلدن مرويدركه اول علامت قيامت خروج دجال آخرى طلوع الشمس در * قتاده دن دخى مرويدركه قتل دجالدنصكره يأجوج چيقوب انلر هلاك اولدقدنصكره عيسى عليه السلام وفات ايدوب بعد النزول دنياده جمله قرق يل طورمش اولوب بعده حبش كافرلرى كعبه يى ييقوب بعده كونش مغربدن طوغوب يوز يكرمى يلدن صكره قيامت قوپار * كنز الاسرارده ابن عباس قولنجه يوم قيامتده كونش عرشه داخل ومتصل اولوب بعضلر قولنجه حق تعالى نك ديلديكى يره كيدر نيجه لر قولنجه جهنمه آتلور عطا قولنجه دريايه آتلور ثانيا يالكز قمر احوالى بودركه شمس كبى قمر دخى نور عرشدن يرادلديغى حديثده مصرح اولوب كتاب العظمه ده سلمان فارسيدن مرويدركه الله تعالى قمرى نور حجابدن يرادوب يوزينه بونى يازدى (انى انا الله لا اله الا انا وضعت الشمس وخلقت الظلمات والنور فالظلمة ضلالة والنور هدى اضل من شئت واهدى من شئت) قارنينه دخى بونى يازدى (انى انا الله لا اله الا انا خلقت الخير والشر بقدرتى وعزتى ابتلى بهما من شئت من خلقى) عكرمه دن دخى مرويدركه جرم قمر تمام دنيا قدردر * كتاب المسالكده مذكوردركه جرم قمر تقريبا جرم ارضك اوتوز طقوز وربع اجزاسندن برجزوى قدردر* كتاب العظمه ده حسن بصريدن مرويدركه قمر يارب كونشى بندن افضل ايدوب بنى ناقص وعيبلو ايلدك* ايمدى انى بنم عيبمه مطلع ايتمه ديو مناجات ايتمكين قمرك نورلو طرفى كونشك نورسز طرفنه يعنى كونشك خلافى طرفنه دوشورمشدر (ثالثا) شمس ايله قمر حقنده مشترك اولان اخبارك بعضى بودركه * تفسير ثعلبيده مذكور برحديث مفصل محصلى بودركه الله تعالى آدمدن غيرى جمله اشيايى يراتدقده نور عرشدن برى دنيا قدر برى دخى كوچك ايكى كونش يرادوب منافع خلق ايچون ليل ونهار فرق اولمغه جبرائيله امر ايدوب قمرى قناديله اوچ كره صيغايوب ضياسى كيدوب نورى قالوب حالا وجه قمرده كورينان سوادآ ندندر (فمحونا آية الليل وجعلنا آية النهار مبصرة) آيتندن مراد بودر* تفسير لبابده ابن عباسدن مرويدركه نور شمس وقمر يتمش جزء اولوب قمردن التمش طقوزى شمسه قالوب قمرده همان برجزء قالدى * كشافده دخى ابن عباسدن مرويدركه شمس وقمرك يوزلرى كوكلردن طرفه اولوب ارقه لرى دنيا جانبنه در * تاريخ بخاريده حضرت رسولدن مرويدركه شمس وقمردن برى الله تعالينك عظمتندن برنسنه كوردكده مجراسندن آيريلوب كسوف واقع اولور كنز الاسرارده

دخی مرویدرکه بیورمشلرالله حقیچون اکر اول بجرایچندن ظاهر اولیدی حرارتندن یر یوزی یناردی
اکر قمر ظاهر اولیدی حسن وجمالنه خلق مفتون اولوب اکا طپارلردی حضرت علی وابن عباسدن دخی
مرویدرکه شمس وقمر قیامتده بجابلر نورلرینه قاتلورلر * کشافده قیامت قوپدقده شمس وقمردن نور کیدوب
سیاه اولدقلرنده بربره جمع اولوب (انکم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم) آیتی فحواسنجه جهنمه
آتیلورلر دیومذکوردر (رابعا) یالکز نجوم احوالی بودرکه جمله سی نور عرشدن یرادلدیغی مقرر اولوب
کتاب العظمه ده ابن عباسدن مرویدرکه نجومدن هر برینک طولی وعرضی اون ایکیشر فرسخدر * احیاء
العلومده اصغر نجوم اوچ کره یر یوزی قدردر اکبری یوزیکرمی دنیا قدردر دینوب غالبا اکبرندن مراد شمس
اولمقدر * تفسیر مکیده مذکوردرکه جمیع نجومک هر برینه قندیل کبی نوردن بررزنجیر طاقلوب هر زنجیر
بر نورانی ملک النده در یریوزینه ضیا اولسون دیو کوک آلتنده هواده طوتوب طورررلر نفخ صورده ملائکه
وفات ایتدکلرنده اللرندن بوشانوب جمله سی زنجیرلریله یریوزینه دوشرلر * تفسیر واحدیده امام کلبی وعطادن
مرویدرکه هر یلدز آلتوندن زنجیرایله قندیل ایچنده وزنجیرلر ملکلر النده اولوب قیامتده انلر وفات
ایتدکده جمله سی یریوزینه دوشر * کتاب العظمه ده حضرت علیدن مرویدرکه (فلا اقسم بالخنس الجوار
الکنس) آیتندن مراد یلدزلردرکه کهکشانی آتسکردرکبی سرعتله کچرلر سهیل یلدزی سابقا یمن شهرنده
عشر جمع ایدر برظالم کمسنه اولمغین مسخ اولوب یلدز اولدی * ابن عباسدن دخی مرویدرکه حق تعالی یلدزلره
بعض نسنه سهیله دخی برنسنه امر ایدوب سهیل مخالفت ایتدکده حق تعالی انی دخی مخالف ایتدی یعنی
مسخ ایتدی بعض سلفدن مرویدرکه سهیل یلدزی ممسوخدر زمان اسلامده طوغمغه باشلدی حضرت
رسولدن مرویدرکه ثریا یلدزی طوغدقده شهردن آفت رفع اولور بعض سلفدن دخی الله حقیچون هیچ
برکمسنه نک کوکده یلدزی یوقدر لکن کاهنلره یعنی باقیجیلره تابع اولوب نجومی علت طوترلر دیو مرویدر
هاروت وماروت ایله زهره یلدزی قصه سی ادریس پیغمبر زمانده واقع اولمشدر دیو تواریخده تفصیل اولنوب
لکن مشاهیر تفاسیرده روایت یهوددر دیو مردوددر (خامسا) شمس وقمر ونجومده مشترک ذکر اولنان اخبار
بودرکه * کتاب العظمه ده شمس وقمر ونجوم نور عرشدن یرادلمشلردر دیو برحدیث مرویدر * ابن عباسدن دخی
مرویدرکه الله تعالی کوکدن اوچ فرسخ اشاغیده بردریا یراتمشدرکه موج مکفوف اولوب هواده قدرت
حق ایله معلق طورروب یریوزینه برقطره سی دوکلمز اوق کبی سرعتله آقوب شمس وقمر ونجوم انک ایچندن سیر
ایدرلر (وکل فی فلک یسبحون) آیتندن مراد بودردیمش * معلوم اوله که حکما وعلماء هیئت نجوم سبعهٔ
سیاره نک هر بری بشقه بر رقات کوکده یالکز حرکت ایدوب سائر یلدزلرک جمله سی علماء شریعت کرسی
دیدکاری فلک ثامنده مجلو اولوب فلک ایله بیله دوران ایتدکاری ایچون انلره ثوابت کرسیه وفلک ثوابت وعرش
عالی نجومدن خالی اولمغین اکا فلک اطلس دیوب نجومک اوتلکی کوکده کورندکاری سمواتک کثافتی
اولیوب اجسام لطیفهٔ نورانیه اولدقلری ایچون ربللور کبی که برطرفنده اولان نسنه بعینه اوبرطرفده
کورینوردیوب بعض علما سیارات مذکوره یی افلاکی ترتیبی اوزره نظم ایدوب دیمشلرکه (قطعه) سبع
سیاره از نجوم سما * باوفاق منجمین ملل * قمر است وعطارد وزهره * شمس ومریخ ومشتری وزحل *
لکن بهجة النفوسده وهبدن مرویدرکه شمس وقمر ونجومدن هیچ بری سمایه متصل اولمیوب فلکاری ایله
سماء دنیا آلتنده اولان دریاده سیر ایدرلر نورلری حرارتندن یر یوزنده اولان اشیا یانمسون دیو یوزلری کوک
طرفنه ارقه لری یر طرفنه دوندرلمشدر * تفسیر واحدیده وغیریده ابن عباسدن مرویدرکه شمس وقمر ونجوم
قیامتده دریایه آتلوب بعده بریل اسوب حکمت رحمان ایله جمله سی آتش سوزان اولور (والله اعلم بما اظهر
وابهم) (کهکشان) عربجه اسمی مجره ترکیجه صمان اوغریسیدر کتاب العظمه ده مرویدرکه حضرت رسول
علیه السلام کوکده اولان مجره عرش آلتنده اولان اژدهانک عرقی یعنی درندردیوب صحابه دن معاذ
ابن جبلی یمن شهرنه قاضی کوندردکده یا معاذ بن سنی اهل کتاب اولان قومه کوندردم کوکده مجره ندر دیو
صوردقلرنده عرش آلتنده کی یلانک لعابی یعنی اغزی یاریدر دیو جواب ویردیو بیوردی * حضرت
علیدن دخی مرویدرکه مجره ابواب سمادرکه الله تعالی انلردن قوم نوح اوزرینه ماء منهمر یاغدرمشدر

ابن عباسدن دخی مرویدرکه مجره باب سمادر وطرفیدراندن دوریلی اسوب صاغ وصوله طاغلور واللّٰه اعلم (لیل ونهار) کتاب العظمه ده سلمان فارسیدن مرویدرکه کیجه یه مؤکل بر ملك واردرکه آدی شراهیلدر اخشام یاقلشدقده مغرب طرفندن بر سیاه بونجق چقاروب کونش انی کوردکده کوزیوموب اجنحهٔ سرعتله طولنوب انی کورمینجه طولوغمامغه مأموردر صباحه دك اول بونجق معلق طوروب صباح یاقلشدقده هراهیل آدلو بر ملك مشرق طرفندن بر آق بونجق چقاروب آصوب شراهیل انی کوردکده کیجه بونجغنی صاقلیوب کونش اول بونجغی کوردکده طوغوب انی کورمینجه طوغمامغه مأموردر* ابن عباسدن دخی مرویدرکه اللّٰه تعالی مشرقده ظلمتدن بر حجاب یرادوب انی بحر سابع اوزرینه قومشدر قیامته دك فاتح کیجه اوله جق ایسه اکا کفایت ایده جك قدر ظلمت قویوب کونش طوالندقده کیجه یه مؤکل اولان ملك کاوب اول ظلمتدن بر قبضه آلوب بعده مغربه قارشو طوروب بارمقلری آراسندن تدریجله قویوویرر شفق غایب اولدقده النده اولان ظلمتی دنیا اوزرینه دفعة صالی ویرر بعده ایکی قنادیله جمله عالمه یایوب کیجه قرارکولغنده قنادی نوری آیدنلغی اولوب صباح یاقلشدقده قنادلرین کندویه دوشروب ظلماتی بر یره کتوروب الیله مشرقدن آلوب مغرب طرفنه بحر سابع اوزرینه قورو اللّٰه تعالی کیجه یی کوندزدن اول براتمشدر واللّٰه اعلم بالصواب

(باب ثالث در ذکر ملائکهٔ کرام علیهم الصلاة والسلام)

اشبو طوایف عبادت عوا کفك جمیع انواع واقسامی بلکه ایچلرندن افراد عظامی غایت کثرت ونهایت وفرت اوزره اولمغین جملهسی ذکر وتفصیل ممتنع ومستحیلدر لکن اسامی واحوالی معلوم اولان بعض اشراف افراد واصنافك ذکری نوعا آسان وداخل دایرهٔ امکان اولمغین مناسبت کلیه اقتضاسیله اکثرینك اجمالا بیانی جابجا باب ثانیده کیچوب وینه تقریب تام ایله باب رابعده ذکر اولنه جقلرك ماعدالری بونلردرکه حالا بیانلرینه علی الوجه المطبوع شروع اولنور وباللّٰه التوفیق (جبرائیل علیه السلام) معلوم اوله که جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل علیهم السلام بالاتفاق ملائکه ایچنده اللّٰه تعالینك رسوللریدرلر سائر ملائکه حقنده دخی اکرچه کتب معتبرهده جملهسی رسولدر دیو تصریح اولندی لکن (اللّٰه یصطفی من الملائکة رسلا ومن الناس) آیتی قطعا دلالت ایدرکه بنی آدمك جملهسی رسول اولمدیغی کبی ملائکهنك دخی جملهسی رسول اولمیهلر زیرا کلمهٔ من تبعیضیه ایدوکی مقرردر حتی تفسیر واحدیده بو آیهٔ کریمه معناسنده که جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل دینوب* امام غزالی رحمه اللّٰه کتاب کشف علوم الآخرهده آیت مزبوره یی ذکر ایدوب رسل ملائکهٔ کروبیون وحملهٔ عرش واصحاب سرادقات جلالدر دیمشدر* زین المجالسده مذکوردرکه جبرائیلك بیك آلتیوز قنادی اولوب بدن حسننده سرتاپا زعفراندن قیللر اولوب هر برینك اوستنده بر ر آی ونیجه یلدزلر وایکی کوزلری آراسنده بر کونش واردر اکثر معتبراتده مسطوردرکه حضرت رسول علیه السلام جبرائیلی ملکیتی صورتنده کوردکده در ویاقوت ایله مرصع آلتیوز قنادایله کورمشدرکه هر بری آفاقی سد ایده جك قدر ایدی کشافده مرویدرکه حضرت رسولدن غیری بر فردده جبرائیلی ملکیتی صورتنده کورمك میسر اولمیوب انلرهدخی ایکی کره واقع اولمشدر بری اول نبوتلرنده یریوزنده بری معراجده کوك یوزنده در* کنز الاسرارده وهبدن مرویدرکه جبرائیل کریم (المقربون علی خطر عظیم) فحواسنجه خشیت رب عزتدن وهیبت عظمت الوهیتدن مانند برك خزان هر زمان وهر نفس لرزان اولوب هر رعشهسندن یوزبیك بر روایتده همان بیکر ملك پیدا اولوب انلر دخی خشوع ایله کف بر کف صف اولوب تکلمه اذن آله اولدقده (لااله الااللّٰه) دیرلر جبرائیلك خدمت معینهسی انبیایه تبلیغ امر الهی اولوب ریاح وجنوده مؤکلدر* تفسیر کبیرده بعض صحابهدن مرویدرکه میزان اعمال قیامتده عرش مقابلهسنده قوریلوب بر کفهسی جهنم اوستنه درکال وسعتدن ایچنه یرلر وکوکلر صغار جبرائیل علیه السلام میزانك عمودین طوتوب لسان میزانه نظر ایدر* کشف علوم الآخرهده میزانك بر کفهسی آق انجودن اولوب عرشك صاغ یاننده بر کفهسی ظلمتدن اولوب عرشك صول طرفنده در دینوب* کنز الاسرارده حضرت حذیفهدن مرویدرکه قیامتده اعمال انسانی جبرائیل وزن ایدوب عمود میزانی دست حق پرست باطل شناسنده طوتوب طوردر

رسالهٔ سیوطیده ارواح مؤمنین قبض اولندقده جبرائیله تسلیم اولنوردیو بر روایت اولوب تفصیلی عزرائیل
علیه السلام احوالنده کلسه کرکدر * تاریخ امام ابن حنبلده جبرائیل امین واسطهٔ وحی رب العالمین اولمغین
قیامتده جمیع مخلوقاتدن اول سؤال وحساب اکا اولوردینوب کشف علوم آخره ده خصوصا محمدیه
آدلو تر کی منظومه ده بوخصوصك تفصیلی مرقومدر جبرائیله متعلق دخی بعض امور مناسبت کلیه ایله
بحر نورو سدره و بیت معمور احوالنده مذکور اولمشدر (اسرافیل) علیه السلام عرشی کوتورن درت ملکك
بریدر که اشاغیده حملهٔ عرش احوالنده تفصیل اولنورلر بوقاروده ذکر اولنان صوری دخی قیامتده چاله جق
بودر شمدیدن اغزینه آلوب اجازته منتظردر * کنز الاسرارده امام اوزاعیدن مرویدر که اسرافیل علیه السلام
انسان صورتنده اولوب جمیع مخلوقاتده بوندن خوب نفسلو یرادلمیوب شروع سماع ایتدکده اهل
سموات بی اختیار عباداتی استماع ایدرلر اکثر علما تبلیغ وحی وواسطهٔ امر ونهی جبرائیل امینه تعیین اولمغین
افضل جمیع ملائکه اوددیوب کبار علمادن نیچه لر جبرائیله وغیریه وحی الهی یی وجمیع اوامر ونواهی یی لوح
محفوظدن اعلام ایدوب تقسیم احکام ایدن اسرافیل علیه السلام اولوب افضل ملائکه بودر دیو حسم ورسم
ایدوب * کتاب شعب الایمانده دخی لوح محفوظ اسرافیل یاننده طوروب ایچنده اولان امور عوالم علویه
وسفلیه دن برنسنه نك صدورینه ارادهٔ الهیه اولدقده لوح یرندن قالقوب اسرافیلك آلنینه طوقنور امر مقدر
جبرائیل ومکائیل وعزرائیل وسائر ملائکه دن قنغیسنك خدمتنه متعلق ایسه اسرافیل اکا اعلام ایدردیو
اسرافیلك جمله ملائکه دن افضلیتنه مشعر بر مفصل حدیث شریف مرویدر * زین المجالسده وغیریده مذکوردر که
اسرافیل علیه السلام جسامتده اعظم ملائکه اولوب عرشك درت کوشه سندن بریسی بوینك یاغرنی
اوستنده در قنادلری بیحدو پایان وبدنی سرتاپا پرموی ودهان اولوب هر برلسان بدیع البیانی بیك کره بیك
لغتله تسبیح رب رحمان ایدوب هر برنفسندن کندو یه بکزر بر ملك یرادلوب انلر دخی تسبیحه مشغول اولوب
بونلره مقربون دیرلر هر کون اسرافیل اوچ کره جهنمه نظر ایدوب بی شك وکمان ماننده کمان ایکی قات بوکلوب
کریان اولور جمیع بحار وانهار سر شرف افسرینه دوکلسه غایت بیوکلکندن برقطره سی اشاغه ایغزدی
جبرائیل علیه السلامك هر برینك اوزنلغی بشیوز ییللق یولدر آلتیوز عدد قنادیله اوچیوز ییل متصل اسرافیلك
اغزیله بورنی اراسنده اوچوب بورننك اوجنه وصول حصول بولمدی * کنز الاسرارده ابن الجوزیدن
مرویدر که جبرائیل علیه السلام مشرقله مغرب اراسنی برقنادیله طوتمشکن بن اسرافیلك قنادی ایچنده اوچسم
وکچوب کتسم اصلا خبردار اولمزدی دیمش کشافده اسرافیل علیه السلام جسامت وضخامتده حد ونهایتده
ایکن هر کاه کمال هیبت عظمة الله عز علاه وجل عن الاشباه سببیله صغیر وحقیر اولوب بر سرچه قوشی قدر اولور
دیو بر حدیث شریف مسطوردر * کتاب الاوائلده سجده ده ابتدا سبحان ربی الاعلی دیین وامر حقله حضرت
اللهه ابتدا سجده ایدن اسرافیلدر * تفاسیرده وهب قولنجه آدمه ابتدا سجده ایدن جبرائیل بعده
میکائیل بعده اسرافیل بعده عزرائیلدر دینوب * کشافده ابتدا سبحان ربی الاعلی دیین میکائیلدر میکائیل
علیه السلام زین المجالسده اسرافیلدن بشیوز ییل صکره جبرائیلدن بشیوز ییل مقدم یرادلمشدر قنادلری
زمرددن اولوب بدنی سرتاپا زعفراندن قیللر له مجلادر هر قیل اوزرنده بیك کره بیك یوز هر یوزده بیك کره بیك
اغز هر آغزده بیك کره بیك دیلی اولوب جسم نورانی رسمنده بیك کره بیك کوزی واردر عصاة امت محمد ایچون
دائما بکا ایدوب هر کوزندن یتمش بیك قطره دوکلوب هر قطره قدرت خالق فلك ایله میکائیل صورتنده بر ملك
اولور بونلره کروبیون دیرلر جمله سی میکائیلك اعوان وانصاریدر تعیین حضرت باری ایله بحار وامطار
ونباتاتله جمیع لوازم ارزاق مخلوقاته موکلدر آدمدن انتهاء عالمه دك یغان یغمورلرك ودریالرده اولان
صولرك هر برقطره لرینه وجمیع نباتات دنیانك هر برورق ودانه سنه بونلردن بر ملك موکلدر دیومذکوردر
ملائکه نك وهر ییل یاغه جق یغمورلرك عددنی ومقدارنی بیلورایدکاری اشاغیده ابروبازان احوالنده
بیان اولنور نظر اولنه * معارج النبوه ده معراج حدیثنده میکائیل آلتنجی کوکده بر کرسیٔ عظیم اوزرنده
مقیم اولوب اوکنده بیحد و پایان طومارلر اولوب بر بیوك ترازو دخی واردر کفه سی یرلر ایله کوکلردن بیوکدر
تحت حکمنده یوز بیك سردار واردرکه هر بری بشر یوز بیك ملکه صف بغلیوب میکائیلك امرینه

منتظر درلر خلق آدمدن یکرمی بش بیك ییل مقدم روح فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایچون صلواته مشغول
اولوب قیامته دك یاغه جق قار ویغمور وطولو قطره لرینی ایندرمکه ویرده بتن اشجار واوراق وثمرات وکیاه
وسائر سبزوات وحبوبات دانه لرینك ویپراقلرینك هر برینی بتورمکه اشبو ملکلردن بر ملك مؤکل اولوب اداء
خدمت ایدرلر دیو مذکوردر ولله در من قال موافقا لحسن الحال (نظم) ابر وباد ومه وخورشید وفلك درکارند
تاتو نانی بکف آری وبغفلت نخوری * همه از بهر تو سرکشته وفرمان بردار * شرط انصاف نباشد که تو فرمان
نبری (عزرائیل) علیه السلام زین المجالسده مذکوردرکه وجوه والسنه واجنحه جهتندن اسرافیل علیه
السلام صورتنده در * مقاتل بن سلیمان ایدر آلتنجی کوکده یتمش بیك پایه لو نوردن بر سریر بی نظیر اوزرنده در
درت قنادی اولوب بدنی سرتاپا دهان وچشم اولوب ذوی الارواحدن هر برفرده جسمنده کی کوزلرندن
برری ایله نظر ایدوب برذی روح وفات ایتدکده اول کوز قپانور برایاغی جنت برایاغی جهنم اوستنده در
انبیادن غیریلرك روحنی قبضه کند وبالذات وارمز تحت حکمنده بیحد وپایان انصار واعوانی واردرکه قبض
ارواحه انلرك بعض کوندررجسمنده اولان کوزلردن غیری نیجه کوزلری دخی واردرکه کندوسی وفات
ایده جك زمانه قریب جمله سی قپانوب همان سکز دانه قالدقده جمله مخلوقات وفات ایتدوکی معلومی اولور
کنز الاسرارده (الله یتوفی الانفس حین موتها) ایله (قل یتوفاکم ملك الموت الذی وکل بکم) ایله (توفته رسلنا
وهم لا یفرطون) آیتلری توفیقی بو وجهله تحقیق اولنمشدرکه ملك الموتك توفیسی واعوانی توفیسی ارواحی نزع
وقبض ایتدکاریدر حضرت حقك توفیسی محتضردن حیاتی ازاله ایدوب موت یراتدیغیدر قول اصح
اوزره طائفهٔ جنك وجمیع حیواناتك دخی ارواحنی عزرائیل قبض ایدر * معارج النبوه ده حدیث
معراجده مذکوردرکه عزرائیلك تختی دردنجی کوکده در تختنك درت یاننده یدیشر یوز بیك پایه
اولوب صاغنده خوب صورت ونورانی صولنده مهیب خلقت وظلمانی ملائکه اولوب تسبیح ایتدکارنده
صنف ثانینك آغزلرندن آتشلر چیقوب واللرنده آتشدن حربه لر وعمودلر طوتوب عزرائیلك کندو اوکنده
برلکن وبر جریدهٔ عظیمه طورورکه دفتر اجل مخلوقاتدر النده دخی بر لوح طوتوب دائما اکا باقوب انده
هر جانلو اجلی یازلمشدر اوکنده بر یولك اغاج واردرکه هر یپراغنك برطرفنده برجانلونك اسمی آردنده سعید
یاخود شقی ایدوکی یازلمشدر ایچلرندن بری صحتدن بری اولوب وزجاج مزاجی شکسته اولدقده یپراغی
صاراروب وفاتی قریننده قوپوب لوحده کی اسمی اوستنه دوشر انك اجلی کلدیکن عزرائیل اندن بیلور
یاشنده اولان ملائکهٔ رحمت وعذابدن یتمش سردارکه هر برینك تحت حکمنده یتمش بیك ملك واردر قبض
روحه بونلرك بعضنی کوندروب بونلر دخی خسته نك روحنی اعضاسندن بوغازینه کتوردکارنده عزرائیل
علیه السلام تختی اوستنده النی لکنه صوقوب روحنی بالذات قبض ایدوب سعدادن ایسه صاغ طرفنده
طوران آلتیوز بیك ملکه ویروب علیینه اشقیادن ایسه صولنده طوران آلتیوز بیك ملکه ویروب سجینه
ایلتورلر علیین نه ایدوکی یوقاروده ذکر اولنوب سجین نه ایدوکی اشاغیده کلور (فائده) شیخ جلال الدین
سیوطی رسالهٔ بشری الکئیب بلقاء الحبیب ده کیفیت قبض روحده نیجه احادیث شریفهٔ لطیفه یازوب
هر برینك اجمالی بودرکه بر مؤمن محتضر اولدقده کوکدن نورانی ملکلر جنتدن آق کفنلر وبخورلر ایله کلوب
خسته نك کوزی ایردوکی یرده وعزرائیل علیه السلام دخی کلوب باشی اوجنده اوتوروب (یا ایتها النفس
المطمئنة اخرجی الی مغفرة من الله ورضوان) دیدکارنده چقوب عزرائیل النی الینه آلوب بعده فی الحال
ملکلر آلوب کفن جنته صاروب مسکدن الطف واعلا رایحه ایله کوکاره چکلوب هر طبقه نك ملکلرندن
نیجه لر تعظیما یدنجی کوکه واردقلرنده قوملك کتابن علیونده یازوب یر یوزینه ایندیرك دیوندا
خدا کلمکین بدننه اعاده اولنور بعده نکیر ومنکر کلوب سؤال ایدوب جواب صواب ویردکده جانب
سمادن (صدق عبدی فافرشوا له فی الجنة والبسوه من الجنة وافتحوا له بابا الی الجنة) دیوندا کلوب بعده آثار
رحمت رب کریم وغفور رصد ورو ظهور ایدر بر حدیثك دخی اجمالی بودرکه مؤمن محتضر اولدقده ملائکهٔ
رحمت آق حریر کتوروب (اخرجی راضیة مرضیة عنك الی روح الله وریحان ورب غیر غضبان) دیدکارنده
مسك کبی خوب رایحه ایله روحی چقوب ملکلر اللرنده قوقولیوب سمواته واردقلرنده ارواح مؤمنین

استقبال ودنیاده اولان اقربا واحبالردن مفصل سؤال ایدرلر * برحدیثك دخی اجمالی بودرکه مؤمن محتضره ملکلر مسك وریاحین ایله حریر جنت کتوروب یاغدن قیل چکلور کبی روحی چکلوب (یا ایتها النفس المطمئنة ارجعی راضیة مرضیا عنك الی روح الله وکرامته) دیو خطاب اولنوب بعده اوزرلرینه مسك وریاحین قویوب حریره صاروب علیونه ایلتورلر * برحدیثك دخی اجمالی بودرکه الله تعالی عزرائیلی عصاة مؤمنیندن برینك روحنی قبضه کوندردکده شومقدار عذاب ناردنصکره دخول جنت ایله بشارت ایله دیو بیورمغین اول مرده دل برمژده یه بووجهله تخویف ومژده ایدر * رساله مزبورده نیچه احادیث شریفه واخبار لطیفه دخی اولوب لکن حذرا عن کمال التطویل تفصیل اولنمدی * تفاسیرده (الذین تتوفاهم الملائکة طیبین یقولون سلام علیکم ادخلوا الجنة بما کنتم تعملون) آیتنده بعض تابعیندن مرویدرکه مؤمن محتضره عزرائیل علیه السلام کلدکده السلام علیك یا ولی الله الله یقرأ علیك السلام دیوب جنت ایله مژده ایدر (جعلنا الله من المبشرین بحرمة رسله المبشرین) تفسیر واحدیده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه امراض واوجاع موتك ایلچیسیدر برکشینك اجلی کلدکده ملك الموت بالذات کلوب ای تکری قولی سکا نیچه برخبرلر ورسوللر کلسون اشته بن خبر ورسولکه بندنصکره آیرق خبر ورسول کلمز کرك رضا کرك کراهت ایله ربکك دعوتنه اجابت ایله دیو روحنی قبض ایدوب اقربا وخلانی فریاد وفغان ایتدکارنده کیملك اوستنه کریان اولورسز والله بن انك اجلی خصوصنده ورزق مقدر ومنصوصنده اصلا ظلم ایتمدم بلکه حضرت رب العزت دعوت ایتمشدر انی قولك کندو نفسکز ایچون انین وحنین ایلکز که ایچلر یکزده برفرد قالمینجه دلکزه بنم نیجه مرة بعد اولی کرة بعد اخری نیچه نیچه کلملرم وارد ردیو خطاب مشعر العتاب ایدر * کشف علوم الاخره ده مذکوردرکه اجلی کلان کشی یه درت ملك کلوب روحنی بریسی صاغ آیاغندن بری صول آیاغندن بری صاغ الندن بری صول الندن چکر * مواهب لدنیه ده مروی ایکی حدیثك همایون مضمونی بودرکه لیلهٔ معراجده قدسه واروب انده کی مصلحتدن فارغ اولدیغمده برنردبان کتوردیلرکه ارواح بنی آدم قبض اولندقده کوکه اندن عروج ایدر برکسنه حالت نزعده کوزینی یوقارو دیکوب باقدیغی اول سببدندرکه آنی کوردکده کمال حسننه حیران اولوب باقوب قالور * کتاب سیر ابن هشامده مؤمنك روح روانی اول نردبان عظمت نشانی کوردکده صبر وقراری قالمیوب بی اختیار خروج واول نردباندن آسمانه عروج وولوج ایدردیو بعض معتبراتده اول نردبانك برطرفی یاقوت احمر برطرفی زبرجد اخضر اولوب یردن کوکه دك قدملرینك بری التون بری کموشدن اولوب در ویاقوت وزمرد ایله مرصع وملمع ومصنعدر دیو مذکوردر (فائده) مقر ارواح حقنده اقوال کثیره اولوب کنز الاسرارده ارواح انبیا وشهدا جنتده درلر اما ارواح سائر مؤمنین سماء دنیاده در بعضلر هر روح کندو قبری اطرافنده اولوب استدیکی یره سیر ایدر بعضلر جمله ارواح صور اسرافیل ایچنده در دیمشلر * بحر الکلام صاحبی امام نسفی ذکر ایدرکه ارواح درت قسمدر (بری) ارواح انبیادرکه قبض اولندقده مسك وکافوردن اولکی صورتلرینه کیروب جنتده تنعم ایدوب هر کیجه عرشده معلق قنادیل ایچنه کیررلر (ایکنجی) ارواح شهدادرکه یشل قوشلر قورصغنده اولوب جنتده ییوب ایچوب تنعم ایدوب بونلر دخی قنادیل عرشه کیررلر (اوچنجی) ارواح مطیعیندرکه ریاض جنتده اولوب لکن ییوب ایچمیوب مجرد جنته نظر ایله کیجنورلر (دردنجی) ارواح عصاة مؤمنیندرکه یر ایله کوك اراسنده هواده طوررلر ارواح کفره ایسه ارض سابعه آلتنده سجینده سیاه قوشلر قورصغنده اولوب بدنلرینه اتصاللری اولمغین روحلری معذب اولدقجه بدنلری دخی متألم اولور اما ارواح مؤمنین علیونده اولوب نورلری بدنلرینه متصلدر کونش کبی که کندو کوکده اولوب نوری یریوزینه واصلدر * رسالهٔ بشری الکئیبده ارواح شهدا یشل قوشلر قورصغنده درکه جنتده کزوب ییوب ایچوب بعده قنادیل عرشه کیررلر ارواح سائر مؤمنین یشل قوشلر صورتنده درکه جنتده کزوب اغاجلره قونارلر یا آق قوشلر صورتنده اولوب ظل عرشده اولورلر یاخود یدنجی کوکده اولوب جنتده کی مقاملرینه بقارلر یاخود یدنجی کوکده دار البیضا ادلو اوده اولورلر یاخود یر ایله کوك اراسنده ممدود اولان سبب آدلو نسنه ده اولورلر یاخود بعد الموت برآیه دك اوی اطرافنده بریله دك قبری اطرافنده کزنوب بعده ذکر اولنان سببه رفع اولنور یاخود صالیویریلوب

دیلدیکی یره وارمغه قادراولور یاخود مکه ده زمزم قیوسی ایچنده درلر یاخود هر روح کندو قبرینك اطرافنده دردیو احادیث کثیره واخبار شهیره ذکر اولنوب * بعده بعض محققیندن منقولدرکه حق بودرکه مقر ارواح حقنده اولان اقوالده تعارض وتمانع تناقض وتدافع اولوب اتقیا واشقیا ارواحنه معین مقر مقرر دکلدر هر طائفه نك عند الله مرتبه لرینه کوره درلکن سلام وخطاب ولطف وعتابی ومتعلقات ثواب وعقابی قبرده هر بدن میت حس ایتملك ایچون روح هر انسان اینما کان قبر ولحدده اولان جسدینه فی الجمله متصل ومتعلق ایدوکی محققدر * علامهٔ عالی کهر شیخ ابن حجردن دخی منقول ومعتبردرکه ارواح مؤمنین علیینده ارواح مشرکین سجینده اولوب هر روحك بدنینه اتصال معنویسی واردرکه روح نائمك جسدینه اتصالدن افزون اولور بدنینه تصرفه بعده مقامنه رجوعه مأذونلردر * کتاب افصاحدن دخی منقولدرکه اهل نعیم ارواحی احوال مختلفه اوزره درکیمی صورت طیورده اولوب اشجار جنت اوزره درکیمی یشل قوشلر قورصغنده در کیمی عرشه معلق قنادیله کیررلر کیمی جنتده بعض صورتلره کیررلر کیمی عملارینه کوره برادیلان صورتلرده اولورلر کیمی استدیکه کزوب بعده جنتده کی مقامنه واررکیمی ارواح موتایی استقبال ایدر کیمی کفالت میکائیلده کیمی کفالت حضرت آدمده کیمی کفالت حضرت ابراهیمده در امام قرطبی اشبو قول اخبار مختلفه ماینین توفیق ایدر دیو قبول واستحسان ایتمشدر * وهب بن منبهدن دخی مرویدرکه ارواح مؤمنین قبض اولندقده رتاییل آدلو ملکه تسلیم اولنورکه خازن ارواح مؤمنین اودر * ابن عباسدن دخی مرویدرکه ارواح مؤمنین جبرائیله تسلیم اولنوب یوم قیامته دکین بونك والیسی سنسن دیرلر بعض علماء اهل کتابدن دخی مرویدرکه ضابط ارواح کفار رومه آدلو بر ملکدر * بینه رساله بشراده مروی حدیث شریف مفصلده مؤمنك روحنی ملائکه کوکاره چیقاروب مقام عرضده الله تعالی یه ملکلر سجده ایدوب بعده اول روح دخی سجده ایدوب بعده میکائیلی چاغروب بو روحی مؤمنین ارواحی یاننه قوکه یوم قیامتده سندن صورسم کرکدر دیو الله تعالی خطاب ایدردیو بیورلمشدر کشف علوم الاخرهده مذکوردرکه اهل قبور درت حال اوزره در کیمنك بدنی چوریوب طپراق اولنجیه دك روحی اموزلری اوستنده اوتوروب بعده کوکدن اشاغیده عالم ملکوتده کزر کیمنه دخی حق تعالی اویقویه بکزر بر نسنه حواله ایدوب کندو یه نه اولدیغنی بلمیوب چاق قیامتده ابتدا صور چالندقده اویانور کیمنك دخی روحی ایکی اوچ آی قبری اوستنده طوروب بعده برقوش اوزرینه بنوب جنته کیدر حدیث شریفده (نسمة المؤمن طائر یعلق فی شجر الجنة) برحدیثده دخی (ارواح الشهداء فی حواصل طیور خضر تعلق فی شجر الجنة) بیورلدیغی بودر * کیمنك دخی روحی قبض اولندقده صور اسرافیل یاننه چیقاریلوب صور چالنجیه انده طورور (دردنجی) قسم انبیا واولیادرکه اختیارلری کندولره تفویض اولنمغین کیمی یریوزنده طورمغی اختیار ایدوب قیامته دك یریوزنده کزوب اکثریا بعض کسنه لر انلری واقعه لرنده کوررلر * مذکور کشفك مؤلفی امام غزالی دیرکه بن ظن ایدرمکه حضرت ابوبکر وعمر انلردن اوله لر حضرت رسول علیه السلام دیلدیکی یرده اولمغه مخیر اولوب عوالم ملك وملکوت وبرزخك هر قنغیسنده دیلرلرسه اولورلر وفات ایتدکارندنصکره روح شریفلری اوتوز یل دك یریوزنده کزوب اوتوز یل تمامنده حضرت حسین شهید اولدقده غضبه کاوب کوك یوزینه کتدیلر انبیانك بعضی کوکاردن یرینی اختیار ایدوب انبیا ومرسلیندن اختیارلری اللرنده اولان همان حضرت رسول علیه السلام وابراهیم وموسی وعیسی وآدم علیهم الصلاة والسلامدرکه جمیع عالملردن هرنه یره وارمق دیلرلرسه واررلر جمیع ارواح اهلی قبرلرنده رحمت وعذاب ورعایت وعقاب اولنملری اشبو درت طبقه لری حالنه کوره در دیو تحقیق ایتمشدر والله اعلم. (فائده) روحك حقیقتی وماهیتی حقنده کتب معتبره ده حکما وعلمادن اون بش قول نقل اولنوب ایچلرنده جلائل دلائل حسبیله اولی واصوب وصحته اقرب اولنلری همان اوچدر بریسی (قل الروح من امر ربی آیتی دلالتی اوزره معلوم دکلدر دیو توقف ایدوب علم رب متعاله حواله ایتمکدر * ایکنجی امام رازی واکثر علما اختیاری اوزره برجسم لطیف نورانیدرکه هر عضو انسانی یه دخول وحلول ایدوب کل ایچنده آب کبی وایچنده آتش پر التهاب اولدیغی کبی هر بر عضوده مندرج ومختلط ومندمج ومرتبطدر * اوچنجی امام غزالی ونیچه علما وحکما روح فی ذاته جوهر مجرددرکه بدن انسانده وآخر یرده اصلا مکانی اولمیوب لکن بدنه تعلق تدبیر وتصرف ایله متعلق اولوب

موت

موت دیدکاری انقطاع تصرفیدر بدنده ابتدا استعلق روح حیوانی وروح قلبی دیدکاریدر که قلبك صول طرفنده اولوب طمارلردن جمیع اعضایه سرایت ایدر غدانك بخار لطیفندن حاصل اولوردیو اختیار ایتمشلردر انجنین کفندولی الله اعلم بالصواب (فائده) روح وروان ونفس وعقلك تعریف وتوصیفنده اسلاف واخلاف اختلاف ایدوب کنز الاسرارده اکثر علماء روحله نفس شیء واحددر دیوب بعض علماء شیئین متغایر بیلدر دیمشلر * مواهب لدنیه ده قاضی ابو بکر بن العربی حق بودر که روحله نفس امرین متغایر بیلدر دیمش فواتح آدلو کتابده رسالهٔ معراجیهٔ ابن سینا ده روان دن مراد نفس ناطقه در جاندن مراد روح حیوانیدر دیمش کتاب تلخیص الادلهٔ امام صفارده عامهٔ علماء قولنجه نوم ضد یقظه در ضد حیات دکلدر لکن ابن جبیر وعکرمه وبعضلرنا ئمدن روح حیات اخراج اولنور زیرا حضرت علیدن اویقویه واران کسنه نك روحی نه یره کیدر دیو صورلدقده صاحبی حرکت ایدنجه دلك هواده معلق طورورا جازت اولورسه بدننه کیروب انده سا کن اولورا جازت اولمزسه وفات ایتمش اولوردیوب لکن خروج روحدن مراد روحك شعاعیدر که اکاروان دیرلر روحك کندوسی دکلدر که اکا روح حیات دیرلر بو تأویله سبب حضرت علینك کرم الله وجهه الی ان یتحرك صاحبه دید یکیدر زیرا روحك کندوسی چیقسه نائم نیجه حرکت ایده بیلوردی ابن جبیر ایله عکرمه نك کلامنی بو معنایه حمل ایتمك لازمدر دیو تفصیل اولنمشدر تفاسیرده (الله یتوفی الانفس حین موتها) آیتنده ابن جبیردن مرویدر که حالت نومده الله تعالی هر کسه نك نفسنی قبض ایدوب اول حالده وفاتنی تقدیر ایتدیکنك نفسن آلقیوب حیاتنی تقدیر ایتدیکنك نفسنی ینه بدننه کوندرر * ابن عباسدن دخی مرویدر که افراد انساندن هر برشخصده برنفس وبرروح واردر که ایکیسنك اراسنده شعاع شمس کبی برنسنه ایله اتصال واردر نفس اودر که تعقل وتمیز انکله در روح اودر که تنفس وحرکت انکله در برکسنه اویودیغی زمانده الله تعالی آنك نفسنی قبض ایدوب لکن روحی بدنده طورور * محرر سطور اولان اشبو عبد رقصور ایدر که فضل ربانی اولان عقل انسانیکه اول مخلوقات دیدکاری عقلك غیری ایدوکی محقق وسقفدر بر شیء نورانی وامر روحانیدر که تعریفات سید شریف جرجانیده مجرد غیر جسمانی اولوب هر کسلك بن دیو اشارت ایتدیکی ماهیت متحققه سیدر که نفس ناطقه دیدکاریدر دیوب * بعض معتبراتده امام غزالی حقیقت انسانیه ده اولان قوهٔ مدرکه معقولاتده تعلق حیثیتندن عقل تسمیه اولنوب بدنده تدبیر وتصرفی حیثیتندن روح تسمیه اولنوب لذات وشهواته میلی حیثیتندن نفس تسمیه اولنوب حقیقتده اوچیدخی شیء واحد اولوب حیثیات مختلفه در وصف ومدح وذم وقدح اولندیغی اول حیثیات مختلفه اعتباریله در دیمش * کتاب الانس الجلیلده مذهب حنفیه وقول مشهور اوزره عقلك محلی دماغدر لکن شافعیه وحنبلیه واطباقولرنجه محلی قلب اولوب دماغه اتصالی واردر دیوب * بخاری شرحی کرمانیده شافعیه ومتکلمین وفلاسفه مذهبلرنجه محلی قلبدر حنفیه واطباقولنجه محلی دماغدر دیوب * کتب اصولده ذکر اولنان کلام مفصل محصلی بودر که عقل دید کاری نفس انسانیه ده لطف مولی ایله برملکه وقوت واستعداد ونور معنویدر که انك سببیله حقایق اشیایی مدرکه وامور حسنه وقبیحه یی تمیزه مالکه اولوب * کتاب مختارات النوازلده روحله عقلك بدنده محل معلوملری اولمیوب جمیع اعضایه تعلقلری واردر دیوب * مجمع ابن ملك شرحنده مذکوردر که العقل نور فی الصدور یبصر به عواقب الامور * کلامنك معناسی بودر که محل عقل عالی قدر سینه وصدر اولوب سرهر بشر حواس خمس باطنه یه مقر اولمغله صاغ اولان دماغ عالم معنی وتمثیلده اول نورك کویا مشعل وقندیلی اولمغین انك اشراق واشتعالی وتفکرات وتصرفاته اشتغالی انجق سرده میسر اولوربوسببدندر که دماغده ضعف وخلل حاصل اولسه عقلده دخی ضعف ونقصان واصل اولور * اشبو تاریخ معتبر مؤلفی اولان عبد احقر ایدر که عقل ونفس وروح حقنده کتب شهیرده اقوال کثیر اولوب لکن (قل الروح من امر ربی وما اوتیتم من العلم الا قلیلا) آیتی دلالتی اوزره روح ونفس وعقل اسرار بهیهٔ الهیه دن اولمغین حقیقتده امور خفیهٔ غیبیه دندر (من عرف نفسه فقد عرف ربه) کلامی بو معنای رعنای حکمت مبنایه ایمادر والله تعالی اعلم بجمیع ما اظهروا بهم (حملهٔ عرش) بونلرك بریسی بالاتفاق حضرت اسرافیلدر که یوقاروده ذکر اولندی سائرلرینك اسامیلری نامعلوم اولوب کشافده (ویحمل عرش ربك فوقهم یومئذ

ثمانیة) آیتنده عرشی كوتورن ملائكه حالا درتدر قیامتده سكز اولسه لر كدر تابعیندن شهر بن حوشب قولی اوزره حالا سكزدرلركه دردی (سبحانك اللهم وبحمدك لك الحمد علی عفوك بعد قدرتك) دیو تسبیحه دردی دخی (سبحانك اللهم وبحمدك لك الحمد علی حلمك بعد علمك) دیو تسبیحه مشغوللردر * حسن بصری قیامتده عرشی كوتوره جك ملائكه سكزمیدر سكز بیك میدر الله بیلور دیوب ضحاك دخی سكز صف اولسه لر كرك دركه عددلرینی الله بیلور دیوب طائفهٔ روحدن یا آخردن اولمق دخی جائزدر دیموب * كتب سننده مذكور برحدیث مفصلده یدنجی كوكدن یوقرو عمقی بشیوز ییللق بر دریا اولوب انك یوقروسنده طاغ كچیسی شكلنده سكز ملك واردركه ایاقلری ایله دیزلری كوزینك اراسی بشیوز ییللق یول اولوب عرش انلرك اوستنده دردیو بیورلمشدر * تاریخ عینیده كعبدن مرویدركه حملهٔ عرش درت ملكدركه بری انسان صورتنده اولوب بنی آدم رزقنه بری اوكوز صورتنده اولوب بهایم رزقنه بری ارسلان صورتنده اولوب یرتجی جانوزلر رزقنه بری كركس صورتنده اولوب قوشلر رزقنه شفاعت ایدوب جناب خدایه دعا ایدرلر * كنز الاسرارده وغیریده اشبو اوصاف واحوالی حملهٔ كرسی یه اسناد ایتمشلردر * تاریخ عینیده ابن عباسدن مرویدركه عرش یرادلدقده نور ونار وآب رحمتدن بر ملك یرادلوب هر برینه جمیع مخلوقات قوتی قدر قوت ویریلوب عرشی كوتورمك امر اولندی قادر اولمدقلرنده جناب حقدن سبحان الله نداسی كلوب بونلر دخی سبحان الله دیدكلرنده عرشی دیزلرینه دك قالدیره بیلوب بعده سبحان الله دیكز دیوندا كلوب دیدكلرنده بللرینه دك قالدیررلر لا اله الا الله دیكز دیوندا كلوب دیدكلرنده اوموزلرینه دك قالدیررلر الله اكبر دیكز دیوندا كلوب دیدكلرنده باشلرینه چیقاروب حالا باشلری اوستنده طوروب اللری یدی قات یرك اوستنده در * كنز الاسرارده دخی ابن عباسدن مرویدركه حملهٔ عرش یرادلوب عرشی كوتورك دیو امر اولنوب قادر اولمدقلرنده هر برینه جمیع مخلوقات عددنجه معینلر یرادلوب كوتورمك امر اولنوب عاجز اولدقلرنده لاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم دیكز دیو امر حق اولوب دیدكلرنده كوتوررلر لكن ایاقلری یدنجی قات یرده ثری اوستنده طوره میوب حق تعالی كندو اسماء شریفه سندن برراسمی بونلرك ایاقلری آلتنده یازمغین قوت اسم پرورد كار ایله كوه وار برقرار واستوار اولدیلر * سنن ابی داودده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدركه بكا اذن اولدیكه حملهٔ عرشك برندن سزه خبرویرم قولاغی اوجی ایله اموزی اراسی یدی یوز ییللق یولدر * تفسیر ثعلبیده ابن عباسدن مرویدركه حملهٔ عرشك اوكچه لری ایله كعبلری یعنی طوپوقلری اراسی بشیوز ییللق یولدر * كشافده وغیریده حملهٔ عرشك ایاقلری یدنجی قات یرده اولوب باشلری عرشی خرق ایتمشدر یعنی كچمشدر دیموب * تفسیر ابن عطیه ده حملهٔ عرش وساكنان اطراف عرش سائر ملائكه دن افضلدر دیو مذكوردر كشافده خبرده وارد اولمشدركه حق تعالی جمیع ملائكه یه امر ایتمشدركه الی یوم القیام هر صبح وشام حملهٔ عرشه تعظیم واكرام ایله سلام ویرمك ایچون واروب زیارت ایتمكه بردوام اوله لر * مواهب لدنیه ده حملهٔ عرشك نیچه یوزلری وبدنلرنده نیچه كوزلری واردركه بری برینه بكزه مز عرشه باقوب صوت اعلا ایله تسبیح مولی ایدوب قنادلرین كشاد ایتسه لر تویلرینك برقیلی دنیایی احاطه ایدردی * معتبرات متفرقه ده مذكوردركه حملهٔ عرشك وملائكهٔ اطراف عرشك دردر یوزلری واردركه بری ارسلان كبی بری كركس بری انسان صورتنده دردردر قنادلری واردركه عرش پرنوره باقوب كمال عظمت ونورانیتندن بونلره غشی وضعف عارض اولمامق ایچون ایكیشر قنادلرین یوزلرینه اورترلر بدنلرینك دخی نور موفور باهر الاثر اقلری كرسی ملكلرینی احراق ایتمامك ایچون ارالرینه ظلمت ونوردن یتمش حجاب حكلمشدركه هر پرده نك قالنلغی بشیوز ییللق یولدر (خروس عرش) معارج النبوه ده مذكوردركه رسول علیه السلام لیلهٔ معراجده سدره یاننده آق خروس صورتنده بر ملك كوردیلركه ایكی طرفندن یدیشر یوزبیك قنادی اولوب هر برنده دروباقوت وسیم وزر وكافور وزعفران ومسك وعنبردن یدیشر یوزبیك پر اولوب باشی عرشده ایاقلری یدنجی قات یر آلتنده در برقنادی اوزرنده قدرت پرورد كار ایله (بسم الله الرحمن الرحیم لا اله الا الله محمد رسول الله كل شیء هالك الا الله الواحد القهار) دیو یازلمشدر اول خروس باخروش حكمت نقوش اوقات صلواتده سرسعادت افسرین قالدیروب بسم الله العظیم وبحمده دیوب جمله قنادلرین كشاد ایدوب بری برینه اوردقده

ایشیدنلر حیران اوله جق نغمات والحان پیدا اولوب صیت وصداسی وخوب نداسی اشجار جنانی لرزان ایتدکده سکان جنان دنیاده وقت عبادت اهل ایمان کلدی دیو شادمان اولوب عرش عظیم الرتبه وانك آلتنده نوردن عمود اوستنده یاقوتدن برقبه صارصلوب حضرت رب العزت جمله اشیا معلومی ایکن محض حکمت ایله ملك مزبوردن سبب حرکت ندر دیو صوردقده امت محمدك نماز ونیازلری وقتی کلدی دیو جواب ویرمکین (وجبت لهم رحمتی اشهدوا الهم انی قد ترحمت علیهم ونظرت الیهم بالمرحمة) دیو خطاب رب الارباب ایریشور رساله فضل دیكده اولان احادیث شریفه نك بری بودرکه برآق خروس واردرکه درویاقوت وزبرجد ایله مرصع ایکی قنادی اولوب بری مشرقده بری مغربده در باشی عرش آلتنده آیاقلری یدنجی قات یرده اولوب هر سحر قنادلرین چارپوب (سبوح قدوس ربنا الله لا اله غیره) دیوب صیحه سن انس وجندن غیری جمیع اهل سموات وارضین ایشیدوب یریوزنده اولان خروسلر اکا متابعت ایله اوتمکه باشلرلر قیامت یاقلشدقده امر حقله قنادلرین بوکوب آوازین کسوب زمین وآسمان خلقی قیامت یاقلشدیغنی اندن بیلورلر * برحدیثده دخی مزبور خروس (سبحان الملك القدوس ربنا الرحمن له الملك لا اله غیره) برحدیثده دخی (سبحانك ما اعظم شأنك) برحدیثده دخی (سبوح قدوس) دیردیو بیوریلوب * بعض کتبده (سبحان القدوس الملك الدیان لا اله غیره) دیردینوب * بعض کتبده دخی ابن عمردن مرویدرکه اول خروس صفامأنوس (سبحوا القدوس) دیوب قوشلر ایشتدکده قنادلرین تحریك ایدرلر احیاء العلومده بعض سلفدن مرویدرکه عرش آلتنده خروس شکلنده برملك واردرکه آیاقلری آق انجودن سینه سی یشل زبرجددن اولوب کیجه دن ثلث اول کچدکده قنادلرین چارپوب (لیقم القائمون) یعنی کیجه یی احیا ایدیجیلر قالقسونلر دیوب نصف اللیل کچدکده تکرار چارپوب (لیقم المتهجدون) یعنی تهجد ایدیجیلر قالقسونلر دیوب کیجه نك ثلثانی کچدکده تکرار چارپوب (لیقم المصلون) یعنی نماز قیلجیلر قالقسونلر دیوب فجر طلوع ایتدکده تکرار چارپوب (لیقم الغافلون وعلیهم اوزارهم) یعنی غافللر قالقسونلر باراوزارلری اوزرلرنده اوله یغی حالده دیو اداوندا ایدر (ملك صیام) معارج النبوه ده وزین المجالسده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه سدره یاننده برملك کوردم طول وعرضده انك کبی نسنه کورمدم طولی بیك کره بیك ییللق یول اولوب یتمش بیك باشی هر باشنده یتمش بیك یوزی هر یوزنده یتمش بیك آغزی واردر هر باشنده یتمش بیك کیسوی مسك بویی واردرکه هر برنده بیك کره بیك دانه شاهانه انجو قدرت حق ایله معلق اولوب هر بر انجو ایچنده نوردن بر دریا هر دریاده طولی ایکیشر یوز ییللق یول عظیم وجسیم بالقلر اولوب هر برینك ارقه سنده قدرت اله عز علاه ایله (لا اله الا الله محمد رسول الله) یازلمشدر مزبور ملك برالنی باشنه برالنی ارقه سنه قویوب تسبیح ایتدکده حسن صوت والحانندن عرش رحمان لرزان اولور جبرائیلدن بوملکی صوردم آدم یرادلمزدن ایکی بیك ییل اول یرادلوب شمدیه دك مکانی یمین عرشده بیوکلکی درت بیك کره یوز بیك فرسخ برصحراده اولوب امر حقله سنك امتك ایچون تسبیحه متصل مشتغل ایدی بو کا سلام ویردیکمی تسبیحه کمال اشتغالندن ایشتمیوب جبرائیل اکا خبر ویردکده (وعلیك السلام ورحمة الله وبرکاته) دیو سلامم الدی بعده ایکی یشل قنادین آچوب سموات وارضینی طولدیروب بنی قوجوب ایکی کوزم اراسنی اوپوب یا محمد سکا بشارت اولسونکه الله تعالی رمضان حرمتنه امتکی یارلغادی دیدی * ایکی صندوق کوردم هر برینك اوستنده نوردن یوز بیك کلیدی وار اصلنی صوردیغمده امتکدن صائم اولنلرك جهنمدن آزادلقلری براتی بونلرك ایچنده طوررینا کاشاهدم زهی سعادت سکا وامت شرف اتما که دیدی (نوع دیکر از ملائك شرف محضر) تفسیر ثعلبیده بعض سلفدن مرویدرکه عرش اطرافنده حق تعالینك ملائکه سی واردرکه انلره مخلجین دیرلر خوف حقدن اشك کوزرشکلری قیامته دك لیل ونهار ماننده انهار طورمیوب آقر حقدن ندا کلورکه ای بنم ملکلرم سزه خوف ویرن ندر بونلر دخی دیرلرکه یاربنا اکر دنیا اهلی بزسنك عزت وعظمتکدن مطلع اولدیغمزه مطلع اوله لردی اکل وشربدن وراحتدن بالکلیه پرهیز وکریزایدوب صحراره چیقوب واله وحیران کشت دشت وبیابان ایدوب ناله وافغانله کریان اولورلردی (نوع دیکر) (تعرج الملائکة والروح الیه فی یوم کان مقداره خمسین الف سنة) آیتنده تفسیر قاضیده روح یا جبرائیلدر یاملائکه دن اعظم برمخلوق روحانیدر دینوب کشافده دخی جبرائیلدر یا بر طائفه درکه ملائکه بنی آدمی حفظه موکل اولدقلری کبی انلر دخی ملائکه یه حفظه درلر دینوب

تفسیر واحدیده (یوم یقوم الروح والملائکة صفا) آیتنده مجاهد وقتاده قولنجه روحدن مراد انسان صورتنده
بردرلو طائفه درکه محشرده جمیع ملائکه برصف اولوب بونلردخی بشقه برصف اولسه‌لر کرکدر ابن عباس
قولنجه همان برملکدرکه مخلوقاتده اندن بیوك نسنه یرادلمیوب عرصاتده جمله ملائکه برصف روح بشقه برصف
طوروب ملائکه صفی ایله برابر اولسه کرکدر دینوب * تفسیر قاضیده دخی آیت مزبوره‌ده ارواح اوزرینه مؤکل
برملکدر یاخود ارواحك جنسیدر دیو ایکی قولدخی مذکور اولوب کشافده (تنزل الملائکة والروح) آیتنده
برطائفه درکه لیلهٔ قدردن غیری زمانده ملائکه انلری کورمزلر دیو برقول دخی ذکر اولنور * کنز الاسرارده
ابن مسعوددن روح برملکدرکه سموات وجبال وملائکه‌دن اعظم اولوب دردنجی کوکده هرکون اون بیك کره
تسبیح ایدوب هرتسبیحندن برملك یرادلوب جمله‌سی محشرده برصف اولسه کرکدر دیوب برروایتده ابن عباس
انسان صورتنده برطائفه درکه کوکدن اینن هربرملك ایله بونلرك برری دخی بیله اینمك مقرردر دیوب مجاهد
دخی روح انسان صورتنده برطائفه درکه اللری واایاقلری اولوب یبوب ایچوب ملائکه‌دن اولمیوب انلردن
ضعیفلردر دیمش دیو مذکوردر * تفسیر کبیرده حضرت علیدن مرویدرکه روح برملکدرکه یتمش بیك یوزی
هر یوزنده یتمش بیك دیلی اولوب هردیلی بردرلو لغت ایله تسبیح رب العزت ایدرهرتسبیحندن برملك یرادلوب
سائر ملائکه ایله اوچاراراعرشدنصکره بوندن اعظم برنسنه یرادلمامشدر سموات وارضینك جمله‌سنی برلقمه کبی
یوتمغه قادردر یوزی انسانه سائراعضاسی ملائکه‌یه بکزیوب اقرب خلق الی الله یعنی اشرف مقربین
درکاه اله جل عن الاشباهدر حالا حجب سبعین قربنده مکین اولور قیامتده عرشك صاغ یاننده طوروب مؤمنینه
شفاعت ایدر ملائکه ایله آرالرنده نوردن برحجاب اولمیدی جمله ملائکه انك نورندن یناردی (ملك رؤیا) کتاب
فوایح مسکیه‌ده روح آدلو برملك رؤیایه مؤکل اولوب برایله کولك آراسنده طوروب واقعه‌ده کورینن انواع
اجسامك صورتلرین وانلردن عالمده حادث اوله‌جق امورك صورتلرین الی ایچنده طوتوب طورر * شیخ محیی
الدین عربی دیمشدرکه محل رؤیا نشئهٔ عنصریهٔ حیوانیه درکه مکانی فلك قمر آلتنده‌در دینوب * کنز الاسرارده
کتاب الکبیر کرمانیدن منقولدرکه رؤیا سکز قسمدر دردی اخلاط اربعه‌دن برینك غلبه سندن ناشی اولوب
اول خلطه مناسب الوان واشکال کورینور بشنجی حدیث نفسدرکه شخص نائم اویانق ایکن ملحوظی نه ایسه
یاخود نیه مشغول ایسه اکا مناسب نسنه‌لر کورر * التنجی وساوس شیطاندرکه شرعه مخالف اشیا کورینور
یدنجی احتلام واقع اوله‌جق نسنه‌لر کورینور بوجمله‌نك اصلا تعبیری جائز اولمیوب * سکزنجی بودرکه
حق تعالی لوح محفوظه برملك مؤکل ایتمشدرکه هرشخص نائمك دنیاسنه یاآخرتنه متعلق امورخیروشری
واحوال نفع وضری لوحدن نقل ایدوب اکا کوسترر خلقك کیمی تذکر ایدوب کیمی اونودر تعبیری جائز اولان
همان اشبو سکزنجی قسمدر * مواهب لدنیه‌ده دخی مذکوردرکه حکیم دیمشدرکه حق تعالی رؤیایه برملك مؤکل
ایتمشدرکه لوح محفوظدن احوال انسانه مطلع اولوب لوحدن یازوب هرکسنه‌یه حالنه کوره بعض نسنه‌یی
حکمت اوزره ضرب مثل طریقیله کوسترر تاکه بعضیلره بشارت وتلطیف وبعضیلره نذارت وتخویف وبعضیلره
معاتبت وتعنیف حاصل وواصل اوله شیطان ایسه انسانه مسلط اولوب شدت عداوتندن غم والم چکسون
دیو مخالف نسنه‌لر کوسترر * مزبور مواهبك مؤلفی ایدر جمله رؤیا ایکی قسمدر بری اضغاث احلامدرکه
برقاچ نوعدر بری واقعه کورن کسنه‌یه حضور واولسون دیو شیطان کوستردیکی شیلردر * بریدخی محرماتدن
یامحالاتدن بعض نسنه‌یی واقعه‌ده ملائکه امر ایدر کورندیکیدر بریدخی اویانق ایکن خاطرنده نه وار ایسه
یاخود اویانقلقده عادتی نه مقوله فعل ایسه یاخود مزاجنه غالب اولان نه ایسه اکا کوره نسنه‌لر کوره
قسم ثانی رؤیای صادقه درکه رؤیای انبیا وصلحا بو قسمدندر غیر صلحایه آز واقع اولور تعبیری خارجده ظهور
ایدن بو قسمدر * نوع دیکر زین المجالسده وهبدن مرویدرکه هرکون یتمش بیك ملك مدینه‌ده تربهٔ عرش رتبهٔ
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم زیارتنه کلوب اخشامه دك صلاة وصلواته مشغول اولوب برکون کلنلره
قیامته دك بردخی نوبت دکمز (ملائکهٔ صلوات) زین المجالسده حضرت رسولدن مرویدرکه برملك واردرکه
مشرقده ومغربده برر قنادی اولوب باشی عرش آلتنده اایاقلری یدنجی قات یرك آلتنده اولوب اوزرنده مخلوقات
عددنجه تویلر واردر برمؤمن رسوله صلوات ویرسه اشبو ملك عرش آلتنده بحر نوره کیروب چیقوب تویلری

قطره‌لرندن بر ملك يرادلوب اول كسنه ايچون قيامته دك استغفار ايدرلر صاحب قاموسك الصلات والبشر
فى الصلوة على سيد البشر آدلو كتاب معتبرنده اولان احاديثدن برينك محصلى بودركه جبرائيل بكا شمدى ديديكه
يا محمد امتكدن برى سكا بر كره صلوة ويرسه الله تعالى اون حسنه يازوب اون سيئه سنى محو ايدوب اون درجه سن
زياده ايدوب اول ملك دخى اكا دعا واستغفار ايدر * بن ديدمكه يا جبرائيل اول ملك كيمدر ديديكه سن يرادلدنبرو
قيامته دك الله تعالى سكا بر ملك مؤكل ايتمشدركه امتكدن هر كيم سكا صلوات ويرسه اول ملك (وانت صلى الله
عليك) ديو جواب ويرر * كتاب مزبورده بو حديث بو وجهله دخى مرويدر زياده سى بودركه صلوات ويرن
كسنه نك صلواتى عرشدن غيرى يرده قرار بولميوب بولده اوغراديغى ملكلر برى برينه بو صلواتى ويرنه سز دخى
صلوات ويرك ديوب الله تعالى اول كسنه يه اول وجهله صلوات يعنى رحمت ومغفرت ايدوب قيامتده بكا عرض
اولنور * كتاب مزبورده مروى اولان احاديثك بريدخى بودركه الله تعالى قوللرندن بر قول بوقدركه بنم حقمى تعظيما
بكا صلوات ويره الا الله تعالى انك كلامندن بر ملك يرادركه مشرقده ومغربده بر رقنادى اولوب بنم قولمه صلوات
ويرتكيم اولدخى بنم پيغمبرمه صلوات ويرمشدر ديو الله تعالى امر ايدوب ملك دخى اول كسنه يه قيامته دك
دعا واستغفار ايدر * برى دخى بودركه هر خميس كونى الله تعالى ملكلر كوندررکوكلردن صحيفه‌لر التوندن قلملر ايله
كلوب خميس كونى وجمعه كيجه سى پيغمبره چوق صلوات ويرنلرى يازرلر * بريدخى بودركه قيامتده هر موقفده
يعنى هر طوران يرلرنده بكا يقين اولانلريكز بكا چوق صلوات ويرنلريكزدر جمعه كونى جمعه كيجه سى بكا
يوز صلوات ويرنك الله تعالى اخروى يتمش حاجتن دنيوى اوتوز حاجتن يتوروب بعده ملك مؤكله امر ايدركه اول
صلواتى بنم قبرمه قويوب سزلك بريكزه هدايا نيجه كلورسه بكا دخى انى هديه كتوره وصلوات ويرنك اسمنى ونسبنى
بكا خبر ويروب بنده دخى يانمده اولان بر آق صحيفه يه ديديكى تفصيلى يازرم * بريدخى بودركه ذكر مجلسنك اوتادى
واردركه غايب اولدقلرنده ملكلر انلرى يوقليوب مريض اولسه‌لر عيادت ايدرلر انلرى كوردكلرنده مرحبا
ديوب تعظيم ايدرلر بر حاجت دیلسه‌لر معاونت ايدرلر اوتوردقلرنده ملكلر انلرى كوكه چيقنجه طبقه طبقه
احاطه ايدوب اللرنده كوكلردن كاغدلر التوندن قلملر طوتوب پيغمبره صلوات ويرنك صلواتن يازرلر اذكروا رحمكم الله
زيدوا زادكم الله) ديرلر اول كسنه‌لر ذكره باشلادقده كوك قاپولرى آچلوب دعالرى قبول اولوب حور عين
انلره باقوب غيرى كلامه باشلاينجه ياخود مجلسدن طاغلنجه برقرار اولوب بعده ملائكه دخى طاغلوب بر مجلس
ذكر بدخى ارامغه كيدرلر * بريدخى بودركه ملكلردن برينه الله تعالى جمله خلقك سمعى قدر قوت سامعه ويروب
بر روايتده جمله خلقك اسملرين اكا معلوم ايدوب قيامته دك قبرم اوزرنده طوروب امتمدن هر كيم بكا
صلوات ويررسه يا احمد فلان اوغلى فلان سكا شوقدر صلوات ويردى ديو اعلام ايدر بكا بر صلوات ويرنه الله تعالى
اون صلوات ويرر زياده ايدنه زياده اولور * برى دخى بودركه الله تعالينك بعض ملكلرى واردركه
يريوزنده سياح اولوب امتمدن بكا صلوات وسلام ايرشديررلر * ينه كتاب مزبورده بر حديث مفصل محصلى
بودركه الله تعالى بنم قبرمه صلصائيل آدلو بر ملك مؤكل ايتمشدركه خروس شكلنده اولوب باشى عرش التنده
اياقلرى يدنجى قات يرلك آلتنده در اوچ قنادى اولوب برى مشرقده برى مغربده در بريدخى قبرم اوستنده در
بر كسنه (اللهم صل على محمد وعلى آل محمد وبارك على محمد وعلى آل محمد وارحم محمدا وآل محمد كما صليت
وباركت وترحمت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد) ديسه اول ملك بو صلواتى آلوب يا محمد فلان
ابن فلان سكا صلاة وسلام ايتدى ديوب اول صلواتى نوردن ورق اوستنه مسك اذفر ايله يازوب اول كسنه يه
يكرمى بيك حسنه يازيلوب يكرمى بيك كناهى عفو اولنوب آنكيچون يكرمى بيك طوبى اغاجى ديكلوريوم
قيامتده عملى طارتيلوب ميزانى خفيف كلدكده ميزانى طوتنه صبر ايله بونك بنم يانمده امانتى واردر ديرم اولدخى
يا حبيب الله بو كون سن مطاعسين ديوب بندخى يانمده طوران صلوات كاغدنى اچوب ميزانه قويوب
ميزانى آغر اولمغله الله تعالى يه دعا ايدرم (نوع ديكر) زين المجالسده مذكوردركه بر كون جبرائيل
عليه السلام كلوب ديديكه يا رسول الله بر عجب نسنه كوردم سابقا كوكده تخت اوستنده بر ملك كورمشدمكه
اطرافنده يتمش بيك ملك صف طوروب هر نفسندن بر ملك يراديلوردى حالا انى كوه قافده كوردم قنادلرى
قيريلوب كريه وزارى ايدر بندن شفاعت ديليوب صوچنى صوردیغمده حضرت محمد معراجده يانمدن

کچدکده سر برمدن قیام واکرام واعظام ایتدیکم ایچون بوعقوبته مبتلا اولدم دیوب بنده دخی حقه تضرع
وشفاعت ایتدیکمده اول ملکه دیکه محمده صلوات ویرسون دیوندا کلوب بنده دخی ملکه خبرویروب اولدخی
صلوات ویردکده قنادلری بتوب مرادی حاصل واوّلکی مقامنه واصل اولدی (نوع دیکر) بهجة زین المجالسده
مفصلا مذکوردرکه ملائکه ایچنده التی ملك واردرکه برینك نصفی یعنی باشندن بلنه دك صو نصفی یعنی بلندن
اشاغیسی کربجدر برینك نصفی یل نصفی طبراق برینك نصفی ضیا نصفی ظلمات برینك نصفی باقر نصفی آتش
برینك نصفی آتش نصفی قار برینك نصفی التون نصفی کوشدر اوچ ملك دخی واردر برینك درت یوزی اولوب
برینك دخی مشرقده مغربده یدنجی کوکده یدنجی یرده بر رقنادی اولوب برینك دخی بیك کره بیك باشی اولوب
هرباشنده بیك کره بیك یوزی واردر اشبو طقوز ملك امت محمد عاصیلری ایچون دائما آغلشورلر انلر ایچون
نه آغلشورسز شو مقوله کناهلر ایشلمزلرمی دیوندا ایریشوب بونلر دخی محمد انلرك ایچلرنده دکلمیدر دیدکلرنده
کرچك دیرسز بن انلره شهر رمضان دخی ویرمشمدرکه اول زمان مورث الا مانده معشر بشر اوزره رحمتم
بشرکه دوردیوندا کرم ادا یدا اولور * برملك دخی واردرکه درت یوزی اولوب هر بری دردر بیك یلاق یولدر
بری دائما سجده ده اولوب (سبحانك ما اعظم حلمك) بری جهنمه باقوب (الویل لمن دخله) بری عرشه باقوب (رب
اغفر وارحم) دیوب بری جنته باقوب (طوبی لمن دخلها اللهم اغفر لصائمی شهر رمضان وارزقهم دخول الجنة)
دیمکه مشغولدر * نوع دیکر معارج النبوه ده حضرت علیه السلامدن مرویدرکه رعد اولکی آسمانده
صورت انسانده باشندن بلنه دك قاردن اشاغیسی آتشدن یرادلمش برملکدرکه (سبحان الذی الف بین الثلج
والنار والف بین قلوب عبادك الصالحین) دیو تسبیح ایدر بولتلره مؤکل اولمغین انلری جمع ایدرکن سو یلدکده
صدا یدا اولوب غضب ایتدکده برق ظاهر اولور * مواهب لدنیه ده اولکی کوکده ملائکه دن برطائفه واردرکه
حضرت رب العباد انلری آبله باددن ایجاد ایدوب رئیسلری رعد آدلو برملکدرکه یغمورله بولتلره مؤکل
اولوب (سبحان ذی العزة والجبروت) دیو تسبیح ایدرلر بتوب قار ایله آتشدن یرادیلان ملك رعدك غیری
اولوب اولدخی اولکی قات کوك ملائکه سندن اولمق اوزره مذکوردر * تفسیر لبابده (ویسبح الرعد بحمده
والملائکة من خیفته) آیتنده اشبو ملائکه دن مراد رعدك اعوانی وانصاریدرکه رعددن خائف ومطیعلردر
دیو برروایت مذکور اولوب کشافده حسن بصری رعد الله تعالینك مخلوقاتندن بر مخلوق اولوب ملك دکلدر
دیمش دیو مذکوردر * کتاب العظمه ده بعض سلفدن مرویدرکه برق برملکدرکه درت یوزی اولوب بری انسان
بری صغر بری کرکس قوشی بری ارسلان صورتنده درقویریغنی حرکت ایتدردکده برق ظاهر اولوررعد وبرق
وصاعقه نه ایدوکی باب خامسده کمال مرتبه تفصیل اولنوب اقوال علمای شریعت وحکما بیان اولنسه کرکدر
(نوع دیکر) تفسیر کبیرده مذکوردرکه حضرت رسول علیه السلام کوکلرده کوردی ملائکهء ابراردن
برطائفه مهار وارقطار اولوب کیدرلر بونلرنه یره کیدرلر دیو جبرائیلدن صوروب والله بیلمم لکن یرادیله لی بونلری
بویله کوررم برندن صورلك دیوب رسول علیه السلام انلرك برندن سز یرادیله لی نقدر زماندر دیدکده بلمزم لکن
الله تعالی هر درتیوز بیك ییلده بریلدز یرادوب بز یرادیله لی انك کبی درتیوز بیك یلدز یراتمشدر دیو جواب
ویرمش (فسبحان من قدرته صالحة لکل شیء) (نوع دیکر) صحیح بخاریده حضرت رسول علیه السلامدن
مرویدرکه انسان یرادیله جق نطفه والده سی رحمنه دوشدکده قرق کوندنصکره علقه یعنی اویوشمش قان
اولوب قرق کون دخی کچدکده مضغه یعنی برپاره قزل ات اولوب اوچنجی قرقدنصکره الله تعالی برملك
کوندروب بونك جسمنه نفخ روح ایدوب درت نسنه یازمق امر ایدرکه بری جمله رزقی بری مدت عمری بری جمیع
عمللری بریدخی سعدادن یعنی اهل جنتدن یاخود اشقیادن یعنی اهل جهنمدن اوله جغیدر (السعید سعید
فی بطن امه والشقی شقی فی بطن امه حدیثنك ودخی (کل میسر لما خلق له) حدیثنك معناسی بودر دیمشلر *
مشارقك ابن ملك شرحنده مذکوردرکه حدیث مزبورك راویسی ابن مسعود دیمشدرکه نطفه دوشوب اندن
اوغلان یرادلمق مقدر ایسه والده سنك جمیع اعضاسنه حتی طرنقلرینه وقللرینه یایلوب قرق کوندنصکره
قان اولوب رحمه جمع اولوب قرار ایدر * ودخی مذکوردرکه صحیح مسلمده نطفه رحمده قرق کون طوردقدنصکره
مؤکل اولان ملك کیروب یارب سعیدمی اولسون شقیمی دیو مروی اولان حدیث شریف صراحت ایله دلالت

ایدرکه

ایدرکه رزق وسعادت وشقاوت اربعین ثانی ایچنده کتابت اوله * ودخی ینه صحیح مسلمده مذکوردرکه نطفه یه قرق کون کچدکده الله تعالی برملك کوندروب اولدخی تصویر ایدوب سمع وبصر وجلد ولحم واعضاسن امر حقله برادوب بعده یارب ارککمی دیشیمی دیر الله تعالی نیجه دیلرسه قضا ایدوب ملك یازر * بعده یارب مدت عمری نقدردر دیوب الله تعالی دیلدیکی قدر بیوروب بعده رزقی نقدردر دیوب اولدخی تقدیر اولندقده ملك یازر صحیفه ایله چیقوب بعد زمان امر اولندیغندن ذره قدر زیاده ونقصان اولمزدیو مروی اولان حدیثده قرق کوندنصکره تصویر اولنوردیمك اوزماندنصکره تصویری تقدیر وتقریر اولنور دیمکدر زیرا مضغه اولمزدن اوّل تصویر ممکن دکلدر خصوصا صحیحینده (ان احدکم یجمع خلقه فی بطن امه اربعین یوما ثم یکون علقة مثل ذلك ثم یکون مضغة مثل ذلك ثم یرسل الله الیه الملك فینفخ فیه الروح) دیو مذکور اولان حدیث قطعا دلالت ایدرکه تصویر اربعین ثالث ایچنده اوله زیرا نفخ روح بعد التصویر اولمسی ظاهردر دیو مذکوردر * کنز الاسرارده (منها خلقناکم وفیها نعیدکم) آیتنك معناسنده عطاء خراسانی دیمشدرکه هرکسنه والده سی رحمنده نطفه ایکن مؤکل اولان ملك انك قبری اوله جق یردن برمقدار طپراق آلوب نطفه نك اوستنه صاچوب کیدرلر انکله قاریشور * تفسیر واحدیده ابن مسعوددن مرویدرکه رحمده قرار ایتدکده ملك مؤکل انی آوجی ایچنه آلوب یارب مخلقه می غیر مخلقه می دیوب غیر مخلقه اولسون دینورایسه زمان معیننده اولوشمش قان کبی دوشر عربجه اکاسقط دیرلر مخلقه اولسون دینورسه یارب ارککمی دیشیمی سعیدمی شقیمی مدت عمری ومقدار رزقی واحوال واعمالی ندرنه یرده وفات ایدر دیو بر بر مفصلا سؤال ایتدکده لوح محفوظه وار آنده مقدر ومحرر اولان تفاصیل احوالنك صورتن آل دیو بیوریلوب ملك دخی واروب یازوب اول کسنه نك وفاتنه دك هرنه حالی وار ایسه صورت دفتره مطابق کلور * ینه تفسیر واحدیده (فی ای صورة ماشاء رکبك) آیتی معناسنده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه الله تعالی برقول یراتمق دیلدکده نطفه سی صلب پدردن رحم مادره دوشر فی الحال خاتوننك جمیع عروق واعضاسنه یایلوب یدنجی کون بریره جمع اولوب الله تعالی اول ولدك آدم پیغمبردنبرو جمیع عرقنی یعنی اجداد وآباسن وسائر اقرباسن جمع واحضار ایدوب ایچلرندن برینك صورتی اوزرینه خلق ایدر * مصابیحك زین العرب شرحنده مجاهددن ملك رحم حدیثنده مذکور اولان کلمات اربعه یی برکاغده یازوب طوغه جق اوغلانجغك بوینه آصوب لکن حکمت حقله اصلا کمسنه کورمز دیوب * ابو العالیه زوجی وفات ایدن عورتك عدتنده درت آیه اون کون ضم اولنمغه حکمت ندردیو صورلدقده رحمده ولده نفخ روح اول اون کون ایچنده اولدیغیچوندر دیمش دینوب تفاسیرده (مخلقة) معناسنده اختلاف اولنوب مصوره ومشکله یاعیبسز اعضاسی مکمله یا تامهٔ غیر ساقطه یانفخ روحله کامل الخلقه وتام الرابطه دیمکدردیمشلر (نوع دیکر) کراما کاتبین وحفظه دیمکله معروف وموصوف اولان ملائکه در * تفسیر واحدیده برحدیث مرویدرکه برکشی خیر عمل ایشلدکده صاغنده کی ملك بریکی اون یازر شر عمل ایشلیوب صولنده ملك یازمق دیلدکده صاغنده کی اکا حاکم تعیین اولنمغین یدی ساعت توقف ایتدیروب اوکسنه استغفار ایدرسه یازمیوب ایتمزسه برکناه یازر * کنز الاسرارده سدیدن مرویدرکه هرکسنه یی حفظ ایدوب اعمالن یازمق ایچون هروقت فجرده ایکی ملك کلوب وقت عصرده انلر کیدوب یرلرینه ایکی دخی کلوب برکون کلان قیامته دك بردخی کلمز (اذ یتلقی المتلقیان عن الیمین وعن الشمال قعید) آیتنده متلقیاندن مراد اشبو ایکیشر ملکدر * مجاهددن دخی مرویدرکه ملکین مزبورین هرکسك جمیع اقوال وافعالن حتی خسته لکنده اینکلدیکنی دخی یازر * حسن بصریدن دخی مرویدرکه اشبو ایکی ملك مؤکل اولدقلری کسنه دن برلحظه آیرلیوب خلایه کیردکده وجماع ایتدکده یاننده کیدوب بعده بنه کلورلر * تفاسیرده (یمحو الله مایشاء ویثبت) آیتنك معناسنده ذکر اولنان وجوهك بری بودرکه حفظه هرکشینك جمیع اقوال وافعالن یازوب جناب حقه عرض ایتدکلرنده حسنات وسیئاتدن اولمیان حرکات وسکناتی وکلماتی ثواب وعقابدن بریسیله جزا اولنه جق نسنه اولمامغین حضرت رب واحد بی شك محو وحك یعنی دفتردن مخرج ومزال ومنفك ایدر * مواهب لدنیه ده مذکوردرکه (ما یلفظ من قول الا لدیه رقیب عتید) آیتنك معناسنده ابن عباس دیمشدرکه هرکسك خیر وشردن هرسویلدیکی

سوزی حتی یدم ایچدم کتدم کلدم ایتدم قیلدم دیدیکنی یازوب خمیس کونلرنده قول وعملی عرض اولنوب خیر وشره متعلق اولان ایلقونوب هیچ برینه علاقه سی اولمیانلر براغیلور * تفسیر ابن عطیه ده (فاحبط اعمالهم) آیتنده مذکوردرکه هر کافرک سیئاتن یازمغه ملک مؤکل اولدیغی مقرردر لکن ثوابلری یازلمقده اختلاف اولنوب بعضلر یازلیوب همان نعم دنیویه ایله مکافات اولنورلر دیوب بعضلر دخی ثوابلرینک عوضی دنیاده ویرلمک ایچون حفظه لری اولان ملکلر ثوابلرین دخی یازوب بعضلری ایمانه کلدکدنصکره صدور ایده جک ثوابلره ضم اولنور دیمشلردر * تفسیر واحدیده (یوم نطوی السماء کطی السجل للکتب) آیتی معناسنده ابن عباس وابن عمردن مرویدرکه بنی آدمدن بری وفات ایتدکده صحیفه لرضبطنه مؤکل اولان سجل آدلو ملکه انک عملری دفتری ویریلوب اولدخی آلوب طی ایدر یعنی دیروب دوشروب صاقلر حضرت رسول علیه السلامدن دخی مرویدرکه برکسنه وفات ایتدکده اعمالنی یازان ایکی ملک یارب فلان قولکی سن قبض ایتدک شمدنکرو نره یه یوررسن نه یره وارهلم دیدکلرنده کوکلرم یرلرم بکا عبادت ایدرقوللرمله طولودر وفات ایدن قولمک قبرینه واروب قیامته دک بکا تسبیح وتکبیر وتهلیل ایدوب ثوابن انک حسناتنه یازک دیو فرمان رب رحمان منان ایریشور کشافده (ویدخلهم الجنة عرفها لهم) آیتنده مجاهد دیمشدرکه اهل جنتک هربری جنتده کی مقاملرینه بی دلیل ورهنما توجه ایدوب اصلا منزللرین یاکلوب شاشورمزلر کویا ازلدنبرو مسکن ووطنلری ایدی * مقاتل دخی دیمشدرکه هرکسک عملرین یازان ملکلر اوکلرینه دوشوب جنتده اکا ویریلان مقام اعلایی وانواع عطای مولایی وجمیع اشیایی تعریف وتوصیف ایدرلردیوب * تفسیر کورانیده دخی مقاتلدن مرویدرکه هر اهل جنتک دنیاده عملرینه مؤکل اولان ملک اوکنه دوشوب جنته واصل وداخل ایدر * تفسیر تیسیرده حضرت عائشه رضی الله عنها (اذا خرج اول الآیات طرحت الاقلام وحبست الحفظة وشهدت الاجساد علی الاعمال) دیمش دینوب یعنی اول علامت قیامت ظهور ایتدکدنصکره انسانک عملرین یازمغه اصلا ملکلر کوندرلمز (نوع دیکر) تاریخ عینیده (له معقبات من بین یدیه ومن خلفه یحفظونه من امر الله) آیتی دلالتی اوزره هر شخصی ایکیشر ملک ضبط ایدرکه بری اوکنده بری اردنده طورر ایکیشر ملک دخی اعمالنی یازوب بری صاغنده بری صولنده طورردینوب خلاصة الفتاویده نماز قیلان کسنه سلام ویردکده کراماً کاتبینی نیت ایلیه بعضلر دیدیلرکه جمله کندو یاننده اولان ملکلری نیت ایلیه که بش ملکدر * کنزالاسرارده هر مؤمنی حفظ ایچون کیجه ده بشقه کوندزده بشقه ملکلر کلوب کیدرلر دیو بر حدیث وهر مؤمنی یوزالتمش ملک حفظ ایدرکه ایچلرندن یدی ملک بال جناغندن سکک قوارکبی حراست وحمایت ایدرلر شویله که مابینده طرفة العینده حفظ اولنمسه شیطانلرانی قاپوق محقق ایدی دیو بر حدیث شریف مرویدر * کشافده (ان کل نفس لما علیها حافظ) آیتنده کنزالاسرارده کی حدیث ثانی مروی اولوب لکن سکک قوارکبی حفظ ایتمک یوزالتمش ملکک جمله سنه اسناد اولنوب ایچلرندن یدیسنه تخصیص اولنمامشدر * تفسیر لبابده کوندز ملکلری وقت فجرده کلوب کیجه ملکلری کیدروکیجه ملکلری دخی وقت عصرده کلوب کوندز ملکلری کیدردیو بر حدیث مرویدر (نوع دیکر) ملائکهٔ کرام علیهم السلامدن بر نوع دخی منکر ونکیر آدلو ایکی ملک شهیردرکه قبرده میته کیفیت سؤاللری وهیبت وقوت وجسامت وسائر احواللری مشهور جهان اولمغین اطنابدن اجتنابا بیان اولنمدی * کتاب مسایرهٔ ابن الهمامده اصح بودرکه انبیایه واطفال مؤمنینه سؤال منکر ونکیر اولمز اطفال مشرکینه سؤالده اختلاف اولنمشدر تکیم جنته دخوللرنده دخی اختلاف اولنمشدردینوب * تفسیر ثعلبیده (یثبت الله الذین آمنوا بالقول الثابت فی الحیاة الدنیا وفی الآخرة) آیتی معناسنده مقاتلدن مرویدرکه بر مؤمن وفات ایتدکده امر حقله رومان آدلو بر ملک انک قبرینه کلوب سکاشمدی ایکی سیاه ملک کلوب ربکی وپیغمبرکی دینکی سؤال ایتسه کرک حیاتکده کی حال اوزره جواب ویردیوب چیقدقده منکر ونکیر کلوردیو تحریر اولنمشدر (نوع دیکر) زین المجالسده مذکور ایکی حدیثک مضمون همایونی بودرکه بعض ملائکه جمعه کونلرنده جامع قپولرنده طوروب نمازه کلانلری اسملریله وکلدکاری زمانله برر بریازوب خطیب منبره چیقدقده دفترلرین قپایوب ذکر الله‌ی استماع ایدرلر جمعه نمازینه معتاد ایکن کلمیانلری صوروب فلان نیجه اولدی نیچون کلمدی یاوب اکر مریض

اولدیسه شفا ویر فقیر اولدیسه غنا ویر ضلالته دوشدیسه هدایت ایله وفات ایتدیسه مغفرت ایله دیو دعا ایدرلر (نوع دیکر) برنوع دخی شونلردر که اقطار و امصارده لیل و نهار کشت و کذار ایدوب مجالس ذکر و علم و عبادته حاضر و ناظر اولورلر * صحیح بخاری و مسلمده بر حدیث شریف معناسنک اجمالی بودر که ملائکه دن بر طائفه یوللرده کزوب اهل ذکرارایوب بر قومی ذکر ایدر بولسه لر حاجتکزه کالکز دیو بری برلرین چاغروب جمع اولدقلرنده چاق کوکه دکین اول مجلسی قنادلریله قوشادوب طاغلدقلرنده جمله سی کوکه چیقوب حضرت حق علام الغیوب ایکن محض حکمت ایله نه یردن کاورسز دیو صوروب بریوزنده اولان قوللرکدن کاورز دیدکلرنده قوللرم نه دیرلردیو بسنی تسبیح و تکبیر و تحمید و تهلیل و تعظیم و تمجید ایدرلر دیدکلرنده بنی کوردیلرمی دیوب یوق والله کورمدیلر دیدکلرنده پس کورسه لردی حاللری نه اولوردی دیوب ذکر و تسبیحلری اشد و طاعت و عبادتلری مؤکد اولوردی دیدکلرنده بندن رجالری ندر دیوب جنت ایسترلر دیدکلرنده انی کورمشلرمیدر یوق والله کورممشلردیدکلرنده کورسه لردی حاللری نه اولوردی دیوب حرص و محبتلری زیاده اولوردی دیدکلرنده ندن استعاذه ایدرلردیوب جهنمدن دیدکلرنده انی کورمشلرمیدر دیوب یوق والله کورممشلردر دیدکلرنده کورسه لردی حاللری نه اولوردی دیوب اندن فرار و اجتنابلری و خوف و اضطرابلری زیاده اولوردی یارب جناب عزتکدن طلب مغفرت ایدرلر دیدکلرنده حضرت رب رحمان اول ملائکهٔ عالی شانه سز شاهد اولوک که بن انلره رحمت و غفران و مرادلرین احسان و خوف ایتدکلرندن نجات و امان ویردم دیو بیوروب اشبو ملکلرک بریسی بوروایتده جمیعسی اول مجلسه فلان کمسنه ذکر ایچون حاضر اولیوب غیری حاجت ایچون کلمشدی دیدکده اکادخی مغفرت ایتدم (هم القوم لایشقی جلیسهم) بیورر یعنی مجلس ذکره حاضر اولانلر بر طائفهٔ سعادتلزومدرلر که انلر ایله جلیس و انیس اولانلر محروم قالمیوب مرحوم اولمق الیق اولمغین رحمت اولنمقده انلره ملحق اولمسی مقرر و محققدر * کما قال الشاعر اللبیب (مصراع) وللارض من کأس الکرام نصیب * قاضی عیاض مشارق شرحنده دیمشدر که اشبو حدیثده ذکر اولنان ذکردن مراد رضاء اللهی مشتمل اولان کلامدر تسبیح و تهلیل و قرائت قرآن و دعاء مؤمنین و تدریس علوم دینیه کبی و دخی بونلره مشابه هرنه وار ایسه (انواع مختلفه) معتبراتده مذکوردر که ملائکه دن برنوع دخی امر رب رحمان ایله قلب انسانه خاطری القا و بعض نسنه لر اعلام و الهام ایدن ملکلردر برنوع دخی شونلردر که نمازده قرآن اوقیان بعض مؤمنلرک قرائتی حالنده امین دیرلر بعضلر دخی (ربنا ولک الحمد) دیرلر بعضلر دخی نمازه انتظار اوزره اولان مؤمن ایچون دعا و استغفار ایدرلر * فوایح مسکیه ده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدر که بنی آدمدن هر بر شخصک یورکنده ایکی خانه وار در برنده ملک و برنده شیطان اولوب اول کمسنه الله تعالی یی ذکر ایتسه شیطان قاچوب ذکر ایتمدکده شیطان یورتنی انک قلبنه صوقوب وسوسه ایدر و دخی مرویدر که الله تعالینک (یا ارحم الراحمین) دیین کمسنه لره مؤکل بر ملکی وار در بر کمسنه اوچ کره (یا ارحم الراحمین) دیدکده اول ملک ارحم الراحمین سکا اقبال ایلدی همان حاجتک عرض و سؤال ایله دیو جواب مقال ویرر (کثرت ملائکه) معلوم اوله که باب احوال ملائکه دن بو محله کلنجه ذکر اولنان ملائکه دن غیری انواع خدماته تعیین اولنان اصناف ملائکهٔ ارضین خصوصا ملاء اعلا اولان ملائکهٔ بالا یحد و لا یعد اولوب * تفسیر ثعلبیده مذکوردر که بر کون جبرائیل علیه السلام حضرت رسولک یاننده ایکن بر ملک کلوب یا جبرائیل بو کیمدر دیو صوردقده ربکک هر ملکنی بن بلازم دیمش * تفسیر واحدیده ابن عباسدن مرویدر که دنیاده یغان یغمورلرک هر بر قطره سیله برر ملک نازل اولور * مشاهیر تفاسیرده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدر که کوک یوزی ایکلدی تحقیق ایکلمسونکه ساجد و راکع و قائم ملائکه ایله شویله طولودر که ارالرنده آیاق باصه جق بر یوقدر * تفاسیر و تواریخده وهبدن مرویدر که عرش اطرافنی بری بری اردندن یتمش بیک صف ملائکهٔ اشراف تکبیر و تهلیله طواف ایدوب بونلرک اردنده یتمش بیک صف اللرین اوموزلرینه قویوب (سبحانک وبحمدک ما اعظمک واجلک انت الله الذی لا اله الا انت الکبیر الاکبر الخلق کلهم راجون رحمتک) دیوب بونلرک اردنده یوز بیک یاخود یتمش بیک صف دخی واردر که اللرین بغلیوب هر بری بردرلو تسبیح ایدر ایکی قنادلری اراسی اوچیوز ییللق یولدر * تاریخ عینیده ابن عباسدن مرویدر که عرش اوچیوز التمش

نرجدركه هر برنده اوچیوزبیك طائفهٔ عبادت عاكفه واردركه هر طائفه نك عددنی همان احدصمد
بیلور هربری برلغتله تسبیح ایدركه سائرلرینك معلومی دكلدر * تفسیر ثعلبیده امام اوزاعیدن مرویدركه موسی
علیه السلام یارب كوكلرده ملائكه نك عددی نقدردر دیدكده اون ایكی سبطدر هر سبط مانند ذرات تراب
بیحد وعدوحسابدر دیو ندای خدای جل وعلا كلمش * كنزالاسرارده مذكوردركه موسی علیه السلام یارب
آدمدن مقدم سكا كیملر عبادت ایتمشلردر دیدكده ملائكه دیو بیوریلوب یارب انلرنه مقداردر دیدكده اون ایكی
بیك سبطدركه هر برسبط اون ایكی بیك كره انس وجن وطیور وبهایم قدردر دیو خطاب رب الارباب ایرشمش
تفسیر كبیرده وتفسیر لبابده مفصلا مذكوردركه زمرهٔ انسان عشر جن وجن عشر حیوانات بریه بوجمله
عشر طیور بوجمله عشر حیوانات بحریه بوجمله عشر ملائكهٔ ارض بوجمله عشر ملائكهٔ سماء دنیا اولوب سماء
سابعه یه دك اسلوب مذكور اوزره مضاعفدر جمیع انس وجن وطیور وحیوانات بر وبحر وملائكهٔ ارض
وملائكهٔ سبع سموات ملائكهٔ كرسی عددینه نسبت كمال قلت اوزره اولوب ملائكهٔ سموات وارض وكرسی وسائر
مخلوقات عرش عظیمك ملائكهٔ عبادت اشتغال ایله مالامال اولان التیوزبیك سرادقلرندن هر برنده اولان
ملائكه نك عشریدر * هر برسرادقك طول وعرض وارتفاعنه نسبت طبقات ارضین وسموات برجسم صغیر
وشیء حقیردركه ذكر اولنان سرادقاتك یعنی پایه لرك هر بری عباد عبادله غایت ممتلی اولوب برقارش یرخالی
یوقدر بومحله دك تفصیل اولنان اجناس مخلوقات رب الكائنات عرش اطرافنده عبادت وطواف ایدن
ملائكهٔ اشراف كثرتنه نسبت بحردن برقطره شمسدن برذره اولوب انلرك عددلرینی همان الله عزعلاه بیلور *
انلردن ماعدا اعوان حضرت جبرائیل اولان خدام لوح محفوظ اولوب اعوان اسرافیل اولان اجناد ملائكهٔ
عبادت معتادلك مقدار كثرتنه وعمرلری مدتنه وعبادتلری كیفیتنه (ومایعلم جنود ربك الاهو) دلالتی اوزره
ماسوی الله خبیر وآگاه دكلدر دیو مذكور ومسطوردر (نظم) سبحان من تحیر فی صنعه سواه * عقل وخرد
بعز وجلالش نبرد راه (احوال ملائكه) تفاسیرده تحریر اولنمشدركه ملكه ملك دینلدیكی قوت وشدتلری یا جناب
حقله خلق اراسنده وساطت ورسالتلری جهتندندر * شرح مقاصدده مفصلا مذكوردركه ظاهر كتاب
وسنت مدلولنجه واكثر استك قول مقبولنجه ملائكه اجسام لطیفهٔ نورانیه دركه برساعتده اشكال مختلفه ایله
تشكله قادردرلر وافعال شاقه یه قدرتده ماهرلردر * شانلری طاعات مسكنلری سموات درانبیایه حق تعالینك
رسلی اولوب امناء حضرت خدادرلر (یسبحون اللیل والنهار لایفترون لایعصون الله ماامرهم ویفعلون
مایؤمرون) آیتلری فحواسنجه تسبیح وعبادات خلاق الكائناته علی الدوام قیام تام ومزید اهتمام اوزره درلر
بعضلر دیمشلردركه هر برملك عناصر اربعه دن متركب لكن عنصر هواسی سائر اجزاسنه غالبدر هوانك كمال
لطافت وشفافیتی جهتندن منافذ ومضایقه حتی جوف انسانه وصلابت اوزره اولان بنیانه دخول وحلول
ایدرلر غلبهٔ اعدا وطیران فی الهواء ومشی علی الماء ومهالكدن تخلیص وانجا مقوله سی اشیاده اكثریا انسانه
معاونت ومظاهرت ایدرلر * عناصردن مركب ایدكاری مذهب اوزره اكثر ابصاردن احتجاب واستتار اوزره
اولملرینه وبعض عوارض ایله تركیبلری منحل اولمیوب دیلدكاری صورتده مصور ومشكل اولملرینه سبب
بودركه حق تعالی بعض ابصارده وبعض احوالده انلرك رؤیتلرین برادوب بعض ابصار وبعض احوالده
براتمیوب محض قدرت وارادتیله وحكمت ومشیتیله تركیبلرین صاقلیوب اشكال مختلفه یه تبدیل وتحویل
ایدر * شرح عقایدده دخی مذكوردركه بی شبهه وشك هر ملك نه دیشی نه اركك اولوب عباد الله درلركه بردم
عبادتدن منفك اولمزلر اكل وشرب ونوم وكسلدن معرا ورومعاصی وسیئاتدن معصوم ومبرا الردرنیجه اسرار
واحواله فضل حقله عارفلر لكن (قل لایعلم من فی السموات والارض الغیب الا الله) آیتی مفهومنجه امور
غیبیه یه بی اعلام ملك علام واقف دكلردر * تفسیر ابوالسعودده مذكوردركه جمیع ملائكه ایكی قسمدر
برقسمی معرفت حضرت حق وفیاض مطلقده مستغرق اولوب علی الاتصال عباداته اشتغال اوزره اولوب
بونلره كروبیون ومقربون وعلیون دیرلر برقسمی دخی حكمت ربانیه وتقدیرات سبحانیه اوزره امور كائناتی
تدبیر ایدوب (فالمدبرات امرا) آیتنده مدبراتدن مراد رب العباد اشبو ایكنجی قسم ذوی الانقیاددر (فائده)
كتاب الاصول امام زاهد صفارده قیامتده ملائكه جنته كیروب (والملائكة یدخلون علیهم من كل باب سلام

علیکم بما صبرتم فنعم عقبی الدار) دلالتی اوزره مسلمانلره سلام کتورورلر لکن جمیع ملائکه دن حق تعالینک جمال بیثالن کورمک همان جبرائیله میسر اولوب اکا دخی انجق برکره واقع اولسه کرکدر زیرا رؤیت خصوصی محض فضل خدادر (والله یؤتی فضله من یشاء) دیو تحریر واداا اولنمشدر والله اعلم بما اخفی واعلن (ترتیب ملائکه) معتبراتده اصناف ملائکه اراسنده معلوم انسان اولان ترتیب فضیلت ورجحان بو وجهله بیان اولنمشدرکه ایچلرنده اشرف کل رسل اولنلردر * کشف علوم الاخره ده رسل ملائکه کروبیون وحملهٔ عرش واصحاب سرادقات جلالدر دیو مذکوردر بعدهم ترتیبله ملائکهٔ جنان وملائکهٔ هفت آسمان بعدهم ملائکهٔ ارضیه وخزنه‌ناردر والحاصل هرقنغی طائفه نک که مقاملری عرشه برینه یقین اوله برطبقه اشاغه وایراق اولاندن افضل واکمل اولوب هیبت الوهیت رب العزتدن کمال دهشت وخشیتلری دخی بوترتیب اوزره درعرشه قریب اولانلر (المقربون علی خطر عظیم) مفهو منجه مجرد آثار عظمت جل وعلایی مشاهده ایتمکله کمال دهشتلرندن بی اختیار بادوزان ایله برلک خزان کبی لرزان اولوب شدت حیرتلرندن بری برلرین بلمیوب حتی نیجه‌لری کندو وجودلرینه دخی خبیردکلدر دیو تحریر اولنمشدر * تفسیر قاضیده (الذین یحملون العرش ومن حوله) آیتندن مراد طبقهٔ کروبیوندرکه ملائکه طبقاتنک اعلالری وافضل واشرف واولیلری وبرادلقده دخی طبقهٔ اولیلریدر دینوب * کتاب الصلات والبشر فی الصلوة علی سید البشرده ابن عباس ملائکه دن مقربون حملهٔ عرشدر دیوب بعضلردخی اطراف عرشده ساکن اولان کروبیوندرکه جبرائیل ومیکائیل وانلرک طبقه سنده اولانلر کبی دیوب بعضلردخی مقربون اجرام سموات تدبیرنده اولانلردرو بعضلردخی مقربون یدی نفردرکه اسرافیل ومیکائیل وجبرائیل ورضوان ومالک وروح القدس وملک الموتدر دیمشلر دیو مذکوردر (افضلیت انسان) معشر بشرایله متکئین علی الارائک اولان جمیع اصناف ملائکک میاننده اولان ترتیب فضیلت خصوصنده بین الاسلاف بعض اختلاف اولوب عامهٔ حکما وفلاسفه ومعتزله وعلمای اهل سنتدن قاضی چلبی وقاضی ابوبکر باقلانی ملائکه انساندن افضلدر دیوب امام اعظم حضرتلری هیچ برطرفی قطع ایتمیوب توقف ایتمشدر شرح مقاصدده افضلیت انسانه (ولقد کرمنا بنی آدم) آیتی ایله استدلال ضعیفدر زیرا تکریم تفضیلی مستلزم دکلدر خصوصا (وفضلناهم علی کثیر ممن خلقنا) بیورلدیغی انسانک بعض مخلوقاتدن افضل اولمدیغنه دلیلدر اول ایسه ملائکه دن غیری طائفه دکل ایدوکی مقرردر خصوصا ملائکه حقنده دخی قرآنده (بل عباد مکرمون) بیورلمشدر لکن (ان الله اصطفی آدم ونوحا وآل ابراهیم وآل عمران علی العالمین) آیتی انبیای بشرلک جمیع ملائکه دن افضلیتلرینه دلیل جلیلدر زیرا عالمینده ملائکه دخی داخللردر اکرچه آل ابراهیم وآل عمراندن انبیا اولمیانلر بالاجماع تخصیص واخراج اولنمشلردر لکن ملائکه‌یی تخصیصه اصلا دلیل یوقدر تفسیرلبابده برطائفه دیدیلرکه نوع انسان جمیع مخلوقاتدن افضلدر لکن ملائکه دن افضل دکلدر اشبو قول ابن عباس قولی وزجاج مختاریدر امام کلبی دیدیکه انسان ملائکه دن جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل وبونلرک ماننددی اولانلرک غیریلرندن افضلدر برطائفه دخی انسان جمیع ملائکه دن افضلدر زیرا کاه اولورکه اکثر لفظی جمله معناسنده استعمال اولنور تکریم قرآنده شیاطین حقنده (واکثرهم کاذبون) بیوریلوب معناسی وجمیعهم کاذبون دیمکدر حضرت رسول علیه السلام (لما خلق الله عزوجل آدم وذریته قالت الملائکة یارب خلقتهم یاکلون ویشربون وینکحون فاجعل لهم الدنیا ولنا الآخرة فقال الله تعالی لا اجعل من خلقته بیدی ونفخت فیه من روحی کمن قلت له کن فکان) دیو بیورمشدر رمز بورلبابک مؤلفی اولان ابن عادل اولی بودرکه عوام ملائکه عوام مؤمنیندن خواص مؤمنین خواص ملائکه دن افضلدر دیه وزیرا قرآنده (ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات اولئک هم خیر البریة) دیو بیوریلوب (المؤمن اکرم علی الله من الملائکة الذین عنده) حدیثنی واحدی وبغوی روایت ایتمشلردر دیوب * صاحب الهدایه مختارات النوازل آدلو کتابنده جامع الصغیرده مجموع ملائکه مجموع بنی آدمدن افضلدر دینوب بعض اهل سنت امر برعکسدر دیوب مذهب مختار بودرکه خواص بنی آدم اولان انبیا جمیع ملائکه دن وعوام بنی آدم اولان اتقیا عوام ملائکه دن وخواص ملائکه اولان مقربون عوام بنی آدمدن افضلدر دیوب * مواهب لدنیه ده خواص ملائکه جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل وحملهٔ عرش ومقربون وکروبیون وروحانیوندر دیو مذکوردر والله اعلم

(باب رابع در احوال كوه قاف وماوراء او)

كتاب العظمه ده كعبدن مرويدركه حق تعالى باالجابدن مرادي يشل ياقوتدن برطاغدركه دنيايي احاطه ايدوب كوك يوزينك يشل كورنديكي انك رنككندندر اول سببدن كوك يوزينه خضرا ديمشلردر دريانك دخي يشل كورنديكي كوككدندر اكا دخي بحر اخضر ديرلر معتبراتده مذكوردركه يدنجي قات يرك بلا واسطه بالذات التنده اولان صخرهٔ عظمت بهره نك شعبهٔ عزت رتبه لرندن اولان كوه باشكوه قاف اصلي كبي زمرد اخضر صاف اولوب سماء رفعت انتماء شرف مقر ايله همسر وبرابر در جميع ديارلرده اولان طاغلردن برر طمر اكا واصل ومتصلدر * برروايتده زلزله اولملو اولسه قافه موكل اولان ملك امر حقله اول طمري تحريك ايدوب زلزله ظهور ايدر * تفسير ابن ابي حاتمده كتب قديمه دن مفصلا منقولدركه دنياده اولان دريالر بحر بنطسدن برخليج يعني ديلدركه بنطس بريوزيني احاطه ايدوب جمله دريالر بنطسه كوره بر پيكار كبيدر بنطس اردنده قينس انك اردنده اصم انك اردنده مظلم انك اردنده الماسدن برطاغ انك اردنده باكي واردركه بوجمله بري برلرين احاطه ايدوب هر بري محيطه نسبت محاط دريالره كوره پيكار كبيدر مزبور باكي طاتلو صودركه نصفي حق تعالى عرش التنه قويوب اني جمع ايتمك ديلدكجه آغليوب استغفار ايدرانك ايچون باكي ديرلر باكي اردنده عرشدركه جمله سي انك يانتده لاشيء مقوله سيدر (بحار سبعه) بعض تواريخ معتبره ده مذكوردركه ماوراء جبل قافده يدي دريا واردركه بري برينك اردندن قافي احاطه ايتمشلردر هر برينك ايچنده اولان مخلوقات عددني كمال كثرتندن حضرت رب العزتدن غيري برفرد بيلمز (عوالم متعدده) كنز الاسرارده حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه ماوراء قافده اوتوز دنيا قدر برآق وبراق بريرادلمشدركه ايچي دائما عبادت خدا ايدنلرايله مملودر جمله سي معاصيدن مبرا ومعصوم اولوب آدم وابليس كيملرايديكي اصلا انلره معلوم دكلدر بعض معتبراتده دخي مرويدركه قاف اردنده مسكدن انك اردنده كافوردن انك اردنده عنبردن انك اردنده التوندن انك اردنده كومشدن انك اردنده دموردن يتمش عدد يرادلوب انك اردنده يتمش بيك عالم برادلمشدركه ملائكهٔ طاعت انيس ايله مملو اولوب آدم وابليس نه ايدوكني بيلمزلر همان الله بر محمد رسولي وحبيبي ديو شهادت ايدوب عبادت ايدرلر * بعض علما اشبو عالملرنه حسيه نه عقليه اولوب ايكيسي ما بيننده اولغين ارباب كشف وحال بونلره عوالم مثال ديو تسميه ايتمشلردر * كتاب خريدة العجايبده بعض مفسرين ديمشدركه ماوراء قافده سيم مجلى كبي برارض بيضا واردركه طولي يكرمي بيك ييللق يولدر ايچنده اولان جمله ملائكه عرشه باقوب هيبت قدرت رب العزتده غايت حيرت اوزره اولمغين هر بريسي يانتده طوران يولداشني وآدم وابليس برادلديغني بلميوب تا روز قيامت بوحالت اوزره طورور * بعضلر ديديلركه (يوم تبدل الارض غير الارض) آيتي مفهوم منجه قيامتده يريوزي تبديل اولندقده انك يرينه اشبو ارض بيضا دوشنور ديئوب زين المجالسده حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه جبل قاف اردنده آق كومشدن دومدوز بريير واردركه بيوكلكي يدي كره دنيا قدردر ملائكه ايله طولو اولوب ايكنه براغلسه اوزرلرينه دوشر هر ملك النده طولي قرق فرسخ برر علم واردركه اوستنده لا اله الا الله محمد رسول الله يازلمشدر هر جمعه كيجه سي اطراف جبل قافده جمع اولوب (يا ربنا ارحم امة محمد صلى الله عليه وسلم ولا تعذبهم بنارك) ديو مناجات قاضي الحاجات ايدوب صباح اولدقده (اللهم اغفر لمن اغتسل وحضر الجمعة واعطه سؤله) ديو اغلاشوب دعا ايتدكلرنده نه ديلرسز ديوندا كلوب بونلر دخي يارب ديلرزكه امت محمده مغفرت ايده سن ديدكلرنده (اني قد غفرت لهم) ديو جواب رب الارباب كلور * كنز الاسرارده وهبدن مرويدركه اسكندر ذوالقرنين قافه واروب اطرافنده كوچك طاغلر كوروب بونلر نه ديو قافدن صوروب اولدخي طمرمدركه هر بري برشهره متصلدر حق تعالى برشهره زلزله ديلدكده بكا امر ايدر انك طمرني تحريك ايدرم ديوب اسكندر دخي ياقاف قدرت حقدن بكا خبر ويرديوب اولدخي رعزلك شاني عظيمدر وبنم اوردمده طول وعرضي بشيوز ييللق برصحرا واردركه انك ايچنده صافي قاردن عظيم طاغلر واردركه انلر اولماسه يدي جهنم آتشنك حرارتندن يناراديم ديمش (جابلقا وجابلسا) كتاب مسالك الممالكده مذكوردركه ماوراء قافده شرق وغرب طرفلرنده برر شهر واردركه شرقينك اسمي جابلقا غربينك جابلسا در اوزنلقلري اون ايكيشر بيك فرسخ اولوب اون بيك قپولري اولوب هر قپولرينه هر كيجه اون

بيك آدم بكليوب بركيجه نك بكجيلرينه قيامته دك بردخی نوبت دكزا يچلرنده التی بيك ييل يشاركسنه لر واردر جمله سی اكل وشرب ونكاح ايدوب نيچه حاللری دخی واردر ادم وابليس يرادلديغنی بلميوب اوزرلرينه شمس وقمر طوغميوب كندولرينك نورلری ضياسی كفايت ايدر دائما عبادت حقه چالشورلر رسول عليه السلام يورمشلركه معراجده جبرائيل بنی انلره اوغرادوب دعوت ايتديكمده جمله سی بكا ايمان كتوروب مطيعلری اتمك مطيعلريله عاصيلری عاصيلريله در * تفسير كبيرده مذكوردركه مغربده اولان شهرك ايكيوز يكرمی بيك قاپوسی واردر اكرانده اولانلرك صداسی مانع اولمسيدی كونشك غروبی حالنده صوت عظيمنی خلق ايشيدرلردی * معارج النبوه ده وتفسير تيسيرده بو ايكی شهرك خلقی انساندن اولوب بقايای قوم هود وقوم صالح عليهما السلام در ديو دنيانك ايچنده اولمغه دلالت ايدر بعض تفصيل دخی ذكر اولنمشدركه مناسبت كلمه ايله اشاغيده باب صالحده بيان اولنور (هلوع) تاريخ طبريده مذكوردركه ماوراء قافده هلوع اسملو برحيوان عظيم الجسم واردركه هركون درت صحرا اوتلايوب يدی دريا صوين بالتمام ايچوب برروايتده هر بری دنيا قدر اوج چاير اوتلايوب ييجك قالمدی حالم نيجه اولور ديو غمناك اولور بويله حريص وسفيه اولمغين قرآنده (خلق الانسان هلوعا) ديو بنی آدم اكا تشبيه اولنمشدر (فائده) زين المجالسده مذكوردركه هركون مشرق طرفندن برملك ای بنی آدم برغفات الله تعاليدن سزه مهلت حضرت رب علام قهار ذوانتقامدر سطوات ونقماتندن خوف ايدرسه كز ترك معاصی وملاحظهٔ (يوم يؤخذ فيه بالاقدام والنواصی) ايلك اكر ايجكزده عباد عباد واطفال مهاد وبهايم چرا معتاد اولمسه اوستكزه عذاب حق نازل اولمق محقق ايدی وارلك سزه مهلت مهات ديو اداوندا ايدر (عدد عوالم مخلوقه) ماوراء كوه قافده مسكدن بعده كافوردن بعده عنبردن بعده التوندن بعده كوشدن بعده دموردن يتمش عدد يرادلوب بوجمله نك آردنده يتمش بيك عالم واردركه بومحلدن بر ورق بوقاروده تفصيل اولنمشدر اكا نظر اولنه * خريدة العجايبده ابن عباسدن مرويدركه انس وجن برعالم ملائكه وكروبيون دخی برعالم اولوب يتمش بيك عالم دخی واردركه جمله سی ماسوی اللهك معلومی دكلدر * صحابه دن ابو سعيد خدريدن دخی مرويدركه عالم قرق بيك عدد اولوب جمله دنيا انلرك بريسيدر ابی بن كعبدن دخی مرويدركه عالملر اون سكز بيك ملكدركه دردر بيك بشيوزی دنيانك شرق وغرب وجنوب وشمالدن بركوشه سنده اولوب هر برملكك اولقدر اعوان وانصاری واردركه عددلرينی همان حضرت پروردكار بيلور اشبودرت كوشه دن هر برينك آردنده آق كموش كبی بريروار دركه عرضی يكرمی بيك ييللق يول اولوب طوانی همان الله تعالی بيلور ملائكهٔ روحانيون ايله طولو ومشحون اولوب تسبيح رب متعال علی الاتصال اشتغال ايدرلر يالكز برينك صداسنی دنيا خلقی ايشتسه لر جمله سنك زهره لری چاك ودهشتلرندن هلاك اولورلردی بونلرك ماورالری عرش اعلادر * تابعيندن سعيد بن المسيبدن دخی مرويدركه عالم بيك عدددر التيوزی دريا ده درتيوزی قراده در * ضحا كدن دخی مرويدركه عالم يوز يكرمی سكز عدد اولوب التمشی لباس كين اجناس وماعدالری لباسدن عاری اولوب خالق وباريلرين دخی بيلمزلر * مقاتل بن حباندن مرويدركه عالم سكسان بيكدر نصفی قراده نصفی درياده در * مقاتل بن سليماندن مرويدركه اكر عوالم احوالنی تفسير وتحرير ايلسم بيكرورقلو بيك جلد كتاب اولوردی * كعب الاحباردن مرويدركه عدد عوالم حضرت حقدن غيرك معلومی دكلدر * وهب بن منبهدن دخی مرويدركه عالم اون سكز بيكدر جمله دنيا ايچلرنده بريسيدر ارضك معموری خرابنه نسبت برصحرای بياباده قورلمش چادر كبيدر * كنز الاسرارده اشبو روايت حديث شريفدر ديو ضحا كدن دخی مرويدركه عالم درتيوز يكرمی عدددركه اوچيوز التمشی دائما چبلاق وياليك اياق مانند بهايم احمق وهايم اولوب خالقلرينی عالم دكلردر التمشی دخی عقلا اولوب لباس كيرلر * فتوحات مكيه ده مذكوردركه خمير آدم عليه السلامدن قلان باليقدن خرما اغاجی يرادلوب خرمادن دخی بردانه خردل قدر باقی قالوب حق تعالی انی محض قدرتيله بيودوب سموات وعرش ارفعدن اكبر وواسع ايدوب عجايب وغرايبله متحلی واول عالم دخی عوالم شريفهٔ متنوعه ايله ممتلی اولوب جمله سی نزهتكاه اولياء اللهدركه اكا عالم حقيقت ديو مشايخك انده وقايع عجيبه وحكايات غريبه لری ذكر وتفصيل وبسط وتطويل اولنمشدركه مطلع ومستمع اولان ارباب خرد خرده دان مبهوت وحيران قالور فسبحان القادر علی خلق جميع

مایشاء وهو المنزه عن النقائص والفحشاء

باب خامس در احوال عوالم سفلیه

سماء دنیا ایله تحت الثری اراسنه متعلق اولان احوال بیحد اولمغین مجموعنك بیانی محالدر لکن ایچلرندن
بلنمسی لازم اولان امور بونلردرکه اشبو بابده مذکور اولور (موج مکفوف) کتاب العظمه ده ابن عباسدن
مرویدرکه بر دریا اسمیدرکه سماء دنیانك همان اوچ فرسخ اشاغیسنده قدرت حق ایله هوادە معلق طوروب
بر قطرەسی اشاغه طامله مز جبل محدود کبی مشرقدن غربه اوزانمش اولوب جمیع ازمانده اتلمش اوق کبی
سرعتله جریانده در شمس وقمر ونجوم انك ایچندن دور ایدوب بعضیلر (وکل فی فلك یسبحون) آیتنك معناسی
بودر دیمشلر * سلمان فارسیدن دخی مرویدرکه سماء دنیا آلتنده بر دریا واردرکه یریوزنده‌کی دریالر حیواناتی کبی
حیوانلری وار در طوفان نوح اندن یاغوب الله تعالی انی عذاب ایچون قویوب قیامتده انی یره اینديروب
انکله دیلدیکنی عذاب ایدر (عناصر اربعه) طائفهٔ حکما ومتکلمین دیدکاری علما سماء دنیا آلتنده عناصر
اربعه‌دن کرهٔ نارانك آلتنده کرهٔ هوا واردر کرهٔ آب ایله کرهٔ تراب یریوزنده دردر بو قال وقیل ونیجه تفصیللر
ایتمشلردر * تفسیر لبابده (والجان خلقناه من نار السموم) آیتنده ابن عباس نار سموم آتش بی دخاندر
دیوب بعض سلف صاعقه لرمز بور آتشدن اولوب اول آتش سماء ایله حجاب آراسنده در الله تعالی بر امر احداث
ایتمك دیلدکده اول آتش حجابی یرتوب امر اولندیغی یره اینوب اینشدیکلان صدا اول حجابك یرتلدیغی آوازیدر
دیمش دیو مذکوردر (مدینة الهوا) زین المجالسك بر محلنده خبرده کلمشدرکه الله تعالی هوا یوزنده بر شهر
یراتمشدر حصاری دیواری یورطه قابوغی کبی اولوب تمش بیك قاپوسی وهر برنده بیك کره بیك بنی آدم قدر
ملائکه اولوب جمعه کونی کالدکده جمعه ایچون غسل ایدنلره دعا ایدرلر دیوب بر محلنده دخی بعض کتبده
مرویدرکه حضرت موسایه قومندن بر طائفه توراتده خاتم الانبیاء محمد المصطفی صلی الله علیه وسلمك
اوصافن کوروب اکا ایمان کتورمکیچون آخر زمانه دك یاشهمغه دعا ایتدرمشلر اول وقتدنبرو قدرت حق ایله
هواده معلق بر شهرلری اولوب حضرت رسول علیه السلام معراجده انلره اوغرایوب شرف ملاقات سید
کائنات ایله مقضی المراد ومسرور الفؤاد اولدیلردیو مذکور ومسطوردر (رعد وبرق وصاعقه) سنن ترمذی
ونسائیده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه رعددن سؤال اولندقده بر ملکدرکه بولتلره موکل
اولوب النده اولان آتشدن قامچیلر ایله بولتلری الله تعالی دیلدیکی یره سوررر رعدك صوتی ندر دیو صوریلوب
بولتلره امر اولنان یره جمع اولسونلر دیو قاقیدیغیدر دیو بیورمشلر * کتاب العظمه ده ابن عباسدن مرویدرکه
رعد بر ملکدرکه سحابی تسبیح ایتمکله سوررر تکیم عربلر دوه‌یی حدا یعنی تغنی وصدا ایله سوررلر دیوب
بر روایتده دخی بر ملکدرکه بولتلره تسبیح وتکبیر ایتمکله غضب ایدر * بعض تابعیندن دخی مرویدرکه بولت
رعدك امرینه مخالفت ایتسه چاغروب غضبی آرتسه اغزندن آتشلر صاچلوب صاعقه یعنی یلدرم اول آتشدر
حضرت علیدن مرویدرکه برق آتشدن قامچیلردرکه بولت ملکلری ینك اللرنده اولوب انکله بولتلره قاقیوب
سوررلر * رسول علیه السلامدن دخی مرویدرکه عند الله بولتك ادی عناندر رعد سحابی زجر ایدر بر ملك
اسمیدر برق روفیل آدلو بر ملك طره‌سیدر ودخی مرویدرکه سحابه موکل بر ملك واردرکه النده قامچی طوتر
قامچی‌یی قالدردقده برق قاقیدقده رعد ضرب ایتدکده صاعقه پیدا اولور * بعض سلفدن دخی مرویدرکه
برق بر ملکدرکه درت یوزی اولوب بری انسان بری صغر بری کرکس قوشی بری ارسلان صورتنده در قوریغی
تحریك ایتدکده برق ظهور ایدر بعضندن دخی مرویدرکه عرشدن اشاغیده آتشدن دریالر واردرکه صاعقه‌لر
اندن دوشر * تفسیر ثعلبیده ابن عباسدن مرویدرکه رعد بر ملکدرکه سحابی مأمور اولدیغی یره سوررر
صو دریالری انك باش پارمغنده در الله تعالی یه تسبیح ایتدکجه کوکده جمیع ملائکه تسبیحه رفع صوت ایدوب
اول حالده یغمور یغار * تفسیر ابن عطیه ده حکما وابن عباس رعد بولت ایچنده محتبس اولان یل فرجه بولوب
زور ایله چیقدیغی صدانك اسمیدر دیمشلر دیوب * قانون ابن العرفیده مشهور بودرکه رعد یل اسوب
بولتلر جمع اولدقده بری برلرینه دوقوشدقلرنده پیدا اولان صدا اسمیدر لکن بو قول مذهب طائفهٔ فلاسفه
اولوب دلیلدن دخی خالی اولمغین معتبر دکلدر دیو محرردر * کتب کلامده حکما ونیجه مذکوردرکه دریالردن

واش یرلردن هوایه چیقان بخارلر طبقهٔ زمهریریه دیدکاری هواء بارده واصل اولدقده منعقد ومنجمد اولان
بولتلر حاصل اولور کاهی تتون ایله مخلوط چیقوب بخارلر بولت اولدقده ایچنده تتون قالوب بولتی زور ایله
یروب چقمق ایستدکده برصدا پیدا اولوب رعد انك اسمیدر چقمق ایستین تتون بولتلر ایله برمقدار
طوقوشورسه قلیل وخفیف برشعله پیدا اولورکه اکا برق دیرلر محکم طوقوشورسه کثیر وکثیف محکم
علو ظهور ایدرکه اکا صاعقه دینوب یریوزینه اینوب طوقندیغی نسنه یی ویران وسوزان ایدر * کشافده
مذکوردرکه صاعقه بولتلرك چقمق طاشی کبی طوقوشدقلرنده چقان آتشدرکه غایت حدتلو اولمغین
اوغرادیغی هلاك ونابود ایدرلکن لطیف وسریع الخمود اولمغین فی الحال منطفی ومنتفی اولور (باد) تفسیر
ثعلبیده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه الله تعالی ریحدن برنسنه وصودن برقطره کوندرمدی
الا اولچی وحساب ایله کوندردی الا قوم هود وقوم نوح هلاکاری کونلرنده دکلکه ریح ایله ماء خزینه دارلرینه
سرکشلك ایدوب اللرندن بوشانوب بحساب چقدیلر * بعض سلفدن دخی مرویدرکه مساکن ریاح حملهٔ عرش
اولان ملائکهٔ کروبیونك جناحلری اراسیدرکه اندن اسوب سریرشمسه اندن یریوزنده طاغلره اوغرایوب اندن
صحرایه دوشر امابادشمال جنت عدنه اوغرایوب انك روایح طیبه سندن حصه آلوب بعده شمال ودبور وجنوب
وصبا هربری معین اسمه جلك یرلرندن اسوب بربرلرینه قارشمزلردیو زیاده اولنوب * تفسیر کبیرده کعبدن
مرویدرکه الله تعالی قوللرندن ریحی اوچ کون حبس ایدوب اسدیرمسه جمله دنیا یوزی یرامز قوقاردی
کتب کلامده سبب ریح خصوصی حکما قولنجه مذکوردرکه آسمانه صعود ایدن بخار ودود کرهٔ زمهریرده
حرارتی کیدوب برد ایله کثیف وسرد اولوب برمقتضای طبع جانب سفلی یه عود ورجع ایتدکده میان ارض
وسماده اولان هواء ساکن متحرك اولوب ریح بارد حادث اولمغه باعث اولور * کتاب العظمه ده
ابن عمردن مرویدرکه ریاح سکزدر دردی رحمت دردی عذابدر رحمت اولانلر ناشرات مبشرات
مرسلات ذاریاتدر عذاب اولانلر عقیم وصرصردرکه قره ده عاصف وقاصفدرکه دریاده اولور * بعض سلفدن
دخی مرویدرکه ریاح یدیدرکه صبا دبور جنوب شمال نکبا خروق ریح قائمدر صبا مشرقدن دبور
مغربدن جنوب کعبه نك صو اندن شمال قبله نك صاغندن نکبا صبا ایله جنوب آراسندن خروق شمال ایله
دبور آراسندن اسوب ریح قائم خلقك دائم آغزلرندن ویروب الدقلری نفسلریدر * حسن بصریدن دخی
مرویدرکه کعبه قاپوسنه آرقه ویرسك شمال صولکدن جنوب صاغکدن صبا قرشوکدن دبور آردکدن
اسر * بعض سلفدن دخی مرویدرکه دبور غربدن قبول شرقدن شمال جنوبدن یمان قبله دن اسن نکبا درت
طرفدن اسندر * حضرت رسولدن دخی مرویدرکه جنوب ریح جنتدندر لواقحدندر آنده خلقه منافع
واردر شمال ناردندر آندن چیقوب جنته اوغرایوب جنتك نفحه سی اکا طوقنوب برودتی اندندر ودخی
مرویدرکه الله تعالی جنتدن ریحدن یدی ییل صکره برریح دخی یراتدیکه اندنبرو برباغلوقپو واردر اول
ریح سزه اول باغلوقپواراسندن اسر اکرقپو آچلسه ایدی کوکلر ایله یر آراسنده اولانی یل صاورردی الله
تعالینك قتنده انك آدی ازیب سزلك قاتکزده جنوبدر * ابن عباسدن مرویدرکه اصلا جنوب اسمز
الا یغمور یاغوب سیل اولورکرك سز کورك کرك کورمالك * بعض سلفدن دخی مرویدرکه شمال ملح ارضدر
شمال اولمسه یریوزی قوقارایدی باده متعلق بعض کلام یوقارود دباب ترتیب خلق اشیاده روایت رابعه ده
ذکر اولنمشدر اکا نظر اولنه (ابروباران) تفسیر کبیرده طوفان نوحده غضب حضرت رب ایله باران ملائکهٔ
موکلین اللرندن چیقوب طغیان ایدوب بحد وپایان یاغمغله بسیط خاك چالنا اولدقده روی زمین انین وحنین ایله
شکایت رب العالمین ایتمکین یغموره غربال ایتسم کرکدر دیو وحی الهی ایریشوب اول زماندنبرو رب رحمان
بولتلری یغموره غربال ومیزان ایتدی دیو بیان اولنمشدر * طائفهٔ حکما ونیجه علما بولتلر ویغمورلر یالردن
وياش یرلردن صعود ایدن بخاردن حاصل اولور دیوب * تفسیر قاضیده مشهوربودرکه هوایه صعود ایدن
بخارلری حرارت هوا تحلیل ایتمدین هواء بارد طبقه سنه ایریشوب اول محلده برودتی محکم اولورسه جمع اولان
بخارلر بولت اولور برودتده قوت اولمزسه یغمور اولور اکر برودت محکم اولوب اجزاء بخاریه نك اجتماعندن مقدم
واصل اولورسه قار اولور اجزانك اجتماعندنصکره واصل اولورسه طولو اولور * بعضلر دیمشلردرکه هوا افراطله

بارداولدقده منعقد ومنجمد اولوب يغمور وقاراندن نازل اولوردیو مذكوردر * لكن تفسیرلباب وكشافده
(اوكصیب من السماء) آیتنده مذكوردركه بولتلردن یاغان یغمور یریوزندن هوایه چیقان بخارلردن
حاصل اولوردیینلرك مذهبنی حق تعالی اشبوآیة كریمه ایله ودخی (وانزلنامن السماء ماءطهورا) آیتیله ودخی
نیچه آیتله ردوصدواول بابی سدایتمشدردینوب * تفسیرواحدیده (وننزل من السماء من جبال فیها من برد)
آیتنده یریوزینه یاغان طولواولكی قات كوكده قدرت حقله صافی طولودن اولان طاغلردن نزول ایدر
دیومذكوردر * وتفسیرلبابده ابن مسعوددن كشافده حسن بصریدن مرویدركه حق تعالی ریحی كوندروب
یغموری كوكدن آلوب بولتلره كتوروب بعده سودلودوه صاغیلوركبی نازل اولوب اول حالده یل اطرافه
طاغیدر * كتاب العظمه ده عطادن مرویدركه بولت یردن چیقر (یرسل الریاح فتثیر سحابا) آیتندن مرادبودر
كعبدن دخی مرویدركه بولت یغمورك غربالیدر سحاب اولمسه یغمور براوغوردن یاغوب یریوزینی افساد
ایدردی تخم یغمورایله بیله یاغر * ودخی مرویدركه اكربودردنجی قات كوكدن اینمسه ایدی هراوغرادیغی
نسنه یی هلاك ایدردی * بعض سلفدن مرویدركه یغمور عرش التندن كوكاره انلردن دنیا كوكنه اینوب اندن
ابرم آدلو محلده جمع اولوب سیاه بولتلر كاوب سونكر صوایچركبی ایچوب الله تعالی انلری دیلدیكی یره سوررر
عكرمه دن دخی مرویدركه یغمور یدنجی قات كوكدن بولتلراوزرینه هرقطره سی دوه بیوكلكی قدراینر * ودخی
مرویدركه الله تعالی برقطره یغمور یاغدرمز الادریاده انجوویاصحراده سبزه بیتر * ابن عباسدن دخی مرویدركه
یغمورك مزاجی جنتدندر یغمور آزاولورسه مزاج چوق اولیجق بركت چوق اولور یغمور چوق اولورسه ده
مزاج آز اولورسه بركت دخی آز اولور ودخی مرویدركه كوكدن برقطره یغمور اینمز الا انكله تخم اینراكر
سز یغمور التنه برنسنه دوشه سكز تخملری كورراید یكز * بعض سلفدن دخی مرویدركه یغمورك كیمی
كوكدن كیمنی دخی بولت دریادن آلوب رعد وبرق انی لذیذ ایدر كوكدن اولاندن نباتات بتوب دكزدن اولاندن
نسنه بتمز دنیاده هیچ برییكار یوقدركه الا انك اصلی قاردندر * حسن بصریدن دخی مرویدركه هریغمورله
بحد ملائكه اینوب نه یره یاغرکیملرك رزقی اولور وانلردن نلربیتروكیملرك رزقی اولورجمله سنی تفصیل اوزره
یازرلراشبوملائكه اعوان وخدام میكائیل ایدوكی بوقاروده باب ملائكه ده بیان اولنمشدر * تفسیر واحدیده
ابن عباسدن مرویدركه هیچ بریلك یغموری بریلدن زیاده وناقص دكلدرلكن الله تعالی یغموری دیلدیكی یره
كوندرر نتكیم قرآنده (وانزلنامن السماء ماءطهورا لنحیی به بلدة میتا ونسقیه مما خلقنا انعاما واناسی كثیرا
ولقد صرفناه بینهم لیذكروا) بیورلمشدر * حضرت رسول علیه السلامدن مرویدركه هیچ بریل بریلدن
یغمورلو دكلدرلكن برقوم معاصی ایشلدكلرنده الله تعالی یغموری انلردن تحویل ایدوب دیلدیكی یره نقل ایدر
جمله خلق عاصی اولدقلرنده صحراره ودریالره صرف ایدر * كشافده مرویدركه ملائكه بریلدن بریله دك
یاغه جق یغمورلرك عددنی ومقدارنی بالتمام بیلورلر زیراهر بریلده یاغه جق عادت مقرره اوزره اولوب
اختلاف احتمالی یوقدر نهایت كاه بعض مملكتده یاغوب بعضنده یاغمز كاه امر برعكس اولور * جامع الصغیر
سیوطیده حضرت رسولدن مرویدركه هیچ بركون یوقدركه الا انده یغمور یاغوب الله تعالی دیلدیكی یره كوندرر
(قوس الله) كتاب العظمه ده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدركه یریوزی اهلنك غرقدن امانلری
قوسدر * ودخی مرویدركه قوس قزح دیمكز زیرا قزح اسم شیطاندر قوس الله دیكز كه اول اهل ارضه اماندر
ابن عباسدن دخی طوفان نوحده (یاارض ابلعی ماءك ویاسماء اقلعی) بیورلدقده ارض كندوصوینی یودوب
كوك یوزینك صویی كوكه كتمك دیلدكده دون كیت سن رجس وغضبسین دیو امر الهی اولمغین صو یریوزینه
دونوب طوزلواولوب قیناینوب چالقنوب خلقه اندن اذا ایرشدكده امر حقله یل انی جمع ایدوب دریالره قاتدی
نوح پیغمبر كونشی طوغمش كوروب اكا كوكدن یدیعنی برال ظاهراولوب الله تعالی ایله كندوما بیننده غرقدن
امانه برعلامت اولدی اول یدقوس قزح دیدكلریدر قزح شیطان اسمی اولمغین قوس قزح دیمك نهی اولنمشدر
قوس الله دیمك كركدرشویله زعم اولندیكه اول زمانده كوك یوزنده انك كریشی واوقی دخی وارایدی اهل
ارضه امان قیلندیغندنصكره كریشی واوقی الله تعالی قالدردی دیومرویدر (ارض دنیا) معتبراتده یازلدیغی
اوزره طبقات ارض سما كبی یدی قات اولوب هر برینك قالنلغی وهرایكی طبقه نك اراسی بشیوز ییللق

بولدر* کنزالاسرارده ابن عباسله نیجه علماءکزین قولنجه روی زمین پرتمکین (والارض مددناها) آیتی ودخی
نیجه آیتلر دلالتی اوزره مبسوط ومسطح وحکما ومتکلمین قاتنده بعض دلائل عقلیه ایله کری یعنی طوب کبی
مدوّر ایدوکی مصرحدر ایکی فرقه نك دلیللری ونیجه قال وقیللری کتب مطوله ده تفصیل اولنمشدر * تفسیر
لبابك برمحلنده کریت ارض دلیلله ثابت اولمشدر دینوب برمحلده دخی امام قرطبی دیمشدرکه (وهوالذی
مدّالارض) آیتنده کریت ارضی زعم ایدنلره ردواردر زیرا مد بیورلمشدر مدّ ایسه سطحیت اقتضا ایدر دینوب
نیجه معتبراتده ابن عباس وابن عمر رضی الله عنهمادن مرویدرکه دنیا یرادلمزدن ایکی بیك ییل اول کعبهٔ
معظمه نك زمینی یرادلوب درت رکن اوزره صو اوزرینه قونوب بعده جمله ارض بالطول والعرض بیت الله
معظم برینك التندن بسط ومدّ اولنمشدر * تفسیر کبیرده دنیانك ربعی قره ما باقیسی دریادر دینوب * مسالك
الممالکده دنیا بشیوز ییللق یولدرکه ثلثی معمور ومسکون وثلثی شدت حرارت وبرودت سببیله خالی
صحرا ثلثی دخی دریالردر اقالیم سبعه دن هر برینك طول وعرضی طقوز یوز فرسخ اولوب دنیانك معمور
ومسکونك طولی اون اوچ بیك بشیوز میلدر بو محقق ومتفقدر * کنزالاسرارده علماء هیئت دائرهٔ ارضی
ایکی قسم ایدوب معمور ومسکون اولان نصف شمالیدر ونصف جنوبی کمال شدت حرارت شمس سببیله بالکلیه
خالیدر دیمشلردر (اقالیم سبعه نك اولی) بابل وخراسان وفارس واهواز وموصل وارض جبل (ایکنجی) سند
وهند وزنکی عربلر ولایتی (اوچنجی) مکه ومدینه ویمن وحجازدر (دردنجی) مصر وافریقیه وبربر واندلس (بشنجی)
شام وروم وجزیره که دیاربکر قربنده در (التنجی) ترك وخزر ودیلم وصقالبه (یدنجی) دیل وچین ولایتلریدر علماء
هیئت وغیری آراسنده تعیین اقالیمده بعض اختلافات دخی واردر دینوب * فوایح مسکیه ده اقالیم سبعه نك
اولی هندستان (ایکنجی) مکه وارض حجاز ویمن (اوچنجی) دیار مصر (دردنجی) ولایت عراقدرکه مقدما
ارض بابل دیمکله مسمی اولوب هوا اخوبلغی جهتندن احسن واعدل اقالیمدر (بشنجی) دیار روم وشام (التنجی)
ولایت ترك ویأجوج ومأجوج (یدنجی) ولایت چین وماچیندر دائرهٔ دنیانك ربع مسکوننی حکما دلائل
عقلیهٔ هندسیه ایله یدی قسم ایدوب هر برینه اقلیم دیوب هر اقلیمك طولی شرقدن غربه عرضی جنوبدن
شماله در سلاطین متقدمیندن فریدون نبطی واسکندر ذوالقرنین یونانی وحضرت سلیمان نبی علیه السلام
واردشیر بن بابك فارسی وتبع حمیری یمنی ربع مسکونی کزوب ممالك ومسالك احوالن بیلمك ایچون بو تقسیمی
انلرا یتمشلردر * دنیانك درت بلوکنك اوچی عظیم طاغلر ودریالر ومخالف یوللر ومختلف هوالر مانع اولمغین سیر
وسلوك ایتمك ممتنع اولمشدر * مسکون اولان اشبو ربع شمالیده یدی دریا واردرکه جمله دنیایی احاطه ایدوب
بحر محیطه واصل ومتصلدرکه بحر روم بحر صقالبه بحر جرجان بحر قلزم بحر فارس بحر چین بحر هنددر
دیو مذکوردر * کتاب العظمه ده بعض سلفدن مرویدرکه دنیا یوزی بشیوز ییللق یولدر اوچیوزی دریالر
یوزی خراب وخالی یوزی دخی معمور اولان یرلردر * کتاب بهجة النفوسده قتاده قولنجه دنیا یوزی یکرمی درت
بیك فرسخدر اون ایکی بیکی هند وسند سکز بیکی یأجوج ومأجوج اوچ بیکی روم بیکی عرب ولایتلریدر دینوب
خریدة العجائبده قتاده قولنجه اون ایکی بیکی زنکی عربلر سکز بیکی روم اوچ بیکی عجم واترالك وچین بیکی جمیع
قبائل عرب ولایتلریدر دینوب * امام مکحولدن مرویدرکه دنیانك ایکی یوز ییللغی دریالر ایکی یوز ییللغی خالی
صحرالر سکسان ییللغی یأجوج ومأجوج ولایتی اولوب جمیع طوائف انسان همان یکرمی ییللق ایچنده درلر
فوایح مسکیه ده بطلمیوس حکیم ردوس شهرنده رصد ایدوب جمیع ربع مسکونده یکرمی بر بیك التیوز
یکرمی بر شهر واردر دیمشدر انك زماننده التیوز طقسان ییل صکره خلفاء عباسیه دن مأمون خلیفه زماننده
واقع اولان رصددن معلوم اولان اوزره مأمون زماننده دنیاده بیوك شهرلر اون یدی بیك عدد اولوب بو جمله نك
حاکملری بیك نفر پادشاه ایدی دیو مذکوردر * کنزالاسرارده طول وعرض ودور ارضده فلاسفه
ومهندسیندن روایات کثیره مزبوره اولوب لکن اصحاب عقول ساهیه دن صدور ایتمش اقوال وظنون واهیه
اولمغین اشبو کتاب صحت نصابده مسطور اولمدی * کتاب العظمه ده ابن عباسدن مرویدرکه برملك قاموس
بحره یعنی دریا اورتاسنه موکل اولوب ایاغنی دریانك اورتاسنه صوقدقده دریا طاشوب ایاغنی طشره چکدکده
دریا چکلور * ابن عمردن دخی مرویدرکه دریا برظرف ایله برملك الی ایچنده طوررا کرملك غفلت ایتسه یریوزینی

دریاغرق ایدردی (کعبهٔ معظمه شرفها الله تعالی) تفاسیرده بو اسمله مسمی اولدیغی مکعب یعنی چارکوشه
اولدیغیچون یاخود اسمی کعب اولان اوکچه کبی یریوزندن مرتفع اولدیغنه مبنیدر دینوب * کشافده کعبه یه
بیت عتیق دیو تسمیه اولندیغی حسن بصری قولنجه انسان ایچون ابتدا بنا اولنان بیت اولدیغیچوندر قتاده
قولنجه آنی یقمق ایستین جبابره دن الله تعالی آنی حفظ وآزاد ایتدیکیچون مجاهد قولنجه طوفان نوحده
غرقدن آزاد اولدیغیچوندر * بعضیلر قولنجه معظم ومکرم اولدیغیچوندر دینوب * تفسیر واحدیده قتاده
قولنه موافق بر حدیث شریف مرویدر * معارج النبوه ده ابن عباسدن مرویدرکه عرش برین قبل از خلق
آسمان وزمین (وکان عرشه علی الماء) آیتی فحواسنجه صاد آدلو بر دریا اوستنده ایدیکه (ص والقرآن ذی الذکر)
آیتنده صاددن مراد بودر بعده عرش اعلا بالایه رفع اولندقده صاد تموج ایدوب بخارندن کوکار کوبوکندن
کعبه یرادلوب ایکی بیلدنصکره یریوزی کعبه یرندن چکلوب یایلوب انکیچون مکه شهرنه ام القری
دیو بیورلدی اول زمانده کعبه نک یری قزل طپراقلو براو یولئ اولوب ملائکه آنی زیارت ایدوب آدم علیه السلام
دخی طواف ایتدکده توبه سی قبول واصناف الطاف خدایه وصول بولدی * بعده آدم علیه السلام زیارت
ایتمکله دفع وحشت دنیا ایتمک ایچون اول اویولئ اوستنه کوکدن بیت المعموری نورانی بوب آدم علیه السلام
وفات ایتدکده کوکه چکلوب اولاد آدم اومحله صافی بالچقدن کعبه یی یاپوب طوفانده منهدم ومنعدم
اولمغین بعد زمان حضرت ابراهیم علیه السلام بنا ایتدی * کتاب مزبورده کعبه یی ابتدا ملائکه معاونتلریله آدم
علیه السلام ایله اوغلی شیث بنا ایتمشلردر دیو بر روایت حکایت اولنوب * تاریخ میرخانده ابتدا آدم علیه
السلام یاپوب وفات ایتدکده شیث علیه السلام آنی تعمیر ایدوب طوفانده ملائکه کعبه نک بناسین سوکوب
حجر الاسود ایله جمله طاشلرین طاغلر ایچنده امانت قودیلر دینوب * تفسیر ابو السعودک بر محلنده تاریخ مکه ده
جمله اون کره بنا اولنمشدر (اولا) ملائکه (ثانیا) آدم وحوا (ثالثا) آدم وفاتنده آنی عزا ایچون کوکدن اینن
خیمه یینه کوکه چکلدکده اولاد آدم طاشله وبالچقله یاپوب طوفاندنصکره یری خالی قالمشدی (رابعا) ابراهیم
علیه السلام بنا ایدوب (خامسا) طائفهٔ عمالقه (سادسا) طائفهٔ جرهم (سابعا) اجداد حضرت رسولدن
قصی که رئیس قوم قریش ایدی (ثامنا) حضرت رسول علیه السلام یکرمی بش یاشنده ایکن طائفهٔ قریش
بنا ایدوب حجر الاسودی یرینه قومقده قبائل عرب نزاع ایتدکلرنده رسول علیه السلام کندو مبارک اللریله
قودیلر (تاسعا) صحابه دن ابن الزبیر (عاشرا) حجاج ظالم بنا ایدوب الی هذا الان غیری کمسنه بنا ایتمشدر حجاجک
بناسی کعبه نک جمله سنه اولمیوب همان التون اولوق دیوارین بنا ایدوب حطیم ایچروده ایکن طشره ده
قومشدر دینوب بعضنک قولنجه جمله بش کره یاپلمشدرکه * بناء شیث * وبناء ابراهیم * وبناء قریش * وبناء ابن
الزبیر * وبناء حجاجدر دینوب * تفسیر مزبورک بر محلنده دخی جمله بش کره بنا اولنمشدر بری بناء ملائکه درکه
یاقوت احمردن اولوب طوفانده کوکه چکلمشدی باقیسی بناء ابراهیم علیه السلام بناء قریش بناء ابن الزبیر
وبناء حجاجدر دیو مذکوردر * تفسیر قاضی وکشافده کعبه یی ابتدا ابراهیم علیه السلام یاپوب
یقلدقده قوم جرهم تکرار یاپدقده قوم عمالقه تکرار یقلدقده قوم قریش بنا ایلدی دینوب * بحر عمیق
آدلو کتاب مناسک ابجده کعبه یدی کره بنا اولنمشدر بری بناء ملائکه یا بناء آدم علیه السلام (ایکنجی)
بناء ابراهیم (اوچنجی) بناء عمالقه (دردنجی) بناء جرهم (بشنجی) بناء قریش (آلتنجی) بناء ابن الزبیر (یدنجی) بناء
حجاجدر دینوب کعبه نک بعض احوالی آشاغیده باب ابراهیم علیه السلامده ذکر اولنسه کرکدر باقی احوالی
تفصیل عظیم اقتضا ایدوب مستقل مکه تاریخلرنده بیان اولنمشدر * کتاب العظمه ده عطادن
مرویدرکه دنیا یوزنده ابتدا وضع اولنان طاغ مکه ده جبل ابی قبیس دیدکلری طاغدر (احوال ارضین)
کنز الاسرارده ابن عباسدن مرویدرکه (الذی خلق سبع سموات ومن الارض مثلهن) آیتی دلالت ایدرکه
طبقات ارضک هر برنده بعض خلق اولوب انلره قضایای الهیه دن نیچه امور تعلق وظهور ایده * معتبرات
متفرقه ده مذکوردرکه (اولکی یرلک ادی) رمکادر آلتنده ریح عقیم اولوب دموردن یتمش بیک زنجیرله
باغلودر هر برینی یتمش بیک ملک طوترکه اندن بریوزک حلقه سی ایچندن چکن مقدار ایله عاد قومی هلاک اولوب
قیامتده دخی طاغلر اشبو ریحله زیروزبر وخاکه برابر اوله جقدر یرآلتنده بوشم آدلو بر طائفه واردرکه

عذاب حقه مظهر اولورلر (ایکنجی) برك آدی خاء منقوطه ایله خلده یاخود جمله جلده درقومنك آدی طمس
اولوب بری برلرین یرلربویرده اهل نارایچون انواع عذاب واردر (اوچنجیسنك) آدی عرقه قومنك آدی قبیدر
بویرده اهل نارایچون بیوك عقربلر واردر كه حربه وار اوزون قویرقلری اولوب هر برینك بدنی اوچریوز
التمش قله اولوب هرقله آغو ایله مملودر (دردنجینك) آدی جربا یاخود جربار قومنك آدی جلها مدر بوطائفه
چوق یشایوب كوزلری اللری ایاقلری اولیوب ایكیشر قنادله اوچرلر بویرده عذاب اهل جحیم ایچون عظیم
وجسیم بیحد مار واردر (بشنجینك) آدی ملثا یاخود فلتا قومنك آدی محطاط دربری برلرین یمكه معتاد اولوب
اكثر یازادلری آودر بویرده كفار بوینه باغلنه جق كبریتدن طاغلر وبیوك طاشلر واردر (التنجینك) آدی سجین
قومنك آدی قطاطه دركه قوش صورتنده اولوب حق تعالی یه عبادت ایدرلر دفتر اعمال كفار بویرده قرار
ایدوب (كلا ان كتاب الفجار لفی سجین) آیتنك معناسی بودر دیمشلر (یدنجینك) آدی عجبا یاخود عجیبا قومنك
آدی جثوم اولوب بدنلری سیاهدر یأجوج ومأجوج بونلرهلاك ایتسه لر كركدر دیو برروایت واردر * كنز
الاسرارده حضرت عیسا علیه السلامدن مرویدركه شیطان لعین بویرده مكین اولوب رحمت حقدن مأیوس
وقیدوبندله محبوس ومنحوس اولمشدر ارواح بی ارتیاح كفار فجار خذا ابدی الردا ابلیس بر تلبیس قتنده
طوروب انكله جلیسلردر اشبو زمین شامت قرین اورتاسنده ظلمتدن بردیوار چكلمشدركه برطرفنده جهنمه
آچلمش برطرفنده زمهریره آچلمش برر قاپو اولوب عرش ابلیس انده در * تفسیر مكیده ابلیس یدنجی قات یرده
دمور زنجیر وپیوند ایله محكم بند اولنمشدر دینوب ابلیسك مقری دنیا یوزنده بحر محیطده برجزیره در دیو بر
روایت اولنوب ابلیس احوالنده حكایت اولنه جقدر * تفسیر واحدیده سجین ارض سابعه در دیو برحدیث
ودخی فلق ایله سجین جهنمده آغزلری اورتلمش برر قیو اسمیدر دیو برحدیث وكعبدن سجین یدی قات یرك التنده
موضع خذا ابلیسدركه ابلیسله جمله ذریتی انده ساكنلردر دیو برروایت * ومجاهددنخی سجین ارض سابعه
آلتنده برصخره دركه كفارك دفاتر اعماللری انك التنه قونور دیو برروایت اولوب * كنز الاسرارده ابی بن كعبدن
مرویدركه سجین ارض سابعه التنده براغاجدركه اوستنده هر برشیطانك آدی یازلمشدر هر بركافرك روحی
قبض اولندقده ملكلر كوكه ایلتوب جناب حقه عرض ایتدكلرنده رد اولنمغین انده براغیلور * كلبی ومجاهددن
دخی مرویدركه سجین ارض سابعه التنده بریشل اغاجدركه كوك یوزی انك رنكندن یشل كورینور كفارك
دفاتر اعمالی انك التنده قونور * وهبدن دخی مرویدركه ابلیسك تصرفی اومحله منتهی اولور ابن عباسدن دخی
مرویدركه كافرك روحی قبض اولندقده كوك ویرقبول ایتمیوب یدنجی قات یره ایلدلدكده سجیندن یعنی
تحت خذا ابلیس لعیندن برورق چیقوب رقم وختم اولنوب اول مكان منفور الطبعده وضع اولنور * مستدرك
حاكمده ارض ثانیه ده ریح حبس اولنوب ثالثه ده جهنم طاشلری رابعه ده جهنم كبریتی خامسه ده
جهنم یلانلری سادسه ده جهنم عقربلری سابعه ده سقر واردركه ابلیس بونده دردمور زنجیر ایله برالی اوكنه
برالی اردنه باغلو طوروب الله تعالی دیلدیكی نسنه ایچون كاهی انی قویویرر دیو برحدیث شریف مرویدر
كتاب العظمه ده بعض سلفدن مرویدركه اولكی یرالتنده حجارهٔ جهنم ایكنجیده ریح عقیم * اوچنجیده
عقارب جهنم * دردنجیده حیات جهنم * بشنجیده ابلیس واردر * بعضندن دخی مرویدركه رابعه ده عقارب
خامسه ده حیات سادسه ده كبریت جهنم واردر بعض كتبده ثانیه ده عقارب ثالثه ده انواع عذاب اهل نار
بعضندهٔ دخی سادسه ده حجارهٔ اهل نار واردینوب بعضنده ثانیه ده كفار ایچون سلاسل واغلال ثالثه ده
قطرانلو لباسلر رابعه ده كفارك بوینلرینه باغلنه جق طاغلر قدر طاشلر خامسه ده یلانلر عقربلر سابعه ده
آتشدن دریالر واردر دینوب * ینه كتاب العظمه ده ابن عمردن مرویدركه ارض سابعه اوستنده اوقدر طائفهٔ
جن واردركه دنیایه چیقسه لر كونشك نوری كورنمز اولوردی اول یرك هر كوشه سنده الله تعالی نك مهرلرندن
برمهر واردركه هر برینك اوزرنده برملك طوروب هر كون الله تعالی اول ملكلره برملك كوندرركه سنك
یانكده اولانی محكم حفظ ایله دیو امرلر * وهبدن دخی مرویدركه یدنجی قات یردن عرشه دلك اللی بیلك یللق
یولدر (ثم یعرج الیه فی یوم كان مقداره خمسین الف سنة) آیتی بوكا اشارت ایدر * فوایح مسكیه ده اولكی
برسیاه ایكنجی غبرایعنی توزرنكنده اوچنجی قزل دردنجی صاری بشنجی آق التنجی كوك یدنجی یشلدر

دينوب * زين المجالسده مذكور بر حديث شريفك مضمونى بودركه كوكلرك ويرلرك هر طبقه سنده كعبه برابرنده بر بيت يعنى كعبه كبى زيارتكاه واردركه هر برينك بشقه حرمى وزيارت وتعمير ايديجيلرى وارد ر بريسى دوشسه التنده كينك چاق اوستنه دوشردى كعبه اون بشنجى بيتدر (احوال جهنم) بونك مكاننده اختلاف اولنوب قول اصح اوزره يدنجى قات يرك بالواسطه التنده در * تاريخ ابن شحنه ده حضرت ابن عباسدن يدى قات يرى كوتورن ملكك التنده صخره انك التنده اوكوز انك التنده بالق انك التنده دريا انك التنده جهنمدر ديو مرويدر دوزخ دائم الاحراق يدى طبقه ايدوكنده اتفاق واردر لكن ترتيبنده اختلاف اولنوب * تفسير امام رازى وقاضيده جهنم لظى حطمه سعير سقر جحيم هاويه دينوب احياء العلومده جهنم لظى حطمه سقر سعير هاويه جحيم دينوب كشافده وغيريده ابن عباسدن مرويدركه جهنم الوهيت دعواسن ايدنلره لظى آتش پرستلره حطمه بت پرستلره سقر يهوده سعير نصارايه جحيم صابئيه طائفه سنه هاويه عصاة مؤمنينه مخصوصدر اشبو اسامئ طبقات اشاغيدن ابتدا طريقيله ذكر اولنوب جهنم اشاغه طبقه نك اسمى ايدوكنده اتفاق واردر * ينه كشافده طبقهٔ اولى عصاة مؤمنينه ثانيه يهوده ثالثه نصارايه رابعه صابئيه يه خامسه مجوسه سادسه مشركينه سابعه منافقينه دينوب * تفسير لبابده ثانيه نصارايه ثالثه يهوده ديو مذكوردر مشاهير تفاسيرده (عليها تسعة عشر) آيتنده خزينه دار دركات نار اولان ملائكه مالك ايله بيله اون طقوز عدد اولوب توراة وانجيلده مصرحدر بعضيلر اون طقوز نفر رئيس ونقيب واردركه هر برينك زبانيلردن نيجه اعوانى واردر ديوب بعضيلر اون طقوز صنف يا اون طقوز صف ديمكدر ديمشلر * تفسير ثعلبيده (خذوه فغلوه ثم الجحيم صلوه) آيتنده اهل ناردن هر شخصه يوز بيك زبانى ياپشوب اول كمسنه اللرنده پاره لنوب ينه فى الحال حيات بولوردى ديو مذكوردر * صحيح مسلمده جهنمده هر بر كافرك هر بر ديشى مدينه ده احد طاغى قدر بيوك اولوب كوده سنك دريسى قالنلغى اوچ كونلك يولدر ديو احاديث شريفه مذكوردر واقعا بو تقدير جه زبانيلر چوق اولديغنك حكمتى ظاهر اولمش اولور والله اعلم * جهنمك وزبانيلرك احوال واهواللرى ووحشت مورثة الدهشتلرى كما ينبغى قابل بيان اولميوب خصوصا اكثرى معلوم اكثر خلق جهان اولمغين اول امور موحشهٔ مدهشة العقول ذكرندن عدول اولندى لكن كبار علماء سلاطين چراكسه دن شيخ عبد الباسط بلقينى خطيله محشى بر كتابكنارنده مسطور اولوب بو حقير بر قصورك منظورى اولمشدركه اوزونلغى اوتوز بيك يللق اولوب قيامتده قوريله جق صراط كوپريسى دار البوار ناره خزينه دار اولان حضرت مالك عبرت آثارك كوزلرى كربكندن بردانه قيلدر ديو قال وقيل اولنمشدر * نعوذ بعفو الله ورحمته ونلوذ بفضله ورأفته من خذلانه وعقابه ونيرانه وعذابه * (تبدل ارض) تفاسير معتبره ده (يوم تبدل الارض غير الارض والسموات وبرزوا لله الواحد القهار) آيتنده حضرت عليدن مرويدركه قيامتده كوكلر ينه التوندن بر كولك ويرلر ينه كومشدن بر ير دوشنور * ابن مسعوددن مرويدركه ير ينه كومش كبى آق ير دوشنوركه اوزرنده عصيان اولنمامشدر * ابن عباسدن مرويدركه ارض وسموات تبديلنك معناسى ير يوزى دومدوز اولوب وسعتى شمديكى حالندن اضعاف مضاعف زياده اولوب كوكدن دخى يلدزلر دوشوب قپولر آچلمغله ارض وسمانك اوصاف سابقه لرى تغيير اولمسيدر * تفسير ابو السعودده (فاذا هم بالساهرة) آيتنده ابن عباسدن مرويدركه ساهره كومشدن بر يردركه الله تعالى آنى حشر زماننده يرادر بعضلر ديديلركه ساهره يدنجى قات يرك اسميدركه الله تعالى آنى قيامتده كتوروب مخلوقاتنه انك اوستنده حساب ايدر * تفسير لبابده حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه ارض تبديل اولنوب سختيان كبى چكلوب دومدوز اولور سما دخى تبديل اولنور يلدزلرى دوكلك ايله وپارلمق ايله وشمسى تكويروقمرى منخسف اولمغله * صحيح مسلمده دخى مرويدركه قيامتده خلق بر ارض بيضا اوزرنده حشر اولنورلر * ودخى مرويدركه تبديل ارض زماننده بنى آدم نه يرده اولورلر ديو حضرت رسوله سؤال اولندقده صراط اوستنده اولورلر ديو بيورمشلر * لكن كنز الاسرارده تبديل ارض زماننده اختلاف اولنوب ابن مسعود قبل الحساب اولور ديوب حديث صحيح نحواسنجه خلق صراط اوستنده ايكن اولور دينوب * تفسير ثعلبيده مذكور بر حديثده تبديل ارض ايكى نفخهٔ صور آراسنده جمله ذوى الارواح ميتلر ايكن اولور ديو بيوريلوب ينه صحيح مسلمده قيامتده ارض بردانه اتمك اولوب حضرت جبارانى يد قدرتيله دوندرر اهل جنته

نزل

نزل اولمغیچون دیو برحدیث شریف مرویدر عربجه نزل ضم نون وزاء منقوطه ایله ضیافت ایچون احضار اولنان نسنه در * تفسیر معالم التنزیلده تبدیل ارضده اولان اقواللردن بری بودرکه یریوزی قیامتده کیدوب برینه قدرت حقله بردانه بیوك آق اتمك قونوب سؤال وحساب تمامنه دك مؤمنلر ایاقلری آلتندن قوپاروب اکل ایدرلر مشارق الانوار امام نوربشتی شرحنده (یکون الارض یوم القیامة خبزة واحدة یکفأوها الجبار بیده کما یکفاء احدکم خبزته فی السفر نزلا لاهل الجنة) حدیثی ظاهری اوزره دکلدر زیرا آثارده کلمشدرکه جمله دنیا یوزی اکر بردرا کربحر درآتشله طولوب جهنمه قاتلسه کرکدر * پس بوحدیثك معناسی وجه ارض قیامتده مجرد صورتده اتمك کبی اولوب اهل جنتك یدکاری اتمك اول شکلده اولوردیمکدر دیومذکوردر لکن حدیثده (نزلا لاهل الجنة) عبارتی دلالت ایدرکه یریوزینك عینی نزل اولوب اهل جنته مأکول اوله قلب حقایقه قادر اولان رب مجید قدرتندن ایسه بدیع وبعید دکلدر * کتاب کشف علوم الآخره ده قیامتده حشر مخلوقات ارض ثانیه اوزرنده اولورکه اسمی ساهره دردینوب بعض معتبراتده قیامتده اشبو ارض یرینه ساهره آدلو برغیر ارض یرادیلورکه زجاج یعنی سرچه کبیدر دیو مذکوردر (اوقات خلق اشیا) یوقاروده انواع مختلفه ملائکه ده * تفسیر کبیردن منقولدرکه معراجده حضرت رسول علیه السلام ملائکه دن برطائفه یه راست کلوب نه زمانده یرادلدیکزدیو برینه صوروب اولدخی الله تعالی هردرت یوزبیك یلده بریلدز یرادربنی یراده لی انك کبی درت یوزبیك یلدز یراتمشدر دیمش تفصیلی یوقاروده نظر اولنه * خریدة العجایبده ابن عباسدن مرویدرکه قوم بنی اسرائیل حضرت موسی علیه السلام حضرتلرینه دنیا یرادیله لی نه دکلو زمان کچمشدر ربکدن سؤال ایله دیوب اولدخی مناجات ایتدکده یاموسی کومشدن اون درت بیك شهر یرادوب ایچنی خردل ایله طولدردم دخی برقوش یرادوب هرکون بردانه خردلی اکا رزق تعیین ایتدم بواسلو بله جمله سنی یوب تمام ایتدکده وفات ایدوب دنیایی اندنصکره یراتدم دیو بیورلش بوکلامی ابن عباسدن ایشیدنلر اول زمانده عرش نه یرده ایدی دیو صوروب صوا اوزرنده صودخی ریح اوزرنده ایدی دیو جواب ویرمش * مشاهیر تفاسیرده تحریر اولنمشدرکه الله تعالی ارضی یوم احد واثنینده جمیع مافی الارضی ثلثا وار بعاده سمواتی وانلرده کی جمیع مخلوقاتی خمیس وجمعه ده یرادوب * تفسیر کورانی وبعض معتبراتده مذکوردرکه ارض احد واثنینده طاغلر ثلثاده بیكارلر وایرمقلر واغاجلر اربعاده کوکلر خمیسده شمس وقمر ونجوم وملائکه جمعه ده اوج ساعتده یرادلوب آخر ساعتده آدم علیه السلام یرادلدیکه قیامت اول ساعتك آخرنده قوپار دیمشلر * کشافده (الذی خلق السموات والارض فی ستة ایام) آیتنده اشبو التی کوندن مراد یا آخرت کونلریدرکه دنیا حسابنجه هربری بیك یلدر یاخود احتمال اظهر اوزره دنیا کونلری مقداریدر * ابن جبیر الله تعالی جمیع اشیایی برلحظه ده یراتمغه قادر ایکن التی کونده یراتدیغنده حکمت قوللرینه تأنی تعلیمی ایچوندر دیمش دیو مذکوردر غالبا (العجلة من الشیطان والتأنی من الرحمن) بومعنای رعنای حکمت مبنایه ایما ایدر * صحیح مسلمده حضرت رسولدن مرویدرکه الله تعالی یریوزنی سبت کوننده طاغلری احدده اکثر نسخه ده شجری بعض نسخه ده خیری اثنینده مکروهی ثلثاده نوری اربعاده دواب ارضی خمیسده آدمی جمعه ده بعد العصر جمیع مخلوقاتنك آخرنده یراتدی * تاریخ ابن شحنه ده دخی مرویدرکه الله تعالی ارضی احد واثنینده طاغلر وانلرده اولان منافعی ثلثاده اشجار ونباتاتی اربعاده کوکی خمیسده شمس وقمر ونجوم وملائکه یی جمعه کوننده یرادوب بعده کوکلرکیدی طبقه سن بری بربندن آیروب بری بری اوزرینه ایلدی * تاریخ مزبورده مذکوردرکه جمیع مخلوقاتك یرادلوب جمع اولملری جمعه کوننده اولمغین اول کونه جمعه دیو آد قوندی * کنز الاسرارده حضرت رسولدن مرویدرکه الله تعالی ارضی احد واثنینده جبالی ثلثاده مداین وانهاری واقواتی اربعاده سموات وملائکه یی خمیسده ویوم جمعه نك اوج ساعتنه دك یرادوب اوچنجی ساعتك اولنده اجلی ایکنجیده افتی اوچنجیده آدمی یراتدی کتب تواریخده قیامت اشبو جمعه کوننك آخرنده قوپاردیوذکر اولنان کونلرك هربری دنیا ییللری حسابنجه الی اللیشر بیك ییلدر دیو مذکوردر * کتاب العظمه ده ابن عباسدن مرویدرکه کیجه کوندزدن اول یرادلوب الله تعالی برکون یرادوب ادینی احد قودی ایکنجی یرادوب اثنین اوچنجی یرادوب ثلاثا دردنجی یرادوب اربعا بشنجی یرادوب

خمیس قویوب یریوزینی احد واثنینده طاغلری ثلاثاده یرادوب انك ایچون صالی کونی ثقیل کوندر دیرلر انهار واشجاری اربعاده وحوش وطیور وسباع وهوام وآفتی خمیسده انسانی جمعه ده یراتمشدر (فائده) فوایح مسکیه ده مذکوردرکه قیامت دنیا کونلرندن جمعه کوننده قوپق مقرر اولغین حیوانات هر جمعه کونی کالدکده قیامت شمدی قوپرمی اوله دیو قولاق طوتوب طوررلر ودخی مذکوردرکه عالم آخرت عالم دنیادن طقوز بیك ییل صکره یرادلوب مخلوقیتده اندن مؤخر اولغین آخرت دیو تسمیه اولندی (مدت عمر دنیا) تاریخ ابن شحنه ده کعبدن مرویدرکه طائفهٔ جن یریوزنده یدی یوز بیك ییل ساکن اولوب قتل نفس وانواع فساده معتاد اولدقلرنده حق تعالی انلری هلاك ایدوب یرلرینه ملكلر ساکن اولوب ایکی بیك ییلدنصکره آدمی یراتدی فوایح مسکیه نك بر محلنده دنیانك عمرندن یدی بیك ییل بچدکده خالك آدم تخمیرینه شروع اولندی دینوب بر محلنده دخی خلق آدم خلق طائفهٔ جاندن التمش بیك ییلدنصکره ایدی دینوب خریدة العجائبده عکرمه ومجاهد دنیانك اولندن آخرینه دك اللی بیك ییلدر قاچی کچدی قاچی قالدی کمسنه بلمز دیوب خبرده کلمشدرکه مدت عمر دنیا یوز اللی بیك ییلدر * رئیس علماء مجوسدن منقولدرکه کندو ایچلرنده مقبول بر تاریخ کتابنده یازلمشکه دنیانك مدت عمری درت بلوکدر (اولکیسی) ایام سنه عددنجه اوچیوز التمش بیك ییلدرکه کچمشدر (ایکنجی) ایام شهور عددنجه اوتوز بیك ییلدرکه کچمشدر (اوچنجی) نفس شهور عددنجه اون ایکی بیك ییلدرکه کچمشدر (دردنجی) هفته ایامی عددنجه یدی بیك ییلدرکه جمله انسان بومدتك ایچنده در حضرت رسولدن مرویدرکه دنیا یرادیله لی نه کچمشدر دیو صورلدقده ربم بکا خبر ویرمشدرکه دنیایی یراتدیغی زماندن بنی پیغمبر ایتدیکی کونه دك یدی یوز بیك ییل کچمشدر دیو بیورمشلر * بعضلردن مرویدرکه آدم علیه السلام یرادلدقده زمین دائم التمکین ای آدم مبارك دم بنم شباب وطراوتم واسباب حسن ولطافتم زوال بولوب پیرزال کهنه سال اولدیغم زمانه راست کالدك دیو اداوندا ایتمش دیو مذکوردر * بعض معتبراتده مذکوردرکه اهل تواریخ نیچه انبیادن روایت ایتمشلردرکه دنیانك اولندن آخرینه دك یتمش بیك ییلدر التمش ایکی بیك طقوز یوز التمش کچدکده حضرت آدم علیه السلام یرادلوب دنیاده بنی آدمك قراریدخی تمام یدی بیك ییل اولوب بعده قیامت قوپوب ایکی نفخهٔ صور اراسنده دنیا قرق ییل خالی طورر بعده وفات ایدن جمله مخلوقات حیات بولوب حشر ونشر ظهور ایدوب دنیانك عمری اولان یتمش بیك ییل اوزمانده نهایت بولور * شیخ جلال الدین سیوطینك الکشف فی مجاوزة هذه الامة عن الالف آدلو کتابنده حضرت رسولدن مرویدرکه برکسنه بر مسلمك رضاء لله حاجتنی بتورسه الله تعالی اکا دنیانك مدت عمری اولان یدی بیك ییل قدر زمانده کوندز صائم کیجه قائم اولمش قدر ثواب یازر * برحدیث مفصل دخی مرویدرکه ایچنده بیورلمشکه عصاة مؤمنینك جهنمده چوق طورانلری دنیانك یرادلمسی ایله فانی اولمسی اراسنده کی زمان قدر طوررکه یدی بیك ییلدر * برحدیث دخی مرویدرکه دنیانك عمری آخرت کونلرندن یدی کوندرهر بری بیك ییلدر * بنه کتاب مزبورده حضرت رسولدن وهب قولنجه بش بیك التیوز ایچنده پیغمبر اولمشدر نیچه احادیث وآثار مدت امت محمدك بیك ییلدن زیاده اولغه دلالت ایدوب لکن بیکدنصکره بشیوز ییله وارمغه اصلا مجال اولمیوب بشیوز تمام اولمزدن اول قیامت قوپر بیکدنصکره دخی تخمینا درتیوز الغمجق طورردینوب اکرچه آیات واحادیث وغیریدن بومعنایه قطعیت اوزره دلالت وشهادت ایدر بر دلیل قوی ذکر اولنمامشدرلکن بعض اخبار وآثار ظنیه یازیلوب جمله نك حسابندن بیکدنصکره درتیوزه قریب مدت منفهم اولور * تکمیل اشاعیده باب احوال حضرت عیساده نزول عیسادر آخر زمان سرسخننده معلوم اولورا کا نظر اولنه * کنز الاسرارده فلاسفه وبعض طائفه دن عمر دنیا حقنده ایکی قول نقل اولندقدنصکره ایکیسی دخی دلائل شرعیه وبراهین سمعیه دن خالی اولمغین لدی الفحول نامقبولدر * بوخصوصده آیات واحادیثدن نصوص وارد اولمامغین علم خدای متعال عمیم النواله حواله اولنمق اولی در دیین علما قولی احق وادق وقوانین دین مبینه اوفقدر دیو تحقیق حقیق بالتصدیق اولنمشدر والله تعالی اعلم بجمیع ما اظهروابهم

(باب سادس در بیان امم عالم قبل از خلق حضرت آدم)

کتب معتبره ده روایات کثیرهٔ متخالفه محرره اولوب بلاو برینك صحتی بر وجه معین مبین اولمامغین بوخصوصده

اولان برقاچ روايات اشبو كتاب كثير المنفعتده حكايت اولنسدی (روايت اولی) نيجه كتاب معتبرلرده
وهبدن منقولدركه الله تعالی نارسموم آدلو حرارتسز وتوتونسز برآتش واول آتشدن مارج آدلو برعظيم
الجسم اركك ومارجه آدلو بر ديشی يرادوب بونلردن طوغان اوغلانك آدينی جان قويوب جانك دخی جن
آدلو اوغلی اولوب جميع طوائف جن ومقصد ما اسمی عزازيل اولان ابليس لعين ذليل مزبور جنك نسليدر
جان ايله جنك خاتونلرندن هر بر بطنده بررا ركك بر قيزا يكيز طوغوب مرور زمانله فراوان اولوب عدد
ذات رمل وحصی بی عدد واحصا اولديلر عزازيل قوم جاندن لهيا آدلو برخاتون آلوب بعده اولادی دخی
انلرك ايچلرندن تأهل ايدوب بو جمله نك ذريتلری چوغالوب صحرا وجبال مالا مال اولدقده فرمان رحمان
ايله ابليس واولادی اولكی قات كوكه رفع اولنوب طائفهٔ جان يرايله كوك آراسنده طوروب بعض عباد الله
مأمور اولديلر * بعده قوم جان جناب حقه التجا ويريوزنده ساكن اولمغه رجا ايتدكارنده اصلاكناه ايشلمامك
عهدی اوزره يره اينوب امد مديد وعهد بعيد عباداته مداومت ايدوب بعد زمان قتل نفس وبعض
معاصی يه مباشرت ايتدكارنده ايچلرنده عامر بن عمير بن جان جناب حقدن نبوتله بونلره ارسال اولنوب بونلر
كمال ضلال سببيله آنی شهيد ايدوب بعده صاعق بن ناعق بن مارد بن جان پيغمبر اولدقده انی دخی قتل ايدوب
بعده سكز يوز يكرمی بيك سنه ..... بعده سكز يوزييله دك هر ييلده بر پيغمبر كلوب هر برينی قتل ايتدكارنده كوكده اولان عزازيل طائفهٔ جن ايله
يريوزينه اينوب قوم جانك كيمنی قيروب فرار ايدنلر جمع اولدقلرنده كوكدن آتش اينوب جمله سن سوزان
وبی نشان ايلدی بعده قوم جن يريوزنده ساكن اولوب غايت عبادت ايدوب رئيسلری اولان ابليس
جمله دن اعبد وازهد اولمغين تدريج ايله يدنجی قات كوكه چقاريلوب هر كوكده نيجه بيك ييللر عبادت ايدوب
(متكئين علی الارائك) اولان ملائكك اراسنده مكرم ومحترم اولوب عابد اسميله مذكور ومشهور اولدی * بعض
روايتده يدنجی كوكه چقدقده يوز بيك ييل چمش اولوب انده دخی التمش بيك ييل عبادت ايدوب بعده
جنته كيروب مانند حضرت رضوان خازن جنان اولدی (روايت اخری) معارج النبوه ده مفصلا مذكوردركه
نارسمومك نورندن ملائكه ظلمت ودودندن شياطين علوندن بعضلر قولنجه اسمی طارنوس ابن عباس قولنجه
اوسوماولقی جان اولان شخص يراديلوب اولادی چوغالوب بعض اوامر نهيهٔ الهيه ايله مكلف اولدقلرنده
قبول ايدوب حضور وحبورله يكرمی بش بيك ياخود اوتوز التی بيك ييل مرور ايتدكدنصكره معاصی يه
ارتكاب ايتدكلرنده حق تعالی انلری راه سداد ورشاده دعوت وارشاد ايتدكدنصكره اهل شقاوعنادلرنی
انواع عقوبتله هلاك ايدوب صالحلرينه ايچلرندن حلميانيس نام شخصی والی ايدوب شرع جديد تعيين بيوردی
اول اكی قدر زماندنصكره بونلر دخی آزدقده عاصيلری هلاك اولوب صالحلرينه ملقيانام شخص حاكم اولوب
دورهٔ ثالثه مروروندنصكره بونلر دخی آزمغين هلاك اولوب ايچلرندن آزكمسنه سبب صلاح ايله نجات وفلاح
بولدی اشبو صلحانك نسللری چوغالدقده صاموس نام شخص والی اولوب امر معروف ونهی منكر ايدوب
وفات ايتدكده بو طائفهٔ ناخائفه نامشروع افعاله شروع ايتمكين جناب حقدن بونلری اصلاحه نيجه
پيغمبرلر كلوب قول هر رسولی قبول ايتمدكارنده دورهٔ رابعه تمامنده امر حقله ملائكه دن برطائفه كوكدن
اينوب بونلرك اكثرينی قيروب بقيةالسيوف اولان الوف مذلت مألوف جزاير بحاره وخرابات اقطاره فرار
وانده قرار ايتديلر ايچلرندن اسير اولان صبياندن بری دخی اسمی عزازيل اولان شيطان ايديكه آسمانه رفع
بعده انده تربيت اولنوب تدريجله استاد ملائكه اولدی * ينه معارجده روايت ثانيه بودركه اولاد جان فساد
وعصيان اوزره اولمغين عزازيل انلردن عزلت ومغاره لرده تنها عبادت ايتدكده قوم جان اوزرينه غزايه
كلان ملائكه بوكا محبت ايدوب جناب حقدن انلرك رجاريله كوكه چقاريلوب هفت آسمانده وهشت
جنانده زمان دورودراز انواع طاعت ونياز خدای بی انبازه باجان ودل متصل غايت مشتغل اولوب
برمرتبه يه واصل اولديكه عرش انور آلتنده ياقوتدن برمنبر اوستنده وعظه چيقوب بعده ملائكه مجتمع اولوب
وعظنی مستمع اولورلردی * محصل ايكی روايت اوزره دخی مقدما جزاير وخراباته سوريلان عصاة قوم جان
بعد زمان اطراف عالمه يايلوب عصيان وطغيان ايدراولدقده امر رب جليل ايله عزازيل بعض ملائكه
ايله يريوزينه اينوب صلحاء قوم جاندن سلهوت بن بلاهتی وبرقاچ شخصی عاصيلره نصيحت ايچون پيابی

کوندروب عزازیلدن کیدن هر رسول قوم جان النده مقتول اولوب خبرلر عزازیله وصول بولمامغین یوسف ابن یاسنی کوندروب وارد قده بر طریقله مماتدن نجات بولوب عزازیله اعلام حال ایتدکده ملائکه ایله واروب اکثر عصاتی قیروب باقیلری اطرافه طاغلدقده ارض وسما خلافتی وجنت خزینه دارلغی عزازیله تفویض اولنوب عوالم زیر وبالاده انواع طاعات خدا اجل وعلایه مشغول اولوب اول بدنهاد کندوبی افضل عباد اعتقاد ایتمکین خلافت دنیا کندودن آلنوب غیره ویریلورسه اکارضادن ابا ایتمکه عزم وجزم ایلدی (روایت اخری) تفسیر بحرالعلومده مرقومدرکه حق تعالی جن طائفه‌سن ارضده ساکن ایدوب وآنلرده شهوت قویوب عبادت تکلیف ایتدکده مرور زمانله نسللری چوغالوب انواع معاصی‌یه ارتکاب وقتل نفس وسائر محرماتدن عدم اجتناب ایدرا اولدقلرنده جناب حقدن بونلره رسول کلوب اطاعت ایتمدکلرنده ایچلرنده عزت عبادت سببیله اسمی عزازیل اولان عابد وزاهد عذاب حقه طاقت کتورلمز دیوب عاصیلر ایچندن آیریلوب طاغ باشنده مغاره‌ده عبادت ایدوب بعد زمان ملائکه کزین بونک عبادتن تحسین ایدوب ومشاهدهٔ جمالیله مشرف اوله‌لم دیو کوکه چقارلمه سین حقدن رجا ایتدکلرنده چقاریلوب بعده هر بر کوک ملکلری رجاسیله اول کوکه چقاریلوب هر کوکده زمان کثیر عظیم عبادتلر ایدوب هر بو قارو طبقه‌ده اشاغیدن زیاده مجاهده ایدوب بعده خازن جنت وعرش اعلا اولوب جمله‌نک مفتاحلرین طوتوب اطراف عرشده اولان اشرف ملائکه ایچنده معزز ومکرم اولدی ویدی قات کوکده کزوب جمیع اصناف ملائکه بوکا تعظیم ایدوب دیرلرایدیکه ای خازن جنت ومقدم اهل عبادت کثرت طاعتنه فائز اولان عباداتکه اعتماد وغرور جائزدکادر زیرا هر بر بر وخیر تحتنده بر شر مقرردر وهر طاعت ضمننده بر ضرر مضمردر (روایت اخری) علم سیرده خمیس آدلو کتاب معتبرده ابی بن کعبدن مرویدرکه توراتده کوردمکه جن بن جان ملائکه‌دن بر قبیله ایدیلرکه الله تعالی انلری یریوزینه اینديروب انلرده شهوت قودقده نسللری چوغالوب یتمش بیک قبیله هر قبیله یتمش بیک کردوس یعنی بلوک هر کردوس یتمش بیک کمسنه اولوب جمله‌سی صلحا ایدیلر مرور زمان ایله ایچلرنده شرب خمر ظهور ایتمکله زنا ولواطه وقتل نفس وسائر محرمات شایع اولوب اوسببله جمله‌سی ایماندن نافر کافر اولوب ابتدا اسمی حارث یا عزازیل اولان ابلیس بیک نفر صلحا واتقیا ایله اشقیا ایچلرندن چیقوب اتفاقله بر یرده عبادت ایدوب اشقیانک عصیانلری ممتد ومشتد اولدقده یریوزی حضرت حقه شکایت ایدوب بونلرک هلاکن رجا ایتدکده بن حلیمم حجت ودلیل الزام ایتمدین تعجیل عقوبت ایتمزم دیو بیوریلوب امر حقله عزازیل یاننده اولان صلحادن سلهوت بن بلاهتی انلری دینه دعوت ایچون کوندروب واردقده قتل اولنوب بواسلوبله بیک نفر صلحایی بیابی کوندروب هر وارنی کافرلر شهید ایدوب آخرنده یوسف بن یاسنی کوندروب نیجه مدت ایمانه دعوت ایدوب انلر بوکا جفالر ایدوب عاقبت آتشده اریمش اسی یاغ ایچنه آتوب شهید اولدقده یریوزی جناب حقه تکرار شکایت ایتمکین ملائکه‌دن بر کردوس کوندروب هر بر ملک النده بر قلیج یا خود حربه اولوب آغزلرندن آتشلر صاچلوب عزازیلی انلره سردار ایدوب واردقلرنده طائفهٔ جن غایت قوتلو اولوب حرب ممتد وضرب مشتد اولوب عاقبت ملائکه انلری صندیروب مغربه قاچروب الله تعالی انلره آتش کوندروب جمله یانوب کوللری یل دریایه صاوردی (روایت اخری) خریدة العجایبده * بعض تابعیندن مرویدرکه الله تعالی بر طائفه یرادوب یریوزنده ساکن ایدوب بعد زمان یریوزینه خلیفه یراتسم کرکدر سزنه ایلرسزدیو خبر کوندردکده بزا کا مطیع اولمزدیدکاریچون کوکدن آتش کلوب جمله‌سن یاقوب بعده جن یرادیلوب عمارت دنیا وعبادت خدا ایله امر اولندقلرنده امتثال وبعد زمان عصیان ایدوب یوسف آدلو پیغمبرلرینی قتل ایتدکلرنده حق تعالی ملائکه‌دن بر عسکره عزازیلی رئیس ایدوب یریوزینه کوندروب جنلری جزیره‌لره سوروب انلرک یرلرنده بونلرساکن اولدیلر الله تعالی دنیایه خلیفه یراتسم کرکدر دیو بیوردقده بونلر خلافت ارضدن عزله الم چکوب (قالوا اتجعل فیها من یفسد فیها ویسفك الدماء) دیو مناجات خدا ایتدیلر * تفسیر لبابده اشبو روایت حضرت ابوهریره‌دن بویله مرویدرکه الله تعالی ملائکه‌دن بر طائفه یرادوب بعده طپراقدن بشر یراتسم کرکدر وجوده کلوب نفخ روح اولدقده اکا سجده ایلک دیو بیوردقده ایتمزز دیو اظهار عصیان ایتدکلرنده

كوكدن آتش كاوب جمله سن ياقدى ابليس دخى اول طائفهٔ خائفه دن ايدى (روايت اخرى) يته تفسير لبابده
ابن عباسدن مرويدركه الله تعالى طائفهٔ جنى يرادوب دنياده ساكن ايتدكده فتنه وفساددن عدم پرهيز
واحتماو معاصى وسفك دما ايتدكارنده ابليسى ملائكه دن عسكر ايله كوندرمكين كاوب جنلرك كيمنى
قيروب كيمنى جزيره لره ومغاره لره سوروب ملائكه ايله ابليس امين روى زمين اولوب حق تعالى بونلره عبادتى
تخفيف ايدوب ابليسه ملك ارض وسماء دنيا وجنت خزينه دارلغى تفويض اولندقده كاه ارضده كاه سماده
كاه جنتده عبادت ايدوب بو مرتبه عزته سرور وغرور وانانيت كاوب كندوبى اشرف مخلوقات اكلايوب
بعدزمان جناب حقدن (انى جاعل فى الارض خليفة) خطابى اكا ويولداشلرينه اولمشدر * تفسير ثعلبيده
اشبو روايت مفسرين قوليدرديوب لكن ابليس ويولداشلرى اولان ملائكه خزينه دار جنت اولمغين
جن ديمكله مسمى ايديلرديو مذكوردر (روايت اخرى) خريدة العجايبده * ابن عباسدن مرويدركه
قوم جانك كفارينى دينه دعوت ايچون نبوتله برملك كلدكده مؤمنين جن معاونتلريله كفارى صيوب
قيروب اسمى حارث لقبى ابو مره اولان ابليسكه اوزمانده صبى صبيح الوجه ايدى بى كناه وصغير اولمغين
قتل ايتميوب اسير ايدوب ملائكه انى كوكه ايلتوب سماده نشو ونما بولوب دائما عبادت خدا ايدردى * بعده
يريوزنده برطائفه يراديلوب عصيان ايتدكارندن عسكر ملائكه ابليس ايله اينوب انلرى جزاير وجباله سوروب
دنياده كندولر ساكن اولوب بعده آدم عليه السلام يراديلوب بونلر معزول ومخذول اولديلر (روايت اخرى)
زين المجالسده مذكوردركه تحت سماء دنياده اولان كرهٔ ناردن قوم جان يراديلوب طبيعتلرنده شهوت قونوب
بعض اوامر ونواهئ الهى تعيين اولنوب يريوزنده ساكن اولديلر قتل نفس وبعض معاصى ايشلدكارنده
كوكدن آتش كاوب وجود خباثت نمود حضرت آكودلرين نابود ايتدكده بعض ملائكه شفاعتلريله ايچلرندن
ابليس قورتلوب بعده انلركبى يريوزنده ايكى طائفه دخى يراديلوب مرور زمانله عصيان ايتمكين بونلر دخى
هلاك اولدقده حق تعالى يكرمى درت بيك ملك ايله ابليسى دنيايه خليفه واوامر ونواهى ايله مكلف ايدوب
طاعات وعباداته بروجه جازم عازم وملازم اولديلر (احوال ابليس) تفسير لبابك برمحلنده ابن عباس
واكثر سلف ابليس ملائكه دن اوليوب آدم ابو البشر اولديغى كبى بودخى ابو الجن اولوب اسمى حارثدرديوب
ابن مسعود وبعض علما يريوزنده اولان جندن اولوب صغير ايكن ملائكه بونى اسير ايدوب كوكه چقارمشلردى
ديديلر بر روايتده ابن عباس وابن مسعود وبعض تابعين وعلما (فسجد الملائكة كلهم اجمعون الا ابليس) آيتنك
ظاهريله استدلال ايدوب ملائكه دن ايدى واشبو روايت اوزره اسمى عزازيل اولوب درت قنادلو
ملائكه نك اشرافندن ايدى لكن غضب حقله ابليس اولدى ديوب * ابن جبيردن مرويدركه ملائكه دن
برطائفه آتشدن يراديلوب اسمى جن اولوب ابليس انلردندر * قتاده دن مرويدركه ملائكه ايچنده جنه
ديمكله مسمى افضل صنفدن ايدى برمحلده دخى بعض اقوال ذكرندنصكره ابن جبير ابليس ملائكه دن
جنان آدلو طائفه دن ايديكه اول عمرلرندن دائما جنتده قويجلق ايدوب اهل جنت ايچون حلى ايشلرلر
ديوب لكن ملائكه دن اولمديغنه (افتتخذونه وذريته اولياء) آيتى دلالت ايدر زيرا ملائكه نك نسل
وذريتلرى اولمديغى مقرردرديو مذكوردر امام ثعلبى دخى ابن عباسدن روايت ايتمشدركه ملائكه دن
جن ديمكله مسمى برطائفه دن ايديكه سائر ملائكه نوردن بونلر سمومدن يرادلمشلردر * ابليسك اسمى سريانيجه
عزازيل عربيجه حارث اولوب جنت خزينه دارلرندن ايدى سماء دنيا ملائكه سنك رئيسى وروى زمينك
خليفه سى اولوب علم وعبادتى موفور اولمغين مغرور اولوب فرمان رحمانه عصيان ايتدكده مسخ اولنوب
شيطان اولدى * تفسير قاضيده ابن عباسدن مرويدركه ملائكه دن برجنس واردركه توالد وتناسل اوزره
اولوب انلره جن ديرلر ابليس انلردن ايدى * تفسير واحديده دخى ابن عباسدن دنيا ملائكه سنك اسمى
جن اولوب ابليس انلردن ايدى ديو مرويدر اشبو تاريخ معتبر مؤلفى اولان عبد احقر وذرهٔ كمتر ايدر (الا ابليس
كان من الجن ففسق عن امر ربه) آيتنده جميع مفسرين (ففسق) كلمه سنده حرف فاسببيه اولوب معناسى
جندن اولمغين فسق ايتدى يعنى امر اللهه مخالفت ايتدى ديمكدرديو اتفاق ايتمكين ابليس ملائكه دن جن
يا جنه يا جنان ديدكلرى طائفه لردن اوليوب بلكه يريوزنده اكثر خبث وفساد وفسق وعناد اوزره اولان

جن بدنهاد طائفه سندن اولمسی دلیل قاطع وبرهان ساطعدر * کتاب خمیسده مذکوردرکه حق تعالی ابلیسه لعنت ایتدکده صورتنی ممسوخ ومغیر وغایتده قبیح المنظر ایلدی مقدما جواهرله مرصع التیوزیبك قنادی اولوب نوردن لباسی وارایدی ابتدا ارادلدقده حق تعالی انی ثری اوزرینه قویوب انده بیك ییل عبادت ایدوب بعده یدی یرقات یرلر ایله کوکلرك هربر قاتنده اشاغیده اولاندن اوستنده کیده بیك ییل زیاده طوروب دائما عبادت اوزره ایدی بو جمله یوزیکرمی بیك ییل اولوب بودکاوزمان دخی عرش اوکنده عبادت ایدرك فرشدن عرشه دك عبادت ایتمدك برقارش خالی یرقومدقده یاالهی بنم سجده ایتمدیکم یر قالمدی دیوب یریوزنده قالدی واراشاغه این دیو بیورلدی یریوزینه ایندکده یاربنه یردر دیدکده آدمدر دیو بیوریلوب اندن غیری یر قالمدیمی دیوب یوق دینلدکده بکا کا سجده ایتمك ایله امر ایدوب انی بندن افضل می ایدرسین دیمکین کافر اولدی * معارج النبوه ده مذکوردرکه ابلیس مردود مطرود اولدقده زمرد ویاقوت ونوردن اولان قنادلری کیدوب مسخ اولنوب جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل وملائکه مقربین وملائکه سموات ترتیب اوزره طاشلیوب یریوزینه اینوب بردریایه دوشوب یوزییل یاتوب بعده غایت قبیح ومهیب صورتله دریادن چیقوب انسانی اضلال وتضلیل ایچون حقدن عمر طویل استیوب دعاسی استدراجا قبوله موصول اولدی * تفسیر لبابده آدم وحوا وابلیس ویلان یریوزینه برابر ایندریلوب آدم هندده حوا مکه قربنده جده یه ابلیس بصره شهرینك یاننده ابله یه یلان نیستانه یا سجستانه وکعب قولنجه یلان اصفهانه ابلیس جده یه حوا عرفاته ایندی دینوب * معتبراتده بعض روایات واردرکه مسالك الممالكده بحر محیطده ابلیس فخشا افشا حاشا فحاشا عرش حضرت رب قدیره نظیره اولسون دیو مرده وعفاریت اموزلری اوستنده برشر برسریری اولوب اطرافنده جن وشیاطین ودیوان دیوان قوروب کمی افساد عالمه واضلال اولاد آدمه کوندروب کمی دخی حضور ضلالت موفورندن اصلا دورایتموب خدامندن کندویه منقاد اولمینلری جزیره ده حبس ایتمك معتادیدر دینوب لکن کنز الاسرارده جمیع ذریتلریله بدنجی قات یرده اولوب کندوسی سلاسل واغلال ایله مقید ومحبوسدر دونیجه احادیث واخبار صحیحه اولدیغی یوقاروده احوال ارضینده ذکر اولنمشدر * تفسیر لبابده (ان عبادی لیس لك علیهم سلطان) آیتنده علما دیمشلردرکه یعنی سنك بنم قوللر یمك قلبلرینه تسلطك یوقدر (انما استزلهم الشیطان) آیتنك تأویلی بودرکه شیاطینك بنی آدم قلبلرینه وموضع ایمانلرینه تسلطه اصلا قدرتلری یوقدر وبنی آدمی قابل توبه وعفو اولمیه جق کناهلره القا ایده مزلر بالکه هرنه درلو معصیت القا ایدرلرسه انی توبه ازاله ایتمك ممکندر حضرت آدمك جنتدن چقمسی ایسه عقوبت دکلدر دیو مذکوردر (جن وشیاطین) معتبراتده طائفهٔ جن وجان انسانه کورنمدکاریچون اول اسمله مسمی اولدیلردینوب * تفسیر لبابده عربجه شیطان بعید دیمکدر ابلیس وتوابعی دخی درکاه قرب الهیدن طرید ورحمت حقدن بعید اولدقلریچون انکله مسمی اولدیلر شیطان طائفهٔ جنك معاند ومتمردلریدر بعضلر دیمشلرکه شیاطین جندن مرده وشیاطیندن عفاریت مرده دن اقوی واشد والج والددر * تفسیر کبیرك بر محلنده بعضیلر جن برجنسدر شیاطین غیری جنسدر بعضیلر ایکیسی برجنسدرلکن جنك اخیارنه جن اشرارنه شیاطین دیرلردینوب بر محلنده دخی جان ابو الجن اولوب ابن عباس وقتاده ومقاتل قولنجه جاندن مراد ابلیسدر دینوب بر محلنده دخی قول اصح اوزره جن وشیاطین جنس واحد اولوب مؤمنلرینه جن وکافرلرینه شیطان ومارد دخی دیرلر * تفسیر لبابده حضرت رسولدن مرویدرکه ملائکه نوردن قوم جان تتونسز آتش علوندن یرادلمشلردر * فوایح مسکیه ده قوم جان هوا ایله ناردن یرادلمشلردر دینوب * تفسیر قاضیده انسان صافی طپراقدن یرادلدیغی کبی جن دخی صافی آتشدن یرادلمشدر انکچون آتش آنلری یاقمزدینوب * زین المجالسده وهبدن مرویدرکه جن خالص یلدن یرادلمغین اکل وشرب وتوالد وتناسلدن مبرالردر سائرلرینك بعضیلری دخی بوصفتده در * تفسیر کبیرده جن وشیاطینا اکل وشرب ونکاح اوزره اولدقلری محققدر اکل وشربلرینه (لاتستنجوا بالعظم فانه زاد اخوانکم الجن) حدیثی ایله (اذا اکل احدکم فلیأکل بیمینه واذا شرب فلیشرب بیمینه فان الشیطان یأکل بشماله ویشرب بشماله) حدیثی ودخی مجامعت وتوالدلرینه (افتتخذونه وذریته اولیاء) آیتی دلیلدر دینوب * تفسیر بحر العلومده ابن عباسدن مرویدرکه الله تعالی فلك التنده تتونسز آتشدن بردریا یرادوب انك علوندن ملائکه یی

قزل قورندن جان قومنی یراتدی * تفسیر لبابده جان حقنده اولان اقوالك بری دخی بودرکه جان ابو الجن ابلیس
ابو الشیاطیندر * جندن کفره ومسلمین اولوب موت وحیات ایله متصفلردر اما شیاطین اصلا مسلمان اولیوب
چاق ابلیس لعین وفاتنه دك یشایوب انکله بیله وفات ایدرلر * شرح مقاصدده جن اجسام لطیفهٔ هوائیه درکه
برساعتده اشکال مختلفه ایله متشکل اولمغه هر بری قادر وانلردن نیجه افعال عجیبه صادر اولوب ایچلرنده
مطیع وعاصی ومؤمن وکافر واردر * شیاطین ملاعین اجسام ناریه درکه عادتلری انسانی اهلاك وانی ایچون
اضلال واغوا اولوب منافع طاعاتی اونوتدیروب اسباب معاصی ولذاتی ترویج ایله میل نفسانی یی تهییج ایدرلر
بعضلر جن وشیطان دخی عناصر اربعه دن مترکب لکن جنده عنصر هوا شیطانده عنصر نار سائر اجزالرینه
غالبدر دیمشلر * هوا ونار کمال لطافت وشفافیت اوزره اولمغین اشبو ایکی فرقه منافذ ضیقه ایچنه کیروب
حتی جوف انسانه ومحکم بنیانه دخول وحلول ایدوب عیوندن مستور اولوب بنی آدمه منظور اولمزلر مکر که
عنصر آب یا عنصر تراب غالب اولان قوالبده کورینه لر * بو ایکی فرقه بعض ناس ایله اختلاط واستیناس ایدوب
سحر وطلسمات ونارنجات وبعض حالات تعلیم وتفهیم ایدرلر عناصردن مرکب ایدوکاری مذهب اوزره اکثر
ابصاردن استتارایتملرینه وبعض عوارض ایله ترکیبلری منحل اولمیوب ایستدکاری هیئت وصورت ایله فی الحال
مصور ومشکل اولملرینه سبب بودرکه حق تعالی بعض ابصارده بعض احوالده انلرك رؤیتنی یرادوب بعضنده
یراتمیوب محض قدرتیله ترکیبلرین حفظ ایدوب ارادتی تعلق ایتدیکی صورتده فی الحال تصویر ایدر والله علی
کل شیء قدیر دیو تحریر اولنمشدر (فائده) کتاب مستطرفده شیاطین قوشلر کبی یمورطلیوب هر بیضه دن بیك
شیطان چیقاردینوب * تفسیر ابو السعودده قتاده قولنجه توالد وتناسلاری بنی آدم کبی اولوب بعضلر قولنجه
قویروغنی مقعدنه صوقوب یمورطلیوب هر بر یمورطه دن واقر شیطان چیقاردینوب * بحر الکلام نسفیده
خبرده کلمشدرکه هر شیطان عصیان انسانه شادمان اولدقده ایکیشر یمورطه یمورطلیوب یمورطه ایچندن
اولادی یاوریلر کبی چقار * ینه خبرده کلمشدرکه هر برینك برر بوطلرنده بررفرج برر بوطلرنده برر ذکر اولوب
کندو کندولرینه جماع ایدوب ولد حاصل اولور * ودخی هر بری ذکرنی کندو دبرینه ادخال ایتمکله ولد حاصل
اولوردیو وارد اولوب لکن صحیح اولان اوا کی قولدر دیو مذکوردر * فتوحات مکیه ده قوم جانك توالدلری
ارککلری دیشیلرینك رحمنه هوا القا ایتمکله در * طائفهٔ جنك توالدی دود کثیر الصعود کبی ارکك ایله دیشی
بری برلرینه مختلط وممتزج ومرتبط ومندمج اولوب ایکی طرفه دخی لذت حاصل اولمغله در * بعض علما دیمشدرکه
طائفهٔ جاندن ابتدا یرادیلان شخص خنثی ایدی نفسنه جماع ایدوب ارکك دیشی نیجه اولادی اولوب توالد
وتناسل ایله طوائف کثیره اولدیلر دیو مذکوردر (فائده) جامع الصغیر سیوطیده ایکی حدیثك مضمونی بودرکه
جن اوچ صنفدر برینك قنادلری اولوب هوایه اوچرلر بریسی ییلان وعقرب وسائر حشرات ارض صورتنده
کورینلردر بری دخی قونوب کوچوب قیامتده حساب وعقاب اولنورلر * فتوحاتده مذکوردرکه اصول
طوائف جن جمله اون ایکی قبیله اولوب هر قبیله دخی نیجه فرقه در * جندن شیطان تسمیه اولنان حارثدرکه
سائر شیاطین اندن متفرع اولمشلردر شیاطیندن هامة بن الهام لاقص بن ابلیس کبی ایمانه کلانلر طائفهٔ جنه
ملحق اولوب کفر اوزره باقی قلانلره شیطان دیرلر * تاریخ عینیده مذکوردرکه جمیع شیاطین ذریت ابلیسدر زیرا
اوتوز یمورطه یمورطلر اونی مشرقده اونی مغربده اونی دنیانك اورتاسنده یمورطلیوب هر یمورطه دن
شیاطیندن برجنس چقمشدر عفریتلر وغوللر وسعالی وجان کبی * مجاهد دیمشدرکه ابلیسك اکبر اولادی
بشدر * بری بتردرکه مصیبتلره حواله دربری زلیفوندرکه خلق اراسنه عداوت وفتنه براغیجیدر بری ذاسمدرکه
انسانه وسوسه ویریجیدر * برینك آدی اعوردرکه زنا ایتمکی القا ایدر * بری مسوطدرکه برسنجاغی اولوب
چارسولر اورتاسنده یره دیکوب خلق اراسنه غوغا وغلبه ونزاع وخصومت براغور * کنز الاسرارده نیجه سلفدن
مرویدرکه الله تعالی جانی نار سمومدن یرادوب بعده جاندن خاتونن یرادوب بعد الازدواج حامل اولوب اوتوز
بر یمورطه طوغوروب برندن طورسنورده طائفهٔ قطاربه برندن ابالسه طائفه لری چقدیکه ابالسه نك رئیسلری
حارث بن مره اولوب بونلرك مسکنلری دریادر بر یمورطه دن دخی مرده طائفه سی چیقوب مسکنلری
جزیره لردر برندن دخی غوللر چیقوب مسکنلری صحرا وبیاباندر برندن دخی سعالی طائفه سی چیقوب مسکنلری

طاغـلردربرندن دخی نهارش چیقوب مسکنلری حاملردربرندن دخی هوام چیقوب یلان شکلنده اولوب
قنادلری اولمغین مسکنلری هواده در (فائده) تاریخ عینیده جمیع امم بنی آدم عشر طوایف جن بوایکیسی
عشر شیاطین بواوچی عشر ملائکه دردینوب * کتب حدیثده هر کشینك کفار جندن بر یولداشی اولوب
رسول علیه السلام کندو جنلرین طوتوب مسجد شریف دیرکنه باغلیوب ایمانه کلدکده قویویردی بعده دائما
حضرت رسوله خیر صانوب خیرلونسنه لره قولاغوزلردی دیو بر حدیث مرویدر (فائده) کنزالاسرارده سلیمان
پیغمبر علیه السلام جن طائفه سنك انواع فسادنه واقف اولدقده انلرك هر بر قبیله لرینه بر ملك مؤكل اولوب
بر یوزنده فتنه وفساددن منع ایده دیو جناب حقه دعا ایتدکده رجاء رسول قبول اولوب اول زماندن
قیامته دك جندن هر قبیله یه بر ملك مؤكل ومسلطدر دینوب * حضرت سلیمانه ابتدا جن وشیاطینه طریقله
مسخر اولدقلری باب احوال سلیمان علیه السلامده بیان اولنور (فائده) تفسیر لبابده (الامن استرق السمع
فاتبعه شهاب مبین) آیتنده ابن عباسدن مرویدر که شیاطین بری برلرینك اوستنه بنوب اولکی کوکه واروب
ملائکه نك سویلشدکلرینه قولاق اوردقلرنده اوزرلرینه کوکب آتوب البته طوقونوب کیمنی قتل ایدوب
کیمنك بعض اعضاسن یاقوب کیمنی دخی دیوانه ایتمکین غول اولوب صحرالرده یولجیلره کورینوب یوللرین
آزدیروب هلاکلرینه سبب اولورلر زمان سابقده کوکلرك هر برینه شیاطین چیقوب ملائکه دن ایشتدکلرینی
کاهنلره خبرویروب حضرت عیسی طوغدقده کوکلرك اوچ طبقه سندن منع اولنوب حضرت رسول علیه
السلام طوغدقده جمیع کوکلردن منع اولندیلر * امام زهریدن مرویدر که نبوت رسولدن دخی اول شیاطین
کواکبله رجم اولنوب احیانا بعض اخبار ایشیدوب کاهنلره خبرویررلردی لکن بعد النبوه رجم خصوصنده
اهتمام ملائکه زیاده اولوب شیاطین استماعدن بالکلیه محروم اولدیلر * قرطبیدن دخی مرویدر که رجوم اولان
نجوم ابن عباس قولنجه شیاطینی قتل ایتمیوب همان بعض اعضاسن یاقوب مجروح ایدر * حسن بصری
وبعض علما قتل ایدر دیوب لکن قول اول اصحدر بعضیلر دخی دیدیلر که یلدزلر شیطانه آتلوب بعده دونوب اسکی
مکانته کاوردیندی * کشافده قول زهری ایچون صحیح بودر دینلدی * کنزالاسرارده مذکوردر که رجم
شیاطین خصوصنده اولان احادیثك مضمونی بودر که سابقا بری برلرینه بنوب کوکه چیقوب جمله نك
اوستنده کی دنیاده واقع اوله جق بعض اخباری ملائکه دن ایشیدوب آلتنده اولانه خبرویروب فی الحال
اوزرینه یلدز آتیلوب بونی یاقوب آلتنده کیلر دخی بر برلرینه خبرویروب چاق آلتنده کی بر صحیح خبره یوز یلان
قاتوب کاهنلره کاوب قلبلرینه اعلام ایدردی * نبوت رسول علیه السلامده سموات مأنوسه امر حقله غایت
اهتمامله محروسه اولوب استماع ایدن شیاطین البته قورتلمیوب احراق اولنورایدی * کتاب خمیسده حضرت
رسولدن مرویدر که ملائکه بولتلر اوستنه اینوب کوکده تقدیر اولنان امر حقی سویلشوب شیاطین انی
ایشیدوب کافرلره خبرویروب هر خبر یانلرندن یوزدانه یلان قتارلردی (فائده) اصول امام زاهد
صفارده آخرتده کفار جن جهنمده اولوب مؤمنلری امام اعظم قولنجه نه جنتده نه جهنمده اولور الله تعالی
دیلدیکی یرده اولورلر * ابو یوسف ومحمد قولنجه جنتده اولورلر لکن الله تعالی یی کورمزلر تکیم ملائکه دخی
کورمزلر دینوب * کتاب اشباه ونظائرده بالاتفاق جنلر مکلف اولورلر مؤمنلری جنتده کافرلری جهنمده در لکن
مؤمنلرینك ثوابنده اختلاف اولندی * کتاب الاجناسده امام اعظم جنك ثوابی یوقدر دیمش وتفاسیرده
امام اعظم ثواب جنده توقف ایتمشدر دینوب توقفدن مرادی عجبا جن دخی انسان کبی یبوب ایچوب تنعم
ایدرمی دیمکدر یوخسه مجرد جنته دخوللرنده توقف دکلدر * تفسیر معالمده مذکوردر که جنلرك مؤمنلری
حالنده اختلاف اولنوب ابو حنیفه ونیجـه علما انلرك ثوابلری همان ناردن اماندر دیوب بعضلر بعد النجاة
بهایم کبی (کونوا ترابا) دینوب طپراق اولورلر دیمشلر * امام مالك ونیجه علما عقاب اولندقلری کبی ثوابلری
دخی واردر دیدیلر * امام ضحاك بونلره تسبیح وذکر ایتمك الهام اولنوب انسان جنتده تنعم ایتدکلری کبی بونلر
دخی تسبیحله لذت وصفا لنورلر * خلفادن عمر بن عبد العزیز جنك مؤمنلری آخرتده جنتك طشره سنك
اطرافنده چارده اولوب جنتك ایچنده اولمزلر دیوب حارث محاسبی جنته کیرن جنلر بزدنیاده انلری
کورمیوب انلر بزی کوردکلری کبی جنتده بز انلری کوروب انلر بزی کورمسه لرکرکدر دیمش دیو مذکوردر

(فائده) بنه اشباهده مذکوردرکه جمهور علماقتنده طائفهٔ جندن هیچ برزمانده اصلا پیغمبر اولمیوب (یامعشر الجن والانس الم یأتکم رسل منکم) آیتنده رسل جندن مراد انسانك رسولی اولان جنلردردیوب * بعض علما جن ایچنده دخی کندولردن پیغمبرلر کلمشدر دیدی * امام مقاتل حضرت رسولدن اوّل اصلا بر پیغمبر انس وجنك ایکیسنه دخی مرسل اولمامشدی دیمشدر (امم سابقه) کتاب مستطرفده ثقات رواتدن منقول مقبولدرکه حضرت آدمدن مقدم اشبو عالمده یکرمی سکز جنس طائفهٔ مخالفه یرادیلوب برینك قنادلری اولوب کلاملری بارمق چتردیسی کبی برصدا ایدی * بریدخی بدنلری ارسلانه باشلری قوشه بکزیوب دیرقلری وبدنلری قیللی اولوب کلاملری قوان ایچنده بال اریلری صداسی کبی ایدی * برینك اوکارنده کی کبی آردلرنده دخی بر یوزلری اولوب وافر آیاقلری وارایدی * برینك دخی اللری وایاقلری بردانه اولوب انسانك نصفنه بکزیوب کلاملری سیاه صوقوشلری صداسی کبی ایدی برینك دخی یوزلری انسانه ارقه لری قابلو بغایه بکزیوب باشلرنده بوینوزلری اولوب کلاملری قورد اولوماسی کبی ایدی * برینك دخی آق قیللری اولوب صغر کبی قویرقلری وارایدی * برینك دخی خنزیر کبی آزودیشلری واوزون قولاقلری وارایدی * ذکر اولنان امم مختلفه متوالد ومتناسل وبری برلرینه مختلط ومتداخل اولمغله یوز یکرمی درلو طائفه حاصل اولوب انساندن اجمل واحسن واکمل وازین برامت یرادلمامشدر (فالحمد لله الذی کرم نوع الانسان بحسن الصورة والسيرة والعرفان) حضرت عمردن مرویدرکه الله تعالی بیك یکرمی امت یراتمشدر التیوزی دریاده باقیسی قرادە ساکن ومتمکنلردر * تم القسم الاول وبالله استعين وعليه اتوكل

قسم ثانی

(بسم الله الرحمن الرحيم) الحمد لله الذی جعل الانسان بديع فطرته وافضل خليقته واوجدهم لاظهار اسرار قدرته وحكمته * والصلاة والسلام على انبيائه الكرام ورسله العظام وعلى آلهم واتباعهم الى يوم القيام (امابعد) قسم ثانی کتاب مرآت الكائنات اولان اشبو اوراق صحت سمات اوتوز یدی باب رفیع القبابه توزیع ونتیجه سی بعض فصول فواید محصول ایله تفریع اولنمشدر

(باب اول در احوال حضرت آدم وحوّا صلوات الله عليهما)

کیفیت خلقت وفطرت آدم مکرم مبارك دم خصوصنده تفاسیر وتواریخ عوالی شماریخنده الفاظ مختلفه ومعانئ متفقه ومؤتلفه ایله مبین ومفصل اولان آیاتك مجمل ومحصلی بودرکه * حضرت رب عالم خلق آدم دیلدکده * ابن مسعود قولنجه اولا جبرائیلی بعده میکائیلی بعده اسرافیلی بعضلر قولنجه دردائیل آدلو ملکی دنیانك درت کوشه سندن وجمله طپراقلرك انواعندن برقبضه خاك آلمغه کوندردکده سابقا یوزینه سندن برطائفه یرادوب مطیعلرینی جنته عاصیلرینی جهنمه قوسم کرکدر دیو وخی خدا اولمغین اشبو ملکلرك هر بری واردقده الله حقیچون بندن طپراق آلمه دیو یالوارمغین تعظیما لاسم الله هیچ بری اقدام ایتمیوب جناب حقه واروب اعتذار ایتدکلرنده حق تعالی عزرائیلی کوندروب روی زمین اکا دخی آندویردکده سکامرحمتدن امر اللهیه اطاعت اولی دردیوب دنیانك درت طرفی ترابنك الوان وانواعندن جمله قرق ذراع قدر برقبضه خاك آلوب محل مأموره کتوردکده چونکه انین زمینه ترحم ایتمدك اندن یرادیلان مخلوقاتك قابض ارواحی اول دیو بیوریلوب * بعده اول خاك مختلف الطعم صولر ایله یوغرلدی افراد انسان اشکال وصورده اخلاق وسیرده مختلف اولدقلرینك سری بودردیمشلر (کتاب مصابیحده) ان الله خلق آدم من قبضة قبضها عزرائیل من جميع الارض فجاء بنوا آدم على قدر الارض منهم الاحمر والابيض والاسود والاصفر وبين ذلك والحزن والخبيث والطيب) دیو برحدیث شریف مرویدر * جبرائیل امین ملائکهٔ مقربین ایله بامر خدا سلطان الانبيا مزاری اوله جق یردن برقبضه خاك پاك آلوب ماء تسنیم ایله یوغروب سائر انهار جنته باتروب انجو کبی آق وبراق اولدقده اهل زمین وآسمانه شرف فخر جهان عیان اولمق ایچون عوالم ملك وملکوتی سیران ایتدیردوب خمیر آدم ایچنه ضم ایدوب بعده (خمرت طينة آدم بيدى اربعين صباحا) حدیث قدسیسی مفهومنجه بی وساطت ماسوی محض قدرت خدا جل وعلا ایله هر کونی بیك یل حسابنجه قرق کون تخمیر ایدوب شکل

زیبا ودلربا ایله تصویر اولندی * بعده قالب مصور بنی آدم قرق ییل یاتوب صلصال کالفخار اولدی یعنی آتشده
پشمش کرپیچ کبی محکم قوریدی * اشبو حال عبرتمألده کمال رجال خلوت وعمرار بعینلرندن صکره اولمغه
اشارت واردر دیمشلر * نیجه معتبراتده خمیر آدمی حضرت حق کمال قدرتنه دلیل جلیل اولمغیچون قوریوب
پشدکدنصکره تصویر ایتدی دیو تسطیر اولنمشدر واللّه علی مایشاء قدیر بعده جسد آدم مبارك قدم ابن
عباس قولنجه مکه ایله طائف آراسنده قونوب قرق ییل دخی آنده طوروب صفوف صنوف ملائکه کذر ایدوب
جمال برکمالنه عبرت وحیرت ایله نظر ایدرلردی * بعض معتبراتده آدمك باشی کعبه طپراغندن کردنی قدسدن
سینه سی دهنادن شکمی هندن اللری مشرقدن ایاقلری مغربدن سائر اعضاسی جمیع روی زمیندن
یرادلمشدر دینوب * بعضنده مذکور برحدیث شریف مضمونجه الی کعبه طپراغندن کوکسی وارقه سی
قدسدن ساقلری مصردن آیاقلری حجازدن صاغ الی مشرقدن صول الی مغربدن یرادیلوب * بحر العلومده
برحدیث شریف مضمونجه جمعه کوننده جمیع طپراقلرانواعندن یرادوب باشی قدسدن کوکسی عراقدن
مقعدی بابلدن صاغ الی کعبه دن صولی فارسدن آیاقلری وقدمی هندن ودیار یأجوج ومأجوجدن
یرادلمشدر انکیچون بنی آدمك الوانی مختلف اولدی * ابن عباس قولنجه آیاقلری هندن بوطلری یمندن فرجی
بابلدن بطنی مکه قربنده طائفدن ارقه سی شامدن اللری کعبه دن کوکاری طاغلردن معده دن اشاغه اولان
باغرسقلری جزیره لردن جکری موصلدن طلاغی حجازدن کلیه لری یعنی بوش بوکره متصل اولان ات پاره لری
قدسده کی ارض صخره دن یوزی جنتدن کوزلری ارض کوثردن قلبی عرش نورندن یرادلدی دیو مذکوردر
(روایت ثانیه) نیجه معتبراتده خلق آدمده تفاصیل سابقه یه مغایر وانلردن زیاده یازیلان روایات بونلردرکه
حالا اجمالی بیان اولنور * پس مرویدرکه عزرائیل خاك آدمی یریوزندن کتورد کده برپاره بولت کلوب عرش
آلتنده اولان بحر الاحزاندن اوتوزطقوز کون باران بلا یاغدیروب قرقنجی کون بحر فرحدن برلحظه
یغمور یاغدی * بهجة الانوارده اوتوزطقوز ییل مطرغم بر ییل مطرفرح یاغدی دینوب * عرایس ثعلبیده بدن
آدم جنتده قرق ییل طوروب متصل اوستنه غم یغموری یاغوب بعده بر ییل مطرفرح یاغدی دیومذکوردر
(نظم) خاك آدم را با آب غم مخمر ساختند * پس درود رد وبلا را جامقر ساختند (نثر) بو حال حیرتمألده آلام
واحزان انسان سرورندن فراوان اولوب لکن خاتمهٔ عسر وترح یسر وفرح ایدوکنه اشارت وبشارت واردر
دیمشلر * برروایتده امر حضرت رب ایله یتمش بیك ملك مقرب جنتده رحیق وسلسبیل انهارندن صوکتوروب
خاك آدمی اصلادوب بعده آب حیاتله یوغروب قرق ییل بحر الاحزاندن یغمور یاغمشدر جسد آدم عناصر
اربعه دن مرکب اولمق ایچون امر حقله اسرافیل بحر قدرتدن برقاچ قطره صودوکوب جبرائیل باد حکمتدن
نفخ ایدوب میکائیل برپاره آتش حکمتدن قاتوب خاکدن بدنی وعقلی آبدن قلبی باددن روح حیوانیسی
آتشدن نفسی یرادلدی * محصل مادهٔ خلقت آدم تراب وخمیر وحماء مسنون وصلصال لق مرتبه لرنده
قرق ییل طوروب بعده تصویر اولندقده سر عزت افسرندن ابتدا اولندی * ابلیس حسود جسد آدم
مسعوده کیروب تحت حکمنده اولان ملائکهٔ ارضه خبر ویردیکه اشبو شهر فرید الدهره هر زمان کیرمك
آسان لکن قلب آدلو برخزینهٔ حصینه سی واردرکه آکا کیرمکه قادر اولمدم نه وارایسه انده اولمقدردیو ترسان
وهراسان اولدم بندن افضل اولورسه اطاعت ایتمیوب افضل اولمزسه انی قتل ایدرم دیو جزم وعزم ایتدی
مرویدرکه جبرائیل امر رب جلیل ایله ساق عرشده معلق اولان نور حبیب حقی انهار جنتده باتروب
آدمك آلننده برچقورجق ایچنه قویوب بعده جسمنه روح کلدی * بحر العلومده عزرائیل یردن الدیغی
برقبضه خاکی کوکه چقاروب امر حقله بالحق ایدوب طین لازب اولنجه دك قرق ییل طوروب بعده قوریوب
صلصال کالفخار اولدقده قرق ییل دخی طوروب یریوزنده مکه شهرینك بولنده دخی قرق ییل طوردی
دینوب * معالم التنزیلده (ءاسجد لمن خلقت طینا) آیتنده یعنی بن کتوردیکم طپراقدن یراتدیغکه نیجه سجده
ایده یم دیمکدر * زیرا ابن عباسدن مرویدرکه امر حقله ابلیس یریوزینك طاتلو وطوزلوسندن جمله برقبضه خاك
آلوب کتوردی الله تعالی آدمی اندن یرادوب اول طپراغك طاتلوسندن یرادیلان سعید طوزلوسندن یرادیلان
شقی اولدی دینوب * اشبو روایت مخالف قول جمهور اولمغین غیر معتبر ایدوکی مقرردر غالبا منشأ غلط لفظ

عزرائیل لفظ عزازیله نوعامشابه اولدیغیدر * زیراخالك آدمی كتورن ملك الموت اولان عزرائیل ایدوكنه مورخین اتفاق ایتمشلردر (نفخ روح) معتبراتده مذكوردركه روح برفتوح آدم مكرم اوچ كره دخول بدن ایله مأموراولوب هربرنده (یارب مدخل كریه وقعر بعید ونفس منازعة) دیوب جناب حقه التجا وكرمیمنه رجاایتدكده (ادخلی كرهاواخرجی كرها) دیوندا كلمكین ناچارسرآدم عبرت اثره كیروب دماغ حكمت طورنده ایكیوز ییل دورایتدی * بعده كوزینه یورنه دیلنه آغزینه كلدككده آقسروب الحمدلله رب العالمین دیوسویلدی * یرحمك ربك یاآدم وللرحمة خلقتك * دیوندای خدا كلوب آقسرن كسنه لره الحمدلله دیمك سنت وعادت مورثة السعادت اولوب ایشیدنلره یرحمك الله دیمك بروجه لازم ولازب شرعا واجب اولدی * بعض معتبراتده تحمید آدمدن برعلم پیدا اولوب آدی لواءالحمد قوندی دینوب غالبا قیامتده علم فخرعالم صلی الله علیه وسلم بواولمقدر والله اعلم * بعده بدن حسن آدمه روح جاری اولدقده اعضاسنده لحم ودم وعظام وعروق واعصاب پیدا اولدی * بعده جمله تننه قدرت حقله دری یرینه ابن عباس قولنجه طرنق جنسندن براق وبراق لباس لطافت استیناس كیدیریلوب بعدزمان قصه ٔ اكل ثمره صدورنده اول جلد لطیف كیدوب یرینه ات جنسندن دری بتوب مذكرحال ماضیه اولمغیچون بارمقلری اوجنده طرنق اندن علامت باقیه قالدی بركسنه مسرورایكن طرنقلرینه نظرایتسه بی سبب نوعامنقبض اولدیغنك سری بودردیمشلر * بعده جبرائیل علیه السلام عقل وایمان وحیایی كتوروب اوچندن برینی آلمق امراولنمشدر دیوب آدم دخی عقلی الدقده ایمان وحیابیله واركز عقل قنده ایسه سزده انده سز دیوب اوچی دخی آدم بخنیده جمع اولدی * مواهب لدنیه ده جعفر صادقدن مرویدركه روح آدم یوزییل بورنیله باشنده یوزییل كوكسنده یوزییل ایاقلریله قدمنده طوروب بعده تعلیم اسما اولدی * بعض معتبراتده مرویدركه روح آدم ابتداباشنه بعده كوزلرینه كلدكده فتح بصروساق عرشه نظرایدوب (لااله الاالله محمد رسول الله امة مذنبة ورب غفور) یازلمش كوردی جناب حقله آكامتعلق بعض مكالمه ایتدی * تفسیرلبابده آدم علیه السلام یریوزنده یرادلدیغنده نزاع یوقدردینوب لكن كنزالاسرارده سدی قولنجه اولكی كوكده * بعض علماقولنجه دنیانك جانب غربیسنده برباغچه بهجة النفوسده جمهور علمایه اسناداولندیغی اوزره جنت عدن ایچنده یرادیلوب بعدزمان خروجی دخی اندن واقع اولدی * ابتداقامتلری بشیوزذراع اولوب اول خلقدن نفخ روحنه دك هركونی بیك ییل حسابنجه درت هفته كچمشدی دینوب * یوقاروده اوقات خلق اشیاده جمعه كونی بعدالعصر یرادلدی دیو برحدیث شریف یازیلوب تاریخ میرخوانده نفخ روح منجمین قولنجه ماه محرمده عاشوراكوننده ایدی دینوب * شرح مشكاتده ابن عباس رضی الله عنه قالب آدم قبل نفخ روح مكه ایله طائف اراسنده طوردی دیوب حضرت رسول علیه السلام جسد آدم جنت ایچنده تصویر اولندی دیو بیورمشدر * اشبو ایكی كلامك توفیقی شووجهله دركه جائزكه قالب آدم تصویراولنجیه دك یریوزنده طوروب بعده جنته ایلتلوب انده تصویر اولنمش اوله دیو تحریراولنمشدر والله اعلم بما اخفی واعلم (تعلیم اسماوسجدهٔ ملائكهٔ ارض وسماوكیفیت دخول بجنت بانواع عزورفعت) تفسیرابوالسعودده ابن عباس رضی الله عنه ونیچه تابعین قولنجه الله تعالی آدمه جمیع اشیا اسماسن وهرجنسك منافعن * بعضلرقولنجه اسماء ما كان وماسیكون * بعضلرقولنجه جمیع اشیانك ذواتی واسما وخواصنی واصول علمی وقوانین صناعاتی وتفاصیل آلاتی وكیفیات استعمالاتی تعظیم وتكریم ایله تعلیم وتفهیم ایتدی دینوب * كشافده همان قول اول تفسیرقاضیده همان ثالث مذكوردر * تفسیركبیرده مشهور بودركه اسامئ جمیع مخلوقاتی انواع السنه ولغات اوزره تعلیم ایدوب وفات ایتدكدنصكره اولادی هرفرقه برلغتی مخصوص ایدنوب اطراف عالمه كتدكارنده مروروزمانله سائرلغتلری اونوتدیلر * تفسیرلبابده اشبوكلام قول اهل تأویل یعنی مختارمفسرین ذوی القدرالجلیلدر دیوتحریر وتسطیراولنمشدر * معارج النبوه ده مذكوردركه بعدتعلیم الاسماء امرخدا ایله جمیع ملائكهٔ زیروبالا یكرمی بیك صف اولوب یدی یاخود یدیوزبیك اياقلو برمنبرمعتبرعالی كهرقوندقده آدم صفینك جبیننده نورمحمدی تابان ودرخشان ایكن باشنده تاج مجوهر ارقه سنده اطرافی (لااله الاالله محمد رسول الله) یازلمش لباس سندس اخضر بارمغنده خاتم منوروكردننك ایكی طرفنده جواهرایله مرصع

وملع برركیسوی عنبر بویی اولوب بوزینت وعزتله منبره چیقوب ملائکهٔ کرام زمره لرینه سلام ویروب
تحمید وتمجید رب مجید دنصکره علوم اولین وآخرینی بیان وعیان ایتدکده کتب تفسیر وحدیثده حسن
یوسف نصف حسن آدمدر دیو مذکور اولان حدیث شریف مفهومنجه حسن وجمال وآنسه فضل وکمال
وشانته صنوف صفوف ملائکهٔ عالیشان حیران اولوب آدمه سجده ایلك دیو فرمان رحمان صادر اولدقده
برقاچی توقف ایتمکین یانوب کول اولوب سائر ملائکه سجده ایدوب یوز ییل یاباشیوز ییل طوروب باشلرین
قالدردقلرنده ابلیس سجده ایتمکین صورتی قبیح اولمش کوردکلرنده شکرالله جمله ملائکه تکرار سجده
ایتدیلرغمازده سجده ایکی اولدیغنك سری بودردیمشلر * بعض معتبراتده ابلیس آدمه سجده ایتیوب
آرد ینه دونمش کوردیلر دیو مذکوردر * بعض معتبراتده ملائکه سجده ده بشیوز ییل طوروب باشلرین
قالدیروب آدمی جنته کیرمش کوردکلرنده تعجبا تکرار حقه سجده ایدوب ینه بشیوز ییل طوروب باشلرین
قالدیروب آدمی یره اینوب نیجه زمان طوروب وفات ایدوب دفن اولنمش کوردکلرنده ای بزم معبودمز آدم
قولك بوقدر عزتله وفات ایتدیکی دیدکلرنده (کل نفس ذائقة الموت) دیو جواب کلدی اول دمدن الی
هذا الحین ملائکهٔ کزین کریان وحزینلردر * حتی معراجده رسول علیه السلام انلری کریان
کوردی دیو مذکوردر * اشراف اسلافك نیجه سی سجده ایله مأمور اولانلر همان خلفای ارض اولان
ملائکه ایدی دیوب لکن اکثر سلف وجمیع خلف (فسجد الملائکة کلهم اجمعون) آیتی دلالتی اوزره عامهٔ
ملائکهٔ ارض وسموات ایدی دیو تصریح وتصحیح ایتمشلردر * جعفر صادق ایله وهب قولنجه ابتدا آدمه
سجده ایدن جبرائیل بعده میکائیل بعده اسرافیل بعده عزرائیل بعده ملائکهٔ مقربین اولوب خلفادن عمر
ابن عبد العزیز قولنجه ابتدا اسرافیل ایدیکه آنکیچون ضبط لوح محفوظ شرفی ایله مکرم ومحظوظ اولمشدر
بعض کتبده اوسببله اسرافیلك النته قرآن عظیم یازلدی دینوب * بعض علما آدمه سجدهٔ ملائکه
ارضده بعضلر سماده اولدی دیوب بعضلر نفخ روح عقبنده اولدی دیدی لکن اکثر علما بعد تعلیم الاسما
اولدی دیمشلر * بعض معتبراتده مذکوردرکه آدم منبردن اینـدکده جنتدن برصالقم اوزم کتور یلوب
عمرنده ابتدا آنی اکل ایتدی * بعده آدم مکرمی برتخت عالی بخت ایله بعض ملائکه اموزلرنده کوتوروب
یمین ویسار وقناسنده یدیشر یوز بیك ملك خلیفهٔ خدایه یول ویرك دیوندا ایدرك سموات وعرش ارالرنده
عزوناز ایله متصل یوز ییل سیرایتدیریلوب اطوار عالم ملکوته آثار قدرت وجبروته واقف وعارف اولدی * بعده
بدنی مسك اذفردن قنادلری در ومرجاندن مؤون یاخود میمون آدلو برفرس شرف هوس یرادلدقده
اکا بنوب لجام میمنت فرجامن جبرائیل طوتوب صاغنده میکائیل صولنده اسرافیل یوریوب
ملائکه یه سلام ویردرك واصل وداخل دار السلام اولدی * بعض کتبده جنتده بغدای یمامکه ومکر وتلبیس
ابلیسدن حذر ایتمکه حق تعالی اکا عهد ایتدیروب اشبو شرطله جنته کیردی دینلدی * بعض معتبراتده
مذکوردرکه آدم یرادلدقده جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل ونیجه ملائکه امر حقله آلتوندن
یاقزل یاقوتدن یدی یوز ایاقلی برسریر عدیم النظیر ایله اموزلرنده کوتوروب عجایبه واقف اولمغیچون سمواتی سیر
ایتدیروب بعده ملائکه یوزلرینی عرشدن دوندیروب آدمه سجده ایتمك امر اولنمغین سجده ایتدیلر آدم سریر ایله
کوتورلدیکیچون اولاد آدمدن هر وفات ایدنك میتن تابوت ایله درت کسنه کوتورمك سنت وعادت اولدی
کعب دیمشدرکه آدم سمواتی اوج کره سیرایتدی بری سریر کرم اوستنده بری ملائکه اموزنده بری میمون
آدلو فرس اوزرنده * نیجه معتبراتده سیر سموات ورکوب فرس نفخ روح عقبنده اولوب تعلیم وسجدهٔ ملائکه
انلردنصکره اولمشدر دیو مذکوردر (فائده) تفسیرلبابده ابی بن کعب ووهب بن منبه ونیجه لر بعض روایتده
ابو حنیفه دخی درت بش دلیل مقتضاسنجه آدم کیردیکی جنت قیامتده کیریله جك اولمیوب یریوزنده
فلسطین شهرنده یاخود عجم وفارس ایله کرمان اراسنده برلطیف باغچه ایدیکه آدم ایچون یرادلمشدی باغچه یه
عربجه جنت دیرلر دیوب رئیس معتزله اولان جبائی یدنجی کوکده برباغچه ایدی دیمشدر لکن علماء آفاق
(یا آدم اسکن انت وزوجك الجنة) آیتنده الف لام عهد ایچون اولمغین مشهور اولان جنتدر دیو اتفاق
ایدوب * بعضلر اقوالك هربری ممکن اولوب دلائلده تعارض اولمغین بللو برینی قطع ایتمیوب توقف اولی در

دیمشلردیومذکوردر (خلق حوّا رضی الله عنها) وهب ایله نیجه علما (یاادم اسکن انت وزوجك الجنة) آیتنك ظاهرنجه حوّا ادم جنته کیرمزدن اوّل مکه ایله طائف اراسنده ایکن یرادیلوب جنته بیله کیردیلردیوب بعضلر آدم تحتله جنت قپوسنه واردقده اویقویه واروب صول ایکوسندن حوّا یرادیلوب جنته بیله کیردیلر دیدیلر * تفسیر لبابده برروایتده ابن عباس قولنجه حق تعالی ملائکه دن برعسکر کوندروب آدم وحوایی مرصع تخت اوستنه قویوب ایکیسنك دخی لباسلری نوردن اولوب تختی ملائکه کوتوروب جنته قودیلر * لکن ابن عباس وابن مسعود ونیجه صحابه دن مرویدرکه آدم مکرم داخل هشت بهشت عنبرسرشت اولوب نعم خدا ایله ذوق وصفاده ایکن دیدهٔ عجایب دیده سی خواب آلوده وغنوده اولوب بین النوم والیقظه صول ایکوسی کموکارندن برینی حق تعالی چقاروب برینه ات قویوب اول استخوان کجدن محض قدرت رب دافع الحرج ایله وجود زیبای حوّا پیدا اولوب حیدن یرادلمغین اول اسمله مسمی اولدی (نکاح حوّا) معارج النبوه ده مذکوردرکه حوا یرادلدقده حق تعالی انی ملائکه حضورنده آدمه بووجهله بالذات نکاح بیوردیکه (بسم الله الرحمن الرحیم الحمد ثنائی والکبریاء ردائی والعظمة ازاری والخلق کلهم عبیدی وامائی ومحمد حبیبی ورسولی انی قدزوجت الاشیاء لیستدلوا بها علی وحدانیتی اشهدوا یاملائکتی وسکان سمواتی وحملة عرشی انی زوجت امتی حوا ببدیع فطرتی وصنیع قدرتی آدم علیه السلام بصداق تسبیحی وتهلیلی وتنزیهی وتقدیسی وهی شهادة ان لا اله الا الله وحده لاشریك له یاآدم وحوّا اسکنا جنتی وکلا من ثمرتی ولاتقربا شجرتی والسلام علیکما ورحمتی) کتاب مزبورده کیفیت خلقت آدم وحوّا وسائر احواللرینه متعلق تفصیل عظیم اولوب اجتنابا عن الاطناب نیجه سی بوکتابده ذکر اولنمدی (قصهٔ شجره) مرویدرکه آدم وحوّا فضاء راحت اقتضای جنت المأواده ساکن ومتمکن ایکن ثمرهٔ شجرهٔ معینه دن اجتناب ایچون (لاتقربا هذه الشجرة) ایله خطاب اولندقلرنده غایت عزت وحضور ونهایت بهجت وسروردن (ولقد عهدنا الی آدم من قبل فنسی ولم نجد له عزما) آیتی مفهومنجه نواهیٔ جناب الهیدن غافل وذاهل اولوب وتلبیس ابلیس ایله ثمرهٔ شجرهٔ منهیه یی اوّل حوّا صکره آدم علیه السلام متناول وآکل اولدیلر بوقصهٔ غرابت حصه نك اجمالی بین الجمهور امر مشهور اولوب تفصیلی کمال تطویل اقتضا ایتمکین بومحلده اختصار اختیار اولندی (تأویل زلت) بعض علما ادم علیه السلامه تعلیم اسما اولندقده پیغمبر اولمشدی دیوب لکن اکثر علما نبوتی جنتدن چیقوب توبه سی قبول اولندقدنصکره ایدی دیمشدر شرح مقاصدده زلت آدم نبوتندن مقدم ایدی زیرا زلت جنتده واقع اولوب آنده ایسه امتی یوغیدی پس کیمه پیغمبر اولور یاخود (فنسی ولم نجد له عزما) آیتی مفهومنجه نسیانله اولمشدی یاخود زلت وسهو ایدی شول جهتدنکه (لاتقربا هذه الشجرة) مفهومنجه نهی اولنان برشجرهٔ مخصوصه صانوب انك جنسندن برغیری شجره یه یاقلاشمشیدی * لکن بوتقدیرجه معاتب اولدیغی اصابت مراد خصوصنده ترك تیقظ وتنبه ایتدیکیچون اولمش اولور * اعتذار بابنده ظاهر بودرکه اگرچه اکل ثمره یی سهوا ایتمیوب عمدا ایتمشدی لکن اول زلت کبیره اولمیوب صغیره ایدی دینیله دیومذکور اولوب * مشاهیر تفاسیرده (ولقد عهدنا الی آدم من قبل) آیتنده مذکوردرکه حضرت آدمه مکر ابلیس کارکر اولدیغی خیر وشر ونفع وضر بردوحر چکمیوب دل بی غل عالیسی عالمده مکر وحیله اولمق احتمالندن خالی اولمغین ایدی یوخسه حضرت رسول علیه السلام آدمك عقلی ایله اولادی عقلی وزن اولنسه آدمك عقلی زیاده کلوردی بیورمشلر دینوب * علامهٔ صاحب الافاده مولانا کمال پاشازاده رسالهٔ جبر وقدرده زلت آدم دارالخلودده طریق بقایه ارشاد امرنه مخالفت اولوب تکلیف امرنه مخالفت دکلدی زیرا جنت دار تکلیف دکلدرلغتده عصیان مطلق مخالفته دیرلر امر تکلیفی یه مخالفته مخصوص دکلدر * پس حق تعالی آدم وحوّایه (الم انهکما عن تلکما الشجرة) دیو عتابی عتاب تلطیف وتأدیبدر عتاب تعنیف وتعذیب دکلدر * ودخی (اهبطا منها جمیعا) خطابیله جنتدن یریوزینه تنزیلی تکمیل اولوب تبعید تقریبدر دیو تحقیق حقیق بالتصدیق ایتمشدر (فائده) اکثر تفاسیرده شجرهٔ منهیه بچلمامش تازه بغدای یااوزم اصمه سی یاانجیر اغاجی ایدی دینوب * بعضنده اوچ درلو روایت دخی حکایت اولنمشدر اماقول اکثرواشهر اوزره بغدای ایدوکی مقرردر (قصهٔ خروج آدم وحوّا از فردوس اعلا) پس اول حال حیرتمآل آدم

وحوادن صادر اولیجق جنته کیردکاری جمعه کوننك عصر ومغرب اراسنده یر یوزینه ایندیریلوب باغ جنانده طاوس کبی جولانده ایکن دنیای سریع الفناء ذریع العنا که دامکاه دانه نمای وقفس تنکاید رشبالك مورث الهلا کنه کرفتار وبی قرار اولدیلر (نظم) کسی ز چون و چرا دم نمی تواند زد * که نقش بند حوادث ورای چون و چراست (نثر) ابن عباس ونیجه سلف قولنجه آدم جنته وقت ضحاده کیروب بین الصلوتینده چقوب جمله مدت قراری دنیا حسابنجه بشیوز ییل اولوب حسن بصری قولنجه آخرت حسابنجه برساعت امادنیا حسابنجه یوزاوتوز ییل ایدی * وهب قولنجه التی کون بعضلر قولنجه بش ساعت یااوچ ساعت طبری قولنجه قرق اوچ ییل درت آی بعض کتبده حسن بصری قولنجه یدی یوز ییل ایدی دیو مذکوردر (فائده) فرمان رحمان ایله آدم هندده حوا مکه یه ایکی قوناق برده جده یه یاخود هنددن اوته چاق ولایتنده ایندرلدکده ایکیسنك دخی دیدهٔ بلادیده لری قطرات حسراتی صفحات وجنات اوزره باران نیسان کبی یاغدیروب خصوصا آدم برغم ابن عباس رضی الله عنه قولنجه ایکیوز وهب قولنجه اوچیوز مجاهد قولنجه یوز ییل متصل کریان ونالان اولوب اشکی کوثر رشکارن افواج مرغان ایچوب متلذذ وریان اولورلردی * کتب حدیثده (لوان بکاء داود وبکاء جمیع اهل الارض بعدل بکاء آدم ماعدله) دیو برحدیث شریف مرویدر (فائده) نیجه معتبراتده حالا هندستانده بیتن عود وصندل وقرنفل وزنجبیل ودارچین وفلفل ونیجه ادویهٔ نافعه بعضلر قولنجه دریاده انجو دخی اول ماء شرف انتمادن پیدا اونشو ونما بولدی دینوب * مجاهد قولنجه عود وزنجبیل وسایر خوب رایحه لو نسنه لر دموع آدمدن قرنفل وسایر افاویه وادویه دموع حوادن پیدا اولمشدر * بحر العلومده وهبدن مرویدرکه آدم جنتده عریان قالدقده انجیر یپراغیله ستر عورت ایدوب اول حالله چقدقده یل ایله کونشدن یپراق قوریوب یل انی هندستانده اطرافه طاغدوب جنت برکاتندن روایح طیبه هندستانده ظهور ایتدی * برروایتده اندن کیکلر وصغیرلر ییوب اوکلیدن مسك ایکنجیدن عنبر پیدا اولدی حوا اورتندیکی یپراقدن قوزد جغزلر وآریلر یوب اولکیدن ابریشم ایکنجیدن بال پیدا اولدی ابن عباسدن مرویدرکه آدم جنتدن چیقدقده کونشدن کولکه اولمغه باشنه ریحاندن تاج قویوب انجیر یپراغیله ستر عورت ایدوب دنیاده کونشدن ایکیسی دخی قوریوب هندستانده طپراغه قارشدقده انواع طیب ظهور ایتدی ودخی مرویدرکه آدمك اوستنده اولان رایحهٔ جنت اطرافه یایلوب انواع طیب اول رایحهٔ فایحه دن حاصل اولدی (حج آدم) مرویدرکه آدم علیه السلام کعبه نك یرنده اولان بیت المعمور برنوره امر حقله هندستاندن تنها ویاین حج ایتدکده جبل عرفات فایض البرکاتده حوایه ملاقات ایدوب ایکیسی دخی جناب باری یه تضرع وزاری ایتدکارنده توبه لری مقبول واصناف الطاف بهیهٔ الهیه یه موصول اولدیلر تفاسیرده مرویدرکه الله تعالی یاآدم سنکیچون عرش طواف اولندیغی کبی طواف اولنه جق برنسنه ایندردم دیو وحی ایتمکین هنددن مکه یه واردقده ملکلر قارشو کلوب (بر حجك) یعنی حجك قبول اولدی یاخود قبول اولسون سندن ایکی بیك ییل اول بز بو کاحج ایده کلمشزدر دیوب آدم هنددن مکه یه قرق کره یایان حج ایتمشدر دینوب زین المجالسده آدم علیه السلام قبول توبه ایچون اوچیوز کره یایان حج و یدی بیك کره عمره ایتمشدر دیو مذکوردر (بناء کعبه) تاریخ مکه ده ابن عباسدن مرویدرکه الله تعالی آدمه یریوزنده عرشم مقابله سنده بنم برحرمم وار درانده بنم ایچون براو یاپ کوکده ملکلر عرشمی نیجه طواف ایدرلرسه سن دخی انی اویله طواف ایله اول مکانده سنك واولادکدن بنم طاعتم اوزره اولانلرك دعالریکزی قبول ایدرم دیو وحی ایدوب آدم دخی یارب بن انی نیجه بوله یم که یاپمغه قادر اوله یم دیدکده امر حقله برملك دلیل اولوب مکه یه واردقده کعبه نك اساسی مکه ده جبل حرادن چارد یوارلرین مصرده طور سینا قدسده طور زیتا ولایت شامده لبنان موصلده جودی نام طاغلردن وهب قولنجه لبنان وجودی یرینه مکه ده ثبیر ایله مدینه ده احددن بناء ایدوب تمام اولدقده اول ملك آدمی عرفاته ایلتوب مناسك حجی بالتمام اعلام ایتدی * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه آدم بعد قبول التوبه کعبه بناسیله مأمور اولمغین هندده جبل سرندیبدن مکه یه کلوب یولده هر یره که قدم باصردی بعدزمان او محلده برشهر بنا اولندی * پس آدم علیه السلام ملائکه معاونتلریله کعبه یی یاپوب چقاردیغی حجر الاسود مبارکی جنتدن یله کعبه نك کوشه سنده قودی بعده ارشاد جبرائیل ایله حج ایدوب بعده

حوالی ارایوب اول دخی جده‌دن کلوب آدمی ارایوب عرفاتده بولوشوب اتفاقله هنده کیدوب معدنلر
چقاروب زراعته چالشوب کاه هندده کاه عربستانده اولوب بعده اولادلری ظهور ایتدی (اخذ میثاق)
معتبراتده اقوال مختلفه اوزره مذکوردرکه آدم بریوز سنه ایندکدنصکره هر ییل حج ایدوب اتفاق برج زماننده
عرفات قربنده یاجبل حراده یاهندده ارض دهناده یامکه ایله طائف اراسنده یا جنتدن چقدقده آسمانده یاقبل
الدخول جنت قپوسنده عرضی اوتوز بیك ییلاق برصحراده حالت نومده یایقظه‌ده قیامته دك طوغه جق
افرادبشرامرحقله ظهرآدمدن ذره‌لرقدرچقدی صاغنده انبیاء ومؤمنینی نورانی صولنده کفره ومشرکینی
ظلمانی کوروب جبرائیلدن بونلری صوردقده (هؤلاء فی الجنة ولا ابالی وهؤلاء فی النار ولا ابالی) دیوندای
جناب متعال کلوب معشر بشره (الست بربکم) دیو خطاب رب الارباب کلدکده جمله‌سی (بلی) دیو جواب
ویروب بونلره سجده تکلیف اولنغین اصحاب یمین سربرزمین ایدوب حکمت حق ایله اصحاب شمال باشلرین
الکمکه قدرت ومجال محال اولوب ینه جمله‌سی صلب آدمه ارجاع وادخال اولندیلر * بو بابده نیچه معتبر کتابده
تفصیل عظیم اولنوب اهل خبرت اولنلره مورث حیرت وعبرت اوله جق امور مذکوردر * تفسیر
ابوالسعودده (واذ اخذ ربك من بنی آدم من ظهورهم ذریتهم واشهدهم علی انفسهم الست بربکم قالوا بلی)
آیتنده ظهرآدمدن همان کندوصلبی اولادی چیقوب سائرناس قیامته دك تناسل ایتدکاری ترتیب اوزره
هرولد کندوپدری صلبندن چقمشدر (ان الله خلق آدم ثم مسح ظهره بیمینه فاستخرج منه ذریة فقال خلقت
هؤلاء اهل الجنة وبعمل اهل الجنة یعملون ثم مسح ظهره فاستخرج منه ذریة فقال خلقت هؤلاء اهل النار
وبعمل اهل النار یعملون) حدیثنده اخراج جمیع ناس ظهرآدمه اسناد اولنمق وسایط ذکرنه غرض مفید
متعلق اولمیوب بلکه همان مراد رسول علیه السلام مجرد اهل نعیم وجحیم حاللرینی اجمالا اعلام ایدی دینوب
تاریخ میرخوانده اخذ میثاق شهادتها ایلدنصکره یازلمشدر (ظهور اولاد وانساب وصدور احفاد
واحقاب) معتبراتده مرویدرکه آدم وحوانك جمله یکرمی دفعه ایکیز اولادی اولمشدرکه هربطنده بری ارکك
بری قز اولوب قول مشهور اوزره همان شیث پیغمبر یالکز طوغمشدر بطن اولده اولان دختر بطن ثانیده
اولان برادره نکاح اولنمق امرحق اولمغین بووجهله علی التواصل تناسل اولوب نوح پیغمبر شریعتنده
بوخصوص حرام اولدی * ابن عباس قولنجه آدمك حیاتنده اولادی وانلرك نسلی قرق بیك عدده یتشدی
دینوب * تواریخ طبریده جمله درتیوز بیك عدده یتشدی دیو بر روایت واردر * کتاب مبهمات القرآنده
مذکوردرکه آدمك صلبی اوغوللرندن اسمی معلوم اولان بونلردر قابیل * هابیل * اباذ * شبوبه * هند
* مرابیس * فخور * سند * بارق * شیث علیه السلام * عبدالمغیث * عبدالحارث * هیا * ود * سواع *
یغوث * یعوق * نسر * شیثدن غیریلرینك نسللری طوفان نوحده منقرض اولمشدر * کتاب الاوائلده
آدمك * عبدالرحمن * صالح * عربان * آدلو اوچ اوغلی بحرالعلومده حارث اسوت حنان کرس هرت
انحود سندل آدلو یدی اوغلی قاموس اللغه‌ده قاین آدلو براوغلی دخی مذکوردر بعض معتبراتده ابن عباسدن
مرویدرکه آدم دنیایه چقدقده کمال غم والمدن یوز ییله دك جماع ایتمدی * معالم التنزیلده آدمك اول
اولادی قابیل ایله همشیره‌سی اقلیما آخر اولادی عبدالمغیث ایله همشیره‌سی امة المغیث ایدی * آدم دنیایه
چقدقدن یوز ییل صکره قابیل طوغوب اون ایکی ییل صکره هابیل طوغمشدر بعضلر قابیل ایله اقلیما آدم
جنتده بغدای یمزدن اول طوغمشلردر دیوب * جعفر الصادق قولنجه ادمك دنیاده ابتدا عناق آدلو قزی
طوغمشدرکه نصف صحیفه اشاغیده احوالی بیان اولنور صکره قابیل صکره هابیل طوغمشدر *
بحرالعلومده آدمك ابتدا اولادی حارثدرکه یالکز طوغوب بعده قابیل ایله اقلیما بعده هابیل ایله لبودا
بعده اسوت ایله اسمی نامعلوم برقز بعده شیث علیه السلام یالکز طوغوب بعده حروه آدلو برقز دخی یالکز
طوغوب انی شیثه نکاح ایدوب صکره اباذ ایله بعده کرس ایله بعده هرت ایله بعده انحود ایله بعده سندل
ایله بعده بارق ایله برقز دخی طوغوب * ابن اسحق قولنجه قرق بطن ایکیز اولادی اولوب برری ارکك برری
قز ایدیلر * وهب قولنجه یوز یکرمی اولادی اولوب بعضلر قولنجه بشیوز بطنده ایکیشردن بیك نفر
ارکك وقز اولوب کندو اولادی وانلرك نسل وذریتلری عربی عبرانی سریانی فارسی ترکی رومی هندی

سغدی خوارزمی وسائر لسانلردن بیك درلو لغت ایله سویلشورلردی دیومذکور اولوب * معالم التنزیلده
حق تعالی آدمه جمیع دیللری بیلدیروب اولادندن هر بری برر لغت سویلشوب اطراف عالمه طاغلدقلرنده
هرفرقه برر لغتی کندولره مخصوص ایدینوب مرور زمانله سایر لغتلری اونودلدی دیو مسطوردر نیجه معتبراتده
حضرت آدمك قزلرندن عنق یا عناق غایت جسیمه اولوب پارمقلرینك طولی اوچر عرضی ایکیشر ذراع اولوب
وهر پارمغنك اوجنده اوراق کبی اکری وکسکین ایکیشر چتال عظیم طرناقلری اولوب دنیاده ابتدا
زنا اندن صادر اولمغین امر حقله عظیم جانورلر اوشوب عنقی هلاك ایتدیلردینوب مزبوره عنقك سابق عوج
آدلو براوغلی طوغمشدرکه بیودکده قامتی مشهور اوزره اوچ بیك اوچیوز اوتوز اوچ ابن عمر قولنجه ایکی بیك
اوچیوز اوتوز اوچ ذراع اولوب باشی بولتلردن یوقاروایدی اوچ بیك ییل یاشیوب کیفیت هلاکی اشاغیده
باب موسی علیه السلامده بیان اولنور (قصهٔ قابیل وهابیل) بوخصوصك کمال اجمالی بودرکه حوادن
ابتدا قابیل واقلیما ثانیا هابیل ولبودا آدلو برر پسر ودختر وجوده کلوب اقلیمایی هابیله لبودایی قابیله
نکاح امر حق اولدقده قابیل ذلیل اقلیما حسنا اولمغین امر خدایه رضا ویرمیوب صدق فرمان رحمان
قربان ایله امتحان بیورلدقده هابیل چوبان وکریم اولمغین براعلا قوچ کتوروب قابیل اهل زراعت ولئیم
اولمغین بردسته بچلمش بغدای کتوروب اوزمانده کی عادت اوزره کوکدن آتش کلوب قوچی قاپوب بغدای
برنده طوروب هابیلك قربانی مقبول اولوب کندونك کی مردود اولدیغنه قابیلك حسدی آرتوب
آدم علیه السلام حجده ایکن برکون هابیلی قابیل طوتوب صورت حیوانده تعلیم شیطانله باشنی ایکی طاش
اراسنه قویوب هابیل سلیم نفسن تسلیم ایتمکین باشن ازوب برروایتده بوحالی هابیل اویورکن ایدوب
دنیاده ابتدا میت بو اولمغین دفن ایتمك نه ایدوکنی بیلیوب اول بی رحم وهوش هابیلی قرق کون یا بریل
متصل بردوش وآغوش کزدیروب عاقبت تعلیم غراب ایله مدفون تراب ایتدی * عرایس ثعلبیده
هابیل ابن عباس قولنجه هندستانده ولایت سرندیبده مهبط آدم اولان جبل بوزده * جعفر صادق قولنجه
بصره شهرنده مسجد اعظم یرنده بعضلر قولنجه عقبهٔ حراده واقع اولمشدردینوب * جمله معتبراتده هابیل
مظلوم شهید اولدقده همان یکرمی یاشنده ایدی دیو مرقومدر (نظم) ازان سرد آمد این کاخ دلاویز *
که چون جا کرم کردی کو یدت خیز * مرویدرکه آدم علیه السلام حجدن کلوب هابیلی ارایوب خبر واثرن
بولمیوب بلمیوب بریله دلك اغلایوب بعده واقعه‌ده خبردار اولدقده قابیله بددعا ایتمکین جسد برحسد قابیل
ذلیل غضب آله ایله ناکاه سیاه اولوب مردود ومطرود اولدقده همشیره‌سی اقلیما ایله ولایت یمنه فرار وآنده
ارض عدنده قرار ایدوب تعلیم ابلیس ایله آتش پرست اولدی واقلیما ایله زنادن اولادی چوغالدی * تاریخ
میرخوانده هابیلك قاتلی ایچون قابیلی قصاصا قتله حکم الهی کلدکده قابیل راضی اولمیوب یمنه کتدی
دینمشدر * بعض معتبراتده آدمك بددعاسیله یره کچیورکن جانب حقه تضرع ایله قورتلوب لکن برملك
کلوب اللرینی واپاقلرینی قیروب بوینی زنجیره صاروب یر یوزنده سوریوب دنیایی یدی کره طولاشدیروب
بوحال ایله قیشده قاردن یازده آتشدن طاغلرده عذاب اولنوب بعده کندونك اولادندن بری بونی طاشله هلاك
ایتدی * حضرت علیدن مرویدرکه قتل هابیلی انکار ایتدکده کندونك جمله اعضاسی شهادت ایدوب
بعده برملك بونی یازده کونشه قیشده زمهریره قارشو طوتوب سکسان ییل بو عذابی چکوب بعده براغوب
یره کچدی دینلدی * تفسیر تیسیرده الله تعالی قابیله خوف مسلط ایدوب هر کوردیکی کمسنه‌دن قورقوب
قاچوب وهر کورن کشی انی طاشلیوب عاقبت کندو اولادندن براعمی کمسنه قابیلی بیلوب قصد ایله طاش
آتوب هلاك ایتدی * برروایتده امر حقله یل قابیلی دنیانك غایت اسی یرینه آتوب یاز کونلرنده آنده طوروب
قیش کلدکده غایت صوق یرلره آتوب قیامته دك هر صیف وشتا بو بلاده دردیومذکوردر (فساد دنیا)
معتبراتده مرویدرکه هابیل سعید شهید اولدقده دنیا زلزله اولوب آغاجلر دیکنلنوب بعض صولر طوزلی
اولوب میوه‌لر اکشیوب عالم قرا کولق اولوب ذکر اولنان امور دنیاده ابتدا اول زمانده ظهور ایتدی حضرت
آدم سریانجه مرثیه دیوب ملوك یمندن یعرب بن قحطان عربجه ترجمه ونظم ایدوب دیمشکه (نظم) تغیرت
البلاد ومن علیها * فوجه الارض مغبر قبیح * تغیر کل ذی طعم ولون * وقل بشاشة الوجه الصبیح * فوا اسفا

علی هابیل ابنی * قتیلا قد تضمنه الضریح * وقابیل اذاق الموت هابیل * فواحزنی لقد فقد الملیح * وجاورنا
عدو لیس یفنی * لعین لا یموت فنستریح (نثر) تفاسیرده حضرت آدم مکرم بو قصهٔ غم حصهٔ مورثة الغصه دن
غایت پریشان اولوب یوز ییل یاقرق ییل بردم خندان اولمدی دیو بیان اولنمشدر (رسالت آدم ونزول صحف
وتعیین شرع انور معظم و بعض احوال آن جناب مکرم) معتبراتده مرویدرکه آدم علیه السلام دنیایه کلوب
اولادی اولدقده جناب رب العزتدن نبوت ورسالت و یریلوب اون صحیفهٔ شریفه نازل اولدی مدت نبوتلرنده
کوکدن جبرائیل علیه السلام وحی ایله اون کره نزول ایتدی دیمشلر * معارج النبوه ده وهبدن مرویدرکه آدم
علیه السلام بشیوز یاشنده ایکن اولاد واحفادینه جناب حقدن نبی مرسل اولوب کیجه سیله هر کونده اللی
وقت نماز وزمان معینده صوم وجنابتدن غسل بر روایتده زکوة فرض اولوب میته ودم وخنزیر وبعض
مسکرهاتک حرام اولشدی صحف شریفه سی اسرار حکمت طبیعیه ومعرفت منافع ومضار ادویه
وکیفیت تسخیر انس وجن وشیاطین وعلم هندسه وحساب و بعض علوم بیاننده ایدی * فوایح مسکیه نک
برمحلنده آدمه اوستنده حروف معجم و بیک درلو لغت یازلمش یکرمی بر ورق نازل اولوب بیک درلو صنعت تعلیم
اولنمشدی دیو برحدیث شریف ذکر اولنوب برمحلنده دخی آدمه جنت مرسیننن وزیتوندن اوزرنده
اسرار ودقایق وحکم وحقایق ایله حروف معجم و بیک درلو لغت وعلم اسرار حروف یازلمش یکرمی بر ورق نازل
اولوب بیک صنعت تعلیم اولنمشدی * حسن بصری قولنجه بیک درلو علم بیلوردی دینوب برمحلنده دخی
مفسرین الله تعالی آدمه علومدن یتمش بیک باب و بیک درلو صنعت اوکرتمشدی دیمشلر دینوب * برمحلنده
دخی انواع لغات اوزره حروف تهجی وقت کتابتده اشکال وقوالب نورانیه ده متشکله ومتمثله اولمغین اول
صورت اوزره یازوب بو معجزه وکرامت اکا مخصوص برحالت ایدی دیو مذکوردر * کتاب الاوایلده آدمه
ابتدا ابجد هوز حروفلری نزول ایدوب وفاتندن اوچیوز ییل اول یاش کرپچ اوستنه سریانی وعبرانی وعربی
وجمیع السنه ده انواع اقلام ایله کتابلر یازوب آتشده پشروب مرور ایام ایله ضایع اولمیوب بردوام اولمسنی مرام
ایدندی دینوب * کتاب فقه اللغه ده اشبو قصه دن صکره طوفان نوحده ذکر اولنان کتابلر صوایچنده قالوب
طوفان کتدکده هر برینی بردرلو طائفه بولوب عربی اولان کتابلر وزماننده حضرت اسماعیله واصل اولدی
تفسیرلبابده جمیع لغاتی ابتدا تکلم ایدن وهر لسان اوزره کتابلر وضع ایدن آدمدر دیو تصریح وتصحیح
اولنمشدر (دعوت ومعجزات) تاریخ میر خوانده مذکوردرکه آدم علیه السلام قصهٔ اخذ میثاقدن صکره
وطنلرینه کیدرکن امر حقله یمن ولایتنه واروب قابیلی واولادنی دینه دعوت وآتش پرست وزانی
وشارب الخمر اولدقلری ایچون نصیحت ایدوب معجزه لر کوستردکده بعضلر ایمانه کلوب اکثری کافر قالدیلر
مرویدرکه قابیل سابقا یمنه واردقده تعلیم شیطان ایله آتش خانه لر یاپوب آتشه طاپوب انواع ضلالت
وفساده تمکه مداومت ایتدیلر آدم انلره واردقده کفره معجزه دیلمکین طاشدن صو آقیدوب وبراغاجی
چاغردقده یری یاروب کلدی ودخی مبارک اللرنده چاقل طاشی سویلیوب نبوتلرینه شهادت ایلدی
کفاری دعوتدن اول ظهور ایدن معجزه لردن بری بوایدیکه جانورلر بنی آدمه نیجه ضررلر ایدوب
اذالری تمدد جفالری مشتد اولدقده آدم علیه السلام جانورلر ایچنه واروب انلره نصیحت ایتدکده
مؤذیلکدن فراغت ایتدیلر * بری دخی بوایدیکه برکون اولادنی ضیافت ایدوب اودون یتشمدکده مبارک
اللرینی آتشه صوقوب اودون کبی آتش شعله لنوب اللرینه اصلا ضرر ایرشمدی * دریا اوستنده اایاق ایله یوریمک
وطی مکان ویره تخم صاچوب فی الحال بتمک و بونلرک امثالی نیجه معجزه لری دخی صدور ایتمشدی
علم هندسه وعلم طب وعلم موسیقی و برقاچ صنعت آدم مکرم زماننده ظهور ایتمشدر (حلیهٔ آدم)
معتبراتده مذکوردرکه آدم علیه السلام مقدما جنتده ساکن ایکن امرد اولوب دنیاده دخی اصلا صقالی
بتمیوب حسن وجمال بدیع المثالی متجاوز حد کمال ایدی اولادلرندن ابتدا صقالی بتن شیث علیه السلامدر
دیمشلر * بحر العلومده (سید الصور صورة آدم) دیو برمفصل حدیث وکتاب منتقیده (اهل الجنة
جردمرد علی صورة آدم) دیو برحدیث ذکر اولنوب * تفسیرلبابده رسول علیه السلام (مررت بیوسف
واذا هو قد اعطی شطر الحسن) بیوردیغنک معناسی حسن یوسف آدمک نصفیدر دیمکدر دینوب

میرخوانده مرویدرکه ادم علیه السلام سیاه صبا چلو کندم کون واحسن الناس اولوب
حوا دخی صورتده اکا بکزردی * عرایس ثعلبیده ابن عباسدن مرویدرکه آدم علیه السلام سرندیب
طاغنه ایندرلدکده باشی بولتلره دکراولمغین باشنده صاچ بتمیوب ملائکه نك تسبیحن ایشتدکجه نالان
وکریان اولمغین ملائکه رجاسیله الله تعالی انی کوته قدایدوب قامتی همان التمش ذراع قالدی * تفسیر لبابده
قامت آدم بلند اولوب باشی بولتلره طوقنوردی دیمشلر لکن صحیح بخاریده حضرت رسول علیه السلام
الله تعالی آدمی یراتدقده قامتی التمش ذراع ایدی بیورمشلردیو مذکوردر (وفات آدم وحوا) صلوات الله
علیهما (نظم) جان در بدن ودیعت پرورد کارماست * میخواهد ازتو بازودیعت چه ماجراست (نثر) بحکمة
الله وتقدیره عامهٔ موجوداته فنا واجباتدن وکافهٔ مخلوقاته بقا ممتنعاتدندر * پس هر زنده میرنده
هرنو کهنه پذیرنده اولق مقتضی وحضرت آدمك دخی عمری منقضی اولمغین اون برکون خسته اولوب بعده
روح پرفتوحلری دعوت حضرت رب العزته اجابت ایدوب یوم جمعه ده بوجهان فانیدن عالم جاودانی یه عز
واجلال ایله انتقال وارتحال ایلدی * جنازهٔ رحمت اندازه لری وهب قولنجه مکه ده جبل ابی قبیسده *
ابن اسحق قولنجه دنیاده ابتدا بنا اولنان مشارق الفردوس قریه سنده کشافده تصحیح اولنان ابن عباس قولنجه
هندستانده سابقا کوکدن آکانازل اولدیغی سرندیب ولایتنده بوزآدلو طاغده * ابن عمر قولنجه قدسده صخرهٔ
شریفه ایله مسجد خلیل الله اراسنده دفن اولندی ونمازین قیلمغه اوغلی شیث علیه السلام امام وملائکه ایله
بنی آدم جماعت اولدیلر * طوفانده نصکره نوح علیه السلام تابوتن چیقاروب کمی یه بیله قویوب ینه قبرشریفلرنده
وابن عباس قولنجه قدسده وصحابه دن عروه بن الزبیر قولنجه مکه ده عرفاتده مسجد خیفده دفن ایتدی *
کشافده مرویدرکه آدم علیه السلام محتضر اولدقده اطرافلرین ملائکه قوشادوب حوا حلقه یه کیرمك ایچون
طولاشدقده آدم یاحوا بنم ملکلرین انجتمیوب ارامزه کیرمه که هرنه اوغرادمسه سندن اوغرادم دیوب
بعد الوفات غسل وتکفین ودفنن ملائکهٔ خدا ادا ایدوب اولاد امجاد سعادت نهادلرینه شمدنکرو ایچکزده
وفات ایدنلره سنت وعادت بویله ایتمکدردیو تعلیم وتفهیم ایتدیلر * عرایسده ابن عباسدن مرویدرکه وفات
آدمده دنیا یوزنده یدی کون یدی کیجه متصل کسوف اولدی * معتبراتده مذکوردرکه آدمدن بریل
یایدی یل یایدی آی یاخود همان قرق یاهمان اوچ کون صکره حوادخی دارالعقبایه کیدوب آدم مزاری
جوارنده یاخود مکه قربنده جده ده دفن اولندی (نظم) هرکه آمد بجهان اهل فنا خواهد بود * آنکه پاینده
وباقیست خدا خواهد بود * مدت عمر آدم علیه السلام ابن عباسله وهب قولنجه بیك یل اهل توراة قولنجه
طقوزیوزقرق یلدر * مدت عمر حوا یقینا نقدر ایدوکی نامعلومدر زیرا جنتده آدمك صول ایکوسندن
براد یلوب لکن مدت عمر آدمدن قاچ یل کچدکدنصکره ایدوکی معلوم دکلدر (فائده) کتاب اوایلده (اول من
نبی وجحد آدم علیه السلام لما وهب داود من عمره اربعین سنة فمن ثم امر بالکتاب والشهود) دیوبر حدیث
شریف ذکراولنوب * تفسیر ثعلبیده سدیدن مرویدرکه روز میثاقده آدم علیه السلام انبیایی بربر کوروب
تفصیل حاللرین جبرائیلدن صوروب حضرت داودك عمری همان التمش یل اوله جغن ایشیدوب اسرکیوب
کندونك عمرین جبرائیلدن صوروب بیك یلدردیدکده داودك عمری یوز اولمق ایچون کندو عمرندن اکا قرق
یل باغشلیوب بعده عمرندن طقوز یوز التمش یل کچوب قبض روحه حضرت عزرائیل علیه السلام کلدکده
آدم علیه السلام بنم عمرم تمام بیکدردیو محادثه ومباحثه ایدوب مقدما داوده باغشلدیغی عمرین اونودوب
انکار ایتدکده فائده سی اولمیوب روحی قبض اولندی دینوب لکن * بعض معتبراتده ظهور انکارده
حضرت رب جلیل محض لطفندن ایکیسنك دخی عمرینی تکمیل ایتدی دیو برحدیث شریف طویل مرویدر
حضرت آدمك بوخصوصده واکل ثمرهٔ شجرهٔ منهیه خصوصنده حکمت رحمانله واقع اولان نسیانلرینه
اشارت وشهادت ایدن (مصراع) اول الناس اول ناسی * کلامیکه ابن عباسدن مرویدر بین العلماء الکمل
ضرب المثل اولمشدر (فائده) کتاب اوایلده حسن بصریدن (اول من مات آدم) دیو مرویدر صحیح ایسه غالبا
معناسی زمرهٔ انساندن اجل طبیعیسیله وفات ایدنلرك اولی آدمدردیمکدر یوخسه هابیلك قتل طریقیله
آدمدن اول وفات ایتدیکی محقق ومتفقدر

(باب ثانی در احوال شیث بن آدم صلی الله علیهما وسلم)

اسملری سریانی اولوب معناسی هبة الله دیمکدر هابیل شهادتندن بش ییل یا اوتوز ییل صکره ادم علیه السلام یوز اوتوز یا ایکیوز اوبوز یا یوز یکرمی یا یوز اوتوز بش یاشنده ایکن وجوده کلمشدر هابیل جنت محله نعم البدل اولوب نور سلطان انبیا بونك جبین شرف قرینه منتقل وبرضیا اولمغین آدم علیه السلام جمیع نسل وذریتی اوزرینه بونی صاحب ریاست ومرض موتنده دخی خلافت جمیع دنیایی بوکا وصیت ایدوب اسرار الهی وعلوم نامتناهی تعلیم وتفهیم ایتمشدر * جمله اولادندن احسن واجمل واکمل وافضل اولوب صورت وسیرتده کندویه تمام مشابهت اوزره اولمغین سائر اولادندن زیاده محبت ایتمشدی * معتبراتده مذکوردرکه شیث علیه السلام نبی مرسل اولوب شریعتی آدم شریعتنه موافق ایدی بوکا کوکدن اللی صحیفهٔ شریفه نازل اولوب علوم حکمیه وریاضیه یی مشتمله اولوب کیمیا وسیمیا وبعض اشیا وصنایع مشکله دخی مذکور ایدی * مرویدرکه ولایت یمنده اولاد قابیل ضلالت اسلوب هدایت مسلوب چون غالب کفار اشرار وعبدهٔ نار اولدقلرنده شیث علیه السلام اکثریا ولایت شامده ساکن اولوب اول طائفهٔ ناخائفه یه جانب حقدن غزاء جنت جزا ایله مأمور اولمغین دنیاده ابتدا قلیج ایله جنك ایدوب کیمنی اسیر وکیمنی طعمهٔ شیر شمشیر ایدن بونلردر بابابی آدم علیه السلام ایله یا خود اندنصکره کندو برادرلریله کعبهٔ معظمه یی طاش وبالچغله بنا ایتمشدر * فوایح مسکیه ده شیث علیه السلام بیك عدد شهریابوب علم اسرار حروفده برکتاب تألیف ایتمشدر صابئه طائفه سی ایچنده شیثك اسمی اغاثاذیمون یونان قومی ایچنده اسمی اورانی ایدی دینوب * نیجه معتبراتده مذکوردرکه طوفان نوحده اولاد قابیل وغیری جمله غرق اولوب همان شیث علیه السلام نسلندن اولنلر قورتلمغین اندنصکره کلان جمیع بنی آدم شیث نسلندن ایدوکی مقرردر * خاتونی شریعت آدم علیه السلام اوزره همشیره سی مخوائیلهٔ بیضا ایدیکه والده سی حوا کبی غایت حسنا اولوب آدم علیه السلام بالذات نکاح ایدیویروب خطبهٔ نکاحی جبرائیل علیه السلام اوقیوب ملائکه شاهد اولمشلردی * هبوط آدمدن بیك یوزقرق ایکی ییل کچدکده سعادتله دار آخرته رحلت ایدوب آدم مزاری یاننده دفن اولنمشلردر (نظم) ازین دنیا چو آخر کوچ باید * نهادن دل درین منزل نشاید (نثر) مدت عمر شریفلری قول مشهور اوزره طقوز یوز اون ایکی نیجه لرقولی اوزره طقوز یوز اللی یا تمام طقوز یوز ییل اولوب مدت نبوت وخلافتلری ایکیوز سکسان ایکی یا ایکیوز اون ایکی یا همان قرق ایکی ییل ایدی والله اعلم (فصل در احوال انوش بن شیث) معتبراتده مذکوردرکه قامتی موزون حسنی حددن افزون ایدی پدر بنك یار مختاری ومظهر علوم واسراری اولمغین انك یرینه خلیفهٔ روی زمین ومقتدای جمیع مؤمنین اولوب دائما اولاد قابیله غزا ایدردی * انوشك معناسی سریانیجه صادق دیمکدر * تاریخ میرخوانده مورخلر انوشك والده سی انسان یا خود جن ایدوکنده اختلاف ایدوب * کتاب عرایسده اهل بیت رسول علیه السلامدن مرویدرکه بونك والده سی برحوری قزی ایدی که الله تعالی انی شیث علیه السلام ایچون یراتمشدی * بعض معتبراتده انوشك خاتونی شریعت آدم اوزره همشیره سی نعمت بنت شیث ایدی دینوب * تاریخ کاملده انوش بن شیث علیه السلام التیوز بش یاشنده ایکن عربی توراة ترجمه سنده یوزبش یاشنده ایکن وجوده کلمشدر دینوب انوشك ذکور واناثدن اولادی وار ایدی مدت عمر انوش طقوز یوز اون ایکی یا طقوز یوز اللی یا طقوز یوز التمش بش ییل ایدی مدت خلافتلری بعضلر قولنجه اوتوز ایدی * نظام التواریخ قولنجه التیوز ییل ایدی (فصل در احوال صابی بن شیث علیه السلام) بعض معتبراتده مذکوردرکه مصرده اهرام طاغلری دیدکاری عظیم بنالرك اوچنجیسنده مدفوندر صابئه دیمکله مسمی اولان طائفه بونك نسلندن اولمغین اول اسمله مشهور ومذکور ایدیلر * بعض معتبراتده دخی مذکوردرکه ادریس پیغمبرك اوغلی متوشلخك صابی آدلو براوغلی وار ایدیکه طائفهٔ صابئه اکا منسوب ایدیلر (فائده) توراتده حضرت شیثك ذکور واناثدن اولادی وار ایدی دینوب * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه اکثر اولاد شیث جنت اوصافن اوقیوب ایشتمکین شیث حیاتنده خلقدن عزلت ومغاره لرده وصحرالرده اقامت ایدوب ترك لذات دنیای فنا نهاد وانواع عباداته سعی واجتهاد ایدرلردی (فصل در احوال قینان بن انوش) وصیت ایله خلافت دنیا بوکا مقرر اولدی باباسی طقسان یاشنده ایکن

وجوده کاوب بونك دخی چوق اولادی اولوب اسمنك معناسی سریانجه مستولی دیمکدر دیمشلر مدت عمری
طقوز یوز اون ایکی یاطقوز یوز یکرمی یاطقوز یوز آلتمش ایکی یاطقوز یوز بش یاسکز یوز قرق ییل اولوب مدت
خلافتی طقسان بش ییل ایدی (فصل دراحوال مهلائیل بن قینان) اسمنك معناسی ممدوح دیمکدر پدری
یتمش یاشنده ایکن طوغمشدر بونك دخی ارکك ودیشی اولادی وارایدی بعضلر طائفهٔ عجم هوشنك شاه
دیدکاری اشبو مهلائیلدر دیوب هوشنك احوالی جلد ثانیده ملوك عجمده بیان اولنور * نیجه معتبراتده بونك
زماننده بنی آدم غایت چوغالمغین اطراف عالمه یایلوب دنیاده اصلا شهر وبنا اولمغین طاغلرده ومغاره لرده
ساکن اولورلردی اکابناء مهلائیل اولادشیث علیه السلام ایله ابتدا بابل وسوس شهرلرین بنا ایدوب زمانی
اهلنه مسجدلر یاپمق بیوردی دینوب لکن فوایح مسکیه ده حضرت شیث بیك عدد شهر یاپمشدر
دیو مذکوردر * تاریخ کاملده معدنلری دخی مهلائیل چقاردی دینوب لکن * کتاب الاوایلده آلتون
اقچه ضرب ایتمك حضرت آدم ایجاد یدر دینوب بوتقدیرجه ابتدا معادن چقاردن آدم اولمش اولور * مدت
عمر مهلائیل سکز یوز طقسان بش یاسکز یوز طقسان طقوز یاطقوز یوز یکرمی التی یاطقوز یوز اون یاسکز یوز
قرق ییل اولوب مدت خلافتی همان قرق ییل ایدی (فصل دراحوال یرد بن مهلائیل) بعضلر حرف باء
موحده ایله برد دیوب اسمنك معناسی ضابط دیمکدر دیمشلر * بونك پدری واجدادی حضرت آدمك
حیاتنده طوغوب اما مهلائیل انك وفاتندنصکره پدری یتمش یاالتمش بش یاشنده ایکن طوغمشدر *
بونك دخی اولادذکور واناثی وارایدی اکل لحم سمك وطیور ابتدا بوندن صدور ایتدی بونك زماننده خلق
آزوب اکثر ناس بی خوف وهراس کفر ایله استیناس ایدوب (نظم) صنملر دوزوب بت پرست اولدیلر * شراب
ضلالتله مست اولدیلر (ظهور اصنام) سبب بو ایدیکه حضرت آدمك ود سواع یغوث یعوق نسر آدلو
اوغللری غایتله عابد وصالح وزاهد اولوب وفات ایتدکلرنده بیله عبادت ایدن یار وهمنشینلری حزین وغمکین
اولدقلرنده شیطان لعین متوفانك صورتلرین عبادتخانه لری ایچنده آصدی تاکه بو اشکال وصورت ایله
دفع اشکال غربت وکربت ایده لر * اول عابدلر دخی وفات ایدوب اوغللری قالدقده انسان صورتنده شیطان
کاوب پدرلریکزاشبو صورتلره تعظیم واجلال ایدوب سجده ایدرلردی دیو اضلال ایدوب هر طائفه یی
بر صورته طاپدردی وبو مکر ایله نقد ایمانی قاپدردی * تفاسیرده سورهٔ نوحده بو قصه نك اجمالی مذکوردر *
مدت عمر یرد طقوز یوز التمش ایکی ییل ایدی یرد بشیوز یکرمی یاشنده ایکن اوغلی ادریس پیغمبر علیه السلام
آسمانه رفع اولندی .

(باب ثالث دراحوال ادریس نبی علیه السلام)

ابن یرد بن مهلائیل بن شیث علیه السلام وفاتنده یکرمی یاشنده ایدی اصلنده اسمی خنوخ یونانجه ادمش
یاادمیس عربجه اخنوخ وهرمس وادریس ایدوکی مقرر لکن چوق درس دیمکین ادریس دیدکاری قول
مردود وغیر معتبر ایدوکی تفاسیرده محرردر هرمسك معناسی عطارد دیمکدر دیمشلر * معتبراتده مذکوردرکه
وفات آدمدن ایکیوز یا ایکیوز التمش یاشنده نبی مرسل اولوب فضل رب العزة ایله نبوت وحکمت
وخلافت جمع ایتمکین بونلره مثلث النعمه دیرلر * خلقی اوچ قسم ایدوب بری ملوك وامرابری کهان وعلما
بری عوام ورعایا اولمق اوزره ترتیب ایدوب آیین سلطنت وریاست بابنده ابتدا تدبیر ایدن حضرت ادریس
خبیردر * تاریخ الحکماده خلقی یتمش ایکی لغت ایله دعوت ایدوب یوز شهر بنا ایتمشدرکه غایت کوچکی دیار بکر
قربنده رها شهریدر * هر اقلیم اهلنه اول ولایتك حالنه مناسب عادتلر وضع ایدوب جمله اهل دنیا کندویه
مطیع اولمغین درت کمسنه یه دنیانك ربع مسکون حکومتن ویرمشدیکه بری ایلاوس بری اوغلی لاوس بری
اسقلینوس بری امون ایدی * معتبراتده مذکوردرکه حضرت ادریس علیه السلامه اوتوز صحیفه نازل
اولوب شریعتلری آدم شریعتنه موافق ایدی * قبله لری خط نصف النهار اوستندن جهت جنوب اولوب
امتلری عدل وتقوی وغزا ومعین نمازلر وزکوة وهر آیده برقاچ کون صوم وجنابت وحیض ومس موتی
سببلریله غسل واوقات معینه ده برقاچ بیرام ایدوب کونش بر برجدن بر برجه حلول ایتدکده وهر یکی آی
کورندکده وسبعهٔ سیاره نك هر بری بر برج شرفه واردقده قربان بوغازلمق ایله مأمور اولوب لحم خنزیر

واشتر وحماروكاب وانواع مسكرات ومضرات ومخدرات دماغ ومخدرات بدن اكل وشربندن وبعض امور رذيلهٔ
نامطبوعدن ممنوع اولمشدی * معجزه‌لری علم رمل اولوب هيئت ونجوم وحساب وطب واسرار نباتات ونيجه
علوم عجيبه وصنايع غريبه خصوصا كتابت وخياطت وكيل وميزان جمله بونلردن ظاهر ونمايان اولمشدر صحف
شريفه‌لری اسرار سماويه وتسخير روحانيات وعلوم عجيبه وطبايع موجودات وانواع غرايبی جامع ايدی
علم خواص حروفده بركتاب تأليف ايدوب حكيم ارسطاليس ونيجه علما اكا شرحلر يازمشلردی دخی نيجه
كتابلر تأليف ايدوب بيحد شاكردی وارايدی زماننده يوزسكسان شهر بنا اولنمشدركه اصغری رها شهريدر *
سابقا جمله خلق دريلر كيرلر ايدی بعض نسنه‌لردن لباس ديكوب كيمك بونلرك ايجاديدر مولد ومسكنلری
ولايت مصرده منف شهری ايدی ربع مسكونی كزوب كوروب ينه مصره كلمشدر * بعض معتبراتده
مذكوردركه منبع واستاد علوم حكميه وتطريه اولوب بونلره اوتوز صحيفه وعلم نجوم نازل اولمشدی عدد
سنين وحسابی خلقه تفهيم وجميع لسانلری تعليم ايدوب زماننده يتمش ايكی ديل سويلنوردی * بونلرك دخی
اسنادی واهل مصر ويونانه نبی مرسل اولوب ينه مصرده اولان غازيمون ياخود غوثاديمون ياخود
دراغثاديمون پيغمبر اولوب معناسی نيك بخت ديمكدر * بعضلر غوثاديمون شيث پيغمبردر ديمشلر * حضرت
ادريس پيغمبر زمانی خلقنه جمله كاه جلك پيغمبرلردن وظهور طوفاندن خبرويروب خاتم الانبيا محمد مصطفی
صلی الله عليه وسلم حضرتلرينك اوصاف شريفه‌سن بيان ايتمشدی مرويدركه ادريس عليه السلام كندم
كون تمام قامت خوب صورت خوش سيرت متناسب الاعضا قباصقاللو باصی ياغرنلو ايری كوكلو آزاتلو
قدرتدن سورمه لو كوزلو كثير السكوت دائم الفكر اولوب سوز سويلدكجه تدريجله سويلوب واكثريا
شهادت بارمغنی تحريك ايدردی ابتدا ديكلر ياپوب ايچنده عبادت خدا ايدن وقصايد واشعار تأليف
وپيدا ايدن بونلردر خلق ظهور طوفانه قورقدوب مصرده اهرام طاغلرين ياپوب ايچنده جميع علوم وصنايع
وآلاتی تصوير ايتديكه طوفانده اسم ورسملری ضايع اولميه ديو * كتاب الاوايلده مذكوردركه مصرده اهرام
نام ابنيهٔ غرابت انساكه كمال متانت وعظمده اعجوبهٔ جميع عالمدر بونلر ياپوب ايچنده صفات عجايب علوم
وآلات غرايب رسوم ونيجه صنايع بدايع اشكالن مصور ومرقوم ايدوب آخر زمانه دك كه جلك خلقی
كوروب تعليم واستفاده ايتملرين اراده ايتمشدی * معتبراتده مذكوردركه اولاد قابيل هدايت مسلوب
ضلالت اسلوب ترك طاعت خدا بلكه بت پرست واهل زنا اولوب انواع قبايحی بی اجتناب ارتكاب ايدر اولمغين
انلری امر حقله دينه دعوت وقبول ايتميان اهالئ ضلال ايله دائما قتاله مبادرت ايدوب كيمنی اسير كيمنی
طعمهٔ شمشير ايدردی آلات حرب دوزوب جنك ايتمك بونلرك ايجاديدر لكن قليج ايله ابتدا جنك ايدن شيث
پيغمبر ايدوكی تواروده كچمشدر * فوايح مسكيه‌ده (طبق ادريس وجه الارض بالدعوة) دينوب لكن مجموع
اهل دنيايی امر حقله دينه دعوت ايتمك حضرت محمد المصطفی يه مخصوص ايدوكی مقرر اولمغين * مكركه
سياحتده اوغراديغی ولايت خلقنی مجرد كندودن دعوت ايتدی ديمك مراد اوله * ينه فوايحده جبرائيل عليه
السلام بركون بونلره انسان صورتنده كلوب كندويی بلدرميوب حالا جبرائيل كوكده ميدر يرده ميدر
ديدكده يرده‌در ديدی قنغی طرفده‌در ديوب جنوب طرفنده‌در ديدی قنغی شهرده‌در ديدكده بزم
شهرمزده‌در ديوب قنغی اوده‌در ديوب بو اوده‌در بونده ايسه سنكله بندن غيری كمسنه يوقدر امدی جبرائيل
سنمسن ديدكده نعم يانبی الله جبرائيل بنم ديوب حضرت ادريسك مؤلفاتندن برقبضه كتابلر آلوب دريايه
براقدی ديو مذكوردر * اكر بو روايت صحيح ايسه دريايه آتديغنك سببی غالبا ايچنده اولان نيجه اسرار خفيه‌نك
خلق اراسنده ظهور وشيوعنه رضاء الله تعلق ايتمديكيچون اوله والا موافق عالم ربانی خصوصا جناب
رحمانی اولمغين ايچنده شرعه مخالف نسنه اولمديغی هر اهل خبرت وانتباه قاتنده جای شك واشتباه دكلدر
مرويدركه حضرت ادريس طاعت انيس هركون ايكی بيك كره حضرت رب العزته تسبيح وتقديس ايتمكی
كندويه ورد نفيس ايدوب ملكارله يريوزنده مؤانست ومصاحبت ومعيت ايله عبادت ايدرلردی اكثر زمانده
آسمانه چيقوب عجايب عالم ملكوتی وغرايب احوال جبروتی اول نبی صفی صاحب مجاهده مشاهده ايدردی
فوايح مسكيه‌ده فلك زحله چيقوب اوتوز ييل بيله سير ايدوب جميع احوال افلاكه مطلع اولدقدنصكره

بریوز ینه ایندکده علم نجومی خلقه تعلیم ایتدی دیو مذکوردر * ذکروبیانی تفصیل عظیمه محتاج اولوب اجمالی معلوم جهان اولان هاروت وماروت آدلو ایکی ملك ایله زهره خاتونك حکایتی تواریخده ادریس علیه السلام زماننده اولدی دینوب لکن اکثر تفاسیرده روایت یهوددر دیو مردوددر (رفع باسمان) تفسیر مدارك ولبابده کعبدن مرویدرکه برکون ادریس علیه السلام حرارت شمسدن انجنوب الهی حامل شمسدن الم حرارتی دفع ایله دیو ترحماد عا ایدوب مذکور ملك خفت بولوب جناب حقه سببن صوروب بلدکده باذن الله تعالی ادریس ایله آخرت قرنداشی اولوب احیانا کلوب بولشورلردی برکون ادریس اکاسنك عزرائیل ایله کمال محبتك اولمغین دیلرمکه اجلی تأخیرا یتمکه اکامنت ایده سن تاکه جمیع عمرمی عبادتلرده کچورم دیوب ملك تأخیر اجل مقدور ماسوی الله عزوجل دکل ایدیکنی بلزمیسن دیوب بیلورم لکن هله سن بومرادی عزرائیله عرض ایله دیمکین ملك حقه مناجات ایتدکده ادریسی عزرائیل یاننه ایلت کندوسی بالذات اعلام مرام اینسون دیو بیورلمغین دردنجی کوکه ایلتوب کونش یاننده قویوب کندوسی واروب ای برادر بنی آدمدن ادریس آدلو بردوستم وار درسندن رجا ایدرمکه اجلنی تأخیر ایده سن دیوب اولدخی قادردکلم دیوب اجل دفترینه باقدی سبحان الله اوکشی کیمدرکه کونش یاننده وفاتی مقدردر دیوب احوال واوصافن استکشاف ایدوب بالتمام اعلام اولندقده واردوستکی بوقله غالبا وفات ایتمش بولورسن زیرا مدت حیاتی غایت آزقالمشدر دیمکین ملك عجله ایله واروب وفات ایتمش بولوب جمیع ملائکهٔ سموات نمازین قیلوب دردنجی کوکده بیت المعموره دفن ایتدیلر * معارج النبوه ده اشبو روایت حکایت اولنوب وهبدن دخی تفصیل عظیمله مروی اولانك کمال اجمالی بودرکه * ادریس عزرائیل ایله عقد اخوت ایدوب برکون اجازت رب العزة ایله روحنی اکا قبض ایتدیروب ینه فی الحال جسمنه ایصال اولندقده عزرائیل ایله کوکه چقوب طبقات آسمانی بعده درکات نیرانی صکره درجات جنانی بالتمام سیر ایدوب اوچقدن چقمقده عزرائیل ایله مفصلا بحث ونزاع ایدوب آخر کار امر پروردکار حکمت کار ایله جنتده قرار ایتدی * احیانا جنتدن دردنجی یا التنجی کوکه کلوب ملائکهٔ کرام ایله عبادته اهتمام ایدرلردینوب * فوایح مسکیه ده انبیادن درت کمسنه حالا حیاتده درلر ایکیسی یریوزنده خضر والیاسدر ایکیسی کوکده ادریس وعیسی دردیو حضرت علیدن روایت اولنان کلام وهب قولنی مرجح بلکه مصحح اولور * تفاسیرده آیت شرف غایت (واذکر فی الکتاب ادریس انه کان صدیقا نبیا ورفعناه مکانا علیا) آیتنده علماء اسلاف اختلاف ایدوب بعضلر مکان عالیدن مراد رب العباد جنتدر دیوب نیچه علما احادیث معراج مقتضالرنجه دردنجی ویا التنجی ویا یدنجی سمادر دیمشلر دیو مذکوردر * کشافده ادریس علیه السلام سمایه رفع اولنجه بیك یل یاشیوب بیك کمسنه ایمانه کلوب امتی اولدیلر دینلدی * تاریخ الحکماده سکسان ایکی بعضلر اوچیوز یکرمی بش بعضلر اوچیوز سکسان بعضلر دریوز بش یاشنده ایدی دیدیلر دینوب لکن عربی یه ترجمه اولنمش توراتده اوچیوز التمش بش یاشنده ایدی ودخی پدری یرد اول زمانده بشیوز یکرمی یدی یاشنده اولوب بعده یرد دریوز اوتوز بش یل دخی یاشه دی دیو مذکوردر والله اعلم

(فصل در احوال متوشلخ بن ادریس علیه السلام) پدری التمش بش یاشنده ایکن طوغمشدر مرویدرکه متوشلخك صلبی اولادی چوغالوب یوزسکسان یدی یا ایکیوز یکرمی یدی یاخود طقوز یوز یاشنه کیردکده اوغلی لمك طوغمشدرکه حضرت نوحك پدریدر * فوایح مسکیه ده ابتداء و یه بنمك بوندن صادر اولدی دینوب تاریخ کامله ابتدافیله بینن بودر زیرا ایدری کبی غزایه مشغول ایدی دینوب * مدت عمری طقوز یوز التمش طقوز یا طقوز یوز تمش طقوز یا طقوز یوز یا بیك یوز طقسان یا طقوز یوز یکرمی یدی یل اولوب بونك وفاتنده اوغلنك اوغلی نوح علیه السلام التیوز یاشنده ایدی دیمشلر عربی توراتده حضرت ادریسك متوشلخدن غیری اولادی وارایدی دیو مذکوردر (فصل در احوال لمك بن متوشلخ) بعضلر اسمی لامك بعضلر لامخ دیمشلردر * مرویدرکه قوتلو وشجاعتلو اولوب اشقر یعنی صاروشن کمسنه ایدی یوزسکسان ایکی یا یوزسکسان یدی یاشنده ایدی شمخا بنت انوشی نکاحلنوب اندن نوح نبی علیه السلام وجوده کلدی * معتبراتده مذکوردرکه لمك صالح ومفلح کمسنه اولوب چوق کافر ایمانه کتورمشدی دنیاده ابتدا قبه لر یاپوب ایچنده ساکن اولان بودر نوحدن غیری ارکك ودیشی نیچه اولادی دخی وارایدی مدت عمری

بدیوز تمش یدی یاطقوز یوز التمش ییل ایدی

باب رابع در احوال نوح نبی علیه السلام

ابن لمك بن متوشلخ. شیخ الانبیا * قدوة الاصفیا * ملاح سفینهٔ هدایت ونجات * سباح بحار توحید ذات
وصفات * سبب صلاح عالم * واسطهٔ بقاء نسل آدم * رابع انبیا ومرسلین * واول اولوا العزم کزین *
کوفه ده یا ولایت شامده بعلبك قربنده عین الود نام یرده یادیار بکرده یاهندستانده ساکن اولوب والده لری
شمخا بنت انوش ایدی * مرویدرکه هبوط حضرت آدمدن بیك التیوز قرق ایکی ییل ورفع حضرت
ادریسدن یوز تمش ییل صکره طوغوب * ابن عباس قولنجه همان قرق نیجه لر قوللرنجه درتیوز سکسان
یادرتیوز تمش بش ییل یاهمان اللی یا ایکیوز اللی یایوز اللی یا اوچیوز اللی یاشنده نبی مرسل اولوب کندولره
کوکدن کتاب مستقل نازل اولیوب صحف سابقه ایله عاسل ایدیلر * حضرت شیث وادریس شریعت آدم
اوزره اولوب لکن حضرت نوحه جناب حقدن شریعت آدم احکامنك بعضیسنی ناسخ شرایع واحکام کاوب
شرع سابقی نسخ ایدن انبیانك اولی بونلردر حضرت جبریل امین وحی رب العالمین ایچون بونلره اللی کره
نازل اولمشدر * بشیوز یاشنده ایکن سام آدلو صکره حام ویافث آدلو اوچ اوغلی طوغوب بشیوز
طقسان بش یا التیوز یاشنده یاخود وجوده کلدکدن همان قرق کون صکره پدری لمك وفات ایتدی دینوب *
مرویدرکه عربجه لقبی نجی الله ودخی شیخ الانبیا * سریانجه یشکر یا عبد الغفار یا عبد الجبار اولوب
نوح تسمیه اولندیغنه درت وجه مفصل ذکر اولنوب بری بودرکه اوغلی کنعان طوفانده غرق اوله یورکن
نوح علیه السلام (ان ابنی من اهلی) دیو مناجات ایدوب (انه لیس من اهلك انه عمل غیر صالح فلا تسألن
ما لیس لك به علم انی اعظك ان تکون من الجاهلین) دیو جواب الهی کلدککده دعا ایتدیکنه نادم اولوب
اوچیوز ییل متصل اغلایوب نوحه ایتدیکیچون نوح دیمشلر (دعوت ومحنت) تاریخ کاملده آدم ونوح
علیهما السلام آراسنده اون قرن یعنی اون دور کچوب جمله نك اهلی مؤمنین اولوب کفر وضلالت قوم
نوحده ظاهر اولدی دینوب * سائر کتبده مذکوردرکه رفع ادریسدن صکره اولاد قابیل معمورهٔ ارضی
قابلایوب جمله دنیاده شعائر شرایع منعدم واساس دین بالکلیه منهدم اولمغین امر حقله نوح کفار
اشرارینی قتوحی طقوز یوز اللی ییل یا اکسك یا یوز یکرمی ییل یادخی آرتق متصل دین خدایه وراه هدایه سعی
ودقت ایله دعوت ایدوب کفار فجار پادشاهلری اولان درمسیل بن محویل بن لامك بن ضبیح بن قابیل بدنهاد ایله
عناد ایدوب بت پرستلك اوزره مصر وحضرت نوحك نبوتنه غیر مقر اولوب (محرره) ناقص اولان کاملی
ناقص صانور * طبعی معوج عین قلبی کج اولور * مفهو منجه اول رسول صادق رهنمونه حاشا نسبت جنون
ایدوب هر کون جسم نورانی رنجه لرین کفرهٔ بی فتوح ضرب شدید ایله بی روح ایتمکه قریب مجروح ایدوب
هر کیجه جبرائیل علیه السلام قناد یله صغایوب تمام شفا بولمغین ایرتسی ینه دعوت ووعظ ونصیحت ایدردی
تفاسیرده مذکوردرکه کفار خاکسار عناد واستکبار وحضرت نوحه جفا واضراره اصرار ایتدکارینك
اواخرنده قرق یا تمش ییل یغمور یاغمیوب وکفره نك خاتونلری دخی اصلا حامل اولمزاولوب بعده طوفان بیان
وعیان اولدی (احوال طوفان) مرویدرکه حضرت نوح طاعت مأنوس ایمان کفار منحوسدن مایوس
اولدقده (رب لا تذر علی الارض من الکافرین دیارا) دیو ترك مدارا وبددعا آشکارا ایتدککده
اثر اجابت دعا ظهور ایدوب بناء سفینه ایله مأمور اولمغین * هندستانده بیتن ساج آغاجندن همان ایکی
یا قرق یا اوبوز یایوز یا ایکیوز یاسکسان یادرتیوز ییلده طولی بیك ایکیوز یاهمان اوچیوز
یا التیوز آلتمش یا بیك یا اوچیوز التمش یاهمان سکسان ذراع * وعرضی دخی التیوز یاهمان اللی
یا اوچیوز اوتوز یابشیوز یادرتیوز ذراع * ارتفاعی دخی اوبوز یا التیوز یا اوچیوز اوتوز اوچ
ذراع بر سفینهٔ حکمت دفینه یی تعلیم جبرائیل ایله یاپوب ایچنده حضرت آدمك بدن لطیفی ایله تابوت شریفن
وجمیع حیوانات بر وبحردن برر ارکك ودیشی قویوب مزبورکی اوچ طبقه ایدیکه اشاغیسنه وحوش وسباع
وهوام اورتاسنه دواب وانعام اوستنه بنی آدم کرام ایله مور حقیر ضعیف اندام قونوب * یاخود اشاغیسنده
وحوش وسباع قونوب طیور ایله انساندن بری اورتایه بری یوقارویه قونوب تابوت شریف آدم رجال ایله نسا

آراسنه فاصله قونمشدی * تفاسیرده مؤمنین داخلین سفینه حضرت نوح واوچ اوغلی واجانبدن اوتوزالتی نفرار بررخاتونلریله جمله سکسان کمسنه ایدیلر * یاخود جمله سکز یا اون یا یکرمی یا یتمش سکز شخص ایدیلرکه هر صورتده نصفی ارونصفی عورت ایدی دینوب * درت روایت دخی حکایت اولنمشدر مرویدرکه عاشر ماه رجبده فرمان رحمان ایله باران قیامت نشان عیان اولوب همان اوکون مسلمانلر کمی یه کیروب قرق کون علی التوالی چشمه مثالی یغمورلر یاغوب کمی صو یوزینه قالقوب مافی وجه الارض بالطول والعرض ازپا تا بفرق صو یه غرق اولوب اول آب دائم الاضطراب دنیاده ارفع جمیع مواضعدن قرق یا اون بش ذراع مرتفع اولدی تواریخده روی زمینده اولان جمیع کافرین غرق اولوب ایچلرنده همان عوج بن عنق که نیچه بیك ذراع قامتی اولوب طوفان طپوغنه چقمشدی * کمی یاپقده حضرت نوحه معین اولمغین غرقدن خلاص اولدی دینوب * لکن قرآنده (رب لاتذر علی الارض من الکافرین دیارا) آیتنك ظاهرنه نوعا مخالف کورینور * مرویدرکه اول سکینهٔ روح اولان سفینهٔ نوح بحر عمان طوفان اوستنده التی آی جمله امصار واقطاری کشت وکذار ایدوب عاشر ماه محرم الحرامده شهر موصلده یادیار بکرده یاشامده جودی نام برپشته اوستنده قرار وآرام ایتمکین اول روز پیروز ظفر انتما عاشورا دیمکله مسمی اولوب حضرت نوح وسائر مسلمانلر حتی بیله اولان حیوانلر شکرا لله اول کونده صائم اولوب صوم یوم عاشورا اول نبی صاحب السعادتدن سنت وعادت قالدی * قتاده قولنجه بش آی صوده کزوب بر آی جودی اوزرنده طوروب عاشوراده دریادن قره یه چقدیلر ظهور طوفان وفات آدمدن برروایتده هبوط آدمدن ایکی بیك ایکیوز قرق ایکی ییل صکره اولوب توراة عبریده اوزمانده نوح علیه السلام التیوز یاشنده ایدی دینوب * ابن عباس قولنجه طقوز یوز طقسان یاشنده اولوب (ولقد ارسلنا نوحا الی قومه فلبث فیهم الف سنة الا خمسین عاما فاخذهم الطوفان وهم ظالمون) آیتی ابن عباس قولنه دلیل قاطعدر * مرویدرکه سفینهٔ نوح جمله دنیایی کزوب هر اوغرادیغی شهر اوزرنده بومحل فلان شهرك یریدر بعد زمان بوراده فلان آدلو شهر اولسه کرکدر دیو قدرت حقله سویلیوب مکه یه واردقده کوکه چکیلان کعبه نك یرنی صو اوزرنده یدی کره یا یتمش کره طولاشوب طواف ایتدی * کیفیت بناء سفینه ده وسائر احوال نوح علیه السلامده تواریخ مطوله ده غایت تفصیل اولوب حذرا عن کمال الاطناب بوکتابده جملهسن ذکر ایتمکدن اجتناب اولندی (بناء قریه) مرویدرکه سفینه ده مکینه اولان سکسان نفر اصحاب سکینه طشره چقدقلرنده ابتدا بر قریه بنا ایدوب اسمنی مدینة الثمانین دیو تعیین ایتدیلر * ابن عباسدن مرویدرکه اشبو سکسان کمسنه نك هر بری کندو ایچون برر او یاپمغین اول قریه نك آدنی سوق الثمانین قویوب بعده چوغالدقده ارض بابله واروب آنده شهر یاپوب مرور زمانله یوز بیك نفر اولوب جملهسی مسلمان ایدیلر بعد زمان نمرود بن کوش بن کنعان بن حام بن نوح نبی علیه السلام بونلره پادشاه اولدقده بونلری عبادت اصنامه دعوت ایدوب جملهسی اکا مطیع وکافر اولدیلر * کتاب الوفاده ابن عباسدن اولان روایت سفینه دن چقان سکسان کمسنه طولی اون کونلك اولوب اون ایکی فرسخ اولان ارض بابلده ساکن اولدیلر اول مکانه سوق الثمانین دیو آد قودیلر * بعده بونلر چوغالوب مرور زمانله نمرود بن کنعان بن حام پادشاه اولوب جملهسی کافر اولدقلرنده دیللری مختلف ویتمش ایکی لغت پیدا اولوب حق تعالی عربی لسانی بونلرك ایچلرندن نود بن سام اوغللری عملیق ایله طسمه عوض بن ارم بن سام اوغللری عاد ایله عبیله جاثق بن ارم بن سام اوغللری ثمود ایله جدیسه عامر بن شالخ بن ارفخشد ابن سام اوغلی قنطوره تفهیم ایتدی دیو حکایت اولنوب * اختلاف السنه ظهوری بوکتابك جلد ثانیسی آخرنده تفصیل اولنور (امور متفرقه که حضرت نوحه متعلقه در) مرویدرکه کندم کون وغایتله جسیم وعریض وایری کوزلو بلند قامت اوزون صقاللو قوللری وبالدرلری اینجه شدید الغضب مع ذلك کریم وصبور وحمول وشکور وعابد وزاهد ومجاهد ومجد اولوب کیجه وکوندز ده یدی یوز رکعتدن زیاده نماز قیلردی * کشافده (ذریة من حملنا مع نوح انه کان عبدا شکورا) آیتنده مرویدرکه نوح علیه السلام طعام یدیکچه (الحمد لله الذی اطعمنی ولوشاء اجاعنی) دیمکه صو ایچدکده (الحمد لله الذی سقانی ولوشاء اظمانی) دیمکه قفتان کیدکده (الحمد لله الذی کسانی ولوشاء اعرانی) دیمکه بشماق کیدکده (الحمد لله الذی حذانی ولوشاء احفانی) دیمکه قضاء حاجت ایتدکده (الحمد لله الذی اخرج عنی اذاه ولوشاء احبسه) دیمکه معتاد

اولوب * بعضیلر دیمشکه افطارا یتمك دیلدکده طعامنی مؤمنلره عرض ایدوب محتاج ایسه‌لر آنلره ویروب کندوسی جوعه صبر ایدردی * بعض معتبراتده بیك درتیوز ییل عمرنی قاره چولدن چادر ایچنده کچوروب یارسول الله نیچون کرپیچدن اوی یاپمزسن دیدکلرنیجه بن یارین وفات ایدوب انی ترك ایده جکم دیو جواب ویردی اکثر معتبراتده مذکوردرکه کمیده اولانلر نوح‌له اولادندن غیریلری طاعوندن وفات ایدوب نسللری دخی منقرض اولوب بعده قیامته دك جمیع طوائف وامم عالم (وجعلنا ذریته هم الباقین) آیتی مفهومنجه سام وحام ویافث نسلندن ایدوکی متفق ومسلم اولمغین حضرت نوحه آدم ثانی دیرلر * مرویدرکه نوح علیه السلام خواص حروفده برکتاب تألیف ایدوب کونی اون ایکی ساعته تقسیم آنك ایجادیدر زیرا کمیده هوانك ظلمتندن کونی کیجه‌دن فرق اولنمامغین نمازوقتلرین بلك ایچون ایتمشدر * معارج النبوه‌ده دعاء نوح‌له کمی‌یه شمس وقمر یرینه جنتدن ایکی جوهر کلوب برینك نوری آرتمغه باشلامق صباح علامتی اوبرینك نوری آرتمغه باشلاسق کیجه علامتی اولوب اوقات صلواتی آنکله بیلورلردی دینوب * روضة الاحبابده ابن عباسدن مرویدرکه کمینك ایکی کوشه‌سنده حق تعالی ایکی بونجق یراتمشدیکه برینك نوری شمس بری قمر کبی اولوب لیل ونهار واوقات صلوات آنلرك حرکاتندن بیلنوردی * بعض معتبراتده مذکوردرکه حضرت نوحه ابتدا ایمان کتورن عموره خاتونی نکاحلنوب آندن سام وحام ویام آدلو اوغللری اولوب حصوره نصوره محبوره نام قزلری دخی اولوب بعده رجال ونسادن اهل بیتلری اولان یتمش کمسنه بعدهم والعه خاتون ایمانه کلوب والعه‌یی دخی نکاحلنوب آندن یافث وکنعان آدلو اوغللری اولوب بعده والعه منافقه ومرتده اولوب کفار ایله غرق اولدی (معجزات) مرویدرکه سفینه تمام اولدقده کافرلر آنی آتشله یاقمغه چالشوب عاجز اولدقلرنده (لا اله الا الله اله الاولین والآخرین) بن شول سفینه‌یم کیم بکا کیرن قورتلوب کیرمین هلاك اولور بکا کیرمز الا اهل اخلاص کیرردیو قدرت وحکمت حقله ندا ایدوب * نوح علیه السلام کفاره نه دیرسز شمدی بکا ایمان کتوررمیسز دیدکده کفار اشرارکمی‌یی یاقمغه اطرافنده عظیم آتشلر یاقوب اصلا تأثیر ایتمدکده حیران اولوب نیجه هذیان سویلدیلر * بعده نوح علیه السلام چقدوب سفینه امر حقله هواده معلق طوروب چیقدن کلدکده یریوزینه اینوب طوفان نمایان اولدی مرویدرکه سفینه‌دن چقدقلرنده مسلمانلر آج اولوب ییجك دخی قالمدقده نوح علیه السلام یردن برمقدار قوم آلوب دعا ایدوب خلقه ویردی قدرت حقله پشمش بغدای اولمغین یدیلر * ودخی سابقا کمی‌یه قودقلری بعض میوه آغاجلرینی یره دیکوب فی الحال بیراقلنوب میوه‌لری ظهور ایتدی ذکر اولنانلردن غیری دخی نیجه معجزه‌لری ظهور ایدوب کیفیت دعوت کفاره وسفینهٔ عجیبة الآثاره وکمی‌یه انسان وحیوانی قویارکن وکمی ایچنده ایکن ظهور ایدن اطوار واحواله متعلق اولان حکایات وروایات حددن بیرون تفصیله موقوف اولمغین عنان قلم موجز رقم سمت اختصاره مصروف ومعطوف قیلندی (مصراع) مثلدر عارفه تکفی الاشاره (وفات نوح علیه السلام) ظهور طوفاندن ابن عباس قولنجه همان التمش اقوال مختلفه اوزره اوچیوز اللی یا ایکی یوز اللی یا همان اللی یا اوچیوز یا التیوز ییل کچدکده یا خود همان طوفاندن نجاتلری ییلنده (نظم) دار عقبایه یا غلیوب محمل * جنت عدنی ایلدی منزل (نثر) مزار شریفلری قدسده یا شام قربنده کرك نوح قصبه‌سنده دردینوب * لکن فوایح مکیه‌ده قبر نوح وهود وصالح وشعیب مکه‌ده زمزم ایله مقام آراسنده دردیو برحدیث شریف مذکوردر * مدت عمر شریفلری دخی ابن عباس قولنجه بیك اللی اقوال مختلفه اوزره طقوزیوز اللی یا بیك اوچیوز یا بیك درتیوز اللی یا بیك درتیوز یا بیك یدییوز یکرمی یا بیك درتیوز قرق یا بیك یدییوز یا بیك بشیوز یا بیك التیوز اللی یا تمام بیك ییل ایدی (لمحرره) اکر عمر انسان بود صد هزار * شود عاقبت زیر خاکش قرار (فصل در احوال سام بن نوح علیهما السلام) بعضیلر پدری بشیوز یاشنده ایکن طوغدی دیوب بعضلر ظهور طوفاندن طقسان سکز یا قرق سکز ییل مقدم طوغدی دیمشلر * مرویدرکه عقل وفضل وصلاحده برادرلرندن زیاده اولوب پدرینك مجمع اسراری ومنبع انواری اولمغین انك یرینه خلیفهٔ اهل اسلام اولوب خیردعاسن دخی آلمغین جمیع انبیا واشراف اصناف انام وقبائل روم وعجم وعرب هپ بونك نسلندن کلمشلردر * حضرت نوحك اکبر واتر اولادی اولوب بعضیلر یافثدن اکره طوغوب لکن اندن

اعقل واكمل اولمغین خلافت بوكا تعیین اولندی دیمشلر* مرویدركه نوح علیه السلام كیدن چیقدقدنصكره ربع مسكونی اولادنه تقسیم ایدوب ممالك صقالبه وشرق وچین وتركستانی یافثه بلاد زنج وحبش ومغرب وسند وهندستانی حامه ویروب دنیانك اورتاسی اولمغین افضل واعدل ممالك اولان یمن وحجاز وشام ودیاربكر وعراق وفارس وخراسانی سامه ویردی بعض معتبراتده سام كبار انبیا ومرسلیندن ایدی دینوب تفسیرلبابده كعب الاحبار سام قدرتدن سنتلو طوغان اون اوچ نفر انبیادن ایدی دیمش دینوب* اشبو پیغمبرلر كیملر ایدوكی اشاغیده جمیع انبیایه متعلق اولان احوال مشتركه بابنده بیان اولنور* تاریخ قدسده سام سامی مكان بر پادشاه بنام وشهنشاه ذی الاحترام ایدیكه ارض قدس قدیمدن خالیه ایكن شهر بناسیله معموره ایدوب غایت صالح اولمغین اطرافنده اون ایكی پادشاه مشهوره فرمانفرما اولوب صادق ومحقق اولمغین عبرانیجه ملكیصادق دیمكله مسمی ایدی دیو مذكوردر (اولاد سام) نیجه معتبراتده مذكوردركه طقوز اولادی وارایدی ١ ارفخشد پدر انبیا وطائفۀ عربكه طوفاندن التمش ییل صكره طوغمشدر بعضیلر طائفۀ عجم هوشنك شاه دیدكلری بودر دیمشلر ٢ كیومرث پدر ملوك ٣ ارم پدر قوم عاد وثمود ٤ اسود ٥ تورج یاخود ایرج یاخود بورخ ٦ لاود پدر طائفۀ عمالقه ٧ عیلم یاخود عالم یاخود عویلم ٨ یورد ٩ سوس كه عجمده تستر شهرینك حصارین یاپوب بعد الطوفان دنیاده اول بنا بودر دینوب* قاموسده سامك لاود بن لاد قلوج آدلو اوغللری اولوب وطائفۀ بنی كنعان دیدكلری كنعان بن سام بن نوح علیه السلام نسلیدر دیوب براوغلی دخی مذكوردر* تاریخ ابن شحنه ده فارس وعملیق برادرلری اولوب ازد بن سام نسلندن ایدیلر دیو مذكوردر بر محلنده دخی طائفۀ عجم فارس بن ارم بن سام نسلندن وطائفۀ عمالقه عملیق بن لاود بن سام نسلندندر* تفاسیرده عمالقه عملیق بن سام نسلندندر دینوب* بعض كتبده قوم عاد دیدكلری عاد بن ارم بن شالخ بن ارفخشد بن سام نسلندندر دیو مذكوردر* تاریخ میرخوانده سام طقوز اولادنك هر بریسی بر طرفه كوندردی بعض تواریخده اون طقوز درلو لغت ظهور ایدوب بری برلرینك دیللرینی آكلامامغین هر بری بر طرفه كیدوب بنا وزراعته چالشدیلر وجمله سام اولادنه كیومرث پادشاه اولوب آیین وقوانین وضع ایتدی بابل ویمن وحضرموت وعمان وعراق عرب وعراق عجم وفارس ولایتنده سامك اولادی چوغالدقده كیمی شرقه كیمی غربه طاغلوب یافث وحام اولادلریله قاریشوب كویلر وشهرلر یاپدیلر دیو مذكوردر (فائده) تاریخ مختصر جامعده كمال تفصیله مذكوردركه نوح علیه السلام وفاتندن نیجه زمان صكره موصل وبابل ولایتلرنده حضرت نوح اولادنك نسلی چوغالوب جمله سنك دیللری سریانی ایكن حكمت حقله بر كیجه قلبلرینه ودیللرینه اختلاف دوشوب ایرته سی بری برلرینك سوزلرین آكلامیوب هر طائفه بشقه بر لغت سویلكین بریرده طوره میوب بابلدن چیقوب اطراف عالمه طاغلوب كویلر شهرلر یاپوب كندو اسملریله مشهور اولدی* ابتدا یافث بن نوح اولادی مشرقه بعده هم حام اولادی مغربه كیدوب سام بن نوح كندو اولادیله بابلده قالوب مال وجمال اصحابی اولادی وارایدیكه سن وعقل وكمالده افضللری عالم بن سام ایدی* براوغلی دخی نضر ایدیكه عملده جمله دن زیاده مجد ایدی* براوغلی دخی اسود ایدیكه جمله دن عزیز النفس ایدی بو جمله نك وافر اولادی وارایدیكه جمله دن عراق بن عالم كرمان بن ایرج بن سام خراسان بن عالم فارس بن اسود روم ابن اسود ارمن بن بورج بن سام هیطل بن عالم ایدی كه اشبو نسل سام دخی حالا نسللری اولدیغی یرلره طاغلوب بابلده همان ارفخشد بن سام نسلی باقی قالدی* اما ارم بن سام اولادی اختلاف السنه ظهورنده جناب حقدن قوت وشجاعت ولسان عربی ایله مشرف اولمغین سائرناسی احتقار ایدوب یدی نفر برادر ایدیلر ١ عاد ایدیكه جمله دن عظیم وقوتلو ایدی ٢ ثمود ٣ صحار ٤ طسم ٥ جدیس ٦ جاسم ٧ اوبار ایدی اشبونلر كندولره شدید بن عملیق بن عادی وآنك برادری شدادی پادشاه ایتدیلر* اختلاف السنه ظهورنده بابلدن ابتدا كوچوب كیدن عاد بن ارمدركه كندونك مال ومنال واولاد ونسل واهل وعياللریله مشرق طرفنه توجه ایتدكده (یاعاد خذ یمنة) یعنی صاغ طرفه كیت دیو هاتفدن ندا ایشتدكده یمنه واروب اوولایته آنك ایچون یمن دیدیلر* بعده اولادنی اودیارده برا كنده ایدوب آنده ساكن اولدیلر* عاددنصكره ثمود دخی اموال واولاد وعياللریله كوچوب شام وحجاز آراسنده قرار ایدوب اول یرلك صویی

وآغاجلری وارایدی * بعده طسم دخی اووجهله کوچوب بصره ایله هند آراسنده عمان وبحرین سمتنه
واروب اوتلو صولو واسع مملکت اولمغین قرار ایدوب اولادنی آنده براکنده ایتدی * بعده جدیس دخی
اووجهله کوچوب یمن قربنده یمامه ولایتنه واروب خاکی خوب صویی یقین واسع مملکت اولمغین قرار ایدوب
بعض اولادنی هجر ولایتنه کوندروب آنده ساکن اولدی بعده عمالق دخی اووجهله کوچوب عادکتدیکی
یوله کیدوب مکه شهری اطرافنده تهامه وحجاز ولایتنه واروب ساکن اولدی اولادنی طائف ایله جبال طی
آراسنده براکنده ایتدی * بعده جمله برادرلرندن خوب صورت اولان جاسم دخی اووجهله چیقوب
عمالق کتدیکی یره کیدوب تهامه وحجازده بیله ساکن اولوب عمالقك اولادی حرمدن سفوان حدنه دك براکنده
اولدیلر * بعده جمله برادرلرندن یاشده کوچك اولان اوبار دخی اووجهله کوچوب رمل عالج ماوراسنده
بحر قلزم کنارنه واروب قرار ایتدی * اشبو ذکر اولنان قبائل عربك جملهسی حضرت رسول علیه السلام
زماننده مقدم منقرض اولمشلردر (فصل در احوال یافث بن نوح نبی علیه السلام) معتبراتده مذکوردرکه
ترك وخزر وصقالبه ویأجوج ومأجوج ویونان طائفهلری بعضیلر قولنجه طائفهٔ بربر واهل ولایت چین واهل
ولایت ماوراء النهر دخی هپ بونك نسلندندرلر بونلرك جملهسی کفار اشرار اولوب بعضی صنمه بعضی شمسه
بعضی قمره بعضی نجومه بعضی شجره طاپارلردی * بعض تواریخده طائفهٔ عجم بر روایتده یافث نسلندن ایدی
دینوب * بعض معتبراتده مذکوردرکه یافثك ترك و خزر صقلاب روس منسك چین کیمال بارج
آدلو سکز نفر اوغلی بر روایتده خلج سدسان غز آدلو اوچ نفر اوغلی دخی وارایدی کندو وفات ایتدکده
بیوك اوغلی ترك قائم مقام اولوب چبقدن وسازدن اولر یاپوب بعده فارسیجه اسمی خرگاه وترکیجه دریم
اوی اولان کچهدن اولر وچادرلر احداث ایتدی حیواناتدن پوستدن جامه وکلاه دخی ترکك ایجادی اولوب
ملوك ترك وترکمانك ابتداسی بودر یافثك مدت عمری بشیوز اللی ییل اولوب عاقبت دریایه غرق اولدی *
تاریخ مختصر جامعده اولاد نوح علیه السلام عالمه طاغلدقده یابلدن ابتدا کوچوب کیدن ترك خزر صقالبه
تاریس منسك کماری چین آدلو یدی نفر یافث اوغللری ایدیلرکه شرق طرفنه کیدوب بلاد شماله دك یایلوب
هر فرقهسی اولادلری ایچنده مشهور اولان دیلی سویلرلردی دینلوب * تاریخ میرخوانده غایت تفصیل ایله
مذکوردرکه بعضیلر دیمشدرکه یافث انبیا ومرسلیندن ایدی پدری نوح علیه السلام آنی جانب شماله
کوندردکده یافثك رجاسیله اسماء اللهدن برینی یافثه تعلیم ایدوب اول اسمی طاش اوزرینه قازوب ویردیکه
یغمور مراد ایتدکده اول اسمی یاد ایده اول طاشه سریانیجه حجر المطر دیرلردی * بعده زمان یافث اولادی
دیار شمالده چوغالدقده کندو وفات ایدوب چین صقلاب منسك کماری ترك خلج خزر روس سدسان غز بارج
آدلو اون بر نفر اوغلی قالوب یافث بونلره کند واقربالرندن بر رخاتون آلیویروب تعمیر بلاده تمسکه وصیت
ایلدی * بونلرك جملهسندن اعقل وارشد واشجع واشد اولان ترك که اکا یافث اوغلان دخی دیرلردی اونواحیده
سیر ایدرکن بر مختصر دیار واقر صولر ومرغزار کوروب بکنوب اتباعیله آنده آغاجدن وسازدن اولر یاپوب
قرار ایدوب بعده خرگاه دیدکاری قیلدن کوچك چادر دوزوب حیواناتدن پوستدن قفتان وطاقیه دیکوب
حسن تدبیر وعدالت اوزره پادشاهلق سوروب عاقل وکامل اوغللری وجوده کلدی برینك آدی فودلك
ایدیکه شکاره مایل اولوب برکون برلقمه کباب الندن دوشوب اول یر طوزلو اولمغین فودلك اول لقمهدن
حظ ایدوب طعامه طوز قومغی ایجاد ایتدی اصلده ترك بونك ذریتنه دیرلر * مرویدرکه خزر دخی بعد السیاحه
طرف شمالده دریای اتل کنارنه کلوب اوسمتی بکنوب بر شهر یاپوب اولادی تلکی شکار ایتمکی ایجاد
ایدوب خزرك تعلیمی ایله تلکی دریسندن لباس پیدا ایتدیلر خزر اخر عمرنده وفات ایتدکده میت دفن ایتمك
احوالن بلمدکلرندن متحیر اولوب پدری یافث صویه غرق اولمغین آتش صوینك ضدی دیو اتش یاقوب قومنی
جمع ایدوب ساز وطنبور چالوب میتی آتشه آتدیلر بو عادت قبیحه بلاد شمالده الی الآن باقی وجاریدر خزرك
اولادی بال آرولرین مغارهلرده واقربالرین ایتمش کوروب بالنی الدی دنیاده ابتدا حلوایی بونلر پیدا ایتدیلر *
مرویدرکه روس دخی خزرك بلادی اطرافنه کلوب ایلچی کوندروب انده ساکن اولمغه طانشوب خزر اجازت
ویروب آب وهواسی خوب بر جزیره تعیین ایتمکین روس توابعیله انده ساکن اولدی * مرویدرکه غز دخی

سرحد ولایت بلغاره واردی بنالر یاپوب ساکن اولدی یافث غرق اولدقده سابقا ذکر اولنان حجر المطر غزلك
النه کیروب برادرلری ایستدکلرنده اکا بکزر بر طاش بولوب اسم شریفی قازوب حجر المطر بودر دیدی برادرلری
حیله یی طویموب حجری آلمغه قرعه آتدیلر ترك آدینه چقمغین آلوب بعده امتحان ایتدکده اثری ظهور
ایتمیوب حیله اولدیغنی بیلوب غز ایله غز ایله عظیم عسکر چکوب غزدخی اوغلی ییغوری سائر اولادندن کبیر
ودلیر اولمغین عسکر کثیر ایله کوندروب ییغور جنکده قتل اولنوب ترك وطننه کتدی ترك ایله غز اولادی
آراسنده الی الآن عداوت باقیه دردیمشلر * مرویدرکه صقلاب اولاد واتباعی چوغالدقده برادری
روس ولایتنه واروب وطنه یر ایستدی اولدخی بزم یریمز تنکدر بزه دخی وفا ایتمز دیدکده صقلاب
برادری کماری ایله خزره واروب آنلردن دخی مسکن ایستدی ویرمدکلرنده آرالرنده جنك اولوب صقلاب
صنوب اقلیم سابع آردنده قیشی محکم بر یره دوشوب زیر زمینده اولر یاپوب ساکن اولدیلر * مرویدرکه
کماری مردعیاش ومائل شکار اولوب ولایت بلغار حدودنده خوب هوا بر جای صفا بولوب آنده توطن
ایتدی بلغار برطانوس آدلو ایکی اوغلی اولوب بعد زمان هر بری بریر بکنوب شنلندیروب تلکی وسمور
وقاقم وسنجاب دریلرندن قفتانلر دیکوب کیوب حالا اودیار خلقی آنلرك نسلندندر * مرویدرکه یافثك بولك
اوغلی چین عاقل وکامل اولمغین بونکچون بدری دیار چینده بر شهر یاپوب آدنی چین قویوب عاقل وذکی
اولمغین نقاشلق صنعتنی ورنکارنك جامه لر طوقیوب کیمکی ودیار چینده مشهور اولان صنایعك اکثرنی
بو ایجاد واولادینه تعلیم ایتدی * چینك ماچین آدلو بر اوغلی اولوب بعد زمان ماچینك اولادی غایت
چوغالوب دیار چینده بر شهر یاپوب آدنی ماچین قودی اولادیله آنده ساکن اولوب نسلی غایت چوغالدی
بعده قیون یوکنی یولوب طوقیوب قفتان ایتدی اولادینه دخی تعلیم ایتدی آهوی مسکی شکارده طوتوب
نافه سنده خوب رایحه کورمکین راست کالدکجه طوتوب نافه سن آلوب مسك نه ایدوکی ابتدا اوزمانده بیلندی
(فائده) مرویدرکه مرور زمانله اولاد یافث بن نوح علیه السلام حددن بیرون وعددن افزون اولوب بری
برلرینه مختلط وممتزج ومرتبط اولمغله لغتلری دخی قاریشوب ایچلرنده اوتوز اوچ درلو دیل سویلنوب بر فرقه نك
دیلنی بری دخی بلمز اولدی ایچلرندن هر طائفه دنیانك جانب شمالیسنده یایلوب بعضلری شهرلر یاپوب بعضلر
صحرانشین کیمی قونارکوچر اولوب حالا دنیاده موجود اولان مغول وتاتار وقپچاق وسائر اصناف اتراك
وجمیع اهل دیار ترکستان وچین وماچین یافث نسلندندر * مرحوم میرخواند ظفرنامه آدلو کتابده اولاد یافث
احوالی بو تفصیلاته مخالف اولوب لکن اوکتاب منظورم اولمامغین آندن نسخه نقل ایده مدم دیمش والله اعلم
(فصل در احوال حام بن نوح نبی علیه السلام) نیجه معتبراتده مذکوردرکه اولا آق بکزلو کوزل یوزلو کسنه
ایکن حضرت نوحه کمی ایچنده اویورکن کشف عورت واقع اولدقجه حام اورتمیوب ضحك ایدوب نوح علیه
السلام اویاندقده یا خود کمی ایچنده هیچ برارکك دیشی سیله جماع ایتمسون دیو نهی اولنمشکن حام جماع ایدوب
نوح علیه السلام بددعا ایتدکده یوزی قاره اولدی هند سند حبش نوبه زنج کنعان بربر قبط فرنك
طائفه لری حام نسلندندر * مرویدرکه طقوز اولادی وارایدی اسملری بودر ۱ هند ۲ سند ۳ زنج
٤ نوبه ٥ کنعان ٦ کوش ٧ قبط ٨ بربر ٩ حبش حالا بو اسملرله مسمی اولان دیارلرده بونلرك
نسللری قرار ایتمکین مواضع مزبوره بونلرك اسملریله مشهور اولدی * زنج ونوبه وحبشدن غیریلری غالبا حامك
یوزی آق ایکن طوغمشلردر * تاریخ مختصر جامعده مذکوردرکه دیار بابلدن اولاد یافث کوچدکدنصکره
اولاد حام دخی کوچوب یدی کسنه ایدیلر بش نفرینك اسملری که سند هند حبش قبط زنج ایدی مشرقدن
مغربه صاغ طرفلرینه کیدوب حالا نسللری اولدیغی ولایتلره واروب ساکن اولدیلر شمدی ایچلرنده سویلنن
دیللر ایله سویلشورلردی * تاریخ ابن شحنه ده طائفۀ بنی کنعان کنعان بن ماریع بن حام نسلندندر طائفۀ
فرنك وقبط قوط بن حام نسلندندر دینوب * بعض کتبده نمرود اکبر آدلو بر اوغلی دخی ذکر اولنوب بعضلر
نمرود اکبر حامك کوش آدلو اوغلی اوغلیدر دیمشلر * تاریخ میرخوانده بعض تواریخده انبیا ومرسلیندن
ایدی دینوب * بعض علمانك نوح علیه السلام کمی ایچنده جماعدن نهی ایدوب حام مخالفت ایتدکده جمله جسمی
سیاه اولدی دیدیکی خصوصا حضرت نوحه کشف عورت واقع اولدقده حام اورتمیوب ضحك ایتدیکیچون

فاره اولدی دیدکلرینی بعض مؤرخین قول ضعیفدر دیمشلر علی کل حال حام منزل نوح علیه السلامدن سفر ایدوب جنوب طرفنده بحر محیط کنارنده مقیم اولوب اولادی آراسنده اون سکز درلو لغت پیدا اولدی نسلندن هر طائفه برر نی سو یلیوب مرور زمانله بری برلرینک دیللرین آکلامغین طاغلوب هر فرقه بر یرده شهر یاپوب مستقلا ساکن اولدیلر * حامک مدت عمری بشیوز یتمشییل ایدی دیو مذکوردر * تفاسیرده حام بن نوحی عیسی پیغمبر علیه السلام سفینهٔ نوحی صور مغیچون بنی اسرائیل رجاسیله احیا ایدوب تمام خبر ویردکده دوشوب طپراق اولدی دینوب * بعض معتبراتده احیا ایتدیکی سام بن نوحدر دیو مذکوردر والله اعلم بالصواب (فصل در احوال کنعان بن نوح نبی علیه السلام) بد نهاد و فاسد الاعتقاد اولمغین طوفانده کمی یه بنمکه عناد ایدوب فریق ضلالت رفیق کفاربی توفیق ایله غریق اولمشدر (ونادی نوح ابنه وکان فی معزل یا بنی ارکب معنا ولا تکن من الکافرین قال سآوی الی جبل یعصمنی من الماء قال لا عاصم الیوم من امر الله الا من رحم وحال بینهما الموج فکان من المغرقین) آیتنده دخی (ونادی نوح ربه فقال رب ان ابنی من اهلی وان وعدک الحق وانت ارحم الراحمین قال یا نوح انه لیس من اهلک انه عمل غیر صالح) آیتنده مفسرین بویله تبیین ایدوب * بعض مؤرخین غرق اولانک اسمی یام بعضلر یلیطون بعضلر رایغ دردیمشلر * علی کل حال والده سی واعله یا واغله مرتده و منافقه اولمغین کفار ایله بیله غرق اولوب انبیا خاتونلرنده بونکله لوط پیغمبر خاتونندن غیری کافره یوق ایدی دیو اتفاق اولنمشدر * بعض معتبراتده عکرمه قولنجه کنعان توجدن برقبه یاپدیروب ایچنه وافر یه جک وایچه جک قویوب عذابی ردایچون قاپوسن محکم سد ایدوب عالمی طوفان بوریدکده حق تعالی کنعانی بول دائمه مبتلا ایتمکین قبه سی طولوب کندو بولی ایچنده غرق اولدی دینوب * لکن (وحال بینهما الموج فکان من المغرقین) آیتنه مخالف ایدوکی معلوم هر ذکی و عارفدر

(باب خامس در احوال هود نبی علیه السلام)

نظام التواریخده هود بن خالد بن عیص بن عملیق بن عاد کشافده هود بن شالخ بن ارفخشد بن سام * تفسیر قاضیده واکثر معتبراتده هود بن عبد الله بن رباح بن خلود بن عاد بن عوص بن ارم بن سام دینوب نیجه مؤرخین اصلده اسمی عابر بن شالخ بن ارفخشد بن سامدر دیوب لکن اکثر محققین عابر غیری کمسنه دردیو تصریح وتصحیح ایتمشلردر * تفاسیر و تواریخده مفصلا مذکوردرکه ولایت یمنده عمان ایله حضرموت آراسنده دریایه مشرف احقاف دیمکله اتصاف بولان قومسال ولایتنده ساکن اولوب طائفهٔ عریدن عاد بن عوص ابن ارم بن سام بن نوح علیه السلام نسلندن قوم عاد جهنم معاد اوجیوز ییلدن بیکر ییله دک یاشیوب غایت شجیع واهل قوت وکوته قدلرینک التمش یا اون ایکیشر یا یتمش یا سکسانر یا یوزر بالا قدلرینک یوزر یا دردیوز ذراع قامتلری اولوب بعضلرینک باشلری قبه کبی بیوک و بعضلرینک کوزلری و بورونلری ایچنه جانورلر کیروب یاوریلامق واقع اولوردی * جمله سی صدا صمودا هبا آدلو اوج صنمه طپار کفار اشرار اولوب وطن ونسبده ایچلرندن اولان حضرت هود مسعود قرق یاشنده نبی مرسل اولوب یوم عیدوزینتده وکمال جمعیتده کفاری دینه دعوت ایدوب (لا اله الا الله) دیو نعره اوردقده بیجه جانورلر (لبیک لبیک یا هود بلغ ولا تخف) دیه رک صحرا و کوهدن کروه کروه اول قوم مکروه اوزرلرینه کلوب بو معجزهٔ عظیمه ظهورنده همان قرق نفر کمسنه ایمانه کلدی * کافرلرک سائرلرین اللی ییل متصل دینه دعوت ایتدکارنده اکثری انقیاد ایتمیوب کفر وعناد اوزره قالمغین اول لئیملرک اوچ ییل یا یدی ییل متصل خاتونلری حملدن قالوب عقیم اولدی مدت مزبوره ده اصلا یغمور یاغمیوب قحط وغلا پیدا اولدقده استسقا ایچون کفاردن یتمش ایکی نفر مکه یه واروب اهل مکه اولان ابن عمالقه نک قوم عاد ایله قرابت نسبلری اولمغین بر آیه دک بونلری ضیافت ایدوب عیش ونوشدن استسقایه کلدکلرینی فراموش ایتدیلر بعده رئیسلرینک خاطرینه کلوب حرم شریفه واروب عربجه دعا ایتدکده ناکاه آق وقزل وسیاه بولتلر ظاهر اولوب برینی اختیار ایله دیو هاتفدن ندا کلوب یغمورلو اولمغین سیاهی قبول ایتدم دیدکده * قومکک هلاکنی آلدک دیو برصدا ایشتدی پس امر اله ایله اول ابر سیاه بلاد عاده ایرشدکده اول قوم مقهور آنی کوروب یغمورلو بولت کلدی دیو مسرور ایکن فی الحال غضب رب متعال ظهور ایدوب سکز کون ویدی کیجه متصل ریح عقیم دینلن باد صرصر اسوب اشجار واحجار ودار

ودیاروهر نه كه واربادوزان ایله همچو برك خزان هوایه قالقوب بعده زیروزبروخاك كه برابر اولدی كفرهٔ
نابالك وبی باك مدت مزبوره ده انواع مختلفه ایله جمله سی هلاك اولوب زیرزمین ومغاره یه كیرنلردخی چاره
بولمدیلر * بوعلامت قیامت نشان نمایان اولدقده حضرت هوددرت بیك نفرباخود همان یتمش عدد مؤمنله
مكه یه یاولایت یمنده حضرموت شهرنه واروب وفاتنه دك انده ساكن ومتمكن اولدیلر مدت عمرشریفلری
درتیوزالتمش درت یادرتیوزاللی یااوچیوزقرق اوچ یااوچیوزقرق بیل ایدی * بعض معتبراتده حضرت
علی قبرهودعلیه السلام ولایت یمنده حضرموت شهرنده قزل قوملی بردیه جك اوستنده دردیمش دینوب *
لكن فوایح مسكیه ده قبرنوح وهودوصالح وشعیب علیهم السلام مكه ده زمزم ایله مقام اراسنده در
دیوبرحدیث شریف مرویدر (فوائد متفرقه) تفسیرلبابده قوم عاد اون اوچ قبیله اولوب قومسال
برده ایدیلروولایتلرنده باغ وباغچه لرومعمورقریه لر واعلامزرعه لراولوب آبادانی ونعم ایله مشهورعالم ایكن
عبادت اوثان ایتدكلریچون غضب رحمان ایله باغ وبستان صحراوبیابانه مبدل ومحول اولوب هود
علیه السلام قومی هلاك كنده مؤمنلرایله مكه یه واروب جمله سی آنده مجاوراولمشلر ایكن وفات ایتدیلردینوب *
سائرتفاسیرده مرویدركه كفاری ریح عقیم هلاك ایدركن هودعلیه السلام برپیكارياننده دائره چیزوب مؤمنلر
ایله ایچنه كیروب كفره كلمامك ایچون امرحقله یلانلروعقربلر كلوب طوروب بادصرصر مسلمانلره اصلا
ضرراتموب غایت ملایمت ایله طوقنوردی بادصبا كبی راحت بخشا اولمغین كسب صفا ایدرلردی
كنارا شرارخاكسارطرفلرنده ایسه انسان وحیواندن طشره ده بولنانلری بادوزان یردن قاپوب برآنده
هوایه بران ایتدیكنی كوردكلرنده خشیت ودهشتلرندن نیچه لر خولك واردارکفرمدارلرینه فرارو قرار
ایدوب عذابی ردایچون قبولرین سدایتدكلرنده بادشدت معتاد قبولرین ویاپولرین وایچروده كندولرین زیروزبر
ایدوب هلاك ایتدی نیچه لری دخی چقورلرقازوب دیزلرینه دك ایچنه كیروب وبری برلرینك اللرینه یاپشوب
كف بركف صف طوروب اواثناده بادصرصركیمنك باشین قوپاروب كیمسنی چقوردن زورایله چقاروب یره
چالوب بوینونی اوزوب كیمی دخی كیزلندیكی مغاره دن واودن زورایله طشره یه قاپوب طاشلره چالوب بعضلرین
براوغوردن ایكیشراوچرودخی آرتق یردن قالدیروب بری برینه خردمرد ایتدی بعده جمله كفره اوستنه
بادصرصرقوم صاوروب جمله سن باصدیروب یدی كیجه سكزكون قوم ایچنده دفین اولان قوم ملاعین طپراق
آلتنده ناله وانین ایدوب بعده بادصرصرباخود بیولك سیاه قوشلرقومی اوزرلرندن صاوروب كفره نك جیفهٔ
كثیفه لرین قالدیروب دریایه آتدی وبازارفناده هیچه صاتدی * كشافده (سخرها علیهم سبع لیال وثمانیة ایام
حسوما) آیتنده اشبوسكزكونك اسمنه بعضلر ایام عجوزدیرلرزیرا كفره هلاك اوله یوركن ایچلرندن برعجوز
یعنی یاشلو عورت زیرزمینده كیزلنوب سكزنجی كون ریح عقیم آنی طشره چقاروب هلاك ایتدی * بعضیلر
دخی قیش آخری اولمغین ایام عجزدیرلرفتح عین وضم جیم ایله زیراهرسنه نك آخرنه عجزدیرلر منجمینك
برد عجوزدیدكاری وملاحلرك ایام حسوم دیدكلری اشبوسكزكوندر * تاریخ میرخوانده بوقصه ده اولان
زیاده بودركه قوم عاد كندو بویلری قدرطاشدن دیركلر كسوب اوستنده بنالریاپوب ایچنده ساكن اولورلردی
غضب ایتدكاری كسنه یی آندن اشاغه آتوب هلاك ایدرلردی * فسق وفسادلری حدمعتاددن مستزاداولدقده
هودعلیه السلام مرسل اولدی كفره هلاكندن مقدم هودعلیه السلام درت بیك مسلمانلرایله مدینهٔ منوره یه
ایكی منزله قریب عین ینبع طرفنه كیدوب مسلمانلرك اطرافنه دائره چیزوب بادصرصرآنلره حریركبی
طوقنوردی * مرویدركه هودعلیه السلام خوب روی بسیارموی اولوب حضرت آدمه بكزردی غایت عابد
وزاهد ومشفق وكریم وسخی ومنفق اولوب كسب حلال ایچون احیاناتجارت ایتمكی عادت ایتمشدی جمله
معجزاتندن بری بودركه شهرلری قربنده صافی طاشدن برطاغ اولوب عادقومی انی طوارلرینه مرعی ایتمكه
دعارجا ایدوب انلردخی دعا ایتدكده امرحق ایله اول سنكستان صافی طپراقدن طاغ واوستنده چمنزار
اولوب ایچنده اقرصولرپیدا اولدی بومعجزه یی كافرلركوروب كفرده مقیم ودل برغللری دخی بدترستقیم اولدی
(والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم) بری دخی بودركه بعض نفرایله بریره سفرایدوب بولده
برصحراده محكم قارویغمور یاغوب كتمكه وطورمغه مجال اولمدقده هودعلیه السلام دعا ایدوب امررب

العباد ايله بادوافر كريجلر كتوروب بونلردخی كريجلری بربرنـه چاتوب ايچنه كيروب هوا آجلدقده چيقوب كندیلر (قصهٔ شداد) خريدة العجايبده ريح عقيمله هلاك اولان طائفه دن مقدم هود عليه السـلام عاد اولی دیمكله مسمی برقوم كفرا نتمايه دخی مرسل اولمشديكه انلرك پادشاهلری اولان شداد ضلالات معتاد جمله دنيايه حكم ايدوب محض جهل وسفاهت ايله حاشا دعوای الوهيت ايدوب جنته نظيره اولسون ديو ديارينده ارض عدنده برفضای خوب هواده مشهور عالم اولان ارم شهرنی سيم وزر ومسك وعنبر وانواع جواهر ايله مرصع وملمع مكلف ومصنع يابديروب هزار اقدام واهتمام ايله اوچيوز يلده تمام ايدوب نيچه يوز بيك عسكر ايله مغرور ومسرور متوجه اولوب واصـل اولمغه برمنزل قالدقده امر حقله كوكدن صيحهٔ غضب كلوب هب هلاك وآغشتهٔ خاك اولديلر ديو تفاسيرده (وانه اهلك عادا الاولی) آيتنده عاد ايكی طائفه ايديلر بری عاد اولی دركه هود عليه السـلام انلره مرسـل اولوب ريح عقيمله هلاك اولديلر بری عاد ثانيـه دركه عاد ارم ديمكله مشهور ايديلر ديو (الم تر كيف فعل ربك بعاد ارم ذات العـماد) آيتنده دخی قوم عادك قديملرينه عاد اولی ديو ارم دخی ديورصكره كانلره عاد آخره ديورديو * نظام التواريخده مذكوردركه هود عليه السـلام شدادوانك قومنه مرسل اولوب ايمانه كلمدكلرنده ريح عقيم ايله هلاك اولوب مرثد بن شداد پادشاه اولوب حضرت هود النده ايمانه كلوب انلر ايله حضرموت شهرنده ساكن اولديلر * تفسير ابو السعودده (فاخذتهم الصيحة بالحق) آيتنده مذكوردركه قوم عادی ريح عقيم هلاك ايتـديكی اثناده تغليظ عذاب ايچون حضرت جبريل دخی صيحه ايتمشدی ياخود قوم عاددن صيحه ايله هلاك اولان شـداد ايله قوميدر ديو شديد وشداد ومرثدك احوالی اشبو كتابك جلد ثانيسنده ملوك قحطان بابنده مفصلا بيان اولنور * حضرت هودك كيفيت ولادتی واحوال نبوتی وقومنی دعوتی وكفارك كيفيت هلاك ونكبتی تواريخده غايت تفصيل اولنوب اشبو مختصر معتبرده طريق اختصار اختيار اولنوب ذكر اهم مهماته اقتصار اولنمشدر

باب سادس در احوال صالح نبی عليه السلام

تفسير قاضی وكشافده صالح بن عبيد بن آسف بن ماشح بن عبيد بن حاذر بن ثمود بن عابر بن ارم بن سام بن نوح بعض معتبراتده كعب الاحبار قولنجه صالح بن كانو بن عبيد ديو * مشاهير تفاسيرده تحرير اولنمشدركه مزبور ثمودك نسلندن اولان قوم ثمود خباثت ثمودكه عرب عربا وقوم عاده اقربا اولوب انلری غضب رب العباد له بادهلاك ايتـدكدنصكره بونلر انلرك دار وديارلرنده قرار ايتمشلردی عمر فراوان ونعم بی پايان ايله حضور وحبورده اولوب نعمت حضرت رب العزته كفران ايدوب عبادت اوثان ايدرلردی قوم عادكبی اوچيوز يلدن بيكر يله دك معمر اولدقلرينه بناء سكنی ايچون بنا ايتـدكلری هرخانه يقلوب ويران اولوردی آخركار مدينهٔ منوره ايله دمشق شام اراسـنده كسر حا ايله حجر نام بر وادئ عظيم الاحجار اختيـار ايدوب فرهاد واركوهكنلك ايدوب يكپاره يالين قيالردن بيك بشيوز يابيك يديوز عـدد بيوك اولر قازوب هربريسی متعلقاتيله برينك ايچنده ساكن ومتمكن اولوردی حالا شامدن مكه يه كيدن حجاج هدايت منهاج اول ديار عبرت آثاره اوغرايوب اراسـنده قونوب اول طاش اولری كوروب قبولرندن دوه لرصوارررلر (امورد عوت) مرويدركه ثمود ضلالات قرينی دعوت دين مبين ايچون نسب ووطنده ايچلرندن اولان حضرت صالح مفلح قرق ياشنده مرسل اولوب اول قوم بی ادراك وتميز تصديقا يتميوب فلان يالين قيانك ايچندن شو صفتلر ايله متصف برناقه چقسون ديوب زعملرنجه قصد تعجيز ايتديلر صالح عليه السـلام يوم موعود ومكان معهودده كفره قارشوسنده دعا ايتدكده امر خدا ايله اول خلقه برعظيم الخلقه ناقه چيقوب جسم ورسمده كندويه مانند برناقهٔ بلند طوغوردقده امير جنود ثمود اولان جندع بن عمرو يوز نفر انسانله ايمانه كلوب باقی قلان شقيلر طوارلری اندن اوركديكيچون بعـد زمان ناقه يی بوغازليوب كوچكی فرياد ايدرك اول قيايه كيروب نابديد اولدی صالح عليه السـلام قومنه لوم ايدوب يارين قدرت باری ايله جمله كزلك يوزی صاری اولوب آيكنجی كون قزل اوچنجی كون سياه اولدقده غضب اله جل علاه واصل اولور ديوب همان درتيوز يا اون يا يوز سكسان يا همان يتمش نفر مؤمن ايله قدس شريف قربنـده شهر فلسطينه كيدوب انده مكين اولديلر بعد زمان مكه يه واروب انده مجاور ايكن وفات ايتديلر * تفاسيرده ابن عباسدن مرويدركه صالح عليه السلام قومنی انذار ونزول عذابی

اخبار ایتدکده قومنك کبارندن طقوز نفر اشرار او کیجه علی الغفله صالح علیه السلامی سعادتخانه سنده قتل ایتمکه یالن قلیجلرله کلدکلرنده امر حق له خانهٔ صالحی حفظه کلان ملائکه بونلره کوروغمدن او ایچنده بونلری طاشلیوب جمله سی هلاك اولدیلر * قتاده دن دخی مرویدرکه حضرت صالح جوارلرنده بر طاغده مغاره ایچنده عبادته معتاد اولمغین اشبو طقوز کوز مقدما اکا کیروب صالح نمازه کلدکده قتل ایده لم دیرایکن طاغك یوقاروسندن بر عظیم طاش دوشوب مغاره قپوسن قپایوب ایچنده قالمغین هلاك اولدیلر (هلاك کفار) تفاسیرده مذکوردرکه ابتدا آثار غضب پروردکار صغار وکباره آشکاره اولدقده قوم ثمود خباثت ثمود حضرت صالحی قتل ایتمکه جست وجوتك وپو ایدوب بولمدقلرنده هر مر دوزن کفن بربدن ایدوب موته حاضر وخوف عظیمله عذاب الیمه منتظر اولوب سبت کونی وقت ضحوهٔ کبراده یردن زلزله ایله جانب افلاکدن بر صیحهٔ هولناك کلدکده زهره لری چاك وجمله سی هلاك اولدیلر تفسیر قاضینك بر محلنده دخی اشبو صیحه جانب زمیندن کلدی دیو تعیین اولنمشدر (احوال مؤمنین) کشافك بر محلنده صالح علیه السلام بعد هلاك الکفار اسکی دیارلرنه مسلمانلر ایله واروب قرار ایتدیلر دینوب بر محلنده دخی قبل العذاب درت بیك نفر مسلمانلر له کافرلر ایچندن چیقوب ولایت یمنده بر یره واروب انده وفات ایتدکلر یچون او شهرك آدنی حضرموت قودیلر دینوب * تفسیر بحر ابی حیانده ولایت شامده عکا شهرنده وفات ایتدی دینوب فوایح مسکیه ده قبر نوح وهود وصالح وشعیب مکه ده زمزم ایله مقام اراسنده در دیو بر حدیث شریف مذکوردر (فواید متفرقه) اولا بعض معتبراتده حضرت صالح طوغمزدن اول باباسی اشراف قوم ثموددن اولوب حافظ بیت الاصنام ایکن بر علامت ظهوریله صنملر سرنکون اولدقده کفره انی نامبارك دیو قتل ایتمك دیلکین بر ملك آنی قاپوب بر وادیٔ کثیر الاشجارده تنها قویوب انلر دخی آنده بر مغاره ده اویقویه واروب یوز ییل یاتوب بعده سابقا دفن هایله دلالت ایدن غراب شکل لطیف وعجیب ایله حضرت صالحك والده سنه کلوب سویلیوب زوجنه ایلتوب نداء غراب ایله حیاته کلوب خاتوننله مجامعت ایتدکده فی الحال وفات ایدوب خاتون یالکزجه منزلنه کلوب وضع حمل زماننده انبیا ولادتنده ظهور ایدن ارهاصات وکرامات قسمندن بعض علامات صدور ایدوب صالح علیه السلام اون یاشنه کیردکده ولایت ثمودی ییلده بر کره غارت ایتمکه معتاد اولان عدو کلوب حضرت صالح نعره سیله عدو عسکری صنوب نیجه سنك زهره سی چاك وهلاك اولوب ملك ثمود صالحه حسد ایدوب خفیة قتل ایتمکه آدملر کوندروب کلنلرك اللری قوریوب بعده شفاعت ملك ثمود ایله حضرت صالح دعا ایدوب صحت بولدقلرنده صالحه جمله قومی محبت وتعظیم ورعایت ایدوب قرق یاشنه واردقده کفاری دینه دعوته جناب حقدن مرسل اولدی دینوب * ذکر اولنان امورك هر برنده خصوصا کیفیت دعوتده وبعده سبب قتل ناقه ده وکفار ایله اولان ماجرالرنده عظیم تفصیللر اولنمشدر * ثانیا تاریخ میرخوانده قصهٔ صالح علیه السلامده اولان زیاده لر بونلردرکه مفصلا بیاننه شروع اولندی * بعضلر ناقه نك بر پهلوسنك بر طرفندن بر طرفنه دك یوز یکرمی ذراع ایدی دینوب امام کسائی ناقه نك طولی وعرضی یوز وایاقلرینك یوکسکلکی یوز اللی ذراع ایدی دیوب * مرویدرکه ناقه ایله کوچکی قوم ثمود اراسنده اوتوز ییل طوره شدی صالح علیه السلام قومنه ناقه یی بوغزلیه جق کمسنه بو آی ایچنده طوغر دیوب اول آیده همان اون اوغلان طوغوب طقوزینی دخی بابالری ناقه یی بوغزلیه جق بو اولمسون دیو قتل ایدوب اونجینك مدت عمرنده ابتدا اولادی اولمغین قتله قیامیوب آدنی قدار قویوب * بعده اول طقوز نفر پدر سقرمقر اولادمز قتلنه سبب اولدی دیو حضرت صالحه عداوت ایدوب سفر بهانه سیله شهردن چقوب کیجه دونوب صالحی قتل قصدیله بر مغاره یه کیروب کیزلندکلرنده مغاره یقلوب هلاك اولدقلرینی کفره طویوب ناقه یی بوغازلمغه عزم ایدوب ایچلرندن ایکی مالدار خاتونك سوریله قیونلری اولوب ناقه دن اورکوب مرعالرده مرادجه کزمز اولمغین انلرك تحریکیله قدار بن سالف ومصدع بن مهرج ویدی نفر دخی اتفاقله ناقه یی بوغازلیوب سایر کفره ناقه نك اتنی اولشوب پیشروب ییوب صالح علیه السلام طویوب قاقیوب کافرلر انکار ایدوب دفع بلایه دعا رجا ایتدکلرنده دوه نك کوچکنی طوتوب آلیقویه بیلورسکز قورتلورسز دیمکین سکردیشوب کوچك قاچدی سابقا والده سی چقدیغی طاغك اوستنه چقدی قدرت حق له طاغ هوایه اوزانوب یوکسلك اولوب

کوجك صالحی کوردکده اوچ کره چاغروب غائب اولدی * صالح علیه السلام قومنه یارین یوزیکز صاری
اوبرکون قزل اوچنجی کون سیاه اولوب اوستکزه عذاب کلوردیو اول طقوز کافر نافر قتل صالح ایچون
صالحك اونده کیزلنوب ملائکه انلرك باشلرین ازوب کافرلر ایشیدوب بروجه عموم قتل صالحه هجوم ایدوب
صالحك دخی اقربا وعشیرتی سلاحلنوب علامت عذاب اینمزسه قتل ایده سزدیو قتنه یی باصوب کمان کمانلرینی
باصوب ایرتسی علاماتك بری بلوردکده کفره تکرار هجوم ایدوب ینه کفره دن برمشهور کسنه صالحی اله
ویرمیوب کفار ناچار طاغلوب اوچنجی کیجه صالح علیه السلام قومی ایچنه کیزلو وا روب مؤمنلری جمع
ایدوب فلسطین شهرنه کیدوب ایرتسی جمله کفره صیحهٔ آسمانی ایله هلاك اولدیلر ایچلرندن همان ایکی کمسنه
قورتلدی بری کوترم برعورت ایدیکه قدرت حقله فی الحال یوریوب وادی القرایه واروب خبرویروب صو
ایچدکده وفات ایتدی بری دخی ابورغال ایدیکه مکه ده بولنوب طشره چقدقده هلاك اولوب یاننده صافی
التوندن برچبق اولوب انکله بیله دفن اولندی * خاتم الانبیا محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ماسعی ساع
بین المروة والصفا حضرتلری برکون اورادن کچرکن ابورغالك قبری بودردیمکین اصحاب کرام قبری آچوب
التون شاخی چقاروب آلدیلر مرویدرکه صالح علیه السلام بعد هلاك الکفار وطنلرینی کورمکه واروب تاسف
وتلهف ایله دونوب بعد زمان مکه یه واروب انده مجاور ایکن وفات ایتدیلر * ابن عباسدن مرویدرکه صالح
علیه السلام قوم ثمودك ایمانه کلملرندن مأیوس اولدقده اذن حقله برمقدار سیاحت ایدوب یولده برشهرده
نیچه عجایبه واقف اولوب وطنلرینه کلدکده ذبح ناقه وهلاك قوم ظهور ایتدی مرویدرکه صالح علیه السلام آق
بکزلو قرمزی یکاقلو خوب صورت بلند قامت یصی کوکسلو اوزون صقاللو بیولك کوده لو فصیح اللسان
ملیح البیان ایدی مدت عمرنده مسکن بناسنه مقید اولمیوب دائما یالن اایاق یوریوب وافر نصیحتلری واردرکه
کتاب نوادر الاخبارده یازلمشدر قول مشهور اوزره کنج یاشنده نبی مرسل اولمشدر شریعتی نوح علیه السلام
شریعتنه بالتمام موافق ایدی صنعتی تجارت اولوب بعد از اداء عبادت مهمات دنیویه لرینه مشغول اولوردی
مدت عمری ایکیوز سکسان یا ایکیوز اللی سکز یا همان ایکیوز سکز یا ایکیوز یل اولوب مدت دعوتی ایکیوز
التمش یل اولوب ایکیوز قرق ایکیسی هلاك قومندن اوّل اون سکزی انلردن صکره ایدی مزارشریفی مکه ده
دار الندوه ده یا خود رکن ایله مقام اراسنده در بوجمله تاریخ میرخونددن نقل اولنوب عرایس ثعلبیده مدت
عمری همان اللی سکز ایدی دیومذ کوردر (فائده) نسخه سی هجرتك بشیوز اللی یدیسنده یازلمش
برتاریخ عربی قدیم مفصل مجهول الاسم والمؤلفده صالح علیه السلام قومی ثمودی یوز یتمش یلدن زیاده
دینه دعوت ایدوب همان درت یکدن زیاده جه کمسنه لر ایمانه کلوب باقیلری عناد اوزره مصر اولدقلرنده
صالح علیه السلام طاریلوب برتنهایره کیدوب برطاغده برزینت وبرعجایب برمغاره یه کیروب اصحاب کهف
کبی اویقویه واروب قرق یل یاتوب بعده اویانوب امرحقله قوم ثمودی تکرار دعوته وارد قده کافرلر سن
بیلدیکمز صالح دکلسن پیغمبر دخی دکلسن دیو بریالن قیادن ایستدکلری وصف اوزره برناقه ظهورین معجزه
طلب ایتدکلرنده ناقه یی معجزه کتوروب بعد زمان کافرلر ناقه یی بوغازلیوب هلاك اولدیلر دینوب * بش اون
ورق مقداری عظیم تفصیل اولنمشدر لکن صالح علیه السلام قومنه ایکی کره مرسل اولدی دیمك بوقدر
خصوصا برزمان اویقوده قالدی دیمك عامهٔ تواریخ وتفاسیر مشهوره یه مخالف اولمغین نقل اولنیوب لکن کمال
غرابتی متضمن اولمغین رمز واشارتله اکتفا اولندی والله اعلم بما اظهروابهم (جابلقا وجابلسا) معارج النبوه ده
حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه معراجدن کاورکن جبرائیل بنی یأجوج ومأجوج طائفه لرینه
اوغراتدی دینه دعوت ایتدم قبول ایتمدیلر جمله سی حشو جهنمدر بعده ایکی شهره اوغراتدیکه بری مشرقده
اولوب آدی سریانیجه برقیسا عبرانیجه جابلقا وخلقی بقیهٔ قوم عاد نسلیدر بری دخی مغربده اولوب آدی
سریانیجه برجیسا وعبرانیجه جابلسا وخلقی بقیهٔ قوم صالح نسلیدر بوایکی شهرك هر برینك اون ایکیشر بیلك
قپوسی واردرکه هر ایکی قاپوسی اراسی برفرسخدر وهر قپوسی هر کون بونلردن اون بیك سلاحلو کمسنه
بکلیوب برکونك بکجیلرینه قیامته دك دخی نوبت دکمز * اشبو طائفه لری ایمانه دعوت ایتدکده قبول ایدوب
انلر بزم قرنداشلرمزدر ومطیعلری مطیعلرمزله عاصیلری عاصیلرمز ایله حشر اولورلر بونلردن صکره منسك

تاویل تاریس آدلو اوچ طائفه یه دخی اوغرادمکه عددلرینی همان الله تعالی بیلور انلری دخی ایمانه دعوت ایتدم قبول ایتمامکین کفار ایله حشر اولورلر * تفسیر تیسیرده مقاتلدن مرویدرکه هود وصالح کندو قوملرندن ایمان کتورنلر بتمش کسنه اولوب پیغمبرلری وفات ندنصکره قوم هود مشرقده جابلسا شهرینه قوم صالح مغربده جابلقا شهرینه وارمشلردر یأجوج ومأجوج که جمله بنی آدم طایفه لرینك طقوزی قدردر بو ایکی طائفه غایت چوغالوب طقوز یأجوج ومأجوج قدر اولمشلردر بو ایکی شهرلڭ هر برنده بیکر قپو واردرکه هر ایکیسی اراسی بر فرسخ اولوب هر کیجه هر برنی بتمش بیك کسنه بکلیوب بر کیجه بکلینلره قیامته دلڭ دخی نوبت دکمز بونلردن اوته تاریس منسك ادلو ایکی طائفه واردرکه یافث بن نوح نسلندن اولوب جابلقا وجابلسا خلقنڭ طقوزی قدردر جابلقا وجابلسا خلقی مؤمنلر اولوب یأجوج ومأجوج وتاریس ومنسك کافرلردر اگر مؤمنلر اولمسه الله تعالی اول کافرلری جمله هلاك ایدر ایدی اشبو ایکی شهر دنیانڭ آردنده اولوب وخلقلری ظن غالب اوزره انساندن اولمدقلری بو قاروده احوال ماوراء جبل قافده مذکور اولوب بقیهٔ قوم صالحه متعلق بعض امور آخر انبیاده ذکر اولنه جق حنظله نبی علیه السلام امتندن اولملری مناسبتیله انڭ بابنده مذکور اولسه گرکدر ایکی محله دخی نظر اولنه

باب سابع در احوال ابراهیم نبی علیه السلام

معارج النبوه ده ابراهیم بن تارخ بن ناحور بن ارغو بن اسروع بن فالع بن شالخ بن عابر که هود پیغمبردر دینوب تفسیر تیسیرده ونیجه معتبراتده ابراهیم بن تارخ بن ناخور بن شاروع بن ارغو بن فالع بن عابر بن شالخ بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام دینوب * عرایس ثعلبیده شالخ حقنده شالخ بن قینان بن ارفخشد دینوب حضرت ابراهیمڭ پدرلرینڭ اسمی تارخ لقبی آزر ایدوکی مقرر وتفاسیر وغیریده محرردر (زمان ولادت) تاریخ میرخوانده نوح علیه السلام ایله ابراهیم اراسنده جمهور مؤرخین قولنجه بیك ایکیوز ییل کیچوب ارالرنده هود ایله صالحدن غیری پیغمبر کلمامشدر دینوب * تاریخ ابن شحنه ولسان یونانه ترجمه اولنان نسخهٔ توراة صحیحه ده ارغو ولادتنده تبلبل السنه ظهور ایدوب اولاد نوح اطراف عالمه طاغلوب لغات مختلفه پیدا اولدی ابراهیم علیه السلام طوفان نوحدن بیك سکسان بر ییل صکره وجوده کلدی دیو مذکوردر (امور ولادت) جمیع احوال حضرت خلیل جلیل حقیقتده امر طویل اولمغین تواریخده غایت تفصیل اولنمشدر * پس کیفیت ولادت ووقایع مابعد ولادتلرینڭ کمال اجمالی بو منوال اوزره درکه اسمی بابل اولان ارض عراقده بصره قربنده کوثی نام شهرده اولوب ربع مسکونه حاکم اولان نمرود ظالم که ابن کنعان بن حام بن نوح یا ابن کنعان بن سام بن نوح یا ابن کنعان بن سنحاریب بن نمرود اکبر بن حام بن نوح یا ابن کنعان بن سنحاریب ابن کوش بن عاد بن عوص بن ارم بن سام یا ابن کنعان بن کوش بن ارم بن سام یا ابن کنعان بن سمنحاریب بن کوش بن سامدر * اول کبر کبر مزاج جنس انسده ابتدا تاج کیوب کمال غرور ونخوت وفرط جهل وسفاهت ایله حاشا دعوای الوهیت ایتدکده دنیاده اولان جمیع انام عبدهٔ کواکب واصنام اولمغین انقیاد واعتقاد ایتمشلردی تفسیر تیسیرده تحریر اولنمشدرکه نمرود ضلالت میل وخباثت نیل بر لیل مورث الویلده واقعهٔ فاجعه کوروب شهرنده ساکن اولان کاهنلره بلدیروب دین جدید وبأس شدیدله بنیان سلطنتڭ ویران ونابدید ایده جك ولید رشید طوغردیو تعبیر وتخویف وتحذیر ایتدکارنده تیقظ وهراس وتحفظ واحتراس اوزره اولوب جمله رجال خاتونلریله اجتماع واستمتاعدن بالکلیه امتناع ایتمك ایچون هر اون نفر انسانه بر نگهبان قویوب بر فحوای عبرت احتوای (لایغنی حذر من قدر) حکمت خالق قضا وقدر ایله نمرودڭ چاق باشی اوجنده صلب پدردن واصل رحم مادر اولدقده نمرود جباره کاهنلر اجمالا اخبار ایتمکین او ییلده طوغان یوزبیك یا بتمش بیك یا همان بدی بیك اوغلانی قتل ایتدردی اوسالده واوحالده بتقدیر الله المتعال حضرت ابراهیم حلیم وجوده کلمکین والده لری خارج شهرده بر مغاره ده یاخانه سنده زیر زمینده مقیم ومکین واول جای حصینی اکا کمین ایتدی * مرویدرکه رنك رویلری سرخ وسفید اولوب بلند قامت اشهل العینین عظیم الصدر ضخم السره ایدیلر بر یاشنه کیردکده اوچ یاشنده قدر جسیم اولوب یدی یا اون بش یا اون اوچ یا اون یدی یا اون التی یاشنه دلڭ یا همان اون بش آیه دلڭ دنیا یوزین کورمیوب مغاره ده اوتوروب بعده طشره چیقوب (وکذلك نری ابراهیم ملکوت

السموات والارض) ایتنده مجاهد وضحاك وابن جبیر قوللرنجه امر خدا ایله طبقات ارض وسموات یاریلوب تحت الثری ایله عرش اعلا آراسنده اولان جمیع علویات وسفلیاته نظر عبرت اثر ایدوب بعده پدر ومادر وسائر کفار ذوی المکابره ایله مراراوکرارا سرّاوجهارا انواع مباحثه ومناظره ایدوب بعده زمان یوم عید کفار بی توفیقده تفصیل وتطویله محتاج برطریق دقیق ظرافت رفیق ایله کلیسا ایچنده بت پرستلرك یتمش عدد صنملرین شکست ایتدی (قصهٔ آتش) بو خصوصك کمال اجمالی بودرکه نمرود مردود حضرت ابراهیمی مسعودی کسر اصنام خصوصنی استفسار ایچون حاضر ایتدیروب * خلیل اکرم نیچه وجه وجیه ایله نمرودی شرمنده وملزم ایتمکین شرف ایمان حقدن نافر وافر کافره ظافر اولدقده نمرود احمق قاقیوب قاوچاتق اولوب ابراهیمی آتشه آتمق دیلمکین حبس ایدوب برطاغ اتکنده عرضی یکرمی ارتفاعی اوتوز یا التمش یا طولی التمش عرضی قرق ارتفاعی یکرمی ذراع یا طولی وعرضی دردر فرسخ یا طولی اون فرسخ برحظیرهٔ کبیره یاپدیروب ایچنی اودون ایله طولدرمغه صغیر وکبیر غنی وفقیر قرق کون یا اوتوز کون یا بریل یا ایدی ییل مانندزن ابی لهب حمالة الحطب اولوب یدی کون متصل آتش یاقدیلر (ع) آتش سوزان جهنم نشان * بصره قربنده کوفی شهرنده ایکن دود شرر آلودی شام خلقنه عیان ونمایان اولوردی تعلیم شیطان رجیم ایله حضرت ابراهیم حلیم وسلیم منجنیقه قوندقده اهل سموات وارضین ناله وانین ایله درکاه خلاقپناه رب العالمینه تضرعلر ایتمکین اول بندن غیریدن طلب سلب ضیر ورجاء جلب خیر ایتمزهله واروب امتحان ایتمش اولولر دیو فرمان حضرت رحمان ایریشوب ملائکهٔ کزیدن موکلان باد وآب زمین تخلیصنه علی التعاقب کلوب عرض خدمات ایتدکارنده * لا حاجة لی الیکم حسبی الله ونعم الوکیل * دیوب یا خود * خلوا بینی وبین خلیلی حتی یفعل بی مایشاء * دیوب هیچ برینه التفات ایتمدی منجنیقدن آتلوب آتشه دوشمکه یقین اولمغین جبریل امین کلوب مرادك وارمی دیدکده (اما الیك فلا) یعنی سندن مرادم یوقدر دیوب امادرکاه خدادن اولمغی ایما ایتمکین پس نیچون جناب عزته عرض حاجت ایتمزسین دیدکده خالق جزء وکل رحمت بی نهایتنه غایت توکل اوزره اولمغین (علمه بحالی حسبی عن سؤالی) دیو جواب صواب انتساب ویرمکین اول آن رحمت اقترانده نیران سوزانه (یا نار کونی برداوسلاما علی ابراهیم) دیو امر رب رحیم ایرشمکین دوشدیکی یرلك درت طرفنك هر برنده قرقر یاسکسانر یایکرمیشر ذراع بوستان پرشکوفه وریحان اولدی * قرق یا اللی اوچ یایدی کون بعض اشراف ملائکه مرافقتیله اوجای فرحفزا وترحزداده مقیم وساکن واصناف الطاف بهیهٔ الهیه یه مقارن اولوب * اول زمانده اون التی یا اوتوز یا یکرمی یدی یاشنده ایدی * مرویدرکه اوستنده اولان قید وبندی کفار باغلامغین آتش یاقوب لکن جسم نورانی رعنه نار برشرر وشرر اصلا حرارت وضرر ویرمدی * بونلرك ناردن سلامتن ونیچه فضیلت وکرامتن مشاهده ایدن نیچه کفار ذوی المعانده صفاء جنان ورجاء جنان ایله ایمان کتوردیلر * بریسی نمرودك رعضه آدلو قزیدرکه نمرود ایشتدکده دینکدن دون دیو قزینه ابرام ایدوب تأثیر ایتمدکده دموردن اکسرله بدنتی میخلدوب حضرت ابراهیم هجرت ایتدکده امر حقله جبرائیل علیه السلام آنی قاپوب ابراهیمه کتوردی اودخی مدین آدلو اوغلانه نکاح ایدوب یکرمی نفر پیغمبر والده سی اولدی * تفاسیرده برروایتده حضرت ابراهیمی آتشه آتمغی ومنجنیق دوزمکی اکراد عجمدن هیون آدلو برملعون تعلیم ایتمکین غضب حضرت رب ایله خسف اولنوب قیامته دك یره کچمك اوزره در نمرود ظالم حضرت ابراهیمی آتشده صاغ وسالم کوردکده طشره یه چاغروب واردقده یانکده کی کیم ایدی دیوب مؤانست ومصاحبت ایچون ربم رب العزت کوندردیکی ملکدر دیدکده ربك نه عجب قادر عظیم ولطیف وکریم ایمش آنك رضاسیچون قربان ایده یم دیوب ابراهیم علیه السلام سن ایمانه کلمینجه قربانك قبول اولمز دیدکده سلطنتمی ترك ایده مزم لکن بهر حال قربان ایدرم دیو درت بیك صغر بوغازلدوب حضرت ابراهیمه جفادن فراغت ایتدی (هلاك نمرود) تاریخ میرخوانده حضرت ابراهیم علیه السلام آتشدن چقدقده نمرود بونلری جنکه اوقیوب زمان تعیین اولندقده بودخی یارب نمرودی احقر حیوانات ایله هلاك ایله دیو دعا ایدوب یوم موعودده نمرود شقا نمود بیحد جنود ایله برصحراده صفلر باغلیوب ابراهیم علیه السلام تك وتنها مردانه میدانه کلوب نمرود ایله سویلشوب اول حینده سیوری سنك آلایی هوایی قاپلیوب کفره نك اولا سلاحلرین بعده اعضالرین یوب هلاك

ایتدیلر * تاریخ طبریده حضرت ابراهیمك آتشدن خلاصنی نمرود کوردکده کوکه چقمق ایچون نیچه یللرده برمیل یاپدیروب اوزرینه چقدقده کوك یوزی یرده کوروندیکی کبی کورنمکین خلقدن اوتانوب اینوب ارتسی میل ییقلوب آنك صداسی هیبتندن خلق مدهوش وبیهوش اولوب عقللری کالدکده بتمش ایکی دیل پیدا اولدی تکرار کوکه چقمق دیلیوب درت کرکس قوشی یاوریلرین ایکی یل دلك ات وشراب ایله بسلدوب غایت قوتلو اولدقلرنده ایکی کوزلو برصندوقه ایکی کسنه ایله کیروب قوشلری صندوقه باغلیوب ات کوستروب قوشلر قناد آچوب ایکی کون ایکی کیجه هوایه اوچوب یره باقدقده دنیا کورنمز اولدی کوکه باقدقده انجق ظلمات کورنمکین خوفندن قوشلری آشاغی دوندروب قنادلری صداسندن عالمه ولوله وطاغلره زلزله دوشوب (وان كان مكرهم لتزول منه الجبال) آیتنك معناسی بودر دیمشلر * اشاغه ایندکده ایتدیکی ایشه غایت محزون وشرمسار اولدی ابتدای سلطنتندن درتیوز یل کچدکده انسان صورتنده برملك کلوب اسلامه دعوت ونیچه نصیحت ایدوب مفید اولمدقده * کوك تکری سنك عسکری چوغسه کوندرسون جنك ایده لم دیوب تعیین ایتدیکی کونده عسکرین دیزوب حضرت ابراهیم تنها قارشو طوروب نمرودله سویلشورکن سیوری سکك عسکری هوایی بوریوب کونش کورونمز اولوب کفاری یمکه باشلامغین جمله قاچوب نمرود حیرتله سراینه کیردی سابقا کان ملك ینه کلوب نصحت ایدوب قبول ایتمدکده برسکك کلوب آلت دوداغنی ایصروب محکم شیشوب ارتسی کلوب اوست دوداغنی ایصروب شیشوب بعده بورننه کیردی دماغنی یمکه باشلامغین چوماقلرله دوکدیروب بوعذابله قرق یلدنصکره هلاك اولدی دیو تفصیل اولنمشدر * بحر العلومده مرقومدرکه نمرود کوکه چقمغه برصرح یاپدیروب اوستنه چقوب کوك اهلیله جنك ایچون اوق آتدقده امرحقله جبرائیل علیه السلام کلوب یا ابراهیم نمرودله جنکه نه مقوله عسکر ایسترسك تعیین ایده یم دیوب ابراهیم علیه السلام سیوری سکك غایت حقیر در دیوانی ایستدکده اکرانی استمه سلك نمرودی برنسنه ایله هلاك ایدیدمکه بتمش دانه سی برسیوری سکك قنادی قدر اولمایه ایدی دیو وحی الهی کلوب بعده نمرود عسکر جمع ایدوب طول وعرضی دردر فرسخ اولدقده امرحقله سیوری سکك عسکری بکاریله کلوب هوایی بوریوب کافرلرك جبه وجبه لرین وات وآتلرین وسکیروکموکلرین یيوب نمرود قاچوب سراینه کیروب بردانه یارم سیوری سکك یله کیروب یدی کون نمرودك یوزی اوستنده اوچوب نمرودانی طوتمغه چالشدقده دوداغنی ایصروب شیشوب بعده بورننه کیروب بیك جفادنصکره هلاك اولدی دینوب * بعض معتبراتده دماغنی یین پشه دن غایت انجنوب برکون اضطرابندن سرکبرا فسرین دیواره چالوب باشی خردوکندی مرد اولدقده جبرائیل علیه السلام سراینی جمله اهلیله یره کچروب قیامته دك اینمك اوزره دردینوب * تفسیر لباب برمحلنده نمرود طولی بشبیك عرضی اوچبیك ذراع یاخود طولی ایکی فرسخ برمیل یاپدیروب کوکه چیقوب جنك ایتملك دیلدکده بریل اسوب میلك باشن دریایه آتوب باقیسی کافرلر اوستنه دوشوب هلاك ایدوب خلقه خوف کلی مستولی اولمغین دیللری طولاشوب بتمش اوچ درلو لغت پیدا اولدی دینوب * برمحلنده دخی بعضلرکه کوکه چقمغه درت ایاقلو برصندوقه برکسنه ایله یله کیروب صندوقك ایاقلرینه برر کرکس قوشین وبراغاجه ات بغلیوب قوشلراته یتشمکیچون قنادصالدقده صندوق هوایه چیقوب بوحالله اوچ کون کیدوب دنیا کورنمز اولدقده اغاجلری اشاغه دوندروب ینه قوشلر صندوقله اینوب بووجهله یره ایندی دینوب * لکن قاضی رحمه الله بوقصه غایت بعیددر * زیرا بونده خطر عظیم اولمغین عاقل اولان بوکا اقدام ایده مز خصوصا خبر واثرده کلیوب صحتنه دلیل دخی یوقدر دیوب * بعض سلف ابن عباسدن روایت ایتمشدرکه نمرود سواد کوفه ده قریه رسده طولی بشبیك ویکرمی بش ذراع برمیل یاپدیروب انك اوستندن کرکس قوشلریله هوایه چیقوب آسمانه وصولدن یأسله یره ایندکده خوفندن برقلعه یاپدیروب انده تحصن ایچون مال وعیالیله کیروب بعده امرحقله اول قلعه اساسندن یقلوب جمله سی هلاك اولدیلر دیومذ کوردر * تفسیر واحدیده دخی ابن عباسدن مرویدرکه حق تعالی نمرودله عسکرینه سیوری سکك کوندروب اتلرین یيوب قانلرین ایچوب بریسی نمرودك بورننه کیروب هلاك ایتدی * تاریخ قدسده مذکوردرکه نمرود احمق مناظره حضرت ابراهیمده کوکه چقمق دیلیوب ارتفاعده بشبیك ذراع برمیل عریض وطویل یاپدیروب برصندوقه درت کرکس قوشی

باغلوب اسمانه بران اولوب بعد زمان شدت هبوب ریح صعوده مانع اولغین اول سفینه طامع کوکه اوق آتوب استدراجا قانه بولشمش کاوب یره ایندکده کوکك اهلنی قتل ایتدم دیو کمال حماقتندن مغرور ومسرور اولدقده ربل اسوب اول میلی یقوب شهرلرك اکثری یرنی باصدی * ودخی مذکوردرکه حضرت خالق فلك وفلك مالك ملك وملك نمرودك جنودنه سیوری سنك کوندروب جمیع عسکرینك اتلرین ییوب صافی کمولك قویوب بر پشهٔ حقیر نمرود باغینك بورنندن دماغنه کیروب درت یوز ییل سر منحوس شقا مأنوسن دوکس ایله اوردیروب بو عذاب ایله هلاك اولدقده شهر یدخی زلزله ایله خراب اولدی * ابن الجوزی مؤلفاتنك برنده وهبدن مرویدرکه پشه‌لر کلدکده هر آتلو کافرك کندویه وآتنه نیجه بیك سیوری سنك اوشوب نیجه یوز بیك مرد اول محنت ودرد ایله هلاك اولوب فرار ایدن کفار اولرینه کیروب ایقاد نار ایدوب دردلری ورخنهای جداری سدا یتمکله پشهٔ جفا پیشه‌یی رد وصد ایده میوب جمله سی کعصف مأکول مقتول اولدیلر * نمرود خلاص آمل (ومن نجا برأسه فقد ربح) مضمونیله عامل اولمغیچون تنها قاچوب سرای لا واما واسنه کیروب مهما امکن تیقظ وتحفظده ایکن با امر حق بر بق بورننه کیروب دماغن ییوب قرق کون کجدکده نمروب غایت بیومکین نمرودك کله سن شق ایدوب (کذلك یسلط الله رسله علی من یشاء) دیوندا ایدرلر بران اولوب نمرود بی ایمان برآنده جان ویردی * مرویدرکه نمرود مردود قاره یاغز شاشی کوزلو بورنی افطس یعنی یاصی ج ویصی ایدی

(قصهٔ هجرت) معتبراتده مذکوردرکه حضرت ابراهیم علیه السلام نمروددن مأیوس اولدقده نبوتلرین ابتدا تصدیق ایدن برادرزاده‌لری حضرت لوط ایله ونمرودك وزیری اولان عمیلرینك یا برادرلرینك قزی ساره ایله که غایت حسنا اولوب حتی حسن یوسف علیه السلام انك حسننك ثلثی ایدی دیمشلر ولایت بابلدن هجرت ورحلت ایدوب دیاربکرده شهر حرانه واروب برقاج کون طوروب ساره‌یی انده نکاحلنوب برروایتده ساره حران پادشاهنك قزی اولوب حرانده نکاحلنمشلردر نیجه کابده بابالری آزر دخی بیله هجرت ایدوب شهر حرانده کفر سابق اوزره وفات ایتدی دینوب بعده مصره یاخود دیاربکرده رها شهرینه اندن بعلبك شهرنه اندن شامه واروب اندن مصره کیدرکن برروایتده مقدما یولده حضرت لوط حمص شهری قربنده مؤتفکات شهرلری خلقنه پیغمبر اولغین قالوب ابراهیم علیه السلام خاتونیله مصره واروب پادشاهی اولان کافر ظالمدن تفصیله محتاج بر خصوصده متألم اولوب دونوب قدس له رمله اراسنده وادی السبع دیدکاری یره قونوب او حالده تازه وبی مال ایکن مرور زمانله بیرومواشی وحواشیسی غایت کثیر اولدقده او دیار اهلی اولان طائفهٔ بنی کنعاندن متأذی اولغین اندن کوچوب مغاره ادلو یره اندن لجونه واروب بعد زمان امر حقله قدس شریفه برقوناق یرده نمری نام مکانه واروب انده متوطن اولدی مرقد منور ومشهد معطرلری انده‌در * کشافده هجرت ایتدکارنده یتمش بش یاشنده ایدیلردینوب رسالهٔ سیوطیده * اوتوزیدی یاشنده بابلدن حرانه بعده اردن ولایتنه بعده مصره واروب هر برنده بر مقدار طوروب بعده قدس ایله فلسطین اراسنده ارض وادی السبعده طوردی بعده انك خلقندن انجنوب رمله ایله قدس اراسنده توطن ایتدیلردینلدی * تاریخ میرخوانده آتشدن خلاص اولدقلرنده نیجه کمسنه‌لر ایمانه کلمکین نمرودرجاسیله یاخود خفیة امر حقله یاخود نمرود دلا کندنصکره ساره ولوط وبعض کمسنه‌لر ایله حرانه واروب انده ساره‌یی نکاحلنوب حراندن همان ساره ایله مصره لوط ایسه نبوتله مؤتفکات ولایتنه کیدوب ابراهیم علیه السلام مصردن فلسطینه کلوب برخالی یرده قیو قازدی صویی یریوزینه چیقوب آقغین اطرافنه طائفهٔ عرب قونوب بعده انلرك جفاسندن کوچوب اکا یقین بریره توندی وقاتلرینه دلك انده طوردیلر * کتاب معارف قتیبیده توابعلریله بابلدن هجرت ایتدکده قدس قربنده اردن ولایتنه اوغرایوب پادشاهی کافر اولمغین مصره کیدوب انده دخی حظ ایده مکین ینه اردنه کلوب برطریقله اردن پادشاهی معزول اولدقده ابراهیم علیه السلام او دیاره حاکم اولوب مالی چوغالدی نصفنی برادرزاده‌سی حضرت لوطه باغشلیوب او محلده لوط مؤتفکات خلقنه پیغمبر اولغین انده کیدوب ابراهیم علیه السلام مکانلرنده قالدیلر دیو مذکوردر * زمان توطنلرنده واقع اولان احوال شریفه‌لری کمال تفصیله محتاج اولوب اجمالی بودرکه * هر بری بشقه بشقه سر سخن ایله ذکر اولنور

(احیاء طیور) اکرچه میرخوانده بوقصه وفاتلری سنه سنده واقع اولدی دیمشلردر * لکن تفسیر لبابده

مشاهدهٔ احیاء موتی رجا ایدوکنك سببنده ابن عباس وغیریدن مرویدرکه طرف حقدن معشر بشردن برینی خلیل اتخاذ ایتسم کرکدر دیو وحی اولنمقده بودخی یارب علامتی ندر دیوب انك دعاسیله الله تعالی میتی احیا ایدر دیو بیورلدی * بعدزمان فضل حقه اعتمادا کندویه نصیب اولمق احتمالن ویروب حضرت حقدن مشاهدهٔ احیاء موتی طلب ایتدی * حسن بصریدن دخی مرویدرکه لب دریاده برحیوان جیفه سن کوروب دریا هجوم ایتدیکچه حیوانات بحراوشوب چکلدکده حیوانات برایله طیورا وشوب بو حالده ابراهیم علیه السلام قیامتده بطون حیواناتدن اجزاء مأکوله نیجه مجتمعه وموصوله اوله جغنی کورمك دیلدی * ابن اسحقدن دخی مرویدرکه نمرودله مناظرهده بنم ربم احیا واماته ایدر دیوب نمرود ایکی محبوس کتوردی برینی قتل وبرینی آزاد ایلدی اشته بن دخی احیا واماته ایلدم دیدی ابراهیم علیه السلام بویله اولمز بنم ربم برجسم بی جانه روح روان ویرمکله احیا ایدر دیدکده سن کوزکله کوردککمی دیوب بودخی عیانا کورمامکین کذبدن قاچوب کورمدم دیملك دخی مناسب اولمامغین سمت آخره سلوك ایدوب بنم ربم کونشی مشرقدن طوغدررسن مغربدن طوغدر دیوب نمرود لعین مبهوت وحیران ومسکوت اولمشدی * اتفاقا برکون کیفیت احیاء موتی مشاهدهسن خدادن رجا ایتدیکه بردفعه دخی بعض انسان صورسه کوردم دیو جواب ویرمك آسان اوله * بعض تفاسیرده دخی مرویدرکه حق تعالی بونلری خلیل ایتدکده عزرائیل علیه السلام جناب حقدن اجازتله صورت انسانده بشارته کلوب ابراهیم علیه السلام طشرهدن کلدی اوقابوسین قپایوب تمشکن حرم محترملرنده خلاف معتاد بریاد کمسنه کورمکین قاقیوب کیمك اذنیله کیردك دیوب اولك صاحبی اذنیله دیدکده فراست نبوتله ملك ایدوکنی بیلوب کرچك دیدکسن کیمسن دیوب عزرائیلم اجازتله سکا خلت مژدهسیله کلدمکه الله تعالی سنی خلیل ایدندی دیوب حضرت ابراهیم دخی کمال سرور ایله شکر موفور ایدوب اکا علامت ندر دیدکده الله تعالی دعاکی قبول ایده ودخی دعاك ایله احیاء موتی ایده دیمکین یارب احیاء موتی ایتدیککی بکا کوسترتاکه شرف خلته واصل اولدیغمه ظهور علامتله عین یقین حاصل اوله دیو دعا ایتدی * مشاهیر تفاسیرده مذکوردرکه ابراهیم علیه السلام دعا ایتدکده تصدیق ایتمش دکلمیسن دیو بیوریلوب تصدیق ایتمشمدر لکن کیفیت مشاهده ایله قلبمه ایقان واطمینان کلسون دیرم دیمکین اکثر مفسرین قولنجه مفصلا امرحقله برطاوس برخروس برکوکرجین برقارغه آلوب ابن عباس قولنجه کوکرجین یرینه کرکس قوشنی آلوب بعضیلر قولنجه بریشل قاز برسیاه قارغه برآق کوکرجین برقزل خروس آلوب علی کل حال باشلرین کسوب تویلرین یولوب جملهسنك بدنلرینی دوکوب ازدی بریره محکم قارشدیروب مجموعنی درت پایدی بولوب هر بلوکی اطرافنده اولان درت پایدی طاغك برری اوزرینه قودی باذن الله کلکز دیو ندا ایتدکده هر برقوشك قطره قطره قانلری وذره ذره اجزا واعضالری آیریلوب هوایه اوچوب بری برینه بتشوب جملهسنك بدنلری تمام یرلرینه کلدکده هر بری باشسز اوچوب یاخود یریوزنده یوریوب ابراهیم علیه السلامك یاننده طوران باشلرینه بتشمکه کلوب باشلری بربرر طوتوب هرکلان قوش طوتلان باش کندونك دکلسه کیرویه چکلوب کندونك ایسه واروب بتشوب بووجهله جملهسی تمام حیاة بولدیلر (قصهٔ خلت) تفسیر لبابده (واتخذ الله ابراهیم خلیلا) آیتنده ابن عباسدن مرویدرکه ابراهیم علیه السلام غایتده سخی ومهمان دوست اولمغین دار شرف مداری هر روز شتا وصیفده مجمع ضیف اولوب اتفاق بریل قحط اولمغین مصرده بردوستلرندن ذخیره طلبنه خدمتکارلر کوندروب واردقلرنده بزده دخی قحط واردر مجرد کندو ایچون اولیدی دریغ ایتمزدم لکن مسافرلرینه کفایت مقداری ذخیرهیه قادر دکلم دیو عذر دیلیوب بابی سدوکانلری صفراليد کوندردکده خدمتکاران برهوش شهرلری خلقندن اوتانوب ظاهر اولوش کلمامك ایچون کوتوردکلری چواللری قوم ایله طولدیروب اون کتوردك دیوکلوب حضرت ابراهیمه تنهاده حکایت ودوست مصریدن شکایت ایتدکارنده مهمانلر ایچون غم واضطرابدن خوابه واروب خاتونلری سارهٔ مختاره واقعهیی بلیوب اتمك پشورمك ایچون چواللری آچوب طوپطولو لطیف آق اون کوردی ایچندن آلوب اتمك پشوردی ابراهیم علیه السلام اویانوب اسی اتمك رایحهسن آلوب بونه یردن کلدی دیوب صوردی ساره دخی مصرده کی دوستکدن کلدی دیدکده حضرت

ابراهیم اشبو امر عظیم محض لطف رب کریم ایدوکنی نور فراستله علیم اولدقده مصرده کی دوستمدن دکل دوستم
الله تعالی حضرتندن ایمش دیمکین حق تعالی بونی خلیل یعنی دوست ایندی * تفسیر مزبورده ابن عباسدن
بر وجهله دخی مرویدر که حضرت ابراهیمه پیرلکده اوغلی اوله جغنه بشارت ایدوب قوم لوطك هلاکنه کیتمك
ایچون شکل انسان وصور حسان وهیئت جوانانده جبرائیل وبعض ملائکه کلوب ابراهیم علیه السلام انلری
یولجیلر صانوب برسموز بوزاغی بریان ایدوب سفرهٔ برکت بهره ایله کتوروب شول شرطله اکل ایلالکه اوّلنده
بسم الله آخرنده الحمد لله دیه سز دیدکده * جبرائیل علیه السلام کندوبی بلدیروب الله تعالینك خلیلیسین دیدی
نه ایچون کلدکلرین دخی بلدیروب خلیل اسمی اوزمانده تعیین اولندی * تابعیندن دخی مرویدر که برکون
بعض شکل انسانده بر ملك کلوب نام گزین حضرت رب العالمینی برصوت خوب وحزین ایله یاد ایتدکده قلب
خلیل جیلده عمان عشق رحمان جوشان اولوب بر دخی یاد ایله دیوب ملك دخی مفت ایتمزم دیدکده جمله مالم
سنك اولسون دیدی اوّلکیدن زیاده محرق صوت ایله یاد ایتمکین خلیل مختار لذت محبت اللهله بیقرار اولوب *
بر دخی یاد ایله جمله اولادم سنك اولسون دیدکده او ملك یا ابراهیم مشتولق سکابن ملائکه دنم مال واولادکه
احتیاجم یوقدر مرادم همان اللهه محبتکی امتحان ایدی دیوب جمله مال واولادن نام حضرت خدایه
فدا ایتمکین حق تعالی انی خلیل ایدوب تعظیم وتبجیل ایتدی صلی الله علیه وسلم وشرف وکرم (بناء کعبه)
اگرچه حضرت اسماعیلك ولادتی وبعده ذبحی فرمان اولندیغی بناء کعبه دن مقدمدر لکن اول ایکی قصه
باب احوال اسماعیل علیه السلامده ذکر اولنمق انسب واصوب اولمغین تأخیر اولنمشدر * پس بناء کعبه
خصوصنده تفاسیر وتواریخده اولان تفاصیلك اجمالی بودر که طوفان نوحده کوکه چکیلان بیت المعمورك
یاخود آدم یا شیث بناسی اولوب طوفانده منهدم ومنعدم اولان بیت شریفك یری خالی طوروب ابراهیم علیه
السلام یوز یاشنده ایکن بناء کعبه ایله مأمور اولدقده وطنندن مکه یه واروب نه یرده یاپاجغنی بلمیوب متحیر
ومتفکر طورر کن حضرت علی قولنجه محکم یل اسوب بناء قدیم اطرافن سوپوروب اساسنی ظاهر ایتدی
* ابن عباس قولنجه بر بولت کلوب هواده طوروب ایچندن برباش چیقوب یا ابراهیم بنم کولکهم دوشدیکی
یرده یاپ دیو سویلدی * مرویدر که مکه ده حبیب خدا محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم عبادتکاهی اولان
حرا طاغندن وموصلده مقر سفینهٔ نوح اولان جودی طاغندن ودیار مصرده موسی علیه السلام مناجات
ایتدیکی جبل طور سینادن وقدسده عیسی علیه السلام کوکه چکلدیکی جبل طور زیتادن ودیار شامده
معبد زهاد اولان جبل لبناندن اسماعیل علیه السلام یاخود ملکلر طاش کسوب کتوروب ابراهیم علیه
السلام اساس شرف مساس کعبهٔ عرش رتبه یی بش جبار حجرادن وچاردیوارلرین ذکر اولنان درت طاغدن
یاپوب اوغلی اسماعیل اوتوز یا یکرمی یا یکرمی التی یاشنده ایکن طاشله یاپچق ویروب بونلر یاپوب یاخود کندو
وپسری هر بری بر طرفدن مستقلا یاپارلردی * کتاب الاکتفاده همان ایکیسی یاپاردی دیوب * کتاب
العمده ده ملائکه دن یدی نفر ملك یاردم ایدردی دینوب فوایح مسکیه ده ابراهیم علیه السلام اوفاق
اراسنده مشهور اولان وفق مربع صد اندر صدی یازوب کعبه نك تملی آلتنه قودی دیو منذ کوردر * معتبراتده
مرویدر که حجر الاسود مبارکی جبرائیل علیه السلام کوکدن کتوروب یاخود بیت المعمور رفع اولندقده
مکه ده جبل ابی قبیس ایچنده صاقلیوب بو محله کتوردی ابراهیم علیه السلام انی کعبه نك بر کوشه سنه
یاپدی کتب حدیثده بر قاچ حدیث شریفك مضمونی بودر که حجر الاسود جنت یاقوتلرندن آق یاقوت اولوب
مکه کافرلری یاپشمق ایله قرارمشدر انلر یاپشمش اولمسیدی هر یاپشان خسته شفا بولوردی دنیاده جنت
یادکارلرندن اندن غیری نسنه یوقدر یوم قیامتده احد طاغی قدر اولوب دنیاده کندوبی حق وصدق ایله اوپنلر
حقنده شهادت ایدر * امام باقر رضی الله عنهدن مرویدر که روز (الست بربکم) ده جمله مخلوقات بلی دیو اقرار
ایتدکلرنده الله تعالی بال ایله قیمقدن الذ برایرماق آقیدوب قلمه امر ایدوب اندن مرکب آلوب خلقك اقرارلرین
وقیامتده دك ظهور ایده جك جمیع امورین یازوب حجر الاسوده یوطدیروب خلق انی اوپدکاری قیامتده
هر کشینك اقرارنه شهادت ایده جك اولدیغیچوندر * مزبور حضرت باقر حجر الاسودی اوپدکجه (اللهم امانتی
ادیتها ومیثاقی وفیت به لیشهد لی عندك بالوفاء) دیر ایدی مرویدر که حضرت رسول علیه السلام حجر الاسودله

مقام ابراهیم جنت یاقوتلرندن ایکی یاقوتدرکه الله تعالی انلرك نورینی سیلوب محو ایتدی اکراویله ایتمسه
ایکیسنك نورندن مشرقله مغرب اراسی برضیا اولوردی دیو بیورروب * بحر العلومده حجر الاسود جنتده آق
وبیاض یاقوت اولوب سابقا یوزینه بیت المعمور ایله بیله اینوب حضرت آدمه کرسی اولدی آنك اوستنده
اوتوررایدی دینوب * معتبراتده مذکوردرکه بنای زیبای کعبهٔ علیا تمام اولدقده امر خدا ایله ابراهیم
علیه السلام مکه ده جبل ابی قبیسه چیقوب (یا ایها الناس کتب علیکم الحج الی البیت العتیق فاجیبوا ربکم)
دیوندا ایتدکده قیامته دك من کل فج کلوب حج ایده جك رجال ونساء لبیك اللهم لبیك دیو جواب خلیلی ادا
ایتدیلر * حج مکرر ایتمك مقدر اولان عورت وار ایده جکلری حج عددنجه جواب ویردیلر حضرت ابراهیم
واسماعیل باتعلیم جبرائیل جمیع مناسك حجی ادا ایدوب ابراهیم علیه السلام وطننه کیدوب کعبه نك خدمتن
ومکه شهرینك حکومتن اسماعیله اصمرلدی * ابن عباسدن مرویدرکه نداء خلیله ابتدا یمن خلقی لبیك دیوب
آنکچون سائر طائفه دن حجی انلر زیاده ایدرلر * بعض معتبراتده مذکوردرکه ابراهیم علیه السلام بریلدنصکره
خاتونلری ساره وایکنجی اوغللری حضرت اسحاق ایله حج ایدوب جمله سنی اسماعیل علیه السلام غایت
رعایت ایدوب بعده اوجی دخی وطنلرینه کتدیلر * اسماعیل علیه السلام مکه ده قالوب بعده اسحاق علیه
السلام هر یبل حجه واروب برادری ایله بولشوب بعده وطننه کلوب مقوله دین اولان خدمت والدین ماجدین
ایله مقید اولوردی * کتاب اکتفاده ابراهیم علیه السلام وطننه کلدکدنصکره هر ییل حجه واروب انلردنصکره
کلان جمله انبیا دخی حجه وارمشلردر دیو مذکوردر * کعبه نك جمله قاچ کره بنا اولندیغی بوقاروده باب احوال
امور سفلیه ده تفصیل اولنمشدر انده نظر اولنه (فائده) تفسیر ابو السعودده مذکوردرکه ابراهیم علیه السلام
(رب اجعل هذا البلد آمنا وارزق اهله من الثمرات) دیو مکه نك معمورلغنه دعا ایتدکده ارض فلسطیندن
برقریه یی حق تعالی مکه یه ایکی منزل یره نقل ووضع ایتدی تا که اهل مکه انك نعمتلریله تنعم ایده لر * تفسیر
لبابده دخی مذکوردرکه دعاء مزبور صدورنده جبرائیل علیه السلام ارض طائفی ولایت شامدن قوپاروب
کعبه یی یدی کره طولاشدیروب طواف ایتدیرمکین اسمی طائف قویوب مکه شهری واطرافی میوه ونعمدن
خالی ومعرا وخلقی دخی فقرا اولمغین انلره سبب نعمت ورفاهیت اولمغیچون مکه قربنده شمدیکی مکاننه وضع
ایتدی * مواهب لدنیه ده ارض طائف ولایت شامدن کتیوب قرآنده مذکور اولان اصحاب عرم صریم
باغچه سیدرکه جبرائیل علیه السلام ارض یمندن قوپاروب کوتورمشدر دیو مذکوردر والله اعلم (فائده)
تاریخ مکه ده حجر الاسود له مقام ابراهیم وچاه زمزم آراسنده طقسان طقوز پیغمبر قبری واردرکه هر بری حجه
کلدکلرنده وفات ایدوب انده دفن اولنمشدر دینوب * فوایح مسکیه ده قبر نوح وهود وصالح وشعیب مکه ده
زمزمله مقام آراسنده در * ودخی کعبه نك اطرافنده اوچیوز پیغمبر مدفوندرکه یتمشی حجر الاسود له رکن
یمانی آراسنده در هر پیغمبرکه قومی انی تکذیب ایتمشلر درایچلرندن چیقوب مکه یه واروب عبادت حقه
چالشوب انده وفات ایدردی دیو بر حدیث شریف مرویدر * حضرت اسمعیل والده سی هاجر دخی حرم
کعبه ده مدفون اولمشلردر * بعض معتبراتده مذکوردرکه حضرت رسول علیه السلام الله تعالی بو بیته
یعنی کعبه یه وعده ایتدیکه هر ییل اکا التیوز بیك کمسنه حج ایده اکسلك اولورسه ملائکه دن تکمیل ایدر تحقیق
بیت شریف زینت ایله عروس یعنی کلین کلورکبی محشره کلوب هر کیم اکا حج ایتمش ایسه اورتوسنه یاپشمش
کلور جنته بیله کیررلر دیو بیورمشدر * اخر زمانده دجال قتلی ایچون حضرت عیسی کوکدن اینوب قرق ییل
یریوزنده طوروب وفاتنه قریب اوچیوز بیك عدد حبش کافرلری حکمت خدا ایله کلوب کعبه یی یقاجقلری
وانلرك قدیمدن سبب عداوتلری ویوم قیامتده امر حقله جانب عرشدن یدیوز بیك ملك کلوب کعبه یی
تزیین ایدوب التون زنجیرلر طاقوب محشره دعوت ایتدکلرنده کتیوب حقدن امیداعزاز ایله اظهار ناز ایدوب
عاقبت لطف الهی وفضل نامتناهی ظهورنده جمله حجاجی ایله لبیك اللهم لبیك دیوندا ایدرك دار نعمته یعنی
جنته کیده جکلری مطول کتابلرده مفصل یازلمشدر (ع) مثلدر عارفه تکفی الاشاره (نزول صحف) حق تعالی
حضرت ابراهیمه قول مشهور اوزره اون صحیفه * بحر العلومده وغیریده یازلدیغی اوزره یکرمی صحیفه انزال
ایدوب جمله سی نصایح وضروب امثال ایدی بعضلرینی قدماء علما عربی یه ترجمه ایتمکین ایچلرندن برقاچی تیمنا

ذکراولندیکه بری بودر (مهلا مهلا یا ابن آدم فان الرزق مقسوم والحریص محروم والبخیل مذموم والحسود
مغموم والدنیا لاتدوم والرازق هو الحی القیوم) بری دخی بودر (یا ابن آدم الرحیل الرحیل تزود فان السفر
بعید وخفف فان العقبة کؤد واخلص العمل فان الدیان بصیر) وبری دخی بودرکه (یا ایها الملك المبتلی المغرور
انی لم ابعثك لتجمع الدنیا بعضها الی بعض ولکن بعثتك لترد عنی دعوة المظلوم فانی لا اردها وان کانت من کافر)
بری دخی بودرکه (وعلی العاقل مالم یکن مغلوبا علی عقله ان یکون له ساعات ساعة یناجی فیها ربه ویتفکر
فی صنع الله وساعة یحاسب نفسه فیما قدم واخر وساعة یخلو فیها بحاجته من الحلال والحرام من المطعم والمشرب
وغیرهما) بری دخی بودرکه (وعلی العاقل ان یکون بصیرا بزمانه مقبلا علی شأنه حافظا للسانه ومن علم ان کلامه
من عمله قل کلامه فیما لایعنیه (قصهٔ ضیافت) تاریخ قدسده ابن عباسدن مرویدرکه حق تعالی حضرت
ابراهیمه کمال غنا ویروب مسافرین وغربایه آشیانه اولمغیچون ایکی قاپولو بر مسافرخانه یاپمشدیکه ایچنه قیشده
قیش لباسلرین یازده یاز لباسلرین قویوب ودائما طعامله طولو بر سفره طوروب بر قپودن کیرن غریب قارنن
طویوروب استدیکی لباسی آلوب کیوب اوبر قاپودن چیقوب کیدوب مسافرخانه ده لباس وطعام اکسلدکجه
ابراهیم علیه السلام اکسکی اولانی فی الحال اکمال واتمام ایدردی * نیچه معتبراتده مذکوردرکه حضرت
خلیل ممتاز مهمان دوست وغریب نواز اولوب آینده وروندهیه سفرهٔ برکت بهره سی صبح وشامده آماده
وکشاده ایدی اول جواد سخانهاد شتا وصیفده بی ضیف طعام یمامکه معتاد اولمغین هر بام وشامده یعنی
صباح واخشامده بالذات کندولری پای فلکفرسالریله جوانب اربعه دن بر قاچ میل صحرا ودشتی کشت
ایدوب مسافر آرایوب بولدیغی کتوروب عزیز وحقیر غنی وفقیر صغیر وکبیر هر کیم ایسه جمله سنه کندوسی
بالذات انواع خدمات ایدوب عادتنجه آرایوب کسنه بولمدقده اول صفی وفی قانع نیچه کون صایم وجایع
طورردی * کشافده (شاکرالانعمه) آیتنده مرویدرکه بر کون مسافر آرارکن ملائکه دن بر فوج انسان
صورتنده کلوب ابراهیم علیه السلام بونلری بلیوب طعامه دعوت ایدوب ملائکهٔ ابرار مجرد امتحان
ایچون کندولرین جذام ایدکارینه دلالت ایدر بعض علامت اشعار ایتدکلرنده پس حکمت باری ایله سز
مریض وبن سالم وبری اولمغین شکرالله سزکله طعام یمك بکا غایت واجب ولازم اولمشدر دیمشلر
* تفاسیرده قتاده قولنجه جمیع مالی صغرایدیکه سوریلر ایله گزردی دیوب * تاریخ میرخوانده سوریلر ایله
قیونلری اولوب شویله چوغالمشدیکه چوبانلرینك درت بیك عدد کلبلری وارایدی دیوب * معارج
النبوه ده مذکوردرکه اون ایکی بیك سوری قیونلری اولوب اشبو بهایم وانعامی محض انعام واطعام خاص
وعام ایچون بسلدوب هر سوریده بر رکاب وارایدیکه هر برینك بوینده بیکر مثقال آلتوندن خلخال وارایدی
بعض کسنه کلاب ایله زرك نه مناسبتی واردردیو استفسار ایتدکده دنیای غدار جیفهٔ مردار در جیفهٔ کثیفه
ایله کلاب اراسنده کلی مناسبت واردر دیو جواب صواب حکمت نصاب بیورمشلر * ضیافت خصوصنده
معجزات عظیمه لرندن بری بودرکه زمان شرف عنوانلرندن الی هذا الآن نیچه بیك ییلدرکه مزار اباهر الانوارلری
فی الایام واللیالی اصلا مسافر ومجاوردن خالی اولمیوب روح پرفتوحلریچون وجوه شتا ایله تعیین اولنان
محصولات قرادن هر کون نیچه بوزنان ایله طعام فراوان پشوب جمله آینده وروندهیه نعمت بی منت خلیل
جلیل کشیده وریسده اولور * حتی اهل قدس آراسنده مشهور ومذکوردرکه بر کیجه توزیع طعامدنصکره
بر مسافر عمارته حاضر اولوب غلبهٔ جوع مانع صبر وهجوع اولمغین یا خلیل الله آجم محتاجم ضیافتکدن بکا
دخی بر حصه دیو عرض حاجت وغصه ایتدککده قدرت ولطف حق ایله مزار شریفلری دیواری شق اولوب
ایچندن بر دانه اسی تازه اتمك چقوب اول سائله ارسال سائل اولوب مرادنه نائل اولدی * زین المجالسده
مذکوردرکه ابراهیم علیه السلام امت محمد عالیشانی ویوم قیامته دك جمیع طوایف انسانی ضیافت ایچون
جناب حقه عرض حاجت ایتدکده جبرائیل لامع النور جنتدن بر قبضه کافور کتوروب انك تعلیمیله ابراهیم
علیه السلام مکه ده جبل ابی قبیسه چیقوب اوفوردکده قدرت حقله اطراف عالمه یایلوب هر دوشدیکی
ولایتده بر مملحه پیدا اولدی * پس طعام خواص وعوامدن بی شك منفك اولمیان نمك که محتاج الیه جمیع
انامدر ضیافت خلیل علیه السلامدر (اولیات) زمرهٔ انسانده ابتدا ختان اولنان بونلردر حدیث شریف

مفهو منجه سکسان یاشنده ایکن امر اولنمغین کندو اللریله کندولرینی سنت ایدوب صکره بونلردن عادت قالدی
* مرویدرکه عمالقه طائفه سنه غزا امر اولنمغین جنکده ایکی طرفدن وافر کمسنه قیریلوب ابراهیم علیه السلام
شهیدلری دفن ایچون کافرلردن فرق ایده مدکده مسلمانلره علامت اولمغیچون جناب حقدن سنت امر اولندی
* معتبرات متفرقه ده مذکوردرکه ابتدا طرنق کسمك مسواك طوتمق منبره چیقوب خطبه اوقومق فقرا
ومسافرینه ضیافت ایتمك صو ایله مضمضه واستنجا ایتمك قولتق قیللرین یولمق قاصق وباش تراش ایتمك
ایاغه باشمق وغیری نسنه کیمك وطون کیمك واوق ویای دوزمك علاج ایچون حقنه ایجاد ایتمك کوزه سورمه
چکمك معانقه یعنی آشنالر ایله قوجوشمق مصافحه یعنی مرحبالشمق طعامده ثرید ایتمك غزا مالنی تقسیم
ایتمك تعبیر رؤیا ایتمك وراه حقده هجرت یعنی ترك وطن واختیار غربت ایتمك برروایتده قلیج ایله غزا ایتمك
جمله اول ذات شریفك ایجاد لطیفیدر * تفسیر لبابده ابن عباسدن مرویدرکه مضمضه واستنشاق ایتمك
وباش تراش ایتمك بیق قرقمق مسواك طوتمق سنت اولمق قاصق تراش ایتمك قولتق قیللرین یولمق طرنق
کسمك صو ایله استنجا ایتمك اشبو اون نسنه شریعت حضرت ابراهیمده مسلمانلره فرض ایدی * کتاب الاوائلده
مذکوردرکه جنکده عسکری میمنه ومیسره وقلب طریقیله ترتیب ایدن وابتدا فی سبیل الله غزا ایدن
وجنکه سنجاق کوتوروب واران ابراهیم علیه السلامدرکه برادرزاده سی لوط پیغمبری روم کافرلری
غارت واسیر ایتدکلرینی ایشتدکده کندو قوللری وتوابعلریله واروب کافرلرله جنك ایدوب حضرت
لوطی قورتارمشلردر * جمیع انسانده صاچ وصقال آغارمق دخی ابتدا بونلره واقع اولدی اوغللری
حضرت اسحاق ایله کندولرینی بلین کمسنه فرق ایده مز اولمغین فرق ایچون برعلامت ظهورینه دعا ایتدکده
برصباح اویقودن اویانوب صقاللرینك برمقدارنی آغارمش کوروب نه علامتدر دیو قورقوب
نوروزیندر دیو وحی اولندقده حظ ایدوب (رب زدنی نورا) دیدی بعده مبارك صقاللری جمله آغاردی احیانا
حنا ایله دخی بویارلردی * تاریخ میرخوانده صقاللری آغارمق یوز اللی یاشنده ایکن واقع اولدی دیو
مذکوردر خلیل جلیل علیه الصلوة والسلام کل غداة واصیل حضرتلرینك مناقب رفیعة
المراتبلری وخصال واحواللری کتاب مستقل اولمغه متحملدر * اشبو کتابده ذکر اولنان شمس تاباندن برذره
بحر عماندن برقطره مقوله سیدر (فضائل خلیل) معتبراتده مذکوردرکه ثانی اولی العزم کزین خلیل الله
اولمغین حبیب اللهدن صکره افضل جمیع انبیا ومرسلیندر کندولردن صکره کلان جمیع انبیا بالاتفاق بونلرك
نسلندن اولمغین ابو الانبیاء دیمکله مسمی ایدیلر قرآن عظیمده بونلره حلیم ورشید واواه ومنیب وقانت وحنیف
وشاکر وصدیق وصالح دینوب اجتبا واصطفا ایله وذمت همتنه التزام ایتدیکی اداء عبادتی وتحمل بلیاتی
بالتمام ایفا ایله مدح وثنا بیوریلوب انبیاء ذوی الفتوحدن هیچ بریسی قرآنده چاق بو مرتبه ممدوح اولمامشدر
تفاسیرده (واذا ابتلی ابراهیم ربه بکلمات فاتمهن قال انی جاعلك للناس اماما) آیتنده امامت ابراهیم عامه
ومؤبده در زیرا صکره کلان انبیانك جمله سی بونك نسلندندر * اصول شرایع سنیه وجمیع کمالات انسانیه ده
بوکا اقتدا واثره اسون الاصرلرینه اقتفا ایله مامور ایدیلردیو مسطوردر (ثم اوحینا الیك ان اتبع ملة ابراهیم
حنیفا) آیتی بو معنایه دلیل جلیلدر * تفسیر لبابده حق تعالی ابراهیمی امام انام ایتمکین تا روز قیام جمیع
اهالی ادیان مختلفه وطوائف متفرقهٔ غیر مؤتلفه نك بعضلری دین ومذهبده بعضلری حسب ونسبده
بوکا منسوب کیچنوب جمیع امم عالم بوکا غایت محبت وتعظیم ورعایت ایتمك اوزره درلر (واجعل لی لسان صدق
فی الآخرین) دیو دعا ایتدکلری قبول اولمغین قیامته دك بین الناس محبوب القلوب ومعزز ومرغوب اولمشدر
امام انام اولمغین امت محمد تحیات دعاسنده (کما صلیت ورحمت وبارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم) دیرلرینه
تفاسیرده (ان ابراهیم کان امة قانتا لله حنیفا) آیتنده مذکوردرکه بوکا امت بیورلدیغی امم کثیره جمع
ایده مدکلری فضائل علیه وکمالات بشریه یی جمع ایتدیکیچوندر یاخود زماننده جمله خلق کافر اولوب دنیاده
بوندن غیری مؤمن اولمدیغیچوندر * حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه آتشه عریان آتلدیغیچوندر
قیامتده جمله خلق قبرلرندن قالقوب ملائکه جنتدن کتوردکلری حله لردن ابتدا ابراهیمه کیدررلر * فوایح
مسکیه ده مذکوردرکه علم اسرار حروفده برکتاب تألیف ایدوب اشبو علمده انبیا تألیف ایتدیکی کتابلرك

نسخه‌سیدر

بشنجیسیدر * بعض مشایخ علم حروف بونك معجزاتندندر دیوب علم وفقده ابتدا تکلم ایدن بودر علم عدده
ابتدا تکلم ایدن حضرت موسی دردیمشلر (قصهٔ معراج) تفسیر تیسیرده ابن عباسدن مرویدرکه ابراهیم
علیه السلام برزمانده امر حقله سماء ذات البروجه عروج وولوج ایدوب ایکی کسنه نك مثالن علی التعاقب برر
معصیت اوزره کوروب انلره بددعا ایتمکین هلاك اولدقلرنده یا ابراهیم قوللرمه بددعا ایتمه اوچ سببدن اوتری
زیرا یااندن صالح ذریت کتورم یا توبه ایده مغفرت ایدم یاخود عاقبتی جهنم اوله بیلمزمیسنکه حکیم بنم
اسملرمدندر دیو نداء خدا ایریشوب * معارج النبوه ده اشبو معراجده درت کسنه یی برکناه ایشلرکن کوروب
اوچنه بددعا ایتمکین هلاك اولوب دردنجی یه بددعا ایتمك دیلدکده نداء مزبور ایرشدی دینوب بو محلده
جبرائیله خلیلی یریوزینه ایندر قوللرمی هلاك ایتمزدن اول دیوندا اولنمغین حضرت ابراهیم منزل شریفنه
نازل ومقیم اولدی (احوال اولاد) تفاسیرده مذکوردرکه جمله درت نفر اوغللری وارایدیکه اسملری اسماعیل
اسحاق مدین مدان ایدی مزبور مدین شعیب پیغمبرك جدیدر بعضلر سکز بعضلر اون درت ایدی دیمشلر
بیوك اوغلی اسماعیل علیه السلام طوغدقده سکسان التی یاطقسان طقوز یا التمش درت یاطقسان یاشنده
وایکنجی اوغلی اسحاق علیه السلام طوغدقده یوز اون یدی یا یوز اون ایکی یا یوز یکرمی یا یوز طقسان یا یوز
یتمش یاشنده ایدی * معالم التنزیلده ابراهیم علیه السلام جاریه لری هاجر ایله خاتونلری ساره وفاتلرندنصکره
اسلری اولان قوم کنعاندن قنطورا بنت یقطن آدلو خاتونی آلوب اندن زمران یقشان مدان مدین یشبق
شوح آدلو التی نفر اوغللری اولوب صکره طائفهٔ عربدن حجور بنت اهیب آدلو خاتونی آلوب اندن دخی کیشان
سروح امیم لوط یاسن آدلو بش نفر اوغللری اولوب اسماعیلی مکه ده وحجازده اسحاقی ولایت شامده ساکن
ایدوب سائر اولادلری چوغالمغین ممالك عالمه متفرق ایتدی دینوب * بعض کتبده مذکوردرکه اسماعیل
واسحاقدنصکره قنطورا آدلو خاتونلرندن ماذی زمران شرح سبق آدلو درت اوغللری حجوی آدلو خاتونلرندن
نافس مدین کیشان شروح امیم لوط یقشار آدلو یدی اوغللری اولدی * قاموسده مذکوردرکه طائفهٔ ترك
حضرت ابراهیمك قنطورادن اولان اوغللرندن بریسنك نسلی اولمغین طائفهٔ عرب روملره بنو قنطورا دیرلر
تاریخ میرخوانده مذکوردرکه اولاد ابراهیمدن نبوت همان اسماعیل واسحاق علیهما السلامه نصیب
اولمشدر * بعض تواریخده مذکوردرکه حضرت ابراهیمك حیاتنده برادرزاده سی لوط علیه السلام مؤتفکات
اهالنه اسماعیل علیه السلام مکه ده ویمنده اولان جرهم وعمالقه طائفه لرینه وسائر قبائل یمنه اسحاق علیه
السلام ولایت شام خلقنه برقول ضعیفده یعقوب بن اسحاق علیه السلام دخی طائفهٔ بنی کنعانه مرسل
اولدیلر یعقوب ایله عیص که ایکیز طوغمشلردر جدامجدلری ابراهیم علیه السلام حیاتنده وجوده کلدکلری
مقرردر (امور متفرقه که حضرت ابراهیمه متعلقه در) مرویدرکه سویلدیکی لغت عبرانی اولوب عربی یه بکزردی
جمله دن بری ابراهیم لفظی عبرانی اولوب معناسی اب رحیم دیمکدر بودخی ابو الانبیاء اولوب عامهٔ خلقه مرحمت
اوزره اولمغین اول اسمله مسمی اولدی * عرایس ثعلبیده مذکوردرکه کعبه یی اوغلی اسماعیل ایله یاپارکن
عبرانیجه هب لی کیباعر یعنی عربجه هات لی حجرا یعنی بکا طاش ویر دیمکدر اسماعیل علیه السلام دخی قالدیروب
ویروب عربجه هاك نخذه یعنی اشته آل دیر ایدی * معتبراتده مذکوردرکه حضرت ابراهیم علیه السلام انواع
طاعت وعبادتدن وخلقی دینه دعوتدن ماعدا صنعتلری زراعت اولوب ضیافت مسافرین ایچون نیچه یوز
چفتلری یورر ایدی سوریلر ایله قیونلری وصغرلری بیحد اولوب تفصیلی ضیافتلری احوالنده ذکر اولنمشدر
قصبات وقری تعمیرینه سعی کثیر ایدوب زمانلرنده اولاد امجادلری نیچه شهرلر بنیاد ایتمشلردر * کیفیت
وفاتلرنده اولان اقوالك بری بودرکه عزرائیل علیه السلام قبض روح ایچون کلوب سنی دوستك الله تعالی
ایستر ودعوت ایدر دیوب بونلر دخی لطیفه طریقیله دوست دوستك روحنی قبض ایدرمی دیوب عزرائیل
دخی مقامنه واروب یارب خلیلك بویله دیر دیدکده سن دخی اکا دیکه دوست دوسته بولشمقدن قاچرمی
دیو بیورلدی اودخی کلوب دیدکده امدی روحمی عجله ایله قبض ایت دیوب برروایتده قنغی حال اوزره
روحکی قبض ایده یم دیوب ابراهیم علیه السلام سجده ایدرکن دیمکین اول حال اوزره قبض ایتدی * انبیادن
اوچ کسنه فجاة وفات ایتدیلر که بری ابراهیم بری داود بری سلیمان علیهم السلامدر دینوب لکن کتاب جامع

اعظمده یکرمی بش کون خسته یاتوب ماه محرمك طقوزنجی کونی روح روانلری عزم جنان ایتدی دیو بیان
اولنمشدر * مدت عمر شریفلری اهل کتاب قولنجه یوز یتمش بش اکثر علما قولنجه ایکیوز بعضلر قولنجه یوز
یکرمی اوچ یایوز یکرمی طقوز * تاریخ میرخوانده اصح روایات اوزره یوز طقسان بشدر وبو تقدیرجه مدت
دعوتلری یوز سکسان یلدر دینوب * مدت عمر ساره خاتون یوز یکرمی یدی یایوز اون یدی یایوز اوتوز یایوز
اوتوزیدی یایوز یتمش ایکی ییل ایدی بعض معتبراتده اولاهاجر صکره ساره واللی یلدنصکره ابراهیم
علیه السلام وفات ایتدی * مرویدرکه حضرت ابراهیم چادر ایله ساکن اولوب اول محلده بنا اولنیوب وفات
ایتدکده تابوت شریفی مقدما خاتونلری ساره نك جنازه سی قوندیغی مغاره مشالی زیرزمینه قونوب بعده
اسحاق ویعقوب ویوسف علیهم السلام وآنلرك خاتونلری دخی وفات ایتدکلرنجه آنده قونوب بعد زمان
مزارشریفلری اوستنه سلیمان پیغمبر علیه السلام جنلره قاپوسز ودلکسز برمحکم حصار یاپدیروب
بعدزمان روم طائفه سی دیوار حصاراستواری آتشله سرکه ایله دلوب قاپو آچوب بعده بنی اسرائیلدن
اولوب حضرت عیسی یه یتشوب ایمان کتورن یوسف نام کسنه اول قبورباهرالنورانبیای کرام ایله تبرك
مرام ایدینوب حصار یانده اولر یاپدی بعده مرور زمانله برشهر آبادان اولدی دیو مذکوردر

(باب ثامن دراحوال لوط نبی علیه السلام ابن هارن ابن آزر)

مرویدرکه ابراهیم پیغمبرك برادرزاده سی اولوب انلر آتشدن چقدقده نبوتلرین بونلر اتشدا تصدیق ایدوب
ولایت نمرودن ابراهیم پیغمبرله شهر حرانه بعده مصره بیله کیدوب رجوعلرنده آنلر ولایت فلسطینده
قالوب لوط علیه السلام حمص شهری جوارنده ارض اردنده سدوم وصوائم وذاذوما وعاموراوزغر آدلو بش
پاره شهر خلقنی که هر برنده یوزبیك یاخود اونرکره یوزبیك کسنه وار ایدی جمله سی بت پرست اولمغین دینه
دعوت ایچون جناب حقدن مرسل اولوب سدومده ساکن اولدی * مذکور شهرلر قری ومزارع ومیوه
وحبوبات وسائر منافع ایله معمور اولوب اطراف واکنافده مشهور ومزدحم جمهور اولمغین اول قوم مستحق
اللوم مسافرین ومتعدیلری دفع ایچون جفا لازم کلوب بعض وجهله اذایه عازم اولدقلرنده تعلیم ابلیس رجیم
ایله اول فعل معلوم مذموم واجب الاجتنابه دنیاده ابتدا بونلر ارتکاب ایدوب ولایتلرینه کذر ایدن غربا
ومسافرینه آنی ایدر اولدیلر * برروایتده شیطان رجیم برکسنه یه کندوبی وطئ ایتدیرمك طریقیله تعلیم
ایتمشدر * مرویدرکه اول قوم بی شرم وهراس علی ملاء الناس ضراط ولواط وحل ازار ورجم مسافرین دیار
وکبوتربازلق وسنك اندازلق وفرقعهٔ اصابع وتصفیق بالید ورمی بنادق ومضغ علك ومهارشهٔ کلاب ومناقرهٔ
دیوك ومناطحهٔ کباش وقطع طریق ونیچه کارناصواب بین اهل الدنیا اشبو اشقیایه مخصوص اولوب اهل بیت
نمرودن مسذم بن هارق آدلو برپادشاهلری وار ایدی * جامع الصغیر سیوطیده حضرت رسولدن مرویدرکه
عشر خصال عملها قوم لوط بها اهلکوا وتزیدها امتی بخلة واحدة اتیان الرجال بعضهم بعضا ورمیهم بالجلاهق
والخذف ولعبهم بالحمام وضرب الدفوف وشرب الخمور وقص اللحیة وطول الشارب والصفیر والتصفیق ولباس
الحریر وتزیدامتی بخلة اتیان النساء بعضهن بعضا * معتبراتده مذکوردرکه لوط علیه السلام کفاری دینه
دعوت وترك افعال شنیعه ایچون نصیحت ایدوب زغر شهرینك خلقی ایمانه کلوب درت پاره شهر خلقی عناد
واستکبار ونهی اولنان معاصی یه برآزاره یکرمی ییل یااوتوزیدی ییل اصرار ایتمکین لوط علیه السلام (رب
انصرنی علی القوم المفسدین) دیو مناجات رب العالمین ایتدکده جبرائیل ومیکائیل واسرافیل یاخود جمله
طقوز یااون بریا سکز ملك بافرمان خالق فلك وفلك شکل انسان وصورت جوانده کلوب حضرت لوط علیه
السلامه مهمان اولدیلر کفار اشرار خبردار اولدقلرنده اول دارشرف مداره هجوم ایدوب لوط علیه السلام
ملائکه ایدکارینی بلیوب مسافرلرینه تعرض ایتمالدیو کافرلره کاه منت کاه لوم وافر ایدوب ملائکه حضرت
لوطدن کمال غم والم ومجاهده مشاهده ایتدکلرنده عذابه کلمش ملائکه ایدکارین بلدرمکین لوط علیه السلام
بی خوف واجتناب فتح باب ایدوب بعض کفار کلاب وارکیردکده جبرائیل علیه السلام قنادیله یوزلرینه
چالوب اعمی وروسیاه اولدقلرنده یالوط یارین وقتکه حاضر اول دیوب خاسر وخائب مسکنلرینه ذاهب اولدیلر
(قصهٔ عذاب) اول کیجه لوط علیه السلام امرحقله مال ومنالن وجمله عیالن شهردن چقاروب اون

ایکی یاهمان ایکی قزلری واون نفر اتباع واشیاعلریله قول اصح اوزره ابراهیم علیه السلام یاننه بعضلر قولنجه
زغر شهرینه یامصره کیدوب بعده ابراهیم علیه السلام اشبو کریمه لرك هر برین سابقا آتشدن چقدقده
کندوبه ایمان کتورنلردن برر کسنه یه تزویج ایتدی * حضرت لوطك خاتونی واهله که سدوم اهلندن اولوب
منافقه ایدی لوطله بیله چیقوب یولده اوستنه کوکدن طاش اینوب هلاك اولدی یاخود شهرده قالوب
کفار ایله بیله هلاك اولدی یاخود مسخ اولوب طاش اولدقده یکرمیییل طوروب بعده یره کچدی *
مرویدر که لوط علیه السلام چقدیغی کیجه نك صباحنده کون طوغدقده جبرائیل علیه السلام اول درت
پاره شهر مستحق القهری مفسرین قولنجه بش شهری قنادیله قالدیروب خروسلری آوازین ملائکه ایشده جك
قدر کوکه یقلاشدقده کافرلر اویورلرکن باش اشاغه دوندیروب اوزرلرینه کوکدن طاش یا کبریتله آتش
یاغوب جمله سی هلاك اولدیلر بعده اول مکان ویران غضب نشاندن بدرایحه لو سیاه صو چیقوب کول اولوب
(وترکنا فیها آیة للذین یخافون العذاب الالیم) آیتندن مراد بودر دیمشلر مزبور شهرلر باش اشاغه دوندرلمکین
قرآنده مؤتفکات دیو تسمیه اولنمشدر * تفاسیرده کافرلر اوّلا رجم بعده خسف اولندیلر ودخی قوم لوط
مکه ومدینه یا شام ومدینه آراسنده درت بیك نفر کسنه ایدیلر اوزرلرینه کبریتله آتش یاغمشدر دیو روایت
اولنوب لکن ایکیسی دخی (وجعلنا عالیها سافلها وامطرنا علیها حجارة) آیتنك مفهومنه منافی ایدوکی
اهل فهم صافی یه خافی دکلدر * تفاسیرده برروایتده شهرلرده اولنلر خسف اولنوب سفرده وشهرلردن
طشره بولنانلره طاش یاغوب برکافر مکه ده تجارتده بولنغین کوکدن برطاش اینوب قرق کون هواده
طوروب حریف ضلالت الیف حرم شریفدن چقدقده اول طاش باشین دلوب هلاك ایتدی * بعض کتبده
مذکوردر که جمیع قوم لوط ایچنده اول فعل مذموم معلومی ایشلین همان قرق نفر مقداری کسنه اولوب
سائرلر کفر وشقاده برابر اولمغین جمله سی غضب حقه مظهر اولدیلر (امور متفرقه) مرویدر که حضرت لوطك
حلیهٔ شریفه لری میانه قد سیاه چشم ضخیم البدن طویل الساقین طویل الساعدین اولوب صنعتلری
زراعت وحراثت ایدی سخی ومتحمل ومهمان دوست اولوب شریعتده وسائر احوالده عمیسی حضرت ابراهیمه
اقتدا ایدردی * معجزاتلرندن بعضی بو ایدی که بر دفعه هواده اصلا بولت یوغیکن امر حقله یغمور
یاغدردی بردفعه دخی برطاش اوستنده اوپودقده مبارك باشی طاشه تأثیر ایدوب یری چقور قالوب بو حالی
کورنلرك بعضیلری ایمانه کلدیلر * روم کافرلری ولایت غارتنه کلدکلرنده بونلری طوتوب اسیر ایدوب
ابراهیم علیه السلام ایشتدکده عسکر چکوب واروب قورتاردیغی یوقاروده اوّلیات حضرت ابراهیمده
ذکر اولنمشدر مدت دعوتلری یکرمی یا اوتوزیدی ییل اولوب هلاك کفاردن یدی ییل صکره سکسان یاشنده
حضرت ابراهیم حیاتنده وفات ایدوب حضرت ابراهیم مزاری اوله جق مغاره ده دفن اولندی دینوب بعض
کتبده مکه ده حطیمده مدفوندر دیو برحدیث شریف مرویدر والله اعلم

(باب تاسع در احوال اسماعیل بن ابراهیم الخلیل علیهما الصلاة والسلام فی کل غداة واصیل)

والدهٔ ماجده لری پدرلرینه مصر پادشاهی باغشلادیغی هاجر نام جاریهٔ شرف ساریه در پدرلری سکسان
التی یاطقسان طقوز یا التمش درت یاطقسان یاشنده ایکن طوغوب منکوحه لری حضرت ساره دن اصلا
اولاد کلمامکین برمقتضای بشریت ومبتغای غیرت زوجیت غبطه وحمیت چکدکده امر حقله ابراهیم
علیه السلام هاجر واسماعیلی براق شرف نطاق ایله مکه یه ایلتوب برجراب خرما وبرقربه ما ایله انده براغوب
(ربنا انی أسکنت من ذریتی بواد غیر ذی زرع عند بیتك المحرم ربنا لیقیموا الصلاة فاجعل افئدة من الناس
تهوی الیهم وارزقهم من الثمرات لعلهم یشکرون) دیو دعا ایدوب فی الحال وطننه رجوع ایتدی * اول زمانده
اسماعیل علیه السلام ایکی یاشنده اولوب یاخود ممه امردی بعده هر آیده یا ییلده برکره براقله مکه یه صباح
کیدوب وقت ضحی ده واروب براقدن اینموب حاللرین صوروب ینه فی الحال دونردی برروایتده بو دعایی
کعبه بناسندنصکره اسماعیل علیه السلام شکارده ایکن کاوب اوغللری خاتوننه دن اتمك ایله خرما
استیوب اول دخی بودیدکار یکتری بزبلمزدید کده ابراهیم علیه السلام کمال مرحمت ورقت ایله بکا ایتدیکی
محلده ادا ایتمشدر * مرویدر که هاجر واسماعیل ابتدا مکه ده قالدقده اول مملکت بالکلیه ارض خالیه اولوب

جنس انسدن برفردانده مکین اولمامغین حضرت هاجر وحشت وحیرت وغربت وکربت سببیله صفا ایله مروه اراسنده آدم ارایوب جست وجووتك وپوایدوب عاقبت جبرائیل علیه السلام کلوب قومی اشوب عطشدن دفع آشوب ایچون آب زمزم کوثرسیما پیدا اولدی بعد زمان دیاریمندن طائفهٔ عربدن قبیلهٔ جرهم کلوب زمزم اطرافنده قونوب تدریجله ارض مکه آبادان اولدی اشبو قبیله احوالی جلد ثانی اواخرنده باب ملوك جرهمده بیان اولنور * کتاب الاکتفاده مذکوردرکه مکه شهرینك یری اسی اولوب صویی دخی غایتله آز اولمغین میشه زار اولوب انده اصلا دار ودیار اولمیوب عربدن طائفهٔ عمالقه عرفات قربنده اولوب اسماعیل ایچون آب زمزم ظهور ایتدکده عمالقه دن ایکی کشی دوه لرین یاوی قیلوب آره یه رق عرفاتدن مکه یه کلوب برلطیف پیکار آشکار اولدیغنی کوروب قبیله سنه خبرویردکده جمله سی اول ماء لطافت انتما ایچون کوچوب مکه ده توطن ایتدیلر (قصهٔ ذبح) مرویدرکه اسماعیل علیه السلام اون اوچ یاشنده یادرت یاشنده ایکن برکیجه پدرلری ارض فلسطینده خانهٔ جنت نشانه لرنده اویورکن جناب رب صمددن ذبح ولد امر اولنمغین براق برق رفتارله مکه یه واردقده اسماعیلی هاجریانندن آلوب ایپ وبچاق کتوروب عرفات یانندن مناطاغلرندن برینه واردقده (یابنی انی اری فی المنام انی اذبحك فانظر ماذا تری) دیو عرض ماجری ایتدکده اسماعیل توکل آیین (یاابت افعل ماتؤمر ستجدنی ان شاء الله من الصابرین) دیو امر خدایه کمال تسلیم ورضا کوستروب نیچه وصیت وقیل وقال ووداع وبعض احوال صدورندنصکره طرفیندن امر رب العباده کمال انقیاد اوزره ابراهیم علیه السلام اسماعیلی یانن یاتوروب بوغازینه بچاق چالدقده (نظم) اکرتیغ عالم بجنبد زجای * نبرد رکی تانخواهد خدای * فحواسنجه بچاق کسمیوب فی الحال جناب رب متعالدن (یاابراهیم قدصدقت الرؤیا) دیوندا کلوب جبرائیل علیه السلام اظهر اقوال اوزره سابقا هابیل بن حضرت آدمك قربانی اولوب جنتده طورن قوچی فدا کتوروب مطیعان امر ملك اکبر اولان پدر وپسر غایت شادمان اولوب انی قربان ایتدیلر اول قوچك بوینوزلری کعبه نك میزابنه آصلوب نیچه ییلك ییلدنصکره حجاج ظالم مکه ده ابن الزبیری محاصره ایدوب حرم شریفه منجنیقله آتش آتدقده کعبه نك اورتوسی یانوب بوینوزدخی بیله یاندی معتبرات مطوله ده قصهٔ ذبحده روایات عجیبه وحکایات غریبه یازلمشدرکه نظر ایدنلره مورث حیرت وباعث عبرت اولور (امور متفرقه که احوال حضرت اسماعیله متعلقه در) لسان عبرانیده اسمی اشمویل اولوب عربلر اسماعیل دیدیلر معناسی مطیع الله دیمك ایمش * مرویدرکه باباری بونلری اون اوچ یاشنده سنت ایدوب اون بش یاشنده بالغ ایکن والده لری هاجر آخرته سفر ایدوب کعبه نك دیواری دیبنده حطیمده دفن اولندی اندنصکره قوم جرهم بونلری اولندیروب یدی دانه قیون باغشلیوب برکت خدا ایله اوره یوب آز زمانده چوغالدی برروایتده اسماعیلی اولندیرن قوم عمالقه اولوب بعده قوم جرهم یمندن کلوب مکه ده ساکن اولدیلر اسماعیل علیه السلام اوتوز یا یکرمی یا یکرمی التی یاشنده باباسی حضرت ابراهیم ایله کعبه یی بنا ایدوب بعده اسماعیلك مکه ده قوت وقدرت ومال ومنالی کثرت بولوب مواشی وحواشیسی اول کیدن زیاده اولدی عمالقه دن برقز نکاحلنوب جمع اولدی بعد زمان اشارت حضرت ابراهیم ایله بوشایوب قوم جرهم پادشاهنك قزینی نکاحلندی حضرت اسماعیلك عالم صباده کیفیت نشوونماسی بعده کیفیت تأهلی وبعض احوالی ونسللرینك کثرتی اشاغیده ملوك جرهم بابنده تفصیل اولنور * ابراهیم علیه السلام حیاتنده یااننك وفاتندنصکره حق تعالی اسماعیلی مکه ده ویمنده عمالقه وجرهم وبعض طائفه لره نبی مرسل ایدوب یمنده مارب وحضرموت شهرلرینه واروب اللی ییل ایمانه دعوت ایتدیسه ده آزکسنه ایمانه کلدی بشقه شریعت وکتابی اولمیوب شریعت حضرت ابراهیمله عمل ایدرلردی * بعضیلر ابتداء عربجه سویلیان وعربی آنه بنی بونلردر دیوب بعضیلر ابتداء عربجه سویلین یعرب بن قحطاندرکه اسماعیلدن اول کلمشدر دیوب * تفسیر لبابده عربی وسائر لغاتی ابتدا سویلیوب کتابت ایدن آدم علیه السلام ایدوکی اصحدر دیو مذکوردر * مرویدرکه اوق یونغقده واوق آتمقده غایت ماهر اولوب قبل النبوه هرکون مکه شهرینك اطرافنده شکار ایتمکه معتاد ایدیلر صورت وسیرتده پدرلرینه بکزیوب کریم وحمول وصبور واهل سعد وامین وشفیق وصادق القول والوعد ایدی * قرآن عظیمده صادق الوعد اولوب اهلنه صلوة وزکوة امر ایدردی

دوبيوريلوب ينه قرآنده (وكان عندربه مرضيا) ديو مدح وثنا اولنمشدر كشافده بركسنه ايله بريرده بولشغه قوللشوب زمان موعود ومكان معهودده بعضيلر قولنجه اوچ كون ابن عباس قولنجه تمام بر ييل طوروب خلف وعد اولمسون ديو توقف ايتديكيچون قرآنده صدق وعدله مدح اولندى ديومذكوردر * مرويدركه وافر معجزه لرى اولوب بريسى بوايديكه نيجه ييلدنبرو سودى كسلمش برقيون كتوريلوب مبارك اللريله مه سين صغادقده فى الحال سودلو اولدى ودخى بركون منزل شريفلرينه برجماعت كلوب ضيافتلرينه حاضر يه جك بولنمامغين برقاب ايله آب زمزم كتوروب اوستنى اورتوب دعا ايدوب آچدقده بقدرة الله ذى الانعام نيجه درلو طعام ظهور ايتدى * مرويدركه جمله اون ايكى نفر اوغللرى اولديكه تواريخده اسملرى بودر نابت قيذار اذبل منشى مسمع ماشى دما اذر طيما ايطور نبش قيذما بعضيلر نابت يرينه حرف ثاء مثلثه ايله ثابت ديوب بعضلر ثابت له قيذار بركسنه نك اسميدر ديوب بعضلر نابت يرينه نياود يازوب بعضلر اسماعيلك اوغللرى تمام اون نفر ايدى ديمشلر عربى يه ترجمه اولنان توراة شريفه ده نبيوث قيذار ازبوئيل مبسم مشمع دوما مشا خداد ثيما يطور نفاش قذام ديومذكوردر * مرويدركه حضرت اسماعيل بر اولادده قيذارى وصى وولى عهد ايدينوب آز زماندنصكره وفاتلرى قريب اولمغين برادرلرى حضرت اسحاقى چاغروب كندونك نسيمه آدلو قزن آنك اوغلى عيصه نكاح ايتمكى وبعض امورى وصيت ايدوب يوز اوتوز يدى يا يوز اوتوز اوچ ياشنده ايكن وفات ايدوب والده لرى هاجر ياننده حطيمده ياركن ايله مقام اراسنده دفن اولندى پدرى وفاتنده سكسان طقوز ياشنده اولوب بعده قرق يدى يا تمام اللى ييل يشادى ديمشلر * مرويدركه وفاتندنصكره اوغلى قيذار بر موجب وصيت پدر كندو برادرلرينك پيشواسى وجميع قبائل عربك رئيس ومقتداسى اولوب حضرت حبيب خدا محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم ابدا سرمدا مزبور قيذار نسلندن اولوب عندده دخى بنى قحطان قبيله لرندن غيرى جميع قبائل عرب اسمعيل عليه السلام نسلندن ايدكارى محقق ومتقرر * مرويدركه نابت ايله قيذار مكه ده مقيم اولوب باقى اون نفر برادرلرى اطراف واكنافده اولان قبائل عربه طاغلوب نسللرى چوغالدقده اعدالرينه غلبه اوزره كچنورلردى * تاريخ ميرخوانده نسل اسمعيل چوغالوب مكه شهرينه صغميوب اطرافه طاغلدقلرنده هركيدن طائفه تبركا حرم شريفدن بر طاش كوتوروب كعبه آرزوسنه آنى طواف ايدوب بعد زمان هر بكندكارى طاشه طواف ايدوب عاقبت صحف حضرت ابراهيمى اوقومغى ومضموننله عمل ايتمكى ترك ايدوب اغواى شيطانله عبدهٔ اوثان اولوب اماج ايتمكى وتعظيم كعبه يى وبعض احكام شريعتى ترك ايتمديلر ديوب * بعض معتبراتده (واجنبنى وبنى ان نعبد الاصنام) آيتى دلالتى بودركه جميع نسل حضرت ابراهيم عبادت صنمدن معصوم اولمش اوله لر ديوب حضرت اسماعيلك وذريتلرينك نيجه احوالى مناسبت كليه اقتضاسيله اشاغيده ملوك قوم جرهم بابنده بيان اولنه جقدر آنده نظر اولنه

(باب عاشر در احوال اسحق نبى عليه السلام)

ابن حضرت ابراهيم عليهما السلام من الملك الرحيم * پدرلرى يوز اون يدى يا يوز اون ايكى يا يوز يكرمى يا يوز طقسان يا يوز يتمش ياشنده ايكن طوغوب والده لرى حضرت ساره طقسان يا طقسان طقوز يا يتمش سكز ياشنده ايكن قوم لوط هلاك اولدقلرى كيجه ده حامل اولوب ملكلر بشارت ايتدكارى بونلردر قرآنده (وبشرناه بغلام حليم) ودخى (وبشرناه باسحق نبيا من الصالحين) ديو بيوريلوب كبار انبيا ومرسليندندر برادرى اسمعيل عليه السلامدن اوتوز يا اون درت يا همان بش ييل صكره طوغوب پدرى بونى همان يدنجى كونى سنت ايدوب حتى اوسببدن يدنجى كونى سنت طائفهٔ بنى اسرائيله عادت اولمشدى * مرويدركه بيودكده پدر ومادرله حجه واروب وطنه كلدكارنده هر ييل حجه واروب بيوك برادرى اسماعيلى كوروب ينه وطننه كلوب خدمت والدين ماجدين ايله مقيد اولوردى بعده عم زاده سى حضرت لوطك بر قزنى نكاحلنوب پدرى حياتنده ولايت شام اهلنه نبى مرسل اولوب ارض فلسطينده مقيم ومسكين اولديلر * مرويدركه صورت وهيئتده واخلاق وسيرتده پدر عالى كهرينه غايت بكزردى حتى صقالى كلدكده دكه كسنه ايكيسين فرق ايتمامكين قدرت حقله بر كيجه پدرلرينك صقالى آغردى كبار صحابه وتابعيندن نيجه لر حضرت ابراهيمك امر حقله

ذبح ایتمك دیلدیکی اوغلی بودر مباشرت ذبح ونزول فدا اقدس شهرنه ایکی میل یرده ایدی دیوب سنن دار قطنیده (الذبیح اسحق) دیو بر حدیث شریف ذکر اولنوب لکن اکثر سلف وخلف قاتنده ذبیح اسمعیل اولوب تفسیر قاضیده بش دلیل جلیل ایله اثبات وتفصیل اولنمشدر نیجه تواریخده اسحق وشعیب علیهما السلام بیرلکده اعمی اولدیلر دینوب لکن مواهب لدنیه ده اصلا بر پیغمبر اعمی اولمامشدر زیرا اعمالق نقیصه اولمغین جمله انبیا او مقوله دن مبرا اردیو مذکوردر * مرویدرکه التمش یاشنده عیص ویعقوب آدلو ایکیز اوغللری طوغوب بیودکارنده عیصی زیاده جه سومکین بکا بریان کتورسکا پیغمبرلك ایچون دعا ایده یم دیوب عیص شکاره کیدوب خاتونلری یعقوبی زیاده سومکین آنی خبردار اودخی عیصدن اوّل بریان احضار ایدوب اسحق علیه السلام یوب حظ ایدوب بیرلکدن اولان ضعف بصر سببیله کتورنی عیص صانوب الهی براوغلومه رسالت ویرمکه وعد بیورمش ایدك اشبو بریان کتورنه اونبوّت ورسالتی اعطا ایله دیو دعا ایتدکده فی الحال عیص نبوّت حریص دخی بریان کتوروب واقع حال معلوم اولدقده بالکلیه محروم اولمامق ایچون وفرت رزق وکثرت اولاد ایچون دعا ایتدیلر جمیع دعاء رسول مقبول اولوب بعد زمان یعقوب علیه السلام طائفهٔ بنی کنعانه مرسل اولوب عیصك دخی عمیسی اسماعیل علیه السلام قزندن روم آدلو اوغلی اولوب دنیاده طوائف روم ویونان آنك نسلی اولوب عیصك دخی ارمن آدلو بر اوغلی اولوب طائفهٔ ارمن آنك نسلیدر * بعض معتبراتده عیصك ولایت رومده اصفر آدلو بر اوغلی اولوب طائفهٔ روم آنك نسلی اولاغین جمله سنه بنی الاصفر دیرلر دیو مذکوردر * مرویدرکه اسحق علیه السلام یوزسکسان یا یوز التمش یا یوز یکرمی یاشنده وفات ایدوب پدرومادرلری دفن اولندیغی مغاره ده دفن اولندی اوسنه ده یوسف علیه السلام مصرده عزیز اولمشدی دیو بر روایت حکایت اولنوب لکن صحیح ایدوکی غیر مسلمدر والله اعلم

(باب حادی عشر در احوال یعقوب نبی علیه السلام)

ابن اسحق بن ابراهیم علیهم السلام لقبی اسرائیل اولوب معناسی صفوة الله یاخود عبدالله دیمك ایمش * مرویدرکه جد امجدی حیاتنده پدری التمش یاشنده ایکن عیص ایله ایکیز طوغوب پدری حیاتنده یاخود وفاتندنصکره برقول ضعیفده چاق دده سی حیاتنده قدسله شام اراسنده اولان طائفهٔ بنی کنعانه نبیّ مرسل اولوب آنده توطن ایتدیلر حلیهٔ شریفه لری کندم کون طویل القامه نحیف البدن اولوب پدرلری کبی حلیم وسلیم وحمول وصدوق وکریم ایدی پدرلری وفاتندنصکره یاخود آنك حیاتنده طاییلرینك یادیزه لرینك راحیل آدلو غایت حسنا قزینی یدی ییل چوبانلق شرطیله استیوب وعده تمامنده لیا آدلو بیوك قزینی ویروب بعده راحیل ایچون یدی ییل دخی چوبانلق ایتدیروب بعده شریعت حضرت ابرهیمده نکاحده جمع اختین حلال اولمغین راحیلی دخی ویروب یاخود لیا وفات ایتدکده ویروب اوّلا لیادن روبیل شمعون لاوی یهوذا ایساخار یالون ادلو اوغللری دنیه آدلو بر قزی صکره ایکی جاریه دن دان نفتال جاد آشر آدلو اوغللری بعده کندیسی تمش اوچ یاشنده ایکن راحیلدن یوسف ایکی ییلدنصکره بنیامین آدلو اوغللری اولوب بعض علما اسامئ اخوهٔ یوسفی نظم ایدوب دیمشدرکه (نظم) لیوسف اخوة اصحاب مجد * اسامیهم اذا احصیت فاز بر * یهوذا ثم روبیل ولاوی * ریالون وشمعون ویشجر * ودان ثم نفتالی وجاد * وبنیامین عاشرهم وآشر (نثر) مرویدرکه اولاد یعقوب حضرت ابراهیم واسحاقك اوغلی اوغللری اولمغین عربجه بونلرك جمله سنه اسباط دیرلر یاشده جمله نك بیوکی قول بعض اوزره یهوذا قول اکثر اوزره روبیل اولوب لکن حضرت یوسفدن غیریسنك اعلم واعقل واکملی وافضلی یهوذا اولوب بعضیلر قولنجه سرداراری شمعون ایدی بونلرك نبوّتلرنده اختلاف اولنوب تفصیلی اشاغیده باب انبیاء مشتبهة الاحوالده بیان اولنور * تاریخ میرخوانده حضرت یعقوب نسلندن تمش بیك پیغمبر کلمشدر دینوب نیجه معتبراتده اسباطدنصکره کلان جمیع انبیا ومرسلین اسباط نسلندندر الا ایوب وشعیب ویونس وحضرت محمد علیهم الصلاة والسلام دیو مذکوردر (احوال قصهٔ فراق) تفصیلی ایله مشهور آفاق ومحتاج تکثیر اوراق اولوب استماعی قلبی احراق ایتمکله مما لا یطاق اولمغین اول بابده کمال ایجاز واختصار وذکر اهم مهمات ونوادر روایاته اقتصار اختیار اولنمشدر * پس حضرت یعقوب محنت رفیق فراق یوسف صدیق ایله بیت الاحزانده نیجه ییللر کریان ونالان اولوب بعده بنیامینی

حضرت یوسف مصرده بربهانه ایله الیقودقده تضاعف اسباب فرقت وهجران وترادف انواع کربت واحزان سببیله دائما کثرت بکادن التی ییل مبارك بصرلری بی نوروفر اولمشدی شدت ضجرت حسرت ایله اول نبی صفی آگاه (انما اشکو بثی وحزنی الی الله) دیوب منتظر لطف اله عز علاه اولمشدی جمیع مدت فراق اکثر علما قولنجه خصوصا عربی یه ترجمه اولنمش توراة شریفه دن مستفاد اولان اوزره قرق ییجه لر قولنجه اوتوز التی یا اوتوز یا سکسان یا اوتوز درت یا یکرمی ایکی یا یکرمی درت یا یتمش یا یتمش یدی یا یکرمی بر یا اون سکز ییل اولوب بعده خبر بشارت اثر ایله مصردن پیرهن پسر عالی کهر کلدکده یوزلرینه سوروب کوزلری پر نور وقلب مکسوری مسرور اولدی پیرهن کلمزدن اول سکز یا اوچ کونلك یولدن رایحهٔ فایحه سن اول نبی همام استشمام ایدوب یوسفك قوقوسنی کلیورد یو اداء کلام ایتمشدی مزبور پیرهنی ابراهیم علیه السلام آتشه عریان اتلدقده جبرائیل علیه السلام جنتدن کتوروب انلردن اسحاقه اندن یعقوبه قالوب یوسفدن آیریلورکن برهیکل ایچنه قویوب ساترا وغللرندن کیزلو یوسفك بازوسنه باغلامشدی بعد وصول الخبر ذکوروانائدن یتمش نفر اولاد یله ونسللریله مصره سفر ایدوب اعظم مرادات اولان ملاقات فرح آیات علی احسن الحالات حاصل وانواع اسباب سرور وصفایه واصل اولدیلر * بعده یعقوب علیه السلام مصرده اون یدی یا اون التی یا یکرمی درت یا یکرمی یدی یا یکرمی اوچ ییل یشایوب مدت عمر شریفی یوز قرق یدی یا یوز قرق بش ییل اولدقده مصرده وفات ایدوب یوسف علیه السلام جنازهٔ رحمت اندازهٔ پدر فردوس مقری بر موجب وصیت قدسه یقین مزار باهر الانوار جد بزرکواره ایلتوب بعده یوسف علیه السلام مصره عودت ایدوب مشتغل امر حکومت اولدی (متفرقات) مرویدر که تابوت یعقوب علیه السلام قدسه کلدکده برادری عیص که ایکیز طوغمشلردی بحکمة الله اول کون وفات ایتمش اولمغین ایکیسی دخی قبر واحدده دفن اولندیلر * کشافده حضرت رسول علیه السلام یعقوب علیه السلامك فراق یوسفده اضطرابی نه مرتبه ده ایدی دیو جبرائیله صوروب یتمش ماتمزده خاتون اضطرابی قدر ایدی دیوب پس آنك مقابله سنده نه مقدار ثواب ویرلدی دیدکده یوز شهید ثوابی قدر ثواب ویرلدی جمیع مدت فراقده الله تعالی یه حسن ظنی بوزلمدی دیو جواب ویرمش دیو مذکوردر حضرت یعقوبك یوسفدن غیری اوغللرینك احوالی اشاغیده باب انبیاء مشتبهة الاحوالده ذکر اولنوب انلرك نسللری اولان بنی اسرائیل احوالی جلد ثانی آخرنده باب احوال امم ده مفصلا بیان اولنور حضرت یعقوبه علاقه سی اولمغین انده نظر اولنه

(باب ثانی عشر در احوال یوسف نبی علیه السلام)

حضرت حبیب خدا محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ماسعی ساع بین المروة والصفا بونلری مدح وتعظیم ایدوب (الکریم بن الکریم بن الکریم بن الکریم یوسف بن یعقوب بن اسحاق بن ابراهیم) دیمشلردر احسن القصص وعبرت حصص اولان سرکذشت مورث الغصصلری محتاج تطویل کلام ومعلوم اکثر انام اولمغین اشبو تاریخ مفید ومختصرده که اهم مهمات وبعض نوادر ذکرینه مقتصردر بیانی لازم اولان مرتبه ده کمال اجمال حسب حاللری بو منوال اوزره درکه ایکی یاشنده پدرلری ایله دیار کنعانه سفر ایدرکن قدسه بر قوناق برده والده لری راحیل بنیامین آدلو اوغلنی طوغررکن اصح قولین اوزره وفات ایدوب ایکیسنی دخی عمه لری یعنی خاله لری بسلیوب اون یدی یا اون ایکی یاهمان یدی یاشنده واقعه سنده شمس و قمر ایله اون بر اختر کندویه سجده ایدر کورمکین خصوصا پدرینك احب اولادی اولمغین اون نفر برادر برآزری بوکا حسد وباب شفقتی سد ایدوب اون یدی یا اون ایکی یا اون سکز یا همان التی یا یدی یاشنده بالغ یا نابالغ ایکن سیربهانه سیله پدرلری اجازتیله صحرایه ایلتوب اوچ فرسخ کتدکلرنده آبی شور وسیاه بر چاه وحشتپناه ایچنه آتوب جبرائیل علیه السلام قناد یله طوتوب انواع بشارتله تسلیت ایتدی بعده سبب فرج وفرح ودافع غم وترح اولان دعاء مأثوره شهوری تعلیم وتفهیم ایدوب بازوبندنده اولان پیرهن جنتی الباس ودفع وحشت ایچون انکله استیناس ایدوب اول حالده لطف رب العزت ایله نبوت دخی ویریلوب یاخود نبوت ویریله جکنه بشارت اولندی اوچنجی یا دردنجی کون شهر مدیندن قافله ایله راه مصره تجارت ایچون سالك وساعی اولان مالك بن دعر الخزاعی چاهدن چقاروب برادرلری بوقلمغه کلدکلرنده یکرمی یا قرق اقچه یه انلردن صاتون الوب قدیمدن

تختگاه ملوك مصر اولان منف شهرینه ایلتوب بولده واندە غرایب امور صدور ایدوب عزیز مصر یعنی وزیر اعظم اولان قطفیر * ابن عباس قولنجه یكرمی التونه وبر جفت بشماغه وایكی قفتانه صاتون آلوب وهب قولنجه سیم وزر وحریرك هر برندن یوسف آغرلنجه ویردیكی درتیوز بطمان ایدی تفاسیرده ذكر اولنان (یوسف اعطی شطر الحسن) حدیثی مفهومنجه روی بشاشت خوی یوسف عنبر بویده نور نبوت وحسن وآن مانند خورشید درخشان لمعان ایدوب حتی طاق ورواق وجدران اوزره منعكس وتابان وجمال باكمالنه ناظر اولان جمیع انسان واله وحیران اولمغین اسمی راعیل لقبی زلیخا اولوب اون بش یاشنده تازه وحسنا اولان خاتونی بی اختیار عاشق زار ومسلوبة الصبر والقرار اولوب وصلته دعوت ایتدكده صدیق صاحب صداقت مشتمل صد آفت اولان مرادینه مخالفت ایتمكین زلیخا اكا اسناد تهمت ایدوب زلیخانك اقرباسندن بیدی آیلق بر اوغلانجق قدرت رب العزت ایله برائت وصداقت یوسف باعصمته شهادت ایدوب بعد زمان مكر زنان ایله شهردن برقاج منزل دور اولان محبس منفورده ظلما بش ییل حبس اولنوب بعده پادشاهك خواصندن اولوب بر خصوص ایچون سابقدن محبوس اولان ایكی كمسنه نك بر رواقعه لرین برینه نجات وعزت وبرینه صلب وسیاست ایله تعبیر ایدوب امور آتیه یه متعلق بی شك ور یب نیجه احوال غیبدن خبر ویردی * تفسیر ابابده زندانده ایكن محبوسلره دعوای نبوت ودین ابراهیمه دعوت ایدوب تعبیر وعلم غیب اولان معجزه لرین اظهار ونیچه اسرار آشكار ایدردی دیو مذكوردر بعده زندانده یدی ییل دخی آرام ایدوب اون ایكی ییل تمام اولدقده مصرك فرعونی یعنی پادشاهی اولان ریان بن ولید عملیقی قرآنده بیان اولندیغی اوزره بر واقعهٔ غریبه كوروب یوسفدن غیری كمسنه تعبیر ایده مامكین انواع تعظیم وتوقیر ایله چقاردوب كمال زینت وشوكت ایله كتوردوب تمش ایكی درلو لغت ایله سویلشوب * كشافده مذكوردركه حدیث شریف مفهومنجه ریان یاننده بر ییل طوردی بعده قطفیر وزارتدن عزل اولنوب یاخود وفات ایتمكین آنك یرینه عزیز یعنی وزیر اعظم حتی صاحب تخت وتاج وخاتم ایدوب جمیع امورین یوسفه مفوض ومسلم ایتدی * بعده شاه وبعض اهل شهر وسپاه ایمانه كلوب بعد زمان ریان وفات ایدوب یرینه فرعون اولان قابوس بن مصعب ایمانه كلمیوب لكن حضرت یوسفه غایت تعظیم ورعایت ایدردی * تفسیر ابابده اون یدی یاشنده قیویه آتلوب اكثر محققین قولنجه (واوحینا الیه) آیتی دلالتی اوزره اوحالده پیغمبرلك ویریلوب ابن عباس قولنجه مصرده اون یدی یاشنده صاتلوب اون اوچ ییل دخی عزیزك یاننده اولوب بعضیلر امر برعكس دیوب اوتوز یاشنده وزیر اولوب اوتوز اوچنده جناب حقدن علم وحكمت ویریلوب (ولما بلغ اشده آتیناه حكما وعلما) آیتنده ضم شده له اشددن مراد ابن عباس قولنجه اوتوز اوچ سدی قولنجه اوتوز ضحاك قولنجه یكرمی كلبی قولنجه اون سكز ما بینی مالك قولنجه وقت بلوغدر حكمدن مراد نبوت علمدن مراد تفقه فی الدین در بعضیلر حكمدن مراد اصابة فی القول علمدن مراد تعبیر رؤیادر دیدیلر بعضیلر عالم اشیایی بیلاندر حكیم مقتضای علمله عمل ایدندر دیمشلر دیو مذكوردر * مرویدركه حضرت جبرائیل علیه السلام بونلره كوكدن درت كره نازل اولمشدر وحی الهی ایله علم بعض مغیباتدن وتعبیر رؤیادن غیری وافر معجزه لری اولوب جمله دن بری بودركه فرعون اولان ریان زمان قحطده بحد طعام یوب طویموب آجلقدن شكایت ایدوب یوسف علیه السلام مبارك الیله كوكسنی صغادقده آجلق المی دفع اولوب بوسببدن ریان ایمانه كلدی بری دخی ریان یرینه فرعون اولان قابوس كافر اولمغین ایمانه دعوت ایدوب معجزه دیلدكده یوسف علیه السلام دعا ایدوب قابوسك تختی یاننده بتمش یشل یپراقلو بر اغاج قدرت حقله صافی ابرشیم اولوب لكن قابوس ایمانه كلمدی بری دخی براعمی اوغلانجق كتوریلوب یوسف علیه السلام مبارك یوزندن نقابن قالدیروب باقدقده فی الحال اعمی نك كوزی آچلدی بری دخی قطفیر وفاتندنصكره زلیخا قرق یاشنه واروب محنت ودرد والم وشدت عشقدن غم مدغم ایله مانند پیرزال كهنه سال اولدقده خیر دعا ریله فی الحال اون سكز یاشنده تازه وتر بردختر نیك اختر اولدی بعده امر حقله زلیخایی نكاحلنوب افرائیم ومیشا آدلو ایكی اوغوللری اولمشدركه یوشع پیغمبر افرائیمك اوغلی اوغلیدر بر روایتده رحمه آدلو بر قزی دخی اولوب ایوب پیغمبرك خاتونی اولمشدر كشافده (ولقد جاءكم یوسف من قبل بالبینات) آیتنده بر روایتده اشبو یوسفدن مراد حضرت یوسفك اوغلی

اوراتمك اوغلى يوسفدركه مصرده قبط طائفه سنه يكرمى ييل پيغمبر اولدى ديوب نسل اولاد حضرت يوسف
جوغالوب عددى مقدارى اشاغيده باب انبياء مشتبهة الاحوالده اخوهٔ يوسف فصلنده بيان اولنور
(ظهور قحط وقصهٔ ملاقات) مرويدركه يوسف عليه السلام اوّل وزارتنده عدل وبذل وتدبيرله قلوب
اهل مصرى جذب وجلب وتسخير وممالك ومسالكى تعمير وتنوير ايدوب برمقتضاى رؤياى ريان يدى ييل
غايت اوجوزلق عيان اولدقده مصرده عظيم انبارلر بنياد ايتمكى ايجاد ايدوب بى نهايه ذخيره وزاد ايله
طولديروب بعده جميع اقاليم دنيادهيدى ييل دخى قحط عظيم اولوب اشتراء زاد ايچون اهالىٔ قرى وبلاد
كلوب جميع اهل ولايت مصر حضرت يوسفدن ذخيره آلمق ايچون بش ييله دك تدريجله جمله مال ومناللرين
آلتمجده اولاد وعياللرين ويروب يد تمجيده ناچار نفسلرين ذخيره يه صاتوب يوسف كرم معتاد شرط اسلامله
جملهسنى آزاد وبازاد ايدوب مال وعياللرين دخى باغشلامغين نيجه لرى ايمانه كلوب شهرده مساجد ومعابد
بنا اولندى * مرويدركه زمان قحطك ايكنجى يا اوچنجى ييلنده حضرت يوسفك برادرلرى دخى ديار كنعاندن بعض
متاعله رجاء انتفاعله آچ ومحتاج مصره اوچ كره واروب كلوب يوسف عليه السلام ايله ما بينلرنده قرأنده
مذكور اولديغى اوزره نيجه امور صدور ايدوب آخر كار كندويى انلره بلدرمكله جمله سن شرمسار ايدوب
اعتذار واستغفار دنصكره يوسف عليه السلام حسن بصرى قولنجه پدر ومادرنى اكثر مفسرين قولنجه مادرى
مقدما وفات ايتمكين پدريله ديزه سى اولوب پدرينك خاتونى اولان ليايى وجمله اقربا واحبابى برقول اوزره
ضعيف والده سنى ملاقات ايچون حق تعالى احيا ايتمكين پدر ومادرنى مصره دعوت ايدوب اعظم مرادات
اولان ملاقات فى ايمن الاوقات على احسن الحالات حصوله موصول اولدى * سبب حسد برادران اولان
رؤيا سندن اشبو ملاقات زمانته دك توراة عربيدن منفهم اولان اوزره اكثر علما قولنجه قرق ييل نيجه لر
قوللرنجه اوتوز التى يا اوتوز يا سكسان يا اوتوز درت يا يكرمى ايكى يا يكرمى درت يا يتمش يا يتمش يدى يا يكرمى
بر يا اون سكز ييل كچمشدر * مرويدركه بعد الملاقات اون يدى يا اون التى يا يكرمى درت يا يكرمى يدى يا يكرمى
اوچ ييلدنصكره حضرت يعقوب مصرده وفات ايدوب يوسف عليه السلام جنازهٔ رحمت اندازهٔ پدر
فردوس مقرى قدسه ايلتوب دفن ايدوب ينه مصره كلدى (فائده) مرويدركه دنياده ابتدا كاغد ياپمق
حضرت يوسفك ايجاديدر بونلردن اوّل جمله خلق عالم درى وكمولك وبعض نسنه لر اوزرينه يازرلردى * تفاسيرده
بعد الملاقات پدرلرينه خزينه لرين كوستروب يعقوب عليه السلام كاغدله طولو براوطه كوروب
اى پسر باجان برابر بوقدر كاغدلرك وارايكن سكز قوناق يره بربارمق كاغد ايله بنى ياد وقلب حزينمى شاد ايتسك
اولمزميدى ديدكده جبريل مبلغ الوحى بنى اول امردن نهى ايدردى ديوب ايكيسيدخى اتفاقله جبراييله
سبب منعنى صوروب يوسفى قورديه قورقوب اللهه اصمرلديغكز ايچون حضرت رب خلاق سزى
مبتلاى فراق ايتدى ديمش ديوب * لكن تفسير لبابده امام نخعيدن مرويدركه حضرت يعقوب مصر
پادشاهى اولان اوغلى يوسف ايديكنى بيلوب لكن اوّل سر نهان عيان اولمغه اذن رحمان اولمامغين روح روان
كبى نهان ايدوب اولادامجادنى مصره كوندردكده جمله كز برقيودن كيرمكزديو اصمرلديغندن مرادى اوغلى
بنيامين يوسفه تنها بولشسون ديمك ايدى والله اعلم (قصهٔ وفات) مرويدركه يوسف عليه السلام پدرى
وفاتندن يكرمى اوچ يا يكرمى يا التمش ييلدنصكره قول مشهور اوزره يوز يكرمى بعضلر قولنجه يوز يدى
لكن ترجمهٔ توراة قولنجه يوز اون ياشنده ايكن عزوسعادتله دار آخرته رحلت ايدوب اهل ولايت مصردن
هر طائفه تبركا كندو محللرنده دفن ايتمك ايچون مجادله ايدوب مقاتله يه عزم ايتدكلرنده مرمردن تابوته
قونوب يمين ويسارى نهر نيل سلسبيل عديل جارى يه مؤثر وسارى اولوب جمله اهل ديار مصر اول ماء صفا انتماء
متبركده هر وجهله مشترك اولمغيچون تابوتى نيل ايرماغنك ايچنه قوديلردرت يوز ييلدنصكره حضرت
موسى بنى اسرائيل ايله مصردن كتدكلرنده چقاروب بيله كوتورمكه امر الهى اولدقده تابوتك محلى
كمسه بيلميوب عاقبت برقوجه قارى دخول جنت وعده سيله خبر ويردكده چقاريلوب قدسده مغارهٔ
حضرت ابراهيمده آبا واقربالرى يانده دفن ايتديلر (فائده) عرايس ثعلبيده يوسفك وفاتى يقلاشدقده برادرى
يهوذايى جميع بنى اسرائيله حاكم وخليفه ديكوب ودخى جمله اقربالرينى كتوردوب سكسان نفر آدم اولوب

یانی الله سند نصکره حالمزنه اوله جقدرخبر و یردیکارنده دینکزده بردوام اولدقچه احوالکز انتظامده اولور تا اول زمانه دلک که اوستکزه قوم قبطدن دعوای الوهیت ایله برجبار کسنه مسلط و سزی بلالره مورط ایدوب اوغللریکزی بوغازلیوب قزلریکزی انجتمیوب سزه انواع عذاب ایدوب مدتی اوزانوب بعده برادرم لاوی نسلندن سیاه صاچلو قاره یاغز موسی بن عمران آدلو پیغمبر ظهور ایدوب الله تعالی آنک سببیله قبط الندن سزی خلاص ایدردیو بیوردیلر * بعده بنی اسرآئیل اوزجا ایله اوغللری آدین عمران قورا ولدیلر ودخی حضرت یوسفک برخروسی اولوب نه اقر باسنه سزلک احوالکز انتظام اوزره طورور مادامکه بو خروس ایچکزده اوته اول جبار کسنه طوغدقده بو خروس اوتمکدن قالوب آنک مدت حکومتنده اصلا اوتمیوب او پیغمبر طوغدقده اوتمکه باشلسه کرکدر دیوب واقعا جمله دیدکاری امور مرورده هورله ظهوره کلوب خروس مزبور جمله بشیوز یاشنده وفات ایتدی دیو مذکوردر

(باب ثالث عشر در احوال ایوب نبی علیه السلام)

ابن اموص بن رباح بن عیص بن اسحق یاخود ابن اموص بن رازح بن روم بن عیص بن اسحق علیه السلام یاخود ابن اموص بن رعویل بن عیص بن اسحق علیه السلامدر * والده لری حضرت لوطک قزی اولوب خاتونلری رحمه بنت افرائیم بن یوسف یاخود رحمه بنت میشا بن یوسف یاخود ماخیر بنت میشا بن یوسف یاخود رحمه بنت یوسف یاخود لیا بنت یعقوب علیه السلام ایدی * بعض معتبراتده موصل شهرنده بعد زمان یونس پیغمبرک قومی اولان طائفه یه یوسف پیغمبر وفاتندنصکره یاخود چاق یعقوب پیغمبر حیاتنده نبی مرسل اولوب آنده ساکن ایدیلر دینوب * نیجه معتبراتده مذکوردرکه شامده حوران ولایتنده بثینه آدلو شهر معموردہ ساکن اولوب صحتلر ایچون یردن چقان ایکی چشمه الآن طوروب اطرافدن نیجه مریضلر کلوب آنده صحت بولورلر حضرت ایوبه همان اوچ کسنه ایمان کتوروب بونلر مرضه مبتلا اولدقلرنده آنلردخی مرتد اولدیلر * بعض معتبراتده حضرت ایوب زماننده نیجه پیغمبرلر دخی وار ایدی دینوب بعض کتبده حضرت یوسفدنصکره ایوبدن غیری پیغمبر کلمامشدر دیو وهبله کعبدن مرویدر معتبراتده مذکوردرکه ایوب علیه السلام کثرت خدم وحواشی ووفرت غنم وسائر مواشی ایله فرید دهر ووحید عصر ایدی یدی اوغلی یدی قزی یا اوچ اوغلی یدی قزی وسوریلر ایله بیحد طوارلری ووافر مزرعه لری و بشیوز نفر متأهل قوللری اولوب برروایتده اوچ بیک دوه یدی بیک قیون اوچیوز صغر در تیوز آت بیک قول بیک جاریه لری اولوب برروایتده متعدد چفتلکلرنده قرق بیک نفر آدملری وار ایدی مرویدرکه کندم کون بلند قامت سیاه چشم سیاه موی کوتاه کردن بزرک سر غلیظ الساقین والساعدین ایدی مسافرین ومجاورینی ضیافت وفقرا وضعفایه رعایت ومرحمت اوزره اولوب ایام ولیالیده عبادتدن برآن خالی اولمزدی وافر معجزاتی اولوب جمله دن بری ظهور دعوتلرنده جمیع کفره نک شرابلری صو اولسون دیمکین جمله سی صو اولدی (قصهٔ مرض) سبب مرضلرنده اولان روایاتک بری بودرکه برکون بشریت مقتضاسنجه قلبلرنده اقبال لابقاء دنیایه نوعا سرور پیدا اولدقده (اشد البلاء علی الانبیاء) فحواسنجه انواع بلایه مبتلا اولدیلر اولا جمله مال ومنالی نیجه بلای ناکهانی ایله برقاچ کونده هلاک اولوب هر برینی ایشتدکده (الحمد لله الذی رزقنی ثم اخذه فله الحمد علی ذلک) دیو سمت شکره سالک اولمغین توکل عظملرینه ابلیس رجیم حسد ایدوب مبارک یوزلرندن یا آیاقلرندن اوفلدکده فی الحال باشلرندن آتش چیقوب جمله بدنی بر یرقبارو ب دنیاده ابتدا ایچلک مرضی بونلرده ظهور ایتدی اوچ کونده یاره لری بردود اولوب تدریجله بدنندن سکبر ایله کمو کدن غیری برنسنه موجود قالمدی قوم مستحق اللوملری سرایت مرض خوفیله بونلری شهردن چقاردوب خاتونلری برخالی یرده قویوب اول نبی صفی صاحب روزه ایچون اهل شهر وقرادن نان پاره دریوزه ایدردی * تاریخ میرخوانده بنی اسرآئیل مزبله لرندن برینک اوزرنده یدی ییل یاتوب حاللرینه برکسنه رحم ایتمیوب عاقبت کندی خاتونی شهر خاتونلرینه اجرتله ایلک اکیروب اول اقچه ایله سازدن براوچاقوب ایچنه قویوب هرکون اجرتدن نه تحصیل ایدرسه نصفنی حصول صحت نیتیله صدقه ایدوب نصفیله ییه جک آلوب کتورردی دینوب * کتب معتبره ده مذکوردرکه ایوب علیه السلام اون اوچ ییل یا یدی ییل

وبدی آی ویدی ساعت یاهمان اوچ ییل لکن حدیث شریف مدلولنجه تمام اون سکز ییل بو مرض عظیمی وعرض الیمی چکوب کمال صبردن برلحظه وآن نالان اولمیوب علی الاتصال فکر وذکر وشکر رب متعال ایدردی حتی بدنندن قورد جغزلر دوشدکده دست حق پرستیله یردن قالدیروب رزقکزی ییك دیوب دوشدیکی یارەنك اوستنه قورایدی * تفاسیرده مذکوردرکه برکون خاتونی جناب حقدن نیچون شفا رجا ایتمزسن دیدکده صحت ونعمتمز وکمال رفاهیتمز مدتی نەمقدار ایدی دیوب سکسان ییل ایدی دیدکده پس زمان شدت وبلا آوان صحت وصفا قدر اولمدین جناب مولایه عرض بلوی وبث شکوی ایتمکه استحیا ایدرم دیو بیورمش جانه بویله جبر وطوق بشردن خارج توکل وصبر ایتمکین قرآن عظیمده حضرت رب تواب (انا وجدناه صابرا نعم العبد انه اواب) دیو مدح وثنا وقدرنی رفع واعلا بیوردی * کتب حدیثده دخی (کان ایوب احلم الناس واصبر الناس واکظمهم للغیظ) دیو برحدیث شریف مرویدر (قصهٔ صحت) معتبراتده مذکوردرکه بدن شریفنده اون ایکی بیك قورد جمع اولوب درون وبیرونده اولان جمله اتی ییوب همان سکیر ایله کموکاری قالوب بعده قوردلر بری برلرین ییوب همان بردانه ییولك قورد قالوب مبارك قلبنه یالسانیله قلبنه هجوم ایتدکده ذکر وفکر حقدن محروم قالمامق ایچون (رب انی مسنی الضر وانت ارحم الراحمین) دیو مناجات رب العالمین ایتدکده جبرائیل کلوب ایاغنکی یره اوردیوب اوردقده برصوغق پیکار آشکار اولوب آندن شرب واغتسال ایتمکله فی الحال صحت برکمال وشباب وحسن وجمال باامر خدا پیدا اولوب * برروایتده جبرائیل علیه السلام جنتدن برحله کتوروب کیدردی * کشافده بعد زوال المرض سابقا وفات ایدن اولادی حیاته کلوب آنلرقدر اولادی واولادینك دخی اولادلری اولدی دینوب * تفسیر کوراینده بعضلر همان وفات ایدن اولادی قدر اولادی اولدی دیمشلر دینوب * تفسیر واحدیده ابن مسعوددن مرویدرکه هلاك اولان اولادی حیاته کلوب برآنلرقدر اولادی دخی اولدی دیمشلر * ابن عباسدن دخی مرویدرکه حضرت رسوله (ووهبنا له اهله ومثلهم معهم) آیتنك معناسن صوردم دیدیکه یا ابن عباس الله تعالی ایوبه خاتوننی رد ایدوب وخاتوننك تازەلکنی زیاده ایدوب بعده یکرمی ارکك اولاد طوغردی الله تعالی ایوبه برملك کوندروب یا ایوب بلایه صبر ایتدیکك ایچون الله تعالی سکا سلام ایدر بغدای خرمننه چیق دیوب اودخی کندی خرمننه واردقده الله تعالی برقزل بولت کوندروب صافی التوندن چکرکەلر یاغوب بعضیسی اطرافه طاغلدقچه ایوب آنلری سوروب کتوروب اوملك یا ایوب خرمن ایچنده اولنلرله اکتفا ایتمزمیسن دیو لطیفه ایتدکده بوحالت ربمك برکاتندن بر برکتدرکه اکا قناعت ایتمزم دیمش دیو مذکوردر یعنی اشبو حال عبر تمال خاصة بکا عنایت اولنمش برکرامتدرکه اکا طویمق اولمز وقناعت کلمزز برادنیا مالندن دکلدرکه آنك محبتی انبیایه لایق اولمیه بلکه عالم ملکوت مالندن اولمغین مقوله نعمت جنتدرکه اکا محبت وطلب کثرت موافق رضای رب العزتدر * تاریخ میرخوانده ایکندیدن اخشامه دك بونلره التوندن چکرکەلر یاغدی آخر عمرلرنده حومل آدلو اوغللرینی که ارشد اولادلری ایدی وصی وولی عهد ایدوب تجهیز وتکفینلری خصوصین اکا امرلدی دیو مذکوردر مدت عمر شریفلری ایکیوز یکرمی یا ایکیوز یا یوز قرق یا همان طقسان طقوز یا طقسان اوچ یا طقسان ییل ایدی بشر آدلو اوغللری که ذو الکفل دیمکله ملقب ایدی نبوتنده اختلاف اولمغین اشاغیده باب انبیاء مشتبهة الاحوال بابنده ذکر اولنور

(باب رابع عشر در احوال شعیب نبی علیه السلام)

تاریخ میرخوانده حضرت ابراهیم یا حضرت صالح نسلندن ایدوکنده اختلاف واردر دینوب بخاری شرحلرنده شعیب بن میکائیل بن لاوی بن یعقوب علیه السلام دینوب * تفسیر ابو السعودده ابن میکائیل ابن یشجر بن مدین بن ابراهیم علیه السلام یا خود بن یویب بن مدین یا خود بن یثرون بن مدین دینوب * بعض معتبراتده ابن صعیون بن عنقا بن یافث بن مدین * بعض کتبده ابن یثروب بن یویب بن مدین دینوب * معتبراتده مذکوردرکه والدەلری حضرت لوطك میکا آدلو قزی اولوب شعیبله ایوب دیزه اوغللری ایدیلر خوب صورت کندم کون وسط القامه قلیل اللحم نحیف البدن اولوب پیر اولدقده کمال ضعف بصر عارض اولمشدی عالم وحلیم واهل حکمت وصاحب فصاحت و بلاغت اولوب لسان شریفلری کمال طلاقت اوزره

ایدی مباحثه ومناظره ده بی نظیر اولوب دائما دعوت وعبادته اشتغال وسعی کثیر ایدردی عربجه اسمی
شعیب سریانجه یثروب ایدی دیمشلر * مرویدرکه کبار انبیای مرسلیندن اولوب قومنی نیجه مفصل ولطیف
موعظه ونصیحت ایله دین حق وشریعت حضرت ابراهیم علیه السلامه دعوت ایتمکین حبیب خدا محمد
مصطفی صلی الله علیه وسلم دائما بونلره خطیب الانبیا دیو مدح وثنا ایتمشلردر * تفاسیرده مذکوردرکه مدین بن
ابراهیم علیه السلام برشهر بنا ایتمکین مدین اسمیله مسمی اولوب مصر شهرینه سکز قوناق یرده شهرده ساکن
اولان طائفهٔ عربکه ینه مدین نسلندن عبدهٔ اوثان وعنده واصحاب طغیان وهر متاعی صاتون الدقلری
کیل ومیزاندن بخس ونقصان ایله بیع ایدر تجار فجار واهل احتکار وسرقه وقطع طریق ونهب وغارت وقص
دراهم ومعاملات وغیریدن اخذ مکس وعشور وانواع مظالم ایتمکه معتاد بدنهادلر اولوب خصوصا یوللرده
طوروب ایمانه کلمك استینلری منع ایچون حاشا شعیب کذابدن اجتناب ایلك دیو خطاب بلکه تخویف وعذاب
ایدرلر ایچون حضرت شعیب قومنه هر برفعل ایچون شوعیبدر مؤمن صاف اولوب عدل وانصاف ایله
اتصاف ایلك دیو دینه دعوت وهر کون کونا کون نصیحت ایدوب اول بد اخترلره اصلا کارکر اولمدقده تابع
اولان مسلمانلرله برطرفه کیدوب باقی قلان شقیلره یردن زلزله ایله کوکدن صیحهٔ هولناك کلوب جمله سن
هلاك ایتدی * تفاسیرده (وعادا وثمود واصحاب الرس) آیتنده اولان روایتلرك بری بودرکه رس برقیو اسمیدرکه
آنك خلقی عبدهٔ اصنام واصحاب مواشی واغنام اولوب ولایتلرنده طلوع ولونیجه قیولردخی وار ایدی بونلری
دینه دعوته حضرت شعیب مرسل اولدقده کافرلر عناد وعدم انقیادلرندن ماعدا اذی وتعدی یه تصدی
ایتدکلرنده رس کنارنده جمع اولمشلرکن یره چوکوب جمله کفار دار ودیارلریله منخسف وشمس وجودلری بالکلیه
منکسف وغیر منکشف اولدی * مرویدرکه حضرت شعیب قومنی دینه دعوت ایتدیکنی ولایت شام خلقی
ایشیدوب بعضیلری کلوب مسلمان اولوب توجه ناسی کفار اهل مدین بلدکده یوللرده طوروب متابعت
نیتیله کلنلری انواع اضلال ایله منع ودفع ایدرلردی حضرت شعیبك عشیرتی درت بیك یاخود درت بیك کره
بیك کمسنه اولمغین کافرلر شعیبه جفا وضرره قادر اولمیوب (ولولا رهطك لرجمناك) دیرلر ایدی (اصحاب ایکه)
مشاهیر تفاسیر قولنجه قوم مدین مغرورین هالکین ومقهورین اولدقلرنده ینه مدین شهری جوارنده
فتح الف وسکون یاء مثنات ایله ایکه نام بردیار کثیر الاشجارده برطائفهٔ کفار توطن وقرار ایدوب تفسیر کورانی
قولنجه مقدما اهل مدین چوغالوب شهرلرینه صغمز اولدقلرنده ایچلرندن وافر کافر شهره قریب ایکه
نام مکانی شنلندیروب مقام ایدنمشلردی علی کلا التقدیرین بونلردخی اوصاف فرقهٔ سابقهٔ هالکه یه مالك اولمغین
شعیب علیه السلام بونلره دخی مرسل اولوب اشبو طائفهٔ ناخائفه برجیل کالقوم الاول عناد واستکبارده
برقرار اولوب کمال انکارلرندن یاشعیب کرچك رسول رب الافلاك ایسك کوکك یوزینك برقطعه سن اوستمزه
ایندیروب بزی هلاك ایله دیوب اول ناپاکار بی باك اولدقلرنده ناکاه بامر الله یدی کون یدی کیجه هواده محکم
حرارت اولوب هر آب روان حمام صویی کبی غلیان ایتمکین اهل کفر وطغیان حیران وسرکردان اولوب طلب
درمان ایچون بیابانلره چقدقلرنده برپاره بولت کلوب طورمغین اصحاب بغی ورعونت مشاهدهٔ برودت
ایدوب دفع الم واضطراب ودفع تف وتاب ایچون سایهٔ سحابه جمع اولدقلرنده آتش یاغوب جمله اهل عصیان
سوزان وبریان اولدیلر قرآن عظیمده عذاب ظله دن مراد بودر (روایت اخری) تفسیر لبابده ومعالم التنزیلده
اوزرلرینه آتش یغان اهل مدینندرکه اول حالده زلزلهٔ عظیمه دخی اولدی دیو ابن عباسدن مفصلا مروی
اولوب لکن شعیب علیه السلام اصحاب ایکه واهل مدینه مرسل اولوب طائفهٔ اولی عذاب ظله ایله طائفهٔ ثانیه
صیحهٔ جبرائیل ایله هلاك اولمشلردر دیو قتاده دن دخی مروی اولوب بعض سلفدن دخی مرویدرکه عذاب
ظله دن مراد بودرکه یدی کون کفره هوانك عظیم حرارتنه مبتلا اولوب قارشولرنده برطاغ هوایه قالدیریلوب
آلتنده ایرمقلر وچمنزارلر ظهورنی ایچلرندن بری کوروب سائرلرینه خبر ویردکده جمله سی آنده جمع اولمغین
امر حقله هواده طوران طاغ اوزرلرینه دوشوب جمله سنی باصوب هلاك ایتدی * تاریخ میرخوانده دخی
ابن عباسدن مرویدرکه حق تعالی کفره یه جهنمدن باد سموم اسدیروب حرارت عظیمه ظهور ایدوب صولری
قیناوب شهردن طشره چیقدقلرنده حرارت ارضدن ایاقلرینك اتلری دوکیلوب کوده لری پیشوب ناکاه

بربولت كلدكده تحصيل برودت ايچون التنه جمع اولدقلرنده آتش ياغوب جمله‌سی يانوب شهرده قلان ضعفاء كفره صيحهٔ جبرائيل ايله هلاك اولديلر (روايت اخرى) بعض تواريخده كعب الاحباردن مروى اولان تفصيلك اجمالى بودركه مدين بن حضرت ابراهيم چوق يشايوب نسل وذريتى دخى غايتده چوغالدقده بونلره نيجه دمورقپولو برعظيم شهر بنا ايدوب كندى آدينى اكا آدقويوب مدين وفاتنده طائفهٔ عمالقه اولاد مدين ايله قاريشوب شهر طولدى بعده عمالقه آيريلوب ايكه ديدكارى يرده شهر بنا ايديلر اهل مدين مسلمانلر اهل ايكه كافرلر اولوب بو ايكى طائفه يه عمالقه دن ابوجاد عمرو بن صعب پادشاه اولوب هوز برادرى حطى كلمن سعفص قريشات عم زاده‌لرى اولوب بونلرك اوتوز عدد صنملرى وار ايدى اكا طاپوب اهل مدين مأكولات قسمن آلوب زير ميزانه طولديروب مضايقه زماننده ناقص كيل وميزان ايله صاتارلردى * ايچلرنده شعيب طوغوب بيودكده بونلره نصيحت ايدوب جميع اموردن قارشمیوب پدرندن ميراث قلان قيون چقلر ايله گچنوردى بعده اهل مدين واهل ايكه يه جناب حقدن مرسل اولدقده دينه دعوت ومتصل نصيحت ايدوب بر جمعيت كونده معجزه طلب اولندقده كفره نك صنملرينه ربكز كيمدر بن كيمم سويلك ديدكده * الله ربنا وخالقنا وهو رب كل شیء وانت ياشعيب نبى الله ورسوله * ديوب بعده صنملر كرسيلردن يره دوشوب پاره پاره اولديلر * وهيدن مرويدركه اوحالده امر حقله غايت محكم يل استمكين كافرلر قاچوب اولرينه كيروب بو معجزه‌لرى كورنلردن وافرار عورت ايمانه كلدى بعدزمان كافرلرك مسلمانلره جفاسى زياده اولدقده حضرت شعيب (ربنا افتح بيننا وبين قومنا بالحق وانت خير الفاتحين) ديو دعا ايتمكين نيجه يللر باد سموم اسوب كافرلر عاجز قالوب بعده شهرلرينه كولكه سكك اوشوب كافرلرى صوقوب اينجتدى بعض اوغلانجقلرن هلاك ايدوب حرارت هوا ممتد ومشتد اولدقده ايكه شهرى باغلو باغچه‌لو آقار صولو اولمغين كافرلر اكا كوچوب حرارت هواحدن آشدقده آقار صولو قويو كولكه‌لو صحرالره چيقوب لكن چاره بولميوب باد سمومدن يوزلرى قراروب هلاك يقلاشوب لكن كفر وعنادده مصر اولدقلرنده امر حقله شعيب عليه السلام مسلمانلرله آيريلوب ارته‌سى چهارشنبه كونى جبرائيل عليه السلام مدينه ايله ايكه اوزرينه بربولت كتوروب هواده طوتوب كفره اوستنه قفلجملر صاچوب (يا اهل مدين ويا اصحاب الايكة ذوقوا اليم عذاب ربكم كما كذبتم رسوله وقولوا لاصنامكم ان كانت الهكم حتى تنجيكم) ديوندا كلوب كافرلرك باشلرينه طوقنغه همان ايكى كوندربوبى مقدارى قالدقده رعد وبرق وصاعقه‌لر پيدا اولوب حضرت جبرائيل دخى صيحه ايدوب جمله كافرلر بريان ويريوزنده طاش واغاج سوزان اولوب مدين وايكه شهرلرينك التى دخى يانوب كول اولوب حرارتى چاق يدنجى قات يره واصل اولدى * حضرت شعيبله مسلمانلر كافرلره ايراقدن باقوب اصلا حرارت طويمزلردى بعده كلوب هلاك اولنلرى سير ايدوب اغلاشوب هلاك اولان كلمنك ايمانه كلان همشيره‌سى بومرثيه‌يى ديديكه (نظم) حل بالقوم عذاب * اهلك السادات جمله * كلمن هدم ركنى * هلكه وسط المحله * سيد القوم اتاه الحتف نارا وسط ظله * ظلة جاءت برعد * وببرق مشعله * سخطه لم يبق منهم * غير دار مضمحله * ونجا منهم شعيب * فى حصارات وقله (نثر) بعده شعيب عليه السلام كفره نك مالليرين يانده اولان مسلمانلره تقسيم ايدوب مسلمانلردن برينك قيزنى نكاحلنوب مدين شهرنده مقيم اولوب بعدزمان حضرت موسى كلوب شعيب اكا قيزن ويردى تكميم اشاغيده بيان اولنور (متفرقات) نيجه كتبده شعيب عليه السلام عذابدن اول مسلمانلرله مكه يه كيدوب آنده وفات ايتديلر دينوب برروايتده قدسه قريب صفد شهرنده وفات ايتدى دينوب لكن فوايح مسكيه‌ده قبر نوح وهود وصالح وشعيب مكه‌ده زمزم ايله مقام اراسنده دردیو برحديث شريف مرويدر معجزات شريفه‌لرى وافر اولوب جمله‌دن برى بو ايديكه زمان دعوتلرنده اطرافلرنده اولان برطاش دعالريله صافى باقر اولدى حضرت شعيبك اولاد قسمندن همان ايكى قيزى اولوب برينى حضرت موسايه ويرديكى ويرلكدن اعمى شكللو اولوب موسى ايله دعا ايتدكارنده آچلوب حتى ذهاب ايدن قوت وشبابى دخى رجوع وایاب ايتديكى عن قريب بيان اولنور * مدت عمر شريفلرى ايكيوز يكرمى يا يوزقرق يل مدت دعوتى اللى سكز يل ايدى دينوب * زين المجالسده شعيب اواه خوفا من الله وطلبا لرضاه اوچيوز يل اغلامشدر دينوب صحيح ايسه عمرلرى دخى زياده اولمش اولور * تاريخ ميرخوانده

هلاك كفاردنصكره سابقا ایمانه کلان یتمش کسنه ایله یته مدینده ساکن اولوب بعده موسی علیه السلام مصردن کلوب بولشوب بونلرك قزن نكاحلنوب اون ییل بیله طوروب موسی علیه السلام خاتونیله مصره کتدکدن یدی ییل ودرت آی صکره شعیب علیه السلام وفات ایدوب بعضلر قولنجه موسی کتدکده بونلردخی مکه یه کیدوب آنده متوطن ایکن وفات ایتدی دینوب لکن ینه تاریخ میرخوانده قصهٔ موساده هلاك فرعوندنصکره موسی ایله شعیب علیهما السلام بولشدیلردیو مرویدر * عربجه ترجمهٔ توراتده صحرای تیهده شعیب کلوب موسایه بولشدیغی اون عدد ورق مقداری اشاغیده بریهٔ سینا سرحننده تفسیر اولنور نظر اولنه

(باب خامس عشر در احوال موسی نبی علیه السلام)

تفاسیرك بر محلنده موسی بن عمران بن فاهث بن لاوی بن یعقوب علیه السلام بر محلنده دخی ابن عمران ابن یصهر بن فاهث دینوب تاریخ کاملده ابن عمران بن یصهر بن لاوی دیو مذکوردر (فضائل) مرویدرکه کندم کون بلند قامت سیاه موی اولوب مبارك یوزنده بر خال مشکین حال وار ایدی ثالث اولی العزم کزین اولوب حضرت حبیب الله وحضرت خلیل اللهدنصکره افضل جمیع انبیا ومرسلیندر تبلیغ وحی رب العالمین ایچون جبریل امین بونلره درتیوز کره نازل بر روایتده کتاب توراتدن مقدم جناب حقدن اون لوح شریف دخی واصل اولمشدر حضرت عیسایه دك کلان نیجه بیك انبیا امتلرن بونلرك شریعتنه دعوت ایدوب تفسیرلبابده حضرت موسی کندی حیاتنده اولان انبیایه دخی مرسل اولوب جمله سنی بونك شریعتی اوزره ایدیلردینوب فوایح مسکیه ده موسی علیه السلام علم وفقده اعلم انبیا ایدی تابوت یوسفی نهر نیلدن وفق مسدس ایله چقاردی دیو مذکوردر تفاصیل احوال کلیم رب کریم امر عظیم اولوب نیجه مجلد مستقل اولمغه متحمل اولمغین اول بابده نیجه مطول کتابده اولان حکایات وروایاتدن اللی عدد قصهٔ عبرت حصه انتخاب اولندیکه هر بری بین التفصیل والاجمال مقال بااعتدال ایله حالا بیان وعیان اولنور (قصهٔ ولادت) مرویدرکه یوسف علیه السلام زماننده فرعون مصر اولان ریان بن الولید مؤمنا وفات ایتدکده بنی اعمامندن قابوس بن مصعب یرینه کچوب عادات فراعنهٔ سابقه یی احیا ونیجه مظالم دخی پیدا ایدوب بنی اسرائیلی استخدام وبعض وجهله اذا وایلام ایدردی کفر اوزره وفات ایتدکده یرینه برادری ولید بن مصعب کچوب ظلمهٔ سابقیندن اشد ومؤمنینه خصم الد اولوب جلوسندن اللی ییله دك خلقی صنملره طاپدیروب بعده حاشا دعوای الوهیتله کندویه وکندونك صورتلرینه طاپدیروب بنی اسرائیلی چالشوب اضلال ایده ممکین خارج عن الطاقه اعمال شاقه ایله اوچیوز ییلدن زیاده مبتلا وبراذا ایتمشدی عاقبت فرعون بی عون سدی قولنجه تختکاهی اولان منف شهرنده مجاهد قولنجه اسکندریه شهرنده بر کیجه بر واقعهٔ فاجعه کوروب کاهنلر ینه تعبیر ایتدیروب بنی اسرائیلده بر اوغلان چیق طوغوب سبب هلاکك اوله جقدر دیو تخویف وتحذیر ایتدکلرنده تحت یدنده مستخدم وذلیل اولان طائفهٔ بنی اسرائیلك طوغان ارکك اوغلانجقلرین بش ییل متصل قتل ایتدیروب بعده بنی اسرائیلدن بجد کسنه طاعوندن وفات ایتمکین خدمته لازملردر منقرض اولمسونلردیو بر ییل طوغانلری قتل بر ییل طوغانلری عفو ایتدی جمله طقسان بیك یا اون ایکی بیك یا طقوز یوز بیك اوغلان هلاك ایتدیروب سنهٔ عفوده هارون علیه السلام اوچنجی ییلده سنهٔ قتلده موسی علیه السلام وجوده کادیلر (قصهٔ تنور) والده سی ناجیه یاخود یوخابد بر کون بریره کیدوب فرعون خوفندن موسایی قونداق ایله اولرنده یوش تنور ایچنه قویوب قپایوب خاتونك همشیره سی خبردار اولمامغین اتمك پشورمك ایچون ایقاد نار ایدوب اوحالده فرعونك وزیری هامان اوغلان یوقلمغه علی الغفله یودار شرف مداره کیروب اهتمام تمام ایله ارایوب تنورده نار پنار کورمکین خاسر وخائب ذاهب اولدقده ناجیه کلوب آتشی کوروب اوغلم بریان اولدی دیو کریان اولدقده ای والده قورقمه الله بنی صاقلامشدر دیو موسادن صدا ایشتدکده ولدار جمندن سرور وابتهاج ایله آتشدن سلامتله اخراج ایتدی (قصهٔ تابوت وقصهٔ رضاع) مرویدرکه موسی علیه السلام قرق کونلك یا اوچ آیلق ایکن پدری عمران وفات ایدوب والده سی ناجیه رؤیا ایله یا بر ملك واسطه سیله یا الهام ایله یا زماننده بر پیغمبر اخباریله تابوت کبی کوچك صندوق یاپدیروب موسایی ایچنه قویوب اطرافن زفتلیوب کیجه ایله

نیل ارماغنه صالوب ایرته سی ویا اوچ کون ویا قرق کوندنصکره فرعونك قصرینه وارمغین فرعون چقاردوب
آچوب خوبروی ومشك بوی بر طفل سعادت کفل کورمکین بی اختیار محبت ایتدی * تفاسیرده (والقیت
علیك محبة منی) آیتنك معناسی بودردینوب (وقالت امرأة فرعون قرة عین لی ولك لا تقتلوه) آیتنده دخی
مذکوردرکه فرعونك برص مرضنه مبتلا بر قزی وار ایدیکه علاجنده اطبا عاجز قالوب دریاده انسان کبی
بر نسنه بولنسه کرك در بونك علاجی آنك اغزی یاریدر دیمشلردی صندوقله موسی کاوب اغزی یارنی قزه
سوردکلرنده شفا بولمغین خصوصا موسانك یوزی پرنور اولوب پارمغنی اموب سود چیقوب بودکلو کرامات
وعلامات کورلمکین فرعون ایله توابعی موسایه محبت ایدوب بعده قورقدیغکز اوغلان بودردیو بعض اشقیا
اغواسیله قتل ایتمك ایستیوب خاتونی آسیه اوغل ایدینه لم دیو منع ایتدی * بعض معتبراتده فرعونك
انواع مرضه مبتلا طقوز یا خود یدی قزی اولوب صندوقی آچوب موسایه یاپشدقلرنده جمله سی صغالوب
فرعون کوردکده موسایی قتل ایتمك دیلیوب بعده قزلری خاطریچون فراغت ایدوب سابقا غایت حسنا
اولمغین جبرله تزوج ایتدیکی آسیه خاتونکه حضرت موسانك عمیسی قزی اولوب بتقدیر الله فرعون آنك
تصرفندن معقود اولوب غیری خاتوندن دخی ارکك اوغلی اولمامغین آسیه رجاسیله اوغل ایدندی *
تفاسیرده مرویدرکه بحکمة الله موسی علیه السلام سکز کون مرضعه لرممه سنی امیوب همشیره سی مریم
یا کلثوم بطریق التجاهل والده سنی قولاغزلیوب کتورلدکده ممه سن اصروب والده سنك یوزینه باقوب
کولدی بر ییل فرعونك سراینده امزروب بعده اجازتله اوینه ایلتدی (قصهٔ لحیه) معتبراتده مذکوردرکه
اوچ یاشنه یا بر یاشنه کیردکده فرعون کتوردوب دیزنده اوخشارکن موسی دست حق پرست باطل
شکستی ایله فرعونك جواهرله مرصع وململع اولان اوزون صقالین یولوب یا خود بر الیله صقالین طوتوب بر الیله
یوزینه سیله چالوب یا بر عصا ایله باشنه اوردقده زوالمه سبب اولمسندن قورقدیغم بو اوغلانجقدر دیو غضب
ایتدکده خاتونی آسیه خفیة دین حضرت ابراهیم اوزره اولمغین موسی ایچون اوغلانجقدر بلمزدیو
فرعونی تسلیه ایدوب موسایی امتحان ایچون بر تبسی ایچنه آتشله یا قوت یا انجو یا التون قویوب صوندقده
موسی علیه السلام جوهری یا التونی المغه الین اوزاتمشکن جبرائیل علیه السلام آتش طرفنه دوندرمکین
آنی آلوب آغزینه قویوب مبارك دیللرینك اوجی یانوب محکم آغلیوب براقدقده فرعون صاحب حماقت
ظاهر حاله اینانوب فراغت ایتدی بو قصه ده مبارك دیلنه لکنت کاوب بودکده حرف سیندن غیری جمیع
حروفی مخارجندن اوقیوب حرف سینده اولان لکنتی پیغمبر اولنجیه دك طورردی (واحلل عقدة من لسانی)
بوکا اشارتدر مرسل اولدقده بعضلر قولنجه لکنتك بر مقداری اکثر مفسرین قولنجه جمله سی کیدوب کمال
فصاحتله تکلم ایدر اولمشلردی اکثر تفاسیرده مذکوردرکه مبارك اللری آتشه یاپشدقده یانوب یاره اولوب
فرعون چالشوب علاج بولمیوب رسول اولوب دعوته کلدکده فرعون اعین بنی نه اصل تنکرینك عبادتنه
دعوت ایدرسن دیدکده سنك عجز وقصورك ظهورندنصکره الیمك یاره سنه قدرتیله چاره ایدن پروردکاره
عبادت ایتمکه دعوت ایدرم دیمشلر (قتل قبطی) تفسیرکوراینده موسی علیه السلام بیویوب علم وحکمت
وذکاوفطنتده مهارت بولدقده شهردن غیبت ومواضع خالیه ده عبادته مداومت ایدوب اقتضای ضرورت ایله
احیانا شهره خفیة کیروب ینه کیدردی بر کون دخی علی الغفله منف شهرینه کیروب قصهٔ قتل قبطی
صدور ایتدی دینوب اکثر معتبراتده مذکوردرکه فرعونك اوکی اوغلیدر دیو عز وناز واکرام واعزاز ایله
بسلنوب بفضل الله المتعال بعد از حصول علم وکمال بعض امورده فرعونه نصیحت وامر دینده عداوت اوزره
اولوب اوتوز یا اون سکز یا اون ایکی یاقرق یاشنه کیردکده فرعونك اتمکجی باشیسی قابون یا فاتون بنی
اسرائیلدن سامری یی مطبخ فرعونه اودون طاشمق ایچون کوجله طوتوب چکشورلرکن موسی سامری یی
قورتارمق ایچون قبطی یی ایتوویروب بلا قصد کوکسنه راست کلمکین جان ویروب ایرته سی ینه سامری یی
بر قبطی دخی رنجیده ایدوب آنك دخی الندن قورتارمغه قصد ایتدکده قبطی موسادن قورقوب فرعونه
خبر اولدقده قاقیوب موسایی قتل ایلك دیو اصمرلدی * تاریخ میرخوانده موسایی اوکی آناسی وعموسی
قزی آسیه اجازت فرعونله اون یاشنه دك موسانك والده سی اونده بسلدوب بعده کتوردوب موسانك

خدمتنه فاخر لباسلرله درتیوز قول تعیین ایتدیروب بوقدر خدم وحشم ایله سوار اولدقلرنده جمله خلق فرعونك صلبی اوغلی صانوب انواع اعظام واكرام ایدرلردی اوتوز یاشنه كیردكده آسیه اعیان قوم قبطدن برینك قزینی نكاح ایتدیروب عظیم دوكون اولوب اوخاتوندن ایكی اوغلی وجوده كلدی موسی علیه السلام بنی اسرائیلك قوم قبط اراسنده كمال ذلتلرین كوروب دائما ترحم وبوسببدن عظیم تألم ایدی بركون تنهاجه سیر شهر ایدركن قصهٔ قتل قبطی ظهور ایتدی دینوب تفصیل اولنمشدر والله اعلم (سفر مدین) حضرت موسی كندونك قتلی فرمان اولندیغندن خبردار اولدقده ناچار ترك دیار ایدوب خوف وعطش وجوع وترك راحت وهجوم ایله طاغلرده اوت اوتلیه رق برهفته كیدوب تا كه مدین شهرینه واروب تفصیله محتاج طریق ایله حضرت شعیبه بولشوب صفرا یاخود صفورا نام قزینی قیونلرینه سكز ییل چوبانلق ایتمك شرطیله نكاح ایدوب اتیا عصا الرندن تمش عصا ایچندن موسی بو ینجه طولی اون یا اوتوز یا قرق ذراع اولوب باشی ایكی چتال وایاغی اوجنده دمور نیزه سی اولوب جنت مرسیندن آدم علیه السلام چقاردیغی عصای شریفله نیجه سوری قیون باغشلیوب موسی علیه السلام قاین اتاسنه تمام اون ییل چوبانلق ایتدكده زیارت مادر وبرادر ایچون مصره كتمكه اجازت دیلیوب شعیب علیه السلام یرلكدن وقومنك هلاكنه كثرت بكادن نیجه زماندنبرو بصر شریفلری مؤوف بلكه بالكلیه مكفوف اولوب موسی علیه السلام من بور عصایی بوقدر عصالر ایچندن الدقده ظهور ایدن تفصیله محتاج علامات عظیمه دن شعیب علیه السلام بونك كلیم الله اوله جق موسی ایدوكین تمام بلمكین كندویه رد بصر وقوت ایچون كندو دعا موسی آمین دیدكده جبرائیل علیه السلام شراب جنت كتوروب شعیب علیه السلام ایچدكده قدرت رب ذی المنن ایله بصیر وقوی البدن اولدی بعده وداعلشوب موسی علیه السلام یالكز خاتونیله وقیونلریله یاخود برروایتده سابقا مزبوره خاتوندن طوغان ایكی اوغللریله دخی یاهمان خاتونیله وبرخدمتكاریله متوكلا علی الله عزم راه ایتدی * كشافده وهب قولنجه مدینده یكرمی سكز ییل اوتوردی دینوب بعض معتبراتده وهب قولنجه مصردن اون ایكی یاشنده چیقمشدی دینوب جمیع مفسرین قولنجه مدینده همان اون ییل اوتورمشدی (قصهٔ رسالت) التنجی كیجه جمعه كیجه سی طور طاغنه قریب وادی طوی یه كلدكلرنده قار ویغمور یاغمغین یول یاكلوب قیونلری طاغلوب خاتونلری دخی وضع حمل صددنده اولوب موسی علیه السلام موم یاقمغه آتش ارامقده ایكن قارشو طاغده آتش كورینوب واردقده برتازه یشل عناب اغاجی سرتاپا آق وبراق مهیب ونورانی برعجب آتش قپلایوب اكا یقلاشدقده آتش اوزایوب موسی خوفندن چكلدكده آتش اكا یقلاشوب موسی آنك تسبیحین دخی اشیدوب بواحوال پراهوال سعادت مآلده (یاموسی انی انا الله رب العالمین) دیوودخی (یاموسی انی انا ربك فاخلع نعلیك انك بالوادی المقدس طوی وانا اخترتك فاستمع لما یوحی) دیو جانب شجردن ندآء حكمت ادا كلمكین حضرت موسی میت آسا مدهوش ومبهوت وملازم سكوت اولوب تقویت وامداد رب العباد له قوت ومكالمه یه قدرت كلدكده سورهٔ طه وسورهٔ قصصده ذكر اولندیغی اوزره جناب حقله مفصلا سویلشوب جمیع اعضاسیله كلام رب الانامی بی حرف وصوت وبی جهت وكیفیت اشیدوب واصل مرتبهٔ نبوت ورسالت اولوب عصا وید بیضا معجزه لریله فرعونی وقومنی ایمانه دعوته امر اولنوب بونك رجاسیله بیوك برادری هارونه دخی نبوت ورسالت ویریلوب بونلره وزیر ومعین اولمق تعیین بیورلدی * نیجه مؤرخین قولنجه موسی علیه السلام محل مناجاتدن اهل وعیالنه واروب یالكزجه همان طوردن مصره كیدوب بوجانبده خاتونی مسلمان جن خاتونلری خدمتیله براوغلانجق طوغروب برچوبان دلالتیله دونوب حضرت شعیب یاننه واردی چاق هلاك فرعوندنصكره صحرای تیهده حضرت شعیب وقزی وحضرت موسی علیه السلام بولشدیلر * مفسرین قولنجه مصره اهل وعیالیله بیله كتدی (خصائص عصا) مشاهیر تفاسیرده عصای موساده حضرت رب العزت نیجه معجزه وخاصیت قومشدیكه اژدرها اولمق وفرعون ساحرلرینك اژدرها كوستردكاری بیوك اغاجلرك واورغانلرك جمله سن یوطوب محوایتمك وبحر قلزمدن بنی اسرائیل چكمك ایچون دریایه اوردقده دریاشق اولمق وصحرای تیهده برطاشه اوردقده طاشدن اون ایكی چشمه اقمق وموسایی اویوركن حفظ ایدوب بعض اعدا قصد ایتدكده وموسی

ویانق ایکن عدو سیله جنك ایتمك دیلدکده اژدرها اولوب اوزرلرینه هجوم ایتمك وقرانکو کیجه‌لرده شمع
رضیا اولمق وحین حاجتده یره صابلندقده فی الحال یاش اغاج اولوب یپراقلنوب تازه میوه بتورمك وقیولردن
صو چقارمق دیلدکده هم ایپ هم قوغه اولمق ودخی نیجه درلو کرامت وخاصیتی وارایدی دینوب * بعض کتبده
تنها زمانلرده حضرت موسی ایله سویلشوب جلیس انیس منزله‌سنده ایدی دینوب * تاریخ میرخواندك
برمحلنده خواص عصادن بری دخی بو ایدیکه موسی علیه السلام آج اولدقده عصا ایله یره اوروب قدرت
حقله یرایچندن برکونلك نفقه‌لری چقاردی بری دخی یولده یوررکن جمله اسبابنی اکا یوکلدوب عصا دخی چاریا
حیوانلر کبی کوتوروب یانلرنجه بیله یوروردی * برمحلنده دخی موسی علیه السلام یولده یوریمکدن
یورلدقده عصایه بنوب التنده آت کبی سرعتله یوروردی ورایحهٔ طیبه مراد ایتدکده عصانك ایچندن
روایح طیبه چقارایدی دیو مذکوردر (دخول بمصر ودعوت فرعون کثیر الاصر) تفاسیرده مذکوردرکه
طورده امور وحی تمام اولدقده موسی علیه السلام خاتونلرینه کلوب معیتله مصره کیدوب اوجانبده برادرلری
هارونکه فرعونك وزراسندن اولوب لکن دین اسلام اوزره اولمغین مقدما حضرت جبرائیل اکا دخی
نبوت ورسالت ودعوت فرعونده شرکت خبرین کتوروب برادری موسایه وزیر تعیین اولنوب وموسانك
مصره توجهین بیلدرمکین قارشولیوب موسی ایله بولشوب کیجه شهره کیروب والده‌لری وهمشیره‌لریله
بولشوب بو ایکی نبی صفی ملاقات فرعون شقی یه بریل یابرهفته یا ایکی ییل چالشوب اول لعین بی دین بدآیین
ضلالت قریننك کمال تکبر وتجبرندن قاپوجیلر کیرمکه قومیوب بعده اذن ایله کیروب بولشوب قرآنده حکایت
اولندیغی اوزره مفصلا دعوت ایتدیلر * عرایس ثعلبیده مذکوردرکه فرعون شهرینك کرداکردینده قات
حصاری اولوب هرایکیسنك اراسنده قری ومزارع وانهار وتمشر بیك نفر مردنبرد سوار وارایدی قصر
فرعون اطرافنده صولر وعظیم آغاجلر اولوب میشه زار ایدیکه ایچنده وافر ارسلانلر بسلنوب جمله خلق
کیروب چقمغه همان بریول قونمشدیکه اویولدن تجاوز ایدنی جانورلر هلاك ایدرلردی * القصه موسی وهارون
قوت عصای عبرتنمون ایله قصره واروب برهفته یابریل ملازمتله فرعونه بولشدیلر (معجزهٔ عصا ویدبیضا)
تفاسیرده مذکوردرکه بعد المناظره فرعون معجزه طلب ایتمکین حضرت موسی عصاسن یره براقدقده باشن
قالدروب مناره آسا برعظیم اژدرها اولوب اغزندن بورننده کوزلرندن آتشلر صاچلوب اوغرادیغی طاش
واغاجی ییقوب یاقوب سکسان ذراع آغزن آچوب قصری یوتمغه هجوم ایتدکده فرعون محروم تختندن
دوشوب درتیوز ییلدنبرو اصلا برمرض وبلا وغم وعنا کورمامشکن صداعه ومحکم اسهاله مبتلا اولوب
جمع اولان شهر خلقی قاچوب ازدحام انام ایله یکرمی بش بیك کفار اثام هلاك اولوب تضرع فرعونله اژدرها
ینه عصا اولدی * مرویدرکه موسی علیه السلام مبارك الینی اژدرك اغزینه صوقوب دیلنی طوتوب صقدقده
عصا اولوردی * فرعون بی عون برمعجزه دخی دیلکین موسی علیه السلام مبارك صاغ الینی قوینینه صوقوب
چقاردقده نورندن کوزلر قاشوب مانند خورشید رخشان شعشعه ولمعانی طاق ورواقه بالکه آفاقه
تابان اولوب تکرار قوینینه صوقدقده اولکی حالنه رجوع ایتدی بو معجزات باهراتی فرعون عدیم العقل
کمال عناد وجهل ایله حاشا سحره حمل ایدوب قومی ایله مشاوره ایتدکده موسی ایله مناظره ایچون وافر سحرهٔ
مهره جمع ایده جك اولدیلر * حسن بصریدن مرویدرکه بو حالده موسی علیه السلام فرعونه ایمانه کلورسك
فضل خدا ایله سکا درت نسنه عطا ایده یم که شباب بی هرم صحت بی سقم آخر عمرکه دك سلطنت وملك مسلم بعد
الوفات جنت دار النعم در دیدکده فرعون خاتونی آسیه یه طانشوب آسیهٔ هدایت نصیب محل تردد کلدر
دیو ایمانه عظیم ترغیب ایدوب وزیری هامان شیطانه دخی طانشدقده دعوای الوهیت ایدرکن اقرار عبودیتمی
ایدرسن دیوب فرعون دخی عودت شبابه اظهار میل کلی ایتدکده بن سنی تازه ایده یم دیو تسلی ایدوب
قاره بویا ایله صقال بویامغی ایجاد ایدوب فرعون احمق طامع مجرد او حال ایله قانع اولوب ایمانه کلمکه هامان
لعین مانع اولدی بعض علما (فقولا له قولا لینا) آیتنده قول لیندن مراد ذکر اولنان درت نسنه یه
وعده ایتمکدر دیمشلر (قصهٔ سحره) تفاسیرده اولانك اجمالی بودرکه فرعون لعین ولایت مصردن تمش بیك
یا اون بش بیك یا یکرمی بش بیك یا سکسان بیك یا اوتوز طقوز بیك یا اون ایکی بیك یا عجم وروم واسکندریه‌دن

اوچ یوز قول اصح اوزره همان قوم قبطدن ایکی بنی اسرائیلدن یتمش نفر ساحر ماهر جمع ایتدیروب منفده
یا اسکندریه‌ده عاشوراده یا نوروزده یا یوم عید قوم قبطده یا یوم کسر نیلده بر صحراده جمعیت اولوب ساحرلر
عظیم اورغانلره زیوه سوروب و مجوّف بیوك اغاجلره زیوه طولدیروب کونش قیزدقده حرکته کلوب خلقك
کوزلری سحرله باغلو اولمغین صحرایی اژدرهالرله طولو صاندقده موسی علیه السلام عصاسن براغوب طول
وعرض وارتفاعده نیجه یوز ذراع براژدر کوه پیکر عجیب ومهیب اولوب کورینن اژدرلر جمعنی بالتمام بلع
ایدوب خلقه هجوم ایتدکده یتمش بیك یا یکرمی بش بیك یا التیوز بیك مرد نابالغ مرده وهلاك اولوب فرعون
ذمیم الصفات کوجله نجات بولدی ساحرلر بو معجزهٔ عظیمه‌یی کوروب ایمانه کلوب جناب حقه سجده ایتدکلرنده
جنتده ویریله جك مقاملرین کوردیلر * فرعون قاقیوب جمله سننك اللرین ایاقلرین کسوب بدنلرینی نهر نیل
کنارنده خرما اغاجلرینه آصدی دنیاده ابتدا آدم صلب ایدن فرعوندر دیمشلر علمادن نیجه‌لر (انتما ومن
اتبعکما الغالبون) آیتنك ظاهریله استدلال ایدوب فرعون سحره‌یی قطع وصلبله قورقودوب لکن ظهوره
کتورمدی دیمشلر والله اعلم (ایمان کفره) تفاسیرده (وما آمن لموسی الا ذریة من قومه علی خوف من
فرعون وملائه) آیتنده مذکوردرکه حضرت موسایه قوم فرعوندن همان آسیه خاتون وآنك ماشطه‌سی
وفرعونك خزینه داری وآنك خاتونی وفرعونك عمیسی اوغلی حزقیل یا سمعان یا حبیب وتابوت یوسفی کوسترن
پیرزال کهنه سال ایمان کتورمشدر * ودخی مذکوردرکه سحره ایمانه کلدکلرنده بنی اسرائیلدن
التیوز بیك کسنه ایمانه کلمکین فرعون ازدیاد اهل ایماندن هراسان اولوب اول بی رحم واجوف بنی اسرائیله
تکلیف خدمت وانواع جفایی مضاعف ایتدکده حضرت موسی انلره هلاك اعدا ایله بشارت وتکلیف
صبر وتسلیت ایتدی * تاریخ میرخوانده سحره مغلوب اولدقلرنده حضرت موسی جمله خلقی شریعت
حضرت ابراهیمه دعوت ایدوب قبائل قوم قبطدن یتمش قبیله ایمانه کلدیلر دیو مذکوردر (قتل اولاد)
تفاسیرده (قالوا اقتلوا ابناء الذین آمنوا معه واستحیوا نساءهم) آیتنده دعوت موسادنصکره فرعون غضب
واضطرابندن موسی طوغدقده ایتدیکی کبی بنی اسرائیلك هر طوغان ارکك اوغلانجقلرین قتل ایدر اولدی
تا که خوفلرندن موسایه تابع اولمیه‌لر دیو مذکوردر * سبحان الله فرعون خر اهل شر لایغنی حذر من قدر
مفهومندن نه عجب بی خبر ایمش که ایمانه کلمیجك مهر لامع بخت وطالعی مغرب زوالده بهر حال غارب
وآفل اوله جغندن غافل اولمش نعوذ بعصمة الرحمن من مکر الشیطان ومن الضلالة والخذلان (عجز فرعون
وظهور قحط) تفاسیرده مذکوردرکه موسی علیه السلام محل جمعیتدن منصور ومسرور اژدرهاسیله دونوب
مستقل اردو والای ایله منفصل طورن قومنه کیدوب فرعون هامانی کوندروب جنك ایچون عسکر
جمعنه قرق کون وعده آلوب مدت مزبوره‌ده چالشوب بحکمة الله موانع صدوریله وعده مرور ایدوب
کفره‌نك عجزی ظهور ایتدکده نیجه مدت نیل طاشمیوب قحط اولدی * تاریخ میرخوانده اوچ ییل
قحط اولدی دینوب تفسیر تیسیرده مذکوردرکه فرعون بی عون غرق اولنجه‌دك اوتوز یا قرق ییله دك هر قرق
کونه وعده آلوب تمام اولدقده عذر وبهانه بولوب بر قرق کونه دخی مهلت آلوب کمال حیرت وعناد وطغیانندن
شاشوب جان کزدیرردی (قتل ماشطه) قیزینك ماشطه‌سی کیزلو مسلمان اولوب فرعون طویدقده بر روایتده
اوخاتونك اولادنی قیزمش فرونه بر بر آتوب مه امر براوغلانجغی قدرت حقله سویلیوب اناجغم صبر ایله سن
حق اوزره سن دیوب والده‌سیله فرونه آتدیلر بر روایتده خاتونی ارقه‌سی اوزره یاتوردوب درت طرفه دمور
قازق قاقلوب اللرین ایاقلرین قازوغه باغلیوب اوچ اوغلی بر بر کوکسی اوستنده بوغازلدوب اوچنجی مه
امر اوغلانجق ایکن اناجغم دین موسادن صاقن دونمه زیرا فرعونك عذابی تیز کچر اما عذاب الله ابدیدر دیو
سویلدی فرعون لعین دموردن بر بیوك اوکوز یاپدیروب غضب ایتدیکی کمسنه‌یی آنی آتشده قیزدیروب
ایچنه آتاردی بو خاتونی دخی بوغازلنمش اولادیله آنك ایچنه آتوب یانوب کل اولدیلر بر روایتده خاتونك اللرین
ایاقلرین دمور میخلرله میخلدوب باشنه لکن ایله آتش قودیروب اوخاتونك اوچ آیلق اوغلانجغنی قزمش
فرونه آتوب اوغلانجق اناجغم صبر ایله همان طوغرو جنته کیدرسن دیو سویلدکده بو معجزه‌یی مشاهده ایدن
اهل کفر ومعانده‌دن نیجه‌لری ایمانه کلدی (قتل آسیه وظهور ظلمات) مرویدرکه قتل ماشطه‌یی فرعونك

خاتونی ومقبوله‌سی لکن قلبنده ایمانی ماننده جبال راسیه اولان حضرت آسیه کوروب بی اختیار فرعونه
سوکوب فرعون بونک ایمانته قاقیوب هامان مشاوره‌سیله یره درت قازق قاقلوب آسیه‌نک اللرین
وایاقلرین باغلدوب برروایتده کوکسینه ایکی دمور قازق قاقلوب اوچی ارقه‌سینه چیقوب اوحالده جبرائیل
علیه السلام جنتدن شربت کتوروب اشکنجه المن طویمدین روحی قبض اولندی مصر شهرنی اوچ کون
اوچ کیجه ظلمات قاپلیوب کوندز ایله کیجه فرق اولنمدی برروایتده آسیه‌یه اشکنجه اولنورکن حضرت موسی
اورادن کچوب کوروب آسیه حالنی بارمغیله اشارت ایدوب الم عذابی طویمسون دیو موسی علیه السلام
دعا ایتدکده جنتده‌کی مقامنه باقوب تبسم ایدرکن لذت وصفا ایله جان ویردی * تفاسیرده آسیه خاتون غایة
موسی علیه السلامده ایمانه کلوب فرعون طویدقده کونشه قارشو یاتردوب ابوهریره قولنجه اللرنی آیاقلرینی
میخلدوب کوکسی اوستنده بیوک دکرمن طاشی قونوب بکچیلر برمصلحته کتدکده ملکلر کولکه ایدوب
(رب ابن لی عندك بیتا فی الجنة ونجنی من فرعون وعمله ونجنی من القوم الظالمین) دیو مناجات رب العالمین
ایتدکده جنتده ویریله جك مقاملری کوسترلمکین سرور فراوان ایله جان ویردی * برروایتده طاش قونمزدن
اول روحی قبض اولنوب برروایتده یاتردیلوب یره بغلنوب اوزرینه ییلانلر صالیویرلوب بوعذابله وفات
ایتدی * کشافده حسن بصری قولنجه اثناء عذابده الله تعالی انی جسم وروحله کوکه چکوب حالا جنتده‌در
دیو مذکوردر مزبوره خاتون حق یولنده بوقدر بلالره تحمل ایتمکین فضیلتی حقنده (خیر نساء العالمین اربع
مریم بنت عمران وخدیجه بنت خویلد وفاطمه بنت محمد وآسیه امرأة فرعون) دیو برحدیث شریف اولوب
جنتده حضرت محمد مصطفا علیه الصلاة والسلامك خاتونلرندن اولسه‌کرکدر دیونیجه خبر واثر واردر
فرعون لعین جانب حقدن آسیه‌یه بغلو اولوب بکر ایکن شهید اولدیغی دخی مقرردر رضی الله عنها (قصهٔ صرح)
کشافده (یاهامان ابن لی صرحا) آیتنده ایمان سحره‌دنصکره فرعون ارغادلردن ماعدا اللی بیك معمار ونجار
جمع ایدوب کوکه چیقمق امیدیله پشمش کرپچدن غایت یوکسك برقصر یاپدیروب تمام اولدقده غروب وقتنده
جبرائیل علیه السلام قنادیله اوروب یقلدقده اوچ قطعه اولوب بری دریایه بری مغرب طرفنه بری عسکر
اوزرینه دوشمکین اون کره یوز بیك کافر هلاك ایتدی * برروایتده نمرود کبی هوایه صعود ایدوب اوق آتوب
ایتدکده یقلدی دینوب معالم التنزیلده آنی بنا ایدنلر ومباشرت ایدنلر بنا التنده جمله هلاك اولدیلر دیو مذکوردر
عرائس ثعلبیده مزبور صرح یدی ییلده بنا اولنمشدی دینوب * تاریخ میرخوانده بنانك یوقاروسنه
برپچق ییلده چیقلوردی دیو برعجب روایت حکایت اولنمشدر (قصهٔ طوفان) تفاسیرده مذکوردرکه بعد
زمان سکز کون آی وکونش کورنمیوب عالمی ظلمت بوریوب متصل یغمور یاغوب جمله کفره اولرنده
اوتوره‌میوب ایاغ اوره طوروب برهفته حرکاتدن واکثر تصرفاتدن قالمغین حضرت موسایه وعدهٔ ایمان
وتضرع فراوان ایتدکلرنده یغمور منقطع وظلمت منقلع اولوب بعد القحط غایت برکت ورخا پیدا اولدی
طوفاندن مراد جملهٔ مرضی ایدیکه جمله کافرلر مبتلا اولوب دنیاده ابتدا اوزمانده ظهور ایتدی دیو
تفاسیرده مرویدر (قصهٔ جراد) کفار ذوی الجفا وعده‌یه وفا ایتمدکلرنده ظهور طوفاندن برآی صکره جمله
ولایته چکرکه اوشوب هوایی قاپلیوب اوراق وثمراتی ومزارعده حبوباتی بعده شهرده کفارلرینك سقف
وباب وایچنده اولان اسبابن ییوب برهفته دنصکره ینه دعاء موسی علیه السلام ایله مندفع ومرتفع اولدقده
ساحرسن دیو ایمانه کلمدیلر (نظم) قد تنکر العین ضوء الشمس من رمد * وینکر الفم طعم الماء من سقم
(قصهٔ قمل) برآیدنصکره بغدای کهله‌سی اوشوب کیمی بقیهٔ جراد اولان زاد وزوادلری ییوب کیمی کفره‌نك
مأکولات ومشروباتلرینه کیروب کیمی دخی پیرهنلرینه کیروب قانلرین ایچوب کوزلری قپاقلرین ییوب
بدن ناپاکلرین چالك چالك ایدوب دفع بلایی رجا ایله موسایه محکم التجا ایله برهفته دنصکره دفع اولوب ینه
کافرلر ایمانه کلمدیلر (قصهٔ ضفادع) ینه برآیدنصکره نهر نیلدن بیحد قورباغه‌لر چیقوب سوقاقلرده
برر ذراع ییغلوب طوروب کفره‌نك مجالس ومنامه‌لری وجمیع اوانیٔ طعاملری طولوب حتی آتشده قینیان
قزغانلرینه وسویلشدکاری وقتده دهانلرینه کیروب برهفته حیران وسرکردان اولوب ینه موسایه
بیحد تضرع ایله دعا ایتدکلرنده صباغ اولان قورباغه‌لر ایله کیدوب قیریلمه‌لرینی بریل اسوب قالدیروب شهری

پاك ايتدكده ينه كافرلر ايمانه كلمديلر (قصهٔ دم) ينه برآيد نصكره نيل ايرماغى وجمله قيولر صويى صافى قزل قان
اولوب ياش آغاجلرى صقوب اندن دخى قان چقوب برهفته بو حال ايله فرعون ايله قومى صوسزلقدن هلاكه
يقلاشوب وعدهٔ اسلام وتضرع والتيام ايتدكلرنده * حضرت موسى عليه السلام دعا ايدوب بلادن
رها بولوب جمله صولر اواكى حالنه وارد قده كفرهٔ بى سعد خلف وعدا يتديلر * بعض سلفدن مرويدركه
دمدن مراد رعافدركه جميع كفره نك بورونلرى قنايوب هلاك اوله يازمشلردى * تفاسيرده مذكوردركه
ذكر اولنان جميع علامتده بنى اسرائيل حضورله سالم طوروب كفارله اولرى مشتبك ايكن بحكمة الله
طوفاندن برقطره صو وبردانه چكركه وقوربغه وكهله كيرميوب نيل ايرماغى قان ايكن مسلمانلر آلدقده صافى
صو اولوب بعض كفره بونلردن بريله برچناقدن صو ايچدكده مؤمن طرفى صو كافر طرفى قان اولوب كاسه يى
دوندردكده صو دخى دونوب حتى برمؤمن اغزندن بركافر صو آلدقده فى الحال قان اولوب باعث عبرت
مورث حيرت اوله جق اشبو احوال براهوالى كفار ذوى الضلال كوروب كفره اصرارده برقرار اولديلر
علامات مزبوره يكرمى ييله دك تدريجله ظهورا يتمشدر ديو تفاسير وتواريخده برروايت واردر (قصهٔ طاعون)
تاريخ ميرخوانده قصهٔ دمدن نصكره يدنجى دفعه ده موسى عليه السلام كفره يه بددعا ايتدكده صحرادن
جانورلر هجوم ايدوب كافرلرى برهفته انجيدوب بعده طوارلرينه طاعون كيروب بعده اوچ كون اوچ كيجه
هوا قراروب مخالف يللر اسوب كفره يه غايت خوف دوشدى ديو * تفسير تبسيرده وهبدن مرويدركه
اهل يمن طاعونه طوفان ديمكين طوفاندن مراد طاعون عظيمدركه كفره ايچنه دوشوب بركيجه ده
سائرلرندن ماعدا اسكسان بيك بكر خاتون هلاك اولدى * ابن جبيردن دخى مرويدركه طاعون طوفانك
غيرى اولوب التنجى عذاب ايديكه بركيجه ده يتمش بيك كافر هلاك اولوب كثرت موتادن نيجه لرى مقبور
اولميوب طعمهٔ مار ومور اولديلر * كتاب الاوائلده دنياده طاعون ابتدا بو زمانده ظهور ايتدى ديو
تفسير لبابده (ولقد آتينا موسى تسع آيات بينات) آيتنده آيات تسعه ك يدیسى عصا ويد بيضا وطوفان وجراد
وقمل وضفادع ودم ايديكى متفق عليهدر ايكيسنده مفسرين اختلاف ايدوب يازدقلرى احوالك دليل ظنيسى
دخى بوقدر ديو مذكوردر (قصهٔ طمس) يعنى مسخ بعض تفاسيرده مذكوردركه حضرت موسى
(ربنا اطمس على اموالهم واشدد على قلوبهم فلا يؤمنوا حتى يروا العذاب الاليم) ديو بددعا ايدوب برادرى
هارون عليه السلام آمين ديمكين كفره نك مال ومناللرى مسخ اولوب طاش اولدى آخر آيات طمسدر ديو
ابن عباسدن مرويدر * معالم التنزيلده سديدن مرويدركه قوم قبطك مالّلرى واغاجلرى وميوه وحبوبات
ومأ كولاتلرى طاش اولوب آيات تسعه ك بريبودر * تفسير لبابده التونلرى واقچه لرى دخى طاش اولدى
ديوب وبعض تواريخده قصهٔ دمدن صكره حضرت موسى كفاره بددعا ايتمكين رجال ونسا واطفالدن وافر
طاش اولدى ديوب * تاريخ ميرخوانده مرويدركه فرعون اغواى هامانله قتل موسايه قصد ايتدكده
موسى عليه السلام بددعا ايتمكين كفره نك مالّلرى ومأ كولاتلرى طاش اولوب كفار ناساز موسايه نياز
ايتدكارنده دعا ايدوب مسخ اولان جميع اشيا اولكى صورتلرينه كيردى فرعون بى عون هر علامت كوردكجه
ايمانه كلمك ايستيوب لكن هامان انواع اضلال ايله مانع اولوردى ديوب تفاسير مشهوره نك بر محلنده موسى
عليه السلام بو بددعادن صكره مصرده كفار ايچنده كندى قوميله قرق ييل طوردى * بر محلنده دخى
بعد النبوه مصرده جمله اوتوز ييل طورمشدر ديوب * تاريخ ميرخوانده ايمان سحره دن صكره كفره ايچنده
يكرمى ييل طوروب آيات تسع مدت مزبوره ده تدريجله اولدى اهل كتاب قولنجه ظهور آيات جمله اون برآيده
اولوب اوزمانده موسى عليه السلام سكسان ياشنده اولوب قول اشهر اوزره ظهور آيات اوچ ييل واون براى
ايچنده ايدى ديو مذكوردر والله اعلم (قصهٔ غرق) مرويدركه هلاك فرعون يقلاشدقده موسى عليه
السلام تابوت يوسفى چقاروب بنى اسرائيل ايله شام ولايتلرينه كتمكه وحى الهى كلدكده تابوتك محلنى بلميوب
عاقبت نيجه يوز ييل ياشامش برخاتون ايمانه كلوب وعدهٔ جنت ايله خبر ويردكده چقاريلوب بركيجه جميع بنى
اسرائيل ايله كه يكرمى ايله التمش ياش ارا سنده جنكه يرارلرى التيوز يتمش بيك يا التيوز يكرمى بيك يا التيوز بيك
يا بشيوز يتمش طقوز يا بشيوز بيك واوچ بيك بشيوز * ترجمهٔ توراة قولنجه تمام التيوز بيك كسنه اولوب مفسرين

قولنجه بو جملهنك اون ایکی کره یوز بیك ذریتلری دخی وار ایدی بو جمله یوله روانه اولوب او کیجه بحکمة الله كفره اولرینك هر برنده برر بکر قز وفات ایدوب صباح انلرك دفننه چالشوب ایرته سی علی السحر فرعون بد کهر اون یدی کره یوز بیك یا یتمش کره یوز بیك عسکر بی ظفر ایله اینالمفر دیو آردلرنجه کیدوب مسلمانلر ساحل بحر قلزمده سویسه یادیار مصر اردنده بحر اسافه یانهرنیله طیانوب صباحدن التنجی ساعتده فرعونیلر کورینوب یاقلاشمغین زمرهٔ مؤمنان حیران وسرکردان ایکن وحی خدا ایله حضرت موسی علیه السلام دریایه عصا اوروب اسباط عددنجه اون ایکی یول آچلوب امر حقله فی الحال قوریوب دریانك هر قطعه سی طاغ کبی طوروب مسلمانلر بری برلرین کورمك ایچون مشبك اولوب دریانك عرضی درت فرسخ اولمغین درت ساعتده کناره چقدقلرنده فرعون دخی یتشوب کیرمکده متردد ایکن التنده کی آیغر آت جبرائیل علیه السلام بندیکی قصراغی کوروب هجوم ایتدکده فرعون ضبط ایده میوب بالضروره دریایه صالوب عسکری دخی کیروب اوکجه اولنلر چقمغه یاقلاشوب صورت انسانده میکائیل علیه السلام آردسوریجیلك ایتمکین کیروده کمسنه قالمدقده دریانك شکافلری قپانوب اول فریق ضلالت رفیق (اغرقوا فادخلوا نارا) فحواسنجه جملهسی اول بحر عظیمده غریق ودر عقب نار جحیمده حریق اولدیلر اشبو قصهٔ عظمی یوم عاشوراده اولمغین اول یومك صومی بنی اسرائیل قومنه شکرا لله واجب اولدی * مرویدر که مصردن چقدقلرنده بنی اسرائیلك چاق اوکارنجه هارون علیه السلام چاق اردلرنجه موسی علیه السلام یوریوب دریایه کیرنجه کارنده امر بر عکس اولدی زیرا خوف کلی نه طرفده ایسه مسلمانلره قوت قلب ایچون موسی علیه السلام اول طرفده اولمق لازم ایدی (ضبط مصر) عرایسده وتفسیر تیسیرده مذکوردر که موسی علیه السلام یوشع ایله کالب بن یوقنایی اون ایکیشر بیك عسکر ایله مصری ضبطه کوندروب واردقلرنده غرق اولنلرك جمله خزینه لرین ومال ومناللرین آلوب بر روایتده عقارلرین دخی صاتوب ولایت مصرده کافرلردن همان بیرلر خستهلر عورتلر اوغلانجقلر قالمشلردی آنلرك اوزرینه ینه آنلردن بر کمسنه یی حاکم دیکوب کوتورمکه امکان اولان قدر مال ومنال ایله حضرت موسی علیه السلامه کلدیلر بعده لب دریادن کوچیلوب یوله روانه اولدیلر (امر بغزا) تاریخ میرخوانده مذکوردر که کوندز مسلمانلر اوستنه بربولوت سایبان اولوب کیجه مشعلهیرینه اوکارنجه نوردن بر عمود ظاهر اولوب بیله یوریوب کفرهدن بر طائفهیه اوغرادقلرنده بنی اسرائیل سفهاسی یاموسی بزهده بونلر کبی صورتلره طاپمغه اجازت ویردیو عرض رجا ایتدکلرنده موسی علیه السلام محکم قاقیوب بونلر دخی استغفار واعتذار ایدوب چونکه حق تعالی بو کناهمزی عفو ایتدی برنسنه امر ایتسون که اکا جان ودل ایله سعی ایدهلم دیدکلرنده قتال جبابره وفتح بلاد شام امر اولنمغین یوله روانه اولدیلر (قصهٔ تجلی) تاریخ میرخوانده بنی اسرائیل موسادن مرارا شرع جدید استدعا کین امر حقله اشراف بنی اسرائیلدن یتمش کمسنه ایله طوره کیدوب سائر خلق امر شریفله طور سینا بریه سنه کیدوب آنده توقف ایدوب هارون علیه السلام قائممقام اولوب موسی علیه السلام یولداشلریله طورده قرق کون صائم ومعتکف اولوب قرق برنجی کونکه مصردن خروج بنی اسرائیلك بشنجی آینك اوّلی ایدی محل مناجاته تنهاجه واروب جناب حقله سویلشوب بعده شرع جدیدی مشتمل اون لوح شریف نازل اولدی دینوب * لکن تفاسیرده مذکوردر که غرق فرعونده موسی علیه السلام قومیله مصره کلوب برادرنی قائممقام ایدوب اوتوز کوندنصکره سزه کتاب وشرع جدید کتورسم کرکدر دیوب جبرائیل ایله کیدوب طوره واردقده قرق کون صائم اولوب اطرافنده یدی فرسخ یردن جن وشیاطین وجمیع حیوانات طرد اولنوب عمللری کاتبی اولان ملکلر دخی کیدوب کوکلر آچلوب ملائکهٔ سمواتی وعرش عالی درجاتی کوروب حضرت حق سوزین جبرائیل علیه السلام ایشتمکسزین جناب رب العزت ایله وجه خاص اوزره سویلشوب * ابن عباس قولنجه یتمش نفر نقبا ایله کلمش اولوب آنلر طاغ اتکنده طوروب موسی طاغ اوستنده تنها اولوب حضرت حقله بی واسطه سویلشمکین مشاهدهٔ جمال بیمثال حضرت رب متعاله غلبهٔ شوق ایله صبر وقراری خارج طوق اولوب (رب ارنی انظر الیك) دیو رجا والطف حقه التجا ایتدکده (لن ترانی ولکن انظر الی الجبل فان استقر مكانه فسوف ترانی) دیو بیوریلوب یاننده اولان بر جبل کبیرکه اسمی زبیر ایدی اوزرینه نور جحیمدن یانور

عرشدن برذره تابان ودرخشان اولدقده یاخود طاغه حیات وادراك كلوب دیدار پروردكاری حقیقة
كوردكده پاره‌لنوب یاخود ازیلوب یرایله برابر اولوب یاالتی پاره اولوب اوچی چاق مكه یه دوشوب ثور ثبیر
حرا اوچی دخی مدینه یه دوشوب احد وورقان رضوی دیو مسمی اولدیلر * یاخود اوچ بلوكی بری یره چكوب بری
اوچوب دریایه بری مكه ده عرفات یانته دوشدی یاخود جمله طاغ ذره ذره اولوب حالا كونشده كورینن ذرات
آنك نشانیدر * والحاصل بو حال حیرت مألده موسی علیه السلام كمال دهشت وهولدن بی طاقت وحول
اولمغین غشی اولوب یاوفات ایدوب ایرته سی جمعه وعید اضحی كوننده افاقت یاحیات بولدقده كتاب توراة نازل
اولدی * معالم التنزیلده كوكار یاریلوب هر برینك ملائكه سی صاعقه مانند صوت مهیب وبلند آواز ایله
تسبیح ایدرك نزول ایدوب لمعان انواردن واشكال واصوات عجیبهٔ ملائكهٔ ابراردن حضرت موسایه عظیم
وحشت ودهشت كلوب سؤال رؤیتنه ندامت چكوب هر طبقه نك ملائكه سی یا عمران اوغلی نه قورقارسن
صبر ایله دخی نلر كوره سن رؤیت حضرت رحمن آسانمیدر دیو عتاب وخطاب ایدوب یدنجی كوك ملكلری
دخی وحی ایندكده امر حقله ملكلر عرش عظیمی كوتوروب نوری طاغه طوقنوب جمله ملكلر سجده
ایتدكارنده طاغ صارصلوب مندك یعنی ازیلوب اجزاسی بری برندن منفك اولدقده موسی علیه السلام
مصعوق بی روح اولوب عرش نورندن یانمسون دیو امر حقله روح نام ملك موسانك ایاغی آلتنده اولان طاشی
اوزرینه قپایوب بعد زمان فالقدقده دنیاده طلب رؤیت ایتدیكنه استغفار واعتذار ایتدی دیو تفصیل
اولندی * تفسیر تیسیرده بو روایت صحت اوزره مروی دكلدر خصوصا انبیای عظام شاننه لایق اولمامغین
قبولی جائز دكلدر دیو تضعیف وتزییف اولنمشدر * تاریخ میرخوانده طلب رؤیت ونزول توراة طوره
مرارا واروب شرف مكالمه ونزول الواح حصول بولمق نصكره اولوب بعد النبوه طوره اوچ كره واردی ابتدا
شرع جدید كتورمك ایچون تمش كسنه ایله واروب اون لوح نازل اولدی بو كا اربعین میقات دیرلر زیرا قرق
كون بربرده متصل اوتوروب اصلا یرندن آیرلمیوب صوم وعبادت ایتمشدی ایكنجیده اعتذار جرم
بنی اسرائیل ایچون وارمش ایدیكه بو كا اربعین شفاعت دیرلر زیرا قرق كون متصل سجده ده طورمشدی
اوچنجیده الواح عشره دن منكسر اولان ایكی لوح بدلنی رجا ایچون واروب بو كا اربعین تضرع دیرلر زیرا قرق
كون متصل اپاق اوزره طوروب لذت مكالمهٔ حضرت حقدن طلب رؤیت ایدوب بعده قرق جلدلو توراة نزول
ایتدی دیو مذكوردر * فوائح مسكیه ده الله تعالی موسایه یوز یكرمی بیك اوچیوز اون اوچ كلمه سویلدی
دیو برحدیث شریف مروی اولوب علماء اهل سنت قتنده كلام حضرت حق ذات قدیمی ایله قائم معنای
واحد قدیم اولمغله اصوات وحروفدن منزه اولوب متجزی ومتبعض اولمدیغی محقق ومتفق اولمغین * كتب
كلامیه ده اولان تحقیق جلیل اوزره حدیث مذكورك تأویلی بودركه حق تعالی موسایی كلیم ایدنمكله
تكریم دیلدكده اصوات وحروف یرادوب كلام نفسیٔ قدیمی كه معانی قبیلندندر انكله اسماع وتفهیم ایتدی
پس تعدد كلمات واسطهٔ استماع وفهم اولان حروف واصواتده اولوب كلام حضرت باری آنلردن منزه
وبریدر * نیچه معتبراتده موسی علیه السلام بعد التجلی كیجه قرانكولغنده اون فرسخ یرده قرینجه یورودیكنی
كوردی دیو برحدیث شریف مروی اولوب بعضنده دخی مذكوردركه بعد التجلی مبارك یوزلری شمس
رخشان كبی تابان اولمغین بركمسنه باقمغه قادر اولمیوب * بعض روایتده هر نظر ایدن تحمل ایده میوب وفات
ایتمكین آخر عمرلرینه دك روی عنبر بوی عبادت خویلری نقاب ایله استتار واحتجاب اوزره ایدی
(نداء امت محمد) مواهب لدنیه ده ابن عباسدن مرویدركه موسی علیه السلام مناجاتده یارب بنم امتمدن
افضل امت وارمیدركه من وسلوی انزال ودخی نیچه وجهله اكرام وافضال ایلدك دیدكده یاموسی
بیلمزمیسن كه امت محمدك سائر امتلرا وستنه فضیلتی جمیع مخلوقاتم اوستنه بنم فضیلتم كبیدر دیو بیوریلوب یارب
بكا آنلری كوستردیوب كوره مزسن لكن صدالرین ایشتدیره یم بیوریلوب جناب حقدن ندا اولندقده امت
محمددن قیامته دك وجوده كله جك جمیع مردان وزنان صوت واحد ایله لبیك اللهم لبیك دیو نعره زنان
اولدقلرنده (صلوتی علیكم ورحمتی سبقت علی غضبی وعفوی سبق عذابی استجبت لكم قبل ان تسألونی فمن
لقینی منكم یشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله غفرت له ذنوبه) دیو خطاب مستطاب رب الارباب

كلدی موسی علیه السلام اشبو امت عالی همت بسیار نیاز آوازلرین ایشتدکده ای رب عزیز بو صدا نه عجب
لذیذدر بردخی ایشتسم دیو رجا و استدعا ایتمش (وما کنت بجانب الطور اذ نادینا) آیتی بو قصه یه ایما ایدر
دیو بر حدیث شریف مرویدر (نزول توراة) تفسیر تیسیرده حسن بصری قولنجه امر حقله جبرائیل
علیه السلام جنت عدنده بر آغاجدن طقوز عدد لوح کسوب کتوروب هر برینك طولی و عرضی موسی
ذراعیله اون ذراع اولوب بعده جبرائیل اول لوحلرك اوستنه توراتی یازوب موسی علیه السلام قلم آوازنی
ایشدوب مجاهد قولنجه الواح زمرددن ابن جبیر قولنجه یاقوتدن ابو العالیه قولنجه زبرجددن اولوب
وهب قولنجه موسی طوردیغی طاغدن کسلوب حق تعالی آنی یومشادوب دوزایدوب اون عدد ایدیکه
هر بریسی موسی علیه السلام قامتی قدر ایدی * تفسیر ابو السعودده الواح توراتی جبرائیل کوکدن
ایندیروب زمرددن یا زبرجددن یاقزل یاقوتدن اون یدی یا اون ایکی لوح اولوب یاخود موسایه امر حقله
طاش یومشامغین کسوب پارمقلریله تشقیق ایتدی * حسن بصری قولنجه جنت اغاجندن اون ذراع
بر لوح ایدی دینوب مشاهیر تفاسیرده موسی علیه السلام مناجاتدن کلوب بنی اسرائیلك اکثرنی سامرینك
بوزاغوسنه طاپار کوردکده کمال اضطرابندن النده اولان یدی لوح توراتی یره براقدقده پاره لنوب ایچنده
امور غیبیه و اسرار خفیه اولان التی بلوکی کوکه چکلوب مواعظ و احکام شرعیه اولان بر بلوکی قالدی
دینوب * تفسیر لبابك بر محلنده ابن عباس قولنجه الواح توراة پاره لندکده موسی علیه السلام قرق کون
صائم اولوب بعده الله تعالی اول لوحلر عددنجه لوحلر کوندروب آنلرك اوستنده نه یازلمش ایسه بالتمام بونلرك
اوستنده یازلمش ایدی دینوب بر محلنده دخی قرأنده (والقی الالواح) بیورلدیغی انکساره مؤدی اوله جق
وجهله القایه دلالت یوقدر متبادر اولان مجرد یره قومسیدر خصوصا که براقغله کلام اللهی
تخفیفه جرأت عظیمه وارد رکه انبیایه لایق دکلدر مع هذا (ولما سکت عن موسی الغضب اخذ الالواح) آیتی
صریحا دلالت ایدرکه مقدما یره قودیغی الواحی بعد الغضب عینی ایله الوب ایچندن هیچ بریسی
پاره لنمش اولمیه دیو مذکوردر * تاریخ میرخوندده بعضلر الواح توراتدن عبارتدر دیوب قول اصح اوزره
توراة الواحك غیریدر الواح اون عدد ایدیکه اوزرنده کلمات عشره یازلمشدی بعضلر قولنجه موسی علیه السلام
قصهٔ سامریده قاقیوب حدتله ایکیسن دخی یره چالوب پاره لنوب دعای موسی ایله او کلمات شریفه مضمونی
مشتمل ایکی لوح دخی نازل اولدی الواح ایچون بعضلر زمرددندر دیوب بعضلر زبرجددن اولوب هر بر لوحك
طولی اون ایکی ذراع ایدی دیو بعضلر دخی اکسك دیوب بعضلر الواح طاشدن ایدیکه الله تعالی یومشادوب
جبرائیل علیه السلام لوحلر کسوب مهره لوکبی دوزایدوب فرقان یازدیغی قلم ایله بحر نوردن مرکب آلوب
کلمات عشره یی یازوب موسی قلم آوازین ایشیدردی طائفهٔ یهود دیرلرکه الواح طقوز لوح اولوب هر بری اون
ذراع ایدی * ربیع بن انس دیمشدرکه توراة قرق دفتر اولمق اوزره اینوب تمش دوه یوکی ایدی بر جزئی بر ییلده
اوقنوردی ایچنده بیك سوره اولوب هر سوره بیك آیت ایدی انبیادن موسی و هارون و یوشع و عزیر و عیسی
علیهم السلامدن غیری هیچ بر فرد بتون توراتی حفظ ایتمامشدی بعضلر دانیال و ارمیا علیهما السلام دخی
ازبرلمشلردی امت محمددن حضرت علی ایله جعفر صادق دخی حفظ ایتمشلردر دیو مذکوردر (قصهٔ
سامری) معتبراتده مرویدرکه حضرت موسانك مناجاته ایلتمکه یاخود مقدما غرق فرعونده جبرائیل
علیه السلام کلوب آتنك ایاغی باصدیغی یرده فی الحال سبزه بتدیککنی اسمنده و دیارنده اختلاف اولنان
سامری منافق کوروب اول خاکی پاکدن بر قبضه آلوب صقلایوب موسی علیه السلام مناجاتده اوتوز کون
وعده دن اون کون زیاده اکلنمکین اوتوز برنجی کون سامری لعین بنی اسرائیله مصرده قوم فرعوندن
دوکون بهانه سیله الدقلری امتعهٔ کثیره یی بر روایتده قوم فرعون غرق اولدقده اب دریایه چقان اموال
عظیمه لرندن الدقلری سیم و زر و سائرلر ایچون بوماللر سزه حرام اولمغین موسی سزه کومشدر دیمکین انلر دخی
عظیم آتش یاقوب جمله سنی ایچنه آتوب التونلر اریدکده مقدما بوزاغویه طپانلردن اولوب استادقویجی
اولمغین ارین التونلردن اوچ کونده بر بوزاغو دوزوب صقلادیغی طپراقدن اغزینه صاچدقده ایچندن
بوزاغو آوازی کبی دائما صدا چقمغین ابن عباس ونیجه لر قولنجه بقدرة الله اتلو قانلو جانلو بوزاغو اولدقده

اطرافنده رقص وسماع ایتمکی ایجاد ایدوب ادراکاری قلیل اولان بنی اسرائیله ربکز بودردیوب غرق
فرعوندنصکره بوزاغویه طپیار کفاره اوغرادقلرنده یاموسی بزه ده بونلر کبی عبادت اشکاله اجازت ویردیوب
اول فکر باطل قلب ضلالت جبلرندن بالکلیه زائل اولمامغین التیوز بیك کسنه نك ایچنده نسل یوسف
وبنیامیندن اون ایکی بیك کسنه دن غیریلری شوروشغب ولهو وطرب ایله یدی کون اول بوزاغویه طاپوب
خلیفهٔ موسی اولان هارون پیغمبر چالشوب منعه قادر اولمامغین اسلامده برقرار اولان مؤمنین ابرار ایله
کفار اشرار مستحقهٔ التبرادن منفصل ومعتزل اولدیلر (قصهٔ توبه) تفاسیرده مذکوردرکه موسی علیه السلام
مناجاتدن کلوب طورده حق تعالی اعلام ایتدیکی اوزره قومنی ضلالتده کوردکده محکم غضبه کلوب بنی
اسرائیل ذلیل توبه واستغفار ایتدکارنده عفو اولنمق دیلرلرسه طاپمیانلر طپانلری قتل ایتسونلر دیو امر الهی
اولدقده بری برینی کوروب ترحم ایتمامکیچون هوایی ظلمت بوریوب اقارب واجانب بری برلرین قیروب
اخشامه یقین دعا وبکاء موسی وهارونله ظلمت کیدوب خبر عفو کلوب بوقلاندقده یتمش بیك ترجمهٔ توراة
قولنجه همان اوچ بیك کسنه قتل اولنمش بولنوب باقیلرینك توبه لری قبول اولدی * سدی قولنجه موسی
علیه السلام بوزاغویی بوغازلیوب آتشه یاقوب کلنی صاوردی * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه قبول
توبه ایچون قتل امر اولندقده نیچه لری بوزاغویه طاپدقلرینی انکار ایتمکین موسی علیه السلام امر حقله
بوزاغویی یاقوب کلنی دریایه صاوروب بنی اسرائیله ایچك دیوب ایچدکارنده طپانلرك دیللری اوستنده برر
صاری نقطه پیدا اولوب کاذب وصادق بووجهله متمیز ومفترق اولدیلر بعده ظلمت باصوب بری برلرین قیروب
یتمش بیك یا اوچیوز بیك کسنه قتل اولندقده خبر عفو الهی کلوب ظلمت کتدی * تفاسیرده سامری سحی
اولمغین امر حقله قتل اولنمیوب بعده (فاذهب فان لك فی الحیوة ان تقول لامساس) آیتی مفهومنجه کندویه
برکسنه وکندی برکسنه یه یاپشسه ایکیسنی دخی استمه طوترا اولمغین خلق اندن اودخی خلقدن قاچوب یانمه
کلمالك دیو فریاد ایدوب اکا ملاقات ایتمك وانکله سویلشمك ومبایعه وسائر معامله ایتمك خلقه حرام قیلنمشدی
عاقبت برصحراده هلاك اولوب بعضلر قولنجه اشبو حال حالا انك قومنده باقیدر دیو مذکوردر * معلوم اوله که
بوزاغویه طاپوب سامری طائفه سندن اولنلر قدس شریفه برمنزل یرده نابلس شهرنده حالا موجود اولوب
حقیقتده قدس بودر دیو اعتقاد باطل ایدوب انی مسکن ووطن ایتمشلردر * تفاسیرده مزبور سامری
سامره قبیله سندن اولمغین سامری دیدیلر بعضلر قولنجه سامره یهودیلردن برقومدرکه بعض دینلری
انلره مخالفدر بعضلر ماجرما ولایتندن بعضلر کرمان شهرندن برعلج اولوب اسمی موسی بن ظفر ایدی اصلده
صغره طپان طائفه دن اولوب لکن ظاهرا مسلمان کچنوب کافر ومنافق ایدی بعضلر اسمی میخا بعضلر
هارون دیمشلردر نیتوب ترجمهٔ توراتده اسمی هارون دیو یازلمشدر (رفع طور) (ورفعنا فوقکم الطور خذوا
ما آتیناکم بقوة) آیتنده تفاسیرده مذکوردرکه موسی علیه السلام توراتی کتوردکده ایچنده کی نیچه امر
شاق ایچون بنی اسرائیل بی اتفاق وذوی النفاق تکلیف مالایطاق در دیوب قبول واقبالده وفرمان رحمانه
امتثالده تردد وعناد ایتدکارنده جبرائیل علیه السلام طور طاغنی قوپاروب طول وعرضی برر فرسخ اولان
بنی اسرائیل اردوسی اوستنده هواده طوتوب موسی علیه السلام کتاب الهی قبول ایتمزسکز اوزرکزه
طاغ دوشوب هلاك اولورسز دیدکده خوفلرندن قبول ایدوب جمله سی صول یکاقلری اوستنه سجده ایدوب
صاغ کوزلریله طاغ دوشرمی دیو بوقاروباقوب طائفهٔ یهود ایچنده بووجهله سجده عادت قالدی * تاریخ
میرخوانده مذکوردرکه طور طاغی اوزرلرندن کتدکده احکام شاقهٔ توراة تخفیفنه حضرت موسی یه
یلواروب اودخی دعا ایتمکین احکام مشکله یی حق تعالی آسان ایدوب جمیع احکام توراة اوچیوز اون
اوچ حکم اولمق اوزره قرار بولدی بعده موسی علیه السلام بنی اسرائیلی اطراف ولایت مصره ایلتوب
مصرك جانب شرقیسندنکه ولایت شامدر جانب غربیسنه دك که ولایت اندلسدر بنی اسرائیله مسلم
ومفوض اولدی نتکیم قرآنده (واورثنا القوم الذین کانوا یستضعفون مشارق الارض ومغاربها التی بارکنا فیها)
دیو بیورلمشدر (قصهٔ میقات) (واختار موسی قومه سبعین رجلا لمیقاتنا) آیتنده مشاهیر تفاسیرده
عظماء قدماء علمادن ایکی درلو روایت حکایت اولنوب بری بودرکه موسی علیه السلام قومنك بوزاغویه

طابدقلرینه حضرت پروردکار مغفرت کارہ اعتذار یاخود قومنه طلب توبه واستغفار ایچون اشراف بنی اسرائیلدن یتمش رجل مختار ایله طوره واروب کندیسی بوقاروچقوب بونلر طاغ اتکنده طوردی اوزرلرینه غمام یعنی طومان کبی بوفقه آق بولت اینوب طاغی بوریدی موسی علیه السلام نوره غرق اولوب رب العزتله سویلشوب اول یتمش کمسنه ایشتدی غمام کتدکده یاموسی چاق بزه بزی آشکاره کورمینجه سکا اینانمزز دیدکلرنده کوکدن آتش کلوب جمله سنی یاقوب یاخود برهیبتلو آواز کلدی یاغیبدن برعسکر عظیم حرکتنی ایشیدوب خوفلرندن زهره لری چاك وهلاك اولدقلرنده موسی علیه السلام یارب بنی قومم یاننده شاهدسز قومه دیو حیاتلرینه دعا ایتدکده ایرته سی جمله صغالوب موسی ایله بیله کلوب جمله وقایعی اهل اسلامه اعلام ایتدیلر * بنه تفاسیرده مذکوردرکه برروایتده طلب رؤیت ایتمکین هلاك اولوب بنه حیات بولنلر بنی اسرائیلدن اون بیك نفر کمسنه ایدی ایکنجی روایت بودرکه موسی علیه السلام نقبایی نزول توراة ایچون طوره کتدکده صدور ایده جك جمله اموره شهادت ایتسونلر دیو آلیلتوب کندیسی مقدمجه واروب طاغه چقوب اثناء مکالمه ده نقبا دخی کلوب طاغ اتکنده طوروب قصۀ غمام واستماع کلام وطلب رؤیت واحیا بعدالاماته براسلوب سابق واقع ومتحقق اولدی دینوب * بعض تفاسیرده روایت اولی بعضنده ثانیه اختیار اولندی (وما اعجلك عن قومك یاموسی قال هم اولاء علی اثری وعجلت الیك رب لترضی قال فانا قد فتنا قومك من بعدك واضلهم السامری) آیتی جمیع مفسرین قولنجه آیت مزبورده اولکی قومدن مراد موسی ایله طلب نزول توراته کیدن نقبا اولمق اوزره روایت ثانیه یه دلالت ایدوب (ولما سکت عن موسی الغضب اخذ الالواح وفی نسختها هدی ورحمة للذین هم لربهم یرهبون واختار موسی قومه سبعین رجلا لمیقاتنا) آیتی روایت اولی یه دلالت ایتمکین روایتین بیننده ظاهرا تعارض وتناقض کورینور * تفسیر جلالینده ابن عباسدن تفسیر تیسیرده وهبدن مرویدرکه موسی علیه السلام مناجاته وطلب توراته یتمش کمسنه ایله کیدوب (ارنا الله جهرة) دیدکلرنده صاعقه اینوب جمله سنی یاقوب بعده حیات بولدیلر دفعۀ ثانیه ده اعتذار جرم بنی اسرائیل ایچون یتمش کمسنه ایله دخی کیدوب محل مناجاتده کوردکلری احوال براهوالدن مونه قریب رعشه ودهشه حاصل اولدقده دعاء موسی علیه السلام ایله زائل اولوب خطاب رب الاربابی جمله سی ایشیدوب موسایه بنی اسرائیل قتنده شهود عدول اولدیلر * پس بوروایت اوزره مقدما ذکر اولنان ایکی روایت آراسنده توفیق وتلفیق حاصل وهر وجهله سؤال واشکال زائل اولور * اکثر تفاسیرده کلام رب الانامی صحت شهادت ایچون جمیع نقبا ایشتمشلردر دینوب تفسیر تیسیرده (یاموسی انی اصطفیتك علی الناس برسالاتی وبکلامی) آیتی مفهومنجه موسادن غیریلری ایشتمدی زیرا آیتده تخصیصه تنصیص واردر دیو تصریح وتصحیح اولنوب تفسیر ابابده دخی امام قرطبی دیمشدرکه کلام خدایی نقبا دخی بالذات ایشتدیلر دینلر خطا ایتمشلردر زیرا اوتقدیرجه کلیم الله اولان یالکز موسی اولمامق لازم کلوردینوب لکن حضرت حق کلمات شریفه سن یالکز موسایه خطاب ایدوب نقبایه خطاب اولنموب انلرهمان مجرد سامعین اولمغین موسادن غیریلره کلیم الله دینمکه وجه اولمامغله اکثر تفاسیر کلامی صحیح اولوب موسایه شهادتنده قوت اولمق ایچون اهتماما حق تعالی کلام شریفن بونلره اسماع ایتدیکی اصح وارجح اولمق اکلانور والله اعلم (قصۀ خضر) تاریخ میرخوندده بوقصه قول اصح اوزره موسی نبی علیه السلام بنی اسرائیل ایله صحرای تیهده ایکن واقع اولدی دینوب * تفسیر ابابده دخی نزول توراتدنصکره اولمق اشعار اولنوب لکن سائر تفاسیرده مذکوردرکه هلاك فرعوندنصکره دونوب مصره کلدکلرنده برکون وعظ ایدرکن سزدن اعلم وارمیدر دیو صوریلوب یوقدر دیدکده اشهر اقوال اوزره بحر روم وبحر فارس جمع اولمغین مجمع البحرین دیدکاری یرده اولان خضر سندن اعلمدر دیو وحی الهی اولوب موسی علیه السلام آنی بولمغه مناجات ایتدکده برزنبیله پشمش بالق قو نه یرده غائب اولورسه آنده بولاشورسن دینیورلمغین * شاکردی یوشع ایله اوچ کون کیدوب محل موعوده واردقلرنده موسی علیه السلام اویویوب آب حیات کنارنده اولمغین بالق جانلنوب دریایه آتلوب یوشع خبر ویرمکه اونودوب ایرته سی وقت ظهرده یولده کیدرکن موسی علیه السلام آجقوب یوریلوب اونوردی بالغی بوقلیوب یوشع اعلام ایتدکده کیرویه دونوب بالق قاچدیغی صخره یه واروب آنده خضری بولدی واقع اوله جق

امور خفیه سرنی بن سکا اعلام ایتمینجه سؤال واستفهام ایتمه دیو عهدلشوب موسی علیه السلام یوشعی
بنی اسرائیله کوندردی موسی ایله خضر اب دریایه کلدیلر آدمله اسبابله طولمش برکمی یه بنوب کیدرکن
صویه قریب بریا ایکی یا اوچ تخته قوپاروب برشهره واردقلرنده کناره چیقوب اویون اوینار اوغلانجقلرك
ایچندن برخوب صورتی طوتوب باشسن قوپاردی یا بوغوب یاباشنی دیواره اوردی یا طاشله ازوب یا بچاغله
بوغازلدی * بعده اشهر اقوال اوزره ولایت شامده انطاکیه شهرنه واروب خلقی بونلره یه جك ویرمیوب
اوحالده خضر علیه السلام مفسرین قولنجه ارتفاعی یوز ذراع مؤرخین قولنجه ارتفاعی ایکیوز طولی یوز
اللی عرضی اللی ذراع اولوب ییقلمغه متوجه بردیواری حدیث شریف مفهومنجه الیله طوغرلدوب ابن
عباس قولنجه ییقوب یاپدی بعضلر قولنجه دیرلك طیادی * بوقصه لرك هر برنده موسی علیه السلام نیچون بویله
ایدرسین دیو غضبله صوروب خضر دخی بن سکا دیمدیمی سن بنم ایشلریمه صبر ایده مزسین دیدکچه موسی علیه
السلام سهو ایتدم ارتق صورمیم دیو عذرلنوب اوچنجیده خضر علیه السلام یاموسی سنکله افتراقز زماننیدر
صبر ایده مدیکك امورك حکمتی بودرکه * بندیکمز کمی صاحبی اون نفر یتیم قرنداشلر اولوب بشی مریض بشی
دخی کمیجیلك ایدردی واره جغمز ولایتك پادشاهی هرصاغ کمی یی جبرله المغه معتاد اولمغین بونی عیبلو ایتدم
تاکه بکنموب المیه * قتل ایتدیکم اوغلان ایسه بیوسه کافر اوله جغی مقرر اولوب پدر ومادری مسلمانلر اولمغین
اوغلان یشاسه آنلری اضلال ایده جك ایدی الله تعالی آنلره مقتولك عوضی بر ولد صالح ویرسه کرکدر *
طوغرلتدیغم دیوار ایسه اوشهرده ایکی یتیمکدرکه یدنجی اتالری صلحادن اولوب نسلنه قالمق ایچون انك التنده
دفینه قومشدی اوغلانجقلر بیومدین ییقلوب ضایع اولمسون دیو طوغرلتدم * بوجمله یی بن الهام رب الانام له
ایتمشمدر دیوب آیرلوب موسی علیه السلام بنی اسرائیل یاننه کلدی * تفاسیرده مذکوردرکه صبی مقتولك
والدینه حق تعالی برقز ویردیکه برپیغمبر خاتونی اولوب برپیغمبر والده سی اولدیکه حق تعالی آنك سببیله
برقومی هدایت ایتدی برروایتده مقتول عوضی برصالح اوغللری اولدی * تاریخ میرخوانده روایت
ثانیه جعفر صادق قولیدر دیو مذکوردر تفسیر واحدیده مذکور برحدیث اوزره دفینهٔ مذکوره التون
وآقچه ایدی ینه آنده مذکور برحدیث اوزره که قول اکثر مفسرین ومؤرخیندر برالتون لوح اولوب
اوزرنده بوکلام مرغوب نصیحت اسلوب مکتوب ایدیکه (عجبت لمن یؤمن بالقدر کیف یحزن وعجبت
لمن یؤمن بالرزق کیف یتعب وعجبت لمن یؤمن بالموت کیف یفرح وعجبت لمن یؤمن بالحساب کیف یغفل
وعجبت لمن یعرف الدنیا وتقلبها باهلها کیف یطمئن الیها لا اله الا الله محمد رسول الله) تفسیر لبابده اول ایکی
یتیمك آدی اصرم ایله صریم ایدی بعضلر دیدیلرکه جد اعلالرینك اسمی کاشح اولوب پیغمبر ایدی * تفسیر
قاضیده مزبور کاشح سیاح ایدی دیو مذکوردر * تاریخ میرخوانده حضرت علیدن مرویدرکه حین
وداعده موسی علیه السلام خضردن نصیحت ایستیوب اودخی دیمشکه (استودعك الله یا ابن عمران کن نفاعا
ولا تکن ضارا وارجع عن اللجاجة ولا تمش فی غیر حاجة ولا تضحك من غیر عجب ولا تعیر الخاطئین بخطایاهم
وانت علی خطیئتك ولا تؤخر عمل الیوم الی الغد) دیوب مرویدرکه خضرله موسی علیه السلام جمله اون
سکز کون یولداش اولدیلر شیخ محیی الدین عربی کتاب فتوحاتنده ایدر برصحراده خضره بولشدم اثنای
مصاحبتده قصهٔ موسی ذکر اولندقده دیدیکه عمران اوغلنه بیك مسئله حاضرلمشدم آنك ایچندن اوچ
مسئله یه تحمل ایده مامکین باقیسن کشف ایتدم * تفسیر کورانیده حضرت رسولدن مرویدرکه نولیدی
موسی علیه السلام صبر ایتمش اولایدی تاکه دخی واقع اوله جق امور غریبه یی الله تعالی بزه خبر ویریدی * تفسیر
ابو السعودده وقت وداعده موسی علیه السلام نصیحت استدکده (لا تطلب العلم لتحدث به واطلبه لتعمل به)
دیمش (احداث قبة الزمان) تاریخ میرخوانده موسی علیه السلام سکسان برپاشنده اولوب بنی اسرائیل ایله
بریهٔ طور سینا ده ایکن امر حقله مفصلا صافی التوندن برصندوق ویدی رنکلو اطلسدن طولی اوچ عرضی
وارتفاعی اون ذراع قبه لو برچادر وقبه نك اطرافنه طولی یوز عرضی اللی ارتفاعی بش ذراع سراپرده
یاپدیروب بوجمله نك آلات واوانی وفرش وسائر لوازمنی جواهر زواهرله مرصع وململع ایتدیروب صندوق
ایچنه کوکدن اینن الواح شریفه یی قویوب صندوقه تابوت الشهاده قبه یه هیکل سراپرده یه قبة الزمان

وقبة الامدوبيت المقدس ديو آد قويوب قبه نك ايچنده بخور يقاجق واطرافنده قربان ايده جك يرلر تعيين اولنوب برموجب وحی تمام اولدقده كوكدن نور اينوب قبه‌یی بوريدی اطرافنی طومان شكلنده تمام ديدكاری خفيفجه بوات قاپليوب نورتابانك لمعاننددن موسی وهارون عليهما السلامدن غيری كمسنه قبه‌يه كيره‌ميوب نيجه كونه دك قربانلر اولوب بعده موسی عليه السلام خلافت وامامتلرين وقبه‌ده بخور وقناديل ياقمغی وقربانلر اوزرينه طورمغی واهل مناصب وغيره لباسلر كيدرمكی حضرت هارونله آنك اولادنه ونسل وذريتنه تعيين ايلدی بنی اسرائيلك آنلره مخالفتلرين حق تعالی حرام ومخالفت ايدنلرك قتلن حلال ايدوب بوخصوصلرك صحتنه علامت اولمق ايچون قربان اولندقده دورآدمدنبرو عادت الله اولديغی اوزره كوكدن آتش كلوب قربانی كوكه كوتوروب علامت قبول حصول بولمغين خصوصا زيارت قبهٔ شريفه‌يه خلق جمع اولمغين اول يوم سعيدی عيد ايدنديلر * اتفاق حضرت هارونك ناذاب ابيهو آدلو ايكی اوغلی قبه‌ده بخور ياقق ديليوب قبه‌ده‌كی خدايی آتشی قويوب آخريردن آتش آلوب ياقغين بخوردن آجی تتون چيقوب ايكيسنك دخی بوركلرين ياقوب وفات ايتديلر بعد الدفن جمله خلق ملول اولوب ايرته‌سی هارون عليه السلام كنديك بعازار ايثامار آدلو ايكی اوغلنی ولی عهد ايدوب بوكونده سبب قصهٔ بقره اولان عاميل نام كمسنه مقتول بولندی * ترجمهٔ توراتده موسی عليه السلام امر حقله صندوق وقبه ومذبح ومناره وسفرهٔ طعام وغايت وافر عجيب وغريب نسنه‌لری سيم وزر وانواع جواهر ايله ياپديروب مصردن چقدقلرينك ايكنجی يلی ابتداسنده تمام اولدی هر كون اخشامه دك قبه‌يی كوكدن بولت بورييوب كيجه تتونسز خدايی آتش قاپليوب بنی اسرائيل اردوسی برضيا اولوردی مزبور بولت قبه‌دن كيدرسه بنی اسرائيل كوچوب قوندقلرنده ينه بولت بورردی كاه اولوردیكه بولت برنيچه كون كاه برآی كاه بريل قبه اوزرنده طوروب بنی اسرائيل دخی بالضروره اوتوراق اولورلردی دينوب ياپيلان نسنه‌لرك عددنده وكيفيت اوصافنده اواقدر تفصيل لطيف مذكوردركه عقل انسان حيران اولور (قصهٔ بقره) تفاسيرده مذكوردركه بنی اسرائيلده برياخود ايكی كمسنه اقرباسندن برنی ميراث ايچون ياخاتوننی ياقزنی نكاحلنمك ايچون قتل ايدوب ميتی برقريه‌يه براغوب اهاليسندن ديت ايستدكده برصغر بوغازلنوب اتندن ميت اوزرينه اورمغه امر الهی كلدكده خلق تعجب ايدوب ياموسی ربكه صورنه اصل صغر بوغازليه‌لم ديوب اول دخی صوردقده اورته ياشلو بوريلوب لونی نقوله اولسون صورديدكارنده صوروب لطيف وفرحبخش التون كبی صافی صاری بوريلوب اوبقوله چوق بولنور تكرار صورديدكارنده استخدام اولنميوب جميع عيوبدن مبرا ياخود ايستديكی يرده اوتلاسون ديو صاليويرلمش وجمله اعضاسی حتی بوينوزلری وطرناقلری دريسی رنكنده اوله ديو بيورلدقده بوقنوب كشافده مذكور برروايتده قرق يل ارانوب عاقبت قصه‌سی عظيم تفصيله محتاج اولوب پدری وفات ايتمش ووالده‌سنه مطيع برصالح ومفلح تازه‌يكتده بولنوب انسان صورتنده برملك تعليمله صاتمقده طيانوب اقدام وابرام ايله دريسی طولوسی التونه صاتدقده بوغازلنوب ديلنی ياديلی ايله بوركنی يااصاغ بودونی ياقولاغنی ياقويروغنی صوقومنی ياقولاق توزنده‌كی كموكی ياايكی كوركی اراسنی مزبور ميته اوردقلرنده قانی اقه‌رق قالقوب بنی اقربامدن فلان اولدردی ديوب دوشدككده موسی عليه السلام قاتلی طوتدروب قصاص ايتدردی اوزماندنبرو وارث قاتل ميراث مقتولدن شرعا محروم اولدی بقره‌نك بهاسنی موسی عليه السلام جميع بنی اسرائيله صالوب هرنفره حصه دوشدی ديو تفسير لبابده مرويدر * تفسير قاضی وغيريده اول امرده بنی اسرائيل نه اصل صغر بوغازلسه‌لر مراد حاصل اولوردی لكن كنديلره كوچ كوستروب اوصافن استكشاف ايتمكين حضرت رب حميد زجرا لهم آنلره تشديد ايتدی ديو برحديث شريف مرويدر تاريخ ميرخوانده مذكوردركه طائفهٔ يهود ديرلركه مزبور صغری آتشه ياقوب كوانی موسی عليه السلام ائمه وخلفا اولان اولاد حضرت هارونه تسليم ايدوب بعده هر قاتلی نامعلوم مقتول بولندقجه ميت اوزرينه اول كولدن برمقدار صاچلوب باذن الله جانلنوب قاتلنی ديوب ينه دوشوب امد مديد وعهد بعيد بو معجزه وامر غريب بنی اسرائيل ايچنده بحكمة الباری باقی وجاری ايدی (قصهٔ صخره) تاريخ ميرخوانده مذكوردركه حضرت موسی عليه السلام غايت وقور وغيور واهل حيا اولمغين بدنن كمسنه كورمامك ايچون

تنهاده غسل ایدوب بنی اسرائیل بی ادبلکارندن بری برلرینه قارشو غسل وکشف عورت ایتمکه معتاد
اولمغین موسانك جسمنده برمرض اولمسیدی بزم یانمزده غسلدن قاچمزدی دیو کفت وکو ایتدکارنده
برکون تنهاده غسل ایدوب قفتانلرین برطاش اوستنه قویمشکن حکمة الله ایله طاش یوریوب کیدوب
موسی علیه السلام بهی طاش اسبابمی کتوردیو آردنجه کیدوب اوحالده بنی اسرائیلك نیجه لری موسایی
عریان کوروب بدن حسنی عیوبدن مبرا ایدیکی ظاهر وهویدا اولدقده طاش طوروب قفتانلرین آلوب
کیوب بنی اسرائیل حضرت موسایه سوء ظن ایتدکارینه توبه واستغفار اظهار ایتدیلر (یاایها الذین آمنوا
لاتکونوا کالذین آذوا موسی فبرأه الله مما قالوا وکان عندالله وجیها) آیتی احد اقوال اوزره بوقصه یه
اشارت ایدر دیمشلر بعده موسی علیه السلام امر حقله اوطاشی صقلایوب درت کوشه لو اولمغین بعد زمان
صحرای تیهده بنی اسرائیل صویه محتاج اولدقده موسی علیه السلام عصا ایله اوروب هر کوشه سندن
اوچر چشمه اقردی * تفسیر قاضیده (واذ استسقی موسی لقومه فقلنا اضرب بعصاك الحجر) آیتنده مسطوردرکه
مزبور حجر طورطاغندن قوپارلمش درت کوشه لو ایدی یله کتوروب عصا ایله اوردقده هر کوشه سندن
اوچر عدد کوچك ایرمقلر آقوب هر برندن اسباط بنی اسرائیلدن بر سبط صو آلورلردی بنی اسرائیل
اردوسنك طولی اون ایکی میل ایدی یاخود مذکور حجر جنتدن چقوب عصا ایله شعیب پیغمبره ویرمشدی
یاخود حضرت موسی غسل ایدرکن قفتانیله قچان طاش ایدیکه جبرائیل اشارتیله کتورمشدی
یاخود برغیر معین طاش ایدیکه مرمردن اولوب طول وعرضی برر ذراع ایدی (بریهٔ سینا وفاران) ترجمهٔ
توراتده موسی علیه السلام غرق فرعوندنصکره اب دریادن کچوب بعض قریه لره وصحرالره قونوب کوچوب
مصردن چقدقلرندن بربچوق آی کچدکده بریهٔ سینینه قوندیلردیوب * تاریخ میرخوانده مصردن چیقه لی
ایکنجی یلك اولنده ماه نیسانده بریهٔ سیناده عید قربان فصح فرض اولوب ماه اایارده بنی اسرائیلك جنکه
یارارلری دفتر اولنمق امر اولندقده یاشی یکرمی ایله اللی اراسنده اولنلر التیوز بیك واوچ بیك بشیوز اللی کمسنه
بولنوب بعده مصردن چقالدنبرو بنی اسرائیله سایبان اولان بوات که خلق آنك حرکت وسکوننه
تابع ایدیلر یوریوب بریهٔ فاران اوزرنده طورمغین جمله خلق آنده قوندیلر مصردن چیقه لی ایکنجی یلك ایکنجی
آیی ایدی اول اثناده شهر مدیندن حضرت موسانك قاین اتاسی شعیب علیه السلام کاوب کلی رعایته
مظهر دوشوب حضرت موسانك جمله خلقك دعاوی وسائر احواللرینه بالذات تقید ایله کلی زحمتلرین
شعیب علیه السلام کوردکده هر سبطه ایچلرندن بر عاقل وکاملی نقیب یعنی رئیس وضابط نصب ایدوب
زحمتکی تخفیف ایله دیدکده موسی علیه السلام آنی مناسب کوروب نصب وتعیین ایتدی دیو تفصیل اولنوب
ینه ترجمهٔ توراتده شعیب علیه السلام کندینك قزی وموسانك خاتونی صفرایی وموسانك ایکی اوغلی یله
کتوروب افراد ناس مصالحیله لیل ونهار بالذات تقیدنی کوردکده اون ایکی سبطك هر برینه بر نقیب
وبونلردن ماعدا هر بیك نفره ویوز نفره واللی نفره واون نفره بر ربلوك باشلری وضابطلر وجمله مسلمانلره قاضیلر
نصب ایتدیروب بعده شعیب علیه السلام وطننه کتدی دیو مذکوردر (عتاب سحابه) تاریخ میرخوانده
مذکوردرکه اومدتده موسی علیه السلام حقنده برادرلری هارون علیه السلام ایله همشیره لری مریم
خاتون بعض خصوصده بری برلریله تنهاده نوعاشکایتلشدکلرنده ایرته سی عسکره سایبان اولان بوات
ایچندن یابنی اسرائیل اکرچه بنم عنایتم ومغفرتم ایله مخصوصسز لکن سز قانده موسی قانده اکا نیجه
اویکونه بیلورسز که اکا میسر اولان شرف مکالمهٔ خدا انبیادن برینه میسر اولمدی نیچون حدیکزی بیلمزسز
دیو خطاب باعتاب کاوب بعده بنی اسرائیلك اوزرلرندن یوریوب کیدوب کونش آچلغله حرارت هوا
مشاهده اولندقده حضرت هارون علیه السلام توبه ایدوب مریم خاتونده برص مرضی ظهور ایدوب
دعاء موسی ایله برهفته دنصکره مرضی کیدوب بوحال ظهوردنصکره حضرت موسانك بین الناس عزت
وحرمتی وکمال علو رتبتی ظاهر وباهر اولوب برکسنه قیل وقال ایتمکه قادر اولمدی (قصهٔ قارون) تفاسیرده
وتواریخده مرویدرکه حضرت موسی علیه السلامك عمیسنك یادیزه سنك یابرادرینك یاهمشیره سنك اوغلی
یابالذات عمیسی ایدی حضرت موسی وحضرت هاروندنصکره اعلم واجمل بنی اسرائیل اولوب موسادن علوم

کثیره اوکرنوردی قبل الایمان فرعون طرفندن بنی اسرائیل ضابطی ایکن ظالم اولوب موسی زماننده منصبی اولمامغین موسی وهارونه دائما بغض وحسد وجفا ایدوب آنلر ایسه کمال لطفلرندن قرابته بناءً تحمل ایدرلردی حق تعالی صنعت کیمیایی بناء قبة الزمان ایچون موسایه بلدردکده موسی قارونه اوکردوب قارون دخی کیمیا ایله یا تجارتده مهارتیله یا یوسف علیه السلام زماننده دفینه لر بولمغله حد وصفدن خارج مالدار اولوب یالکز خزینه لری مفتاحلرین قرق یا التمش عدد قاتر طاشرایدی هر مفتاح دریدن اولوب بر بارمق قدر ایدی سیره چقدقده آلتون اکرلو درت بیك خدم وحشم ایله مسرور ومغرور چیقوب اشقیایی ضیافت ایدردی زلهٔ غروره نصیحت اولندقده اول غنیٔ غبی طامع سامع اولمزدی * بریهٔ فارانده هر غنی کمسنه ربع مالی زکاة ویرمك فرض اولندقده قارون ویرمیوب موسی علیه السلام باری بیك التوندن بر التون ویردیوب قارون عناد ایتدی * بعده اشقیا اتفاقیله بر فاحشه خاتونه موسایه بین الناس بی شرم وهراس زنا افترا سن ایدرسك بکا بیك التون ویره یم دیوب بر یوم عیدده یا هفته ده بر اولان یوم وعظ وذکر ووعد ووعیدده اول نبیٔ صفی سعید اثناء کلامده زانیٔ متأهله رجم فرضدر دیدکده قارون قالقوب زانی سن اولسك رجم اولورمی دیوب بلی اولور دیدکده پس قومك سنی فلان خاتونله زنا ایتدی بیلورلر دیوب احضار اولندقده واقع حالی دیمکه موسی علیه السلام خاتونه یمین ویروب حضرت کلیم اللهه افترا ایتمکه اجترا ایده میوب سزه بهتان ایچون قارون بکا شو لقدر مال ویروب شو قدر دخی وعده ایتدی دیدکده * یا خود افترا ایتمك ایسترکن حق تعالی دیلنی دوندروب قارونله اخفا واسرار ایتدکاری اسراری اظهار ایدوب قارون بد رای رسوای اولدقده موسی علیه السلام طپراق اوزرنده سجده ایدوب بکا ایله تضرع خدا ایتدکده امر حقله یر مسخر اولوب موسی علیه السلام خبر ویردکده قارونك یاننده اولنلر قاچوب ایکی مخصوص کمسنه سیله یره کچوب اوحالده موسایه قارون ملعون یتمش کره تضرع شدید ایدوب کمال غضبلرندن مفید اولمیوب منخسف ونابدید اولدی * بعض اشقیا موسی قارونك مالنه طمع ایچون خسف ایتدردی دیدکارنده اوچ کوندنصکره مسکن وداری ومال وطواری وجمله واری دخی بالتمام یره کچدی * تفاسیرده مذکوردرکه جناب حقدن وحی ایرشدیکه یا موسی نه عجب بی رحم ایمشسن که خسف اولنلرك بو قدر تضرع وانینی شدتك تلیین وحدتك تسکین ایتمدی عزتم حقیچون بکا برکره ندا والتجا ایده لردی نجات نصیب ایدوب بنی سمیع وقریب ومجیب بوله لردی * ترجمهٔ توراتده اولانك اجمالی بودرکه موسانك عمیسی اوغلی قورح ایله داثن وابیروم آدلو ایکی نفر کمسنه وایکیوز اللی نفر اشقیا که بنی اسرائیلك اشرافندن ایدیلر یا موسی برادرك هارونله ایکیکز بزه نه تکبر ایدرسز سز دخی بزم کبی بنی اسرائیلدن دکلمیسز دیدکارنده موسی علیه السلام سجده یه واروب بعده بنی اسرائیله قورح وداثن وابیرومك چادرلری یانندن کیدك دیوب خلق طاغلدقده اوچی دخی چادرلریله وتوابعلریله ومال وطوارلریله یره کچوب بعده کوکدن آتش کلوب اول ایکیوز اللی نفر اشقیایی یاقوب هلاك ایتدی * بعده بنی اسرائیلك بعضلری موسی وهارونه بو قدر کمسنه لری حظ نفسکز ایچون هلاك ایتدیکز دیدکارنده غضب حق اولوب اشقیایه طاعون کبی فجأة موت مسلط اولوب بعده دعای موسی وهارونله رفع اولنوب اون درت بیك یدی یوز کمسنه هلاك اولمش بولندی (نظم) ببین قارون چه برد از کنج دنیا * نیرزد کنج دنیا رنج دنیا

(قصهٔ تیه وظهور معجزات کثیره) ترجمهٔ توراتده بریهٔ فارانده واقع اولمشدر دینوب تاریخ میرخوانده موسی علیه السلام بریهٔ فارانده یتمش طقوز کون اوتوروب بعده امر حقله اراضیٔ مقدسه یی جبارین دیدکاری عمالقهٔ کفار الندن فتحه عزیمتله کوچوب بریهٔ فاریشه کلوب تجسس احوال جبابره ایچون نقباء بنی اسرائیل اولان ایکی کمسنه یی صالحیه کوندروب نواحیء ولایت اردنه یا قدسه یا فلسطینه کلدکارنده عمالقه دن عوج بن عنق بونلری طوتوب بکی ایچنه قویوب پادشاهلرینه ایلتدکده قوت وصلابتمزی بنی اسرائیله خبر ویرسونلر دیو آزاد ایدوب کلدکارنده یوشعله کالب سرکذشتلرین صقلایوب باقی نقبا خلقی تخویف ایتدکارنده بنی اسرائیل قورقولرندن کتمکه عناد ایدوب موسی علیه السلام مناجات ایتدکده هوایه بر بولت کلوب بنی اسرائیله نیجه خطاب وعتاب ایدوب بعده تخویف ایدن اون نفرك کوده لری صو کبی اریوب آقوب دفعةً هلاك اولدیلر * بعده موسی وهارون ویوشع وکالب علیهم السلام قتال عمالقه یه کیدوب

بنی اسرائیل ایله کتمکه عناد ایتمکین مصره متوجه اولدقلرنده صباح یورییوب اخشام قونوب قالقدقلری
یره قونمشلر کورینوب بو حال ایله فلسطین وایله واردن ومصر اراسنده اون ایکی فرسخ اولان صحرای تیهده واله
وحیران تابه وسرکردان کزوب طشره یه چقمغه قادر اولمدیلر لکن موسی وهارون ویوشع وکالب یوللری
باغلو اولمامغین ایستدکاری یره واروب کاوب بو حالده موسی علیه السلام یولداشلریله عمالقه دیارینه واروب
عوج قارشو کلوب موسی علیه السلام صچرایوب عصا ایله اینجکنه چالوب هلاک اولدقده بنی اسرائیله کلوب
عمالک کفاری سزسز فتح ایتمیم دیدم کلمکز بیله کیده لم دیوب بنی اسرائیلک یوللری باغلندیغن بیلدکده
ملول اولدی (فلا تأس علی القوم الفاسقین) دیو جناب حقدن تسلیت اولندی * بعده بنی اسرائیل بدنهاد
عناد اعتیاد شکایت نفاد زاد ایتدکین موسی علیه السلام دعا ایدوب لطف حقله هر کون اتمک یرینه
عربجه من دیدکاری ترنجبین یاغوب سلوی دیدکاری بلدرجین قوشلری کلوب هر کس هوس ایتدیکی قدر
آلوب کباب ایدوب صولری دخی توکندکده موسی علیه السلام بیله کتوردیکی طاشی قبة الزمانه قویوب
عصا ایله اوروب اون ایکی چشمه آقوب کوچدکجه صو کسلوب قوندقجه آقاردی * بعضلر حرص وطمعلرندن
من وسلوادن بر کونلکدن زیاده جمع ایتدکده کلز اولوب دعاء موسی علیه السلام ایله ینه کلدکده برکسنه یی
خلقه ناظر دیکوب انک معرفتیله هر کس بر کونلک آلوب زیاده آلدرمزدی دین موساده سبت کونی دنیا
مصالحیله تقید حرام اولمغین جمعه کونی عادتدن زیاده کلوب هر کس ایکیشر کونلکی بردن آلورلردی
بو اسلوب ایله هر کون کوچوب بر ایکی فرسخ یر یورییوب قوندقلرنده قالقدقلری یره قونمشلر کوررلردی بو اثناده
بنی اسرائیلک لباسلری اسکیوب حضرت موسایه شکایت ایتدکارنده دعا ایدوب طاشدن آقان چشمه ده
یاتورسونلر یکی اوله وکیرلندکده آتشه براقسونلر که کیرنی آتش یاقوب لباسه ضرر کلمیه دیو وحی کلوب * بعده
هر طوغان اوغلانجق قدرت حقدن قفتانیله بیله طوغوب بیودکجه قفتانی دخی بیله بیوردی * بعده
بنی اسرائیل برنیچه بر من وسلوی ایله قناعت ایده لم سبزوات وحبوبات ایسترز دیدکارنده نعمت حقه قانع
اولمدقلرینه موسی علیه السلام قاقیوب وارک مصره کیدک دیوب حق تعالی دخی غضب ایدوب بریه
قاربشه کیردکارنده یاشی یکرمی ایله اللی اراسنده اولنلرک یوشع وکالبدن غیریلری قرق ییل ایچنده جمله تدریجله
وفات ایدوب برلرینه اوغللری یتشوب قرق ییل تمام اولدقده تازه یتشنلر هلاک اولنلر عددنجه اولوب یوللری
آچلوب یوشع علیه السلام ایله اریحا شهرنی فتح ایتدیلر دیو تفصیل اولنوب * ترجمهٔ توراتده نزول من وحصول
بعض علامات وکرامات چاق بریهٔ سیننده اولوب تیهدن چقنجه اراسی کسلدی نزول سلوی ایسه ابتدا بریهٔ
فارانده واقع اولدی دینلدی * بعض تفاسیرده صحرای تیهک طولی طقسان فرسخ ایدی لکن بنی اسرائیل
آنک ایچنده التی یا طقوز فرسخ یرده قونوب کوچوب طشره یه چقمغه قادر دکلردی دینلدی کشافده تیهک
طولی اون ایکی عرضی سکز فرسخ اولوب حلب یاننده قنسرین ایله قدس اراسنده ایدی دینلدی * تفاسیرده
مذکوردرکه صحرای تیهده بنی اسرائیلک لباسلری کیرلنمیوب واسکیمیوب طرنقلری دخی اوزانمیوب
اوغلانجقلری طوغدقجه قدرتدن طرنق کبی لباسله طوغوب بیودکجه لباسلری دخی بیله بیوردی
(قصهٔ عوج) نیچه معتبراتده مذکوردرکه حق تعالی بنی اسرائیله اریحا شهرنی فتح ایدوب آنی وطن
ایدنمکه امر ایتمشدیکه بیک عدد قریه سی وهر قریه ده بیکر نفر کسنه و بیکر عدد باغچه اولوب اوزملرینک
بر صالقمنی کوچک آدملردن بش کشی کوتوروب بر دانه انار قابوغنک ایچنه اون آدم کیرردی اشبو ولایتک
خلقنه عمالقه دینوب بقایای قوم عاد اولان کنعانیین جبارین اولوب سکسان یا یوز یا درت یوز یا سکز یوز ذراع
قامتلری اولوب بت پرست کافرلر ایدیلر خفیة بونلرک احوالن یوقلمغه کوندریلان اون ایکی نفر نقبا اریحایه
واردقلرنده آدم پیغمبرک فاجره اولوب بددعاسی سببیله جانورلر اوشوب هلاک ایتدکاری عنق آدلو قزینک
اوغلی عوج که اوچ بیک یا اوچ بیک التیوز ییل یشایوب واوچ بیک اوچیوز اوتوز اوچ وحضرت ابن عمر
قولنجه یکرمی اوچ بیک اوچیوز اوتوز اوچ ذراع قامتی اولوب طوفان نوح طپوغنه چیقوب صو صادقده
اوموزندن یا بلندن کچن بولتلرک برینی صقوب صوینی ایچوب قارنی آجتدقده دریادن عظیم بالقلر چقاروب
کونشه قارشو طوتوب بر مقدار پشدکده ییوب بر روایتده هر کون اون ایکی بیک اتمک ییوب قارنی طویمزدی

نقبالی

نقبابی کوردکده اوینه ایلتمکیچون باشنده اولان اودون باغنیڭ ایچنه قویوب کوتوردکده اباغیله ازمك ایستیوب خاتونی قومیوب قوملرینه بزم احوالمزی خبرویرسونلر دیو آزاد ایتدیروب حضرت موسایه کلدکلرنده عرض حال ایدوب بنی اسرائیله کشف ایتمکز دیو بیورمش ایکن ایکیسی سکوت اونی افشا ایتدکده بنی اسرائیل قورقوب مصره دونمك دیلیوب بزبویله عظیم الجثه کمسنه لرایله جنکه کتمزز دیو عناد اوزره ایکن عوج کلوب بنی اسرائیل اردوسن کوروب اومقدارده طول وعرضی بر رفرسخ برطاغ قوپاروب باشنده کوتوروب اوزرلرینه آتمق دیلدکده امرحقله برهدهد قوشی طاشی دلوب عوجڭ بوغازینه کچوب موسی علیه السلام خبرآلدقده واروب صیچرایوب عصا ایله طپوغنه اوروب ییقلدقده خلق اوشوب باشنی کوجله کسدیلر اباغنده اینجولڭ کوکی بر ییولڭ ارماغه کوپری اولوب بریل طوردی دیمشلر والله اعلم (قصۀ بلعام) تواریخ وبعض تفاسیرده ابتلاء قصۀ تیه طائفۀ جبارین ایچنده بلعم بن باعورا نام کمسنه اسم اعظم بیلوب ولایتلرینه عسکر موسی کلمامك ایچون قومنڭ ابرامیله دعا ایتمکین واقع اولوب بودعاسیله بلعامڭ کفر اوزره وفاتی وآنڭ کیفیت دعاسی وبعض حالاتی تفصیل اولنوب تفسیر ابو السعودده قصۀ تیه بنی اسرائیل جنکه کتمکه عناد ایتدکلرنده (رب انی لا املك الا نفسی واخی فافرق بیننا وبین القوم الفاسقین قال فانها محرمة علیهم اربعین سنة یتیهون فی الارض) آیتی دلالتی اوزره موسی علیه السلام بددعاسیله اولدیغی مقرر اولمغین روایت مزبوره صحیحه دکلدر دیو ردّ اولنمشدر لکن بعض تواریخده مذ کوردرکه بلعام موسی وبنی اسرائیله بددعا ایتمك جائزدکلدر اللهدن قورقرم دیوب لکن کندی ولایتنڭ پادشاهی اولان بالاق حددن بیرون ابرام ایتمکین بنی اسرائیل سزه کلدکده شهردن بعض حسناعورتلری اردولرینه کوندریکز اکر بریسی زنا ایدرسه جملهسی هلاك اولورلر قورتلورسز دیوب سوزنی طوتدقلرنده بنی اسرائیلدن بریسی برکافره ایله زنا ایتدکده شآمت معصیت سرایت ایتمکین بنی اسرائیله طاعون کیروب فنحاص بن عیزار بن هارون دانا وتوانا اولمغین چادره واروب زانی ایله زانیه دوشکده ایکن حربه یه صابلایوب اموزنده کوتوروب الله تعالی امرینه مخالفت ایدنڭ حالی بودردیو بنی اسرائیل ایچنده کزدردکده طاعون رفع اولنوب میتلر بوقلاندقده برساعت ایچنده یکرمی درت بیك یا یتمش بیك کمسنه وفات ایتمش بولندی بعده امر موسی ایله بنی اسرائیل کافرلره هجوم وغلبه ایدوب بالاق وجمله عسکری وبلعام دخی قتل اولندی (فتح اریحا) تفسیر قاضیده صحرای تیهده اوّلا هارون علیه السلام بریلدنصکره موسی دخی قول اکثرین اوزره صحرای تیهده وفات ایتدی دینوب ترجمۀ توراتده دخی موسی علیه السلام وفات ایدوب اریحایی یوشع فتح ایتدی دینوب لکن تفسیر لبابده وتفسیر ابو السعودده ونیچه معتبرانده تصحیح وترجیح اولندیغی روایت اوزره صحرای تیهده قرق ییل تمام اولدقده موسی علیه السلام بنی اسرائیلڭ تازهلریله اریحایه توجه ایدوب یوشع مقدمۀ عسکر اوزرینه اولمغین مقدم واروب کفارله جنك ایدوب موسی علیه السلام صکره واروب اوولایتی فتح وضبط ایتدیلر بعض تواریخده موسی علیه السلام اریحا شهرینه غلبه ایتدکده ایچنده اولان کفرۀ جبابره آخر ولایتلره قاچوب طاغلدیلر موسی علیه السلام وفاتندنصکره کلوب ضبط ایتدیلر بعده یوشع واروب تکرار فتح ایتدی دیو مذ کوردر والله اعلم (قصۀ حطه) روایت ثانیه اوزره موسی علیه السلام اریحایه واروب بنی اسرائیله اوشهرڭ قپوسندن حطه دیو توبه واستغفار ووجده کلوب شکراً لله سجده ایدرك کیرمکه فرمان رحمان اولدقده زمرۀ اشقیا کلام رسولی استهزا ایدوب حطه نڭ لفظی یامعناسی یرینه بعض ترزیقات سویلیهرك قیچین قیچین کیرمکین یکرمی بش بیك کمسنه طاعوندن دفعة هلاك اولوب تفسیر تیسیرده صکره تدریجله وفات ایدنلر ایله جمله یتمش بیك اولدی دینوب تفسیر کوراندهده بنی اسرائیله حطه دیو کیرمکه امر ایتمك وفات موسی دنصکره یوشع اسانیله اولوب سجده ایله کیریلجك قدسده مسجد اقصی قپوسیدر دینوب * فوایح مسکیهده یوشع علیه السلام قومنه غضب حق ایله ظلمات وطاعون مسلط اولوب برساعتده یتمش بیك کمسنه هلاك اولدی دینوب لکن صحیح بخاریده (قیل لبنی اسرآئیل علی لسان موسی ادخلوا الباب سجدا وقولوا حطة نغفر لکم فبدلوا فدخلوا الباب یزحفون علی استاههم وقالوا حبة فی شعرة) حدیثی دلالت ایدرکه اریحایی فتح ایدن وشهره کیدرکن حطه دیو کیرلڭ دیو امر ایدن یوشع اولمیوب موسی اوله والله اعلم (تابوت سکینه) تاریخ میز خوانده حضرت

موسی علیه السلامك وفاتی یاقلاشدقده مناجات ایدوب کندیدنصکره بنی اسرائیله سبب نصرت اوله جق
برنسنه رجا ایتدکده امر حقله سیم وزروتوج وتیموردن وغیریدن برصندوق یاپدیروب التوندن حلقه لر
ایتدیروب ضرب عصا ایله منبع ما اولان صخرهٔ صمایی ورضاضهٔ الواح سنکسره یی وانکسار الواحدنصکره نازل
اولان ایکی لوح وقلوب انبیایونك التون لکنی وکندی خط شریفیله اولان اسفار توراتی اوصندوقه قویوب
وفاتندنصکره کندینك لباسلرین وباشمقلرین وحضرت هارونك لباسلرین دخی قویوب آغزینی محکم بندایتمکه
وصیت ایتدی دینوب اشاغیده باب شمویل نبیده تابوت سکینه یه متعلق عظیم تفصیللر ذکر اولنور
اکا نظر اولنه که آنك کلی زیاده سی واردریاخود هربری بشقه صندوق ایدی والله اعلم (وفات موسی نبی
علیه السلام) فتح اریحادن مقدم صحرای تیهده یاخود فتحدن نیجه زمان صکره واقع اولمشدر * تاریخ
میرخوانده بوخصوصك اقوالی چوقدر انبیا حالنه مناسب اولانی بودرکه وفاتلری یاقلاشدقده بنی اسرائیلی
بوقلیوب مصردن بیله چقانلردن یوشع وکالبدن غیری حیاتده کمسنه بولنموب متوفالرك اولادلرین جمع ایلدی
واحکام شرعیه یی بیان ایدوب توراة شریفه نسخه لرین تکثیر ایچون کاتبلر تعیین ایلدی قرائتنه ومضمونیله
عمله وصیت ایدوب کندی خط شریفیله برتوراة یازدی جبرائیل علیه السلام ایله مقابله ایلدی اولاد
هارون اولان ائمه واحبار قبة الزمانه ویروب درت بش ورق مقدم ذکر اولنان صندوق الشهاده ایچنه
قودیروب کاتبلر یازدیغی نسخه لر تمام اولدقده بعد المقابله هرسبطه برنسخه ویردی بردفعه دخی خلقی
جمع ایدوب یوشعی کندی یرینه خلیفه دیکوب خلقه عظیم نصیحتلر ایلدی یوشعه وائمهٔ هارونیه رعایت
ومتابعت ایتمکی خلقه محکم اصمرلدی * بعده یوشعك النه یاپشوب اردودن طشره کتدکده برملایم
یل اسوب موسی یوشعله قوجشوب وداعلشوب پیرهن مبارکی ایچندن غایب اولوب پیرهن یوشعك
قوجاغنده قالدی حزن وغم وحیرت والم ایله کلدکده موسایی سن قتل ایتدك دیو بنی اسرائیل یوشعه تهمت
وحبس ایدوب بکچی اولنلر یوشع موسایی قتل ایتمامشدر دیوواقعه کورمکین ایرته سی انواع اعتذارله
قویوویردیلر * بعده موسی ایچون بنی اسرائیل برآی یابر ییل یاس طوتدیلر دینوب * صحیح مسلمده مذکور
برحدیث شریفك محصلی بودرکه موسایه قبض روح ایچون ملك الموت کلدکده موسی انك یوزینه برسله
اوروب کوزندیکی صورت انسانیه ده اولان کوزلرینك بری چقدقده مقامنه کیدوب جناب حقه عرض
حال ایتدکده کوزی یرینه کلوب وارقولومه دیکه اکرحیات ایسترسه براوکوزاوزرینه الینی قوسون بورودیکی
قیللر عددنجه عمرویره یم دیو بیورلمغین کلوب خبر ویردکده آنك دخی عاقبتی ندردیوب موتدر دیدکده
(بیت) اولومدن کسه قورتلمز جهانده * بودردی چکمزاولمزانس وجانده * مفهومی معلومی اولدقده پس
امدی همان شمدی اولسون دیو قضایه رضا ویروب یارب بنی ارض مقدسه یه برطاش آتمی قدر یاقلشدر دیوب
قدسه برمنزل یرده خالی وتنها برصحراده روح پرفتوحلری عزم دار عقبا ایتدی کیفیت وفاتلرنده نیجه معتبر اتده
برقاچ روایات اولوب لکن جمله سی حدیث صحیحه مخالف القدر * تواریخ قدسده مدفنلری مکان معروف
وآبادان اولمق دیله مدکاری خلق بونلره کمال تعظیم ومحبتلرندن ضلالته دوشوب اغوای شیطانله سجده وعبادت
ایتمامك ایچون ایدی قبر شریفلری قتنده نیجه معجزات وخوارق عادات ظهور ایده کلوب جمله نك اعجبی
واغربی بودرکه تربهٔ جنت رتبه لری اوستنه هجرتك التیوز التمش سکزنده مصر پادشاهی سلطان بیبرس
یاپدیغی قبه نك ایچ یوزنده سقفنده برمثال ظل خیال صورت انسانده بیاق وآتلو قلجلو جدالو محصل هیئت
وکیفیتده تفاوت واختلاف اوزره بیحد اشباح واشکال کلوب کتمکده ودائما حرکت ایتمکده اولوب
زیارتنه وارنلرده ناپاك اولمین رجال ونسا وصبیاندن جم غفیر وجمع کثیر کوروب خاموش ومدهوش اولورلر
دیو مذکور ومسطوردر غالبا مزارشریفلری خالی صحراده اولمغین ملائکه ویا آخر طائفه امر حق ایله
دمادم زیارته کلوب فضیلت کلیم رب رحمانی بیان ایچون زمرهٔ انسانه کورینورلر والله اعلم (عمر موسی
علیه السلام) تفاسیر متفرقه ده مذکوردرکه مصردن مدینه کتدکلرنده اوتوزیا اون سکزیا اون ایکی
یاقرق یاشنده اولوب مدینده حضرت شعیب یاننده اقامتلری مفسرین اتفاقی اوزره اون بعضلر قولنجه یکرمی
سکز ییل اولوب مصرده دعوت فرعون ایچون اقامتلری اوتوزیا قرق ییل اولوب فرعون غرقندنصکره اللی

ييل يشايوب اكثر تواريخده مدت عمرلرى جمله يوز يكرمى بعض كتبده يوز التمش ييل ايدى ديومذ كوردر

(فائده) ترجمهٔ توراتده غرق فرعوندن وفات موسايه دك واقع اولان معظمات امورك بعضلرى تواريخده يازلميوب بعضلرى دخى تواريخده اولانه موافق اولمامغين حالا اجمالا آندن نقل اولنور • پس فرعون غرق اولديغى بحرسويس كنارندن حضرت موسى عليه السلام بنى اسرائيله مصردن چقدقلرينك قرق بشنجى كونى كوچوب التنجى منزلده بريهٔ سيننه كلديلرانده اتمك يرينه غذا اولمق ايچون منّ ياغمغه باشليوب بعده رفيد ينه واروب آنده كفار عمالقه كلديلرجنك اولندقده كفره صنوب قلجدن كچوب قيرلدى بعده يثرون يعنى شعيب عليه السلام حضرت موسانك خاتونيله وايكى اوغلى جرشون ويعازار ايله كلوب موسى شعيبه رعايتلر ايدوب شعيب موسايه زحمتنى تخفيف ايچون بنى اسرائيل اسباطنه نقبا وحكام وبلوك باشيلرى تعيين ايتديروب بعده شعيب كندى ولايتنه كيدوب موسى وبنى اسرائيل مصردن چقدقلرينك اوچنجى آينده بريهٔ سينايه واروب آنده ايكن طورطاغنه بركون صباح قرا كولغنده موسى مناجاته چيقوب بعض صلحا طاغ اتكنده طوروب قدرتدن مشعله لر بورى وسورنا آوازلرين وطاغى غمام يعنى خفيفجه طومان بوريدكنى وبعض علاماتى كوروب ايشتديلر موسى ايله حق تعالى سويلشوب نيچه احكام شرع امر ايلدى كلان عشره يى ويروب عسكره كلدكده بر دفعه دخى برادرى هارون ويتمش ايكى كمسنه ايله واروب التى كون موسايى بولت بوريدى يدنجى كون حق تعالى سويليوب طاغ باشنده اودونسز وتوتونسز قدرتدن آتش يانوب قرق كون موسى طوروب مناجات ايلدى حق تعالى قبة الزمان ياپمق وبنى اسرائيلدن زكات آلمق ودخى نيچه نسنه امر ايدوب لوح الشهاده ديدكارى طاشدن ايكى لوح شريفى ويروب اوزرنده قلم قدرت ايله احكام شريعت يازلمشدى حضرت موسى عليه السلام كلزدن اوّل سامرى قصه سى ظهور ايدوب موسى عليه السلام قومنك كناهلرينى عذرا يچون تكرار مناجاته واروب كلوب ينه تكرار واروب سامرى يه غضبندن يره چالوب قيريلان ايكى لوحك بدلى ايكى لوح دخى ويريلوب كلدكده يوزينك نورينه باقمغه كوزلر قاشمغين يوزينه نقاب آصوب بعده مفصلا امر اولنديغى اوزره قبة الزمان ياپيلوب آنك ايچنده حضرت موسايه نيچه احكام شريعت وحى اولنوب بعده هارونك ايكى اوغلى قبه نك خدايى آتشى طورركن يياندن آتش آلوب قبه ده بخور ياقدقده كوكدن آتش كلوب ايكيسى دخى هلاك اولديلر مصردن چقدقلرينك ايكنجى ييلنك ايكنجى آينده بريهٔ سينادن كوچلوب بنى اسرائيل بر متصل منّ يمكدن اوصاندقلرندن وحبوبات ايستر زديدكارنده حضرت موسى عليه السلام قاقيوب بعده امر حقله درياطرفندن سلوى كلوب بركونلك يولى بوريوب بنى اسرائيل طوتوب پشوروب يديلر اريحا فتحنه دك هر كون كلوردى اوچنجى منزلده بريهٔ فارانه كلديلر بعده تجسس احوال جبارين ايچون نقبايى كوندروب قرق كوندنصكره كلوب اكثرى بنى اسرائيله خوف ويروب آنلردخى بر جنكه كتمزز مصره دونرز ديدكارنده قرق ييل سركردانلق ظهور ايتدى • بو اثناده بعض كفار عمالقه كلوب بنى اسرائيلك بر مقدارين قيروب وقاچروب حضرت موسى عليه السلام اكثر بنى اسرائيله بشقه طوررلردى بعده قصهٔ هلاك قارون ظهور ايدوب بعده نيچه اشقيا قارونى سز هلاك ايتديكز ديو موسايه عتاب ايتدكارنده اون يدى بيك يدى يوز كمسنه فجأة هلاك اولديلر بعده رقيم آدلو قريه يه كوچوب انده موسانك همشيره سى مريم وفات ايدوب بعده ايچه جك صويوقدر ديو خلق شكايت ايتدكده امر حقله موسى عصاسيله صخره يه اوروب چشمه آقدى بعده هور ديدكارى طاغ يانه قونلوب مصردن چقدقلرينك قرقنجى ييلنك بشنجى آينده هارون عليه السلام وفات ايدوب بعده ملوك كنعاندن بريسى كلوب جنك ايدوب بنى اسرائيلك بعضيلرين اسير ايتدى بعده هوردن كوچلوب بنى اسرائيل يا موسى بزه قرق ييلدركه سركردانلق چكدررسن ديو عتاب ايتدكارنده امر حقله ييلانلر كلوب بونلردن وافر كمسنه يى هلاك ايتدى بعده يدى سكز منزله قونوب كوچوب اموراتيون پادشاهى سيحون عسكريله جنككده جمله سى قيريلوب بنى اسرائيل بونلرك ولايتلرين ضبط ايدوب قريه لرنده ساكن اولديلر بعده بثينه ديدكارى حوران ولايتنه واريلوب پادشاهى عوج عسكريله كلوب شام يانده جمله سى قتل اولندى بعده مواب طائفه سنه واريلوب پادشاهى بالاق بلعام آدلو عالمه بنى اسرائيله بددعا ايتمكه ابرام ايدوب اولدخى ايتميوب عاقبت بنى اسرائيلك بعضيلرى شهردن بعض عورتلرله

زنا ایدوب بعضیلری دخی بـنـه طـاعونده غضب حقله بنی اسرائیلدن فجأة یکرمی بش بیك کمسنه هلاك اولوب
فنحاص بن یعازار بر زانی وزانیه قتل ایتـدکده موت فجأة دفع اولدی بعده موسی علیه السلام اون بیك
عسـکر کوندروب ولایت مدینده بش پادشاهله عسکرنی وبلعامی قتل ایدوب التیوز بیك و یتمش بش بیك
قیون یتمش ایکی بیك صغر التمش بربیك حمار اوتوز ایکی بیك بکر قز کتوردیلر بوزده برینی حضرت موسی علیه
السلام قبة الزمانه خدمت ایدن احباره عشر دیو ویروب باقیسن عسکره اولشدردی مصردن چقدقلرینك
قرقنجی ییلنك اون برنجی آینك اوّلنده حضرت موسی علیه السلام بنی اسرائیله مفصلا وعظ ونصیحت و بیان
احکام شریعت ایدوب وفاتی یاقلشوب اریحایی یوشع فتح ایده جکن و بنی اسرائیلك دائما عصیاندن خالی
اولمیه جقلرین ونیچـه اموری خبرویروب توراتی ونیچـه نصایح مهماتی کنـدو الیله یازوب تابوت الشهاده یه
قودیروب یوشعه وصیت ایدوب اریحایه ناظر بر طاغه چقوب انده وفات ایلدی محل وفاتی کمسـنه بلمـدی
بوجمله ترجمهٔ توراتك بعض یرلرندن انتخاب اولنمشـدر (فائده) عرایس ثعلبیده وهبدن مرویدرکه
طائفهٔ بنی اسرائیل قیل وقالی وبحث وجدالی ورجاوسؤالی چوغالتدقلرنده حضرت موسی علیه السلام
رنجیده اولمغین حضرت موسایه معاونت ایچون حق تعالی بیك نفر کمسـنه یه نبوّت ویردی بعده بنی اسرائیل
اشبو پیغمبرلره توجه واقبال ایتدکلرنده حضرت موسی علیه السلام غیرت چکمـکین حضرت موسانك
خاطری ایچون حق تعالی مذکور بیـك کمسـنه نك روحلرینی برکونده قبض ایتـدی دینوب لکن بو روایت
سائر کتبده مسطور ومذکور دکلدر والله اعلم بالصواب

(باب سادس عشر در احوال هارون نبی علیه السلام)

حضرت موسانك اخ شقیق شفیقی وبعد النبوة وزیر ومشیر ورفیقی ایدی حضرت موسادن اوچ یاش بیوك
اولوب بنه حضرت موسادن اون برآی یا اوچ ییل مقدم وفات ایتمشدر قامتده حضرت موسادن بلند ورنك
رویی غایتـده سفید اولوب ضخیم البدن عظیم الجثه حلیم وسلیم وحمول ایدی * معتبراتده مرویدرکه سابقا
فرعونك وزراسندن اولوب لکن دین حضرت ابراهیم علیه السلام اوزره ایدی باب موساده تفصیل اولندیغی
اوزره حضرت موسا یارمدیـنـدن کلیورکن طور طاغنده فرعونی دیـنـه دعوت ایچون رسول اولدقـده
حضرت موسی علیـه السلام رجاسیله هارون دخی رسول وحضرت موسایه معین ووزیر تعیین اولنوب
هارون مصرده اولمغین حضرت جبرائیل علیه السلام واروب خبر ویروب بعـده حضرت موسی مصره
واردقده بولشوب اتفاق اوزره فرعونی دیـنـه دعوت ایدوب اوتوز یا قرق ییل حضرت موسی ایله بیله اولوب
بعده اتفاقله بنی اسرائیلله مصردن چقوب وفات ایدنجیه دك حضرت موسی علیه السلامدن آیرلمدی حضرت
موسی مناجاته وبعض یرلره کتدکجه بنی اسرائیل اوزرینه کندی یرینه هارونی خلیفه نصب ایدوب حضرت
موسی علیه السـلام بنی اسرائیل ایچنده اولدقجـه وزیر ومشـیری ورفیق وظهیری اولوب خلافت وامامت
وریاست احبار وفتح توراة شریفه وانواع خـدمات قبة الزمان مثللو معظم امورین هارونه وآنك اولادیـنـه
مفوض ومسلم ایتمشدی حتی موسی علیه السلام وفات ایتدکده بو خدمتلر اولاد ونسل هارونه بروجه تأبید
مخصوص اولسـون دیو وصیت ایتمکین نیجه بیك ییل بنی اسرائیل انك موجبیله عمل ایتمشلردر (قصهٔ وفات)
معتبراتده کعبدن مرویدرکه صحرای تیهده هارون علیه السـلام برکون حضرت موسی علیه السـلام ایله
وکندی اولادی ایله کشت وکذار ایدرلرکن برجبـل سبزه زار کثیر الانواره واروب نوری لامع برغار واسع
ایچنه کیروب مزین ومرتب برتخت مذهب کوروب اشبو سریری نظیری کم وکاست قامتنه راست کلان
کمسنه نکدر دیو اطرافنـده مکتوب اولمغین حضرت موسی علیه السـلام اوزرینـه چیقوب یاتدقده ایاقلری
طشره قالمغین اینوب هارون دخی چیقوب اوزاندقده برابر کلمـکین بنم آنجق دیوب ایمنك دیلدکده تازه جوان
صورتنـده حضرت عزرائیل کلوب قبض روح هارون ایچون کلدم دیدکده هـارون دخی موسی ایله وکندی
اولادیله اغلاشوب اولادیمی خوش طوته سن دیو حضرت موسایه اصمرلیوب والده لری حیاتده اولمغین اکا
وبنی اسرائیله سـلام کوندروب آنلر طشره چقدقلرنده روح شریفی عزم دار السلام ایتدی حضرت موسی
علیه السلام اولاد هارونله مغاره یه کیروب جنازه نمازین قیلوب ملکلر قبوبی سد ایتدیلر بنی اسرائیل خبردار

اولدقلرنده حضرت موسی علیه السلام ابتغاء رضاء حضرت رب ایچون باب غضبده مانند سیف صارم ومسلول هارون ایسه صاحب شرع اولمامغین کمال رفق وحلم اوزره مجبول اولمغله اکثر بنی اسرائیلك محبتی هارونه زیاده اولمغین یا موسی برادرکی حسدا سن قتل ایتدڭ دیوبی شك ومرا کذب وهرا وبهتان وافترا ایتدکارنده دعاء موسی ایله ملکلر سریر هارونی کتوروب هواده طوتوب یا بنی اسرائیل موسایه تهمت ایتمالڭ هارون کندی اجلیله وفات ایتمشدر دیوندا ایدوب برروایتده هارون حیاته کلوب دفع سوء ظن ایچون کندیسی بالذات سویلیوب کیفیت وفاتلرنده برقاچ روایت دخی واردر * مرویدرکه بونلرڭ فراقنه جمله ناس اوتوز کون ماتم ویاس طوتدیلر * تاریخ میرخوانده وفات هارون قصه تیهڭ اوتوزنجی ییلنده اولدی دینوب بعض تواریخده قرقنجی ییلنده اولدی دینوب اهل کتاب قولنجه قبر شریفی بریه سیننده جبل شوبکده دردیمشلر * ترجمهٔ توراتده مصردن چقدقلرینڭ قرقنجی ییلنڭ بشنجی آینده وفات ایتدی دینوب * اکتفا آدلو کتابده صحابه دن اولان جابر بن عبد اللهدن مرویدرکه هارون علیه السلام مکه یه واروب حج ایدوب دونوب شامه کاورکن مدینه یه اوغرایوب آنده خسته اولوب طائفهٔ یهودڭ بونلره غایت محبتلری اولمغین قبر شریفلرین آچسونلر دیو احد طاغنڭ اتکنده دفن اولنمغه وصیت ایتمکین آنده دفن اولندیلر مدت عمرلری یوزیکرمی ایکی یا یوزیکرمی اوچ یا یوز اون سکز یا یوز اون یدی یا یوز اون طقوز ایدی دیمشلر اولادلرندن اسمی معلوم اولان تاذاب ایهو عیزار ایتامار درکه بعض احواللری باب موساده قبة الزمانده ذکر اولنمشدر مرویدرکه عیزار علم وصلاح واخلاق حمیده ایله خلقڭ مقبول وپسندیده سی اولوب پیغمبر لکدن غیری سائر امورده قائم مقام پدر اولوب نسلندن بعض انبیا کلمشدر

(باب سابع عشر در احوال خضر نبی علیه السلام)

حضرت موسادن اوّل کلوب لکن زمان نبوتی معین اولمامغله حضرت موسادن مقدم یازیلان انبیانڭ بللو برندن تقدیمنه مرجح اولمامغین حضرت موسی ایله ملاقاتی مناسبتیله آنڭ وبرادرینڭ عقبنده ذکر اولنمق صوابه اقرب واوفق کورندی * پس معلوم اوله که خضرڭ اسمنده ونسبنده اونردکلو روایت اولوب جمله سی ضعیف اولمغین حکایت اولنمیوب تفسیرلبابده حضرت رسول صلی الله علیه وسلم حضرت موسانڭ بولشدیغی خضر اولوب اسمی بلیا بن ملکان دردیو بیوروب بعضیلر بنی اسرائیل نسلندن ایدی دیوب بعضیلر پادشاهزاده اولوب ترك دنیا ایتمشدی دیدیلر * صحیح مسلمڭ امام نووی شرحنده خضر علیه السلام ابراهیم پیغمبر زماننده یا آز صکره یا چوق صکره کلوب اسمی بلیا ابن ملکان بن فالع بن عابر بن شالح بن ارفخشد ابن سام بن نوح علیه السلامدر بوکا خضر دیدکاری اوتوردیغی قوری طپراقده فی الحال سبزه بتدیکیچوندر دیو صحیح بخاریده برحدیث شریف مرویدر علمانڭ بعضندن غیری جمیع علما وصلحا اتفاق ایتمشلردرکه حالا حیاتده اولوب اکثر ناسه کورنمیوب آخر زمانده وفات ایدر مشایخ کرام ایله بلکه بعض صلحاء عوام ایله یقظه ومنامده ملاقاتلری وانواع حالات ومعاملاتلری واماکن شریفه ومواطن منیفه ده کورنمسی خصوصا دریاده نجات ایچون فریاده ایرشمسی بین الجمهور متفق ومشهوردر دیو مذکوردر مشاهیر تفاسیرده خضر علیه السلام عجم پادشاهلرندن فریدون زماننده اولوب ذو القرنین اکبرڭ سرعسکری ایدی دینوب بعض شروح بخاریده بعضیلر ابراهیم پیغمبردن اوّل طوغوب لکن یوسف پیغمبر ایله برادرلرندن صکره پیغمبر اولدی دیوب امام طبری عجم پادشاهلرندن فریدون زماننده اولوب ذو القرنین اکبرڭ سرعسکری ایدیکه نیچه لر قولنجه ذو القرنین دیدکلری مزبور فریدون ایدی اهل کتاب قولنجه خضر ذو القرنینڭ دیزه سی اوغلی ووزیری اولوب آب حیات ایچمشدی * مرویدرکه خضر علیه السلام قیامته قریب قرآن عظیم دنیادن رفع اولندقده وفات ایدر * دجال لعین خروج ایتدکده برکسنه یی قتل ایدوب صکره احیا ایدوب بردخی قتل ایتمك ایستدکده قادر اولمیه جغی کمسنه خضردر دیمشلر ابن اسحاق قولنجه الیاس علیه السلام بنی اسرائیلدن خضر علیه السلام عجم طائفه سندن ایدی دینوب * جامع الصغیر سیوطیده خضر دریاده الیاس قره ده در سد یأجوج قتنده هر کیجه بوایکیسی بولشوب وهر ییل حج وعمره ایدوب زمزمدن ایچوب کله جك ییله دلڭ اصلا یمك وایچمك واقع اولمزدیو برحدیث * ودخی الخضر هو الیاس دیو برحدیث دخی مرویدر

ربیع الابرارده خضرله الیاس هر کیجه سد یأجوجده بولشوب حفظ وحراست ایدوب بو ایکیسنك یدکاری
کرفس ایله منتردر دینوب بعض معتبراتده خضر علیه السلام مجمع البحر ینده نوردن بر منبر اوستنده اولوب
امر حق ایله جمیع حیوانات اکا مسخردر هر صباح واخشام اکا ارواح دخی عرض اولنوردیو کعبدن
مرویدر (قصهٔ فرار) عرایس ثعلبیده مذکوردرکه حضرت رسول علیه السلام معراجه کیدرکن بولده
بر لطیف رایحه قوقوب سببی ندر دیو جبرائیله صوردقده دیدیکه خضرك پدری عظیم الشان بر کافر پادشاهی
اولوب غیری اولادی اولمیوب خضری خواجه یه ویردکده واروب کادکجه یولده بر کیز لو یرده بر صالح وعابد
کمسنه نك صومعه سنه اوغرایوب بیله عبادت ایدوب پدری خواجه ده اوقورصانوب خضر یوردکده باباسی
آنی اولندیروب خضر عورته یقلاشمدی * لکن پدری بیلمیوب بعد زمان پدری ابرامله آنی بوشاتدیروب بردخی
اولندیروب بعد زمان خضرك اولاد استمدیکنی پدری طویوب قاقیمغین قاچوب غائب اولدقده پدری نادم
اولوب اطرافنی ارادوب دریاده بر جزیره ده بولنوب بعضیلر پدرنه خبرویروب اودخی آدم کوندرنجه
بریره دخی کیدوب کلنلر بولمیوب بوش وارد قلرنده قتل ایدوب بعده بنم اوغلومك قاچسنه سبب اولدك
دیو خضرك ایکنجی خاتوننی دخی قتل ایلدی اولکی خاتون ایله خضری کورن بر مسلمان دخی قاچوب بر کافر
کوینه کلوب آنده اولادلری اولوب بعده اوآدم وفات ایتدی عورتی خضرك پدری ایشیدوب دینکدن دون
دیوب یوق دیدکده قزغان ایله صو قینادوب خاتونك ایکی اوغلنی صویه براغوب وفات ایتدکلرنده النده اولوب
تمه امر کوچك اوغلنی دخی آتمق دیلدکده اوغلنجق سویلیوب اناجغم صبر ایله جمله مز جنتده یزدیوب
خاتون انی دخی آتوب وفات ایتدکلرنده خاتونك وصیتیله کمو کارین کویده اولان سازدن یاپلش صومعه لرینه
کوموب صومعه یی اوزرلرینه یقوب بو رایحهٔ طیبه انلرك مزارلرندن کلور بعده کفره دن کمی یه بنوب تجارته
کیدنلرك کمیلری پاره لنوب غرقدن قورتلان ایکی کمسنه بر جزیره ده خضری آق قفتان کیوب نماز قیلار
کوروب خضر بونلره کندوینی نه یرده اید یکنی دیوویرمکه آندویروب هوادن کچرکن بر بلوده کل بو ایکی
کمسنه یی کوتوروب شهرمزده اولرینك طامی اوستنده قودیوب بولت بونلری ایلتدکده بریسی طتمیوب
بریسی پادشاهه واروب اوغلك خضری کوردم دیو تفصیل ایدوب اودخی بیله آدم قوشوب وارد قلرنده
خضری بولمیوب کلدکلرنده غماز ناسازی آصوب بعد زمان اوپادشاهك وشهر خلقنك کفر وعصیانلری مشتد
وممتد اولدقده امر حق ایله بن اوشهری دیار قوم لوط کبی کولك یوزینه قالدیروب باش آشغه براقدم دیدی (قصهٔ
بیع) زین المجالسده وهبدن مرویدرکه بر کون لب دریاده اوتورر کن بر دلنجی کلوب الله حقیچون بکا بر نسنه
ویردیدکده خضر علیه السلام نام رب الانامی غایت تعظیما غشی اولوب عقلی کلدکده نفسمدن غیری نسنه یه
مالك دکلم سن ایسلك بکا آندویردك ایدی نفسمی سکا بذل ایتدم بنی صاتوب بهاسیله منتفع اول دیدکده اول
سائل نائل مائل خضر علیه السلام ایدیکنی بلمیوب بازاره ایلتوب ساجم بن ارقم آدلو کمسنه صاتون آلوب
اوینه ایلتوب اوینك بر طرفنده بر کوچك باغجه سی اولوب باغچه نك بر طرفنده بربیوك طاغ اولمغین خضرك
الینه بر کولنك ویروب بو طاغدن طاش کسوب باغچه یه دوك دیوب بر مصلحتنه کتدکده خضر کسمکه
باشلایوب ساجم بر مقدار زمانده نصکره کلوب اوغلانك قارنی آجدر دیو طعامله واروب خضری نماز قیلر
کوروب طاغی جمله کسلمش کورمکین عقلی شاشوب حیران اولوب سن کیمسن دیوب خضر دخی الله قوللرندن
وآدم اولادندن اولوب سنك قولکم دیدکده الله حقیچون سن کیمسن دیوویردیدکده خضر علیه السلام
نام پاك رب الافلاکی ایشتدکده غشی اولوب عقلی کلدکده احوالنی خبرویرمکین ساجم هماجم کمال ندم والمندن
غشی اولوب عقلی کلدکده خضری اعتاق واعتذار وجناب حقه توبه واستغفار ایدوب خضر دخی شکر الله
سجده یه واروب الهی سنك حقکیچون قول وسنك حقکیچون آزاد اولدم پس بن قولکه منت وعنایت ایدوب
نار جحیم دائم الاحراقدن اعتاق ایله دیو مناجات وعرض حاجات ایتدی (ملاقات باشادون) بعده ساجمدن
اجازت آلوب لب دریاده کی مقامنه واردقده بر کمسنه کوردیکه صو یوزنده اایاغ اوزره طوروب یارب
خضره مغفرت ایدوب قوللقدن آزاد وتوبه سن قبول ایله دیو دعا ایدر * سن کیمسن دیو صوروب بن شادونم
دیوب بودخی بن خضرم دیوب شادون علیه السلام یا خضر بنم یانمه کله ای کنهکار آخرت نعمتلرین اونوتدکمکه

غزاره میل ایدوب حق تعالی سنی انك ایچون قوللغه کرفتار ایتدی دیدکده خضر علیه السلام بو کلام ملام انجامی سامع اولدقده فی الحال جناب حقه ساجد وخاشع اولوب اثنای انین وحنینده (یا خضر طلبت الدنیا واتخذتها مسکنا لنفسك حیث غرست یا خضر آثرت الدنیا علی الآخرة واشغلت قلبك بحبها ولو کان لی فی حبها رضی لخصصت بها اولیائی ولکن ازویها عنهم لهوانها علی وکرامتهم عندی) دیو سرنه نداء خدا کلدکین خضر شادونه بنم ایچون دعا ایله دیوب دعا ایتدکده توبه سی قبوله موصول اولدی * مرویدرکه جناب حقدن خضره بویله خطاب مشعر العتابه سبب بوایدیکه لب دریاده بر صومعه سی اولوب کاه انده کاه صحرالرده عبادت ایدوب صحراده کونشدن سایه اولمغیچون براغاج دیکوب بودکده آنك کولکه سنده عبادت ایدوب کونشدن قاچوب نوعا حضور اختیار ایتدیکی ایدی (فائده) بعض کتبده ابن عباسدن مرویدرکه خضر له الیاس هر ییل حج زماننده عرفاتده جمع اولوب بری برلرینك باشلرین تراش ایدوب آیریلشه جق زمانده بو دعایی اوقورلرکه (بسم الله ماشاء الله لا یسوق الخیر الا الله ماشاء الله لا یصرف السوء الا الله ماشاء الله ماکان من نعمة فمن الله ماشاء الله لاحول ولاقوة الا بالله) ابن عباس ایدر هرکیم بو دعایی صباحده واخشامده اوچ کره اوقورسه غرقدن سرقدن حرقدن سلطاندن شیطاندن عقرب و ییلاندن محفوظ اوله

(باب ثامن عشر در احوال یوشع نبی علیه السلام)

ابن نون بن افرائیم بن یوسف بن یعقوب علیهما السلام اصلده اسمی یشوع اولوب عربلر یوشع دیدیلر * معتبراتده مذکوردرکه حضرت موسانك همشیره زاده سی وتلمیذ خاصی وخادم ورفیق با اخلاصی اولوب کبار انبیادن ومرسلین اصفیادن ایدی بنی اسرائیلدن یوسف علیه السلام نسلی اولان سبطه رئیس ونقیب وجمیع عساکر نصرت مآثرك مقدمه سنده سردار ذورأی مصیب اولوب خضره ملاقاتده واکثر اوقات وحالاتده حضرت موسانك رفیقی ویار شفیقی ایدی تیهدن اریحایه تجسس اخبار واطوار کفار ایچون اون بر نقیبله ییله کیدوب کلدکلرنده کفارك جسامت ومهابتنی بنی اسرائیله دیمیوب بعده بنی اسرائیل خبردار اولوب قورقدقلرنده کالب ایله بونلرك ایکیسی تسلیت وانواع نصیحت ایتمشلردر قرآنده (وقال رجلان من الذین یخافون انعم الله علیهما ادخلوا علیهم الباب فاذا دخلتموه فانکم غالبون) آیتنده رجلاندن مراد یوشعله کالبدر دیمشلر (اجمال فتوحات) بنی اسرائیل سفیه داخل صحرای تیه اولدقلرنده یاشی یکرمیدن زیاده بولنانلرده یوشعله کالبدن غیریلرینك جمعیسی تدریجله بنه تیهده وفات ایدوب برلرینه اوغللری ویکرمی یاشنده ودخی اکسك اولنلر یتشوب بعده هارون علیه السلام دخی وفات ایدوب * تفسیر قاضیده قول اکثر بندر دینیدیکی روایت اوزره حضرت موسی علیه السلام دخی تیهده وفات ایدوب آنك عقبنده یوشع پیغمبر اولوب وفات موسادن اوچ آی صکره بنی اسرائیلك تیهدن یوللری آچلوب یوشع علیه السلام ایله اریحایه واروب برروایتده بنی اسرائیل ایله اریحایی سابقا موسی علیه السلام فتح ایدوب بعده کافرلر آلدقده حضرت موسی علیه السلام وفاتندنصکره تکرار یوشع واروب علی کلا التقدیرین یوشع اریحا حصارین التی آی محاصره ایدوب یدنجیده بر جمعه کونی بورویش ایتدکلرنده قدرت حقله حصار دیواری ییقلوب کیردکده هجوم واقدام اهل اسلامله فئام کفارلئام تمام انهزام بولدیلر اثنای محاربه ده اخشام یاقلاشوب کون طوانیور کن دین موساده یوم سبتی تعظیما مقاتله حرام اولمغین یوشع علیه السلام دعاسیله کونش برساعت طوروب کفارك جمله سی مقتول اولدقده کونش طولندی * مرویدرکه اطرافده بش کافر پادشاهی اریحا فتحن ایشیدوب بنی اسرائیله جنکه اتفاقله کلدکلرنده محاربه مؤمنین ابرار ایله کفار اشرار تارمار اولوب فرار ایدنلر بریره جمع اولدقلرنده طولو یاغوب اول ناپاکلری هلاك وآغشته خون وخاك ایتدی پادشاهلری بر مغاره یه کیردکده بشی دخی طوتلوب قتل وصلب ودار دنیادن سلب اولندیلر * بعده یوشع علیه السلام تدریجله اطراف واکنافده اولان ملوك قبائلدن اوتوز برکسنه قتل ایدوب جمیع ممالك ولایت شام مضبوط ومحکوم اهل اسلام اولدی (روایت اخری) تاریخ میرخوانده مفصلا مذکوردرکه وفات حضرت موسایه بنی اسرائیل برییل یاس طوتوب مدت مزبوره ایچنده امر حقله یوشع علیه السلام صحرای تیهدن بنی اسرائیله یوریوب نهر اردنی یاریلوب ایچندن کچیلوب بعده نهر اوّلکی کبی اولوب یوشع علیه السلام

اثر باقی اولمق ایچون اون ایکی عظیم طاشی بری بری اوستنه قودیروب مناره کبی یوکسك اولدی بعده اریحایی
محاصره ایدوب قلعه سی غایت حصین ورصین اولمغله مسلمانلر غمکین اولدقده یدنجی کونده یوشع علیه السلام
اشراف بنی اسرائیله صندوق الشهاده یی قلعه مستحق اولان قلعه اطرافنه یدی کره طولاشدیروب بردعا
اوقویوب اوفلدکده فی الحال بفضل الملك المتعال قلعه نك باروسی بلاسبب ییقلوب ایچنه کیریلوب کفره نك
کیمی مقتول کیمی اسیر ومغلول ایدوب خاتم الانبیا حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم دائما زماننه دك
مال غنیمت خلقه حرام اولمغین جمع اولنان اموال عظیمه یی آتش یاقوب ایچنه براقدقلرنده یاقمیوب کیزلنمش
مال غنیمت قالدیغی معلوم اولمغله بدننا الحکم دیدکاری نسنه یه مراجعت اولندقده خائننك اسمی ظاهر اولمغین
کیزلدیکی کتوردیلوب جمله مال ایله اول خاین دخی یله یانوب بعده جمله مسلمانلر شهر قپوسندن کیررلرایکن
حطه دیو جناب حقه خضوع وخشوع ایله رکوع ایدرك کیرمکه امر الهی اولوب ایچلرندن یتمش بیك کسنه
مسخره لق طریقیله قصدا اغلاط سویلیه رك کیردکلرنده کوکدن یلدرم اینوب دفعة هلاك اولدیلر بعده یوشع
علیه السلام بنی اسرائیله قدس شریفه کیدوب آنده اولان کفرهٔ عمالقه نك اکثرنی قتل ایدوب غایت
جسیملر اولمغین برینك باشنی اوتوز مسلمان اوشوب کوجله کسرلردی بعده بلقاشهرینه واروب بالاق آدلو
پادشاهی خوفندن قلعه یه کیروب اسم اعظم بیلوب مؤمن وصالح اولان بلعم بن باعوردن بنی اسرائیله بددعا
رجا ایدوب اودخی طیانوب عاقبت برطریقله راضی اولوب بددعا ایتدکده بنی اسرائیل صینوب یوشع
علیه السلام دعا ایدوب سبب انهزام معلوم اولدقده یارب اسم اعظمکی بلعامه اونوتدرزیرا محلنه صرف ایتمدی
دیدکده بلعامك خاطرندن کیدوب مسلمانلر قلعه محاصره سنده مبالغه ایتدکلرنده بالاق تکرار ابرام
ایتمکین بلعام دعا ایدوب لکن مقبول اولمامغین شمدیدنصکره حیله دن غیری چاره قالمدی بنی اسرائیل
ایچنه زانیه عورتلر کوندرلك ایچلرندن بریسی زنا ایدرسه جمله سی فتح ونصرتدن محروم اولورلر دیوب واقعا
کوندردکلرنده نقیب سبط شمعون اولان زمری نام ملعون برعورته یاپشوب یوشعه واروب بونکله زنابکا
حرامیدر دیوب حرامدر دیدکده بن سنك سوزیکی طوتمزم دیوب عورتی کندی چادرنه ایلتوب زنا ایتمکین
فی الحال بنی اسرائیله طاعون کیروب کبار احباردن فنحاص بن عیزار بن هارون علیه السلام ایکیسنی
برحربه یه صاپلیوب زنا ایدنك حالی بودر دیو کزدیروب سائر فاحشه لری مسلمانلر قووب طاعون دخی
رفع اولوب سبب فساد اولمغین حق تعالی بلعامك ایمانن آلوب ایرته سی جمعه کونی مسلمانلر طبل ونای
چاله رق یورویش ایدوب اخشامه قریب حصارك برمقداری زلزله ایله ییقلوب عظیم جنك اولوب سبت کونی
محاربه جائز اولمامغین وقوف شمس ایچون یوشع علیه السلام دعا ایتمکین کونش برساعت طوروب
مسلمانلر جمیع کفاری قتل ایتدکده طولندی اول اثناده بالاق ایله بلعام دخی قتل اولندی * مشهوردرکه کونش
طواینورکن طورمق دیناده اوچ کسنه ایچون میسر اولدی بری یوشع بری سلیمان پیغمبر بری حضرت
علی ایدی * ایرتسی اموال غنیمتی آتشه یاقوب بعده اراضیٔ مقدسه اطرافنده خلقی کفره اولان عالی نام شهره
واروب پادشاهی ایله اون ایکی بیك کسنه قتل اولنوب ینه آنك قربنده اعماوجبعون آدلو ایکی طاغ صحرالرنده
وافر کافر متوطن اولوب یوشع علیه السلام آنلری دعوت ایتدکده جمله سی امانله ایمانه کلوب بعده اول طاغلر
قربنده سلم نام برطاغده محکم قلعه وایچنده وافر کافر واطرافنده وافر قریه لر اولوب بارق آدلو پادشاهلری
اولوب یوشع علیه السلام آنده دخی واردقده جمله سی ایمانه کلوب اشبو فتوحات عظیمه دنصکره یوشع علیه
السلام اقصای مغربده بش پاره شهر اولان ارمانیان ولایتنه کیدوب بشینك دخی بش پادشاهی جمع اولوب
مسلمانلرله جنك ایدوب کافرلر صینوب پادشاهلری برعظیم مغاره یه کیروب یوشع علیه السلام مغاره قپوسنه
بکجیلر قویوب کندوسی مسلمانلرله فرار ایدن کفاری قووب نیچه سن قیروب اکثرنی طولو یاغوب هلاك ایتدی
بعده مغاره ده کی بش پادشاه طوتلوب قتل اولندیلر بعده یوشع علیه السلام دیار شامه کلوب آنده اوتوز
بر پادشاهلق مملکتلر فتح وضبط ایدوب هر برینك پادشاهی کافر اولمغین قتل ایدوب مملکتلرین بنی اسرائیله
تقسیم ایلدی اشبو غزوات وفتوحاتك جمله سی یدی ییلده واقع اولدی بعده تدبیر احوال بنی اسرائیله وتعلیم
توراة وبیان شرع جلیله مقید اولوب بعد زمان وفاتلری قربنده خسته اولدقده سلم پادشاهی بارق جمله

ولايتى خلقيله مرتد اولدقلرى ايشيدلمكين كندولر جنكه بالذات كيده ميوب لكن مرتدلره بددعا ايدوب كالب بن يوقنا يى كندى يرلرينه خليفه ديكوب روح پرفتوحلرى آشيان جنانه طيران ايتدى * مرويدركه قره ياغز معتدل قامتلو ايرى كوزلو يصى كوكسلو غازى ومجاهد و بهادر وامور حرب تدبيرنده ماهر ايدى معجزاتلرى چوق اولوب ايچلرندن برى انشقاق نهراردن برى دخى وقوف شمس ايديكه مقدما ذكر اولندى اهل كتاب قولنجه مدت دعوتى وحكومتى يكرمى بر ييل مدت عمرى يوز اون ييل ايدى عرايسده دعوتى يكرمى يدى عمرى يوز يكرمى التى دينوب * تاريخ منتظمده حضرت موسايه مقارن اولدقده قرق ايكى ياشنده موسى وفاتنده يوز ياشنده اولوب بعده يكرمى يدى ييل خلافت سوردى دينوب بوتقديرجه عمرى يوز يكرمى يدى ييل اولور قبر شريفى جدى افرائيم بن يوسف عليه السلام قبرنه قريبدر بعض كتبده مدت خلافتى يكرمى سكز عمرى يوز يكرمى ييل ايدى قرآنده مذكور اولان ذو الكفل نبى برقول اوزره بودر ديمشلر بعض كتبده قدسه قريب نابلس شهرى قراسندن برقريه ده ياخود حلب قربنده معره شهرنده وفات ايتمشدى ديو مذكوردر * مرويدركه يوشع وفاتنك عقبنده كالب مسلمانلرله سابقا مرتد اولان بارق اوزرينه يوريوب سلم ناحيه لرين فتح وضبط ايدوب اون بيك مقدارى كافرى كوهستانده قيروب بارقى واعيان كفارى طوتوب بقية السيوف مذلت مألوف طاغلره قاچوب سابقا يوشع عليه السلام بددعا ايتمكين بقيه عمرلرى ذلتله كچدى * مرويدركه بارق منافق سابقا يتمش پادشاه حبس ايتمشديكه هر برينك پارمقلرين كسوب طعام وقتنده تحقير ايچون اوكلرينه اتمك پارهلرى آتوب پايشمغه قادر اولمامغين يوزلرى اوزره دوشوب كلب كبى قاپشوب يرلردى كالب بوحالى ايشتدكده بارقك دخى اللرين كسوب ايللره ايتديكى كندى باشنه كلدى اشبو فتوحاتدنصكره كالب مصره كيدوب جميع ممالك مصر وشام بنى اسرائيل ضبطنده اولوب نيچه ييللر امن وامان ايله كامرانلقلر ايتديلر بعد زمان كالب وفات ايتدكده اوغلى يوسافوس خليفه اولدى

(باب تاسع عشر در احوال حزقيل نبى عليه السلام)

ابن بورا ياخود بوذى لاوى بن يعقوب عليه السلام نسلندن ايدى بعض كتبده يوشع عليه السلام وفاتنده كالب بن يوقنا خليفه اولوب كالب وفاتنده اوغلى يوسافوس خليفه اولديكه خوب جمال و يوسف مثال ايدى دينوب * بعض معتبراتده يوشع وفاتنده فنحاص بن عيزار بن هارون عليه السلام خليفه اولدى دينوب تفسيرلبابده كالب يرينه حزقيل عليه السلام خليفه اولدى دينوب * تاريخ ميرخوانده مذكوردركه حزقيل عليه السلام حضرت موسادنصكره اوچنجى خليفه واوچنجى پيغمبردر پدرينك ايكى خاتونى اولوب برندن اون نفر اوغلى اولوب بونك والده سندن اولادى اولميوب مسنه ايكن جناب رحمانه دعاء فراوان ايله تازه جوان اولوب بعد زمان حزقيل وجوده كلمكين خلقه عجب كلوب ابن العجوز ديو لقب قوديلر * عرايس ثعلبيده يوشع يرينه كالب آنك يرينه اوغلى خليفه اولوب اووفات ايتدكده حزقيل بنى اسرائيله پيغمبر اولدى ديو مذكوردر (احياء موتى) تفاسيرده (الم تر الى الذين خرجوا من ديارهم وهم الوف حذر الموت فقال لهم الله موتوا ثم احياهم) آيتنده مذكوردركه ديار عراقده واسط شهرى قربنده داوردان نام شهرده طاعون اولمغين اون بيك يا اوتوز بيك يا يتمش بيك كمسنه شهردن قاچدقلرنده بى مرض وسبب محض غضب رب ايله جملهسى دفعة وفات ايدوب كوكلرى ات ايله دريدن عرى وبرى اولدى بعد زمان طويل حضرت حزقيل مرور ايدوب بوحال حيرتمآل منظورى اولوب كمال تعجبندن متغير ومتحير اولدقده (قوموا باذن الله) ديو ندا ايتمكه وحى اولنوب امرى ادا ايتدكده جملهسى دريلوب (سبحانك اللهم وبحمدك لا اله الا انت) ديو تسبيح رب الانام ايله قيام تام ايتديلر * ينه تفاسيرده بر روايتده عدد مزبور اوزره اولوب دفعة وفات ايدن طائفه ناخائفه بنى اسرائيلدن اولوب پادشاهلرى غزايه كيده لم ديدكده عناد واباايدوب فرار اختيار ايتدكلرنده وفات ايدوب سكز كوندنصكره ينه حيات بولديلر دينوب تفسير جلالينده طاعوندن قاچوب وفات ايدنلر سكز كون يادخى زياده ياتوب بعده حيات بولوب نيچه زمان يشايوب لكن اوزرلرنده اثر موت مشاهده اولنوب هر كيدكلرى لباس كفنه بكزيوب بونلرك اولادو نسللرنده بوحال مستقر ومستمر اولدى دينوب * بعض معتبراتده مذكوردركه طاعوندن شهر خلقنك بعضلرى قاچوب وفات ايدوب بعضلرى

قاچیوب قاچنلری یوقلادقلرنده کوروب دفنه مجال اولمامغین حیوانات یسون دیو بردیوار چکوب بدنلری چوروییوب بعده حزقیل علیه السلام اوغرایوب باقوب دعا ایتدکده حیاته کلمکین شهرلرینه کاوب نیجه زمان یشایوب بعضلرینک اولادی دخی اولدی * فواتح مسکیه ده طاعوندن فرار ایدوب وفات ایدنلر عطاء خراسانی قولنجه اوچ بیک * ابن عباس ایله وهب قولنجه درت بیک مقاتل وکلبی قولنجه سکز بیک ابو ورق قولنجه اون بیک ابو مالک قولنجه اوتوز بیک سدی قولنجه اوتوزیدی بیک عطاء بن ابی رباح قولنجه یتمش بیک ایدیلر دینوب * کتاب مبهمات القرآنده قرق بیک ایدیلر دیو ابن عباسدن برروایت دخی مذکوردر * تفسیر تیسیرده حسن بصریدن مرویدرکه ذو الکفل نبی حزقیل علیه السلامدرکه یتمش پیغمبره کفیل اولوب یعنی تعدئ یهود اهل جحوددن عون وصون خالق الکون ایله ملجأ ومناص اولوب جملهسن قتلدن خلاص ایتمکین ذو الکفل دیمکله ملقب ومسمی ومشهور دنیا اولدی (روایت مفصله) تاریخ میر خوانده حزقیل پیغمبر اولدقده بنی اسرائیلی فی الصبح والمسا متابعت شرع موسایه ترغیب ومخالفتدن انذار وترهیب ایدردی بعد زمان جناب حقدن ایلیا شهرینه نیجه لر قولنجه داوردان شهرینه مرسل اولوب شهر خلقنی کفاره غزایه تحضیض وتحریض ایدوب آنلر اهمال ایتدکلرنده طاعون مسلط اولوب خلق قاچوب شهردن برمیل قدر کتدکلرنده برصدای عجیب وندای مهیب ایشیدوب جملهسی وفات ایتدیلر عددلرنده اختلاف اولنوب ابن عباس قولنجه درت بیک حسن بصری قولنجه سکز بیک وهب قولنجه سکسان بیک کسنه ایدیلر ابن عباس قولنجه یدی کون کچدکده جیفهٔ کثیفه لری شیشوب قوقوب حزقیل علیه السلام اعتکافدن چیقوب اوغرادقده کوروب اسرکیوب حیاتلرینه دعا ایتدکده جملهسی قالقوب لکن آنلرک وصکره دن متولد اولان اولاد ونسللرینک بدنلرندن رایحهٔ کریهه اصلا کتمدی وهب قولنجه زمان وفاتلری اوزانوب اتلری چوروییوب دوکلوب کموکاری دخی پوسیده اولمشدی * والحاصل مرده لر زنده اولدقلری حالده (سبحانک اللهم وبحمدک لا اله الا انت) دیو سویلیه رک قالقوب شهرلرینه کیروب بقیهٔ عمرلرین شرع موسی ایله عمله صرف ایتدیلر حزقیل علیه السلام بونلرک اولادی اراسنده نیجه زمان طوروب اول قوم مستحق اللوم کاه متابعت کاه مخالفت اوزره اولمغین حزقیل علیه السلام انجنوب دیار بابله کیدوب آنده وفات ایتدیلر قبر شریفلری حله ایله کوفه شهرلری اراسنده اولوب طائفهٔ یهوده زیارتکاه اولمشدر دیمشلر حلیهٔ شریفه لرینه ومدت عمر ومقدار دعوتلرینه اطلاع میسر اولمامغین تعرضه مجال اولمدی دیو مذکوردر

(باب عشرون در احوال الیاس نبی علیه السلام)

ابن یاسین بن فنحاص بن عیزار بن هارون نبی علیه السلام انبیاء کزیندن وکبار مرسلیندن اولوب خلقی شریعت حضرت موسایه دعوت ایدردی عرایس امام ثعلبیده مفصلا مذکوردرکه حزقیل علیه السلام وفاتندنصکره اراضئ مصر وشامده متفرق اولان ملوک واسباط بنی اسرائیل احکام توراة شریفه ایله عملده اهمال وکسل ایدوب ایچلرنده عبادت اصنام ونیجه قبایح وآثام ظهور ایدوب شامده بعلبک شهرینک احب آدلو پادشاهی بعل آدلو غایت حسنا برعورت صورتنده بنه بعل آدلو برصنمه طپاردیکه صافی التوندن یکرمی ذراع درت کوشه لو اولوب هر کوشه ده بریوزی اولوب طوردیغی کنیسهٔ کفرانیسه ده درتیوز نفر خدمتکاری وارایدیکه اول صنمک ایچنه شیطان کیروب حق دین بودردیو کفر وضلالت اوزره دین وآیین تعیین ایدوب بونلره سویلکین کفار حماقت نهاد وضلالت اعتیاد حاشا صنمی اله اعتقاد ایتمشلردی زمرهٔ اصحاب ضلالتی دینه دعوت ایچون جناب حقدن الیاس مرسل اولوب دعوته اقدام واهتمام ایتدکده پادشاهک وزیرندن غیری برکسنه ایمانه کلمدی بعضلر دیدیلرکه پادشاه اولا ایمانه کلوب امر الیاس ایله عمل ایدوب لکن ازبیل آدلو خاتونیکه چوق یشایوب ملوک بنی اسرائیلدن یدی کسنه نک خاتونی اولوب هر برینی بربرطریقله هلاک ایدوب یتمش نفر اوغلی اولمشدی انبیایه عداوت اوزره اولمغین احبی اضلال وافساد وخلقی دخی عبادت بعله معتاد ایتمشدی حضرت الیاسه ایصال ضرر قصد ایتدکده الیاس عبادت استیناس خوف شرار الناسدن طاغلرده برمغاره ده یدی ییل عبادت ایدوب متصل کافرلر بونی ارایوب قدرت حقله بولمیوب بعده احبک ولد احبی خسته اولوب اطبا عاجز اولدقده بعلک خدام اثنای الیاسی بولدیرب قتل ایتدیکه بعل سکا

انجمشدر الیاس علیه السلام حیاتنده ایکن بعل سکاسو یلزدیدکلرنده بلادشامده اولان اصنامه تضرع ایچون
درت یوز کمسنه کوندروب بولده الیاس علیه السلام مغاره سی یاننده بچوب الیاس علیه السلام امر حقله
بونلره بولشوب دیدیکه پادشاهه دیکزکه حق تعالی بیوررکه ای احب سن بیلورسنکه بندن غیری تنکری
یوقدر جمله عالملری بن یاراندم رزقلرین ویروب اولدورن دیرکورن بنم لکن کمال حماقت وضلالتکدن بنم غیرمه
طاوب اوغلوکک شفاسنی خیر وشره نفع وضره قادر اولمیان صنملردن طلب ایدرسن عزوجلالم حقیچون
سکا اوغلوک سببیله خشم ایدوب یقینده اوغلوکی هلاک ایدرم دیدکده کفره بو خطاب برعتابی ایشیدوب کمال
خوفله واروب احبه خبرویردکلرنده قاقیوب الیاسی کتورمکه اللی نفر کمسنه کوندروب واردقلرنده دعاء
الیاسله کوکدن آتش اینوب جمله سن یاقوب بعده بربلوکدخی کوندروب انلردخی واردقلرنده آتشله یانوب
اوچنجیده سابقا مسلمان اولان وزیری ایله وافر آدم کوندروب امر حقله الیاس علیه السلام بونلرله بیله
شهره کلوب اتفاق اول کون احبک اوغلی وفات ایدوب احبه باشی قایسی اولمغین الیاس علیه السلام
ینه طاغه کیدوب نیجه زمان طاغده طوروب بعده عزلتدن اوصانوب شهره کلدکده یونس پیغمبرک والده سی
اوینه کیروب التی آی انده طوروب یونس ممه امر اوغلانجق اولوب والده سی الیاسه کلی خدمتلر ایدوب بعده
الیاس ینه طاغلره کیدوب یونس وفات ایتمکین والده سی الیاسه واروب شهره کلمکه یلوارمغین یدنجی کون
شهره کلوب خاتونک تضرعیله دعا ایتدکده جمله اون درت کون کچمشکن یونس حیاته کلوب الیاس
تکرار طاغه کیدوب کفره نک اصرار وعنادی متمادی اولدقده الیاس علیه السلام یدی ییل قحط اولمغه
دعا ایدوب بوقدر نفوس کثیره هلاک اولمسونلر دیو اوچ ییل یتردیو وحی الهی اولوب بعده اوچ ییله دک اصلا
یغمور یاغموب الیاس علیه السلام شهرده بعض فقرا اوینه واروب نعمت وبرکت ظهور ایدوب
بومعجزاتی کورن کفار مستحق الرجوم الیاسه هجوم ایتدکلرنده براوه دخی کیدوب اتفاق برکیجه الیسع
والده سنک اوینه واروب الیسع تازه یکت اولوب خسته بولنوب الیاس دعاسیله صغالوب الیاسه ایمان
کتوردی سفر وحضرده دائما خدمتکاری اولدی بعده ایکیسی خلق اراسنه واروب الیاس علیه السلام
ایمانه کلورسکز قحط کیدردیوب کفره یه تأثیر ایتمدکده صنملریکزی صحرایه چقاروب آنلردن یغمور
ایستک مراد حاصل اولورسه بن سزی دعوتدن فراغت ایده یم حاصل اولمزسه ایمانه کلکز تاکه جناب حقدن
نه احسانلر کوره سز دیوب کافرلر صنملرینه یالواروب مأیوس اولدقلرنده الیاس علیه السلام دعاسیله عظیم
یغمور یاغوب لکن کمال قحطدن زراعت ایده جک تخم قالمدی دیدکلرنده الیاس علیه السلام تخم یرینه
طوزا ککزدیوب اکدکلرنده قدرت حقله نخود بیتوب کفره بو معجزاتی کوروب عناده مصر والیاسه غیرمقر
اولدقلرنده الیاس علیه السلام کفاردل آزاردن بیزار اولوب اول منفورلردن دور اولمغه دعا موفور ایتمکین
فلان کون فلان یره واروب نه کورر سک اوستنه بینوب قورقمه دیو وحی کلوب یوم موعودده مکان معهوده
الیسع ایله بیله واروب جبرائیل علیه السلام جمله جسمی ورختی صافی آتشدن برآت کتوروب الیاس
صچرایوب بنوب هوایه چقوب الیسع یا الیاس دیو چاغردقده لباسن اشاغه آتوب الیاس یرینه پیغمبر وخلیفه
اولمغه اشارت اولدی الیاسدن شهوات نفسانیه واغراض انسانیه کتمکین قنادلنوب انسی ملکی ارضی
وسماوی اولوب خلق کوزندن محجوب اولدی بعده حق تعالی بعلبک پادشاهی اولان احبه وقومنه برعدو
مسلط ایتمکین کلوب جمله سن قتل ایدوب بعده الیسع علیه السلام بنی اسرائیله نبی مرسل اولدی
(روایت اخری) اسمی ومؤلفی مجهول عربی برقدیم تواریخ کتابنده مفصلا مذکوردرکه الیاس علیه السلام
یدی یاشنده ایکن خواجه دن اوقومدین جمله توراتی ازبرلیوب برکون بنی اسرائیله سزه تماشا کوستره یم دیوب
نوله دیدکلرنده برنعره اوردقده جمله خلق دوشوب وفات ایده یازدقلرنده پادشاهلری ایشیدوب الیاسی ساحردر
دیو قتل ایتمک ایستیوب بو دخی قاچوب برطاغه واردقده طاغ یاریلوب یا الیاس بن سنک مسکن
ومأوا ک اولورم دیوب بعده طاغده یرتیجی جانورلرله کزوب قرق یاشنده اولدقده خلق عالم غایت آزمش
اولمغین دینه دعوت ایچون جبرائیل علیه السلام بو کا نبوت ورسالت خبرین کتوروب حق تعالی طاغلری
وارسلانلری وآتشی سکا مسخر ایدوب یتمش پیغمبر قوتن ویردی وارکفاری دینه دعوت ایدوب

بنی اسرائیلی سکاو برسونلردیوسو یله دیوب یتمش قریه خلقی که هر بری برشهر قدر اولوب هر برینك بشقه حاکمی
اولوب جمله سی بعل آدلو صنمه طپارلردی ایچلرندن ابتدا احاب آدلو بکه واروب ایمانه دعوت ایدوب معجزه
دیلدکده یانمش آتشی کل دیو چاغروب آتش الیاس یاننه واروب الله بردر سن حق پیغمبرسن دیو سویلکین
احابله خاتونی ایمانه کلوب بعده الیاس جمله کفره نك جمعیتلری کونده واروب ایمانه دعوت ایتدکده کافرلر
الیاسی طاشلیوب جمله بکارلك باشی اولان عامیل برقزغان ایچنده یاغ قینادوب یاالیاس دعوتدن فراغت
ایتمزسك سنی ایچنه آتارم دیوب الیاس علیه السلام دخی بره آتش سویون دیوب قدرت حقله سو یوندکده
خلق حیران قالوب الیاسی قویوویردیلر ایرتسی ینه واروب کفره ایله وافر بحث ایدوب بکار دخی علماء
بنی اسرائیلی چاغروب نه دیرسز دیوب آنلر دخی حق پیغمبردر توراتده بونك صفتلرینه اشارت واردر دیوب
علمادن بعض منافقلر ساحردر کذابدر دیمکین کافرلر بنی اسرائیلی زنجیره طاقوب الیاس ایشیدوب غم چکوب
کیجه اولدقده یانجه آتشلرله بکارسراینه واروب طشره دن وافر نصیحتلر ایدوب ایرتسی عامیله تکرار
سویلشوب عامیل مهلت ایستیوب بعده الیاس احابه واروب خبرویردکده احاب ایماندن مرتد اولوب
خاتونی الیاسه تابع اولوب کیجه کوندز بیله عبادت ایدوپ کیجه اولدقجه جانورلر کلوب الیاسله بیله
اغلاشوب الیاسك سازدن اوطه سی اوستنده یردن کوکه دك نوردن دیرك طوروب عامیلك خاتونی بوحاللری
کوروب ایمانه کلوب الیاسه واروب بیله عبادت ایدردی بعده الیاس عامیله واروب خسته اولان اوغلك
شمدی وفات ایدردیوب واقعا وفات ایتدکده عامیلك عقلی شاشوب یا عامیل صنمکز بعل دیدیککز کبی ایسه
دعا ایله اوغلوکی دیر کورسون دیوب اودخی دعا ایدوب مأیوس اولدقده الیاسه سن دعا ایله دیومنت ایدوب
الیاس دخی جمله ولایت خلقنی جمع ایله تاکه ربمك عظمت قدرتنی کورسونلر دیوب جمع اولدقده الیاس نماز
قیلوب دعا ایتمکین میت جانلنوب اباغ اوزره قالقوب (لا اله الا الله وحده لاشریك له یا الیاس ان الهك هو الحق
وانك علی الحق) دیوسویلیوب عامیل سروردن ایمانه کلوب بکلککنی براغوب عبا کیوب الیاسه تابع اولوب
سائر کافرلر الیاس ساحردر دیو عناد اوزره قالدیلر بعده الیاسك جمله یولداشلری وفات ایدوب یالکز قالوب
کفره دن مأیوس اولوب قحط اولمغیچون دعا ایدوب ایچلرندن کتدکده یغمور کسیلوب پیکارلر واغاجلر
قوروبوب کافرلرتدریجله انسان وحیوان میتلرین ییوب جانلرینه کار ایتدکده یاالیاس یاالیاس دیو چاغرشوب
امر حقله الیاس کفره ایچنه واروب برخاتونك الیسع آدلو اوغلی قدیمدن مسلمان اولمغین آجلقدن وفات ایدوب
الیاس دعاسیله جانلنوب خاتون فرحندن ایمانه کلوب الیاس دعاسیله اوی نعمتله طولوب خاتون کافرله واروب
الیاسك شوقدر معجزاتن کوردم ایمانه کلکز دیدکده کافرلر اوشوب خاتونی بوغوب آجلقلرندن میتنی یمك
استدکلرنده الیاس واروب نعره اوروب کافرلر طاغلوب بعده الیاسه یدی ییلدنبرو قحط بزی هلاك ایتدی دیو
تضرع ایتدکلرنده دعا ایتمکین یغمورلر یاغوب عظیم اوجوزلق اولوب هلاك اولان انسانلروحیوانلردخی حیاته
کلوب بوحاللردنصکره ینه کافرلر ایمانه کلمدکلرنده الیاس علیه السلام بیزار اولوب دعا ایتدکده امر حقله الیسعی
کندی یرینه بنی اسرائیله خلیفه دیکوب ولایتلرندن چقدقده صافی آتشدن نیجه قنادلو برآت کلوب اوزرینه
بنوب جبرائیل علیه السلام کلوب یاالیاس ملائکه ایله اوچ زیرا حق تعالی سکا قنادویروب لذتا کل
وشربی سندن کسوب سنی آدمی ملکی ارضی وسماوی ایلدی دیوب حالا ملائکه ایله جمیع دنیاده وکولیوزنده
هر استدیکی یرده اوچوب کزر (نزول عذاب) مقدما مذکوراولان تاریخ نامعلومده وهبدن مرویدرکه
امر حقله جبرائیل علیه السلام جهنمه واروب مالکه خبرویروب برقغلجم آلوب بیلك زبانی آنی سوروب کافرلر
اوستنه کتوروب بنی اسرائیل بوحالی کوروب کافرلره ایمانه کلوك عذابدن قورتلولك دیوب کافرلر عناد ایتدکده
مسلمانلر الیسع علیه السلام یاننه جمع اولوب کفاردن آیریلوب یارب بزی کافرلرك کناهی سببیله هلاك ایتمه
دیو اغلاشوب بعده بولتدن طاش یاغوب جمله سنی یاقوب هلاك ایدوب مسلمانلر خلاص اولدیلر (متفرقات)
بعض معتبراتده بعلبك خلقی ایمانه کلوب تکرار کافراولدقلرنده اوچ ییل یغمور یاغمیوب قحط وغلا پیدا اولمغین
تکرار ایمانه کلوب دعای رسول ایله رخایه وصول بولدقلرنده ینه کافراولمغین حضرت الیاس بیزار اولوب کشت
صحرا ودشت ایتمکی اختیار ایتدی دینوب بعض تواریخده وفات ایدوب بعده حیاته کلوب فلککرده ملککرله

طيران وجولان ايدر دينوب لكن قول صحيح اوزره قيامت قوپمغه قريب كونش مغربدن طوغنجه خضرله ايكيسي حياتده ثابتده اولوب بعده وفات ايدرلر * جامع الصغير سيوطيده خضر درياده الياس قراده درسد ياجوجده هر كيجه بولشوب وهر ييل حج وعمره ايدوب آب زمزمدن ايچوب كله جك ييله دك آنلره كفايت ايدردبو برحديث شريفده مذكوردر (حكايت) عرايسده مذكوردركه عسقلان يعني غزه شهرندن بركمسنه ديمشدركه ارض اردنده وقت ظهرده برصحراده تنها يورركن بركمسنه كوروب ياعبدالله سن كيمسن ديدم اودخي بن الياسم ديدكين جمله اندامه لرزه دوشوب دعا ايله الله تعالى بندن بو حالي كيدرسون تا كه سنكله سويلشوب كلامكي فهم ايدم ديدم (يارب يارحيم ياحنان يامنان ياحي ياقيوم) ديوب سريانجه ايكي كلمه دخي سويليوب معناسني اكلامدم پس اضطرابم كيدوب بعده اليني ارقه مه قويوب الينك برودت ولطافتني چاق سينه مده طويدم بعده حالا سكا وحي الهي اولورمي ديدم الله تعالى محمدي رسول ايده لي بكا وحي اولمز اولدي ديوب حالا حياتده قاچ پيغمبر واردر ديدم درتدر عيسى ايله ادريس كوكده الياسله خضر يرده ديوب ابدال قاچدر ديدم التمش كمسنه دركه اللليسي مصر سرحدي اولان عريشدن نهر فراته وارنجه بو آرالقده درلر ايكي دخي مصيصه شهرنده بري دخي عسقلانده يديسي سائر بلادده در الله تعالى بونلرك بريسني كيدردكده يعني وفات ايتدكده يرينه بريني دخي كتوروب خلقدن بلا بونلرله دفع اولوب يغمور بونلرله يغاردي ديدي خضر نه يرده اولور ديدم دريا جزيره لرنده ديوب سن آني بولورميسن ديدم بولورم ديوب نه يرده بولورسن ديدم موسمده يعني حج زمانده عرفاتده ديوب يانه ايشلرسز ديدم بري بريمزك باشي صاچن قرقارز ديوب مروانك خروجي وشام خلقيله جنكي زماني اولمغين مروان حقنده نه ديرسن ديدم الله تعاليه عاتي يعني عاصي بر كمسنه يي نيلرسن قاتل ومقتول شاهد ومشهود نارده دردر ديوب بن دخي جنكده حاضر ايدم لكن جنك ايتمدم استغفرالله بردخي اومقوله يرلره حاضر اولميم ديدم ايوا يتمشسن شمدنصكره دخي بويله اول ديوب بن انكله سويلشوركن قاردن آق ايكي دانه اتمك الياسك اوكنه قونوب ايكيمز بربحيق اتمك ييوب باقيسي چكلوب كيدوب نه قوياني ونه كتوراني كوردم بعده صحراده اوت اوتلر بر ناقه سي اولوب الياس باشن قالديروب باقدقده دخي چاغرمدين ناقه كلوب اوكنه چوكوب الياس اوستنه بندكده بن سنكله يولداش اولمق ايسترم ديدم سن قادر دكلسن ديوب اهل وعيالم يوقدر ديدم تزوج ايله اما عورتلردن درت جنسدن حذر ايله ناشزه ومختلعه ومداهنه ومبارده در بونلردن غيري هر نه اصل عورت اولورسه نكاحلان ديوب بن سنك ملاقاتكي سورم ديلرم ديدم (اذا رأيتني فقد رأيتني) يعني شمدي كوردك هر زمان كورمش كبيسن ديوب بعده بن قدسده رمضان آينده اعتكاف ايتمك استرم ديوب ايكيمزك اراسنه براغاج حائل وكوزمدن غائب وزائل اولوب نيجه كتديكي معلوم اولمدي (فائده) تاريخ ميرخوانده مذكوردركه حضرت الياسك حليهٔ شريفه سي نحيف البدن طويل القامه سيه موي اولوب كثرت عبادتدن مبارك كوده لرينك دريسي قاولنمش كبي قالين اولمشدي حالا محل اقامتلري اكثريا صحرا ويابانلردر عادت وخدمتي يول آزمشلري طوغري يوله قولاوزلقدر هر ييل حاجيلر برامنده حضرت خضرله مدينهٔ منوره ده مسجد قباده بولشورلر وبري برلرينك باشي صاچن قرقارلر مدت دعوتي وزمان غيبتنه دك مدت عمري معلوم اولمامغين تعرضه مجال اولمدي (فائده) واسمعيل وادريس وذا الكفل كل من الصابرين) آيتنده تفاسيرده مذكوردركه ذو الكفلدن مراد الياس يا يوشع يا زكريادركه انكله تسميه اولنديغي كفل لفظنك معناسي كفالت وضعف نصيب اولوب بودخي امتنه كفيل يا عملي وثوابي زمانده اولان انبيانك عملي وثوابي ضعفي قدر ياخود اصناف الطاف خدايه مصيب اولديغيچوندر ذو الكفل حقنده تفاسيرده وغيريده نيجه تفصيل دخي واردركه مناسبتله آخر باب انبياده نبوتي مشكوكه اولنلر بابنده بيان اولنور * تفسير قاضي وابو السعودده (وزكريا ويحيي والياس كل من الصالحين) آيتنده بر قولده الياسدن مراد جد نوح اولان ادريس عليه السلامدر بر قولده دخي هارون عليه السلام نسلندن اولاندر دينوب (وان الياس لمن المرسلين) آيتنده الياسدن مراد سبط هارون اولان الياس بن ياسيندر بو آيتده (وان ادريس لمن المرسلين) قرائت اولنمغين بعضلر مراد ادريس عليه السلامدر ديمشلر دينوب مشارقك ابن ملك شرحنده اهل تواريخك ادريس عليه السلام نوح عليه السلامدن مقدمدر ديدكلري

ثابت دكلدر زيرا ادريس الياسدركه بنی اسرائيل زماننده كلمشدر ديو تفسير لبابده قاضی عياضله قاضی ابو بكر بن العربيدن منقولدركه ادريس نوحدن مقدم ايدی ديينلر توهم ايتمشلردر زيرا مقدم اولوب آنك جدی اولیدی ليلهٔ معراجده حضرت رسول الله كوكده بولشدقده آدم ونوح وابراهيم ديدكاری كبی اودخی مرحبا بالابن الصالح ديوب هود ويوسف وموسی وعيسی كبی مرحبا بالاخ الصالح ديمزدی * اشبو تاريخ معتبر مؤلفی اولان عبد احقر ايدركه حديث شريفده خضر درياده الياس قراده يورلديغی وعامهٔ مفسرينك (ورفعناه مكانا عليا) آيتنده ادريس عليه السلام ياجنته ياكوكه رفع اولندی ديدكلری والياس عليه السلام ابراهيم عليه السلامدن مؤخر ايديكی مقرر ايكن (انزل الله تعالی مائة واربعة كتب علی آدم عشر صحايف وعلی شيث خمسين وعلی ادريس ثلاثين وعلی ابراهيم عشرة والتوراة والانجيل والزبور والفرقان) حديثنده ادريس ابراهيمدن مقدم ذكر اولنديغی خصوصا حديث مزبور مفهومنجه ادريسه صحف نزول ايدوب اما الياسه كتب وصحفدن برنسنه نزول ايتديكنه جميع كتبده اصلا روايت اولمديغی الياس ادريسك غيری ايديكنه ادلهٔ قاطعه وبراهين ساطعه اولوب حديث معراجده حضرت رسوله ادريس عليه السلام مرحبا بالاخ الصالح ديديكی بعض وجه وجيه ايله تأويل وتوجيه اولنمغه قابل ومتحمل در ادريسله الياس شخص واحد ايديكی فرضا تسليم اولنسه ذو الكفلدن مراد الياس اولمق روايتی كه تفسير قاضی وكشافك بر محلنده سائر روايتدن مقدم ذكر اولنوب باقيلری مؤخر وصيغهٔ تمريض ايله ذكر اولنمغين آنك رجحانی اشعار اولنمشدر بالكليه باطل وعاطل اولمش اولور زيرا عطف مغايرت اقتضا ايتمكين (اسماعيل وادريس وذا الكفل) آيتنده ذو الكفل ادريسك غيری ايديكی ظاهر وباهر اولور والله اعلم

(باب حادی وعشرون در احوال اليسع نبی عليه السلام)

تفاسيرده اسمی اصلده يسع اولوب عربجه الف لام داخل اولوب اليسع ديديلر پدرينك اسمی اخطوب در الياس عليه السلام اليسعی بنی اسرائيله كندو يرينه خليفه ديكوب بعده پيغمبر اولدی * فوايح مسكيه ده اليسع ابن عدی بن شوتلخ بن افرائيم بن يوسف عليه السلامدر ديوب * بعض معتبراتده مذكوردركه حضرت الياسك شاكردی اولوب آنك دعاسيله پيغمبر اولوب اندنصكره بنی اسرائيلی شريعت موسايه دعوت ايچون جناب حقدن مرسل اولوب نيجه مدت اداء احكام نبوت ورسالات ايتدی مدت عمری يتمش بش ييلدر قرآنده مذكور اولان ذو الكفل پيغمبر بونك عمیسی اوغليدر ديو تفاسيرده برروايت واردر لكن صحتی ظاهر اولمامغين باب انبياء مشتبهة الاحوالده بيان اولنور (تفصيل حال) تاريخ ميرخوانده مفصلا مذكوردركه اليسع عليه السلام خليفه ووصی الياس عليه السلام اولوب نبی عظيم القدر ايدی بنی اسرائيل ايچنده معزز ومكرم ومهاب ومحتشم اولوب امرنه رام وانقياد تمام ايدرلردی * مرويدركه ابتدا چفتجی اولوب حضرت الياسه خلافتكی اليسعه تفويض ايله ديو وحی اولندقده اليسع زراعت ايدركن الياس عليه السلام اكا اوغرايوب رداء شريفن اوزرينه آتدقده علی الفور بر عجب حال كلمكين الياسك اوكنه كلوب اجازت ويرسك والديمله وداعلشوب سزكله مرافقت ايده يم ديوب الياس عليه السلام بن سكانه ايلدمكه بويله ديرسن ديدكده اليسع قلبنده عمان عشق رحمان جوشان اولوب آلان زرع وحرثی قيروب اوكوزلری قربان واتلرينی تصدق ايدوب دائما الياس عليه السلامه رفيق وصديق شفيق اولدی بعد زمان الياس عليه السلام نظر خلقدن غائب اولدقده اليسع عليه السلام بنی اسرائيل ايچنده شريعت حضرت موسايی احيا واجرايه چالشوب ايچلرنده قرائت توراة ايدوب كوندزلر صائم كيجه لر قائم اولوب وافر معجزات وخوارق عادات اظهار ايتدی (معجزات) جمله دن بری بو ايديكه اريحا شهرينك خلقی صولرينك شوره لكندن شكايت ايتدكلرنده اليسع عليه السلام صونك ايچنه بر پاره طوز براغوب طتلو اول ديدكده باذن الله لذيذ اولدی بری دخی مديونه بر طول خاتون فقردن شكايت ايتدكده اويكده نه لئ واردر ديوب همان بر آوج طولومی ياغم وار در ديدكده كتوردوب بر قاب ايچنه قوديوب قودقده امر شريفی اوزره اول آز ياغدن قدرت حقله بی حد قابلر طولديروب اول بركت عظيمه ايله خاتون بورجن اوده يوب كمال غنا دخی تحصيل ايتدی * بری دخی خيردعا ايله بركمسنه نك طوغرمز قصر خاتوندن بر اوغلو اولوب نيجه زماندنصكره اوغلان وفات ايدوب والدی تضرع ايله دعا ايتدكده

جاالنوب نیجه زمان حیاتنده اولدی بری دخی برکون شاکردلری طعام پشوروب ایچلرندن بریسی خطا ایله ایچنه حنظل دید کاری غایت آجی نسنه قویوب فی الحال طعام ایچندن هرکیم بونی یرسه هلاک اولوردیو صدا ایشدیلوب الیسع علیه السلام خبردار اولدقده ایچنه برقاب ایله صو قویوب دعا ایتدکده ضرری دفع اولدی بری دخی ملوك بنی اسرائیله دائما قصد اعدایی اخبار وتدبیر امور محاربه یی تعلیم ایدوب اعدادن برپادشاه کندونك اسرارنی بنی اسرائیله خبر ویرن بو ایدوکنی طویوب غضبندن عظیم عسکرله کلوب علی الغفله الیسعی طوتوب بو دخی دعا ایتدکده اعدای بدرایك کوزلری کور اولمغین کفره نك اللرندن خلاص اولدی بری دخی سعادتخانه سنه یوز نفر مسافر کلوب اوکلرینه یکرمی اتمك قودیروب جمله سی یيوب طویوب اصلا طعام اکسلمدی * بری دخی دمشق شام ولایتنك پادشاهی برص مرضنه مبتلا اولمغین برطبیب حاذق ایستیوب خبر کوندردکده مرضی زائل اولمغیچون آقر صویه کیرسون دیوب کلان کسنه ملول ومحزون واروب خبر ویردکده کلام شریفن تجربه لازمدر دیو عقلا نصیحت ایتمکین پادشاه صویه کیردکده مرضی بالکلیه کتمکین کمال سرورندن البسهٔ فاخره وسکه های وافره کوندروب الیسع علیه السلام قبول ایتیوب کونورن کسنه دونوب کیدرکن بونلرك خدمتکاری طمعه دوشوب ایکی کیسه التونی آلوب بونلر واقف اولدقده خدمتکاره بددعا ایتمکین پادشاهك مرضنه مبتلا اولدی * بری دخی برزمانده بنی اسرائیله اعدا هجوم ایدوب محاصره ایتدکلرنده محکم قحط اولوب الیسع علیه السلام یارین عظیم اوجوزلق اولور دیوب پادشاهك بوابی تصدیقدن آبی اولوب کوکلر قپوسی آچلوب یریوزینه ذخیره یاغسه اوجوزلق احتمالی یوقدر دیدکده دیدیکیم اوجوزلغی سن کوررسن اما آندن یمك سکا میسر اولمزدیوب ایرته سی عدوی کینه جویلر جانب غیبی بیلیدن عسکر عظیم صداسنی ایشیدوب ظاهر اسبب یوغیکن مجرد خوفلرندن قاچوب اردولرین براغوب جمع اولنمش عظیم ذخیره لرین بنی اسرائیل بولوب اواشوب بوابی قتل ایتدیلر * بری دخی زمان وفاتلری قریب اولدقده زمانه لری پادشاهنه سن مصر عسکرینه اوچ کره غالب اولسك کرکدر دیو بشارت ویروب بعدزمان جمله سی واقع اولدی * بعض تواریخده بونلردن غیری معجزات کثیره لری دخی واردر دینوب لکن جمله یی تفصیل مورث تطویل اولور (وفات) مرویدرکه بنی اسرائیل بونلره کاه متابعت کاه مخالفت ایتمکین خاطر عاطرلری آنلردن بیزار اولوب آخرته رحلت ایچون دعا ایدوب قبولی معلوم اولدقده حضرت ذوالکفلی طلب ایدوب خلافتلرین اکا تفویض ایدوب بعده مرغ روح روانلری آشیان جنانه طیران ایتدی ذوالکفلك نبوتنده وکیم ایدیکنده اختلاف اولمغین اشاغیده باب انبیاء مشتبهة الاحوالده ذکر اولنمغه تأخیر اولندی

(باب ثانی وعشرون دراحوال اشمویل نبی علیه السلام)

ابن بال بن علقمه بن حام بن مهر صوف بن علقمه بن ماحب بن عموصا بن عزریا یاخود بن اشمویل بن هلفانا یاخود اشمویل بن ملقا هارون پیغمبر نسلندن ایدی * معتبراتده مرویدرکه الیسع علیه السلام وفاتندنصکره هیچ پیغمبر قالمیوب قبائل متخالفه دن نیجه طائفه بنی اسرائیلك کیمنی اسیر وکیمنی طعمهٔ شمشیر ایدوب نهب وغارت وانواع خسارت ایدرلردی اشمویل علیه السلام نبوتنه دك درتیوز التمش ییل زمرهٔ بنی اسرائیل ذلیل انواع آلامدن آرام بولمیوب ایام وشهورلری کرب وحرب ایله مرور ایدردی تاریخ ابن شحنه ده یوشع علیه السلام پیغمبردن اشمویل نبوتنه دك بکن درتیوز سکسان ییل ایچنده بنی اسرائیل اوزرینه ایچلرندن پادشاه اولمیوب امور جمهوری قاضیلر کبی بعض حاکملر کوررردی دینوب * تاریخ قدسده وفات موسادن نبوت اشمویله دك درتیوز سکسان ایکی ییل مرور ایتدی دیو مسطوردر (ظهور جالوت) تفسیر لباب ونیجه معتبراتده مذکوردرکه الیسع علیه السلام وفاتندنصکره بنی اسرائیل ایچنده نیجه امر نامشروع شیوع بولوب نیجه زمان فرمان رحمانه عصیان وطغیان اوزره اولدقلرنده برمقتضای عادت رب متعال کوشمال اهل ضلال ایچون کفار اشراردن مصر له قدس اراسنده ساحل بحر رومده ساکن اولان طائفهٔ بلشاثا که بر اسملری دخی عمالقه ایدی پادشاهلری جالوت ایله که اسمی کلیاز ایدی بنی اسرائیله عسکر چکوب کلوب جنکده غلبه ایدوب حتی دائما سبب نصرت بنی اسرائیل اولان تابوت

سكينه يي آلوب اكثر ممالكتلرين ضبط وتسخير وقتل اولنانلردن غيري يتمش بيك كمسنه يي كه درته وزقرق نفري
ابناء ملوكدن ايدي اسير ايدوب بني اسرائيلك سائرلرين خراجه كسوب ايچلرنده اولان توراة شريفه
نسخه لرين جمع ايدوب ياقوب وقدسده مسجد اقصايي يقدي (محرره) اهل اسلامه سل سيف ايتدي * نيجه
بيك ظلم ونيجه حيف ايتدي (ولادت اشمويل) عليه السلام مرويدركه اول زمان عديم الامان عميم العدوانده
بر خاتوندن غيري جميع نسل انبيا منقرض اولمشيكن مزبوره خاتون زوجندن حامل اولوب اشمويل وجوده
كلوب قرق ياشنده پيغمبر اولوب اون بر ييل تدبير امور جمهور ايتدي * عرايس ثعلبيده غلبهٔ جالوت نبوت
اشمويلدن چوق صكره اولدي ديو تفصيل اولنوب * حتي وهبدن دخي مرويدركه نبوت اشمويلدن صكره
قرق ييله دك بني اسرائيل حسن حال اوزره اولوب بعده قصهٔ جالوت ظهور ايتدي والله اعلم (نصب طالوت)
مرويدركه حكومت اشمويلدن اون بر ييل كچدكده بني اسرائيل محاربهٔ كفار ايچون كنديلره بر پادشاه نصب
اولنمق ايستدكارنده ايچلرندن طالوت بن قيس عاقل ودانا وبلند قامت وتوانا اولمغين جناب حقدن سلطنت
اكا تعيين اولندقده راعي يا دباغ يا سقا يامكاري اولوب خصوصا نبوت وسلطنته مخصوص اولان ايكي
سبطدن اولمامغين بني اسرائيل تعجب ايدوب فرمان رحمان ايله اولد يغنه حضرت اشمويلدن دليل وبرهان
استدكارنده جالوتك مزدن نهب وغارت ايتديكي تابوتك كلمسي علامت اولسون ديدي (قصهٔ تابوت)
تفسير لبابده وغيريده (وقال لهم نبيهم ان آية ملكه ان يأتيكم التابوت فيه سكينة من ربكم وبقية مما ترك
آل موسى وآل هارون تحمله الملائكة) آيتنده ابن عباس قولنجه تابوتدن مراد شول صندوقدركه حضرت
موسى عليه السلام آنك ايچنه توراة شريفه قورايدي وفاتندنصكره بني اسرائيل عصيان اوزره اولمغين حق
تعالى آنلره غضبا كوكه چكمشدي بعد زمان اشمويل عليه السلام دعا سيله جمله خلق بقارايكن كوكدن
بر يوزينه اينوب طالوتك اوكنه قوندي * ودخي مفصلا مذكوردركه اصحاب اخبار اعلام واخبار ايتمشلردركه
حضرت آدمه شمشاد اغاجندن طولي اوچ عرضي ايكي ذراع التوندن تختهلر قپلانمش بر صندوقكه
ايچنده جميع انبيانك صورتلري وارايديكه كوكدن نازل اولوب آدمدن شيثه آندن اولادينه بعده هم نسلا
بعد نسل حضرت ابراهيمه آندن اسماعيله آندن اوغلي قيذاره منتقل اولوب اسماعيل واسحاق عليهما السلام
اولادي تابوت مزبورده نزاع ايتمكين قيذار واقعه سنده كورديكي امر الهي اوزره مكه دن ديار كنعانه
واروب عمسي اوغلي حضرت يعقوبه تسليم ايدوب بعده بني اسرائيل ايچنده طوروب بعد زمان حضرت
موسايه واصل اولدقده ايچنه توراة شريفي وبعض اسبابلرين قويوب سفره كتدكچه آني عسكر اوكنجه
يوريدوب خلقه قوت قلب اولوردي وفاتلرندنصكره بني اسرائيل آنك ايچنه ايكي لوح توراتي وسابقا قيريلان
الواح توراة پاره لرين وحضرت موسانك عصاسن وكيديكي لباسن وبشماقلرين وحضرت هارونك دلبندين
وعصاسن وصحراي تيهده كوكدن يغان مندن بر قفيز طولوسني قويوب بعض دعوي ونزاع خصوصنده تابوته
مرافعه اولندقلرنده قدرت رب العزتله سويلوب ما بينلرنده حكومت وفصل خصومت ايدردي جنككه
كتدكارنجه ملائكهٔ كرام هواده عسكر اسلام اوزره آني طوتوب ايچندن كدي آوازي كبي صدا ايشيدلمك
علامت نصرت ايدي (فيه سكينة من ربكم) آيتنده سكينه دن مراد ابن عباس ومجاهد قولنجه تابوتك
ايچنده زبرجد يا خود ياقوتدن باشي وقويروغي ماننده سنور ايكي قنادلو بر صورت عجيب الظهور ايديكه صدا
ايتدكده تابوت حركت ايدوب خلق اردنجه يوريوب تابوت طوردقده ظفر ميسر اولوردي * بعضلر قولنجه
او صورتك ايكي كوزي اولوب كوزلرينك شعاعي وارايدي * تفسير لبابده ابن عباسدن بر روايت اوزره
سكينه دن مراد تابوتك ايچنده طوران التون الكن ايديكه جنتدن چقوب پيغمبرلرك مبارك يوركاري آنك
ايچنده يونمشدي * حضرت عليدن مرويدركه سكينه دن مراد غايت شدت وحدت ايله اسر بر يل ايديكه
ايكي باشي اولوب انسانه بكزر يوزي وارايدي * والحاصل بني اسرائيله عمالقه مسلط اولدقده تابوتي كندو
ولايتلرينه ايلتوب مزبله يه براغوب نيجه ييل طوروب آنك يانندده بول ايدن هر كافر بواسير مرضنه مبتلا
اولوب ودخي ولايتلرنده بش پاره شهر خرابه يوزطوتوب بلايه علت تابوته اهانت ايديكي معلوملري اولمغين ايكي
اوكوزه يوكلدوب صاليويروب امر حق ايله درت ملك سوروب طالوته واصل ايتديلر (قصهٔ نهر) تفاسيرده

مذکوردرکه بنی اسرائیل بو علامت برکرامتی کوروب طالوته تابع وطایع اولوب ایچلرندن سکسان بیك یا یتمش بیك جنکه یارارسوار ایله عزم رزم ایدوب هواده حرارت شدت اوزره اولمغین بنی اسرائیل تضرع ایله یولده بارمق آقوب هر کشینك کندویه وطوارینه قدرت حقله برآوج صو کفایت ایتسه کرکدر آندن ارتق آلمسونلر دیو وحی الهی اولدقده اوچیوز اون اوچ نفردن غیریلری اهل شك ونفاق اولمغین امره مخالفت ایدکارنده دوداقلری قاروب ایچدکجه عطشلری آرتوب مجاللری قالمامغین دونوب یرلرینه کتدیلر (قتل جالوت) تفاسیر وغیریده مذکوردرکه اشمویل علیه السلام ایله طالوت همان اوچیوز اون اوچ نفر ایله سفر ایدوب یوز بیك عدد اولان عدوی کفر خوی کینه جویه قارشو طوردقلرنده عمالقه نك پادشاهلری جالوت نعوت میدانه چیقوب جنکه آدم ایستیوب کوالکه سی برمیل یره دوشوب باشنده کی توغلغه اوچیوز بطمان دموردن اولمغین قارشوسنه کمسنه چیقمدی حضرت داودك پدرینك جمله اون اوچ یاخود همان التی اوغلی اولوب داوددن غیری یسیله جنکده حاضر اولوب داود جمله برادرلرندن کوچك اولوب کندی قیونلرینك راعیسی اولمغین بیله اولمیوب اشمویل علیه السلام برموجب وحی آنی کتوردوب یولده کاورکن اوچ طاش یا داود بزی آل سنك ایلکدن قتل جالوت بزم ایله تقدیر اولنمشدر دیو سویلدکده آلوب عسکره کلدکده صپان ایله جالوته آتوب هلاك ایتدکده طالوت غایت شاد وبرمراد اولوب داودی داماد ایدندی * ابن عباس دن انجه حضرت داود راعی اولوب برادرلری جنکده اولمغین پدری سائر اوغللرینی یوقلغه داودی کوندردکده واروب طالوتی متغیر ومتحیر کوروب جالوتی قتل ایدنه نه ویررسین دیوب داماد ایدینوب نصف سلطنتم ویررم دیدکده داود علیه السلام شجاعتده نهایتده اولوب کرك وشیر وسائر سباعی ترجه صپان دیدکاری مقلاع ایله قتل ایتمکه معتاد اولمغین جالوته قارشو واروب یولده سویلیان اوچ طاشی صپانه قویوب آتدقده جالوتك کوکسن دلوب ارقه سندن چقوب هلاك ایتدی مسلمانلر بو حالی کوروب داوده غایت محبت ایتدیلر * عرایس ثعلبیده اول اوچ طاش صپان ایچنده بر اولوب جالوتك باشنه طوقنوب توغلغه سن دلوب قفاسندن چقوب اوتوز کافردخی قتل ایتدی بعضیلر قولنجه جالوتك قفاسندن چقدقده یره دوشوب پاره لنوب قدرت حق ایله هر برپاره سی برکافری اعما ایدوب جمله سی منهزم اولدیلر (وفات اشمویل) مرویدرکه قرق یاشنده پیغمبر اولوب بنی اسرائیله اون بر ییل حکومت ایدوب بعده طالوتی پادشاه نصب ایدوب بر ییل دنصکره اللی ایکی یاشنده وفات ایتدیلر طالوتك احوالی جلد ثانیده احوال ملوك بنی اسرائیلده بیان اولنور

(باب ثالث وعشرون در احوال داود نبی علیه السلام)

ابن ایشا ابن عوید بن سلمون بن باعر بن یحشون بن عمیاد بن رام بن حضروم بن فارض بن یهوذا بن یعقوب علیه السلام کوك کوزلو قرمزی بکزلو آق کوده لو اوزون وقومرال صقاللو نحیف البدن کوته قد ذات شریف ایدی (کیفیت سلطنت) اوتوز یاشنده ایکن جالوتی قتل ایدوب بنی اسرائیل بونلره غایت محبت ایتدکده طالوت حسد ایدوب جالوت قتلی ایچون داماد ایدنمکه ونصف سلطنتن ویرمکه وعده ایتمشیکن مفسرین قولنجه خلف وعد ایدوب مملکتندن دخی اخراج ایدوب مؤرخین قولنجه مع الکراهه مجرد داماد ایدینوب لکن حیله ایله نیجه کره قتل ایتمك ایستیوب عظیم تفصیله محتاج اولور وجهله نیجه ماجرالری کچوب حضرت داود علیه السلام شهردن کتدکده طالوت کندویه نصیحت ایدن علمایی دائما قتل ایدوب انلردن کمسنه قالمدقده نادم وتائب وعیوب وذنوبندن راجع وآیب وداودی بولوب حلالشمغه وسلطنتن ویرمکه طالب اولوب اثناء طلبده قبول توبه ایچون اون نفر اوغلی ایله غزایه واروب شهید اولدقلرنده قتل جالوتك یدنجی ییلنده اسباط بنی اسرائیلك اون برفرقه سنه طالوتك ایلش بوش آدلو اوغلی پادشاه اولوب یهوذا بن یعقوب علیه السلام سبطی حضرت داودی کندیلره پادشاه دیکوب اوچ ییلدنصکره سائر اسباط دخی داوده تابع اولوب بلد خلیل الله اولان حبرون قصبه سندن قالقوب قدس شریف شهرنی تخت ایدینوب بلاد شامیه وغیریده نیجه شهرلر فتح وضبط وممالك سنیهٔ اسلامیه یه ضم وربط ایتدیلر طالوت فرزندن اون یا اون سکز یا اون ایکی نفر اوغللری اولوب جمله سی کندیلردنصکره قالوب یالکز سلیمان علیه السلام بر کاغد اشاغیده حوبه وتوبه ده ذکر اولنه جق اوریا نام کمسنه نك مطلقه سندن یا نامزدندن وجوده کلمشدر (خصایص وفضائل) معتبرات متفرقه ده مذکور

اولان تفاصيلك اجمالى بودركه داود عليه السلام كريم الاخلاق طالب رضاى رب خلاق كثير العلوم زاهد ومجاهد عباد تلزوم ايدى حق تعالى اكا نبوت ورسالت وسلطنت ويروب بنى اسرائيلده نبوت وسلطنت اندن اول بركسنه ده جمع اولميوب نبوت لاوى بن يعقوب عليه السلام نسلنه سلطنت يهوذا بن يعقوب عليه السلام نسلنه مخصوص ايدى بونلره لسان عبرانى اوزره كتاب زبور نازل اولمشدركه يوز اللى سوره اولوب اللى سنده بنى اسرائيله بخت نصردن واهل بابلدن ايريشه جك عذاب اللى سنده طائفهٔ رومدن ايريشه جك آلام بى حساب اللى سنده دخى مورث عبرت وباعث حيرت اوله جق انواع موعظه ونصيحت مسطور اولوب حلال وحرامدن وشريعته متعلق سائر احكامدن برنسنه مذكور دكلدى كشافك بر محلنده مجاهددن (اوحى الله الزبور الى داود فى صدره) ديو مروى اولمغين سائر كتب الهيه كبى كوكدن ملك واسطه سيله نزول ايتميوب بلكه همان قلبنه وحى والهام الهى اولمق اشعار اولنوب لكن بر محلنده دخى زبور شهر رمضانك اون سكزنجى كيجه سنده نازل اولدى ديو بر حديث شريف مروى اولوب انسان كامل آدلو كتابده داوده زبور آيت آيت نزول ايدوب جمله سى تمام اولمنجه بنى اسرائيله چقاروب اظهارا ايتمديلر ديو مذكوردر * مرويدركه افراد انسانده داود كبى خوب نفس وخوش الحان يرادلميوب مبارك بوغازندن يتمش ايكى درلو صوت بى مثال استعمال ايدردى زبور شريفى صحراده وطاغده اوقودقده جمله قوشلر وطاغلر بونلره موافقت ايدوب تسبيح خدا ايله ندا وصدا ايدرلردى اوحالده اقارصولر اسير يللر ساكن اولوب انس وجن وطيور ووحوش كاوب ديكلوب خاموش ومدهوش اولورلردى طاغلرده حين صيحه ونداده ظاهر اولان صدا اوزماندن برو پيدا اولدى ديمشلر * مجلس وعظده اوقودقده آوازلرنده اولان سوز وكدازدن زمرهٔ سامعين آه وانين ايدوب كمال تأثير واحراق وفرط تهييج اشواقدن نام خدايى ياد له ناله وفرياد له نيجه يوزكاه نيجه بيك انسان جان ويرردى انس وجن بونلرك الحاننى استماع ايتدكلرينه ابليس حسد ايدوب انواع ساز وآلات لهو پيدا ايدوب خلقى انلرله اغوا واهل فسق وهوا ايتدى بعد صدور الحوبه وقبول التوبه حق تعالى داوده (ياداود انا جعلناك خليفة فى الارض) ديو بيورمغين خليفة الله ديمكله مشهور جهان ومقبول قلوب زمرهٔ انسان اولدى * تفاسيرده حق تعالى داوده منطق طيور ودوابى ونيجه امور خفيه يى تعليم ايتمشدى ديو كشافده مذكوردركه داود عليه السلام قيامتده اعمال وزن اولنه جق ميزان عاليشانى دنياده كورمك ايچون دعا ايدوب كوستردكده ميزانك هيبت وهيئتندن غشى اولوب عقلى كلدكده يارب بونك كفه سنى حسنات ايله طولدرمغه كيم قادر اوله بيلور ديدكده ياداود بن برقولمدن راضى اولدقده بردانه خورما ايله طولديررم ديو وحى الهى كلمش * مرويدركه كثير البكا كثير العباده وايتام وفقرايه غايت شفقت اوزره ايدى اكثر اوقاتده تبديل صورت ايله شهرده كزوب داودك حكومتندن خلق راضيلر ميدركالرميدرنه ديرلر ديو خفية صوروب اتفاق بركون بر ملك مسافر انسان صورتنده كورينوب داود كندويى صوردقده داود حالا يريوزنده اولنلرك افضل واكملى ايدى اكر بر خصلتى اولمسه ديوب بو دخى صوردقده جهت معاشنه بيت المالدن خرج ايتديكيدر ديمكين داود عليه السلام جناب حقدن بر كسب حلال تعليمن سؤال ايتدكده حديد شديدى شمع كبى لين وهين ايتمكين بى استعمال آتش وآلت كمال سهولت ايله بارمقلرى اراسنده يوموشايوب احيانا بركونده دموردن بر جوشن دوزوب دردر بيك يا التيشر بيك اقچه يه صاتوب ثلثنى كندويه وعيالنه نفقه باقيسنى فقرايه صدقه ايدردى دنياده جبه جوشن دموردن تخته تخته اولوب مشبك دكلدى قفسى جبه ابتدا بونلرك ايجادى اولمغين درع داودى زره داودى ديرلر (كان داود اعبد البشر) حديثى مفهومنجه عبادت وطاعتده حد نهايتده اولوب جميع ايامين بركون افطار بركون صيام ايله وجمله كيجه لرك نصفى منام نصفى قيام ايله كچوروب بعد صدور الزله جميع ايام ولياليلرين صيام وقيام متواليدن خالى ايتمزلردى * ابن عباس قولنجه بركون عبادته بركون قضا وحكومته بركون كندويه وعيالنه لازم اولان نيجه مصلحته بركون دخى خلقه وعظ ونصيحته وهب قولنجه بركون حكومت وقضايه بركون احوال عيال ونسايه بركون عبادت وسياحته بركون بكا ونياحته مشغول اولورلردى (قصهٔ سلسله) تفسير لبابده ابن عباسدن مرويدركه صومعهٔ داوده كوكدن بر زنجير بى نظير آصلمش ايديكه دمورقوتنده وآتش رنكنده اولوب مرصع ومجوهر

وحلقه‌لری مدور ایدی هواده برنسنه حادث اولملو اولسه حرکته کلوب قبل الوقوع داود علیه السلام خبردار اولوردی ومزبور سلسله‌یه اصحاب مرض والم یاپشسه صحت وشفا وارباب حزن وغم یاپشسه فرح وصفا بولوردی داود علیه السلامدن صکره ایکی دعواجی حین منازعه‌ده اکامرافعه اولدقده صادق ومحق اولان یاپشوب کاذب ومنافق اولان چالشوب ایریشه بلمك محال ایدی * مرور زماندن صکره برکسنه برکسنه‌یه برجوهر امانت ویروب بعده استدکده انکار ایدوب سلسله خوفندن جوهری برمجوف عصا ایچنه قویوب سلسله‌یه واردقلرنده صاحب حق یاپشوب بعده صاحب باطل عصامی طوت بندخی یاپشه‌یم دیوب عصایی النه ویردکده یارب اکر امانت صاحبنه واصل اولدی ایسه زنجیره‌یی ایرشدردیدکده زنجیره اینوب یاپشوب سلسلهٔ عدالت محقی مبطلدن منفك ایتمدی دیو عوام انام تعجب وشك ایتدکده اصحاب شقاوحیله شآمتی ایله اوکیجه سلسله غائب وآسمانه ذاهب اولدی . * تاریخ میرخوانده سلسله‌نك یوقاروسی کوکه یوزنده کهکشانه متصل اولوب اشاغیسی صومعهٔ داوده ال ایریشه جك قدر یقین ایدی دینوب بعض معتبراتده قصهٔ حیلهٔ جوهر داود علیه السلام زماننده اولوب سلسله کوکه چکلدکده یاداود شمدن صکره خلق اراسنده شاهد ویمین ایله حکم ایله دیو وحی کلدی دینوب * ینه میرخوانده مذکوردرکه (وآتیناه الحکمة وفصل الخطاب) آیتنده فصل خطابدن مراد حضرت علی قولنجه شاهد ویمیندر بعضلر قصهٔ توبه‌دن صکره ظهور ایدوب داود علیه السلام سلسله‌یی قدس شریف طاغلرندن برنده برکیدوب انکله حکم ایدوب کوکه چکلدکده شاهد ویمینله عمله وحی الهی کلدی دیمشلر (تشدید ملك) معتبراتده مرویدرکه (وشددنا ملکه) آیتندن مراد بودرکه حشمت داود علیه السلام برمرتبه‌یه وارمشدیکه هرکیجه صومعه‌سن اوتوزاوچ بیك یااوتوز بیك یاقرق بیك یاهمان درت بیك کمسنه بکلیوب هیبت کلیٔ جبللری خلقه شویله مستولی اولمشدیکه تنهالرنده بری برلریله شرع وعقله مخالف نسنه سویلشمکه خوف کلی ایدرلردی برروایتده سببی بوایدیکه برفقیر اکابردن برینی مجالس شرعه کتوروب بوکسنه بنم صغرمی غصبا آلدی دیوب اودخی انکار ایدوب مدعی شاهددن عاجز اولمغین داود علیه السلام سزواروب کیدك بن بوقصه‌ده تأمل ایده‌یم دیوب اوکیجه مدعی علیهی قتل ایله دیو اوچ کره واقعه کورمکین ایرتسی کتوردوب قتل امر ایتدکده مدعی علیه جزع وفزع ایدوب داود علیه السلام واقعه‌سنده مأمور اولدیغن بلدردکده یانبی الله بن آنك صغرنی غصب ایتمدم لکن سابقا پدرنی قتل ایتمشدم اشبو قصاصه حکمت حق اوانجق دیوب قتل اولندقده قلوب ناسه حضرت داوددن هیبت ودهشت وخشیت دوشوب ظاهرا وباطنا برکمسنه مخالفت ایتمز اولدی * عرایس ثعلبیده مرویدرکه داود علیه السلام مجلس قضایه اوتوردقده صاغ طرفنده انبیادن بیك نفر صول طرفنده علما واحباردن بیك نفر اوتوررلردی (حوبه وتوبه) تفاسیرده مذکوردرکه مشاهیر غزاة بنی اسرائیلدن اوریا نام کمسنه‌نك برحسنا خاتونی اولوب حضرت داودك طقسان طقوز خاتونی واوچیوز اوطه‌لق جاریه‌سی وارایکن انی دخی نکاحلمق ایچون بوشاتمق دیلدکده اوریا داود خاطری ایچون حسن رضا ایله بوشایوب بونلر نکاحلندقده یاخود اوریانك نامزدی اولان قزی بونلر نکاحلندقده برکون یوم عبادتده صومعه ایچنده جبرائیل ومیکائیل انسان صورتنده کورنوب قپوقپانمشکن کلدکین داود قورقوب قورقه بزدعواجیلرز یاداود بوقرنداشمك طقسان طقوز دیشی قیونی اولوب بنم بردانه جك ایکن آنی دخی بکا ویردیو استیوب خطاب وجوابده یاخود خطبه ونکاحده بکاغلبه ایتدی دیوب داود علیه السلام دخی بولداشك سکا ظلم ایتمش دیوب مدعی علیهی سویلتمدین اظهار مرحمتده تعجیل ایتدکده ملکلر بری برلرینه باقوب کولوب بوکشی کندو علیهنه حکم ایتدی دیوب غائب اولدقلرنده اول نبی صفی عارف کندویه تعریض ایدوکنه جازم وواقف اولدقده (حسنات الابرار سیئات المقربین) مفهومنجه ترك اولی ایتمشم دیو خوف مولی ایله کمال رقت ووجده کلوب سجده‌یه واروب قرق کون قرق کیجه نمازله تجدید وضوءدن غیری نسنه‌یه اصلا باش قالدرمیوب فریاد وفغانله نالان وکریان اولوب اشك کوزرشکلرندن سبزه‌لر بتوب بعده توبه‌سی قبول اولوب (یاداود انا جعلناك خلیفة فی الارض فاحکم بین الناس بالحق) دیو وحی الهی وصول بولدی بوقصهٔ غرابت حصه وهب قولنجه یتمش یاشنده بعضلر قولنده اللی سکزنده واقع اولوب علی کل حال آخر عمرینه دك ایام

ولياليده صيام وقيام بردوام ايله كريه وزاريدن خالى اولميوب (من تواضع لله رفعه الله) فحواسنجه هركاه فقرا ومساكينله جلوس ايدوب انلرله مأنوس اولوردى * جامع الصغير سيوطيده (كان امته يعودون داود يظنون الناس ان به مرضا وما به الا شدة الخوف من الله تعالى) ديو بر حديث شريف مرويدر (تنبيه) معلوم اوله كه تفاسيرده مذكوردركه داود عليه السلام اوريانك خاتوننى كوروب عاشق اولغين اوريايى شهيد اولسون بعده خاتوننى آله يم ديو پيابى جنكه كوندروب واقعا شهيد اولدقده خاتوننى الدى ديدكارى بى شك وامترا كذب وافترادر حضرت على هر كيم قصهٔ داودى قصه خوانلرقولنجه نقل ايدرسه حد طريقيله يوز التمش عصا اوررم ديمشدر (عصيان پسر) بعض معتبراتده مرويدركه داود عليه السلام قرق كون اغلايوب سجده ده طوردقده تدبير امور جمهوره خلل كلدى ديو اون طقوز يا اون ايكى يا اون اوچ نفر اوغوللرينك بيوكى شلوم كه طالوت قيزندن طوغمشدى اغوا سفها واشقيا ايله خروج ايدوب تخته چوب داود عليه السلام صومعه دن طشره چيقوب ايشتدكده عسكرله شهردن طشره چيقوب اوغليله جنكى مناسب كورمكين نصيحت ايچون وزيرلرينى كوندروب واردقده نصيحت ايدوب داود عليه السلام دخى مقر سعادتنه كلوب شلوم پدرى خوفندن قاچوب داود عليه السلام ثواب آدلو برادرزاده لرينى شلومى استماللته كتورمكه كوندروب صقين اوغلمه ضرر كتورمه يوخسه سكا قصاص ايدرم ديوب اودخى درعقب يتشوب داودك وصيتنى اونودوب غفلتله شلومى قتل ايدوب كلدكده داود عليه السلام بحضور اولوب لكن مزبور ثواب عسكر اسلامه سردار شجاعت شعار اولمغله نظم امور سلطنته لازم اولمغين قتلنى تأخير ايدوب بعد زمان مرض موتلرنده انك قصاصنى حضرت سليمانه وصيت ايتمكين پدرلرينى دفن ايتدكده وصيتى اجرا وحكم اللهى امضا ايتدى * عرايس ثعلبيده داود عليه السلام اغلامغه مشغول اولوب امور سلطنته اولكى كبى مقيد اولمامغين عسكر بنى اسرائيل بيولك اوغلى ايشابى يا شالونى تخته چوروب داود عليه السلام برادرزاده سى ثواب ايله طاغلره كيدوب شالون پدرنى قتل ايتمك استيوب داود عليه السلام نصيحت ايچون ثوابى كوندردكده قتلدن فراغت ايدوب ايكى ييله دك شالون پادشاهلق سوروب داوده وحى كلمز اولوب بعده توبه سى قبول اولدى وحى كلور اولدقده عسكر داوده توجه ايتمكين شالونله جنك ايدوب شالون صينوب قاچوب اردنجه آدم كوندريلوب شالونك اوزون صاچى اولوب براغاجه ايلشوب آصلمش طوردقده كلان كمسنه يتشوب قتل ايتدى ديوب بعض تواريخده قصهٔ شالون غيرى وجهله حكايت اولنمشدر والله اعلم (قصهٔ نياحت) مرويدركه داود عليه السلام يوم نياحتده عابد وزاهد درت بيك نفر راهب مجاهد جمع اولوب ابتغاء رضاء رب العالمين ايله بكاوانين ايدوب كاه غشى كاه غشيه يقين اولورلردى كاهى نياحت ايچون سياحت ايتدكده كذر ايتدكارى نبات وشجر وتراب ومدر وجرود واب بحر وبر بكا وناله ده قالا وحالا داوده موافقت ايدرلردى * تحفه معتبراتده مرويدركه كاهى كناهن اغلامق وخلقه دخى وعظ ونصيحت ايلمك ديلدكده بر هفته اكل وشرب وجماع ايتميوب فلان كون داود نوحه يه چقار ديو شهرده وقريه ده ندا ايتديروب بعده صحراده كرسى قونوب اوستنه چقدى اوغلى سليمان قفاسنده اياغ اوزره طوروب انس وجن ووحوش وطيور جمع اولوب صحرا اودريا طولدى داود عليه السلام بعد از حمد وثناى برورد كار روذ كراحوال قيامت وجنت ونار كندى نفسيچون بكا وافغان بيحد وپايان ايتدكده شدت تأثير نفس مقدسى سببيله انس وجن وحيوانده نيجه بيك ذى روح جان ويروب بو حالده سليمان عليه السلام باباجغم بنى اسرائيل قيرلدى يتر ديوب اودخى دعايه باشليوب كندودخى دوشوب غشى اولوب سريرى ايله كوتوروب شهره لا يعقل كتورورلردى بعده مجلس داوده هر كيمك آدميسى وارايسه يوقلاسون ديوندا اولنوب هر كشى واروب مجلسده نيجه يوز كاه نيجه بيك ميت بولورلردى ايرتسى داودك عقلى باشنه كلوب عابدلر نيجه اولديلر ديو سليمانه صوروب اودخى فلان وفلان وفات ايتديلر ديدكده داود عليه السلام صومعه سنه كيروب قپوسن قپايوب فرياد له اغلايوب اى داودك ربى سن داوده غضبلو ميسن كه سنك خوفكدن ياسكا شوقندن سائرلر كبى جان ويرمدى ديو مناجاتلر ايدوب بعده سليمان عليه السلام اجازتله صومعه يه كيروب باباجغم اغلامغه وعبادته قوت اولمغيچون اكل ايله ديو اريه اتمكين كتوروب بر مقدار ييوب بعده مصالح مسلمينى كورمكه طشره چقاردى * بعضلر ديديلركه بر مجلسنده قرق بيك كمسنه

جمع اولمشکن اوتوزیکی وفات ایدوب اون بیکی شهره کلدیلرمرویدرکه داود علیه السلام بعض زمانده شدت خوف وبکادن غشی اولدقده اعضاسی بری برندن آیرلمسون دیو برکسنه اياقلری اوستنه برکسنه کوکسی اوستنه اوتوروردی (قصهٔ طاعون) تاریخ قدسده مذکوردرکه اشقیاء بنی اسرائیلک عصیانی مشتد طغیانی ممتد اولدقده ایکی یل قحطی یا ایکی عدو تسلطنی یا اوچ کونه دلک طاعونی اختیار ایتسونلر دیو وحی کلوب داود علیه السلام خبرویروب جمله خلق بنه داوده طانشوب طاعون اهون شروردر ناچار آنی اختیار ایلک دیدکده مردوزن کفن بربدن ایدوب وقت سحرده قرب صخرهٔ عالی کهرده تضرع رب معبود ایله سجوده واروب حین زوالده داود علیه السلام حرمتنه توبه لری قبول اولوب باشلرین سجده دن قالدردقلرنده یوزیتمش بیك کسنه طاعوندن وفات ایتمش بولنوب بعض اهل اسلام اللری حربه لو ملائکهٔ کرام کوردیلر (اذا کثر الطاغون کثر الطاعون) بین الجهور مثل مجرب ومشهوردر (اصحاب سبت) تواریخ وتفاسیرده مذکوردرکه مصرله مدینهٔ منوره اراسنده ساحل بحر قلزمده عقبهٔ ایله شهرینك یا مدین یا طبریه شهرینك خلقی که یتمش بیك کسنه اولوب بنی اسرائیلدن ایدیلر یوم سبتده بحکمة الخالق دریا یوزی بالق ایله طولوب سائر کونلرده اصلا کلمیوب سبتده ایسه شرع موسی اوزره عبادتدن غیری عمل حرام اولمغین صید سمکه کسنه جرأت ایتمیوب عاقبت برقاچ اشقیا بعض حیله ایله صیده مباشرت ایدوب حقدن عذاب کلدکده شهر خلقی ایکی فرقه اولوب برقسمی حرمت سبت رفع اولندی دیو قید صیده اولوب قسم آخر بونلره نصیحت ونهی منکر ایدوب اصلا کارکر اولمدقده شهر اورته سنه ایکی قپولو بر دیوار چکوب بر طرفنده اتقیا ومهتدین بر طرفنده اشقیا ومعتدین اولوب بری برلرینه قارشمیوب یلدزلری بارشمیوب بو نفرت وشقاق وعزلت وافتراق اوزره ایکی یل چکوب فئام لئام معصیتده مصر ومستحل ومجاهر اولمغله کافر اولمغین داود علیه السلام بونلره لعنت ایتمشدی برکیجه غضب رب عزتله جمله اعضا وصورتلری میمون هیئتنه یاخود تازه لری میمون پیرلری خنزیر صورتنه مبدل ومحول اولوب فرقهٔ مؤمنین بونلرك قپولرین اچلمامش کوروب عدم حرکتلرینه سبب نه اولدی دیو نردبانله دیواره چقوب مسخ اولمشلر کوردکلرنده قپویی آچوب مقهورلر ومغبونلر ونامبارك ونامیمونلر اولان میمونلر مؤمنیندن اقربا واحبابارین کوروب یلوب اغلاشوب ایکلشوب مؤمنلرك کلام وخطابلرینه باشلریله جواب ویروب اوچ کوندنصکره جمله سی وفات ایدوب مؤمنلر سلامت ونجات بولدیلر مسلمانلردن کفره یه نصیحتله کمال تقید ایدنلر اون ایکی بیك کسنه ایدی دیمشلر * عرایس ثعلبیده کافر اولوب مسخ اولنلر اون ایکی بیك کسنه اولوب شهردن چقوب صحراده حیران وسرکردان کزوب اوچ کوندنصکره جمله سی وفات ایدوب حق تعالی یل ایله یاغمور کوندروب جیفه لرین دریایه براقدی دینوب * معالم التنزیلده مرویدرکه صید ایتمیوب لکن صیادلری دخی نهی ومنع ایتمیوب سکوت ایدنلر دخی بیله مسخ اولندیلر * تفاسیرده مجاهد صیادلرك بدنلری مسخ اولنمیوب انجق قلبلری مسخ اولندی دیمش دینوب بو قولك ضعفنه اصلا اشارت اولنمامشدر (لكن فلما عتوا عن ما نهوا عنه قلنا لهم كونوا قردة خاسئين) آیتنده قرده کلمه سنی معنای حقیقیسنه حمل قابل ایکن بی ضرورت حمل على المجاز تکلف ایدوکی ظاهر وتعف ایدوکی باهردر (شروع بنا) تاریخ قدسده مذکوردرکه سابقا طاعون واقع اولوب رفع اولندقده شکرا لله داود علیه السلام بنی اسرائیله صخرهٔ مبارکه میداننده خیمهٔ حضرت موسی مکاننده مسجد اقصی دیمکله مسمی بر مسجد اعلا بناسنه شروع مطبوع ایدوب بالذات داود علیه السلام وجملهٔ علما واحبار باشوق وافتخار ارقه لریله نقل احجار ایدوب اللریله بنا ایتمکه مداومت واعتنا ایدرلردی بریوزندن آدم بویی قدر قالقدقده بومرامك اتمامی اوغلك سلیمانه مقدر ومیسر اولمشدر دیو وحی الهی اولمغین بنا ایچون احضار ایتدیکی یوز بیك بدره التونله اون کره یوز بیك بدره اقچه یی ومسجدك ایچنی تطلیه وتحلیه ایچون تعبیه ایتدیکی اوچیوز بیك سکه یی حضرت سلیمانه تسلیم ایدوب تکمیل بنا خصوصنی وصیت ایتدیلر (قصهٔ وفات) کنز الاسرارده حضرت رسولدن مروی بر حدیثك مضمونی بودرکه داود غیورکسنه اولوب بریره کتدکجه اولری قپوسن کلیدلیوب کیدردی اتفاق برکون عادتجه کیدوب کلوب اوقپوسن آچوب کیروب حرم محترمنده براجنبی کسنه کوروب سن کیمسن دیو صوروب سلاطین روی زمیندن خائف اولمین وکیرمك استدیکی یردن برنسنه آنی مانع وصارف اولمین

کمسنه یم دید کده داود علیه السلام والله سن ملك الموت سن انجق دیوب او حالده روح پرفتوحی مقبوض ودرکاه قرب الله جل عن الاشباهه مرفوع ومعروض اولدی * فوایح مسکیه ده جنازهٔ رحمت اندازه لرینی قرق بیك نفر راهب طاعت راغب کوتوردی دینوب * تاریخ میرخوانده تشییع جنازه لرنده رجالدن غیری قرق بیك عورت بیله ایدی * وهبدن مرویدرکه وفاتلری کونی هواده حرارت شدت اوزره اولمغین حضرت سلیمانه مسلمانلر شکایت ایتدکارنده امر شریفلری ایله جمله قوشلر قنادلرین کشاد ایدوب سایبان اولوب لکن کمال کثرت وکثافتدن یل اسمکه مانع اولدقده تکرار شکایت اولنمغین قوشلر کولکه طرفن آچق قویوب هبوب ریح ایله خلق مستریح اولدیلر دیو مذکوردر مدت عمر حضرت داود علیه السلام یوز ییل یا یوزیکرمی ییل یا همان یتمش ییل اولوب مدت سلطنتی یتمش یا خود قرق ییل ایدی

(باب رابع وعشرون در احوال سلیمان نبی علیه السلام)

ابن داود نبی علیه السلام والده لری یوقاروده ذکر اولنان اوریانك سابقا خاتونی یا خود نامزدی ایدی ولادت باسعادتلری قدس شریفه قریب غزه شهرنده واقع اولمشدی نبوّت وسلطنتدن مقدم ومؤخر واقع اولان احواللری وانس وجن وطیور ووحوش ایله معاملات وحکایتلری واطراف دنیایی ویرله کوك اراسنی کزوب کوردکاری عجایب وغرایبی کما ینبغی شرح وتفصیل امر مستحیل اولوب مجموع تواریخده اولانك کمال اجمالی بودرکه ترتیب مطبوع اوزره حالا ذکرنه شروع اولندی (فضائل) تاریخ میرخوانده مذکوردرکه صورتی خوب سیرتی مرغوب اولوب سفید تن جسیم بدن خوبروی بسیار موی ایدی دخی طفل ایکن غایتده عاقل وکامل اولمغین پدرلری امور معظمه یی بونلرله مشاوره ایدردی ذکا وفطنتده فهم وفراستده اجتهادده اصابتده حد غایتده اولمغین زمان طفولیتده امور غریبه لری صدوره یتشدیکه اول بحردن برقطره وشمسدن برذره بودرکه ایکی خاتونك بر اوغلانجقلری اولوب صحراده بریسنی قورد قاپوب قلان اوغلانجغی هر بریسی بونمدر دیو حضرت داود علیه السلامه مرافعه اولوب شاهدلری اولمامغین ذوالیدردیو اوغلانجغی النده طوتوب کتورن خاتونه حکم ایدوب کتدکارنده سلیمان علیه السلام انلری کوروب بچاق کتوردوب بن بو اوغلانی اورته سندن بچوب هر بریکزه نصفنی ویررم دیوب النده اوغلان طوتان خاتون رضا ویروب او بریسی فریاد ایدوب بن حصه می بوکا باغشلدم اوغلانجغه ضرر کلمسون دیمکین سلیمان علیه السلام مرحمت ایدن خاتونه حکم ایدوب اوغلی اولمسه قانی قینایوب شفقت ایتمزدی دیوب داود علیه السلام بو حکمی ایشیدوب اوغلنك فراست وذکای موفورنه متعجب ومسرور اولدی * بری دخی تفاسیرده (وداود وسلیمان اذ یحکمان فی الحرث اذ نفشت فیه غنم القوم وکنا لحکمهم شاهدین ففهمناها سلیمان وکلا آتینا حکما وعلما) آیتنده مذکور اولان بودرکه بر کیجه بر کمسنه نك قیونلری بر تارلایه کیروب اکینی تلف ایتمکین ایکی خصم حضرت داوده مرافعه اولوب قیونلری تارلا صاحبنه حکم ایدوب سلیمان علیه السلام اون بریاشنده اولوب بو حکمی ایشتدکده بو دعواده بردرلو حکم دخی واردرکه ایکی خصمك هر برینه انفع اودر دیوب داود علیه السلام ایشتدکده صوروب حضرت سلیمان دیمکه اوتانوب بعد الابرام بنم رأی واجتهادم بودرکه قیونلری اکین صاحبنه ویره سزتا که قوزیلرندن وسودلرندن ویپاغیلرندن منتفع اولوب تارلایی دخی قیون صاحبنه ویره سز که اکینی اکوب اولکی حالنه واردقده هر بری کندوده اولانی اولکی صاحبنه تسلیم ایده دید کده داود علیه السلام بو کلام حکمت انسامی بالتمام بکنوب بو وجهله حکم ایتدی * معتبراتده مذکوردرکه حضرت سلیمان علیه السلام سلطان عالیشان ایکن زهد وتقوی وعبادت اوزره اولوب کسب حلال ایله معیشت ایچون سازدن زنبیل اوروب صاتوب بهاسیله قناعت ایدردی آق عبا لر کیوب کیکی النمامش آرپه اتمکین ییوب مسجدده واکل طعامده فقرا ایله جلوس ایدوب مسکین مع المساکین دیوب کمال تواضعه مأنوس اولمشدی قضا وحکمتده وحکومتده پدرندن زیاده اولوب کثرت عبادتده پدری بوندن زیاده ایدی * تاریخ میرخوانده هر کون طلوع شمسدن وقت زواله دك مجلس حکومتده اوتوروب بعده ایوانه کلوب بعض وقتلرین زنبیل اورمکه صرف ایدوب امر معاش تدارکنده نصکره اوقات مخصوصه ده عبادت مفروضه یی ادا ایدوب کیجه نك اکثرنی تلاوت وتهجد له کچورردی غداسن یالکز ییوب البته

فقرادن برکسنه ایله بیله اوتوروب اربه اتمکین یرلردی (قصهٔ امتحان) تفسیروا حدیده ابو هریره دن مرویدرکه حضرت داوده جناب حقدن اون سؤال تعلیم اولنوب جوابلری برنامهٔ مرقوم ومختوم ایله نازل اولوب اوغلولک سلیمانه سؤال ایله بر وجـه صواب جواب ویررسه یریکه خلیفه اوله جق اودردیو وحی اولندقده علماء کبار وفضلاء احباردن یوزقرق نفر جمع ایدوب انلرک حضورنده سلیمانه صوردقـده بی توقف وتکلف دیدیکه ١ اقرب اشیا آخرتدر ٢ ابعد اشیا اموردنیادن کشی یه ایرشمیوب فوت اولان نسنه در ٣ احسن اشیا جسد باروحدر ٤ اوحش اشیا جسد بی روحدر ٥ اقبح اشیا کفر بعد الایماندر ٦ قائمان ارض وسمادر ٧ مختلفان لیل ایله نهاردر ٨ متباغضان موت وحیاتدرکه بری برلرین سومزلر ٩ شول شیئکه کشی اکا ارتکاب ایتدکده آخری ممدوح ومحمود اوله غضبدرکه آخرنده حلم اوله ١٠ شول شیئکه اکا ارتکاب ایتدکده آخری مذموم ومردود اوله حدتدردیوب جوابی ختم ایتـدکـده نامه دن رفع ختم اولنوب یازیلان جوابلر کلام سلیمانه مطابق چقدقده احبار بی انصاف بزده برسؤال ایده لم بیلورسه خلافتنه اعتراف ایدرزدیوب شول شیئ ندرکه آنک صلاحی سائر اجزاسنک صلاحنه فسادی دخی سائرینک فسادنه سبب اوله دیدکارنده سلیمان علیه السلام اول شیئ قلبدرکه صـلاحی سائر اعضانک صلاحنه فسادی دخی سائرینک فسادنه سببدردیدکـده جمله سی تصدیق وامر خلافتی تحقیق ایتمکین داود علیه السـلام عصای ملوکی تسلیم ایدوب ایرته سی وفات ایتدیلر عرایس ثعلبیده مذکوردرکه احبار رضا ویردکارنده بنی اسرائیل سلیمان اوغـلانجقدر بزده آندن احق کمسنه لروارردیدکارنده داود علیه السلام رؤسای اسباطی کـتوردوب هر کیمک عصاسی بیراقلنورسه خلافت انکدردیوب جمله سی بررعصا کتوروب هر کشی کندی اسمنی اوستنه یازوب عصای سلیمانله جمله سن براوطـه یه قویوب کلیدلیوب قپویه وافر بکجیلر قویوب ایرتسی اتفاقله قپویی آچدقلرنده عصای سلیمان بیراقلنوب تازه میوه سی دخی بتمش بولنوب سائر عصالر اولکی کـبی طورمغین جـمله بنی اسرائیـل حقه راضی اولدیلر (عظمت سلطنت) اون سکز یا اون بر یا اون ایکی برادرلری اولوب جمله سـندن کوچک ایکن اون اوچ یا اون ایکی یاشنده یا یکرمی ایله اوتوز اراسنده ایکن پدرلرینه علم وسلطنت ونبوت ورسالتده فضل حق ایله خلیفه وقائم مقام مطلق اولدی * کتب معتبره ده مذکوردرکه حق تعالی سلیمانه انس وجن ووحش وطیری وباد سریع السیری وبونلردن غـیری تسخیر وضـبط وربطن تیسیرولسان جمیع مخلوقاتی تفهیم وتقدیر ایدوب برمهر مهرلمعان احسان ایتمشـدیکه قزل یاقوتدن کـونش کبی تابان ودرخشان اولمغین روی بشاشت خوینـه برفرد ناظر اولمغه قادر اولمیوب هیبت خاتم ایله عامهٔ مخلوقات مطیع فرمان اولوب مخالفتلرندن ترسان وهراسان ایدیلر خاتم مزبورک نقش فرح بخشی برروایتده (لا اله الا الله وحده لا شریك له محمد عبده ورسوله) ایدی * برروایتده درت کوشه سـنده بررقاشی اولوب هر برینک خطی بشقه سوزلر ایدی * عرائس ثعلبینک برمحلنده مزبور خاتمی جبرائیـل علیه السلام جنتدن کتوردی دیو تفصـیل اولنوب برمحلنده دخی خلافت تعیین اولندقده کسب حـلال ایچون دریا کنارینه واروب بربالقجی یه معـین اولوب ودخی اجرت ایچون ایکی بالق ویروب برینـک قارنـندن خاتم مبارک چیقوب فی الحال یل وقوشـلر مسخر اولوب پدری دخی اکلمیوب وفات ایتدکده سلطنته کچدی دیو مذکوردر * تفاسیرده تحریر اولنمشدرکه دیوانخانهٔ عظمت آشـیانه لرینک طول وعرضی یوزر فرسخ اولوب ربعنده انسان ربعنده طوائف جن وشـیطان ربعنده طیور بران ربعنده انواع حیوانات طوروب برفرسخنده صافی التون وحریرله جنلر طوقومش چارکوشـه ویکپاره برعالی قالی دوشه نوب اورتاسـنده ناظر اولنلر متحیر اوله جق انواع صـنایع بدایع وجواهر زواهرله بنا اولنوب نردبانله چقلور بر تخت شرف بخت قونوب اوزرنده سلیمان علیـه السـلام عز واحتشام ایله جالس وذکر حق وتلاوت توراة وزبورله موانس اولوب اطرافنده زروسیمدن التیوزبیک کـرسی اولوب التوندن اولنلره انبیای عظام کومشدن اولنـلره علماء کرام اوتوروب آنلرک اطرافنده سائرناس شرم وهراس ایله خاموش ومدهوش دائم قائم اولوب آنلرک اردنده زمرهٔ جن ودیوان اایاغ اوزره طوروب بوجـمله نک اوسـتنه طوایف مرغان ماننده سایبان قنادلرین کشاد ایدوب طوررلردی حق تعالی سلیمانه جماع خصوصـنده یوز آدم قوتن ویرمکین اول ساحهٔ فلک مساحه نک برطرفنده تحته اوسـتنده جنلر ودیولر مزین وبالا بیك صرچه سرا یاپوب ایچنده

اوچیوز منکوحه لری ویدی یوز اوطه لق جاریه لری وار ایدی ذکر اولنان ترتیب عجیب وغریب ایله دیوانخانه یی
امر خالق العباد ایله اپادا کثرزمانده وقت سحرده شهر دمشقدن عجمده اصطخر شهرینه کوتوروب صباح
طعامن یمک ایچون آنده قرار ایدوب بعده هندستانده کابل شهرینه واروب اخشام آنده آرام ایدرلردی
هر ایکی شهرک اراسی بر آیلق یول ایدی * مرویدرکه دیوانخانه یی غایت قوتلو اولان ریح عاصف یردن
قالدیروب آندن ملایم اولان ریح رخا کوتورردی * بعض کتبده سکزدرلو یل قات قات اولوب کوتورردی
دیمشلر * مرویدرکه حق تعالی سلیمانه کلمات جمیع حیواناتی اذعان وافهام ایتدیروب اوج میل قدر یردن
انواع مخلوقات کلامنی باد حرکت معتاد بالتمام استماع واعلام ایدردی * تاریخ میرخوانده مطبخلرنده
هر کون یدی یوز عربه یوکی اون ایله اتمک پشوب سائر طعام اکا کوره ایدی دینوب * فوایح مسکیه ده هر کون
یوز بیک قیون اوتوز بیک صغر بوغازلنوب پشوب اون ایکیشر بیک طباخ وخبازلری والتی یوز بیک
پاسبان ونکهبانلری وار ایدی دینوب * تفاسیرده مذکوردرکه مطبخلر ایچون هر کون یکرمی بیک قیون بش
بیک صغر بش بیک دوه بوغازلنوب یکپاره صخرۀ عظیمه لردن دیولر اویمش بیوک قزغانلر اولوب آنلردن غیری
ایچندن بیک نفر آدم ییمک یه جک نیچه قطعه قصعه وار ایدی یمن پادشاهی بلقیس خاتونک ایلچیلری کلدکده
سلیمان علیه السلام دیوانخانه لرینک طولایدی یاطقوز فرسخ یرینه جنلره سیم وزردن کرپچلر یاپدیروب
توغله یرینه دوشه دوب واطراف میدان دیوانه سیم وزردن کرپچله بر دیوار چکدیروب ایچنی خوب صورت
حیوانات عجیبه واولاد جندن الوف اطاعت مألوف ایله بر صفوف ایتمشدی (کیفیت تسخیر جن)
بعض معتبراتده مذکوردرکه حق تعالی سلیمانه تسخیر جن وشیاطین ایتمک دیلدکده جبریل امین
(ایتها الجن والشیاطین اجیبوا نبی الله سلیمان باذن الله تعالی) دیوندا ایتمکین جزائر ومغاراتدن واودیه
وجبال وفلواتدن واطراف کائناتدن باهیبت وشکوه لبیک لبیک دیه رک کروه کروه کلوب ملائکۀ کرام مانند
رعاة اغنام سعی وشوق ایله رعی وسوق ایدوب طوایف جن ودیوان واصل دیوان اولدقلرنده صور حیواناتده
اشکال مختلفه وطبایع غیر مؤتلفه اوزره جمله سی یکرمی درت یادرت یوز یکرمی فرقه وطائفه اولمغین
سلیمان علیه السلام بونلرک مزاج ومشربلرین ومأکل ومشربلرین استفسار واستخبار ایدوب بعده کیمنی
قطع احجار واشجاره کیمنی غوص بحاره کیمنی اخراج جواهر ومعادنه کیمنی بناء قلاع ومدنه تعیین وخدمتلرین
تبیین ایتدی * مرویدرکه سلیمان علیه السلام اشقیای عفاریتک کیمنی تأدیب ایچون کیمنی خلقه ضرر
ایتمامکیچون قیود وسلاسله بندوبری برلرینه پیوند ایدردی * تاریخ قدسیده مهرشر یفلری تیموره تأثیر
ایتمکین مسافۀ بعیده دن دعوت ایتدکاری جنلره باقره وعفریتلره تیموره باصلمش نشان کوندردکده
شعشعه ولمعانسده اولان کمال هیبتدن مخالفته قادر اولمیوب فی الحال وصول بولوب خدمته مثول
ایدردی * کشافده امر حقله بر ملک جنه مؤکل اولوب سلیمانه مخالفت ایدنی کورمدیکی یردن آتشدن قامچیله
اوروب احراق ایدردی دینوب * کنز الاسرارده سلیمان علیه السلام جن وشیاطینک انواع شر وفسادن
کوردکده حق تعالیدن تضرع ایتدیکه آنلرک هر قبیله سنه بر ملک مؤکل ایدوب یریوزنده فساددن منع
ایچون محکم ضبط ایده لر دعاء رسول مقبول اولوب الی یوم القیامه طائفۀ جنک هر قبیله سنه بر ملک مسلط
اولمشدر دیو مذکوردر (ضیافت مخلوقات) تاریخ میرخوانده وغیریده مذکوردرکه سلیمان
علیه السلام شکرا لله جمیع مخلوقاتی ضیافت ایتمکه حقدن اجازتله اب دریاده بر بیابان بی پایانده دیواره
ایکی بیک یدی یوز عظیم قزغان یاپدردیکه هر برینک اغزینک عرضی بیک ذراع ایدی اون کره یوز بیک یوکدن
زیاده حبوبات جمع ایتدیروب بی حد طعام پشردوب اول صحرایه اجناس مخلوقاتدن بی حد نفوس جمع
اولوب طعاملر حاضر اولدقده دریادن بر عظیم بالق چیقوب یا سلیمان بنم بوکونکی رزقم سنک مطبخکدن
تعیین اولندی امر ایله ویرسونلر دیوب اودخی مطبخه وار کفایت قدر ویرسونلر دیوب واردقده جمله احضار
اولنان طعاملری ییوب کلوب یا سلیمان قارنم طویمدی دخی طعام ویردیوب سلیمان حیران اولدقده یا سلیمان
بوکونکی رزقمک ثلثی سندن واصل اولدی ثلثانی دخی استرم دیدکده سلیمان علیه السلام سنک بر لحظه ده
یدوککی بن نیجه زماندنبرو انواع زحمتله ضیافت مخلوقاته جمع ایتمشدم دیوب بالق دخی یا سلیمان سنک

رجالك سببيله امر رحمان ايله سكا مهمان اولدم بني آچ كوندرمك روا ومحتاج دوندرمك سزاد كادر چونكه برجانور طويورمغه قادر دكلسن نيچون پس ضيافت جميع مخلوقاتي هوس ايتمدك ديوب كتدكده يارب بوندن اعظم بر نسنه يراتدكمي ديوب يا سليمان دريادة نيچه بيك بالق واردركه هر بريسي كونده يتمش بيك بونك كبي بالق يكه معتاددر ديو وحي الهي كلمكين حضرت سليمان رجاء ضيافته پشيمان اولوب جناب حقه تضرع وطلب غفران ايتدي (بناء قدس وغيره) تاريخ قدسده وغيرده مذكوردركه سلطنتلرينك دردنجي يلنده سابقا پدرلري باشلديغي بناء قدس تكميلنه وحي كلدكده بني اسرائيلك اون ايكي سبطي ساكن اولمغه صافي مرمردن اون ايكي ناحيه لو يا اون ايكي حصارلو برشهر فريد الدهر ياپديروب بعد الاتمام طرز لطيف ومطبوع ايله بناء مسجد شريفه شروع ايدوب جن وعفاريتك كيمي كاندن كيمي عماندن على التوالي ثمين غالي وعالي انواع جواهر ولآلئ متلالي طاشيوب كيمي دخي معادن رخامدن رنكارنك بي حد عمود واحجار عظام كسوب مسجده دك صف اولوب كف بركف ارسال وايصال ايدوب كيمي بنايه بالذات مباشرت كيمي دخي بناره معاونت ايدرلردي * سليمان عليه السلام مسجدك عرشني وفرشني درو ديوارني وايچنده كي وارني سيم وزر وانواع جواهر ايله مرصع وملمع ومصنع ايتديروب رشك باغ ارم ومحير عقول امم عالم ايتدي اثناء بناده قرب مسجده امر حقله ايكي شجر پيدا اولوب هر برنده ايكيشر يوز رطل سيم وزر قدرت رب اكبر ايله بيتوب مسجدك درون وبيرونن بركر بيج التون بركر بيج كومش ايله دوشه دوب قبله اولان صخرهٔ عزت بهرهٔ كريمه ارتفاعي اون ايكي ذراع ايكن اوزرينه اون سكز ميل برقبهٔ عاليهٔ عظيمه ياپديروب قبه اوستنه التوندن بر مثال غزال وضع اولنوب ايكي كوزي اراسنه بر درّ يتيم يا بر ياقوت احمر عظيم قونديكه ليلهٔ ظلماده ايكي قوناق يرده شهر بلقاده بعض نسا آنك ضياسنده ايپلك اكيروب طلوع وغروب شمسدن قبه نك ظلي بر منزل يره واصل اولوردي اشبو ابنيهٔ عظام جمله يدي يلده تمام اولدي * بر روايتده همان قرق كونده تمام اولوب شكرا لله درت يوز بيك قيون يكرمي بش بيك صغر ايكي بيك دوه قربان ايتدي بعده اون اوچ يلده دك قدسده كندولره دار السلطنه وقدسه قريب حضرت ابراهيم مزارنده برشهر عظيم ياپدردي ابنيهٔ قدسك ذكر اولنان زينتلري بخت نصر قدسه كلنجه طوروب اول لعين بي دين كلدكده جمله سن سوكوب كندو ولايتنه كوتوردي تفاسيرده (يعملون له ما يشاء من محاريب وتماثيل وجفان كالجوابي وقدور راسيات) آيتنده جنلر سليمانه ابنيهٔ رفيعه وقصور منيعه ونيچه جوامع وصوامع ياپوب ايچلرنده باقر وتوج وصرچه ومرمردن ملائكه وانبيا وصلحا صورتلرن حقه عبادتلري هيئتي اوزره دوزوب نظر ايدنلري عبادته تشويق ايچون جابجا تسمير وتعليق ايدوب اوشريعتده صورت ياپمق ممنوع دكل ايدي ديار يمنده دخي صرواح ومرواح فلتون ينون هنده هنيده فلتوم همدان آدلو قلاع سپهر ارتفاع بنا ايتمشلردر دينوب * تاريخ مير خوانده سليمان ايچون جنلر ديار يمنده وبعض بقاعده نيچه قلاع ياپوب اوزرلرنده سيم وزر وتوج وصرچه دن ملائكه وانبيا وصلحا ومشهور حاكملر وقوشلر وجانور صورتلرن ياپمشلردي ديو مذكوردر (قصهٔ فتنه) تفاسيرده (ولقد فتنا سليمان والقينا على كرسيه جسدا ثم اناب) آيتنده حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه بر كون سليمان بو كيجه يتمش خاتونه جماع ايدهيم هر برندن بر ولد كلسونكه فارس مجاهد في سبيل الله اوله ديوب انشاء الله ديمامكين بو قدر خاتوندن همان بريسي حامل اولوب اندن دخي بحكمة الله بدننك نصفي يوق براوغلان طوغدي الله حقيچون اكر انشاء الله ديدي اوغللري اولوب غازيلر اولورلردي * بنه تفاسيرده مذكوردركه بر روايتده سبب فتنه بودركه سليمانك جلوسندن يكرمي يل صكره براوغلي طوغوب پدري برينه خليفه اولوب بزه مسلط اولمسون ديو عفريتلر آني قتل ايتمك ديلدكلرده حضرت سليمان تخليصه درمان بوليوب عاقبت بولتلر اوستنده بسلدوب ناكه بحكمة الله تختي اوستنده اوغلنجغي ميت بولدقده انبيا حالنه لايق اولان توكلده مقصر اولمشم ديو تائب ومستغفر اولدي * اكثر تفاسيرده وتواريخده اكرچه ابن عباسدن مرويدر سليمان عليه السلام جزيرهٔ صيدونه سفر ايدوب پادشاهني قتل ايدوب قزي حسنا اولمغين تزوج ايتدكده اول دختر كمال محبت پدر سببيله آنك شكلن سليمان امريله جنلره تصوير ايتديروب خلوتده اكا سجده وعبادت ايدوب قرق كوندنصكره سليمان خبردار اولدقده غفلت حال اهل دار ايچون جناب حقه

اعتذار وتوبه واستغفار ایدوب بر کون غسل ایچون خاتملرین چیقاروب خدمت ایدن جاریهٔ شرف ساریه یه
ویردکده صخر جنی باحکمت رب غنی شکل سلیمانده متشکل ومتمثل کاوب خاتمی آلوب تخته کچوب سلیمان
علیه السلام مغتسلدن چقدقده جاریه بونلری بیلوب سلیمان دکلسن دیوردوطرد ایدوب حکما وعقلا صخرلک
هرحکمنی شرعه مخالف کوروب لکن واقع حاله اصلا واقف اولیوب عاقبت صخر هیبت خاتمه تحمل
ایده میوب قرق کوندنصکره دریایه آتوب قاچوب حضرت سلیمان حیران وسرکردان اولوب معاشیچون
صید سمك ایدرکن فضل رب فلك وفلك ایله خاتمی بربالق قارننده بولوب ینه تخته کچوب صخری طوتوب زنجیرله
صاردیروب مرمردن تابوته محکم شد وسد ایدوب دریایه اتدردی حالا دریاده او حال ایله حیاتده در لکن
اشبو روایت مشتمل وجوه ضعف ورکاکت اولوب * تفسیر کبیر وکشافده عظیم ردّ وقبولدن منع وصد
اولنمشدر (قصهٔ بلقیس) تفاسیرده مفصلا مذکوردرکه سلیمان علیه السلام اتمام بنای قدسدنصکره
دیوانخانه سیله مکه یه واروب حج ایدوب اندن یمنه کیدوب ولایت صنعاده برفضاء خوش هواده قرار اختیار
ایدوب اکثرا سفارده قنغی یرلك التنده صووار ایدوکنی قوّت باصره سنده اولان خاصیتله مرغ هدهد کوروب
خبرویردکده دیولر قازوب چقارمغین بودفعه دخی وضوء ایچون صولازم اولوب هدهدی ارادقلرنده
بولنمیوب بعد زمان کلدکده یمن پادشاهی اولوب نسب وشوکتی وعرش عبرت نقشنك زینت وکیفیتی
وحضرت سلیمانه کوندردیکی هدیه سنك صفتی جلد ثانیده باب ملوك قحطانده مفصلا بیان اولنه جق
بلقیس خاتونك احوالن اعلام ایتدکده سلیمان علیه السلام انی ایمانه دعوت ایچون نامه یازدیلرکه صورتی
بودر (من عبدالله سلیمان بن داود الی بلقیس ملکة سبأ بسم الله الرحمن الرحیم السلام علی من اتبع الهدی
امابعد فلا تعلوا علیّ وأتونی مسلمین) نامهٔ کافوری جامه یی شمع برینه مسك ایله مهرلیوب هدهد ایله کوندروب
مکتوب رسول وصول بولدقده صحت نبوّت سلیمانی امتحان ایچون بعض طریقله عظیم ارمغان کوندردکده
هدهد فی الحال کاوب خبرویرمکین دیوان عظمت آشیانی مقدماذکر اولندیغی اوزره انواع زینتله آراسته
وپیراسته ایتمکین ایلچیلر کاوب کوردکارنده حیران اولوب ارمغانلرین براغوب همان نامه لرین ویروب حضرت
سلیمان علیه السلام اعلام جبرائیلله هدایایی کتوردوب حقه ده اولان درّیتیمی اغاج قوردنه دلدیروب
اکری دلکاو اولان بونجوغی میوه قوردنه ایپلك کچوردوب غلمانی جواریدن یوزلرینی صو ایله یومه لرینك
کیفیتی ایله تمیز ایدوب بعده جمیع هدایایی رد ایدوب ایمانه کلمزسکز عسکر کثیر ایله واروب سزی حقیر
واسیر ایدرم دیوب ایلچیلر واروب بلقیسه خبر ویردکارنده نبوّت حضرت سلیمان شمس تاباندن عیان اولمغین
بلقیس شوکت انیس نیجه یوزبیك عسکر ایله یمندن چیقوب قدسه ابن عباس قولنجه کوفه ایله حیره شهرلرینك
اراسنده برفرسخ یر قالدقده سلیمان علیه السلام عبرت ایچون عرش بلقیسی یمندن بکا کیم کتورر دیوب
برعفریت وقت ظهره دك کتوره یم دیوب دخی تیز استرم دیدکده قول اصح اوزره صدیقیندن اولان
وزیرلری آصف بن برخیا اسم اعظمکه (یاحیّ یاقیوم) یاخود (یا آلهنا واله کل شیء الها واحدا لا اله الا انت)
یاخود (یاذاالجلال والاکرام) یاخود (یاالله یارحمن) دراوقودقده طرفة العینده ایکی آیلق یولدن یرالتندن
ملکلر کتوروب یردن طشره چقدقده حضرت سلیمان معجزه ظهورنه حمد فراوان ایتدی بلقیسك والده سی
جندن اولمغین ساقلری پرموی ایدوکنی جنلر خبرویردکده سلیمان علیه السلام کورمکیچون جنلر صرچه
یاپوب میدانه دوشیوب التنه صو صالوب بالقلر قیوویروب بلقیس بولشمغه کلیورکن صرچه یی صو صانوب
کشف ساق ایدوب سلیمان کوروب جنلر ازالهٔ شعر ایچون رجاء سلیمانله نوره ایله حمام پیدا ایتدیلر بلقیس سلیمانه
بولشوب ایمانه کاوب حسنا اولمغین ابن عباس قولنجه نکاحلنوب عسکریله یمنه کوندروب بونك ایچون یمنده
جنلره سحین غمدان آدلو ایکی شهر سائرلر قولنجه بینون سلحین غمدان آدلو اوچ شهر یاپدیروب هر آیده برکره
قدسدن یمنه واروب بلقیس یاننده اوچ کون اوتوروب ینه قدسه کلوردی بلقیسدن داود آدلو براوغلی اولوب
سلیمان علیه السلام حیاتنده وفات ایتدی * کشافده قول ثانی اوزره بلقیسی کندو نکاحلمیوب بلکه
یمنده همدان پادشاهی ذوتبعه نکاح ایدوب یمنه انی پادشاه ایدوب یمن جنلرینك پادشاهی زوبعه یی آنك
خدمتنه تعیین ایتمکین جنلره بش پاره شهر یاپدیروب سلیمان وفاتنه دك یمنده سلطنت سوردی * تاریخ

قدسده نكاح بلقيس سليمانك تختنه جلوسنك يكرمى بشنجى يا اون دردنجى ييلنده واقع اولدى بلقيس سليمان يانده يدى ييل ويدى آى طوروب بعده وفات ايتدكده سليمان آنى ولايت شامده تدمر شهرينك حصارى ديبنده دفن ايتديروب طولى التمش عرضى قرق ذراع زعفران كبى لطيف صارى مرمر تابوته قوندى ديو مذكوردر (قصهٔ عجيبه) عرايس ثعلبيده كعبدن مرويدركه سليمان عليه السلام ديوانخانه سيله بركون هواده كزركن نسر ديدكلرى كركس قوشى كلوب يا نبى الله ملك وسلطانى سندن زياده بركسنه كوردم ديوب سليمان دخى بنى آدمده نميدر ديدكده بلى برايله كول ارا سنده اولان دريا كنارنده سندس اخضردن تمش قپولو برچادر ايچنده جناب حقه سجده ايدر بركسنه كوردمكه چادرنى يل كوتوروب اطرافنى ملكلر قوشاتمشلر سليمان عليه السلام بونى ايشيدوب حيران اولوب كورمكه دعا ايتدكده حق تعالى اول دريايه موكل ملكه امر ايتديكه آنده اولان عجايب مخلوقاتى سليمانه عرض ايله تا بلسونكه اكا مسخر اولنلر مخلوقاتمك غايت آزيدر * بعده امر حقله باد ديوانخانه يى هوايه قالديروب ملائكهٔ هوايى سليمان عليه السلام رب علامدن دهشت وخوف تمام ايله ركوع وسجود وقيامده كوروب سجده ده (سبحانك سبحانك من قدوس ما اعظم شانك واعز سلطانك) ديرلر ايدى سليمان بونلره سلام ويروب بونلر دخى سلامن آلوب يا داود اوغلى دنيا سلطنتيله قناعت ايتمدكمى ديوب بودخى بلى ايتدم لكن دريا كنارنده اولان عبد صالحى كورمك ديلدم ديوب ملكلر دخى يا سليمان هيهات او صالح متى بن حنونادركه آنى الله تعالى كندى ذكريله دنياده مشغول ايتمشدر ديوب سليمان عليه السلام ملائكهٔ هوانك تسبيحلرى ودريا مخلوقاتنك قنادلرى صدالرينك هيبتندن قورقوب بوقاروبه كتمك اميدندن واز كچدم عجايب قدرتكه باقمغه طاقتم قالمدى ديدكده برملك يا داود اوغلى صبر ايله دخى نلر كوره سن ديوب بعده هواده الوان غريبه ايله واوزون كوندرلر كبى طرنقلر ايله اوچر عظيم ارسلانلر كوروب رعد آوازى كبى صدالرندن حضرت سليمان عليه السلام وديوانخانه سنده بيله اولنلر غشى اولوب برملك كلوب كوكسنى صغايوب يا نبى الله حق تعالى سكا مخلوقات ارضى مسخر ايتمشكن بوقدر نسنه لردن نه قورقارسن صبر ايله مأمور اولديغمى سكا عرض ايده يم ديوب عقلنى جمع ايتدكده بيله اولنلرى لا يعقل كورمكين بونلرى ديوانخانه ايله بيله بريوزينه ايندرديوباده امر ايدوب كنديسى يالكز تحتيله قالوب بعده جمله اول دريانك عجايب مخلوقاتنى سير ايدوب نيجه لرينك بعض اعضالرى جواهردن اولوب صوت اعلا ايله تسبيح مولا ايدرلردى آنلرله سويلشوب بعده هوا قوشلرين اشكال عجيبه ايله كوروب بورطه سن كبى بورننده طوتوب كيمى برقنادى اوزره قويوب برقناديله ياصوب سليمان عليه السلام بونلرله دخى سويلشوب * والحاصل انواع مخلوقات سيرندنصكره لب دريا ده سابقا كركس ديديكى چادره وارد قده كورديكه نور وضيا سندن كوزلر قماشوب اطرافنده ياقوت وزمرددن اغاجلر اولوب بوداقلرى قبه يه صارقوب چادرك ايچنده برنور زاهر برقنديل باهر يانوب چادر ايچنده متى بن حنونا نام برمرد فرد عالى مقام خوف حقدن قلبنده خفقان ايله سجده ده اولوب (جل جلالك وعظم عفوك فاسئلك اللهم ان تجمع بينى وبين سليمان كما جمعت بينى وبين آبائه من قبل بحق احمد المصطفى نبيك صلى الله عليه وسلم) ديو دعا ايدر سليمان عليه السلام بونى ايشيدوب مسرور اولوب سلام ويروب كندوبى بيلديروب متى ايله قوجشوب طرفيندن عرض شوقدنصكره متى يا نبى الله امت طاغيه پيغمبرى اولان برادرك جرجيسى كورمك ايسترميسن ديوب بودخى استرم ديدكده * امدى بنم قبه ملك صاغ طرفنده برقبه ده دردیوب سليمان عليه السلام نه چاره ايده يمكه بن يل اوستنده يم ديوب بعده امر حق ايله يله امر ايدوب ايلتدكده برآق قبه ايچنده نمازده آياغ اوزره طوردر كوردى مزبور جرجيس حضرت يعقوب عليه السلام نسلندن اولوب يوسف عليه السلامدنصكره مصر خلقنه نبى مرسل اولوب آنلره ايمان تكليف وعذاب حقدن تخويف ايدوب آنلرك عنادلرى ازدياد بولدقده بددعا ايتمكين زلزله ايله جمله سى هلاك اولوب حق تعالى جرجيسى عمل صالح سببيله هوايه رفع ايدوب سليمان عليه السلامى كورمينجه وفات ايتمامكه دعا ايتمشدى حالا كوردكده بنى تكذيب ايدن قومه اوغرادكمى ديوب اوغرادم عذاب ايچنده كوردم يارب بزى دنيايه كوندر جرجيسه ايمان كتوره لم ديو تضرع ايدرلر ديدكده ملك الموت كلوب يا جرجيس اشته دعاكى الله تعالى قبول ايتدى ديوب روحنى قبض ايتدى

حضرت سلیمانله متی میتنی غسل وتکفین وانده دفن ایدوب بعده سلیمان علیه السلام یریوزینه اینّدی (وفات سلیمان علیه السلام) تفاسیرده مذکوردرکه سلیمان علیه السلام مسجد قدسده اکثرزمانده برکون برکیجه ودخی زیاده عبادتده اایاغ اوزره طورردی اتفاق باامر حق عزوجل اجل باعجل بروجل یقلاشدقده هرسحر محراب شریفلرنده بعض نباتات بیتوب بن فلان مرضه دوایم دیوسویلردی برکون عربجه اسمی خروب اولان کچی بوینوزی یمیشنك اغاجی بیتوب اشبو مسجدك خراب اولمسیچون بتدم دیدکده سلیمان علیه السلام عزرائیله اجلی حالن صوروب عمرکدن همان برساعت قالدی دیدکده یاربم وفاتم زمانن جنلره بلدرمه تاکه انلر احوال غیبی بلدکلری بنی آدمك معلوملری اولسون دیو دعا ایدوب فی الحال جنلره کندینك اوستنه صرچه دن قاپوسز ودلکسز براوطه یاپدیروب ایچنده عصالرینه طیانوب وفات ایدوب صاغیکن یانندن کچن جن ودیو یناراید ی حالا دخی انکیچون یانندن کچمزلردی بر ییلدنصکره برطریقله برجن اوغرایوب آواز ایشتمیوب بحکمة الله عصا ایله میتلری یره دوشدکده قبه یی مسلمانلر بوزوب ایچنه کیروب عصایی اغاج قوردی اویوب یملك سبیله دوشدکلری مقرر اولمغین قورده عصایی برکون یدیروب اوحسابجه وفاتلرندن تخمینا بر ییل کچدیکی معلوم اولدقده طوایف جن ودیو کندیلره بویله رنك وریواولدیغنه متغیرو متحیر اولوب طاغلدیلر (نظم) جهان ای پسر ملك جاوید نیست * زدنیا وفاداری امید نیست * نه برباد رفتی سحرکاه وشام * سر برسلیمان علیه السلام * باآخر شنیدی که برباد رفت * خنك آنکه بادانش وداد رفت * بعض کتبده مذکوردرکه بوقصه نك شکرانه سیچون جنلر اغاج قوردنه دائما صو طاشورلر * تفسیر قاضیده وفاتلری نه مقدار زمان جنه معلوم اولماسی دیلدکلری بناء قدس اوزمانده ناتمام اولوب آنك تکمیلی ایچون ایدی دینوب لکن ینه تفسیر قاضیده قصهٔ بلقیسده سلیمان علیه السلام بناء قدس تمامندنصکره حجه اندن یمنه کتدی دیو مذکور اولان قول متفق علیهه مخالف اولمش اولور مکرکه شهر قدسده بناء سابقدنصکره برغیری بنایه دخی شروع اولنمشدی اوله والله اعلم (نظم) پیش صاحب نظران ملك سلیمان بادست * بلکه آنست سلیمان که زملك آزاد است (امور متفرقه که حضرت سلیمانه متعلقه در) مرویدرکه قول مشهور اوزره قدس شریفده برروایتده قدسه قریب بحیرهٔ طبریه کنارنده مدفون اولمشلردر مدت عمرشریفی جمله اللی اوچ یا التمش مدت سلطنتی قرق ییل ایدی * تفسیر واحدیده مدت ملك سلیمان یدی یوز ییل والتی آی ایدی دیو برروایت غریبه وار در حضرت سلیمانك یرینه رجعیم یارحبعم آدلو اوغللری خلیفه اولوب آنك احوالی جلد ثانیده ملوك بنی اسرائیل بابنده بیان اولنور * معتبرات متفرقه ده مذکوردرکه صابونی ودکرمنی سلیمان علیه السلام زماننده جنلر وحمام ونوره یی بلقیس ایچون انلر ابداع واختراع ایتمشلردر ابتدا (بسم الله الرحمن الرحیم) یازان ومساکینه تشبه ایچون عبا کیین وانبیادن ابتدا اکابنات سویلین سلیمان علیه السلامدر * تفاسیر متفرقه ده مذکوردرکه امر حقله سلیمانه ولایت یمنده توج معدنی اوچ کون یاخود هرآیده اوچ کون آب روان کبی یریوزینه جریان ایدوب الی هذا الآن خلقك ایشلدکلری توجلر سلیمانه اعطا اولنانلردر ینه سلیمانه یمنده باقر معدنی دخی اوچ کون یاهر آیده اوچ کون ایرمق کبی آقشدی تفسیر لبابده (واتبعوا ما تتلوا الشیاطین علی ملك سلیمان وما کفر سلیمان ولکن الشیاطین کفروا یعلمون الناس السحر) آیتنده یازیلان اقوالك بری بودرکه سلیمان علیه السلام حق تعالی کندویه بلدردیکی علوم کثیره یی یازوب تختی آلتنده کومدیروب وفاتندنصکره اول علملر عالمدن کتمسون دیو قصدا ایتمشدی مرورزمانله بعض منافقلر اول کتابلر اراسنه آنلره نوعا مناسب کورینن سحردن بعض نسنه لر درج ایدوب سلیمان علیه السلام اشبو سحرلر ایله انس وجنی تسخیر ایتمشدی دیو حاشا افترا وسفهاء ناسی اضلال واغوا ایدرلردی دیو مذکوردر

(باب خامس وعشرون دراحوال یونس نبی علیه السلام)

ابن متی تشدید حرف تا ایله دربعضلر متی والده سی اسمیدر انبیادن والده سی اسمیله مذکور ومشهور همان یونس ایله عیسی ابن مریمدر دیوب بعضلر یونسی داوددن مقدم یازوب بنی اسرائیلدن اولمیوب سریانی ایدی دیمشلر لکن نیجه معتبراتده متی باباسی اسمیدر بنی اسرائیلدن بنیامین بن یعقوب علیه السلام نسلندن

اولوب ابتدای نبوتی وفات سلیماندن ایکیوز اوتوز ییل مقداری صکره ایدی دیومذ کوردر بمه امر اوغلانجق ایکن وفات ایدوب دعای حضرت الیاس ایله حیاته کلدیکی باب الیاس علیه السلامده کچمشدر نظر اولنه صحیح ایسه داوددن مقدم اولمش اولور (قصهٔ ولادت) کعبله وهبدن مرویدرکه متی اهل بیت نبوتدن بر صالح ومفلح کسنه ایدی وفات ایتدکده خاتونی درت آیلق حامل اولوب مال ومنالدن هنمان برجناغی وارایدیکه آل هارونه منتقل اولوب طعام وشرابی فضل رب ایله روز وشب آنک ایچندن حاصل وواصل اولوردی یونس علیه السلام طوغدقده والدهٔ ماجده سی انبیا ولادتنده واقع اولان ارهاصات وکرامات جنسندن علامات کوروب یدی یاشنه واردقده والده سی اجازتیله عبالر کیوب عباد حق زمره سنه ملحق اولوب یکرمی بش یاشنده بر مقتضای الهام درعالم منام قدسه قریب رمله شهرنه واروب اولیادن زکریا بن عبدان نام تاجرک قزینی نکاحلنوب ایکی اوغلی اولدقده اول ولی علی القدر وفات ایتمکین مال ومنال واهل وعیال ایله قدسه کلدیلر (قصهٔ رسالت) تفاسیر وغیرده مذکوردرکه قرق یاشنه واردقده موصل شهری ایله مابینلرین نهر دجله فصل ایدن نینوی شهرینک خلقی که یوز اوتوز بیک یایوز قرق بیک یایوز تمش بیک حدیث شریف اوزره یوز یکرمی بیک کسنه ایدیلر عبدهٔ اوثان اولمغین آنلره تکلیف ایمان ایچون جناب حقدن نبوتله مرسل اولوب عیالله ارتحال ایدوب واردقده برروایتده براوغلنی قورد قابوب بری دجله یه غرق اولوب خاتوننی دخی یاوی قیلوب شهره یالکز واروب شاه وسپاهی راه الهه دعوت ایتدکده اول امت ضلالت همت مقر اولمیوب کفره مصر اولوب نیجه جفا وتعدی یه تصدی ایتدیلر یونس علیه السلام اوچ کونه دک بر روایتده قرق کونه دک ایمانه کلمزسکز سزه عذاب حق کلمک محققدر دیو اخبار وانذار ایدوب بی اذن خدا شهردن جدا اولدی * تاریخ میرخوانده وغیرده مؤرخیندن مرویدرکه حضرت سلیمان علیه السلام وفاتندنصکره سلطنت آنلرک اولادنه مقرر اولوب بعد زمان ایچلرنده نزاع واختلاف ظهور ایتدکده ملوک اطراف مملکت سلیمانه طمع ایدوب جمله دن موصل جوارنده شهر نینوی پادشاهی کاوب بنی اسرائیله جنکده غلبه وا کثرنی اسیر ایدوب ولایتنه کتورمشدی بعد زمان شعیا پیغمبره علیه السلام پاغیرسنه وحی اولندیکه بنی اسرائیل پادشاهنه سویله که اهل جرأت وصلابت بر پیغمبری نینوی پادشاهی دینه دعوت واسیرلری اطلاقه نصیحت ایچون کوندرسون اودخی مشاوره ایدوب زماننده اولان بش یادخی زیاده انبیاء بنی اسرائیلدن یونسی اختیار ایتدکلرنده یونس علیه السلام الله تعالی بنی اسمله تعیین ایتدیمی دیوب یوق دیدکلرنده بندن دخی جری وقوی انبیا واردر آنلرک برینی کوندرک دیوب محکم ابرام اولندقده مع الکراهه کیدوب نینوایه واردقده شهر خلقنه دعوتی تأثیر ایتمیوب جفالرله شهردن چقاریلوب بعده یونس علیه السلام شهره کیروب تکرار دعوته مشغول اولوب کفار ضلالت امل عمل ایتدکلرنده ایمانه کلمزسکز اوچ کونه دک برروایتده قرق کونه دک سزه عذاب کلوردیوب کندی اهل وعیالیله شهردن چقوب یقین یرده برطاغده قرار ایتدی (قصهٔ عذاب) تفاسیر متفرقه ده مذکوردرکه ایرتسی یااوتوز بشنجی کون پاره پاره قاره قاره بولتلر هوایی قاپلیوب بامر اله ایچلرندن سیاه توتونلر چقوب آشاغه اینوب شهری قاپلیوب اول حال حیرتمالده جمله خلق یونسی اراییوب بولمامغین ذمتلرنده اولان دیون وحقوقی مهما امکن حقلشوب یاحلاللشوب حتی بعضلری دیوارنی ییقوب طاشنی صاحبنه ویروب سپاه وامیر صغیر وکبیر غنی وفقیر چوللر کیوب جمیع انسان وحیوان شهردن طشره ده جمع اولوب اوغلانجقلری وطوارلرینک یاوریلرین والده لرندن آیروب بررفرقه ایدوب مردان وزنان جان ودلدن توبه وایمانله نعره زنان جناب رحمانه تضرع فراوانله زار وکریان اولوب بریکاده اطفال وصبیان واولاد زمرهٔ حیوان والده لرین اراییوب فریاد وفغان ایدرلردی توبه واستغفارلری مع الاخلاص اولمغین اول علامات وامارات بالکلیه رفع ودفع اولوب نزول عذاب وحلول عقابدن خلاص اولدیلر * برروایتده شهردن منفصل بقیهٔ علمادن برشیخ کامل حضورنه واریلوب استرشاد واستمداد ایتدکلرنده آنک تعلیمیله (یاحی حین لاحی ویاحی محیی الموتی ویاحی لااله الاانت) دعاسنه فضیل بن عیاض قولنجه (اللهم ان ذنوبنا عظمت وجلت وانت اعظم منها واجل افعل بنا ماانت اهله ولاتفعل بنا مانحن اهله) دعاسنه مشغول اولدقلریچون خلاص اولدیلر (ظهور علامات

وحصول نجات) عاشر ماه محرمده جمعه كوننده ايدى ديمشلر قرأن عظيمده بيورلمشدركه قوم يونسدن غيرى برقومه ايمانلرى مقبول اولوب عذابدن خلاص ميسر اولمامشدر * تاريخ ميرخوانده مذكوردركه قبل نزول العذاب امر حقله جبرائيل عليه السلام جهنمدن برآربه قدر سموم آلوب كتوروب اول سموم برهجوم شهرلك اطرافن بوريوب ظلمات باصدقده جمله خلق غم وندم ايله يونسى ارايوب بولمدقلرنده شهردن طشره بر پشته ده اولوب اطفال انسان وبهايمى والده لرندن آيروب (مصراع) غريو وناله وفرياد وافغان * جهانى طولديروب بوحالله قرق كون نالان وكريان اولدقلرنده شفاعت ملائكهٔ سموات ايله عذابدن نجات بولديلر (قصهٔ حوت) معتبرات متفرقه ده مذكوردركه يونس عليه السلام عذابله موعود اولان يومدنصكره خفيةً عن اللوم خفية تجسس احوال قوم ايدوب واقع حالى سؤال ايتمدين مجرد هلاك اولمدقلرينه يلان چقدم ديو غمناك اولوب * برروايتده اوزمانده يلان سويليانى قتل عادت اولمغين خوف وحجاب ووهم واضطرابله بى امر خدا شهردن جدا اولوب برروايتده عذاب كلديكى ديو يوقلغه واروب يولده بركسنه دن خبر آلوب لكن شهره واررسم جائزكه خلق بنى تكذيب ايده لر ديو غضبله دونوب * ابن عباس قولنجه بحر روم كنارنده بريوكاوكمى يه بندكده چالقانوب يوريميوب كميجيلر ايچمزده قاچقين قول وارانجق ديوب اوچ كره قرعه آتوب هر برنده يونس عليه السلام اسمنه چقمغين عبد آبق بنم ديوب كنديسن دريايه اتوب انده حاضر وامر حقله يوتمغه آغزن آچوب منتظر بر بيوك بالق يونسى يودوب بنه ابن عباس قولنجه اوبالغى بربالق دخى يودوب مفسرين قولنجه يونسى يودان بالق كمى يانجه بيله كيدوب حضرت يونس عليه السلام تنفس ايتمكيچون دريادن طشره آغزنى آچوب كمى خلقى قرايه چقدقلرنده بالق دخى يونسى قارنندن چقاردى نيجه معتبراتده حضرت ابن مسعوددن مرويدركه بالق يوتدقده يدنجى قات يرلك نهايتنه واروب يونس عليه السلام بى عدد واحصا اولان حصارلك تسبيحن ايشيدوب انلرله بيله تسبيح وتقديسه انيس اولوب ظلمات متراكماتده (لا اله الا انت سبحانك انى كنت من الظالمين) ديو تسبيح وتضرع رب العالمين ايدردى بودعاء شريفه بعضلر اسم اعظمدر ديوب تفاسيرده (مامن مكروب يدعو بهذا الدعاء الا استجيب له) ديو برحديث شريف مذكوردر بالق قارننده جمله اون اوچ ياقرق كون ياهمان درت ساعت ياوقت ضحادن اخشامه دلك يايدى كون يايكرمى كون طورمشدر * ابن عباسدن مرويدركه يونس الله تعالى يه انجنوب دوندى دين نبى اللهه افترا ايدر زيرا آنك منشأ غضبى تصور تكذيب قوم ايدى (فظن ان لن نقدر عليه) آيتنك معناسى بزدن اكا عقوبت وبلا اولميه صاندى ديمكدر (روايت اخرى) تاريخ ميرخوانده اولانك اجمالى بودركه يونس عليه السلام كمال اضطرابندن اهل واولاديله لب دريايه كلوب برطولو كمى كوروب متعلقاتلرندن برقاچنى كميجيلره ابرامله كمى ايچنه قويوب كندوسى ايكى اوغليله بركمى يه دخى منتظر طوروب برلحظه دنصكره قارشوده بر كيدركمى كوروب اكا واردقده براوغلينك اياغى سورچوب دريايه غرق اولدى بعده برقوردكلوب اوبراوغلنى قاپوب كيدوب يونس عليه السلام يالكز قالدى برطولى كمى يه بنوب كمى يوريميوب ايچنده اولنلر حيران اولديلر يونس عليه السلام ايچكزده قاچقين قول واردر انى دريايه آتمينجه كمى يوريمز ديوب كيمدر ديدكلرنده ايشته بنم ديوب سز پيغمبرسز حاشا كه برسزى اتاديدكلرنده يونس عليه السلام ابراميله اوچ كره قرعه آتلوب هر برنده اسم شريفلرى چقوب خلق ينه امتناع ايدوب بوحالده امر الهى ايله برعظيم ماهى كمى يى احاطه ايدوب اغزين اچوب كمينك هرقنغى طرفنه كه خلق قاچوب وارسه لر اغزنى اوطرفه دوندرمكين ناچار اولوب يونسى دريايه آتديلر برروايتده كندى كندوسنى آتدى بالق قارننده بصر بصيرتلرندن حق تعالى حجابلرى رفع ايتمكين عجايب وغرايب دريايى مشاهده ايدوب تسبيح حقه متصل مشتغل اولمغين ملائكهٔ كرام بونلرك تسبيحى صداسن ايشيدوب وحضرت رب العزته ضراعتله شفاعت ايتدكلرنده جمله قرق كوندنصكره امر حقله اول بالق مقدما كمى يه بندكارى يره واروب قارنندن كناره چقاردى (قصهٔ نجات) معتبراتده مرويدركه موصل قريه لرينك برينه يقين دريا كنارينه چيقارلدقده شدت حرارت بطن حوتدن طفل مولود كبى بدنى محرا حتى لحيه وسائر شعراتدن معرا اولوب ضعف ونحافتندن حركته قدرتى اولمامغين اوستنه سينك اوشمسون ديو لطف حق ايله تازه قباق بتوب

كعب قولنجه درت بيك بوداغى اولوب هر برينه برقونجغز قونوب تسبيح ايدرلردى بعضلر قولنجه اوج بوداغى اولوب برى شرقه برى غربه اوزانوب برى دخى يونسك اوستنه سايبان اولوب مسك وعنبر وكافور نثار ايدردى * مرويدركه جبرائيل عليه السلام كلوب بدنن صيغادقده كشف بصر ونبات لحيه وغيرى ميسر اولوب فرمان رب لايزال ايله برغزال كلوب قومنك ايمانه كلدكلرين بلديروب ليل ونهار امزروب قرق كوندنصكره وقت صباحده اويقودن اوياندقده قباق اغاجن قوريش كورمكين آجيوب براغاجك قورومسنه آجيرسن يا نيچون يوز بيكدن زياده كمسنه نك هلاكلرين مراد ايدوب آجمدك ديو وحى اولنوب بعده برملك ايكى حله كتوروب اوالكى قومنه تكرار وارمغه امر اولنديغن خبرويردى * تفسير كورانيده يونسى امزرن غزاله حق تعالى خدمتى عوضى كوبكنده مسك بيتوروب دنياده ابتدا مسك اوزمانده ظهور ايتدى ديو مرويدر (واقعات بعد النجات) اكثر معتبراتده اولان تفصيلك اجمالى بودركه يونس عليه السلام قومنه كيدركن سابقا غائب اولان خاتوننى وتلف اولان ايكى اوغلنى تفصيله محتاج طريقله بربر بولده بولوب بعده برغلام راعى يه صتاشوب يونسه بولشدم ديو قومكه خبرويرديوب اودخى تهمت كذب احتماليله قتلدن قورقارم صدقه علامت ديلرم ديوب يونس عليه السلام اشبو بقعه وشجر واغنام سكا شهادت ايتسونلر ديوب كنديسى عبادت ايچون بروادى يه كيدوب راعى كرامت واعى صداقت راعى بشارت ساعى شهره واروب پادشاهه خبرويروب مرعايه آدملر كتوروب حجر وشجر وغنم بونك صدقنه قدرت خالق ايله ناطق اولدقلرنده پادشاه ايشيدوب سلطنتن راعى يه ويروب بعده غلام سعادت انجام قرق ييل تمام سلطنتده قيام ايتدى * القصه تجسس يونس ايچون جمله شهر خلقى چيقوب غنم راعى يونس عليه السلام فلان يرده نماز قيلار ديو سويلدكده واروب يونسى بولوب تضرع فراوانله كومشدن عربه يه بنديروب بعده اينوب يانجه شهره كيروب اهل وعياليله انده قرق كون اوتوروب خلقه تعليم وتبيين احكام دين مبين ايدوب * برروايتده اهل واولادى شهرده وفات ايدوب على كل حال سياحته جناب حقدن استيذان ايدوب اجازت اولدقده عزل وعزلت اختيار ايدن پادشاهله مرافقت وموافقت اوزره سياحت ايدوب عبادت رب العزت ايدرلك وفات ايتديلر * تاريخ قدسده يونس عليه السلام بعد النجاة شهره كيدوب اهل وعياليله ملاقات ايتدى ناكاه شهر خلقى آكاه اولوب شاه وسپاه اعزاز واجلالله استقبال ايدوب شهره كتورديلر حضور شريفنده تجديد ايمان وتأكيد عهد وپيمان وايمان ايتديلر * يونس عليه السلام نيچه مدت ايچلرنده طوروب امر معروف ونهى منكر ايدوب اولا اوزمانك پادشاهى بعده يونسك خاتونى واولادى وفات ايتدكارنده يونس عليه السلام قدسه كلوب جلجون آدلو برقريه ده حضرت موسى وفاتنك سكز يوز اون بشنجى ييلنده بونلردخى وفات ايتديلر ديnوب * تفسير كورانيده قبر يونس عليه السلام موصل قارشوسنده نينوى شهرنده در ديومذكوردر * بعض معتبراتده اواخر عمرنده خلقدن عزلت ايتدكده عابدلرله انيس وراهبلرله جليس اولوب حالت نزعده شاكردى اولان شعيا پيغمبرى بنى اسرائيله كوندردى دينوب لكن اكثر معتبراتده يونسى نينوى شهرينك خلقنى دينه دعوته شعيا عليه السلام پيغمبر كوندردى دينوب مكركه شعيا اسمنده ايكى پيغمبر اوله والله اعلم (روايت اخرى) تفسير نيشابوريده ابن عباسدن مرويدركه يونس عليه السلامى شعيا پيغمبر بنى اسرائيلك نيچه لرينى كلوب اسير ايدن نينوى پادشاهنى دينه دعوته واسيرلرى تخليصه غيرى پيغمبرلر وارايكن كنديسى ابرامله كوندرديكنه انجنوب بحر رومه كلوب كمى يه بنوب قصهٔ حوت ونجات ظهور ايدوب دعوت كفاره امر حقله بعده واروب اوچ كون دينه دعوت ايدوب بعده ايمانه كلمزسكز عذاب كلوردير سن ديو وحى اولنمغين خبرويردكده كفره عناد ايدوب يونس عليه السلام شهردن چيقوب اوكيجه شهر خلقى آنى ارايوب بولمدقلرنده عذاب كلمك مقرر اولماسه ايچيمزدن چقمزدى ديوب شهرى قپايوب حيواناتى طشره ده قويوب اوغلانجقلرى وحيوانات ياوريلرين والده لرندن آيروب صباح اولدقده كوكدن اثر عذاب اينوب خلق كوردكده فرياد وفغانله توبه وايمان كتورمكين عذاب كيدوب بعده يونسى ارايوب بولوب جمله سى ايمان كتوروب جميع بنى اسرائيل اسيرلرين يونسه ويروب يونسله جمله سى ولايتلرينه كتديلر (روايت اخرى) عرايس ثعلبيده حضرت عليدن يونس عليه السلام قومنه اوتوز ياشنده مرسل اولوب

سکسان اوچ ییل انلری دینه دعوت ایدوب همان ایکی کسنه ایمانه کلدی دیو مرویدر اشبو روایت صحیحه ایسه ظاهر مراد اولان قبل نزول العذاب بو قدر مدت دعوت ایدوب انجق ایکی کسنه ایمانه کلدی دیمکدر یوخسه بعد نزول العذاب قومنڭ جملەسی ایمانه کلدکاری قرآن عظیمله ثابت اولمشدر یاخود بو روایت یونس علیه السلام ایکی درلو قومه مرسل اولدیغی روایتنه کوره اوله تشکیم عن قریب ذکر اولنور والله اعلم (متفرقات) کشافده (وارسلناه الی مائة الف اویزیدون) آیتنده مذکوردرکه اشبو ارسالدن مراد ارسال سابقیدر بعضلر دیدیلرکه بعد النجاة تکرار قومنه یاخود غیری طائفه یه مرسل اولدی * بعضلر دیدیلرکه قوم سابق ایمانه کلوب یونسی شهره دعوت ایتدکارنده جمیع انبیا قوملرندن هجرت ورحلت ایتدکارندنصکره من بعد انلرڭ ایچنده اقامت ایتمزلردیو اعتذار وحق تعالی سزه بر پیغمبر کوندرسه کرکدر دیو اخبار ایتدیلر * کتاب مبهمات القرآنده یونس علیه السلام بالق قارننده نهر دجله کنارنه برروایتده دیار یمنه چیقارلمشدر دینوب اشبو روایت کشافده بعد النجاة غیری طائفه یه مرسل اولدی دینلن روایته موافقدر * نیچه معتبراتده یونس علیه السلام داود علیه السلام کبی خوش الحان اولمغین نفس خوب مقدسلرین زمرهٔ وحوش وسباع اجتماعله استماع ایدرلردی دینوب کشافده حضرت رسول علیه السلام (لاتفضلونی علی یونس بن متی فانه کان یرفع له کل یوم مثل عمل اهل الارض) بیورروب علما بیورمشلردرکه عمل مذکوردن مراد (لاعبادة مثل التفکر) حدیثی مفهومنجه عمل قلبدرکه تفکر فی امر اللهدر زیرا برکسنه جمله دنیا خلقی عملی قدر عملاری اعضاسیله برکون ایچنده ایتمکه قادر اولیمزدیو مذکور اولوب لکن حضرت یونسڭ عباداتی کمال خضوع وخشوعله اولوب کثرت ثواب جهتندن اوزمان خلقنڭ اعمالی معادلی اولمق ممکن اولمغین عمل مذکوردن مراد مجرد عمل قلب اولمیوب عمل جوارح دخی یله اولمق ظاهر وراجحدر تشکیم ارباب البابه ادنی تأمله واضحدر بعض معتبراتده مذکوردرکه بعد زمان ولایت بابل بکی بخت نصر ملعون خروج ایتدکده ابتداموصله کلوب قوم یونسڭ جملەسن قتل وولایتلرین ضبط ایدوب بعده قدس شریفه بنی اسرائیل اوزرینه کتدی

(باب سادس وعشرون در احوال شعیا نبی علیه السلام)

ابن امیصا یاخود ابن اقصیا یاخود ابن راموسا بنی اسرائیلدن اولوب خلقه کندودنصکره کله جك پیغمبرلردن خبرویروب دائما وعظ ونصیحت ایدردی (قصهٔ سنجاریب) تاریخ میرخوانده وتفسیر معالم التنزیلده ابن اسحاقدن مرویدرکه بنی اسرائیلدن هر برپادشاهی شرع حضرت موسی اوزره ارشاد وامداد ایچون جناب حقدن بر پیغمبر مبعوث اولوب نسل حضرت سلیمان علیه السلامدن صدیقه آدلو برصالح وعادل کسنه پادشاه اولدقده انی تأیید ایچون شعیا ابن رادوسا مبعوث اولوب بنی اسرائیلڭ فسق وعصیانی خارج دائرهٔ بیان اولدقده حکمت حقله بابل پادشاهی سنجاریب التیوز بیڭ مرد نبرد ایله برروایتده التیوز بیڭ بیراق ایله قدسه کلوب صدیقه نڭ طبوغنده بریاره اولمغین شعیا علیه السلام حق تعالی یه کاجلڭ کلدی بریکه برخلیفه دیکوب اکا وصیت ایله دیو امر ایتدی دیوب اودخی امر اللهله عمل ایدوب بعده نصرت ونجات بنی اسرائیله تضرع عظیمله دعا ایتدکده شعیا علیه السلام حق تعالی ینه سکایه وردیکه دعاکی مقبول ودشمنلریکڭ جملەسن برکیجه دفعة وفجأة مقتول ایدوب عمرکی دخی اون بش ییل زیاده ایدوب یاره که دخی فلان نسنه ایله شفا میسر ایتدم دیدکده صدیقه شفا بولوب صباح اولدقده سنجاریب ایله بیله همان التی نفردن غیری جمیع عسکر کفار بلاسبب وفات ایتمشلر بولنوب ینه ابن اسحاقڭ بعضلردن روایتی اوزره صدیقه سنجاریله جنڭ ایدوب بش نفر آدمیسیله بریرده طوتوب اسیر ایدوب بریسی بخت نصر ملعون ایدی علی کل حال صدیقه اشبو التی کسنه یی قید بند ایدوب کونده ایکیشر دانه آرپه اتمکین ویروب مجرد تحقیر ایچون یتمش کونه دك بونلره شهری طولشدیروب سنجاریب بکا بوجفادن قتل اولی دردیو رجا ایتمکین صدیقه قتل ایتمك دیلدکده شعیا علیه السلام حق تعالی بیوررکه سنجاریی اولدرمیوب رعایتله ولایتنه کوندرسون تاکه واروب غضبمی سائرلره خبر ویرسون دیدکده صدیقه قول رسولی قبول ایدوب سنجاریب بش آدمیسیله شهرینه واروب یدی ییلدنصکره غم والم ایله خسته لکدن وفات ایدوب اوغلینڭ اوغلی بخت نصری یرینه کچورمکه وصیت ایدوب اون یدی یااون بش ییلدنصکره صدیقه دخی وفات ایدوب سلطنت بنی اسرائیل

جمله‌دن‌ یوز اللی اوج ییله دك داود پیغمبر اولادی النده طورمش ایدی صدیقه وفاتنده بنی اسرائیل
ایچنده سلطنت نزاعیله سفك دما وانواع هرج ومرج پیدا اولمغین شعیا علیه السلام دائما نصیحت ایدوب
زمرهٔ اشقیا قبولدن ابا ایدرلردی بر کون امر حقله جمله خلقی جمع ایدوب منبره چیقوب کمال تفصیلله خطبه
ونصیحت ایدوب آخر زمان پیغمبرینه دك كله جك انبیادن خبر ویروب بنی اسرائیله قتل انبیا ومخالفت احکام
شریعت موسی ایتدیککز ایچون حق تعالینك سزه غضبی اولوب سزه شویله ییوررکه دیو جناب حقدن بنی
اسرائیله کمال تفصیلله خطاب وعتاب خبرین نقل ایتدکده اول جماعت ذوی الضلاله شعیانك قتله
هجوم ایتدکلرنده قاچوب یولده بر اغاج یاریلوب شعیا ایچ کندویه چاغرمغین واروب ایچنه کیروب آغاج
قپانوب شیطان لعین قفتانی اتکین چکوب طشره قویوب بوقلغه کلان کافرلره کوستروب تعلیم شیطانله
دستره ایله اغاجی یوقارودن اشاغه ایکی بیچوب بعض معتبراتده بچاغله اوروب شهید ایتدیلردیو مذکوردر
(روایت اخری) تاریخ میرخوانده مذکوردرکه نیچه مؤرخلر دیمشلردرکه صدیقه‌نك اپاغنده یاره سندن
ضعفی سببیله ملوك اطراف سلطنت بنی اسرائیله طمع ایدوب جمله‌دن مقدم دیاربکر پادشاهی لنکن زهره
یلدزینه طپار کافر اولوب قدسه مستولی اولورسم زهره یولنه اوغلومی قربان ایده‌یم دیو نذر ایدوب * برروایتده
بخت نصر بونك کاتبی ایدی عسکر عظیمله قدسه کلدکده امر حقله غایت محکم یل اسوب کفرهٔ ناپاك جمله هلاك
اولوب لنکن بخت نصرله قورتلوب قاچوب شهرینه واردقده مقدما قتلنی نذر ایتدیکی اوغلی بوکاکین بچمش
اولوب حالا فرصتی غنیمت کوروب بونی قتل ایدوب تختنه کچدی بعده بخت نصر دخی برحیله ایله اوغلانی قتل
ایدوب مستقل پادشاه اولدی بعده موصل ایله آذربایجان پادشاهلری بری برلرینك خبری یوغیکن ایکیسی
دخی قدسی فتح وضبطه عسکر چکوب قدس اطرافنده بولشوب صواشوب عاقبت ایکی عسکر اهل شر
جمله تلف وبری برلرینك شمشیرلرینه علف اولمغین بنی اسرائیل اعدادن ناجی وسالم واموال عظیمهٔ
کفارله غانم اولدیلر بعده بنی اسرائیل عصیان وطغیانه باشلایوب نیچه انبیا قتل ایتدکلرنده بابل ولایتنك
پادشاهی سنحاریب عسکر عظیمله کلوب قدس شهرین جبر وقهرله آلوب انواع غارت وخسارت ایدوب
ولایتنه کتدکده بنی اسرائیل ینه انواع معصیتدن فراغت ایتمدکلرین جناب حقدن ارمیا بونلری ارشاد
واسعاده مرسل اولوب اول طائفهٔ ناخائفه انی شتم وضرب ایله ایراث حزن وکرب ایدوب قیدبندله حبس
ایتدکلرنده ولایت بابلدن بخت نصر قدسه کلوب شهری ییقوب یاقوب مستحق عذاب وتدمیر اولان زمرهٔ
بنی اسرائیلك اکثرین اسیر ایدوب ولایتنه ایلتدی والله اعلم

(باب سابع وعشرون در احوال ارمیا نبی علیه السلام)

ابن حلقیا هارون پیغمبر نسلندن ایدی شعیا علیه السلام زماننده اولوب برروایتده اندن صکره پیغمبر اولمشدر
وهب ایله ابن اسحاق ارمیا ایله خضر بر کمسنه اولوب ارمیا اسمی خضر لقبیدر هارون پیغمبر نسلندن ایدی
دیوب لکن موسی علیه السلام ایله خضر قصه‌سی ارمیا ظهورندن نیچه یوز ییل مقدم اولمغین خصوصا
هارون نسلندن اولمغین بی شك وشطط بو کلام غایت فاسد ومحض غلطدر (قصهٔ نبوت) تاریخ میرخوانده
مذکوردرکه شعیا علیه السلام شهید اولدقدن صکره بنی اسرائیله ایچلرندن ناشیه بن اموص پادشاه اولوب
انی ارشاد واسعاد ایچون ارمیا پیغمبر ارسال اولندی بنی اسرائیلك فسق وعصیانی مشتد وبغی وطغیانی
ممتد اولوب ارمیا علیه السلام نصیحت ایتدکجه عنادلری ازدیاد بولدقده عقل وایمانلری ضعیف ونحیف
اولان قوم مستحق اللومی جناب حقدن تسلط بخت نصر ایله تخویف ایدردی (ظهور بخت نصر) تاریخ
قدسده مذکوردرکه ارمیا علیه السلام بنی اسرائیل پادشاهی صدقیا زماننده ایدی اوعصرك اهلی نقض توبه
واحداث معاصی ایدوب ارمیا آنلری زجر وارشاد ایتدکجه اشقیانك عنادلری اشتداد وامتداد بولوب حتی
بعض نفوس خباثت مأنوس ارمیایی رنجیده ومحبوس ایدوب بودخی نیچه زماندنبرو انلره مسلط اولان
بخت نصر بلیدسزه تکرار کلسه کرکدر دیو تخویف وتهدید ایدردی * مرویدرکه ارمیا علیه السلام سابقا
بخت نصر آدلو بر کل باشلو فقیر اوغلانی قضای حاجته اوتوررکن طعام ییوب کهله قیرار کوروب بونه عجب حالدر
دیو صوردقده نه اولسه کرك ادخال نافع واخراج مضر وقتل عدو ایده‌یورم دیدکده ذکاسنه تعجب ایدوب نور

نبوت وفراستله صاحب ظهور اوله جغن اكلايوب بردري اوستنه اهل قدسه امان نامه سن آلوب بحكمة الله
تعالى بعد زمان عسكر عظيمله قدسه كلدكده ارميا آنك نامه سن كوستروب اودخي بيلوب لكن مأمورم
ديو عذرلنوب ارميا دخي بني اسرائيله خبرويروب كندوسي عزلت وانزوا واشقيادن اختفا ايچون بر يره
كتدي * بعض معتبراتده صحراره كيدوب وحوشله اختلاط ايتدي دينوب بعضنده دخي مصره كيدوب
بعد زمان ينه قدسه كلدي دينوب * فوايح مسكيه ده مذكوردركه باب اشمو يل عليه السلامده ذكر
اولنان تابوت توراتي ارميا عليه السلام امر حقله بحيرهٔ طبريه ده دفن ايدوب قيامته قريب مهدي جقدقده
حق تعالى اوتابوتي وزبوردا اودي طبريه دن چيقاروب مهدي يه ايصال ايتسه كركدر (روايت اخرى
دركيفيت ظهور بخت نصر) تاريخ ميرخوانده مذكوردركه بني اسرائيلده دانيال اكبر آدلو
بركمسنه وار ايديكه تأييد رباني ايله مؤيد اولوب بركون توراة اوقوركن فلان زمانلرده قدسي بركمسنه خراب
ايتسه كركدر ديو برآيت اوقويوب يارب اوكشي كيمدركه بو ايشي ايده ديو مناجات ايدوب غم واضطرابله
خوابه واردقده ولايت بابلده بخت نصر نام بريتيم غلامدر ديو واقعه سنده اعلام اولنمغين مالليرين جمع ايدوب
بابله واروب نيجه زمان يتيملر يوقلايوب بركون بر مزبله ده ياتور برعليل وذليل اوغلان كوروب احوالن
صوردقده بخت نصر آدلو بريتيم سقيم صاغ ايكن والده مله كندي معاشم ايچون ارقه م ايله اودون طاشيوب
كچنوردك ديمكين دانيال بوني منزلنه ايلتوب يويوب آريدوب والده سن كتوروب هربرينه رعايتلر ايلدي
بخت نصر صغالدقده دانيال اكاسن پادشاه اولوب بني اسرائيله غزا ايتسك كركدر اكارم بكا بر امان نامه
يازسكا شمدي يكرمي بيك اقچه ويره يم ديوب بخت نصر شاشوب والده سي امريله يازوب ويردي دانيال قدسه
كلوب بخت نصر اوماالله مقدما اودونجيلقده يولداشي اولوب لطيفه ايله پادشاهلري كچنديكي اوغلانجقلره
آنلر اليويروب سابقا برخاندان قديم نسلندن اولمغين يولداشلريله هركون سنجاريبك ديوانسه ملازمت ايدوب
اودخي بونده آثار دولت مشاهده ايتمكين نظر ايدوب تدريجله بكلك ويروب هرنه يره كوندرسه بوزاغاردوب
عاقبت كنديسي قدسه سفر ايدوب اسرا اولدقده بخت نصر بيله اولوب بعد الخلاص مملكتلرينه كلوب بعد زمان
سنجاريب وفات ايتدكده بخت نصر آنك يرينه پادشاه اولدي * ابن اسحاق قولنجه بخت نصر سنجاريبك
اوغلنك اوغلي ايديكي باب شعيا عليه السلامده مرورا تمشدر والله اعلم (خروج بخت نصر) تاريخ
ميرخوانده مذكوردركه بخت نصر مجوسي ايكن بني اسرائيلك انواع فساد اوزره ايدكلرين ايشيدوب انلره
سفر تدارك ايتدكده ايكن ارميا عليه السلام قدسده صخرهٔ مباركه اوستنه چيقوب يقاسن چالك وباشنه تبرخاك
ايدوب اي بني اسرائيل حق تعالى سزه بيوررركه بكا عصياندن فراغت ايدك يوخسه سزه آتش پرستلردن
برطائفه مسلط ايدرمكه انلرده خوف عذاب وامید ثواب يوقدر سزدن انتقام آلوب قدسي ويران ايدر ديو
فرياد وفغان ايتدكده بني اسرائيل ارميايي تصديق ايتميوب قيد بندايله حبس ايتديلر اواثناده بخت نصر
التيوز بيك سنجاق يعني بيراق ايله كلوب قدسي محاصره ايدوب زمان كثير مروريله خلق عاجز قالوب بالاضطرار
شهرك قاپولري مفتاحلرين بخت نصره ويروب امرنه راضي اولدقلرنده اودخي شهره كيروب جنك اهلني قيروب
خسته لره وخاتونلره امان ويروب بناء سليمان اولان مسجد قدسي يقوب سيم وزر وجواهرني آلوب جمله
شهري وتوراة شريفه نسخه لريني آتشه ياقوب جميع بلاد شاميه ده قتل ونهب وغارت وانواع ظلم وخسارت
ايدوب يانده محاسبلر عاجز وهائم اوله جق قدر اموال غنائم جمع ايدوب اولاد علما واحباردن يتمش بيك
كمسنه اسير ايدوب بعده ارميانك احوالن ايشيدوب بنم بونده كله جكمي ندن بيلدك كه قومكه خبر ويردك
ديوب ربم اعلام ايتدي ديدكده بو قوم نه عجب پر امز قوم اولورلركه پيغمبرلريني حبس ايده لر بنمله كيدرسك
رعايت ايده يم اكر بونده قالورسك امانله قال ديوب ارميا عليه السلام بن هميشه ربمك امانده يم قومم بكا
تابع اولمش اوله لردي آنلر دخي امانده اولورلردي ديدكده بخت نصر ارميايه قالمغه اجازت ويروب كنديسي
قدسدن كتدي * بعض معتبراتده مذكوردركه بخت نصر قدسدن واطرافندن بني اسرائيلي جمع ايتديروب
ايچلرندن يتمش بيك اوغلان اسير ايدوب كندو بكلرينه اولشديروب بعده جمله بني اسرائيلي اوچ قسم ايدوب
بريني قدس وشامده باقي قويوب بريني قتل بريني اسير ايدوب ولايتنه كوتوردي * عمده آدلو كتابده جمله ايكيوز

يك و يتمش بيك كمسنه قتل ايدوب براول قدر دخى اسير ايتدى ديو مذكوردر والله اعلم (قصهٔ مصر) تاريخ ميرخوانده مذكوردركه بخت نصر قدسدن كتدكده ارميا عليه السلام شهرده تك وتنها وخرابه دارودياره ناله و بكا ايله كزوب بنى اسرائيلدن اطرافه قچانلر خبر آلوب ارميايانته جمع اولوب طوره جق يرلرى قالمامغين اتفاقله مصره كيدوب مصر پادشاهنه التجا ايتديلر بخت نصر دخى شامده اولمغين ولايتكه قچان قوللرمى كوندر يوخسه قدسه ايتديكمى مصره دخى ايدرم ديو مصر پادشاهى فرعون اعرجه نامه كوندروب اودخى بونلر قول دكل حرلردر التجا ايدنى عدولرينه تسليم ايتمك منافى مروت اهل طبع سليمدر ديو جواب كوندروب بواثناده ارميا عليه السلام بقيهٔ بنى اسرائيله معاصى واوزاردن توبه واستغفار ايلك يوخسه بخت نصر بونده دخى كاوب بلايه اوغرارسز ديوب انلر دخى مصر پادشاهنه كيم مقابل اوله بيلور ديو مغرور اولوب عناد واستكبارلرنده برقرار اولدقلرنده ارميا عليه السلام نيل كنارنه واروب بر يرده برى برينه يقين درت طاش كوموب بخت نصر بوشهره كاوب تختى بونك اوستنه قونسه كركدر ديوب واقعا بخت نصر مصر پادشاهنه انجنوب عسكر ايله كاوب جنكده غالب اولوب جمله قچان بنى اسرائيلى دخى اسير ايلدى حضرت ارميايه بن سكا امان و يرمشيكن نيچون دشمنلريمه تابع اولدك ديوب بودخى بن بونلره نصيحت ايدوب بخت نصر بونده كلسه كركدر ديدم صدقمه شاهد اولمغيچون طاشلر كومش ايدم ديوب بخت نصره خبر جر اثر ايدوب تختنك تحتنى قازدردقده هر پايه سى التنده وصف اولنان بر طاش ظاهر وفاش اولدقده بو علامت وكرامت حرمتنه ارميايه استديكى يره كتمكه اجازت و يردى (فائده) اكثر تواريخده ونيجه تفاسيرده وهب قولنجه (اوكالذى مرّ على قرية وهى خاوية على عروشها قال انى يحيى هذه الله بعد موتها فاماته الله مائة عام ثم بعثه) آينده اشارت بيوريلان قصه صاحبى ارميادركه بخت نصر فترتنده بيابانه كيدوب بعده كاوب قدس شهرنى خراب كوروب شمد نكبرو نيجه معمور اولور اوله ديو تعجبده ايكن اويويوب وفات ايدوب يوز يلدنصكره حياته كاوب شهرى معمور بعده قيامته دك معمر اولوب صحرالرده كورينن بودر ديو تصحيح اولندى لكن مشاهير تفاسيرده اكثر مفسرين ومؤرخين قولنجه صاحب قصه عزير عليه السلامدر ديو تصريح اولنمغين اول قصهٔ غرابت حصه عزير احوالنده ذكر اولنمق صوابه اوفق كورلدى. خصوصا صحرالرده كورينن الياس عليه السلام ايدوكنه بر حديث شريف واردركه باب الياسده ذكر اولنمشدر

(باب ثامن وعشرون در احوال عزير نبى عليه السلام)

ابن شرحيا يا خود ابن شرويق فنحاص بن عيزار هارون عليه السلام نسلندن اولوب بخت نصر اهل شر بنى اسرائيلدن اسير ايتديكى يوز بيك نفر تازه يكتلر ايچنده عزير دخى بيله ايدى (قصهٔ وفات) تفاسير وغيريده مرويدركه قرق يا اللى ياشنده اسيرلكدن قورتلوب قول اشهر اوزره قدسه كاوب (ع) جمله بناسى منهدم حسن وبهاسى منعدم * اولمغين (نظم) پرده بازى ميكند در قصر قيصر عنكبوت * بوم نوبت ميزند در قلعهٔ افراسياب (نثر) مضمونن مشاهده ايدوب (نظم) كزدى شهر ايچره كوردى اول مختار * ليس فى الدار غيره ديار (نثر) لاجرم حب وطن مقتضاسنجه حزن والم كاوب عجبا بو حالدنصكره حق تعالى بو شهرى نيجه تعمير واحيا ايدر اوله ديو قدرت مولاده تحير وتفكر ايله اويويوب حالت نومده كنديسى وفات ايدوب ويانده اولان حمارى دخى هلاك اولمغله حق تعالى جمله مخلوقاتدن بونلرى اخفا ايتدى * مرويدركه شهره ميوه زماننده كلمكين تازه انجيرله اوزم قوپاروب ييوب بر مقدار شيره صيقوب ايچوب هر برندن ارتان يانده طورردى (تعمير قدس) بعض معتبراتده وفات عزيردن يتمش يل كچدكده عجمده يوشك نام پادشاهه جنابه حقدن برملك بونك تعمير قدسله مأمور اولديغنى بيلدردكده بيك قهرمانله وآنلرك هر برى دخى اوچريوز بيك نفر ايله قدسه واروب تعميره چالشوب بواثناده بخت نصرك بورننه سيورى سيكك كيروب وفات ايتمكين بنى اسرائيل اسيرلرى قورتلوب قدسه كاوب اوتوز يله دك شهر ونواحى اولكى كبى معمور اولدى ديلندى * تفسير ابو السعودك بر محلنده بو روايت ذكر اولنوب بر محلنده دخى عجم شاهى بهمن بن اسفنديار تختنه كچدكده بنى اسرائيل اسيرلرين امر كيوب حضرت دانيالى اوزلرينه حاكم ديكوب جملهسنى شام وقدسه كوندردى دينوب بو روايت نظام التواريخده غيرى وجهله يازيلوب جلد ثانيده باب ملوك عجمده بهمن احوالنده

بیان اولنورآنده نظر اولنه (قصهٔ حیاة) تفاسیرده مذکوردرکه وفاتندن یوز ییل کچدکده عزیر علیه السلام
حیاة بولوب یاعزیر اویقوده نه قدار لبث وقرار ایلدک دیو هاتفدن ندا اولنوب برکون یادخی اکسک
دیدکده تمام یوز ییل کچمشدر حمارکه وطعام وشرابکه نظر ایله دینوب باقدقده سابقا یاننده اولان تازه انجیر
واوزم وشیره یه اصلا تغیر کلمامش بولوب * حماره باقدقده چوریمش وکوکاری طاغامش کوروب اوحالده حمارک
اعضاسی طاغلوب کتدیکی کوه وصحرادن برربرر کلوب هر بری یرینه بتشوب جانلانغین آکروب
چاغروب عزیر بو احوال حیرتمآلی کوردکده ذکر وتسبیح خدایی تکثیر ایدوب (اعلم ان الله علی کل شیٔ قدیر)
دیدی * بعده حمارینه بنوب شهره کلوب موجود اولان خلقی وشهرک بیوت ومحلاتن بیلش چقمیوب لسان
حاله (نظم) وما الناس بالناس الذین عهدتهم * ولا الدار بالدار التی کنت اعلم (نثر) بیتنک مضمونن ادا وندا
ایتدی دقت وتخمینله کندی محله سنده براوکنده طوروب قپوده کوروکوتورم برخاتون کوروب عزیرک
اوی بومیدر دیوب بودر بن آنک جاریه سی یم لکن اول یوز ییلدنبرو غائب اولمغین آندن مأیوسز دیوب بی اختیار
زارزار اغلدقده اشته بن عزیرم دیوب قصهٔ وفاتی بیلدیروب خاتون دخی عزیر مستجاب الدعوه ایدیکن
بیلوردی پس بکارد بصر وشفایه دعا ایله دیوب بودخی دعا ایدوب کوزنی صغادقده آچلدی النه یاپشدقده
قالدیروب خاتون عزیرک یوزاون سکز یاشنده صلبی اوغلنه واولاد اولادنه خبرویروب کلدکارنده پدرمک
ارقه سنده مانند هلال برسیاه خال وارایدی دیوب آچوب کوردیلر تمام بیلشوب بعده شهر خلقی سرورموفورله
کلوب کورشدیلر (سبب کفر بعض) تفاسیرده مذکوردرکه بخت نصر قدسده علمادن وتوراة اوقو یانلردن
قرق بیک کمسنه قتل ایدوب توراة نسخه لرین یاقغله بالکلیه ضایع اولمغین بو دفعه خلقک توراته کلی
احتیاجلری وارایکن فضل حقله عزیر علیه السلام ازبردن بالتمام اوقیوب بنی اسرائیل اسیرلری اولادندن
بری پدرم جدمدن روزفترتده فلان باغده برتوراة نسخه سن دفن ایتدیکن نقل ایدردی دیوب بولنوب
ظهور ایلدی عزیر علیه السلام ازبر اوقیوب حرف بحرف موافق ومطابق بولندقده اکثر ناس ضال وکمراه
اولوب عزیر ابن الله دیدیلر تعالی الله عما یقولوا الظالمون علوا کبیرا * تفاسیرده توراة یتمش دوه یوکی اولمغین
بتون اوقومق همان موسی ویوشع وعزیر وعیسی علیهم السلامه میسر اولمشدر دینوب * نیجه تفاسیرده کابی
وسدی قولنجه مذکوردرکه بخت نصر قصه سنده قدسده توراة نسخه سی قالمیوب عزیر اغلیوب تحسر
وتحیرده ایکن برملک برکاسه صو کتوروب عزیر ایچدکده جمله توراة خاطرینه نقش اولوب بنی اسرائیله
پیغمبرلک ویرلمکین کلدکده خلق اینانمیوب توراتی سزه تعلیم ایچون مرسل اولدم دیوب بالتمام اوقودقده
دنیادن بالکلیه کتمش ایکن برکمسنه نک قلبنه حق تعالی الهام ایتمز الامکرکه اوغلی اوله دیوب بوضلالته
سالک اولدیلر تعالی الله عن ذلک * تفسیر ابو السعودده ابن عباسدن مرویدرکه یهود مردود احکام توراتله
عمل ایتمز اولدقلرنده حق تعالی قلبلرندن توراتک حفظنی کیدروب تابوت توراتی کوکه چکوب عزیر حیاة
بولوب شهره کلوب توراة ایچون حقه مناجاة ایتدکده قلبنه حفظنی القا اولنوب بودخی قومنه اعلام واخبار
ومعصیتلر ایچون نصیحت وانذار ایدوب بعده تابوت نزول ایدوب ایچنده اولان توراتی عزیرک حفظنده اولانه
موافق بولدقلرنده یهود کمراه حاشا عزیر ابن اللهدر دیدیلر * اکثر تفاسیرده یوز ییل وفات ایدن عزیر اولمیوب
ارمیا علیه السلامدر دینلر قولنجه مذکوردرکه یهودیلر قتل انبیا وانواع عصیان ایدر اولدقلرنده حق تعالی
توراتک نسخه لرینی وحافظلر قلبندن حفظنی کیدروب عزیر تازه یکت اولوب سیاحته کیدرکن جبرائیل
علیه السلام کلوب نه یره کیدرسن دیوب تحصیل علم ایتمک دیلرم دیدکده توراتی اکا ازبرلدوب دونوب
قومنه کلوب بالتمام اوقودقده کمال تعجبلرندن عزیر ابن الله دیدیلر * لباب التأویلده مذکوردرکه عزیر
علیه السلام بنی اسرائیل اسیرلریله بابلدن شامه کلدکارنده توراة نسخه لری مقدما یانوب ضایع اولمغین خلقدن
آیریلوب آغلیوب کزرکن شکل انسانده برملک نه اغلارسن دیوب بودخی سبب صلاح دین ودنیامز اولان
کتاب الله ایچمزده قالمدی دیوب ملک دخی آنی استرسک وارلبانک یالک ایدوب صائم اول یارین بورایه کل
دیوب بودخی طهارت وصیامله ایرتسی کلدکده اوملک برکاسه صوویروب عزیر ایچدکده جمله توراتک
حفظی قلبنه منتقش اولدی بعده یهودیلره کلوب آنلره توراتی تعلیم ایتدکده عزیره غایت محبت ایتدیلر

(متفرقات) تاریخ قدسده مذکوردرکه عزیر علیه السلام وفات ایدنجیه دلك قرق ییل بنی اسرائیل ایچنده تدبیرامور جمهور ایتدی بنی اسرائیل بابلدن قدسه جمع اولدقلرندنصکره ایچلرنده کندیلردن حاکملر اولوب لکن اوّلکی حاللری کبی استقلاللری کیدوب اسکندر رومی ظهورنه دك سلاطین عجمك تحت حکمنده ایدیلرعزیروفاتندنصکره بنی اسرائیله هارون پیغمبر نسلندن شمعون صدیق حاکم اولدی * مرویدرکه عزیر وفاتندنصکره بنی اسرائیلك عصیانی متزاید اولوب دائما جناب حقدن انلری نصیحته پیغمبرلر کوندریلوب کیمنی تکذیب کیمنی قتل ایدرلردی صکره زکریا و یحیی وعیسی علیهم السلام مرسل اولوب هر برینك قصه لری ظهورایتدی * مرویدرکه عزیر علیه السلام ایله برادری عزرا ایکیز اولوب عزیر علیه السلام اللی یاشنده وفات ایتدی یوز ییلدنصکره حیاته کلوب اللی ییل دخی یشایوب بعده عزرا ایله برکونده وفات ایدوب ایکی برادر ولادت ووفات تاریخنده برابر ایکن بحکمة الله عزیرك عمری یوز عزرانك ایکیوز ایدی بوندن دخی اغرب بودرکه سابقا حیاة بولوب شهره کلدکده اللی یاشنده اولوب بونك صلبی اوغلی یوز اون سکز یاشنده بیرایدی * ان ربی لمایشاء قدیر (فائده) تاریخ میرخوانده مذکوردرکه قضا وقدردن ابتدا بحث ایدن عزیر علیه السلامدرکه جناب حقله اول بابده نیجه سؤال وجواب ایدوب اوتفصیلك کمال اجمالی بودرکه یارب مؤمنین وانبیازاده لرقوللرینکی بلالره مورط وانلره کفره یی مسلط ایتمکده حکمت ندر دیوب یاعزیر ایچلرنده نیجه لربکا عصیان ایتدیکیچوندر دیو بیوریلوب یارب سن خود عادلسن عصاة اراسنده بیگناهلره نیچون غضب ایتدك دیدکده یاعزیر فلان یره وارجوابك الهسن دیو بیورلمغین واروب اسی کون اولمغین براغاج کولکه سنده یاتوب اویویوب قرنجه لرایذی اولمغین برقرنجه عزیری محکم اصردقده جان آجیسیله اویاتوب کمال غضبندن قرنجه لرك ایننه آتش یاقوب جمله سی هلاك اولدقده یاعزیرسنی ایصران برقرنجه ایکن نیچون جمله سنه غضب ایتدك دیو بیوردقده عزیر علیه السلام سؤالنه توبه واستغفار ایدوب بعده یاعزیر صوچسزلری عاصیلرله بیله بلایه مبتلا ایتدمسه حقیقتده ظلم دکلدرز یرا انلره بلامقابله سنده اول قدر نعمت ورحمت ویرسم کرکدرکه تمام عوضی اواش اولور دیو ندا کلوب بومرتبه دنصکره عزیرك قابنده قضا وقدر خصوصنده دخی نیجه شبهه لر قالوب لکن سابقا یاعزیر قضاوقدر بنم جمله اسرارملك بریسیدروای اول کمسنه یه کیم بنم سرمدن سؤال ایده اکر بردخی سؤال ایده جك اولورسك اسمکی انبیادفترندن حك ایدرم دیو بیورلمش اولمغین سؤالدن فراغت ایتدی

(باب تاسع وعشرون در احوال دانیال نبی علیه السلام)

ابن حزقیل انبیاء بنی اسرائیلدن وعظماء حکماء ذوی القدر الجلیلدن ایدی ذات ستوده صفاتی فضل رب عزت ایله نبوت ورسالت وحکمتی جامع اولوب علم رمل بونلردن شایع اولمشدر (قصهٔ حبس) تاریخ میرخوانده مرویدرکه باب احوال ارمیا علیه السلامده تفصیل اولندیغی اوزره دانیال اکبر سابقا بخت نصردن امان نامه آلوب بخت نصر قدسه کلدکده آنی یوقلدوب وفات ایتمش اولمغین علم حکمتده انك خلف برشرفی اولان دانیال بن حزقیل که بعد زمان نبیٔ جلیل اولمشدر دانیال اکبرك متعلقاتیله امان نامه یی بخت نصره ایلتوب اول دخی کوردکده عهدنه وفاء بونلره امان و یروب ولایت شام ومصرده دیلدیکنی ایدوب ولایتنه دوندکده بونلرك جمله سن بیله ایلتوب غایت رعایت ایتمکین ولایت خلقی بونلره حسد ایدوب مخالفت دینلردن ماعدا طعامن دخی یز دیدکارنده بخت نصر طعامنه کتوردوب یدکده انجنوب نیجه مدّت حبس ایتدی (قصهٔ واقعه) اواثناده بخت نصر برواقعهٔ فاجعه کوروب اویاندقده خوفندن اونودوب کندی کاهنلرینه البته واقعه می هم بیلوب هم تعبیر ایدك یوخسه سزی قتل ایدرم دیوب انلردخی حیران اولدقلرنده دانیال ایشیدوب بن بیلوب تعبیر ایده یم دیو زندانجیله خبر کوندرمکین کتوردکده دانیال دیدیکه واقعه ده برصنم کوردك کیم یوزنده طوروب باشی التوندن بوینی کومشدن میانی باقردن ساقلری دموردن اناقلری صرچه دن اولوب سن اکابقرکن کوکدن برطاش کلوب صنمی قیروب ازوب هرپاره سنی ذره مثالی ایدوب بعده بریل اسوب ذراتنی اطرافه طاغدوب صنمی قیران طاش بیویوب دنیایی طوتوب یرایله کوك ایله اوطاشدن غیری برنسنه کورنمز اولدی * بخت نصر واقعا کوردیکم واقعه بعینه بودر تعبیرینی ایله دیدکده کوردکك

صنم زمان سلطنتدر التوندن باشی زینت وشوکتدر بو بنی سنك سلطنتكه اورته سی سائر پادشاهلره اشارتدر تیمور ملوك عجمه دلالتدركه اواٸلده نیجه زمان تیمور کبی قوت وشدت اوزره اولوب اواخر زمانده صرچه کبی ضعف بولسه کرکدر صنمی شکست ایدن حجر آخر زمان پیغمبرینه اشارتدرکه مرسل اولدقده جمیع ملوك روی زمینی مقهور وزاٸل وهر دین وآیینی منسوخ وباطل ایدوب شرع ودینی الی یوم القیام بردوام اولسه کرکدر دیدکده * بخت نصر غایت حظ ایدوب بر روایتده سرورندن دانیاله سجده ایتدی بعده دانیاله دیدیکه اوزریمه رعایتی سندن زیاده واجب اولمش کمسنه اکلامزم * امدی اوچ نسنه دن بریله مکافات ایتمك استرم دیلرایسك سنی ولایتکه کوندروب خراب اولان یرلر تعمیر اولنه دیلرسك الیکه امان نامه ویره یمکه بنم ولایتلرمدن هرنه یرده اولمق استرایسك آنك خلقی سکا تعظیم وتکریم ایده لر دیلرایسك بنم یانمده طور کلی رعایتلر ایدرم دیوب دانیال علیه السلام دخی بنم ولایتلریمك خرابلغنه ربمك ارادتی متعلق ایکن کمسنه تعمیر ایده مز سنك امان نامه که دخی احتیاجم یوقدر زیرا بن هرنه یرده اولسم ربمك امانتده یم بنم و یولداشلریمك حالنه موافق اولان بودرکه سنك شهرکده ساکن اولهم دیدی (قصهٔ وزارت) بعده بخت نصر اولاد وارکان واعیانی کتوروب دانیال حکیم عظیم القدر وعالم مستحق الصدردر انك مبارك نفسی ایله واقعه اضطرابندن قورتلدم پس تدبیر امور جمهوری بالکلیه اکا اصمرلدم آنك رأینه مخالف اولان رأیم ایله اصلا عمل ایتمیه سز دیو تنبیه ایدوب بعد زمان ارکان واعیان حسدا بتمکین بعض وجهله غمز ایدوب تأثیر ایتدیره مدیلر (قصهٔ صنم) عاقبت بخت نصره قومی دیدیلرکه دانیال ایدر بنم ربم واردرکه علام الغیوبدر کشاف الکروبدر بز دخی سکا بر صنم دوزه لمکه انی معبود ایدنوب سکا امور غیبدن خبر ویره * اجازتیله بر مرصع ومصنع صنم دوزوب عظیم آتش یاقوب خلقی صنمه طابغه دعوت ایتدیلر طاپمیانی آتشه آتوب بو وجهله بنی اسرائیل اسیرلرندن دخی عدد کثیری آتشه آتدیلر (رمی دانیال باآتش) سزا وارسیف ودبوس اولان مجوس منحوس شقامانوس بیراملری کونده بخت نصره طاپشمدین حضرت دانیالی ودانیال اکبر توابعندن اوچ کمسنه یی آتشه آتوب بخت نصر قصرندن باقردی آتشده بش کمسنه که برینك ایکی قنادی اولوب یولداشلرینه مروحه واریل صلار کورمکین متغیر ومتحیر اولوب بکا کلکز دیوال صالدقده دردی کاوب بشنجی کیمدر دیوب دانیال بر فرشتهٔ لطافت سرشته دردیوب بخت نصر نیچون حالکز بکا اعلام ایتمدیکزکه خلقی سزی آتشه آتمقدن منع ایدیدم دیوب دانیال دخی حق تعالی دوستلرینی دشمنلری شرندن نیجه صقلادیغنی بیلدرمکیچون دیمدم دیدی * بعض معتبراتده دانیالی بخت نصر کندیسی حمام کلخانینه آتدیروب آتش برشر وشرر اصلا ضرر ایتمدی دیو محرردر (مسخ بخت نصر) بو قصه دن صکره بخت نصر بر واقعهٔ فاجعه دخی کوروب ینه اونودوب کاهنلرینه صوروب انلر بلیوب دانیالی کیجه یانده یاتورورسن اول ایسه ساحر ماهردر سکا مخالف دوشلرکو ستررديدكارنده بخت نصر جمله سن قووب دانیالی کتوردوب اعلام ایتدکده مهلت استیوب تنهاده نماز قیلوب مناجات ایتدکده منامنده بالتمام الهام واعلام اولنغین بخت نصره واروب واقعه کی ربم بکا بیلدردی کورمشسن که برعظیم یوکسك اغاج شاخلرینه قوشلر قونوب سایه سنده جانورلر طوروب سن حیرتله بقارکن الندہ بر بالته ایله بر فرشته کاوب اغاجی کسمك استیوب برفرشته دخی کاوب الله بیوررکه بعضنی کسوب بعضنی حالی اوزره قودیمکین شاخلرین کسوب قوشلر طاغلوب اغاجك حسنی بوزلدی دیدکده بخت نصر واقعه می بیلدك تعبیرین ایله دیوب دانیال دخی اغاج سنسن قوشلر توابعکدر جانورلر رعایادرکه ظل حمایتکه التجا ایتمشلردر صنم دوزوب خلقی اکا طاپدردیغك ایچون حق تعالی سکا غضب ایتمشدرانکیچون فرشته کوندرمشدرکه سنی هلاك ایدوب نسلکدن بعضنی برقاچ کون طورمغیچون آلیقویه حق تعالی سنی مسخ ایدوب یدی ییله دك نیجه مخلوقات صورتنه قویوب صکره ینه انسان ایتسه کرکدر دیدکده بخت نصر توبه وصدقه ایله دفع اولورمی دیوب اولمز دیدکده سلطنتی اوغلنه ویروب حزن وغم والم وبکا ایله عزلت ایدوب بر هفته دنصکره تنفس ایچون پنجره کنارنده اوتوررکن ناکاه جسمنده قنادو بورنسده منقار بیتوب حقدن غضب وعقاب ایله مرغ عقاب صورتنه کیرمکین اوچوب کیدوب تفصیله محتاج وجوهله یدی ییله دك حیواناتدن صور واشکال مختلفه یه کیروب ابناء جنسنه رسیده وانلری رنجیده ایدوب هر بر مسخ عقبنده انسان صورتنه دونوب

تكرار مسخ اولنوردى (آمدن وهلاك شدن) بو جانبده دانيال عليه السلام بخت نصر اوغلينك دخى مدبر
امورى اولدى خلق منكراتدن منع ايدوب يقينده بخت نصر كاسه كر كدر ديوب وعده تمامنده بر سيورى
سيكك صورتنده سراينه كاوب امر حقله انسان اولمغين غسل ايدوب يالين قلجله ديوانخانه سنه چيقوب
عسكرين كتوردوب برشمديه دك صنمه طپار ايدك كه نفع وضرره قادر دكلدى حالا قدرة اللهه عالم و جازم
اولوب بنى اسرائيلك معبودينه دل و جاندن ايمان كتوردم سزه بر كون مهلت ايكنجى كون هر كيم توابعيله
بكا كاوب ايمانه كاورسه دوستلرمدن اولوب مخالفت ايدنلرى قتل ايدرم ديوب ايچرو كيدوب او كيجه وفات
ايتدى (روايت اخرى) شمديه دك ذكر اولنان تاريخ ميرخوانده وهب قولى اولوب لكن لباب التأويلده
مذكوردركه بخت نصر دخى نمرود كبى غرور وسفاهتدن كوكه چقمق استيوب البته بكا بر چاره ايدك يوخسه
سزى قتل ايدرم ديو اسيراولان بنى اسرائيل بر مشاقه تكليف مالا يطاق ايدوب بونلردخى جناب حقه تضرع
و بكا ايله دعا واشتكا ولطفنه اتكا ايتدكلرنده او كافر باغينك بورنندن دماغنه بر سيورى سيكك كيرمكين
اول سفاك افاك نابالك انك الميله هلاك اولدى مدت سلطنتى اللى يدى يا يكرمى اوچ يل اولوب مدت عمرى
اوچيوز يل بر حديث شريفده يدى يوز يل ايدى ديو مصرحدر والله اعلم (قصة بلتنصر) تاريخ ميرخوانده
وهبدن مرويدركه بخت نصرك اوغلى سلطنتده مستقل اولدقده تكبر وتجبر ايدوب حضرت سليمان
عليه السلام ايچون جنلر ياپديغى بعض اوانى لطيفه كه بخت نصر انلرى بابله يله كتورمشدى ايچلرندن شراب
ايچوب لحم خنزير ييوب دانيال عليه السلام نصيحت ايتدكجه عمل ايتميوب عاقبت دانيالى مجلسندن قووب
والده سى نصيحت ايتدكده دكليوب بو اثناده شاه كراه اركان واعيانله اوتورركن ناكاه قولسز بر ال
ظاهر اولوب اوستنده اوچ سوز يازلمش اولوب ينه فى الحال غائب اولدى اهل مجلس اوخطنه ايديكن بيلميوب
شاه كراه غايت وهم چكوب والده سى اشارتيله دانيالى كتوردوب كمال اعتذار واكرام بيشماردنصكره
كورديكى خطى صوروب دانيال عليه السلام كورديكك خط (وزن فخف ووعد فانجز وجمع ففرق) در
معناسى بودركه حق تعالى عملكى وزن ايدوب خفيف وضعيف كلدى وسكا سلطنت وعد ايدوب وعده سنه
وفا ايتدى واسباب سلطنت وشوكتى سكا جمع ايدوب ينه طاغتسه كركدر اوچ كوندنصكره سن قتل
اولنوب سلطنت غيريلره منتقل اوله جقدر ديدكده پادشاه قصرينه كيروب غايت معتمدى اولان بر آدميسنى
قپوده بكجى قويوب طشره ده هر كيمى كوررسك البته قتل ايله ديوب دردنجى كيجه كنديسى طشره يى بو قلعه
چيقوب بواب خوابدن اويانوب سر ساملك اراسنده پادشاهى اجنبى صانوب قليج حواله ايدوب بن سنك
پادشاهكم ديو فرياد ايتدكده يلان سو يلرسن ديوب پاره پاره ايدوب دفع بلا ايچون ايتديكى تدبير كندويه
سبب هلاك وتدمير اولدى (شعر) اذا كان عون الله للمرء مسعفا * تهياله من كل امر مراده *
وان لم يكن عون من الله للفتى * فأول ما يجنى عليه اجتهاده (نثر) بعض معتبراتده بو طريقله قتل
اولنان بخت نصردر اوغلى دكلدر دينوب بعض معتبراتده عجم پادشاهى بهمن بن اسفنديار بخت نصر اوغلى
بلتنصرى معزول ايدوب بابل بكلكنى جاماسبك قزى اوغلى كيرشه ويردى ديو مذكوردر تكميل
جلد ثانيده بهمن احوالنده ذكر اولنور (بقية حال دانيال) تاريخ ميرخوانده بخت نصرك اوغلى يرينه
بر كمسنه پادشاه اولدقده بنى اسرائيل اسيرلرى حقنده عقلا ايله طانشوب باشمزه كلان بلالره علت بو طائفه يه
ايتديكمز اهانتدر حالا بونلره ولايتلرينه كتمكه اجازت ويرلسون ديدكلرنده امير جديد بو رأى سديد اوزره جمله
اسيرلرى حضرت دانيال عليه السلام ايله آزاد و بازاد ايدوب سابقا بخت نصر مسجد قدسدن آلوب كتورديكى
جميع اشيايى تسليم ايدوب بونلردخى سالمين وغانمين قدسه واصل وسرور وحبور حاصل ايتديلر دينوب * تفسير
ابو السعودده مذكوردركه عجمده بهمن بن اسفنديار تختنه چقدقده اسير اولان بنى اسرائيلى حضرت
دانيالى اوزرلرينه پادشاه ايدوب جمله سنى قدسه كوندردى واصل اولدقلرنده بخت نصر توابعندن اولنلره
مستولى اولوب بنى اسرائيلك حالى اولكيدن دخى لطيف وعالى اولوب بالطف خدا جل وعلا ايچلرنده جابجا
انبيا دخى پيدا اولدى * نظام التواريخده ملوك عجمدن بهمن بن اسفنديار بلتنصرى بابل بكلكندن عزل
ويرينه كيرش نام كمسنه يى امير نصب ايدوب مزبور بهمنك والده سى بنى اسرائيلدن اولمغين حضرت دانيال

علیه السلام ایله بنی اسرائیلی قدسه اول کوندرمشدر دیو تفصیل اولنوب اشاغیده بهمن احوالنده
بیان اولنور یوقاروده باب عزیر علیه السلامده بنی اسرائیل آزاد اولوب قدسه کلدکده عزیر علیه السلام
حاکملری اولوب قرق ییل حکومت سوردی دیو یازلمشدر والله اعلم (مدفن دانیال) تاریخ میرخوانده بعض
کتبدن منقولدرکه صحابه دن ابوموسی الاشعری حضرت عمر خلافتنده ولایت مغربده سوس شهرنی فتح
ایتدکده خزائن ملوکده برکلیدلو اوطه کوروب شهر خلقی آچلسون دیوب ابوموسی آچوب ایچنده غایت
طویل وعریض برمیت کوروب بورنی برقارش مقداری ایدی شهر خلقندن انی صوروب دانیال پیغمبردر
برزمانده بوشهرده عظیم قحط اولمغین بزم پادشاهمز بابل پادشاهندن دانیالی بوجانبه کوندرملک استدکده
کوندروب دعاء شریفلریله اوجوزلق اولدقده پادشاهمز انی الیقویوب وفات ایتدکده بونده دفن اولندی
اول زماندنبرو هر قچان بر بلا کلسه بوخانه یه کلوب دعا ایتدیککمزده قبول اولوب برمراد اولورز دیدیلر
ابوموسی بوخبری حضرت عمره کوندروب دانیالی اندن چقاروب کفنه صاروب شرع محمدی اوزره نمازین
قیلوب طپراغه دفن ایده سن دیو جواب کلمکین مضمونیله عمل ایتدی (فائده) هدایه شرحی نهایه ده
مذکوردرکه ابوموسی دانیالی دفن ایتدکده بارمغندن یوزکنی چقاروب حضرت عمره کوندردی ایچنده
برارکک بردیشی ارسلان اورته لرنده بر کوچک اوغلانجق اولوب ایکیسی دخی اوغلانجغی دیللریله یلایوب
اوخشارلر حضرت عمر انی کوردکده کوزلری یاشله طولدی سببی بوایدیکه بخت نصر عالمه مسلط اولدقده
سنک زمانکده براوغلانجق طوغوب سنک هلاککه سبب اولوردیدکلرنده طوغان اوغلانجقلری قتل
ایتدیروب دانیال طوغدقده والده سی قورقوسندن اوغلانی ارسلانلر بیشه سنده کیزلدکده امر حقله
برارکک بردیشی ارسلان کلوب دیشیسی امزروب ارککی بکیجی اولوب ایکیسی دخی محبتلرندن بدنی یلایوب
اوخشارلردی دانیال بیودکده حق تعالینک لطف واحسانن دائما تذکرایتمک ایچون بوحالی مهرینه
نقش ایدوب دائما نظر وشکر وذکرب بر وفادر اکبرایدردی ابوموسی دانیالی سوس شهرنده دفن ایتدکده
شهرلر ارماغی تیمنا وتبرکا قبر شریفنک اوزرینه اقتدی مدت عمر دانیال علیه السلام نمقدار ایدیکنه ظفر میسر
اولمدی والله اعلم بما اظهروا بهم

(باب ثلاثون در احوال زکریا نبی علیه السلام)

ابن آزن یاخود ابن برخیا سلیمان علیه السلام نسلندن اولوب قدسده هارون علیه السلام پیغمبر نسلندن
اولان عظماء احباره یعنی علماء کباره رئیس مبجل اولوب تأیید دین موسی ایچون نبوتله بنی اسرائیله
مرسل ایدی قرآن عظیمده مذکور اولان ذوالکفل احداقوال اوزره بونلردر دیمشلر (ولادت پسر)
تفصیلی عیسی علیه السلام بابنده کله جک وجهله زکریا علیه السلام کندی خاتوننک همشیره سی قزی
حضرت مریمی بسلمکه آلوب دخی اوغلانجق ایکن مریمک نیجه کراماتن کوروب زکریانک اولادی اولمامغین
مریمک نجابت وکرامتنه امرنوب حضرت رب صمددن برصالح ولدرجا ایدوب یحیی علیه السلام آدلو براوغلک
اولوب پیغمبر اوله جقدر دیو جبرائیل علیه السلام تبشیر ایتدکده کندیسی وخاتونی پیر اولمغین قدرت حقه
تعجبدن وقت علوق ولده علامت دیلیوب کلام دنیویدن اوچ کون نطقک طوتلمسی علامت اولسون دیو وحی
اولنوب بعدزمان حمل واقع اولدقده اوچ کون اوچ کیجه متصل عباداته مشتغل اولوب اواثناده مسجد
شریفدن طشره چقدقده بشرهٔ منوره لری نوعا متغیر اولمغین حاضر اولنلر سببین صوردقلرنده تکلم ایده ممکین
همان تسبیح وعبادت ایدلئ دیو رمز واشارت یاخود براوزرینه نقش وکتابت ایتدی * تفسیر ابوالسعودده
بشارتله ولادت اراسی زمان مدید اولمق اختیار اولنوب آنده وتفسیر لبابده مذکوردرکه زمان بشارتده زکریا
علیه السلام ابن عباس قولنجه یوز یکرمی وسائر اقوالده طقسان طقوز یا طقسان ایکی یا سکسان بش یا سکسان
یا یتمش بش یا یتمش یا التمش بش یا التمش یاشنده اولوب خاتونی دخی طقسان سکز یاشنده ایدی (قصهٔ شهادت)
معتبراتده مذکوردرکه تربیت وکفالتلرنده اولان حضرت مریمدن اون اوچ یا اون یاشنده بکر ایکن محض
قدرت رب واحد ایله عیسی علیه السلام متولد اولدقده طائفهٔ یهود اهل جحود باباسز اوغلان طوغمغی
انکار واستبعاد و بهتان وافترا ایله حضرت زکریایه حاشا زنا اسناد ایدوب آنی قتل ایتمک مراد ایتدکلرنده

(الفرار مما لا يطاق من سنن المرسلين) نخواسته ملاعين بی دين بد آيينـدن قاچوب يولده براغاج يا نبی الله بكا كل ديو سويليوب يار يلوب ايچنه كيردكده قپانوب ابليس پرتلبيس كفرانيس كوشهٔ دامان زكريايی چكوب طشره قويوب كافرلر كوردكارنده ينه شيطان رجيم صورت انسانده كلوب دستره يا يمق تعليم ايدوب اشد البلايا علی الانبياء * نخواسته با حكمت حيرت غايت حضرت حق اغاجله بيله بيچوب سرتا پا ايكی شق اولديلر * مرويدركه زخم اره سر شرف مقره ايرشدكده اول رسول آله ومقبول دركاه آه ايتمك ديلدكده جناب حقدن بی واسطه يا باواسطه يا زكريا ساكت وصامت اول يوخسه اسمكی دفتر انبيادن حك ايدرم ديوندا ايرشمكين توكل وصبر وجانته جبر ايتدی (نظم) سبحان من تحير فی امره سواه * عقل خرد بسر قضايش نبرد راه (نثر) بعض كتبده بو قصهٔ مورثة الغصه يهوديلر حاكمی هردوس منحوس شقا مأنوس حضرت يحيايی كندويه برخصوصده نصيحت ايتديكيچون قتل ايتمك استدكده بعض اشقيا يحيايی قتل ايدرسك باباسی زكريانك بد دعاسيله هلاك اولورسن اول پدری بعده پسری قتل ايله ديو اغوا واول كلب كفرجاب مستحق الصلبی اغوا ايتدكارنده صدور ايتمشدر ديو مذكور اولوب * تاريخ ميرخوانده وهب ابن منبه اره ايله دونيم اولان نبی كريم شعيا عليه السلام اولوب زكريا عليه السلام بی واسطهٔ انام اجل طبيعی ايله فراشنده وفات ايتمشدر * تفسير معالم التنزيلده دخی ومات زكريا وقيل قتل ديتوب لكن روايت عدم شهادت خلاف مشهور ايديكی كمال ظهورده در * بعض معتبراتده حين وفاتده يوز ياشنده ايدی ديتوب لكن زمان بشارت ولادت يحياده اولان اقوالك اكثرو اشهرنه مخالفدر * تفسير ابو السعودده يحيی عليه السلام قول مشهور اوزره زكريا عليه السلام حياتنده برروايتده انلردن صكره قتل اولنمشدر ديو مذكوردر والله اعلم

(باب حادی وثلاثون دراحوال يحيی نبی عليه السلام)

ابن حضرت زكريا پدر وما درلری پير ايكن وجوده كلوب عيسی عليه السلام پيغمبر ايله ديزه اوغللری اولوب كيفيتی باب عيساده بيان اولنور يحيی عيسادن ابن عباس قولنجه التی آی بعضلر قولنجه اوچ ييل بيوك اولوب عيسايی نبوت ورسالتده ابتدا تصديق ايدن يحيا در بنی اسرائيل ايچنده نهر شريعت ديمكله مشهور اولان ارض اردنك نهر مباركنه حضرت عيسايی ابتدای نبوتلرنده بونلر غمس وغسل ايدوب شهادتلری دخی عيسانك كوكه چكلديكندن آز صكره ياخود بر بچق ييل صكره ايدی * تفسير ابو السعودده شهادت يحيی عليه السلام قول مشهور اوزره پدری حياتنده اولوب برقولده پدری وفاتندن صكره اولمشدر ديو مذكوردر (فضائل وشمائل) عرايسده كعبدن مرويدركه يحيی عليه السلام خوب صورت قليل الشعر قصه بارمقلو اوزون بورنلو چاتق قاشلو اينجه آوازلو ايدی (لم نجعل له من قبل سميا) آيتی دلالتی اوزره يحيی اسميله دنياده ابتدا بونلر تسميه اولنمشدر قرآن عظيمده برآيتده (وسيدا وحصورا ونبيا من الصالحين) ديو برآيتده دخی (وآتيناه الحكم صبيا وحنانا من لدنا وزكاة وكان تقيا وبرا بوالديه ولم يكن جبارا عصيا وسلام عليه يوم ولد ويوم يموت ويوم يبعث حيا) ديو مدح وثنا اولنمشدر (نظم) زهی عزت زهی رفعت زهی جاه * زهی فضل وكرامت بارك الله (نثر) تفاسير وتوار يخده مذكوردركه ابن عباس قولنجه اوچ ياشنده بعضلر قولنجه يدی ياشنده علم ونبوت ويرلمشدر * مرويدركه كمال ورع وزهد وپرهيز ودنيای سريع الفنای ذريع العنادن اجتناب وكريز ايله عالم صباده عبالر كيوب مسجد قدس برانسده نيجه راهب عبادت راغب ايله رضای حق دائما طالب ايديلر نباتات صحرايی اكثريا زاد واحيانا اكل جراد ايدوب خلقی راه هدايه وامتثال اوامر خدايه دعوت وارشاد ونيجه لری اصلاح واسعاد ايتمكه معتاد اولديلر كثرت عبادت ووفرت رياضتدن بدن حسن شريفلری غايت نحيف اولوب صحراده سبزوات يمكدن شكم پرحكملری يشل كبی كورينوردی رخسار لامع الانوارلری فی الايام والليالی بكاء عظيم متوالی سببيله جراحتدن خالی اولمامغين مجاری اشك كورنورشكلرينه والدهٔ ماجدهٔ ساجده لری پاره اوكاتمق ايچون كچه پاره لر ين طولديرردی * تفسير لبابده مذكوردركه بونلرك صلاحی سائر انبياء ذوی العباده دن زياده ايدی زيرا حضرت فخر عالم صلی الله عليه وسلم بيورمشلردر (مامن نبی الا وقد عصی الله اوهم بمعصية غير يحيی بن زكريا فانه لم يعص ولم يهم بمعصية)

توارېخده مذكوردركه يحيى عليه السلام بى جرم وكناه مجرد هيبت حضرت اله عز علاه ايله غايت خوف وخشيت اوزره اولمغين باباڶرى زكريا عليه السلام بونلر اولديغى مجلسده عذاب وعقابه متعلق كلام سويليوب اتفاق بر كون اثناء وعظده يحيايى كورممكين جهنمدن بعض احوال واهوال بيان ايتدكده مجلسده بردېرلڭ اردندن يحيا فرياد وفغان ايله عزم بيابان ايتمكين زكريا عليه السلام ندم والم وحزن وغم ايله اوچ كون كشت كوه ودشت ايدوب عاقبت بر چوبان اوچ كوندنبرو فلان طاغدن دلدوز صدالر جكرسوز ندالر ايشيدرم ديمكين فراستله بيلوب بولوب اصناف ابرام وآلاف اقدام ايله شهره كتوروب بعد الابرام جزئى طعام يديروب كيجه دوشكه ياتوب بدن باجراحتلرى نوعا راحت اولمغله معتادلرى اولان عبادات واوراد فوت اولدقده والده جكم بنم لباس پلاسيمى كتوركه سزڭ فراش نرم وكرمكز من بعد بكا يارامز ديوب پدرى دخى اى خاتون يحيايى كندى حالنه قونه استرسه ايتسون اومارمكه آخرتده مراد فؤادنه فائز وحائز اوله ديدى * مرويدركه يحيانڭ بكاسى حددن بيرون اولدقده بر كون پدرى اى بنم جكر كوشه م بن اللهدن بر ولد ارشد ديلديكم ديده مه نور سينه مه سرور اولمق ايچون ايدى سن خود كريه وفغانله قلبى سوزان وبر احزان ايده يورسن ديدكده اى پدرسز بكا ديمش ايديكزكه جنتله جهنم اراسنده بروادئ پرآتش واردركه كوز ياشندن غيرى نسنه ايله سو يمزيس نيچون بنى آغلامقدن منع ايدرسز ديمكين زكريا عليه السلام اغلايوب (ابك فحق لك البكاء) يعنى اغله كه لايق اولان حزن وندم واغلايه جق دمدر ديدى * مرويدركه بر كون حضرت عيسى عليه السلام ايله يحيى بولشوب يا يحيى سنى دائما كريان كوررم بوخسه رحمت حقدن مايوس ميسن ديوب بودخى يا عيسى بنده سنى دائما خندان كوررم يوخسه غضب حقدن امين ميسن ديوب مابينمزى فاصل وحى الهى نازل اولمنيجه آير يلشميه لم ديدكلرنده جبرائيل كلوب الله تعالى بيورديكه بكاقتى سوكلو اولانكز بكا حسن ظنى زياده اولانكزدر ديدى برروايتده كشاده روى وخندان اولاندر ديدى

(قصهٔ شهادت)

معتبراتده مذكوردركه بنى اسرائيل حاكمى هردوس كه ظهور اسكندر رومئ يونانيدنصكره ملوك يونان طرفندن انلره والى ومتسلط وامير وضابط اولان شقى وغبينڭ لقبى ايدى حضرت يحيايه غايت محبت ورعايت اوزره اولوب كندى برادرى قزينى ياخاتوننڭ زوج اولدن اولان قزنى موسى عليه السلام شريعتنجه نكاحلمق ديلدكده يحيى عليه السلام بوخصوص انجيل عيسى ده حرام اولمشدر ديمكين قزڭ والده سى اولان لعينهٔ ضلالت قرينه هردوس منحوس مستحق الصلبڭ قلبنى جذب وجلب ايچون قزنى تزيين ومجلسده ساقيلق ايتمكه ارسال وتعيين ايدوب هردوس شقا مأنوس طلب وصال ايتدكده دختر بداختر يحيى قتل اولنمنيجه محالدر ديمكين اول لعين بى دين هوا پرست شوق خمر وخمر شوقله مست اولمغين بعد التردد آدم كوندروب بوغازلدوب برطبق ايله مجلس اشراره احضار اولندقده سر سعادت افسر شهادت اثرلرى بوقزى نكاحلمق سكا حلال دكلدر ديو مرارا سويليوب محل ذبحده جريان ايدن قانلرى غليان ايدوب طپراق اورتدكجه اوزرينه مرتفع وصاعد وجوش وخروشى متزايد اولوردى * مرويدركه تدريجله شوقدر طپراق اورتديلركه شهرڭ حصارى باروسيله برابر اولوب مبارڭ قان آنڭ اوزرينه چيقوب قينار دى

(قصهٔ انتقام)

تاريخ ميرخوانده برروايتده قاتل اولان شاه كمراه واول دختر ضلالت پناه غضب حضرت اله ايله يره كچديلر * مرويدركه اشبو قصهٔ مورثة الغصه وقوعندنصكره ملوڭ عجمدن شاه خردوس انتقام دم زكريا ويحيى عليهما السلام ايچون بنى اسرائيل جهنم سزايه غزايه عسكر چكوب ممالك سامية شاميه يى خراب ويباب ايدوب بعده شهر قدسه قريب قونوب امراسندن اولان فيروزى شهره كوندروب يهود ذوى الجحوددن اوقدر كمسنه قتل ايله كه قانلرى اردويه روان اوله ديوب اودخى واروب دم يحيايى قينار كوروب خبردار اولدقده يهودمردوددن يتمش بش بيڭ كمسنه قيرمغله قان دكدكده فيروز خردوسه سكون حركت خونى بلديروب اودخى امر سابقى اجرا ايله ديو خبر غضب اثر كوندردكده فيروز بهروز بقية السيوف اولان الوف مذلت مألوفه ترحما بحد طوار بوغازلدوب قانلرى سيل روان كبى اردويه دوان اولدى ديئوب لكن تفسير معالم التنزيلده مذكوردركه ولايت بابل پادشاهى خردوس ولايت شامه كلوب كندو امراسندن بيوزردان نام كمسنه يى كوندروب اول قدر آدم قيركه قانلرى اردويه اقه ديوب اولدخى كلوب دم

بحیایی قینار کوروب سببین صوردقده یهودیلر صحیح خبر ویرمدکارنده اولا نامدارلردن یدی یوز یتمش
نفر بعده تازه یکیتلردن یدی یوز نفر بعده اسیرلردن وعورتلردن یدی بیك نفر کسنه بوغازلدوب دم یحیی
دیکمدکده طوغروسنی دیمز سکز جمله کزی قیرارم دیمکین یهودیلر ناچار اخبار ایتدکارنده بیوزردان
سجدهٔ شکر ایدوب خردوسك توابعی یاننده ن چقاروب تنها قالوب یا یحیی بن زکریا سنکچون قومك نه بلایه
اوغرادقلری ربك معلومیدر جمله قومك قیرلمزدن اول ساکن اول دیدکده بحکمة الله ساکن اولوب
بیوزردان ایمانه کلوب یهودیلردن قتل عامی رفع ایچون بعد ولا یعد طوارلر بوغازلدوب اوزرلرینه
یهودیلر موناسن براغوب روان اولان خون جیحون مماثل اردویه واصل اولوب بیوزردان ایله بیله اولان
خردوس توابعی خندقلری قیریلان یهود قانیله مملو صانوب خردوس غضب مأنوس شمدنکیر وقتلدن واز کل
دیو خبر کوندروب دیاریله کتدیلر * نیجه معتبراتده امام طبری انتقام دم یحیی ایچون غزا ایدن
بخت نصردرکه ططیوس دخی اکا موافقت ومرافقت ایتمشدی دیدیکی محض اسهو وخطادر زیرا بخت نصرك
غزاسی ولادت یحیادن درت یوز التمش بر ییل اول ایدیکی مقبول ومعقول ومقطوع غیر مأولدر دیو تصریح
وتصحیح اولنوب لکن تاریخ میرخوانده حضرت رسولدن مروی بر حدیث مفصل محصلی بودرکه
بنی اسرائیل عاصی اولوب قتل انبیا ایدر اولدقلرنده آنلره الله تعالی بخت نصری مسلط ایدوب قدسی فتح
وزکریا علیه السلام پیغمبرك قانی ایچون یتمش بیك کسنه قتل ایدوب انواع زینت بیت المقدسدن یتمش بیك
برروایتده یوز بیك بولی یوکلدوب آلوب بنی اسرائیل اسیرلری یوز ییل آنك النده طوروب بعده کورش آدلو
پادشاه اسیرلری جمله ماللریله آزاد ایدوب قدسه کوندروب قدس معمور اولدقده یوز ییله دك بنی اسرائیل
اوامر خدایی اجرا ایدوب تکرار عصاة واشرار اولدقلرنده اوزرلرینه روم پادشاهی مسلط اولوب بیت
المقدسك زیب وزیورین آلوب رومه ایلتدی * معالم التنزیلده دخی حضرت رسولدن مرویدرکه بنی اسرائیل
عصیان وقتل انبیا ایدر اولدقلرنده آنلرك اوزرینه الله تعالی عجم پادشاهی بخت نصری کوندردیکه یدی یوز
ییل پادشاه اولمشدی کلوب قدسی محاصره ایله فتح ایدوب یحیی بن زکریا قانی ایچون یتمش بیك کسنه
قتل ایدوب اهل قدسی اسیرایلدی (متفرقات) مرویدرکه یحیی علیه السلام شهادتنه کونش اغلایوب
قرق کون طلوع وغروبده قزل قانه بویانمش کبی طوغوب طولاندی * مرویدرکه حضرت یحیی علیه
السلام قیامتده سید الشهدا اولوب شهیدلرك جنته قائدی اولور * فتوحات مکیه ده حضرت رسولدن
مرویدرکه قیامتده موت قوچ صورتنده کتوریلوب جمله خلق آنی بیلوب یحیی علیه السلام جنتله جهنم
اراسنده آنی بوغازلیوب خلق اکا نظر ایدرلر * فوائح مسکیه ده یحیی علیه السلام دمشق شام شهرنده شهید
اولوب انلری قتل ایتدیرن عورتك اسمی ازمیلدرکه یتمش نفر پیغمبر قتل ایتدیروب آخری یحیی دردینوب
قاموسده احدیه وزنجه سبسطیه قدسده نابلس شهرینك قصباتندندرکه زکریا ویحیی علیهما السلام آنده
مدفونلردر دیو مذکوردر مدت عمر حضرت یحیی علیه السلام اوتوز ایکی یا اوتوزدرت بچق یا اوتوز ییل ایدی
(فائده) معالم التنزیلده (وقضینا الی بنی اسرائیل فی الکتاب لتفسدن فی الارض مرتین) آیتنده
مذکوردرکه وقعهٔ اولی بخت نصر قصه سیدر وقعهٔ ثانیه خردوس قصه سیدرکه اعظم وقعتین ایدی بعده
بنی اسرائیل غایت قلیل وذلیل اولوب جمیع ولایت شامدن ملك وسلطنت روم ویونان دیارنه منتقل اولوب
بعده بقایای بنی اسرائیل چوغالوب قدسده واطرافنده سلطنتسز مجرد ریاست ونعمت اوزره اولدیلر
بعده ینه منکرات نفرت ایراث احداث ایدر اولدقلرنده حق تعالی بونلره رفع عیسادن قرق ییل صکره فرنك
پادشاهی ططیوس بن اسپیانوس رومی یی مسلط ایدوب کلوب مملکتلرین خراب ایدوب بونلری ولایتلرندن
سوروب چیقاروب بنی اسرائیل عقوبتسزا غضب خدا ایله سلطنت وریاستدن بالکلیه محروم وجدا اولوب
جمله سی خراجه کسلوب جانب حقدن اوزرلرینه ذلت وقلت وحقارت قونوب عجز وانکسار دن وخراج
کزارلکدن علی التوالی خالی اولیوب قدس شهری دخی حضرت عمر فتحنه دك خراب طوروب بعده تعمیر
ایتدیلر * مشاهیر تفاسیرده مذکوردرکه یهودیلر احکام توراته مخالفت ایتدکارنده اوزرلرینه بخت نصر
تکرار فساد ایتدکارنده فطرس رومی یا فیطوس رومی * تکرار فساد ایتدکارنده مجوسیلر تکرار فساد ایتدکارنده

مسلمانلرمسلط اولديلرادام الله عزة الاسلام والمسلمين واذل فئام اللئام الى يوم الدين

(باب ثانی وثلاثون در احوال عیسی نبی علیه السلام)

بن مريم بنت عمران بن ماثان اون بش يا اون سكز درجه ده عمرانك نسبی سليمان پيغمبره واصل اولوب سدی قولنجه هارون پيغمبر نسلندن ايدی عيسی ايله موسی عليهما السلام اراسنده بيك ايدی يوز يا بيك التيوز اون سكز يا ايكی بيك ييل كچوب مدت مزبوره ده بيك يا خود درت بيك يا تمش بيك پيغمبر كلوب عيسانك كوكه رفعندن يا نبوتندن حضرت رسولك نبوتنه يا ولادتنه يا هجرتنه كلنجه التيوز يا التيوز يكرمی يا بشيوز التمش يا بشيوز قرق التی يا بشيوز التمش طقوز يا بشيوز قرق يا بشيوز اللی يا بشيوز قرق بش يا بشيوز تمش سكز يا درتيوز التمشلی تمش ماينی يا درتيوز اوتوز يدی يا طقوز يوز اوتوز اوچ يا اوچيوز يكرمی ييل كچوب مدت مزبوره ده همان درت پيغمبر كلمشدر كه اوچی بنی اسرائيلدن اولوب بری عربدن خالد بن سناندر ديمشلر بعضيلر مدت مزبوره ده اصلا پيغمبر كلمدی دينوب صحيحنده (انا اولى الناس بعيسى ابن مريم فى الدنيا والاخرة ليس بينى وبينه نبى) حديثی اشبو قولی مؤيد ومشيددر والله اعلم (ولادت مريم) تفاسيرده مذكوردر كه مريمك معناسی عابده يا خود خادمة الرب ديمكدر عيسی ايله يحيی عليهما السلام لاب ايكی همشيره اوغللری اولمغين ديزه اوغللری ايديلر زيرا عمران بن ماثان بر خاتون آلوب آندن ايشاع آدلو قزی طوغوب حضرت زكريانك خاتونی اولمشدر بعده عمران كندی خاتوننك زوج اولدن حنه آدلو قزينی شرع موسی عليه السلام اوزره نكاحلنوب آندن مريم طوغمشدر پس مزبوره حنه نيجه مدت طوغرميوب بر الكده حامل اولمغين قارننده اولانی مسجد قدس خدمتكارلرندن ايتمكه نذر ايدوب اوزمانده اركك اوغلانجقلری مسجده خدمتكار ايتمك عادت ايدی * عمران وفات ايدوب مريم طوغوب قز اولديغنه حنه بيحضور اولوب نذره وفاء فى الحال مسجده كتوروب خدام كرامه تسليم ايدوب زكريا عليه السلام بسلمكه آلمق ديلدكده عمرانك پدری ماثان اولادی بنی اسرائيلك ملوك واشرافی اولمغين يا خود مريم وعيسانك اوصافی كتب الهيه ده اولمغين هارون پيغمبر نسلندن مسجد شريف خدامی اولان يكرمی التی يا يكرمی سكز نفر احبار اخيار رئيسلری اولان حضرت زكريا ايله مريمی آلمقده نزاع ايدوب آخركار قرعه اختيار ايدوب نهر اردنه واروب توراة يازدقلری قلملرين صويه آتوب زكريانك قلمی صو يوزينه چقوب سائرلرينك باتمغين مريمی زكريا آلوب خاتوننه بسلدوب بالغه اولدقده مسجدده نردبان قومغه محتاج بر يوكسك صومعه يا پدروب مريمی آنده تنها قويوب هر كون يمك وصو ايلتوب چقدقده مريمك اوستنه يدی قات قاپو قپايوب كيدوب هر كيردكجه يانده قيشين يازميوه لرين يازين قيش ميوه لرين كوروب يا مريم سكا بونلر قاندن كلوردیوب هو من عند الله دير ايدی * حسن بصری ديمشدر كه مريم اصلا سود امميوب دائما رزقی جنتدن كلوب زكريا اكا صوردقده دخی سو يلمز ايكن بحكمة الله سو يليوب (هو من عند الله ان الله يرزق من يشاء بغير حساب) ديو جواب ويردی (ولادت عيسی) تفاسيرده مذكوردر كه مريم حيض كوردكجه ديزه سی وزكريانك خاتونی ايشاع ياننه كيدوب پاك اولدقده مسجده كلوب دائما عبادته چالشوردی پس بر كون ديزه سی اونده غسل ايدر كن جبرائيل عليه السلام تازه كوزل يكت صورتنده كورينوب مريم آنی بيلميوب سندن اللهه صغنورم ديوب جبرائيل كندوبی بلديروب قرآنده حكايت اولنديغی اوزره سويلشوب بعده مريمك قفتانی يقاسنه يا يكی اچنه ويا اغزينه بقيندن يا ابراقدن اوفوروب قدرت حقله فى الحال حامل اولوب ابن عباس قولنجه بر آنده سائرلر قولنجه اوچ ساعتده يا يدی يا سكز يا التی يا طقوز آيده نصكره مريم اون اوچ يا اون يا اون التی يا يكرمی ياشنده ايكن عيسی عليه السلام وجوده كلدی * مرويدر كه اثر حملی طويدقده قدسدن چيقوب بر قاچ ميل يرده قريهٔ بيت اللحمه واروب علايم ظهور ولدآشكار اولدقده استناد واستتار ايچون بر قوريمش درخت خرمايه التجا واتكا ايدوب عيسی طوغدقده جبرائيل عليه السلام اياغن يره اوروب بر طاتلو صو آقوب خرما اغاجی فى الحال بوداقلنوب خرما بتوروب حضرت مريم خلقك طعن وتشنيعی احتماليله برغم اولوب (ياليتنى مت قبل هذا وكنت نسيا منسيا) ديدككده جبرائيل يا خود عيسی عليه السلام قرآنده بيورلديغی اوزره تسليت ايدوب بعده مريم عيسايی كوتوروب شهره كلدكده مريمك قومی باباسز اوغلانمی طوغرنه عجب ايش ايلدك ديولوم

وانكار ايتدكارنده زمان معينه دك سوزسو يلمامكه نذر ايتدم اوغلانجغه سو يلك ديو اشارت ايدوب آنلر دخى بشكده كى اوغلانه نيجه سو يليه لم ديو غضبه كلدكده حضرت عيسى عليه السلام قرق كونلك اولوب ثمه امر كن براغوب (انى عبد الله آتانى الكتاب وجعلنى نبيا وجعلنى مباركا اينما كنت واوصانى بالصلاة والزكوة مادمت حيا وبرا بوالدتى ولم يجعلنى جبارا شقيا والسلام على يوم ولدت ويوم اموت ويوم ابعث حيا) ديو سو يليوب بعده عادتجه يو ينجه ارتق سو يلمدى بنى اسرائيل بو علامت بر كرامتى كورد كارنده عيسانك پيغمبر اوله جغنى بيلوب مريمه سوء ظنلرى دفع اولدى * تاريخ ميرخوانده مذكوردركه مريم حامل اولدقده شهردن چقوب كيت زيرا قومك سنى بو حالده كوررلرسه اوغلانجغك قتل ايدرلرديو هاتفدن ندا ايشتمكين جبرائيل دلالتيله چقوب حكبادن عيسى اوغلى اولان يوسف نجار ايله قرية بيت اللحمه واروب بورى طوتغين مركبدن اينوب قوريمش خرما اغاجنه طيانوب ملكلر كلوب امور ولادت مهماتن احضار ومريمك اطرافن احاطه ايدوب قدرت حقله برچشمه چقوب عيسايى انده بوديلر * كشافده مذكوردركه يوسف مريمله عيسايى برمغاره يه ايلتوب بولده قتل ايتمك فكر ايتدكده جبرائيل كلوب عيسى زنادن دكل روح القدسدندر مريمى قتل ايتمه ديمكين فراغت ايدوب قرق كونه دك مغاره ده طوروب مدت نفاس بجدكده شهره كيدوب يولده عيسى اى والده مژده سكا كه بن الله تعالينك عبدى ومسيحى يم ديوب شهره كيردكارنده اقرباوا حبالرى جمله صلحا اولمغين يا مريم بزى بدنام وپرغم وآلام ايتدك ديوا غلاشوب بعضلر قولنجه رجم ايتمك ايستيوب حضرت عيسى بونلره سو يلدكده فراغت ايتديلر (قصهٔ هجرت) بعض معتبراتده عيسى نبى ورسول وصاحب كتاب اوله جغن يهوديلر بلمكين ضرر ايرشدريه لرديو مريم قورقوب عيسى اوغليله مصره كيدوب حضرت عيسى اون ايكى ياشنه كيردكده شامه بيله كلوب ناصره آدلو قريه ده ساكن اولوب اوتوز ياشنه واردقده نبى ومرسل اولدى دينوب * تاريخ ميرخوانده مذكوردركه بعضلر ديديلركه مريم وعيسى قدسده ساكن اولوب عيسادن بعض علامات وكرامات صدورايتمكله اشقياى يهود بونلرى قتل ايتمك ديلدكارنده مريم وعيسى امر حقله مصره يادمشق شامه كتديلر دينوب بعضيلر عيسى طوغديغى اثناده مريم عيسى اوغليله دمشقه كيدوب عيسايه كوكدن كتاب انجيل نازل اولنجيه دك انده طوروب اون اوچ ياشنه كيردكده اوچى دخى قدسه كلديلر زمان نبوتلرنده بعض اقوال دخى اولوب برجزء مقدارى اشاغيده فضائل وخصايص سرشتنده بيان اولنور نظر اولنه (ارهاصات) هر پيغمبرك ولادتندن مقدم وولادتى زماننده وبعده پيغمبر اولنجيه دك اكا متعلق ظهور ايدن علامات وكراماته ارهاصات دينوب نبوتندنصكره اولنلره معجزات ديرلر پس حضرت عيسايه متعلق ارهاصات بى حد وغايات اولوب نيجه سى ذكر اولنوب بعضلرى دخى بودركه حالا ذكر اولنور * تفسير ابابده وغيريده مرويدركه حضرت يحيى عليه السلامك والده سى مريمله بولشوب اويحيى يه بوعيسايه حامل ايكن ديمش كه يا مريم بنم حملم وار بيلورميسن اودخى بنده حملم واردي‌كده يحيى والده سى ديمشكه قارنمده كى سنك قارنكده كى يه تعظيما سجده ايدر مشاهده ايدرم * قرطبى ايدر اوغلانجغى باشنى مريمك قارنى طرفنه دوندررحس ايدردى * برى دخى بودركه حضرت مريم ديمشدركه عيسى قارنمده ايكن تنها اولدقجه برى بريمزله عادتجه سو يلشوب يانمه بركمسنه كاسه ياخود تسبيحه مشغول اولسم قارنمده تسبيح ايدوب بن آنى بالتمام ايشيدرايدم * برى دخى بودركه عيسى بر كونلك ايكن ايكى آيلق قدر كورينوب طقوز آيلق اولدقده مريم انى خواجه يه ويرمك ايستدكده اى والده الله تعالى بنى خواجه دن مستغنى ايدوب دخى قارنكده ايكن بكا توراتى وانجيلى اوكرتمشدر ديوب بودخى كرچك ديرسن لكن اوغلانجقلر ايله طورمقدن خواجه يانده طورمق يكدرديوب ايلتدكده خواجه عيسايه كل برو ديوب بودخى بهى خواجه تحقيق سن جاهل ايمشسن زيرا اسكابر اوغلانجق كتورلدكده اولا اسمنى صوروب صكره تعليمنه بشلامق كركدر ديوب اودخى كرچك ديرسن اسمك ندر ديوب عيسى دركده بسم الله الرحمن الرحيم دى ديوب ديدكده ابجد دى ديوب عيسى باشن قالديروب ابجد نه ايديكنى بيلورميسن ديوب خواجه عصايه يا پشدقده هى خواجه بيلورسك دى بلمزسك صورسكا جواب ويره يم ديوب اودخى دى كوره لم ديدكده ابجدك (الفى) الاهه (باسى) بجهة الاهه (جيمى) جلال الاهه (دالى) دين الاهه هوزك (هاسى)

هاویه‌یه (واوی) ویل لاهل النار دیمکه (زاسی) زفیر جهنمه حطی نك (حاسی) حطت الخطایا من المستغفرین دیمکه (کلمن) کلام الله مخلوق دکلدر دیمکه (سعفص) صاع بصاع والجزاء بالجزاء دیمکه (قرشت) تقرشهم حین تحشرهم یعنی قیامتده الله تعالی خلقی جمع ایدر دیمکه اشارتدر دیدکده * مسکین معلم حایر و هائم اولوب خاتون اوغلکی آل کیت استاده احتیاجی یوق الحق کندی استاد انجق دیدی * عرایس ثعلبیده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه عیسانی والده‌سی مکتبه تعلیم ایچون کوندردکده معلم بسم الله‌دی دیوب عیسی بسم الله معناسی ندر دیو صوروب معلم بلم دیدکده (با) بهاء الله (سین) سناء الله (میم) مملکة الله در دیدی ینه عرایسده عیسی علیه السلام مکتبده اوغلانجقلره هر برینك اولرنده اهالری نه ایدرلر سه خبرویروب ای فلان اویکه وارکه اهل بیتك فلان طعامی ییوب سکا حصه الیقودیلر دیوب اوغلانجقلر اولرینه کلوب بزه عیسی خبرویرمشدر قانی حصه‌مز دیوب آلورلردی * پس یهود مردود اوغلانجقلرینه اشبو ساحرایله اوینامالڭ دیو اصمرلیوب بعده اوغلانجقلرین براوطه‌یه قپایوب عیسی انلری بوقلدقده بونده یوقدر دینوب پس بواوطه‌ده نه واردر دیوب خنزیرلر واردر دیدکلرنده عیسی علیه السلام اویله اولسونلر دیمکین یهودیلر قابویی آچوب اوغلانجقلری خنزیر صورتنه مسخ اولمش کوردیلر یهودیلر تحاشی ایچلرنده بو خبر منتشر وفاشی اولدقده مریم عیسایه ضرر ایرشمکدن قورقوب برحماره بینوب عیسی ایله مصره کتدیلر * لکن تفسیر لبابده عیسی خلقك ییوب ایرته‌یه صقلادقلرندن خبرویروب بددعالریله خنزیر صورتنه مسخ اولدقلری قصه‌ٔ مائده‌ده ظهور ایتمشدر دیو مذکوردر * امام قرطبی عیسی پیغمبر اولوب احیاء موتی ایتدکده خلق برمعجزه دخی ایستیوب اولر یمزده نه یرزنه صقلارز خبر ویردیدکلرنده یافلان سن فلان درلو طعام ییوب فلان درلو وفلان قدر نسنه صقلادڭ دیو هربرینه خبرویردی دیمش دینوب مکرکه بو معجزه‌لر مکرر واقع ولمش اوله * بری دخی ینه لبابده مذکوردرکه عیسانی والده‌سی نیجه صنعتلره ویروب آخرنده بویاجیلغه ویروب بویاجی بریره کیدرکن شو مقوله رنکلره بویانه‌جق شودکاو اسباب واردرکه هر برینه علامت قومشدر بن کلنجه جمله‌سنی بویه‌ کـه حاضر بولم دیوب عیسی همان بردرلو بویه‌یه قیناد وب جمله اسبابلری آنك ایچنه قویوب الله امریله بن استدیکم کبی اول دیوب بویاجی کلوب صوروب بیلوب قالقدقده عیسی مبارك الیله بربربر چقاروب جمله‌سی بررنك ایچنده ایکن بویاجی ایستدیکی رنکلرله چیقدقده او بویاجی و اطرافنده سائر بویاجیلر حیران وعیسایه خدمتکار اولدیلر برروایتده حواریون دیدکلری بونلردر * بری دخی بودرکه عیسی علیه السلام مصرده اوغلانجقلرله اوینارکن بریسی برینك اوزرینه دوشوب هلاك ایتدکده قاچوب خلق عیسانی طوتوب قاضی‌یه ایلتوب سنی قتل ایتدڭ دیوب یوق اما قاتلی بیلورم دیوب جفاقصد ایتدکلرنده مقتولی کتورڭ صوره‌یم دیوب خلق تعجب ایتدکده مقتولك اوزرینه واروب دعا ایتمکین جانلنوب سنی کیم قتل ایتدی دیو عیسی صوروب فلان اوغلان دیوب فی الحال ینه میت اولدقده بنی اسرائیل تعجب ایدوب سن کیمسن دیدیلر عیسی ابن مریم دیمکین یاننه وافر خلق اوشوب بوحال ایله مسکننه کلدکده والده‌سی بحی اوغل بن سنی کرامات اظهارندن منع ایتدمی دیدکده ای والده نسنه یوقدر الله تعالی بزم حافظمزدر دیدی * بری دخی بودرکه عیسی و مریم دمشق شامده بردولتلونك جوارنده آرام ایدوب اول مردغنی بونلرڭ رعایتنه مجد ومعتنی اولوب اهل خیروسخی اولمغین فقرا و مرضایی دخی ظل حمایتنده رعایت ایدردی اتفاق اول مردنفاع اوندن برقیمتلو متاع اوغرلنوب سارق کیم ایدیکی متحقق اولمیوب عیسی علیه السلام فلان کورایله فلان کوترم اوغریلدیلر دیوب اول ایکی کشی کوزیمز وایاغمز یوغیکن نیجه ایده بیلورز بوایشی دیوب عیسی علیه السلام اعمی مقعدی کوتوروب پنجره یاننه ایلتوب مقعد کوروب الیله چکوب الدی دیمکین اشکنجه اولنوب عیسی علیه السلام اخبار ایتدیکی اوزره اقرار وآلدقلرینی کتوروب اظهار ایتدیلر (نبوت ورسالت) تاریخ میرخوانده مذکوردرکه عیسی علیه السلام مرسل اولدقده قدسه کلوب یهود مردود اهل جحودی (واذ قال عیسی ابن مریم یابنی اسرائیل انی رسول الله الیکم مصدقا لما بین یدی من التوراة ومبشرا برسول یأتی من بعدی اسمه احمد) آیتی دلالتی اوزره راه الهه دعوت ایتدکده اول قوم مستحق التعذیب رسول مقبول حقیق بالتصدیقی تکذیب ایدوب بعد انواع الشتم عناده اصراری وقصد اضراری جسم وجنم ودل

برغلارين مهر كفرله ختم ايتديلر (خلق طيور) تفسير لبابده مذكوردركه دعواى نبوت واظهار معجزات ايتدكده يهوديلر تركجه ياراسه عربجه خفاش ديدكارى قوش ياراتمق تكليف ايتدكارنده بالچقدن تصوير ايدوب اوفلدكده جانلنوب هوايه اوچوب كيدوب تنهايرده دوشوب ميت اولوردى تاكه الله تعالى بالذات ياراتديغيله مخلوق واسطه سيله ياراديلانك فرقى ظاهر اوله * مرويدركه ياراسه تكليفنه سبب سائر مخلوقاتدن اغرب اولديغيدر زيرا صافى اتله قان ايكن قنادسز اوچوب انسان كبى ديشلرى وممه لرى اولوب ايچندن سود چيقوب وقهقهه ايله كولوب وعورت كبى حيض كوروب بعده بالئ اولوب قوش ايكن يورطلیوب حيوانات كبى طوغروب غروبدن طلوعه دك برساعتدن غيرى زمانده كوزلرى اصلا كورميوب بعضلر عيسى عليه السلام طيوردن همان ياراسه ياراتدى ديوب بعضلر دخى نيجه درلو قوشلر ياراتمشدر ديمشلر (شفاء مرضى) بنه لبابده (وابرئ الاكمه والابرص واحيى الموتى باذن الله) آيتنده مذكوردركه والده سندن طوغدقده كوزى اولميوب يرى دومدوز اولانه ياخود همان اعمى طوغانه عربجه اكمه ديرلر كوده سى الاجه اولانه عربجه ابرص تركجه ابرش ديرلر اشبو ايكى مرضى تخصيصه سبب حضرت عيسى زماننده علم طب غايت مقبول ومشهور وبيحد اطبا وحكما طبده كمال حذاقتله مذكور اولوب لكن بو ايكى مرض كه برى ذاتى برى عرضيدر علاجنده عاجزلر اولمغين حق تعالى انلرك عجزنى اظهار وصدق نبوت عيسايى آشكارا قلمق ايچون ابدى معجزات عيسى طب جنسندن اولديغنه حكمت هر پيغمبرك معجزاتى كندى زماننده مقبول ومشهور اولان امور جنسندن اولوب خلقك عجزينى واو پيغمبرك صدقنى انكله اظهار عادت حضرت پروردكارايدى * وهبدن مرويدركه عيسى يانته احيانا نيجه بيك مريض كلوب وكلمكه قادر اولميانه عيسى بالذات واروب ايمانه كلمك شرطيله دعا ايدوب شفا بولورلردى اتفاق بركون انواع امراضه مبتلا اللى بيك نفر مرضى جمع اولوب شرط ايمانله بعد الدعا جمله سى شفا بولديلر * مرويدركه بركون بركليسايه اوغرايوب ايچنده وافر اعمى لر كوروب بونلرى صوردى برطائفه دركه قاضيلق تكليف اولندقده قصد ايله كندى كوزلرين چقارمشلردر ديدكارنده عيسى عليه السلام نيچون بويله ايتديكز ديوب قضانك عاقبتندن قورقوب ايتدك ديدكارنده حكما واحبار علما واخيار سز ايمشسز * امدى بسم الله ديوب اللريكزله كوزلريكزه سليكز ديوب سيلدكارنده جمله نك كوزلرى آچلدى (احياء عازر) تفسير لبابده (واحيى الموتى باذن الله) آيتنده عيسى عليه السلام موتايى ياحى ياقيوم ديمكله احيا ايدردى عازر آدلو بردوستى وفات ايدوب برقاچ كوندنصكره دعا ايله احيا ايدوب بعده نيجه زمان ياشايوب اوغلانجغى دخى طوغدى * عرايس ثعلبيده مذكوردركه عيسانك دوستى عازر محتضر اولوب آنك همشيره سى بوجانبه كلكز ديو عيسايه خبر كوندردكده اوچ قوناق يردن وارنجه وفات ايدوب طاشدن تابوتله دفن اولنوب عيسى عليه السلام واروب (اللهم رب السموات السبع والارضين السبع انك ارسلتنى الى بنى اسرائيل ادعوهم الى دينك واخبرهم انى احيى الموتى باذنك فاحى العازر) ديو دعا ايتمكين عازر قالقوب نيجه زمان ياشايوب اوغلانجغى دخى طوغدى * بنه عرايسده مذكوردركه عيسى عليه السلام ابراء مرضى واحياء موتى ايچون ايتديكى دعا بو ايديكه (اللهم انت اله من فى السماء واله من فى الارض لا اله فيهما غيرك وانت جبار من فى السموات وجبار من فى الارض لا جبار فيهما غيرك وانت ملك من فى السموات وملك من فى الارض لا ملك فيهما غيرك وانت حكم من فى السموات وحكم من فى الارض لا حكم فيهما غيرك قدرتك فى الارض كقدرتك فى السماء وسلطانك فى الارض كسلطانك فى السماء اسألك باسمك الكريم انك على كل شئ قدير (احياء ابن العجوز) بنه لبابده عيسى عليه السلام برخاتونك وفات ايتمش اوغلنه تابوتله كوتوريلوركن اوغرايوب دعا ايتمكين جانلنوب قفتانلرين كيوب تابوتى اوموزينه اوروب اوينه كلدى * عرايس ثعلبيده مذكوردركه حواريونله سياحتده برشهره اوغرايوب بونده بركنز واردركيمدركه واروب آنى بزم ايچون چيقاره ديوب حواريون دخى ياروح الله بوشهرك خلقى هر واران غريبى قتل ايدرلر ديوب عيسى دخى سز طورك بن واروب بنه كاورم ديوب شهره كيردى برقپوده طوروب سلام ويروب اى اوصاحبلرى غريبم اطعام ايلك ديدكده برقارى قپويه كلوب سنى طويوب صوباشى يه ايلتمديكمز يتمزمى دخى نسنه مى استرسن ديوب بو حالده اوغلو كلوب اودخى بويله ديوب عيسى عليه السلام

بنی قونقاغه السه کز پادشاهك قزینی سکا نکاحلندررم دیدکده اویکت سن یا دیوانه یاعیسی سن دیوب
قونق ایدنوب صباح عیسی علیه السلام ای یکت پادشاهه واروب قیزکی کندومه دیلکه کلدم دی دیوب
واروب اویله دیدکده دوکاوب قوولوب محزون کلدکده یارین تکرار وار استه دیوب واردقده ینه دوکاوب
سوکاوب کلدکده ینه یارین وار اول سکا قزینی شو شرطله ویررمکه برسرای طولوسی سیمله زر وانواع جوهر
ویره سن دیسه کرکدر سندخی نوله آدم کوندر تسلیم ایده یم دی دیدی واروب دیدکده عینیله پادشاه بویله دیوب
یکت دخی اویله دیدکده یانیجه آدملر ایله کلدکارنده قدرت حقله جمله سن حاضر بولوب پادشاهه کوندردکده
قزینی وردی کو یکو حیران اولوب یاروح الله سن بومرتبه ده قادرکن نه خوش فقرا اوزره سن دیدکده
بن محبت اللهی قلبمده برلك واشبو فانی یی باقی ایچون ترك ایتمشمدر دیدکین اویکت والده سن وخاتونن
براغوب عیسایه قوشلوب حواریونه کلدکارنده عیسی علیه السلام سزه کنز دیدیکم بو ایدی دیوب بعد زمان
اویکت وفات ایدوب تابوتله کچدکده حضرت عیسی علیه السلام کوروب دعا ایتمکین حیاته کلوب قفتانلرین
کیوب تابوتنی کوتوروب او ینه واروب نیجه زمان یشایوب اوغلانجغی دخی طوغدی (احیاء بنت) لبابده
مذکوردرکه رعایادن عشر جمع ایدیجی برکمسنه نك قزی وفات ایدوب برکیجه دنصکره عیسی علیه السلام
دعا ایتمکین حیاته کلوب یشایوب اره واروب اوغلانجغی دخی طوغدی (احیاء سام بن نوح نبی
علیه السلام) ینه لبابده مذکوردرکه عیسی علیه السلام برقاچ موتی احیا ایتدیکنی خلق کوروب یقینده
وفات ایدنلری احیا ایدیورسن جائزکه سکته مرضنه اوغرامش اوله قدماء موتادن سام بن نوحی احیا ایله
دیدکین انفاقله قبرنه واروب دعا ایتمکین قبردن چیقوب باشی اغارمش کورلدکده ای سام باشك نیجه اغاردیکه
سزلك زمانکزده صاچ صقال اغارمق یوغیدی دیوب اودخی سز بنی چاغردقده روح اللهه جواب
ویردیوبرندا ایشتدم قیامت قوپدی صانوب قورقدن باشم اغاردی دیوب عیسی سامه حالت نزعدن
صوردقده وفاتندن اول زمانه دك درت بیك ییل کچمشیکن یاروح الله جان آجیسی المی حالا بوغازمده
باقیدر دیوب انده حاضر اولنلره ای قوم عیسایی تصدیق ایلك که صحیح پیغمبردر دیدکده خلقك کیمی ایمانه کلوب
کیمی دخی تکذیب ایدوب بوکوستردیکك سحردر دیو کافروطر یق حقدن نافر اولدیلر * تفسیر ابو السعودده
اشبو کلاب بو کوستردیکك سحردر بزه برمعجزه کوستر دیو خطاب ایتدکارنده یا فلان سن بوکون اویکده
شو مقوله طعام یدك شومقوله نسنه صقلادك دیو خبر وردی * ینه لبابده قرطبیدن مرویدرکه عیسی احیاء
موتی ایتدکده خلق برمعجزه دخی ایستیوب اول عزده نه ییوب نه القیورز انلردن خبر ویردیکین هر برینه
عینیله خبر ویردی (احیاء عزیر) تفسیر ابو السعودك برمحلنده عیسی علیه السلام عازری وابن العجوزی
وبنت العاشری وسام بن نوحی برمحلنده دخی سامی وایکی ارایله برخاتونی وبرقزی احیا ایتمشدر دینوب
لبابده ابن العجوزله بنت العاشر ارا سنده عزیر دخی ذکر اولنوب * عرایس ثعلبیده مذکوردرکه عیسایه
یهودیلر بزه عزیری احیا ایله یوخسه سنی آتشه یقارز دیوب زن ابی لهب کبی حمالة الحطب اولدقلرنده وارلك
میتنی کتورلك دیوب طاشدن تابوتی قپاغنی قالدرمقدن عجزله کلوب عیسی علیه السلام برکاسه صوویروب
بونی تابوته صاچك دیدی اویله ایتدکلرنده قپاق آچلوب انبیانك جسملری چورییامکین کتورپلوب عیسی
کفنلری چیقاروب چناقده کی صودن میته صاچوب احی یا عزیر باذن الله دیدکده فی الحال جانلنوب
قالقدی اوتوروب خلق کوردکارنده یا عزیر بوکشینك حقنده نه دیرسن دیوب اودخی اشهد انه عبد الله
ورسوله دیدکده ینه خلق یا عیسی دعا ایله که عزیر بزم ایچمزده حیاتده طورسون دیوب عیسی علیه السلام
یوق بونی همان قبرنه ایلتك دیدکده فی الحال وفات ایدوب قبرنه ایلتدیلر بومعجزه یی کورنلرك نیجه سی عیسایه
ایمان کتوردیلر (احیاء حام بن نوح نبی علیه السلام) کشافده مذکوردرکه برکون حواریون نولیدی
بزه سفینه نوحده حاضر اولنلردن برینی احیا ایدیدیکزکه سفینه احوالنی بزه خبر ویریدی دیدکلرنده عیسی علیه
السلام بونلرله یله کیدوب براوبولك یاننه واروب ایچندن برقبضه طپراق آلوب ایشته بو کعب حام بن نوحدر
یعنی آنك طپوغیدر دیوب عصاسیله اوبوکه چالوب قم باذن الله دیدکده فی الحال جانلنوب باشندن طپراق
صیچه رقیردن چیقوب بیرصورتنده کوروندی وفات ایتدکده بویله میدك دیوب یوق یکت ایدم لکن

شمدی قیامت قوپدی صانوب خوفدن قوجالدم دیوب عیسی علیه السلام سفینهٔ نوحدن بزه خبرویر دیوب سامدخی سفینه نك طولی بیك ایکیوز عرضی التیوز ذراع اولوب اوج طبقه ایدیکه برنده وحوش ودواب برنده انسان برنده طیور طورر ایدی دیدکده عیسی علیه السلام عدباذن الله کما کنت دیمکین فی الحال بناء جسمی خراب واولکی کبی تراب اولدی * عرایس ثعلبیده سؤال سفینه ایچون احیا ایتدیکی سام بن نوحدر دیو ابن عباسدن مفصلا مرویدر والله اعلم (احیاء مردوزن) ینه عرایسده مذکوردرکه عیسی علیه السلام برمقبره یانندن کچدکده اوزرنده برکسنه کوروب صوردقده خاتونمدرکه حسناومواققه اولوب انده برامانتم واردر حیاتنه سزدن دعا رجا ایدرم دیمکین عیسی علیه السلام آبدست آلوب ایکی رکعت نماز قیلوب دعا ایتدکده قبردن یانمش اغاج کوتوکی کبی برسیاه آدم چیقوب سن کیمسن دیوب یارسول الله در تیوز ییلدنبرو عذابده یم حق تعالی بنی دنیایه رد ایدوب عمرویررسه امرنه مخالفت ایتمامکه عهد ایدهیم بنمچون دعا ایله دیدکده عیسی بونی اسرکیوب دعا ایدوب وارامدی دیوب شاد وبرمراد کتدکده قبرنشین اولان مرد حزین یارسول الله خاتونم قبرنی یا کلشم دیوب برقبردخی کوستروب عیسی آنده دعا ایتدکده حسناومستثنا برتازه خاتون چیقوب زوجی رجاسیله دنیاده طورمسنه تکرار دعا ایدوب بعده زوجی النیه یاپشوب کیدوب براغاج کولکه سنه واروب باشنی خاتوننك دیزنه قویوب اویویوب بوحالده شهزاده اورادن کچوب عورته باقوب بری برینه تعشق وتعلق وتملق ایدوب کل دیو اشارت ایتدکده زوجنك باشنی براغاج اوستنه قویوب شهزاده یه اویوب کیدوب حریف اویانوب خاتوننی ارایوب صورمغله بولوب طلب ایتدکده شهزاده بو بنم جاریه مدر دیوب عیسی علیه السلام آنلره اوغرایوب اول حریف غم الیف شکایت واحوالن حکایت ایتدکده عیسی علیه السلام عورته سن نه دیرسن دیوب بن بوکسنه یی بلمزم شهزاده نك جاریه سیم دیدکده عیسی علیه السلام پس سکا ویردیکمزی بنه ویردیوب نوله ویردم دیدکده دوشوب جان ویردی عیسی علیه السلام هیچ برآدم کوردیکمزمیکه کفرله وفات ایتمشیکن حیاته کلوب ایمان نصیب اوله برعورت کوردیکزمیکه ایمانله وفات ایتمشیکن حیاته کلوب کفرله وفات ایده دیدی نعوذ بالله من الخذلان ومکر الشیطان وزوال الایمان

(قصهٔ حواریون) تفاسیرده اون ایکی کسنه ایدیلرکه عیسایه ابتدا بونلر ایمان کتوروب خواص واصحابی اولدیلر دینوب لبابده اولان تفصیلك اجمالی بودرکه برکشینك خواصنه عربجه حواری دیرلر حواریون آنك جمعیدر عیسانك اصحابنه حواریون دینلدیکنك سببنده اختلاف اولنوب بعضلر خلوص نیتلری ایچوندر دیوب بعضلر اوزرلرنده آثار انوار عبادت اولدیغیچوندر دیوب بعضلر بونلر صیادلر اولوب آق قفتانلر کیدکلریچوندر زیرا بیاض صحیحه عربجه حوردیرلر عیسی سیاحتنده بونلره اوغرایوب بالق آولر کوروب سز شمدی بالقچیلرسز بکا تابع اولورسکز خلقی حیات ابدیه وسعادت سرمدیه ایله صید وقید ایدرسز دیوب سن کیمسن دیدکلرنده بن عیسی ابن مریم که اللهك قولی ورسولی یم دیوب معجزه ایستدکلرنده رئیسلری شمعون شبکهٔ سمکه یی کیجه در یایه صالش اولوب بوش چیقوب عیسی علیه السلام تکرار صال دیوب صالدقده ایکی صندل خلقی اوشوب کوجله چقاروب صندللری بالقله طولدردقلرنده جمله سی ایمان کتوردیلر دینوب بعضلر بونلر کمیجیلر ایدیلرکه عیسایه تابع اولوب یاروح الله آجقدق صو صادق دیدکلرنده مبارك اللریله یره اوروب قدرتدن هر بریچون ایکیشر اتمك چیقوب وایچه جك صو چقاردی بزدن افضل کیملردرکه سکا ایمان کتوروب ایستدکجه شراب وطعام انعام ایدرسن دیدکلرنده سزدن افضل اولان کندی یمین وعرق جبین ایله کچینانلردر دیمکین بونلردخی اجرتله چربوجیلق ایدر اولوب بزلر اغارتدقلری ایچون حواریون تسمیه اولندیلر دیوب بعضلر بونلر آق لباسلر کیر بکلر ایدیلر زیرا برپادشاه خلقی ضیافت ایدوب عیسی علیه السلام ایله اولوب یدکاری طعام اکسلمدکده پادشاهه خبرویرلمکین چاغردوب سن کیمسن دیوب عیسی ابن مریم دیدکده سلطنتی براقوب اقرباسیله عیسایه اصحاب اولدیلر دیوب مشاهیر علمادن قفال ایدرکه جائزدرکه اشبو اون ایکی کسنه نك بعضی بالقچیلر بعضی بویاجیلر اولوب جمله سی اصحاب عیسی اولمغین حواریون دیمکله مسمی اوله لر * لبابده برروایت دخی اولوب بو قاروده ارها صاتده یازلمشدر * تاریخ میرخوانده نیجه مورخلر حواریون چربوجیلر ایدیلرکه عیسی علیه السلام انلره اوغرایوب نفسلریکزی کناهلردن یویوب اغارتمه کرسزه دخی انفع

ایدی دیدکده تابع اولمشلردر دیوب نیجه‌لر دخی دیمشدرکه * بو یاجیلر ایدیلر عیسی علیه السلام انلره اوغرایوب دینه دعوت ایدوب معجزه ایستدکلرنده جمله اسبابلری بردرلورنك طوران كوب ایچنه آتوب هر بری بردرلورنکه بویانمش چقدقده ایمانه کلدیلر دیو مذکوردر * والحاصل بونلرك حقنده هر وجهله اختلاف اولنوب اسملرنده دخی درت بش درلو روایت ذکر اولنوب لکن رئیسلرینك اسمی شمعون الصفا ایدوکی متفق علیهدر (مشی علی الماء) عرایس ثعلبیده عیسی علیه السلام سیاحت ایدرکن اصحابندن اکثریا منفك اولمین قصیر نام کمسنه ایله لب دریایه کلوب بسم الله بصحة و یقین دیوب صو یوزنده یورر یوب قصیر کثیر التقصیر دخی بسم الله بصحة و یقین دیوب یورر ید کده بن عیسی ایله برابر اولدم دیو قلبنه غرور کلدکده صویه باتوب فریاد ایتدکده عیسی آنك النه یاپشوب چیقاروب ای قصیر نه ایلدك که بویله اولدك دیدکده عرض مافی الضمیر ایتمکین عیسی علیه السلام نفسکی الله قودیغی یردن غیری یره قومشسن انکچون سکا غضب ایتدی خطاکه توبه ایله دیوب ایتدکده اولکی حالنه وازدی * مرویدرکه حضرت رسول علیه السلامه بعض اصحاب کرام یارسول الله ایشتدك که عیسی علیه السلام صو اوزرنده یورر ایمش دید کلرنده نعم اکرخوفی دخی زیاده اولیدی هوا اوزرنده دخی یوررردی دیوب یارسول الله بز آکلامز ایدك که رسوللر مقصر اوله‌لر دید کلرنده (ان الله تعالی ابلغ شانا من ان یبلغ احد امره) بیورمشلر یعنی الله تعالی نك جناب عزت و کبریایی اویله عظیمدرکه هیچ برفرد کماینبغی آنك عبودیتی عهده سندن کله مز (معجزهٔ عجیبه) تاریخ میرخوانده مذکوردرکه برکون عیسی علیه السلام اصحابیله سیاحت ایدرکن حصادی یقلاشمش برتارلایه اوغرایوب یاروح الله غایتده آجقدق اشبو اکیندن قوپاروب یمکه اجازت ویررمیسز دید کلرنده اجازتدر دیو وحی اولنمغین اصحاب قوپاروب اکین صاحبی طویوب بو تارلا اباعن جد میراثله ملکم صر بحمدر کیمك اذنیله تصرف ایدرسز دیوب عیسی علیه السلام دور آدم نبرو مالك اولنلرك حیاتنه دعا ایتمکین هر بغدای صابی دیبندن کیمی ار کیمی عورت برر آدم چیقوب هر بری صوت اعلا ایله بنم تارلامه کیمك اذنیله تصرف ایتدیکز دیو ندا ایتدکلرنده صاحب مزرعه حیران اولوب بو معجزهٔ عظیمه صاحبی کیمدر دیوب عیسی ابن مریمدر دید کلرنده یاروح الله سزی بلدم معذور طوتك حالا جمله‌یا کینی اصحابکزه حلال ایتدم دیوب عیسی علیه السلام بهی کشی حقیقتده نه مزرعه نه مزروع سنك دکلدر زیرا سندن اول جم غفیر و جمع کثیر بو مزرعه یی رجاء منفعت ایله مالکانه تصرف ایتدیلر عاقبت کورنه ایتدیلر حسرتله قویوب کتدیلر سکا دخی اویله اوله جقدر دیو بیوردی (معجزات اخری) تفسیر لبابده مذکوردرکه عیسی علیه السلام بنی اسرائیله مرسل اولوب دینه دعوت ایدوب بعدزمان یهود ذوی الجحود قصد اضراره اصرار ایتدکلرنده رسول مصطفی آنلردن اختفا ایدوب یاخود اول مستحقین لعن ابد بونلری نفی بلد ایتمکین والده‌لریله سیاحت ایتدکده برقریه ده بر مرد سخی یه قونوب رعایت اولنوب برکون صاحب خانه محزون کلوب صورلدقده بوناحیه‌لرك پادشاهی توابعیله هرکون رعایادن برینه قونوب خمرلر ین وسائر امرلرین اوکسنه تدارك ایدر بوکون نوبت بزه کلوب قدرتمز ایسه یوقدر دیوب مریم عیسایه اوغل بوکا دعا ایله دیوب عیسی دخی ایدرسم شر اولور دیوب مریم ابرام ایتدکده صاحب خانه یه دی که پادشاهك کله جکنه یقین جمله قابلرین صو ایله طولدیروب بکا خبر ویرسون دیوب خبرویرلدکده عیسی علیه السلام دعا ایتمکین تجره‌لرده اولان صو طعاملر اولوب سائر قابلرده اولان صو خمر بی نظیر اولوب پادشاه کلوب ییوب ایچدکده اشبو شراب نه لطیفدر قنغی ولایتکدر دیوب صاحب خانه خلط کلام ایتدکده سو یلمکه جبرا یتمکین اوعده بر مستجاب الدعوه یکت دعاسیله اولمشدر دید کده پادشاهك وفات ایتمش بر سوکلو اوغلی اولوب آنك حیاتنه دعا ایچون عیسایی کتوردوب دعا ایلد کده بو فکردن واز کل زیرا اوغلك صغالورسه شر واقع اولور دیوب پادشاه منت و ابرام ایتدکده عیسی علیه السلام اکر بن آنی احیا ایدرسم والدم ایله بنی ایستدیکمز یره کتمکه قورمیسز دیوب نوله دید کده دعا ایدوب اوغلان صغالوب مملکت خلقی بونی کورد کده پادشاه پیر اولدی یقینده ظلمندن قورتلورز دیرکن شمدی اوغلی یرینه کچوب باباسی کبی بزه مسلطمی اوله جقدر دیوب جمله سی سلاحلنوب جنك اولوب پادشاه ایله اوغلنی قتل ایلدیلر قبل الفتنه عیسی علیه السلام والده سیله کیدوب بولده بالقچیلر

کوروب صوروب بالق آولارز دیدکارنده انسان صید ایتمکه کتمزمیسنز دیوب سن کیمسن دیدکارنده
بن عیسی ابن مریم دیمکین جمله سی ایمانه کاوب یولداش اولوب حواریون دیمکله مسمی اولدیلر بعده حضرت
عیسانک احوالی جمله خلق ایچنده شهرت بولوب یهودیلر عداوته وقصد اساءته باشلدیلر (معجزات غریبه)
عرایس ثعلبیده مذکوردرکه عیسی ومریم اوقریه دن چیقوب سیاحته کتدکارنده بر یهودی عیسایه
یولداش اولوب عیسی اکا طعامده سنکله مشترک اوله لم دیوب یهودی نوله دیوب یهودی یاننده ایکی اتمک
وارایدی عیسانک یاننده بردانه ایدیکنی بیلوب یهودی عهدنه نادم اولدی عیسی نماز قیلارکن یهودی کندی
اتمکارینک برینی ییوب نمازدنصکره عیسی سنک اتمکک ایکی ایدی دیوب یهودی برایدی دیوب عیسی طنیوب
کیدوب کیجه براغاج دیبنده یاتدی ایرتسی براعمایه صتاشوب کوزلک آچلمغه دعا ایدرسم اللهه شکر ایدرمیسن
دیوب ایدرم دیدکده کوزینه الن سوروب دعا ایتدکده آچلوب شول الله حقیچونکه سکا بو اعمی یی بصیر
کوستردی اتمکک قاچ ایدی دیوب بردن ارتق دکلدی دیو یهودی یمین ایدوب کتدکارنده بر کوتورم کوروب
سکا علاج ایدوب صغالورسک اللهه شکر ایدرمیسن دیوب ایدرم دیدکده دعا ایدوب کوتورم قالقدقده یهودی
تعجب ایدوب عیسی علیه السلام شول الله حقیچونکه سکا اعمایی بصیر مقعدی قائم کوستردی اتمکک برینی
کیم یدی دیوب یهودی تکرار یمین ایتدکده عیسی طنیوب برعظیم ایرمغه کلدکارنده اتکمه یاپشوب ایاغم
یاصدیغی یره باص دیوب بوحالله صو اوستنده یوریدکارنده عیسی علیه السلام شول الله حقیچونکه سکا اعمی
ومقعد قصه لرین کوستروب صو اوزرنده یورتدی اتمکک برینی کیم یدی دیوب یهودی یمین ایتدکده عیسی
طنیوب کیدوب وافر جیرانلر کوروب عیسی برینی چاغروب کلدکده بوغازلیوب برمقدارینی پشوروب
ایکیسی ییوب باقیسنه عصاسیله اوروب قم باذن الله دیدکده جیرانک کوده سی بتون اولوب جانلنوب
سکردوب کتدی یهودی شاشوب عیسی علیه السلام شول الله حقیچونکه سکا بو علامتی کوستردی اتمکک
برینی کیم یدی دیوب یهودی یمین ایتدکده عیسی علیه السلام طنیوب کیدوب بر صغرجی یه صتاشوب
بزه بر بوزاغو ویردیوب ویردکده بوغازلیوب پشوروب کوکارینی قیرمالیدیوب اتلرینی یدکلرندنصکره
کوکارنی دریسی ایچنه قویوب عصا ایله اوروب قم باذن الله دیدکده جانلنوب چاغردی عیسی علیه السلام
ای صغر صاحبی بوزاغوکی آل دیوب اودخی هی کیشی سن کیمسن دیو تعجب ایدوب عیسی علیه السلام
دخی بن عیسی ابن مریم دیوب بعده یهودی یه شول الله حقیچونکه بوزاغویی احیا ایلدی قاچ اتمکک
وارایدی دیوب شمان بردانه ایدی دیدکده عیسی علیه السلام طنیوب کیدوب بر شهره واروب عیسی
اشاغیسنده طوروب یهودی یوقاروسنه کتدی عیسانک عصاسن آلوب خسته لر صغالدوب میتلر
احیا ایدرم دیو سویلیوب شهرک پادشاهی چوقدن مریض اولمغین یهودی سرایه واروب حکیم کرکمی دیوب
قاپوجیلر پادشاهک وجمیع اطبایی عاجز قومشدر علاج ایدنلرده نفعن کورمدیکنی صلب ایدرر دیدکارنده
بن انی میت ایسه ده دیر کورررم دیوب کیروب پادشاهه عصا ایله اوردقده وفات ایدوب قم باذن الله دیو اوردیغه
فائده اولمیوب خلق یهودی یی طوتوب آصمغه ایلتورکن عیسی علیه السلام طویوب واردی پادشاهکزی
دیرلدرسم یولداشمی آزاد ایدرمیسنز دیوب ایدرز دیدکارنده دعا ایدوب پادشاه جانلنوب یهودی داردن
ایندرلدکده یا عیسی بکانه عجب احسان ایتدک والله اولنجیه دک یانکدن ایرلمه یم دیوب عیسی علیه السلام
دخی شول الله حقیچونکه سکا بونجه علامات کوستروب سنی آصلمقدن قورتاردی اتمکک قاچ ایدی دیوب
بردانه ایدی دیو یمین ایتدکده عیسی علیه السلام نسنه یوقدر دیوب کیدوب برخراب قریه یه اوغرایوب
اوچ دانه صافی التون کرپچ کوردیلرکه سابقا دفن اولنوب بعده حیوانات اشوب یریوزینه چیقارمشلر
عیسی علیه السلام اشبو کرپچلرک بری بنم بری سنک بری دخی ضایع اولان اتمکی کیم یدیسه آنکدر
دیدکده مرتکب انواع منکر اولان یهودی منکر والله بن انی سزنماز قیلارکن یدم دیو مقر اولدقده عیسی
علیه السلام اوچی دخی سنک اولسون دیوب کیدرکن یهودی چالشوب کرپچلری کوتوره میوب عیسی
علیه السلام و آزکچ بونلرک اوستنه هلاک اوله جق آدملر واردر دیدکده ناچار براغوب عیسی ایله بیله
کیدوب فی الحال اوچ کمسنه کاوب کرپچلری کوروب ایکیسی برینی شهردن طعام آلمغه کوندروب

اوكندكده بولداشمز كلدكده آنى قتل ايدوب بومالى ايكيمز برابر اوباشه لم ديوب شهره كيدن دخى طعامه
زهر قتايم آنلر هلاك اولدقده جمله مالى بن آله يم ديوب زهر قاتوب كلديكى ساعت قتل اولنوب قاتلار دخى
طعامى يدكارنده هلاك اولديلر عيسى عليه السلام اورايه تكرار اوغرايوب (هكذا تصنع الدنيا بأهلها)
ديوب اوچنى دخى دعا ايله ديرلدوب قالقد قلرنده دنياى پرمكر وخدعه دن عبرت آلمغين مالدن ذره قدر آلميوب
كتدكارنده يهودىٔ خردنيا برست آرزوى زر همچون حجر ايله مست اولمغين عيسى عليه السلام
بونلرى سن آل كه دنيا وآخرتدن سكا نصيب ونوال همان بو مالدر ديدكده واروب آلوب كوتورمك ديلدكده
مالله بيله يره كچوب منخسف وشمس وجودى زير زمينده منكسف اولوب عيسى عليه السلام بر يره دخى
كتدى وبو حالره تعجب ايتدى (نزول مائده) معالم التنزيلده سلمان فارسيدن مرويدركه حضرت
عيسى عليه السلامدن حواريون نزول مائده يه دعا رجا ايتدكارنده چل كيوب اياغ اوزره ال باغلايوب
باشن اشاغه صالوب كثرت بكا والطف حقه اتكا ايله (اللهم ربنا انزل علينا مائدة من السماء تكون لنا عيدا
لاولنا وآخرنا وآية منك وارزقنا وأنت خير الرازقين) ديو دعا وتضرع رب العالمين ايتدكده خلق
بقارلرايكن طومان كبى خفيفجه ايكى بولت اورتاسنده برقيزل سفره اينوب عيسى اغلايوب (اللهم اجعلنى
من الشاكرين اللهم اجعلها رحمة ولا تجعلها عقوبة) ديوب طائفهٔ يهود اهل جحود ناظر ومتحير اولوب
سفرهٔ بركت بهره نك رايحهٔ فايحه سى مشام حضارانامى مسك وعود وعنبر كبى معطر ومبخر ايتدى بعده عيسى
عليه السلام آبدست آلوب خداى بنده نوازبى انبازه دوروددراز برنماز برنيازقيلوب كريه وسوزوكداز نصكره
مائده نك اوستنده قدرتدن اورتلمش اولان منديلى عديلى آچوب بسم الله خير الرازقين ديدكده كورديلركه
سفره نك اوزرنده غايت سموز برشمش بالق طورركه اوستنده پوللرى وايچنده قيلجقلرى اولميوب باشى
اوجنده طوزاياغى اوجنده سركه اطرافنده كراث ديدكارى پراسه دن غيرى جميع سبزوات موجود اولوب
بش دانه اتمك دخى واركه برينك اوستنده زيتون برينك بال برينك ياغ برينك پنير برينك پاصدرمه طورر
بونلر دنيا طعاملرندن يا آخرت طعاملرندنمدر ديو شمعون صوردقده هيچ برندن دكل بلكه حضرت
رب العباد محض قدرتيله شمدى ايجاد ايتمشدرا كل ايدوب شكر ايلك ديوب حواريون ياروح الله بو معجزه دن
بر معجزه دخى كوستر ديدكارنده اى سمك اذن رب الفلك ايله جى اول ديدكده اول بالق بامر الخالق جانلنوب
اوزرنده پوللر بيتوب حركت ايتدكده حواريون قورقوب عيسى عليه السلام استديككزنسنه يه وصولده
نيچون ابا وعدم قبول كوستررسزسزه عذاب اوله ديو عجب قورقارم ديوب بعده ياسمك باذن الله اسكى حالكه
رجوع ايله ديدكده ينه پشمشلكى حالنه واردى ياروح الله ابتدا سز اكل ايلك ديدكارنده معاذ الله طلب
ايدنلر يسونلر ديمكين حواريون قورقوب عيسى عليه السلام فقير ومريض وابرص وجذام وكوتورم اولنلرى
چاغردوب (كلوا من رزق الله ولكم الهناء ولغيركم البلاء) ديدكده فقرا ومرضادن بيك اوچيوز نفر عورت
وار ييوب جمله سى طويوب بالق ينه حالى اوزره طوروب بعده خلق بقارلركن مائدهٔ برعائدهٔ كثير الفائده
كوكه چكلوب اكل ايدن مريضلر شفا وفقيرلر غنا بولوب آخر عمرلرينه دك مرض وفقر كورمديلر * مائده يييانلر
بو حالى كوروب نادم ومتألم اولديلر بعده قرق كونه دك كون آشرى قوشلق زماننده اينوب فقرا واغنيا
رجال ونسا صغار وكبار عبيد واحرار اوشوب ييوب وقت زوالده كوكه چكلوب خلق باقوب يره دوشن
كولكه سى كوريوردى بعده مائده مى ورزقنى فقرا ومرضايه مخصوص ايدوب اصحا واغنيا ييمسونلر ديو وحى
خدا كلدكده نيجه غنيلر وتندرستلر الم چكوب برى برلرينه مائده يى صحيح كوكدن اينر حق نسنه مى صانورسز
ديدكارنده جاحدين ملاعين مسلوب الديندن اوچيوز اوتوز يا اوتوز اوچ كسنه بر كيجه خنزير صورتنه
مسخ اولنوب صباح هر برى مزبله لرده مهملات ييوب خلق بونلرى كوروب قورقوب عيسايه التجا ايدوب
ممسوخلر دخى عيسايى كوردكارنده اغلاشوب اطرافنه چكزنوب درمان ديليوب عيسى بونلرى اسملريله
چاغروب بونلر دخى باشلريله اشارت ايدوب اغلايوب سويلمكه قادر اولميوب اوچ كوندنصكره جمله سى
هلاك اولديلر * تفسير تيسيرده قول سلمان اسلوب آخر ايله بيان اولنوب مقدما ذكر اولنانه مخالف يرلرى
بودركه مائده ده كى بالغك باشى اوجنده سركه اياغى اوجنده طوز اولوب بش دانه اتمك وار ايديكه هر برينك

اوزرنده زيتون و بشر دانه انار و بر قاج خرما وار ايدى اوله كى كون فقرا و مرضا يبوب آثار عظيمه و منافع جسيمه مشاهده اولندقده بعده خواص و عوام ازدحام ايتمكين عيسى عليه السلام دفع منازعه و مغالبه ايچون خلق اراسنده مناوبه ايتديرردى و بعد الانكار مسخ اولنلر اوتوز اوچ يا اوچيوز اوتوز كمسنه ايدى عيسى عليه السلام آنلرى كوروب وفات ايتملرينه دعا ايتمكين اوچ كوندنصكره وفات ايدوب هيچ بر كمسنه آنلرڭ جيفه لرين بر يوزنده كورمدى يته تيسيرده مذكوردركه مائده طعامنڭ نوعنده و مقدارنده اختلاف اولنوب حديث شريفده بالقلرايله اتمكلر وار ايدى دينوب ابن عباس قولنجه اتمكله بالق وهب قولنجه اربه اتمكلريله بالقلر ايدى كعب قولنجه جنت ميوه لرى وار ايدى عطيه قولنجه بر بالق ايديكه اوزرنده هر نسنه نڭ لذتى وار ايدى بعضلر قولنجه مائده ده اتدن غيرى هر نسنه وار ايدى اكل ايدنلر بر روايتده بيڭ بر روايتده بش بيڭ اولوب بر روايتده بر كون بر روايتده اوچ كون بر روايتده يدى كون نازل اولدى * تفسير ابو السعودده ابتدا احد كونى نازل اولمغين نصارى او كونى بيرام ايدينوب بعده او كونى تعظيمه معتاد اولدقلرينڭ سببى بودر * ابن عباسدن مرويدركه عيسى عليه السلام حواريونه اوتوز كون صائم اولوب بعده اللهدن نه ديلرسكز ديلڭ كه سزه عطا ايدر ديوب صومى تمام ايتدكلرنده نزول مائده ديلدكلرنده ملكلر كوتوروب كلوب اوزرنده يدى اتمك و يدى بالق اولوب خلقڭ آخرى اوّلى كبى يبوب يعنى جمله سى تمام طويديلر * كعب ديمشدركه مائده باش اشاغه اينوب ملائكه آنى يرايله كوك اراسنده اوچوروب آنده اتدن غيرى جميع طعاملر وار ايدى قتاده ديمشدركه جنت ميوه لرندن بر ميوه ايدى مشاهير تفاسيرده مذكوردركه بعض اصحاب مائده كافر اولدقلرنده حضرت عيسى عليه السلام (اللهم عذب من كفر بعد ما اكل من المائدة عذابا لم تعذبه احدا من العالمين والعنهم كما لعنت اصحاب السبت) ديو بددعا ايتمكين جمله سى بر صباح خنزير صورتنه مسخ اولمش بولنوب بش بيڭ نفر بولڭ ارآدم ايديلركه ايچلرنده بردانه عورت واوغلانجق بولنمدى دينوب * تفسير جلالينده حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه مائده كوكدن اينوب ايچنده اتله اتمك اولوب خيانت اولنميوب ارته يه نسنه اليقونمامغه امر اولندقده عمل ايتميانلر قرده و خنازير صورتلرينه مسخ اولنديلر * تاريخ ميرخوانده مائده نڭ سفره سى صافى التوندن طولى و عرضى قرق ذراع اولوب درت پايه سى وار ايدى ديو مذكوردر والله اعلم (معجزات متنوعه) تاريخ ميرخوانده سلمان فارسيدن مرويدركه عيسى عليه السلام نصيبين شهرنده متكبر و جبار بر شاه ستمكار دعوتنه مأمور اولدقده واروب حواريونه سزدن كيمدركه بو شهره واروب الله تعالينڭ قولى و رسولى و كلمه سى عيسى عليه السلام سزه متوجه اولدى ديوندا ايده ديدكده ايچلرندن يعقوب بن كيده يم ديوب حضرت عيسى عليه السلام توله كيت لكن بندن تبرا كوسترن ايتداسن اوله جقسن ديوب بعده ينه ايچلرندن تومان اجازتله بيله كيدوب حضرت عيسى عليه السلام يا تومان تقديرده بويله دركه عن قريب سن بر بلايه اوغرايه سن ديوب شمعون دخى يا روح الله اجازت و يرسڭ بنده كيده يم شو شرطله كه وقت اضطرارده سزى چاغرديغمده نظركزدريغ ايتميه سز ديوب بعد الاذن اوچى دخى شهره واروب شمعون طشره ده طوروب يولداشلرينه سز كيروب ندا ايلڭ ضرر ايريشورسه بن سزى تخليصه چاره ايدم ديوب يعقوبله تومان شهره كيروب يعقوب ندا ايتدكده خلق اوشوب منادى قنغكزدر ديوب يعقوب انكار تومان اقرار ايتدكده تكذيب اولنوب اول قوم مقدّما عيسى عليه السلام ايله مريمى خلاف واقع اوصافله ايشيدوب سوء ظن ايتمكين حاشا طعن و لعن ايدوب تومان محنت توأمان مسلوب الامانى پادشاهلرينه ايلتوب شاه كمراه بونڭ اللرين اياقلرين كسديروب كوزلرينه قزمش ميل چكديروب مزبله يه براغوب شمعون هدايت نمون ايشيدوب شهره كيروب اخفاء حال و حسن تدبير و آل ايله پادشاهه ملازمت و واصل درجۀ منادمت و مصاحبت اولدقده بر كون ايتديكه لطفكزدن رجا ايدرمكه اشبو كمسنه دن بر قاچ نسنه صورمغه اجازت و يره سز ديوب پادشاه توله ديدكده واروب اى كشى سنڭ سوزڭ ندر ديوب عيسى عليه السلام اللهڭ قولى و رسوليدر ديرم ديوب صدق كلامكه دليل ندر ديوب جميع مرضايه علاج ايتمك ديدكده طبيبلرده بوكا قادرلردر غيرى علامت وارمى ديوب خلق اولرنده نه يبوب نه صقلارلرسه خبر و يرمك ديدكده كاهنلرده بوكا قادرلردر دخى علامت وارمى ديوب

بالجقدن قوشلر صورتن دوزوب اوفوردكده جانلنوب اوچوق ديدكده ساحرلرده بوكا قادرلردر دخى علامت
وارمى ديوب ميتلر احيا ايدر ديدكده شمعون پادشاهه باقوب بومسكين عظيم دعوا ايده يورميت احياسى
الله تعالى يه ومعجزه طريقيله انبيايه مخصوصدر ساحرلر كذابلر ايشى دكلدر اكر صادق ايسه عيسايى چاغروب
صوره لم انكار ايدرسه بوكشى يه انواع عذاب ايده لم واقعا ميت احيا ايدرسه اوخود امر بعيددرا كا ايمان
كتوره لم ديوب بوسوزلر پادشاهه خوش كلوب عيسايى كتوردوب شمعون مفصلا صوروب حضرت عيسى
عليه السلام اقرار ايتدكده ✱ امدى صادق ايسك شفاى مرضايى ابتدا بوكوندرديكك آدمكده
تجربه ايده لم ديمكين عيسى عليه السلام توماك كسلن اللرين اياقلرين يرينه قويوب اوزرينه اليله سوردكده
بتشوب كوزلرين دخى اليله سلدكده روشن اولمغين شمعون پادشاهه باقوب بوعلامت نبوته دليلدر ديوب
بعده ياعيسى مجلسمزده اولنلر بوكيجه اولرنده نه يديلر نه صقلاديلر خبر ويرديوب جمله سندن خبر ويردكده
بالجقدن براسه تكليف ايدوب ظهوره كتوردكده شفاء مرضى تكليف ايدوب جميع خسته لر صحت بولدقده
احياء ميت دخى تكليف ايدوب سام بن نوحى تعيين ايتدككده بوقاروده تفصيل اولنديغى اوزره احيا
ايدوب حقيقت رسالت عيسايه شهادت ايدوب فى الحال وفات ايتدكده شاه وسپاه بومعجزاتى كوروب
عيسانك مرسل من عند الله ايديكنه صدق وايقانله ايمان كتورديلر (قصۀ حبيب نجار) تفاسيرده
(واضرب لهم مثلا اصحاب القرية اذ جاءها المرسلون اذ ارسلنا اليهم اثنين فكذبوهما فعززنا بثالث) آيتنده
مذكوردركه ولايت شامده انطاكيه شهرينك خلقى عبدۀ اصنام اولمغين انلرى ايمانه دعوته حضرت عيسى
عليه السلام حواريوندن يحيى ايله يونسى يابولسى يابودسى ياغيرى اسملو ايكى كسنه يى كوندروب شهره
يقلاشدقلرنده حبيب نجار آدلو پيرى كندونك قيونجقلرين كودركوروب حبيب بونلرى صوروب خبر
آلدقده صداقتكزه علامتكز وارمى ديوب شفاء مرضى وابراء اكمه وابرص ديدكلرنده حبيبك ايكى ييلدنبرو
بر مرضه مبتلا اوغلنى رسوللر مسح ايدوب صغالدقده حبيب لبيب ايمانه كلوب خلق ايشيدوب رسوللر
الندن نيجه خسته لر صغالوب كيدرلك پادشاه ايشيدوب بزم صنملر عزدن غيرى تنكريلركزمى وارديوب رسوللر
بلى واردر سنى وصنملريكى يرادن الله منزه عن الاشباهدر ديدكلرنده شاه كمراه سزلك حالكزده تفكر وتدبر
ايده يم ديوب بونلر كتدكلرنده آردلرينه خلق اوشوب بونلرى دوكوب ياخود حبس ايدوب بعده عيسى
عليه السلام شمعونى كوندروب تبديل صورتله كلوب پادشاهك توابعيله الشوب بعده پادشاهه مصاحب
اولوب بركون شمعون پادشاهم ايشتدمكه ايكى كسنه حبس ايتمشسن ديدكارينى اكلادكمى ديوب يوق
غضبم مانع اولدى ديدكده شمعون انلرى كتوردوب سزى كيم كوندردى ديوب شول الله كه شريكى اولميوب
جميع اشيانك خالقيدر ديدكارنده مختصرجه وصف ايلك ديوب (يفعل مايشاء ويحكم مايريد) ديدكارنده
مرسل ايدوككزه علامتندر ديوب پادشاه نه استرديدكلرنده والده سندن كور طوغمش بر اوغلان
كتوريلوب دعا ايتدكلرنده كوزلرى يرى يارلوب بعده فندق قدر ايكى نسنه آلوب كوزلرى يرينه
قودقلرنده عادتجه كوزاولوب شمعون پادشاهه دونوب سن دخى معبودلركدن بويله علامتلر ظهورين رجا ايله
تا كه انلره وسكا كلى شرف حاصل اوله ديوب مقدما شمعون پادشاهك قلبنى تسخير ايدوب تدريجله ايمانه
كتورمكيچون حسن تدبيرله كليسايه بيله كيروب انلر انواع كفريات ايدركن شمعون نمازقيلوب قلبندن
تضرع خالق كائنات ايدوب كافرلرانى صنملره عبادت ايدر صاندقلرينه بناء حالا پادشاه شمعونه بنم سندن
كيزلو سرتم يوقدر بزم معبودلريمز كورمز ايشتمز نفع وضره متعلق ايش ايتمز ديدكده شمعون رسولره
دونوب سزلك ربكزميت احياسنه قادر ايسه اكا ايمان كتوره لم ديوب يدى كوندنبرو وفات ايتمش بر اوغلان
كتوردوب رسوللر دعا ايتدكلرنده جانلنوب قالقوب شاه وسپاهه بنى جهنمدن يدى دره يه قوديلر دين
وآيينكزدن سزى تحذير ايدرم لطف حقله ايمانه كلك ايچون ايمانه كلكز ديوب بعده كوكلر قپوسى
آچلوب خوب روى وفرخنده خوى بر تازه يكت كوردمكه بواوچ كسنه يه شفاعت ايدر ديوب اول كسنه لر
كيملردر ديو پادشاه صوروب شمعون ايله اشبو رسوللردر ديدكده پادشاه تعجب ايدوب اوغلانك سوزى تأثير
ايتديكنى شمعون اكلايوب پادشاهه نصيحتلر ايدوب پادشاهله نيجه كسنه ايمانه كلديلر نيجه معتبراتده

وهبله كعب قولنجه پادشاه ايمانه كلميوب قومى اتفاقيله رسوللرك اوچنى دخى قتله عازم اولدقلرنده حبيب
نجار كلوب كفاره نصيحت ايتمكين حبيبى شهيد ايتديلر ديوب على كل حال كفارك اكثرى يا جمله سى كفره مصر
وايمانه غير مقر اولمغين صيحهٔ جبرائيل ايله جمله سى هلاك اولديلر * تفسير ابو السعودده كفاردن اكر پادشاه اكر
غيرى برفرد ايمانه كلديكى احتمال اظهردر زيرا ايمانه كلهلردى قرآنده نوعا اشارت اولنوردى مكركه پادشاه
ايمانه كلوب قومى خوفندن اظهار ايتمامش اوله * تاريخ ميرخوانده رسوللرك احيا ايتديكى ميت
حبيب نجارك اوغلى ايدى ديوب تفاسيرده (وجاء من اقصى المدينة رجل يسعى) آيتنده رجلدن مراد حبيب
ابن اسرائيلدركه اغاجدن صنملر ياپمغين حبيب نجار ديمكله اشتهار بولمشدر آخر زمان پيغمبرى ايله ارالرنده
التيوز ييل وار ايكن اكا دخى ايمان كتورمشدر بعضلر ديديلركه برمغارهده عبادت ايدركن عيسانك
رسوللرينى ايشيدوب كلوب دين حق اظهار ايتدكده كفار اشرارسن بزم دينمزه مخالفتمى ايدرسن ديو حبيبى
اياقلريله چكنيوب باغرسقلرى مقعدندن چيقوب ياخود طاشليوب ياخود بوغوب على كل حال
شهيد ايتديلر بعضلر قولنجه كافرلر حبيبه هجوم ايتدكلرنده حق تعالى انى كوكه چكوب جنته قودى *
مرويدركه كافرلر بونى هلاك ايده يوركن بددعا ايده جك يرده يارب قوممه هدايت ايله ديو خير دعا ايدردى
مقبره سى انطاكيه بازارنده درقتل اولندقده حق تعالى كفاره غضب ايدوب صيحهٔ جبرائيل ايله جمله سى هلاك
اولديلر حضرت رسول عليه السلام بيورمشدركه جميع امتلرك ايمانده سابق اولوب برلحظه كافر اولمانلرى
اوچ كمسنه دركه على بن ابى طالب وصاحب يسين ومؤمن آل فرعوندر صاحب ياسيندن مراد حبيب نجاردر
ديومذكوردر * نيجه معتبراتده مقدما ارسال اولنان ايكى كمسنه نك اسملرى يحيا ايله يونس يابورس بعضلر
قولنجه تاروص ايله ماروص ياباروض ايله ماروض بعضلر قولنجه تومان ايله مالوس در * مبهمات القرآنده
شمعونله يوحنادر ثالثدن مراد بولس دركعب ايله وهب قولنجه رسل ثلاثه صادق وصدوق وشلوم در *
ابن عباس قولنجه اوچنجى شمعوندر (وجاء من اقصى المدينة رجل يسعى) دن مراد حبيب نجاردر بعضلر قولنجه
اسكيجى ياجر بجى بركمسنه در ديو مذكوردر (روايت اخرى) تفاسيرده وتوار يخده ياز يلاندن قصهٔ حبيب نجار
عيسى عليه السلام كوكه چكلمزدن اول اولمق فهم اولنور لكن تاريخ ميرخوانده وهبدن مروى اولان
كلام مفصل محصلى بودركه عيسى كوكه چكله جكنى بيلوب شمعونى خليفه ديكوب حواريوندن هربرينى خلقى
ايمانه دعوته بر ولايته كوندرمكه وصيت ايتمكين بعد از رفع عيسى عليه السلام حواريون يهوديلردن
انواع عذابه مبتلا اولوب خلاص اولدقلرنده يحيى ايله تومانى انطاكيه شهرنه كوندروب واردقلرنده پادشاهى
شكارده بولوب ايمانه دعوت ايتدكلرنده يوزردكنك اوردير وب حبس اولندقلرنده وحى الهى ايله شمعون
طويوب واروب پادشاهك خواصنه مصاحب اولوب خفيه زندانه واروب كيرمكه چاره بولمدقده امر حقله
برملك قاپولرى آچوب زندانجيلره اويقو حواله اولوب شمعون محبوسلر ايله بولشوب چيقوب پادشاهه اخبار
اولندقده مصاحب ايديوب بعده محبوسلرى كتوردوب يوقاروده ذكر اولنديغى احوال مفصلا ظهور
ايتدى ديوب بعده مذكوردركه پادشاهله برقاچ كمسنه ايمانه كلمكين حبيب شهادتندنصكره شمعونه
مسلمانلرى شهردن چقاركه كفارى هلاك ايتسم كركدر ديو وحى الهى كلمكين مسلمانلر ايله كيجه شهردن
چيقوب كيدوب صباح اولدقده جبرائيل عليه السلام شهرك دروازه سنه كلوب وياحصار قپوسنك
قنادلرينه ياپشوب برنعره اوردقده كفارنابا كك زهره لرى چاك وجمله هلاك اولديلر (رفع عيسى عليه السلام)
بو قصه نك سببنده خصوصا كيفيتنده تفاسير وتوار يخده اقوال كثيره اولوب * ابن عباسدن مرويدركه
يهوديلردن برجماعت عيسايه ووالده سنه سوكدكلرنده عيسى عليه السلام انلره بددعا ايتمكين جمله خنزير
صورتنه مسخ اولدقلرنده يهوديلر حاكمى يهوذا بو حالدن قورقوب جمله يهوديلرله قتل عيسايه عزم ايدوب
بركون اتفاقله واروب بعض نسنه لر صوروب اثناء كلامده كافرلر غضبه كلوب قتل ايتمكه هجوم
ايتدكلرنده امر حقله جبرائيل عليه السلام حضرت عيسايى براوطه يه ايلتوب قويوب اوطه نك باجه سندن
كوكه چكوب يهوذا ملعون فلتيابوس آدلو آدميسنه عيسايى قتله كيرديوب باجه دن كيردكده ايچروده
ارايوب بوله ميوب بعد زمان طشره چيقدقده بولمدم ديوب لكن قدرت حقله عيسى صورتنه دونمكين

عبث سویلمه سن عیسا سن دیو طوتلوب فریادنه عمل اولنمیوب قتل وصلب اولندی * ضحاکدن مرویدرکه یهودیلر قتل عیسایه عزم ایتدکلرنده حواریون بر چارطاقده جمع اولوب عیسی علیه السلام پنجره‌دن ایچرو کیروب شیطان لعین یهودیلی دینه خبرویرمکین درت نفر یهودیٔ خر بداختر قپویه کاوب عیسی علیه السلام حواریونه کیمدرکه چیقوب قتل اولنوب جنتده بکا رفیق اوله دیدکده بریسی اشته بن یا نبی الله دیمکین قفتان ودلبند وعصاسن اکا ویروب قدرت حقله عیسی صورتنه دونمکین طشره چیقدقده طوتلوب قتل وصلب اولندی بو طرفده عیسی حکمت خدا ایله قنادلنوب نور مطلقه مستغرق وکندیدن اکل وشرب لذتی کیدوب ملائکه ایله کوکه اوچدی برروایتده اول کسنه عیسایه فدا اولمغی قبول ایتدکده عیسی کوکه چکلوب کافرلر ایچرو کیروب اول کسنه‌یی عیسی صورتنده کورمکین عیسی علیه السلام صانوب طشره چقاروب قتل وصلب ایتدیلر * بعضلر قولنجه عیسی بر کون حواریونی جمع ایدوب نصایح ووصایا ذکرندنصکره بو کیجه خروس اوتمزدن اول بریکز بکا منکر اولوب بنی بر قاچ اقچه‌یه صاتسه کرکدر دیوب حواریون طاغلدقده یهودیلر عیسایی کیجه آررکن حواریونك ایماندن بری اولاندن بری سزه قولاغوزلق ایدرم بکا نه ویررسز دیوب همان اوتوز اقچه ویردکلرنده آلوب قولاغوزلقده عیسی کوکه چکلوب دلیل ذلیل علیه اللعنة الجلیل انتقام خدا ایله شکل عیسایه دوندرلمکین طوتلوب بن قولاغوز یکزم دیدکجه دکلمیوب صلب اولنوب بعده بونك یوزی عیسایه کوده‌سی قولاغوزه بکزر عیسی علیه السلام ایسه قانی قولاغوز قولاغوز ایسه قانی عیسی دیو خلق نزاعه دوشوب بینلرنده جدال الیم وقتال عظیم اولدی * بعضلر قولنجه یهودیلر عیسایه ظفر بولدقلرنده بر مغاره‌یه قویوب قدرت حقله بربوات کلوب مغاره‌نك سقفنی یاروب عیسایی کوکه چکوب بعده بو قلمغه کیرن یهودی شکل عیسایه دوندرلمکین طوتلدیب صلب اولندی * نیچه تواریخده عیسایی یهودیلره حواریوندن یوذا یاخود یهوذا اوتوز اقچه مقابله‌سنده قولاغوزلقده یهودیلر عیسایی کوندز اوایچنده حواریونله یا کیجه قریهٔ بیت اللحمده بر مغاره‌ده حواریونله طوتوب چقاروب حواریون انکارله قورتلوب عیسایی یهودیلر ایپله باغلیوب سن احیاء موتی وابراء مرضی ایدر ایدك کندوکی نیچون قورتارمزسن دیوب اوزرینه دیکنلر آتوب یاخود مشت ایله اوکندن واردندن اوروب قوشلق وقتنده صلب ایتمکه داراغاجنه کتوردکلرنده ناکاه بامر الله عالم قرا کولق اولوب کوز کوزی کورمیوب ملکلر کلوب عیسانك باغلرین چوزوب کوکه چکلوب قولاغوز عیسی علیه السلام صورتنه دونمکین قرا کولقده عیسی صانلوب بن قولاغوزم دیو چاغردقجه دکلمیوب قتل وصلب ایتدیلر * لکن تاریخ قدسده یهودیلر عیسایه ضرر قصد ایتدکلرنده دنیا یوزی کیجه کبی قرا کولق اولوب یلدزلر کورینوب طاشلر یاریلوب عیسی کوکه چکلوب قولاغوز عیسی علیه السلام صورتنه دوندرلمکین طوتلوب ایپ طاقلوب چکلوب اکر احیاء موتایه قادر ایسك نیچون کندیکی قورتارمزسن دیو یوزینه توکریلوب اوستنه دیکنلرو چالیلر آتلوب بن قولاغوزم دیدکجه عمل اولنمیوب آصلدی التی ساعتدنصکره حضرت مریمك عیسی اوغلی یوسف نجار یهودیلر پادشاهندن جسد مصلوبی عیسی اولمق ظنیله ایستیوب آلوب کندی نفسیچون یاپدردیغی مقبره‌یه دفن ایتدی (متفرقات) تفسیرلبابده نیچه علما قولنجه عیسی علیه السلام کوکه چکلورکن وفات ایدوب وهب قولنجه اوچ ساعتدن ابن اسحاق قولنجه یدی ساعتدنصکره حیاته کلوب بعده کوکه چکلوب ربیع قولنجه وفات ایتمیوب بلکه اویورکن چکلوب لکن ابن عباسدن روایت صحیحه اوزره وفات ایتمیوب واویومیوب اویانق ایکن چکلمشدر دینوب معارف قتیبده صباحدن اوچ ساعت کچدکده چکلمشدر دینوب تفسیر جلالینده مذکوردرکه قصهٔ رفع ماه رمضانده لیلهٔ قدرده قدس شریفده واقع اولوب عیسی علیه السلام اوتوز اوچ یاشنده ایدی * مرویدرکه بربوات کلوب کوکه چکیلورکن والده‌سی مریم کوزم نوری قنده کیدرسن دیو اغلیه‌رق صارمشدقده ای والده قیامتده بولشورز دیوب چکلدی (فضائل وخصایص) نیچه معتبراتده معراجه کتدیکم کیجه اوالکی کوکده عیسایی اورته بویلو وحمامدن هنوز چیقمش کبی قرمزی بکزلو کوردم دیو حضرت رسولدن مروی اولوب مؤرخین دیمشلردرکه عیسی علیه السلام اعاظم انبیا ومرسلیندن واولوا العزم کزیندن اولوب اکثر علما تصریح وتصحیح ایتمشلردرکه اشرف انبیاء کرام

حضرت محمد وابراهیم وموسی وعیسی ونوح علیهم الصلاة والسلامدر * حتی فواتح مسکیه ده حضرت
ابوهریره سید الانبیاء خمسة نوح وابراهیم وموسی وعیسی ومحمد دیمشدردینوب * مرویدرکه عیسی علیه
السلام قدسده قریهٔ بیت اللحمده اسکندر رومینك دارایه غلبه سندن التمش بش ییل صکره وجوده کلوب
حسن بصری قولنجه اون اوچ بعضلر قولنجه اون یدی یایکرمی یدی یاشنده پیغمبر اولوب اوتوز اوچ یاشنده
ماه رمضانده قدر کیجه سی کوکه چکلدی * معارف قتیبه ده اون ایکی یاشنده بلد خلیل قربنده ناصره شهرنده
کوکدن کتاب انجیل نازل اولوب بوسببدن امتنه نصاری دیرلر کوکه چکلدکده قرق ایکی یاشنده ایدی دینوب
تفسیر ابو السعودده ابن عباس قولنجه اوتوز یاشنده پیغمبر اولوب زمان نبوتی جمله اوتوز آی اولوب بعده کوکه
چکلدی دینوب * کتاب ملل ونحلده مدت دعوتی اوچ ییل اوچ آی اوچ کون ایدی دیو مذکوردر کشف
کشافده انجیل اوتوز بش سوره اولوب ایچندن بریسی سورة الامثال ایدی * شرح مقاصدده انجیل
لسان یونان اوزره ایدی دینوب شیخ اکملك وصایای امام اعظم شرحنده سریانی ایدی دینوب شهر رمضانك
اون اوچنجی کیجه سی نازل اولدی دیو کتب حدیثده برحدیث شریف واردر * تفاسیرده مذکوردرکه
حضرت عیسای مقرب محض امر رب ایله بلاأب طوغمغین کلمة الله دینوب برلقبی دخی مسیحدر عبرانیجه
شیخادینوب معناسی مبارکدیمکدر عیسی علیه السلام ایسه ایشوع لفظندن معربدر برلقبی دخی روح الله
اولدیغی احیای موتی یا احیاء قلوب ایتدیکیچوندر بعضلر روحدن مراد ملك واسطه سیله ظهور عیسی ایله
بشارت اولنان وحی دردیوب بعضلر دیمشلردرکه برنسنه مدح اولندقده روحدر دیمك عادت اولوب عیسی
علیه السلام دخی نطفه سز مجرد نفخ جبرائیل ایله پیدا اولمغین روح دیدیلر * تاریخ قدسده عیسی علیه السلام
مجبروعبا کیوب یرده بیتن نباتاتی ییوب احیانا والده سی ایشلدیکی ایپلك بهاسن یرایدی دینوب کشافده
مذکوردرکه حق تعالی (یاعیسی ابن مریم اذکر نعمتی علیك وعلی والدتك اذ ایدتك بروح القدس)
دیو بیوردقده صکره عیسی علیه السلام شکر نعم خدا ایچون دائما عبا کیوب اغاج یپراقلرندن غدا
ایدینوب برنسنه یی اصلا ایرته یه صقلامیوب کل یوم مع رزقه دیوب توکل رب فتاح ایله اراضیٔ قدسده
اکثریا سیاح اولوب مال ومنالی واهل وعیالی ومنزل وداری واسباب وطواری اولمیوب کمال تزهد وتجرد
اوزره ایدی (ع) درویش هرکجا که شب آمد سرای اوست * مضمونجه طاغ وطاشده قورید یاشده
سفر وحضرده هرنه یرده اخشام اولسه آنده آرام ایدوب بللو برمقامده اولمزدی بعض معتبراتده
مذکوردرکه برکون صحراده کزرکن عظیم یغمور طوتوب التجا ایده جك برشجرو بنا بولمیوب عاقبت برمغاره
کورینوب واروب کیرمك دیلدکده ایچندن برارسلان پیلان حمله ایدوب کیرمکه قومدقده یارب جمله
مخلوقاتك مسکن ومأواسی ومأمن وملتجاسی اولوب آوارهٔ بی مکان بیچارهٔ محنت نشان عیسی قولکمیدر
همان دیو مناجات رب العزت ایتدکده وحی الهی ایله انواع تسلیت اولندی * تفسیر کبیرده (اذ ایدتك
بروح القدس) آیتنك معناسی بودرکه جبرائیل علیه السلام عیسانك یانندن اکثر احوالده دور اولمغه
مأمور اولشدی دینوب * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه یوکدن طاقیه وقفتان کیوب النده عصا ایله
دائما پیاده جه سیاحت ایدوب هرنه یرده کیجه اولسه قوری یرده وآچق یرده طاش یاصدانوب قلب
شریفنك کمال غناسندن ومحبت اللهه امتلاسندن جمیع دنیا ومافیهانك وجود وعدمی یاننده علی السوا ایدی
اتمك یدککده طپراق اوستنه قویوب یردن الوب ییوب طعام ولباسدن اقل قلیل ایله اکتفا ایدوب (نظم)
دار دنیاده چون بقا یوقدر * اوله جك جانه بودخی چوقدر * دیو بیورردی برکون حواریون پیاده لك
الیمز چکمیوب برمرکب آلسه کز دیدکلرنده بهاسنه قادر دکلم دیمکین حواریون برمرکب آلیویروب اوزرینه
بینوب کیجه اولدقده قلب شریفنه انك یمی وصویی فکری کلمکین ینه حواریونه ویروب بن شول نسنه لردن
بیزارمکه قلبمی کندویه مقید ایده دیدی ینه برکون حواریون اجازت ویرکه سزه سکنی ایچون برخانه بنا ایده لم
دیدکلرنده بن شول سرای بی وفایی نیلرمکه عمرم دراز اولورسه خراب وهالك عمرم آز اولورسه ایللرا کامانك
اوله دیوب حواریون محبت نمون اوبابده ابرامی حددن بیرون ایتدکلرنده عیسی علیه السلام اب دریایه واروب
اشبو موج ذاخر اوزره برخانهٔ فاخر بنا ایلك دیوب موج اوستنده بنا بقا بولمز بالکه وجوده دخی کلمز دیدکلرنده

دنیا ایله آخرت حالی دخی بویله دردیو بیوردی * مرویدرکه بر کون برطاش یاصدانمش ایکن شیطان کاوب
یاعیسی سن صانورسنکه دنیادن برنسنه یه علاقه لنأ اولمیه بوطاش دخی دنیادندردیدکده عیسی علیه السلام
قالقوب اول طاشی بی تردد وتحاشی شیطانک فرقاشی یه آتوب (هذا لك ولعمری ان الدنیا لك واهلها
خدمك) دیدی یعنی اشبو سنك بی قیمت ورنك سنك ایچون اولسون تحقیق دنیا سنك متاعکدر اهل دنیا ایسه
خدام واتباعکدر (نظم) غلام همت آنم که زیر چرخ کبود * زهر چه رنك تعلق پذیرد آزادست (نثر)
مرویدرکه بر کون حواریون یاروح الله سن صواوزرنده یورسن بزاندن عاجز سبب ندردیدکلرنده لیقینی
بالله دیوب بزدخی اهل یقینز دیدکلرنده یولده بر حجرله بر کهر بولسه کز قنغیسن المغه مائل اولورایدیکز دیوب
کهره مائل اولوردق دیدکلرنده امدی سزاهل یقین دکلسز دیو بیوردی (ارسال رسل) تاریخ قدسده
عیسی علیه السلام بعد الرفع اینوب والده سنی اغلارکوردکده ای والده نیچون اغلیه که الله تعالی
بنی کوکه چکوب بکاخیردن غیری نسنه اصابت ایتدیرمدی دیوب والده سنه حواریونی چاغردوب کلدکلرنده
کندی طرفندن رسالتله جمیع اوامر الهیه بی خلقه تبلیغ امر ایدوب ینه کوکه کتدکده حواریون برموجب
امر هدایت نمون اطراف عالمه پراکنده اولدیلر بعده ایچلرندن درت کسنه که برینك اسمی متی در بر یره کاوب
هر بری برانجیل جمع ایدوب متی انجیلنك آخرنده یازلمشدیکه عیسی دیدیکه الله تعالی بنی سزه ارسال ایتدیکی
کبی بن دخی سزی امم عالمه ارسال ایلدم بنم ناممله واروب خلقی راه الهه دعوت ایلك دینوب * عرایس ثعلبیده
مذکوردرکه مریم ایله ینه مریم آدلو برخاتونکه سابقا دیوانه ایکن دعاء عیسی ایله شفایولمشدی مصلوبی عیسی
اولمق ظنیله دارآغاجنه کاوب اغلاشدقلرنده عیسی اینوب نیچون اغلارسز الله تعالی بنی کوکه چکوب
بکاخیردن غیری نسنه اصابت ایتمامشدر بوکوردیککز بنم صورتمه تبدیل اولنمش برکسنه در دیوب یدی
کوندنصکره الله تعالی بیوردیکه یاعیسی عدولرك یهودیلرسنی حواریونه مراد اوزره وصیت ایتمکه قومدیلر
کوکدن اینوب انلره واروب بعض امور راصمارله فلان طاغده اولان مریم مجدلانیه نام خاتون یانته وارکه سکا
اندن زیاده اغلامش کمسنه یوقدرا کاخبرویرکه وفات ایدوب سکا ابتدا ملاقات ایده جك اودرانکله حواریونی
چاغردوب خلقی دین اسلامه دعوت ایچون اطرافه کوندر * مزبوره خاتونك قصه سی بودرکه انطاکیه
شهرنده قریه مجدلاندن برصالحه خاتون اولوب اشراف بنی اسرائیل بونی نکاحلمق دیلدکلرنده مستحاضه
اولمغین حجابندن کمسنه یه دیموب بهانه لر بولوردی عیسانك معجزاتن ایشیدوب واروب حجابندن کمسنه یه
دیموب عیسی انك ارقه سنه الین سوروب قلبندن حقه تضرع ایتدکده شفایولمشدی عیسی علیه السلام رفع
اولندقدن یدی کوندنصکره امر حقله کوکدن بوخاتونك طوردیغی طاغه اینذکده قدرت حقله طاغ نوره
مستغرق اولوب اوخاتون حواریونی چاغروب عیسی برینی رومیه شهرنه برینی آدم ییجیلرولایتنه برینی مشرقه
برینی مغربه برینی طرسوسه برینی قدسه برینی حجاز ولایتنه برینی بربرولایتنه خلقی دینه دعوت ایچون کتمکه
تعیین ایدوب بعده کوکه چکاوب قنادلنوب برنوراولوب لذت اکل وشربی کیدوب ملائکه ایله عرشی طواف
ایدوب انسی وملکی ارضی وسماوی اولدی (احوال مریم وحواریون) عرایس ثعلبیده وهبدن مرویدرکه
سابقا عیسی علیه السلام کوکه چکله جکنی بیلدکده حواریونی بری برلرینه آخرت قرنداش وایچلرندن
شمعونله یحیایی والده سی مریمه یولداش ایدوب والده مك یانندن اصلا دور اولمکز دیو اصمرلغین بعد از رفع
عیسی مریم وشمعون و یحیا روم پادشاهی مارونه واروب مقدما مارونه الله تعالی بودوس آدلو بر پیغمبر
کوندرمش اولوب بونلر دخی وارد قده مارون ضلالت نمون بودوسله شمعونی قتل وباش اشاغه صلب ایدوب
مریمله یحیی قاچوب اردلرندن کافرلر یتشوب بونلره خوف کلی مستولی اولدقده قدرت حقله یرشق اولوب
مریمله یحیی غائب ونا پیدا اولدی مارون عسکریله کاوب اویری محکم قازدیروب اثر ظاهر اولمدقده طبرانی
اوروب الله امریله اولدیغی بیلوب عیسانك احوالن صوروب خبرویردکلرنده ایمانه کلدی * تفاسیرده مریم رفع
عیسادن التی یل صکره وفات ایتدی دینوب * تاریخ قدسده مریم قدسده جبل طورزیتاده دفن اولنمشدر
دینوب * تفسیرلبابده مذکوردرکه رفع عیسادنصکره حواریونه یهودیلر بعض وجهله عذاب وعقاب ایدوب
کارجانه کارداستخوانه ایرشدکده اول ظلم عظیم و جور الیم وطور سقیمی روم پادشاهی طیاریش مرحمت

اندیش ایشیدوب سنك تحت امر کده برکسنه یهودیلره بن سزه اللهك رسولیم دیو دعوت ایدوب اشبو مقوله
معجزات کوستردکده باصوب آصوب حالا یولداشلرینه دخی انواع جفا ایده یورلر دیدکارنده بن عیسانك
احوالن ایشتمش اولایدم یهودیلره برایش ایتمش اولایدمکه تاریخ اولوب عیسایه ضرر ایرکورمکه قومازدم
دیوب نیجه زمان نبرو یهودیلر پادشاهی روم پادشاهلرینك تحت حکمنده اولمغین طیباریش حواریونی کتوردوب
عیسانك احوالن صوروب بیلدکده دین عیسی اوزره حواریوندن بیعت آلوب ایمانه کلدیکی روم
خلقندن صاقلیوب عیسی اولمق اعتقادیله صلب اولنانی داردن اینديروب دار آغاجنی تعظیما صاقلیوب
بنی اسرائیل عقوبت سزا وجهنم جزایه غزا ایدوب ایچلرندن وافر کافر قیروب نصاری دینی دیار رومده ابتدا
بوزمانده ظاهر ومعلوم اولدی نصرانیت دینك اصلی دخی دیار رومده اولدیغنك سببی بودر * رفع عیسادن
قرق ییل صکره ینه روم پادشاهی طیطوس بن اسپیانوس تختکاهی اولان ولایت فرنکدن کلوب
بنی اسرائیلك کیمنی مقتول کیمنی اسیر ومغلول وحقیر ومخذول ایدوب قدس شهرین غایت ویران وطاش
اوستنده طاشدن نشان قومدی * بعض معتبراتده یهودیلرك حواریونه عذابلری غایت اسی کونشه قویوب
بدنلری سوزان وبریان اوله جق مرتبه الم رسیده اولوب غایت رنجیده اولملری ایدی دینوب * تاریخ
میرخوانده ابن عباسدن مرویدرکه عیسی کوکه چکله جکنی بیلدکده حواریونی جمع ایدوب نیجه مواعظ
ونصایح ووصایا بیانیله تشریف وآخر زمان پیغمبری که جکدردیو مفصلا تعریف وتوصیف ایدوب بعده
امر حقله شمعونی سزه خلیفه ایتدم دیوب آنلردخی قبول ایتدکلرنده بند نصکره ملائکهٔ کرام نورله طولو
بعض قابلر کتوره جکلردر اونورقلبکزه کیردکده هر بریکز بردرلو قومك لغتنی بیلسه کرکدرکه آنلری دینه
دعوت ایده جکدردیوب وصایا تمام اولدقده حواریوندن بری یهودیلره نفاق ایدوب قصهٔ رفع ظهور ایتدی *
مرویدرکه حواریون یهودیلر جفاسندن خلاص اولدقلرنده رئیسلری شمعون الصفا بموجب وصیت عیسی
هر برینی بردرلو قومی دینه دعوته کوندروب برینی رومه برینی مغربه برینی ولایت حجازه بعضلرینی دخی
بعض ممالکه کوندروب عیسی خبرویردیکی اوزره ملائکه نورله طولو ظرفلر کتوروب حواریونه ویردکارنده
هر بری دعوتنه مأمور اولدیغی ولایت خلقنك لغتنی بیلوب سمتلو سمتنه کتدیلر (ضلالات نصاری) تاریخ
میرخوانده ابن عباس قولی اوزره عیسی کوکه چکلدکده امتی اولان نصاری شرع قویم وطریق مستقیم
اوزره سکسان ییل ثابت ومقیم اولوب بعده بولس آدلو بر یهودی آنلری کمراه وضلالتله حاللرین تباه ایتدی
شو وجهله که بر راهب عبادت راغب صورتنده نصارایه کلوب درت آیه دلٔ اعتکاف ایدوب کسنه یه
کوروغیوب کثرت عبادتله نصارایه اعتقاد ویردکده بکار علما کزدن اوچ کسنه یی بردوربربکا کوندرك تا که
اسرار الهیه دن هر برینه بعض نسنه تعلیم ایده یم دیوب نسطور اومار یعقوب وملکایی کوندردکلرنده
بونلرك برینه تنهاده بنی عیسی امتنه کوندرمشدر بیلورسنکه عیسی نه قوله نسنه لره قادر ایدی دیوب
اودخی بلی دیدکده بویله ایشلره اللهدن غیری کسنه قادر میدر دیوب یوق دیدکده * امدی بلمش اول که عیسی
تنکریدرکه کوکدن یره اینوب عالمی اصلاح ایدوب ینه کوکه کتدی * ایکنجیسنه دخی بویله دیوب لکن
بلمش اول که الله تعالی حرکتدن منزهدر اما که عیسی اللهك اوغلیدرکه آنی یریوزینه کوندروب ینه کوکه
چکدی * اوچنجیسنه دخی بویله دیوب لکن عیسی یریوزینك تنکریسیدرکه خلق آنی قتل ایتمك دیلدکارنده
کیزلنوب یقینده قومی ایچنه کلسه کرکدر بنی سزه بو خبرلری اعلام ایچون کوندردی دیوب بو مقوله
هرزه وات وکفریات سویلیوب بعده صومعه قاپوسنی قپایوب ایچرده کندوینی بوغازلیوب ایرته سی طائفهٔ
نصاری اول اوچ کسنه یه بولس سزه نه دیدی دیو صوروب دیو ویردکارنده برینك سوزی برینه اویمامغین
خلق ابنانمیوب بولسدن بالذات ایشیده لم دیو واروب صومعه یی آچوب بوغازلنمش کوردکارنده جمله
نصاری اوچ فرقه اولوب هر بری بولس لعین تلقین ایتدیکی اوچ مذهب باطل کفر شعاردن برینی
اختیار ایتدیلر (فاختلف الاحزاب من بینهم) آیتندن مراد بودر * بعض معتبراتده سدیدن مرویدرکه
بعد از رفع عیسی نصاری سکسان بر ییل دین اسلام اوزره طوروب قبله یه قارشو نماز قیلوب رمضان آینده
اوروج طوتوب یهودیلرله مابینلرنده جنك اولنجه بویله طوروب بعده یهودیلردن بولس آدلو بر بهادر

كافر نصارایه حیله ومكر فكر ایتمكین بندیكی آتی سكیرلیوب باشنه طپراق صاچوب كور صانسونلر دیو بر كوزنی قپایوب نصارایه كاوب بنی بیلورمیسز دیوب بلی بزدن شو قدر كسنه قتل ایدن سنسن دیدكلرنده كرچك ایتمشدم لكن دوشمده عیسی كوكدن اینوب بنم قومدن نه ایسترسن دیو بكا بر طپانچه اوروب بر كوزمی چقاردی بكا توبه ویروب مسلمان ایتمكین دوشمده بكا تعلیم ایتدیكی اموردینی سزه دیمك ایچون كلدم دیدكده نصاری اینانوب كلیساده بو كا بر اوطه یاپدیروب بولس كفرمونس صومعه ده برییل صورتا عبادت ایدوب احیانا نصارایه پنجره دن بعض نسنه سویلیوب قلوب ناسی كندویه جذب ایدوب مدت مزبوره ده انجیلی اوكرنوب بر كون سزه اسراردن بر دیه جكم وار دردیو خلقی جمع ایدوب حق تعالی جمیع اشیایی یراتدیغی انسان انتفاعیچون دكلمیدر دیوب بلی دیدكلرنده پس نیچون شرب خمر واكل لحم خنزیری كندوكزه حرام ایدرسز دیدكده خلقه خوش كاوب سوزیله عمل ایلدیلر بر زمانده دخی جمع ایدوب وشمس وقمر ونجوم نه طرفدن طوغارلر دیوب مشرقدن دیدكلرنده او طرفدن آنلری كوندرن كیمدر دیوب الله تعالی در دیدكلرنده * امدی الله مشرقده در نمازی مشرقه قارشو قیلك دیوب قبله لرین دندردوب بر زمانده دخی جمع ایدوب الله تعالی سنك توبه كی قبول ایتدی دیو بكا برندا كلدی دیدكده خلق اینانوب بو كا محبت ایتدكلرنده بولس لعین قدسه كیدوب نسطور آدلو كسنه یی نصارایی صورتا تعلیم وارشاد حقیقة اضلال وافساد ایتمكه خلیفه دیكوب حاشا عیسی ومریم ایله الله اوچ تنكریلردر دیو بیلدیروب بعده ولایت رومه كیدوب آنده دخی حاشا عیسی اللهك اوغلیدر دیو رومیلردن یعقوب آدلو كسنه یه تعلیم ایدوب بعده ملكا آدلو كسنه یه حاشا عیسی اللهك كندوسیدر دیو تلقین ایدوب جمیع نصارایه كندویه حسن اعتقاد ویردكده نیچه زماندنبرو قصدله قپادیغی بر كوزنی آچوب نسطور ویعقوب وملكایی بر بر تنها چاغردوب بو كیجه عیسایی دوشمده كوردم سندن راضی اولدم دیوب كوزمی سیلوب كوزم آچلدی پس یارین بن كندومی آنك یولنه قربان ایدرم * امدی بن سكا تعلیم ایتدیكم دین وآیینه خلقی دعوت ایده سن دیو اصمرلیوب ایرته سی كندویی بوغازلیوب اوچ كوندنصكره نسطور ویعقوب وملكانك هر بری خلقی كندی مذهب باطلنه دعوت ایتدكده هر برینه بر طائفه اویوب آرالرنده جنك وجدال وحرب وقتال اولوب هر طرفدن وافر كافر قیریلوب قیامته دك بو عداوت ایچلرنده باقیدر * پس نصاری اوچ فرقه اولوب بری نسطوریه دركه عیسی ابن الله دیرلر بری یعقوبیه دركه عیسی هو الله دیرلر بری ملكائیه دركه الله ایله عیسی ومریم اوچ تنكریلردر دیرلر اشبو اوچ طائفه دخی كافر اولدیلر * مشاهیر تفاسیرده (فاختلف الاحزاب من بینهم) آیتنده مذكوردركه نسطوریه عیسی ابن الله دردیوب یعقوبیه عیسی هو الله دردیوب اشبو ایكی فرقه كافر اولدیلر لكن ملكائیه عیسی اللهك قولی ورسولی وجاریه سی مریمك اوغلیدر دیمكین مسلمان اولوب اول ایكی كافر فرقه لری بو مسلمان فرقه سنه غلبه ایتمكله حضرت رسول علیه السلام ظهورینه دك عالمده بناء دین اسلام انهدام وانعدام اوزره ایدی دینوب (انّ الذین فرّقوا دینهم وكانوا شیعا) آیتنده حضرت رسولدن مرویدركه طائفهٔ یهود یتمش بر فرقه اولوب جمله سی نارده یعنی جهنمده در الا بر فرقه دكل نصاری یتمش ایكی فرقه اولوب جمله سی نارده در الا بر فرقه دكل بنم امتم یتمش اوچ فرقه اولسه لر كركدركه جمله سی نارده در الا بر فرقه دكل دیوب اول بر فرقه كیملردر دیو صورلدقده بن ودخی اصحابم نه نك اوزرنده ایسك آنك اوزرنده اولنلردر دیو بیورمشلر (قصهٔ اصحاب كهف) تاریخ میرخوانده مذكوردركه یونانلر ولایت یونانده حالا طرسوس دیدكلری افسوس شهرندن ایدیلر بعضیلر آنده ساكن اولان جالینوس حكیم حضرت عیسانك ابراء مرضی واحیاء موتی ایدرایدیكنی ایشیدوب صحیح ایسه پیغمبر اولمغین تصدیقی واجبدر دیوب نیچه شاكردلریله عیسایه بولشمغیچون دریادن كیدوب كمی ایچنده زحیر مرضندن وفات ایدوب شاكردلری آنك وصیتی اوزره عیسایه واروب مسلمان اولوب وطنلرینه كاوب خبرویردكلرنده اهل افسوس كفرله كچن زمانمزه افسوس دیوب جمله سی ایمانه كلدیلر * لكن تاریخ الحكماده جالینوس نبوت عیسادن ایكیوز ییل اوّل وفات ایتمشدر دینلان كلامه مخالفدر بعضلر دیمشلردركه اصحاب كهفله افسوس شهرینك سائر خلقی ایمانه كلدكلری شمعون الصفا حواریوندن برینی دعوت دین ایچون اول شهره

كوندردكده واقع اولمشدر حواريون اطراف عالمده خلقي دينه دعوت ايدركن كفاردن دقيانوس شقامأنوس ديار رومدن يابابلدن ظهور ايدوب هر اوغراديغي شهر خلقني عبادت اصنامه جبر وترغيب واباايدنلري قتل وتعذيب ايدوب افسوس شهرنه كلدكده خلقك بعضي انقياد ايدوب عناد ايدنلر كيمي ترك وطن كيمي اختفا ايدوب كيزلنانلرك بعضي بولديروب سياست ايدردي بيرام كوننده شهردن طشره ده صنملره قربانلر ايدوب شهرده كمسنه قالمسون ديوندا ايتديروب اولاد اعيان شهردن يدي كمسنه اولرنده قپانوب عبادت حقه مشغوللر ايكن ايشيدوب كتوردوب رئيسلري مكسلمينا ايله قيل وقال وبحث وجدالدنصكره قتل امر ايتدكده مهلت ايستيوب حبس ايتدكده كيجه قاچوب برمغاره يه وارديلر * بعضلردخي ديمشدركه افسوس شهرنده دقيانوس پادشاه اولدقده حاشا دعواى الوهيت وخلقي كندويه طاپمغه دعوت ايدوب بعدزمان عظيم عدو ظهور ايدوب آنلري دفع تدبيرنده بحضور اولدقده اولاد اعياندن ومقربين سلطاندن التي كمسنه تنهاده جمع اولوب دقيانوسده مخلوق اولمسيدي عدودن قورقزدي پس شمدنكيرو حضرت خداوند بي شريك وماننده طپالم ديوب دقيانوس لعيندن امين اولمق ايچون برمغاره يه كتمكه جزم وعزم ايتدكلرنده خفية باباري اولرندن كوتورمكه قابل بعض نسنه جكارآلوب تنهايوله كيدوب برچوبانه متاشوب اودخي ايمانه كلوب قيونلري صاحبلرينه ايلتوب بعده بونلرله بيله كيدوب چوبانك كلبي قطمير بيله كلوب بونلر طاش آتدقلرنده بن اللهي سزدن اول بلمشكن عجبدركه بني قوارسز قولڭزي سزه پاسبان اوله يم ديمكين بونلر تعجب ايدوب طمنوب كيدوب چوبانك دلالتيله برمغاره يه كيروب بعده جملەدن تازه وچابك اولان يمليخايي شهردن خبر آلمغه كوندردكلرنده واروب دقيانوس دخي عدو وسيله جنكدنصكره كلوب بونلرك پدرلرينه اوغللر يكزي كتورك ديو جبر ايدوب نه يره كتديلر بلمزديوب بعده قنغي مغاره يه كتدكلرين بيلوب شهرخلقي بيله كلسونلر ديو چاغردوب يمليخا بو خبري بولداشلرينه ايلتدكده (حسبنا الله ونعم الوكيل) ديوب بلنيدكلرنده ياتوب اويويوب دقيانوس مغاره يه كلوب خزينه داري مارنوسه غارده كمسنه وارمي كورديدكده كيروب بونلري اويور كوروب چاغروب اويانمدقلرنده سابقا مسلمان اولوب خوفندن ايمانن صاقلامغين چيقوب آچلقدن وفات ايتمشلر ديمكين دقيانوس سو ينوب مغاره قپوسن ياپديروب كيدوب مارنوس بوحالده سرر متعال وارد رديوب صكره كلنلره باعث عبرت وموروث خبرت اولمق ايچون باقردن برلوح اوستنه بونلرك احواللرين قازديروب بنا ايچنه قويوب دقيانوس وفات ايدوب مرور زمان وكرور اوان ايله سلطنت برمؤمن وعادله منتقل اولدقده برچوبان قيونلرينه اغيل ايتمك ايچون مغاره نك قپوسن يقوب لكن دهشتندن كيره ميوب كتدي مزبور اصحاب كهف جمله اوچيوز طقوز ييل متصل اويويوب طپراقده چوريمسونلر ديو امر حقله جبرائيل عليه السلام ييلده ايكي كره بونلري بريانلرينه دوندروب كوزلري دخي چوريمامك ايچون قدرت حقله آچق طوروب بعده اويانوب عجبا بر كونمي يادخي اكسكمي اويودق ديوب نماز قيلوب يمليخايي خفية طعام كتورمك ايچون شهره كوندروب دقيانوس طويمسون ديو تنبيه ايتديلر يمليخا مغاره قپوسن ياپلوب يقلمش كوردكده تعجبله شهره كيدوب انطاكيه شهري اطرافنده بربتخانه يرنده دين عيسى اوزره كليسا كوردكده تعجبي ارتوب افسوسه كيردكده اشخاص ناسي وآيين وابنايي اسلوب سابقه مغاير كوردكده (نظم) وما الناس بالناس الذين عهدتهم * ولا الدار بالدار التي كنت اعرف *

(نثر) ديو هائم وحائر اولوب اتمك آلمق ايچون براقچه ويردكده دقيانوس سكه سي اولمغين اتمكجي بوكاسن دفينه مي بولدڭ ديوب يمليخا شاشوب خلق اوشوب قاضي يه ايلتوب اودخي بعد السؤال پادشاهه كوندروب يمليخايي دقيانوسه ايلتمالڭ ديو يلواروب خلق حيران اولوب ديوان سلطانه واردقلرنده سن كيمسن ديو صوروب بودخي فلان محله ده فلانك اوغلي يم ديدكده هي كشي سن يا ديوانه سن ياحيله بازسن البته طوغرو سويله ديوب اودخي سركذشتن بالتمام اعلام ايتدكده ايشيدنلر حيران اولوب شاه وسپاه يمليخا ايله مغاره يه كيدوب براوغوردن خوف ايتمسونلر ديو يمليخا اجازتله مقدمجه واروب يولداشلرينه مفصلا خبر ويردكده جمله سي حضرت حقه سجدۀ شكر ايدوب پادشاه كلدكده سابقا مارنوسك قوديغي باقرلوحي بولوب اوقويوب تعجب ايدوب اصحاب كهفي اسملريله چاغردقده باشلرين سجده دن قالديروب پادشاه بونلرك اللرين

ایاقلرین اوپوب طعاملرا احضار ایتدیروب تواضعیله ییوب ایچوب بعده اصحاب کهف پادشاهه دعا ایدوب بزی کندی حالمزه قودیوب اجازت اولدقده یاتوب وفات ایتدیلر پادشاه بونلری اطلسدن کفنلره صاردیروب صافی آلتوندن بر تابوته قودقلرنده بزی کفنلر کدن و تابوتلر کدن چقارکه بز جنت کفنلری ایچنده یز دیو واقعه سنده سویلدکلرنده چقاردوب اولکی لباسلریله قودی مغاره قپوسنده بر مسجد یاپدیروب بوباشدیغی کونی بیرام ایدینوب هر ییل اول کونده شهر خلقیله مغاره قپوسنه جمع اولورلردی * ینه میرخوانده مذکوردر که شمدیه دک ذکر اولنان قصهٔ احوال اصحاب کهف بعد از رفع عیسی علیه السلام واقع اولمشدر دینلر و ایسه در بر روایتده بونلر قبل از نبوت عیسی علیه السلام دقیانوس خوفندن مغاره یه کیروب اوچیوز طقوز ییل اویودقدنصکره اویانوب یملیخا شهره کیدوب مسلمان پادشاهه ایلتلوب سویلدکده علماسی کتوردوب صوردقده اصحاب کهف انجیلده بیان اولنوب عیسی علیه السلام بن کوکه چکلدکدنصکره آنلرا اویانوب نبوتمی تصدیق ایتسه لر کرکدر دیمشدر دیدکلرنده شاه و سپاه مغاره یه کیدوب یملیخا مقدمجه واروب پادشاه کلیوردیدکده دقیانوسی صانوب قورقدقلرنده بر شوقدر زمان اویومشزدرکه بو اثناده عیسی آدلو پیغمبر کلوب آنک دینی شایع اولمش دیوب ماجرایی حکایت ایتدکده جمله سی عیسایه ایمان کتوروب اولکی حاللرینه وارمغه دعا ایتدکلرنده ینه یاتوب اویوب پادشاه کلدکده بونلری اویور کورمکین چقوب مغاره قپوسن یاپدیروب بر مسجد بنا ایتدردی ودخی مذکوردرکه بو روایت ابن عباس قولی اولوب ابن اسحاقدن دخی مرویدرکه دقیانوس وفاتندنصکره زمان چوب بر مسلم و عادل و صالح و صافی دل پادشاه اولدقده بونک زماننده افسوس شهری خلقنک بعضی حشر اجساد و ارواحی و بعضی همان حشر اجسادی انکار ایدوب مسلمانلر ارواحیله اجساد معا حشر اولنورلر دیوب بر کون شاه آکاه بلاسلر کیوب کول دوشوب اوتوروب قوللر یکه دین حق اظهار و حقیقت قیامته بر علامت آشکار ایله دیو جناب باری یه تضرع و زاری ایتمکین تیر دعاسی هدف اجابته اصابت ایدوب بو قاروده ذکر اولنان وجهله مغاره قپوسی آچلوب اصحاب کهف اویانوب یملیخا طعام ایچون شهره کلدکده رئیس شهره بعده قاضی یه ایلتلوب سویلدکده رئیس و قاضی و جماعت مغاره یه واروب قپوسی یاننده قپانمش براو کوروب قپوسن ییقدقلرنده بونلرک مفصلا قصه لری نقش اولنمش یاقردن ایکی لوح بولنوب اوقونوب مغاره ده اولنلرله سویلشدکلرنده صحت حشر و نشره بر علامت عظیمه ظهور ایتدی استجاالله کلوب کوره سزدیو پادشاهه خبر بشارت اثر کوندرلمکین کلوب سرورندن اغلایوب سجدهٔ شکر ایدوب اصحاب کهف الهام رب الانام ایله ینه یاتوب نیام اولوب روایت مشهوره اوزره وفات ایدوب پادشاه بونلری اطلسدن کفنلره و آلتوندن تابوتلره قویوب واقعه سنده بز آلتوندن یارادلمیوب طپراقدن یارادلمشزدر بری طپراغه دفن ایله دیدکلرنده تابوتدن چقاروب طپراغه دفن ایتدیروب بعده حضرت علام الغیوب اول غار ایله اصحابنی عیون خلقدن مخفی و محجوب ایتدی

(روایت اخری) تفاسیر متفرقه ده اولانک محصلی بودرکه رفع عیسی علیه السلامدنصکره اهل انجیل آزوب عبدهٔ اوثان و عندهٔ ذوی الطغیان اولدقلرنده دقیانوس جمله دن اشد و مسلمانلره خصم الد اولوب اطرافدن کتوردوب یاخود کندی اطرافی کزوب مسلمانلری کفره جبر ایدوب مرتد اولمیانلری پاره لیوب حصار قپوسنه ودیوارلرینه اصاردی طرسوس شهرینک اعیانی یاخود دقیانوسک وزراسی یاخود شهرده صراف اولان التی نفر کسنه تنهاده عبادت ایدر ایدکلرین ایشیدوب کتوردوب ایماندن دونمدکلرنده بونلری صویوب قووب موصل قارشوسنده نینوی شهرینه کیدرم کلدکده امرمه تابع اولمزسکز قتل ایدرم دیوب کتدکده بونلرک هربری پدرلری اولرندن بر مقدار نسنه آلوب بعضی صدقه ایدوب بعضی آزق ایدینوب یاخود التی کسنه بی اتفاق بر دبرشهردن چیقوب طشره ده بولشوب ایچلرندن یوکری بن قلبمده بر نسنه بولورمکه رعز یرلرک و کوکلرک ربیدردیوب آنلر دخی بزده بویله مشاهده ایدرز * امدی چونکه مسلمان اولدق مغاره یه قاچه لم دیوب علی کل حال یولده کیدرکن بر چوبان بونلره اویوب کلبی نیجه کره قووب کتمدکده بندن قورقمکز بن الله تعالی یی سونلری سورم سز یاتوب اویولک بن سزی بکله یم دیوب بعده بر مغاره یه کیردیلر لیل و نهار عبادت ایدوب ایچلرندن یملیخا هر صباح لباسلرین چقاروب فقرا لباسن کیوب شهره واروب

مهماتلرین آلیوریوب شهردن تجسس اخبارله کاوب دقیانوس سفردن کالدکده بونلرنك پدرلرندن اوغللرین
استوب اسبابمزی آلوب قاجدیلر بلزدیوب یملیخا بو خبری کتوردکده بولداشلری اغلاشوب دعا و تضرع
خدا ایتدکلرنده اویقویه واروب کوزلری آچق طورردی دقیانوس مغاره یه کاوب حکمت حقله ایچرویه
کیرمکه کمسنه قادر اولمدقده آجاقدن وفات ایتسونلر دیو قپوسنه دیوار یاپدیروب کتدی دقیانوس وفات
ایدوب بعد زمان تندوسیس آدلو برمؤمن وعادل وصالح وصافی دل کمسنه پادشاه اولوب زمانتده کی ولایت
خلقنك کیمی حشر اجسادی کیمی حشر اجساد مع الارواحی منکر اولمغین سلطنتندن التمش سکز یا همان
سکز ییل کچدکده برکون چل کیوب کول دوشنوب حقیقت قیامته علامت ایچون دعا ایتدکده
برچوبان قیونلرینه اغیل ایتمك ایچون مغاره نی اچوب بعده اصحاب کهف اویانوب یملیخا شهره طعام
المغه کالدکده دقیانوس سکه سیله دفینه بولدك دیو پادشاهه کتوریلوب سویلدکده بعض کمسنه لر بزم بابالریمز
برقاچ یکتلر ایله دقیانوس خوفندن قاجدیلردی دیو خبرویرمشلردر بونلر آنلر اولمقدر دیوب پادشاه ومسلمانلر
وکافرلر یملیخا ایله مغاره یه واروب اصحاب کهف پادشاه ایله سویلشوب بعده ای پادشاه سنی اللهه اصمرلدق
انس وجن شرندن سنی صقلاسون دیوب یاتوب وفات ایتدیلر پادشاه آنلره قفتانلرین اورتوب هر برینی
التوندن تابوته قویوب واقعه سنده بزبونی استمز دیدکارنده ساج اغاجندن تابوتلره قویوب مغاره قپوسنده
مسجد بنا ایتدردی بعضلر دیدیلر که یملیخا ایله شهر خلقی مغاره یه کلدکلرنده سز بونده طوریکز بن مقدما
واروب خبرویره یم دقیانوس کالدی صانوب قورقمسونلر دیوب واردقده خبرویروب مغاره قپوسن حق
تعالی کمسنه یه کوسترمیوب وار انلر ارایوب بولمیوب اومحلده برمسجد یاپدیلر بعضلر قولنجه مسجد یاپلوب
پادشاه آنده شنلك ایدوب هر ییل ولایت خلقی آنده واروب بیرام ایتمك امر ایلدی (روایت اخری)
عرایس ثعلبیده حضرت علیدن مرویدرکه افسوس دیدکاری طرسوس شهرینك مسلم وصالح پادشاهی
وفات ایدوب ولایت احوالنه خالل کالدیکنی عجم پادشاهلرندن دقیانوس آدلو کافر جبار ایشیدوب عسکر یله
کاوب افسوسی تخت ایدینوب مرمردن طول وعرضی بر فرسخ برعظیم سرای یاپدیروب ایچنده التوندن
درت بیك دیرك دیکدیروب کومش زنجیرلر ایله بیك التون قندیل اصدیروب هر کیجه قندیللرده اطیف یاغلر
یانوب دیوانخانه ده شرقی وغربی ایکیشر یوز باجه اولوب ایچندن کونش ضیاسی کاوب ودخی طولی
سکسان عرضی قرق ذراع التوندن وجواهرله مرصع برتخت وتختنك ایکی یاننه سکسانر التون کرسی
یاپدیروب کندوسی تختده اوتوردقده اکابر واعیان کرسیلره چقوب کندیسنه درت کوشه لو برمرصع تاج
یاپدیروب هر کوشه سنده بردر یتیم قونوب واللی نفر تازه یکتلره فاخر لباسلر والتون تاجلر وکوبه لر وبلازکلر
وخلخاللر کیدیروب وطاقوب اللرینه التوندن عمودلر ویروب کندو قفاسنده طوردیروب علما اولادندن یملیخا
ومکشلمینا ومشخمسمینا نی صاغ وزیرلری مطروش وکشطونش وشادینونشی صول وزیرلری ایدینوب جمله
امورین بونلرله مشاوره ایدرلردی هرکون تخته چیقوب دیوانه خلق جمع اولدقده اوچ اوغلان کاوب
برینك النده مسك ایله طولو التوندن جام برینك النده کلاب ایله طولو کومشدن جام برینك النده برقوش اولوب
هربری آنی چاغردقده اولا کلابه بعده مسکه باتوب دقیانوسك تاجنه قونوب اوزرینه کلاب ایله مسك صاچوب
بوحال ایله اوتوز ییل کچدی باشی دیشی وسائر اعضاسی اغریموب بورنندن سمولك واغزندن توکرك دخی
کلیوب کمال صحت وحضور ایله غرور کلمکین حاشا دعوای الوهیت وخلق کندویه طابغه دعوت ایدوب
اطاعت ایدنلره خلعت ورعایت ایتمینلره قتل وعقوبت ایدردی بیراملری کوننده تختده اوتورر کن
عجم طرفندن عسکر کلیوردیو فریادچی کالدکده کمال الم وخوفندن تاجی دوشوب تخت اوزرینه یقلوب وزراسی
بوحالی کوروب هرکون برینك اونده کزنك صحبتی ایتمك عادتلری اولمغین یملیخاده جمع اولدقلرنده آنلره یوب
ایچوب یملیخا تفکر وتحیرده اولمغین یولداشلری صوروب دقیانوس تنکری اولیدی عدودن قورقمزدی
ویمك یوب تبول ایدوب اویومزدی * وآفاق وانفسه نظر عبرت اثر ایدوب صانع مدبر وصاحب فضل
وبر بربمزوار ایدیکنه بکا علم کامل حاصل اولدی دیدکده یولداشلری یملیخانك اباغن اوپوب بزدخی بومعنالری
فکرایتمشزدردیوب دقیانوسدن قاچمغه عزم ایتدیلر یملیخا کندی باغچه سندن اوچ اقچه لق میوه

صانوب اقچه‌لری یاننه آلوب یولداشلریله آتلرینه بینوب شهردن اوچ میل کتدکده آتلرین براغوب بندی
فرسخ پیاده یورویوب ایاقلرندن قانلر آقوب یولده برچوبانه صتاشدیلر قیونلری صاحبلرینه ویروب بونلره یتشدی
چوبانك قطمیر آدلو کلبنی طاشله قودقلرنده بنی نیچون قوارسز بن لا اله الا الله وحده لا شریك له دیو شهادت
ایدرم قولئی سزه بکچی اولوب ثوابه کیره‌یم دیو سویلدکده انجتمیوب ینجلوز آدلو طاغده وصید یا حیزم
آدلو مغاره‌یه واروب آنده اولان میوه آغاجلرندن میوه قوپاروب ییوب پیکاردن صوایچوب کیجه مغاره‌یه
کیردیلر قطمیر قپوده طوروب جمله‌سنك روحی امر حقله قبض اولندی هر برینی ایکیشر ملك صاغدن صوله
صولدن صاغه دوندیروب کونش طوغوب طولونجه مغاره‌یه اصلا کیرمیوب کاه صاغه کاه صوله دوشردی
دقیانوس سفردن کلدکده بونلری صوروب مسلمان اولوب قاچدقلرین ایشتدکده سکسان نفر آتلو ایله مغاره‌یه
واروب ایچروده بونلری کوروب اویورلر صانمغین آجلقدن هلاك اولسونلر دیو قپویی دیوار یاپدیروب کتدی
اوچیوز طقوز ییلدنصکره بونلر اویانوب بو کیجه چوق اویویوب نماز قلمامشزدیو آبدست آلمغه پیکاره
واردقلرنده پیکاری باتمش میوه آغاجلرین قوریمش کوردکلرنده برکیجه‌ده نه عجب ایش اولمش دیوب قارنلری
آجقدقده کیمدرکه بزم ایچون شهره واروب یه‌جك کتوره اماکه خنزیر یاغیله پشمش اولمیه دیوب یملیخا
بن کتوره‌یم دیو چوبانك لباسن کیوب کتدکده یولده کورمدیکی یرلر کوروب شهره واردقده لا اله الا الله
عیسی رسول الله دیو یازلمش بریشل علم کوروب تعجب ایدوب بوحال دوشمیدرد یو کوزلرین سیلوب شهرده
انجیل اوقنورکوروب شهر خلقنی بلیوب بر اتمکجی‌یه بو شهرك وپادشاهنك آدی ندر دیوب شهرك آدی
افسوس پادشاهنك آدی عبدالرحمن دردیدکده تعجب ایدوب اتمك آلمغه براقچه ویروب دقیانوس سکه‌سی
ویدی منقال قدر اولمغین اتمکجی یملیخایه سن مال بولمشسن انجق دیوب نزاع ایدرکن خلق اوشوب
پادشاهه ایلتدکلرنده صالح وعادل اولمغین کشی پیغمبریمز عیسی علیه السلام امر ایلدیکی اوزره بولدیغمز
دفینه دن خمسدن زیاده آلمیه وز خمسنی بیت الماله ویردرت بلوکی سنك اولسون دیوب یملیخا شوب بن مال
بولمدم بو شهردن دون چیقدم دیدکده سن بو شهردن هیچ کمسنه‌یی بیلورمیسن دیوب اسکی آشنالرندن
بیلك کمسنه‌نك اسمنی سویلدی دیدیکك آدملر بو زمان اهلندن دکلر انجق بو شهرده سنك اولئ وارمی دیوب
وارد ردیدکده بیله آدم قوشوب برعظیم سرایه واروب بو بنم اومدردیوب ایچرودن بر پیرفانی چیقوب بو اولئ
صاحبی بوقدرسن کیمسن دیوب بن یملیخا بن قسطینم دیدکده پیر یملیخانك اياغنه دوشوب الله حقیچون بو کشی
بنم جدم یملیخادرکه یولداشلریله دقیانوس شرندن قاچشلردر بونلرك حیاته کلدکلرین عیسی پیغمبر
خبرویرمشدردیوب پادشاه ایشتدکده خلق یملیخانك اللرین اياقلرین اوپوب قصه‌سن حکایت ایتدردکلرنده
شهرك بر مسلمان بر کافر پادشاهی اولوب ایکیسی دخی توابعیله مغاره‌یه کیدوب یاقلاشدقلرنده یملیخا
بن یولداشلریمه مقدمجه واروب خبرویره‌یم دقیانوس کلدی صانوب قورقسونلر دیوب واردقده الحمد لله که
دقیانوسك النّدن قورتلدك دیو قارشوکاوب قوجشدقلرنده یملیخا قصه‌یی خبرویروب بونلر حیران قالدیلر
یا یملیخا بزی عالمه عبرت ایتمه آل قالدیروب دعا ایده‌لم دیوب یارب بزه نه بزده کوستردیکك عجایب حرمتیچون
روحلریمزی قبض ایله بزی کمسنه کورمسون دیو دعا ایتدکلرنده روحلری قبض اولنوب ولایت
خلقی کلدکلرنده مغاره اطرافنده‌یدی کون کزوب قپوسن بولمدقلرنده حیران قالدیلر مسلمانلر بزم دینمزاوزره
وفات ایتدیلر دیو مغاره یاننده مسجد یاپق استیوب کافرلر یوق بزم دینمزاوزره وفات ایتدیلر دیو کلیسا یاپق
ایستیوب جنك ایتدکلرنده مسلمانلر غلبه ایتمکین مسجد بنا ایتدیلر (فوائد متفرقه) اولا تفسیر ابابده
اصحاب کهفك زمان ومکانلرنده اختلاف اولنوب بعضلر موسی علیه السلامدن مقدم کلوب قصه‌لرینی
موسی علیه السلام توراتده ذکرایتمشدی انکیچون مدینه‌ده یهودیلر حضرت رسولدن بونلری سؤال
ایتدیلردیوب بعضلر بونلر مغاره‌یه عیسی زماننده‌ن اول کیروب عیسی بونلرك قصه‌سندن خبرویروب عیسی
کوکه چکلدکدنصکره اویاندیلردیوب بعضلر مغاره‌یه دخوللری عیسی رفعندنصکره ایدی دیوب بعضلر بونلر
وفات ایتمدیلر قیامته دکین دخی وفات ایتمزلردیوب علماء سلفدن قفال دیمشدرکه بزم قاتمزده مقطوع
ومحسومدرکه بونلرك مکانلری معلوم دکلدر یرلری بللودردین اهل روم سوزلرینه اعتماد یوقدر ابوعلی

ابن سینا ایدر ارسطاطالیس حکیم مبالهیندن بر قومه اصحاب کهف حالنه بکزر بر حال عارض اولمشدر دیوب تاریخ دلالت ایدر که آنلر اصحاب کهفدن مقدم کلمش اوله لر دیمش * ثانیا اصحاب کهفك اسملرنده دخی اختلاف اولنوب تفاسیرده حضرت علی قولنجه اوچی یملیخا مکشلینیا مشلمینیا ایدیلر که دقیانوسك صاغ وزیرلری اوچی دخی مرنوش دبرنوش شاذنوش ایدیلر که صول وزیرلری ایدیلر چوبانك دخی اسمی کینشیطیوش کلبلرینك اسمی ریان ایدی * ابن عباس قولنجه اسملری مکسلمینا یملیخا مرطونس بینیونس سارینونس دوانوانس کینشططیونس کلبلری اسمی قطمیر ایدی دیوب * عرایس ثعلبیده حضرت علی قولنجه اسملری یملیخا مکشلمینا مشلمینا که دقیانوسك صاغ وزیرلری مطروش کشطونش شادینونش که صول وزیرلری ایدی دینوب * قاموسده مکسلمینا املیخا مرطوکش بوالس سانیوس بطنیوس کفشوطط بعضلر قولنجه ملیخا مکسینا مرطوس نوانس اریطانس اونوس کند سلططیوس بعضلر قولنجه مکسلمینا ملیخا مرطونس ساریونس تبیونس کفشططیوش ذونواس بعضلر قولنجه مکسلمینا املیخا مرطونس یونس سارینوس بطنیوس کشفوطط در دینوب بعده بوقارودهکی ابن عباس قولی ذکر اولنوب عجب بودر که حضرت علینك ایکی قولی اصلا ذکر اولنمامشدر ثالثا تفاسیرده مذکوردر که حضرت معاویه خلیفه ایکن دیار رومه غزا ایتدکده اشبو مغاره یاتندن چوب اصحاب کهفی کورمك دیلدکده حضرت ابن عباس بیله اولمغین سن آنلری کورمکه قادر دکلسن زیرا الله تعالی سندن افضل اولان رسولنه (لو اطلعت علیهم لولیت منهم فرارا وللمئت منهم رعبا) دیو منع ایتمشدر دیدکده بونلرك حاللرینی بلمینجه کتمزم دیوب واروب کورمکه آدملر کوندردکده وارانلر مغاره یه کیرمك دیلدکلرنده ایچرودن بریل اسوب اکثر تفاسیرده فاحرقتهم دینوب یعنی اول یل بونلری یاقوب بعض تفاسیرده فاخرجتهم دینوب یعنی سوروب طشره چقاردی رابعا تفاسیرده اصحاب کهف اویانوب ینه یاتدقلرنده بعضلر وفات ایتدیلر دیوب بعضلر اولکی کبی اویقویه واردیلر دیمشلر * تفسیر کوراینده وفات ایتیوب حالا اویقوده اولملری صوابدر زیرا قرآنده (وتحسبهم ایقاظا وهم رقود ونقلبهم ذات الیمین وذات الشمال) بیورلمشدر دینوب واقعا حالا حیاتده اولوب اویقوده اولملری صوابدر زیرا تذکرهٔ امام قرطبیده عیسی علیه السلام آخر زمانده کوکدن اینددکده الله تعالی اصحاب کهفی عیسایه اصحاب واعوان اولمغیچون اویقودن اویاندیروب عیسی ایله بیله حجه کتسه لر کرکدر دیو حدیث شریف مرویدر والله اعلم

(نزول عیسی علیه السلام در آخر زمان وظهور بعض اشراط ساعت) تفسیر لبابده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدر که عیسی ابن مریم سزه کوکدن اینوب حاکم عادل اولوب صلیبی کسر وخنزیری قتل وکفره دن خراجی رفع ایدوب یعنی ایمانه کلمینلری البته قیروب خراج آلمیوب مالی شو قدر اظهار وا کثار ایدر که بر فرد قبول ایتمز اولور زماننده دین اسلامدن غیری جمیع ادیان وملل اهلی هلاك یعنی بالکلیه رفع اولوب دجالی قتل ایدوب یر یوزنده قرق ییل طوروب بعده وفات ایدوب مسلمانلر آنك اوستنه نماز قیلرلر صحیح مسلمده دخی مروی بر حدیثك مضمونی بودر که دمشق شام شهرینك جانب شرقیسنده منارهٔ بیضا اوستنه عیسی علیه السلام کوکدن ایکی اللرینی ایکی ملك اوستنه قودیغی حالده اینوب نفسی ایشیدن کافر وفات ایدوب نفسی ایسه کوزاردیکی یره ایریشوب دجالی شهر قپوسنده قتل ایدر بعده یأجوج ومأجوج چیقوب یا عیسی قوللرمدن بر طائفه چقاردمکه کمسنه انلرله مقابله یه طاقت کتوره مز مسلمانلری طور طاغنه ایلتوب آنده تحصن ایتسونلر دیو امر الهی کلدکده یأجوج ومأجوج اطرافدن سرعتله جمع اولوب ممالك اسلامیه یه هجوم ایدرلر اوللری بحیرهٔ طبریه یی ایچوب آخرلری زمانله بونده صو وار ایمش دیه لر قدسده خمر آدلو بر طاغه کلدکلرنده یر یوزی خلقنی جمله قیردق کلکز کوك یوزی خلقنی دخی قیره لم دیوب کوکه اوقلر آتوب قانه بولاشمش کلور عیسی ایله مسلمانلر طورده محصور اولوب ذخیره یه غایت مضایقه چکوب بر صغر باشی یوز آلتوندن زیاده مقبول اولوب عیسی مسلمانلرله الله تعالی یه تضرع ودعا ایتمکله الله تعالی یأجوج ومأجوج طائفه لرندن هر برینك بوینه صاقرغه دیدکاری بوجکی مسلط ایدوب صباح اولدقده جمله سی هلاك اولمش بولنور بعده عیسی ایله مؤمنلر طوردن اطرافه یایلوب یأجوج جیفه لرینك بد رایحه سی عالمی

طوتمغین عیسی ایله مسلمانلر تکرار دعا ایتدکلرنده غایت بیوك قوشلر کلوب جیفه لری قاپوب کیدروب بعده غایت عظیم یغمور یاغوب یریوزی پاك اولوب عالمده عظیم برکت ظهور ایدر حتی بر دانه اناری برجماعت ییوب قابوغنی کولکه لك ایدینورلر خلق بو حالده ایکن امر حقله بر لطیف یل اسوب مسلمانلرك قولتقلری صانجوب جمله سی وفات ایدرز دنیاده همان کافرلر قالوب قیامت آنلرك اوزرلرینه قوپار * ینه صحیح مسلمده حضرت رسولدن مرویدرکه آخر زمانده قسطنطینیه یی مسلمانلر کافرلر الندن فتح ایتدکلرنده ولایتکزده دجال چیقدی دیو شیطان چاغروب لکن یلان سویلیوب مسلمانلر عجله ایله شامه وارد قلرند نصکره دجال ظهور ایدوب آنکله جنکه حاضرلنوب صفلر دوزلوب بعده نمازه اقامت اولندقده عیسی کوکدن اینوب امامه اویوب نماز قیلر دجال عیسایی کوردکده صوده طوز کبی اریمکه باشلیوب عیسی آنی حالنه قوسه اریوب صو اولوردی لکن حربه ایله اوروب قتل ایدر قانی حربه او جنده خلقه کوسترر * ودخی مرویدرکه دجال چیقوب دنیاده کزدکده الله تعالی عیسی ابن مریمی کوندروب دجالی هلاك ایدر بعده یدی یله دك ایکی کمسنه آراسنده عداوت اولمامق اوزره خلق طوروب بعده شام طرفندن الله تعالی بر صوغق یل اسدیروب جمیع مؤمنلرك روحنی قبض ایدر * کتاب الوفاده دخی حضرت رسولدن مرویدرکه عیسی ابن مریم یریوزینه اینوب تزوج ایدوب ولدی طوغوب قرق بش یل طوررر بعده بنم قبرمده دفن اولنوب قیامتده قالقدیغمزده بن وعیسی ابن مریم وابوبکر وعمر له بریردن قلقارز * خریدة العجائبده دخی حضرت رسولدن مرویدرکه عیسی سزه اینوب اوستکزه بنم خلیفه م اولسه کرکدر هرکیم اکا یتشورسه بندن سلام ایتسون زیرا اوخنزیری قتل وصلیبی کسر ایدوب یتمش یل کمسنه ایله حج ایتسه کرکدرکه اصحاب کهف آنلرك ایچنده ییله درعربدن ازد طائفه سندن برخاتون نکاحلنوب عالمدن بغض وحسد وعداوت کیدوب آدم پیغمبر زماننده کی برکت ظاهر اولسه کرکدر ودخی مذکوردرکه دیمشلردر عیسی علیه السلام دجالی قتل ایتدکده آنك توابعنه مسلمانلر قلیج قویوب طاشلر وآغاجلر اشته بنم اردمده بریهودی کیزلندی کل قتل ایله دیو مسلمانلره سویلیوب الا شجر الیهود دیدکاری غرقد آغاجی سویلمیه عیسی یریوزنده بعضلر قولنجه قرق بعضلر قولنجه اوتوزاوج ییل طوروب مهدینك اردنده نماز قیلر بعده یأجوج ومأجوج خروج ایدر تاریخ ابن شحنه ده دخی مذکوردرکه اشراط ساعت حقنده مؤرخین اقوال کثیرهٔ مختلفه ذکر ایدوب جمله نك ایچنده صحته اقرب اولانی امام کسائینك مکنونات آدلو کتابنده یازدیغیدرکه مهدی دجالله عظیم جنك ایدوب عسکرندن اوتوز بیك کمسنه قیرر بعده بر یل اسوب ینه عسکر دجالدن قرق بیك کمسنه هلاك ایدوب بعده مهدی دجال توابعندن یوز بیك نفر کمسنه یه بهی خبیثلر بویلانجی کور ملعونك کذابلغنده دخی شبهه می ایدر سزدیوب آنلر دخی کذابلغنده شبهه مز یوقدر لکن دولتنده ییوب ایچوب صفا سوره یورز دیدکلرنده یوزیکی دخی دفعة میمون وخنزیر صورتنه مسخ اولور بعده مهدی قدسده دجال طرفندن محاصره اولنوب عظیم اضطرابده ایکن یا معشر المسلمین قد جاءکم الغوث دیو برنداء بشارت ادا ایشیدیلوب عیسی علیه السلام اوجنجی کوکدن یتمش بیك ملك ایله اینوب باشنده یشل دلبند یاننده قلیج الندە حربه وآت اوزرینه بنمش اولوب مهدی مسلمانلره صباح نماز ینه امامته باشلمق اوزره ایکن عیسی علیه السلام مسجده کیروب مهدی امامتی عیسایه تکلیف ایدر عیسی علیه السلام مهدی یه امامته سن اولی سن دیوب مهدی امام اولوب عیسی اکا اویوب نماز دنصکره دجالله مسلمانلر آراسنده کی قپویی آچدیروب دجالك یاننده یتمش بیك یهودی اولور شره عجال اولان دجال عیسایی کوردکده آتشده قورشون اررکبی اریوب عسکری طاغلوب عالمی امن وامان واسلام وایمان بوریوب دوه ایله ارسلان صغر ایله قپلان ییلان ایله انسان قورد ایله قیون وبعض حیوانات اوینایوب برالتنده کی جمله دفینه لر چیقار عیسی علیه السلام شرع محمدی اوزره مسلمانلره حاکم اولور عربده غسان طائفه سندن برخاتون نکاحلنوب دنیاده قرق یل طوررر بواثناده یأجوج ومأجوج خروج ایدوب قتل عباد وتخریب بلاد وانواع فساددنصکره جمله سی هلاك اولور بعده عالم ینه امن وامان وبرکت فراوانله طوررر بعده کعبهٔ مکرمه یی یقماغه حبش کافرلری کلوب عیسی علیه السلام آنلری دفعه مکه یه ایکی دفعه عسکر کوندرر هر بری صنوب ایکنجی عسکر دونوب

قدسه

قدسه دقلاشدقده عیسا علیه السلامك وفاتی ایشـیدیلوب بعضلر قولنجه قدسده دفن اولنور بعضـلر قولنجه
مدینه ده حجرهٔ حضرت رسولده دفن اولنور حبشـیلر کعبه یی یقوب طاشلرین دریایه آتوب بعـده کونش
مغربدن طوغر (فائدهٔ مهمه) اشراط ساعت یعنی علایم قرب قیامت حقنده اقوال کثیرهٔ نادره وشهیره اولوب
بوخصوصلری تفصیل اوزره یازن کتبك اکثرین بوعبـد حقیر تتبع کثیر وتطبیق اقوال متخالفه ده تأمل
کامل بی تقصیر ایدوب ظن غالبم بوکا منجر اولدیکه * العلم عندالله الملك الاکبر اوّلا ولایت شام وغیریده نیجه
فتن ومسلمینه اصابت بلایا ومحن واحن ظهور ایتدکده الآیات بعد المأتین حدیثنه موافق امام جعفر صادق
قولنجه ایکیوز سنه سنده یعنی هجرتك بیك ایکیوزنده ولایت خراساندن حضرت مهدیٔ زمان ظهور
ایدوب ایکیوز درت سنه سنده مسلمانلر آنك یاننه جمع اولوب وفات ایدنجیه دك دنیاده جمله سلطنتی
برحدیث شریف مفهومنجه یدی یاسکز یاطقوز یـل بعضـلر قولنجه یکرمی یاقرق یا تمش یـل اولوب مدت
مزبوره ده بحد خارجیلر وکافرلر ایله جنك ایدوب قسطنطینیه ورومیهٔ کبرایی یعنی قیزل المایی وممالك دنیایی
فتح ایدوب عالمی عدلله معـموروپرنور ایدوب مهـدی ظهورندن قول اصح اوزره یدنجی یلده دجال خروج
ایدوب مهدی انکله مراجنك ایدر عاقبت حضرت عیسی کوکدن اینوب دجالی قتل ایتدکده قول
اظهر اوزره مهدی وفات ایدوب امت محمده حضرت عیسی علیه السلام حاکم اولوب نزولندن الله اعلم تخمینا
اون اوچ یـل مقداری صکره یأجوج ومأجوج خروج ایدوب یدی یـلده دك دنیایی خراب ایدوب عاقبت هلاك
اولدقلرنده یکرمی یـلده دك مسلمانلرچ ایدوب صفا ونعمتده حضور وراحتده اولوب بعده اوچیوز یـلك عـدد
حبش کافرلری کلوب کعبه یی یقوب عیسی علیـه السـلام وفات ایدوب دنیاده جمله طورمسی تمام قرق
یاقرق بش یااوتوز اوچ یـل اولمش اولور بعده مسلمانلر جمع اولوب حبشـیلرك کیمنی قیروب کیمنی اسـیر ایدرلر
بوحالده کونش مغربدن طوغوب بعـده اخبار صحیحه موجبنجه قیامته یوز یکرمی یـل قالوب لکن هر یـل
برآی قدر آی هفته قدر هفته کون قدر کون برساعت قدر اوله اشـبو مدتك یکرمی یـلی مسلمانلر اوزرینه
کچوب بومدت ایچنده دابة الارض چیقوب یریوزندن قرآن رفع اولنوب حضرت خضر علیـه السـلام وفات
ایدر یکرمی یـل تمام اولدقده براطیف یل اسوب مسلمانلرك روحلرین قبض ایدر جمیع دنیاده لااله الاالله
دیر برکمسنه قالمیوب دنیا خلقی همان کفار طائفه لری اولوب یوز یـلده دك دخی دنیا کافرلر ایله طوروب یوز تمام
اولدقـده ماه رمضانده برجمعه کونی اخشام زماننده مغرب طرفندن یشل ایله سـیاه رنکنده بولتلر قوپوب
خلق آنی یغمورلی بولت صانورلر اوزرلرینه یاقلاشدقده دنیایی ظلمات قاپلایوب بادصرصر اسوب زلزله لر له
جمیع دنیا چالقنور طاغلر بری برلرینه طوقشوب اونکبی ازیلوب کوکلر دخی یاریـلوب ازیـلوب
یلدزلردوکلور صور اسرافیل چالنور جمیع مخلوقات وفات ایدوب قیامت قوپار والعـلم عندالله لایعلم الغیـب
احد سواه

(باب ثالث وثلاثون در ذکر احوال انبیاء مشتبهة الاحوال)

بعضلر قولنجه انبیادن معدود اولوب بعضـلر قولنجه یاخود اکثرین قولنجه اولمینلرك واسمی یاذاتی یانبوتی
یااحوال وصفاتی فی الجمله معلوم اولوب لکن بروجه مقطوع ومحسوم معلوم اولمینلرك یااسمی یاذاتی یااحوالی
فی الحقیقه مشـتبه ومشکولك اولنلرك واسم ونبوت واحوالی بعض کتبده اجمالا بیان اولنوب لکن جمیع
تواریخده اتفاقله مذکور اولمینلرك والحاصل بای وجه کان بعض حالی نوعا شبهه دن خالی اولمینلرك هر بری
برباب مستقلده یازلمقدن جمله سی باب واحده فصول متفرقه ایله یازلمق وابواب سابقهٔ مرتبه دن تأخیر
اولنمق نیجه وجهله انسب واحق وصوابه اقرب واوفق ایدوکی مقرر ومحقق اولمغین برحسب ظن غالب وتخمین
ترتیب زمانلری اوزره تبیین اولنمق ایچون حالاحالاری بیاننه علی الوجه المطبوع شروع اولندی (مقدمه) معلوم
اوله که اشبو کمسنه لرك نیجه سی کتب تواریخده اصلا ذکر اولنمیوب نیجـه سی دخی مناسبتله بعض حکایات
واحوال انبیا ضمننده ذکر اولنمشدر بوتفصیل وترتیب وجمعیت واستقلال لله یان اشبو کتاب صحت عنوان اطافت
نشان خصایصندن ایدوکی اصحاب تتبع وعرفانه عیاندر (فصل در احوال سام بن نوح علیه السلام) بعض
معتبراتده سام مرسلین عظامدن ایدی دینوب تفصیل احوالی باباسی حضرت نوح علیه السلام باننده

مستقل فصلده بيان اولنوب تكرير واعاده بين اهل الافاده مهجور ومذموم ايدوكی مشهور ومعلوم اولمغين بو محلده اشارت ايله قناعت اولندی (فصل در احوال يافث بن نوح عليه السلام) تاريخ ميرخوانده بعضلر بونی دخی نبی مرسل ايدی ديمشلردر دينوب احوالی باب نوح عليه السلامده مفصلا كچمشدر (فصل در احوال ذو القرنين الاكبر) قرأنده مذكور وقصه سی مشهور اولان ذو القرنينك اسمنده رسمنده حسبنده نسبنده زماننده مكاننده عمرنده ونيچه امرنده عظماء علماء اسلاف واخلاف كلی اختلاف ايدوب مشاهير فضلاء كمل بلكه جماهير علماء ملل بو محلده اولان اشكالاتی بالتمام حل ايده ميوب هربری ارباب روايات واصحاب حكاياتدن بعض ادلهٔ مشتمل العله ايله بر قول اختيار واظهار ايدوب لكن مدعالرينی مثبت ومصحح وفی الحقيقه مؤيد ومرجح بر دليل بی انتقاض وسالم عن الاعتراض بيان وعيان ايده ممشلردر لاجرم اشبو امر اهم ومبهمده احد اقاويله عدم اعتماد وتعويل اولی وانسب احری واصوب اولمغين مشاهير تواريخده وتفاسيرده يازيلان روايات اشبو كتاب صحت سماتده بالتمام نقل واعلام بروجه جازم مهم ولازم اولمغين خصوص منصوصده اولان اصول وفروع ذكرينه حالا شروع اولندی (اقوال در اسم او) اخبار الزمان مسعوديده اسمی هرمس اولوب شرقله غربی كزمكين ذو القرنين ديمكله ملقب اولدی دينوب * تفسير امام رازی وقاضی وكشافده ونصيحت الملوك امام غزالی ونيچه كتاب صحت اتصافده ذو القرنين قاتل دارا اولان اسكندر روميدر دينوب * تفسير معالم التنزيلده بر روايتده مرزبان بن مرزبهٔ يونانيدركه يونان بن يافث ابن نوح عليه السلام اولادندندر دينوب كتاب عمده ده اسمی اسكندردركه يونان بن تارخ بن يافث بن نوح عليه السلام اولادندندر دينوب * تاريخ مختصر جامعده اسكندر ايكيدر قرأنده مذكور اولان اسكندر اكبر سام بن نوح عليه السلام نسلندن اولوب حضرت ابراهيم عليه السلام زماننده ايدی دينوب * تفسير ابو السعودده قرأنده مذكور اولان ذو القرنين الاكبردركه اسمی اسكندر بن فيلسوف يونانيدر * ابن اسحق قولنجه اسمی مرزبان بن مرزبه دركه عبد الله بن قينان بن منصور بن عبد الله بن ازد بن عون بن زيد بن كهلان ابن سبا بن يعرب بن قحطان اولادندندر سهيلی قولنجه مرزبان بن مدركه دركه ملوك يمنده تبع لقبله ملقب اولنلرك اولی بودر بعضلر قولنجه ذو القرنين ملوك عجمدن ضحاكی قتل ايدن فريدوندر * كتاب الاثار الباقيه فی القرون الخاليه صاحبی ذو القرنين ابو كرب شمس بن عمير بن افريقس الحميريدركه شرق وغربه حاكم اولوب بونك اولادندن اولان تبع يمنی بونكله افتخار ايدوب ديمشدركه (نظم) قد كان ذو القرنين جدی مسلما * ملكا علا فی الارض غير مفند * بلغ المشارق والمغارب يبتغی * اسباب امر من حكيم مرشد * پس بو قول صحته اقربدر زيرا اذوا ولايت يمندن ايديلر ذو المنار ذو نواس ذو النون ذو اعين ذو يزن ذو جدن كبی ديمشدر * لكن صحيح بودركه سدی بانی اسكندر يونانيدركه صلحا واهل اسلامدن ونسل يافث بن نوح عليه السلامدن اولوب حضرت خضرانك سر عسكر ظفر رهبری ايدی اسكندر ثانی قاتل دارا اولاندركه اسكندر بن فيلبس ابن مصريم بن هرمس بن ميطون بن رومی بن ليطن بن يونان بن يافث بن نونه بن شرخوب بن روميه بن نونطر ابن نوفيل بن رومی بن اصغر بن غز بن عيص بن اسحاق بن ابراهيم الخليل عليه السلامدركه اسكندريه شهرين بنا ايدوب حضرت عيسادن اوچيوز ييل مقدم وذو القرنين الاكبردن ايكی بيك ييل مؤخر كاوب ارسطاليس حكيمك شاكردی اولوب كفاردن ايدی يونان ديدكاری روم ايلنده سيروز قصبه سنه قريب مقدونيه شهری مولد ومسكنی ايدی دينوب * تفسير لبابده اولان زياده لر بودركه ذو القرنينك اسمی ابن عباس قولنجه عبد الله ابن الضحاك ايدی بعضلر مرزبان بن مرزبه دركه يافث بن نوح عليه السلام نسلندن اولوب سياه كسنه ايدی * بعضلر قولنجه مصعب بن عبد الله بن قينان بن منصور بن عبد الله بن ازد بن عون بن نبت بن مالك ابن زيد بن كهلان بن سبا بن قحطاندر * مرويدركه ذو القرنين يمنده حمير طائفه سندن ووالده سی رومدن ايدی غايتده عاقل اولمغين ابن الفيلسوف ديرلردی قدماء فصحاء عربدن قس بن ساعدة الايادی خطبه لرينك برنده يا معشر اياد بن الصعب ذو القرنين ملك الثقلين ديوب بعض بلغاء شعراء عرب (نظم) والصعب ذو القرنين اصبح ثاويا * بالحيرفی جدث اصيم مقيم * ديمشدر لكن صحيح بودركه ذو القرنين اسكندر ابن فيلقوس يونانيدر اگرچه اسكندر ثانی دخی يونانيدر لكن ذو القرنين پيغمبر ياخود ولی الله اولوب

اسكندر

اسکندر ثانی کافر اولوب ذو القرنین دن ایکی بیڭ ییل مقداری صکره کلمشدر دیو مذکوردر * تفسیر واحدیده (انه کان غلاما من الروم اعطی ملکا) دیو بر حدیث اولوب لکن تاریخ شیخ جزریده حضرت رسولدن یهودیلر ذو القرنینی صورد قلرنده هو شاب من الروم بنی الاسکندریة دیو بیوردیلر دیدکاری حدیث منکردر یعنی صحیح دکلدر دینوب * تاریخ ابن شحنه ده بعضلر ذو القرنین ملوك یمندن مصعب بن الرایش الحمیریدر دیوب * ابن عباسدن صورلدقده هو من حمیر دیدیکی ودخی ذوا قرنین لقبنڭ اولنده ذو لفظی بو قولی ترجیح ایدر دیو مذکوردر * اشبو کتاب مرآت الکائناتڭ مؤلفی اولان عبد احقر وذرۂ کمتر ایدر که واقعا ذو القرنینڭ ولایت یمندن اولمسی بر حسب ظن اغلب اولی واصوب وصحته اقرب ایدوکنه نیچه دلیل جلیل واردر که بعضلری بو قاروده ذکر اولنوب بعضلری محتاج تفصیلدر جمله دن بر دلیل قوی بودر که سلاطین جمیع امده ملوك یمندن اقوی واعظم بر طائفه کلمامشدر زیرا بانیء ارم ذات العماد اولان شداد بن عاد وبرادری شدید ولقمان الاکبر ملوك یمندن اولوب قوت وقدرتلری وعسکرلری ینك وفرت وکثرتلری حد نهایتده اولوب مزبور لقمان یاخود بلقیس خاتون ولایت یمنه سیل کلمامکیچون طاشله یاقردن طول وعرضی بر فرسخ بر سد مشید ومستد دیا یدیروب مزبوره بلقیسڭ تحت حکمنده اون ایکی بیڭ قاید وار ایدیکه هر بری یوز بیڭ یاخود بیکر نفر عسکرڭ ضابطی ایدی بر قولده اوچیوز اون اوچ بکی وار ایدیکه هر بری اون بیڭ عسکرڭ ضابطی ایدی دینوب اشبو اوچ قولڭ اقلی اوزره اوتوز بر کره یوز بیڭ واوتوز بیڭ نفر عسکر اولور ینه ملوك یمندن ذو المنارڭ خصوصا تبع اصغرڭ ممالك دنیانڭ اکثرنی کزوب جهانبانلقلرو کامرانلقلر ایتدکاری تواریخده مذکور وجلد ثانیده ملوك یمنده مسطوردر بو حقیر پر تقصیرڭ کلام سدیدنی تأیید ایدر بعض فضلاء دیار رومڭ بر قصیدۂ مفیده ده مرقوم ایتدیکی ابیات لطافت سمات که بودر (نظم) دکلدر سدیأجوجی یبان اسکندر رومی * یاخود یونانی بو لاف وکزاف قصه خواناندر * ولی اول بر عظیم الشان ملکدر عالم وعادل * ملوك قوم حمیردن اولارڭ جدی قحطاندر * تواریخ ایچره ونسابه لر قاتنده ذو القرنین * ادی صعب واتاسی ذو مراثد مرزباناندر * دیدی واالصعب ذو القرنین اعشی کندو شعرنده * دیمشلردر که اشعار عرب موثوق دیواندر * انی یاد ایلدی قس ایادی خطبه ده ایدوب * ایکی بیڭ ییل ایدی عمری چو کچدی صانکه بر آندر * بتون دنیایه حکم ایدن ایکی مؤمن که دیمشدر * بریسی بودر اول بری رسول حق سلماندر * بونڭ دورندن اسکندر زمانه دکین مدت * ایکی بیڭ ییل دیدی شونلر که اولار حساب ازماندر * بو کا کیملرنی کیملر ولی دیرلر ولی اغلب * ولایتدر بیل اسکندر بزرڭ کبر کیشاندر * مقرردر عرب لفظیدر انی رومی پس بلز * دیین اسکندر رومئ ذو القرنین غلطاندر * بونی بو وجهله ایتدم آنکیچون شرح کیم کوردم * بونڭ تحریری بابنده نیچه نحریر حیراندر (اقوال در لقب او) تفاسیر متفرقه ده رسول علیه السلام بوکا ذو القرنین دیدکاری دنیانڭ ایکی قرننی طواف ایتدیکیچوندر دینوب یعنی دنیانڭ ایکی طرفی اولان شرق وغربی کزدیکی ایچوندر اقوال مختلفه اوزره باشنده بوینوزه بکزر ایکی نسنه بتدیکیچوندر که دلبند کیدکجه کورنمزدی یاخود باشنده کی تاجڭ ایکی چتالی اولدیغیچوندر یاخود ایکی یاننده باشندن اوراش ایکی صاچی اولدیغی ایچوندر یاخود نور له ظلمت بوکا مسخر اولوب هر نه یره کتسه اوکنجه نور اردنجه ظلمت یورودیکی ایچوندر یاخود واقعه سنده کندوبی کوکه چیقوب کونشڭ ایکی جانبنه یاپشمش کوردیکیچوندر یاخود بونڭ زماننده خلقدن ایکی قرن منقرض اولدقلری ایچوندر یاخود مجرد شجاعتی ایچون یاخود روم وترك یاروەله فارس ولایتلرینه مالك اولدیغیچوندر دینوب * تاریخ میرخوانده حضرت علی قولنجه بر قومه مرسل اولدقده تکذیب ایدوب باشنڭ صاغ طرفنه اوردقلرنده وفات ایدوب دیرلدکده صول طرفنه اوروب ینه وفات ایدوب بعده حیات بولدیغیچوندر نیچه لر قولنجه بر قرن وزمان خلقنه پیغمبر اولوب تکذیب ایتدکارنده حق تعالی آنلری هلاك ایدوب بونی بر غیری قومه دخی پیغمبر کوندردیکیچوندر یاخود باشنڭ ایکی طرفی توجدن یاقردن یادموردن یا التوندن اولدیغیچوندر یاخود باشنڭ ایکی طرفنده التوندن کیك کبی ایکی بوینوزی اولدیغیچوندر یاخود ایکی قولقلری اوزون اولدیغیچوندر دینوب کتاب الاوائلده وهبدن مرویدر که دنیاده ابتدا باشنه دلبند کین ذو القرنیندر زیرا باشنده حرکت ایدر ایکی چتال بر نسنه

یتوب آنی اورتمکیچون کیمشدر بعده کاتب السری ایله حمامه کیروب سندن غیری بنم سرمی اصلا برفرد بلمز اکر غیریلردن ایشیدرسم سنی قتل ایدرم دیدکده کاتب اخفاء اغب حمامدن چیقدقده کندویه ناکاه باحکمت الله مروت کبی برعجب حال کلمکین ناچار صحرایه چیقوب اغزنی یره طوتوب بلمش اولکز که پادشاهك ایکی بوینوزی واردر دیدکده اومحلده قدرت حق ایله ایکی دانه قامش بتوب برچوبان انی کسوب دودك ایدوب اوفوردکده قامشلرك ایچندن (الاان للملك قرنین) دیو برنداو صدا چیقوب شهرده شایع اولدقده ذوالقرنین سامع اولوب بوسر یی رب العباد مشهور ایتمککی مراد ایتمش انجق دیو اعتقاد ایتدی (اقوال دراحوال او) تاریخ میرخوانده ابن عمرو مجاهد ذوالقرنین اکبر نبی مرسل ایدی زیرا قرآنده (قلنا یاذا القرنین) بیورلمشدر دیمشلر * مستقصی الامثالده دیار عجمده مرو شهرنی قرنداشم ذوالقرنین بنا ایتمشدر دیو برحدیث اولوب تفسیر لبابك برمحلنده بعض علما پیغمبردر دیوب اکثر علما دکلدر همان برصالح کمسنه ایدی دیمشلر دیوب برمحلنده دخی پیغمبر ایدی دینلر (وآتیناه من کل شیء سببا) آیتنك عمومیله استدلال ایدوب دکلدر دینلر (من کل شیء یحتاج الی ملکه) دیمکدر دیوب لکن تخصیص خلاف ظاهر اولوب دلیل یوغیکن تخصیص اولنمزدینوب * تفسیر کورانیده (قلنا یاذا القرنین) بیورلدیغی بلاواسطه ایسه تکلیم ظاهر اولان اودر نبی اولمش اولوب یا الهام یا واسطه ایله ایسه نبی اولمش اولمزدینوب * تفسیر ابو السعودده ابن کثیر ایدر صحیح بودرکه نبی اولمیوب برصالح وعادل ومفلح وپاك دل پادشاه ظفرپناه ایدیکه جهانبانلقده وصاحبقرانلقده حسن تدبیر ایله ملوك وامم عالمی قهر وتسخیر ایدوب داعی الی الله وخلقه ملاذ وپناه ایدی سلطانی مؤید ومنصور یعنی عزوشانی مشید وموفور برشاه عالیجاه عظمت دستگاه اولوب خضر علیه السلام وزیر ومشیری وسرعسکر ظفرتأثیری ایدی * تاریخ مکه موافق ایدر ذوالقرنین حضرت ابراهیم علیه السلام النده ایمانه کلوب کعبه یی ابراهیم واسمعیله طواف ایتدیلر * مرویدرکه پیاده حج ایدوب ابراهیم علیه السلام بونك کلدیکن ایشتدکده قارشو چیقوب بوکا خیردعا وبعض نصایح ووصایا ایتمشدرکه مکه یه کلدکده بنمك ایچون آت کتوریلوب خلیل الله اولدیغی شهرده بن آته بنمزم دیوب حضرت ابراهیمی قصد تعظیم ایتمکین حق تعالی بوکا تسخیر سحاب وتیسیر اسباب ایتدکده ابراهیم علیه السلام بوکا تبشیر واعلام ایدوب بعده دائما عزم رزم ایتدکچه بولتلر بونی عسکریی حسابله وجمله سنك آت وآلات واسبابیله کوتوروب اشبو شوکت ایله غزایه عزیمت ایدردی حضرت علی یه ذوالقرنین پیغمبرمیدی ملکمیدی دیو صورلدقده (لم یکن نبیا ولاملکا لکن کان عبدا احب الله فاحبه وناصح الله فناصحه سخرله السحاب ومدله الاسباب) دیمشدردینوب * تفسیر لبابده (سخرله السحاب فحمله علیها ومدله فی الاسباب وبسط له النور فکان اللیل والنهار علیه سواء وهذا معنی تمکینه فی الارض وهوانه سهل علیه المسیر فیها وذلل له طرقها وحزونها حتی تمکن منها این شاء) دیمشدردینوب تفسیرینا بعده مذکوردرکه برآق برسیاه علمی وارایدیکه حق تعالی بونك معجزه سنی انلرده قومشدی قرا کولق کیجه یی روشن ایتمك دیلدکده آق علمی آچوب کوندز کبی عالم منور وخرم اولوب کوندز جنك ایتدکده عدو عسکرینه ظلمت دوشورمك دیلدکجه سیاه علمی آچوب عدو طرفنده هوا قراروب کیجه کبی اولمغین عدولر مغلوب ومکسور وکندی عسکری طرفی کما کان روشن وپرنور طورر اولمغین غالب ومنصور اولوردی بوحال ایله هرسفرده اوکیجه نور موفور برضیاء دلیل ورهنما اولوب عسکرینك اردنی ظلمت برشدت احاطه وحمایت ایدردی * فوائح مسکیه ده حضرت علی دیمشدرکه ذوالقرنین برصالح کمسنه اولوب خضرانك وزیری ودیزه یی اوغلی ایدی وفق صداندرصد بونك لوآء ظفر التوآء مطبوعنه موضوع اولمغین فتح ممالك وضبط مسالکی آنك برکت وخاصیتی ایله ایتمشدی دینوب * بعض معتبراتده بونك زماننده اختلاف اولنوب قوم ثمود زماننده کلوب بیك التیوز ییل یشامشدردینوب * مجاهد قولنجه نمرود نصکره کلمشدر دیومذکوردر (سیربلاد دنیا) کتاب تاریخ جامعده ذوالقرنین علیه السلام صالح پیغمبردنصکره مرسل اولوب محل اقامتی فرنك ولایتی ایدی سلطنتی عظیم ورفیع مملکتی عمیم ووسیع اولوب دائما کفاره غزا ایدوب دنیای فنا نهادی سیر ایتمك مرادی اولدقده ابتدا مغربه واروب انده اصناف کفاری دینه دعوت ایدوب قبول ایتمدکلرنده بریله دلك جنك ایدوب اکثرنی قیروب بیله اولان مسلمانلردن

برطائفه

برطائفه انده قالوب كندوسى دونوب قدسه كلوب نيجه زماندنصكره قدسدن اقصاى ديارشرقه كيدوب
يأجوج ومأجوجه يقلاشدقده خلقى طائفهٔ كثيره برشهر عظيم وشهيره واروب پادشاهلرى اولان خوب
صورت مرغوب سيرت كسنه تعظيم واجلالله استقبال وطرف تحف وهدايا عرض وايصال ايدوب دين
اسلامى قبول ايتمكين جمله قوميله نظر التفات ذوالقرنينله مشمول اولديلر * طوائف يأجوج ومأجوج
قديمدن بونلرك ديارنه خروج وولوج ايدوب وقت فرصتده قتل وغارت انلره عادت ايدوكندن شكايت ايدوب
مابينلرينه بناء سد ايچون رجاء بيحد ايتدكلرنده جمع مهمانه وترتيب مقدماته باشلدى * معالم التنزيلده
مذكوردركه ممالك دنيايى طولاشمغه فرمان رحمانله يوريوب مغربده منتهاى معمورهٔ ارضه واردقده ناسك
آدلو برطائفه كورديكه غايت كثرتلرندن عددلرينى همان الله بيلور انلرى ظلمتله جمع ايدوب ايمانه دعوت
ايتدكده كيمى ايمانه كلوب عناد ايدنلره ظلمت حواله ايدوب اولرى حتى اغزلرى ايچنه دخى كيرمكين بالضروره
مطيع اولدقلرنده اهل مغربدن عسكر عظيم جمع ايدوب ظلمت بونلرى اردلرندن سوروب بوحالله يوريوب
دنيانك طرف جنوبيسنه واروب انده هاويل طائفه سنه دخى اويله ايدوب بعده مشرق طرفنده منتهاى
معموره يه واروب انده منسك طائفه سنه دخى اويله ايدوب بونلردن دخى عسكر جمع ايدوب يانجه اويديروب
بعده جانب شمالك دخى منتهاى معمورنه واروب انده تاويل طائفه سنه دخى اويله ايدوب بعده دنيانك
اورتالرنده اولان امم كثيرهٔ مختلفه يه واروب بعده مشرق طرفنده ترك طائفه لرينك ولايتلرى نهايتنه
واردقده انده اولان برصالح طائفه اشبو طاغ اراسنده يأجوج ومأجوج آدلو حيوانات كبى طوائف كثيره
واردركه آزوديشلرى قوشلر كبى طرناقلرى اولوب عقارب وحيات وبنى آدم وحيوانات ييوب متصل غايت
چوغالمقده اولدقلريچون عن قريب جمله دنيايى ضبط وانواع فسادو خبط ايده جكلرى مقرردر ديدكلرنده
ذوالقرنين يأجوج ولايتنك اورتاسنه واروب انلرى كوروب كلوب اول ايكى عظيم طاغك اراسى
صويه وارنجه قازديروب بركرپچ طاش بركرپچ اريمش باقر ايله يابديروب اول سد مسدد برالتندن چقمش
يكپاره طاغ كبى اولدى * بعض معتبراتده ذوالقرنين كلمزدن ايكى آى مقدم يأجوج ومأجوج
اول ولايت خلقنه غارت ايدوب بعض مسلمانلرى قتل ايدوب مأكولات وغيريدن بولدقلرينى يغما ايدوب
كتمشلردى * تفاسيرده مذكوردركه ذوالقرنين اقصاى مغربده بحر محيط كنارنه واروب برطائفه كورديكه
لباسلرى حيوانات دريسندن طعاملرى دريا آتديغى نسنه لر اولوب جمله سى كفار اولمغين بالذات وحى ايله
يا الهام يا واسطهٔ نبى ايله وبو طائفه يى ديلرسك قتل ديلرسك ايمانه دعوت ايله ديو بيورلدقده دعوت ايدوب
قبول ايدنلره قفتانلر كيديروب انعاملر ايدوب قبول ايتمينلرى قتل ايلدى * قتاده قولنجه تجره لره قويوب
آتشده بشورردى بعده اون ايكى ييلده بعضلر قولنجه بوليللر ايله سفر ايتمك اوزره آز زمانده منتهاى مشرقده
بحر محيط كنارنه واروب آنده زنج ديدكلرى سياه عربلر كورديكه جمله سى مانند حيوان عريان كزوب يرلرى
اوستنده بناطورمامغين زير زمينلرى اولوب كونش طوغدقده طاغدن وبنادن اصلا حائل اولمامغين
يرالتنه يادريايه كيروب وقت زواله قريب طشره چيقوب زراعت وحراثته وسائر مصلحته برروايتده
حيوانات كبى اوت اوتلامغه طاغلولرلرامت محمددن بركمسنه ديمشكه سياحته چيقوب ولايت چينى گچوب
اشبو طائفه يى صورديغمده بركون بركيجه دنصكره انلره واررسن ديدكلرنده واروب كوردمكه برقوللقلرين
دوشنوب برينى اورتنورلرديللرين بيلور بريولداشم انلرله شويلشوركن چالك آوازى كبى برصوت عجيب
وصداى مهيب ايشتديكمزده بن غشى اولوب عقلم كلدكده اوكسنه لرك برينى بكاياغ سورركوردم بوحالده
كونش طوغوب دريا يوزى زيت يانغى دوكلمش كبى كورينوب بنى زيرزمينه ايلتوب كون تمام قالقدقده
جمله سى طشره چيقوب اب درياده بالق اولايوب يريوزينه قويوب كونش حرارتندن بشدكده الوب يديلر
مجاهد ايدر كونش طوغديغى يرده اولان سياه عربلردن قفتان كيمينلر جمله دنياده اولان انساندن
زياده درلر * بعض تابعيندن مرويدركه ذوالقرنين اقصاى مغربده برشهر كورديكه اون ايكى بيك قپوسى
اولوب آنك خلقنك صداسى مانع اولمسه كونش طوليورركن اولان صداى عظيمى دنيا خلقى
ايشيدرلردى (بناء سد) تفسير ابو السعودده مذكوردركه ذوالقرنين مغربله مشرقه واردقدنصكره

جنوبدن شماله کیدوب شمالك مشرقه قریب طرفنده ولایت ترك منتهاسنده ترکدن بر طائفه یه
واروب یأجوج ومأجوج بزم ولایتمزه کلوب قتل وتخریب وغارت مزارع ایدرلرسکا اوفر مال ویره لم
بزمله انلرك ماییننه بر سد یاپ دیو رجا ایتدکارنده ربم بنی اولقدر ملك ومال وخدم وعز وجاه ونعم ایله مخصوص
ومکرم ایتمشدر که مالکزه احتیاجم یوقدر بکا همان بنا ایچون استادلر وارغادلر وبنایه لازم امور احضار
ایلك دیو اخبار ایتمکین اسباب وآلات بنا جمع ومهیا اولدی * تفسیر بنا بیعده بنایه مباشرت ایدنلر قرق
بیك نفر کمسنه ایدیلر دینوب * کشافده مذکوردر که منتهای ولایت ترکده ایکی عظیم طاغ اورتاسنی صویه
وارنجه قازدیروب اساسنی برکرپیچ طاشله برکرپیچ اریمش باقر ایله یاپدیروب بنایی یوزینه جیقدقده طاغلرك
دپه سیله برابر اولنجه دك برکرپیچ دمور برا ودون دوشدوب بعده آتش اوریلوب کورکارله اوفوردکارنده
اودون یانوب دمورلر آتش کبی قزاردقده صافی باقر اریدوب اودون طوردیغی ارالقلره آقیدوب دمورکرپیچلر
آرهسی طولوب حرارتلری کتدکده الاجه قماش کبی بر یول سیاه ومور بر یول قزل باقر اولوب یکپاره
دموردن طاغ کبی اولدی سدك ایکی اوجنك آراسی یوز فرسخدر دیمشلر * تفسیر لبابده عرضی اللی ارتفاعی
ایکیوز ذراع اولوب طولی بر فرسخ ایدی دیمشلر دینوب تفسیر ابو السعودده بر روایتده سدك تملی ودیواری
صافی طاش کرپیچله یاپیلوب هر ایکی کرپیچ دموردن کند ایله کندلنوب آراسنه اریمش باقر دوکیلوب آچق
دلك قالمامشدر لکن قرآنده (آتونی زبر الحدید) آیتی سد مزبور دمور کرپیچله یاپلدیغنه دلیل
اولمغین روایت مزبوره غلط وخطا ایدیکی محتاج اثبات کلدر * تفاسیرده سد تمام اولدقده ذوالقرنین شکر
ایدوب الله تعالینك بو بر عظیم احسانیدر لکن قیامت یقلاشدقده زیر وزبر وخاك برابر ایده جکدر دیو خبر
ویردی دینوب یأجوج ومأجوجك هر کون سدی یقمق نیتیله قازدقلرینه متعلق بر حدیث اولوب اشاغیده
یأجوج ومأجوج احوالنده بیان اولنور * تفسیر لبابده مذکوردر که کیفیت بناء سد معجزهٔ عظیمه دردر زیرا
بو قدر دمور کرپیچلر آتشله قزدقده یاننه جانلو قسمی یقلاشمق محال اولور آتشه بعض نسنه ایله اوفلمك ایسه
یقلاشمق اقتضا ایدر پس ظن اولنور که الله تعالی اول آتش عظیمك حرارتنی سد بناسنه آتش اوفلینلردن دفع
ورفع ایتمشدی * اولا تفسیر ابو السعودده امام سدیدن مرویدر که طائفهٔ ترك یأجوج ومأجوجدن بر بلوك
عسکر ایدیلر که ذوالقرنین انده وارد قده ولایت غارتنه چقمش بولندقلریچون سد بنا اولندقده بونلر طشره ده
قالوب جمیع اصناف اتراك بونلرك نسلیدر * قتاده دن دخی مرویدر که یأجوج ومأجوج یکرمی ایکی
قبیله اولوب ذوالقرنین انلرك بر قبیله سنی سددن طشره قومغین ترك دینوب یعنی ترك اولندیلر دیمکدر
مؤرخلر دیمشلردر که ترك وخزر وصقالبه ویأجوج ومأجوج طائفه لرینك جمله سی یافث بن نوح
علیه السلام نسلیدر دیو مذکوردر (قصهٔ عجیبه) تاریخ میرخوانده مذکوردر که سد تمام اولدقده
ذوالقرنین اقصای بلاد شماله کیدوب انده بر شهره اوغرادیکه جمله حصاری صافی توجله باقردن اولوب شویله
شفاف وبراقدر که کونش طوقندقده باقغه کوزلر قماشور قپوسی ودلوکی اولمامغله کیرلمامکین بر صنعتله
یوقاروسنه آدم چیقاردوب او کمسنه شهرك ایچنه باقوب بعده عسکردن طرفه باقوب قهقهه ایله کولوب
کندویی حصارك ایچروسنه آتوب خبر واثری بلنمدکده نیچه کمسنه دخی چیقاردوب جمله سی او وجهله هلاك
اولدقلرنده تعجب وفراغت ایتدی دینوب لکن بو قصه قاتل دارا اولان اسکندره واقع اولمق ظن اولنور زیرا
ذوالقرنین اکبره بو لتلر مسخر اولمغین اکا واقع اولمش اولیدی بولت ایله هوادن آدم کوندروب بلکه کندی
واروب کورردی والله اعلم (بناء بلدهٔ اسکندریه) تاریخ میرخوانده ذوالقرنین ربع مسکونی تمام
کزدکده اراضیء اسکندریه ده مقدونیا شهرین بنا ایدوب یوز اللی یلده تمام ایتدیروب لوکدن یاخود یاغمش
آلجیدن یاقوملو کیرجدن بر حصار یاپدیروب شویله شفاف وبراق ایتدردیکه انده ساکن اولانلر نیچه زمانه دك
باقغه کوزلری قماشغین بوزلرینه نقاب اورترلردی شهر مزبورك بر کوشه سنده ارتفاعی اوچیوز ذراع
بر مناره یاپدیروب ایچنده دریایه باقغه جابجا پنجره لر قویوب چاق اوستنده طلسم اولور بر مرأت حکمت آیات
وضع ایتدردیکه اطراف عالمدن اصناف امم دن هر چندکه بر جند برکزنده اول شهر فرید الدهره غارت ایچون
عزیمت ایده لر اهل شهره اول آیینهٔ عالم نما اعلام وانبا ایدوب انلر دخی تیقظ وتحفظ اوزره اولوب اوعدونك

سننه وحالنه كوره دفعنه مباشرت ومبادرت ايدرلردى * مرويدركه شهر مزبور بيك بشيوز ييل معمور
طوروب بعده بيك ييل ويرانه وبوم آشيانه اولوب حالا ايكى بيك ييل مقدارى كچمشدركه اسكندر ثانى رومى
دخى اومحلده كندى نامنه برشهر ياپوب الان انك آثارى باقيه درديو لكن مرأت جهان نمايى وضع
ايدن ذوالقرنين اولميوب اسكندر ثانى رومى اولمقدر زيرا بعض معتبراتده مذكوردركه اسكندرك جملهٔ آثارندن
اسكندريه شهريدركه عجايب بلداندندر انده درت ديركك اوستنده طولى اوچيوز ذراع برمناره ياپديروب
ارسطاليس حكيمك شاكردى بليناس حكيم بر بيوك آيينه دوزوب آنك اوستنه قومشديكه قسطنطنيه
وروم وفرنك ولايتلرينه اندن نظر اولنوردى اول مناره ده بر ديرك وار ايديكه ليل ونهار طورميوب دائما دوار
ايدى (بناء بلدان) فوايح مسكيه ده اسكندر ذوالقرنين مغربده اسكندريه وخراسان علياده سمرقند
وخراسان سفلى ده مرو ايله هراة شهرلرين ياپوب جمله دنيايى كزوب مداينذن غيرى برجاى قرار اختيار ايتمامكين
آنده برعظيم شهر ياپمشدرديوب تفسير لبابده ذوالقرنين نيچه شهرلر بنا ايدوب جملهدن دبوسيه حمدان
برج الحجاره شهرلريدر هندستانه واردقده سرنديب شهرنى دخى بنا ايتمشدرديوب * بعض معتبراتده
اسكندرك جملهٔ آثارندن مغرب ايله مصر ارا سنده اسكندريه شامده دمشق هراتده خراسان ماوراء النهرده
سمرقند آذربايجانده بردع شهرلريدر * كتاب مختصر جامعده اون ايكى شهر ياپوب هر برينه اسكندريه ديو آد
قويوب ناحيهٔ سواده شهرزور آدلو محلده وفات ايتدى ميتنى التون تابوتله اسكندريه شهرنده والده سنه
كتورديلرديوب لكن شهرزورده وفات ايدن اسكندر ثانى اولمغين اشبو شهرلرى دخى بنا ايدن بو اولوب
ذوالقرنين اكبر اولمامق لازم كلور غالبا منشأ غلط عالمه ذوالقرنين لقبلو ايكى سلطان عظيم الشان
وصاحب قران وسياح جميع ممالك جهان كلديكيدر يا خود حقيقتده ايكيسنك دخى اسمى اسكندر اولمغله
التباس ايكى جهتدن اولديغيدر والله تعالى اعلم (طلب آب حيات) تفسير مداركده حضرت رسولدن
مرويدركه ذوالقرنينك ابتداء امرى بو ايديكه كتابلرده كورمش ايديكه اولاد سامدن برى آب حيات
ييكارندن ايچوب قيامته دك معمر اوله * پس اول هوس ايله آنى ارامغه كيدوب خضر انك وزيرى
وديزه سى اوغلى اولوب مقدمهٔ عسكرده اولمغين بولوب ايچوب ذوالقرنينه اكاراست كلمدى * تفسير بنا يعده
مذكوردركه ذوالقرنينه برپير بن شيث بن آدم وصيت نامه سنده اوقومشدركه مغرب طرفنده برقرا كولق
يرده آب حيات ييكارى واردرديدكده ذوالقرنين اول آرزو ايله مغرب طرفنه عزيمت ايلدى * بعض معتبراتده
مذكوردركه ذوالقرنين ظلماتك قطب شماليسى طرفنه قريب اولان ياننذن كيروب عين الحياتى ارايوب
ظلماتده جمله اون سكز كون كزوب بعده طشره چيقوب ولايت عراقه كلدى تفسير لبابده مذكوردركه
حضرت خضر عليه السلامك معمر اولمسنه سبب بودركه ذوالقرنين آب حياته ايرشمك ايچون ظلماته
كيروب خضر عليه السلام سر عسكرى اولمغين راست كلوب آندن اينوب اول صودن شرب وغسل ووضوء
ايدوب خداى بى انبازه نماز قيلوب بو طرفده ذوالقرنين حكمت خالق الكونين ايله بول آزوب اول مطلب
اعلايه ومقصد اقصايه وصول حصول بولمامغين خاسر وخائب راجع وآئب اولدى (نظم) دور ايدلدنبرو بو
چرخ فلك * كيسينه امك كمينه يمك (قصهٔ وفات) تفسير ابو السعودده مرويدركه ذوالقرنينه
سابقا منجملرسنك وفاتك دموردن براوستنده اغاجدن كوك آلتنده اوله جقدرديو خبر تعجب اثر ويروب
هر فتح ايتديكى شهرك مالنى بنه آنده دفن ايدوب محلنى واوصافنى يازوب دفتر ايدردى بابل شهرينه كلدكده
بورنى قنايوب مزاجنه غايت ضعف كلوب آتدن دوشمكين النه دموردن جبه لردوشنوب برمقدار
اويقويه واروب كونش انجمد كده كولكه لك اولمق ايچون اوزرينه قلقان طوتدقلرنده باقوب كوروب
اشته دموردن ير ايله اغاجدن كوك بودرديوب وصيتلر ايدوب وفات ايتدى اوحالده بيك التيوز ياشنده
ايدى بعضلر اوچ بيك ياشنده ايدى ديوب لكن حافظ ابن كثير قول ثانى غريبدر وآندن اغرب اوتوز التى
يا اوتوز ايكى ياشنده وفات ايدوب سليمان پيغمبردن صكره كلمشدر ديينلرك كلاميدر زيرا بوديدكارى
ذوالقرنين اول دكلدر بلكه ذوالقرنين ثانيدرديوب * اشبو تاريخ مرأت الكائنات مؤلفى اولان عبد
احقر وذرهٔ كمتر ايدر ذوالقرنينه اسناد واثبات اولنان كيفيت وفات دخى غرايب رواياتندندر زيرا ذكر اولنان

تفصيل اوزره بورنی قنایوب وفات ایدن اسکندر ثانی ایدیکی تواریخده مقرر ومحررد پس کیفیت وفات
ذوالقرنین اکبر الله اعلم تاریخ میرخوانده مسطر اولاندرکه تأیید خالق کونین ایله ذوالقرنین ضبط
وتسخیر ممالک دنیا واحکام صاحب قرانلغی اجرا وامضا ایدوب اشغال امور سلطنت ودین اسلام علی
وجه الکمال والتمام انتظام بولدقده سپاه ظفر پناهه من بعد قرار وحضور ایچون دستور ویروب کندوسی
دیار عربده مدینه ایله شام اراسنده دمشق شام شهرینه بش کونلک یرده دومة الجندل نام محله واروب
خلقدن عزلت وفراغت وطاعت وعبادت حقه مداومت ایدوب زمان یسیر واوان قصیر کچدکده کاربان
روح روانی جانب جنانه روان اولوب (المحرره) راه عقبایه باغلیوب محمل * جنت عدنی ایلدی منزل
(نثر) ینه تاریخ میرخوانده بعضلر قولنجه مکهٔ مکرمه اطرافنده تهامه ولایتنک طاغلرنده بعضلر
قولنجه مکه شهرینک کندوسنده مدفوندر دیو مذکوردر والله اعلم (امور متفرقه) تاریخ میرخوانده
مذکوردرکه حضرت ذوالقرنین آق وقرمزی بکزلو اورته بویلو بیوک باشلو ایری کوزلو اولوب ایکی کیسوی
خوش بویی وار ایدی خلوق وصدوق حقه خاشع خلقه متواضع اصناف الطاف بهیهٔ الهیه یه نائل وغزا
وجهاد وعدل عباد وتعمیر بلاده مائل ایدی مال بی مآل دنیای سریع الفنا ذریع العنادن اجتناب وکریز
ایدوب اهل زهد وتقوی وپرهیز اولمغین کدیمین وعرق جبین ایله کچنمک مراد ایدیمکین دست حق پرست
باطل شکستی ایله فی الغداة والاصیل زنبیل اوروب نفسنه وعیالنه بهاسندن خرج ایدوب معاشندن
ارتانجه سن اصحاب فقر واستحقاقه تصدق وانفاق ایدردی * کتاب الاوائلده دنیاده ابتدا مصافحه ایتمکی
پیدا ایدن ذوالقرنیندر دینوب کشافده جمیع ممالک دنیایی کندویه مسخر ایتملک بنی آدمدن همان درت
کمسنه یه میسر اولمشدر بری اسکندر بری سلیمان پیغمبر ایکیسی دخی نمرود لعینله بخت نصردر دینوب
تفسیر لبابده بخت نصر یرینه ضحاک ذکر اولنوب کشافده بخت نصر ذکر اولندیغی سهودر زیرا بخت نصر
مستقل پادشاه اولمیوب عجم پادشاهی کشتاسب طرفندن بابل بککی ایدی دینوب بعض معتبراتده
ابن اسحاق بتون دنیایه همان اوچ کمسنه مالک اولمشدرکه نمرود وذوالقرنین وسلیمان پیغمبردیوب تفسیر
مدارکده شداد بن عاد دخی جمله دنیایه مالک وحاکم اولمشدی دیو مذکوردر والله اعلم (فصل در احوال
شادون علیه السلام) بو قاروده باب خضر علیه السلامده تفصیل اولندیغی اوزره خضر برشیله کندوبی
قول ایدوب صاتلمغه راضی اولوب بعده آزاد اولدقده سابقا مقامی اولان لب دریایه واردقده شادون پیغمبری
صواوستنده اایاغ اوزره طوروب خضرلک آزاد اولمسنه دعا ایدرکوروب بولشدقلرنده ارالرنده نیجه کلمات
اولوب خضره نصیحتلر ایتمشدر تفصیلی بو قاروده نظر اولنه (فصل در احوال اخوهٔ یوسف علیه السلام)
که اسحق بن ابراهیم علیهما السلام اوغلی یعقوب علیه السلام اولادی اولمغین بونلره اسباط دیرلر زیرا اوغل
اوغلنه وقز اوغلنه عربجه سبط دیرلر * تفاسیرده وتواریخده مذکوردرکه یعقوب علیه السلام دیزه سینک
یا خودطایسنک قزی لیایی نکاحلنوب اوشر یعتده نکاحده جمع اختین جائز اولمغین لیانک همشیره سی
راحیلی دخی نکاحلنوب یاخود راحیلی لیا وفات ندنصکره آلوب علی کل حال ایادن روبیل شمعون لاوی
یهوذا ایساخار زابلون آدلو اوغللری دینه آدلو بر قزی اولوب راحیلدن اولاد کلمدکده کندو رضاسیله ایکی
جاریه ویروب انلردن دان نفتالی جاد اشیر آدلو اوغللری اولوب یعقوب علیه السلام یتمش اوچ یاشنه واردقده
راحیلدن یوسف وایکی ییلدنصکره بنیامین آدلو اوغللری اولوب بو جمله نک بیوکاری بعضلر قولنجه یهوذا
ابن عباس واکثر علما قولنجه روبیل اولوب یوسفدن غیریسنک اعقل واکملی یهوذا مجاهد قولنجه سردارلری
شمعون ایدی تفسیر لبابک برمحلنده علمادن برطائفه اولاد یعقوب علیه السلامده حضرت یوسفدن غیریلری
پیغمبر اولمامشدر دیوب اولمشلردر دینلر (قولوا آمنا بالله وما انزل الینا وما انزل الی ابراهیم واسماعیل واسحق
ویعقوب والاسباط) آیتیله استدلال ایدوب لکن بو استدلال ضعیفدر زیرا اولا اسباطدن مراد قبائل
بنی اسرائیلدرکه ایچلرنده پیغمبرلر وار ایدی ثانیا اسباطدن نبوته مخصوص اولان یوسفدر برادرلرینک
نبوتنه نص یوقدر دینوب بر محلنده دخی صحیح بودرکه اخوهٔ یوسف انبیادکللردی انبیا اولدیلرسه یوسفه
ایتدکاری جفالر نبوتلرندن مقدم اولمش اولوردینوب کشاف وغیریده نبوت اسباطده اختلاف واردر

مرویدرکه (یاابانا استغفرلناذنوبنا انا کنا خاطئین) دیدکلرنده یعقوب علیه السلام قبله یه قارشو اایاغ اوزره
دعا ایدوب یوسف علیه السلام پدرلری اردنده آمین دیوب بونلرك اردنده جمله برادرلر خضوع وخشوع ایله
طوروب بعده یکرمی ییله دك هر جمعه کیجه سی اوغللرینك عفو سیئاتلریچون دعا وتضرعات ایدوب
اثر اجابت ظاهر اولمامغین حالیمز دیکر کون اولدی دیو غایت محزون اولدقلرنده جبرائیل علیه السلام کلوب
الله تعالی اوغللرك حقنده کی دعاکی قبول ایدوب سندنصکره جمله سنی پیغمبر ایتمکی مقدر ومقرر ایتدی
دیو جمله سنی مبشر ایتدی دیو محرردر یوسفدن غیریسنك مستقلا حاللری نامضبوط اولوب تواریخده
مشروح ومبسوط اولمامشدر بعض کتبده بونلرك جمله سی مصرده وفات ایتدیلر دینوب * نیجه معتبراتده
مذکوردرکه اسباطدنصکره کلان جمیع انبیا ومرسلین بونلرك نسلندندر الا ایوب وشعیب ویونس ومحمد
علیهم الصلاة والسلام * مرویدرکه حق تعالی ذریت یعقوبه غایت کثرت وبرکت ویروب یعقوبله مصره
کیردکلرنده ذکور واناث جمله یتمش ایکی کسنه ایکن بونلرك نسلی اولان بنی اسرائیل طائفه سی درتیوز
ییلدنصکره حضرت موسی ایله مصردن چقدقلرنده شیوخ ومرضی ونسادن ماعدا ایچلرنده التی کره
یوز بیك بشیوز یتمش یدی نفر جنکه یرار وار اون ایکی کره یوز بیك ذریتلری وار ایدی دینوب * تاریخ
مهرخوانده اخوهٔ یوسف علیه السلام جمله سی خوبروی سیاه موی زیبا صورت سرو قامت مهیب خلقت
اهل شجاعت ایدیلر یوسف علیه السلام وفات ایدرکن برادری یهوذایی بنی اسرائیله ضابط وحاکم دیکوب
قصهٔ موسی وفرعونی تفصیلله خبرویروب مصردن چقدقلرنده ولایت شامه بنی تابوتمله بیله ایلتسون
دیو وصیت ایلدی اکثر مؤرخین اولاد یعقوب علیه السلام مرسلیندن اولوب هر بری کندی اولاد
واحفادین هدایت وارشادله مأمور اولمشدردیوب بعده بحکمة الله بنی اسرائیلده نبوت نسل لاوی یه
سلطنت نسل یهوذایه مخصوص اولدی مؤرخیندن هیچ برکسنه اسباطك احوالن بیان ایتمیوب همان
بومقدار دیمشلردرکه روبیلك ایساخارك دردر نفر دانك ایکی ربالونك اوچ یا درت اشیرك درت جادلك التی
حضرت یوسفك ایکی بنیامینك اون اوچ یهوذانك بش نفر صلبی اوغللری اولوب موسی علیه السلام بونلرك
اولادندن یاشده یکرمی ایله اللی ماببنده اولنلری جنکه یرارد بو مصردن چقدقلرنده دفتره الدقده
روبیلك اولادی قرق التی بیك ایساخارك قرق بربیك بشیوزدانك التمش ایکی بیك سکزیوز ربالونك اللی بش
بیك درتیوز یاخود اللی اوچ بیك درتیوز اشیرك قرق بربیك اوچیوز اللی شمعونك اللی طقوز بیك اوچیوز
حضرت یوسفك یتمش بیك بشیوز بنیامینك اوتوزبش بیك درتیوز یهوذانك یتمش درت بیك درتیوز
لاوینك بر آیلقدن یوقاروسی یکرمی ایکی بیك نفر موجود بولندیکه بو جمله بشیوز بیك واللی بیك یوز اللی
عدد اولوردینوب لکن عربی یه ترجمه اولنمش توراتده اولان تفصیلك اجمالی بودرکه مصردن بنی اسرائیلله
موسی علیه السلام چیقوب فرعون غرق اولدقده بریه سیناده امر حقله یوقلمه ایتدکده یکرمی یاشندن
یوقارودہ اولنلرك جنکه یرارلری التیوز بیك واوچ بیك بشیوز اللی کسنه بولنوب قرق التی بیك
بشیوزی روبیلك اللی طقوز بیك اوچیوزی شمعونك قرق بش بیك التیوزی جادلك یتمش درت بیك
التیوزی یهوذانك اللی درت بیك درتیوزی ایساخارك اللی یدی بیك درتیوزی ربالونك قرق بیك
بشیوزی افرائیم بن یوسفك اوتوز ایکی بیك ایکیوزی میشا بن یوسفك اوتوز بش بیك درتیوزی بنیامینك
التمش ایکی بیك یدیوزی دانك قرق بربیك بشیوزی اشیرك اللی اوچ بیك درتیوزی نفتالینك اولادی ایدی
لاوی بن یعقوب علیه السلام سبطی که حضرت موسی علیه السلام آنلردن ایدی مهبط وحی الهی ومحط
انوار واسرار نامتناهی اولان قبة الزمان جلیل یعنی مسجد شریف بنی اسرائیلك خدمت وحفظنه تعیین
اولنوب عددلری یکرمی ایکی بیك کسنه ایدیلرکه بونلر سائر عسکر ایله عدّ وضبط اولنمامغه امر الهی اولوب
بعده عد اولنمغه امر اولندقده بر آیلقدن یوقاروسی جمله یکرمی ایکی بیك کسنه بولنوب بونلر خدّام کرام
مسجد عالیمقام اولمغین سائر عساکردن ممتاز وسرفراز ایدیلر نسل اسباط اولان بنی اسرائیلك اکثر احوالی
یوقارودہ انبیا احوالنده بیان اولنوب اجمال احوال کلیه لری جلد ثانی اواخرنده باب امم عالمده مستقلا
بیان اولنور (فصل در احوال یوسف ثانی) کشاف وغیریده (ولقد جاءکم یوسف من قبل بالبینات

فازلتم فی شك مما جاءكم به حتی اذا هلك قلتم لن یبعث الله من بعده رسولا) آیتنده یوسف مذكوردن مراد
یوسف بن یعقوب علیه السلامدر بعضلر دیدیلر كه یوسف بن ابراهیم بن یوسف بن یعقوب علیه السلامدر كه
اهل مصره پیغمبر اولوب یكرمی ییل ایچلرنده پیغمبرلك ایله طوروب بعده وفات ایتدی دیو مذكوردر
(فصل در احوال موسی بن میشا بن یوسف علیه السلام) عرایس ثعلبیده مذكوردر كه مؤرخلر دیدیلر كه
یوسف بن یعقوب علیه السلام وفاتندنصكره مصرده نسل اولاد یعقوب علیه السلام چوغالوب ایچلرنده
بكار ظهور ایدوب اكثر خلق فسق وفساد وظلم عباد وسحر وكهانته میله معتاد اولدقلرنده حضرت یوسف
ابن یعقوبك اوغلی میشانك اوغلی موسی بنی اسرائیلی شرع خدایه وراه هدایه دعوت ایچون جناب حقدن
نبیٔ مرسل اولوب فرعونه مرسل اولان حضرت موسی علیه السلام ابن عمران ولادتندن ایكیوز ییل
مقدم ایدی پس بوكا بعض قوم اطاعت بعض قوم مخالفت ایتدیلر * وهبدن مرویدر كه موسی بن میشایه
وحی اولندی كه قومكه دیكه سحر وكهانت وتطیر ایدندن واتدیرندن بن بری یم بكا صدقله ایمان كتورن
بكا توكل ایلسون كه بن اكا معینم بندن غیره توكل ایدنی اوغیره محتاج ایدرم غیره محتاج ایتدیكم بلالره
حاضر اولسون بكا یقین اولانه بن دخی یقین اولورم بندن ایراغ اولاندن بن دخی ایراغ اولورم قوللریمه دیكه
بنی ذكرا یتمكدن غافل اولمسونلر هر شهوت وآرزو ماننده موتی ذكرو فكر ایتسونلر كه موتك ذكری
هر شهوت ولذتی طاغیدر * بعض تواریخده عاصیلره شویله دی صالح ومتقیلره شویله دی بكلره پادشاهلره
شویله دی دیو وافر نصیحتلر بیوریلوب موسی ابن میشا علیه السلام حق تعالینك جمله بیوردقلرینی تفصیل
اوزره بنی اسرائیله خبر ویردكده جمله سی نصایح الهیه یی قبول ایدوب بو حال ایله موسی علیه السلام ایچلرنده
نیجه ییللر پیغمبرلك سوروب بعده وفات ایتدی دیو زیاده اولنمشدر * تفسیر كوراینده عنده حاضورا شهرینك
خلقنه موسی بن میشا پیغمبر مرسل اولوب اول قوم آنی قتل ایتمكین حق تعالی آنلره بخت نصری حواله
ایتدی دیو تفصیل اولنوب لكن بخت نصر زمانی غایتده مؤخر اولمغین اشبو شهید اولان پیغمبر حنظله اولمق
اصح اولمغین اول قصه عن قریب فصل حنظله ده بیان اولنور والله اعلم (فصل در احوال جرجیس اول
علیه السلام) عرایس ثعلبیده مذكوردر كه یعقوب علیه السلام نسلندن اولوب حضرت یوسفدنصكره مصر
خلقنه نبیٔ مرسل اولوب انلره ایمان تكلیف وعذاب حقدن تخویف ایدوب عنادلری ازدیاد بولدقده جرجیس
جنا انیس انلره بد دعا ایتدكده زلزله ایله جمله سی هلاك اولوب حق تعالی جرجیسی هوایه رفع ایدوب یرایله كوك
اراسنده دریا كنارنده قدرتدن قورلمش بر نورانی آق چادر ایچنده عبادته مشغول اولوب سلیمان پیغمبری
كورمینجه وفات ایتمامكه دعا ایتمكین چوق یشایوب بعده سلیمان ایله هواده بولشدقده وفات ایدوب بو قصه نك
تفصیلی سلیمان پیغمبر احوالنده كچمشدر اكا نظر اولنه (فصل در احوال بشر بن ایوب علیه السلام)
بعض تواریخده مذكوردر كه باباسی ایوب پیغمبر وفاتندنصكره حق تعالی بونی دیار شامده بنی اسرائیله
نبیٔ مرسل ایدوب بر روایتده یوز پیغمبری یهودیلر قتل ایتمك دیلدكلرنده جمله سی قاچوب انلری حفظ
ایتدیكیچون ذو الكفل دیمكله ملقب اولان بشر علیه السلامدر قدسده نابلس قصبه سنك قریه لرندن
كفر حارس آدلو قریه ده وفات ایتمشدر مدت عمری یتمش ییل ایدی قرآنده مذكور اولان ذو الكفل بر روایتده
بشر اولوب قول اصح اوزره غیری كمسنه ایدیكی عن قریب ذو الكفل فصلنده بیان اولنور لكن تواریخدن
منفهم اولان بودر كه بشره دخی بعض سببله ذو الكفل دیرلر ایدی زیرا عرایس ثعلبیده مذكوردر كه ایوب
علیه السلام وفات ایتدكدنصكره اوغلی بشری الله تعالی روم طائفه سنه نبیٔ مرسل ایتدكده انلر بوكا ایمان
كتوروب بعده كفاره غزا فرمان اولندقده عجز وضعف بیان ایدوب یا نبی الله بز بر طائفه یز كه ممات سومیوب
حیاتده ثبات ایسترز اللهه ورسولنه عصیاندن دخی خائف وهراسانز بزم ایچون دعا ایله كه الله تعالی
عمرلریمزی اوزون وقدر معتاددن افزون ایلیوب چاق بز موت استمینجه روحمزی قبض ایتمیه تا كه رضاسیچون
غزا ایدوب اداء عبادات نوافل وفرض ایده یز دیدكلرنده بشر علیه السلام بكا امر عظیم وثقیل تكلیف
وتحمیل ایتدیكز دیوب جناب خدای بی انبازه نماز ونیاز ایتمكین یا بشر قومك سوزلرین ایشیدوب مرادلرین
ویروب عمرلرین اوزون ایتدم چاق كندیلر موت استمینجه وفات ایتمسونلر سن بنمچون انلره كفیل اول

دبو وحی الهی کلدکده قومنه خبرویروب امر الهی اوزره کفیل اولمغین ذوالکفل دیو آدقونوب بعده قومی
اولان طائفهٔ روم عمرلری اوزانوب اولادلری چوغالوب ولایتلرینه صغمازاولوب کمال کثرتلرندن امر معاش
وغیریده مضایقه چکراولدقلرنده حضرت بشره بزم ایچون تکرار دعا ایله که اولکی کبی عمرلریمز قصه اولوب
طول عمر الملرندن قورتلالم دیو ابرام ایتدکلرنده یابشر قومکه دیکه بنم انلره خبر صاندیغم انلرك کندولره خبر
صاندقلرندن یکدر دیو وحی کلوب بعده اولکی کبی عمرلری قصه اولدی بوسبیدندرکه روم طائفه سی غایت
چوغالوب حتی زمرهٔ انسان التی بلوك اولوب بشی رومدر دیمشلر وهبدن مرویدرکه بشر علیه السلام مدت
عمرنده ولایت شامده مقیم ایدی (روایت اخری) بعض تواریخده کعبدن مرویدرکه ایوب علیه السلام وفات
ایتدکده التمش بیك دوه وصغری وقزقرکه یوزبیك قیون وکچیسی وبش بیك قولی وجاریه سی وبیحد چفتلکلری
اولوب حومل مقبل رشید رشد بشیر آدلو بش نفر اوغللرینه بن فقرایه مالم نیجه بذل وانفاق ایدر ایدمسه
سزدخی اویله ایده سز دیو وصیت ایدوب بعده ولایت شام پادشاهلرندن لام بن دعام بلاد شامه واولاد ایوبه
تغلب ایدوب ممالك شامی طوارلریکزله طوتدیکز البته بکا جمله مالکزك نصفنی ویروب همشیره کز فلانه یی بکا
نکاح ایده سز یوخسه اوستکزه عسکر چکوب جمله مالکزی آلورم دیو خبر کوندروب ایوبك بیوك اوغلی حومل
برادرلریله طانشوب بشیر لام جبار عنیددر دفع شر ایچون بر مقدار مال کوندره لم دیدکده حومل عناد
ایدوب عسکر جمع ایدوب جنك اولدقده لام حوملی قاچروب بشیری وجم غفیری اسیر ایدوبماللرین غصب
وغارت ونهب ایدوب بشیری حبس ایتدکده حومل برادرین تخلیص ایچون لامه وافر مال ایلتمك اوزره ایکن
ایلتمه وبرادرك ایچون قورقمه که لام ایمانه کلوب برادرکی آزاد ایتسه کرکدر دیو واقعه کوروب لام حومله
البته بکا مال کوندر یوخسه بشیری آتشه یقارم دیو خبر کوندروب حومل دخی بن دوشمده نهی اولندم
دیو جواب کوندردکده لام بشیره قاقیوب سن مال کلسنه کفیل اولمش ایدك اکر کوندرمزلر ایسه سنی
آتشه یقارم دیوب بشیر دخی حومله خبر کوندروب اودخی واقعه سی خبرنی کوندردکده بشیر سوینوب
بعده لام بی آرامه شدت غضبندن صحرای صبرودرنك حلقهٔ میم کبی تنك اولمغین بر خندق قازدیروب آتش
یاقدیروب بشیری ایچنه آتدقده یانمیوب لام حیران اولوب ای اولاد اسحق سز اسحر سحرهٔ آفاقسز دیدکده
بشیر حکمت سمیر بز سحره دکلز لکن بزم جد اعلامز خلیل اللهی نمرود آتشه آتدقده الله تعالی اکا آتشی
بردوسلام ایدوب آنك اولادنه دخی بویله احسان وانعام ایدردیو کلام ایتدکده لام قبول ایمان واسلام ایتمکین
دختر حضرت ایوبی شرع الله نکاحلنوب اولاد ایوبله باریشوب قاریشوب سابقا ماله کفیل اولدیغیچون بشیره
ذوالکفل دینوب ولایت شام اهلنه حق تعالی انی رسول ایدوب بعده عسکر اسلام ایله لام دائما کفاره
غزا ایدوب بعده حومل ایله بشیر علیه السلام بعده لام دخی وفات ایدوب بعده اهل شام اوزرینه کفار اولان
عمالقه غلبه ایدوب بعد زمان حضرت شعیب علیه السلام پیغمبر اولدی (فصل در احوال کاشح)
تفسیرلرده قصهٔ خضر وموسی علیهما السلامده (واما الجدار فکان لغلامین یتیمین فی المدینة وکان تحته
کنز لهما وکان ابوهما صالحا) آیتنده بو ایکی یتیمك اسمی اصرم ایله صریم ایدی بعضلر قولنجه کنزی دفن ایدن
دده لرینك اسمی کاشح اولوب پیغمبر ایدی دینوب * کشافده حضرت جعفر صادق کنزی دفن ایدن رجل صالح
ایله اوییتیملر ماببننده یدی اتا وار ایدی دیمشدر دینوب * تفسیر قاضیده مزبور کاشح سیاح ایدی دینوب
ایت مزبوره ده اشارت اولنان قصهٔ کنز وجدار بو قاروده باب موسی علیه السلامده وقصهٔ خضرده تفصیل
اولنمشدر (فصل در احوال کالب بن یوقنا) یهوذا بن یعقوب علیه السلام نسلندن ایدی بعض معتبراتده
کالوب دیو یازلمشدر * فوایح مسکیه ده بونکچون بعضلرنبی بعضلر ولی ایدی دیمشلردر دینوب * تاریخ
میرخوانده مذکوردرکه اکثر علما یوشعك خلیفه سی اولان کالب بن یوقنا نبی مرسل ایدی دیوب
صحت نبوتنه نص توراتده دلائل کثیره واردر حضرت موسی علیه السلام حیاتنده بنی اسرائیلك اون ایکی
فرقه سندن نسل یهوذا سبطنه کالوب نقیب وضابط اولوب حضرت موسانك کندیدن بیوك اولان
همشیره سی مریمك زوجی اولمغین موسانك انشته سی وهارون ویوشعدن صکره موسانك وجمله بنی اسرائیلك
مقبولی ایدی صحرای تیهده موسی علیه السلام تجسس احوال قوم جبارین ایچون یوشع وکالوبی واون نفر

سائر نقبایی کوندروب وارد قلرنده جبارینی غایت مهیب وبلند قامت کورمکین موسایه کلوب خبرویردکلرنده بنی اسرائیل طویمسونلردیو تنبیه ایدوب یوشعله کالوبدن غیریلری خلقی تخویف ایدوب بو ایکیسی قورقه کز جسامتلری وارایسه ضعف قلبلری دخی وارد رفرصت ونصرت بزمدردیو تسلیت ویروب (قال رجلان من الذین یخافون انعم الله علیهما ادخلوا علیهم الباب فاذا دخلتموه فانکم غالبون) آیتنده رجلاندن مراد یوشعله کالبدر یوقاروده تفصیل اولندیغی اوزره موسی وفات ایتدکدنصکره یوشع خلیفه وپیغمبر اولوب بنی اسرائیلله اریحایی بعده نیجه ولایتلری فتح ایدوب بعد زمان یوشع وفات ایده یورکن کالوبی خلیفه دیکوب اودخی یوشعدنصکره کفار اطرافله بعض محاربهلر ایدوب بعده مصره کیدوب ممالك مصر وشام بنی اسرائیل ضبطنده اولوب کالوب سلطنت ونبوت اوزره نیجه زمان طوروب وفات ایدرکن شاقوس آدلو صلبی اوغلنی یرینه خلیفه دیکدی تواریخده کالوبك حلیه واوصاف ومدت عمری ودعوتی ومحل وفات ودفنی مذکور اولمامشدر (فصل در احوال اغاثادیمون حکیم) علماء آل عثماندن وعظماء ذوی العرفاندن خطیب قاسم زاده مرحومك روض الاخبار آدلو کتابنده اسقلتینوس حکیم بلاد روم وعجمده علم طبده تکلم ایدنلرك ابتداسیدر حضرت موسادنصکره اولوب اغاثادیمون مصرینك شاکردلرندن اولوب اسقلتینوس وفات ایتدکده اون ایکی بیك شاکردی وار ایدی اغاثادیمون ایچون دیمشلردرکه مصر خلقنه اهل یونانیدن پیغمبر اولنلرك بریسیدر اغاثادیمونك معناسی سعید الجد دیمکدر دینوب بعض معتبراتده ادریس علیه السلام پیغمبرك استادی اهل مصردن ینه مصر خلقنه نبی مرسل اولان غازیمون یاخود اغثادیمون یاغوثادیمون اولوب معناسی سعید الجد دیمکدر بعضلر غوثادیمون شیث پیغمبردر دیمشلردینوب * فوایح مسکیه ده شیث پیغمبرك اسمی صابئه طائفهسی ایچنده اغاثادیمون ایدی دیو مذکوردر والله اعلم (فصل در احوال ذوالکفل علیه السلام) تفسیر قاضیده (واذکر اسمعیل والیسع وذا الکفل) آیتنده ذوالکفل الیسع پیغمبرك عمیسی اوغلیدر یاخود بشر بن ایوب علیه السلامدر نبوتنده واقبنده اختلاف اولنوب یوز نفر پیغمبر قتلدن قاچوب بوکاصغنوب جملهسنی حفظ ایتمکین * بعضلر قولنجه هر کون یوز رکعت نماز قیلر بر صالح کسنهنك عملنی کندی دخی ایتمکه تکفل یعنی تعهد ایتمکین ذوالکفل دیو ملقب اولدی * تفسیر کورانینك بر محلنده ذوالکفل ایله الیسع پیغمبر عم اوغللریدردینوب بر محلنده دخی ذوالکفل الیاس یا یوشعدرکه لطف الهیدن حصه دار یاخود زمانی پیغمبرلرینك عمللری ضعفی قدر عمللری وار ایدی انکیچون بو اسم اشرف واسمی ایله مسمی اولدی * بعضلر دیدیلرکه ذوالکفل زکریادر حضرت عیسی علیه السلامك والدهسی مریمك تربیتنه متکفل اولدیغیچون یاخود بیر ایکن اوغلی یحیی وجوده کلدیککیچون ذوالکفل دیدیلر * تفسیر تیسیرده حسن بصری قولنجه ذوالکفل حزقیل علیه السلامدرکه یتمش پیغمبری قتلدن قورتاروب حفظ ایتدیککیچون دیدیلردینوب * تفسیر واحدیده عطادن مرویدرکه انبیاء بنی اسرائیلدن برینه الله تعالی وحی ایتدیکه روحکی قبض ایتمك دیلرم سلطنت وریاستکی بنی اسرائیله عرض ایله ایچلرندن هر کیم که جمیع ایامنی صیامله ولیالیسنی صلوة وقیامله کچوروب بر مقتضای شرع وادب بی تهور وغضب خلق ارasنده حکومت وقضا ایتمکه تعهد وتکفل ورضا کوستررسه ملکی اول مردسلیمه تسلیم ایله دیو وحی الهی اولدقده بودخی امر رب الانامی خلقه عرض واعلام ایتدکده بر تازه ییکت قالقوب دیدیککه جملهسنی تعهد ایدرم دیو واقعا طیب خاطر وصفا ایله جمله وعدهلرینه وفا ایتدکده عند الله مشکور ومأجور اولوب شرف نبوته واصل وذوالکفل لقبیله تلقب حاصل اولدی دیو مذکوردر * ذوالکفلدن مراد زکریا اولمق احتمالیکه تفاسیرده احد اقوالدر دینمشدر آنده عدم صحت ظاهر ایکن عجبدرکه مفسرین عدم تعرضله غفلت ایتمشلردر زیرا سورهٔ انبیاده (واسمعیل وادریس وذا الکفل) دیو بیوریلوب برآیت اشاغیده (وزکریا اذ نادی ربه) دیو بیوریلوب عطف ایسه مغایرت اقتضا ایتمکین زکریا ذوالکفلك غیری ایدوکی یا مقرر یا احتمال اظهردر مابیننده فاصلهٔ کثیره یوغیکن شخص واحد هم لقبیله هم اسمیله ذکر اولنمق نوعا بعید ایدوکی معلوم اهل طبع سدیددر * فوایح مسکیهده صحابهدن ابوموسی الاشعری ذوالکفل نبی دکل ایدی بر صالح کسنه ایدی دیمش دینوب لکن قرآنده انبیا ارasنده ذکر اولنوب آنلرك اوصافیله توصیف اولنمش ایکن پیغمبردکلدر دینمك

خلاف ظاهر ایدوکی باهردر (اصح اقوال) تاریخ میرخوانده کمال تفصیله مذکوردرکه ذوالکفل پیغمبر
کیم ایدوکنده اختلاف اولنوب بعضلر حزقیل علیه السلامدر بعضلر بشر علیه السلامدر دیوب اصح اقوال
بودرکه الیسع پیغمبرلک وصیسی یعنی خلیفه سی اولوب حزقیل ایله بشر دخی ذوالکفل ایله ملقب اولوب انلر
بوندن مقدم ایدیلر بعضلر اشبو لقبله ملقب اولمسی الیسع علیه السلامک امور دینه متعلق وصایا ونصایحن
بنی اسرائیله تبلیغ وایفایه وانلری راه هدایه ورضاء خدایه رهنما ومرشد اولمغه متکفل ومتعهد اولدیغیچوندر
دیوب بعضلر دیدیلر که قبل النبوه ملوک شامدن برینک مقرب ومقبولی ایدیکه بنی اسرائیله عدو اولوب
دائما جنگه عسکر کوندرردی بر دفعه دخی کوندروب علما وصلحادن یوز نفر کسنه اسیر کتورلدکده
پادشاه انلره سیاست ایتمک دیلیوب ذوالکفل اخشام قریبدر بونلری بو کیجه بکا امانت ویر صباح کتورمکه
تکفل ایدرم دیوب عدولری کثیر وقتلری کثیر اولان اسیرلری کندی خانهٔ شرف آشیانه سنه ایلتوب
زنجیرلرین چقاروب اطعام وانعامدنصکره جمله سن بازاد وآزاد ایدوب بعده شاه کمراهک غضب وعتابندن
وعنف وخطابندن نیتنده اخلاص ایله احسن وجهله خلاص بولمغین بنی اسرائیل ایچنده ذوالکفل لقبیله
اشتهار حاصل ایدوب بعد زمان نبوت ورسالت سعادتنه واصل اولدی * بعضلر دیدیلر که عمالقه دن کنعان
آدلو پادشاهه جناب حقدن مرسل اولدقده مزبور کنعان بندن عظیم گناهلر صدور ایتمشیکن ایمانمک
قبولنه سندن بر علامت صحیحه استرمکه وفات ایتدیکمده قبرمه بیله دفن اولنوب اهل جنتدن اوله یم یوخسه
ایمانمک قبول اندن بیله یم دیدکده بو دخی نوله دیوب کفالتنامه یازوب کنعان سعادتنشان نامهٔ بشارت
عنوانی رجاء جنان ایله حرز جان وقوت جنان ایدینوب سلطنتدن فراغت واختیار کوشهٔ قناعت ایدوب
خلقدن عزلت وحقه عبادت اوزره وفات ایتدکده کفالتنامهٔ همایون بیله مدفون اولمغین الله تعالی
انی اهل جنت ایدوب حقیقت حاله وحقیقت مقاله علامت اولمغیچون ایرتسی ملائکه دن بریسی اول
تذکرهٔ مورثة التبصره یی کتوروب خلق آنی کورد کلرنده ذوالکفلی تصدیق ایدوب ایمانه کلدیلر ذوالکفل
علیه السلام بو جمله نک دخی اهل جنت اولملرینه کفیل اولوب مرور شهور ودهورله ذوالکفل لقبیله مذکور
ومشهور اولدی بلاد سامیهٔ شامیه نک برنده وفات ایتمشدردیرلر والله اعلم (فصل در احوال مخلیقای عابد)
زین المجالسده وهبدن مرویدرکه بنی اسرائیلده مخلیقا نام بر کسنه وار ایدی اوزمانده اوچیوز ییل عبادت
ایدنه جناب حقدن وحی کلوردی مخلیقا دخی ساحته چیقوب بر طاغده مغاره یه کیروب قدیمدن اومحلده
اولان خرما اغاجندن هر کون خرما بتمکین انکله کچنوردی اوچیوز ییل عبادت ایدوب بو کا وحی اولمدقده
بنی اسرائیل پیغمبرلرندن برینه واروب دفع ملال ایچون عرض حال ایتدکده دنیادن بر نسنه یه قلبی متعلق
ومطمئن اولانه وحی ایتمزم دیه سن دیو بیوریلوب اول نبی دخی خبر ویردکده مخلیقای عابد ای رب واحد دنیانک
نسینه قلبم مطمئن اولدی اوله دیو مناجات وعرض حاجات ایدوب مغاره یانندهکی خرما اغاجنه مطمئن ایدیکه
بونک میوه سی بنمیچون بیتردیر ایدلک پس قلبک بالکلیه بکا متوجه دکلدی دیو بیورلدقده مخلیقای طالب
اللقا راغب البقا خرمایی کسوب یارب وفاتمه دک بکا رزق ویرمه تا که سندن غیریه قلبم مطمئن اولمیه
دیوب اوچ کون کیجه سیله متصل باجان ودل عباداته مشتغل ونار محبت الهیه قلبنده مشتعل اولدقده
هر کون طاغ اتکندن قدرتدن بر دانه انار کلوب انی غدا ایدینوب دردنجی کون نبوت ایله واصل مراد
ومنشرح الفؤاد اولوب ای عابد اوچیوز ییللق عبادتکله اشبو اوچ کونلک عبادتکی وزن ایلدک بو انلردن
اثقل وافضل کلمکین سکا وحی ایتدم دیو وحی الهی واثر فضل نامتناهی کلدی (فصل در احوال طالوت)
مرویدرکه طائفهٔ بنی اسرائیل پیغمبرلری حضرت اشمویلدن کفارله محاربه یه اوستمزه بر پادشاه نصب ایله
دیدکلرنده امر حقله طالوتی نصب ایدوب (قال ان الله اصطفاه علیکم وزاده بسطة فی العلم والجسم) آیتنده
تفاسیرده مذکوردرکه طالوته ویریلان علم یا علم امور سلطنت یاخود انکله بیله علم دیانت وشریعت بعضلر
قولنجه نبوتدر جسمدن مراد طول قامتدرکه زماننده اولان خلقک جمله سندن دراز اولوب خلقک باشلری
بونک اموزینه کلوب بر کسنه الینی یوقارو قالدرسه بونک باشنه کوجله ایریشوردی بعضلر جسمدن
مراد قوتدر بعضلر حسن وجمال صورتدر دیمشلر طالوتک اکثر احوالی یوقاروده باب اشمویل علیه السلامده

ذکراولنوب بعض احوالی دخی اشاغیده جلد ثانیده ملوك بنی اسرائیلده ذکراولنور (فصل دراحول لقمان
حکیم) تفسیر قاضیده (ولقد آتینا لقمان الحکمة ان اشکر لله) آیتنده لقمان حکمادن اولوب انبیادن اولمدیغی
مذهب جمهوردر * علوم نظریه اقتباسیله وعلی قدر الطاقه افعال فاضله اوزرینه ملکهٔ تامه اکتسابیله
استکمال نفس انسانیه یه حکمت دیرلر * تفسیر کوراینده حکمت علم مع العملدرکه استکمال النفس
بحسب القوة النظریة والعملیة دیدکلرینك معناسی ومحصلیدر دینوب * تاریخ عمده ده لقمان بن باعور ابن
ناحور بن آزردرکه مزبور آزر پدر ابراهیم علیه السلامدر دینوب عرایس ثعلبیده ابن اسحق قولنجه لقمان
ابن باعور ابن آزردر دینوب کشافده مفصلا مذکوردرکه حکمت ویریلان لقمان بن باعوردرکه ایوب پیغمبرك
همشیره سنك یادیزه سنك اوغلی ایدی بعضلر آزر نسلندن ایدی دیمشلر بیك ییل یشایوب داود علیه السلام
نبوتندن مقدم مفتی اولوب داود پیغمبر اولدقده لقمان فتوی ویرمکی ترك ایدوب سببی صورلدقده بکا حاجت
قالمدقده فراغت ایتمیمی دیوب داوددن علم اوکرنور اولدی بعضلر قولنجه بنی اسرائیل ایچنده قاضی ایدی
تابعیندن عکرمه وشعبی لقمان نبی ایدی دینوب اکثر اقوال بودرکه نبی اولمیوب حکمادن ایدی ابن عباس
قولنجه نبی اولمیوب برسیاه عرب قول اولوب چوبان ایدیکه الله تعالی اکا آزادلك میسر ایتدککده کلمات
ونصایحندن راضی اولمغین قرأنده حکایت ایلدی تا که ایشیدنلر انکله عمل ایده لر سعید بن المسیب قولنجه
مصرده برسیاه عرب ایدیکه خیاط یعنی درزی ایدی مجاهد قولنجه طوداقلری قالن ایاقلری یارق برسیاه عرب
ایدی بعضلر چوبان بعضلر تجار بعضلر افندیسنه هر کون ارقه سیله بر یوك اودون طاشور خدمتکار ایدی
دیمشلر * تاریخ الحکماده مذکوردرکه داخل ولایت حبش اولان نوبه ولایتندن اولوب دیار شامده مقیم
اولان عرب طائفه لرندن برینك قولی ایدی بعده لقمان ولایت شامده تعلیم علوم وتهذیب اخلاقه مشغول
اولوب قدسه قریب رمله شهرنده وفات ایتدی بر روایتده دخی بنی اسرائیلدن بریسی لقمانی اوتوز مثقال
التونه صاتون آلوب افندیسنه اودون طاشوردی * مرویدرکه کندوبی آزاد ایدن افندیسنك انعام
واحساندن مالی فراوان اولوب انکله تجارت ایدوب خلقه بی رهن وبی کفیل قرض حسن ویروب
اوغللرندن برینی ذمم ناسده اولان ماللرینی جمعه تعیین ایتمشدی * تفسیر کوراینده لقمان حکیم عبد حبشی
ایدی بعضلر نوبی یعنی زنکی عرب ایدی دیمشلر سابقا چوبان اولوب حق تعالی اکا حکمت ویردکده حضرت
داود علیه السلام زمانه دك بنی اسرائیل ایچنده قاضی ایدی بعضلر قول اولمیوب آزر اولادندن ایدی دیوب
عکرمه ومجاهددن غیری صحابه وتابعیندن جمیع مفسرین لقمان نبی اولمدیغنه اتفاق ایتدیلر قتاده ایدر نبوتله
حکمتدن برینی اختیار ایتمکه جناب حقدن مخیر اولندقده حکمتی اختیار ایدوب سببندن استفسار
اولندقده نبوت برامر عظیمدر حقنی ادا ایده ممدیو قورقدم دیمش * بعض کتبده بر بازرکانك قولی اولوب
برحبشی کیشی ایدی بعض کتبده دخی حضرت داودك اوتوز ییل شاکردی اولدی * فواتح
مسکیه ده لقمان علم وحکمتی بیك پیغمبردن المشدر یعنی بیك پیغمبره بولشوب هر بریندن مستفید اولدی *
کتاب عمده ده بیك پیغمبره شاکرد اولوب بیك پیغمبر دخی لقمانه شاکرد اولمشلردی دینوب ظاهری لقمانه
شاکرد اولدقلری نبوتلرندن مقدم ایدی دیمکدر * مستدرك حاکمده خیر السودان ثلاثة لقمان وبلال ومهجع
دیو برحدیث مروی اولوب عرایس ثعلبیده دخی مروی برحدیثك محصلی بودرکه لقمان پیغمبر دکلدی
بلکه تحملکندن دیلی چابر قول ایدی کثیر الفکر حسن الیقین اولوب اللهی سومکین الله تعالی دخی انی سوب
اکا حکمت ویردی برکون نصف نهارده اویورکن اویانوب خلق اراسنده حقله حکم ایتمکه الله تعالی سنی
یریوزینه خلیفه ایتسونمی نه دیرسن دیو هاتفدن برندا ایشیدوب اکر ربم بنی مخیر ایدرسه عافیت ایستیوب
بلایی قبول ایتمزم اکر البته قبول ایتمك تکلیف ایدرسه امرینه انقیادا قبول ایدرم زیرا بیلورمکه اکا کوره
بکا یاردم ایدوب بنی خطا ایتمکدن صقلاردیوب لقمان ملکلری کورمیوب لکن آوازلرین ایشیدوب
یالقمان نیچون خلافتی قبول ایتمزسن دیدکلرنده خلافت وحکومت برراه پرصعوبت وآفت ومخافت اولوب
حاکم ظاهر الشرف تیر محن واحنه هدفدر زیرا ظالم اولورسه مذنب وآثم عادل اولورسه خلقدن رنجیده ومتألم
اولمسی مقطوع ومتحتمدر دیمکین بوجواب صوابی انتسابی ملائکه کزین تعجب وتحسین ایدوب بعده لقمان

باتوب اویویوب قلبنه علم حکمت فیض اولمغین اویاندقده حکمت سویلمکه باشلدی لقمانه ندا اولندیغی کبی داوده ندا اولندقده بی شرط وتردد قبول ایدوب بعده داود یالقمان سعادت سکا که حکمته مظهر اولدك

خلافت بلاسندن قورتار یلوب داوده خلافت ویر یلوب بلا وفتنه یه مبتلا قلندی دیدی (کلمات حکمت) تاریخ میرخوانده مرویدرکه لقمان اودون طاشور برخدمتکار اولوب برکون افندیسی برکسنه ایله نرد اوینایوب هرکیم مغلوب اولورسه ایرماغك جمله صوینی ایچوب یاخود جمله مالنك نصفنی غالب اولانه ویرمکه بحث ایتدکده اوینانوب یکلمکین مهلت ایستیوب غم والم وبحثه ندم ایله اوتوره کلوب لقمان خبرآلوب افندیسنه تسلی ویروب ارتسی افندیسیله وانك خصمیله ایرماق کنارنه واروب افندیمه اکر بوایرماقدن دون نرداوینارکن آقان صویی ایچمك تکلیف ایدرسك انی حاضر ایله کتورایچسون اکرشمدی آقان صویی تکلیف ایدرسك انی طوت تاکه آقوب کتمسون اکر ایرماغك بومحلندن یوقاروسنده کی صویی ایچسون دیرسك انی دخی طوتکه اشاغیسنه قارشمسون بوخود مقرردرکه بنم افندم دنیانك اولندن آخرنه دك بوایرماقدن آقان جمله صولری ایچمکه شرط ایتمدی دیدکده حریف ملزم اولوب مالدن فراغت ایلدی لقمانی افندیسی حظندن آزاد ایدوب حکمتلرندن ابتدا ظهور ایدن بوقصه درد یمشلر * بعضلر ایدر برکون افندیسی وارتارلا مزه سوسام تخمن الك دیوب بودخی آرپه اکوب بیتدکده افندیسی واروب کوروب نیچون سوسام یرینه آرپه اکدك دیوب بودخی آرپه دن سوسام بیترصاندم دیدی اودخی بوظن فاسده سبب ندر دیدکده سنی کوردم مزرعهٔ آخرت اولان دنیاده دائما کناهلر تخمن اکوب رحمت وجنت رجا ایدرسن اکر اعمال سیئه مراتب حسنه یی مثمر ومحصل وجنت دارالنعمته موصل اولورسه ار په تخمی دخی سوسام بیتورر دیو فکر ایتدم دیدکده بوکفتار عبرت آثار خواجه یی خواب غفلتدن بیدار ایتمکین لقمان سعادت نهاد حکمت اعتیادی آزاد ایتدی * مرویدرکه لقمان چوبان ایکن یولداش اولان کسنه بعدزمان لقمانك یاننه خلق اوشوب نصایحنی استماع ایدرلر کوروب سن بوحاله نه سببله واصل اولدك دیدکده صدق کلام واداء امانت واجتناب کفتن سخن بی منفعت ایله دیدی * کشافده مذکوردرکه برکون برکسنه لقمانك یوزینه باقدقده حقارتله نظر ایدرایدیکنی مقرر بیلمکین یوزومه نه باقرسن دوداغم کثیف ایسه ایچندن چیقان سوزلر لطیفدر رنك رویم سیاه ایسه قلبم آقدر بحمد الله دیو جواب صواب ویردی ینه برکون داود پیغمبر دمور تلدن جبه اوررکن لقمان واروب یاپدیغی کزندر دیو صورمق ایستیوب لکن بی فائده خطابدن اجتناب ایچون ساکت وصامت طوروب داود علیه السلام جبه یی بتوروب کیوب عجب لطیف جنك لباسی سن دیدکده لقمان حکمت انتساب صبرله جواب آلمغین کلی حظ ایدوب سکوت حکمتدرامادکه کشی ایشی دکلدر دیدکده حضرت داود علیه السلام فراستله بیلوب حکیم دیو مسمی اولدیغك اکا استحقاقك اولدیغیچوندر دیو بیوردی تفاسیرده لقمانه افندیسی یاخود داود علیه السلام برقیون بوغازلیوب جمله اعضاسنك اطیب واحسنی اولان ایکی پاره ات کتوردیوب دیلله یورك کتوروب بردفعه دخی اخبث اعضاسنی کتوردیدکده ینه دیلله یورك کتوروب سببنی صوردقده دیلله یورك ایو اولیجق جمله ایولرك ایوسی اولورکم اولیجق جمله کملرك کمی اولوردیوب انسانك ایولکی وکملکی همان لسان وقلبنه تابع ایدیکنه رمز ایتدی دینوب * تاریخ میرخوانده آزادلکنه سبب خصوصنده اوچ روایت یازیلوب بری بودردینوب تفسیر قاضیده مذکوردرکه برکون داود علیه السلام یالقمان کیف اصبحت دیو خطاب ایدوب اودخی اصبحت فی ید غیری دیو خطاب حکمت نصاب ویردکده غیردن مقصود رب ودود وملك معبود اولمغین حضرت داود علیه السلام بوقالدن حال آلمغله غشی اولوب برزمان بیخود اولدی تفسیر جلالینده لقمانه اعطا اولنان حکمتك بعضی علم ودیانت وکلامده اصابت ایدی حکمته متعلق نصایح وکلمات لطیفه سی موفور ونامحصور اولوب اکثری مأثور ومشهوردر برکون اکا خلقك اذلی وارذلی کیمدر دیو صورلدقده خلق اراسنده فضاحتدن اکا نجالت کلیوب ارذل حالات اوزره کورنمکدن مبالات ایتمیاندر دیدی تفاسیرده (واذ قال لقمان لابنه وهو یعظه یابنی لاتشرك بالله ان الشرك لظلم عظیم) آیتنده خاتونی ایله انعم یاماثان آدلو اوغلی ایماندن نافر کافر ایکن نصیحت ووعظ وافر ایله ایکیسن دخی ایمانه ظافر ایتدی لقمانك کتب معتبره ده ذکر اولنان مواعظ

وکمالاتی وتفصیل مناقب وحالاتی خصوصا کندی اوغلنه ایتدیکی نصیحتلردن قرآنده حکایت اولنان کلمات پرحکمت التون حل ایله لوح یاقوت و بلور اوستنه مسطور اولوب خلق عالمه معلوم ومحفوظ وزمرۀ عقلا انلرله متنصح ومحظوظ اولمغه لایق ومستحقدر * مرویدرکه اوغللرندن بری ذممده اولان قرض اقچه لرین جمع ایتمکه برشهره کوندرد کده یولده وانده شو مقوله امور ظهور ایتسه کرکدر احترازاوزره اوله سن دیوب احوال غریبۀ غیبیه دن اوچ درت نسنه دن خبرویروب اشبو قصۀ عجیبه تاریخ میرخوانده کمال تفصیله مذکوردر (متفرقات) نیجه معتبراتده لقمان حکیم قدسه قریب رمله شهرنک ایچنده مدفوندر اوحلده یتمش پیغمبر مزاری واردرکه کفرۀ بنی اسرائیل انلری قدسدن رمله شهرینک برینه ظلما سورکون ایتمکین جمله سی آجلقدن برکونده وفات ایتمشلردر دینوب * تاریخ میرخوانده بعضلر دیمشلردرکه لقمان اواخر عمرنده خلقدن عزلت ایدوب رمله ایله قدس اراسنده ساکن اولوب آنده وفات ایتدی دینوب معتبراتده مدت عمر لقمان بیک یا ایکی بیک اوچیوز یا اوچ بیک بشیوز ییل ایدی دیو مذکوردر والله اعلم (نظم) بودنیا حالی بودر ایروکر کیچ * کسنه بونده باقی قالمدی هیچ * جهانده کسه قالسیدی مخلد * قالوردی عالمک فخری محمد

(فصل در احوال اسا بن اتا بن رجیعم بن سلیمان علیه السلام) عرایس ثعلبیده سلیمان علیه السلام پیغمبر وفات ایتدکده اوغلی رجیعمک اوغلی ایشادده سی برینه اوچ ییل خلیفه اولوب بعده ایشانک اوغلی ایشا خلیفه اولدی مزبور ایشا عرق النسا مرضنه مبتلا اولمغین اعرج اولمغله سلطنتنه ضعف کلوب ملوک اطراف باش قالدیروب بنی اسرائیله تفرقه دوشوب بو اثناده هند پادشاهلرندن روح آدلو کسنه عسکر عظیمله کمیلرله کلدکلرنده ملائکه بونلری صیبوب قاچروب کلدکلری کمیلره بندکلرنده امر حقله عظیم فورتنه اولوب کمیلر بری برلرینه طوقشوب پاره لنوب جمله هندیلر غرق اولوب جمیع مالللرین دریا کنارینه آتوب یا بنی اسرائیل اشته سزه غنیمت آلوب ربکزه شکر ایلک دیو هاتفدن ندا کلدی دینوب بعض تواریخده کعب الاحباردن مرویدرکه سلیمان علیه السلام برینه اوغلی رجیعم رجیعمک برینه اوغلی اتا اتانک برینه اوغلی اسا خلیفه اولوب بعده اسا جناب حقدن نبی ورسول اولوب بنی اسرائیل عبادت اصنام ایدر اولمغین انلری دینه دعوت ایتدکده اکثری تصدیق ومتابعت ووالده سیله بعضلری تردد ومخالفت ایدوب اوچ کوندنصکره انلردخی مطیع اولوب بو اثناده یوزبیک آتلو عسکر ایله واون عدد فیل ایله هند پادشاهلرندن دزح بن فقطش کملرایله هنددن ولایت شام قصدیله کلوب بنی اسرائیل حیرت وایه دفع بلوایه رفع بأساده سابۀ اسایه التجا ونصرت ایچون دعا رجا ایتدیلر اسا دعا ایدوب یا اسا عدوکزی هلاک ایدوب مالللرین سزه غنیمت ایتسم کرکدر دیو وحی اولنوب اسا خلقه بشارت ایلدی * بعده عسکر هند کمیلردن چیقوب اتلنوب قدسه یقلاشوب دزح اسایه سن قومکی برآله قوی عبادتنه دعوت ایدوب عسکر عظیمی واردر دیرایمشسن بن سزه یقلاشدم دخی ربکک عسکرندن نشان بلورمدی یا قومکله بکا مطیع اولکز یا خود ربکک عسکریله بنم جنکمه حاضر اولکز دیو خبر کفرا ثر کوندروب بنی اسرائیل قورقوب اغلاشوب مطیع اولمق دیلدکلرنده اسا انلره تسلیت ووعدۀ نصرت ایدوب هلاک کفاره دعا ایتدکده مؤمنینله چیقوب کافره قارشو واریکز کورلک که بن آنلره نه ایدرم دیو وحی کلمکین اسا ایله درت بیک نفر مسلمان عسکر هندستانه قارشو واروب مقابل اولدقلرنده هندیلر بونلره اوق آتوب امر حقله هر آتلان اوق دونوب صاحبنه طوقنوب وافر کافر قیرلدقده دزح کوکه باقوب وافر ملائکه یی آتلان اوقلری کافر طرفلرینه دوندررلر کورمکین بزه اوق خصوصنده سحر ایتدیلر یالان قلجلرله جنک ایلک دیو عسکرینه ندا ایتمکین براوغردن قلجلرله حمله ایتدکلرنده ملکلر دخی کافرلره حمله ایتمکین صیبوب کافرلر قاچوب صوسزلقدن هر بری یقلوب جان ویروب دزح ملعون برمقدار عسکریله قاچوب دریا کنارنه کلوب کمیلرینه بینوب امر حقله فورتنه اولمغین کمیلری پاره لنوب جمله سی غرق اولمغین جمیع مالللری کناره چیقوب بنی اسرائیله غنیمت اولدی بعده اسا وفات ایدنجیه دک بنی اسرائیل ایچنده امر معروف ونهی منکر ایدردی وفات ایتدکده حضرت شعیا پیغمبر اولدی بعض تواریخده اسانک مدت سلطنتی قرق بر ییل ایدی دیو مذکوردر

(فصل در احوال حبقوق علیه السلام) فواتح مسکیه ده اشمویل وحزقال وشمسون وحبقوق انبیاء بنی اسرائیلدن ایدیلر دینوب تفسیر

ابو السعودده (ولو انهم اقاموا التوراة والانجيل وما انزل اليهم من ربهم لاكلوا من فوقهم ومن تحت ارجلهم) آیتنده مذکوردرکه وما انزل الیهم دن مراد قرآن عظیمدر بعضلر دیدیلر که اندن مراد کتاب انبیاء بنی اسرائیلدر شعیا کبی وکتاب حبقوق وکتاب دانیال کبی که بونلرك جمله سی سلطان انبیا محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك نبوتی ظهورنه اشارت وبشارتله مملو یعنی طوبطلو دردیو ب کتاب شواهد النبوه ده حضرت رسول علیه السلام حقنده اولان بشارات کتب سابقه دن بری حیقون علیه السلام دیدیکیدرکه (جاء الله بالبیان عن جبل فاران وامتلأت السموات من تسبیح احمد وامته یحمل خیله فی البحر کما یحمل فی البر یأتینا بکتاب جدید نعرف بعد خراب بیت المقدس) دیو مذکور اولوب حیقون علیه السلام دینیدیکی برغیری پیغمبر اولمق احتمال اولوب لکن ظاهر بودرکه حقیقتده عبارت صحیحه حبقوق اولوب تصحیف کاتب ایله حیقون یازلمش اوله والله اعلم (فصل دراحوال حزقال علیه السلام) فوایح مسکیه ده حزقال انبیاء بنی اسرائیلدندر بخت نصر قدسی خراب وبنی اسرائیلدن یتمش بیك کسنه قتل ویتمش بیك تازه یکت اسیر ایدوب عددلری کثیر وقلبلری کسیر اولان اسیرلر زمره سنده دانیال علیه السلام ایله حزقال علیه السلام وحضرت داود نسلندن دخی یدی کسنه بیله ایدی دیو مذکوردر (فصل دراحوال زرداشت حکیم) علامهٔ کامل الافاده مولانا کمال پاشازاده رسالهٔ عقل آخرنده کتاب ملل ونحلده مذکوردرکه حکیم زرداشت آذربایجانی ملوك عجمدن کشتاسب زماننده ظهور ایدوب شاه وسپاهی کندی دیننه دعوت ایدوب دینی ایسه عبادت رحمان ومخالفت شیطان وامر معروف ونهی منکر وترك انواع شر اولوب نورله ظلمت اصلین متضاد یندر یزدانله اهرمن دخی اویله اولوب بو ایکیسی مبدأ موجودات عالم اولوب تراکیب اشیا بونلرك امتزاجندن پیدا وصورتلر تراکیب مختلفه دن هویدا اولوب حضرت باری نورله ظلمتك خالق ومبدعی وموجد وصانعیدرکه واحد بی شریك وضد صمد بی معارض ونددر دیو ادا اوندا ایدردی شانسه حسن ظن اولنانلردن بری زرداشت دن برنسنه نقل ایتدکده قال زرداشت الاذربایجانی صاحب کتاب الزند النبی الکامل والحکیم الفاضل دیمشدر * اکر حضرت رسول علیه السلامك مجوسیلر حقنده (سنوا بهم سنة اهل الکتاب غیر ناکحی نسائهم وا کلی ذبائحهم) قولنده وقرآنده (ان تقولوا انما انزل الکتاب علی طائفتین من قبلنا) آیتنده زرداشتك عدم نبوتنه ودینك بطلاننه دلالت یوقیدر تفسیر تیسیرده اشبو آیت مجوسیلر اهل کتابدن اولمدقلرینه دلیلدر زیرا انلردن اولهلردی اهل کتاب اوچ طائفه اولمش اولورلردی بو ایسه آیته مخالفدر دیمشدر دیورسه * دیرزکه دلالت مذکورهنك مبناسی زرداشتك دینی دین مجوس اولمغه کوره یاخود اکا کوکدن کتاب اینمشدر دیو ادعا اولنمغه کوره در اولکیسی باطلدر زیرا ملل ونحلده زرداشت دینیله مجوس دینی فرق اولنمشدر ایکنجیسی ایسه ثابت دکلدر ملل ونحل صاحبی زرداشتك زندوستا آدلو بر کتابی وار ایدیکه انی کندی تألیف ایدوب بعضلر زرداشته کوکدن اینمشدی دیمشلردیمشدر والله اعلم بحقیقة الحال دیو تفصیل مقال اولنوب لکن قدماء علماء آل عثماندن وعظماء فضلاء ذوی العرفاندن عالم وفاق ومشهور آفاق اولان شیخ عبد الرحمن بسطامی قدس الله سره السامی فنون عجیبه یی جامع فوایح مسکیه آدلو کتاب نافعده زرداشت فارسی ایچون بعضلرنبی ایدی دیوب بعضلر ولی اولوب آتشه عبادت ایدنلرك اولی بودر زیرا ناری عین نور صانوب سببی بو ایدیکه آتش ایچندن بوکا ابلیس بر تلبیس سویلیوب اول کلمات ضلالت سماتی وحی الهی وکندویی پیغمبر اولدی صانوب خلقی آتشه عبادته دعوت ایتدی دیمشلردیوب بنه کتاب مزبورده حکمادن بری زرداشت فارسیدرکه علم حروفی حضرت موسی علیه السلام اصحابندن اخذ ایدوب انك سببیله آتشه کیروب یانمدی جاماسب حکیم بونك شاکردلرینك اولولرندن ایدی دیوب نظام التواریخ قاضی بیضاویده کشتاسب زماننده زرداشت علیه اللعنه ظهور ایدوب خلقی دین مجوسه دعوت ایدوب ادریس پیغمبردینی اولان دین صابئیهدن چیقاروب کندویه اویدیروب کشتاسب دخی اکا اویوب بعده اصطخر شهرنه واروب اوطاغده ساکن اولوب زند آدلو کتابنی اوقومغه مشغول اولوب اومحلده آتشکدهلر دیدکلری عظیم آتش خانهلر یاپدیروب آنده دائما آتشلر یاقدردی دیوب روضهٔ مولانا ابن خطیب قاسمده کشتاسب زماننده مخترع دین مجوس اولان زرداشت ظهور ایدوب اندن اول عجم خلقی صابئیه دینی اوزره ایدیلر مزبور زرداشت عزیر

پیغمبرك شاكردلرندن اولوب اكا مخالفت ایتدكده حضرت عزیر بددعا ایتمكین بدنی ابرش اولوب طائفهٔ بنی اسرائیل انی قدسدن سوروب چیقاردقلرنده دیار عجمه واروب علوم فلاسفه‌ده مهارت وامور خفیه معرفتنه اهل قدرت اولمغین عجمده دعوای نبوّت وخلقی عبادت ناره دعوت ایتدی بعضلر قولنجه ملوك عجمدن منوچهر نسلندن ایدی دینوب بعض معتبراتده مذكوردركه زرداشت ولایت شامده فلسطین شهرندن اولوب ارمیا پیغمبرك شاكردلرندن برینه خدمت ایدوب اكا افترا وخیانت ایتدكده بددعا ایتمكین ابرش اولوب اذربایجان ولایتنه كیدوب انده دین مجوس احداث ایدوب دعوای نبوّت ایتمكین خلقی كندویه اویدیروب بر روایتده اصلده عجم طائفه‌سندن اولوب بر كتاب تألیف ایدوب سوزلرینك معناسی فهم اولنمدقده كوكدن اینمش برلغتدركه كندویه خطاب اولنمشدردیو دعوی ایدوب كتابك اسمنی است قویوب بعده اذربایجانه اندن فارسه اندن هنده اندن تركستانه اندن چینه واروب ملوك وامم عالمی كزوب كتاب ضلالت انتسابنك ایچنده اولانی كمسنه فهم وقبول ایتمیوب هر ولایت خلقی زرداشتی شهرلرندن سوروب چیقاروب بعده فرغانه پادشاهی انی قتل ایتمك دیلدكده قاچوب عجم پادشاهی كشتاسبه كلدكده اودخی بونی نیجه مدت حبس ایدوب زرداشت كندی كتابنه شرح یازوب آدنی زند قویوب ایچنده طب ونجوم وریاضیات واخبار امم ماضیه وكتب انبیا وعلوم مختلفه یازوب كتابنده بونی دخی یازدیكه بن سزه جانب حقدن نه كتوردمسه انكله عمل ایلك چاق سزه بیك ییل باشنده صاحب الجمل الاحمر كلنجه دیوب صاحب جملدن مرادی آخر زمان پیغمبری حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمدر * مرویدركه بوسببدن طائفهٔ عرب ایله مجوسیلر اراسنده بغض وعداوت واقع اولدی دینوب بیدی ییلدنصكره كشتاسب زرداشتی برخصوص ایچون حبسدن چیقاروب بلخ شهرینه كتوردوب دیننه كیروب عظیم رعایتلر ایدوب خلقی اول دین باطله جبر ایدوب عناد ایدنلردن بیحد آدم قتل ایدوب عاقبت زرداشتی دخی خلق قتل ایتدیلر زرداشتك ظهوری كشتاسب سلطنتنك اوتوزنجی ییلنده ایدی تاریخ میرخوانده دخی زرداشت ارمیا پیغمبر شاكردلرندن برینك شاكردی اولوب علوم عجیبه اوكرنوب اثناء ریاضتده ناكاه برشعلهٔ آتش كوروب ایچندن شیطان سویلیوب زرداشت احمق انی حاشا حضرت حق صانوب شیطانك كلمات قبیحه‌سن یازوب اول كتاب كفر انتسابك آدنی زند قویوب كندوی پیغمبر اولدی صانوب اذربایجانه كتدی دینوب بعده تفصیل اولنمشدر * اشبو كتاب مرأت الكائنات مؤلفی اولان بندهٔ حقیر وافكندهٔ پرتقصیر دیركه زرداشتك منشأ غلطی غالبا بودركه موسی علیه السلام طور طاغنده ایراقدن آتش كوروب موم یاقمق ایچون طاغه واروب براغاجی قدرتدن تتوتسز وحرارتسز آتش قپلامش كوروب یانینه واردقده آتش قاچوب موسی علیه السلام چكلدكده آتش برینه كلوب موسی حیران اولدقده آتش ایچندن (انی انا الله رب العالمین) دیو نداء خداء جل وعلا كلوب فرعونی دعوته نبوّت ورسالت ویرلدی زرداشت دخی غالب الباطن ایتمشدركه هر آتشدن كلان ندا رحمانی وآنی ایشیدن نبی ربانی اوله اومناسبتله محل خطاب اولان عین ناری حاشا حضرت باری صانوب محض جهالت وفرط ضلالتدن كندینك وسائر ناسك اعتقادلرین مفسد ومخل اولوب مكر ابلیس ایله ضال ومضل اولدی نعوذ بالله من الخذلان وشرور النفس ومكاید الشیطان (فصل در احوال تبع اوسط) كه اسمی سعد یا اسعد یا كسر حاء وسكون میمله حمیر اولوب پدری اسمی كرب یا كلیكرب یا كالكی كرب یاورد ع ایدی دیار یمنده ملوك قحطاندن برسلطان عظیم الشان اولوب اكثر ممالك عالمی كشت وكذار ونیجه پادشاه عالی جاهی كندویه خراجكزار ایتمشدی حضرت رسول علیه السلامدن یدی یوز ییل اوّل كلوب اوصاف شریفه‌لرین ایشتدكده بر محبتنامه یازوب مدینه اهلنه امانت ویرمشدیكه زمان نبوتلرنده تسلیم ایده‌لر بونك تفصیل احوالی جلد ثانیده ملوك قحطان بابنده بیان اولنور * حالا اجمالا معلوم اوله كه اكرچه كشافده ابن عباس قولنجه تبع نبی ایدی دینوب لكن ینه كشافده وغیریده (لا تسبوا تبعا فانه كان قد اسلم) دیوودخی (ما ادری اكان تبع نبیا او غیر نبی) دیو وتفسیر كوراینده (لا تسبوا تبعا فانه كان مسلما ولا ادری اكان نبیا ام لا) دیو اوچ حدیث شریف مرویدر خصوصا اولكی حدیثده (كان قد اسلم) عبارتی ظاهرا دلالت ایدركه مزبور تبع سابقا كافر اولوب بعده اسلامه كلمش اوله بوتقدیرجه پیغمبر اولماسی نص حدیثله ثابت اولمش اولور زیرا انبیاده عدم سبق كفر شرائط نبوتدن ایدیكنه

علماء

علماء آفاق اطباق واتفاق ایتمشلردر والله اعلم (فصل در احوال بودس علیه السلام) عرایس ثعلبیده مرویدرکه حضرت عیسی کوکه چکلدکده حواریوندن شمعون ویحیی ایله حضرت عیسانک والده‌سی مریم ولایت روم پادشاهی مارونه کیدوب ایمانه دعوت ایتدکارنده مقدما مارونه حق تعالی بودس آدلو بر پیغمبر کوندرمش اولمغین مارون ملعون بودس ایله شمعونی طوتوب باشلری اشاغه آصوب وفات ایتدکلرنده مریمله یحیی قاچوب بو قصه‌نک اشاغیسنی باب عیسی علیه السلام آخرنده یازلمشدر اکا نظر اولنه (فصل در احوال رسل عیسی علیه السلام) فوایح مسکیه‌ده حضرت عیسی ایله حضرت رسول علیه السلام هجرتی اراسنده التیوز اوتوز بر ییل کچوب اشبو مدتک اوائلنده اوچ مرسل کلمشدر تنزیل کریم قرآنده (اذ ارسلنا الیهم اثنین فکذبوهما فعززنا بثالث فقالوا انا الیکم مرسلون) بیورلمشدر کعب قولنجه عیسی علیه السلام ایکی کمسنه‌یی انطاکیه شهرینک خلقنی دینه دعوته کوندروب حبیب نجار ثالث رسل ایدی بعضلر ثالث شمعون ایدی دیمشلر دیوب لکن تفاسیرده مذکوردرکه اثنین دن مراد حواریوندن ایکی کمسنه‌درکه حضرت عیسی کوندرمشدر لکن رسول رسولی بالذات رسول کبی اولمغین قرآنده (اذ ارسلنا) بیورلمشدر رسل عیسی اسملریله وقصه‌لری تفصیلیله باب عیساده کچمشدر انده نظر اولنه (فصل در احوال فولوس حکیم) فوایح مسکیه‌ده علما وقدماء حکما یانده فولوس حکیم مشهور عالم اولان جالینوس حکمت مأنوس همشیره‌زاده‌سی اولوب جالینوس انی حضرت عیسایی کوروب احوالی خبرین کتورمکه کوندرمشدی طائفهٔ نصاری رئیس حواریون اولان شمعون صفادن صکره مزبور فولوس پیغمبر اولمشدی دیو دعوی ایدرلر دیو مذکوردر والله اعلم (فصل در احوال جرجیس علیه السلام) عرایس ثعلبیده وهبدن کمال تفصیلله مرویدرکه حواریون شاکردلرندن اولوب قدسه قریب رمله دیدکاری شهر فلسطینده مقیم و ممکن ایدی نصاری دن نیجه اهل صفا اکا تابع اولوب اونواحی یه کفار استیلاسیله ایمانلرین اخفا ایدرلردی (هجرت ونصیحت) اوزمانده دیار شامه دخی مالک اولان موصل شهرینک داذویه آدلو پادشاهی بر کافر جبار و نافر ستمکار اولوب افلون آدلو بر صنمه طاپوب خلقی اکا عبادته دعوت ایدوب مخالفت ایدنلره انواع عقوبت ایدردی اوائنده جرجیس انک سایهٔ حمایتنده راحت اولمق ایچون هدیه‌لرله موصله واصل و مجلس شاهه داخل اولدقده انده عظیم آتش کوردیکه افلونه طاپمیانلری اکا آتوب هلاک ایدرلر پس جرجیس صائب سکوتی غیر مناسب کورمکین صوت اعلا ایله شاهه ندا ایدوب قیل وقال و بحث وجدالدن صکره شاه ناپاک محکم غضبناک اولدی (بلایا و کرامات) پس دار اغاجی دیکدیروب دمور طراقلر میخلادوب جرجیسی اکا اوروب بدنی طرادوب اوزرینه سرکه وطوز لوصودوکدیروب اعضا واجزاسی متفرق اولدی لکن قدرت حقله وفات ایتمیوب اصلا وجع والم کلمدکده شاه کمراه علیه لعنة الله تعجب ایدوب جرجیس محنت انیسلک باشنی یا خود باشنی وکوزلرینی وقولاقلرینی قزمش مسمارله میخلادوب دماغنه یتشمکین بینیسی آقوب لکن وفات ایتمیوب وجع دخی طویمامغین بر حوض ایچنه باقر طولدیروب آتشله اریدوب جرجیسی ایچنه آتوب اوستنی اورتوب بعد زمان بوقلادقده صاغ بولوب بو عذابلردن سکا الم کلمدیمی دیو صوردقده جمله اشیایه قادر اولان ربم سنی الزام ایچون بنی بلالردن قورتارر دیمکین غضبه کلدی (نبوت ومعجزات) پس جرجیسی زندانده یوزی اوستنه یاتوروب اللرین ایاقلرین قازقلره باغلادوب ارقه سنه بر مرمر دیرک قودیروب اوکیجه جرجیسه بر ملک کلوب بندلرین چوزوب الله تعالی سکا نبوت ویروب یدی ییل دک دست کفارده بلالره کرفتار اولوب انلر آنی درت کره قتل ایدوب هر برنده بن دیرلدوب بشنجیده مرغ روح روانی آشیان جنانه طیران ایده جکدر همان جاننه جبر و بلالرینه صبر ایتسون بیوردی دیو ایرتسی جرجیس پادشاهه واروب سنی زنداندن کیم چیقاردی دیدکده جمله عالمک الهی ودستکیر و پناهی و پادشاهلر پادشاهی دیمکین شاه لعین بی دین جرجیس اهل حقی دستره ایله ایکی شق ایتدیروب هر پاره‌سنی بنه اره ایله نیجه کره بیچدیروب خلقه اشکنجه ایچون برقیو ایچنده بسلتدردیکی یدی عدد یاوز ارسلانلره براقدیروب شیران دلیران اجزاء شریفه و اعضاء منیفه‌لرین الهام رب الانام ایله یره دوشورمیوب ارقه‌لرینه الوب یا خود اکا یوزلرین سوروب تعظیما قارشو طوروب او کیجه حق تعالی جرجیسی احیا ایدوب بر فرشته کوندروب بعض نسنه سویلیوب ایرتسی پادشاه صاحب سهو سروردن بیرام ایتدیروب توابعیله

عشرت ولهوایدرکن اولون ضلالات مقرون نجاست مشحونی مدح ایدوب اندن عظیم وقوی برمعبود
موجوددکادربجرجیس قانده درکه بزی معبودیله تخویف وانی دائما مدح وتعریف ایدردی دیدکده فی الحال
جرجیس علیه السلام مجلس اورته سنده کورنمکین حاضروناظراولنلرهائم وحائراولوب بوکشی جرجیسه
تعجب ایدرکزدیوب بودخی بن جرجیسم که ربم بنی احیا ایتدی عقلکزاولایدی بومقوله اشیایه قادراولان
خدای بی همتایه ایمان کتوررد یکزدیدکده مشرکین ملاعین جرجیس ساحرماهردرکسنه آنی قتل
ایتمدین کندیسنی هم مرده هم زنده کوستردیوب ولایتلرنده اولان جمله ساحرلری کتوردوب رئیسلرینی
تجربه ایلدکارنده ایکی یلان کتوروب خلقه اوکوز کورنوب یاخود برصغرکتوردوب قولاغنه توکردکده
ایکی شق اولوب اوبرقولاغنه دخی توکردکده ایکی اوکوزاولوب اوکوزله یایلانله برسوروب بغدای اکوب
فی الحال تازه بغدای بیتوب صرارمغین بچوب دوکوب صاوروب دکرمنه چکوب اون ایدوب خمیریوغروب
اتمکار پشوردکده زمرهٔ ملاعین تحسین ایدوب شاه شقی بی سعدا کاکلی احسانلروعد ایدوب جرجیسی کاب
صورتنه دوندردیومنتلرا یتمکین برکاسه صویه افسون اوقویوب وبردکده جرجیس الوب ایچوب کندوکی
نیجه کوررسن دیدکده نسنه م یوق صوسزایدم غایت حظ ایتدم دیدکده ساحرحیران اولوب پادشاهم اکرسن
برمخلوق ایله معارضه ایدیدك اکا غلبه ایدردم اماسن خدای ارض وسما ایله معارضه ایتمك دیلرسن
بزا کاقادردکلزدیوب مجلسده حاضربرکسنه دخی سزجرجیسی ساحرصانمازکه دفع موته ساحرقادردکلدر
بن شام ولایتنده ایکن آنده برخاتونك برصغری وفات ایدوب خاتون بونده کلوب صغرینك حیاتنه
دعارجا ایتدکده جرجیس اکا عصاسن ویروب واردقده میته بونکله اورحیاته کلوردیوب خاتون بن آنده
وارنجه اعضاسی طاغیلوردیدکده بردانه استخوانی طوررسه یتردیوب خاتون واروب عصا ایله اوردقده
صغرحیاته کلدی پس احیاء موتی یه ساحرلرقادرلرمیدردیدکده رئیس سحره یوق والله دیوب ایمانه کلدی
(شهادت مسلمین) پادشاه قاقیوب رئیس ایمان انیسك دیلن کسدیروب هلاك ایتدکده بوخبرعبرت اثرشهرده
شایع اولدقده درت بیك نفرکسنه جرجیسه ایمان کتوروب تابع اولمغین پادشاه ایشیدوب جمله سنی
طوتدیروب اشکنجه ایله شهید ایتدیروب یاجرجیس توابعکی بنم المدن قورتارمغی نیچون ربکدن ایستمدك
دیدکده حضرت رب رحیم مؤمنین قوللرینی دنیای غدارك بلاسندن وسنك کبی ستمکارك جفاسندن
قورتاروب جنت نعیمده مقیم ایتمك دیلدی دیوجواب باصواب ویردی (معجزات وبلایا) برکون مقربان
سلطان کفرنشاندن بری ای جرجیس ربم هرنه دیلرسه ایتمکه قادردردیرسن بواوتوردیغمز کرسیلری
اولکی کبی اشجارمیوه دارایدرسه اکا ایمان کتوره لم دیوب بودخی ربم آنی دیلرسه قادردردیلزسه کمسنه نك
اکا حکمی یکمزمنزه عن الفحشاء فعال لما یشاء درردیدکده فی الحال برفرشتهٔ سعادت سرشته کلوب
الله تعالینك سکا اول قدرالطاف وعنایتی واردرکه هرنه مراد ایتسك حاصل وآشکارا اولوردیو اخبارایتدکده
جرجیس دعا ایتمکین کرسیلرك قوسی حرکته کلوب یپراقلنوب میوه دارا ولدقلرنده کفار اشرارعناده
اصرارایدوب شاه مکراه باقردن برصغریاپدیروب ایچنه نفط وباروت وکبریت وباقرایله جرجیسی قویوب التنه
آتش یاقدیروب صغرقیزدقده جرجیس وفات ایدوب امرحقله عظیم یل اسوب قاروبغمورياغدی (نظم)
طولدی بردم ایچنده التی جهات * رعدوبرق وصواعق وظلمات (نثر) نیجه کونه دك شدت ظلمتدن
کفارمستحق الحرق کوندزی کیجه دن فرق ایده میوب اواثناده برملك کلوب باقردن صغری حدت
وشدت ایله یره چالوب آنك صداسی هیبتندن خلق یوزلری اوستنه یقلوب صغرپاره لنوب ایچندن جرجیس
صحت وسلامتله ظهورایدوب عالم برنوراولدقده جرجیس ینه پادشاهه واروب اصحاب کفروطغیان بوحاله
حیران اولدیلر (احیاء موتی) پس مقربان شاه برخطازمره سندن طورقلیطا ای جرجیس اشبونواحیده
برمغاره واردرکه ایچنده حوضلروارد روهربرنده ملوك ماضیه دن برمیت طورراکربوتکده صادق
ایسك دعا ایله انلری احیا ایله تا که بزم ایله سویلشه لردیدکده مؤمنین ومشرکین مغاره یه واروب جرجیس
علیه السلام نمازقیلوب حوضلردن موتی اعضالرین چیقاروب هرمیتك کمکلرین بشقه بشقه قودیروب
دعا ایتدکده جمله سی که طقوزاربش عورت اوج اوغلانجق ایدیلرحیاته کلوب ایچلرندن بری پیرا اولوب

اسمك ومذهبك ندر ديدكده توفيل در بت پرستلك اوزره وفات ايده لى درتيوز ييلدركه مرارت حالت نزع حالا
بوغازمدن كتمامشدر بعد الموت بنى برحاكم عادل حضورنه ايلتوب مذهبم صوروب بنى وبولداشلريمى كفاردن
بولدقلريچون اجسامزه قوردلر وارواحمزه خوف وغم ودردلر مسلط ايدوب تلافئ مافات ايچون دنيايه
رجوعه تضرعات ايتديكمزده قبوله موصول اولميوب بوانه دلك عذاب ايچنده يزاى رجل صالح وبندۀ
مفلح سن كيمسن كه يمن نفس مقدسك ايله حضرت خدا بزى احيا ايلدى ديو اداايتدكده * بن جرجيس
پيغمبرم ديمكين توفيل پير اكا دامنكير اولوب اى اهل شرف وسعادت لطفكدن بزم ايچون شفاعت ايله كه
رب كريم وقديرا شبو برقبضه خاك حقير توبه لرين قبول وبز بيچاره وآواره وبرياره لرى رحمت بى غايتنه
موصول ايده ديو تضرع وتوقع ايتدكده طور قلمطاى ذليل اى توفيل دين اجداد وآبادن رجوع وابا ايدوب
جرجيس اهل ضلالته متابعت ايتمكله استحيا ايتمزميسن ديدكده توفيل اوكافردن يوزين چويروب موتد نصكره
(ع) برين يلورم چكديكمى بردخى الله * ديدكده جرجيس اباغيله يره دوب بر پيكار آشكار اولوب حياته كلنلر
امر شريفيله غسل ووضوء ايدوب ايمانه كلدكارنده ينه اياقلرين يره اوروب حياته كلنلر اسلام وايمان وامان
رحمانله وفات ايتديلر (معجزات عظيمه) بو حاللرى مشاهده ايدن كفار ذوى المعانده اى جرجيس عمرمزده
سنك كبى ساحر ماهر كورمدك كه نيچه ييللق مرده يى بزه زنده كوستردك ديوب بعده جرجيسى مذهب
ومشربندن رجوع ايتدرمكه تعذيب بابنده عدن غيرى چاره بوقدر ديو مشاوره اولمغين برفقيره خاتون اوينه
قويوب محكم باغلاديلر كه حركته مجال محال اوله خاتون جرا ايتمكه كيدوب جرجيس عليه السلام آج اولدقده
اوده اغاجدن بر ديرك كوروب دعا ايتدكده يبراقلنوب ميوه بتورمكين يوب بعده اغاج اوزانوب يوكسك
اولوب خاتون كلدكده تعجبندن ايمانه كلوب كور وكوترم وصاغر ودلسز برمريض اوغلى اولوب آنك شفاسن
رجا ايتدكده مبارك اغزى يارين اوغلانك كوزينه قولاغنه سورمكين سمع وبصر ميسر اولوب زن پارساى
اوغلى ايچون زبان وپاى صحتنه دخى پاى ايستدكده جرجيس عليه السلام آنك زمانى واردر صبر ايله ديوب
بركون شاه كمراه بو خاتونك اوى يانندن كچوب انواع ميوه ايله مزين بر شجر حسن كوردكده تعجب ايدوب
صوروب بالدكده اوى يقديروب اغاجى كسمك ديلدكده فى الحال قوريوب ديرك اولوب ياخود قوريموب
كوكندن چقاريلوب بعده على كل حال دعاء جرجيسله بتوب اولكى كبى ميوه دار اولدى (معجزات وبلا) بعده
شاه كمراه جرجيسى ياتردوب اللرين اياقلرين بغلادوب برعربه يه مرمر ديرك قويوب عربه التنه كسكين دمورلر
ميخلادوب قرق اوكوز قوشوب جرجيسك اوستنه يورتدكارنده جسم شريفى اوچ پاره اولوب آتشه ياقوب
اول جواد سعادتنهادك رمادنى دريايه ياخود اوچ بولوب بريني دريايه بريني صحرايه بريني طاغه صاچغه
كوندروب وارانلر كولى صاوردقلرنده اى بحر وبر وجبل قولم جرجيسك اجزاسن صاقلايوب بريره جمع ايلك ديو
برنداء حكمت ادا ايشيديلوب بو اثناده اوچ طرفدن يل اسوب توزقوپوب باقدرت حيرت غايت پروردكار
غبار مثار اراسندن جرجيس مختار آشكارا ولوب خدمته كيدنلرله پادشاهه يله كلدى (معجزات متعدده)
شاه ضلالت پناه بونى كوردكده متغير ومتحير اولوب اكر خلق بنى سكا مغلوب اولدى ديو تعييب ايتمسه لر ايمانه
كاوردم لكن سندن برمرادم واردر آنى ادا ايدرسك سنى دائما محصل المرام ايدوب صبح وشام امركه رام
اوله م ديوب ندر ديدكده افلونه بركره سجده ايده سن ديوب اودخى كليسايه بيله واروب كوره لم ديمكين پادشاه
سونوب بوكون وبوكيجه بنله بيله اول ديوب غايت رعايت ايدوب كيجه جرجيس پادشاه سراينده نماز قيلوب
خوب آوازاولمغين صداى پرسوزوكدازله زبور پرنورى تلاوت وقرائت ايتدكده شاهك خاتونى ايشيدوب ايمانه
كلوب جرجيس اكا ايمانن اخفا امر ايلوب ايرتسى شاه وسپاه كليسايه واروب سابقا ذكر اولنان فقيره خاتون
جرجيسك كليسايه واردبغنى ايشيدوب مريض اولان اوغلنى كوتوروب واروب اى جرجيس سنى پيغمبر
ايدن ربكى قويوب غيريلره مى طپارسن ديدكده اوغلكى يره قوكه بوبابده ربك حكمتى واردر كوره سن ديوب
قودقده اى اوغلانجق وارشو التون كرسيلرا وستنده طوران يتمش عدد صنملره سنزى جرجيس ايستر ديو سويله
ديوب دلسز وكوترم ايكن يوريوب واروب ديدكده جمله صنملر كلدى جرجيس اياغن يره دپدكده صنملر
يره كچوب افلونك ايچندن شيطان لعين چيقوب جرجيس عليه السلام اى ملعون خلقى آزديروب جهنمه

كوندرمكدن مرادلئ ندرديوب برآدم آزدرمق يرلركوكار سلطنتندن بكا اعزوالذدر زيرا زمرهٔ انسان بنم غدولرمدر پس انلرى اضلال بنم خولرمدرديوب شاه كمراه اى جرجيس بنى الدادوب معبودلريمى هلاك ايتدلئ ديوب بودخى پس كندولردن ضرردفعنه قادراولميان جماداتى نيچون معبود ايدينورسن مكركه عقلك موجوددكلدرديدى (قتل زن) بواثناده پادشاهك خاتوننى جمله كافرله قاقيوب نصيحت ايتدكده پادشاه انجنوب اول رشيدهٔ سعيده يى شهيده ايتدردى (شهادت جرجيس وهلاك قوم ضلالت انيس) مرويدركه خاتون قتل اولندقده جرجيس عليه السلام الهى بنى يدى يل متصل انواع شدايد ومحنه مبتلا ايتدلئ حالا زمان موعود تمام اولدى الطاف عميمه واعطاف عظيمه كه التجا ايله تضرع ورجا ايدرمكه شمدنكيروبنى جوار رحمتكه وديار جنتكه ارسال وايصال ايده سن لكن قبل الوفات كفار عصات عذابن كورمكى ميسر ايله ديودعاء مكرر ايتدكده فى الحال غضب وقهر رب الدهر ايله برسحاب مشتمل العذاب كلوب آتش ياغديروب مشركين ملاعين بو احوال پر اهوالى كوروب كمال يأس ايله وشدت وبأس ايله سل سيوف ايدوب حضرت جرجيس عليه السلام محنت مألوفى پاره پاره ايدوب بعده جمله كفار ودار وديار سوزان ومحترق وزمرهٔ مؤمنين بونلرك ايچلرندن معتزل ومفترق اولوب عذاب مولمدن ناجى وسالم اولديلر (عدد مؤمنين) حضرت جرجيسه ايمان كتورنلر جمله اوتوزاوچ بيك نفر ايديلردينوب لكن عرائس ثعلبيده كوكدن يغان آتش ايله شهروكفار يانوب بعده شهرباش اشاغه دوندريلوب نيچه زمانه دك شهر التندن غايت بدرايحه لو تتونلر چيقوب هركيمك بورننه كيرسه عظيم مرضله مبتلا اولوردى جرجيسه جمله ايمان كتوروب قتل اولنانلر اوتوز درت بيك نفر كمسنه ايله پادشاهك خاتونى ايدى دينوب جرجيس شهادتندنصكره مؤمنلر نجاتى يازلمامشدر والله اعلم (روايت اخرى) كشافك طيبى حاشيه سنده جرجيس عليه السلام نيچه بلالردن قورتلدقده معجزه طريقيله احياء موتى ايدوب كافرلر ايمانه كلدكلرنده ايچلرندن چيقوب كيدوب حق تعالى اول شهرى خلقيله برله باش اشاغه دوندروب زيروزبر وخاكه برابر ايتدى دينوب فوايح مسكيه ده جرجيس عليه السلام مرسليندن اولوب يتمش كره قتل اولنوب هربرنده فى الحال حيات بولمشدرديومذكوردر (فائده) بوقاروده باب عيسى عليه السلامده ذكر اولنان (انا اولى الناس بعيسى ابن مريم فى الدنيا والاخرة ليس بينى وبينه نبى) حديثى جرجيس ياعيسادن مقدم اولمق ياخود پيغمبر اولميوب اهل كرامات اولان اوليادن اولمق اقتضا ايدر • بعض تواريخده كعب الاحبار جرجيس پيغمبردكلدى صلحادن ايدى دينوب حكايتى ذكر اولنان تفصيله يازلديغى احتمال ثانىيى مؤيددر والله اعلم (فصل دراحوال شمسون عابد) فوايح مسكيه ده اشمويل وحزقال وشمسون وحبقوق انبياء بنى اسرائيلدن ايديلردينوب زين المجالسده مذكوردركه بعض مفسرين ديمشلردركه حضرت رسول صلى الله عليه وسلم زمان سابقده شمسون آدلو برپيغمبر وار ايديكه رضاى حق ايچون بيك آى متصل غزا ايدوب ارقه سندن سلاحنى چقارمدى ديو بيوروب صحابهٔ كرام بوكلامى ايشيدوب نولايدى بزم دخى عمرلريمز اوزون اولايدى تاكه راه دينده جهاد وسعى واجتهاد ايدبدلئ ديدكلرنده سورهٔ (انا انزلناه) نزول ايدوب سزه ويريلان قدر كيجه سى ثوابى حددن بيرون وبيك آى غزا ثوابندن افزوندر ديو بيورلدى * تفسير قاضيده (يثبت الله الذين آمنوا بالقول الثابت فى الحياة الدنيا وفى الاخرة) آيتنده مذكوردركه مفتون اولدقلرنده يعنى كفار اللرندن فتنه وبلاره كرفتار اولدقلرنده دينلرندن زائل اولمزلر زكريا ويحيى وجرجيس وشمسون واصحاب اخدودلئ آتشه آتدقلرى كمسنه لر كبى دينوب كشافده دخى زكرياويحيى وشونلر كبى كه دستره ايله بچيلوب بدنلرى دمورطراقلرله طرانمشدر تمكيم جرجيس وشمسون وغيريلر ثابت اولمشلردر دينوب * تاريخ ميرخوانده مفصلا مذكوردركه بين عيسى ومحمد عليهما الصلاة والسلام بعض بلاد عربده شمسون آدلو برعابد وزاهد وغازى ومجاهد وار ايديكه غايتده بهادر وهرنه بندايله انى باغلسه لر زورله قيرمغه قادر ايدى دائما غزاء جنت جزا ايتمكين كفار خاكسار عاجز وبيقرار اولوب اول شهرك حاكمى شمسونك خاتوننه اكر زوجكى قتل ايتككده بزه معاونت ايدرسك بن سنى نكاحلنوب مقرر ومحقق مال فراوانه مستغرق ايده يم ديو خبر مكرر اثر كوندروب اول ملعونهٔ مغبونه دخى (ع) سك وفادارد ندارد زن وفا * فخواسنجه ترك حقوق متقادمه ايدوب قتل شوهر عالى كوهره جازمه وعازمه اولدقده

شاه کفاره امر ایلکزندردیو خبر کوندروب اودخی شمسون اویورکن دفع شر وکزند ایچون رسن ایله محکم بند
ایدوب بزه خبر کوندرسون دیوب زن قصیرة العقل طویلة الامل موجب امر ایله عمل ایتدکده شمسون
مغبون اویانوب زور ایله بندنی قیروب خاتوننه نیچون بویله ایلدك دیدکده سنك قوتك تجربه ایلدم دیوب
حسب حالی پادشاهه بیلدیردی اودخی دمور زنجیر کوندروب ینه شمسون اویانوب کندوینی مربوط
ومضبوط کوردکده زور ایله قیروب نیچون بویله ایتدك دیوب خاتون دخی شمسون هر نه بند ایله بغلانورسه
قیرار دیدکلرینی تجربه دیلدم دیدکده اول غافل صاف دل اوسوز کرچکدر امانی کندو صاچم قیللریله بغلاسه لر
قیرمغه قادر اولمازدم دیوب بعده اویودقده اول مکارۀ غداره شمسون بیچاره نك صقاللرندن برقاچ قیل
قوپاروب اللرینك باش برمقلرین انکله بریره بغلایوب کفاری خبردار ایتدکده کلوب شمسونی طوتوب
پادشاهه ایلتوب شهر خلقنی جمع ایتدیروب شاه ضلالت پناه درت دیرك اوستنده یاپلش برقصر فرید العصر
ایچنده اوتوروب قارشوسنده دار اغاجی دیکدیروب شمسون قوی القلبی صلب امر ایتدکده جناب حقه
مناجات وعرض حاجات ایدوب الهی اکر دنیاده معمر اولمغی کفاره غزا ایچون رجا ایتدیکم بی غش وغل
وجان ودلدن ایسه بو ورطۀ پرآفاتدن بکا نجات ویردیکده برفرشتۀ لطافت سرشته کلوب شمسونك
بندلرینی چوزوب پادشاهك قصری آلتنده کی دیرکلری چکوب کوشککی زیروزبر وخاکله برابر ایله دیو اصمرلدقده
شمسون نجات آمل امرله عامل اولمغین قصر ییقلوب شاهله سائر ناپاکلر هلاك وآغشتۀ خون وخاك اولوب
خلق میتلر اخراجنه مشغول ایکن شمسون مقبول صومعۀ شرف منبعه کیدوب زن برنفاقه طلاق ویردی
مرویدرکه شمسون کرامتمون خانۀ شرف آشیانه سنده بیك آی کیجه لر قیام کوندزلر صیام اوزره اولوب
بعض مفسرین (لیلة القدر خیر من الف شهر) آیتنده کی بیك آیدن مراد شمسونك عبادت ایتدیکی بیك آیدر
دیمشلر دیو مذکوردر (فصل در احوال خالد بن سنان العبسی) که نسب عالی حسبی خاتم انبیا
محمد مجد مصطفی صلی الله علیه وسلم ابدا وسرمدا حضرتلرینك یکرمی برنجی اتادن جد امجدلری اولان عدنان
عالیشانه واصل ومتصل اولور * معتبرات متفرقه ده مرویدرکه خالدك دختر سعادت اختری حضرت
رسالت علیه افضل الصلاة والتحیت زماننه یتشوب جناب شرف انتسابلرینه یوزسوروب سورۀ اخلاصی
دهان نورافشانلرندن استماع ایدوب پدرم دخی بو سورۀ عزت آیتی قرائت ایدردی دیدکده رسول علیه السلام
هذه ابنة نبی ضیعه قومه بیورمشلر یعنی بو بر پیغمبرك قزیدرکه قومی انی ضایع ایتمشلردر (قصۀ نبوت)
تفصیل قصۀ عبرت حصه لری بودرکه حضرت عیسادن اوچیوز ییل صکره کلوب عجم پادشاهی نوشروان
عادل زماننده ولایت حجازده ظاهر وسرافراز اولوب مکه ایله مدینه اراسنده قبائل عرب ذوی الاربدن
کندو قبیله نبیله سی اولان عبس طائفه سنه پیغمبر اولوب خلقی دین حضرت عیسایه دعوت ایدوب جهنمك
خزینه داری مالك بکا کلوب دار نعیمك احوالن نار جحیمك اهوالن خبر ویردیر ایدی * مرویدرکه یغمور
یاغمغه استسقا ایتدکجه باشنی خرقه سنه چکدکده یغمور یاغوب دیکمیوب باشن خرقه دن چقاردقده
یغمور دیکردی (ظهور نار) ذکر اولان ولایت عبسده برقیو یاخود برمغاره ایچندن یابرطاغ اراسندن
حکمت حقله برعظیم آتش چیقوب کیجه لرده طاشلو یرلردن آشکار اولوب علوی یریوزنده برمیل قدر
یریوروب اوغرادیغنی یاقوب ینه یرینه دونردی سکز کونلك یولده مراعالرده وصحرالرده طوارلرك کوزلری
قماشوب فرار وعدم قرار اظهار ایدرلردی کوندزلرده غائب اولوب همان دخان نمایان اولوردی اشبو حالت
نیجه مدت طوروب طائفۀ عرب بو آتشه نار الحدثان دیو آد قودیلر (ظهور معجزات) پس عربلردن نیجه
ولد ووالدای خالد دعوای نبوتده صادق ومحق ایسك ناری سوندر خلق سویندر دیدکلرنده عصاسیله
آتشی قوالیوب چقدیغی مغاره یاخود قیو ایچنه کیردکده یانجه حاضر وناظر اولانلره صاقنك بنم اسمی
ذکر ایلمك یوخسه هلاك اولورم دیوب آتشك اردنجه کیروب برمقدار اکلندکده طشره ده طورانلر حزین
وغمکین اولوب حیف خالده دیدکلرنده فی الحال چیقوب یلان سویلرسز امابن فلان زمانده وفات ایدرم
اوچ کوندنصکره مزارم اوستنه براعمی حمار کلوب چاغرسه کرکدر طوتوب بوغازلیوب انی قبرمه
اورسز که باذن الله بن قالقوب قیامته دك ظهور ایده جك احوال واسراری سزه اخبار واظهار ایدرم دیوب

بر روایتده مغاره دن باشن الته آلوب چیقوب بنی هلاك ایتدیکز بنی کومیوروب دفن ایلك اوچ کوندنصکره
قبرمه براعمی حمار کلوب آنی قبرم اوستنه بوغازلیوب بعده قبرمی آچه سزکه قالقوب سزه قیامتده دك واقع
اوله جق اموردن خبرویرم دیدی (قصهٔ وفات) بیوردقلری امور بالتمام ظهور ایتدکده اول قوم
ذی التمرد تذبذب وترددایدوب جائز که مفید اولمیوب امم عالمدن جناب حکمك لازم کله دیو ترك ایتمکه
جازم اولدیلر بو قاروده ذکر اولنان حدیثده قومی آنی ضایع ایتدیلر بیورلدیغی غالبا بو حاله اشارتدر *
تاریخ میرخوانده قصهٔ مزبوره اسلوب مذکورله مسطوره اولوب بعض زیاده لری بودرکه خالدك
ذکر اولنان وصیتیله عمله مانع اولنلر عربده بنی مخزوم طائفه سندن کندینك اقرباسی ایدیلرکه تخلف
احتمالیله لحوق عاردن خوف وفرار ایتدیلر خالد ماجدك بیره زال کهنه سال اولان کریمه سی حضرت
رسوله کلدکده تعظیما مبارك ردالرین انك آلتنه دوشدیلر ومقدما ظهور ایدن آتش اوچ کونلك یولدن
کورینوب کیجه ایله عربلر آنك ضیاسنده دوه لرین اوتلادرلردی ومزار شریفلرینه کلان حمار اعمی
اوچ کره چاغردی وحضرت خالده کلان خازن نار ایدیکه انلره جنت وجهنم وحشر ونشر وصراط ومیزان
وسائر احوال قیامتی اعلام وبیان ایدردی (قصهٔ عنقا) روضهٔ ابن خطیب قاسمده حضرت ابن عباس
حق تعالی موسی علیه السلام زماننده عنقا آدلو ارقه سی ملوّن ومنقوش بردیشی قوش یراتمشدیکه درت
طرفندن بر رقنادی اولوب یوزی انسان صورتنه بکزر واعضاسنده هر خوب نسنه دن حصه ونمونه
اولوب اکا بکزر برارکك دخی یرادوب یاموسی بن ایکی عجیب قوش یرادوب رزقنی بیت المقدس اطرافنده کی
وحوشدن ایتدم سنی انلرله مأنوس ایدوب بنی اسرائیله ویردیکم کرامات مخصوصه نك بری دخی بودر
دیو وحی اولنوب اول ایکی طیر سریع السیر متوالد ومتناسل ونیجه اولادلری حاصل اولوب موسی
علیه السلام وفاتندنصکره دیار عربده نجد وحجازه کیدوب آنده حیوان وصبیان قاپمغه معتاد اولوب
بین عیسی ومحمد علیهما السلام خالد بن سنان العبسی پیغمبر اولدقده عربلر شکایت ایدوب خالد دعا ایتدکده
حق تعالی اول قوشلرك نسلن قطع ایدوب مفقود وبالکلیه نابود اولدیلر دیمشدردینوب * لکن تفاسیرده
بو قصه حنظله نبی زماننده اولمشدردینوب عن قریب بیان اولنور (فائده) اکرچه کیم نیجه معتبراتده
خالد بن سنان عیسی ایله محمد علیهما السلام اراسنده کلمشدردینوب لکن باب عیسی اولنده ذکر اولنان
(انا اولی الناس بعیسی ابن مریم فی الدنیا والاخرة لیس بینی وبینه نبی) حدیثی عیسی ایله محمد اراسنده اصلا
پیغمبر کلمدیکنه دلالت ایتمکین مزبور خالدیا پیغمبر اولمیوب اولیادن اولوب یاخود عیسادن مقدم کلمش
اولمقدر والله اعلم (فصل در احوال حنظله بن صفوان علیه السلام) بونك زماننده وبعض حالنده وامتی
کیملر ایدیکنده اختلاف وشبهه اولوب تفاسیرده وتواریخده بونلره متعلق اولان روایتلر بونلردرکه حالا ذکر
اولنور (روایت اولی) تفاسیرده (وبئر معطلة وقصر مشید) آیتنده قوم ثمود قهر ودنا ایله نابود اولدقلرنده
صالح پیغمبردرت بیك نفر اهل ایمانله ولایت یمنده حضرموت شهرینك برنده برطاغ اتکنده برقیویاتنه
واروب قونوب آنده آخرته رحلت ایتدکلرنده امت عالی همتلری اومحلده حاضورا آدلو برشهر یاپوب
ایچلرندن جهلس بن جلاسی پادشاه ایدوب نیجه زمان امان واعیان اوزره اولوب بعده اغواء شیطانله عبدهٔ
اوثان اولدقلرنده حنظله علیه السلام جناب حقدن رسالتله بونلری دینه دعوت ووعظ ونصیحت ایتدکده
کفار اشرار بی عقل انی قتل ایتمکین حق تعالی جمله سن هلاك ایدوب بئر معطلةدن مراد اول قیو وقصر
مشیددن مراد آنك اوزرینه ناظر اولان قصر عالیدردینوب (وعادا وثمود واصحاب الرس) آیتنده دخی
مذکوردرکه مزبور اصحاب رس برروایتده قوم حنظله علیه السلامدرکه مشهور دنیا اولان مرغ عنقاکه
بیونی غایت درازوبالا اولمغین انکله مسمی اولوب اوستی نقش ارژنك کبی رنکارنك اولاغله غرایب اشیادن
ایدی انلرك شهرلرنده برعظیم طاغده پیدا اولوب بعض اوغلانجقلری قاپوب شکار ایتدیکی آشکار اولدقده
حنظله دن رفع بلا رجا اولنوب اودخی دعا ایتدکده عنقایه یلدرم اینوب هلاك ایتدی بعدزمان اول قوم
عنید حنظلهٔ سعیدی شهید ایتمکین جمله سی غضب رب المالك ایله هالك اولوب شهرلری دخی مرور زمانله
ویران اولدی (روایت ثانیه) بعض تواریخده مذکوردرکه حنظله علیه السلام طائفهٔ عربدن فهر

ابن قحطان نسلندن صفوان اوغلیدر بقیهٔ قوم ثموددن دیارمغربده رس قومنه مرسل ایدی رس کندوسی برسلطان واهل ایمان ایکن کفرله تابع شیطان اولوب تحت حکمنده اولان اصحاب ضلالت لواطه وحیوانانه مجامعت وعورتلری دخی دریدن آلت ایله بری برلرینه بعض حالت ایدوب بویله ایدن زن حیابری یه سعتری دیرلردی حنظله علیه السلام بونلری دینه دعوت وترك افعال قبیحه ایچون نصیحت ایتدکده ذره قدر کارکر اولمدقده حضرت خالق آب وآتش بونلری مبتلای عطش ایدوب نیجه اهل طغیان صوسزجان ویروب بعضلری حنظله ایله جنك ایدوب هر برینك آتدیغی تیر بحکمة الملك القدیر کندوبی هلاك وآغشته خون وهالك ایدوب حنظلهٔ عالی درجات نجات بولدی (روایت ثالثه) تاریخ میرخوانده بعد از رفع عیسی علیه السلام حنظلهٔ صادق یمنده حاضورا شهرینك خلقنی دعوته مرسل اولوب بعضلری ایمان بعضلری تکذیب وعصیانی عیان ایدوب عاقبت حنظله یی قتل ایدوب مؤمنلر کافرلرله جنك ایدوب مؤمنین بی عیوب باحکمت علام الغیوب مغلوب اولدیلر بعده حق تعالی دیاربابل پادشاهلرندن برینی حنظله نك انتقامی ایچون کفاره مسلط ایتمکین عسکر عظیمله حاضورانواحیسنه کلدکده کفار بر ضلال احضار اسباب حرب وقتال ایدوب عاقبت منهزم اولدقلرنده عموم غموم ومحن ایله جلای وطن ایچون آخریره کتملك اوزره ایکن اشبو قصاد سفر اولان نفر مسلوب الظفرلره این المفر دیوملائکهٔ کرام یالن قلجلرله کلوب نه یره کیدرسز (ارجعوا الی ما اترفتم فیه ومساکنکم لعلکم تسألون) دیدکلرنده کفار ضلالتمون (یاویلنا انا کنا ظالمین) دیوب ندم والم اظهاریله حزین ویرانین اولوب اول احوال پراهوال خلالنده جمله سی هالکین وراه عدمه سالکین اولوب قرأن عظیمده بونلرك حقنده (فمازالت تلك دعواهم حتی جعلناهم حصیدا خامدین) بیورلمشدر دینوب * تاریخ مختصر جامعده حنظله علیه السلام عیسی علیه السلامدن اوچیوز ییلدن صکره کلان خالد علیه السلامدن یوز ییل صکره پیغمبر اولمشدر اسماعیل علیه السلام اولادندن اولان قبائل عربدن قدمان رعویل آدلو ایکی قبیله یه نبی مرسل اولوب اشبو ایکی طائفه اکا عاصی اولوب آنی قتل ایتدکارنده آنلردخی هلاك اولدیلر (فلما احسوا بأسنا اذاهم منها یرکضون لاترکضوا وارجعوا الی ما اترفتم فیه ومساکنکم) آیتی آخرنه وارنجه بونلرك هلاکنه اشارت ایدردینوب اکرچه تفاسیرده بو آیتلر معناسنده ابن عباس قولنجه بونلردن مراد یمنده حاضورا شهرینك خلقیدرکه حق تعالی آنلره برپیغمبر کوندردکده قتل ایتدکلری ایچون آنلره غضبا بخت نصری مسلط ایدوب عسکرله اوزرلرینه کلدکده جمله سن قیروب کوکارین کسدی وبادفنا بونلرك فنالرینه اسدی * مرویدرکه بونلره قلیج کیردکده یالثارات الانبیاء دیو یعنی اهانت وقتل انبیا ایدنلره جزا بودردیو کوکدن ندا ایردکده کفار اشرار کفر وعصیان وقتل وطغیانلرینه غایت پشیمان اولوب جریمهٔ عظیمه یه اقتراف ایتدکارینه اعتراف ایدوب (یاویلنا انا کنا ظالمین) دیوناله وانین ایدوب نجات وحیاتدن یأس حالنده اولان ایمان یأس مقبول اولمامغین بریسی قورتلمیوب جمله سی مقتول اولدیلردینوب تفسیر کورانیده اشبو شهید اولان پیغمبر اسمی موسی بن میشادردینوب لکن مشار الیه موسی حضرت یوسفك اوغلی میشانك اوغلی اولوب مصر خلقنه مرسل ایدوکی بوقاروده بیان اولنوب بخت نصر ایسه غایت چوق زمان صکره عزیر ودانیال علیهما السلام زماننده کلمکین کورانی کلامنك صحتنده نظر واردرسائر تفاسیر کلامنده دخی حاضورا خلقنه مرسل اولان حنظله علیه السلام ایسه برقوی اشکال واردرکه تواریخده حنظله علیه السلام عیسی علیه السلامدن درتیوز ییل صکره کلدی دینوب بخت نصر ایسه عیسادن بشیوز ییل مقداری مقدم کلمشدر مکرکه حقیقتده حنظله دخی عیسادن چوق اول کلمش اولوب یاخود طبری قولنجه انتقام دم یحیی ایچون خروج ایدن بخت نصر اولوب برحدیث مفهومنجه یدی یوز ییل پادشاه اولمغین عیسادن نیجه یوز ییل صکره دخی حیاتده اولمش اوله والله اعلم (روایت رابعه) تاریخ میرخوانده مذکوردرکه (وبئر معطلة) حقنده نیجه مفسرین دیمشلردرکه دیاریمن قربنده ولایت یمامه ده برطائفه یه حنظله یاخود یاسین آدلو برپیغمبر مرسل اولوب اول قوم آنی تکذیب ایدوب طوتوب برقیویه آتوب اوزرینه برعظیم طاش قپایوب اول پیغمبره ایمان کتورن برسیاه عرب طاغدن اودون طاشیوب صاتوب بهاسیله ییجك آلوب کلوب قیونك اغزندن طاشی ایرغلایوب آرالقدن طعامی اشاغه یه صالی ویروب ایکی کیجه یه دلك پیغمبری

بو حال ایله بسلیوب بعده امر حقله کافرلر جمله هلاک اولوب بر ملک کلوب طاشی قالدیروب پیغمبری چیقاروب
اول سیاه عرب جنتده سنک رفیقک اولسه کرکدر دیو وحی الهی کلدی (روایت خامسه) تفاسیر و تواریخده
اصحاب رس حقنده اولان اقوال بونلردر که بعضلر قولنجه حنظله علیه السلام قومیدر قتاده قولنجه رس
یمنده فلج یمامه ایرماغی قاتنده بر عظیم شهردرکه وافر قیولری اولوب خلقی بقیهٔ قوم ثموددر رسوللرینی قتل
ایتدکلرنده هلاک اولدیلر بعضلر قولنجه رس بر قومدرکه پیغمبرلرین تکذیب ایدوب بر قیویه
براغوب اوزرینی باصدرمشلردی بعضلر قولنجه بر روایتده بر قومدرکه رسوللرینی قتل ایدوب کوکلرنی
بر قیویه کومشلردی اشبو درت قول ماییننده توفیق و تطبیق ممکن اولوب جمله‌سی حنظله علیه السلام ایله قومی
احوالی اولمق جائزدر لکن وهب قولنجه اصحاب رس قوم شعیبدرکه ایمانه غیر مقر و کفر و عصیانه مصر
اولدقلرنده رس آدلو قیولری کنارنده اوتوررلرکن دار و دیارلریله جمله‌سی یره کچدیلر بعضلر قولنجه اصحاب
اخدوددرکه قصه‌لری جلد ثانیده ملوک یمن بابنده ذونواس فصلنده بیان اولنور ابن عباس و کعب و سدی
قوللرنجه رس انطاکیه‌ده بر قیودرکه کافرلر حبیب نجاری قتل ایدوب اکا براقشلردر بعضلر قولنجه رس
ولایت عجمده آذربایجانده بر قیونک اسمیدر دینوب بونک قصه‌سی ایکی ورق اشاغیده عرایس ثعلبیدن نقل
اولنان روایت ثانیه و روایت ثالثه حکایه‌لرندن برید رنظر اولنه والله اعلم (روایت سادسه) مظنهٔ صحت
اولان بر تاریخ عربی غیر معلوم الاسمده کعبدن مرویدرکه بئر معطله ولایت یمنده ارض عدنده ایدی آنک
اصحابی مؤمنین و صلحا ایدیلر بغمور صو ینه محتاج اولمغین یغمور یاغمدقجه اوزاق یرلردن زحمتله
صو کتوررلردی حق تعالی بونلره ایمان و صلاح و عباداتده ثبات عهدیله صوبی لطیف بر قیو عیان و امتنان
ایتمشدی خلق آندن حظ ایدوب احجار ملونه ایله آنی یاپوب اطرافنده قبیله‌لری عددنجه صو ایله جق یرلر یاپوب
هر قبیله‌نک بشقه ایپی و قوغه‌سی وار ایدی بو جمله‌نک علص بن جهلس آدلو پادشاهلری اولوب وفات ایتدکده
خلق آنک فراقنه ماتم و غایت حزن و غم چکمکین شیطان لعین آنک صورتن دوزوب لباسلرین کیدیروب
تخته کچوروب پادشاهکز وفات ایتمدی درت یوز ییل پادشاهلری اولدم قومم برکون بکا سجده ایتمدیلر
دیو سزه کوسوب کزلنمشدی حالا کلدی شمدنصکره انی معبود ایدینوب اکا طپارسز دیوب بونلردخی واروب
کوردکلرنده تمام بکزدوب صورتنک ایچندن شیطان بونلره آدم کبی سویلدکده خلق اینانوب طاپوب یملی یمز
صو ایچمز یاتوب اویومز کوردکلرنده اکثری کافر اولوب بعضلری طاپمیوب حیران اولمشلردی صلحادن
حنظله نام کمسنه ضلالات اشراری کوروب ترک دیار و مکه‌ده مجاورت اختیار ایدوب نیچه زماندنصکره
مکه‌دن امر حقله بونلری دینه دعوته مرسل اولدقده کلوب مفصلا دعوت و انواع نصیحت ایتدکده آنلر قبول
ایتمیوب رسول سعادت محصولی مقتول ایتمکین حق تعالی قیولرینک صوینی کسوب قورودوب صنملری
سویلمز اولوب بو اثناده کوکدن بر صیحهٔ هولناک کلوب جمله‌نا پاکار هلاک اولدی (روایت سابعه) تاریخ
مزبورده ینه کعبدن مرویدرکه اصحاب رس یمنده حضرموتده جمّ غفیر و جمع کثیر ایدیلر آنده بر عظیم
شهر یاپدیلرکه طول و عرضی قرقر میل اولوب یر آلتندن وافر صویوللری یاپوب ایچنه صولر آقیدوب آنکله
مسرور اولوب پادشاهلرینک اسمی رس اولمغین صویوللرینک آدنی دخی رس قویوب ایمان و امان و عبادت
حقه سعی فراوان اوزره وافر زمان کچوب بعده کفر و عبادت اصنام و فسق و بعض آثام ایدوب خباثتی افراطه
ایلتوب رجاله و نسایه لواطه ایدر اولدیلر بعده بری برلرینه مبادله طریقیله عورتلرین کوندروب زنایه اجازت
ویرر اولدقلرنده زمرهٔ نسایه بو معنی الم ویرمکین تعلیم ابلیس رجیم ایله زمرهٔ نسوانده صنعت سحق عیان اولوب
ارلرینه رغمابری برلرینه عاشقه و بری برلریله دائما زنایه متوافقه اولدقلرنده حنظله بن صفوان بونلره مرسل
اولوب نیچه مدت دینه دعوت و انواع نصیحت ایدرب عنادلری ازدیاد بولوب آشکاره زنا ایتمکه اشتغال
واعتنا ایدر اولدقلرنده غضب حقله قحط اولوب صولری دخی طوزلو اولوب حنظله نصیحت ایتدکچه
تأثیر ایتمیوب عاقبت آنی قتل ایدوب آتشه یاقدقلرنده امر رب ایله صیحهٔ غضب کلمکین جمیع کافرلر مسخ اولوب
سیاه طاشدن یونولمش انسان صورتنده اولدیلر * مرویدرکه ذوالقرنین عالمی کزرکن بو شهره اوغرادقده کوردیکه
جمله شهر زفتنه باتمش کبی سیاه اولوب عظیم سرایلر التون قپولر مرصع تختلر جواهر و مال ایله طولو

خزینه‌لر تختلر اوستنده بکار قارشولرنده التون بوزدغانلر له وقلیجلر له خدمتکارلر ودکانلرده خلقک کیمی
اسباب صتارکیمی اقچه صیار بقاللر صرافلر اللرنده میزان طوتار اتمکجی اتمک بوغورر آشجی آش بشورر اربه
وبغدای صاتن کیله حبوبات اولچر اهل فسق مجلس هواده نیجه رجال ونسا بری برلریله زناده * والحاصل
علی الغفله دفعة مسخ اولدقلرنده نه حالده بولندیلرسه اویله کورنوب شهرک اورتاسنده برعظیم طاش اوستنه
کوردیلربونی قازمشلرکه بر اصحاب رس اولوب قوم ثمود بقیه‌سی یزرخا ونعمت وحضور ورفاهیت ایله
ملوک صفا سلوک ایدلک کفر وعصیان وپیغمبریمز حنظله بن صفوانی قتل واحراقله طغیان ایتدیکمزده غضب
حق فاش اولوب بزی طاش ایتدی ذوالقرنین اوقویوب اغلایوب ای شهر فرید الدهرسنی کیم بنا ایتدی دیوندا
ایتدکده برصدا ایشتدیکه ای عبد صالح بونی ابتدا وضع ایدن حوار بن فارغ بن شدید بن عاددر بوشهره نیجه
پادشاهلر حکم ایدوب هربری یوز ییلدن زیاده یشایوب جمله‌سی کفار ایدی (محرره) عاقبت هب هلاک
اولدیلر * جمله‌سی زیر خاک اولدیلر (نثر) ذوالقرنینک کوردیکی واقع ایسه حنظله علیه السلام عیسادن
مؤخر اولمیوب بلکه چاق صالح ایله ابراهیم علیهما السلام آراسنده کلمش اولوب یاخود کورن ذوالقرنین
اکبر اولمیوب عیسادن صکره اولان اسکندر رومی اولمقدر زیرا دنیایی کزدیکیچون بوکا دخی ذوالقرنین دیرلردی
والله اعلم (فصل) تواریخده بئر معطله وقصر مشید صاحبلریله اصحاب رس قوم حنظله اولمق اوزره یازیلان
روایتلر بونلردرکه انبیایه متعلق احوال اولمغین بیاننه شروع اولندی * اولا بئر معطله‌دن مراد برروایتده
یاسین آدلو پیغمبری قومی ایچنه آتدقلری قیو اولدیغی برورق یوقاروده روایت رابعه‌ده کچمشدر نظر اولنه
(قصر مشید) بعض تواریخده کعبدن مرویدرکه صالح پیغمبر ارض فلسطینده وفات ایتدکده قوم ثموددن
یاننده اولان مسلمانلر ولایت یمنه کیدوب ایکی فرقه اولوب بری حضرموته کتدیلرکه بونلر اصحاب قصر
مشید اولوب بری ارض عدنه کتدیلرکه اصحاب بئر معطله اولوب قوم حنظله اولدیلر قصر مشید
بئر معطله‌دن مقدم واقع اولوب کیفیتی بودرکه قوم عاد بادشدت معتادله هلاک اولدقلرنده نسل عاددن
برپادشاه که غایت قوتلو اولوب بیوک آغاجلری چکوب یردن کوکیله چیقارردی یدیوز عورتی وهر برندن
اولادی اولوب بادصرصر خوفندن برمحکم سرای یاپدیروب عسکریله ایچنه کوچوب کندوسی سراینک
یوقاروسنده توابعیله اوتوروب اشاغیدن هر کیم کچرسه کمال غرورندن قتل ایتمکه معتاد اولوب کافر اولمغین
بونی دینه دعوته ونصیحته جناب حقدن برپیغمبر کلدکده اشبو کافر آنی قتل ایدوب بعد زمان صیحهٔ جبرائیل
ایله جمله کفار هلاک اولوب قصر دخی خراب اولوب ایچنده برعظیم ییلان اولوب کسنه کیره میوب اهل قصر
قیامته دک آنده معذبلر اولمغین قصر ایچندن دائما خسته‌لر آوازی کبی ناله وانین ایشیدیلوردیمشلر (اصحاب
رس) اولا بونلر حقنده تفاسیرده ونیجه تواریخده اولان اقوالک اکثری مناسبتله برورق یوقاروده روایت
خامسه‌ده یازلمشدر نظر اولنه * ثانیا عرایس ثعلبیده مذکوردرکه بعض علما دیدیلرکه بونلر ایکی جنس طائفه
ایدیلر بریسی دریایه یقین بریرده چادرلر ایله ساکن اولوب قیونلری وسائر طوارلری وار ایدی کفاردن اولوب
هر آیده برکره دریادن بالق صورتنده اوزون بوینلو باشنده تاج کبی برنسنه‌لو برشیطان درت بالق اوزرینه
بنمش چیقوب بونلرا کا طاپوب قربانلر بوغازلیوب بیرام ایدرلردی حق تعالی بونلره بررسول کوندروب بونلر
آنی قتل ایتدکلرنده بررسول دخی کوندروب برولی بی ا کا معین قوشوب اشبو رسولی دخی قتل ایتدکلرنده
یولداشی اولان ولی کفارله بحث وجدال ایدوب طاپدیغکز معبودکز دریادن چیقدقده بکا مطیع اولورسه
ایمانه کلورمیسز دیوب کلورز دیدکلرنده وقتنده دریایه واروب شیطان چیقدقده ولی اکا اسم الله کریم
حرمتیچون طوغایا کرها بکا کل دیدکده شیطان بندیکی بالقلردن اینوب یوق بالقلرله بیله کل دیمکین ینوب
صحرایه کلوب کافرلر کوردکلرنده ولی یی تکذیب ایدوب عهدلرندن دوندکلرنده حق تعالی آنلره برعظیم یل
اسدیروب جمله مال ومنال وطوارلریله سوروب دریایه غرق ایدوب مزبورولی دریا کنارنه کلوب کفارک
التون وکومش اوانیسن وسائر ماللرین چیقاروب مؤمنین اولان یولداشلرینه برابرجه تقسیم ایدوب غرق
اولنلرک نسللری منقطع اولدی (روایت ثانیه) ایکنجی رس اصحابی اذربایجان ایله ارمینه ولایتلرینک سنورنده
اولوب اطرافلرنده اولان اهل ارمینه صمنلره طاپوب اذربایجان خلقی آتشه طاپوب بونلر کنج یاشلو بکرقزلره

طاپوب تمام اوتوز یاشنه کیردکده اوقزی قتل ایدوب بر تازه بکر قزه دخی طپارلردی بونلرك بیولك کول شکانده رس آدلو بر عظیم ایرمقلری وار ایدیکه عرضی اوچ فرسخ اولوب هر کون طاشوب اطرافنده کی طاغلرك نصفنه چیقوب اشبو ایرماغك ایاغی بونلرك ولایتلری سنورندن چقدقده طولاشوب کاوب اوبر اوجنه دوکاوب بیانه کتمزدی حق تعالی بونلری دینه دعوته برآیه دلك اوتوز پیغمبر کوندردی هرکون بریی قتل ایتدکارنده آی آخرنده بر پیغمبردخی کوندروب برولی بی اکامعین قوشوب دینه دعوت ایدوب کافرلر تکذیب وانکاره وعناد واستکباره اصرار ایتدکلرنده امر حقله ملکلر ایرمقلرین وپیکارلرین قورودوب شبکم یل دخی اسوب بعض مالللرین طاغلره اوچوروب جمله طوارلری دفعة وفات ایدوب شهرده قلان مالللری یره کچوب ایرته سی صو ویجك بولمیاوب هدایت حقله یکرمی برار آدم درت عورت ایکی اوغلانجق بر مغاره یه کیدوب باقی قلان التیوز بیك نفر رجال ونسا وصبیان آچ وصوسز جان ویروب شهرلری دخی باش اشاغه دوندرلدی مغاره ده اولنلر کلوب احوالی کوروب یارب بزه اکین وطوار ویروب اکن چوق ویرمه تاکه بزه دخی غرور وطغیان کلمیه دیو صدق نیتله دعا ایدوب بزه واطرافزه پیغمبر کوندریلورسه متابعت ومعاونت ایده لم دیو عهد ایتدکارنده حق تعالی بونلره ایرمقلرین اولکی کبی اقیدوب ایستدکارندن زیاده مال وحسن حال ویروب بونلردخی عبادات حقه اشتغال ایدوب وفات ایتدکلرنده بونلرك نسلندن بر طائفه ظهور ایدوب صورتا صلاح وسداد باطنا خبث وفساد واولیاء اللهه مخالفت وعناد ایدر اولدقلرنده حق تعالی بونلره عدولرین مسلط ایتمکین اکثرنی قیروب باقی قلانلرك جمله سی هلاك اولوب شهرلری وایرمقلری ایکیوز ییله دك بالکلیه خالی قالوب بعده حق تعالی بر صالح طائفه کوندروب کاوب بونلرك ولایتلرین معمور ایدوب نیچه ییللردنصکره بونلردخی فسق وفساد وانواع خبائثه معتاد اولوب حتی خاطر ایچون یاخود حاشا ثواب اعتقادیله کیمی قزنی کیمی خاتوننی کیمی همشیره سنی زنا اولنمغیچون بر دوستنه کوندروب بو طائفهٔ بی عار وحیالرك نسالری دخی تعلیم شیطان ایله بری برلریله عمل سحق ایله زنا ایدر اولدقلرنده بر کیجه کوکدن صاعقه اینوب کیجه آخرنده خسف اولنوب کونش طوغارکن صیحهٔ عذاب کاوب جمله کفار مسلوب الظفر دیار عدمه سفر ایتدیلر (روایت ثالثه) ینه عرایس ثعلبیده مذکوردرکه اشراف بنی تمیمدن برکسنه حضرت علی یه اصحاب رس نه زمانده نه مکانده ایدیلر پادشاهلری کیم ایدی آنلره پیغمبر کوندرلشمیدی نه سببله هلاك اولدیلر قرآنده مذکور اولوب لکن قصه لرین ایشتمدم دیو صوردقده بیوردیکه بر نسنه صوردك که بکا آنی شمدیه دك کمسنه صورمدی وشمدنصکره دخی کمسنه صورمز بلش اولکه انلر سلیمان پیغمبردن اول بر قوم ایدیلر بر صنوبر آغاجنه طپارلردیکه آدی شاه درخت اولوب آنی نوح پیغمبرك اوغلی یافث روشان آدلو بر پیکار کنارنه دیکمشدی بونلره انکیچون اصحاب رس دیرلرکه پیغمبرلرین صاغ ایکن یره کومشلردر ودخی ولایت شرقده رس آدلو ایرماق کنارنده اون ایکی شهرلری وار ایدیکه اوزمانده دنیاده انلردن زیاده معمور وخلقی چوق شهرلر یوغیدی نهرلری دخی الذواعظم انهار ایدی بیولك شهرلرینك آدی اسفندیار اولوب ایچنده اوتوران پادشاهلرینك اسمی ترکون بن عابور بن باوش بن شارن بن نمرود بن کنعان که نمرود ابراهیم علیه السلام ایدی شاه درخت ایله پیکار بو شهرده اولوب سائر شهرلرنده آندن تخم دیکوب بیولك آغاجلر اولوب اول آغاجلر کنارنده اولان صولری کندیلره وطوارلرینه آغاجلره تعظیما حرام ایدوب انلردن ایچن کمسنه یی قتل ایدوب کندیلر رس ایرماغندن ایچرلردی ییلده اون ایکی آیك هر برآینده اول اون ایکی شهرك برنده اول آغاج یاننه لطیف چادرلر قوروب بیرام جمعیتی ایدوب صنوبر یوانه قربان دیو وافر طوارلر بوغازلیوب عظیم آتش یاقوب قربانلری اکا آتوب هوایی توتون قابلایوب کوك یوزی کورنمز اولدقده جمله کافرلر صنوبره سجده ایدوب اغلاشوب تضرع ایدوب اول اثناده آغاجه شیطان کیروب بوداقلرین تحریك ایدوب آغاجك کوکی ایچندن اوغلانجق آوازی کبی چاغروب قوللرم سزدن راضی اولدم خاطریکز خوش طوتك کوزیکز آیدین اولسون دیو سویلدکده کافرلر باشلرین قالدیروب بر کون بر کیجه متصل شرب خمره وساز وسوزه وبعض امره مشتغل اولورلردی نوبت شاه درخته کلدککده غایت بیولك بیراملری اولمغین اون ایکی پاره شهر خلقی جمع اولوب زینتلر ایدوب اون ایکی قپولی مصور و بر صنایع بر عظیم وواسع اطلس اوتاق قوریلوب بیحد قربانلر

اولنوب شاه درختنه جمله خلق سجده ایتدکارنده ابلیس لعین بوکا کندوسی کیروب اوبرآغاجلرده کی شیطانلردن زیاده سویلیوب کافرلر غایت سرورله قالقوب اون ایکی کون کیجه لریله فسق وهوایه ومتابعت ابلیس اهل اغوایه اشتغال ایدوب سالك راه ضلال اولورلردی اشبو وادیده کفر وعصیانلری متمادی اولدقده حق تعالی بونلره بنی اسرائیلدن یهوذا بن یعقوب علیه السلام نسلندن بر رسول کوندرمکین کاوب خیلی زمان تکلیف ایمان ونصیحت فراوان ایدوب ذره قدر کارکر اولمدقده بر جمعیت عظمی کونشده جناب حقه تضرع ایدوب یارب اشبو آغاجلرده قدرتك کوستر دیو دعا ایتمکین طابدقلری آغاجلرك جمله سی قوریغین کافرلر صنوبره انجندی دیو پیغمبری طوتوب صنوبرك پیکارنی بر صنعتله بوشالدوب ایچنده غایت طارودریك برقویو قازوب پیغمبری ایچنه آتوب اوستنه بر عظیم طاش قپایوب قویو ایچنده پیغمبر ایکلیوب کافرلر آنی دیکلیوب بعده رسول جفا محصول رب متعالم شدت کرب وسوء حالم اسیر کیوب فضل شاملك تکمیل ولطف کاملکله قبض روحم تعجیل ایله دیو مناجات قاضی الحاجات ایتدکده وفات ایدوب فی الحال امر حقله جبرائیل علیه السلام کاوب جمله کافرلر دخی بیرام جمعیتنده ایکن قوتلو وحرارتلو قزل یل اسوب کافرلر شاشوب بری برلرینه صارمشوب بعده آلتلرنده بر کبریت طاشی اولوب طوتشوب کوکدن بر سیاه بولت کاوب اوزرلرینه قبه کبی بر یولك طاش براغوب کافرلر طوتشوب آتشده باقر اریرکبی بدن خبائث معدنلری اریدی ووجود ضلالات نمودلری مفقود اولمغله اول ولایت چرك شرکدن آریدی نعوذ بالله من سخطه وخذلانه وجحیمه ونیرانه (فصل در احوال یاسین علیه السلام) تاریخ میرخوانده مفسر بشدن برزمره دیدیلرکه دیار یمن قربنده ولایت یمامه ده بر طائفه یه حنظله یاخود یاسین آدلو بر پیغمبر مرسل اولوب اول قوم آنی تکذیب ایدوب لاجل التعذیب بر قویو یه براغوب اوزرینه بر عظیم طاش قپایوب اول پیغمبره ایمان کتورن بر سیاه عرب طاغدن اودون کسوب شهرده صاتوب بهاسیله ییجك آلوب کتوروب طاشی ایرغلایوب طعامی اشاغه صالوب ایکی کیجه یه دك پیغمبری بو حالله بسلیوب بعده امر حقله جمله کافرلر هلاك اولوب برملك کاوب طاشی قالدیروب پیغمبری چیقاروب بو سیاه عرب جنتده سنك رفیقك اولسه کرکدر دیو وحی الهی کلدی (فصل در احوال ذوانای حکیم) فوائح مسکیه ده عظماء قدماء حکما بابنده ذوانای نبی روحانیت شمسی ابتدا تسخیر ایدن اودر مذکور ذوانا عالم قطبیتده صور غریبه واشکال عجیبه کوردمکه عالم مرکزده اکا مثال یوقدر دیمش دیو مذکوردر بونك زمانی نامعلوم اولمغین بو محله تأخیر اولندی (فصل در احوال نبی اسود) کشافده (ولقد ارسلنا رسلا من قبلك منهم من قصصنا علیك ومنهم من لم نقصص علیك) آیتنده دیمشلردرکه حق تعالی سکز بیك پیغمبر کوندرمشدرکه درت بیکی بنی اسرائیلدن درت بیکی سائر طائفه لردن ایدی حضرت علی دیمشدرکه حق تعالی بر نبی اسود بعث ایدوب حضرت رسوله قصه اولنمیان انبیانك بری دخی اودر دیو مذکوردر والله اعلم بکل ما اخفی واعلم

(باب رابع وثلاثون در احوال مشترکهٔ جمیع انبیا)

اشبو باب شرف انتسابده ذکر اولنسه جوق فوائد کثیرة العوائد انبیاء کرامله مرسلین عظام جمله سنه وایچلرندن بلاتعیین بعض افراد سعادتنهاده ومع التعیین بعض نفوس شریفانوسه متعلقه اولان امور متفرقه درکه انلری بیان اشبو کتاب عالیشان صحت نشانك خصائص جلائلندن وجملهٔ فضائلندن اولوب جمیع کتب تواریخك هیچ برنده اشبو فوائد بو جمعیت وکلیت اوزره مذکور اولمدیغی تتبع تواریخ ایدنلره خفی ومستور دکلدر (شرائط نبوت) کتب کلامده اولان کلام مفصل محصلی بودرکه شرائط نبوتك بریسی قول مختار اوزره ذکورت اولوب دنیایه اصلا عورت پیغمبر کلمامشدر زیرا انوثت صفت نقصاندر بعضلر عورت مرسل اولمامشدر امانبی اولمشدر دیوب بعض فرق بیان ایتمشلردر بریسی دخی اکملیت وافضلیتدرکه برکسنه پیغمبر اولدقده زماننده اولان سائر ناسك جمله سندن حسن صورت وسیرتده وکمال عقل وذکا وفطنتده وقوت رأی وتدبیرده افضل واکمل اولمسیدر حتی مرویدرکه انبیانك هربری قبل النبوه دخی پاك وتقی وزکی ومتقی وامین ومشهور النسب صادق ومحق وکامل الادب ایدی وجمیع انبیا فصحا وبلغا اولوب یازدقلری مکتوبلردخی ایجاز واختصار اوزره اولوب همان برقاچ کلمهٔ مفیده ایدی بریسی دخی غلظت وفظاظت

وقسوت قلبدن وجنون وبرص وجذام كبی عیوب منفره دن ویول اوزرنده یمك یمك كبی واكابكزرنسنه لر
كبی قات مروتدن یعنی دناءت ورذالتدن وحجامت وسائر صنایع رذیله دن ودناءت آباء وامهاتدن سلامت
ونزاهت اولوب محصل تبلیغ رسالتـه واداء شریعته وبیان طریقته وقبول امتـه فی الجمله خلل وزلل ویرن
جمیع اشیادن معرا ومبرا اولمقدر برسی دخی كفر ومعاصیدن عصمتدركـه مسایرهٔ ابن همامده مذهب
مختار بودركه انبیا قبل النبوه وبعدها كفردن وبعد النبوه جمیع كبائردن ومثلا بردانه بغدای سرقه ایتمك كبی
صغائر موجبة النفرتدن وصغائر غیر منفره دن اجنبیه عورته قصدا نظر ایتمك كبی صغیره لردن
بالكلیه معصوملردر اما صغائر غیر منفره نك بعضیلری سهوله یا تأویلده خطا ایله صدورا یتمكدن معصوم
دكالردر لكن سهوا یا خطأ برصغیره صدور ایتسه یا اموردینه متعلق برفعلده سهو ونسیان واقع اولسه او سهو
یاخطا ویانسیانه تنبیه الهی ایله البته واقف وعارف اولملری مقرردر واما قولا یا فعلا ابلاغ شریعته یا تعلیم امته
متعلق اولان اموردە سهو وغلط وخطادن البته معصوملر اولوب اموردین وشریعته تعلقی اولمیان احوالده
جواز سهو وغلط ونسیانده سائر ناس كبیلردر دینوب شرح عقائدده انبیا معصوملردر عمدا كذبدن
بالاتفاق خصوصا امر شرایع وتبلیغه متعلق اولان اموردە وسهوا كذبدن دخی اكثرین قاتنده وقبل
الوحی وبعده كفردن وبعد الوحی عمدا كبائردن دخی بالاتفاق معصوملردر اما سهوا كبائر صدورنی اكثر علما
تجویز ایتمشلردر صغائرك دخی عمدا صدورنی معتزله دن غیری جمهور علما تجویز ایدوب سهوا صدوری
ایسه بالاتفاق جائزدر الا شول صغائر كه رذالت ودناءته دلالت ایده سرقهٔ لقمه وتطفیف حبه كبی لكن
سهوا اولنلرده تنبیه اولنملری وانلردن دخی متنبه اولملری شرطدر قبل الوحی یعنی قبل النبوه صدور كبیره امتناعنه
دلیل یوقدر طائفهٔ معتزله ممتنعدر دیمشلر حق بودركه قبل الوحی دخی نفرت ایجاب ایدن امور ممتنعدر
عهر امهات كبی یعنی حاشا والده لری زانیه اولمق كبی وفجور كبی یعنی كندیلر فاسق وفاجر اولمق كبی
ودخی رذالت ودناءته دلالت ایدن صغائر كبی * امدی معلوم اوله كه انبیادن منقول اولان اموردن كذب
ومعصیتی مشعر اولنلر اگر خبر واحد ایسه مردوددر اگر متواتر ایسه ممكن اولدقجه ظاهرندن مصروفدر
یعنی تأویلی واردر اگر صرفه مجال یوغیسه ترك اولی اولمغه یا قبل النبوه اولمغه محمولدر دینوب لكن بعد
النبوه سهوا كبائر وعمدا اصغائر صدوری جائزدر دیدیكی سهو وخطادر زیرا بنه شرح مقاصدده مذهبمز
بودركه قبل النبوه وبعدها كفردن وبعد النبوه مطلقا كبائردن عمدا اصغائردن معصوملردر دیوب جمیع
كتب كلامده دخی بویله دیمشلردر (فائده) تلویحده مذكوردركه زلتده عین فعله قصد یوقدر بلكه اصل فعله
قصد واردر زیرا یا لحقده ایاق سورجدكده طائفهٔ عرب زل الرجل فی الطین دیرلر چن دوشمكه ودوشمكده نصكره
ثابت اولمغه قصد یوغیمدقده لكن اوزمانده یولده یورمكه قصد بولنمشدر پس انبیانك زلته عتاب اولندقلری
انكیچوندركه نوع تقصیردن خالی دكلدر زیرا مكلف اولانه عند التثبت یعنی عند التیقظ والتحفظ آندن احتراز
ممكندر اما معصیت حقیقة برفعلدركه حرام ایدیكی معلوم ایكن نفسنه وذاتنه قصد اولنور (خصائص انبیا)
بوخصوص تفصیل عظیمه محتاج اولوب وجمله سنی احاطه ممكن اولمیوب بعض مشهور ومختصرلری بودركه
كتب تفسیر وحدیث وسیر وكلام وتواریخدن برر ایكیشر جمع ایدوب حالا ذكر اولنور * اولكی هر پیغمبره
والده سی حامل اولدقده وبعده وحین وضع حملده وپیغمبر اولنجیه دك احیانا نیجه كرامات وعلامات
ظهور ایدر ایدیكه نبوتدن مقدم اولمغین اكا ارهاص دیرلر نبوتدن نصكره اولانه معجزه دیرلر ٢ بعض كتبده
الله تعالی بر رسول كوندرمدی الا خوب صورت خوب اسم خوب آواز ایدی دیو برحدیث شریف مرویدر ٣
معتبراتده مذكوردركه جمیع انبیا دخی قبل النبوه بلا كسب ولا تحصیل محض لطف رب جلیل ایله اخلاق
حمیده وآداب شریفهٔ غیر عدیده اوزرینه مجبوللر وخلق آراسنده محبوب القلوب ومقبوللر ایدیلر ٤ مستدرك
حاكمده وهبدن مرویدركه الله تعالی برپیغمبر كوندرمدی الا آنك صاغ النده شامهٔ نبوت یعنی اتدن بك
شكلنده مهر نبوت اولمیه الا حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمكه آنك شامهٔ نبوتی آرقه سنده ایكی
یاغرنی اورته سنده ایدی ٥ كتب سیرده مذكوردركه جمیع انبیانك عرقلری یعنی بدن خستلرندن چیقان در
مانند مسك وعنبر غایتده لطیف رایحهٔ فایحه لو ایدی ٦ تفاسیرده برپیغمبر نبی اولمامشدر الا كه قرق یاشنك

اوانده

اولندی اولمشدر دیو لکن یحیی علیه السلام اوچ یاشنده عیسی علیه السلام بشکده ممه امرکن
یااوتوز یااوتوز ایکی یا اون اوچ یا اون یدی یا یکرمی یدی یاشنده پیغمبر اولدقلری مقرر اولمغین اکثر انبیا قرقده
پیغمبر اولدیلر دیمکدر ٧ کشافده ضحاکدن مرویدرکه الله تعالی بر پیغمبر کوندرمدی الا آنک یانجه نیجه
ملکلر اولوب انی حفظ ایدرلردیکه شیطانلر ملائکه صورتنده کورینوب اول پیغمبری حیله ایله الدامیه لر ٨
(انا معاشر الانبیاء تنام اعیننا ولا تنام قلوبنا) حدیثی اوزره جمیع انبیا اویودقلرنده کوزلری اویویوب قلبلری
اویانق اولوردی علما دیمشلردرکه واقعه ده اولان وحی الهی یی بالتمام حفظ وضبط ایچون قلبلری اویانق
طوروردی ٩ انبیادن هیچ بریسی شعر سویلیوب جمله سی شعردن نهی اولنمشلر ایدی ١٠ هیچ بریسی مدت
عمرنده احتلام اولمق واقع اولمامشدر زیرا دوش آزدیران شیطاندر آنلره ایسه شیطان اوغرامز ایدی ١١ هیچ
بریسی مدت عمرنده تثاوب ایتمک یعنی اسنمک واقع اولمامشدر زیرا اسنمک کثرت اکلدن یا کثرت شربدن ناشیدر
انبیا ایسه عباداته مانعدر دیو طعام مده و صو ایچمکده غایت آز ایله قناعت ایدرلردی ١٢ هر پیغمبرک
معجزه سی کندی قومی ایچنده مشهور و مقبول اولان نسنه جنسندن اولوردی تاکه اول قوم آنده ماهرلر
ایکن اکا معارضه یه قادرلر اولمامغله انلرک عجزی و پیغمبرک صدقی ظاهر اوله مثلا موسی علیه السلام
زماننده علم سحر مشهور اولمغین آنک معجزه سی اژدها اولان عصا و ید بیضا اولوب عیسی علیه السلام زماننده
علم طب مشهور اولمغین آنک معجزه سی ابراء مرضی و احیاء موتی اولوب سلطان انبیا زماننده عربده مشهور
اولان فصاحت و بلاغت اولمغین اعظم معجزاتی قرآن عظیم الشان اولدی سائر انبیانک معجزاتی دخی اکثریا
بوکا کوره ایدی ١٣ جمیع انبیا تبول وقضاء حاجت ایتدکلرنده البته یر یاریلوب نه واقع اولورسه خلق کورمک
ایچون ییوطوب بنه قپانوب اومحلدن مسک کبی لطیف رایحه پیدا اولوردی حتی حضرت رسول علیه السلام
سیدکاری حلال ایدی دینوب صحابه دن ایکی کمسنه ایچمشدر ١٤ نیجه سلفدن مرویدرکه اصلا بر جنک
ایچنده بر پیغمبر قتل اولنمق واقع اولمامشدر ١٥ انبیا یوزینه طوقنان بر نسنه یی آتش یاقیوب اعضالرندن
برینه طوقنانی قیامتده جهنم دخی یقمازدیمشلر ١٦ پیغمبر نماز قیلان بر کمسنه یی چاغرسه او کمسنه نمازین
بوزوب واروب جواب ویرمک واجب اولمغین شرعا نمازی بوزلیوب اعاده لازم اولمیوب تکمیل ایدردی ١٧
هر پیغمبر جمله مالنی فی سبیل الله بذل ایتمکه اعدادا تمکین انلره مالرندن زکوة ویرمک واجب دکلدی خصوصا
زکوة تطهیر ایچوندر انلرک کندولری و مالری طیب و طاهر ایدکاری ظاهردر دیمشلر ١٨ انکیچون آنلره
غیریلرک زکوتن المق حرام ایدی انبیادن برینی سب ایدن مرتد اولمغین قتل اولنوب حنفیه و شافعیه دن
غیری مذهبلرده تجدید ایمانله قتلدن خلاص اولمیوب البته حدا قتل اولنور ١٩ انبیادن نوح ایله لوطک
خاتونلری کافره اولوب لکن جمیع علماء امت محمد و سائر امم اتفاق ایتمشلردرکه دنیاده هیچ بر پیغمبرک
منکوحه سی و والده سی و همشیره سی و قزی و سائر اقرباسی زنا ایتمک واقع اولمامشدر و جمیع انبیا نکاح
صحیح ایله وجوده کلمشدر ٢٠ امام محیی السنه قضا و قدر حق تعالینک اسرارندن بر سردرکه ملائکه و انبیادن
برفرد اکا مطلع اولمامشدر دیو جبر و قدر رساله لرینک برنده پیغمبر اولانه سر قدر مستور اولمق لطف حقله
نبوت لوازمندندرکه تبلیغی امر اولنان اموری ابلاغندن همتنه فتور کلیه زیرا بعض مأموربهک عدم وقوعن
بیلسیدی سعی بی طائل و بی حاصل اولوردی پس سر قدری بیلمامک مرتبه نبوتی نقص و اخلال ایتمز دینوب
شرح مشارقده سر قضا و قدر جانب حقدن انبیایه کشف اولنیوب بعض اولیایه کشف اولنمق جائزدر دیو
مذکوردر ٢١ مسایرهٔ ابن همامده مذکوردرکه قاضی باقلانی انبیادن هر بری کندیدن مقدم کلان پیغمبرلرک
شریعتلرینی و کندی امتلری علماسی تفریع ایتدکاری مسائلک عدم علمی و معرفت توحیده خلل ویرمینلرینی
و کندی قومندن غیری دعوتنه مبعوث اولدیغی طائفه لرک لغتلرینی و جمیع منافع و مضار امور دنیایی و جمیع
حرف و صنایعی بیلمامک جائز اولوب علوشانلرینه ضرر و نقصان ویرمز دیوب لکن بعض مسائلی بلمامکلری
خاطرلرینه خطور ایتدیکیچوندر دیمکدر زیرا خطور ایدیجک البته آنک احکامنی بیلمکلری و آنده اجتهاد
ایدرلرسه اصابتلری مقرردر زیرا بر خصوصده اولا نزول وحیه منتظر اولوب مدت انتظارده وحی کلمزسه اجتهاد
ایتمکله مأمورلر و اجتهادلرنده یا ابتداء و انتهاء و یا همان انتهاء اصابتلری مقرر اولوب اجتهادده خطا ایدرلرسه

تنبيه اولنوب آنلردخی متنبه اولوب صوابه رجوعلری مقرردر ٢٢ (ماقبض الله تعالی نبيا الا فی الموضع الذی يحب ان يدفن فيه) حديثی مفهومنجه هر پيغمبرهرنه يرده دفن اولنمق ايسترسه آنده وفات ايدردی ٢٣ هر پيغمبرنه يرده ياتوب وفات ايدرسه همان اومحلده دفن اولنوب غيری يرده دفن اولنمزلردی ٢٤ كتب سيرده محرردركه انبيا وفات ايتدكلری ساعت فی الحال ينه روح شريفلری بدنلرينه اعاده اولنوب بعده دنياده بقا ايله رجوع الی العقبی آراسنده تخيير اولنورلر آنلردخی عاقبت هر كار اولان رجوع الی اللهی اختيار ايدرلر ٢٥ ضغطهٔ قبردن يعنی مقبره نك صقماسندن همان انبيا قورتلوب سائر مؤمنينك حاللرينه كوره شدتله يا خفتله بركره يا خود مرارا صقمق مقرردر ٢٦ انبيايه واطفال مؤمنينه سؤال قبر اولمقده اختلاف اولنوب قول اصح اوزره اولمزديمشلر * بحر الكلام امام نسفيده انبيايه سؤال قبر وعذاب قبر وقيامتده حساب دخی اولمز اطفال مؤمنينه دخی عذاب قبر وحساب اولمز عشرهٔ مبشره يه دخی حساب مناقشه اولمز يعنی نيچون بويله ايلدك ديو عتاب اولمز اما حساب عرض كه بويله ايلدك اما عفو ايتدم ديمك انبيايه دخی اولور ديو مذكوردر ٢٧ جميع انبيا حالا قبرلرنده بدن شريفلريله حياتده اولوب انواع عبادات مولی جل وعلا ايدرلر (الانبياء احياء فی قبورهم يصلون) ديو ودخی (الانبياء لا يتركون فی قبورهم بعد اربعين ليلة ولكن يصلون بين يدی الله عزوجل حتی ينفخ فی الصور) ديو ايكی حديث شريف مرويدر انكيچون دركه مالری وارثلرينه ميراث دكيلوب بيت الماله قونوردی ٢٨ فوايح مسكيه ده حضرت رسولدن مرويدركه نوح وهود وصالح وشعيبك قبرلری مكه ده زمزم ايله مقام ابراهيم آراسنده دركعبه نك حرمنده اوچيوز پيغمبر قبری وركن يمانيله حجر الاسود آراسنده يتمش پيغمبر قبری واردر انبيادن هر بر پيغمبری قومی تكذيب ايتدكلرنده ايچلرندن چيقوب مكه يه واروب وفات ايدنجيه دك عبادت اوزره اولوب مكه ده وفات ايدردی ديو تفسير لبابده بعض سلفدن مرويدركه حرم كعبه ده ركن ايله مقام آراسنده زمزمه وارنجه طقسان طقوز پيغمبر قبری واردركه حجه كلمشلردی ديو * نيجه معتبراتده قبور جميع انبياده كمال صحتله معلوم اولان همان قدسده قبر حضرت ابراهيمله مدينه ده قبر رسول عليه السلامدر ديو مذكوردر (عدد انبيا) كشافده ديمشلردركه حق تعالی سكز بيك پيغمبر كوندرمشدركه درت بيكی بنی اسرائيلدن درت بيكی سائرناسدن ايديلر * ديو تفسير ثعلبيده سلمان فارسی حضرت رسولدن روايت ايتمشدركه الله تعالی درت بيك پيغمبر كوندرمشدر مشاهير تفاسيرك بر محلنده كعب الاحبار انبيا بن بلديكم اوزره يوزيكرمی درت بيكدركه اوچيوز اون اوچی مرسلدر قرآنده اسميله مذكور اولنلری همان يكرمی سكز كسنه دردیمش ديو بر محلنده دخی ابوذر غفاری حضرت رسوله انبيا عددين صوردقده يوزيكرمی درت بيك ايديلر ديو بيورمشلردر ديو فوايح مسكيه ده ابوذر غفاری حضرت رسول عليه السلام انبيا يوزيكرمی بيك ايديلر ديوب برروايتده ايكيوز يكرمی درت بيك ايديلر ديو بيورمشلر كعب الاحبار انبيا يكرمی ايكی كره يوز بيك ايديلر ديوب مقاتل اون درت كره يوز بيك ويكرمی درت بيك ايديلر ديوب انس بن مالكدن مرويدركه حضرت رسول عليه السلام بن سكز بيك پيغمبر آخرنده مبعوث اولمشمدركه درت بيكی بنی اسرائيلدن ايديلر بيورمشدر ديو * تفسير ينابيعده كعب الاحبار انبيا يكرمی ايكی كره يوز بيك ويكرمی بش بيك اولوب مرسللری اوچيوز اون اوچدر ديمشدر ديو تفسير كوراينده ابوذر غفاری حضرت رسوله انبيا قاچدر ديو صوردقده يوزيكرمی بيك ايديلر اوچيوز اونی يا اوچيوز اون بشی مرسل ايديلر بيورديلر لكن بو حديثك صحتنده كلام واردر ديو * شرح مقاصدده بعض علما ديمشلردركه اولی وانسب احری واصوب بودركه انبيانك عددلری قصر وحصر اولنميوب علی وجه اليقين عدد معلوم تعيين اولنميه زيرا بوبابده اولان حديث خبر واحددركه انجق ظن افاده ايدوب عملياتده معتبر ايسه اعتقادياتده معتبر دكلدر خصوصا (منهم من قصصنا عليك ومنهم من لم نقصص عليك) آيتنك ظاهرنه بلكه واقع حاله دخی مخالفدر زيرا احتمالدركه انبيادن اولميانلر انبيا عددنه ادخال يا انبيادن اولنلر عدددن اخراج اولنمش اوله ديو مذكوردر * تفاسيرده موسی ايله عيسی آراسنده بيك پيغمبر كلدی عيسی ايله حضرت محمد عليه السلام آراسنده درت پيغمبر كلدی اوچی بنی اسرائيلدن بری عربدن ايديكه خالد بن سنان ايدی ديو * نيجه تواريخده خالد نصكره عربدن حنظله دخی

پیغمبر اولدی دینوب کشافك سعد الدین حاشیه سنده (وآتینا موسی الکتاب وقفینا من بعده بالرسل)
اثنده بعد از موسی علیه السلام مرسل اولنلر بعضلر قولنجه یتمش بیك ایدی دیو مذکوردر والله اعلم
(فرق نبی ورسول) کتاب عروة وثقی ده مذکور اولدیغی اوزره لفظ نبی انساندن غیره اطلاق اولنمیوب لفظ
رسول ملائکه یه دخی اطلاق اولندیغی مقرر اولدقدنصکره معلوم اوله که رسول الله نبی تعریفنده بین
الاشراف کلی اختلاف اولنوب تفاسیر وتواریخده بر رایکیشر نهایت اوچر دردر فرق یازیلوب لکن صحت
وفسادلرینه اکثریا تعرض اولنمیوب اشبو امر اهم مبهم قالمغین بو عبد حقیر بعد التتبع الکثیر نیجه کتاب
معتبرده اون بش قوله ظفر بولوب مجموعنك کلام مفصلی محصلی بودرکه نیجه محققین رسول الله نبینك فرقی
بوقدر ایکیسیده کندویه وحی اولنان اموری خلقه تبلیغله مبعوث ومأمور اولانه دینور دیوب زمرهٔ
مدققین انبیا یوزیکرمی درت بیك درمرسللری اوچیوز اون اوچدر بیور یلان حدیث خصوصا (وما ارسلنا
من قبلك من رسول ولا نبی الا اذا تمنی) آیتی رسول الله نبی فرقنه دلیلدر دیو قول مزبوری رد واول بابی سد
ایدوب لکن کیفیت فرقده اختلاف ایدوب بعضلر رسول اکا وحی ایچون ملك کلاندر نبی غیر رسول ملك
کلمیوب عالم رؤیاده وحی اولناندر دیوب * تفسیر کوراننده بو قول اختیار اولنوب بعضلر رسول ملك ایله وحی
اولاندر ونبی غیر رسول قوم وامتنه رب العزتدن یا کتاب یا الهام یا تنبیه فی المنام ایله اخبار واعلام ایدندر
دینوب بعضلر رسول اولدرکه آنك خلقه رسالتنی جبریل مختارا کابالمواجهه اخبار ایده نبی غیر رسول نبوتی
الهامله یا منامله اوله دیوب تفسیر واحدیده همان بو قول ذکر اولنوب اشبو اوچ قول متحد المبنی ومتقارب المعنی
امام نوو ینك رسول اولمیان انبیادن نیجه سنك نبوتلری ملك واسطه سیله اولمشدر دیدیکیله منتقض ومندفع
مرتفض ومرتفع اولور بعضلر رسول صاحب شریعت وکتاب اولاندر نبی غیر رسول اویله اولمیاندر دیوب بعضلر
رسول همان صاحب معجزه وکتاب وناسخ شرع سابق اولاندر نبی غیر رسول اویله اولمیاندر دیوب بعضلر رسول
همان صاحب معجزه وکتاب منزل علیه اولاندر نبی غیر رسول کتابسز شریعت سابقه یه دعوتله مأمور اولاندر
دیوب کشافده همان بو قول ذکر اولنوب اگرچه اشبو اوچ قول الی الان صحت وفسادنه تعرض اولنمامشدر
لکن اخبار وآثار مشهوره اوزره مرسلین اوچیوز اون اوچ عدد اولوب کتب وصحف منزله ایسه احادیث
موجبنجه جمله یوز درت یا یوز اون درت عدد اولمغین خصوصا اسمعیل ویونس وبعض انبیا اصحاب کتاب
دکللرایکن قرآنده هر برینه مرسل ایدی دینمکین ایکی وجه لطیف ایله هر بری قابل تزییف ایدیکی اظهر
من الصباح وانور من المصباحدر بعضلر رسول خلقی اکا دعوت ایچون شرع جدیدله مبعوث اولاندر نبی غیر
رسول شرع سابقی تقریر وتأکید تأیید وتشدید ایچون مبعوث اولاندرکه بین موسی وعیسی کلان انبیاء
بنی اسرائیل کبی دیوب اشبو قول غرابت شعار تفسیر قاضی وابو السعودده مختار اولمق اوزره اشعار اولنوب
بعضلر قول مزبور اوزره زیاده ایدوب شرع جدید ایله مبعوث اولمیان ابلاغ وانذار ایله ده مأمور اولدیسه ده نبی
اولوب رسول دکلدر دیوب اشبو ایکی قوله دخی الی الان کمسنه تعرض ایتمیوب لکن هر عالم نبیه نادرا اشتبیه
قبول ایده جك وجه وجیهله بر قوی اعتراض سالم عن الانتقاض واردرکه رسالتلری نص ایله ثابت اولانلرك
نیجه لری صاحب شرع جدید دکل ایدکاری محقق ومتقعدر خصوصا ابلاغ وانذار ایله مأمور اولان رسول
دکلدر دیمك کلام واضح البطلان ایدیکی غنی عن البیاندر بعضلر رسول اولدرکه یا صاحب کتاب اوله یا شرع
سابق احکامندن بعضی نسخله مأمور اوله دیو بعضلر رسول صاحب شریعت وکتاب یا ناسخ بعض احکام
شرع سابق اولوب نبی غیر رسول اویله اولمیاندر دیوب بو ایکی قوله دخی الی الان تعرض اولنمیوب لکن بی شرع
وکتاب ونسخ مجرد دعوت وتبلیغ ایله مبعوث اولنلره مرسل دینمیوب مثلا حضرت موسی علیه السلام
دعوت فرعونه مرسل اولدیغی حالده بی شرع وکتاب ونسخ اولمغین مرسل دکلدی دیمك لازم کلمکین
ایکیسنك دخی فسادی اظهر من الشمس کسادی ابین من الامس در * فتوحات مکیه ده نبی اولدرکه اکا وحی
ایله ملك کلوب اول دخی بر شریعتی متضمن اوله که آنك عملی انجق او نبینك کندی نفسنه مخصوص اوله اگر
انکله عمله غیرلری دخی دعوتله مأمور ومبعوث اولور سه اکا رسول دخی دیرلر دینوب تفسیر لبابده دخی
نبی اولان کندی نفسنه معین بر شریعتله مخصوص اولمق البته لازمدر دینوب لکن اشبو قولین متحد المعنی

بعض انبیانك نبوتی ملك كلیوب همان الهاملە اولدیغنده اتفاق اولمغین خصوصانی اولانه كندی نفسنه معین بر مخصوص شریعت كركدر دیمك خلاف ظاهر اولمغین ایكیسی دخی علیل وكلام بی دلیل ایدیكی معلوم اهل فهم جلیلدر * صاحب قاموس الصلات والبشر فی الصلاة علی سید البشر آدلو رساله سنده تحقیق بودركه نبی اولدركه جبرائیل علیه السلام اكا القاء وحی ایتدكده كندی نفسنه محصور ومقصور حكم معین ومنصوص ایله مخصوص اوله بو مقوله كمسنه لره كندیلردن غیریلره متابعت ایتمك وغیریلردخی بونك حكم مخصوصیله عمل ایتمك حرام ایدی وحی اولنان امورك بعضنی خلقه تبلیغه مأمور اولوب بعضی كندویه مخصوص قالورسه نبی ورسول اولوب جمله وحی اولنانلری تبلیغله مأمور اولوب كندویه مخصوص حكم قالمزسه اكا رسول دینوب نبی دینمز پس هر رسول نبی دكلدر وهر نبی رسول دكلدر دیوب قول مزبورك اصلی فتوحاتده اولانك عینی ایكن زاد فی الطنبور نغمة اخری مثلی فحواسنجه نبی اولمدق رسول واردر دیو بلا دلیل قسم ثالث زیاده ایتدیكی مخالف عقل ونقل اولمغین باطل وفاسد وصوب صوابدن غایت متباعددر * فرائض مولانا كمال پاشازاده ده رسول شول نبیدركه انكله یله كندویه یا آخره نازل اولمش كتاب الهی اولدیغندن ماعدا موسی وعیسی كبی شریعت جدیده یه یاخود آخرك شریعتنه داود كبی مستقلا یا هارون كبی تبعیة صاحب دعوت اوله دیمك اشعار اولنوب لكن بین موسی وعیسی كلان بیك یا درت بیك یا التمش بیك انبیاء بنی اسرائیلك هر بریسی كندوسیله كتاب توراة اولوب شریعت موسایه دخی دعوت ایتمشلر ایكن جمله سی مرسلین ایدكاری خلاف ظاهر وخلاف مشهور ایدیكی مقرر اولمغین تعریف مزبورك صحتی محل نظردر * مسایرهٔ ابن همام شرحنده نبی ایله رسول فرقنده قول مشهور بعض محدثین دیدكاریدركه نبی رسول شول كمسنه دركه كندویه وحی اولنان امورك تبلیغیله وقوم مخصوصی دعوتله مأمور اوله نبی غیر رسول تبلیغ ودعوتله مأمور اولمیاندر دیوب اشبو مذهبه مطابقت اوزره بعض كتبده قاضی عیاض دخی رسولله نبی غیبه اطلاعدن وخواص نبوتله اعلامدن عبارت اولان نبوتده مشترك اولوب رسولك زیاده سی من عند الله عز وجل اخبار وانذار ایله مأمور ومرسل اولمق ایله دردیمش دینوب مذهب محدثین اولان قول اخیر صحتپذیر برحسب ظن غالب وهم ساب حكم جالب اصوب وارجح اقوال اصح واوضح جمیع احتمالدر والله اعلم بحقیقة الحال

(اولوا العزم) (فاصبر كما صبر اولوا العزم من الرسل) آیتنده تفسیر مداركده اولوا العزمدن مراد (واذ اخذنا من النبیین میثاقهم ومنك ومن نوح وابراهیم وموسی وعیسی ابن مریم) آیتنده ذكر اولنان بش نفر رسوللردر دینوب بعض كتبده اولوا العزم عددی خصوصنده امام شافعی یه منسوب بر رباعی مذكوردركه بودر (نظم) اولوا العزم خمس كلهوا بمحمد * علیهم اله العرش صلی وسلما * فنوح بن ملك والخلیل ابن آذر * وموسی بن عمران وعیسی ابن مریما (نثر) بعض معتبراتده اولوا العزم سورهٔ انعامده محل واحدده ذكر اولنان نوح وابراهیم ولوط واسمعیل واسحاق ویعقوب ویوسف وایوب وموسی وهارون والیاس والیسع وداود وسلیمان ویونس وزكریا ویحیی وعیسادركه حضرت محمد علیه الصلاة والسلام ایله ختم اولنمشلردر دینوب تفسیر كوراینده (فاصبر كما صبر اولوا العزم من الرسل) آیتنده اولوا العزمدن مراد اصحاب جد وسعی وثباتدر من الرسلده اولان من بیانیه اولوب جمیع رسله شاملدر یاخود آدم ویونس مرسلیندن ایدكاری مقرر ایكن قرآنده آدم حقنده (فنسی ولم نجد له عزما) دیو یونس حقنده (ولا تكن كصاحب الحوت) دیو بیورلمغین من تبعیضیه اولوب بو تقدیرجه اولوا العزم اصحاب شرایعدركه تقریر شرایعده جد وسعی ایدوب مؤذیلر جفاسنه صبر ایتمشلردی مشهورلری نوح وابراهیم وموسی وعیسی ومحمد علیهم السلامدر بعضلر دیدیلركه بلایه صبر ایدنلردركه بری نوحدركه دائما غشی اولنجه ضرب اولنوب بری ابراهیمدركه آتشه آتلوب وذبح ولد ایله امر اولنوب بری اسمعیلدركه ذبح اولنمغه بری یعقوبدركه فراق ولده بری یوسفدركه بلای چاه وزندانه بری ایوبدركه مرض عظیمه بری موسادركه طغیان فرعونه وجفای قوم بی عونه صبر ایتدیلر دینوب كشافده اسمعیل یرینه اسحق ذكر اولنوب موسادنصكره بری داوددركه صدور ایدن زلتنه قرق ییل اغلدی بری عیسادركه دنیای بدمغاشده طاشی طاش اوستنه قومیوب (الدنیا قنطرة فاعبروها ولا تعمروها) دیمشدر دینوب تفسیر واحدیده اولوا العزمدن مراد ابن عباس قولنجه نوح وابراهیم وموسی وعیسادر مقاتل

ولنجه

قولنجه نوحدرکه جفای قومه ابراهیمدرکه اتشه اسحقدرکه ذبحه یعقوبدرکه فراق ولده یوسفدرکه چاه وزندانه
ایوبدرکه مرضه صبرا یتمشلردرکبی وسدی قولنجه مرسلیندن قتال وجهادله مأمور اولنلردرکه آلام ومحن
مشاهده وامرد ینده کمال سعی ومجاهده ایتمشلردر اهل تحقیق جمیع مرسلین اولوا العزم اولوب حق تعالی
بر رسول کوندرمامشدرکه صاحب عزم وجزم اولوب ذورأی وکمال عقل وجراءت وحزم اولمیه پس
من الرسلده کی من بیانیه اولوب تبعیضیه دکلدر دیمشلردیو مذکور ومسطوردر والله اعلم (سادات انبیا)
متن عقائد سیوطیده افضل انبیا محمد حبیب اللهدر بعده ابراهیم خلیل اللهدر بعده موسی وعیسی ونوح
اولوب بو اوچنك علی وجه الیقین ترتیبلری نامعلومدردینوب شرح مقاصدده حضرت رسول علیه
السلامدن صکره افضل انبیا حقنده بعضلر آدمدر ابو البشر اولدیغیچون بعضلر نوحدر طول عبادت
ومجاهده سیچون بعضلر ابراهیمدر کمال توکل واطمئنانیچون بعضلر موسادر کلیم الله ونجیّ الله اولدیغیچون
بعضلر عیسادر روح الله اولدیغیچون دیمشلردینوب فوایح مسکیه ده حضرت ابو هریره سید الانبیاء خمسة
نوح وابراهیم وموسی وعیسی ومحمد علیهم السلام دیمشدردینوب نیجه محققین مدققین آثار کثیره واخبار
شهیره مقتضاسنجه دیمشلردرکه افضل انبیا بعد از حبیب خدا ابراهیم بعده موسی بعده عیسی بعده نوح علیهم
السلامدر دینوب سائر انبیا ورسل ترتیبنه تعرض ایتمامشلردر والله اعلم (احوال کتب منزله) تفاسیرده
حضرت رسول علیه السلامه الله تعالی کوکدن قاچ کتاب انزال ایتمشدردیو سؤال اولندقده یوز درت کتاب
انزال ایتمشدرکه ایچلرندن اون صحیفه سی آدمه اللی صحیفه سی شیثه اوتوز صحیفه سی ادریسه اون صحیفه سی
ابراهیمه نازل اولوب دردی دخی توراة وزبور وانجیل وفرقاندردیو بیورمشلر * فوایح مسکیه ده مذکور
بر حدیثده یوز اون درتدر دینوب لکن صحف آدم یرینه موسایه قبل التوراة اون صحیفه نازل اولمشدر
دینوب کنز الاسرارده اشبو کلام قول محدثین ومؤرخیندردینوب حدیث ایدیکی تصریح اولنمیوب بعض
کتبده کتب منزله یوز اون دردر دینوب صحف آدم وصحف موسی دخی ذکر اولنوب بعض کتبده صحف
موسی ذکر اولنمیوب لکن صحف ابراهیم یکرمی ایدی دیو مذکوردر تفاسیرده (شهر رمضان الذی
انزل فیه القرآن) آیتنده حضرت رسوله قرآن عظیم ابتدا شهر رمضانده قدر کیجه سنده نزول ایتمکه
باشلیوب یاخود جمله قرآن قدر کیجه سنده لوح محفوظدن اوّلکی قات کوکه اینوب بعده تدریجله نازل اولدی
رسول علیه السلام صحف ابراهیم رمضانك اوّل کیجه سنده توراة رمضانك التی کیجه سی کچدکده انجیل اون
اوچ کیجه سی کچدکده قرآن یکرمی درت کیجه سی کچدکده نازل اولدی دیمشلردردینوب * تفسیر ابن کثیرده
زبور دخی رمضانك اون ایکی کیجه سی کچدکده دیو جامع الصغیر سیوطیده اون سکز کیجه سی کچدکده نازل
اولدی دیو بر حدیث شریف مذکوردر کشافده (انا انزلناه فی لیلة القدر) آیتنده مرویدرکه قرآنك جمله سی
قدر کیجه سنده لوح محفوظدن دنیا کوکنه ایندریلوب جبرائیل علیه السلام فتح سین وفا ایله سفره دیدکاری
یازیجی ملکلره املا ایدوب بعده حضرت رسوله یکرمی اوچ ییله دك آیت آیت سوره سوره نازل اولوب
اشبو آیتك معناسی انزال قرآن لیلة القدرده ابتدا اولندی دیمکدر تفسیر کوراینده اتفاق اولنمشدرکه قرآنی
جبرائیل علیه السلام سماء دنیادن بیت العزته لیلة القدرده ایندیروب سفره انی یازوب بعده یکرمی اوچ
ییله دك تدریجله نازل اولدی دینوب تفسیر واحدیده ابن عباس لیلهٔ قدرده قرآن جمله براوغوردن سمای دنیایه
ایندرلدی دیو مقاتل جبرائیل علیه السلام حضرت رسوله بر ییله دك نقدر آیت وسوره ایندیررسه اوّلکی
کوکده اولان سفره یه دخی لوح محفوظدن اوقدر ایندردی دیمشدردیو مذکوردر * شرح مقاصدده توراة عبرانی
زبور سریانی انجیل یونانی قرآن عربیدردینوب شیخ اکملك وصایای امام اعظم شرحنده انجیل سریانی ایدی
دیو صحیح بخاریده حدیث بدءِ وحیده قصهٔ ورقه بن نوفلدن انجیل عبرانی اولمق اکلایوب بعض کتبده
زبور دخی عبرانیدردینوب بعض کتبده صحف آدم وشیث وادریس سریانی صحف ابراهیم عبرانی ایدی
دیو مذکوردر نیجه معتبراتده صحف آدم اون عدد اولوب اسرار حکمت طبیعیه ومعرفت منافع ومضار ادویه
وکیفیت تسخیر انس وجنّ وشیاطین وعلم هندسه وحساب وبعض علوم نایاب بیاننده ایدی صحف شیث
علیه السلام اللی عدد اولوب علوم حکمیه وریاضیه یی جامعه اولوب کیمیا وسیمیا وصنایع مشکله وبعض

اشيادخی مذكور ايدی صحف ادريس عليه السلام اوتوز عدد اولوب اسرار سماويه وتسخير روحانيات وعلوم
عجيبه وطبايع موجودات وانواع غرائبی جامع ايدی صحف ابراهيم عليه السلام اون يا يكرمی عدد اولوب
جمله سی نصايح لطيفه ومواعظ شريفه ايدی كتاب توراة زمردن لوحلر اوزره يازلمش اينوب بيك سوره ايديكه
هر سوره بيكر آيت ايدی توراتك تفصيلی احوال باب موساده ذكر اولنمشدر زبور داود عليه السلام يوز اللی
سوره اولوب الليسنده بنی اسرائيله بخت نصردن ايريشه جك عذاب وعقاب الليسنده دخی طائفهٔ رومدن
ايريشه جك آلام بحساب الليسنده دخی باعث عبرت ومورث حيرت اوله جق انواع نصيحت ومواعظ وحكم
وتحميد وتمجيد رب عالم مسطور اولوب حلال وحرامدن وشريعته متعلق احكامدن برنسنه مذكور دكلدی
كشف كشافده انجيل اوتوز بش سوره ايديكه ايچندن بری سورة الامثال ايدی دينوب * فوايح مسكيه ده
كتاب انجيل نسخه لری درت درلودركه انجيل متی انجيل مرقص انجيل لوقا انجيل يوحنادر دينوب
قرآن عظيمك اوصاف واحوالی معجزات رسول عليه الصلاة والسلام بابنده ذكر اولنور (قبائل انبيا)
فوايح مسكيه ده ابن عباسدن مرويدركه انبيادن بش كمسنه عبرانی ايديلركه آدم وشيث وادريس ونوح
وابراهيم بش نفر دخی عربی ايديلركه هود وصالح واسماعيل وشعيب ومحمد مصطفی عليهم السلامدر تفاسيرده
موسی وعيسی اراسنده بيك نفر پيغمبر كلوب جمله بنی اسرائيلدن ايدی وحضرت ابراهيمدنصكره كلان
جميع انبيا نسل ابراهيمدن اولوب جمله سی اكا متابعت ايله مأمور ايديلر دينوب كشافك منلاسعدالدين
حاشيه سنده (وقفينا من بعده بالرسل) آيتنده موسادنصكره مرسل يعنی پيغمبر اولنلر بعضلر قولنجه درت
بيك بعضلر قولنجه يتمش بيك ايدی لكن جمله سی شرع موسی اوزره ايديلر بعده عيسی رسول اولوب شرع
موسی منسوخ اولدی دينوب يعنی بعض احكامی منسوخ اولدی ديمكدر زيرا اكثری منسوخ اولميوب
باقی طوردی * معتبرات متفرقه ده مذكوردركه جميع انبيا ابراهيم عليه السلام نسلندن ايديلر الا آدم وشيث
وادريس ونوح وهود وصالح ولوط بعضلر قولنجه يونس دخی سريانی اولوب نسل ابراهيمدن دكلدی
وجمله انبياء بنی اسرائيلدن يعنی يعقوب بن اسحق بن ابراهيم نسلندن ايديلر الا آدم شيث ادريس نوح
هود صالح ابراهيم لوط اسماعيل اسحق يعقوب شعيب يونس خالد حنظله محمد عليهم السلام وجمله انبيانك
لسانلری اوچ درلو لغت ايدی سريانی عبرانی عربی سريانی اولنلر آدم شيث ادريس نوح ابراهيم لوطدر بعضلر
قولنجه يونس دخی سريانيدر عبرانی اولنلر جميع انبياء بنی اسرائيلدر عربی اولنلر هود صالح اسماعيل شعيب
خالد حنظله محمد عليهم الصلاة والسلامدر (صنايع انبيا) معتبرات متفرقه ده مذكوردركه آدم
عليه السلام صنعت زراعتی يعنی چفتچيلكی تعليم جبرائيل ايله دنياده ابتدا ايتدی * زين المجالسده ابتدا
جولاهلك ايدن ودرزيلك وقصابلق وچفتچيلك ودمورجيلك ايدن آدم عليه السلامدر دينوب شيث
عليه السلام خليفه وحاكم مسلمين اولوب اكثريا غزايه مشغول ايدی ادريس عليه السلام اكثريا سياح اولوب
چوق درس ديوب يازيجيلق ودرزيلك صنعتن ابتدا ايجاد ايتديكی تواريخده مذكور اولوب (اول من خط
وخاط ادريس) كلامی بين الجمهور مشهوردر نوح عليه السلام نجار اولوب ملاحلق يعنی كميجيلك صنعتن
وحی خدا ايله ابتدا پيدا ايدوب طوفانده كمی ياپوب بش آی دريا يوزنده كزمشلردر هود عليه السلام
تاجر اولوب بعض كتبده صنعت تجارتی ابتدا هود ايجاد ايتدی دينوب لكن بعض معتبراتده نوح عليه
السلام قبل النبوه چوبانلق وتجارت ايدردی دينوب * زين المجالسده هود ولقمان حكيم درزی ايديلر ديو
مذكوردر صالح عليه السلام دخی تجارت ايدوب * متن شرعه ده صالح عليه السلام بعض لباسلر طوقوردی
ديو مذكوردر ابراهيم عليه السلام اكنجيلك ايدروب اطعام انام وضيافت خواص وعوام ايچون نيجه
يوز چفتلری يوريوب ودخی نيجه بيك قيونلرين چوبانلر كودردی * متن شرعه ده ابراهيم عليه السلام كنديسی
وخدمتكارلری زراعت وحراثت ايدوب كنديسی بالذات بزاز ايدی يعنی اسباب وقماش آلوب صاتردی
ديو مذكوردر لوط عليه السلام دخی اكنجيلك ايدردی اسماعيل عليه السلام قناص يعنی صياد اولوب
اكثريا شكاره مشغول ايدی اسحاق عليه السلام برزمان چوبانلق ايدوب بعده اوخدمتی اولادی ايدرلردی
يعقوب عليه السلام دخی سابقا چوبانلق ايدوب بعده اولادی ايدرلردی يوسف عليه السلام عزيز مصر يعنی

وزیر اعظم ونبوت ورسالت وحکومتله مدبر امور جمهور امم ایدی ایوب علیه السلام قبل المرض وبعده غایت مالدار ایدیکه تفصیلی یوقاروده کچمشدر شعیب علیه السلام دخی کندی قیونلرینه چوبانلق ایدوب پیر اولدقده ایکی قزی چوبانلق ایدردی موسی علیه السلام اوتوز یاشنه دك فرعون یاننده اوغل کبی عزوناز واکرام واعزازله بسلنوب اون ییل دخی مدین شهرنده قاین اتاسی شعیبه داماد وچوبان اولوب بعده فرعونی دعوته کلوب بنی اسرائیله حاکم اولدی هارون علیه السلام مقدما تاجر بعده فرعونه وزیر بعده فرعونه موسی ایله بیله مرسل وبرادری موسایه وزیر اولدی الیاس علیه السلام نساجلك یعنی جلاهلك ایتمشدر داود علیه السلام نبوت ورسالتله بنی اسرائیله خلیفة الله اولوب کسب حلال ایچون موم کبی دمور مسخر اولمغین جبه جوشن دوزردی سلیمان علیه السلام انس وجن واکثر مخلوقات ارضه حاکم اولوب کسب حلال ایچون مبارك الیله زنبیل اوروب چکنوردی زکریا علیه السلام نجارلق ایدوب بنی اسرائیل ایچنده نبی ورسول ورئیس الاحبار یعنی سردار علماء کبار ایدی یحیی علیه السلام تارك دنیا اولوب تفصیل حالی سابقا ذکر اولنمشدر عیسی علیه السلام دخی تارك دنیا وسیاح اولوب تفصیل حالی سابقا ذکر اولنمشدر خاتم انبیا حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ابدا سرمدا اوغلانجق ایکن قیون کودوب بیودکده عملری ابوطالب بونلری بسلیوب بعده خاتونلری خدیجه جمله مالارین بونلر یننه بذل ایدوب بعد النبوه لیل ونهارده سر وجهارده ارشاد قوم ضلالتپناه ایدوب مدینه یه هجرتدنصکره دائما مجاهد فی سبیل الله ایدیلر اوقات بابرکاتلرین غزای عزت سزای جنت جزایه وتقویت دین هدایه وتمشیت اوامر خدایه صرف ایدرلردی صحیح بخاریده کندیلردن مرویدرکه الله تعالی بر پیغمبر کوندرمامشدر الاکه چوبانلق ایدوب قیون کودمشدر بن دخی اهل مکه یه اجرت ایله قیون کودمشمدر دیو بیورمشلردر علما دیمشلردرکه انبیا قیون کودکارینه حکمت تحصیل تواضع ومسکنت وضعفا ایله الفت وموانست وکندی قلبلرینی خلوت ایله تصفیه وحلیهٔ عزلتله تحلیه درحتی بعض عارفین بوسری تبیین ایدوب دیمشدرکه (نظم) انبیا راعیان امتدر * پس چوبانلق بولازه صنعتدر (ازمنهٔ انبیا) تفاسیرك مواضع متفرقه سنده آدمله شیث شیثله ادریس ادریسله نوح ارالرنده اصلا پیغمبر کلیوب نوحله ابراهیم اراسنده همان هود ایله صالح کلمشدر ودخی اول انبیاء بنی اسرائیل یوسف آخری عیسادر * بعضلر قولنجه اولی موسی دروددخی موسا ایله عیسی اراسنده بیك پیغمبر کلمشدرکه جمله سی بنی اسرائیلدن ایدیلر ودخی عیسی ایله حضرت رسول اراسنده همان درت پیغمبر کلوب اوچی بنی اسرائیلدن بری عربدندرکه خالد بن سنان العبسیدر دینوب * لکن باب موسی علیه السلام آخرنده یازلدیغی اوزره بعض معتبراتده حضرت موسایه مغاونت ایچون حق تعالی بیك نفر کسنه یی پیغمبر ایدوب بنی اسرائیل انلره توجه ایتدکارنده موسایه غیرت کلمکین انك خاطری ایچون حق تعالی او پیغمبرلرك جمله سنك روحلرین قبض ایتدی دینوب ودخی باب داودده یازلدیغی اوزره بعض معتبراتده داود علیه السلام بعض مجلس قضا وحکومته اوبوردقجه ایکی یاننده بیك نفر پیغمبر اوتورردی دینوب اشبو ایکی روایتی مؤید کشافك منلا سعد الدین حاشیه سنده مذکوردرکه موسی ایله عیسی اراسنده بعضلر قولنجه درت بیك بعضلر قولنجه یتمش بیك پیغمبر کلوب جمله سی دین موسی اوزره اولوب انك شریعتی خلقه عمل ایتدرمکله مأمور ایدیلر * تفسیر ابو السعودده (یا اهل الکتاب قد جاءکم رسولنا یبین لکم علی فترة من الرسل) آیتنده بعضلر بین عیسی ومحمد درت پیغمبر کلدی دیوب بعضلر ایکیسی اراسنده اصلا پیغمبر کلمدی دیوب قول ثانی آیت کریمه ده فترة کلمه سنده کی تنوینده اولان تفخیمه که امتداد زمان فترتده ارسال رسوله کمال احتیاج اولمغله اهل کتابه جناب حقدن اولان امتنان مقامنه لایق اودرغایت مناسبدر دینوب فی الحقیقة صحیحینده (انا اولی الناس بعیسی ابن مریم فی الدنیا والاخرة لیس بینی وبینه نبی) حدیثی ایله قول ثانی رجحانی اظهر من الشمس وابین من الامس در والله اعلم (مدت ما بین انبیا) کتاب منتق ده مذکوردرکه آدم زمانیله فخر عالم ولادتی ما بیننك مقدارنده اختلاف اولنوب واقدی قولنجه درت بیك التیوز ییل نیجه لر قولنجه التی بیك یوز اون ییل ابن عباسدن بر روایتده بش بیك بشیوز ییل بعضلر قولنجه التی بیك قرق ییل ایدی معارف ابن قتیبه ده مذکوردرکه مدت عمر حضرت آدم ١٠٠٠ سنه وفات آدمدن طوفان نوحه دك ٢٢٤٢ سنه طوفاندن

وفات نوحه دك ٢٥٠ سنه نوحدن ابراهيمه دك ٢٠٤٠ سنه ابراهيمدن موسايه دك ٩٠٠ سنه موسادن
داووده دك ٥٠٠ سنه دواوددن عيسايه دك ١٢٠٠ سنه عيسادن حضرت رسوله دك ٦٢٠ سنه بوجمله
سكز بيك سكز يوز اللى ايكى ييل اولور شواهد النبوه ده مذكوردركه ولادت حضرت رسولدن زمان
عيسايه دك ٧٢٠ عيسادن داووده دك ١٢٠٠ داووددن موسايه دك ٥٠٠ موسادن ابراهيمه دك ٧٧٠
ابراهيمدن نوحه دك ١٤٢٠ طوفاندن آدمه دك ١٢٤٠ بوجمله التى بيك يدى يوز التمش بش ييل اولور
صحيح بخاريده سلمان فارسيدن مرويدركه عيسى ايله محمد عليهما السلام اراسنده كى فترت يعنى زمان انقطاع
نبوت ٦٠٠ عيسادن موسايه دك ٢٠٠٠ موسادن ابراهيمه دك ١٠٠٠ ابراهيمدن نوحه دك ٢٦٤٠
نوحدن آدمه دك ١٠٠٠ بعضيلر قولنجه ٢٠٠٠ ييلدر پس بوجمله يدى بيك ايكيوز قرق ياسكز بيك
ايكيوز قرق ييل اولور بعض معتبراتده ابن عباس ايله ابن اسحاقدن مرويدركه نبوت عيسادن ولادت حضرت
رسوله دك ٦٠٠ اسكندر رومى وفاتندن زمان ولادته دك ٨٨٢ داوددن زمان ولادته دك ١٦٠٠
موسادن زمان ولادته دك ٢٣٠٠ ابراهيمدن زمان ولادته دك ٣٠٧٠ نوحدن زمان ولادته دك ٤٤٩٠
آدمدن زمان ولادته دك ٦٧٥٠ بوجمله التى بيك يدى يوز اللى ييل اولور * فوايح مسكيه ده ابن عباسدن
مرويدركه آدمدن نوحه دك ٢٢٠٠ نوحدن ابراهيمه دك ١١٤٣ ابراهيمدن موسايه دك ٥٧٥ موسادن
داووده دك ٥٦٥ داووددن عيسايه دك ١٠٥٣ عيسادن هجرت حضرت رسوله دك ٦٠٠ بوجمله التى بيك
يوز اوتوز التى ييل اولور * ينه كتاب مذكورده مسطوردركه كبار احبار بنى اسرائيلدن يتمش ايكى فاضل كامل
اتفاقيله عبرانيدن يونانى يه ترجمه اولنان توراة شريفده مذكوردركه نزول آدمدن طوفانه دك ٢٢٤٢
طوفاندن ولادت ابراهيمه دك ١٠٨١ ولادت ابراهيمدن وفات موسايه دك ٥٤٥ اندنصكره سى توراتده
اولميوب لكن كتاب مجسطيده بو وجهله مذكوردركه وفات موسادن بخت نصر سلطنتنك ابتداسنه دك ٩٧٨
سنه ٨ ماه ٨ كوندر بخت نصر سلطنتنك ابتداسندن هجرت حضرت رسوله دك ١٣٦٩ سنه ٤ ماهدر *
پس بو حسابجه نزول آدمدن هجرته دك ٦٢١٦ سنه در * تاريخ ابن شحنه ده نزول آدمدن هجرته دك قول اصح
اوزره التى بيك ايكيوز اون التى ييل كچمشدر ديو اوتقديرجه ترجمهٔ توراتله مجسطيدن نقل اولنان
روايت سائر روايتدن اصح وارجح اولمش اولور لكن بوقاروده مدت عمر دنياده تفصيل اولنديغى اوزره مدت
عمر دنيا يدى بيك ييلدر ديو برحديث شريف اولوب وهب بن منبه قولنجه رسول عليه السلام پيغمبر
اولدقلرى تخمينا بش بيك التيوز ايچنده اولديغى برصحيفه بوقاروده زمان آدمدن ولادت حضرت رسوله دك
بش بيك بشيوز ييل كچدى ديو ابن عباسدن برروايت اصح جميع روايات اولمق كورينور والله اعلم
(فائده) عيسى ايله حضرت رسول عليهما الصلاة والسلام ارasنده كچن زمانده بين الاسلاف كلى
اختلاف اولنوب تفسير تيسيرده ابن عباس وقتادهٔ رفع عيسى ايله نبوت رسول عليه السلام اراسى بشيوز
التمش ضحاك ومقاتل التيوز كلبى ومجاهد بشيوز قرق ينه مزبور كلبى بين مولد عيسى ومولد محمد
عليه السلام بشيوز التمش طقوز ييل ايدى ديمشلردر ديوب تفسير ابابده زمان فترت وحى يعنى رفع عيسادن
نبوت رسوله دك معمر وكلبى قولنجه بشيوز قرق التى ييلدر ديوب تفسير قاضيده التيوز يا بشيوز التمش طقوز
كشافده بشيوز التمش يا التيوز يادر تيوز التمش ايله يتمش اراسيدر ديوب تلقيح ابن الجوزيده ابن عباس
وابن اسحاق قولنجه رفع عيسادن ولادت حضرت رسوله دك التيوز ييل برروايتده بشيوز يتمش سكز ييل
كچمشدر ديوب مواهب لدنيه ده رفع عيسادن نبوت حضرت رسوله دك سلمان فارسى وقتاده قولنجه
التيوز قتاده دن برروايتده بشيوز التمش ضحاك قولنجه درتيوز او توزله قرق مابينى شعبى قولنجه طقوز يوز
اوتوز اوچ ييل كچوب حافظ ابن كثير مشهور بودركه تمام التيوز ييلدر ديمش ديو مذكوردر (فائده)
تفسير ابابده جبرائيل عليه السلام انبيايه وحى ايچون نازل اولديغنك عددلرندن معلوم اولان مرتبه بودركه
آدمه اون ايكى ادريسه درت نوحه اللى ابراهيمه قرق ايكى يوسفه درت موسايه درتيوز عيسايه اون حبيب
اللهه يكرمى درت بيك كره نازل اولدى ديوب تفسير كبيرده (اذ ايدتك بروح القدس) آيتنده جبرائيل
عليه السلام عيسانك ياننده اكثر زمانده دور اولمامغه مأمور ايدى ديو مذكوردر كشافده جبرائيلى ملكيتى

صورتنده حضرت رسولدن غیری انبیادن هیچ بریسی کورمك میسر اولمدی حضرت رسوله دخی ایکی کره
واقع اولدیکه بری ابتداء نبوتده یریوزنده بری معراجده کوکده دینوب واقعا حضرت رسوله سائر زمانده
خصوصا جمله انبیایه انسان صورتنده کلوب حضرت رسوله کلدکچه صحابه ایچنده غایت خوبروی اولان
دحیهٔ کلبی دیدکاری کمسنه نك صورتنده کلوب کاه جمله صحابه یه کاه بعضنه کورینوب کاه کمسنه یه
کورنموب همان حضرت رسول ایله سویلشوب کاه آوازنی کاه بعض علایمنی صحابه نك بعضلری ایشدرلردی
(فوائد متفرقه که بعض وجهله بعض انبیایه ونبوته متعلقه در) معتبراتده مذکوردرکه رمله شهرینك محلنده
یتمش پیغمبر مزاری واردرکه کفار بنی اسرائیل انلری ظلما قدس شهرندن سورکون ایدوب جمله سی
برکون ایچنده آجلقدن وفات ایتمشلردی زین المجالسده مرویدرکه رسول علیه السلام برکمسنه برمؤمنه
برایچم صو ویرسه یتمش پیغمبره صو ویرمش کبی اولوردیوب ایشیدنلر سببن صوردقلرنده زیرا انبیاء
بنی اسرائیلدن یتمش پیغمبر برقربه صو ایله بیابانه چیقوب انده جمله سی اویودقلرنده برفاره کلوب قربه یی
دلوب جمله صو آقوب کیدوب اویاندقلرنده جمله سی صوسز وفات ایتدیلردیو بیوردیلر * تفسیر لبابده حضرت
رسولدن مرویدرکه بنی اسرائیل اول نهارده یعنی صباحده یاقوشلق زماننده برساعت ایچنده قرق اوچ نفر
پیغمبری قتل ایدوب عباد وزهاد بنی اسرائیلدن یوزاون ایکی نفر کمسنه قالقوب اوقاتلره امر معروف ونهی
منکر ایتدکلرنده آخر نهارده یعنی اخشام زماننده بونلردخی قتل اولندیلر * تفسیر ابو السعودده سلفدن نیجه
علما دیمشلردرکه انبیادن برکمسنه جنك ایچنده قتل اولنمق اصلا واقع اولمامشدر * زین المجالسده بنی اسرائیل
ایچنده برزمانده اوچیوز ییل عبادت ایدن پیغمبر اولوردی دینوب بونك تفصیلی نبوتی مشکوك اولنلر بابنده
مخلیقا علیه السلام فصلنده مذکوردر * بنه باب مزبورده ذو الکفل علیه السلام انبیادن یوز نفر کمسنه یی
مجلس واحدده قتلدن خلاص ایتدیکی دخی مذکوردر * معالم التنزیلده مجاهد حق تعالی طائفهٔ بدوودن
وطائفهٔ جندن وطائفهٔ نسادن اصلا پیغمبر کوندرمامشدردیوب بدوودن یعنی صحرا اوقری خلقندن پیغمبر
کوندرلمدیکنك حکمتی غلظتلری وجفالری یعنی ظلم وتعدی وشدت وناسازلکاریدر دیمشلردینوب تفاسیرده
(وما ارسلنا من قبلك الا رجالا نوحی الیهم) آیتنده اشبو آیت دلالت ایدرکه حق تعالی دعوت عامه ایچون نسا
وصبیان وملائکه دن اصلا بر پیغمبر کوندرمامش اوله حضرت عیسانك بشیكٔ ایچنده نبوتی بوکا منافی
دکلدر زیرا نبوت رسالتدن اعمدردینوب * بعض معتبراتده ابن عباس طائفهٔ عجمدن اصلا بر پیغمبر کلمامشدر
دیمش دینوب علم عقائدده یقول العبد دیمکله مشهور اولان قصیدهٔ برفوائدده مذکوردرکه (نظم)
وما کانت نبیا قط انثی * ولا عبد وشخص ذوافتعال * یعنی عورتلردن وقول جنسندن وحاشا شخص
مفعولدن اصلا برکمسنه پیغمبر اولمامشدر کشافده (یا معشر الجن والانس الم یأتکم رسل منکم) آیتنده طائفهٔ
جنه بنه کندو ایچلرندن پیغمبر کوندرلدیکنده اختلاف اولنوب بعضلر اشبو آیتك ظاهریله استدلال ایدوب
انس وجن طائفه لری مکلفلکده برابر اولمغین هر برینه کندی جنسلرندن پیغمبرلر کوندرلدی دیدیلر
جنسلرندن اولمغه سبب وایچلرندن اولمقده الفت ومناسبت زیاده دردیوب بعضلر دخی نبوت انسانه مخصوصدر
جندن اصلا پیغمبر کلمامشدر قرآنده (رسل منکم) بیورلدیغی انسله جن خطابده جمع اولمق سبیله در تکیم
انجو ومرجان آجی دریاره مخصوص اولوب طاتلو دریالرده اولمزکن قرآنده (یخرج منهما اللؤلؤ والمرجان)
بیورلمشدردیوب بعضلر دخی قرآنده رسل جندن مراد طائفهٔ جنه انبیا طرفندن مرسل اولان جنلردرکه
کندی طائفه لرینی دعوتله مأمور اولمشلردی تکیم حضرت رسوله بولوشان جنلر حقنده قرآنده
(ولوا الی قومهم منذرین) بیورمشدر دیمشلر دیو مذکوردر * فواتح مسکیه ده مذکوردرکه حق تعالی
هر بیلك ییلده برنصرت دین قویم وتقویت صراط مستقیم ایچون معجزات باهرات ودلالات ظاهرات ایله برنبی
شریف الخصال لطیف الفعال ارسال ایتمشدرکه اوالکی بیکده آدم علیه السلام مرسل اولوب اوبیکك کوکبی
زحل ایدی ایکنجی بیکده ادریس علیه السلام مرسل اولوب اوبیکك کوکبی مشتری ایدی اوچنجی بیکده نوح
علیه السلام مرسل اولوب اوبیکك کوکبی مریخ ایدی دردنجی بیکده ابراهیم علیه السلام مرسل اولوب
اوبیکك کوکبی شمس ایدی بشنجی بیکده موسی علیه السلام مرسل اولوب اوبیکك کوکبی زهره ایدی آلتنجی

بیکده عیسی علیه السلام مرسل اولوب اوبیکک کوکبی عطارد ایدی یدیجی بیکده سلطان انبیا محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم مرسل اولوب اوبیکک کوکبی قمر درحق جل وعلا نبوت ورسالتی حبیبنده ختم ایدوب دنیانک بیکلر ییللری دخی نهایت بولدی دیومذکوردر * حالا معلوم اوله که احوال انبیاء کزین متقدمین بو مقامده اختتام بولوب شمدنکیرو عنان یکران قلم بدایع رقم سید المرسلین وخاتم النبیین حضرتلرینک احوال سعادتمآللری بیانته منعطف وجل همت وسعی ودقت اکا منصرف قیلندی والمسئول من الله الملک القدیر العون والصون والتیسیر انه حسبنا ونعم النصیر

(بسم الله الرحمن الرحیم)

الحمد لله الذی جعل محمدا افضل مخلوقاته ومرءآة اسرار ذاته ومشکاة انوار صفاته وبعثه رحمة للعالمین اظهار السنیات عطیاته علی جمیع بریاته صلی الله علیه وسلم وعلی آله واصحابه هداة الدین وحماة المتقین من الله حق تقاته (امابعد) قسم ثالث کتاب صحت نصاب اولان اشبو اوراق فوائد انتساب مهتر وبهتر عالم سید وسند بنی آدم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک وآل واصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین زمرهلرینک احواللری بیاننده اولوب یکرمی درت بابه توزیع وبعض بابلری نیچه فصل شریف الاصل ایله تفریع اولنمشدر * اولا معلوم اوله که حبیب خدا طبیب اهل هدا محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ابدا سرمدا حضرتلرینک احوال سعادتمآللری واصحاب وآللری بیاننده علماء عرب وعجم وروم السنهٔ ثلاثه ده منثور ومنظوم مکمل ومعتبر مطول ومختصر اولقدر کتب جلیله تألیف وترکیب وتصنیف وترتیب ایتمشلردرکه جمله سنک مشتمل اولدیغی تفصیلا جمع وبیان خارج دائرهٔ امکان اولمغین محرر سطور اولان بندهٔ افکندهٔ پرقصور مرآت الکائنات دیمکله مسمی اولان اشبو کتاب صحت سماتده که بعون الله الملک الاکبر زبدهٔ جملهٔ کتب تواریخ وسیر اولمق مقرردر خصوص منصوصده مطولات ومختصراتده ذکر اولنان روایات وحکایاتک جمیع مهماتن مهما امکن ذکر واعلام ایتمکی تعهد والتزام ایدوب محبة للرسول المکی المدنی وابتغاء لرضاء الرب الغنی مجموع کتب سیردن مغنی اولمق ایچون کیمی تفصیلا وتصریحا کیمی ایجازا وتلمیحا جمله درج وترکیب وترتیبنده سعی بلیغ وجهد بیدریغ خرج ایتدیکه اشبو ادعا اولنان معنای زعنای جامعیت واغنا صاحب ذهن صاف انصاف اتصافه بعد التتبع الکلی واضح وجلی اولور وما توفیقی الا بالله هو حسبی ولا اله سواه (مدح وثنا بحضرت سلطان انبیا) اللهم صل علی طبیب قلوبنا وشفیع جمیع ذنوبنا محمد عبدک الاکرم وحبیبک الافخم وعلی آله الابرار واصحابه الاخیار کلما ذکرک الذاکرون وغفل عن ذکرک الغافلون وسلم تسلیما دائما کثیرا وزده کرامة وشرفا وتعظیما وتوقیرا (نظم) آن شهنشاه کشور مغنی * تاج فرق پیمبران یعنی * احمد مرسل افتخار بشر * شافع المذنبین فی المحشر * قائد الناس بالهدی والعون * شاه لولاک ما خلقت الکون * فخر یثرب سلالهٔ بطحا * امی لوح خوان ما اوحی (المحروه) جملهٔ خلق را ملاذ وپناه * نور چشم جهان حبیب الله (نثر) نفحات عنبر نسیم صلوات ونسمات عبهر شمیم تسلیمات که مهب ریاض قدس ومصب حیاض پرانسدن مشام دل وجانی معطر ودماغ روح روانی مبخر ایده اول خاتم الانبیاء والمرسلین سید الاولین والآخرین محمد نام احمد پیام محمود مقام عالی حسب عربی نسب فلک سریر ملک وزیر حقانی خصال سبحانی وصال ماه مکه ویثرب شاه مشرق ومغرب مهتر خورشید منظر سرور جمشید چاکر عنوان دیوان نبوت سلطان ایوان فتوت طبیب لبیب جانهای خسته ربیع منیع دلهای شکسته سید معشر بشر وسائر مخلوقات شفیع جمیع عصاة درعرصهٔ عرصات (نظم) سپهسالار نزدیکان درگاه * چراغ بزم کان لی مع الله * شه مه منظر وانجم مواکب * غبار مرکبش کحل الکواکب * حضرتلرینک روح پرفتوح وسینهٔ رحمت دفینهٔ مشروحلرینه مانند اداء فرض رجاء جنان وصفای جنان ایله عرض اولنور فضل خدا وکرم رسولدن متضرع ومسئولدرکه اشبو عبد احقر منکسر الضمیردن موصول (مصراع) بغده لطف حقله اوله مقبول (نظم) بمحمد وضحت لنا الانوار * فبنوره لیل الزمان نهار * النور منه مفرق اجزاؤه * فیه الشموس تضیء والاقمار * هو صورة نوریة بشریة *

لله

لله فی تصویرها اسرار * شمس تجلت لا افول لنورها * بدر بدا لا یعتریه سرار * الله ارسله الینا رحمة
ووسیلة فلنا به استبشار (المحرره) صلی علیه بفضله رب الوری * مادامت الادوار والاطوار (نثر)
وصد هزار درر غرر تحیات صافیات وجواهر تسلیمات وافیات نثار ارواح آل ابرار واصحاب اخیار
قیلنور که هر بری ممهد قواعد دینیه ومرشد عقاید یقینیه ناصر دین اسلام ناشر شرع سید الانام رافع اعلام
ایمان دافع فئام ذوی الطغیان ایدیلر (المحرره) اولدیلر جون دعاة راه هدا * رضی الله عنهم ابدا (نثر)
اللهم اجعلنا متمسکین بسنتهم متمسکین بطریقتهم وتوفنا علی محبتهم واحشرنا فی زمرتهم انك سامع النداء
ومجیب الدعاء فی السراء والضراء (نظم) لیس لی تحفة تلیق الیه * یا مفیض الوجود صل علیه * (دیکر)
ما ان مدحت محمدا بمقالتی * لکن مدحت مقالتی بمحمد

(باب اول در احوال نسب رسول صلی الله علیه وسلم)

بو باب شرف انتسابده فوائد سبع مقبولة الطبع وار در که جمیع کتب سیردن منتخب ومختصر واهم مهماتدن اولمغین محرر اولمق مقرر اولوب اشبو فوائد کثیرة العوائد بو جمعیت وترتیبله ذکر اولنمق بو کتاب مستطابك خصائص وفضائلندن وبفضل الله تعالی اجمع وانفع کتب تواریخ وسیر اولمسنك جلائل ودلائلندندر ومن الله ممد الکون اسأل العون والصون (فائده در اسامئ آباء واجداد رسول علیه السلام) هو محمد ابن عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن مرة بن کعب ابن لوی بن غالب بن فهر بن مالك بن النضر بن کنانة بن خزیمة بن مدرکة بن الیاس بن مضر ابن نزار بن معد بن عدنان * کتب سیرده عدناندن یوقاروده اختلاف قلنراولوب بعضنده عدنان بن یسع ابن همیسع بن نبت بن قیذار بن اسماعیل علیه السلام ابن ابراهیم الخلیل علیه السلام * دینوب معارج النبوه ده عدنان بن اد بن ادد بن همیسع بن نبت بن حمل بن قیذار بن اسماعیل علیه السلام دینوب بعض کتبده شهیرآفاق محمد بن اسحاق قولنجه عدنان بن ادد بن مقوم بن ناحور بن تیرح بن یعرب بن یشجب بن ثابت ابن اسماعیل علیه السلام دینوب کتاب الصفوده عدنان بن ادد بن همیسع بن حمل بن نبت ابن قیذار بن اسماعیل علیه السلام دینوب * کتاب الانس الجلیلده بعضلر عدنانله اسماعیل آراسنده قرق بعضلر همان یدی نفر کسنه عد ایدوب لکن مختار بودر که عدنان بن ادد بن الیسع بن همیسه بن سلامان بن نبت ابن حمل بن قیذار بن اسماعیل علیه السلامدر دیوب دلائل النبوه ده حضرت رسول علیه السلام عدنان بن ادد بن زید بن یری بن اعراق الثری دیوب زید مزبور همیسع در یری نبت در اعراق الثری اسماعیلدر دیمشدر دیو مذکوردر (فائده) مواهب لدنیه ده کبار علمادن ابن دحیه علما اتفاق ایتمشلردر که رسول علیه السلام نسب شریفلرین بیان ایتدکجه عدنانه دك ذکر ایدوب یوقاروسنه تجاوز ایتمزلردی دیوب * ابن عباسدن مرویدر که رسول علیه السلام نسبلرین ذکر ایتدکجه معد بن عدنانی کچیوب آنده طوروب ایکی کره یا اوچ کره کذب النسابون دیرایدی لکن سهیلی بو کلام حدیث اولمیوب ابن مسعود کلامیدر دیوب غیریلر دیمشلردر که ابن مسعود (الم یاتکم نبأ الذین من قبلکم قوم نوح وعاد وثمود والذین من بعدهم لا یعلمهم الا الله) آیتنی اوقودقجه کذب النسابون دیر ایدی یعنی نسابلر خلقك نسبی احوالنی بیلمك دعوی ایدرلر حق تعالی ایسه علم انسابی عبادندن نفی ایتدی * مرویدر که حضرت عمر نسبت نسب انجق عدنانه دك اولورانك یوقاروسنی بلمزدیوب ابن عباس دخی عدنانله اسماعیل آراسنده اوتوز آتا واردرکه کیملر ایدوکی بلنمش دکلدر * دیوب مسالك الحنفا فی والدی المصطفی آدلو کتابده کبار تابعیندن عطا حضرت رسول الله آدم علیهما السلام آراسنده طقسان طقوز آتا وار دردیمش دیو مذکوردر والله اعلم (فائده) رسول علیه السلام اجدادنك اکثری عادت طائفۀ عرب اوزره بر لقب ایله مذکور ومشهور اولوب اسملرینه مغلب قلنمشدی کتب سیرده عبد المطلبك قول اصح اوزره اسمی شیبة الحمد هاشمك اسمی عمرو وعبد منافك اسمی مغیره قصی اسمی زید کلاب اسمی حکیم یاخود عروة الیاس اسمی حبیب ایدی دینوب اسمی ذکر اولنانلرك وتجرد لقبلریله مذکور اولنانلرك سبب لقبلری وسائر حاللری مطولاتده تفصیل اولنوب خوفا عن الاکثار اشبو تاریخ مختصرده ترکی اختیار وذکر اهم مهمات ونوادره اقتصار اولندی بعض معتبراتده قول اکثر اوزره فهر

ابن مالكك لقبی قریش اولوب آنك نسلندن اولنلره قریشی دیرلردیٔوب آندن یوقارونك نسلندن اولنلره کنانی دیرلردیٔوب لکن اکثر کتب سیرده وجمیع تفاسیرده قول جمهور اوزره قریش نضر بن کنانه نك لقبی اولوب آنك نسلندن اولنلره قریش آنك نسلندن اولمیوب کنانة بن خزیمه نسلندن اولنلره کنانی دیرلر ابن عباس بونلره قریش دینمك دریاده قرش آدلو بر جانور ده تشبیهادرکه غایت یاوز اولوب جمیع حیوانات بحراندن خوف اوزره دردیمشلردیٔوب وجه تسمیه ده برقاچ درلو سبب دخی مذکوردر (فائده) کتب معتبره ده عدنانك والده سی یلها بنت یعرب بن قحطاندر دنیاده جمیع قبائل عرب ایکی قسمدرکه بری قحطان نسلندن اولمغین آنلره بنی قحطان دیرلر بر قسمی دخی نسل حضرت اسماعیلدن اولان عدنان ذریتندن اولمغین آنلره بنی اسماعیل دیٔوب بنی عدنان دخی دیرلردیو مذکوردر اشبو ایکی فرقه نك هربری بحدّ ولا یعدّ قبیله لر اولمشلردر اشبو کتابك جلد ثانیسنك چاق آخرنده باب قبائل عربده اجمالا بیان اولنور (فائده) نیچه معتبراتده مذکوردرکه ازدور آدم اجداد فخر عالم صلی الله علیه وسلم الطاف خالق النفوس ایله مأنوس واطفاء نور خدا ایتمك ایستین اعداء بد راشرلرندن محروس ایدیلر جمله دن بری مرویدرکه عدنانك اسمی عدنان اولدیغی نبیّ آخر زمان بونك نسلندن اوله جقدر دیو انس وجان بونی اهلاکه قاصد ومترصد اولدقلری بونلر ایچوندر* برکون عدنان آته بندکده سکسان کسنه انی قتله قصدله آتلنوب ایکی طاغ آراسنده یتشوب آتی زخملدکارنده آتدن اینوب طاغه یورویوب عدولری خولرسیه رولر انك عقبنجه کتدکارنده قدرت حقله طاغك یوقاروسندن برال اوزانوب کاوب عدنانی طاغك دپه سنه قالدیروب بعده برصدا پیدا اولوب (ع) جمله نابا کلر هلاك اولدی* بری دخی مسالك الحنفاده مذکوردرکه انبیاء بنی اسرائیلدن حضرت ارمیایه یا ارمیا بخت نصره واروب اعلام ایله که بن انی عرب طائفه سنه مسلط ایلدم ودخی یا ارمیا معد بن عدنانی براق اوستنه سنکله بندر تاکه اکا ضرر ایرشمیه زیرا بن آنك نسلندن بر نبیّ کریم یعنی رسول صاحب قدر عظیم چیقارسم کرکدر دیو وحی اولنغین ارمیا دخی امر حقله عمل ایدوب معدی براقه بندیروب ولایت شامه کتوروب انده بنی اسرائیل ایچنده نشو ونما بولوب بخت نصر فتنه سی دفع اولدقده معد صاحب سعد ینه عربستانه کتدی (فائده) جمیع معتبراتده مذکوردرکه حضرت رسولك آدم پیغمبره دك اولان آباء کرام واجداد فخامی (مصراع) جمله اصحاب عقل وحسن وجمال* وارباب شجاعت وسخاوت وانواع کمال واهالیٔ اعالی حسن خصال ویمن فعال اولوب (مصراع) نورمو فور فخر هر دو جهان* جبین مبینلرنده مانند مهر پرلمعان تابان ودرخشان ایدی هر برینك خاتونی حامل اولدقده نور محمدی آنك النیه منتقل اولوب جبین شوهردن نور عالی کوهر کتمکله رنك رویی نوعا متغیر اولوب مولود مسعود وجوده کلدکده نور انك آلننده ظهور ایدردی بعده هر پدر مظهر نور اولان پسر عالی کهره اشبو امانت بهیهٔ الهیه یی عفت وامانت ایله رعایت وحمایتده جد بلیغ وجهد بی دریغ ایده سن دیو محکم سپارش واولاد امجاد دخی سعی وکوشش ایدوب مهما امکن سداد وصلاح ورشاد وفلاح اوزره اولورلردی حضرت اسماعیلدن صکره اکثر قبائل عرب ایچنده فهم وکیاست ایله حکومت وریاست بونلره مخصوص وبنیان شوکت وسلطانلری مشید ومرصوص اولوب دین قویم حضرت ابراهیمی افشا وآثار جود وسخادن نیچه امور انشا ایدرلردی معارج النبوه ده مذکوردرکه مضرك اسمی مضر اولدیغی انی هر کورن جمال باکمالنه عاشق اولدیغیچوندر اهل اسلامدن اولمغین راه خدا ده وملت حضرت ابراهیمی اجراده سعی ودقت واوغلی الیاسه لطیف نصیحتلر ایتمشدر* نیچه معتبراتده مذکوردرکه الیاس بن مضر صلاحده پیرو پدر اولوب قبائل بنی اسماعیله امر معروف ونهی منکر ایدوب علم حکمتده لقمان وار طوائف عربده اشتهار وکمال رغبت واعتبار بولدی* مرویدرکه حج زمانلرنده حضرت رسولك نور فرید الدهری الیاس کندی ظهرنده حجاج مانند صوت بلند ایله تلبیه ایتدیککی یعنی رضاء حق جویان اولوب لبیك اللهم لبیك کلامن کویان اولدیغی قولا غیله ایشیدردی* تفاسیرده مذکوردرکه کعب بن لویّ قدیمدن جمعه کونك اسمی عربجه عروبه ایکن او کونده یانته خلق جمع اولمغین اسمنی جمعه قویوب او جمعیتلرده دائما وعظ ونصیحت ایدوب کندی نسلندن آخر زمان پیغمبری کله جکنی خبر ویروب اکا ایمان کتوروب تابع اوله سز دیو اصمرلیوب اول بابده دیدیکی شعرلردن بر بیت بودرکه (نظم) یالیتنی شاهد نجواء دعوته* اذا قریش تبغی الحق

خذلانا (نثر) یعنی تولیدی بن محمدك خلق دینه دعوت ایدوب طائفهٔ قریش دخی عصیانا وطغیانا حقه
راضی اولمیه جقلری زمانه یتشوب محمده نصرت ومعاونت ایدیدم دیمکدر * مسالك الحنفاده مزبور کعب
زمانیله حضرت رسولك نبوّتی آراسنده بشیوز التمش ییل کچمشدر دینوب جلد ثانیده باب ملوك جرهمده
ذکر اولنه جق تفصیلك کمال اجمالی بودرکه طائفهٔ عرب ایچنده عبادت اصنام ظهور ایدوب مکه
شهرینك حکومتی اجداد رسول علیه السلام اللرندن غصب اولنه‌دقده مسلمانلر اطرافه طاغلوب اوچیوز
ییلدن صکره ینه اجداد رسولدن قصیّ سابقا طاغلان قبائل قریشله مکه شهرینك حکومتنی ینه قبائل عربدن
کفار اشرار اولان خزاعه طائفه‌سنك اللرندن آلوب برمقتضای فحوای کما تدین تدان ماننددادان اولان زمرهٔ
بدان ذوی الطغیان مغموم ومحزون مکه‌دن بیرون اولدیلر * بعده مزبور قصیّ سابقا بناء کعبهٔ معظمه‌نك
سقفی اولمامغله ایچنه سیل کیرمکدن یقلمغین قریشله یاپوب مسقف واولوجهله کندی قدرلرین مشرف
ایتدیلر تفسیر واحدیده (لایلاف قریش ایلافهم رحلة الشتاء والصیف) آیتنده ابن عباسدن مرویدرکه
مکه شهری وادئ بی زرع اولمغین اهل مکه‌نك دائما معاشده مضایقه‌لری اولمغله شتاده یمنه صیفده شامه
تجارت ایچون سفرا یتمکی هاشم بن عبد مناف قریشه اوکردوب بو اسلوبله تجارتدن حاصل اولان ربحی
فقرا واغنیایه برابر تقسیم ایتمکله قریشده اصلا فقیر قالمیوب جمیع قبائل عربده قریش کبی غنی طائفه
اولمغین بعض شعرا بونلری مدح ایدوب دیمشکه (نظم) قل للذی طلب السماحة والندی * هلا مررت بآل
عبد مناف * المنفقین ولیس یوجد منفق * والقائلین هلم للاضیاف * والخالطین فقیرهم بغنیهم * حتی یکون
فقیرهم کالکافی * والمنجزین بکل وعد صادق * والراحلین برحلة الایلاف (نثر) معتبراتده عبد المطلب بن
هاشمك ریاستنه وسخاوتنه وسر کذشتنه خصوصا زمانده ظهور ایدن قصهٔ اصحاب فیله متعلق عظیم تفصیللر
اولوب قصهٔ فیل جلد ثانیده ملوك یمن بابنده تفصیل اولنوب عبد المطلبك باقی احوالندن ذکری مهم اولان
بودرکه هاشمك بوندن غیری نسلی قالمامغین آل هاشمك شرفی بونك نسلنه منحصر اولمشدر * مرویدرکه عبد
المطلب غایت عاقل وادیب زکی ولبیب سخی وشجیع ومهیب مدبر ذو رأی مصیب اولوب * ابن اثیر ایدر
مکه‌ده جبل حراده ابتدا تحنث ایدن یعنی بر مقدار زمان عزلتله عبادت ایدن بودر ابن قتیبه ایدر عبد المطلبك
سفرهٔ برکت بهره‌سندن طاغ باشلرنده وحوش وطیوره مائدهٔ پرفائده قونوب لاجل کمال السخا فیاض اسمیله
ودخی مطعم طیر السماء اسمیله ملقب ومسمی اولوب مستجاب الدعا ایدی کتاب ملل ونحلده مذکوردرکه نور
محمدی برکتیله عبد المطلب کندی اولادینه ترك بغی وظلم وشقاق وتحصیل مکارم اخلاق امر ایدوب مرد ظالم
جزاسن کورمینجه وفات ایتمزدیو متکلم اولوب اتفاق بر ظالم کسنه دنیاده بلا اصابة البلا متوفا اولدقده
عبد المطلب خوش خصاله انکله سؤال اولنمغین برزمان متحیر ومتفکر اولوب بعده والله وراء هذه الدار دار
یجزی فیها المحسن باحسانه ویعاقب المسیئ باساءته دیو جواب باصواب ویردی یعنی والله اشبو دار فنا مدار
دنیای غدار عاقبتنده برجای قرار واردرکه انده اهل حسنات وسیئات عمللرینه کوره مجازات اولنورلر
(فائده) حضرت رسولك پدر ومادرلری ایمانده اختلاف اولنوب کتاب مسالك الحنفا فی والدی المصطفی ده
ونیجه کتاب مصنفده برقاچ روایت حکایت اولنوب بری بودرکه انلر قبل بعثة الرسول زمان جاهلیتده وفات
ایتمشلردر جمیع شافعیه واکثر حنفیه قولنجه هیچ برپیغمبرانتنه دعوت دین ایرشمدیننه کفر حرامدر
نه ایمان واجبدر زیرا قول اصح اوزره ایمان عقلا واجب اولمیوب شرعا وسمعا واجبدر جاهلیتده ایسه ادیان
انبیا مرور زمانله وغلبهٔ کفار ذوی الطغیانله هر شهرده خفیه بر ایکیشر کسنه‌دن غیری یرلرده بالکلیه
معدوم ونامعلوم اولمشدی ایکنجی بودرکه آنلر وزمان فترتده سائر وفات ایدنلر یوم قیامتده امتحان اولنوب
مطیعلر جنته مخالفلر جهنمه قونورلر زیرا نیجه احادیث صحیحه‌نك مضمونی بودرکه صاغر ودلسز واهل فترت
ومعتوه وپیرفانی وکوچك ایکن وفات ایدنلر قیامتده هر بری حالنه موافق اعتذار ایتدکده سزه رسول
کوندررسم مطیع اولورمیسز دیو الله تعالی آنلردن عهد آلوب بعده امدی جهنمه کیریکز دیو رسول
کوندروب بعض حدیثلرده بلا واسطه الله تعالی بالذات خطاب ایدردینوب ازلده سعید یازیلان اطاعت
ایدوب کیروب جهنم اکا برد وسلام اولوب جنته قونوب جهنمه نیجه کیره‌لم دیو تردد ایدنلر بامر الله خواه وناخواه

جهنمه سوریلوب ایچنه قونور * علامهٔ عالی کهر شیخ ابن حجر دیرکه حضرت رسولك اجداد وآباء وسائر اقرباسندن قبل النبوه وفات ایدنلره ظنمز بودرکه حبیب الله حرمتنه زمان امتحانده حضرت رب رحمان اول فرمان بی درمان واجب اذعانه عصیان ایتدرمیه * اوچنجی بودرکه کفر اوزره وفات ایتدیلرلکن حق تعالی رسولی حرمتنه ایکیسنی دخی رسولنه احیا ایدوب آنلر دخی ایمان کتوروب ینه فی الحال وفات ایتدیلر مسالك الحنفا مؤلفی شیخ سیوطی بوبابده بر حدیث ضعیف ذکر ایدوب بعده حدیث ضعیف کثرت طرق روایتله قوت بولدیغندن ماعدا نیچه علما بونك ضعفنه باقدیلر زیرا فضائل اعمال ومناقب حقنده حدیث ضعیفله عمل اولنور بو مسئله ایسه مناقبدندر دیمشلر * محرر سطور اولان عبد پر قصور ایدرکه واقعا اشبو کلام خوب نظام حنفیه قوانینه موافق اولمغین حق صریح ومحض صحیح ایدیکی متحقق در زیرا تحریر ابن الهمامده (الحدیث الضعیف للفسق لایرتقی بتعدد الطرق الی الحجیة ولغیره مع العدالة یرتقی) دیو مذکوردر دردنجی بودرکه امام رازی ونیچه علما حق تعالی مشرکینه نجسدر دیوب رسول علیه السلام ایسه (لم ازل انقل من اصلاب الطاهرین الی ارحام الطاهرات) دیمشدر ودخی (بعثت من خیر قرون بنی آدم قرنا فقرنا حتی بعثت من القرن الذی کنت فیه) دیو کفاره ایسه خیر دینمك جائز دکلدر خصوصا قرآنده حضرت رسوله (الذی یراك حین تقوم وتقلبك فی الساجدین) بیوریلوب احد قولنده ساجدیندن مراد آباء وامهاتدر دیوب آدمه دك جمیع آباء وامهات رسول علیه السلام مؤمنین ایدیلر اگرچه حضرت ابراهیمك پدری نامنه اولان آزر کفر اوزره وفات ایتدیکی قرآنده خبرویرلمشدر لکن ابن عباس ومجاهد آزر ابراهیمك عمیسی ایدی (العم صنو الاب مثلی مفهو منجه عمه دخی اب دینمك قاعدهٔ عربدر دیدی دیمشلر شیخ سیوطی مسالکك بر محلنده ایدر بو مذهبی تقویت ایدر شول حدیثکه اهل نارك غایت خفیف عذابلوسی ابوطالبدر دیو بیورلمشدر وجه تقویت بودرکه ابوطالبك حالی بویله اولیجق رسولك والدینی نارده اولهلردی عذابی اخف اولان آنلر اولورلردی پس بو حدیثك ایمان ابوینه دلالتنه علم اصولده دلالت اشارت دیرلر دیوب بر محلنده دخی دیمشدرکه (واذقد صح فی ابی طالب انه اهون اهل النار عذابا بقرابة رسول الله صلی الله علیه وسلم فمعاذ الله ان نظن بوالدیه فی الجحیم وان یشتد علیهما العذاب الالیم هذا مما یفهمه من له ادنی فهم سلیم) بشنجی بودرکه علمادن نیچهلر بو بابده بر وجه جازم مهم ولازم اولان خوفا من التعسف سکوت وتوقف دردیوب سؤال اولندقده الله اعلم بالصواب دیو جواب ویررلردی * علامهٔ روم کمال پاشازاده مرحوم دخی رسالهٔ ابوین آخرنده بو قولك رجحاننی اشعار ایدوب دیمشدرکه کبار سلف وخلفدن نیچهلر (لاتؤذوا الاحیاء بسبب الاموات) حدیثیله (ان الذین یؤذون الله ورسوله لعنهم الله فی الدنیا والآخرة) آیتی موجبنجه آباء رسول نارده دردین کمسنه ملعوندر زیرا حضرت رسولك جناب شریفنه بوندن اوزکه اذامی اولوردیو فتوا ویرمشلردر (عصمنا الله تعالی من الزیغ والزلل فی القول والفعل والعمل

(باب ثانی درذکر ارهاصات رسول علیه السلام)

فخر عالم صلی الله علیه وسلمك نبی آخر زمان وقدوم رحمت لزوملریله اهل زمین وآسمان شادمان اولمرینه متعلق بشارات وآفاق وانفسده دلالات واشارات خصوصا چاق نور موفور باهر السروری یرادلدیغی زماندن نبوت ورسالت وعلو شاننه نشان ودلیل وبرهان اولان کرامات وعلامات ایله جمله کائنات مالامال اولمغین جملهسنی ذکر وبیان متعذر ومحال بعضلری دخی تفصیل عظیمه محتاج اولمغین متعسر ور اشکالدر زیرا سر خطاب (لولاك لما خلقت الافلاك) اصحاب فطنت وادراکنده صدق مقاله شاهد حالدر لکن مدت ولادتلری قریبه اولدقده ظهور ایدن بشارات غریبهدن (القطرة تدل علی الغدیر) مثل شهیری اوزره اشبو مختصر معتبر مؤلفی اولان عبد احقر وذرهٔ کمتر عارف اولانه بر اشارت کفایت ایدر دیوب الفاظی غایت بلاغت ونهایت حلاوت اوزره اولان بردانه بشارت حیرت غایتی بعبارة القائل بو محلده ناقل اولدی * پس خمیس آدلو کتاب سیرده لهیب ابن مالك اللهبیدن مرویدرکه مجلس حضرت رسوله حاضر اولوب دیدیکه یا رسول الله اتام انام سکافدا اولسونلر کولنیوزی حراست اولنمغه باشلیوب جن وشیاطین قذف بالنجوم اولندقلرین ابتدا بز طویدق آنی کوردیکمزده عزیز وپیر یمز ومقتدای واجب التوقیرمز اولوب اوچیوز یاشنده

اولان خطر بن مالك آدلو كاهن حضورنه واروب اى خطر بر هنربو حال حيرت مآلدن بزه خبرويرديدكده اغدوا على فى السحر اخبركم امابخيرا وبضر ديدى پس ايرتسى وقت سحرده يانته واروب كوردكه اياق اوزره طوروب كوكيوزينه بقاريا خطر ديوندا ايتدك سكوت ايدك ديو بزه اشارت ايدوب اوحالده كوكدن برعظيم يلدزدوشوب خطرآنى كوروب ديديكه (اصابه مصابه خامره عقابه عاجله عذابه احرقه شهابه زايله جوابه ياويله ماحاله بلبله بلباله عاوده خبباله تقطعت حباله تغيرت احواله) بعده نيجه زمان ساكت وصامت طوروب بعده (يالهف يالهف بنى قحطان * اخبركم بالحق والبيان * اقسمت بالكعبة والاركان * والبلد الامين والسكان * قدمنع السمع عتاة الجان * بثاقب فى كف ذى سلطان * من اجل مبعوث عظيم الشان * يبعث بالتنزيل والفرقان * وبالهدى وفاصل القرأن * تلغى به عبادة الاوثان) بوكلامى آندن ايشتدكده اى خطر بزه نه عجب امر عظيمدن خبرويردك سن وبز وسائر قوملك نه ايتمك كرك رأى وتدبيرك ندر ديدك ايتديكه (ارى لهم ماقدارى لنفسى * ان يتبعوا خير قبيل الانس * برهانه مثل شعاع الشمس * يبعث من مكة دار الحمس * بحكم التنزيل غير لبس) بزايتدك اول ديديكك كمسنه كيمدر اسمى ندر نه زمانده ظهور ايدر ايتديكه (والموت والحياة ثم العيش * ان محمدا لمن قريش * حقا ومافى حلمه من طيش * كلا ولا فى خلقه من هيش * يكون فى جيش واى جيش * من آل قحطان واهل البيش) بزايتدك قنغى بطندن يعنى كيمك نسلندندر من ولد ابراهيم ديدى بزايتدك قنغى قريشدندر ايتديكه (والبيت ذى الدعايم * والركن والحطايم * انه لنسل هاشم * من معشر اكارم * يبعث بالملاحم * وقتل كل ظالم * الله اكبر الله اكبر جاء الحق وظهر وانقطع عن الجن الخبر هذا هو البيان اخبرنى به رأس الجان) بوسوزى تمام ايتدكده ساكت اولوب بعده غشى اولوب اوچ كوندنصكره عقلى كلدكده ابتدا (لا اله الا الله محمد رسول الله) ديو سويلدى بو خبر عجيب ومقبول مسموع حضرت رسول اولدقده برروايتده (سبحان الله لقد نطق بمثل النبوة وانه ليحشر يوم القيامة وحده) برروايتده (سبحان الله قد نطق عن مثل النبوة فانه يبعث يوم القيامة امة وحده) بيورمشلر يعنى سبحان الله اول آدم مقام نبوت وحكمتدن دم اورمش تحقيق يوم قيامتده كندى باشيله يالكزجه حشر اولنوب يعنى مجرد قبردن عرصهٔ عرصاته كلنجيه دك ياخود عرصاتده طورمقده دخى اول مردكامل منفرد ومستقل اولوب ايمانده جمله دن اسبق اولمغين برفرقه يه ملحق اولميه

(باب ثالث در احوال رسول عليه السلام تا بوقت نبوت)

زمان ولادتدن اوان نبوته دك فرق ييلده واقع اولان احوال شريفه واطوار منيفه لرى خصوصا والدهٔ ماجده لرينك حملى ظهورنده وولادت باسعادتى صدورنده مشارق ومغاربده بلكه هرجانبده ظاهر وباهر اولان عظايم علايم كثير وموفور بلكه نامحدود ونامحصور اولوب اكثرى بين الجمهور مشهور اولمغين اشبو كتاب باهر الانوارده مهما امكن ايجاز واختصار وامهات مهمات بيانته اقتصار اختيار اولندى

(فصل در وقايع مدت حمل) معتبراتده مذكوردركه رسول عليه السلام صلب پدردن واصل رحم مادر اولدقده جميع عوالم علويه وسفليه وحيوانات بريه وبحريه نور وسرور ايله مالامال اولوب بالسان قال وحال بري برلرينه مژده رسان ومؤدئ حمد وشكر فراوان اولديلر مرويدركه سرير ابليس منحوس وسائر ملوك كفر مأنوس واصنام اهل شرك وناقوس جمله منكوس ومعكوس اولوب اول سنهٔ حسنه ده تعظيما لرسول الله جميع دنياده حامل اولان خاتونلرك اوغلانجقلرى ذكور اولمغه امر الهى صدور ايتدى حضرت رسول عليه السلام مكه ده قول اصح اوزره بطن مادرده ايكى ياسكز آيلق ايكن پدرلرى عبد الله مدينهٔ منوره ده يكرمى بش ياشنده وفات ايتدى (فصل در وقايع زمان ولادت) مكهٔ مكرمه ده قول اصح اوزره هلاك اصحاب فيل ماه محرمده اولوب ولادت رسول عليه السلام اوسنه ربيع الاولنك اون ايكنجى كونى يوم الاثنينده ايدى ابن عباسدن مرويدركه حضرت رسولك ولادتى ونبوتى ومكه دن هجرتى ومدينه يه دخولى ومكه يى فتح ايتمسى وآخرته انتقالى جمله اثنين كونلرنده واقع اولمشدر وقايع ليلهٔ ولادت بى عد وحد وغايتدرلكن ايچلرندن غايت عجب اولوب تفصيله دخى محتاج اولميلرى بونلردركه اول ليلهٔ مباركه ده شياطين ملاعين كوكه چقمقدن رجوم نجوم ايله بالكليه ممنوع ومحروم قلنوب عجم سلطانى اولان نوشروانك ايوان عظيم البنيانى

ناكهانی محكم صارصلوب يكرمی ايكی شرفه سنك اون دردی صدای عظيمله ييقلوب مجوسيلرك جاكارينه
اودطيقلوب بيك يلدنبرو ليـل ونهـاردائمايانديرلوب برآن سو ينمیوب مانـنـد جحيم اولان آتش عظيملری
قدرت حضرت رب ايله بلاسـبب منطفی ومنتفی اولوب اهـل مكروآشوب اولان مجوسـيلرشاشوب بعـده
چالشوب بی مانع وحاجز تكرار ياقمقدن عاجزاولديلرينه جمـدهـمدان شهری قربنـده طولی وعرضی التی
فرسخـدن زياده اولوب اوزرنده بيوك كيلريورين بحيرهٔ ساوه خفاً يره چكوب امصار واقطار كائناتده دخی
نيچه عظيم علامات ظهورايتدی بو جانبـده والدهٔ رسول عليه السـلام حين وضع حملده كندونك وبعض اقربا
واحباسنك كوروب خبرويردكاری غرائب امورمولدنبی كتابلرنده مذكوروبين الناس مشهوراولمشدر
(فصـل دراحوال رسول عليه السلام تابوقت نبوّت) اوان طفوليتدن زمان نبوّته دك واقع اولان احوال
شريفه لرينك نيچه سی مشهوروومعروف نيچه سی دخی تفصيل عظيمه موقوف اولمغين اول رسول مقبول
صاحب اعجازاحوالی بياننده كمال ايجازايدوب معظمات واقعاتنه اشارت وايما ايله اكتفا اولندی پس كتب
سيرده محرردركه اوچ كونه دك والده لری بعده درت آيه دك عمـيلری ابولهبك ثويبه آدلو معتقـه سی امزروب
مبارك بشـكارين ملكاز صالوب بشـيك ايچنده آی ايله سويلشوردی بعده قبيلهٔ بنی سـعددن حليمه خاتون
اهـل مكه عادتی اوزره تبـديل هوا ايچون امزرمكه آلوب ولايتنه كيدوب يولده وآنده جنس ارهـاصاتدن
تفصيله محتاج نيچه كرامات وعلامات كوروب جمـله دن رسول عليه السـلام التی آيلق اولدقده يوريوب
طقوزنجی آيده فصاحتـله تمام سويلراولوب اونجيده ياى طوتوب اوق آتاراولدی حليمه ايدربركيجـه اوياندم
ايشتدم كه اوغلم محمـد (لااله الا الله قدّوسا قدّوسا نامت العيون والرحمن لاتأخذه سنة ولانوم) ديوسويلر
ايتداسويلديكی سوزبوايدی بعده سو يليجك زمانه واردقده هرياپشديغی نسـنه يه بسم الله ديوياپشوب صول
اليله برنسـنه يه ياپشمـزدی ايكی ياشـندنصكره هركون كونش نوری كبی برنوركاوب محمدی بوريوب بنه
كيدردی صحـرايه چقـدقده بربولت باشی اوزرنده طوروب سايبان اولوب يوريدكجه بيله يورردی بنه
برروايتده ايدرمحمدی ممه دن كسديكمده ابتدا (الله اكبركبيرا والحمد لله حمدا كثيرا وسبحان الله بكرة واصيلا)
ديوسويلدی مرويدركه اوچ ياشنه ابتـدا كيردكده ممـه دن كسلوب بركون صحرايه چقدقده جبرائيـل عليه
السلام انسان صورتنـده كاوب حضرت رسولی چالقيون ياتروب مبارك بوغازی ديبنده اولان چقورجقـدن
قاصغنه دك ياروب يوركی ايچندن برسـياه اويوشمش قان طمله سـنی چيقاروب شيطانك سـندن نصيبی بوايدی
ديوب يانه آتوب قلب شريفنی جنتدن كتورديكی التون لكن ايچنده كی قارلوصوايله يوبوب ايچنی غايت ملايم
وخوب رايحه لونورله طولديروب بعده كوكسنی صغايوب بتون اولوب اوالده وآخرده ذره قدروجع وجفا
كورميوب بلكه كلی لذت وصفاسوردی بعده ايكی ياغرنی اورته سـنده صول كوركی يانته مهرنبوّت اوروب
مهرك وشق صدرك نشانلری وفاتلرينه دك باقی ايدی اسـلوب مذكوراوزره شق صدربالاتفاق ايكی كره دخی
اولمشدركه بری ابتداءنبوّتلرنده بری دخی معراجه كيدركن برحديث شريف مفهومنجه اون ياشـنده بردخی
واقع اولمشدراشبوسنهٔ ثالثه ده حضرت ابوبكرصديق دنيايه كالدی مرويدركه حليمهٔ كريمه اول صاحبهٔ
رتبهٔ عظيمه حضرت رسولی بيلده بركره والده سنه وجـدی عبدالمطلبه كتوروب ينه برقاچ كوندنصكره يرينه
كتوروب بش ياشنه واردقده مقدّما نيچه كاهنلربواوغلانجق سزلك دينكزی تغييرايده جكدر ديوقريشه
خبرويرمكين حليمه رسول عظيمـه ضررايرشمكدن قورققـين كتوروب والده لرينه تسليم ايتدی رسول عليـه
السلام قول اصح اوزره التی ياشنده ايكن والده لری تخمينا يكرمی ياشنده ايكن مكه ايله مدينه آراسنده ياخود
مكه ده وفات ايدوب اشبوسـنه ده حضرت عثمان دنيايه كالدی مرويدركه اون سكز بيك عالم صـدفنده اول
دريتيم وحتركريم اعنی حبيب رب عظيم پدرومادردن يتيم قالدقده جدّی عبدالمطلب بونلری يانته آلوب عزوناز
واكرام واعزازله بسـليوب سكزياشـنه كيردكارنده اودخی وفات ايدوب آنك وصيتی اوزره بيوك اوغـلی
وحضرت رسولك عمیسی ابوطـالب يانـنـه آلوب غايت محبت ونهايت رعايت ايله بسليوب اون ايكی ياشـنده
ايكن ابوطـالب شامه سفرايتمكين بيله كوتوروب يولده كيدركن مولد كتابلرنده تفصيل اولنديغی اوزره
مـلاقات حضرت رسولـه منتظروطـالب ومتشوق وراغب اولان بحيرای راهب قصـه سی ظهورايدوب

حضرت محمدنڭ پیغمبر اوله جغنی ابوطالبه بولد اشلرینه خبرویروب مکه یه کالدکارنده رسول علیه السلام اون
درت یاشنده ایکن عملرندن بریسی اولان زبیر یاخود عباس یمنه تجارته کتدکده حضرت رسولی تیمنا
وتبرکا یله کوتوروب یکرمی یاشنه کیردکارنده ابوبکر بونلره مصاحب اولوب رسول علیه السلام عالم یقظه
ومنامده حضرت حقدن بعض علامات واشارات کوروب یکرمی بش یاشنده خدیجه خاتوننڭ ولایت شامده
بصری دیدکاری حوران شهرنه تجارته کیدن خدمتکاریله بیله کیدوب یولده بعض علامات وتجارتده انواع
برکات ظهورا یتمکین مکه یه کالدکارنده خدیجه ایشیدوب دل وجاندن محبت ایدوب ابوطالب دخی
خدیجه یی بونلره تزویج ملاحظه ایدوب بعد المشاوره والمحاوره عقد نکاح اولنوب بعده خدیجه جمله مالن
رسول علیه السلام یولنه بذل ایدوب مرورایامله اندن اولاد کراملری اولمشدرکه اشاغیده باب اولادده
تفصیل اولنور اوتوزیا اوتوز اوچ یا اوتوز بش یاشنده ایکن عملری ابوطالب اوغلی حضرت علی دنیایه کلوب
حضرت رسول علیه السلام اوتوزبش یا یکرمی بش یاشنده ایکن طائفهٔ قریش کعبه نڭ بناسی تعمیره محتاج
اولمغین کتب سیرده تفصیل اولندیغی اوزره اساس شرف مساسنه دڭ یقوب تکرار یاپوب حجر الاسود
مبارکی یرینه قومقده قبائل عرب نزاع ایدوب قتاله یقلاشدقده رسول علیه السلام برفوطه یه قویوب
درت عظیم قبیله نڭ بزر بکاری فوطه نڭ برر کوشه سنه یاپشوب کوتورسونلر دیوب دیواریانینه کتوردکارنده
کندو مبارك دست حق پرست باطل شکستی ایله قالدیروب یرینه قویوب جمله خلق راضی اولمغین نزاع
اندفاع بولدی

(باب رابع درظهور نبوّت رسول علیه السلام)

کیفیت نبوت رسول علیه السلام صاحب عزت احوالی تفصیل عظیمه محتاج اولوب کال اجمالی بودرکه
حضرت حقڭ رسول ومحبوبی زمان طفولیتدنبرو دین خدا مطلوبی ومرغوبی وآیین اعدا مبغوض
ومغضوبی اولمغین اکثر زمانده خصوصا جمیع ایام شهر رمضانده مکه شهرینه اوچ میل یرده کعبه یه ناظر
اولان حراطاغنده اقوال کثیرهٔ مختلفه اوزره قلبا وبدنا یا مجرد قلبا حکمة اللهیه موافق بروجه مخصوصله
نیجه کونلر عزلتله تنهاده عبادت رب العباده معتاد اولوب اوتوز یاشندنصکره عالم غیب وشهادتدن نیجه
علامت طویاراولوب قرق برياشنه کیردکده ماه رمضانده یا رجبده یاینه اوسنه نڭ ربیع الاوّلنده
حراطاغنده انسان صورتنده جبرائیل علیه السلام کلوب حضرت رسولی اوچ کره قوجوب محکم صیقوب
قویوویردکده (اقرأ) یعنی اوقو دیوب بونلردخی (ما انا بقارئ) یعنی بن اوقومش دکلم دیوب اوچنجی دفعه
صیقوب قویوویرشده جبرائیل علیه السلام (اقرأ باسم ربك الذی خلق خلق الانسان من علق اقرأ وربك
الاکرم الذی علم بالقلم علم الانسان مالم یعلم) دیوب رسول اولدقلرین خبرویردی یوقاروده تفصیل اولندیغی
کیفیت اوزره شق صدر دخی واقع اولوب اشبو دفعه ده یا ایرتسی جبرائیل علیه السلام کلوب آبدست آلوب
نمازقلق فرض اولدیغن دیوب نیجه اولدیغن کوستردی * مواهب لدنیه ده مرویدرکه جبرائیل علیه السلام
حضرت رسوله صورت خوب ورایحهٔ طیبه ایله کلوب (یا محمد ان الله یقرئك السلام ویقول لك انت رسولی
الی الجن والانس فادعهم الی قول لا اله الا الله) دیوب بعده ایاغیله یره اوروب برپیکار چیقوب جبرائیل علیه
السلام اندن آبدست آلوب رسوله دخی الدیروب بعده جبرائیل علیه السلام ایکی رکعت نمازه باشلیوب
سندخی بنمله قیل دیوب تمام اولدقده جبرائیل کوکه کتدی رسول علیه السلام شهره کلیورکن یولده
هرحجر وشجر ومدر (السلام علیك یا رسول الله) دیو سویلیوب رسول علیه السلام کالدکده ابتدا خاتونلری
حضرت خدیجه ایمانه کالدی (فائده) مواهب لدنیه ده علامهٔ ابن حجر ایدر ابتدا نماز فرض اولندقده
(وسبح بحمد ربك قبل طلوع الشمس وقبل غروبها) آیتی مفهومنجه کون طوغمزدن وطولنمزدن اول ایکیشر
رکعت فرض اولوب امام نووی ایدر ابتدا فرض اولان توحیده دعوت ودخی انذار یعنی کفر وعصیان حقدن
تخویف اولوب بعده سورهٔ مزمّل اوّلنده یوریلان عبادتله احیاء لیل فرض اولنوب بعده ینه اشبو سوره
آخریله احیانڭ فرضیتی نسخ اولنوب بعد زمان لیلهٔ معراجده بش وقت نماز فرض اولندی دینوب تفسیر
کوراینده صحیح مسلمده حضرت عائشه قولنجه مذکوردرکه (یا ایها المزمّل) سوره سنڭ اوّلی نزولیله

هر كيجه نك نصفى مقـدارنى عبادتله احيا حضرت رسوله واتمته فرض اولنوب بر ييلدنصكره اوسوره نك آخرى نزوليله فرضيتى رفع اولنوب تطوع مرتبه سنده قالدى سـعيد بن جبير قولنجه آنك فرضيتى چاق اون ييلدنصكره رفع اولندى بعضلر قولنجـه امتدن رفع اولنوب لكن كنديلره فرضيت اوزره قالدى (فائده) حضرت رسوله ابتدا ايمان كتورن كيم ايدوكنده اقوال كثيره نك اصحى اوزره ابتدا خديجـه خاتون بعدهـا تربيلرنده اختلاف اوزره خديجه نك عمسى اوغلى ورقـة بن نوفل كه دين عيسى اوزره عابد وزاهـد بر پيرفانى ايديكه بعد النبوه ايكنجى يا اوچنجى ياردنجى ييلده وفات ايتدى ودخى ابوبكر صـديق ودخى على بن ابى طالب كه قول اكثر اوزره اون ياشـنده اوغلانجق ايدى ودخى حضرت رسولك عبـد معتقى واوغللغى زيد بن حارثه ايدى مواهب لدنيـه ده مذكوردركه ابن الصلاح ديمشـدركه اورع بويله ديمكـدركه رجال احراردن اوّل ايمانه كلان ابوبكر صبياندن يا احداثدن على بن ابى طالبدر نسادن خديجـه در مواليـدن زيد در عبيددن بلالدر طبرى ديمشـدركه اولى اولان رواياتى توفيـق وتطبيق ايدوب ديمكـدركه حضرت رسوله مطلقا اوّل ايمانه كلان خديجه خاتوندر واركك قسمندن اوّل ايمانه كلان حضرت عليدركه صبىء نابالغ اولمغين ايمانن اخفا ايتمشدى واوّل رجل عربى بالغ كه ايمانه كلوب اسلامن اظهارا ايتمشدى ابوبكر ايدى وموالى يعنى آزادلو قول جنسندن اوّل ايمانه كلان زيد در * محرّر سطور اولان عبد پرقصور ايدر جميع رواياته نظر وتأملدنصكره طبع فاتره لايح اولان بودركه الله اعلم اوّل ايمانه كلان خديجه بعدهـا ورقة بن نوفل بعده على بعده زيد بعـده ابو بكر اولمقـدر وعلى كل حال كتب سـيرده محرردركه ابو بكر ايمانه كلدكده آنك دلالتيله بلاتعيـين الترتيب عشرهٔ مبشره دن عثمان وطلحه وزبير وسعد بن ابى وقاص وابى عبيدة وعبد الرحمن بن عوف وسعيد بن زيد وآنك خاتونى فاطمـه بنت خطاب وسائر ناسدن ابو سلمه عبد الله بن عبد الله وارقم بن ابى الارقم وعثمان بن مظعون وقدامة بن مظعون وعبد الله وعبيدة بن الحارث بن عبد المطلب بن عبد مناف ايمانه كلوب بعـدهم احيانا رجال ونسادن نيجه لر برر ايكيشر ايمانه كلورلردى * كتاب صـفوه ده ابتـدا اظهار ايمان ايدنلر يدى كمسـنه در رسول الله صلى الله عليه وسلم وابو بكر وبلال وخباب وصهيـب وعمار وسميه ديـنوب مواهب لدنيه ده رسول عليه السلام وابو بكر وعمار وعمارك والده سى سميه خاتون وصهيب وبلال ومقداد ديو مذكوردر

(باب خامس در رسالت ونبوّت رسول عليه السلام)

اكثر كتب سيرده نيجه سلفدن مرويدركه (محـرّره) مقتداى جميع اهل هدا * خاتم انبيا حبيب خدا * صلى الله عليه وسلم ابدا سرمدا * پيغمبر اولدقدنصكره وحى متوالى يه قلب رسول عالى براغوردن متحـمل اولمز ديو اوچ ييله دك وحى كلمز اولمغين رسول عليه السـلام غايت غمناك اولوب نيجه دفعـه كنديني طاغدن اشاغه اتمغله قصد هلاك ايتدكجه جبرائيل كورينوب يا محمـد سن رسول الله سـن ديوب كيدوب رسول عليه السـلام تسلى وارام بولوردى * امام شعبيدن مرويدركه قرق ياشـنده نبى اولوب اوچ ييله دك نبوّتلرينه اسرافيل عليه السلام مقارن قلنوب آنك لسانندن قرآن نازل اولميوب لكن بعض كلمات وبعض اشيا تعليم ايدوب اوچ ييل تمام اولدقده نبوّتنه جبرائيل عليه السلام مقارن قلنوب آنك لساندن قرآن نزول ايدر اولدى * مواهب لدنيه ده پس سورهٔ (اقرأ) اوّلى نزولنده نبوّت سورهٔ (مدّثر) اوّلى نزولنده جميع خلقى دعوته رسالت ويريلوب نبوّتلرى رسالتلرندن مقدّم ايدى ديمشلر ديـنوب دخى نيجه معتبراتده مذكوردركه رسول عليه السـلام دينه دعوتى اوچ ييله دك اخفا اوزره ايدوب بعده بر كون جبل حراده يا آخر يرده ايكن ناكاه كوكدن (يا محمـد انك رسول الله) ديو ندا ايشـيدوب صاغـه صوله باقوب كورميوب يوقارو باقدقده حضرت جبرائيـل مجوهر ومنوّر التيوز قنادآچوب هوايى قاپلايوب بر تخت اوزرنده اوتورر كوردكده كمال دهشـتله سعادتخانه لرينه كلوب دثره مكـين بوريـنوب ياتدقده جبرائيل عليه السلام صورت انسانده كلوب (يا ايها المدثر قم فانذر وربك فكبر وثيابك فطهر والرجز فاهجر) آيتن كتوروب بعده (فاصدع بما تؤمر واعرض عن المشركين) آيتى ودخى (وانذر عشيرتك الاقربين واخفض جناحك لمن اتبعـك من المؤمنين) آيتى ودخى (قل يا ايها الناس انى رسول الله اليكم جميعا الذى له ملك السموات والارض لا اله الا هو يحيى ويميت فآمنوا بالله ورسوله النبىّ الامىّ الذى يؤمن بالله وكلماته واتبعوه لعلكم تهتدون) آيتى اوقات متفرّقـه ده نزول ايتمكين كمال تفصـيله

محتاج طريقلرله رسول عليه السلام مجالس كثيره ده كفار متصفهٔ بالفضيحه يى الفاظ بليغه وفصيحه وانواع
موعظه ونصيحهٔ صحيحه ايله دين مبينه دعوت ايدوب كفرهٔ فجره دن انواع طعن واهانت چكمشلردر جيش
قريش بدكيش نيجه معجزات باهرات كورمشلر كن اصرار وعنادلرى دمادم ازدياد بولوردى معجزات رسولك
نيجه لرى بعض وقايع آراسنده مناسبتله يازيلوب سائرلرى اشاغيده باب مستقلده تفصيل اولنور (فائده
در كيفيت نزول وحى) كتب سيرده مذكوردركه حضرت رسوله نزول وحى اون درلو ايدى ١ رؤياى صادقه
ايديكه قرق ياشنه كيردكده التى آيه دك واقعه لرنده هرنه كورسه لر عالم ظاهرده مانند مهر تابان عيان
وعيان اولوردى التى آى تمام اولدقده آشكاره وحى كاورا ولدى ٢ جبرائيلى وحى ايچون كلدكده صورت
ملكيتى اوزره كوردكاريدر مطلقا شكل ملك غايت عجيب ومهيب اولمغين خلاف معتاد نسنه يه نظر ايله
دهشت ووحشت چكمسون ديو بالاتفاق همان ايكى كره واقع اولوب بريسى ذكر اولنديغى اوزره ابتداء
نبوتده يارسالتده يرده ايكنجى ليلهٔ معراجده كوكده ايدى سائر انبيادن هيچ بريسى جبرائيلى شكل ملكيتده
كورممشلردر بو اتفاق واردر ٣ حضرت رسوله نبوتدن صكره اوچ ييله دك اسرافيل عليه السلام نازل
اولوب جناب حقدن بعض نسنه وحى ايدوب لكن قرآن كتورميوب سائر انبيادن هيچ برينه اسرافيل نازل
اولميوب بو خصوص فضائل رسول عليه السلامدن ايدى ديمشلر ٤ جبرائيل عليه السلام انسان صورتنده
خصوصا اصحابدن دحيهٔ كلبى كه حضرت يوسف عليه السلام مثال صاحب حسن وجمال اولمغين اكثريا آنك
صورتنده كاهى غيرى كمسنه صورتنده كلوب وحى الهى نه ايسه ايصال ايدردى بويله كلدكده اكثريا مجلسده
بولنانلر آنى كوروب جبرائيل عليه السلام ايدوكنى بيلميوب كتدكدنصكره رسول عليه السلام ديو ويررسه
بيلورلردى كاهى دخى حضرت رسوله كورينوب مجلسده اولنلر كورمزلردى كاهى سوزنى ايشيدرلردى
كاهى جبرائيل عليه السلام حضرت رسوله دخى كورنميوب لكن قلب شريفلرينه بعض نسنه وحى
والقا والهام ايدردى نتكيم رسول عليه السلام (ان روح القدس نفث فى روعى لن تموت نفس حتى
تستكمل رزقها فاتقوا الله واجملوا فى الطلب) ديوب قرآنده دخى (نزل به الروح الامين على قلبك لتكون
من المنذرين) بيورلمشدر ٦ اشدّ اقسام وحى اولاندركه احيانا جبرائيل عليه السلام چاك آوازى كبى صداى
عجيب ومهيب ايله نزول ايدردى بو حال غايت صوغق كونلرده دخى ظهور ايتدكده رسول عليه السلام هيبت
وحيدن درلركبى درلردوكوب طوارا اوزره بولندقلرنده طوارلك بلى قيرلمغه يقلاشوب ناچار ديزلرى اوستنه
چوكردى * مشاهير سلفدن برى ايدر مطلقا وحى الهى وعد وبشارته متعلق اولدقده ملك صورت انسانده
كلوب رسوله زحمتسز سويلشوردى اما وعيد وانذاره متعلق اولدقده چاك آوازى كبى مهيب صدا ايله
نزول ايدردى * كتب حديثده حضرت عمردن مرويدركه حضرت رسول عليه السلامه وحى كلدكجه يوزلرى
قاتنده آرى آوازى كبى نسنه ايشيديلوردى * حضرت ابو هريره دن دخى مرويدركه حضرت رسوله وحى
نازل اولدقجه صداع عارض اولمغين مبارك باشلرينه حنا يقارلردى ٧ حق تعالى رسولنه احيانا واسطه سز
بالذات وحى ايدوب سويلشديكيدركه حضرت موسايه جبل طورده حضرت رسوله سموات وعرش اعلاى
برنورده واقع اولمشدر ٨ نيجه صحابه وعلماقولنجه حق تعالى حبيبنه ذات بيچوننى كفاحا يعنى باش كوزيله
كوستروب بى واسطه وحجاب خطاب مستطاب بيورديغيدر بو خصوص ملائكه وانبيادن برفرده ميسر
اولميوب حضرت رسول مقبولك اعظم خصايص وفضائلى واشرف احوال جلائلى ايدى (زاده الله كرامة
لديه وضاعف فى كل آن عجائب فضله عليه) بعض علماقولنجه رسول عليه السلام عالم رؤياده حق تبارك
وتعالى يى كوروب بالذات بعض نسنه وحى ايتديكيدر ١٠ جناب حقدن فيض اولنان علمدركه برمسئله
دوشوب آنده حكم الهى معين اولمامغين اجتهاد لازم كلدكده حضرت رسولك قلبنه الله تعالى حق وصوابى
القا ولساندن اجرا ايتديكيدر مواهب لدنيه ده مذكوردركه حليمى تفصيل ايتديكى اوزره حضرت رسوله
وحى قرق التى طريقله كلوردى لكن جمله سنك مآل ومحصلى بزم ذكر ايتديككمز يدى سكز قسمدر
ديو مذكوردر (فائده) تفسير لبابده مذكوردركه حضرت جبرائيل عليه السلام آدمه اون ايكى كره
ادريسه درت كره حضرت نوحه اللى كره ابراهيمه قرق كره موسايه درت يوز كره عيسايه اون كره لكن

حضرت رسوله علیه وعلیهم الصلاة والسلام یکرمی درت بیك کره نازل اولمشدر بعض تواریخده یوسفه دخی درت کره دیومذکوردر

(باب سادس در بعض امور تا بوقت معراج)

ابتداء نبوتدن معراجه دك امورنامحصور ظهور رایدوب تفصیله محتاج اولمینلرك معظماتی بودرکه بعض فصول منفعت محصول ایله بیان اولنور (فصل در بعض وقایع سنهٔ رابعه از نبوت) کتب سیرده محرردرکه دعوت رسول علیه السلام کفار قریشه کوج کلوب لکن اوچ ییله دك ظاهرا سکوت ایتدیلردردنجی ییلده حضرت رسول مختار امر حق ایله دعوت عامه سن اظهار ودخی (وانذر عشیرتك الاقربین) آیتی مفهومنجه اقرباسن دخی انذار ایتدکده جمله کفاردن اول ایکی خبیث بی ادب ومستحق لعن وغضب حضرت رب ابوجهل ایله ابولهب مانند حیه وعقرب اسائت وعداوته باشلیوب ودرخت قلب بختلرینه شاخ ضلالت اشلایوب (انکم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم انتم لها واردون) آیتی نزول ایتدکده سائر کفار اشرار محمدك تنکریسی صنملریمزله بزی ذم ایتدی دیو عارچکوب حضرت رسول مصطفی یه انواع طعن واذا ومسلمانلرك بی کس اولنلرینه شکنجه وجفا ایدرلردی بو اثناده عملری ابوطالب وبنی هاشم وبنی عبد المطلب کفاردن ایکن مجرد محبت وغیرت قرابت ایله رسولی حراست وحمایت ایتمکین کفار سقر مقر ضرر ایرشدرمکه ظفر بولمزلردی * ثقاتدن مرویدرکه نیجه دفعه بعض ملکلر کلوب الله تعالی بزی سکا مطیع اولمغه کوندردی جمله کفاری نیجه دیلرسك بیورهلاك ایده لم دیدکلرنده رسول علیه السلام الله تعالی بنی رحمة للعالمین کوندروب عذاب ایچون کوندرمامشدر جائزدرکه اشبو کافرلرك صلبلرندن مؤمن ذریتلر کله دیو بیوردی اشبو سنه ده حضرت رسولك خاتونلری عائشهٔ صدیقه بنت ابی بکر الصدیق دنیایه کلدی (فصل در بعض وقایع سنهٔ خامسه) بریسی هجرت الی الحبشه درکه بعض اصحاب کرام جفای کفار لئامه تحمل ایده میوب (الفرار مما لا یطاق من سنن المرسلین) مفهومنجه شدت اذاء مشرکین رکیندن اذن رسول کزین ایله حضرت عثمان وآنك خاتونی رقیه بنت حضرت رسول علیه السلام وزبیر بن العوام وعبد الرحمن بن عوف ودخی سکز یاطقوز ار واوچ یادرت یا بر عورت نبوتدن بشنجی ییلك رجبنده مکه دن کفاردن خفیه کوچوب دین حضرت عیسی اوزره اولان ولایت حبش پادشاهی نجاشی یاننه واروب انواع رعایته مظهر اولدیلر ماه شوالده رسول علیه السلام کفار ایله مصالحه ایتدیلردیو برخبر شایع اولمغین ینه مکه یه کلوب خلاف واقع چقدقده کلدکلرینه نادم وکلی متألم اولدیلر بعده کفار ذوی العنادك جفالری اشتداد بولدقده عم زادهٔ رسول مختار اولان جعفر طیار ایله سکسان اوچ یا سکسان ایکی ار اون سکز یا یکرمی بر عورت اذن رسول الله ینه حبشه کیدوب وارد قلرنده تفصیله محتاج وجهله نجاشی ونیجه شخص حبشی حضرت رسوله ایمان کتوروب حتی ایچلرندن یکرمی نفر مشهور راهبلری مکه یه کلوب حضرت رسولدن قرآن عظیم اوقونوب ینه حبشه کتدیلر بعد زمان حضرت رسول مدینه یه هجرت ایدوب حبشده اولان صحابه ایشتدکده ایچلرندن اوتوز اوچ کمسنه یوله چقوب ایکیسی مکه ده قالوب یدیسنی کفار قریش حبس ایدوب یکرمی دردی مدینه یه کلوب بدر غزاسنه راست کلوب عورتلردن سکزخاتون مدینه یه کلدیلر حبشده قلان صحابه دن التیسی مؤمنا بریسی مرتدا وفات ایدوب جمله حبش مهاجرلرینك آنده بیدی اوغللری بس قزلری طوغوب بعده جعفر طیارله جمله اون اوچ ار التی عورت بدی نفر اولادلریله حبشدن کوچوب کلوب حضرت رسوله خیبر غزاسی اوستنده ملاقات ایدوب مدینه یه بیله کلدیلرسابقا مذکور اولان نجاشی هجرتك طقوزنجی ییلنده وفات ایتدکده رسول علیه السلام صحابه ایله نمازین قیلوب دعا ایتدیلر بر روایتده چاق مدینه دن آنك میتنی رسول علیه السلام باقوب کوردیلر (فصل در بعض وقایع سنهٔ سادسه) بو سنه ده مشاهیر صحابه دن اسامة ابن زید بن حارثه وانس بن مالك ومغیرة بن شعبه وابوموسی الاشعری دنیایه کلدیلرینه بو سنه ابوجهل لعین بی دین بدآیین شترکین صحابه دن عمار بن یاسرك غایت پیر اولان والده سی سمیه خاتونی مسلمه دردیودوه یه کروب حربه ایله حاشا فرجنه صانجه صانجه قتل ایدوب دین محمدیده ابتدا شهید اولان بو ایدی * مرویدرکه مشرکین ملاعین رسول کزین ایله زمرهٔ مؤمنینه قولا وفعلا انواع جفا ایدراولدقلرنده رسول علیه السلام

مكه‌ده موجود اولان اوتوزسكز نفر اصحابيله ارقم بن ابى الارقم اوينه كيروب حاللرنى كفره‌دن اخفا اوزره
رأى آنده ساكن اولوب بعض كفارى خفية ايمانه دعوت ايدرلردى (حمزه وعمر) حضرت رسولك عميسى
ورضاعدن برادرى حمزه واوچ كوندنصكره عمر بن الخطاب عظيم تفصيللره محتاج وجهلرايله ايمانه كلديلر
ولايت حبشه هجرت ايدوب آنده ساكن اولنلردن غيرى مكه شهرنده موجود اولان اصحاب رسول عمر ايله
مواهب لدنيه قولنجه قرق ايله اللى مابيننده ار آدم واون عورت اولوب تفسير قاضى قولنجه عمر ايله اوتوز
درت ار واوالتى عورت اولوب لكن قول مشهور اوزره تمام قرق نفر ار آدم اولديلر مرويدركه اسلام عمردنصكره
دين محمدى روزبروز كمال قوتله ظهور وبروز ايدوب بعده جمله اهل اسلام چاق اولكى قدر محن وآلام چكمز
اولديلر بو خصوص تفاصيل عظيمه‌يه محتاج اولمغين رمز واشارت ايله قناعت اولندى (فصل در بعض وقايع
سنهٔ سابعه) برنجى تعاهد قريشدركه قول اصح اوزره سنهٔ سابعه‌ده كفار اشرار (نظم) دين مختار
انتشاريدن* قورقوب اضراره ايتديلر اصرار (نثر) پس ابو طالب ايله اولاد هاشم واولاد عبد المطلب جمع
اولوب جمله‌سى كفاردن ايكن مجرد محبت قرابت سببيله حضرت رسول الله اصحابنى حفظ ايتدكلرنده طائفهٔ
قريش محكم كوسوب حتى انلرله بيع وشرا ونكاح خصوصلرنده معامله‌لرينى كسوب بو اسلوب ايله ماه محرمده
عهدنامه يازوب كبار كفاردن قرق نفر كسنه مهرليوب كعبه‌نك قپوسنه آصوب معجزهٔ للرسول كاتبك
اللرى قوريوب بعده اعوان وانصار رسول مختار اهل وعياللريله سائر قريشدن آيريلوب برمخصوص يرده
ساكن اولوب اعداء بدمعاشره بونلرى محاصره ايدوب ايام حج وعمره‌دن غيرى زمانلرده امر معاش ايچون
سنوردن طشره چقانلرى رنجيده ايدوب سنهٔ عاشره‌يه دك عظيم تضييق ايتديلر (فصل در وقايع سنهٔ عاشره)
١ برنجى فسخ عهددركه كتب سيرده اولان تفصيل عظيمك اجمالى بودركه سنهٔ عاشره‌ده كفاردن بش
كسنه انصافه كلوب ابطال عهدنامهٔ پرضلال ايچون ساعى ومقدمات ومتمماتنى مراعى اولوب اول اثناده
اخبار جبرائيل ايله رسول عليه السلام عهدنامه‌ده اسم اللهدن غيرى هرنه وارايسه كوه ديدكارى بوجك
امر حقله جمله‌سن يمشدركو رسونلرديو خبر كوندروب اعيان قريش ايچنده مهرى آچلوب باسمك اللهم
لفظندن غيرى جمله يازلمش خطى كوه ييوب محو ايتمش كوردكلرنده كفره‌نك نوعا اهل انصافلرى او كاغدى
پاره‌ليوب اشقياى اعدائى محاصره وجفادن فراغت ايتدرديلر اشبو معجزهٔ عظيمه‌يى كورن وايشيدن كفار
بى شرم دين اسلامه قلب سنكينلرى نرم اولميوب (ومن لم يجعل الله له نورا فماله من نور) فحواسنجه ديدهٔ بصيرتلرى
كور قالدى (نظم) هزار معجزه كر پيش منكرى آيد* چو جاهلست بسحرش همى كند منسوب *
بنزد بى بصران خوب مى نمايد زشت * نه پيش معتقدان زشت مى نمايد خوب (نثر) احد قوالن اوزره
معجزهٔ شق قمر سنهٔ عاشره‌ده اولوب اشاغيده باب معجزاتده بيان اولنور ٢ ينه سنهٔ عاشره‌ده ابو طالب وفات
ايدوب تفصيله محتاج قيل وقال ووصايا وبعض احوال اوزره وفات ايدوب حكمت حقله ايمانه كلمك ميسر
اولمدى ٣ وفات ابو طالبدن اوچ كون يابش كون صكره مادر رضانده خديجهٔ صديقهٔ كبرى رضى الله عنها
وفات ايتمكين زوجى حضرت رسول امين غايت حزين وغمكين اولوب بو سنه‌يه عام الحزن يعنى غم
وغصه سنه‌سى ديو آد قوديلر ٤ وفات خديجه‌دن برقاچ كون صكره رسول عليه السلام حضرت ابو بكرك قزى
عائشهٔ صديقه‌يى التى يايدى ياطقوز يا اون ياشنده ايكن امر حقله نكاحلنوب لكن كوچك اولمغين جمع اولميوب
پدرى اونده طورردى ٥ سوده بنت زمعه آدلو خاتونى دخى نكاحلنوب بونكاه جمع اولديلر ٦ رسول عليه
السلام وفات ابو طالب سببيله قريشدن غايت رنجيده اولدقلرنده مكه‌يه ايكى منزل يرده طائف ديدكارى يرده
بنى ثقيف قبيله‌سنى ايمانه دعوت وآنلردن استعانته زيد بن حارثه ايله ماه شوالده كيدوب برآى ياهمان اون
كون انلرى دينه دعوت ايتدكده قلبلرى كثيف وعقللرى سخيف اولان قوم ثقيف رسول شريفى شتم
وتكذيب ورمى بالاحجار له تعذيب ايتمكين دونوب كاديلر هجرتك طقوزنجى ييلنده جمله‌سى ايمانه كلوب
حضرت رسوله خبر كوندردكارى اشاغيده فصل غزواتده بيان اولنور (معجزه) كتب سيرده محرردركه
رسول عليه السلام طائفدن مكه‌يه كلوركن باشى اوستنه بربولت كلوب ايچندن جبرائيل عليه السلام
كورنوب الله تعالى قومكك سوزلرين وسنى رد ايتدكلرين ايشيدوب طاغلره موكل اولان ملكى سكا

كوندردی تا که امرلرنه ایسه ادکا امر ایده سن دیوب بعده اول ملك سلام ویروب یا محمد ربك بنی سکا
کوندردی تا که امرلرنه ایسه بکا امر ایده سن پس دیلرسك ایکی طاغی بری برلرینه قاوشدیره یم تا که آراسنده
کافرلر قالوب هلاك اوله لر دیدکده رسول علیه السلام دیدیکه یوق الله تعالیدن رجا ایدرم که آنلرك صلبلرندن
یالکز اللهه عبادت ایدوب شریك قوشمز اولاد که (آمدن جن) کتب سیرده کی اقوالی تلفیق وتوفیقدن
حاصل اولان تحقیق بودرکه طائفهٔ جن رسول مقبول شرف معدن حضورینه اوچ کره کلمش اوله لر ۱ بودرکه
ابتدا نبوتلرنده جن وشیاطین کوکه چقمقدن بالکلیه ممنوع اولدقلرنده سببی ندر دیو معرفت ابلیسله
جمله سی جمیع دنیایی کزوب ارارکن ولایت نصیبین جنلرندن یدی یا طقوز نفر جن که بریسی جنلر بکی زوبعه
ایدی مکه اطرافنده وادی نخله ده حضرت رسولی اصحابیله صباح نمازنده کوروب قرآن عظیمی دکلیوب
کوکه چقمقدن منع اولدیغمزه سبب بو پیغمبرك ظهوری انجق دیوب ولایتلرینه واردقلرنده سائر جنلری
مفصل نصیحتله ایمانه دعوت ایتدیلر حق تعالی بو حالی رسولنه قل اوحی سوره سنك اولنده بالتمام حکایت
بیوردی ۲ بودرکه رسول علیه السلام اونجی سنه ده طائفدن مکه یه کلورکن ینه وادی نخله ده تهجد
نمازین قیلوب قل اوحی سوره سن جهرله اوقورکن ینه یدی نفر جن اوغرایوب قرآنی دکلیوب ولایتلرینه
واروب سائر جنلری متابعت رسوله دعوت ایدوب الله تعالی رسولنه سورهٔ احقافده بر قاچ آیتده حکایت
بیوردیکه ابتداسی (واذ صرفنا الیك نفرا من الجن یستمعون القرآن فلما حضروه قالوا انصتوا فلما قضی ولوا الی
قومهم منذرین) آیتیدر ۳ بودرکه بو قصه دن اوچ آی صکره رسول علیه السلام طائفهٔ جنی دینه دعوت
وقرآن اوکرتمك امر اولندقده برکون جبرائیل علیه السلام یا خود حرم مکه ده حکمت حقله بر آغاج کلوب
سزه بو اشمغیچون طائفهٔ جن مکه نك مقبره لکی یانده قوندیلر دیو خبر ویردکده حضرت رسول علیه السلام
بن بو کیجه جنلری ایمانه دعوت وقرآن تعلیمنه مأمورم بنمله کیم کیدر دیوب صحابه طنیوب ابن مسعود
بن کیدرم دیوب واردقلرنده مبارك پارمغیله دائره چیزوب ابن مسعوده سن بونك ایچنه کیروب زنهار طشره
چقمه یوخسه بنی کورمزسن دیوب کندیلری برپشته اوستنده نمازه باشلیوب سورهٔ طه اوقیوب طائفهٔ
جن که اون ایکی بیك یا خود التی وزبیك یا خود قرق سنجاق که هر بر سنجاق التنده بیحد کمسنه ایدی حضرت
رسولی قوشادوب قرآنی دکلیوب نمازدن صکره بونلری دینه دعوت ایتدکده جمله سی قبول ایتدیلر بر روایتده
معجزه ایستدکلرنده یانلرینه یقین بر آغاجه باذن الله کل دیوب اودخی کوکلرین یرده سورویه رك کلوب ای
شجرینه شهادت ایدرسن دیوب اشهد انك رسول الله دیدکده ینه اجازتله یرینه کتدی حضرت رسول
علیه السلام اعیان جندن اون ایکی کمسنه یه احکام شریعت اوکردوب سزدخی سائر بولداشلریکزه اوکرده سز
دیوب بعده جنیلر یرلرینه کتدیلر ابن مسعود ایدر حضرت رسول علیه السلام یاننده کرکس قوشلری
شکلنده نیجه اشباح ومهیب صدا وعظیم ازدحام کوروب ایشتدیکمده حضرت رسوله ضرر ایرشمکدن
قورقدم بعد زمان بولت پاره لری کبی بلوك بلوك آچلوب کتدیلر صباح اولدقده رسول علیه السلام یاننه
کلوب نه کوردك دیوب آق قفتانلره بورنمش سیاه کمسنه لر کوردم دیدکده انلر نصیبین شهرینك جنلریدرکه
کندولره وطوارلرینه آزق تعیین اولنمق ایستدیلر بن دخی اتن ییوب یانه آتدیغمز کوکلرسزه وطوارلریکزك ترسی
طوارلریکزه غدا اولسون دیدم دیوب بن دخی یا رسول الله کوکلك آنلره نیجه غدا اولوردیدیکمده یانه آتلان
کوکلر اوستنده الله تعالی قدرتیله اولکی قدرات بتوروب طوارلریکزك ترسی دخی چاق اصلنده نه مقدار دانه دن
برادلمش ایسه اوترس ایچنده او قدر دانه بتورر کوکلر ایله وترسکلر ایله استنجا ایتمکز زیرا آنلر جندن
قرنداشلریکزك آزوغیدر دیدی یا رسول الله عظیم صدا ایشتدم سببی نه ایدی دیدم جنلر ایچنده بر کمسنه
قتل اولنمش انکیچون نزاع ایدوب بکا مرافعه اولدیلر مابینلرنده حق اوزره قضا ایتدم دیو بیوردی اشبو
قصهٔ مطوله بو یله کتاب مجمله مناسب اولمیوب لکن حضرت رسولك عموم رسالتنه وجوم جلالتنه دلالت
ایتمکین محبة للنبی المختار ذکر وتفصیلی اختیار اولندی (فصل در ابتداء اسلام انصار) مرویدرکه رسول
علیه السلام هر ییل موسم حجده حجاج عربی (من یؤوینی من ینصرنی حتی ابلغ رسالة ربی فله الجنة) دیو
قبیله قبیله کزوب ایمانه دعوت ایدوب (انك لا تهدی من احببت ولکن الله یهدی من یشاء) آیتی فحواسنجه

بحكمة الله كسنه ايمانه كلميوب نبوتلرينك اون برنجى يلنده زمان حجده حرم كعبه ده اهل مدينه دن قبيلهٔ خزرجدن اسعد بن زراره عوف بن الحارث رافع بن مالك قطبة بن عامر بن حديدة عقبة بن عامر بن بانى جابر بن عبدالله بن رباب ياخود جابر يرينه عبادة بن الصامت نام التى كسنه مقدما اهل مدينه اخر زمان پيغمبرى ظهورايده جكنى يهوديلردن ايشتمكين دعوت رسول الله ايله ايمانه كلوب يارسول الله شمدى قوممزك ايچنده برجنك خصوصنده نزاع واردر بزه كلورسك سنك يانكه چوق كمسنه جمع اولمزا جازتكله كيده لم بولايكه الله تعالى مابينمزى اصلاح ايديدى بزدخى انلرى سنك دينكه دعوت ايده لم تابع اولورلرسه هيچ بزه سندن اعز كمسنه اولمزاولورسنكله بولشمغه وعده مز كله جك يل بوزمان اولسون ديوب كتديلر بونلره سباق انصار ديرلر اهل بيعت عقبهٔ اولى دخى ديرلر بونلر مدينه يه واردقلرنده اوشهرده براوقالمديكه انده حضرت رسول عليه السلام مذكوراولميه

(باب سابع در بيان معراج رسول درة التاج صلى الله عليه وسلم)

اولا معلوم اوله كه معراج رسول اعظم مراتب قبول اولمغين اوقدر عجايب وغرايبله مشمولدركه محير عقول فحول اولوب بيانه قابل اولان نكات وحكاياتى بابنده نيجه كتاب مستقل تأليفنه متحمل اولوب علم سيرده محرر مطولاتك جمله سنه نظراولنميجه كما ينبغى اطلاع ميسر اولمزلكن ماليدرك كله لايترك كله مفهومنجه اشبو مختصر عالى فوائد معراجيه دن خالى اولمامغيچون كمال اختصار واهم مهمات ذكرنه اقتصار اولندى پس معلوم ارباب فهوم اوله كه اسرا ومعراجك تعددنده ووحدتنده وجسمانيت وروحانيتنده وحالت يقظه ده يامنامده اولمق كيفيتنده اختلافات كثيره اولوب فتاواى امام نوويده وشرح مشكوة طيبيده وتفسير ابو السعودده حق بودركه اسرا ايكى كره اولوب برى قبل النبوه منامده برى بعد النبوه يقظه ده ايدى ديوب مواهب لدنيه ده بعض علما معراج حديثلرينك برى برلرينه مخالفتى اولمغين درت دفعه واقع اولمشدركه جمله سى جسمانى ايدى ديوب بعض عارفلر اسرا اوتوز ايكى كره اولمشدركه برى جسمانى قلانى روحانى ايدى ديوب اما جمهور محدثين وفقها ومتكلمين مذهبى اولوب حق بودركه جميع رواياتده ذكر اولنان همان براسرا دركه عالم يقظه ده جسمانى ايدى دينوب علم سيرده كتاب الخميسده معراج بركره دردينلردخى زماننده كلى اختلاف ايدوب لكن قول اشهر واظهر اوزره بعد النبوه اون ايكنجى يلك ربيع الاولينك يكرمى يدنجى كيجه سى اثنين كيجه سى ايدى ديو مذكوردر (كيفيت ذهاب واياب رسول عالى جناب) محتاج كمال تفصيل واطناب واكثرى معلوم ذوى الالباب دربو مختصرده بيانى لازم اولان مرتبه بودركه اول ليل مباركده امر حق تعالى وتبارك ايله جبرائيل عليه السلام كلوب صدر رسول عالى قدرى على ماسبق شق ايدوب بعده براقله مكه دن بيت المقدسه واروب مع ذلك قدرت حقله يولده نيجه عجائب وغرائب كوروب جميع انبيانك ارواحنه يا اجساديله ارواحنه امامت ايدوب بعده براقله ياجنتدن كلمش مرصع نردبانله ياجبرائيل قناديله كوكلره چيقوب هرطبقه نك ملكلرى انواع اكرام واجلال الله استقبال ايدوب يدى قات كوكده سكز نفر مشهور پيغمبر ايله بولشوب بعده سدره يه بعده بيت المعموره بعده مستوى يه يعنى لوح محفوظدن احكام الهيه يى لوح محو واثباته يازان سفره ديدكلرى ملكلر مقامنه بعده رفرفله عرش اعلايه بعده بى مسافت وبى كيفيت قرب مولايه يعنى تجليات جليات حضرت خدا جل وعلايه اريشوب شيخ عطار حكمت آثار افاده ايتديكى اسرار آشكار اولديكه (نظم) چو بكذشت ازجهت ره كشت باريك * باخر شد برب العزه نزديك * دران حضرت چه كويم اوكه چون بود * كه آن دم ازوجود خود برون بود * زحس بكذشت وازجان هم كذركرد چو بيخود شد زحق درحق نظركرد * همى چندانكه چشمش كارميكرد * دلش درچشم اوديدار ميكرد * دران هيبت محمد ماند ازكار * محمد ازمحمد كشت بيزار (نثر) وقال العارف الجامى قدس الله سره السامى (نظم) كلى بردند ازين دهليز پست * بدان دركاه والادست بردست * مكانى يافت خالى ازمكان نيز * كه تن محرم نبود آنجا وجان نيز * قدم زنك حدوث ازجان اوشست * وجود آلايش امكان اوشست * يكى ماند آن هم ازنعت يكى پاك * زبسيارى برون وزاندكى پاك * بديد آن كز حد ديدن برون بود * مپرس اماز كيفيت كه چون بود * نه چندى كنجد آنجا ونه چونى * فرو بند از يكى لب وزفزونى * شنيد آنكه كلامى

نه با آواز * معانی درمعانی رازدرراز * زگفتن برترست وازشنیدن * زبان زین کفت وکو باید بریدن * منه جامی زحد خود برون پای * وزین دریای بی پایان برون آی * وزین وادی زکویایی مزن دم * سخن راختم کن والله اعلم (نثر) حاصل کلام رسول علیه السلام مطولاتده غایت تفصیل اولندیغی اوزره عوالم ملکوتده قلبا وقالبا بحد آثار غریبه لایعد اسرار عجیبه مشاهده ایدوب حضرت خلاق کائنات ایله بی حرف وصوت نیجه مکالمات ایتدکدنصکره کندویه وامتنه ایکیشر رکعت اولمق اوزره کونده اللی وقت نماز فرض اولنوب اول هدیهٔ بهیه ومغفرت امت خیریه وکثیر الامنیه ایله مناجات واحدیت شك مقامندن منفك اولدقده طبقات جنانی ودرکات نیرانی تعلیم جلب خیر وسلب ضیر ایچون مفصلا سیر ایتدیرلدی بعده یره اینمك اوزره ایکن اشاغیدن التنجی قات کوکده حضرت موسایه بولشوب انك تلقینیله رجاء تخفیف ایچون مقام مناجاته بش کره واروب کلوب دردنده اونر وقت بشنجیده بش وقت باغشلانوب همان بش وقت قالوب موسی علیه السلام تکرار تخفیف ایستهکه امت ضعیفدر دیوب رسول علیه السلام کثرت سؤال ایله جناب پروردکاردن غایت شرمسار اولدم حکم قضایه تمام رضا ویردم دیدکده (امضیت فریضتی وخففت عن عبادی هی خمس وهی خمسون ما یبدل القول لدی) دیو نداء خدا کلدی بعده عالم بالادن بنه مسجد قصایه نزول ایدوب مؤرخ شهیر حافظ ابن کثیر جمیع انبیایه امامتله ایکی رکعت نمازی بودفعهده قیلدی ایکی کره واقع اولمغه دخی مانع اولمیوب تعدده دلالت ایدر حدیث شریف دخی مرویدر دیمشدر بعده براقه بینوب جبرائیل ایله مکهیه کلورکن یولده بعض عرب قافله سنه اوغرایوب بعده مکهیه کلدیلر (فائده) مواهب لدنیهده (ثم دنی فتدلی فکان قاب قوسین اوادنی) آیتنده کی دنودن یعنی قربدن مراد ابتداء نبوتده یریوزنده جبرائیلك حضرت رسوله قربیدر اما صحیح بخاریده مذکور بر حدیثده رسول علیه السلام (عرج بی جبرائیل الی سدرة المنتهی ودنا الجبار رب العزة جل جلاله حتی کان منه قاب قوسین اوادنی فاوحی الی عبده ما اوحی) دیوب اشبو حدیثدن مراد اولنان دنو وقرب رسول علیه السلام عرش اوستنده ایکن حضرت رب العزه بی مسافت وبی جسم وبی کیفیت حبیبنه قریب اولدیغیدرکه انك معناسی رسول علیه السلام اصناف الطاف بهیهیه وتجلیات الهیهیه مظهر ونور فضل خدا ایله منور اولدی دیمکدر رسول علیه السلام سدرهیی یاخود نیجه حجابلری کچدکده جبرائیل قالوب بعده یالکزجه بعده رفرفله نیجه حجابلردخی کچوب عرشه واردقده مبارك دیللری اوستنه عرشدن برقطره غایت لذیذ صوطاملیوب علوم اولین واخرینی حق تعالی فیض وکشف ایدوب رسول علیه السلام بیورمشلردرکه اوحالده عرشك نوری کوزمی بوریمکین هیچ نسنه کورمز اولوب لکن قلبمله وایکی یاغرنم اورتاسیله کورر اولدم دینوب کتاب خمیسده مذکوردرکه سدرهیی کچدکدنصکره جناب حقدن رسوله (یا محمد ادن منی) یعنی بکا یقین کل دیو بك کره ندا کلدی (فائده) صحابه وتابعیندن وعلماء کزیندن نیجه کاملین رسول علیه السلام معراجده الله تعالییی همان قلب کوزیله کوردی دیوب مز بورلرك نیجهلری دخی باش کوزیله کوردی دیوب امام اشعری ونووی واکثر اهل سیر قول ثانیی اختیار ایدوب امام تورپشتی معتمد آدلو کتابده اثبات رؤیت لیلهٔ معراجده نقل معتمد علیه یوقدر حتی بعض أئمه بومسئلهده توقف اولیدر زیرا اعتقادیاتده دلیل ظنی ایله اکتفا جائز دکلدر دیمشلر اما بنم میلم اثباته درزیرا بعض صحابهدن نفی بعضندن اثبات صادر اولمشدر اثبات ایسه نفیدن اولیدر دیوب مواهب لدنیهده وغیریده بعد التفصیل فی الاقاویل قلب کوزیله کوردی دینلرك دخی مرادلری مجرد اللهی بلمك معناسی دکلدر زیر رسول آکاه هرکاه عالم وعارف بالله ایدی بلکه مرادلری الله تعالی رسولنك قلبنده چاق عینیله رؤیت بصر کبی بر رؤیت یرادوب اول قوت مخصوصه ایله مشاهدهٔ دیدار پروردکار ایتدی رؤیته ایسه عقلا قاتنده هیچ برنسنه شرط دکلدر هرنسنه ایله اولمغی عقل تجویز ایدر اکرچه کیم عادت الله رؤیت کوزده یرادلمق اوزره دردیوب فضلاء عجمدن بعض عارفین بو معنایی تبیین ایتمشدرکه (نظم) محمد درمکان بی مکانی * بدید آنجا نشان بی نشانی * کلام سرمدی بی نقل بشنید * خداوند جهانرا بی جهت دید * بهر عضوی تنش رقصی دراورد * زهرمویی دلش چشمی برآورد * دران دیدن که حیرت حاصلش بود * دلش درچشم چشم اندردلش بود (نثر) محرر سطور اولان عبد

رقصور ايدر اشبو تحقيق حقيق بالتصديق اوزره ذكر اولنان ايكى فرقه دخى رسول عليه السلام حق تعالى يى
جميع مخلوقاتدن برفرده ميسر اولمديغى طريق مخصوص اوزره كورديكنده اتفاق ايتمش اولمغله حقيقتده
نزاعلرى نفس رؤيتده اولميوب آلت رؤيتده اولمغين نزاع لفظى كبى اولور رؤيت بصيرت رؤيت بصر كبى اولمق
ممكن ايدوكنه دلالت ايدركه رسول عليه السلام محشره كلان جمله بنى آدم اوچ قسم اولوب برى سوار برى
ساده وبرى يوزلرى اوستنه يورويه رك كله لر ديوب ايشيدنلر يا رسول الله يوز اوستنه نيجه يوريونورديدكارنده
اياغ اوزره يورتمكه قادر اولان الله اكا دخى قادردر ديمشلر خصوصا جامع الصغيرسيوطيده (ان الله اعطى
موسى الكلام واعطانى الرؤية) حديثى رؤيت بالبصر اولديغنه دلالت ايدرزيرا الرؤية كلمه سى مطلق
ذكر اولنمغين كماله انصراف قاعده سنجه متبادر اولان رؤيت بالبصردر زيرا رؤيتك معناى حقيقيسى بصرله
اولاندر بصيرتله اولان مجازدر حقيقت ايسه مجازدن اولى ايدوكى معلوم علمادر (فائده) (فاوحى الى عبده
ما اوحى) آيتنده اكثر علما وحى ايدندن مراد جبرائيلدر ديوب لكن صحيح مسلمده بر مفصل حديث معراجده
فاوحى الله الى ما اوحى وفرض على خمسين صلوة فى كل يوم وليلة) بيوريلوب كتب سيرده بالذات وحى اولنان
نه ايدوكنده اختلاف اولنوب بعضيلر او خصوص اسرار خفيه دندر ديوب امام جعفر صادق دخى (لما قرب
الحبيب من الحبيب غاية القرب نالته غاية الهيبة فلاطفه الحق بغاية اللطف وذلك قوله عز وجل فاوحى
الى عبده ما اوحى اى كان ما كان وجرى ما جرى وقال الحبيب ما يقول للحبيب واطف به الطاف الحبيب
للحبيب تخفى السر ولم يطلع عليه احد ولم يعلم احد ما اوحى الا الذى اوحى) ديوب حتى بعض علما بو معنادن
انبا ايتمشدر (نظم) بين المحبين سر ليس يفشيه * قول ولا قلم فى الكون يحكيه * سر يمازجه انس
يقابله * نور تحير فى بحر من التيه (نثر) لكن نيجه علما بو بابده وارد اولان احاديث واخبارله
تفسير ايدوب ايچلرندن برقاچى بودركه ذكر اولنور ١ بو حديثده بيورلمشدركه (يا محمد انا وانت وما سوى ذلك
خلقتها لاجلك) ديو بكا ندا كلدكده بن دخى (انا وانت وما سوى ذلك تركتها لاجلك) ديدم ٢ حضرت فاطمه
رضى الله عنها ايدر الله تعالى رسولنه ديديكه (نظرت فى ذنوب امتك فلم ار الوجه الا العفو) ٣ ينه فاطمه ايدر
رسول عليه السلام ايتدى الله تعاليدن جمله امتمى بكا باغشلامق رجا ايتدم بيورديكه ثلثنى بو كيجه باغشلادم
ثلثانى دخى قيامتده باغشلامسم كركدر ٤ ينه فاطمه ايدر ما اوحى الله نه ايدى ديو صورديغمده رسول
عليه السلام ديديكه امتمدن طقوز نسنه دن شكايت ايديكه الله تعالى ديديكه يا محمد بن كفيل ارزاقم
امتك ايسه بنم كفالتمه اعتمادا ايتمزلر وجنتلرى سنك ايچون ودوستلر كچون براتدم امتك ايسه اكا رغبت
ايتمزلر وجهنمى دشمنلر كچون براتدم امتك ايسه اكا كيرمكه سعى ايدرلر ودخى بنمله خصومت ايدوب قوللرمله
مصالحه ايدرلر يعنى تنهاده كناه ايتمكه بندن اوتانمزلر خلق ايچنده ايتمكه اوتانورلر وبن آنلردن يارينكى كونك
عملنى بوكون ايستمم انلر بندن كله جك زمانلرك رزقنى ايسترلر وبن آنلرك رزقنى غيرلره ويرمم آنلر ايسه بكا
اوله جق طاعتى بنم غيرمه ويررلر يعنى عبادتده ريا ايدرلر وبرنسنه يى عزيز ايتمك وذليل ايتمك بكا مخصوص ايكن
آنلر رجاء عزتى وخوف ذلتى بنم غيرمدن ايدرلر وآنلره نعمت ويرن بن ايكن آنك شكرنى انلر بنم غيرمه ايدرلر
وهر زمان ملكارم انلرك كناهلرين بكا عرض ايدوب بن اصلا بونلره آنلردن شكايت ايتمزم آنلر ايسه جزئى
بلا يتشدكده دائما قوللريمه بندن شكايت ايدرلر ٥ ينه حضرت فاطمه نك جاريه سى فضه ايدر حضرت
رسوله بن دخى صوردم ايتديكه الله تعالى ديديكه (اطلب العلة كى اغفر الزلة) يعنى عاصيلرك كناهلرين
عفو ايتمكه بهانه آرارم يعنى جزئى بهانه ايله مغفرت ايدرم ديكيم بو معنايى بعضيلر نظم ايدوب ديمشلردركه (نظم)
رحمتش را بها نمى جويد * بلكه اورا بهانه ميجويد * ٦ حضرت ابو بكر دخى ايدر يا رسول الله ليلهٔ معراجده سكا
وحى اولنلردن برينى بكا ديويرديديكمده ايتدى الله تعالى ديديكه اكر سنك امتكله سويلشمكى سوميدم قليل
وكثير انلره صورى وحساب ايتمزدم ٧ ابن عباس ايدر الله تعالى يا محمد ديله بندن ديوب بو دخى يا رب بنم مرادم
نه ايدوكنى بيلورسن ديمكه نه حاجت ديوب اودخى امتك تقصيراتى سنى محزون ايدرمى ديوب بلى ايدرديدكده
(انت شفيعهم فيما يقصرون فى فرائضى وانا اكون شفيعهم فيما يقصرون فى سنتك) بيوردى يعنى سن انلرك
بنم امرلرمده ايتدكارى تقصيرلرينه شفيعسن بن دخى انلرك سنك سنتلركده ايتدكارى تقصيرلرينه انلر ايچون

سكا شفاعت ايدرم ٨ مرويدركه رسول عليه السلام ايدر قيامتده امتمك حسابنى بن ايده‌يم ديو رجا ايتدكده
الله تعالى بكا يا محمد غرضك ندر ديو يارب امتم رسواى اولمسونلر ديكدر ديديكمده يا محمد بن انلرى بروجهله
حساب ايتسم كركدركه كناهلرينه سندخى مطلع اولميه‌سن قنده قالديكه غيريلر ديو بيوردى ٩ بعضيلر ايدر الله
تعالى حبيبنه بيورديكه (كن آيسا من الخلق فليس بايديهم شئ واجعل صحبتك معى فان مرجعك الىّ ولا تجعل
قلبك معلقا بالدنيا وما خلقتك لها) يعنى خلقدن مأيوس اولكه انلرك اللرنده هيچ برنسنه يوقدر صحبتك بنمله ايله
يعنى قلبك دائما بكا متوجه ومشغول اولسون زيرا عاقبت بكا كاورسن ودخى قلبكى دنيايه متعلق ومائل ايتمه
بن سنى انكيچون يراتمدم ١٠ اينه مرويدركه الله تعالى بيورديكه يا محمد نماز قيلدقدنصكره بودعايى اوقويه‌سن كه
(اللهم انى اسئلك الطيبات وترك المنكرات وحب المساكين وان تغفرلى خطيئتى وترحمنى وتتوب علىّ واذا
اردت فتنة فى قوم فتوفنى غير مفتون) ١١ معارج النبوه‌ده مذكوردركه رسول عليه السلام تجلئ خدايه
مظهر اولدقده الله تعالى يا محمد طائفهٔ مشبهه بكا صورت اسناد ايدوب يهوديلرك بعضى يد الله مغلولة ديوب
نصارى ثالث ثلاثة ديوب مجسمه بكا جسم اسناد ايتمشلردر جمالمى مشاهده او كا تجه نظر ايله تاكه انلرك
كلاملرى نه مرتبه باطل ايديكنى بيله‌سن ديدكده (فرأه محمد من غير ادراك ولا احاطة ولا حد ولا من شئ
ولا فى شئ ولا على شئ) يعنى محمد دخى الله تعالى يى جسم وصورت وكيفيت وحد وغايت وزمان ومكان وبونلره
بكزرنشانلردن بالكليه منزه برذات پاك ومقدس عن الادراك كوردى ديمشلر ١٢ مواهب لدنيه‌ده
مذكوردركه بعض اخبارده كلمشدركه رسول ثقلين مناجات مقام قاب قوسينده يارب امم سابقه‌نك بعضنه
طاش ياغدرمغله بعضنى يره كچورمكله عذاب ايتدك بنم امتمه نه ايدرسن ديدكده الله تعالى (انزل عليهم الرحمة
وابدل سيئاتهم حسنات ومن دعانى منهم لبيته ومن سالنى اعطيته ومن توكل علىّ كفيته وفى الدنيا استر على
العصاة وفى الاخرة اشفعك فيهم ولولا ان الحبيب يحب معاتبة حبيبه لما حاسبت امتك) ديوب حضرت رسول
عليه السلام مقام مناجاتدن كتمك اوزره ايكن يارب هرسفردن كلان كسنه‌نك كندو قومنه بردرلو ارمغانى
اولور امتمه بنم ارمغانم ندر ديدكده حق تعالى بيورديكه (انا لهم ما عاشوا وانا لهم اذا ماتوا وانا لهم فى القبور
وانا لهم فى النشور) (فائده) معارج النبوه‌ده رسول عليه السلام معراجدن كاوركن جبرائيل
عليه السلام انلرى طائفهٔ يأجوج ومأجوج ولايتلرينه بعده مشرقده جابلقا ومغربده جابلسا شهرلرينه بعده
منسك وتاويل وتاريس آدلو اوچ درلو طائفه‌يه اوغرادوب هرطائفه‌يى ايمانه دعوت ايدوب اول ايكى شهر
خلقى ايمانه كلوب سائرلرى عنادايتديلر بوقصه چاق يوقاروده باب احوال كوه قافده تفصيل اولنمشدر بعده
امت حضرت موسادن تارك دنيا واهل صلاح وتقوى برطائفهٔ عارفه‌يه دخى اوغرامشدركه مناسبتله
جلد ثانيده باب امم عالمده امت بنى اسرائيلده بيان اولنور (فائده) حضرت رسول عليه السلام مكه‌ده
حرم كعبه‌دن يا منزل شريفلرندن كيجه ايچنده معراجه كيدوب كلنجه نمقدار زمان كچديكنده
اختلاف اولنوب تابعيندن وهب ابن منبه قولنجه جمله درت ساعت صحابه‌دن عمار بن ياسر قولنجه اوچ
ساعت كچوب احاديث معراجدن برنده كوكدن اينركن تكرار قدسه اوغرايوب ايكى ركعت تحية المسجد
قيلوب بعده بكا جبرائيل براقه بن ديوب بنديكمده كوزم يومزدن اول كنديمى مكه‌ده بولوب دوشكيمى
قويوب كتديكم كبى اسيجاق بولدم ديو بيورمشلردر بومعنايى بيانده معارج النبوه‌ده مذكوردركه (نظم)
زكرمى كه چون برق بودراه * نشد كرمئ خوابش ازجايكاه * چنان رفته وآمده بازپس * كه نايد براندیشهٔ
هيچ كس (معجزات) حقيقتده معراج نيجه بيك معجزه‌يى اشتمال ايتمشدركه جمله‌سن بيان ايتمك محالدر لكن
بعد النزول ظهور ايدن معجزه‌لرك بعضيلرى بودركه حضرت رسول عليه السلام ليلهٔ معراجك ايرتسى كفار
قريشه خبرويردكارنده ابتدا ابوجهل لعين بعده سائرلرى اينانميوب سابقا ايمانه كانلرك دخى برقاچى مرتد
اولوب ابوبكر ايشتدكده كلوب اينتد او تصديق ايتمكين جبرائيل عليه السلام اكا صديق ديو لقب قودى
مرويدركه قدسى كورن كافرلر يا محمد مسجد قدسك اوصافى نيجه‌در ديوب رسول عليه السلام كيجه كورمكله
چوقلق نشانلريامغين تفصيلله خبرويرمكده مضطرب اولدقده جبرائيل عليه السلام امر حقله مسجد اقصايى
يرندن قوپاروب برآنده كتوروب مكه‌ده دار عقيل بن ابى طالب ياننده قويوب كافرلر كورميوب اما رسول

عليه السلام بالتمام كوروب مفصلا خبرويردكده والله اوصافنى بيلمدك بولده كى قافله لر بيزدن دخى خبر ويرديكارنده اوچ قافله يه راست كالدم برى روحا آدلو يرده كه ياوى قيلمش بردوه يى ارامغه طاغلمشلردى بن انلرك قدحلرندن صوايچدم برى دخى بطن مر آدلو يرده كه ايكيسى بردوه يه بنمش اولوب يانلرندن كچديكمده دوه لرى اوركوب بريسى يره دوشوب قولى قيرلدى اوچنجى سزلك قافله كزكه تنعيم آدلو يرده كوردم ديوب اوصافنى صوردقلرنده تمامچه نشانلمش اولمامغين بودخى قدرت حقله حضرت رسوله كوسترلدكده اوصافى شودربودر ايچلرنده فلان وفلان كمسنه لر واردرحتى قافله لر ينك اوكنجه برقره ياغزدوه واردركه يوكى شوصفتلو ايكى چوالدر كونش طوغركن مكه شهرينه كيرسه لر كركدرديدكده (نظم) كفاركالاب شارب البول * تكذيب رسول صادق القول * رجاسيله على السحرشهردن طشره چيقوب قافله لرى كوزتدكارنده ايماندن برى اولان ايچلرندن برى ايشته والله كونش طوغدى ديوب برى دخى ايشته والله قافله دخى كورندى ديوب اول ايكى قافله نك هر برينه حضرت رسولك خبرويردكلرينى صوردقلرنده اول ايكى قافله واقعا فلان يرده دوه مزى ياوى قيلوب انى ارامغه طاغلمشدق كالديكمزده صوايله طولو قويوب كتديكمز قدحى اكسلمش بولدق ديوب ايكنجى قافله دخى محمد كرچك سويلر واقعا بر صحراده يانمزدن كچدكده بريمزدوه دن دوشوب قولى قيريلوب حتى بريمزك دخى يابى يره دوشدككده محمدانى يردن قالديروب الميزه ويروب كچوب كتدى ديديلر اشبو معجزات باهراتى ايشيدن كفار ملاعين خودبين (ماهذا الاسحر مبين) ديوب عنادسابقلرنده مكين اولديلر (نظم) قدتنكر العين ضوء الشمس من رمد * وينكر الفم طعم الماء من سقم * وينكر الانف ريح المسك من زكم * وتنكر الاذن صوت الرعد من صمم

(باب ثامن درووقايع مابعد معراج)

معراجله هجرت اراسنده حضرت رسوله متعلق اولان امور طولات كتب سيرده مفصلا مسطوراولوب بومختصرده بيانى لازم اولنلرى بودركه ذكر اولنور (فصل دربيعت انصار) بوكه بيعت عقبهٔ ثانيه دخى ديرلر كتب سيرده محرردركه اهل مدينه دن سابقا ايمانه كالان التى نفر كمسنه مدينه يه وارد قلرنده انده اولان خلقك نيچه لرينى ايمانه كتوروب عقيب معراجده كى موسم حجده كه بعد النبوه اون ايكنجى ييلدر اول التى كمسنه نك بشى ايله يدى كمسنه دخى مكه يه كاوب حضرت رسوله بيعت ايدوب كيدوب مدينه يه وارد قلرنده سائر اهل مدينه كندولره قرأن عظيمله احكام اسلام تعليم ايتمك ايچون بر كمسنه كوندرلمك رجا ايتمكين حضرت رسول عليه السلام صحابه دن مصعب بن عميرى كوندروب واردقده اهل مدينه دن نيچه كمسنه لر ايمانه كاوب حضرت رسولدن استيذاندنصكره مدينه ده كى جمله قرق نفر مسلمانلر جماعتله جمعه نمازين قيلور اولوب بعده مصعب الندة اهل مدينه دن جم غفير ايمانه كالديلر (فصل دربيعت كبرى) كه بيعت عقبهٔ ثالثه ديرلر نبوتك اون اوچنجى سنه سنده اهل مدينه نك مؤمنين وكفارندن بشيوز يا اوچيوز كمسنه حجه كاوب ايچلرندن برقاچى حضرت رسوله كلوب يولداشلريله كيجه كلمكه قوللشوب مكه ايله عرفات اراسنده منى ده ايكن بركيجه خفيه يتمش يا يتمش اوچ ارايله ايكى عورت كاوب بولشوب رسول عليه السلام بونلره قرأن اوقويوب راه حقه دعوت ايدوب بونلر دخى يارسول الله سكانه نك اوزرينه بيعت ايده لم ديدكارنده (بايعونى على السمع والطاعة فى النشاط والكسل والنفقة فى العسر واليسر وعلى الامر بالمعروف والنهى عن المنكر وان تقولوا فى الله ولا تخافوا فى الله لومة لائم وعلى ان تنصرونى اذاقدمت عليكم يثرب فتمنعونى مما تمنعون منه انفسكم وازواجكم وابناءكم ولكم الجنة) ديو بيوروب اشبو شرطلر اوزره جمله سى بيعت ايدوب بعده يارسول الله بزه عهده وفا ايدوب سنى الله تعالى تمام اظهار ايتدكده مدينه دن مكه يه قومكه كيدوب بزى براغورميسن ديدكارنده (المحيا محياكم والممات مماتكم انتم منى وانامنكم احارب من حاربتم واسالم من سالمتم) ديو بيوروب حضرت رسولك نصرتنه عهد ايتدكارى ايچون بونلره وجمله اهل مدينه نك مسلمانلرينه انصار ديرلر نتكيم اهل مكه دن ايمانه كاوب مدينه يه وارانلره مهاجرين ديرلر بعده ايچلرندن اون ايكى كمسنه يى بونلره نقيب ديكوب حواريون امت عيسانك كفلاسى اولدقلرى كبى سزدخى قومكزلك كفلاسى سز بن جمله امتمك كفيليم ديو بيورديلر بعده بيعت ايدنلر ياتاقلرينه كيدوب ايرتسى نداء شيطانله قريش طويوب قاقيوب لكن

قلبلرینه حق تعالی خوف براقغین طغیوب اهل مدینه یرلرینه کتدیلر (فصل در هجرت صحابه بمدینه) مرویدرکه اشبو بیعتدن مقدمجه صحابه نك برقاچی اذن رسولله مدینه یه کوچمشدی بوقصه دنصکره جفای قوم قریش ناقص واجوف اولمیوب مضاعف اولدقده مکه ده موجود اولان جمله صحابه اذن رسول ایله تدریجله مدینه یه کوچوب همان ابو بکرله حضرت علی قالوب رسول علیه السلام کندولرد خی ابو بکرله هجرته اذن حقه رجالری اولمغین ابو بکر بونیتله ایکی دوه بسله درایدی (فصل درمکر قریش) مرویدرکه ایمان انصار وهجرت اصحاب ابرار وعزیمت رسول مختار سببیله کفار خاکسار قورقوب اجداد رسولدن قصی منزلی اولوب قدیمدن مشورتخانه اولان دار الندوه ده کبار قریش بدکیش جمع اولوب هربری بررأی وتدبیر ایدوب ابو جهل مخذول انلری رد ایدوب رأی معقول هرقبیله دن برکمسنه معیتله قتل رسول ایتمکدر دیدکده بر پیر بسیار تدبیر صورتنده انده بیله اولان ابلیس مستحق التدمیر بوفکر مکر قرینی تحسین ایتمکله اهل کفر وشقاق بوکا اتفاق ایتدکلرنده جبریل امین مختار (واذ یمکر بك الذین کفروا لیثبتوك او یقتلوك او یخرجوك ویمکرون ویمکر الله والله خیر الماکرین) آیتیله مکر قریشی اخبار ایدوب (وقل رب ادخلنی مدخل صدق واخرجنی مخرج صدق واجعل لی من لدنك سلطانا نصیرا) آیتیله هجرت ایتمك امر اولندیکز بوکیجه یتاق دکشدیروب فراشکزده حضرت علی بی یاتوروب ایرتسی ابو بکر ایله همان ایکیکز مدینه یه توجه ایلکز دیدی

(باب تاسع در هجرت رسول علیه السلام)

بو خصوص تفصیل عظیمه محتاج اولمغین اجمالی بودرکه ظهور بیعت کبرادن اوچ آی مقداری صکره نبوت رسولك اون دردنجی یلنك ابتداسنده غرهٔ ماه ربیع الاولده جمعه کیجه سی امر حقله رسول علیه السلام کندو دوشکلرنده حضرت علی بی یاتوروب کندولری دخی قبل النبوه محمد امین دیمکله موصوف وکمال صدق ودیانت وامانتله معروف اولمغله قریشدن سفره کیدنلر مماللرینی بونلره امانت ویرمکه معتاد اولمغین حضرت رسول علی یه اماناتلری صاحبلرینه تسلیم ایتمك امر ایلدیلر (معجزه) بعد العشا کندولری خانهٔ رحمت آشیانه لرندن طشره چیقوب قاپوده کندولری قتلی ایچون بکلین کفار فجاری کوروب (فاغشیناهم فهم لا یبصرون) دك سورهٔ یس اوقوی ودخی (واذا قرأت القرآن جعلنا بینك وبین الذین لا یؤمنون بالاخرة حجابا مستورا) آیتنی اوقیوب کافرلك سر کفر افسرلرینه برقبضه طپراق صاچدقده حق تعالی کوزلرینی معنی اوروب رسول علیه السلام انلرك یانلرندن آشکاره کچوب کیدوب کفارك کوزلری آچق ایکن حکمت حق ایله هیچ بریسی کورمیوب هرکیمکه باشنه طپراق طوقندیسه بعد زمان بدر غزاسنده مسلمانلر النده مقتول اولدی مرویدرکه کافرلك برقاچی اشبو بکجیلری کوروب نه بکلرسزدیوب محمد چقدیغی کبی قتل ایتمکه بکلرزدیوب یازق سزه که باشکره طپراق صاچوب یانکزدن کچوب کتدی کورمدیکز دیدکلرنده بکجیلر اللریله باشلرین یوقلیوب طپراق بولدقلرنده غضب وحدت والم وغیرت چکوب سحر اولنمشز دیدیلر (فصل در قصهٔ غار وصدور معجزات عبرت آثار) مرویدرکه حضرت رسول علیه السلام ابو بکرله چیقوب برمقدار یوریوب مبارك ایاقلری قبارد قده ابو بکر کوتوروب مکه یه اوچ میل یرده اولوب یوقاروسندن دریا کورینن جبل ثورده برمغاره یه واروب ابو بکر مقدمجه کیروب طاش یارقلرندن بعض جانورلر رسوله ضرر ایتمسون دیو قرا کولقده الیله یوقلیوب پارمقلرنی وبر ایاغنی وبر اوکچه سنی دلکلره صوقوب رسول علیه السلام کیردکده انك دیزینه یاتوب اویودقده ابو بکرك اوکچه سنی ییلان صوقوب شیشوب کوزندن یاش طملیوب حضرت رسول علیه السلام اویانوب نیچون بکا خبر ایتمدك دیوب سزی اویاندرمغه قیامدم دیدکده (اللهم اجعل ابا بکر معی فی درجتی فی الجنة) دیو خیر دعا ایتمکین محل جراحته مبارك اغزی یارنی قودقده فی الحال شفا بولدی (معجزه) مرویدرکه علی الفور مغاره قپوسنده برمغیلان اغاجی بیتوب اورمجك دخی قات قات آغلر قوروب ایکی یبان کوکرجینی دخی کلوب یووا یاپوب یمورطه یمورطلیوب صباح اولدقده کفار ناپاك ذهاب رسولدن غمناك اولوب اطراف مکه یی یوقلیوب عربجه قیافه دیدکلری ایز علمی بیلور برقائف عارف ایله کزرلکن ایز کوروب مغاره یه دك کلوب والله محمد بو مغاره یی کچمامشدر دیمکین نیچه لری کیرمك دیلدکده بعضلری اشبو اورمجك آغلری محمد دنیایه کلمزدن اول قورلمش انجق مغاره یه کیردی بونلر

بوزیلوردی دیو امید کسوب کتدیلر تنکیم قصیدهٔ برده صاحبی دیمشدرکه (نظم) ظنوا الحمام وظنوا
العنکبوت علی * خیر البریة لم تنسج ولم تحم * وقایة الله اغنت عن مضاعفة * من الدروع وعن
عال من الاطم (نثر) مرویدرکه کافرلر کیرمك دیلدکارنده ابو بکر مضطرب اولوب رسول علیه السلام
(لاتحزن ان الله معنا) دیوب اودخی یارسول الله کافرلر ایاقلری التنه باقسه‌لر بزی کوررلر بن کندم ایچون
خوف ایتمم زیرا بن قتل اولنورسم دنیادن بر کشی کتمش اولور اما سز قتل اولنورسکز جمله امت هلاکی اولمق
لازم کلوردیدکده (یا ابا بکر ما ظنك باثنین الله ثالثهما) دیدیلر یعنی نه صانورسین شو ایکی کمسنه حقنده که
عون وصون حق انلرك رفیقلری ایدوکی محقق اوله (لمحرره) خدا اصقلادیغنه ایرمیه شر * جهان خلقی
عدو اولسه سراسر (نثر) مرویدرکه حالا حرم کعبه ده سوری ایله کزوب قونوب کمسنه انلری رنجیده ایتدیکی
کوکرجینلر او ایکی کوکرجین نسلندندر (معجزه) تفسیر کورانیده رسول علیه السلام ابو بکرك اضطرابن
کوردکده مغاره نك کوشه سنه باق دیوب باقدقده بر دریا کوردیکه کنارنده بر کمی کافرلر مغاره یه هجوم
ایدرلرسه حضرت رسوله ابو بکری آلوب قورتارمغیچون حاضر ومنتظر طورر دینوب اشبو قصهٔ عجیبه
معارج النبوه ده تفصیل اولنوب ایچنده خلاف ظاهر بعض نسنه اولوب راویسی دخی نامعلوم اولمغین
اجمالله اکتفا اولندی (معجزه) کتاب الخمیسده ابن عباسدن مرویدرکه ابو بکر غایت صوصایوب حضرت رسوله
دیدکده صدر غاره یعنی مغاره اغزنه واروب ایچ دیوب واردقده عسلدن لذیذ سوددن آق مسکدن اطیب صو
ایچوب کلدکده یا ابا بکر سکا مژده ایلیم می دیوب ایله یارسول الله دیدکده تحقیق الله تبارك وتعالی انهار جنته
موکل اولان ملکه جنت فردوسدن صدر غاره برایرماق یاروب اقیت تاکه ابا بکر اندن صو ایچه دیو امر ایتدی
دیوب بودخی یارسول الله بنم الله قتنده چاق بویله مرتبه م وارمیدر دیدکده (نعم وافضل والذی بعثنی بالحق
نبیا لا یدخل مبغضك الجنة ولو کان له عمل سبعین نبیا) بیوردیلر یعنی بلی بوندن دخی زیاده مرتبه‌ك واردر رسول
الله حقیچون که بنی حق پیغمبر کوندردی سنی سومین جنته کیرمز اگر یتمش پیغمبر عملی قدر عملی دخی وار ایسه
(فصل در توجه رسول صاحب سکینه بجانب مدینه) رسول علیه السلام مغاره ده برروایتده اون کون
قول اصح اوزره اوچ کون طوروب هر کیجه حضرت ابو بکرك اوغلی عبد الله بعض ماکول تله کفره دن
خبر کتوروب اثنین کیجه سی مقدما قول ایتدکاری قولاغوز اصمرلدقلری ایکی دوه‌یی کتوروب بر ینه
اول ایکی یار غاره بر ینه دخی قولاغوز ایله ابو بکرك خدمتکاری سوار اولوب شیخ ابن حجر اختیارنجه
مکه دن چیقوب مغاره یه کیردکاری ربیع الاولك اولکی کونی خمیس کوتنسك آخرنده جمعه کیجه سی
اولوب مغاره دن چیقدقلری اثنین کیجه سی ایدی محصل قولاغوز له تنها یولدن مدینه یه کیدوب یولده بعض
واقعات ومعجزات ظهور ایتدیکه غایت اختصار ایله حالا اخبار اولنور (معجزات) کتب سیرده محرردرکه
رسول علیه السلام اولکی منزلده بر چوبانك ایکنجی منزلده ام معبد آدلو خاتونك سودلری کسلمش بردوه ایله
بر قیونلرینك ممه‌لرینی مبارك اللریله صغادقده فی الحال عظیم سود کلوب وافر قابلری طولدیروب چوبان
ایمانه کلوب خاتونله زوجی بعد زمان ایمانه کلوب خاتونك قیونی چاق حضرت عمر خلافتنه دك طوروب لیل
ونهار وافر سودی صاغیلوردی مرویدرکه قصهٔ ام معبد ظهورنده مکه ده هاتفدن بونداایشیدلدیکه (نظم)
جزی الله رب الناس خیر جزائه * رفیقین حلا خیمتی ام معبد * هما نزلا بالبر وارتحلا به *
فقد فاز من امسی رفیق محمد * سلوا اختکم عن شاتها واناتها * فانکم ان تسالوا الشاة تشهد *
(نثر) بعده یولده کیدرکن سراقه آدلو برآتلو عرب کلوب سابقا قریش رسول علیه السلام نه یره کتدوکن
بیلیوب محمدی قتل ایدنه یا طوتوب کتورنه یوز دوه ویره‌لم دیو ابو جهل لعین ندا ایتدرمکین سراقه اورجا ایله
کلوب یتشوب حضرت رسوله ارالرنده برایکی کوندربوبی قالدقده (اللهم اکفناه بماشئت) دیو دعا ایتدکارنده
اول یرك طپراغی غایت بك ایکن قدرت حقله سراقه نك آتی قارننه دك یره بجوب سزی کوردیکمی کمسنه‌یه
دیمیه‌یم دیو یمین ایتمکین رسول علیه السلام (اللهم ان کان صادقا فاطلق فرسه) دیدکارنده قورتلوب کیدوب
چاق غزوهٔ حنینده ایمانه کلدی مرویدرکه قبیلهٔ بنی سهمدن بریدة بن الحصیب کندی توابعندن یتمش کمسنه ایله
آتلنوب قصد ضرر رسول ایچون کلدکده رسول علیه السلام اکا (من انت) دیوب (بریدة بن الحصیب)

دید کده (بردام‌ناوصلح) دیوب بعده (ممن انت) دیوب (من قبیلهٔ اسلم) دید کده (سلمنا) دیوب بعده (ممن انت) دیوب (من بنی سهم) دید کده (خرج سهمك یاابابکر) دیوب حلاوت وفصاحهٔ رسوله بریده تعجب ایدوب آیاسن کیمسن دید کده (انا محمد بن عبدالله رسول الله دید کده بریده جمله توابعیله ایمانه کلوب رسول علیه السلام. (الحمدلله اسلم بنواسهم طائعین غیرمکرهین) دیو بیوردی مرویدرکه یولده عشرهٔ مبشره دن زبیر یاطلحه مسلمانلردن برقاچ کسنه ایله ولایت شامدن تجارتدن دونوب مکه‌یه کیدر رقافله ایچنده بیله اولمغین حضرت رسوله وابوبکره برر آق قفتان هدیه ایدوب کچوب کیدوب بعده مکه‌دن مدینه‌یه کلدیلر (فصل درنزول بقبا) مرویدرکه بریده ایمانه کلدیکنك ایرتسی یارسول الله مدینه‌یه سنجاقسز کیرمیه‌لم دیوب کندی دلبندنی جداسی اوجنه بغلیوب کوتوروب توابعیله حضرت رسولك اوکنه دوشوب اهل مدینه‌نك مسلمانلرندن که انصاردیمکله اشتهار بولدیلربشیوزنفراخیار رسول رب متعاله استقباله چیقوب اقوال کثیره‌دن امام نووی مختارنجه ربیع الاولك اون ایکنجی اثنین کونی ضحوهٔ کبری‌ده مدینه شهرینك صاغ طرفنده شهرکورینوریرده قبا آدلوخرماباغچه لری اراسنده عمر بن عوف قبیله سی ایچنه قوندیلر

(باب عاشر دراحوال بدایع ووقایع بعدالهجره)

مدینهٔ دارالسکینه‌یه حضرت رسول وصول بولدقدنصکره کندیلره واصحابلرینه متعلق اولان واقعات امورموفور ونامحصوراولوب جمله‌سنی بومختصر معتبره ادراج غایت تفصیله ونهایت تطویله محتاج اولمغین ایچلرندن اعظم واهم اولان بونلردرکه فصول منفعت محصول ایله علی وجه المطبوع بیانلرینه شروع اولندی (فصل درآمدن حضرت علی ازمکه) مرویدرکه رسول عزت قباسا کن منزل قباایکن نخرآل عباعلی مرتضا ومجتبی اون ایکنجی کونی مکه‌دن کلوب مقدما امررسولله اماتنلری صاحبلرینه ویروب حضرت رسولدن اوچ کون صکره چیقوب لکن خوف کفاردن کیجه یوریوب کوندزصقلانمغین کیچ کلدی (معجزه) مرویدرکه حضرت علی ولی الله یولده یایان یوریمکدن اياقلری مجروح اولمغین رسول علیه السلام صغایوب دعا ایتدکده فی الحال شفا بولوب اوکوندنصکره اصلا ایاقلرینه بروجع والم عارض اولمدی (فصل در بناء مسجد قبا) مرویدرکه رسول علیه السلام اصحابیله قباده برمسجد شریف یاپوب قبله‌سنی قدسه ایدوب دین محمدیده ابتدابنااولنان مسجدو حضرت رسول اصحابیله جماعتله ابتدا آشکاره نماز قلدقلری مسجد بوایدیکی مقرردر برقاچ بیلدنصکره برمناسبتله قرآنده بومسجدوبونك اصحابی مدح اولنوب (لمسجد اسس علی التقوی من اول یوم احق ان تقوم فیه فیه رجال یحبون ان یتطهروا والله یحب المتطهرین) دیو بیورلمشدر (فصل دردخول بمدینه) رسول علیه السلام قباده قول اصح اوزره اون اوچ کون طوروب اون دردنجی جمعه کونی ناقه‌لرینه بنوب مدینه شهرینه کیررکن یولده بنی سالم قبیله سندن برصحراده یوزیا خود قرق نفر کسنه ایله جمعه نمازی ایچون اینوب برخطبهٔ بلیغه وفصیحه ونیجه نصایح جلیلهٔ صحیحه اوقیوب جماعتله جمعه نمازین قیلوب بعده جم غفیر وجمع کثیر ایله شهره کیروب جمله اهل ایمان شادان وخندان وزمرهٔ نسوان وصبیان دفلر چالوب بوشعر فرح مشعری کویان اولدیلرکه (نظم) طلع البدر علینا * من ثنیات الوداع * وجب الشکر علینا مادعی لله داع * ایها المبعوث فینا * جئت بالامر المطاع (نثر) رسول علیه السلام سعادتله شهره کیررکن انصاردن نیجه کسنه‌لر ای رسول رب رحمان بزم بنده خانه‌مزه مهمان اول دیوب زمام ناقهٔ بااحتراملرینه یاپشوب رسول علیه السلام هربرینه تبسمله باقوب دعا ایدوب (خلوا سبیلها فانها مأمورة) یعنی دوه‌نك یولنی آچق قولك که اوجانب حقدن امر واشارت ایله واره جق مکانی بیلوردیوب ناقهٔ عظیمة الطاقه ایکی یاننه بقارق یوریوب بعده مسجد شریف بنا اولنان ارض خالیه‌یه کلدکده چوکوب قالقوب اصحابدن ابوایوب انصاری اوی اوکنه چوکوب قالقوب اوّلکی مقامنه چوکدکده رسول علیه السلام (ان شاءالله تعالی هوالمنزل) دیوب اسبابلرینی خانهٔ ابی ایوبه کوندروب مسجد شریف ومسکن منیف بناسنه دلنیدی آی یابرای آنده اولدیلر مرویدرکه ناقه چوکدکده نیجه قزلر طشره چیقوب دفلر چالوب شوقله ترنم وبو بیتی تکلم ایدرلردیکه (نظم) نحن جوار من بنی النجار * یاحبذا محمدا من جار (نثر) رسول علیه السلام انلره بنی سورمیسزدیوب انلردخی نعم یارسول الله دید کلرنده (والله یعلم ان قلبی یحبکم) بیوردیلر پس حاضر وناظر

اولان صبیان وخدام اهل مدینه (جاء محمد جاء رسول الله) دیو رقص ایدن مژده رسان چارسولره طاغلدیلر
(فصل در بناء مسجد وخانهٔ رسول علیه السلام) مسجدینی اون التونه آلوب دیوارلری کرپجدن ستنی
وعمودلری خرما اغاجندن طول وعرضی یوز ذراع یا عرضی دخی اکسك یا طولی یتمش عرضی التمش بر مسجد
شریف یاپوب قبله سنی قدسه قارشو ایدوب صحابه ایله کندولری بیله چالشوب طاش طاشورلر کن (هذا الجمال
لاجمال خیبر * هذا ابر ربنا واظهر * لاهم ان الاجر اجر الاخره * فارحم الانصار والمهاجره *
دیو یوردی مسجد تمام اولدقده اطرافنده کرپجله خرما اغاجندن ایکی خاتونلریچون بری برینه قریب ایکی
اوباپوب دارابی ایوبدن اکا کوچوب بعد زمان خاتونلری زیاده اولدقجه جوارلرنده بر اوزیاده ایدوب
بعد زمان جمله طقوز خاتونلرینك مسکنلری بری برینه متصل طقوز حجره اولدی (فصل در زیادهٔ رکعات
بعد صلوات) کتب سیرده محرردرکه لیلهٔ معراجده بش وقت نماز فرض اولدقده اخشام نمازی اوچ رکعت
اولوب ماعداسی ایکیشر اولمق امر اولنمشدی مدینه یه کلدکدن برآی بر روایتده بر ییل صکره جناب حقدن
مقیملره فرض صلاة ظهر وعصر وعشادردر اولمق ومقیملره صلاة صبح ومغرب ومسافرلره بش وقتك جمله سی
اولکی حاللری اوزره قالمق فرض بیورلدی صحیح بخاریده حضرت عائشه دن مرویدرکه (فرضت الصلاة
رکعتین رکعتین ثم هاجر النبی علیه السلام الی المدینة ففرضت اربعا وترکت صلاة السفر علی الفریضة الاولی)
دیمشدر ابن عباس قولنجه لیلهٔ معراجده دخی مقیملره درت مسافرلره ایکیشر فرض اولمشدی (فصل
در عقد مواخات میان صحابهٔ رسول علیه السلام) هجرتدن بش یا سکز آی صکره کبار مهاجرین وانصاردن
طقسان یا یوز نفر کسنه جمله امور دنیویهٔ شرعیه ده مساوات ومواسات اوزره اولوب ودخی بری برلرینه
ذوی الارحاملرندن مقدم وارث اولمق اوزره بر مهاجر ایله بر انصاری بی آخرت قرنداشی ایدوب
بواسلوب اوزره عهدنامه یازیلوب شروط مزبوره نیجه مدت اجرا ورعایت اولنوب بدر غزاسندن رجوعده
(واولوا الارحام بعضهم اولی ببعض فی کتاب الله) آیتیله نسخ وفسخ اولندی * معتبراتده مرویدرکه عقد مواخاة
صحابه ابتدا واقع اولدقده زمرهٔ انصار مهاجرینی کمال محبتلرندن قرعه ایله آلوب جمیع ماللرنده شریك یعنی
نصفنی تملیك ایدوب حتی ایکی خاتونی اولان برینی بوشایوب قرنداشلغنه نکاح ایدوب هجرتك دردنجی
یا اوچنجی ییلنده ماه ربیع اولده غزوهٔ بنی النضیرده رسول علیه السلام جمیع اموال غنیمتی صافی مهاجرینه
تقسیم ایتدکده مهاجرینه غنا کلوب انصاره احتیاجلری منقطع اولوب امور معاشده مستقل اولدیلر
(فصل در موادعه با یهود) کتاب خمیسده مذکوردرکه رسول علیه السلام مدینه یه کلدکدن بش آی
صکره مدینه ده جماعت کثیره اولان یهودیلر دین وماللری اوزره ابقا وعدم تعرضه موادعه یعنی عقد عهد
ایتدیلر شو شرطله که اهل اسلام اوزرینه بر عدویه معاونت ایتمیهلر وعدو هجوم ایدرسه مسلمانلره معاونت
ایدهلر (فصل در آمدن اهل بیت) مرویدرکه رسول علیه السلام مکه ده قودقلری کریمهلری فاطمه ایله
ام کلثوم وخاتونلری سوده یی وسابقا ادیلری اولوب بعده زید بن حارثه نك خاتونی اولان ام ایمنی وزیدك اوغلی
اسامه یی کتورمکه مزبور زید ایله ابو رافع آدلو خدمتکارلرین ایکی دوه وبشیوز اقچه خرجلق ایله کوندروب
ابو بکر دخی مکه ده قودیغی خاتونی ام رومانی واوغللری عبد اللهی وعبد الرحمانی وقزلری اسمایی وعائشهٔ
صدیقه یی کتورمکه آدم کوندروب مکه دن اتفاقله چیقوب مدینه یه کلدیلر (فصل در فرضیت غزا)
تفاسیرده (اذن للذین یقاتلون بانهم ظلموا وان الله علی نصرهم لقدیر) آیتنده صحابهٔ کرام مکه ده کفار قریشدن
انواع آلام چکوب حضرت رسوله کیمی مضروب کیمی مجروح کلوب تظلم ایتدکده صبر ایلك دخی غزا ایله
مأمور اولمدم دیو بیوروب عسکر اسلام آز اولمغین قرآن عظیمده یتمشدن زیاده آیت کریمه ایله کفارله مقاتله دن
نهی اولنمشلردی مدینه یه هجرت ایتدکارندنصکره عسکر اسلام چوغالمغه بشلامغین بو آیت نزول ایدوب
فرضیت غزا حقنده اولان آیتلرك ابتدا نازل اولانی بودر دیندی * کتب سیرده محرردرکه حضرت رسولك
بالذات وبالواسطه اولان غزوات وسرایا وبعوثلرینك ابتداسی سریهٔ حمزه درکه بعد الهجره یدنجی آیده ماه
رمضانده یا ایکنجی ییلك ابتداسی اولان ماه ربیع الاولده غارت قافلهٔ قریش ایچون عملری حضرت حمزه یی
اوتوز نفر کسنه ایله کوندروب وارد قلرنده بر طریقله مصالحه ایتمکین جنك اولمدی بعده سنین وشهور

متفرقه ده كاه كنديلرى كاه بعض صحابه دن متفرق سردارلرى كاه محاربه يه كاه غارت كفاره چيقوب كنديلر
بالذات كفار ايله جنك ايتديكارى طقوز عدد غزالرى عن قريب تفصيل اولنور (فصل درتعيين اذان)
مرويدركه نماز وقتلرى اولدقده اذان وعلامت اولميوب همان مسلمانلر بلادعوت جمع اولوب قيلوب مدينه ده
بلال حبشى نماز وقتلرنده (الصلوة جامعة) ديونداايدوب ايشيدنلر كلوب ايشتمينلر تخمين وقياس ايله كلوب
هجرتك ايكنجى يلنده رسول عليه السلام خلقى نمازه جمع ايتمكه برمناسب نسنه تداركيچون اصحابله
طانشوب كيمى ناقوس ديدكارى چالك چالمق كيمى بورى چالمق كيمى آتش ياقق رأى ايدوب لكن اولكى عادت
نصارى ايكنجى عادت يهود اوچنجى عادت مجوسدر ديو مناسب كورلميوب صحابه دن برى يابرقاچى واقعه ده
انسان صورتنده برملكدن كيفيت اذان واقامتى ايشيدوب اوكرنوب حضرت رسوله خبرويردكارنده بووجهله
دخى وحى كلمكين خوب آوازاولان بلال حبشى يى مؤذن تعيين ايتديلربعده بركون بلال سعادتمأل صباح
اذانن اوقيوب حجرۀ حضرت رسوله خبرويرمكه كلوب رسول عليه السلام اويورديدكارنده (الصلوة خيرمن
النوم) ديوايكى كره ندا ايتدكده رسول عليه السلام اويانوب طشره چيقوب اول كلام نصيحت انجامدن حظ
ايدوب (اجعله فى اذانك) ديديلريعنى اشبوسوزى صباح اذانى ايچنه درج ايله (فصل درتحويل قبله)
مرويدركه رسول عليه السلام هجرتدنصكره قول اصح اوزره اون التنجى آيده نصف شعبانده يوم ثلثاده
مدينه دن طشره ده برمسجدده قدس شريف قبله سنه قارشو جماعتله اويله يا ايكندى نمازى فرضنك اوچنجى
ركعتنك ركوعنده ايكن جبرائيل عليه السلام (قدنرى تقلب وجهك فى السماء فلنولينك قبلة ترضاها فول
وجهك شطر المسجد الحرام وحيث ما كنتم فولوا وجوهكم شطره) آيتن كتوروب شمدنكرو قبله كعبه اولمق
امر اولندى ديدكده رسول عليه السلام ركوع ايچنده كعبه طرفنه دونوب جمله اصحاب دخى نماز ايچنده بيله
دونديلر* تفاسيرده حضرت رسولك مكه ده كى قبله سنده اختلاف اولنوب بعضلر كعبه ايدى مدينه يه كلدكلرنده
امر حقله قدسه بعده ينه كعبه يه اولدى دينوب ابن عباس مكه ده دخى قدس ايدى امارسول عليه السلام
كعبه يه محبتندن بللو برطرفده قلميوب حقيقتده ايكيسنه دخى استقبال ايتمش اولمغيچون كعبه يى اوكنه
دوشورردى ديمش دينوب* شرح بخاريده شيخ ابن حجر ابن عباسدن ايكى درلو روايت ايدوب ديمشدركه اكرچه
ظاهرا اشبوايكى روايت اراسنده مخالفت كورينورلكن بويله توفيق اولنمق ممكندركه مدينه يه كلدكلرنده
اولكى كبى قبله ينه قدسه اولمق ايله مأمور اولوب بعدزمان كعبه يه اولمق ايله مأمور اولديلرتابعيندن
ابن جريج رسول عليه السلام مكه ده ابتدا كعبه يه قيلوب بعده اوچ يل امر حقله قدسه قيلوب بعده مدينه يه
كلدكده دخى اون التى آى ينه قدسه قيلوب بعده كعبه يه قيلمق فرض اولندى ديمشدر والله اعلم (فائده)
تفاسيرده حضرت ابراهيم واسماعيلك قبله لرى كعبه ايدى دينوب كتاب الخميسده امام زهريدن مرويدركه
دور آدمدن فخر عالمه دك جميع انبيانك قبله لرى قدسده صخرۀ مباركه ايدى حتى بزم پيغمبريمز دخى اون التى آى
اكا استقبال ايتدى (فصل درفرضيت صوم) كتب سيرده محرردركه تحويل قبله دنصكره جه ينه ماه شعبان
مزبورده صوم شهر رمضان جانب حقدن فرض اولندى * تفسير لبابده بعض كبار سلف رمضان فرضندن اول
ماه محرمده يوم عاشورا ايله هر آيده اوچر كون صوم فرض ايدى رمضان امريله انلرك فرضيتلرى نسخ اولندى
ديوب بعضلر دخى فرض دكلدى نافله ايدى ديوب جميع تفاسيرده صوم رمضان فرضى يهود ونصارايه دخى
فرض اولمشدى دينوب كتب سيرده ابن عباسدن مرويدركه رسول عليه السلام مدينه يه كلوب يهوديلرى
عاشورا كوننده صائم كوروب (ماهذا اليوم الذى تصومونه) ديو صوروب يوم نجات بنى اسرائيل وغرق
فرعون اولمغين موسى پيغمبر شكر الله بوكونده اوروج طوتمشدى ديدكارنده (فنحن احق واولى باحياء سنة
اخى موسى منكم) ديوب كنديلر دخى طوتوب مسلمانلره دخى امر ايتدى حضرت عائشه دن دخى مرويدركه
صوم عاشورا زمان جاهليتده بروطائفۀ قريشك دخى عادتلرى اولوب رسول عليه السلام مكه ده طوتارلردى
مدينه يه كلوب رمضان فرض اولندقده عاشورايى ديلين طوتوب ديلين طوتمز اولدى جميع حنفيه وبعض
شافعيه رمضان فرض اولمزدن اول صوم عاشورا جميع مسلمينه فرض ايدى ديوب اكثر شافعيه سنت ايدى
ديمشلر (فصل درفرضيت زكوة) كتب سيرده محرردركه هجرتك ايكنجى يلنك رمضاننده بيرامدن ايكى

كون مقدم زكاة فطر واجب اولوب رسول عليه السلام خطبه اوقيوب خلقه بيلديروب قول اصح اوزره
بنه اشبو سنه ده سائر اقوالده هجرتك اوچنجى يادردنجى ياطقوزنجى ييلنده بعضلرقولنجه هجرتدن مقدم مكه ده
كتب فقهده تفصيل اولنديغى اوزره انواع اموالك زكاتى فرض اولمغه (خذ من اموالهم صدقة تطهرهم
وتزكيهم بها) آيتيله امر الهى نازل اولدى (فصل درفرضيت تيمم) هجرتك بشنجى يا التنجى ييلنك شعبانده
غزوهٔ مريسيعده واقع اولمشدركه عن قريب تفصيل اولنور (فصل درتحريم خمر) بعضلرقولنجه هجرتك
اوچنجى قول مشهور اوزره دردنجى قول راجح اوزره التنجى ييلنده واقع اولمشدر مرويدركه مدينه ده (ويسئلونك
عن الخمر والميسر قل فيهما اثم كبير ومنافع للناس واثمهما اكبر من نفعهما) آيتى نزول ايتدكده قرأنده فيهما اثم
كبير بيورلمغين ودخى رسول عليه السلام (ان الله يقدم فى تحريم الخمر) ديمكين صحابه نك اكثرى ايچمز اولوب
بعضلر (ومنافع للناس) بيورلديغنه بناء سكرويرميه جك قدر ايچوب بركسنه اخشام نمازنده بعض صحابه يه
امامت ايدوب نيم مست اولمغين (قل يا ايها الكافرون) سوره سنى غلط اوقودقده (يا ايها الذين آمنوا الا تقربوا
الصلوة وانتم سكارى) آيتى نزول ايدوب بعض كمسنه لر نماز زمانلرينه يقين اولميان زمانلرده ايچراولوب
اتفاق بر مجلسده بركمسنه برينك باشنى ياردقده حضرت عمر ايشيدوب بحضور اولوب (اللهم بين لنا فى الخمر
بيانا شافيا) ديو دعا ايتدكده فى الحال (يا ايها الذين آمنوا انما الخمر والميسر والانصاب والازلام رجس من عمل
الشيطان فاجتنبوه لعلكم تفلحون انما يريد الشيطان ان يوقع بينكم العداوة والبغضاء فى الخمر والميسر
ويصدكم عن ذكر الله وعن الصلاة فهل انتم منتهون) آيتى نزول ايدوب رسول عليه السلام (الا ان الخمر
قد حرمت) يعنى آگاه اولك كه تحقيق خمر حرام اولدى ديو مدينه ده ندا ايتدردى

(باب حادى عشر درغزوات رسول عليه السلام)

علماء فن حديث وسير اصطلاحلرى بونك اوزرينه مقرردركه حضرت رسول شريف الصفات عليه افضل
الصلاة والتحيات كندولرى بالذات كفار جهنم سزايه غزاى جنت جزا ايتديكنه غزوه ودخى غزاد ينوب
مهاجرين وانصاردن بريني عسكر ظفر شعاره سردار ديكوب كوندردكارينه سريه ودخى بعث دينوب
اكثر اهل سير بعثى سريه دن اقل اولانه اطلاق ايدوب لكن قاموسده سريه بش نفردن اوچيوزه ودرتيوزه
وارنجه اولانه ديرلر * مواهب لدنيه ده يوزدن بشيوزه وارنجه اولانه دينور ديو مذكوردر پس رسول
خدا كاه عسكر قليل وكاه كثير ايله بالذات يكرمى يدى يا يكرمى بش يا يكرمى درت يا يكرمى بر يا يكرمى التى يا اون
طقوز غزا ايدوب عن قريب تفصيل اولنه جق طقوز غزاده كفارله جنك ايدوب باقيسنده عسكرله سفر ايدوب
كيمنده بعض شروط اوزره كفار قبائل عرب ايله صلح اولوب كيمنده كفارى قاچروب ماللرين آلوب كيمنده
جنك ايچون يا آخر مراد ايچون مدينه دن چيقوب قارشو طور ركسنه بولنمامغين دونوب كاوب كيمنده دخى
جنكه امر الهى اولمامغين مجرد تخويف كفار ايله اكتفا ايدوب محصل طقوزندن غيريده قول صحيح اوزره اصلا
جنك اولنمامشدر مرويدركه قبائل مختلفهٔ طوائف عرب ايله كاه محاربه يه كاه غارته كاه بعض نسنه لرى حمايت
وحراسته كاه غير مصلحته صحابه دن بريني سردار ايدوب كوندردكارى سريه وبعث عددنده اختلاف اولنوب
مواهب لدنيه نك بر محلنده قرق يدى بر محلنده التمش مقدارى ايدى دينوب نيجه كتب سيرده اللى بش يا اوتوز
سكز يا اوتوز بش ايدى دينلدى * مرويدركه بالذات وبالواسطه اولان جميع غزوات وسرايا وبعوثلرينك ابتداسى
سريهٔ حمزه دركه هجرتك يدنجى آينده ماه رمضانده يا ايكنجى ييلنك ربيع الاولنده غارت قافلهٔ قريش ايچون
عميلرى حضرت حمزه يى اوتوز نفره سردار ايدوب وارد قده بر طريقله مصالحه ايتدكين جنك ايتميوب
كلمشلردى وبالذات وبالواسطه اولان جميع غزوات وسرايا وبعوثلرى كفار قبائل عرب اوزرينه اولوب همان
هجرتك طقوزنده ماه رجبده آخر غزوات وسرايالرى اولان غزوهٔ تبوك ديار روم طرفنه ايديكه قيصر روم
اولان هرقل بى عقل مدينه يه عسكر كوندرمك ايسترديو ايشيدلدكده غايتله اسى زمان ومال وطوار
وذخيره ده دخى كلى مضايقه اولوب لكن ناچار قبائل عرب مسلمانلرين دعوت ايدوب اوتوز بيك يا تمش بيك
يا قرق بيك عسكر ايله مدينه ايله شام اراسنه وار يلوب برقاچ هفته طوريلوب كفار ضلالات فشاندن نشان
اولمامغين اطرافده بعض قبائل عربدن بر كافر بكنى غارت ايتديروب سالم وغانم مدينه يه كلديلر هيچ بر غزايه بو قدر

عسکر ایله کتمامشلردی پس کندیلر بالذات غزا ایتمدکلرینی وغزا ایدوب لکن کفارله جنك ایتمدین دونوب
کلدکلرینی ذکر ایتمك محتاج کال تطویل وفائده سی دخی من وجه غایت قلیل اولمغین آنلری ترك ایدوب همان
بالذات سفر ایدوب کفارله جنك ایتدکلری غزوات کثیرة المثوباتلری بودرکه حالا بر فصل مستقلده
بیان اولنور (فصل درذکر غزوهٔ بدر الکبری) بالاتفاق حضرت رسولك کفارله ابتدا مقاتله ایتدکاری
غزا بو اولمغین کثرت ثواب جهتندن افضل غزالری اوّلا بو ثانیا غزوهٔ حدیبیه درکه آنده بیعت رضوان
واقع اولمشدر دیمشلر اشبو غزاء عالی جزا احوالی غایت تفصیله محتاج اولمغین کمال اجمالی بودرکه اوتوز یا قرق
نفر تجار کفار قریش شامدن دونوب مکه یه کیدرلرکن رسول علیه السلام آنلرك مالارین غنیمتچون
هجرتك ایکنجی یلنده ماه رمضانك اون ایکنجی کونی سبتده یا سکزنجی کونی اثنینده اوچیوز بش کمسنه ایله
مدینه دن چیقوب تجار ایشتدکده مکه یه فریادجی کوندرمکین سرعتله طقوز یوز اللی یاخود بیك
کافر کلوب یتشوب تجار آخر یولدن مکه یه کیدوب مسلمینه کفار مدینه ایله مکه اراسنده بدر صحراسنده
برقو یوباننده رمضانك اون یدنجی جمعه کونی غایت تفصیله محتاج عظیم جنك ایدوب مسلمیندن
اون درت کمسنه شهید اولوب لکن کفره دن یتمش نفر قتل اولندیکه اکثری رؤساء قوم قریش اولوب
بریسی ابوجهل لعین ایدی یتمش کافر دخی اسیر اولدیکه بریسی حضرت رسولك عمیسی عباس ایدیکه
بعده کندویه متعلق بر معجزه کورد کده ایمانه کلوب یاخود مقدما ایمانه کلمش اولوب لکن کفار قریش
خوفندن ایمانن اخفا ایدوب او معجزه ظهورنده ایمانن اظهار ایلدی اسیرلرك بری دخی حضرت علینك
برادری عقیل ایدیکه او دخی ایمانه کلدی مرویدرکه عسکر اسلام دعاء رسول سببیله بو غزاده طویوم اولوب
بعده ایکی اسیر قتل اولنوب باقیلرینی مکه ده اولان اقربالری مال کوندروب آزاد ایتدیلر تفاسیرده مذکوردرکه
عسکر رسول علیه السلام مجرد غارت وغنیمته چیقمغین ایچلرنده همان بریا ایکی آت سکزیا التی قلج التی
یا طقوز جبه اولوب باقیسی اوقلو یایلو پیاده اولوب یورلدقجه بنکه ومهماتلرین کوتورمکه یتمش دوه اولوب
اوچ کشی بر دوه یه بنوب حتی رسول علیه السلام دخی علی وزید بن حارثه ایله بر دوه یه بنرلردی اما کافرلر
جنکه کلمکین ایچلرنده یوز آت یدیوز دوه وافر جبه جوشن وآلات حرب وار ایدی کتب سیرده عسکر رسول
علیه السلام مرسلین عددنجه اوچیوز اون اوچ ایدی دیو مشهور اولدیغی رسول علیه السلام مدینه دن
چقارکن صحابه دن سکز کمسنه یه بعض مهم مصلحتلر امر ایلیوب انلر غزاده بیله دکل ایکن خدمت
رسولده اولمغین حاضر اولان اوچیوز بش کمسنه ایله ثواب غزاده ومال غنیمتده مشترك اولدقلریچون ردینوب
اشبو غزاده معجزات کثیره ظهور ایتدیکی یازیلوب ایچلرندن عظملری وتفصیله محتاج اولمیانلری بونلردر
(معجزه) مرویدرکه کافرلر قیو یاننده بر مناسب یره قونمش اولمغین مسلمانلر قومسال وصوسز یرده قونوب
بحکمة الله اکثرینك کیجه دوشلری آزوب دخی تیمم ایتمك امر اولنمش اولمامغین خصوصا قلبلر ینه شیطان
بعض وسوسه ایتمکین محزونلر ایکن محکم یغمور یاغمغین هر وجهله مسرور کفار ایسه اردولری بری بالچق
اولمغین بیحضور اولدیلر (اذ یغشیکم النعاس امنة منه وینزل علیکم من السماء ماء لیطهرکم به ویذهب عنکم
رجز الشیطان ولیربط علی قلوبکم ویثبت به الاقدام) آیتی بو قصه یه اشارتدر (معجزه) مرویدرکه
ایرتسی جنك اوله جق کیجه رسول علیه السلام اصحابنه مبارك الریله بر قاچ یرده ایشته بو محل فلان اوغلی
فلانك قتل اولنه جق یریدر دیو کوستروب بحکمة الله دیدکاری کافرلر بعینه او معین مکانلرده قتل اولندیلر
جمله دن بری عدوی دین ابوجهل لعین ایدی (معجزه) مرویدرکه حق تعالی رسولنه کفار قریشی واقعه سنده
آز کوستروب او دخی اصحابه خبر ویروب ایکی عسکر جمع اولدقده دخی مسلمانلر قورقمامغیچون آنلره کفاری
آز کوستروب حتی ابن مسعود یاننده طوران آدمه قارشومزده کافرلر یتمش نفر وارمی اوله دیوب او دخی
یوز نفر وار اوله دیوب کفار قاچمامق ایچون مسلمانلری دخی آنلره آز کوستروب حتی ابوجهل محمد ایله اصحابی
بزه بر لقمه دردیو مغرور اولوب لکن محاربه اولندقده مسلمانلری کافرلره کندیلرك یا مسلمانلرك ایکی مثللری
قدر کوسترمکله خوف ایتدیردی نتکیم (واذ یریکموهم اذ التقیتم فی اعینکم قلیلا ویقللکم فی اعینهم لیقضی الله
امرا کان مفعولا) آیتیله (قد کان لکم آیة فی فئتین التقتا فئة تقاتل فی سبیل الله واخری کافرة یرونهم مثلیهم

رأى العين) آيتي بو قصه يه اشارتدر (معجزه) نيجه معتبراتده عكاشه نام كمسنه وافر جنك ايدوب حتى قلجي
قيرلدقده رسول عليه السلام اكا براودون برماسي ويروب (قاتل بهذا يا عكاشه) ديدكده عكاشه انى آلوب اليله
سلكدكده قدرت حقله اوزون ومحكم آق دمورلو براعلا كسكين قلج اولمغين آنكله جنك ايدوب او قلجك اسمى
عون قونوب رسول عليه السلام وفاتندنصكره نبوت دعوى ايدن طليحة الاسدى غزاسنده عكاشه شهيد
اولنجه دك اوقلج طورردى دينوب بعينه بويله بر معجزه دخى احد غزاسنده واقع اولمشدر* معارج النبوه ده
غزاء بدرده كى معجزهٔ سيف عكاشه نامنه ذكر اولنموب ابو دجانه ايله سلمة بن اسلم آدلو ايكى كمسنه نك حقنده
واقع اولدى ديو مذكوردر (معجزه) مرويدركه معاذ بن عمرو ابو جهلك اياغنى قلجله چالوب دوشوروب
ابو جهلك اوغلى عكرمه دخى معاذك برقولنى اموزى باشندن كسوب دريسى آصلمش قالدقده رسول
عليه السلام انك اوستنه مبارك اغزى يارينى سوردكده قدرت حق عز وجل ايله فى الحال بتشوب كالاول
اولدى (معجزه) مرويدركه جنكه باشلندقده رسول عليه السلام كندولر ايچون خرما چبوغندن يابلان
عريش ديدكلرى كولكه لك ايچنده كمال تضرع له دعا و فتح ونصرت استدعا ايدوب اويقو غلبه ايتدكده فى الحال
تبسمله كوزلرين آچوب رفيق شفيق صديقلرى ابو بكر الصديقه نصرت ايچون جبرائيلك كلسنى بشارت
ايدوب بعده سابقا مكه ده نزول ايدوب بو قصه يه اشارت ايدن (سيهزم الجمع ويولون الدبر) آيتنى اوقويه رق
طشره چيقوب يردن طپراغله مخلوط بر قبضه خرده طاش آلوب (شاهت الوجوه) ديوب كفار طرفنه آتوب
بعده (شدوا) ديوب يعنى براوغوردن هجوم ايلك ديمكين بلا مهله مسلمانلر جمله حمله ايدوب رسول عليه السلام
آتديغى توزدن بقدرة الله هر كافر كوزينه وبورننه اغزينه بر رمقدار كيرمكين هر برى كوزلرين اوغشديروب
باشلرى قايسى اولديغندن مسلمانلر ايله انسان صورتنده كلان ملائكه كافرلرك كيمنى قيروب كيمنى باغليوب
نارذلتله جكرلرين داغليوب كيمى دخى ناچار خولك وار فرار ايتدى قرآن عظيمده (وما رميت اذ رميت ولكن
الله رمى) بو معنايه اشارت وايما ايدر بعد زمان اوكافرلردن ايمانه كلنلر رسول عليه السلام اوستمزه طاش
اتديغى آنده دمورلكنلر ايچنه يوكسك يردن طاشلر اتلديغنك صداسى كبى كولك يوزندن غايت هيبتلو صدالر
ايشتمش ايدك جمله قورقولريزك اعظم واشدى اوايدى ديو حكايت ايتمشلردر* بو معجزه نك نظيرى غزوهٔ
حنينده دخى واقع اولمشدر تكيم برجزء مقدارى اشاغيده كلور نصرت مؤمنين ايچون كلان ملائكهٔ كزين
عددلرنده اختلاف اولنوب قول اصح اوزره اولا بيك بعده ايكيشر بيك كلوب تمام بش بيك اولديلر اشبو
ملائكه ايچون بعضلر كفارله مقاتله ايتميوب همان مجرد تقويت قلوب مؤمنين ايچون كلديلر ديوب لكن
ابن عباس له اكثر علما ملائكه بو دفعه مقاتله ايدوب اما غزوهٔ احدده وغزوهٔ حنينده مقاتله ايتميوب همان
مجرد تكثير عدد مؤمنين ايچون كلمشلردى ديوب مرويدركه مسلمانلر ملائكه يى ابن عباسدن ايكى روايت اوزره
آق ياسياه دلبند صحابه دن زبير قولنجه صارى دلبند صارلمش آتلو انسان صورتلرنده آشكاره كوروب حتى
ملائكه آنلره سويليوب لكن كافرلر ملائكه يى كورميوب همان آتلرى آوازين ايشيدرلردى* بعضلر ايدر
ملائكه مسلمانلره بعض بلدكارى كمسنه لر صورتلرنده كورنوب بن كافرلردن ايشتدمكه والله اكر بزم اوستمزه
حمله ايدرلرسه قاچوب طاغلور زديرلردى ديوب ودخى مسلمانلرك صفلرى آراسنده كزوب (ابشروا فان الله
ناصركم لانكم تعبدونه وهؤلاء لا يعبدونه) ديرلردى* مرويدركه ابليس لعين مشاهير كفاردن سراقه صورتنه
كيروب زمرهٔ شياطينله كفار عسكرينه كلوب سزغالبسز قورقمكز بن دخى سزه معينم ديوب ملائكه يى
كوردكده ابو جهلك الينه ياپشوب سويلشوركن النى چكوب قاچوب يا سراقه بزه معاونت دعواسن
ايدردك شمدى قانده كيدرسن ديدكده سزلك كورمديككز نسنه لرى كوررم اللهدن قورقارم ديوب
غائب اولدى تكيم قرآنده (واذ زين لهم الشيطان اعمالهم وقال لا غالب لكم اليوم من الناس
وانى جار لكم فلما تراءت الفئتان نكص على عقبيه وقال انى برئ منكم انى ارى ما لا ترون انى اخاف الله والله
شديد العقاب) آيتى بو قصه يه اشارت ايدر* ابن عباسدن منقولدركه شيطان اومحلده هلاكدن
قورقامشدى زيرا وعدهٔ حقله قيامته دك صاغ اوله جغنى بيلوردى لكن جبرائيل كندوبى اسير ايدوب
كمسنه اكا مطيع اولمامغيچون خلقه كوستره ديو قورقشدى* مواهب لدنيه ده محل غزا اولان بدر عالى قدرلك

علامات باقیه سنندرکه الی الآن او محلدن کچنلره درتدن طبل آوازین ایشیدوب نصرت حضرت رسول ایچون ظهورا یتمشدر اعتقاد اولنور دیو تفصیل اولنمشدر (فائده) مرویدرکه اکبر اعداء رسول عالی نسب ابولهب بی ادب قورتولو بر واقعه سببیله اشبو جنکده مکه ده قالوب یرینه بدل کوندروب بولداشلرینک هلاکی وانهزامن ایشیدوب شدت غمدن طائفهٔ عربک جذام کبی منفورلری اولوب عربجه اسمنه عدسه دیدکاری مرضه مبتلا اولوب یدی کوندنصکره هلاک اولدقده بدن کثیف کنیف الیقی رایحه سندن یاننه کیسنه وارهمیوب اخر کار اوچ کوندنصکره حمالله طشره چیقاریلوب اوزرینی ایراقدن سنکسار ایتدیلر * بر روایتده یاتدیغی اوطه یی اوزرینه ییقمقدن غیری چاره بوله مدیلر (ع) همیشه بویله اوله دشمن رسول خدا (فصل در غزوهٔ احد) اشبو غزای جنت جزا کتب سیرده غایت تفصیل ایله محرر اولمغین کمال اجمالی بودرکه غزای بدرده کفار ذوی الغدر مغلوب ومنکوب اولدقلرینه محزون ومکروب اولوب بقیة السیوف اولان اشقیای ضلالتمألوف غیرته کلوب فضه وذهبدن جمع الوف ایدوب اوچ بیک نفر عسکر شقااثر ایله که ایچلرنده یدی یوزی جبه لو ایکی یوزی آتلو یوزی پیاده وتیرانداز اولوب اوچ بیک دوه لری وار ایدی هجرتک اوچنجی یلنده ماه شوالک اون ایکنجی کونی چهارشنبه کونی کلوب مدینه یه برفرسخ یرده احد طاغی یاننه قونوب رسول علیه السلام دخی جمعه کونی بن بوکیجه ایکی مصیبته دلالت ایدر شومقوله بر واقعه کوردم دیو اکثر اصحابله شهر ایچندن جنک ایتمکی مناسب کوردکلرنده بدر غزاسنده حاضر اولمیان صحابه ابرام ایله بیک نفر کمسنه ایله سبت کونی قبل الصبح چیقوب لکن اوچیوزی اهل مدینه دن منافقین طائفه سی اولمغین دونوب شهره کیدوب رسول علیه السلام یدی یوز نفر اصحابله که کندولر ایله همان ابوبرده نک بر آتلری اولوب باقیلری جمله پیاده اولوب آنلرک دخی یوز نفری جبه لو باقیلری جبه سز بعض آلات حربله ایدیلر علی السحر واروب احد طاغنه آرقه ویروب مدینه یه قارشو طوروب اللی نفر تیراندازی برسردارلریله عسکرک قفادارلغنه قویوب چاق بن سزه خبر کوندرمینجه علی کل حال اصلا یرکزدن آیرلمیه سزکه ثابت قدم اولورسکز جمله عسکر مظفر اولمق مقرردر دیو بیوروب بعده عظیم جنک اولوب کفارک یدی یااون بر نفر علمدار نامدارلریله برقاچ کمسنه لری دخی مقتول واکثری مجروح اولوب بو اثناده بحکمة الله حضرت حمزه یی آدی وحشی بر عبد حبشی کیزلو یردن حربه ایله اوروب شهید ایدوب بعده کفار خاکسار آتلولرینک آتلرینی مسلمانلر سکیرلیوب علملری دخی سرنکون اولمغین صنوب قاچغه باشلیوب عسکر اسلام غنیمت ایچون آردلرینه دوشدکلرنده مسلمانلره قفادار اولان کمندارلرک اکثری غنیمته فرصت دوشمکین فرصت غنیمتدر دیو مال کفاری سائر مسلمینله یغمایه طاغلوب کافرلرک آتلولری میدانی مردان اهل ایماندن خالی کورمکین عسکر اسلامک اردندن حمله ایدوب مسلمانلری طاغیدوب سردارلریله یرلرنده طورن برقاچ کمندار قتل ایدوب صحابه دن اوتوز قدر کمسنه نفسمز یولیکه فدا اولسون یا محمد سلام خدا اولسون دیوب رسول علیه السلام او کنده جنک ایدرلک بر بر شهید اولوب اتفاقله درت بش کافر حضرت رسوله طاشلر آتوب مبارک دوداقلری وآلنلری ویکاقلری ویارمقلری ودیزلری مجروح اولوب حتی آلت چکه سنک صاغ طرفنده کی ازودیشی قیریلوب باشلرنده اولان تومغلغه نک ایکی حلقه سی یکاقلرینه محکم باتوب هر بر جراحتلرندن قان روان اولدقجه اول اکرم آدمیان وانجم عالمیان اکر قانم یره دوشرسه کناره کوکدن عذاب کاور دیو قانی سیلوب بد دعا ایده جک یرده (اللهم اغفر لقومی فانهم لایعلمون) دیو جناب پروردکاره کفار طرفندن اعتذار وآنلر ایچون استغفار ایدرلردی (نظم) زهی عفو وزهی لطف وزهی جود * انکیچون حق ایدندی انی مودود (نثر) مرویدرکه رسول علیه السلام مجروح اولوب اوکلرنده طورن علمدارلری مصعب بن عمیر شهید اولدقده بعض کفار اشرار زعم باطللری اوزره محمد قتل اولندی دیوندا ایدوب ایکی طرفدن اکثر عسکر اینانوب مسلمینک بعضلری شاشوب دیللری وایاقلری طولاشوب مدینه سمتنه کیدوب کیمی دخی بعض یرلرده کیزلنوب لکن اکثری محمد شهید اولدیسه محمدک وبزم دخی بزم دخی لازم دکلدر دیو محضا طلب رضاء خدا ایله محکم جنک ایدوب نیچه لری شهید اولوب اون درت کمسنه حضرت رسولک یاننده اصلا آیرلمیوب رسول علیه السلام برقاچ اصحابله بر تنها یرده طوروب اصحابک بریسی کوروب بیلوب رسول الله صاغدر مسلمانلر کلک دیوندا ایتدکده چهار یار ودخی نیچه لر محمد

عليه السلام يانه جمع اولد قلرنده ابی بن خلف حضرت رسوله هجوم ايدوب رسول عليه السلام اكا حربه آتوب ملعونك بوغازينی مجروح ايدوب آندن يقلوب بر ايكوسی قيريلوب بولداشلرينه واروب بعده مكه‌يه كيدركن هلاك اولدی بعده بعض كفار حضرت رسولك طورديغی مغاره شكالوبره هجوم ايتدكارنده حاضر اولان صحابه مجروحلر ايكن كفاری طاشه طوتوب طاغدوب بعده تفاسيرده مذكور اولديغی اوزره قلوب كفاره حق تعالی ظاهرا بلا سبب خوف براغوب قوت وكثرتلری وار ايكن رئيسلری اولان ابو سفيان كاه جلك ييل بدر صحراسنده بردخی جنك ايده لم ديوندا ايدوب چكلوب كتديلر (سنلقی فی قلوب الذين كفروا الرعب بما اشركوا بالله) آيتندن بر قولده مراد بودر ايكنجی قول كافرلر مكه‌يه كيدركن محمدك عسكری مجروحلر ايكن ايشلرينی تمام ايده لم ديو دونوب مدينه‌يه كلمكه مشاوره ايدوب حضرت رسول عليه السلام آنی ايشيدوب مجروحلرله عنايت حقه اعتمادله بی باك شهردن چيقوب عسكر بريره جمع اولمدين كافرلرك قلبنه حق تعالی خوف براقديغيدركه مدينه‌يه دونمكدن فراغت ايدوب مكه‌يه كيدوب حضرت رسول عليه السلام سعادتله مدينه‌يه كلوب اشبو سفره غزوهٔ حمراء الاسد ديرلر بر ييلدن صكره مزبور كافرلر وعد سابق اوزره مكه‌دن حضرت رسول عليه السلام دخی مدينه‌دن چيقوب لكن كافرلر قورقوب قحط زمانيدر جنك ايده مزز ديو تعلل ايدوب مسلمانلره خوفلرين طويورميوب ايكی عسكر جمع اولمدين هر بری وطنلرينه دونوب بو سفره غزوهٔ ذات السويق ديرلر (معجزه) غزوهٔ احدده معجزات كثيره صدور ايتمشدركه معلوم اولنلرينك تفصيله محتاج اولميانلری بودركه اولا قتادة بن النعمانك جنكده بر كوزی چيقوب يكاغنه اصلمش كلدكده رسول عليه السلام مبارك اليله يرينه قويوب (اللهم اكسها جمالا) ديدكده بقدرة الله تعالی اولكيدن اعلی وانور واجلی اولوب حضرت عمر خلافتنده وفات ايدنجه دلك اشبو كوزی اوبر كوزندن قوت صحتده وكمال نورانيتده علی العاده زياده ايدی (معجزه) مرويدركه كلثوم بن الحصينك بوغازينه اوق طوقنوب مجروح اولمغين حضرت رسول عليه السلام مبارك اغزی يارين سوردكده (ع) باقدرت رب عزت اوحالده بولدی صحت (معجزه) مرويدركه طلحة بن عبد الله حضرت رسولی جنكده غايت قورويوب يانلرندن اصلا آيرلميوب يتمش بش يردن مجروح اولدقده حضرت رسول عليه السلام مبارك اللريله آنك بدنينی صغايوب (اللهم اشفه وقوه) ديدكارنده فی الحال صحت بركمال ايله قائم ووجع والمدن سالم اولمغين ينه كفارله عظيم جنكه باشلادی وبعضلرينك شجرهٔ وجودنه جراحتدن نهال ارغوان آشلادی (معجزه) مرويدركه عبد الله ابن جحشك بو جنكده قلجی قيرلمغين حضرت رسول عليه السلام اكا بر آغاج پاره‌سی ويردكده قدرت حقله براعلا دمور قلج اولوب انكله جنك ايدوب اول قلجك آدی عرجون قونوب شهيد اولدقده ورثه‌سنه دكوب مرور زمانله خلفای عباسيه‌دن معتصم باللهك امراسندن بری آنی ايكيوز التونه صاتون الدی (معجزه) مرويدركه ابو طلحه ماهر وممتاز تيرانداز اولوب اللی دانه اوقی اولوب جمله‌سنی آتدقده رسول عليه السلام اكا بر بر آغاج پاره‌لری ويروب ارم يا ابا طلحه ديوب اودخی (مصراع) امر رسولی كوزليوب يا ينه آنی كرليوب * بی كمان اندركمان اولان پاره‌های چوب بر ر تير لطيف وخوب اولوب آتلوردی وآنك خوفندن نيجه كفار بری برلرينه قاتلوردی وبعضلری يازارموتده هيجه صاتلوردی (معجزه) مرويدركه جنكده مسلمانلرك مجروحلرينه صو ايچورر بر خاتونه بر كافر اوق آتوب عورتنه كشف عورت واقع اولمغين اوكافر قهقهه ايله كولدكده رسول عليه السلام صحابیٔ خاص سعد بن ابی وقاصه بر اوق ويروب شوكه آت ديدكده آتوب كافرك بوغازينه صابلندقده جان آجيسيله آرقه‌سی اوستنه يقلوب مرة (كاتدين تدان) عيان اولوب آنك دخی عورتی نمايان اولدقده رسول عليه السلام شادان وخندان اولوب (اللهم سدد رميته واجب دعوته) ديو خير دعا ايتدكده سعد مزبور مستجاب الدعوه اولوب دائما آنك دعاسيله جمله خلق تبرك ايدر اولوب آتديغی اوق دخی بی تكلف نشانه‌دن تخلف ايتمز اولدی (معجزه) تفسير ينابيعده مذكوردركه رسول عليه السلام مجروح اولدقده اقان قانلرينه مبارك اللرين طوتوب بعده قانی كوك يوزينه اتوب بحكمة الله بر قطره‌سی يره دوشمزدی * يوررلردی كه اكر بر ذره قدری يره دوشسه يريوزنده اصلا اوت بتمز اولوردی (معجزه) مرويدركه رسول عليه السلام ملائكه‌يی كوردمكه حنظله بن ابی عامری يرايله كوك آراسنده كومشدن

ظرفلرا یچنده ماءمزن ایله یعنی بولتده اولان یغمور صویی ایله یورلردیوب بعض کمسنه لر حنظله یی شهدا آراسنده
بولوب باشندن صو طملربولوب واقعا غسل ایتدیرلدیکی مشاهده اولنوب بعده شهرده خاتوننه سؤال اولندقده
مکرکه تأهل ایتدیکی کیجه نك ایرتسی عجله ایله احد غزاسنه کیدوب جنابتله کتمش ایمش بعده
اشبو حنظله نك اوغلی طوغوب ابن غسیل الملائکه دیو مشهور ومذکور اولدی (معجزه) اکثر کتب
سیرده بو غزاده دخی ملائکه حاضر اولوب اما جنك ایتمدیلر دینوب لکن صحیح مسلمده سعد بن ابی وقاصدن
مرویدرکه غزوهٔ احدده حضرت رسولك ایکی یاننده بر آق قفتانلو کمسنه لر کوردم کفارله عظیم جنك ایدوب
آنلری آندن مقدّم ومؤخر اصلا کورمدم * امام مسلم یعنی آنلر جبرائیل ومیکائیلدر دیوب شرح مسلمده امام
نووی حضرت رسولك غزالرنده ملائکه مقاتله ایتمك غزوهٔ بدره مخصوصدر دیین کمسنه لری بو حدیث
ردّ ایدر دیوب * تفسیر لبابده سعددن مرویدرکه غزوهٔ احدده کافرلره بن اوق آتدقجه خوب صورتلو آق
یوزلو بلمدیکم بر کمسنه هر آتدیغم اوقی کتوروب بکا ویردی آنی ملك اولمق اکلارم دیمش دینوب شواهد
النبوه ده دخی صحابه دن بری عبد الرحمن بن عوفی یدی مقتول کافر آراسنده کوروب سعادتسکا بو قدر
کمسنه یی هب سنمی قتل ایتدلك دیدکده اشبو ایکیسنی بن قتل ایتدم غیرلرینی کورمدیکم کمسنه قتل
ایتدی دیدی دینوب * معارج النبوه ده دخی مرویدرکه حضرت علی غزوهٔ احدده یکاون درت جراحت
ایریشوب درنده یره دوشوب هر دوشدکجه بر خوب روی وخوشبوی کمسنه قولیمه یاپشوب قالدیروب
وار کفارله جنك ایتکه سن اللهك ورسولنك طاعتنده سن وآنلر سندن راضیلردر دیوب جنکدنصکره حضرت
رسوله دیدیکنده یا علی کوزك آیدین اولسونکه اول کمسنه جبرائیل ایدی دیدی * نیجه کتب سیرده علمدار
رسول اولان مصعب شهید اولدقده علی آنك برادری ابو الروم آلوب شهره کیرنجه آنده اولوب بر روایتده
مصعبك صورتنده بر ملك آلوب یله کتوروب شهره دونلدکده رسول علیه السلام (تقدّم یا مصعب) دیدکده
بن مصعب دکلم دیمکین رسول علیه السلام آنك ملك ایدیکنی بیلوب علی آلوب مصعبك برادری ابو الرومه
ویروب مدینه یه توجه ایتدیلر (معجزه) کتب سیرده ابن قمیه آدلو بر کافر حضرت رسوله
یقلاشوب طاش آتوب (خذها وانا ابن القمیه) دیوب رسول علیه السلام مبارك یوزلر یتك قانن سیلوب
(قماك الله) یعنی الله سنی ذلیل وحقیر ایتسون دیدکارنده دعاء رسول هدف اجابته وصول بولوب کفار مکه یه
وارد قلرندنصکره مزبور ابن قمیه بر کون بر طاغده تنها اویورکن قدرت حقله بر طاغ تکیسی کاوب بو ملعونی
بوینوزی ایله دوروب پاره پاره ایتدی دینوب * معارج النبوه ده قارنندن بوغازینه دلك شق ایتمکین
اول ملعون بی دین واذلاه دیو فریاد وآه جانکاه ایدرك هلاك وآغشته خون وخاك اولدی دیومذکوردر
فالحمد لله الذی انتقم لرسوله وقضی کل حاجته وله زاده الله کرامة لدیه ووالی ابدا صلاته وسلامه علیه
(معجزه) نیجه کتب سیرده محرّردرکه حضرت رسوله طاش آتوب مبارك دیشلرین قیران عتبة بن ابی وقاص
نام کافر جنکده قتل اولنوب لکن با حکمت حضرت خدا (وجزاء سیئة سیئة مثلها) سری هویدا اولوب
آنك نسلندن طوغان هر اوغلان بیودکده اصلا اولك دیشلری بتیوب ودائما وسزاقدن خالی اولمزلردی
(معجزه) کشافده غزا تمام اولدقده بعض منافقین شهیدلر ایچون اکر بزه اویوب شهرده قالمش اوله لردی
قتل اولنمزلردی دیدکارنده بحکمة الله اوکون ایچنده شهداء غزوهٔ احد عددلرنجه یتمش منافق وفات ایتدی
(الذین قالوا لاخوانهم وقعدوا لو اطاعونا ما قتلوا اقل فادرؤا عن انفسکم الموت ان کنتم صادقین) آیتی
بو قصه یه اشارتدر دیو مذکوردر (فائده) غزوهٔ احدده قتل اولنان کافرلر یکرمی اوچ یا یکرمی درت ایدیکی
مقرراولوب لکن شهید اولان مسلمانلر عددنده اکثر کتبده یتمش بعضنده یتمش بش بعضنده التمش بش
نفر ایدی دینوب علی کل حال دردی یا التیسی یا بشی مهاجریندن باقیسی انصاردن ایدیلر دینوب * تفسیر
ینابیعده کافرلر ابتدا مغلوب اولمشلر کن جمع اولوب هجوم ایتدکارنده یتمش کمسنه یی شهید ویتمش کمسنه یی
مجروح ایتدیلرکه ابو بکر وعمر وعثمان وعلی وطلحه ودخی نیجه اشراف صحابه مجروحیندن ایدیلر
دیو مذکوردر (فائدهٔ مهمه) کتب معتبره ده مذکوردرکه بر کمسنه حضرت رسولی مجروح اولدی
دیو یاخود کندو یا عسکری مغلوب اولدی دیو یا منهزم اولدی دیو یعنی صیندی دیو تعییب ایتسه یاخود رسول

عليه السلام بعض غزالرنده صيندى ديسه والحاصل باى طريق كان اول جناب عاليشانه فى الجمله لايق اولمز برجزئى نسنه اسنادا يتسه كرك تحقير قصدا ايتسون كرك قصدا ايتمسون مجرد تكلم ايتمسيله كافر اولمسى بين الائمه محقق ومتفق اولوب اكا تجديد توبه يعنى ايمان تكليف اولنور ايدرسه امام اعظم وامام ابو يوسف وامام شافعى قتنده توبه سى مقبوله اولوب قتلدن قورتلور توبه ايتمزسه كفرى جهتندن البته قتل اولنور امام محمد وامام مالك وامام احمد بن حنبل قاتنده تجديد ايمان وتوبه ايدرسه ايمانى مقبول اولوب لكن توبه سى زنديقك بعد الاخذ اولان توبه سى كبى مقبول اولميوب انى قتل ايتمك البته حق رسول اولمغين مسلمان ايسه ده مجرد حدا قتل اولنور بو مسائل مهمه نك تفصيلى (الصارم المسلول على شاتم الرسول) آدلو رساله لطيفه فوائد محصولده مذكور ومسطوردر (فائده) غزوۀ احدده عسكر اسلامه ايريشن محنت وآلامه سبب نه ايدوكنده اختلاف اولنوب تفاسيرده (اولما اصابتكم مصيبة قد اصبتم مثليها قلتم انى هذا قل هو من عند انفسكم) آيتنك معناسنده كماندارلر رسول عليه السلام تعيين ايتديكى يردن ايريلوب غنيمته طاغلدقلريچوندر برقولده رسول عليه السلام مدينه شهرينك ايچندن جنك ايتمكى مناسب كوردكده بدر غزاسنده حاضر اولميانلر ابرام كلى ايدوب طشره ده جنك ايتديكلريچوندر دينوب * تفسير ابو السعودده نصرت عسكره وعده اولنمق قول ثانى يى ردايدر اظهر واقوى اولان اولكى قولدر دينوب * بخارينك ابن حجر شرحنده كتب حديثده حضرت عليدن صحتله مرويدركه غزوۀ بدرده جبرائيل عليه السلام حضرت رسوله كلوب سنك قومك اسيرلردن فدا الدقلرينى الله تعالى كريه كوردى يعنى راضى اولمدى امر ايتدى انلره خبرويره سنكه اسيرلرين چوكروب بيونلرن اورمقى ياانلردن فدا آلوب لكن كندولردن اسيرلر عددلرنجه كمسنه قتل اولنمقى اختيار ايتسونلر ديوب رسول عليه السلام خبرويردكده اصحاب رسول بو اسيرلر بزم اقربا وعشيرتمزدر عدولريمزله مقاتله يه خرج ايچون بونلرك مالّلرن الوب آزاد ايدوب ايچمزدن بونلرك عددلرنجه آدم شهيد اولمغى اختيار ايدرز ديدكلرنده بوعهد اوزره غزاى احدده يتمش كمسنه شهيد اولدى اخذ مال واطلاق زمرۀ اسيران ترك اولى اولمغين غزاى بدرده اوحالده (ما كان لنبى ان يكون له اسرى حتى يثخن فى الارض تريدون عرض الدنيا والله يريد الاخرة والله عزيز حكيم لولا كتاب من الله سبق لمسكم فيما اخذتم فيه عذاب عظيم) آيتى كلمكله مؤمنينه عتاب الهى اولمشدى ديو مذكوردر (فائده) غزوۀ احدده عسكر اسلامه ايريشن مصيبتلره صافى اسلت ويغمايه طاعلمغله هجوم كفاره سبب اولنلره صافى عتاب وينه انلره وحضرت رسولى شهيد اولدى صانمغله شاشوب مدينه سمتنه توجه ايدنلره عفوورحمته مقارن عتاب وشهداء احدلك فضيلتلرى وسائر اصحابه بشارت خصوصلرنده (ولاتهنوا ولاتحزنوا وانتم الاعلون ان كنتم مؤمنين ان يمسكم قرح فقد مس القوم قرح مثله وتلك الايام نداولها بين الناس وليعلم الله الذين آمنوا ويتخذ منكم شهداء والله لايحب الظالمين وليمحص الله الذين آمنوا ويمحق الكافرين * آيتلرى ودخى (ام حسبتم ان تدخلوا الجنة ولما يعلم الله الذين جاهدوا منكم ويعلم الصابرين ولقد كنتم تمنون الموت من قبل ان تلقوه فقد رأيتموه وانتم تنظرون * وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل افأن مات او قتل انقلبتم على اعقابكم ومن ينقلب على عقبيه فلن يضر الله شيئا وسيجزى الله الشاكرين) آيتلرى ودخى (ولقد صدقكم الله وعده اذ تحسونهم باذنه حتى اذا فشلتم وتنازعتم فى الامر وعصيتم من بعد ما اريكم ما تحبون منكم من يريد الدنيا ومنكم من يريد الآخرة ثم صرفكم عنهم ليبتليكم ولقد عفا عنكم والله ذو فضل على المؤمنين اذ تصعدون ولا تلوون على احد والرسول يدعوكم فى اخراكم فاثابكم غما بغم لكيلا تحزنوا على ما فاتكم ولا ما اصابكم والله خبير بما تعملون * ثم انزل عليكم من بعد الغم امنة نعاسا يغشى طائفة منكم) آيتلرى ودخى (ان الذين تولوا منكم يوم التقى الجمعان انما استزلهم الشيطان ببعض ما كسبوا ولقد عفا الله عنهم ان الله غفور حليم) آيتى ودخى (اولما اصابتكم مصيبة قد اصبتم مثليها قلتم انى هذا قل هو من عند انفسكم ان الله على كل شئ قدير وما اصابكم يوم التقى الجمعان فباذن الله وليعلم المؤمنين وليعلم الذين نافقوا) آيتلرى ودخى (ولا تحسبن الذين قتلوا فى سبيل الله امواتا بل احياء عند ربهم يرزقون فرحين بما آتاهم الله من فضله ويستبشرون بالذين لم يلحقوا بهم من خلفهم الا خوف عليهم ولا هم يحزنون * يستبشرون بنعمة من الله وفضل وان الله لا يضيع اجر المحسنين) آيتلرى نزول ايتدى (فصل در غزوۀ مريسيع)

كه غزوهٔ بنی المصطلق دخی دیرلر * مرویدرکه قبائل عربدن اولوب مریسیع آدلو قویی یاننده ساکن اولان بنی المصطلق قبیله سنك محاربهٔ مسلمینه عزیمتلری ایشیدلدکده رسول علیه السلام هجرتك بشنجی یالتنجی ییلنك شعبانند ده مدینه دن وافر عسکرله چیقوب مهاجرینك اوتوز انصارك یکرمی عدد آتلری اولوب بوندن اوّل غزوات رسوله حاضر اولمیان منافقیندن وافر کمسنه رجاء غنیمتله بیله اولوب طرف اعدادن طوتلان جاسوس قتل اولنوب اطرافدن بنی المصطلقه معاونته جمع اولان کفار اشرار ایشتدکلرنده فرار ایدوب بنی المصطلقه رسول علیه السلام علی الغفله واروب صفلر باغلیوب طرفیندن برساعت قدر اوق آتشوب بعده امر رسولله عسکر اسلام حمله ایتدکارنده مسلمانلردن همان برکمسنه شهید اولوب کفاردن اون کمسنه قتل اولنوب باقی قلان جمیع رجال ونسا وصبیان اسیر اولوب ایکی بیك دوه لری بش بیك قیونلری غنیمت آلنوب مسلمینه تقسیم اولندی * مرویدرکه دونشده برقوناقده صویه مضایقه چکلوب نماز زمانی فوت اوزره اولمغین آیت تیمم نازل اولدی حضرت رسول علیه السلام ماه رمضان غره سنده سالم وغانم مدینه یه کیروب بوسفر ظفر اثرك مدتی جمله یکرمی سکز کون ایدی بعده بعض اسیرلرك اقربالری کلوب بعضلرنی صاتون آلوب بیله کوتوروب اسیرلردن جویریه خاتون ایمانه کلوب حضرت رسول علیه السلام آنی کندیلره نکاحلندقده مسلمانلر جمله اسیرلرینی پیغمبر عزخاتوننك قبیله سی اسیر اولمق رواکادر دیو آزاد ایتدیلر (معجزه) مرویدرکه اشبو غزادن دونشده برکیجه قوناقده عظیم یل اسوب مسلمانلر قورقوب حضرت رسول علیه السلام قورقمکز مدینه ده کی کفارك برعظیمنك موتیچون اسدی دیوب کیمدر دید کلرنده رفاعة بن زید بن ثابتدر دیو بیوروب مدینه یه وارد قلرنده واقعا اوکیجه یهودیلرك ومنافقلرك نامدارلرندن رفاعه نك وفات ایتمش بولدیلر (معجزه) مرویدرکه مزبور یل اسدیکی کیجه حضرت رسولك بندیکی ناقه یاوی قیلنوب زید بن اللصیت آدلو منافق محمد دوه سی نه یرده ایدیکنی بیلمزکن غائبك موتی نیجه بیلوردیدکده جبرائیل علیه السلام کلوب زیدك سوزینی وناقه نك محلنی دیو ویرمکین رسول علیه السلام بن غیب بیلمك دعواسن ایتمزم لکن الله تعالی بکا اول منافقك سوزنی وناقه منك مکاننی خبرویردی ایشته فلان یرده درکه یولاری اغاجه آصلمشدر دیوب ایشیدنلر سکردشوب واقعا ناقه یی اومحلده اوحالده بولوب کتوردکارنده مزبور زید ایمانه کلدی کتاب منتقی ده اشبو ایکی معجزه هجرتك طقوزنجی ییلنده تبوك غزاسنده واقع اولمشدر دیومذکوردر (معجزه) مرویدرکه اسیرلردن جویریه خاتونك پدری حارث بن ابی ضرار قزنی تخلیصه نیچه دوه لر کتوررکن ایکیسنی قیاسیوب شهره قریب یرده صقلایوب حضرت رسوله بولشدقده بونلری آلوب قزمی بکاویردیوب رسول علیه السلام قنی فلان یرده صقلادیغك ایکی دوه دیدکده حارث حیران اولوب یارسول الله بن انی صقلادیغمی اللهدن غیری برفرد بلمزدی دیوب کندوسی وایکی اوغلی وقومندن نیچه کمسنه لر ایمانه کلوب اول ایکی دوه یی دخی کتوردوب ویروب قزنی آلوب قیزدخی ایمانه کلوب حسنا اولمغین رسول علیه السلام انی نکاحلندیلر (فصل درغزوهٔ خندق) نیچه لر قولنجه هجرتك دردنجی ییلنده اکثر علما قولنجه بشنجی ییلنده شهر شوالده واقع اولمشدر * مرویدرکه احد غزاسندنصکره مدینه قربنده یهودیلردن نقض عهد ایدن بنی النضیر طائفه سنه رسول علیه السلام عسکرله واروب نیچه کون محاصره دنصکره یهودیلر عاجز قالوب امر رسوله مطیع اولدقلرنده مالارین آلوب کندولرین نفی بلد ایتمکین یهودیلر طاغلوب رئیسلری قبائل عربی اغوا ومقاتلهٔ رسوله تحریك واغرا ایتدکارنده جیش قریش بدکیشدن اوچیوز آت وبیك دوه ایله درت بیك کمسنه بعض قبائل عربدن التی بیك یاسکز بیك کمسنه دخی جمع اولوب حضرت رسولله رزم ایچون مدینه یه عزم ایدوب رسول علیه السلام بونی ایشتدکده اوچ بیك عسکرله شهرك طشره سنه چیقوب بنی قریظه یهودیلرندن قازمه کورلك وسائر آلات استعاره ایدوب سلمان فارسی تلقینیله شهرك برطرفنه خندق قازمغه باشلنوب عسکرك هربرینه در دریا همان برزذراع یر تعیین اولنوب رسول علیه السلام کندولردخی بیله چالشوب قحط زماننده اولمغین اوچ کون اوچ کیجه هیچ برکمسنه یمك یمیوب هربری قارنلرینه طاش باغلیوب اون بش یایکرمی درت یااوتوز یایکرمی یه قریب یاهمان التی کون قازیلوب تمام اولدقده جیوش دریا خروش کفار بیهوش کلوب قونوب طائفهٔ عربك بلدکاری نسنه اولمامغین خندقدن تعجب ایدوب

اون بش یا یکرمی درت یا یکرمی یدی یا یکرمی طقوز کون مسلمانلری محاصره ایدوب هر کون
اخشامه دك کیجه لرده دخی نصف اللیله دك ایکی عسکر بری برلرینه اوقلر وطاشلر آتوب احیانا خندقك
بر یوفقه یرندن کیرمکه جراءت ایدن کفارله جنك اولوب طرفیندن نیجه کمسنه لر مجروح اولوب مدت مزبوره نك
اوچ کوننده صباحدن اخشام قرا کولغنه دك عظیم جنك اولوب بو غزانك اواندن آخرنه دك مسلمانلردن
التی کمسنه شهید اولدی کفاردن اوچ کمسنه مقتول اولوب بریسی عمرو بن عبدود ایدیکه شجاعتده نظیری
اولیوب بیك نفر آتلویه برابر عد اولنوردی حضرت علی انی قتل ایدوب کفار ملاعین انکیچون غایتده حزین
اولدیلر مرویدرکه زمان قحط وغلا وآوان شدت شتا اولمغله قلوب مسلمینده حزن وغم مدغم اولمغین رسول علیه
السلام اوچ کونه دك (اللهم منزل الکتاب سریع الحساب اهزم الاحزاب اللهم اهزمهم وزلزلهم) دیو دعا ایتدی
(معجزه) دعانك اوچنجی کونیکه یوم اربعا ایدی بین الصلاتینده رسول علیه السلام (اللهم یا صریخ المکروبین
ویا مجیب المضطرین یا قاضی الحاجات اکشف همی وغمی وکربی فانك تری مانزل بی وباصحابی) دیو مناجات
قاضی الحاجات ایتدکده جبرائیل علیه السلام کلوب حق تعالی کفاره ریح وجنود کوندرسه کرکدر دیو
تبشیر ایتدکده رسول علیه السلام مبارکلرین آچوب قالدیروب (شکرا شکرا) دیوب اصحابنه مشتلایوب
بعده امر خالق فرد ایله برباد سرد اسوب کفارك چادرلرین قوپاروب ایپن کسوب سرنا پا کارینه سنك وخاك
صاچوب طوارلری اورکوب قاچوب بری برینه قاریشوب غم وآشوب اولاشوب قلبلرینه رسن محن طولاشوب
اردولرینك دخی جمیع اطرافندن ملائکه تکبیر ایدوب و بونلر تکبیر وندا اسن وآلات حرب صدا اسن ایشتدکلرنده
قلبلرینه خوف کلی مستولی اولمغین کفرهٔ فجره (کانهم حمر مستنفرة فرت من قسورة) اکثر احمال واثقالی
براغوب کیجه ایچنده جمله سی فرار اختیار ایتدیلر بو غزانك حقنده نیجه آیت نزول ایتمشدرکه بری بودر (یا ایها
الذین آمنوا اذکروا نعمة الله علیکم اذ جاءتکم جنود فارسلنا علیهم ریحا وجنودا لم تروها وکان الله بما تعملون
بصیرا اذ جاؤکم من فوقکم ومن اسفل منکم واذ زاغت الابصار وبلغت القلوب الحناجر وتظنون بالله الظنونا
هنالك ابتلی المؤمنون وزلزلوا زلزالا شدیدا واذ یقول المنافقون والذین فی قلوبهم مرض ما وعدنا الله ورسوله
الا غرورا) بری دخی بودرکه (ولما رأی المؤمنون الاحزاب قالوا هذا ما وعدنا الله ورسوله وصدق الله ورسوله
وما زادهم الا ایمانا وتسلیما) بری دخی بودرکه (ورد الله الذین کفروا بغیظهم لم ینالوا خیرا وکفی الله المؤمنین
القتال وکان الله قویا عزیزا) اشبو غزانك ابتداسندن انتهاسنه دك معجزات عظیمهٔ کثیره ظهور ایتمشدر کتب
سیرده مذکور اولان مشهورلری بونلردرکه حالا ذکر اولنور (معجزه) مرویدرکه خندق قازیلورکن بریرده
بر عظیم قاتی طاش ظاهر اولوب اصلا دمور آلاتی تأثیر ایتمامکین صحابه عاجز اولدقلرنده رسول علیه السلام
مبارکلرینه قازمه یی آلوب بسم الله دیوب اوچ کره طاشه چالوب هر برنده طاشك ثلثنی قوپاروب اولکیده
(الله اکبر اعطیت مفاتیح الشام والله انی لابصر قصورها الحمر الساعة) دیوب ایکنجیده (الله اکبر اعطیت
مفاتیح فارس وانی والله لابصر قصر المداین الابیض الآن) دیوب اوچنجیده بسم الله دیوب طاشی تمام
قوپاردقده (الله اکبر اعطیت مفاتیح الیمن والله انی لابصر ابواب صنعاء من مکانی الساعة) دیو بیوردیلر
بعض معتبراتده مروی بر حدیثك محصلی بودرکه هر برضربده طاشك برپاره سی قوپدقجه طاشدن بر نور
عظیم برق اوروب مدینه شهرینك ایکی طرفی برضیا اولوب هر برنده حضرت رسول الله صحابه تکبیر ایدوب
حضرت رسوله اولکی برقده حیره ومداین حصارلری ایکنجیده روم ولایتنك حصارلری اوچنجیده صنعا
شهرینك حصارلری آزودیشلری کبی سیوری سیوری بدنلر کورنوب اوچ دفعه نك هر برنده جبرائیل علیه
السلام سنك امتك بو یرلری فتح وضبط ایتسه لر کرکدر دیو بشارت ایدوب انلر دخی صحابه یه خبر ویردیلر
(معجزه) کتب حدیثده مروی بر حدیث صحیحك محصلی بودرکه غزای خندقده کمال قحط اثناسنده جابر
ابن عبد الله برسموز اوغلاق بوغازلیوب بر اوچلك طولوسی اربه یی خاتونی ال دکرمنیله اون ایدوب بعده
حضرت رسوله کلوب بزی ضیافته فقیرانه شویلجه تدارك ایتدم برقاچ کمسنه ایله تشریف بیورك دیدکده
رسول علیه السلام یا اهل خندق جابرك ضیافتی وار انجق جمله کز حاضر اولك دیوندا ایدوب بعده جابره
بن وارمینجه تنجره یی آتشدن اینده رمکز وخمیری اتمك کسمکز دیوب بعده غایت چوق کمسنه ایله رسول

علیه السلام واروب تنجره یه وخمیره مبارکٔ اغزیله توکروب برکت ویرلسنه دعا ایدوب شمدنصکره اتمکی
کسوب بشورسونلر دیدی * جابر ایدر الله حقیچون اول مجلسده او طعامله اتمکدن بیك نفر کسنه هربری تمام
طویتجه ییوب کیدوب اما طعامز چاق اولکی حالی ومقداری اوزره قینایوب خمیرمز دخی متصل اتمك کسلان
اوزره قالدی (معجزه) معارج النبوه ده مذکوردرکه بشیر بن سعده خاتونی قزی ایله بر آوج قدر خرما
کوندروب یولده حضرت رسول علیه السلام آنی کوروب چاغروب صوروب آلوب بریوزینه برقفتان
دوشدوب خرمالی آنك اوستنه دوکوب برکسنه یه جمیع اهل خندقی چاغردوب جملهسی کلدکلرنده هربری
مرادنجه ییوب طویوب کیدوب ینه یرنده اولکی قدر خرما باقی طورردی (فصل در غزوهٔ بنی قریظه)
یهودیلردن بر مشهور قبیله ایدیلرکه مدینه یه یارم قوناق یرده قلعهلری اولوب مقدما ترك قتال ومعاندهیه
معاهده ایتمشیکن غزوهٔ خندقده جمع اولان اشقیایه متابعت ومعاونت ایله کندولرین مستحق عقوبت
ایتمشلردی * مرویدرکه رسول علیه السلام محاربهٔ خندقدن ماه ذی القعدهنك یکرمی یدنجی کونی
چهارشنبه کونی دونوب اصحابله مدینهیه کلوب سلاحلرین چیقاردقلرنده وقت ظهرده جبرائیل علیه السلام
مسلح انسان صورتنده بر آق قاتره بنمش کلوب ملائکه ایله بز سلاحلرمزی چیقارمدق دیوب بنی قریظهیه
غزا امر اولنوب فتح ونصرت خبرین ویروب رسول علیه السلام حضرت علی یی علمدار ایدوب معجلا چیقوب
سامع ومطیع اولنلره صلوة عصری بنی قریظهدن غیری یرده قیلمسونلر دیو ندا ایتمکین ایشیدنلر سرعتله کیدوب
محل موعودده بعد صلوة العشاء جملهاوچ بیك نفره قریب صحابه جمع اولوب ایچلرنده همان اوتوز التی آتلو
وار ایدی زمرهٔ کفره یکرمی بش یا اون بش یا یکرمی بر یا اون کون محاصره اولنوب طشرهدن مسلمانلر
حصار بارولردن یهودیلر اوقلاشوب صپانله طاشلاشوب جمله همان ایکی مسلمان شهید اولدی عاقبت اصحاب
خبث جبلی اولان کفارك قلبلرینه جانب حقدن خوف کلی مستولی اولمغین جمله مال ومناللرین براغوب
همان اهل وعیاللریله ترك اوطان ایتمکه امان ایچون طلب احسان ایتدکلرنده رسول علیه السلام
کندولر حقنده مرادم نه ایسه انی ایتمکه رضا ویررلرسه محاصرهدن فراغت ایدهیم دیمکین ناچار راضی
اولدقلرنده جملهسی حصارلردن چیقوب بش یوز قلقان بیك بش یوز قلج اوچیوز جبه بیك کوندرو بیحد طوار
وانواع امتعه وهرنه وار ایسه اول قبیله ونخذدن جمع واخذ اولنوب رسول علیه السلام محاربهٔ خندقده
مجروح اولان سعد بن معاذی مدینهدن کتوردوب سن بونلرك آشنالریسن بونلره مناسب اولانی
حکم ایتمکی الله تعالی سکا امر ایتمشدر دیوب اودخی پس بنم حکمم بودرکه رجاللری قتل مالاری تقسیم اولاد
وعیاللری اسیر اولهدیدکده رسول علیه السلام تحقیق الله تعالینك حکمنه موافق حکم ایلدك دیوب بعده
جمله بنی قریظه مدینهیه کتوریلوب ارککارینك اللری باغلنوب جملهسی براودهعورتلری واوغلانجقلری
بشقه اودهحبس اولنوب ایرتسی شهرده خندقلر قازیلوب امر رسولله حضرت علی وزبیر صقاللولرك
وفاصقلرنده قیل بتن بیوك اوغلانجقلرك بوینلرین اوردیلرکه جمله مقتوللر التیوز یا یدییوز یا سکزیوز یا یدی
یاهمان دردیوز کمسنه ایدیلر بعده اسیرلرك بعضی قبیلهٔ نجدهکوندروب صاتدیروب یاخود بعضی حضرت
عثمانه بعضی عبدالرحمن بن عوفه صاتوب بهالرینی وسائر اموال غنیمتی شرعله غازیلره تقسیم ایدوب اسیرلردن
ریحانه بنت عمروی رسول علیه السلام کندولر ایچون آلیقویوب بعد زمان ایمانه کلدی بعضیلر قولنجه
نکاحلنوب بعضیلر قولنجه خاتون کندوسی یارسول الله ملککزده طوردیغم بکا وسزه آساندر دیمکین نکاح
ایتمیوب جاریهلك اوزره تصرف ایدرلردی (معجزه) مرویدرکه رسول علیه السلام ابتدا بنی قریظهیه
جنکه کیدرکن انصاردن بنی النجار طائفهسنی سلاحلنوب یولده صف باغلیوب طوررلر کوروب سلاحلنمغی
سزه کیم امر ایتدی دیوب صحابهدن دحیة الکلبی دیدکلرنده رسول علیه السلام اول کوردیککز جبرائیلدرکه
بنی قریظه حصارلرینه زلزله ویرمکه کتدی دیو بیوردیلر (فصل در غزوهٔ خیبر) کتب سیرده محرردرکه هجرتك
التنجی ییلنده غزوهٔ حدیبیهده سورهٔ فتح نازل اولوب (وعدکم الله مغانم کثیرة تاخذونها) آیتیله فتح خیبره اشارت
وبشارت اولنمغین رسول علیه السلام مدینهیه کلدکدن یکرمی کونصکره قول اصح اوزره هجرتك یدنجی
ییلنك محرمنده ایکیوز آتلو بیك درتیوز پیاده ایله مدینهدن اوچ قوناق یرده نخلستان ومزارع لطیفه

وبستان آراسنده جمله اهلی طائفهٔ عربدن ودین وآیینده یهودبی ادبدن اولان ولایت خیبر قلعه لرینی
فتح ایتمکه عزم ایتدکده یهود مردودبی شرم ایشیدوب بری برلرینه یقین یاپلش اولوب هر برینك برراسمی
اولان اون عدد مستحکم ومشید حصاراستوارلرنده تحصن وقرار ایدوب رسول علیه السلام واردقده
سکزندن هر برینی بر رقاج کون تفصیله محتاج محاربه لرله آلوب خلقنك بعضی قتل بعضی اسیر اولدقده
ایکیسنده محبوس اولان یهود منحوس مأیوس اولدقلرنده جمیع محصولات سنویه لرنده دائما مناصفه شرطیله
صلح اوزره قلعه لرینی تسلیم ایدوب بعده مجموع قلاع مستحق الانقلاع خیبردن جمع اولنان اموال متجاوز
حد کمال اولوب مقتضای شرع قویم اوزره بعد اخراج الخمس غازیلره تقسیم اولندی مسلمانلر بوندن مقدم
برغزاده بویله مغتنم اولمیوب حتی حضرت ابن عمر (ماشبعنا حتی فتحنا خیبر) دیمش اشبو غزاده همان اون بش
مسلمان شهید اولوب طقسان اوچ یهودی مقتول اولدی عظماء اهل خیبردن برینك قزی وبرینك خاتونی
اولوب کمال حسن وجمال اهلی اولان صفیه خاتونی رسول علیه السلام جاریه لکه آلوب ایمانه کلدکده آزاد
ونکاح ایدوب بعده طقوز خاتونلرندن بری بو ایدی ولایت خیبردن قریهٔ فدك اهلی اولان یهودیلری اثنای
غزای خیبرده رسول علیه السلام ایمانه دعوته آدم کوندروب آنلر عناد ایدوب خیبر فتح اولنمق اوزره ایکن
اهل فدك خوفلرندن مصالحه طلبنه ایلچی کوندروب هر سنه جمله محصوللرینك نصفی خاصهٔ حضرت رسولك
ملکی اولمق شرطیله صلح واقع اولدی (فائده) مرویدرکه سابقا ایمانه کلان حبش پادشاهی نجاشی
یاننده اولان بعض صحابه یی رسول علیه السلام کتورمکه سابقا آدم کوندرمکین عمزادهٔ رسول غالب جعفر
ابن ابی طالب ایله مواهب لدنیه قولنجه اون التی کسنه معارج النبوه قولنجه اهل یمندن قبیلهٔ اشعریندن
ابوموسی الاشعری ایله اولان اللی ایکی کمسنه ایله فتح خیبر کوننده کلدکلرنده رسول علیه السلام جعفری
قوجوب آلنن اوپوب (ما ادری بایهما انا اسر بفتح خیبرام بقدوم جعفر) دیدیلر (معجزه) بو سفر ظفر اثرده
وافر معجزات ظهور ایتمشدر * مشهورلری بودرکه اولا اهل خیبر حضرت رسولك کندولره توجهن ایشیدوب
کندولرله دوست اولان قبائل عربدن بنی غطفانه بزه معاونته کلسونلر ظفر بزه میسر اولورسه هر سنه ولایتمز
محصولاتنك نصفن آنلره ویرمکه عهد ایده لم دیو خبر کوندروب آنلردخی مسلمانلردن قورقوب رضا ویرمیوب
برروایتده اهل خیبره معاونته کیدرلرکن یولده آردلرندن عسکرسسی کبی صیت وصدا ایشیدوب مسلمانلر
بونلرك اهل وعیاللرین غارته کتدیلرصانوب خوفلرندن دونوب کتدیلر برروایتده معاونته کیدن درت بیك
مردنبرد اهل وعیاللری غارتچیلر توجه ایتدی دیو هاتفدن ندا ایشتدکلرنده شتاب واضطراب ایله
دونوب کتدیلر (معجزه) مرویدرکه اهل خیبر توجه رسولی ایشتدکلرنده هر کیجه بر قاچ آتلو قراوله چیقوب
رسول علیه السلام کلدیکی کیجه حکمت حقله کفاربد خو مغلوب اویخو اولوب حتی شهرلرنده اولان
حیواناتدخی اصلا ندا وصدا وحرکات ایتموب ایرته سی چاق وقت ضحاده قلعه لری قاپولرین آچوب علی الغفله
مسلمانلری کوردکلرنده حیران اولدیلر (والله محمد والخمیس معه) دیه رك درون قلاعه ترسان ولرزان کریزان
اولدقلرنده رسول علیه السلام (الله اکبر خربت خیبر فانا اذا نزلنا بساحة قوم فساء صباح المنذرین) دیو ندا
وادا ییوردی (معجزه) مرویدرکه بو غزاده رسول علیه السلام صحابه دن برینه (غفرلك ربك) برینه
(اللهم ارحمه) دیوب اولکیسنی حضرت عمر ایشیدوب بوکا شهادت مقرر اولدی یارسول الله بزی بونك
حیاتیله متمتع ایتسکز اولمزمیدی دیدی زیرا صحابه تجربه ایتمشلردیکه رسول علیه السلام هرقنغی کمسنه
ایچون خاصة استغفار ایتسه اول کشی البته شهید اولوردی فی الحقیقه اول ایکی کمسنه دخی شهید اولدیلر
(معجزه) مرویدرکه حضرت رسولك خاتونی صفیه نك سابقا زوجی اولان کنانة بن الربیع یهودیده جدی
ابوالحقیقك مالی بعده طائفهٔ بنی النضیرك دفینه لری جمع اولوب بردوه دریسی طولوسی آلتون ونیجه دیزی
اعلا جواهری اولوب اهل مکه دوکون ایتدکلرنجه او جواهردن یا رهن یا کفیل ایله عاریتی آلورلردی مذکور
کنانه بو خزانه یی اشبو غزا اثناسنده خوفندن بر مخفی مکانده جان کبی پنهان ایدوب رسول علیه السلام
آنی اسیر ایتدکده صوروب مرور ایام ایله صرف اولندی دیو حلف ایتدکده وحی الهی ایله مکانی معلوم اولمغین
رسول علیه السلام آدم کوندروب چیقاردوب کتوردوب کنانه جنکده بر مسلمان شهید ایتمکین رسول

علیه السلام آنی قصاصا قتل ایتدیروب جمله مالنی اموال غنیمته قاتدیلر (معجزه) بازار روایتك صراف ناقدی
امام واقدی ایدر خیبر قلعه‌لرندن برینك اسمی نزار ایدیکه آنك خلقی زمان محاصره‌ده مسلمانلره غایت، کثرتله
وشدتله اوقلر اتارلردی پس حضرت رسول علیه السلام آنلرك اوستنه مبارك الیله برقبضه طاش آتمغین قلعه
زلزله‌یه کلوب یره کچدی (معجزه) مرویدرکه ولایت خیبرهوا جهتندن وخامت وشدت حرّ اوزره
اولوب عسکر ظفر آیت جوع وحرارتدن حضرت رسوله شکایت ایتدکارنده (اللهم افتح للمسلمین اعظم الحصون
واکثرها طعاما) دیو دعا ایتمکین عسکر سعادتنما آل ذخیره ومال ایله مالامال برقلعه‌یی فی الحال لطف
رب متعال ایله فتح ایتدیلر (معجزه) صحیح بخاریده مرویدرکه سلمة بن الاکوعك اباغنده اثر ضرب کوریلوب
سببی صورلدقده خیبر غزاسنده اباغمه بریاره ایریشوب حضرت رسوله کلدیکمده اوستنه اوچ کره توکرمکین
فی الحال صحت کلوب الی هذا الآن وجعنی کورمدم دیدی حضرت رسولدن بو مقوله معجزه بی حدّ ولا یعدّ
واقع اولوب کتب سیرده یرلو یرنده مذکور ومسطوردر (معجزه) مرویدرکه حضرت رسول علیه
السلام غزوهٔ خیبرده مسلمانلردن بریسیچون (هذا من اهل النار) دیوب جنکه باشلندقده اوکشی
محکم جنك ایدوب یاره‌لری چوغالدقده تیرکشندن براوق چیقاروب کندویی بوغازلیوب حضرت رسوله
خبرویردکلرنده برکسنه‌یه یافلان عسکره ایچنه واروب (لا یدخل الجنة الا مؤمن وان الله یؤید هذا الدین
بالرجل الفاجر) دیوندا ایله دیدیلر برروایتده (ان الرجل لیعمل بعمل اهل الجنة فیما یبدو للناس وهو من اهل
النار وان الرجل لیعمل بعمل اهل النار فیما یبدو للناس وهو من اهل الجنة دیو بیوردیلر (معجزات)
مرویدرکه قلاع خیبردن بری غایت محکم اولمغین یکرمی کون مقداری محاصره اولنوب اول ایامده حضرت
رسول علیه السلام صداع اوزره اولمغین هرکون اصحابدن برینی عسکره سردار ایدوب علم شریفی آنك النه
ویروب قلعه جنکنه کوندروب اتفاق علم مکرمی برکون ابو بکره ایرته‌سی عمره یا اول عمره ایرته‌سی ابو بکره
ایرته‌سی ینه عمره ویروب هرکونده عظیم جنکلر اولوب فتح میسر اولمدقده اول کیجه حضرت رسول علیه
السلام (اما والله لاعطین الرایة غدا رجلا کرارا غیر فرار یحب الله ورسوله ویحبه الله ورسوله ویفتح الله
علی یده) دیوب برروایتده محمد بن مسلمه‌یه مژده‌سکا که برادرك قاتلی یارین قتل اولنور دیوب صحابه‌دن نیجه‌لر
علم شریف ویریله جك بن اولایدم دیو آرزو ایدیشوب حضرت علی ایشتدکده (اللهم لا معطی لما منعت
ولا مانع لما اعطیت) دیو جناب حقه توکل والتجا ایدوب علی السحر خیمهٔ رسوله جمله اصحاب جمع وامر عالی
ظهورنه موجه دیده وسمع اولدقلرنده سعادتله طشره چیقوب قنی علی دیوب محکم کوزلری اغرر دیدکارنده
کتوردوب کوزلرینه مبارك اغزلری یارین سوروب دعا ایتدکارنده ایکی کوزی دخی فی الحال شفا وصفا بولوب
آخر عمرنه دك کوزاغریسن کورمیوب برروایتده (اللهم اذهب عنه الحرّ والقرّ) دیو دخی دعا ایتدکارنده
یاز وقیش اوشومیوب ودرلمیوب یازده قیش لباسن قیشده یاز لباسن کیر اولدی * پس علیّ ولی اول ذی
القدر الجلی امر رسولله فتح قلعه‌یه یوریوب رئیس یهود اولان مرحب نام بهادرك برادری طشره چیقوب
ایکی مسلمان شهید ایدوب حضرت علی دخی انی قتل ایتدکده مرحب بی ادب شدت غضبله چیقوب (شعر)
قد علمت خیبر انی مرحب * شاکی السلاح بطل مجرب * اذا الحروب اقبلت تلهب * ان حمای للحمی
لا تقرب * دیو کندویی مدح ایدوب علی صفی یحیی دخی (شعر) انا الذی سمتنی امی حیدره * ضرغام آجام ولیث
قسوره * عبل الذراعین غلیظ القصره * اکیلکم بالکیل کیل السندره * دیوب مردانه میدانه کیروب
مرحب قلج حواله ایتمك ایستدکده علی آندن اول درنوب حضرت رسول مختار ویردیکی ذوالفقار خصم
شکار ایله چالوب قلقان ومغفرین وسر کفر افسرین محقق ایکی شق ودیار عدمه ملحق ایتدی بعده مسلمانلر
کفاره حمله ایدوب وافر کافر قیروب حضرت علی کندوسی سکزن قتل ایدوب بقیهٔ کفار قلعه‌یه فرار ایدوب
برکافر علینك النه اوردقده الندن قلقانی دوشوب بری دخی قاپوب ایچرو قاچوب علی دریا خروش دیك غضبی
جوش ایتمکین قلعه‌نك دمور قاپوسن زورله قوپاروب قلقان ایدینوب جنك اخرنده سکسان قارش مقداری
آردنه آتوب بعده یدی یا سکز کسنه زورله تحریك ایده بیلدیلر شرح مواقفده حضرت علی (ما قلعت باب خیبر
بقوة جسمانیة ولکن بقوة الهیة) دیمش دینوب مواهب لدنیه مؤلفی ایدر شیخمز دیمشدرکه قلع باب خیبر

بانـده وارد اولان هر خبر قول ضعيف ايديكى مقرر دراتكچون بعض علما آنى انكارا يتمشـدر والله اعـلم
(معجزه) مرويدركه حضرت رسول عليه السـلام قلاع خيبرى فتح ايدوب برينه كيردكده مرحبك
همشيره سى زينب بى ادب بى معرفت يهود مردوده برقيون بريانتك هر برياننـه وافر زهر قاتل قاتوب كتوروب
رسول عليه السلام كورك اوستندن برلقمه سنى مبارك اغزينه قودقده فى الحال توكروب اشبو كوك زهرلو
ايدوكنى بكا جبرائيل خبرويردى اللريكز چككز ديوب صحابه چكاوب بعده زينبى كتوردوب نيچون بويله ايتدك
ديوب اودخى اكر محمد پادشاه ايسه زهر يديروب قورتلم اكر پيغمبر ايسه معلومى اولوردي وايتدم ديدكده
برروايتده رسول عليه السلام آنى قتل ايتديروب برروايتده ايمانه كلمكين عفو ايدوب امام بيهقى قولنجه ابتدا
عفو بعده بشر آدلو صحابى تأثير زهر له فى الحال وفات ايتدكده قصاصا قتل ايتـديردى بشردن غيرى بعض صحابه
دخى يمكين وفات ايتديلر * مرويدركه رسول عليه السـلام مبارك آرقه لرندن حجامت ايتـدرمكله دفع ايدوب
لكن كاهى آنك الم واضطرابى حركت ايدوب اوچ ييلدنصكره مرض موتلرنده مرتبهٔ شهادت دخى حاصـل
اولمغيچون بحكمة الله تمام حركت ايدوب اوحالده (مازالت آكلة خيبر تعاودنى فى كل عام حتى كان هـذا
اوان قطعت ابهرى) ديو بيورمشلر ابهردن مراد سبب حيات اولان يورك طمريدريا خود شاه طمريدر ديمشـلر
(معجزه) مرويدركه رسول عليه السلام خيبر غنيمتلرين صاتوب بهالرين جمع ايتمكى فروة بن عمروه امـر ايدوب
نيرصاتلمغيچون (اللهم الق عليها النفاق) ديو دعا ايتدكده بى حد ولا يعـد متاعلر اولمغين زمان طويلده صاتلمق
تخمين اولنوركن باتأثير دعاء رسول بين الناس مرغوب ومقبول دوشوب جملـه سى ايكى كونده صاتلوب
صاولدى (معجـزه) صحابه دن ابو اليسر ايدر غزاى خيبرده بركيجه برسورى قيون صحـرادن كاوب قلعـه يه
كيرركن حضرت رسول عليه السلام (هل من رجل يطعمنا من هذا الغنم) ديوب بن دخى (انا يا رسول الله)
ديوب (افعل) ديو بيورمغين سكردوب كتديكمده بنمچون (اللهم متعنا به) ديو دعا ايدوب بن قيونلره يتشـنجه
سوربنك اوّلى قلعه يه كيروب آخرندن ايكى قيون طوتوب قولتغـمه آلوب غايت خفت وسرعتـله دونوب
كلديكمده رسول عليه السـلام بوغازلدوب اصحابيـله يديلر مزبور ابو اليسر بو حديثى دائما روايت ايتـدكجه
اغلايوب (أمتعونى حتى كنت آخرهم) دير ايدى يعـنى بنم طول عمرمه دعا ايتدكاريچون بويله چوق
يشادم ديوب رسول عالى جنابدن وسائر اصحاب واحبابدن كيرو قالديغنـه اظهار غم وحزن والم ايدردى
(معجـزه) مرويدركه فتح قلاع خيبردنصكره حضرت رسول عليـه السلام بوسـنه جمادى الآخره سنده
طوغروهمان وادى القرى فتحنه كيدوب آنده اولان يهوديلر ايشـتدكارنده محاربه يه حاضرلنوب حضرت
رسول عليه السلام ايمانه دعوت ايتدكدنصكره صفلر باغليوب درت كون يادخى زياده محاصره ايله فتح ايدوب
ياخود اول كون جنـك اولوب اون يهودى قتل اولنوب حضرت رسولك قزلى مدغمـه اوق طوقنوب شـهيد
اولوب ارتسى فتح اولنوب انواع اموالدن غنيمت كثيره حاصـل اولوب رسول عليه السلام يهوديلرى قتلدن
عفو ايدوب مزارع وبستانلرين عادتجه كندولر ايشليوب مقابله ده همان انجق اجرتلرين آلمق تعيين بيوروب
تيما يهوديلرى بو خبرلرى ايشتدكارنده خوفلرندن مصالحه ايدوب خراجكزار اولديـلر (فصـل در غزوهٔ مكهٔ
مكرمه) اشبو فتح عالى درجات حضرت رسوله اموردنيويه ده اعظم مرادات ونتيجهٔ مقدمات جميع غزوات
اولمغله قصه سى غايت طويل اولمغين كتب سيرده اولان تفصيلك كمال اجمالى بومنوال اوزره دركه هجرتك التنجى
ييلنده رسول عليه السلام مدينه ده بركيجه واقعه سنده اصحابيله مكه يه واروب طواف وعمـره ايدركورمكين
جنك ايتميوب همان عمره ايتمكيچون آشكاره وارمغه بوسنه نك ذى القعده سى غره سنده بيك درت يوز كمسنه
ايله عزم ايدوب مكه يه برقوناق يرده حديبيه نام مكانه واردقده كفار قريش مقدما ايشتدكارنده عسكر جمع
ايدوب حضرت رسولك مكه يه وارمسـنه عدم رضالرينه ايلچى كوندروب رسول عليه السـلام دخى حضرت
عثمانى آنلره ايلچى كوندروب واردقده برقاچ كون آليقونوب بو جانبـده خبر قتلى شايع اولدقده رسول عليـه
السلام (لقد رضى الله عن المؤمنين اذ يبايعونك تحت الشجرة) آيتنده بيورلديغى اوزره بر آغاج دبينده قول اصح
اوزره بيك درت يوز ايله بيك بشيوز مابينده اولان اصحابدن محاربهٔ قريشه بيعت اولنوب بعده خبر صحت حضرت
عثمان ايله طلب صلحه قريشدن ايلچى كاوب بوسـنه مسلمانلر مكه يه كيرميوب كله جك سنه كاوب جملـه قريش

شهری خالی قویوب مسلمانلر همان اوچ کون اوتوروب بعده چیقوب کتمکه وبو سنه دن اوچ ییله دك مسلمانله
کفار هیچ بر وجهله جنك وجدال ایتمامکه وقبیلهٔ خزاعه نك مسلم وکافرلری مسلمانلر عقد وعهدنده وجملهٔسی
کفار اولان قبیلهٔ بنی بکر قریش عقد وعهدنده اولمغه قرار اولنوب حضرت علی خطیله صلح نامه یازیلوب
حدیبیه ده جمله یکرمی کون طوریلوب بعده مدینه یه دوندکلری کیجه یولده سورهٔ انا فتحنا نازل اولوب فتح
خیبر ایله فتح مکه یه اشارت وبشارت اولنوب مدینه یه ذی الحجه ده کیروب ماه محرمده فتح خیبر ظهور ایدوب
اشبو یدنجی سنه نك ذی القعده سنده رسول علیه السلام ایکی بیك کسنه ایله عهد سابق اوزره عمره ایتمکه
مکه یه واروب بعد الاداء مدینه یه کلدکلرنده سکزنجی سنه نك شعبانتده ایماندن بری اولان قبیلهٔ بنی بکردن
بری مکه ده حضرت رسوله حاشا سب ایدوب قبیلهٔ خزاعه دن بری آنی قتل ایتمکین بنی بکردن بعضلر قریشدن
معاونت دیلیوب آنلر دخی خفیة بعض سلاحلر ویروب حتی برقاچ مشهورلری دخی تبدیل صورتله معاونته
کیدوب خزاعه یه شبیخون ایدوب یکرمی کسنه لرین قتل ایدوب ایکی فرقه جنك ایدرلك چاق حرم کعبه یه
کیروب مشاهیر خزاعه دن بعضلر مدینه یه فریادجی واروب رسول علیه السلام آنلری تسلیت ایدوب قریش
بدکیش نقض عهد ایتدکلرینه پریشان وپشیمان اولوب رئیسلری ابو سفیان خیانتلری طویلدی ظنیله
تجدید عهد صلح وتطویل مدت ایچون مدینه یه کلوب بولشوب محروم ومغموم کتدکده رسول علیه السلام
مکه یه عزم ایدوب جمله کفار خبردار اولمغه دعا ایدوب سنهٔ ثامنه رمضاننك اونجی کونی مدینه دن چیقوب
یولده مهاجرین وانصار وسائر طوائفدن جمله اون بیك یا اون ایکی بیك عسکر جمع اولوب مکه یه درت فرسخ
یقین یرده قوندقلری کیجه عسکر عددنجه عظیم آتشلر یاقدیروب اوطرفده بعض کفار قریش تجسس اخبار
ایچون دائما کشت وکذارده ایکن مقدما ایمانه کلمش اولان حضرت عباس ابو سفیانله کزرکن حضرت
رسولك اردوسن کوروب فراستله بیلوب واروب بولشوب ابو سفیان ایمانه کلوب جمله قریشه امان
دیلدکلرنده رسول علیه السلام (من دخل المسجد فهو آمن ومن دخل دار ابی سفیان فهو آمن ومن اغلق بابه
فهو آمن) دیوندا ایتدیروب ابو سفیان ایمان وخبر امانله مقدمجه وارد قده قریشك عقلاسی کیمی اولرینه کیمی
حرم شریفه طاغلوب بوطرفده رسول علیه السلام مهاجرین وانصار مقاتللرینه زبیر بن العوامی سائر قبائل
عربدن اولان مؤمنین مقاتللرینه خالد بن الولیدی بوجمله دن سلاحی اولمیوب پیاده اولنلره ابو عبیدة بن الجراحی
سردار ایدوب کفارك مؤذیلرندن اسم ورسملریله اون برار والتی عورت ایچون هر نه یرده بولورسکز علی کل حال
البته قتل ایدوب آنلرك غیرندن سزکله مقاتله ایتمینلرله مقاتله ایتمکز دیوب هر بر فرقه یه بر رقوناق تعیین ایدوب
حضرت زبیر مکه نك یوقارو طرفندن واروب علم رسولی امر شریف اوزره مقبره لریانتده دیکوب قونوب یولده
وآنده اصلا جنك ایتمیوب خالد بن الولید دخی امر رسول اوزره مکه نك اشاغی طرفندن واروب شهر کنارنده
قونمق اوزره ایکن قریش وسائر کفارك اشقیاسی محاربه ایچون آنده طورمغین ناچار جنك اولوب حرم
شریفه قپوسنه دك کفره دن یکرمی سکز ابن عباس قولنجه یتمش کسنه قتل اولنوب باقیلرینك کیمی شهرك
اولری ایچنه کیمی طاغلره کیمی اطرافه واکنافه قاچوب مسلمانلردن همان ایکی کسنه شهید اولدی * رسول
علیه السلام کلوب چادرلرله قوندقده خالد کلوب جنك ایچون عذر ایدوب رسول علیه السلام (قضاء الله خیر)
دیو بیوردیلر * معارج النبوه ده مرویدرکه رسول علیه السلام خالده بن سکا (ارفع عنهم السیف) دیو آدم
کوندرمدیمی دیو قاقیوب اودخی کلان آدم (ضع فیهم السیف) بیوردیلردیدی دیوب اوکسنه یی چاغردقلرنده
بن سکا نه امر ایتدم دیوب اودخی (ارفع عنهم السیف) دی دیمشدیکز لکن دیمك ایستدیکمده باشی کوکده
ایاغی یرده برعظیم شخص قارشومده کورینوب الندهکی حربه سنی کوکسمه طوتوب خالده (ضع فیهم السیف)
دیو امر ایتدیلر دی یوخسه سنی هلاك ایدرم دیمکین مجبور اولدم دیدکده رسول علیه السلام
(صدق الله ورسوله) عمم حمزه شهادتنده قریشه ظفر بولدیغمده یتمش کسنه لرین قتل ایده یم دیمشدم اول زمانده
الله تعالی بنی نهی ایتمشدی شمدی دیلدیکه پیغمبرینك لسانتده جاری اولان کلام واقع اوله انکچون بو قصه
ظهور ایتدی دیدیلر مقدما قتل ایدیکز دیدکاری اون برارك دردی والتی عورتك دخی دردی فتح مکه کوننده
حرم شریفده قتل اولنوب باقیلری بر رطریقله قورتلوب بعده اهل ایمان وامان اولدیلر * مرویدرکه رسول علیه

السلام رمضانك يكرمنجى كونى يوم جمعه ده وقت ضحاده ناقه يه بنوب سياه دلبند صارينوب سورهٔ انافتحنا يى تمام اوقويه رق شهره كيروب جمله اصحابله تكبير ايدرك كعبه يى طواف ايدوب كعبه نك طشره سنده كى صنملرى كيدروب بعده ايكى ركعت طواف نمازين قيلوب بعده تقديم وتأخيرنده روايات مختلفه اوزره مفتاح باب كعبه يى قديمدن بوابان كعبه نسلندن اولان عثمان بن طلحه دن ايستيوب بالكليه ويرمم امانة ويررم ديوب ويروب باب شريف آچلدقده رسول عليه السلام ايچروده اولان صنملرى وصورتلرى قيروب كيدروب نماز قيلوب بعده كعبه قپوسنده طوروب (لا اله الا الله صدق وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده) ديوب اهل مكه يه خطابا (ماذا تقولون وماذا تظنون) ديوب آنلردخى (نقول خيرا ونظنّ خيرا اخ كريم وابن اخ كريم وقد قدرت) ديدكارنده (فانى اقول ما قال اخى يوسف لا تثريب عليكم اليوم يغفر الله لكم وهو ارحم الراحمين اذهبوا فانتم الطلقاء) ديوب يعنى وارك جمله كز آزاد اولك ديوب بعده عادات جاهليتدن سقايه وسدانه دن غيريلرى شمدنكيرو باطل اولدى جمله خلق خاكدن يرادلمغين مرتبه ده برابر اولوب سبب رجحان انجق تقوادر ديوب (انّ اكرمكم عند الله اتقاكم) آيتن اوقوديلرمرويدركه مقام حضرت ابراهيم اولان حجر كريم كعبه يه ملاصق قونمغين رسول عليه السلام آنى قالديروب چاه زمزم قربنه كتوردیلرمفتاح كعبه يى حضرت عباس حضرت على هر برى ايستيوب لكن حضرت رسول عليه السلام آنى امانة آلمش اولوب (انّ الله يأمركم ان تؤدّوا الامانات الى اهلها) آيتى نازل اولمغين ينه عثمانك آلنه ويروب (خذوها خالدة تالدة لا ينزعها منكم الا ظالم ياعثمان ان الله استأمنكم على بيته فكلوا مما يصل اليكم من هذا البيت بالمعروف) ديو بيورديلر*
مرويدركه رسول عليه السلام صفا اوزرنده اوتوروب مسلمانلردن هر كس قادر اولدقجه سمع وطاعته رجالدن بعده نسادن بيعت الوب بعد الفتح مكه ده اون بش يا اون طقوز يا اون يدى يا اون سكز يا اون التى كون اوتوروب مسافر اولمغين قصر صلوة ايدوب بعده حنين غزاسنه كتديلر اشبو غزوهٔ فتح مكه نك اوائل واواسطنده معجزات كثيره ظهور ايتمشدركه كتب سيرده اولان مشهورلرى بودركه ذكر اولنور (معجزه) مرويدركه رسول عليه السلام قبل الفتح مدينه ده بركيجه آبدست آلوب اوچ كره لبيك لبيك اوچ كره نصرت نصرت ديوب خاتونلرندن ميمونه بنت الحارث سؤال ايتدكده (هذا راجز بنى كعب يستصرخنى ويزعم ان قريشا اعانت عليهم بنى بكر). ديوب اوچ كوندنصكره واقعا قبيلهٔ خزاعه دن اولان بنى كعب طرفندن بوروق مقدم كلديكى اوزره فريادجى كلدى (معجزه) مرويدركه قديمدن عداوتلرى اولوب دائما جنك ايده كلدكارى خزاعه ايله بنى بكر مكه ده مقاتله ايتدكارى كيجه نك صباحنده رسول عليه السلام (ياعائشه لقد حدث فى خزاعة امر) ديوب اودخى قريش سزكله صلحلرين بوزديلرمى ديرسز ديدكده بوزديلر شول نسنه ايچونكه الله تعالى آنلره آنى ايتمك ديلدى ديوب اونسنه خيرميدر ديدكده انشاء الله خير اوله جقدر ديديلر (معجزه) مرويدركه اول فريادجى حضرت رسول مجلسنده حسب حاللرينه متعلق برقصيده اوقويوب بعده كوكدن بربولت كلدكده رسول عليه السلام (ان هذه السحابة لتستهل لنصر بنى كعب) ديو بيورديلر يعنى اشبو بولت بنى كعب طائفه سنك عدولرينه غالب ومنصور اولملرين خبرويرر (معجزه) مرويدركه رسول عليه السلام (كأنكم بابى سفيان قد جاء ليشدد العقد ويزيد فى المدّة) ديو اصحابه خطاب ايدوب برقاچ كوندنصكره واقعا ابوسفيان تشديد عقد وزيادت مدت ايچون مكه دن چيقه كلدى (معجزه) مرويدركه رسول عليه السلام مكه فتحنه كتمك اوزره ايكن (اللهم خذ العيون والاخبار عن قريش حتى نسبقها فى بلادها) ديوب برروايتده (اللهم غم عليهم خبرنا حتى نأخذهم بغتة) ديو دعا ايتمكين چاق سعادتله مكه قربنه وارنجه كفار خبردار اولمديلر (معجزه) مرويدركه صحابه دن حاطب بن ابى بلتعه قلبنده نفاق يوغيكن اهل مكه ايچنده اقربا وعشيرتى اولمغين مجرد مدارا ايچون عزيمت رسولى آنلره اعلامه نامه كوندروب اخبار جبرائيله رسول عليه السلام بيلوب يدى كسنه كوندروب فلان يرده حاطب بن ابى بلتعه نك جاريه سنده كى نامه يى بولوب آلوب كندويى قويوويرك ويرمزسه قتل ايدك ديوب وارد قلرنده بولنميوب تخويف ايتدكارنده باشنك صاچندن چيقاروب ويردى رسول عليه السلام حاطبى چاغروب نيچون بويله ايلدك ديوب اودخى عذر ايتدكده كرچك سويلردينر (معجزه) مرويدركه مكه نك طشره سنده مورو باقر ايله بركديلوب ايام سنه عددنجه اوچيوز التمش صنم اولوب رسول عليه السلام طواف

ایدرکن نازل اولان (قل جاء الحق وزهق الباطل ان الباطل کان زهوقا) آیتنی اوقویه‌رق دست حق پرست
باطل شکستلرنده اولان چوکانله ایراقدن بربر اشارت ایدوب یوزینه اشارت ایتدکاری ازقه‌سی اوستنه
ارقه‌سنه اشارت ایتدکاری یوزی اوستنه ییقلوب جمله‌سی بووجهله یره دوکلدی (معجزه) مرویدرکه
کعبه‌نك طشره‌سندن اوستنده چاق یره دلك محکم میخلانمش صرچه‌دن یاتوجدن هبل آدلو اکبر اصنامی
کیدرمکه رسول علیه السلام حضرت علینك ارقه‌سنه باصوب چیقمق ایستیوب رسول علیه السلام
التنده علی ضعف چکدکده یاعلی سن بنم اوستمه باص چیق دیوب علی حضرت رسولك آرقه‌سنه باصوب
چیقوب هبلی قوپاروب اشاغه آتوب بعده رسولك آرقه‌سنه باصمغه تأدب ایتمکین التون اولوق طرفندن
کندویی اشاغه آتدقده تعجبا کولوب یاعلی نه کولرسن دیوب بویله یوکسك یردن آتلمشکن بکاالم ایرشمدیکنه
تعجب ایدرم دیدکده رسول علیه السلام سکا نیجه الم ایریشورکه سنی محمد قالدردی جبرائیل ایندردی دیدیلر
(معجزه) مرویدرکه یکی مسلمانلردن فضاله آدلو کمسنه ایدر حضرت رسولی کعبه‌ده قتل ایتمك فکریله یانته
یاقلاشدیغمده یافضاله نفسك ایله نه سویلشورسن دیوب بندخی هیچ نسنه دکل اللهی ذکر ایدرم دیدیکمده تبسم
ایدوب استغفرالله یعنی اللهه توبه واستغفار ایله دیوب مبارك النی کوکسمه قودی اول حالده قلبمدن افکار
فاسده بالکلیه کیدوب الله حقیچون مبارك النی دخی قالدرمه‌دن حضرت رسول علیه السلام بکا الله یراتدیغی
جمیع نسنه‌لردن سوکلو اولدی (معجزه) مرویدرکه حرم کعبه‌ده امر رسولله بلال صاحب کمال اذان
اوقودقده قریشدن درت کمسنه ایشتدکده ایکیسی بعض خطالو سوزسویلیوب ایچلرندن یکی ایمانه کلان
ابوسفیان بن برنسنه سویلمزیرا سویلرسم اشبو چاقل طاشلری بندن اکا خبرویررلر دیوب رسول علیه السلام
آنلرك یانته کلدکده دیدکلر یکزمعلومم اولدی دیوب جمله‌سن خبرویردکده اوایکی سویلین کمسنه تحقیق
رسول الله ایدوککه شهادت ایدرزالله حقیچون دیدکلریمزه بزدن غیری برفرد مطلع اولمامشدیکه واروب
سکا خبرویردی دیه وزدیدیلر (معجزه) مرویدرکه رسول علیه السلام اهل مکه‌یی آزاد ایتدکده اهل
مدینه‌دن انصار دیدکاری اصحاب کرام رسول علیه السلام کندی قومنه شفقت ایتدی قورقارزکه مدینه‌یی
ترك ایدوب شمدنکیرو مکه‌ده ساکن اوله دیو سویلشدکارنده وحی نازل اولوب رسول علیه السلام آنلرك
جمله سوزلرین خبرویروب آنلر دخی اقرار ایتدکارنده سزك شهریکزی ترك ایتمزم دیو تسلیت ایتدیلر (فصل
درغزوهٔ حنین) که غزوهٔ هوازن دخی دیرلر کتب سیرده محرردرکه مکه فتح اولندقده اطرافده اکثر قبائل عرب
حضرت رسوله اطاعت ایدوب ایچلرندن اصحاب شجاعت وعناد اولان هوازن وثقیف قبیله‌لری انقیاد
ایتمیوب رئیسلری مالك بن عوف محمد بزم اوزریمزه کلمدین بزانك اوزرینه واره‌لم دیوب درت بیك مردنبرد
اولاد وازواج واموالاریله یوریوب رسول علیه السلام ایشتدکده فتح مکه‌یه حاضر اولان اون بیك نفر اصحابله
واهل مکه‌دن ایمانه کلان ایکی بیك وکفار مکه‌دن سکسان کمسنه ایله مکه فتحندن اون بش یا اون طقوز یا اون
سکز کون صکره هجرتك سکزنجی ییلی شوالنك التنجی کونی یوم سبتده چیقوب مکه‌یه اوچ قوناق یرده عرفاتله
طائف آراسنده حنین وادیسنه صالی کیجه‌سی واروب وقت سحرده عسکری ترتیب ایدوب یولده یوررکن
مقدما کفار اشرار کمینکاهده قرار ایتمش اولمغین براوغوردن چیقوب کیمی اوق سرپوب کیمی یالن قلجلرله
مانند شیطان مستحق الرجوم هجوم ایتدکارنده کتب سیرده اولدیغی اوزره مسلمانلرك پیاده‌لری بعده آتلولری
اطرافه طاغلوب معالم التنزیلده وصحیح بخاریده اولدیغی اوزره حین ملاقاتده محکم جنك اولوب کفره صینوب
طاغلوب بعده اهل وعیاللری اسیر اولمق عارندن غیرتلنوب هجوم ایتدکارنده مسلمانلر طاغلوب علی کل حال
رسول علیه السلام یاننده عدد واسملرنده اولان اقوال مختلفه اوزره ایکی یادرت یایدی یاسکزیا اون ایکی
یاسکسان یایوزدن آزیا اوچیوز کمسنه قالوب هجوم ایدن کافرلری بربر قتل ایدوب اوحالده رسول علیه السلام
آرقه‌لرنده جبه اولوب ودلدل آدلو آق قاتره بنمش اولوب (انا النبی لا کذب انا ابن عبد المطلب) دیومیدانده
قوت قلب ایله جولانده اولوب کفار خاکساره کندیلر بالذات اون کره حمله ایدوب هربرنده کافرلر طاغلوب
لکن کافرلر هجوم ایتدکجه رسول مختار سداسکندر واربرقرار واستوار طوروب ای مسلمانلر بندن
یکا کلك دیوندا ایدوب عمیلری عباس ممتاز حددن بیرون بلندآواز اولمغین اودخی چاغردقده مسلمانلر

ايشيدوب لبيك لبيك ديو عجله ايله توجه ايدوب دوه سی تيزيورييمنلردوه لردن اينوب براغوب شدت
استعجال ايله كنديلرين جناب رسوله ايصال ايدوب يوزنفر جمع اولدقده دفعة كافرلره حمله ايدوب محكم جنكه
باشليوب فی الحال زمرهٔ كفره (كأنهم حمر مستنفرة) صينوب قاچوب دخی مسلمانلر آزايكن ملائكه معاونتيله
كافرلر طوتلوب باغلنمغه باشلنوب مالك بن عوف بعض كمسنه لر ايله قاچوب طائف حصارنه كيروب باقی قلان
كفارك يتمش نفردن زياده سی مقتول ومرد وزن وصغير وكبير التی بيك نفس اسير ومغلول اولوب سوريله
بی حدّدوه وقيون غنيمت النوب بعدزمان اسيرلرك صاحبلری ايمانه كلدكلرنده جمله اسيرلری آزاد اولندی
مسلمانلردن همان درت كمسنه شهيد اولوب حضرت رسوله بوفتح وظفر ميسر اولمغين اهل مكه وغيردن حقدن
نافر وافر كافر ايمانه ظافر اولدی بوغزای جنت جزاده كتب سيرده معجزات عظيمه ظهور ايتديكی مذكوردركه
بونلردر (معجزه) مرويدركه مكه فتحنده ايمانه كلان شيبه ايدر رسول عليه السلام غزوهٔ حنينده
تنها قالدقده غزوهٔ احدده قتل اولنان پدرم ايله عمك قانی ايچون اغوای شيطانی ايله ضرر قصد ايدوب ايكی
يانلرنده بركمسنه اولمغين اردنه كچوب قلچ چيقاره جق محلده كوزسك اوكنده شمشك كبی آتشدن برعظيم
علوچيقوب بنی ياقق ايستدكده قورقدن اليمله كوزمی قپاديغمده رسول عليه السلام باقوب يانمه كل ديوب
واردیغمده مبارك اليله كوكسمی صغايوب (اللهم اعذه) ديودعا ايتدكده قلبمدن عداوت كيدوب محبت
طولوب بابام جياتده اولوب كفار طرفنده اولسه رسول الله يولنه آنی قتل ايتمك جائز ايدی جنكدنصكره
رسول عليه السلام چادرلرينه كيروب بندخی كيرديكمده قلبمدن كيچنی جمله بكا خبرويردكده تكرار ايمانه كلوب
يارسول الله بنمچون استغفار ايله ديديكمده (غفر الله لك) ديودعا ايتديلر (معجزه) كتب سيرده اولان
تفصيلك اجمالی بودركه مسلمانلر طاغلوب بعد الندا يوزنفر كمسنه حضرت رسولك يانته جمع اولوب كفارله جنكه
باشلندقده رسول عليه السلام يردن برقبضه خرده طاش ياطپراق ياطاشله طپراق آلديروب ياخود بندكلری
دلدل امرشريفلريله ديزچوكوب ياخود بركمسنه يه سويلدكلرنده حكمت قادر ايله قاترايشيدوب ديزچوكوب
رسول عليه السلام مبارك اليله آلوب علی كل حال (شاهت الوجوه حم لا ينصرون) ديو كفار طرفنه صاچدقده
امر حقله هر بر كافرك كوزی واغزی تو زله طولوب آندن ماعدا جمله كافرلر كولك يوزندن دمور لكن اوستنه
شدتله سور ينوردمور زنجير آوازی كبی صدای هولناك ايشتمكين زهره لری چاك اوله يازوب كمال خوفله
بالاضطرار تارمار اولديلر بومعجزه نك نظيری غزوهٔ بدرده دخی واقع اولمشدی تكيم برجزء مقدم تفصيل
اولنمشدر (معجزه) مرويدركه رسول عليه السلام كافرلره طپراق آتدقده كوكدن بش بيك ياسكز بيك
يااون التی بيك ملك قزل يشل دلبند صاروب طيلسانن آرقه سنه صاليويروب آق آتلره بنمش انسان صورتلرنده
كافرله كورينوب ملعونلری فی الحال صيوب طاغتديلر ابن عباس واكثر علما غزای بدردن غيری غزالرده
ملائكه جنك ايتميوب همان تقويت قلوب مؤمنين وتخويف مشركين ايچون حاضر اولورلردی ديوب لكن
نيچه علماء محققين بدرده كی كبی غزای احد وغزای حنينده دخی ملائكه جنك ايتدكاری مقرردر ديمشلر
اوزمانده كفره طرفندن اولنلرك برندن مرويدركه رسول عليه السلام آتديغی طپراقدن هر بريمزك كوزلری
طولوب خوفدن يوركمزی خفقان طوتوب برايله كولك آراسنده بی حد آتلو كمسنه لر كورينوب (شاهت
الوجوه ارجعوا) ديوبزه سويليوب عسكر رسول آنلرك ايچنده آز كورينوب خوفدن آنلره باقغه قادر
اولميوب هر شجر وحجر بزی طلب ايدر بر آتلو بهادر ارصانوب قاچدق حقيقتده بزی قيرن آنلر ايدی ديمشلر
(معجزه) مرويدركه عابد بن عمرك يوزی مجروح اولوب يوزندن كوكسنه قان روان اولدقده رسول عليه
السلام يوزندن وكوكسندن قانی مبارك اللريله سيلدكده اللری طوقنديغی يرلك نشانی آت آلننده كی نشان كبی
اوپ اوزون بللو طوروب قالدی (فائده) تفاسيرده وسيرده محرردركه رسول عليه السلام ابتدا بوغزايه
توجه ايتدكده اشراف صحابه دن بری عسكر اسلامك چوقلغنی كوروب كمال سرورندن غروره كلوب بوكون
قلت جهتندن مغلوب اولمزديدكده رسول عليه السلام ايشيدوب حضرت حقه توكل ايتمديكنه بحضور
اولوب فی الحقيقه جنك ابتداسنده ظاهرا ايريشن انكسار وملال اول كلام سببيله جناب حقدن تأديب
وكوشمال ايدی نتكيم قرآنده بيان بيورلمشدركه (ولقد نصركم الله فی مواطن كثيرة ويوم حنين اذ اعجبتكم كثرتكم

فلم تغن عنكم شيئا وضاقت عليكم الارض بما رحبت ثم وليتم مدبرين ثم انزل الله سكينته على رسوله وعلى المؤمنين وانزل جنودا لم تروها وعذب الذين كفروا وذلك جزاء الكافرين ثم يتوب الله من بعد ذلك على من يشاء والله غفور رحيم) (فصل در غزوۀ طائف) كتب سيرده محرردركه غزوۀ حنينده فرار ايدن كفار هوازن وثقيفك اكثرى مكه يه اوچ قوناق يرده حنين واديسنه قريب قديمدن ولايتلرى اولان طائف شهرنك حصارنه كيروب منجنيقلر قوروب مقدماً يللق جميع مهمات طولديروب رسول عليه السلام كلدكده قلعه يه يقين قونوب كافرلر اوق سربدكارنده مسلمانلرك برقاچى مجروح واون ايكيسى بى روح اولدقده تبديل مكان ايدوب اون سكز يا اون بش يا يكرميدن زياده جه يا تمام قرق كون محاصره اولنوب طرفيندن اوق آتمغله محكم جنك اولنوب مسلمانلردخى منجنيق قوروب كافرلره اتوب امر رسول الله مسلمانلر كفاره جفا شهرلك باغلرينك اضمه لرينى كسوب جمله سن ويران ايدركن كافرلر يلواروب الله ايچون فراغت ايلك ديدكارنده رسول عليه السلام نوله شمدى تكبر والله ايچون واز كلدك ديديلر بعده رسول عليه السلام قلعه دن بزه كلان قوللر آزاد اولسونلر ديو ندا ايتدردكده ايچروده اولنلردن يكرمى اوچ قول كنديلرينى اشاغه صارقدوب كلدكارنده حضرت رسول عليه السلام جمله سن آزاد ايدوب كافرلر انجنديلر اول يلده فتح مقدر دكل ايدوكنى حضرت رسول عليه السلام بر واقعه لرى تعبيرندن بيلوب امر شريفلريله حضرت عمر شمدى تكبر وكوچدر ديو ندا ايتدكده مسلمانلر ايشيدوب يا رسول الله فتح اولمدين نيجه كيده لم ديوب حضرت رسول عليه السلام امدى يارين جنك ايدك ديوب ارتسى جنك ايتدكارنده نيجه سى مجروح اولوب ابوسفيانك بر كوزى چيقوب حضرت رسول عليه السلام بز كوچرز ان شاء الله ديدكده مسلمانلر صفاى قلبله كوچوب رسول عليه السلام آنلرك تغيرراًيلرينه تبسم ايدوب جمله اصحابله (لا اله الا الله وحده صدق وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده آيبون تائبون عابدون لربنا حامدون) ديه رك يوله كيرديلر بوغزاده حضرت رسول ياننده اولان مسلمانلردن اون ايكى كمسنه شهيد اولوب ينه بوغزاده اطراف واكنافه بعض سردارلر كوندروب بتخانه لرى يقوب ياقوب نيجه اسيرلر كتوروب مسلمانلردن بعضلردخى شهيد اولمشدى بوغزاده واقع اولان معجزاتك مشهورلرى بونلردركه ذكر اولنور (معجزه) مرويدركه رسول عليه السلام طائفدن كوچدكده مسلمانلر يا رسول الله ثقيف قومنه بددعا ايله ديوب آنلردخى (اللهم اهد ثقيفا وائت بهم) يعنى يارب ثقيفه هدايت ايله دخى آنلرى بزه كتوردبوب واقعا هجرتك طقوزنجى ييلنك رمضاننده تفصيله محتاج وجهله جمله سى مسلمان اولوب مدينه ده حضرت رسوله ايلچيلرى كلدى (معجزه) مرويدركه طائفدن كوچدكده بر كيجه حضرت رسوله اويقو غلبه ايدوب يولده يورركن بر بيوك آغاجه يقلاشوب مبارك يوزلرى اكا طوقنوب ضرر مقرر اولدقده بامر حق آغاج ايكى شق اولمغين رسول عليه السلام بندكارى طوارلريله آنك آراسندن سلامتله كچوب بعده اول آغاج شويله آيرلمش قالدى (معجزه) مرويدركه تقسيم غنيمتده ذوالخويصره آدلو كمسنه حضرت رسوله عدالت ايتمدك ديوب حضرت عمر يا رسول الله بونى قتل ايده لم ديدكده رسول عليه السلام (لا دعوه فانه سيكون له شيعة يتعمقون فى الدين حتى يخرجوا منه كما يخرج السهم من الرمية) ديديلر واقعا اول كمسنه حضرت على خلافتنده ظهور ايدن خوارج طائفه سنك سردارمردارى اولمشدى (تتمة) مرويدركه رسول عليه السلام غزوۀ حنين وطائفده حاصل اولان اموال غنيمتده اوغلانجقلردن وعورتلردن جمله التى بيك عدد اسيرلرى ويكرمى درت بيك دوه يى وقرق بيكدن زياده قيونى ودرت بيك ياقرق بيك اوقيه كومشكه هر اوقيه قرق درهمدر والتى بيك برده وامرامى مكه يه يارم قوناق يرده جعرانه نام محلده مقدما حفظ ايتديروب ماه ذى القعده نك بشنده آنده واروب اسيرلرى عسكره تقسيم ايدوب لكن سابقا صينوب قاچوب اشبو اسيرلرك وماللرك صاحبلرى اولان هوازن قبيله سنك ايمانه كلملرينه اون اوچ كون منتظر طوردقلرنده واقعا قوم هوازن ايمانه كلوب مال وعياللرينى طلب ايچون آدملر كوندروب رسول عليه السلام عسكر يمزلك احتياجلرين كوررسز يا اسيرلرى يا ماللرى اختيار ايلكز ديوب آنلردخى اسيرلرى ديلدكارنده رسول عليه السلام جمله اسيرلرى صاحبلرى رضالريله آلوب آزاد ايدوب بعده سائر اموال غنيمتى تفصيله محتاج طريقله تقسيم ايدوب اون دردنجى كون مكه يه واروب عمره ايدوب او كيجه دونوب كلوب بعده مدينه يه توجه ايتديلر

باب

بالذات سفر ایدوب کفارله جنك ایتدکاری غزالر تمام اولدقدنصکره وفاتلرینه دك واقع اولان احوال بی حد
وبایان اولوب لکن ایچلرندن معظمات امورك کمال اجمالی بودرکه اولا غزوۀ طائفدن دونوب مدینه یه
کلدکلرندنصکره بعض قبائل عربی غارت ایتمکه درت بش دفعه بلوك سچوب کوندروب بعده قبائل عرب
فرقه فرقه ایمانه کلمکه باشلدیلر (فصل در تتابع وفود) مرویدرکه حضرت رسوله نبوتلرندن فتح مکه یه دك
یکرمی بر ییل ایچنده قبائل عربدن ازمنۀ متفرقه ده کاه آحاد کاه عشرات کاه دخی زیاده کاه بتون برقبیله کاه
بعض قبیله ایمانه کلمك واقع اولوب لکن اکثر قبائل عرب اشرف طوائف اولان قریش ایله محمدك حاللری نیه
منجر اولورا کاکوره عمل ایده لم دیو منتظر ایدیلر مکه فتح اولنوب کبار قبائل عربه رسول علیه السلام غالب
اولدقده الحق حق پیغمبر ایمش دیوا کثر قبائل عرب اعتقاد ایتمکین فتح مکه دنصکره بعض قبیله لر کلوب انقیاد
ایتمکه باشلدیلر لکن پیاپی قبائل وجماعات کثیره کیمی کندولری کیمینك خبر ایمان وتعلم شرع وقرآن ایچون
ایلچیلری کلمك تبوك غزاسندن مقدم یا مؤخر هجرتك طقوزنجی ییلی ایچنده واقع اولوب التمش عدددن زیاده
قبیله لردن برقاچینك کندولری وسائرلرینك ایلچیلك طریقیله بعض جماعتلری کلمکین بو سنۀ حسنه یه سنة
الوفود دیدیلر زیرا عربجه ایلچی یه وفد دیرلر (اذا جاء نصر الله والفتح ورأیت الناس یدخلون فی دین الله افواجا)
آیتندن مراد بو قصه در * مرویدرکه دیار یمن وحجاز وشام ونجد وعراق عرب وبعض ممالکده اولان جمیع
قبائل عربك اکثری اوقات متفرقه ده ایمانه کلوب کفر اوزره باقی قلانلر همان برقاچ قبیله ایدیلر اشبو
ایمانه کلان قبیله لرك دخی بعضلری حضرت رسولك وفاتلرندنصکره مرتد اولوب حضرت ابو بکر خلافتنده
بعضلری ینه ایمانه کلمشلردر نتکیم اشاغیده تفصیل اولنور (فصل در غزوۀ تبوك) که هر وجهله مضایقه
زمانه راست کلمکین غزوۀ عسره دیو مشهور اولمشدی اکرچه بو غزوه ده جنك اولمامشدر لکن امر عظیم
وآخر غزوات رسول کریم اولمغین ذکر اولندی * پس اجمالا معلوم اوله که قیصر روم اولان هرقل حضرت
رسولك نبوتن وقبائل عربه غلبه سن ایشتدکده اوزرینه عسکر کوندرمك تدارك ایتدیکی مسموع
شریف اولدقده حددن زیاده اسی وجمیع لوازم سفر مضایقه سی زمانی اولمغین رسول علیه السلام ناچار سفر
تدارکنه باشلیوب اکثر صحابه بر مقدار موجود ماللرین کتوروب حضرت عثمان اون بیك التون ونیجه
دوه وآت ویروب حضرت رسول علیه السلام اکا عظیم خیر دعا ایدوب ایمانه کلان قبائل عربه خبر کوندروب
اوتوز بیك یا قرق بیك یا یتمش بیك عسکر واون بیك آت ایله هجرتك طقوزنده ماه رجبده مدینه دن چیقوب اون
نفر کمسنه بر دوه یه بنوب یولده غایت صوسزلق چکلوب حتی بعض کمسنه لر دوه بوغازلیوب اطفاء آتش عطش
ایچون بغرصقلرین صیقوب صوینی ایچرلردی بو حال ایله مدینه ایله دمشق شام ما بیننك نصفنده تبوك نام مکانه
واروب یکرمی کون مقداری آنده طوروب قدس حاکمی یوحنا وشام یاننده جربا ایله اذرعات حاکملری کلوب
حضرت رسوله سرفرو ایدوب خراج ویروب امان نامه آلوب کتدیلر رسول علیه السلام تبوکده جمله یکرمی
کون مقداری طوروب هرقل طرفندن نام ونشان عیان اولمامغین دونوب مدینه یه کلدیلر اشبو سفرده
حضرت رسولدن وافر معجزات ظهور ایتمشدر کتب سیرده اولان مشهورلری بودرکه ذکر اولنور (معجزه)
مرویدرکه یولده کیدرکن صالح پیغمبرك هلاك اولان قومی ثمود ولایتلرینه قونوب قیولرینك صوینی ایچمکز
وبو کیجه یولده اشسز برکمسنه یالکز طشره چقمسون دیوب برکمسنه قضاء حاجته چیقدقده بوغازی صیقلوب
صرع اولوب حضرت رسوله کتوردکلرنده دعا ایتمکین شفا بولدی بری دخی کندو دوه سین ارامغه چیقدقده
محکم یل اسوب بونی قاپوب چاق قبیلۀ بنی طی طاغلرینه براغوب حضرت رسول مدینه یه کلدکده بنی طی
اول کمسنه یی حضرت رسوله کتوردیلر (معجزه) منتقی آدلو کتابده ولایت قوم ثمود اولان حجر نام منزلده
حضرت رسول علیه السلام بو کیجه محکم یل اسه کرکدر هیچ بریکز یرندن قالقمسون دوه سی اولان
کمسنه انی محکم باغلسون دیوب واقعا غایت محکم یل اسوب اتفاق برکمسنه قالقدقده یل انی قاپوب چاق
بنی طی طاغلرینه براقدی دینوب لکن صحیح مسلمده بو معجزه تبوکده واقع اولدی دیو مذکوردر (معجزه)
مرویدرکه قوم ثمود ولایتندن کوچوب بریه قونوب عسکر صوسزلقدن شکایت ایتدکلرنده رسول علیه

السلام دعایه باشلیوب هوا آچق ایکن دعا تمام اولمدین فی الحال بولتلر کلوب عظیم یغمور یاغوب جمیع عسکر قربه لرین طولدردیلر (معجزه) مرویدرکه یولده بعض کسنه لر بررایکیشر قالوب ابوذرلکٔ دخی دوه سی یوریمز اولدقده براغوب اسبابنی اموزینه آلوب یالکزجه کلوب یتشدکده (رحم الله اباذر یمشی وحده ویموت وحده ویبعث وحده) دیو بیوردیلر واقعا چاق حضرت عثمان خلافتنده تفصیله محتاج وجهله برتنها صحراده وفات ایتدکده یاننده خاتونیله برخدمتکارندن غیری برکسنه اولمیوب وصیتی اوزره غسل وتکفین ایدوب یول اوزرنده قودقلرنده صحابه دن ابن مسعودله برجماعت بریردن کلورکن راست کلوب نمازین قیلوب دفن ایتدیلر (معجزه) مرویدرکه یولده حضرت رسولکٔ بندیکی ناقه یاوی قیلنوب صحابه آنی ارامغه کتدکلرنده زید بن اللصیت آدلو برمنافق محمد غیبدن خبرویرر کن دوه سی نه ریده ایدوکنی نیچون بلمز دیدکده رسول علیه السلام اعلام حقله آنکٔ بوسوزنی بیلوب برکسنه بنم نیچون بویله سویلدی الله حقیچون بن انجق الله بلدردیکنی بیلورم تحقیق بکا الله تعالی ناقه مکٔ یرینی شمدی بلدردی ایشته فلان وادیده در یولاری براغاجه ایلشوب طورردیوب واقعا اووجهله بولدیلر معالم التنزیلده اشبو معجزه چاق غزوهٔ بنی المصطلقده واقع اولدی دیو مذکوردر (معجزه) مرویدرکه رسول علیه السلام یارین ان شاء الله قوشلق زماننده تبوکٔ پیکارینه وارررسز بن وارمینجه برکسنه آندن صو آلمسون دیوب اتفاق ایکی کسنه مقدم واروب صو آلوب رسول علیه السلام واروب خبرآلدقده پیکارکٔ صویی غایت آز اولمغین کوجله برمقدارجه صوجمع ایدیروب مبارکٔ یوزلرینی واللرینی یویوب اول صویی پیکاره دوکدردکده پیکار قینایوب طاشوب جمله عسکره مع زیادة وفا ایتدی (معجزه) مرویدرکه رسول علیه السلام خالد بن الولیدی تبوکدن درتیوزیکرمی برآتلو عسکر ایله هرقل طرفندن شامه بش منزل یرده دومة الجندل ولایتنکٔ بکی اولوب عرب طائفه سندن اکیدر ابن عبد الملکٔ اوزرینه کوندروب خالد دخی یارسول الله بنی کلب قبیله سی ولایتندن بوقدر آزعسکر ایله نیجه کیجه بیلورم دیوب رسول علیه السلام دخی سن اکیدری کیجه یبان صغری ویبان حماری شکارینه چقمش بولورسن دیوب خالد کیدوب اکیدرکٔ حصاری یاننه واردقده غایت لطیف آی ایدنلغنده اکیدری همان برقاچ آتلو ایله شکاره چیقمش بولوب اکیدری طوتوب برادری حسان جنکده قتل اولنوب یولداشلری قلعه یه قاچوب بعده خالد اکیدرله قلعه یه واروب اکیدرکٔ مصاد آدلو برادری دخی قلعه ده اولمغین امانله قلعه یی آچدیروب اکیدر خالده ایکی بیکٔ دوه سکز یوز آت درتیوز جبه درتیوز کوندر ویروب صلح اولوب بعده خالد اکیدرله مصادی حضرت رسوله کتوروب خراجکزارلغی قبول ایدوب امان نامه آلوب اجازتله ولایتلرینه کتدیلر (معجزه) مرویدرکه تبوکده برکیجه برعظیم یل اسوب رسول علیه السلام (هذا الموت منافق عظیم النفاق) دیوب واقعا مدینه یه کلدکلرنده بعینه اوکیجه ده برنامدار منافق وفات ایتمش بولدیلر (معجزه) مرویدرکه یولده بروادیده بریردن ایکی اوچ کسنه یه انجق وفا ایده جکٔ قدر غایت آز صو چیقوب رسول علیه السلام بن وارمزدن اول کسنه اندن صو آلمسون دیوب منافقلرکٔ بعضی واروب اولانجه صویی الدقلرنده رسول علیه السلام قاقیوب بعده اشاغه اینوب مبارکٔ الیله برمقدار صوجمع ایدوب اللرینی یویوب ایچنه دوکدکده صدای رعد کبی عظیم آوازله صوقینایوب طاشوب جمله عسکر مستوفی صولاندیلر (معجزه) صحیح مسلمده مرویدرکه غزوهٔ تبوکده ذخیره نکٔ غایت مضایقه سندن عسکر بیحساب عظیم اضطرابده اولمغین رسول علیه السلام مسلمانلرکٔ اولانجه آزقلری بقیه لرینی کتوردوب برسفره اوستنه غایت ازنسنه جمع اولدقده برکت ویرلمکه دعا ایدوب (خذوا فی اوعیتکم) دیو بیوردقده مسلمانلر قابلرین کتوروب هربریسی مرادنجه تمام طولدیروب عسکرایچنده قابی طولمامش برکسنه قالمدی حضرت رسول علیه السلام بو معجزه یی کوروب (اشهد ان لا اله الا الله وانی رسول الله لا یلقی الله بهما عبد غیرشاکٔ فیحجز عن الجنة) دیو بیوردی (فصل درحج رسول علیه السلام) بو حجه ده رسول علیه السلام وفاتلری قریب اولدیغی مقدما بلکین عرفاتده خطبه اوقورکن خلقله وداعلشدیکیچون اکا حجة الوداع دیرلر حجکٔ ابتدا فرضیتی زماننده عظماء علماء اسلاف واخلاف کلی اختلاف ایدوب هجرتکٔ التنجی یابشنجی یاطقوزنجی یاسکزنجی یایدنجی ییلنده واقع اولمشدر رسول علیه السلام قبل النبوه مکه ده نافله طریقیله قاچ حج ایتدیکی معلوم

اولمیوب

اولمیوب امابعد النبوة وقبل الهجره مکه ده ایکن نافله طریقیله حج ایتدیکنده وایتدیکی تقدیرجه برکره یا ایکی کره ایتدیکنده دخی اختلاف اولنوب لکن بعد الهجره مکهٔ مکرمه کفار قریش ضبطنده اولمغین وجمله اوقات شریفه لری غزایه ودعوت دین خدایه مصروف وجل همتلری آنلره معطوف اولمغین وفاتلرینه دک همان برکره میسر اولدیغی کتب سیرده محقق ومقرردر آنك کیفیتنده اولان تفصیلك کمال اجمالی بودرکه هجرتك اونیجی سنه سی ذی القعده سنده حجه کیده جکلرینی خلقه اعلام ایتدکلرنده تبرکا بیله کتمك ایچون قبائل عربدن وافر کمسنه کلوب جمله طقسان بیك یا یوز اون درت بیك یادخی زیاده یا جمله قرق بیك کمسنه ایله وکندولرینك طقوز خاتونلریله بیله مکه یه عزم ایدوب کندولر بندیکی ناقه اوستنده مجرد تواضعاً لله انجق درت اقچه دکر رخت اولوب خضوع وخشوع وصفاء قلب وخاطردن فکر ماسوی اللهی سلب ایله مکه یه واروب جمعه کونی اولان عرفه کونده حجاج هدایت منهاج رحمت محتاج ایله عرفاتده طوروب کندولر جبل رحمته چیقوب ادعیهٔ شریفه ونصایح لطیفه ایله خطبهٔ عظیمة الرتبه اوقیوب مهمات دین اسلامی بالتمام اعلام ایدوب دعالرینك بری بودرکه تیمناً ذکر اولندی (اللهم انك تسمع کلامی وتری مکانی وتعلم سری وعلانیتی ولا یخفی علیك شیء من امری انا البائس الفقیر المستغیث المستجیر الوجل المشفق المقر المعترف بذنوبه اسألك مسئلة المسکین وابتهل الیك ابتهال المذنب الذلیل وادعوك دعاء الخائف الضریر من خضعت لك رقبته وفاضت لك عیناه وذل جسده ورغم انفه لك اللهم لا تجعلنی بدعائك رب شقیا وکن بی رؤفا رحیما یا خیر المسئولین ویا خیر المعطین) اثناء خطبه ده (الیوم اکملت لکم دینکم واتممت علیکم نعمتی ورضیت لکم الاسلام دینا) آیت کریمه سی نزول ایدوب هیبت وحی رب العزتدن حضرت رسولك بندیکی ناقه غرق عرق اولوب بلی قیرلمغه یقلاشوب عاقبت دیزچوکدی مرویدرکه رسول علیه السلام عرفه کیجه سی جمیع امتلرینه رحمت ومغفرت اولمغه دعا ایدوب حقوق ناسدن غیری کناهلری باغشلادم دیو وحی کلوب یارب دیلرسك مظلومه جنتده عوض ایدوب ظالمی بارلغارسن دیو دعا ایدوب لکن اول کیجه وحی کلمیوب ایرتسی مزدلفه ده تکرار دعا ایتدکده علی ماهو المأمول قبول اولدیغنه وحی الهی وصول بولدقده مرادی حصولنه حضرت رسول شادان وخندان اولوب سببی صورلدقده امتم حقنده دعامك قبولنی ابلیس بیلوب غم واضطرابندن بکا ویل وهلاك دیو باشنه خاك صاچدیغنه خندان اولدم دیو بیان بیوردیلر مناسك حج تمام اولدقده بنه ماه ذی الحجه ایچنده مدینه یه کلدیلر

(معجزه) اشبو حج شریف سفرنده نیجه معجزات ظهور ایدوب اعظم واغربی بودرکه حضرت رسوله قبیلهٔ یمامه دن طوغدیغی کون بر اوغلانجق کتوریلوب دعا رجا اولندقده اکا بن کیمم دیوب انت رسول الله دیو سویلدکده رسول علیه السلام (صدقت بارك الله فیك) دیوب بعده اول اوغلانجق عادتجه سویلیه جك یاشه وارنجه ارتق بر سوز سویلیوب حقنده بارك الله فیك دیو بیورلمغین مبارك الیمامه دیو مشهور والسنهٔ ناسده مذکور اولدی (فصل در ظهور متنبیان) کتب حدیثده رسول علیه السلام (لا تقوم الساعة حتی یخرج ثلاثون دجالا کلهم یدعی النبوة) دیمشدر دینوب واقعا اشبو کذابلر ظهورینك ابتداسی حیات رسولده واقع اولوب کتب سیرده محرردرکه رسول علیه السلام حجة الوداعدن مدینه یه کلدکده خسته اولوب بعده صحت بولوب بعده مرض موت ظهور ایتدی * پس دیار عربده سابقا اوچ کمسنه بر رولایتده دعوای نبوته باشلیوب خلقی اضلاله سعی ایدرکن حضرت رسولك اولکی خسته لکاری ایشیدلدکده ولایتلری خلقنی کندولره تابع ایتدیلر بریسی ولایت یمنده قبائل عربدن بنی عنس طائفه سندن اسمی عبهله لقبی اسود عنسی ایدیکه یوزینه نقاب اورتدیکیچون ذوالخمار یاخود طوردیغی زمانده طورر بر حماری اولمغین ذوالحمار دیمکله اشتهار بولمشدی خلق ایچنده واقع اولان اموری خبرویروب انواع سحر وحیله تعلیم ایدر شهیق وشریق آدلو ایکی جن بوکا مقارن ومعاون اولمغین بکا شومقوله ایکی ملك کلوردیو حاشا دعوای نبوت ایدوب بعض عرب قبیله لری مرتد اولوب بوکا تابع اولمغین حضرت رسول طرفندن ولایت یمن حاکمی اولان باذان فارسی وفات ایتدکده اسود کذاب حاکمدن خالی اولان یمنه مسلط ووالی اولوب جبر وقهرله باذانك خاتوننی یاخود شهر بن باذانی قتل ایدوب آنك خاتوننی آلوب رسول علیه السلام ایشتدکده بعض صحابه وسائر مسلمینه اسودله جنك ایده سز دیو مفصل خبر کوندروب جمله مدت ظهورندن درت آی یکدکده خاتونی معرفتیله فیروز دیلمی ایله

برکسنه دخی آنك خنزیر خانه سی دیوارنی اردندن دلوب کیروب اسود لعین سرخوش وبیهوش یاتورکن اوازنی بکیجیلر اشتمامك ایچون سر کفر افسرین اللریله محکم بوروب بوزینی اکسه سنه چویروب بعده کسوب طشره چیقاروب تابع اولان کفار طاغلوب مدینه ده رسول علیه السلام بو کیجه اسودی فیروز دیلمی قتل ایتدی دیوب ایرتسی رسول علیه السلام وفات ایدوب بعده اسودك عینیله او کیجه قتل اولندیغی خبری کلوب معجزهٔ رسول ظهورا ایتدی * ایکنجی مسیلهٔ کذاب ایدیکه مقدما قبیله سیله کلوب حضرت رسوله بولشوب یمنه واردقده حضرت رسول علیه السلام حیاتده ایکن دعوای نبوت ایدوب قرآن عظیم سوره لرندن انا اعطیناه الم تریه والنازعاته حاشا نظیره لر شکلنده بعض کلمات سویلیوب سفها اینانوب لکن بین البلغا رسوای اولدی (المحرره) مقلد یکزمز اصلا اصیله * اولورسه دخی بیك تلبیس وحیله * یکابو سوزلری جبرائیل کتوروب محمد له ایکیمزی نبوتده شریك ایتدی دیو هرزه سویلیوب طاوق یمرطه سنی نشادر ایله سرکه ایچنده یومشادوب بعده اغزی طار برشیشه یه قویوب اوزرینه صوغوق صودوکوب یمرطه قاتیلنوب بنم نبوتمه معجزه بودر دیوب کندو قبیله سی اولان بنی حنیفه احمقلرین اینا ندیروب بعد زمان خالقه خوش کلمکیچون نمازلك فرضیتی قالدردی وزنا وشرب خمر حلال اولدی دیوب بعد اهل هوایی اغوا ایدوب کندویه طایع وکمال محبت واعتقاد له تابع ایتدی * اوچنجیسی بنی تمیم قبیله سنده سجاح آدلو عورت ایدیکه مسیله ایله جنکه عسکر چکوب واردقده مسیله آنی نکاحلنوب مهر مقابله سنده یتسو نمازیله صباح نمازندن توابعنی معاف ایدوب حضرت رسول علیه السلام وفات ایدوب ابو بکر خلیفه اولدقده مسیله ایله جنکه خالد بن الولیدی سردار ایدوب کوندروب تفصیله محتاج وجهله نیجه دفعه عظیم جنکلر اولوب عاقبت مسیله قتل اولنوب سجاح طوتلوب توبهٔ صحیحه ایله ایمانه کلوب معاویه خلافتنه دك حیاتده ایدی * دردنجیسی بنی اسد قبیله سندن طلیحه نام کمسنه ایدیکه بیك کمسنه ایله یالکز جنك ایتمکه قادر غایت بهادر اولوب مقدما حضرت رسوله بولشوب ایمانه کلوب برینه واردقده دعوای نبوت ایدوب محمده جبرائیل کلدیکی کبی بکادخی ذوالنون ادلو بر ملك کلور دیوب کندو قبیله سنی وبنی فزاره قبیله سنی تابع ایدوب حضرت ابو بکرك سرداری خالد ابن الولید مسیله ایله جنکدن مقدم طلیحه ایله محکم جنك ایدوب عاقبت توابعنی طوتوب آتشه یاقوب طلیحه شامه قاچوب حضرت عمر خلافتنده جان ودلدن ایمانه کلوب حج ایدوب مسلمانلرله عجم سفرینه کیدوب آنده عظیم جنکلر ایدوب عاقبت نهاوند جنکنده شهید اولدی (فصل درختم نزول قرآن) کتب معتبره ده مذکور در که رسول کریمه قرآن عظیم اقتضاء حکمت رب العزت ایله سوره سوره آیت آیت یکرمی اوچ یله دك نازل وواصل اولدی ابتدا نزول ایدن بعضلر قولنجه سورهٔ فاتحه بعضلر قولنجه سورهٔ یا ایها المدثر اولوب لکن قول اصح اوزره اقرأ اولی اولوب آخر نزول ایدن بتون سوره اذا جاء نصر الله سوره سیدر که حجة الوداعده منی ده نزول ایدوب (فسبح بحمد ربك واستغفره) آیتیله حضرت رسولك وفاتی یاقلشدیغنه اشارت اولنمشدر اما جمیع قرآندن آخر نازل اولان آیت اتفاق علما اوزره (واتقوا یوما ترجعون فیه الی الله ثم توفی کل نفس ما کسبت وهم لا یظلمون) آیتی ایدیکه جبرائیل علیه السلام آنی کتورد کده سورهٔ بقره ده ایکیوز سکسانبجی آیت باشنه قویکز دیوب بوند نصکره رسول علیه السلام یکرمی بر کون یا سکسان بر کون یاهمان یدی کون یاهمان اوچ ساعت حیاتده اولدی * ابن عباس بو معنایی حکایت ایدوب (ختم الوحی بالوعید) یعنی وحی رب مجید تخویف وتهدید ایله ختم اولندی دیوب بکاء شدید ایتدی

(باب ثالث عشر در وفات رسول علیه السلام)

بو قصهٔ مورثة الغصه اوحش مصائب عظمی وادهش نوائب کبری اولوب نیران بیانی ایله خامه ونامه وزبان سوزان اولمق جای کمان دکلدر (نظم) دل وجان طولدی قان بو واقعه دن * تیره اولدی جهان بو واقعه دن * ایلدی دوزخ وجنان افغان * هم طقوز آسمان بو واقعه دن * کلدی فریاده یرده وکوکده * ملك وانس وجان بو واقعه دن (نثر) کتب سیرده اولان تفصیلك کمال اجمالی بودر که هجرتك اون برنجی ییلی صفرینك یکرمی طقوزنجی یا یکرمی سکزنجی کونی یا ربیع الاولنك اول کونی حضرت رسوله حرارت عظیمه وصداع ایله حمی عارض اولوب حتی شدت وجعدن احیانا غشی اولوب شهادت ثوابی دخی حاصل اولمق ایچون

سابقا خیبر غزاسنده بریان ایچنده یدکاری زهردخی حکمت حقله حرکت ایدوب جمله اون اوچ یا اون ایکی یا اون
درت یا اون سکز کون خسته اولوب حضرت عائشه حجره سنده یاتوب مدت مزبوره ده برقاچ کره مسجد
شریفلرینه چیقوب اصحابله حلاللشوب وافر نصیحتلر ایدوب مسجد شریفده وحجرهٔ منیفده تفصیله محتاج
قولا وفعلا نیجه امور ظهور ایدوب جمله دن حضرت ابو بکری امامته تعیین وکندولرك تجهیز وتکفین
ودفنلری احوالنی تعلیم وتبیین ایتدیلرودخی (الصلوة وماملکت ایمانکم) دیو دائما سویلیوب حتی
برروایتده آخر کلاملری دخی بو اولدی یعنی نمازه مداومت ایدوب قوللر یکزی وجاریه لریکزی خوش
طوتك دیکدرودخی اوچ کونه دك هر کون جبرائیل علیه السلام کلوب الله تعالی سکا سلام ایدوب حالك
صورردیوب اوچنجی کون انسان صورتنده ملك الموت کلوب اجازتله ایچرو کیروب سو یلشورکن جبرائیل
علیه السلام کلوب حضرت رسول علیه السلام انکله وافر سو یلشوب امتی احوالنی صوروب تمام
مرادلرنجه جواب الدقلرنده شمدنکیرو روحمی قبض ایله دیو عزرائیله اجازت ویردکده حضرت عائشه نك
کوکسنه طیانمش ایکن صحیحینده مذکور اولدیغی اوزره آخر کلاملری (رب اغفرلی والحقنی بالرفیق الاعلی)
کلامی اولوب قول صحیح اوزره ماه ربیع الاولك اون ایکنجی کونی یوم اثنینده وقت زوالده (لمحرره)
مرغ روح رسول رب جهان * عالم قدسه ایلدی طیران (نثر) صلی الله تعالی علیه وعلی روحه وجسده
صلاة لم یصل بها علی احد ممن سواه وآتاه الوسیلة والفضیلة والمقام المحمود الذی وعده اياه (مرثیه) ای زهجرانت
زمین وآسمان بکریسته * جسم وجان خون کشته وروح روان بکریسته * کن فکان چون
قالبند وتوچوجانی لاجرم * درعزای تومکان ولامکان بکریسته * نی همین ماخاکیان بهر تو ماتم
داشتیم * بلکه رضوان نیزدرباغ جنان بکریسته * نی همین صدیق وفاروقست وعثمان وعلی * کزبرای صدر
وبدرکن فکان بکریسته * بلکه ذرّات جهان ازعرش وفرش وبرّ وبحر * اندرین ماتم باشك خونفشان
بکریسته * خونکری ای دیده بهر سروری کزماتمش * جبرائیل اندرفلك باقدسیان بکریسته * آدم ونوح
وخلیل وموسی وعیسی بهم * ازبرای سید آخرزمان بکریسته * اهل بیت آندم که کریان کشته ازبهر رسول *
سنك خارابردل بردردشان بکریسته * جای آن داردکه بکشایم زدیده جوی خون * اندرین ماتم که ذرات
جهان بکریسته (نثر) مدت عمر شریفلری قول اصح اوزره التمش اوچ یاشدرکه قرقنده پیغمبر اولوب اون
اوچ ییل مکه ده اون ییل دخی مدینه ده طوردیلر صلی الله علیه وسلم وعلی آله وآتاه من اجل نواله مالم یخطر بباله
(فصل دردفن رسول علیه السلام) مرویدرکه وفات سید کائناته ساکنان زمین وآسمان نالان وکریان اولدیلر
حتی اکثر صحابهٔ ذوی الاصابه مدهوش وبیهوش اولوب برقاچ کونه دك کیمی دلسز کیمی کوترم کیمی
سراسیمه اولوب دخی بعض امور صدورندنصکره رسول علیه السلام کندویرلرینه خلیفه اولمغی بللو برکسنه یه
صریحا تعیین ایتمامکین مهاجرین وانصار اراسنده تفصیله محتاج قیل وقال اولدقدنصکره جمله نك رأی
واتفاقیله حضرت ابو بکره بیعت اولنوب بعده حضرت رسول علیه السلامی هاتفدن ندا تعلیمیله غسل
وتکفین ایدوب بعده جنازهٔ رحمت اندازه لرینه ابتدا ملائکه نماز قیلمق ایچون حجرهٔ حضرة عائشه ده وصیتلری
اوزره برقاچ ساعت تنها قویوب بعده اقربالری بعده سائر صحابه جماعتسز بلوك بلوك منفردا نماز قیلوب صالی
کونی بعدالظهر یا کیجه سی یا چهارشنبه کونی یا کیجه سی یا پنجشنبه کونی علی کل حال عادت انبیا اوزره
وفات ایتدکلری یرده دفن اولندیلر واقعات وفات رسولك برقاچی مناسبت کلمه ایله باب خصایصده بیان
اولنور * مرویدرکه وفات رسوله بنه اوزمانده وافر مرثیه عربی دینمشدرکه جمله دن بری عمه لری حضرت صفیه
بنت عبد المطلب دیدیکیدرکه (نظم) الا یارسول الله کنت رجاءنا * وکنت بنا برا ولم تك جافيا * وکنت رحيما
هاديا ومعلما * ليبك عليك اليوم من كان باكيا * كو يت على قلبي لفقد محمد * وما خفت من بعد النبي المكاويا *
افاطم صلى الله رب محمد * على جدث امسى بيثرب ثاويا * فدا لرسول الله امي وخالتي * وعمي وخالي ثم نفسي
وماليا * صدقت وبلغت الرسالة صادقا * ومت رطيب العود ابلج صافيا * فلوان رب الناس ابقى نبينا *
سعدنا ولكن امره كان ماضيا * عليك من الله السلام تحية * وادخلت جنات من العدن راضيا (نثر) کریمهٔ
عظیمه لری فاطمهٔ سعادتخاتمه یا خود حضرت علی دیمشدر (نظم) صبت علی مصائب لوانها * صبت علی

الایام صرن لیالیا * ماذا علی من شم تربة احمد * ان لایشم مدی الزمان غوالیا * ینه حضرت فاطمه دیمشکه (نظم) نفسی علی زفراتها محبوسة * یالیتها خرجت مع الزفرات * لا خیر بعدک فی الحیاة وانما * ابکی مخافة ان تطول حیاتی (نثر) ودخی دیمشدرکه (نظم) اذا اشتد شوقی زرت قبرک باکیا * انوح واشکی ما اراک مجاوبی * ایا ساکن الغبراء علمتنی البکا * وذکرک انسانی جمیع المصائب * فان کنت عنی فی التراب مغیبا * فما کنت عن قلبی الحزین بغائب (نثر) حضرت رسولک شاعری حسان ابن ثابت یا علی یا فاطمه دیمشکه (نظم) کنت السواد لناظری * فعمی علیک الناظر * من شاء بعدک فلیمت * فعلیک کنت احاذر (معجزه) کتب سیرده ابو ذویب الهذلیدن مرویدرکه حضرت رسول علیه السلامک خسته لکنی قبیله مزده ایشیدوب جمله مز عظیم غمده ایکن بر کیجه کوزیمه اویقو کیروب وقت سحرده اویویوب اویاندقده هاتفدن بو ندایی ایشتدمکه (نظم) خطب اجل اناخ بالاسلام * بین النخیل ومقعد الآطام * قبض النبی محمد فعیوننا * تبدی الدموع علیه بالتسجام * ولله در من قال من اهل الکمال (نظم) کان لم یمت حی سواک ولم یقم * علی احد الا علیک النوایح * لئن حسنت فیک المراثی بوصفها * لقد حسنت من قبل فیک المدایح

(باب رابع عشر در معجزات رسول اکرم صلی الله علیه وسلم)

اکرچه دلائل نبوت رسول رهنمون حقیقتده حددن بیرون وعددن افزوندر زیرا (لولاک لما خلقت الافلاک) مفهوم منجه جمیع ماسوی الله اول حبیب اله ومقرب درکاه ایچون پرادلمغین اون سکز بیک عالمده هر نه وار ایسه لسان قال وحال الله حضرت اله عز علاه وجل عن الاشباه وحدانیتنه کواه اولدقلری کبی نبوت وفضیلت رسول اللهه دخی قالا وحالا شهادتلری بی اشتباه اولدیغندن ماعدا جمیع کائناتده ظهور ایدن خوارق عادات وانواع حالات معنیده ارهاصات حضرت سید السادات واول نتیجهٔ جلیله ظهورینه مقدمات اولوب امتلرندن ظهور ایده جک جمیع کرامات کندولرک معجزاتندن اولدیغی کبی سائر انبیا ومرسلین جناب خدادن رجا ایله محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم امتندن اولدقلریچون بلکه حقیقتده جملهسی نور محمدیدن پرادلمغین معنیده جملهسنک معجزاتی دخی معجزات حبیب رب معبوددن معدوددر نتکیم صاحب قصیدهٔ برده بو پرده کشف برده ایتمشدرکه (نظم) وکل آی اتی الرسل الکرام بها * فانما اتصلت من نوره بهم * فانه شمس فضل هم کواکبها * یظهرن انوارها للناس فی الظلم (نثر) لکن معلوم اوله که جمیع دلائل نبوت رسول علیه السلام شریف الاسم ولطیف الجسم جمله اوچ قسمدر بریسی چاقروح پرفتوحلری پرادلدیغندن نبوتلرینه دک * ایکنجیسی نبوتلرندن وفاتلرینه دک * اوچنجیسی وفاتلرندن یوم قیامته دک ظهور ایده جک انواع امور غیر محصوردرکه اولکی یه ارهاصات یعنی مقدمات ایکنجی یه واوچنجی یه معجزات دیرلر که هر برینک بعضی حسی بعضی عقلی اولوب اشبو اقسام وانواعک افرادی تعدادی ممتنع ومحال وعلم اللهه محالدر لکن مدت نبوتلرنده ظهور ایدن جمیع معجزات باهرهٔ حسیهٔ ظاهرهلری بعضلرقولنجه بیک بعضیلرقولنجه اوچ بیک عدد اولوب بعضیلرقولنجه اوچ بیک اولان جمیع معجزات وخصایصلری اولوب بونلردن ماعدا اشرف معجزاتلری اولان قرأن عظیمده تخمینا التمش بیک معجزات عقلیه وارددیمشلر * پس بو جملهیی بیان خارج دائرهٔ امکان اولمغین جمیع کتب سیرده محرر اولنلردن انتخاب اولنوب مناسبت کلمه ایله ابتداء ولادتلرندن بو محله کلنجه اولان ابواب وفصول فوائد محصولده خصوصا باب غزواتده وافر ارهاصات ومعجزات یازیلوب باقیلرینک مشهورلری بونلردرکه کیمی صراحة کیمی اشارة ذکر اولنمغه علی الترتیب المطبوع شروع اولندی (معجزه) معتبرات متفرقهده اولانک اجمالی بودرکه اعظم معجزات وبرهان قرأن کریم عظیم الشاندرکه فصحاء ذوی البیان نظم ومعناسنده حیران قالوب بلغاء عرب وفصحاء ذوی الادبدن هر ناثر وناظم وراجزانک بر آیتنه نظیره دیمکدن بی مانع وحاجز بالکلیه عاجز اولمشلردر ١ وجوه اعجازنده علماء اقوال کثیره ذکر ایدوب محصلی بودرکه بریسی ایجاز وبلاغتیدرکه بر کلمهسی حذف اولنسه یاخارجدن بر کلمه زیاده اولنسه یالفظا یامعنا صحتنه یاحسننه خلل کلوب ودخی بر کلمهسی برکسننه تبدیل ایتمک دیلسه جمیع لغات عربده آنک یرینه هر وجهله بدل اوله جق بر کلمه بولمغه قادر اوله مز ٢ اسلوب نظمنک غرابتیدرکه کلمات عربک نظم ونثرنده

بوطرزخاص معدوم ایدوکی معلوم اولمشدر ٣ نیجه مغیبات ماضیه ومستقبله‌یی صحت اوزره اخبار
ایدیکیدرکه غیبه اطلاع مقدور بشر اولمامغین کلام الله ایدوکی مقرردر ٤ ایشیدنلر واوقیانلر دمادم
لذت بولوب یورلسه‌لردخی حدذاتنده اوصانمزلر ٥ قرائت واستماع دافع غموم ایدوکی مجرب ومعلوم اولمشدر
٦ اوقوندقده ایشیدنلرك قلبنه هیبت ودهشت عارض اولدیغیدرکه حتی نیجه‌لر اول زمانده وفات ایدوب نیجه
سرکش کافرلردخی ایمانه کلمشلردر ٧ (لا یأتیه الباطل من بین یدیه ولا من خلفه) آیتی مفهومنجه اعدای
دیندن معطله وملاحده وقرامطه قرآنك تغییر وتبدیلنه ونقض ومحو یلنه ومعارضه ومناقضه‌سنه سعی بلیغ
وجهدبی دریغ ایتمشلر کن بالکلیه محروم ومغموم اولوب لکن سائر کتب الهیه‌دن توراة وانجیل شریف
اکثر مواضعده تغییر وتحریف اولنمشدی ٨ (ولا رطب ولا یابس الا فی کتاب مبین) آیتی مفهومنجه جمیع
علوم واسرار سنیه واخلاق حمیده وکمالات انسانیه ومصالح دینیه ودنیویه واحوال مبدأ ومعادی ومنافع
ومضار عبادی علی الوجه النافع مشتمل وجامع اولدیغیدر نتکیم دیمشلردر (نظم) جمیع العلم فی القرآن
لکن * تقاصر عنه افهام الرجال (نثر) حسن بصریدن مرویدرکه انبیایه نازل اولان صحفك علوم واسراری
توراة وزبور وانجیلده آنلرك علوم واسراری مع الزیاده قرآنده درج اولنمشدر دیمشلردرکه هیچ برنسنه یوقدرکه
فیض الهی یه کوره قرآندن آنك استخراجی قابل اولمیه ودیمشلردرکه قرآنده جمیع علوم اولین وآخرین جمع اولوب
لکن جمله‌سنی بیلمك جناب حقه مخصوص اولوب اکثرنی حبیبنه بیلدرمشدر ودیمشلردرکه لوح محفوظده
قرآن عظیمك هر حرفی قاف طاغی قدر بیوك وحروف مقطعه اوزره یازلمش اولوب هر حرفك التنده اولقدر
معنالر واردرکه جمله‌سنی همان حضرت پروردکار بیلور * فوایح مسکیه‌ده حضرت امام حسیندن
مرویدرکه (فی القرآن علم کل شیء وعلم القرآن فی الاحرف التی فی اوائل السور وعلم الحروف فی لام الف)
وحضرت علیدن مرویدرکه (لو شئت ان اوقر من تفسیر الفاتحة سبعین بعیرا لفعلت) ینه اندن مرویدرکه
(القرآن ظاهره انیق وباطنه عمیق لا تفنی عجائبه ولا تنقضی غرائبه) وابن عباسدن مرویدرکه (لو ضاع
لاحدکم عقال بعیر لوجده فی القرآن قال الله تعالی ما فرطنا فی الکتاب من شیء) کتاب قانون التأویلده علوم
قرآن کلمات قرآن عددنجه یتمش یدی بیك درتیوز اللی درلو علمدرکه هر کلمه‌نك ظهر وبطن وحد ومقطعی
اولمغین علوم قرآن دخی درت کره یتمش یدی بیك درتیوز اللی عدد اولور بوذکر اولنان مرتبه مفردات کلماته
کوره‌درترا کیبنده وارتباطلرنده اولان علومه نظر اولنسه حد وحصره مجال محالدر اصل علوم قرآن اوچ
قسمدرکه توحید وتذکیر واحکامدر مخلوقاتك معرفتی واسما وصفات وافعالیله خالقك معرفتی اولکیده داخل
اولوب وعد ووعید وجنت ونار وتصفیهٔ ظاهر وباطن ایکنجیدن اولوب جمیع تکالیف وبیان منافع ومضار
واوامر ونواهی ومندوبات اوچنجیدندر سورهٔ فاتحه‌ده بو اوچ قسم موجود اولمغین اسمی ام القرآن اولدی
دیو مذکوردر (فائده) کتاب الاتقان فی علوم القرآنده بعض سلفدن قرائت قرآن برنعمت وکرامتدرکه
حق تعالی آنی بنی آدمه مخصوص ایتمشدر زیرا مرویدرکه زمرهٔ ملائکه‌دن صدورا یتموب جنس انس
برانسدن استماعنه حریصلردردیوب * مرویدرکه کاتب السطور اولان عبد برقصور ایدرکه قرآنك جامع اولدیغی
علوم ظاهره وباطنه‌نك بررمقداری تفاسیر وفضائل قرآن وخواص علم حروف کتابلرینه ناظر اولنلره نوعا
ظاهر اولورکه هزار سعیله بحر بیپایاندن انجق برقطره شمس تاباندن برذره بیان ایده بیلمشلردر یوم قیامتده
حضرت رسول علیه السلام منبره چیقوب قرآنی اوقودقده آنده اولان جمیع علوم واسرار اول زمانده آشکار
اولسه‌کرکدر (معجزه) قرآنده نصکره اعظم معجزه‌لری شق قمردرکه انبیادن برینه میسر اولمیوب عالم علویده
تصرف اولمغین جمله‌سنك معجزاتندن اعجب وافضل ایدوکی مقرردر دیمشلر * کمال اجمالی بودرکه نبوت رسولك
سکزنجی یا اوننجی ییلنده مکه‌ده حضرت رسول علیه السلامه بعض کبار قریش اکر صحیح پیغمبر ایسك بزه آیی
ایکی پاره ایله دیدکلرنده رسول علیه السلام دعا ایتمکین حکمت حق وقدرت فاعل مطلق ایله آی
ایکی شق اولوب هر نصفی برطاغ اوستنده کورینوب بو معجزهٔ عظیمه‌یی کفار ذوی العنادبی عقل حاشا سحره
حمل ایتدیلر (نظم) مه نور می فشاند وسك بانك می زند * مه را چه جرم خاصیت سك چنین بود (دیکر)
ومن یك ذا فم مر مریض * یجد مرا به الماء الزلالا * آیت (ومن لم یجعل الله له نورا فما له من نور) (معجزات)

حضرت رسولك معجزاتنك برنوعی دخی مابین اصابع شرف انملرندن خروج وانفجار ماءدركه مابين الماء واللحم مناسبت ماء اولمامغله اخرق خوارق عادات واعظم جميع معجزات انبياء ذوى السعاد اتدر ديمشلر بومقوله معجزه حضرت رسولدن اكثر یاسفرلرده نیچه دفعه صادر اولوب هر برنده مبارك اللرين بعض صوقابلرى ايچنه صوقدقده پارمقلرى اراسندن قول صحيح اوزره اتله درى اراسندن محض قدرت پرورد كارله پیكاردن چیقار كبی صو چیقوب قینایوب طاشوب حاضر اولنلر كوروب ایشیدوب شاشوب كاه سكسان كاه اوچیوز كاه بیك بشیوز غزوۀ تبوكده اوتوز بيك یاقرق بيك یا یتمش بيك كمسنه كنديلرده و طوارلرينه وفا ايده جك قدر صولر آلوب نیچه یوز بیك كمسنه اولسه یتشمك مقرر ایكن مسلمانلرك حاجتلری تمام اولدقده مبارك اللرين صودن طشره چیقاروب صو كسلوردی (معجزات) برنوعی دخی كلام جماداتدركه حضرت رسول عليه السلامه نیچه دفعه خصوصا ابتداء پیغمبر اولدقلرنده نیچه طاشلر اغاجلر السلام عليك يارسول الله ديو سلام ويررلردى ومعارج النبوه ده عقيل بن ابى طالبدن مرويدركه برسفرده صوصايوب حضرت رسول عليه السلامه شكايت ايتديكمده اشبو طاغه واروب رسول الله سكا دیركه بكا صو ویرسون دیو بیوروب بندخی واروب ديديكمده اول جبل قدرت حق عزوجل ايله سويليوب رسول اللهه بندن عذر ايليوب ديه سنكه الله تعالى (واتقوا النار التى وقودها الناس والحجارة) ديو بيورلدنبرو دائما اغلامقدن قورودم قالدم ايچمده برقطره صو قالمدى ديدى * ومواهب لدنيه ده مرويدركه بركون رسول عليه السلام عمیلری عباسك اوينه واروب انى وانك اولادنى مبارك احراملريله بوريوب (يارب هذا عمى وصنوابى وهؤلاء اهل بيتى فاسترهم من النار كسترى اياهم بملائتى هذه) ديو دعا ايتدكده قپو اشكی و ديوارلرى اوچ كره آمين ديو سويلديلر * مرويدركه سابقا حضرت رسول عليه السلام دفع مكر قريش ايچون ابو بكرله مكه دن چیقوب ثبير طاغنه چقدقلرنده (اهبط يارسول الله فانى اخاف ان يقتلوك على ظهرى فيعذبنى الله) ديو سويلكين اندن اينوب سابقا خبر نبوت كلديكى حرا طاغى (الىّ يارسول الله) ديو چاغروب بعده ثور آدلو طاغده برمغاره يه كيرديلر * مرويدركه نیچه دفعه نیچه كمسنه لر معجزه طلب ايتدكلرنده رسول عليه السلام قارشولرنده براغاجى چاغروب آنلر دخی كوكارينى سوروبه رك كلوب كيمى سلام ويروب كيمى اشهدان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله ديوب بعده يرلو يرينه كتمشلردر وكلام جماد قسمى معجزه غايت چوق واقع اولوب جمله دن برى زهرلو قيون بريانك سويلديكيدركه غزوۀ خيبرده ذكر اولنمشدر * وسنن ابى داودده مرويدركه بركون رسول عليه السلام برقيون اتندن برلقمه يدكده (ان هذه تخبرنى انها اخذت بغير اذن اهلها) ديمكين يوقلاندقده واقعا صاحبنك اذنى يوغيكن النمش ايمش * ومعارج النبوه ده منذ كوردركه رسول عليه السلام حضرت على بى ناقه لرينه بندروب ولايت يمنه كوندردكده ياعلى يمنه واروب عقبه يه ايريشوب سنى قارشولمغه كلان خلقى كوردكده طاشه كريجه (ياحجر ويامدر وياشجر رسول الله يقرئكم السلام) ديه سن ديو امر ايلوب حضرت على دخی واروب امر رسول الله ايله عمل ايتدكده يريوزندن جوش وولوله وخروش وغلغله ايله (على رسول الله السلام) كلامى ايشيديلوب حاضر اولان جماعتلر حيران اولوب جمله سى ايمانه كلديلر * ودخی مرويدركه حصين آدلو كمسنه يه رسول عليه السلام الكده اولان صنم بكا سويلرسه ايمانه كلورميسن ديوب اودخی بن اكاللى يلدر عبادت ايدرم بكا اصلا سويلمك دوشمدى سكا نیچه سويلر ديوب رسول عليه السلام تكرار سويليوب حصين نوله ديدكده رسول عليه السلام (ايها الصنم من انا) ديدكده (انت رسول الله حقا) ديو سويلكين حصين عهدنه طوروب ايمانه كلدى وبونوعدن كتب حديث وسيرده محرر اولان معجزه حنين جذعدركه مدينه ده رسول عليه السلام خطبه اوقودقچه مبارك مسجد شريفلرنده خرما اغاجندن برمخصوص ديركه طيانوب اوقوردى منبر ياپيلوب اكا چقدقده اول مبارك ديرك كوچكندن آيرلمش ناقۀ بى طاقه صداسى كبى فرياد ايدوب بعده يازيلوب ايكى پاره اولوب مسجدده اولنلر جمله ايشيدوب رسول عليه السلام منبردن اينوب اول ديركى قوجقلرنده صداسى ساكن اولوب برروايتده اكرانى قوجمسايدم بنم فراقمدن قيامته دك بويله فرياد ايدردى ديو بيوردى بعده امر شريفلرى ايله دفن اولنوب برروايتده رسول عليه السلام ان شئت اردك الى الحائط الذى كنت وتنبت لك عروقك ويكمل خلقك ويجدد لك خوص وثمرة وان شئت

اغرسك فی الجنة فتأ كل اولیاء الله من ثمرك) دیوب دیرك دخی (بل تغرسنی فی الجنة فیأ كل منی اولیاء الله واكون فی مكان لا ابلی فیه) دیو جواب ویروب جمله اصحاب ایشیدوب حضرت رسول علیه السلام دخی نه فعلت دیو بیوردیلر (معجزه) برنوع دخی تسبیح جماد اتدركه حضرت رسول علیه السلامك مبارك اللرنده ومجلس شریفلرنده چاقل طاشلری وبعض طعاملر برقاچ كره تسبیح ایدوب آری آوازی كبی صدالری صحابه ایشتمشلردی تكیم كتب سیرده مفصلا محرردر (معجزات) برنوع دخی اطاعت جماد اتدرمرویدركه رسول علیه السلام برعرب كافرینه معجزه كوسترمكیچون برخرما آغاجنك آصلمش خرما صالقمنی كل دیو چاغردقده اشاغه اینوب كیت دیدكده یوقارویه كتمكین عرب ذوالارب ایمانه كلدی * ودخی صحابه دن برینه خرما آغاجلرینه واروب (امركن رسول الله صلی الله علیه وسلم ان تجتمعن) دیوسویلك امر ایدوب اودخی واروب دیدكده فی الحال آغاجلر بریره كلوب بتشوب رسول الله علیه السلام واروب آنلرك اردنده قضاء حاجت ایدوب بعده آغاجلر یرلو یرینه كتدیلر اشبو مقوله اشجار وبعض جمادات اطاعتی دخی نیجه دفعه واقع اولدیغی كتب سیرده جابجا محرردر (معجزات) برنوع دخی كلام حیواناتدر كتب سیرده مرویدركه مكه ده برصحراده برقاچ قورد برسوریدن برقیون قاپوب چوبانلر هجوم ایدوب قورتاردقلرنده قوردلرك بریسی (الا تتقی الله تنزع منی رزقا ساقه الله الی) دیوسویلیوب چوبان تعجب ایتدكده مزبور قورد (الا اخبرك باعجب من ذلك محمد بیثرب یخبر الناس بانباء ما قد سبق) دیو تكرار سویلدی ومدینه ده برسوریدن دخی برغیری قورد برقیون قاپوب چوبانی آنی قورتاردقده اول قورد (عمدت الی رزق رزقنیه الله اخذته ثم انتزعته منی) دیوسویلیوب چوبان تعجب ایتدكده (اعجب من هذا رجل فی النخلات بین الحرتین یخبركم بما مضی وماهو كائن بعدكم) دیو تكرار سویلكین چوبان حضرت رسوله كلوب خبرویروب مسلمان اولدی برروایتده (انت اعجب منی واقفا علی غنمك وتركت نبیا لم یبعث الله قط اعظم منه عنده قدرا وقد فتحت له ابواب الجنة واشرف اهلها علی اصحابه ینظرون قتالهم ومابینك وبینه الا هذا الشعب فتصیر فی جنود الله) دیوسویلیوب چوبان دخی (من لی بغنمی) دیوب قورد (انا ارعاها حتی ترجع) دیوب چوبان دخی قیونلرین قورده امانت ویروب حضرت رسولی جنك اوزرنده بولوب ایمان كتوروب قصه سن دیدكده وارقیونلریكه كیت نیجه قوردك ایسه اویله بولورسن دیوب واردقده قیونلرین تمام بولمغین استقامتله خدمت ایتدی دیو قورده برقیون بوغازلیوب ویردی * مرویدركه مكه ده برقورد بركیسك قوالیوب جیران حرمه كیردكده قورد كیرمیوب دونوب كتدكده رئیس قوم قریش اولان ابوسفیان كوروب تعجب ایتدكده اول قورد (اعجب من ذلك محمد بن عبدالله بالمدینة یدعوكم الی الجنة وتدعونه الی النار) دیوسویلدی * ومعارج النبوه ده مذكوردركه وحدانیت رب عظیمی مقتضای عقل سلیم ایله بیلوب دائما كولك یوزندن (لا اله الا الله محمد رسول الله) نداسن ایشتمكله نبوت رسوله دخی ایمان كتورن برراعی خیرساعی كندو ملك چیلرندن برینی حضرت رسولی ضیافت ایچون بوغازلمق دیلدكده بنم قارنمده یاوریجغم واردر دیوسویلكین برینه دخی یاپشوب اودخی بنم همه امر یاوریجغم واردر دیوسویلكین اوچنجی یه یاپشدقده بكا بوسعادت یتركه بنم اتم رسول اللهك مبارك بدننه قاریشه امدی بنی قربان ایله دیدكده آنی بوغازلیوب كباب ایلدی * كتاب حیوة الحیوانده صحابه دن اوچ كمسنه یه قورد سویلشدركه بری رافع بن عمیر بری سلمة بن الاكوع بری هبان بن اوسدر دیو مذكوردر ودخی دلائل النبوه ده رسول علیه السلام برصحراده ایكن اوچ كره یارسول الله نداسن ایشیدوب باقدقده كوردیلركه چاغرن بردیشی كیكدركه باغلوطوروب یاننده براعرابی یورینوب اویور رسول علیه السلام حاجتك ندر دیوب كیك دخی (صادنی هذا الاعرابی ولی خشفان فی ذلك الجبل فاطلقنی حتی اذهب فارضعهما وارجع) دیوسویلیوب رسول علیه السلام دخی كرچك بویله ایدرمیسن دیوب كیك دخی (عذبنی الله عذاب العشار ان لم اعد) دیوب رسول علیه السلام قیوویروب فی الحال واروب ایكی یاوریسنی امزروب عجله ایله كلدكده باغلیوب اعرابی اویانوب یارسول الله مرادك وارمیدر دیوب بونلردخی اشبو كیكجكی آزاد ایله دیمكین آزاد ایتدكده مسكین كیجك سرور موفور ایله سكردوب آیاقلرین یره اوروب (اشهد ان لا اله الا الله وانك رسول الله) دیه رك كتدی (معجزات) برنوع دخی احیاء موتادر امام بیهقی دلائل النبوه ده ایدرمرویدركه بركمسنه بی رسول علیه السلام

ايمانه دعوت ايتدكده وفات ايتمش قزيمى احيا ايتمينجه ايمانه كلمزم ديمكين رسول عليه السلام مقبره يه يله واروب يافلانه ديو اسميله چاغروب ميت دخى قبرايچندن لبيك وسعديك ديوب رسول عليه السلام دنيايه كلمك ايسترميسن ديوب (لا والله يارسول الله انى وجدت الله خيرالى من ابوى ووجدت الآخرة خيرالى من الدنيا) ديوندا ايتدى وينه دلائل النبوه ده مرويدركه انصاردن برتازه يكت وفات ايدوب يانده اولنلر اوستنى اورتوب اعمى وفرتوت اولان والده سى خبردار اولدقده (اللهم ان كنت تعلم انى هاجرت اليك والى نبيك رجاء ان تغيثنى على كل شدة فلا تحملن على هذه المصيبة) ديو دعا ايتدكده چوق زمان كچميوب قدرت حقله ميت حيات بولوب يوزينى آچوب حاضر اولان جماعتله طعام يدى * ومعارج النبوه ده مذكوردركه اوچ كسنه كلوب بريسى عيسى ميت احيا ايدردى سندن صادر اولديغى معلوم دكلدر ديدكده رسول عليه السلام اوزاق يردن حضرت على يى چاغروب جبرائيل عليه السلام آوازلرين ايرشدروب فى الحال كلوب قدماء احبار يهوددن يوسف بن كعبك مزارينه بونلرله يله واروب ندا ايله كه امر حقله سكا جواب ويره ديو بيوروب واروب اوچ كره چاغروب هر برنده قبر برمقدار ياريلوب اوچنجيده قم باذن الله ديدكده قبردن بر پير چيقوب باشندن يوزندن توزين سلكوب بن يوسف بن كعبم كه يمن پادشاهى اولان تبع بونده كلدكده وافر نصيحت ايدوب وفساد وقتل ناسدن منع ايتمشدم وفات ايده لى اوچيوز يلدن زياده در حالا قالقوب آخرزمان پيغمبرى محمدى تصديق ايله كه برجماعت كلوب آنى تكذيب ايدوب آندن معجزه طلب ايدرلرديو برندا ايشتدم ديدكده حاضر اولنلر يوسفى ينه قبرنه كوندرديوب حضرت على دخى بعض نسخه اوقومغين يوسف قبرنه كيروب مزار قپانوب اول جماعت حضرت رسوله كلوب لكن ايمانه كلدكلرى معلوم اولمدى * وكتب سيرده مرويدركه جابر بن عبدالله برقيون پشوروب كتوردكده رسول عليه السلام اصحابيله ييوب كمكلرين قيرمسكزديوب بعده كمكلرى ديوشروب مبارك اللرينى آنك اوستنه قويوب دعا ايتدكده قدرت حقله قيون اتلنوب جانلنوب قالقوب قولقلرينى سلكمكه باشلدى ومرويدركه جابر بن عبدالله حضرت رسولى ضيافت ايچون قيون بوغازليوب بيوجك اوغلى كوچك اوغلنه بابام قيونى نيجه بوغازلدى سكا كوستره يم ديوب اودخى مطيع اولدقده الن اياغن باغليوب بوغازليوب باشنى والده سنه كتوروب خاتون ماتم ايتدكده اوغلانجق خوفندن طامه قاچوب خاتون اردنجه چيقدقده اوغلانجق كندوبى طامدن آتوب هلاك اولدقده خاتون جانينه جبرله صبر ايدوب ايكى ميتى دخى اوطه يه قويوب اوزرلرينى اورتوب طعام پشورمكه چالشوب رسول عليه السلام كلوب طعام اورتايه كلدكده جبرائيل عليه السلام كلوب يا محمد الله تعالى سكا امر ايدركه بوطعامى جابرك اولاديله ييه سن ديوب جابره اعلام ايتدكلرنده خاتوننه اوغوللرين صوروب بونده حاضر دكلردرديوب جابر دخى رسوله ديوب رسول عليه السلام تكرار امر ايدوب بودخى خاتوننه اقدام ايتدكده خاتون ناچار كشف اسرار ايدوب جابر كوروب شاشوب خاتونيله اغلاشوب رسول عليه السلام خبردار اولدقده جبرائيل كلوب (يا محمد ان الله يامرك ان تدعو لهما ويقول منك الدعاء ومنا الاجابة والاحياء) ديوب رسول عليه السلام دعا ايتدكده اوغلانجقلرك ايكيسى دخى لطف حقله حياته كلديلر * مواهب لدنيه صاحبى ايدر بوقصه شواهدده مذكور اولوب لكن حد ذاتنده مشهوردكلدر وكتب سيرده روايات متعدده ده حضرت رسول عليه السلام كندو پدر ومادرلرينى لطف حقله احيا ايدوب ايكيسى دخى ايمانه كتوروب ينه وفات ايتديلرديوب لكن اوروايتلر ضعفدن خالى دكلدر ديو مذكوردر والله اعلم بحقيقة الحال (معجزات) برنوع دخى كلام موتى در مواهب لدنيه ده مرويدركه مشاهير انصاردن زيد بن خارجه مدينه ده بركون كزركن بين الصلاتينده فجأة دوشوب وفات ايدوب خانه سنه كتوريلوب اورتيلوب اتباعى اغلاشوركن بين العشائينده (انصتوا) ديو برصدا ايشيديلوب حاضر اولنلر ميتك يوزينى آچدقلرنده اغزندن محمد رسول الله النبى الامى خاتم النبيين لا نبى بعده كان ذلك فى الكتاب الاول) ديو صدا چيقوب بعده صدق صدق ديو بعده (هذا رسول الله السلام عليك يا رسول الله ورحمة الله وبركاته) ديدى ومرويدركه انصاردن بريسى وفات ايتدكده بعد التكفين حاضر اولنلر جنازه سن كتورمكه باشلدقلرنده محمد رسول الله ديو سويلدى (معجزات) برنوع دخى كلام اطفال وصبياندر بوخصوص نيجه دفعه ظهور ايتمشدر ١ فتح مكه ده واقع اولمشدركه بوقاروده كچمشدر ٢ حضرت رسوله بيوروب لكن

اصلا سو یلز بر اوغلان کتوردکلرنده رسول علیه السلام بن کیم دیو صوروب رسول الله سن دیو جواب ویروب
بعده دیلی آچلدی ٣ معارج النبوه ده مذکور اولاندرکه کمال تفصیله محتاج اولمغین اشارتله قناعت اولندی
(معجزات) برنوع دخی شفاء مرضی وابراء ذوی الابتلادرکه بیحد ولایعد واقع اولوب جمله دن مبارک
اغزلری یاریله عون باریله شفا حاصل اولان معجزات بیحد وغایات اولوب بر قاچی چاق فصل غارده ومعجزات
غزواتده یازلمشدر نظر اولنه * وکتب سیرده مرویدرکه فدیک آدلو کمسنه یلان یومورطه سنه باصمغین کوزلرینک
ایکیسنه دخی آق دوشوب اصلا کورمز اولدقده رسول علیه السلام کوزلرینه توکورمکین تمام کورر
اولوب سکسان یاشنده ایکن ایکنه دلو کنه ابریشم کچوررردی * وسنن نسائیده محمد بن حاطبدن مرویدرکه
ابدربن اوغلانجق ایکن اوستیمه آتشده قینار تنجره دوکیلوب کودم یانمغین پدرم بنی حضرت رسوله
ایلتدکده اوزریمه توکروب مبارک اللریله مسح ایدوب (اذهب الباس رب الناس) دیدکده فی الحال شفا بولدم
ومواهب لدنیه ده مرویدرکه برخاتون کونده ایکی کره صرع زحمتنه مبتلا اولان اوغلنی کتوروب رسول علیه
السلام کوکسنی صیغادقده اوغلان قوصوب اغزندن برسیاه کلب یاوریسی کبی حرکت ایدر برنسنه چیقوب
یوریوب کتدکده اوغلان تمام شفا بولدی * ومرویدرکه برابرش خاتون حضرت رسوله مرضندن شکایت
ایتدکده برعصا ایله اوستنی مسح ایتمکین مرض برصدن بالکلیه خلاص اولدی وبری دخی قتاده نک کوزی
چیقوب رسول علیه السلام یرینه قودیغیدرکه معجزات غزوهٔ احدده کچمشدر وایکیسی دخی سلمه ایله حضرت
علی قصه لریدرکه معجزات خیبرده کچمشدر اوچنه دخی نظر اولنه وبری دخی برخاتون برکل باشلو اوغلانجغنی
کتوروب رسول علیه السلام مبارک اللریله باشنه مسح ایتدکده فی الحال شفا بولوب قیللری بتدی وایکیسی
دخی حارث بن ابو سلمه عبدالله بن عتیک آدلو ایکی کمسنه نک ایاقلری تفصیله محتاج برر سببله مجروح اولوب
رسول علیه السلام مسح ایتدکده فی الحال شفا وصفا بولدیلر وبر اصم یعنی صاغر کمسنه نک قولاغنی رسول علیه
السلام ایشیدر ایتدیکیدرکه کتب سیرده بویله اجمال اوزره یازلمشدر * وسنن ترمذی ونسائیده مرویدرکه
بررجل ضریر یعنی کوزی کورمز کمسنه حضرت رسوله کلوب (ادع الله ان یعافینی) دیدکده اسباغله یعنی
شرائط وآدابله آبدست آلوب (اللهم انی اسألک واتوجه الیک بنبیک محمد نبی الرحمة یا محمد انی اتوجه بک الی ربی
فی حاجتی ان تقضی اللهم شفعه فی) دیو دعا ایتمکه امر ایدوب اودخی دعا ایتدکده فی الحال کوزی
کورر اولدی * وروضة الواعظینده مذکوردرکه برخاتون اکمه یعنی کوزسز طوغمش قزینی حضرت رسوله
ایلتدکده مبارک اللریله کوزی یرینه مسح ایتدکده فی الحال کوزی آچلوب کوزلی اولدی (معجزات)
برنوع دخی انواع وجوهله تفجیر وتکثیر ماءدرکه هر دفعه ده بر وجهله واقع اولوب اولا رسول علیه السلام
عمیسی ابو طالبله برصحراده ایکن ابو طالب صوصایوب کمال اضطرابندن برادرم اوغلی قتی صوصادم دیوب
رسول علیه السلام بندیکی طوارندن اشاغه اینوب صوصادکمی دیوب نعم دیدکده مبارک ایاقلرینک
اوکجه سن یره اوردقده صو چیقوب اشرب یا عم دیو بیوردی وبوکا مشابه ایکی قصه دخی غزوهٔ تبوکده
ظهور ایدوب بو قارده ذکری کچمشدر * ومرویدرکه غزوهٔ حدیبیه ده صویی غایت آز بر قیویه
قونوب عسکر شکایت ایتدکده رسول علیه السلام بر قوغه صو کتوروب ایچنه آبدست آلوب وتوکوروب
قویویه دوکدیروب بعده تیرکشلرندن بر اوق ویروب قیویه اوقی آتدقلرنده قیو صو ایله طولوب چاق اغزیله برابر
اولدی ومرویدرکه برسفرده عسکر صوسزلقدن شکایت ایتمکین رسول علیه السلام صو آرامغه ایکی کمسنه
کوندروب ایکی قربه طولوسی صو ایله دوه اوستنده برعرب عورتی بولوب کتوردکلرنده حضرت رسول اکرم
قربه لری آچدیروب بر قاب ایچنه برمقدار دوکدیروب کالک صو آلک دیو ندا ایتدکلرنده جمله عسکر قابلرین
وقربه لرین طولدیروب بعده قربه لر طولو ایکن عورته ویروب برمقدار اون وخرما دخی ویروب اشته سنک
صویکدن اکسلک ایتمدک بزه صو بی الله ویردی دیو بیوردیلر * وبو قسمه نوعا مناسبدرکه رسول علیه السلام
مدینه ده منبرده ایکن برکمسنه یا رسول الله قحطدن هلاک اولدق یغمور یاغمغه دعا ایله دیمکین دعا ایتدکلرنده
کوکده اصلا بولت یوغیکن مبارک اللرین یوزلرینه سورمدین فی الحال عظیم شتابله قات قات سحاب جمع
اولوب برهفته یه دک لیل ونهار متصل یاغوب بعده ینه منبرده ایکن اول کمسنه یا رسول الله یغموردن هلاک

اولدق دیکمکه دعا ایله دیمکین رسول علیه السلام تبسم ایدوب (اللهم حوالینا ولا علینا) دیو بر مفصل دعایه باشلیوب مبارک اللریله هوایه اشارت ایتدکاری یردن بولتلر آچلوب همان انجق مدینه شهرینک اوستنه کونش طوغوب اطرافنده یغمور یغار ایدی (معجزات) برنوع دخی تکثیر طعام قلیلدر که سرا وجهارا مرارا وکرارا واقع اولمشدر جمله دن بری قصهٔ ضیافت جابردرکه فصل غزوهٔ خندقده کچمشدر نظر اولنه وبری دخی برقبضه خرمایی چوغالتمقدرکه اول دخی غزوهٔ خندقده کچمشدر نظر اولنه زیرا ایکیسی دخی عظیم معجزه لردر وینه مزبور جابردن مرویدرکه غایت چوق بورجم اولوب خرما محصولم آنک عشر عشرینه بلکه یوزده برینه وفا ایتمزایدوکنی حضرت محمد مصطفایه خبرویردیکمده باغچه مه کلوب خرما یغنلرینک برینی اوچ کره طولاشوب بعده اوستنه چیقوب اوتوروب جابرک داینلری کلسونلر دیوب کلدکلرنده هر برینه تمام حقی قدر اولچوب ویروب خرما یغنی اوّلکی حالندن اصلا اکسلمدی * وبری دخی صحیح مسلمده اولاندرکه فصل غزوهٔ تبوکده کچمشدر نظر اولنه اولدخی معجزهٔ عظیمه در * معارج النبوه ده مرویدرکه حضرت رسوله برخاتون برقاب ایچنده بال ارمغان کوندروب کلدکده عسلی النوب قابی بوش کوندریلوب لکن قدرت حقله اولکی کبی ینه عسله طولو وارد قده خاتون کلوب یارسول الله نیچون بنم هدیه می قبول ایتمدیکز عجبا صوچم ندردیو غمناک اولدقده بزسنک هدیه کی قبول ایتدک لکن کوردیکک عسل الله جانبندن سکا هدیه کلدی برکتیدر دیوب خاتون شاد وبرمراد کیدوب جمله اهل بیتیله نیچه زمان اول عسلدن وافر یبوب اصلا اکسلیوب برکون خطا ایله اول عسل مبارکی غیرقابه بوشالتمغین اکسلوب قالیوب حضرت رسوله خبرویردکده اوّلکی ظرفده طوریدی سکا واهل بیتکه دنیا عمری قدر زمانه دک وفا ایدوب اکسلمزدی دیو بیورمشلر * وکتاب خمیسده ابوهریره دن مرویدرکه حضرت رسوله برقاچ دانه خرما کتوروب یارسول الله بکا بونلر ایچون برکته دعا ایله دیدیککمده دعا ایدوب بعده (خذهن واجعل فی مزودک وکل ما اردت منه شیئا وادخل یدک فیه فخذه ولا تنثره نثرا) دیو بیوروب امر شریفلریله عمل ایتمکین اوچاتایمی لیل ونهار یادن ایرمیوب حضرت رسول علیه السلام وابو بکر وعمر زمانلرنده دائما آنک ایچندن بن یبوب وبعض کمسنه لره ویدیروب نیچه نیچه صاع طولولری تصدق ایدوب حضرت عثمان شهید اولدیغی فترتده چاتایم دوشوب ضایع اولدی ومرویدرکه اول قصه ظهورنده غایت غمناک وپراحزان اولوب بو بیتی نظم ایدوب ورد زبان ایدنمشدیکه (نظم) للناس هم ولی فی الیوم همان * فقد الجراب وقتل الشیخ عثمان (معجزات) برنوع دخی رسول علیه السلام سلیمان علیه السلام پیغمبر کبی لسان جمیع حیواناتی بالتمام بیلوب کتب سیرده تفصیل اولندیغی اوزره نیچه دفعه بعض حیوانات کلوب حضرت رسوله سجده ایدوب حیوانات دیلنجه کیمی صاحبندن کیمی غیریدن شکایت ایدوب رسول علیه السلام اصحاب کرامه خبرویررلردی * ینه بونوع معجزه دن حیواناته تفهیم کلام دخی ایدرلردیکه نیچه دفعه واقع اولوب جمله دن بری غزوهٔ حنینده بندکاری دلدل آدلو آق قاتره (الصق بالارض) دیدکلرنده دلدل یریوزینه چوکوب رسول الله علیه السلام مبارک اللریله یردن برقبضه خاک آلوب کفار نایاک اوستنه صاچدیلر (معجزات) برنوع دخی اخبار عن المغیباتدرکه اوچ قسمدر بری کندی زمان شریفلرندن مقدم اولان امور ماضیه یه متعلقدرکه عظیم تفصیللره محتاج اولوب خصوصا سائر معجزاته نسبت متضمن کمال غرابت اولمامغین ذکر اولنمدی وایکنجی کندو زمانلرنده اولمش واوله جق واوچنجی کندولردنصکره قیامته دک دنیاده وچاق آخرتده اوله جق امور نامحصوره متعلقدر اکرچه کیم اشبو ایکی قسمک افرادی مواهب لدنیه ده مذکور اولدیغی اوزره رسول علیه السلام (ان الله رفع لی الدنیا فانا انظر الیها والی ما هو کائن فیها الی یوم القیامة کانما انظر الی کفی هذه) دیو بیورمغین وصحابه دن حذیفة بن الیمان (قام فینا رسول الله مقاما فما ترک شیئا من مقامه ذلک الی قیام الساعة الا حدث به حفظه من حفظه ونسیه من نسیه) دیمکین حددن بیرون وعددن افزوندر (لکن ما لا یدرک کله لا یترک کله) مفهومنجه ایچلرندن تفصیله محتاج اولمیانلری تکثیر البیان المعجزات بلا ترتیب ولا تفصیل اجمالا اشارتله قناعت اولندی پس جمله دن بری معاهدهٔ قریشده یازیلان کاغدک یازیسن کوه یدی دیو خبرویردکاریدرکه قبل الهجره احواللرنده یازلمشدر نظر اولنه ومدینه ده ایکن حبش پادشاهی نجاشی وفاتنی صحابه یه خبرویردکاریدرکه هجرت صحابه

الی الحبشه ده یازلمشدر وعجم پادشاهی کسری دیدکاری خسرودن مدینه یه ایلچی کلدکده برکون انلره رسول علیه السلام بوکیجه پادشاهکزی کندی اوغلی قتل ایتدی دیوب بعینه او یلجه خبرکلدی ودخی (یا ایها النبی لم تحرم ما احل الله لك) آیتنك سبب نزولنده اولان روایتلرك برنده مذکوردرکه رسول علیه السلام خاتونلری حفصه یه (ابشرك ان ابابکر وعمر یملکان بعدی امر امتی) دیوب حضرت ابو بکرله مزبوره حفصه نك پدری اولان حضرت عمرك خلیفه اوله جقلرینه اشارت وبشارت ایتدیلر وتبوك غزاسنده ایکن مدینه ده برمنافقك وفات ایتدیکنی خبرویردیلرکه بوقا روده بحمشدر وصحیح بخاریده اولانك اجمالی بودرکه رسول علیه السلام ابوهریره یی برکره مدینه ده صدقه خرماسنه امین ایدوب برکیجه برکمسنه خرمادن اوغورلرکن کوروب طوتوب سنی حضرت پیغمبره ایلتورم دیدکده خرسز فقیرم اهل عیالم دیویلوارمغین قیوویروب ایرتسی رسول علیه السلام یااباهریره دونکیجه اسیرك نه ایشلدی دیوب اودخی حکایت ایتدکده رسول علیه السلام تحقیق یلان سویلدی بردخی کاسه کرکدر دیوب ابوهریره کوزتدکده واقعا ینه کلوب طوتلوب تکرار یالواروب قورتلوب محصل اوچنجی دفعه کلوب طوتولدقده قورتلغه چاره بولمامغین بنی قیوویرسکا برقاچ سوز تعلیم ایده یم که سکا نافع اوله دیوب ندردیدکده کیجه دوشکه یاتدقده آیة الکرسی یی اوقوکه الله تعالی سنی حفظ ایدوب یانکه شیطان کلمز دیوب ایرتسی رسول علیه السلام حضرت ابوهریره یه تکرار صوروب دیوویردکده تحقیقا سکا کرچك سویلش اما حالبوکه غایت یلانجی کذابدر یااباهریره اوچ کیجه دنبرو کیمه خطاب ایدرسن بیلورمیسن دیوب یوق دیدکده اوکسنه شیطان علیه اللعنه ایدی دیو بیوردیلر * کفار روم ایله جنك ایچون سریهٔ مؤته دیدکاری غزایه عسکر کوندردکارنده صحابه دن درت نفر سردار پیاپی شهید اولدیغنی کندولر مدینه ده منبر اوزرنده ایکن قدرت حقله کوروب مفصلا خبر ویردیلر ومعاذبن جبلی یمنه حاکم ایتدکارنده شهردن بیله چیقاروب حین وداعده وافر نصیحتلر ایدوب سنکله قیامته دك ارتق ملاقات اولمز دیوب واقعا اویمنده ایکن حضرت رسول علیه السلام وفات ایتدیلر وحین وفاتلرنده کریمه لری حضرت فاطمه یه (انك اول اهلی لحوقا بی) دیوب واقعا التی آیدنصکره حضرت فاطمه دخی وفات ایدوب جمیع متعلقاتلرنده آندن اول کمسنه وفات ایتمدی وقیس بن شماس آدلو کمسنه یه (تعیش حمیدا وتقتل شهیدا) دیو بیوروب واقعا مسیلمة الکذاب جنکنده شهید اولدی وحضرت عمر و عثمان و علینك شهید اوله جقلرندن دخی خبرویردیلر وعجم پادشاهی کسرانك وروم پادشاهی قیصرك ولایتلرین مسلمانلر فتح ایدوب خزینه لرین فی سبیل الله انفاق اوله جغنه بشارت ایتمشلردر وامتلرندن برطایفه دریادن غزایه کیدوب صحابه دن اولان ام حرام آدلو خاتون او سفرده بیله اولسه کرکدر دیوب واقعا حضرت عثمان خلافتنده جزیرهٔ قبرسی مسلمانلر کیملرایله واروب فتح ایدوب اوخاتون بیله ایدی وبرکون رسول علیه السلام مدینه ده طام اوستنه چیقوب (هل ترون ما اری انی لاری مواقع الفتن خلال بیوتکم کمواقع القطر) دیوب واقعا فتنهٔ شهادت حضرت عثمانده و بعده یزید بن معاویه زماننده مدینه ده برفتنهٔ عظیمه ظهور ایدوب سوقاقلرده ظلملدبی حدقا نلردو کلدی وبرکون رسول علیه السلام کندی خاتونلرندن بری خروج ایده جکنی خبرویروب حضرت عائشه تبسم ایتدکده (انظری یا حمیرا ان لا تکونی انت) دیوب بعده حضرت علی یه باقوب (ان رأیت من امرها شیأ فارفق بها) دیدیلر واقعا اوتوز ییل مقداری صکره عائشه وحضرت علی جنك ایتدیلرکه تفصیلی باب احوال حضرت علیده کلورو معاویه یه (اما انك ستلی امر امتی بعدی فاذا کان فاقبل من محسنهم وتجاوز عن مسیئهم) دیوب واقعا حضرت عثمان زماننده شامده یکرمی ییل خلافت یعنی وکالة بعده یکرمی ییل اصالة خلیفه اولدی ودخی (لن یغلب معاویة ابدا) دیوبیورمشلرایدی واقعا هیچ برجنکده معاویه مغلوب اولمیوب حتی حضرت علی محاربهٔ صفینده بو حدیثی ایشیدوب اکر مقدم ایشیدیدم جنك ایتمزدم دیمش وعماربن یاسره رسول علیه السلام (تقتلك الفئة الباغیة) دیدیلر واقعا حضرت علی ایله معاویه محاربه سنده معاویه طرفندن برکمسنه النده شهید اولدی و کریمه لری اوغلی حضرت حسن ایچون (ان ابنی هذا سید وسیصلح الله به بین فئتین عظیمتین من المسلمین) دیوب واقعا معاویه ایله جنك مقرر اولدقده فتنه ساکن اولمق ایچون کندو اختیاریله خلافتی معاویه یه فراغت ایتدی وحضرت امام حسینك کربلاده شهید اوله جقلرینی خبرویردیلرکه مقتل کتابلرنده وغیریده تفصیل اولنمشدر وصحابه دن

ابن الزبیر حضرت رسولك حجامتلری قانن ایچدکده (ویل لك من الناس وویل للناس منك ولا تمسك النار) دیو بیوردیلر واقعا مکه ده خلیفه اولدقده شام پادشاهی عبد الملك بن مروان طرفندن حجاج ظالم عسکر عظیمله واروب جنکده ابن الزبیری طوتوب صلب ایتدی * وابن عباسك والده سنه سن بر اوغلانه حامله سن طوغدقده بکا کتوردیوب طوغردقده ایلتوب قولاغنه اذان واقامت اوقیوب مبارك اغزلری یاریغی اغزینه قویوب آدینی عبد الله قویوب والده سی الینه ویروب (اذهبی بابی الخلفاء) یعنی خلیفه‌لر باباسیله اویکه وار کیت دیوب بعده باباسی عباس خاتونندن ایشیدوب کلوب کرچکمیدر دیو صوردقده رسول علیه السلام (هو ما اخبرتك هذا ابو الخلفاء حتی یکون منهم السفاح حتی یکون منهم المهدی حتی یکون منهم من یصلی بعیسی ابن مریم) دیو بیوردیلر واقعا خلفاء عباسیه دیدکاری وافر پادشاهلر ابن عباس نسلندن ایدیلر وامام بیهقی روایت ایتمشدرکه رسول علیه السلام (فی امتی قوم یسمون الرافضة یرفضون الاسلام) دیو بیورروب روافض طائفه سنك ظهورندن خبر ویردیلر * کاتب السطور اولان عبد پر قصور ایدر رسول علیه السلام امتی ایچنده ظهور ایده جك انواع معاصی وخطایا و فتن ومحن و بلایادن خصوصا علایم قیامت اولان اشراط ساعتدن واحوال واهوال حشر ونشر وجنت ونار دن بیحد ولا یعد اخبار اخبار ایتمشدرکه جمله سنی بیان خارج دائرهٔ امکان اولوب نیچه سی کتب حدیث وسیرده محرر اولوب اشبو مختصر معتبرده ذکر اولنلر ایله اکتفا اولندیکی (القلیل یدل علی الکثیر والقطرة تدل علی الغدیر) ایکی مثلی معروف وشهیردر (معجزات) برنوع دخی خیر دعالریدرکه لطف حقله قبوله موصول اولمشدی بونلر دخی اکرچه بیحد ولا یعد اولوب تفصیلله یازلسه کتاب مستقل اولمغه متحملدر لکن تیمنا بر قاچی ذکر اولنوب اشارتله قناعت اولندی پس مرویدرکه حضرت علی رسول علیه السلام بنی یمنه قاضی ایدوب کوندردکارنده یارسول الله (لا علم لی بالقضاء) دیدم مبارك اللرینی کوکسمه قویوب (اللهم اهد قلبه وثبت لسانه) دیو دعا ایتدیلر (والله ما شككت فی قضاء بین اثنین) یعنی بو قصه‌دنصکره اصلا بر حکم شرعیده شبهه ایتمز اولدم دیدی وعشرهٔ مبشره دن سعد بن ابی وقاصه احد غزاسنده (اللهم سدد رمیته واجب دعوته) دیو خیر دعا ایتمکین من بعد مزبور سعد مستجاب الدعوه اولوب هر ایتدیکی دعا مقبول خصوصا هر آتدیغی تیر جسد بر حسد اعدایه موصول اولوب اصلا تخلف وعد ولا ایتمز اولدی وعملری اوغلی ابن عباسك آلننه مبارك اللرین قویوب (اللهم فقهه فی الدین اللهم اعط ابن عباس الحکمة وعلمه التأویل) دیو بر روایتده (اللهم علمه الکتاب) دیو دعا ایتدیلر واقعا جمیع علومده خصوصا تفسیر وحدیث و فقهده فرید ووحید اولوب اکثر صحابه وتابعین اندن مستفید اولمغین برلقبی ترجمان القرآن برلقبی حبر الامه برلقبی بحر العلم برلقبی رئیس المفسرین اولدی وممالك اسلامیه شاکردلریله طولدی ومرویدرکه رسول علیه السلام مخصوص خدمتکارلری انس ابن مالکه (اللهم اکثر ماله وولده واطل عمره واغفر له) دیو دعا ایتدکارنده تدریجله اموال واملاکی غایت چوغالوب باغچه‌لری اشجاری ییلده ایکیشر کره میوه ویروب یوزدن زیاده اولادی اولوب یوزیدی یایوزاون ییل یاشایوب آخر عمرنده یارب حبیبکك بنم حقمده اولان دعالرینك اوچنی قبول ایتدك دردنجیسی اولان مغفرت حالی نیجه اولور اوله دیو مناجات ایتدکده دردنجی یی دخی قبول ایتمشمدر خاطرك خوش طوت دیو هاتفدن بر مفصل ندا ایشتدی بو خصوص بر معجزه دخی اولوروما لك بن ربیعه یه اولادنده برکت اولمغه دعا ایتدکارنده سکسان عددارکك اولادی اولدی ونابغه آدلو شاعر مشهور کندو شعرلرینك بعضن اوقیدقده (لا یفضض الله تعالی فاك) یعنی الله تعالی دیشلرك دوکسون دیو عادت عرب اوزره خیر دعا ایتمکین مزبورنابغه یوز یاشنه واردقده دیشلری قار کبی آق وبراق انجو کبی دیزلمش طوروب بری کیدرسه یرینه بری دخی بیتردی وبر کمسنه یه (اللهم جمله) یعنی یارب بونی صاحب جمال ایله دید کده اول کمسنه نك صقالی آق ایکن سیاه اولدی * وعروة بن جعد ایدر حضرت رسول علیه السلام بکا (اللهم بارك له فی صفقته) دیو دعا ایده لی هیچ برنسنه صاتون آلوب فائده ایتمامك واقع اولمدی وکندو کریمه‌لری حضرت فاطمه برکون یانلرینه کلوب آچلقدن بکزنی صارارمش کورمکین اللرینی آنك کوکسنه قویوب (اللهم مشبع الجایع لا تجع فاطمة بنت محمد) دیدکارنده فاطمه نك فی الحال بکزی قیزاروب من بعد آچلق مشاهده ایتمز اولدی * وعشرهٔ مبشره دن عبد الرحمن بن عوفه برکت ایله دعا ایتمکین حددن بیرون

ما

مالداراولدی تکیم اشاغیده باب صحابه ده ذکراولنور (بشارت) صحیح مسلمده حضرت رسول علیه السلام
(لکل نبی دعوة مستجابة فتعجل کل نبی دعوته وانی اختبأت دعوتی شفاعة لامتی یوم القیامة فهی نائلة
ان شاء الله تعالی من مات لایشرك بالله شیأ) دیو بیورروب یعنی هر پیغمبرك اصلا شبهه سز البته قبول اوله جق
برمخصوص دعاسی واردرکه هر بری اودعاسنی دنیوی بر حاجتده صرف ایدوب لکن بن اودعامی آخرتده
امتمه شفاعت ایچون صقلامشمدرکه اوشفاعت ان شاء الله تعالی ایمانله وفات ایدنلره واصل اولور *
مواهب لدنیه ده مذکوردرکه بخاری شارحی عینی ایدرا کرچه کرمانی هر پیغمبرك البته قبول اوله جق
بردعالری اولوب سائر دعالری مشیئة اللهده دردیمش لکن بوسوزی بکا خوش کلمزیرا بشاعت وشناعتی واردر
حضرت رسولك جمیع دعالری مقبول ایدوکنده بن شك وشبهه ایتمزم (لکل نبی دعوة مستجابة) بیوردقلری
بوکا منافی دکلدر زیرا محصور دکلدر یعنی بردعالرندن غیریسی مقبول ایدوکی معلوم دکلدر بو اشارت بوقدر
(معجزات) برنوع دخی بددعالریدر که قبوله موصول اولمشدر بودخی مستحق اولنلر حقنده ضرورت بشریه
اقتضاسیله وافرواقع اولمشدر که بعضلری بونلردر * پس مرویدرکه قبل الهجره مکه ده حضرت رسول علیه
السلام قبائل عربی دعوت ایدوب ایمانه کلمدکلری ایچون (اللهم اشدد وطأتك علی مضر واجعلها علیهم
سنین کسنی یوسف) دیو بددعا ایلدکده مکه اطرافنده نیجه زمان قحط یوسف کبی عظیم قحط اولوب نیجه
کسنه لر جیفه لر ییوب اکثر ناسك آجلقدن کوزلرینه روی جهان طومان کورینوب وابن مسعود قولنجه
(فارتقب یوم تأتی السماء بدخان مبین) آیتندن مراد بودر و عتیبه بن ابی لهب حضرت رسولك سابقا داماد
ایکن پیغمبر اولدقلرنده عتیبه باباسی کبی کافر نافر اولوب کریمهٔ رسولی بوشایوب جفا اوزره اولمغین حضرت
رسول علیه السلام (اللهم سلط علیه کلبا من کلابك) دیو بددعا ایتمکین شام یولنده من بور عتیبه بر کیجه
جمیع یولجیلر اراسنده محکم خوفله وتدارکله یاتور کن بر ارسلان کلوب خلقی بر بر قوقولیوب براغوب
یوکلر اراسنده عتیبه یی بولوب قاپوب پاره لدی و مکه دن هجرت ایتد کلرنده یولده اردلرنجه کلان سراقه قصه سی
باب هجرتده کچمشدر نوجهله واقع اولدی نظر اولنه * و جنك ایچنده مبارك یوزلرینی مجروح ایدن ابن قمیه یه
بددعا ایدوب نوجهله هلاك اولدیغی فصل غزوهٔ احدده کچمشدر نظر اولنه * وحضور شریفلرنده بر کمسنه
صول الیله یمك ید کده صاغ ایله یی دیو امر ایدوب قادردکلم دید کده حضرت رسول علیه السلام (لا استطعت
یعنی بولایکه کرچکدن قادراولمیه سن دیو بددعا ایتمکین صاغ الینی قالدیروب اغزینه ایلتمکه قادر اولمز اولدی
ومعاویه یی چاغردوب یمك یردیو خبر کلوب بعد زمان ینه چاغردوب ینه یمك یردیو کلرنده (لا اشبع الله بطنه
بیورمغین یلك یمکه اصلا طویمز اولدی * وعجم پادشاهی خسروی ایمانه دعوت ایچون نامه کوندروب اول لعین
بی دین بد آیین نامه یی پاره لیوب حضرت رسول علیه السلام ایشتدکده (اللهم مزق ملکه کما مزق کتابی)
بیوردیلر واقعا خسروی اوغلی شیرویه حضرت رسول علیه السلام حیاتنده خنجرله پاره لیوب حضرت عمر
خلافتنده ولایت عجمی مسلمانلر فتح وضبط ایدوب نسل خسرودخی منقرض اولدی * وطائفهٔ عربدن
بنی کلاب اوستنه عسکر کوندروب ایمانه دعوت ایچون برنامه دخی کوندردکلرنده اول ملعونلر عناد ایدوب
نامه یی تحقیر ایتدکلرنده رسول علیه السلام ایشیدوب (مالهم اذهب الله عقولهم) دیمکین اوزماندن
الی هذا الان اوطائفه نك صغار وکبار وذکور واناثی جمله مختل العقل ومختلط الکلام اولوب اهل رعده واهل
عجله دردیمشلر * وبرکون مدینه ده رسول علیه السلام چارسوده خلقه امر معروف ونهی منکر ایدرکن
مروانك پدری حکم بن العاص آدلو ملعون بلید حضرت رسولك اردینه کچوب مجرد مزه لنمك ایچون
کوزینی اکوب قیپایوب یوزینی بورشدیروب یعنی حاشا تقلید ایتدکده رسول علیه السلام دونوب باقوب
کندوکی نیجه کوستررسك اویله اوله سین دیمکین فی الحال اغزی و کوزی محکم اکلوب بدشکل اولوب نیجه
ییللر دنصکره اوحالله وفات ایتدی * ومعارج النبوه ده مذکوردرکه رسول علیه السلام بر کمسنه یی
بریره کوندروب وارد قده بعض کذب وافترا ایدوب ایشتدکلرنده بددعا ایتمکین او کمسنه قارنی یاریلوب
هلاك اولمش بولنوب هرنه یرده دفن ایتدیلرسه اصلا یر قبول ایتمیوب طشره اتاردی (معجزات) برنوع دخی
حضرت رب العالمین حبیبنی انواع بلالردن معصوم ومحفوظ وامین ایتدیکیدرکه بوخصوص دائم اولوب لکن

اكانچه آثار وعلايم كرات ومرات ايله واقع اولدى * تفسير كبيرده مذكوردركه حضرت رسول عليه السلامى مكه ده ابى جهل لعين طاشله اورمق ديلدكده مبارك اموزلرنده ايكى اژدرها كورمكين اول كاب لئيم خوف عظيمله خائف وذاهب اولدى * ومعارج النبوه ده مذكوردركه حضرت رسول عليه السلام سجده ده ايكن ينه ابوجهل نااهل فرصت غنيمتدر ديوب ضرر قصد ايتدكده كمال خوفله دونوب بعض كافرلر ندن اردنه سكوب قورقدلك ديو صوردقلرنده محمد ايله ارامزده آتشدن بر خندق پيدا اولوب عظيم قنادلرى وار بر طائفه كوردم كه قنادلريله منع ايتديلر اول سببدن غايت قورقدم ديوب رسول عليه السلام اكر ابوجهل بكا يقلاشيدى ملائكهٔ خدا انى قاپوب جمله اعضاسن برى برندن جدا ايدرلردى ديو ادا بيوردى * وهجرتك اوچنجى يلنده حضرت رسول عليه السلام غزوهٔ غطفانده براغاج دبينده يالكز ياتوركن عربدن دعثور آدلو بر مشهور بهادر كافر ايراقدن كوروب يالين قلج ايله كلوب رسول عليه السلام اويانديقده سنى بندن كيم قورتارر ديوب رسول عليه السلام دخى الله ديدكده جبرائيل عليه السلام عربك كوكسنه اورمغين يقلوب قلجى الندن دوشوب حضرت رسول عليه السلام قلجى آلوب سنى بندن كيم منع ايدر ديوب اودخى (لا احد كن خير آخذ) ديو مسكنت ايتدكده عفو ايدوب واقدى روايتنده ايمانه كلوب قومندن وافر كسنه يى ايمانه كتوردى اشبو قصه حقنده (يا ايها الذين امنوا اذكروا نعمة الله عليكم اذهم قوم ان يبسطوا اليكم ايديهم فكف ايديهم عنكم) آيتى نازل اولدى وهروجهله چاق بو قصه نك عينى بر يلدنصكره غزوهٔ ذات الرقاعده دخى واقع اولدى * تفسير معالم التنزيلده اشبو ايكنجى قصه ده كى كافر حضرت رسوله قلج حواله ايتدكده الى دتريوب قلج دوشوب عرب بى ادب مستحق الغضب ظاهرا بلاسبب محض قدرت رب ايله سر كفر افسرنى انده اولان اغاجه محكم اوره اوره باشى پاره لنوب دماغى تارمار اولدى وبو تقديرجه بوخصوص دخى بشقه بر معجزهٔ غرابت آثار اولور * وهجرتك دردنجى يلنده غزوهٔ بنى النضيرده حضرت رسول عليه السلام يهوديلرك حصارلرى التنه واروب سويلشور كن بر ملعون يوقارودن بربيوك دكرمن طاشنى ضرر قصديله آتمق ديلدكده قدرت حقله الى طوتلوب آتمغه قادر اولميوب جبرائيل عليه السلام حضرت رسوله خبر ويردى * وبر قصه ده اوچ معجزه دخى بودركه هجرتك طقوزنده ايمانه كلوب ايلچيلر كوندرن عرب قبيله لرندن عامر ايله اربد نام ايكى كافر حضرت رسوله ضرر قصدنه عهدلشوب كلدكلرنده عامر قارشويه كچوب سويلشوركن اربد لعين آردلرينه كچوب قلجنى قينندن بر قارش قدر چيقاردقده الى طوتلوب قالوب عامر قارشودن نه طوررسن ديو اشارت ايتدكده حضرت رسول عليه السلام دونوب باقوب (اللهم اكفنيهما بما شئت) ديوب ايكيسى كتدكلرنده عامر اربده نيچون عهده وفا ايتمدك ديوب اودخى نيچه ايده يم كه هرچندكه محمده قصد كرند ايتدم سنى انكله بنم مابيننده كوررردم ديوب بعده ياز كونى اولوب هواده بولتدن نشان يوغيكن ناكاه بامر الله سيرتى بد اولان اربد اوستنه كوكدن يلدرم اينوب بندوكى دوه يى وكندويى ياقوب هلاك ايدوب عامر كافر قاچوب يولده كيدركن اى ملك الموت كل سنكله جنك ايده لم ديو آتن اوينا تدقده بر ملك قناديله اوروب يقلوب ديزى كوزنده ياخود بوغازنده طاعون چيقاروب دخى تكرار آت اوزرنده ايكن هلاك اولدى * تفاسير وسيرده (ويرسل الصواعق فيصيب بها من يشاء وهم يجادلون فى الله وهو شديد المحال) آيتى بو قصه لره اشارتدر ديمشلر * وبر كون حضرت رسول عليه السلام آبدست آلوب ايچ دكارينك برينى كيوب برينى دخى كيمك استر كن هوادن برقوش كلوب قاپوب سلكوب ايچندن بر ييلان دوشوب بعده اول طير باد سير صاحب خبر ادوكى اشاغه براقدى بعده حضرت رسول عليه السلام ادوكى سلكوب كيمكى سنت وضع ايتديلر وبر معجزهٔ حفظ رسول دخى بو قاروده غزوهٔ طائفده شق شجردركه اكا نظر اولنه (فائده) كتب تفسير وسيرده محرردركه رسول عليه السلام سفرلرده وحضرلرده كندولرينى اصحابدن نيچه لره بكلدوب (والله يعصمك من الناس) آيتى نازل اولدقده وعدهٔ الهيه يه يقين حاصل اولمغين آندن فراغت ايدوب اعدا اراسنده تنها كزوب تنها ياتوب اصلا خوف ايتمز اولديلر (معجزات) برنوع دخى اعضاء شريفه لرينه خصوصا مبارك اغزلرينه واللرينه متعلق اولانلردركه بعده واقع اولوب نيچه لرى باب غزواتده وباب معجزاتده اولندن بومحله كلنجه مناسبتله جابجا كچمشدر انلرك ماعداسنك بعضى بودركه

معارج النبوه ده مذکوردرکه صحابه دن انس بن مالکده حضرت رسولك مبارك يوزلرين سيلدكارى
بر مقرمه لرى اولوب بعده هر كيرلندكجه آتشه براغوب جمله كيرى يانوب مبارك يوزلرى طوقنمغين مقرمه يه
انس ضررا تميوب صابونله يونمش كبى پاك وتابناك آتشدن چيقارايدى ومبارك اغزلرى ياريله عون باريله
نوع امراض واعراضه نيجه دفعه فى الحال شفا وصفا كلمشدركه برقاچى قصۀ غارده ومعجزات باب غزواتده
واشبو باب انواع معجزاتدن بو محله دك جابجا مناسبتله ذكر اولنمشدر نظر اولنه * وصحابه دن بريسى قيومزك
صوبى طوزلودردبو شكايت ايتدكده حضرت رسول عليه الصلوة والسلام واروب ايچنه توكرمكين فى الحال
سكرمثال اولوب مدينۀ منوره ده اندن طاتلو صو بوغيدى وبركره برقيونك صوينى قوغه ايچندن ايچوب باقيسنى
قيويه دوكدكارنده دائما ايچندن مسك رايحه سى چيقارا ولدى * وعاشورا كونلرنده كريمه لرى حضرت فاطمه يه
مه امراوغلانجقلرين كتوردوب هربرينك اغزينه توكروب والده سنه ويروب بونى اخشامه دك امزرمه
ديوب اوغلانجقلرك قارنى ريق حلاوت رفيق حضرت رسول شفيق ايله تحقيق طوياردى * وبركون حضرت
حسين صوسزلقدن شكايت ايتدكده رسول عليه السلام مبارك ديللرينى انك اغزينه صوقدقده صوسزلغى
بالكليه دفع اولدى * وعتبة بن فرقد آدلو كسنه نك بدننده قورداشنى ديدكارى مرض چيقوب حضرت رسول
عليه السلام انى صويوب كوده سنه توكروب بعده مبارك اللريله مسح ايدوب ياخود كندو مبارك اللرينه
توكروب بعده مسح ايتدكارنده فى الحال شفا بولوب كوده سندن مسكدن الطف رايحه استشمام اولنوب حتى
مزبورك برقاچ خاتونى روايح طيبه استعمالنده بذل مقدور ايدوب عتبه نك رايحۀ لطيفه سى انلره غالب
كوردى بوخصوص دخى بشقه برمعجزۀ عظيمه در * وايكيسى دخى كتب سيرده اولانك كال اجماليدركه حضرت
سلمان فارسى ديار عجمدن دين حق ارامق ايچون كيدوب تدريجله مدينه ده بريهوديك قوللغنه دوشوب بعده
ايمانه كلوب برقاچ يلدنصكره اوچيوز خرما اغاجيله قرق اوقيه التون بهايه كسلدكده رسول عليه السلام
اشيدوب مبارك اللريله ايكيوز طقسان طقوز خرما اغاجى ديكوب جمله سى اول زمانده ميوه ويروب برينى
حضرت عمر ديكمكين ميوه ويرمدكده حضرت رسول عليه السلام انى چيقاروب مبارك اللريله ديكدكده
ميوه ويروب بعض غزالردن طاوق يمورطه سى قدر التون كلوب سلمانه ويردكارنده يارسول الله بوغايت
آزدر بهامه يتشمزديمكين مبارك ديللرينك اوستنه سوروب ويردكلرنده حددن آشرى آغر اولمغين قرق
اوقيه يى افنديسى نامنه اولان يهودى يه ويروب قرق اوقيه دخى سلمانه باقى قالدى هرقرق درهمه عربجه
اوقيه ديوب جمله سى كه سكسان اوقيه ايدى اوچ بيك ايكيوز درهم اولور * وتاريخ امام بخاريده مرويدركه
حنظلة بن جذيمك باشنه رسول عليه السلام مبارك اللرين قويوب (بورك فيك) ديو دعا ايتمكين بعده بركسنه نك
يوزنده يا بر قيونك ممه سنده شيش اولسه مزبور حنظله كندو النه اوفوروب باشنه قويوب (بسم الله على اثر
يد رسول الله) ديوب بعده اول شيش اوستنه الني سوردكده ورم والم ساكن وسالك راه عدم اولوردى *
ومعارج النبوه ده مذكوردركه قتادة بن ملحانك يوزينه حضرت رسول عليه السلام مبارك اللرين سورمكين
پيرفانى اولمغين اعضاسى بورشدقده يوزى مهره لو كاغد كبى براق وشفاف طوروب وحتى انك مرض موتنده
بركسنه انك اوكنده طورركن اوكسنه نك اردندن برخاتون كچوب كتدكده اوخاتونك قد وقامت وصورتنى
اوكسنه قتاده نك يوزنده آيينه دن كورركبى بالتمام كوروب تعجب ايتدى * ومواهب لدنيه ده مذكوردركه
رسول عليه السلام بركون نماز قيلاركن شيطان لعين نمازلرين بوزمغيچون كلدكده رسول عليه السلام
انى طوتوب صيقوب حتى مبارك اللرينه انك اغزى صليارى آقدى صحيحنده مرويدركه (ان عفريتا من الجن
تفلت على البارحة ليقطع على صلوتى فامكننى الله منه فاخذته فاردت ان اربطه على سارية من سوارى المسجد
حتى تنظروا اليه كلكم فتذكرت دعوة اخى سليمان رب اغفرلى وهب لى ملكا لا ينبغى لاحد من بعدى فرددته
خاسئا) ديو بيورمشلر وصحابه دن برى قيومزك صويى طوزلودر ديو شكايت ايتدكده رسول عليه السلام برلكن
ايچنده مبارك اياقلرين يويوب اشبو صويى اول قيويه دوكمكه امر ايدوب دوكدكارنده فى الحال سكرمثال اولدى
* وكتب سيرده محرردركه مدينه ده رئيس المنافقين اولان عبد الله بن ابى بن سلول مرض موتنده حضرت رسولى
چاغردوب صورتا مسلمان شكلنده اولمغين ارقه كزده اولان كوملكى بكا كفن ايده سز ديو منت ايتدكده رسول

ایلتمك ایچون یرندن تحریك ایتدكده كونش طوتلوب عالم قرا كوظلمات اولوب یلدزلردخی كورنمكین فراغت ایتدی

(باب خامس عشر درخصایص وفضائل رسول اكرم صلی الله علیه وسلم)

معلوم اوله كه خصایص وفضائل رسول مقبول محمود الشمائل وممدوح الخصائل مطولات كتب سیرده واجباته محرماته مباحاته فضائل وكراماته تقسیم اولنوب لكن اولكی اوچ قسم تفسیلرینه متعلق اولان احكام شرعیهٔ دینویه اولوب مناقب ومراتب علیه لرندن اولمامغله چندان فضیلتلرین بیان ایتمامكین بومختصر ایجازاتسابده اطنابدن اجتناب اولنوب طلبا للاختصار اهم مهمات اولان اكثر فضائل وبعض خصایصلری ذكرینه اقتصار ایچون مواهب لدنیه دن وشیخ جلال الدین سیوطینك انموذج اللبیب فی خصایص الحبیب رساله سندن وبعض معتبراتدن یوزاون مقداری فضیلت وخاصه نقل اولندیكه ایچلرندن خصایص احوال معراج واحوال وفات واحوال اخرویه لری بحد خصایص وفضائلی شامل اولمغین حقیقتده نیجه یوز بلكه نیجه بیك عدد ذكرواشارت اولنمش اولور * اولا معلوم اوله كه اتفاق عامهٔ علما ایله روح شریف حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ابداسرمدا اول جمیع مخلوقات خدا جل وعلادر (دیكر) جمیع مخلوقات دخی بالاتفاق آنك نورندن یرادلمشدر حتی بعض علماء عرفان استیناس (النبی صلی الله علیه وسلم هو الجنس العالی علی جمیع الاجناس والاب الاكبر لجمیع الموجودات والناس) دیوب بعض عارفین دخی بوسری بویله تبیین ایتمشدر (نظم) احمد مرسل آن خلاصهٔ كون * پرده پوش احم بدامن عون * نه سپهر ازوجود اوشد چیز * بلكه هژده هزار عالم نیز * زبدهٔ هرچه بود وهرچه بود * دولتی زین بزركترچه بود * هستی ازوی علم برآورده * اوتفاخر به نیستی كرده (دیكر) مواهب لدنیه ده بعضیلردیدیلر كه حضرت آدمك جسدی یرادیلوب دخی روح نفخ اولنمدین حق تعالی حبیبی محمدی آدمك جسدندن محض قدرتیله چیقاروب پیغمبر ایدوب میثاق آلوب بعده ینه جسد لماع آدم نفاعه ارجاع ایدوب آدمه نفخ روح اندنصكره اولدی واقعا حضرت رسوله نه زمانده پیغمبراولدیكز دیو صوردقلرنده (وآدم بین الروح والجسد حین اخذ منی المیثاق) بیوردقلری ودخی بوكابكزر برقاچ حدیثلر بوخصوصه دلالت وشهادت ایدردیو مذكوردر (دیكر) اخذ میثاق اولنلرك دخی اولیدر (دیكر) روزالست ده بلی دیو اقرار الوهیت وربوبیت خدا جل وعلا ایدنلرك دخی اولیدر تسكیم بوخصوص باب احوال آدم علیه السلام ده تفصیل اولنمشدر (دیكر) اتفاق علماء آفاق اوزره جمیع كائنات اول سید سادات ومنبع سعادات ایچون یرادلمغین افضل واكمل عامهٔ مخلوقاتدر تسكیم دیمشلردر (نظم) محمد كه آفرینش راغرض اوست * مراد ازجوهر وجسم وعرض اوست * سپهسالار دیوان نبوت سرپرافزای ایوان جلالت * خلایق خوشه چین خرمن او * ملائك خاشه روب كلشن او * فلك را خاكپایش تاج زرین * بقرآن نعت اوطه ویس * فرشته دررکابش راه پویی * فلك میدان اورانیم كویی * كل خوش بوی این فیروزه كاشن * شبستان جهانرا شمع روشن * زرخالص زكان كبریا اوست * همه عالم مسند وكیمیا اوست * ثنا ومدحش انسان چون توان كفت * كه مدح او خداوند جهان كفت * طفیلش هرچه بود وهرچه باشد * كرامت بیش ازین دیكرچه باشد (دیكر) كعب الاحباردن مرویدركه حق تعالی محمد اسمنی عرش وجنان وهفت اسمانك وانلرده اولان جمیع اشیانك اوزرینه یازمشدر محرر سطور اولان عبد برقصور ایدر * همان انجق علویاتده دكل سفلیاتده دخی یازمشدرزیرا كتاب المیزانده هندستانده بردرلو كل اولوركه یپراقلری اوستنده قدرتدن محمد رسول الله یازلمشدر دینوب * مواهب لدنیه ده مرویدركه هندستانك بریرنده بردرلو قیزل كل بتركه هر برینك هر یپراغی اوستنده قدرتدن آق خطله (لا اله الا الله محمد رسول الله) یازلمشدر برجزیره سنده برآق كل بتركه صاری خطله (براءة من الرحمن الرحیم الی جنات النعیم لا اله الا الله محمد رسول الله) یازلمشدر برشهرنده دخی برسیاه كل بتركه آق خطله (لا اله الا الله محمد رسول الله ابوبكر الصدیق عمر الفاروق) یازلمشدر اشبو شهرك جمله خلقی طاشلره طاپوب تكری وپیغمبرندربلمزلر برشهرنده دخی میوه سی بادام كبی براغاج اولوب یمشلرینك ایچنده یشیل یپراق واردركه اوستنده قزل خطله (لا اله الا الله محمد رسول الله) یازلمشدر اهل هند اول میوه ایله تبرك ایدوب ویغمور یاغمغه انكله استسقا ایدرلر

بصره قربنده ایله شهرینك ایرماغنده دخی بر صیاد بر بالق طوتوب صاغ طرفنده لا اله الا الله صولنده محمد رسول
الله یازلمش کوردی وبعض کسنه‌لر بر صاری قاون یاخود قاربوز کوردیلر که اوستنده وافر خطلر اولوب
جمله‌دن بر طرفنده الله بر طرفنده دخی احمد یازلمشدر هجرتك سکز یوز یدی سنه‌سنده یاطقوزنده بعض کسنه‌لر
تازه اوزم دانه‌سی اوستنده سیاه خطله محمد یازلمش کوردیلر ودخی بر جزیره‌ده بر بیوك اغاج وار ایمش که
یپراقلرینك لطیف رایحه‌سی اولوب هر یپراق اوستنده قزل آق یشل قاریشوب شمندروزی آشکاره جلی خطله
قدرتدن اوچ سطر یازلمشدر که بری (لا اله الا الله) بری (محمد رسول الله) بری (ان الدین عند الله الاسلام) در
ودخی خراسان ولایتنده بر اوغلانجق طوغوب قدرتدن بر طرفنده (لا اله الا الله) بر طرفنده (محمد رسول الله)
یازلدی دیو تفصیل اولنوب کتاب موضوعات العلومده مرقومدر که بر معتمد علیه کسنه بکا دیدیکه
بر صادق کسنه نقل ایتدیکه بر چیچکر که کوردمکه بر قنادی اوستنده (لا اله الا الله) برنده دخی (محمد
رسول الله) یازلمش دینوب اشبو تاریخ مختصر معتبرك چاق ایتدالرنده احوال ماوراء جبل قافده بو ذکر
اولنان اموره مشابه تفصیل کچمشدر اکا دخی نظر اولنه (دیکر) خصایص الحبیبه‌ده مذکوردر که
ملائکهٔ کرام نام واجب الاحترام رسول علیه السلامی علی الدوام ذکر ایدرلر (دیکر) تفسیر کبیرده
مذکوردر که حضرت آدمه ملائکه سجود ایله امر اولندقلری جبین مبیننده نور محمدی اولدیغیچون ایدی
(دیکر) بنه خصایصده مذکوردر که آدم علیه السلام زماننده نمازیچون اوقنان اذان ایچنده حضرت
محمدك اسمی ایله اوقنوردی (دیکر) مرویدر که انبیانك هر برندن وامتلرندن دخی محمد سزك زمانکزده
پیغمبر اولورسه اکا ایمان کتوروب نصرت ومعاونت ایده سز دیو عهد ومیثاق النمشدر (واذ اخذ الله میثاق
النبیین لما آتیتکم من کتاب وحکمة ثم جاءکم رسول مصدق لما معکم لتؤمنن به ولتنصرنه) آیتندن مراد بودر
امام سبکی ایدر بو آیت جمیع انبیا وامم ماضیه امت محمد اولوب حضرت محمد علیه السلام نبی الانبیا اولمغه
دلالت ایدر انکیچون لیلهٔ معراجده اول رسول همام جمله انبیایه امام اولوب یوم قیامتده دخی جمله‌سی علم
شریف رسول اولان لواء الحمد منور ولامع التنده مجتمع اولسه‌لر کرکدر (دیکر) کتب وصحف سابقه‌ده
خصوصا توراة وزبور وانجیلده حضرت رسول علیه السلام واصحاب وخلفاسی وسائر امتی اوصاف صافله
مدح اولنوب آخر زمانده کله جکنه اشارت وبشارت اولنمشدر (دیکر) حضرت حق حبیبی تشریفا
کندو اسم وصفاتندن اولان محمود اسمندن محمد لفظنی مشتق ایدوب تسمیه ایتمشدر نتکیم صحابه‌دن حسان
ابن ثابت رضی الله عنه دیمشدر (نظم) وشق له من اسمه لیجله * فذو العرش محمود وهذا محمد (دیکر)
خصایص الحبیبه‌ده بیك اسملری اولوب تمشی اسماء اللهدن ایدی بعضیلر اسماء حسنی عددنجه طقسان طقوز
اسملری وار ایدی دیدی دینوب شفاء قاضی عیاضده اسماء حسنادن اوتوز اسمله مسمی ایدیلر دینوب احکام
القرآنده اسماء الله عددنجه تمام بیك اسملری واردر دینوب مواهب لدنیه‌ده حروف تهجی ترتیبیله درتیوزدن
زیاده اسملری یازلمشدر که جمله‌سی اوصاف ومدایح قسمندندر کثرة الاسماء دلیل شرف المسمی مثلی معلوم
علمادر (دیکر) مرویدر که دنیایه سعادتله کلدکاری ساعت بر عظیم نورله طوغوب والدهٔ ماجده‌لری
آنك ضیاسنده شام شهرینك قصرلرین کوروب سائر انبیا والده‌لری دخی بو حالی مشاهده ایدرلر ایمش (دیکر)
بدن حسنلری پاك وتابناك طوغوب مبارك کوبکلری قدرتدن کسلمش وسنت اولنمش طوغدیلر انبیادن
سنتلو طوغانلر جمله اون اوچ کسنه‌در که یوقاروده سام بن نوح علیه السلام فصلنده یازلمشدر (دیکر)
طوغوب ابتدا یوزینه دوشدکلری آنده شهادت پارمقلرین قالدیروب سجده ایتدیلر (دیکر) حین ولادتده
نیچه عظیم علامتلر ظهور ایتمشدر که بعضلر باب ولادت رسولده کچمشدر بعضلری دخی کلی تفصیله محتاج
اولوب مولد کتابلرنده مذکوردر (دیکر) طوغدقلرنده شیاطین ملاعین کوکه چقمقدن وکوکه
یقلاشمقدن بالکلیه محروم ورجوم نجوم ایله ممنوع ومغموم اولدیلر (دیکر) طوغدقلرنده جمیع ممالك
جهانده اولان اصنام واوثان سرنکون وکفار فجار حیران ومحزون اولدیلر (دیکر) سعادتله اوغلانجق
ایکن مبارك بشکلرنی بعض ملائکه صللارلر ایدی (دیکر) بنه بشکده ایکن کوك یوزنده کی آی ایله
سویلشوب کندولر نه یره اشارت ایدرلرسه آی اول طرفه میل ایدردی (دیکر) امام واقدی قولنجه

بشکده ایکن سویلدیلر (دیکر) کتب سیرده محرر اولدیغی اوزره قبل النبوه اوغلانجق ایکن دخی
صحراده کزدکاری یرده مبارك باشلری اوستندن برپاره بولت خالی اولیوب سایبان اولوردی ملکلردخی
کوالکه ایدرلردی دیمشلر (دیکر) مبارك سینهٔ حکمت دفینه‌لرنی ابتدا اوچ یاشنده بعده پیغمبر اولدقلرنده
بعده لیلهٔ معراجده جبرائیل علیه السلام شق ایتمشدر که تفصیلی باب ولادتلرنده کچمشدر نظر اولنه (دیکر)
خصایص الحبیبده منذ کوردرکه جمیع انبیانك مهر نبوتلری صاغ اللری اوستنده اولوب لکن حضرت رسولك
مبارك ارقه‌لرنده صول کورکه یقین یورلك اوستنده ایدیکه قلبلرینه اصلا شیطان ظفر بولمامغیچون ایدی
بعضلریله طوغدیلردیوب قول اصح اوزره جبرائیل علیه السلام جنتدن کتوردیکی خاتمله عقیب
شق صدرده مهرلیوب انك نشانی ایدی (دیکر) مرویدرکه رسول علیه السلام اوکندن نیجه کوررسه
اردندن دخی اویله کورردی (دیکر) کوندز آیدنلقده نیجه کوررسه کیجه قرا کولقده دخی اویله کورردی
(دیکر) مبارك کوزلری ثریا ایچنده قاچ یلدزوارایدوکنی کورمش ایدی (دیکر) مبارك اغزلرینك
یاری یعنی توکرکی آجی صولری لذیذایدوب ونیجه خسته‌لره شفا واوغلانجقلره سودیرینه غذا اولمشدی (دیکر)
مبارك کوزلری اویودقده قلب شریفلری دائما اویانق طورردی (انا معاشر الانبیاء تنام اعیننا ولا تنام قلوبنا)
حدیثی اوزره جمله انبیا بوحالده مشترك ایدیلر (دیکر) مدت عمرلرنده اسنمك واقع اولمامشدی سائر
انبیادخی بویله ایدیلرزیرا اسنمك کسلدن وکسل شیطاندندر (دیکر) مدت عمرلرنده احتلام اولمق
اولمامشدی سائر انبیادخی بویله ایدیلرزیرا احتلام شیطاندندر (دیکر) بدن شریفلرینك عرقی مسکدن
اعلاقوقغین نیجه کمسنه‌لر جمع ایدوب تعطر وتطیب ایچون صقلرلردی حتی طبرانی روایت ایتمشدرکه
برفقیر کمسنه قزنی اره ویردکده حضرت رسولدن جهازه معاونت رجا ایدوب بونلرده دخی حاضر نسنه
بولنمامغین برکوچك شیشه ایچنده عرق شریفلرین طولدیروب (مرها فلتتطیب) دیوب ویردکده واقعا
اوقزاندن یوزینه واسبابنه سوردکده رایحه سنی جمله قوکشیلری طویوب قوقوب صفالر سوروب مدینه‌ده
اول خاندانه بیت المطیبین دیو آد قومشلردی (دیکر) مبارك قامتلری معتدل ایکن حددن آشری
اوزون بویلو کمسنه یاننده یوریسه‌لر یاخود اوتورسه‌لر البته اندن اوزون ویوکسك کورینورلردی بوخصوص
غایت غریب معجزه دردیمشلر (دیکر) شمس وقرضیاسنده یوریسه‌لر اصلا کولکه‌لری یره دوشمزدی زیرا
(اللهم اجعلنی نورا) دیو دعا ایتمشلردی (ع) بومثلدر نورك اولمز کولکه‌سی (نظم) ذات تو خورشید
سپهر صفاست * لاجرمت سایه نه اندر قفاست * سایه چه سان با تو کند همرهی * روکه تو خود
سایهٔ نور اللهی (دیکر) خصایص الحبیبده سفرلرده حضرت رسوله ملکلر واسی زمانلرده بولتلردخی
کولکه لك اولورلردی واغاجلر کولکه سنه حضرت رسول علیه السلام توجه بیوردقده مقدما بعض کمسنه‌لر
واروب کولکه‌یه اوتورمش اولسه‌لر کولکه اوزانوب حضرت رسوله تشوردی دینوب لکن مواهب لدنیه‌ده
حضرت رسوله بولتلر وملکلر سایبان اولدقلری قبل النبوه ایدوکی محلنده مصردن حتی مدینه‌یه کلدکلرنده
بولشمغه کلان اهل مدینه‌نك نیجه‌سی ابوبکرله پیغمبری فرق ایده میوب بواثناده حضرت رسولك اوستنه
کونش کلدکده ابوبکر قالقوب کندو رداسیله کولکه ایتدکده اوعلامتدن فرق ایتدیلردینوب بوعلامتلر
قبل النبوه ایدی دیدوکی غالبا صحیح اولمقدر زیرا بعد النبوه (اللهم اجعلنی نورا) دیدکارینه بناء نور محض
اولمغین شمس وقرضیالرنده اصلا کولکه‌لری یره دوشمزدی دیو اتفاق اولنمشدر اوزرلرینه بولت وملائکه
قنادی سایبان اولمجق معجزه‌مز بوره‌نك اثری ظاهر اولمامش اولور والله اعلم بالصواب (دیکر) مبارك
بدنلرینه ولباسلرینه بت وسیکك وسیوری سیکك اصلاقونمز ایدی (نظم) حلوای پسین انبیایی *
وین طرفه که بر تو یك مکس نیست (دیکر) لباس شریفلری هرنه‌دکلو کیسه‌لر اصلا کیرلنمز ایدی (دیکر)
هرنه یره کتسه‌لر قفالرنده نیجه ملکلرد اثماییله یوریوب کیدوب اصلا خالی اولمازلردی حتی بوسببدن یولده
یسان یوریدیکچه جمله اصحابی اوکجه یوریدوب قفامی ملائکه‌یه قوکزدیرلردی (دیکر) طاش اوستنده
یوریدکارنده مبارك ایاقلری طاشه تاثیر ایدوب چقور ایدردی قوم اوستنده یوریدکارنده اصلا ایزلری یعنی
ایاقلری نشانلری کورنمزدی بوایکی قصه غایتده امرغریبدردیمشلر (دیکر) ودخی یوریدکاری زمانده

روزی مبارك ایاقلری التنده طی اولوردی (دیکر) قضاء حاجت ایتدکارنده البته یریاریلوب بول وغائطلرینی
فی الحال ایچرو آلوب بعده قپانوب یریوزنده اندن ذره دکاو نشان کورنموب واول محلدن مسك اذفر کبی
لطیف رایحه ظهور ایدوب سائر انبیا حالی دخی بویله ایدی دیمشلر (دیکر) سید کلری وقانلری قول اصح اوزره
طاهر وحلال اولمغین بعض صحابه تبرکا ایچوب کیمی شفا بولوب کیمنه دخی دخول جنتله بشارت بیورمشلردی
تکیم کتب سیرده تفصیل اولنمشدر والحاصل خصایص بدنیه لری وافر اولوب نیچه سنده انبیا ایله مشترك اولوب
کثری کندوزه مخصوص ایدیکه تفصیلی مطولات کتب سیرده محرردر (دیکر) اعظم فضائل رسول
هدایت منهاج معراج مورث الابتهاجدرکه انبیا ومرسلیندن هیچ برینه میسر اولمدیغندن ماعدا حقیقتده
نیچه یوزبلکه نیچه بیك معجزات وعلاماتی مشتمل اولمغین تفصیلی نیچه جلد کتاب اولمغه متحملدر کمال اجمالی
بودرکه براق براق ایله برآنده مکه دن قدسه اندن هفت آسمانه اندن عرش رحمانه واروب عجایب آثار ملکوتی
وغرایب اسرار لاهوتی کوروب بیلوب حضرت رب العزتی قول اشهر واظهر اوزره چشم سر ایله بی کیفیت
کورمك میسر اولمشدر نتکیم شیخ نظامی دیمشدر (نظم) دید محمد نه بچشم دکر * بلکه بدین چشم سر آن چشم سر *
خورده شرابی که حق آمیخته * جرعهٔ آن بر دل ما ریخته * اب بشکر خنده بیاراسته * امت خود را زخدا
خواسته * همتش از کنج توانکر شده * جملهٔ مقصود میسر شده (دیکر) اول سید الانامه صلوة وسلام امت
علی همته فرض اولوب انبیا ومرسلیندن هیچ برینه کندو امتی صلوة وسلام ایتمك فرض ایدوکی معلوم دکلدر
بالکرامت دکل ملائکهٔ کرام ایله حضرت رب علام دخی صلوة وسلام ایدر صلواته متعلق تفاصیلی مهمه
عن قریب باب صلواتده ذکر اولنور (دیکر) کتب سیرده محرردرکه رسول علیه السلام افضل جمیع
مخلوقات اولدیغی کبی اعلم جمیع ما سوی الله ایدوکی محل اشتباه اولیوب (انا مدینة العلم) حدیثی اکا کواهدر
صدق نبوت وکمال فضیلتلرینه شاهد بویترکه امی اولوب دنیاده برفرددن استفاده ایتمامشکن حضرت
رب کریم علیم علوم اولین وآخرینی اکا تعلیم ایدوب عارف اسرار ملك وملکوت واقف اطوار عالم لاهوت
اتمشدی نتکیم قصیدهٔ برده ده دیمشدرکه (نظم) فان من جودك الدنیا وضرتها * ومن علومك علم اللوح
والقلم (نثر) مواهب لدنیه ده مذکوردرکه رسول علیه السلام (مثلت لی امتی فی الماء والطین
وعلمت الاسماء کلها کما علم آدم الاسماء کلها) بیورمشدر پس حضرت آدمه اسماء جمیع علوم تعلیم اولندیغی کبی
حضرت محمد علیه السلامه هم اسماء جمیع علوم هم حقایق وذوات جمیع علوم تعلیم اولنمشدر نتکیم قصیدهٔ برده
صاحبی برغیری قصیده سنده حضرت رسوله خطاباً دیمشدرکه (نظم) لك ذات العلوم من عالم الغیب *
ومنها لآدم الاسماء (نثر) خصایص الحبیبه ده مذکوردرکه حضرت رسوله مغیبات خمسه دن ماعدا
جمیع اشیانك علمی ویرلمشدی بعضلر قولنجه آنلر دخی بلدریلوب لکن کتم واخفاسیله مامور ایدیلر حقیقت
روح دخی معلوملری می ایدی دکلمیدی بووجهله اختلاف اولنمشدر (دیکر) ینه خصایصده مذکوردرکه
حضرت رسوله امتی عرض اولنوب جمله سنی کوردی ویوم قیامته دك امتی ایچنده نه واقع اوله جق ایسه
جمله سی دخی عرض واعلام اولندی (دیکر) مواهب لدنیه ده وهبدن مرویدرکه کتب سابقه دن یتمش
برکتابده کوردمکه حق تعالی جمیع بنی آدمه ویردیکی عقل حبیبنه ویردیکی عقله نسبت دنیا قوملرینه کوره
برذره قدردر (دیکر) فضائل رسولدن بری دخی کاه جلك بابده تفصیل اولنه جق وجهله جمیع اخلاق حمیدهٔ
غیر عدیده یی جمع ایدوب هر بر خصلت حسنه لری مجموع مخلوقاتده اولاندن زیاده اولدیغیدرکه حضرت
خدا جل وعلا قرآنده (وانك لعلی خلق عظیم) دیو ثنا ایتمکین تفصیلی قابل تحریر واداد کلدر نتکیم شیخ
ابن الفارضی برکسنه واقعه سنده کوروب نیچون حضرت رسولی مدح ایتمدك دیدکده بو رباعی ایله هم مدح
صواب مورث الثواب هم جواب سحر حلال انتساب تحسین اکتساب ایدوب دیمشکه (نظم) اری کل مدح
فی النبی مقصرا * وان بالغ المثنی علیه واکثرا * اذا الله اثنی بالذی هو اهله * علیه فما مقدار ما یمدح الوری
(نثر) تفاسیرده (وانك لعلی خلق عظیم) آیتنده حق تعالی رسولنی جمیع اخلاق ذمیمه دن تنزیه وجمیع اخلاق
حمیده ایله توصیفه اشارت واردر دینوب بعض عارفلر دیمشلردرکه (نظم) ای کفته ذات حق بخودی
خودت ثنا * ما از کجا ومدح وثنای تو از کجا * ماخود کییم تا بثنای تو دم زنیم * در معرض لعمرك لولاك

والضحی * لطف خدای جمله کمالات خلق را * یکجای کردو دادبدونام مصطفی * مقصود آفرینش
عالم توبی همان * زانجاشدی بعزو شرف شاه انبیا (دیکر) بری دخی کلمهٔ شهادتده واذان واقامتده
وتشهدواد عیه وانواع عبادتده وخطبه‌لرده ومجالس نصیحتده واوقات ضیق وشدتده ودخی نیجه حالتده
حتی قبرومحشروجنتده محصل ارضین وسماواتده وجمیع عوالم و کائناتده والسنهٔ عامهٔ مخلوقاتده اسم محمد
علیه السلام مقارن نام رب الانام اولدیغیدرکه رسول علیه السلام (اتانی جبریل علیه السلام فقال ان ربی
وربك يقول لك اتدری کیف رفعت ذکرك قلت الله اعلم قال اذا ذکرت ذکرت معی) دیو بیوروب (ورفعنالك
ذکرك) آیتی بوکا دلالت ایدوب ماسوی اللهدن برفرده بوحالت میسر اولمدیغی مقرردر دیمشلر (نظم)
زهی عزت زهی رفعت زهی جاه * زهی فضل وکرامت بارك الله (دیکر) جمله فضائلرینك اعظمی
حبیب الله اولدقلریدرکه کتب سیرده سلمان فارسیدن مرویدرکه (هبط جبرائیل علی النبی صلی الله علیه وسلم
فقال ان ربك يقول ان کنت اتخذت ابراهیم خلیلا فقد اتخذتك حبیبا وما خلقت خلقا اکرم علی منك ولقد
خلقت الدنیا واهلها لاعرفهم کرامتك ومنزلتك عندی ولولاك ما خلقت الدنیا (نظم) چو کفتی حبیبی
اله الانام * همه مدحها کفته شد والسلام (دیکر) حضرت رسولدن دخی مرویدرکه (ان الله اتخذنی
خلیلا کما اتخذ ابراهیم خلیلا) بیورمشلر معارج النبوه‌ده مذکوردرکه حق تعالی ابراهیمی خلیل ایتدیسه
محمد مصطفایی هم خلیل هم حبیب ایدوب امتك صلحاسنه دخی حبیب اطلاق ایتدی نتکیم قرآنده
(قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله) بیورلشدر (دیکر) کتب تفاسیرده تحریر اولنمشدرکه
(ولسوف يعطيك ربك فترضی) آیتی حق تعالی رسولنه دنیاده ویره جکی علوم و کمالات واحکام شریعت
ودیانات واعدایه نصرت وغلبات ویوم قیامتده دلك امتنه واقع اوله جق فتوحات وانواع واقعات وآخرتده
ویره جکی اقسام شفاعات ودرجات عالیات وخارج علم مخلوقات اولان انواع حالات ومعاملات وآخرتده
ویره جکی اقسام شفاعت وتجلیاته اشارتدر بوخصوص اعظم واعم بشارات اولوب بومرتبه وعدهٔ عظیمهٔ عمیمه
انبیادن برنبی کریمه میسر اولمدیغی مقرردر حتی تفسیر جلالینده مذکوردرکه بوآیت کریمه نزول ایتدکده
رسول علیه السلام (اذا لا ارضی وواحد من امتی فی النار) بیورمشدر یعنی بویله اولیجق امتمدن هیچ
برکسنه‌نك جهنمده اولدیغنه راضی اولمزم دیمکدر (جعلنا الله من امته وثبتنا علی سنته وملته وحشرنا
فی زمرته وحرمنا علی النار بشفاعته بعزته وحرمته (دیکر) کتب سیرده محرردرکه رسول الله صلی الله
علیه وسلم لیالی وایامده یقظه ومنامده وحدت وکثرتده سفر واقامتده کاه قلبا وبدنا کاه همان قلبا جناب
حقله معامله‌دن برلحظه خالی اولمیوب (لی مع الله وقت لا یسعنی فیه ملك مقرب ولا نبی مرسل) حدیثی
مفهومنجه بعض زمانلرده تجلیات بهیهٔ الهیه‌یه بالکلیه مستغرق اولوب ارشاد عباد ایچون توجه قلب
شریفلرین عالم بشریته دوندرمك استدکلرنده دفعه مجال اولمامغین تدریجله اولسون دیو (کلمینی یا حمیرا)
یعنی یا عائشه بکا سویله دیو بیوررلردی * مرویدرکه صباح نمازینك سنتنی قیلوب حضرت عائشه اویانق ایسه
انکله سویلشوب دکلسه برمقدار یریوزینه سویکنوب بعده فرضی جماعتله قیلمغه طشره چیقارلردی
سنت عقبنده طوغری طشره‌یه چیقسه‌لر تجلیات الهیه‌دن حاصل اولان اسرار وانوار جهتندن مبارك
یوزلرینه هیچ کسنه باقمغه قادر اولمزدی دیمشلر (دیکر) علما دیدیلرکه حق تعالی قرآنده هر پیغمبره اسمیله
خطاب ایدوب لکن حبیبنی مجرد تعظیما اوصافیله ندا ایتمشدر (یا ایها النبی یا ایها الرسول) کبی نتکیم بعض
شعرا بو معنایی انبا ایتمشدرکه (نظم) فدعا جمیع الرسل کلا باسمه * ودعاك وحدك بالرسول وبالنبی (نثر)
خصوصا (انا ارسلناك شاهدا ومبشرا ونذیرا وداعیا الی الله باذنه وسراجا منیرا) آیتنده بش وصف شریف ایله
توصیف اولنمشدر * محرر سطور اولان عبد پرقصور ایدر بوذکر اولنان خاصه نوعندن کتب سیرده وغیریده
کورمدیکم برمعنای رعنا بولدمکه حضرت رب عزت رسولنه محض محبتدن اوخشامغه وملاطفه‌یه متعلق
بعض اوصافله دخی خطاب بیورمشدر (یا ایها المزمل یا ایها المدثر) کبی (دیکر) علما دیمشلرکه رسول علیه
السلام افصح فصحاء انسان وابلغ بلغاء ذوی العرفان اولمغین جمیع لغات عربله تکلم ایدوب بلغاء عرب عربا
حیران اولورلردی برحدیثده (انا افصح العرب) برحدیثده (کانت لغة اسماعیل قد درست فجاءنی بها جبرائیل

حفظتها) برحديثده (ان الله عزوجل ادبنى فاحسن تأديبى ونشأت فى بنى سعد بن بكر) ديو بيورمشدر
(ديكر) برفضيلت خاصه لرى دخى كلمات شريفه لرى جوامع الكلم اولديغى يعنى الفاظ يسيره ده معانئ كثيره
جمع اولديغيدر اوبابده نيجه يوزبيك احاديث شريفه لرى اولوب جامع نصايح عليه ومورث منافع دنيويه
واخرويه اولنلرندن يوزدانه ماننده سبحهٔ لؤلوى شاهانه ذكرا ولنمق فكرا اولنديكه بونلردر ١ انما الاعمال بالنيات
٢ اذا لم تستح فاصنع ماشئت ٣ احترسوا عن الناس بسوء الظن ٤ اتق شر من احسنت اليه ٥ ان الله يكره
البطال ٦ آل محمد كل تقى ٧ اعبد الله كانك تراه فان لم تكن تراه فانه يراك واحسب نفسك مع الموتى واتق دعوة
المظلوم فانها مستجابة ٨ اعمل لدنياك بقدر مقامك فيها واعمل لآخرتك بقدر بقائك فيها واعمل لله بقدر
حاجتك اليه واعمل للنار بقدر صبرك عليها ٩ اتقوا دعوة المظلوم وان كان كافرا فانه ليس دونه حجاب ١٠
اتقوا فراسة المؤمن فانه ينظر بنور الله ١١ احبب حبيبك هونا ما عسى ان يكون بغيضك يوما ما وابغض
بغيضك هونا ما عسى ان يكون حبيبك يوما ما ١٢ استنزلوا الرزق بالصدقة ١٣ اشتدى ازمة تنفرجى
١٤ اصل كل داء البردة ١٥ اعقلها وتوكل ١٦ اغد عالما او متعلما او مستمعا او محبا ولا تكن الخامس
فتهلك ١٧ اكرم الناس اتقاهم ١٨ ان الظلم ظلمات يوم القيامة ١٩ ان لصاحب الحق مقالا ٢٠ انزلوا
الناس منازلهم ٢١ اياك وكل امر يعتذر منه ٢٢ اياك وقرين السوء فانك به تعرف ٢٣ اياك وما يسوء
الاذن ٢٤ الاسلام يزيد ولا ينقص ٢٥ الاسلام يعلو ولا يعلى عليه ٢٦ البلاء موكل بالمنطق ٢٧ البشاشة خير
من القرى ٢٨ التأنى من الرحمان والعجلة من الشيطان ٢٩ جف القلم بما هو كائن ٣٠ حب الدنيا رأس
كل خطيئة ٣١ حبك الشئ يعمى ويصم ٣٢ حسبى الله ونعم الوكيل امان لكل خائف ٣٣ حسن الخلق
نصف الدين ٣٤ حفت الجنة بالمكاره وحفت النار بالشهوات ٣٥ الحرب خدعة ٣٦ الحسود لا يسود ٣٧
الحلف حنث اوندم ٣٨ الحكمة ضالة المؤمن ٣٩ خير الامور اوسطها ٤٠ الدال على الخير كفاعله
٤١ الدنيا مزرعة الاخرة ٤٢ الدنيا سجن المؤمن وجنة الكافر ٤٣ الرضاع يغير الطباع ٤٤ الرفق رأس
الحكمة ٤٥ زرغبا تزدد حبا ٤٦ السعيد من وعظ بغيره ٤٧ السلامة فى العزلة ٤٨ صوموا تصحوا ٤٩
الصلوة عماد الدين ٥٠ الصبر مفتاح الفرج ٥١ الصدقة تمنع سبعين بابا من ابواب البلاء اهونها الجذام والبرص
٥٢ الضرورات تبيح المحظورات ٥٣ طوبى لمن شغله عيبه عن عيوب الناس ٥٤ طلب العلم فريضة على كل مسلم
٥٥ العدة دين ٥٦ العدة عطية ٥٧ الغنا اليأس مما فى ايدى الناس ٥٨ الفاتحة لما قرأت له ٥٩ فى الحركات
البركات ٦٠ القناعة كنز لا ينفد او كنز لا يفنى ٦١ كن فى الدنيا كانك غريب او عابر سبيل وعد نفسك من
اصحاب القبور ٦٢ الكريم اذا قدر عفا ٦٣ كفى بالمرء كذبا ان يحدث بكل ما يسمع ٦٤ كل ما هو آت قريب
٦٥ كفى بالدهر واعظا ٦٦ كفى بالموت واعظا وكفى باليقين غنى ٦٧ كلكم راع وكلكم مسؤل عن رعيته ٦٨
كما تدين تدان ٦٩ ليس الخبر كالمعاينة ٧٠ لكل مقام مقال ٧١ ليس الشديد من غلب الناس انما الشديد
من غلب على نفسه ٧٢ ما نقص مال من صدقة ٧٣ ما جمع شئ الى شئ احسن من حلم الى علم ٧٤ ما خاب من
استخار ولا ندم من استشار ولا عال من اقتصد ٧٥ المجالس بالامانة ٧٦ المرء مع من احب ٧٧ المستشار مؤتمن
٧٨ المسلم من سلم المسلمون من لسانه ويده ٧٩ المعدة بيت الداء والحمية رأس كل دواء ٨٠ المقدر كائن ٨١
من حسن اسلام المرء تركه ما لا يعنيه ٨٢ من صمت نجا ٨٣ من استوى يوماه فهو مغبون ٨٤ من تشبه
بقوم فهو منهم ٨٥ من مات على شئ بعثه الله عليه ٨٦ من لا يرحم لا يرحم ٨٧ المؤمن مرءآة المؤمن
٨٨ المؤمن للمؤمن كالبنيان يشد بعضه بعضا ٨٩ الناس بزمانهم اشبه منهم بآبائهم ٩٠ الندم توبة ٩١
النساء حبائل الشيطان ٩٢ نية المؤمن خير من عمله ٩٣ الهم نصف الهرم ٩٤ لا ايمان لمن لا امانة له
ولا دين لمن لا عهد له ٩٥ لا تظهر الشماتة باخيك فيعافيه الله ويبتليك ٩٦ لا طاعة لمخلوق فى معصية الخالق
٩٧ لا صغيرة مع الاصرار ولا كبيرة مع الاستغفار ٩٨ لا يجنى على المرء الا يده ٩٩ لا يغنى حذر من قدر
١٠٠ يبعث الناس على نياتهم (فائده) امام غزالى اعمل لدنياك بقدر مقامك فيها واعمل لآخرتك بقدر
بقائك فيها واعمل لله بقدر حاجتك اليه واعمل للنار بقدر صبرك عليها) حديثنده جميع عالمك علمى مندرجدر
ديوب امام شافعى (انما الاعمال بالنيات) حديثنده عملك نصفى داخلدر زيرا دينك ظاهرى وباطنى اولوب

نیت باطنه عمل ظاهره متعلقدر ودخی نیت عبودیت قلبدر عمل عبودیت جوارحدر دیوب بعض علما منبور حدیث دینك ثلثیدر زیرا دین اوچ قسمدر که بری قول بری عمـل بری نیتدر دیوب بعض علما دیمشلردر که رسول علیه السلام قواعد اسلامی ومتفرقات شرایع واحکامی درت حدیثده جمع ایتمشدر بری (انما الاعمال بالنیات) بری (الحلال بین والحرام بین) بری (البینة للمدعی والیمین علی من انکر) بری (لا یکمل ایمان المرء حتی یحب لاخیه مایحب لنفسه) درکه اولکی عباداته ایکنجی معاملاته اوچنجی خصومات وحکوماته دردنجی آداب ومناصفاته وتحذیر عن الجنایاته شاملدر (دیکر) خصایص وفضائل رسول علیه السـلامدن بری دخی کتب سیرده محرر اولاندرکه حضرت خدا جل وعـلا رسولنه مفاتیح خزائن اجناس عالمی اعطا ایتمکین جمیع ارزاق مخلوقات سر محمـدیدن تقسیم اولنور (نظم) هر فتح وفتوحی که ترا در راهست * با عزت ودولتی کزین درکاهست * این جمله وصد هزار دیکر چندین * از نور محمد رسول الله است (دیکر) ینه سیرده محرردرکه رسول علیه السلام عمدا وسهوا جمیع کناهلرك صغائر وکبائرندن بالکلیه معصوم ایدی سائر انبیا چاق بویله دکل ایدکاری بوقاروده باب احوال مشترکه انبیاده کچمشدر * خصایص الحبیبده رسول علیه السلام فعـل مکروهه ارتکابدن دخی مبرا ایدی دیو مذکوردر (دیکر) ومحرردرکه نمازقیلان کسـنه تشهدده ایکن السلام علیك ایها النبی ورحمة الله وبرکاته دیوب سائر انبیایه وملائکه یه خطاب جائزدکادر (دیکر) بری دخی نبوتله سلطنت جمع ایتمك تکلیف اولندقده فقر اختیار ایتـدوکیدر * مواهب لدنیه دده مرویدرکه برکون رسول علیه السـلام (یا جبرائیـل والذی بعثك بالحق ما امسی لآل محمـد سفة من دقیق ولا کف من سویق) دیو کمال فقرلرین حکایت ایتدکده فی الحال کوکدن برصوت عظیم ایشیدوب قورقوب قیامت قوپغه الله تعالی امر می ایتـدی دیوب جبرائیل دخی یوق لکن سـنك سوزك ایشتدکده اسرافیله امر ایتدی سکا نزول ایدیوردیوب اسرافیل علیه السلام کلدکده (ان الله سمع ما ذکرت فبعثنی الله الیك بمفاتیح خزائن الارض وامرنی ان اعرض علیك اسیر معك جبال تهامة زمردا ویاقوتا وذهبا وفضة وان شئت نبیا ملکا وان شئت نبیا عبدا) دیوب جبرائیل علیه السلام تواضعله اشارت ایدوب رسول علیه السلام دخی اوچ کره (بل نبیا عبدا) دیدیلرسنن ترمذیده دخی مذکوردرکه رسول علیه السلام (عرض علی ربی لیجعل لی بطحاء مکة ذهبا قلت لا یارب ولکن اشبع یوما واجوع یوما فاذا جعت تضرعت الیك وذکرتك واذا شبعت حمدتك وشکرتك) دیدیلر خصایص الحبیبده (اوتی النبی علیه السـلام خزائن الارض علی فرس ابلق علیه قطیفة من سـندس) دینوب تفصیلنه تعرض اولنمامشدر (دیکر) جمیع انبیاء ومرسلین بنی آدمدن هـمان برقوم مخصوصه پیغـمبر اوله کلمشلر ایکن رسول علیه السـلام اتفاق علماء آفاق اوزره جمیع امم عالمه وقبائل بنی آدمه خصوصا جن طائفه لرینـه دخی مرسل اولمشـلردر حتی قدماء علمادن نیجه لرقولنجه وامام سبکی اختیارنجه جمیع ملائکه سفلیه وعلویه یه دخی مرسل اولمشـلردر حتی قـدماء علمادن بری (ان الله لم یقصر رسالة محمـد علی الثقلین بل عمها جمیع العالمین فکل من کان الله ربه فمحمد رسوله) دیمشدر (نظم) ای نور تو منظور دل وجان همه * وی آیت رحمت تو درشان همه * شاهان سرا پرده ملك وملکوت * در پیش تو خادم وتو سلطان همه (دیکر) وما ارسلناك الا رحمة للعالمین) آیتی مفهومنجه اون سکز بیك عالمه سبب رحمت ایدی مؤمنینك مطیع وعاصیلرینه نه طریقله سبب رحمت اولدیغی معـلوم اما کفاره دخی رحمت اولدیغی سائر انبیا امتلرینك کافرلری کبی دنیاده عذاب حقله بالکلیه هلاك اولمقدن نجات بولدقلریدر دیمشلر * مرویدرکه رسول علیه السلام (هل اصابك من هذه الرحمة شئ) دیو جبرائیل علیه السلامه صوروب اودخی (نعم کنت اخشی العاقبة فامنت بثناء الله تعالی علی بقوله ذی قوة عند ذی العرش مکین مطاع ثم امین) دیو جواب ویرمش * معارج النبوه ده مرویدرکه ابلیس مردود مطرود اولدقده امر حقله موکل اولان برملك هرکون آنك روی بد خوینه شدتله برطبانچه اوروب ایرته یه دك اثری کتمیوب حضرت رسوله اشبو آیت نزول ایتدکده جمیع ماسوی اللهه عالم دینمکین ابلیس خسیس بن دخی عالمدنم دیو جناب حقدن حصه طلب ایدوب اوطبانچه رفعنه تضرع ایتـدکده رسول علیه السـلام حرمتنه اندن قورتلدی (نظم) ای رونق دو عالم ازملت محمد * وی افتخار آدم ازدولت محمد * دربارکاه سدره روح الامین نداند * سریکه هست حق را

با حضرت محمد * ایمن شدند دلها از هیبت سیاست * چون حرف رحمت آمد بر نوبت محمد * در روز عرض اکبر بینی که امتانش * آزاد کشته ز آتش از برکت محمد * مردم همه کریزان فردا ز دوزخ اما * دوزخ شود کریزان از امت محمد * ای نفس تند سرکش در کش می شریعت * تا روز حشر نوشی از شربت محمد (دیکر) علما دیمشلردرکه حضرت رسول طالب رضای خدا اولدیغندن ماعدا حق تعالی دخی آنك رضاسنی طالب اولوب (ولسوف یعطیك ربك فترضی) بیوروب سائر انبیادن برینه بویله معامله ایتمیوب جمله دن موسی علیه السلام اساندن حکایة (وعجلت الیك رب لترضی) بیورمشدر (ع) فشتان ما بین هذا وذاك (دیکر) ینه دیمشلرکه سائر انبیا کندو امتلرندن ایشتدکلری افترالری کندولردن کندولری نفی ایدوب لکن حضرت رسوله اولان افترالری قرآنده حق جل وعلا بالذات نفی ایتمشدر (دیکر) ینه دیمشلردرکه زلات انبیایی حق تعالی بعد زمان عفو ایدوب وقرآنده حکایت ایتدکده منت طریقیله یاد ایدوب وهر برینك زلتی نه ایدوکنی تصریح ایدوب لکن حبیبنه کلیجك فرضا زلات دخی واقع اولدیسه ستر ایدوب بطریق الفرض واقع اولوب اوله جغه بالکلیه مغفرت تامه اوله جغنی اعلام بیوروب بحسب الظاهر ترك اولی اسلوبنده اولان برخصوصده عتاب صورتنده کمال ملاطفه ایله (عفا الله عنك لم اذنت لهم) بیوروب غایتده مقبول درکاه پروردکار ایدوکی اشعار اولنمشدر (دیکر) ینه دیمشلردرکه حضرت رسول علیه السلام وجوه فضلتی سائر انبیادن هر برینك ومجموعنك فضیلتلرندن اکمل وافضل اولدیغندن ماعدا هر پیغمبر مخصوص اولدقلری بعض فضائل وخصایصك دخی باعینه یا نظیر غالبنه مالك اولوب بو خصوصك تفصیلی کتب سیرده محرردر جمله دن قرآنده کبار انبیا اساندن رجا طریقیله بیان اولنان حالات حضرت رسوله حصول طریقیله خبرویرلمشدر نتکیم ابراهیم علیه السلام (ولا تخزنی یوم یبعثون) ودخی (انی ذاهب الی ربی سیهدین) ودخی (واجعل لی لسان صدق فی الآخرین) دیو حبیب الله حقنده (یوم لا یخزی الله النبی والذین امنوا معه) ودخی (ویهدیك صراطا مستقیما) ودخی (ورفعنا لك ذكرك) بیوریلوب موسی علیه السلام طورده کلیم اولدیسه محمد علیه السلام عرش برنورده کلیم اولدیغندن ماعدا موسایه میسر اولمیان تجلی خدایه مظهر اولوب عیسی علیه السلام احیاء موتی ایتدیسه محمد علیه السلام نیجه کره یوز بیك مرده دیللری احیا ایدوب انك منتهای معراجی سماء دنیا بونك منتهای معراجی عرش اعلا ایدی (دیکر) معجزاتلری دخی سائر انبیانك هر برینك بلکه جمله سنك معجزاتندن زیاده ایدی بعض کتب سیرده بیك بعضنده اوچ بیك معجزه لری وار ایدی دیو مذکوردر (دیکر) امتی دخی جمیع انبیا امتلرینك مجموعندن عددو کمالده وشرف وسائر حالده زیاده اولوب جمیع اهل جنتك ثلثانی امت محمد دردیو احادیث شریفه واردر (دیکر) حضرت رسولك ثوابلری دخی سائر انبیادن اضعاف مضاعف زیاده ایدی زیرا مواهب لدنیه ده یوم قیامته دك هر مهتدی وعامل اعمال حسنه سنك ثوابن حاصل ایدوب استادنه دخی آنك مثلی استادی استادنه ایکی مثلی اوچنجی استاده درت مثلی دردنجی یه سکز مثلی بو اسلوبله حضرت رسوله دك هر استاده شاکردی ثوابنك ایکی مثلی اولوب بو حسابله مثلا یکرمنجی استاده بشیوز بیك ویکرمی درت بیك ایکیوز سکسان ایکی ثواب اولمغین حضرت رسولك هر برادتی طرفندن کندولره حاصل اولان ثوابلر عددنی جمیع انس وجن وملائکه محاسب اولسه لر حساب ایده میوب عاجز اوله لر اکا همان الله عزوعلا آکاهدر بو معناده بعض عرفا دیمشدرکه (نظم) فلا حسن الا من محاسن حسنه * ولا محسن الا له حسناته (نثر) حضرت رسولك بوقدر حسنات ومثوبات عظیمه لری کندولر بالذات ایتدکاری انواع عبادات واعمال صالحه متوالیات وحضرت حق اکا محبت وعنایتندن مزیدا اکرام ایله انعام ایتدوکی مثوبات بیحد وغایاتدن ماعدادر * سلف عظامك خلف کرامدن وجوه افضلیتلرینك بری دخی اشبو تضاعف اجور قصه سیدر دیو مذکوردر (دیکر) خصایص رسولك بری دخی (نصرت بالرعب مسیرة شهر) حدیثی اوزره اوکارندن واردلرندن بر آیلق یولدن اعداء دین بونلردن خوف ایدرلردی سائر انبیایه بو حال ویرلمدیکی حدیثدن مفهوم اولوب تواریخ دخی شهادت ایدر (دیکر) اسم شریفلریله ندا ایتمکی وحضور شریفلرنده جهرله تکلم ایتمکی وبرکسنه بونلری وراء حجراتدن یعنی حجره قپوسندن دیواراردندن ودخی موضع بعیددن مطلقا ندا ایتمکی ویولده یوررکن

اوكار ينه كچمكی حق تعالی مؤمنينه حرام ايتمشدی سائر امتلر پيغمبرلرنی اسملريله چاغررلردی (ديكر) ابن عباس رضی الله عنه ايدر حق تعالی انبيادن برينك عمرينه يمين ايتديكی مسموعم اولميوب لكن قرآنده (لعمرك انهم لفی سكرتهم يعمهون) ديوب حبيبنك عمرينه يمين ايتمشدر (ديكر) جبرائيل عليه السلامدن اول ياصكره افضل ملائكه اولان اسرافيل عليه السلام حضرت رسوله نيجه كره نازل اولوب انبيادن هيچ برينه نازل اولمامشدر ديمشلر (ديكر) حضرت رسوله وحی الهی جميع طرق وحی ايله اولشديكه تفصيلی ابتدای نبوتده كچمشدر سائر انبيايه چاق بويله حال واقع اولمامشدر (ديكر) حضرت رسول عليه السلام جبرائيلی ملكيتی صورتی اوزره ايكی كره كوروب سائر انبيايه بوحال واقع اولمامشدر ديمشلر (ديكر) حضرت رسوله كوكدن جبرائيل يكرمی درت بيك كره نازل اولوب جمله انبياده غايت چوق ايندكی موسی عليه السلامدركه همان اكادرت يوز كره اينمشدر (ديكر) كتب سيرده مذكوردركه انبيانك كيمی شريعت كيمی حقيقت صاحبی اولوب ايكيسنی دخی جمع ايتمك حضرت رسوله مخصوص ايدی قصهٔ خضر وموسی عليهما السلامده خضر موسايه (انی علی علم لا ينبغی لك ان تعلمه وانت علی علم لا ينبغی لی ان اعلمه) ديديكی بوكلامه شاهددر ديمشلر (ديكر) ودخی مذكوردركه (اوتيت مفاتيح الارض) حديثی مفهومنجه حق جل وعلا حبيبنه دنيا ومافيهايی تمليك ايدوب كيف مايشاء تصرف ايدردی امام غزالی رسول عليه السلام صحابه دن تميم داری يه وقيامته دك انك نسلندن اولنلره قدس شريف شهری دخی كفار النده ايكن برقريه تمليك ايدوب مؤيد ملكلری اولمغه حضرت علی خطيله حجت ويردكلری اكا بناءدر ديمش (ديكر) حق تعالی يه حبيبی ايله آند ويرمك جائز اولوب سائر انبيا ايله وملائكه ايله جائز دكلدر ديو علما اتفاق ايتمشلردر (ديكر) حق تعالی رسولنك خاتونلرينی تعظيم ورعايت وحرمت ايچون نكاح جهتندن امتلرينك والده لری ايدوب (وازواجه امهاتهم) ديو بيورمشدر (ديكر) انبيا خاتونلرينك كيمی ازواجنه سبب ضرر دنيوی اولوب سائرلری نه نفع ونه ضرر ايديلر اما حضرت رسولك طقوز عدد خاتونلری كندولره امور دينيه ودنيويه ده معاونت ايدرلردی فقر وقناعته غايتده صابره وشاكره اولدقلرندن ماعدا اقوال وافعال رسول سيد البشری خلقه روايتله امور شريعت وسنتی امته نشر ايدوب حتی بعضلر احكام شريعتك ربعی مقداری عائشهٔ صديقه دن اخذ اولنمشدر ديمشلر (ديكر) مرويدركه حضرت رسولك بنات وازواجی افضل نساء عالمين اولوب جميع اصحابی دخی انبيادن غيری جميع امم عالمدن افضل واكملدرلر شهرلری مدينهٔ منوره دخی مكهٔ مكرمه دن صكره افضل جميع بلاد وممالك عالم اولوب مسجد شريفلرنده بر ركعت نمازه بيك ركعت ثوابی يازيلور سائر عبادتلر دخی اكا كوره در قبر شريفلريله منبرلری ارامی خود جنتدن ايدوكی (ما بين قبری ومنبری روضة من رياض الجنة) حديثيله ثابتدر شعب الايمان بيهقيده (من زارنی بعد موتی فكأنما زارنی فی حياتی ومن مات باحد الحرمين بعث من الامنين يوم القيامة) ديو حضرت رسولدن مرويدر سائر انبياده بوذكر اولنان امورك هيچ برسی يوغيدی (ديكر) خصايص الحبيبده مذكوردركه ازواج رسوله حاشا قذف ايدن ابن عباس قولنجه توبه سی مقبول اولميوب قاضی عياض ديديكی اوزره قتل اولنوب بعضلر قولنجه قتل اولنق حضرت عائشه يه سبك جزاسی اولوب سائرلره قذف وسبك جزاسی ايكی حد قذف اورلمقدر زيرا عائشه يه سب قرآنی تكذيبه مؤدی اولمغين كفردر ديو اتفاق اولنمشدر صحابه نك برينك والده سنه ده قذف ايدنك دخی جزاسی ايكی حد قذفدر ديمشلر (ديكر) كتب سيرده محرردركه (كل سبب ونسب ينقطع يوم القيامة الا سببی ونسبی) حديثی مفهومنجه هر قرابت نسبيه وسببيه قيامتده اصلا مفيد دكلدر اما حضرت رسولك قرابت نسبيه وسببيه لری مفيددر ونسبدن مراد ولادت ايله اولان قرابتدر سببدن مراد نكاح ايله اولان قرابتدر بعضلر ديديلركه سببدن مراد يعنی قيامتده امت محمد پيغمبرلرينه منسوب اولوب سائر امتلر پيغمبرلرينه منسوب اولمزلر (ديكر) خصايص رسولدن بری دخی كريمه لری اولادی كندولره منسوب اولديغيدر نتكيم مسند طبرانيده حضرت رسولدن (كل بنی ام ينسبون الی عصبة ابيهم الا ولد فاطمة فانی انا ابوهم وانا عصبتهم) ديوودخی (ان الله جعل ذرية كل نبی فی صلبه وان الله جعل ذريتی فی صلب علی) ديو مرويدر زيرا جميع بنی آدمده قز اوغلی پدرينه منسوب اولوب لام جدنه منسوب دكلدر نتكيم شاعر ديمشدر (نظم) بنونا بنوا ابنائنا

وبناتنا

وبناتنا * بنوهن ابناء الرجال الاباعد (دیگر) مواهب لدنیه ده مذ کوردرکه اسم رسول اتله تسمی یعنی
داش اولمق دنیاده وآخرتده نافعدر زیرا رسول علیه السلام بیورمشدرکه (یوقف عبدان بین یدی الله تعالی
فیأمر بهما الی الجنة فیقولان ربنا بما استأهلنا الجنة ولم نعمل عملا تجازینا به الجنة فیقول الله تعالی ادخلا
الجنة فانی آلیت علی نفسی ان لا یدخل النار من اسمه احمد ولا محمد) ودخی بیورمشدرکه (قال الله تعالی وعزتی
وجلالی لا عذبت احدا تسمی باسمك فی النار (ودخی حضرت علی دیمشدرکه (مامن مائدة وضعت فحضر علیها
من اسمه احمد او محمد الا قدس الله ذلك المنزل کل یوم مرتین) محرر سطور اولان عبد پر قصور ایدر اسم رسول الله
تسمینك منفعت دنیویه سنه مواهبده دلیل ذکر ایتموب لکن اکا دلیل جامع الصغیر سیوطیده (اذا سمیتم
ولدا محمدا فاکرموه واوسعوا له فی المجلس ولا تقبحوا له وجها) حدیثیله (اذا سمیتم الولد محمدا فلا تضربوه
ولا تحرموه) حدیثیدر (دیگر) ینه مواهب لدنیه ده مذکوردرکه (وانزل الله الکتاب والحکمة) آیتنده
کتابدن مراد قرأن حکمتدن مراد سنت یعنی اقوال وافعال رسول علیه السلامدر * امام اوزاعی ایدر
جبرائیل علیه السلام حضرت رسوله قرأن کبی سنت دخی انزال وتعلیم ایدردی (دیگر) خصائص رسولدن
بری دخی اتباع سنتلری واقتداء سیرتلری وجوبندن ماعدا فرضیت کمال محبتلریدر نتکیم دیمشلردر (بیت)
هرکز خدای خواهد فردوس دلکشارا * حب رسول شرطست ازبهر این جزارا (نثر) صحیح بخاریده
(لا یؤمن احدکم حتی اکون الیه احب من والده وولده والناس اجمعین) دیوودخی (لن یؤمن احدکم حتی
اکون احب الیه من نفسه) دیو ایکی حدیث شریف مرویدر * کبار مشایخدن بری ایدر حضرت رسول صلی
الله علیه وسلمی واقعه ده کوروب (یا رسول الله اعذرنی فان محبة الله شغلتنی عن محبتك) دیدکده (یا مبارك
من احب الله فقد احبنی) دیو بیوردیلر بعض سلف بو مضمونده دیمشدرکه (نظم) الا یا محب المصطفی زد صبابة *
وضمخ لسان الذکر منه بطیبه * ولا تعبأن بالمبطلین فانما * علامة حب الله حب حبیبه (نظم) ای مفتخر بذات
توذرات کائنات * اصل محبت تو کلید درنجات * هر ذات مستحق صفات کمال نیست * ای ذات بر کمال
تو مجموعهٔ صفات (رباعی) ای دل طمع ملك مؤبد داری * در سر هوس دولت سرمد داری * هرچیز
مرادنست باخود داری * کردر دل وجان مهر محمد داری (نثر) علما دیمشلردرکه علامات محبت رسول
جو قدر اعظمی رسول اکرمك شریعت وطریقت وسنت وسیرتنه اقتدا وآنلردن عدم تجاوز وعدم ابادر آیت
هدایت غایت (قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله) بو مدعایه کواهدر (رباعی) یارب زتو طالب عطاییم
مدام * مستغرق غفلت وخطاییم مدام * شایدکه کناه ما زما عفو کنی * کز صدق محب مصطفاییم مدام (نظم)
چون نور محمدی زمعبود بود * پس هرکه محمدیست پرسود بود * خواهی که رضای حق تعالی یابی * آن کن که محمد
ازو خشنود بود (دیگر) خصائص رسولدن بری دخی (قل لا اسألکم علیه اجرا الا المودة فی القربی) آیتی
مفهوم منیفه محبت اهل بیتلرینك وجوبیدرکه کتب حدیثده (احبوا الله لما یغدوکم به من نعمته واحبونی بحب
الله واحبوا اهل بیتی بحبی) دیوودخی (من ابغض اهل البیت فهو منافق) دیوودخی (من صنع الی احد من
اهل بیتی یدا کافیته علیها یوم القیامة) دیوودخی (من صنع الی احد من اهل بیتی معروفا فعجز عن مکافأته
فی الدنیا فانا المکافیء له فی القیامة) دیوودخی (لا یبغضنا اهل البیت احد الا ادخله الله النار) دیو حدیثلر
مرویدر آل رسول وآل بیت رسول صدقهٔ واجبه آلمق حرام اولان بنی هاشم مؤمنلریدرکه آنلر
آل علی وآل عقیل وآل جعفردرکه بو اوچی حضرت رسولك عمزاده لریدر ودخی آل عباسدرکه عم
حضرت رسولدر دیمشلر بعض علما وجوب محبت اهل بیت حقنده دیمشدرکه (شعر) یا اهل بیت رسول
الله حبکم * فرض من الله فی القرأن انزله * یکفیکم من عظیم الفخر انکم * من لم یصل علیکم لا صلاة له *
(دیگر) وجوب محبت صحابه حقنده دخی رسول علیه السلام بیورمشدر (الله الله فی اصحابی لا تتخذوهم
غرضا من بعدی من احبهم فقد احبنی ومن ابغضهم فقد ابغضنی ومن آذاهم فقد آذانی ومن آذانی فقد آذی الله
ومن آذی الله فیوشك ان یأخذه (دیگر) حق تعالی حبیبنه امتی خصوصنده بحضور اوله جق برنسنه یی
مدت حیاتنده کوسترمدی لکن سائر انبیا کندولر صاغ ایکن کیمنك امتی هلاك اولوب کیمنك دخی امتی انواع
منکراته مشغول اولوب اوخصوصدن اکثری غمناك ایدیلر (دیگر) وحضرت رسول مجددرت وزیر

عديم النظير ايله مؤيد ايديلركه جبرائيل وميكائيل وابوبكر وعمردر بو معنى حديثله ثابت اولمشدركه ان الله ايدنى باربعة وزراء اثنين من اهل السماء جبرائيل وميكائيل واثنين من اهل الارض ابى بكر وعمر) بيورمشدر (ديكر) مرويدركه هر كسنه نك طائفهٔ جندن بر قرينى اولوب رسول عليه السلام كندو قرينلرى اولان جنى بى ايمانه كتورديلر صحيح مسلمده مرويدركه (ما منكم من احد الا وقد وكل به قرينه من الجن قالوا واياك يارسول الله قال واياى الا ان الله جل وعلا اعانى عليه فاسلم فلا يأمرنى الا بخير) بيورمشلردر (ديكر) بالغ ايكن وفات ايتمش هر ميته البتـه قبرنده منكر ونكير من ربك ومن نبيك ديوب حضرت رسولدن سؤال ايدرلر (ديكر) قرائت احاديث رسول عليه السلام عبادت مورثة الثواب اولوب مجالس قرائت ايچون اولان مستحبات وآداب بودركه اغتسال وتطيب اولنوب كتاب حديثى بريوكسك نسنه اوزرينه قويوب اوقويوب واوقيان كمسنه مجلسه كلنلره اصلا قالقمايوب وحاضر اولنلر رفع صوت ايتميه لر ودخى اهل حديثك روى فرخنده خويلرى سائرناسدن زياده نورانيت وطراوت اوزره اولوب اوطائفه حفاظ وامراء مؤمنين لقبلريله مذكورلردر بعضلر بونلر حقنده ديمشلردركه (نظم) اهل الحديث هم اهل النبى وان * لم يصحبوا نفسه انفاسه صحبوا (ديكر) كبار خصايص رسولدن بعضلرى دخى بونلردركه مرض موتلرنده اوچ كون جبرائيل عليه السلام كلوب يا محمد ربك سكا سلام ايدوب خاطرك صورر ديوب وفاتلرى حالنده كندولرى وامتلرى حقنده اولقدر بشارتلر ايتديكه على وفق المراد شاد اولديلر وفات ايتدكارنده ظهور ايدن امور تفصيله محتاج اولوب بو جمله نك اكثرى سائر انبيايه واقع اولمامشدر (ديكر) روح شريفلرينى قبضه حضرت عزرائيل انسان صورتنده كلوب ايچرويه اجازتله كيروب سائر انبيادن هيچ برندن اجازت استمامشدر ديمشلر * كتاب درج الدررده مذكوردركه عزرائيل كلدكده اسماعيل آدلو بر ملك ايله يتمش بيك ملك كلمش ايديكه هر بريله يتمش بيك دخى وار ايدى (ديكر) مواهب لدنيه ده قبر رسولده صلى الله عليه وسلم بدن شريفلرين ضم ايدن موضع جميع بقاع أرضدن افضل ايدوكى متفق عليه اولوب نيجه علماء قولنجه كعبه دن وسموات سبعدن دخى بعض علما قولنجه عرش عظيمدن دخى افضلدر ديو مذكوردر قصيدهٔ برده صاحبى ديمشدركه (نظم) لا طيب يعدل تربا ضم اعظمه * طوبى لمنتشق منه وملتثم (ديكر) علماء آفاق اتفاقيله ديمشلردركه آلان رسول عليه السلام بدن شريفلريله اولكى كبى حياتده اولوب نبوت ورسالتده باقى ودرجات تجليات الهيه يه راقيدر نيجه لر قولنجه قبر شريفلرنده اذان واقامتله جماعتله نماز قيلوب آنلر وجميع أنبيا قبور شريفلرنده صلوة وتلاوت قرآن وبعض عبادات ايدوب مكه يه واروب حج دخى ايدرلر * فتاواى بزازيه ده حضرت رسول عليه السلام الا آن نبوت ورسالت اوزره اولوب شمديكى حالده دخى پيغمبريمز رسولمزدر ديو اعتقاد ايتمك واجبدر ديو مصرحدر الصلات والبشر فى الصلاة على سيد البشر آدلو كتابده جمله انبيا قبرلرنده باجسادهم حياتده اولدقلرينه احاديثده دلائل قاطعه واردر ديوب برقاچى ذكر اولنمشدر (ديكر) (ان لله ملائكة سياحين فى الارض يبلغونى عن امتى السلام حديثيله ان لله ملكا أعطاه سمع العباد كلهم فما من أحد يصلى على الا ابلغنيها وانى سألت ربى أن لا يصلى على عبد صلاة الا صلى عليه عشر امثالها) حديثى مفهومنجه بعض ملائكهٔ كرام صلوات ويرن مسلمانلرك صلواتن اسم ورسميله حضرت رسوله عرض واعلام ايدرلر يوم قيامته دك هر كون قبر حضرت رسولى يتمش بيك ملك زيارت ايدوب بر كون كلانلره بر دخى نوبت دكمز ايدوكى بو قاروده باب احوال ملائكه ده كچمشدر (ديكر) سعيد بن المسيب ايدر هيچ بر كون يوقدركه آنده حضرت رسوله امتنك عمللرى صباحده واخشامده عرض اولنوب آنلردخى بونلرى سيماريله وعمللريله بلميه لر ينه الصلات والبشر نام كتابده محرردركه رسول عليه السلام (حياتى خير لكم تحدثون ويحدث لكم فاما اذا مت كان وفاتى خيرا لكم يعرض على اعمالكم فان رايت خيرا حمدت الله وان رأيت غير ذلك استغفرت الله لكم) ديو بيورمشلر (فالحمد لله رب العالمين وصلى الله على خير خلقه محمد وآله وصحبه وازواجه الطاهرين (ديكر) خصايص الحبيبده طائفهٔ نسايه زيارت قبر رسول عاليجناب بى شك وارتياب مرتبهٔ استحبابده اولوب لكن سائر قبور زيارتى آنلره بالكليه مكروهدر (ديكر) خصايصلرندن برى دخى بودركه حياتلرنده كى كبى وفاتلرندنصكره دخى هر نه زمانده وهر نه مكانده اولورسه جناب رب العباده آنلرله توسل ايدنلرك اكثرى دائما بر مراد اولوب بو بابده

مصباح الظلام فی المستغیثین بخیر الانام نام کتاب صحت انتسابنده یازلمشدر اوخصوصلک بحر بیپایاندن بر قطره وشمس تاباندن برذره بودرکه روضهٔ شریفه لرین براعرابی زیارت ایدوب (اللهم انك امرت بعتق العبید وهذا حبیبك وانا عبدك فاعتقنی من النار علی قبر حبیبك) دیو مناجات ایتدکده (یا هذا تسأل العتق لك وحدك هلا سألت لجمیع الخلق اذهب فقد اعتقناك من النار) دیو هاتفدن برندا کلدی ومرویدرکه کبار مشایخدن حاتم اصم قبر معظم فخر عالم صلی الله علیه وسلم یاننده طوروب (یاربنا زرنا قبر نبیك فلا تردنا خائبین) دیدکده (یا هذا ما اذنالك فی زیارة قبر حبیبنا الا وقد قبلناك فارجع انت ومن معك من الزوار مغفورا لكم) دیو هاتفدن برندا کلدی مواهب لدنیه ده مؤلفی قسطلانی ایدربکا برمرض عارض اولوب برقاچ ییل طوروب اطبا عاجز قالدقده مکه ده برکیجه حضرت رسوله استغاثه ایتدیکمده اوکیجه واقعه مده برکسنه النده کاغذ طوتوب (هذا دواء لداء احمد بن القسطلانی من الحضرة الشریفة بعد الاذن الشریف النبوی) دیو یازر اویقودن اویاندیغمده الله حقیچون مرضم بالکلیه کتمش بولوب برکت حضرت مصطفی ایله شفا وصفا بولدم آندن اول برجاریه مزنیجه زمان مصروعه اولوب جناب رسولله استشفاع ایتدیکمده جاریه یی انجیدن جنی بی واقعه مده برکسنه بکا کتوروب بونی سکانی صلی الله علیه وسلم کوندردی دیوب بندخی جنه عتاب ایدوب جاریه یی ارتق انجتمامکه یمین ویروب اویقودن اویاندم واویاندیغمده جاریه فی الحال صحت بولوب من بعد صرع عارض اولمز اولدی (دیکر) حضرت رسولك یوم قیامتده ظهوره کلیه جك انواع فضائلیدرکه بو خصوصلك افرادی حددن بیرون اولوب کمال اجمالی بودرکه قبردن ابتدا بونلر قالقوب اشرف البسهٔ جنتدن تاج وحله کیدرلوب براقه بنوب یتمش بیك ملك ایله حشر اولنوب لواء الحمدی مبارك اللرنده طوتوب جمله انبیا وامم آنك آلتنده طوروب عرصهٔ عرصاتده اولان طائعین وعصاة بیك ییل حیران وسرکردان طورمقدن عاجز اولدقلرنده جمله سی اتفاقله اولا آدم بعده نوح وابراهیم وموسی وعیسی علیهم الصلاة والسلام حضراتنه واروب فصل قضایه شروع اولنمق ایچون رجا وشفاعت دیلدکلرنده هربری اعتذار ایله عجز اظهار ایدوب عاقبت حضرت رسوله کلدکلرنده جناب حقه سجده ایدوب مناجات ایتدکده شفاعتی مقبول بروردکار وجمیع مخلوقاتدن افضلیتی آشکار اولور و حضرت رب العزت جمله مخلوقاتدن اول بونلره نظر ایدوب امتلری دخی جمیع امملدن مقدم حساب اولنوب وجمله سندن مقدم صراطدن کچوب وجنته جمله سندن مقدم کیروب محصل کندولری وامتلری سائر انبیا وامملدن امورنا محصورده ممتاز وسرافراز اولورلر * خصایص الحبیبده قیامتده حضرت رسولك مبارك باشلرنده ویوزلرنده اولان هر قیللرك هربرنده برر نور اولوب سائر انبیایه همان آدم باشنه ایکیشر نور ویریله جکدر ودخی حضرت فاطمه صراطدن کچمك دیلدکده یا اهل موقف کوزلریکزی قپاکزکه فاطمه بنت محمد کچوب کیده یوردیوندا اولنه ودخی جنته جمله عالمدن مقدم ابتدا کندولری بعده کریملری کیره جکدر (دیکر) کتب سیرده مذکوردرکه شفاعت التی قسمدر بری قول اصح اوزره اسمی مقام محمود اولان شفاعت عامهٔ عظمادرکه جمیع اهل موقفی انتظاردن تخلیصه متعلق اولمغین جمیع مخلوقاتدن افضلیتلری اول آنده عیان اولوب * ایکنجی برقومی جنته بلا حساب ادخال ایتمکه متعلقدر * اوچنجی بعد الحساب مستحق عذاب اولنلری عذابدن تخلیصه متعلقدر * دردنجی عصاة مؤمنینی ناردن اخراجه متعلقدر * بشنجی قول اصح اوزره حسنات وسیئاتی برابر اولان اصحاب اعرافك جنته دخوللرینه متعلق اولان شفاعتدر * التنجی اهل جنتدن نیجه لرك درجه لری زیاده سنه متعلق اولان شفاعتدر (دیکر) مرویدرکه شفاعت رسولله کندو امتندن یتمش بیك کمسنه آنلرك هربریله دخی یتمش بیك کمسنه بلا حساب ولا عذاب جنته داخل اولسه لرکرکدر نتکیم مسند امام احمدده حضرت رسولدن مرویدرکه (اعطیت سبعین الفا من امتی یدخلون الجنة بغیر حساب وجوههم کالقمر لیلة البدر وقلوبهم علی قلب رجل واحد فاستزدت ربی عزوجل فزادنی مع کل واحد سبعین الفا) دیو بیورمشلر پس بو جمله نك عددی یدی بیك کره یوز بیك اولوب مثلا یدی بیك آت یوکی عثمانی اقچه عددی قدر اولمش اولور (دیکر) کتب سیرده اولدیغی اوزره حضرت رسولك جنتده مسکن معینلری اولان وسیله آدلو مقامك اوصافی تمامن اللهدن غیری برفرد بیلموب کمال اجمالی بودرکه عرش برینه غایت یقین اولوب جمیع اهل جنت مقاملرینه برر نهال شرف

نوالی ایریشن سدرة المنتهی آغاجنك كوكی آنده در رسول علیه السلام جمله اهل جنتك ولی نعمتی اولمغیچون نعم اهل جنت اول شجرك ثمردن چیقار (ولسوف یعطیك ربك فترضی) آیتنده ابن عباس ایدر حق تعالی حبیبنه جنتده آق انجودن بیك عدد قصر ویررکه خاك منوری جمله مسك اذفر اولوب هر قصرده بیحد وحصر ولدان وغلمان وحور عین وآلات واسباب تنعم وحضور واردر بو جمله دن غیری هر لحظه وآنده تجلیات جلیات رب رحمان بیحد وبیپایان اولوب قابل توصیف وبیان دكلدر (نظم) تا ازدل وجان پاك ومجرد نشوی * وزهستی خود تمام بیخود نشوی * تاشاه ممالك مؤبد نشوی * واقف زمراتب محمد نشوی * حاصل كلام علی وجه التمام اعلام فضائل سید الانام (نظم) عقل عاجز مانده در تعریف او * پس همین تعریف در توصیف او (نثر) فحوای كلام عجز احتوا نسخه خارج طوق بشر ایدوكی مقرر اولمغین عنان یكران قلم بدیع البیان سریع الجریان اول میدان بیپایانده جولاندن منصرف وذكر اخلاق وعادات مورثة السعاداتلری سمتنه منعطف قیلنوب اول باب شرف انتساب عالی مقام مسكی الختام اولمق مرام اولنوب لسان تركیده اشرف مدایحلری اولان كلام لطافت اتسام متصف بالارتسام قلندی (المحرره) ای شاهد بزم لیل اسرا * نعلینكه فرش عرش اعلا * كورمدی جهانده حضرتكه * كردون هزار دیده همتا * وصفكده عقول عاجز اولدی * علمكده جهول قلب دانا * عرفانده قودن اعلم اولدك * ذاتك نوله دیرسه ماعرفنا * ای صاحب سر لی مع الله * یوق سركه حقدن اوزكه آكاه * ای علمه مدینه حلمه منبع * عرفانه خزینه لطفه مجمع * سرچشمه سن انبیایه طكمی * كرچشمه اوله الكده اصبع * اطواركله جهان مشرف * انواركله جنان مرصع * چون ایكی جهانه رحمت اولدك * اولدی كرمك قویه مطمع * وصافدرر سكا چو فتاح * انسان ندر اوله سكا مداح * ای شافع ذنب اهل عصیان * مرآت جمال سر سبحان * یوزسوردی قپوكه جمله عالم * اولدك چو حبیب رب رحمان * وصفك نقدر بیان اولنسه * ذاتكده عیان هزار چندان * بر بحردر رفضائلك كیم * نه حد بولنورا كانه پایان * اولسون طپوكه سلام دائم * ای زمرۀ انبیایه خاتم

(باب سادس عشر در اخلاق وعادات رسول اكرم صلی الله علیه وسلم)

حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم علم وعرفانده فهم وایقانده ذكا وفطنتده سخا وهمتده تواضع ومسكنتده حلم وشفقتده صبر وسكینتده غیرت وحمیتده صداقت وامانتده صلابت ودیانتده طاعت وعبادتده شجاعت ومهابتده بلاغت وفصاحتده ظرافت وملاحتده ورع وعفافده كرم وانصافده بذل وانفاقده لطف واشفاقده وقار وحیاده زهد وتقواده سعی وعزمده رأی وحزمده بی شك واشتباه اكمل ماسوی الله اولوب جمیع كمالات سنیۀ انسانیه یی علی الوجه النافع شویله محیط وجامع ایدیلركه هر بر خصلت حسنه لری مجموع انسانده اولاندن اضعاف مضاعف زیاده ایدوكی محقق ومتفق اولوب هر برینك تفصیلا بیانی نیچه كتاب مستقل اولمغه محتملدر پس بو بابده علماء سیر سید البشر كلام مفصلی محصلی بودركه اولا اول رسول صاحب صفا اعداء واودادن هر نه جفا كورسه لر طیب خاطرله عفو ایدوب غایت حمول وحلیم وكریم اولمغین مدت عمرلرنده امور دنیویه ده مجرد كندو نفسلرینه متعلق بر نسنه ایچون هیچ بر كسنه دن انتقام المامشلردی حتی احد غزاسنده كافرلر طرفندن مبارك یوزلری مجروح اولوب بر دیشلری قیرلدقده جانب كفاردن حضرت حقه اعتذار ایدوب (اللهم اغفر لقومی فانهم لایعلمون) دیمشلردر (نظم) آنكه با دشمنان كرم ورزد * دانكه با دوستان چكونه بود (دیكر) شفقتلری دخی نهایتده اولوب بعض جانورلره بر ظرفله صو ویروب ایچنجه مبارك اللریله طوتوب طوررلردی وبندكاری آتك یوزینی وكوزینی یكاریله ورداریله سیلرلردی (دیكر) اصحابنه غایت رعایت ایدوب بریسی كندولرین چاغرسه لبیك دیو جواب ویروب وآنلرك ایچلرنده اصلا ایاقلرین اوزاتمیوب دائما دیز چوكوب وطواره بندكارنده یانلرنجه بیان یورینلرك بعضی كندولر بندوكی طوارلك اردنه آلورلردی (دیكر) تواضعلری دخی نهایتده اولوب بر سفرده برقیون بوغازلامق امر ایدوب اصحابك بری بن بوغازله یم بری بن دریسن صویایم بری بن پشوره یم دیركن بونلردخی بن اودون جمع ایده یم دیوب یارسول الله او خدمتی بز آیدرزدید كارنده (قدعلمت انكم تكفونی ولكنی اكره أن اتمیز عنكم فان الله یكره من

عبده ان براه متميزا بين اصحابه) ديوب بعده بالذات قالقوب اودون جمعنه مشغول اولديلر (ديكر) اصحاب
جمع اولدقلری مجلسه كلد كارنده صدره بچميوب هرنه يرده كدلك بولورلرسه همان اوره اوتوررلردی بركون
عصايه طيانوب طشره چقدقلرنده صحابه تعظيما اياغ اوزره قالقدقلرنده (لاتقوموا كما يقوم الاعاجم لتعظيم
بعضهم بعضا انما انا عبد أكل كما يأكل العبد واجلس كما يجلس العبد) ديو بيورديلر (ديكر) مجلسده
اكثريا اوتورشلری ديزچوكمك اولوب كاه احتبا ايدوب يعنی مبارك ديزلرين ديكوب اللرينی كربند ايدوب
مربع اوتورمق آز واقع اولوردی (ديكر) كمال كرم وشفقت وتواضعلرندن قوللرينی وجاريه لرينی مأكولات
وملبوسات ونيچه امورده كندولرله برابر طوتوب اصلا طعام ولباسلرين انلردن فرق ايتدرميوب واوايچنده
خدمتی آنلرله برابر ايدوب وطعامی دخی احيانا آنلرله بيله اوتوروب ييوب ويولده طوار اوزرينه بنوب
كيدركن يانلرنجه بولنان قوللرينی كندو طوارلری آردنه بنديروب ومدت عمرلرنده خدمتكار دوكمك
وسوكمك وقاقيمق اصلا واقع اولمديغندن غيری كندولره خدمت ايدنه كندولر دخی خدمت ايدوب يتشمه
خدمتكارلری اولان انس بن مالك ايدركه كندولره اون يل خدمت ايتدم سفر وحضرده بنم آنلره ايتديكم
خدمتدن آنلرك بكا ايتديكی خدمت زياده ايدی وبو قدر زمانده اصلا بكا انجنميوب بركره اوف ديميوب
وايشلديكم وايشلمديكم نسنه لرك برسی ايچون نه ايچون بونی ايشلدك نيچون بونی ايشلمدك ديمامشلردر
(ديكر) قفتانلرين بشماقلرين قوغالرين كندولر يماوب قيونلرين دخی احيانا كندولر صاغوب وطوارلرينه
يم ويروب چارسودن صاتون اله جق نسنه يی كندولر آلوب كوتوروب وسفرلرده طوارلرينه كندولر
يم ويروب كاه تيمارده دخی ايدوب ودوه لرينه كندی اللريله يم باغليوب والحاصل سفر وحضرده خدمتلرين كاه
بالذات كندولر مستقلا ايدوب وكاه خدمتلرينه معاونت ايدرلردی (ديكر) اهل مدينه دن نيچه لرك
خدمتكارلری بعض حاجت ايچون كلوب حضرت رسولی چاغردقده عادت عرب اوزره بی تكلفانه
مبارك اللريله ياپشوب اله ويروب يالكزجه پياده كيدرلردی (ديكر) ونيچه فقرا ومساكين واصحاب
مرادك حاجتلرين بتورمكه آنلرله بيله يالكزجه كيدرلردی (ديكر) عيادت مرضی وتعزيت اهل بيت
مرتی خودداعما عادت موروثه السعادتلری اولوب حتی مجرد تطييب خاطر ايچون كفره ومنافقين خستهلرين
كورمكه دخی واررلردی (ديكر) مرويدركه هر صباح نمازين قيلدقده جماعته دونوب (هل فيكم مريض
نعوده) ديوب وار ايسه عيادتنه واروب يوغسه (هل فيكم جنازة نتبعها) ديوب وار ايسه آنی تجهيز
وتكفين ايدوب ودفن ايچون واروب قبرنه دخی بيله كيدوب بو قدر ديرلرسه (من رأى منكم رؤيا فليقصها
علينا) ديو بيوررلردی يعنی دوش كورمش كمسنه وار ايسه بزه ديسونكه تعبير ايده يم ديمكدر (ديكر)
اصحابدن برين اوچ كون كورمسه لر صوروب يانه كتمش ايسه خير دعا ايدوب شهرده ايسه بوقلامغه
واروب خسته ايسه خود عيادتنه البته واررلردی (ديكر) يولده راست كلدكلرينه ابتدا كندولر
سلام ويررلردی (ديكر) كاه دوه يه كاه آته كاه قاتره كاه حماره كاه يالكز كاه بر كمسنه ايله بيله بنوب انی
رديفلرينه الورلردی (ديكر) سيد القوم خادمهم) حديثی مضمونجه مسافرلرينه واصحابنه بالذات
خدمت ايتمك واقع اولوردی (ديكر) مدت عمرلرنده قهقهه ايله اصلا كولميوب بلكه همان تبسم ايدوب
غايتده محكم كولدكده مبارك ديشلری برمقدار كورينه جك قدر كولوب لكن صداسی ايشيديله جك قدر واقع
اولوب كولمزلردی (ديكر) اكثر زمانده ملاحظه وفكرله سكوت اوزره اولوب آز سويليوب آز كولوب
شرسوز سويلمكه باشلدقجه كمال لطف وحسن خلقلرندن تبسم ايدرك سويلرلردی (ديكر)
تكلمه حاجت يوغيكن كلام غير مفيدی سويليوب نوعا احتياج اولدقده مختصر ومفيد وپرمعنی بر كلام
فصيح پرحكمت ومغنی سويليوب حاضر اولنلرك جمله سی ايشيدوب بالتمام فهم وتعلم ايتمك ايچون نيچه كلام
شريفلرين اوچر كره تكلم ايدرلردی (ديكر) اجانب ويارانله اطفال وصبيانله وبعض عجايز ونسوانله
موافقت شريعت شريفه اوزره بعض مناسب مزاح ولطيفه ايدوب لكن قلب شريفلری جناب حقه
معامله دن بی ريب وشك برلحظه وبرآن اصلا منفك اولمزلردی (ديكر) تواضعلری كمالنده ايكن من عند الله
مهابتلری نهايتده اولمغين اصحابله بی تكلفانه اختلاطده ايكن مبارك يوزلرينه طوغرو باقمغه نيچه سی جرأت

ایتمیوب اتفاق بر کون یانلرینه بر کمسنه کلوب روی فرخنده خویلرینه باقدقده بلا سبب دتریوب رسول علیه السلام انی کوروب (هوّن علیك فانی لست بملك ولا جبار انما انا ابن امرأة من قریش تأکل القدید) دیمکین حریف دهشت الیفك لرزه سی ساکن اولوب مرادین ادا ایتدی (دیکر) بواب وحاجبلری اولمیوب اهل حاجات بی تعب وواسطه واصل مرادات اولورلردی (دیکر) کتب سیرده محرردرکه رسول علیه السلام پرده ایچنده اوتوران بکر قیزلردن حجاب وحیاده زیاده اولوب هیچ بر کمسنه نك یوزینه طوغری باقیوب حتی خاتونلرینه کندو مبارك قاصقلرین واودیرلرینی اصلا کوسترمیوب مجامعت حالنده اوتاندقلرندن کندو مبارك باشلرین یورغانله اورترلردی (دیکر) هیچ کمسنه نك عیبنی یوزینه اورمیوب وغایبانه دخی شکایت ایتمیوب همان بر کمسنه نك فعلنه یاقولنه راضی اولمسه لر (ما بال قوم یفعلون کذا) یعنی نیچون بو طائفه شویله ایش ایشلرلر دیرلردی (دیکر) حق تعالینك رسولی وحبیب مقبولی ایکن (انی لاعلمکم بالله واشدّکم له خشیة) حدیثی اوزره مجرد تعظیما وخشوعا حضرت حقدن خوفلری نهایتده اولمغین (والذی نفس محمد بیده لو رأیتم ما رأیت لضحکتم قلیلا ولبکیتم کثیرا) دیوب هواده بولت کوردکده یارب بونی سحاب عذاب ایتمه دیوب یل اسدکده (اللهم انی اسئلك خیرها وخیر ما فیها وخیر ما ارسلت به) دیوب کوك کورلدکجه (اللهم لا تقتلنا بغضبك ولا تهلکنا بعذابك وعافنا قبل ذلك) دیوب نماز قیلمغه باشلدقجه عارض اولان رقت وحالتدن یانلرنده اولنلر اغلیان کمسنه ایچنی چکدیکی کبی صدا ایشدرلردی تلاوت قرأن ایتدکجه آیت خوف کلدکده تعوّذ ایدوب یعنی رحمة اللهه صیغنوب آیت رحمت کلدکده رحمة اللهی رجا ایدوب آیت تنزیه وتقدیس کلدکده جناب حقی تقدیس ایدرلردی (دیکر) قوّت قلب وشجاعتده دخی نهایتده اولمغین حنین غزاسنده مسلمانلر غنیمته طاغلوب کندولر اوچ ودرت کمسنه ایله قالوب کفار لئام هجوم عام ایتدکلرنده رسول علیه السلام انلره حمله ایدوب قاچروب انلر حمله ایتدکلرنده کندولری بالك طوروب بو وجهله نیچه دفعه حمله لر واقع اولدی اصلا یرندن آیرلمدیلر (دیکر) قوت بدنیه لری دخی نهایتده اولوب طائفهٔ عربدن استادی نظیر اولان نیچه کشتیکیرلر ایله کورشوب جمله سنی یاصوب ایچلرندن رکانه ادلو اعرابینك قوتی شویله ایدیکه صغر دریسی اوستنده اباق اوزره طوروب اون نفر قوتلو بهادر کمسنه لر اول دری یی اطرافندن چکوب دری پاره لنوب رکانهٔ یکانه اصلا یرندن حرکت ایتمزدی * کتب سیرده (فضلت علی الناس باربع بالسماحة والشجاعة وکثرة الجماع وشدّة البطش) دیوو دخی (اتانی جبرائیل بقدر فاکلت منها فاعطیت قوّة اربعین رجلا فی الجماع) دیو ایکی حدیث شریف مذکوردر (دیکر) کرم وسخاده دخی حددن زیاده اولوب نیچه کمسنه لره نیچه یوز دوه لر وقیونلر باغشلیوب محصل اطراف ممالکدن مال فراوان کلدیکی کون جمله سن عدل وفضل ایله تقسیم والطافلرین تعمیم ایدوب ایرته سی برحبه الیقومیوب سخاوعطالرین وکرم بی انتهالرین زمرهٔ اعداء دین بالضروره تحسین ایدوب نیچه وحشی کافرلری قید کرم فراوانله صید ایدوب ایمانه کتورمشلردر (دیکر) مرویدرکه اول حبیب مولی ورسول باهر العلامه مدت عمرلرنده ارباب حاجاته اصلا لا دیمیوب قادر اولدقلرین بذل ایدوب اولمدقلرینه جوابلرندن سکوت ایدرلردی بو معناده بعض شعرا دیمشدرکه (نظم) ما قال لا قط الا فی تشهده * لولا التشهد کانت لاؤه نعم (دیکر) حق تعالی رسولنه جمله دنیا یوزینك مفتاحن کوندردکده ایستمیوب قناعت وترك دنیا اختیار ایتمکین مدت عمرلرنده النمش بغدای اوننك اتمکین یمیوب دائما یدکاری النمامش اربه اوننك اتمکی اولوب انی دخی قصدله طویجه یمیوب واتمکی دخی اکثریا قاتقسز یییوب مکر کاه خرما کاه سرکه کاه بعض طعام کاه بعض میوه ایله یملك دخی واقع اولوب اوقات متفرقه ده برر بر بعض طعاملر ومیوه لر دخی ییوب جمله دن طاوق وطاوشان ودوه وجیران وبالق اتلرین وپاصدرمه وپنیر یملك واقع اولوب لکن اکثریا یدکاری کاه سود کاه خرما کاه یالکز جه اربه اتمکی ایدی مطلقا مأکولاتدن اکثریا همان بر درلو نسنه ییوب احیانا اتمك ایله بر نسنه دخی یملك واقع اولوردی وهر طعامی غایت آز ییوب (ما ملأ ابن آدم وعاء شرا من بطنه حسب الادمی لقیمات یقمن صلبه فان غلبت الادمی نفسه فثلث للطعام وثلث للشراب وثلث للنفس) دیو بیورورلردی خانهٔ رحمت آشیانه لرنده ایکی اوچ آی بچوب اصلا آتش یانمامق واقع اولوب اتمك دخی بشرلمیوب همان خرما ایله کچنورلردی احیانا ایکی اوچ

کون

كون اصلا طعام ييوب آجلقدن بوش بوكورلرينه طاش باغلرلر ايدى حالنه كمسنه واقف اولمزدى وفات
ايدكارنده بردمور جبه لرى بر يهود ديده اوتوز كيـله اربه ايچون رهن قونمش بولندى (نظم) كن فكان
ازخرمن او خوشه چين * او نخورده سير ازنان جوين * هردو عالم شانده در خوان كرم * واز مجاعت سنك بسته
بر شكم (نثر) احيانا برقاج كون ليل ونهار يملك ييوب صوم وصال ايتدكارى عن قريب عبادتلرى فصلنده كاور
(ديكر) اصلا طعام يرملك يعنى بكنمامك ايتميوب مزاجلرينه خوش كلورسه برمقدار ييوب خوش كلمزسه
ييوب سكوت ايدرلردى (ديكر) كونده همان بركره يملك ييوب انى دخى كاه صباح كاه اخشام ييوب سعادتخانه
رينه كيردكده (هل عندكم طعام) ديوب يوقدر ديرلرسه (انى صائم) ديوب نافله اورج طوتارلردى (ديكر)
طعاملرنى سفره يه ودمور يا اغاج سينى يه قوميوب مجرد تواضع ومسكنت ايچون يره قويوب ديزچوكوب
نسنه يه طيانميوب كمال سكوت ووقار ايله حمد وثناى برورد كار ايله ييوب (انما انا عبد اجلس كما يجلس العبد وأكل
كما يأكل العبد) ديو بيورزلردى (ديكر) طقوز خاتونلرينه وبرقاج خدمتكارلرينه معيشت ايچون بعض
زمانده بركونلك طعام ويملك قوميوب خرج وصدقه ايدوب (نعم العون على الدين قوت سنة) حديثى مضمونجه
كاهى بر يللق اربه وخرما ذخيره ايدينوب آنك ايچندن دخى اصحاب صفه يه وسائر محتاجانه تصدق ايدوب
كاهى اربه يه بيه جك صقلاميوب جمله سن اولشدررلردى (ديكر) طعاملرده قبون اتنه ثريده قباغه ومطلقا
طاتلو قسمنه خصوصا عسله خرمايه سوده قايمغه وميوه لرده تازه خرمايه قاربوزه قاونه اوزمه خياره سائرلردن
ارتوجق ميل ايدوب خرما ايله سوده (اطيبان) سركه يه (نعم الادام الخل) بيورمشلردر (ديكر) صو ايچدكارنده
تانى ايله وبسمله وحمدله ايله اوچ كره آز آز ايچوب بعده (الحمد لله الذى سقانا عذبا فراتا ولم يجعله ملحا اجاجا
بذنوبنا) ديرلردى (ديكر) انبياعادتنجه اصلا زكاة وصدقه قبول ايتميوب لكن هديه يى آلوب مجرد
لطفا وكرما اكثريا عوض ايدرلردى (ديكر) لباس خصوصنده كيمسى شرعا جائز اولنلردن هرنه بولورلرسه
كيوب اكثر زمانلرده كى لباسلرى قالين كسالر يعنى احرام شكلنده ديكلمامش بعض نسنه لر وازارلر يعنى
فوطه لر وشمله وردالر اولوب دائما كيدكارى پنبه دن ويوكدن وقيلدن طوقنمش نسنه لر اولوب اكثريا آق لباسلر
اختيار ايدوب يشل كيملك دخى واقع اولوب احيانا ديكلمش لباسلر دخى كيملك واقع اولوردى جمعه كونلرنده
وبيراملرده وايلچيلر كلدكده وجنك زمانلرنده كيه جك قيمتلوجه كسا وردالرى واوقات متفرقه ده برقاج
قفتانلرى اولوب بريسى سندس اخضر يعنى يشل قطنى ايدى قزل رنكلو لباس وسياه كيملك دخى واقع
اولمشدر ديمشلر قفتانلرينك يكى اوجى بيلكلرنده واتكلرى اوجى طبوقلرنده ايدى لباسلرى خصوصى عن قريب
باب مال رسولده تفصيل اولنور (ديكر) مرويدركه ارقه لرنده اصلا لباس كيرلنميوب بو خصوص معجزات
قسمندندر ديمشلر (ديكر) اكثريا اق احيانا سياه دلبند كيوب مبارك باشلرنده صاروب برقارش مقدارى
اوجنى ارقه لرينه طيلسان ايدرلردى عمامه لرى نه بيوك ونه كوچك اولوب طولى تخمينا يدى ذراع مقدارى
ايدى عرقيه سز دلبند ودلبند سز همان يالكز آق قيلاو عرقيه كيملك اولوردى (ديكر) تراش اولميوب
عادت عرب اوزره مبارك باشلرينك صاچى قولقلرينك نصفنه ياقين اولوب اوزاندقجه قيرقوب احيانا باشلرينى
ياغله ياغليوب سفره كتدكجه دخى شيشه ايله ياغ كوتوررلردى وكاهى صاچلرين اوزادوب اوروب ايكى يانته
كيسوى مشك بوى ايدوب جمله دن مكه فتحنده شهره كيردكارنده ايكى يانلرنده ايكيشر كيسولرى وار ايدى
(ديكر) روائح طيبه يه مائل اولوب (حبب الى من دنياكم ثلاث النساء والطيب وجعلت قرة عينى فى الصلاة)
ديرلر ايدى مبارك اعضالرينه مسك سوروب وغاليه ديدكارى زبادى سوروب عود وكافور ايله بخورلنورلردى
(ديكر) ياتجق دوشكارى ويصدقلرى ايچى خرما ليفى ايله طولمش سختيان اولوب برخاتون آنى كوروب
ايچى يوكا طولمش بردوشك كتوروب رسول عليه السلام آنى كوردكده ماهذا يا عائشة فوالله لوشئت
لاجرى الله معى جبال الذهب والفضة) ديديلر (القصه) كاه دوشك كاه حصير كاه قورى يركاه خرما
اغاجندن سرير اوزرنده ياتورلردى (ديكر) مبارك صقاللرين برقبضه دن ارتق قوميوب طولنسدن
وعرضندن مقراض ايله قيرقرلردى (ديكر) هركيجه سرمه لنوب مبارك كوزلرينك هربرينه اوچر كره
چكرلردى (ديكر) سعادتخانه لرنده آينه طراق سرمه دان مسواك مقراض ايكنه ايپلك اكسك

اولیوب سفره کتدکارنده دخی بونلری البته بیله کوتوررلردی (دیکر) آیده برکره نوره طوتنوب اون بش کونده برکره مبارك طرنقلرین کسوب انسانك طرنقلرین وقیللرین وقانن وچقمش دیشن یره دفن ایلمك امر ایدرلردی (دیکر) هرحالده تیامنی یعنی صاغ الیله ایشلمکی وابتدا صاغله باشلامغی سوب طهارتدن غیری نسنه یی صولیله ایتمزلردی (دیکر) وهرایشی ممکن اولدیجه تك ایتمکه مائل اولوب (ان الله وتر یحب الوتر) بیوررلردی (دیکر) کیجه نصف اللیله دك اویویوب بعده صباحه دك انواع عبادات ایدرلردی کوزلری اویورکن قلبلری اویانق اولدیغی یوقاروده کچمشدر اویومغه یاتدقجه صاغ یانه یاتوب صاغ النی یکاغی التنه قویوب کاه بعض سوره لر اوقیوب کاه (اللهم قنی عذابك یوم تبعث عبادك) دیرلردی (دیکر) تفأله مائل اولوب تطیری کریه کوروب برخبر مسرت اثر ایشتدکده (الحمد لله الذی بنعمته تتم الصالحات) دیوب خبر غم ومسائت ایشتدکده کاه (الحمد لله علی کل حال) کاه (یاحی یاقیوم برحمتك استغیث) دیرلردی (دیکر) اکثریا غمناك اولدقجه مبارك صقاللرن کاه اللرینه آلوب باقوب کاه صغایوب فکره واررلردی (دیکر) غمناك اولدقجه همان نمازه باشلایوب اولذت وصفا ایله دفع غم بلکه کسب فرح ایدرلردی (دیکر) هیچ برکسنه نك حقنده آخر کسنه نك سوزینی قبول ایتمزلردی (دیکر) مجالس علیه لرنده بی فائده شرعیه کلمات دنیویه بالکلیه سویلنمزدی (دیکر) سوقاقلرده یورر کن کندولر ایچون یول اچمغه قومزلردی (دیکر) یولده یورر کن اصلا آردلرینه باقیوب فرضا اردالری دوشسه یا براغاجه ایلشسه یانلرنده اولنلر قالدیررلردی والحاصل آداب وعادات شریفه واحوال واخلاق لطیفه لری تفصیلنده بحد ولا یعد کتابلر تألیف اولنمشدرکه انلره نظر ایتمینجه وقوف کلی میسر اولمز صلی الله علیه وسلم وعلی آله واصحابه وجعلنا متخلقین بآدابه (فصل در عبادات رسول علیه السلام) عادات مورثة السعاداتلرینك افضل واکثری عبادات ایدیکه افراداوانواعا بحد وغایت اولمغین علم سیرده اولان نیجه کتاب عالی اجمالی بودرکه اولا انبیا ومرسلیندن هیچ بری اجناس ناسه مبعوث اولمامغین خصوصا توحید خدادن غیری جمیع شرایع مرور زمانله وغلبهٔ اصناف کفار ذوی الطغیانله بالکلیه معدوم ونامعلوم اولمغین اقوال کثیره نك اصحی اوزره رسول علیه السلام قبل النبوه شرایع انبیادن هیچ بریسیله عامل اولمیوب لکن زمان ابراهیم واسماعیل علیهما السلامدنبرو عادت قدیمه اوزره احیانا حج وعمره ودائما طواف کعبه ایدوب بونلردن ماعدا مطرد حاللری افضل جمیع عبادات اولان (ع) ذکر وفکر وحمد وشکر * ایدیکه جناب حقه کاه لسانا وقلبا کاه یالکز قلبا ذکر ومناجات وزبان سر وجنان ایله عرض حاجات ایدوب حضرت رب العزتك دائما آثار قدرتنه نظر واسرار ربوبیت والوهیتنه فکر مورث العبر ایدرلردی ماه رمضان کورندکجه ریاضتله کفایت ایده جك قدر برآیلق ییجك کوتوروب کعبه یه برمیل یردن ناظر اولوب بعد زمان نبوتلری خبری آنده کاد یکی حرا طاغنه تنها واروب انده بیرامه دك لیل ونهار خلوت چکروب بعده شهره کلوب ابتدا کعبه یی طواف ایدوب سعادتخانه لرینه کلورلردی ثانیا بعد النبوه اولان انواع عبادتلری غایتده فراوان وخارج دائرهٔ بیان اولمغین بحر بی پایاندن برقطره شمس تابانه دن برذره بودرکه سر نور علی نور ظهور بولمق ایچون اکثر زمانده هروقت نماز ایچون بشقه آبدست آلوب کشینك یاتنده قیودخی اولسه هر نسنه ده اسراف جائز کادردیوب صوبی آز دوکوب بعض عضولرین همان اوچ کره یویوب (ان للوضوء شیطانا یقال له الولهان فاتقوا وسواس الماء) دیو بیوررلردی ادعیه وآداب وضوء کتب فقه وغیرده تفصیل اولنمشدر اکتساب ثواب بحساب ایچون ابریقلرین البته کندولر طولدیروب صدقه لرین دخی مستحقلره کندولر بالذات ویررلرایدی (دیکر) اویقودن اویاندقده وآبدست الدقده وطشره چیقدقده ونمازه باشلادقده وایچرو کیردکده ونیجه احوالده مسواك طوتنوب سفر وحضرده لیل ونهارده مسواك استعمالنی ترك ایتمیوب نفع وثوابی حقنده نیجه حدیث شریف بیورمشلردر (دیکر) جمیع عبادتلردن زیاده سودکاری صلوة اولمغین اکثریا نمازلرین اوزادوب هربر رکعتده بررقاج جزء قرآن اوقیوب حتی اخشام نمازی فرضنده احیانا نمازلرین اوزادوب سورهٔ انعام واعرافی بالتمام بررکعتده اوقورلردی (دیکر) تهجد ایله اشراق نمازلری یالکز کندولره مخصوصجه فرض اولمغین هرکیجه نصف اللیلده تهجده قالقوب عدد رکعاتی تکثیردن تطویل صلوة افضلدر دیو کیجه

نافله سنی وتریله اون اوچ رکعتدن زیاده قیلمیوب لکن قیام ورکوع وسجودلرده غایت چوق اکلنوب
طوروب قیامده غایت اوزون سوره لر اوقویوب کیجه وکوندز نمازلرده اباق اوزره خصوصا اکثر کیجه لرده
همان بر اباغ اوزره چوق طورمقدن مرور زمانله مبارك اباقلری شیشوب بعض صحابه یا رسول الله ایدوب
ایده جکك صوچلریکی الله تعالی باغشلامشدر نیچون کندیکزه زحمت ویررسز دیدکلرنده (افلا کون عبدا
شكورا) یعنی افندیسنه شکر ایدیجی قول اولمیه یم می دیوب فراغت ایتمیوب عاقبت (طه ما انزلنا علیك
القرآن لتشقی) یعنی بزسکا قرآنی زحمت چکمك ایچون کوندرمدك دیو آیتله جبرائیل علیه السلام کلدکده
تهجد نمازنده چاق اولکی قدر چوق طورمغی تخفیف وتقلیل ایتدیلر (دیکر) کندولره فرض اولان صلاة
ضحی یی هر قوشلق زماننده کاه ایکی کاه درت کاه سکز کاه اون ایکی رکعت قیلورلردی سائر سنتلری ونافله نمازلری
احوالی کتب حدیث وفقه وسیرده تفصیل اولنمشدر (دیکر) ماه رجب وشعبان ورمضان
وعشر ذی الحجه وعاشوراده خصوصا رمضانده عباداته سعی وهمتلری سائر زمانلردن زیاده اولوردی
(دیکر) مرویدرکه غرهٔ رمضان اولدقده جمله اسیرلری آزاد ایدوب فقرایه تصدقلری زیاده اولوب خوف
وتعظیم حضرت حقدن مبارك یوزلرینك رنكی متغیر اولوب عشر اخیر رمضانده برروایتده جمله رمضانده
بیلرینه قوشاق قوشانوب بیرامه دك اصلا دوشکه یاتمیوب صلاة ومناجاته عادتلرندن زیاده چالشوب هر کیجه
صباحه دك اویومیوب اعتکافلری احوالی کتب سیرده تفصیل اولنوب (من صلی العشاء الاخیرة
فی جماعة فی رمضان فقد ادرك لیلة القدر) بیورمشلردر (دیکر) نافله اورجلری حالی بو ایدیکه کاه بعض
آیك نیچه کونلرین متصل اورج طوتوب بعض آیلرك نیچه کونلرین طوتمیوب لکن عاشورا صومنی هیچ بر ییل
ترك ایتمیوب ماه رجب وشعباندن هر برینك کاه جمله سنی کاه بعضنی طوتوب عشر ذی الحجه نك طقوزینی دخی
طوتوب سائر آیلرده کتب حدیث وسیرده ابو هریره قولنجه هر هفته ده اثنین وخمیس کونلرین اکثریا طوتوب
خاتونلری ام سلمه قولنجه هر آیك اولکی هفته سندن اثنین وخمیسی ایکنجی هفته سندن همان اثنینی برروایتده
ایکنجی هفته دن همان خمیسی حضرت عائشه قولنجه برآیدن سبت واحدی ایکنجی آیدن ثلثا وار بعا وخمیسی
طوتوب ام سلمه دن برروایتده دخی مخالفت یهود ونصاری ایچون اکثریا مده کی صیاملری سبت واحد اولوب
ابن عباس قولنجه هر آیك اون اوچنجی اون دردنجی اون بشنجی کونلری اولان ایام بیض صومنی سفر وحضرده
ترك ایتمیوب حضرت حفصه قولنجه عاشورا وعشر ذی الحجه وایام بیض صوملرینی سفر وحضرده ترك
ایتمیوب حضرت عائشه دن برروایتده دخی هر آیك مطلقا قنغی کونلری اولورسه اولسون اوچ کون اورج
طوتمغی ترك ایتمیوب اصحاب سننك ابن مسعوددن روایتلرنجه هر آیك غره سندن اوچ کونی طوتوب
اشبو قول اخیری حسن بصری ایله علمادن برجماعت اختیار ایتمشلردر * محرر سطور اولان عبد برقصور ایدر
نافله صوملری خصوصنده عادت شریفه لری مطرده اولمیوب ذکر اولنان روایات بعض اوقات حسبیله واقع
اولان حالات اولمق ظن اولنور زیرا کتب سیرده محرردرکه احیانا بعد صلاة الصبح سعادتخانه لرینه کیروب
زوجی اولان خاتونلرینه (هل عندکم من طعام) دیو صوروب یوقدر دیرلرسه (انی صائم) دیو بیورورلردی واحیانا
برقاچ کون وکیجه علی التوالی قصدا اکل وشرب ایتمیوب مجرد ثوابا صوم وصال ایدوب بعض صحابه بونلره
تقلید ایتدکلرنده (انی لست کهیئتکم انی یطعمنی ربی ویسقینی) دیرلر ایدی یعنی الله تعالی بنم قارنیمی قدرتدن
طوق ایدرسز بنم حالمه مالك دکلسز نفسکزه جبرا یتمکز (دیکر) حجلری احوالی ایسه یوقاروده مناسبتله
وفاتلرندن مقدم مجه یازلمشدر (دیکر) زکاة خصوصی ایسه مواهب لدنیه ده زکاة ویرمك انبیایه واجب
دکلدی زیرا آنلر جمله ماللرین الله یولنه بذل ایچون قومشلردی خصوصا زکات طهارتدر آنلرك کندولری
ومالری طیب وطاهر ایدیکی ظاهر اولمغین تطهیره حاجت یوق ایدوکی مقرردر زکاتك فرضیتنی اثبات ایدن
(خذ من اموالهم صدقة تطهرهم وتزکیهم بها) آیتی بو معنایه ایما ایدر انکچون انبیایه واولادی ونسللرینه
زکاة آلمق حرام اولمشدر انبیایه صدقه آلمق دخی جائز اولمیوب لکن هدیه آلمق جائز ایدی دیو مذکوردر (دیکر)
فقرا وارباب استحقاقه تصدق وانفاقلری ایسه قابل تعبیر اولمیوب وعشر عشیرنی بلکه بیکده برینی بیلك دبیر روز
حشره دك تحریر ایده مزلر زیرا فتح اولنان ممالك اسلامیه دن احیانا اموال عظیمه کلوب جمله سنی تقسیم ایدوب

ایرته‌یه قومیوب اظهار عدل وفضل ایله بذل ایدوب حتی غزوهٔ حنینده نیچه کمسنه‌لره وافر ماللر باغشلایوب مؤلفة القلوبك بریسی قبیله‌سنه واروب محمد نه ایشلردیو صورد قلرنده (ان محمدا یعطی عطاء من لایخشی الفاقة) یعنی مدت عمرنده یوخسللقدن قورقمیانلر کبی عطاو سخا ایدردیوب برکره سعادتله مؤذنلری وضابط اموال بیت المال اولان بلال حبشی‌یه (انفق بلال ولاتخش من ذی العرش اقلالا) دیو بیورمشلردر * مرویدرکه وفات ایتدکلرنده براقچه وبرالتونلری وبرقول وبرجاریه‌لری وبهاایدراسبابلری اولمیوب سفرده کیدکاری دمور جبه‌لری اوتوز کیله آرپه بهاسی ایچون بریهودیده رهن ایدی بوقدرسخاوتلك دنیاده مقدوربشرد کل ایدیکی مقرردر صلی الله علیه وسلم وشرف قدره وعظم (دیکر) دائما واحیانا اوقودقلری انواع ادعیهٔ شریفه خصوصنده حصن حصین وحلیة الابرار ونیچه کتاب منتخب ومختار تألیف اولنمشدر آنلره نظرا یتمیلره اطلاع میسر اولمز بوبابده کمال اجمال بودرکه قعود وقیامده یقظه ومنامده کثرت وخلوتده سکون وحرکتده وجمیع حالتده انواع ادعیهٔ لطافت اوعیه اوقویوب علی الاتصال برحالدن برحاله انتقالده حضرت رب العبادی یادونام واجب الاحترامیله قلبنی شادایتمکه غایت معتاد ایدیلرا کثردعالری (ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار) آیتی اولوب وهرمجلس آخرنده (سبحانك اللهم ربی وبحمدك لا اله الا انت استغفرك واتوب الیك) دیمك عادتلری اولوب (لایقولهن احد یقوم من مجلسه الاغفرله ما کان من ذلك المجلس) دیو بیورمشلردر (دیکر) استغفارلری خصوصنده مرویدرکه جمیع کناهلرك کبائر وصغائرندن بالکلیه معصوم ایکن هرکون یوزکره استغفار ایدوب صحیح بخاریده سید الاستغفار (ان یقول اللهم انت ربی لا اله الا انت خلقتنی وانا عبدك وانا علی عهدك ووعدك ما استطعت اعوذبك من شر ما صنعت ابوءلك بنعمتك علی وابوء بذنبی فاغفرلی فانه لایغفر الذنوب الا انت من قالها من النهار موقنا بها فمات من یومه قبل ان یمسی فهو من اهل الجنة ومن قالها من اللیل موقنا بها فمات قبل ان یصبح فهو من اهل الجنة) دیو برحدیث شریف مرویدر (دیکر) تلاوت قرآن ایتملری خصوصنده مواهب لدنیه‌ده مرویدرکه مبارك آوازلری غایتده لذیذ ومؤثر ایدی قرائتلری مدله اولوب بسم اللهی بشقه الرحمان الرحیمی بشقه مد ایدوب ودخی قطعله اولوب (الحمد لله رب العالمین) دیوب طوروب (الرحمان الرحیم) دیوب طوروب ودخی ترتیله یعنی نه‌قتی سرعتله ونه‌قتی بطوء ایله اولوب آیت آیت قطع ووقف ایدرلردی حرف مذ کادکده مد ایدوب قرائتلرنده اسلوب مرغوب ایله تغنی ایدوب یعنی بلالحن ولاتکلف ولاتغییر حرف مجرد مقتضای طبع اوزره زحمتسز حسن صوتله اوقویوب احیانا صوت شریفلرین ترجیع ایدوب (زینوا القرءان باصواتکم) دیوب ودخی (لیس منا من لم یتغن بالقرآن) دیوب ودخی (لکل شیء حلیة وحلیة القرآن حسن الصوت) دیمشلردر * محرر سطور اولان عبد پرقصور ایدرا کرچه کوردیکم کتب سیرده حضرت رسولك خارج صلوتده بطریق المداومه ازبردن تلاوت قرآن ایتدکارینه روایت بولمدم لکن درج الدررفی میلاد سید البشر آدلو فارسی کتابده هرکون قرآندن مقدارمعین تلاوت ایدوب اصلا آنی ترك ایتمیوب اماشهر رمضانده زیاده ایدرلردی دیو مذکوردر (تنبیه) معلوم اوله که سید البرایا علیه افضل التحایا فی الغدایا والعشایا حضرتلرینك فضائل ومزایاسی شمائل وسجایاسی امداد نامه وخامه ومداد ایله قابل تحریر وتعداد اولمامغین لاجل الاختصار ذکر اولنان مقداره اقتصار اولندی والقلیل یدل علی الکثیر والقطرة تدل علی الغدیر (نظم) چه کویم دراخلاق الطاف او * که شد عقل عاجز دراوصاف او * طفیل وجودش زمین وزمان * منور زرویش مکین ومکان (محرره) شفیع عصاة وملاذ انام * علیه الصلاة علیه السلام

(باب سابع عشر در حلیهٔ رسول علیه السلام)

قاموسده حلیه‌نك معناسی کسر حا ایله خلقت وصورت وصفت دیمکدر دیو مذکوردر اولا مبارك باشلری اعتدال اوزره بیوك اولوب همان حج زماننده یتون تراش ایتدیروب سائر زمانده صاچلرین اوزادوب کاه قولقلری وکاه اوموزلری برابری اولوب اوائلده صالیویروب بعد زمان بلوك بلوك اوردیروب فتح مکه‌ده ایکی یانلرینه فارسیجه کیسو دیدکاری ایکیشر اورلمش صاچ صارقلمش ایدی باشلری صاچنی کون آشری طرایوب یاغ سوررلردی (دیکر) مبارك جبین مبینلری یعنی النلری صفحهٔ بللورکبی واسع ولامع وپرنور ایدی تشکیم مدح شریفنده بعضلر دیمشلردرکه (نظم) خوبرویانرا جمالی دلرباست * لیك کس رانیست

آنی کان تراست * هست نوری در جبین تو منیر * کان بصد برده نمیکردد ستیر * نورت ازعرش ونه ازکرسی بود * نورتو ازمطالع قدسی بود * دیدهٔ جان نور می یابد زتو * نور حقست آنکه می تابد زتو (دیکر) مبارك قاشلری اینجه ومقوس وقیللری صیق وسیاه اولوب قول اصح اوزره چاتق اولمیوب اورتاسنده کی طمرغضبلری زماننده حرکته کلوب کورینوردی (دیکر) مبارك کوزلری ایری وسیاه کرپکلری دخی اوزون وسیاه ایدی (دیکر) قوّت بصرونظرلری حدّ نهایتده اولوب کیجه قرا کولغنده کوندز کبی کوروب حتی کوکده ثریا یلدزلری ایچنده اون ایکی یا اون برکوچك یلدزلر اولدیغنی کوروب آنلردن غیری برکسنه آنی کورممشدر لاجل التواضع اکثریا یره باقوب اکثر نظرلری آثار قدرت پرورد کارده ملاحظه وافکار ایدی اصلا کوز قوپروغیله باقیوب وکسه یه کوز قیمیوب وباقق ایستدکلرنده تمام بقارلردی وکوزلریله نیجه کوررلرسه آرقه لریله دخی اویله کوررلردی بوخصوص معجزات عظیمه دندر (دیکر) قوّت سماعلری دخی نهایتده اولوب احیانا چاق کولك یوزینك آوازین ایشیدرلردی (دیکر) مبارك بورونلری بحکمه واعتدالله اوزون وانجه وموزون وحسنی حددن افزون اولوب اورته سی برمقدار کمرلوجه ایدی (دیکر) مبارك خدّی حسنده حدّی کچوب نه یومری ونه یوفقه تمام معتدل وخوب وپرلطافت ومحبوب ایدی (دیکر) مبارك دوداقلری هروجهله اعتدال وحسن برکمال اوزره اولوب آلت دوداقلری اوزره برخال پرحال وار ایدی (دیکر) مبارك فم پرحکملری کمال اعتدالله واسع ونورمو فوری باهر ولامع ایدی (دیکر) مبارك دیشلری اعتدال ایله ایری وسیرك وآق وبراق اولوب سویلدکجه اغزلرندن نورظهور ایدردی (دیکر) اغزلری یارنده هردرده دوا وشفا وکمال حلاوت وصفا اولوب آنك خصایصی بوقاروده معجزات اعضاء شریفه لرنده کچمشدر نظر اولنه (دیکر) مبارك لسان حکمت بیانلری کمال فصاحت وغایت لذت وحلاوت ایله سویلیوب ایشیدنلر تمام فهم وحفظ ایتمك ایچون اعتدال اوزره تأنی ایله وکاهی اوچ کره سویلیوب لسانی افصح بیانی اوضح اولمغین مفید ومختصر وپرحکم وپرعبرواوز اوزمؤثر وپرسوز سوزسویلرلردی فصاحتلری اوصافی باب خصایصده کچمشدر نظر اولنه (دیکر) مبارك صدالری معتدل ولطافت ایله جالب دل وسالب عقل ایدی (دیکر) مبارك آوازلری تکلف وزحمتسز لطیف وخوب وقرائت قرأن ایتدکلرنده غایت لذیذ وجاذب القلوب اولمغین ایشیدنلره کمال تأثیر ایدوب نیجه سرکش کافرلرك قلبلری ایمانپذیر اولمشدی (دیکر) ندالری دخی بلند اولوب سائر کسنه لرك نداسی ایرشمدیکی یره آنلرك ایریشوردی (دیکر) ضحك وخنده لری تبسم مرتبه سنده اولوب غایتده محکم کولدکده مبارك دیشلری کوریله جك قدردن زیاده اولمیوب اصلا قهقهه ایتمك واقع اولمامشدی کولدکجه اغزلرندن دیشلرندن نورچیقوب دیوارلره پرتو صالوردی (دیکر) بکالری دخی صوتله اولمیوب همان یاشین یاشین اغلیوب قرأن اوقودقده یا نمازده اغلادقجه مبارك سینه لرندن قزان قینار کبی صدا ایشیدیلوردی میته مرحمت وامتلرینه شفقت وحضرت حقدن خشیت وقرأنی قرآئت واحیای لیالی مستلزم الرقة زمانلرنده اغلامق کندولره عادت ایدی (دیکر) مدت عمرلرنده اسنمك واحتلام اولمق واقع اولمیوب سائر انبیا دخی بویله ایدیلر (دیکر) لون بشرهٔ مبشره لری لطیف وملیح وحمرتله مخلوط بیاض صحیح ایدی سائر بدن حسنلری لونی خود سوددن وقاردن آق ولامع وبراق ایدی (دیکر) مبارك روی بشاشت خویلری اعتدال ایله مدور وغایت حسنده ارومنور اولوب جمال فرخنده فال عدیم المثاللرینه هرنظر ایدن اهل نظر بالضروره عظیم محبت ایتمك مقرر اولوب عاشق صادق ومحب محق اولمغین یانلرندن جدا اولمغه جدا رضا ویرمز ایدی تسکیم خاتونلری عائشهٔ صدّیقه بونلری مدح ایدوب دیمشدرکه (نظم) ولوسمعوا فی مصر اوصاف خدّه * لما بذلوا فی سوق یوسف من نقد * لوامی زلیخا لورأین جبینه * لا ثرن بالقطع القلوب علی الایدی (نثر) مرویدرکه اجنبی کسنه لر کلوب حضرت رسولی ابتدا کورد کده دخی اقوال وافعال واحواللرینه واقف اولمدین مجرد برنظر ایله حق پیغمبر ایدیکن مقرر بیلوردی تسکیم شاعرلری عبدالله بن رواحه دیمشدر (نظم) لولم تکن فیه آیات مبینة * کانت بداهته تنبیك بالخبر * مرویدرکه فصحاء زمرهٔ انساندن افصح اولدقلری کبی جمیع خوبان جهاندن دخی احسن واملح ایدیلر حضرت ابوهریره (ما رأیت شیأ احسن من رسول الله صلی الله علیه وسلم کان الشمس تجری فی وجهه) دیوب بعض علما تمام حسن وجمال رسولی

حق تعالی بزه اظهارا یتمدی زیرا بالتمام ظاهر اولیدی مبارك یوزلرینه کوزلر بقابلمزدی بلکه باقدقده دنیاده بقابولمزدی دیوب مرویدرکه زمان فرح وسرورده وجه پرنورلری آیینه مثال اولوب یانلرنده اولان دیوارلرك عکسی آنده عیان ونمایان اولوردی کیجه قرانلقده ولغنده طشره دن ایچرو کیرنلر یوزلری نورندن اوایچنده یره دوشمش اکنه یی کوررلرایدی مدح حسن رسولده قصیدهٔ برده ده دیمشدر (نظم) فهو الذی تم معناه وصورته * ثم اصطفاه حبیبا باریٔ النسم * منزه عن شریك فی محاسنه * فجوهر الحسن فیه غیر منقسم * بعض عارفلر دخی دیمشلردر (نظم) دران روزی که خوبان آفریدند * ترا برجمله سلطان آفریدند * چو بستان جنان تزیین کردند * بدربانیت رضوان آفریدند * ملاحت برتو یکسر ختم کردند * پس آنکه ماه کنعان آفریدند * ترادادند توقیع سعادت * وزان پس نوع انسان آفریدند * زکرد کوی تو کردی بردند * وزان کردون کردان آفریدند * سواری چون تو در میدان خوبی * نیامد تاکه میدان آفریدند (دیکر) مبارك صقاللری نه قویرجق نه سرت نه یومشاق صیق وسیاه وکور یعنی چوق اولوب اکثر زمانده طرایوب برقبضه دن زیاده سنی مقراضله قیرقوب وبیقلرین وباشلری صاچنك اوجلرین دخی قیرقرلردی شرعة الاسلامده یازلدیغی اوزره هر خمیس وجمعه کونلرنده صقاللرینی طولا وعرضا برداخت ایدوب شرح السنه ده یازلدیغی اوزره بیقلرین وطرناقلرین جمعه نمازندن مقدم قیرقوب کسوب کتب سیرده مرویدرکه حجرهٔ شریفه لرندن طشره چقمق استدکجه آیینه یه باقوب صقاللرین وباشلری صاچنك دلبندندن طشره چقان اوجلرینی طرایوب آیینه حاضر بولنمدقده اقارصو یانندده ایسه لرصویه باقوب اللریله دوزلدوب بوخصوصك سببندن صورلدقده (ان الله یحب من عبده اذا خرج لاخوانه ان یتهیأ لهم) دیو بیورردیلر التمش اوچ یل یشایوب آخر عمرلرنده باشلرنده وصقاللرنده جمله انجق یکرمی مقداری آق قیل اولوب آنك دخی کیمی باشلرینك اوکنده کیمی صقال باشلرنده کیمی چکه ایله دوداق آراسنده ایدی صقاللرینی سیاهدن غیری بعض مناسب نسنه لرایله بویامق واقع اولوب اکثر زمانده ترك ایدرلردی سیاه ایله بویامق واقع اولمیوب آندن نهی ایدرلردی (دیکر) مبارك کردنلری اوزون وموزون وکومش ابریقدن حسنی افزون ایدی (دیکر) مبارك اللری اعتدال ایله بیوجك وملحم وآوجلری ایچی واسع وبارمقلری ایریجه وقلم مثال اولوب اللری حریردن الین ورایحه سی مسك وعنبردن احسن ایدی (دیکر) مبارك ساعدلری یعنی بلکلری اوزون وقوللری وبازولری طوق وایری وکوکلری ایری ولحمده معتدل ایدی (دیکر) مبارك قوللری واموزلری وسینه لرینك یوقاروسی قیللو ایدی (دیکر) مبارك قولتقلری حکمت حقه له قیلدن خالی آق ومسك رایحه لو ایدی (دیکر) مبارك سینهٔ رحمت دفینهٔ حکمت خزینه لری فضای عرش اعلا کبی واسع ولامع وپرنور وضیا اولوب یوقاروسنده قیللر اولوب سائرلری خصوصا ممه لری بری وقارنلری قیلدن خالی اولوب سینه لرندن کوبکلرینه دك قیلدن همان برایجه جدك خط اولاشق ایدی (دیکر) مخزن اسرار الهی ومعدن انوار نامتناهی اولان قلب صفا جلب ماسوی سلبلری ایسه مقدما ذکر اولندیغی اوزره جبرائیل علیه السلام اوچ کره شرح وشق ایدوب ایچندن نصیب شیطان اولان اویوشق برقطره قانی چقاروب ایچنی آب کوثر ایله یویوب انوار الهیه ایله طولدرمغین ایمان واذعان وعرفان وایقان ومعارف ظاهره وباطنه وکمالات باهره وکامنه وعلوم لدنیه واسرار عظیمهٔ الهیه ایله مملوا اولدیغیچون اوصافی قابل بیان دکلدر حالت نومده کوزلری اویویوب قلبلری انتظار وحی اله عز علاه ایله متیقظ وآکاه ایدی * والحاصل مدت عمرلرنده جمیع امورلرنده هر لحظه وهر آن قلبلری یاذکرله یا فکرله متوجه جناب رحمان اولوب متصل معامله مع اللهده ایدوکی مقرردر ودمادم تجلیات الهیه یه مظهر ایدی (دیکر) مبارك کتفلری یعنی یاغرنلری یصی اولوب ایکی کورکلری اورته سنده صولنه متصل چاق یورکلری مقابله سنده مهر نبوت وارایدیکه قول اصح اوزره کوکرچین یومرطه سی قدر خوب رایحه ونورانی قزل رنکلو سیکل شکلنده اتدن یومری بك اولوب اطرافنده قیلجغزلر اولوب لکن اوستنده خط وارایدیکی قول صحیح دکلدر دیمشلر بعضلر مهرله بیله طوغدیلر دیوب بعضلر طوغدقلرنده برملك آق حریره صارلمش برمهر کتوروب آنی باصدقده ظهور ایتدی دیوب قول اظهر اوزره اوچ یاشنده ابتدای شق صدرلری عقبنده واقع اولمشدر نتکیم یوقاروده کچمشدر

صحت مو تلرینه علامت اولمق ایچون وفات ایتدکاری ساعت مهر نبوت نشانی ارقه لرندن کتدی دیمشلر
(دیکر) مبارك ارقه لرنده بر خاصیت وار ایدیکه اوکارندن کوردکاری کبی اردلرندن دخی کوررلردی غالبا
(اللهم اجعلنی نورا) دیو دعا ایتمکین نور محض اولدیغیچوندر زیرا نورك یوزی اردی اولمیوب هر طرفی برابرجه
ضیا اولور (دیکر) مبارك قارنلری یومری اولمیوب سینه لری ایله برابر ایدی (دیکر) مبارك بدن حسنلری
ثلج وکافور وسیم ونور مثال ولحم وشحملری با اعتدال ولحم بدنلری کردو محکم لکن جلد لحملری حریردن
دخی نرم ویومشق ایدی (دیکر) جسم پر نور پاکاری اکثریا عرقناك اولوب درلر کبی اولان درلری مسکدن
دخی لطیف قوقغین بعض کمسنه لر تطیب ایچون جمع ایدوب آلورلردی * مرویدرکه شهرده ویولده هر نه یردن
کچوب کسه لر رایحهٔ فایحهٔ طیبه لرندن بللو اولوب بیلنوردی تتکیم بو معناده شاعر دیمشدرکه (نظم)
ولوان رکبا یمولك القادهم * نسیمك حتی یستدل به الرکب (دیکر) قوت وشجاعتلری خود حددن زیاده
اولوب مشهور دیار عرب اولان کشتی کیرلر ایله کورش طوتدقلری باب اخلاق وعاداتده کچمشدر (دیکر)
مبارك قد وقامت باسلامتلری غایتده لطیف وموزون اولوب نه کوته قد نه درازنه اورته بو یلو بلکه برمقدار
اوزون ایدیلر مع هذا با حکمت خدا حددن زیاده واشری اوزون بو یلو کمسنه یانلرینه کاسه البته رسول
صلی الله علیه وسلم آندن یوکسك واوزون کورینوب اول کمسنه کوتاه کورینوردی بو حال ایسه معجزهٔ
عظیمه در یوزینك کره تجربه اولنمشدر مرویدرکه جسم شریفلری ظاهرا وباطنا نور محض اولمغین آی وکونش
ضیالرنده اصلا کولکه لری یره دوشمزدی (دیکر) مبارك قاصقلرینه هر آیده برکره قول اصح اوزره
نوره سوروب تراش ایتمزلردی جماع خصوصنده خود کمال قوتده اولوب حدیث شریف مفهومنجه
اویابده قرق کمسنه قوتی ویرلمش ایدیلر بر کیجه طقوز خاتونلرینی دورا یتمك واقع اولمشدر (دیکر) مبارك ساقلری
یعنی بالدرلری اعتدال ایله اینجه ایدی (دیکر) مبارك اللری کبی مبارك ایاقلری دخی ایری اولوب لکن
نه اوزون ونه قصه اولوب اوکچه لرینك اتی آزایدی (فائده) کتب سیرده قانلری وسیدکاری وغائطلری قول
صحیح وظاهر اوزره طاهر اولوب هر برینك رایحه سی مسك وعنبردن خوبتر اولوب شرب دم وبوللری صحیح
اولان قول اوزره بعض امراضه شفا حتی سبب دخول جنة المأوی ایدی دیو تصریح وایما ایتمشلردر (فائده)
والحاصل معلوم اوله که هر بر عضو شریفلری کمال لطافت واعتدال اوزره یرادیلوب جمیع اعضاء سعادت
اقتضاری ذره دکلو عیبدن بالکلیه مبرا ایدی تتکیم شاعرلری حسان بن ثابت کندولره خطابا دیمشدر
(نظم) واحسن منك لم ترقط عینی * واحسن منك لم تلد النساء * خلقت مبرأ من کل عیب *
کانك قد خلقت کما تشاء (نثر) مواهب لدنیه ده حضرت رسول علیه السلامه ایمانك تمامندندرکه الله تبارك
وتعالی آنلرك جمیع اعضاء بدن شریفلرین بر وجهله یراتمشدرکه آنلردن اول وصکره برکمسنه او وجهله
یرادلیوب ویرادیله جق دخی دکلدر دیو ایمان کتوریله دیو مذکور اولوب شعرا عجمك سلطان سرافرازی شیخ
سعدی شیرازی دیمشدرکه (نظم) ماه فرو ماند از جمال محمد * سرو نروید باعتدال محمد * شمس وقمررا
کمال ومنزلتی نیست * درنظر قدر با کمال محمد * این همه پیرایه بسته جنت فردوس * تاکه قبولش
کند بلال محمد * آدم نوح وخلیل وموسی وعیسی * آمده مجموع در ظلال محمد * شمس وقمر در زمین
حشر نتابد * ماه نباشد مکر جمال محمد * سعدی اکر عاشقی کنی وجوانی * عشق محمد بس است وآل محمد *
(محرره) جانلر فدا ایاغی توزینه محمدك * الله ایدر صلوة اوزرینه محمدك * انس وملکدن افضل اولوبدر
جوذات حق * بی کیف وکم کورندی کوزینه محمدك * عرش عظیم روی محمددن الدی نور * مهر ایله مه قول
اولدی یوزینه محمدك * قند نبات وآب حیات اویکونمیه * طتلو دلیله طتلو سوزینه محمدك * اصلاح
ایدوب الهی بو عاصی محمدی * لطف کله سالك ایله ایزینه محمدك

(باب ثامن عشر در اموال رسول علیه السلام)

اموال دنیای کشفه حقیقة محض جیفه اولمغین حضرت خالق کاف ونون عباد عباد سداد نهاد رشاد
اعبادلرینی غنای مورث العناء لازم الفنادن مصون ایتدیکی معلوم علما ومحسوس عقلادر * پس رسول
جلیل واجب التبجیل صلی الله علیه وسلم کل غداة واصیل حضرتلرینك دخی جمله مالك اولدقلری مال

قللرینك احوالی تفصیلینك اجمالی بودرکه اولا پدرلری عبد الله وفات ایتدکده برحبشی جاریه ایله بش دانه
دوه برسوری قیون میراث دکوب سکز یاشنه دك دوه لری عبد المطلب یاننده اولوب اودخی وفات ایتمکین
یکرمی بش یاشنه دك عمیلری ابو طالب یاننده اولوب بعده تأهل ایدوب قرق یاشنده پیغمبر اولنجیه دك
کندو وخاتونلری خدیجهٔ صدیقه جمله مالن بونلره بذل ایدوب بعده حضرت ابو بکر دخی مال ومنالن
بذل ایتمشدی ثانیا مدینه یه هجرت دنصکره جه کفار ایله مقاتله فرض اولوب غزایه باشلدقلرنده بالذات
وبالواسطه واقع اولان غزواتك اموال غنائمنك خمسی خصوصا هجرتك یدیسنده فتح خیبرده فدك آدلو معمور
قریه نك سنوی محصولینك نصفی امر حقله کندو ملك صریحلری ایدی لکن امر معاشلرینه غایت آزنسنه
آلیقویوب سائرنی مستحقلره صدقه ایدوب اکثر زمانده استقراضه کچنورلردی حتی وفات ایتدکلرنده
دمور جبه لری اوتوز کیله ارپه بهاسیچون بریهودیده رهن ایدی ثالثا جمله لباسلری خصوصنده مرویدرکه
اوقات متفرقه ده بری آق بری سیاه عمامه یعنی دلبندلری اولوب وبرقاچ آق قیتللو عرقیه لری وارایدیکه کاه
اوستنه دلبند صاروب کاهی دلبندسز یالکز انی کاه انسز یالکز دلبندی کیوب مبارك صاچلری چوق اولمغین
کاهی باشی قبا ویالن ایاق خسته لر خاطرن صورمغه کیدوب وبرقولاقلو عرقیه لری وارایدیکه جنك زمانلرنده
انی کیوب دلبندلری همان یدی ذراع اولوب باشلرنده صاروب ارقه لرینه برقارش قدر طیلسان اوزادوب
اکثریا آق ویشل رنكلو لباسلره مائل اولوب قزل وسیاه دخی کیمك واقع اولمشدر جنکلرده وجمعه لرده
وبیراملرده وایلچیلر کلدیکنده کیمکه مخصوص یقالو جه کسا وردالری واوقات متفرقه ده برقاچ قفتانلری
اولوب بریسی سندس اخضر ایدی طشره سنه سندس یعنی قطنی کبی برقاش قپلامش این کورکی کیمك
ومخیر وصوف کبی بعض نسنه کیمك واقع اولوب محصلی کاه دیکلمش کیوب کاه احرام کبی بعض نسنه بوریوب
مطرد بردرلو لباسله مقید اولمیوب روزمره کیمکه هرنه بولورسه کیوب محض عدم محبت دنیا ایچون
اکثریا یاماغش وکهنه شکللو لباسلر کیوب عادت عرب اوزره طون کیمیوب ازار یعنی فوطه قوشانورلردی
دیکلمش لباسلرینك یکی طاروبیلکلرینه دك وبوبی کعب دیدکاری اوکچه کموکلرندن یوقارویه دك ایدی
لباس اوزرینه قوشانمغه اوچ پرده کومش حلقه لو سختیاندن برقوشاقلری اولوب واوزنلغی درت ذراع
برقارش برردالری اولوب ایکی صاری ایکی سیاه ایچ ادکاری اولوب مبارك بشماقلری عادت عرب اوزره اوستی
نعلین شکلنده طاسمه لو دریدن اولوب واشاغیسی قات قات دری ایدی بری صافی کومشدن بری کومش
قاپلو دموردن ایکی خاتملری اولوب بریسنك اوستنده محمد رسول الله دیو قازلمش اولوب اوچ سطر ایدیکه
اشاغیدن یوقارو اوقنوب محمد اشاغیده رسول اورته ده لفظة الله تعظیما یوقاروده ایدی وخطی سائر مهرلر کبی
عکسنه قازلمش اولمیوب باصلدقده ینه طوغرو خط اولوردی بوخصوص دخی ینه معجزاتدندر * رابعا
اوانی وسائر متاع بیتلری بوایدیکه خرما لیفی ایله طولمش سختیاندن بردوشکلری وایکی آدم اوروتنه جك
قدر قیلدن اورلمش کسالری یعنی یورغان یرینه اورتولری ودرت دانه اغاچ چناقلری وقیوقوغاسی
شکلنده دریدن برصو قابلری وصقال یویه جق برباقر طاسلری وتوجدن غسل ایده جك بریبوك قابلری
وایچنده برآیینه وبغادن برطراق وبرمقراض وبرمسواك وبرسرمه دان وبرشیشه ایله باشه سوره جك یاغ
طوراجق قدر برکوچك صندوق ودرت حلقه لو برچناقلری واغاجدن صاع ومد دیدکاری ایکی درلو کیله لری
وتویلو بردرلو اورتو واپاقلری ساج اغاجندن برسریرلری وارایدی * خامسا آلات حربلری بوایدیکه
اوقات متفرقه ده طقوز قلیجلری یدی جبه لری التی یایلری صافی دریدن تیرکشلری اوچ دانه قلقانلری درت
کوندرلری بریبوك برکوچك حربه لری ایکی مغفرلری یعنی توغلغه لری برچادرلری برچوکانلری برقصه جق
الده طوتاجق عصالری وخاتونلری عائشه نك سابقا قپوسی پرده سی اولوب سیاه مخیردن اولان مربع ویبوك
عقاب آدلو برسنجاقلری اولوب وبیاض برقاچ علملری وارایدیکه برینك اوستنه کلمهٔ شهادت یازلمشدی
سادسا طوارلری بوایدیکه جمله یکرمی بش آتلری اولوب یدیسی متفق علیه باقیسی مختلف فیه در * وبش عدد
قاترلری وارایدی بری آق اولوب اسمی دلدل ایدیکه بعد زمان حضرت علی احیانا کابنردی وایکی یااوچ
حمارلری وارایدیکه برینك اسمی یعفور ایدی ودخی بنمك ایچون درت عدد دیشی دوه لری وارایدیکه برینك

اسمی عضبا اولوب وحی نازل اولدقده اندن غیریسی کوتورمکه قادر اولمزدی * کتاب الجیسده مذکوردرکه
بونلردن ماعدا مدینه شهرینک اطرافنده اوتلریکرمی عدد صاغلوردیشی دوه‌لری وارایدیکه هرکون
انلردن ایکی بیوک قربه طولوسی سود کاوب طقوز خاتونلر یله کندولرانی غذا ایدینوب صحابه دن مسجد
شریفلرنده ساکن اولوب مجرد وفقرا اولان اصحاب صفه یه دخی اندن ویرورلردی * مواهب لدنیه ده قرق بش
عدد صاغلوردیشی دوه‌لری وارایدیکه سعد بن عباده کوندرمشدی دیو مذکوردر * ودخی یوزدانه قیونلری
وبدی یاالتی کچیلری وبردانه آق خروسلری وارایدی * سابعا مدت عمرلرنده اوقات متفرقه ده قرق
اوچ قول واون برجاریه یه مالک اولوب بوجمله نک کیمنی صاتون آلدقلری کبی فی الحال کیمنی بعد زمان آزاد
ایدوب بعضلرینی بعد الاعتاق انلرک حسن اختیارلریله قوللانورلردی ایچلرندن بری زید بن حارثه ایدیکه
آزاد وتزویج ایدوب رسول علیه السلام انی اوغل ایدنمشلردی بری دخی ثوبان ایدیکه صاتون الدقلری
حالده آزاد ایدوب حضرت حبیب خدا اوفاتنه دک یانلرندن جدا جدا اولمدی * بری دخی ابو السمح ایدیکه
خدمتلرینه مداوم ایدی جاریه‌لرینک دردی فراشلرینه کیرمک ایله مشرفه‌لر اولوب ایچلرندن حضرت
ماریه شرف ساریه اوغللری حضرت ابراهیمک والده‌سی ایدی قول اولمیان خدمتکارلری باب صحابه ده کاور
(فائده) درج الدرر فی میلاد سید البشر آدلو کتاب معتبرده رسول علیه السلام وفات ایتدکارنده جمیع
مخلفات قسمندن همان ایکی جامه بردیمنی وبرازاری یعنی فوطهٔ عمانی وایکی جامهٔ صحاری وبرکنارلورداو برقبای
یمنی وپنبه دن طوقنمش ودیکلمش برجامه وبرآق کلیم وبرکناری علامتلو سیاه کلیم وبربیوک چادرشب که
ورس رنکیله بویانمشدی واوچ عرقیه وایکی قولاقلو عرقیه موجود بولنمشدی بونلردن غیری التون واقچه
وسائر اشیادن برنسنه بولنمدی دینوب دمور جبه‌لری اوتوز کیله اربه بهاسیچون رهنده ایدوکی بو قاروده
بکمشدر * معارج النبوه ده مذکوردرکه وفاتلرندنصکره تفصیله محتاج وجهله ایمانه کلان بریهودی ایچون
رسول علیه السلام انک ایچنده وفات ایتدکاری جامهٔ مبارکارن مسجد شریفه کتوروب کوردکارنده یدی
برده خرما لیفیله دیکلمش کوردیلر (فائده) کتب سیرده محرردرکه حضرت رسول علیه السلامه
بریردن برقاچ التون کاوب امر شریفلریله فقرایه تقسیم اولنوب ایچندن التی یایدی یاسکز یاطقوز عددینی
حضرت عائشه یه صقلامغه ویرمشلردی حالت احتضارده خاطرلرینه کاوب جناب رب خلاقه ترک دنیا وقطع
علاقه اوزره وارمق نیت ایتمکین یا عائشه اول التونلری نه ایلدک دیوب بنده طوررد یدکده انفاق ایله یعنی
فقرایه اولشدردیوب بعده خسته لک حرارتنک شدتندن غشی اولوب افاقت بولدقده اولشدردکمی دیوب
یوق دیدکده امدی اولشدردیوب تکرار غشی اولوب افاقت بولدقده ینه صوروب اودخی کمال حیرتندن
الی دکمامکین یوق دیدکده رسول علیه السلام التونلری الوب مبارک اللریله صایوب (ماظن محمد بربه ان لولقی
الله وهذه عنده) دیوب اندن حضرت علی یه ویروب فقرایه اولشدردیو بیوروب اودخی اولشدیروب کاوب
خبرویردکده ابشته شمدی راحت اولدم دیو بیوردیلر (فائدهٔ مهمه) مواهب لدنیه ده حضرت رسولی
مقام مدحده فقر وزهد وضرورتله توصیف مناسب دکلدر زیرا کتاب شعب الایمان حلیمیده مذکوردرکه
وجوه تعظیم رسولدن بری دخی جناب شریفلرین سائر ناس قتنده اوصاف حقیره دن عد اولنان وصفله
توصیفدن احترازدر * پس رسول علیه السلام فقیر ایدی دیمامک کرکدر دیوب بعض علما دخی رسول علیه
السلام حقنده زهد اطلاقنی تجویز ایتمیوب سلفدن برینه فلان کمسنه زاهددر دیدکلرنده (وماقدر الدنیا حتی
یزهد فیها) یعنی دنیانک قدر وحرمتی ندرکه انده زهد ایلیه دیوب * بخاری شارحی شیخ زرکشی بعض فقهاء
متاخرین (لم یکن النبی صلی الله علیه وسلم فقیرا من المال قط ولا حاله حال الفقراء بل کان اغنی الناس بالله
قد کفی امر دنیاه فی نفسه وعیاله) دیوب ودخی حضرت رسولک (اللهم احینی مسکینا) دیدیکندن مرادی
استکانت قلبدر یوخسه شول مسکنت دکلدرکه معناسی کفایت موقعنه واقع اوله جغنی بولمقدر دیوب
بونک خلافن اعتقاد ایدنلره غایتده انکار ایدردی دینوب علامهٔ معتبر شیخ ابن حجر (الفقر فخری وبه افتخر)
حدیثی باطلدر موضوعدر دیمش دیو مذکوردر * محرر سطور اولان عبد پرقصور ایدرکه حال بومنوال اوزره
اولیجق رسول اکرم صلی الله علیه وسلم فقیر ایدی یاخود زاهد ایدی دیه جک یرده مثلا تارک دنیا ایدی یا اهل

قناعت ایدی دینوب محصل کلام هر جهت ایله وسعته قدرتلری حد نهایتده ایکن اللرینه کیرن ماللرین دمبدم اصحاب استحقاقه انفاق ایدوب ومعاش نفس وعیال وخدمتکار ایچون خرجلق ادخار ایتمیوب قلت اوزره معیشتلری جواهر واعراض دنیای براغراضدن کمال اعراضلرینه واول متاع مستعار کثیر المضاری ابغاضلرینه بناء اولمغله دلالت ایدر برمعنی ایله انبا اولنمق بروجه جازم مهم ولازمدر صلی الله وسلم علیه وجعلنا من خواص امته لدیه

(باب تاسع عشر در احوال اولاد رسول علیه السلام)

حضرت سید الانامک اولاد امجاد کرامی خصوصنک اجمالی بودرکه درت کریمه لری اولدیغی متفق علیهادر لکن ارککک اوغللری عددی مختلف فیه اولوب قول صحیح اوزره همان اوچ عدد ایدیلر جمله اولادلرینک زمان ولادتلری ترتیبنجه تفصیل حاللری بودرکه ذکر اولنور (قاسم) کتب سیرده محرردرکه حضرت رسولک اول ولدلری بو اولمغین عادت عرب اوزره ابو القاسم کنیتیله مکنی ومشهور دنیا اولدیلر قبل النبوه مکه ده خدیجه خاتوندن وجوده کلوب بعضلر قولنجه یورومکه بعضلر قولنجه آته بنمکه قادر اولنجیه دک قول اصح اوزره اون یدی آیه دک یشایوب بعده وفات ایتدی (زینب) بنات رسولک بیوکی بودر رسول علیه السلام اوتوز یاشنده ایکن وجوده کلوب مکه ده قبل نبوة الرسول والده سی حضرت خدیجه نک همشیره زاده سی ابو العاص ابن الربیعه نکاح اولنوب بعد النبوه زوجی ایمانه کلمیوب لکن تفریقه دخی مجال اولمیوب بعد الهجره غزای بدرده بعض کفارله اسیر اولدقده خاتوننی مکه دن کوندرمک شرطیله آزاد اولنوب واردقده کندو برادریله کوندروب یولده بعض کفار قریش محفه ایچنده حضرت زینبی حربه ایله قورقودوب دوه دن دوشدکده حملی اولمغین دوشروب کافرلر جبرایله مکه یه کوندروب بعده رسول علیه السلام زید بن حارثه یی کوندرمکین برکیجه خفیة دوه یه بندیروب قاچوب مدینه یه کتوردی غزوۀ حدیبیه دنصکره جه مزبور ابو العاص شام تجارتندن کاورکن مالنی مسلمانلر آلوب اودخی مدینه یه کلدکده مالی ویرلمکین مکه یه کیدوب اماناتلری صاحبلرینه تسلیم ایدوب ایمانله هجرت ایتمکین رسول علیه السلام کریمه لرینی نکاح سابق اوزره ویا جدید ایله ویردیلر * مرویدرکه ذکر اولنان وضع حملدن خسته اولمغین هجرتک سکزنجی یلنده اوتوز یاشنده وفات ایتدی علی آدلو براوغلی قالدیکه سن بلوغه ایریشوب مکه فتحی کوننده حضرت رسول انی بندکاری دوه نک اردنه المشلردی امامه آدلو برقزی دخی قالدیکه حضرت رسول علیه السلام انی سوب نماز ایچنده اموزلرینه بندیروب سجده ده یره قویوب قالقد قلرنده ینه اموزلرینه الورلردی حضرت فاطمه وفاتندنصکره برموجب وصیت فاطمه حضرت علی انی نکاحلنوب محمد آدلو اوغلو طوغوب حضرت علی شهید اولدقده برموجب وصیت علی اقرباسندن مغیرة بن نوفل بن الحارث بن عبد المطلب نکاحلنوب یحیی آدلو اوغلی طوغوب مغیره نک نکاحنده ایکن هجرتک اللینسنده وفات ایتدی * مرویدرکه حضرت علی وفاتنده امامه یی معاویه یوز بیک التون مهر معجل ایله نکاحلنمق ایستدکده اول همتی عالیه نکاحه راضیه اولمدی (رقیه) قول اصح اوزره رسول علیه السلام اوتوز اوچ یاشنده ایکن وجوده کلوب غایتده حسنا ایدی مکه ده عتبة ابن ابی لهبک منکوحه سی اولوب (تبت یدا ابی لهب) سوره سی نازل اولدقده عتبۀ خباثت رتبه کندو پدر سقر مقری خاطری ایچون دخی قبل الدخول بوشامغین وحی الهی ایله حضرت عثمانه نکاح اولنوب انکله ایکی کره ولایت حبشه بعده مدینه یه هجرت ایتمشدی غزوۀ بدرده خسته اولوب عثمان آنی بکلمکده قالوب اول اثناده وفات ایدوب عزیمت کفار خبرنی مدینه یه کتورن کمسنه بونک دفننه راست کلدی * مرویدرکه عثماندن حبشده ایکن عبد الله آدلو اوغلی اولوب التی یاشنده ایکن مدینه ده یا خود دخی ممه امرکن خسته اولوب وفات ایتدی (ام کلثوم) مکه ده عتیبه بن ابی لهب منکوحه سی ایکن بونی دخی قبل الدخول پدری خاطری ایچون بوشایوب حضرت رسوله جفا ایتدکده (اللهم سلط علیه کلبا من کلابک) دیو بددعا ایتدکلرنده شامه یولنده بر ارسلان انی پاره پاره ایلدی حضرت عثمانک خاتونی حضرت رقیه وفات ایتمکین رسول علیه السلام هجرتک اوچنجی یلنک جمادی الاخره سنده امر حقله ام کلثومی عثمانه نکاح ایدوب (والذی نفسی بیده لو ان عندی مائة بنت یمتن واحدة بعد واحدة زوجتک اخری هذا جبریل اخبرنی ان الله یأمرنی

ان

ان ازوجكها) ديديلر هجرتك طقوزنده وفات ايدوب نمازنی رسول عليه السلام قيلوب دفن اولنوركن قبری اوزرنده طوروب مبارك كوزلرندن ياش اقاردی (حضرت فاطمه) رسول عليه السلام قول اصح اوزره اوتوزبش ياشنده ايكن وجوده كلوب هجرتك اون برنجی ييلنده حضرت رسول وفاتندن قول اصح اوزره التی آی صكره ماه رمضانك اوچنجی كونی يكرمی طقوز ياشنده وفات ايدوب اهل بيت رسولدن اشد ابونلر وفات ايدوب حضرت رسول حالت نزعنده اكا بويله بشارت ايتمشدی * مواهب لدنيه ده رسول عليه السلام (انما سميت فاطمة لان الله فطمها وذريتها عن النار) ديوب ودخی (لان الله فطمها ومحبيها عن النار) ديمشلردر يعنی الله تعالی آنی وذريتلرنی وآنك محبلرنی جهنمدن آزاد ايتديكيچون فاطمه ديو آد قوديلر زيرا عربجه فطم كسمكه ديرلر زهرا ديمكله ملقبه اولديغی جميله وحسنا وروی فرخنده خوبی مانند شمس ضحی لامع الاضوا اولديغيچوندر بر لقبی دخی بتول اولديغی فضلا ودينا وحسبا ونسبا زمانه سی خاتونلرندن منقطعه وممتازه اولديغيچوندر بعضلر دنيادن منقطعه اولديغيچوندر ديمشلر حضرت فاطمهٔ سعادتخاتمه نك اوصاف صاف شرف انصافی دائرهٔ بياندن بيرون وفضائلی حقنده وارد اولان اخبار وآثار حد وعددن افزوندر (نظم) چوكفتی باو بنت خير الانام * همه مدحها كفته شد والسلام (نثر) مرويدركه حضرت رسوله احب اهلی اولمغين رسول عليه السلام بونك اغزنی اوپوب ديلنی اموب سفره كتدكجه جمله دن صكره آيريلوب كلدكارنده اندن اكا اولشوردی * كتب حديثده (فاطمة بضعة منی فمن اغضبها اغضبنی) ديو بر حديث ودخی اكا خطابا (اوما ترضين ان تكونی سيدة نساء المؤمنين) ديو بر حديث ودخی (اوما ترضين ان تكونی افضل نساء اهل الجنة) ديو بر حديث ودخی (ان فاطمة احصنت فرجها فحرمها الله وذريتها علی النار) ديو بر حديث شريف ذكر اولنوب * مرويدركه رسول عليه السلام وفاتلری حالنده فاطمه نك قولاغنه سيدة نساء اهل الجنة سن واهل بيتمدن اول وفات ايدوب بكا اول بولوشان سنسن ديو بشارت ايتمشلردر * مواهب لدنيه ده قول مختار اوزره افضل نسوان زمرهٔ انسان اول امر يم صكره فاطمه صكره خديجه صكره عائشه دردبو مذكوردر عائشهٔ صديقه ايدر حضرت رسوله جميع افعال واحوالده فاطمه دن زياده بكزر كمسنه كورمدم كلديكی زمانده رسول عليه السلام اكا قارشو واروب اوپوب كندو يرينه كچوروب رسول عليه السلام كا واردقده اودخی آنلره بويله ايدردی * مستدرك حاكمده حضرت عليدن مرويدركه (اذا كان يوم القيامة نادی مناد من وراء الحجب يا اهل الجمع غضوا ابصاركم عن فاطمة بنت محمد حتی تمر) يعنی ای محشر خلقی كوزلريكز يومك فاطمه بنت محمد كچوب جنته كيدنجه * كتب سيرده مذكوردركه قول اصح اوزره هجرتك ايكنجی ييلنده شهر رجبده حضرت علی يه نكاح اولنوب ذی الحجه ده جمع اولديلر * مرويدركه ابو بكر وعمر حضرت رسولدن فاطمه يی استدكارنده سكوت ايدوب ياخود وحی الهی يه منتظرم ديوب بعده حضرت علی استدكده نوله ديمكين حضرت علی بر دمور جبه سنی حضرت عثمانه درت يوز سكسان اقچه يه صاتوب بعده جبه يی عثمان انا كا باغشلايوب بهاسنی حضرت علی مهر معجل ردبو كتوردكده رسول عليه السلام ايچندن بر قبضه اقچه آلوب يا بلال بونكله بزم ايچون طيب آليوير ديوب اقچه لرك باقيسيله جهاز تدارك امر ايتمكين خرما يپراغی اينندن اورلمش بر سرير وايچی خرما ليفی ايله طولمش بر يصدق الديلر امام احمد بن حنبل حضرت عليدن وسائطله روايت ايتمشدركه فاطمه نك جهازی بر نهالی بر قربه بر يصتياندن ايچی خرما ليفی ايله طولمش بر يصدق ايدی * كتاب الخميسده ايكی قفتان كومشدن ايكی بيله زلك بر نهالی بر يصدق بر آغاج چناق بر ال دكرمنی بر قربه ايكی دستی بر منجل يعنی اوراق ياخود منخل يعنی الك ايدی ديو * معارج النبوه ده بوكه طولمش قالين كتان بزندن بر دوشك يصتياندن بر مقعد بنه يصتياندن بر يصدق وبر عبا وبوكدن طوقنمش بر پرده وطپراقدن بر قاچ دستيلر ايدی ديو * كتب سيرده محرردركه رسول عليه السلام عقد نكاح ايچون بعض اصحابی جمع ايدوب (الحمد لله المحمود بنعمته المعبود بقدرته المطاع بسلطانه المرهوب من عذابه وسطوته النافذ امره فی سمائه وارضه الذی خلق الخلق بقدرته وميزهم باحكامه واعزهم بدينه واكرمهم بنبيه صلی الله عليه وسلم ان الله تبارك اسمه وتعالت عظمته جعل المصاهرة سببا لاحقا وامرا مفترضا واوشج به الارحام والزمها الانام فقال عز من قائل وهو الذی خلق من الماء بشرا فجعله نسبا وصهرا وكان ربك قديرا

فامر الله تعالى يجرى الى قضائه وقضاؤه يجرى الى قدره ولكل قضاء قدر ولكل قدر أجل ولكل اجل كتاب يمحو الله مايشاء ويثبت وعنده ام الكتاب ثم ان الله عزوجل أمرنى ان ازوج فاطمة من على بن ابى طالب فاشهدوا انى قدزوجته على اربعمائة مثقال فضة ان رضى على ذلك) ديو خطبه اوقيوب برطبق خرما كتوروب (انتهبوا) قاپشكز ديوب حاضر اولنلر قاپشوب بعده على كلوب رسول عليه السلام آنك يوزينه تبسمله باقوب (ان الله عزوجل امرنى ان ازوجك فاطمة على اربعمائة مثقال فضة ارضيت بذلك) ديوب اودخى (قد رضيت بذلك يارسول الله) ديدكده رسول صلى الله عليه وسلم (جمع الله شملكما واعز جدكما وبارك عليكما واخرج منكما كثيرا طيبا) ديو دعا ايتديلر برقاچ آيدنصكره جمع ايتدكلرى كيجه رسول عليه السلام خلوتخانه يه بيله كيروب بربارداقدن مبارك اغزلريله صو آلوب ينه ايچنه دوكوب بعده فاطمه نك اوكنه وباشنه سرپوب (اللهم انى اعيذها بك وذريتها من الشيطان الرجيم) ديوب بعده ارقه سنه دخى سرپوب ينه بودعايى اوقيوب بعده على يه دخى بويله ايدوب بعده (ادخل باهلك باسم الله والبركة) ديوب سعادتله طشره چقديلر * مرويدركه حضرت فاطمه بعد زمان كلوب يارسول الله اوستنه ياته جق همان برقيون دريز واردركه كيجه دوشك ايدينوب كوندز طواريمزه علفى آنك اوزرينه دوكرزديدكده (يابنية اصبرى فان موسى ابن عمران اقام مع امرأته عشر سنين ليس لهم فراش الاعباءة قطرانية) ديو بيورديلر * مرويدركه حضرت عليدن حسن وحسين ومحسن آدلو اوغللرى اولوب ام كلثوم وزينب آدلو قزلرى اولوب نسل رسول عليه السلام فاطمه دن غيرى سائر اولاد واحفادلرندن بالكليه منقطع اولمشدر حسنين احسنين احوالى خلفاء راشدين آخرنه تأخير اولنوب سائرلرينك احوالى بودركه مزبور محسن صغير ايكن وفات ايلدى * معارج النبوه ده آخر اولاد فاطمه محسن ايديكه سقط يعنى دوشولك طوغمغين وفات ايدوب اول حالدن فاطمه خسته اولوب مرض موتى بو ايدى دينوب * مرويدركه ام كلثوم صغيره ايكن قرق بيك اقچه مهرله حضرت عمر نكاحلنوب آندن زيد آدلو اوغلى رقيه آدلو قزى اولوب عمر وفات ايتدكده عون بن جعفر بن ابى طالب نكاحلنوب اودخى وفات ايتدكده آنك برادرى محمد بن جعفر نكاحلنوب آندن برقزى اولوب صغيره ايكن وفات ايدوب محمد دخى وفات ايتدكده برادرى عبد الله بن جعفر نكاحلنوب آنك تحت نكاحنده اوغلى زيد بن عمر ايله بركونده وفات ايتدكده عبد الله آنك همشيره سى زينب بنت فاطمه يى نكاحلنوب آندن على آدلو اوغلى اولوب ام كلثوم آدلو قزى دخى اولديكه قاسم بن محمد بن جعفر نكاحلنوب آندن اولادى اولوب جمله دن فاطمه آدلو قزى اولديكه حمزه بن عبد الله بن الزبير بن العوام نكاحلنوب آندن اولادى اولدى * رساله سيوطيده زينبك عبد اللهدن على عون عباس محمد آدلو اوغللرى وام كلثوم آدلو قزى اولدى ديو مذكوردر (فائده) عبد الله بن جعفرك حضرت فاطمه قزى زينب خاتوندن اولان اوغلى على ايله قزى ام كلثومدن نسل وذريتى چوغالوب آنلرك هربرينه شريف زينبى وشريف جعفرى دخى دينوب لكن حسنى وحسينيلرك شرفلرى جعفريلردن زياده در زيرا العجالة الزينبية فى السلالة الزينبية آدلو رساله ده شيخ جلال الدين سيوطى آل زينبى حضرت رسولك آلندن واهل بيتندن وذريتندن اولوب لكن ذريتى حضرت حسن وحسين كبى حضرت رسوله منسوب دكللردر زيرا بو فضيلت حسن وحسينه مخصوصدر مطلقا آل رسول واهل بيت رسول صدقه آلمق حرام اولنلردركه آنلر آل على وآل عقيل وآل جعفر وآل عباسدر زيرا بنى هاشمله بنى عبد المطلبدن مؤمن اولنلرك نسلنه مطلقا آل رسول واهل بيت رسول ديرلرديمشدر بونلره اخذى حرام اولان صدقه دن مراد كتب فقهده مصرح اولديغى اوزره صدقهٔ واجبه دركه زكاة ونذر كبى زيرا هديه معناسنه اولان صدقه يى آلمق بونلره دخى جائز ايدى (عبد الله) حضرت رسولك خديجه خاتوندن اولان آخر اولادى بودر مكه ده طوغوب ينه آنده همه امركن وفات ايدوب قول اصح اوزره بعد النبوه طوغمغين طيب وطاهر اقبيله ملقب اولوب نيجه علما طيب وطاهر بشقه ايدى ديوب خطا ايتمشلردر بونك وفاتنده كفار قريشدن عاص بن وائل محمد ابتر قالدى يعنى اركك اوغلى اولمامغله نسلى كسلدى ديدكده سورهٔ (انا اعطيناك) نازل اولوب (ان شانئك هو الابتر) ديو عاص كفر اختصاص ذم اولندى ابراهيمدن غيرى جميع اولاد رسول عليه السلام حضرت خديجه دن اولوب اما حضرت ابراهيم مصر پادشاهى مقوقسك هديه كوندرديكى ماريه آدلو جاريهٔ شرف

سارىه‌دن ايدى هجرتك سكزنده ماه ذى الحجه‌ده مدينه‌نك طشره سنده خرما باغچه‌لرنده دنيايه كلوب مژده ايدنه رسول عليه السلام بر قول باغشلايوب آنده بر مرضعه خاتونه بسلدوب يدنجى كون ايكى قيون قربان ايدوب واول طفل سعادت كفالك مبارك باشنى تراش ايدوب صاچى آغرلغنجه اقچه صدقه واحسان ايدوب صاچى يره كوموب بعده احيا ناوار وب مولود مسعود لرين مبارك اللرينه آلوب اويوب قوچوب بنه شهره كلورلردى جمله مدت عمرلرى اون التى آى وسكز كون يا اون يدى آى يا اون سكز آى والتى كون يا يكرمى ايكى آى والتى كون يا همان يتمش كون يشايوب وفات ايتدى * مرويدركه معصوم مرحوم مرقومك مرض موتنده رسول حضرتى انى دیزلرينه قويوب مبارك كوزلرندن ياش آقوب (انا بك يا ابراهيم لمحزونون تبكى العين ويحزن القلب ولا نقول ما يسخط الرب) ديديلر صحيح مسلمده (ان ابراهيم ابنى وانه مات فى الثدى وان له ظئرين يكملان رضاعه فى الجنة) ديو بر حديث وسنن ابن ماجه‌ده (ان له مرضعا فى الجنة ولو عاش لكان صديقا نبيا) ديمشلر دينوب (ولو عاش لاعتقت اخواله من القبط وما استرق قبطى) ديو بر حديث ضعيف مروى اولوب لكن كتب سيرده صحابه‌دن ابن عباس وجابر وابن ابى اوفى (لو عاش ابراهيم لكان صديقا نبيا) ديمشلر دينوب ينه صحابه‌دن حسان بن ثابت حضرت رسوله خطابا مرثيه ديمشدركه (نظم) مضى ابنك محمود العواقب لم يشن * بمين ولم يأثم بقول ولا فعل * رأى انه ان عاش ساواك فى العلى * فآثر ان تبقى وحيدا بلا مثل (نثر) مرويدركه اول كون بحكمة الله كسوف واقع اولدى جمله خلق موت ابراهيم ايچون اولدى ديدكلرنده حضرت رسول عليه السلام ان الشمس والقمر آيتان من آيات الله لا ينكسفان لموت احد ولا لحياته فاذا رأيتموها فادعوا الله وصلوا حتى ينجلى) ديديلر بو ندن صكره اولادلرى وجوده كلمدى (اللهم صل على سيدنا محمد وعلى آله وذريته واصحابه ومتبعيه وسلم تسليما واكرمهم اكراما دائما عميما (نظم) آل واصحابنه سلام اولسون * يرلرى روضه سلام اولسون

(باب عشرون در ازواج رسول عليه السلام)

بونلرك حقنده قرآنده (النبى اولى بالمؤمنين من انفسهم وازواجه امهاتهم) بيورلغين تحريم نكاحلرى ووجوب تعظيملرى جهتندن امت محمدك والده‌لرى اولوب اما آنلرك كريمه‌لرى مؤمنينك اخواتى اولميوب وآباء وامهاتلرى دخى مؤمنينك اجداد وجداتى اولميوب اخوه واخواتلرى دخى مؤمنينك اخوال وخالاتلرى دكلدى بونلر امهات مؤمنين ايكن آنلرله پرده اردندن غيرى طريقله سويلشمك وآنلره نظرايتمك ورنهارده بيله اولتورمق مؤمنينه حرام اولمشيدى حضرت عائشه‌دن مرويدركه مؤمنينك امهاتى اولوب لكن مؤمناتك امهاتى دكللرايدى اما حضرت رسول عليه السلام جميع مؤمنين ومؤمناتك والد ماجدلرى ايدى اشبو امهات مؤمنين نص قرآن اوزره سائر نسايه هر وجهله خصوصا ثواب وعقابلرى مضاعف اولمق جهتندن تفضيل اولنمشلردى * مرويدركه بر كون مدينه‌ده حضرت رسولك طقوز خاتونلرى جمع اولوب زياده نفقه وزينت طلب ايتدكلرنده رسول عليه السلام بحضور اولمغين فى الحال (يا ايها النبى قل لازواجك) آيتى نزول ايتدكده بو آيتى هر برينه بشقه بشقه اوقويوب ديلرسك بندن طلاق ايله دنيايى ديلرسك رضاء الله ونبى ودار آخرتى اختيار ايله ديدكده هر برى دنيادن تبرى ايدوب حسن رضاسيله الله ورسول وآخرتى ومضايقه ايله كچنمكى صبر وقناعتى اختيار ورضاء الله‌ده نقد جانلرين نثار ايتديلر * مرويدركه حضرت رسولك كريمه‌لرينك وخاتونلرندن اكثرينك مهرلرى دردر يوز درهم كومش ايدى كتب سيرده محرردركه ازواج طاهرات رسوله سب وقذف ايدنك ابن عباس قولنجه توبه‌سى قبول اولميوب قاضى عياض ديدوكى اوزره البته قتل اولنور بعضلر ديمشلردركه قتل اولنمق همان حضرت عائشه‌يه قذف ايدنك جزاسيدر زيرا قرآنده آنك عفت وعصمتى خصوصنده آيات كريمه نزول ايتمشكن اكا حاشا قذف ايتمك قرآنى تكذيبه راجع اولمغين كفر محضدر سائر ازواج رسولى قذف وسب ايدنك جزاسى ايكى حد ضرب اولنمقدر ودخى محرردركه انبيا خاتونلرينك كيمى ازواجنه سبب ضرر ماعدالرينه نه نفع ونه ضرر اولوب لكن حضرت رسولك ازواجى نشر سنن واحاديث واحكام شريعته كمال نفع ومعاونتلرى ظهور ايتمشدى حتى احكام شريعتك ربعى مقدارى حضرت عائشه صديقه‌دن اخذ اولنمشدر (خديجة الصديقه) بنت خويلد بن اسد بن عبد العزى بن قصى

ابن كلاب بن مرّه بن كعب بن لوی که مزبور قصی حضرت رسولك اجدادندندر دخی زمان جاهلیتده لقبی
طاهره وجمال وكمالی ظاهره ایدی * كتب سیرده اولانك اجمالی بودر كه مقدّما خدیجه حضرت رسولی مكه ده
قبل النبوّه دیارشامه تجارت طریقیله میسره نام خدمتكارینه قوشوب كوندروب بعض آثار نبوّتلری
آشكار اولمغین بی اختیار راغبه اولوب صاحبهٔ مال وجمال وعقل وكمال وشرف ونسب وعفت وادب اولمغین
قول اصح اوزره قرق یاشنده ثیب ایكن رسول اكرم صلی الله علیه وسلم یكرمی بش یاشنده ایكن نكاح باعث
الارتیاحلریله مشرفه ومراتب عزتی مضاعفه اولدی مالدار اولمغین جمله مالنی حضرت رسوله بذل وغایت
محبت ورعایتله كسب ثواب بیحساب وفضل ایتمشدر جلائل فضائلی محاسن وشمائلی حددن بیرون اولوب *
مرویدر كه قول مختار اوزره افضل نسوان زمرهٔ انسان اوّلا مریم ایكنجی فاطمه اوچنجی خدیجه دردنجی
عائشه در حضرت رسولك مخدوملری ابراهیمدن غیری جمیع اولادلری خدیجهٔ سعادت نتیجه دن اولوب سائر
منكوحه لرندن اصلا اولاد كلمامشدی حضرت رسولی ابتدای نبوّتلرنده قول اصح اوزره جمیع ناسدن مقدم
خدیجه تصدیق ایتمكین صدّیقه دیو لقب قوندی مرویدر كه اول ظهور نبوّت رسولده جبرائیل علیه السلام
كلوب یا محمد خدیجه یه الله تعالیدن وبندن سلام ایدوب جنتده آق انجودن بر كوشك ایله بشارت ایله دیوب
خدیجه دخی الله السلام ومنه السلام وعلی جبرائیل السلام دیو جواب ویردی * مرویدر كه رسول علیه السلام
جفای فئام لئام ایله غمناك وبرآلام اولدقجه خدیجهٔ كبری رضی الله عنها دائما تسلیت ولطف حق تذكیری ایله
قلب شریفلرینه تقویت ایدردی * مرویدر كه بر كون حضرت رسول علیه السلام خدیجه یی آكوب
خاتونلری عائشه (قد رزقك الله خیرا منها) دیوب كندینك رجحاننی اشعار ایتدكده رسول علیه السلام (لا والله
ما رزقنی الله خیرا منها آمنت بی حین كذبنی الناس واعطتنی مالها حین حرمنی الناس) دیمشلر * مرویدر كه
اون بش یل نبوّتدن اوّل اون یل نبوّتدنصكره خاتونلری اولوب هجرتدن اوچ یل اوّل مكه ده ماه رمضانده
التمش بش یاشنده ایكن وفات ایدوب حضرت رسول علیه السلام كندو عملری ابو طالب وفاتندن همان
اوچ یابش كون صكره اولمغین اول سنه یه عام الحزن دیو آد قودیلر * مرویدر كه خدیجه نك اولكی زوجندن
قلان اولادندن هند آدلو اوغلی حضرت رسولك بسلمه سی اولوب حضرت علی ایله حضرت عائشه محاربه سنده
شهید اولوب یاخود بصره ده طاعوندن وفات ایدوب جنازه سنه جملهٔ اهل شهر حاضر اولدیلر مزبور هند
وصاف بلیغ وفصیح اولمغین حضرت رسولی وصف ومدح ملیح ایتمشدی (عائشة) الصدّیقه بنت ابی بكر
ابن ابی قحافه بن عامر بن عمرو بن كعب بن سعد بن تیم بن مرّة بن كعب بن لوی * مزبور كعب حضرت رسولك
اجدادندندر * مرویدر كه عائشه مكه ده نبوّت رسولدن درت یابش یل صكره طوغوب التی یایدی یاشنده
ایكن رسول علیه السلام امر حقله آنی مكه ده نكاحلنوب لكن كوچك اولمغین باباسی یاننده طوروب
بعده مدینه ده هجرتدن یدی یاسكز آی صكره یاخود هجرتك ایكنجی یلنك شوّالنده طقوز یاشنده ایكن جمع
اولوب وفات رسولده اون سكز یاشنده اولوب ینه مدینه ده هجرتك اللی یدنجی یا اللی سكزنجی رمضاننده شامده
معاویه خلیفه ایكن وفات ایدوب جلائل فضائلی حددن بیرون ایدی * صحیحینده مرویدر كه رسول علیه
السلام اكا خطابا (رأیتك فی المنام ثلاث لیال جاءنی بك الملك فی خرقة من حریر فیقول هذه امرأتك
فاكشف عن وجهك فاقول ان یك من عند الله یمضه) دیوب سنن ترمذیده مرویدر كه جبرائیل علیه السلام
عائشه نك صورتن بریشل حریر قماش پارهسنه یازلمش كتوروب (هذه زوجتك فی الدنیا والآخرة) بر روایتده
(ان الله قد زوّجك بابنة ابی بكر) دیدی كتب سیرده مذكوردر كه حضرت رسول علیه السلام بوندن غیری
هیچ بر خاتونلرینی بكر ایكن المامشدر وخدیجه دنصكره بونی سائرلرندن زیاده سوب قزل یكاقلو اولمغین حمیرا
دیو لقب قویوب وبرسفره یله كتوردكده یولده یاوی قیلمغین بهتان اولوب واعر وساه یعنی واه بنم كابیم
دیدیلر وبر كون صحابه دن بری یا رسول الله (ای النساء احب الیك) دیو صوردقده (عائشة) دیوب
(من الرجال) دیدكده (ابوها) دیدیلر ینه بر كون حضرت رسول علیه السلام (یا عائشة هذا جبرائیل یقرئك
السلام) دیوب بودخی (وعلیه السلام ورحمة الله وبركاته) دیدی تفسیر كشافده ینه عائشه دن مرویدر كه
(لقد اعطیت تسعا ما اعطیتهنّ امرأة لقد نزل جبریل علیه السلام بصورتی فی راحته حین امر رسول الله

ان يتزوجنى ولقد تزوجنى بكرا وماتزوج بكرا غيرى ولقد توفى وان رأسه فى حجرى ودفن فى بيتى ولقد حفته
الملائكة فى بيتى وان الوحى لينزل عليه فى اهله فيتحرفون عنه وانه كان لينزل عليه وانا معه فى لحافه وانى لابنة
خليفته وصديقه ولقد نزل عذرى من السماء ولقد خلقت طيبة عند طيب ولقد وعدت مغفرة ورزقا كريما
ديمشلردر * مرويدركه غايتده فقيهه وعالمه وفصيحه وكامله خصوصا تواريخ وانساب واشعار طوائف عربى
عارفه واوقات بابركاتن عباداته ونشر احاديث سيدكائناته صارفه اولوب تابعين وصحابه دن نيجه عصابهٔ
ذوى الاصابه آندن روايت ايتمشلردر كبار صحابه نك مجتهدلرندن ومفتيلرندن بريدخى بواولوب حتى بعض
سلف كرام ربع احكام دين اسلام عائشه دن معلوم اولدى ديوب رسول عليه السلام بوكا اشارت ايدوب
(خذوا ثلثى دينكم من هذه الحميرا) ديمشلردر * مرويدركه صاحبهٔ اجور موفوره اولان مزبورهٔ مبروره نك
حضرت رسولدن روايت ايتديكى احاديثدن كتب معتداوله ده ايكى بيك ايكيوز اون ياخود بيك ايكيوز
اون حديث موجود اولوب فقهاء صحابه دن ابوموسى الاشعرى (ما اشكل على اصحاب رسول الله صلى الله
عليه وسلم شئ فسألنا عنه عائشة الا وجدنا عندها علما) ديوب بنه صحابه دن عروة بن الزبير (ما رأيت احدا
اعلم بمعانى القرآن وبالفريضة واحكام الحلال والحرام وشعر العرب وعلم النسب من عائشة) ديمشلردر
علو كالندن ماعدا شاعرهٔ بليغه اولوب مدح رسولده ديمشدركه (نظم) ولو سمعوا فى مصر اوصاف خدته *
لمابذلوا فى سوق يوسف من نقد * لوامى زليخا لورأين جبينه * لآثرن بالقطع القلوب على الايدى (نثر)
كلمات حكمت سماتى بيحد ولا يعد اولوب برى بودركه بركسنه (متى اعلم انى محسن) ديو صوردقده (اذا علمت
انك مسئ) ديوب متى ا(علم انى مسيئ) ديدكده (اذا علمت انك محسن) ديدى برى دخى (اديموا قرع باب الملك
يفتح لكم) ديوب (كيف نديمه) ديدكلرنده (بالجوع والظمأ) ديدى مرويدركه بركون كندوسى تلاوت ايدركن
(لقد انزلنا اليكم كتابا فيه ذكركم افلا تعقلون) آيتنه كلدكده (والله اطلب ذكرى وصفتى فى القرآن) ديوب كمال
تدبر وتفكر ايله ختم تلاوت قرآن ايتدكده (ان الله قد اطلعنى على ذكرى وصفتى فى القرآن) ديوب ندر
ديوصورلدقده (وآخرون اعترفوا بذنوبهم خلطوا عملا صالحا وآخر سيئا عسى الله ان يتوب عليهم) آيتيدر
ديدى (سوده) بنت زمعة بن قيس بن عبد شمس بن عبدود بن نضر بن مالك بن حسل بن عامر بن لوى جد الرسول
عليه السلام * مقدما زوجى ايله مكه ده ايمانه كلوب جفاى قريشدن ولايت حبشه ايكنجى دفعه هجرت ايدن
اصحابله كيدوب مكه يه كلدكلرنده زوجى وفات ايدوب خديجه دخى وفات ايتمكين قول اصح اوزره ابتدا
عائشه يه صكره بوكا نكاح ايدوب لكن بونكله مكه ده عائشه كوچك اولمغين انكله مدينه ده جمع اولديلر *
مرويدركه رسول عليه السلام مدينه ده طقوز خاتون جمع ايتدكده هجرتك سكزنده سوده يى ياشلوجه اولمغين
بوشامق ايستدكده يارسول الله اقصاى مرادم همان قيامتده خاتونلريكز زمرهسندن اولمقدر بنى بوشامكز
نوبتمى عائشه يه باغشلدم ديمكين طلاقدن فراغت ايدوب بدى خاتونلرينك نوبتى بر ركون عائشه نك ايكى كون
نوبتى اولدى * مزبوره سوده مدينه ده قول مشهور اوزره حضرت عمر خلافتنك آخرنده بر روايتده چاق هجرتك
اللى دردنده وفات ايتدى حضرت رسولدن مروياتى كتب حديثده همان بش حديث شريفدر (حفصه)
بنت عمر بن الخطاب بن نفيل بن عبد العزى بن عبد الله بن قرط بن رباح بن زراح بن عدى بن كعب بن لوى *
مقدما مكه ده ايمانه كلان صحابه دن اولان زوجى خنيس ايله بيله هجرت ايتمشلر ايدى بدر غزاسندن صكره
زوجى وفات ايتمكين قول اصح اوزره هجرتك اوچنجى ييلنك شعبانند ده رسول عليه السلام نكاحلنوب
هجرتك طقوزنده بر جاريه خصوصنده انجنوب طلاق رجعى ويردكده جبرائيل عليه السلام كلوب (راجع
حفصة فانها صوامة قوامة وانها زوجتك فى الجنة د) يمكين رسول عليه السلام اكا رجعت ايدوب يارشدىلر
مدينه ده هجرتك قرق بشى شعبانده ياقرق برنده يا اشبو ايكى تاريخدن ده مقدم خلافت حضرت عثمانده التمش
ياشنده ايكن وفات ايدوب حضرت عائشه دن التى يدى ياش بيوك ايدى صحابه وتابعيندن نيجه لر بوندن
احاديث شريفه روايت ايدوب كتب حديثده همان يتمش عددى مذكوردر (زينب) بنت خزيمة بن الحارث
قبائل عربدن بنى هلال طائفه سندندر قبل الاسلام فقرايه انعام طعام ايتمكه معتاد اولمغين ام المساكين
ديمكله ملقبه بعد الاسلام دخى كثيرة الصدقه وغايت عابده ومهذبه ايدى زوج اولى قول اصح اوزره عبد الله

ابن جحش ایدیکه حضرت رسولك عمه سی امیمه بنت عبد المطلبك اوغلی اولوب احد غزاسنده ابتدا اوشهید
اولدقده رسول علیه السلام زینبی هجرتك اوچنجی ییلنك رمضاننده نكاحلنوب جمع اولوب ایكی آی یا سكز آی
كچدكده مزبوره زینب وفات ایتدی (ام سلمه) بنت امیة بن المغیرة بن عبد الله بن عمر بن مخزوم بن يقظه ابن مرّه
ابن كعب ابن لوی * قول اصح اوزره اسمی هند اولوب است محمددن ولایت حبشه هجرت ایدنلرك اولی زوجی
ابو سلمه ایله بو ایدی حبشدن مكه یه كلوب تكرار حبشه كیدوب آندن مدینه یه هجرت ایتشلردر مزبور ابو سلمه
حضرت رسولك عمه سی بره بنت عبد المطلبك اوغلیدر مدینه ده هجرتك دردنجی یا اوچنجی یا ایكنجی ییلنده وفات
ایتدكده عقیب العده ابو بكر و عمر ایستیوب آنلره وارمیوب جمال بركمال اهلی اولمغین رسول علیه السلام
نكاحلنوب وفات ایدن خاتونلری زینبك حجره سنه كتوردیلر زوج اولندن سلمه عمرو آدلو ایكی اوغلی زینب
آدلو قزی قالوب رسول علیه السلام آنلری رعایتله بسلیوب سلمه یه عمیلری حضرت حمزه نك قزی امامه یی
نكاح ایتدیلر رسول علیه السلام وفاتنده مزبور عمرو طقوز یاشنده اولوب مزبوره زینبك بوزینه رسول
علیه السلام غسل ایدركن صو سرپمكین زمانه سی خاتونلرندن فقه و علمده زیاده اولوب مسنه و عجوز اولدقده
بوزینك طراوتی طورردی * مرویدركه ام سلمه قول اصح اوزره هجرتك اللی طقوزنده
یا اللی یدیسنده ماه شوالده مدینه ده سكسان درت یاشنده وفات ایدوب ازواج رسولك آخر وفات ایدنی بودر
دیمشلر حضرت رسولدن روایت ایتدیكی احادیث شریفه دن اوچیوز یتمش سكزی كتبده مسطوردر
(زینب) بنت جحش والده سی حضرت رسولك عمه سی امیمه بنت عبد المطلب اولوب مزبوره زینبله سابقا
ذكر اولنان زینب بنت خزیمه نك زوجی عبد الله لابوین قرنداش ایدیلر بونك باباسنك اسمی ضم با ایله بره كندونك
فتح با ایله بره ایكن رسول علیه السلام بونك اسمنی زینب باباسی كفاردن اولمغین جحش قودیلر * مرویدركه
اشبو زینبی رسول علیه السلام ابتدا كندو عبد معتقلری و آخرت اوغلری اولان زید بن حارثه یه نكاح
ایدوب التون و اقچه و لباس و مأكولات قسمندن بعض نسنه لر كوندروب ایكیسی جمع اولدقدن خیلی
زماندنصكره مزبور زید زینبك رعایتنه قادر اولمامغین هجرتك بشنجی یا اوچنجی ییلنده حسن رضالریله آیراشوب
غایتده حسنا اولمغین بعد العده رسول علیه السلام طالب اولوب زینب ایشتدكده ایكی ركعت نماز قیلوب
(اللهم ان رسولك یخطبنی فان كنت اهلا له فزوجنی منه) دیو دعا ایتدكده دعاسی مقبوله اولوب (فلما قضی زید
منها وطرا زوجناكها) آیتی نزول ایدوب حق تبارك و تعالی بالذات نكاح ایتمكله تكرار نكاح لازم اولمامغین
رسول علیه السلام زینبك خانه سنه اجازتسز كیدوب دعوتلریله صحابه فوج فوج سویق و خرماوات و اتمك
ییوب كیدوب اوچ كسنه غایت چوق اوتوروب و كتمدكده حضرت رسول علیه السلام نوعا رنجیده اولمغین
فی الحال اسمی آیت حجاب اولان (یا ایها الذین امنوا لا تدخلوا بیوت النبی الا ان یؤذن لكم الی طعام غیر ناظرین
اناه ولكن اذا دعیتم فادخلوا فاذا طعمتم فانتشروا ولا مستأنسین لحدیث ان ذلكم كان یؤذی النبی فیستحیی
منكم والله لا یستحیی من الحق واذا سألتموهن متاعا فاسألوهن من وراء حجاب ذلكم اطهر لقلوبكم وقلوبهن
وما كان لكم ان تؤذوا رسول الله ولا ان تنكحوا ازواجه من بعده ابدا ان ذلكم كان عند الله عظیما) آیتی نزول
ایدوب آندنصكره مطلقا عورت طائفه سی اجنبی ارلره كورنمك ممنوع اولدی * مرویدركه مزبوره زینب
ضراتنه یعنی اورتاقلرینه افتخار ایدینوب (زوجكن آباؤكن وزوجنی الله من فوق سبع سموات) برروایتده
(ان الله تعالی تولی نكاحی وانتن زوجكن اولیاؤكن) دیر ایدی هجرتك یكرمنجی یا یكرمی برنجی ییلنده اللی اوچ
یاشنده وفات ایدوب حضرت عمر (یا اهل المدینة احضروا جنازة امكم) دیو ندا ایتدیروب نمازنه كندوسی
امام اولدی حضرت عائشه بونك وفاتن ایشتدكده (ذهبت حمیدة مفیدة فقیدة مفزع الیتامی والارامل)
دیوب ونه زینبك حقنده (ولم یكن امرأة خیرا منها فی الدین واتقی لله واصدق حدیثا واوصل للرحم واعظم
صدقة واشد ابتذالا لنفسها فی العمل الذی تتصدق به وتتقرب به الی الله) دیمشدر * مرویدركه جمله ازواج
رسولدن مقدم وفات ایده جكنه رسول علیه السلام (اسرع ازواجی لحوقا بی اطولهن یدا) دیو اشارت
ایتشلردی زیرا طقوز خاتونلرینك ایچنده جمله دن زیاده صدقه ویرن حتی قولی دخی اوزون اولان بو ایدی
روایت ایتدیكی احادیث شریفه نك اون بری كتب حدیثده یازلمشدر (جویریه) بنت الحارث

ابن

ابن ابی ضراعه مزبور حارث قبائل خزاعه دن بنی المصطلق قبیله سنك رئیسی ایدی * مرویدر که غزوهٔ
بنی المصطلق غنیمتنده عمیسی اوغلی اولان زوجی قتل اولنوب کندوسی ثابت بن قیس بن شماس حصه سنه
دوشوب کندوبی آندن بهایه کسدیروب حضرت رسوله طلب معاونته کلدکده یکرمی یاخود اون بش
یاشنده غایت حسنا اولمغین بدل کتابتی رسول علیه السلام ویروب اسمی بره ایکن جویریه قویوب غزادن
دونشده هجرتك بشی یاالتیسی شعبانندهیولده نکاحلنوب مدینه ده جمع اولدیلر اول غزاده حضرت عائشه
بیله ایدی عسکر اسلام قصهٔ نکاحی ایشتدکلرنده جویریه یی تعظیماً اللرنده کی اسیرلرینی اعتاق ایدوب اوکونده
بنی المصطلقدن یوز اوخلق آزاد اولدی برروایتده رسول علیه السلام جویریه یی ثابتدن صاتون آلوب
آزاد ایدوب نکاحلندیلر برروایتده انصاردن برینه امانت ویروب باباسی حارث بونی صاتون آلمق ایچون
مدینه یه برسوری واقر دوه کتوروب شهردن طشره ده ایچندن ایکی اعلا دوه یی قیامدیغندن صقلایوب
باقیسنی کتوردکده رسول علیه السلام فلان وادیده کیزلدیکك ایکی دوه نیجه اولدی دیوب بو معجزه یه حارث
تعجب ایدوب ایکی اوغلی ایله وقبیله سندن نیجه کمسنه لر ایله ایمانه کلوب اول ایکی دوه یی دخی کتوردوب
حضرت رسول علیه السلام دوه لری آلوب قزنی ویروب قزدخی ایمانه کلدکده حضرت رسول علیه السلام
آنی باباسندن ایستیوب نکاح ایتدیلر بعد وفات الرسول مدینه ده هجرتك اللیسنده یا اللی التیسنده ماه
ربیع الاولده التمش بش یا یتمش یاشنده وفات ایتدی کتب حدیثده مرویاتی همان یدی حدیث شریفدر
(ام حبیبه) بنت ابی سفیان بن حرب بن امیه بن عبد شمس بن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن مرة بن کعب
ابن لوی جد الرسول علیه السلام * سابقا اسمی رمله یاخود هند اولوب پدری ابو سفیان کفار قریشك رئیسی
اولوب مکه فتحنده اوغلی معاویه ایله ایمانه کلوب حضرت علیدنصکره معاویه خلیفه اولمشدر بونك زوج
اولی حضرت رسولك عمه سی بره بنت عبد المطلبك ایکنجی اوغلی عبید الله بن جحش اولوب مکه دن حبشه
صحابه ایله دفعهٔ ثانیه ده خاتونیله هجرت ایدوب واردقده آنده ایکن نعوذ بالله مرتد اولوب ام حبیبه اسلام
اوزره طوروب بعد زمان عبید الله کفرله هلاك اولوب حضرت رسول علیه السلام ایشتدکده سابقا مسلمان
اولان حبش پادشاهی نجاشی یه ام حبیبه یی بکا نکاح ایدوب کوندرسن دیو هجرتك التیسنده یا یدیسنده
مکتوب کوندروب اودخی آنده اولان صحابه یی کتوردوب (الحمد لله الملك القدوس السلام المؤمن المهیمن
العزیز الجبار اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله وانه الذی بشر به عیسی ابن مریم امابعد
فان رسول الله صلی الله علیه وسلم کتب الی ان ازوجه ام حبیبة بنت ابی سفیان فاجبت الی مادعی الیه رسول
الله صلی الله علیه وسلم وقد اصدقتها اربعمائة دینار) دیوب درت یوز فلوری مهری مجلسه دوکوب خاتونك
وکیلی دخی (الحمد لله احمده واستعینه واستغفره واشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله
ارسله بالهدی ودین الحق لیظهره علی الدین کله ولو کره المشرکون امابعد فقد اجبت الی مادعی الیه رسول
الله صلی الله علیه وسلم وزوجته ام حبیبة بنت ابی سفیان فبارك الله لرسوله صلی الله علیه وسلم) دیوب مهر
معجلی وکالة قبض ایدوب بعده نجاشی طعام کتوردوب بعد الاکل طاغلدیلر بعده نجاشی ام حبیبه یی
مدینه یه کوندروب کلدکده یاشی اوتوز ایله قرق مابیننده ایکن هجرتك یدیسنده حضرت رسولله جمع اولوب
قول اصح اوزره مدینه ده هجرتك قرق درد نجی یا قرق ایکنجیییلنده وفات ایتدی کتب حدیثده مرویاتی
التمش بش حدیثدر (صفیه) بنت حیی بن اخطب * باباسی مشاهیر یهود خیبردن اولوب کندوسی مقدما
برکسنه نك منکوحه سی اولوب آندن آیریلوب ینه مشاهیر یهود خیبردن بردوه دریسی طولوسی جواهر
التون قسمنه مالك اولان کنانة بن الربیعه یه نکاح اولنوب هجرتك یدنجی سنه سی محرمنده رسول علیه السلام
خیبر فتحنه کلدکده صفیه نك زفافی کیجه سی اولوب ایرتسی خیبر فتح وخلقی اسیر اولدقده صفیه دخی طوتیلوب
غایت حسنا اولمغین رسول علیه السلام انی کندولر ایچون آلوب آزاد ایدوب صفاء جنان ورجای جنان ایله
ایمانه کلمسکین مهری عتق اولمق اوزره نکاحلنوب یولده انکله جمع اولوب مدینه یه کلدکلرندنصکره مقدما
منکوحه لری اولوب حبشدن کلان ام حبیبه ایله جمع اولدیلر مزبوره صفیه هجرتك اللیسنده یا اللی ایکیسنده
ماه رمضانده مدینه ده وفات ایتدی (میمونه) بنت الحارث قبائل عربدن بنی هلال طائفه سندن ایدی

حضرت رسولك خاتونلری زینب بنت خزیمه نك وحمزه نك خاتونی سلمی بنت عمیسك وجعفر طیارك بعده ابو بكرك بعده علینك خاتونی اسما بنت عمیسك لام همشیره سی وعباسك خاتونی لبابهٔ كبرانك وخالد بن الولیدك والده سی لبابهٔ صغرانك لاب همشیره سیدرا سمی بره ایكن حضرت رسول میمونه قودیلر * مرویدر كه رسول علیه السلام فتح خیبردنصكره مكه یه عمره ایتمك ایچون كتدكده میمونه نك اولكی زوجی وفات ایتمش اولمغین بولده محرم ایكن مكه یه اون میل یرده نكاح ایدوب بعده عمره ایچون مكه ده اوچ كون اوتوروب بعده مدینه یه دوندكارنده سابقا نكاح اولدیغی منزلده جمع اولوب هجرتك اللی برنده یا التمش التیسنده یا اللی اوچنده مكه ده خسته اولدقده بنی مكه دن چیقاریكز زیرا رسول علیه السلام بنم وفاتم مكه ده اولمیه جغندن خبرویرمشدی دیوب چقاردقلرنده بحكمة الله حضرت رسوله نكاح اولدیغی وجمع اولدقلری یرده وفات ایدوب آنده دفن اولندی (فوائد) اوّلا معلوم اوله كه حضرت رسولك اشبو اون برعدد خاتونلرینك التیسی عربیه وقریشیه ایدیلركه آنلر خدیجه وعائشه وسوده وحفصه وام سلمه وام حبیبه در دردی دخی یالكز عربیه ایدیلركه ایكی زینبلر ایله میمونه وجویریه در بری دخی بنی اسرائیلدن ایدیكه صفیه در ٢ بونلرك ایچندن همان مكه ده خدیجه مدینه ده زینب بنت خزیمه حضرت رسولك حیاتنده وفات ایدوب طقوزی حضرت رسولك صوكینه قالمشلردر ٣ حضرت رسولك خدیجه دن غیریلرندن اصلا اولادلری اولمامشدر ٤ عائشه دن غیریلری بكر المیوب مقدما بر رایكیشر زوجدن قالمشلردی ٥ زمان واحدده حضرت رسولك تحت نكاحنده طقوز خاتوندن زیاده جمع اولمامشدر ٦ خدیجه وفاتندنصكره مدینه ده سائر منكوحه لرینك اوزرلرینه تصرف ایتدكلری درت جاریه لری دخی وارایدی بری ماریه بنت شمعون قبطیهٔ مصریه ایدیكه هجرتك یدنجی ییلنده مصر پادشاهی مقوقس بعض هدایا ایله بیله كوندرمشدی بعده حضرت رسول بونی تصرف ایتمكین اوغللری حضرت ابراهیمك والده سی اولوب هجرتك اون التیسنده مدینه ده وفات ایتدی بری دخی ریحانه بنت شمعون ایدیكه طائفهٔ بنی قریظه دن اسیر اولوب ملك یمین ایله تصرف ایدرلردی مؤرخیندن ابن الاثیر قولنجه هجرتك التیسنده اعتاق ونكاح ایتمشلردر هجرتك اوننده حجة الوداعدنصكره مدینه ده حضرت رسول علیه السلام حیاتنده وفات ایتمشدر امام زهری قولنجه ملك یمین ایله تصرفدنصكره آزاد ایدوب بعده كندو اهلنه كتدی بری دخی حضرت رسوله خاتونلری زینب بنت جحش باغشلادیغی جاریه ایدی بری دخی غزالرینك بریسنده آلدقلری برحسنا جاریه ایدی ٧ كتب سیرده اولان تفصیلك اجمالی بودركه مقدما ذكر اولنان برمنكوحهٔ مدخول بهالرندن ماعدا اوقات متفرقه ده اون ایكی خاتون دخی نكاحلنوب ایكیسی بالاتفاق قبل الدخول وفات ایتمشلر ایكیسی دخی قول اصح اوزره قبل الدخول یاوفات ایدوب یا برر سبب ایله مطلقه اولمشلردركه بری فاطمه بنت الضحاك بری غالیه بنت ظبیان ایدی اوچی دخی بالاتفاق قبل الدخول برر سببله مطلقه اولمشلر ایكیسی دخی بالاتفاق برر سببله مطلقه اولوب لكن مدخول بها اولدقلرنده اختلاف اولنمشدر بری دخی بعد النكاح وقبل الدخول برادری ایله یمنه كیدوب آنلر آنده ایكن رسول علیه السلام وفات ایدوب اودخی آخر زوجه واردی بعضلر قولنجه برادریله ایكیسی یمنده نعوذ بالله مرتد اولدیلر ذكر اولنان خاتونلردن غیری بش التی خاتونی دخی حضرت رسول علیه السلام نكاحلنمق ایستیوب لكن بعض موانع سببیله ظهوره كلمدی

(باب حادی وعشرون در اقرباء رسول علیه الصلاة والسلام)

اهل سیر دیمشلردركه حضرت رسولك قول اصح اوزره اون ایكی عملری وارایدیكه اسملری بودر حارث وابوطالب وزبیر وحمزه وابولهب وغیداق ومقوم وضرار وعباس وقثم وعبد الكعبه وحجل ایدی بوجمله نك برادرلری عبد الله كه پدر رسول علیه السلامدر قول اصح اوزره حمزه وعباسدن بیوك اولوب عباس جمله دن كوچك ایدی ایچلرندن حارث وابوطالب وحمزه وابولهب وعباس پدرلری عبد المطلبك صوكینه قالوب سائرلری عبد المطلبك حیاتنده وفات ایتدیلر حارثله عبد الله حضرت رسولك نبوتنه یتشمیوب ابوطالبله ابولهب یتشوب لكن ایمانه كلمیوب حمزه ایله عباس نعمت ایمان وصحبت رسول جهان ایله مكرم ومنعم ومغتنم وذكر جمیل ایله مشهور عالم اولدیلر ودخی حضرت رسولك عمه لری التی خاتون ایدیكه اسملری

عاتكه اميمه بيضاء برّه صفيه اروى اولوب بالاتفاق صفيه ايمانه كلوب علماء سلفك ايكيسى عاتكه ايله
اروى دخى ايمانه كلديلرديوب سائر علما كلمديلرديو اتفاق ايتمشلردر حارثله اروى عبد الله ايله ابو طالب وعاتكه
وحمزه وسقوم وحجل وصفيه بر والده دن اولوب عباسك والده سى بشقه ايدى اشبو اعمام وعمات سيد
كائناتك معلوم الاسم اللى عدد مقدارى ابنا وبناتى اولوب اكثرى ايمانه كلمشدركه انلردن وآباء وامهاتلرندن
اهل ايمان اولنلر بونلردركه ذكر اولنور (حمزه) بن عبد المطلب حضرت رسولدن بيوككى همان درت
يا ايكى ياش ورضاعدن دخى قرنداش ايدى نبوت رسولك ايكنجى يا التنجى ييلنده مكه ده حضرت عمردن اوچ
كون اول ايمانه كلوب او محلده كفاره خطابا بو ابياتى ديمشدركه (نظم) حمدت الله حين هدى فؤادى *
الى الاسلام والدين الحنيفى * لدين جاء من رب عزيز * خبير بالعباد بهم لطيف * اذا تليت رسائله علينا *
تحدر دمع ذى اللب الحصيف * رسائل جاء احمد من هداها * بآيات مبينة الحروف * واحمد مصطفى
فينا مطاع * فلا تغشوه بالقول العنيف * فلا والله نسلمه لقوم * ولما نقض فيهم بالسيوف (نثر) مرويدركه
جيش قريش ايچنده قبل الاسلام رياست وشجاعتله مشهور اولوب بعد الاسلام دخى فضائلنك نهايتى يوقدر
جمله دن رسول اكرم صلى الله عليه وسلم آنى غايتده سوب (خير اعمامى حمزة) ديوب مدح ايدردى ودخى
(والذى نفسى بيده انه لمكتوب عند الله عز وجل فى السماء السابعة حمزة اسد الله واسد رسوله) ديوب ودخى
(سيد الشهداء يوم القيامة حمزة بن عبد المطلب) ديمشلردر مدينه ده غزا فرض اولندقدنصكره ابتدا بونى
سردار ايدوب اوتوز نفر اصحابله غارت قافلهٔ قريشه كوندرمشلردى بدر غزاسنده بر كافر قتل ايدوب بعض
سفرلرده علم شريف رسولى بو كوتوروب احد غزاسنده دخى مردانه ميدانه كيروب ايكى اوچ كافر قتل ايدوب
هجوم اهل اسلامله كفار طاغلدقده دونوب عسكر مسلمينه كلوركن كفار طرفنده طاش اردنده كيزلنمش
وحشى آدلو بر عبد حبشى حربه آتوب شهيد ايتدكده اللى طقوز ياشنده ايدى بدر غزاسنده حمزه آنك پدرنى
قتل ايتديكى هند زوجهٔ ابو سفيان حمزه نك بورنن كسوب قارنن ياروب وجكرين چيقاروب چينيوب توكروب
كفار طاغلدقلرنده رسول عليه السلام انى ارايوب او حالده كوردكده قلب شريفلرين نار غم فراوانله داغليوب
غشى مرتبه سنه يقين اولوب زار زار اغليوب (يا حمزة يا عم رسول الله يا اسد الله واسد رسوله يا حمزة يا فاعل
الخيرات يا حمزة يا كاشف الكربات يا حمزة يا ذاب عن وجه رسول الله) ديوب بر روايتده (لن اصاب بمثلك ابدا
ما وقفت موقفا قط اغيظ لى من هذا) ديوب نمازنى تعظيما يتمش تكبيرايله قيلوب آنك همشيره زاده سى
عبد الله بن جحشله بر قبرده دفن ايتديلر حمزه نك ايكى اوغلى بر قزى وار ايديكه برايكى ورقدنصكره ذكر اولنور
(عباس) بن عبد المطلب حمزه نك لاب برادرى اولوب اندن كوچك وحضرت رسولدن ايكى يا اوچ ياش
بيوك ايدى آق بكزلو ايكى اوريلو صاچلو خوب صورت جسيم وبلند قامت ايدى * مرويدركه غايتده شديد
الصوت اولوب چاغردقده آوازى بر قاچ ميل يره ايريشوب نعره سن ايشيدن بعض حامل عورتلر وضع
حمل ايدردى عموما قوم قريش ما بيننده غايت مكرم ومعظم وايچلرنده اكبر مناصب ورياسات اولان عمارت
مسجد الحرام وسقايت زمزم ابو طالبدنصكره بوكا مسلم ومفوض اولمشدى ايمانه كلمدين دخى حضرت رسوله
غايت محبت ومعاونت ايدردى اسلامى زماننده اختلاف اولنوب بعضلر قولنجه مقدم اولوب لكن كفاردن
صقلنوب بدر غزاسنده كراهتله مكه دن كفارله بيله كلوب بعضلر قولنجه رسول عليه السلام (من لقى
العباس فلا يقتله فانه خرج مستكرها) ديو مسلمانلردن برى انى طوتوب عباس كندويى اندن صاتون آلوب
مكه يه واروب بعده ايمانله مدينه يه هجرت ايتدى بعضلر قولنجه بدرده ايمانه كلوب لكن مكه يه كيدوب
مكه فتحنده حضرت رسوله قارشو چيقوب آخر مهاجرين بو اولدى بعضلر قولنجه ايمانى خيبر فتحندن مقدم
اولوب لكن صقلايوب فتح مكه ده اظهار ايتدى بعضلر قولنجه بدر غزاسندن مقدم اولوب اخبار كفارى مكه دن
حضرت رسوله خفية اعلام ايدوب مكه ده اولان مسلمانلر آنك حمايتنده آسوده اولوب مدينه يه كتمك
آرزوسنده ايكن رسول عليه السلام (ان مقامك بمكة خير لك) ديو مكتوب كوندروب كلمكدن منع ايتديلر
بر روايتده مدينه يه هجرته اجازت ايستدكده (يا عم اقم مكانك الذى انت فيه فان الله عز وجل يختم بك الهجرة
كما ختم بى النبوة) ديو خبر كوندرديلر * مواهب لدنيه ده مذكوردركه مستدرك حاكمده عروة بن الزبيردن

كان العباس قد اسلم واقام على سقايته ولم يهاجر) ديو نقل اولنديغى اشبو روايته دلالت ايدر فضائلى بى نهايت اولوب جمله دن رسول عليه السلام بونك اسلامن ايشتدكده بر قول آزاد ايدوب بعد الاسلام تعظيم واكرام ايدوب ودخى (العباس عمى وصنوابى من اذاه فقد اذانى) ديوب ورسول عليه السلام آنى وصف ايتدكده (اجود الناس كفا واحباه) ديوب وبركره حضرت رسوله كالدكده اكا قالقوب ايكى كوزلرينك اراسنى اوپوب صاغ يانته اوتوردوب (هذا عمى فمن شاء فليباه بعمه) ديوب عباس دخى (نعم القول هذا يارسول الله) ديدكده (ولم لا اقول هذا وانت عمى وصنوابى وبقية آبائى ووارثى وخير من اخلف من اهلى) ديديلرودخى بركون (ياعمى لاترم منزلك انت وبنوك غدا حتى آتيكم فان لى فيكم حاجة) ديوب اودخى جمله اولاديله حاضر وقدوم شرفلزوم رسوله منتظر اولدقده ايرتسى رسول عليه السلام خانۀ عباسه واروب جملهسنى احرام شريفلريله بوريوب (يارب هذا عمى وصنوابى وهؤلاء اهل بيتى فاسترهم من النار كسترى اياهم بملاءتى هذه) ديدكده اوطه نك ديوارلرى وقاپونك ايشكى حكمت حقله اوچ كره آمين ديوسويلديلر بر روايتده رسول عليه السلام (اللهم اغفر للعباس ولولده مغفرة ظاهرة وباطنة لاتغادر ذنبا اللهم احفظه فى ولده) ديديلر بركره دخى (اللهم اغفر للعباس ولولد العباس ولمن احبهم) ديوب مكه فتحنده اوچ كره (اللهم انصر العباس وولد العباس) ديوب بعده (ياعم اما علمت ان المهدى من ولدك) ديمشلر بركره دخى النه ياپشوب (من لم يحب عمى هذا لله عز وجل ولقرابته منى فليس بمؤمن) ديوب بركره دخى (لك ياعم من الله حتى ترضى) ديوب بركره دخى (ياعباس ان الله عز وجل غير معذبك ولا احدا من ولدك) ديوب بركره دخى (الا ابشرك ياعم ان من ذريتك الاصفياء ومن عشيرتك الخلفاء) ديوب بركره دخى . (هذا عمى ابو الخلفاء اجود قريش كفا واجملها وان من ولده السفاح والمنصور والمهدى) ديو بيورمشلردر * مرويدركه جميع صحابۀ كرام عم حضرت رسولدر ديو عباسه غايت اجلال واعظام ايدوب حضرت عمر وعثمان زمان خلافتلرنده آتلو يورركن بونى پياده كوردكلرنده تعظيما آتدن اينرلردى ينه حضرت عمر خلافتنده لستسقايه كتمك لازم كلدكده جناب حقه توسل عباسله ايدوب دعا ايتديكنده يغمور ياغمشدى خلافت عثمانده هجرتك اوتوز ايكنجى يا اوتوز اوچنجى ييلنده مدينه ده بيرلكدن اعمى اولمش ايكن وفات ايدوب مدت عمرى سكسان سكز ياسكسان يدى ياسكسان ييل ايدى مرويا تندن كتبده اوتوز بش حديث مذكوردر اون اوغلى درت قزى وار ايديكه عن قريب ذكر اولنورلر (صفيه) بنت عبد المطلب برادرلرندن حضرت حمزه ومقوم وحجل ايله بر والده دن ايديلر عمات رسولدن قول اكثر علما اوزره همان بو ايمانه كلمشدر قبل الاسلام زوجى اولان حارث بن حرب بن اميه وفات ايتدكده حضرت خديجه نك برادرى عوام ابن خويلد نكاحلنوب اندن اوچ اوغلى اولدى برى زبيردركه عشرۀ مبشره نك بريدر ايكنجى سايب اوچنجى عبد الكعبه در مرويدركه حضرت صفيه غزوۀ خندقده بر يهودى قتل ايدوب رسول عليه السلام مال غنيمتدن سائر غازيلر كبى بو كا دخى حصه ويرمشدى كتب حديثده مرويا تندن همان بر حديث يازلمشدر رسول عليه السلام وفاتنده ديديكى مرثيه يوقاروده كچمشدر حضرت عمر خلافتنده هجرتك يكرمينسنده مدينه ده يتمش اوچ ياشنده وفات ايتدى (عاتكه) بنت عبد المطلب ابو طالب ايله عبد الله والده سندن اولوب جمله همشيره لرندن بيوك ايدى علماءفن سيردن محمد بن سعد وابو جعفر عقيلى قولنجه اسلامه كلوب مدينه يه هجرت ايدوب سائر علما بنات عبد المطلبده صفيه دن غيريلر اسلامه كلمديلر ديو اتفاق ايتمشلردر حضرت رسولك خاتونلرى ام سلمه نك پدرى وابو جهلك عميسى امية بن مغيره نك خاتونى اولوب عبد الله وزهير آدلو ايكى اوغلى اولمشدركه عن قريب ذكر اولنورلر (اروى) بنت عبد المطلب جمله همشيره لرندن كوچك ايدى عاتكه ده ذكر اولنان اختلاف بونك حقنده دخى واقع اولمشدر برادرى حارثله بشقه بر والده دن ايديلر عمير بن وهبك خاتونى اولوب طليب آدلو اوغلى اولمشدر امام واقدى مكه ده رسول عليه السلام دار ارقمده ساكن ايكن مزبور طليب انده ايمانه كلوب والده سنه واروب بن ايمانه كلوب محمده تابع اولدم ديوب اودخى ابوا يتمشسن ديدكده اوغلى رجاسيله بعد التردد اشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله ديوب بعده حضرت رسوله قولا وفعلا مهما امكن خدمت ومعاونت ايدر اولدى ديوب اسلامه كلدى ديتلرك دليلى بودر ديمشلر (عماره) بن حمزه بن عبد المطلب المذكور سابقا (يعلى) بن حمزه بو ايكيسنك كندولرندنصكره نسللرى قالميوب يعلى نك بش اوغلى اولمشدركه بلا عقب وفات ايتمشلردر عماره ايله يعلى حضرت رسول وفاتنده

تازه ایدیلر (امامة) بنت حمزه حسنا اولوب حضرت رسولك اوكی اوغللری وخاتونلری ام حبیبه نك
زوج اولندن اولان اوغلی عمرو بن ابی سلمه یه نكاح اولندی (فضل) بن عباس بن عبد المطلب والده سی
لبابهٔ كبری حضرت رسولك خاتونلری میمونه نك همشیره سیدر برروایتده حضرت خدیجه دنصكره ایمانه
كلان اودر * مزبور فضل غایتده خوب صورت ایدی مكه فتحنده تازه یكت اولوب حضرت رسول علیه السلام
نی ناقه لرینك اردینه بندرمشلردی غزوهٔ حنینده حضرت رسولك یانندن آیرلمیوب حجة الوداعده دخی
ردیفلری ایدی هجرتك اون اوچنده شام یانده غزوهٔ اجنادینده شهید اولوب یاخود هجرتك اون سكزنده
بنه ولایت شامده طاعون عمواسده مطعونا وفات ایتدی برقزی قالوب حضرت حسن نكاحلنوب بعده
اندن آیرلمغین ابوموسی الاشعری نكاحلنوب آندن موسی آدلو اوغلی اولوب ابوموسی وفات ایتدكده عمر
بن طلحه بن عبد الله نكاحلندی بعضلر فضلك عبد الله آدلو براوغلی اولمشدر دیمشلر (عبد الله) بن عباس
هجرتدن اوچ ییل اول یا هجرت سنه سنده مكه ده طوغوب والده سی لبابه حضرت رسوله ایلتدكده صاغ
قولاغنه اذان وصولنه اقامت اوقیوب مبارك توكركلریله اغزین اچوب آدنی عبد الله قویوب (اللهم بارك
فیه وانشر منه وعلمه الحكمة) دیو خیر دعا ایدوب (اذهبی بابی الخلفاء) یعنی خلیفه لر باباسنی آل كیت دیدیلر
فضائلی بیحد ولا یعد اولوب بركره بونك حقنده رسول علیه السلام (اللهم فقهه فی الدین وعلمه التأویل) دیو
بركره دخی (اللهم علمه الحكمة) دیو بركره دخی آنی قوجوب (اللهم علمه الكتاب) دیو خیر دعا ایدوب لقبنی
ترجمان القرآن قومشلردی دعاء رسول قبول اولمغین علم تفسیر وفقه وحدیث وتواریخده عظماء علماء صحابه دن
اولوب ترجمان القرآن وحبر الامة وبحر لقبلریله مشهور ومذكور اولوب بین العلما صحابه دن عباد له دیمكله
مسمی اولان اوچ درت كمسنه نك بریدركه سائرلرینك اسملری علماء صحابه فصلنده كاور مرویدركه بلند قامت
خوب صورت آق وصاری شین وسیم وجسیم عالم كامل وحلیم اولوب صقالنی حنا ایله بویاردی * مرویدركه
حضرت عمر بونی مجلسده اكثر كبار صحابه نك اوزرلرینه تصدیر ومحبت ورعایت وتوقیر ایدردی حضرت
عثمان وفاتندنصكره روایت حدیث وامر فتواده مقتدای جمیع مؤمنین اولان ابن عباس وابن عمر وابو سعید
الخدری وابو هریره وجابر الانصاری ایدیلر صحابه ایچنده علم تفسیرده ماهر اولنلر حضرت علی وابن مسعود وابن
عباس وابی بن كعب وزید بن ثابت ایدی وصحابه نك اهل فتوالرندن استادی اجتهادی اوزره نشر احكام
مذهب ایدرشاكردلری اولان همان ابن مسعود وزید بن ثابت وابن عباس ایدی واكثار فتوی ایدنلر عائشه
وعمر وعلی وابن مسعود وابن عمر وزید بن ثابت وابن عباس ایدی واكثار روایت حدیث ایدنلر ابو هریره
وابن عمر وعائشه وجابر وابن عباس وانس بن مالكدركه یالكز ابن عباسك مرویاتی كتب حدیثده بیك التیوز
التمش حدیثدر محاربهٔ یوم جمل ومحاربهٔ صفین ومحاربهٔ نهرواندده حضرت علی ایله بیله ایدی هجرتك التمش
سكزنده مكه یه اوچ قوناق یرده ارض طائفده یتمش بریا یتمش درت یاشنده وفات ایدوب نمازنی حضرت
علینك فاطمه دنصكره برخاتوندن اولان اولادی محمد بن الحنفیه قیلوب (الیوم مات ربانی هذه الامة) دیدی
مرویدركه عجیب الشكل برآق قوش كلوب تابوتی ایچنه كیروب بعده چیقدیغنی كمسنه كورمیوب دفن
اولندقده هاتفدن (یا ایتها النفس المطمئنة ارجعی الی ربك راضیة مرضیة) آیتی اوقنوب برروایتده مزاردن
برآق قوش چیقوب خلقه علومی منتشر اولمغه دلیلدر دیو تأویل ایتدیلر عباس علی السجاد فضل محمد
عبد الله آدلو بش اوغلی اولوب لبابه واسما آدلو ایكی قزی وارایدی * مواهب لدنیه ده ابن عباسك نسلی غایت
چوغالوب حتی بغدادده مأمون خلیفه زماننده التیوز بیك عدده واصل اولوب بو خصوص استبعاد اولنمشدر
دیو مذكوردر (عبید الله) بن عباس عبد اللهدن بریاش كوچكدر حضرت رسولی كوروب حدیثلرین
ایشیدوب حفظ ایتمشدی حضرت علی خلیفه اولدقده بونی یمنه حاكم ایدوب هجرتك اوتوز التیسنده
ویاید یسنده امیرحج دخی ایتمكین عرفاتده جمله حجاجه خطیب وامام اولوب اوچنجی ییل دخی كوندروب لكن
شامدن معاویه یزید بن الشجره یی كوندروب ایكیسی اتفاقله شیبة بن عثمانی امام نصب ایتدیلر معاویه یمن
حكومتنه بشر بن ارطاتی كوندروب عبید الله ال چكوب حضرت علی ایشتدكده حارثة بن قدامه یی كوندروب
بشرقاچوب عبید الله تكرار حاكم اولوب حتی حضرت علی شهید اولنجیه دك طوروب قول اصح اوزره هجرتك

اللی سکزنده مدینه ده یاعنده وفات ایتدی * مرویدرکه باب سخاده حاتم طی دن زیاده ایدی دیو معتبراتده
افاده اولنوب اول بابده عجایب مناقب ذکر اولنمشدر بیولئ برادری فضل خوب جمال ایکنجی برادری عبدالله
صاحب علم وکمال اولمغین جمله ناس (من اراد الجمال والفقه والسخاء فلیأت دار العباس) دیرلردی یعنی (نظم)
جمال وفقه وسخانیجه اولور کورم دین * جهانده حضرت عباس دارنه وارسون (قثم) بن عباس اسمنك
معناسی جامع الخیر یا خود معطی دیمکدر حضرت حسنه رضاعدن برادروانك کبی بودخی حضرت رسوله
صورتده غایت بکزردی * روضة الواعظینده قثمدن مرویدرکه حضرت رسول علیه السلام دفن اولندقلرنده
قبرلرینه کیرنلرده آخر چقان ومبارك یوزلرین آخر کورن بن ایدم مبارك آغزلرینی تحریك ایدرلر کورمکین
قولاق اوردم ایکی کره رب امتی دیوسویلدکارین ایشتدم دیدی * مرویدرکه حضرت علی قثمی بحرین
ولایتنه حاکم ایتمشدی ومکه یه ابوقتادة الانصاری یی حاکم ایدوب بعده انی عزل وقثمی نصب ایدوب حضرت
علی شهید اولنجیه دك طوردی بعضلر قولنجه مدینه یه حاکم ایتمشدی استقلال معاویه زماننده
سعید بن عثمانله سمرقند سفرنه کیدوب انده بعضلر قولنجه مقدما چاق عثمان خلافتنده شهید اولدی
(عبدالرحمن) بن عباس حضرت رسول علیه السلام حیاتنده طوغوب عثمان خلافتنده برادری معبد
ابن عباسله مغربده افریقیه شهرنده محاربهٔ عظیمه ده شهید اولدیلرکه عبدالله بن سعید بن ابی سرح نام
سردارله وارمشلردی بعضلر قولنجه شامده شهید اولدی (معبد) بن عباس حضرت رسول علیه السلام
حیاتنده طوغوب لکن انلردن نسنه حفظ ایتمیوب حضرت علی بونی مکه یه حاکم ایتمشدی افریقیه ده شهید
اولدی تکیم اوچ سطر مقدمده ذکر اولندی اشبو التی نفر برادرلرك والده لری لبابهٔ کبرادرکه سابقا ذکر
اولنمشدر مؤرخین دیمشلردرکه هیچ بو التی نفر اولاد عباس کبی ممات ومزارلری متباعد ومتفرق برادرلر
دنیایه کلدیکی متحققدر (کثیر) بن عباس والده سی جاریهٔ رومیه در بعضلر قولنجه حضرت رسولك
وفاتندن برقاچ آی مقدم هجرتك اوننده طوغمشدر فقیه فاضل ذکی وکامل اولوب مشاهیر تابعیندن
ابن شهاب وعبدالرحمن الاعرج بوندن روایت حدیث ایتمشلردر (حارث) ابن عباس والده سی قبیلهٔ
هذیلدن منکوحه یا ام ولد ایدی (عون) بن عباس بعض علما بو ایکیسنی ذکر ایدوب نیجه لر ذکر ایتمشلردر
قول مثبت اولی ایدوکی معلوم علمادر (تمام) بن عباس کثیر ایله بر والده دن ایدیلر حضرت رسول علیه السلام
حیاتنده طوغوب بعض محدثین حضرت رسولدن بالذات برحدیث روایت ایتمشدر دیوب بو تقدیرجه
کثیردن کبیر اولمق لازم کاوب لکن بعض علما تمام آخر اولاد عباس اولوب حتی عباس بونی کوتوروب (نظم)
تموا بتمام فصاروا عشره * یارب فاجعلهم کراما برره * واجعل لهم ذکرا وانمی شجره * دیو اوخشاردی
دیمشلر * مرویدرکه تمامی حضرت علی برکره مدینه یه حاکم ایدوب بعده عزل ایدوب یرینه حضرت ابوایوب
انصاری یی نصب ایتدی * مرویدرکه تمام شجاعت وقوت جسد جهتندن بین الناس اشد واقوی اولوب
نسل وذریتی قالمشدی (ام حبیبه) بنت عباس والده سی لبابه ایدی رسول علیه السلام (لو بلغت
ام حبیبة بنت العباس وانا حی لتزوجتها) دیوب لکن قبل البلوغ رسول علیه السلام وفات ایدوب برقولده
اسود بن سفیان بن عبدالاسد بن هلال المخزومی نکاحلنوب برقولده ابوسلمه نك برادری اسود بن عبدالاسد
ابن هلال المخزومی نکاحلنوب اندن زرق آدلو اوغلی لبابه آدلو قزی اولدی (صفیه) بنت عباس
امینه) بنت عباس بو ایکیسنك والده لری بشقه بشقه ایدی بعضلر تمام وکثیر وصفیه وامینه نك والده لری
برایدی وام ولد ایدی دیمشلر (ام کلثوم) بنت عباس مزبوره ام کلثومی امام دارقطنی مناقب عباسده
بنت عباس دیو تصحیح ایلیوب ذکر ایلمشدر لکن بعض اهل سیر حضرت عباسك ام حبیبه دن غیری قزلرین
ذکر ایتمامشلر (زبیر بن صفیه) بنت عبدالمطلب عمة الرسول علیه السلام مزبور زبیرك باباسی حضرت
خدیجه نك برادری عوام بن خویلد بن اسد بن عبدالعزی بن قصی اولمغین بو کا زبیر بن عوام دیرلر معتدل
القامه خفیف اللحم اسمر اللون یا ابیض اللون اشعر وخفیف العارضین ایدی بعضلر غایت بلند قامت اولمغین
آته بندکده ایاقلری یره سورنمکه یقلاشوردی دیمشلر مکه ده اون التی یا همان التی یاسکز یاشنده حضرت رسولك
ابتداء نبوتلرنده ابوبکردن اوچ یادرت کسنه دنصکره ایمانه کاوب عمیسی بونی برحصیره صاروب آتش

بوتونـه طوتوب دینکدن دون دیو اشکنجه ایدوب زبیر اهـل هدا لا اکفر ابدا دیوندا ایدردی مرویدرکه
اوائل ظهور نبوتده برکون مکه‌ده پیغمبر قتـل اولندی دیو برصدا ایشـتدکده زبیر طالب الخبر سالب الضیر
عریان ایکن جان آتوب برآنده تیغ بران ایله طشره چیقوب حضرت رسول (مالك یازبیر) دیوب بودخی (سمعت
انك قد قتلت) دیوب انلر دخی (فما کنت صانعا) دیوب بودخی (اردت والله استعرض اهل مکة) دیمکین رسول
علیه السلام بوکا خیردعا ایتدیلر بوسببدن (اول من سل سیفا فی سبیل الله الزبیر) دیو اتفاق اولنوب یعنی دین
محمدیده رضای حق ایچون ابتـدا قلج چقارن زبیردر بالاتفاق عشرهٔ مبشره‌نك بری بودر بعض صحابه ایله
مکه‌دن حبشه‌یه ایکی کره هجرت ایتمشـدر حضرت رسولك جمیع غزالرنده بیـله اولوب کفارله جنك ایدوب
محل خطر اولان یرلرده رکاب همایون رسول خـدادن جدا جـدا اولمیوب یوللرینـه جانن وباشن فدا ایدوب
سینه‌یی کینهٔ برسکینه سـنده جراحات کفاردن یانمش داغلر شکلنده بحد یاره‌لری وارایدی * مرویدرکه
بدر غزاسنده صاری دلبند صارنمغین نزول ایدن ملائکهٔ کرام دخی انك عمامه ولباسی صورتنده کورندیلر
اول زمانده یهودیلر صاری دلبند کیمزلردی انکچون زبیر صاری کیمش ایدی طوائف متفرقه الوان مختلفه ایله
دلبند کیمکی هجرتك یدی یوز التمش اوچنده ملوك مصردن ملك اشرف شعبان احـداث ایتمشدر نتکیم جلد
ثانیده کاورمرویدرکه غزوهٔ خندقده رسول علیه السلام (ان لکل نبی حواریا وحواری الزبیر) دیدیلر یعنی
هر پیغمبرك خاصه کسـنه‌سی اولوب بنم دخی خاصه‌م زبیردر مرویدرکه غایت جواد وسخا معتاد اولمغین بیك نفر
ملك قولی اولوب هربری کسب ویروب بونلرك کسبنی اصـلا اوینه قومیوب وارنه‌یه الیتومیوب همان اوکون
جمله‌سن تصدق ایدردی کثیر التجاره کثیر المال ایکن کمال سخاسـببیله مدیون اولمغین اوغـلی عبدالله ایدر
محاربهٔ یوم جملده بکا بورجلرین وصـیت ایدوب (ان عجزت عن شیءٍ منه فاستعن علیه بمولای) دیوب بندخی
مولاکز کیمدر دیدکـده الله دیدی والله بورجی خصوصـنده دائما الم چکدیکمجه یامولی الزبیر اقض عنه
دیرایدم حق جـل وعلا قضـا واداایدردی بورج ایدتمسـنه سبب بو ایدیکه بعض کمسـنه‌لر اکا مالارین امانت
قومق ایستدکده یوق آلـه مم مکرکه قرض ویره‌سز زیرا اوقورقارمکه ضایع اوله دیوب اوشرطله آلوب جمله دیونی
یکرمی ایکی کره یوزبیك اقچه حساب اولنوب ادا ایتمکه بردرهـم وبر دیناری چیقمیوب لکن وافر ملك
یرلری اولمغین درتیوز کره یوزبیك اقچه‌یه صـاتلوب بورجی ادا اولنوب بعده درت ییله دك هرحج زماننـده زبیرده
حقی اولان کلسون دیوندا ایتـدریلوب بعده بقیهٔ مال نیجه اولادنه ودرت خاتوننـه قسمت اولنوب یالکز
خاتونلره ثمن مخلفات دیو قرق سکز کره یوزبیك اقچه ویریلوب بوتقدیرجه جمیع مخلفاتی بعد اداء الدیون عثمانی
اقچه عددنجه اوچیوزسکسان درت یوك اقچه اولور * مرویدرکه هجرتك اوتوز التیسنده ماه جمادی الاخره‌ده
بصره شهرنده تفصیلی خـلافت حضرت علیده ذکر اولنه جق محاربهٔ یوم جملده حضرت عائشـه‌نك عسکری
طرفنده ایکن صینوب قاچوب معرکه‌دن منفصـل بروادیده اویورکن یانمازده سجده ایدرکن اتفاقله
اوچ ظالم انی شهید ایتـدیلر بصره‌ده دفن اولنوب مدت عمری اللی ایله التمش یا التمشـله یتمش ما بینی ایدی
مرویدرکه برخاتونی حضرت ابوبکرك قزی اسما اولوب اندن عبـدالله عروه منـذر عاصم مهاجر
آدلو اوغللری خدیجهٔ کبری ام الحسـن عائشـه آدلو اوچ قزی اولوب بش خاتوندن دخی خالد عمرو
مصعب حمـزه عبیده جعفر آدلو اوغللری حبیبه سوده هند رمـله زینب خدیجهٔ صغری
آدلو التی قزی اولمشـدی عبـدالله خلیفه اولمغـین اشاغیـده ذکر اولنوب مزبور مصعب برادری
خـلافتنده عراقه حاکم اولوب بش ییـل انده طوروب برادری کبی غایت بهادر اولمغین نیجه جنکلر ایدوب
عاقبت شهید اولوب بیـك یوکدن زیاده اقچه النه کیروب اوقات متفرقه‌ده جمله‌سـن علما وفقرایه اعطا ایدوب
قاینی حضرت زین العابدینـه بردفعه‌ده قرق بیـك التون باغشلدی (سایب) بن صفیه زبیر بن العوامك
لابوین برادریدر ایمانه کلوب احد وخندق وسائر غزالرده حضرت رسولله بیله ایدی ابوبکر خـلافتنده
مسـیلمهٔ کذاب جنکنده شهید اولدی (عبدالکعبة) بن صفیه سایب وزبیرك لابوین برادریدر (عبدالله)
ابن عاتکه عمـهٔ رسول الله علیه السـلام پدری ابوامیـة بن المغیرة المخزومی ایدیکه ابوجهلك عمیسی وحضرت
رسولك خاتونی ام سلمه‌نك برغیری خاتوندن پدری ایدی مکه‌ده عبد الله سابقا حضرت رسوله واصحابنه غایت

دشمن اولوب بعدزمان رسول علیه السلام مکه فتحنه کتدکده یولده قارشولیوب رسول علیه السلام بونك
یوزینه باقیوب بعده همشیره سی ام سلمه یه شفاعت ایتدردکده قبول بیورلمغین صدقله ایمانه کاوب
مکه فتحنده وغزوهٔ حنینده بیله اولوب غزوهٔ طائفده کفاردن اوق طوقنوب شهید اولدی (زهیر) بن عاتکه
عبد اللهك پدرندندر ایمانه کاوب مؤلفة القلوب زمرهسندن محسوب ایدی (طلیب) بن اروی عمة الرسول
علیه السلام پدری عمیر بن وهبدر اوائل نبوتده مکهده رسول علیه السلام دار الارقمه کیردکده ایمانه کاوب
برروایتده والدهسنی دخی ایمانه کتوردوب ولایت حبشه هجرت ایدوب غزوهٔ بدرده حضرت رسوله بیله
اولوب افاضل صحابه اولان مهاجرین اوّلیندن اولوب ولایت شامده هجرتك اون اوچنده اجنادین
محاربهسنده یا اون بشنده یرموك محاربهسنده شهید اولوب اولادی قالمدی (نوفل) بن حارث بن عبد المطلب
مزبور حارث اکبر اعمام رسول علیه السلامدر نبوتلرندن چوق اوّل وفات ایدوب نوفل دخی انك اکبر اولادی
اولوب ایمانه کلان جمیع بنی هاشمدن حتی حمزه وعباسدن دخی یاشلو ایدی بعضلر قولنجه بدر غزاسنده اسیر
اولوب رسول علیه السلام بوکا کندوکی صاتون آل دیوب بودخی مالم یوقدر دیوب جدهده اولان کوندرلرکه
نفسکی صاتون آل دیدکده والله بنم جدهده کوندرلرم وار ایدوکنی اللهدن غیری کمسنه بیلمزدی دیوب ایمانه
کاوب بیك عدد کوندرلرینی نفسنه فدا اویردی فتح مکه وحنین وطائف غزالرنده بیله اولوب محاربهٔ حنینده
مسلمانلر طاغلدقلرنده حضرت رسولك یاننده قلان برقاچ کمسنهنك بریدر حضرت رسوله اوچ بیك عدد
کوندرویرمش اولمغین (کانی اری رماحك تقصف اصلاب المشرکین) دیو بیوردیلر قبل الایمان عباسله
دوستلر وتجارتده شریکلر اولمغین بعده دخی رسول علیه السلام بونلری بری برلرینه قرنداش ایتدی هجرتك
اون بشنده مدینهده وفات ایدوب حضرت عمر نمازین قیلوب دفننه حاضر اولدی حارث عبد الله عبید الله
مغیره سعید عبد الرحمن ربیعه آدلو اوغللری اولوب خاتونی دره بنت ابی لهبدن دخی عقبه ولید ابو سلمه
آدلو اوغللری اولدی مزبور حارث بالغ اولمغین پدری نوفل ایله بیله ایمانه کاوب آنك دخی عبد الله آدلو اوغلی
اولدقده حضرت رسوله کتوروب دعا ایتدیروب مزبور حارث آخر خلافت عثمانده بصرهده وفات ایتدی
مزبور عبد الله بن نوفل خوب صورت ووجیه وحضرت رسوله شبیه اولوب معاویه خلافتنده ابتدا مدینهیه
بو قاضی اولمشدر مزبور عبد الله وسعید صحابهدن اولمغین آنلردن حدیث روایت اولنمشدر مزبور مغیره
قبل الهجره یا هجرتك دردنجی یا بشنجی یلنده طوغوب عثمان خلافتنده قاضی اولوب محاربهٔ صفینده علی ایله
بیله اولوب ابن ملجم حضرت علی یی قلجله چالوب خلقك اوزرینه هجوم ایتدکده مغیره غایت بهادر اولمغین
قارشو واروب اوستنه احرام اتوب طوتوب یره چالوب کوکسنه اوتوروب قلجنی چکوب آلدی مغیرهنك
یحیی آدلو اوغلی وار ایدی مزبور عبد الرحمن ایله ربیعه صحابهدن دکللر ایدی (عبیدة) بن الحارث
بخاری شرحی کرمانیده حضرت رسولدن اون یاش بیوك اولوب رسول علیه السلام مکهده دار الارقمه
کیرمزدن اول ایمانه کاوب بدر غزاسنده مجروح اولوب مدینهیه کاورکن التمش اوچ یاشنده وفات ایتدی
دیتوب کتب سیرده محرردرکه محاربهٔ بدرده شیبه آدلو کافر ایله پیاده جنك ایدرکن انی دوشوروب اودخی
عبیدهنك ایاغنی دیزندن قلجله چالوب آیروب حضرت رسولك یاننه کتوردکلرنده (الست شهیدا یارسول الله)
دیوب بلی دیدکلرنده بعض نسنه سویلیوب بعده بونی دیدکده (نظم) فان یقطعوا رجلی فانی مسلم *
وارجو به عیشا من الله عالیا * فالبسنی الرحمن من فضلی منه * لباسا من الاسلام غطی المساویا (نثر)
بعده اوحالده یا خود برقاچ کوندنصکره وفات ایتدی (عبد الله بن الحارث) اسمی عبد شمس اولمغین رسول
علیه السلام تبدیل ایتدیلر * مرویدرکه وادی الصفر آدلو منزلده وفات ایتدکده رسول علیه السلام مبارك
پیرهنلرین بوکا کفن ایدوب (سعیدا درکته السعادة) بیوردیلر (ربیعة) بن الحارث حضرت رسولدن
درت بش یاش بیوك اولوب بعض احادیث شریفهلرین روایت ایتمشدر برکون بونك حقنده (نعم الرجل ربیعة
لو قصر من شعره وشمر من ثوبه) بیوردیلر فتح خیبردنصکره رسول علیه السلام بوکا هر یل یوز کیله یا یوز یوك
خرما ویررلردی حضرت عثمانله تجارتده شریك اولوب هجرتك یکرمی اوچنده وفات ایتدی (عباس)
عبد المطلب عبد الله حارث امیه عبد الشمس آدم آدلو اوغللری اولوب عباس اهل قدر وجاه

اولوب حضرت عثمانا كاپوزیسك اجه وبصره ده بر یر باغشلیوب خاتونی صحابه دن حسان بن ثابتك قزی
ایدی وافر اولادی وانلرك دخی نسلی اولمشدر مزبور عباسله عبد الله محاربهٔ صفینده حضرت علی ایله بیله ایدی
مزبور ربیعه نك برقزی وار ایدیكه انك دخی اولادی اولمشدر (ابوسفیان) بن الحارث حضرت رسولك
ابن عمی و حلیمهٔ سعدیه رضاعندن برادرلری اولمغین انلری غایت سورکن پیغمبر اولدقلرنده عدو اولوب انلری
واصحابلرینی حاشا هجو ایدوب مكه فتحنه چیقدقلرنده قلبنه محبت رسول حلول ایدوب لكن مسلمانلرك خوفندن
تبدیل صورت ایله قارشو كلوب یوزبولمدقده تعلیم حضرت علی ایله (تالله لقد آثرك الله علینا وان كنا لخاطئین)
دیمكین رسول علیه السلام (الیوم یغفر الله لكم وهو ارحم الراحمین) دیوب عفو ایتدكارنده اوغللری عبد الله
و جعفر ایله ایمانه كلوب لكن اوتاندیغندن اصلا باشن قالدرمیوب حضرت رسولك مبارك یوزلرینه باقمزدی
غزوهٔ حنینده مسلمانلر طاغلدقده رسول خدا ایانندن جدا اجدا اولمیوب بندكاری قاترك لجام سعادت فرجامن
طوتوب طورردی كندودن مرویدركه حنینده كفاره مقابل اولدیغمزده آتمدن اینوب الده یالین قلج طوتوب
رسول علیه السلام اوغورینه چالشوب بعده شهید اولمق نیتیله طوردیغمده بكا نظر ایدوب اوحالده عملری
عباس (یارسول الله اخوك وابن عمك ابوسفیان فارض عنه) دیدكده (فعلت فغفر الله له كل عداوة عاداینها)
دیوب بكا باقوب (اخی لعمری) دیمكین ركابلرنده مبارك ایاقلرنی اوپدم * كتب سیرده محرردركه بعد الایمان
رسول علیه السلام اكا محبت ایدوب (ابوسفیان بن الحارث من شباب اهل الجنة) برروایتده (سید فتیان اهل
الجنة) دیوب ودخی غزوهٔ حنینده (ابوسفیان خیر اهلی) برروایتده (من خیر اهلی) دیدیلر مرویدركه باشنده
سبكل اولوب تراش اولدقده كسلمكین خسته اولوب هجرتك یكرمیسنده مدینه ده وفات ایدر اولدقده اتباعی
اغلشدقلرنده اغلامكز كه مسلمان اوله لی كناه ایشلمدم دیو تسلیت ویروب میتی نمازنی حضرت عمر قیلمشدر *
مرویدركه اوغللری عبد الله و جعفر كندو ایله بیله ایمانه كلوب حضرت رسولك خدمتلرینه ملازمت ایدوب
جعفرچاق معاویه خلافتنده وفات ایتدی ابوسفیانك عاتكه آدلو برقزی وار ایدیكه صحابه دن مصعب بن
ابی لهبك خاتونی اولوب اندن ولدی اولمشدر بعضلر قولنجه ابوسفیانك علی آدلو براوغلی دخی وار ایدی
(مغیرة) بن الحارث اصحاب رسولدن اولمشدر * امام دارقطنی بونك برینه امیه یازوب نسلی اولمیوب
حدیث دخی روایت ایتمشدردیمش (اروی) بنت الحارث زوجی ابووداعة السهمیدن مطلب
ابوسفیان آدلو ایكی اوغلی اولمشدر (عقیل) بن ابی طالب حضرت رسولك عمیسی ابوطالب كندو باباسی
عبد المطلب وفاتندنصكره انك وصیتیله غایت محبت ورعایتله بسلیوب بعد النبوه دخی محبت ومعاونتن
دنبدم زیاده و محكم ایدوب لكن كفار قریشدن جانبندن ایمانه كلمدی * مرویدركه جمله دورت اوغلی ایكی
قزی اولوب بیوك اوغلی طالب بدر غزاسنده كفر اوزره هلاك اولوب سائرلری ایمانه كلمشلردر ایكنجی اوغلی
عقیلدركه برادری جعفردن اون بش یننه برادرلری حضرت علیدن یكرمی یاش بیوك ایدی بدر غزاسنده
مع الكراهة كفار ایله بیله اولوب مسلمانلر بونی اسیر ایتدكارنده حضرت عباس كندو ایله بونی صاتون آلوب
بعده غزوهٔ حدیبیه دن مقدم ایمانله مدینه یه هجرت ایدوب بعده غزوات رسولده جملهسنده حاضر اولوب
بركون رسول علیه السلام بوكا (یا ابا یزید انی احبك حبین حبا لقرابتك منی وحبا لما كنت اعلم من حب عمی
ایاك) دیدیلر مرویدركه عقیل عاقل معرفت احوال انساب قبائل خصوصنده غایتده كامل اولمغین
كفار قریشك غایت مبغوضلری ایدی زیرا دائما آنلرك عیوبن ذكر ایدوب مسجد رسولده برمعین یرده عقد
مجالس ایدوب آننده ورونده وقایع عربی واحوال نسبی بوكا صورلردی غایت ذكی وحاضر جواب اولوب
برادری حضرت علی یه كوسوب معاویه یه واردقده كلی رعایت ایدركن برادرنی ذم طریقیله یاد ایتدكه
عقیل غیرت چكوب تفصیله محتاج وجهله برقاچ كره معاویه یه ظرافتله رنك چكوب پشیمان اولوب
اوتاندرمشدر معاویه نك حیاتنده وفات ایتدی (جعفر) بن ابی طالب قدیمدن اسلامه كلوب خاتونیله
مكه دن حبشه یه هجرت ایدوب آنده عبد الله محمد عون آدلو اوغللری اولوب حبش پادشاهی اولوب
مسلمان اولان نجاشینك رعایتلرینه مظهر اولوب بعده دعوت رسولله كوچوب خیبر فتحنده كلوب رسول
علیه السلام آنی كوردكده (ما ادری بایهما انا افرح بقدوم جعفرام بفتح خیبر) دیوب جعفری قوجوب

ایکی قاشی اورتاسی اوپوب مال غنیمتدن اکا وخاتوننه ویروب (اشبهت خلقی وخلقی) یعنی صورتمه وسیرتمه
بکزدلڭ دیدیلر * مرویدرکه فقرایی غایت سوب اکثر آنلرله اوتوروب مصاحبته معتاد اولمغین رسول علیه
السلام بوکا ابا المساکین دیرلردی هجرتڭ سکزنده ماه جمادی الاولی ده رسول علیه السلام اوچ بیڭ عدد
عسکره زید بن حارثه یی سردار ایدوب اوشهید اولورسه جعفر اوشهید اولورسه عبد الله بن رواحه اوشهید
اولورسه برمناسب کسنه سردار اولسون دیوب کفار روم ایله جنکه کوندروب ولایت شامده موته آدلو
برقریه ده اوچیوز بیڭ کافرله جنکه باشلاندقده زید شهید اولوب علم شریفی جعفر آلوب عظیم صواشوب
بعده آتدن اینوب آتنی سکرلیوب تکرار صواشورکن صاغ الی کسلدکده علی صول الینه آلوب اودخی
کسلدکده ایکی قوللیله علم شریفی قوجوب طوروب بعده قلج ایله ایکی پاره ایتدکلرنده اوتوز اوچ یاشنده شهید
اولدی میتنی بولدقلرنده بدننده طقسان عدددن زیاده یاره بولدیلر بعده علم رسولی ابن رواحه آلوب اودخی
شهید اولمغین صحابه دن بری آلوب خالد بن الولید الینه ویردکده غایت دلاور وبهادر وامور ضرب وحربده
مدبر وماهر اولمغین ترتیب صفوف عسکر نلیل ذوی القدر الجلیلی تقدیم وتأخیر ایله تبدیل ایتدکده کفاری
تدبیر مستحق التدمیر اسلوب معهودی تغییر اولمغله یاردمجی عسکر کلدی صانوب قاچوب مسلمانلر آنلری عظیم
قتل ایدرلڭ قووب غنیمت کثیره ایله دونوب مدینه یه سالمین وغانمین کلدیلر رسول علیه السلام (ان جعفر ایطیر
مع جبرائیل ومیکائیل له جناحان عوضه الله من یدیه) دیوب ودخی (دخلت البارحة الجنة فرأیت فیها جعفر
ابن ابی طالب یطیر مع الملائکة) دیمکین مزبور جعفر بعد الوفات جعفر طیار دیمکله اشتهار بولدی اوغلی عبد
الله صحابهٔ کرامدن وعظماء اسخیاء انامدن کریم وظریف حلیم وعفیف اولوب بحر الجود دیمکله مشهور
وموددو ایدی باب سخاده حاتم طیدن زیاده اولوب جمیع امت محمدده بوندن اسخا برکسنه کلمامشدر دیو
کتب معتبراتده محیر عقول جمهور اوله جق آثار سخاسی مسطوردر (علی) بن ابی طالب کرم الله وجهه
رابع خلفاء کزین اولمغین باب خلفاده ذکر اولنور (ام هانی) بنت ابی طالب اسمی فاخته یا خود هند اولوب
مکه ده معراج رسول علیه السلام بونڭ اوندن ظهور ایتمشدی هجرتڭ سکزنده یوم فتح مکه ده ایمانه کلوب
اوکون رسول علیه السلام (قد اجرنا من اجرت یا ام هانی) دیوب آنڭ اونده سکز رکعت اشراق نمازین قیلوب
بعده صو ایله قوری اتمڭ اصلادوب ایچنه طوز ومرکه قویوب (نعم الادام الخل یا ام هانی لا یفتقر بیت فیه خل)
دیدیلر زوجی هبیره دن اولادی اولوب مزبور هبیره ولایت نجرانه کیدوب آنده کفر اوزرینه وفات ایتدی
(جمانه) بنت ابی طالب ابوسفیان بن الحارث بن عبد المطلبڭ خاتونی اولوب آندن اولادی اولدی (عبد الله)
ابن الزبیر ابن عبد المطلب جد الرسول علیه السلام مزبور زبیر عبد المطلبڭ حیاتنده وفات ایتمشدر اوغلی
عبد الله ایمانه کلوب غزوهٔ حنینده مسلمانلر طاغلدقده حضرت رسولڭ یانندن ایرلمیان برقاچ کسنه نڭ
بریسیدر رسول علیه السلام بوکا (ابن عمی وحبی) دیو بیوررلردی حضرت ابوبکر خلافتنده هجرتڭ
اون اوچنده ماه جمادی الاولی ده کفار روم ایله اولان اجنادین محاربه سنده شجاعتلر ایدوب تخمینا
اوتوز یاشنده ایکن شهید اولوب میتنی اون مقتول کافر اراسنده بولدقلرنده جمله سنی اوقتل ایتدیکی ظاهر اولدی
(ضباعه) بنت الزبیر مقداد بن الاسودڭ خاتونیدر بحده حضرت رسولله بیله اولوب برخصوصده اکا حجامت
ایتدرمڭ امر ایتمشلر (ام الحکیم) بنت الزبیر سابقا مذکور اولان ربیعه بن الحارث بن عبد المطلبڭ خاتونی
ایدی (عتبة) بن ابی لهب بن عبد المطلب ابولهب دخی حضرت رسولڭ عمیلرندن ایدی اسمی عبد العزی
اولوب قزل بکزلو غایت خوب صورت اولمغین اول کنیتی باباسی قومشدی مکه ده حضرت رسوله عظیم
جفالر ایدن کفار فجارڭ اکبرینڭ بری دخی بو ایدی ابوسفیانڭ قزی ومعاویه نڭ همشیره سی اولان خاتونی
ام جمیل دخی حضرت رسوله دائما جفا ایدوب قرا کوکیجه لرده یوللری اوستنه چالیلر ودکنلو اغاجلر قومغه
معتاده اولمغین ودخی (وانذر عشیرتك الاقربین) آیتی نزولنده رسول علیه السلام مکه ده صفا اوزرینه
چیقوب جمله اقرباسن ایمانه دعوت وانذار ونصیحت ایتدکده مستحق غضب رب اولان ابولهب بی ادب تبالك
الهذا دعوتنا دیمکین اشبو ایکی ملعون دون حقنده سورهٔ تبت نزول ایتدی ابولهبڭ کیفیت وفاتی
فصل غزاء بدرده کچمشدر اوغلی اشبو عتبه قبل الاسلام حضرت رسولڭ رقیه نام کریمه لرین نکاحلنوب

قبل الاجتماع سورۀ تبت نزولنده باباسی ابرا میله بوشایوب حضرت عثمانه نکاحلنمشدر * مرویدرکه
مکه فتحنده عتبه وبرادری معتب ایله خوفلرندن قاچوب حضرت رسول علیه السلام چاغردوب ایمانه
کلدکلرنده حظ ایدوب ایکیسنه دخی خیردعا ایتدیلر (معتب) بن ابی لهب ذکر اولندیغی اوزره ایمانه کلوب
غزوۀ حنینده مسلمانلر طاغلدقده حضرت رسولك یاننده اریلمیان برقاچ کسنه نك بری دخی بوایدی
بوغزاده برکوزی چقمشدر برادری عتبه ایله غزوۀ طائفده دخی حضرت رسولك خدمتنده اولوب بعده
مکه ده قالوب مدینه یه کتمدیلر ابولهبك اورتانجه اوغلی عتیبه کفر اوزره باقی قالوب کیفیت هلاکی مناسبتله
معجزات بدعاده کچمشدر نظر اولنه (دره) بنت ابی لهب ایمانه کلوب عمیسی اوغلی نوفل بن حارث
بن عبد المطلبك خاتونی ایدی عتبه ولید ابوسلمه آدلو اوغلاری اولمشدر (خالده) بنت ابی لهب
(عزه) بنت ابی لهب بوایکیسیدخی ایمانه کلدیلر (عبد الله) بن امیمه عمة الرسول علیه السلام پدرینك اسمی
رسول علیه السلام جحش قوماغین عبد الله بن جحش دیمکله مشهور ایدی ولایت حبشه ایکی کره
هجرت ایدوب بعده حضرت رسول انی مدینه ده نیچه کره سردار ایدوب وغایت محبت ایدوب بدر غزاسی
اسرا سنك خصوصن انکله وابو بکر وعمر له مشاوره ایتمشدی غزوۀ احدده شهید اولوب حضرت حمزه ایله
برمزارده دفن اولنمشدر حضرت رسولك خاتونلری زینب بنت خزیمه بونك خاتونی اولوب شهید اولدقده انی
رسول علیه السلام نکاحلندیلر (ابواحمد) بن امیمه خاتونی رفاعه بنت ابی سفیان ایدی حضرت رسولدن
باشده بیولك اولوب هجرتك یکرمیسنده نصکره وفات ایتدی (زینب) بنت امیمه سابقا زید بن حارثه نك خاتونی
اولوب بعده حضرت رسولك شرف نکاحلریله مشرفه اولدی تکمیم باب ازواج رسولده کچمشدر (حمنه)
بنت امیمه زوجی فضلاء صحابه دن مصعب بن عمیر اولوب اوشهید اولدقده عشرۀ مبشره دن طلحه بن عبد الله
نکاحلنوب اندن محمد عمران آدلو اوغلاری اولدی (ام حبیبه) بنت امیمه زوجی عشرۀ مبشره دن
عبد الرحمن بن عوف ایدی (عامر) بن البیضاء عمة الرسول علیه السلام فتح مکه کوننده ایمانه کلوب حضرت
عثمان خلافتنه دك حیاتده ایدی اوغلی عبد اللهی حضرت عثمان عراق وفرات وخراسانه حاکم ایدوب یکرمی
درت یاشنده ایدی (اروی) بنت بیضاء عمة الرسول علیه السلام پدری کریز بن ربیعه بن حبیب بن عبد شمس
ابن عبد منافدر مزبوره اروی چهاریاردن حضرت عثمان والده سی اولوب حضرت رسول علیه السلام
زماننده ایمانه کلمشدر (ابوسبره) بن بره عمة الرسول علیه السلام پدری ابورهم بن عبد العزی در (ابوسلمه)
ابن بره اسمی عبد الله اولوب پدری عبد الاسد بن هلال المخزومیدر ابوسلمه حضرت رسولك وحمزه نك رضاعدن
برادری اولوب جمله سنی برخاتون زمان واحدده امزرمشدی قدماء صحابه دن اولوب مکه دن حبشه بعده
مدینه یه خاتونیله هجرت ایدن صحابه نك اولی بودر بدر ایله احد غزالرنده بیله اولوب احدده مجروح اولوب
یاره سندن قان روان اولدقده وفات ایدرکن رسول علیه السلام مبارك اللریله کوزنی یوموب (اللهم اغفر لابی
سلمه وارفع درجته فی علیین واخلف عقبه فی الغابرین واغفر لنا وله یا رب العالمین اللهم افسح له فی قبره ونور له
فی قبره) دیو خیردعا ایتدیلر بعد العده خاتونی ام سلمه یی کندولر نکاح ایتدیلر تکمیم یوقارووده کچمشدر (فائده)
کتب سیرده محرردرکه حضرت رسوله شکل وصورتده بکزه ینلر همان یدی کسنه ایدیکه ۱ جعفر طیار
ابن ابی طالبکه ابن عم الرسول علیه السلامدر ۲ مزبور جعفرك اوغلی عبد الله در ۳ ابوسفیان بن الحارث که
ابن عم الرسول علیه السلامدر ٤ عبد الله بن نوفل عم الرسول علیه السلامدر ٥ قثم بن عباسکه ابن عم الرسول
علیه السلامدر ٦ حضرت حسن بن فاطمه که ابن بنت الرسول علیه السلامدر ۷ سائب بن عبید بن نوفل بن
هاشم بن عبد المطلب بن عبد مناف ایدی

(باب ثانی وعشرون در اصحاب رسول علیه السلام)

اشبو باب صحت نصاب منفعت انتسابده مذکور اولان یکرمی عدد فصل شریف الاصالده نیجه فوائد قلائد
العقیان بیان اولنورکه (کأنهن الیاقوت والمرجان) سبحه کردان دل وجان ومنکوش کوش اذعان اولمغه بروجه
آشکار سزاوار ایدوکی ماننده مهر تابدار روشن ولامع الانوار اولوب کتب تواریخدن وسیر ومناقب وغیریدن
منتخب واسلوب مرغوب ایله مرتب ومهذب ومذهب قلنمدیکه ذکر اولنان اموراشبو کتاب باهر النورك

خصایص وفضائلندن وسائر تواریخ وسیر کتابلرندن رجحانی دلائلندندر والله الهادی وعلیه اعتمادی (فصل درتعریف صحابی) خصوص منصوصده اقوال کثیره اولوب مواهب لدنیه ده اولانك محصلی بودرکه قول مختار اوزره حضرت رسوله مصاحبت یعنی بعد سن البلوغ کثرت مقارنت البته لازم اولمیوب مسلمانلرك بالغ ونابالغلرندن جمال باکمال حبیب رب متعاله زمان نبوتلرنده وحیات دنیویه لرنده بصیر ایسه برآن نظر اعمی ایسه برآن ملاقات ایدوب ایمان ایله وفات ایدن صحابیدر زمان کفرنده نظر ایدوب بعد وفات الرسول ایمانه کلان وایمان ایله اکثریا ملاقات ومقارنت یاهمان برکره نظر ایدوب بعده مرتد اولان صحابی دکلدر اما صحابی اولدقدنصکره مرتد اولوب بعد وفات الرسول تکرارا ایمانه کلان باتفاق المحدثین صحابی اولوب لکن ارتداد محبط عمل اولمغین بونده اشکال وار در صحابیلك انسانه مخصوص اولمیوب رسول علیه السلام طائفهٔ جنه دخی مرسل اولمغین جنلردن تعریف صحابی ماصدقی اولوب اسمی واحوالی معلوم اولان دخی راجح بودرکه صحابیدر رسول علیه السلام ملائکه یه دخی مرسل ایدی دیین بعض علماقولنجه انلری کورن ملائکه دخی صحابه دن اولمش اولورلر کاتب السطورا اولان عبد پرقصورایدر خلاصة الفتاواده (من لقی النبی علیه السلام من الاعراب مرة اومرتین اومرات لایسمی صحابیا بل الصحابی هو الذی کان ملازما لخدمة رسول الله صلی الله علیه وسلم) دینوب تلویحده دخی (ذکر بعضهم ان الصحابی اسم لمن اشتهر بطول صحبة النبی صلی الله علیه وسلم علی طریق التتبع له والاخذ منه وبعضهم انه اسم للمؤمن الذی رأی النبی علیه السلام سوآء طالت صحبته ام لا الا ان الجزم بالعدالة مختص بمن اشتهر بذلك والباقون کسائر الناس فیهم عدول وغیر عدول) دینوب * تحریر ابن الهمامده (الصحابی عند المحدثین و بعض الاصولیین من لقی النبی علیه السلام مسلما ومات علی اسلامه اوقبل النبوة ومات قبلها علی دین الحنیفیة کزید بن عمرو بن نفیل اوارتد وعاد فی حیاته واما بعد وفاته کغرة والاشعث ففیه نظر والاظهر النفی وعند جمهور الاصولیین هو من طالت صحبته متبعا مدة یثبت معها اطلاق صاحب فلان عرفا بلا تحدید فی الاصح ویبتنی علیه ثبوت عدالة غیر الملازم فلا یحتاج الی التزکیة اویحتاج وعلی هذا جری الحنفیة * دیمکین مواهبده اولان همان محدثینله بعض اصولیین قولی اولوب لکن تحریرده وعلی هذا جری الحنفیة کلامی وتلویحده الا ان الجزم بالعدالة مختص بمن اشتهر بذلك کلامی مزبور ابن همامك کتاب مسایره سنده (واعتقاد اهل السنة تزکیة جمیع الصحابة والثناء علیهم) دیوب اوکتابك شارحی دخی تزکیتهم واجبة باثبات العدالة لکل منهم والکف عن الطعن فیهم دیدیکنه مخالف کورینور والله اعلم (فصل درفضیلت صحابه) ینه مواهبده مذکوردرکه جمهور سلف وخلف متفقلردرکه زمرهٔ صحابه بعد النبیین والملائکة المقربین افضل مخلوقاتدر وحضرت رسوله مسلما مقارنت ایدن یاخود مسلما برکره کورن عهد صحابه دنصکره کلان جمیع امتدن افضلدر اکرچه کیم (مثل امتی مثل المطر لایدری آخره خیر ام اوله) بیورلمشدر لکن مجرد زیاده ثواب مستلزم افضلیت دکلدر زیرا مشاهدهٔ رسوله معادل فضیلت اولماسی مقرردر * مرویدرکه شامی صحابه فتح ایتدکده طائفهٔ نصاری بونلری کوروب هرحاللرینه تعجب ایدوب والله بونلر عیسانك اصحابی اولان حواریوندن افضلدر دردیمشلر (الفضل ماشهدت به الاعداء) فضیلت صحابه حقنده آیات واحادیث کثیره وارد رجمله دن (کنتم خیر امة اخرجت للناس) آیتی ودخی (والسابقون الاولون من المهاجرین والانصار والذین اتبعوهم باحسان رضی الله عنهم ورضوا عنه واعد لهم جنات تجری تحتها الانهار خالدین فیها ابدا ذلك الفوز العظیم) آیتی ودخی (لاتسبوا اصحابی فلو ان احد انفق مثل احد ذهبا مابلغ مد احدهم ولانصیفه) حدیثی ودخی (اصحابی کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم) حدیثی ودخی (الله الله فی اصحابی لاتتخذوهم غرضا بعدی فمن احبهم فبحبی احبهم ومن ابغضهم فببغضی ابغضهم ومن اذاهم فقد اذانی ومن اذانی فقد اذی الله ومن اذی الله فیوشك ان یاخذه) حدیثی ودخی (خیر الناس قرنی ثم الثانی ثم الثالث ثم یجیئ قوم لاخیر فیهم) حدیثی ودخی (خیر امتی القرن الذی بعثت فیهم ثم الذین یلونهم ثم الذین یلونهم ثم یخلف قوم یحبون السمانة یشهدون قبل ان یستشهدوا) حدیثی دخی (لاتمس النار مسلما رآنی اورأی من رآنی) حدیثی وارد اولوب قرندن مراد صحابه ایکنجیدن مراد تابعین اوچنجیدن مراد تبع تابعیندر دیمشلر (فصل درتعظیم جمله صحابه) کتب عقائدده مذکوردرکه جمیع صحابه یی تعظیم وانلره حسن ظن وهر برینه صلاح وعدالة اعتقاد وانلره

مطلقا العن وطعن وبغض وتعصبدن وبعضلرینك محبتیچون بعضلرینه بغض وعداوتدن احتراز وبعضلرینه
یا عداوت یا قدح وطعن اقتضا ایده جك طریقله بعضلرینه محبتی ترك ایتمك ادلهٔ قطعیه ایله بر وجه جازم واجب
ولازمدر برکسنه صحابه دن برنی مرتبه ده اندن افضل اولان بر صحابیدن برامر دنیوی ایچون محبت دنیویه ایله
زیاده سوب لکن افضل اولانی محبت دینیه یعنی اعتقاد افضلیتله زیاده سوسه آثم اولمز مثلا برکسنه حضرت علی
اولادندن اولمغله دنیا جهتندن انی حضرت ابو بکردن زیاده سوب اما آخرت جهتندن ابو بکری علیدن زیاده
سوب آنك علیدن افضلیتنه معترف اولسه آثم اولمز زیرا محبت دنیویه طبیعیدر اختیاری دکلدر لکن ترك اولی
ایتمش اولور (فصل در وجوب کف لسان از احوال صحابه) شرح عقائدده صحابه ارا سنده واقع اولان منازعات
ومحاربات ایچون محامل وتأویلات واردر پس انلره سب وطعن مثلا قذف حضرت عائشه کبی ادلهٔ قطعیه یه
مخالف ایسه کفردر مخالف دکلسه بدعت وفسقدر دینوب * مواهب لدنیه ده (اذا ذکر اصحابی فامسکوا)
یعنی اصحابم ذکر اولندقده سکوت وامساك لسان ایدك دیو ودخی (من سب احدا من اصحابی فاجلدوه)
دیو ایکی حدیث وجامع الصغیر سیوطیده (تکون لاصحابی زلة یغفرها الله تعالی لهم لسابقتهم معی) دیو ودخی
(شفاعتی مباحة الا من سب اصحابی) دیو ایکی حدیث دخی مرویدر خلاصة الفتاواده حضرت ابو بکره
وعمره سب ولعن کفردر اما علی یی انلردن افضل صانمق کفر دکلدر بدعت وضلالتدر امام اعظم حضرتلری
مذهب اهل سنت وجماعتندر دیو صورلدقده (ان تفضل الشیخین وتحب الختنین وتری المسح علی الخفین
وتصلی خلف کل بر وفاجر) دیدیلر دینوب کتاب آداب المنازلده سب الصحابة مرة واحدة لیس بکفر بل
ضلالة ویعزر کلما سب الی ثلاث مرات ولو سب اکثر من ثلاث مرات یقتل دیومذکوردر والله اعلم (فصل
در ترتیب فضیلت صحابه) علما دیمشلردر که جمله صحابه اوچ قسمدر بری مهاجریندر که مکه فتحنه دك مکه دن
وغیری یرلردن ترك وطن ایله هجرت ایدوب حضرت رسوله ایمانله کلمش یاخود کلدکدنصکره ایمانه کلمش
اولنلردر * ایکنجی انصاردر که قبائل عربدن مدینه ده واطراف مدینه ده اولان اوس وخزرج قبیله لری وآنلرك
حلیفلری یعنی دوستلری اولان قبیله لرك مسلمانلریدر که حضرت رسوله نصرت ومعاونت ایتدکلری ایچون
انصار دیمکله اشتهار بولدیلر * اوچنجی (لاهجرة بعد الفتح) حدیثی اوزره فتح مکه زماننده آنده وآخر یرلرده
ایمانه کلنلردر که آنلره مهاجر وانصاری دینمیوب همان صحابی دینور * جامع ابن الاثیرده جنس مهاجرین
جنس انصاردن قدماء مهاجرین قدماء انصاردن بعض قدماء انصار بعض مهاجرین متأخرینندن افضل
اولوب بو مرتبه دنصکره ینه ارالرنده تفاوت اولوب نیجه اسلامی مؤخر مقدملردن افضلدر مثلا عمرو بلال کبی
دینوب * تاریخ الخلفاء سیوطیده اهل سنت وجماعت اتفاق ایتمشلردر که افضل جمیع صحابه اولا چهار
یاربعدهم بقیهٔ عشرهٔ مبشره بعدهم بقیهٔ اهل غزوهٔ بدر بعدهم بقیهٔ اهل غزوهٔ احد بعدهم اصحاب بیعت
شجره که انلره اهل بیعت رضوان دخی دیرلر بعدهم سائر صحابه دردینوب * محرر سطور اولان عبد برقصور ایدر
چهار یاردنصکره افضل صحابه بقیهٔ عشره اولدیغی نوع وجماعت اعتباریله در زیرا افراد اعتباریله چهار
یاردنصکره افضل حسن وحسین بعدهما حمزه وعباس بعدهما بقیهٔ عشره اولمقدر اکرچه الی الان بو معنایه
دلالت ایدر بر نقل کورمدم لکن اخبار وذوق سلامت آثار بویله اولمغی اقتضا وبونی حتم وختم وامضا ایدر
والله اعلم بما ظهر وابهم (فصل در اقسام صحابه) بحسب ترتیب زمان مواهب لدنیه ده مذکوردر که
صحابه ایچون علما اون ایکی طبقه ذکر ایتدیلر ١ سباق یعنی قدماء مسلمین ومسلماتدر که ابتداء نبوت رسول
علیه السلامده ایمانه کلدیلر خدیجه وعلی وابو بکر وزید بن حارثه وبقیهٔ عشرهٔ مبشره اولان سکز نفر کبی
بونلرك امثالی کبی مواهبك بر محلنده دخی حضرت عمر ایمانه کلدکده جمله صحابه قرقله اللی عدد ما بیننده
ارککی واون برعورت ایدیلر دینوب تفسیر قاضیده وغیریده عمرله بیله جمله اوتوز درت ارو التی عورت اولدیلر
دینوب بعض کتبده عمر یالکز ارلرك قرقنجیسی اولدی دیو مذکوردر والله اعلم ٢ اصحاب دار الندوه در که
عمر اسلامندنصکره رسول علیه السلام جمله اصحابیله دار ارقمدن دار الندوه یه کوچوب آنده اهل مکه دن
نیجه لر ایمانه کلمشلردر ٣ شونلردر که ظهور نبوتدن بشنجی ییلده مکه دن ولایت حبشه کیمی اهلیله کیمی یالکز
هجرت ایدوب جمله سی اون بریا اون ایکی ار درت یا بش یا ایکی خاتون ایدیلر که اسملری وبعض احواللری هجرت

حبشه فصلنده بیان اولنمشدر ٤ اصحاب عقبهٔ اولی وعقبهٔ ثانیه اولان اهل مدینه دن سباق انصار ایدیلر اولکیلر التی نفر ایکنجیلر اون ایکی نفر ایدیلرکه تفصیلی یوقاروده کچمشدر ٥ ینه انصاردن اصحاب عقبهٔ ثالثه اولان یتمش اربعورت ایدیلرکه بونلرك دخی کیفیت ایمانلری سابقا ذکر اولنمشدر بونلرك وانصاردن سائرلرینك فضیلتلری حقنده رسول علیه السلام (لایبغض الانصار رجل یؤمن بالله والیوم الاخر) دیوب ودخی رسول علیه السلام غزوهٔ بنی النضیرده جمیع مال غنیمت عظیمه یی انصار اختیارلریله مهاجرینه ویردکده حسن رضالرندن حظ ایدوب (اللهم ارحم الانصار وابناء الانصار وابناء ابناء الانصار) دیو خیر دعا ایدوب ینه آنلرك حقنده (ویؤثرون علی انفسهم ولو کان بهم خصاصة) آیتی نزول ایتمشدر ٦ شول مهاجرینه درکه حضرت رسول علیه السلام مدینه یه ابتدا کلوب ودخی شهره کیرمدین شهره قریب قبا آدلو یرده ساکن ایکن مکه دن کلدیلر ٧ اهل بدر کبری یعنی حضرت رسولك کفار ایله ابتدا محاربه سی اولان بدر غزاسنه بیله کیدن اوچیوز اون اوچ صحابه ایدیلرکه بونلرك حقنده رسول علیه السلام (لیبشر من شهد بدرا بالجنة) دیوب ودخی (لن یدخل النار رجل شهد بدرا والحدیبیة) دیوب ودخی حضرت عمره خطابا (ومایدریك لعل الله اطلع علی هذه العصابة من اهل بدر فقال اعملوا ماشئتم فقد غفرلکم) دیمشدر ٨ شول مهاجرینه درکه غزوهٔ بدر ایله غزوهٔ حدیبیه اراسنده مدینه یه هجرت ایتمشلردر ٩ اهل بیعت رضوان ایدیکه آنلره اصحاب شجره دخی دیرلر بیك درتیوز ایله بیك بشیوز عددی ماببننده ایدیلرکه غزوهٔ فتح مکه اولنده تفصیل اولنمشدر (لقد رضی الله عن المؤمنین اذ یبایعونك تحت الشجرة فعلم مافی قلوبهم فانزل السکینة علیهم واثابهم فتحا قریبا) آیتنده مؤمنیندن مراد بونلردر رسول علیه السلام اوزمانده بونلره (انتم خیر اهل الارض) دیوب ودخی بونلرك حقنده (لایدخل النار ان شاء الله من اصحاب الشجرة احد) برروایتده (لایدخل النار احد ممن بایع تحت الشجرة) دیوب بومقوله یرلرده ان شاء الله دیدکاری شك ایچون اولمیوب مجرد اسم الله ایله تبرك ایچوندر دیمشلر برقاچ سطر مقدم اهل بدر حقنده اولان ایکنجی خدیثده اهل حدیبیه دن مراد بونلردر ١٠ شول مهاجرینه درکه غزوهٔ حدیبیه ایله فتح مکه اراسنده مدینه یه هجرت ایتدیلر خالد بن الولید ایله عمرو بن العاص کبی دیمشلر ١١ شونلردرکه حضرت رسول علیه السلام مکه یی فتح ایتدیکی کبی اول کون ایمانه کلدیلر بونلر جم غفیر وجمع کثیر اولوب کیمی طوعا ایمانه کلوب کیمی خوفا کلوب لکن اکثرینك تدریجله ایمانلری قلبلرنده همچو طود شامخ متمکن وراسخ اولمشدی ١٢ شول صبیانلردرکه یوم فتح مکه ده و بعده حجة الوداعده حضرت رسوله یتشوب جمال شریفلرین کورمشلردر سائب بن زید کبی بعد الفتح قول صحیح اوزره هجرت اعتباری منقطع ومرتفع اولدی دیمشلر

(فصل درذکر عشرهٔ مبشره) معلوم اوله که حضرت رسول علیه السلام آل واصحاب ذوی القبولدن جنته دخول ایله صراحة یا اشارة بشارت ایتدکاری بیحد وغایتدر زیرا اوچیوز اون اوچ کسنه اولان اهل بدر وبیك درتیوز ایله بیك بشیوز ماببننده اولان اهل بیعت شجره جهنمه کیرمزلر دیو حدیث صحیح اولوب حتی جمله صحابه بلکه جمله تابعین دخی اهل جنت ایدکارینه سنن ترمذیده (لاتمس النار مسلما رأنی اورأی من رأنی) دیو حدیث شریف مرویدر لکن مجلس واحدده اسملرین تعیین ایدوب دخول جنتله صراحة بشارت ایتدکاری عشرهٔ مبشره دیمکله مشهور اولنلردرکه دردی چهار یار عظامدرکه معلوم عامهٔ انام اولوب خلافتلری مناسبتیله باب الخلفا ابتدا اسنده ذکر اولنورلر بری دخی حضرت رسولك عمه سی اوغلی زبیر بن العوامدرکه باب اقرباء رسولده کچمشدر بشی دخی بونلردرکه حالا اجمالا ذکر اولنور (ابو عبیدة) عامر بن عبد الله بن الجراح بن هلال بن اهیب ابن ضبة بن الحارث بن فهر ابن جد الرسول علیه السلام مکه ده اوائل نبوت رسولده حضرت عمردن مقدم ایمانه کلنلردندر بعده حبشه هجرت ایدنلرله بیله اولوب بعده بدر وسائر غزواتده حضرت رسولدن جدا اجدا اولمیوب یوللرینه جان وباش فدا ایدنلردندر رسول علیه السلام (ان لکل امة امینا وامین هذه الامة ابو عبیدة بن الجراح) دیمشدرمرویدرکه طویل القامة نحیف البدن وخفیف اللحیة ایدی بدر غزاسنده مردانه میدانه کیروب پدری عبد اللهی رضاء لله قتل ایدوب بونك مدحنده (لاتجد قوما یؤمنون بالله والیوم الاخر یوادون من حاد الله ورسوله ولو کانوا آباءهم) آیتی نازل اولدی احد غزاسنده حضرت رسولك اوزرینه کافرلر طاش اتوب باشلرنده کی دمور توغلغه نك ایکی حلقه سی مبارك یکاقلرینه محکم باتدقده ابو عبیده دیشلریله

ایصروب چکوب چقاردقده ایکی دیشی چقمشدر * سنن ترمذیده مرویدرکه حضرت عائشه یه رسول اللهـه
اصحابندن قنغیسی سوکلو ایدی دیدکلرنده (ابوبکر ثم عمر ثم ابو عبیدة) دیوب طبرانی دخی روایت ایدرکه
صحابه دن ابن عمر (ثلاثة من قریش اصبح قریش وجوها واحسنها اخلاقا واثبتها جنانا ان حدثوك لم یکذبوك
وان حدثتهم لم یکذبوك ابو بکر الصدیق وابو عبیدة بن الجراح وعثمان بن عفان) دیوب صحیح مسلمده دخی
مرویدرکه حضرت رسول علیه السلام کندویرلرینه خلیفه اولمغی تصریح وتعیین ایتسه لر کیمی ایدرلردی
دیو حضرت عائشه یه صورلدقده ابو بکری دیوب صکره کیمی دیدکلرنده عمری دیوب صکره کیمی دیدکلرنده
ابو عبیدة بن الجراحی دیمشدر * مرویدرکه زاهد وغازی ومجاهد کثیر المغازی اولوب حضرت عمر خلافتنده
مدینه دن بونی عسکر اسلامه سردار ایدوب شام فتحنه کوندروب بعده خالد بن الولیدی سردار ایدوب
ابو عبیده بیله اولوب کفارله بعض محاربه لر ایدوب شام فتح اولندقده خالد یرینه ابو عبیده یی شامه حاکم نصب
ایتدی مرویدرکه غایتده عابد واهل تقوی ومجاهد وتارك دنیا اولوب مسکن شریفنده بعض آلات حربدن
ماعدا برقیون پوستی ایله صو دستیسندن غیری برنسنه سی یوغیدی * مرویدرکه حضرت عمر اکر بنم اجلم
کلدکده ابو عبیده حیاتده بولنورسه یرینه آنی خلیفه ایدوب نیچون آنی خلیفه ایتدك دیو الله تعالی سؤال
ایدرسه یارب رسولك (لکل نبی امین وامینی ابو عبیدة بن الجراح) دیدیکنی ایشتدم دیرم دیمش بحکمة الله
عمر حیاتنده هجرتك اون سکزنده شام قربنده مشهور بین الناس اولان طاعون عمواسده اللی سکز یاشنده
وفات ایدوب نمازنی کبار صحابهٔ جنت محلدن معاذ بن جبل قیلمشدر (طلحة) بن عبد الله بن عثمان بن عمرو
ابن کعب بن سعد بن تیم بن مرة جد الرسول علیه السلام حضرت رسولدن یکرمی التی یاش کوچك اولوب
بودخی صحابه ایچنده سباق وقدمادن وعلمادن وفقهاء عظمادن ایدی بدردن غیری جمیع غزالرده حضرت
رسول الله ایله ایدی رسول علیه السلام بونك حقنده (من اراد أن ینظر الی شهید یمشی علی الارض فلینظر
الی طلحة) دیمشدر غزوهٔ احدده قفادار رسول مختار اولوب آنلری غایت حمایت ایتمکین اکا طلحة الخیر
دیو لقب قوبوب ودخی (اوجب طلحة) دیوب یعنی جنته کیرمك مقرر اولدی دیمکدر * مرویدرکه اول غزاء
جنت جزاده طلحه بی صبرو درنك نهنك آهنك برالیله محکم جنك ایدوب برالیله حضرت رسولی قوریدوب تیغ
ونیزه سپر ایتمکین اول دست حق پرستنه شلل وخلل ایریشوب یعنی چولاق اولمغله عملدن معطل اولدی جسد
بی حسدینه دخی یتمش بش جراحت اصابت ایتدکده رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مبارك اللریله کوده سنی
صیغایوب (اللهم اشفه وقوه) دیدکده فی الحال صحت برکمال بولوب اعدای دینله تکرار جنکه باشلدی کریم
ومنفق ومشفق وغایتده اهل خیر ومتصدق ایدی اوقات متفرقه ده عقارلرندن برینی قرق بیك التونه صاتوب
جمله سن ودخی شامدن تجارتدن کلان یدی یوز دوه یی یوکاریله جمله سن تصدق ایدوب ودخی فی سبیل الله
التیوز عربی آتله معاونت غزا ایدوب ودخی اهل بدردن حیاتده اولان یوز نفر صحابه نك هر برینه دردر
یوز التون وصیت ایدوب بو جمله دن صکره وفات ایتدکده ورثه سنه دکین مخلفاتی اون التی حصه اولوب
هر حصه سکز یوز التون اولمشدر * مرویدرکه کونده یکرمی اقچه عائده سی اولوب غایتده اسخیادن اولمغین
طلحة الجود وطلحة الفیاض دیو مشهور اولوب برکونده یدی یوز بیك اقچه اولشدیروب اقرباسندن برینه
برکره اوچیوز بیك اقچه ویرمشدر شهید اولدقده بعضلر قولنجه ایکیوز بیك التونی ابن جوزی قولنجه اوچیوز
دوه یوکی التونی چیقدی * مرویدرکه حضرت ابو بکر وفاتندن صکره آنك قزی ام کلثومی همشیره سی حضرت
عائشه مزبور طلحه یه نکاح ایدوب آندن زکریا یوسف آدلو اوغللری عائشه آدلو قزی اولدی هجرتك اوتوز
التیسنده بصره شهرنده معلوم اهالی وکل اولان محاربهٔ یوم جملده حضرت عائشه عسکرینك سرداری
ایکن ینه کندو عسکرلرندن مروان صاحب طغیان بوکار خصوص ایچون عداوت اوزره اولمغین جنك
آراسنده اوق ایله اوروب شهید ایتدی مدت عمری التمش درت ییل ایدی (عبد الرحمن) بن عوف بن عبد عوف
ابن عبد الحارث بن زهره بن کلاب جد الرسول علیه السلام غیری اسمی وار ایکن بعد الاسلام بو اسمی حضرت
رسول قودی یوزی آق اوزون بویلو ایری کوکلو اللری یولك آق وقزل بکزلو طوغان بورونلو یاقره یاغز قیللو
کسنه ایدی صحابه ایچنده بودخی سباق وقدماء صحابه دن وعلما وفقهاء عظمادن اولوب غزوهٔ احدده کفار ایله

عظیم جنك وایکیسنی قتل ایدوب کندوسی دخی یکرمی یردن مجروح وایکی دیشی قیریلوب وآیاقلری اقساق
اولوب حضرت عمر شهید اولدقده ایچلرندن بریسنی یرلرینه خلیفه اولمغه وصیت ایتدکاری التی کسنه نك
بریسیدر* تفاسیرده مذکوردرکه سکز بیك اقچه سی اولوب نصفنی حضرت رسوله کتوروب مستحقلره توزیع
ایلك بونك مثلنی عیالمه کفاف ایچون الیقودم دیدکده حضرت رسول (بارك الله لك فیما اعطیت وفیما امسکت)
دیو خیردعا ایتمکین بفضل الله مالنه اوقدر برکت کلدیکه شکرا لله حق بولنه اللی بیك التون وصیت ایدوب
یتمش بش یاشنده وفات ایتدکده درت خاتوننك برینی ربع ثمن بدلی سکسان بیك اقچه ایله صلح ایتدیلر* مواهب
لدنیه ده مذکوردرکه دعاء رسول ایله تجارتدن عظیم برکت بولوب وفات ایتدیکنده تقسیم ایچون بغلان
فلوری بغنی ال ایله سوکمك ممکن اولمامغین ایچنه بای صوقوب قارشدردیلر حال حیاتنده برکونده اوتوزقول
آزاد ایدوب برکره تجارتدن کلمش یدی یوز دوه یی یوکاریله وسمرلریله فی سبیل الله ویروب اواشدردی وسابقا برکره
نصف مالی اولان درت بیکی بعده قرق بیك التونی صدقه ایدوب بعده غزا ایچون بشیوز آت بعده بیك بشیوز
دوه ویرمشدر (سعد) بن ابی وقاص بن وهب بن عبدمناف بن زهره بن کلاب جدّ الرسول علیه السلام
مرویدرکه سعد باشی بیوك اعضاسی قالین کوته قدقره یاغز افطس یعنی یاصی وییاج بورنلو کوده سی قیللو اولوب
صقالن بویاردی بودخی صحابه ایچنده سباق وقدمادن وعلما وفقهاء عظمادن اولوب حضرت رسولله جمیع
غزالرده حاضر وغایتده بهادر اولمغین فارس الاسلام دیمکله نام واشتهار تام بولدی تیرانداز جانکداز اولمغین
غزوهٔ احدده تیر وکمان ایله بعض اهل کفر بدکمانی مجروح وبعضلرین بیروح ایتدکده رسول علیه السلام
(اللهمّ سدّد رمیته واجب دعوته) دیو خیردعا ایتمکین من بعد مز بور سعد مستجاب الدعوه اولوب بفضل
الله ایتدیکی دعا مقبول وهر آتدیغی تیر اصابت ایتما جسد برحسد اعدایه وصول بولوب اصلا نشاننده
عدول ایتمزدی حضرت رسولدن یکرمی اوچ یاش کوچك اولوب هجرتك اللی بشنده تخمینا سکسان یاشنده
یا یتمش درت یا یتمش اوچ ویا خود سکساندن زیاده ایکن مدینه نك طشره سنده یدی میل یرده وفات ایتدکده
چاق شهره دك تابوتنی مسلمانلر اموزلرنده کتوروب عشرهٔ مبشره نك آخر وفات ایدنی بودر (سعید) بن زید
ابن عمرو بن نفیل بن عبدالعزی بن رباح بن عبدالله بن قرط بن رزاح بن عدی بن کعب بن لویّ جدّ الرسول علیه
السلام بودخی صحابه ایچنده سباق وقدمادن وصلحا وعظمادن ایدی بدردن غیری غزالرده حضرت رسولله
بیله اولوب آنلردن یکرمی یدی یاش کوچك ایدی قبل الاسلام حضرت عمرك اودخی بونك همشیره لرین تزوج
ایتمشلر ایدی پدری زید دین حضرت ابراهیم اوزره ثابت اولوب حضرت رسولی کوروب لکن قبل النبوه وفات
ایدوب بونك اوغلی سعید یارسول الله زیدك احوالن کوردیکز وایشتدیکز انکچون استغفار ایلك دیدکده
(نعم استغفر له فانه یبعث یوم القیامة امّة واحدة) دیدیلر مز بور سعید مدینه ده یا کوفه شهرنده هجرتك اللی
برنده یا اللیسنده یاشی یتمش یادخی زیاده جه ایکن وفات ایتدی (فائده) بحر الکلام امام نسفیده انبیایه
سؤال قبر وعذاب قبر وقیامتده حساب دخی اولمز اطفال مؤمنینه دخی عذاب قبر وحساب اولمز عشرهٔ مبشره یه
دخی حساب مناقشه اولمز یعنی نیچون بویله ایلدك دیو عتاب اولمز امّا حساب عرض که بویله ایلدك اما عفو
ایلدم دیمك انبیایه دخی اولور دیو مذکوردر (فصل در بیان طبقات علماء صحابه) اشبو فصلده نیچه فائدهٔ
رعائده واردرکه بوجمعیت وکلیت ایله ذکر اولنمسی اشبو کتاب صحت نصابك خصائص وفضائلندندر (فائده)
کتاب فواتح مسکیه ده کمال تفصیلله مذکوردرکه حضرت رسوله ملازمت ومقارنتلرینه مداومت ایدن
عصابهٔ صحابهٔ ذوی الاصابه نك اکثری علما وفقها ایدیلر انکچون رسول علیه السلام (اصحابی کالنجوم بایهم
اقتدیتم اهتدیتم) بیورمشدر لکن ایچلرندن فتاوی واحکام وبیان حلال وحرام ایله مشهور انام اولنلرك
بری حضرت ابوبکر ایدیکه اعلم جمیع صحابه ایدی وحضرت عمر ایدیکه ابن عباس برنسنه دن صوریلوب قرآن
وحدیث وفعل رسول اللهده بولمسه قول وفعل ابوبکرله اودخی بوغیسه قول وفعل عمر ایله جواب ویرردی
زیرا حضرت رسول (اقتدوا بالذین من بعدی ابو بکر وعمر) بیورمشدی وحضرت عثمان ایدیکه کبار فقهاء
صحابه دن ایدی وحضرت علی ایدیکه سعید بن المسیب ایدر (کان عمر یتعوّذ بالله من معضلة لیس فیها ابو حسن
یعنی حضرت عمر حضرت علی حاضر دکل ایکن واقع اولان مشکل قضیه دن استعاذه ایدردی حتی (قضیة

ولاابا حسن لها) مشهور مثل اولمشدر (وعبد الله) بن مسعود دايديكه عظماء قدماء مهاجريندن
وحضرت رسولك مخصوص خدامندن اولوب مدينه ده يا كوفه ده هجرتك اوتوزايكيسنده يا اوچنده وفات
ايتمشدر تابعيندن امام شعبی ايدر اصحاب رسولده آندن افقه يوغيدی كتب حديثده ابن مسعود حقنده
(رضيت لامتی مارضی لها ابن ام عبد وسخطت لها ماسخط لها ابن ام عبد) ديو حديث صحيح وارددر امام اعظم
حضرتلرينك استادی حماد آنك ابراهيم نخعی آنك علقمه آنك ابن مسعوددر (وابو موسی) الاشعريدركه
رسول عليه السلام تعليم قرأن ايچون آنی يمنه كوندروب حضرت عمر آنی بصره يه حاكم ايتمشدی جمله صحابه دن
زياده خوب آوازاولوب رسول عليه السلام بونك آوازی حقنده (لقد اوتيت مزمارا من مزامير آل داود)
ديديلر (وابی) بن كعبدركه حضرت رسوله كاتب الوحی اولوب قرأندن نازل اولانی اكثريا بويازردی
(ومعاذ) بن جبلدركه فقيه وفاضل وصالح اولوب عهد رسول اللهده قرأن عظيم الشانی جمع ايدن درت نفر
انصارك بری وينه عهد رسول اللهده فتوی ويرن صحابينك بريدر (وزيد) بن ثابتدركه راسخين فی العلمدن
اولوب رسول عليه السلام امتمك افرضی يعنی علم فرائضده اعلی زيد بن ثابتدر بيورمشلر * مرويدركه
ابن عباس كمال علم وادب ايله زيدك اوينه واروب علمه متعلق بعض نسنه ايشيدوب واوكرنمك ايچون زيد طشره
چقنجه منتظر طوروب طشره چقدقده نيچون كلدك بن سكا واروردم آديوب ابن عباس دخی (العلم يؤتی
ولاياتی) يعنی علم صاحبی كسنه نك اياغنه وارمز يعنی علم صاحبنك اياغنه وارلمق عادتدر ديوب زيد آته
بندكده ابن عباس آنك اوزنكيسنه ياپشوب يانجه يايان يوريوب زيد دخی بوندرديدكده ابن عباس (هكذا
امرنا ان نفعل بعلمائنا) ديوب زيد دخی تعظيما وتواضعا ابن عباسك الن طوتوب اوپوب (هكذا امرنا ان نفعل
باهل بيت نبينا صلی الله عليه وسلم) ديدی (وابو الدرداء) دركه سلونی فو الذی نفسی بيده لو فقدتمونی لتفقدن
رجلا عظيما من امة محمد) دير ايدی كمال علمندن ماعدا احددن بيرون زاهد وتارك دنيا اولوب بر كوچك حجره سی
وار ايديكه ايچنده ياتدقده اياقلری طشره چيقاردی وحضرت رسولك خاتونی (عائشهٔ صديقه) ايديكه اكثر
احوالی باب ازواج رسولده كچمشدر نظر اولنه (فائده) سلفدن بری ايدر رسول عليه السلام حياتنده فتوی
ويرنلر مهاجريندن ابو بكر وعمر وعلی انصاردن ابی بن كعب معاذ بن جبل زيد بن ثابت ايدی * تابعيندن
امام مسروق ايدر جمله صحابه نك علی عمر علی وزيد بن ثابت وابی بن كعب وابو درداء ابن مسعوده منتهی
اولور يعنی منتقل اولوب بونلرك علی ابن مسعوده منتهی اولمشدر * تاريخ الخلفاء سيوطيده حضرت
ابن عمره رسول الله زماننده خلقه كيم فتوی ويرردی ديدكلرنده ابو بكر وعمر غيريلرين بلمم ديوب قاسم بن محمد
ايدر زمان رسولده ابو بكر وعمر وعثمان وعلی خلقه فتوی ويررلردی ديمشدر (فائده) در بيان عبادله از علماء
صحابه * فوايحده مذكوردركه طبقات الفقهاده شيخ ابو اسحق شيرازی ايدر رسول عليه السلام وفاتندنصكره
صحابه دن پيران ياران رسولك علومی آنلردنصكره صحابه نك تازه لرنده ظهور ايتدی بری عبد الله بن
عباسدركه رسول عليه السلام وفاتنده اون اوچ ياشنده اولوب تفصيل حالی باب اقرباء رسولده كچمشدر
نظر اولنه بری عبد الله بن عمر دركه امام مالك ايدر وفات رسولدنصكره التمش ييلدك دائما موسم حجده خلقه
فتوی ويرردی وعبد الله بن الزبير دركه علم مناسك حجده غايت ماهر اولوب يزيد بن معاويه دنصكره مكه ده
خليفه اولمغين احوالی باب خلفاده بيان اولنور وعبد الله بن عمرو بن العاصدركه حضرت رسولدن احاديث
شريفه يی بوندن چوق ضبط وروايت ايتمش كمسنه يوغدی امام بيهقی عبادله ديدكه مشهور اولنلر عبد الله
اسميله مسمی اولان اشبو درت نفر كمسنه در عبد الله بن مسعود عبادله دن دكلدر زيرا بونلردن مقدم وفات
ايدوب بونلر يشايوب زمانلری خلقی بونلرك علمنه محتاج اولوب بر مسئله يه دردی معا اتفاق ايتسه لر
عبادله نك قولی يا فعلی يا مذهبی بودر ديوب انكله عمل ايدرلردی ديمشدر * محرر سطور اولان عبد برقصور ايدر
بيهقی قولی جميع محدثين وشافعيه وسائرلر قوليدر اما جميع حنفيه قتنده عبادله همان ابن مسعود ابن عباس
ابن عمردر غالبا قول محدثين اصطلاح قديم وقول حنفيه اصطلاح جديد اولمقدر والله اعلم (فائده)
ينه فوايحده مذكوردركه ابن عباس وابن عمر وابو سعيد خدری وابو هريره وجابر بن عبد الله وصحابه دن
بونلرك امثالی وفات حضرت عثماندنصكره كندو وفاتلرينه دك مدينه ده خلقه افتا وروايت حديث ايدرلردی

بونلرك ایچنده فتوی آنلره منتقل اولنلر ابن عباس وابن عمر وابوسعید خدری وابوهریره وجابردر (فائده) ینه فوائدده مذکوردرکه ذکر اولنلردن غیری صحابه دن فقه نقل اولنانلر جم غفیردرکه طلحه بن عبیدالله وزبیر ابن العوام وسعد بن ابی وقاص وعبدالرحمن بن عوف وحذیفة بن الیمان وحضرت حسن ومعاویه وعمار ابن یاسر وابی ذر غفاری وسلمان فارسی وابوایوب انصاری وبراء بن عازب وسمرة بن جندب وسلمة بن الاکوع وضحاك بن قیس وشداد بن اوس وابومسعود البدری ونعمان بن بشیر وسهل بن الساعدی وابوامامة الباهلی ودخی نیچه کمسنه لر ایدی وطائفهٔ نسادن حضرت رسولك کریمه لری فاطمه وخاتونلری عائشه وحفصه وام سلمه وام حبیبه وحضرت ابوبکرك قزی اسما وام هانی بنت ابی طالب ایدی (فائده) ینه فوائدده مذکوردرکه مشاهیر علمادن ابن حزم بر کتابنده صحابه دن احکام شرعیه ده مروی عنه اولان یوزقرق ایکی ارایله یکرمی خاتونی اسملریله ذکر ایدوب بعده بوجمله نك ایچنده اکثار ایدنلر عائشه وعمر وعلی وابن مسعود وابن عمر وابن عباس وزید بن ثابتدر ومتوسط اولنلر اون اوچ عدد اولوب باقیلرندن نیچه موانع سببیله از واقع اولمشدر دیمشدر (فائده) محرر سطور اولان عبد برقصور ایدر کتب اصول حنفیه ده صحابه اوچ قسمدر بریسی فقه واجتهاد وروایت حدیثله معروف اولنلردرکه چهاریار وعبادله دیدکلری اوچ کمسنه وزید بن ثابت ومعاذ بن جبل وابوموسی الاشعری وحضرت عائشه وبونلره بکزه ینلر کبی بونلرك کلاملری قیاسه موافق اولسون اولمسون البته مقبولدر ایکنجیسی انجق روایت حدیثله معروف اولنلردرکه ابوهریره وانس بن مالك وسلمان فارسی وبلال حبشی وبونلره بکزه ینلر کبی بونلرك کلاملری قیاسه موافق اولورسه یاخود بر قیاسه موافق وبر قیاسه مخالف اولورایسه قبول اولنوب جمیع قیاساته مخالف ایسه حنفیه قتنده مقبول اولمیوب قیاس آندن مقدمدر اوچنجیسی انجق بر ایکی حدیث روایتیله معروف اولنلردرکه آنلرك مروياتنی سلف کرام روایت ایدوب بعده صحتنه شهادت یاخود بعد الروایه سکوت ایدرلرسه اوروایتلر مقبوله اولور بعد نقل الثقات سلفك بعضی قبول بعضی ردایتمش ایسه بعض قیاسه موافق اولیجق مقبول اولور دیو مذکوردر (فائده) ینه فوائدده مذکوردرکه بعض سلف ایدر صحابه نك مقتیلرنده استادی اجتهادی اوزره نشر مذهب ایدر شاکردلری اولان همان ابن مسعود وزید بن ثابت وابن عباس ایدی (فائده) فوائدده امام احمد بن حنبل صحابه دن التی کمسنه حضرت رسولدن چوق حدیث روایت ایدوب معمر اولمشلردیکه ابوهریره وابن عمر وعائشه وجابر بن عبدالله وابن عباس وانس بن مالکدر دیمش دینوب بعض کتبده ابوهریره بش بیك اوچیوز یتمش درت وانس ایکیبیك ایکیوز اوتوز التی وابن عباس بیك التیوز آلتمش وابن عمر بیك التیوز اوتوز وجابر بیك بشیوز قرق وعائشه بیك ایکیوز اون برروایتده ایکیبیك ایکیوز اون حدیث روایت ایتمشلردر دینمشدر (فائده) ینه فوائدده مذکوردرکه تابعیندن امام مسروق ایدر صحابه دن اصحاب قضا اولنلر عمر وعلی وابن مسعود وابی بن کعب وزید بن ثابت وابوموسی الاشعری اولوب واصحاب تفسیر اولنلر علی وابن مسعود وابن عباس وزید وابی ایدی (فائده) ینه فوائدده صحابه دن انس بن مالك ایدر حضرت رسولك حیاتنده قرآن عظیمی جمع ایدنلر ابی بن کعب ومعاذ بن جبل وزید بن ثابت وابوزید ایدی دینوب احیاء العلومده مذکوردرکه حضرت رسول علیه السلام وفات ایتدکلرنده صحابه دن قرآنی بتون ازبرلمش همان التی کمسنه وار ایدی سائرلری انجق بر ایکی سوره ازبرلمش اولوب ایچلرنده سورهٔ بقره وانعام حفظ ایدنلر آز ایدی * کتاب الاتقان فی علوم القرآنده اولان تفصیلك اجمالی بودرکه اصحابده اهل قرآن غایت چوغدی مشهورلری ابوبکر وعمر وعثمان وعلی وابی بن کعب وزید بن ثابت وطلحه وسعد وابن مسعود وابن عباس وابن عمر ومعاذ بن جبل وابوموسی الاشعری وابو الدرداء وابوایوب الانصاری وتمیم الداری وابوهریره وحذیفة بن الیمان وعبادة بن الصامت وعائشه وحفصه وام سلمه ایدیلر بوجمله نك ایچندن تعلیم قرآنله غایت مشهور اولنلر عثمان وعلی وابی وزید وابن مسعود وابو الدرداء وابوموسی ایدی (فائده) ینه اتقانده مفصلا مذکوردرکه صحابه دن تفسیرده مشهور اولنلر ابوبکر وعمر وعثمان وعلی وابن مسعود وابن عباس وابی بن کعب وزید بن ثابت وابوموسی الاشعری وعبدالله بن الزبیر اولوب ابوبکر وعمر وعثمان مقدم وفات ایتمکین آنلردن آزنسنه روایت اولنوب اما علی وابن مسعود وابن عباس وابی بن کعبدن چوق روایت

اولنور

اولنوب حتی حضرت علی بر کون خطبه ده (سلونی فوالله لا تسألونی عن شیء الا اخبرتکم وسلونی عن کتاب الله فوالله مامن آیة الا وانا اعلم ابلیل نزلت ام بنهار فی سهل ام فی جبل) دیوب ودخی (والله مانزلت آیة الا وقد علمت فیما نزلت واینما نزلت ان ربی وهب لی قلبا عقولا ولسانا سؤلا) دیوب ابن مسعود دخی علی حقنده (ان القرأن انزل علی سبعة احرف مامنها حرف الا وله ظهر وبطن وان علی بن ابی طالب عنده منه الظاهر والباطن) دیوب کندی نفسی حقنده دخی (والذی لا اله غیره مانزلت آیة من کتاب الله الا وانا اعلم فیمن نزلت واین نزلت ولو اعلم مکان احدا اعلم بکتاب الله منی تناله المطایا لاتیته) دیوب حضرت علی یه دخی ابن مسعوده حالی صورلدقده (علم القرأن والسنة) دیمشدر ابن عباس ایسه تفسیرده غایت ماهر اولوب حتی اکا رسول علیه السلام (نعم ترجمان القرأن انت) دیوب سابقا اکا (اللهم فقهه فی الدین وعلمه التأویل) دیوو دخی (اللهم علمه الکتاب) دیو خیر دعا ایتمشلردی صحابه دن انس بن مالک وابو هریره وابن عمر وجابر بن عبد الله وابو موسی الاشعری وعبد الله بن عمرو بن العاصدن دخی تفسیره متعلق آز نسنه صدورا یتمشدر (فائده) در کیفیت انتشار علم بعد از صحابه * ینه فوایحده مذکوردرکه عبادله وفات ایتدکده علم فقه جمیع ممالک اسلامده قول جنسلرندن اولوب لکن کبار تابعیندن اولان فقیه مکه عطایه وفقیه یمن طاوسه وفقیه یمامه یحیی بن ابی کثیره وفقیه بصره حسن البصری یه وفقیه کوفه ابراهیم النخعی یه وفقیه شام مکحوله وفقیه خراسان عطاء الخراسانی یه وکبار احرار تابعیندن التی نفر فقهاء مدینه اولان سعید بن المسیبه وعروة بن الزبیره وقاسم بن محمد ابن ابی بکر الصدیقه وخارجة بن زید بن ثابته وعبید الله بن عبد الله بن عتبة بن مسعوده وسلیمان بن یساره وابو بکر بن عبد الرحمن بن حارث بن هشام یاخود سالم بن عبد الله بن عمر بن الخطاب یاخود ابو سلمه بن عبد الرحمن ابن عوفه منتقل اولوب وبونلردنصکره مجتهدیندن ابو حنیفه نعمان بن ثابت الکوفی یه وسفیان الثوری ومالک بن انس ومحمد بن ادریس الشافعی واحمد ابن حنبل وداود الظاهری وسائر مجتهدینه منتقل اولدی (فائده) امام غزالی ایدر صحابه وقدماء تابعین زمانلرنده احتیاج اولمامغین ممالک اسلامیه ده تألیف اولنمش بر کتاب اولمیوب هجرتک یوز یکرمیسنده صحابه دنصکره سعید بن المسیب وحسن البصری وابن سیرین وطاوس وبونلرک امثالی اولان کبار تابعین وفات ایتمکله تألیف کتابه احتیاج ظهور ایتمکین ابتدا مکه ده علم آثارده تابعیندن ابن جریج ومدینه ده علم حدیثده کتاب الموطأ امام مالک ودیار یمنده معمر بن راشد الصنعانی بعده بصره ده کتاب جامع سفیان الثوری یاخود جملهدن مقدم بصره ده ربیع بن الصبیح بر کتاب تألیف ایدوب بونلردنصکره علماء مذاهب فی بلاد المشارق والمغارب فنون کثیره ده تدریجله ومتاع علومی ترویجله نیجه کتاب مطبوع تألیفنه شروع ایدوب کتب متنوعهٔ نافعه ایله عالمی طولدردیلر ونور علومله روی جهانی کولدردیلر شکر الله افعالهم وکثر امثالهم ورزقنا حالهم وانالنا منالهم (فصل در خصایص بعض صحابه) تفسیر بحر العلومده مرقومدرکه رسول علیه السلام ارحم امتی بامتی ابو بکر واقوا کم فی دین الله عمر واشدکم حیاء عثمان واقضا کم علی واعلمکم بالحلال والحرام معاذ واقرأکم لکلام الله ابی وافرضکم زید واشهدکم خزیمة بن ثابت واعلمکم بالمنافقین حذیفة بن الیمان وحذیفة من اصفیاء الرحمن وسعد بن ابی وقاص من انصار الحق وسعید بن زید من احباء الله وعبد الرحمن بن عوف من مختار الرحمن وابو عبیدة بن الجراح امین الله وامین رسوله ومن اراد ان ینظر الی زهد عیسی ابن مریم فلینظر الی زهد ابی ذر ورضیت لامتی مارضی لها ولدام عبد وان الجنة الی سلمان اشوق من سلمان الی الجنة وخالد بن الولید سیف الله وسیف رسوله وحمزة اسد الله واسد رسوله وعباس بن عبد المطلب عمی وصنو ابی والحسن والحسین سیدا شباب اهل الجنة وجعفر ابن ابی طالب یطیر فی الجنة مع الملائکة حیث شاء واول من یقرع باب الجنة بلال بن حمامه واول من یسقی من حوضی صهیب واول من یصافح الملائکة فی مفازة القیامة ابو الدرداء واول من یاکل ثمرة الجنة ابو الدحداح وعبد الله بن عمر من وفد الرحمن وعمار بن یاسر من السابقین ولکل شیء فارس وفارس القرأن عبد الله بن عباس ولکل نبی خلیل وخلیلی سعد بن معاذ ولکل نبی حواری وحواری طلحة والزبیر ولکل نبی خادم وخادمی انس بن مالک ولکل امة حکیم وحکیم هذه الامة ابو هریرة وحسان بن ثابت مؤید بروح القدس وصوت ابی طلحة فی الجیش خیر من فئة) دیوب آندنصکره (اصحابی کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم)

دیو یوردیلر * تاریخ الخلفاده سیوطی ایدر رسول علیه السلام (ارحم امتی بامتی ابوبکر واشدهم فی امر الله عمر واصدقهم حیاء عثمان واعلمهم بالحلال والحرام معاذ بن جبل وافرضهم زید بن ثابت واقرأهم ابی بن کعب ولکل امة امین وامین هذه الامة ابوعبیدة بن الجراح) برروایتده دخی (واقضاهم علی) برروایتده دخی (وابوذر ازهد امتی واصدقها وابو الدرداء اعبد امتی واتقاها ومعاویة بن ابی سفیان احلم امتی واجودها) بیورمشلر * بنه سیوطی ایدر استادلریمزك بریسی اشبو تفصیلات ایله صحابه نك مشهور اولان ترتیب فضیلتلری ماییننده منافات وارمیدر دیو صورلدقده یوقدر دیو جواب ویرمشدر (فصل در اصحاب صفه) تفاسیرده (للفقراء الذین احصروا فی سبیل الله لایستطیعون ضربا فی الارض یحسبهم الجاهل اغنیاء من التعفف تعرفهم بسیماهم لایسألون الناس الحافا) آیتنده مذکوردرکه اشبو فقرادن مراد صحابه نك مهاجرلرندن درتیوز عدد مقداری اولان اصحاب صفه درکه مدینه ده مسکنلری وعشیرتلری اولمامغین دائما مسجد رسولك برطرفنده اورتو التنده ساکن اولوب کیجه قرآن اوکرنوب کوندز بعض وقتلرده یوللردن خرما چکردکلری دوشروب صاتوب حضرت رسولك هر غزالرینه وسردارلریله کوندردکاری عسکرله دائما بیله کیدوب محصل جمیع وقتلرین تعلم علم وعبادت وغزایه صرف ایدوب برآن عبادتدن خالی دکللردی سائر صحابه بونلری کوزدوب بو آیت کریمه نزولندنصکره خود هربری کندولرینه وعیاللرینه برکیجه لك کفایت ایدن طعاملرندن زیاده سنی اخشام وقتنده کتوروب مزبورلره ویررلردی * تفسیر ابو السعودده دخی مذکوردرکه عمار وصهیب وخباب وسلمان وسائر فقراء صحابه حقنده حضرت رسوله رؤساء مشرکین (لوطردت هؤلاء الاعبد جالسناك وحادثناك) دیوب رسول علیه السلام دخی (ما انا بطارد المؤمنین) دیوب آنلر دخی (فاقمهم عنا اذا جئناك فاذا قمنا فاقعدهم معك ان شئت) دیدکلرنده رسول علیه السلام آنلرك ایمانه کلملری امیدیله نعم دیو رضا ویردکده (ولاتطرد الذین یدعون ربهم بالغداة والعشی یریدون وجهه) آیتی نزول ایتدکدن بعده رسول عزیز اشبو اصحاب صفه ایله دیزبدیز اوتوروب چاق آنلرطاغلمینجه سعادتله قالقوب کتمزدی * ینه تفسیر مزبورده (واصبر نفسك مع الذین یدعون ربهم بالغداة والعشی یریدون وجهه ولا تعد عیناك عنهم) آیتنده مذکوردرکه الذیندن مراد فقراء مؤمنین اولان اصحاب صفه درکه یدی یوز نفر کسنه ایدیلر بو آیت کریمه حضرت رسوله بعض کفار قریش (نح هؤلاء الموالی الذین کان ریحهم مثل ریح الصنان حتی نجالسك) دیدکلرنده نزول ایتمشدر دینوب * کتاب الخمیسده مذکوردرکه شیخ ابن حجر ایدر صفه دیدکاری مسجد رسولك چاق آخری ایدیکه کولکه لکی اولوب مجرد وغریب اولان مسلمانلر آنده اوتوررلردی کاه چوغالوب کاه کیمی وفات کیمی تأهل ایتمکله اکسیلورلردی بعضلر آنلرك اسامیسن بیان ایدوب یوزدن زیاده کسنه یازمشدر امام بیهقی ایدر حضرت رسول علیه السلام آنلری سوب بیله اوتوروب مصاحبت ایدردی حافظ ذهبی ایدر قبله قدسه ایکن مسجد شریفك قبله سی جانب شمالیسنده اولوب بعده کعبه یه دوندکده اسکی قبله یری اصحاب صفه نك مسکنی اولدی مواهب لدنیه ده رسول علیه السلام آنلری هرکیجه چاغروب طعاملمتك ایچون بعضلرنی متأهل اولان صحابه نك بعضلرینه توزیع ایدوب بعضلرنی کندولر الیقویوب اخشام طعامن بیلجه یرلردی حضرت ابوهریره (لقد رأیت سبعین من اصحاب الصفة مامنهم رجل علیه رداء اما ازار واما کساء قد ربطوا فی اعناقهم فنها ما یبلغ نصف الساق ومنها ما یبلغ الکعبین فیجمعه بیده کراهة ان تری عورته) دیوب اشبو کلام اصحاب صفه یتمشدن زیاده ایدکارینه دلیلدر ابوهریره نك دیدیکی بو یتمش کسنه کندو ایمانه کلمزدن اول غزوهٔ بئر معونه قصه سنده شهید اولان یتمش نفر اصحاب صفه دن غیری ایدیلرکه قبائل عربدن بعض کفار مکار حیله کار صورت اسلامده کاوب جمله قبیله مز ایمانه کلدیلر تعلیم قرآن ایچون بزمله مسلمانلر کوندرك دیدکلرنده رسول علیه السلام اول یتمش نفری اومنافقلرله بیله کوندروب قبیله لرینه واردقلرنده علی الغفله جمله سن شهید ایتمشلردی اصحاب صفه حقنده برعربی رساله ده فقراء مهاجرین اولان اهل صفه نك جمله سی زمان واحده جمع اولمامشلردر بلکه بعضلری تأهل ایدوب بعضلری یوردامی اولوب بعضلر آخریره کوچوب ودخی بونلر کاه چوغالوب کاه آزاولوب کاه اون کاه یکرمی کاه اوتوز کاه قرق التی کاه التمش یتمش مقداری اولورلردی اما اوقات متفرقه ده فرقه فرقه جمع اولوب اهل صفه نامیله مشهور اولنلرك جمله سی درتیوز مقداری کسنه ایدی

دینوب

دنوب بعضلردخی زیاده ایدیلردیمشلرقدماءمشایخدن بری ممکن اولان مرتبه آنلرك اسماواحواللری بیاننده برتاریخ مستقل یازمشدردیو مذکوردر * تفاسیرك برمحلنده برکون رسول علیه السلام اصحاب صفه یه باقوب کمال فقرلری وارکن صفای قلبله عبادته مشغوللرکوردکده (ابشروا یااصحاب الصفة فمن بقی من امتی علی النعت الذی انتم علیه راضیا بمافیه فانه من رفقائی) دیدیلردیومذکوردر (فصل در رفقاء رسول علیه السلام) کتاب الجیسده مذکوردرکه حضرت رسولك جناب شریفلرینه سفروحضرده کمال ملازمته مختص اولنلرابوبکروعمروعثمان وعلی وجعفر برادرعلی وابوذرالغفاری ومقداد بن الاسود وسلمان فارسی وحذیفة ابن الیمان وعبدالله بن مسعود وعماربن یاسرو بلال حبشی ایدیلر * محررسطورواولان عبدبرقصورایدرانس ابن مالك دخی بوزمرهدندرزیرا اخص خدام رسول علیه السلام اولمغین جناب شریفلرندن برلحظه خالی اولمزدی تکیم عن قریب ذکراولنور (فصل در قضاة وولاة رسول علیه السلام) ینه خمیسده مذکوردرکه حضرت رسولك قاضیلری علی ومعاذبن جبل وابوموسی الاشعری ایدیلرکه هربرینی بررزمانده دیاریمنه قاضی ایدوب کوندرمشلردی وامیرلری یعنی بکلری وحاکملری دخی برقاچ کسنه ایدی باذان فارسیدرکه عجم شاهی خسرو طرفندن ولایت یمن حاکمی اولوب امراء عجمدن ابتدا ابوایمانه کلوب رسول علیه السلام آنی حکومتنده ابقا ایدوب اول امراء اسلام بودردیمشلروخالدبن سعیددرکه یمنده صنعا شهرینه حاکم ایتمشلردی وزیادبن اسدالانصاریدرکه یمنده حضرموت شهرینه حاکم ایتمشلردی وابوموسی الاشعریدرکه یمنده زبیدوعدن شهرلرینه حاکم ایتمشلردی ومعاذبن جبلدرکه رسول علیه السلام کندوغزالرینك برنده آنی سرعسکر ایتمشلردی وابوسفیاندرکه ولایت نجرانه حاکم ایتمشلردی وآنك اوغلی یزیددرکه تیماولایتنه حاکم ایتمشلردی وعتاب بن اسیددرکه مکه فتحنده آنی مکه یه یکرمی ایکی یااون سکزیاشنده ایکن حاکم ایتمشلردی وعمروبن العاصدرکه ولایت عمانه حاکم ایتمشلردی وحضرت ابوبکردرکه هجرتك طقوزنده امیرحج ایتمشلردی وبونلردن ماعدااطراف واکنافه سردارایدوب کوندردکاری واهل اسلام اولان قبائل عربدن زکاة وعشر جمعنه نیجه کسنه لری والی ایدوب کوندردکاری مطول ومفصل سیرنبی علیه السلام کتابلرنده بیان اولنمشدر (فصل در کتاب رسول علیه السلام) ینه خمیسده مذکوردرکه حضرت رسولك کاتبلری عشرهٔ مبشره دن ابوبکروعمروعثمان وعلی وطلحه وزبیروسعدبن ابی وقاص ایدی حضرت عثمان کاتب السروکاتب الوحی اولوب کندودن مرویدرکه (ان رسول الله اسند ظهره الی وان جبریل لیوحی القرأن وانه لیقول اکتب یاعثیم) وسائرصحابه دن دخی کاتبلری محمدبن سلمه وارقم بن ابی ارقم واابان بن سعیدبن العاص وخالد ابن سعیدبن العاص وعبدالله بن ارقم وعبدالله بن زیدبن عبدربه وعلاءبن عقبه ومغیرة بن شعبة وعامربن فهیره وابی بن کعب که اکثریا کاتب الوحی اولوب علماء صحابه دن ذکراولنمشدر وثابت بن قیس بن شماس وحنظله بن ربیع وزیدبن ثابت که بودخی کاتب الوحی اولوب حضرت ابوبکرخلافتنده قرأنی جمع وتدوین ایدوب وحضرت عثمان زماننده مصاحفه نقل ایدنلرك بریسیدر بودخی علماء صحابه دن ایدی ابوسفیان وآنك اوغلی معاویه بودخی کاتب الوحی ایدی ویزیدبن ابی سفیان برادرمعاویه وشراحیل بن حسنه وعلائیل حضرمی که رسول علیه السلام آنی برغزایه سردارایتدکده یولده بربیوك ایرماغی قرادهیوررکبی کچوب کتمشلردربونك بعض کراماتی دخی باب احوال حضرت ابوبکرده فصل غزاء بحرینده کلورو خالدبن ولیدوعمرو ابن العاص وعبدالله بن رواحه ومعیقیب ومصفربن ابی فاطمه وسعیدبن العاص وحذیفة بن الیمان که اتفاق محدثین ایله رسول علیه السلام اسماء منافقینی وقیامته دك اولوب اوله جق معظمات اموری بوکاخبرویروب خلقدن اخفا ایتمك امرایتمکین بوکاصاحب سررسول علیه السلام دیرلردی باباسی یمان دخی صحابه دندر وحویطب بن عبدالعزی وبریدوحصین بن نمیروعبدالله بن سعدبن ابی سرح وابوسلمة بن عبدالاسد وحاطب ابن عمروبن خطادر * مرویدرکه جمله کتاب رسول قرق اوچ کسنه اولوب خدمت کتابته جمله دن زیاده مداومت مقدما زیدبن ثابت بعدازفتح مکه معاویه دخی بیله ایدی * شیخ ابن حجرایدرزیدبن ثابتدن اول ابی بن کعب کاتب اولوب مدینه ده ابتدا حضرت رسوله کتابت ایدن اودرآندن اول مکه ده ابتدا کتابت ایدن عبدالله بن ابی سرحدرکه مدینه ده برخصوصده اغواءشیطان ایله مرتد اولوب قاچوب مکه فتحنده تکرار ایمانه کلدی

(فصل در مؤذنین از اصحاب) ینه خمسده مذکوردرکه حضرت رسولك درت مؤذنلری اولوب ١ بلال
حبشیدرکه مکه ده امیه آدلو کافرك قولی ایکن ایمانه کلمکین افندیسی عظیم اشکنجه ایدوب ایماندن دوندرمکه
قادر اولمیوب حضرت ابو بکر اشکنجه یی کوردکده صاتون آلوب آزاد ایتمشدی جلائل فضائلی تفصیله محتاجدر
٢ عمرو بن ام مکتوم القرشیدرکه مهاجریندن اولوب اعمی ایدی ٣ سعد بن عابد یاخود سعد بن عبد الرحمن
القرظیدرکه قباده اذان ویرمشدر ٤ ابو محذوره اوس الجمحی المکی درکه مکه ده اذان ویردی بلال صاحب کمال
اذانده ترجیع ایتمیوب اقامتی افراد ایدوب ابو محذوره اذانده ترجیع واقامتی مثنی ایدوب شافعی اقامت بلال
ایله اهل مکه اذان ابو محذوره واقامت بلال ایله ابو حنیفه واهل عراق اذان بلال واقامت ابو محذوره ایله احمد بن
حنبل واهل مدینه اذان واقامت بلال ایله عمل ایدوب مالك تکبیرده و تثنیهٔ لفظ اقامتده اهل مدینه یه مخالفت
ایتمشدر دیمشلر (فصل در ایلچیان رسول علیه السلام) ینه خمسده مذکوردرکه رسول علیه السلام هجرتك
یدنجی یلی اولنده ماه محرمده التی کسنه یی برر نامه ایله التی پادشاهی ایمانه دعوته کوندروب او کیجه نك
صباحنده قدرت حقله کیمده جکاری ولایت خلقنك دیللرینی بیلمش قالقدیلر بو خصوص کبار معجزاتندر ١
عمرو بن امیة الضمری ایدیکه حبشده نجاشی یعنی پادشاه اولان اصحمه یه کوندروب وارد قده نامهٔ رسولی کوروب
یوزینه کوزینه سوروب تعظیما تختندن اشاغه اینوب برده اوتوروب صدقله ایمانه کلوب حضور شریفلرینه
وارمغه قادر اولمیدم واررده م دیو اعتذار و محبتنامه کوندردی بعد زمان کندو اوغلنی دخی کوندردکده یولده
دریایه غرق اولدی هجرتك طقوزنده نجاشی حبشده وفات ایتدکده رسول علیه السلام آنك نمازنی
چاق مدینه ده قیلدیلر ٢ دحیة بن خلیفة الکلبی درکه آنی قیصر روم اولان هرقله کوندروب مکتوب شریفی
کوردکده ایمانه کلمکه تفصیله محتاج وجهله چالشوب ولایتی خلقی هجوم ایتمکین خوفندن میسر اولمدی
تکمیل تفصیلی جلد ثانیده باب ملوك روم آخرنده کلور نظر اولنه ٣ عبد الله بن حذافه درکه آنی عجم پادشاهی
خسرو بن هرمز بن نوشروانه کوندروب نامهٔ شریفی اوقودقده غضبندن پاره لیوب حضرت رسول علیه
السلام ایشتدکده (مزق الله ملکه) دیو بددعا ایتمکین خسروی کندو اوغلی شیرویه خنجرله قتل ایدوب بعد
زمان دولت ملوك عجم بالکلیه منقرض اولدی تکمیل باب خلافت حضرت عمرده بیان اولنور ٤ حاطب بن ابی
بلتعه درکه مصر پادشاهی مقوقسه کوندروب نامهٔ رسولی کوروب زوال سلطنتی خوفندن ایمانه کلمیوب لکن
حضرت رسوله بیك فلوری یکرمی ثوب مصری وماریه وسیرین آدلو ایکی جاریهٔ حسنا و برطواشی قول ودلدل
آدلو بر آق قاتر هدیه کوندردی رسول علیه السلام آنلری آلوب (اقدض الخبیث بملکه) دیدیلر ٥ شجاع بن وهب
الاسدی درکه دمشق شام پادشاهی ابو الحارث بن ابی شمر الغسانی یه نامه ایله کوندروب اولعین بی دین بدآیین
دخی غضبندن ایمانه کلمدی ٦ سلیط بن عمرو العامریدرکه یمن قربنده ولایت یمامه ده پادشاهلری هوذة بن
علی الحنفی ایله ثمامة بن اثاله یه کوندروب نامهٔ رسولی اوقودقلرنده ثمامه ایمانه کلوب هوذه کفر اوزره قالدی
٧ هجرتك سکزنجی یلنده ماه ذی القعده ده عمرو بن العاصی ولایت عمانده جلندا اوغللری ضغر ایله عبده
کوندروب ایکیسی دخی ایمانه کلدیلر مزبور عمرو حضرت رسول علیه السلام وفاتنه دك عمان حاکمی اولوب
آنده طورردی ٨ بعده علاء بن الحضرمی یی ولایت بحرین پادشاهی منذر بن الساوی یه کوندروب منذر ایمانه
کلوب علاء آنده حاکم اولوب صکره آنك یرینه حکومته ابان بن سعدی کوندردیلر ٩ بعده مهاجریندن ابی امیة
المخزومی یی امراء یمندن حارث بن کلال الحمیری یه کوندروب وارد قده (سانظر فی امری) دیو ایمانه کلدی ١٠
هجرتك اونجی یلنده ابو موسی الاشعری ایله معاذ بن جبلی ولایت یمن خلقنی ایمانه دعوته کوندروب
وارد قلرنده اکثر ملوك ورعایای یمن علی وجه الحسن صدقله ایمانه کلوب آنلردن صکره حضرت علی یی دخی یمنه
کوندردیلر حجة الوداعده مکه ده کلوب بولشدی ١١ بعده جریر بن عبد اللهی ملوك ولایت طائفدن ذو الکلاعه
وذو العمروه کوندردکلرنده ایکیسی دخی ایمانه کلوب جریر آنده ایکن رسول علیه السلام وفات ایتدی سابقا
مزبور ذو الکلاع حاشا دعوای الوهیت ایدوب توابعی کندویه طاپدیروب برکون یوکسکلردن آنلره نظر
ایتدکده یوز بیك عدد کمسنه براوغوردن بوکا سجده ایتمشلردی حضرت عمر خلافتنده اون سکز بیك ملك
قوللریله کلوب عمره بولشوب قوللرینك جمله سن رضاء لله آزاد ایتدی ١٢ بعده رسول علیه السلام عمرو
ابن امیه یی حاشا دعوای نبوت ایدن مسیلمهٔ کذابه نامه ایله کوندردیلر ملعون عناد ایدوب حضرت ابو بکر

خلافتنده جنكده قتل اولندیغی اشاغیده كلور اجمالا بعض احوالی بوقاروده ذكر اولنمشدر ١٣ بعده قیصر
روم طرفندن شامه قریب بلقا ولایتنك حاكمی اولان فروة بن عمروه مكتوبسز ایلچی كوندردكده فروه ایمانه
كلوب حضرت رسوله محبتنامه ایله برآت وبرقاتر وبرحمار ونیچه لباسلر وبرقباء سندس مذهب كوندروب
حضرت رسول علیه السلام قبول ایدوب مكتوبنه جواب یازوب فروه نك ایلچیسیله كوندروب هرقل
بی عقل فروه نك ایمانن ایشتدكده كتوردوب حبس ایدوب وفات ایتدكده صلب ایدوب یاخود صاغ ایكن
صلب ایدوب یاخود بوینن اوردی * بوجمله دن ماعدا هجرتك طقوزنجی ییلی اولنده محرمده قبائل عرب
مؤمنلرندن انواع اموال صدقات یعنی عشر حبوبات وزكوة دراهم ودنانیر وزكوة بعض حیوانات جمعنه
آدملر كوندروب عیینه بن حصینی قبیلهٔ بنی تمیمه وبریده یی یاخود كعب بن مالكی اسلم وغفار قبیله لرینه وعباد
ابن بشری سلیم ومزینه قبیله لرینه ورافع بن مكیثی قبیلهٔ جهینه یه وعمرو بن العاصی قبیلهٔ فزاره یه وضحاك
ابن سفیانی قبیلهٔ بنی كلابه وبشر بن سفیانی یا نحام العدوی یی قبیلهٔ بنی كعبه وعبدالله بن اللتبیه یی قبیلهٔ ذبیانه
وسعد بن هذیم طائفه سندن بركسنه یی بنه كندو قومنه كوندرمشلردی (فصل در حراس رسول علیه السلام)
بنه خمسده مذكوردركه حضرت رسولی هر سفرده كیجه ایله صحابه دن بر ركسنه بكلیوب بكجیلرندن بری
رئیس قبیلهٔ اوس اولان سعد بن معاذ الانصاریدركه بدر غزاسنده بكلمش ایدی فضائلی تفصیله محتاجدر
وابن عبدقیس ایله محمد بن مسلمة الانصاریدركه احد غزاسنده معا بكلدیلر وزبیر بن عوامدركه غزوهٔ خندقده
بكلدی وعباد بن بشردر وسعد بن ابی وقاصدر وابو ایوب الانصاریدركه غزوهٔ خیبردن دونشده بكلدی
وبلال الحبشیدركه وادی القراده بكلدی وسفرلرده كوندز آلات حربله یانلرنده وقفالرنده طوروب حراست
وحمایت ایدنلرایسه وافر كمسه دركه مطولات كتب سیرده غزا احوالنده مناسبتله یازلمشدر (والله یعصمك
من الناس) آیتی نزول ایتدكدنصكره بكلنمكی بالكلیه ترك ایتدیلر (فصل در خدام رسول علیه السلام)
بنه خمسده مذكوردركه صحابه دن اوقات متفرقه ده حضرت رسوله خاصة خدمت ایدنلرك بری انس
ابن مالكدركه رسول علیه السلام مدینه یه كلدكلرنده خدمتكارلری اولمیوب انس اوغلانجق ایكن
والده سی ام سلیم محبة للرسول الكریم كتوروب خدمت ایتمكه تسلیم ایتدی * انسدن مرویدركه اون
ییل خدمت ایتدم بنی اصلا قاقیوب بركره نیچون شویله ایتدك نیچون شویله ایتمدك دیمك دخی واقع اولمدی
بنم انلره ایتدیكم خدمتدن انلرك بكا ایتدكاری خدمت زیاده ایدی رسول علیه السلام اكا (اللهم اكثر ماله
واطل عمره واغفرله) دیو خیردعا ایتمكین یوزدن زیاده یشایوب یوز مقداری اولادی اولوب مالی دخی
چوغالوب هجرتك طقسان ایكیسنده یا اوچنده وفات ایتدی حضرت رسولدن ایكیبیك ایكیوز اوتوز
حدیث روایت ایدوب حضرت ابو هریره بونك حقنده (مارأیت احدا اشبه صلوة برسول الله من انس بن
مالك) دیمشدر وهند بن حارثة الاسلمی وآنك برادری حارثه ایدی وربیعه بن كعب الاسلمیدركه
آبدستلری خصوصن كورردی ومعتقه لری اوغلی ایمن بن ام ایمندركه مطهره لرینی كورردی وابن مسعوددركه
سجاده ومسواك ونعلین وماء طهارت خدمتلرین كوروب حضرت رسول علیه السلام اوتوردقلرنده
نعلارین یعنی مبارك باشمقلرین دائما قولتوغنده طوتوب حرزجان وراحت جنان ایدینوب قالقدقلرنده
اوكلرینه قوردی وعقبة بن عامر الجهنی دركه علم قرآن وفرائضده كامل وشاعر فصیح اولوب سفرده وحضرده
حضرت رسولك بندكاری طواری یدوب معاویه زماننده مصره حاكم اولدی وبلال حبشی كه مؤذن وحافظ
بیت المال المسلمین ایدی وحضرت ابوبكرك قولی سعد یا سعید وحبش پادشاهی نجاشی برادرینك یا همشیره سنك
اوغلی ذو مخمره وبكیر بن سلاح اللیثی واسلع بن شریكدركه بندكاری طوارلری احوالن كورردی وابوذر
الغفاریدركه قدما وعلماء صحابه دندر وخاتونلری ام سلمه نك قولی مهاجر وحنین كه كندولره خدمت ایدوب
بعده عمیلری حضرت عباسه باغشلدیلر ونعیم بن ربیعة الاسلمی وكندو ملك قوللری ابو الحمراهلال و ینه قوللری
ابو السمح واربد واسود وثعلبه بن عبد الرحمن الانصاری وجرء بن الحل وسالم وسابق وابو عبید وطائفهٔ
انصاردن برینك اوغللری وطائفهٔ نسادن دخی خدمتكارلری اولا پدرلرندن میراث قلان ام ایمن آدلو
حبشیه جاریه وخوله وسلمی وام رافع ومیمونه بنت سعد وام عباس جاریهٔ حضرت رقیه كریمهٔ رسول علیه

السلام وامة الله بنت رز ينه ورزينه ام عليله وماريه ام الرباب وماريه جدة المثنى ابن صالح وصفيه در حضرت رسولك جمله مالك اولدقلری قوللرو جاريه لرعددی باب مال رسول عليه السلامده ذكر اولنمشدر (فصل) كتب سيرده محرردركه حضرت رسولك حضور شريفلرنده بعض كفارك بوينن اورمق لازم كلدكده حضرت على وزبير ومقداد بن عمر ومحمد بن مسلمه وعاصم بن ثابت بن ابى الافلح وضحاك بن سفيان كفار ذوى الطغيانك قلجله بيونلرين اوررلردی وقيس بن سعد بن عباده حضرت رسولك حضورشريفلرنده صاحب شرطه يعنى صوباشى مقامنده ايدی (فصل درشعرا وخطبا وحداة حضرت رسول عليه السلام) مواهب لدنيه ده مذكوردركه كفره بى نظمله هجوايدوب وآنلرك اشعارضلالات شعار خباثت اشعارلرينه جواب ويرن شعراء رسول عليه السلام كعب بن مالك وعبدالله بن رواحة الخزرجى وحسان ابن ثابت الخزرجى اولوب كفار فجار قريش كعبله حساندن غايتده رنجيده ايديلر حضرت رسول عليه السلام حسانه (اللهم ايده بروح القدس) ديو دعا ايتمكين انك اشعاردربارنه جبرائيل عليه السلام ايتمش بيتله معاونت ايتمشدر * برحديثده جبرائيل حسان ايله درمادامكه بنم طرفمدن كفارى اشعاريله دفع ايليه ديو بيورلمشدر التمش ياشنده ايمانه كاروب التمش ييل دخى يشايوب هجرتك اللى درده وفات ايتدی پدری وجدی وجدينك پدری جمله يوز يكرميشر ييل يشامشلردر بوخصوص اتفاقات عجيبه دندر وحضرت رسولك خطيبى يعنى قبائل عربدن كلان ايلچيلرله مقفى ومسجع كلام فصاحت التزام ايله مفاخره ومناظره ايدنى ثابت بن قيس بن شماس الخزرجى ايديكه آنك اهل جنتدن ايدوكنى بشارت ايتمشلردی هجرتك اون ايكيسنده محاربهٔ يمامه ده شهيد اولدی * مرويدركه قبيلهٔ بنى تميم ايمانه كلمك ايچون كلدكلرنده (يا محمد اخرج الينا نفاخرك ونشاعرك فان مدحنا زين وذمنا شين) ديوب حضرت رسول عليه السلام حجره لرندن مسجده چيقوب (ذلك الله اذا مدح زان واذا ذم شان انى لم ابعث بالشعر ولم اومر بالفخر ولكن هاتوا) ديوب بعده ثابت بن قيسه آنلرك خطيبلريله مناظره ايتمكه امر ايدوب ثابت غالب اولدقده بنى تميمك شاعرلری اقرع بن حابس قالقوب بوشعرى ديديكه (نظم) اتيناك كيما يعرف الناس فضلنا * اذا خالفونا عند ذكر المكارم * وانا رؤس الناس من كل معشر * وان ليس فى ارض الحجاز كدارم (نثر) رسول عليه السلام دخى حسان بن ثابته جواب ويرديو بيوردقده حسان صاحب عرفان ديديكه (نظم) بنى دارم لا تفخروا ان فخركم * يعود وبالا عند ذكر المكارم * هبلتم علينا تفخرون وانتم * لنا خول مابين قن وخادم (نثر) مرويدركه حضرت رسولك حداتى يعنى يولده يورركن بحرر جزاوزره بعض اشعار معقوله ومشروعه يى دوه سورنلرك ايرله مسى صدا سنده خوب آوازايله تغنى ايدنلری سابقا ذكر اولنان عبدالله بن رواحه دركه سفر عمرة القضاده رسول عليه السلام مكه يه كيرركن اوكارنجه يوريوب بوشعرى تكلم وترنم ايدرديكه (شعر) خلوابنى الكفار عن سبيله * اليوم نضربكم على تنزيله * ضربا يزيل الهام عن مقيله * ويذهل الخليل عن خليله * ودخى عامر بن الاكوع دركه غزوهٔ خيبرده شهيد اولدی ودخى انجشه آدلو برسياه قول ايديكه سوزنالك صداسى وار ايدی * انس بن مالك ايدربراء بن مالك طائفهٔ رجاله انجشه نسايه حدا ايدردی (فصل درعدد جميع صحابهٔ كرام) استيعاب آدلو كتابده رجال وصبياندن ايمانله حضرت رسوله چوق يا آزدن مقارن اولنلردن وجمال شريف رسولى ايمانله بركره كورنلردن وزمان شريفلرنده طوغوب پدرومادری مسلمانلر اولان اوغلانجقلرك دعاء رسوله مظهر اولنلرندن ومزبور اوغلانجقلردن حضور شريفلرينه ايلدلوب نظر رسوله ودعالرينه مظهر اولنلردن ورجالدن حضرت رسولى كورميوب لكن غائبانه ايمان كتوروب مالل رينك زكاتنى بيت المال مسلمين ايچون حضرت رسوله كوندرنلردن ايكى بيك يدى يوز يتمش عدد اركك آدم او چيوز سكسان برعدد طائفهٔ نسا اسامیسى وكيمنك تفصيلا وكيمنك اجمالا احواللرى دخى يازلمشدر * مواهب لدنيه ده مذكوردركه حضرت رسولك ابتداى نبوتلرندن وفاتلرينه دك ايمانه كانلر بيحد وبيحساب اولمغين عدد جميع اصحاب نامعلوم ايدوكى محل ارتياب دكلدر لكن بعض غزالرده ومجمعلرده جمع اولنلرك عددى معلوم اولوب رسول عليه السلام مكه فتحنه اون بيك نفرايله وغزوهٔ تبوكه يتمش بيك ايله وحجة الوداعه طقسان بيك ايله كيدوب وفات ايتدكلرنده يوز يكرمى درت بيك عدد اصحابلرى حياتده موجود ايدی ديمشلر والله اعلم بحقيقة الحال وحقيقة المقال

(فائده) تاريخ الخلفاء سيوطيده جميع صحابه دن ياشده بيوك اولنلر عثمان ابو بكر ايله سهيل بن عمرو ابن البيضا ايدى ابو بكر ايسه حضرت رسول عليه السلام ولادتندن ايكى يل وبر قاج آى صكره طوغمشدر پس جميع صحابه حضرت رسول عليه السلامدن ياشده كوچك اولمش اولورلر ديو مذكوردر لكن حضرت رسولك عميلرى حمزه وعباس حضرت رسولدن اوچ درت ياش بيوك ايدكلرى وعميلرى اوغلى عبيدة بن الحارث اون ياش بيوك ايدوكى مقرر اولمغين جميع صحابه ياشده حضرت رسول عليه السلامدن كوچك ايدى ديمك محل نظردر مكركه اقرباء رسولدن ماعدا اولان اجنبى صحابه كوچك ايديلر ديمك اوله والله اعلم بالصواب (فصل در زمان انقراض صحابه) فواتح مسكيه ده امام واقديدن مرويدركه صحابهٔ كرامدن كوفه شهرنده آخر وفات ايدن عبد الله بن ابى اوفى دركه هجرتك سكسان التيسنده وفات ايتدى شامده آخر وفات ايدن عبد الله بن يسردركه هجرتك سكسان سكزنده وفات ايتدى مدينه ده آخر وفات ايدن سهل بن سعد الساعديدركه هجرتك طقسان برنده يوز ياشنده وفات ايتدى بصره شهرنده آخر وفات ايدن خادم رسول عليه السلام اولان انس بن مالكدركه هجرتك طقسان برنده يا اوچنده وفات ايتدى مكه ده آخر وفات ايدن ابو الطفيل عامر بن واثلة الليثيدركه هجرتك يوزنجى يلنده وفات ايدوب باوفاق جميع علماء آفاق صحابهٔ كرامك آخر وفات ايدنى بو اولوب بوندنصكره جميع دنياده اصحاب رسولدن برفرد قالمدى شيخ ابو اسحاق شيرازى طبقات الفقهاسنده ايدر صحابه نك عصرى هجرتك طقسانله يوزى اراسنده منقرض اولدى * مواهب لدنيه ده مذكوردركه رسول عليه السلام وفاتلرندن برآى مقدمجه (على رأس مائة لا يبقى على وجه الارض ممن هو عليها اليوم احد) يعنى هجرتك يوزاونجى يلنك ابتداسنده حالا يريوزنده صاغ اولنلردن برفرد حياتده بولنمسه كركدر ديوب يوز ياشنده جمله صحابه نك منقرض اولملرينه اشارت ايتديلر (نظم) دائم از حق سلام ورضوانش * باد بر اهل بيت ويارانش * اظهروا الدين ينوه لنا * ضاعف الله اجرهم حسنا

(باب ثالث وعشرون در امت رسول عليه الصلوة والسلام)

خصايص امت رسول عالى همت بحد وغايتدر لكن مواهب لدنيه ده وخصايص الحبيبده ذكرمهما تله اكتفا اولنمغين انلرك اثرينه اقتفا اولنوب كتب تفاسير وحديث وغيريدن دخى نبجه لطيف واهم نسنه لر نظم اولندى * اولا معلوم اوله كه اشبو امت فخر عالم عند الله الملك الاكرم افضل امم عالم اولوب قرآنده (كنتم خير امة اخرجت للناس تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنكر) ديو مدح اولنديلر لكن امام مجاهد بو آيتى بويله تفسير ايتمشدركه (كنتم خير امة اخرجت للناس اذا كنتم على الشرآئط المذكورة اى اذا تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنكر) بعضلر ديمشلركه اشبو مدحله مخاطب اولنلر خاصة صحابه در سائر امت بيله دكلدر (ديكر) ينه قرآنده بونلره خطابا (وكذلك جعلناكم امة وسطا لتكونوا شهدآء على الناس) ديو بيورمشدر يعنى سزى صلاح وعدالت اهلى برامت قيلدق تاكه سزدن مقدم كلان انبيا كندو امتلرينه تبليغ اوامر الهيه ايتدكارينه يوم قيامتده شهود عدول اوله سز (ديكر) ثم اورثنا الكتاب الذين اصطفينا من عبادنا) آيتنده قول اصح اوزره الذين دن مراد امت محمد صلى الله عليه وسلمدر تكميم تفسير واحدى وكورانيده تفصيل وسائر تفاسيرده اجمال اولنمشدر (ديكر) مواهب لدنيه ده مرويدركه رسول عليه السلام اصحابنه (اتدرون اى الخلق افضل ايمانا) ديوب الملائكة ديدكلرنده رسول عليه السلام (وحق لهم بل غيرهم) ديوب اصحاب دخى انبياء عليهم السلامدر ديدكلرنده رسول عليه السلام (وحق لهم بل غيرهم) بيوروب بعده (افضل الخلق ايمانا قوم فى اصلاب الرجال يؤمنون بى ولا يرونى فهم افضل الخلق ايمانا) ديو بيوردى (ديكر) ينه مواهبده مذكوردركه برحديث شريفده ودخى (طوبى لمن رءآنى وآمن بى وطوبى سبع مرات لمن لم يرنى وآمن بى) ديديلر (ديكر) ينه مواهبده مذكوردركه برحديثده دخى بيورمشلردركه (ان موسى لما نزلت عليه التوراة وقرأها فوجد فيها ذكر هذه الامة فقال يارب انى اجد فى الالواح امة هم الآخرون السابقون فاجعلها امتى قال تلك امة احمد قال يارب انى اجد فى الالواح امة اناجيلهم فى صدورهم يقرؤنها ظاهرا فاجعلها امتى قال تلك امة احمد قال يارب انى

اجدفی الالواح امة يأكلون الفيء فاجعلها امتى قال تلك امة احمد قال يارب انی اجد فی الالواح امة يجعلون الصدقة فی بطونهم يؤجرون عليها فاجعلها امتى قال تلك امة احمد قال يارب انی اجد فی الالواح امة اذاهم احدهم بحسنة فلم يعملها كتبت له حسنة واحدة وان عملها كتبت له عشر حسنات فاجعلها امتى قال تلك امة احمد قال يارب انی اجد فی الالواح امة اذاهم احدهم بسيئة فلم يعملها لم تكتب وان عملها كتبت سيئة واحدة فاجعلها امتى قال تلك امة احمد قال يارب انی اجد فی الالواح امة يؤتون العلم بالاول والعلم بالاخر فيقتلون المسيح الدجال فاجعلها امتى قال تلك امة احمد قال يارب فاجعلنی من امة احمد فاعطى عندذلك خصلتين قال ياموسى انی اصطفيتك على الناس برسالاتی وبكلامی فخذ ما آتيتك وكن من الشاكرين قال وقد رضيت يارب) بو حديث شريفده امت محمدك اون فضيلت وخاصه لری بيان اولنمشدر (ديكر) برحديثده دخی قال موسى يارب فهل فی الامم اكرم عليك من امتى حتى ظللت عليهم الغمام وانزلت عليهم المن والسلوى فقال الله سبحانه وتعالى ياموسى اما علمت ان فضل امة محمد على سائر الامم كفضلی على جميع خلقی قال يارب فارنيهم قال لن تراهم ولكن اسمع كلامهم فناداهم الله تعالى فاجابوا كلهم بصوت واحد لبيك اللهم لبيك وهم فی اصلاب آبائهم وبطون امهاتهم فقال الله سبحانه وتعالى صلوتی عليكم ورحمتی سبقت غضبی وعفوی سبق عذابی استجبت لكم قبل ان تسألونی فمن لقينی منكم يشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله غفرت له ذنوبه فاراد ان يمن علی بذلك فقال وما كنت بجانب الطور اذ نادينا) ديوب بو حديثه بر روايتده دخی (فقال موسى يارب فما احسن اصوات امة محمد اسمعنی مرة اخرى) ديو زياده اولنمشدر (ديكر) برحديثده دخی اوحى الله الى موسى نبی بنی اسرائيل انه من لقينی وهو جاحد باحمد ادخلته النار قال يارب ومن احمد قال ما خلقت خلقا اكرم علی منه كتبت اسمه مع اسمی فی العرش قبل ان اخلق السموات والارض ان الجنة محرمة على جميع خلقی حتى يدخلها هو وامته قال ومن امته قال الحامدون يحمدون صعودا وهبوطا وعلى كل حال يشدون اوساطهم ويطهرون اطرافهم صائمون بالنهار رهبان بالليل وادخلهم الجنة بشهادة ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله قال اجعلنی نبی تلك الامة قال نبيها منها قال اجعلنی من امة ذلك النبی قال استقدمت واستأخر ولكن سأجمع بينك وبينه فی دار الجلال) ديو بيوريلوب بو حديث شريفده دخی امت محمدك سكز عدد فضائلی بيان اولنمشدر (ديكر) تواريخده وهب بن منبهدن روايت اولنديغی اوزره حق تعالی شعيا پيغمبره وحی ايتديكی كلام مفصلده بعد از وصف محمد عليه السلام امت محمد وصفنده بيورمشكه واجعل امته خير امة اخرجت للناس امرا بالمعروف ونهيا عن المنكر وتوحيدا الی وايمانا بی واخلاصا لی وتصديقا لما جاءت به رسلی وهم رعاة الشمس والقمر طوبى لتلك القلوب والوجوه والارواح التی اخلصت لی الهمهم التسبيح والتكبير والتحميد والتوحيد فی مساجدهم ومجالسهم ومضاجعهم ومنقلبهم ومثواهم ويصفون فی المساجد كما يصف الملائكة من حول العرش وهم اوليائی وانصاری انتقم بهم من اعدائی عبدة الاوثان يصلون لی قياما وقعودا وركعا وسجدا ويخرجون من ديارهم واموالهم ابتغاء مرضاتی الوفا ويقاتلون فی سبيلی صفوفا اختم بكتابهم الكتب وبشريعتهم الشرائع وبدينهم الاديان فمن ادركهم ولم يؤمن بكتابهم ويدخل فی دينهم وشريعتهم فليس منی وهو منی بریء واجعلهم افضل الامم واجعلهم امة وسطا ليكونوا شهداء على الناس واذا غضبوا هللونی واذا تنازعوا سبحونی يطهرون الوجوه والاطراف ويشدون الثياب الى الانصاف ويهللون على التلال والاشراف قربانهم دماؤهم واناجيلهم فی صدورهم رهبانا بالليل ليوثا بالنهار وطوبى لمن كان معهم وعلى دينهم ومناهجهم وشريعتهم وذلك فضلی اوتيه من اشاء وانا ذو الفضل العظيم) بو خبرده دخی اوتوز مقداری فضائل امت محمد ذكر اولنمشدر (ديكر) كتاب شرح تعرفده مذكوردركه انجيلده امت محمدا وصافندن بعضی بودركه امت محمد حلماء رحماء علماء كانهم من الفقه انبياء (ديكر) العلماء ورثة الانبياء) مفهومنجه علماء امت محمد لطف حقله علوم ظاهره وباطنه ده ورثة الانبيا اولدقلريدركه بين الناس (علماء امتى كانبياء بنی اسرائيل) ديو مشهور اولان كلام معناسی صحيح اولوب لكن لفظی حديث دكلدر ديو جميع محدثين آفاق اتفاق ايتمشلردر (ديكر) علماء امت محمد مسائل شرعيه ده اجتهاده قادر اولدقلريدركه سائر امتدن اجتهاد صدور ايتديكی معلوم دكلدر ديمشلر (ديكر) قرآن عظيمك بالتمام حفظی امت محمدك نيجه لرينه آز زمانده

حاصل اولوب سائر امتلرك كندو كتابلرين حفظ ايتمك ميسر اولمامغين يوزنه باقوب اوقورلردی حتی جمله بنی
اسرائيل امتنده بتون توراتی حفظ ايتمك همان انبيادن موسی ويوشع وعزير وعيسی عليهم السلامه نصيب
اولمشدر (ديكر) انبياء سابقه دن هر قنغينك كه معجزه سی امور ظاهره دن اوله امتنك ثوابی اقل اولوب
لكن بزم پيغمبريمزك هر جنسدن بحد ولا يعد معجزاتی وارايكن ثوابلريمز سائر امم ثوابلرندن اكثر واوفردر
ديمشلر (ديكر) امت محمده بعض امورده هم دنيوی ثواب ويريلوب اثرينی دنياده كوررهم اخروی ثواب
ويريلوب اثرينی آخرتده كوررلر (ديكر) استغفارله كناهلری عفو اولنور (ديكر) امم سابقه يه اولان
عذابلر ايله معذب اولميه جقلرينه وعده اولنوب استغفار ايتدكلرنجه مطلقا دنيوی عذاب ايله معذب
اولميه جقلرينه (وما كان الله معذبهم وهم يستغفرون) آيتيله بشارت اولنمشدر (ديكر) سائر امته
غزالرده كی اموال غنيمت اصلا حلال اولمامغين جمع ايدوب آتشه يقارلردی همان امت محمده حلال اولمشدر
(ديكر) يريوزينك پاك يرلری بونلره مسجد وطهور يعنی تيمم ايده جك ونماز قيله جق ير تعيين اولنوب سائر امتلره
اولانيم جائز اولميوب ثانيا كليسالرندن وپيغمبرلری نماز قيلديغی يردن غيری يرده نماز قيلمق جائز دكلدی حتی
بنی اسرائيل ايچون صحرای تيهده امر حقله موسی پيغمبر قبة الزمان آدلو بر عظيم چادر يا پديروب كوچدكده
دوشيريلوب قوندقجه قوررلردی تمكيم بو قارووده باب احوال موسی عليه السلامده تفصيل اولنمشدر
(ديكر) وامت محمدك جمله خصايص وفضائللرينك بعضی اذان واقامتدر (ديكر) ونمازه تكبير ايله
باشلامقدر (ديكر) ونمازده وسائر يرلرده بسم الله الرحمن الرحيم ديمكدر سائر امتلره بتون بسمله اوقومق
ويرلمامشدی ديمشلر (ديكر) آمين ديمك دخی اويله در (ديكر) نماز آخرنده ومسلمانلر بر برلرينی كوردكجه
وحين ملاقاتده سلام ويرمك دخی اويله درحتی بر حديث شريفده (ما حسدتنا اليهود علی شیء ما حسدتنا
علی السلام والتأمين) بيورلمشدر (ديكر) واشبو بش وقت نمازدر (ديكر) ياتسو نمازی كه سائر امتلر
انی اصلا قلمامشلردر (ديكر) ملائكه صفلری كبی نمازده صفلر باغليوب طورمق (ديكر) بعضلرقولنجه
نمازی جماعتله قيلمق (ديكر) اركان وافعال صلواتدن نيجه نسنه لردخی خصايص امت محمددندر ديمشلر
(ديكر) يوم جمعه كه رسول عليه السلام (نحن الآخرون السابقون يوم القيامة بيد انهم اوتوا الكتاب
من قبلنا ثم هذا يومهم الذی فرض الله عليهم فاختلفوا فيه فهدانا الله له فالناس لنا فيه تبع اليهود غدا
والنصاری بعد غد) بيورمشدر يوم جمعه نك عظيم فضائلی اولوب جمله دن بعضی بودركه كيجه سنده
وكوندزنده وفات ايدنه عذاب قبر اولمز وجمعه كوننده التيوز بيك عاصی يه رحمت اولور تمكيم رسول اكرم
صلی الله عليه وسلم (ان الله تعالی فی كل جمعة ستمائة الف عتيق يعتقهم من النار كلهم قد استوجبوا النار)
ديو بيورمشدر (ديكر) يوم جمعه ده مخفی اولان ساعت قبول دعا كه انك تعيينی خصوصنده بعض اخبار
وآثار مفهومنجه اوتوزدن زياده قول اولوب كتاب اشباه ونظائرده الدعوة المستجابة يوم الجمعة فی وقت العصر
عندنا علی قول عامة مشايخنا ديو مذكوردر (ديكر) ماه رمضانك اول كيجه سنده حق تعالی امت
محمده نظر ايدوب نظر ايتديكنه ايسه اصلا عذاب ايتمامك مقرردر ديو مواهب لدنيه ده محرردر (ديكر)
صائملرك اغزلری پاسنك رايحه سی عند الله مسكدن اطيب يعنی ثوابی حسابه سبيدر (ديكر) رمضانك
هر كوننده وكيجه سنده ملائكه انلره مغفرت ايچون دعا ايدرلر وافطارلری زماننه دك دريادة بالقلر دخی انلر
ايچون استغفار ايدرلر (ديكر) ورمضانده تعجيل افطارده وتأخير سحور وطلوع فجر صادقه دك اباحت
اكل وشرب وجماعكه سائر امتلره يلدزلر كورونجه تأخير افطار وبعد النوم ترك اكل وشرب وجماع فرض ايدی
(ديكر) ليلة القدردركه سائر امتلره ويرلمامشدر (ديكر) رمضانك آخر كيجه سنده جمله صائملره مغفرت
اولور (ديكر) صوم يوم عاشورا سنت حضرت موسی اولمغين بر يللق صغائر كناهلرك كفارتی اولوب صوم
يوم عرفه ذی الحجه سنت حضرت رسول اكرم اولمغين ايكی يللق صغائر كناهلرك كفارتی اولوب تمكيم (ان صوم
عاشوراء يكفر سنة وان صوم يوم عرفة يكفر سنتين) حديثی بو خصوصه دليلدر (ديكر) خصايص امت
محمدك بری دخی عيد اضحی در يعنی قربان بيرامیدر (ديكر) بو غازلنان قربانك اتن يمك حلال اولديغيدركه
سائر امتلره حرام اولوب بركشينك قربانی قبول اولورسه كوكدن آتش كلوب قربانی قاپوب كيدوب قبول

اولازسه كوكدن آتش كلمامكين يانه اتلوب ضايع اولوردى (ديكر) بركسنه كندواضحيه سنك ثلثانى يمك جائزاولوب تصدق ايتمش يرينه كجدوكيدر (ديكر) وبوامت ثياب اهل جنت الوانده حلال وجهله بعض فاخر لباسلر كيرلر (ديكر) غزالرينه ملائكهٔ كرام حاضر اولورلر (ديكر) همان انجق انبيانك كندولرينه فرض اولان وضوء وغسل عن الجنابة وحج وغزابو امته فرض اولدى (ديكر) انبيايه ويريلان نوافل بونلره دخى ويرلدى (ديكر) حضرت موسى امتنك بعضلرى حقنده قرآنده (ومن قوم موسى امة يهدون بالحق وبه يعدلون) بيوريلوب لكن جميع امت محمد حقنده (وممن خلقنا امة يهدون بالحق وبه يعدلون) بيورلمشدر ديمشلر (ديكر) قبل الطعام غسل يد سنت موسى اولمغين بر ثواب بعد الطعام غسل يد سنت رسول عليه السلام اولمغين ايكى ثواب واردر ديمشلر (ديكر) بوامتك هر برينه دردر خاتون نكاحلمق (ديكر) وكندو ملتلرندن اولميان كفار اهل كتاب طائفه سندن نكاحلمق (ديكر) وجاريه نكاحلمق (ديكر) وحائض اولان خاتونله جماعدن غيرى طريقله اختلاط ايتمكدركه سائر امتلره حيض كورمش خاتونلر ايله بر اوطه ده ياتمق حرام ايدى (ديكر) وجماع خصوصى وجه مشروع اوزره اولمحق هر كشى ايستديكى طريقله جماع ايتمك كه سائر امتلره همان بردرلو طريقله جماع ايتمك جائز ايدى (ديكر) مقتولك وليلرى قصاص ايتدرمك ايله ديت المق اراسنده مخير اولدقلريكه سائر امده ديت المق جائز اولميوب البته قصاص لازم ايدى (ديكر) بوامته كشف عورت حرام اولمشدر (ديكر) اسمى ام الخبائث وانواع مفاسده باعث اولان خمر مستحق الجر بو امته حرام اولديغيدر (ديكر) تصويرد دخى حرام اولديغيدر (ديكر) وبوامتك جميع امم سابقه يه امر اولنان تكاليف شاقهٔ كثيره دن لطف حق ايله معاف اولدقلريدركه بوخصوص تفصيل عظيمه محتاج اولوب امت بنى اسرائيلك نه مقوله مشكل تكليفلرى وارايدوكى جلد ثانى اواخرنده امت بنى اسرائيل احوالنده كاه جكدر نظر اولنه (ديكر) وامم سابقه يه حرام اولان امور كثيره يى حق تعالى لطفندن وكرمندن بونلره حلال ايتدوكيدركه تفصيل عظيمه محتاج اولوب كتب فقه وحديثده وتواريخده جابجا مناسبت اوزره يازلمشدر (ديكر) وماجعل عليكم فى الدين من حرج) آيتى مفهومنجه شرع محمديده خصوصا مذهب امام اعظمده عبادات ومعاملاتده نيجه رخصتلر وتوسيعلر واردركه تفصيلى كتب فقه مطالعه سنه محتاجدر * كعب الاحبار ايدركه (اعطى الله هذه الامة ثلاثا لم يعطهن الا الانبياء جعلهم شهداء على الناس وماجعل عليهم فى الدين من حرج وقال ادعونى استجب لكم) (ديكر) وجملهٔ امتدن (ان الله رفع عن امتى الخطأ والنسيان وما استكرهوا عليه) حديثى مفهومنجه سهو وخطا ونسيانله وظالملرك جبروا كراهله ايتدردكارى اموراليه مؤاخذه يى حق تعالى كندو لطفيله دنيا وآخرتده بونلردن رفع ايتدى بنى اسرائيل امتنك كناه ايشلدكجه معجل بالعقوبه اولدقلرى اشاغيده امت بنى اسرائيلده كاورنظر اولنه (ديكر) ان الله تجاوز لامتى عما حدثت به انفسها مالم يتكلم او يعمل به) حديثى ايله (اذا هم عبدى بسيئة فلا تكتبوها وان عملها فاكتبوها سيئة واذا هم بحسنة فلم يعملها فاكتبوها حسنة وان عملها فاكتبوها عشرا) حديث قدسى مفهومنجه خاصة همان بوامتدن حديث نفس يعنى عملا يا اعتقادا شرعه مخالف برنسنه يى كشى قلبندن كندو نفسيله سويلشوب شويله ايده يم ياشويله ايتميه يم ديو فكر وخاطره وملاحظه ايتمك عفو اولنمشدر * مشارقك ابن ملك شرحنده اولان تحقيق لطيفك محصلى بودركه اصلده حديث نفس اوچ قسمدر برى ضروريدركه انسانك خاطرينه بلاقصد فجأة خطور ايدوب لكن قبل عقد العزيمه ازاله اولنور بومقوله دن احتراز ممكن اولمامغين امم ماضيه دن دخى معفو ايدى * ايكنجى اختياريدركه قصد ايله خطور ايدوب لكن قبل عقد العزيمه ينه ازاله اولنور بومقوله لردن فى الجمله احتراز ممكن اولمغين امم ماضيه يه سيئه يازيلوب لكن نوعا حرج ومشقتدن خالى اولمامغين خاصة امت محمددن عفو اولنان بوقسمدر * اوچنجى عزيمت ديدكارى بوطين نفسدركه كبار صحابه وعلمادن نيجه لر بوامتدن بوقسم دخى معفو دردوب لكن جمهور علما (وان تبدوا مافى انفسكم او تخفوه يحاسبكم به الله فيغفر لمن يشاء ويعذب من يشاء) آيتيله (لايؤاخذكم الله باللغو فى ايمانكم ولكن يؤاخذكم بما كسبت قلوبكم) آيتيله (ان الذين يحبون ان تشيع الفاحشة فى الذين آمنوا لهم عذاب اليم) آيتيله (ان بعض الظن اثم) آيتيله وحسد وكبر وبغض كبى مجرد نيته متعلق اولان صفات ذميمه نك

حرمتنده اجماع جميع سلف وخلف ايله استدلال ايدوب بو قسم معفو دكلدر حتى بر كمسنه بر كناه ايشلمكه قلبندن عزم وقصد ايدوب بعده خوف اللهدن غيری بر مانع دنيوی سببيله ايشلمسه مجرد عزيمتی بر كناه يازيلوب بعده انی ايشلرسه بر كناه دخی يازيلور اما انی ايشلمديكی همان مجرد الله تعالی خوفندن ايسه بر ثواب يازيلور (عصمنا الله تعالی من المعاصی وبر حمنا يوم يؤخذ فيه بالاقدام والنواصی) (ديكر) بو امتك شريعتلری اعدل وافضل واكمل جميع شرايع امم سابقه در * مثلا شريعت موسی عليه السلام قهر وجلال ايديكه ايچنده تكاليف شاقه وار ايدی * شريعت عيسی عليه السلام شريعت رفق وجمال اولوب انده اصلا مقاتله ومحاربه امر اولنميوب حتی انجيلده (من لطمك علی خدك الايمن فادر له خدك الايسر ومن نازعك ثوبك فاعطه رداك ومن سخرك ميلا فامش معه ميلين) ديمشدر اما رهبانيت رهبانان بدعت سيئه‌سی اولوب انجيلده اومقوله نسنه يوغيدی (ورهبانية ابتدعوها) آيتی بوكا دليلدر ديمشلر (ديكر) سألت ربی ان لا تجتمع امتی علی الضلالة فاعطانيها) حديثی مفهوم منجه خيار امت محمد بر امر نامعقوله اتفاق ايتمكدن معصوملردر (ديكر) اجماع واتفاقلری حجت وامر دينده اجتهاده بناء اختلافلری سبب رحمت اولوب سائر امملك اختلافلری سبب عذاب اولوردی بو بابده مشهور اولان (اختلاف امتی رحمة) كلامی حديث ضعيفدر ديمشلر (ديكر) مرض طاعون بونلره شهادت ورحمت اولوب سائر امه عذاب وعقوبت ايدی (ديكر) من اثنيتم عليه خيرا وجبت له الجنة ومن اثنيتم عليه شرا وجبت له النار انتم شهداء الله فی الارض انتم شهداء الله فی الارض انتم شهداء الله فی الارض) حديث صحيحی مفهوم منجه ايكی مؤمن بر مؤمنك حقنده شهادت ايتسه‌لر او مؤمنه جنت واجب اولور مستحق دكل ايكن مجرد بو شهادت سببيله محض لطف حقله البته اهل جنت اولور سائر امم‌دن بو زيلك كمسنه شهادت ايتسه‌لر مفيد دكلدی * امام نووی ايدر بو حديثك معناسنده صحيح بودركه بر مؤمن بر ميتك حقنده ثنا ايتمكی حق تعالی مسلمانلره الهام ايلك اهل جنتدن اولديغنه دليلدر بويله اولمسه ثنانك نفعی اولمزدی رسول عليه السلام ايسه مسلمانلرك ثنالرينه نفع اثبات ايتمشدر بو معنايه شاهددركه بر ميته صحابه ثنا ايتدكلرنده جبرائيل عليه السلام كلوب (يا محمد ان صاحبكم ليس كما تقولون انه كان يعلن كذا ويسر كذا ولكن الله تعالی صدقكم فيما تقولون وغفر له ما لا تعلمون) ديدی اما شره ثناده (وجبت له النار) بيوردقلری تهديده محمولدر يعنی ثنا بالشر ايله اهل ناردن اولمسی مقطوع دكلدر زيرا جائزدركه حق تعالی مؤمن عاصی‌يه عفو ورحمت ايليه (غفر الله ذنوبنا وستر عيوبنا وكشف بفضله كروبنا) (ديكر) ادعونی استجب لكم) آيتی ودخی واذا سألك عبادی عنی فانی قريب اجيب دعوة الداع اذا دعان فليستجيبوا لی وليؤمنوا بی لعلهم يرشدون) آيتی مفهوم منجه اشبو امتك دعالری قبوليدركه هر مؤمنك شرعه مخالف اولميان دعاسی وعد حقله البته مستجاب اولور نهايت كيمی مرادنه تيز كيمی كيچ واصل اولوب كيمنك دخی مرادی دنياده حاصل اولميوب لكن دعاسی البته ضايع اولميوب كيمنه كه جلك بعض بلالر انكله دفع اولوب كيمنك آخرتنه قالوب يا مغفرتنه يا جنته دخولنه يا رفع درجاتنه سبب اولور والحاصل ضايع اولمزديمشلر * محرر سطور اولان عبد بر قصور ايدر محصل بای طريق كان دعاء اهل ايمان بالكليه ضايع اولميوب يا دنياده يا آخرتده البته نافع اولور تكيم (ما من مسلم يدعو الله عز وجل بدعوة ليس فيها اثم ولا قطيعة رحم الا اعطاه الله بها احدی ثلاث خصال اما ان يعجل له دعوته واما ان يؤخرها له فی الآخرة واما ان يصرف عنه السوء مثلها) حديثی بوكا شهادت ايدر لكن (يستجاب لاحدكم ما لم يعجل يقول دعوت فلم يستجب لی) حديثی مفهوم منجه دعا ايتدم قبول اولمدی ديين كمسنه‌نك دعاسی عجله ايتديكی ايچون قبول اولمامق مقرر اولمغين عجله ايتميوب لطف حقه متوكل اولمق كركدر بلكه (انتظار الفرج عبادة) حديثی مفهوم منجه انتظار الطاف پروردكار بشقه بر ثواب سعادت آثار در دعانك قبول اولمزديو بالكليه مأيوس اولمق ايسه وبال عظيم بلكه محض كفر مستوجب الجحيمدر نعوذ بالله من ذلك (ديكر) واشبو امت عالی همت سائر امم‌دن عملده اقل وعمرده اقصر لكن فضل حقله ثوابده اكثردرلر (ديكر) علوم اولين وآخرين بونلره ويرلمشدر (ديكر) بونلره جناب حقدن هر صنعت وخير وكمال ومنفعت وجميع اشيانك خزائنی فتح وكشف اولنمشدر بو خصوص حقيقتده جميع خصايص وفضائلی جامع وشامل بر معنای رعنای واسع وعلم كاملدر (ديكر) جميع امم عالمدن مؤخر اولمغله سائرلر بونلرك ياننده رسوای اولوب بونلرك عيوب وذنوبی

سائرلردن مخفی ومستوردر (دیکر) روایت واسناد یعنی بوکلامی فلان فلاندن اودخی فلاندن نقل ایلدی دیوب مثلا حضرت رسوله دك جمیع راویلرنی ذکر ایتمك بو امتك فضائل وخصایصندن اولوب قرأن واحادیث واحکام دین اسلامه زلل وخلل کلمکدن انکله محفوظدر (لولا الاسناد لقال کل احد ماشاء) کلام کبار علمادر سائر امتلرده بو معنی اولمیوب همان کتب وصحفه اعتماد ایتدکلری ایچون اکثر یرلری تبدیل وتغییر اولوب صکره کلنلر صحیحی سقیمدن تمییز ایده مزلردی (دیکر) اشبو امتك انواع علومده شریف ولطیف کتابلر تألیف ایتدکاریکه سائر امته میسر اولمامشدر زیرا تنوع علوم امت محمده سبب قرأن عظیم واحادیث رسول واسان عربینك علوم کثیره یه مجمع ومنبع اولدیغیدر بو معنالر سائر امتك کتابلرنده وکلمات انبیالرنده خصوصا لسانلرنده اصلا یوغیدی (دیکر) علم انساب وعلم اعرابدرکه بعض سلف کرام (ان الله خص هذه الامة بثلاث لم یعطها من قبلها الاسناد والانساب والاعراب) دیمشدر (دیکر) واشبو امت انواع عبادات واجناس حالاتده جناب حقی ذکروفکر وشکر ایدوب تحمید وتسبیح وتکبیر وتهلیل ایدرلر سائر امتلر چاق بویله دکللردی (دیکر) برنسنه یه عزیمت ایتدکلرنده ان شاء الله دیرلر (دیکر) غضبلری حالنده لا اله الا الله دیرلر (دیکر) نزاع وخصومتلری حالنده وتعجبلری حالنده سبحان الله دیرلر (دیکر) حیرت واضطرابلری حالنده لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم دیرلر (دیکر) زمان خوفلرنده واصابت شدت ومحنتده (حسبی الله ونعم الوکیل) دیرلر (دیکر) مصیبتلری وبلا ومحنتلری حالنده (انا لله وانا الیه راجعون) دیرلر بو جمله دن سائر امتلر بالکلیه غافل اولدیلر حتی مصیبتده انا لله دیمك انبیایه دخی ویرلمدی حضرت حسرت حضرت یوسفدن یعقوب علیه السلام (یا اسفا علی یوسف) دیدیکی بوکا دلیلدر دیمشلردر (دیکر) بو امتك اهل مصیبتلرینه (انا لله وانا الیه راجعون) دیمك ایله ثواب بیحساب ویرلدیکیدرکه (وبشر الصابرین الذین اذا اصابتهم مصیبة قالوا انا لله وانا الیه راجعون اولئك علیهم صلوات من ربهم ورحمة واولئك هم المهتدون) آیتی دلالت ایدر (دیکر) علما دیمشلرکه استرجاع ایتمك یعنی (انا لله وانا الیه راجعون) دیمك همان موت مصیبتنه مخصوص دکلدر فرضا برکسنه نك نعلینی طاسمه سی قیراسه استرجاع ایتمك کرکدر تاکه ثواب عظیم تحصیل ایده بو مرتبه رخصت ونعمت ورحمت سائر امته میسر اولمدیغی مقرردر (دیکر) بو امت ایچون حیوانات بر وبحرك نیجه لری دائما استغفار ایدرلر دیمشلردر حمله عرش وسائر ملائکه دخی قرأنده بیورلدیغی اوزره مؤمنین ایچون دائما شفاعت وطلب مغفرت ایدرلر لکن خصوص منصوص امت محمده مخصوص دکلدر ظن ایدرم والله اعلم (دیکر) اشبو امتك عمللری هر کون حضرت رسول علیه السلامه صاحبلرینك اسم ورسملریله تفصیل اوزره عرض اولنوب خیر کوردکده شکر ایدوب شر کوردکده بونلر ایچون استغفار یعنی طلب مغفرت پروردکار ایدر * صلی الله وسلم علیه ولا اخلنا کثیرا لدیه انه العفو الرحیم الجواد الکریم الهادی الی الصراط المستقیم (دیکر) حق تعالی بو امته کندو اسماء شریفه سندن مؤمن اسمی قومشدر (دیکر) وبونلره قرأن عظیمنده خطاب ایتدکجه محض لطف وانعامندن اعظام واکرام ایله ایدوب (یا ایها الذین آمنوا) دیو بیوروب کتب سابقه ده سائر امتلره خطاب ایتدکده (یا ایها المساکین) دیو بیورردی اشبو ایکی درلو خطاب اراسنده تفاوت فاحش واردر دیمشلر * شتان ما بین الثریا والثری (دیکر) واشبو امت ایچنده ملائکه کبی همان مجرد تسبیح حقله اکتفاء عن الطعام ایتمشلر واردر دیمشلر (دیکر) وخضر والیاس وعیسی علیهم السلام امت محمد صلی الله علیه وسلمدن اولوب سائر امتلرك برنده انبیادن برفرد داخل دکلدی (دیکر) وبونلرك ایچلرنده حضرت مهدی کلسه کرکدرکه حضرت عیسایه امام اولسه کرکدر (دیکر) لا تزال طائفة من امتی ظاهرین علی الحق حتی تقوم الساعة) حدیثی (لا تزال من امتی امة قائمة بامر الله لا یضرهم من خذلهم ولا من خالفهم حتی یأتی امر الله وهم ظاهرون) حدیثی مفهوملرنجه یوم قیامته قریب انقراض مؤمنینه دك امت محمد ایچنده هر وجهله نصرت دین اسلامه بذل مجهود ایدر برقوم محمود البته موجود اولوب اصلا معدوم ومفقود اولمزلر (دیکر) وایچلرنده اقطاب واوتاد ونجبا وبدلا یعنی ابدال واردرکه (الابدال اربعون رجلا واربعون امرأة کلما مات رجل ابدل الله رجلا مکانه واذا ماتت امرأة ابدل الله مکانها امرأة) حدیثی (لن تخلو الارض عن اربعین رجلا مثل خلیل الرحمن علیه السلام فبهم یسقون

وبهم ينصرون مامات منهم احد الا ابدل الله مكانه آخر) حديثى (البدلاء اربعون اثنان وعشرون بالشام وثمانية عشر بالعراق كلما مات منهم احد ابدل الله مكانه آخر فاذا جاء الامر قبضوا كلهم فعندذلك تقوم الساعة) حديثى (لايزال فى هذه الامة ثلاثون مثل ابراهيم خليل الرحمن كلما مات احد ابدل الله مكانه رجلا بهم تقوم الارض وبهم يمطرون وبهم ينصرون) حديثى (خيار امتى فى كل قرن خمسمائة والابدال اربعون فلا الخمسمائة ينقصون ولا الاربعون كلما مات رجل ابدل الله مكانه آخر يعفون عمن ظلمهم ويحسنون الى من اساء اليهم ويتواصلون فيما آتاهم الله عزوجل) حديثى (لايزال اربعون رجلا من امتى قلوبهم على قلب ابراهيم يدفع الله بهم عن اهل الارض يقال لهم الابدال انهم لم يدركوها بصلاة ولا بصوم ولا بصدقة قيل فبم ادركوها يارسول الله قال بالسخاء والنصيحة للمسلمين) حديثى (ثلاث من كنّ فيه فهو من الابدال الرضاء بالقضاء والصبر عن المحارم والغضب لله) حديثى (علامة الابدال انهم لا يلعنون شيأ ابدا) حديثى وارد اولمشدر * شيخ معروف كرخى ايدر (من قال فى كل يوم عشر مرّات اللهم اصلح امة محمد اللهم فرّج عن امة محمد اللهم ارحم امة محمد كتب من الابدال) بعضلر ديمشلركه ابدالك علامتى بودركه اولادى اولمز قدماء مشايخ كرامدن ابوبكر كتانى ايدر نقبا اوچيوز كمسنه دركه مغربده نجبا يتمش كمسنه دركه مصرده بدلا قرق كمسنه دركه شامده ساكن اولورلر * اخيار يدى كمسنه دركه وجه ارضده سياحت ايدرلر * عمد درت كمسنه دركه دنيانك درت كوشه سنده اولورلر * غوث بر كمسنه دركه مكه ده ساكن اولور امورعامه دن برحاجت عارض اولسه ابتدا نقبا صكره نجبا صكره ابدال صكره اخيار صكره عمد ابتهال ايدوب يعنى حضرت حقه دعا وتضرع ايدوب حاصل اولورسه فبها والا غوث ابتهال ايدوب دعاسى دخى تمام اولمدين اجابت دعوت حاصل اولور (ديكر) امت محمد فضائلنك برى دخى بودركه اعداء دين مبين اولان دجال محال لعين ايله بى تردّد ومحابيه محاربه ومضاربه ايدرلر (ديكر) امت محمده بعد الوفات آخر كمسنه نك بونلر ايچون خيره سعيندن بونلره نفع وثواب حاصل اولوب سائر امتلره همان انجق كندو حياتلرنده كى كندو سعيلرى نافع اولوردى (وان ليس للانسان الاماسعى) آيتى اون وجهله تأويل اولنمغين بومعنى اكا مخالف دكلدر ديمشلر (ديكر) امتى امة مرحومة تدخل قبورها بذنوبها وتخرج من قبورها لاذنوب عليها تمحص عنها باستغفار المؤمنين لها) حديثى مفهومنجه امت محمد قبرلرينه كناهله كيروب استغفار مؤمنين سببيله كناهسز چقارلر (ديكر) يوم قيامتده قبورلرندن جمله امتلردن اوّل قالقسه لركركدر (ديكر) محشرده اعضاء وضولرى مانند مهر تابان لمعان ايتمكين (الغرّ المحجلون) دينلدى اولنورلر نتكيم حديثده (ان امتى يدعون يوم القيامة غرّا محجلين من اثر الوضوء فمن استطاع منكم ان يطيل غرّته فليفعل) ديو بيورلمشدر (ديكر) ينه محشرده جمله امتلر طوردقلرى يره ناظر وحواله غايتده يوكسك بر مكان عاليده طورسلر كركدر نتكيم حديثده (انا وامتى على كوم مشرفين على الخلائق مامن الناس احد الاودّ انه منا ومامن نبى كذبه قومه الا ونحن نشهد انه بلغ رسالة ربه) بيورلمشدر (ديكر) ظل عرشده طورمقده وفصل قضا خصوصنده وصراطدن مروروده وسائر امورده جميع امم ماضيه دن محض لطف حق ايله اسبق اولورلر بوجمله حقيقتده بى حد فضائل وخصايص عظيمه دن عبارتدر (ديكر) محشرده اعمال وزن اولندقده بونلرك ميزانلرى دخى سائر امم دن اثقل وثوابلرى ازيد واكمل اولور (ديكر) هر امتك كافرلرى كندولره پيغمبر كاوب دعوت دين وتبليغ امر رب العالمين ايتدوكنى انكار ايتدكلرنده انبيانك تبليغ رسالتلرينه بونلر شهادت ايتمكين شهود عدول اولمشلردر نتكيم قرآنده (وكذلك جعلناكم امة وسطا لتكونوا شهداء على الناس) بيورلمشدر (ديكر) محشرده اعمال صالحه لرينك نورى يانلرنجه بيله يوريسه كركدر (يوم ترى المؤمنين والمؤمنات يسعى نورهم بين ايديهم وبايمانهم) آيتى بوكا دليلدر تفسير واحديده اشبو نورلك صاحبى يانجه يوريسى صراطدن مرور زماننده دركه جنته قولاغوز اولور * قتاده ايدر ان المؤمن يضئ له نوره كما بين عدن الى صنعاء ودون ذلك حتى ان من المؤمنين من لا يضئ له نوره الا موضع قدميه) ابن مسعود ايدر (يؤتون نورهم على قدر اعمالهم منهم من نوره مثل الجبل وادناهم نورا من نوره على ابهامه يطفأ مرّة ويضئ اخرى) دينوب * رسالهٔ خصايص الحبيبده مذكوردركه قيامتده امت محمددن هر برينك انبيانك اولديغى كبى ايكيشر نورلرى اولوب سائر امتلرك همان بر نورلرى اولسه كركدر (ديكر) سابقنا سابق ومقتصدنا ناج

وظالمنا مغفور له) حديثى مفهو منجه خاصة امت محمدك سابقى يعنى حسناتى سيئاتنه غالب اولانى سابق يعنى بلا
حساب ولا عذاب اهل جنته لاحق مقتصدى يعنى حسنات وسيئاتى برابر اولانى جهنمدن ناجى وآزاد ظالمى يعنى
سيئاتى حسناتنه غالب اولان ظالم لنفسه مغفور له ودلشاد درديمشلر (ثم اورثنا الكتاب الذين اصطفينا من
عبادنا فمنهم ظالم لنفسه ومنهم مقتصد ومنهم سابق بالخيرات باذن الله ذلك هو الفضل الكبير جنات عدن يدخلونها
يحلون فيها من اساور من ذهب ولؤلؤا ولباسهم فيها حرير) آيتنك معناسنده تفسير واحديده رسول عليه السلام
(كلهم من هذه الامة) بيورمشدر دينوب * سنن ترمذيده مرويدركه رسول عليه السلام
بو آيتى اوقودقده (هؤلاء كلهم بمنزلة واحدة وكلهم من اهل الجنة) بيورمشلر تفسير قاضيده مرويدركه رسول
عليه السلام (اما الذين سبقوا فاؤلئك يدخلون الجنة بغير حساب واما الذين اقتصدوا فاولئك يحاسبون
حسابا يسيرا واما الذين ظلموا انفسهم فاؤلئك يحاسبون فى طول المحشر ثم يتلقاهم الله برحمته) بيورمشدر
(ديكر) سنن ابى داووده مرويدركه رسول عليه السلام (امتى هذه امة مرحومة ليس عليها عذاب فى الآخرة
انما عذابها فى الدنيا الفتن والزلازل والقتل والبلايا) بيورمشدر * رسالهٔ خصايص الحبيبده مذكوردركه اشبو
امته دنياده وبرزخده يعنى قبرده عذابلرى تعجيل اولندى تاكه يوم قيامتده محشره كناهسز واره لر * معجم اوسط
امام طبرانيده حضرت ابوبكردن مرويدركه رسول عليه السلام (انما حر جهنم على امتى كحر الحمام) بيوروب
مسند فردوسده ابوهريره دن مرويدركه رسول عليه السلام اذا ادخل الله الموحدين النار اماتهم فيها
فاذا اراد ان يخرجهم منها امسهم الم العذاب تلك الساعة) بيورمشدر (ديكر) سائر امتلرى حق تعالى
آشكاره محاسبه ايدوب آنلرك عاصيلرى محشرده اولان نيجه يوزبيك الاى اورتاسنده رسواى اولوب اما
امت محمدى كيزلو حساب ايدوب كندو پيغمبرلرندن اوتانمسونلرديو انى دخى آكاه ايتمز * صحيحنده مرويدركه
رسول عليه السلام (ان الله يدنى المؤمن فيضع عليه كنفه ويستره ويقول اتعرف ذنب كذا اتعرف ذنب كذا
فيقول نعم اى ربى حتى اذا قرره بذنوبه ورأى فى نفسه انه هلك قال سترتها عليك فى الدنيا وانا اغفرها لك اليوم
فيعطى كتاب حسناته واما الكافرون والمنافقون فيقول الاشهاد هؤلاء الذين كذبوا على ربهم الا لعنة الله على
الظالمين) بيورمشدر ستر الله عيوبنا وغفر بفضله ذنوبنا (ديكر) واشبو امت جنته سائر امتلردن اول
كيررلر نتكيم حديثده (حرمت الجنة على الانبياء حتى ادخلها وحرمت على الامم حتى تدخلها امتى) بيورلمشدر
(ديكر) اعطيت سبعين الفا من امتى يدخلون الجنة بغير حساب وجوههم كالقمر ليلة البدر قلوبهم على قلب
رجل واحد واستزدت ربى عز وجل فزادنى مع كل واحد سبعين الفا) حديثى فحواسنجه بو امتدن جنته حساب
وعذابسز كيرنلر يتمش بيك كمسنه دركه هر بريله يتمش بيك كمسنه كيرسلر كركدر بو جمله نك عددى يدى بيك
كره يوز بيك اولوب يدى بيك آت يوكى عثمانى اقچه عددى قدر اولور (المحرره) الهى ذات پاكك عزتيچون *
حبيبك فخر عالم حرمتيچون * بزى اول زمره يه الحاق ايله * محيط رحمته اغراق ايله (ديكر) انتم ثلث اهل
الجنة انتم نصف اهل الجنة انتم ثلثا اهل الجنة) حديثى (اهل الجنة عشرون ومائة صف انتم منها ثمانون)
حديثى اوزره با محض فضل ربانى امت محمد جميع اهل جنتك ثلثانى اولسه لر كركدر (ديكر) خصايص الحبيبده
قيامتده اولاد امت محمد پدر وما درلرى يانجه بيله كزرلر دينوب تفاسيرده (والذين آمنوا واتبعتهم ذريتهم بايمان
الحقنا بهم ذريتهم وما التناهم من عملهم من شئ) آيتنده ديمشلردركه مؤمنينك اولاد كبار وصغارى جنتده
پدر وما درلرى درجه لرينه لايق دكللركن اولاد كبارلرى كندو ايمان مستقللريله صغارلرى (الولد يتبع خير الابوين
دينا) حديثى اوزره پدر وما درلرينك ايمان كامللرينه تبعية يا خود صغارلك كندو ايمانلرى اعتباريله مؤمنينك
اولادلرى يانلرنده بيله جه اولمغله لذت وصفالرى زياده اولمق ايچون مجرد مؤمنينه كرامة اولادلرين دخى آنلرك
درجه لرينه الحاق ايدرمع هذا ثوابلرندن ذره وشمه اكسلميوب همان اولاده محض لطف خدا اولمش اولور
رسول عليه السلام (ان الله يرفع ذرية المؤمن فى درجته وان كانوا دونه لتقربهم عينه) ديوب بكن آيتى
اوقومشلر * تفسير كورانيده اشبوذكر اولنان ذريت احو اليدر اما اصولك درجه لرى فروعندن ادنى اولورسه
نيجه اولوردينورسه جواب بودركه كثرت حقوق واستحقاق كرامت ورعايت جهتندن اومقوله اصول
كندو فروعلرى درجه لرينه وصول بالطريق الاولى در * زيرا ابوهريره روايت ايتمشدركه رسول عليه السلام

(يرفع المؤمن فى الجنة درجة يستقصر نفسه دونها فيقول يارب انى لى هذا فيقول بدعاء ولدك واستغفاره) بيورمشدر دبو تحقيق ايتمشدر * مواهب لدنيه ده دخى مذكوردركه (ويشفع الله تعالى الآباء فى الابناء والابناء فى الآباء بدليل قوله تعالى (آباؤكم وابناؤكم لاتدرون ايهم اقرب لكم نفعا) (فائده) مواهب لدنيه ده وغيريده اشبو باب خصايص امت محمدا ولندن بو محله كانجه تفصيل اولنلرذكر اولنوب بعده مذكوردركه حبيب الله حرمته آنك امتنك سائر امتلره ويرلدك خصايص وفضائللرينك جمله سنى بيان خارج دائرهٔ امكان اولوب تفصيلى كتاب مستقل اولمغه محتاجدر (تنبيه) علماء سلف وخلف ديمشلردركه امت محمددن اولان هركس سعادت هوسه بروجه جازم واجب ولازمدركه اخلاق زكيهٔ مرضيه واوصاف سنيهٔ سنيه ايله متصف ومتخلق اوله تاكه امت محمدك افضليت وخيريتنه لايق اوله لر (محرره) صورتا امت اولمق آساندر * شكل اما حقيقت اولمسيدر (نثر) جعلنا الله من صلحاء امته عاملين بسنته سالكين الى طريقته وحشرنا فى زمرته وادخلنا الجنة بشفاعته انه الكريم الرحيم ذوالفضل العظيم العميم

(باب رابع وعشرون در احوال صلوات بروح سيد كائنات)

بو معنده اولان جمله قيل وقالى استيفا تفصيل عظيم اقتضا ايتمكين مطولات كتب حديث وسيرده خصوصا مواهب لدنيه ده وصاحب قاموسك مؤلفاتندن الصلات والبشر فى الصلاة على سيد البشر آدلو كتاب مستطاب معتبرده احاديث وحكايات واسوله واجوبه واختلافاتله اولقدر اطناب باعث ثواب اولنمشدركه حيرت افزاى عقلا ورهنماى سالكان طريق هدا اولمشدر لكن (خير الكلام ماقل ودل) مفهومنجه بو عبد كثير الزلل آنلردن معظمات مهمات انتخاب وفصول نافعة المحصول ضمننده بيان ايتمكى استصواب ايتدى وبالله اعتصم عن كل مايصم (فصل) صلواتك معناسنده اختلاف اولنوب صوابه اقربى بودركه انبيا اولميان مؤمنلره حق تعالى دن صلوات رحمت ومغفرت ملائكه دن وانساندن صلوات استغفار يعنى آنلر ايچون طلب رحمت ومغفرتدر اما انبيايه حق تعالى دن صلوات ثنا وتشريف وتكريم وتبجيل ونشر واشاعهٔ ذكر جميلدر وملائكه وانساندن اولان صلوات جناب حقدن اولان صلواتك ينه انبيا ايچون صورتا اصلى حقيقتده زياده ودوامنى طلب ايديورمككدر * پس اللهم صل على محمد ديمك يارب محمدى دنياده نام شريفن عالى ومشهور ودين لطيفن مؤبد ودائم الظهور وآخرتده ثوابلرنى بى نهايه وجنابلرنى شفيع طوائف حيرت سرمايه وجنتده واصل مقام وسيلهٔ عالى پايهٔ نورانى سايه ايتمكله غايت تعظيم وتكريم وتبجيل وتفخيم ايله ديمكدر آل واصحابنه دخى صلوات ايله ديمك بو معنايه مخالف دكلدر زيرا هر شخصك تعظيمى كندو حالنه كوره اولور يعنى يارب آنلره رحمت ومغفرت كثيرهٔ مخصوصه ايله ديمكدر ديمشلر * تفاسيرده (ان الله وملائكته يصلون على النبى يا ايها الذين آمنوا صلوا عليه وسلموا تسليما) آيتنك معناسى الله تعالى وجميع ملكلرى محمدك اظهار شرفنه وتعظيم شاننه اعتنالرى على الدوامدر پس اى اهل اسلام سزدخى آنى قادر اولديغكزجه تعظيم وتكريمه اعتنا واهتمام ايدوب اللهم صل على محمد وسلم ديه سز ديمكدر ديمشلر (فصل) انبيانك غيريلرينه مستقلا صلوة ياسلام اكرچه معنا جهتندن صحيحدر لكن شعار انبيادن اولوب يعنى عرفده آنلره تخصيص اولنمغين استعمال جهتندن صحيح دكلدر مثلا ابو بكر صلى الله عليه يا عليه السلام ديمزسككيم رسول عليه السلام عزيز وجليل ايكن محمد عزوجل ديمك خطادر زيرا بو ايكى وصف شعار ذكر اللهدر صحابه نك ذكرنه مخصوص اولان رضى الله عنه ديمك دخى بويله در سائر مؤمنيندن برينه فلان رضى الله عنه ديمز رحمه الله دينور * امام نووى انبيانك غيريلرينه مستقلا تصليه يى بعضلر جائز كوروب بعضلر تركك اولى دردبوب بعضلر كراهت تحريميه ايله مكروهدر ديوب لكن عادت اهل بدعت كندو اعتقاد ايتدكلرينه صلوه ايتمك اولوب آنلرك شعارلرندن ايسه نهى اولنديغمزه بناء اكثر علما اختيارنجه صحيح بودركه كراهت تنزيهيه ايله مكروهدر ديمشدر (فصل) تفسير كورانيده حضرت رسولدن غيرى سائر انبيايه دخى مذكور اولدقلرنجه صلوة ويرمك افضل ومناسبدر دينوب * مواهب لدنيه ده حضرت ابن عباس (ماعلم الصلوة تنبغى على احد من احد الا على النبى صلى الله عليه وسلم) ديوب لكن رسول عليه السلام (اذا صليتم على فصلوا على انبياء الله فان الله بعثهم كما بعثنى) بيورمشدر دينوب * محرر سطور اولان عبد

برقصور ایدرغالبا ابن عباسك مرادی سائر انبیاء کرنده تصلیه نك همان نفی وجوبیدر یعنی واجب ولازم ایدوکنی اکلزم دیمکدر زیرا تنبغی عبارتی اکا دلالت ایدر حدیث شریفده کی فصلوا امری ایسه امر وجوب اولمیوب امر ندب واستحباب اولمقدر والله اعلم (فصل) کتاب صلات وبشرده السلام علیك لفظنك معناسی دائم خیرات وبرکاتدن خالی اولمیوب مکاره وآفاتدن سالم اوله سن دیمکدر* پس اللهم سلم علی محمد دیمك یارب محمدك دعوتی وامتی وذکر جمیل پرعزتی جمیع نقایصدن دائم سالم ایله همیشه دعوتی منتشره وحشمت نامی مشتهره وامتی متزایده ومتکاثره اولسون دیمکدر دینوب لکن امام الحرمینك پدری واستادی ابو محمد الجوینی سلام صلوة معناسنده در انکیچون غائبده وغیر انبیاده استعمال اولنمیوب مثلا ابو بکر علیه السلام دینمز بو خصوصده احیا واموات برابردر لکن بالاتفاق حاضر اولان کمسنه یه سلام ایله خطاب اولنور دیمشدر (فصل) امام نووی (یا ایها الذین آمنوا صلوا علیه وسلموا تسلیما) آیتی مفهومنجه حضرت رسوله تسلیمدن خالی یالکز صلوة ویرمك مکروهدر دیوب لکن شیخ ابن حجر مکروه اولان همان یالکز تصلیه ایدوب اصلا تسلیم ایتمامکدر اما بر وقتده یالکز تصلیه وبر وقتده تسلیم ایتسه آیت کریمه ده اولان امره اطاعت ایتمش اولور دیوب * محرر سطور اولان عبد برقصور ایدر تسلیمدن خالی تصلیه مکروه دکلسه باری اقتضای احتیاط ودلالات آثار حسبنجه اولی وافضل فی کل زمان ومحل صلوة وسلامی معا ادا ایتمکدر بو خصوصه یکرمی ایکنجی فصلده که جك ایکی واقعه دلالت ایدر اکا نظر وملاحظه اولنه (فصل) صلات وبشرده محرردر که خلقك نیجه سی صلواته سید لفظن قاتوب اللهم صل علی سیدنا محمد دیرلر بو خصوص الفاظ مأثوره ومشهوره یه مخالف اولمغین نمازده تشهدده بویله دیمامك کرك ایدوکی ظاهردر اما خارج صلوتده اکرچه رسول علیه السلام کندولره سید دیمکی منع ایدوب برکمسنه یا خیرنا وابن خیرنا وسیدنا وابن سیدنا دیو کندولره خطاب ایتدکده (یا ایها الناس قولوا بقولکم ولا یستهوینکم الشیطان انا محمد بن عبد الله ورسوله ما احب ان ترفعونی فوق منزلتی التی انزلنی الله عزوجل) بیورمشدر لکن کندو مرتبه لرنی بیانده (انا سید ولد آدم ولا فخر) دیدکلری وحضرت حسن ایچون (ان ابنی هذا سید) دیدکلری ودخی (ولا یقل احدکم اطعم ربك وضیء ربك اسق ربك ولیقل سیدی ومولای) دیدکلری دلالت ایدرکه اللهم صل علی سیدنا محمد دیمك جائز اوله نهایت مانع اولان دلیل بویله تأویل اولنور که مراد شریفلری مجرد تواضعا لله ایدی یاخود بالذات مواجهه لرنده ممدوح اولمغی کریه کورمشلردی یاخود اومدح ایدنلرك بعضی غایت مبالغه ایتمشدر یاخود اولفظلرله مدح ایتمك عادت اهل جاهلیت ایدی (فصل) بعض صلواتده (اللهم آت سیدنا محمد الوسیلة والفضیلة والدرجة الرفیعة والمقام المحمود) وارد اولوب دیمشلردر که وسیله جنتده جمله مقاملردن بالا واعلا وعرش عظیمه اقرب وادنی اولوب خاصة حضرت رسولك مقامی اودر فضیلت ایسه جمیع مخلوقات مرتبه سندن زیاده اولان مرتبه در یا غیری درلو مرتبه در یادخی وسیله نك براسمیدر دیمشلر مقام محمود حقنده کی اقوالدن بری حق تعالی قیامتده یالکز حبیبنی عرش یا کرسی اوزرینه اجلاس ایدر دینوب قول جمهور محققین اوزره مقام محمود شفاعت عظمادن عبارتدر (فصل) وبارك علی محمد لفظنك معناسنده صاحب قاموس ایدر برکت نمو وزیاده وکثرت ووسعتدر* مبرد دیمشکه برکتك معناسی خیر مقیم وسرور دائمدر رجل مبارك دیمك حضورنده خیر مقیمدر دیمکدر بعضلر دیمشکه برکت خیر وکرامتك زیاده اولمسیدر* مشاهیر سلفدن حلیمی دیمشکه برکتك اصلی دوام وثباتدر کاهی تیمن مقامنده استعمال اولنوب فلان مبارك دیرلر یعنی محبوب ومرغوب فیه دیمکدر اللهم بارك علی محمد دیمك یارب محمدك ذکر جمیلنی ودعوت وشر یعتنی دائم وآشکار واتباع وامتن اکثار ایله دیمکدر (فصل) حلیمی ایدر حضرت رسوله صلوات ویرمکدن مراد حق تعالی یه امر شریفنه امتثال الله طلب رضاء خدا اولوب متزده اولان حق رسولی ادادر * کتاب شجرة المعارفده ابن عبد السلام حضرت رسوله صلواتمز حاشا که آنك حقنده حق تعالی یه شفاعت اوله زیرا بزذرۂ ناچیز قنده واول حبیب الله عزیز قنده لکن الله تعالی بزه احسان ایدنه مکافات ایتمکه ومکافاتندن عاجز اولدیغمزه خیر دعا ایتمکه امر ایتمشدر پس اوستمزده بی حد وحساب حقی اولان رسول وحبیبنه غیری نسنه ایله مکافاتدن عجزمزی بیلمکین صلواتله مکافاته ارشاد ایدوب امر ایتدی دیوب * بعض علما دیمشدر که صلوات ویرمك امر اولندیغنك

برفائده‌یی دخی فضائل صلوات حقنده کله جلك احادیث ایچنده اولان منافع دنیا وآخرت صلوات ویرنلره
حاصل اولسون دیمکدر (فصل) امام محمدو نیجه علما اللهم ارحم محمدا دیمك مکروهدر زیرا حضرت
رسول ایچون طلب رحمت موهم وجود معصیتدر دیوب اکثر علماء سلف وخلف جائزدر حضرت رسول
علیه السلام نهایت مراتب قبوله وصول بولمشکن اکثر دعالرنده کندولر ایچون اللهدن طلب رحمت ایدوب
وامتنه تعلیم ایتدوکی تشهد دعاسنده (السلام علیك ایها النبی ورحمة الله وبركاته) دیمشدر پس رسول ایچون
اللهدن طلب رحمتدن معصیت وجودینی ایهام لازم کلمز زیرا کناهی اولمیانه رحمت فضیلت وکرامت جنسندن
اولور لطف وفضل خدادن ایسه هیچ بر مخلوقه غنا کلمز وانی طلبدن کسل وعنا کلمز دیمشلر * محرر سطور اولان
عبد برقصور ایدر واقعا وارحم لفظی صلاة وسلام اراسنده ذکر اولنیجق جائز اولمسی راجحدر لکن صلوات یرینه
همان یالکز اللهم ارحم محمدا دیمك منافیء اسلوب معتاد مرغوب اولمغله سوء ادب اولمغین کراهتی صوابه
اقربدر رسول الله علیه السلامه رحمه الله دیمکده یا بوکه بکزر برسوزسویلمکده اسائت ادب زیاده اولمغله غایت
مکروه ایدوکی ظاهردر غالبا علمادن جائز کورمینلرك دخی مرادلری اشبو تفصیل اولمقدر والله اعلم (فصل)
امام رافعی ایدر بعضلر وارحم محمدا کما رحمت یاخود ترحمت علی ابراهیم دیرلر بو کلام خبرده کلمیوب کلام
فصیحه دخی دکلدر زیرا اولا فصحاء عرب اصلا ترحمت علیه دیمیوب رحمته دیرلر ثانیا ترحم لفظنده تکلف معناسی
وارلغین حق تعالی یه اسنادی لایق دکلدر * امام صغانی ایدر رحمت علیه لحن وخطادر صواب اولان تشدید
حرف حا ایله رحمت ترحمادر (فصل) مواهب لدنیه‌ده مذکوردرکه صلواتده ذکر اولنان آل محمددن
مراد قول جمهور اوزره اخذ صدقه حرام اولنلردر زیرا رسول علیه السلام کریمه‌لری اوغلنه (انا آل محمد
فلا تحل لنا الصدقة) دیمشدر بعضلر مراد ازواج مطهره وذریات رسول علیه السلامدر دینوب * امام نووی
بونی ترجیح ایدوب بعضلر مراد جمیع امت محمددر دیوب بعضلر مراد امتك صلحا واتقیاسیدر زیرا رسول
علیه السلام آل محمددن صورلدقده (كل تقي من امة محمد) دیوب بعده (ان اولیاؤه الا المتقون) آیتنی
اوقویوب برحدیثده دخی (ان آل ابی فلان لیسوا لی باولیاء انما ولیی الله وصالح المؤمنین) دیمشدر دیوب
سیوطینك سادات حقنده‌کی رساله‌سنده آل محمد واهل بیت محمده صدقه المق حرام اولان بنی هاشم مؤمنلریدرکه
انلر آل علی وآل عقیل وآل جعفردرکه بو اوچی حضرت رسولك عمزاده‌لریدر وآل عباسدرکه عم حضرت
رسولدر دیو مذکوردر حرام اولان صدقه‌دن مراد صدقهٔ واجبه‌درکه زکوة ونذر کبی زیرا صدقهٔ تطوع
جائز ایدوکی کتب فقهیه‌ده مصرحدر (فصل) کما صلیت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم عبارتنده اولان
تشبیهك تأویلنده اختلاف اولنوب بعضلر رسول علیه السلام انی تواضعا وامتنه تواضعی تعلیما دیمشدر
دیو بعضلر (اللهم صل علی محمد کلامی تمام اولوب بعده وعلی آل محمد کما صلیت علی ابراهیم وعلی آل
ابراهیم) جملهٔ ثانیه اولوب تشبیه انکا متعلقدر بونده محذور یوقدر زیرا یالکز آل محمده حصولی طلب اولنان
حضرت ابراهیم ایله آلنه حاصل اولان صلوة الاهك یعنی اوقدر ثوابك مثلیدر یوخسه اومقدار ثوابه سبب
اولان صفات عظیمه مثلی دکلدر دیوب بعضلر مشبه به مشبهدن اکمل اولمق مطرد دکلدر (الله نور السموات
والارض مثل نوره کمشکاة فیها مصباح) کبی پس تشبیه غیر مشهور بالمشهوردر یوخسه تشبیه ناقص
بالکامل دکلدر دیوب بعضلر مراد حضرت محمد ایله آلنه طلب اولنان صلوتك اصل وجنسنی حضرت
ابراهیم ایله آلنه اولان صلاتك اصل وجنسنه تشبیهدر (واحسن کما احسن الله الیك) آیتنده‌کی کبی محصل
کیفا تشبیهدر کما تشبیه دکلدر یعنی تشبیه مقدار بالمقدار دکلدر دیوب بعضیلر تشبیه آحاد بالاحاد دکلدر
بلکه تشبیه مجموع بالمجموعدر یعنی آل اتباع معناسنه اولمغین آل ابراهیمده جمیع انبیاء بنی اسرائیل داخل
اولوب آل محمدده ایسه بر پیغمبر یوقدر پس ایچنده همان بر پیغمبر اولان جمله‌یی ایچنده بیحد وعد انبیا اولان
جمله‌یه الحاق طلب اولنمشدر بعضلر بو توجیهی ایضاح ایدوب دیمشکه حضرت محمد ایله آلنه حضرت ابراهیم ایله
آلندن بیحد انبیایه اولان صلوة الله حاصل اولیجق آل محمده چاق آل ابراهیمك مجموعنه اولان مقدار حاصل
اولیوب بلکه اکثری حضرت محمده اولوب آلنه دخی ایچندن لایق اولدقلری قدر اولوب محذور مندفع اولور
(فصل) مواهب لدنیه‌ده حضرت رسول علیه السلامه صلوات ویرمك امر اولندیغی ابوذر الهروی قولنجه

هجرتك ایكنجی یلنده بعضیلر قولنجه هجرتدن مقدم مكه ده لیلهٔ معراجده واقع اولمشدر بعضلر شهر شعبان حضرت رسوله صلوات شهریدر زیرا (ان الله وملائكته یصلون علی النبی) آیتی شهر شعبانده نزول ایتدی دیمشلردر بومذكوردر (فصل) صلواتك حكمنده اون درلو قول اولوب ایچلرندن حنفیه مذهبی اوزره صحته قریب اولنلری اوچ قولدر بری امام كرخی وابوبكر الرازی قولیدر كه كلمهٔ شهادت كبی وج كبی عمرده بركره فرضدر * ایكنجی خلاصه ده اولدیغی اوزره قدماء حنفیه قولیدر كه نام رسول علیه السلام برمجلسده نیچه كره ذكر اولنسه آیات سجدهٔ تلاوت كبی بركره كفایت ایدر * اوچنجی امام طحاوی وصاحب محیط وخلاصه ده اولدیغی اوزره متأخرین قولیدر كه هر ذكر اولندقجه فی الحال صلوات ویرمك واجب اولوب جمله سنی بركره ایله ادا جائز دكلدر * صاحب كشاف ونیچه اشراف (من ذكرت عنده فلم یصل علیّ فدخل النار فابعده الله) حدیثی (وشقی عبد ذكرت عنده فلم یصل علیّ) حدیثی ونیچه احادیث هر ذكر اولندقجه مستقلا صلوات ویرمكه دلالت ایتمكین قول احوط بودر دیوب * تفسیر كورانیده حق بودر كه هر ذكر اولندقجه صلوات ویرمك البته واجبدر بو معنایه احادیث دلالتندن غیری (ان الله وملائكته یصلون علی النبی) آیتنده یصلون كلمه سی دخی دلالت ایدر * زیرا فعل مضارعدر كه تجدد طریقیله استمراری افاده ایدر دینوب لكن امام قدوری ونیچه لر هر ذكر اولندقجه تصلیه واجبدر دیمك صحابه وتابعیندن منقول اولمیوب برقاچ جهتدن حرج ومشقتی متضمندر دیوب تفصیل ایتمشلر والله اعلم (فصل) صاحب قاموس ایدر صلواتك قدر واجبی اللهم صل علی محمد دیمكدر وعلی آل محمد دیمك البته واجب دكلدر لكن افضل واولی اسم شریفلرین اوصاف جلیله لرینه مقارنتله ذكر ایتمكدر علی محمد عبدك ورسولك النبی الامی دیمك كبی (فصل) علما دیمشلردر كه نام حضرت رسول علیه السلام ذكر اولندقجه برمقدار رفع صوتله صلوات مستحب اولوب لكن رفع صوتده مبالغه اولنمیه كه او مرتبه مكروهدر زیرا حیوتده ایكن مجلس شریفلرنده رفع صوت ایتمك مؤمنینه حرام اولمشدی الان بدن شریفلریله كالاول حیاتده ایدكلرنده اتفاق واردر * پس كمال تعظیم واكراملری كما كان واجبدر (فصل) شفاده مذكوردر كه حضرت رسولك اسمنی ذكر ایدن یا ایشیدن مؤمنه واجبدر كه اوحالده حیاتلرنده كی مجلس شریفلرینه حاضر اولمش كبی حركتدن سكون وخضوع وخشوع اوزره اوله جمیع سلفك عادتلری بو ایدی حتی امام مالك یاننده ذكر اولندقجه بكزی صراروب بلی بوكیلوب سببی صورلدقده بنم كوردكاریمی كورمش اولاید یكز بویله دیمزدیكز دیمش * سید القراء محمد بن المنكدری كورردمكه هر زمانده احادیث رسولدن صورلدقده ترحم اوانجیه دك متصل اغلردی * جعفر بن محمدی دخی كورردمكه كثیر التبسم وكثیر المزاح ایكن حضرت رسول علیه السلام اكلدقجه بكزی صراروب وآبدستسز حدیث روایت ایتمزدی * عبد الرحمن بن القاسمی دخی كورردم كه نام رسولی یاد ایتدكجه بكزنده قان قالمیوب دهشتندن اغزی یاری قوریوب دیلی دماغنه یاپشوردی * عامر بن عبد الله بن الزبیره واررردم حضرت رسول آكلدقده كوزلرندن یاش دوكنجه محكم اغلردی * زهیری دخی كورردمكه رسول علیه السلام اكلدقده شویله اولوردیكه كویا كه نه اوكسنه بی نه كسنه انی بیلوردی * صفوانه دخی واررردم متعبدین مجتهدیندن ایدی رسول علیه السلام اكلدقده شویله اغلردیكه یاننده اولنلر آنی قویوب كیدرلردی * ایوب سختیانی یه دخی وارردم حدیث رسول علیه السلام اكلدقجه كورن ترحم ایدنجیه دك اغلردی دیو جواب ویردی (فصل) علما دیمشلردر كه صلوات ویرمك واجب اولدیغی یردن غیری نیچه یرلرده دخی مستحب ومؤكددر ١ آبدست الوركن ٢ جواب اذان عقیبنده ٣ مسجده دخول وخروج زمانلرنده ٤ نمازه اقامت زماننده ٥ نمازك تشهد ثانیسنده ٦ صلوة جنازه ده ٧ هر دعانك اول ووسط وآخرنده ٨ مجلس ذكرده ٩ قرائت قرآنده ١٠ شرعه موافق هر درلو مجلس آخرنده ١١ هر صباحده واخشامده ١٢ چارسوره چیقدقده ١٣ سفره چیقدقجه ١٤ سفردن كلدكجه ١٥ برمؤمن آشناسی مؤمنی كوردكجه ١٦ كیجه لرده عبادته قالقدقجه ١٧ رمضان كیجه لرنده ١٨ كشینك قولاغی چكلدكجه ١٩ برنسنه اونوتدقجه ٢٠ حجاجه تلبیه دن فراغلری عقیبنده ٢١ مكه ده صفا ومروه ده ٢٢ حجر الاسود مبارنی اوپولدكجه ٢٣ عرفاتده وقفه یه طورلدقجه ٢٤ قبر رسول علیه السلام زیارت اولندقجه ٢٥ پیغمبرك اسم شریفلری برنسنه اوزرنده

بازلدقجه ٢٦ خصوصا هر جمعه كيجه سى وجمعه كونى سائر زمانلردن زياده ايتمك استحبابى مؤكددر
(فصل) فضائل صلوات حقنده كتاب الصلات والبشرده يوزيكرمى اوچ حديث شريف ذكر اولنوب
ايچلرندن قرق عدد باعث المددى انتخاب اولنديكه بونلردر ١ من صلى على كنت شفيعه يوم القيامة ٢
ان الله تعالى اعطى ملكا من الملائكة اسماع الخلائق وهو قائم على قبرى الى ان تقوم الساعة ليس احد من امتى
يصلى على الا قال يا احمد فلان بن فلان باسمه واسم ابيه صلى عليك كذا وضمن الرب عزوجل انه من صلى على
صلوة صلى الله عليه عشرا وان زاد زاد الله ٣ ان لله ملائكة سياحين فى الارض يبلغوننى من امتى السلام ٤
انكم تعرضون على باسمائكم وسماتكم فاحسنوا الصلوة على ٥ من صلى على واحدة صلى الله عليه بها عشر
صلوات وحطت عنه عشر خطيئات ورفعت له عشر درجات وكان له كعتق رقاب ٦ من صلى على صلوة كتب
الله عزوجل له بها عشر حسنات ومحا بها عنه عشر سيئات ورفعه بها عشر درجات وكان له عدل
عشر رقاب ٧ قال ابو طلحة دخلت على رسول الله صلى الله عليه وسلم واسارير وجهه تبرق فقلت يا رسول الله
ما رأيت اطيب نفسا ولا اظهر بشرا منك فى يوم هذا فقال ومالى لا تطيب نفسى وانما فارقنى جبريل الساعة
فقال يا محمد من صلى عليك من امتك صلوة كتب الله له بها عشر حسنات ومحا عنه عشر سيئات ورفعه بها عشر
درجات وقال له الملك مثل ما قال لك فقلت يا جبريل وما ذلك الملك قال ان الله وكل بك ملكا من لدن
خلقك الى ان يبعثك لا يصلى عليك احد من امتك الا قال وانت صلى الله عليك ولا يكون لصلوته منتهى دون
العرش ولا تمر بملك الا قالوا صلوا على قائلها كما صلى على محمد صلى الله عليه وسلم ورد الله عليه مثل قوله
وعرضت على يوم القيامة ٨ من صلى على صلاة صلت عليه الملائكة ما دام يصلى على فليقل العبد من ذلك
اوليكثر ٩ ان اولى الناس بى يوم القيامة اكثرهم على صلوة ١٠ ان الله عزوجل قد وهب لكم ذنوبكم عند
الاستغفار فمن استغفر بنية صادقة غفر له ومن قال لا اله الا الله رجح ميزانه ومن صلى على كنت شفيعه
يوم القيامه ١١ قال ابى بن كعب قلت يا رسول الله انى اكثر الصلوة عليك فكم اجعل لك من صلوتى قال
ما شئت قلت الربع قال ما شئت وان زدت فهو خير لك قلت النصف قال ما شئت وان زدت فهو خير لك قلت
فثلثين قال ما شئت وان زدت فهو خير لك قلت اجعل لك صلوتى كلها قال اذا تكفى همك ويغفر لك ذنبك ١٢
من صلى على كل يوم الف مرة لم يمت حتى يرى مقعده فى الجنة ١٣ قال جبرائيل يا محمد ان الله تعالى يقول
من صلى عليك عشر مرات استوجب الامان من سخطه ١٤ ما من عبد يصلى على صلوة تعظيما لحق الا خلق
الله من ذلك القول ملكا له جناح بالمشرق وجناح بالمغرب ورجلاه فى تخوم الارض وعنقه ملوى بالعرش
ويقول له صل على عبدى كما صلى على نبيى فهو يصلى عليه الى يوم القيامة ١٥ من صلى على صلوة صلى الله
عليه عشرا ومن صلى على عشرا صلى الله عليه مائة ومن صلى على مائة كتب بين عينيه براءة من النفاق
وبراءة من النار واسكنه يوم القيامة مع الشهداء ١٦ من صلى على حين يصبح عشرا وحين يمسى عشرا
ادركته شفاعتى يوم القيامة ١٧ انه من صلى على كل يوم ثلاث مرات وكل ليلة ثلاث مرات حبا لى وشوقا
الى كان حقا على الله ان يغفر ذنوبه تلك الليلة وذلك اليوم ١٨ اذا سمعتم المؤذن فقولوا مثل ما يقول ثم صلوا
على فانه من صلى على صلوة صلى الله عليه بها عشرا ثم سلوا الله لى الوسيلة فانها منزلة فى الجنة لا تنبغى
الا لعبد من عباد الله وارجو ان اكون انا هو فمن سأل الله لى الوسيلة حلت عليه الشفاعة ١٩ من قال
حين ينادى المنادى اللهم رب هذه الدعوة التامة والصلوة القائمة صل على محمد وارض عنا رضى لا سخط
بعده استجاب الله له ٢٠ من قال حين ينادى المنادى اللهم رب هذه الدعوة التامة والصلوة النافعة
صل على محمد وارض عنه رضى لا سخط بعده استجاب الله عزوجل دعوته ٢١ من قال حين يسمع النداء
اللهم رب هذه الدعوة التامة والصلوة القائمة آت محمدا الوسيلة والفضيلة وابعثه مقاما محمودا الذى
وعدته حلت له شفاعتى يوم القيامة ٢٢ اكثروا على من الصلوة فى كل يوم جمعة فان صلاة امتى تعرض على
فى كل يوم جمعة فمن كان اكثرهم على صلوة كان اقربهم منى منزلة ٢٣ الصلوة على نور على الصراط فمن صلى على
يوم الجمعة ثمانين مرة غفرت له ذنوب ثمانين عاما ٢٤ اذا كان يوم الخميس بعث الله ملائكة معهم صحف
من فضة واقلام من ذهب يكتبون يوم الخميس وليلة الجمعة اكثر الناس صلوة على النبى صلى الله عليه وسلم

٢٥ ان اقربكم مني يوم القيامة في كل موطن اكثركم عليّ صلوة في الدنيا من صلى علي في يوم الجمعة وليلة الجمعة مائة مرة قضى الله له مائة حاجة سبعين من حوايج الاخرة وثلاثين من حوايج الدنيا ثم يوكل الله بذلك ملكا يدخله في قبري كما يدخل عليكم الهدايا يخبرني من صلى عليّ باسمه ونسبه الى عشيرته فاثبته عندي في صحيفة بيضاء ان علمي بعد موتي كعلمي في حياتي ٢٦ مامن مسلمين يلتقيان فيصافح احدهما صاحبه ويسلمان على النبي صلى الله عليه وسلم الا لم يبرحا حتى يغفر ذنوبهما ما تقدم منها وما تأخر ٢٧ اذا دخل احدكم المسجد فليسلم على النبي صلى الله عليه وسلم وليقل اللهم افتح لي ابواب رحمتك واذا خرج فليسلم على النبي صلى الله عليه وسلم وليقل اللهم اعذني من الشيطان وفي رواية واذا خرج فليقل اللهم اني اسئلك من فضلك ٢٨ الدعاء كله محجوب حتى يكون اوله ثناء على الله عز وجل وصلوة على النبي صلى الله عليه وسلم ثم يدعو فيستجاب لدعائه ٢٩ مامن دعاء الا بينه وبين السماء حجاب حتى يصلى على محمد وعلى آل محمد فان فعل انخرق ذلك الحجاب ودخل الدعاء واذا لم يفعل رجع ذلك الدعاء ٣٠ الدعاء بين الصلوتين لا يرد ٣١ ماجلس مجلسا قوم لم يذكروا الله فيه ولم يصلوا على نبيهم الا كان عليهم ترة فان شاء عذبهم وان شاء غفر لهم ٣٢ ماجلس قوم مجلسا لا يصلون فيه عليّ الا كان عليهم حسرة وان دخلوا الجنة لما يرون من كثرة الثواب ٣٣ اذا طنت اذن احدكم فليذكرني وليصل عليّ وليقل ذكر الله بخير من ذكرني ٣٤ لا وضوء لمن لم يصل على النبي صلى الله عليه وسلم ٣٥ من هم بامر فتشاور فيه وفقه الله لرشد امره ومن اراد ان يحدث حديثا فنسيه فليصل عليّ فان في صلوته عليّ خلفا عن حديثه وعسى ان يذكره ٣٦ كل امر ذي بال لم يبدأ فيه بذكر الله ثم بالصلوة عليّ فهو اقطع ممحوق من كل بركة ٣٧ من ذكرت عنده فلم يصل عليّ فقد شقي ٣٨ البخيل من ذكرت عنده فلم يصل علي ٣٩ ان ابخل الناس من ذكرت عنده فلم يصل عليّ ٤٠ من ذكرت عنده فلم يصل عليّ فقد خطئ طريق الجنة (فصل) كتاب صلات وبشرده مفصلا محرردركه رسول عليه السلام (من كتب في كتابه صلى الله عليه وسلم لم تزل الملائكة تستغفر له مادام في كتابه) بيوروب سلف كراملك برى ايدر بنمله بيله حديث طلب ايدر بركسنه وفات ايتدكده دوشمده انى ارقه سنه يشل حله لر كيمش كوروب سببن صورديغمده هر حديثده كورديكم اسم رسول عليه السلام التنه صلى الله عليه وسلم يازردم انكيچون حق تعالى بونكله مكافات ايتدى ديدى * سلفك برى دخى ايدربرقوكشوم كاغدجى وفات ايدوب انى دوشمده كوروب الله تعالى سكا نيلدى ديديكمده يارلغادى ديوب نه سببله ديديكمده اسم رسولى هر يازديغمجه صلى الله عليه وسلم لفظنى بيله يازديغمچون ديدى * برى دخى ايدر بركسنه بكا بعض نسنه يازوب حضرت رسولك اسمنى هر يازديغى يرده صلى الله عليه وسلم تسليما كثيرا كثيرا ديو يازمش كوروب سببن صورديغمده ديديكه تازه لكمده كتب حديث يازردم اسم شريفلرنى يازدقجه صلواتى بيله يازمزدم دوشمده جناب شريفلرنى كوروب يانلرينه وارديغمده مبارك يوزلرين بندن دوندروب اوبر يانلرينه كجديكمده بو يانلرين دخى دوندرمكين قارشولرينه واروب يارسول الله نيچون بندن يوزكزى دوندررسز ديديكمده (لانك اذا ذكرتني في كتابك لا تصلي عليّ) ديديلر اوزماندنبرو اسم شريفلرين البته صلوات ايله بيله يازرم ديدى ابو سليمان حرانى ايدر حديث يازركن اسم شريفلرين يازديغمجه صلى الله عليه ديو يازوب لكن وسلم لفظنى يازمزدم دوشمده كندولرين كوردم بكا بيورديلركه (يا ابا سليمان اذا ذكرتني في الحديث اذا صليت عليّ الا تقول وسلم وهي اربعة بكل حرف عشر حسنات تترك اربعين حسنة) برينك دخى عادتى بويله اولوب اكا دخى واقعه سنده رسول عليه السلام (مالك لا تتم الصلوة عليّ) يعنى نه اولدى سكا كه بكا صلوتى بتون يازمزسن ديو قاقيمشلر (تنبيه) علما ديمشلردركه حال بومنوال اوزره اوليجق عوام كتاب واصحاب كسل صلى الله عليه وسلم لفظندن رمز طريقيله بدل اولمغيچون صلعم ياخود عم ديو يازدقلرى لايق اولميوب بروجه جازم اندن احترازلازمدر (فصل) الصلات والبشرده منافع وفضائل صلوات حقنده احاديثدن غيرى مذكور اولان آثار بودركه حضرت ابو بكر ايدر (الصلوة على النبي صلى الله عليه وسلم امحق للذنوب من الماء للنار والسلام على النبي صلى الله عليه وسلم افضل من عتق الرقاب وحب رسول الله صلى الله عليه وسلم افضل من ضرب السيف في سبيل الله * حضرت على ايدر (من صلى على النبي صلى الله عليه وسلم

يوم الجمعة مائة مرة جاء يوم القيامة وعلى وجهه من النور نور يقول الناس اى شئ كان يعمل هذا) حضرت حذيفه ايدر (الصلوة على النبى صلى الله عليه وسلم تدرك الرجل وولده وولد ولده) حضرت ابو هريره ايدر من خاف على نفسه النسيان فليكثر الصلاة على النبى محمد صلى الله عليه وسلم) حضرت عبد الله بن عمر ايدر (ان لآدم عليه السلام من الله موقفا فى فسيح العرش عليه ثوبان اخضران كانه نخلة سحوق ينظر الى من ينطلق من ولده الى الجنة وينظر الى من ينطلق من ولده الى النار فبينما آدم على ذلك اذ نظر الى رجل من امة محمد صلى الله عليه وسلم ينطلق به الى النار فينادى آدم يا احمد يا احمد فيقول لبيك يا ابا البشر فيقول هذا رجل من امتك ينطلق به الى النار فاشد المئزر واهرع فى اثر الملائكة واقول يا رسل ربى قفوا فيقولون نحن الغلاظ الشداد لانعصى الله ما امرنا ونفعل ما نؤمر فاذا أيس النبى صلى الله عليه وسلم قبض على لحيته بيده اليسرى واستقبل العرش بوجهه فيقول رب اليس وعدتنى الا تخزنى فى امتى فيأتى النداء من عند العرش اطيعوا محمدا وردوا هذا العبد الى المقام فاخرج من حجزتى بطاقة بيضاء كالانملة فالقيها فى كفة الميزان وانا اقول بسم الله فترجح الحسنات على السيئات فينادى سعد وسعد جده وثقلت موازينه انطلقوا به الى الجنة فيقول العبد يا رسل ربى قفوا حتى اكلم هذا العبد الكريم على ربه فيقول بابى انت وامى ما احسن وجهك واحسن خلقك فمن انت فقد اقلتنى عثرتى ورحمت عبرتى فيقول انا نبيك محمد اللهم صل عليه وسلم وهذه صلواتك التى كنت تصلى على فقد وافتك احوج ما تكون اليها فصلى الله وسلم عليه تسليما كثيرا) مرويدركه موسى پيغمبر عليه السلامه حق تعالى (يا موسى اتريد ان اكون اقرب اليك من كلامك الى لسانك ومن وساوس قلبك الى قلبك ومن روحك الى بدنك ومن نور بصرك الى عينك) ديو وحى ايدوب اودخى (نعم يارب) ديدكده فاكثر الصلوة على محمد صلى الله عليه وسلم) ديوب ودخى (يا موسى اتحب ان لا ينالك من عطش يوم القيامة) ديوب اودخى (الهى نعم) ديدكده فاكثر من الصلوة على محمد صلى الله عليه وسلم) بيورمشدر * كبار مشايخدن ابو حفص كاغدى وفات ايتدكده بركمسنه انى واقعه‌ده كوروب الله تعالى سكا نه ايلدى ديوب (رحمنى وغفر لى وادخلنى الجنة) ديوب نسبله ديدكده لما اوقفنى بين يديه امر الملائكة فحسبوا ذنوبى وحسبوا صلواتى على النبى صلى الله عليه وسلم فوجدوها اكثر فقال لهم حسبكم يا ملائكتى لا تحاسبوه واذهبوا به الى جنتى بيوردى ديدى * كبار صلحادن محمد بن سعيد بن مطرف ايدر هر كيجه ياتاجق زمانده عدد معينله صلوات ويرردم بركيجه اويوركن دوشمده رسول عليه السلام كلوب ايچرو كيروب اوطه‌مك ايچى نورله طولوب بعده بندن يكا كلوب (هات الفم الذى يكثر الصلوة اقبله) يعنى كتورشول بكا صلواتى چوق ايدن اغزى اوپه‌يم ديوب بندخى اغزم طوتماغه اوتانوب يكاغم طوتديغمده مبارك اغزلريله اوپوب فى الحال دهشت ايله اويانوب اوطه‌مك ايچى رايحهٔ مسكله طولمش بولوب سكز كونه دك يكاغمدن رايحهٔ طيبه كتمدى * مرويدركه كبار سلفدن خلاد بن كثير وفات ايتدكده باشى التنده (هذا براءة من النار لخلاد بن كثير) ديو قدرتدن يازلمش بر كاغد بولنوب توابعنه بونك عملى نه ايدى ديو صوردقده هر جمعه كونى صلوات كتورردى ديديلر * زين المجالس شيخ عينيده‌مذكوردركه حضرت رسول عليه السلام (ثلاثة تحت ظل عرش الله يوم لاظل الا ظله) ديوب انلر كيملردر ديدكلرنده (من فرج عن مكروب امتى واحيى سنتى واكثر الصلوة على) ديوب ودخى (من اصبح وامسى وقال اللهم يارب محمد وآل محمد صل على محمد واجز محمدا ما هو اهله اتعب سبعين كاتبا الف صباح ولم يبق لنبيه حقا الا اداه وغفر له ولوالديه وحشره مع محمد وآل محمد عليه السلام) ديوب ودخى (ان لله ملكا له جناح بالمغرب وجناح بالمشرق رأسه تحت العرش ورجلاه تحت الارض السابعة وعليه بعدد خلق الله ريش وزغب واذا صلى رجل او امرأة من امتى على امر الله تعالى له بان ينغمس فى بحر من نور تحت العرش فيقطر من كل ريشة قطرة فيخلق الله من كل قطرة ملكا يستغفر له الى يوم القيامة) ديو بيورمشدر * مرويدركه قيامتده مؤمنك حسنات وسيئاتى ميزانه قوندقده حسناتى اوستنه جناب حقدن آق صحيفه‌لر نازل اولوب حسناتى راجح اولدقده الله تعالى (هذه صلواتك على محمد ثقلت بها ميزانك وجعلتها لك ذخيرة) ديو بيورور * دخى مذكوردركه امام سفيان ثورى ايدر حجه وارديغمده كعبه‌نك اورتوسنه ياپشوب متصل روح رسوله صلوات كتورر بريكت كوردم هر مكانك مخصوص دعاسى اولور كعبه طوافنك دعاسى صلوات دكلدر ادعيهٔ مأثوره درديدم ايتديكه اكرسن

امام كبير وشيخ المسلمين اولمايدلك قصه مى سكا خبرويرمزدم بيلمش اولكه بجه كاوركن بولده پدرم خسته اولوب وفات ايتدكده كوزى كولك يوزى سياه باشى خنزير باشى كبى اولدى بن انى كوروب غمناك اولوب اويقو باصدقده دوشمده خوب صورت معتدل القامه بر يكت كاوب پدرمك باشى اوجنه اوتوروب مبارك اليله يوزنى صيغادقده قرالغى كيدوب باشى انسان باشنه دوندى اول يكت كيدركن سن كيمسن الله سكا رحمت ايتسون ديدم بنى بيلمزسن بن سيد ولد آدم محمدم اى يكت بيلمش اولكه باباكه ملائكهٔ عذاب نازل اولدقلرنده صلواتى ملكلرى بكا انى خبر ويرديلر پس كاوب نازل اولان بلاسن كشف يعنى رفع ايتدم بكا صلوات ويرردى اكرچه كيم شريب ايدى يعنى شرب خمرى چوق ايدردى بيوردى پس اويقودن اوياندم بابامك يوزنى اچوب كوردمكه باشى انسان باشنه دونوب يوزى آق وپرنور وبراق اولمش كوردم انكچون اول زمانده برواصلا صلواتدن خالى دكلم ديدى * سفيان ايدر كرچك ديرسن يكت ديدم بعده شاكردلرمه ديدمكه بو قصه يى جمله مسلمانلره خبرويره لرتاكه اويكيدك باباسى كثرت صلوات ايله ناردن نجات بولديغى كبى نيجه مسلمانلرده نجات بوله لر * فضيلت صلوات حقنده حافظ رشيد الدين ديمشدركه (نظم) الا ايها الراجى المثوبة والاجرا * وتكفير ذنب سالف انقض الظهرا * عليك باكثار الصلاة مواظبا * على المصطفى الهادى شفيع الورى طرّا * وافضل خلق الله من نسل آدم * وازكاهم فرعا واشهرهم فخرا * فقد صح ان الله جل جلاله * يصلى على من قالها مرة عشرا * فصلى عليه الله ماجنت الدجى * واطلعت الافلاك فى افقها فجرا (فصل) كيفيت صلواتده معتبراتده قرقدن زياده حديث اولوب ايچلرندن سكز عدد باعث المددى انتخاب اولنديكه بونلردر ١ اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم وبارك على محمد وعلى آل محمد كما باركت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد ٢ اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد اللهم بارك على محمد وعلى آل محمد كما باركت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد ٣ اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد وبارك على محمد وعلى آل محمد كما باركت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد ٤ اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت وباركت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم فى العالمين انك حميد مجيد ٥ اللهم صل على محمد النبى الامى وازواجه امهات المؤمنين وذريته واهل بيته كما صليت على ابراهيم وعلى ال ابراهيم انك حميد مجيد ٦ اللهم صل على محمد النبى الامى وعلى آل محمد كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم وبارك على محمد النبى الامى وعلى آل محمد كما باركت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد ٧ اللهم صل على محمد وعلى آل محمد وارحم محمدا وآل محمد كما صليت وباركت وترحمت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد ٨ اللهم اجعل صلواتك ورحمتك على محمد وعلى آل محمد كما صليت وباركت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد (فصل) بعض صلواتك منافعى خصوصى بودركه كتاب الصلات والبشرده محرردركه صالحيندن شيخ ابو موسى الضريرى ايدر دريادهكمى ايله كيدركن اقلابيه يعنى قاصرغه ديدكارى مهلك يل اسوب جمله خلق خوفا عن الغرق اغلاشوب اوحالده بنى اويقو باصدقده دوشمده حضرت رسولى كوردم بيورديلركه اهل مركبه يعنى كمى ايچنده اولنلره ديكه بيك كره (اللهم صل على سيدنا محمد وعلى آل سيدنا محمد صلاة تنجينا بها من جميع الاهوال والآفات وتقضى لنا بها جميع الحاجات وتطهرنا بها من جميع السيأت وترفعنا بها عندك اعلى الدرجات وتبلغنا بها اقصى الغايات من جميع الخيرات فى الحياة وبعد الممات) ديسونلر اويانوب خلقه خبرويروب اوچيوز كره ديديكمزده بلادن خلاص اولوب قورتلدق * شيخ ابو عبد الله الاسوانى ايدر راشبو صلواتى هر رجا مهم وهر بلاء مدلهمده بيك كره اوقويان كمسنه يه غم وحرجدن فرح وفرج حاصل ومأمولنه واصل اولور * مرويدركه بر كمسنه حضرت رسول صلى الله عليه وسلمى دوشنده كورمك ديلسه (اللهم صل على محمد كما امرتنا ان نصلى عليه اللهم صل على محمد كما هو اهله اللهم صل على محمد كما تحب وترضى له ان نصلى عليه اللهم صل على روح محمد فى الارواح اللهم صل على جسد محمد فى الاجساد اللهم صل على قبر محمد فى القبور) ديوب بلا تعيين نقدر ديرسه ديه همان تك اولمق اوزره اختتام ايده يعنى وتر اوزره تمام ايتمكه مشغول اوله تاكه مرادى حاصل اولوب مأموله وصول بوله (فصل) افضل انواع صلوات حقنده اختلاف كثيره اولوب سنن ابن ماجه ده مرويدركه

حضرت ابن مسعود (اذا صليتم على رسول الله صلى الله عليه وسلم فاحسنوا الصلاة عليه فانكم لا تدرون
لعل ذلك يعرض عليه) ديوب مجلسنده اولنلر امدى بزه تعليم ايله ديد كارنده ديديكه بويله ديكز كه (اللهم اجعل
صلواتك وبركاتك ورحمتك على سيد المرسلين وامام المتقين وخاتم النبيين محمد عبدك ورسولك امام الخير ورسول
الرحمة اللهم ابعثه مقاما محمودا يغبطه فيه الاولون والاخرون اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت على
ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد وبارك على محمد وعلى آل محمد كما باركت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم
انك حميد مجيد) * كتاب الصلات والبشرده محرردركه بركمسنه افضل صلاتله صلوات ويره يم ديو فرضا يمين ايتسه
بعضلر ايدر اول كمسنه بويله ديمك كركدركه حانث اولميه (اللهم صل على سيدنا محمد النبي الامي وعلى كل نبي وملك
وولي عدد الشفع والوتر وعدد كلمات ربنا التامات المباركات) بعضلر ديرلركه بويله ديمك كركدركه (اللهم صل على
عبدك ونبيك ورسولك النبي الامي وعلى آله واصحابه وازواجه وذرياته عدد خلقك وزنة عرشك ورضاء نفسك
ومداد كلماتك) بعضلر ديرلر بويله ديمك كركدركه (اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كلما ذكره الذاكرون وكلما سهى
عنه الغافلون) امام رافعي وكتاب روضه ده امام نووي ايدر بويله ديمك كركدركه (اللهم صل على محمد وعلى آل
محمد كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم وبارك على محمد وعلى آل محمد كما باركت على ابراهيم وعلى آل
ابراهيم انك حميد مجيد) لكن حزبور نووي كتاب اذكارده ايدر احاديث صحيحه دن وارد اولنلري جمع ايدوب
ديمك كركدركه (اللهم صل على محمد عبدك ورسولك النبي الامي وعلى آل محمد وازواجه وذريته كما صليت
على ابراهيم وعلى آل ابراهيم وبارك على محمد النبي الامي وعلى آل محمد وازواجه وذريته كما باركت على ابراهيم
وعلى آل ابراهيم في العالمين انك حميد مجيد) سلفدن بري ايدر حضرت رسولي دوشمده كوروب يا رسول الله
امام شافعي يه هيچ مخصوص صحبه برا حسانكز اولديمي ديديكمده (نعم سألت الله ان لا يحاسبه يوم القيامة) ديوب
سببن صوردیغمده (انه كان يصلي علي صلوة لم يصل علي مثلها احد) يعني بكا برنوع صلوات ويرر ديكه هيچ
بركمسنه بكا انك كبي صلوات ويرمامشدر اول صلوات نه ايدي ديو صوردیغمده (اللهم صل على محمد كلما ذكره
الذاكرون وصل على محمد كلما غفل عن ذكره الغافلون) دير ايدي ديو بيوردیلر * مواهب لدنيه ده امام بغوي
بركابنده افضل صلوات ايله صلوات ويرمكه فرضا يمين ايدن (اللهم صل على محمد كما هو اهله ويستحقه) ديمك كركدر
ديمشلر ديوب لكن حديث شريفده تعليم اولنان صلواته بغوي ديديكني وامام شافعينك (اللهم صل على محمد
وعلى آل محمد كلما ذكره الذاكرون وكلما غفل عن ذكره الغافلون) ديديكني ضم وجمع ايتسه اشمل واكمل اولور
اكر جميع رواياتده ثابت اولنلري بر صلواتده ممكن اولدقچه جمع ايتسه افضل واحسن اولوردي ديوب * زين
المجالسده مذكوردركه امام شافعي يي بركمسنه دوشنده كوروب يا امام حق تعالى سكا نه ايلدي ديدكده يارلغادي
ديوب نه سببله ديدكده بش صلواتله كه حضرت رسوله انلر ايله صلوات ويرردم ديوب انلر ندر ديدكده
(اللهم صل على محمد بعدد من صلى عليه وصل على محمد بعدد من لم يصل عليه وصل على محمد كما تحب وترضى
ان يصلى عليه وصل على محمد كما امرتنا بالصلوة عليه وصل على محمد كما ينبغي ان يصلى عليه) دير ايدم ديدي
صلات وبشر مؤلفي صاحب قاموس ايدر كيفيات صلواتدن بعضلر (اللهم صل على محمد وعلى آل محمد صلوة
دائمة بدوامك) ديمكي بعضلر (اللهم يارب محمد وآل محمد صل على محمد وآل محمد واجز محمدا صلى الله عليه وسلم
ما هو اهله) ديمكي اختيار ايدوب * شيخ معروف كرخي اصحابندن ابو الحسن كرخي بويله صلوات ايله مشغول
ايديكه (اللهم صل على محمد ملئ الدنيا وملئ الاخرة وبارك على محمد ملئ الدنيا وملئ الاخرة) اشبو كيفيات مختلفه
دلالت ايدركه لفظ صلواتده زياده ونقصان جائز اولوب زياده نك زمان معينه والفاظ معينه اختصاصى يوقدر
لكن جميعندن افضل واكمل حضرت رسولك تعليم ايتديكي الفاظ شريفه در پس محب رسول مختار اولنلره
سزاواردركه من احب شيأ اكثر من ذكره فحواسنجه اكثر حالده صلواتدن خالي اولميوب اشتغالده اولوب وارد
اولان الفاظي ممكن اولدقچه جمع ايتمكي سعي ايده كه (لا يكمل ايمان احدكم حتى اكون احب اليه من والده
وولده والناس اجمعين) حديثي مفهومنجه هركس سعادت هوسه بروجه جازم واجب ولازمدر خصوصا
(لقد من الله على المؤمنين اذ بعث فيهم رسولا منهم يتلو عليهم آياته ويزكيهم ويعلمهم الكتاب والحكمة
وان كانوا من قبل لفي ضلال مبين) آيتي دلالتي اوزره هر مؤمنه كندو اوزرنده اولان حق رسولي ادا ايتمكي

همچو دين بلكه محض فرض عيند ردیوب بو صلواتی كندو زبان دررفشانندن بيان ايتمشدركه (اللهم صل على محمد النبى الامى وعلى آله وازواجه وذريته واصحابه عدد ما خلقت وعدد ما انت خالق وزنة ما خلقت وزنة ما انت خالق وملئ ما خلقت وملئ ما انت خالق وملئ سماواتك وملئ ارضك ومثل ذلك واضعاف ذلك وعدد خلقك وزنة عرشك ومنتهى رحمتك ومداد كلماتك ومبلغ رضاك وحتى ترضى واذا رضيت وعدد ما ذكرك به خلقك فى جميع ما مضى وعدد ما هم ذاكرونك فيما بقى فى كل سنة وشهر وجمعة ويوم وليلة وساعة من الساعات ونفس ولمحة ولحظة وطرفة من الازل الى الابد فى الدنيا والاخرة واكثر من ذلك لا ينقطع اوله ولا ينفد آخره) محرر سطور اولان عبد پرقصور قسم ثالث تاريخ مرءآة الكائنات اولان اشبو قسم سيرة سيد الانام صلوة وسلام شرف انتساب ومدح وثناء لآلى انتظام ايله اتمام بولوب مسكى الختام اولمق اهم مهام واعزم مرام اولمغين آل حضرت رسول مقبولدن سيد اجل عمدة الدين ابو على بن الحسن الغزنوى عليه رحمة الرب القوى منظوماتندن اولان شعر لطافت اشعارا اختيارا ولنديكه بودر (نظم) سلام كالطاف الاله الممجد * سلام كاخلاق النبى المؤيد * سلام كمسك الصدغ تزهو به الصبا * على صفحتى كافور خد مورد * سلام كطل جاد فى عين نرجس * فعطر منها كل جفن مسهد * سلام كالحان العنادل سحرة * يجاوبها سجع الحمام المغرد * سلام كماء بارد فى حرارة * لدى القاع يشفى غلة الكبد الصدى * سلام به فى ليلة القدر تنزل * الملائك والارواح فيها الى الغد * سلام كانفاسى اذا كنت ناطقا * بمدح رسول الله جدى وسيدى * على من تصدى منصبا اى منصب * على من تولى سوددا اى سودد * على من تلقى حكمة اى حكمة * على من ترقى مصعدا اى مصعد * على من تخطى قاب قوسين فى العلى * وفاز بسهم فى العلى متفرد * على من له عيسى ابن مريم حاجب * على من به موسى بن عمران مقتدى * على من به عين القلوب قريرة * ينام بعين الله فى خير مرقد * امام جميع الانبياء مطهر * رسول اله العالمين محمد * ايا سيد العباد يا من تورمت * له قدماه من دوام التهجد * ايا خاتما للرسل كنت نبينا * وآدم ملقى بين طين وجلد * عليك سلام الله يا دافع الردى * ويا شافعا فينا ويا كافى الردى * الا ايها العشاق صلوا وسلموا * على من به فزتم بخلد مخلد * وصلوا على اصحابه انجم الهدى * بايهم من يقتدى فهو يهتدى * جزى الله عنا المصطفى ما استحقه * وما الله يجزى جيدا غير جيد * انبت الى الرحمن معتصما به * ومن يعتصم بالانبياء اقد هدى (اللهم صل على عبدك ورسولك ونبيك وصفيك وخير خلقك امام المتقين وخاتم النبيين وقائد الغر المحجلين سيدنا محمد النبى العربى اللهم آته الوسيلة والفضيلة والدرجة العالية الرفيعة وابعثه مقاما محمودا الذى وعدته انك لا تخلف الميعاد اللهم فصل وسلم وبارك عليه وعلى آله واولاده وازواجه واصحابه وذرياته واهل بيته وتابعيهم باحسان الى يوم الدين صلوة زاكية سامية نامية معطرة مبجلة لائقة منك اليه متوالية ابد الابدين عليه زنة عرشك ومداد كلماتك وتعداد حكمتك وبقاء ذاتك وصل وسلم عليه وعلى اخوانه من الانبياء والمرسلين وعلى آل كل وصحبه وتابعيهم وعلى ملائكتك المقربين واهل طاعتك اجمعين * سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

(بسم الله الرحمن الرحيم)

الحمد لله الذى ايد هذا الشرع والدين بالخلفاء الحنفاء الراشدين * والصلوة والسلام على سيد المرسلين وحبيب رب العالمين * وعلى آله واصحابه اجمعين (اما بعد) قسم رابع تاريخ مرأت الكائنات اولان اشبو اوراق صحت سمات مسكية النفحاتده خلفاء راشدين يعنى چهاريار كزين ومناسبتله حسن وحسين فخر المؤمنين احواللرى تبيين اولنوب التى بابه منقسم وبو وجهله مرتسمدر (فائده) اولا معلوم اوله كه معتبرات متفرقه‌ده (الخلافة من بعدى ثلاثون سنة ثم تصير ملكا عضوضا) ديوودخى (الخلافة ثلاثون عاما ثم يكون بعد ذلك الملك) ديوودخى (ان اولكم) اى اول دينكم (بدئ بنبوة ثم يكون خلافة ورحمة ثم يكون ملكا جبرية) ديوودخى (ثلاثون خلافة ونبوة وثلاثون خلافة وملك وثلاثون تجبر ولا خير فيما وراء ذلك) ديودرت حديث شريف اولوب علماء ديمشلردركه چهاريار كزيندنصكره حضرت حسنك التى ايلق خلافتى آخرنده حديثده بيوريلان اوتوز يل تمام اولدى واحاديث مزبوره‌نك تأويلنده اشراف مؤمنين امر مبايعتده اختلاف ايتميوب حق وعدل اوزره على التوالى خلافت كامله زمانى همان اوتوز يلدر يعنى وفات رسولدن

اوتوزيله دكدرآند نصكره شرائط مزبوره كاه بولنوب كاه بولنميوب اكثرملوك مؤمنين ملك عضوض يعنى اهل
ظلم وجورناپسنديده طوراولورلرديمشلر (فائده) مرويدركه رسول عليه السلام وفاتلرندنصكره خلافتى
هيچ برزمانده بركسنه يه صراحة تعيين ايتميوب بلكه همان مرض موتلرنده وفاتلرندن سكز كون مقدم
حضرت ابو بكرى امامته تعيين ايتمكله آنك خلافتنه رمز ايتديلرزيرا امام اولان اعلم واصلح موجودين اولمق
اولى ايدوكى (يؤم القوم اقرأهم لكتاب الله) حديثيله ثابتدر * مرويدركه رسول عليه السلام زمان صحتلرنده
بركره كندولر مسجده چيقميوب صحابه نمازى قيلسونلرديوب ابو بكر حاضر اولمامغين امام عمر اولوب
رسول عليه السلام آوازينى ايشتدكده (لالالا يأبى الله والمسلمون الا ابابكر فليصل بالناس ابو بكر) ديوب
بركره دخى حضرت على يه خطابا (سألت الله ان يقدمك ثلاثا فابى على الا تقديم ابى بكر) يعنى سنى سائر صحابه
اوزرينه تقديم ايتمكى الله تعاليدن اوچ كره رجا ايتدم ابو بكرى تقديمدن غيرى حاله الله تعالى رضا ويرمدى
ديديلر لكن زمان صحتلرنده ابو بكرك خلافتنه تصريحسز بكزرنيجه رمز واشارت ايتمشلردى جملهدن ابتدا
مدينه يه كلوب مسجد شريفلرى بنا اولنوركن مبارك اللريله بنايه برطاش قويوب ابو بكره طاشكى بنم طاشم
يانته قويوب قودقده عمره طاشكى ابو بكرك طاشى يانته قوديوب قودقده عثمانه طاشكى عمرك طاشى يانته
قويوب قودقده (هؤلاء الخلفاء بعدى) ديديلر بركره دخى (اقتدوا بالذين من بعدى ابى بكر وعمر) ديديلر
بركره دخى برخاتون كلوب برنسنه ايستدكده بعد زمان كلمك امر ايدوب كلوب سزى بولمزسم نه ايدهيم ديدكده
(ان لم تجدينى فات ابابكر فانه الخليفة من بعدى) ديديلر ومرض موتلرنده (ائتونى بدواة وقرطاس اكتب
لابى بكر كتابا لا يختلف عليه اثنان) ديوب بعده (يأبى الله والمسلمون الا ابابكر) ديديلر كتاب المسايره ده علامه
ابن الهمام ايدر حضرت رسوله ابو بكر خليفه اولهجغنى حق تعالى بيلديروب لكن امته اعلامه امر ايتمامشدى

(باب اوّل در احوال ابو بكر الصدّيق رضى الله تعالى عنه)

(نظم) آخرانبيايه اوّل يار * ثانى اثنين اذهما فى الغار * سيد باركاه صدق وصفا * خلف حضرت
حبيب خدا * اكا اول دم ويرلدى عزت وجاه * ديدى اكا نبى خليل الله * كيدره قفلى باب جنتدن *
اوّل اول كيره سائر امتدن * بعد عهد النبى بالتحقيق * بشرك افضلى دررصديق * قلدى حكم وحكومتى
ايكى يل * اولدى عمر عزيزى مستعجل * كلشن دينى قلدى عدل له زين * رضى الله عنه فى الدارين *

(فصل در اسم وسن ونسب وحليه وكنيه ولقب او) معتبرات متفرقه ده مذكوردركه ولادت حضرت رسولدن
ايكى يل وبرقاچ آى صكره طوغوب پدرى ابو قحافة عثمان بن عامر بن عمرو بن كعب بن سعد بن تيم بن مرة
ابن كعبدركه حضرت رسولك نسب شريفلرى ايله مزبور مرّه ده جمع اولمشلردر * بعضلر ابو بكرك اسمى اصلده
عتيق ايدى ديوب قول اصح اوزره عبد الكعبه ايديكه رسول عليه السلام عبد الله ديو آدقوديلر * مرويدركه
بكر آدلو اوغلى اولميوب لكن عادت عرب اوزره اركك اوغلى اولمق ايچون تفألا دخى تازه ايكن ابو بكر ديو كنيه
قونوب اسمنه غالب اولدى حسن وجمالى يانسبى عيوبدن خالى اولديغيچون يا ايمانه جملهدن اوّل كلديكيچون
لكن نيجه احاديث مفهومنجه جهنمدن آزاد اولديغيچون لقبى عتيق اولوب بعد الايمان جناب حقدن مكه ده
قصهٔ معراج رسولى اول كيجه نك ايرتسى غائبانه ايشتدكده كمال اعتقادله تصديق ايتمكين جناب حقدن
صدّيق لقبيله مشرف اولمشدى صحابه دن انس بن مالك جميع صحابه دن ياشده بيوك اولنلر ابو بكر ايله سهيل بن
عمرو بن البيضا ايدى ديوب لكن حضرت حمزه وعباس وعبيدة بن الحارث بونلردن بيوك ايدوككى بو قاروده
آخرباب صحابه ده كچمشدر نظر اولنه * مرويدركه آق بكزلو يوزى وكوده سى نحيف ويكاقلرى اوستنده صقاللرى
خفيف وكوزلرى نوعاچقور وآلنى يومريجه اولوب صقالنى حنا وكتم ايله بويا اردى (فصل در احوال
جاهليت وكيفيت ايمان او) تاريخ الخلفاء شيخ سيوطيده مرويدركه حضرت صدّيق دخى قبل الايمان مكه ده
كفار قريشك اعيان وكبار ومقبول مستشارلرندن ايدى اوزمانده دخى اعف ناس اولوب كمال صداقت
وصلابت اوزره اولمغين اصلا شرب خمر ايتميوب شعر دخى سويلامشدى واوزمانده تجارت اوزره اولمغين
صاحب مال اولوب جود وسخا وبذل وعطايه معتاد جواد خيرنهاد ايدى حضرت رسوله دنياده ابتدا ايمان
كتورن كيم ايدوكنده اختلاف اولنوب اوّل خديجه ايكنجى يا اوچنجى ابو بكر ايديكه بو خصوصك تفصيلى

بوقارووده باب نبوت رسول علیه السلامده کچمشدر نظر اولنه * مرویدرکه ابو بکر حضرت رسول علیه السلامه نبوتلرندن نیچه ییللر مقدم غایتده دوست اولوب تجارته واردیغی یرلرده کاهنلردن اوصاف رسولی وکندونك آنلره مصاحب اوله جغنی نیچه کره ایشیدوب نبوتلری ظهورنده بی شك وتردد محض محبت وتوددایله ایمانه کلدی (فائده) مرویدرکه والده سی ام الخیر رسول علیه السلام دخی مکه ده ایکن ایمانه کلوب اما باباسی ابو قحافه عثمان بن عامر چاق مکه فتحنده طقسان یاشنده پیر ایکن ایمانه کلوب (رب اوزعنی ان اشکر نعمتك التی انعمت علیّ وعلی والدیّ) آیتی ابو بکرله والدینی حقنده نزول ایتدی دینوب جمیع صحابه ده کندوسی وپدرومادری وجمله اولادی واولادی اولادی ایمانه کلمش ابو بکردن غیری بر کمسنه بوغیدی حتی جمیع مهاجرینده ابو بکردن غیری باباسی ایمانه کلمش کمسنه یوغیدی دیمشلر (فصل در بعض فضائل وخصائص او) کتب تواریخ وسیرده محرردرکه ابو بکر صدیق حضرت رسوله قبل النبوه خصوصا بعد النبوه مکه ده وزمان هجرتده رفیق شفیق ومحب صدیق ایدی مدینه ده دخی هر سفر وحضرده اجازتله برایکی دفعه دن غیری جناب شریف لامع النورلرندن اصلا دورا اولمیوب اوقات بارکاتی صحبت حضرتده مرورایدردی رسول مختارك صدقله یاری ومحرم اسراری وجمیع اموردده مستشاری اولوب حضرت عمر ایله ایکیسی وزیر دلپذیر ومشیر عدیم النظیر ایدیلر رسول علیه السلام (ان الله ایدنی باربعة وزراء اثنین من اهل السماء جبرائیل ومیکائیل واثنین من اهل الارض ابو بکر وعمر) دیمشدر هر مجلسده اصحاب کرام حلقه اولوب حضرت رسول علیه السلام صاغ یانلرنده ابو بکری صوللرنده عمری اوتوردوب ابو بکر حاضر ایکن آنك اوستی یاننه وغائب ایکن آنك یرینه اصلا بر کمسنه یی کچورمیوب آنده اولدیغچه یری بوش طوررردی کمسنه آنك اوستی یرینه کچمزدی * تاریخ سیوطیده اولان تفصیلك اجمالی بودرکه ابو بکر خوب عادة شجاعت وسخاوه وعلم وذکاده خصوصا تقواده جمله صحابه دن زیاده ایدی ذکر اولنان امورك دلیللری بودرکه حضرت علی اشجع الناس ابو بکردیوب ودخی وفات حضرت رسولده مرتد اولان اکثر قبائل عرب ایله مقاتله یه عزم ایدوب صحابه تردده ایکن ابو بکر آنلره یاقیوب قلجن طاقنوب یالکزجه جنکه توجه ایتدکده صحابه اکا تابع اولدیلرودخی (وسیجنبها الاتقی الذی یؤتی ماله یتزکی وما لاحد) آیتی بالاتفاق حضرت ابو بکر حقنده نازل اولمشدر ورسول علیه السلام (مانفعنی مال قط مانفعنی مال ابی بکر) بیورمشدرزیرا تجارتدن تحصیل ایتدوکی اموال کثیره یی اوقات متفرقه ده حضرت رسوله بذل ایدوب دخی نیچه وجهله فی سبیل الله صرف ایتمشدی ودخی وفات رسولده منع زکاة ایله مرتد اولنلرله جنکی مقرر ایتدکده جمله صحابه مسلمانلره قلیچ چکمك جائزدکادر دیو تردد ایتدکلرنده (والله لاقاتلن من فرق بین الصلوة والزکاة والله لو منعونی عقالا کانوا یؤدونه الی رسول الله صلی الله علیه وسلم لقاتلتهم علی منعه) دیوب صحابه ایله مباحثه ایتدکده جمله سنی ملزم ایدوب جمله دن اعلم ایدوکی ظاهر ومسلم اولدی خصوصا صحابه دن ابن عمر حضرت رسولك حیاتنده خلقه فتوی ویرنلر کیملر ایدی دیو صورلدقده ابو بکر ایله عمر ایدی غیری کمسنه وار ایدوکنی اکلامزم دیمشدر * زمان خلافتنده بر مشکل دعوی کلدکده قرآنده بعده بلدیکی حدیثلرده بوقلیوب آنلرده جواب بولنمزایسه صحابه یه صوروب اکا متعلق حدیث بیلنلر ایسه مشاوره ایدوب اجماع ایدرلرسه آنکله عمل ایدوب اختلاف اولنور ایسه کندو اجتهاد ایدردی بعده حضرت عمر دخی قرآنده وحدیثده بولمدیغنی ابو بکرك اجتهادنده بولورسه البته انکله عمل ایدردی ناچار اولورسه اجتهاد ایدردی (اقتدوا بالذین من بعدی ابی بکر وعمر) حدیثی خود جمله دن اعلم وافضل ایدوکنی مشعر ودلیل قاطعدرودخی ذکاده حدنهایتده اولوب جمله دن رسول علیه السلام (ان الله تبارك وتعالی خیر عبدا بین الدنیا وبین ما عنده فاختار ذلك العبد ما عند الله) دیدکده مرادلری کندولر ایدوکنی ابو بکر اکلایوب اغلایوب سائر صحابه آنك سرعت فهمنه تعجب ایتدیلر ودخی (یؤم القوم اقرأهم لکتاب الله) حدیثی اوزره علوم قرآنده دخی اعلم صحابه اولمغین رسول علیه السلام مرض موتلرنده آنی امامته تعیین ایدوب (لا ینبغی لقوم فیهم ابو بکر ان یؤمهم غیره) بیورمشدی * ودخی علم سنتده یعنی حدیث وآداب رسولده اعلم صحابه اولوب بعض امور شرعیه ده اکثریا صحابه اکا مراجعت وسؤال ایدرلردی لکن سائرلری کبی بوندن چوق حدیث روایت اولنمدیغی حضرت رسولدنصکره آز یشامغین

واولنجه

واولانجه زمانی اهم مهمات اولان قمع وقلع مرتدین وبغات تدارکنه مصروف اولدیغیچون ایدی ودخی علم تعبیرده اعلم صحابه اولوب کبار تابعیندن رئیس المعبرین اولان ابن سیرین (کان ابو بکر اعبر هذه الامة بعد النبی صلی الله علیه وسلم) دیمشدر ودخی انساب قبائل عربده خصوصا انساب قریشده اعلم جمیع ناس ایدی دیمشلر ودخی فصحا وخطباء ناسدن اولوب حتی بعض سلف خطباء اصحاب رسول الله صلی الله علیه وسلم ابو بکر الصدیق وعلی بن ابی طالب دیمشدر* ودخی رأی وتدبیرده بی نظیر اولمغین رسول علیه السلام جمیع امور دنیویه لرین آنکله طانشوب (اتانی جبرائیل فقال ان الله یأمرك ان تستشیر ابا بکر) دیوب حتی (وشاورهم فی الامر) آیتی ابو بکر وعمر ایله مشاوره ایتمکیچون نازل اولمشدر* ودخی صحابه ایچنده قرآن عظیمی تون حفظ ایدن برقاچ کمسنه نك بریدر ودخی کمال تقواده صحابه دن زیاده ایدوکنه (وسیجنبها الاتقی الذی یؤتی ماله یتزکی) آیتی دلیل قاطعدر زیرا آنك حقنده نازل اولمشدر (فصل) انبیادن صکره افضل جمیع بنی آدم اولوب جلائل فضائلنه متعلق برقاچ آیت کریمه ووافر حدیث شریف وارددرکه بعضلری بونلردرکه اولا (ثانی اثنین اذ هما فی الغار) آیتی ودخی (فاما من اعطی واتقی وصدق بالحسنی فسنیسره للیسری) آیتی ودخی (وسیجنبها الاتقی الذی یؤتی ماله یتزکی وما لاحد عنده من نعمة تجزی الا ابتغاء وجه ربه الاعلی ولسوف یرضی) ودخی برقاچ آیت دخی ابو بکر حقنده نازل اولدیغنده اتفاق اولنوب ودخی تفاسیرده (الذین ینفقون اموالهم باللیل والنهار سرا وعلانیة فلهم اجرهم عند ربهم ولا خوف علیهم ولا هم یحزنون) آیتی برقولده بونك حقنده نازل اولمشدرکه مثوبات انواع صدقاتی تحصیل وتکمیل ایچون کیجه لرده اون بیك کوندزلرده اون بیك خفیة اون بیك آشکاره اون بیك آلتونی تدریجله تصدق ایتمشدر برقولده علی حقنده نازل اولدی دیو برغیری وجهله حکایت اولنمشدر* ثانیا رسول علیه السلام (ابو بکر الصدیق خیر الناس الا ان یکون نبی) ودخی (والله ما طلعت الشمس ولا غربت علی احد بعد النبیین والمرسلین افضل من ابی بکر الصدیق) ودخی (ان من آمن الناس علی فی صحبته وماله ابو بکر ولو کنت متخذا خلیلا غیر ربی لاتخذت ابا بکر خلیلا ولکن اخوة الاسلام) ودخی (اما انك یا ابا بکر اول من یدخل الجنة من امتی) ودخی (حب ابی بکر وشکره واجب علی کل امتی) ودخی (الناس کلهم یحاسبون الا ابا بکر) دیو بیورمشدر ودخی (خصال الخیر ثلثمائة وستون خصلة اذا اراد الله بعبده خیرا جعل فیه خصلة منها یدخل بها الجنة) دیوب ابو بکر دخی یا رسول الله بنده او خصلتلردن بریسی وارمیدر دیدکده (نعم جمعا من کل) دیوب برروایتده رسول علیه السلام (خصال الخیر ثلثمائة وستون) دیوب ابو بکر بنده بریسی وارمیدر دیدکده (کلها فیك فهنیأ لك یا ابا بکر) بیوردیلر ودخی برکون مجلس رسول علیه السلامده (یا ایتها النفس المطمئنة) آیتی آخرنه دك اوقنوب ابو بکر یا رسول الله (ان هذا الحسن) دیدکده (اما ان الملك سیقولها لك عند الموت) دیدیلر ودخی برکره ابو بکر عمره فی الجمله انجنوب رسول علیه السلام جمله صحابه یه (ان الله بعثنی الیکم فقلتم کذبت وقال ابو بکر صدقت وواسانی بنفسه وماله فهل انتم تارکوا الی صاحبی) دیو خطاب مشعر العتاب ایتدکده ابو بکره جمله خلق اولکیدن زیاده تعظیم ایدر اولوب بعده برفرددن رنجیده لك کورمدی وانجنه جك سوز ایشتمدی (فصل) ابو بکر له عمرك ایکیسی حقنده مشترك ذکر اولنان حدیثلر بونلردرکه رسول علیه السلام (اتانی جبریل آنفا فقلت حدثنی بفضائل عمر بن الخطاب فقال لو حدثتك بفضائل عمر منذ ما لبث نوح فی قومه ما نفدت فضائل عمر وان عمر حسنة من حسنات ابی بکر) دیوب ودخی برکمسنه (ای الناس احب الیك یا رسول الله) دیو صوردقده (عائشة) دیوب (من الرجال) دیدکده (ابوها) دیوب (ثم من) دیدکده (عمر بن الخطاب) بیوردیلر ودخی ایکیسی حقنده (هذان سیدا کهول اهل الجنة من الاولین والآخرین الا النبیین والمرسلین) دیدیلر ودخی برکون رسول علیه السلام صاغ یاننه ابو بکر صول یاننه عمر کاوب مبارك اللرندن هر بریله برینك النه یاپشوب بو حال الله مسجد شریفلرینه کیروب (هکذا نبعث یوم القیامة) دیدیلر ودخی ینه برکون بو ایکیسنی کوردکلرنده (هذان السمع والبصر) یعنی بو ایکیسی کوزمدر قولاغمدر دیدیلر* وینه برکون بو ایکیسنه خطابا (الحمد لله الذی ایدنی بکما) وینه برکون (لو اجتمعتما فی مشورة ما خالفتکما) دیدیلر* وینه بو ایکیسی حقنده (ان لکل نبی خاصة وان خاصتی من امتی ابو بکر وعمر) ودخی (انی لارجو لامتی فی حبهم لابی بکر وعمر ما ارجو لهم فی قول

(لا اله الا الله) ودخی (حب ابی بكر وعمر ایمان وبغضهما كفر) بیوردیلر انكچون عامهٔ علما سب شیخین وبغض
شیخین یعنی ابو بكره یاعمره سب ایتمك یا عداوت ایتمك كفر صریحدر دیو اتفاق ایتمشلردر فلعنة الله علی الروافض
(فصل) ینه ابو بكرك فضیلتی حقنده صحابه وغیری كلماتنك بعضی بودركه حضرت عمر ابو بكر
سیدنا اودخی (لووزن ایمان ابی بكر بایمان اهل الارض لرجح بهم) ودخی (لوددت انی شعرة فی صدر ابی بكر)
ودخی (وددت انی من الجنة حیث اری ابا بكر) ودخی (ماسابقت ابا بكر الی خیر قط الا سبقنی) دیوب
وحضرت علی (والذی نفسی بیده ما استبقنا الی خیر قط الا سبقنا الیه ابو بكر) ودخی (خیر الناس بعد رسول الله
صلی الله علیه وسلم ابو بكر وعمر لا یجتمع حبی وبغض ابی بكر وعمر فی قلب مؤمن) ودخی دائما خطبه اوقورکن
(اللهم اصلحنا بما اصلحت به الخلفاء الراشدین المهدیین) دیمكه معتاد اولمغین آنلر كیملردر دیو صورلدقده كوزلری
یاشله طولوب (هم حبیبای ابو بكر وعمر اماما الهدی وشیخا الاسلام ورجلا قریش المقتدی بهما بعد رسول الله
صلی الله علیه وسلم من اقتدی بهما عصم ومن اتبع آثارهما هدی الصراط المستقیم ومن تمسك بهما فهو من
حزب الله) دیدی وبعض سلفدن مرویدركه حضرت رسول علیه السلام وفاتنده نیچه قبائل عرب مرتد
اولدقلرنده ابو بكر آنلری ایمانه دعوت وعناد ایدنلری قتل وغارت ایتمكله دین مبینی تقویت وتسكین فتنه ورفع
ضلالت خصوصنده بر پیغمبر مقامنه قائم یعنی چاق انبیا اهتمامی قدر اهتمام عظیم دائم ایتدی (فصل)
حضرت صدیقك اوصاف حمیده واخلاق پسندیده سی اكرچه غیر عدیده در لكن بوقاروده ذكر اولنان آیات
واحادیث واخباردن ماعدا اسنك كمال اجمالی بودركه تابعیندن امام نخعی ایدر ابو بكره كمال رأفت ورحمتی سبیله
اواه دیرلردی * وسلفدن بری ایدر جبرائیلك حضرت رسول ایله سویلشدیكنی ابو بكر ایشیدوب لكن
شخصنی كورمزدی * وزین المجالسده مرویدركه (آفة الانسان من اللسان) مفهومنجه خلاف رضاء خدا
جدا برنسنه سویلمیه یم دیو اون ایكی ییل متصل مبارك آغزنده طاش طوتوب شرعا یا طبعا لازم اولان نسنه دن
غیری ایچون اغزندن چیقارمزدی * وتاریخ الخلفاده مذكوردركه هر كیشی نفسنی انعابده ثواب
بی حساب اولمغین یاز كونلرنده اوروج طوتوب قیش كونلرنده افطار ایدردی * ودخی جناب حقدن غایت
خوف اوزره اولمغین بركون برقوشجغز كوروب (طوبی لك یا طیر تأكل من الثمر وتستظل بالشجر وتصیر
الی غیر حساب یالیت ابا بكر مثلك) دیدی وینه بركون (لوددت انی شعرة فی جنب عبد مؤمن) دیدی یعنی
نولایدی بن بر مؤمن اهل نجاتك بدننده برقیل اولایدم تا كه شبهه سز نجات بولایدم ودخی (وددت انی خضرة
تأكلنی الدواب) دیدی یعنی نولایدی بن یشل اوت اولایدم حیوانات بنی ییه ایدی تا كه حشر اولوب حساب
اولمیدم * ودخی مرویدركه ابو بكرله سائر صحابه دن ابن الزبیر نماز قیلدقلرنده كمال خشوعلرندن اصلا حركت
ایتمیوب وقیامده غایت چوق آكلنوب ایراقدن كورنلر آغاج دیرك صانورلردی * ودخی ابو بكری بركسنه
یوزینه قارشو مدح ایتسه (اللهم انت اعلم منی بنفسی وانا اعلم بنفسی منهم اللهم اجعلنی خیرا مما یظنون
واغفر لی ما لا یعلمون ولا تؤاخذنی بما یقولون) دیرایدی (فصل در احوال خلافت) تاریخ الخلفاده اولان
تفصیلك اجمالی بودركه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم كندو یرلرینه خلافتی هیچ بركسنه یه صراحة
تعیین ایتمامكین وفات رسولده صحابه دن طائفهٔ انصار تعیینده اولا تردد ایدوب بعده بزدن بر امیر یعنی حاكم
مهاجریندن بر امیر اولسون دیدكلرنده حضرت ابو بكر (الائمة من قریش) حدیثنی اوقیوب حضرت عمر دخی
(یا معاشر الانصار الستم تعلمون ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قد امر ابا بكر ان یؤم بالناس وایكم تطیب نفسه
ان یتقدم ابا بكر) دیدكده جمله انصار (نعوذ بالله ان نتقدم ابا بكر) دیوب حق ظاهر اولدقده ابتدا عمر بعده
موجود اولان مهاجرین صكره انصار بیعت ایدوب حضرت علی ایله حضرت زبیر آنده حاضر اولمیوب بعده
حضرت رسولی دفن ایدوب ایرتسی علی وزبیر وجمیع صحابه صفای قلب ایله عموما بیعت ایتدكلرین حضرت
ابو بكر منبره چیقوب جناب حقه حمد وثنا ورسوله صلوتدن صكره مسلمانلره خطابا دیدیكه (اما بعد ایها الناس
فانی قد ولیت علیكم ولست بخیركم فان احسنت فاعینونی وان اسأت فقومونی الصدق امانة والكذب خیانة
والضعیف فیكم قوی عندی حتی اریح علیه حقه ان شاء الله تعالی والقوی فیكم ضعیف حتی آخذ الحق منه
ان شاء الله تعالی لا یدع قوم الجهاد فی سبیل الله الا ضربهم الله بالذل ولا تشیع الفاحشة فی قوم قط الا عمهم

اللهبالبـلاء اطيعونی مااطعت الله ورسوله فاذا عصيت الله ورسوله فلا طاعـة لی عليكم قوموا الى صـلاتـكم يرحمكم الله) ديوب بعده نماز قيلمغه شروع ايتديلر* تفاسيرده (قل للمخلفين من الاعراب ستدعون الى قوم اولى بأس شديد تقاتلونهم او يسلمون فان تطيعوا يؤتكم الله اجرا حسنا وان تتولوا كما توليتم من قبل يعذبكم عذابا اليما) آيتی ابو بكرك حقيت خلافتنه نص قاطعـدر زيرا بو آيتك نزولندن صكره مسلمانلری كفارله جنكه دعوت ابو بكرك مرتدين ايله جنكه دعوتندن مقدم ظهورا يتمديكی متفق عليه دردیمشلردينوب يعنی ذكر اولنان آيتده (فان تطيعوا يؤتكم الله اجرا حسنا) بيورلمشدرا كرابو بكرك خلافتی عند الله حق اولمسه اكا مطيع اولنلره ثواب ويريلوردیو بيورلمزايدی ديمكدر* كتاب مورد اللطافه ده مذكوردركه جميع بنی آدمده خليفه اسمی اطلاق اولنان همان اوچ كمسنه دربری آدم پيغمبردركه حق تعالی آنك حقنده ملائكه يه خطابا (انی جاعل فی الارض خليفة) بيوروب ايكنجی داود پيغمبردركه اكا خطابا (يا داود انا جعلناك خليفة فی الارض) بيوروب اوچنجی ابو بكردركه جميع صحابه وغيريلر حضورنده وغيبتنده خليفة رسول الله ديرلردی حتی حضرت عمر خليفـه اولدقده اكا خليفة خليفة رسول الله دينوب لكن كلام طويل اولمغين آنی قويوب امير المؤمنين ديرلر اولديلر* مرويدركه ابو بكر خليفه اولدقده حاجبی سديف آدلو قولی قاضيسی حضرت عمر كاتبی حضرت عثمانله عبد الله بن الارقم ياخود عثمانله زيد بن ثابت وصاحب شرطه سی يعنی صوباشيسی مقامنده حضرت ابو عبيدة بن الجراح ايدی حضرت رسولك كومشدن اولوب نقشی محمد رسول الله اولان خاتم شريفلری ابو بكرك برماغنده ايدی عثمان خلافتنده بو خاتم قيويه دوشوب ناپديد اولدی ابو بكرك بشـقه برخاتمی دخی اولوب آنك نقشی نعم القادر الله ايدی پدری حياتنده خليفه اولمش كمسنه وپدری حياتنده وفات ايتمش خليفه ابو بكردن غيری كلمامشدر* مرويدركه سابقا شهرده تجارت ايدوب خليفـه اولدقده صحابۀ كرام فراغت ايتديروب اهـل وعياللريله جهت معاش ايچون بيت المالدن كونده يارم قيون ييلده همان ايكی يلك بشيوز اقچـه وكندو نفسـنه يازلق وقيشلق بردرو يشانه لباس تعيين ايتديلر* مرويدركه حضرت عمر مدينه ده يول اوستنده يا تور كورو كوترم وغايت پير بر عورته لازم اولان خدمت شرعيه لرين رضاء لله بالذات ايتمكه هر كيجـه واروب بيه جكنی ايچه جكنی ايلتدكجه كندودن مقدم بركمسنه واروب جمله خدمتی ادا ايتمش كوروب اونوابلره كندو واصل اولمديغنه دائما بحضور اولوب آندن مقدم وارمغـه چالشوب عاجز اولدقده باری كيم ايدوكنی بيله يم ديو بر كيجه يولده كيزلنـدكده كورديكه خليفـۀ زمان اولان حضرت ابو بكرايمش تقبـل الله حسـناته وضاعف اجوره ومثوباته واسكنه اعـلی جنانه ورضی عنـه ورفع درجاته (فصل در ارسال جيش اسامه) حضرت ابو بكرك ابتدا خلافتنده اوّل عمللری بو ايديكه حضرت رسول عليه السـلام مرض موتلرنده اسامه بن زيدی دمشق شامـه قريب يرده سابقا غزوۀ موته ديدكلـری محاربه ده پدری زيدی شـهيد ايدن كفار روم وعرب ايله جنك ايچون كبار مهاجرين وانصاره سردار ايدوب شهردن طشره ده قونمشـلرايكن رسول عليه السـلام وفات ايتـدكده ابو بكر آنلری كوندروب (من اغبرت قدماه فی سبيل الله عزوجل حرمهـما الله علی النار) حديثی مفهو منجه مجرّد قصد ثواب ايچون سردارك يانجـه خيلی يره دك پيان يوريوب نصيحتلر ايدوب شـهره دوندی اسامۀ عالی مقـامه ابتـدا قضاعـه قبيله سندن موته نام محـله دك قبائل عربی غارت ايدرك كيدوب يكرمنجی كونده انبی ديارنك اهلنه واروب كيمی قتل كيمی اسير ايدوب پدرنی شهيد ايدنی قتل ايدوب منصور ومسرور مدينه يه كاوب جمله مدّت سفرلری قرق كون اولدی (فصـل در قتـال مرتدين) كتب سيرده اولان تفصـيلك اجمالی بودركه رسول عليه السلام وفاتنـده قبـائل عربك اكثری مرتد اولوب ظاهرا مرتد اولميانلرك دخی بعضلری ويره كلدكلری انواع امواللری زكاتن ويرميوب عناد ايتـدكلرنده حضرت ابو بكر جملهسـيله جنكه عزم ايدوب جميع صحابه اولا متردّدلر بعده راضـيلر اولدقلرنده صحابه دن يوز كمسـنه ايله كندوسی مدينه دن مجـلا چيقوب اوكيجه كفار عربك بعضی بونلری قوناقده شبخون ايدوب محكم جنك اولدقده بونلره شهردن يارديجی يتشوب كفاری طاغدوب بعده آنده برقاچ كون اوتوروب عسكر جمع ايدوب غزايه توجه ايتدكده ابرام كبار صحابه ايله ابو بكر شهره دونوب خالد بن الوليـد شجاعتشعاری سردار ايدوب سابقا دعوای نبوت ايدن مسيلمۀ كذابك بعـده

سائر مرتدين وكفار عرب قبيله لريله هر طائفه يي ايمانه دعوت ايدوب نصكره جنك ايتمك امرايتمكين خالد عسكر له كيدوب يولده مشهور عالم اولان حاتم طيك اوغلى اولوب صحابه دن اولان حضرت عدى قبائل بنى طيدن بريني نصيحتله ايمانه ومعاونته كتوروب بعده سابقا دعواى نبوت ايدن طليحهٔ كذاب اوستنه واريلوب ابتدا كفاردن قرق نفر دلاور دفعهٔ جمله ايتدكلرنده اكثر عسكر طاغلمغين خالد ظفر نشانه بالذات مردانه ميدانه كيروب مسلمانلر دخى اطرافدن يوريوب خالد مجاهدلك ايكى قلچى پاره لنجه كندوسى بالذات محكم جنك ايدوب كفارى طاغيدوب طليحه بريوكرك آتله شامه قاچوب اسير اولنلر حضرت رسوله حاشا سب ايتمكين خالد جمله سنى بر خندق ايچنده آتشه ياقدى مزبور طليحه حضرت عمر خلافتنده صدقله ايمانه كلوب بعده بر غزاده شهيد اولدى (فصل در ايمان بعض قبائل) مرويدركه خالد خير طالب عدويه غالب اولدقده اطرافنده اولان قبائل مرتده يه بلوكلر سچوب كوندروب آنلر دخى ايشتدكلرنده كيمى طوعا كيمى خوفا تكرار ايمانه كلوب خالد آنلرك آلات حربلرين آلوب كيمنى ويروب كيمنى مدينه يه كوندروب كندوسى عسكرله مسيلمهٔ كذاب اوزرينه كتدى (فصل در وقعهٔ يمامه) مرويدركه قبائل عربدن ولايت يمنده نخلستان اولان يمامه شهرنده ساكن قبيلهٔ بنى حنيفه مرتد اولوب آنلرك ايچلرنده حضرت رسول عليه السلام حياتنده حاشا دعواى نبوت ايدوب يوز اللى ياشنده اولان مسيلمهٔ كذاب اوزرينه خالد ماجد هجرتك اون ايكيسى ربيع الاولنده عسكرله واروب وقت طلوع شمسده صفلر باغليوب ايكى طرفدن مرارا عظيم حمله لر اولوب حتى قلچلردن علولر چيقوب مسلمانلردرت بيك كفار قرق بيك عدد اولوب قزآنده خاصة اشبو كافرلر حقنده (ستدعون الى قوم اولى بأس شديد) بيورلديغى اوزره قلچله جنكده غايت ماهر لر اولمغين مسلمانلرى اوچ كره طاغيدوب دردنجيده مسلمانلر كفار مستحق الرجوم اوستنه على العموم هجوم ايدوب حرب شديد وضرب مديد بديدار اولدقدنصكره جمله كفار قاچوب مسيلمه نك طورديغى بيوك باغچه يه كيروب دفع كرند ايچون قاپويى بند ايتدكلرنده زمرهٔ انصار وجملهٔ ابراردن درت يوز نفر دلاور ظفر آوركه ايچلرندن انس بن مالكك برادرى براء بن مالك هژبر معارك وبير مقتحم المهالك اولوب قديم الايامدن هر جنكه باشلاندقده حدت وشدتندن اتولادتريوب بعده غشى اولوب بعد الافاقه قان قشاغق عادتى ايدى جمله سى قلچلر ينك قينلرين قيروب همان تيغ عريان بران جان ستانله كلمهٔ تكبير كويان عزم رزم بستان ايدوب ايچلرندن بريني قلقان ايچنه قويوب نيزه لر ايله قالديروب باغچه ديوارين آشدقده قپويى آچوب لكن شهيد اولوب مسلمانلر كيردكلرنده كفار فرار ايتمسونلر ديو قاپوده بكچيلر قويوب بعده ايچروده محكم جنك اولدقده جناب حقدن عون ونصرت ايله وقت عصرده مسيلمهٔ كذاب ايله كفار خاكسار طعمهٔ شير شمشير آبدار اولديلر* اشبو جنك ظفر رنكده كفره دن يكرمى بيك يا اون بيك يايدى بيكدن زياده جه كمسنه قتل اولنوب مشاهير صحابه دن حضرت عمر برادرى زيد بن الخطاب وطفيل بن عامر الدوسى وسايب بن عثمان بن مظعون وثابت بن قيس بن شماس وابو دجانه ايله بيله جمله مسلمانلردن بيك ايكيوز يا بيك سكزيوز يا مهاجريندن يتمش انصاردن دخى يتمش سائر مسلميندن بشيوز كمسنه شهيد اولوب لكن باقى قلان مسلمانلر جمله مجروح ايديلر حتى سردار اولان خالد مجاهد ديمشكه يكرمى عدد جنك كوردم لكن هيچ برنده بنى حنيفه كبى جنكده ماهر وبلايه صابر اصلا بر طائفه كورمدم* مرويدركه بقية السيوف اولان عبيد ونسوان وصبيان ايچلرندن اسير اولان بر كافرك تعليميله ايرتسى كون سلاحلر كيوب اولرى ايچندن كونشه قارشو ايراقدن كورندكلرنده مسلمانلر آنلرى جنكه قادر كامل آدملر صانمغين اول اسيرلر واسطه سيله كافرلر جمله مال ومناللرين ويرمك واهل واولادلرينك نصفى اسير اولمق اوزره صلحه راضى اولديلر بعده جمله سى ايمانه كلوب مسلمانلر يمامه شهرنده اول وآخر جمله اون بش كون طوروب بعده مدينهٔ منوره يه كتديلر (فصل در غزاى عراق) مرويدركه حضرت ابو بكر خالدى ينه سردار لق ايله كوندردكده بغداد قربنده كسرحاء ايله حيره شهرينه واروب نصاراى عربدن اولان خلق ايله مصالحه ايدوب مغيشا شهرنه واروب خراب ايتدكده حيره شهرى خلقنك املا كى اولمغين بو شهرك خلقى عهدى بوزوب سردار ايله جنك ايتدكلرنده رئيسلرى قتل اولنوب كندولر قاچوب خالد خورنق شهرنه كيدوب حيره يه بر سردار كوندروب واردقده آنلرى محاصره ايله تضييق ايدوب درتيوز ياشنده اولوب حيره نك حاكمى اولان

عمرو بن عبد المسيح خالد ايله صلح ايدوب بعده خالد آنك چانتا بنده بر كيسه كوروب آلوب آوجنه ايچنه بوشادوب
بوندر ديوب عمرو دخی زهر قاتلدركه آخر عمر مدر مغلوب اولورسم عسكر ملك هلاكنی كورميم ديو كتورمشدم
ديوب خالد ماجد (لن تموت نفس حتى يأتي أجلها) ديوب بعده (بسم الله خير الاسماء ورب الارض والسماء
ليس يضر مع اسمه داء) ديوب زهری كند واغزنه آتوب يوطوب حاضر اولنلر منع ايده ميوب توكل كاملی
حرمتنه اكا اصلا ضرر ايتميوب اكا كرامت وحضرت رسوله معجزهٔ پرغرابت ظهور ايتدی (بيت) اكر تيغ
عالم بجنبد زجای * نبردركی تانخواهد خدای (نثر) بعده خالد حيره ده طوروب بصره قربنده ابله شهرنی
صلحله وبغداد قربنده سلاطين عجم تختكاهی اولان مداين شهرنی جنك ايله فتح ايدوب بعده طورديغی يردن
ولايت شام فتحنه سردار تعيين اولندی تسكيم عن قريب ذكر اولنور (فصل در غزای بحرين وظهور كرامات)
مرويدركه حضرت ابو بكر صحابه دن علاء الحضرمی يی بحرين ولايتنك مرتد اولان خلقيله جنكه
سردار ايدوب يولده بر صحراده صوسز لقدن جمله عسكرله هلاكه يقلاشدقده متوكل حق جل وعلا اولان علاء
بامر العلا طوارندن اينوب حاجت نمازين قيلوب (يا حليم يا عليم يا علی يا عظيم اسقنا) ديدكده فی الحال دعاسی
مستجاب وروی هوا بر سحاب اولوب عظيم يغمور ياغدی بعد قطع المنازل لب دريايه واصل اولوب مرتدين
بی دين بونلری ايشيدوب كميلری آتشه ياقغين مسلمانلر غمناك اولدقلرنده حضرت علا ينه ايكی ركعت
نماز قيلوب (يا حليم يا عليم يا علی يا عظيم اجزنا) ديوب بعده مسلمانلره جوزوا ديوب بيله اولان حضرت
ابو هريره ايدرصو اوزرنده يورودك الله حقيچون بزم وطوارلريمزك اصلا اياقلريمز ياش اولميوب جمله عسكر
درت بيك نفر ايدی برروايتده يورودكاری دريا يوزی بر كونلك يول ايدی ديمشلر حتى بيله اولان برشاعر ماهر
بو كرامت عظيمه حقنده ديديكه (نظم) الم تر ان الله ذال بحره * وانزل بالكفار احدی الجلائل *
دعانا الذی شق البحار فجاءنا * باعظم من فلق البحار الاوائل (نثر) مرويدركه دريايی كچدكلرنده
ولايت بحرينده جروزنده هجر شهرنه واروب بعد المحاربه خلقنی اسير ايدوب بعد وفات النبی صلى الله عليه
وسلم ويرمز اولدقلری خراجلرين ويرمكه باشلديلر سابقا حضرت رسولك مكتوب شريفلريله مزبور علا بحرين
پادشاهی منذر بن ساوی يی دينه دعوته واروب اكثر اهل ولايتله ايمانه كلمش اولوب دين يهود ومجوس اوزره
باقی قلانلری خراج ويرملك اوزره ايديلر * مرويدركه خراج ويرمكه عناد ايدن ولايت بحرين خلقنك سائر
طائفه لری قوت مسلمينی كوروب اهل هجر كبی مصالحه ايتديلر زمرهٔ مؤمنين سالمين وغانمين مدينه يه
دوندكلرنده حضرت علا يورلك اغريسندن يولده وفات ايتديلر صو بولنمامغين يونميوب قفتانيله دفن اولنوب
آز زماندنصكره يولده صو بولنمغين دونوب قبردن چقاروب سنت اوزره غسل وتكفين ايچون قبرينی آچدقلرنده
ايچنده ميتی بولنميوب تعجب ايتدكلرنده عسكردن بری بن انی وفات ايدركن (يا علی يا عظيم يا حليم اخف
موتی ولا تطلع علی عورتی احدا) ديديكنی ايشتدم ديدكده مسلمانلر دونوب كتديلر بو دخی علانك كراماتندن
بدر (فائده) كتاب صفوه ده مذكوردركه بصره ده بركمسنه نك قولاغنه طاش كيروب جمله اطبا اخراج
وعلاجندن عاجز قالوب المی نهايته ايردكده حسن بصری شاكردلرندن بری آنی كورمكه واروب سكادرمان
اولورسه علاء حضرمی دعاسندن اولور ديو تعليم ايتدكده حريف الم اليف آنی اوقودقده فی الحال بالطف رب
متعال قولاغنده اولان طاش بلا سبب حدت وشدت ايله چيقوب چاق ديواره طوقنوب خسته يه شفا وصفا
حاصل اولدی (فصل) تاريخ الخلفاده حضرت ابو بكر رضی الله عنه مرتد اولان طائفه لردن اهل
ولايت عمانه صحابه دن عكرمه بن ابی جهلی ودخی اهل حيره يه مهاجر بندن ابی بن اميه يی وبرطائفه يه دخی
زياد بن ابی لبيدی كوندردی ديوب اما نه كيفيتله كوندرديكی بيان اولنميوب بو عبد احقر تفصيلنه ظفر
بولمامغين اشارتله قناعت اولندی لكن كتب سيرده طائفهٔ عربدن ولايت عمان پادشاهی سابقا مكتوب
رسول عليه السلام ايله ايمانه كلمشدی ديو مذكوردر (فصل در غزوات وفتوحات ولايت شام) معتبرات
متفرقه ده اولان كمال تفصيلك اجمالی بودركه حضرت ابو بكر مرتد اولان قبائل عربك كيمنی قتل ايدوب كيمنی
تكرار ايمانه كتوروب خراج ويرمكه عناد ايدنلری دخی جبر وقهر ايله راضی ايتدكده كفار روم ايله جنكه
نيت ايدوب بعد المشاوره عشرهٔ مبشره دن ابو عبيدة بن الجراحی ومعاويه نك برادری يزيد بن ابی سفيانی

وشرحبیل بن حسنه یی سردار ایدوب بعده دیار یمنده اولان قبائل مسلمینی غزایه کوندرمکه دعوت ایدوب جم غفیر کلدکده اولا یزیدی صکره شرحبیلی صکره یمن عسکرین وافر قبائل عرب ایله ابو عبیده یی کوندروب سردار یا نجه ابو بکر مجرد ثواب ایچون پیان یوروبوب بعد النصایح والوصایا وداعلشوب قیصر روم اولان هرقل بی عقل خبر آلدقده فلسطیندن دمشقه آندن حمصه آندن انطاکیه یه واروب آنده عظیم عسکر جمع ایدوب ابو عبیده شام یاننده عمان ولایتندن مآب شهرینه واروب خلقی چیقوب اثناء محاربه ده ایچرو قاچوب بعد المحاصره صلح اولوب بعده مسلمانلر جابیه یه واروب کفارک عظیم عسکر جمعنه تدارکارین خلیفه مکتوب ایله ایشتدکده هجرتک اون ایکیسنده مدینه دن مکه یه واروب حج ایدوب کلدکده اوقات متفرقه ده اولا بیک بعده یوز بعده اللیدن زیاده جه بعده یمنده قبیلهٔ همداندن بیکدن زیاده جه بعده بنی سلیمدن یوز عدد بعده بر قاچ قبیله دن ایکیوز کسنه کوندروب سرداره واصل اولدیلر بعده وافر عسکر ایله عمرو بن العاصی دخی کوندروب یولده عمرو قبائل عربدن نیچه ازی بیله اویدیروب جمله ایکی بیک کسنه ایله واروب عمرو فلسطین شهرینک یزید بلقا شهرینک شرحبیل حمص قربنده اردن یاخود ولایت بصره ده حوران شهرینک ابو عبیده جابیه نک اوزرنده قرار ایدوب بعده مسلمانلردن بعض بلوکلر بعض کفار ایله بر قاچ یرده محاربه لر ایدوب اکثرنده مسلمانلر کفاری صیوب قاچروب بریسنده بعض مسلمانلر شهید اولوب بعده هرقلک برادری تدارق یتمش بیک عسکر ایله فلسطین قربنده کلدی (فصل در امارت خالد بغزای شام) عموم هجوم کفار روم مشئوم حضرت ابو بکره مکتوب ایله معلوم اولدقده حقنده رسول علیه السلام (نعم عبد الله واخو العشیرة خالد بن الولید وسیف من سیوف الله سله علی الکفار والمنافقین) بیوردیغی ذو البطش الشدید والرأی السدید خالد بن الولید که امر حرب ووغاده طالعی کشاده اولوب بیر کارزار ایلکه ابر آتش بار ایدی سابقا ممالک عراق فتحنه کوندرلمش اولمغین اکا مکتوب کوندروب جمیع عساکر شامه آنی سردار ایتدکده مقدما عراقده نیچه فتحلر ایدوب حیره شهرنده ایکن یاننده اولان مسلمانلرک نصفن آنده بر سردار ایله قویوب همان سکز یوز اللی آدم ایله کندوسی کفار غافللر ایکن اردلرندن چوق عجله ایله وارمق ایچون برغایت صعب مخالف یولدن کیدوب نیچه بلالر چکوب یولده اوچ طائفه یه اوغرایوب هر برینی قیروب قاچروب مالللر واسیرلر آلوب تدمر شهرنی دخی بعد المحاصره خلقیله مصالحه ایدوب بعده شامده ولایت حورانه کلوب غارت ایدوب بصری ایله بعلبکدن کفاره ایکیشر بیک یاردمجی کلوب هر برینی ایکیوز کسنه ایله مسلمانلر صیوب قلعه یه قاچروب بعده شهر خلقی چیقوب مسلمانلره اوق سرپوب ایرتسی بش بیک کافر چیقوب بیک ایکیوزدن زیاده جه مسلمانلره ایکی کره حمله ایدوب بونلر طوروب بعده بونلر حمله ایتدکلرنده کفارک اکثری قتل اولنوب شهره هجوم اولندقده اهل شهر رجاسیله مصالحه اولندی * فی الحال خالد طائفهٔ عربدن اهل شام اولان قبیلهٔ غسان پادشاهی حارث بن الایهمی مرج الصفرده غارت ایدوب عسکرینک کیمنی قتل کیمنی اسیر ایتدی

(فصل در وقعهٔ محاربهٔ اجنادین) ابو عبیده ایله خالد دمشقده جمع اولوب کفار ایله جنکده ایکن ینه کفارک اجنادینده عظیم جمعیتلری اولدیغی ایشیدلدکده فلسطینده اولان عمروه بصری ده اولان شرحبیله برغیرده اولان یزیده جمله مز اجنادینده جمع اوله لم دیو خبر کوندروب بعده بو ایکیسی توجه ایتدکده کفار دمشق درعقب یتشوب جنکده کفره صینوب اوچ میل یره دک مسلمانلر آنلری قیروب قووب باقیلری قاچوب دمشقه کیردیلر بعده بش سردار مسلمین جمله عسکرلر ایله اجنادینده جمع اولوب هجرتک اون اوچنده جمادی الاولی نک یکرمی سکزنده سبت کونی نصف نهارده کفار ایله مقابله اولنوب مسلمانلره اوق سرپوب بعده صاغدن وصولدن یوریوب حمله ایتدکلرنده مسلمانلر دخی بالرجل والخیل مانند سیل برویل دفعة هجوم ایتدکلرنده زمرهٔ کفره (کأنهم حمر مستنفرة فرت من قسورة) ناچار فرار ایدوب مسلمانلردن یدی سکز کسنه شهید اولوب لکن کفاردن سردارلر ایله اوچ بیک کسنه قتل ونیچه لر دخی اسیر اولوب باقیلری اطرافه قاچوب قلعه لره کیروب جمله ماللری مسلمینه غنیمت اولدی اشبو خبر بشارت اثر حضرت ابو بکرک خسته لکنده کلوب اول کون وفات ایتدی * مرویدر که بعد غلبة المسلمین بش سردار نصرت آیین اتفاقله واروب دمشق شهرینی اطرافندن محاصره ایتدیلر (فصل در وقعهٔ مرج الصفر) مرویدر که زمان محاصره ده احیانا جنکلر اولوب بعده

هرقل

هرقل دمشقه واردمه بش بيك كافر كوندروب اهل حمص ودمشق دخی جمع اولوب جمله اون بش بيك كفار ايله
مسلمانلر جنك ايتدكلرنده كفره صينوب معركه ده اوچ بيكه قريب كافر قتل و نيجه سی دخی اسير اولدی باقيلری
طاغيلوب دمشقه حمصه هرقله قاچديلر اشبو محاربه وقعهٔ اجنادينده ن يكرمی كون صكره ايدی بعده مسلمانلر
دونوب ينه دمشق شهرينی محاصره ايدوب بو اثناده مدينه دن حضرت ابوبكرك وفاتی وحضرت عمرك خلافتی
خبری كلدی (فصل در وفات حضرت ابوبكر رضی الله عنه) سبب موتنده اختلاف اولنمشدر ابن عمر
قولنجه حضرت رسولك فراقنه دوكميوب دمادم ضعفی آرتوب نيجه لر قولنجه بعض يهوديلر طرفندن بر ييلده
هلاك ايده جك زهر ويردرلمكين تدريجله ضعيف اولوب واقدی قولنجه صوغق كونده غسل ايتمكين اون
بش كون محموم اولوب جماعتله نمازی حضرت عمر قيلدی بعضلر قولنجه غم فراق حضرت رسول اللهدن
مرض سل عارض اولوب محصل مرض موتنده طبيب كتورمك ايستدكلرنده كندو قوميوب بنی طبيب
كورمشدر ديوب نه ديدی ديدكلرنده (انی فعال لما اريد) ديدی ديوب طبيبدن مرادی حضرت رب حكيم
ايدوكنی رمز ايله تفهيم ايدوب آخر كلامی (رب توفنی مسلما والحقنی بالصالحين) اولدی ابن اسحاق قولنجه
هجرتك اون اوچنده جمادی الآخره نك يكرمی ايكيسنده جمعه كونی قول اكثر اوزره صالی كيجه سی وقت
عشاده وفات ايتدی التمش اوچ ياشنده اولوب اوتوز يدی ياشنده ايمانه كلدی وصيتی اوزره ميتنی خاتونی
اسما بنت عميس يودی (كرامات) كتب معتبره ده محرردر كه دفن ايچون حجرهٔ حضرت رسولی آچمق ايستيوب
(هذا ابوبكر الصديق اشتهی ان يدفن عند النبی صلی الله عليه وسلم) ديو بعض صحابه ندا ايتدكلرنده باب حجره
قدرتدن آچلوب بر روايتده (ادفنوه كرامة) ديو بر روايتده (ضموا الحبيب الی الحبيب) ديو هاتفدن
بر صدا كلدی * مرويدر كه وفات رسولده كی كبی اهل مدينه كريان ونالان وغمناك وحيران اولوب حضرت
رسولك تابوتنه قويوب نمازينی حضرت عمر قيلوب قبر ايچنه اوغلی عبد الرحمن ايله عمر وعثمان وطلحه قويوب
كيجه ايچنده دفن ايتديلر * مدت خلافتی ايكی ييل اوچ آی طقوز يايدی يا اون يا يكرمی التی كون ايدی ديمشلر
مكه ده ساكن اولان باباسی ابو قحافه چوقدن اعمی اولوب التی آی نصكره طقسان يدی ياشنده وفات ايتدی مكه
فتحنده ايمانه كلمشدی * مرويدر كه حضرت عمر حضرت ابوبكرك دفنندن دوندكد نصكره بو مرثيه يی ديمشكه
(نظم) ذهب الذين احبهم * فعليك يا دنيا السلام * لا تذكرن العيش لی * فالعيش بعدهمو حرام *
انی رضيع وصالهم * والطفل يؤلمه الفطام (فائده) مرويدر كه ابوبكرك وفاتنده براقجه والتونی قالميوب
كيدوكی قفتانی دخی سابقا بيت المالدن ويرلمش اولمغين خدمت مسلمين تمام اولدی ديو ينه بيت الماله رد اولنمق
وصيت ايدوب حضرت عمر خليفه اولوب اكا تسليم اولندقده (رحمك الله يا ابا بكر لقد اتعبت من جاء بعدك)
ديدی فی الحقيقه چاق بو قدر زهد وورع وتقوی وعدم حب دنيا اعظم مراتب كمالدر و بوندن زياده اولاق
محالدر رضی الله عنه وارضاه وجعل فی اعلا الجنان مأواه (فصل در جمع قرآن) كتاب الاتقان
سيوطيده اولان تفصيلك اجمالی بودر كه قرآن عظيم الشان جمله اوچ كره جمع اولنمشدر ١ حضرت رسول
عليه السلام جمعيدر كه بتون سوره لر وبعض آيتلر نازل اولدقجه قرآن يازمغه مخصوص اولان كاتبلره اوقيوب
كيمی دری و بعضيسی پاره لرينه كيمی كموكار ويصی طاشلره وخرما چبوقلرينه وسمر تختهسنه يازديروب بعض
آيتلر دخی نازل اولدقده بونی فلان سوره نك فلان آيتی التنه يازك ديو امر ايدوب بو اسلوبله جمع اولوب جميع آيات
قرآنی شمديكی ترتيبی اوزره يازديروب لكن بعض آيت كريمه نسخ اولنمق احتمالنه بناء جميع قرآنی شمديكی مصحف
ترتيبی اوزره بر يره جمع ايتدرميوب ومتفرق يازلمش اولوب جمله سی بر يرده موجود اولميوب صحابه نك
بعضنده اولان بعضنده بولنمدی ودخی هر ماه رمضانده بركره چكن رمضاندنبرو نقدر سوره وآيت نازل
اولديسه حضرت رسول عليه السلام جبرائيله عرض ايدوب يعنی ازبردن اوقيوب جبرائيل عليه السلام
دكليوب كتاب مقابله ايدر كبی ازبردن تطبيق ايدوب وفات ايده جكی سنه نك رمضاننده بو خصوص ايچون
حضرت جبرائيل ايكی كره كلدی ٢ ايكنجی جمع حضرت ابوبكر جمعيدر كه محاربهٔ يمامه ده حافظ قرآن اولنلردن
نيجه صحابه شهيد اولدقده بعض آيات وسور قرآن انقراض حفاظ ايله ضايع اولمق خوف اولنور ديو حضرت
عمر التماسيله حضرت ابوبكر مقدما كاتب قرآن اولنلردن زيد بن ثابته جمع آيات وسور قرآن امر ايتدكده

صحابه نك هر برنده نقدار نسنه وار ایسه کتوردوب هر بازلمش یا حفظ اولنمش اولان مقداری حضرت
رسولك حضور شریفنده یازلدیغنه یا خود وفاتلری سنه سنده جناب شریفلرینه عرض اولندیغنه ایکیشر
کمسنه شهادتلریله کاغد اوستنه یازوب جمله قرأنی صحیفه لرده جمع ایدوب بعد المشاوره اسمنی مصحف قویوب
و نسخهٔ شریفه یی حضرت ابو بکر آلوب بعد الوفات حضرت عمر آلوب بعد الوفات حضرت عمرك قزی و حضرت
رسولك خاتونی حضرت حفصه آلوب بعده آنك الندن حضرت عثمان الدی ٣ اوچنجی جمع هجرتك یکرمی
بشنده حضرت عثمان جمعیدرکه حضرت رسول علیه السلام زماننده نبرو قرأن عظیمك بعض کلماتی یدی
درلو لغت عربله اوقنوب بعده خلق ایچنده انواع لغات قبائل عرب اختلافیله چوغالوب کلی نزاعه
واردقده حضرت عثمان ایشدوب حفصه دن مصحف ابو بکری کوچك صندوغیله کتوردوب زید بن ثابته
واون بر کاتبه دخی امر ایتمکین جمع اولوب هر آیتی وسوره یی حضرت رسول علیه السلام نیجه اوقوتمشلر
ایدو کنی اهتمام تام ایله صوروب بیلوب بعده جمله قرأنی همان لغت قریش اوزره اتفاقله یازوب چاقشمدیکی
ترتیب و اسلوب اوزره یدی عدد مصحف شریف یازیلوب بری مکه یه بری شامه بری یمنه بری بصره یه بری
بحرینه بری کوفه یه کوندریلوب بری دخی مدینه ده الیقونوب لغت قریشدن غیری سائر لغتلر ایله یازمغی
واوقومغی بالکلیه منع ایدوب امت محمده اختلاف دوشمامکیچون سائر لغتلر ایله یازیلان مصحفلری آتشه
یاقق امر ایتدی بعده جمیع دنیاده اولان مصحفلر اشبو یدی عدد نسخهٔ شریفه دن یازیلوب شایع اولدی
(المحرره) حق تعالی ایده شایع انکله عملی * تابع ایده اکا دنیاده جمیع مللی (فصل در اولاد حضرت ابو بکر)
مرویدرکه جمله اوچ اوغلی و اوچ قزی وار ایدیکه بونلردر (عبد الله) اکبر اولادیدرکه سابقدن ایمانه کلوب لکن
مکه فتحنه دك غزوات رسولده بیله اولدیغی معلوم اولمیوب اما فتح مکه و حنین و طائف غزالرنده حضرت
رسولله بیله اولوب غزای طائفده اوق یاره سندن مجروح اولوب باباسنك اول خلافتنده یاره سی آچلوب
آندن وفات ایدوب اولادی قالمدی (عبد الرحمن) کتاب الاستیعابده اکبر اولاد ابو بکر بودر دینوب مرویدرکه
زمان کفرنده تیرانداز و بهادر اولمغین بدر و احد غزالرنده کفار ایله بیله اولوب بعده صلح حدیبیه ده ایمانه کلوب
اسمی عبد الکعبه ایکن رسول علیه السلام عبد الرحمن قودیلر وقعهٔ یمامه ده یدی نفر کافر قتل ایتمشدر
لطیفه جی کشاده طبع کمسنه اولوب محاربهٔ یوم جملده همشیره سی حضرت عائشه نك عسکرندن اولوب
حضرت معاویه اوغلی یزیده کندودنصکره خلافت ایچون بیعت الدقده عبد الرحمانه یوز بیك اقچه کوندردکده
(لا ابیع دینی بدنیای) دیوردایدوب مکه یه کیدوب انده هجرتك اللی اوچنده اویقو ایچنده بلاسبب وفات
ایدوب محمد آدلو بر اوغلی وار ایدیکه اودخی صحابه دن ایدی (محمد بن ابی بکر) هجرتك اوننده طوغوب والده سی
جعفر بن ابی طالبك خاتونیدرکه جعفر شهید اولدقده ابو بکر نکاحلنوب اودخی وفات ایتدکده جعفرك
برادری حضرت علی نکاحلنوب محمدی اوغلی کبی رعایت ایدوب حضرت علینك هر جنکده سرعسکری
اولوردی زهاد صحابه دن ایکن اشاغیده بیان اولنه جق وجهله حضرت عثمانك قتلنه سبب اولوب بعده معاویه
خلافتنده حضرت علی انی مصره حاکم ایدوب کوندروب هجرتك اوتوز سکزنده معاویه حضرت عثمان
انتقامیچون محمدك اوزرینه عسکر کوندروب جنکده قاچوب برخرابه ده برمیت حمار ایچنه کیردکده جیفه ایله
بیله آتشه یاقدیلر قول اکثر اوزره جنکده قتل اولنوب بعده جیفهٔ حمار ایچنه قونوب آتشه یاقدیلر بعضلر قولنجه
صاغ ایکن قویوب یاقدیلر مقدما یوم جملده همشیره سی حضرت عائشه برخصوص ایچون بوکا سهو ایله
انجنوب احرقك الله دیو بددعا ایتمشدی (اسما) حضرت ابو بکرك بیوك قزیدر عبد الله والده سندندر برادری
محمددن بیوك اولوب اوائل نبوتده ایمانه کلمشدر حضرت رسوله هجرتده یوله کتورمکیچون دریدن سفره نك
آغزن بغلامغه قوشاغنی ایکی پاره ایتدکده ذات النطاقین دیو لقب قونمشدی عشرهٔ مبشره دن زبیرك خاتونی
اولوب اندن اولان اولادی باب اقرباء حضرت رسول علیه السلامده کچمشدر یوز یاشنه واروب دیشلری صاغ
دوکلیوب اوغلی عبد اللهی حجاج ظالم مکه ده قتل و صلب ایتمکین اغلامقدن از زماندنصکره اعمی اولوب
وفات ایتدی (عائشة الصدیقه) رضی الله عنها عبد الرحمن والده سندندر حضرت رسولك خاتونی اولمغین باب
ازواج رسول علیه السلامده احوالی کچمشدر (ام کلثوم) والده سی بوکا حامل ایکن حضرت ابو بکر وفات

ايدوب بيودكده همشيره سى عائشه بونى عشرهٔ مبشره دن طلحه يه نكاح ايدوب اندن زكريا ويوسف ادلو اوغللرى عائشه آدلو قزى اولدى (فصل) امام ذهبى ايدرامت محمددن برقاچ كسنه بررفنده فريد عصر ووحيد دهر ايديلر * اولا صحابه دن حضرت ابوبكر علم انسابده عمر قوة فى امر اللهده عثمان حياده على قضاده ابى بن كعب قرأنده زيد بن ثابت فرائضده ابوعبيده امانتده ابن عباس تفسيرده ابوذر صدق لهجه ده خالد بن الوليد شجاعتده * ثانيا تابعيندن حسن بصرى وعظده وهب بن منبه قصصده ابن سيرين تعبيرده امام نافع قرأتده امام ابوحنيفه فقهده ابن اسحاق مغازى وسيرده مقاتل تأويلده كلبى قصص قرأنده * ثالثا مشايخ وعلمادن فضيل بن عياض عبادتده خليل بن احمد علم عروضده سيبويه نحوده امام مالك علم حديثده امام شافعى فقه وحديثده ابوعبيده عربيده على بن احمد المزنى عللده يحيى بن معين رجاده ابوتمام شعرده امام احمد بن حنبل علم سنتده امام بخارى نقد حديثده شيخ جنيد بغدادى تصوفده محمد بن نصر المروزى علم اختلافده جبائى مذهب اعتزالده امام اشعرى علم كلامده محمد بن زكريا علم طبده ابومعشر بلخى علم نجومده ابراهيم كرمانى تعبيرده ابن نباته خطبه ده يعنى علم انشاده ابوالفرج اصفهانى محاضره ده ابوقاسم الطبرى عواليده ابن حزم ظاهرده ابوالحسن البكرى كذابلقده حريرى مقاماتده يعنى طرز خاص وبلاغت اوزره مقامات آدلو كتاب تأليفنده ابن منده سعت رحله ده متنبى شعرده موصلى غناده يعنى خوب آوازلقده صولى شطرنج بازلقده خطيب بغدادى سرعت قرأتده على بن هلال حسن خطده عطاء السلمى خوفده قاضى فاضل علم انشاده اصمعى نوادرده اشعب حرص وطمعده معبد خوب آوازلقده ابوعلى بن سينا علم فلسفه ده

(باب ثانى در احوال عمر الفاروق رضى الله عنه)

(نظم) يار ثانى عمردر عادل * حامئ حق وماحئ باطل * باطلى حقدن اولدى چون فاروق * سر سنجاغنى ايردى تاعيوق * چون انك عدلى اولدى نوش روان * اونودلدى زمان نوش روان * اولدى چون شمع كيبى راست زبان * ديدى پيغمبرا كاشمع جنان * اولديغيچون اوسايهٔ رحمان * سايه سندن قاچردى هرشيطان * كزبى كسه بعد عهد رسول * ديدى احمد عمر اوليدى اول * ويردى اسلامه عدل ايله رونق * ارتوره رحمتنى حضرت حق (فصل در نسب وحليه وايمان او) عمر بن الخطاب بن نفيل بن عبد العزى بن رباح بن قرط ابن رزاح بن عدى بن كعب در * نسبى حضرت رسول الله وابوبكر له كعبده جمع اولور ابوجهلك همشيره زاده سى اولوب حضرت رسولدن اون اوچ يا اون طقوز يا يكرمى برياش كوچكدر قبل الايمان قريش ايچنده اعيان واشرافك بريسى دخى بو اولوب * مرويدركه قره ياغز جسيم وغايت بلند قامت وكوزلرى قيزل واحول يعنى شاشى ايدى بيقلرينك اوجى صارى شين اولوب غضبناك اولدقجه يافكراتدكجه بيقلرينك اوجنى بورردى بيقلرينك وصقالنك قيللرى چوق وصيق اولوب لكن يكاقلرينك قيللرى آزايدى صول الينى صاغ الى كبى نيجه دلرسه قوللانوردى صاغ ايله صول قولاغن طوتوب اكره يا پشمه دن صچرايوب آته بنردى مهابتى وقوت قلبى حد نهايتده ايدى مكه ده نبوت حضرت رسولك التنجى ييلنده اوتوز اوچ يا يكرمى يدى ياشنده ايكن تاريخ الخلفاده قرق نفرار اون برنفر عورت يا اوتوز طقوز اريكرمى اوچ عورت يا قرق بش ار اون برعورتدنصكره ايمانه كلدى ديوب لكن كشافده ابن عباس قولنجه اوتوز اوچ ار التى عورتدنصكره ايمانه كلدى ديوب بونلركه اولنلان ارلرو عورتلر جفاى قريشدن اذن رسول الله ولايت حبشه دفعهٔ ثانيه ده هجرت ايدوب انده ساكن وموجود اولان سكسان اوچ يا سكسان ايكى ار اون سكز يا يكرمى برعورتدن ماعدا ايديلر حضرت عمرك كيفيت ايماننده اقوال كثيرهٔ مفصله اولوب محصلى حضرت رسولك جناب حقدن رجاسى سبب اولمشدر زيرا ابوجهل ايله عمر قريش ايچنده غايت صلابتله موصوف ومهابتله معروف اولغين رسول عليه السلام برزمانده (اللهم اعز الاسلام باحب هذين الرجلين اليك بعمر ابن الخطاب او بابى جهل بن هشام) ديوبر زمانده دخى (اللهم اعز الدين بعمر) ديوبرزمانده دخى (اللهم اعز الاسلام بعمر بن الخطاب خاصة) ديودعا ايتمشلردى (فصل) فاروق لقبيله مشهور اولديغنك سببنده تاريخ سيوطيده بنه كندودن مرويدركه مكه ده حضرت رسول الله وارقده موجود اولان صحابه يه كفار جفا ايتمكيچون ارقم بن ابى الارقمك خانه سنده صحابه ايله پنهان كوروب ايمانه كلدكده يا رسول الله دين حق اوزره دكلميوز ديوب بلى ديدكارنده پس نيچون كيزلنورز قالقكز

اشكاره اوله لم ديوب حضرت رسولى اصحابيله قالديروب كعبه يى طواف ايچون حرمه كيردكارنده كفار قريش بو جرأت وشوكتى كوروب بحضور اولدقلرنده حقى باطلدن فرق ايتديكيچون يعنى آيرديغيچون رسول عليه السلام بوكا فاروق ديو لقب قوديلركه معناسى مبالغه ايله يعنى غايت چوق فرق ايديجى ديمكدر * مرويدركه عمر ايمانه كلدكده جبرائيل نازل اولوب (يا محمد استبشر اهل السموات باسلام عمر) ديدى تفاسيرده مذكوردركه فاروق لقبنه سبب بودركه بريهوديله برمنافق بردعواده حضرت رسوله مرافعه اولوب شرعله يهودى يه حكم ايتدكارنده منافق راضى اولميوب خصمنى عمره چكوب مابينمزده سن حكم ايله ديوب يهودى حضرت رسول حكم ايتديكنى ديدكده حضرت عمر سز قپوده طوريكز ايچروده برمهمم واردر كوروب دعواكز فصل ايده يم ديوب ايچرو كيروب قلجن طاقنوب چيقدى فى الحال منافقى قتل ايدوب حكم رسولى قبول ايتميانك دعواسنى بويله فصل ايدرم ديدكده حضرت رسوله همين جبرائيل امين كلوب عمر حقله باطلى فرق ايتدى ديو خبرويردكده رسول عليه السلام عمره انت الفاروق ديو خطاب ايتديلر ايكى صحيفه مقدارى اشاغيده اشبو قصه غيرى وجهله روايت اولنمشدر نظر اولنه (فصل) مكه دن مدينه يه هجرتى خصوصنده حضرت عليدن مرويدركه هجرت ايدنلرده عمردن غيرى آشكاره هجرت ايتمش بركسنه بيلمم هجرته عزيمت ايتدكده قلجن طاقنوب يايى چكننه الوب النده برقاچ اوق طوتوب كبار كفار قريش اشرار قارشولرنده كعبه يى طواف ايدوب نماز قيلوب بعده انلرك ياننه كلوب (شاهت الوجوه) ديوب بعده كيمكه والده سنى مصيبته واوغلنى يتيملكه وخاتوننى طوللغه براقق ايسترسه بكا مكه شهرينك صحراسنده كاسون ديوب كتدكده خوفلرندن اردنجه اصلا بركسنه كتمدى * مدينه ده طائفهٔ انصاردن براء ابن العازب ايدرمهاجريندن بزه ابتدا كلنلر مصعب بن عمير بعده ابن ام مكتوم بعده عمر بن الخطاب ايله يكرمى سوار ايدى حضرت رسول نه حالده در ديو صوردیغمزده اردمزجه كلك اوزره درلرديديلر (فصل) فضائلى حقنده احاديث كثيره اولوب فضائل ابوبكرده اشتراك اوزره ذكر اولنانلردن ماعدا مخصوص اولنلرينك بعضلرى بودركه اوقات متفرقه ده رسول عليه السلام (لو كان بعدى نبى لكان عمر بن الخطاب) ودخى (عمر سراج اهل الجنة) ودخى (ان الله جعل الحق على لسان عمر وقلبه) ودخى (يا ابن الخطاب والذى نفسى بيده مالقيك الشيطان سالكا فجاقط الاسلك فجا غير فجك) ودخى (ان الشيطان لم يلق عمر منذ اسلم الاخر لوجهه) ودخى (مافى السماء ملك الا هو يوقر عمر ولا فى الارض شيطان الا ويفر من عمر) ودخى (ان الحق بعدى مع عمر حيث كان) بيورمشدر ودخى من ابغض عمر فقد ابغضنى ومن احب عمر فقد احبنى وان الله باهى الملائكة بالناس عشية عرفة عامة وباهى بعمر خاصة وانه لم يبعث نبيا الا كان فى امته محدث وان يكن فى امتى منهم احد فهو عمر) ديوب بعض صحابه نيجه محدث يا رسول الله ديدكارنده (تتكلم الملائكة على لسانه) ديديلر ودخى حضرت رسوله جبرائيل كلوب (اقرئ عمر السلام واخبره ان غضبه عز ورضاه حكم) ديدى ودخى بركون رسول عليه السلام عمره اشارت ايدوب (هذا غلق الفتنة لا يزال بينكم وبين الفتنة باب شديد الغلق ماعاش هذا بين اظهركم) ديوب ودخى بركون رسول عليه السلام قال لى جبرائيل ليبك الاسلام على موت عمر) بيورمشدر واقعا امت محمد ايچنده فتنه وفساد ابتدا بونك وفاتندنصكره تدريجله ظهور ايتمكه باشلدى تكيم تفصيلى باب حضرت عثمانده كلور (فصل) فضيلتى حقنده صحابه وغيريدن كلمات كثيره واردركه بعضى بودر ١ حضرت ابو بكره مرض موتنده بعضلر عمر غضبلو كشيدر انى بزه خليفه ايتديككيچون ربكه نه جواب ويررسن ديدكده (اقول له وليت عليهم خيرهم) ديدى ٢ حضرت على (اذا ذكر الصالحون فحيهلا بعمر ماكنا نستبعد ان السكينة تنطق على لسان عمر) ديوب ٣ حضرت ابن مسعود (لو ان علم عمر وضع فى كفة ميزان ووضع علم احياء الارض فى كفة لرجح علم عمر بعلمهم ولقد كانوا يرون انه ذهب بتسعة اعشار العلم ٤ ودخى (اذا ذكر الصالحون فحيهلا بعمر ان كان عمر اعلمنا بكتاب الله وافقهنا فى دين الله) ديوب ٥ حضرت حذيفه كان علم الناس كان مدسوسا فى الجحر مع عمر ٦ ودخى (والله لا اعرف رجلا لا يأخذه فى الله لومة لائم الا عمر) ديوب ٧ حضرت عمر كندوسى كعب الاحباره بنم اوصافمى كتب سابقه ده نيجه بولورسن ديدكده (امير شديد لا يأخذه فى الله لومة لائم ثم يكون من بعدك خليفة تقتله فئة ظالمة ثم يكون البلا) ديدى ٨ حضرت جعفر صادق (انا برئ ممن ذكر ابا بكر وعمر الا بخير) ديمشدر

فصل

(فصل درموافقات عمر) تاريخ الخلفاء سيوطيده مذكوردركه حضرت عمر اموردينيه ودنيويه دن برنسنه يي
معقول كورسه اكثريا مراد نه موافق آيت نازل اولوردى ١ مكه ده ايكن (يارسول الله لو اتخذنا من مقام
ابراهيم مصلى) ديدكده (واتخذوا من مقام ابراهيم مصلى) آيتى ٢ مدينه ده (يارسول الله يدخل على نسائك
البر والفاجر فلو امرتهن يحتجبن) ديدكده مشهور اولان حجاب آيتى ٣ ازواج رسول الله عليه السلام
برخصوص ايچون جمع اولدقلرنده (عسى ربه ان طلقكن ان يبدله ازواجا خيرا منكن) ديدكده چاق بونك عينى
اولان آيت ٤ بدر غزاسيچون مدينه دن چقمغه رسول عليه السلام صحابه يه طانشدقده عمر چيقمغى رأى
ايتدكده (كما اخرجك ربك من بيتك بالحق وان فريقا من المؤمنين لكارهون) آيتى ٥ بنه بدرده كفار
اسرا ايچون رسول عليه السلام صحابه يه طانشوب ابوبكر قتل ايله ديوب عمر قتل ايله ديوب رسول عليه السلام
زجانوقف ايتدكده (لولا كتاب من الله سبق لمسكم فيما اخذتم فيه عذاب عظيم) آيتى كلوب عمرك رأيى صواب
ايدوكى ظاهر اولدى ٦ امر تحريم خمر رجاسنده (اللهم بين لنا فى الخمر بيانا شافيا) ديدكده حرمت خمر آيتى
٧ (ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طين) آيتنى عمر ايشيدوب قدرة اللهيه كمال تعجبندن (فتبارك الله احسن
الخالقين) ديدكده چاق آنك عينى اولان آيت نازل اولدى ٨ رئيس المنافقين اولان ابن ابى بن سلول وفات
ايتدكده ظاهرا مسلمان اولمغين آنك رجاسيله رسول عليه السلام مبارك كوملكلرين اكا كفن ايدوب نمازين
قيلوب عمر منعه چالشدقده چوق كچميوب (ولا تصل على احد منهم مات ابدا) آيتى ٩ منافقيندن برطائفه
ايچون حضرت رسول عليه السلام استغفار ايدوب حضرت عمر (سواء عليهم استغفرت لهم ام لم تستغفر لهم)
ديدكده (سواء عليهم استغفرت لهم ام لم تستغفر لهم ان تستغفر لهم سبعين مرة فلن يغفر الله لهم) آيتى ١٠
قصهٔ افك ديدكلرى بهتان حضرت عائشه ده رسول عليه السلام عائشه يى بوشامغى صحابه ايله طانشدقده
حضرت عمر (من زوجكها يا رسول الله) ديوب الله ديدكلرنده (افتظن ان ربك يدلس عليك سبحانك هذا بهتان
عظيم) ديدكده كمال براءت وعفت عائشه حقنده نازل اولان اون آيتك ايچنده (سبحانك هذا بهتان عظيم
كلامى يله ايدى ١١ بر يهودى عمرى كوروب (ان جبريل الذى يذكره صاحبكم عدولنا) ديوب عمر دخى
من كان عدوا لله وملائكته ورسله وجبريل وميكال فان الله عدو للكافرين) ديوب فى الحال چاق بونك
عينى اولان آيت نازل اولدى ١٢ ايكى دعواجينك برينه حضرت رسول عليه السلام حكم ايدوب مدعى
عليه راضى اولميوب بزى عمره كوندرديوب خصميله بيله واردقلرنده مدعى عمره حكم رسولى بيلديروب مدعى
عليه صوروب كرچكدر ديدكده ير يكزده طورك سزه بن چيقنجه ديوب سعادتخانه سنه كيروب قليجن طاقنوب
چيقوب حكم رسوله راضى اولميانى قتل ايدوب مدعى حضرت رسوله خبر ويروب رسول عليه السلام (ما كنت
اظن ان يجترئ عمر على قتل مؤمن) ديدكده (فلا وربك لا يؤمنون حتى يحكموك فيما شجر بينهم) آيتى نزول
ايدوب عمرك اصابتى ظهور ايتدى * ايكى صحيفه يوقاروده اشبو مدعى يهودى مدعى عليه منافق ايدى
ديو كچمشدر ١٣ بركون عمر اويوركن برقولى ايچرو كيروب عمر اويانوب (اللهم حرم الدخول) ديدكده
(يا ايها الذين آمنوا لا تدخلوا بيوتا غير بيوتكم حتى تستأنسوا وتسلموا على اهلها) آيتى نزول ايتدى بوذكر
اولنانلردن غيرى كيمى لفظا كيمى معنى موافقات قرآنيه سى برقاچ واردر ديمشلر (فصل در كيفيت بيعت
عمر) مرويدركه حضرت ابوبكر مرض موتنده كبار صحابه نك هر برينه عمرى نيجه بيلورسن ديو صوروب
هر برى مدح وثنا ايتدكده كاتبلرى حضرت عثمانه بونى يازدرديلركه (بسم الله الرحمن الرحيم هذا ما عهد
ابوبكر بن ابى قحافة فى آخر عهده بالدنيا خارجا منها وعند عهده بالآخرة داخلا فيها حيث يؤمن الكافر ويوقن
الفاجر ويصدق الكاذب انى استخلفت عليكم بعدى عمر بن الخطاب فاسمعوا له واطيعوا وانى لم آل الله ورسوله
ودينه ونفسى واياكم خيرا فان عدل فذلك ظنى به وعلى فيه وان بدل فلكل امرء ما اكتسب والخير اردت
ولا اعلم الغيب وسيعلم الذين ظلموا اى منقلب ينقلبون والسلام عليكم ورحمة الله) بعده بونى مهرلدوب
عثمانه ويروب بونك ايچنده كى كمسنه خليفه اولمغيچون بيعت آل ديوب اودخى مسجده كلدكده جمله صحابه
هركيم ايسه راضى اولدق ديوب بعده ابوبكر عمرى چاغردوب تنهاده وافر وصيتلر ونصيحتلر ايدوب طشره
چيقدقده اردنجه اللرين قالديروب (اللهم انى لم ارد بذلك الا صلاحهم وخفت عليهم الفتنة فعملت فيهم بما انت

اعلم به واجتهدت لهم رأيي فوليت عليهم خيرهم واقواهم عليهم واحرصهم على ما ارشدهم وقد حضرني من امرك ماحضر فاخلفني فيهم فهم عبادك ونواصيهم بيدك اصلح لهم ولاتهم واجعله من خلفائك الراشدين واصلح له رعيته) ديو دعا ايتدى * مرويدركه حضرت ابوبكر هجرتك اون اوچى جمادى الاخره سنك يكرمى سكزنجى كونى اولان صالى كيجه سى وفات ايدوب ودفن اولنوب ايرتسى حضرت عمره جمله مسلمانلر بيعت ايتديلر (فصل) كرامات حضرت عمر عدد رمل وحصادن اكثر اولوب مشهورلرى وكتبده مذكورلرى بونلردركه ١ سارية آدلو برسردارى عجمده نهاوند شهرنده كفارله محاربه ده مغلوب اوليوركن چاق مدينه ده جمعه كونى خطبه اوقوركن قدرت حقله كشف اولمغين عينيله آشكاره كوروب (ياسارية الجبل) ديو ايكى يااوچ كره چاغروب ينه خطبه يى اوقومغه باشليوب خلق حيران اولوب برآيدنصكره خبر ظفر كالدكده كافرلر بزى صيوب اورتايه المق ديلدكلرنده (ياسارية الجبل) ديو حضرت عمرك نداسن ايشتديكمزده ياغزه يقين برطاغه ارقه مزويروب تكرار جنك ايتدكده بوكره بزغالب اولدق ديمشلر ٢ بركمسنه يه اسمك ندر ديوب جمره ديدكده كيمك اوغلى ديوب شهاب اوغلى ديدكده نه طائفه دن ديوب حرقه دن ديدكده مسكنك نه يردر ديوب حره ديدكده نه محلده ديوب ذات لظى ده ديدكده (ادرك اهلك فقد احترقوا) ديوب حريف كيدوب مكانته واردقده واقعا جمله اهلى يانمش بولدى ٣ مصر فتح اولندقده اهل مصر حاكم جديده كاوب اشبو نيل ايرماغنك قديمدن عادتى بودركه هر ييلده بركره زمان معينده بركوزل بكر قزى تزيين ايدوب صوايچنه براقميجه طاشمز ديدكلرنده اودخى بويله نامعقول ونامشروع ايشلردين اسلامده حرامدر ديو رضا ويرميوب بحكمة الله نيل دخى نيجه مدت ارتميوب اهل مصر ترك وطن ايتمككى مقرر ايتدكلرنده حاكم مصر عمره خبر كوندرمكين بونى نيله براغه سز ديو بركاغد پاره جكى كوندروب ايچنده بونى يازمشديكه (من عبد الله عمر امير المؤمنين الى نيل مصر اما بعد فان كنت تجرى من قبلك ورضاك فلا تجرى وان كان الله يجريك فاسأل الله الواحد القهار ان يجريك) ورقه كاوب نيله براقلدقده اوكيجه على خلاف العاده اون التى ذراع يوكسلكى كه تمام نهايتدر براوغوردن طاشوب جميع اهل مصر شاد اولوب شاشوب حضرت عمرك حرمت وكرامتنه اول عادت قديمهٔ باطله بالكليه كسلوب عاطل اولدى الى يومنا هذا دخى نيل ارتيور ٤ مرويدركه حضور شريفنده نيجه سوزلر سويلنسه قنغيسى كذب ايدوكى وقنغيسى صدق ايدوكى معلوملرى اولوردى ٥ اشقياى اهل عراق بونك طرفندن اولان حاكمى طاشلدقلرين ايشتدكده جماعتله قيلديغى نمازده كمال غضبندن سهو ايدوب تمام ايتدكده (اللهم انه قد لبسوا على فلبس عليهم وعجل عليهم بالغلام الثقفى يحكم فيهم بحكم الجاهلية لا يقبل من محسنهم ولا يتجاوز عن مسيئهم) ديوب بنى اميه زماننده حجاج ظالمك ظهورينه اشارت ايدوب دخى اول زمان حجاجك وجودى وانادن طوغمسى يوق ايدى (فصل در زهد وعدالت حضرت عمر) مرويدركه كندويه بيت المالدن نفقه وكسوه تعيينى خصوصنده ديمشدركه (انه لا يحل لعمر من مال الله الا حلتان حلة للشتاء وحلة للصيف وما حج به واعتمر وقوتى وقوت اهل بيتى كرجل من قريش ليس باغناهم ولا بافقرهم ثم انا بعد رجل من المسلمين) ودخى كندو حقنده ديمشدركه (احب الناس الى من رفع الى عيوبى) ودخى برولايته حاكم كوندردكجه آته بنمامكه وآرتلنمش والنمش بغداى اتمكنى يمامكه واينجه لباس كيمامكه واهل حاجاتدن قپوسنى قپالو طوتمغه اكر بونلردن بريني ايدرسه عتاب وعقاب ايده جكنه قول وعهد ايدردى ودخى هر ييل حجه واروب رعايا وبرايا اندە كلوب حاللرين مرادلرى اوزره اعلام ايتمكه وهر ولايتك حاكملرينك ظلم وعدلنى بيلمكه سبب اولمغيچون تحت حكمنده اولان عمال وحكامى زمان حجده كندو ايله مكه ده جمع اولمغه تنبيهلر ايدوب ييلده بركره ملاقات اولوب رعايا وحكام احواللرين بالتمام بروجه اهتمام يوقلاردى * ودخى بر ييل قحط اولدقده فقرا ايله برابر اولمق ايچون اصلا ياغلو وسمز نسنه يميوب بلكه همان زيت ياغى ييوب اوسبدن بشرهٔ شريفه سى قرارمشدى ودخى خليفه ايكن يوكدن طوقنمش وبرقاچ يرده سختيان پاره سيله يمانمش كهنه قفتان كيردى ودخى النده واموزنده دره يعنى توره ياخود قامچى طوتوب چارسولرده كزوب خلقى تأديب ايچون انكله اورروب اول تورەنك هيبتى خلق ايچنده قلجدن زياده ايدى * بركون سوقاقده ابى ابن كعب اردنجه وافر كمسنه لر اويدروب كيدركن كوردكده توره ايله اورروب (ان هذا مذلة للتابع وفتنة للمتبوع) ديوب بركره دخى برمجلسه

كلدكده سعد بن ابی وقاص اياغ اوزرينه قالقمامغين توره ايله اوروب (انك لم تهب الخلافة فاردت ان تعرف ان الخلافة لا تهابك) ديدی ودخی يولده خرما چكردكارين كوردكده ديوشروب مسلمانلر منتفع اولسونلر ديو بعض اولر ايچنه اتاردی ودخی مكه يه حجه كيتدكجه اصلا چادری اولميوب همان اغاج اوستنه ياخود قفتانی يا بعض نسنه اوروب كولكه سنده اوتورردی ودخی كثرت بكادن مبارك يكاقلرنده ايكی خط سياه نشان اولمشدی ودخی تلاوت قرآن ورددی اولوب بعض آيتلر اوقودقجه احياناً دوشوب برقاچ كون خسته اولوب عيادت اولنوردی * ودخی بركون بالق آرزوليوب اسلم آدلو قولی بردوه يه بنوب مدينه يه درت كونلك يولدن كتوروب دوه برمقدار صقلدی دوه نك اعضاسنی يو يوب سيلوب كلدكده حضرت عمر قالقوب دوه نه حالده دركوره يم ديوب قولاغی التنده اثر عرق كوردكده عمرك آرزوسيچون برحيوانجغه عذاب ايتمش سن والله كتوردیككی بالقدن عمر طاتمز ديوب واقعا يمدی * ودخی اوغللرندن برينه شرعا حد اورمق لازم كاوب خسته اولمغين اصلا اسركيوب اجرای حق ايچون دكنك التنده وفات ايتدی تكميم اولادی فصلنده تفصيل اولنور (لمحرره) زهی عدل وزهی تقوی زهی داد * كه منع ايتمدی حددن حب اولاد * ودخی بركون بركسنه ديواراردندن ايشتديكه حضرت عمر بوسوزی تنهاسنده كندويه سويلركه عمر بن الخطاب قورقرسه امير المؤمنين اولسه كركدر والله يا عمر اللهدن قورق يوخسه الله سكا عذاب ايدر ودخی بركون يريوزندن برصمان چوپنی آلوب (ياليتنی هذه التبنة ليتنی لم اكن شيئاً ليت امی لم تلدنی) ديدی ودخی بركون ارقه سنده صو ايله طولو برقربه كوريلوب سببی صورلدقده (ان نفسی اعجبتنی فاردت ان اذلها) ديدی ودخی اقرباسندن بری بيت المالدن برمقدار نسنه ايستدكده قاقيوب (اردت ان القی الله ملكا خائنا) ديوب بعده كندو مالندن اون بيك اقچه ويردی * امام نخعی ايدر خليفه ايكن تجارت ايدردی ودخی هركيجه مدينه ده شهر ايچنده تنهاجه خفية كزوب احوال ارامل وايتامی واشقيا واتقياء انامی تجسس وتفرس ايچون قپولره و پنجره لره بناشوب قولاق اوروب دكليوب بعض فقيره خاتونلره مبارك ارقه سيله چوال ايله ذخيره طاشيوب كيمنه كندوبی بيلديروب وكيمنه اصلا بيلدرميوب كيمنه ذخيره ايلتدكده آتشنی ياقوب طعامنی دخی پشروب كيدردی * ودخی زين المجالسده مذكوردركه حضرت عمر ايام ولايالیده ايتديكی جميع افعالی بريره يازوب هرجمعه كونی اكا نظر ايدوب باب عدل وتقواده كمال دقتی وعلوهمتی اوزره تمام مرادنجه اولمغه ذره قدر نقصان بولسه يا عمر نيچون بويله ايتدك ديوب مبارك النده طوتديغی توره ايله كندو كندوبی دوكرايدی وفات ايتدكده بدن حسننده آثار ضرب موجود ومشهود ده ايدی * والحاصل دور آدمدن برو جميع عالمده انبيادن صكره امور عدالتده چاق بو قدر مجد وساعی وراحت عامهٔ مخلوقاتی طالب ومراعی برحاكم اكمل جميع امم ومللده كلمامشدر مناقب عالية المراتبی حددن بيرون وعددن افزون اولمغين اول بابده نعم السمر فی سيرة عمر آدلو كتاب معتبره نظرا يتميانلره عدل بركمالری وسائر حاللری كما ينبغی ظاهر وباهر اولمز (فصل در اوليات حضرت عمر) ١ مرويدركه خليفه اولدقده برمقدار زمانه دك خلق بوكا خليفة خليفة رسول الله ديرلردی اوزون سوز اولمغين ترك اولنوب امير المؤمنين ديتوب دنياده ابتدا بو وصف ايله موصوف اولان بودر ٢ دين اسلامده ابتدا ييل حسابنجه تاريخ قويوب مكتوبه وغيريه تاريخ يازان بودر حضرت علی مشورتيله خلافتنك اوچنجی يلنده هجرت رسول اولنی تاريخ قويوب هجرتك اون التنجی يلندن يازمغه بشلاديلر ٣ كثرت فتوحات ايله اطرافدن مسلمانلر ايچون وافر مال جمع اولمغه باشلادقده ابتدا بيت المال ايجاد ايدن بودر ٤ رمضانده تراويح نمازنی حضرت رسول عليه السلام جماعتله همان بركيجه قيلوب فرض اولمسون ديو امته شفقة ارتق جماعتله قيلميوب هركشی اولرنده تنهاجه قيلردی هركيجه مسجدده جماعتله قيلمغی ابتدا عادت ايدن حضرت عمردر حتی حضرت علی رمضانك كيجه لرنده قنادیلی چوق مسجدلره اوغرادقده (نور الله علی عمر فی قبره كما نور علينا مساجدنا) ديمشدر ٥ وهركيجه شهر ايچنده خلقك احوالنی يوقلامغيچون خفية تنهاجه كزوب اولرقپوسنه و پنجره وباجه لره قولاق اوروب بركسنه شرعه مخالف ايش ايشلرمی يا مخالف سوز سويلرمی وكندودن شكايت ايدرلرمی اچ ومحتاج ومريض ومظلوم قسمندن كمسنه وارمی ديو دكليوب اكا كوره عمل ايدوب بوحالی ابتدا بو ايجاد ايتدی صكره كلان خلفا وملوك بوطريق عدالت رفيقه سلوك

ایچون کیجه کزمکه بشقه آدم تعیین ایدوب اسمنی عسس قودیلر ٦ هجو ایدنه عقوبت ایتمکی دخی ابتدا بو ایتدی ٧ حدشرب خمر عددنده صحابه اختلاف ایدوب سکسان دکنك عددنی بو تعیین ایتدی ٨ نکاح متعه حرام ایدوکنی ابتدا بو بیان ایتدی ٩ ام ولد بیعنی ابتدا بو نهی ایتدی ١٠ صلوة جنازه تکبیرلرنده عدد معین یوغیکن درت تکبیره خلقی جمع ایدن بودر ١١ ابتدا دیوان ایجاد ایدن بودر * مرویدرکه هجرتك اون بشنده جمله صحابه وغیره مرتبه لرینه کوره بیت المالدن سنوی وظیفه تعیین ایدوب اسملرین دفتره یازوب ضبط ایدوب دین اسلامده بو وضع بونك ایجادیدر اولا حضرت عباسه عم رسول در دیو هر ییل یکرمی بش بیك اقچه سائر اقرباء رسوله قرابتلرینه کوره نسنه تعیین ایتدی * وینه صحابه دن اهل غزای بدر اولنلرك هر برینه بشر بیك وانلردن صکره کیلره واهل بیعت شجره یه دردر بیك انلردن صکره کیلره اوچر بیك عجم ایله شام محاربه لرنده حاضر اولان عوام مسلمینه ایکیشر بیك وانلردن صکره کیلره بیکر دخی صکره کیلره بشیوز بعده هم اوچریوز بعده هم ایکیشر یوز اللیشر اقچه تعیین ایتدی ١٢ مصر دریاسندن ابتدا مدینه یه ذخیره کتوردن دخی بودر ١٣ علم فرائضده عول مسئله سی ١٤ وسوریه کزن آتدن زکاة المق بونك ایجادیدر ١٥ برکسنه یه اطال الله بقالئ دیمك ودخی ایدك الله دیمك بونك ایجادیدر که حضرت علی یه دیمشدر ١٦ وممالکی فتح ایدوب ارض سواد عراق عربی مساحت ایتدیرن ١٧ واسلامده صدقه حبس ایدن بونلردر ١٨ وتأدیب ناس ایچون توره یا قامچی کتورن ١٩ وشهرلرده حاکملردن غیری بشقه قاضیلر نصب ایدن ٢٠ بصره وکوفه وجزیره وشام ومصر وموصل شهرلرین بنا ایتدیرن ابتدا بودر بعض کتبده کوفه یی بنا ایدن حضرت علی در دیمشلر ٢١ مکه ایله مدینه اراسنده بر اوبا پدیروب یول اورتاسنده آزوغی دوکنن یولجیلر ایچون آنك ایچنه اون وخرما وقوری اوزوم وبعض مأکولات قودیروب اسمی دارالدقیق قونمشدی ٢٢ مدینه ده مسلمانلر چوغالدقده هجرتك اون یدیسنده مسجد حضرت رسولی توسیع ایچون بعض اطرافندن اولرصاتون الوب قاتمق دیلیوب صاحبلری راضی اولمدقلرنده شرعله جبرا آلوب تمام بهالرنی بیت المالدن ویروب بعد البنا مسجدك ایچنه چاقل طاشی دوشتدردی ٢٣ ولایت حجازدن جمله یهود طائفه سنی دیار شامه ونصارادن اولان اهل نجرانی کوفه شهرینه سورکون ایتدی ٢٤ تاریخ الخلفاده مکه ده مقام حضرت ابراهیم کعبه یه متصل طورر کن طواف یرندن منفصل اولمق ایچون شمدیکی یرینه کتورن بودر دینوب لکن بوقصه یی حضرت رسول علیه السلام فتح مکه ده ایتمشلردی دیو بو قاروده کچمشدر ٢٥ قدیمدن کعبه نك مسجدی حرمنی احاطه ایدر دیواری اولمیوب اطرافنده صیق اولر اولوب ارالرندن یول کچردی عمر خلافتنده خلق چوغالدقده حرم اطرافنده اولر صاتون آلوب یقوب حرمی توسیع ایدوب اطرافی احاطه ایچون آدم بوینندن الچق دیوار یاپدیروب قندیللر اودیواره آصلوب انده یناردی (فصل در فتوحات حضرت عمر) بونك زماننده اولان غزوات وفتوحات بیحد وغایات اولوب اوبابده نیجه کتابده عظیم تفصیللر اولمغین کمال اجمال بو منوال اوزره درکه سردار سفر ولایت شام اولان ابو عبیدة بن الجراح ایله خالد بن الولید وسردار سفر ولایت مصر اولان عمرو بن العاص وسردار سفر ولایت عجم اولان سعد بن ابی وقاص اللریله جمله اون اوچ ییل ایچنده دمشق وحمص وحماه وشیزر ومعره وطبریه وحوران وولایت اردن وفلسطین که رمله در وعسقلان که غزه در ونابلس ومصیصه وادر یافا وحلب وقنسرین وانطاکیه وجبله ولاذقیه وسرمین وتیزین وعزاز ومنبج وسروج ودلوك وانطرطوس ومرعش وقیساریه وجمیع ولایت مصر واسکندریه وطرابلس مغرب وبرقه وبعض بلاد روم وولایت طائفهٔ بربر وولایت نوبه ودیار عراق عربده کوفه قربنده قادسیه وبغداد قربنده تختکاه ملوك عجم اولان مداین کسری ورقه وتکریت وموصل وحالا کوردستان اولان ولایت جزیره ونصیبین ودیار بکر دیدکلری قره آمد ورها وارمینیه وحران ورأس العین وخابور وبسار وقرقیسا وسمیاط واذربایجان که تختکاهی شهر تبریزدر ونهاوند وبصره وابله واهواز وجلولا وحلوان واصطخر واصفهان وفارس وتستر وسوس وکرمان ومکران وسجستان وجرجان وجندیسابور وقزوین وزنجان وطبرستان وهراة وماه سندان ومروز وهمدان وری

وآنك اطـرافنی وكسـكر وقومس ودینور وبعض ولایت خراسان بوجملەنك كیمی جنـك وجبرله كیمی
محاصره وصبرله كیمی صلح نامەله كیمی هر برندن مخلوط وجه جامعـله هر برین غایت تفصیله محتاج طریقله
فتح وضبط وممالك اسلامیه یه ضم وربط اولندی * جملەدن شام غزاسنده اولنلر كفار روم ایله درت دفعه
عظیم محاربه ایدوب جملەنك اعظمی هجرتك اون بشنده حوران شهرنده اولان وقعهٔ یرموكدیدكلر یدركه
مسلمانلر اوتوز بیك عدده قریب یاقرق بیك یااللی بیك اولوب اما كافرلر یوز بیكدن زیاده برروایتده اوچیوز بیك
كسنه اولوب بشی اونی بری برلرین آت اوستندن زنجیر ایله بغلامغین عسكر كفارك نصفی مقداری كیمی قتل
كیمی آت ایاغی التنده چكنوب هلاك اولوب مسلمانلردن آز كسنه شهید اولدی * عجم غزاسنده
ولنلر ایسه وقعهٔ قادسیه وغیریده یدی بیك كسنه اولوب التمش بیك یاقرق بیك یایوز بیك مقداری مجوس
منحوسله غایت تفصیلاره محتاج طریقلرله مرارا عظیم جنكلر ایدوب عجم شاهی یزدجرد كمال خوف وقهرله
شهربشهر قاچوب وقعهٔ جلولادیدكاری محاربهٔ عظیمه ده بحد كفار عجم قیریلوب یزدجرد قاچوب بلخه كتمك
ایچون نهر جیحونی كچركن مسلمانلر تشوب عسكرنه تفرقه واختلاف دوشوب اكثری مسلمانلره منضم
اولوب دفع خوف ووهم ایتدیلر یزدجردك كیفیت هلاكی جلد ثانیده ملوك عجم بابی آخرنده كلور * مرویدركه
مسلمانلر ممالك عجمدن نیجه یوز بیك فلوریلق انواع مال غنیمت آلوب جملەدن مداینده نوشروانك ایوان دیدكاری
دیوانخانه سنده طول وعرضی التمشر ذراع اولوب صافی التونله حریردن طوقنوب ایچنده چچكلر صورتی
نقش اولنوب جواهرله مرصع اعجوبهٔ دنیا اولان قالئ عالی وغالی آلنوب مدینه یه كوندریلوب حضرت عمر انی
پاره پاره ایدوب اهل غزای بدر اولان اوچیوز نفر مقداری اشرف اصحابه اولشدیروب هر حصه یكرمیشر
فلوری یه صاتلدی * ودرفش كاویان دیدكاری مشهور جهان اولان مرصع سنجاغی دخی آلوب بوزوب
اون ایكی كره یوز بیك التون حاصل اولدی * مرویدركه شام سرداری بعد از فتح دمشق وغیری هجرتك اون
التیسنده قدس شریف شهرینی محاصره ایتدكده ایچنده كی كافرلر بزم كتابلرمزده بوشهری فتح ایده جك
عسكرك بكی شو مقوله صفتلرله یازلمش اولمغین سزه میسر دكلدر دیدكارنده اوصفتلرك صاحبی حضرت
عمر ایدوكی ظاهر اولمغین سردار مدینه یه خبر كوندردكده بالذات كلوب كافرلر كوردكارنده بودر دیو رضالریله
قلعه یی تسلیم ایتدیلر * ینه مرویدركه بصره ایله كوفه شهرلرنی ابتدا عمر بنا ایتدردی ینه مرویدركه زمان
خلافتنده ممالك اسلامیه غایت چوغالوب التی بیك التیوز اللی التی یرده خطبه اوقنور اولدی اوزمانده
برشهرده متعدد مسجد وجامع بنا اولنمق غایت آز واقع اولوردی (فصل در امور متفرقه) كه ینه حضرت
عمره متعلقه در * مرویدركه حضرت رسولك كومش مهرلرندن ماعدا كندونك دخی بشقه مهری اولوب
نقشی (كفی بالموت واعظا) كلامی ایدی ودخی خلافتنك اوّلكی یلنده مكه ده زمان حجده خطبهٔ عرفاتی
اوقومغه عشرهٔ مبشره دن عبدالرحمن بن عوفی كوندروب بعده اون یلەدك عمر كندوسی حجه واروب خطبه
اوقوروب آخر حجنده حضرت رسولك جمله خاتونلرین بیله ایلتدی وهجرتك اون یدیسنده ولایت حجازده قحط
اولوب استسقا لازم كلدكده عم حضرت رسول اولدیغی ایچون عباسك الینه یاپشوب باشنی آچوب (اللهم انا نستشفع
الیك بعم نبیك ان تذهب عنا المحل وان تسقینا الغیث) دیو دعا ایتدكده فی الحال یغمور كلوب برقاچ كونه دك
یاغدی (فصل در اولاد عمر) مرویدركه طقوز اوغلی درت قزی وار ایدیكه بونلردر (عبدالله) مكه ده كوچك
ایكن باباسیله معا ایمانه كلوب پدر ومادرلریله بیله هجرت ایتدكده اون یاشنده اولوب بدر واحد غزالرنده كره
هرغزالرده حضرت رسولله بیله ایدی عالم وزاهد وناطق بالحق وجمله مسلمینه ناصح اشفق اولوب عبادله دیمكله
مشهور عالم اولان علماء صحابه دن اوچ یادرت كسنه نك بریدر علم وكمالی احوالی فصل علماء صحابه ده كچمشدر *
مرویدركه مالندن هربكندوكی جانسزی تصدق وجانلویی آزاد ایتمكه معتاد اولمغین قوللرندن هر بری بولایكه
بم صلاحمی بكنیدی دیو مسجده مداومت وعظیم عبادت ایدوب عبدالله آكاه اولدقده حظندن آزاد
ودلشاد ایدردی قوللرك سنی الداردلر دیدكلرنده (من خدعنا بالله انخدعنا له) دیو مدت عمرنده بیك عدد
نفس آزاد ایتمشدی حجاج ظالم بر خصوصده بوكا ایچنوب آنك معرفتیله بر كسنه حج زماننده كثرت آراسنده
بر زهرلو ایكنه كوندردی ظرافتله ایاغنه باتروب مرض موتنه سبب اولوب هجرتك یتمش اوچنده سكسان

درت یاسکسان التی یاشنده وفات ایدوب حضرت رسولدن روایت ایتدوکی حدیثلردن کتابلرده ایکی بیك
ایکیوز ویا ایکی بیك التیوز اوتوز حدیث وارد دیمشلر کندودن صکره بعض اولادی قالمشدر (عبدالرحمن
الاکبر) حضرت عمرك بواسمده اوچ اوغلی اولمغین بوکا اکبر دیدیلر حضرت رسولی کوروب لکن حدیثلرین
روایت ایتمیوب عبداللهك والده سی زینب بنت مظعوندر (زید الاکبر) بواسمده ایکی برادر اولمغین بوکا اکبر
دیدیلر والده سی حضرت علینك حضرت فاطمه دن اولان قزی ام کلثومدر برغزاده طاش طوقنوب آندن
وفات ایتدی اولادی قالمامشدر بعضلر ایدر والده سیله برساعتده وفات ایدوب اوسببدن بری برینه وارث
اولمق ونمازلری قلنمق ایچون والده سنك تابوتی بوندن مؤخر قونمق ابتدا بونده ظهور ایتدی (عاصم) والده سی
جمیله بنت عاصمدر فاضل واهل خیر اولوب هجرتك یتمشنده وفات ایتدی (عیاض) والده سی عاتکه بنت
زیددر (زید الاصغر عبیدالله) بوایکیسنك والده لری ام کلثوم بنت جردلدر مزبور عبید اهل قوت وبهادر
اولمغین باباسی عمر شهید اولدقده قلجن عریان ایدوب عجمده اهوازایله تسترحا کمی ایکن فتح اولندقده مدینه یه
کتوریلوب ایمانه کلوب بیت المالدن ییلده ایکی بیك اقچه وظیفه سی اولان هرمزانی ونصارادن اولان جفینه
نام کافری وفیروز ملعونك برکوچك قزنی قتل ایدوب قصاص اولنمق دیلندکده فیروز بابامی شهید ایتدوکی
کیجه نك اولنده عبدالرحمن بن ابی بکر فیروز وهرمزان وجفینه برتنهایره کیروب وقبضه سی اورتاسنده
وایکی اوجی کسکین برخنجر اورتالرنده طوروب خفیة بعض نسنه سویلشدکلرین کوروب بکا خبرویرمشدی
دیمکین صحابه دن عمرو بن العاص دون امیرالمؤمنین شهید اولدی بوکون اوغلیمی قتل اولنسون دیو قصاص
اولنمغه قومیوب حضرت علی خلیفه اولدقده عبیدالله قصاص خوفندن قاچوب معاویه یه واروب بعده
محاربهٔ صفینده مقتول اولوب کندودن صکره بعض اولادی قالدی (عبدالرحمن الاوسط) والده سی
ام ولد جاریه در بونك کنیتی ابوشحمه ایدی کندو صوکنه اولادی قالوب لکن منقرض اولدیلر* کتاب المتقی ده
مذکوردرکه برکون حضرت عمره برقز کلوب برکوچك اوغلانجق کتوروب اوغلك ابوشحمه بکا مستانه
راست کلوب جبرا بکازنا ایتدی بوآنك اوغلیدر دیدکده اوینه واروب مزبور اوغلنه صوردقده اغلایوب
اقرارا تمکین باشنه یاپشوب سوریوب مسجد رسوله کتوروب صحابه آراسنده صویوب خلق اغلاشوب
افلح آدلو قولنه حد زانئ غیر محصن اولان یوز دکنك اورمق امر ایتدکده ابوشحمه یا ابتی ارحمنی دیوب اغلایوب
حضرت عمر دخی اغلایوب (انما افعل هذا کی یرحمك الله ویرحمنی) دیوب افلح هر دکنك اوردقده ابوشحمه
اغلایوب عمرا ضربه دیوب یتمشه واردقده یا ابا جنم بر ایچم صو ویر دیوب اودخی (یابنی ان کان ربك یطهرك
فیسقیك محمد صلی الله علیه وسلم شربة لاظمأ بعدها ابدا یاغلام اضربه) دیو سکسانه واردقده (یاابت
السلام علیك) دیوب عمر دخی وعلیك السلام ان رأیت محمدا فاقرأه منی السلام وقل له خلفت عمر یقرأ القرآن
ویقیم الحدود یاغلام اضربه) دیوب طقسانه واردقده ابوشحمه نك آوازی کسلوب ضعیف اولمغین جمله صحابه
هجوم ایدوب بقیهٔ حد تأخیر اولنسون شمدی هلاك اولییور یازقدر دیوب عمر دخی (کمالم تؤخر المعصیة لاتؤخر
العقوبة) دیوب یوز دکنك تمام اولدیغی ساعت روحی قبض اولمغین عمر اغلایوب (یابنی محص الله عنك الخطایا)
دیوب بعده باشنی دیزینه آلوب تکرارا اغلیوب (بابی من قتله الحق بابی من مات عند انقضاء الحد بابی من لم یرحمه
ابوه واقاربه) دیوب جمله خلق دخی صوت بلندله نالان وکریان اولوب دفننك قرقنجی کیجه سی صحابه دن
حضرت حذیفه دوشنده حضرت رسولی کوروب یانلرنده ابوشحمه ایکی یشل حله کیمش طوروب رسول
علیه السلام حذیفه یه (اقرأ عمر منی السلام وقل له هکذا امرك الله ان تقرأ القرآن وتقیم الحدود) دیوبیوروب
ابوشحمه دخی (اقرأ ابی منی السلام وقل له طهرك الله کما طهرتنی) دیدی* سبب ضرب ووفاتده برمفصل
روایت دخی اولوب لکن ذکر اولنان ابن عباس قولی اولمغین آنی اختیار واکا اقتصار اولندی (عبدالرحمن
الاصغر)) بونك والده سی برغیر ام ولد جاریه در صوکنه اولادی قالمدی (حفصه) عبدالله ایله عبدالرحمن اکبر
والده سندندر حضرت رسولك خاتونی اولمغین باب ازواج رسولده کچمشدر (رقیه) ابراهیم بن نعیم اللهك
خاتونی اولوب انك نکاحنده وفات ایدوب اولادی اولمامشدی (فاطمه) عیسی اوغلی عبدالرحمن بن زید
ابن الحارث بن هشام بن المغیره نك خاتونی اولوب عبدالله آدلو اوغلی اولدی (زینب) عبدالله بن سراقة

العدوینك خاتونی ایدی (فصل) حضرت عمرك مدّت خلافتنده ممالك اسلامیه ده وفات ایدن كبار اخیار
صحابه بونلردركه ا عقبه بن غزوان وعلاء بن الحضرمی وقیس بن السكن وابو قحافه پدر حضرت ابو بكر وهند
والدهٔ معاویه وسعد بن عباده رئیس طائفهٔ انصار وسهل بن عمرو وابن ام مكتوم الاعمی مؤذن الرسول علیه
السلام وعیاش بن ابی ربیعه وعبد الرحمن برادر زبیر بن العوام وقیس بن ابی صعصعه كه قرآن عظیمی جمع
ایدنلردن بریدر ونوفل بن الحارث ابن عم الرسول علیه السلام وابو سفیان برادر نوفل وحضرت ماریه ام ولد
حضرت رسول علیه السلام وابو عبیدة بن الجراح احد عشرهٔ مبشره ومعاذ بن جبل وزیاد بن ابی سفیان
برادر معاویه وشرحبیل بن حسنه كه ایكیسی دخی شام سرداری ایدیلر وفضل بن عباس ابن عم رسول الله
علیه السلام وابو جندل بن سهیل وابو مالك الاشعری وصفوان بن المعطل وابی بن كعب كاتب وحی رسول الله
علیه السلام وبلال حبشی مؤذن رسول علیه السلام وآسیه بن الحضیر وبراء بن مالك برادر انس وزینب بنت
جحش زوجة الرسول علیه السلام وعیاض بن غنم وابو الهیثم بن التیهان وخالد بن الولید سردار اعظم
وجارود رئیس قبیلهٔ بنی عبد القیس ونعمان بن المقرن وقتادة بن النعمان واقرع بن حابس وسوده بنت زمعه
زوجة الرسول علیه السلام وعویم بن ساعده وغیلان الثقفی وابو محجن الثقفی وصحابه دن نیجه كمسنه لر دخی
وفات ایتمشدر (فصل در شهادت حضرت عمر) عمر ویدركه اكثریا (اللهم ارزقنی شهادة فی سبیلك واجعل
موتی فی بلد رسولك) دیو دعا ایدوب آخر حجنده دخی منی دن مكه یه كلور كن یولده آرقه سی اوستنه یاتوب الین
قالدیروب (اللهم كبرسنی وضعف قوتی وانتشرت رعیتی فاقبضنی الیك غیر مضیع ولا مفرط) دیو دعا ایتدكده
قبول اولوب مدینه یه كلدكده شهید اولدی * سببی بو ایدیكه بالغ اولمش مشركینی مدینه شهرنه قومامغه معتاد
ایكن صحابه دن كوفه حاكمی مغیرة بن شعبه نك استاد دمورجی ونقاش ونجار مجوسی یا نصرانی اولان
ابو لؤلؤه فیروز نام قولی صنعت اشلمك ایچون شهره كیرمكه مغیره رجاسیله اجازت ویروب بعده فیروز جكرسوز
حضرت عمره كلوب ایتدی افندم بنی آیده ایكیوز اقچه یه كسمه كسدی آیده ایكیوز قزانمغه قادر دكلم دیدكده
صنعتنی صوروب دیوویردكده عمر بو قدر صنعتلره ایكیوز اقچه چوق دكلدر دیدكده فیروز لعین قلبندن
كین كیروب بعده عمر یا فیروز ایشتدم كه اعلا یل دكرمنلری یپارمش سن بكا دخی بر یل دكرمنی یاپ دیوب
سویلدكده او دخی سكا بر دكرمن یپایم كه شرق وغرب اهلی آراسنده مذكور اولسون دیوب كتدكده عمر فراستله
مرادنی بیلوب (لقد توعدنی العلج آنفا) دیو پس نه ایچون قصاص ایتمزسن وحقندن كلمزسن دیدكارنده
(لاقصاص قبل القتل) دیوب ایرتسی كعب الاحبار كلوب توراتده سنك شكل واوصاف واحوالكی
كورمشمدر سن شهید اولمغه اوچ كون قالدی دیوب فیروز لعین قبضه سی اورتاسنده وایكی طرفی كسكین
بر خنجر دوزوب زهرله صواروب هجرتك یكرمی اوچ ذی الحجه سنك یكرمی یدنجی كونی اولان اربعا كیجه سی
خرنده صباح نمازندن مقدمجه مسجده كیروب كیزلنوب نمازه صفلر دوزلدكده ارالغه كیروب محرابده عمر نمازه
الله اكبر دیدیكی ساعت خنجرله اوچ یرده یا التی یرده كه بریسی ایكی یاغرنی اورتاسنده بریسی قاصغی اوستیدر
اوروب حضرت عمر (دونكم الكلاب فانه قتلنی) دیدكده مسلمانلر طوتمغه سكردشدكده بوروددكارنده اون اوچ
یا خود اون بر كمسنه یی دخی اوروب آنلرك بر قاچی وفات ایدوب عاقبت بر كمسنه انی اردندن قوجاقلایوب
یا خود اوستنه احرام آتوب طوتلدقده لعین بی دین بد آیین النده كی خنجر ایله كندویی دخی بوغازلیوب حضرت
عمر عبد الرحمن بن عوفك النه یاپشوب صباح نمازنی مسلمانلره قلیویردیو امام ایدوب سعادتخانه سنه
ایلتدكارنده مسلمانلری چاغردوب بنی كیم اوردی كورلك دیوب خبر ویردكارنده (قاتله الله لقد امرت به معروفا
الحمد لله الذی لم یجعل منیتی بید رجل یدعی الاسلام) بر روایتده (بید رجل سجد لله سجدة واحدة یحاجنی
بلا اله الا الله) دیوب كعب الاحباری كوردكده بو شعری دیدیكه (نظم) وواعدنی كعب ثلاثا اعدها *
ولا شك ان القول ما قاله كعب * ومابی حذار الموت انی لمیت * ولكن حذار الذنب یتبعه ذنب (نثر)
بعده طبیب كتوریلوب سود ایچوریلوب قاصغندن طشره چیقدقده موت مقرر اولمغین بورجلرینی حساب
ایتدیروب سكسان التی بیك اقچه اولمغین اوغلی عبد اللهه (ان وفی مال آل عمر فاده من اموالهم والا فسل
بنی عدی بن كعب وان لم یف اموالهم فسل فی قریش ولا تعدهم الی غیرهم فادعنی هذا المال) دیوب بعده

وصیت ایدیکز وخلیفه تعیین ایدیکز دیدکارنده (ماارى احدا احق بهذا الامر من هؤلاء النفر الذى توفى رسول الله صلى الله عليه وسلم وهو عنهم راض) دیوب آنلر کیملردر دیدکارنده عثمان وعلى وطلحه وزبیر وعبد الرحمن بن عوف وسعد بن ابی وقاص دراوچ کونه دك ملاحظه اولنوب التینك بریسی خلیفه اولسون دیوب وخلیفه نصبنه دك صحابه یه صهیب رومی امام اولمق تعیین ایدوب بعض نصایح ووصایا واحوالدنصکره حضرت عائشه دن آنك حجرۀ شریفه سنده حضرت رسول علیه السلام وابو بکریانلرنده دفنه اجازت ایستدوب اودخی بن آنی کندمچون الیقومشدم اما که عمری نفسمه ترجیح ایدرم دیوب عمر ایشتدکده حظ ایدوب حین احتضارده مبارك باشی اوغلی عبد اللهك دیزی اوستنده ایکن بو بیتی دیدیکه (نظم) ظلوم لنفسی غیرانی مسلم * اصلی صلاتی کلها واصوم (نثر) مرویدرکه چهارشنبه کونی مجروح اولوب سبت کونی وفات ایدوب احد کونی صباحدن دفن اولنوب اکرچه رسول علیه السلام (ان الشمس والقمر آیتان من آیات الله لا ینکسفان لموت احد ولا لحیاته) بیورمشدر لکن بحکمة الله یوم وفات عمرده کونش طوتلدی مرویدرکه قول مشهور اوزره مدّت عمری التمش اوچ ابن عباس قولنجه التمش التی سالم بن عبد الله بن عمر قولنجه التمش بش قتاده قولنجه التمش بر واقدی قولنجه التمش بعضلر قولنجه اللی بش یا اللی طقوز یا اللی درت یل اولوب مدّت خلافتی اون یل والتی آی ودخی درت یا بش یا سکز یا اون اوچ کون ایدی (تنبیه) حضرت عباسدن مرویدرکه عمری دوشمده کورمکه بریل دعا ایتدم بعده کوردمکه آلننك عرقنی سیلر بابام انام سکا فدا اولسون یا امیر المؤمنین ندر حالك دیدم هذا اوان فرغت وان کاد عرش عمر لیهدّ لولا انی لقیت رؤفا رحیما) دیدی یعنی حسابدن شمدی قورتلدم اکر رؤف ورحیم اللهك لطفنه مقارن اولمیدم حالم خراب اولوردی انصاردن بری دخی اون یلدنصکره واقعه ده عمری آلتندن عرقنی سیلر کوروب یا امیر المؤمنین نه ایشلرسن دیدکده دخی شمدی قورتلدم اکر ربمك رحمتی اولمیدی هلاك اولوردم دیوب * ینه صحابه دن عمرو بن العاص دخی واقعه ده کوروب حالنی صوردقده سزدن آیریله لی اون ایکی یلدرکه حسابدن شمدی قورتلدم دیمش (المحرره) کوزن آچسون همیشه هر والی * خوف حقدن هیچ اولمسون خالی * حاکم عدله چون حساب اولیسر * پس نیجه اوله ظالمك حالی (نثر) لکن معلوم اوله که اشبو سؤال وحساب مجرّد تلطیفا اولوب زجرا وتعنیفا اولمدیغی مقرّردر زیرادورآدمدن برو انبیادن وابو بکردن صکره عمردن عادل بلکه اکا معادل برحاکم پالئدل دنیایه کلمامشدر دیو علماء آفاق اتفاق ایتمشلردر (نظم) عدله ویردی عالمه رونق * ارتوره رحمتنی حضرت حق *

(باب ثالث در احوال عثمان ذو النورین رضی الله عنه)

(نظم) ظل رحمان وصاحب النورین * علم وحلم ایله مجمع البحرین * سید بارکاه حلم وحیا * سرو سالار اهل صدق وصفا * جامع فضل وناشر قرآن * صدف درّ معرفت عثمان * فضله اولدم اولدی بی بدل اول * بدل اولدی الینه دست رسول * اویله ویرمشدی حق اکا ادبی * ملك آندن اوتانوردیدی نبی * نه فلك قدر ایدی اویارکزین * که اولدی اول شمس ازهر ینه قرین * آنلر اولدکده دیدی پیغمبر * اولسه ویرر ایدم دخی دختر * بونجه فضل ایله ظلم اولندی اکا * عاقبت اولدی افضل الشهدا * یاتدیغی یری حق جنان ایتسون * روضۀ عرشی آشیان ایتسون (فصل در نسب وحلیه وابتداء ایمان او) عثمان بن عفان بن ابی العاص بن امیه بن عبد شمس بن عبد مناف بن قصیّ بن کلاب بن مرّه بن کعب در * نسبی حضرت رسوله عبد منافده ابو بکر وعمرله کعبده جمع اولور حضرت رسولدن التی یایدی یاهمان برياش کوچك اولوب آنلرك عمه لری بیضا بنت عبد المطلبك قزی اروی خاتونك اوغلیدر * اورته بویلو خوب صورت صاری شین طوغان بورنلو یوزینك اتی خفیفجه یصی یاغرنلو کوکلری ایری قوللری اوزون وموزون وصقالی چوق اولوب بویایوب صاری شین ایدردی بعد زمان بعض دیشلری اوینامغین التون تل ایله صاردرمشدی بدر غزاسنده چچك چقاروب یوزنده برقاچ دانه نشان قالمشدی * ابن اسحاق قولنجه حضرت رسوله ابتدا ایمان کتورن رجالك دردنجیسیدر حضرت ابو بکر سبب اولوب والده سی دخی ایمانه کلمشدر * مرویدرکه عمیسی حکم بن ابی العاص عثمانی طوتوب ایپله محکم بغلایوب آبا واجدادلك دیننه دونیوخسه والله سنی اصلا چوزمزم

دیدکده واللهبن دینمی اصلا ترلئ ایتمك احتمالی یوقدر دیوب ایمانی شجر ثابت کبی راسخ وثابت اولمغین امیدین
کسوب بندن رها وترك جفا ایتدی (فصل در مناقب او) فضائلی حقنده اخبار وآثار بسیار اولوب
اجمالی بودرکه حضرت رسولك بربری اردنجه ایکی کریمه لرینه کوبکی وچهاریار دیدکاری درت
مقبوللرینك بریسی ومخصوص کاتبی وکاتب الوحي یعنی کاتب القرآن ایدی بوکا رسول علیه السلام مکه ده
پیغمبر اولدقدنصکره امر حقله کریمه لری حضرت رقیه یی نکاح ایدوب بعده جفای کفاردن ولایت حبشه
هجرت ایدن مؤمنینك اولی بودرخاتونیله کتدکده رسول علیه السلام (صحبهما الله ان عثمان لاول من هاجر
الی الله باهله بعد لوط) دیوب بعد زمان اهلیله حبشدن مدینه یه کلوب بدر غزاسی زماننده اهلی خسته اولمغین
آنك احوالن کورمکیچون بر روایتده کندودخی چچك چیقارمغین رسول علیه السلام آنی شهرده قویوب
لکن غزا ثوابنده ومال غنیمتده سائرلره شریك ایدوب اهلی وفات ایتمکین رسول علیه السلام غزادن کلدکده
ام کلثوم آدلو بر کریمه لرین دخی امر حقله نکاح ایدوب مزبوره یه (ان بعلك اشبه الناس بجدك ابراهیم وابیك
محمد) دیوب یعنی سنك زوجك عثمان جدك ابراهیم پیغمبره وبابك محمده جمله خلقدن غایت بکزه ینیدر ودخی
رسول علیه السلام (انا نشبه عثمان بابینا ابراهیم) دیوب ودخی عثمان (من اشبه اصحابی بی خلقا) دیمشدر
مرویدرکه بر پیغمبرك ایکی قزینی نکاح خلق دورآدمدنبرو جمله انسانده عثماندن غیره میسر اولمامغین
ذوالنورین دیو لقب قونوب ملائکه ایچنده دخی بو نکله مذکور ومشهور اولدی * هجرتك طقوزنجی ییلنده
حضرت ام کلثوم دخی وفات ایتدکده رسول علیه السلام (لوان لی اربعین بنتا لزوجت عثمان واحدة بعد واحدة
حتی لا یبقی منهن واحدة) یعنی قرق قزم اولسه بری برینك اردنجه عثمانه نکاح ایدردم چاق هیچ بریسی قالمینجه
دیدیلر * مرویدرکه برکون حضرت رسوله عثمان کلدکده مبارك خفتانلرینك اتکنی دوشروب حضرت عائشه
سببنی صوردقده (الا استحیي من رجل تستحیي منه ملائکة الرحمن) دیوب برکره دخی بونك حقنده
(عثمان بن عفان ولیي فی الدنیا ووليي فی الآخرة) دیوب برکره دخی (عثمان اخی ورفیقی فی الجنة) دیمشلردر
(نظم) زهی عزت زهی رفعت زهی جاه * زهی قدر وکرامت بارك الله (نثر) مرویدرکه غزوهٔ حدیبیه ده رسول
علیه السلام بونی اهل مکه یه ایلچی کوندروب بعده صحابه دن هر بری بیعت ایتدکده رسول علیه السلام
صاغ الرینی قالدیروب هذه ید عثمان دیوب صول اللرینه اوروب هذه لعثمان یعنی بو بیعت عثمانکدر دیوب
مبارك اللرینی آنك الندن بدل ایتمکله آنك قدرنی اقراننده ارفع واجل ایتدیلر ودعاء حضرت رسوله
طریق تجارتدن مالی چوغالوب غزوهٔ تبوکه عزیمت اولنده قده غایت قحط وشدت حرارت هوا زمانی اولمغله
اسباب سفرده هر وجهله مضایقه واضطراب نهایتده ایکن مهمات مسلمینه صرف ایچون جمله آلاتیله برنیجه
یوز باخودیلك دوه واللی التمش یا یتمش آت وبیك یا اون بیك نقد فلوری کتوردکده رسول علیه السلام آلوب
غایت حظ ایدوب (ما علی عثمان ما عمل بعد هذه) ودخی ایکی کره (ما ضر عثمان ما عمل بعد الیوم) ودخی (غفر الله
لك یا عثمان ما اسررت وما اعلنت وما هو کائن الی یوم القیامة ما یبالی ما عمل بعدها) بیوردی جامع الصغیر
سیوطیده مرویدرکه رسول علیه السلام (اید خلن بشفاعة عثمان سبعون الفا کلهم قد استوجبوا النار
ویدخلون الجنة بغیر حساب) بیورمشدر مرویدرکه حضرت عثمان کبار علماء صحابه دن اولوب بعض مسائل
شرعیه ده حضرت عمر ایله شویله مباحثه ایدرلردیکه آنلری کورن چکشورلر صانوردی * ابن سیرین ایدر
علم مناسکده اعلم صحابه عثمان بعده ابن عمر ایدی * مرویدرکه جمله امت محمدده همان درت کمسنه نمازده
بر رکعتده بتون قرآنی ختم ایتمشلردرکه صحابه دن حضرت عثمان وتمیم داری تابعیندن سعید بن جبیر وامام
ابوحنیفه ایدیلر وحضرت عثمان کثرت تلاوتیله ایکی مصحف شریف اسکیدوب الیله یاپشمقدن اوراقی
پاره لنمشدی * تابعیندن بری ایدر برجمعه کونی حضرت عثمانی کوردمکه منبرده اوتوروب مؤذن اذان
ویررکن خلقله سویلشوب خسته لری ونرخ احوالنی وسائر احواللرین صوروب یوقلاردی بری دخی
ایدر خدمتکارلری چوق ایکن هر کیجه نمازه قالقدقده هیچ بریسنی اویاندرمیوب آبدست ابریغنی کندو
طولدیروب خدمتکارلریکزه امر ایتسه کزه دیدکلرنده یوق کیجه آنلر کدر راحت اولسونلر دیرایدی * مرویدرکه
اشاغیده ذکر اولنه جق وجهله محاصره اولنوب دوستلرینك بری ایچرو کیردکده حضرت عثمان کندو حقنده

دیمشکه (اختبات عند ربی عشرا انی لرابع اربعة فی الاسلام وانکحنی رسول الله صلی الله علیه وسلم ابنته ثم توفیت فانکحنی ابنته الاخری ولا تغنیت ولا تمنیت ولا وضعت یمینی علی فرجی منذ بایعت بها رسول الله صلی الله علیه وسلم ولا مرت بی جمعة منذ اسلمت الا وانا اعتق بها رقبة الا ان لا تکون عندی فاعتقها بعد ذلك ولا زنیت فی جاهلیة ولا اسلام قط ولا سرقت فی جاهلیة واسلام ولقد جمعت القرآن علی عهد رسول الله صلی الله علیه وسلم

(فصل در کیفیت بیعت باو) مرویدرکه حضرت عمر دفن اولندقده اوچ کونه دك صحابهٔ کرام خلافت امرنده مشاوره ایدوب عاقبت سابقا عمر وصیت ایتدوکی التی کسنه نك بشی دیلدوکنی تعیین ایتمکی آلتینك بری اولان عبد الرحمن بن عوفه تفویض ایتدکارنده صحابه حضورنده حضرت عثمانه بیعت ایتمکین جملهسی حسن رضا یله بیعت ایدوب هجرتك یکرمی اوچنجی یلی محرمنك غرهسنده ایدی

(فصل در فتوحات وغیر) مرویدرکه هجرتك یکرمی اوچنده همدهری شهرنك خلقی حضرت عمر زماننده اولان صلحی بوزمغین بصره حاکمی ابو موسی الاشعری واروب تکرار فتح ایتدی اشبو سنهده جمله خلقه عموما بورون قنامق عارض اولمغین سنة الرعاف دیو آدقونوب حضرت عثمان رعاف سببیله حجه کتمکدن قالوب زبون اولوب وصیت دخی ایتدی * ینه اشبو سنهده کفار رومالندن مسلمانلر وافر قلعهلر فتح ایدوب حضرت عثمان کوفه حاکمی مغیرة ابن شعبهیی عزل ایدوب یرینه سعد بن ابی وقاصی کوندردی بریلدن صکره سعدی دخی عزل ایدوب کندونك لام برادری اولوب صحابهدن اولان ولید بن عقبة بن ابی المعیطی کوندروب لکن ولید شارب الخمر اولمغین اکثر ناس عثمانه عداوته بشلدیلر مزبور ولیداون ایکی بیك عسکر کوندروب آذربایجانده بردعهیی فتح ایتدیلر * ینه اشبو سنهده اسکندریه خلقی عصیان ایتمکین مصر حاکمی عمرو بن العاص تکرار فتح واهلنی مقتول واسیر ایتدی * یکرمی التی سنهسنده حضرت عثمان حرم مسجد رسولی وحرم کعبهیی توسیع ایچون هر برینك اطرافندن بعض اولری صاتون آلوب قاتدی * ینه بو سنهده عسکر اسلام عثمان بن ابی العاص همدهده شابور شهرنی مسلمانلره هر یلده اوتوز کره یوز بیك اقچه ویرمك اوزره صلح ایله فتح ایتدی یکرمی یدی سنهسنده شام حاکمی حضرت معاویه کمیلرله دریادن جزیرهٔ قبرسه واروب بعد القتل والسبی جزیره اهلی مسلمانلره هر یلده یدی بیك التون خراج ویرمك اوزره ینه صلح ایدوب بعده عثمان بن ابی العاص ایله ابو موسی الاشعری همدهده اوجان خلقنی مسلمانلره هر یلده یکرمی ایکی کره یوز بیك اقچه ویرمکه دارابجرد اهلنی دخی اون کره یوز بیك اقچه یه صلح ایتدیلر * اشبو سنهده حضرت عثمان مصر حاکمی عمرو بن العاصی عزل ایدوب یرینه کندونك رضاعدن برادری عبد الله بن ابی سرحی کوندروب واردقده یکرمی بیك عسکرله مغربه سفر ایدوب قیروان شهرنه قریب طلیطله آدلو شهرده یوز یکرمی بیك کافرله جنکه بشلانوب پادشاهلری جرجیر برآق قاتره بینوب ایکی آتلو جاریه ایله جمله عسکرینك آردنده خیلی منفصل طوروب اوزرینه جاریهلر طاوس قویرقلرندن قلقان کبی بیوك کولکهلك طوترلردی صحابهدن ابن زبیر آنی کوروب اوتوز عدد یرارآتلو سچوب بو صویه قویوب کندو یالکز جرجیرك اوزرینه واردقده ابتدا آنی ایلچی صانوب بعده بلدکده قاچوب ابن زبیر یتشوب باشنی کسوب جدا یه دیکوب تکبیرله قالدردقده مسلمانلر کوروب تکبیرله کفاره هجوم ایتدکارنده کیمی قیروب کیمی قاچروب افریقیه شهرنی دخی آلوب اموال غنیمت بعد اخراج الخمس عسکر اسلامه تقسیم اولنوب هر برینه بیکر یا اوچر بیك فلوری ویرلدی * ینه اشبو سنهده ولایت مغربده اندلس شهری فتح اولندی هجرتك یکرمی طقوزنده سابقا بشکنده اوغلانجق ایکن حضرت رسوله کتوریلوب تمنا اغزینه توکردکاری عبد الله بن عامر ابن کریز آدلو سردار شجاعتشعار همدهده اصطخر شهرنی عظیم جنکله جبرا فتح ایدوب محاربهده الم چکلمین فتح اولورسه زقاقلردن شهر قپوسنه دك قانلری اقنجه خلقی قیرمغه سردار یمین ایتمکین شهرلودن بحد کسنه قیروب قانلری اومرتبه اولمدقده اوستنه صودوکوب اقیدوب بعده اصطخر اطرافنده بعض شهرلر دخی آلدیلر * اشبو سنهده حضرت عثمان مدینهده مسجد رسولی تکرار یبودوب طوانی یوز التمش عرضی یوز اللی ذراع ایدوب سقفنی ساج آغاجندن ودیوارلرین منقش طاشلرله ومرمر درکارله یاپدردی * ینه بو سنهده ابو موسی الاشعری یی بصرهدن ابن ابی العاصی ولایت فارسدن عزل ایدوب بو ایکی حکومتی مزبور ابن کریزه ویردی وبو سنهده اصفهان شهری تکرار فتح اولندی * هجرتك اوتوزنده سعید بن العاص

آدلوسرداری طبرستانی محاصره ایله الوب ابن کریز دخی عجمده جور شهرنی وبعض شهری دخی ومملکت
فارسی الدقده سابقدن جمیع ممالك عجم پادشاهی یزدجرد قاچوب مسلمانلر آنی برمقدار قوولیوب بعده ابن کریزك
عسکری ولایت سجستانده زالق ایله باش شهرلرین فتح ایدوب زرنج شهرنك خلقنی بیك جاریه وهر بریله
بر التون طاس ویرمك اوزره صلح ایدوب بعده ابن کریز ولایت خراسانده نیجه شهرلر فتح ایدوب هراة خلقی
محاربه یه قارشو کاوب لکن جنککده صینوب بعده ابن کریز نیشابوری صلحله یا جنکله الوب بعده بلوك
کوندروب شهر طوسی ونواحیسنی صلحله الوب شهر سرخس خلقیله صلح ایدوب مرو شهرینك خلقی صلح
ایچون خبر کوندردکارنده هر ییل یکرمی ایکی کره یوز بیك اقچه ویرمك اوزره صلح اولوب بعده بیهق وسمرقند
شهرلرین دخی الوب بعده ابن کریز احنف بن قیسی بیك نفر آتلو ایله کوندردکده طخارستان وجورجان
وفاریاب وجمله اول نواحی خلقی که کفار اولوب پادشاهلری یاسردارلری اسمی طوغانشاه ایدی مسلمانلرله
عظیم جنك ایدوب لکن جمله‌سی صینوب بعده احنف بلخ شهرینه واردقده آنك خلقی هر ییل درتیوز
بیك اقچه ویرمك اوزره صلح اولوب بعده خوارزم شهرنه واروب لکن آنی فتحه مجال اولمامغین دونوب همان
برقاچ آی ایچنده یکرمی قدر شهر فتح اولنمغین ابن کریز شکرا لله العزیز الوهاب نیشابوردن حج شریفه کیدوب
حتی خراسانه حاکم قودقده اهل خراسان مسلمانلرایله جنکی آسان صانوب مروده جمع اولوب احنف آنلری
صیوب قاچروب بعده ابن کریز بصره‌ده طوروب خراسان ومرو وجبال ولایتلرینه حاکملر نصب ایدوب
سابقا لجبان عجم پادشاهی یزدجردی خراسانده بردکرمنجی قتل ایتدی * هجرتك اوتوزاوچنده قسطنطنیه
قربنده وقعهٔ مضیق واقع اولوب شام حاکمی معاویه سردار مسلمین ایدی جزیرهٔ قبرسه تکرار غزا اولندی ودخی
کفار عجمدن قارن نام کسنه هراتده قرق بیك نفر عسکر جمع ایدوب هجوم ایتدکده عبدالله بن حازم
درت بیك کسنه ایله مقابل اولوب قارن کفر مقارن قتل اولنوب کفره طاغلوب مسلمانلر مال کثیر وبیحد
اسیر آلوب ابن حازم غزاء لازم حکومت خراسانده باقی ودائم اولدی * مصر حاکمی ابن ابی سرح دخی ولایت
حبشه سفر ایدوب آنده بعض یرلر فتح ایتدی (فائده) کتاب الخمیسده مذ کوردرکه فتوحات کثیره سببیله
اطراف عالمدن مدینه‌ده حضرت عثمانه بیحد ولا یعد مال کوندریلوب یالکز خزائن کسرادن مسلمانلرك
الدقلری یوز بیك بدره التون ایدیکه هر بدره‌نك وزنی درت بیك اوقیه ایدیکه هر اوقیه قرقر درهم اولمغین
هر بدره یوز التمش بیك درهم اولور (فصل در اولیات عثمان) ١ تاریخ الخلفاده وغیریده مذ کوردرکه
حضرت عثمان جمیع امت محمدده اهل وعیالی ایله هجرت ایدنلرك اولی در ٢ والده‌سی حیاتنده خلیفه
اولنلرك اولی در ٣ خطبه‌ده حصر اولنلرك اولیدرکه خلافته بیعت اولندقده منبر رسوله چیقوب بللو
برنسنه اوقومقده حصر اولمغین (ایها الناس ان اول مرکب صعب وان بعد الیوم ایاما وان اعش تأتکم
خطبة علی وجهها وما کنا خطباء وسیعلمنا الله) دیدی ٤ زینتله مسجد بنا ایتمك بونك ایجادیدر ٥ تکبیر
ایتدکده آوازنی بلندا یتمینلرك اولیدر ٦ جمعه کوننده نمازدن مقدم منارهلرده صلا ویردرمکی ٧ مؤذنلره
وظیفه ویرمکی ٨ بیرام نمازینك خطبه‌سنی نمازدن تقدیم ایتمکی ٩ زکاة لازم اولنلره ماللرندن زکاة ویرمکی
هرکسنك کندویه تفویض ایتمکی ١٠ صاحب شرطه یعنی برکسنه‌یی صوباشی ایدنمکی ١١ حضرت
عمره اولدیغی کبی شر اعدادن احترازا مسجدده مقصوره یاپدروب نمازی آنك ایچنده یالکز طوروب قلمغی
حضرت عثمان احداث ایتمشدر ١٢ همان لغت قریش اوزره یدی عدد مصحف یازدیروب برین مدینه‌ده
الیقویوب التیسنی بر بر عظیم شهره کوندروب لغت قریشدن غیری لغات عرب ایله اصلا اوقنمسون دیو حکم وتنبیه
ایتدیروب حتی سائر لغتلر ایله یازیلان مصحفلری آتشه یاقق امر ایتمکین * اول من جمع القرآن عثمان
دیو مشهور اولمشدر حقیقتده اول جامع القرآن حضرت رسول علیه السلامدر ایکنجی ابوبکر اوچنجی
عثماندرکه بو خصوصك تفصیلی باب احوال ابوبکرده بکمشدر نظر اولنه ١٣ اول من قطع القطایع در
یعنی ارض سواد دیدکاری ولایت عراقده بعض کسنه‌لره اکوب بیچوب معمور ایتمکیچون معین یرلر تملیك
ایدوب اهل یمندن دخی بعض کسنه‌لر کفارله غزا ایچون دیار عراقده توطن ایتمکی اختیار ایدوب یمنده اولان
انواع عقارلریله عراقده بعض یرلر استبدال ایدوب کتدکارنده یمنده‌کی عقارلر بیت المال ایچون ضبط اولندی

١٤ اول من حمى الحمى در يعنى مدينه نك مرارستانى اولان بقيعك اطرافنى زكاتدن بيت المال ايچون جمع
اولان دوه لره مرعى اولمغيچون قوريدوب وكنديسنك ملك صريحى اولان بكيلرى كنديسنك اموال
تجارتندن غيرى نسنه كتورمكدن قوريدوب منع ايتمشدى اشبو قطع اراضى ايله حمايت اراضى ومراكب
ابتدا عثماندن صادر اولدى ١٥ ابتدا امت محمد ايچنده نزاع واختلاف بونك زماننده ظهور ايدوب خلق
بربرلرينى تخطئه يه باشلدى شول امور خصوصنده كه صحابه وغيرى آنك سببيله عثمانه انجنوب عتاب
ايتمشلردى آندن اول مسائل شرعيه ده اختلاف اولنمق واقع اولوب لكن بربرلرين تخطئه ايتمزلردى ١٦
مدينه ده بعض منكرات قسمندن ابتدا ظهور ايدن نسنه كبوتربازلق ايديكه كثرت فتوحات ايله مال چوغالمغين
نيچه كمسنه لر كوكرجن بسليوب اوچورمغه معتاد اولدقده حضرت عثمان خلافتنك سكزنجى يلنده آنلرى
منعه آدملر تعيين ايتمكين جمله كبوترلرك قنادلرين كسوب كبوترخانه لري يقردى ١٧ اوائل سوطيده
مرويدركه امت محمدده اول ظهور ايدن ظلم تنح عن الطريق يعنى صاول يولدن ديمك ايديكه عثمان زماننده پيدا
اولدى (فصل در متفرقات) مرويدركه حضرت عثمانك مهرينك نقشى (آمنت بالذى خلق فسوّى)
برروايتده (آمنت بالله مخلصا) ايدى حضرت رسولك كومش اوستنه محمد رسول الله قازلمش خاتم شريفلرى
دخى نيچه زمان بونك پارمغنده طوروب هجرتك اوتوزنجى يلنده قويه دوشوب ارانديقده بولنميوب علامت
شردر ديو مسلمانلر غملنوب عثمانه دخى انجنديلر* مرويدركه خلافتنك اول يلنده عبد الرحمن بن عوفى
عرفاتده خطبه ئحجى اوقومغه كوندروب بعده هر يل كندوسى بالذات كيدوب شهيد اولديغى يلده
محاصره اولنمغين ابن عباسى كوندروب خطبه يى اكا سپارش ايلدى* مرويدركه زمان خلافتنده اكثر عالم
فتح اولنوب اموال غنايم وخراج ومحصولات ممالك شرق وغرب مدينه يه كلور اولمغين مدينه شهرى غايتده
معمور واكثر خلق اغنيا اولوب حتى درد يوز بيك اقچه يه خرما باغچه لرى ويوز بيك اقچه يه برار آتلر النور
صاتلور اولدى حضرت عثمان خود كندوسى اموال عظيمه صاحبى اولوب دفعه يبك ملك قوله مالك اولدى
حضرت ابوبكر وعمر وعلى واكثر صحابه فقر وعبادتى حضرت عثمان ونيچه صحابه غنا وعبادتى اختيار ايدوب
ايكى طريق دخى شرعه توفيق اولنمغله محض لطف حق وصواب ووسيلهٔ تحصيل ثواب ايدوكى بى شك وارتيابدر
(ع) وللناس فيما يعشقون مذاهب (فصل در اولاد عثمان) مرويدركه طقوز بابا اون اوغللرى يدى باسكز
قزلرى وارايديكه بونلردر (عبد الله الاكبر) اولكى عثمانك خاتونى رقيه بنت رسول الله عليه السلامدن مكه ده
وجوده كلوب حبشه هجرتنده بيله اولوب التى ياشنده ايكن بحكمة الله تعالى مبارك كوزنى خروس دلدككده
خسته اولوب وفات ايتدى (عبد الله الاصغر) عثمانك ايكنجى خاتونى ام كلثوم بنت رسول الله عليه السلامدن
اولادى اولميوب حضرت رسولك حياتنده اودخى وفات ايتمكين فاخته بنت غزوانى نكاحلنوب اشبو
عبد الله الاصغر آندن طوغمشدر عثمانك اكبر واشرف اولادیدر اولاد ونسلى قالمامشدر مكه ده مناده
وفات ايتدى (ابان) تابعيندن اولوب محاربهٔ يوم جملده حضرت عائشه طرفنده اولوب ابتدا بو منهزم اولدى
ابرص واحول واصم ايدى لكن فاضل كامل وزاهد وعامل اولمغين عبد الملك بن مروان خليفه اولدقده بونى
مدينه يه حاكم ايدوب بعده ابان غايتده مفلوج اولوب هجرتك يوز بشنده مدينه ده وفات ايتدى وافر نسلى
اولوب حالا اندلس شهرنده موجود درديمشلر (خالد) عثمان شهيد اولدقده قانى طملاين مصحف بونك
اولادينك اللرنده طورردى* تاريخ مختصر جامعه ده مذكوردركه عثمان خلافتنده بركون برطوار ياوزلنوب
اياغيله برنسنه آتدقده خالده طوقنوب آندن وفات ايتدى نسلى وذريتى وارايدى (عمرو) والده سى يمنده قبيلهٔ
ازددن جندب قزيدر اشبو عمرولك دخى نسلى وارايدى (سعيد) معاويه خليفه اولدقده بونى خراسانه حاكم
ايدوب آنده ايكن قتل اولندى* مزبور مختصرده سمرقندى فتح ايدوب آنده كوزى چيقوب بخيل كمسنه ايدى
ديو مذكوردر (وليد) سعيد ايله ايكيسنك والده لرى فاطمه بنت الوليددر (عبد الملك) اوغلانجق ايكن وفات
ايتدى والده سى مليكه بنت عيينة بن حصن الفزاريدر (مغيره) والده سى ابو جهلك قزى اسمادر (مريم الكبرى)
عمرولك والده سندندر* تاريخ مختصرده محرردركه سعيد بن العاص بونك كوچك همشيره سى عمروه يى
نكاحلنوب اول وفات ايتمكين اشبو مريمى نكاحلنوب سعيد وفات ايتدكده عبد الرحمن بن حارث بن هشام

نكاحلنوب آنك نكاحنده وفات ايتدى (ام سعد) برادرى سعيد سابق الذكرك والده سندندر عبد الله آدلو كسنه نك خاتونى اولدى (عائشه) بونك باباسى حضرت عثمان حارث بن الحكم بن العاصه يوزبيك اقچه لق جهازله نكاح ايدوب بعده حارث وفات ايدوب حضرت ابن زبيرك خاتونى اولدى (ام ابان) بونى دخى باباسى بعدزمان خليفه اولان مروان بن الحكم بن العاصه يوزبيك اقچه لق جهازله نكاح ايتمشدر (ام عمرو) والده سى رمله بنت شيبه بن ربيعه بن عبد شمس ايدى (مريم الصغرى) والده سى نائله بنت فرافصه ايدى (ام البنين) والده سى ام ولد جاريه ايدى (عمروه) سعيد بن العاصك خاتونى اولوب آنك نكاحنده وفات ايتدى (فصل) حضرت عثمان خلافتنده وفات ايدن كبار اخيار بونلردر صحابه دن ابو سفيان پدر معاويه وابو الدرداء قاضئ شام وعشرهٔ مبشره دن عبد الرحمن بن عوف وحضرت عباس عم الرسول عليه السلام وابن مسعود كه اوصافى علماء صحابه ده نيجه محللرده مرارا كچمشدر وابو ذر الغفارى كه اسلامه كلنلرك بشنجيسيدر دينشلر وتابعيندن كعب الاحبار و ينه صحابه ده اهل بدردن اولان مقداد بن الاسود وابو طلحة الانصارى كه شجاعتده ضرب مثل ايدى وعبادة بن الصامت قاضئ قدس شريف وبرادرى اوس بن الصامت وحاطب بن ابى بلتعه وسائر صحابه دن حارث بن نوفل وعبد الله بن حذافه وزيد بن خارجه ولبيد بن ربيعه شاعر مشهور وسعيد بن المسيبك پدرى مسيب ومعيد بن عباس عم رسول الله عليه السلام وابو لبابة الانصارى ونعيم بن مسعود وسائر ناسدن حطيئهٔ شاعر وابو ذئيب شاعر وصحابه دن وغيردن دخى نيجه كمسنه لر (فصل در شهادت عثمان) (نظم)

فانيدراى كوكل جهان فانى * بكامه بوم وش بو ويرانى * خلقه تقديرنى حواله ايدر * اكلامز كمسه سر سبحانى * كرم وسرداراده بهانه اولور * مدت عمرك ايرسه پايانى * اولدى ناكه شهيد ذو النورين * خاكه دوشدى او پير نورانى * كورنن صانمه ابر وباراندر * ايلين كوك يوزينى ظلمانى * دستمالن طوتوب يوزينه فلك * آكوب اغلرا وورد خندانى * وهكه مانند لالهٔ نعمان * قانه غرق اولدى حضرت عثمان (نثر)

معلوم اوله كه امت محمده ابتدا ايريشن بلا ومحنت وعنا ومصيبت بو قصه اولوب حتى طلب دمى واخذ انتقامى ايچون اولان محاربه لرده ايكى طرفدن طقسان بيك مسلمان مقتول اولوب نيجه بيكى صحابه دن ايدى بعده چاق انقراض دولت بنى اميه يه دك ظهور ايدن انواع فتن ومحن جمله بو خصوصدن ناشى وعالمه منتشر وفاشى اولمشدر اشبو قصهٔ حيرت حصه كتب تواريخ وسيرده جابجا اختلاف اوزره انواع روايات ايله حكايت اولنوب كمال اجمالى بو منوال اوزره دركه بر كون رسول عليه السلام كندولردن صكره بر فتنه ظهور ايده جكين خبر ويردكده (يقتل فيها هذا) ديوب عثمانه اشارت ايدوب شهادت عثمانه بوندن غيرى نيجه دفعه دخى تصريح وتلميح ايتمشلردى * پس سبب وكيفيت قتلنده مرويدركه التى ييله دك امور خلافتده حضرت عمره تمام تقليد ايدوب لكن آنك كبى صلابت اوزره اولميوب حليم النفس اولمغين خصوصا زماننده اكثر ممالك شرق وغرب صلح وحربله فتح اولنوب اطراف عالمدن اموال عظيمه كلوب خلقه وافر احسانلر ايدوب حتى بعضلره نيجه يوزبيك اقچه باغشلايوب التى ييلدن صكره كبار ممالك اسلاميه حكومتلرين اشراف مشاهير صحابه طورركن غير صحابه دن كندو اقرباسنه ويروب وبعض اقرباسنه بيت المالدن سائر ناسدن زياده مالل ويرمكه بشلايوب ودخى تفصيله محتاج اولوب لكن شرعه مخالف اولميان بعض امور صدور ايتدكده ترك اولى ونامناسب انفعال ايده يوردى بو خلق انجنوب اكثر قلوب اندن صينوب بعده هجرتك اوتوزبشنده رضاعدن برادرى ومصر حاكمى اولان عبد الله بن ابى سرحدن شكايتجيلر كلدكده حضرت عثمان اكا عتاب آميز خبر كوندروب شاكيلر مصره وارد قلرنده عبد الله آنلرك برينى وفات ايدنجه دك دوكمكين مصردن التيوز كمسنه وسابقا كوفه خلقى حاكملريله بى وجه شرعى چكشوب شكايته كلدكلرنده عثمان آنلرك برقاچنى حبس ايتمش اولمغين حالا كوفه دن ايكيوز بصره دن يوزاللى كمسنه دخى عثمانى خلافتدن خلع ورفع ايتمكه مدينه يه كلوب جمعه كونى منبرده عثمان انلره خطابا (ياهؤلاء يعلم الله واهل المدينة انكم ملعونون على لسان محمد صلى الله عليه وسلم) ديوب محمد بن سلمه قالقوب وانا اشهد بذلك ديدكده جمع اولان اشقيا جمله صحابه يى طاشلايوب حتى عثمان منبرده غشى اولوب بعده ايندكده النده اولان عصاى شريف حضرت رسولى جهجاه غفارى آدلو خبيث دیزى ايله ايكى پاره ايدوب بر ييلدن صكره دیزنده شير پنجه چيقاروب اندن هلاك اولدى * مرويدركه اشبو غوغا كونى

حضرت حسن وسعد بن ابی وقاص وزید بن ثابت وابو هریره عثمان طرفندن اشقیا ایله جنك ایدوب بعده
امر عثمانله فراغت ایتدیلر بعده عثمان اوتوز کونه دك مسجد شریفه اوقات صلواتده چقار اولوب بعده
ماه شوالك غره سندن ایکی ای مقدارنه دك مزبور اشقیا عثمانی سعادتخانه سنده محاصره ایدوب بعده مصره
حاکم جدید کوندرملك اوزره مصالحه اولنمغین حضرت ابو بکرك اوغلی محمدی حاکم دیکوب بونلرله کوندروب
اوچنجی قوناقده عثمانك مهریله مهرلنمش مکتوبله کیدر براولاق طوتلوب مکتوبده (اذا اتاك محمد وفلان
وفلان فاحتل فی قتلهم وابطل کتابه وقر فی عملك حتی یأتیك رأی واحبس من یجیٔ یتظلم منك لیأتیك
رأی فی ذلك ان شاء الله تعالی) دیو یازلمغین محمد بونی کوروب بیله اولان بعض صحابه یه مکتوبی مهرلدوب
برینه امانت ویروب جملهسی دونوب مدینه یه کلوب کبار صحابه عثمانه بولوشوب مکتوبی کوستردکلرنده
مهر بنم لکن خطدن اصلا خبرم یوقدر دیو محکم یمین ایدوب عمزادهسی ودامادی وکاتب السری اولان
مروانك خطی ایدوکی بیلنمکین خبرك یوغیسه مروانی بزه ویر دیدکلرنده اوزرینه شرعله برنسنه ثابت اولمدین
ظلما قتل اولنه دیو احتیاط ومرحمتندن مروانی اله ویرمدکده جمله صحابه عثمانه انجنوب محمد ایله اهل مصر
یا مروانی بزه ویر یا سنك لسانکدن تزویر ایدنك حقندن کلمز ایسك البته خلافتدن فراغت ایله دیوب بو دخی
رسول علیه السلام بکا بر کون یا عثمان (انه لعل الله ان یقمصك قمیصا فان ارادوك علی خلعه فلا تخلعه)
بیورمشدی دیوب فراغته رضا ویرمدکده کندو ایله سعادتخانه سنده توابعندن التیوز کمسنه یی محاصره
ایدوب طشره دن صو کتورمکدن بالکلیه منع ایتدکلرنده سائر صحابه دخی بعد الاضطرار بولا یکی مروانی
ویره دیو اهمال ایدوب لکن بعض اشقیا عثمانی قتل ایده جك اولدیلر دیو ایشیدلدکده حضرت علی ونیجه
صحابه هر بری براوغللرنی کوندروب عثمانه ضرر ایرماماکیچون قپوسنده طوروب محکم کوزده سز
دیو امر ایلیوب بو جانبده عثمانك ایچروده کی اتباعی وطشره ده کی بعض احبابی عثمانه دیواری دلوب چیقوب
جمله خلقی اعوانك اولان مکه شهرینه یا دمشق شام شهرینه کیدوب انی دار الخلافه ایله یا خود آشکاره چیقوب
اشقیا ایله جنکه رضا ویر دیدکلرنده امت محمده ابتدا قلیچ چکن بن اولمزم مکه یه دخی کتمزم زیرا رسول علیه
السلام (یلحد رجل من قریش بمکة یکون عذابه نصف عذاب العالم) دیمشدر او کمسنه بن اولمزم شامه دخی
کیدوب دار هجرتی وحضرت رسوله مجاورتی ترك ایتمزم دیوب نیجه یوزملك قولی اولمغین انلرك بعضلری
جنکه عزم ایتدکلرنده فراغت ایدن آزاد اولسون دیوب یکرمیسن آزاد ایتدی * محصل مدت محاصره اولان
اون کونده طشره دن ایچرویه اوقلر آتلوب بر کمسنه قتل اولنوب مروان شقاوت عنوان مجروح اولوب
بعده طشره ده بکجیلردن اولان حضرت حسنه وبعضلره اوق طوقنوب قانلری آقدقده محاصره ایدن
اشقیا حسن مجروح اولدیغنه مسلمانلر غضب ایدهلر دیو خوفلرندن سابق الذکر اولان محمد ایله ایکی یا اوچ یادرت
اهل مکر وآشوب عثمان اوینك آردندن خفیة دیوار آشوب ایچروده اولنلرك جملهسی طشره دن هجوم ایدنلری
دفع ایچون طام اوزرنده اولوب عثمان خاتونیله یالکزجه اوتوروب او کیجه دوشنده حضرت رسولی کوروب
صبر ایله کله جك کیجه بزمله افطار ایدرسن دیو بیورمغین شهید اوله جغنی بیلوب کشف عورت اولمسون
دیو طون کیوب بعده مصحف شریفی آچوب تلاوت قرآن ایدرکن مزبور محمدك اشارتیله بولداشلرینك
بریسی بوغازلیوب بعده قاچوب عثمانك مبارك قانندن مصحفده (فسیکفیکهم الله وهو السمیع العلیم) آیتی
اوستنه بر قطره طاملیوب بو آیت کریمه بحکمة الله آنك قانی انتقامی آلنه جغنه کویا رمز اولوب واقعا اوسببدن
ناشی اولان محاربهلرده ایکی طرفدن طقسان بیك کمسنه مقتول اولوب محمد دخی بعد زمان معاویه طرفندن
طوتلوب آتشه یاقلمشدر تکمیل اولادابو بکرده تفصیل اولنمشدر * مرویدرکه اهل مصردن بری یالین قلجله کیروب
عثمانك بعد الشهاده بورنن کسمکه یوریدکده خاتونی منعه چالشوب قولی یارهلنوب باش بارمغی کسلوب عاجزه
اولدقده رباح آدلو قولندن استمداد ایتدکده رباح ذوفلاح عثمانك قلجیله اول حریف ضلالت الیفی بی توقف
ومطل قتل ایتدی (المحرره) ظالمك ایتدیکی قالمز یانته * لابد اوغررنا کهانی جانته (نثر) مرویدرکه
خبر شهادت ایشیدلدکده حضرت علی وسائر صحابه شاشوب سکردوب واروب کمال حیرتندن هر بری نیچون
محافظهده اهمال ایلدك دیو کندو اوغلنه طبانچه اوروب بعده جمله صحابه تفصیله محتاج وجهله حضرت

علیی خلیفه ایدوب بیعت ایتدیلر (فصل در تاریخ وفات ومدت خلافت وعمر وکیفیت دفن حضرت عثمان)
زمان شهادتی هجرتك اوتوزبشی ذی الحجه سنهسنك سکزنجی یا یدنجی یا اون ایکنجی یا اون اوچنجی یا اون سکزنجی
یا یکرمی التنجی کونی جمعه یا چهارشنبه یا اثنین کونی بعد العصر اولوب مدت خلافتی تمام اون ایکی ییلدن
بر قاچ کون اکسك ایدی مدت عمری دخی یتمش بش یا سکسان یا سکسان بر یا سکسان اوچ یا سکسان درت
یا سکسان التی یا سکسان سکز یا سکسان طقوز یا طقسان یا طقسان بش لکن قول اصح اوزره سکسان ایکی
ایدی کیفیت دفننده دخی اقوال مختلفهٔ مفصله اولوب اصحی اوزره جمعه کونی شهید اولوب سبت کیجهسی
زیرا کولقده هممان درت یا بش یا التی کمسنه خفیةً شهردن چیقاروب حاضر قازلمش بر قبر بولدقلرنده نمازین
قیلوب عجله ایله دفن ایدوب عدولری اچسونلرد یو بلورسز ایتدیلر * بعض سلفدن مرویدرکه دفن ایدنلر اردلرندن
کاوربر قراتی کوروب خوف ایتدکلرنده (لاروع علیکم اثبتوا فانا جئنا لنشهد معکم) دیوندا کاوب ملائکه
ایدوکی معلوم اولدی دیمشلر

(باب رابع در احوال حضرت علی رضی الله عنه)

(نظم) باب شهر علوم ربانی * مورد واردات سبحانی * ماه دوران امیر صاحب جاه * شاه مردان علی ولیّ الله *
یار رابعدر اول صفی ولی * مشکل دین انکله اولدی جلی * آدی کبی اولوب مبارك فال * عادت ایدی
اکا سخا ونوال * انت منی اکا بشارتدر * انا منك عجب اشارتدر * ایریشوب اکا چون عنایت رب *
ساقیٔ کوثر اولدی امته هب * قدس الله سره الاعلی * کرم الله وجهه ابدا (فصل در نسب وحلیه وابتدای
ایمان او) علی بن ابی طالب بن عبد المطلب که حضرت رسولك عم زادهسیدر رسول علیه السلام اوتوز یاشنده
ایکن وجوده کلوب والدهسی فاطمه بنت اسد بن هاشم بن عبد مناف کعبهنك ایچنه زیارته کیردکده بحکمة
الله علی آنده طوغمشدر دیو بر روایت غیر ثابته اولوب بو حالت بنه صحابهدن حکیم بن حزام ایله علیدن غیریلره
نصیب اولمامشدر دیمشلر حضرت رسوله ابتداء نبوتلرنده خدیجه ایله ورقة بن نوفلدن صکره وابو بکردن اول
یا صکره اون یا طقوز یا سکز یا یدی یا اون اوچ یا اون بش یا اون التی یاشنده ایمان کتورمشدر اوغلانجق
ایکن دخی بوندن اصلا عبادت اصنام صادر اولمامغین یاخود سابقا والدهسی اصنامه سجده ایتملك دیلدکجه
منع ایتمك ایچون قارنی ایچنده حرکت ایتدیکیچون اسمی یاد اولندقجه کرم الله وجهه دینوردیمشلر * پدری
ابوطالب ایمانه کلموب لکن والدهسی فاطمه ایمانه کلوب مدینهیه بیله هجرت ایدوب مدینهده وفات ایتمشدر
مرویدرکه علی قاره یاغز بلند کردن کولریوزلو ایری وسیاه کوزلو خوب ونورانی صورتلو اورته بویلو یصی
یاغرنلو قارنلو قاصقلو جسیم کمسنه ایدی صقالی صیق واوزون وامو زلرینه دك یایلش یصی اولوب پیر اولدقده
صقالی وباشی صاچی پنبه مثال اغارمشدی (فصل در اسامی والقاب وکنیتهای او) مرویدرکه پدری یبانده
ایکن طوغمغین والدهسی آدنی حیدر قویوب پدری کلدکده علی قودی خیبر غزاسنده (انا الذی سمتنی امی
حیدره) دیدیکی بو قصهیه اشارتدر وافر کنیهلری اولوب بری ابو الحسن درکه اوغلی حسن طوغدقده قونوب
بونکله مشهور ایدی بری دخی ابو الریحانتین درکه حسین طوغدقدنصکره رسول علیه السلام قویوب (سلام
علیك یا ابا الریحانتین فعن قلیل تذهب ریحانتك والله خلیفتی علیك) دیمشلردی بری دخی ابو تراب ایدیکه
بر کون خاتونی حضرت فاطمهیه کوسوب بر یرده یاتوب اویودقده رسول علیه السلام کوروب اوستنه وافر توز
قونمغین (اجلس یا ابا تراب) دیدیلر محبت وملاطفهیه متعلق اولمغین حضرت علی بو کنیتی غایت سور ایدی
کثرت اسما شرف مسمایه دلالت ایتمکین القابی دخی چوق اولوب اسد الله ومرتضی وبیضة البلد وامین وشریف
وهادی ومهتدی ویعسوب الامه وکرار وابو قصم عبارتلرندن هر بریله ملقب ایدی وذو الاذن
الواعیه دخی دیرلردی زیرا (وتعیها اذن واعیة) آیتی نزول ایتدکده رسول علیه السلام (اللهم اجعلها
اذن علی) دیمکین * علینك کندودن مرویدرکه او دعادن صکره اصلا بر نسنهیی اونوتمدم (فصل در مناقب
حضرت علی رضی الله عنه وکرم الله وجهه) فضائلی بیحد وشمائلی لاتعد اولوب حضرت رسولك ابن عمی
ودامادی ودردنجی یار وفا معتادی ووصیسی وآخرت قرنداشی ومحرم اسراری وسرداشی اولوب هر علم
وعملده کامل ومکمل ایدوکی ثابت ومدللدر (اولا) بونك حقنده آیات کثیره نزول ایدوب حتی ابن عباس (ما نزل

فی احد من کتاب الله ما نزل فی علی") دیوب ودخی (نزلت فی علی" ثلثمایة آیة) دیمشدر تفاسیرده (الذین ینفقون
اموالهم باللیل والنهار سرا وعلانیة فلهم اجرهم عند ربهم ولا خوف علیهم ولا هم یحزنون) آیتنده
ابن عباسدن مرویدرکه برکون حضرت علی همان درت اقچه یه مالك ایکن لیل ونهارده سر وجهارده بررنی
تصدق ایتدکده عند الله کلی ثوابلر حاصل اولمغین بو آیت نازل اولدی * ینه تفاسیرده بو آیت ابو بکر حقنده
برغیری وجهله روایت وحکایت اولنمشدر (ثانیا) اوقات متفرقه ده نیجه احادیث شریفه وارد اولوب بعضلری
بونلردرکه ١ رسول علیه السلام بوکا خطابا (انت اخی فی الدنیا والاخرة) دیوب ٢ بونك حقنده (علی" منی
وانا من علی") دیوب ٣ (من کنت مولاه فعلی" مولاه اللهم وال من والاه وعاد من عاداه) دیوب ٤ (النظر الی
علی" عبادة) دیوب ٥ (من احب علیا فقد احبنی ومن احبنی فقد احب الله ومن ابغض علیا فقد ابغضنی ومن
ابغضنی فقد ابغض الله) دیوب ٦ (علی" مع القرأن والقرأن مع علی" لا یفترقان حتی یردا علی الحوض) دیوب
٧ قلعهٔ خیبر فتح اولنه جق کیجه (اما والله لاعطین" الرایة غدا رجلا کرارا غیر فرار یحب الله ورسوله ویحبه الله
ورسوله یفتح الله علی یدیه) دیوب ایرتسی رایه یی یعنی سنجاغی علی یه ویردیلر ٨ رسول علیه السلام غزوهٔ تبوکه
کیدرکن علی یی مدینه ده محافظه یه قویوب (اتخلفنی فی النساء والصبیان) دیوب محزون اولدقده (اما ترضی
ان تکون منی بمنزلة هارون من موسی غیر انه لا نبی" بعدی) دیدیلر ٩ رسول علیه السلام برکون (ان الله امرنی
بحب اربعة واخبرنی انه یحبهم) دیوب آنلر کیملردر دیو صورلدقده اوچ کره (علی" منهم) دیوب صکره (ابوذر
والمقداد وسلمان) دیدیلر ١٠ برکون حضرت علی کندوسی کندو حقنده دیمشدرکه (والذی فلق الحبة وبرأ النسمة
انه لعهد النبی الامی" الی" انه لا یحبنی الا مؤمن ولا یبغضنی الا منافق) دیدی ١١ ینه حضرت علیدن مرویدرکه
رسول علیه السلام بنی یمنه قاضی ایدوب کوندروب یا رسول الله کنج یاشلویم قضا احوالن بلزم دیدیکمده
مبارك الیله کوکسمه اوروب (اللهم اهد قلبه وثبت لسانه) دیمکین الله حقیچون بو دعادن صکره هیچ بر دعوا ده
شبهه ایتمز اولدم دیدی ١٢ رسول علیه السلام (الصدیقون ثلاثة حبیب بن مری النجار مؤمن آل یاسین
الذی قال یا قوم اتبعوا المرسلین وحزقیل مؤمن آل فرعون الذی قال اتقتلون رجلا ان یقول ربی الله وعلی بن
ابی طالب الثالث وهو افضلهم) دیدی ١٣ رسول علیه السلام (انا مدینة العلم وعلی" بابها) دیدی * تاریخ
الخلفاده سیوطی بو حدیثه حاکم دیدیکی کبی صحیح درونه ابن الجوزی ونووی دیدکلری کبی موضوعدر بلکه
حدیث حسندر دیمشدر (فصل در فوائد متفرقه) که حضرت علی یه متعلقه در (فائده) حضرت
علی حقنده صحابه وغیریلرك مدح وثنالری بیحد اولوب بعضلری بودرکه حضرت عمر (اقضانا علی) دیوب ودخی
بر مشکل حال واقع اولدقجه (نعوذ بالله من معضلة لیس لها ابو الحسن) دیردی حتی (قضیة ولا ابا حسن
لها) مثل مشهوردر وحضرت ابن عباس (اذا حدثنا ثقة عن علی الفتیا لا نعدوها) دیوب ودخی سعید
ابن المسیب علیدن غیری صحابه دن هیچ بریسی سلونی دیمزدی دیدی یعنی بکا هر نه صوررسکز صورك جواب
ویررم دیمکدر ودخی حضرت عائشه یانده حضرت علی یاد اولندقده (اما انه اعلم من بقی بالسنة) دیوب ودخی
امام احمد بن حنبل (ما ورد لاحد من اصحاب رسول الله علیه السلام من الفضائل ما ورد لعلی" رضی الله عنه)
دیدی (فائده در علم وکمال او) باب صحابه ده فصل طبقات علماء صحابه ده حضرت علینك فضائل علمیه سی
احوالی مفصلا یازلمشدر اکا نظر اولنوب بعده معلوم اوله که ابو بکر وعمر وعثماندن صکره اعلم وافضل جمیع صحابه
اولوب علوم ظاهره نك نیجه مسائل واحکامی علوم باطنه نك خود جمله سی بوندن اخذ اولنوب حتی کندودن
مرویدرکه رسول علیه السلام بکا علمدن بیك باب اوکردوب بعده بکا اوبابلرك هربرندن بیكر باب فتح اولدی
ودخی مرویدرکه یالکز بسملهٔ شریفه نك اسرارین اظهار ایتمك دیلسم نیجه قطار طواریوکی کتابلر یازردم
فوایح مسکیه ده جفر جامعه آدلو بر کتاب تألیف ایدوب جمیع علوم حرفیه واسرار عددیه ودقایق وحقایق اندن
متفرع اولوب اکثر امور ماضیه وآتیه یی آنده دخی درج ورموز واشاراتله صنعتلر خرج ایتمشدر لکن آنك
اسرارنی کما ینبغی فهم ایتك اولادندن بطنا بعد بطن بر رکسنه یه مخصوص ایدی دیومذ کوردر (فائده
در انواع کمالات او) مرویدرکه علی ولی مرتاض پاك قلب وبی اغراض وجواهر واعراض دنیای مراضدن
غایت اعراض ایدوب کمال زهد وقناعت ودائما عبادت وطاعت اوزره اولوب کثرت صلوتدن دیزلرنده

ناسورانی بتمشدی وسعی وهمتی نهایته یتمشدی ذکاوسرعت جوابده وقوت حفظ وحل مشکلات
هربابده نوادر عالمدن وعظماء حکماء بنی آدمدن اولوب جلائل مسائلده صحابه یه محتاج الیه ومعول
علیه ایدی فصاحت وبلاغتده وشجاعت وسخاوتده خود فائق الاقران ومشار بالبنان اولمغین مشهور ملل
اولوب ضرب مثل اولنوردی غایتده خنده روی وکرمخوی عالی همت صاحب سخاوت حلیم وسلیم واهل
عفو وقابل عذر وهفو مستجاب الدعا مستطاب العطا ایدی * غزوهٔ تبوکدن غیری جمیع غزواتده حضور
سید کائناتده مردانه میدانه کیروب کفار فجارك کارزارده کارلرین زار وجانلرندن بیزار ایتدیکی خصوصا
فتح قلعهٔ خیبرده کوستردیکی شجاعت وکرامت بی حد وغایتدر * محصل ذات ملك صفاتنده اولان خصال
جمیده وفعال پسندیده سنی بالتمام شرح واعلام برکتاب مستقله محتاج ایدوکی معلوم ذوی الافهامدر (ع)
مثلدر عارفه تکفی الاشاره (فوائد) مرویدرکه ابن عباس ایدر (کانت لعلی ثمانی عشرة منقبة ما کانت لاحد
من هذه الامة) ام سلمه ایدر (کان رسول الله صلی الله علیه وسلم اذا غضب لم یجترا احد ان یکلمه الا علی) ودخی
علینك کندوسندن مرویدرکه (مارمدت ولا صدعت منذ مسح رسول الله صلی الله علیه وسلم وجهی وتفل
فی عینی یوم خیبر حین اعطانی الرایة) حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه علی یه خطابا (انك تقاتل علی
القرآن کما قاتلت علی تنزیله) دیوب خوارج وفرق باغیه ایله مقاتله ایدوب حق انك الندہ اوله جغنه اشارتدر
بنا کا خطابا (اشقی الناس رجلان یا علی اتدری من اشقی الاولین) دیوب بودخی (الله ورسوله اعلم) دیدکده
(عاقر الناقه) دیوب صکره (اتدری من اشقی الآخرین) دیوب بودخی (الله اعلم ورسوله) دیدکده بر روایتده
(قاتلك) دیوب بر روایتده (اشقی الاخرین الذی یضرب بك علی هذه) دیوب کندو مبارك باشلرین کوستروب
(فیبل منها هذه) دیوب مبارك صقاللرینی کوستروب حضرت علینك باشی یاریلوب صقالنه قان روان اولمغله
شهید اوله جغنه اشارت ایتدیلر * ینه علیدن مرویدرکه (دعانی رسول الله صلی الله علیه وسلم فقال ان فیك مثلا
من عیسی ابغضته الیهود حتی بهتوا امه واحبته النصاری حتی انزلوه بالمنزل الذی لیس به الا وانه یهلك فی
اثنان محب مفرط یقرظنی بما لیس فی ومبغض یحمله شنئانی علی ان یبهتنی) دیدی * مرویدرکه مهرینك نقشی
(نعم القادر الله) یاخود (الملك لله الواحد القهار) ایدی حضرت رسولدن روایت ایتدیکی حدیثلردن بشیوز
سکسان التیسی کتب احادیثده مذکوردر دیمشلر * فوایح مسکیه ده قرآن عظیمی ابتدا خط کوفی ایله یازن
صحابه دن حضرت خضری کورن علیدر دیو مذکوردر (فوائد در ایجاد علم نحو) شاکردلری
ورعالری خواجه سی ابو الاسود الدؤلیدن مرویدرکه برکون حضرت علی یی رضی الله عنه باشن اشاغه
ایدوب فکر ایدر کوروب سببنی سؤال ایلدیکمده (انی سمعت فی بلدکم هذا لحنا فاردت ان اصنع کتابا فی اصول
العربیة) دیوب بندخی (ان فعلت هذا احییتنا وبقیت هذه اللغة) دیوب اوچ کوندنصکره واردیغمده
بسم الله الرحمن الرحیم الکلام کله اسم وفعل وحرف فالاسم ما انبأ عن المسمی والفعل ما انبأ عن حرکة المسمی
والحرف ما انبأ عن معنی لیس باسم ولا فعل) دیو یازلمش برکاغدی الیمه ویروب (تتبعه وزد فیه ماوقع لك واعلم
یا با الاسود ان الاشیاء ثلاثة ظاهر ومضمر وشیٔ لیس بظاهر ولا مضمر وانما تتفاضل العلماء فی معرفة ما لیس
بظاهر ولا مضمر) دیوب بعده امر شریفی اوزره بعض نسنه لر جمع ایدوب جناب شریفنه عرض ایتدم جمله دن
حروف نصب بیله اولوب * انّ وانّ ولیت ولعلّ وکانّ حرفلرینی یازوب تشدید نونله لکنّ حرفنی
یازمدیغمده نیچون انی ترك ایلدك دیوب بندخی آنی حروف نصبدن ظن ایتمدم دیدیکمده (بل هی منها فزدها فیها
دیدی (فائده) کتب معتبره ده حضرت علینك دقایق علوم واسرار تصوفه متعلق بحد کلمات عالیات
حکمت سماتی یازلمش اولوب اشبو کتاب فوائد مشحونه اندن نمونه درج ایتمکیچون طلبا للاختصار ایکی کلام
شریفی ذکرینه اقتصار اولندی ۱ مرویدرکه بر یهودی (متی کان ربنا) دیو صوردقده (لم یکن مکان هو کان
ولا کینونة کان بلا کیف کان لیس له قبل ولا غایة انقطعت الغایات دونه فهو غایة کل غایة) دیو جواب
ویرمکین یهودی ایمانه مهتدی اولدی ۲ برکسنه دخی اخبرنی عن القدر دیو قضا وقدردن صوردقده
(طریق مظلم لا تسلکه) دیوب تکرار صوردقده (بحر عمیق لا تلجه) دیوب تکرار صوردقده (سر خفی علیك
فلا تفتشه) دیوب تکرار صوردقده (ایها السائل ان الله خلقك لما شاء اولما شئت) دیوب اودخی بل لما شاء

دیدکده (فیستعملك کماشاء) دیوب صاحب فهم صافی یه جواب کافی وشافی ایدوکی اهل اذعانه غیرخفیدر (ع) درخانه اکر کس است یك حرف بس است (فائده) حضرت علینك صد کلمه دیمکله مشهور اولان یوزعدد کلام شرف اتسامندن قرق عدد باعث المددی جامع مهمات نصایح اولمغین بو محلده ذکر اولنمق فکر اولندیکه بونلردر ١ ایمان المرء یعرف بایمانه ٢ اخولئمن واسالئبنشب لامن واسالئبنسب ٣ ادب المرء خیرمن ذهبه ٤ بع الدنیابالاخرة تربح ٥ باکرتسعد ٦ بطن المرء عدوه ٧ تفاءل بالخیرتنله ٨ تکاسل المرء فی الصلوة من ضعف الایمان ٩ ثلاث مهلکات عجب وبخل وهوی ١٠ جدعباتجد ١١ جمال المرء فی الحلم ١٢ جلیس السوء شیطان ١٣ جولة الباطل ساعة وجولة الحق الی الساعة ١٤ خف الله تأمن غیره ١٥ خالف نفسك تسترح ١٦ خالطوا الناس بالسنتکم واجسادکم وزایلوهم باعمالکم وقلوبکم فان للمرء ما اکتسب وهو یوم القیامة مع من احب ١٧ دینارالشحیح حجر ١٨ زوایاالدنیامشحونة بالرزایا ١٩ سوء الخلق وحشة لاخلاص منها ٢٠ سیرة المؤمن تنبیء عن سریرته ٢١ سکوت اللسان سلامة الانسان ٢٢ شمة من المعرفة خیرمن کثیرمن العمل ٢٣ شرط الالفة ترك الکلفة ٢٤ شرالناس من یتقیه الناس ٢٥ ضمن الله رزق کل احد ٢٦ ضرب الحبیب اوجع ٢٧ ضرب اللسان اشدمن طعن السنان ٢٨ ظلمة الظلم تظلم الایمان ٢٩ ظل الاعوج اعوج ٣٠ علوالهمم من الایمان ٣١ عدوعاقل خیرمن صدیق جاهل ٣٢ علی قدرالکسا مدرجلیك ٣٣ عذاب القبرمن النمیمة ٣٤ عقیب کل لیلة یوم ٣٥ من کثرکلامه کثرملامه ٣٦ نیل المنی فی الغنا ٣٧ وضع الاحسان فی غیرموضعه ظلم ٣٨ وحدة المرء خیرمن جلیس السوء ٣٩ هموم المرء بقدرهممه ٤٠ یطلبك الرزق کماتطلبه (فائده) اکرچه حضرت علینك (انا الذی سمتنی امی حیدره) دیدیکی رجزدن غیری شعردیدیکی حقیقتده ثابت دکلدر دیمشلرلکن مستقل شرح یازلمش دیوان علی آدلو برکتاب لطیفده مرتب ومهذب نیجه قصائد ورباعیات ومفردات حکمت سماتلری ذکر اولنمغین ایچلرندن بعض اشعارفصاح لاجل الانتصاح نقل اولندی (نظم) الهی انت ذوفضل ومن * وانی ذوخطایافاعف عنی * وظنی فیك یاربی جمیل * فحقق یاالهی حسن ظنی (دیکر) ایامن لیس لی منه مجیر * بعفولئمن عذابك استجیر * اناالعبدالمقربکل ذنب * وانت السید الصمد الغفور * فان عذبتنی فالذنب منی * وان تغفرفانت به جدیر (دیکر) اذاجادت الدنیاعلیك فجدبها * علی الناس طرا انهاتتقلب * فلاالجود یفنیها اذا هی اقبلت * ولاالبخل یبقیها اذاهی تذهب (دیکر) انماالدنیا فناء * لیس للدنیاثبوت * انماالدنیاکبیت * نسجته العنکبوت * ولقدیکفیك فیها * ایهاالجاهل قوت * ولعمری عن قریب * کل من فیهایموت (دیکر) انی وجدت وفی الایام تجربة * للصبرعاقبة محمودة الاثر * وقل من جدفی امریطالبه * فاستصحب الصبرالافاز بالظفر (دیکر) اتم الناس اعرفهم بنقصه واقمعهم لشهوته وحرصه * وخل الفحص مااستغنیت عنه * فکم مستجلب عیبا لفحصه (دیکر) اصبرعلی الدهر لاتغضب علی احد * فلاتری غیرمافی اللوح مخطوط * ولاتقیمن بدارلاانتفاع بها * والارض واسعة والرزق مبسوط (دیکر) دع ذکرهن فمالهن وفاء * ریح الصبا وعهودهن سواء * یکسرن قلبك ثم لایجبرنه * وقلوبهن من الدواء خلاء (دیکر) دع الحرص علی الدنیاوفی العیش فلاتطمع * ولاتجمع من المال * فلاتدری لمن تجمع * ولاتدری افی ارضك ام فی غیرهاتصرع * فان الرزق مقسوم وکدالمرء لاینفع * فقیرکل من یطمع غنی کل من یقنع (دیکر) فلوکانت الدنیا تنال بفطنة * وفضل وعقل نلت اعلی المطالب * ولکنما الارزاق حظ وقسمة * وفضل ملیك لابحیلة طالب (دیکر) قس الغدبالامس کی تستریح * ولاتسعین سعی رغابها * فلاتمرحن لاوزارها * ولاتضجرن لاوصابها * سل الدورتخبروافصح بها * بان لابقاء لاربابها (دیکر) کیفیة المرء لیس المرء یدرکها * فکیف کیفیة الجبار فی القدم * هوالذی انشأالاشیاء مبتدعا * فکیف یدرکه مستحدث النسم (دیکر) کم من ادیب فطن عالم * مستکمل العقل مقل عدیم * ومن جهول مکثرماله * ذلك تقدیرالعزیزالعلیم (دیکر) لیس البلیة فی ایامناعجبا * بل السلامة فیهااعجب العجب * لیس الیتیم الذی قدمات والده * بل الیتیم یتیم العلم والحسب * (دیکر) ماکثرالناس لابل مااقلهم * والله یعلم انی لم اقل فندا * انی لافتح عینی حین افتحها * علی کثیر

ولکن

ولكن لا ارى احدا (ديكر) مالا يكون فلا يكون بحيلة * ابدا وماهو كائن سيكون * سيكون ماهو كائن في وقته * واخو الجهالة متعب محزون * يسعى القوى فلا ينال بسعيه * حظا ويحظى عاجز ومهين * (ديكر) لا تأمن الموت في لحظ ولا نفس * ولو تمنعت بالحجاب والحرس * واعلم بان سهام الموت نافذة * لكل مدرع منا ومترس * مابال دينك ترضى ان تدنسه * وثوب دنيالك مغسول من الدنس * ترجو النجاة ولم تسلك مسالكها * ان السفينة لا تجرى على اليبس (فصل در كيفيت بيعت بعلى كرم الله وجهه) مرويدركه حضرت عثمان شهيد اولدقده حضرت على واروب كوروب غايت محزون اولوب اوكون يا ارتسى يا اوج يابش كون صكره اكثر صحابه بوكا بيعت ايتمك ديلدكلرنده اهل بدركيمه بيعت ايدرلرسه خليفه اوردر ديكين اهل بدرك حياتده اولنلرى جمله كلوب سندن احق يوقدر ديدكلرنده هجرتك اوتوزبشى ذى الحجه سنك اون طقوزنجى كوننده جمله سيله مسجد شريفه واروب منبره چيقوب ابتدا طلحه وزبير بعده سائر صحابه بيعت ايدوب كبار صحابه دن سعد بن ابى وقاص وسعيد بن زيد وابن عمر وحسان بن ثابت وابو سعد الخدرى وصهيب الرومى وزيد بن ثابت واسامة بن زيد ومغيرة بن شعبه وعبد الله بن سلام وكعب بن مالك ومسلمة بن محمد ومحمد بن مسلمه ونعمان بن بشير وفضالة بن عبيد وكعب بن عجره وقدامة بن مظعون بيعت ايتديلر * پس حضرت على مروانى واتباعنى طلب ايتدكده قاچوب كيزلنديلر بعده ولايت يمن خلقى وبصره نك خلقى طوردقلرى يردن بيعت يعنى خلافتنى قبول واطاعت ايدوب جميع بلاد شام خلقى ديكرمى يلدنبرو عمرو عثمان طرفلرندن نيابة حاكملرى اولان معاويه يه بيعت ايتديلر (فصل در وقعهٔ جمل) (اولا) كتب كلاميه ده مذكوردركه صحابه نك هر برينه محبت وتعظيم وحسن ظن ايتمك وطعندن واعندن وفى الجمله بغض وعداوتدن وسوء ظندن احتراز ايتمك احاديث صحيحه دلالتيله واجبدر نتكيم باب احوال صحابه ده تفصيل اولنمشدر (ثانيا) صحابه اراسنده واقع اولان محاربات ومنازعات خصوصنده بعضلرينه محبت بعضلرينه سوء ظندن احترازدخى بروجه جازم واجب ولازمدر زيرا آنلرده اولان نزاع وقتال اهل دنيا كبى محبت جاه ومال ايچون اولميوب هر برى عالم كامل ومجتهد مستقل اولمغين كندو اجتهاد واعتقادى اوزره يا مجرد اظهار حق يا نفع امت محمده سعى محقق ايچون ايدوب سائر مجتهدلر كبى مصيب اولنلره ايكيشر ثواب مخطى اولنلره مجرد تحصيل رضاى خدايه عقللرى ايرشدوكى قدر سعيده قصورا يتمامكين برر ثواب حاصل اولمق مقرردر فرضا اعلرى مجرد محبت دنيا ايچون اولديسه ده البته بوكناهلرينى الله تبارك وتعالى رسولى حرمتنه عفو ايده جكنه جامع الصغير سيوطيده (تكون لاصحابى زلة يغفرها الله تعالى لهم لسابقتهم معى) حديثى دلالت وشهادت ايدر * پس معلوم اوله كه محاربهٔ وقعهٔ يوم جملده تواريخده اولان تفصيل عظيمك اجمالى بودركه عشرهٔ مبشره دن طلحه وزبير سابقا حضرت على يه بيعت ايدوب بعده بونى قتل عثمانه مانع اولميوب سبب اولدى صانمغين بيعتلرندن برقاچ كون صكره مكه يه واروب انده حضرت عائشه يى عثمانك قاتل طلبنه تحريك ايدوب عثمانك ولايت يمندن كلمش ايكى حاكمى مال وعسكرويروب جمله درتيوز دوه لو درتيوزدخى آتلو وقاترلو ايله چيقوب بعده جمله اوچ بيك كسنه ايله بصره يه واروب آنك حاكمى بونلرله محكم جنك ايتدكده حاكم طوتلوب عثمانى قتل ايدنلرو قتلنه معاونت ايدنلر كيمى قتل اولنوب كيمى بعد العقوبات قويوويريلوب اهل بصره طلحه وزبيره بيعت ايدوب مدينه ده حضرت على ايشتدكده خلافتنك دردنجى آينده صحابه وغيريدن درت بيك ياخود همان طقوزيوز كسنه ايله چيقوب طوغرو كوفه يه واروب خلقندن معاونت ديلدكده اون بيك كسنه اويوب واروب اوكيجه ناحق ييره قان دوكلسون جنك ايتميه لم ديو خبركوندروب منعه مجال اولمدقده ايرتسى كون كه هجرتك اوتوز التيسى جمادى الاخره سنك اون برنجيسى خميس كونى ايدى حضرت على حضرت رسول صلى الله عليه وسلمك دلدل آدلو آق قاترينه بنوب ايكى عسكر جنكه بشلادقده ابتدا حضرت طلحه يى ينه كندو طرفلرندن اولان مروان خبيث كيزلو عداوتنه بناء اوقله اوروب شهيد ايدوب بعده حضرت زبير قاچوب اوچ كسنه آنك اردنه دوشوب بر واديده ياتوب اويوركن ياخود نماز قيلاركن سجده ده شهيد ايدوب معركه ده ايكى طرفدن محكم جنك اولدقده حضرت عائشه نك محفه سنى كوتورن دوه يى بركسنه سكيرايوب دوشدكده عسكرى صينوب محصل ايكى طرفدن جمله اون بيك يا اون اوچ بيك كسنه

بایکرمی بیك مقداری یا عائشه طرفندن سکز بیك یا اون یدی بیك حضرت علی طرفندن همان بیك مقداری کمسنه مقتول اولدی * بعده حضرت علی بصره ده اون بش کون اوتوروب اول اثناده عائشه یی زوجهٔ حضرت رسول علیه السلام وام المؤمنین ایدی انواع رعایتله مکه یه کوندروب کندوسی کوفه یه کتدی (فصل در وقعهٔ محاربهٔ صفین) سکین وزنی اوزره فرات ایرمغی کنارنده بر یرلك اسمیدر بو تفصیلك دخی کمال اجمالی بودر که حضرت عثمان شهید اولدقده قانلو کوملکی دمشق شامه ایلدیلوب منبرا وستنه قونوب یکرمی بیلدن برو شام ده حاکم اولوب عثمانك اوزاقدن نوعا خصمی معاویه انك قانی انتقامن طلبه خلقی تحریك ایتمکین التمش بیك کمسنه جمع اولوب اول اثناده وقعهٔ جمل ظهورا یتمش اولمغین حضرت علی کوفه دن معاویه یه اهل شامله بکا بیعت ایتسونلر یوخسه جنك ایدرم دیو ایلچی کوندروب اودخی جنکی اختیار ایتدکده حضرت علی ایچلرندن یتمش نفری اهل بدردن یدی یوزی اهل بیعت رضواندن درت یوزی سائر مهاجرین وانصاردن اولان طقسان بیك یا یتمش بیك عسکر ایله هجرتك اوتوز التیسی شوالینك بشنجی کونی صفینه کیدوب معاویه ایشتدکده یوز یکرمی بیك یا همان سکسان بش بیك یا التمش بیك عسکر ایله علیدن مقدم واروب فراته قونوب عسکر حضرت علی کاوب صوسز یره قونوب بعده صویه الم چکمکین هجوم ایتدکارنده عسکر معاویه اورکوب وافر کمسنه لری غرق اولوب صوکنارنه عسکر حضرت علی صوسز یره عسکر معاویه قونوب بعده حضرت علی معاویه یه مسلمانلرك قانلری دوکلمامکیچون کندویه بیعت ایتدرمکه متصل خبرلر کوندروب معاویه راضی اولمدقده محرم آخرنه دك صلحه اتفاق اولنوب محرم اواخرنده حضرت علی معاویه یه (غرك عزك فصار قصار ذلك ذلك فاخش فاحش فعلك فعلك تهدی بهذا) دیو یازوب کوندروب اودخی اکا (علی قدری علی قدری) دیو جواب کوندروب عنادی مقرر اولدقده ماه صفر غره سنده چهارشنبه کونی ایکی عسکر صفلر بغلایوب طقوز کونه دك هر کون جنك اولوب اول اثناده حضرت علی طرفنده قدماء عظماء صحابه دن عمار بن یاسر شهید اولدقده سابقا اکا حضرت رسول علیه السلام (یا عمار تقتلك الفئة الباغية) دیمکین عسکر معاویه نك برفرقه سی باغی وطاغی بزایمشز دیو جنکدن فراغت ایدوب اونجی جمعه کیجه سی تا صباحه دك متصل محکم جنك اولوب حتی حضرت علی شجاعت نشانه مردانه میدانه کیروب کندو الیله درت یوز کمسنه قتل ایدوب محصل منزل صفینده ایکی عسکر جمله یوز اون کون اوتوروب طقسان کره جنك اولوب اوچ کونده حرب ممتد وضرب مشتد اولوب حضرت علی طرفندن یکرمی بش بیك معاویه طرفندن قرق بش بیك یا سکسان بش بیك کمسنه قتل اولنوب معاویه بو حاله مضطرب اولدقده صحابه دن وزیری عمرو بن العاص تعلیمیله کندو عسکرلرندن بشیوز کمسه یه بر مصحف ویروب آچوب الارنده طوتوب مسلمانلر ایکی طرفدن نیچه یه دك قیریلورز سزوبز کتدکدنصکره کفارله کیم جنك ایتسون کلکز ایکی طرفدن بر کمسنه یی حکم نصب ایده لم یعنی مابینمزی فصل ایتمکه حاکم تعیین ایده لم که قرآن عظیمله ارامزده حکم ایدوب ایکیسی نه فکره اتفاق ایدرلرسه جمله مز اکا راضی اولوب مصالحه ایده لم دیوندالر ایدوب بعده معاویه طرفندن مزبور عمرو بن العاص حضرت علی طرفندن ابو موسی الاشعری تعیین اولنوب اشبو ایکی حکم کله جك ییل مدینه وشام وکوفه یه اوزرقو ناقیرده دومة الجندل نام مکانده جمع اولوب برفکر صحیحه اتفاقله حکم ایتمکه عهدلشوب بومضمونده صلحنامه یازیلوب حضرت علی عسکریله کوفه یه معاویه دخی عسکریله شامه کیدوب اوتوز سکز شعباننده محل موعوده عمرو ایله ابو موسی الاشعری طرفیندن درد ریوز اشراف ناسله جمع اولوب معاویه بیله کلوب لکن حضرت علی کلمیوب مزبور عمرو غایتده مخسند اولوب تدبیری مقابله سنده معاویه اکا سابقا متصرف اولدیغی جمله ولایت مصر بکلکنی وعده ایتمکین ابو موسایه حیله ایتمکیچون منبره ابتدا سن بعده بن چیقوب سن علی یی بن معاویه یی خلافتدن خلع ایدوب بعده جمله مسلمانلر اتفاقیله کیمی دیلرلرسه اوخلیفه اولوب امت محمد آراسندن نزاع بالکلیه کتسون دیوب ابو موسی غایتده صافی درون وتارك فکر ومکر دنیای دون اولمغین اینانوب منبره چیقوب (ایها الناس انا نظرنا فی امر هذه الامة فلم نر اصلح لامرها ولا الم لشعثها من امر اجتمع رأیی ورأی عمرو علیه وهو ان یخلع کل منا صاحبه ونجعل امر المسلمین الیهم یولون علیهم من احبوا وانی خلعت علیا فاستقبلوا امرکم وولوا من شئتم) دیوب منبردن اینوب بعده عمرو چیقوب (قد قال

ابوموسی

ابوموسی ما سمعتم من خلع صاحبه وانی خلعته کما خلعه واثبت معاویة کما اثبت حمیل سیفی هذا فی عنقی فانه
ولی عثمان والطالب بدمه واحق الناس بمقامه) دیوب ایندکده ابوموسی عمرولئرنك كجدوكنه انجنوب
مالك لا وفقك الله غدرت * دیوب غایت عارندن مکه یه کیدوب بو یله حیله اولغین عسکر حضرت علی ومعاویه
نکرار نزاعه دوشوب معاویه شامه کیدوب اهل شام اکا بیعت ایدوب حضرت علی اعصی ویطاع
معاویه دیوب کمال الم وغم مدغم ایله کوفه یه واروب امور خلافتنه ضعف کلوب معاویه قوت وشوکت بولوب
حضرت علی بو قصه دن ایکی ییل صکره کوفه ده شهید اولدی تحکیم عن قریب کلور (فائده) مرویدرکه
بلا متفرقه ده عشرهٔ مبشره دن سعد بن ابی وقاص ایله سعید بن زید وسائر صحابه نك اشرافندن زید بن ثابت
ابوموسی الاشعری اسامة بن زید صهیب الرومی ابو الیسر السلمی محمد بن مسلمه ودخی نیجه صحابه (من اختار
العزلة فالعزله) مفهومنجه عزلتی اختیار ایدوب (اذا کان غزو الکفار قاتلنا فاما قتال اهل الفتنة والبغی
فلا نقاتل اهل القبله) دیوب وقعهٔ جمل ایله وقعهٔ صفین محاربه لرینه اصلا قارشمدیلر (فصل ظهور خوارج)
شبو تفصیلك دخی اجمالی بودرکه سابقا ذکر اولنان تحکیم خصوصی واقع اولدقده عسکر حضرت علیدن
بغداد قربنده نهروان خلقی اولان اون بیك مقداری اشقیا قرآنده (ان الحکم الا لله) بیورلمغین حاکم الله درسن
نیچون انسان حکمنه راضی اولدك دیو حضرت علی یه انجنوب بعده حضرت علی یه ومعاویه یه وجمله صحابه یه
وتوابعلرینه حاشا کافرلردر دیو اعتقاد باطل ایدوب خروج ایتدکلرنده خوارج دیو آد قونوب حضرت
رسول علیه السلام (الخوارج کلاب النار) بیورمغین حضرت علی بونلره نصیحت ایچون ابن عباسی
کوندردکده نصفندن زیاده سی توبه وانصافه کلوب باقیلری عناد ایدوب نهروانه واروب آنده بونلر کسوب
مسلمانلری قیرمغه باشلدقلرنده حضرت علی بونلره واروب جنك اولندقده غلبه ایدوب درت بیك خارجی
قیروب ایچلرندن همان یدی کمسنه قورتلوب رئیسلرندن ذوالخویصره واشعث بن قیس وغیریلر قتل اولندیلر
مرور زمانله بو طائفهٔ خوارج چوغالوب بعض اعتقادده اشترا کدنصکره هر بری بعض مستقل اعتقاد
باطل اوزره یدی فرقه اولدیلر تحکیم کتب علم کلامده احواللری بیان اولنمشدر (فصل در ابتداء ظهور فرق
ضاله در امت محمد) مرویدرکه حضرت رسول علیه السلام حضرت علی یه خطابا (ان فیك مثلا من عیسی
ابغضته الیهود حتی بهتوا امه واحبته النصاری حتی انزلوه بالمنزل الذی لیس به) دیدکاری ودخی (یهلك فیك
اثنان محب غال ومبغض قال) دیدکاری ظهور ایدوب اولا بغض وعداوت ایدن خوارج طائفه سی بعده
شرعه مخالف محبت زائدهٔ بی فائدهٔ مضرت عائده ایدن شیعهٔ شنیعه دن سبابیه ودخی غلاة دیدکاری بر طائفه
پیدا اولوب اشبو غلاة عتاة علیهم لعنة رب الکائنات حاشا وکلا علی ایچون الله در دیو اعتقاد باطل ایدوب
رئیسلری عبد الله بن سبا علی یه (انت الاله حقا) دیو خطاب ایتدکده اولعینی دینی مداین شهرینه سورکون
ایدوب بعده بو زعم باطلده اولنلرك بعضلرینی آتشه یاقوب بعده اول طائفهٔ ناخائفه ضلالات عاکفه یکرمی فرقهٔ
غیر مؤتلفه اولوب جمله سنك اعتقادلری باطل ایکن بعض مسائل باطله لرنده نزاع ایدوب بری برلرینی اکفار ایدر
اولوب بعدهم قدریه ومعتزله وروافض ومرجیه وجبریه ومشبهه طائفه لری ظهور ایدوب محصل تدریجله
یتمش ایکی فرقهٔ باطله پیدا اولدی * تحکیم کتب کلامده تفصیل اولنمشدر (عصمنا الله الملك المتعال من الزیغ
والضلال فی الاقوال والافعال بحرمة محمد صلی الله علیه وسلم بالغدو والآصال (فصل در اولاد حضرت علی)
بونلرك عددنده اختلاف اولنوب اون درت یا اون التی یا اون ایکی ارکك اون سکز یا اون طقوز یا اون التی یا اون
یدی قز ایدیلر دینوب اسملری بودر (حسن) خلیفه اولمغین احوالی عن قریب بشقه بابده ذکر اولنور (حسین)
برادری مناسبتیله آنك آخرنده بشقه بابده ذکر اولنور (محسن) اشبو اوچ برادرلرك والده لری حضرت فاطمه
بنت حضرت محمد صلی الله علیه وسلمدر محسن ایچون کتاب خمیسده کوچك ایکن وفات ایتدی دینوب
لکن کتاب معارج النبوه ده سقط یعنی دوشولك واقع اولمغین حضرت فاطمه نك مرض موتنه سبب اولوب
محسن دخی یاشه مدی دیومذکوردر (محمد الاکبر) بوکا محمد ابن الحنفیه دیرلر زیرا فاطمه حیاتنده حضرت
علی غیری خاتون آلمیوب جاریه دخی طوتمیوب فاطمه وفات ایتدکده ابوبکر خلافتنده اسیر اولان بنی
حنیفه قبیله سندن الدیغی منکوحه دن یا جاریه دن اولوب بو خصوصه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم

امر واشارت ايتمشلردى غايتده بهادر وشجيع وسخى وفصيح كسنه اولوب وقعهٔ جملده باباسنك علمدارى ايدى
حجاج ظالم مكه يه عسكر چكوب كلدكده ابن زبير طرفندن حجاج ايله جنكده محمد صيتوب مكه يه اوچ قوناق ارض
طائفه كيدوب هجرتك سكسان برنده وفات ايتدى (عباس اكبر) وقعهٔ كربلاده برادرى حضرت حسينك
علمدارى اولوب آندن مقدمجه شهيد اولدى (عثمان) بودخى كربلاده شهيد اولدى (جعفر) بودخى آنلردندر
(عبدالله) بودخى آنلردندر اشبو درت برادرلرك والده لرى ام البنين آدلو بر خاتوندر (محمد الاوسط) بودخى
شهداء كربلادندر والده سى ام ولد جاريه در (يحيى) كوچك ايكن وفات ايتدى (عون) يحيى ايله والده لرى
اسما بنت عميسدركه حضرت علينك برادرى جعفر طيارك خاتونى اولوب اول شهيد اولدقده حضرت ابو بكره
نكاحلنوب اودخى وفات ايتدكده حضرت على يه نكاحلنمشدى (عمر الاكبر) والده سى مرتد اولان بنى ثعلبه
قبيله سى اسيرلرندن صاتون النمش جاريه ايدى (محمد الاصغر) والده سى امامه بنت ابى العاص بن الربيع
ايدى (عبيدالله) انتقام حضرت حسين بهانه سيله خروج ايدن مختار ثقفى مصعب بن الزبير ايله ايتديكى
محاربه ده عبيدى قتل ايتدى (ابو بكر) بو ايكى برادرلرك والده لرى بنى نهشلدن ليلى بنت خالد بن معوذدر
(زينب الكبرى) والده سى حضرت فاطمه بنت رسول الله صلى الله عليه وسلمدر عبدالله بن جعفر عميسى على
شهيد اولدقده قزى زينب ايله خاتونى ليلايى نكاحلنوب ايكيسى زمان واحدده نكاحده جمع اولنوب زينبدن
على وعون يا على وعون وعباس وام كلثوم يا على وام كلثوم ورقيه آدلو اولادى اولوب بعده زينب عبداللهك
نكاحنده وفات ايتدى زينب اولادنك نسلى چوغالوب هر برينه شريف زينبى ديرلردى تكميم باب اولاد
حضرت رسولده فاطمه احوالنك آخرنده تفصيل اولنمشدر (ام كلثوم الكبرى) بودخى فاطمه دن اولوب
حضرت رسولك وفاتندن مقدمجه طوغمشدر هجرتك اون يديسنده عمر خليفه ايكن بونى نكاحلنمغه پدرى
عليدن ايستيوب اودخى التى يدى ياشنده درديكده مرادم غرض نفس دكل بلكه رسول عليه السلام
(كل سبب ونسب منقطع يوم القيامة الا سببى ونسبى) ديمكين ديلرمكه حضرت رسولله مابينمزده سبب ونسب
اوله ديدكده تفصيله محتاج وجهله قرق بيك اقچه مهر له نكاح اولوب بعده آندن زيد آدلو اوغلى رقيه آدلو قزى
اولوب عمر شهيد اولدقده جعفر طيارك اوغلى عون يا محمد نكاحلنوب آندن اولادى اولميوب اودخى وفات
ايتدكده آنك برادرى محمد يا عون نكاحلنوب آندن قزى اولوب اودخى وفات ايتدكده برادرى عبدالله
ابن جعفر آلوب آندن اولادى اولميوب آنك نكاحنده عمردن اوغلى زيد ايله بر كونده بر ساعتده وفات ايتديلر
برروايتده عبدالله دخى ام كلثومدن مقدمجه وفات ايتدى (رقيه) عمر الاكبرك والده سندندر (ام الحسن)
جعدة بن هبيرة المخزومينك خاتونى اولدى (رملة الكبرى) بو ايكى همشيره لرك والده لرى ام سعيد بنت عروه بن
مسعود الثقفيدر (ام هانى) عميسى اوغلى عبد الرحمن بن عقيلك خاتونيدر (ميمونه) عميسى اوغلى عبدالله الاكبر
ابن عقيلك خاتونيدر (زينب الصغرى) عميسى اوغلى محمد بن عقيلك خاتونيدر (رملة الصغرى) حالى نامعلومدر
(ام كلثوم الصغرى) عميسى اوغلى عبدالله الاصغر بن عقيلك خاتونيدر (فاطمه) بنى الحارثدن سعيد بن الاسودك
خاتونيدر (ام الكرام) حالى نامعلومدر (ام سلمه) حالى نامعلومدر (ام جعفر) حالى نامعلومدر (جمانه) حالى
نامعلومدر (امامه) اقرباسندن صلت بن نوفل بن الحارث بن عبد المطلبك خاتونيدر بعض كتبده امامه يرينه
تقيه ذكر اولنمشدر (نفيسه) اشبو اون ايكى عدد قيزلرك هر برى بر رام ولد جاريه دن ايدى زيرا حضرت على
فاطمه وفاتندن صكره بر قاچ منكوحه واون طقوز اوطه لق جاريه المش ايدى بعض كتبده اسمى نامعلوم
بر قزى دخى ذكر اولنوب تمامجه سوزسو يلزدن اول كوچك ايكن وفات ايتدى ديمشلر (فائده) معلوم
اوله كه علينك نسل وذريتى حسن وحسين ومحمد بن الحنفيه وعباس وعمردن منتشر اولوب سائر اولادينك
نسلى منقرض اولدى * بعض كتبده مذكوردركه حضرت علينك كندو حياتنده ذكور واناثدن اون طقوز
اولادى وفات ايدوب اون اوچ اولادى دخى صوكنه قالوب وارث اولوب التى نفرى كربلاده شهيد اولديلر
(فصل) حضرت علينك زمان خلافتنده وفات ايدن اشرافك عظماسندن اولا وقعهٔ جملده طلحه وزبير
وايكى طرفدن نيچه صحابه ونيچه سى سائر مسلمانلر وثانيا وقعهٔ صفينده على طرفندن اهل بدردن عمار
ابن ياسر وسائر صحابه دن ذو الشهادتين خزيمة بن ثابت ونيچه لر دخى وسيد التابعين اويس القرنى شهيد اولديلر

وایکی طرفدن دخی سائر مسلمانلردن نیجه بیك کمسنه مقتول اولدیلر ومدت خلافت علیده بلاد متفرقه ده فراشلرنده وفات ایدن صحابه نك عظماسی حذیفة بن الیمان ایدی وسلمان فارسی که ایکیوز یا ایکیوز اوتوز یادخی زیاده یشامشدی وصهیب رومی وخباب بن الارت وتمیم الداری وابورافع بندهٔ حضرت رسول علیه السلام (فصل در کیفیت شهادت حضرت علی کرم الله وجهه) مرویدرکه نه طریقله شهید اوله جغی سابقا اعلام حضرت رسول ایله معلومی اولمغین خوارجدن اولان عبد الرحمن بن ملجم لعین بر کون کلدکده (اما هذا قاتلی) یعنی بنی قتل ایده جك بودردیوب امدی نیچون شمدی حقندن کلمزسز دیدکلرنده قتلدن اوّل قصاص اولمز دیوب بعده ابن ملجم ینه خوارجدن برك بن عبد الله وعمرو بن بکر ایله مکه ده جمع اولوب ابن ملجم علی یی برك معاویه یی عمرو دخی مصر بکی عمرو بن العاصی قتل ایتمکه عهدلشوب برك شامه وارد قده معاویه یی قلجله چالوب مقعدنه راست کلمکین هلاك ایتمیوب لکن اولادکله جك طماری کسوب مجروح اولدقده برك طوتلوب الن اباغن قیروب بعد زمان قتل ایتدیلر عمرو دخی مصره واروب عمرو بن العاصی مسجدیولنده کوزتدوکی کون بحکمة الله یورکی آغریمغین اماسته صوباشیسی خارجه یی کوندروب عمرو آنی مصر بکی صانوب قلجله شهید ایدوب ابن ملجم علیه اللعن الاتم قلجن زهرلیوب شبیب خارجی ایله هجرتك قرقنجی سنه سنك رمضاننده قول اکثر اوزره اون یدنجی کون اولان جمعه کیجه سی صباح نمازندن اول قرا کولقده حضرت علینك اوی قپوسنده بکلوب عادت اوزره ارکندن صباح اذانی اوقندقده حضرت علی قالقوب اوغلی حضرت حسنه بوکیجه حضرت رسولی دوشمده کوروب یا رسول الله امتكك اللرندن عظیم بلالر چکدم دیدم آنلره بددعا ایله دیدکلرنده (اللهم ابدلنی بهم خیرا لی منهم وابدلهم بی شرا لهم منی) دیدم دیوب مسجده کتمك ایچون طشره کیدرکن اوده بسلدکلری برقاچ قازلر قارشو کلوب چاغرشوب حضرت علی بوندن تطیر ایدوب (هذه صایحة تتبعها نایحة) یعنی بو چاغریجیلرك عقبنده ماتم ایچون عورتلر اغلاشسه لرکرکدر دیوب قپویه واردقده چالشوب هزار زحمتله آچوب چقارکن ازارشریفی قپویه ایلشوب اوکیجه مؤذنی کندو اردنجه اوغلی حسن ایله طشره چیقوب حضرت عمره تقلیدا النده توره طوتوب (ایها الناس الصلوة الصلوة) دیوانکله خلقی اویاندیرمق صددنده ایکن ابن ملجم ایله شبیب بعض نسنه سویلشوب معاقلچ صالوب چالوب شبیبك قلجی قپونك بوقاروسنه طوقنوب ابن ملجمك قلجی حضرت علینك النه طوقنوب دماغنه دك قفاسن یاردقده (فزت ورب الکعبة) یعنی کعبه نك ربیسی الله حقیچون شهادته فائز وواصل اولدم دیوب بعده (لا یفوتنکم الرجل باخود (لا یفوتنکم الکلب) یعنی قاچرمیوب طوتاسز دیدکده فی الحال شبیب قاچوب قورتیلوب علی یی معادیخانه سنه قودیلر ابن ملجمه مغیرة بن الحارث بن نوفل بن عبد المطلب احرام اوب طوتوب یره چالوب قلجن چکوب الوب کندویی باغلایوب حضرت علی یه ایلتدکلرنده (احبسوه واطیبوا طعامه والینوا فراشه فان اعش فانا ولی دمی عفوا اوقصاصا وان مت فالحقوه بی اخاصمه عند رب العالمین) دیوب بعده اولاد واتباعنه نصیحتلر ووصیتلر ایدوب قول اکثر اوزره احد کیجه سی کریمه لرینك بریسی اغلرکن (اسکتی فلو ترین ماأری لما بکیت) دیوب کوردیککزی ندر دیدکلرنده (هذه الملائکة وفودوا النبیون ومحمد صلی الله علیه وسلم یقول یا علی ابشر فما تصیر الیه خیر مما انت فیه) دیوب وصیتلرینی تمام ایتدکده (اقرأ علیکم السلام ورحمة الله وبرکاته) دیوب (بعده لا اله الا الله) دیوب فی الحال وفات ایتدکده اوغللری حسن وحسین وبرادرزاده سی عبد الله بن جعفر یویوب وصیتی اوزره حضرت رسولك غسلی زماننده حنوطندن ارتان مسکی حنوط ایدوب نمازین حضرت حسن قیلوب خفیة وقت سحرده کوفه ده قول اکثر اوزره دار الاماره ده دفن اولنوب خوارج خوفندن قبرینی بلورسز ایدوب * بعضلر قولنجه بعده مدینه یه ایلدملك ایچون خفیة چقاریلوب دوه یه یوکلدیلوب دوه قاچوب بی نام ونشان اولدی بعضلر قولنجه اوچان دوه طائفهٔ عربدن بنی طی قبیله سنه واروب آنده دفن اولندی دیوب بعضلر چاق ابتدادن کوفه یه متصل ارض نجفده مدفوندر دیوب بعضلر مدینه یه ایلدیلوب آنده خاتونی حضرت فاطمه یاننده دفن اولندی دیدیلر (فصل در متفرقات) قول اصح اوزره عمری التمش اوچ بعض اقوالده التمش بش یا التمش درت یا التمش یدی یا التمش سکز یا اللی سکز یا اللی یدی یل ومدت خلافتی درت یل وطقوز آی وسکز یا یدی آی والتی یا سکز یا اوچ یا اون درت کون یا بش یل والتی آی

باالتی یل ایدی * مرویدرکه جمله خلق ابن ملجم ملعونی یاقمق ایچون کبریتله حصیر کتوروب زند اندن چیقاریلوب اللری وایاقلری کسلوب کوزلرینه قیزمش دمور میل چکلوب دیلی دخی چقاریلوب کسلوب برصندوقله آتشه آتوب یاقدیلر مرویدرکه وفات حضرت علی یه شاکردلری واوغللری خواجه سی ابوالاسود الدؤلی بوابیاتی مرثیه دیمشکه (نظم) الایاعیز ویحك اسعدینا * الاتبکی امیرالمؤمنینا * وقولی للخوارج حیث کانوا * فلاقرت عیون الشامتینا * افی شهرالصیام فجعتمونا * بخیرالناس طرّا اجمعینا * قتلتم خیر من رکب المطایا * وذللها ومن رکب السفینا * وکل مناقب الخیرات فیه * وحب رسول رب العالمینا * وکنا قبل مقتله بخیر * نری مولی رسول الله فینا * یقیم الحق لایرتاب فیه * ویعدل فی العدی والاقربینا * ولیس بکاتم علما لدیه * ولم یخلق من المتجبرینا * کأن الناس اذفقدوا علیا * نعام حارفی بلدسنینا * فلاتشمت معاویه بن صخر * فان بقیة الخلفاء فینا *

(باب خامس دراحوال حسن بن علی رضی الله عنهما)

(نظم) بن نیجه مدح ایدم حسن ایله حسینی کیم * ایکی همادرر رضی الله عنهما (فصل درولادت وتسمیه وحلیهٔ او) سبط معظم سید مفخم ریحان مشموم سلطان مسموم ذوالقدر الجلی حسن بن امام علی که والدهٔ ماجدهٔ ساجده سی حضرت فاطمهٔ سعادتخاتمه در * مرویدرکه قول اصح اوزره هجرتك اوچنجی ییلنده رمضانك نصفنده مدینه ده وجوده کلدکده رسول علیه السلام واروب اوغلمی بکا کوسترك دیوب مبارك اللرینه آلوب صاغ قولاغنه اذان صولنه اقامت ویروب آدنی نه قودیکز دیوب باباسی علی حرب قودق دیدکده (بل هوحسن) دیوب حسن قویوب بریلدن صکره حسین بعده محسن طوغدقده دخی بویله صوروب باباسی علی حرب قودق دیدکده رسول علیه السلام آنی تغییر ایدوب (انما سمیتهم بولد هارون شبروشبیر ومشبر) دیو بیوردیلر * مرویدرکه هارون پیغمبرك ییولك اوغلینك آدی تشدید حرف بایله شبر یعنی معناسی حسن دیمك اولوب هارون موسانك برادری اولدیغی کبی علی دخی حضرت رسولك عمزاده سی وآخرت قرنداشی اولمغین وحی الهی ایله ییولك اوغلینك اسمی حسن قونوب اوزمانه کلنجه طائفهٔ عربده بواسم هیچ برکسنه یه قونمش دکلدی * مرویدرکه خوبروی وسنبل موی وملك خوی اولوب کوکسندن باشنه دك حضرت رسول علیه السلامه شکل وصورتده وهرعضوده غایتده بکزه یوب سائرنا سده چاق بویله بکزرکسنه یوغیدی مبارك صقالی اغارمغه باشلدقده بعض نسنه ایله اکثرینی بویاردی تفسیر کشافده (واحلل عقدة من لسانی) آیتنده مذکوردرکه حسنك دخی موسی پیغمبرکبی دیلنده لکنت اولوب حضرت رسول علیه السلام عمیسی موسادن میراث دکدی دیو بیورمشلر (محترره) خوب دیدی شاعر رومی نژاد * ایده خدا رحمتی مستزاد * لکنتی وارده یه صقین بی وقوف * آرلیمز طتلو دیلندن حروف (فصل) فضلتی حقنده اولان احادیثك بعضی بونلردرکه ۱ کوچك ایکن برکون رسول علیه السلام بونی اموزلرینه آلوب (اللهم انی احبه فاحبه) دیوب ۲ برکره دخی دیزلرینه آلوب (من احبنی فلیحبه ولیبلغ الشاهد الغائب) دیوب ۳ برکره دخی دیزلرینه آلوب حسن کوچك اولمغین پارمقلرنی حضرت رسولك مبارك صقاللرینه صوقوب اوینایوب آنلر دخی غایت محبتدن مبارك دیللرین حسنك اغزینه صوقوب (اللهم انی احبه فاحبه) دیدی ۴ برکره دخی مجرد محبة آنکله برمقدار اوینامق ایچون مبارك دیللرین چقاروب اودخی غایت کوچك اولمغین دیللرینك حمرتنی کوروب طوتمغه هجوم ایدردی ۵ ودخی نماز قیلدقلرنده سجده ایدرکن حسن کوچك اولمغین مبارك آرقه لرینه بندکجه کمال محبتدن اینه رمیوب کندودن اینجه یه دك طمزلردی رکوع ایتدکلرنده یانلرینه کاسه اویرجانبه یچسون دیو مبارك ایاقلرین آیررلردی ۶ برکره آنی مبارك اموزلرنده کتوررکن برکسنه حسنه خطابا نعم المرکب رکبت یاغلام دیوب رسول علیه السلام دخی (ونعم الراکب هو) دیدیلر ۷ برکون دخی آنی منبره بیله چیقاروب (ان ابنی هذا سید ولعل الله ان یصلح به بین فئتین من المسلمین) دیوب معاویه ایله اوله جق مصالحه لرینه اشارت ایتدیلر وبرادرلریله ایکیسی حقنده مشترك وارداولان حدیثلرك دخی بعضی بونلردرکه رسول علیه السلام (الحسن والحسین سیدا شباب اهل الجنة) دیوب ودخی (هماریحانتای من الدنیا) دیوب وایکیسی دخی برردیزلرنده اوتوررکن (هذان ابنای وابنا ابنتی اللهم انی احبهما فاحبهما واحب من یحبهما) دیوب ودخی ای-

اهل بیتك احب الیك دیو صورلدقده (الحسن والحسین) بیوردیلر (فصل دراوصاف واخلاق او) مرویدرکه
حضرت حسن جنت مسکن غایت سلیم وحلیم وسخی وکریم وادیب ووقور وحمول وصبور وزاهد وصالح
وعابد ومفلح وعالم وعامل وعاقل وکامل فصیح سریع الجواب ملیح بدیع الخطاب جمیع اوصاف حمیده یی جامع
ووجود شریفی امت محمده نافع برذات ملائك صفات ایدی باب سخاده حاتم طیدن زیاده اولوب برکسنه یه
یوز بیك اقچه احسانه جزئی نسنه یی بهانه ایدوب ابتغاء رضاء خدا جل وعلا ایله ایکی کره جمیع مالن اوچ
کره دخی جمیع مالنك نصفن اهل استحقاقه تصدق وانفاق ایتمشدی وافرطوارلری وارایکن مجرد تحصیل
اجر جزیل ایچون مدینه دن مکه یه یکرمی بش کره علی خلاف العاده حج شریفه پیاده کتمشدر غایت حلیم وپاك
زبان اولوب کلمات فحش وغضبدن برحرفی متکلم اولمیوب مدت عمرنده آندن برکسنه اصلا متألم اولمامشدی
غایتده متوکل واهل عرفان وایقان اولمغین ابوذر (الفقر أحب الیّ من الغناء والسقم احب الیّ من الصحة) دیر
دیدکلرنده رحم الله اباذر (اما انا فاقول من اتکل علی حسن اختیار الله له لم یتمنّ ان یکون فی غیر الحالة التی
اختار الله) دیو جواب پرحکمت وصواب ویردی * فوایح مسکیه ده امت محمد ایچنده ابتدا قطب اولان
حسن بن علیدر دینوب والحاصل حضرت سید البشرك بو پسر معتبر عالی کهرینك اوصاف صاف شرف
انصافی بیحد وشمار اولمغین ذکر اولنانه اقتصار اولندی (نظم) چو کفتی که فرزند خیر الانام *
همه مدحها کفته شد والسلام (فصل دراحوال خلافت وفراغت) مرویدرکه پدری حضرت علی شهید
اولدقده اکا مطیع اولان اهل عراقدن قرق بیکدن زیاده کسنه بوکا بیعت ایدوب التی آیه دك کوفه وبصره
ودیار عراق وخراسانه ومکه ومدینه وولایت حجاز ویمنه پدری کبی خلافتله حکومت ایدوب ممالك
اسلامیه نك آنلردن ماعداسن معاویه ضبط ایدوب بری برلرینه سرفرو ایتمیوب بعده معاویه بونکله جنکه
عسکر ایله بو دخی عسکر ایله چیقوب ارض سواد عراقده بغداده قریب انبار نام محله یقین مسکن آدلو یرده
جمع اولوب مقاتله مقرر اولدقده سفك دمادن احتما سبب رضاء خدا اولمغین قتال وجدالی ترك ایدوب خلافتی
سکا فراغت ایده یم شو شرطله که اهل عراق وحرمیندن برفردی پدرمه وبکا معاونتلری ایچون انجتمیوب وسنك
وفاتکدنصکره خلافتی بکا تعیین ووصیت ایدوب وبیت المالدن بورجلرم اودیوب وسنوی وظیفه تعیین
ایدهسن دیو معاویه یه خبر کوندروب او دخی جمله شرطلری قبول ایتمکین قدس شریفده هجرتك قرق بری
ربیع الاولنده یا ربیع الآخرنده یا جمادی الاولی سنده معاویه ایله صلح اولوب حسن حقنده حضرت رسولك
(ان ابنی هذا سید ولعل الله ان یصلح به بین فئتین من المسلمین) دیدکلرینك عینی واقع اولدی * بعده کوفه یه اولا
حضرت حسن بعده معاویه واروب اهل کوفه معاویه یه بیعت ایدوب جمله امت محمد معاویه یه بیعت
ورضا ویرمکین بوسنه یه عام الجماعه دیو آدقودیلر (فائده) مؤرخین دیمشلردرکه بحکمة الله خلفا
وسلاطیندن التنجی کسنه لرا کثریا خلع وعزل اولنه کاوب بعضی التنجیلرده واقع اولمیوب بعضلرده التی
راسنده دخی واقع اولمشدر مثلا حضرت رسول علیه السلام وابوبکر وعمر وعثمان وعلیدنصکره حسن * بعده
معاویه ویزید ومروان وعبد الملکدنصکره ابن زبیر * بعده ولید وسلیمان وعمر بن عبد العزیز ویزید
وهشامدنصکره ولید خلع اولنوب بعده بنی امیه نك آخری اولان اوچ کسنه نك سلطنتلری خلل بولوب یرلرینه
خلفاء عباسیه کلدکده ابتداسی اولان سفاح ومنصور ومهدی وهادی ورشیددنصکره امین * بعده مأمون
ومعتصم وواثق ومتوکل ومستنصردنصکره مستعین * بعده معتز ومهتدی ومعتضد ومکتفی دنصکره مقتدر
* بعده قاهر وراضی ومتقی ومستکفی ومطیع دنصکره طایع * بعده قادر وقائم ومقتدی ومستظهر
ومسترشددنصکره راشد خلع اولنوب * بعده مکتفی ومستنجد ومستضیء وناصر وظاهردنصکره مستنصر
سادس ایکن خلع اولنمیوب * بعده مستعصم بالله خلیفه اولوب هلاکو فتنه سنده شهید اولدقده بغدادده
خلفاء عباسیه منقرض اولدی سائر ملوکده دخی بوقلاندقده بعض التنجیلر خلع اولنمش بعضلر اولنمامش
بولندی (فصل دراحوال زمان فراغ) مرویدرکه کوفه ده معاویه حضرت حسنه درت یوز بیك اقچه ویروب
بعده حضرت حسن مدینه یه کیدوب وفات ایدنجیه دك سکز طقوز ییل آنده مجاور اولوب معاویه بوکا ییلده
یوز بیك اقچه وظیفه تعیین ایدوب اتفاق بر ییلده وظیفه کلمیوب اکاندکده خرجلغه مضایقه چکمکین آنی

طلب ایچون مکتوب یازمق دیلیوب بنه فراغت ایتدکده او کیجه واقعه سنده حضرت رسولی کوروب (کیف انت یا حسن) دیوب بودخی (بخیر یا ابت) دیو وظیفه کلمدیکنی شکایت ایدوب رسول علیه السلام (ادعوت بدواة لتکتب الی مخلوق مثلك تذکره ذلك) دیوب بودخی (نعم یا رسول الله فکیف اصنع) دیدکده (قل اللهم اقذف فی قلبی رجائك واقطع رجائی عن من سوالك حتی لا ارجوا احدا غیرك اللهم وماضعفت عنه قوتی وقصر عنه عملی ولم تنته الیه رغبتی ولم تبلغه مسألتی ولم یجر علی لسانی مما اعطیت به احدا من الاولین والآخرین من الیقین فخصنی به یا رب العالمین) دیو بیورمغین برهفته مقداری بودعایه مشغول اولدقده شامدن معاویه اون بش کره یوز بیك اقچه خرجلق کوندروب حضرت حسن قبول دعاسنه سوینوب (الحمد لله الذی لا ینسی من ذکره ولا یخیب من دعاه) دیوب حضرت رسولی تکرار کوروب (یا حسن کیف انت) دیو حالنی صوروب بودخی (بخیر یا رسول الله) دیوب مال عظیم کلدیکنی مفصلا خبر ویردکده (یا بنی هکذا من رجا الخالق ولم یرج المخلوق) دیو بیورمشلر * مرویدرکه هجرتك قرق دردنده یا الّی برنده معاویه حجه کلدکده حسن انکله بواشوب بو رجلردن شکایت ایتمکین معاویه اکا دفعة سکسان بیك آلتون باغشلدی (فصل در اولاد وازواج حضرت حسن) کتاب الصفوه ده اون بش اوغلی سکز قزی وارایدی دینوب کتاب مو الیداهل بیتده جمله اون اوغلی برقزی وارایدیکه اسملری عبد الله وقاسم وحسن وعبید الله وعبد الرحمن واحمد واسماعیل وحسین وعقیل وام الحسن آدلو قزی ایدی دینوب * کتاب ذخائر العقبی فی مناقب ذوی القربی ده حسن وفاتی ایتدکده حسن عبد الله عمرو زید ابراهیم آدلو اوغللری قالدی دینوب * تاریخ مختصر جامعده حسنك اولادی حسن وزید وعمرو وحسین وطلحه وعبد الرحمن وقاسم وابو بکر وعبد الله درکه اشبو صکره کی اوچی حضرت حسینله بیله کربلاده شهید اولوب حضرت حسنك نسلی انجق حضرت حسن ایله زید آدلو ایکی اوغلندن سائر اولادینك نسللری منقطع اولدی دینوب * جمیع تواریخده مذکوردرکه حضرت حسن غایت چوق اولنجی وچوق بوشایجی اولوب حتی کندو پدری حیاتنده اوقات متفرقه ده طقسان یا یوز اون خاتون نکاحلنمش اولوب حسن خلقی نهایتده ایکن جزئی سببله هر آلدیغنی آز زمانده بوشایوب اسمی کبی صورت وسیرتی حسن اولمغین هر خاتون اکا کمال عشق ومحبتله آریلوب حتی حضرت علی (یا اهل الکوفة لا تزوجوا الحسن فانه رجل مطلاق) دیوب حاضرلر بریسی * لنزوجنه فمارضی امسك وما کره طلق * دیدی ایچلرندن برینی نکاحلندقده اوخاتون بوکا یوز جاریه کوندروب هر برینی بیکر اقچه ایله کوندردی (فصل در کیفیت شهادت او) بو تفصیلك اجمالی بودرکه حضرت حسنی معاویه کندو دنصکره خلیفه ایتمکه عهد ایدوب جمله خلقك معلومی اولدقده مستحق عذاب شدید اولان یزید عنید علیه لعنة الملك المجید پدری معاویه دنصکره خلافت کندویه اولمغی امیدا یتمکین حسنك خاتونی جعده بنت الاشعث بن القیسه زهر کوندروب حسنه یدیروب هلاك ایدرسك سنی بن نکاحلنوب ازپاتا بفرق مال عظیمه غرق ایده یم دیمکین اول ملعونه مغبونه بو خبر مکر اثره مفتونه اولوب تارکهٔ حقوق متقادمه وقتل شوهر عالی کوهره عازمه وجازمه اولوب تفصیله محتاج وجهله برقاچ دفعه زهر یدیروب جناب حقه دعا وتربهٔ عرش رتبهٔ حضرت رسول صاحب قربه التجا ایله شفا بولوب خاتونی ایدوکنی ظن غالب ایله بیلورکن کمال حلم وکرمندن طنموب حقه صالوب سعادتخانه سندن غیری یرده یاتور اولوب کندوینی ومأکولات ومشروباتنی تمام حفظ ایتدیرر اولدقده اول ملعونه برقاچ کون ظفر بولمیوب عاقبت بر کیجه خفیة واروب برداق ایچنه وافر الماس خرده لرنی قویوب کیدوب کیجه حضرت حسن قالقوب ایچدکده جکری پاره لنمکه باشلیوب وفات ایدرکن برادری حضرت حسین کیم زهرلدیکنی سویلتمکه اقدام وابرام ایتدکده بلیجك قتل ایدرمیسن دیوب ایدرم دیدکده (ان یکن الذی اظن فالله اشد بأسا واشد تنکیلا والا فما احب ان یقتل فی بریٔ) دیوب خاتونی ایدوکنی دیوویرمیوب برادریله بری برلرینه بعض مکالمات ومعاملات دنصکره (نظم) ایتدی روح شریفی عزم جنان * رضی عنه ربه الرحمن (فصل در امور متفرقه) هجرتك قرق طقوزی یا اللیسی یا اللی بری ربیع الاولنك بشنده قرق التی یا قرق یدی یا قرق سکز یاشنده ایکن ابتدا زهر یدوکندنبرو جمله قرق کون خسته اولمش ایکن وفات ایدوب مدت خلافتی همان التی آی وبرقاچ کون اولوب حضرت رسولك (الخلافة بعدی ثلاثون سنة)

دیدکاری اوتوز ییل خلافت حضرت حسن آخرنده تمام اولدی بعد الفراغ سکز طقوز ییل مدینه ده اوتوروب حین وفاتنده سنت اوزره بدن شریفنی برادرلری حسین ومحمد وعباس غسل ایدوب مدینه نك مزارستانی اولان بقیع مبارکده والده سی حضرت فاطمه نك قبری یاننده دفن ایتدیلر (لمحرّره) بو درحالی جهانك ای برادر * اولولرا اولمدی بونده معمر * ادانی برورواشراف کشدر * اعالی قانن ایچمك اکا ایشدر * عدودر انبیا واولیایه * دوشورر جمله سن چاه بلایه * ایدر جور وجفا هیچ ایلمز داد * الندن صد هزاران آه وفریاد * (نثر) مرویدرکه شامده معاویه حضرت حسنك وفاتن ایشتدکده اضطرابدن خلاص اولدم دیو سونوب ابن عباسه خبر ویردکده اوچ کره رحم الله ابا محمد دیوب بعده * یا معاویة لا تسد حفرته حفرتك ولا یزید عمره فی عمرك ولئن کنا اصبنا بالحسن فلقد اصبنا بامام المتقین وخاتم النبیین فجبر الله تلك الصدعة وسکن تلك العبرة وکان الخلف علینا من بعده * دیو جواب باصواب ویرمش یعنی (لمحرّره) کسنه موتنه مسرور اولمه * بش اون کون دولته مغرور اولمه * ایکی خصمك بری اولدقده فانی * چوق اکلنمز وفات ایدر اوثانی * کوزلك آچ اشبو دنیا بی وفادر * بو کون اکا ایسه یارین سکادر (نثر) مرویدرکه جعدهٔ مغبونه عهدنه وفا ایتسون دیو یزید ملعونه خبر کوندروب اودخی زوجنه نه ایلدیکه بکا نه ایلیه دیوب براولمزیره سورکون ایدوب ذلت وقات ایله آنده هلاك اولدی (لمحرّره) بو سوزی دیمشدر ارباب صفا * سك وفادار دندار دزن وفا * قولنه فعلینه الدانمه زنك * عاقل ایسك بیل سن آنی دشمنك

(باب سادس در احوال حسین بن علی رضی الله عنهما)

سبط سعید مظلوم شهید مقبول خدا مقتول کربلا (لمحرّره) قرة العین سید کونین * فخر دنیا ودین امام حسین * جمله آلیله اولدیلر شهدا * رضی الله عنهم ابدا (نثر) برادری حضرت حسن خلافت مناسبتیله خلفا ایچنده یازلمق اولی اولمغین آنده یازیلوب اما حضرت حسین اکرچه خلیفه اولمامشدر لکن ایکی شقیق شفیق احوالی ذکرنی بری برندن تفریق صوب صوابدن بعید وسحیق اولمغین آنك دخی اجمال حالی بیانه شروع اولندی (فصل در ولادت وبعض احوال او) مرویدرکه قول اصح اوزره هجرتك دردنجی ییلی شعبانك بشنجی یا دردنجی یا اوچنجی صالی کونی مدینه ده وجوده کلوب حضرت رسول علیه السلام واروب مبارك الری ینه آلوب صاغ قولاغنه اذان صولنه اقامت اوقیوب امر حقله اسمنی حسین قویوب بعده رسول علیه السلام اغلیوب ابه سی اولان اسما خاتون نیچون اغلرسز دیدکده (ابنی هذا یا اسما انه ستقتله الباغیة من امتی لا انالهم الله شفاعتی یا اسما لا تخبری فاطمة فانها قریبة عهد بولادة) دیوب برزمانده دخی رسول علیه السلام (قال لی جبریل قال الله تعالی انی قتلت بدم یحیی بن زکریا سبعین الفا وانی قاتل بدم الحسین بن علی سبعین الفا وسبعین الفا) دیدی * مرویدرکه حضرت حسن قارندن باشنه دلك حضرت حسین قارندن ایاغنه دلك حضرت رسوله غایت بکزرلردی (فصل در فضائل او) برادرلریله فضیلت مشترکه لری حقنده اولان حدیثلر مقدما ذکر اولنمغین اعاده اولنمدی لکن معلوم اوله که علم وحلم وکالده وفضل وبذل وسائر حالده برادر دلپذیرینك نظیری اولدیغندن غیری فوایح مسکیه ده مذکوردرکه هر کون بیك رکعت نماز قیلوب وعظماء علماء صحابه دن ایدی علم حروف واسماده سرچشمهٔ علما اولوب (فی القرآن علم کل شیء وعلم القرآن فی الاحرف التی فی اوائل السور وعلم الحروف فی لام الف) دیوب برادری کبی یکرمی بش کره حج ایتمشدر

(فصل در کیفیت شهادت او) (نظم) دل وجان طولدی قان بو واقعه دن * تیره اولدی جهان بو واقعه دن ایلدی دوزخ وجنان افغان * هم طقوز آسمان بو واقعه دن * کلدی فریاده یرده وکوکده * ملك وانس وجان بو واقعه دن (نثر) قصهٔ غم حصهٔ پرغصهٔ کربلا تفصیل عظیم اقتضا ایتدیکندن ماعدا اوحش مصائب عظمی ادهش نوائب کبری الخش غرائب دنیا اولوب نیران بیانیله خامه ونامه وزبان سوزان اولمق جای کمان دکلدر * پس اول بابده اطنابدن اجتناب محض صواب اولمغین کمال اجمال بو منوال اوزره درکه هجرتك التمشی رجبنك غره سنده شامده معاویه وفات ایتدکده اهل شام ومصر وحلب واکثر ممالك عجم وعرب آنك اوغلی یزید عنید پلیده بیعت ایتمکین مدینه یه دخی خبر کوندردکده حضرت حسینله حضرت ابن زبیر رضا ویرمیوب رجب آخرنده مکه یه کیدوب اعیان اهل کوفه حسینی کندولره خلیفه ایتمکه دعوت ایچون

نامه‌لر كوندروب بودخی آنلری امتحان ایچون مقدما عمزاده‌سی مسلم بن عقیلی كوندردكده اوتوز بيك كمسنه مطيع اولوب حسين ايشتدكده كوفه‌يه عزم ايدوب بعض كبار صحابه كتمه ديو منعه چالشدقلرنده رسول اللهی دوشمده كوردم بكا برنسنه امرايتدی البته آنی ايدرم ديوب اهل بيتندن اون سكز سائر توابعندن التمش نفرايله كه بوجمله‌نك اوتوزايكيسی صحابه‌ٔ كرامدن ايديلرذی الحجه‌نك يكرميسنده مكه‌دن يوله چيقوب مقدما يزيد عنيد اهل كوفه‌نك كندويه مخالفتلرين ايشتدكده عبيدالله بن زيادی حاكم كوندروب كالدكده اهل كوفه آنی همان اوتوز كمسنه سيله محاصره ايتديلر لكن برحيله ايله خلقی طاغدوب بعده مسلمی كتوردوب قتل ايتمكين جمله خلق ناچارا كامطيع اولوب بوله‌ده حسين بونی ايشتدكده مضطرب اولوب بعده قضايه رضا ايله صحرای كربلايه واردقده ابن زياد وافر عسكر ايله عمر بن سعد بن ابی وقاصی حسينی يزيده سرفرو ايتدرمكيچون فرات ايرمغندن صو آلمقدن وتبديل مكان ايتمكدن بالكليه منع اكرجنك ايدرسه قتل ايتمكيچون كوندروب كلدكده يدی سكز كون غايت جفا ايله صحراده محاصره ايدوب بعد القيل والقال جمعه كونی عاشورا كونی صباحدن وقت ظهره دك غايت تفصيله محتاج وجهله محكم حرب وقتال وضرب وجدال اولوب حضرت حسين نور العينی اوقات متفرقه‌ده جمله اوتوزايكيسی آتلو قرقی پياده اولان كمسنه‌لر ايله جنك ايچنده عظيم واليم جفالر ايله شهيد ايدوب ايچلرندن ايكيسی كندو اوغللری درد برادرلری بشی برادرزاده‌لری بشی عمزاده‌لری اولوب برروايتده يكرمی اوچی اولاد واقربالرندن ايديلر (نظم) باچنين سنك دلیها كه ازان قوم آمد * ازهوا سنك نباريد زهی مستنكر * اينچنين واقعه حادث شد وآنكاه هنوز * چرخ كردان وقمر روشن وخورشيد انور * انالله وانا اليه راجعون (نثر) وجميع المؤمنين من هذه المصيبة العظمى متفجعون متوجعون (نظم) كسی زچون وچرا دم نمی تواند زد * كه نقشبند حوادث ورای چون وچراست (فصل در متفرقات) (اولا) سر سعادت افسر شهادت اثری قول اصح اوزره مدينه‌يه كوندريلوب آنده والده‌سی يانده دفن اولنوب بعضلر قولنجه دمشق شامده دفن اولنوب برقول غير صحيح اوزره خلفاء مصر رأس حسين درديو شهر عسقلاندن برباشی مصره ايلتوب دفن ايتديلر بدن شريفلری ايسه بالاتفاق كربلاده قالوب نه طريقله دفن اولنديغی مقتل كتابلرنده تفصيل اولنمشدر (ثانيا) مدت عمری قول اصح اوزره اللی التی يل وبش آی وبش التی كون ايدی (ثالثا) فارسی وتركی مقتل كتابلرنده بعد القتل علامات سماويه وارضيه‌دن وافر عجائب وغرائب ظهور ايتديكی مفصلا يازيلوب عربی مقتللرده دخی اكثر يازيلوب لكن تواريخ وسيرده اولنلرك بعضی بونلردركه يوم قتلده كونش طوتيلوب وافر بيلدزلر آتلوب يدی كونه دك كونشك نوری غايت ضعيف اولوب التی آيه‌دك كوك يوزينك كنارلری قان كبی قرمزی اولوب بعده دائما قيزارمقدن خالی اولميوب آندن اول اصلا كوكده بوعلامت ظهور ايتمش دكلدی * ودخی قدس شريفده هرقالدريلان طاش آلتنده قان بولنوب ودخی عسكر يزيددن بری حضرت حسينی ذم ايدركن كوكدن ايكی يلدز اينوب كوزلرين كور ايدوب ودخی حضرت رسولك نبوتندن بشيوز ييل اول ياپلمش بركليساده برطاش اوستنده بوبيتی يازلمش بولديلركه (نظم) اترجو امة قتلت حسينا * شفاعة جده يوم الحساب * برروايتده كليساديوارندن قدرتدن برال چيقوب اوزرنده بوبيت قانله يازلمش اولوب * روضة الشهداده بوبيتی هاتف غيب ندا ايتدی ديو مذكوردر (رابعا) جميع شهدانك باشلری يزيد پليده ايلديلوركن غايت تفصيله محتاج وجهله يولده بكچيلر هلاكنه وغيريه متعلق جانب حقدن عجائب امور ظهورندن صكره واصل اولدقده اول لعين بی دين بدآيين غايت شاد اولوب بعده مسلمانلردن خوف وجانبدن ظاهرا ندامت وقتل ايدنلره غضب وملامت كوستروب بعده اولاد وعيال شهدايی كالی رعايتله وطنلری اولان مدينه‌يه ارسال وسلامتله ايصال ايتدی (لمحرره) ايله يارب يزيده لعنتلر * روح ناپاكنه اهانتلر * مرقدی حفرهٔ جحيم اولسون * عرصات ايچره هم رجيم اولسون * يری دار العقاب اوله دائم * مبتلای عذاب اوله دائم * دخی آنكا اعانت ايلينه * اهل بيته اهانت ايلينه * شهدا روحنه سلام ايله * برلرين روضهٔ سلام ايله * چكديلرچون بلا براه خدا * رضی الله عنهم ابدا (فصل در اولاد حضرت حسين) ذخائر العقباده مذكوردركه التی اوغلی اوچ قزی واريدی اسملری علی الاكبر علی الاوسط علی الاصغر محمد عبدالله جعفر زينب سكينه فاطمه دركه علی اكبر ايله

عبدالله كربلاده شهيد اولديلر كتاب صفوه ده علي الاوسط ومحمد وعبدالله وزينب ذكر اولنمامشدر
(فائدهٔ مهمه درذكر ائمه) معلوم اوله كه طائفهٔ شيعه وروافضك عربجه ائمهٔ اثنا عشر عجمجه دوازده
امام تركجه اون ايكي امام ديدكلرينك اوچي حضرت علي وحسن وحسيندركه ذكر اولنمشلردر (دردنجي)
حضرت حسينك اوغلي علي الاوسط يا علي الاصغردركه حسينك جمله نسل وذريتلري همان بوندن منتشر
اولوب سائر اولادنك نسلي منقرض اولمشدر مزبور علي هر كيجه بيك ركعت نماز قيلمغه معتاد اولمغين زين
العابدين ديمكله مشهور عالم اولوب سجاد دخي ديرلردي * هجرتك اوتوز التيسنده يا اوتوز سكزنده يا اوتوز
اوچنده مدينه ده طوغوب والده سي آخر ملوك عجم اولان يزدجردك قزي شهربانو خاتوندر يا خود غزاله آدلو
رجاريه در مزبور علي كربلاده خسته اولوب چادرده عورتلر ايچنده ياتمغين عسكر يزيد بوني قتل ايتمديلر
هجرتك طقسان دردنده يا بشنده محرمك اون ايكنجي كوني اللي سكز ياشنده وفات ايتدي علم باطن وظاهرده
حددن بيرون ماهر اولوب كبار تابعيندن امام زهري (مارأيت افقه منه) ديمشدر * صحيفهٔ كامله آدلو مدون
ومجموع وافرادعيهٔ شريفه ايجاد ايتمشدركه كمال بلاغت وحلاوتنه ومؤلفنك هرحالده مهارتنه اهل
عرفان اولنلر حيران قالورلر * مرويدركه عبدالملك خلافتنده اوغلي هشام حجه واروب طوافده مزاحمه دن حجر
الاسودي اوپمكه قادر اوله مامغين كثرت صاوانجه مطافده كرسي قويوب اوتوررکن زين العابدين حجر
الاسوده كلدكجه اكا تعظيما خلق ياريلوب يرويروب برقاچ دفعه اولدقده اهل شامك بريسي بوكيمدركه بويله
تعظيم ايدرلر ديوب هشام آني بيلوركن مجرد حسدندن بيلمم ديوب اوكسنه آنده حاضر اولان فرزدق آدلو
شاعر مشهوره صوردقده فرزدق اظهارا للحق في الحال بو قصيده يي ايجاد وانشاد ايتديكه (نظم)
هذا الذي تعرف البطحاء وطأته * والبيت يعرفه والحل والحرم * هذا ابن خير عباد الله كلهم *
هذا التقي النقي الطاهر العلم * اذا رأته قريش قال قائلها * الى مكارم هذا ينتهي الكرم * ينمي الى ذروة
المجد الذي قصرت * عن نيلها عرب الاسلام والعجم * يكاد يمسكه عرفان راحته * ركن الحطيم اذا ما جاء
يستلم * ينبين نور الهدى عن نور غرته * كالشمس تنجاب عن اشراقها الظلم * مشتقة عن رسول الله نبعته *
طابت عناصره والخيم والشيم * من جده دان فضل الانبياء له * وفضل امته دانت له الامم * هذا ابن
فاطمة ان كنت جاهله * بجده انبياء الله قد ختموا * الله شرفه قدما وعظمه * جرى بذاك له في لوحه
القلم * فليس قولك من هذا بضائره * العرب تعرف من انكرت والعجم * كلتا يديه سحاب عم نفعهما *
يستوكفان فلا يعروهما عدم * سهل الخليقة لا تخشى بوادره * يزينه اثنان حسن الوجه والكرم *
لا يخلف الوعد ميمون نقيبته * رحب الفناء اريب حين يعتزم * عم البرية بالاحسان وانقشعت *
عنه الغيابة والاملاق والعدم * من معشر حبهم دين وبغضهم * كفر وقربهم منجى ومعتصم * ان عد اهل
التقى كانوا ائمتهم * او قيل من خير اهل الارض قيل هم * لا يستطيع جواد بعد غايتهم * ولا يدانيهم قوم
وان كرموا * هم الغيوث اذا ما ازمة ازمت * والاسد اسد الشرى والبأس محتدم * لا ينقص العسر بسطا
من اكفهم * سيان ذلك ان اثروا وان عدموا * يستدفع السوء بسطا من اكفهم * ويسترب به الاحسان
والنعم * مقدم بعد ذكر الله ذكرهم * في كل بر ومختوم به الكلم * يأبى لهم ان يحل الذم ساحتهم * خيم كريم
وايد بالندى هضم * اي الخلائق ليست في رقابهم * لاولية هذا اوله نعم * من يعرف الله يعرف اولية ذا *
والدين من بيت هذا ناله الامم * ما قال لا قط الا في تشهده * لولا التشهد كانت لاؤه نعم (نثر) هشام بو مدح
عظيمي ايشتدكده كمال خجالت وضجرتندن فرزدقي مكه ايله مدينه اراسنده حبس ايتديروب زين العابدين اني
ايشتدكده فرزدقه اون ايكي بيك اقچه كوندروب (اعذرنا يا ابا فراس فلو كان عندنا اكثر من هذا لوصلناك به)
ديو عذر ايتدكده اودخي (يا ابن رسول الله ما قلت الذي قلت الا غضبا لله عز وجل ولرسوله وما كنت لارزأ
عليه شيأ) ديو خبر كوندروب بودخي (شكرا لله لك الا انا اهل بيت اذا انفذنا امرا لم نعد فيه) ديو خبر
كوندردكده ناچار قبول ايدوب بعده ينه فرزدق هشامي هجو ايدوب ديديكه (نظم) ايحبسني بين
المدينة والتي * اليها قلوب الناس يهوى منيبها * يقلب رأسا لم يكن رأس سيد * وعينا له حولاء باد عيوبها
(نثر) هشام بوني ايشيدوب بالضروره حبسدن آزاد ايتدي (بشنجي) محمد بن زين العابديندركه

علمده تبقری یعنی توسع وتبحری اولمغین محمد الباقر دیمکله عالمده مشهور اولوب آبا واجدادی کبی علوم ظاهره
وباطنه ده خصوصا علم حروف واسماده فائق الاقران ومقتدای علماء زمان ایدی والده سی حضرت حسنك
قزی فاطمه در هجرتك اللی یدیسنده مدینه ده جدّی حسین حیاتنده طوغوب یوز اون درتده یا اون سکزده
یا اون یدیده مدینه ده اللی یدی یا اللی سکز یا التمش اوچ یاتمش اوچ یاشنده وفات ایدوب جعفر عبدالله ابراهیم
علی زینب امّ سلمه آدلو اولادی اولمشدر (التنجی) جعفر صادق بن الباقر درکه مدینه ده سکسانده
یا سکسان اوچده طوغوب ینه مدینه ده هجرتك یوز قرق سکز سنه سنده وفات ایتدی والده سی حضرت
ابوبکرك اوغلی محمدك قزی والده سنك والده سی ابوبکرك اوغلی عبدالرحمانك قزیدر جعفرك محمد اسماعیل
عبدالله موسی علی آدلو اوغللری وار ایدی مزبور جعفردن امام اعظم وامام مالك وسفیان ثوری وسفیان
ابن عیینه حدیث روایت ایدوب امام اعظم (مارأیت افقهَ من جعفر بن محمد وقد دخلنی له من الهیبة
مالم یدخلنی للمنصور) دیمشدر * فوایح مسکیه ده علم حروف واسماده استاد علماء صوفیه اولوب یدی یاشنده
ایکن غوامض اسرار علومی سویلردی علم حروفده خافیه آدلو کتاب یازوب اسرار عجیبه درج ایتمشدی
مجتهدیندن لیث بن سعد ایدر مکه ده جبل ابی قبیسه چیقدم کوردم که بر کسنه اوتوروب نفسی کسلنجه یارب
یارب ینه نفسی کسلنجه رب رب ینه نفسی کسلنجه یاحی یاحی ینه نفسی کسلنجه یاارحم الراحمین یاارحم
الراحمین دیوب بو اسلوب ایله یدی کره مناجات ایدوب بعده (اللهم انی اشتهی من هذا العنب فاطعمنیه
اللهم ان بردای قد اخلقا) دیدکده والله دخی سوزی تمام ایتمدین جانب غیبدن بلا عیب بی شك وریب
بر طلو سبته تازه اوزم وایکی ازار اوکنه کلوب اوزمانده اصلا تازه اوزم بولنمزدی * پس یمك دیلدکده
یانه واروب بن دخی سنکله شریکم دیدم نه سببله دیدکده سن دعا ایدرکن بن آمین دیر ایدم دیدم نوله کل بر واکل
ایله اما ایچندن بر نسنه صقلامه دیوب یدکده اصلا چکرده کی اولمیوب انك مثلنی دنیاده کورمدم ایکیمز تمام
طویوب لکن سبت ذره قدر اکسلمیوب بعده عادت عرب اوزره اول ایکی ازارك برینی قوشانوب برینی بورینوب
طاغدن اشاغه اینوب کتدکده آردنجه بعض کسنه لره بو کیمدر دیدم جعفر صادقدر دیدیلر دیو مذکوردر
(یدنجی) موسی الکاظم بن جعفر الصادقدر که کمال حلم وعفوی جهتندن کاظم دیمکله ملقب ایدی
علم حروف واسماده فرید عصر سائر علومده دخی وحید دهر ایدی یوز یکرمی سکزده طوغوب خلفاء عباسیه دن
محمد المهدی حجه کلدکده بونی بغداده ایلدوب بعده مدینه یه کوندروب هارون الرشید دخی حجه کلدکده
بونی بغداده ایلدوب هجرتك یوز سکسان اوچنده بغدادده وفات ایدوب هارونك امریله وزیری یحیاء
برمکی موسایی تازه خرما ایله زهرلدی دیمشلر والله اعلم (سکزنجی) علی الرضا بن موسی الکاظمدر
مرویدرکه باباسی موسانك والده سی دوشنده حضرت رسولی کوروب نجمه آدلو جاریه کی اوغلك موسایه
باغشله که اندن یریوزینك خیری یعنی افضلی وجوده کلسه کرکدر بیوروب اندن مراد علی الرضا ایدی یوز اللی
اوچده مدینه ده طوغوب ایکیوز ایکیده یا سکزده عجمده طوس شهرنده فجأة وفات ایتدی فضل وکمالی
حددن بیرون اولوب مأمون خلیفه شیعی اولمغین کندودن صکره خلافتی بوکا تعیین ایدوب عهدنامه یازدقده
امام رضا خوش قبول ایتدم اما جدم حضرت علینك جفر جامعه آدلو کتابی دلالت ایدرکه بو خصوص
حاصل اولمیه دیوب واقعا کندوسی مأموندن اوّل وفات ایتدی بعضلر زهریدردیلر دیوب مأمون بونی
ولیعهد ایتدیکنه مأمونك اقرباسی انجنوب مأمون خراسانده ایکن انلرك بریسی خروج ایدوب تفصیله
محتاج نیچه محاربه لر اولدیغی فی الحقیقه زهرلندیکنه دلالت ایدر * مرویدرکه مشایخ عظامدن حضرت
معروف کرخی سابقا طائفهٔ نصاری دن یا مجوسیلردن بر اوغلان ایکن بونك النده ایمانه کلوب بوکا خدمتکار
اولوب علم تصوف وعلم اسما وحروفی بوندن اخذ ایدوب بوندن مقدم وفات ایتدی (طقوزنجی) محمد
الجواد بن علی الرضادر که برلقبی دخی تقیدر یوز طقسان بشده مدینه ده طوغوب تازه ایکن کمال علم وکمالی
اولمغین مأمون خلیفه بوکا قزینی نکاح ایدوب مدینه یه کوندروب بعده هر یلده بوکا اون کره یوز بیك اقچه
خرجلق کوندروب بعده جواد بغداده کلوب ایکیوز یکرمیده بغدادده یکرمی بش یاشنده وفات ایدوب
نمازنی معتصم خلیفه قیلوب جدّی موسی الکاظم یانشده دفن اولندی (اوننجی) علی الهادی بن محمد

الجواددركه والده سی ام ولد جاریه یاخود مأمون خلیفه نك قزیدر ایكیوز اون درتده مدینه ده طوغوب ایكیوز اللی درتده یاقرق بشده بغداده قریب سامره دیدكاری سرّمن رأی شهرنده وفات ایتدی (دیكر) اون برنجی حسن العسكری بن علی الهادیدركه برلقبی دخی زكی در سرمن رأی شهرنی معتصم خلیفه یاپدیروب جمله عسكریله بغداددن اكا كوچمكین اوشهرك برآدی دخی عسكر اولوب بعده متوكل خلیفه علی الهادی یی بغداددن سرمن رأی یه كتوردوب اون یل آنده ساكن اولوب حسن دخی آنده طوغماغین علی ایله حسن عسكری دیمكله مشهور اولمشلردی * مزبور حسن ایكیوز اوتوز ایكیده یا اوتوزده یا ایكیوز ایكیده یا برده طوغوب ایكیوز التمشده سرمن رأی ده وفات ایتدی * بعض كتبده مدینه ده طوغدی دیمشدر (دیكر) اون ایكنجی محمد المهدی بن حسن العسكری دركه ایكیوز اللی بشده طوغوب شیعه طائفه لری بونكچون ایكیوز التمش بشده یا یتمش بشده یا طقسان التیده طقوز یادرت یا بش یا اون طقوز یاشنده ایكن سرمن رأی ده برسردابه یعنی زیرزمینه والده سی نظر ایدركن كیروب بعده چیقمیوب قالوب آخر زمانده ظهور ایده جك مهدی بودردیو زعم ایدوب حجة منتظر قائم صاحب الزمان مهدی زمان دیو لقبلر قومشلردر لكن بو اعتقاد ایكی وجهله باطلدر زیرا اولا كتب معتبره ده آخر زمانده كی مهدی حقنده اولاد رسولدن یا اهل بیت رسولدن اولوب اسمی محمد باباسی اسمی عبدالله اوله جغنه ودخی آل عباسدن اوله جغنه ایكی حدیث صحیح وصریح مروی اولوب بعض معتبراتده اسمی محمد باباسی حضرت حسن نسلندن والده سی حضرت عباس نسلندن اوله جغی ابن عباسدن مرویدر * ثانیا شواهد النبوه ده مذكوردركه مشایخ عظامدن شیخ علاء الدولهٔ سمنانی

جمله اقطاب وابدالی یازدیغی محلده دیمشدركه محمد بن حسن العسكری كیزلندكده ابدالدن اولوب

بعده تدریجله سید الابدال اولوب اوزمانك قطبی علی بن حسین البغدادی وفات ایتدكده

نماز ین بوقیلوب برینه قطب اولوب اون طقوز یل قطبیتده طوروب بعده بودخی

وفات ایتدی بعضلر محمد المهدیدن غیری اون بر امامك اسامیسن بربیتده جمع

ایدوب دیمشدركه (نظم) علی بعده حسنان زین باقر جعفر*

وموسی والرضا ومحمد وعلی وذو العسكر * رضوان

الله تعالی علیهم اجمعین وصلی الله تعالی وسلم

علی خیر خلقه محمد وآله وصحبه الطیبین

الطاهرین وسلام علی المرسلین

والحمد لله رب العالمین

آمین

تم النصف الاول من كتاب تاریخ مرءاة الكائنات واسأل الله اتمام الباقی فی اقرب الاوقات

علی احسن الحالات واستغفره من كل ذنب وتقصیر انه حسبنا ونعم النصیر

فهرست الجزء الثانی من مرآت الکائنات

(قسم سادس از کتاب مرآت الکائنات)

قسم سابع از کتاب مرآت الکائنات

قسم ثامن من مرآت الكائنات

جزء ثانی مرآت کائنات

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذی جعل السلاطین المؤمنین * حماة الدین المبین وسبب نظام امور المسلمین * والصلاة والسلام علی محمد سید الانام * وعلی آله وصحبه الکرام الی یوم القیام (امابعد) اشبو تاریخ مرآت الکائناتك جامع ومرتبی وعفو ولطف نامتناهی الهینك راجی ومتطلبی بندهٔ حقیر وافکندهٔ پرتقصیر نشانجی زاده محمد بن احمد بن محمد بن رمضان عفاعنهم الکریم الرحمن واسکنهم فسیح الجنان * دیرکه قسم خامس واوّل نصف ثانیٔ کتاب مرقوم اولان اشبو اوراق صحتلزوم افادت رسوم * صحابهٔ کزیندن صکره کلان اساطین سلاطین اهل دینك احواللری تبیننه تعیین اولنوب اون طقوز باب عالی قبابه توزیع وهربری نیجه فصول نافعة المحصول ایله تفریع اولنمشدر * وهذا اوان الشروع * مستعینا بخالق المجموع (باب اوّل در احوال خلفاء بنی امیه) اوّلا معلوم اوله که ما بینده ابن الزبیر محسوب اولمق اوزره اشبو طائفه اون درت نفردر ابتدای خلافتلری هجرتك قرق برنده اولوب تختکاهلری دمشق شام ایدی مدت خلافتلری سکسان اوچ ییل ودرت آی ایدی که جمله‌سی تمام بیك آی اولوب حضرت رسول علیه السلام برکون منبرده ایکن خلفاء بنی امیه نك حضرت حسینه بعده سائر مسلمینه ایده جکلری ظلم وجفاره ومدت سلطنتلری بیك آی اوله جغنه قدرت حقله مطلع اولدقده غمناك اولمغین فی الحال جبرائیل علیه السلام کلوب (انا انزلناه) سوره‌سن کتوروب (لیلة القدر خیر من الف شهر) دن مراد بودر دیمشلر * ثانیا معلوم اوله که اشبو ملوك بنی امیهٔ بی شفقت وحمیه دن حضرت معاویه وعمر بن عبد العزیز بوبرقاچندن غیریلری بدنهاد وبی سداد وفسق اعتیاد اولوب محن واحن ایله تو أمان اولان زمان عدیم الامان عمیم العدوانلرنده انواع ظلم وفسق وفجور ظهور ایدوب اول قوم مستحق اللوم مدد اکثر ملوك سنن سنن رسول رب ذو المنه عدم سلوك اوزره اولوب اشبو امت عالی همت ایچنده (بیت) عرش شرع رسول جمله ملل * ابتدا اول زمانده بولدی خلل (نثر) تفسیر ابو السعودده (الم تر الی الذین بدلوا نعمة الله کفرا واحلوا قومهم دار البوار جهنم یصلونها وبئس القرار) آیتنده حضرت عمر وحضرت علیدن مرویدرکه الذین دن مراد رب العباد قریشدن افجران یعنی ایکی طائفهٔ ذوی الطغیاندر بری بنی المغیره درکه بدر غزاسنده قتل ایله جزاو سزا لرین بولدیلر بری دخی بنی امیه درکه جناب رب قهارینی اهمالدن برمقتضای حکمت زمان معینه دك امهال

اولندیلر (فصل اول در احوال معاویه رضی الله عنه) ابن صخرکه صخرك کنیتی ابوسفیان
اولوب اسمنه غلبه ایتمشدر ابن حرب بن امیه بن عبدشمس بن عبدمناف که جد رسول علیه السلامدر
معاویه حضرت رسولك نبوتندن التی یل اول طوغمشدر پدریله مکه فتحی کونی حضرت رسول اوکنده
ایمانه کلوب ایکیسی دخی اوائلده مؤلفة القلوبدن اولوب بعده اسلاملری محکم اولدی * مرویدرکه
اوزون بویلو آق بکزلو خوب صورت ومهیب اولوب کولدیکی زمانده اوست دوداغی یوقارویه
قیوریلوردی صقالنی حنا وکتم ایله بویاردی (مناقب) تواریخ معتبره‌ده مذکوردرکه حضرت
رسولك قرآن عظیم یازان کاتبلرندن اولوب بونك حقنده اوقات متفرقه‌ده (اللهم اجعله هادیا مهدیا)
دیو (اللهم علم معاویة الکتاب والحساب وقه العذاب اللهم مکنه فی البلاد) دیو خیر دعالر ایدوب
ودخی بوکه خطابا (یامعاویة اذا ملکت فاحسن) بیوروب پادشاه اوله جغنه اشارت ورمزله بشارت
ایلشلر ایدی حتی کندودن مرویدرکه رسول علیه السلام بکا بو کلامی بیوردقدنصکره خلافت رجاسندن
خالی اولمدم ودخی بر کون رسول علیه السلام برطواره بنوب معاویه‌یی آردنه بندیروب کیدرکن (یامعاویة
ما یلینی منك) یعنی سنك بکا نه عضوك یقیندر دیوب اودخی قارنم دیدکده (اللهم املاء علما وحلما) دیو خیر
دعا ایدیلر حضرت علی حضرت معاویه حقنده بعض کسنه‌لره (لاتکرهوا امرة معاویة فانکم لو فقدتموه لرأیتم
الرؤس تندر عن کواهلها) دیمشدر مرویدرکه معاویه عقل وذکا وعفو وسخا وتدبیر معظمات اشیاده
ماهر ومکمل وملایمت وحلمده ضرب مثل اولوب حلم وعفوی خصوصنده نیجه حکایت وخبر لطیف اولوب
مستقلا ایکی کتاب عربی تألیف اولنمشدر * مرویدرکه طائفهٔ عربك دهاتی یعنی غایت تخسندلری
دردندرکه معاویه وعمرو بن العاص ومغیرة بن شعبه وزیاد بن ابیه‌در * بعض سلف دیمشدرکه معاویه
اهل مهابت وشجاعت وتدبیر وسخاوت وسعی واقدام واهل همت اولوب هر وجهله کویا سلطنت
ایچون یارادلمشدی حتی حضرت عمره یا اعلام رسول الله یا کرامت وفراستله معلوم اولمغین معاویه‌یه باقدقجه
هذا کسری العرب یعنی عرب حاکملرندن عجم پادشاهلرینه تقلید ایده جك سلطان کامران صاحب
شوکت وزینت وشان بودر دیردی * مرویدرکه عظماء اسخیادن اولوب جزئی بهانه ایله نیجه یوك اقچه
باغشلوب برکره حضرت حسن بورجلرندن شکایت ایتدکده سکسان بیك فلوری باغشلیوب وقعهٔ
صفینده دخی مغلوب ایکن مدبر اموری اولان عمرو بن العاصك حیله سیله غالب اولدقده انی مصره حاکم ایدوب
آنی یللدك جمله مصر خزینه سن اکا باغشلمغین عمرو وفات ایتدکده یتمش دوه یوکی نقد فلوریسی چقدی
(احوال خلافت) بیوك برادری یزید بن ابی سفیان حضرت عمر طرفندن حاکم شام ایکن هجرتك
اون بکرمیسنده یزید وفات ایتدکده کندو یرینه معاویه‌یی نصب ایدوب حضرت عمر ایشتدکده ابقا ایتدی
حضرت عثمان خلافتنده یرنده طوروب عثمان شهید اولدقده اوزاقدن اقرباسندن اولمغین باب احوال
علیده ذکر اولندیغی کبی عثمانك قانن طلب سببیله دعوای خلافت ایدوب اهل شام وحلب ومصری
کندویه اویدیروب حضرت علی ایله جنکلر ایدوب بعد زمان حضرت علی وفات ایتدکده حضرت حسن ایله
دخی جنك مقرر ایکن قول اصح اوزره هجرتك قرق بری ربیع الاولنده یا جمادی الاولی‌ده یا شوالده
حضرت حسن مسلمانلرك قانن بلاسبب دوکملك ایچون حسن اختیاریله معاویه‌یه فراغت ایتدکده
شرعا صحیح خلیفه اولمغین جمیع ممالك اسلامیه خلقی راضی اولدقلرنده اول سنه‌یه عام الجماعه دیو آدقودیلر
استقلالنك اولکی یلنده مروان خبیثی مدینه‌یه حاکم ایدوب ینه اوئلده مسلمانلر مغربدن افریقیه شهرینك
اطرافنده کفاره غزا ایدوب ماللر واسیرلر الدیلر هجرتك قرق ایکیسنده عبد الرحمن آدلو بر سرداری بعض
بلاد سجستانی وقرق اوچنده بعض بلاد سودانی وقرق دردنده هندستانده کابل شهرنی فتح ایدوب مهلب
آدلو سرداری دخی هندستانده کفار ایله جنك ایدوب انلری صیوب قرق بشنده حاکم مصر
مغربده افریقیه شهرنی فتح ایدوب ینه قرق بشده ترکستانده قیقان شهری قرق یدیده مغربده ینه
افریقیه شهری فتح اولنوب ینه قرق یدیده ولایت چین وخطا خلقی اولان کفار اتراك جمعیتله خروج
ایتدکلرنده مسلمانلر ایله ابن سوار آدلو سرداره مقابل اولدقلرنده جمله‌سی شهید اولوب اتراك ناپاك قیقان

شهرني تكرار آلوب اترا كه مسلمانلرك ابتدا جنكي بو ايدي قرق سكزده معاويه عسكر ايله جزيرهٔ قبرسه بالذات كندوسي سفر ايتدي هجرتك اللينسنده جمده قهستان شهري جبر ايله فتح اولندي واشبو سنه ده معاويه اوغلي يزيدي قسطنطنيه فتحنه سردار ايدوب واردقده كبار صحابه دن حضرت ابي ايوب انصاري ايله نيچه صحابه وغيريدن بعض كسنه لردخي شهيد اولديلر بعده كفاري خراجه كسوب كاوب اول اثناده مدينه دن حضرت حسنك وفاتي خبري كلدكده معاويه يزيدي كندودن صكره خليفه ايتمكه اهل شامدن بيعت آلوب اللي برده حج ايچون مدينه يه كلدككده حضرت حسين وابن الزبير وعبد الرحمن ابن ابي بكره رضي الله عنهم وافرماللر ويروب يزيده بيعت تكليف ايدوب انلر راضي اولمدقلرنده سائر ناسي راضي ايدوب شامه كتدي اللي درتده ابن زيادي ولايت خراسانه سردار كوندروب نهر جيحوني دوه لر ايله كچوب بخار اولايتنك بعضيسن آلوب طبرستان خلقني يلده بشر يوزبيك اقچه خراجه كسدي اللي آتيده خراسان حاكمي سمرقندده غزا وكفار ايله جنك ايدوب صلح اولدقلرنده رهنلرين الديلر اللي طقوزده معاويه نك بكلرندن بري مغربده بريرده كفار ايله مرارا عظيم جنكلر ايدوب طرفيندن بيحد وبي عدد آدملر قتل اولندي * قدس شريفي سابقا حضرت عمر فتح ايدوب بعد زمان كافرلر كاوب آلدي معاويه تكرار فتح ايتدي والحاصل بونك حقنده رسول عليه السلام (اللهم مكنه في البلاد) ديو خير دعا ايتمكين معجزهٔ رسول ظهور ايدوب مغربده قيروان شهرندن مشرقده بخارا شهرنه دك وديار يمندن قسطنطنيه يه دك بو اراقلرده اولان يمن وحجاز وشام ومصر ومغرب وعراق وجزيره وارمنيه واذربايجان وروم وفارس وخراسان وجبال وديلم وماوراء النهر اقليملرنده اولان جمله شهرلره بي مانع ومزاحم ضابط وحاكم اولوب عظيم الهيبه ونوراني الشيبه مليح الصوره حميد السيره وافر الاحتشام باهر الاحترام محبوب القلوب مسلوب العيوب سلطان عاليشان نصرت نشان ايدي * ثياب فاخره كيوب لطيف آتلره بنوب امور سلطنتدن متلذذ ومحظوظ لكن بركت صحبت رسول الله سببيله مخالفت شرعدن محفوظ ايدي (اوليات) مرويدركه ١ خلقدن بيعت الدقده بعضيسنه يمين ويرمك ٢ حضور وسروردن محكم سمورز اولدقده منبرده خطبه يي اوتورركن اوقومق ٣ خطبهٔ عيدي صلاة عيددن مقدم اوقومق ٤ صلاة عيد ايچون اذان اوقوتمق ٥ تكبير عددلريني اكسك ايتمك ٦ مصلحت ايچون اولاق كوندرمك ٧ طواشيلري يعني آلت رجوليتلري كسلمش خادملري استخدام ايتمك ٨ بشقه ديوان مهري قوللنمق ٩ حضرت علي شهيد اولمزدن اول خوارجدن بري معاويه يي قليج ايله مجروح ايتمكين جامعده مقصوره ياپديروب نماز قيلدقجه انك ايچنده قيلمق ١٠ قديمدن كعبه يه اورتولان اورتولربري برينك اوستنه اورتيله كلمش ايكن يكي اورتو اورتولدقچه اسكيسي چيقارلمق ١١ خلفا زمرهسنده كندودن صكره خلافتي اوغلنه تعيين ايتمك واول خصوصده مقدما خلقدن بيعت آلمق ١٢ برشاعر كسنه سرقه ايتديكي ثابت اولوب قطع يد لازم كلدكده برايكي منظوم بيتله تضرع ايتمكين عفو ايدوب امت محمد ايچنده ابتدا اسقاط حد شرعي ايتمك بوجمله معاويه نك ايجاد واحداثيدر ١٣ قديمدن جميع طوائف عربده خصوصا حضرت رسول عليه السلام ايله چهار يارك حكومتلري زمانلرنده اطعمهٔ متنوعه اولميوب همان مطبوخ قسمندن يخني واون وبغداي آشلري استعمال اولنوب بونلرك دخي ايكي درلوسني برزمانده جمع ايتمك آز واقع اولوردي معاويه خليفه اولدقده طائفهٔ عرب ايچنده تنوع وتعدد طعامي ابتدا بو احداث ايتدي اكول كسنه اولمغين برشاعر بوني ضرب مثل ايديнوب ديمشدر (بيت) وصاحب لي بطنه كالهاويه * كان في امعائه معاويه * (نثر) مرويدركه بركون حضرت رسول عليه السلام بوني بر مصلحت ايچون چاغردوب يمك يوردي بو خبر ويرلوب برزمانده دخي چاغردقده ينه يمك يورديدي كارنده رسول عليه السلام (لااشبع الله بطنه) يعني الله قارنني طويورمسون ديديلر واقعا اول زماندنبرو هرنه قدر طعام يسه قارني تمام طويمزدي (فائده) بونك زمان خلافت صحيحه سنده وفات ايدن كبار مشاهير صحابه بلا ترتيب زمان الوفات بونلردر حضرت رسولك خاتونلرندن حفصه وام حبيبه وصفيه وميمونه وسوده وجويريه وعائشه وسائر صحابه دن عثمان ابن طلحه بواب كعبهٔ مكرمه وعبد الله بن سلام اكبر علماء يهود سابقا ولبيد الشاعر وعمرو بن العاص

حاكم

حاكم مصر وصفوان بن اميه ومحمد بن مسلمه وابو موسى الاشعرى وزيد بن ثابت كاتب رسول الله عليه السلام
وكعب بن مالك شاعر رسول عليه السلام ومغيرة بن شعبه حاكم بصره وجرير بن عبد الله البجلى كه غايتده
كوزل اولغين حضرت عمر (جرير يوسف هذه الامة) ديوب ودخى حددن بيرون اوزون قامت اولوب
اياغنك طبانى برذراع ايدى وابو ايوب انصارى كه استانبولده شهيد اولدى وسعيد بن زيد ازعشرهٔ
مبشره وعثمان بن ابى العاص وخالد بن الوليد سردار شجاعتشعار وعمران بن الحصين كه بعض ملائكه بوكا
سلام ويروب لكن كورنمزلردى ومعاويه بن خديج وابو بكرة الثقفى وعمر بن حذم وعبد الرحمن
ابن ابى بكر الصديق وزياد ابن ابيه واسامة بن زيد پسر بندهٔ رسول عليه السلام وثوبان بندهٔ رسول
عليه السلام وجبير بن مطعم وحسان بن ثابت شاعر رسول عليه السلام وحكيم بن حزام كه كعبه نك
ايچنده طوغمشدى وابو قتاده وفضالة بن عبيد قاضئ شام وسعد بن ابى وقاص ازعشرهٔ مبشره وابو اليسر
وقثم بن العباس ابن عم رسول الله عليه السلام وعبيد الله بن العباس وشداد بن اوس وعقبة بن عامر وسعيد
بن العاص وابو محذوره مؤذن الرسول عليه السلام وسمرة بن جندب وعبد الله بن مغفل المزنى وابو هريرة
ودخى نيجه صحابه * مرويدر كه ابو هريره (اللهم انى اعوذ بك من رأس الستين وامارة الصبيان) ديو دعا ايدردى
پس قبول اولوب هجرتك اللى طقوزنده وفات ايتدى (وفات معاويه) ولايت شامده عمر خلافتنده
درت يل عثمان خلافتنده اون ايكى يل على خلافتنده تغلب ايله بش يل حسن خلافتنده آلتى آى
حاكم اولوب حسن فراغتندنصكره جميع ممالك اسلاميه يه شرعا صحت اوزره اون طقوز يل واوچ ياسكز آى
خلافت وسلطنت سوروب هجرتك التمشى رجبنده يتمش طقوز يا يتمش بش يا يتمش سكز ياشنده دمشق
شامده وفات ايتدى (نظم) جمله خلق اهل سفر عالم مسافرخانه در * برمقيم آدم بولنمز خيمهٔ افلاكده *
مرويدركه مرض موتنده مقدما تيمنا صقلاديغى حضرت رسولك مبارك صاچلرندن برقاچ دانه قيللى
ومبارك طرنقلرينى وفات ايتدكده آغزينه وكوزلرينه قومغه وصيت ايدوب (افعلوا ذلك وخلوا بينى
وبين ارحم الراحمين) ديدى * مرويدركه عبد الرحمن ويزيد وعبد الله آدلو اوغللرى هند رمله صفيه
عائشه آدلو قزلرى اولوب قاچى صوكنه قالديغى نامعلومدر (فصل ثانى در احوال يزيد لعين بن معاويه)
ابن ابى سفيان هجرتك يكرمى التيسنده يابشنده طوغوب غايتده قاره ياغز وكوده سى ايرى وسموز وقيللو ايدى
وبوزى وفرچك نشانلو ايدى عالم وشاعر بليغ لكن زانى ولوطى ومدمن خمر وتارك الصلاة ايدى وظالم
بى رحم وبى دريغ وكردن شقا معدنى سزاوار تيغ اولوب اهل بيت رسوله وحرمين شريفين خلقنه ايتديكى
انواع ظلم واهانات تاروز قيامت باعث نفرت ولعنت اولمشدر * حضرت قهار عظيم الشئوندن مرجو
ومظنوندركه انصار واعوان بى ايمانيله ابد الآبدين اسفل السافلينده قرين كفار وشياطين اوله لر
(اول من يبدل سنتى رجل من بنى امية يقال له يزيد) ديو ودخى (لايزال امر امتى قائما بالقسط حتى يكون
اول من يثلمه رجل من بنى امية يقال له يزيد) ديو ايكى حديث صحيح واردر (بيت) ديمه بونجه درلو
فساد اول لعين * ايدوب نيجه اولدى بلادن امين * بو امهالى صنمه كه اهمالدر * واملى لهم ان كيدى متين
مرويدركه حضرت عمر بن عبد العزيزك يانده بركمسنه يزيدى امير المؤمنين يزيد ديو ياد ايتدكده اكا بويله مى
ديرسن ديو قاقيوب تعزير امر ايدوب يكرمى دكنك اورديلر يعنى اومقوله فاسق لعين وظالم بى دين
بدآيينه امير المؤمنين ديمك شرعا جائز دكلدر ديدى (قصهٔ كربلا) پدرى وفاتنده حمص بكى ايكن دمشق شامه
كلوب مقدما پدرى بونكيچون جمله خلقدن بيعت آلمش اولمغين حاضر وغائب اولان مسلمانلر كيمى
بالاختيار كيمى بالاضطرار بيعت ايدوب لكن حضرت حسين وعبد الله بن الزبير يزيد ظالم وفاسق
اولمغين خلافته مستحق دكلدر ديو سابقا ولاحقا اصلا رضا ويرميوب مدينه دن اولا ابن الزبير مكه يه
واروب خليفه اولوب بعده حضرت حسين دخى واروب مقدماذكر اولنديغى اوزره توابعيله كوفه يه
كيدركن صحراى پرعنا وجاى كرب وبلا اولان كربلايه كلدكده انده شهيد وواصل رحمت رب مجيد
اولديلر (فتنهٔ ديكر) اشراف حرمين سامع قتل حسين اولدقلرنده يزيده ايتدكارى بيعتلرين بوزوب يزيد
طرفندن مدينه حاكمى اولان عمرو بن سعيد مكه ده عبد الله بن الزبير اوستنه انك برادرى لكن عدوسى اولان

عمرو بن زبيری وانيس آدلو بركسنه يی ايكی بيك عسكر ايله كوندروب يولده انيسی عبد الملك آدملری
قتل ايدوب عمروی طوتوب عبد الله انی اوردیروب دكنك التنده وفات ايتدی (محاربهٔ مدينه)
كه وقعهٔ حره ديمكله مسمی ومشهور اولمشدر * مرويدر كه اهل مدينه يزيد طرفندن حاكملری عثمان بن محمد
ابن ابی سفيانی وجمله بنی اميه يی شهردن سوروب يزيد ايشتدكده مسلم بن عقبه آدلو كافر صفت خبيثی
اون بيك عسكر شر اثر ايله جنكه كوندروب مسلمانلر ايشتدكده مدينه اطرافنه خندق قازوب اعداء
برداء بدرا التمش اوچ ذی الحجه سی اواخرنده كاوب شهرك طشره سنده فتح حا ايله حره آدلو يره قونوب
شهرده كندولره بر سردار ديكوب جمعيت ايدن مسلمانلره اوچ كونه دك ياابی يزيده بيعت تكليف ايدوب
رضا وير مدكلرنده عسكر يزيد (من اخاف اهل المدينة اخافه الله وعليه لعنة الله والملائكة والناس اجمعين)
حديث شريفنك مضمونندن خوف ايتميوب اهل مدينه يی تخويف ايچون جنك ايدوب مسلمانلری
صيوب اوچ كونه دك شهرك ايچنه قليچ چكوب نهب وغارت وانواع خسارت ايدوب سائر ناسدن
ماعدا اوچيوزی يا جمله سی صحابه دن اولان يدی يوز نفر اهل قرآنی شهيد وبيك عدد باكره قزی جبر ايله
تصرف ايدوب اول زمرهٔ اهل بغی وفتك ناموس شرعی هتك وبلد واجب التعظيم حضرت رسول كريمده
مسلماندن صادر اولمز نيجه عظيم ايش ايدوب رعايتلری شرعا واجب اولان صحابه يه غايت تشويش
ويروب حتی كمال فترتدن وفتنه وفساددن مسجد شريف حضرت رسولده اوچ كونه دك جماعتله نماز
قيلمغه چاره اولميوب اهل مدينه آواره اولديلر عاقبت بقيهٔ مسلمين كمال ضرورت وكراهتله يزيد لعينه
بيعت ايتديلر (محاربهٔ مكه) مزبور مسلم بی دين امر يزيد لعين ايله مكه يه كيدوب دخی مدينه ده جنك
اولنوركن محفه ايچنده يا تور خسته اولمغين يولده هلاك اولوب بعد زمان قبرندن چقاريلوب صلب
اولنوب الی الآن قبری طاشلنمق اوزره در انك يرينه حصين آدلو كسنه سردار اولوب عسكر ايله محرمك
درديجی كونی مكه يه واروب چادرلر قوروب انده مسلمانلر ايله جابجا بر مقدار جنك ايدوب شرعا
امير المؤمنين ورئيس المسلمين اولان عبد الله بن زبير صاحب خير ساب ضير بعض مسلمين له حرم كعبه ده
چادرلر قوروب انده تحصن ايتدكلری ايچون فريق بی توفيق ضلالت رفيق شهره حواله اولان ايكی طاغده
منجنيق قوروب طاشلر آتمغه باشليوب اكثری كعبهٔ معظمه يه طوقنوب حيادن بری اولان اشقيانك
بری كوندر اوجيله آتش پاره سی قالدرقده يل اوچوروب كعبه نك اورتوسی بعده ديوارلرينك سقفی
يعنی توانی يانوب التون اولوقده قديمدن تبركا اصلمش اولوب حضرت اسمعيله جنتدن فدا كلان
قوچك بوينوزلری دخی يانوب اوتوز قرق كون محاصره دنصكره ربيع الآخرك اوچنجی كونی يزيدك
موتی خبری كلدكده ايكی عسكر بارشوب بر برله قارشوب ابن زبيره خلق بيعت ايدوب عسكر شام اولان
فئام لئام چكلوب كتديلر (متفرقات) مرويدر كه يزيدك زمانی اماننده مسلم ابن زياد آدلو بربكی
خوارزم ايله بخارا شهرلرين فتح ايتدی مزبورك معاويه خالد ابو سفيان عبد الله الاكبر عبد الله الاصغر
عمر عبد الرحمن عتبة الاعور محمد ابو بكر حرب ربيع آدلو اوغللری وارايدی كعبه يه ابتدا حريردن اورتو اورتن
يزيددر بر روايتده ابن الزبيردر مهرينك نقشی ربنا الله ايدی غايت فصيح وبليغ شاعر اولوب جمله اشعارينك
بری بودر كه (نظم) دعوت بماء فی اناء فجاءنی * غلام به خمرا فاوسعته زجرا * فقال هو الماء القراح وانما *
تبدی به خدی فاوهمك الخمرا * ودخی هجرتك التمش درت ربيع الاولنك نصفنده حوران شهرنده يا حمص
شهری قربنده بوغاز اغريسندن وذات الجنبدن هلاك اولوب تختگاهی اولان دمشقه كوتوريلوب
دفن اولندی دولت بنی اميه انقراضندن الی هذا الآن قبر نجاستشعاری سنكسار اولنمق اوزره در *
مقتل منظومه لامعيده طعام اوستنده شراب ايچوب كيجه مستانه اويانوب طعام كنارنده تبول ايدركن
آشاغه دوشوب هلاك اولدی بعضيلر ديديكه شيشوب هلاك اولدی ديو مذكوردر * مدت عمری اوتوز
سكز يا اوتوز طقوز مدت سلطنتی همان اوچ ييل وسكز آی ايدی زمان سلطنتنده ظلما قتل اولنانلردن
غيری وفات ايدن صحابه نك مشهورلری حضرت رسولك خاتونلرندن ام سلمه وخالد بن عرفطه وجرهد
الاسلمی وجابر بن عتيك وبريدة بن الحصيب ومسلمة بن مخلد ومسور بن مخرمه وكبار تابعيندن علقمه ومسروق

وابومسلم الخولانی ایدیلر (فصل ثالث دراحوال معاویه بن یزید بن معاویه) مرویدرکه پدری
یزید لعینك وفاتنده یکرمی یاشنده اولوب اناك وصیتیله اهل شام بوكا بیعت ایتدیلر (یخرج الحی من المیت)
مفهو منجه اصلا باباسنه بکزه میوب غایت عاقل ودیندار ومتقی وعدالتشعار ایدوکی محقق وکنیتی
ابولیلی ولقبی راجع الی الحق ایدی * تاریخ سیوطیده خلیفه اولدقده خسته بولنمغین اصلا طشره چیقمیوب
امور خلافتدن برنسنه اشلیوب قرق کوندن یاخود ایکی آی دنصکره یکرمی بر یایکرمی یاشنده وفات
ایتدی حین احتضارده یرینه کیم خلیفه اولمق ایچون برکمسنه یه تعیین ایتمزسن دیدکلرنده (ما اصبت
حلاوتها فلم اتحمل مرارتها) دیو جواب حکمت نصاب ویردی دینوب * لکن کتاب حیاة الحیوانده
مفصلا مذکوردرکه جدی معاویه نك خصوصا پدری یزیدك ایتدکاری افعال مشهوره سنه غایت
منکر وبیحضور اولمغین خلافتندن قرق کون یابش آی وبرقاچ کوندنصکره حسن اختیاریله
فراغت ایچون منبره چیقوب برخطبهٔ بلیغه اوقویوب بعده جدینك بعض افعالن وپدرینك خبث
وضلالن تفصیل بعده بکاء وعویله تعویل ایدوب یعنی ناررقت ایله چکرین داغلیوب زارزار اغلیوب بعده
(وصرت انا ثالث القوم والساخط علی اکثر من الراضی وما کنت لاتحمل آثامکم ولا یرانی الله جلت عظمته
مقلدا اوزارکم والقاه بتبعاتکم فشأنکم امرکم فخذوه ومن رضیتم به فولوه فقد خلعت بیعتی عن اعناقکم
والسلام) دیوب آشاغه اینوب سرایه واردقده کمال صلاحندن اوتوروب اغلیوب والدهسی واقرباسی کاوب
ابانك واولادینك محبی اولمش سن دیو انواع طعن وتشنیع ایتدیلر * بعده انك خواجه سنی طائفهٔ بنی امیه
بونی اضلال ایدن سنسن دیوب اولدخی یمین ایتدکده اینانمیوب ظلما طوتوب صاغیکن طپراغه کومدیلر
معاویه دخی فراغتندن قرق یاطقسان کوندنصکره ماه جمادی الاخرهده یکرمی اوچ یایکرمی سکز یاشنده
وفات ایدوب خلافت رجاسیله نمازینی ولید بن عتبة بن ابی سفیان قیلمغه مقام امامته کچوب تکبیر ایتدیکی
ساعت مطعون اولوب نمازی تمام ایتمدین وفات ایتمکین اول نمازبوزیلوب تکرار مروان قیلوب اهل شام
انی خلیفه نصب ایتدیلر مزبور معاویه نك اولادی قالمیوب برادرلری قالدی مهرینك نقشی الدنیا غرور ایدی
علیه رحمة ربه الغفور (فصل رابع دراحوال عبدالله بن الزبیر) اکرچه کیم بنی امیه دن دکلدی لکن
بالکز باشقه بربابده یازلمق مناسبتی اولمیوب زمان خلافتی ملوك بنی امیه زمانلرینك اراسنده واقع اولمغین
بالضروره انلرك ایچنده یازلدی * حتی تاریخ الخلفاده مروان باغی ایدی خلافتی شرعا جائز دکل ایدی
دیوانی اصلا یازمیوب معاویه بن یزید ایله عبد الملك اراسنده همان اشبو ابن زبیر یازلمشدر (فائده)
فضائلنك اجمالی بودرکه (١) پدری زبیر بن العوام عشرهٔ مبشره دن (٢) والدهسی حضرت ابو بکرك قزی
اسماذات النطاقین در (٣) حضرت رسول علیه السلام واصحابی مدینه یه ماه ربیع الاولده هجرت ایدوب
مدینه یهودیلری مسلمانلره شمدنصکره اصلا اولادکز اولماممغیچون بزسزه سحر ایتمشوزدردیمکین مسلمانلر
بیحضورلر ایکن اول سنه نك یا ایکنجی سنه سنك شوالنده اشبو عبدالله طوغدقده حضرت رسول الله جمله
صحابه کمال مرتبه سرورلرندن صوت اعلا ایله تکبیر مولا ایتدیلر جدی ابو بکر الصدیق بونك قولاغنه اذان
ویردی (٤) بعده والدهسی بونی حضرت رسوله کتوروب مبارك دیزلرینه قومغین خرما کتوروب مبارك
آغزلریله چینیوب بعده آغزینه توکروب بعده اول خرمایی آغزینه یلادوب دعا ایدوب ارقهسن
صغایوب آدنی عبدالله کنیتنی ابو بکر قودیلر (٥) یدی سکز یاشنه واردقده پدری تعلیمیله حضرت رسوله
بیعت ایتمکه کلدکده رسول علیه السلام کوروب تبسم ایتدیلر (٦) برکره دخی رسول علیه السلام کندولره
حجامت ایتدیروب قانلرینی یره دفن ایچون بوکا ویروب بودخی تبرکا جمله سن ایچوب رسول علیه السلام
نه ایلدك دیو صوروب ایچدم دیدکده (من خالط دمه دمی لم تمسه النار ویل لك من الناس وویل للناس
منك) دیدیلر (٧) مرویدرکه غایت عابد وزاهد اولمغین علی التوالی احیاء جمیع لیالی ایدوب برکیجه صباحه دك
نمازده قیامده برکیجه رکوعده برکیجه سجودده طورمغه معتاد اولوب نمازینی بو قدر اوزادوب لکن غایت
ساکن اولمقدن قوشجغزلر بونی اغاج صانوب اوستنه قونوب کندی اصلا طویمزدی (٨) اکثرا ایامده صائم
اولوب حتی کاه برقاچ کون کاه اون بش کون کیجه وکوندز اورجن بوز میوب آچ وصوسز طورمغه

صبرایدردی برهفته صوم وصال ایتمك صحابه ده بوندن غیریدن صادر اولمدی دیمشلر (٩) قوت وشجاعتی دخی حد نهایتده اولوب اول بابده غایت تفصیللره محتاج مناقبی واردر (١٠) شدت فصاحت وبلاغتده خود نادر النظیر ایدی (١١) قوت علم وذکاوتده نادر وشهیر ایدی کبار علمای صحابه دن اولوب عباد له دیمکله مشهور اولنلرك بریدرکه انلرك اسملری باب علمای صحابه ده کچمشدر (١٢) هر بری برردر لوانحت بیلور یوز نفر ملك قولی اولوب هر بریله انك دیلنجه سویلشوردی (١٣) شدت صوتی دخی نهایتده اولوب حرم کعبه ده خطبه اوقورکن شهره حواله اولان ایکی طاغ بونك آوازندن یانقولنوردی (١٤) صحابه دن عثمان بن طلحه * کان ابن الزبیر لا ینازع فی ثلاث لاشجاعة ولاعبادة ولابلاغة * دیوب تابعیندن مجاهد * ما کان باب من العبادة یعجز عنه الناس الا تکلفه ابن الزبیر * دیوب ینه تابعیندن بری کنت اذا نظرت الیه فی امر دنیاه قلت هذا رجل لم یرد الله طرفة عین واذا نظرت الیه فی امر آخرته قلت هذا رجل لم یرد الدنیا طرفة عین * دیوب دنیا وآخرت سعادتلرینی جمع ایتدیکنه اشارت ایتمشدر (خلافت) مرویدرکه یزید پلید حضرت حسینی شهید ایتدردکده انی خلع وعزل ایچون ابن زبیر مکه ده دعوای خلافت ایدوب حرمین ودیار یمن خلقی بوکا بیعت ایتمکین احوال یزیدده ذکر اولندیغی اوزره اهل حرمین ایله جنکه یزید عسکر کوندروب کلدکلرنده ابن زبیری محاصره ایدوب هجرتك التمش درردی ربیع الاولنده یزیدك شامده وفاتی خبری کلمکین ابن زبیره حرمین ویمن وعراق وخراسان خلقی اوچ درت آی نصکره یزیدك اوغلی معاویه دخی شامده خلیفه ایکن وفات ایتمکین ولایت شام وحلب ومصر خلقی دخی بیعت ایدوب بعده مدینه یه ومصر وحلب وبصره وکوفه یه بر رحاکم دیکوب کوندردی (بناء کعبه) مقدما یزیدك عسکری ابن زبیری محاصره ده منجنیقله طاش اتارلرکن کعبه نك اورتوسنه آتش طوقنوب توانی یعنی سقفی دخی یانوب بعض دیوارلری برمقدار یارلغین هجرتك التمش درردنده ابن الزبیر صاحب خبر (ع) نه غم اول خانه یی چونکیم آنی معمار ییقر * مفهومنجه کعبه یی مجددا بنا ایچون اساس قدیم حضرت ابراهیمه دلك ییقوب حضرت رسول علیه السلام خاتونلری عائشه یه (لولا ان قومك حدیثو عهد بالکفر لنقضت الکعبة وادخلت فیها ستة اذرع من الحجر ولجعلت لها بابین بابا یدخل الناس منه وبابا یخرجون ولالصقت بابها بالارض) دیمکین ابن زبیر دخی سیلوب بناء ابراهیم اوزره حجر وحطیم دیدکاری کعبه نك ایچنه قاتوب وبری برینه مقابل ایکی قپولر وقپو ایشکنی یر ایله برابر ایدوب بنا تمام اولدقده ایچنه وطشره سنه روایح طیبه سوروب حریردن یا مصرلك قباطی دیدکاری برکونه قماشندن یاسوسی بزلردن یکی اورتو اورتوب جمله شهر خلقیله شکرا لله شهردن برقاج میل برده عمره یرینه واروب اکثری یالین اياق یوریوب کلوب سعی وطواف ایدوب عمره دیدکاری عبادت مخصوصه تمام اولدقده بحد قربانلر بوغزلیوب وافر قوللر وجاریه لر اعتاق اولندی وحرم شریفی توسیع ایچون اطرافندن وافر اولر صاتون آلوب ییقوب حرمه قاتدی (قتل مختار) قبائل عربدن بنی ثقیف قبیله سندن مختار ثقفی حضرت حسینك قانی طلب بهانه سیله ولایت عراقده خروج ایدوب شیعه وروافض طائفه لری اکا تابع اولوب فصل مروانده که جنك وجهله مروانك عسکرین صیوب قیروب بعده کوفه یی آلوب بکا کوکدن جبرائیل کاوردیو حاشا دعوای نبوت ایتدوکنی ابن زبیر ایشتدکده هجرتك التمش یدیسنده کندو برادری مصعبی مختار ایله جنکه عراقه حاکم کوندرمکین واروب مختار دخی کوفه دن عسکر کوندردکده مصعب انلرك کیمنی قیروب کیمنی کوفه یه قاچروب درعقب واروب مختاری دار الخلافه ده برقاج کون محاصره ایدوب بعده طوتوب توابعی اولانیدی کمسنه ایله باشلرین کسوب جمله ولایت عراقی ضبط ایتدی (متفرقات) مرویدرکه (١) ابن الزبیرك عبد الله وحمزه وخبیب وثابت وعباده وقیس وعامر وموسی آدلو اوغللری وارایدی (٢) اصلا صقالی ویوزنده قیل دخی اولمیوب اطلس الوجه یعنی امرد یوزلو ایدی وامرد یوزلو اولان اشراف اسلاف همان درت نفر ایدیلرکه ابن زبیر وقیس ابن سعد بن عباده واحنف بن قیس وقاضی شریحدر دیمشلر (٣) تاریخ الخلفاده مذکوردرکه کعبهٔ معظمه یه قدیمدن قیلدن ودریدن اورتولر اورتلورکن ابتدا دیباجدن یعنی حریردن طوقنمش نسنه اورتن وکعبه یه

روایح طیبه سورن ابن زبیردر دینوب (٤) حضرت رسوله هیچ بریردن کسلمش باش کلیوب حضرت ابوبکر رضی الله عنه خلیفه ایکن برباش کتورلدکده حظ ایتمیوب بعده ابتدا ابن زبیره حضرت حسینی قتل ایدن وسبب اولان شمر وعمرو وابن زیاد وبرقاج اهل فسادك باشلرینی مختار ثقفی کسدیروب کوندردی الحمدلله المنتقم من الاعداء وله الفضل والآلاء والنعماء دیدی (٥) مرویدرکه اوائل ظهوردین اسلامده ممالك عالمك بعضنده بش دفعه عظیم طاعون اولمشدر بری دیار عجمده مداین شهرنده طاعون شیرویه درکه هجرتك التیسنده حضرت رسول علیه السلام حیاتنده ایدی * ایکنجی طاعون عمواسدرکه اون سکزنده حضرت عمر خلافتنده ولایت شامده عمواس آدلو برقریه‌ده اولوب یکرمی بش بیك کسنه وفات ایتدی بصره‌ده دخی اولوب اوقدر کسنه وفات ایتدی * اوچنجی طاعون جارفدرکه التمش طقوزده یایدیده ابن زبیر خلافتنده بصره شهرنده اولوب اوچ کونه دك هر کون یتمش بیك کسنه وفات ایدوب بر کونده جمله سن دفنه مجال اولمامغین بعض میتلری زقاقلرده حیوانات یردی حتی برجمعه نمازنی جامع کبیرده سکز کسنه قیلدی * دردنجی طاعون فتیاتدرکه سکسان یدیده یاالتیده عبدالملك یاخود ولید خلافتنده بصره وواسط وکوفه وشامده اولوب ابتدا بکر قزلرده ظهور ایتمکین بو اسمله مسمی اولدی * بشنجی بوزاو توز بر نجیده که زوال خلافت بنی امیه صددلرنده ظهور ایدن طاعوندرکه رمضانده زیاده اولوب هر کون بیکر کسنه وفات ایدوب شوالده خفت بولدی (٦) ابن زبیر زماننده ممالك اسلامیه‌ده وفات ایدن مشاهیر اشراف وصحابه وتابعین بونلردرکه اسید بن ظهیر وعبدالله بن عمرو بن العاص که کمال فضل ایله مشهور اولان عبادله‌دن بریدر ونعمان بن بشیر وسلیمان بن صرد وجابر بن سمره وزید بن ارقم وعدی بن حاتم وعبدالله بن عباس وعاصم بن حضرت عمر وابو واقد لیثی وزید بن خالد الجهنی وعوف ابن مالك واحنف بن قیس وابو الاسود الدؤلی که حضرت علینك اولادی استادی ایدی (قصهٔ شهادت) شامده تغلبله خلیفه اولان مروان وفات ایدوب یرینه اوغلی عبدالملك کچدکده هجرتك یتمش ایکیسنده دیاسنك بکارندن عراق حاکمی حجاج ظالمی ایکی اوچ بیك یاقرق بیك عسکر شرائرایله مکه‌ده ابن زبیرك اوزرینه کوندروب کالدکده اوچ منزل یرده ارض طائفده قونوب ابن زبیر عسکرایله عرفاتده برقاچ کره جنك ایدوب بعده عبدالملك حجاجه بش بیك یاردمجی کوندروب مکه‌یه کالدکلرنده ذی القعده یاذی الحجه غره‌سنده حرم شریفده ابن زبیری صوویجك ایلدلمکدن منع ایله محکم محاصره ایدوب بودفعه عرفاتده خطیب زمرهٔ حجاج حجاج لجاج ضلالات منهاج اولوب بعده کعبه‌یه حواله اولان برطاغده منجنیق قوردیروب اول ضال ومضل ولعین بی دین سنکیزدل ابن زبیر ایله توابعنه طوقونسون دیو حرم بیت الهه دائما طاشلر آتدیروب نیجه‌سی کعبه‌یه طوقنوب واورتوسی یانوب ودیوارلری محکم یارلدقده فی الحال هوا بولتلنوب انجق کعبه‌نك طواف ایده جك قدرینه یغمور یاغمیوب آخرینه یاغوب آتشی سیوندیروب بعده منجنیق اتان برقاچ حمارا تان اوزرینه یلدرم اینوب درت کسنه یانوب بردفعه دخی اینوب اللی التمش کسنه ایله منجنیقی بیله یاقوب حجاج صاحب ضلالات بوحالتدن عبرت آلمیوب محاصره اوزاندقده ابن زبیری اکثر اعوان وانصار ناچار براغوب کتدکلرنده یتمش اوچ جمادی الاولی سنه‌نك اون التنجی صالی کونی حرم شریفه اعداء برداء مستحق الرجوم هجوم ایدوب ابن زبیر ایکی النده یالین قلیجلر ایله حرمده محکم جنك ایدوب ملاعین شقاقرینی فوج فوج قاچروب عاقبت ایکی قاشی اراسنه برطاش طوقنوب یاردقده کوزلرینه قان طولوب باشن آشاغه اکوب دیدیکه (نظم) ولسنا علی الاعقاب تدمی کلومنا * ولکن علی اقدامنا تقطر الدما (نثر) بعده عدولر بوکا هجوم ایدوب بودخی کندونك ملك قوللری بیله انلر ایله جنك ایدوب ایکیوز قرق کسنه ایله شهید اولدیلر (انا لله وانا الیه راجعون) (بیت) غایت کارت چو بدین سوره نیست * جز رضینا بقضاء الله نیست * بدن شریفنی حجاج لعین باش آشاغه آصوب مبارك باشنی شامده عبدالملکه کوندردکده اول خبیث دخی عبرت ایچون جمله شهرلره کوندروب بدن شریفی مصلوب نیجه زمان طوروب بعده حجاج ایندیروب یاخود چاق عبدالملکدن خبر کاوب ایندیرلدکده بدن شریفی چوروسکه باشلمغین تخته اوستنده غسل اولنورکن اعضاسی بری برندن جدا دوشوب هر عضو

بشقه بشقه یونوب وترتیب اوزره کفننه دیزلوب بعده نمازین قیلوب دفن ایتدیلر * مدت عمری یتمش بش یا یتمش اوچ مدت خلافتی طقوز ییل وایکی یا اوچ آی ایدی (فصل خامس در احوال مروان بن الحکم) ابن ابی العاص بن امیه بن عبدشمس بن عبدمناف جد رسول علیه السلام * مرویدرکه مروان اینجه واروق وغایت طانسوز اوزون اولمغین خیط ماطل دیمکله ملقب اولوب بوصورتلو مردم مرداری خلق خلیفه ایتدکاری بر شاعر ذم ایدوب دیدیکه (نظم) لحی الله قوما امروا خیط ماطل * علی الناس یعطی مایشاء ویمنع (نثر) مزبور مروان مکه ده شرعا خلیفه اولان ابن زبیره عصیان ایدوب ومعاویه بن یزید وفاتنده مجرد رضاء اهل شام ایله یا کندوکندو ایله سلطان اولمغین شرعا خلیفه دکلدر دیو امام ذهبی وغیریلر آنی خلفادن عدا یتمامشلردر لکن کندودن صکره خلفا اولان اولادی ذکرینه توطئه اولمغچون مع الکراهه ذکر اولندی (فائده) اکرچه کیم فقها وعلمادن واذکیا وعقلادن اولوب کوزل قرآن اوقویوب نیجه کبائردن کریز و برهیز ایدوب حضرت عثمان اقرباسندن اولمغین مقبولی ودامادی وکاتب السری ایدی لکن مکار وستمکار وخونی وحضرت رسولک ملعونی وابن ملعونی اولوب مناقب بر معایبنک اجمالی بودرکه بومنوال اوزره ذکر اولنور (اولا) بوکا ابن الطرید دیرلردی زیرا پدری حکم بن ابی العاص فتح مکه کوتده ظاهرا ایمانه کلوب لکن کمال خبث وکفر مضمرندن حضرت رسولک اردنجه یوریوب کوزین اکوب یورتن یورشدیروب یعنی حاشا انلری مزه لنوب رسول علیه السلام دونوب باقوب کندوکی نیجه کوستررسک اویله اوله سن دیو بددعا ایتدکارنده کوزی ویورنی وفات ایدنجیه دک اوحال اوزره یورشمش قالدی * بازار روایتنک صراف ناقدی امام واقدی ایدر برکون حکم بدشیم حضرت رسولک حجرۂ شریفه سنه کیرمکه اجازت استدکده رسول علیه السلام یانلرنده اولانه (ائذنوا له لعنه الله ومن خرج من صلبه الا المؤمنین وقلیل ماهم یشرفون ویتضعون فی الآخرة) دیو بیوردیلر بعده حضرت رسول برخصوص ایچون اکا لعنت ایدوب بنم طوردیغم شهرده طورمسون دیوب مکه یه اوچ قوناق برده ارض طائفه عثمان وحارث آدلو اوغللریله بیله طرید یعنی سورکون اولمشلردی (ثانیا) مستدرک حاکمده مرویدرکه مسلمانلردن هرکیمک اوغلی طوغسه حضرت رسوله دعا ایتدرمکه کتورملک عادت اولمغین مروان دخی مکه ده طوغوب کتورلدکده رسول علیه السلام (هو الوزغ ابن الوزغ الملعون ابن الملعون) دیدیلر (ثالثا) سابقا تفصیل اولندیغی اوزره حضرت عثمانک شهید اولمسنه سبب اولان فتنۂ عظیمه یه وحضرت علی ایله معاویه محاربه لرینه وحضرت حسن وحسین وابن زبیر شهید اولدقلری اوچ فتنۂ عظیمه یه مروان صاحب طغیان کیمسه حقیقه وکیمسه حکما سبب اولوب امت محمد ایچنه ابتدا فتنه واختلال دوشمکه باعث وبادی اولمغین (الفتنة نائمة لعن الله من ایقظها) وعیدینه دخی مظهر اولدیغی مقرردر (رابعا) بوقارووده ذکر اولندیغی اوزره عشرۂ مبشره دن حضرت طلحه یی ظلما قتل ایدن دخی بودر (خامسا) یزید لعین اهل مدینه ایله جنکه عسکر شقا اثر کوندردکده بودخی بیله کیدوب بونک تحریک وتعلیمله انده ایتدکاری ظلم عظیم فصل یزیدده کچوب (من اخاف اهل المدینة اخافه الله وعلیه لعنة الله والملائکة والناس اجمعین) حدیثنک بنهو منجه قات قات مظهر لعنت خالق ومخلوقات اولدیلر * تاریخ خلفاده مذکوردرکه کبار احبار یهوددن یوسف ایمانه کلوب برکون مروانک اوی یانندن کچدکده ویل لامة محمد من اهل هذه الدار دیوب نه زمانه دک دیدکارنده حتی یجیئ رایات سود من قبل خراسان دیوب ظهور آل عباسه اشارت ایتدی حتی مزبور یوسف مروانک بعد زمان خلیفه اولان اوغلی عبد الملکک دوستی اولمغین برکون الینی عبد الملکک ارقه سنه اوروب اتق الله فی امة محمد اذا ملکتهم دیوب اولدخی دعنی ویحک ماشأنی وشأن ذلک دیدکده یوسف تکرار اتق الله فی امرهم دیدی * بعض کتبده مروانک جدی ابو العاص اولادینک امت محمد صلی الله علیه وسلمه جفالری حقنده (اذا بلغ بنوا ابی العاص ثلاثین رجلا جعلوا مال الله دولا وعباد الله خولا ودین الله دغلا ثم یریح الله العباد منهم) دیو بر حدیث شریف مرویدر * والحاصل اکثر بنی امیه نک خصوصا یزید ایله مروانک ومروان اوغلی عبد الملک مدبر اموری اولان حجاج اهل طغیانک قبائح عظیمه لرینه حد وکناروعدوشمار اولمیوب غایتله مکار وظلمکار

ایدیلر * جزاهم بالنار فی دار البوار (خروج مروان) فتنۀ شهادت عثمانه سبب اولمغین مجروح ایکن
کیزلنوب بعده وقعۀ یوم جملده حضرت عائشه عسکرندن اولوب انلر صیندقده نیجه یرده مجروح اولوب تکرار
کیزلنوب حضرت علی امانیله مدینه یه کیدوب بعده بنی امیه دن اولمغله ومحیل ومدبر اولمغین معاویه نك
واوغلی یزیدك مقبوللری ومدبرلری اولوب برقاچ کره مدینه ده حاکم اولوب یزید وفات ایتدکده اوغلی
خالدك والده سنی نکاحلنوب معاویه بن یزید وفات ایتدکده خالد بهانه سیله دعوای خلافت ایدوب
بعده صحابه دن ایدوکی مشکوك اولان ضحاك بن قیس شام خلقنی ظاهرا کده شرعا خلیفه اولان ابن زبیره
مطیع ایتمکیچون حقیقتده کندو مستقلا پادشاه اولمغیچون طائفۀ عربدن وافر عسکر ایله ظهور ایدوب
دمشق شهرنی الدقده مروان وجمله بنی امیه حوران شهرنه قاچوب ابن زبیرك کوفه دن عزل ایتدیکی
ابن زیاد ایله جمع اولدیلر (محاربات) بعده مروان عسکر چکوب کاوب ضحاك ایله عظیم جنکلر
ایدوب ضحاکی اوچ بیك آدمیله قتل ایتدکده هجرتك التمش دردی رجبنده جمله ولایت شام وحلبده مروان
تغلبله سلطان فرمانران اولوب التمش بشنده وافر عسکر ایله مصره واروب صلح طریقیله آنی ضبط
واوغلی عبد العزیزی انده حاکم دیکوب شامه کالدکده حضرت علینك توابعندن سلیمان ایله مسیب آدلو
ایکی کسنه حضرت حسینك قانی طلب ایچون درتبیك عسکر ایله ظهور ایدوب سابقا مروان
ابن زیادی التمش بیك یا اوتوزبیك عسکر ایله دیار عراقی ابن زبیرك حاکی النـدن المغه کوندرمش اولوب
دیار بکر اطرافنده ایکی عسکر جنك ایدوب سلیمانله مسیب اکثر عسکرلریله قتل اولندیلر (متفرقات)
سابقا یزیدك خاتونلرندن مروان برینی نکاحلنمش اولوب التمش بش رمضاننده یا ربیع الاولنده بر کون
اوکی اوغلی خالد بن یزید بونك یاننه کاوب بودخی قاقیوب والده سنه سوکوب خالد والده سنه خبر ویردکده
خاتون قلبنده عقده باغلیوب مروان ایچرو کالدکده خالد سکا نسنه دیدیمی دیوب خاتون یوق دیوب
مروان یاتوب اویورکن خاتون انك یوزینه بر یصدق قویوب جاریه لریله اوستنه یاصوب بوغلدقده
امیر المؤمنین فجأة وفات ایتدی دیو فریاد ایتدیلر بعض روایتلرده بلاسبب فجأة یاخود طاعون چقاروب
فجأة بارهلنمکدن وفات ایتدی دیمشلردر * ومرویدرکه حضرت رسول علیه السلام وفاتنده مروان
سکز یاشنده کندو وفاتنده التمش اوچ یاتمش اوچ یاشنده ایدی ومدت سلطنتی اون درت آی یا طقوز
یا اون آی اولوب ومهرینك نقشی الله ثقتی ورجائی ایدی عبد الملك معاویه عبید الله عبد الله ابان داود
عبد العزیز عبد الرحمن عمر عمرو بشر محمد آدلو اوغللری وار ایدی یرینه عبد الملکی کوب عبد العزیزی
بابا سی مصرده حاکم نصب ایتمشدی (فصل سادس در احوال عبد الملك بن مروان) مرویدرکه هجرتك
یکرمی التیسنده طوغوب دین اسلامده ابتدا عبد الملك تسمیه اولنان بودر اوزون بویلو آق بکزلو ایری
کوزلو اینجه یوزلی آغزی پوك واچیق ایدی دیشلری یرندن اوینامغین التون تل ایله صارلمشدی
(مناقب) مرویدرکه قبل الخلافه مدینه ده ساکن اولوب کبار صحابه دن حدیث روایت ایدوب علم
حدیث وفقه وشعرده وزهد وعبادتده غایت ماهر وبین الناس مشتهر ایدی حتی کبار تابعیندن امام نافع
لقد رأیت المدینة وما بها شاب اشد تشمیرا ولا افقه ولا انسك ولا اقرأ لکتاب الله من عبد الملك بن مروان
دیوب وبعض سلف * فقهاء المدینة سعید بن المسیب وعبد الملك بن مروان وعروة بن الزبیر وقبیصة بن ذویب
دیوب وحضرت ابن عمره * انکم معشر اشیاخ قریش یوشك ان تنقرضوا فئن یسئل بعدکم * دیدکلرنده
(ان لمروان ابنا فقیها فاسألوه * دیوب وکبار تابعیندن امام شعبی * ما جالست احدا الا وجدت لی علیه الفضل
الا عبد الملك بن مروان فانی ما ذاکرته حدیثا الا زادنی فیه ولا شعرا الا زادنی فیه * دیوب وامام اصمعی
(اربعة لم یلحنوا فی جد ولا فی هزل الشعبی وعبد الملك بن مروان والحجاج بن یوسف وابن القریه * دیمشدر
(مثالب) یعنی معایب (اولا) ابخر یعنی اغزی غایت مردار قوقار اولمغله ابو الذبان دیمکله (ثانیا)
غایتده خسیس اولمغین رشح الحجر دیمکله ملقب ایدی (ثالثا) بدرینك وفاتی وانك عهد سابقی اوزره
بونك خلافتی خبری کالدکده تلاوت قرآن ایدر بولنمغین مصحف شریفی قپایوب هذا آخر العهد بك
یعنی سنی آخر کوروشم یا آخر تلاوت ایدیشم بودر دیوب (رابعا) تبدیل اخلاق ایدوب انواع مظالم ایله

طريق عدلدن عادل خصوصا سفك دمايه مائل اولوب مجرد تسخير ناس وقلوبه القاء هيبت وهراس ايچون مؤمنينك منفوری وبونك مدبر اموری اولان حجاج بن يوسف ثقفی بی دینی عامهٔ مسلمینه مسلط وعباد اللهی بلاء ورطه ايدوب صحابه وتابعين وسائر مؤمنينی بی شفقت ومرحمت قتل واهانات ايتدوكنه رضا ويرمشيدی * عاقبهما الله فی دار القضاء (بيعت) پدری مروان وفاتنده قديمدن مكه ده خليفهٔ شرعی حضرت ابن زبير اولوب اكثر ممالك اسلاميه انك ضبطنده اولمغين عبد الملكه انجق شام ومصر وحلب ولايتلرينك خلقی بيعت ايدوب لكن ابن زبير وفاتنه دك عبد الملك شرعا باغی اولوب انك وفاتندنصكره خلافتی شرعا صحت بولدی ديمشلردر (منع حج) مرويدركه هر حج زماننده ابن زبير اطراف عالمدن كلان حجاجدن كندويه بيعت آلمغه معتاد اولمغين عبد الملك خليفه اولدقده ابن زبيره اهل شام دخی تابع اولهلر ديو خوفندن اوييل شامدن اصلا حجاجی كوندرمامكين جملهسی فرياد ايتدكلرنده قدس شريفده سابقا جنتدن چقان صخرهٔ مباركهنك قبهسن وانده بعض نسنهلر بناونيچه يوز بيك فلوری خرج ايتديروب عرفه كونی مسلمانلر انده ناچار وقفه يه طوررلردی (محاربات وبعض حالات) مرويدركه التمش التيده يابديده ولايت عراقده مختار ثقفی حضرت حسينك انتقامی بهانه سيله خروج ايدوب حسينك شهادتنه سبب اولان ابن زياد ملعونك اوزرينه سكز بيك عسكر كوندروب اولدخی قرق بيك عسكرايله (مصراع) صيدرا چون اجل آيد سوی صياد رود * مفهومنجه قارشو واروب موصل شهرينك قربنده عظيم جنك اولوب ابن زياد وقتل حسينه مباشر اولان شمر وعمرو ونيچه اهل فساد قتل اولنوب كسيلان باشلری مختار مكه يه كوندروب كندوسی كوفه شهرينی ضبط ايدوب بعده مختار دخی قتل اولنمشدركه ابن زبير طرفندن واقع اولمغين انك فصلنده كچمشدر نظر اولنه * مرويدركه عبد الملك غايت مجد وحازم اولمغين كوفه حاكمی اولوب مختاری قتل ايدن ابن زبير برادری مصعب ايله جنكه بالذات وارمغه عازم اولوب يوله چيقدقده تختكاهی اولان دمشقده عمرو بن سعيد بن العاص خروج ايدوب اهل شامی كندويه اويدردقده عبد الملك ايشيدوب يولدن دونوب كلوب محاصره ايدوب طرفيندن محكم جنك اولوب عاقبت عبد الملك عمروه حيله ايله امان ويروب كندودنصكره خلافتی ايمان غلاظ ايله تعيين ايتمكين تمام صلحله قپو آچيلوب يرلشدكده عمروی طوتوب بوغزلدی * اشبو سنه ده روم كافرلری مسلمانلر بكاری بربرينه دوشديلر فرصت بزمدر ديو هجوم ايتدكلرنده عبد الملك دفعنه قادر اولميه جغنی بيلوب بالضروره كافرلره هر هفته ده بيك فلوری كسم ويره جك اولدی * يتمش برده يا ايكيده عبد الملك مصعب ايله جنكه تكرار كيدوب اولدخی عسكر ايله جنكه قارشو كلوب مقدما عبد الملك مصعبك بكلرينه وعدهٔ احسان ايله خفية خبر كوندروب قلبلرين كندويه جلب ايتمكين محاربه ده اكثر عسكرا كا واروب مصعب آز كمسنه ايله قالوب جنك ايدرك شهيد اولدقده عبد الملك جمله ولايت عراق عربی وعراق عجمی ضبط وهر برينه حاكم نصب ايدوب برادری بشره عراق بكلكين ويروب كندوسی شامه كلدكده امراسندن حجاج ظالمی مكه ده شرعا خليفه اولان حضرت ابن زبير ايله جنكه كوندروب انك فصلنده كچديكی اوزره شهيد اولدقده عبد الملك بلا نزاع ضبط جميع ممالك اسلاميه ده مستقلا پادشاه اولوب خلافتی شرعا صحت بولدی ديمشلر (بناء كعبه) مرويدركه حجاج ابن زبيری محاصره ده منجنيقله طاش وآتش آتدروب كعبه نك اورتوسی يانوب ديوارلری جابجا يارلدقده ابن زبير اسلوب بناء قريشی تغييرا تمام درا واكی حالی اوزره بنا ايتمك ديلرم ديو عبد الملكه خبر كوندروب اولدخی باب غربی يی سد ايله همان باب شرقی قالسون وحطيمی طشره قوباقی ديوارلری بوزمه ديو خبر كوندرمكين بو يله بنا ايدوب بالاتفاق حالا موجود اولان بنا اودر (اوليات عبد الملك) (١) مرويدركه دين اسلامده ابتدا بواسمله مسمی اولان بودر (٢) طومارلرا اوستنه (قل هو الله احد) ايله حضرت محمد اسمنی وتاريخ كتابت يازمغی دخی بو ايجاد ايتدی (٣) بوندن اول جمله التون قسمی كفار رومك اقچه قسمی كفار عجمك سكه لريله اولوب دين اسلامده ابتدا سكه اوران بودر التونك بر يوزينه (قل هو الله احد) بر يوزينه (لا اله الا الله) وكنارنده اولان كومش پروازا اوستنه (محمد رسول الله ارسله بالهدى ودين الحق) ديو يازيلوب ضربخانه سی شهرينك اسمی دخی بيله ايدی سكه خصوصنی هجرتك يتمش بشنده ايجاد ايتدی (٤) خلفا

ودلولك

وملوك اهل اسلامده ابتدا بخل ایدن بودر غایتده خسیس اولوب رشح الحجر دیمکله ملقب ایدی (٥) برقاج
سطر مقدم ذکر اولندیغی اوزره برکسنه یه امان ویرمش ایکن بوغزلدوب دین اسلامده ابتدا غدر ایدن
بودر (٦) بنه بو قاروده کچدیکی اوزره کفار روم عموما هجوم ایتدکده بونك مقابله یه عدم قدرتی مقرر
اولمغین انلره خراج شکلنده معین کسم ویروب مسلمانلره ابتدا ایریشن ضعف بودر دیمشلر (٧) خلفایانده
سوز سویلشمکدن خلقی نهی ایدن ابتدا بودر (٨) خلفایه امر بالمعروف ایتمکدن دخی نهی ایدن بودر بعد
الاستقلال هجرتك یتمش بشنده حجه واردقده خطبه اوقویوب چاق آخرنده * والله لا یأمرنی احد بتقوی الله
بعد مقامی هذا الاضربت عنقه * دیدی (٩) منبرده ال قالدرمق دخی بونك ایجادیدر (١٠) کعبه یی ابتدا
حریردن اورتو ایله اورتن بودر بعضلر ابن زبیر بعضلر یزید در دیمشلر (١١) سائر خلفاکبی مصالح نامی
بالذات کورمکه دیوانده اوتورد قچه شوکت ومهابت ایچون باشی اوجنده بعض خدمتکارلری یالین
قلیچلر طوتوب طورررلردی بو دخی انك ایجادیدر (متفرقات) مرویدرکه (١) هجرتك یتمش اوچنده حجاج
لعین حضرت ابن عمرك زمان حجده کثرت ایچنده ایاغنه برکسنه یه ظرافتله زهرلو کوندر اوجی صاپلدوب
مرض موتنه سبب اولدی (٢) یتمش دردنده مکه دن مدینه یه واروب آنده اولان کبار صحابه دن انس بن مالك
وجابر بن عبدالله وسهل بن سعد الساعدی یه وبعضلرینه قولا وفعلا عظیم اهانتلر ایتدی (٣) یتمش بشده
عبدالملك جحه کاوب حاکم عراق اولان برادری بشرك وفاتی خبری کلمسکین حجاج ظالمی جمیع ممالك عراق عرب
وعراق عجمه حاکم کوندردی (٤) یتمش یدیده اقصای بلاد کفار رومده هرقل شهری فتح اولنوب وعبدالعزیز
ابن مروان جامع مصری هدم ایدوب درت طرفندن زیاده ایدوب ینه بنا ایلدی (٥) سکسان ایکیده مسیس
کوپروسی قربنده قلعهٔ رستان ودیارشرقده ارمینیه ومغربده صنهاجه شهرلری ودخی تونس قربنده
ایچنده وافر شهرلر اولان جزیرهٔ صقلیه فتح وضبط اولندی (٦) واشبو سنه ده عبدالملك براوغلی کفار
روملسو بدیه ده جنك ایدوب کفاری صیدی (٧) وعبدالملك کندو برادری محمدی آذربایجان وجزیرهٔ
ارمینیه ولایتلرینه حاکم ایدوب واردقده وافر فتحلر ایتدی (٨) حجاج ظالم بصره وکوفه اراسنده دجله
ارماغی کنارنده برشهر بنا ایدوب اورتاده اولمغین آدنی واسط قیوب کندو آنده ساکن اولدی (٩) سکسان
درتده آدنه قربنده مصیصه مغربده اوریه فتح اولندی (١٠) سکسان بشده ولایت عجمده مسلمانلر
اردبیل وبردعه شهرلرینی بنا ایلدی (١١) سکسان التیده بعض یرده برایکی قلعه فتح اولندی (فائده)
مرویدرکه عبدالملك ولید وسلیمان ومروان الاکبر ویزید ومروان الاصغر ومنذر ومعاویه وحکم
وهشام وبکار وعبدالله ومسلمه وعنبسه ومحمد وسعید وحجاج وقبیصه وداود نام اوغللری وعائشه
وفاطمه آدلو قزلری وارایدی * مرویدرکه برکیجه عبدالملك دوشنده حضرت رسولك مسجدی محرابنده
کندوبی درت کره تبول ایدر کورمکین بحضور اولوب سعید ابن المسیبه یا ابن سیرینه یازوب کوندردکده
صلب اولادکدن درت کسنه محرابه کچوب خلیفه اولمغه دلالت ایدر دیو تعبیر ایدوب واقعا اوغللرندن
ولید وسلیمان ویزید وهشام خلیفه اولدیلر (فائده) تواریخ آل عثماندن منلا ادریسده عبدالملك اوغلی مسلمه یی
وافر عسکر ایله قسطنطینیه فتحنه کوندرمکین آنده واردقلرنده محاصره ایدوب قلعه غایت محکم واستوار
وتختکاه قیصر اولمغین کفار بیشمار اولوب تعب ونصب بسیار چکوب فتح وظفر میسر اولمیوب کفار دخی
رنجیده اولدقلرنده بو شرطله صلح اولدیلرکه مسلمه کندوسی یالکز شهره کیروب ایاصوفیه کلیساسنده برکره اذان
اوقویوب کندودن وعسکرندن بوندن غیری قولا وفعلا برتکلیف وبرحال صدور ایتمیوب برحبه وبرآقچه مال
استمیوب همان دونوب ولایتلرینه کیدهلر * پس بوملتمس اوزره مسلمه ایاصوفیه یه کیروب بلند آوازایله
تکبیر خدای بی انباز واذان امت محمد مجید ممتاز اوقویوب بعده دونوب شامه کتدیلر دینوب لکن بعض
تواریخ عربیهٔ معتبرده مسلمه یی فتح قسطنطنیه یه کوندرن برادری سلیمان بن عبدالملکدر دیو بوکا مخالف
تفصیل اولنوب اوچ ورق آشاغیده ذکر اولنور نظر اولنه والله اعلم (فائده) بونك زماننده صحابه وتابعیندن
وفات ایدن اشراف عبدالله بن حضرت عمر و ولید بن عقبه بن ابی سفیان واسماء بنت ابی بکر وابوسعید
ابن المعلی وابوسعید الخدری ورافع بن خدیج وسلمة بن الاکوع وابوعبدالرحمان السلمی واسود النخعی التابعی

وعرباض بن ساريه وجابر بن عبد الله وعبـد الله بن جعـفر بن ابى طالب وسايب بن زيد واسـلم غـلام حضرت
عمر وابو ادريس الخولانى وامام شريح تابعى قاضىٔ عادل مشهوركه يتمش يـل متصـل كوفه ده قاضى ايدى
وابان بن عثمان واعشى الشاعر وايوب بن القريه كه فصاحتده ضرب مثل ايدى وخالد بن يزيد بن معاويه
ورزين بن حبلس وسـنان بن سلمه وسويد بن غفله وابو وائل وطارق بن شهـاب ومحمـد بن الحنفيه پسر حضرت
على وعبد الله بن شداد وابو عبيدة بن عبد الله بن مسعود وعقبة بن السندر وعمرو بن الحريث ووائلة بن الاسقع
وعمرو بن سلمه وابو امامة الباهلى وعبد الله بن الحارث ودخى نيجه لر (وفات) مرويدركه عبـد الملك حين
وفاتنده * والله لوددت انى كنت منذ وليت الى يومى هذا حمالا * يعنى نه اولـيدى پادشاه اولالدنبرو حمال
اولمش اوليدم ديوب اوغلى وليـد باتنـه كلدكده بو بيتى ديديكه (بيت) كم عائد رجلا وليس يعوده *
الا ليعلم هل يراه يموت (نثر) وليد بونى ايشتدكده كنديه تعريض اولمغين اغلايوب بعده عبد الملك جمله اولاد ينه
دنيوى بعض نصيحت وحجاج ظالمه رعايت وصيت ايدوب سكسان التى شوالنك نصفنده التمش ياشنده
وفات ايدوب ابن زبير زماننـده كى خلافت باطله سى يدى يـل ويدى آى انك وفاتندنصكره خلافت صحيحه سى
اوج يـل وبش آى ايدى (فائده درذكر احوال حجاج ظالم لعنة الله عليه) طائفهٔ عربده بنى ثقيف قبيله سندن
اولوب اسمى حجاج بن يوسف الثقفيدر اخفش يعنى چلوز كوزلو اولوب ودخى عورت آوازلى ايدى عالم عاقل
مدبر كامل شجيع ومهيب ذكى ولبيب فصيح وسريع الجواب لكن غايتـده مكار وسـتمكار وخونى
وبى رحم وخباثت نصاب ايدى حتى بوندنصكره كلان حضرت عمر بن عبد العزيز * لو جاءت كل امة بمنافقيها
وجئنا بالحجاج فضلناهم * ديمشدر مزبور حجاج لحاج عبد الملك امر اسندن اولوب انك امريله مكه ومدينـه يه
جنكه واروب ايكى يـله دك انده ايتديكى فساد فصل ابن زبير ايله فصل عبد الملكده تفصيل اولنمشدر * يتمش بشده
عبد الملك حجه واروب بصره ده برادرى بشرك وفاتى خبرى كلدكده انك يرينـه جميع ممالك عراق عرب وعجمه
حجاجى حاكم ايدوب واردقده غايت تفصيله محتاج ظلملر ايدوب بحد ولا يعد قانلر دوكوب طائفهٔ خوارجله
مرارا عظيم جنكلر ايدوب عاقبت انلره غالب اولوب سكسان ايكيده سجستان بكى عبد الرحمن بن الاشعثه
اهل بصره تابع اولوب تدريجله اوتوز اوچ بيك آتلو ويوز يكرمى بيك پياده عسكر جمع ايدوب حجاجه هجوم
اولنوب كوفه قربنـده عيد اضحى كوننـده حجاج ايله جمع اولوب يوز كونه دك يوزدوندرت كين سكسان كره
عظيم جنـكلر اولنوب هر برنده حجاج صنوب بعـده شامدن بوكا عبـد الملك ياردمجيلر كوندرمكين سكسان
برنجيده يا ايكنجيده ابن اشعث صنوب تركستانه قاچوب تركستان بكى بونى قرق نفر توابعيله طوتوب حجاجه
كتوريلوركن كندوبى طامدن اشاغه آتوب وفات ايتـدى * بعـده حجاج بصره ايله كوفه اراسـنده دجله
كنارنده برشهر بنا ايدوب اسمنى واسط قودى بعـده عبد الملك يرينـه اوغلى وليد خليفه اولدقده حجاجه
خراسان ولايتلرينـك حاكملكين دخى ضم ايدوب ماوراء النهرده تركستان ولايتنـده عظيم جنـكلر
وفتحلر ايدوب هجرتك طقسان بشنده اللى درت ياشنده وفات ايتـدى * ولايت عراقينده جمـله يكرمى يـل
حاكم اولوب حدوصفدن بيرون انواع مظالم ايتمشـدر اللى بيك ياخود زياده جنكلرده قتل ايتـدوكندن
ماعدا ظلم صريحله يوز يكرمى بيك كسـنه قتل ايدوب وفات ايتـدكده زندانـنـده اللى بيك ياخود يوز درت بيك
اراو اوتوز بيك يا يكرمى بيك عورت وار ايدى زندانك اوستى اچق اولمغين اسـيدن وصوغقدن مسلمانلر دائما
احزانده وناله وافغانده ايديلر اكثرى دخى زنجيرايله بندوبردرد وكرنداولوب بعضلرى اللرين كونشه برده
ايتدكده زندانجيلر يوقارودن كرچ آتوب منع ايدرلردى * والحاصل دور آدمدنبرو دنيايه بويله ظالم وسنك دل
وضال ومضـل وعباد اللهى مهين ومذل برحاكم كلمديكى محقق ومتفق اولوب قبايح ومظالمى تفصيـلى كتاب
مستقله محتملدر * تفصيله محتاج مرض عظيم وعذاب اليم ايله سفر سقر ايدوب فريادوانين ايله هلاك وجيفهٔ
كثيفهٔ ناپاكى زيرمغاك خاك اولدى * ميتى نمازينه مسلمانلر جمع اولوب ظالم وبى دين ايدى ديو قيلمقده متردد لر ايكن
كندونك خاصه جاريه لرندن بريسى عالمه وشاعره اولمغين طام اوستنه چيقوب برقاچ بيت سويليوب جمـله دن
برى (نظم) الله ربى كـريم ماجد صمد * ان شاء يغفر للحجاج ماصنعا * ديمكين نمازينى قيلوب دفن ايتديلر
فلعنة الله على الظالمين (فصـل سابع دراحوال وليد بن عبد الملك بن مروان) مرويدركه قاره ياغز يوزى

حجاج نشانا او برینی غایتده اوزون ظالم ومتکبر وغضوب وقلیل العلم ولحان ودخی کثیر النکاح و کثیر الطلاق
اولوب اوقات متفرقه ده التمش اوچ خاتون نکاحلنمش ایدی کندو ظالم وممالك عراق بکی حجاج ودیار حجاز
بکی عثمان ومصر بکی قره هر بری غایت ظالملر اولمغین حضرت عمر بن عبد العزیز * الولید بالشام والحجاج
بالعراق وعثمان بن جباره بالحجاز وقرة بن شریك بمصر امتلأت الارض والله جورا * دیمشدر مع ذلك
مزبور ولید صالح وعباداته وخیرات وحسناته غایت مائل اولوب هر اوچ کونده برختم قرآن ایدوب
ماه رمضانده اون یدی کره ختم ایدوب اکر قرآنده لواطه ذکر اولنمیدی دنیاده انی کمسنه ایتمز اکلاردم
دیوب امور سلطنته سعی واهتمام ایله تمام رونق ونظام ویرمش ایدی (بیعت) پدری کندودن صکره خلافتی
بونك بعده ایکنجی اوغلی سلیمانه تعیین ایدوب هجرتك سکسان التی شوالنك نصفنده وفات ایتدکده جمله
خلق ولیده بیعت ایتدیلر (خیرات) مرویدرکه بونك بیحد وبی شمار آثار کبار موروث الاشتهاری
وار ایدیکه (۱) خلافتنك اولکی ییلنده عمیسی اوغلی اولوب بعده زمان خلیفه اولان حضرت عمر بن
عبد العزیز عادلی مدینه یه حاکم کوندردی (۲) مسجد شریف حضرت رسولی توسیع ایچون معمارلر
کوندروب مزبور عمر وارد قده انواع زینتله مجددا بنا ایدوب طول وعرضنی ایکیشر یوز ذراع ایتدی
(۳) مکه حاکمنه اوتوز بیك مثقال التون کوندروب کعبهٔ معظمه نك قپوسنی والتون اولوغنی وکعبه نك
دیرکلرینی التون تختهلر ایله قپلادیلر (٤) حرم کعبهٔ معظمه یی دخی توسیع ایدوب طاشدن ومرمردن
دیرکلر ایله بنا ایتدیردی (٥) قدس شریفده صخرهٔ مبارکه قبه سن وبعض آثار بنا ایتدردی (٦) حرمین
محترمینه آقارصولر کتوردی (۷) یولجیلر یول آزدرمسونلر دیو یوللرده جابجا میللر یاپدردی (۸)
سکسان یدیده یا سکزده تختگاه اولان دمشقده حالا جامع بنی امیه دیمکله مشهور اولان جامعی همچو باغ
ارم نادرهٔ عالم اولمق ایچون درودیوارین وجمله وارن زمرهٔ انسان حیران اوله جق بدایع صنایع ایله بنایه
باشلدوب ایچنده همان یالکز اون ایکی بیك استاد مرمرجی ونقاش ایشلیوب طقوز ییل چالشوب خزاین
عظیمه خرج ایدوب تمام اولمدین وفات ایتمکین برادری سلیمان تکمیل ایتدی * مرویدرکه مزبور جامعه جمله
درت یوز صندوق التون صرف اولنوب هر صندوقده یکرمی سکز بیك فلوری وار ایدی بو جمله یوز اون ایکی کره
یوز بیك التون اولور * ایچنده قنادیل اصلمغیچون صافی التوندن التیوز عدد زنجیر اولوب عمر بن عبد العزیز
خلیفه اولدقده بو قدر مال عظیم بی فائده یرده طورمق ایچون الوب التون کسدروب بیت الماله
قویوب یرینه توجدن ودموردن زنجیرلر آصدی (۹) خستهلر ایچون دار الشفا (۱۰) مسافرلر ایچون
دار الضیافه یعنی تابخانه یاپدروب بو ایکی نسنه دین اسلامده ابتدا بونك ایجادیدر (۱۱) جذاملره سائر
مسلمانلردن جرا ایتمکیچون قارشمسونلر دیو وظیفهلر ایتدی (۱۲) وهر بر کوتوم کمسنه یه بر رخدمتکار
(۱۳) وهر بر اعمایه بر رقائد یعنی بر رید یجی کمسنه تعیین ایتدی (۱٤) یتیملری سنت ایتدیردی (۱٥) وانلره
خواجهلر تعیین ایتدی (۱٦) علما وصلحایه دائما تقسیم ایچون کیسهلر ایله اقچهلر ویردی (۱۷) قرآن عظیم
حافظلرینه دخی احسانلر ایدردی (۱۸) وحافظلرك بورجلرین حالنه کوره ادا ایدردی (۱۹) علما وضعفا وفقرایه
حاللرینه کوره وظیفهلر تعیین ایتدی * والحاصل جبار ظالم غیر عادل ایکن خیراته حددن زیاده مائل ایدی
تقبل الله حسناته وتجاوز عن سیئاته (فتوحات) زمان خلافتنده عظیم فتحلر واقع اولمشدرکه سکسان
بدیده قتیبه آدلو سردار عجمده بخارا ناحیهسنده کفار اترا که عظیم جنك ایدوب کفاری صیوب طاغدوب
بخارا شهرینی صلح ایله آلوب ایچنه عسکر قویوب کتدکده شهر خلقی انلری قتل ایدوب قتیبه
ایشیدوب دونوب جنکله فتح وخلقنی قتل واسیر ایتدی * ینه بو ییلده ولیدك برادری مسلمه روم کافرلرینه
غزا ایدوب ایکی شهر فتح ایتدی * سکسان سکزده قتیبه ماوراء النهرده صلح ایله ایکی شهر فتح ایتمکین ترکستان
پادشاهنك همشیره زادهسی ایکیوز بیك عسکر ایله کلوب محکم جنك اولدقده کفار ترك صینوب اشبو سنهده
مسلمه دیار رومدن ایکی شهری ومغربده جمیع بلاد اندلسی وینه مغربده طلیطله شهرینی فتح ایدوب ایچنده
یوز تمش مرصع تاج وبر اوطه طولوسی کبریت احمر وبر آینهٔ جهان نما وعلوم عجیبه وغریبه بیاننده نیچه
مجلد کتابلر وسلیمان پیغمبر علیه السلام صافی التوندن وکومشدن زاوستنده انجو وجواهر ایله مرصع

اوج دائره اولان مائده لری یاخود صافی زمرددن وصحنلری صافی کومشدن اولان سفرهٔ مبارکه لرینی ودخی بونلره ماننده بیحد نیجه تحف عظیمه بولنوب ولیده کوندروب بعده کفار روم ایله جنکده ظافر اولوب وافر کافر قیردی * بعده انکوری دیدکاری عموریه شهرنه غزا ایدوب انده کفار رومی صیوب سکسان طقوزده قتیبه کفار ترک ایله جنک کیمنی قتل وکیمنی اسیر ایدوب ولایت خراسانده شهر طالقان خلقی ترکه معاونت ایتمکین قتیبه انلر ایله جنک ونیجه لرین قتل ایدوب باقیلرین درت فرسخ یره دک ایکی صف بر برینه مقابل صلب ایتدی بعده ولید عمیسی جزیره وآذربایجان حکومتندن عزل ایدوب یرینی مسلمه یه ویردکده دمورقپو ولایتنده نیجه شهرلر فتح ایتدی * طقسان ایکیده ولیدک موسی آدلو سرداری مغربده جمیع اندلس ولایتنی تکرار فتح ایتدی * طقسان اوچده قتیبه ولایت چینده قنوج شهرینی صلح ایله آلوب کفار ترکی صیوب بعده خوارزم شهرنی صلح ایله آلوب بعده سمرقند شهرنه کلوب عظیم جنکدنصکره وافر خراج ویرمک اوزره صلح ایدوب والحاصل ولیدک زمان خلافتنده هند وسند وترکستان وعجم وعراق وروم ولایتلرینک خیلی یرلری فتح اولنوب خزینه سنه اطراف عالمدن اموال عظیمه جمع اولوب سلطنتی کمال قوت وشوکت ومهابت بولدی (متفرقات) مهرینک نقشی * یاولید انک میت ومحاسب * ایدی طقسان التی جمادی الاخره سنک نصفنده دمشق شامده اللی یاقرق یدی یاقرق طقوز یا اللی بریاقرق ایکی یاشنده وفات ایدوب اون درت ارکک اوغلی قالدی * حضرت عمر بن عبد العزیزدن مرویدرکه ولیدی مقبره یه ایندیروب قودوغمده کوردمکه اللری بوغازنه باغلنوب ایاغیله یره دپردیمش * زماننده وفات ایدن صحابه وتابعین وغیرلرک مشهورلری * عقبه بن عبد الله السلمی ومقدام بن معدی کرب وعبد الله بن بشر المازنی وعبد الله بن ابی اوفی وابو العالیه وجابر بن زید وانس بن مالک وسهل بن سعد وسایب بن زید وسایب بن خلاد وخبیب ابن عبد الله بن زبیر وبلال بن ابی الدرداء وسعید بن المسیب وعروة بن الزبیر وامام زین العابدین وابو سلمة ابن عبد الرحمن وابو بکر بن عبد الرحمن وسعید بن جبیرکه کبار تابعیندن اولوب حجاج لعین بونی ظلما آصوب شهید ایتمشدر وامام ابراهیم نخعی که امام اعظمک استادی استادیدر ومطرف که مستجاب الدعوه ایدی وابراهیم بن عبد الرحمن بن عوف وحجاج الشاعر (فصل ثامن در احوال سلیمان بن عبد الملک بن مروان) مرویدرکه هجرتک المتشنده طوغوب چاتق قاشلو آق ویوزلو خوب صورت وبلند قامت وعالم وغیور وصاحب فصاحت وبلاغت ومحب خیر وغزا وعدالت اولوب ظلم وسفک دمادن احتما اوزره ایدی لکن بر مقدار اعرج ومغرور وحدیدن بیرون اکول اولوب شام بطمانی حسابیله هر کون تخمینا یوز بطمان قدر طعام یرایدی (بیعت ووقایع زمان خلافت) مرویدرکه برادری وفات ایتدیکی کون خلق بوکا غائبانه بیعت ایدوب رمله شهرنده ایکن خبر وارد قده دمشق شامه کلوب ملوک بنی امیه نمازلری آخر وقتلرده قیلوب وقیلدرمغی بدعت ایتمشلر ایدی سلیمان خلیفه اولدیغی کبی عیسی اوغلی عمر ابن عبد العزیزی مصاحب ودلیل خیر ونمازلری اوائل اوقاتده قیلدرمق سنتنی احیا واجرا ایتمکین وحجاج ظالم بونک زماننده هلاک اولمغین مفتاح الخیر دیمکله مشهور اولوب حتی تابعیندن ابن سیرین * رحمه الله سلیمان افتتح خلافته بخیر وختمها بخیر افتتحها باقامة الصلاة لمواقیتها وختمها باستخلاف عمر ابن عبد العزیز * دیمشدر برادری باشلدیغی جامعی تکمیل وتزیین ایتدیروب ودار الخلافه وآنک ایچنده برصاری قبهٔ عالی رتبه یاپدیروب طقسان یدیده حلبه وارروب برادری مسلمه یی یوزبیک عسکر ایله قسطنطنیه فتحنه کوندروب مال عظیم خرج ایدوب وارد قلرنده عظیم قحط وغلا چکوب عاقبت کفاری مغلوب ایدوب استانبول ایچنده برجامع یاپمق اوزره صلح اولوب بعده یاپوب اکین اکوب بیچوب سلیمان وفاتنه دک انده طوردیلر * حالا غلطه ده صحابه بناسی اولمغله مشهور اولان جامع عتیق غالبا اودر اوج ورق یوقاروده بوکا مخالف برروایت کچمشدر نظر اولنسه * مرویدرکه سلیمان عادل اولمغین برکون برمظلوم کلوب سکا الله ایله اذان آیتنه یعنی (فاذن مؤذن بینهم ان لعنة الله علی الظالمین) آیتنه آندویررم دیدکده شکایتک ندر دیوب اودخی چفتلکمی سنک فلان عاملک المدن غصب ایله الدی دیدکده خوف حق سببیله تختندن آشاغه اینوب دوشنی قالدی یبیرپوب یکاغنی طپراغه قویوب * والله لارفعت خدی من الارض

حتی

حتی یکتب له برد ضیعته) دیمکین فی الحال مظلومه چفتلکی رد اولنمغه امر یازیلوب الینه ویریلوب بعده سلیمان یوزنی طپراقدن قالدردی (لمحرره) زهی عدل وزهی انصاف واحسان * خدا رحمت ایده بی حد و پایان (نثر) مرویدرکه حجاج ظالمك سابقا حبس ایتدیکی کمسنه‌لردن اوچیوز بیك ارو عورت آزاد ایدوب وحجاجك توابعنی منصبلرندن عزل ایدوب جمله مالارین دخی چکوب آلدی (متفرقات) مهر ینك نقشی (آمنت بالله مخلصا) اولوب اون درت نفر اوغلی وار ایدی * مرویدرکه برکون انواع زینتله کینوب حسن وجماله مغرور وشباب وکماله مسرور اولدقده خاصه جاریه‌لرندن برینی یاننده کوروب بنی نیجه کورسن دیوب اودخی بو بیتلری اوقودی (نظم) انت نعم المتاع لو کنت تبقی * غیر ان لا بقاء للانسان * انت خلو من العیوب ومما * یکره الناس غیر انك فانی * دیدکده سلیمان بو شعرك معناسندن نظرا تمکین انجنوب جاریه‌یی یانندن قووب بعده چاغروب نه ایچون بویله دیدك دیدکده جاریه شاشوب بن سزی بوکون اصلا کورمدم دیو محکم یمینلر ایتمکین اول کورینن غیبدن ایدوکی معلوم اولوب ایشدنلر تعجب ایتدیلر * برهفته دنصکره طقسان طقوز صفرینك اون ایکنجی جمعه کونی حلب قربنده مرج دابق آدلو برده مرض ذات الجنبدن قرق بش یا اوتوز طقوز یاشنده وفات ایدوب برینی وزیری وعم زاده‌سی عمر بن عبد العزیزه بعده کندو برادرلرندن یزیده بعده هشامه وصیت ایدوب مدت خلافتی ایکی ییل سکز آی ایدی (نظم) باغ دهرك طرفه حالی واردر * سیبی آسیب واناری ناردر * قالمدی باقی جهانده براحد * هرکسك آخر مقامی مدرلحد * مرویدرکه حددن بیرون اکول اولوب هرکون برقنطار رومی قدر طعام ییوب مرض موتی دخی بردفعه ده اوچیوز دانه یشمش یومورطه ایله اوچیوز دانه تازه انجیر یمکدن ناشی اولدی * زمان خلافتنده ولایت شرقده دمورقپو ودیار عجمده جرجان وطبرستان وغیری یرلرده اوچ شهر دخی فتح اولنمشدی بونك زماننده وفات ایدن اشراف ناسك مشهورلری طلحة بن عبد الله الزهری وقیس ابن ابی حازم وعبید الله بن عبد الله وعمرة بنت عبد الرحمن وعبد الله بن محیریز ومحمود بن الربیع وحسن بن حضرت حسن وکریب بنده‌ٔ ابن عباس وعبد الرحمن بن اسود النخعی ایدی (فصل تاسع دراحوال حضرت عمر ابن عبد العزیز بن مروان) مزبور مروان شامده خلیفه ایکن اوغلی عبد العزیزی مصره حاکم ایدوب بعده اکا خلافت میسر اولمامشدر مزبور عمر هجرتك التمش برنده یا اوچنده مصرده یا التمشده مدینه‌ده یا التمش برده بصره‌ده وجوده کلوب والده‌سی حضرت عمر بن الخطابك اوغلی عاصمك قزی در آق بکزلو بوفقه بوزلو خوب صورت ومهیب ونحیف الجسم قباصقاللو کوزلری جزویجه چقور ایدی اوغلانجق ایکن بوزنی آت دیمکین آلنی یاریلوب نشانی قالوب اول سببدن اشج بنی امیه دیرلر ایدی (مناقب) اوصاف حمیده واخلاق پسندیده‌سی حدو کنار وعدو شماردن خارج وذروهٔ علیایه عارج اولوب اول بابده کمال اجمال بو منوال اوزره درکه (١) اوغلانجقکن قرآن عظیمی حفظ ایدوب بعده پدری بونی تعلم علم ایچون مدینه‌یه کوندرمکین انده تحصیل ومهماتی تکمیل ایدوب پدری مصرده وفات ایتدکده سابقا خلیفه اولان عمیسی عبد الملك بونی شامه کتوردوب داماد ایدنمش ایدی (٢) قبل الخلافه دخی غایتده صالح وعابد ایدی (٣) حتی حضرت خضر ایله احیانا بولشوب لکن شرعه موافق وجهله کمال تنعم ورفاهیت اوزره کچنوب ایکنجی عم زاده‌سی ولید خلیفه اولدقده سکسان سکز سنه‌سنده بونی مدینه‌یه حاکم کوندردی طقسان اوچده بلا سبب عزل ایتمکین شامه وارمشدی (٤) کبار تابعیندن (٥) وائمهٔ مجتهدیندن ایدی (٦) زمان خلافتنده بی شك وارتیاب قطب الاقطاب ایدی دیمشلر (٧) حددن بیرون عادل اولمغین جدی حضرت عمر ابن الخطاب (من ولدی رجل بوجهه شجة یملأ الارض عدلا) دیوب بونك کله جکنه وعد اتمنه اشارت وبشارت ایتمشدر (٨) هرحالده خلفاء راشدین حضرتلرینه تقلیدا ایتمکین امام ابو سفیان ثوری وامام شافعی (الخلفاء خمسة ابو بکر وعمر وعثمان وعلی وعمر بن عبد العزیز) دیوب تابعیندن ابن سیرین دخی بونك ایچون امام الهادی دیمشدر (٩) علم وکمالده دخی حد ونهایتده اولوب تابعیندن میمون بن مهران (کانت العلماء مع عمر بن عبد العزیز تلامذة) دیمشدر (١٠) خشوعله نمازقیلمسی وزهد وطاعتی وجناب حقدن خوف وخشیتی دخی حددن بیرون اولوب کبار صحابه‌دن انس بن مالك بونك آردنده نماز قیلوب (ماصلیت وراء

امام بعد رسول الله صلى الله عليه وسلم اشبه صلاة برسول الله عليه السلام من هذا الفتى) ديوب تابعيندن امام مكحول (لو حلفت لصدقت ما رأيت ازهد ولا اخوف لله من عمر بن عبد العزيز) ديوب وفات ايتدكده دخی (مات خير الناس) ديمشدر (بيعت واحوال خلافت وعدالت) مرويدركه عمزاده‌سی وليد كندو يرينه خليفه اولمق عهدندن برادری سليمانی اخراجه وكندو اوغلنی ادخاله اكثر خلق راضی ايتدكده حضرت عمر بن عبد العزيز عبد الملك وصيتی اوزره سليمانه جمله خلقله مقدما بيعت وعهد ايتمشزدر ديو رضا ويرميوب حتی وليد عنيد بوكا غضب ايدوب هلاك اولسون ديو براوطه يه يابرطاريره قوديروب اوستنه ديواريابديروب اوچ كوندنصكره شفاعت ايله چقاردقده هلاكه قريب حاله وارمش بولنمش ايدی * سليمان عمرك كندويه بوقدر وفادارلق ايتديكنه حظ ايدوب خليفه اولدقده بعد زمان كندودنصكره خلافتی عمره بعده كندونك برادرلری يزيده بعده هشامه تعيين ايدوب وفات ايدركن دخی بووجهله عهدنامه يازوب مهرليوب وزيری رجاء بن حياة ايله طشره كوندروب خلقه اجمالا بيعت ايتديروب سليمان وفات ايتدكده نامه اوقونوب بنی اميه ناچار عمره بيعت ايدوب اودخی مع الكراهه قبول ايتدی * زمان عميم الامان عديم الغدوانتنده كمال عدل وتقوی وعمل بما هو الاقوی ايدوب دفع مظالم وبدعته واجرای احكام شريعته متعلق امورنامحصوری اظهار ودنيايی شمس عدل ايله لامع الانوار ايتمشدركه اول بابده مستقل كتاب تأليف اولنوب مناقب علية المراتبی حالی اجمالی بودركه ذكر اولنور (١) ابتدا خليفه اولدقده منبره چيقوب بعد التحميد والتصليه كندونی عزل ايتمك استيوب جمله خلق راضی اولمامغين برخطبهٔ بليغه اوقويوب آخرنده خلقه خطابا (اطيعونی ما اطعت الله فان عصيته فلا طاعة لی عليكم ديدی (٢) دار الخلافه يه وارمغه خلفايه مخصوص اولان خاص آتلری كتوردكلرنده اكا بنميوب كندی قاطرنه بندی واوكيجه اصلا كسنه يورتمدی اكا وخلفايه مخصوص اولان خاص آتلری وسائرنسنه لری دخی صاتوب بيت الماله قودی (٣) سرايه واردقده خلفا ايچون دوشنن قاليلری ومقعدلری وآصلمش پرده لری قالدردوب صاتوب بهالرينی بيت الماله قودی (٤) خلفانوابعنك وكندواقرباسنك سابقدن اللرنده اولان املاك واموالی مظالمدن حاصل اولمشدر ديو آلوب بيت الماله قاتدی حتی كندوخاتوننه پدری عبد الملك ويرديكی برجوهر بی نظيری دخی خاتونی رضاسيله الوب بيت الماله قاتدی (٥) ملوك سابقه زمانلرنده ظهور ايتمش انواع بدعتلری دفع ورفعه باشليوب تدريجله قولی وفعلی نيچه بدعتلر دفع ايدوب * جمله دن بری بوايدی كه جميع خلفای بنی اميه هر خطبه آخرنده حضرت امام علی كرم الله وجهه يه سب ايتمك عادتلری اولوب بونلر خليفه اولدقده طائفهٔ بنی اميه بی ظرافتله الزام واول قوم عنودی لطف ورفق ايله حقه راضی ايدوب بعده سب امام علی بی ترك ايچون غايتله نازكانه برتدارك ايدوب جمله خلق ملزم اولدقلرنده سب يرينه (ربنا اغفر لنا ولاخواننا الذين سبقونا بالايمان) آيتنی اوقيوب ودخی (ان الله يأمر بالعدل والاحسان) آيتنی اوقويوب يوم قيامته دك بوعادت مورثة السعاده انك حسناتندندر (٦) خلافتندن اول عقارلرندن هر يل قرق بيك التون محصولی اولمغين زياده فاخر لباسلر كيوب كمال حضور وسرور ايله كچنوركن خليفه اولدقده كمال زهد وطاعت وقلت وقناعت اختيار ايدوب عبا لو قفتانلر كيوب حتی بركون اكننده باشنده اياغنده اولان جمله لباسلری همان اون ايكی اقچه يه تخمين اولنوب ارقه سنده كوملك كير انوب دكشديره جك اولمامغين انی يودروب ينه آنی كيردی (٧) بيت المالدن كندويه كونده همان ايكی اقچه وظيفه تعيين ايتمكين اكثر زمانده خرج ايده جك براقچه سی بولنميوب واكثر يا هر كون مرجمك شورباسندن غيری نسنه يمزدی * ايكی يل بش آی خليفه اولوب كمال عدالتندن عقارلری محصولی كمال قلتده باشليوب حتی وفاتی سنه سنده همان درت يوز فلوری حاصل اولمغين برايكی سنه وفات ايتمسه دخی آزا ولوردی ديمشلر * بركون تازه اوزم آلمق استيوب اصلا اقچه سی اولميوب خاتونندن براقچه استدكده خاتون دخی بنده براقچه يوقدر اماسن خليفه سن اوزم المغه براقچه يه قادر دكلميسن ديدكده اشبو حال يارين جهنمده سلاسل واغلالدن اهون يعنی آسان واحسندر ديدی (٨) مدت خلافتنده اصلا جماع ايتميوب بحكمة الله تعالى احتلام دخی اولمدی (٩) مرويدركه رباح بن عبيد ايدر عمر بن عبد العزيز مقدما مدينه

حاكمى ايكن بر كون نمازه چيقوب بر پير كسنه نك اوزينه طيانمش كاور كوردم قلبمدن ديدمكه بو قوجه
نه موذى اولور عمر نمازى قيلوب ايچرو كيدركن بن انك اردنجه واروب اصلح الله الامير سكا طيانن پير كيم
ايدى ديدم يا رباح سن انى كوردكمى ديدى كوردم ديدم بن سنى رجل صالح ظن ايدرم زيرا اول كوردوكك
پير قرنداشم حضرت خضر در بكا كلدى خليفه اوله جغمى وعدالت ايده جكمى خبر ويردى ديدى (١٠)
مرويدركه هر كون كوندز طشره ده مصالح عامه انامى كمال عدالت واهتمام ايله تمام كوردكدنصكره هر كيجه
بعض علما وصلحايى جمع ايدوب موت احوالن وقيامت اهوالن سويلشوب رقت بيشمار ايله جمله سى زار زار
اغلشورلردى ونار خوف خدا ايله جكرلرين داغلىوب بعده ايچرو كيردكده عبادتخانه سنده اوتوروب
متصل آغلىوب جناب حقه مناجاتلر وعرض حاجاتلر ايدوب واحيانا اويقو باصوب اوياندقده تكرار
تضرع وزارى ايدوب على الدوام والتوالى احياى ليالى ايدوب بو عادته ابتدا باشليوب خاتونى سببن
صوردقده * انى تقلدت من امر امة محمد عليه الصلاة والسلام اسودها واحمرها فتفكرت فى الفقير الجائع
والمريض الضائع والعارى المجهود والمظلوم المقهور والغريب الاسير والشيخ الكبير وذى العيال الكثير والمال
القليل واشباههم فى اقطار الارض واطراف البلاد فعلمت ان ربى سائلى عنهم يوم القيامة فخشيت ان لا يثبت لى
حجة فبكيت ديدى (١١) بركره دخى بر كسنه كمال زهد وقناعتلرينك سببن صوردقده (ان نفسى تواقة لم تعط
من الدنيا شيأ الا تاقت الى ما هو افضل منه فلما اعطيت ما لا شئ فوقه من الدنيا تاقت نفسى الى ما هو افضل
منه) ديوب ايكنجى افضل ايله مرادى حقيقتده جنت ومشاهدهٔ جمال بى كيفيت حضرت رب العزتدر
جعل الله الجنة مثواه وبلغه جميع ما تمناه (١٢) بعض كيجه لرده دخى مصالح مسلمينى كوررمكه بيت المالدن
الشمان دومى ياقوب مصلحت تمام اولديغى آنده انى سوندروب كندو مومنى ياقوب حتى بر كره
خدمتكارينه برابريق صواسى ايله ديوب اولدخى عمارت بيت المال مطبخنده ايسيدوب عمر
خبردار اولدقده كندو اقچه سيله براقچه اودون آلوب اول مطبخه كوندردى (١٣) مرويدركه خلافتى
ابتداسندن وفاتنه دك تحت حكمنده اولان جميع ممالكده صحرالرده قوردلر قيونلر ايله اوينشوب
امللرينى تعرض ايتمزلردى حتى بر كسنه بو حالى كوروب غايت تعجب ايدوب بر چوبانه بونك سببن صوردقده
چوبان اهل عرفان * اذا صلح الرأس فليس على الجسد البأس * ديو جواب برحكمت وصواب ويردى
اتفاق بر كون بر قورد بر قيون قاپمغين بر عارف كسنه خليفه وفات ايتمش انجق ديو اول كونى واول ساعتى
ضبط ايدى بعده وفاتى چاق اوزمانده واقع اولمش ايدوكى ظاهر اولدى (١٤) عدالتى نهايته وكماله
ايرمش ايكن اولبابده همت بى ماننده غايت بلند اولمغين (لو اقمت فيكم خمسين عاما ما استكملت فيكم العدل
انى لاريد الامر فاخاف ان لا تحمله قلوبكم فاخرج معه طمعا من الدنيا فان انكرت قلوبكم هذا
سكنت الى هذا) ديدى (١٥) عدل وكمال وحسن خصالندن ماعدا وافر كلمات حكمتسمات ونصايح
فصيحهٔ عالياتى وارايديكه اول بحردن بر قطره وشمسدن مقوله ذره بودركه * بر كسنه بكا وصيت يعنى عمل
ايده جك نصيحت ايله ديدكده بيورديكه (اوصيك بتقوى الله وايثاره تخف عنك المؤنة ويحسن لك من الله
المعونة (١٦) هر كمالندن غيرى اشعار بليغه وآبدارى دخى وار ايدى قبل الخلافه بونى ديمشدركه (نظم)
انه الفؤاد عن الصبا * وعن انقياد للهوى * فلعمر ربك ان فى * شيب المفارق والجلا * لك واعظا
لو كنت تتعظ * اتعاظ ذوى النهى * حتى متى لا ترعوى * والى متى والى متى * ما بعد ان سميت كهلا *
واستلبت اسم الفتى * بلى الشباب وانت ان * عمرت وهن للبلى * وكفى بذلك زاجرا * للمرء عن غى كفى
(١٧) زمان خلافتنده بى شك وارتياب قطب الاقطاب ايدى ديمشلردر * والحاصل چهار
يار كزيندنصكره يوم قيامته دك اعدل واكمل جميع حكام روى زمين ايدوكنه علماى آفاق اتفاق ايتمشلردر
(مؤلفه) رضى الله عنه فى العقبى * وجزاه بفضله الاوفى (فائده) مرويدركه زمان خلافتنده وفات ايدن
اشراف علما وصلحا بونلردركه ذكر اولنور * ابو امامة سهل بن احنف وخارجة بن زيد بن ثابت وسالم بن ابى جعد
وبشر بن سعيد وابو عثمان بن النهدى وشهر بن حوشب وابو الضحى ايدى (فائده) بونك زماننده حياتده
اولوب بوندنصكره وفات ايدن اشراف كبار * مكه ده حضرت امام محمد الباقر وقاسم بن محمد بن حضرت

ابی بکر وسالم بن عبد الله بن حضرت عمر * ومدینه ده امام مجاهد وامام عکرمه وامام عطا وعنده امام طاوس وشامده امام مکحول * وبصره ده امام حسن بصری وامام محمد بن سیرین المعبر * وکوفه ده امام شعبی وحضرت امام ابو حنیفه درکه بو جمله کبار تابعیندن وعظماء علماء دیندن اولوب هر بری عابد وزاهد ومستقل مجتهد ایدیلر (متفرقات در کیفیت وفات وبعض حالات وکرامات) معتبراتده مرویدرکه طائفهٔ بنی امیه‌نی جمیعه کندولردن اولان ملوك سابقه زمانلرنده هر بری واصل مراتب علیه وغریق نعم جلیهٔ دنیویه اولمغین عمرانلرك اللرنده بغیر حق اولان عقارات ومنقولات وسائر اشیانك کیمنی اصحابنه ویروب وکیمنی بیت الماله قاتمغین وانلری مرادلرنجه رعایت ایتمامکین جمله‌سی عداوته عقده باغلیوب عاقبت کندو خدمتکارینه بیك فلوری ویروب انك ایله زهر ویردردکلرنده عمر طویوب خدمتکاری کتوردوب نیچون بویله ایتدك دیدکده اول دخی بیك فلوری‌یه طمع بلاسیله ایتدوکن اقرار ایتمکین فلوری‌یی کتوروب بیت الماله قویوب امدی وارسنی کمسنه کورمیه جك یره کیت دیوب صوچن عفو ایتدی * بعده برزمان خسته اولوب شامده حمص ایله معره شهرلری قربنده دیر سمعان آدلو قریه ده هجرتك یوز بر نجی سنه سنك رجبنده قرق یاشنده ایکن وفات ایتدی وانده دفن ایتدیلر طپراغی اورتلورکن جمله خلق اراسنده آشکاره کوکدن برکاغد اینوب اوزرنده قدرتدن (بسم الله الرحمن الرحیم امان من الله لعمر ابن عبد العزیز من النار) دیو یازلمش ایدی * جمله مدت خلافتی همان ایکی یل وبش یا التی آی ایدی (فائده) نیچه معتبراتده محرردرکه (ان الله تعالی یبعث لهذه الامة علی رأس کل مائة من یجدد لها دینها) حدیث صحیحی فحواسنجه هجرت حضرت رسولدنبرو هر یوز یل ابتدالرنده مجدد ومجدد دین یعنی مؤید ومشید شرع مبین اولور بر عالم عامل وکامل اهل یقین کلمشدر (اولکی) مائه‌نك مجددی بالاتفاق اشبو عمر بن عبد العزیز صاحب عرفان وتمیزدرکه هجرتك یوز برنده در (٢) مائه‌نك امام شافعیدرکه ایکیوز درتده در (٣) مائه‌نك امام ابی الحسن الاشعریدرکه اوچیوز یکرمی شوقدرده کلمشدر (٤) مائه‌نك امام ابو حامد الاسفراینی شافعیدرکه درتیوز التیده در (٥) مائه‌نك امام محمد غزالی شافعیدرکه بشیوز اون برده در (٦) مائه‌نك امام فخر الدین رازی شافعیدرکه التیوز التیده در (٧) مائه‌نك عظماء علماء دیار مصردن سلاطین جراکسه زماننده قاضی القضاة تقی الدین ابن دقیق العید شافعیدرکه یدییوز ایکیده در (٨) مائه‌نك مجددی ینه کبار علماء مصردن شیخ سراج الدین عمر البلقینی شافعیدرکه سکز یوز درتده وفات ایتمشلردر * اولکیدن غیریلرده بعض اختلافات اولوب ذکر اولنان قول اظهر واشهردر وهر مائه ده متعدد مجدد اولمق جائزدر دیمشلر (٩) مائه‌نك مجددی حقنده بعضلر کبار علماء مصردن محمد بن جماعه دردیوب لکن ینه انلردن جامع جمیع علوم مهمه اولان شیخ جلال الدین عبد الرحمن السیوطی الشافعی (الکشف فی مجاوزة هذه الامة عن الالف) نام رساله سنده مجدد مائهٔ تاسعه بنم دیو دعوا ایدوب فی الحقیقه مؤلفات کثیرهٔ لطیفه‌سی دلالتیله سائر اقراننددن احقیتی ظاهر وباهر درمائهٔ عاشره‌نك ومائهٔ حادیه عشرلك مجددلری یقینا بلکه ظنا دخی نامعلومدر مائهٔ ثانیه عشرلك مجددی ایسه ظن غالب اوزره حضرت محمد مهدی اولمقدر تنکیم مذکور رسالهٔ کشفده مهدی بیك ایکیوز اوتلنده ظهور ایدر دیو تفصیل اولنمشدر والله اعلم (فائده) بخاری شارحی کرمانی تصحیح دین جمیع انواعه شامل ومتناولدرکه هر مائه ده علما ومشایخ وملوکدن برکسنه‌یی مجدد عد ایتمك جائزدر حدیث شریفده (من یجدد) عبارتنده‌کی من لفظی تعدد مجددی متحملدر وهر مائه‌دن مقدمجه دخی دینی مجدد یعنی مؤید کسنه‌لر واردی لکن حدیثده مجدددن مراد هر مائه‌یی کچوب تمام اولدقده حیاتده بولنان عالم کامل مشار الیهدر دیوب * کتاب فوایح مسکیه ده دخی مجدد مائه اولان علمادن برکسنه اولمق لازم اولمیوب علما وسلاطین وامرادن متعدد کسنه‌لر دخی اولمق هم جائز وهم واقعدر زیرا خلفاء بنی امیه‌دن عمر بن عبد العزیز خلفای عباسیه‌دن مأمون بالله قادر بالله مستظهر بالله ناصر بالله ملوك دیار مصردن سلطان محمد بن قلاون سلطان برقوق هر بری بر مائه‌نك مجددی ایدیلر تنکیم زمان سلطنتلرنده ایتدکاری آثار حسنه‌لردن معلومدر دیو مرقومدر (فائده) شیخ سیوطی تاریخ الخلفاسنده کبار علماء صحابه‌دن عبد الله بن عمرو بن العاص (ماکان منذ ما کانت الدنیا رأس مائة سنة الا کان

عنده

عند رأس المائة امر) دیمشدر واقعا مائهٔ اولیده حجاج ظالم فتنه‌سی * ایکنجیده خلفادن مأمونك برادری امینله جنك ایدوب انی قتل ایتدیکی وجمله مسلمانلری خلق قرآن اعتقادنه جبر ایتدیککی * اوچنجیده خروج طائفهٔ قرامطه وفتنهٔ عظیمهٔ عزل وقتل مقتدر بالله وظهور متغلبان فراوان * دردنجیده فتنهٔ زندقه وانواع ظلم حاکم بامر الله سلطان مصر * بشنجیده کفار فرنك شام وقدس شریفی مسلمانلردن الدقلری * آلتنجیده قحط یوسف کبی قحط عظیم وابتدای خروج تاتار * یدنجیده اکثر ممالك اسلامیه‌ده قتل واسر ونهب وغارت وانواع خسارت ایدن هلاکو فتنه‌سی * سکزنجیده تیموربی نور پرزور فتنه‌سیدرکه هلاکو فتنه‌سندن افحش واوحش ایدی الله تعالیدن دیلرزکه فتنهٔ مائهٔ تاسعه وقوعندن اول بزی رحمتنه قبض ایده حضرت محمد صلی الله علیه وسلم حرمتیچون دیمشدر * کاتب السطور اولان عبد رقصور ایدرکه اولا سیوطینك استعاذه ایتدیکی فتنهٔ مائهٔ تاسعه اواخرملوك چراکسه سلطنت نزاعیله بربرلیله نیجه قتال ایدوب عباد اللهی ارالقده پایمال اولدیغی * بعده سلطان سلیم خان مصری فتح ایتدکده اوچ درت آیه دك واقع اولان محاربات عظیمه درککه بوجمله‌نك تفصیلی اشاغیده کلور * ثانیا مرحوم سیوطینك دعاسی قبول اولوب فتنهٔ مائهٔ تاسعه ظهورندن مقدم وفات ایتدی * ثالثا بوورق بوقارودنبرو ذکراولنان اوچ فائده عمر بن عبد العزیز مجدد مائه اولمق مناسبتیله تکثیر اللفوائد یازلمشدر والعذر عند الکرام مقبول (فصل عاشر در احوال یزید بن عبد الملك بن مروان) یتمش برده طوغوب آق بکزلو کوزل یوزلو مدور صورتلو جسیم کمسنه اولوب برادری سلیمانك عهدنامه‌سی اوزره عمر بن عبد العزیز وفاتنده بیعت اولندی (متفرقات) مرویدرکه سابقا اهل هوا اولوب خلیفه اولدقده قرق کون نه دك عدالت وصلاحده سلفنه تقلید ایدوب بعده (مصرع) خیلی مشکلدر کشی ترك ایلمك معتادنی * مفهومنجه شوق وشغب ایله عیش وطرب ایتمکه باشلدی وخلافتنك ایکنجی ییلنده سابقا عمر بن عبد العزیز بصره حاکملکندن معزول ایتدیکی سخاده مشهور دنیا اولان یزید بن مهلب بن ابی صفره دعوای خلافت ایله خروج وبیعد کمسنه جمع ایتدیکی حینده یزید اکابرادری مسلمه بن عبد الملکی ارسال ایدوب صحرای کربلا قربنده جنك اولندقده ابن مهلب صینوب جمله توابعیله قتل اولندی * ویزیدك مدت خلافتنده وفات ایدن کبار علماء تابعین امام ضحاك بن مزاحم وعدی بن ارطاة وامام عطاء بن یسار وامام مجاهد ابن جبیر ومصعب بن سعد بن ابی وقاص وموسی بن طلحه وخالد بن معدان وامام شعبی وابو قلابه وابو برده ابن ابی موسی الاشعری وابان بن حضرت عثمان وابو رجاء البصریدر (وفات) مرویدرککه یوزبش شعبانك یکرمی بشنده خلیفه شامه برقاچ قوناق یرده بلقایا خود حوران شهری قربنده قرق درت یاقرق بایکرمی طقوز یا اوتوز طقوز یاشنده ایکن وفات ایدوب تابوتنی خلق اموزلرنده کوتوروب دمشق شامه کتوروب دفن ایتدیلر برقاچ کون مقدم جنانه آدلو بر محبوبه جاریه‌سی وفات ایتمکین انك فراقی احتراقی بونی مرض سله مبتلا ایدوب بوندن غیری مرض عشقدن وفات ایمش خلیفه معلوم دکلدر دیمشلردر مزبوره جنانه خلیفه‌یه مسلطه وغالبه اولوب امور خلافته قارشوب نصب وعزل عقد وحل انك الندە ایدی یزیدك مدت خلافتی درت ییل وبرآی ایدی (امر عجیب) کتاب نکارستان کمال پاشازاده‌ده مذکوردرکه یزید بن عبد الملکك جنانه وسلامه آدلو حسنا ومستثنا سازنده وشکرخنده ایکی جاریهٔ لطافت ساریه‌سی اولوب انلره عشقده مجبور اولمغین تقید امور سلطنتی مهجور ایدوب اوقاتی انلرایله عیش وعشرتده مرور ایدر ایدی اتفاقا جنانه وفات ایتدکده اوچ کون دفن ایتدرمیوب لیل ونهار میتی اوستنه زار زار اغلیوب نار فراق ایله جکرین داغلیوب برکون حیرت ایله سرای اوطه‌لرینی کزرکن جنانه‌نك اوطه‌سی اوکنه اوغرایوب سلامه سازچالوب جنانه‌نك وفاتنه متعلق بیتلر ایرلادقده یزید نعره اوروب ییقلوب برکون برکیجه مدهوش وبیهوش یاتوب شدت احزان عشق فراواندن قلبی سوزان اولمغین جان ویردکده جنانه یاننده مدفون وبوحال خلقه عبرتنون وحیرتفزون اولدی (فصل حادی عشر در احوال هشام بن عبد الملك) آق وسموز واحول یعنی کوزی شاشی اولوب صقالن سیاهله بویاردی (بیعت وخصلت وسیرت وبدایع وقایع ومدت خلافت) مرویدرکه ایکی برادرلری وصیتی اوزره یوزبش شعبانی اواخرنده اوتوز درت یاشنده

بیعت اولنوب غایتده عاقل ومدبر ومهیب وعظیم الشان واهل اقدام وحلیم وکریم ومحبوب القلوب
وجامع الاموال وکامران اولوب قان ایتمك خصوصی غایتده منفوری ایدی * خیروعدله مائل اولمغین
بیت الماله مال کتورلدکده قسامه اسلو بجه قرق کسنه اشبو مال حقیله النمشدر دیو شهادت ایتمینجه
ایچرو قومزدی * مرویدرکه حلبه قریب ولایت قنسرینده رصافه یی بنا ایتدردکده تماجه برکون اصلا غم
وغصه سزاو تورمق دیلدکده صحوهٔ کبراده بعض سرحدلردن قانه بولشمش قوش یلکی کلدککده ولایوما
واحدا دیوب یعنی دنیانك حضوری وسروری ولالحظة بتون برکونده دخی اولمزدیو متغیر ومتعجب
ومتحیر اولدی * مرویدرکه یوزیدیده ولایت رومده قیساریه * یوزسکزده سید بطال غازی الیله خنجره *
اون برده عجمده بیضا * اون ایکیده ملاطیه قربنده خرشنه شهرلری فتح اولنوب * اون طقوزده یاخود
مقدما یوز التیده مسلمانلر ماوراء النهرده فرغانه شهرنه غزا ایدوب کفاراترا کدن بحدولایعد کسنه لرایله
پادشاهلری خاقانی یا اوغلنی قتل ایتدیلر * یکرمی برده یا یکرمی ایکیده کوفه ده زیدبن امام زید العابدین
دعوای خلافت ایدوب وافر کسنه لراویدیروب موصل شهرینه وسائر ممالکه بووجهله دعوتنامه یازوب
کوندردیکه (بسم الله الرحمن الرحیم من زیدبن علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب الی اهل الموصل
وسائر البلاد والسلام علیکم امابعد فاتقوا الله یاعباد الله الذی خلقکم ورزقکم والیه مصیرکم ادعوکم
الی کتاب الله وسنة نبیه علیه السلام وحمایة الضعفاء ومحاربة الظالمین واخذحق اهل البیت منهم اسرعوا
یاعباد الله واتقوا الله قبل ان یرسل علیکم عذابا کما ارسل الی امم من قبلکم فأتونی وتخلصوا والسلام)
بعده کوفه حاکمی یوسف بن عمر زید ایله جنك ایدوب معرکه ده زیده اوق طوقنوب شهید اولمغین دفن
اولنوب بعده یوسف انی چقاروب باشن کسوب هشامه کوندروب بدن شریفن عریانا وظلما وعدوانا
آصوب حکمت حق ایله عورتی یرنی اورمجك کلوب آغ قوروب اورتوب بو قصهٔ عبرت حصه کرامات سنیه
ومعجزات محمدیه دندرکه جدا علاسی اولان انبیانك اشرف واولیسی اوستنه دخی مغاره ده اورمجك
بویله آغ قورمشدی * مرویدرکه اول بدن شریف درت یل مصلوب طوروب بعده مزبور یوسف
ظالم انی آتشه یاقوب کلنی صاوردی بعدزمان سر (کماتدین تدان) عیان اولوب خیار ناس اولان
آل عباس ظهور ایتدکلرنده (وجزآء سیئة سیئة مثلها) فحواسنجه بنی امیه طائفه لرینی مقبره لرندن
چقاروب یقار اولدیلر (فائده) مزبور زیده اهل کوفه دن برطائفه کلوب ابوبکر ایله عمردن تبرا
ایدرسك سکا تابع اولهلم دیوب زید صاحب هدا دخی تبرایه رضا ویرمدککده انلر دخی (اذن نرفضك) یعنی
امدی سنی براغورزدیمکین انلره روافض دیو آدقوندی * مقدما بو اسم ایله مسمی طائفه یوق ایدی برفرقه
دخی زیده تابع اولمغین انلره زیدیه دینوب شیعه طائفه سنك فرقه لرندن بری دخی انلردر (متفرقات)
مزبور هشام ولایت شامده رصافه آدلو مقامده یوزیکرمی ربیع الاولی یا آخری یاخود شوال ایچنده اللی
اوچ ویاخود اللی بش یاشنده وفات ایتدی ومدت خلافتی اون طقوز یل وطقوز یا اون بر یایدی
یاسکزآی وزمان خلافتنده وفات ایدن مشاهیر تابعین سالم بن عبد الله بن حضرت عمر رضی الله عنه
وطاوس وسلیمان بن یسار وعکرمه وقاسم بن محمد بن حضرت ابوبکر رضی الله عنهم وکثیر الشاعر
ومحمد بن کعب القرظی وحسن البصری ومحمد بن سیرین وابو الطفیل عامر بن واثله که اصحاب رسول اللهدن
جمیع دنیاده آخر وفات ایدن بالاتفاق بودرهجرتك یوزنده وفات ایتمشدر وجریر الشاعر وفرزدق الشاعر
وعطیة العوفی ومعاویة بن قرة ومکحول الشامی وعطاء بن ابی رباح وحضرت امام محمد الباقر ووهب
ابن منبه وسکینه بنت امام حسین وحکم بن عیینه وعبد الله بن بریده ومیمون بن مهران وعمرو بن شعیب
وحماد بن ابی سلیمان استاد امام اعظم وعلقمه بن یزید ومسلمه بن عبد الملك بن مروان وسماك بن حرب
وعبد الرحمن بن الاعرج وقتاده ونافع وعبد الله بن عامر وعبد الله بن کثیر وثابت البنانی ومالك بن دینار
وابن محیص ومحمد ابن شهاب الزهری ودخی غیریلر ایدی (عبرت) نکارستانده مذکوردرکه هشام
صاحب الاحتشاملك همان یالکز کندو کیمکه مخصوص لباسلرینی التیوز عدد دوه کتوررکن وفات
ایتدکده سرایی مهرلنمکین خزینه سندن کفن النمغه امکان اولمدی * کاتب السطور اولان بندهٔ پرقصور ایدر

(نظم) انظر لمن ملك الدنيا باجمعها * هل راح منها بغير القطن والكفن * واقعا دنیای سریع الزوال
بی وفاوبی مآل ایدیکنه بو قصهٔ عبرت حصه یه نظیرهٔ کثیره اولوب جمله دن بری بودرکه ملوك ضغاریه دن
عمرو بن لیث برسلطان کامران عظیم الشان اولوب یالکز مطبخی مهماتنی التیوز دوه کوتورر کن اشاغیده
که جلك وجه اوزره بغداده بغلو کتوریلوب ایکی سنه حبس اولنوب زندانده اجلقدن وفات ایتدی
(بیت) دانی که در نکین سلیمان چه نقش بود * دل درجهان مبند که باکس وفا نکرد (فصل ثانی عشر
در احوال ولید بن یزید بن عبد الملك) والده سی حجاج ظالمك همشیره سی اولوب طقسانده ویا طقسان
ایکیده شامده طوغمشدر خوب صورت وشجیع وشاعر بلیغ وفصیح لکن مدمن خمر ولوطی وزانی ومباحی
ومرتکب هر فعل قبیح ایدی * حتی حضرت رسول علیه السلام بونك حقنده (لیکونن فی هذه الامة رجل
یقال له الولید لهو اشد علی هذه الامة من فرعون فی قومه) دیمشدر پدری یزید مرض موتنده یرینی بوکا
تعیین ایتمك دیلیوب لکن اوغلانجق اولمغین برادری هشامه انك وفاتندنصکره بوکا تعیین ایتمکین
هشامدنصکره بیعت اولندی (قبایح وکفریات مورثة الفضایح) مرویدرکه مستحق عذاب شدید
اولان ولید عنیدك عادات ذمیمه وقبایح عظیمه سنه حدوکنار وعد وشمار اولمیوب جمله دن پدرینك
ام ولدلرینی وکندونك صلبیه قزنی بی توقف وتکلف زنا ایله تصرف ایدوب وبرکون مصحف شریفی
دخی آچوب تفأل ایتدکده صحیفه اولنده (واستفتحوا وخاب کل جبار عنید) آیتی کلدکده کندویه
تعریض اولمغی محتملدر دیو منفعل اولمغین بنمی قورقودرسن دیوب قپایوب ایراقدن مصحف شریفه
حاشا اوقلر اتوب دلوب پاره لیوب وبعده بوشعر کفر مشعری دیدیکه (نظم) اتوعد کل جبار عنید *
فها انا ذاك جبار عنید * اذا لاقیت ربك یوم حشر * فقل یارب مزقنی الولید * برکره برجاریه سیله
مجلس خمرده ایکیسی دخی هم مست وهم جنب ایکن صباح اذانی اوقوندقده قدیمدن امامتی خلفا ایدر
اولمغین جاریه سنه البته بو دفعه امامتی سکا ایتدیررم دیو یمین ایدوب جاریه یه کندو لباسلرینی
کیدیروب تبدیل صورت ایله کوندروب جنابت ومستلکله مسلمانلره امامت ایتدردی * وبرکره
دخی چاق کعبهٔ معظمه نك اوزرنده حاشا وکلا خمر ایچمك ایچون حج زماننده مکه یه کتمك دیلدکده
کفر وسفاهت وظلم وقباحت سببیله جمله اهل شام بونی عزل وقتله اتفاق ایدوب کندوسی
طرابلسه قریب لب دریاده تدمر شهرنده شکارده ایکن عمزاده سی یزید بن الولید بن عبد الملکه
بیعت اولنمغین دار الخلافه اولان دمشق شامده غلبه ایله جلوس ایتدی (کیفیت قتل او)
بعده ولید لعینك اوستنه عسکر کوندروب جنکده محاصره اولندقده ساکن اولدیغی
اولك قپوسنه کلوب وظیفه لریکزی زیاده ایدوب اوستکزدن نیچه تکالیفی رفع ایدوب فقرا کزه
نیچه احسانلر وایلکلرا ایتدمی دیوب عسکر دخی کرچك ایتدك لکن بزم سکا هجومز همان الله
ایچوندر زیرا الله تعالینك اوامر شریفه سن استخفاف ونواهیسن استحلال وعدم استنکاف ایتدك
دید کلرنده یتر معلوم اولدی دیوب اوطه یه واروب الینه مصحف شریفی آلوب آچوب (یوم کیوم
عثمان) یعنی حضرت عثمانك شهادتی قصه سنه اوغرادم دیوب همان تلاوته باشلدقده اون نفر کسنه دیواری
آشوب ایچرویه کیروب یوز یکرمی التی جمادی الاخره سنك یکرمی سکزنجی کونی سبت کونی قرق ایکی
یا اوتوز التی یاشنده ایکن بوغزلیوب سرشقا افسرین کونده ره دیکوب شامده خلیفه یه کتوردیلر *
مدت سلطنتی همان بر ییل واوچ آی یا ایکی آی ایدی لهو وطربه وشهوته مشتغل وتدبیر احوال
سلطنتدن زیاده غافل اولدیغندن غیری کفر والحاد وزندقه یه دلالت ایدن اموره ارتکاب واجترا سی
وحین بأس ویأسده مصحف شریفه التجاسی اول خبیث وذلیلك حقیقة اختلال عقلنه دلیلدر بو خسه
ایتدیکی ایشلره زندیق وملحد وکافر خوف اهل اسلام ایله آشکاره اقدام ایتمز دیمشلر * مرویدرکه
قتل اولندقده اطرافده خارجیلر چوغالوب هر نسنه نك بر سبب ظاهریسی اولمغین بونك دخی قتلی زوال
دولت خبیثهٔ بنی امیه یه سبب اولدی دیمشلر ولله الحمد والمنه (فصل ثالث عشر در احوال یزید بن ولید
ابن عبد الملك) خلیفه اولدقده عسکرك وظیفه لرینه سابقا ولیدایتدیکی زیاده لری کسمکین یزید الناقص

دیو ملقب اولدی * والده سی آخر ملوك عجم اولان یزدجرد اوغلی فیروزك قزی انك دخی والده سی بنه شاه عجم اولان خسرو اوغلی شیرویه نك انك دخی والده سی ترکستان پاشادهی خاقانك وشیرویه والده سنك والده سی قیصر رومك قزلرندن اولمغین مزبور یزید افتخار ایدوب دیمشدرکه (نظم) انا ابن کسری وابی فروان * وقیصر جدی وجدی خاقان (نثر) مرویدرکه قاره یاغز نحیف البدن خوب صورت ایدی ولیده هجوم ایدوب خلق آنی قتل ایتدکلرنده خطبه ایچون منبره چیقوب بعد الحمد والثناء خلقه خطابا بو کلامی ادا ایتدیکه * امابعد فانی والله ماخرجت اشرا ولابطرا ولاحرصا علی الدنیا ولارغبة فی الملك وانی لظلوم لنفسی ان لم یرحمنی ربی ولکن خرجت غضبا لله ودینه وداعیا الی کتاب الله وسنة نبیه حین درست معالم الهدی وطفی نور اهل التقوی وظهر الجبار المستحل للحرمة والراکب للبدعة فلما رأیت ذلك اشفقت ان یغشیکم ظلمة لاتقلع عنکم علی کثرة من ذنوبکم وقسوة من قلوبکم واشفقت ان یدعو کثیرا من الناس الی ماهو علیه فیجیبه فاستخرت الله فی امری ودعوت من اجابنی من اهلی واهل ولایتی واراح الله البلاد والعباد من ولایته ولاحول ولاقوة الا بالله ایها الناس ان لکم عندی ان ولیت امورکم ان لا اضع لبنة علی لبنة ولاحجرا علی حجر ولا انقل مالا من بلد الی بلد حتی اسد ثغره واقسم بین مصالحه مایقوم به ان فضل فضل رددته الی البلد الذی یلیه حتی تستقیم المعیشة وتکونوا فیه سواء فان اردتم بیعتی علی الذی بذلت لکم فانا لکم وان ملت فلا بیعة لی علیکم وان رأیتم احدا اقوی منی فانا اول من یبایع ویدخل فی طاعته واستغفر الله لی ولکم * دیوب اشاعه ایندی امور خلافته مشغول اولدی مرویدرکه عالم وعاقل وصاحب ذکا ومدبر ومتدین واهل تقوی اولوب طائفهٔ بنی امیهٔ مستحق الزجری عیش وعشرتدن منع وزجر ایدردی لکن مذهب رضلال اهل اعتزالده اولمغین خلق قدریه اعتقادینه دعوت ایدوب او مذهب علماسنی کندویه یقین ایتمشدی بیرام نمازنه مصلایه سلاحله وارمق بونك ایجادی اولوب شهر ایچنده ایکی صف مسلح آتلولر اراسنده چیقمشدی بعض نصایحی اولوب بری بودرکه * یابنی امیة ایاکم والغنا فانه ینقص فی الحیاء ویزید فی الشهوة ویهدم المروءة وانه لینوب عن الخمر ویفعل مایفعل المسکر فان کنتم لابد فاعلین فجنبوه النساء فان الغنا داعیة للزنا * مرویدرکه یوزیکرمی التی ذی الحجه سنك یدنجی کونی اوتوز التی یا اوتوز بش یاقرق التی یاشنده طاعوندن وفات ایدوب مدت خلافتی همان بش آی ویایدی سکز کون ایدی (فصل رابع عشر در احوال ابراهیم بن ولید بن عبد الملك) برادری وفاتنده یرینه چیقوب برقاچ آیه دك بعض خلق بیعت ایدوب اکثری ایتمامکین حالا کردستان اولان ولایت جزیره وآذربایجان حاکمی اولوب ابراهیمك لام برادری اولان مروان ولایت شامه کاوب ابراهیم دخی انکله جنك کندونك بشر وسرور آدلو ایکی برادرلرینی کوندروب مروان انلری صیوب ایکیسن دخی طوتوب حبس ایتدکده ابراهیم عمزاده سی سلیمان بن هشامی دخی یوزیکرمی بیك عسکرله کوندروب مروانك عسکری سکسان بیك اولوب ارالرنده عظیم جنك اولدقده سلیمان دخی صیندقده ابراهیم کندوسی دمشق شهرینك طشره سنه چیقوب کندو عسکرینه مال فراوان ویروب لکن ایچلرینه اختلاف دوشمکین ناچار قاچوب کیزلنوب بعده بعضیلر قولنجه مروان انی قتل ایدوب بعضیلر قولنجه دیار بکر قربنده جزیره ولایتنه کیدوب بریلدنصکره انده وفات ایتدی بعضیلر قولنجه کیزلندکدنصکره حسن اختیاریله کاوب مروانه بولشوب خلافتنه بیعت ایدوب یوز اوتوز ایکیده دولت آل عباس ظهور ایتدکده سائر بنی امیه ایله قتل اولندی * مدت خلافتی همان یتمش کون یاخود درت آی ایدی

(فصل خامس عشر در احوال مروان بن محمد بن مروان بن الحکم بن ابی العاص) مرویدرکه پدری محمدی برادری عبد الملك خلیفه ایکن جزیره ولایتنه حاکم ایدوب انده مروان هجرتك یتمش ایکیسنده طوغمشدی آق بکزلو اورته بویلو جسیم وقباحقالو مهیب وبهادر وعاقل ومدبر اولوب بنی امیه طائفه سنك اشجعی ایدی جنکدن خالی اولموب جفاکش اولمغین مروان حمار لقبیله اشتهار بولدی تحقیق زندیق اولان جعد بن درهم آدلو استادنك مذهب باطلنده اولمغین مروان جعدی دخی دیرلردی شامده اخر خلفا وملوك بنی امیه بودر (کیفیت ظهوراو) مرویدرکه سابقا خلفا طرفندن نیجه عظیم

شهرلره ولایتلره حاکم نصب اولنوب وارديغى يرلرده وافر جنكلر وفتحلر ايدوب بعده سابقا ذكر اولنان
وليد قتل اولندقده مروان جزيره حاكمى ايكن ارمنيه شهرنده دعواى خلافت ايدوب بعده يزيد
ابن وليدك وفاتى ايشتدكده مال عظيم خرج ايدوب وافر عسكرله شامه كلوب سابقا ذكر اولنديغى
اوزره ابراهيمك ايكى سرداريله پياپى جنك ايدوب هر برينى صيوب بعده ابراهيم قاچوب يوز يكرمى يدى
صفر ينك نصفنده شامده خلافته بيعت اولنوب بعده وليدى قتل ايتديرن يزيد ناقصى قبرندن چقاروب
صلب ايتدى (محاربات) بعده مكان سابقى اولان حران شهرنه واروب خلافتدن خلع اولنان
ابراهيم ايله سليمان بن هشام انده امانله كلوب مروانه بولشوب بيعت ايدوب بعده اهل حمص ودمشق
شام وفلسطين مروانه عصيان ايتمكين مروان انلرى كسر وقهر ايدوب بعده قرقيسا شهرنه كيدوب
اول اثناده مزبور سليمان يتمش بيك اهل شام ايله مروانى خلع ايدوب مروان دخى واروب حلب ايله شام
اراسنده ارض قنسرينده عظيم جنك اولوب سليمان صينوب عسكرندن اوتوز بيكدن زياده كمسنه
قتل اولندى * يوز يكرمى سكزده خوارج طائفه سندن ضحاك بن قيس خروج ايدوب وموصل بكنى قتل
وشهرى ضبط واطرافنى غارتله ذروهٔ فساده عروج ايدوب عسكرى چوغالدقده مروان اكا واروب صفين
دبدكارى يرده ايكى عسكر بر كون صباحدن اخشامه دك جنك عظيم ايدوب ايكى طرفدن التى بيك كمسنه ايله
ضحاك قتل اولنوب لكن اكثر مقتولين خوارجدن ايدى * اشبو جنكده مروان عسكرينك صاغ قولى
طوروب مروان كند ومكانندن آيرلدقده بعض خوارج مروان اردوسنه ظفر بولوب تختنه
كلدكده مروانيلردن اوچ بيك كمسنه انى قوشادوب طوتوب قتل ايتشلردى بعده خوارجه ينه ايچلرندن
شيبان سردار اولوب مروان اكا واروب اون آيه دك محاصره وهر كون محكم جنك ايدوب لكن دائما
مروانك عسكرى صينوب بعده شيبان شهرزوره اندن كرمانه اندن بحرينه كيدوب انده قتل اولندى
(ابومسلم) مرويدركه امام محمد بن على بن عبد الله بن حضرت عباس عم رسول عليه السلام شامده بلقا
شهرنه قريب حميمه آدلو قريه ده ساكن اولوب (لنا ثلاثة اوقات موت يزيد بن ابى مسلم ورأس المائة وفتق
بافريقية فعند ذلك تدعو لنا دعاة الناس ثم يقبل انصارنا من المشرق حتى ترد خيولهم المغرب) ديوب
مزبور يزيد افريقيه ده قتل اولنوب طائفهٔ بربر نقض عهد ايتدكلرنده مزبور محمد ظهور يوز زمانى كلدى
ديوب خراسانه بر كمسنه يى آل واهل بيت رسولدن برغيرمعينه بيعته دعوته كوندروب بعده ابومسلم
خراسانى يى دخى كوندروب نقبايه مكتوبلر كوندردكده جملهسى قبول ومحمدى خليفه ايتمكى مقرر
ايتدكلرنده خراسان بكى نصر بن سياربو قصه يى طويوب مروانه تنبيه واخبار ايچون بو بيتلرى يازوب
كوندرديكه (نظم) ارى تحت الرماد وميض نار * ويوشك ان يكون لها ضرام * فان لم يطفها
عقلاء قوم * يكون وقودها جثث وهام * فقلت من التعجب ليت شعرى * أأيقاظ امية ام نيام *
فان كانوا بحينهم نياما * فقل قوموا فقد حان القيام * (اذا حان الحين حارت العين) مثلى مفهومنجه مروان
بو خبره چندان عمل ايتميوب بعده مزبور محمد قبل ظهور الخلافه وفات ايتدكده انك وصيتى موجبنجه
يوز يكرمى طقوز رمضاننده مزبور ابومسلم عجمده مرو شهرنده جميع ولايت خراسان خلقنى وفات ايدن
مزبور محمدك اوغلى ابراهيمه بيعته دعوت ايدوب بعد البيعه مروى ضبط ايتدكده مزبور ابراهيم ومحمد
نديمدن شام قربنده بلقا شهرنده ساكن اولمغين بلقا حاكمنه مروان خبر كوندروب ابراهيمى طوتوب
كندويه حران شهرنه كتوردوب حبس بعده قتل ايتدى (غلبهٔ آل عباس) مقدما ابراهيمك وصيتى اوزره
جميع اقربا ومتعلقاتى برادرى عبد الله كوفه يه ايلتوب برادرى منصور ايله انده براى كيزلنوب يوز اوتوز
ايكى ربيع الاولينك اوچنجى يا اون ايكنجى جمعه كونى خلافته صباحدن آشكاره بيعت اولنوب
بعده مروان يوز يكرمى يا يوز اللى بيك عسكر ايله موصل قربنه واروب اردوسى اطرافنده خندق قازوب
بر طرفنه كوپرو قوروب عبد الله دخى كند وعميسى عبد اللهى بحد عسكرله كوندروب جمادى الاخره ده
عظيم جنك اولدقده بحكمة الله تعالى مروانه تبول ايتمك لازم كلوب ناچار آتدن اينوب اوحالده صداى
جنكدن سرتاج النه دن آتى اوركوب كند وعسكرى ايچنه قاچوب آتى كورنلر مروانى قتل اولندى

صانوب قاچغـه باشلایوب (اذا تمت المدة لا تنفع العدة) مفهومنجه كثرت عسكر كاركر اولمیوب بلا سبب مجرد بر یول ایله بی قوت وحول قالمغـین قاچوب اول محلده ذهبت الدولة بالبولة دیو ضرب مثـل اولدی (نظم) مكن تكیه بران دیوار دوله * كه بنیادش برد سیلاب بوله (لمحرره) حضرت حق كشی یه اولسـه معین * هر ایشی آسان اوله انك همین * اولمیجق عون خـدا یارا كا * سهل اولان ایشـلر اوله دشوار اكا *

(قتل مروان) مرویدر كه عسكریله چقـاركن كیمی قیر یلوب كیمی صویه غرق اولمغـله اكثری هلاك اولدقده قدیمدن وطنی اولان جزیره ولایتنه واروب خزینـه لرین الوب شامه كیدوب سردار اولان عبـدالله كاوب جزیره یی ضـبط ایدوب مروانك اردنجه كیدوب دمشقده محاصره ایدوب خلیفه اولان عبـدالله بونی ایشـتدكده صالح آدلو بر عمیسن دخی سرداره معاونته كوندروب شهری جبرا فتح ایدوب اوچ كونه دك ایچنه قلیچ قویوب خلقی قیروب قلعه یی اساسـنه دك ییقوب مروان بونی ایشـیدوب فلسطیندن مصره قاچوب اندن دخی چاق حبش مملكتنه كتمك ایچون مصرده صعید ولایتنـه واروب بو جانبـده دخی سردار فلسطینه برادری صالحی عسكر ایله مروانك اردنجـه كوندروب بوصیر آدلو قریه ده یتشوب یوز اوتوز ایكی ذی الحجه سـنده قتـل ایدوب اوغلاری عبـدالله وعبیدالله قاچوب عبـدالله چاق مهدی خـلافتنده طوتلوب اكا كتورلدی (متفرقات) مروانك زمان خـلافتنده وفات ایدن اشراف مشاهیر بونلردر كه ذكر اولنور * امام سدی ومالك بن دینار وعاصم احد قراء سبعه ویزید بن ابی حبیب وشیبة بن النصاح المقری ومحمد بن المنكدر ویزید بن القعقاع المقری وایوب السختیانی وابو الزناد وهمام بن منبه وواصل بن عطا كه رئیس طائفهٔ معتزله ایدی * ومروانك جملـه مدت خلافتی بش یـل واون آی مدت عمری التمش یدی یا التمش ایكی یـل ایدی بو محلده دولت خبیثهٔ بنی امیهٔ بی حمیـه منقرض اولوب حضرت امام علی وحسـن وحسـین انتقاملری ایچون بنی امیه نك ملوك وامراسنك میتلرندن معاویه ویزید لعین وعبدالملك وهشام وسائرلری مقبره لرندن چیقاریلوب بدنی صحیح بولنان صلب بعده احراق اولندی ودخی جمیـع ممالك اسلامیه ده مطلقا بنی امیـه طائفه سـندن حیاتده بولنانلردن آشكاره یرده كور یـور بركسـنه قونمیوب اوقات متفرقه ده تفصـیله محتاج انواع عذابله جملـه سی قتـل اولنوب ایچلرنده نامدارلرندن همان عبـدالرحمـن آدلو كسـنه قورتلشـدر كه مغرب دیارنه كیدوب انده پادشاه اولدی تكیم اشاغیده ذكر اولنور (نظـم) كجا آن فریدون وضحاك وجم * شهان عرب خسروان عجم * همه خاك دارند بالین وخشت * خنك آن كه جز تخم نیكی نكشت

(باب ثانی در احوال خلفاء عباسـیه) اشـبو طائفـهٔ عارفه هجرتك یوز اوتوز ایكنجی سـنه سـنده ظهور ایدوب جملـه سی اوتوز یدی نفر ومدت خـلافتـلری بشـیوز یكرمی درت یـل وتختگاهلری بغـداد وانك اطرافنـده بعض بلاد ایدی (فائده) طائفهٔ بنی امیهٔ بی حمیه نك خبث وفسق وظلم باعث الظلملرندن اكثر خلق عالم بردرد والم اولمغین خلفاء آل عباس كرام الناس عدالت استیناسك ظهور موجب السرورلرینه اشارت ایدن احادیث بشارت توریثك بعضلری بونلردر كه حضرت رسول علیه السـلام (رأیت بنی مروان یتعاودون علی منبری فساءنی ذلك ورأیت بنی العباس یتعاودون علی منبری فسرنی ذلك) ودخی (الخلافة فی ولد عمی وصنو ابی حتی یسلموها الی المسیح) ودخی (اللهم اغفر للعباس ولولده مغفرة ظاهرة وباطنة لا تغادر ذنبا اللهم احفظه فی ولده واجعل الخلافة باقیة فی عقبه) ودخی عبدالله بن عباس طوغوب حضرت رسول علیه السلام انی كوردكده (هذا ابو الخلفاء حتی یكون منهم السفاح حتی یكون منهـم المهدی حتی یكون منهم من یصلی بعیسی ابن مریم) دیو بیورمشـلردر بعض سلف ایدر اولولریمزی ایشـتدمكه (والله لقد افضت الخلافة الی بنی العباس ومافی الارض احدا اكثر قارئا للقرءآن ولا افضل عابدا ولا ناسكا منهم) دیرلردی

(فصـل اول در احوال سفاح) اسمی عبـدالله اولوب اكن خلیفه اولمغیچون بنی امیه دن بیحد كسـنه لر قتل ایتـدیكیچون سفاح لقبیله مشهور اولدی (فائده در بیـان نسب وحلیه واوصاف سفاح) مرویدر كه پدری محمـد بن علی بن عبدالله بن عباسدر كه جد اعلالری حضرت عباس ایله عبدالله نك تفصـیل احوالاری یوقاروده باب اقرباء رسول علیه السـلامده كچمشـدر ماجدی علی بن عبدالله دخی جملـه توابعیله بنی امیه دن هشام بن عبـدالملك ویا خود اندن اول ولید بن عبـدالملك خلیفه ایكن سلطنت خوفندن

شامه یقین بلقا شهرینه سوروب دولت بنی امیه انقراضنه دك بوطائفه انده طوروب هجرتك یوزاون سكزنده علی وفات ایدوب خوب صورت ومهیب وعظیم الشان وعابد وزاهد كمسنه ایدی هر كون بیشیوز ركعت نماز قیلوب یكرمی ایكی اوغلی اولشدی علینك اوغلی دخی محمد یوز یكرمی بشده التمش یاشنده وفات ایتمشدی مرویدركه سفاح یوزسكزده یاخود درتده طوغوب خوب صورت بلند قامت آق بكزلو سیاه صاچلو كوزل صقاللو طوغان بورونلو اولوب اگرچه خونی كمسنه ایدی لكن زیاده عالم وكامل ومدبر وعاقل وفصیح وبلیغ وسخی وبی دریغ اولوب وعده ایتدیكی نسنه یی اصلا تأخیرا یتمیوب اول مجلده واول مجلسده البته اداوعطا ایدردی بر كره عبدالله ابن حضرت حسن بیك كره بیك اقچه نامنی قولقدن ایشیدوب لكن بر یرده كورمدم دیمكین فی الحال اكا اول قدر اقچه باغشلیوب همان اول مجلسده تسلیم ایتدی مهرینك نقشی (الله ثقة عبدالله وبه یؤمن) ایدی بونك حقنده حضرت رسول علیه السلام (یخرج رجل من اهل بیتی عند انقطاع من الزمان وظهور من الفتن یقال له السفاح فیكون اعطاؤه المال حثیا) دیوب ودخی (منا السفاح ومنا المنصور ومنا المهدی) بیورمشدر (جلوس وبعض وقایع) زمان خلافت مناسبت كلیه ایله مروان احوالنده بیان اولندیغی اوزره یوزاوتوزایكی ربیع الاولینك اوچنجی یااون ایكنجی جمعه كونی كوفه شهرنده خلافته بیعت اولنوب بعده مروانله جنكه كندونك عمیسی عبدالاهی كوندروب مروان صینوب ولایت مصره قاچوب انده قتل اولندی جمیع ممالك اسلامیه یی سفاح مستقلا ضبط ایتدی بعده سخاوتكاده مشهور دنیا اولان خالد بن برمك نام كمسنه یی وزیر ایدینوب مدبر امور وزیر تسمیه اولنمق ابتدا بوزمانده ظهور ایتدی مزبور خالد سفاحدنصكره منصوره دخی وزیر اولوب مهدی خلافتنده وفات ایتمشدر * مرویدركه حضرت رسول علیه السلام وچهاریاركزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین خطبه یی اباغ اوزره اوقیوب بعده معاویه بیوز كمسنه اولمغین اوتورركن اوقوردی بعده خلفاء بنی امیه معاویه یه تقلید ایدوب ما سفاح خلیفه اولدقده سنت رسول الله علیه السلام ایله عمل ایدوب الی یومنا هذا اجرا اولنور اولدی * مرویدركه سفاح برادری یحیایی موصله وینه برادری منصوری جزیره ولایتنه وعمیسی داودی مكه ومدینه ویمن ویمامه ولایتلرینه برادرزاده سی عیسی بن موسایی كوفه وعراقه اوبر عمیسی عبدالاهی شامه ابوعون بن یزید آدلو كمسنه یی مصره ابومسلم خراسانی یی خراسانه حاكم ایتدی * مرویدركه رئیس اصحاب فیل اولان ابرهه وعسكری قهر رب العالمین ایله سالك راه عدم اولدقلرنده یمنده شهر صنعاده قلیس آدلو كنیسهٔ كفرانیسه سننك اطرافی مرور زمانله ویران ومسكن سباع وبعض حیوانات اولمشكن سفاح خلیفه اولدقده یمن حاكمی اولان داودی عسكرایله كوندروب انی یقدیروب ایچندن عظیم ماللر آلوب بعده اول كنیسانك نام ونشانی قالمدی (وفات) مرویدركه خلافتندن ایكی یل صكره كوفه دن كوچوب بغداده قریب انبار شهرینی تختكاه ایدینوب ایكی یلدنصكره یوزاوتوزبش ذی الحجه سنك اون ایكنجی كونی یكرمی یایكرمی بدی یایكرمی سكز یااوتوز اوچ یااوتوز ایكی یاشنده جدری دیدكاری چچك مرضندن وفات ایدوب خلافتی كندودنصكره بیوك اولان برادری منصوره وصیت ایدوب جمله مدت خلافتی درت یل وطقوز یاسكز آی اولوب سكز آی مروان حیاتنده درت یلی انك وفاتندنصكره ایدی (فائده) سفاح زماننده وفات ایدن مشاهیر بونلردر * زید بن اسلم وعبدالله بن ابی بكر بن حزم وربیعة الرائی كه فقیه اهل مكه ومدینه ایدی وعبدالملك بن عمیر ویحیی بن ابی اسحاق الحضرمی وعبدالحمید الكاتب كه فاضل وكامل ایدی ودخی نیجه لر (انتقام) تاریخ ابن شحنه ده مذكوردركه سفاح كندویه پدری خلفاء بنی امیه دن اولان سلیمان بن هشام بن عبدالملكی مقرب ایتدكده برشریف كمسنه سفاحه كلوب (نظم) لایغرنك ماتری من رجال * ان تحت الضلوع داء دویا * فضع السیف وارفع الصوت حتی * لاتری فوق ظهرها امویا * دیدیكنده بوكلام نصاح ایله سفاح متأثر وسلیمانك قتلنه آمر اولمغین فی الحال قتل ایتدیلر سفاحك عمیسی عبدالله یاننه دخی بنی امیه دن طقسان نفر مقداری كمسنه جمع اولوب سفرهٔ طعام چكلمك صددنده شعرادن بری كلوب دیدیكه

(نظم) اصبح الملك ثابتا بالاساس * بالبهاليل من بنى العباس * طلبوا وترهاشم وشفوها * بعد ميل من الزمان وباس * لاتقيلن عبد شمس عثارا * واقطعن كل رقلة وغراس * انزلوها بحيث انزلها الله * بدار الهوان والاتعاس * واذكروا مصرع الحسين وزيد * وشهيد بجانب المهراس * والقتيل الذى بحران اضحى * ثاويا بين غربة وتناسى (نثر) عبد اللهه بو خبر اثر ايدوب فى الحال امر ايلدى اول طقسان كسنه يى چادر دير كار يله اوروب اعضالرين قيروب دخى تمام وفات ايتدين اوزرلرينه قاليلر دوشدوب بعض خلق ايله اوستنه چيقوب اوتوروب سماط چكلوب يمك ييوب آلتلرنده موته قريب مجروحلرك ناله وانينلرى ايشيديلوردى * ودخى مزبور عبد الله دمشق شامده معاويه ويزيد ومروان وعبد الملك وهشام وسائر بنى اميه نك مقبره لرين آچديروب ايچلرنده بدنى چوريمش اولميانى اصوب بعده آتشه ياقدى ودخى سليمان بن على بن عبد الله بن عباس بنى اميه دن برجماعتى قتل ايدوب جيفه لرينى كلبلره يدرديلر والحاصل بنى اميه دن اسم ورسمى مشهور ومعلوم اولان هيچ بركسنه قورتلميوب جملهسى قتل اولنوب ايچلرنده همان عبد الرحمن آدلو كسنه قورتلوب اولدخى مغرب ولايتنه قاچوب بعد زمان انده پادشاه اولمشدر تكيم اشاغيده كندوسى واولادى تفصيل اولنور ان شاء الله تعالى

(فصل ثانى در احوال منصور بن محمد) بن على بن عبد الله بن العباس عم الرسول عليه السلام برادرى كبى بونك دخى اسمى عبد الله اولوب لكن لقبى منصور روانكله مشهور ايدى كنيتى دخى ابو جعفر اولوب بعد الخلافه اكثريا بخل وخست وجمع مالده غايت دقت ايدوب عاملردن بالذات كندوسى حساب آلدقده منقير وچكردلك قسمن دخى حساب ايتمكين دوانقى لقبيله دخى مذكور ايدى طقسان بشده طوغوب برادرى سفاحدن اون اوچ ياطقوز ياسكز يايدى ياش بيوك ايدى (فائده در حليه واوصاف او) مرويدركه قاره ياغز وبلند قامت ونحيف وآرق يوزلو وعارض وعذارلرنده صقالى خفيف اولوب صقالنى سياهله بويياردى * مرويدركه مالك علم وادب تارك لهو وطرب شجيع ومهيب ومدبر ومصيب ووقور وصبور اهل فراست وذكا موفور متأمل ودوربين وجامع الاموال فصيح وبليغ وتيزجواب ودافع السؤال اولوب شرائط رياست وضبط سياستده آل عباس ايچنده مردانه وبردانه ايدى وكيديكى لباسلرى درويشانه وزاهدانه مصلى واهل عبادت واكثر احوالده صاحب دنيا اولميوب صاحب ديانت ومتشرع واهل عبادت ومحب عدالت ايدى لكن زياده حريص رياست اولمغين نظم امور سلطنت ايچون ظلمه وافر كسنه يى بى رحم ومطل قتل ايدوب فريد عصر ومجتهد دهر اولان حضرت امام اعظمه دخى زهر يدرمشدر هر شهرده هر طائفه دن بعض جاسوسلرى اولوب نيجه خواص وعواملك اكثر جزئيات وكليات احواللرينه اولوجهله مطلع اولمغين جمله عالم اندن محكم خوف ايدرلردى غايت خسيس اولوب برخوب نفسى ايرلادوب غايت ايله حظ ايتمكين يارم اقچه ويروب لكن احيانا سخا ايدوب حتى بعد الخلافه حجه واردقده مدينه ده دوه جيلر خليفه دن قاضى يه شكايت ايدوب قاضى خليفه يى شرعه دعوت ايتدكده يالكزجه واروب قاضى اكاريندن قالقميوب خليفه اوزرينه دوه جيلره حق حكم ايتدكده خليفه قاضينك عدالتنه تعجب ايدوب وغايت حظ ايتمكين قاضى يه خيردعا ايدوب بى اختيار اون بيك قرمزى فلورى باغشلادى (جلوس) مرويدركه يوزاوتوزالتيده يعنى يوزاوتوزالتى سنه سنك آخرنده حج شريفده ايكن برادرى سفاحك موتى وكندويه خلقك بيعتى خبرى كلدكده ابو مسلم ايله اهل مكه دخى بيعت ايدوب بعد اداء الحج دار الخلافه اولان انبار شهرنه كلدى (بدايع وقايع در زمان خلافت او) (١) مرويدركه سفاح وفاتنده شام حاكمى اولان عميسى عبد الله بن على مروانى صيد يغمده سفاح غايت حظ ايدوب كندودن صكره خلافتى بكا تعيين ايتدى ديو اقامت شهود ايتمكين اهل شام اكا تابع اولوب عسكر عظيم ايله حلب قربنده مرج دابقده جمعيت ايتدكده منصور ابو مسلمى انكله جنكه كوندروب نصيبين شهرى قربنده دخى عظيم جنك اولوب عبد الله صينوب بصره حاكمى اولان برادرى يانته قاچوب انده كيزلندى (٢) بعده ابو مسلم عبد اللهك ملوك وامراء بنى اميه دن مالك اولديغى خزائن عظيمه سن قبض ايدوب منصور ايشتدكده بنم مالمى برخوش ضبط ايله اوكاتبه صاقله ديو خبر كوندروب

ابو مسلم

ابومسلم بو کا انجنوب خلافتی آل عباسدن آل رسوله نقل ایچون خراسانه کیدوب برروایتده عبداللهی
صیدقده منصوری آنی خراساندن صرف ایچون مصر ایله شام حاکملکن ویروب خبر کوندردکده آلمیوب
خراسانه کیدوب علی کل حال منصورا کاخبرلر کوندروب انواع اعتذار واستمالت ایله کتوردوب اول دخی
اکثر عسکرنی حلوان شهرنده قویوب اوچ بیك کمسنه ایله مداین شهرنده منصوره بولشوب الین او پوب منصور
اکا ظاهرا غایت رعایت ایدوب بعده بعض مکار حیله کارلر خلیفه یه بو اشمغه چوق آدمله کلمك ترك ادبدر
دیمکین تدریجله ازالدوب یوز نفر آتلو ایله کاوراولدقده یوزاوتوزیدی شعباننده منصور کندو تنهاسنده
یکرمی نفر مسلح اوغلانی پرده آردنده کیزلیوب سزه ال قاقدیغم کبی فی الحال چیقوب ملعونی اولدوره سز
دیوب بعده ابومسلمی تنها کتوردوب اثناء کلامده قلیجکزی کوره یم دیوب اول غافل دخی چقاروب
ویردکده منصور باقوب بکنوب مندری آلتنه قویوب بعده خطاب وعتابه باشلیوب عاقبت ال
قاقوب خدمتکارلر کلوب باشنی کسوب عسکرینه آتوب بعده وافر التون صاچوب فتنه یی تسکین ایتدی *
مزبور ابومسلم دولت عباسیه یی اظهار ایچون التی یوز بیك کمسنه قتل ایتمشکن * لاوفاء للملوك * خصوصا
اتق شر من احسنت الیه * سری آشکار اولدی (٣) یوزاوتوزسکزده منصور کعبهٔ معظمه نك حرمنی
توسیع ایتدیروب یکرمی اوچ قپو یاپدردی (٤) روم کافرلری ملاطیه شهرنی مسلمانلر اندن آلوب قلعه سن
ییقوب اماشهر خلقنی انجتمدیلر (٥) یوزاوتوزطقوزده منصور سابقا اقچان عیسی عبداللهی اله کتوروب
تفصیله محتاج معامله دنصکره کندو سراینده اساسی صافی طوزدن بر اوطه یاپدیروب انده حبس ایتدی
بر کیجه ظرافتله صوقویوروب صباحه دك طوزاریوب اوطه ییقلوب عیسی هلاك اولوب بلاسبب عجب
حال اولدی دیو ظاهرا ماتم طوتدی (٦) ینه بو ییلده بنی امیه دن اولوب سابقا قچن عبدالرحمن بن معاویه
ابن هشام بن عبدالملك ولایت مغربده پادشاه اولوب دولت بنی امیه عالمده تکرار آشکار وهجرتك درتیوزنه دك
مغربده دولتلری پایدار اولدی (٧) یوز قرقده منصور ملاطیه یه التمش بیك کمسنه کوندروب شهری
تعمیر ایتدیلر ودخی آدنه قربنده مصیصه شهرنی یاپدیروب ایچنه بیك سپاهی قویوب آدنی معموره قودی
(٨) ولایت سندده دخی بر شهر لطیف یاپدیروب آدنی منصوره قودی دیشلر (٩) قرق برده حرم کعبه ده
حطیم سابقا طاش ایله یاپلمش ایکن منصور انی مرمر ایله یاپدردی (١٠) ینه بو ییلده ابومسلم خراسانینك
مذهب باطلی اولان تناسخ اعتقادنده ریوندیه طائفه سی ظهور ایدوب منصور انلردن ایکیوز کمسنه
حبس ایدوب باقیلری کیزلنوب بعده بربوش تابوت آلوب جنازه یه جمعیت بهانه سیله زندانه واروب
تابوتی براغوب زندان قپوسن قیروب کندو محبوسلرنی قورتاروب برقاچ یوز نفر اولوب خلیفه
سراینه هجوم ایتدیلر منصور دخی پیاده چیقوب مسلمانلر جمع اولوب زندیقلری جمله قتل ایتدیلر (١١)
یوز قرق اوچده علم حدیث وفقه وتفسیرده ممالك اسلامده علماء عظام ومجتهدین کرام کتابلر تألیفنه باشلیوب
ابن جریج مکه ده مالك مدینه ده اوزاعی شامده سعید بن ابی عروبه وحماد بن مسلمه ودخی غیریلر بصره ده
معمر یمنده سفیان ثوری کوفه ده ابن اسحاق علم تواریخده امام اعظم علم فقهده کتابلر تألیف ایدوب بونلردن
بر مقدار صکره هاشم ولیث وابن لهیعه بونلردن دخی صکره ابن المبارك وامام ابو یوسف وامام محمد
وابن وهب وغیریلر دخی تألیفلر ایدوب تدریجله انواع علومده تألیفات چوغالغه باشلیوب علوم عربیه
ولغت وتواریخ تألیف اولندی بونلردن اول امت محمد ایچنده قرآن عظیمدن غیری یازلمش کتاب اولمیوب
علمادن مسائل علوم شرعیه وغیری ازبردن اوکرنیلوب هرکس کندو حفظنه اعتماد ایدردی (١٢)
یوز قرق درتده منصور دعوای خلافت خوفیله اولاد حضرت حسندن اون بر کمسنه یی حبس وقید بند
ایتدی (١٣) قرق بشده پاچاق قرقده تختگاهی اولان انبار شهرندن ایکی اوچ کونلك یرده نهر دجله
کنارنده بغداد شهرینك یرینه کلوب ارض خالیه کوروب انده بر کلیساده بر راهبه بولشوب ملحمه
کتابلرنده بونده بر شهر یاپلوب آخر زمانه دك معمور اوله جقدر دیو کورمشمدر دیدکده منصور اول یری
راهبدن صاتون آلوب راهبك اسمی باغ ارضنك اسمی داد اولمغین انده بر شهر یاپوب اسمی بغداد اوله
دیو بیوروب درت ییله دك غایتده عظیم واسع بر مدور حصار واورتاسنده کندو ایچون بر سرای استوار

یاپلوب درت ویاخود طقوز ییلده بغداد شهرینك بناسی تمام اولوب فوایح مسکیه ده بناء بغداده منصور
التیوز سکسان سکز بیك کره بیك اقچه صرف ایتدی دینوب عثمانی اقچه حسابنجه یوز یکی بر یولك
اولمق اوزره الی بیك سکز یوز سکسان یولك عددی قدر اقچه اولور (١٤) ینه یوز قرق بشده عبدالله
ابن حضرت حسنك اوغللری محمد وابراهیم امام مالك فتواسیله مدینه ده دعوای خلافت واهل
مدینه محمده بیعت ایدوب ابراهیم محمد ایچون عسکر جمعنه بصره یه کیدوب منصور محمدك اوستنه
کندو برادرزاده سی عیسی بن موسایی کوندروب عظیم جنکدنصکره محمدی اهل بیتندن نیجه کسنه ایله
شهید وانلرك ظهورنه سبب اولان علما وغیریدن وافر کسنه یی خلیفه وتوابعی قتل وضرب وانواع جفا وتهدید
ایتدیلر بصره ده ابراهیم خلقی برادری محمدده بیعته دعوت ایدوب بصره وواسط واهواز خلقی تابع اولوب
یوز بیك قدر عسکر جمع ایدوب مدینه ده مزبور عیسی محمدی قتل ایتدکده ابراهیمه واروب جنك ایدوب
عاقبت ابراهیمك دخی باشن کسوب منصوره کوندردی (نظم) درین چمن کل بیخار کس نچید آری *
چراغ مصطفوی باشرار بولهبیست (نثر) مرویدرکه علویلر ایله عباسیلر اراسنده ابتدا بغض
وعداوت براغان منصوردر اندن اول آل علی وآل عباس محبت واستیناس اوزره ایدیلر (١٥) یوز قرق
التیده جزیرهٔ قبرسه غزا اولندی (١٦) قرق سکزده مغربده اندلس جزیره سندن غیری جمیع ممالك اسلامیه
منصورك تحت ضبطنه داخل اولدی (١٧) یوز اللیده ممالك خراسانده استادسیس آدلو کسنه آتلو
وپیاده اوچیوز بیك عسکر ایله خروج ایدوب اکثر بلاد خراسانه مسلط اولمغین منصور بیحضور اولوب عاقبت
اجثم مروزی یی انکله جنکه کوندروب اجثم قتل اولنوب عسکری صینوب بعده حازم نام کسنه عظیم
عسکر ایله واروب جنك ایدوب طرفیندن یتمش بیك کسنه قیریلوب استادسیس قاچوب برطاغه چیقوب
اسیر اولان اون درت بیك کسنه یی حازم ظفر ملازم قتل ایدوب بعده استادسیسی محاصره ایدوب اودخی
کندو نفسنی طوعا تسلیم ایتمکین قید بند اولنوب اوتوز بیك کسنه اولان عسکری قیوویرلدی (١٨)
اللی برده شهزاده محمد المهدی سنجاغی اولان عجم ده ری شهرندن بغداده کلوب شهری بکنوب پدری
انك ایچون دجله کنارنك جانب شرقیسنده رصافه شهرنی عالی سرایلرله بنا ایتدروب وانی ولیعهد ایدنوب
یعنی کندو وفاتندنصکره خلیفه اولمغه خلقه بیعت ایتدروب سلاطینه لازم اولان قدر وافر خدم وحشم
واسباب تجمل ویروب پدری یاننده بولنمق ایچون انده ساکن اولدی (١٩) مرویدرکه خلفا وملوك
اسلامیه ده ابتدا منجمین قولیله عمل ایدن ونامنه کلیله ودمنه واقلیدس وغیری کبی سریانی فارسی کتابلر
ترجمه اولنان واشراف طائفهٔ عرب یرینه قوللرین حاکم ایدوب ریاستلری عربلرك اللرندن الان وآل رسولله
آل عباس ما بیننه بغض وعداوت براغان منصوردر (٢٠) مرویدرکه بونك زماننده وفات ایدن
مشاهیر علما وغیری بونلردر * ابن المقفع وامیر معن بن زایده که باب سخاده حاتم طیدن زیاده ایدی وسهل بن صالح
وعلاء بن عبدالرحمن وخالد بن یزید الفقیه وداود بن هند وابو حازم وعطاء الخراسانی ویونس بن عبید
وسلم الاحول وموسی بن عقبة التابعی وعمرو بن عبید الزاهد المعتزلی ویحیی بن سعید الانصاری وامام کلبی
المفسر ومحمد بن اسحاق وامام جعفر الصادق وامام اعمش که اصحابدن بشیوز کسنه یه یتشمشدی
وشبل بن عباد مقری مکه ومحمد بن عجلان فقیه مدینه ومحمد بن عبدالرحمن بن ابی لیلی التابعی وعبدالملك
ابن جریج التابعی مجتهد اهل مکه وامام اعظم همام اکرم ابو حنیفه وحجاج بن ارطات وحماد الراویه
ورؤبة الشاعر وجریر وسلیمان التیمی وعاصم الاحول وابن شبرمة التابعی ومقاتل بن حیان ومقاتل
ابن سلیمان وهشام بن عروه وابو عمرو بن العلا که علم قرائتده مشایخ سبعه نك بریدر وحکم بن ابان الزاهد
ومسعود بن کدام عالم اهل کوفه وامام شعبه وحسین بن واقد قاضی مرو وامام زفر شاکرد
امام اعظم واشعب الطماع التابعی وحمزه بن حبیب الزیات المقری الزاهد وامام اوزاعی المجتهد وخالد بن مهران
وحمید الطویل المحدث وکهمس بن الحسن التابعی وعبدالله بن عدن عالم البصره * ودخی نیجه کسنه لردر
(وفات) مرویدرکه یوز اللی سکزده منصور خلیفه حجه کیدوب مکهٔ مکرمه شهرینه برقاج
منزل قریب یقلاشدقده ماه ذی الحجه نك التنجی کونی التمش اوچ یا التمش درت یاشنده مرض

اسهالدن

اسهالدن وفات ایدوب مدت خلافتی یکرمی ایکی ییل اوچ ای ویایکرمی بر ییل اون برآی اولوب
اون نفراوغلی وارایدی وفات ایتدکده طقوز بیك بشیوز یولی عثمانی اقچه عدد نجه اقچه سی قالوب عادت
قدیمه اوزره هراقچه بردرهم کومش ایدی (فائده دراجمال احوال حضرت امام اعظم رحمة
الله علیه) کنیتی ابو حنیفه ایدی واسمی نعمان بن ثابتدر اجدادی نسبنده اختلاف اولنوب عجم
طائفه سندن ایمشلر کوفه ده هجرتك سکسانده ده طوغوب پدری ثابت سابقا کوفه ده حضرت علی یه
یولشوب کندویه وذریتنه یمن وبرکتله دعا ایتمشدر حضرت امام کبار تابعیندن اولوب تازه لکنده
صحابهٔ کرامدن انس بن مالکی اوچ یا خود التی یدی کمسنه یی دخی کوروب انلردن احادیث شریفه
روایت ایتمشدر * معتبراتده فضائلی حقنده حضرت رسول علیه السلام (سیکون فی امتی رجل یقال له
ابو حنیفة هو سراج امتی یوم القیامة) ودخی (سیکون رجل یقال له النعمان بن ثابت ویکنی بابی حنیفة
یحیی دین الله وسنتی) ودخی (سیکون فی آخر الزمان رجل یکنی بابی حنیفة هو خیر هذه الامة) ودخی
(یجیئ رجل فیحیی سنتی ویمیت البدعة اسمه النعمان بن ثابت) ودخی (فی کل قرن من امتی سابقون
وابو حنیفة سابق زمانه) ودخی (یخرج فی امتی رجل یقال له ابو حنیفة بین کتفیه خال یحیی الله تعالی
دینه علی یدیه) بیورمشدر دیو مذکوردر وعلمادن بری دخی واقعه سنده (یارسول الله
ماتقول فی علم ابی حنیفة) دیو صوردقده (ذلك العلم یحتاج الناس الیه) بیورمشلردر وعلمادن بری دخی
بنه واقعه سنده حضرت رسول علیه السلامی کوروب (یارسول الله ماتقول فی هذا الرجل الذی بالکوفة
النعمان بن ثابت أخذ من علمه) دیدکده رسول الله علیه السلام (خذ من علمه واعمل بعمله فنعم
الرجل هو) دیو بیورمشلردر وحضرت امام علی رضی الله عنه (الا انبئکم برجل من کوفة بلدکم هذا یکنی
بابی حنیفة قد ملأ قلبه علما وحکمة وسیهلك به قوم فی آخر الزمان کما هلکت الرافضة بابی بکر وعمر) دیوب
وامام محمد باقر ابو حنیفه یه باقوب (کانی بك وانت تحیی سنة جدی علیه السلام وقداندرست وتکون
مفزع الکل ملهوف وغیاثا لکل مهموم یسئلك المتحیرون اذا وقفوا تهدیهم الی الواضح من الطریق
اذا تحیروا فلك من الله العون والتوفیق حتی تشارك الربانیین فی الطریق) دیمشدر * مرویدرکه تازه لکنده
علم کلامه ومعرفتنه چالشوب غایت ماهر اولوب بعده امام حماد تابعی یه یکرمی سکز ییل شاکرد اولوب حماد
دخی وفات ایتدکده انك یرینه مجتهد ومفتی اولدی وصدای فضل بی انتهاسی عالمه طولدی * مرویدرکه علم
وفضل وذکا وفراست وزهد وتقوی وامانت وسرعت جواب ودیانت وقوت صواب وسائر کمالات سنیهٔ انسانیه ده
فائق الاقران ومشهور جهان ایدی زماننده اولان وصکره کلان جمیع مجتهدین وسائر علما
وفضلا بو کا غایت مدح وثنا ایدوب امام شافعی (الناس عیال فی الفقه علی ابی حنیفة) ودخی (انی لاتبرك
بابی حنیفة واجیء الی قبره زائرا فی کل یوم فاذا عرضت لی حاجة جئت الی قبره وصلیت رکعتین وسألت الله
تعالی الحاجة فتقضی) دیمشدر ودخی امام شافعی امام ابو حنیفه نك ایکنجی شاکردی اولان امام محمدك
شاکردی اولمغین (اعاننی الله تعالی فی العلم برجلین فی الحدیث بابن عیینة وفی الفقه بمحمد) ودخی (لیس لاحد
علی من المنة فی العلم واسباب الدنیا ما لمحمد) ودخی (لقد کتبت عنه حمل بعیر ولولاه لما الصق بی من العلم شیء
والناس کلهم عیال علی اهل العراق فی العلم واهل العراق علی اهل الکوفة واهل الکوفة علی الامام ابی حنیفه)
دیمشدر * مرویدرکه امام اعظم کبار علمادن درت بیك کمسنه دن اخذ علم ایدوب بو خصوصده بعضلر دیمشدرکه
(نظم) غدا مذهب النعمان خیر المذاهب * کذا القمر الوضاح خیر الکواکب * تفقه فی خیر القرون
مع التقی * فمذهبه لاشك خیر المذاهب * وکان له صحب بنور علومهم * تجلی عن الاحکام سحب الغیاهب *
ثلاثة آلاف والف شیوخه * واصحابه مثل النجوم الثواقب * فضائلی حقنده علماء متأخرین وافر کتابلر تألیف
ایدوب سلفدن بری دیمشدرکه (نظم) حسبی من الخیرات مااعددته * یوم القیامة فی رضی الرحمن *
ان النبی محمد خیر الوری * ثم اعتقادی مذهب النعمان (نثر) مرویدرکه مذهب حنفیده
التیوز بیك مسئله اولوب مذهب شریفی مدحنده دیمشلردر (نظم) ایا جبلی نعمان ان حصاکما *
لتحصی وما تحصی دقائق نعمان * جلائل کتب الفقه طالع تجدبها * حقائق نعمان شقائق نعمان (نثر)

مرویدرکه غایتده اهل تقوی اولمغین کسب حلال ایچون دکانده شرکت اوزره تجارت ایدرردی
ذره قدر شبهه‌سی اولدیغی نیچه یوزفلوری ربحی احیانا فقرا و علمایه توزیع ایدردی دائما شاکردلرینی
بسلیوب جمله خرجلرین کوررردی اوتوز ییل کوندز صائم وکیجه قائم اولوب اکثریا مسجدده درس علم
وفتوی ایله وکیجه‌لر صباحه دك کاه اوده وکاه مسجدده عبادت مولا ایله چکنوب قرق ییل یاتسو
آبدستیله صباح نمازین قیلوب واکثریا بر رکعتده یا ایکی رکعتده بتون ختم شریف ایدوب احیاء
لیالی ایدوب کاهی اولوردیکه بر آیت رحمت وعذابی نمازده وخارجده تکرار ایدوب صبحه‌دك
صیحه ایله کریان ونالان اولوب ایشیدنلردخی ترحم فراوان ایدرلردی امت محمدده بر رکعت نمازده
ختم قرآن ایتمك همان حضرت عثمان وتمیم داری وسعد بن جبیر وامام اعظم حضراتنه میسر اولمشدر
دیمشلر * مرویدرکه اصلا برکسنه‌دن جائزه قبول ایتمیوب درویشانه لباسلر کیوب احیانا اظهار
نعمت خدا ایچون درت یوزفلوریلك لباس کیردی اللی بش کره حج ایدوب وبرقاچ ییل مکه‌ده
مجاور اولدی یالکز روحی قبض اولدیغی یرده یدی بیك کره ختم قرآن ایتمشدی دیو مقرر اولدیغنده
اشتباه یوقدر دیمشلر عمرمده برکره کولدم اکادخی نادم دخی پشیمان اولمشم دیمشدر * قلیل الکلام کثیر
الفکر اولوب بعض مسائل شرعیه خصوصنده شاکردلریله بحث ایدردی برکیجه یاتسو نمازین
جماعتله قیلوب چقارکن برایاغی مسجدده برایاغی طشره‌ده ایکن برمسئله‌ده شاکردی زفر ایله صباح
اذانته دك بحث ایدوب اوبرایاغن طشره چقارمدین صباح نمازین قیلمغه ینه مسجده کیرمشدر حضرت
علی (اربعة الاف درهم ومادونها نفقة) دیمشدر دیو درت بیك اقچه‌دن زیاده طوتمیوب زیاده‌سنی
تصدق ایدرایدی * مرویدرکه آخر دولت ملوك بنی امیه‌ده انلرطرفندن عراق عرب وعجم حاکمی اولان یزید
ابن عمرو بن هبیره خراسانده فتنه ظهورنده مجتهد ابن ابی لیلی وابن شبرمه وداود بن هندی برزسنه‌یه حاکم
ایدوب کوفه قضاسیله تدبیر جمیع امورنی امام اعظمه تکلیف ایتدکده قبول ایتمامکین ایام متعدده‌ده
دوکوب حتی مبارك باشنه یکرمی عصا اوروب حبس ایتدی ایرتسی برده‌دن باشی ویوزی شیشوب بعده
کتوردوب تکرار ابرام والحاح ایتدکده طانشایم دیو مهل آلوب مکه‌یه قاچوب بش التی ییل مجاور اولدی *
کتاب خزانة المفتی آخرنده مذکوردرکه امام همام وداع حجنی ادا ایتدکده کعبه‌نك قپوجیسنه نصف مالنی
باغشلیوب کعبه‌یی اچدیروب تنها ایچرو کیروب نمازه باشلیوب اولکی رکعتده صاغ ایاغی اوزره طوروب
نصف اول قرآنی وایکنجی رکعتده صول ایاغی اوزره طوروب نصف ثانی‌یی دخی اوقیوب تمام ایدوب
سلام ویردکده (یارب ماعرفتك حق المعرفة وماعبدتك حق العبادة فهب لی نقصان الخدمة بکمال المعرفة)
دیو مناجات ایتدکده دیوار ایچندن هاتفدن (عرفت فاحسنت المعرفة وخدمت فاخلصت الخدمة غفرنالك
ولمن کان علی مذهبك الی قیام الساعة) دیو برندای بشارت اداهویدا اولدی * مرویدرکه منصور خلیفه
زماننده کوفه‌یه کلوب منصورا کاتعظیم ایدوب کمال خستله اون بیك اقچه ایله برجاریه باغشلیوب
امام قبول ایتمدی بعدزمان منصورك ظلی سببیله مقدما مذکور اولان ابراهیم بن عبد الله بن حضرت حسن
برادری محمده عسکر جمع ایتمك ایچون مدینه‌دن کوفه‌یه کلدکده ابو حنیفه اکا معیندر دیو منصور
ایشیدوب امامی کوفه‌دن کتوردوب کندونك خلافته استحقاقنی خلقه اعلام ایچون بغداد قضاسیله
قاضی القضاتلق منصبلرین تکلیف وجبر ایدوب حضرت امام ایسه غایتده متقی ولوث حب دنیادن
نقی اولمغله قبول ایتمامکین اغضبوب حبس وخلقه فتوی ویرمکدن منع ایتدی برروایتده اوتوز دکنك
اوردیروب مبارك ایاغندن قان آقوب بعده اوتوز بیك اقچه باغشلیوب قبول ایتمدی * مرویدرکه زندانده
حبس ایدوب هرکون اونردکنك اوریلوب اون برنجی کون هجوم خلق خوفندن کتوردوب جبرایله
ارقه‌سی اوسته یاتوردوب اغزنه زهرلو شربت دوکوب * برروایتده زهر بدنته سرایت ایتمکیچون
صو دوکوب بعده ینه حبسه کوندروب زندانده مبارك یوزی یشل اولوب علامات
موتی طویدقده سجده‌یه واروب هجرتك یوز اللیسنده رجبده یاشعبان شریفده ویانصف شوالده
یتمش یاشنده وفات ایتدی رحمة الله علیه * نمازنی تخمینا اللی بیك مقداری کسنه قیلوب کمال

مزاحمه‌دن كوجله ايكندويه دك نمازى اتمام اولنوب ايكنديدن صكره دفن اولندى بعده يكرمى كونه دك
قبرى اوستنه جنازه‌سى نمازنى نيجه كسنه‌لر كلوب قيلرلردى * مرويدركه دفن اولنديغى كيجه صلحادن
برى هاتفدن بونى ايشتديكه (نظم) ذهب الفقه فلافقه لكم * واتقوا الله وكونوا حنفا *
مات نعمان فمن هذا الذى * يحيى الليل اذا ما سجفا (فائده) مرويدركه اوقات متفرقه‌ده اولان جمله
شاكردلرى يديوز اوتوز كسنه ايديلركه هربرى فضل وصلاحده مشهور اولوب نيجه‌لرى بعض ولايتلره
قاضى ومفتى اولوب كبارندن قرق نفرك اساميسى بونلردركه ذكر اولنور زيرا (عند ذكر الصالحين تنزل الرحمة)
مفهومنجه تيمنا ذكر اولندى * اولا كندو اوغلى امام حماد وسائرلردن ابو يوسف يعقوب ومحمد وزفر
وعافية الازدى واسد بن عمرو وحسن بن زياد ووكيع بن الجرّاح وعبد الله بن المبارك وداود الطائى وفضيل
ابن عياض وابراهيم بن ادهم وشقيق البلخى وابو مطيع البلخى وخلف بن ايوب ويحيى بن زكريا وقاسم
ابن معن ونوح بن مريم ونوح بن دراج وعلى بن مسهر وعصام بن يوسف وعبد الكريم الجرجانى ويوسف بن خالد
السمتى ومكى بن ابراهيم ومحمد بن القاسم ومحمد بن سلام ومحمد بن الفضل ومقاتل بن الفضل ومقاتل بن سليمان
وفضل بن دكين وخارجة بن مصعب ومالك بن معول ومحمد بن المنتشر ووليد بن سليمان وابيض ومندل
وحبان ومتوكل بن عمران ووليد الاعز ومجاهد بن عمرو بن العاص ايديلر (نظم) اولدى بونلر مقتداى
اهل دين * رحمة الله عليهم اجمعين (فصل ثالث در احوال مهدى بن منصور) اسمى محمد لقبى مهدى
كنيتى ابو عبد الله در يوز يكرمى يديده يا اللى ده طوغوب عالم وشجيع وشاعر بليغ وذكى ومتواضع
وجواد بى دريغ خوب صورت خوش سيرت محبوب القلوب مسلوب العيوب ايدى * پدرى حياتنده
عجمده طبرستان ورى ولايتلرينه حاكم اولوب بعده بغداده كلوب شهرى بكنمكين پدرى بونكيچون بغداد
قارشوسنده نهر دجله‌نك اوبر جانبنده رصافه آدلو برشهر ياپديروب سلاطينه لازم اولان قدر خدم
وحشم وانواع اسباب تجمل ويروب مهدى انده ساكن اولدى (جلوس وبدايع وقايع در زمان خلافت او)
مرويدركه پدرى حجه كيدوب يوز اللى سكز ذى الحجه‌سى اوائلنده ويا آخرنده يولده وفات ايدوب خبرى
كلدكده مقدما بونى ولى عهد ايتمش اولمغين ذى الحجه اواسطنده جمله خلق خلافتنه بيعت ايتديلر
جمعه كونى خطبه‌ده (ان الله تعالى امركم بامر بدأ فيه بنفسه وثنى بملائكة قدسه وثلث بالمؤمنين جنه وانسه)
كلامنى آخرنه دك بو ايجاد ايتمشدر غايت پاك اعتقاد اولمغين بعد اهل الحاد قتل ايتمكله زنادقه
وملاحده‌دن تطهير بلاد ايدوب ابطال مذاهب اصحاب ضلال ايچون كتابلر تأليف ايتدردى (نظم)
اهل احسان وجود وصاحب خير * مائل عدل وداد ودافع ضير * اولمغين خليفه اولدقده رد مظالم
سابقه‌يه شروع واموال عظيمه‌نى تفريق مشروع ايتدى باب سخاده حاتم طيدن زياده اولوب حسن
ابن امام زين العابدين حضرتنه بردفعه‌ده قرق بيك فلورى باغشلدى بغداد قارشوسنده رصافه شهرنده
برجامع بنا ايدوب وكعبهٔ معظمه‌يه مصر الاجه سندن وقطنيدن اورتو اورتوب بعد الخلافه حجه واردقده
مقدم اورتولن سائر اورتولرى بناى شريفه ضرر ويرمكيچون قالديروب وكعبه‌نك ديوارلرينى مسك وعنبر ايله
مطلا ايتدى * خلافتنك اولكى ييلنده بونك يرينه پدرينك ولى عهدى اولان عمزاده‌سى عيسى بن موسايى
ابرام غليظله خلافت عهدندن فراغت ايتديروب مقابله‌سنده يوز يوك عثمانى عدد نجه اقچه ويروب ودخى
عظيم كويلر باغشلويب كندو يرينه اوغلى وانك يرينه موسى الهادى انك يرينه براوغلى دخى هارون
الرشيد خليفه اولمغه تعيين وخلقدن بيعت وعهد الدى * خلافتنك ايكنجى ييلنده حجه واروب اوچيوز يوك
عثمانى عدد نجه اقچه‌لر ويوز اللى بيك عدد قفتان وكوملك صدقه ايدوب ومسجد شريف حضرت رسولى
عليه السلام توسيع ايدوب بعده دريادن كميلر ايله درتيوز سكسان عدد مرمر ديركلر كتوروب بعضلرى
اطراف حرم كعبه‌ده ديكلوب اوزرلرينه عالى سقفلر ياپلوب بعضلر مطاف شريفده آچق يرده ديكلوب
ارالرينه دمور چبوقلر قونوب اوزرينه صافى التوندن زنجيرلر آصوب اوجلرينه صرچه‌دن قنديللر
قوديلر * تقبل الله تعالى حسناته واعلى فى الجنة درجاته * ينه بونك زماننده بوسنه هندستانده اربد
شهرى جبر ايله فتح اولندى هجرتك يوز التمش برنده عجمده مرو شهرنده اسمى عطا اولان مقنع خراسانى

مذهب باطل تناسخیه اوزره اولمغین حضرت باری تعالی ایچون حاشا ثم حاشا ابتدا آدمه بعده نوحه بعده تدریجله ابومسلم خراسانی یه بعده حالا بنم بدنمه حلول ایتمشدر دیو گاه دعوی الوهیت گاه دعوئ نبوت ایدوب غایتده ساحر ماهر اولمغین کولی یوزنده بر قمردخی کوستروب ایکی آیلق یولدن مسافرلره کورینوب انواع سحردن بعض غرائب دخی کوسترمکین خلقدن بحد جهلهٔ مغبونی ملعون کندویه مفتون ایتدی ماوراء النهرده سنام آدلو بر قلعه یاپوب انده ساکن اولدی سابقا محمده مرو شهرنده بر چربوجی وفقیر الحال اولوب سحرله ظهور ایتدکده غایتده بدشکل و بر کوزی کور اولوب عیبنی ستر ایچون یوزینه التوندن صورت کچورمکین مقنع لقبیله مشهور و معروف اولدی ایکی ییل صکره مهدی انك اوستنه عسکر کوندروب مقنع صینوب زهرلو شربت ایچوب هلاك اولدقده قلعه سنی مسلمانلر فتح وضبط ایدوب توابعنی قیروب وانك باشنی کسوب حلب شهرنده مهدی یه کوندردیلر * التمش برده مهدی مکه ده حطیمی تجدید ایدوب اعلام حرم ایله مرخم ایتدردی ومکه یولنده قصرلر و برکه لر یعنی حجاجه صو طورمق ایچون بیوك حوضلر یاپدیروب و جامعلرده خلفا نماز قیلدقلری مقصوره لری دخی ییقدیروب و یوکسك منبرلری بوزدیروب حضرت رسول علیه السلام منبری کبی همان اوچ قدمه لو یاپدردی * التمش اوچده دیار رومده فتحلر چوغالوب کفاردن وافر قلعه لر النذی * التمش التیده مهدی بغداده کوچوب مکه ومدینه و یمن ولایتلرندن اولاق کلمکیچون یوللرده قاترلر ودوه لر بسلتدردی وامداد ایتدردی وزنادقه وملاحده طائفه لرینك قتلنه کلی سعی ایدوب نیچه لرینی قتل وعالمی بونلردن پاك ایتدی حتی اشعار عربیهٔ بلیغه ده مشهور دنیا اولوب والده سندن کوزسز طوغان بشار بن برد آدلو طقسان یاشنده پیری وصالح بن عبد القدوس آدلو شاعر ماهر صالح و پیری الحاد اسناد اولنمغین قتل ایتدردی * کعبه سابقدن حرمك اورتاسنده اولمیوب بر جانبنه قریب اولمغین چاق اورتاسنه کلسون وحرم شریفی دخی کلی واسع اولسون دیو التمش یدی سنه سنده حرمك اطرافندن بعض اولر صاتون آلوب ییقوب حرمه قاتدردی وقدس شریف مسجدی اولان مسجد اقصای مبارکی دخی زمان خلافتنده بنا ایتدردی بونك زماننده وفات ایدن اشراف علما بونلردر که ذکر اولنور * مالك بن معول البلخی که بر کمسنه اکا اتق الله دیدکده یکاغی طوپراغه قویوب جان ویردی * وامام شعبی که سلطان المحدثین ایدی وامام سفیان ثوری مجتهد وابراهیم ابن ادهم بلخی که سلطان العارفیندر وابن ابی ذویب وداود الطائی که شاکرد امام اعظم ایدی وحماد بن سلمه وابراهیم بن طهمان وخلیل بن احمد استاد سیبویه ودخی نیچه لر ایدی (وفات) یوز التمش طقوز سنه سنده محرم الحرامك اواخرنده شکارده بر جانور قوارایکن آتی سکردوب الحاق قپولی بر خرابه یه کیرمك اوزره ایکن خرابه قپوسنك یوقاروسی ارقه سنه طوقنوب ازمکین یاخود ییقلمغین وفات ایتدی * بعضلر قولنجه جاریه لرندن بریسی بر یولداشنی حسدا زهرلمکیچون حلوایه زهر قاتوب مهدی دخی بیلمیوب یمکین وفات ایتدی * مدت عمری قرق اوچ ییل ومدت خلافتی اون بر ییل و بر بچق آی ویا خود اون ییل و بر آی اولوب اون بر اولادی وار ایدی (فصل رابع در احوال هادی بن محمد المهدی) اسمی موسی لقبی هادی اولوب یوز قرق یدیده پدری ری شهرنده حاکم ایکن طوغدی آق بکزلو بلند قامت جسیم کمسنه اولوب اوست دوداغی یوقری وقیورلمش یوقارویه مائلجه اولوب قصدا یتیجه دوداقلری بری برینه قاوشمزدی (جلوس واوصاف و بعض وقایع درزمان خلافت او) مرویدرکه جرجان شهرنده حاکم ایکن پدرینك وفاتی خبری کلدکده بغداده اولاقلق ایله کلوب عهد سابق اوزره خلیفه اولدی بوندن اول ملوك اسلامیه ده اولاقلغله حرکت واقع اولمدی سخی وفصیح وعاقل ومهیب وعالم ومتکلم لکن احیانا مسکرات ایچون لهو وطربه مائل ومتکبر وظالم ایدی کاهی یورغه حمارلره بنوب آته بندکده اوکنجه یالین قلیجلر وجدالر واوق ویای ایله پیاده لر یوریوب بو وضع بونك ایجادی اولوب زماننده سلاح غایت چوغالدی مهرینك نقشی الله ثقة موسی وبه یؤمن * ایدی پدری وصیتیله زنادقه وملاحده یی ارادوب بولدیغنی قتل ایتدردی * مرویدرکه خلیفه اولدقده مدینه ده حضرت حسین بن امام زین العابدین دعوای خلافت ایدوب مکه یی دخی ضبط ایدوب حجده اولان آل عباس طائفه سی انکله جنك ایدوب انك وتوابعندن

وافر كسنه نك باشلرين كشوب هادي يه كتوردكارنده انجنوب وظيفه لرين كسدى زيرا مزبور حسين
دركالده نوادر دنيادن اولوب حتى مقدما مهدي يه بولشوب مهدي دخى اكا قرق بيك فلورى باغشليوب
اودخى حددن بيرون سخى وكريم اولمغين جمله سن بغداد شهرنده تصدق ايدوب مدينه يه كتدكده ارقه سنده
كوملكى بوغيدى (وفات) هادينك كيفيت وفاتنده اولان اقوال بودركه قارنى ايچنده بر چبان چيقوب
اندن وفات ايتدى ياخود مصاحبلرندن بريني لطيفه ايله قامش اورمانى ايچنه آتوب مصاحب دخى هادي يه
ياپشوب بيله دوشدكارنده بر كسكين قامش موسانك دبرنه كيروب صپلانوب ايكيسى دخى هلاك اولديلر
ياخود خلافتى اون ياشنده اولان اوغلنه تعيين ايتمكيچون كندو برادرى هارونى قتل ايتمك تدارككنده
اولمغين ايكيسنك دخى والده سى اولان خيزران خاتون هادي يه انجنوب زهر يدردى * ياخود مزبوره خاتون
جميع امور سلطنته محكم قاريشوب سرايى قپوسنه اكابر واعيان واروب واسطه ايله عرض حاجات ايدرلردى
هادي بو خصوصه انجنوب ملازمت ايدنلرى منع ايدوب والده سنه دخى قاقيوب اكر سنك قپوكه
بر دولتلو دخى كاورسه انك بويننى اوررم اكيره جك ايلكك اوقويه جق مصحفك چويره جك تسبيحك يوقمدر
ديدكده زياده سيله انجنوب خاتون اوغلى ياننده غايت غضبله قالقوب كيدوب بعده هادي والده سنه
زهرلو طعام كوندروب اودخى شبهه لنوب بر كلبه يديروب كلبك اتلرى دوكلوب خاتون دخى زياده كين
باغلدى اول اثناده هادي بى برمقدار استمه طوتوب ياتدقده والده سى جاريه لريله كلوب يوزينى قاليچه ايله
اورتوب واطرافنه باصدقلرنده نفسى طوتلوب على كل حال يوز يتمش ربيع الاولنده جمعه كيجه سى
وفات ايتدى * يدى نفر اوغلى قالوب اول كيجه برادرى اولان هارونك اوغلى عبد الله المأمون طوغدى
هادينك مدت عمرى يكرمى التى ييل ايدى مدت خلافتى ايسه همان بر ييل اوچ آى ايدى

(فصل خامس در احوال هارون الرشيد بن محمد المهدى) اسمى هارون لقبى رشيد كنيتى ابو جعفر
اولوب يوز قرق سكزده پدرى رى شهرنده حاكم ايكن طوغوب موسى الهادى ايله ايكيسنك والده سى
خيزران آدلو ام ولد جاريه در لكن غايتده عالمه وعاقله وشاعره كامله بر جاريه در اون بش ياشنده
ايكن پدرى اكا روم كافرلرينه غزا ايتدردى برادرى وفاتنده پدرى عهدى اوزره خليفه اولوب يحيى
ابن خالد بن برمكى يى وزير وجميع امورين دخى اكا تفويض ايتدى (فائده در حليه ومناقب او)
مرويدركه رشيد آق بكزلو كوزل يوزلو بلند قامت بسيم ووسيم واهل جسامت ايدى هر كون وهر كيجه
يوز ركعت نماز قيلوب وهر كون كندو مالندن يكرمى يوز بيك اقچه تصدق ايدر ايدى (لمحرره)
عمر كونه امل درازدرر * مكث انسان جهانده آزدرر * صرف ايت اوقاتكى مهماته * تا كه
دوشميه سن نداماته (نثر) مفهوم منجه اكثريا بر ييل حج وبر ييل غزا ايدوب جمله طقوز حج سكز غزا ايدوب
بركره مدينه دن مكه يه پياده يوريدى (لمحرره) عقلى كامل عدلى شامل فضلى باهر جودى
وافر رايى صايب فكرى ثاقب قولى راسخ ظلمى ناسخ عهدى ثابت فرعى نابت شرى دافع
خلقه نافع شرعى راعى خيره ساعى شاه عالى جاه ايدى (نثر) والحاصل جميع اوصاف حميده
واخلاق پسنديده ده بى همتا واجل ملوك دنيا اولوب حسنا جاريه لرى اولوب انلر ايله عيش وعشرتى وعلما
وشعرا وظرفا وندما ايله صحبتى وبدايع امور سلطنتى ونيچه اوصاف ومنقبتى كتاب مستقل اولمغه متحملدر
جود وسخاده لطف وعطاده حاتم طيدن زياده اولمغين عطاى كثيرى كداى احقرى متمول وغنى وابواب
ارباب دولتدن مستغنى ايدوب دفعة نيچه يوك اقچه احسانه جزئى بهانه ارارردى * كتب محاضراتده
وحكايات سلاطين عالى درجاتده بونك وسلطان محمود غزنوينك سائر سلاطين متقدمين ومتأخريندن
زياده هر نوعدن بيحد وبى شمار مناقب وحكاياتى واردر * اوائل سلطنتنده عيش ونوشه مائل وظرفا وندما ايله
خصوصا وزيرى اولان جعفر برمكى ايله صحبته مشتغل اولوب بعده صلاحه توجه ايدوب كناهلرين
اكدقچه اغلردى ونار توبه وندامتله جكرين داغلردى علما ومشايخه غايت رعايت ايدوب فضيل
ابن عياض وواعظ كامل ابن سماك وبهلول دانا ودخى نيچه لر ايله واقع اولان مكالمات ومعاملاتى تفصيل عظيمه
محتاجدر نصايح كاملينى واعى وحقوق اهل اسلامى راعى واجراء شرع مطهره مجد وساعى ايدى

عظماء علمادن براعمالی ضیافت ایتدکده الته ابریقله صودوکوب خیرد عاسن آلوب وابن المبارك حضرتلری وفات ایتدکده کمال حزن وغم ایله اوج کون عزایه اوتوروب خلق کلوب تعزیت ایدرلردی * اکثر یا مشایخ زیارتنه پیاده واروب یانلرنده اوتوروب اغلردی ومحب علم وعلما اولمغین اوغللر یله مدینه ده امام مالکك اوینه واروب حدیث شریف اوقودیلر * ودخی وزراسی علم وسخا وذکا وشعر ومعارف وانشاده نوادر دنیا بلکه بی مثل وبی همتا اولان یحیی بن خالد بن برمك بعده فضل بن یحیی المزبور بعده جعفر بن یحیی المزبور ومفتی وقاضی القضاتی امام ابو یوسف واول وفات ایتدکده امام محمد واستادی مقوله سی مصاحبی اصمعی وشاعری مروان بن ابی حفصه وندیمی عباس بن محمد وحاجبی فضل بن الربیع وخواننده سی ابراهیم الموصلی وخاتونی دخی عمیسی قزی زبیده اولوب بو مقوله کاملر جمعیتی اندن مقدم وصکره کانلردن دنیاده بر پادشاهه میسر اولمدی دیمشلر (فائده) رشیدك اون ایکی اولادی وار ایدی اوچی بری بری اردنجه خلیفه اولدیلر که امین ومأمون ومعتصم ایدیلر * فتوحات مکیه ده رشیدك احمد سبتی آدلو بر صالح ومفلح اوغلی اولوب زماننده قطب اولمشدی * بعض معتبراتده اولان تفصیلك اجمالی بودر که رشید بر حامله جاریه سنی خاتونی زبیده خوفندن برغیری شهره کوندروب اوغلم طوغرسه بو خاتمی اکا ویره سن دیو جاریه یه نیجه بیك فلوری دکر برذی قیمت یوزك ویروب جاریه طوغروب رشید ایشیدوب ادنی احمد قویوب اوغلان بیودکده خاتمی آلوب والده سنه وداع ایدوب ترك دنیا وعبادت خدا ایتمکیچون دیار غربته کیدوب فقر وزهد وقناعت اوزره عبادتله کچنوب بعد زمان موتی قریب اولدقده صلحادن برینه اول یوزکی ویروب بونی خلیفهٔ زمان اولان هارون الرشیده ویروب بنم اشبو حال اوزره وفاتمی دخی دیه سن دیوب وصیت ایتدی اول کسنه دخی بونی رشیدك اوغلی ایدوکنی بیلیوب بغداده کلوب خاتمی ویردکده رشید کوروب بیلوب خبر الدقده او بنم اوغلمدر دیو زار زار اغلیوب خاتمی اوکسنه یه ودخی نیجه بعض نسنه لر باغشلیوب رشید حزن شدیدده قالدی (وقایع وبدایع درزمان خلافت او) یوز تمش التی سنه سنده یحیی بن عبد الله ابن حسن بن امام حسین ولایت دیلمده دعوای خلافت ایدوب شوکتی ارتوب رشیدانك اوزرینه فضل ابن یحیی البرمکی یی عظیم عسکر ایله کوندروب مصالحه ایتدکلرنده یحیی کندو اختیاریله کلوب رشیده بولشوب اودخی زیاده سیله اولا رعایت ایدوب بعده حبس ایدوب انده وفات ایتدی * ودخی سکسان برده ازنیق یانندده صفصاف دیدکاری سکو تجلك قلعه سی فتح اولندی * سکسان ایکیده روم کافرلری پادشاهلری قسطنطینك کوزینه قیزمش میل چکوب والده سی هیلانه یی یرینه پادشاه ایتدیلر سکسان اوچده ولایت چین اتراکی که طائفهٔ خزر دیمکله مسمی لردر ارمنیه شهرینه کلوب یوز بیکدن زیاده مسلمان قتل واسیر ایتدیلر ظهور دین اسلامدنبرو بویله بر فتنهٔ عظیمه واقع اولمامشدی * سکسان یدیده تفصیله محتاج بر خصوص ایچون رشید وزیری وندیمی ومحبوبی منزله سنده اولان یار قدیمی جعفر برمکی یی جمله توابعیله قتل ایدوب سرایلرین یغقوب یرینه سهل بن هارون نام کسنه یی وزیر ایدوب جعفرك جمله مالن اکا باغشلدی وممالك اسلامیه ده اولان سائر برامکه نك جمله مال لرین آلوب خانمانلرین ویران ایتدیروب جعفرك برادری فضلی وپدری یحیایی رقه شهرنده حبس ایدوب یحیی انده وفات ایتدی وفات ایتدیکیییل رشید دخی وفات ایتدی * ینه سکسان یدیده کفار روم هیلانه یی دخی عزل ایدوب عربلر تقفور دیدکلری تکفوری پادشاه ایتدیلرینه بو ییل مزبور تکفور مسلمانلرله اولان صلح قدیمی بوزوب بو مضمونله مکتوب یازوب * من تقفور ملك الروم الی هارون ملك العرب اما بعد فان الملكة التی کانت قبلی اقامتك مقام الرخ واقامت نفسها مقام البیدق فحملت الیك من اموالها احمالا وذلك اضعف النساء وحمقهن فاذا قرأت کتابی فاردد ما حصل قبلك من اموالها والا فالسیف بیننا وبینك * دیو مکتوب کوندروب رشید دخی انی اوقودقده غایت غضبه کلوب مصاحبلری خوفلرندن طاغلوب وزیر جواب وتدارکده حیران قالوب تحیرده اولدقده هارون فی الحال مکتوب آردنه (بسم الله الرحمن الرحیم من هارون امیر المؤمنین الی تقفور کلب الروم قد قرأت کتابك یا ابن الکافرة والجواب ما تراه لا ما تسمعه) دیو یازوب کوندروب کمال غضبندن همان اوکون عسکر ایله سفره چیقوب هرقله شهرنه واروب کفار روم ایله عظیم جنك اولوب رشید غالب ومنصور اولدقده تکفور کوردل

مقهور هر ییل کلی خراج ویرمك اوزره صلح اولوب رشید دونوب تختگاهنه کلدی ودخی بکسان
طقوزده کفار روم ولایتلرنده اولان جمله مسلمان اسیرلرینك بهالرین آلوب آزاد ایتدیلر یوز طقسانده رشید
هرقله شهرنی بالذات فتح ایدوب ولایت رومه عسکرنی نشر ایدوب بعض سردارلری صقالبه وفلقونیه
شهرنی فتح ایدوب جزیرهٔ قبرس ولایتنی دخی مسلمانلر یاقوب ییقوب اون التی بیك کافر اسیر ایتدیلر *
مرویدرکه قدیمدن تختگاه سلاطین کفار روم اولغین قسطنطنیه شهرندن بیوك اولان عموریه دیدکاری
انکوری شهرنی رشید بالذات فتح ایدوب شهری یاقوب خلقنی اسیر ایتدی زمان خلافتنده فتوحات
چوغالغین بوکا خراج ویرمدك کافر ولایتی قالمدی ومکه یولنده وآدنه وطرسوس ومصیصه ومرعش
یوللرنده برکه‌لر وخانلر یاپدیروب خاتونی زبیده مکهٔ مکرمه شهرینه ایکی اوچ قوناقدن یرالتندن مرمر کبی
محکم طاشلر کسدیروب لغملر قازدروب اقار صو کتورمکیچون نیجه کره یوز بیك فلوریلر خرج
ایدوب عرفاته کلدکده زبیده وفات ایتدکین ناتمام قالدی * دور آدمدنبرو هیچ برفرده اومقوله
اثر عظیم میسر اولمامشدرو بعده فخر سلاطین آل عثمان سلطان سلیمان خان علیه الرحمة والغفران کریمه‌سی
مهر وماه سلطان پدری معاونتیله آنی تکمیل ایدوب نیجه یوز بیك فلوری دخی خرج ایدوب مکه
شهرینه یرالتندن اقر صو کلدی (فائده) رشیدك زماننده وفات ایدن کبار علما وغیری بونلردرکه
ذکر اولنور * امام مالك درمدینه وامام لیث بن سعد درمصر وامام ابو یوسف وقاسم بن خالد استاد امام
شافعی ونوح بن مریم الجامع وابو عوانة الیشکری وامام حماد بن امام اعظم وابراهیم بن سعد الزهری
وابواسحاق البزاری وابراهیم بن ابی یحیی استاد شافعی واسد الکوفی وسلیم المقری وامام سیبویه که اسمی
عمرو بن عثمان بن قنبردر اوتوز یاشنده ایدی وامام عبد الله بن المبارك وامام کسائی وامام محمد بو ایکیسی
برکونده بحمده‌ری شهرنده وفات ایدوب رشید غمناك اولوب * دفنت العلم فی الری * یاخود * دفنت الفقه
والنحو فی الری * دیدی * امام محمد مفتیسی وقاضی القضاتی کسائی اوغلی خواجه‌سی ایدی وعلی بن مسهر
وغبار وحضرت فضیل بن عیاض وابن السماك الواعظ ومروان الشاعر وحضرت امام موسی الکاظم
وموسی بن ربیعة الولی ویونس النحوی وعباس بن احنف الشاعر ودخی نیجه‌لر (وفات) مرویدرکه
یوز طقساناوچده رشید ولایت خراسان احوالن کورمکه یاخود غزا ایتمکه کیدوب طوس شهرینه
خسته کیروب بر واقعه کورمکین قبرنی قازدیروب کندوسی محفه ایله اوزرینه واروب ایچنده برکره
ختم قرآن عظیم الشان اوقیوب بعده اکلنیوب جمادی الاخره‌ده یا اولی‌ده قرق بش یاشنده یاقرق
یدی یاشنده وفات ایتدی نمازنی اوغلی صالح قیلوب مدت خلافتی یکرمی اوچ ییل وایکی بچق آی ایدی
(مخلفات) تاریخ الخلفاده مذکوردرکه بعد الوفات خزینه‌سنده بیك کره یوز بیك عدد فلوری بولندیکه
عثمانی عددنجه یکرمی بیکی بریوکدن بش بیك یوك فلوری عددی قدر اولورکه آل عثمانه مصردن کلان
خزینه حسابنجه ایکیوز ییللق مصر خزینه‌سی قدر اولوب بهالری براو قدر دخی جواهر وقماش وتحف
وطوار وانواع اسباب ومتاع وار ایدی (نظم) نعمت دنیا سراسر خورده کیر * هر تماشا کونکردی
کرده کیر * ملك دنیا چون نماند پایدار * مشرق ومغرب بدست آورده کیر * (فصل سادس در احوال
امین بن هارون الرشید) اسمی محمد لقبی امین ایدی والده‌سی زبیده خاتونك خاطریچون پدری بونی جمله
اولادندن مقدم خلیفه اولمق ایچون ولی عهد ایدنمکین وفاتی خبری کلدکده خلافته بیعت اولندی آق بکزلو
غایتده خوب صورت بلند قامت واهل معرفت عالم وفصیح وشاعر ماهر وسخی وغایت بهادر اولوب
یومروغیله برارسلان قتل ایتدی لکن سیء التدبیر ومسرف واهل تبذیر وغایت جوان دوست واهل عشرت
اولغین دائما صحبت ایله اولوب تدبیر امور سلطنتده اهمالی نهایتده ایدی حتی خلافتنك ایکنجی کونی کوی
وچوکان اوینامغه خلفا سراینده بر میدان یاپدردی بعد زمان کندویه نصیحت اولندقده (نظم)
خل الملك یسطو * بالسیف والسلاح * انی رضیت فیهم * بالراح والملاح * دیو جواب ویردی جمله ممالکده
برادری مأمون ایله ایکیسی خطبه‌ده معاباد اولنوردی کمال حماقتندن ادنی بهانه ایله نیجه بیك فلوریلر
باغشلاغین خزینه‌یه ضعف وقلت کتوردی یوز طقسان درتده امین کندودن کوچك برادری قاسمی

پدری زماننده نبرو متصرف اولدیغی ولایت جزیره‌ها کلکندن عزل ایتدکده ولایت خراسان حاکمی اولان
برادری مأمون امینه محکم انجندی (قصهٔ شهادت) طقسان بشده مأمونک نامنی خطبه‌لردن اسقاط
وانک یرینه کندونک بش یاشنده موسی آدلو اوغلنی یادایدوب لقبنی ناطق بالحق قویوب مقدما پدری
هارون کندو یرینه خلافتی محمد امینه انک یرینی عبدالله مأمونه وانک یرینی قاسم مؤتمنه تعیین ایدوب
عهدنامه یازدیروب کعبه‌نک ایچنه آصدرمش ایدی امین موسایی مأمونه تقدیم ایچون خبر کوندروب
مأمون راضی اولمدقده امین عهدنامه‌یی مکه‌دن کتوردوب پاره‌لیوب کندو یرینی موسایه تعیین ایتدکده
مأمون دخی انجنوب مأمون طرفندن عجمده‌ری حاکمی طاهر بن حسین خاتی مأمونه بیعت
ایتدیروب طقسان بشده امین علی بن عیسی بن هارونی همدان ونهاوند وقم واصفهان وسائر بلاد جباله
حاکم ایدوب کمال زینت وشوکت وقرق بیک نفر عسکر ایله مأمون اوزرینه کوندروب مأمون دخی طاهری
همان درت بیک مقداری کسنه ایله کوندروب طاهر غالب وظاهر اولوب علینک عسکرینی صیوب
علی‌یی بوغازلدوب باشنی خراسانه کوندروب عسکرک انهزامنی امینه خبرویردکلرنده بالق آوله‌مق اوزره
اولوب قولنبی فلان اوغلان ایکی بالق طوتدی بن بردخی طوتمدم دیوب بعده مأمونی خلع ایتدوکنه
نادم اولدی (لمحرّره) شولکه حازمدر ایشه عازمدر * رأی وتدبیرا کالازمدر * عاقبت فکری کرک آدمده *
تاخطا ایلیه بردمده * مرویدرکه اهل بغداد مأموندن عظیم خوف ایدوب حرمینده وممالک عراق
وغیریده مأمونه بیعت اولنوب طقسان یدیده طاهر ظافر عسکر وافر ایله بغداده کلوب امینی اون بش
آی محاصره ایدوب شهره منجنیقلرله طاشلر آتدیروب محسود ارم ذات العماد اولان شهر بغدادک
بعض بناسی منهدم وحسن وبهاسی منعدم اولدی * امین صاحب سهو بو حالده عشرت ولعب ولهوا تمکین
امراسی حیران واهل شهر سرکردان اولوب خزینه بوشانوب وزیرقان قشانوب مدت محاصره‌ده
تفاصیل عظیمه‌یه محتاج غرائب امور صدور وظهور ایدوب اکثر عباسیان مأمون عسکرینه
قارشوب طقسان سکز اولنده طاهر جبر وقهر ایله شهره کیروب امین ووالده‌سی وتوابعی سرایدن
مدینهٔ منصوره چیقوب جمیع عسکری وخدمتکارلری طاغلوب ذخیره‌سی دخی دوکنوب بعده طوتلوب
حبس اولنوب بر کیجه طائفهٔ عجمدن برقاچ آدم کوندریلوب امینی قلجله چالوب بعده اکسه سندن
بوغازلیوب باشنی بغداد قلعه سنده آصوب بعده طاهر مأمونه کوندروب مأمون انی کوردکده
نیچون قتل ایتدیکز دیری طوتوب نیچون بکا کتورمدیکز دیو طاهره انجندی وانی ردایدوب خور وحقیر
وذلیل وفات ایتدی (متفرقات) مرویدرکه یوم اثنینده یوز طقسان سکز محرمنده یکرمی یدی
یایکرمی سکز یاشنده ایکن شهید اولدی ومدت خلافتی درت ییل طقوز آی ایدی عامل عالم کامل اولوب
اشعار بلیغه دیمکده زیاده اکل ملوک عباسیه ایدی محاصره‌ده کندودن امیدی کسدکده بوشعری دیدی
(نظم) یانفس قدحق الحذر * این المفر من القدر * کل امرئ مما یخاف * ویرتجیه علی خطر *
من یرتشف صفو الزمان * یغص یوما بالکدر (نثر) امام احمد بن حنبلدن مرویدرکه رجا ایدرم که الله تعالی
امینک کناهلرین عفو ایده زیرا زمرهٔ علمادن اغوای شیطان ایله مخلوقیت قرآنه ذاهب اولان اسمعیل بن علی‌یه
برکون کلوب سلام ویردکده امین اکا بره ولد زنا قرآن مخلوقدر دیرایمشسن دیو عرض یقدی دیدی وامینک
قاضی القضاتی امام اسمعیل بن حماد بن امام اعظم بعده محمد بن سماعه ایدی وزمان خلافتنده وفات ایدن
مشاهیر علما وغیریلردرکه ذکر اولنور * منذر وشقیق بلخی که ابراهیم بن ادهمک مرید مقبولی ایدی وابو معاویه
الضریرکه کبار علمادن ایدی وعبدالله بن کثیرکه قراء سبعه‌دن بریدر وابو نواس الشاعر وعبدالله بن وهب
شاکرد امام مالک وورش المقری ووکیع بن الجراح شاکرد امام اعظم ودخی غیریلر ایدی (فصل سابع
در احوال مأمون بن هارون الرشید) اسمی عبدالله لقبی مأمون اولوب والده‌سی ام ولد جاریه ایدی
یوز سکسان ربیع الاولنده پدری خلیفه اولدیغی کیجه طوغدی (فائده در حلیه ومناقب) مرویدرکه اورته
بویلو خوب صورت صاری شین ایری کوزلو اوزون وسیرک صقاللو طار آلنلو اولوب یکاغنده بک وارایدی
بدنی آق ایکن بقدرة الله تعالی ایکی ایاغینک طپوقلری زعفران سورلمش کبی صاری ایدی تازه‌لکنده

علوم حديث وفقه ولغت ونحو وتواريخ واشعار عربيه ده ماهر اولوب بتون قرآنی حفظ ایدوب بیودکده
علوم فلاسفه وحکمایه چالشوب انده دخی زیاده ماهر اولدقده برمرتبه یه واردیکه قرآن مخلوقدر دیو اعتقاد
فاسد ایدوب خصوصا شیعه شنیعه مذهبنی اختیار ایتمکین عظماء علماء اهل سنته زیاده عظیم جفا واهانت
ایتمشدر بوسیئه‌لری اولمسه علم وحلم وعزم وجزم وعدل وعقل وفضل وبذله ومهابت
وشجاعت وفصاحت وسخاوت وذکا وتدبیر واصابتده افضل خلفاء آل عباس بلکه اکمل ملوك طوایف
ناس دینلك جائز ایدی * وخلفاء عباسیه نك فاتحه سی سفاح واسطه سی مأمون خاتمه سی معتضد بالله ایدی
دیمشلر کال حلم وتواضع وعفوده بی بدل ومقوله سی ضرب مثل ایدی مهرینك نقشی دخی * عبد الله
ابن عبد الله ایدی احد کونی شکایتچی دکه مك ایچون دیوانه چیقوب صالی کونی علما ایله مباحثهٔ مسائل
فقهیه ایدردی بر بیرام کونی سماطنده اوچیوز درلو طعام موجود اولوب هر برینك منافع ومضارین بیان
ایدوب کثرت علم وقوت احاطه سنه خلق عالم حیران قالدیلر حسن تدبیر ایله ممالك عالمی ضبط وتسخیر ایتمکین
سلطنتی قوت وشوکت بولوب مغربده افریقیه شهرندن اقصای ممالك خراسانه وماوراء النهر ودیارسنده دك
حکمی جاری وامری ساری ایدی علم نجومده ماهر وغایت آکا مائل اولوب احکامنی کمالیله ضبط ایچون
رصد دخی یاپدردی (بدایع وقایع درزمان خلافت او) یوز طقسان سکزده برادری قتلنك خبری کلدکده
مرو شهرنده بیعت اولنوب بغداده کلدکده حسن بن سهل عراق وفارس وحجاز ویمن ولایتلرینه حاکم
ایتدی مأمون زماننده ابو طباطبا محمد بن ابراهیم بن اسمعیل بن ابراهیم بن حضرت امام حسن کوفه ده
ظهور وقوت وشوکت بولوب بعده وفات ایتدی ایکیوزده ابراهیم بن موسی بن جعفر العلوی ظهور ایدوب
ولایت جزیره یه مستولی اولوب وافر کسنه قتل ایدوب ونیچه‌لری دخی اسیر ایتدیکیچون جزار یعنی قصاب
دیو لقب قودیلر * اشبو سنهٔ مبارکه ده مأمون جمله آل عباس طائفه سنی صایدروب یاخود جمع ایدوب ارکك
ودیشی اوتوز اوچ بیك نفس اولدیلر ایکیوز برده طائفهٔ مجوسدن مزدك لعین دینی اوزره بابك خرمی نام
کافر آذربایجانده ظهور وخروج وذروهٔ کفر وفساده عروج ایدوب طائفهٔ دیلمدن اوچیوز بیك کسنه
جمع ایدوب یکرمی ییله دك عالمده کزوب معتصم بالله خلافتنده قتل اولندی * ینه بو ییلده مأمون برادری
قاسم المؤتمنی ولایت عهددن اخراج واون ایکی اماملری تفحص وایچلرندن علی الرضایی ولی عهد ایدوب
حتی سکه وخطبه ده شریك ایدوب جمیع ولایتلره بومضمونده امرلر کوندروب عادت قدیمهٔ آل عباس اولان
سیاه صارقمی ترك ایدوب یشل صارنوب خلقه دخی امر ایتدکده جمیع آل عباس مأمونه انجنوب عیسی
اولان منصور بن المهدی یه بیعت ایدوب بعده منصور خلافتدن عاجز اولوب بن مأمونك خلیفه سیم دیدکده
خلق بونی دخی براغوب ایکیوز ایکی محرمنده بونك برادری ابراهیم بن المهدی یه بیعت ایدوب لقبنی مبارك
قودیلر غایتده سیاه کسنه ایدی غالبا والده سی سیاه عرب جاریه سی ایدی مأمون انکله جنکه عسکر
کوندروب تفصیله محتاج نیچه محاربات دنصکره مأمون عراق عجم ولایتلرینه کیدوب سرخس شهرنده
وزیری فضل بن سهلی حمام ایچنده غسل ایدرکن اوزرینه درت کسنه اوشوب قتل ایدوب فرار ایتمشلر ایکن
مأمون انلری بولوب قصاص ایتدی * سنهٔ مزبوره ده مأمون توران بنت حسن بن سهلی نکاحلنوب جمع
اولیوب کندو قزنی دخی حضرت امام رضایه نکاح ایدوب ایکیوز اوچده امام رضا طوسده فجأة وفات
ایدوب مأمون اهل بغداده مکتوب ایله اعلام ایتدکده ایکی ییلدنبرو بیعت ایتدکاری ابراهیمی خلع ایدوب
ابراهیم دخی کیزلندی * اشبو سنه ده خراسانده یتمش کونه دك عظیم زلزله اولوب نیچه کسنه‌لر هلاك ایدوب
نیچه شهرلر ییقلدی * ایکیوز درتده مأمون بغداده کلوب آل عباس ابرالریله ینه سیاهلر کیدی ایکیوز
اونده ابراهیمی بولوب حبس ایدوب بعده عفو ایتدی اشبو سنه ده مأمون سابقا منکوحه سی اولان تورانله
جمع اولوب عظیم دوکون ایدوب تورانك پدرینك والده سی مأمونك اوستنه فندقدن بیوك بیك دانه شاهانه
لؤلؤی آبدار نثار ایدوب قاین اتاسی اولان حسن بن سهل دخی کویلر آدنی کاغدلره یازوب کویکونك اوستنه
صاچوب هر کاغد الان برر کویه مالك اولدی * وليلهٔ زفافده قرق بطمان برعظیم شمع کافوری یاقدیلر قزنك
جهازی ایسه حد وصفدن متجاوز وکتاب سریع الحساب انی یازمدن عاجز ایدی * مأمون شیمی اولغین ایکیوز

اون برده * برائت الذمة ممن ذكر معاوية بخير وان افضل الخلق بعد رسول الله صلى الله عليه وسلم على
ابن ابى طالب * ديو ممالكده ندا ايتدردى اون ايكيده قرآن مخلوقدر وعلى ابو بكردن وعمردن افضلدر
ديو ندا ايتدردكده جمله خلق انجنوب شهرده فتنه ظهورى خوفندن بو معنايى اظهاردن فراغت ايتدى
* اون بشده رومه غزايه واروب ايكى قلعه آلوب صكره شامه واروب اون التيده رومدن بعضى قلعه‌لردخى
آلوب ينه شامه بعده مصره واروب فتح وضبط ايدوب خلفاى عباسيه دن مصره ابتدا بو وارمشدر مصرده
مشهور دنيا اولان اهرام نام عظيم بنالرك برينى ييقمق ديليوب ممكن دكلدر ديو خلق منع ايده‌ميوب
مال عظيم صرف ايدوب هزار زحمت ودقت ومشقتله بر جزويجه ير جكزين ييقوب ايچنده حالا صرف اولنان
قدر التون ايله زمان قديمده يازلمش برلوح بولوب اوقومغين اميدين كسوب فراغت ايدوب ولايت مصرده
منف شهرنده اولان نهر نيل مقياسنى اسكى مصر قارشوسنده جيزه يقاسندن شمديكى مكانته نقل ايتديروب
اون يديده ينه شامه واردى (فتنهٔ عظيمه) ايكيوز اون سكزده قرآن عظيم مخلوقدر ديمكى مسلمانلره تكليف
ايدوب بغداده قائممقام قوديغى اسحاق بن ابراهيمه علمايى جمع ايدوب بو اعتقاده جمله سنى جبرايله ديو خبر
كوندروب امور كثيره ظهور رندنصكره اكثر علما قتل خوفندن ظاهرا رضا كوستروب لكن احمد بن حنبل ايله
بعض علماء كمل ظاهرا وباطنا ثابت قدم اولمغين قيدو بندايله مأمونه كونديريلوب قبل الوصول
بحكمة الله وبمعجزة القرآن مأمون وفات ايتدى (فائده) اولا معلوم اوله كه علماء اهل سنتك قرآن مخلوق
دكلدر ديدكلرى قرآنك معناسى اولان كلام الله در يوخسه مصحف شريفك كتابت اولنان حروف وكلماتى
وقرائت اولنان الفاظ واصواتى جمله مخلوق ايدوكنه جميع علماء آفاق اتفاق ايتمشلردر بو خصوص كلى
تفصيله محتاج اولوب عقائد كتابلرنده بيان اولنمشدر * ثانيا قرآن مخلوقدر ديمك اكرچه مامون زماننده
شايع اولدى لكن ابتدا ملوك بنى اميه‌نك آخرى اولان مروان حمارك استادى جعد بن درهم وجعدك
شاكردى جهم بن صفوان نام ملعونلردن صدور ايتمشدى كه جعد ابان بن سمعاندن اودخى طالوتدن اودخى
رئيسى لبيد بن اعصم يهوديدن اخذ ايتمشدى لبيد عنيد تورات شريفه مخلوقدر ديوب حضرت رسوله دخى
سحر ايتمشدى واسطبكى خالد بن عبد الله جعدى قتل ايدوب جهم دخى قتل اولنمشدر امام اعظم حضرتلرى
جهمله عظيم بحثلر ايدوب جهم كافردر ديمشدر (متفرقات) مرويدركه علوم فلاسفه وحكماى يونانى
جزيرهٔ قبرسدن ابتدا كتوردوب عربى يه ترجمه ايتديرن مأموندر وكعبهٔ معظمه‌نك اورتوسنى ابتدا آق اطلسدن
ايدن بودر ناصر بالله زماننه دك آق اورتيلو اولدى ارالقده بركره سلطان محمود بن سبكتكين صارى اطلس
اورتمشدر واوقات متفرقه‌ده وزراسى علوم نجوم وسائر علومده ماهر اولان ذو الرياستين فضل بن سهل وحسن
ابن سهل واحمد بن ابى خالد وغيريلر ايدى وقاضيلرى دخى بشر بن الوليد ويحيى بن اكثم اولوب مزبور يحيى
غايتده مقبولى ومصاحبى ايدى * مرويدركه مأمونك سخاسى حددن بيرون اولوب بركون برادرى معتصم
بالله وكندونك اوغلى عباسه بشر يوز بيك وعبد الله بن طاهره اوچيوز بيك وبرقاچ بكلره دخى طقوز يوز بيك
التون باغشليوب بوجمله يكرمى كره يوز بيك التون اولمغين دور آدمدنبرو بوقدر عطا دنياده واقع وكمسه
انى سامع اولمامشدر وبونك زماننده مصردن هر ييل اوتوز كره يوز بيك التون خزينه كلوردى (فائده)
بونك زماننده وفات ايدن اشراف علما وغيرى * سفيان بن عيينه وامام شافعى كه اسمى محمد بن ادريسدر مصرده
وفات ايدوب مناقبى تفصيله محتاجدر وعبد الرحمن بن مهدى ويحيى بن سعيد القطان ويونس بن بكير
وابو مطيع البلخى شاكرد امام اعظم وشيخ معروف كرخى واسحاق بن بشر واسحاق بن فرات وابو عمرو
اللغوى واشهب مالكى وحسن بن زياد شاكرد امام اعظم وحماد بن اسامه وروح بن عباده وزيد
ابن الحباب وابو داود الطيالسى وغازى بن قيس وشيخ ابو سليمان الدارانى وامام على الرضى وفراء النحوى
وقتيبة بن مهران وقطرب النحوى وواقدى وابو عبيده ومعمور بن المثنى ونصر بن شميل النحوى وست نفيسه
وهشام النحوى ويزيدى كه مأمونك استاديدر ويزيد بن هارون ويعقوب بن اسحاق وعبد الرزاق وابو العتاهية
الشاعر وابو عاصم وعبد الملك بن ماجشون وابو يزيد النحوى وامام اصمعى شيخ العلوم العربيه ودخى نيچه‌لر ايدى
(وفات) مرويدركه مأمون ديار رومده ايكن ايكيوز اون رجبنده قرق سكز ياشنده ايكن ناكاه محكم

دزیوب اوشیوب اطرافنده آتشلریا قلوب * یا من لایزول ملکه ارحم من قد زال ملکه * دیه رك وفات ایتدکده طرطوس شهرنه ایلدیلوب انده دفن اولنوب مدت خلافتی یکرمی یل التی آی ایدی جمله اون بش اولادی اولمش ایدی (فصل ثامن در احوال معتصم بالله بن هارون الرشید) اسمی محمد لقبی معتصم بالله ایدی کنیتی ابو اسحاق اولوب والده سی ام ولد جاریه ایدی خلفادن ابتدا لقبی لفظة اللهه مضاف اولان بودر (فائده) مرویدرکه بو کا مثمن دیرلردی زیرا یوز یتمش سکزده یایوز سکسانده وسنهٔ مزبوره نك سکزنجی آیی اولان شعبانده طوغوب وسکزنجی پدری حضرت عباس اولوب وپدری هارونك سکزنجی اوغلی وخلفاء عباسیه نك سکزنجیسی اولوب وایکیوز اون سکز رجبنده خلیفه اولوب ومدت خلافتی سکز یل سکز آی سکز کون ومدت عمری قرق سکز یل اولوب وسکز فتح وسکز قلعه بنا وسکز عدو قتل ایدوب وسکز عدو اسیرا یتمشدیکه آذربایجان پادشاهی طبرستان پادشاهی اشنیاب پادشاهی اشباصح پادشاهی فرغانه پادشاهی طخارستان پادشاهی صفه پادشاهی کابل پادشاهی ایدی ووفات ایتدکده سکز اوغلی وسکز قزی وسکسان کره یوز بیك فلوریسی وبر اودکاو اقچه سی وسکز بیك عدد جاریه سی واوقدر ردوه سی واوقدر قاتری قالوب بوذکر اولنان اتفاقات عجیبه غرایب امور دنیادندر (فائده درمناقب ومثالب او) مرویدرکه همت ومهابت شوکت وفصاحت قوت وشجاعت صاحبی اولوب حتی بازوسنی غیری کمسنه لره قوتله ایصردوب دیش کار ایتزدی والتونك سکه سنی بارمغیله محکم باصوب یازوسنی سیلردی و بیك بطمان آغرلغی نسنه لر کوتوروب برقاج ادم یریوررردی وایکی بارمغیله برکسنه نك بیلین صیقوب کمیکنی ازردی قوت بدنیه وشجاعت قلبیه سی حددن بیرون ومواد اظهار شجاعتی عددن افزون ایدی * شاعر کامل وجوان دوست واهل عشرت ومائل صنعت فروسیت اولوب کریم الاخلاق عظیم الانفاق صاحب جود ولطف وبر وعاقل کامل ومدبر اولوب لکن برادرلری قدر عالم اولمیوب انلره اضافتله جاهل قالمشیدی تحصیل علمه چندان میلی اولمدیغی پدری کوروب انجنوب اوقومقدن فراغت ایتدیروب خلافته لایق دکلدر دیو نظردن طرح ایدوب امین ومامون وقاسم آدلو اوغللری بری برینك اردنجه خلیفه اولمغه عهدنامه یازدیروب معتصمی یازسوب لکن بحکمة الله مأموند نصکره خلافت قاسمه نصیب اولمیوب بوکا اولدی ودخی جمیع خلفاء عباسیهٔ بغداد وخلفاء عباسیهٔ مصر بحکمة الله معتصم نسلندن اولدی (نظم) یرید المرء ان یعطی مناه * ویأبی الله الا ما ارادا (فتنهٔ عظیمه وکرامات جسیمه) مرویدرکه معتصم خلیفه اولدقده مأمونك وصیتیله علماء عالمی قرآن مخلوقدر دیمکه جبر ایدوب مقدما امام احمد بن حنبلی مأمون رقه شهرنده حبس ایتدرمش ایدی معتصم بغداده قید بند ایله کتوردوب یکرمی سکز آی حبس اولندی مأمون ومعتصمك مقبولی احمد بن ابی داود نام عالم وکامل لکن معتزلی وضال ومضل دائما امام ایله بحث ایدوب امامی مذهب حقدن رجوع ایتدیره میوب هر بحث اولندقجه بربند آرتروب حتی بری بری اوستنه اون درت بندله باغلنوب دونمزسه هلاك اولنجیه دك دکنك ایله دوکرم دیو معتصم قورقیدوب امام اصلا قورقیوب ایکیوز یکرمی یلنده مجلسنه کتوردوب اولا لطف بعده عنف ایله سویلیوب امام دخی معتصمه سوکدکده امر ایدوب امامی سوریوب یکرمی طقوز دکنك اوریلوب هر ایکیده برمعتصم یرندن قالقوب یا احمد سوزم طوت قرآن مخلوقدر دیسنی قویوویره یم دیوب اودخی (اعطونی شیأ من کتاب الله) دیوب معتصم ینه یرینه واروب بو اثناده امام غشی اولمغین معتصم انی یوزی اوستنه ییقوب ارقه سنی ایاغیله دیوب براغوب عقلی باشنه کلدکده قیووریدیلر * مرویدرکه اولکی ضربده (بسم الله) ایکنجیده (لاحول ولاقوة الا بالله) اوچنجیده (القرآن کلام الله غیر مخلوق) دردنجیده (قل لن یصیبنا الا ما کتب الله لنا) دیوب طوتنك اوچقوری اللرنده اولان قید بندده باغلو اولمغین اوچقور قیرلدقده طونی دوشوب کشف عورت اولورکن صوت خفی ایله (اللهم انی اسئلك باسمك الذی ملأ العرش ان کنت تعلم انی علی الصواب فلا تهتك لی سترا) دیدکده طون دوشمیوب محض قدرت حقله طوروب بویله کرامت عظیمه ظهور ایتدی * مرویدرکه هر عصا اورلدقجه معتصمك ذمتن ابرا یعنی حلال ایدوب سبیندن صورلدقده یوم قیامتده بوکسنه

حضرت رسولك عمیسی اوغلی غريمد رديدكارين ايستمزم ديوب ضرب ايدنلرك برى محككم ابرش اولدى امام شافعينك شاكردى ربيع ايدرمصرده امام برمكتوب ويروب واربونى بغدادده ابن حنبله ويرديوب واروب ويرديكمده اوقويوب اغلايوب سببن صورديغمده ديديكه ايچنده يازمشكه حضرت رسولى واقعه مده كوروب (اكتب الى ابن عبد الله فاقرأ عليه السلام وقل له انك ستمتحن وتدعى الى خلق القرآن فلا تجبهم فيرفع الله لك علما الى يوم القيامة) ديو بيورديلر * ربيع ايدر بندخى يا احمد سكا مژده اولسون ديوب اودخى كمال سرورندن ارقه سنده كى كوملكنى چيقاروب بكا ويروب جواب مكتوبله مصره كلديكمده بزم امام اول كوملكى يقايوب تبركا صويني الدى * مرويدركه امام احمد وفات ايتدكده نمازنى يكرمى اوتوزكره يوز بيك مقدارى كمسنه قيلوب اوحالدن نيجه بيك يهودى ونصرانى عبرت آلوب ايمانه كلديلر بودخى مرحومك كراماتندندر * بعده سلفدن برى بونى واقعه سنده كوروب الله سكانه ايلدى ديدكده (غفرلى ثم قال لى يا احمد ضربت فى قلت نعم يارب قال يا احمد هذا وجهى فانظر اليه فقد ابحتك النظر اليه) ديدى (لمحرره) زهى حال شريف وقدر اعلى * ميسر ايده بزه داخى مولى (متفرقات) مرويدركه معتصم تكثير طعامه مائل اولوب مطبخنده هركون بيك فلورىلك طعام پشرايدى وسائر خلفا اولاد عرب قوللانوب لكن معتصم ملوك عجمه تقليد اروى خدمتكارلرجعنه ميل ايتمكين اطرافدن تركى قوللر صاتون الديروب اطلس وديبالر كيديروب آلتون وكومش قوشاقلر قوشادوب قوللرى جمله اون سكز بيك كمسنه اولوب شهر خلقى رنجيده اولدقلرنده بغدادده ايكى كونلك يولده برعظيم شهر يابديروب آدنى سرمن رأى قويوب بغداددن اكا كوچدى * وسابقا ايكيوز برده مأمون زمانندده طائفهٔ مجوسدن مزدك لعين دينى اوزره بابك خرمى نام كافر آذربايجانده خروج ايدوب طائفهٔ ديلمدن اوچيوز بيك كمسنه جمع ايدوب يكرمى ييله دك انواع فساد ايدوب معتصم زماننده بابك طوتلوب قتل اولندى * ايكيوز يكرمى اوچده كفار روم هجوم ايدوب نيجه مسلمانلرى شهيد واسير وفساد عظيم وكثير ايتدكارنده معتصم بحد عسكر ايله رومه سفر ايدوب بلاد كفارى ياقوب ييقوب اعظم بلاد كفره اولان انكورى شهرنه كلوب محاصره ايدوب جبر وقهر ايله فتح ايدوب اوتوز بيك يا التمش بيك كافرى قتل ويراودكاودخى اسير ايدوب غنيمت عظيمه حاصل اولدى * معتصمك كندو طورديغى يردن عسكرينك صاغ قولى وصول قولى اوجنه دك ايكيشر فرسخ يرايدى * انكوريه جمله الى بش كون طوردى وسفردن دوندكده برادرزاده سى عباس بن مأمونى حبس ايدوب بنده حبسده وفات ايتدى * وايكيوز يكرمى سكزده سابقا قتل اولنان بابك لعينك توابعى خروج وهجوم ايتدكارنده معتصم انلره وافر عسكر كوندروب همدان قربنده انلردن التمش بيك كمسنه قتل اولنوب باقيلرى فرار ايدوب تارمار اولديلر (امر غريب) مرويدركه معتصم زماننده عربستانده تهاولاتنده هردانه سى بر ربطه ان عظيم طولولر ياغوب وافر كمسنه لرهلاك ايدوب (ارحم عبادك ارحم عبادك ارحم عبادك) ديو هاتفدن برندا ايشيديلوب ويريوزنده طولى ايكى بچق ذراع عرضى ايكى قارش انسان طبانى نشانلرى كورينوب وهرايكى ادم اراسى التيشر ذراع اولوب لكن صاحبى كورنميوب بعض خلق انك اردنجه كيدوب آوازنى ايشيدرلردى (فائده) معتصم زماننده وفات ايدن كبار علما * حميدى شيخ البخارى وفضل بن دكين وقالون المقرى وخلاد المقرى وآدم بن ابى اياس وقعنبى وابراهيم المهدى وعلى بن محمد المدائنى وقرة بن حبيب وابو عمر والجرمى النحوى ومحمد بن سلام ودخى غيريلر ايدى (وفات) مرويدركه معتصم ديار مغربى بنى اميه النذن آلمغه عسكر عظيم وجميع لوازم تدارك ايدركن خسته اولوب ايكيوز يكرمى يدى ربيع الاولينك اون طقوزنده خميس كونى محتضر اولوب * اللهم انك تعلم انى اخافك من قبلى ولا اخافك من قبلك وارجوك من قبلك ولا ارجوك من قبلى * ديوب بعده وفات ايتدى مدت عمرى وخلافتى مناسبتله اشبو فصل اولنده كچمشدر

(فصل تاسع در احوال واثق بالله بن المعتصم بن الرشيد) اسمى هارون لقبى واثق بالله كنيتى ابو جعفر يا ابو القاسم ايدى يوزطقسان التى شعبانتده طوغوب بدرينك عهد سابقى اوزره انك وفاتنده سرمن رأى شهرنده بيعت اولندى (فائده درحليه واوصاف او) مرويدركه آق بكزلو صاروشين كوزل مقالاو اولوب كوزلرى ايچنده بك كبى نشان وار ايدى * مأمون كبى عالم فنون وشاعر سحر فنون وغايتده خوب

آوازواهل سازایدی جوان دوست وکثیرالاکل وسخی وعادل اولوب مائل زینت وشوکت وعارف
احوال فروسیت مهیب وشجاع لبیب ونفاع ایدی * اولاد حضرت علی یه سائر خلفادن زیاده عطالر ایدوب
وفات ایتدکده ایچلرنده برفقیر قالمیوب بونك زماننده حرمین شریفینده دیلنجیلك ایدر اصلا برکسنه قالمیوب
جمله سی فقردن خلاص اولمشلردی * بعض معتبراتده مذکوردرکه بعض فقرا واثقك حاجبنه خلیفه یه
دیکه بیزه یوزبیك اقچه ویرسون دیوب حاجب کولوب فقیردخی نه کولرسن (علیّ الطلب وعلیك الابلاغ
وعلی الخلیفة السماع وعلی الله التیسیر) دیوب حاجب خبر طالب واثقه خبر ویروب واثق فکره واروب بعده
(اعطوه ماسأل حتی لایعود التقصیر الی جناب الحق تعالی) دیوب یوز بیکی اول فقیره ویردکارنده آلمیوب
بانیچون طلب ایتدك ایدی دیدکارنده مناجاتمده * یارب قد جعلت رجلا حاکما علی الناس وهو لایلیق به *
دیمشدم (امتحن) دیو جواب کلمش ایدی * پس مرادم امتحان ایدی دیوب واثق ایشتدکده (ضعفوا وتصدقوا
شکرا علی عدم تخاتی عند الفقیر * یعنی براوقدردخی اقچه قاتوب جمله سنی فقرایه ویرلك حق تعالی بنی بوفقیرك
یاننده اوتاندرمدیغنه شکرانه اوله دیدی (ظلم عظیم وبعض کرامات) تاریخ الخلفاده مذکوردرکه
ضال ومضل جلی ابن ابی داود المعتزلی اغواسیله ایکیوز اوتوز برده واثق بصره حاکمنه ائمه ومؤذنینه
قرآن مخلوقدر دیمکی امرایله دیوب بعده کبار محدثیندن احمد بن نصر الخزاعی یی واثق بغداددن قیدبندله
کتوردوب قرآن مخلوق دکلدر وحق تعالی یی مؤمنلر قیامتده بی صورت وبی کیفیت کوررلر
دیو حق سویلدیکیچون واثق معتزلی اولمغین محضا ظلما النه قلیج آلوب مزبور عزیزك بوینن اوروب باشنی
بغدادده کوندروب کوده سنی سرمن رأی ده آصوب التی ییل طوروب بعده متوکل خلیفه انی ایندردی *
مرویدرکه واثق اول جسد مبارکی قبله دن دوندرمکه بکجیلر قویوب هر کیجه کوندر ایله یوزین قبله دن
دوندردکارنده فی الحال ینه قبله یه دونوب اسان فصیحله سورهٔ یس اوقودیغنی بکجیلر ایشیدرلردی
(ظهور حق) مرویدرکه واثقه امام ابوداود ونسائینك استادی عبدالله بن محمد الازدی وطنندن تیمور
بندله کتوریلوب واثق یاننده ابن ابی داود معتزلی یه خطاب ایدوب خلقی اکا دعوت ایتدیککز رأیی رسول الله
صلی الله علیه وسلم بیلوب خلقی اکا دعوتمی ایتمزدی یوخسه بیلمزمی ایدی دیوب اودخی بیلوردی دیوب
عبدالله دخی پس برنسنه یی که پیغمبر بیلوب خلقه تکلیف ایتمدك اکا جائز اوله بزه جائزمی دکلدر دیدکده
معتزلی ملزم ومبهوت اولوب ناچار سکوت ایتدکده واثق بالضروره کولوب بعده اوتاندیغندن ایچرو کیدوب
اول ملایه اوچیوز فلوری ویروب وطننه کوندروب مذهب باطلدن دونوب معتزلی یی یاننده ن رد وباب
ضلالتی سد ایتدی (المحرره) اولورطوغرویه حضرت حق معین * ایدر آنی جمله بلادن امین * دیمشدر
بوسوزی اولولر محقق * سن اول اهل حق تا سنکله اوله حق (متفرقات) مرویدرکه واثقك صافی آلتوندن
برسفره سی وار ایدیکه درت قطعه اولوب هر برینی یکرمی کسنه کوتوروب اوستنه قونان صحنلر وتبسیلر
وطبقلر جمله آلتون ایدی مرشد مضلی اولان ابن ابی داود آلتون قابدن طعام یمك حرامدر دیمکین آلتون
کسدیریلوب بیت الماله قوندی * غایتله اسخیادن اولمغین برکون علمادن برینه برلغت صوروب اودخی برقافیه ده
بوزشاعرك شعرین اوقیوب هر برنده اولغت مذکور اولمغین یوزبیك فلوری باغشلادی * وایکیوز
یکرمی یدیده خلیفه اولوب یکرمی سکزده خلیفه اشناس الترکی یی خلیفهٔ امور سلطنت یعنی مدبر جمیع
امور خلافت ایدوب ایکی وشاح ملمع وبرتاج مرصع کیدردی * اوتوزبرده واثق روم کافرلرندن
بیك التیوز مسلمان اسیرلرین قورتاردی وزماننده وفات ایدن مشاهیر علما * مسدد وخلف بن هشام المقری
واسمعیل بن سعید شیخ طبرستان وابو تمام صاحب کتاب الحماسه وابن الاعرابی اللغوی وبویطی شاکرد
امام شافعی ودخی نیچه لر ایدی (وفات) مرویدرکه جماعه غایت مائل اولمغین بی اشتباه مزید باهدر
دوارسلان اتی یبوب اوسبیدن امراض ظهور ایدوب سرمن رأی ده ایکیوز اوتوز ایکی ذی الحجه سنده
اوتوز التی یا اوتوز ایکی یاشنده وفات ایدوب مدت خلافتی بش ییل اون آی قدر ایدی * بعض معتبراتده
قصهٔ امام احمد بن حنبلده کندو نفسنه ایتدیکی بد دعا اوزره تنورده یانوب اندن وفات ایتدی دینوب
مرویدرکه حین احتضارده بونی اوقیوب تکرار ایدردیکه (نظم) الموت فیه جمیع الخلق یشترك *

لاسوقة منهم يبقى ولا ملك * ماضر اهل قليل فى تفاقرهم * وليس يغنى عن الملاك ماملكوا (نثر)
بعده قورى طپراغه يوزين سوروب اغلايوب * يامن لايزول ملكه ارحم من قدزال ملكه * ديوب جناب
رب الارباب غافر الاذنابه توبه واستغفار ومناجات بيحساب ايتدى * مرويدركه جمله خلق متوكلك
بيعتنه مشغول اولمغين واثقك ميتى يالكز قالدقده برير صچانى كاوب كوزنى چقاروب يدى (نظم)
الدهر فيه لمن تعجب عبرة وعجائب (فصل عاشردر احوال متوكل على الله بن المعتصم بالله
بن هارون الرشيد) اسمى جعفر لقبى متوكل كنيتى ابو الفضل ايدى ايكيوز بشده يايديده طوغوب پدرى
وفاتنده بيعت اولندى قاره ياغز خفيف الجسم كوته قد خفيف العارضين مليح العينين ايدى * بونك ومعتصم
ومأمون ورشيد ومنصورك حضرت رسول عليه السلام واكثر صحابه واكثر طائفهٔ عرب كبى قوللرينه دلك
بتون صاچلرى وار ايدى خلافتنده سكز خليفه زاده بيعت ايتديكه منصور بن المهدى عباس بن الهادى
ابو احمد بن الرشيد عبد الله بن الامين موسى بن المأمون احمد بن المعتصم محمد بن الواثق سكزنجى كندو اوغلى
منتصر بالله ايدى بو حالت خلفادن برينه واقع اولمامشدر (رفع بدعت) ايكيوز اوتوزدرتده متوكل
اطراف عالمه نامه لر كوندروب مسئلهٔ خلق قرآن ونفى رؤيت وسائر اعتقاد معتزله يى رفعه عزيمت وبغداددن
علما ومحدثينى كتوردوب نيچه رعايتلر ايدوب بعده بغداده جامع رصافه ده ابو بكر بن ابى شيبه جامع
منصورده انك برادرى اوتوروب مذهب اهل سنت اوزره حديثلر روايت ايدوب هر برينك مجلسنده
اوتوز بيك قدر كسنه جمع اولوب متوكله خير دعالر وبو بابده علما وشعرا مدح وثنالر ايتديلر (فتن ومحن)
تاريخ الخلفاده مفصلا مذكوردركه ايكيوز اوتوز اوچده دمشق شامده عظيم زلزله اولوب اوچ ساعت
طوروب اولك بنالرى يقلوب وافر كسنه هلاك اولوب خلق مصلى يه قاچوب انطاكيه شهرنه دلك زلزله
اوزانوب شهرى يقوب يكرمى بيك كسنه هلاك اولوب ديار بكره قريب جزيره ولايتنه كاوب انى يقوب
موصل شهرنه كاوب انده اللى بيك آدم هلاك ايتدى * اوتوزدرتده رئيس طائفهٔ ضالهٔ معتزله اولان
ابن ابى داود خباثت نمود مرض فالجه مبتلا اولوب جماد كبى حركتدن قالدى * ينه بو ييلده ولايت عراقده
اللى كون متصل بادسموم اسوب بصره وكوفه وبغداد اكينلرنى ياقوب يوللرده مسافرلرى هلاك
ايدوب عجمده همدان شهرنده دخى اسوب طوارلرى ومزرعه لرده اكينلرى ياقوب موصل وسنجارده دخى
اسوب وافر كسنه هلاك اولدى * اوتوز بشده سرمن رأى ده بر كسنه دعواى نبوت ايدوب يكرمى يدى
كسنه تابع اولوب متوكل انلرى كتوردوب حبس ايدوب اول كذاب لعينى دكنك آلتنده هلاك
ايتدى * ينه بو سنه ده متوكل نصارى طائفه سنه عسلى كيمك وزنار قوشنمق واغاج اوزنكو ايله آته بنمك ودلبند
صارنمق وعورتلرى دخى عسلى كيوب جامه كيرد كارنده چنقراقلر طاقنمق واحداث اولنان كليسالرى
يقلمق وقپولرى اوزرينه اغاجدن شيطانلر صورتلرى اصلمق ومن بعد ديوان خدمتلرينه نصارى استخدام
اولنمامق امر ايتدى * مزبور متوكل حضرت على يه واولادنه بغض ايدن ناصبيه مذهبنده اولمغين حضرت امام
حسينك مزار شريفنى واطرافنده اولان بنالرى واورى جمله يقديروب يرلرنى مزرعه لر ايتديروب خلق
زيارتدن منع ايدوب اهل بغداد ناله وفرياد ايدوب مجامع وصوامعده بددعالر وشعرا وعلما عظيم ذم وهجالر
ايدوب اولر ومسجدلر ديوارلرينه يازديلر * اوتوز يديده متوكل مذهب باطل جهميه اوزره اولان مصر
قاضيسى محمد بن ابى الليثك صاچين صقالن تراش ايدوب حماره بنديروب شهرى كزدرمككه مصر حاكمنه
خبر كوندردكده اودخى بالتمام عمل ايدوب حقوق ناسى اصحابنه ويرمك ايچون هركون يكرمىشر دكنك
اورررلردى * ينه بو ييلده قدسه يقين عسقلان يعنى غزه شهرنده بر كيجه قدرتدن آتش ظهور ايدوب نيچه
اورى ومزرعه لرى ياقوب ثلث ايلده سيوندى * اوتوز سكزده روم كافرلرى مصرده لب دريادة دمياط شهرين
باصوب ياقوب يقوب اليوز عورت قاپوب قاچديلر * قرقده اخلاط شهرينك خلقى كوكك يوزنده بر صيحهٔ
عظيمه ايشدوب نيچه كسنه لر خوفدن جان ويروب تاوق يمرطه سى قدر طولولر ياغوب ديار مغربده اون اوچ
عدد كوى يره كچدى * قرق برده بر كيجه كوكدن يلدزلر يرى برلرينه كيروب حركت ايدوب كيجه نك اكثرنده
بيحد يلدزلر دوشوب اوزمانه دك اصلا واقع اولميوب زهره لر چاك اوله جق حال ظهور ايتدى * قرق ايكيده

مغربده تونس شهرنده ونواحیسنده عجمده ری وخراسان ونیشابور وطبرستان واصفهان شهرلرنده
عظیم زلزله اولوب برلر وطاغلر یاریلوب دیار مصرده سویدا آدلو برقریه یه کوکدن اون بطمان آغرلغی
طاشلر یاغوب ولایت یمنده برطاغ اوستنده کی مزرعه لر یله یوریوب آخر یرده کی مزرعه لره دك واروب
ودخی برطاغ اوستنه ماه رمضانده قارتالدن کوچك برآق قوش کلوب قونوب (یامعشر الناس اتقوا الله
الله الله) دیو قرق کره چاغروب بعده اوچوب ایرتسی ینه کلوب چاغروب کیدوب بشیوز کمسنه
ایشدوب شهادت ایتدیلر * قرق اوچده یادرتده متوکل دمشق شامه کلوب هروجهله حظ ایدوب
برقوناق یرده داریا آدلو قریه یی بکنوب برسرای یاپدروب انده توطن مراد ایدنوب ایکی اوچ آی دنصکره
ینه بغداده کتدی * متوکل کوردل بدشمائل ناصبیه مذهبنده اولمغین ایکیوز قرق درتده برکون اوغللری
معتزالله مؤیدلك خواجه سی یعقوب بن السکیت النحوی یه بنم اوغللرمله حسن وحسینك قنغیلرین زیاده
سورسن دیوب اودخی عالم وصالح وسنی المذهب اولمغین علینك قنبری بکا اوغللرکدن زیاده سوکلودر دیدکده
متوکل غضبه کلوب ملانك دیلنی اکسه سندن چکدیروب یاخود قوللرینه امر ایدوب یاتردوب ایاقلرینه
قارننه باصوب علی کل حال جفا ایله شهید ایتدیلر (ع) رحمت حق اوله مظلومینه لعنت ظالمه * ایکیوز
قرق بشده دنیایی زلزله قاپلیوب نیجه شهرلر وقلعه لر وکویلر ییقلوب انطاکیه ده برطاغ دریایه دوشوب
کوکلر یوزندن غایت هیبتلو صدالر ایشیدلوب مصرده دخی زلزله لر اولوب قصبهٔ بلبیس خلقی مصر طرفندن
قورقنج آوازلر ایشتمکین نیجه لری خوفدن جان ویردیلر * مکه ده دخی زلزله لردن بیکارلر یره کچوب متوکل
ایشتدکده عرفاتدن مکه یه اقارصو کتورمکه یوز بیك فلوری کوندردی علم جفرده برکتابده مذکوردرکه
ایکیوز قرق بشده بتون عالمی زلزله قاپلیوب مصر وشام وانطاکیه ومغرب ونیجه شهرلرده قلعه لر وبیجد
ولابعد بنالر ییقلوب جمله خلق صحرالره چیقوب انطاکیه ده برطاغ پاره لنوب بربیولك پاره سی دریایه
دوشوب دریا قینایوب عظیم سیاه تتون چیقوب وربیولك ایرماق زلزله دن یره کچوب نه یره کتدیکی معلوم
اولیوب وبرولایتده برطاغ یوریوب اوستنده اولان بنالر ییقلوب بو خصوصلردن متوکل غایتده قورقوب
مضطرب اولدی (متفرقات) خلفادن ابتدا شافعی اولان بودر سائرلر حنفی ایدیلر غایتده جوان
دوستورن دوست اولوب محبوبلردن ماعدا درت بیك جاریه سی وار ایدیکه جمله سیله مجامعت ایتمشدی
وغایتده سخی اولوب شعرایه سائر خلفادن زیاده عطالر ایدوب حتی برشاعر بوکا خطابا (نظم)
فامسك نداکفیك عنی ولاتزد * فقد خفت ان اطغی وان اتجبرا * دیوب بری دخی برقصیده دیوب
اوقودقده یاننده حاضر اولان بیکر فلوریدن زیاده بهالو ایکی انجونك برینی باغشلیوب اول شاعر بش بیتله
تکرار مدح ایتدکده اوبر انجویی دخی ویردیکه ابیات بودر (نظم) بسر من رأی امام عدل * تغرف
من بحره البحار * یرجی ویخشی لکل خطب * کانه جنة ونار * الملك فیه وفی بنیه * مااختلف
اللیل والنهار * یداه فی الجود ضرتان * علیه کلتاهما تغار * لم یأت منه الیمین شیأ * الا اتت مثلها الیسار *
وشیخ ذوالنون المصری اسرار علم تصوفی آشکار ایتدکده ظاهرا شرعه مخالف اولمغین مصر حاکمی شیخه
زندقه اسناد ایدوب متوکله خبر کوندروب اودخی شیخی اولا قلرله وقیدبندایله بغداده کتوردوب تفصیله
محتاج قیل وقال وجواب وسؤالدنصکره ذوالنون رهنمونه محب ومفتون اولوب غایت اکرام ورعایت ایدوب
(اذاذکر الصالحون فحیهلا بذی النون) دیوب تعظیمله یاد ایتمکه معتاد اولدی (فائده) زمان خلافتنده
وفات ایدن کبار مشاهیر ابو ثور وامام احمد بن حنبل وابراهیم بن المنذر واسحاق بن راهویه المجتهد واسحاق
الموصلی الندیم وشیخ حاتم الاصم وروح المقری وزهیر بن حرب وسحنون المالکی وابو بکر بن شیبه بن ابی ثمینه
وانك برادری ودیك الجن الشاعر وابن حبیب المالکی وعبد العزیز بن یحیی شاکرد امام شافعی وعبید الله
ابن عمر القواریری وعلی بن المدینی شیخ البخاری ویحیی بن یحیی وبشر بن الولید القاضی شاکرد امام ابو یوسف
وابن ابی داود المعتزلی وابو الهذیل العلاف المعتزلی ویحیی بن اکثم القاضی وشیخ حارث المحاسبی وحرمله شاکرد
امام شافعی ویعقوب بن السکیت النحوی واحمد بن منیع وشیخ ذوالنون المصری وشیخ ابو تراب النخشبی
ودعبل الشاعر الرافضی وابو عثمان المازنی شیخ علم نحو ودخی نیجه لر ایدی (قصهٔ شهادت) اوائل خلافتنده

کندودن صکره اوغلی منتصره بعده ایکنجی اوغلی معتزه بعده اوچنجی اوغلی مؤیده اولمغیچون عهدنامه یازدیروب معتزك والده سی قبیحه آدلو حسناجاریه سنه عاشق اولمغین انك خاطری ایچون بعدزمان معتزی تقدیم ایتمك دیلیوب برمجلس عامده منتصره بومعنایی تكلیف ایدوب اودخی راضی اولمدقده متوكل انجنوب دائما كثرتلرده قاقیوب سوكوب عرضنی یقاردی اكابناء منتصركین ایچوب اول اثناده متوكله طائفهٔ اتراكدن بعض امراسی برنسنه ایچون ایجنوب ایكیوزقرق یدی شوالنك ایكنجی یااوچنجی یادردنجی كیجه سنده وزیر ومحبوبی ومقبول ومرغوبی اولان فتح بن خاقان وسائرندیملریله صحبتده مست ولایعقل ایكن بش اون كمسنه ایله منتصروا روب اوغلانلروندیملر قاچوب متوكل اویوركن بریسی قلیج ایله چالوب اوموزندن قاصیغنه دك یاروب متوكل فریاد ایدوب وزیرنیم مست منعه چالشوب بریسی دخی انی قلیج ایله صانجوب ارقه سندن چیقوب وزیر محبتندن كندویی متوكلك اوستنه اتوب ایكیسی معا جان ویردیلر * مدت عمری قرق بریل مدت خلافتی اون درت یل وطقوز آی ایله سكز طقوز كون یا اون آی ایله اوچ كون اولوب بش نفر اولادی وارایدی (فائده درحال متوكل بعدالوفات) مرویدركه سلف كرامدن بری ایدركه بركیجه واقعه مده كوردمكه بركمسنه یی بعض كمسنه لر كوكه چقاروب بواثناده بوشعری ایشتدمكه (نظم) ملك یقادالی ملیك عادل * متفضل فی العفو لیس بجائر (نثر) اویانوب صباح اولدقده سر من رأی دن بغداده متوكلك وفاتی خبری كلدی * عمروبن شیبان دخی ایدرمتوكل قتل اولندیغی كیجه واقعه ده كوردمكه بركمسنه بوشعری اوقوركه (نظم) یانائم العین فی اوطار جسمانی * ایقظ دموعك یاعمروبن شیبان * اماتری فئة الارجاس مافعلوا * بالهاشمی وبالفتح بن خاقان * وافی الی الله مظلومایضج له * اهل السموات من مثنی ووحدان * وسوف یأتیكم اخری مسومة * توقعوها لها شأن من الشان * فابكوا علی جعفر وارثوا خلیفتكم * فقد بكاه جمیع الانس والجان * وینه ابن شیبان ایدر برقاچ آیدن صكره متوكلی واقعه ده كوروب * مافعل الله بك دیدیكمده * غفرلی بقلیل من السنة احییتها * دیوب فماتصنع ها هنا دیدیكمده * انتظر محمدا ابنی اخاصمه الی الله دیدی (فصل حادی عشر دراحوال منتصر بالله بن المتوكل علی الله) اسمی محمد لقبی منتصر در كندم كون ایری كوزلو كوزل یوزلو طوغان بورنلو اورته بویلو وجیه وادیب وشجیع نبیه ومهیب حلیم وعاقل كریم وكامل مائل خیر وعدل جلی ومحب آل حضرت علی اولوب انلره احسان فراوان ایدردی * ایكیوزقرق یدی شوالنده پدرنی قتل ایتدیروب یرینه كچدكده برادرلری معتز ایله مؤیدی ولایت عهدسابقدن اخراج ایدوب پدری ابطال ایتدیكی زیارت مشهد امام حسینه خلقه اجازت ویروب عدل واحسانه مشتغل ومكب اولمغین رعایا وبرایا بوكا محب اولوب لكن پدرنی قتل ایتدردیكنه خلقدن شرمسار اولوب عسكرا تراك ایتدیلردیو كندوسبب اولدیغنی انكار اوزره ایدی (امر عجیب) مرویدركه بركون مجلس عشرتده التنده دوشنن قالی یه نظر ایدركن برآتلو آدم صورتن كوردیكه كنارنده فارسیجه یازو یازلمش عجمه بیلور برآدم كتوردوب اوقوتدقده حریف ظریف باقوب اوقومغه خوفندن وحجابندن خط دكل نقش انجق دیوب منتصر ابرام ایتدكده ایتدی آنده یازلمشكه بن عجم شاهی خسرو اوغلی شیرویه یم پدرمی قتل ایدوب یرینه كچدیكمده سلطنتدن چندان بهره دار اولمیوب همان انجق التی آی قرار ایتدم منتصر بونی ایشیدوب لونی متغیر اولوب وعقلی متحیر اولدی فی الحقیقه بودخی همان التی آی سلطنت سوردی بعده سنك اجل زجاج مزاجن قیردی (عجیب دیگر) ینه مرویدركه بركون او یقودن اغلیه رق اویانوب والده سی بونك یاننه كلدكده یوری یاتمدن كیت دنیا وآخرتم خراب اولدی شمدی بابامی دوشمده كوردم وای سكا یامحمد خلافت ایچون بنی قتل ایتدك والله انجق برقاچ كون بهره دار اولوب بعده مرجع ومصیرك ناردر دیو سویلدی دیوب واقعا برقاچ كوندن صكره وفات ایتدی * حافظ ذهبی ایدر سلاطیندن پدرنی قتل ایدن ابتدا شیرویه ایكنجی یزیدبن الولید اوچنجی منتصردر عادت الله بونك اوزرینه مقرردركه قاتل پدر مرادنه ظفر بولمیوب دولت دنیادن آز بهره ور اولور (كیفیت وفات) مرویدركه پدرنی قتل ایتدردیكنه خلقدن حجابندن عسكر اتراكی قتل ایتدی دیو بهانه ایدوب دائما انلره سوكوب بونلر خلفا قتل ایدیجیلردر دیدیكنی انلردخی بوكا كین ایچوب بعض امرا بونی قتل

ایتمك دیلوب لكن شجیع ومهیب وعاقل واهل تدارك اولدیغیچون قتلنه ظفر بولمیوب حكمت خدا ایله خسته اولدقده طبیبنه اوتوزبیك فلوری ویرلمكین فصد لازمدر دیوب زهرلو نیشترله قان الدقده ایكیوز قرق سكز ربیع الآخرینك بشنده وفات ایدوب (بشر القاتل بالقتل) سری عیان بعده مضمون (كما تدین تدان) دخی نمایان اولوب طبیب دخی خسته اولمغین اونودیلوب اول زهرلو نیشترایله بلا قصد فصد اولنوب اولدخی وفات وداخل قبر پر ظلمات اولدی * بعض اقوال اوزره منتصر كند وعیالنه بخل واسائت اوزره اولمغین زهرلو ابكنه ایله برابوابی زهرلیوب ویرد كارنده انی یمكین یا خود خوانیق مرضنه یا خصتیننده یا مقعدنده بر مرضه مبتلا اولمغین اندن وفات ایتدی مدت عمری یكرمی بش یا یكرمی التی یا خود اكسك مدت خلافتی ایسه شمان آلتی آی ایدی

(فصل ثانی عشر در احوال مستعین بالله بن المعتصم بالله بن رشید) اسمی احمد لقبی مستعین كنیتی ابو العباس اولوب متوكلك برادریدر ایكیوز یكرمی برده طوغوب آق وقرمزی بكزلو كوزل یوزلو اورته بویلو خفیف العارضین ویوزنده چچك نشانلو والثغ یعنی پلتك اولوب حرف سینی ثا اوقوردی فاضل وادیب بلیغ ولبیب عالم بالاخبار عارف بالآثار كریم ومسرف ومبذر ومتلف اولوب خزائن بوشادوب جواهر وتحف امتعه یی كائنا من كان عطا واحسان ایدردی (بیعت) مرویدر كه منتصر وفاتنده امرادن بغای كبیر وبغای صغیر واتامش متوكل اولادی بزمله خصمدر انلردن برنی خلیفه ایدرسك بزی هلاك ایدر دیوب بوكا بیعت ایتدیلر (حوادث) بول یكاو قفتان كیمكی ابتدا بو احداث ایدوب عرضنی اوچ قارش ایتدردی قلنسوه یی كوچك ایدوب اندن اول اوزون ایدرلردی بونك زماننده اسمعیل بن یوسف نام كسنه خروج ایدوب كعبهٔ معظمه یی یاقوب مكه شهرنی نهب وغارت ایتدی * ایكیوز اللی برده كوفه ده یحیی بن عمر بن یحیی بن حسین بن زید بن علی بن امام حسن ظهور ایدوب عسكری چوغالدقده قتل اولنوب باشی مستعینه كلوب بعده طبرستانده حسن بن زید بن محمد بن اسمعیل ابن امام حسن ظهور ایدوب عسكری چوغالدی بنه بو ییل اهل حمص بكارین قتل ایتمكین موسی بن بغای كبیر واروب جنك ایدوب اهل حمصی صیوب ایچلرندن وافر آدم قتل ایدوب شهری آتشه یاقدی (خلع وقتل) امرا اتراكدن وصیف ایله بغاء صغیر باغری قتل ایدوب عسكر اتراك آراسنده فتنه اولمغین بو ایكیسنك النده مستعین مغلوب اولوب امور سلطنته مسلط اولدقلرینه اینجنوب سر من رأی دن بغداده كلوب اردنجه امرا اعتذار ایدوب تختگاهه دعوت ایتدكارنده عنادا ایتمكین معتز باللهی وبرادری مؤید باللهی حبسدن چقاروب معتزی خلیفه ایتدیلر اودخی مؤیدی اللی بیك عسكرله مستعین اوزرینه كوندروب بودخی بغداد حصارین مرمات ایدوب بعده منجنیقلر یاپدیریلوب محاصره اولنوب برقاچ آی دائما جنك اولنوب وافر كسنه قتل اولنوب اهل بغداد ذخیره یه غایت مضایقه چكوب حتی بعضلر جیفه یبوب محاربات عظیمه دنصكره ایكیوز اللی ایكی محرمنده ناچار صلح اولوب مستعین خلافتدن فراغت ایدوب واسط شهرنه كوندریلوب طقوز آی انده خسته اولوب بعده سر من رأی یه كتوردیلوب اوزرینه بر مؤكل قونوب ماه شوالك اوچنده معتز بو كاركسنه كوندروب ارقه سی اوستنه یاتروب كوكسنه اوتوروب بوغازلدی آل عباسدن ابتدا آشكاره قتل اولنان بودر دیمشلر * مدت عمری اوتوز بر یا یكرمی درت مدت خلافتی اوچ ییل وطقوز یاسكز آی ویكرمی كون اولوب اون التی نفر اولادی وار ایدی

(فصل ثالث عشر در احوال معتز بالله بن المتوكل على الله بن المعتصم) اسمی محمد یا خود زبیر كنیتی ابو عبد الله ایدی ایكیوز اوتوز ایكیده طوغوب مستعین برینه اون طقوز یاشنده بیعت اولنوب آل عباسدن بویله آز یاشده كسنه خلیفه اولمامشدی غایتده خوبروی ایدی سائر خلفانك ایرلری خفیفجه كومش قبلامه ایكن معتز صافی التوندن ایتمكی احداث ایتدی اوالكی سنه سنده واثق بالله زماننده مدبر جمیع امور سلطنت نصب اولنان اسناس وفات ایدوب بشیوز بیك فلوریسی چیقوب معتز آنی الدی انك برینه علی بن محمد بن عبد الله بن طاهری دیكوب ایكی قلیچ قوشادوب بعده انی عزل وكندونك برادری ابو احمدی نصب ایدوب التون تاج مرصع طاقیه وایكی وشاح مرصع یعنی یقالق ویروب وایكی قلیچ قوشادوب بنه اوییل عزل ایدوب واسط شهرنه سوروب برینه بغاء شرابداری دیكوب خلعت وتاج كیدیروب

سنهٔ مزبوره رجبنده معتز برادری مؤیدی ولی عهدلکندن عزل ایدوب دوکوب قیدبند ایدوب برقاچ
کوندنصکره وفات ایتدکده قتل ایتدی دیوخلقدن قورقوب قضاة وارکانی کتوردوب اثر جراحت
یوغ ایدوکنی کوستردی ایکیوزاللی اوچده خلیفه یه مسلط اولان امیرالامرا وصیف قتل اولنوب
وافر مالنی الدیلروصیف کتمکله امیربغا ازوب اللی درتده خلیفه نك اوزرینه خروج ایتدی (خلع وقتل)
مرویدرکه معتزامراوعسکراترا کك زبونی اولوب بعده ایکیوز اللی بش شعبانده عسکر هجوم ایدوب
وظیفه مزی ویرتا که سکا مطیع اولەلم صالح بن وصیفی قتل ایده لم دیوب خزینه ده ایسه اصلا مال قالمغین
معتز والده سندن مال ایستیوب اودخی ویرمدکده عسکراترالذابن وصیف وابن بغا ایله اتفاق ایدوب
آلات حربله سرایه کلوب خلیفه طشره چیقسون دیوب اودخی شربت ایچدم بوکون چیقمزم دیوخبر
کوندروب بعضلری اجازتله یاخود جبرایله ایچرو کیروب معتزی اباغندن چکوب دیوسلرله اوروب
اسی کونده کونشه قارشو اباق اوزرینه طورغروب کندوکی عزل ایله دیویوزینه طبانچه لراوروب شهر
قاضیسی ابن ابی الشوار بله وافرکسنه چاغروب حضورلرنده فراغت ایتدریلوب بعده بغداددن مهتدی یی
کتوردوب یرینه خلیفه ایتدیلر ٭ بش کوندنصکره معتزی عسکرطوتوب حمامه قویوب صوصادقده
صوویرمیوب زبون اولدقده چقاروب قارلوصوویرمکین ایچوب فی الحال جان ویردی ٭ تاریخ
ابن شحنه ده براوطه یه قونوب بیك وایچمك ویرلمیوب انده وفات ایتدی دیومذکوردر ٭ مدت عمری یکرمی
درت ییل واون اوچ کون مدت خلافتی اوچ ییل والتی آی ویکرمی برکون یادرت ییل وآلتی آی ویکرمی
اوچ کون ایدی (متفرقات) بعده والده سی قبیحه نام حسنا خاتون کیزلنوب ماه رمضانده طوتلوب
ابن وصیف جبرایله اکازنا ایدوب مقدماردە دفن ایتدیکی اون اوچ کره یوزبیك فلوری ویکرمی کره یوزبیك
فلوریلك جواهرابن وصیفه کتورلدکده تعجب ایدوب لعنت بویله والده یه که بوقدرمال عظیمی وارایکن
اللی بیك التون ایچون اوغلنك قتلنه رضا ویره دیدی مالی آلوب ملعونه یی مکه یه حقارتله کوندروب
بعده مکه ده یاخود معتمد علی الله زماننده سرمن رأی شهرنه کتوریلوب انده وفات ایتدی ومعتز بالله
زماننده وفات ایدنلرك کبارمشاهیری بونلردر ٭ شیخ سری سقطی که جنید بغدادینك شیخی ودایسی ایدی
ودارمی صاحب کتاب المسند فی الحدیث وعتبی وامام علی الهادی ومحمد بن کرام رئیس طائفهٔ ضالهٔ کرامیه

(فصل رابع عشر دراحوال مهتدی بالله بن الواثق بالله بن المعتصم) اسمی محمد کنیتی ابواسحاق
یاابوعبدالله اولوب ایکیوزاوتوزده طوغمشدر (مناقب) مرویدرکه کندم کون نحیف البدن ملیح الشکل
قلیل الاکل عادل وکامل ولبیب جری وشجیع ومهیب (نظم) صائم الدهروصالح وعابد ٭ قائم اللیل
ومفلح وزاهد ٭ اولوب خلیفه ایکن اکثریا سرکه وزیت ایله اتمکدن غیری نسنه یمزدی ایکیوز اللی بش
رجبی آخرنده معتزیرینه خلق بوکا بیعت ایتمك دیلدکارنده غایتده اهل تقوی وعامل بماهوالاقوی اولمغین
معتز کلوب عجزی ظاهراولمینجه قبول ایتمم دیمکین کتوردیلوب عجزینه شاهدلرشهادت ایدوب کندودخی
معترف اولوب بالذات بیعت ایتدکده قبول ایتدی کمال عدالتده حضرت عمر بن عبدالعزیزه تقلید قصد
ایتمکین کندویه ندیم وحضوری متروك ومهجورومبغوض ومنفورایدوب امرایه دخی ظلم ایتمکی ترك
ایتدیروب امورسلطنتی سعی تمام ودقت واهتمامله کندوبالذات کوروب حضورنده کاتبلراوتوروب مال
احوالن یاننده یازوب کوررلردی (قصهٔ شهادت) ایکیوزاللی التیده موسی بن بغا معتزك انتقامیچون وانك
والده سندن النان مالی المغیچون صالح بن وصیفله جنکه ری شهرندن عسکرایله سرمن رأی یه کلوب مهتدی یه
هجوم ایدوب برآته بندیروب سرایی یغمالیوب کندوبی شهرده براوده قویوب بودخی یاموسی الله تعالیدن
قورق بندن نه استرسن دیدکده مرادم همان صالحه معین اولمامغه یمین ایله دیوب بودخی یمین ایتدکده تکرار
بیعت ایدوب سرایینه ایلتدیلر بعده مهتدی تسکین فتنه ایچون موسایی صالح ایله بارشدرمق دیلدکده سن
صالحله متفقسن دیوموسی ایله اشقیا مهتدی یه تکرارهجوم ایتدکارنده قلیچ قوشانوب دیوانخانه یه
چیقوب قلیچ پاره لنتجیه دك سزکله جنك ایدرم دینکزاد بکزحیا کزیوقی نیچه برخلفایه عصیان وطغیان
ایدرسزصالحدن بنم خبرم یوقدردیدکده اشقیا ساکن اولوب بعده موسی هرکیم صالحی کتوررسه اون بیك

التون ویره یم دیوندا ایتدرمکین برکسنه انی برقرا کولق دهلیزده اویور بولوب خبرویردکده باشنی کسوب شهرده کزدردکلرنده مهتدی اکاقلبندن انجنوب بعده موسی برعدوسنی دخی قتل ایتمکه کتدککده بیله کیدن امیربایکیاله مهتدی امیرموسی ایله امیرمفلحی قتل ایدوب موسی یرینه امیرعسکر اترالئ اوله سن دیو خبرکوندردکده (مصراع) بوکون اکا ایسه یارین بکادر * دیو بایکیال مهتدیدن قورقوب ایکینه دخی خبرویروب جمله سی اتفاقله مهتدینك اوزرینه کاوب محکم جنك اولدقده مهتدی بایکیالی طوتدیروب قتل ایتدیروب برکونده اترا کدن درت بیك کسنه قتل اولنوب عاقبت مهتدینك عسکری صینوب کندوطوتلوب ایکیوزاللی التی رجبنك نصفنده اوتوز سکز یاشنده ایکن خایه لرینی صیقوب یاخود بچاغله اوروب شهید ایتدیلر * مدت خلافتی اون بر بچق آی اولوب اون بش نفر اوغلی وارایدی (فصل خامس عشر

دراحوال معتمد علی الله بن المتوکل علی الله بن المعتصم) اسمی احمد لقبی معتمد کنیتی ابو العباس یا ابو جعفر ایدی ایکیوز یکرمی طقوزده طوغوب کندم کون اورته بویلو سدوریوزلو کوزل کوزلو کوچك سوزلو صقالی کوزل ایدی مهتدی شهید اولدقده حبسدن چقار یلوب بیعت اولندی عالم وعاقل شاعروکامل اولوب اشعارنی التون حل ایله یازدرردی * برادری موفق بالله طلحه یی مشرق ولایتلرینه حاکم ایدوب کندونك اوغلی جعفری ولی عهد ایدنوب مصر وشام ومغربه حاکم ایدوب لقبنی مفوض الی الله قودی * کندوسی دائما عیش وعشرته وشرب خمر مورث النکبته مشغول اولمغین رعایا وبرایا بوندن نفرت ومدبر امور خلافت اولان برادری طلحه یه محبت ایتدیلر (ظهور زنج) معتمد خلافتندن بر ییل مقدم خوارجدن ازارقهٔ زنادقه مذهبنده برطائفهٔ ضلالت عاکفه عبد القیس اولادندن علی بن محمد نام کسنه ایله سودان وزنجدن برقاج یوز بیك عسکرایله بصره اطرافنده خروج ایدوب بصره یی یاقوب یقوب مسلمانلری اسیر وموفق ایله جنك کنرایدوب اون بش ییل ولایت عراقده بلاد اسلامیه نك بعضی غارت واهالرنی قتل واسیر وحقارت ایدوب عسکر اسلامله نیجه کره صواشوب برکونده بصره ده اوچیوز بیك مسلمان شهید ایدوب مدت تغلبلری اولان اون بش ییلده اون بش کره یوز بیك کسنه قتل ایتمشلردی * رئیسلری اولان بهبود نام ملعون بکاتبوت ورسالت ویرلدی اما قبول ایتمدم دیو حاشا دعوای علم غیب ایدوب کندو شهرنده منبره چقوب عثمان وعلی وطلحه وزبیر وعائشه ومعاویه رضی الله عنهم سب ایدوب اردوسنده آل رسولدن خاتونلر ایکی اوچ اقچه یه صاتلوب هر زنجی ملعون یاننده بشر اون علویه اولوب وطی واستخدام ایدرلردی (فتن ومحن وحوادث متنوعه) مرویدرکه ازارقه ظهورندنصکره ولایت عراقده عظیم طاعون اولوب حد وعددن بیرون کسنه وفات ایدوب بعده عظیم زلزله لر اولوب بنالر یقلوب التنده نیجه بیك آدم هلاك اولدی ایکیوز التمشده دیار عراق وحجازده قحط یوسف ظهور ایدوب برکیل بغدای یوز اللی التونه صاتلور اولدی * التمش برده خلیفه کندودنصکره خلافتی اوغلی مفوضه اندنصکره کندو برادری موفقه تعیین ایدوب مفوضی مصر وشام ومغرب وجزیره وارمینیه یه موفقی بغداد وعراق وحجاز ویمن وبلاد شرق واصفهان وری وخراسان وطبرستان وسجستان وسند ولایتلرینه حاکم ایدوب بن وفات ایتدکده مفوض نابالغ بولنورسه برینه موفق کچسون دیو عهدنامه یازدردی * التمش درتده یادخی مقدم اللی التیده یا تمشده موفق اوچیوز بیك عسکرایله ازارقه رئیسی بهبود ایله جنك ایدوب باشن کسوب بغداده کتورلدکده شهر طونانلوب جمله عالم شادوخرم اولدیلر * التمش التیده کفار روم دیار بکره کلوب قتل وغارت ایدوب جزیرهٔ موصل خلقی قاچدیلر * ینه بو ییل عاصی عربلر مکه شهرینه هجوم ایدوب کعبهٔ مکرمه نك اورتوسنی یغمالدیلر * التمش درتده احمد بن عبد الله الخجانی خراسان وکرمان وسجستان ولایتلرینه مستولی اولوب دیار عراقی آلوب التون واقچه نك بریانه خلیفه نك بریانه کندونك نامن ضرب ایتدرمك دیلوب لکن سنهٔ مزبوره آخرنده خدمتکارلری انی قتل ایتدیلر * بو ییل معتمدك اوزرینه برادری موفق خروج ایدوب بعده بارشدیلر * التمش طقوزده معتمد موفق خوفندن مصرحاکمی احمد بن طولونه خبر کوندروب احمد شامه کلوب معتمد موفقی رفعه برچاره مشاوره ایچون احمده بولشمق قصد ایدوب سیر وشکار بهانه سیله چیقوب موفق کفارله جنکده ایکن ایشیدوب نصیبین بکنه معتمدی دوندرمك ایچون خبر کوندروب اودخی موصلده یتشوب حسن تدبیر ایله

دوندروب سرمن رأی یه کتوروب موفقك كاتبی قارشولیوب سرایه کیرمكه قومیوب براوه قوندیروب یاننه کمسنه کلاملك ایچون بشیوز بکچی قویوب ابتدا محجور ومقهور اولان خلیفه بودر بعده واسط شهرنه ایلدیلوب ایکیوز یتمش شعبانده معتمد عز واقبال ومجد واجلال ایله تختکاهنه کتورلدی * بنه بو ییل احمد ابن طولون که خلفا طرفندن یکرمی التی ییل مصرحاکمی اولوب حافظ قرآن کثیر الخیر محب علما مائل عدل صاحب عقل سلیم سخی وشجیع ومهیب ذکی ومدبر مصیب اولوب مصرده غایت واسع بر لطیف جامع شریف یاپوب یکرمی درت بیك آق قولی قرق بش بیك زنکی عرب قولی وار ایدی وفات ایدوب اوغلی خمارویه یرینه کچوب بعده موفق سابقا ابن طولونه انجنمکین کندو اوغلی احمدی مصره حاکم ایدوب عسکر ایله کوندروب خمارویه عزله راضی اولمیوب محکم جنك اولنوب ماننذ نیل وجیحون سیل خون اقوب عاقبت عسکر مصر غالب واحمد کلدیکی یره آیب اولدی * ینه بو ییل بغدادده سیل کلوب یدی بیك او ییقدی ودخی یوز بیك کفار روم طرسوسه کلوب جنك اولندقده مسلمانلر غالب اولوب کفاردن غنیمت عظیمه آلوب بو فتح ونصرتك مثلی سبق ایتمامش ایدی * ودخی اول ملوك فاطمیون اولان مهدی ولایت یمنده ظهور ایدوب تدریجله قوت وشوکت بولدی * یتمش سکزده موفق نقریس وداء الفیل مرضلرندن وفات ایدوب غایتده شجیع ومدبر ومهیب اولوب کفارله دائما جنك وانلری قهر وکسر وقتل ایدوب اول ملوك صفاریه اولان یعقوب بن لیثله جنك ایدوب انی دخی صیوب محبوب القلوب مسلوب العیوب اولمغین برادری معتمد اندن قورتلدم دیو شاد اولوب انك یرینه انك اوغلی احمدی حبسدن چقاروب مدبر امور ایدندی اوچ ییلدن اول پدری موفق انی حبس ایتمشدی (ظهور قرامطه) ینه ایکیوز یتمش سکزده قرامطه دیمکله مسمی اهل الحاد وفساد بر طائفهٔ بدنهاد کفر اعتقاد شر اعتیاد ظهور ایدوب بصره ولحسا وقطیف شهرلرین واطرافلرین ضبط واوچیوز اوتوزده منقرض اولنجیه دك ممالك اسلامیهده انواع فساد ایدوب حاشا خمر حلالدر وجنابتدن غسل یوقدر وصوم فرض همان بر نوروز کونی بردخی کوز آیینك اولی اولان مهرجان کونیدر دیوب اذانده واشهد ان محمد ابن الحنفیة رسول الله دیمکی قاتوب وشرائط وارکان صلوتی تغییر ایدوب وحج وقبله قدسه دردیوب بونك امثالی کفریات ایله سفها واشقیادن بیحد وپایان کمسنه تابع اولوب مسلمانلری رنجیده ایتمکه باشلدیلر (امور دیکر) مرویدرکه یعقوب بن لیث الصفار ظهور واکثر بلاد عجمی تغلبله تملك ایدوب معتمد علی الله آنی ایشتدکده عراق حاکمی کوندروب جنکده اسیر اولمغین یعقوب قوت وشوکت بولادی * ینه معتمد زماننده حسن بن زید العلوی طبرستانه ونصر بن سامان ماوراء النهره پادشاه اولوب ایکیوز التمش درتده حسن وفات ایدوب یرینه اوغلی محمد کچدی * ینه معتمد زماننده مجهول الاسم بر خارجی ظهور ایدوب نیچه شهرلره مستولی اولوب وافر کمسنه قتل واسیر ونیچه شهرلر غارت ایدوب بعده ناپدید اولدی * یتمش طقوزده سردار ومدبر امور خلافت اولان احمد بن موفق بالله خلیفه اولان عمیسی معتمده مسلط اولوب بالضروره معتمد بر مجلس عامده اوغلی مفوضی خلع واحمدی ولی عهد ایدنوب لقبی معتضد بالله قویوب بعده معتضد کانلرده منجملر وقصه خوانلر اوتورمیوب صحافلر دخی کتب فلاسفه آلوب صاتمسونلر دیو امر ایتدی (فائده) معتمدك زمان خلافتنده وفات ایدن کبار مشاهیر * یحیی بن معاذ الرازی الواعظ الزاهد وامام حسن العسکری وامام بخاری وامام مسلم وابو داود وترمذی وابن ماجه که بو بشینك علم حدیثده بزرکلری مشهور جمیع دنیادر * وحضرت شیخ بایزید بسطامی که اسمی طیفور بن عیسی اولوب جدی شرویان آدلو بر مجوسی ایدی * وامام مزنی شاکرد امام شافعی ویونس بن عبد الاعلی وزبیر بن بکار وحجاج الشاعر وابن ابی الشوارب قاضیٔ شهر سرمن رأی وحافظ ابو زرعة الرازی وابن بکار قاضیٔ مکه وامام داود الظاهری المجتهد وابن قتیبه وحنین بن اسحاق الطبیب وامیر الامرا موسی بن بغا وابو حاتم الرازی وصالح بن امام احمد بن حنبل قاضیٔ اصفهان ودخی نیچهلر ایدی (فائده) محمد مهدی دخی معتمد زماننده وفات ایتمشدرکه حیاتده ایکن قطب زمان اولمشدی روافض وشیعه طائفهسی اکا اون ایکنجی امامدر وفات ایتمیوب زیر زمینه کیروب غائب اولوب آخر زمانده چقهجق مهدی بودر دیو اعتقاد باطل ایتمشلردر بونك تفصیلی یوقاروده باب حضرت حسینده کچمشدر نظر اولنه (وفات) مرویدرکه ایکیوز یتمش

طقوزرجبنك اون طقوزنده معتمد سابقا كثرت شرب خمره مبتلا اولمغين حالا مست ايكن اللى برباشنده فجأة وفات ايدوب باطعامله زهريدريلوب يااويوركن بعضلر بونى قالى يه صاروب بوغيلوب يااريمش باقرايچنه آتوب بابغداده برچقوره دوشوب وفات ايتدى * مدت خلافتى يكرمى اوچ ييل اولوب درت نفر اولادى وار ايدى

(فصل سادس عشر دراحوال معتضد بالله بن الموفق بالله طلحة بن المتوكل على الله) اسمى احمدلقبى معتضد كنيتى ابو العباس در پدرى طلحه خليفه اولميوب برادرى معتمدك سردار ومدبر جميع امورى ايدى ايكيوز قرق ايكى ذى القعده سنده يا قرق اوچ ربيع الاولنده طوغوب قاره ياغز ونحيف ومعتدل الجسم ايدى سابقا بونى پدرى مصرحاكميله جنكه كوندرديكى ذكر اولنوب ايكيوز يتمش بشده پدرى بوكا انجنوب حبس ايدوب يتمش سكزده پدرى خسته اولدقده بونى خدمتكارلرى حبسدن چقاروب اوچ كوندنصكره پدرى وفات ايتدى معتضد امور جنكده غايت ماهر وشجيع ومهيب وقاهر حتى ارسلان ايله جنك ايدر بهادر اولمغين معتمد بونى پدرى يرينه سرعسكر منصور ومدبر جميع امور جمهور ايتمشدى (بيعت) ايكيوز يتمش طقوز رجبنده عميسى وفات ايتمكين عهد سابق اوزره بوكا بيعت اولندى * مرويدركه عاقل وعادل مدبر وكامل شاعر بليغ وبهادر صاحب تيغ بى دريغ اولوب كالده ومعرفتده وهرحالده كنديدنصكره كلان خلفا بوكا نسبت لاشى محض ايدى ديمشلر * ياوزلندقده وحين غضبنده ترحمى آز اولوب امرادن برينه غضب ايتدكده صاغ ايكن طپراغه كومدردى خلق سزلك ايچون خونيدر ديرلرديكارنده والله خليفه اوله لى ناحق قان دوكمدم فلانى مذهب الحاده بنى دعوت ايتديكيچون قتل ايتدم وقتلى لازم حراميلرى فلان وفلان ناميله قتل ايدوب خلق انلرى ظن ايتديلرديدى * بركون قارشوسنده ساده رو خدمتكارلر طورركن قاضى شهرز يارنه كلوب جوانلره باقدقده فراستله مرادنى بيلوب افندى والله قوشاغمى حرامه چوزمدك واقع اولمشدرديدى (نظم امور) مرويدركه خليفه اولدقده تسكين فتن ورفع مظالم ونشر عدالت وهيبت وتدبير پراصابتله هروجهله امور خلافته غايت رونق ونظام وشوكت ويروب دولت آل عباس متوكل قتلندنبرو كمال ضعف بولوب زواله قريب ايكن مشيد ومسدد المبانى ايتمكين بوكا سفاح ثانى دينوب خلق بوكا غايت تعظيم ومحبت ايدوب هيبتندن دهشت اوزره ايديلر * خلفاء ماضيه زماننده اولديغى كبى جميع اهل ايمان امن وامان اوزره ايديلروكچن زماننده الدن چقان ممالكى نكرار اله كتوروب فتح وضبط وتسخير واعداى بدرايى تدمير ايدوب بونك زماننده جميع اهل ايمان امن وامان ورخا وبركت فراوان اوزره ايديلر (بدايع وقايع) مرويدركه اول خلافتنده صحافلرى فلاسفه كتابلرين آلوب صاتمقدن ومنجملرى وقصه خوانلرى عقد مجلس ايتمكدن منع ايدوب ايكيوز سكسانده اردبيل شهرنده ماه شوالده كونش طوتيلوب ايكندويه دك دنيا يوزى قرا كولق اولوب كيجه نك ثلثنه دك برسياه يل اسوب بعده عظيم زلزله اولوب جمله شهرى يقوب يوز اللى بيك آدم هلاك اولدى ديو خبر كلدى * سكسان برده ديار رومده تكوريه شهرى فتح اولندى ودخى رى وطبرستان شهرلرينك قيولرى وپيكارلرى صويى يره چكوب اوچ بطمان صو برآقچه يه صاتلوب تركده دخى غايتده قحط وغلا اولمغين خلق جيفه ير اولديلر * ودخى معتضد مكه ده دار الندوه يى يقوب حرم كعبه يه قاتدى سكسان ايكيده مصرحاكمى خمارويه بن طولون اله معتضد عسكرى مرارا عظيم جنكلر ايدوب بعده بارشوب خمارويه نك قزى قطر الندى يى معتضد نكاحلنوب بغداده كتوردوب جهازنده يالكز درت بيك عدد جوهرى اوچقور وصافى التوندن بيك عدد هاون واون صندوق طولو جواهر وار ايدى * سكسان اوچده ذوى الارحام يالكز قالدقده ميراثه داخل اولمق امر ايدوب شافعى مذهبنجه بيت الماله ضبط اولنمغى رفع ودفع وابطال ايدوب خلق غايت حظ ايدوب دعاى خير ايتديلر (فتن ومحن) سكسان درتده مصرده ايكندودن اخشامه دك هوا غايتده قيزاروب (مصراع) در ودیوار ودار وهرنه كه وار * جمله قيزل كورينوب دركاه حقه جمله خلق مناجات ايتديلر * ينه بوسنه ده معتضد حضرت معاويه يه منبرلرده لعنت ايتمك ايچون جمله شهرلره خبر كوندرمك ديلدكده علمادن برى آل علينك خلق ايچنده حرمتلرى آرتمغله بعضلر خروج ايتمك وار در ديو تخويفله فراغت ايتدردى * سكسان بشده بصره ده صارى يل اسوب بعده يشل بعده سياه اولوب هوايى توتون قابليوب اردنجه

بوزاللی درهم آغرلغی عظیم طولولر یاغوب التیوز خرما اغاجنی قلع ایدوب برقریه اوستنه هوادن آق وسیاه طاشلر یاغدی (اصل قرامطه) سکسان التیده ولایت بحرینده ابوسعید حسن بن بهرام جنابی قرمطی لعنه الله ظهور ایدوب شوکتی قوت بولوب بصره یه قصد ایتدکده معتضد بصره یی حفظ ایتدرمکین نواحیسنی غارت ایدوب معتضدك عسکریله مراراجنك ایدوب انلری صیوب عاقبت اوچیوز برده حمام ایچنده برخدمتکاری انی بوغازلیوب برینه کوچك اوغلی ابوطاهر کچدیکه انك احوالی اشاغیده کاور مذکور ابوسعید اهواز شهرنده جنابه آدلو قریه دن اولوب بعده بصره ده کیال ایکن بحرینه واروب مقدما ذکر اولنان زنج وخرمیه طائفه سنك بقایاسی بوکا تابع اولوب خروج ایتمشدی * فوایح سکیه ده مذکوردرکه ملوك عجمدن بهرام کورك نسلندن ابوسعید جنابی ابتدا اظهار دین وزهد وتقوی ایدوب بعده خلقی عجیب وغریب اعتقادات باطله یه دعوته شروع ایتدی * طائفهٔ مزبوره نك اون درلو اسملری وار ایدیکه بودر قرامطه بابکیه خرمیه مزدکیه باطنیه اسمعیلیه تعلیمیه محمریه ملاحده سبعیه (وفات) مرویدرکه معتضد غایتده جماع اولمغین مزاجی بوزیلوب ایکیوز سکسان طقوزده ربیع الآخرنده محکم خسته اولوب محتضر اولدقده عجبا وفات ایتدیمی دیو طبیب نبضنه یاپشدقده کوزنی آچوب طبیبه بر دپه چالوب طبیب فی الحال جان ویروب برساعتدنصکره معتضد دخی وفات ایتدی * مدت عمری قرق التی یاقرق یدی مدت خلافتی طقوز یل وطقوز بچق آی اولوب درت اوغلی اون برقزی قالدی (متفرقات) بونك زماننده وفات ایدن کبار مشاهیر * ابن ابی الدنیا المحدث واسمعیل قاضی شهر وابوعینا الشاعر وابوحنیفة الدینوری والمبرد النحوی وابوسعید الخراز شیخ الصوفیه والبحتری الشاعر ودخی نیجه لر ایدی * ومرویدرکه معتضد ممدوح شعرا اولوب بعضلری انی بوطرز لطیف ایله مدح ایتمشدیکه طیف الم بذی سلم بین الخیم یطوی الاکم جادبهم یشفی السقم ممن لثم وملتزم فیه هضم اذا بضم داوی الالم ثم انصرم فلم انم شوقا وهم اللوم ذم کم ثم کم یوم الاصم احدلم کل الثلم مما انهدم وهو العلم والمعتصم خیر النسم خالا وعم حوی الهمم وما احتلم طود اشم سمح الشیم رب الکرم جلا الظلم کالبدر تم راعی الذمم حامی الحرم فلم یرم خص وعم بما قسم له النعم مع النقم والخیر جم اذا ابتسم والماء دم اذا انتقم * ومرویدرکه جاریه سی ومحبوبه سی دریره وفات ایتدکده بومرثیه یی دیدیکه (نظم) یاحبیبا لم یکن یعدله عندی حبیب * انت عن عینی بعید ومن القلب قریب * لیس لی بعدك فی شیء من اللهو نصیب * لك من قلبی علی قلبی وان بنت رقیب * وخیالی منك مذ غبت خیال لایغیب * لوترانی کیف لی بعدك عویل ونحیب * وفؤادی حشوه من حرق الحزن لهیب * لتیقنت بانی فیك محزون کئیب * ماارى النفس وان سلیتها عنك تطیب * لی دمع لیس یعصینی وصبر لایجیب * ومرویدرکه بونك وفاتنه اشاغیده خلافتی یازیله جق ابن المعتز بومرثیه یی دیدیکه (نظم) یادهر ویحك مابقیت لی احدا * وانت والدسوء یاکل الولدا * استغفر الله بل ذا کله قدر * رضیت بالله ربا واحدا صمدا * یاساکن القبر فی غبراء مظلمة * بالظاهریة مقصی الدار منفردا * این الجیوش التی قد کنت تسحبها * این الکنوز التی احصیتها عددا * این السریر الذی قد کنت تملأه * مهابة من رأته عینه ارتعدا * این الاعادی الاولی ذللت مصعبهم * این اللیوث التی صیرتها بددا * این الجیاد التی حجلتها بدم * وکن یحملن منك الضیغم الاسدا * این الرماح التی غذیتها مهجا * مذ مت ماوردت قلبا ولا کبدا * این الجنان التی تجری جداولها * وتستجیب الیها الطائر الغردا * این الوصائف کالغزلان رائعة * یسحبن من حلل موشیة جددا * این الملاهی واین الراح تحسبها * یاقوتة کسیت من فضة زردا * این الوثوب الی الاعداء مبتغیا * صلاح ملك بنی العباس اذ فسدا * مازلت تقسر منهم کل قسورة * وتحبط العالی الجبار معتمدا * ثم انقضیت فلاعین ولااثر * حتی کانك یوما لم تکن احدا

(فصل سابع عشر دراحوال مکتفی بالله علی بن المعتضد بالله) اسمی علی کنیتی ابو محمد اولوب ایکیوز التمش درت ربیع الآخری غره سنده طوغدی خوبروی سنبل موی لاله خدمیانه قد بدیع الجمال منبع الکمال عدیم المثال دری اللون نادر الکون محبوب بی بدل وحسن وجمالیله ضرب المثل اولنوب حتی برشاعر دیمشدرکه (نظم) قایست بین جمالها وفعالها * فاذا الملاحة بالخیانة لاتفی *

والله لا كلمتها ولو انها * كالشمس او كالبدر او كالمكتفى (نثر) والده‌سى ام ولد جاريهٔ روميه اولوب
اسمى چيچك ايدى (بيعث وبدايع ووقايع زمان خلافت او) مرويدركه ايكيوز سكسان طقوز ربيع
الاخرنده پدرى خسته اولوب مكتفى بغداده قريب رقه شهرنده بولنوب فوت اولدقده بونك ايچون
وزير ابو الحسين قاسم بن عبد الله غائبانه خلافته خلقه بيعت ايتديروب بعده مكتوب ايله بغداده كتورلدكده
عظيم آلايلر اولوب تكرار بيعت اولندى * ازدحام جسردن قاضى ابو عمرو صويه دوشوب بنه اخراج اولندى
حضرت على ايله بوندن غيرى على آدلو خليفه كلمامشدر عقيب جلوسنده پدرى احداث ايتديكى
بنالرى يقوب مسجدلر ايدوب وپدرى سراى ياپمق ايچون الديغى دكانلرى وباغچه‌لرى صاحبلرينه
ويروب ومشاهير اخيار ملوك كبى كمال عدالته سلوك ايتمكين جمله خلق دائما خير دعالر
ايدرلردى سنهٔ مزبوره‌ده بغدادده عظيم زلزله اولوب برقاج كونه دك ممتد ومشتد اولدى * ودخى
بصره‌ده عظيم يل اسوب جميع خرما اغاجلرين يقوب انك نظيرى مسموع اولمامشدى ودخى قرامطه‌دن
شيخ ديمكله معروف اولوب كذب صريحله سيدلكين يحيى بن زكرويه ولايت شامده خروج وشهر
دمشقى محاصره ودمشق بكى امير طوغج ايله دائما جنك ايدوب عاقبت ايكيوز سكسانده يحيى
قتل اولنوب برينه برادرى حسين كچوب حيل ايله يوزنده بر بيولك پيدا ايدوب اشبو شامه يعنى
خال بنم علامت كرامتمدر ديوب عيسى اوغلى عيسى بن مهرويه بونك يانته كلوب بنم لقبم مدثردر
قرآنده (يا ايها المدثر) كلامى بكا اشارتدر ديوب براوغلنه مطوق بالنور ديو لقب قويوب ولايت شامده
عظيم فتنه وفساد ايدوب عسكرى چوغالمغين اهل دمشق انلره وافر مال ويروب صلح اولديلر بعده حمصه
واروب ضبط ايدوب منبرلرنده امير المؤمنين مهدى ديو كندو نامنه خطبه اوقودوب حما ومعره شهرلرين
ونواحيسن غارت ونيچه مسلمانلرى واوغلانجقلرى قتل واسير وبعلبك خلقنك اكثرنى قتل وسلميه
شهرنى يغما وبعض منعم كسنه‌يى قتل ايدوب مكتفى آنك اوزرينه اون بيك عسكر كوندروب قرامطه
انلرى كيجه باصوب بيك كسنه ايله سردار حلبه قاچوب بقيه عسكرك اكثرى شهيد اولوب بعده مكتفى
رقه شهرينه كلوب سردار ينه يپابى يارد مجيلر كوندروب مصردن دخى عسكر كلمكين حمص
قربنده قرامطه صينوب اكثرى قتل اولنوب نيچه‌لرى رئيسلرى ابو شامه ايله اسير اولوب مكتفى‌يه كتورلوب
قتل بعده احراق اولنديلر * مكتفى تكرار مصر وشامه عسكر كوندروب فتح وضبط ايتديروب احمد بن طولونك
بدى نفر اوغلى مصرده قتل اولنديلر * سنهٔ مزبوره‌ده ولايت رومده انطاكيه شهرى جنك ايله فتح اولنوب
مال فراوان غنيمت اولندى * ودخى مصرده عظيم قحط اولوب خلق جيفه‌لر ييوب اكثر اهل مصر هلاك
اولديلر * طقسان ايكيده دجله يكرمى بر ذراع طاشوب بغدادى غرق ايتدى * طقسان اوچده قرامطه قوت
بولوب شهر دمشقى آلوب قانلردو كوب غارت ايدوب بعده كوفه‌يه كلوب مكتفى عسكر كوندروب انلر خليفه
عسكرنى صيوب نيچه‌لرين قيروب مسلمانلردن وافر غنيمت آلديلر * طقسان درتده قرامطه ولايت عراق
حجاجنى جمله قيروب يكرمى بيك كسنه ايديلر مكتفى تكرار عسكر كوندروب قرامطه صينوب رئيسلرى اولان
ابن زكرويه وفات ايتدى (فائده) مكتفى زماننده وفات ايدن كبار مشاهير بونلر ايدى * عبد الله بن امام احمد حنبل
وثعلب النحوى وقنبل المقرى والبزار صاحب المسند وابو حازم قاضىٔ بغداد وامام محمد بن نصر المروزى وشيخ
ابو الحسين النورى وابو جعفر الترمذى الشافعى وابن راوندى عالم وشاعر وزنديق (وفات) مرويدركه مكتفى
مرض موتنده * و لله ما اسى الاعلى سبعمائة الف دينار صرفتها من مال المسلمين فى ابنية ما احتجت اليها وكنت
مستغنيا عنها اخاف ان اسئل عنها وانى استغفر الله عنها * ديوب بعض بنالره صرف ايتديكى مال حسابندن
خوف كلى اظهار ايدوب * ايكيوز طقسان بش ذى القعده سنده اوتوز بريا اوتوز اوچ ياشنده وفات ايدوب
سكز اوغلى سكز قزى قالوب مدت خلافتى التى يل و يدى آى ايدى (فصل ثامن عشر در احوال مقتدر
بالله بن المعتضد بالله) اسمى جعفر لقبى مقتدر كنيتى ابو الفضلدر ايكيوز سكسان ايكى رمضاننده طوغوب
برادرى مكتفى وفاتنده اون درت ياشنده ايكن بيعت اولنوب اندن اول بويله آز ياشنده تازه كسنه خليفه
اولمدى درت بش ايدن صكره طقسان التى ربيع الاولنده وزيرى عباس بن حسين بونك ايچون اوغلانجقدر

دیوخلع ایتمکیچون بعض اعیانله اتفاق ایتدکده مقتدر وزیری وافر مال‌ایله اسکات ایدوب لکن سائر اکابر عبدالله بن المعتز بالله‌ه واروب خلافت تکلیف ایتدکلرنده غایت عالم وصالح اولغین هیچ برکسنه‌نك قانی دوکلمز ایسه قبول ایدرم دیدکده اکابر مقتدره سراینده کوی وچوکان اویناركن هجوم ایدوب اودخی قاچوب قپولری قپادوب بوار القده وزیرایله نیجه‌لر قتل اولنوب اکابر ابن المعتزی کتوردوب علما واعیان جمع اولوب بیعت ایدوب لقبنی غالب بالله یاراضی بالله یامنتصف بالله قویوب وزیر وقاضی نصب ایدوب اطرافه جلوسنامه‌لر کوندروب بواثناده مجتهدیندن تاریخ مشهور مؤلفی محمد بن جریر الطبری فتنه‌یی ایشیدوب خلیفه‌وو وزیر وقاضی اولنلر کیملردر دیوب ابن المعتز خلیفه محمد بن داود الجراح وزیر ابوالمثنی احمد بن یعقوب قاضی اولدی دیدکلرنده بودولت تیز زوال بولورا کارم زیرا بونلرك هربری کامل کسنه‌در دنیا ایسه کامللره عدو وآفات ومحن ایله مملوسفله پروروبرکدردردیدی * فی الحقیقة همان برکون ایچنده دهرخوان جمله‌سندن روکردان اولدی (نظم) بکزرجهانك ایشی همان دوش خیالنه * اکله بوسوزی عارف ایسك دوش خیالنه (عربی) احلام نوم اوكظل زائل * ان اللبیب بمثلها لایخدع * (خلافت ثانیه) مرویدرکه ابن معتز جلوسنك ایرتسی مقتدره فلان اوه کوچسون سراینه کیرملك استرم دیوخبرکوندروب اودخی نوله دیوب توابعی بریره کلوب کوزکوره سلطنتدن فراغت ایتمیوب طالعمزی تجربه ایده‌لم دیوب سلاحلنوب اتفاقله ابن المعتز اولدیغی اوه هجوم ایدوب (نظم) اذا اقبلت جاءت تقاد بشعرة * وان ادبرت ولت تقد السلاسلا * فحواسنجه حکمت خدا ایله اصلا جنك اولمدن ابن المعتز ایله توابعی قورقوب قاچوب بغداد شهری یغما اولنوب قانلردوکلوب مقتدر کندوبی عزل ایدن امرا وعلمایی طوتوب درت کسنه‌دن غیریلرینی قتل ایدوب ابن المعتزی حبس ایدوب برقاچ کوندنصکره بوغدردی (المحرره) لاتأمن الدهران الدهرخوان * وفاؤه صورة کید وعدوان * یلاطف المرء مکرا قاصدا حیلا * من شره کل من فی الارض حیران (نثر) بعده مقتدر ابوالحسن علی بن محمد الفراتی وزیر ایدوب اودخی عدالت ایتمکین مقتدر جمله امورینی اکا تفویض ایدوب کندو تازه اولمغین ندما وطائفهٔ نسا ایله لعب ولهوه مشغول اولوب خزینه‌لر تلف ایتدی * سنهٔ مزبوره‌ده مقتدر کافرلری میری خدمتلره قارشدرمیوب طواره پالان ایله بنسونلردیو امر ایتدی * ودخی عبدالله المهدی مغربده پادشاه اولوب خلیفه دیکله مذکور اولوب عدل وداد ایله ضبط بلاد وتسخیر عباد ایدوب مهدیه شهرنی یاپوب افریقیه پادشاهنی قاچردی * بوتاریخده مقتدر تازه اولمغین جمله مغرب ولایتلری آل عباس ضبطندن چیقوب سائر ممالك عباسیه‌یه دخی خلل کلدی * ایکیوز طقسان طقوزده مقتدر وزیری ابن الفراتی طوتوب اوینی یغمالیوب یرینه محمد بن عبدالله بن خاقانی وزیر ایدوب عادل ومتقی اولمغین تجری منع ایدوب شرعه مخالف میری‌یه النان ماللردن یالکی بشیوز بیك فلوریلك بدعتلر رفع ایتدی * اوچیوزده دنورشهرنده برطاغ یره کچوب التندن وافر صوچیقوب کویلر غرق ایتدی * ودخی حیواناتدن قاطر جنسی ابراهیم پیغمبر علیه السلام زماننده براوطوغرمز ایکن بویلده محض حکمت رب قادر ایله بردیشی قاتر طوغردی (قصهٔ حسین منصور حلاج رحمه الله) تاریخ خلفاده اوچیوز برده شیخ حسین بن منصور الحلاج دوه‌یه بندیرلوب بغداده کتوریلوب براغاجه آصلوب مسلمانلربوکسنه قرامطه مذهبنه دعوت ایدنلردندر دیوندا اولنوب بعده صاغ ایکن داردن ایندریلوب حبس اولندی * سابقا الوهیت دعواسن ایدردیو ولاهوت اشراقه حلول ایتمش دیردیو شایع اولوب توابعنه کاغد یازدقجه من النور الشعشعانی دیویازوب مناظره اولندقده مدعاسنه قرآن وحدیث وکتب شرعدن دلیلی بوغیدی دینوب * تاریخ کاملده مذکوردرکه خلقه مخالف زمانلرده میوه‌لر چقاروب الینی هوایه بوش اوزادوب اوزرنده (قل هو الله احد) دیویازلمش اقچه‌لر ایله آوچی طولی کتوروب آدنی دراهم القدره قویوب وخلق اولرنده‌نه ایشلرلرسه وقلبلرنده‌نه وار ایسه خبرویرمکین بعد خلق بوکا کیمی حاشا الله کائنات وکیمی ولی صاحب کرامات کیمی ساحر وکاهن کیمی مسخر جندر دیو مفتون وکمراه ومغبون اولدیلر لکن غایتده عابد وزاهد وصائم الدهر اولوب کیجه صو ایله اوج لقمه اتمکدن غیری نسنه یمزدی * خراساندن عراقه اندن مکه‌یه واروب مجاور اولوب اوچیوز طقوزده بغداده

كلدكده وزير حامد بن عباس بونك قتلنه چالشوب علما حضورنده سويلدوب چاره بولموب ء قبت
تأليف ايتديكى بركتابك ايچنده حجه قادر اولميان كسنه اونده براوطه يى پاك وخالى ايدوب زمان حجده اطرافنده
طواف ومناسك حجى ادا ايدوب بعده اوتوز نفر يتيمه اونده اولان طعاملرك اعلا سندن يديروب بعده
لباس كيدروب هر برينه يديشر اقچه ويرسه حجه وارمش كبى اولوردیمكين * قاضئ بغداد اولان ابو عمرو
بوكاد ايلك ندرنه كتابده كوردك ديوب اودخى حسن بصرينك كتاب الاخلاصنده كوردم ديوب قاضى
اكا (كذبت يامباح الدم سمعناه بمكة وليس فيه هذا) ديوب بعده جمله علمابونك قتلنه محضر شكلى فتوالر
يازوب مزبور حلاج بنم قانم سزه حلال دكلدر دينم اسلام مذهبم سنتدر شرعه موافق كتابلرم وار دربنم قانم
خصوصنده اللهدن قورقكز ديوب وزير فتوالرى مقتدره كوندروب قتله اجازت اولدقده بيك دكنك
اوربلوب ايكى الى ايكى اياغى كسلوب اصلا آه ديميوب بعده باشى كسلوب كوده سى آتشه ياقلوب كولى
دجله يه صاوريلوب باشى داراغاجنه اصلدى * بعض معتبراتده مذكوردركه بيك دكنك اوريلوب بعده
ايكى اياغى كسلوب بعده بوينى اورلدقده كوده سى ايكى ساعته دك باشسز طوروب يره دوشميوب باشى
دخى يرده اوكنده طوروب فهم اولنمز كلمات سويلمكه مشغول اولوب آخر فهم اولنسان كلامى احد احد
لفظى ايدى ودخى ابتدا قانى يره صاچلدقده اوتوز يرده الله لفظى يازلدى * بعض معتبراتده دخى مرويدركه
بعده خراسانده كى توابعى كورمكيچون باشى خراسانه كوندريلوب احبابى قتل اولنسان اوكلدر صورتى
برحيوانه نقل اولنوب انى قتل ايتديلر ديوب بعضلر حلاج قرق كوندنصكره حيات بولوردیوب كيمى
دخى نهروان يولنده كوردم بكاديديكه بنى ضرب وقتل اولندى ديو ظن ايدن صغرلر كبى اولمكز ديدى
ديرلردى * مفاتيح الكنوزه مؤلفى شيخ ابن عبد السلام ايدرمرويدركه حلاج داراغاجنه نظر ايتدكده وافر
كولوب بعده شيخ شبلى يه باقوب يا ابابكر يانكده سجاده وارميدرديوب واردیدكده دوشه ديوب دوشه دكده
اوزرنده ايكى ركعت نماز قيلوب اولكيده فاتحه ايله (ولنبلونكم بشئ من الخوف والجوع) آيتنى ايكنجيده
فاتحه ايله (كل نفس ذائقة الموت) آيتنى اوقيوب بعده وافر نسنه ديوب بعده جلادبونك قار شوسنه
كچوب يوزينه برطبانچه اوروب يوزن قناد وب بورنن قيردقده شيخ شبلى فرياد ايدوب قفتانن يرتوب كنار
اولسادن نيچه لر غشى اولوب بعده حلاج بلمش اولولكه الله عزوجل بنم قانمى سزه حلال ايتدى بنى قتل
ايلكز مسلمانلرشمدى بنم قتلمدن اهم نسنه يوقدردیدى * علمانك حالنده كلى اختلاف ايدوب كيمى اكفار
كيمى تعظيم ايدوب امام غزالى بونك عظيم فضائلن يازوب انا الحق ديدوككنى وانك امثالى شرعه مخالف
كلماتنى تأويل ايدوب كمال محبت وشدت وجددن صادردرشاعرلك (شعر) انا من اهوى ومن اهوى انا *
نحن روحان حللنا بدنا * ديديكى كبيدر ديوب شيخ عبد القادر كيلانى حلاج سورچدى النه ياپشوركسنه
بولنمدى بن اوزمانه يتشمش اولايدم الن الوردم ديدى ديمشدر (متفرقات دراحوال خليفه وحوادث
متنوعه) مرويدركه اوچيوزبرده رئيس قرامطه اولان ابو سعيد ملعون برحمامده برتازه خدمتكارنه
اولاشمغين اوغلان انى بوغازليوب بعده درت كسنه يى دخى افندى سنى استرديو برر برر ايچرو چاغروب
بوغازليوب بشنجيده طويلوب طوتلوب قتل اولندى * ودخى مغربده پادشاه اولان مهدى طائفه بربردن
قرق بيك عسكرايله مصره هجوم ايدوب نيلدن كچلمكه چاره بولميوب اسكندريه يه كلوب انده قتل وفساد
ايدوب دونوب مقتدر بالله طرفندن عسكر واروب برقه ده وافر جنكلر ايتديلر * بعده ينه بو ييلده مهدى
اسكندريه وفيوم شهرلرينى الوب ضبط ايتدى * اوچيوزايكيده مقتدربش اوغلنى وافر يتيملرله سنت ايتدروب
ايتامه لباسلر ايديو يروب جمعيته التيوز بيك فلورى خرج ايتدى * اوچيوزدرتده بغدادده زيزب آدلو
برحيوان پيدا اولوب كيجه طاملرده كزوب بعض اوغلانجقلرى ونيجه خاتونلرك ممه لرنى يمكين خلق قورقوب
قاچسون ديو طاسلر چالوب برقاچ كيجه دنصكره غائب اولدى * اوچيوزبشده صلح ايچون كافرلر ايلچيسى
كلمكين مقتدر آلايه امر ايدوب حصاردن سرايه دك يوز التمش بيك نفر مزين ومسلح پياده وسوار ايكى قول
صف باغليوب سرايده درت بيك اق اوچ بيك سياه قول التون وكومش كمر قوشاقلرله ال قاوشدیروب
يديوزقپوجيلرطوروب سراى ديوارلرينه اون ايكى بيكى ديباوسراسردن ياقيلرى حريردن اوتوز سكز بيك

برده آصلوب دیوانخانه لرده یکرمی ایکی بیك قالیچه دوشنوب ودخی حرمده زنجیرله بوزجانور باغلنوب وسیم وزردن براغاج دوزیلوب اوزرنده خوب آواز وافر قوشلر قونوب محصل اوقدر زینت وشوکت فراوان نمایان قیلندیکه ایلچیلر حیران اولدیلر * ینه بو ییل عمان حاکمندن هدایا کلوب ایچلرنده برسیاه قوش وارایدیکه فارسی وهندی دللرنجه سویلیوب طوطیدن افصح ایدی * اوچیوز التیده مقتدر والده سنك یاپدردیغی بیمارخانه سی اچلوب یلده بیدی بیك فلوری خرج اولنوردی * ینه بو ییلده مقتدرك هوا پرستلکی وخمر غفلتله مستلکی سببیله تدبیر امور خلافته والده سی وعورتلری قاریشوب حتی والده سی برجاریه سنی تعیین ایتدیکه هر جمعه کونی شکایتجی دیکلمك ایچون قاضی وارکان دولتله اوتوروب عرضحاللر وامرلر اوستنه کندو خطیله بیورلدی مقامنده بعض امر ونهی وجواب یازردی * ینه بو ییلده مغربدن مهدی کلوب مصرده صعید ولایتنك اکثرین آلدی * واوچیوز یدیده هوادن برعظیم یلدز اینوب اوچ پاره اولوب ضیاسی چوغالوب هواده بولات بوغیکن رعد کبی آواز ایشدلدی (فتن ومحن) اوچیوز سکزده بغدادده قحط اولوب وزیر حامد تجدید مظالم ایتمکین خلق متألم اولوب فتنه ظهور ایتمکله شهر یغمالنوب عسکر اتلنوب عوام اتلره سوکوب برقاچ کون جنك اولوب عوام زندانی یاقوب آچوب اموال مسلمینی دخی یغمالیوب وزیری طاشلیوب مساهله شاه بی انتباه مغفل ایله احوال دولت عباسیه مختل ومهمل اولدی * اوچیوز طقوزده سابقا ذکر اولندیغی اوزره منصور حلاج قتل اولندی * اوچیوز اون جمادی الاولی سنده مشرقده طولی ایکی ذراع بر یلدز دوشوب * اون ایکیده مقتدر وزیری ابن الفراتی واناك اوغلنی بوغازلدوب ابو القاسم خاقانی یی وزیر ایتدی * ودخی خراسان بکی فرغانه شهرنی فتح ایتدی * اون اوچده برکون اخشام زماننده بر بیوك یلدز رعد آوازی کبی بر بیوك صیحه ایله دوشوب ضیاسی دنیایی قاپلدی * اون درتده کافرلر مسلمانلردن ملاطیه شهرنی قلیج ایله فتح ایتدیلر * ودخی موصلده نهر دجله صافی بوز طوکوب اوزرندن طوارلر کچدی اوزمانه دك نظیری واقع اولمامشدی * ودخی طائفهٔ قرامطه مکه یه توجه ایتمکین اهل مکه انلردن قورقوب ولایت حجاز وغیره طاغلوب * اون بشده کافرلر سمیساط شهرنه کیروب ایچنده هرنه وارایسه آلوب جامعنده ناقوس یعنی چالك چالدیلر * ودخی طائفهٔ دیلمری وجبال ولایتلرینه مستولی اولوب نیچه کسنه لر قتل ایدوب وافر اوغلان قیزلر بوغازلدیلر * اون التیده مقتدر علی بن عیسی یرینه استاد خطاطان جهان اولان ابو علی بن مقله یی وزیر ایدندی * ودخی قرامطه نك رئیسی بر اویاپوب آدنی دار الهجره قودی * اشبو سنه لرده قرامطه نك اخذ بلاد وقتل عباد وانواع فسادلرندن مسلمانلرك الم وخوفلری مستزاد اولوب ملاعین بی دین بد آیین چوغالوب اطرافه عسکرلر صالوب خلیفه یی عاجز قویوب نیچه کره عسکرنی صیوب برقاچ ییله دك مکه یه حجاج کتمیوب کفار نصاری دخی اخلاط شهرنی محاصره ایدوب بعده جامعندن منبری قالدروب یرینه صلیب یعنی خاج قومق اوزره صلح ایدوب کیدوب مغربده اندلس شهرینه دخی بویله ایلدیلر * فلاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم (خلافت ثالثه) مرویدرکه اوچیوز اون یدی محرمنده یا اوچیوز یکرمیده امیر الامرا مونس المظفر خلیفه سنی عزل ایدوب یرینه هارون بن غریبه ویرمك ایستردیدکارنده انجنوب عسکری دخی خلیفه نك خدامی امور سلطنته قاریشوب اموال کثیره الدقلرینه انجنوب مونس یاننه جمع اولوب آتلنوب یاتسو زماننده سرایه واروب خلیفه نك خواصی ووالده سی ودیزه سی وحرمی قاچوب والده نك التیوز بیك التونی یغمالنوب مقتدر رضاسیله کندوبی عزل ایدوب برادری محمد حبسدن کتوریلوب امرا اکا بیعت ایدوب لقبینی قاهر بالله قویوب وزارتی ابو علی بن مقله یه ویروب ممالکه نامه لر یازیلوب اوچنجی کون قاهر عظیم دیوان ایتدکده مونس بوغیکن عسکر کلوب جلوس بخششی ایله ییللق وظیفه لرین ایستیوب غوغا اولوب حاجبی یعنی قپوجی باشی یی قتل ومونسك اوینه هجوم ایدوب عزل اولنان مقتدری آلوب اموزلرنده کوتوروب سرایه کتوروب قاهر طوتلوب الله ایچون بکا قیمکز دیو اغلایه رق کتوریلوب مقتدر رانی یاننه الوب الینی اوپوب والله قرداش سنك صوچك یوقدر قورقمه دیوب انك والده سی یاننده حرمت ورعایتله حبس ایتدیروب ممالکه تکرار نامه لر یازیلوب کویلرو بعض نسنه لر صاتوب مال جمع ایدوب عسکره مرادلرنجه مال فراوان ویردی (بلایا از فساد قرامطهٔ بدسجایا) اوچیوز

اون یدیده یا بکرمیده مقتدر مکه یه امیر حاج ایله حاجی کوندروب شهره داخل اولدقلرنده عرفه دن بر کون اول
ابو طاهر قرمطی لعنه الله همان یدیوز نفر اشقیا ایله قضای آسمانی وبلای نا کهانی کبی کلوب حرم کعبه ده
ییلنده یدیوز وطشره ده اوتوز بیکدن زیاده مسلمان شهید ایدوب میتلرک کیمنی زمزم قیوسنه آتوب کیمنی
حرمده چقور قازدیروب طولدیروب نساوصبیاندن دخی اوتوز بیکدن زیاده اسیر ایدوب بودفعه مسلمانلر
اصلاح ایده مدیلر * طاهر ظاهر الکفر ناپاک کعبه نک اورتوسنی صویوب عسکرینه پاره لیوب حجر الاسود
شریفی دبوس ایله قیروب قوپاروب وکعبه قپوسن دخی قوپاروب ایکیسنی دخی کندو ولایتنه
کتورمک ایچون آلوب کعبه نک عتبهٔ جنت مرتبه سنه چیقوب (نظم) انا بالله وبالله انا * اخلق الخلق وافنیهم
انا * بو کفر عظیم سویلیوب التون اولوغی قوپارمغه کعبه نک اوستنه برکسنه چقاردقده باش آشاغه
دوشوب بینی خرد اولوب هلاک اولدی * مکه ده جمله التی کون طوروب بعده حجر الاسودی آلوب مکه دن
حجی ابطال وکندو ولایتنه نقل ایتمک اعتقاد باطلیله مسکن کفر معدنی اولان حجر وزنجه هجر شهرنه ایلتوب
خفف طاش ایکن یولده التنده قرق دوه دن زیاده هلاک اولدی * یکرمی بیلدنصکره مطیع لله زماننده ینه
مکه یه ایلدلدکده برضعیف وکوترم دوه کوتوروب التنده صحت بولوب کوزللنوب سمردی فیله دوندی
بوخصوص حجر مبارکک کراماتندن ایدیکنه شبهه یوقدر طاهرلک کیفیت هلاکی آشاغیده متقی لله
فصلنده کلور (حوادث) مرویدرکه اوچیوز اون یدی ذی القعده سی آخرنده هوادن برعظیم یلدز
دوشوب عظیم ضیاسی ظهور ایتدی * ینه بو ییلده بر کون محکم یل اسوب بغداد شهرینه غایتده قیزل قوم
کتوروب حوالیلری واولری طولدردی * ینه بو ییلده یا یکرمیده بغدادده (عسی ان یبعثک ربک مقاما محمودا)
آیتی تفسیرنده بعض علماء حنابله حق تعالی رسولنی عرش برین اوزرنده حاشا کندو یاننده بیله اوتوردیوب
سائر علما مقام محموددن مراد شفاعت عظمادر دیوب بونلره عوام دخی قاریشوب جدال عظیم وقتال
الیمه موصول وارالقده وافر کسنه مقتول اولدی * اون طقوزده قرامطه کوفه یه کلوب اهل بغداد بره دخی
کلهلر دیو محکم خوف ایدوب مصحفلر آچلوب اغلاشوب خالق الکل درکاهنه انکله توسل ولطف حقه
توکل ایتدیلر * ینه بو ییل طائفهٔ دیلم دینورشهرینه کیروب خلقک کیمنی قتل وکیمنی اسیر ایتدیلر (فائده)
مقتدرک اوچ کره خلافتی زماننده وفات ایدن کبار مشاهیر * محمد بن امام داود ظاهری ویوسف بن یعقوب
القاضی وابن شریح شیخ الشافعیه وحضرت شیخ جنید بغدادی وابن عثمان الحیری الزاهد وامام نسائی
مؤلف کتاب سنن وجبائی رئیس معتزله وابن الجلا شیخ الصوفیه وابو یعلی صاحب المسند وابن المنذر
ومحمد بن جریر الطبری المجتهد صاحب التاریخ وزجاج شیخ النحو وابن خزیمه ومحمد بن زکریا الطبیب واخفش
صغیر نحوی وبنان الحمال که اولیاء اللهدن ایدی وابی بکر بن ابی داود وابن السراج النحوی وابو عوانه
صاحب الصحیح وامام بغوی مفسر ومحدث وکعبی رئیس معتزله وابو عمرو قاضیٔ بغداد وقدامة الکاتب
ودخی نیجه لر ایدی (قصهٔ شهادت) اوچیوز یکرمیده یا یکرمی برده امیر الامرا مونس مقتدره انجنوب
موصله کیدوب مقتدر انک مالنی ضبط ایدوب موصل خلقنه مونسله جنک ایده سز دیو خبر کوندروب
اودخی وافر عسکر جمع ایدوب وبغداده قصد ایدوب مقتدر دخی عسکرله چیقوب شوالک یکرمی ندنجی
اربعا کونی وقت زوالده محکم جنک اولوب مونس طرفندن بر ملعون مقتدره حربه اوروب آتدن
ییقوب قلجیله بوغازلیوب باشی کوندره دیکوب جمله لباسی صویلوب عریان قونوب عورتی اوتلوغله
اورتلوب بعده یاتدیغی یری قازیوب کومدیلر (نظم) منه تا توانی دل اندر جهان * که نا پایدارست
ونامهربان * هران پاره خشتی که در منظر یست * سر کیقبادی واسکندر یست * هران کل که
درکلستانی بود * سمن عارض دلستانی بود * بجز خون شاهان درین طشت نیست * بجز خاک خوبان درین
دشت نیست (نثر) مدت عمری اوتوز سکز یا اوتوز طقوز ییل اولوب اوچ دفعه ده جمله مدت خلافتی
یکرمی درت ییل وایکی آی اون کون یا اون بر آی اون درت کون ایدی (انتقام) مرویدرکه قتل ایدن لعین
اوزرینه خلق چاغرشدقده سرایه واروب سابقا خلیفه اولان قاهری چقارمغه کیدرکن قارشودن بریولک
دیکن کلمکین برقصاب دکاننه یناشدقده آتی اورکوب التندن چیقوب کندوسی دکانک یوقاروسنه میخلو

اولان چنکاله صایلنوب قالوب فی الحال جان و یردی جیفهٔ کثیفه سن اول دیکن بوکیله یاقدیلر
(لمحرره) ظالمك ظلمی یاتنه قالمز * صانمه هرکیشی ایتدوکن بولمز (نثر) مقتدر قتلنده مونس حاضر
اولمامغین باشنی اکا ایلتدکارنده اغلایوب کندونك یوزینه طبانچه‌لر اوروب اسف وندم واظهار ماتم ایتدی
(متفرقات) مرویدرکه کامل العقل وصحیح الرأی اولوب لکن اهل عشرت وهوا زن دوست ومغلوب
نساشارب الخمر امور خلافتده برقصور وتارك النهی والامر اولوب خزینه‌ده اولان جواهر واموال
وتحفك اکثرنی جاریه‌لرینه وغیریلره طاغدوب غایتده مبذر ومسرف وبیت المالی متلف ایدی (لمحرره) دیمشدر
ایشت جمله اهل کمال * هر ایشده‌ قی خوشدر راعتدال (نثر) مرویدرکه جاریه‌لرندن برینه اوچ مثقال
جکر بردر یتیم ویرمشدیکه بهاسی بتون دنیا خراجی ایدی وبرینه دخی برتسبیح انجو ویرمشدیکه مثلی
کورلمامشدی غایتده کامران اولوب سراینده سائر قوللرندن غیری اون بربیك طواشی یعنی خادم
وارایدی هر ییل حجاجه اوچیوز بیك فلوریدن زیاده خرج ایدوب وهر عرفه کونی اللی بیك قیون
وقرق بیك دوه ایله صغر قربان ایدردی مرویدرکه جمله تلف ایتدوکی مالار سکز یوز کره یوز بیك التون اولوب
یکرمی بیکی بر یولك حسابنجه درت بیك یوك التون اولور وفات ایتدکده اون براوغلی قالوب اوچی علی التوالی
خلیفه اولدیلرکه راضی ومقتفی ومطیع در متوکل ایله هارون الرشیدك دخی اوچر اوغللری وسابقا
بنی امیه‌دن عبد الملکك دخی درت اوغلی خلیفه اولمشلردی خلفاده جعفر آدلو همان مقتدر ایله متوکل
اولوب ایکیسی دخی چهارشنبه کیجه‌سنده قتل اولنمشلردر ومقتدر خلافته کلدکده صبی اولدیغندن
ایامنده دست خلافت ضعیف اولوب تکرار ایکی کره استخلاف اولنوب سنی ضعیف اولمغله امری تمام اولمیوب
وعسکر طائفه‌سی اوزرینه تغلب ایلمسیله اختلال حاصل اولوب قتل اولنجه بوحال اوزره مرور ایدوب
بحکمة الله اربعا کونی قتل اولندیلر * مرویدرکه مقتدر ایله صکره کلان خلفاء عباسیه ملوك متغلبه النده
زبون اولوب مقتفی لامر الله زمانی اواسطنده دولت عباسیه کما کان قوت فراوان بولدی (فصل تاسع عشر
در احوال قاهر بالله بن المعتضد بالله بن الموفق بالله) اسمی محمد لقبی قاهر کنیتی ابو منصور ایدی سابقا
مقتدر بالله خلع اولندقده قاهر اوچ کون خلیفه اولوب بعده خلق بونی خلع ورفع ومقتدری تکرار نصب
ایتدکلرنده قاهر والده‌سی یانده رعایت طریقیله حبس اولنوب اوچیوز یکرمیده یا یکرمی برده مقتدر
قتل اولندقده قاهری ومحمد بن المکتفی یی خلق کتوروب خلافتی ابن المکتفی یه تکلیف ایدوب اودخی عمم
بندن احقدر دیمکین قاهره بیعت اولندی (وقایع) ابتدا مقتدرك توابعنه واهل بیتنه عذابلر ایدوب
مالارین الوب مقتدرك والده‌سنی محکم دوکوب عذابله هلاك ایتدی * اوچیوز یکرمی برده عسکر قاهره هجوم
ایدوب وزیر ابن مقله وامیر الامرا مونس وغیریلر بونی عزل ویرینه ابن مکتفی یی نصب ایتمك تدارکنده ایکن
جمله ایله مونسی وغیریلری دخی جمله طوتوب بوغازلیوب ابن المکتفی یی ایکی دیوار اورتاسنه قویوب اراسنی
سد ایدوب ابن مقله یی عزل ایتمکین کیزلنوب اوی آتشه یاقلوب مقتوللرك اولری یغما لنوب بعده قاهر عسکره
وظیفه‌لرین ویروب ساکن اولدقلرنده جمله خلق اندن قورقوب قاهر بالله المنتقم من اعدآء دین الله دیو قب
قونوب سکه‌یه دخی بویله نقش ایتدیلر * کندوسی دائما شرب خمر واستماع ساز وسور ایدرکن شرابه یساغ
ایدوب سازلری قیردیروب مغنیلری دوکوب منع ایدوب ساده‌رولری شهردن سوروب زماننده سازنده جاریه‌لر
صنعتسز دردیو صاتلق یوردی * اوچیوز یکرمی ایکیده اول ملوك دیالمه اولان علی بن بویه قاهرك
سرداریله جنك ایدوب سردار صینوب علی فارس وخراسان ولایتلرین ضبط ایتدی ودخی قاهر قبل الخلافه
صاتون آلمق ایستدوکی جاریه‌یی بهاسن ارتروب آلان امیر اسحاق اسمعیلی که قاهرك خلیفه اولماسنه سعی
ایتمشدی قاهر انی قلبنده کی کینهٔ دیرینه‌سی اوزره طوتوب باش آشاغه قیویه آتوب اغزنی سد ایتدردی
(خلع وحبس) ینه اوچیوز یکرمی ایکیده مقدما کیزلنن ابن مقله‌نك تخویف وتحریکیله عسکر قاهره
انجنوب جمادی الاخره التیسنده وقت سحرده جمله‌سی آتلنوب سرایه واروب قاهر سرخوش وبیهوش یاتوب
کونش طوغارکن اویاندردقلرنده اویانیوب وزیری ایله خاتونلری قاچوب بعض عسکریان قلجلرله
کیردکارنده اویانوب قلجن الینه الوب حمام طامنه قاچوب کیزلنوب بعده خدمتکارلر ینه جبر اولندقده

دیوویروب وارد قلرنده آشاغه ایتمکه عنادا تمکین کل این یوخسه اوق آتوب سنی هلاك ایدرزدیدکارنده
ناچارا ینوب بو طرفده اعیان شهر محمد بن المقتدری حبسدن چیقاروب خلیفه ایدوب لقبنی راضی بالله
قویوب قاهره اختیارکله فراغت ایله دیدکارنده عنادا تمکین کوزینه قیزمش میل چکلوب اعمی اولدقده
حبس اولندی (محرره) اوله‌یم دیرایسك مقبول خلقه * صقین میل ایتمه عنف وسوء خلقه
(ذات وفقر ووفات) اون بریل محبوس اولوب بعده چقاریلوب یوللرده دیلنجی اولوب بعده مستکفی بالله
تکرار بونی حبس ایدوب اوچیوز اوتوزطقوز جمادی الاولی سنده اللی اوچ یاشنده وفات ایدوب
مدت خلافتی بریل واتی آی ویدی یاسکزکون ایدی (متفرقات) مرویدرکه عبد الصمد ابو القاسم
ابو الفضل عبد العزیز آدلو اوغللری وارایدی زمان خلافتنده وفات ایدن کبار مشاهیر * امام طحاوی
شیخ الحنفیه که قاهرك خواجه‌سی ایدی وابن درید شیخ العربیه وفربری راوی البخاری وابو هاشم بن الجبائی
رئیس المعتزله ودخی بعضلر * مرویدرکه قاهر مقهور جبار مغرور خبیث وظالم سیرت حقود وحسود و بد سیرت
هرحالده متلون وشرب خمره مدمن لئیم و بی رحم وروی ترش خویی سزاوار خم اولوب حاجی سلامه
معقول فهم کسنه اولمسه اکثرناسی هلاك ایدردی قاهر کندوسی دائما النده بر حربه طوتوب انکله برآدم قتل
ایتمینجه یره قومزدی * مرویدرکه زمان خلافتنده امیرمونسله توابعندن عظیم مال آلوب عزل اولندقده
نیچه اشکنجه اولنوب اقرارا ایتمیوب عاقبت راضی باللهك یوزینه کولوب اطفله سویلتمك دیلدکده خلیفه
ایکن انواع صنعت وزینتله بنا ایتدوکی بستان شبیه الجنان ایچنده کومدم لکن شمدی بن اعمی یم نه یرده
ایدوکی بیلم تشخیصده ایده‌م بعض یرلرینی قازوب بولاکزدیوب راضی دخی اوباغچه یه غایت محبت
ایدوب دائما انکله اکلنورکن حب مال جمله‌دن زیاده اولمغین عجبا دفینه بونده میکه اونده میکه دیوتدریجله
اغاجلری کسوب دیبلرینی قازدیروب کوشکار بناسن دخی ییقوب ارادوب بولمیوب قاهره تکرار
صوردقده بنده مال یوغ ایدی لکن باغچه یه حسدمدن فکرایدوب ییقدرمغه بهانه ایتدم دیدکین راضی
بحضور اولوب حبس ایدوب اون بریلدنصکره چقاروب خوار وحقیر کزوب چارسولرده دیلنجیلك
ایدردی خلق دخی سومدکارندن نسنه تصدق ایتمزلردی مستکفی بالله خلیفه ایکن بونی تکرار حبس ایدوب
انده وفات ایتدی (فصل عشرون دراحوال راضی بالله بن المقتدر بالله) اسمی محمد لقبی راضی کنیتی
ابو العباس ایدی ایکیوزطقسان یدیده طوغوب قاره یاغزکوته قد نحیف واوزون بوزلو ایدی اوچیوز
یکرمی ایکی جمادی الاخره سنده قاهر خلع اولندقده بیعت اولندی (وقایع زمان خلافت او) مرویدرکه
ابن مقله‌یی وزیر ایدوب قاهرك عیوبنی یازوب خلقه اوقومق بیوردی سنهٔ مزبوره‌ده سابقا خروج ایدن
طائفهٔ دیالمه‌نك رئیسلری مرداویج اصفهانده وفات ایتدی عسکری غایت چوغالمغین بغداده کلمك ایستیوب
مجوسیلره معین اولوب بن دولت طائفهٔ عربی ازاله ودولت عجمی اعاده ایدرم دیوشایع ایدی * ینه بویل علی
ابن بویه ضبط ایتدوکی ممالکندن خلیفه یه هریل سکزکره یوز بیك اقچه کوندرمکه تعهد ایدوب خلیفه دخی
اکا سنجاق وخلعت کوندروب بعده ابن بویه خلف وعد وتسویف وتعویق ایله نقض عهد ایتدی * ینه
بویل ابن ابی العز محمد بن علی الشلمغانی ظهور ایتدی وحاشا الوهیت واحیاء موتی دعوی ایدوب حلول
وتناسخ وبعض منکرات وترك جمیع عبادات اوزره بر مذهب کفر مشرب واجب المهرب پیدا ایتمکین ابن مقله
انی طوتوب علمافتوالریله انی وتوابعنی قتل وصلب ایتدردی * سنهٔ مزبوره‌دن بش یله دك قرامطه خوفندن
بغداددن مکه یه حجاج کتمیوب یوللر قپاندی * اوچیوز یکرمی اوچده خلیفه قوت بولوب ایکی اوغللری
ابو الفضل ایله ابو جعفری شرق وغرب ولایتلرینه حاکم ایلدی بوسنه جمادی الاولی سنده بغدادده عظیم یل
اسوب ایکندودن اخشامه دك هوا محکم قراردی ذی القعده‌ده کوك یوزنده برکیجه صباحه دك غایتده
وافر ییلدزلر دوشوب اوزمانه دك نظیری واقع اولمامشدی * ینه بویلده خلیفه واسطدن محمد بن رایقی
کتوردوب وزارتی ابطال و جمله امورینی اکا تفویض ایدوب بغداد ایله نواحیسنده حکم ایدوب بصره
رایقك قادسیه عماد الدوله ابن بویه‌نك اصفهان انك برادری رکن الدوله‌نك موصل ودیار بکر شهرلری ربیعه
ومضر قبیله‌لری بنی حمدانك مصر وشام اخشید محمد بن طوغجك مغرب وافریقیه فاطمیوندن قائمك اندلس

عبدالرحمن الناصرك خراسان وماوراء النهر نصر بن احمد سامانینك طبرستان جرجان دیالمه نك بحرین ویمامه
ابو طاهر قرمطینك اللرنده اولوب خلیفهٔ آل عباس النده همان بغداد ایله نواحیسی قالدی یکرمی درتده
ابن رایق جمیع امور خلافتی مستقلا كوروب اطرافده مال جمله اکا کتوریلوب خلیفه تصرفدن قالدی سنهٔ
مزبوره ربیع الاولی نصفنده وشوالی نصفنده آی جمله بتون طوتلدی * یکرمی بشده امور خلافت مختل اولوب
ممالك عباسیه خارجیلر ومتغلبه عامللر اللرنده قالوب خلیفه ضبطنده همان بغداد ونواحیسی قالوب اکا دخی
ابن رایق مسلط ایدی بو ضعفی بنی امیه دن مغربده اندلس پادشاهی امیر عبدالرحمن ایشیدوب امیر المؤمنین
ناصر لدین الله دیو کندویه لقب قویوب عدل وداد ایله فتح وضبط بلاد وقهر وکسر متغلبهٔ ذوی العناد
ایدوب یتمش عدد حصار فتح ایتدی اوزمانده دنیاده امیر المؤمنین لقبیله مذکور ومشهور اوچ پادشاه
وار ایدی که بغدادده راضی بالله اندلسده امیر عبدالرحمن قیروانده مهدی ایدی * یکرمی التیده وزیر ابن مقله
خلیفه یه ابن رایقی طوت دیدککده ابن رایق خبر آلمغین وزیری طوتوب حبس ایدوب بعده چقاروب
صاغ الن کسوب بعده کسلاث النه قلم باغلایوب یازویازوب دائما ابن رایقه وخلیفه یه بددعا ایتدوکنی
ایشتدکده دیلنی دخی کسوب حبس ایدوب قلت وذلت ایله وفات ایتدکده همان اوریده دفن اولنوب
صکره توابعی چقاروب وبر یره اندن بر یره دخی دفن ایتدیلر اوچ پادشاهه وزیر اولوب اوچ کره سفر ایدوب
اوچ یرده دفن اولندی بو قصه غرائبدندر * یته یکرمی یدیده امرادن بجکم الترکی ابن رایق اوزرینه عسکر
چکدکده ابن رایق قاچوب کیزلنوب بجکم بغداده کیروب خلیفه اکا اکرام وبغداد وخراسانده امیر الامرا
ایدوب جمیع امور سلطنتی اوکوروب خلیفه آلت ملاحظه اولدی * یکرمی یدیده ابوطاهر قرمطی یه بردوستی
خبر کوندروب هر دوه باشنه بش التون باج ویرمکله حجاجه اجازت الویردی اویله دلك حجاجدن باج
النمزدی * یکرمی سکزده دجله اون طقوز ذراع قالقوب طاشوب بغدادلك اولری یقوب آدم وحیواندن بحد
جان غرق اولدی (متفرقات) مرویدرکه راضی بالله سخی وکریم وعالم وشاعر وفصیح ومحب علما اولوب
صاحب اشعار وتدبیر امور عسکر ایله منفرد اولان وجمعه کونی خطبه یی بالذات اوقویان وندما ایله
اوتوران خلفاء ذوی المفاخرك آخریدر انعام واحسان موفوری وسائر اموری خلفاء ماضیه ترتیبی اوزره
ایدی * مرویدرکه راضی زماننده علماء حنابله غایت عزت بولوب حتی امرا وارکان دولت اولرینه کیروب
مسکرات ندن نسنه کورسه لر ظرفنی قیروب بیع وشرا دخی سائر خلقه حواله اولمشلردی وراضی زماننده
وفات ایدن کبار مشاهیر * شیخ خیر النساج وشیخ ابو علی رودباری ونفطویه النحوی که اسمی ابراهیمدر
وابن مجاهد المقری وابن کاس الحنفی وابن ابی حاتم الرازی مؤلف تفسیر وتواریخ وابن عبدربه مؤلف کتاب
العقد در علم محاضرات ووزیر ابن مقله واصطخری شیخ الشافعیه وابوبکر بن الانباری النحوی ودخی نیجه لر
ایدی (وفات) اوجیوزیکرمی طقوزده راضی کثرت جماعدن برقاچ کون خسته اولوب بعده قان
قوصوب ربیع الاخرده اوتوز ایکی یاشنده وفات ایدوب مدت خلافتی التی ییل اون کون ایدی تاریخ ابن
شحنه ده مرض استسقادن وفات ایتدی دیو مذکوردر (فصل حادی وعشرون دراحوال متقی لله بن
المقتدر بالله) اسمی ابراهیم کنیتی ابو اسحاق ایدی ایکیوز طقسان یدیده پدری اون بش یاشنده ایکن
طوغمشدر راضی وفاتنده اوتوز درت یاشنده خلیفه اولوب آق بکزلو کوزل یوزلو شهلا کوزلو صیق صقاللو
ایدی (مناقب) عابد وصالح وزاهد ومفلح واکثر یا صوم وتهجد وتلاوت قرآن ایدوب اصلا مسکراتدن برنسنه
ایچمیوب انکیچون متقی لله دیو لقب قوندی خلیفه اولدقده اوّلکی حالندن برنسنه تغییر وزیاده ایتمیوب
اوّلکی جاریه سیله قناعت ایدوب مصحف شریفدن غیری مصاحب ایستمم دیر ایدی (وقایع) سابقا
بغداددن غیری ممالکك هر بری برخارجی ومتغلب ضبطنه کیرمکین قوت خلافت عباسیه ضعف وانکسار
بولوب بغداددن غیری یردن اصلا مال کلمزدی طاعت وعبادته مشغول اولمغین امور سلطنته امیر بجکم تصرف
وتحکم ایدوب انك کاتبی وزیر مقامنده اولدی * اوّلکی سنه ده تاج بغداد دیمکله مشهور ناس واثر عظیم
آل عباس اولان یشل قبه نك باشی بر یغمورلی ویلدرملی کیجه ده ییقلدیکه مزبور قبه منصور خلیفه
ابتدا شهر بغدادی یاپدقده یاپدیلمشدی ارتفاعی سکسان ذراع واشاغیسی طول وعرضده یکرمیشر ذراع

ایوان محکم بنیان اولوب قبه ده علم برینه آتلو آدم صورتی وار ایدیکه النده جداسی اولوب هر نه طرفدن عدو ظهور ایده جك ایسه او طرفه دونر ایدی طلسمله قونوب نوادر دنیادن ایدی * بنه بو یل امیر بجکم ترکی قتل اولنوب خلیفه کورتکین الدیلمی یی امیر الامرا ایدوب بجکمك یکرمی کره یوز بیك التونلقدن زیاده انواع مالن الدی * سابقا ابن رایق قاچدقده شامه واروب انده حاکم اولوب اشبو یل بغداده کلوب کورتکینله جنك ایدوب کورتکین صینوب کیزلنوب ابن رایق خلیفه امیر الامرا ایتدی * اوچیوز اوتوزده بغداده او زمانه دك اصلا مثلی واقع اولمامش بر قحط عظیم اولوب حیوان وانسان میتلری اکل اولندی (فتن ومحن) سنهٔ مزبوره ده علی بن محمد الیزیدی خروج ایدوب خلیفه ایله ابن رایق انکله جنکه چیقوب ایکیسی دخی صینوب قاچوب بغداد شهری وخلیفه سرایی یغما النوب خلیفه بغداده ایکی منزل یرده قصبهٔ تکریته واروب ناصر الدوله ابن حمدانی وبرادری سیف الدوله یی انده بولوب ابن رایق قتل اولنوب خلیفه ناصری امیر الامرا ایدوب سیفه دخی خلعت کیدروب اوچی اتفاقله بغداده کلوب یزیدی واسط شهرینه قاچدی * بنه بو یل یزیدی بغداده تکرار هجوم ایدوب خلق مضطرب اولوب خلیفه ناصر ایله چیقوب سیفی عسکر ایله قارشو کوندروب مداین شهرنده عظیم صواش اولنوب یزیدی صینوب واسطه قاچوب سیف آردنه دوشوب یزیدی بصره یه قاچدی * اوتوز برده کافرلر دیار بکر قربنده ارزن ومیافارقین ونصیبین شهرلرینه کلوب مسلمانلری قتل واسیر ایدوب بعده خلیفه یه شهر رها کلیساسنده حضرت عیسی مبارك یوزنی سیلوب صورتی انده نقش اولوب قلان مقرمه یی بزه ویروسکز مسلمانلردن اون بیك اسیر ویره لم دیو خبر کوندردکده خلیفه علمایه طانشوب جائزکوردکارنده مقرمه یی کوندروب اوقدر اسیر قورتلدی * بنه بو یل شهر واسطده امرا سیف الدوله یه هجوم ایدوب سیف بغداده کلمکیچون بریه یه قاچوب امیر توزون دخی بغداده عزم ایتدکده سیف موصله قاچوب توزون رمضانده کلوب خلیفه اکا خلعت کیدروب امیر الامرا ایتدی بعده اخشید کارنده توزون واسطدن کاتبی شیرزادی کوندروب بغداده کلدکده حکومت ایدوب حتی حمدی آدلو حرامی یه هر آی یکرمی بش بیك التون کسم ایله خرسزلغه اذن ویروب اودخی مشعله لرله مومله کیجه اولر باصوب ماللر آلوردی خلیفه ناصری موصلدن چاغروب عسکر عظیمله کلدکده شیرزاد کیزلنوب خلیفه اهل وعیالله تکریته کیدوب ناصر اعراب واکراددن عسکر وافر ایله واسطه توزون اوستنه واروب جنکده ناصر صینوب خلیفه ایله موصله قاچوب بعده تکرار صواشوب بنه ناصر صینوب خلیفه ایله نصیبینه قاچوب خلیفه مصر حاکمی اخشیده بکا معاونته کله سن دیو خبر کوندروب ناصر خلیفه دن نوعا بیزار اولمغی خلیفه مشاهده ایتدکده توزون ایله صلحه خبر کوندروب اودخی رضا ویروب محکم یمینلر ایتدی (غدر ومکر) بعده اخشید مصردن کلوب رقه شهرنده خلیفه یه بولشوب یا امیر المؤمنین بن سنك قولك اوغلی قولکم اتراك نایاك غدار ومکار ایدکارین بیلورسن شر وشرر ومکر وضررلرندن حذر ایچون کل بزمله شامه مصره کیدوب انده ساکن وبلالرندن امین ومطمئن اول دیدکده * اذا جاء القدر عمی البصر مفهومنه مظهر اوله جغی مقدر ومقرر اولمغین کتمك ایستمیوب اخشید مصره خلیفه بغداده کیدوب یولده توزون ملعون ناموزون اوتوز اوچ محرمنك یا صفرنك یکرمنجی کونی قارشو کلوب اتدن اینوب یراوپوب خلیفه اکا آته بین دیوب توزون بنیوب خلیفه نك اوکنجه پیان یوریوب خلیفه یی مقدما انکیچون کندو طرفندن قوردیغی چادره ایندردکده خلیفه یی طوتوب کوزینه آتشده قیزمش میل چکوب خلیفه وخاتونلری فریاد ایدوب لکن توزون ایشیدلمامك ایچون اوتاق اطرافنده طبل وسورنا چالدردی بعده خواص خلافت اولان بردهٔ حضرت رسولی وخاتم وقضیبی آلوب متقی یی بغداده ایلدوب مستکفی یی مجلسه کتوروب خلافته بیعت ایدوب متقی یی شهردن چقاروب بریرده حبس ایدوب یکرمی بش یلدنصکره حبسده وفات ایتدی مدت خلافتی اوچ یل آلتی آی ایدی * مرویدرکه مقدما اعمی اولان قاهر بالله متقینك اعمی اولدیغنی ایشتدکده بر ایکن ایکی اولدق اوچنجی یه محتاجز دیوب فی الحقیقه (مصراع) الشیٔ لا یثنی الا وقد یثلث * مفهومنجه مستکفی بالله دخی میل چکلمکله اعمی اولدی (ان فی ذلك لعبرة لاولی الابصار

(فصل ثانی وعشرون دراحوال مستکفی بالله بن المکتفی بالله بن المعتضد بالله)

اسمی عبدالله لقبی مستکفی کنیتی ابوالقاسم ایدی اوچیوزاوتوزصفرنده قرق بش یاشنده متقی یرینه بیعت
اولنوب شیعه مذهبنه مائل ایدی (وقایع) اوتوزدرتده توزون ملعون ناموزون صرع مرضندن هلاك
اولوب کاتبی شیرزاد امیرالامرا اولمغچون عسکرله اتفاق قلشدقده مستکفی اکا خلعت کیدروب بعده ملوك
دیلمدن احمد بن بویه اهوازدن بغداده صورتا خلیفه اذنیله حقیقتده تغلبله کلوب شیرزاد کیزلنوب خلیفه
احمده خلعت کیدروب اکا معزالدوله بر برادری علی یه عمادالدوله او بر برادری حسنه رکن الدوله کندویه
امام الحق دیو لقبلر قویوب بو جمله یی سکه یه ضرب ایتدردی بعده معزلدولتی قوت بولوب خلیفه یی تدبیر
امور سلطنتدن بالکلیه منع وهر کونده همان بش بیك اقچه خرجلق تعیین ایتدی ملوك دیلمدن ولایت عراقه
ابتدا مالك اولان بودر کرمان شهرنده برجنکده برالی کسلمشدی (خلع وظلم عظیم) اوتوزدرت جمادی
الاخره سنده معز خلیفه دن وهم ایتمکین خلیفه نك یاننه واروب دیلمدن ایکی کسنه ال اوپك ایستیوب
خلیفه الی اوزاتدقده طوتوب تختندن آشاغه چکوب دلبندنی بوغازینه طاقوب اهل دیوان ایچنده
فریاد وولوله اولوب معزك توابعی سرایك درون وبیرونده هرنه وار ایسه جمله یغما ایلیوب معز مذل خلیفه یی
یبان سوروب کندو سراینه واردقده کوزینه قیزمش میل چکوب فضل بن المقتدری کتوردوب خلیفه
ایدوب لقبنی مطیع لله قویوب مستکفی حبس اولنوب اوتوز سکزده قرق التی یاشنده وفات ایتدی مدت
خلافتی بر ییل درت آی ایدی (عبرت) معلوم اوله که بغدادده کوزینه میل چکلوب اعمی اولوب عزل
واهانت اولنمش اوچ خلیفه حیاتده جمع اولدیلر که قاهر بالله ومتقی لله ومستکفی بالله در بو قصه ٔ پرغصه ٔ
غرابت حصه دنیای عدیم البقا وسریع الفنا وذریع العنانك غدار غرار بی وفا ومکار طرار پرجفا ودار
محنت مدار مسلوب الصفا اولوب مأوای لأوا ومثوای بلوا ایدوکنه مانند شمس تابان دلیل وبرهان واضح
البیان اولوب اصحاب عزوجاه ورفعته موجب عبرت وناصح عظیم الموعظتدر (نظم) هرذره که در
هوا ودرهامونست * کیخسرو وکی قباد وافریدونست * ازخیره کشی که کردش کردونست * این عالم خاك
نیست طشتی خون است (فصل ثالث وعشرون در احوال مطیع لله بن المقتدر بالله) اسمی فضل لقبی
مطیع کنیتی ابوالقاسم اولوب اوچیوزبرده طوغمشدی اوچیوزاوتوزدرت جمادی الاخره سنده مستکفی
یرینه بیعت اولنوب معزالدوله بوکا کونده یوز فلوری خرجلق تعیین وتصرف امور خلافتدن بونی دخی منع
ایدوب جمیع ولایت عراقی کندی وتوابعی ضبط ایتدیلر (وقایع عجیبه ٔ متنوعه) مرویدر که بنه بو ییلده
بغدادده عظیم قحط اولوب نیجه کسنه لر جیفه لر وطوارلر تزکن یبوب بوللرده اجلقدن وفات ایدنلری کابلر
ییوب برقاج دانه اتمکه عقارلر صاتلدی * ینه بو ییلده ناصرالدوله بن حمدانله معزالدوله اراسنه عداوت
دوشوب ناصر سرمن رأی شهرندن عسکر چکوب معز ایله مراراصواشوب عاقبت صلح اولدیلر * ینه بو ییل
مصر حاکمی اخشید محمد بن طوغوج وفات ایتدی اخشید لفظی ترکستانده شهر فرغانه پادشاهلرینك
لقبی اولوب ملك الملوك دیمك ایمش ودخی مغرب پادشاهی قائم بامرالله وفات ایتدی * بعض معتبراتده
مذکوردر که مطیع لله زماننده مصرده عظیم زلزله اولوب برقاج آیه دك مکررا اولمغین ولایت مصرده اوسبیدن
نیجه شهرلر خراب اولوب خلق صحرالرده ساکن اولدیلر ودخی بغدادده هوادن بر ربطمان آغرلغی طاشلر
یاغوب وافر آدم وحیوان هلاك ایتدی ودخی مصرده عظیم احراق واقع اولوب دکانلردن ماعدا بیك یدییوز
عدد اوباتوب کافور اخشیدی آتشی سوندرمکه بردستی صو کتورنه براقچه دیوندا ایتدروب اون درت بیك
فلوریلك صو کتوردیلر * اوچیوزاوتوزبشده معزالدوله خلیفه یه تصرف اموره اذن ویروب اوزرندن
حواله یی قالدیروب خلفا سراینه کوندروب ارالرنده عهد وپیمان ونیجه ایمان اولدی * اوتوزیدیده دجله
یکرمی برذراع طاشوب بغدادك اکثرنی غرق ایتدی * طائفه ٔ قرامطه سابقا حجرالاسود مبارکی کعبه دن
قوپاروب ولایتلرینه ایلتمکین امیر بجکم الترکی انلره اللی بیك فلوری ویروب آلمق ایستدکده ویرمیوب
بزانی امر ایله الدق ینه امر اولمینجه ویرمزز دیمشلردی * اوچیوزاوتوزطقوزده مسلمانلره انی مفت ویردکلرنده
مکه یه ایلدیلوب عید اضحی کونی یرینه قوندقده اوچ بیك ییدی یوزطقسان یدی درهم کومش ایله اطرافی
بندا اولندی * قرق برده تناسخیه دن برطائفه ظهور ایدوب ایچلرندن برتازه یکت حضرت علینك روحی بکا

خاتونى حضرت فاطمه نك روحى خاتونمه حلول ايتدى برى دخى بن جبرائيلم ديمكين طوتلوب دوكلوب
معزالدوله شيعى اولغين قويوويردى * سنهٔ مزبوره ده منصور بالله الفاطمى مغربده وفات ايتدى
اوغلى معزلدين الله پادشاه اولدى * قرق اوچده خراسان حاكمى خليفه نامنه خطبه اوقيوب خليفه
ايشدوب اكا خلعت وسنجاق كوندردى قرق درتده مصرده عظيم زلزله اولوب اولر ييقلوب اوچ ساعت
طوروب جمله خلق صحرايه چيقوب تضرع ودعالر ايتديلر (امور مدهشه) تاريخ الخلفاده مذكوردركه
قرق التيده درياسكسان ذراع آشاغه اينوب نيجه طاغلر وجزيره لر كورلمامش عجايب ظهور ايتدى
وعجمده رى شهرنده ونواحيسنده عظيم زلزله اولوب يوز اللى عدد شهر طالقان جمله مخلقيله يره كچوب همان
اوتوز كسنه قورتلدى وجمله ولايت ريده يوز اللى عدد قريه يره كچوب حلوان شهرنه اولاشوب انك دخى
اكثرى يره كچدى وير التنده ميتلرك كموكلرى ودخى نه وار ايسه طشره چيقوب ويكارلر ظاهر اولوب ينه
ريده بر طاغ پاره انوب ودخى بر قريه بجمله ايچنده اولانلريله كوك اراسنده صباحدن اويله وقتنه دك
معلق طوروب بعده اشاغه اينوب يره كچدى ودخى يريوزى جابجا چاتلايوب ايچندن بد رايحه لو يكارلر
ودخانلر چيقدى * وينه قم وحلوان وجبال شهرلرنده وولايتلرنده زلزله اولوب نيجه كسنه لر هلاك اولدى ودخى
چكركه كلوب دنيايى بوريوب مزرعه لره واغاجلره اوشوب يديلر * وقرق طقوزده مصر حجاجى مكه دن دونوب
مصره كيدركن بر واديده كيجه عظيم سيل كلوب جمله سنى احمال واثقال وطوارليله سوروب دريايه غرق
ايتدى (وقايع متنوعه) ينه قرق طقوزده ماوراء النهرده كفار تركدن ايكيوز بيك خركاه خلقى ايله اعانه
كلوب جمله مال وطوارليله كوچوب دار اسلامه كلديلر فلله الحمد والمنه * اوچيوز اللىده معزالدوله بغدادده
بر عظيم سراى ياپوب اساسنك عمقى اوتوز وطولى اللى ذراع ايدى * اللى ايكيده معز عاشورا كونى خلق دكانلرى
قپايوب طائفهٔ زنان صاچلرين چوزوب يوللرده فريادكنان نوحه زنان ماتم حضرت حسين عاليشان ايچون كزمك
فرمان ايتدى * بو بدعتى ابتدا معز پيدا ايدوب ايكى ييلدنصكره ترك اولندى * ماه ذى الحجه نك اون ايكنجى
كونى روافض عادتنجه يوم غدير بيرامن ايدوب طبل وسورنا چالدردى * سنهٔ مزبوره ده ولايت ارمن راهبى
ناصرالدوله بن حمدانه يكرمى بش ياشنده ايكى كسنه كوندردى كه قدرت حقله انالرندن بربرينه متصل طوغمش
اولوب اوقات جوع وعطشلرى برابر اولغين كسوب بريني برندن آيرمق ممكن اوليوب برى زندوست برى
جواندوست ايدى اتفاق برى وفات ايدوب اطبا كسمكه چاره بوليوب عاقبت ميتك رايحه سندن صاغ
اولان قرنداشى خسته اولوب اودخى وفات ايتدى * اللى اوچده سابقا كوزينه ميل چكلوب اعمى اولان
قاهر بالله وفات ايتدى * ينه بو ييل سيف الدوله ايچون عمودنك طولى اللى ذراع مثلى نادر برعظيم چادر پيدا
ايتديلر * اللى درتده كفار روم پادشاهى مسلمينى غارته يقين اولمغيچون قيساريه شهرنه بنا ياپوب وانى
تختكاه ايدنوب بعده مصيصه وطرسوس شهرلرين الوب ايكيسنك ايكيوز بيك قدر خلقنك كمنى اسير كمنى
قتل ايدوب بعده انطاكيه يى دخى الدى * اللى التيده معز وفات ايدوب يرينه اوغلى بختيار پادشاه اولوب
خليفه اكا عزالدوله ديو لقب قودى * اللى يديده قرامطه دمشق شامى آلوب شام ومصردن مكه يه حجاج كتميوب
مصرى دخى المق ديلدكده مغربدن معزلدين الله كلوب مصرى الوب ضبط ايتدى دنيايى ملوك روافض
قپلايوب مغربله مصرده فاطميون عراقده ديلميون حكم ايدرلردى * اللى طقوزده يا التمشده عراقده بركيجه
صيحهٔ رعد كبى محكم صدا ايله برعظيم يلدزدوشوب كونش كبى ضياسى دنيايى طوتدى * التمشده مطيع
مفلوج اولوب ديلى اغرلنوب لكن مرضنى اخفا والتمش اوچده اظهار ايتدى * التمش ايكيده بختيار
خليفه دن ظلمله مال ايستيوب اودخى نسنه م يوقدر خطبه ده برنامم قالدى ديلرسه خلافتدن دخى فراغت
ايدهيم ديوب بختيار تكرار اقدام ايتدكده خليفه اسبابلرين صاتوب بختياره درتيوز بيك اقچه ويردى *
سنهٔ مزبوره ده بغدادده اعوان ديلميدن برى قتل اولندقده وزير ابو الفضل شهره آتش براقديروب عظيم
احراق واقع اولوب اولرده وحماملرده وافر مسلمانلر يانوب مال فراوان تلف اولوب ينه بو ييل وزير خبيث دخى
وفات ايتدى * التمش اوچده خليفه علمادن ابو الحسن محمد الهاشمى يى كلى ابرام والحاح ايله قاضى القضاة
ايدوب كندويه اصلا وظيفه ويرلميوب خلعت كيدرلميوب شرعه مخالف شفاعت اولنميوب كاتبنه هر آى

اوچیوز حاجبنه یوز اللی قسامنه یوز حافظ سجلاته ومحضرلره التیوز فلوری ویرلمك شرطیله تمکین خلیفه
جمله سنه رضا ویرمیوب قاضینك مدح وثناسنی وبعض اموری مفصلا بیان ایدر برات یازلدی * خلفاء
ال عباس برفاضل ومتدین منلایی قاضی القضاة نصب ایتدکده جمیع ممالك عباسیه یه قاضیلر نصب وعزل
ایتمك اکا مفوض اولوب اصلا خلیفه وغیریلری اکا قارشمزدی (فائده) بونك خلافتنده وفات ایدن کبار
مشاهیر * حزقی شیخ الحنابله وشیخ شبلی وحکیم ابو نصر فارابی وامام کرخی شیخ الحنفیه ودینوری وقاضی تنوخی
وابو عمر والزاهد ومسعودی مؤلف مروج الذهب وابو بکر النقاش مؤلف تفسیر وابن درستویه وابو الطیب
المتنبی الشاعر المشهور وابن حبان صاحب المسند وابو الفرج اصفهانی مؤلف کتاب اغانی که اللی یلده
تألیف ایتدی ودخی نیجه لر ایدی (فراغ ووفات) اوچیوز التمش اوج ذی الحجه سنده خلیفه مقدما مبتلا
اولدیغی مرض فالج آرتغین حرکتدن قالوب دیلی دخی محکم اغرلندقده ناچار اظهار ایدوب بختیارك
حاجبی سبکتکین تلقینیله خلافتی حسن رضاسیله یاسابقا بختیار اهوازه کیدوب قائممقامی اولان
سبکتکین بختیارك سرایی یغما لیوب خلیفه یه جبرا اوغلی طایع لله ه فراغت ایتدرمکله طایعه بیعت
اولندقده بعد الفراغ مطیع لله ه شیخ فاضل دینوب اهل وعیالیله واسطه یه کیدوب اوغلی دولتنده عزت
ونعمت ایله کچنوب ایکی آی نصکره التمش اوج یاشنده وفات ایدوب مدت خلافتی یکرمی طقوز ییل
بش آی ایدی (فصل رابع وعشرون دراحوال طایع لله بن المطیع لله) اسمی عبد الکریم لقبی طایع
کنیتی ابو بکر اولوب اورته بویلو بیوك بورنلو بکزی اشقر شدید القوه حدتلو کمسنه ایدی آل واتباع
حضرت علی یه غایت عداوت اوزره اولوب اوچیوز التمش اوجده پدری اختیاریله قرق یدی یاشنده
خلیفه اولمشدر حضرت ابو بکر ایله بوندن غیری باباسی حیاتنده خلیفه اولمش کمسنه یوقدر دیمشلر
(وقایع متنوعه) مرویدر که بیعت اولندقده جمله عسکر ایله آلنوب ارقه سنه قدیمدن خلفاده طورن
بردهٔ حضرت رسولی کیوب امیر سبکتکین خلیفه نك او کنجه کیدوب ایرتسی خلیفه اکا سنجاق وسلطنته
اجازت ویروب خلعت کیدیروب لقبنی نصر الدوله قودی بعده سبکتکین ایله افندیسی عز الدوله بختیار
انجنشوب سبکتکین عسکر اتراکی کندویه اویدیروب بختیار ایله بغدادده مراراصواشدیلر * سنهٔ مزبوره ده
حرمینده خطبه سلاطین فاطمیین نامنه اوقونمغه باشلندی * التمش درتده عضد الدوله عمزاده سی بختیاره
معاونت ایچون بغداده کلوب عسکر بختیارك اوستنه هجوم ایتدکلرنده قپوسن قپایوب کیزلنوب عضد
بغدادی بکنوب مدبر امور خلافت عضد اولدی دیو خلیفه لساتندن اطرافه امرلر یازدردقده خلیفه
انجنوب اودخی بغدادده وغیری یرلرده اللی کونه دك خلیفه نامنه خطبه اوقنمی کسدی * بنه بو ییلده مصر
وشام وشرق وغربده دفع ورفعی مقوله فرض اولان مذهب رفض غایت شیوع وقوت بولوب حتی مصر
وشام پادشاهی صلاة تراویحی منع ایدوب بنه بو ییل امیر سبکتکین عجمده وفات ایدوب بیحدوپایان ماللری
قالدی * التمش بشده رکن الدوله فارس بن بویه سابقا مالك اولدیغی مملکتلری اوغللرینه تقسیم بعده تسلیم
ایدوب عضد الدوله یه فارس وکرمانی مؤید الدوله یه قم وقزوین وری واصفهانی فخر الدوله یه دینور وهمدانی
ویردی * بنه بو ییل بختیار ایله عضد انجنشوب بختیارك برمحبوبنی عضد اسیر ایدوب بختیار بی اختیار
دیوانه اوله یازوب عضده تضرع نامه یازوب یالکز بریسنی یوز بیك فلوری یه الدیغی ایکی سازنده جاریه یی هدیه
کوندروب محبوبنی الدی * التمش یدیده عضد بختیار ایله صواشوب طوتوب قتل ایدوب خلیفه عضده
خلعت سلطنت وتاج مجوهر وتیغ وکمر کیدیروب قوشادوب بری التون بری کومش ایکی سنجاق ویردی
التمش سکزده خلیفه کمال ضعف خلافتدن بغدادده عضده نوبت چالدرمغه وخطبه ده شرکته اذن ویروب
مقدما سائر ملوکه بوقدر رخصت ویرلمامشدی (آمدن ایلچی) التمش طقوزده مصر پادشاهی عزیز
بالله دن ایلچی کلوب خلیفه عضده تاج وخلعتلر کیدیروب وتاج المله دیو برلقب دخی قویوب خلیفه
تختنده اوتوروب اوکنه مصحف حضرت عثمانی ارقه سنه بردهٔ حضرت رسولی قویوب بلینه حضرت رسولك
قلجن قوشانوب النده چوکان خلافتی طوتوب اطرافنده زینتله یوز کمسنه قلجلر طوتوب خلیفه نك اوکنده
برمرصع پرده آصلوب اعیان مملکت مرتبه لرنجه ایکی طرفده صف باغلیوب عسکر دخی دیزیلوب ایلچی

ایچرو کیردکده ابتدا عضدواروب برده اجلدقده عضدیراوپوب ایلچی یه دهشت کاوب بوالله مدد ردیوب عضد دخی یوق لکن بر یوزنده خلیفة الله دردیوب بعده عضدیدی کره یراوپوب قدم قدم یوریوب خلیفه قپواغاسنه عضدی یوقاروبه چقار دیوب عضد تکرار ایکی کره یراوپوب خلیفه عضده بکا یقین کل دیوب اودخی یقلشوب خلیفه نك ایاغنی اوپوب خلیفه النی عضدك اموزینه قویوب بشقه طوران کرسی یه اوتورمق بیوروب عضد ایستمیوب خلیفه ابرام ایتدکده عضد کرسی یی اوپوب اوتوروب خلیفه اکا جمیع امور خلافتم تدبیرین سکا تفویض ایتدم دیوب اودخی الله تعالی بکا امیرالمؤمنینه اطاعتله خدمت ایتمکه معین اوله دیوب بعده خلیفه عضده خلعتلر کیدردی هیچ برخلیفه برکسنه یه چاق بو یله مسخرومغلوب اولمیوب مهابت خلافتی ازاله ایتدیکیچون خلیفه یی شعرا هجو ایتمشلردی (متفرقات وغرایب امور) یتمش اوچده عضد همداندن بغداده کاوب خلیفه انی قارشولیوب خلفاء ماضیه ده بووضع اولمامشدی * ینه بو ییلده عضده یمن حاکمندن هدیه کاوب ایچنده هسمان اللی التی بطمان یکپاره عنبرخام بی نظیر وارایدی * یتمش ایکیده عضد وفات ایدوب اوغلی صمصام الدوله یی خلیفه انك یرینه دیکوب لقبنی شمس الملة قویوب برتاج ویدی خلعت کیدیروب ایکی سنجاق ویردی * یتمش بشده ولایت عمانده دکزدن فیل قدر برآق قوش چیقوب بردیه یه قونوب صوت عالی ولسان فصیح ایله اوچ کره قدقرب الامر دیوب ینه دریایه کیروب اوچ کونه دك بویله ایلدی * یتمش التیده شرف الدوله کاوب برادری صمصام الدوله یی طوتوب کوزینه قیزمش میل چکوب بردعه شهرنده حبس ایدوب عسکر شرفه میل ایدوب بغداده کاوب خلیفه انی قارشولیوب تاج سلطنت کیدیروب عهدنامه سی یازیلوب خلیفه یانینده اوقوندی * یتمش سکزده شرف احوال نجوم مضبوط ومعلوم اولمغیچون مأمون خلیفه زماننده کی کبی کواکب سبعه رصدین امر ایتدی ودخی بغدادده عظیم قحط وموت ظهور ایدوب بصره ده دخی بادسموم اسوب خلق اندن یقلوب برمحکم یل دخی اسوب دجله ایرماغنی یاقوب دیبی کورینوب وکملر غرق ایدوب وطوارلرله طلو برکمی یی قالدیروب برقاچ کوندنصکره براوزاق یرده بولندی * یتمش طقوزده شرف الدوله بغدادده وفات ایدوب سلطنتنی برادری ابونصره وصیت ایدوب خلیفه اکا واروب تعزیت ایدوب ابونصر مرارا یراوپدی بعده خلیفه یه کالدکده خلیفه اکا یدی خلعت وعباسی دلبند وبوینه خلخال والنه ایکی بلازك کیدیروب اودخی یراوپوب بشقه کرسیده اوتوروب عهدنامه سی اوقونوب خلیفه اکا بهاء الدوله ضیاء الملة دیو لقب قودی (فائده) زماننده وفات ایدن کبار مشاهیر * ابن السنی المحدث وابن عدی ومحمد القفال الکبیر الشاشی شیخ الشافعیه وسیرافی شیخ النحو وابو بکر الرازی شیخ الحنفیه وابن خالویه وازهری شیخ العربیه وابو ابراهیم النجاری الفارابی مؤلف کتاب دیوان الادب ورفا الشاعر وابوزید المروزی الشافعی وابو بکر الابهری شیخ المالکیه وامام ابو اللیث سمرقندی شیخ الحنفیه وابو علی الفارسی شیخ النحو وابن الجلاب المالکی وحسین الماسرجی که یتمش جلد مسند کبیر مؤلفیدر ومحمد بن حفیف الشیرازی شیخ الصوفیه وخطیب بن نباته که واقعه سنده حضرت رسولی کوروب مرحبا بخطیب الخطبا دیوب یانلرینه چاغروب وارد قده آغزینه توکروب وفات ایدنجیه دك اغزی مسك کبی قوقاردی (خلع وبعض متفرقات) اوچیوزسکسان برده خلیفه بهاء الدوله نك خواصندن برینی حبس ایتدکده بهاء بی حیا کاوب یراوپوب کرسی یه اوتوروب توابعی خلیفه یی تختندن چکوب اوستنه اوشوب براحرامه صاروب بهانك سراینه کوتوروب شهرده ولوله وغلغله قوپوب خلیفه خلافتی اختیاریله قادربالله فراغت ایدوب حجت یازیلوب قادر غیری یرده اولوب یکرمی کوندنصکره کاوب بیعت اولنوب طایعی سراینه الوب عظیم رعایتله بسلیوب طقسان اوچ شوالنك اول کیجه سی وفات ایدوب نمازنی قادر قیلوب جمله اشراف دفننه حاضر اولدیلر مدت عمری یتمش اوچ مدت خلافتی اون یدی ییل التی آی التی کون ایدی

(فصل خامس وعشرون در احوال قادر بالله بن الامیر اسحاق بن المقتدر بالله) اسمی احمد لقبی قادر کنیتی ابو العباسدر باباسی اسحاق خلیفه اولمامشدی اوچیوز اوتوز التیده طوغوب قرق بش یاشنده خلیفه اولمشدر (مناقب) مرویدر که آق بکزلو قبا واوزون صقاللو اولوب سیاهله بویاردی عالم مجد وصالح مجتهد منفق ومشفق وحسن خصالله متخلق ذکی ولبیب ومدبر ومصیب کامل خوب سیرت عاقل بالغ سریرت سنی مشرب وشافعی

مذهب ایدی علم اصولده برکتاب تألیف ایدوب ایچنده فضائل صحابهٔ کرام وا کفار روافض ومعتزلهٔ لئام
بیان ایدوب مدّت خلافتنده مهدی جامعنده هر جمعه کونی محدثلر مجلسنده اوکتاب لطیف اوقونوردی
(بیعت وبعض وقایع) اوچیوزسکسان بررمضاننك اون برنجی کونی بغداده کلوب تخته چقوب شوّالده
عظیم دیوان ایدوب بهاء الدوله ایله بری برلریله دائما مصافات اوزره اولمغه عهد وپیمان ومحکم ایمان ایندیلر
سکسان درتده ولایت عراق حجاجنی عاصی عربلر دوندروب عراق وشامدن ویمندن برکسنه حجه
وارمیوب همان مصر حجاجی واردیلر * سکسان التیده مصر پادشاهی عزیز بالله وفات ایدوب ممالك
یمن وشام وحلب وحماوحمص وموصلی دخی ضبط ایدردی * سکسان طقوز ربیع الاوّلینك اونجی کونی
بغدادده قوشلق زماننده برعظیم هیبتلو یلدز دوشدی * طقسانده ولایت سجستانده غایت اعلا التون
معدنی بولنوب طپراقدن بلاتعب تصفیهٔ ذهب ایدرلردی * طقسان سکزده بغدادده شیعه واهل سنت
اراسنده غوغا اولوب شیخ ابو حامد الاسفراینی قتل اولنه یازوب رافضیلر مصر پادشاهی حاکم بامر الله
منصور زندیق ایچون یا حاکم یا منصور دیو چاغرشوب خلیفه سنلره معاونت ایچون آتلولر کوندروب
رافضیلری طاغتدیلر * طقسان سکزده بغدادده برذراع قار یاغوب یکرمی کون طوروب اوزمانه دك
نظیری واقع اولمامشدی ودخی دینور شهرنده عظیم زلزله اولوب یقلان بنالر التنده اون بیك آدم هلاك
اولدی وعظیم طولو یاغوب ایچندن بریسی یوزاللی درهم ایدی * طقسان طقوزده بصره قاضیسی رفع
وغیریسی نصب اولندقده برشاعر ایکیسنی دخی بویله لطیف هجو ایتدیکه (نظم) عندی حدیث ظریف *
بمثله یتغنی * من قاضیین یعزی * هذا وذا الیهنی * فذا یقول جبرنا * وذا یقول استرحنا * ویکذبان
جمیعا * ومن یصدق منا (امور غریبه) مرویدرکه خلیفه یه یأجوج ومأجوجدن برکسنه کتوردیلر
بویی برذراع صقالی ایکی قارش اولوب غایت بیوك قولقلری وار ایدی سد ذو القرنین اوستنه چیقوب
بوجانبه یل دوشرمش ایدی * درتیوزاونده سلطان محمود بن سبکتکین هنده غزا ایدوب حددن بیرون
مال غنیمت آلوب خلیفه یه عظیم هدایا کوندروب ایچنده درتیوز بطمان صافی التوندن برصنم وعورت
صورتنده وزنی التمش مثقال یکپاره یاقوت احمر شمچراغ وار ایدی * اون برده مغربده افریقیه ده هوا
بولتلنوب محکم رعد وبرق اولوب غایتده اری طاشلر یاغوب هر طوقنان آدمی وحیوانی هلاك ایدردی
اون اوچده مکه ده قرامطه دن احمر واشقر بلند وجسیم برملعون حجر الاسود مبارکی دبوسله اوروب
* الی متی نعبد الحجر ولا محمد ولا علی ایمنعنی محمد فالیوم اهدم هذا البیت * دیدکده فی الحال برکسنه
اکا خنجر اوروب بعده آتشه یاقلوب برنیچه کسنه‌لر انکله بیله اولمق تهمتیله قتل اولنوب بعض
اشقیا مصر حجاجنی یغماء ایدیلر * اون سکزده جمیع ولایت عراقده کوچکی تاوق یمرطه‌سی قدر بیوکی برد
ایکیشر بطمان طولولر یاغوب مزرعه‌لرده اکثر حبوباتی هلاك ایتدی ودخی تشرین ثانیسنده غایتده صوغوق
یل اسوب جمله صولر طوکوب دولابلر حرکتدن قالدی * یکرمیده ولایت بغدادده ناحیهٔ نعمانیه‌ده
غایتده بیوك طولولر یاغوب ایچلرندن بریسی بغداد قنطاریله تمام برقنطار اولوب یرایچنده برذراع
کوملمشدی * ینه بو ییلك رجبنده برعظیم یلدز یلدرم کبی آوازله دوشوب یریوزینی ضیاسی طوتوب
درت پاره اولدی ایکی کیجه دنصکره اندن کوچك بریلدز دخی بعده اندن بیوك بر یلدز دخی دوشدی
(فائده) قادر بالله زماننده وفات ایدن کبار مشاهیر بونلردر * رمانی شیخ النحو وصاحب بن عبادکه هم وزیر
وهم علماء کباردن ایدی ووزیر مؤید الدوله ودارقطنی امام علم حدیث وابن شاهین وابو بکر الاودنی شیخ
الشافعیه وابن ابی زید شیخ المالکیه وشیخ ابو طالب مکی مؤلف کتاب قوت القلوب وابن شمعون الواعظ
وزاهد السرخسی شیخ الشافعیه وابن علیون المقری وکشمیهنی راوی البخاری وابن جنی شیخ العربیه
واسماعیل الجوهری مؤلف کتاب صحاح اللغه وابن فارس مؤلف کتاب مجمل اللغه وحافظ بن منده واسماعیل
شیخ الشافعیه واصبغ بن الفرج شیخ المالکیه وبدیع الزمان همدانی مؤلف کتاب مقامات وابو حیان مؤلف
تفاسیر مشهوره وواوا الشاعر وابو الفتح بستی شاعر مشهور وحلیمی شیخ الشافعیه وابو الحسن القابسی
وقاضی ابو بکر الباقلانی وخطیب بن نباته وضمیری شیخ شافعیه وحاکم مؤلف کتاب مستدرك در علم حدیث

وشیخ ابو حامد الاسفراینی وابن فورك وشریف رضی وابن مردویه وابو عبد الرحمن السلمی شیخ الصوفیه وابن البواب استاد خطاطان وقاضی عبد الجبار الهمدانی المعتزلی ومحاملی شیخ الشافعیه وابو بكر القفال شیخ الشافعیه وامام ابو اسحاق الاسفراینی وعلی بن عیسی الربعی النحوی ودخی نیجه‌لر (فائده) مرویدركه قادر زماننده رئیس اشاعره ابو اسحاق اسفراینی ورئیس معتزله قاضی عبد الجبار ورئیس روافض شیخ مفید ورئیس طائفهٔ باطلهٔ كرامیه محمد بن الهیصم ورئیس القراء ابو الحسن الجمالی ورئیس المحدثین حافظ عبد الغنی ابن سعید ورئیس المشایخ ابو عبد الرحمن السلمی ورئیس شعرا ابو عمرو بن دراج ورئیس خطاطان ابن البواب ورئیس زنادقه حاكم بامر الله سلطان مصر ورئیس علماء لغت اسماعیل جوهری ورئیس علماء نحو ابن جنی ورئیس بلغا بدیع الزمان ورئیس خطبا ابن نباته ورئیس القراء ابو القاسم بن حبیب ورئیس ملوك سلطان محمود بن سبكتكین ورئیس خلفاء دنیا قادر بالله ایدی (وفات) مرویدركه مزبور قادر درت یوز یكرمی ایكی ذی الحجه سنده سكسان یدی یاطقسان اوج یاشنده وفات ایدوب نمازنی خلیفه اولان اوغلی قائم بامر الله قیلوب دار الخلافه‌ده دفن اولنوب اون آیدنصكره كیجه چقاریلوب برمه ایله بغداد شهرنك قارشوسنده نهر دجله‌نك او برجانبنه كچوریلوب مقابرده دفن اولندی مدت خلافتی قرق یبل اوج آی ایدی

(فصل سادس وعشرون دراحوال قائم بامر الله بن القادر بالله) اسمی عبد الله لقبی قائم كنیتی ابو جعفر ایدی او چیوز طقسان برذی القعده سنده طوغوب درت یوز یكرمی ایكی ذی الحجه سنده پدری یرینه خلیفه اولدی (مناقب) خوب صورت خوش خوی حاكم عادل عالم كامل عابد وزاهد ومجد ومجاهد صابر وادیب عارف ولبیب قوی الایقان كثیر الاحسان اولوب (لمحرره) اهل جود ولطف ایدی اول ذو العلا * هرنه كیم اولسه رجادیمزدی لا * بلكه دیر ایدی نعم ویروب نعم * اهل فضل وبذل ایدی صاحب همم (امور غریبه) مرویدركه یكرمی یدی رجبنده برعظیم یلدز دوشوب نوری كونش نورنه غالب اولوب اژدرها كبی سیاه وعظیم قویریغی اولوب برساعت طوروب ینه بو یلده برعظیم قرا كولق اولوب هر كسنه یاتسدم اولانی كوره میوب خلقك نفسلری طوتلوب تیز كچمسه هلاك اولورلردی * یكرمی سكزده مصرده قحط یوسف كبی قحط عظیم اولوب یدی ییل اوزانوب خلق بری برین یوب رانمك اللی التونه صاتلدی مذكور قحط جمیع ممالك عالمه سرایت ایدوب هر شهر خلقینك اكثری اجلقدن هلاك اولدیلر اوتوزایكیده قیروان وافریقیه‌ده عظیم زلزله‌لر اولوب قیروان شهرینك بعض یرلری یره كچوب اندن برعظیم توتون چیقوب عیوقه ایرشدی ودخی خراسانده هوادن رعد كبی مهیب آوازله یوز اللی بطمان آغرلغی یكپاره تیمور دوشوب هیبت وصداسندن بعض حامله عورتلر اوغلان دوشردیلر پادشاه انی آلوب قلج ایشلتمك دیلدكده آلات كارا تمیوب هراوردقلری آلت قیرلمغین آخر فراغت ایتدی * اوتوز درتده تبریزده برعظیم زلزله اولوب جمله شهر وحصار یقلوب بنالر التنده یوز اللی بیك كمسنه هلاك اولوب سائر خلقی چوللر كیوب اغلاشوب دركاه حقه تضرعلر ایتدیلر * قرق طقوزده ماوراء النهرده حددن بیرون عظیم طاعون اولوب تخمینا اون التی كره یوز بیك كمسنه وفات ایتدیلر (خلع) مرویدركه امراء اترا كدن امیر ارسلان البساسیرینك دولت وشوكتی آرتوب خلیفه‌ا كاطانشمدین برایش ایتزاولمغین آزوب ظلمله تخریب بلاد وتعذیب عباد ایدوب امرا وغیریلری قورقتدی خلیفه‌یی دخی طوتوب سراینی یغمالمق قصد ایتدوكنی خلیفه طویوب اول ملوك سلجوقیه اولان سلطان طغرلی چاغرتدی بغدادده ارسلانك ادی باتوب طغرل دخی درت یوز قرق یدیده عجم‌ده ری شهرندن كلوب ارسلان كیدوب عسكر جمع ایدوب مصر پادشاهندن یاردم ایستیوب اودخی وافر مال كوندروب بعده ارسلان طغرلك برادری ینال الله خبرلشوب طغرلك سلطنتنه اطماع ایدوب اودخی خروج ایتدكده طغرل انك دفعنه مشغول ایكن اللی سنه سنده ارسلان مزبور كاب عقور بلكه كرك خونخوار اولوب بعض عسكر مصر ایله بغداده كلوب خلیفه ایله برقاچ آی صواشوب بغدادده خطبه‌یی مصر پادشاهی نامنه اوقویوب ذی الحجه‌ده خلیفه‌یی طوتوب بغداد قربنده عانه شهرینه كوندروب حبس ایتدردی * خلیفه دخی بو مناجاتی یازوب مكه‌یه كوندروب كعبه‌نك ایچنه اصدیلركه * الی الله العظیم من المسكین عبده اللهم انك العالم بالسرائر المطلع علی الضمائر اللهم انك غنی بعلمك واطلاعك علی خلقك عن اعلامی هذا

عبدك قد كفر نعمك وماشكرها والقى العواقب وماذكرها اطغاه حلمك حتى تعدّى علينا بغيا واساء الينا عتوّا وعدوا اللهم قلّ الناصر واعتز الظالم وانت المطلع العالم المنصف الحاكم بك نعتز عليه واليك نهرب من يديه فقد تعزز علينا بالمخلوقين ونحن نعتز بك وقد حاكمناه اليك وتوكلنا فى انصافنا منه عليك ورفعنا ظلامتنا هذه الى حرمك ووثقنا فى كشفها بكرمك فاحكم بيننا بالحق وانت خير الحاكمين (جلوس) مرويدركه طغرل برادرنى طوتوب قتل ايدوب بعده عانه حاكمنه خليفه يى بغداده كوندرسون ديو خبر كوندرمكين اعزاز واكرامله كوندريلوب اللى برذى القعده سنك يكرمى بشنده كمال زينت وشوكت ايله بغداده كيروب طغرل عسكر كوندروب بعد المحاربه ارسلان طوتلوب باشى كسلوب خليفه يه كلدى * مرويدركه خليفه فتنۀ سابقه ده بولناندن برفردى انجتميوب صوچلرين عفو ايدوب سراينْدن يغماالنن اسبابلرى بولنان كمسنه لردن مفت اليوب تكرار اقچه سيله صاتون الوب وآخر عمرنه دك صائم وكيجه قائم اولوب باشين يصديغه قوميوب نماز كاهنده اويوردكن برمقدار اويوردى (امورغريبه) مرويدركه اللى اوچده كونش بتون طوتلوب دنيا قراروب يلدزلر كورنوب هواده اوچارقوشلر يره دوشديلر * اللى درتده سلطان طغرل خليفه دن قزنى ديليوب اودخى مدافعه ايدوب عاقبت ابرام واقدام ايله ناچار نكاح ايتدى * اللى بشده طغرل بغداده كلوب منكوحه سيله جمع اولوب ابطال اولنان مقاطعات فاسده يى اعاده ايدوب بغدادى يوز اللى بيك فلورى التزامه ويروب تختكاهى اولان رى شهرينه كيدوب تختنه چقوب رمضانده وفات ايدوب برادرزاده سى خراسان بكى عضد الدوله الب ارسلان تختنه چقوب خليفه اكا خلعت وسلطنته اجازت نامه كوندردى * اللى سكزده خراسانده نيچه كونه دك عظيم زلزله اولوب طاغلر يار يلوب نيچه كويلر يره چوب وافر كمسنه هلاك اولدى * اشبو سنه ده بغدادده برقزطوغديكه بربدنده ايكى باشى ايكى بوينى ايكى يوزى وارايدى * بو يلده شكل قرده مدوّر ومنوّر برعظيم يلدز طوغوب اون كيجه دنصكره تدريجله اكسلوب غائب اولدى * التمشده رمله ومصر وشامده عظيم زلزله لر اولوب رمله ده يكرمى بش بيك آدم هلاك اولوب قيولردن صولر طاشوب دوكلوب ودريا بركونلك يول چكلوب خلق دريا يرنده بالق و بعض نسنه صيد ايدركن على الغفله دريا كلوب جمله سنى غرق ايتدى * التمش برده دمشق شامده نقش وزينت وحسن صنعتده فريد دنيا وشبيه جنت عليا اولان جامع بنى اميه طوتشوب سقف پرتذهيبى جمله يانوب ديوار ينك حسن بى بدلنه دخى خلل كلدى * التمش ايكيده مصرده نيچه يلدنبرو قحط ممتد ومشتد سببيله مصر پادشاهينك قوت سلطنتنه ضعف كلمكين مكه ده خطبه يى خليفۀ بغداد نامنه اوقودر اولدق ديو مكه شريفندن ايلچى كلدكده الب ارسلان اكا اوتوز بيك فلورى ويردى * التمش اوچده حلبده دخى خطبه خليفه ايله الب ارسلان نامنه اوقوندى * اشبو سنه ده التيوز بيك كافر عسكرى جميع بلاد اهل اسلامى المق قصديله جمع اولدقده غايت تفصيله محتاج وجهله همان اون بيك نفر عسكر ايله الب ارسلان شجاعت نشان شيرژيان و ببردمان كبى انلرى قارشوليوب براوغوردن جمله ايله صفلريارروب واروب اميركفارى قيدبنده كرفتار وعسكر جراراشرارى تارمار واكثرنى طعمۀ شيرشمشيرآبدار ايتمكين عموم هجوم كفاردن حيران ومغموم اولان جمله عالم شادوخرم اولوب ارسلانه دعاى فراوان وثناى بى پايان ايتديلر * التمش يشده الب ارسلان شهيد اولوب اوغلى ملك شاه يرينه چقدى اشبو سنه ده مصرده عظيم قحط اولوب حتى برخاتون براتمكى بيك التونه صاتون آلوب عظيم طاعون دخى ظهور ايتدى * التمش التيده نهر دجله اصلا واقع اولمدق وجهله اوتوز ذراع طاشوب بغداد شهرى صويه باتوب بيحد طوار وانسان واموال فراوان غرق اولوب يوز بيكدن زياده او يقلوب جمله خلق كميلرايچنده اوتوروب ايكى جمعه نمازى كمى ايچنده قيلنوب مسلمانلر دعا ومناجاتلر ايتديلر التمش يديده بغدادده عظيم احراق واقع اولوب خليفه نك سرايى و بيحد بنالر ياندى (فائده) خليفه نك زماننده وفات ايدن كبار مشاهير * امام ثعلبى مفسر ومورّخ وامام قدورى شيخ الحنفيه وابوعلى بن سينا شيخ فلاسفه وقاضى ابو زيد الدبوسى شيخ الحنفيه ومهيار شاعر ومكى مؤلف تفسير ومهدوى مؤلف تفسير وابونعيم الاصفهانى مؤلف حليه وشيخ ابومحمد الجوينى الشافعى كه امام غزالينك استادى اولان امام الحرمينك پدرى واستاديدر وابن شاهين وقاضى القضاة حسين بن على بن ماكولا الشافعى وامام قشيرى شيخ علما

وصوفيه وابن بطال شارح البخاری وقاضی ابو الطیب الطبری وقاضی القضاة علی الماوردی شیخ الشافعیه وابن برهان النحوی وامام بیهقی شیخ المحدثین وابن سیدة مؤلف کتاب محکم وخطیب بغدادی صاحب التألیفات وابن رشیق مؤلف کتاب عمده وابن عبد البر صاحب التألیفات ودخی نیچه‌لر ایدی (وفات) مرویدرکه درتیوز التمش یدیده خلیفه قان الدیروب کیجه اویورکن قولینك بندی بوشانوب قان روان اولوب ضعف کلی مستولی اولدقده کبار علما وارکانی چاغردوب اوقاتی عباداته صرف ایتمکله جماعی غایتده آزایتمکین اولادی قالمیوب کندو حیاتنده وفات ایدن اوغلنك اوغلی چاغروب خلافتی اکا وصیت بعده آخرته رحلت ایتدی * مدت عمری یتمش یدی مدت خلافتی قرق بش ییل ایدی (فصل سابع وعشرون در احوال مقتدی بامر الله بن محمد بن القائم بامر الله) اسمی عبد الله لقبی مقتدی بالله کنیتی ابو القاسم اولوب پدری محمد خلیفه اولمیوب پدری قائم بامر الله زماننده وفات ایدوب عبد الله بطن مادرده ایدی (بیعت) جدی قائم وفات ایدرکن قاضی القضاة دامغانی حنفی‌یی وابن صباغی وشیخ ابو اسحاق شیرازئ شافعی‌یی وبعض ارکان واعیانی چاغردوب خلافتی بوکا وصیت ایدوب لقبنی مقتدی بامر الله قویوب وفات ایتدکده یکرمی بش یاشنده بیعت اولندی (وقایع در زمان خلافت او) کتاب دول الاسلام ذهبیده مقتدینك سلطنتی قوت وشوکت بولوب مدتی اوزایوب زمانی مظهر امن ورخا وآثار جمیله اولوب لکن ممالك متفرقه‌ده عظیم زلزله‌لردن اکثر بلاد خراب اولوب خلق صحرالرده ساکن اولدیلر دینوب * تاریخ الخلفاده مفصلا مذکوردرکه بونك زماننده ممالکده خیرات وآثار کثیره ظهور ایدوب بوندن مقدم اولان برقاچ خلفانك سلطنتلرینه ضعف کلوب لکن بونك سلطنتی قوت بولوب کریم واهل دیانت قوی النفس وعالی همت عاقل بی نظیر ودلیر کامل التدبیر محب خیرات بر لطیف ذات صاحب الحسنات اولوب عظماء علماء عباسیه‌دن اولمغین آثار حسنه‌سندن بعضی بونلر ایدی که بغدادده مغنیه وسازنده خاتونلری وخلق حمامه فوطه سز کیرمکی منع ایدوب مسلمانلرك حرملرینه باقسونلردیو کبوتربازلك برجلرین ییقدردی اول سنه خلافتنده مکه‌ده خطبه اسلوب قدیم اوزره مصر پادشاهی نامنه التمش سکزده دمشق شامده خلیفه نامنه اوقنوب سلاطین مصر اذانده زیاده ایندردکاری حی علی خیر العمل کلامی ترك اولنمغین مسلمانلر شاد اولدیلر * التمش طقوزده امام قشیرینك اوغلی ابو نصر بغداده کلوب ملکشاهك وزیری نظام الملك مدرسه‌سنده اشاعره مذهبنجه درس ووعظ ایدوب تو ابعی چوغالوب بعض مسائل اعتقادیه‌ده علماء حنابله بونلرله نزاع ایلشوب فتنهٔ عظیمه اولوب نیچه کسنه‌لر قتل اولنوب خلیفه وزیری فخر الدوله‌یی حنابله‌یه معین اولمغین عزل ایتدی * التمش التیده جمیع دنیادن قحط کیدوب غایت اوجوزلق اولدی * ودخی خلیفه ابو شجاع محمد بن حسنی وزیر ایدوب لقبنی ظهیر الدین قودی * یتمش یدی صفرنده مشرقدن مغربه جرم وضیاده قمر قدر بر عظیم یلدز برساعته دك تأنی ایله دوشدی * یتمش سکزده بغدادده ناکاه بامر الله بر سیاه یل اسوب موحش ومدهش محکم رعد وبرق اولوب یاغمور کبی بوز وقوم یاغوب برقاچ یلدرم اینوب بو حالت ایکندیدن صکره اوچ ساعت طوروب جمله انسان قیامت قوپاردیو هراسان اولدیلر * یتمش طقوزده اصفهاندن سلطان ملکشاه بغداده کلوب بعده کیدوب سکسان درتده تکرار کلوب کندو ایچون بر عظیم سرای واطرافنده امرا ایچون اوراپالق بیوروب کیدوب سکسان بشده تکرار کلوب ایستدیکه یره چیقوب کیدوب بغدادی بکا تسلیم ایله دیو خلیفه‌یه خبر کوندروب اودخی بر آی مهلت ایستیوب ملکشاه رضا ویرمیوب عاقبت انك وزیرینه اون کونه دك مهل آلیویردیو خلیفه خبر کوندروب بو اثناده (نظم) صقین مظلومك آهندن سحرکاه * که اکا برده قومامشدر الله * نخواسنجه ناکاه بحکمة الله ملکشاه بی اشتباه خسته اولوب وفات ایتدی * مرویدرکه اول خبر وحشت اثری کوندردکده خلیفهٔ عبادت وظیفه کوندز صیام کیجه کول دوشیوب اوستنده عبادته قیام ایدوب یوزین درکاه حقه سوروب ملکشاهه بددعا ایدردی (اسرع الدعاء اجابة دعوة المظلوم) سری ظاهر ومعلوم اولوب خلیفه‌نك کراماتی ظهور ایتدی دیو اهل بغداد مسرور اولدیلر (نظم) آنکه یك آه میکند بسحر * نکند صد هزار تیغ وتبر (نثر) ملکشاهك خاتونی آنك موتنی صاقلیوب بش یاشنده اوغلی محموده کندو امراسنی خفیة بیعت ایتدیروب بعده خلیفه‌یه خبر کوندروب اودخی سلطنته

اجازت ويروب ناصر الدنيا والدين ديو لقب قودی * سكسان يدی محرمنك نصفنده محمودك اوستنه بيوك
برادری بركيارق خروج ايدوب پدری سلطنتنی خليفه اكا ويروب لقبنی ركن الدين قودی (فائده)
مقتدی زماننده وفات ايدن كبار مشاهير * امام واحدی شيخ المفسرين وشيخ عبد القاهر الجرجانی مخترع علم
معانی وبيان وبديع وشيخ ابو اسحاق الشيرازی وشيخ ابو علی فارمدی شيخ الصوفيه وابن الصباغ مؤلف كتاب
شامل وامام الحرمين كه امام غزالينك استاديدر وشيخ الاسلام عبد الله الانصاری صاحب التأليفات وامام
ابو بكر خواهرزاده شيخ الحنفيه وخطيب دمشق مؤلف متن تلخيص وايضاح وقاضی القضاة محمد بن علی
الدامغانی شيخ الحنفيه وامام بزدوی شيخ الحنفيه ودخی نيچه لر ايدی (وفات) مرويدر كه درتيوز سكسان
يدی محرمنك نصفنده خليفه بركيارقه سلطنته اجازت ويروب ارتسی فجأة وفات ايدوب شمس النهار آدلو
جاريه سی زهر ويردی ديشلر * مدت عمری اوتوز طقوز ييل مدت خلافتی اون طقوز ييل سكز آی ياوچ
آی ايدی (فصل ثامن وعشرون در احوال مستظهر بالله بن المقتدر) اسمی احمد لقبی مستظهر كنيتی
ابو العباس اولوب درتيوز يتمش شوالنده طوغوب سكسان يدی محرمنده پدری وفاتنده اون التی
ياشنده بيعت اولنوب والده سی نورخاتون اوغلی اوغلنك اوغلی مسترشد خلافتنه دك يشادی
(مناقب) مرويدر كه مستظهر ذو مجد باهر كريم الاخلاق عميم الاشفاق خوش نويس عالم نفيس محب علما
وصلحا نوازندهٔ رعايا وبرايا ايدی زمان عميم الامان عديم العدوانی كافهٔ خلقه ايام سرور وهنگام حضور
اولوب لكن كندوسی كثرت فتن وحروب ايله پرمحن ومكروب اولمشدی (وقايع عجيبه) مرويدر كه درتيوز
سكسان طقوزده كواكب سبعهٔ سيارهنك زحلدن غيريسی برج حوتده جمع اولمغين جمله منجملر طوفان
نوحه قريب طوفان اولمق احتمالدر ديكين اهل بغداد قورقوب بعض تداركلر كوروب اتفاق بو ييلده
حاجه بولده سيل كلوب اكثر مال وطوارلر ايله غرق اولوب طاغلره قچانلر قورتلدی خليفه ايشيدوب
منجمينه خلعتلر كيدردی * ينه بو ييل بغدادده ايكی كوزی كور بر كوچك قز ظهور ايدوب اسرار ناسدن
خبر ويروب خلق حيران ايتدی * درتيوز طقسانده طائفهٔ فرنك كلوب نيقيه شهرنی الوب مسلمانلردن
ابتدا الدقلری بو در بعده كفر طاب شهرنك اطرافنی يغما ايديلر * مرويدر كه مصر پادشاهی ملوك سلجوقيهنك
شامی الدقلرينه انجنوب شامی واطرافنی كلوب المغه فرنكی تحريك ايدوب انلر دخی استانبول درياسندن عظيم
دونما ايله كلمشلردی امرا ورعايا بو خصوصدن قورقوب طقسان ايكيده فرنك بلنك جنك نهنك آهنك
بی درنك ديدهٔ مسلمينه عالمی تنك ايدوب انطاكيهيی يدی آی محاصره ايله جبرا الوب ايچرودن مسلمانلر
چيقوب صواشوب صينوب معرهيه قاچوب كفار انلرك آردنجه كيدوب ايكی طرفدن آدملر قيريلوب معرهده
يوز بيك مسلمان شهيد ايدوب قرق كوند نصكره حمصه واروب مسلمانلر انلرله صلح اولديلر * بعده قدس شريفی
بر بچق آی محاصره ايله الوب ايچنده يتمش بيكدن زياده مسلمان شهيد ايتديلر كه نيچه لری علما وزهاد ايديلر
مساجد ومعابدی يقوب جمله يهوديلری كليساده جمع ايدوب آتشه ياقديلر * اشبو سنهده سلطان محمد
ابن ملكشاه برادری بركيارقله جنك وا كا غلبه ايتمكين خليفه محمدی پادشاه ايدوب لقبنی غياث الدنيا
والدين قويوب بغدادده خطبهده ياد اولنوردی * طقسان درتده باطنيه طائفه سی بغدادده چوغالوب
فجأة نيچه كسنه لری خلق دخی انلردن نيچه لری قتل ايدوب امرا واعيان جبه لر ايله كزرلردی اشبو سنهده
فرنك سروج وحيفا وارسوف وقيساريه وسميساط ورها شهرلرنی مسلمانلردن الديلر * طقسان التيده
سلطان محمد بعض فتنه لر ايتمكين اسمی خطبه لردن ترك اولندی * طقسان يديده سابقا بر قاچ ييلدنبرو انكله
برادری بركيارقك جدالری ممتد وقتالری مشتد اولوب مسلمانلره ضرر عام اولمغين عقلا ايكيسنی صلح
ايتديروب طرفيندن عهدنامه لر يازيلوب خليفه بركيارقه خلعت سلطنت كوندروب بغدادده خطبهده ياد
اولندی * طقسان سكزده بركيارق وفات ايدوب امراسی بش ياشنده اوغلی جلال الدوله ملكشاهی يرينه
كچروب خليفه دخی اجازت ويروب خطبهده ياد اولنوب عمیسی سلطان محمد خروج ايتمكين اتفاق خلقله
خليفه انی پادشاه ايدوب عزت وشوكت ايله اصفهانه كتدی اشبو سنهده بغدادده چچك مرضندن بحد
وپايان صبيان وفات ايدوب بعده طاعون عظيم ظهور ايتدی * طقسان طقوزده نهاوند اطرافنده بر كسنه

دعوای نبوت ایدوب وافرکسنه تابع اولدقده طوتلوب قتل اولندی * بشیوزبرده سلطان محمد بغدادده شرعه
مخالف باج وخراجلری رفع وعدالته سلوك ایتمکین خلق دعالر ایتدیلر * بشیوز اوچده فرنك شام طرابلسنی
جبرایله فتح ایدوب ایکی ییل یابش ییل محاصره ایدوب نیجه جنکلر اولمشیدی * بشیوزدرتده مسلمانلر کفار
افرنجدن عظیم خوف ورنج چکوب صیدا شهرنی فرنك امانله آلوب حلب بکی اوتوزایکی بیك التون ونیجه آت
واسبابه صورشهرینك خلقی یدی بیك التونه شیزربکی درت بیك التونه حمابکی بیك التونه صلح اولمغله کفاری
اوزرلرندن دفع ایدوب بعده ملاعین ذوالمکر صلحی بوزوب غدر ایتدیلر * اشبوسنه ده مصرده بعد العصر
سیاه یل اسوب عالم قراروب کوزکوزی کورمیوب خلقك نفسلری طوتلوب هوادن قوم یاغوب خلقه
قتی خوف هلاك دوشوب بعده برمقدار اچلوب هوا اصاراروب بعده اخشام اولدی * وبوییل اندلس پادشاهی
ابن تاشفین فرنکله عظیم جنك وکفارك کیمنی قتل کیمنی اسیر ایدوب مال فراوان آلدی * بشیوزبدیده طبریه
قربنده مسلمانله فرنك عظیم جنك ایدوب کافرلر صینوب اکثری قیریلوب مسلمانلر سالما وغانما شامه دوندیلر
وبوییل موصل پادشاهی مودود عسکریله قدسه واروب فرنکله عظیم جنك ایدوب بعده شامه واروب
جمعه نمازین قیلرکن باطنیه دن بری خنجرله اوروب اوکون وفات ایتدی * قدسده فرنك بکی ایشیدوب
شام حاکمنه طعن وتشنیع ایچون عربجه یازوب کوندردیکه * ان امة قتلت عمیدها فی یوم عیدها
فی بیت معبودها لحقیق علی الله ان یبیدها * یعنی برطائفه که رئیسلرینی بیراملری کوننده بیت اللهده
قتل ایدهلر لایق ومقرردرکه الله تعالی انلری هلاك ایلیه * مرویدرکه بشیوز اون برده دیاربکر قربنده
سنجارده عظیم سیل بروپ کلوب شهری وحصاری غرق ایدوب قپوسن قوپاروب برقاچ فرسخ
یره کوتوروب طپراق التنده کوملوب برقاچ ییلدنصکره بولندی وبراوغلانجغی بشکیله کوتوروب برزیتون
اغاجنه آصوب محض قدرت حقله انده بسلنوب بیودی (فائده) مستظهر زماننده وفات ایدن
کبار مشاهیر * ابو المظفر السمعانی ونصر المقدسی وروپانی شیخ الشافعیه وخطیب تبریزی وحجة الاسلام
حضرت امام محمد غزالی وشاشی مؤلف فتاوای مستظهریه وابیوردی اللغوی ودخی بعضلر ایدی (وفات)
بشیوزاون ایکی ربیع الاولینك یکرمی اوچنده اربعا کونی خوانیق مرضندن قرق ایکی یاشنده وفات
ایدوب نمازنی اوغلی مسترشد قیلدی * مدت خلافتی یکرمی درت ییل اوچ آی اولوب برقاچ اولادی قالدی
(فصل تاسع وعشرون دراحوال مسترشد بالله بن المستظهر بالله) اسمی فضل لقبی مسترشد کنیتی
ابو منصور اولوب درتیوزسکسان ربیع الاولنده یاسکسان التی شعبانتده طوغوب پدری وفاتنده
بیعت اولندی (مناقب) عالم عامل عاقل کامل اهل همت وعزیمت صاحب مهابت وشجاعت
اولوب عدل واشفاق وانصاف وحسن تدبیر لطیف صاف ایله امور خلافتنه واحوال رعیته رونق تام
وحسن نظام ویروب علما ایله اختلاط ومعاشرت وملوك اطرافدن جور واعتساف کورمکین انلرله
حروب مستلزمة المکروبه مرارا بالذات مباشرت ایتمشدر * کبار علماء شافعیه دن اولوب اول خیر ملوك اوائل
حالنده تصوفه سلوك ایدوب صوفلر کیوب عزلتکزین وخلوتنشین اولمشدی سائر خلفادن زیاده
خوش نویس وشاعر ماهر نفیس وخطیب بلیغ وسلیس اولوب برعید اضحی خطبه سنده بونی اوقودیکه *
الله اکبر ما سحت الانواء واشرقت الاضواء وطلعت ذکاء وعلت علی الارض السماء الله اکبر ما همع سحاب
ولمع سراب وانجح طلاب وسر قادما ایاب * دیوب بواسلوب مرغوب اوزره برمفصل خطبهٔ بلاغت رتبه
اوقیوب اواخرنده * اللهم اصلحنی فی ذریتی واعنی علی ما ولیتنی واوزعنی شکر نعمتك ووفقنی وانصرنی * دیوب
منبردن اینجك اوزره ایکن ابو المظفر هاشمی اشبو خطبهٔ بلیغه مدحنه فی الحال شعر دیوب اوقودیکه (نظم)
علیك سلام الله یا خیر من علا * علی منبر قد حف اعلامه النصر * وافضل من ام الانام وعمهم
بسیرته الحسنی وکان له الامر * وافضل اهل الارض شرقا ومغربا * ومن جده من اجله نزل القطر *
لقد شنفت اسماعنا منك خطبة * وموعظة فصل یلین لها الصخر * ملأت بها کل القلوب مهابة
لقد رجفت من خوف تخویفها مصر * وزدت بها عدنان مجدا مؤثلا * فاضحی بها بین الانام لك الفخر
وسدت بنی العباس حتی لقد غدا * یباهی بك السجاد والعالم البحر * فلله عصر انت فیه امامنا

ولله دين انت فيه لنا الصدر * بقيت على الايام والملك كلما * تقادم عصرانت فيه اتى عصر
واصبحت بالعيد السعيد مهنيا * تشرف نافيه صلاتك والنحر (غرايب) مرويدركه بشيوزاون التيده
مكه ده زلزله دن كعبهٔ مكرمه نك ركن يمانى طرفى قاغشايوب بعض طاشلرى دوشوب مدينه ده حرم شريف
نبوى دخى يقلمغه ياقلشدى * يكرمى درتده موصلده هوايه بر بلوت كلوب آتش ياغديروب وافراولر ونيچه
برلرياندى ودخى بغدادده ايكى قويرقلو عقربلر ظهور ايتديكه اوچوب كزوب وافراوغلانجقلر هلاك ايدوب
خلق كلى خوفه دوشديلر * يكرمى بشده عين القضاة همدانى نام عزيز صاحب تميز جذبهٔ الهيه سببيله اسرار
تصوفدن بعض كلمات ديمكين كفر سويلدى شرعا ثابت اولدى ديو صلب اولندى (فائده) مسترشد
خلافتنده وفات ايدن كبار مشاهير * شمس الائمه ابو الفضل البخارى شيخ الحنفيه وقاضى القضاة ابو الحسن
على بن قاضى القضاة محمد بن على الدامغانى الحنفى وامام محيى السنة البغوى صاحب التأليفات وحريرى
مؤلف كتاب مقامات وشيخ احمد غزالى برادر امام محمد غزالى وابو الوفاء بن عقيل الحنبلى ومؤيد الدين الطغرايى
مؤلف لامية العجم وميدانى مؤلف كتاب الامثال وامام ابو بكر الطرطوشى وشيخ عين القضاة الهمدانى ودخى
نيچه لر ايدى (حبس وشهادت) مرويدركه سلطان محمود بن محمد بن ملكشاه بشيوز يكرمى بشده وفات
ايدوب يرينه اوغلى داود چورلدكده عميسى مسعود كلوب محكم صواشوب بعده هر برينه بر مملكت اولق
اوزره صلح اولنوب بغدادده خطبه ده مسعود بعده داود اوقنوب بعده خليفه مسعود له انجنشوب جنكه
چيقوب عسكرى مسعود عسكرندن قورقوب صينوب قاچوب مسعود خليفه يى توابعيله طوتوب همدان
قربنده برقلعه ده حبس ايتدى * اهل بغداد ايشتدكده غريو وفرياد ايدوب زوقاقلرده مردان وزنان
سر وپا برهنه كريان ونالان اولوب جماعتله نماز قيلمغى وخطبه اوقومغى منع ايدوب اكثر ناس عظيم ياس طوتديلر
خليفه اسير اولدقده بوشعر بليغى ديمشكه (نظم) ولا عجبا للاسدان ظفرت بها * كلاب الاعادى من فصيح
واعجم * فحربة وحشى سقت حمزة الردى * وموت على من حسام ابن ملجم (نثر) بغدادده بش التى كره
زلزله اولوب خلق اغلشوب ايكلشوب سلطان سنجر برادرزاده سى مسعود شقانموده بومضمونده مكتوب
كوندرديكه * اوغلم غياث الدنيا والدين بو مكتوبه واقف اولديغى ساعت امير المؤمنينه واروب رجاء عفوله
زمينبوس وكمال تذلل ايده كه يكرمى كوندركه مشاهده سنه دكل سماعنه طاقت كتورلمز رعد وبرق وزلازل
اولوب جناب حقدن خوفم واردر خصوصا جامعلرده نماز قلنميوب خطبه لر ترك اولنديغنه طاقتم يوقدر
اللهدن قورقوب امير المؤمنينى مقر سعادتنه ايلتوب آبا واجدادمز عادتنجه غاشيه سن كندك بالذات
كوتوره سن * مسعود بونى اوقودقده خليفه يه واروب براوبوب رجاء عفوله اياغ اوزره طوروب بعده سنجر
خليفه يى تختكاهه ايلات ديو مسعوده ايلچى وعسكر كوندروب كلان عسكرك ايچنده باطنيه دن
اون يدى نفر ملعون مسعودك خبرى يوغيكن ياخود انك معرفتيله بشيوز يكرمى طقوز ذى القعده سى
اواسطنده جمعه ده مراغه شهرنده خليفه نك چادرينه كيروب خليفه يى بچاقلرله اوروب ياتده بولنان توابعيله
شهيد ايدوب بورنن وقولاغن كسوب يالين بچاقلر ايله طشره چيقدقلرنده عسكر اوشوب ملعونلرى قتل ايدوب
بعده آتشه ياقديلر * مسعود ايشيدوب اغليوب عسكرده فرياد وفغان قوپوب بغداده خبر واردقده
زقاقلرده مردان وزنان نعره زنان قفتانلرين يرتوب صاچلرين چوزوب مرثيه لر ديوب عظيم ماتم وكوش
اهل هوشى صداى واويلا ايله اصم ايتديلر (نظم) دل بدين كنبد كردنده منه كين دولاب * آسيا ييست كه
برخون عزيزان كردد (نثر) مدت عمرى قرق درت ياقرق بش مدت خلافتى اون يدى يل ويدى ياسكز
آى ايدى (فصل ثلاثون دراحوال راشد بالله بن المسترشد بالله) اسمى منصور لقبى راشد كنيتى
ابو جعفر در بشيوز ايكيده سيلينى قدرتدن مسدود طوغمغين اطبا كتورديلوب التون ايكنه ايله ذكر
ودبرندن بردلوك دلديلر طقوز ياشنده ايكن برجاريه حامل ايدوب پدرى تعجب ايتدكده مكه قربنده
تهامه ولايتنك اوغلانجقلرى طقوز ياشنده بالغ اولورلر ديو خبر ويرديلر * بشيوز يكرمى طقوز
ذى القعده سنده پدرى شهيد اولدقده بيعت اولندى عالم صحيح شاعر فصيح خوب صورت خوش سيرت اهل كرم
وشجاعت صاحب عقل وكياست مائل عدل ايدى (خلع وشهادت) مرويدركه خلافتندن

برقاج آی صکره سلطان محمود بغداده کلمکین خلیفه موصله کیدوب مسعود علما واركان واعیانی جمع ایدوب
خلیفه ظالم وخونی وشارب الخمر دردیو شاهدلر شهادت ایدوب محضر یازیلوب بویله خلیفه یی سلطان زمان
عزله قادرمیدر دیو علمادن استفتا ایتدکده قادردر دیمکین * بشیوز اوتوز ذی القعده سی اواسطنده خلیفه نك
عمسی محمد بن المستظهره بیعت اولنوب لقبی مقتفی لامرالله قونوب راشد عزلنی ایشتدکده موصلدن
آذربایجانه واروب یاننده اولان عسکر ایچون مراغه شهرنه مال صالوب ظلم وفساد ایدوب اندن همدانه
واروب بعض مسلمانلری قتل وصلب وعلمادن نیجه سنك صقاللرین تراش ایدوب تشهیر بلاد ایتمشدر اندن
اصفهانه واروب شهری محاصره ونواحیسن غارت ایدوب اول حالده عظیم خسته اولوب اوتوز ایکی رمضاننك
نصفنده طائفۀ عجمدن اولوب فراشلری اولان برقاج کمسنه سابقا مسعود اتفاقیله ایچرو کیروب راشده بچاق
اوشروب قتل ایدوب انکله بیله خوارزمشاه دخی قتل اولنوب فی الحال قاتللر دخی جمله قتل اولندیلر *
مرویدرکه راشد صاحب حسن یوسف وکرم حاتم اولمغین اهل بغداد ایشتدکلرنده برکون عزایه اوتوروب ماتم
ایتدیلر * مدت عمری اوتوزییل خلافتی همان اون برآی واون برکون ایدی بعد القتل خلفایه مخصوص اولان
بردهٔ وقضیبی مقتفی لامرالله یه کتوردیلر (فصل حادی وثلاثون دراحوال مقتفی لامرالله بن المستظهر بالله)
اسمی محمد لقبی مقتفی کنیتی ابو عبدالله ایدی درتیوز سکسان طقوز ربیع الاولنده طوغوب بشیوز اوتوز
ذی القعده سی اواسطنده برادرزاده سی عزلنده قرق یاشنده بیعت اولندی (مناقب) مرویدرکه
خلافتدن التی کون مقدم واقعه سنده حضرت رسولی کوروب (سیصل هذا الامر الیك فاقتف بی)
دیو بیورمغین بیعت اولندقده مقتفی لامرالله دیو لقب قوندی * عامل وفاضل متدین کامل مدبر عاقل کریم
الاخلاق عمیم الانفاق عظیم الاشفاق غایتده اهل شجاعت وهر وجهله مستحق خلافت اولوب جزئیات
وکلیات امور جمله سکند و معرفتیله وخطی ایله صدور ایدر ایدی بالذات نیجه غزالر ایدوب حسن تدبیری
ورأی صائب دلپذیری ایله تجدید مراسم خلافت وتمهید لوازم امامت وتشیید دعایم سلطنت ایدوب
ندبیدن بوزیلان ارکان خلافت قوت ونظام ورونق تام بولوب جمیع ممالکی عدل ایله معمور وخیراتیله پرنور
وخلقی دخی حضور وحبور ده ایدیلر قبل الخلافه کلی عبادت وتلاوت واستفادهٔ علومه مداوم بعد الخلافه
دخی زهد وورع وعبادته ملازم ایدی (بدایع وقایع) مرویدرکه بشیوز اوتوزده سلطان مسعود سلجوقی
بغداده اظهار عدل ایتمشیکن دار الخلافه ده اولان جمیع اموال واسبابی آلوب همان خلیفه یه درت آت
وصوطاشیغه سکز قاتر قودی زیرا یاننده آت وآلات سفردن نسنه طورمیوب اوزره بیعت اولنمشدی * اوتوز برده
مسعود خلیفه یه متعلق هرنه وار ایسه آلوب همان مخصوص عقارلر قالوب بعده وزیرینی کوندروب
بوزییك فلوری ایستدکده خلیفه دخی نه عجب مسترشد وراشد سزه کیدوب جمله ماللری سزده قالدی بزم
دخی جمله موجودیمزی الدیکز پس نه قالدیکه ویره یزمکر اودن چیقوب انی تسلیم ایده یز بن خود اللهه
عهد ایتمشم که مسلمانلردن ظلمله برحبه المایم دیدکده * مسعود فراغت ایدوب تجاره وسائر ناسه ظلما مال
صالوب آلوب خلقی غایتده رنجیده والم کشیده وزهر چشیده ایتدی * اشبو سنه جمادی الاولی سنده مسعود
شقاعود خلیفه یه جمله اموال واملاکنی تسلیم ایدوب خلیفه دخی اولکی کبی تصرفه وامر ونهی بی تکلفه
باشلادی * ینه بو ییلده خلیفه سلطان محمد بن ملکشاهك فاطمه نام قزنی یوز بیك التون مهر ایله نکاحلنوب
الدی * ینه بو ییلده اهلی بغداد صوم رمضانی تکمیل ایدوب اوتوز برنجی کیجه سی هوا آچق ایکن هلال
شوال کورنموب بو قصه دنیاده واقع اولمامشدی * ینه بو ییل شامده برسیاه بولت کلوب هوا قراروب صکره
آتش کبی برقزل بولت کلوب دنیا پرضیا اولوب صکره ریح عاصف اسوب نیجه بیجه اغاجلر ییقوب بعده عظیم
یغمور وغایت ایری طولولر یاغدی * بشیوز اوتوز ایکیده ملوك اراسنده فترت اولوب اوسنه کعبه اورتوسی
کوندرلمامکین تجاردن ابن امشت الفارسی کندو مالندن اون سکز بیك التونلق اورتو اورتدی * اوتوز اوچ
صفرنده حلبده بر کیجه سکسان کره زلزله اولدی ودخی مصر وشامده اون بش کونه دك زلزله لر ودخی حلب
خلقی صحرالره چیقوب انده ساکن ونیجه شهرلر خراب وبرکون برکیجه ده طقسان برکره زلزله اولدی ودخی
کوفه قربنده حیره شهرنده طولا وعرضا اون فرسخ یرده عظیم زلزله لر اولوب حیره ده ییقلان بنالر التنده

يوز بيكدن زياده آدم هلاك اولوب بعده اوقدر برجه‌لره كچوب شهرلرنده سياه صو چيقدى * بنه بو ييلده امر امحصولات ممالكه مستولى اولوب سلطان مسعود وسلطان سنجر عاجز قالوب همان مجرد سلطنتلرى نامى قالمغين خليفه‌نك قوت وشوكتى آرتوب بعده قوت ودولت آل عباس دمبدم زياده اولدى قرق برده مسعود بغداده كلوب ضربخانه يابديروب اكا سبب اولانى خليفه طوتوب مسعود دخى خليفه‌نك حاجبنى طوتوب خليفه انجنوب مسجدلرى اوچ كون قپادوب بعده حاجب وضربخانه‌جى قويويرلوب فتنه باصلدى * بنه بو ييل برواعظ كامل مجلسنه مسعود كلوب واعظ اكا خطابا حكيمانه وعارفانه نصيحتلر ايتدككده تأثير ايتمكين بعض مظالمى ترك ايدوب بوخصوصى لوحه‌لره قازديروب خلق بلمسيچون طبل وعلم ايله شهرده كزديروب بعده برمشهوريره ميخلدوب ناصرلدين الله خليفه اولدقده بزم عجملر عادتنه حاجتز بوقدر ديوب اول لوحه‌لرى قوپارتدى * قرق اوچده كفار فرنك شامى محاصره ايدوب حلب پادشاهى نور الدين محمود ابن زنكى برادرى موصل پادشاهى غازى ايله واروب فرنكى صيوب قاچروب فرنك الديغى شهرلرى محمود برر برر قورتارمغه باشلدى * قرق درتده بغدادده اون كره عظيم زلزله اولوب عجمده حلوان شهرنده دخى برطاغ پاره‌لندى * قرق بشده يمنده قان رنككنده يغمور ياغوب اسبابلرى وير يوزينى قرمزى بويادى (قبول دعاء) مرويدركه خليفه مسعودله جله توابعندن جفالر چكوب جنكه مجال اولمامغين حضرت رسول عليه الصلاة والسلام بعض عرب قبيله لرينه برآيه دك صباح نمازى فرضنك آخرنده ركوعدن صكره بددعا ايتدكلرى كبى خليفه ايله وزيرى تنهالرنده بشيوز قرق يدى جمادى الاولى سنك يكرمى طقوزنده هرسحر بددعايه باشلبوب اوتوزكون تمام اولدقده مسعود شهرهمدانده تخت اوستنده فجأة وفات ايتديكى خبرى كلدى (نظم) آنكه يك آه ميكند بسحر * نكند صد هزار تيغ وتبر (نثر) پس خليفه واسط وحله وكوفه شهرلرينه واروب بعض مظالم ومنكراتى رفع ايدوب بغداده كلدكده شهرى تزيين يعنى دونانمه ايتديلر * قرق طقوزده مصر پادشاهى وفات ايدوب بركوچك اوغلى قالمغين خليفه مصرى شام پادشاهى سلطان نورالدينه ويروب اودخى دائما فرنكله جنكه مشغول اولمغين كتمدى * اللى ايكيده ولايت شامده عظيم زلزله اولوب شيزر وحما وحمص وحصن الاكراد وطرابلس وانطاكيه شهرلرينك حصارلرى ونيجه اولرى يقلوب بناڵر التنده بيحد وپايان انسان هلاك اولوب نيجه شهرلر ويران اولدى (متفرقات) مرويدركه مسعود وفاتيله خليفه كمال استقلال بولوب امور سلطنتى برانتظام وواصل مرام اولمغله جمله سركشلرى كندويه رام ايتدى * مرويدركه مدت خلافتنده كندو خطيله اوچ مصحف شريف اجزاسن يازدى وكعبهٔ معظمه‌نك قپوسن يكى يابديروب اولكيسن تبركا كندويه تابوت ايتدردى وعالم وصالح ومشفق واوصاف حميدهٔ غيرعديده ايله متخلق ايكن معتصم باللهدنصكره بويله شجيع ومهيب خلافت نصيب اولمامشيدى وعسكر نصرت اثرى هرنه يره كتسه‌لر فتح وظفر ميسر اولوردى ومقتدر بالله زماننده نبرو امرا اتراك وملوك عجم خلفا ايله بى شبهه وشك معظمات امور سلطنتده مشترك اولوب حتى خلفاء ذوالقدر السامينك همان مجرد خلافتلرى نامى قالمش ايدى * بونك زماننده خلافت قوت بولوب بوندنصكره دخى سائر خلفاء آل عباس بغدادده وسائر ممالك عراقده تسخير ناس وشوكتله استيناس ايدوب بى مانع ومزاحم كمال استقلال ايله حاكم اولديلر (فائده) بونك زماننده وفات ايدن كبار مشاهير * علامة الدنيا محمود بن عمر الزمخشرى كه صاحب الكشافدر وابن عطيه كه تفسير شهيرى نظيرمؤلفيدر وقاضى ابو بكر بن العربى مؤلف قانون التأويل وارجانى الشاعر وقاضى عياض مالكى مؤلف شفا وغيره ومحمد الشهرستانى مؤلف كتاب ملل ونحل ودخى نيجه‌لر ايدى (وفات) مرويدركه بشيوز اللى بش ربيع الاولى غره‌سنده خليفه وفات ايدوب نمازنى اوغلى مستنجد قيلوب سرايندە دفن اولندى * مدت عمرى التمش التى مدت خلافتى يكرمى درت ييل واوچ بچق آى ايدى (فصل ثانى وثلاثون دراحوال مستنجد بالله ابن المقتفى لامر الله) اسمى يوسف لقبى مستنجد كنيتى ابو المظفر اولوب بشيوز اون سكزده طوغمشدر (مناقب) مرويدركه قاره ياغزاوزون صقاللو معتدل القامه علم كامل حلم شامل فهم ثاقب رأى صائب عقل وافر فضل باهر عدل ظاهر صاحبى اولوب شجيع ومهيب ذكى ولبيب شاعر بليغ وفصيح ومدبر

اهل رأی صحیح رافع جمیع بدع ومظالم ودفع اشقیاده سیف صارم اولوب کرم وعلم وحلم ورفق وشفقت ومفسدینه کمال بغض وغیظ وشدت اوزره ایدی * حتی برغمازی حبس ایدوب برکسنه آنی اطلاق ایتدرمکه اون بیك التون عرض ایتدکده بن سکا اون بیك التون ویره یم تا بکا آنك کبی برمفسد بولیویرکه آنی دخی حبس ایدوب مسلمانلری شرندن خلاص ایدم دیدی * نظم ونثرده وعلم اسطرلاب ونجوم وفلکیات وغیریده ید طولایه مالك وماهر اولوب بلیغ وسلیس ولطیف ونفیس اشعار بلاغت اشعاری وار ایدی * مرویدرکه پدری حیاتنده واقعه ده کوکدن برملك کلوب بونك آوجی ایچنه درت عدد حرف خا یازوب ایرتسی بعض معبرلر سنه خمس وخمسین وخمسمائه ده خلیفه اولورسن دیمکه اشارتدر دیو بشارت ایدوب بحکمة الله عینی واقع اولدی (فائده) مستنجد زماننده وفات ایدن کبار مشاهیر * دیلمی مؤلف مسند الفردوس ووزیر ابن هبیرة وحضرت شیخ عبد القادر الکیلانی قدس سره وامام ابو سعد سمعانی وشیخ ابو النجیب السهروردی که شیخ شهاب الدین سهروردینك شیخید رودخی نیجه لر ایدی (وفات) مرویدرکه مستنجد بشیوز التمش التی ربیع الآخرینك سکزنده قرق سکز یاشنده وفات ایدوب مدت خلافتی اون بر ییل وبر آی ایدی (فصل ثالث وثلاثون در احوال مستضیئ بالله بن المستنجد بالله) بعض کتبده مستضیئ بامر الله دیو یازلمشدر اسمی حسن لقبی مستضیئ کنیتی ابو محمد اولوب بشیوز اوتوز التیده یاخود اوتوز طقوزده طوغوب حضرت حسن بن علی بن ابی طالبدن صکره بوندن غیری حسن آدلو خلیفه کلمدی پدری وفاتنده بیعت اولندی (مناقب) مرویدرکه عاقل ومشفق عادل ومنفق (مصراع) اهل جود وسخا واهل وفا * واوصاف حمیده ده احسن خلفا ایدی تختنه چقدقده رفع مقاطعات غیرمشروعه یه ندا ایتدیروب علما وصلحا وزاویه نشینلره اموال عظیمه اولشدیروب ارکان واعیانه بیکدن زیاده خلعتلر کیدیروب کمال سخا رغنای قلبندن یاننده مال ومنالك ذره قدر قدر وحرمتی اولمیوب زماننده جمیع بدع ومظالمی رفع وامانه ورفض وشیعه مذهبلرین دفع واماطه ایتمشدی * محب صلاح ومکب علی الفلاح اولمغین مجلس وعظنه یوز بیك قدر کسنه جمع اولان شیخ ابن الجوزینك مجلسنه واروب پرده آردنده اوتوروب دیکلردی اهل مکر وشر خوفندن اکثریا سدن صاقینوب احتجاب ایدوب آته بندکجه دخی واقف کسنه بیله آکلوردی زماننده بغداده روافض آز واهل سنت غالب وممتاز وسرافراز اولوب جمله مسلمانان امن وامان واطمئنانده ایدیلر (بدایع وقایع) مرویدرکه بشیوز التمش طقوزده مصرده سلاطین فاطمیون منقرض اولمغین ملك صلاح الدین انده وزیر ایکن پادشاه اولوب خطبه یی خلیفه نامنه اوقودوب خبر کوندردکده شهر بغدادده دونما ایتدیلر * دمبدم خلیفه نك قوت وشوکتی آرتوب مصر وشام وحلب وجمله دیار عربه ودخی یمن وسرحدلره خطبه سی ساری وجاری اولوب خلافتی استقلال وحکومتی برکمال اولدی سنهٔ مزبوره ده ارض سواد عراقده بیوکلکی تورنج قدر عظیم طولولر یاغوب بنالر ییقوب وافر انسان وحیوان هلاك اولوب ایچلرندن بریسی یدی بیك درهم وزنی وار ایدی * ودخی دجله محکم طاشوب حددن آشوب شهری غرق ایدوب جمعه نمازی حصاردن طشره ده قیلنوب فرات دخی طاشوب قری ومزارعی غرق ایدوب (ع) درکاه حقه خلق تضرعلر ایتدیلر * احوال بو منوال اوزره ایکن بحکمة الله دجیل ناحیه سنك مزارعی صوسزلقدن هلاك اولدی * یتمش درتده بغدادده برکیجه نصف اللیله دك محکم یل اسوب کولك یوزنده آتشدن دیرکلر کبی علامتلر کورینوب صباحه دك طوروب جمله خلق درکاه خدای بی انباز چاره سازنده نوازه سوز وکداز ایله تضرع ونیاز ایتدیلر (فائده) مستضیئ زماننده وفات ایدن کبار مشاهیر * ابن الخشاب النحوی وحافظ ابو العلاء همدانی وناصح الدین بن البرهان النحوی وحافظ کبیر ابو القاسم وحافظ ابن العساکر صاحب التألیفات وحیص بیص الشاعر ودخی نیجه لر ایدی (وفات) مرویدرکه بشیوز یتمش بش شوالی آخرنده یاذو القعده نك ایکیسنده خلیفه اوتوز طقوز یاشنده وفات ایدوب یرینی اوغلی احمده وصیت ایدوب مدت خلافتی طقوز ییل والتی بچق آی ایدی (فصل رابع وثلاثون در احوال ناصر لدین الله بن المستضیئ بالله) اسمی احمد لقبی ناصر کنیتی ابو العباس ایدی بشیوز الّی اوچ رجبنك اوننده طوغوب پدری وفاتنده بیعت اولندی (فائده در حلیه ومناقب ومعایب) مرویدرکه آق بکزلو

تاتار بوزلو كوزل كوزلو نورانى انللو طوغان بورنلو سيرك وقرال صقاللو ايدى مجد وعازم ومهماتى معد
وحازم عالم وسخى وعاقل و بليغ وفصيح وكامل حددن بيرون اهل تدبير وفكر ومكر ايله جهانكير اولوب
كمال هيبتندن زهرهلر چاك وانك خوفندن بحد كسنهلر قريب هلاك اولورلردى * مهرينك نقشى رجائى
من الله عفوه ايدى * وافر اوصاف حميدهسى وارايكن رعايايه ظلم ايدوب نيچهلرك اموال واملاكارين آلوب
انلر دخى ترك ديار ايدرلردى واحيانا برينه مخالف ايشلر ايشليوب وشيعهٔ شنيعه مذهبنده اولوب
حتى شيخ ابن الجوزى بونك مجلسنده حضرت رسولدن صكره افضل امت كيمدر ديو صورلدقده من بنته فى بيته
ديوب غايتده عارفانه ذو الوجهين جواب ويروب ابوبكر درديو تصريحه قادر اولمدى * مرويدركه ولايت
بغدادناصرك احداث ايتديكى رسوم ومظالمدن خرابه توجه ايدوب كندوسى دخى كبوترباز وبندقه انداز
اهل ظلم ولهو صاحب جلب وسلب ومحو ايدى (امور خلافت) مرويدركه حسن تدبيردليذيرله عظمت
وشوكتى دمادم آرتوب مدت خلافتى دخى سائر خلفادن زياده اوزايوب خروج ايدنلرى قلع وقمع ومخالف
اولنلرى دفع ورفع وممالك عالمده اولان نيچه سلطان وامیرى كيمن تدمير كيمن تسخير ايتدى بحكمة الله هر كيم بوكا
خيانت واضرارا تمكه نيت واضمار ايتسه بربلايه يابرشدته كرفتار اولوردى طالعى قوتده ايكن تدبير وتسخير
عالمده دقت واطلاع احوال جميع رعايا وبرايايه غايت همت ايدوب هر شهرده وهر كويلرده نيچه جاسوسلرى
وارايديكه مفردات احوال افرادانامى بوكا اعلام ايدرلردى * خصوصا بغداد ده هر محلهنك پاسبانى كيجه
اهل محلهنك خير وشردن مطلع اولديغى احواللرين يازوب صباح خفية خليفهيه ويررلردى بويله فكر
ومكر وحيله ووسيله سيله سلاطين وغير يدن اهل شر وخيردن ايكى دوست آراسنه عداوت ايكى عدو آراسنه
محبت براغوب انلر خبردار اولمزلردى * غايتده مكار وحيله كار ودوربين برافكار اولمغين مصر وشام ويمن
وهند وعجم ونيچه ممالك عالمده سلاطين وسائر ناس بونك تدبير ومكرندن خوف وهراس وتيقظ واحترازده
اولوب ممالك اسلاميهده ايكى كسنه بريره كلوب بونك ذمنه متعلق بركلام سويلمكه اقدام ايده مزلردى
معتصم باللهدن صكره هيبت خلافت زوال بولوب بونك زماننده مع زيادة كمال بولدى * كندودن مقدم اله
كتورلمين مملكتلرى فتح وضبط ايدوب ولايت چينده ومغربده اندلس مملكتنده خطبهسى اوقنوردى
برمصلحت ايچون خوارزم شاهك مهرلو نامهسى كلدكده مكتوبى كتوردوب آچهدن ايلچىيه واركيت
نه مصلحته كلديكك معلوممز اولدى ديو خبر كوندروب اودخى حيران اولوب خليفه غيب بيلور صانوب
دونوب كتدى * وهندستاندن بركسنه سورهٔ اخلاص اوقور برطوطى ارمغان كتوروب ويرمزدن
اول طوطى وفات ايدوب حريف غمناك اولوب ايرتسى خليفهدن آدم كلوب طوطى يى ايستيوب حريف
اغليوب وفات ايتدى ديوب كلان آدم خليفه انك وفاتنى بلدى اما خليفهدن نه رجا ايدردك ديوب
حريف دخى بشيوز التون ديدكده ايشته خليفه سكا بشيوز التون كوندردى وسن چاق هندستاندن
چيقدقده مرادك بو ايدوكنى خليفه بلمشدر ديدى * مرويدركه جزئيات وكلياته بويله اطلاع كوسترديكى
كندويه جن مسخر اولوب بعض واقعات امورى انلر خبر ويررلردى ديمشلر (بدايع وقايع) خليفه شيعى
اولمغين بشيوز سكسانده بغداد ده امام موسى مزارين پناه اهل كناه ايتدكده نيچه مجرملر ومديونلرا كا التجا
ايتمكله جرم ودينندن قورتلدى عدا اولنمغين مسلمانلره عظيم ضرر اولدى * سكسان برده براوغلانجق
طوغديكه النك طولى برقارش درت بارمق اولوب همان برقولاغى وارايدى * سكسان ايكيدهرئيس منجمين
ابومعشر بلخى كواكب ستهميزانده جمع اولمغين فلان كون بادصرصر اسوب عالمى زير وزبر ايدر ديدكده
اهل بغداد قورقوب زير زمينلر ياپدروب ايچنه ذخيره قويوب وعده كوننده بحكمة الله اصلا يل اسميوب
حتى مناره لره ياقمش مومل چقار يلوب طوتلوب شعلهيى تحريك ايده جك قدر يل اولمامغين منجملرى
شعرا هجو ايتديلر * سكسان اوچده سلطان صلاح الدين قدس شريفى ونيچه شهرلرى كافرالندن آلوب
عظيم جنكلر ايتدى * طقسان ايكيدهمكهده برسياه يل اسوب عالمى بوريوب خلق اوستنه قزل قوم ياغديروب
كعبهنك ركن يمانيسندن برطاش دوشدى * سنهٔ مزبورهده ملوك خوارزميهدن علاء الدين خوارزم شاه
كثرت وقهرملوكله كمال قوت وعظمت بولوب مملكتلرنده خطبهٔ آل عباسى كسوب بعده اللى بيك عسكر ايله

نهر جیحونی کچوب سلاطین سلجوقیه کبی بغدادده اوتوروب خلیفه یی تسخیرا تمکه عزم ایتدکده خلیفه
شیخ شهاب الدین سهروردی حضرتلرینی ایلچی کوندروب واردقده منع ایده میوب البتــه واررم دیو خبر
کوندردکده خلیفه دخی سلاطین سلجوقیه اوتوردقلری سرایی ییقوب ایلچی یی جوابسز خور و حقیر
کوندردکده خوارزم شاه ایشدوب حدتله همدانه کلدکده بی وقت عظیم قار یاغوب یکرمی کون
چادرلرین اورتوب عسکری محکم الم چکوب بعض خواصی اهل بیت حضرت رسوله قصد ایتدیککز ایچون
حق تعالی غضب ایتدی دیوب بو حالده کندو مملکتلرندن ملوك ترکستان بره هجوم صددنده دردیو فریادجی
کلمکین دونوب کتدی * طقسان اوچده عظیم آوازایله برعظیم یلدز دوشوب شدت صدا اسندن نیجه بنالر
صارصلوب قیامت قوپار صانوب خلق اغلشوب جناب باری یه دعاوزاری ایتدیلر * طقسان التیده مصرده نیل
تمام طاشمیوب ایکی ییل عظیم قحط اولوب خلق قیریلوب جیفه‌لر ییوب عجائب ظهور ایتدی * طقسان یدیده
مصر وشام وجزیرهٔ کردستانده عظیم زلزله‌لر اولوب قلعه‌لر و بنالر ییقلوب شام یانده بر قریه یره کچدی * طقسان
طقوز محرمنده بر کیجه صباحه دك یلدزلر بری برلرینه کیروب چکرکه اوچارکبی اوچوب دائما حرکت ایدوب
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم ولادتی کیجه سندنبرو مثلی واقع وظهور ایتمامکین خلق اغلشوب
تضرع ودعالر ایتدیلر التیوزبرده کفار روم النــدن فرنك قسطنطنیه یی جبرایله آلوب التمش ییلدنصکره
روم دخی فرنك النـدن الدیلر * ینه التیوز برده ایکی باشلو ایکی اللو درت ایاقلو براوغلانجق طوغوب لکن
یشامدی * التیوز التیده ولایت چیندن کفار تاتار اشرار خروج ایتدیلر تتکیم اشاغیده باب احوال ملوك
جنکیزیه ده تفصیل اولنور * یکرمی برده خلیفه کعبهٔ معظمه یه یشل حریردن بعده سیاهدن اورتو اورتوب
اوزماندن الی الآن سیاه اورتیلور اولدی آندن اوّل مأمون خلیفه زمانندنبرو آق حریردن اورتی اورتیلوردی
ارالقده برکره سلطان محمود غزنوی صاری حریردن اورتمشیدی (فائده) ناصرك زمان خلافتنده
وفات ایدن کبار مشاهیر * ابن الانباری شیخ العربیه وسید احمد الرفاعی شیخ طائفهٔ رفاعیه وابن بشکوال
وسهیلی مؤلف روض الانف وامام عتابی حنفی مؤلف کتاب جامع کبیر وامام برهان الدین علی مرغینانی که
صاحب الهدایه در وامام فخر الدین حسن که قاضیخان دیمکله مشهور جهاندر والقاضی الفاضل وشمس
الائمه زنجری شیخ الحنفیه وامام شاطبی شیخ القراء وشیخ ابو الفرج بن الجوزی واعظ وصاحب تألیفات
والعماد الکاتب وفخر الدین الرازی وابو السعادات ابن الاثیر مؤلف جامع الاصول ونهایه درعلم حدیث
وابن الصباغ وابن الدهان النحوی وابو البقاء المفسر والشیخ نجم الدین الکبری وفخر الدین بن عساکر ودخی
بحد ولایعد کمسنه‌لر ایدی (وفات) مرویدرکه خلیفه‌نك اواخر عمرنده کوزلری ضعیف بلکه هیچ
کورمز اولوب لکن غایتده تحسنلکندن بر فرده طویورمیوب بر جاریه سنی کندو خطنه تقلید ایتدیروب
کاغدلری اکا یازدیروب خلق بلمزلر ایدی ودائما ایچدیکی صو بغداده یدی فرسخ یردن کتوریلوب هرکون
آتشده قینادوب یدی کوندنصکره ظرفلره قونوب یدی کونه دك دخی صاف اولوب بعده ایچردی لکن
(لایغنی حذر من قدر) سرنه مظهر اولوب مثانه زحمتنه اوغرایوب نیچه دفعه مخدرات ومنومات
ایچریلوب عقلی کتدکده ذکری یاریلوب ایچندن طاش چقاریلوب التیوز یکرمی ایکی رمضانك
آخر کونی یتمش یاشنده وفات ایتدی * مدت خلافتی قرق یدی ییل اولوب کندودن مقدم ومؤخر اولان
خلفادن هیچ برینك زمانی بوقدر اوزانمامشدر (فصل خامس وثلاثون دراحوال ظاهر بامر الله
ابن الناصر لدین الله) اسمی محمد لقبی ظاهر کنیتی ابو نصر ایدی بشیوز تمش برده طوغوب پدری وفاتنده
شوالك ابتداسنده اللی بر یاشنده بیعت اولندی آق وقرمزی بکزلو غایت کوزل یوزلو کمسنه ایدی
(مناقب) مرویدرکه عادل ودیندار عاقل واهل وقار حمیده خصال وپسندیده فعال اولوب حضرت عمر
ابن عبد العزیزه تقلید امیدایدوب عدل فراوان واحسان بی پایان ویدرینك غصب ایتدیکی اموال
واملاکی صاحبلرینه ایصال ونیچه مظالم ومقاطعات نامشروعه یی ابطال ایتدی * بغدادده یعقوبا
ناحیه سندن اون بیك التون حاصل اولورکن ناصر سکسان بیکه چقاروب ظاهر طاهر ذو العدل الباهر
اون بیکه ایندیروب واسطدن ظلمله جمع اولمش یوز بیکدن زیاده التون کلدکده جمله سنی صاحبلرینه ویردی

وشیخ عبد القادر کیلانی اوغلینك اوغلی عماد الدین محکم منتلہ بغداده قاضی ایدوب پدری ناصر زماننده نبرو هر کیجه پاسبانلر جمیع محله لرده خلقك احوال واسرارین یازوب خلیفه یه خفیة ایصال ایدوب نیجه کسنه لره ضرر ایرشوردی ارشاد قاضی عماد ایله بو بدعتی رفع ایدوب امابونی ترك ایدرسکز خلق بوزبولوب آزغون اولورلر دیدکلرنده مسلمانلرك عیبلرین آچقده نه نفع وار بزانلرك صلاحنه دعا ایده لم دیدی ودخی قاضی یه اون بیك التون ویروب مسجون اولان مدیونلری بونکله اطلاق وبذل اشفاق ایله دیوب وقربان بیرامی کیجه سی علما وصلحایه یوز بیك التون اولشدیروب بوقدر مالی نیچون تلف ایدرسن دیدکلرنده بن ایکندودنصکره دکان اچمش بازرکانم قولنی خیر ایشلیم که شمدنصکره نقد ریشام کرك اکلارسز دیوب ودخی نیچون ذوق وصفا وتنعم ایتمیوب کسب تعب وتألم ایدرسن دیدکلرنده زراعت زمانی کچدی دیوب جائز که الله تعالی عمریکی اوزون ایده دیدکلرنده ایکندودنصکره دکان اچان نه قزانور قولنی بقیه عمرمده تحصیل خیرات ایده یم دیدی * وخزینه یه کیروب خزینه دار خزینه سزلرك زمانکزده طولسه کرکدر دیدکده خزینه طولمغیچون یاپلیوب بلکه فی سبیل الله توزیع ایچون یاپلشدر جمع مال عادت تجاردر دیدی وسر ایده براوطه ده پدری زماننده قالمش وافر مهرلو کاغدلر کوریلوب نیچون بونلری آچمزسز دیدکلرنده بوکا حاجتمز یوقدر زیرا جمله سی غمز وکذبه متعلق نسنه لردر دیدی * والحاصل باب عدالتده بعض حکایاتی اولوب بی شك ومین ثالث عمر بندر دینلك جائزدر دیمشلر (عجیبه) التیوزیکرمی اوجده موصل وشهرزورده برآیه دك عظیم زلزله لر اولوب نیجه کویلر یره کچوب ودخی ایکی کره آی طوتلدی (وفات) التیوزیکرمی اوج رجبنده خلیفه اللی ایکی یاشنده وفات ایدوب مدت خلافتی همان جمله طقوز بچق آی اولدی (ارباب الدول ملهمون) ودخی (اتقوا فراسة المؤمن فانه ینظر بنور الله) مفهوملرنجه خلافتدنصکره آزیشایه جغی قلبنه لایح اولوب ایکندودنصکره دکان اچان بازرکان کبیم دیدیکی واقع اولدی (فصل سادس وثلاثون در احوال مستنصر بالله بن الظاهر بامر الله) اسمی منصور لقبی مستنصر کنیتی ابو جعفر اولوب بشیوز سکسان سکز صفرنده طوغوب پدری وفاتنده بیعت اولندی کوزل یوزلو آق وقزل بکزلو سیاه بادام کوزلو طوغان بورنلو کر قاشلو صاری صقاللو جسیم وکوته قد ایدی (مناقب) مرویدرکه جدی ناصر لدین الله بونك عقل وکمالاتن وانکار ونهی منکراتن کوروب محبت ایدوب لطفنه طریقیله قاضی دیوچاغررذی * خلیفه اولدقده عدل وانصافه جود والطافه ونظم احوال اطرافه باشلیوب علمایه کلی رعایتلر ایدوب مسجدلر کاربانسرایلر مدرسه لر بیمارخانه لر یاپوب نصرت اهل شرع وسنن ورفع فتن ودفع محن وجمع عساکر وجهاد عظیم المأثر وحفظ ممالك وضبط مسالك وفتح بلاد وقلاع وقمع اعدا واهل بدع واجب الانقلاع ایدوب جمله خلق بونك محبتنه اجماع ایتمشلردی (خیرات) مرویدرکه بین البریه مستنصریه دیمکله مسمی نادرهٔ دنیا بر مدرسهٔ علیا وبر عظیم دار الشفا بنا ایتمشدر مذاهب اربعه علماسنه شرط ویوز التمش یوك کتاب وقف ایدوب اشبو خیراتی اوقافنك هرسنه محصولاتی یتمش بیك التوندن افزون ایدی (وقایع) بونك زماننده سابقا ظهور ایدن کفار تاتار ولایت چیندن چیقوب بلاد مؤمنینه کلوب اخذ بلاد وقتل عباد وشر وفساد ایتدکلرنده خلیفه نك عسکری انلرله جنك ایدوب کفاری صیوب صدورده وباب شر وضری سد وشد ایدوب بعده اول ملاعین بدرأیله مدارا ایدردی * بعض معتبراتده مذکوردرکه کفار تاتار دیارچین پادشاهی هلاکو بن جنکیزخان التیوزیکرمی طقوزده آذربایجانه قصد ایدوب مستنصر خلیفه نك عسکریله اربل حاکمی ملك معظم تاتاری قاچروب اوتوز اوچده اربله تکرار کلوب مسلمانلر جنك ایتدکلرنده وافر کافر قیریلوب باقیلری موصل اطرافنه واروب قتل وفساد ایدوب مستنصر مالللرخرج ایدوب قوللر یازوب عسکر جمع ایتدی (فائده) بونك زماننده وفات ایدن کبار مشاهیر * یاقوت الحموی وابو القاسم رافعی شیخ الشافعیه وعلامه یوسف السکاکی مؤلف متن مفتاح العلوم که معتزله دن ایدی وابن المعطی مؤلف الفیة النحو وحافظ عز الدین علی بن الاثیر مؤلف تاریخ کامل واسد الغابه وابن عنبی الشاعر وسیف الدین الامدی صاحب تألیفات در علم کلام وحضرت شیخ عمر بن الفارض که قصیدهٔ تائیه صاحبیدر مصرده وفات ایتدی وحضرت شیخ شهاب الدین السهروردی مؤلف عوارف

المعارف وجمال الدين الحصيری شیخ الحنفیه وضیاء الدین ابن الاثیر که هم وزیر اولوب هم مثل سائر آدلو کتاب
مشهور تالیف ایتمشدی وحضرت شیخ محیی الدین بن العربی المغربی مؤلف فصوص وفتوحات ودخی نیجه لر
ایدی رحمة الله علیهم اجمعین (وفات) مرویدرکه خلیفه التیوز قرق جمادی الآخره سنده پدری کبی اللی
ایکی یاشنده وفات ایدوب بونك مدت خلافتی اون یدی ییل ایدی (خاتمه) مرویدرکه مستنصرك خفاجی
دیمکله مذکور ومشهور غایت شجیع وقوی القلب برقرنداشی اولوب بن خلیفه اولورسم نهر جیحونی کچوب
کفار تاتاری قیروب ولایتلرین الورم دیمکین مستنصر وفاتنده بعض امرانك شجاعت وشهامتندن
قورقوب مستنصرك اوغلی غایتده حلیم وساده دل وامور سلطنتدن حقیقة غافل اولمغین اکا بیعت ایدوب
خلفاء عباسیه نك بغدادده انقراض دولت وسلطنتلرینه واکثر اهل بغداد اولان تخمینا اون سکز کره
یوز بیك کبار وصغار ورجال ونسانك قتل وشهادتلرینه بحکمة خالق الحوادث سبب وباعث اولدیلر
تکیم برصحیفه دنصکره مرقوم وکیفیتی اندهمعلوم اولور انا لله وانا الیه راجعون (فصل سابع وثلاثون
در احوال مستعصم بالله بن المستنصر بالله) اسمی عبد الله لقبی مستعصم کنیتی ابو احمد اولوب التیوز
طقوزده طوغمشدر پدری وفاتنده اوتوز یاشنده ایدی بیعت اولنوب بغدادده آخر خلفاء عباسیه بودر
اول خلفاء عباسیه اولان سفاحك دخی اسمی عبد الله اولوب بوقصه اتفاقات عجیبه دندر (فائده در
مناقب ومعایب) مرویدرکه کریم ودین وپاك اعتقاد وحلیم ولین وصافی فؤاد اولوب لکن بی تدبیر
ومحب جمع مال وغافل وغیر ملاحظ المآل اولمغین وزیری مؤید الدین بن علقمیٔ رافضی یه جمله امورین تفویض
ایدوب اودخی انی مزاجنه کوره تسخیر وامور خلافتی کندو بلدیکی کبی تصرف وتدبیر ایدردی
(آمدن تاتار) مرویدرکه التیوز التی سنه سندنبرو که پادشاهلری جنکیز خان اله کاه اوغلینك
اوغلی هلاکو خان اله بلاد اسلامیه یه کلوب انواع فساد ایدن کفار تاتارچین بعد تخریب البلاد اشدا
ولایت بغداده قرق اوچ سنه سنده کلوب یعقوبا ناحیه سنده خلیفه نك سرداری دویدار کبیر عسکر کفار
تاتاری صیوب قاچردی (ظهور نار دوبار) معتبراتنده اولانك محصلی بودرکه التیوز اللی ایکیده یابرده
ولایت یمنده شهر عدنده قدرتدن برعظیم آتش پیدا اولوب کیجه اولدقده شرارهٔ بردودی هوایه صعود
ایدوب دریایه دوشوب کوندز اولدقده آتش برنده عظیم دخان نمایان اولوردی اللی درت جمادی الآخره سنك
اوچنجی کیجه سی مدینهٔ منوره ده غایت هیبتلو کورلدی اولوب بعده ایکی کونه دلك دمادم نیجه زلزلهٔ محکم
اولوب بعده شهره یارم قوناق یرده قدرت حقله برعظیم آتش ظهور ایدوب نیجه طاغلری طاشلری قورشون
کبی اریدوب مناره قدر علولری چیقوب رعد آوازندن زیاده صداسی اولوب تخمینا یکرمی کونلك
یولدن بواده اثری کورینوب انك کمال ضیاسندن مدینه شهرنده کیجه موم یاقمغه حاجت اولمیوب کوندز
کونشك نوری طوتلمش کبی قوتلو اولمیوب مزبور آتش تدریجله شهره یقلاشدقده جمله خلق مسجد شریف
حضرت رسوله التجا ایله فریاد وفغانلر وتضرع فراوانلر ایتمکین لطف حقله مدینه یه مانند باد صبا صفابخش
وروح افزا یللر اسوب بعده آتش شهردن اوزاغه کیدوب محصل جمله اوچ آی طوروب یاپلوب طولی
درت فرسخ عرضی درت میل اولوب طاشلری وبعض خرده طاغلری اریدوب بر یره جمع اولوب سد اسکندر
کبی بریکپاره سیاه طاغ اولدی * حضرت رسول علیه السلام بو آتشك ظهور ایده جکندن خبر ویروب
(لا تقوم الساعة حتی تخرج نار من ارض الحجاز تضیء لها اعناق الابل ببصری) بیورمشلر ایدی
فی الحقیقه چاق ولایت شامده کبری وزنجه اسمی بصری اولان ارض حورانده اشبو آتشك ضیاسنده
دوه لر بوینی کورینوب معجزهٔ رسول علیه السلام آشکاره اولدی (حرق) مرویدرکه حکمت حقله
سنهٔ مزبوره رمضاننده بینه مدینه ده مسجد شریف حضرت رسول علیه السلام فراشلرندن برینك
خطاسیله طوتشوب جمله سقف ودیوار ومسجدده هر نه که وار ایسه یانوب خلق اوشوب سوندرمکه چاره
بولمدی مسجد رسول ایکن یانمسنه حکمت خصوصنده برشاعر ماهر دیدیکه (نظم) لم یحترق
حرم النبی لشبهة * یخشی علیه ومابه من عار * لکنما ایدی الروافض لامست * تلك الرسوم
فطهرت بالنار (غرق) ینه بو ییلده بغدادده نهر دجله محکم طاشوب شهرلك اکثری غرق اولوب

وزیر خباثت نشانه نك كاشانهٔ ضلالت آشیانه سی یقلوب ویرانه اولدی (فتنهٔ عظمی ومصیبت كبری
وزوال خلافت آل عباس شرف انتما) كمال اجمال تفصیل حال بومنوال اوزره درکه دیار چینده مكین
اولان كفار تاتار اشراردن جنكیزخان بدامان بی ایمان بنه كندو ولایتنده تدریجله صاحب قران اولوب
بعده اشاغیده بیان اولنه جق وجهله التیوز التیده سلطان علاء الدین خوارزم شاهله والتیوز اون بشده
انك اوغلی جلال الدین خوارزم شاهله مانند شیرو پلنك مرارا عظیم جنك ایدوب جمله بلاد عجمه مالك وتیغ
بی دریغی ایله بحد انسان هالك اولدی * بشیوز اللی بشده بغدادده سنیلرله رافضیلر ارا سنده بر فتنهٔ عظیمه
اولوب اولر باصلوب مالری یغما النوب وافر رافضی قیرلدقده وزیر ابن علقمی دخی رافضی اولمغین قلبندن محكم
انجنوب خلافتی آل علی یه نقله وآل عباسدن انتقامه نیت ایدوب جنكیزخان اوغلی هلاكویه بغدادی
كلوب آلوب عباسیلری جمله قیروب خلافتی اولاد حضرت علی یه ویروب بغداده بی كند وطرفكدن حاكم
نصب ایدر ایسك شمدیدن سكا معین اولوب اكا كوره تدارك بشلایم دیو خبر كوندروب * اودخی نوله دیمكین
دائما خفیة خبرلشوب مسكین خلیفه ساده دل واهل حضور وغافل وجمع ماله محب ومكب ومائل اولمغین وزیر
مكار خلیفهٔ غفلت كاره بابا كز مجرد خوفدن چوق عسكر یازمشدر بوقدر وظیفه امرافنك اصلی یوقدر
دیوب ایكی دفعه ده اوتوزبش بیك عدد پراروخصم شكار عسكرك وظیفه لرینی كسوب وبونلری خفیة
شهردن سوردیروب بعده هلاكویه كل دیو خبر كوندروب اودخی كلوب بوطرفدن بقیهٔ عسكر ایله سردار
قارشو واروب صواشوب مسلمانلر آز اولمغین صینوب قاچوب بعده هلاكو التیوز اللی التی محرمنده
عاشورا كونی ایكیوز بیك عسكر ایله كلوب بغدادك طشره سنه قونوب مسلمانلر شاشوب امواج بلا
وآشوب باشندن اشوب وزیر ملعون خلیفه یه بن واروب مابینكزی صلح ایده یم دیو كیدوب هلاكو ایله جمله
آل عباسی قیرمغه عهدلشوب خلیفه یه كلدكده همان مرادی قزینی اوغلكزه نكاح ایدوب سزكله
دوستلشوب سلاطین سلجوقیه كبی شریك اولوب بعده كیرو ولایتنه كتمكدر انجق بس دفع شر ایچون لازمدركه
سعادتله سز اكابالذات واروب نكاح اولنوب اوكتدكدنصكره مرادكز هرنه ایسه ایده سز دیوب خلیفه ایسه
ابله اولمغین اینانوب (المحرره) للمرء لایجدی الحذر * اذلامفر من القدر * ان حل مایقضی علی ال *
انسان قد یعمی البصر * مفهومنجه اركان واعیان ایله واردقده كافرلر بونلری برچادره قوندیروب بعده
وزیر لعین شهره واروب نكاح بهانه سیله علما واكابری بیله كتوردكده انلرك وبر ایكیشر كلنلرك بونلری
اوریلوب خلیفه مسكین خطا ایله كلدوكنه نادم ولسان حالله بوشعری كویا كویا ومترنم اولدیكه (نظم)
الی حتفی مشی قدمی * اری قدمی اراق دمی * ولیس بنافع ندمی * فهان دمی فهاندمی * هلاكو ملعون
خلیفه یی واوغلنی برر چواله قودیروب كافرلردیبه اورمغله هلاك ایدوب خلیفه نك برقاچ اولادی وبرقاچ
عملری دخی كیمی شهید كیمی اسیر اولوب قتل اشراف انام تمام اولدقده دجله ایرماغنه كوپرو قوردیروب
كافرلر شهره كیروب قپولره وصویوللرینه كیرنلردن غیری صغیر وكبیر جلیل وحقیر جمله مسلمانلری
اوتوزالتی كونه دك بیابی قیروب زقاقلرده قان سیل روان اولوب جمله اون سكز كره یوز بیك كسنه
قتل اولندی * مرویدركه دور آدمدن تابصد ورایندم عامه یه سرایت ایتمش بویله برمصیبت وماتم
وظلم مضاعف ومدغم واقع اولمامشدر دیمشلر * الحكم لله العلی العظیم * ذلك تقدیر العزیز الحكیم
بومصیبت قیامت نشان حقنده صاحب كلستان شیخ سعدی اهل عرفان برلطیف قصیده دیمشدركه
مطلعی بودر (نظم) آسمانرا حق بود كرخون بكرید برزمین * برزوال ملك مستعصم امیر المؤمنین
ای محمد درقیامت كربرآری سرزخاك * سربرآورو این قیامت درمیان خلق بین (روایت دیكر)
بعض تواریخ عربیهٔ معتبره ده قصهٔ مزبوره بویله مسطوره دركه وزیر لعین پرنفاق هلاكو ایله اتفاق
ایتدكده هلاكو بوكاسن بزه یار صادق ایسك بغداد عسكری غایت چوقدر تقلیله سعی ایده سن دیو خبر
كوندروب بودخی سابقا ذكر اولندیغی اوزره تقلیل ایدوب هلاكو ایشتدكده كلوب خلیفه عسكر
جمعنه چالشوب اهل بغداد بری برلریله عهدلشوب قارشو واروب محكم صواشوب ایكی طرفدن بی روح
ومجروح چوغالوب عاقبت كفار صینوب مسلمانلر انلری قوه لیوب نیجه باشلرو اسیرلر ایله كلوب چادرلر ایله

طشره ده قونوب هلاكو وزيره اشجنوب بزى ظرافتيله كتوردوب رنك بكدى ديو خبر كوندرمكين او كيجه وزير ملعون جاسوسلر كوندروب مسلمانلرى غرق ايچون دجله ايرماغنى ياردبروب اوزرلرينه آقدوب اكثر عسكروطوار وهرنكه وار ايسه غرق اولوب بعضلرى پياده كوجله قورتلوب وزير خيانتشعير حيله سنى هلاكويه بلدرمكين تكرار كلوب هلاكو رجوع ايدوب قارشو طورر عسكر بولنمغين سابقا ذكر اولنديغى اوزره وزير حيله سيله خليفه واعيان مملكت (مصراع) مرغ راچون اجل آيد سوى صياد رود * مفهومنجه خليفه كندو ارادتلريله هلاكو اياغنه منافق سوزيله واروب خليفه يه شهادت وجمله شهر خلقنه قتل عام بالتمام واقع اولدى (نظم) عجب اولمايه بو ايشلر جهان بيوفادن كيم * كيمى قودى كيمى قويه الندن داد انك فرياد * قنى ضحاك وافريدون كه دون ايتدى آنى كردون * قنى كيخسرو ودارا قنى اسكندر رشداد * يله وبردى سليمانى ايدندى لقمه لقمانى * رميم ايتدى نريمانى نه قيلور كورجهان بيداد * بوزرشول نقشى كيم يازدى يقرشول كوشكى كيم دوزدى * شو بيدقلر كه هب ديزدى ديرر بر كون انى نزاد * نظر ايله بو معنايه كوكل ويرمه بو دنيايه * حذر ايت دوشمه غوغايه نه لذت فانى به نه داد (متفرقات متبدده از انواع متعدده) (١) مرويدركه خليفهٔ مرقوم مظلوم مرحومك مدت عمرى قرق يدى مدت خلافتى اون بش ييل وسكز آى وبر قاچ كون ايدى (٢) مرويدركه هلاكو ملعون قتل عامدن صكره بغدادى ضبطه كندو تواىعندن بر حاكم ديكوب وزير حقير تيره ضميرى طوتوب بره ملعون سن ولى نعمتك اولان پادشاهكه ودينده بولداشلركه بويله خيانت ايتمشيكن بكانه ايلسك كركدر ديوب محكم سوكوب كوزدن براغوب كفار ايچنده حقير وخوار وايتديكى خيانته نادم وبيحضور اولوب * التيوز اللى يدى اوائلنده انواع جفا ايله بى مهل ومطل قتل ايتدى (ع) لعنة الله عليه وعليهم ابدا (٣) مرويدركه هلاكو غايتده جبار وستمكار وبى رحم وروى كفرخوبى مستحق قاذورات وخم اولوب جميع مدت خروجنده وذروهٔ بغى وفساده عروجنده ممالك عالمده زمرهٔ بنى آدمدن يكرمى كره يوز بيك واوتوز بيك كمسنه قتل ايتمشدر (٤) مرويدركه مستعصم مرحومك زمان خلافتنده وفات ايدن مشاهيركبار * شمس الائمه كردرى شيخ الحنفيه وشيخ تقى الدين الشهير بابن الصلاح وعلم الدين السخاوى وابن يعيش شيخ النحو وابن البيطار مؤلف كتاب مفردات درطب وعلامهٔ ابن الحاجب مؤلف كافيه وشافيه وغيرى ورضى الدين الصغانى مؤلف عباب وزملكانى مؤلف اعجاز القرأن وشمس خسروشاهى ومجد بن تيميه ويوسف سبط ابن الجوزى مؤلف تاريخ مرأت الزمان ايديلر * مرويدركه مستعصم بالله وفاتيله بغداددن دولت عباسيه زائل وبدرقدر عاليلرى آفل اولوب التيوز اللى طقوزده ولايت مصره منتقل اولدى لكن مصرده كى خلفا بغداد خلفاسى كبى متصرف امور اولميوب ملوك مصرك اللرنده مقهور اولوب مراجعت عامهٔ خلق همان سلاطينه اولوردى تكيم اشاغيده احوال خلفا وسلاطين مصر فصللرنده مذكوردر (باب ثالث در احوال ملوك بنى اميه درولايت مغرب) بو طائفه ابتدا يوز اوتوز سكزده ظهور ايدوب جمله اون بش نفر ومدت سلطنتلرى ايكيوز سكسان درت ييل وتختكاهلرى مغربده قرطبه شهرى ايدى (مقدمه) اولا معلوم اوله كه ديار بغداده اولان خلفاء عباسيه زمانلرنده ممالك محميهٔ اسلاميه ده تغلب طريقيله پادشاه اولنلر بيحد ولا يعد فرقه اولوب لكن تواريخده تمام ومكمل مرتب ومسلسل ذكر اولنان سلاطينك بين الجمهور مذكور ومشهور اولان فرقه لرى بونلردركه طبقه لرى اساميسيله اوقات ظهورلرى تاريخى حالا اجمالا يازيلوب بعده هر فرقه نك ترتيبلرى اوزره مفصلا احواللرى بيان وعيان اولنور (ملوك طبقهٔ ثانيهٔ بنى اميه درولايت مغرب) ظهور ايشان فى سنة ١٣٨ (ملوك صفاريه درولايت عجم) ظهور ايشان فى سنة ٢٥١ (ملوك سامانيه درولايت عجم) ظهور ايشان فى سنة ٢٦١ (ملوك فاطميه درولايت مغرب بعده در مصر) ظهور ايشان فى سنة ٢٧٠ (ملوك ديلميه درولايت عجم) ظهور ايشان فى سنه ٣٢٢ (ملوك غزنويه در ولايت عجم) ظهور ايشان فى سنه ٣٨٩ (ملوك سلجوقيه درولايت عجم وبغداد) ظهور ايشان فى سنه ٤٣٢ (ملوك سلجوقيهٔ ديكر درولايت كرمان در ديار عجم) ظهور ايشان فى سنه ٤٣٢ (ملوك سلجوقيهٔ ديكر درولايت يونان يعنى قرمان ظهور ايشان فى سنه ٤٥٥ (ملوك خوارزميه درولايت عجم) ظهور ايشان

فی سنه ٤٩٠ (ملوك اتابکیه درحلب) ظهور ایشان فی سنه ٥١٥ (ملوك اتابکیهٔ دیکر در دیار عجم) ظهور ایشان فی سنه ٥٢٣ (ملوك ایوبیه در مصر) ظهور ایشان فی سنه ٥٦٩ (ملوك چنکیزیه در ولایت چین وعجم) اکرچه نیچه‌لری خصوصا اوللری کفار اولوب لکن بعضلری مسلمان اولغین جمله‌سی ملوك اسلامیه اراسنده یازلدی ظهور ایشان فی سنه ٦٠٦ (ملوك ترکانیه درمصر) ظهور ایشان فی سنه ٦٥٢ (ملوك چراکسه) که خلفاء بغدادانقراضندنصکره مصرده اولان خلفاء عباسیه زماننده پیدا اولدیلر ظهور ایشان فی سنه ٧٨٤ (ملوك آل عثمان) اکرچه کیم بونلر چراکسه‌دن سکسان بش ییل اول دیارروم‌ده فی سنه ٦٩٩ ده ظهور ایتدیلر لکن بیان احواللری تفصیل کلی اقتضا ایتمکله بشقه قسم اولمغین بشقه دیباجه ایله چراکسه‌دنصکره یازلدی (فصل اول دراحوال امیرعبدالرحمن الاموی) عربجه بکه وپادشاهه امیردینمکین بوکادخی امیردیدیلر بوخسه آل رسولدکل ایدیکی مقرردر زیرا معاویه بن هشام بن عبدالملك بن مروانك اوغلیدر پدری معاویه خلیفه اولمیوب لکن جدی هشام یوقاروده ذکراولنان خلفاء بنی امیه‌دن ایدی * تواریخ معتبره‌ده مذکوردرکه ظهور دولت آل عباس فتنه‌سنده اطراف عالمده بنی امیه طائفه‌سنك مشهوراولنلری قتل اولندقده عبدالرحمن قاچوب ولایت مغربده اندلس دیارنه واروب بنی امیه طائفه‌سنك قاچقونلری بونك یاننه جمع اولوب یوزاوتوز سکزده قرطبه شهرنده سلطنته بیعت اولندی * یك چشم ودراز ولاغر وخفیف العارضین اولوب لکن عالم کامل حاکم عادل ایدی شهرقرطبه‌ده برکلیسایی جامع ایدوب یوز بیك فلوری صرف ایتدی * بعض معتبراتده طولی یوز عرضی سکسان ذراع برعظیم جامع یاپوب ایچنده بیك عدد دیرك اولوب جامعك بدایع صنایعنه استادان جهان حیران قالوب بالکز منبری بناسنك اجرتنه اون بیك التون ویرلشدی دیو مذکوردر * یوز یتمش ربیع الاخرنده وفات ایدوب مدت سلطنتی اوتوزدرت یااوتوزاوچ ییل ایدی (فصل ثانی دراحوال امیرهشام بن عبدالرحمن) پدری وفاتنده تخته چکدی یوزسکسانده اوتوزسکز یاشنده وفات ایدوب سلطنتی یدی ییل یدی آی ایدی (فصل ثالث دراحوال امیرحکم بن هشام) پدری وفاتنده تخته چکوب لقبی مرتضی ایدی ایکی عمیسی سلیمان وعبدالله بونك اوستنه خروج ایتدکلرنده ایکیسنه دخی ظفر بولوب سلیمانی قتل ایدوب عبداللهله صلح اولدی * ایکیوزالتی یاشکزذی الحجه سنده اللی ایکی یاشنده وفات ایدوب سلطنتی یکرمی التی یایکرمی یدی ییل ایدی (فصل رابع دراحوال امیرعبدالرحمن بن الحکم) پدری وفاتنده تخته چکدی پدری واجدادی سکه ضرب ایتمیوب اطرافدن کلان نقودمسکوکه‌یی خرج ایدرلرایدی * مزبورعبدالرحمن عالم وکامل مدبرفاضل وعاقل اولمغین کندونامنه سکه قازدیروب التون اقچه کسدردی سلطنتی غایت قوت وشوکت وعظمت بولوب التونلولباسلرکیمك احداث ایدوب کتب قدما وحکمایی مملکتنه کتوردی * ایکیوزاوتوزطقوزده التمش اوچ یاشنده وفات ایدوب سلطنتی اوتوزبر ییل اوچ آی اولوب قرق بش نفر اوغلی قالدی (فصل خامس دراحوال امیرمحمد بن عبدالرحمن) پدری وفاتنده تخته چکدی فقیه صحیح وبلیغ فصیح خوش نهاد وکثیر الجهادایدی مغربده وادی السلیط آدلو یرده کفارایله برحرب عظیم وضرب الیم ایتدیکه مثلی دنیاده واقع اولمیوب اوچیوز بیك کافرقتل اولندی دیشلر اسیراولاندن غیری * ایکیوز یتمش اوچ صفرنده التمش بش یاشنده وفات ایدوب سلطنتی اوتوزدرت ییل اون برآی اولوب اوتوز اوچ نفر اوغلی قالدی (فصل سادس دراحوال امیرمنذربن محمد) پدری وفاتنده تخته چکوب ایکیوزطقسان بشده یا یتمش بشده وفات ایدوب سلطنتی یکرمی ایکی یاهمان ایکی ییل ایدی (فصل سابع دراحوال امیرعبدالله بن محمد) برادری وفاتنده تخته چکدی علم وتقواده اسلاف واخلافندن زیاده ایدی اوچیوز ربیع الاولنده قرق ایکی یاشنده وفات ایدوب سلطنتی بش ییل اون برآی ایدی (فصل ثامن دراحوال ناصر بالله بن عبدالرحمن بن محمد امیرعبدالله) جدی وفاتنده تخته چکوب بونك پدری محمدی باباسی عبدالله پادشاه ایکن برحدشرعی ایچون قتل ایتمشدی بونك زماننده بغدادده آل عباسدن خلیفه اولان مقتدربالله اطراف بکلرینك وخارجیلرك زبونی اولدقده اشبوعبدالرحمن آل عباسه تقلیداکندویه خلیفه وامیرالمؤمنین وناصربالله لقبلرین قویوب ولایتلری خلقنه کندوبی

خطبه ده وغیری یرلرده بو وجهله ذکر ایتمك امر ایدوب کندودن مقدم پادشاه اولان آبا واجدادنه همان امیر فلان دیرلردی * فوایح مسکیه ده مذکوردرکه مغربده ملك ناصر اموی عالم کامل اولوب خواص علوم خفیه واسرار عجیبه یه غایت مائل اولغین هند پادشاهی ملهو نیجه هدایا ایله کتاب کلیله ودمنهٔ برتصویری وعلم حروفده سفر حضرت آدمی یعنی کتابنی وجنت زیتونندن ومرسیننده یکرمی برورق اوستنده حضرت آدمه نازل اولان کتاب اسرار حروفی که خواص عجیبه یی جامع ونافع ایدی کوندروب قسطنطنیه پادشاهی حکیم ارمانوس دخی علم خواص نباتاتده لسان اغریقی یعنی لغت یونان قدیم اوزره ابتدا تألیف اولنان کتاب حکیم دیسقوریدوسی ولسان لاطینی یعنی لغت فرنك اوزره تألیف اولنان تواریخ ملوك رومی نیجه هدایا ایله کوندروب اوچ یلدنصکره اول کتابده اسم ورسمی نامعلوم اولان نباتاتك بعضی تعیین وتبیین ایتمکیچون نقوله نام راهبی کوندردی * مزبور ناصر اوچیوز اللی رمضاننده یتمش اوچ یاشنده وفات ایدوب سلطنتی اللی یل والتی بایدی آی اولوب اون بر نفر اوغلی قالدی (فصل تاسع در احوال حکم بن عبد الرحمن) لقبی مستنصر بالله یا منتصر بالله ایدی پدری وفاتنده تخته چقوب عالم فاضل عاقل کامل ایدی اوچیوز التمش التی صفرنده وفات ایدوب سلطنتی اون بش یل التی آی یاخود یکرمی بش آی ایدی (فصل عاشر در احوال مؤید بالله هشام بن حکم) پدری وفاتنده اون بش یاشنده تخته چقوب حاجبی یعنی قپوجی باشیسی ابو عامر القحطانی جمیع امور سلطنتی مستقلا کوروب کندویه منصور لقبن قودی اوچیوز طقسان طقوز جمادی الاخره سنده هشامك اوستنه عمیسی اوغلینك اوغلی محمد بن هشام بن عبد الجبار ابن عبد الرحمن الناصر بالله خروج وخلق اکا بیعت ایتدکده هشامی قرطبه شهرنده حبس ایدوب تخته چقدی هشامك سلطنتی اوتوز اوچ یل ایدی (فصل حادی عشر در احوال مهدی بالله محمد بن هشام ابن عبد الجبار بن عبد الرحمن الناصر بالله) پدری وجدی پادشاه اولمیوب پدرینك جدی ناصر پادشاه ایدی ایکی اوچ سطر مقدم چقدیکی اوزره هشام بن حکمی حبس ایدوب یرینه چقمشدی بر بیل اوچ یا درت آیدنصکره درتیوز شوالی اوائلنده سرکتادین تدان عیان اولوب اقرباسندن سلیمان ابن الحکم بن سلیمان بن عبد الرحمن الناصر بالله دخی بونك اوستنه خروج وبو دخی عسکر جمع ایدوب اکا هجوم ایتدکده سلیمان قاچوب لکن ارکان واعیان محمدی خلع ایدوب محبوس اولان هشامی تکرار تخته چقورمکین محمدی طوتوب قتل ایتدی محمدك سلطنتی همان بر بیل اوچ آی ایدی (فصل ثانی عشر در احوال مؤید بالله هشام بن الحکم در سلطنت دفعهٔ ثانیه) مزبور مهدی باللهی اعیان مملکت عزل وبونی حبسدن چقاروب نصب ایتدکارنده غایت آز زماندنصکره ینه درتیوز سنه سی ایچنده سابقا مهدینك اوستنه خروج ایدن سلیمان تکرار عسکر جمع ایدوب هشامی قرطبه شهرنده محاصره ایدوب عاقبت شهری جبرا قلجله فتح ایدوب تخته چقوب هشام ارالقده غائب اولدی (فصل ثالث عشر در احوال مستعین بالله سلیمان بن الحکم بن سلیمان بن عبد الرحمن الناصر بالله) اوائل ظهوری ایکی فصل سابقده مذکوردر تخته چقدکده کندویه مستعین لقبن قودی اوچ یل ودرت آیدنصکره درتیوز یدی محرمنده اولاد رسولدن علی بن حمود بن میمون بن احمد بن علی بن عبد الله بن عمر بن ادریس بن عبد الله بن حضرت امام حسن خروج ایدوب کندویه متوکل علی الله یا ناصر بالله لقبن قویوب عسکر چکوب سلیمانی وبرادرنی وپدرلرنی قتل ایدوب تخته چقوب سابقا غائب اولان هشامك موتنی اظهار ایدوب بر بیل وطقوز آی پادشاه اولوب لکن بو مدت ایچنده کندونك دخی اوستنه ینه آل رسولدن عبد الرحمن اسملو مرتضی لقبلو برکسنه خروج ایدوب علی انکله عظیم جنکلر ایدوب محکم بلالر چکوب عاقبت علی یی درتیوز سکز ذوالقعده سنده خدمتکارلری حمام ایچنده قتل ایدوب یرینه برادری قاسم بن حمود تخته چقوب لقبنی قائم بالله یاخود مأمون قویوب درتیوز اون ایکیده یا اون برده قاسم اوستنه برادرزاده سی یحیی بن علی خروج ایدوب لقبنی معتلی بالله قویوب ارالرنده نیجه جنکلر اولوب عاقبت عمیسی قاسمی طوتوب حبس ایدوب انده وفات ایتدی بر بیل ویدی آیدنصکره یحیی اوستنه سابقا قتل اولنان مهدینك برادری عبد الرحمن خروج ایدوب اجدادی تختنه چقوب یحیی قتل اولندی (فصل رابع عشر در احوال مستظهر بالله

عبدالرحمن بن هشام بن عبدالجبار بن عبدالرحمن الناصر بالله) سابقا خروج ایدنلرك حری اولان یحیانك
اوستنه خروج ایدوب رمضانده بیعت اولنوب ایکی اوج آی دنصکره قتل اولنوب یاخود خلع اولنوب
بعد زمان قاچوب بولده وفات ایتدی * بعض کتبده سابقا مذکور اولان سلیماندن آشاغیسی ذکر اولنمامشدر
(فصل خامس عشر در احوال مستکفی بالله محمد بن عبدالرحمن بن عبدالله بن عبدالرحمن الناصر بالله)
مستظهر خلع اولندقده خلق بوکا بیعت ایدوب بر ییل درت آی کچدکده بو دخی سلطنتدن خلع اولندی
(فصل سادس عشر در احوال معتمد بالله هشام بن عبدالملك بن عبدالرحمن الناصر) در تیوز اون سکزده
مستکفی خلع واشبو هشامه بیعت اولنوب بعده نیجه فتنه واختلاف ظهور ایدوب عاقبت در تیوز
یکرمی ایکیده خلع وحبس اولنوب انده وفات ایدوب دولت بنی امیه بالکلیه زائل ونابایدار اولدی
الملك الدائم للواحد القهار (روایت اخری) بعض کتبده سابقا ذکر اولنان محمد بن هشام بن عبدالجبار
بن عبدالرحمن اوزرینه برادرزاده سی هشام بن سلیمان بن عبدالرحمن الناصر خروج ایدوب خلق اکا بیعت
ایدوب رشید دیو لقب قونوب بعده عمیسی مزبور محمد بن هشام بن عبدالجبار بونکله جنك ایدوب بونی قتل
ایتدکده خلق انك خلعنه اتفاق ایتمکین کیزلنوب بعده قتل اولنوب انك قتل ایتدیکی هشامك برادری سلیمان
ابن حکم المستنصره بیعت اولنوب لقبن مستعین بالله قویوب در تیوز التیده سلیمان ایله دخی جنك اولنوب
سلیمان اسیر اولنوب عبدالرحمن بن عبدالملك بن الناصر تخته چکوب مرتضی دیو لقب قونوب بر ییل ایچنده
قتل اولنوب دولت بنی امیه ضعف بولغین آل رسولدن علی بن حمود در تیوز یدی محرمنده تخته چکوب
در تیوز سکز ذی القعده سنده قتل اولنوب برادری قاسم المأمون تخته چکوب اون بر سنه سنده خلع اولنوب
قاسمك برادرزاده سی یحیی بن علی بن حمود تخته چکوب معتلی بالله دیو لقب قونوب بر ییل یدی آی دنصکره
قتل اولنوب بعده دولت بنی امیه عودت ایدوب مستظهر عبدالرحمن بن هشام بن عبدالجبار تخته چکوب
اللی کوندنصکره قتل اولنوب محمد بن عبدالرحمن بن عبدالله بن عبدالرحمن الناصر تخته چکوب مستکفی
دیو لقب قونوب بر ییل درت آی دنصکره خلع اولنوب هشام بن محمد بن عبدالملك بن عبدالرحمن الناصر تخته
چکوب معتمد دیو لقب قونوب بر مدت سلطنت سوروب بعده خلع وحبس اولنوب در تیوز یکرمی ایکی صفرنده
وفات ایتدکده دولت بنی امیه بالکلیه زوال بولدی دیو مذکوردر والله اعلم (باب رابع در احوال ملوك
صفاریه) بو طائفه ایکیوز اللی برده دیار عجمده ظهور ایدوب جمله سی همان اوج نفر وسلطنتلری
اللی ییل ایدی (فصل اول در احوال یعقوب بن لیث الصفار) پدری لیث اهل حرفت اولوب صنعتی
تیمور وباقر جنسندن اولان توج یایق اولمغین صفار دیرلر ایدی عربجه صفر توجك اسمیدر مزبور یعقوب
ملوك عجمدن برینه سر عسکر اولوب بعد زمان سپاهیلر بونك ضبط وتدبیرین والطف کثیرین کوروب
دلبذیرلری اولمغین جمله سی بوکا تابع اولدقلرنده هرات وبوشنج شهرلرینه پادشاه اولوب بعده قوت بولدقده
بلخ وکابل ونیشابور واهواز شهرلرینه بعده سجستان وکرمان وخراسان وخوزستانه واکثر عجمستانه
مالك اولوب شهر نیشابوری تختکاه وباب عزت انتسابن زمرۀ دادخواهه پناه ایتمشیدی * عاقل کامل
صالح عامل شجیع مهیب مدبر مصیب ثابت قدم صاحب کرم عالی همم اهل نعم کسنه ایدی * خلفاء
عباسیه دن معتمد علی الله بونك ظهورین ایشتدکده عراق حاکمن بونك اوستنه کوندروب جنك ایچنده
حاکم اسیر اولمغین یعقوب کمال قوت وشوکت بولدی * معتمدك برادری ومر عسکری موفق بالله دخی بر دفعه
بونکله صواشوب یعقوب مغلوب اولمشدی آخر عمرنده مفلوج اولوب اطباحقنه ایتملك ایستدکلرنده
رضا ویرمامکین وفات ایتدی * مروی در که وصیتی اوزره سنك مزارینه بو کلماتی قازدیلر که (نثر)
هذا قبر یعقوب المسکین (نظم) ملکت خراسانا واطراف فارس * وما کنت عن ملك العراق بآیس *
سلام علی الدنیا وطیب نسیمها * کأن لم یکن یعقوب فیها بجالس (فصل ثانی در احوال عمرو بن لیث
الصفار) برادری وفاتنده برینه کچدی بختی مساعد شوکتی یوما فیوما متزاید اولمغین بغدادده خطبه لرده
بوکا دعا اولنوب اندن اول بو مرتبه بر پادشاهه میسر اولمامشدر * شیراز شهرنده بر جامع بنا ایتمشدر آخرکار
(مصراع) فانما هی اقبال وادبار * فحواسنجه زمان بی امان نامهربان بوندن روکردان اولوب

خلفاء عباسیه دن معتضد بالله امیر اسماعیل سامانی یی اون ایکی بیك کسنه ایله بونك اوستنه کوندروب
بودخی سکسان بیك نفر عسکر ازدر پیکر ایله مقاتله یه مقابله ایتدکده جوش جنك برخروشدن التنده کی آت
بلکلوب دشمن آلاینه قاچوب بی زحمت وبی تدبیر محض حکمت رب قدیر ایله اسیر وهمچون شیر دلیر بستهٔ
زنجیر اولوب بوحال عبرتمآل ایله دوه یه بندریلوب خوار وحقیر بغداده اسیر کوتوردیلر * مدت سلطنتنده
کیلار ومطبخی آلات ومهماتی اوچیوز یا التیوز دوه کوتوررکن عاقبت زندانده اجلقدن وفات ایتدی
(نظم) فلك را خود این رسم وآیین بود * که در مهرورزیدنش کین بود * چو استاد صنعتکر حقه باز *
نبخشد چیزی که نکرفت باز (فصل ثالث دراحوال طاهر بن محمد بن عمرو) جدی اسیر اولدقده
بوقاچوب سجستانده عسکر جمع ایدوب فارسه کلوب سابقا جدنی اسیر ایتدیرن معتضد خلیفه بونك دخی
اوستنه عسکر کوندردکده ینه سجستانه قاچوب انده وفات ایدوب دولت صفاریه بالکلیه منقرض اولدی
(نظم) نعمت دنیا سراسر خورده کیر * هر تماشا کو نکردی کرده کیر * ملك دنیا چون نماند پایدار *
مشرق ومغرب بدست آورده کیر * (باب خامس دراحوال ملوك سامانیه) بوطائفه عادل وعاقل ومدبر
امور کامل کسنه لر اولوب خراسانه واکثر ممالك عجمه وهندستانه وارنجه جمیع بلاد ماوراء النهره مالك ایدیلر
تختکاهلری شهر بخارا اولوب جمله سی اون نفر ایدیلر اول ظهورلری ایکیوز اتمش برده اولوب مدت سلطنتلری
یوز ایکی ییل والتی آی ایدی (فصل اول دراحوال امیر اسماعیل بن احمد بن اسد بن سامان) مرویدرکه
مزبور سامان حضرت رسول علیه السلامدن اول کلان ملوك عجمدن بهرام چوبین نسلندن اولوب
اجدادنك اکثری ملوك دیار ماوراء النهر ایدیلر اول ولایتلری حضرت عمر رضی الله عنه خلافتنده مسلمانلر
ضبط ایتدکدنصکره سامانك پدری سلطاناتقدن ساربانلق مرتبه سنه نزول ایتدی (نظم)
کهی بار سالار وکه ساربان * چنین آمده رسم این کاربان * بعد زمان مأمون خلیفه زماننده خراسان بکی امیر
طاهر سامانك لایق تربیت ایدیکنی بیلوب کلی رعایت ایدوب سامان وفات ایتدکده اوغلی اسدی مأمون
ماوراء النهرده برشهره حاکم ایدوب بعد زمان مستقل پادشاه اولدی اسدك برقاچ اولادی بعض بلاد خراسانه
حاکم اولمشلردی * مرویدرکه مزبور اسماعیل عادل ولبیب ومدبر مصیب اولوب زمانه سی خلیفه سنه
طاعت ومحبت اوزره ایدی * ترکستانه وبعض ممالکه غزا ایدوب نیجه مملکتلر فتح وضبط ایتدی *
عمرو بن لیث الصفاری جنکده اسیر ایتدیکی بر صحیفه یوقارووده کچمشدر (فصل ثانی دراحوال امیر احمد
ابن اسماعیل) پدری وفاتنده یرینه کچوب التی ییل والتی آی دنصکره خدمتکارلری بونی قتل ایتدیلر *
تاریخ میرخوانده مذکوردرکه بونك مملکتنده بعض خارجیلر ظهورا تمکین انلرك دفعنه عسکر چکوب
ممالکنی کزوب جانندن بزوب دائما علما ایله اختلاط وصحبت ایتمکین خدمتکارلری بوندن نفرت ایدوب
اوچیوز برده بر کیجه خدمتکارلری بونی قتل ایدوب بخاراده دفن اولنوب بعده بعض قاتللری طوتلوب
قصاص اولندیلر (فصل ثالث دراحوال امیر نصر بن احمد) پدری شهید اولدقده اون یاشنده تخته
کچوریلوب عاقل وعادل وحلیم وکریم واهل شجاعت وهمت ونعمت ولطفی عمیم ایدی * تدبیر امور ایله
تسخیر جمهور ایدوب ضبط بلاد وربط عباد وکسر اهل عنادا تمکین اشبو جهان فانی بنیان محنت
آشیانده نیجه زمان کامبخش وکامبین وکامران اولدی * عارف کامل اولمغین اوغلنه ایتدیکی نصایح
لطیفه سی بعض کتبده یازلمشدر * اوچ آی سل مرضنه مبتلا اولوب اوچیوز اوتوز برده اوتوز سکز یاشنده
وفات ایدوب سلطنتی یکرمی سکز ییل ایدی (فصل رابع دراحوال امیر نوح بن نصر) پدری وفاتنده
یرینه کچوب زماننده خروج ایدن عدو سیله نیجه دفعه وعظیم خارجیلرله بالذات وبالواسطه جنکلر ایدوب
برایکی کره صینوب قاچوب ولایتی آخر کسنه ضبط ایدوب بعده ینه ظفر بولوب یرینه کچدی عادل وعاقل
کسنه اولمغین اوچیوز قرقده وفات ایتدی سلطنتی اون ایکی یا اون اوچ ییل ایدی (فصل خامس
دراحوال امیر عبد الملك بن نوح) عاقل وعادل کسنه ایدی پدری وفاتنده یرینه کچوب یدی ییل
والتی آیدنصکره کوی وچوکان اوینار ایکن آتدن دوشوب اول آنده جان ویردی (فصل سادس
دراحوال امیر منصور بن نوح) سلطنتی اون بر ییل طقوز آی ایدی (فصل سابع دراحوال امیر نوح

ابن منصور) خراسان بکاری بوکاعاصی اولمغین شهر غزنه ده شحنه اولان ناصر الدین سبکتکینه خبر
کوندردکده نوحدن انلرک شرلرینی دفع ایتمکین نوح دنخی سر عسکر لکنی سبکتکینه ویردی * تاریخ
میرخوانده مذکوردرکه بونک اوزرینه ترکستان پادشاهی بغراخان کلمک اوزره ایکن اکا طاقت
کتورلمامکین امیر نوح قاچوب اطرافده کزوب بغراخان خسته اولوب ولایتنه کتدکده نوح کلوب کندو یرینه
کچدی بعده نوح قدیمدن غزنه بکی اولان امیر سبکتکین الیه وانک اوغلی محمود الیله بعد خارجیلر دفع وکسر
وقهر ایتمکین نوحک سلطنتی غایت قوت وشوکت بولمشدی * اوچیوز سکسان یدیده وفات ایدوب سلطنتی
یکرمی بریل ویدی آی ایدی (فصل ثامن دراحوال منصور بن نوح الثانی) غافل وبد تدبیر اولمغین
جلوسندن بریل ویدی آی کچدکده سابقا عاصی اولان بعض امرامی بونی طوتوب کوزلرینه قیزمش
میل چکوب بونک برادرینی تخته کچوردیلر سلطنتی بریل طقوز آی ایدی (فصل تاسع دراحوال امیر
عبد الملک بن نوح ثانی) اوغلانجق ایکن برادری یرینه کچوردیلوب خراسان بکی محمود بن سبکتکینی عزل ایتمک
ایستدکده ارالرنده عظیم محاربه لر اولوب عاقبت عبد الملک صینوب بخارایه قاچدقده درتیوز اوتوز طقوزده
ترکستان پادشاهی ایلک خان کلوب ماوراء النهر شهرلرینی آلوب عبد الملکی اسیر ایتدی (فصل عاشر
دراحوال امیر اسماعیل بن نوح ثانی) برادری طوتلدقده بوقاچوب ممالک عجمده برمقدار عسکر ایله
شهر بشهر کزوب سلطان آل سامان بی سر وسامان اولوب بوجهان چهان برلاواده معین وملجأ ومأوی
بولمیوب عاقبت اوچیوز طقسان بشده بونی هلاک وزیر مغالک ایتدیلر * آخر ملوک سامانیه بودر بونک
ممالکتلرین دنخی خراسان بکی محمود بن سبکتکین ضبط ایدوب شاه عالیجاه انجم سپاه رعیتپناه اولدی (نظم)
بذا قضت الایام مابین اهلها * مصائب قوم عند قوم فوائد (باب سادس دراحوال ملوک فاطمیه)
اشبو طائفه آل رسول کچنمکین فاطمیون دینکله وابتدالرینک اسمی عبید الله اولمغین عبیدیه دنخی دینکله
مشهور ایدیلر * اول ظهورلری ایکیوز طقسان التیده ومدت سلطنتلری ایکیوز یتمش ییل اولوب جمله سی
اون درت نفر ایدی اوللرینک تختکاهلری ولایت مغرب اولوب دردنجیلری مغربدن مصره واروب
انده قالوب بعده کانلر مصرده ساکن ایدیلر (تنبیه) تاریخ خلفاده مذکوردرکه اشبو ملوکک اکثری
تحقیق زندیق اولمغین کیمی حاشا سب انبیا اولنغه ندا ایتدیروب کیمی دعوای علم غیب ایدوب کیمی شرابه
حلالدر دیوب کیمی کندویه خلقی سجده ایتدیروب غایت اصحلری سب صحابه یه سعی حیثیت ایدر رافضی
خبیث اولوب علماء دیار مغرب بو طائفه نک حالی مرتدین وزنادقه حالیدرکه شرع شریف واجب الاتباع
خلافنی اظهار ایتدیلر دیو اجماع ایتمشلردر * ثقاتدن مرویدرکه بو طائفه ناخائفه ضلالت عاکفه
جمله زمان سلطنتلرنده واقع اولان علما وصلحادن درت بیک کمسنه یی محبت صحابه سببیله ظلما قتل ایدوب
اهل اسلامه کفار تاتاردن وسائر فجاردن شر وضررلری اشد برخصم الداایدیلر * زمان خباثتنشان
برمظالملرنده مصر شهرنده جمله قاضی اولنلر شیعه شنیعه مذهبی اوزره حاکم ایدیلر * عاقبهم الله بالنار
فی دار البوار انه المنتقم القهار (فصل اول دراحوال عبید الله المهدی الفاطمی) کندوسی ابن محمد
ابن عبد الله بن میمون بن محمد بن اسماعیل بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب اوغلیم دیو
کچنوب * لکن علماء محققین دیمشلردرکه آل رسول اولمیوب کندونک مقدما اسمی سعید وپدری سلمیه شهرنده
بردمورجی یهودی ایدی * بعضلر ایدر عبیدک جدنک اسمی قداح اولوب مجوسی ایدی تاریخ ابن شحنه ده
دیدیلرکه عبیدک اسم ونسبی سعید بن احمد بن عبد الله بن القداح دردیو مذکوردر * مرویدرکه عبید ولایت
مغربه واروب آل رسولم دیوب علماء علم نسب بونک احوالن بلمیوب عوام ناسی اینانذیروب بوکا واولادنه
فاطمیون دیو آدقودیلر نیجه علماء سلف ایدر عبید اهل کیدا زالۀ ملت اسلامیه یه حریص برزندیق
هم مذهب فریق روافض ضلالت رفیق اولمغین اهل سنت وجماعت رئیسلری دنیاده قالمسون دیو بعد علما
وصلحاء ذوی الشرف قتل وتلف ایتمشدر (ظهور) کتاب حیاة الحیوان امام دمیریده مذکوردرکه
حسین بن محمد بن احمد بن عبد الله القداح بن میمون بن محمد بن اسماعیل بن جعفر بن محمد ابن علی بن حسین
ابن علی بن ابی طالب سلمیه شهرنه واروب سابقا انده جدی عبد الله القداح بعض کمسنه لرده امانت قودیغی

ماللری وسائر متاعلری الوب قوجه سی وفات ایتمش غایت حسنا بر یهودی خاتونی نکاحلنوب
اول یهودینك خاتونندن غایت کوزل جوان اوغلی اولمغین مزبور حسین انی اوغل ایدینوب کمال رعایتله
بسلیوب اوقودوب تحصیل علم ایتدردیکه مزبور یهودی زاده ایدی عبید الله مهدی دیدکلریدر * بعده
اوکی باباسی مزبور حسین که سابقا دعوای خلافت ایله ظهور ایتمکیچون خفیة تدارکلر وعظیم تدبیرلر ایدوب
مسلمانلری بونی خلیفه ایتمکه بیعته دعوت ایچون نیچه توابعی یمن ومغربه ولایتلرینه واروب خفیة خلقی
مزبور حسینه بیعت ایتدرمکه دعوته مباشرت ایدوب نیچه کمسنه لری بیعت ایتدردوب دائما حسینه
خبرلر کوندررلردی * پس مزبور عبید الله تحصیل علم ایدوب شرف نفس وهمت بلند صاحبی اولدقده
اوکی باباسی حسین کندونك اوغلی اولمامغین بونی صلبی اوغلی اولمق شایع ایدوب بندنصکره خلافته
مستحق بودر دیوب بوکا دخی دعوای خلافته لازم اولان تدبیرات وتزویراتی تعلیم وتفهیم ایدوب کندونك
عمیسی قزینی بوکا نکاح ایتدی * پس مزبور عبید الله کندویه آل رسوللك اثبات ایدوب ابن حسین بن علی
ابن محمد بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب اوغلیم دیو شایع ایتدی *
بعض علما دیدیلرکه مزبور عبید الله قداح دیدکاری کمسنه نك اولادندندر * مرویدرکه مزبور عبید اللهك اوکی
باباسی حسین وفات ایتدکده کندوسی دعوای خلافته باشلیوب کندویه مهدی دیو لقب قویوب خلقی
کندویه بیعته دعوتی عالمه منتشر اولوب مغربده اولان توابعی خلقی مقدما بوکا بیعته دعوت ایتمکین وافر
کمسنه بیعت ایدوب عسکر جمع ایدوب بونك نامنه ولایت مغربده مملکتلر فتح وضبط ایتدکارین بوکا خبرلر
کوندروب بونك ظهورینی بغدادده خلیفه اولان امیر المؤمنین مکتفی بالله ایشیدوب بونی اله کتورمکه
اصرلدقده عبید الله خلیفه دن قورقمغین اوغلی قائم بامر الله نزار ایله که کوچك اوغلان ایدی بعض توابعی ایله
مغربه قاچوب افریقیه شهرندن وافر مال کتوردوب بعده ینه مغربده رقاده شهرنه کیدوب هجرت رسولك
ایکیوز طقسان یدی ربیع الاخری اواخرنده واروب حکم ایتدیکی شهرلر خلقی کندوبی امیر المؤمنین
مهدی دیو یاد ایدهلر وجمعه نمازی خطبه لرنده دخی بویله ذکر ودعا ایدهلر دیو امر ایدوب خلقی کندونك مذهبنه
دعوت ایدوب خلقی جبر ایله جمع ایدوب تابع اولنلره احسانلر ایدوب اولمیانلری حبس ایتدی * معتبرات
متفرقه ده منذکوردرکه ایکیوز تمشده دیاریمنده عبید الله دعوای استحقاق خلافت ویتمش سکزده
حج ایدوب مکه ده طائفه عربدن کنانه قبیله لرندن برقبیله یه بولشوب بونك حالی انلره خوش کلمکین بوکا تابع
اولدقلرنده مصره بیله کیدوب کندویه کمال اطاعتلرین کوردکده اتفاقله ولایت مغربه کیدوب ایکیوز
سکساندہ خلقی بوکا متابعته دعوت ایدن ابو عبید الله الشیعی مغربده قیروانه واروب افریقیه پادشاهی
زیادة الله بن عبد الله بن ابراهیم بن احمد بن محمد بن ابراهیم بن اغلب ایله جنك ایدوب بعده تدریجله قوت
وشوکت بولدی * طقسان التیده ابو عبید الله زیادة الله ایله تکرار صواشوب جمله عسکرین قیروب زیادة الله
مصره قاچوب اندن دیار عراقه کیدوب انده وفات ایدوب ملوك اغالبه نك آخری ایدیکه افریقیه ده یوز اون
ایکی یل پادشاه اولمشلردر مزبور ابراهیم بن اغلبی هارون الرشید افریقیه یه حاکم ایدوب کوندرمشدی *
مرویدرکه ملوك فاطمیه اغالبه دن غیری نیچه سلاطینك دخی دولتلرین منقرض ایتمشلردر * بریسی طائفهٔ
ادارسه درکه ادریس بن ادریس بن عبد الله بن حسن بن جعفر بن حضرت امام حسن اولادی ایدیلرکه
ولایت مغربده فاس وبربر وطنجه طائفه لر ایله دولتلری قوت بولوب مدت سلطنتلری یوز یلدن زیاده ایدی
باشلری کسیلوب مهدی یه کتورلدی ودخی سلجماسه شهرنده دولت بنی مدرار دخی منقرض اولدیکه مدت
سلطنتلری یوز اوتوز یل ایدی * دولت بنی رستم دخی منقرض اولدیکه مدت سلطنتلری یوز التمش یل ایدی
(جلوس) ایکیوز طقسان یدیده مهدی یه خلق کیمی طوعا کیمی کرها بیعت ایدوب خلیفه وامام
وامیر المؤمنین مهدی دیوب اودخی قلوب ناسی جذب وجلب ایچون صورتا عدل واحسانه باشلیوب سلطنتی
تمام قرار بولدقده کندونك سلطنتنه سبب اولان ابو عبد الله الشیعی ایله انك برادری ابو العباسی قتل ایدوب
جزاء سنمار مثلنك مضمونی آشکار اولدی * اوچیوزده مصری فتح ایتمکه اوچ کره عسکر کوندروب
هر برنده بغداددن مقتدر بالله خلیفه عسکر کوندروب مصری محافظه ایتدیلر اوچیوز برده طائفهٔ مهدی

بربردن قرق بيك عسكرايله ينه مصره هجوم ايدوب نيلدن كچمكه قادراولمامغين اسكندريه يه كاوب قتل عباد
وبعض فساد ايدوب دونوب كيدوب بغداددن خليفه عسكر كوندرمكين مغربده برفرقه ده وافرجنكار
اولوب ينه بوييل مهدی اسكندريه وفيوم شهرلريني آلوب ضبط ايتدی * مرويدركه عاقل وشجيع اولوب
ولايت مغربده دريا كنارنده برمحكم حصار استواريابديروب نيچه قپولری اولوب هربرينك برقنادی
بوزقنطار اولوب تمام اولدقده حظ ايدوب اسمنی مهديه قويوب ساكن اولوب فاطميونه ضرزاريشمكدن
اشته شمدی امين اولدم ديدی * اوچيوزيكرمی ايكيده كندوقلعه سنده آلتمش درت ياشنده وفات ايدوب
مدت سلطنتی يكرمی درت ييل وبرآی ايدی (فصل ثانی دراحوال قائم بامرالله محمد بن عبدالله المهدی)
بعضلر اسمنی نزاردرديمشلر * مرويدركه پدر سقرمقری وفاتنده تخته كچوب بودخی نيچه علماقتل ايدوب
كفروزندقه ورفضده پدرندن اشد واغلظ وعلماوصحابه اندن ابغض واغيظ ايدی حتی سب انبيايی خصوصا
العنوا الغاروماحوی ديوشهرده ندا ايتديروب حضرت رسول الله ابوبكره تعريض قصدايتمشدر * صلی الله
وسلم علی ماحواه الغار محمد المصطفی المختار سيد الابرار وابی بكر مقتدی الاخيار صلاة وسلاما
الی يوم الحشر والقرار ولعنة الله الملك الدائم ابدالدهر علی القائم وعلی سائر اخوانه الكافرين آمين
يارب العالمين * مرويدركه ابويزيد نام خارجی عسكر چكوب قائمك اكثرشهرلرنی الوب تختكاهی اولان
مهديه شهرنده بونی محاصره ايدوب بواثناده قائم ملعون اوچيوزاوتوزاوچ سنه سنده وفات ايدوب
خلق بونك موتنی اخفا ايدوب بعده اوغلی اسماعيلی تخته كچورديلر قائمك مدت سلطنتی اون اوچ ييل ايدی
(فصل ثالث دراحوال منصوربالله اسماعيل بن قائم) پدرنی محاصره ايدن خارجيله صواشوب
قاچروب پدری تختنه كچدی شجيع وفصيح اولوب منبر اوزرنده مسجع ومصنع خطبه‌لر ايجاد ايدوب
اوقوردی مغربده ولايت قيروانی فتح وضبط وآنده برشهر بنا ايدوب اسمنی منصوريه قويوب انده ساكن
اولدی پدری وضع ايتديكی مظالمی رفع ايدوب عدالت ورعايت ايله خلق كندويه محبت ايتديروب
لكن رافضی مشرب شيعی مذهب ايدی * اوچيوزقرق برده اوتوزطقوزياشنده وفات ايدوب سلطنتی
يدی ييل اون التی كون ايدی (فصل رابع دراحوال معزلدين الله معدبن اسماعيل) پدری وفاتنده
تخته كچدی (لمحرره) اصل راميل ميكند هرفرع * تابع تخم ميشود هرزرع * مفهومنجه اسلافی كبی
محكم رافضی وخبث درونی غيرعارضی ايدی لكن عالم وفاضل وعاقل وكامل وفصيح وبليغ ومدبر وساعی
بی دريغ وذكی وسخی ممتاز مائل عدل ورعيت نوازاولمغين سلطنتی قوت بولوب برطرفدن بحر محيطه
وارنجه بلاد وولايت عربی فتح وضبط ايدوب زماننده بغداده خليفهٔ عباسيه اولان مقتدربالله تازه اولوب
تدبيرده تقصيرا يتمكله ملوك اطراف عالم ارا سنده مطاع ومسلم اولمامغين هربری تغلب وكردن كشلك ايتدكده
معزدخی كندوولايتلری خلقنه كندويه خليفه واميرالمؤمنين ديمك امرايدوب ينه مغربده ولايت اندلس
پادشاهی اميرعبدالرحمن دخی بوكا تقليدا كندويه ناصربالله لقبن قويوب اميرالمؤمنين وخليفه
ديوب خطبه‌لرده يادا اولنوردی (بناء مصر) مرويدركه مصرده كافورحبشی كه برطواشی يعنی خادم
كشی اولوب سابقا مصره خلفا اجازتيله شام بكلكندن واروب پادشاه اولان ملك اخشيد محمد بن طوغجك
قولی ايكن اخشيد وفاتنده يرينه پادشاه اولان اوغلی كوچك اولمغين كافوراكا وزير واتابك اولوب
بعده مستقل حاكم اولمشدی مزبوركافوردخی اوچيوز اللیده وفات ايتدكده امورمملكت مختل اولوب
قرامطهٔ ملاعين دخی شامی آلوب مصره عزيمت صددنده ايكن بعض عسكرمصرمعزه بزه عسكركوندر
سكا مصری تسليم ايده لم ديو خبركوندرمكين بودخی پدرينك قولی قائد جوهررومی سردارنی اوچيوز
اللی سكزده يوزبيك عسكرايله مصره كوندروب امراء آل عباسك الندن الدی * قديمدن مصرنيل كنارنده
عربلر فسطاط ومصرعتيق روميلراسكی مصرديدكاری شهراولوب مزبورجوهرآب نيلدن برقاچ ميل اوزاق
جبل مقطب دينلنده برشهرفريدالدهر ياپوب اسمنی قاهرهٔ معزيه قويوب حاليا موجود اولان مصربودر
ودخی اذانلرده حی علی خيرالعمل ديمكی زياده ايتدردی * سابقا اوچيوز اللی درتده مصروشام وديارمغرب
شهرلرنده مذهب رفض غايت اظهار اولنوب اول تاريخده تراويح نمازی جماعتله قيلمق حضرت عمر

احداثیدر دیو منع ایتدیلر * بعده مزبور جوهر ایکی بچق ییلده جامع ازهر آدلو برلطیف واسع جامع یاپوب
الی الآن معبد و مسکن علما و صلحا و فقرا و غربا اولدی * مزبور معز رافضی و شیعی اولمغین اللی سکز
شعباننده خطبه لرده صحابۀ کرام ذکرا ولنمیوب همان بعد الحمد والثنا اللهم صل علی محمد المصطفی وعلی علی
المرتضی وعلی فاطمة البتول وعلی الحسن والحسین سبطی الرسول وصل علی الائمة آباء امیر المؤمنین المعز
لدین الله دیو اوقونمق امر ایتدی * بعده معز جمله اتباع وعسکریله مغربدن مصره کوچوب اوچیوز التمش
ایکی رمضاننک نصفنده یکی مصره کیروب انی تخت ایدنوب آبا واجدادی تابوتلرین دخی بیله کتورمکین
مصرده سرایی ایچنده دفن ایتدی * مصر شهرینه کالدکده سائر اموال وتحفدن ماعدا بیك بشیوز دوه یوکی
قیرمزی فلوری خزینه ایله شهره داخل اولمشدی دیمشلر * مرویدرکه بلاد مغرب ومصردن غیری شام وحلب
ومدینه ده دخی خطبه سی اوقنوب مکه ده سابقا خطبه خلفاء عباسیه دن مطیع لله نامنه اوقنوب بعده
حرمین شریفینده عظیم قحط اولمغین مزبور معز اللی بیك التون صدقه کوندردکده خطبه بونك نامنه
اوقنور اولدی * اسمعیلیه دن اولوب آل رسولدن ابن طباطبا معزه نسبی احوالن صوردقده قلجن نصفنه دك
قیندن چقاروب هذا نسبی دیوب بعده مجلسده حاضر اولان امرا وعسکره التون صاچوب هذا حسبی
دیدی دائما قول منجمینله عمل ایدوب رافضی مشرب شیعی مذهب ایدی * اوچیوز التمش بشده
قرق بش یاشنده وفات ایدوب مدت سلطنتی یکرمی درت ییل ایدی (فصل خامس در احوال عزیز بالله
نزار بن المعز لدین الله) پدری وفاتنده تخته چقوب جمعه کونی خطبه یه چیقدقده منبر اوستنده بر کاغد بولوب
نسب باطلنه تعریضا بو ابیات یازلمشدیکه (نظم) انا سمعنا نسبا منکرا * یتلی علی المنبر فی الجامع *
ان کنت فیما تدعی صادقا * فاذکر ابا بعد الاب السابع * وان ترد تحقیق ما قلته * فانسب لنا نفسك کالطائع *
اولادع الانساب مستورة * وادخل بنا فی النسب الواسع * فان انساب بنی هاشم * یقصر عنها طمع الطامع *
(نثر) مرویدرکه شیعی ورافضئ باطل لکن حلیم ومجرملره عفوه مائل ایدی * پدری زماننده زیاده
ولایت یمن وشام وحلب وحما وحمص وموصلده دخی خطبه وسکه سی ساری وجاری ایدی سنیلره عدو وحاسد
اهل رأی کاسد بر فاسد اولمغین امور عظیمه یه اهل کفر وجحوددن نصاری ویهود طائفه لرین استخدام ایدوب
عیسی بن نسطورس نصرانی یی کندو یه کاتب ویهودی میشایی شامه حاکم ونائب ایتمکله مسلمانلر بر نوائب
اولوب یهود ونصاری طائفه لری عزت ورفعت بولمشلردی * بعده بر خاتون عزیزبی تمیزه (بالذی اعز الیهود
بمیشا والنصاری بابن نسطورس واذل المسلمین بك الا کشفت عنا) دیو ورقه ایله عرض وعرض عزیزی هتك
وقرض ایتدکده عزیز ابن نسطورسی طوتوب مالن آلدی * مرویدرکه عزیز مغربده ملوك بنی امیه دن هشام
ابن الحکمی هجو ایدوب نامه کوندردکده اودخی سن بزی بلدك هجو ایتدك بز ده سنی بلسیدك هجو ایدردك
دیوب کندوسی معلوم النسب وعزیز مجهول النسب ایدوکنه کنایه واشارت ایتمکین بو هجو ملیح متضمن
التفضیحدن عزیزك قلبی مغموم ومجروح اولوب ملزم ومبهوت اولمغین اختیار سکوت ایتدی * اوچیوز
سکسان التیده مصره ایکی قوناق یرده قصبۀ بلبیسده حمام ایچنده قرق ایکی یاشنده وفات ایدوب سلطنتی
یکرمی بر ییل وبش بچق آی ایدی (فصل سادس در احوال حاکم بامر الله منصور بن العزیز بالله) پدری
وفاتنده اون بر یاشنده تخته چقوب پدری قوللرندن ارجوان آدلو آق خادم اتابك ومدبر جمیع امور اولوب
حاکم بیود کده ارجوانی قتل ایدوب مستقل اولدی * اوچیوز طقسان اوچده حاکم طرفندن شام بکی
بر مغربی یی حماره بندیروب ابو بکر له عمره محبت ایدنك حالی بودر دیو شهرده کزدیروب بعده بوینن اوردی
رحمة الله علی الشهید ولعنة الله علی العنید (قبایح بر فضایح) مرویدرکه حاکم بامر الله دیدکلری
رافضی وکافر وزندیق لعین حقیقة هیچ بر دین وآیین اوزره اولمدیغندن غیری لیل ونهارده بر حالده برقرار
اولمیوب دیوانه وار امور متضاده اظهار ایدردی مجرد نفسی هواسنه تابع وامر ابلیس بر تلبیسه طابع
بر ملعون دون مفتون ومغبون ایدی خر طبع وخرسوار اولمغین حاکم حمار دیمکله اشتهار بولدی * شهر خلقنك
تفاصیل احواللرینه واقف واطلاع ایچون جاسوسلق ایدر بعض خاتونلر کزدرمکین نیجه احواله واقف اولوب
علم غیب دعواسن ایدوب فلان کشی بو کون اونده شویله ایلدی دیو کشف اسرار وهتك استار ایتمکین نیجه

عوام بوكا اعتقاد حتى بعض سفها حاشا الوهيت اسناد ايدوب شام اطرافنده نيجه بيك لعين بوزعم باطلده ثابت
ومكين ايديلر * لعنة الله عليهم اجمعين * مرويدركه مصرده بركون خطبه ايچون منبره چيقدقده بركاغد
بولديكه بونى يازمشلر (نظم) بالظلم والجور قد رضينا * وليس بالكفر والحماقه * ان كنت اعطيت علم غيب *
بين لنا كاتب البطاقه (نثر) اوچيوز طقسان بشده اعيان شهر مصردن نيجه لرى حبس وقتل ايدوب
سب صحابه يى مسجدلر وچارسولر ديوارلرينه يازديروب اطرافده اولان بكلرينه دخى خبر كوندردى
ينه بو ييلده شهرده جمله كلبلرى قتل ايدوب ميوه قسمندن الما وسبزه دن ملوخيه و بولى اولميان بالق صاتلمسون
ديوامر ايدوب عمل ايتمين بازار جيلردن وافر كسنه قتل ايتدى * طقسان التيده مصر ومكه ومدينه خلقنه
امر ايتديكه كندونك اسم ضلالت رسمى ياد اولندقجه جمله خلق اياق اوستنه قالقوب سجده ايده لر * طقسان
يديده بنى اميه دن مغرب پادشاهى هشام بن عبد الملك نسلندن ابوركوه ديمكله مشهور برخارجى ظهور
ايدوب وافر عسكرله مغربده برقه شهرين آلوب حاكم آنك اوستنه عسكر كوندردكده حاكم عسكرى
صينوب خارجى كلوب مصرده صعيد ولايتن ضبط ايتدكده حاكم مصر وشام عسكرلرين جمع ايدوب
واروب عظيم جنكدنصكره اله كتوريلوب باشى كسلوب مصرده آصلدى * طقسان سكزده قدسده
ومصرده اولان كليسالرى يقديروب طائفهٔ نصارى بوغازلرينه طولى برذراع وزنى مصر بطمانيله
بش بطمان خاج يهوديلر دخى اومقدار وزنده بوزاغو باشى صورتنده باشى يومرى اغاج آصوب سياه
دلبندلر صارنمق بيوردقده نيجه لرى تحمل ايده ميوب اسلامه كلديلر * بعده حاكم مجنون جميع كليسالر
تكراريابلغه واسلامه كلان كفارا كراه ايله اولديلردوب اسكى دينلرينه رجوعه امر ايتدى * درتيوزده
حاكم مصر درويش وزاهد اولوب مصرده بر مدرسه وجامع ياپوب اوچ ييله دك خلق بوكا دعا ايدوب بعده
زنديق اولوب علماسى قتل ايتمكه باشليوب فعل خيرى ترك ايدوب مدرسه سن ابطال ايتدى * درتيوز برده
بغداد وكوفه وانبار ومداين وموصل و بعض شهرلرده مذهب رفض غايتده شايع اولمغين حاكم نامنه
خطبه اوقنور اولدى * درتيوز ايكيده حاكم تازه خرما صاتلمسون ديو خرمانى آتشه ياقديروب تازه اوزم
دخى صاتلمسون ديوب نيجه باغلرى بستان بوزند يسنه دوندردى * درتيوز درتده خاتونلر
كيجه ده وكوندزده اصلا زقاقه چيقمسونلر ديو محكم يساغ ايدوب وفاتنه دك اجرا اولندى *
اون برشوالنك اواسطنده حاكم قديمى عادتى اوزره حماره بنوب ايكى آتلو ايله شهرى طولاشوب بعده آتلولرى
شهره كوندروب كندو يالكز كيدوب غائب اولوب برآى قدر صكره ولايت مصرده حلوان آدلو قريه ده
بنديكى حمار مجروح بولنوب حاكمك جيفهٔ كثيفه سى بولنميوب لكن قفتانلرى بچاق پاره سيله بولنوب قتلى
وموتى مقرر اولدى بعضلر بونى همشيره سى قتل ايتدى يا ايتدردى ديمشلر * مدت عمرى اوتوزيدى ييل
سلطنتى يكرمى بش ييل ايدى (فصل سابع در احوال ظاهر لاعزاز دين الله على بن الحاكم بامر الله
پدرينك موتى معلوم اولدقده تخته چيقورلوب اون سكز ياشنده اولمغين عمه سى ست الملك تدبير امورا تمكين
سلطنتلرينه ضعف كلوب ممالك شام وحلب و بعض ولايت مغرب بونلرك ضبطلرندن چيقوب
درت ييلدنصكره خاتون وفات ايتدى * درتيوز يكرمى التيده و ياسكزده ظاهر دخى وفات ايدوب
مدت عمرى اوتوز اوچ ييل يا اوتوز بش ييل مدت سلطنتى اون بش ييل طقوز آى يا اون يدى ييل طقوز آى
ايدى خوب سيرت مائل عدالت ايدى ديمشلر (فصل ثامن در احوال مستنصر بالله معد بن الظاهر
المذكور) پدرى وفاتنده يدى ياشنده اوغلانجق ايكن تخته چقورديلر * درتيوز التمشده مصرده ورمله ده
زلزله اولوب قيولر صوينى قيناتوب طشره طاشوب رمله ده بنالر ييقلوب التنده يكرمى بش بيك آدم هلاك
اولوب ودخى دريا بركوننك يول چكلوب كنارده اولنلر بالق دوشررکن خلق بالق اولامغه طاغلدقده تكرار
برآنده دريا كلوب قاچمغه مجال اولميوب جمله سنى غرق ايتدى * التمش ايكيده مصرده قحط يوسفدنصكره
نظيرى واقع اولمدق قحط اولوب حتى آدم اتى ينوب بر اتمك اللى التونه بركاب بش التونه بركدى اوچ التونه
صاتلوردى * بوكا مثال اولمز زيرا انسان برى برين يمك بونده واقع اولدى بر اتمك كه قرق درهم اوله قرق فلورى يه
صاتلدى وبركلب باشى اون التونه صاتون النديى آلان اوجوز آلدم ديو فرح كسب ايدردى وقپوسى آچق

اوله‌کابلر کیروب اوصاحبنك قارشوسنده بعض اوغلانجقلری یوب کمال ضعفدن منعه قادر اوله‌مزلردی اشبو اسلوب اوزره قحط یدی یل اوزانوب مستنصر سکسان بیك قطعه بللور وسکسان بیك حریر قماش ویکرمی بیك التونلو وکومشلو قلیچ صاتوب خرج ایتدی * قحط سببیله اولاد وعیالن بغداده کوندروب بوقحط دنصکره ولایت مصر خرابه یوز طوتدی * اشبو سنه‌ده و بعده حرمین وشام وحلبده خطبه مستنصردن کسلوب خلیفهٔ بغداد نامنه اوقنور اولوب اذانده فاطمیون احداث ایتدکاری حی علی خیر العمل لفظی دخی مخالف سنتدر دیو ترك اولندی * مزبور مستنصر خیر طلبه قحطدن فقر غلبه ایدوب بر سجاده اوزرنده قالدی * بعض کتبده بر سجاده ونعلین ایله ترك سلطنت ایدوب مجمع علما وصلحا اولان جامع ازهره کیروب وفاتنه دك عبادته مشغول اولدی دیمشلر * درت یوز سکسان یدیده وفات ایدوب مدت عمری وسلطنتی آبا واجدادندن زیاده اولوب جمله التمش یل ایدی (فصل تاسع دراحوال مستعلی بالله احمد بن المستنصر بالله) پدری یرینه کچدی * مرویدر که ملوك اهل اسلام ممالك عالمده بری برلرینه دوشوب دائما جنکه مشغول اولمغین خصوصا سلاطین سلجوقیه شام ولایتن الدقلرینه مستعلی الم کلی چکوب انلردن خوفندن فرنك کافرلرینه کلوب شامی الوك دیو خبر کوندروب انلردخی درت یوز طقسانده دریادن دونمالیه کلوب قدس و بیروت وعکا واکثر بلاد شامی بش یله دك تدریجله آلوب بالکز قدسده یتمش بیکدن زیاده علما وصلحا وسائر ناسك کیمنی قتل وکیمنی اسیر ایدوب جمله یهودیلری کلیسایه جمع ایدوب آتشه یاقدیلر * اشبو مدتلرده ممالك اسلامیه دن نیجه شهرلر دخی الدیلر * درت یوز طقسان بشده مستعلی وفات ایدوب سلطنتی یدی یل اولوب افضل بن امیر الجیوش نام مدبر اموری وار ایدی (فصل عاشر دراحوال آمر باحکام الله منصور بن المستعلی) بش یاشنده پدری یرینه کچوریلوب بعده رافضی وفاسق اولدی * بشیوز اوچده فرنك شام طرابلسن سابقا ایکی یل محاصره ایتمکین حالا آلوب اکثر ولایت شامه مستولی اولمغین * بشیوز درتده مسلمانلر انلردن قورقوب حلب و بعض شهرلر خلقی برر قاچر بیك التونه صلح اولوب بعده کافرلر غدر ایتدیلر * اشبو سنه‌ده مصرده ایکندی وقتنده سیاه یل اسوب خلقك قصلری طوتلوب هوا محکم قراروب شهر اوسننه قوم یاغوب خلق قیامت قوپار صانوب قورقوب بعده بر مقدار اچلوب هوا صراروب بعده اخشام اولدی * اون بشده امیر الامرا افضلی بعض عسکر علی الغفله قتل ایدوب مال بی پایانی پادشاهه کتوریلوب ابو عبد الله البطایحی امیر الامرا اولدی * یکرمی درتده پادشاهی مصر اطرافنده ایکن باطنیه طائفه سندن بعض کمسنه‌لر اوشوب قتل ایدوب کندونك اولادی قالمامغین عمیسی اوغلانی تخته کچوردیلر * مدت عمری اوتوزدرت یل سلطنتی یکرمی طقوز یل واون بش کون ایدی (فصل حادی عشر دراحوال حافظ لدین الله عبد المجید بن ابی القاسم بن المستنصر بالله) عم‌زاده‌سی قتل اولنوب اوغلی قالمامغین بونی تخته کچوردیلر پدری پادشاه اولمامش ایدی ابو احمد ابن الافضل بن بدر الجمالی یی وزیر وجمله امورین اکا تفویض ایتدکده ابو احمد تغلب ایتمکین * بشیوز یکرمی التیده حافظ انی قتل ایدوب قرق درتده حافظ یتمش یدی یاشنده وفات ایدوب سلطنتی اون طقوز یل بدی آی ایدی (فصل ثانی عشر دراحوال ظافر بالله اسماعیل بن الحافظ لدین الله) پدری وفاتنده یرینه کچدی * بشیوز قرق طقوزده وزیری اولان عباس صنهاجینك اوینه واروب اوغلنه فعل شنیع ایتمك ایستدیکن وزیر ایشیتدکده پادشاهی یوسف وجبرائیل آدلو برادرلریله قتل ایدوب بعد زمان شامه قاچوب یولده فرنك کافرلری عباسی شهید ایدوب اوغلی نصری اسیر ایتدیلر ظافرك سلطنتی بش یل مقداری ایدی (فصل ثالث عشر دراحوال فائز بنصر الله علی بن عیسی بن الظافر بالله) بش یاشنده تخته کچوریلوب لهلایع بن زریك نام کمسنه وزیر اولوب ملك صالح دیو لقب قونوب مصرده صالحیه دیدکلری جامعی بو بنا ایتدی * بشیوز اللی ایکیده ولایت شامده عظیم زلزله‌لر اولوب شیرز وحماه وحمص وحصن الاکراد وطرابلس وانطاکیه شهرلری خراب اولوب ییقلان بنالر التنده بیحد کمسنه هلاك اولدی * بشیوز اللی بشده فائز اون ایکی یاشنده وفات ایدوب سلطنتی التی یل ایکی آی ایدی (فصل رابع عشر دراحوال عاضد لدین الله عبد الله بن یوسف بن الحافظ لدین الله) پدری پادشاه اولمیوب جدی حافظ پادشاه ایدی

فائزاوغلا تحق ایکن وفات ایدوب اولادی اولمیوب عاضد انك عمیسی اوغلی اولمغین یرینه بونی کچوردیلر * بشیوزاللی التیده عاضدك پدری همشیره سی وزیری اهلا بی قتل ایتمکه آدملر کوندروب بچاقلرله بیحد یرده مجروح ایدوب اوینه ایلدیلوب وزیر عاضده عتابنامه کوندردکده عاضد خبرم یوقدر دیو یمین ایدوب خاله سنی طوتوب وزیره کوندروب قتل اولندی * وزیردخی جراحتلردن وفات ایتدکده رزیك وزیر اولدی * اللی سکزده لهلا بعك خدمتکاری شاور وزیر اولوب امیرالجیوش دیو لقب قوندی * ضرغام آدلو کمسنه شاوره هجوم ایدوب شاور ولایت شام پادشاهی نورالدینه قاچوب ضرغام وزیر اولوب مصرده نیجه امرا قتل ایدوب بو فتنه لرده اهل مصره ضعف کلوب کافرلر مصری آلمغه طمع ایتدیلر (محاربات وبعض حوادث متنوعه) بشیوزاللی طقوزده شاور نورالدینه مصره فرنك مسلط اولمشدر مصر وزارتن بکا ویررسکز مصر قوللنه وظیفه ویردکدنصکره خزینه نك ثلثنی سزه کوندره یم دیوب اودخی اسد الدین شیرکوه ابن شادی بن ایوبی سرعسکر ایدوب شاور ایله مصره کوندروب واردقلرنده ضرغامك عسکری صینوب ضرغام قاچوب اسد مصره کیروب شاور وزیر اولوب بعده نورالدینه وعده یه وفا ایتمیوب اسد مصرده بلبیس وشرقیه ولایتنی ضبط ایدوب شاور فرنکه اسد اوستنه هجوم ایتسونلر دیو خبر کوندروب انلردخی بلبیسده اسدی محاصره ایدوب بعده نورالدیندن خوفلرندن یول ویروب جمله عسکر یله شامه کوندردیلر * بشیوز التمش ایکیده نورالدین اسدی ایکی بیك عسکر ایله مصری فتحه کوندروب واردقلرنده جیزه یه قونوب شهری ایکی آی محاصره ایدوب اول اثناده شاور فرنکدن یاردمجی ایستیوب انلردخی لب دریاده دمیاط طرفندن کلوب اسد صعید ایلنه قاچوب بعده آز عسکر ایله کلوب شیرانه جنك ایتدکده مصر عسکریله کافرلر چوغیکن بحکمة الله صینوب طاغلوب اسد عسکری وافر کافر قیروب بعده اسکندریه یه واروب برادرزاده سی امیر صلاح الدین یوسفی انده حاکم قویوب کندو صعید ایلنه کیدوب اهل مصر ایله فرنك تکرار جمع اولوب اسکندریه یی درت ای محاصره ایدوب اسد ایشیدوب ارسلان کبی کلوب جنك ایدوب بعده شاور اسده وافر مال ویروب صلح اولمغین اسد ایله صلاح شامه کیدوب بعده فرنك ایله اهل مصر فرنك طرفندن مصرده برمقدار عسکر ایله برصوباشی اوتوروب شهرك قپولری انلرك ضبطنده اولوب خزینه دن هر ییل یوز بیك التون آلمق اوزره صلح اولوب * التمش درتده فرنك مصره غلبه ایدوب بلبیسی جبر ایله آلوب خلقك کیمنی قتل کیمنی اسیر ایدوب یکی مصری دخی محاصره ایدوب شاور فرنك خوفندن شهری آتشه یاقوب اللی درت کونه دك دائما یانوب خلق اسکی شهره کوچوب بو اثناده مصر پادشاهی عاضد سست عضد سلطان نورالدینه فریادجی کوندروب شاور دخی فرنکه یوز بیك التون ویروب طقوز کره یوز بیك دخی ویرمکه عهد ایدوب صلح اولدقده فرنك کیدوب نورالدین عظیم عسکر ایله اسدی وصلاحی تکرار کوندروب مهماتدن غیری ایکیوز بیك فلوری خرجلق ویروب اسد مصره یاقلشدقده فرنکلر قاچوب اسد شهره چادرله قونوب شاور مغرور اسدی ضیافت بهانه سیله طوتمق ایستدکده (نظم) حافرالبئر فی طریق اخیه * واقع فیه لامحالة فیه * فحواسنجه حیله سی طویلوب کندو طوتیلوب عاضد اسده شاورك باشنی بکا کوندر دیو خبر کوندرمکین کسوب کوندروب عاضد اسدی وزیر ایدوب ایکی آیدنصکره اسد وفات ایتمکین انك برادرزاده سی صلاح الدینی وزیر ایدوب لقبنی ملك ناصر قویوب اودخی سلطان نورالدینه بن سزك طرفکزدن قائمقامکز اوله یم بکا یدرمی واهلی کوندرك دیوب اودخی کوندروب بعده صلاح عاضدك مؤتمن الخلافه دیدکاری مقبول طواشیسنی قتل ویرینه طواشیلردن قراقوش الاسدی نصب ایدوب تدریجله صلاح مصرده کمال استقلال بولدی (وفات) التمش التیده صلاح مصرده شیعه مذهبنده اولان قاضیلری جمله عزل وشافعی قاضیلری نصب وشافعیلره مدرسه بنا ایتدی وفرنکلری اکثر بلاد ساحلدن قاچروب قوت وشوکتی مضاعف اولدقده نورالدین ایشیدوب کوجنه کلوب البته مصردن فاطمیونك خطبه سن کسوب خلفاء آل عباس نامنه اوقونسون دیو خبر کوندردکده ناچار اولوب عضد دخی خسته بولنمغین بشیوز التمش یدی محرمنك ایکنجی جمعه سنده خلیفهٔ بغداد اولان مستضیء بنورالله نامنه اوقیوب اهل مصر طنمیوب عاضدك مرضی آرتوب عاشورا کونی وفات ایتدی

جمله خزینه‌سن صلاح الدین ضبط ایدوب بکندکارین الیقویوب نورالدینه دخی بعض هدایا کوندروب
بوجمله‌دن غیریسن اون ییله دك متصل صاتدیلر * تاریخ کامله‌ده ابن اثیر عاضدك خزینه‌سنده اولان تحفلك
بریسی مانند شبچراغ منور بردانه یاقوت احمر ایدیکه وزنی اون یدی درهم یا مثقال ایدی بن او مجلسده حاضر
اولوب بو یاقوتی کوزمله کوردم دیو یازمش * مرویدرکه عاضدك مدت سلطنتی اون ایکی ییل اولوب آخر ملوك
فاطمیون بودر بوندنصکره ملك صلاح الدین مزبور مصرده مستقل پادشاه اولدی تحکیم آشاغیده
تفصیل اولنور (نظم) چرخ گردونده اویله در قانون ● آی طولنسه کونش طلوع ایلر * بوکاوریننه ایدر
اقبال ● منزله چونکه اول رجوع ایلر (باب سابع در احوال ملوك دیلمیه) بوطائفه‌یه دیالمه و دیلمیه
و دیلمیون و آل بویه دخی دیرلر کیمی دیار عجمده کیمی بغدادده اولوب خلیفه ایله خطبه و سکه‌ده مشترك ایدیلر
اکثری زمان واحدده کیمی بغدادده کیمی عجمده پادشاه اولمغین عددلرنده ونیجه احواللرنده خصوصا مقدم
ومؤخر یازمقده کتب تواریخده اختلاف اولوب حالا بعد التحری اختیار اولنان بودرکه بونلر اون سکز
نفر اولوب اکثری روافض و شیعه و ظلمه ایدیلر اول ظهورلری اوچیوز یکرمی ایکیده اولوب مدت
سلطنتلری یوز یکرمی طقوز ییل ایدی ● طقوز نفری بعض بلاد عجمه مالك اولوب لکن بغداده کاوب
اندهساکن و خلفاء آل عباسه مسلط اولوب خلافت نامی انلرك تصرف جمیع امور بونلرك ایدیکه لقبلری بودر
معزالدوله عزالدوله عضدالدوله صمصام الدوله شرف الدوله بهاءالدوله شرف الدولهٔ ثانی جلال
الدوله الملك الرحیم * طقوزی دخی بغداده کلیوب همان بعض بلاد عجمه مالك ایدیلرکه لقبلری بودر
عمادالدوله رکن الدوله مؤیدالدوله فخرالدوله مجدالدوله سلطان الدوله عماد دین الله ملك منصور
ملك ابوعلی (فصل اول در احوال عمادالدوله علی بن بویه) مرویدرکه بویه آخر ملوك عجم اولان
یزدجرد نسلندن بر فقیر الحال بالقجی ایدی واقعه‌سنده تبول ایدوب ذکرندن آتشدن بر عمود چیقوب دنیایی
قاپلیوب اوپاندقده اولادی اولوب دوشنده آتش ایرشدوکی یره دك پادشاه اوله جقلرینه اشارتدر دیو تعبیر
و بشارت اولندی ● واقعا علی وحسن واحمد آدلو اوچ نفر صلبی اوغلی پادشاه اولدیلر تفصیل بیان اولنور
(ظهور) مرویدرکه اوچیوز یکرمی ایکیده کبار امم عالمدن اولان طائفهٔ دیلمدن مرداویج نام کمسنه
جمیع طوائف عرب دولتلرین ازاله و اباده و عجملرك دولت قدیمه‌لرین اعاده ایتمك قصدیله خروج و ذروهٔ طغیانه
عروج ایدوب ذکر اولنان اوچ نفر برادر ماکان بن ماکانی الدیلمی خدمتنده ایکن مرداویج ماکانی
طبرستانده قودقده بو اوچ برادر دلاور وهنرآور و بحر حربده شناورلر اولمغین کلی رعایتلر ایدوب علی یی
کرخ حاکمی ایدوب علی دخی طقوز یوز نفر ایله اصفهان بکی اون بیك عسکر ایله صیوب شجاعتی ظاهر
اولدقده خلق علی یه محبت ایدوب بعده علی بغدادده خلیفه اولان قاهر بالله طرفندن فارس حاکمی محمد
ابن یاقوت ایله مقابله اولوب محمدی صیوب فارس و همدان و شیرازی آلوب عسکره خرج ایتمکه مالی قالمامغین
ارقه‌سی اوستنه یاتوب غمله فکر ایدرکن تواندن بر ییلان دوشوب توانی یوقلدقلرنده برقاج صندوق طولوسی
التون بولنمغین غایت شاد اولوب بو اثناده قفتان بچمکه بردرزی کتوردوب کندوبی بوکا غمز ایتدیلر
صانوب قورقوب والله بنده امانت اولان اون صندوقدر ارتق دکلدر ایچنده نه وار بیلمم دیوب کتوردکده
فراوان مال ایله مالامال بولندی ● برکون دخی یولده بندیکی آتك اپاغی یره چکوب قازدقلرنده عظیم دفینه
چیقدی (نظم) انراکه خدای دولتی خواهد داد ● ناکاه زسنك خاره بیرون آید (نثر) اشبو اوچ
وجهله بولدیغیماللردن قوت وشوکت بولوب خراسان وفارس وبعض بلاد عجمه مالك اولدی (نظم)
سعی للعلی حتی اذا ما اصابها ● اتته العلی تسعی الیه کما سعی (نثر) عاقبت اوچیوز اوتوز سکزده شهر
شیرازده وفات ایدوب سلطنتی اون یدی ییل ایدی (فصل ثانی در احوال رکن الدوله حسن بن بویه)
اخلاقی حمیده واوصافی پسندیده اولوب اصفهان حاکمی ایکن برادری وفاتنده شهر شیرازه کلوب تختنه
چکدی * اوچیوز التمش بشده فارس و کرمان ولایتلرین اوغلی عضدالدوله‌یه ری و اصفهان و قم و قزوین
مملکتلرین براوغلی مؤیدالدوله‌یه و همدان و دینور شهرلرین براوغلی فخرالدوله‌یه ویروب کندوسی تبریزه کلوب
آنده وفات ایتدکده اوغلی مؤید تختکاه اولان شهر شیرازه واروب پدری یرینه چکدی انك احوالی اشاغیده

ذکر اولنمزبور رکن الدوله نك سلطنتی یکرمی سکز یا خود قرق درت یل ایدی (فصل ثالث در احوال
معز الدوله احمد بن بویه) برادری رکن الدوله طرفندن اهواز حاکمی ایکن اوچیوز اوتوز درتده بغداده
کلوب مستکفی بالله خلیفه یوکا خلعت کیدیروب یوکا وایکی برادرینه یوقاروده ذکر اولندیغی لقبلری قویوب
جمله سنی کندو ایله سکه وخطبه ده شریك ایتدی ملوك دیالمه دن ابتدا دیار عراقه حاکم اولان بودر * بعده
قوت وشوکت بولوب بغدادده بر عالی سرای یاپوب خلیفه یی تدبیر اموردن منع وهمان یومی بش بیك اقچه
وظیفه تعیین واطرافه بکاری وصوباشیلری کندو آدملرندن نصب ایتدی * بعده خلیفه دن وهمندن سراین
یاصوب جمله مالنی یغما ایدوب دالبندی بوغازنه طاقلوب پیاده سوریلوب تابع شیطان مضل اولان معز مذل
کندو سراینه واردقده محض ظلمله خلیفه نك کوزلرینه قیزمش دمور دن میل چکدیروب یرینه آل عباسدن
مطیع لله ی خلیفه دیکوب انکن آنی دخی تدبیر اموردن منع ویومی یوز فلوری وظیفه تعیین ایتدی * اوچیوز
اوتوز درتده معز ایله کبار امراء عباسیه دن ناصر الدوله ابن حمدان نزاعلشوب نیچه جنکلر ایدوب بعده صلح
اولدیلر * اوتوز بشده معز خلیفه ایله عهدلشوب قدیمی سرایلرینه کوندروب تدبیر اموره اجازت ویروب
اوزرندن بکجیلری رفع ایتدی * اوتوز سکزده معز خلیفه یه کندو برادری عماد الدوله یی کندو ایله سلطنت
بغدادده شریك ایدوب کندودن اول وفات ایدرسه عماد مستقل اولمغه اذن دیلدکده خلیفه اذن ویروب
لکن اول یل عماد وفات ایتمکین بر برادری دخی رکن الدوله یی شریك ایتدی * اللی سنه سنده معز بغدادده
بر عظیم سرای یاپوب اساسنك عمقی اوتوز التی ذراع ایدی * مرویدرکه معز مذل دین رافضیء لعین اولمغین
اللی برده شیعه طائفه سی سب صحابه یی مسجدلر دیوارنه یازوب اللی ایکی عاشوراسنده جمله خلقه شهداء
کربلا ایچون ماتم طوتمق امر ایتمکین * دکانلری قپایوب زقاقلرده چادرلر قوریلوب اوزرلرینه چللر اصلوب
عورتلر صاچلرین چوزوب مردان وزنان زاری کنان نوحه زنان کزوب بو بدعتی ابتدا بو احداث ایدروب
ایکی یل اجرا اولندی * اللی ایکی ذی الحجه سنده شیعه عادتجه یوم غدیر بیرامن ایدوب طبل وسورنا چالدردی
اللی بشده معزك همشیره سی وفات ایدوب خلیفه دجله اوزرنده قایق ایله تعزیته واروب معز غایت حظندن
یراوبوب خلیفه قایقدن چیقمیوب دونوب کتدی * مرویدرکه معز بغدادده ایکن تازه یکتلری
صوده یوزمکه ترغیب ایتمکین نیچه لر چالشوب شناور هنرآور اولمغین حتی بعضلر بر النده تور طوتوب ایچنده
آتش اوستنده چوملك طوروب ایچنده یمك پشوروب اوبر الیله صوده یوزردی * اللی التیده معز وفات
ایدوب خلیفه آنك اوغلی بختیاری یرینه کچروب لقبنی عز الدوله قودی * معزك مدت سلطنتی یکرمی بریل
اون برآی ایدی سابقا کرمان شهرنده بر جنك ایچنده بر الی کسلمش ایدی (فصل رابع در احوال عز الدوله
بختیار ابن معز الدوله) غایتده شجیع ونهنك آهنك اولوب هیچ بر یراقسز ارسلانله جنك ایدوب متلف
ومسرف واوقاتنی هوا وهبایه صارف جواندوست ومتنعم واهل عشرت وظالم ایدی * التمش ایکیده بختیار
مطیع لله خلیفه دن وافر مال ایستیوب اودخی کلان آدمه جمله باج وخراجی سز جمع ایدرسز بنم همان
خطبه ده نامم قالدی ایسترسه اندنده فراغت ایده یم دیوب بختیار ظلم اختیار البته مال ویرسون دیدکده
خلیفه ناچار اسبابلرین صاتوب درت یوز بیك اقچه کوندردی * التمش اوچده بختیار اهواز شهرینه کیدوب
بغدادده قائممقام قودوغی قپوجی باشیسی سبکتکین بونك سراین یغما ایدوب عسکر اتراکی کندویه اویدیروب
مطیع لله وفات ایدوب یرینه طایع لله خلیفه اولدقده بختیار بغداده کلوب سبکتکینله مرارا جنکلر ایدوب
التمش درتده عم زاده سی عضد الدوله ابن رکن الدوله بختیاره معاونته کلوب بغداد شهرندن حظا ایتمکین
بغداد عسکرینی کندویه اویدروب بختیار هجوم ایدوب اودخی سراینده قپانوب طوروب التمش بشده
عضد ایله بختیار صواشوب بختیارك بر محبوب بی نظیرنی عضد اسیر ایدوب بختیار بیقرار اولوب اکل وشرب
وسلطنتی ترك ایدوب دائما اغلیوب نار فراقله جکر ین داغلیوب بر تضرعنامه ایله بالکز بریسی یوز بیك التونه
صاتون النمش بی همتا ایکی حسنا جاریه کوندروب عضد انلری الوب محبوبی کوندردی * اشبو سنه ده
بغدادده بختیارك نامی خطبه دن ترك اولنوب عضد نامنه اوقوندی * التمش التیده بایدیده عضد ولایت
عراق وغیره مستولی اولوب بختیارله صواشوب وزیری ایله طوتوب بعده قتل ایتدی * بختیارك مدت

سلطنتی اون یدی ییل ایدی (فصل خامس دراحوال عضد الدوله خسرو ابن رکن الدوله) اهـل شجاعت
ومهابت وسخاوت وفصاحت صاحب حلم وعلم ومعرفت اولوب لسان عربیده بلاغت اوزره انشالری وشعرلری
وارایدی عمیسی عماد الدوله وصیتیله انك وفاتنده فارس وکرمانه پادشاه اولدی دینوب لکن فصل ثانیده پدری
رکن الدوله اوچیوزاوتوزسکزده برادری عماد وفاتنده یرینه کچوب اوچیوزالتمش بشده اوغلی عضده
فارس وکرمانی ویردی دیو کچمشدر والله اعلم * مرویدرکه عضد عاقل ودانا مهیب وتوانا اولغین حسن تدبیرایله
ممالك عظیمه ضبط وتسخیرایتدی خطبه ده شهنشاه الاعظم ملك الملوك دیو یاد اولنوردی * بوصحیفه ده
ذکراولندیغی اوزره بغداده کلوب بعد زمان عمزاده سی بختیاری قتل ایتدکده طایع لله خلیفه بوکا خلعت
سلطنت ومرصع تاج کیدیروب وخلخال وبلازك طاقوب قلیج قوشادوب کندو الیله بوکا عادت اوزره
برکومشلو علم وبرمخصوص التون علم عقد ایدوب سلطنته اجازت ویردی * التمش سکزده خلیفه عضده
اوقات معینه ده سراینده نوبت چالدرمغه اذن ویروب بوندن اول کیلره سائرخلفا بورخصتی ویرمامشلردی
بعده مزبورخلیفه جمیع امورخلافت تدبیرین عضده تفویض ایدوب بدی قات خلعت کیدیروب بعده عضد
همدانه کیدوب تمشده ینه کلدکده مزبورخلیفه آنی استقباله چیقوب دورخلفاده برفرده بورعایت
میسر اولمامشیدی * اوچیوزتمش ایکیده عضد قرق یدی یاشنده وفات ایدوب کوفه قربنده مشهد
حضرت علیده دفن اولندی بغداد وعراقده سلطنتی بش بچق ییل ولایت عجمده وعراقده جمله سلطنتی
اوتوزبش ییل یاخود جمله همان سکز ییل ایدی بوئلك یرینه اوغلی صمصام الدوله یی خلیفه پادشاه نصب ایتدی
صمصامك احوالی عن قریب ذکراولنور (فائده درمناقب ومعایب) مرویدرکه عضدك خیراتی بحد
ومحامد صفاتی لاتعد در * مدینهٔ منوره شهرینه حصار وبغداده هرسنه یوز بیك فلوری خرج اولنور برعظیم
بیمارخانه وکربلاده مشهد امام حسین وکوفه جوارنده نجفده مشهد حضرت امام علی وشیرازده سور الامیر
آدلو برشهر ونیچه بنالر وخیرلر ایتمشدی * بغدادده اوتوروب عراق وکرمان وفارس وعمان وموصل وخوزستان
ودیاربکر وآذربایجان واصفهان وطبرستان وجرجان ونیچه ممالکه دخی مالك ایدی * هرییل خزینه سنه
اوج بیك ایکیوزبوك عثمانی اقچه عددنجه اقچه کلوردی * تواریخده صرع زحمتندن وفات ایتدی دینوب
لکن تفسیرکشافده (ماأغنی عنی مالیه هلك عنی سلطانیه) آیتی تفسیرنده مذکوردرکه عضد الدوله خسرو
کمال غرورندن کندویی ابلیس آسا مدح وثنا ایدوب (نظم) عضد الدولة وابن رکنها * ملك الاملاك
غلاب القدر * دیوب قضا وقدره غلبه دعواسن مشعر برکلمهٔ قبیحهٔ مستلزمة الفضیحه اولمغین اوحالدنصکره
فلاح بولمیوب مجنون اولوب دیلی دخی طوتلوب (هلك عنی سلطانیه) کلامندن غیری برحرف سویلمکه
قادر اولمدی * نعوذ بالله من الغرور والسرور المؤدی الی الشرور ومن هفوات اللسان المهلکات للانسان
(فصل سادس دراحوال مؤید الدوله منصور ابن رکن الدوله) پدری کندو ممالکن اوچیوزالتمش بشده
اوغللرینه تقسیم ایتدکده بوکا اصفهان وقم وقزوین وری مملکتلرین ویروب انده مستقلا پادشاه ایکن
پدری تبریزده وفات ایتدکده تختکاهلری اولان شهرشیرازه واروب تخته کچدی بغداده کلمامشدر *
اوچیوزتمش اوچده وفات ایدوب سلطنتی یدی ییل والتی آی ایدی (فصل سابع دراحوال فخر الدوله
علی بن رکن الدوله) پدری ممالکن اوغللرینه تقسیم ایتدکده بوکا همدان ودینور شهرلرین ویرمشدی
برادری مؤید ایله عضد بونی رنجیده ایتمکین فخر نیشابوره وجرجانه وخراسانه واروب بعده عسکر جمع
ایدوب مؤید ایله جنك ایدوب فخر صینوب ملوك اطرافه التجا وجناب حقدن نزول فرج رجا ایدوب بعد زمان
مؤید وفاتنده شیرازه واروب انك یرینه تخته کچوب (من اذی جاره ورثه الله داره) قول صادقی متحقق
اولدی * مرویدرکه عالم ربانی ومخترع علم معانی اولان شیخ عبد القاهر جرجانینك علمده استادی اولوب فضل
وکمالده وحسن خصالده ونیچه مؤلفات وسائر حالده مشهور بلاد ومقبول عباد اولان صاحب اسماعیل
ابن عباد مزبور فخرك دبیر مستشاری ووزیر حقیق بالافتخاری ایدیکه عباد دخی سابقا رکن الدوله یه
وعضد الدوله یه وزیر اولوب عبادك پدری عباس دخی وزیر اولمشیدی * مرویدرکه مزبور صاحب اوچیوز
سکسان بشده ری شهرنده وفات ایتدکده سیاه لباس یاس ایله جمله ناس آنك سراینه جمع اولوب جمله سی فریاد

وفغان ایدوب جنازه سی اوکنجه پادشاهیان یوریوب بعد الدفن برقاچ کون عزایه اوتوروب اوچیوز سکسان یدیده فخر دخی وفات ایدوب سلطنتی برحسابجه اون اوچ ییل اون برآی برحسابجه یکرمی ایکی ییل ایدی * مجد الدوله عز الدوله شمس الدوله لقبلو اوچ اوغلی قالدی (فصل ثامن دراحوال صمصام الدوله مرزبان ابن عضد الدوله) پدری عضد اوچیوز یتمش ایکیده بغدادده وفات ایتدکده طایع لله خلیفه بونی آنك یرینه کچوروب برتاج ویدی قات خلعت کیدیروب ایکی علم ویردی * یتمش بشده بغدادده ایشلنن قماشلرك باجنی یلده اون بیك اقچه التزامه ویرمکین خلق جمع اولوب جمعه نمازین ترك ایتمکه عزم ایدوب فتنه اولمغین فراغت ایتدی * یتمش التیده برادری شرف الدوله عسکر چکوب بونی طوتوب کوزینه قیزمش میل چکوب عجمده بردعه شهرنده حبس ایدوب یرینه پادشاه اولوب بغداده کلدی صمصامك مدت سلطنتی اوچ یاطقوز ییل ایدی * نظام التواریخده شرفی بوندن مقدم یازوب شرف بغداده کتدکده عجمده بکلکنی صمصامه ویروب انکله بیله شیرازه کلوب بعده شرف وفات ایتدکده صمصام پادشاه اولوب طقوز آیدنصکره عز الدوله نك ایکی اوغلی خروج ایتمکین صمصام قاچدی دیو مذکوردر والله اعلم (فصل تاسع دراحوال شرف الدوله) شرزیك یاخود شیرك ابن عضد الدوله برادری صمصامی طوتوب یرینه کچدکده عسکر بوکا میل ایدوب بغداده کلوب طایع لله خلیفه بوکا قارشو چیقوب سلطنته اذن ویروب تاج وخلعتلر کیدردی * یتمش سکزده وفات ایدوب شرف مأمون خلیفه زماننده کی کبی نجوم احوالی ایچون رصد یاپدردی * یتمش طقوزده وفات ایدوب سلطنتی برادری بهاء الدوله یه وصیت ایدوب مدت سلطنتی ایکی ییل سکز آی ایدی * نظام التواریخده پدری وفاتنده کرماندن بغداده کلوب پدری مملکتلرنی جمله ضبط ایدوب همان التی آی پادشاه اولدی دیو مذکوردر (فصل عاشر دراحوال بهاء الدوله فیروز ابن عضد الدوله) برادری شرف بغدادده وفات ایتدکده طایع لله خلیفه بوکا تعزیته واروب بودخی خلیفه کلدیکنده سرور وتعظیمندن مراراوپوب بعده خلیفه بونی انواع زینت وشوکتله کتوردوب یدی خلعت کیدیروب خلخال وبلازك طاقوب بودخی یراوپوب بوکاقونان کرسیده اوتوروب برات سلطنتی اوقنوب بهاء الدوله ضیاء الملة دیو لقب قوندی * سکسان برده خلیفه بونك خواصندن برینی حبس ایتدکده بهاقلبندن انجنوب خلیفه یه واروب یراوپوب کرسیده اوتوروب بهانك آدملری ال اوزاتوب طریقله واروب خلیفه یی چکوب تختندن ایندیروب اوستنه اوشوب احرامه صاروب بهانك سراینه ایلدوب بعده انك یرینه قادر باللهی خلیفه ایدوب بری برلرینه اهانت وخیانت ایتمامکه عهد وپیمان وتأکید بالایمان ایلدیلر * نظام التواریخده صمصام وفاتندنصکره بها ولایت فارسه واروب قادر بالله خلیفه بوکا قوام الدین شهنشاه دیو لقب قودی دیو مذکوردر * بهانك جمله مدت سلطنتی یکرمی درت ییل اوچ آی ایدی (فصل حادی عشر دراحوال مجد الدوله رستم ابن فخر الدوله علی ابن رکن الدوله) اوچیوز سکسان یدیده پدری فخر ولایت ریده وفات ایدوب درت یاشنده اوغلی رستم یرینه کچوب مجد الدوله دیو لقب قوندی بعده اول سلاطین غزنویه اولان سلطان محمود بن سبکتکین بونك اوزرینه کلوب مملکتلرین الندن الدی مجدك مدت سلطنتی اوتوز ایکی ییل ایدی (فصل ثانی عشر دراحوال سلطان الدوله ابن بهاء الدوله ابن عضد الدوله) اسم ورسم واحوالی بوحقیره معلوم اولمیوب تاریخ الخلفاده سلطان الدوله بغداددن کتدکده قادر بالله خلیفه یرینه شرف الدوله یی کتوردوب سلطنت ویردی دیو مذکوردر * سلطان الدوله نك مدت سلطنتی اون ایکی ییل ودرت آی ایدی دیمشلر (فصل ثالث عشر دراحوال شرف الدوله حسن ابن بهاء الدوله) عدله مائل عاقل کامل ایدی سلطان الدوله بغداددن کتدکده خلیفه بونی کتوردوب سلطنت ویروب بش ییلدنصکره شرف موته تلف وشیرا جله علف اولدی (فصل رابع عشر دراحوال جلال الدوله ابن بهاء الدوله) تاریخ ابن شحنه ده اوچیوز اوتوز اوچده طوغوب درتیوز درتده بغداده بر ییلاق جمله محصول بغدادی جبرایله آلوب خلیفه خبر کوندردکده التفات ایتمیوب درتیوز اوتوز بشده وفات ایدوب یرینه مرزبان کچدی * جلالك بغدادده سلطنتی اون التی ییل واون برآی ایدی دیو مذکوردر (فصل خامس عشر دراحوال عماد دین الله مرزبان ابن سلطان الدوله)

عمسی جلال الدوله ایله اون درت ییله دك نزاع بعده مصالحه ایدوب درتیوز اوتوز بشده جلال وفاتنده
انك یرینه بغدادده سلطان اولدی * اوتوز طقوزده باد اجل باعجل عمود عمر عماد شهیر البلاد کثیر الاجنادی
منهدم واثر وجودین منعدم ایتدی * بغدادده مدت سلطنتی درت ییل ایکی آی دیمشلر (فصل سادس عشر
در احوال ملك رحیم خسرو ابن عماد دین الله) پدری وفاتنده بغدادده یرینه چکوب ملوك سلجوقیه نك
اوّلی اولان طوغرل محمد بك ایله منازعه لرندنصکره درتیوز قرق بدیده مصالحه ایدوب ملاقاته
وارد قده خسروی طوتوب قتل ایتدیروب خسروك سلطنتی سکز ییل اولوب ولایت عراقده اخر ملوك
دیالمه بودر دینوب اکثر کتبده بوندن اشاغیسن ذکر ایتمامشلردر (فصل سابع عشر در احوال ملك
منصور یاخود ابو منصور پولادستون) نظام التواریخده مذکوردرکه سلاطین غزنویه دن فارس
پادشاهی ابو سعید خسروشاه ایله محاربه لر و مصالحه لر ایدوب عاقبت ابو سعید حیله وخدعه ایله قتل
اولنوب فارس ولایتن دخی منصور ضبط ایدوب بعده سلطنتدن رفع اولنوب قلعه ده حبس اولندی
(فصل ثامن عشر در احوال ملك ابو علی بن کیخسرو) منصور حبس اولندقده طائفهٔ دیالمه اکابرنده
بوندن غیری کمسنه قالمامغین بونی تخته چکوردیلر لکن اطرافنده اولان سلاطین الندن زبون اولمغین
نوبندخان شهرنك حاکملکینه راضی اولوب سلاطین اطرافله مدارات و مصافات ایدوب درتیوز سکسان یدیده
وفات ایتدی * نظام التواریخده دخی ملوك دیالمه بو محلده تمام اولدی (نظم) فسبحان رب العرش
لیس لملکه * تناه وحد مبدأ و ختام (باب ثامن در احوال ملوك غزنویه) بو طائفه یه تختگاهلری
دیار عجمده غزنه شهری اولمغین ملوك غزنویه دیرلر جداعلالرینك اسمی سبکتکین اولمغله آل سبکتکین دخی
دیرلر * حسن سیرت والطف خصلتده احسن طبقات ملوك عجم اولوب جملهسی اون ایکی یا اون اوچ نفر
ذوی الظفر ایدیلر * اوّل سلطنتلری سبکتکین حسابده داخل اولمق اوزره اوچیوز التمش اوچده و مدت
سلطنتلری یوزسکسان درت ییلدر داخل اولمامق اوزره اوّل سلطنتلری اوچیوز سکسان طقوزده و مدت
سلطنتلری یوز اللی سکز یا یوز التمش ییلدر (فصل اوّل در احوال نصر الدوله ناصر الدین سبکتکین)
ملوك سامانیه بابنده ذکر اولندیغی اوزره امیر نوح بن منصور سامانی طرفندن شهر غزنه ده شحنه ایکن ولایت
خراسان بکلری نوحه عصیان ایتدکلرنده نوح سبکتکینه خبر کوندروب اودخی انلرك شرینی دفع ایتدکده
نوح بونی سرعسکر ایدنمشدی بعد زمان ملوك دیالمه دن عز الدوله بختیارك شهر بغدادده حاجبی یعنی قپوجی
باشیسی ایکن اوچیوز التمش اوچده بختیار عجمه کیدوب بونی یرینه قودقده بختیارك سراینی یغما ایدوب
خسته اولان مطیع لله خلیفه یه حسن اختیار کاه خلافتی اوغلی طابع لله ه فراغت ایله دیوب اودخی
اوچیوز التمش اوچ ذی الحجه سنده فراغت ایدوب اریسی طابع سبکتکینه خلعت سلطنت کیدیروب علم
ویروب لقبنی نصر الدوله قودی * بعده بختیار بغداده کلوب سبکتکین عسکر اتراکی کندویه اویدیروب
بختیار ایله نیچه جنکلر ایتدیلر * اوچیوز التمش درتده یا سکسان یدیده سبکتکین وفات ایدوب محمود
اسماعیل نصر یوسف آدلو اوغللری قالوب اون کره یوز بیك التون و یوز کره یوز بیك اقچه وایکی صندوق
مالومی جواهر و اون درت بیك سراسر و اوچیوز بولك سائر قماش و دخی نیچه درلو مخلفاتی قالدی * بعض
معتبراتده سبکتکین غزنه پادشاهی ایدی دینوب لکن اکثرنده ذکر اولنمیوب خصوصا شاهنامه موافق
فردوسی سلطان محمود بن سبکتکینی هجو ایتدکده بویله دیمشدر (نظم) اکر شاه را شاه بودی پدر *
بسر بر نهادی مرا تاج زر * دیمکین غالب ظن بودرکه سبکتکین بشقه مملکتده مستقل پادشاه اولمامش اوله
والله اعلم بحقیقة الحال (فصل ثانی در احوال یمین الدوله سلطان محمود بن سبکتکین) مناقب * مرویدرکه
محمود مسعود محمود الخصال برشاه آکاه سدید الفعال اولوب (لمحرره) لطف وجود وعدل وعقل وعلم
وفضل * حزم وجزم وعزم ورزم وبزم وبذل * انده جمع اولمش ایدی بی اشتباه * ایلر ایدی خلقه عدلیله نکاه
(نثر) اساطین سلاطین روی زمیندن اولوب هر فصل و بابده مناقب علیة المراتبی برکتاب اولمغه قابل
ومتحملدر * نصایح الملوك وکتب اخلاق و حکایات و محاضرات بونك محبوبی خاص ایاز و وزیری خواجه
حسن میمندی و سائر علما و شعرا و صلحا و فقرا ایله واقع اولان اخبار جلیله واطوار جمیله سنك ذکر

عبرتمونی ایله مشحوندر بونک احوالنه کمال اطلاع انلری تتبع ایتمنلره حاصل اولمز * بعض معتبرانده سلطان محمود مشاهیر فصحا و علمادن اولوب علم فقه وحدیث ورسائل اشعار ومنشأتده مؤلفاتی واردر مذهب حنفیده تفرد ایدوب تفرید آدلو بر کتاب لطیف تألیف ایتدی * عالم وصالح کسنه اولوب مناقب واحوال سلطنتی خصوصنده فضلادن بریسی برمستقل کتاب تصنیف ایتدی انجق مزبور شافعی اولمغله بعض مسائلده شافعی مذهبن سلطان محمود ساده دله مستحسن کوسترمکله حنفی مذهبنده ایکن بو سببله رجوع ایدوب شافعی مذهبنه کیردی دیمشلر * مرویدرکه هر کیجه کوندز کیدیکی لباس ملوکانه یی چقاروب کهنه لباس کیوب درکاه خدای بی انبازه یوز سوروب نماز ونیاز ایدوب صباحه دک بو حالله اغلیوب مناجات وطلب مغفرت وعرض حاجات ایدوب جناب حقه متذلل ومبتهل وبو شعر مسکنت مشعری قائل اولوردیکه (نظم) نه کشورکشایم نه فرمان دهم * یکی از کدایان این درکهم * چه برخیزد از دست وکردار من * مکر دست لطفت شود یار من * (جلوس واحوال سلطنت) بعض کتبده غزنه شهرنک خلقی بکاری سبکتکینی کندولره پادشاه ایدوب بعده هندستان اطرافن فتح ایدوب ممالکی وسعت بولوب مرض موتنده اوغلی محمود آخر یرده اولمغین بیوک اوغلی اسماعیله وصیت ایدوب غزنه ده وفات ایتدکده تخته اسماعیل چقوب بعده محمود کلوب اسماعیلی محاصره ایدوب عاقبت اسماعیل حصاری امانله آچوب سلطنتی حسن رضا ایله محموده فراغت ایتدی دینوب * نظام التواریخده مذکوردرکه اواخر ملوک سامانیه اولان امیر نوح بن منصور شهر غزنه شحنه سی سبکتکینی اوچیوز سکسان درتده سردار عسکر ولایت خراسان ایدوب سکسان یدیده سبکتکین وفات ایتدکده سردارلغنی انک اوغلی محموده ویروب نوح اول اثناده وفات ایدوب اوغلی عبد الملک تخته چقوب محمودی عزل ایتمک ایستدکده انجنشوب مراجنکلر اولوب عبد الملک صینوب بخارایه قاچدقده محمود قوت وشوکت بولوب تخمینا اوچیوز سکسان طقوز سنه سنده ممالک خراسان وسجستانه پادشاه اولوب بغداد خلیفه سندن بو کا سلطنته اجازتنامه کلدی بعده آخر ملوک دیلمیه دن مجد الدوله ابن فخر الدوله دن سلطان محموده شکایتلر کلدکده واروب انلرک اللرنده اولان جرجان وعراق ولایتلرین الوب تدریجله اصفهان وری وطبرستان وجرجان وخراسان وخوارزم وکرمان وسجستان وبعض ولایت عجمستان ودیارسنده مالک اولدی * دائما هندستانه سفر ایدوب تفصیله محتاج عظیم غزالر وجنکلر ایدوب ومحاربات جنت سزالر وبیحد فتحلر وصاحب قرانلقلر ایدوب انده نیجه شهرلر الوب مساجد ومعابد یاپدردی * درتیوز اونده اوتوز بیک کزیده عسکرله ینه هنده سفر ایدوب برآیلق قومسال بریه دن اوته ده ولایت کشمیرده قنوج شهرنه واروب نیجه بیک ییلدنبرو کافرلر عبادت ایدوب اون بیک عدد معمور وقف قریه سی ونیجه بیک مخصوص خدمتکاری اولوب سومنات دیمکله مشهور کائنات اولان صنمی آلوب اللی بیک کافری قتل وایکیوز بیکدن زیاده یی اسیر ویکرمی بیک کافری مسلمان ایدوب نیجه یوز بیک نقد التون وبیحد جواهر زواهر وتحف آلوب اول صنمی که درتیوز بطمان صافی التوندن ایدی وعورت صورتنده یوتلمش التمش مثقال یکپاره یاقوت احمر شبچراغی نیجه هدیه عظیمه ایله بغداده قادر بالله خلیفه یه کوندردی * مزبور محمود هیبت ایچون بیک دانه فیل بسلدوب جنکه بیله ایلتوب اعاظم ملوک هندستان وترکستانی جبر وقسر ایله قهر وکسر ایدوب جهانبانلق وصاحب قرانلق مرتبه سنه قریب برحاکم لبیب وحازم مصیب ایدی * علما وصلحایه ندما وشعرایه ضعفا وفقرایه جود وعطا ربذل وسخا ایدوب عنصری فرخی عسجدی آدلو اوچ شاعر بی مانندی اولوب بعده میدان عرفانک طاوسی حکیم ابو القاسم منصور فردوسی طوسی کلوب کمال تفصیله محتاج وجهله انلره غلبه ایدوب التمش بیک بیت اولان شهنامه کتابن محمود ایچون اوتوز ییلده تألیف ایدوب اودخی هر بیتنه بر فلوری ویرمکه وعده ایتمشکن فردوسی شیعی ووزیری خواجه حسن میمندی سنی یاخود ناصبی اولمغین خصوصا فردوسی خاص ایازه منسوب اولوب وزیره سرفرو ایتمامکین وزیر محموده پادشاهم برشاعره التمش بیک فلوری ویرمک اسرافدر وبیت الماله اتلافدر دیدکده بودخی التمش بیک اقچه کوندروب فردوسی حمامده ایکن جائزه کتوریلوب اقچه یی کوردکده انجنوب ثلثنی کتورنه

ثلثی

ثلثنی حمامجی یه ثلثنی حمام قپوسنده برشربتجی یه باغشلیوب تفصیله محتاج وجهله قاچوب پادشاه غمناك
اولوب فردوسی دخی بحضورلغندن سکسان ایکی بیتلو برعرضحال یازوب ایچنده پادشاهی عظیم
هجوا تمشدرکه بعضلری بودر (نظم) ایاشاه محمود کشورکشای * زمن کرنترسی بترس ازخدای *
که پیش ازتو شاهان فراوان بدند * همه تاجداران وکیهان بدند * فزون ازتو بودند یکسر بجاه *
بکنج وسپاه وبتخت وکلاه * نکردند جزخوبی وراستی * نکشتند هرکز سوی کاستی *
همه داد کردند برزیر دست * نبودند جز پاك یزدان پرست * نجستند ازدهر جزنام نیك *
وزان نام جستن سرانجام نیك * هرآن سرکه در بند دینار بود * بنزدیك اهل خردخوار بود *
من این نامهٔ شهریاران پیش * بکفتم بدین نغز کفتار خویش * بسی رنج بردم درین سال سی *
عجم زنده کردم بدین پارسی * بسی سال بردم بشهنامه رنج * که تاشاه بخشد مرا تاج وکنج *
نه پاداش من کنج رادرکشاد * مرا جز بهای فقاعی نداد * زدانش نبد شاهرا دستکاه *
وکرنه مرا برنشاندی بکاه * ندارم زدینار خسرو سپاس * که او نیست شاه حقیقت شناس *
چواندر تبارش بزرکی نبود * نیارست نام بزرکان شنود * اکرشاه را شاه بودی پدر *
بسر بر نهادی مرا تاج زر * پرستار زاده نیاید بکار * اکرچند باشد پدرشهریار *
پشیزی به آزپادشاهی چنین * که نه عقل دارد نه دانش نه دین * شهی کو بترسد زدرویشی زود *
بشهنامه اورانشاید ستود * سر ناسزایان برافراشتن * وزایشان امید بهی داشتن *
سررشتهٔ خویش کم کردنست * بجیب اندرون مار پروردنست * درختی که تلخست ویراسرشت *
کرش برنشانی بباغ بهشت * ورازجوی خلدش بهنکام آب * به بیخ انکبین ریزی وشهدناب *
سرانجام کوهر بکارآورد * همان میوهٔ تلخ بار آورد * بعنبر فروشان اکربکذری *
همه جامهٔ تو شود عنبری * اکر بکذری نزد انکشتکر * بغیر ازسیاهی نه بینی دکر *
زبدکوهران بدنباشد عجب * سیاهی نشاید ستردن زشب * زبداصل چشم بهی داشتن *
بود خاك بردیده انباشتن * چوپرورد کارش چنین آفرید * نیابی تو بربند یزدان کلید *
زناپاك زاده مدارید امید * که زنکی بشستن نکردد سفید * ازان کفتم این بیتهای بلند *
که تاشاه کیرد ازان کارپند * دکر شاعر انرا نیازارداو * همان حرمت خودنکه دارداو *
چوشاعر برنجد بکوید هجا * بماند هجا تا قیامت بجا * بنالم بدرکاه یزدان پاك *
فشانده برسر برا کنده خاك * که یارب روانش باتش بسوز * دل بندهٔ مستحق بر فروز *
(نثر) مرویدرکه فردوسی سیربعض ممالکده نصکره وطنی اولان طوسه واروب بوجانبده سلطان محمود
خلف وعدنه نادم وهجو اولندیغنه متألم اولوب وزیری حسن میمندی یی عزل ایدوب هندستان قلعه‌لرینك
برنده حبس ایتدردی * بعده فردوسی یه التمش بیك التون کوندروب ایلتن کمسنه‌لر طوسه
کیردکاری کون بحکمة الله فردوسینك وفات ودفننه راست کلکین فلوریلرقزنه یاهمشیره سنه
ویریلوب اودخی قبول ایتمامکین پادشاهه طانشلوب مفصل خبر کادکده فردوسینك اوزرینه تربه وتکیه
بنا اولنوب اکا اوقافنه یاخود طوس شهرنه اقارصو کتور یلوب اکا صرف اولندی (نظم)
برفت شوکت محمود ودر زمانه نماند * جزاین فسانه که نشناخت قدر فردوسی (وفات) مرویدرکه
سلطان محمود درت یوز یکرمی برده التمش اوچ یا التمش یاشنده وفات ایدوب مدت سلطنتی اوتوز اوچ ییل ایدی
(فصل ثالث دراحوال سلطان مسعود ابن سلطان محمود) محب علما اهل سخا ایدی غایتده شجیع
وصاحب زوروقوت اولمغین دمورکرز ایله جنك ایدردی * پدری وفات ایدرکن خراسان وعراق عجم
مملکتلرین بوکاتختکاه اولان شهرغزنه وبعض دیارهندی بونك برادری محمده وصیت ایتمشدی * بعده
محمدی عمیسی یوسف بن سبکتکین غزنه ده طوتوب حبس ایتدکده مسعود واروب یوسفی دخی حبس ایدوب
پدری مملکتلرین بالتمام ضبط ایتدی * بو حالده ایکن اول ملوك سلجوقیه اولان سلطان طوغرل ماوراء النهردن
خراسانه کاوب مسعود انکله مراراصواشوب آخر صینوب غزنه یه کیدوب اکثر ولایتلرینه طوغرل

مستولی اولوب محبوس اولان محمد اومدتلرده استقلال بولمغین مسعودی حبس ودرتیوز اوتوزاوجده
اوغلی احمدی زندانه کوندروب مسعودی قتل ایتدردی مسعودلك سلطنتی اون ایکی ییل ایدی * نکارستانده
مسعودال سلجوق ولایتنه عسکر کوندروب غارت وخسارت ایتدکارنده میکائیل سلجوقی وفات ایتمش
اولمغین رعایاسی جمع اولوب خراسانه کلوب مسعود هنده قاچوب ولایتنی سلجوقیلر تالان ایتدیلر
دیومذ کوردر (فصل رابع دراحوال سلطان محمد بن محمود بن سبکتکین) برادری مسعودی قتل
ایتدردکده مسعودلك اوغلی مودود بونك اوستنه عسکر چکوب جمله اولادیله قتل ایدوب (بشر القاتل
بالقتل) مفهومی ظاهر ومعلوم اولدی محمدلك سلطنتی اون درت ییل ایدی (فصل خامس دراحوال
سلطان مودود بن مسعود) عمیسی محمدی واولادنی پدری قانی ایچون قتل ایتدکدنصکره سلطنتی
قوت وشوکت بولمغین بعض ملوك ماوراء النهر وهندستان وعجم بوکا سرفرو ایدوب ملوك سلجوقیه دن
سلطان چاقر بك سركشلك ایتمکین مودود آنك اوستنه عسکر کوندروب چاقردخی اوغلی الب ارسلانی
کوندروب جنکده مودود عسکری صیندی * درتیوز قرق برده قولنج مرضندن وفات ایدوب
مدت سلطنتی یدی ییل ایدی (فصل سادس دراحوال سلطان مسعود ثانی ابن مودود) پدری
وفاتنده اوغلانجق اولمغین همان بش کوندنصکره عمیسی علی یی تخته کچوردیلر (فصل سابع
دراحوال سلطان علی بن مسعود اول ابن محمود) بونك زماننده عبد الرشید ابن سلطان محمود بن
سبکتکین که نیچه زماندنبر ومحبوس ایدی قورتلوب عسکر چکدکده علی صینوب قاچدی
(فصل ثامن دراحوال عبد الرشید بن محمود) یاخود عبد الرشید بن مسعود بن محمود علی یی قاچروب
یرینه کچوب درتیوز قرق بشده سلطان مسعود بن محمودلك دامادی طوغرل آدلو بر بك ظهور ایدن ملوك
سلجوقیه یی دفع ایچون البته عسکر چکوب وارمق کرکدر دیمکین عبد الرشید آنی سردار ایدوب کوندردکده
واروب سیستان قلعه سن آلوب بعده عسکر چکوب غزنه یه کلوب عبد الرشیدی واقرباسندن بولدیغنی جمله
قتل ایدوب تخته کچوب عسکره انعام جلوس ویرکن بعض امرا اراغ اوشوروب طوغرلی قتل ایتدیلر
مرویدرکه مزبور عبد الرشید دون همت وفاسد تدبیر کمسنه اولوب سلطنتی یدی ییل ایدی (فصل تاسع
دراحوال فرخ زاد ابن سلطان مسعود ابن سلطان محمود) نظام التوار یخده بونی یازمیوب لکن تاریخ
میرخوانده مذکوردرکه عبد الرشید قتل اولندقده ارکان دولت فرخ زادی حبسدن چقاروب تخته
کچوروب عبد الرشیدی قتل ایدنلری بولوب جمله سن قتل ایتدیلر بعده سلطان داود سلجوقی غزنه یه
عسکر چکوب کلوب فرخ دخی وزیری جرجیری قارشو کوندروب جنکده سلجوقیلر صینوب قاچوب بعده
فرخ عظیم عسکر جمع ایدوب سلجوقیلر اوستنه کیدوب انلردخی جنکه عسکر کوندروب لکن صیندیلر بعده
چاقربك سلجوقی اوغلی الب ارسلانی کوندروب غزنه یه کلدکده جنکده الب ارسلان غالب اولوب بعده
ایکی طرفدن بری برلرینك اسیرلرین آزاد ایدوب صلح اولدیلر فرخ زاد تازه لکده وفات ایدوب یرینه برادری
ابراهیم کچدی (فصل عاشر دراحوال سلطان ابراهیم بن مسعود بن محمود) فرخ زادلك
یاعبد الرشیدلك وفاتنده یرینه کچوب عادل وعاقل وشجیع وصالح اولوب اوچ آی اورجن طوتاردی غایتده
خوب خط اولمغین هر ییل بر مصحف شریف یازوب وافر صدقه لر ایله مکهٔ مکرمه یه کوندرردی * ملوك
سلجوقیه ایله صلح اولوب طرفیندن عهدنامه لر یازیلوب بعده هندستانه اوچ کره سفر ایدوب اسلامی ظفر
بولمدق صعب قلعه لر وعظیم ولایتلر فتح ایدوب بردفعه ده یوز بیلك اسیر کتوردی * نظام التواریخده
مذکوردرکه زمان سلطنتنده سرایندن اصلا برنسنه بنا ایتمیوب شهرده بر مسجد وبر مدرسه بنا ایتدی * درتیوز
اللی برده سلطان طغرل سلجوقینك برادری اولوب خراسان پادشاهی اولان چاقر بك ایله مرارا جنکلر ایدوب
بعده صلح اولوب اوییل چاقر وفات ایدوب یرینه اوغلی الب ارسلان کچدی * سکسان برده یاطقسان ایکیده
سلطان ابراهیم دخی وفات ایدوب مدت سلطنتی اوتوز التی یاقرق یدی یااوتوز یاقرق ایکی ییل ایدی
رحمة الله علیهم (فصل حادی عشر دراحوال سلطان جلال الدین مسعود ثالث ابن ابراهیم) پدری
وفاتنده یرینه کچوب خاتونی سلطان سنجر سلجوقینك همشیره سی ایدی * بشیوز سکزده جلال وفات ایدوب

سلطنتی

سلطنتی یکرمی یدی یا اون التی ییل ایدی (فصل ثانی عشر دراحوال سلطان ارسلان شاه بن جلال الدین مسعود ثالث) برادرلرینی حبس ایتمکین دیکر برادری بهرام شاه بونك خوفندن دایسی سلطان سنجره قاچوب اودخی بشیوزاونده وافر عسکرله غزنه یه کلوب جنکده ارسلان هندستانه قاچوب سنجر بهرامی غزنه ده تخته چقروب خزینه دن یکرمی کره یوز بیك فلوری وبیحد جواهر آلوب بعده خراسانه کیدوب ارسلان هندستاندن وافر عسکرایله کلوب بهرام ینه سنجره قاچوب اندن وافر عسکر کتوروب ارسلانی طوتوب قتل ایدوب برینه کچوب بو قصه بشیوزاون ایکیده واقع اولدی * مدت سلطنت ارسلان شاه اوچ ییل ایدی دیمشلر (فصل ثالث عشر دراحوال سلطان بهرام شاه بن جلال الدین) ارسلانی قتل ایدوب برینه کچدی اهل شوکت وحشمت اولوب علما وشعرا ایله مجالست ومصاحبت ایدوب نام بااحترامنه نیچه کتاب لطیف تألیف اولنوب زماننده رعایا وبرایا آسوده حال ایدیلر هندستانه ایکی کره سفر ایدوب مقدما فتح اولنمامش وافر مملکتلر آلوب هندستانی ضبط ایدوب بعده غزنه یه کلدکده اول سلاطین غزنویه اولان سلطان معظم علاء الدین حسین بن حسن بونك اوستنه خروج ایدوب بهرام شاه قاچوب حسین برادری سیف الدوله یی غزنه ده قویوب کتدی بهرام دونوب کلوب سیفی تحقیرا وتشهیرا صغره بندروب شهری کزدیروب بعده قتل ایتدی بعده بهرام شاه اکلنوب بشیوزقرق یدیده وفات ایدوب سلطنتی اوتوزبش ییل ایدی (فصل رابع عشر دراحوال سلطان خسروشاه بن بهرام شاه) مزبور علاء الدین برادری سیفه اولان حقارتی ایشیدوب غضبه کلوب عظیم عسکرایله یوله چیقوب * اشبو خسرو زماننده واصل اولوب خسرو هنده قاچوب علاء الدین غزنه یی غارت وخلقنی قتل واهانت ایدوب سام آدلو برادرینك اوغللری غیاث الدوله وشهاب الدینی انده قویوب کندوسی ولایتنه کتدی * بشیوزقرق یدیده غیاث وشهاب خسروی امانله کتوروب بعده قلعه ده اوغلیله حبس ایدوب طائفهٔ غزنویانك مملکتلرینی ضبط ایتدیلر بعد زمان غیاث وفات ایدوب شهاب مستقل اولوب اکثر ممالك هندستانی آلوب سلطان عظیم الشان اولدی * ملوك خوارزمیه دن سلطان محمد بن تکش زماننده برکسنه شهابی فجأة قتل ایتدکده شهاب قوللرندن سلطان شمس الدین ایلتمش شهاب برینه هندستانده مستقل پادشاه اولوب نیچه زمان اول ولایتلرده انك نسلی سلسله ایله سلطنت سوردیلر * خسروشاه حبسده ایکن بشیوزقرق یدیده وفات ایتدی * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه سابقا خسروشاه علاء الدیندن قاچدقده هندستانده لهاور شهرنده اوتوروب سلطنت سوروب بشیوزاللی بشده وفات ایتدی (فصل خامس عشر دراحوال خسروشاه بن خسروشاه) پدری وفاتنده هندستانده برینه کچوب دائما عیش ونوشه مشغول ولوب امور سلطنته عورتلر وخادملر قارشوب امراسی بوکا اینجنوب بعده سابقا مذکور اولان غیاث الدین هندستانه واروب خسروا کا قارشو طوره میوب امانله کلوب بواشوب غیاث آنی غزنه یه کوندروب انده جمله اهل غزنه ایله قتل اولنوب ملوك غزنویه بالکلیه منقرض اولدیلر (نظم) دل بدین پیره زن عشوه کر چرخ مبند * کین عروسیست که درعقد بسی دامادست (باب تاسع دراحوال ملوك سلجوقیه) اشبو طائفه اون سکز نفر اولوب اوّل سلطنتلری درتیوزاوتوز ایکیده اولوب مدت سلطنتلری یوزالتمش ییل ایدی * سلجوق لفظینك اصلده ترکیسی سلجک در عربلر تعریب ایدوب سلجوق دیمکین ترکچه دخی بویله دیر اولدیلر (ظهور) بوطائفه نك کیمی بغدادده کیمی عجمده کیملری زمان واحدده کیملری ازمنهٔ متفرقه ده سلطان اولمغین ترتیبلری ونیچه احواللری نوعا خبط وخللدن خالی اولمیوب تاریخ ابن شحنه ده مذکوردرکه ماوراء النهرده اولان قبائل اتراکك نامدارلرندن دقاق آدلو بهادرك اوغلی سلجوق نجیب وشجیع اولدقده یانته آدم جمع ایدوب ترکستان پادشاهی بونی ایشیدوب انجنمکین انك خوفندن سلجوق ممالك اسلامه قاچوب بخارا شهرنك آردنده جند آدلو شهرده اقامت ودائما کفار ایله جنك ایدوب یوزیدی یاشنده انده وفات ایدوب اسرائیل میکائیل موسی آدلو اوچ اوغلی قالوب میکائیل غزاده شهید اولوب انك دخی ییغو وطغرل محمد وچاقر داود آدلو اوچ اوغلی قالوب بعد زمان طغرل وداود پادشاه اولدیلر مزبور اسرائیلك اوغلی عزالدینك اوغلی قوتلمش حالا قرمان دیدکاری دیار یونانه پادشاه

اولوب نسلی چوغالمشدر تنکیم آشاغیده بشقه بابده بیان اولنورلر * فوایح مسکیه ده مذکوردرکه قبائل
اترا کدن آل سلجوق ماوراء النهرده قونارکوچر طائفه سندن اولوب اله کتورملری ممکن اولمامغین ملوك
وحکام زمره لرینه رام اولمیوب سردارلرینی سلطان محمود بن سبکتکین تدبیر کثیرله تسخیر واسیر ایدوب
متعلقاتنی اطرافه پرا کنده ایتمشدی * سلطان محمود وفاتنده برطریقله حبسدن خلاص بولد قلرنده سلطان
مسعود بن محمود بونلره محتاج اولوب سردارلرینی قویوویروب تدریجله قوت وشوکت بولوب ایچلرندن
طغرل محمد بك بعض بلاد عجمه پادشاه اولدی * بعض تواریخده سلجوق اعلمده طائفهٔ اترا کدن فسی ناج
جماعتندن اولوب اوتوزدردنجی پدری عجم پادشاهی فریدون نسلندن اولان ترکستان پادشاهی افراسیابدر
سلجوقك مال فراوان صاحبی اسرائیل میکائیل موسی یونس آدلودرت اوغلی اولوب عاقبت ترکستان
شرقدن که حالا اوزبك ولایتلریدر * اوتلاغینك قلتندن اوچیوز تمش بشده ماوراء النهره کلوب سنور بخارا
سغد سمرقند شهرلرنده اقامت ایتدیلر * برمقدار زماندنصکره سلطان محمود غزنوی اجازتیله نهرجیحوندن
کچوب نشابور حدودنده ساکن اولدیلر * اما میکائیلك چاقر بك طغرل بك ادلو ایکی عاقل وشجیع اوغلی اولوب
اوطائفه نك اتفاقیله ریاستلرین ایدوب ایکیسنده دخی استحقاق دولت مشاهده اولنمغین تدریجله قوت وقدرتی
آرتوب اولادسبکتکینه غلبه ایدوب بعده ایکیسی دخی پادشاه اولوب خلیفهٔ آل عباسدن سلطنته اجازت کاوب
جمیع آل سلجوق اوچ شعبه اولمق اوزره سلاطین اولدیلر * اعظملریکه شعبهٔ اولی دربعضلری جمیع ایران زمیننده
یعنی عجمستانده وعراق وعرب وعجم وبعض بلاد خراسان وکیمی بعض ولایتلرده سلطان ایدیلرکه بونلر اون
درت نفر اولوب ابتداسلطنتلری درتیوزیکرمی طقوزده اولوب جمله مدت سلطنتلری یوزالتمش بریل ایدی
شعبه وطبقهٔ ثانیه لری عجمده ولایت کرمانده اون برنفر اولوب اول سلطنتلری درتیوزاوتوزاوچده اولوب
جمله مدت سلطنتلری یوزاللی ییل ایدی * وشعبهٔ طبقهٔ ثالثه لری ولایت قرمانده اولوب تختکاهلری قونیه
شهری ایدی اول سلطنتلری درتیوزسکسانده اولوب جمله مدت سلطنتلری ایکیوز یکرمی ییل ایدی دیو
مذکوردر (فصل اول دراحوال سلطان رکن الدین طغرل محمد بك بن میکائیل بن سلجوق) پادشاه اولدقده
سلطان مسعود بن محمودی قاچروب طبرستان جرجان خوارزم اصفهان خراسان وبعض شهرلری ضبط
ایدوب همدانده تخته کچوب بغدادده قائم بامر الله خلیفه بوکا سلطنته اجازت ویروب خلعت کوندردی *
درتیوزاوتوز بشده طائفهٔ اترا کدن بش ییك عدد خرکاه یعنی اوباهلی مسلمان اولوب طوائف خطاوتاتار
کفرده برقرار قالدیلر * قرق یدیده بغدادده خلیفه اوزرینه امراسندن بری عاصی اولدقده خلیفه طغرلی
چاغرمغین کلوب مزبور عاصی قاچدی طغرل آخرملوك دیالمه اولان ملك رحیم خسروایله سابقا منازعه لر
ایتمشیکن بو ییلده صلح اولوب خسرو بوکا ملاقاته واردقده خسروی طوتوب قتل ایدوب بغدادده خطبه ده
طغرل خلیفه ایله شریك اولوب * قرق سکزده خلیفه طغرلك برادری داودك قزینی نکاحلنوب جمع
اولوب درتیوزاللیده طغرلك برادری اینال خروج ایتدکده طغرل اکا کیدوب بوجانبده اول عاصی بك کلوب
خلیفه یی طوتوب بغداده قریب عانه شهرنده حبس ایدوب طغرل واروب برادرینی طوتوب قتل ایدوب
بعده خلیفه یی بغداده ایلتمیکه آدم کوندروب تعظیمله ایلتدیلر * درتیوزاللی درتده طغرل خلیفه نك قزنی
ایستیوب اوزمانه دك خلفا قیزلری خلاف جنسه ویرلمك واقع اولمامغین خلیفه طیانوب بالضروره ویرملك
لازم کلمکین شهر تبریزده ماه شعبانده نکاح اولنوب * اللی بشده طغرل بغداده کلوب خاتونیله جمع اولوب
سابقا ابطال اولنان مظالمی اعاده ایدوب ولایت بغدادی یوز اللی بیك التون التزامه ویروب کیدوب ری
شهرنده بو ییلك رمضاننده جمعه کونی خسته لنکله وفات ایدوب مدت سلطنتی یکرمی التی یایکرمی
ایکی ییل عمری دخی یتمش ییل مقداری ایدی * تاریخ الخلفاده طغرل ظالم ایدی دینوب لکن زین المجالسده
حلیم وکریم واوقاتی جماعتله ادایه مداوم واثنین وخمیس صومنه ملازم اولوب اکثار صدقات وبناء مساجد
وخیرات ایدوب لباس حریر کیمزدی دیو تحریر اولنمشدر (فصل ثانی دراحوال سلطان چاقر بك
ابن میکائیل) اصل اسمی داود ایدی طغرل حیاتنده خراسانده سلطان اولوب درتیوز قرق سکزده قائم
بامر الله خلیفه بونك قیزنی نکاحلنوب الذی مزبور چاقر بك زمان سلطنتنده سلطان ابراهیم غزنوی ایله نیجه

جنكار ایدوب درتیوزاللی برده صلح اولوب بنه بو یلده وفات ایتدی * اکثر تواریخده بونی مستقل پادشاه
اولمق اوزره یازمشلردر (فصل ثالث دراحوال عضد الدوله عزالدین ابوشجاع سلطان الب ارسلان محمد
ابن جاقربك بن میكائیل) تواریخده مذکوردر که سلطان طغرل وفات ایدوب اوغلی قالمامغین برادرزاده سی
برینه کچوریلوب خلیفهٔ بغداد بوکا خلعت وسلطنته اجازتنامه کوندردی * شجیع ومهیب مدبر مصیب
عادل وکریم عاقل ورحیم سنی مشرب شافعی مذهب صاحب الخیرات کثیر الصدقات رعایا پناه کواکب سپاه
برشاه آکاه مجاهد فی سبیل الله ایدی * درتیوز التمش اوچده کفار روم جمیع بلاد اسلامی الغه اتفاق
طوائف نصاری ایله بروجه عموم هجوم ایدوب اهل ممالك خوفدن هلاك اوله یازدقلرنده الب ارسلان
مانند شیر ژیان وبیر دمان همان اون ایکی بیك عدد دلاور هنرآور ایله اهل غلویه قارشو واروب اول وهله ده
بی صبر ومهله براوغوردن جمله یك حمله ایدوب صفلر یاروب واروب کفاری بری برینه قاتوب سردار رومیان
بی ایمان برطغیانی آتدن یقوب طوتوب سائر کفرهٔ فجره الب ارسلاندن (کأنهم حمر مستنفرة فرت من قسورة)
فرار ایدوب تارمار اولدیلر * سردار کفاردن مال عظیم آلوب اللی بیله دك صلح اوزره آزاد وقلب محزونی
شاد ایتدی * بو فتح مبیندن عالمده اولان عامهٔ مسلمین فرح بی انتها ایله بوکا عظیم خیر دعا ایتدیلر
دیار عجمده اولان مملکتلرندن غیری شام وحلبی وبعض دیار عربی دخی ضبط ایدوب ملوك اتراکده
اوزمانه دك نهر فراتی برکسنه کچمشدی * نظام الملك آدلو کامل وعاقل وعادل بروزیر عدیم النظیری
وار ایدی بغدادده خطبه ده سلطان دیو یاد اولنوب بوندن اول برسلطانه بو عنوان میسر اولمامشدی
سائر احوالده دخی اسلاف ملوکه حاصل اولمدق مراتب ومناقبه واصل اولوب بلاد کفاردن وافر فتحلر
ایتمشدی * درتیوز اللی بشده اقرباسندن اولوب اول ملوك سلجوقیهٔ بلاد یونان اولان قوتلمش بوکا عصیان
ایتدکده اوزرینه واروب جنکده قوتلمشك عسکری صینوب طاغلدقده کندوسی بلاسبب میت
بولندقده الب ارسلان کوروب اجیوب اغلدی * التمش بشده ایکیوز بیك عسکر ایله ماوراء النهره واروب
فربر شهرنده نهر جیحون کنارنه قونوب کوپری قوریلوب برآیه دك عسکر کوپریدن کچمك اوزره ایکن
برکسه یه غضب ایدوب زنجیر ایله کتوردوب اودخی بوکا اسو کدکده بندنی چوزدیروب اوق آتمقده غایت
ماهر اولمغین اکا اوق آتوب لکن بحکمة الله طوقنیوب اول کاب کرك نشان یانده کیزلو بچاغیله ارسلان
اوزرینه یوریوب بودخی تختندن قالقوب یوزی اوستنه دوشدکده اودخی فرصت بولوب یوشی بوکرینه
اوروب بعده حریف شقا الیف طشره ده طوتیلوب قتل اولنوب بودخی درت کوندنصکره قوق یاشنده
وفات ایدوب * سلطنتی طقوز یل وبرقاج آی یاخود اون ایکی یل ایدی (فصل رابع دراحوال
سلطان جلال الدین ملکشاه بن الب ارسلان) مرویدر که حسن الصوره جمیل السیره شجیع وکریم شفیق
ورحیم ادیب ومهیب لبیب ومصیب عالم فاضل عاقل وعادل کامل وخوش دل حمید الخصال سدید الفعال
وقور وصبور وغزالرده منصور برسلطان مشهور اولوب عامهٔ انام مهد معدلتنده نیام وعهد سلطنتنده
سیف حیف اندر نیام ایدی * اقصای بلاد ترکستاندن منتهای دیار یمنه دك اولان بلاد شام وحلب وممالك عجم
وعرب زیر نکین ظفر قرینی اولوب پدر جنتمقری کبی کفار رومدن خراج آلوردی جمیع مملکتلرنده نیچه
یوز بیك فلوریلك مظالم رفع ایدوب بغدادده برجامع وامام اعظم رحمة الله علیه مزارنده برمدرسه ومواضع
متفرقه ده نیچه کوپریلر وسقایه لر یعنی سبیللر وخانلر وراه حجده برکه لر وحوضلر یاپدیروب خیراتی بیحد
وحسناتی لایعد در * پدری کبی شکاره مائل اولوب کندوسی بالذات صید ایتدیکی اون بیك عدد تخمین
ایدوب فقرایه اون بیك التون بعده هر صید ایچون دخی برر فلوری صدقه ویردی * کوفه ده برکون بیحد
شکار ایدوب جیران وحمار وحشی بوینوزلرندن واایاقلرندن روز کارده یادکار قالمغیچون منار وار برقلهٔ
استوار یاپدردی * پدرینك وزیری نظام الملکی ابقا ایدوب لقبنی اتابك قویوب ابتدا بولقبله ملقب اولان
اودر * انك دخی اوصاف حمیده وآثار پسندیدهٔ غیر عدیده سی تواریخده تفصیل اولنمشدر * بغدادده مشهور
دنیا وواصل رتبهٔ علیا اولان مدرسهٔ نظامیه بو وزیر عدیم النظیرك بناسیدر که امام غزالی ایچون یاپمشدر
مزبور ملکشاه کاه دیار عجمده کاه بغداد وکوفه ده اوتوروب مقتدی بامر الله خلیفه یه بونکله مدارا ایدردی

درتیوز تتش ایکیده ملکشاه حلبه واروب ضبط ایدوب یولده حران ورها وجعبرقلعه‌لرین الوب بعده بغداده کلوب سکسان ایکیده عسکر عظیمله ماوراء النهره واروب بخارا وسمرقندی الوب سکسان درتده بغداده کلوب برادری اینش دمشقدن ونیجه بکاری دخی هربری ولایتلرندن کلوب مولد رسول علیه السلام جمعیتن ایدوب اطراف واکنافدن بیحدوحساب آدم جمع اولوب شعرا ملکشاهی مدح ایدوب بعده ملکشاه بغداده برجامع واطرافنده امرا ایچون سرایلر یاپلغه امر ایدوب اصفهانه کیدوب سکسان بشده نهاونده کلدکده وزیری نظام الملک ایله انجنشوب ملکشاهک براوغلانی نظامی بچاغله اوروب انی دخی نظامک آدملری قتل ایدوب بعده ملکشاه بغداده کلوب بوقاروده مقتدی بالله خلیفه فصلنده بیان اولندیغی اوزره انی بغداددن چقارمغه جبرا تشبکن خلیفه بددعاسیله ماه شوالک اون بشنده حمای محرقه‌دن وفات ایدوب * سلطنتی اون طقوز یاییکرمی ییل مدت عمری اوتوزیدی ییل ایدی (فصل خامس دراحوال ناصر الدنیا والدین سلطان محمود بن ملکشاه) پدری وفاتنده عورتی ترکان خاتون موتنی صقلیوب بکارینه خفیة خبر کوندروب عهد وپیمان ایله محمودی بش یاشنده اوغلانجق ایکن سلطان ایدوب بعده مقتدی بالله خلیفه یوککا سلطنته اجازت ویروب لقبنی ناصر قودی * سکسان یدیده ماه محرمده برادری برکیارق کلوب سلطنت بغدادی خلیفه اککا ویروب محمودک سلطنتی نامی ایکی ییل وبرقاچ آی ایدی (فصل سادس دراحوال رکن الدین سلطان برکیارق بن ملکشاه) پدرینک ولی عهدی ایکن انک وفاتنده حاضر اولمامغین یرینه کوچک اوغلی محمود کچور یلوب ایکی ییلدنصکره درتیوز سکسان یدیده برکیارق بغداده واروب سلطنتی محمودک الندن الدقده خلیفه بونی سلطان ایدوب لقبنی رکن الدین قودی * نه بو ییل اینش بن الب ارسلان حلب پادشاهی ابن آق سونغور اوزرینه عسکر چکوب جنکده ابن سونغور قتل اولنوب اینش حلب وحران ورها وبلاد جزیره ودیار بکری ضبط ایتدی * سکسان سکزده برکیارق عمیسی اینشی قتل ایدوب اینشک اوغلی رضوان حلبه براوغلی دقاق شامه مالک اولدی * طقسانده خراسان پادشاهی سلطان ارسلان بن ارغون بن الب ارسلان سلجوقی قتل اولنوب خراسانی برکیارق ضبط ایدوب قوت وشوکتی زیاده اولدی * طقسان ایکیده فرنک کافرلری ولایت شامه هجوم ایدوب قدس شریفی ونیجه عظیم شهرلری سلجوقیلر الندن الدیلر * ینه بو ییلده محمد بن ملکشاه برادری برکیارقه هجوم ایدوب غالب اولدقده مستظهر بالله خلیفه انی سلطان ایدوب برکیارقله نیجه دفعه قتال ایدوب ارالقده رعایا وبرایا پایمال اولمغین طقسان یدیده عقلا ارایه کیروب محمده ممالک عجم برکیارقه ممالک بغداد وعراق سلطنتی اولمق اوزره صلح ایدوب عهدنامه‌لر یازیلوب محمد عجمه کیدوب طقسان سکزده برکیارق بغدادده وفات ایدوب سلطنتی اون ایکی ییل ایدی (فصل سابع دراحوال جلال الدوله ابن سلطان ملکشاه بن برکیارق) پدری وفاتنده بش یاشنده ایکن امرای بونی یرینه کچوروب خلیفه دخی سلطنته اجازت ویروب جلال الدوله لقب قیوب بغدادده خطبه‌ده بیله اوقنوب بعده عمیسی محمد بن ملکشاه یوککا خروج وخلق اککا اتفاق وخلیفه آنی سلطان ایدوب عزت وشوکتله اصفهانه کتدی (فصل ثامن دراحوال غیاث الدین سلطان محمد بن ملکشاه بن الب ارسلان) درتیوز سکسان بشده ولایت عجمده پدری وفاتنده تختنه کچوب طقسان ایکیدنصکره برادری برکیارق ایله دائما جنک وجدال وحرب وقتاللر ایدوب مقدما ذکر اولندیغی اوزره عقلا توسطیله طقسان یدیده صلح اولدقلرنده عجمه کتدی * طقسان سکزده برکیارق وفاتنده یرینه بش یاشنده اوغلی ملکشاهی کچوردکلرنی ایشیدوب کلوب خلیفه سلطنت بغدادی دخی بوکا ویروب عزت وشوکت ایله اصفهانه کتدی * مرویدرکه مزبور سلطان محمد شجیع وعادل سخی وعاقل درمکرمتی باز وآسمان سلطنته شهباز برشاداکاه رعایا پناه معدلت دستکاه ایدی * بغدادده وسائر بلادده نیجه باج وخراج ومظالمی ابطال وقواعد شرع مطهری اجرا واعمال ایتمشدی * امام غزالی بونک زماننده اولمغین حضرت امامه وسائر علما وصلحاء انامه غایتده اکرام ودائما انعام واحسان ایدردی * نصایح امامله متصل عمل یوککامل اولوب حتی بونک ایچون کتاب نصیحة الملوک تألیف ایدوب ایچنده هرسوزباشنده یاسلطان العالم دیو خطاب ایدوب یازمشدر * طقسان طقوزده

اصفهانی طائفهٔ باطنیه آلوب بشیوزده محمد عظیم محاصره دنصکره فتح ایدوب حصاری یقوب باطنیه‌یی قیروب رئیسلرینك دریسنه صمان طولدردی * پدرینك قوللرندن ایازایله صدقه نام ایکی بك بدرلك وکاعصیان وخروج ایتدکارنده محکم جنك اولوب عاقبت ایاز اسیر اولوب صدقه جنکده قتل اولندی * مرویدرکه هندستانه غزا ایدوب منصور اولدقده بتخانهٔ هنددن وزنی اون بیك بطمان صافی التوندن برصنم آلوب سابقا اصفهان شهرنده بنا ایتدیکی مدرسه سنك قپوسی اوکنه قودیکه جهان فنابنانده برقاج زمان نشان اوله * بشیوزاون برده وفات ایدوب بغدادوعجمده سلطنتلری جمله اون اوج ییل اولوب یرینه ولی عهدی اوغلی محمود کچدی * مرویدرکه حین وفاتده بوابیاتی انشاد ایتدیکه (نظم) بزخم تیغ جهان کیر وکرز قلعه کشای * جهان مسخر من شد چو من مسخر رای * بسی بلاد کرفتم بیك اشارت دست * بسی قلاع کشادم بیك فشردن پای * چو مرك تاختن آورد هیچ سود نداشت بقا بقای خدایست وملك ملك خدای

(فصل تاسع دراحوال معزالدین سلطان سنجر بن ملکشاه ابن الب ارسلان) دیار بکرده سنجار شهرنده طوغمغین اسمنی سنجر قودیلر * اون یاشنده پادشاه اولوب برادرلری برکیارق ایله محمد زمانلرنده یکرمی ییل خراسانده انلردنصکره قرق درت ییل دخی ممالك عجمده پادشاهلق سوردی * ترکستاندن یمنه وارنجه بلاد عجم وعربك اکثرنه مالك اولوب ممالك عراق وشام وحرمین شریفینده خطبه ده یاد اولنوردی * عادل وعاقل سنی وپاك دل اولوب مناقب جمیله ومراتب جزیله صاحبی اهل هنر ایدی (لمحرره) بسیم وکریم وعظیم ومهیب * ظریف وشریف ولبیب وادیب کمالاتی جمع ایلمش شاه ایدی * سماء سعادتده برماه ایدی (نثر) مرویدرکه خلقك کندودن شکرانی امتحانی ایچون زمانه سی شعراسنه بن وفات ایتدکده بنم ایچون نه مقوله مرثیه دیرسز حالا دیکز کوره یم دیوب انلردخی قبل الموت مرثیه دیمکده متحیر ومتفکر ایکن برشاعر ماهر سحر حلالی باهر کوستروب بوشعر بی نظیری ایجاد وحضور شاهده انشاد ایتدیکه (نظم) کس نکوید که شاه سنجر مرد * شه که عادل بودنمی میرد * عالمی را کرفته بود بعدل * رفت تا عالمی دکر کیرد * مرویدرکه جمله اون طقوز جنك ایدوب اون یدیسنده ظفر میسر اولمش ایدی * بشیوزاون اوچده برادرزاده سی محمود ایله ارالرینه نزاع دوشوب بعده سلطنتده اشتراك اوزره صلح اولوب یکرمی برده محمود ایله ری شهرنده جمع اولوب ایکیسی تختده برابر اوتوروب سنجر محموده قزینی ویروب بعد الجمع وفات ایتمکین برقزینی دخی ویردی * قرق سکزده ماوراء النهرده اولان قبائل اتراکدن عربلرغز دیدکاری اوغوز طائفه سی عجمستانه هجوم وخراسان وکرمانی ضبط ونیشابور شهرنی خراب ونیجه ولایتی غارت ایتدکارنده سنجر بونلرله محکم جنك ایدوب کندو عسکری طرفندن بعض خطا ایله کفار قبیلهٔ خطا غالب ومسلمانلر منهزم وهارب اولدقده شاه سنجر اسیرلکه منجر اولوب التون قفسده درت ییل دلك حبس اولنوب انده وفات ودخول قبر ایله عظامی رفات اولدی * تاریخ خلفاده سنجری طائفهٔ غزاسیر وممالکتلرین ضبط وتسخیر ایدوب خطبه انلك نامنه اوقنوب لکن تصرفی کیدوب مجرد سلطنت نامی قالمغین اغلیوب نار حیرت وحسرت ایله جکرین داغلیوب قوت وشوکتی کندوزماننده زائل وخربنده سی حالنه نازل اولدی * فسبحان من ملك غیره زائل * تاریخ ابن شحنه ده محاربهٔ اتراکده سنجر اولا غالب بعده مغلوب ومحبوس اولوب بعده قورتلوب تارك دنیای جفاقرین وشهر مروده زاهد تکیه نشین وعزلت کزین اولدی * بشیوز اللی ایکیده قولنج مرضندن یتمش اوج یاشنده وفات ایدوب مدت سلطنتی التمش ییل ایدی دینوب * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه ولایت بلخ اطرافنده قرق بیك خانه اولوب ایچلرندن بشقه پادشاهلری اولان اوغوز طائفه سی سلطان سنجره مطیع اولوب سنجر مطبخنه هر ییل یکرمی بش بیك قیون ویرمکه معتاد اولوب قیون جمعنه مأمور اولنلر مرور زمانله تجاوزه باشلغین بریل وارانلری اوغوز قتل ایدوب ارالرینه عداوت دوشدکده تحریك امرا ایله سنجر انلره عسکر چکوب اوغوز حاکمی یوز بیك سکه زرویوز بیك غلام ماه پیکر ویره لم دیوب سنجر صلحه رضا ویرمیوب جنك اولدقده اوغوز جهانسوز مسلمانلره هجوم وسنجری طوتوب اسیر واکثر عسکری قتل ایتدیلر * بعده جمیع بلاد خراسانی یقوب وآتشلره یاقوب غارت وقتل ونیجه درلو فساد ایدوب سنجری بونلر کندو ولایتلرینه ایلدوب هرکون

تخته چقوروب دیوان قوروب اوغوزلر بونك قارشوسنه اللرین قاوشدیروب اياغ اوزره طوروب كندو مرادلری اوزره سنجره امر ونهی ایتدیروب امرلر یازدیروب محصل اخشامه دك كاكان سلطنت سوردیروب كیجه اولدقده قاچسون دیو هر كیجه دمور قفسه قویوب صباح چقاررلردی * بو حال اوزره درت ییل چكوب بعده سنجر فرصت بولوب قاچوب یاننه بر مقدار آدملری جمع اولوب مروشهرنه كلوب كوردیكه (لمحرره) خزانه تهی وممالك خراب * طاغلدی رعایاده هر شیخ وشاب (نثر) لاجرم شاه سنجر محترم غم مدغم ایله خسته اولوب وفات وترك دنیای پرآفات ایتدی (نظم) كر نبودی بی وفا دنیا ومردم كش چنین * در جهان حاكم كنون آدم صفی الله بدی (نثر) مرویدركه اتراك ناپاك بد ادراك خراسان وسائر بلادی غارت ومساجدی هدم وعلما وغیر یدن بیحد آدم قتل ایدوب آخر مسلمانلر شاه سنجرك برقولی یاننه جمع اولوب لقبی عادل قویوب كفار اتراكی اكثر بلاددن سوروب حكومتده اظهار عدل ایدوب سنجرك ایناخ آدلو برقولی بوكا ملحق اولوب اتفاقله قوت بولدیلر * تاریخ میرخوانده مذكوردركه سنجر وفاتندنصكره ولایت خراسانه همشیره زاده سی محمود خان حاكم اولوب بریچق ییلدنصكره سنجرك مقربلرندن بری خروج ایدوب محمودی طوتوب كوزینه قیزمش میل چكدیروب بعده ممالك خراسانك بعضی ملوك خوارزمیه بعضی ملوك غزنویه ضبط ایتدیلر (فصل عاشر دراحوال مغیث الدین سلطان محمود ابن سلطان غیاث الدین محمد بن ملكشاه) خوش طبع وشیرین سخن كسنه ایدی * بشیوزاون بردهپدری وفاتنده اون درت یاشنده ایكن بغدادده مستظهر بالله خلیفه بونی سلطان ایتدی * اون اوجده یا یكرمی برده عمیسی سنجرك اوستنه خروج ایدوب محمود صینوب بعده سلطنت ممالك عجم جمله سنجرك سلطنت بغداد عراق عرب محمودك اولمق اوزره صلح اولوب اون بشده محمودك برادری موصل پادشاهی مسعود محمود ایله جنك ایدوب مسعود صینوب محمودانك وزیری اولوب قصیدۀ لامیة العجم مؤلفی طغرایی مخلصیله مشهور اولان فاضل بی نظیری طوتوب حبس ایدوب بعده قتل ایتدی * تاریخ میرخوانده مذكوردركه مسعود محمود ایله همدانده جنك ایدوب مسعود صینوب قاچوب طوتلوب محمود اكا تعظیم ایدوب خلعت كیدیروب انك عسكرینك غارت اولنانماللرین بولدیروب تسلیم ایتدی * یكرمی برده سنجر ایله محمود شهرریده جمع اولوب بر تخت اوستنده برابر اوتوردیلر محمود سنجره عذرلنوب اودخی سلطنت عراقده سن بنم قائمقامم اول دیدی * بعده سنجر بوكا قزینی نكاح ایدوب بعد الجمع وفات ایتدكده برقزینی دخی ویردی مزبور محمود كثیر الجماع اولمغین اوسبله خسته اولوب بشیوز یكرمی بشده همدانده یكرمی سكز یاشنده وفات ایدوب سلطنتی اون درت ییل یا اون ایكی ییل طقوز آی یكرمی كون ایدی (فصل حادی عشر دراحوال سلطان داود بن محمود) پدری همدانده وفات ایتدكده بغدادده خلیفه بونی سلطان ایدوب بر ییل چكمدین عمیسی مسعودكلوب بعد المحاربه سلطنت بغداد وعراق مسعوده بعض ممالك عجم داوده اولمق اوزره صلح اولوب بشیوز اوتوز سكزده یا اوتوز اوجده برقاچ نامعلوم كسنهلر كیروب داودی قتل ایدوب مدت سلطنتی اون اوج یا همان سكز ییل ایدی (فصل ثانی عشر دراحوال ركن الدین سلطان طغرل بن محمد) نظام التواریخده پدری یرینه چكوب عمیسنك اوچ ییل قائمقامی اولدی دینوب بعض تواریخده عادل وعاقل اولوب برادریله جنكده صینوب قاچدی اوچ ییل قدر سلطنت سوردی دینوب تاریخ میرخوانده مذكوردركه سلطان طغرل بن محمد بن ملكشاه برادری محمود وفاتنده عمیسی سلطان سنجر امریله سلطنت عراقه چكوب عدل وشجاعت وبذل وسخاوت اهلی صالح ومفلح كسنه ایدی برادری مسعودله جنكلر ایدوب كاه غالب كاه مغلوب اولدی * اوچ ییل سلطنت سوروب بشیوز یكرمی طقوزده همدانده وفات ایتدی (فصل ثالث عشر دراحوال غیاث الدین سلطان مسعود بن غیاث الدین محمد بن ملكشاه) سرآمد سلاطین عجم ومشهور ملوك امم اولوب ممالكنی حسن تدبیر ایله ضبط وتعمیر ایدوب اهل كرم ولطف كثیر ایدی موصلده پادشاه ایكن بشیوز اون بشده سابقا ذكر اولندیغی اوزره برادری محمودك اوستنه واروب جنكده مسعود صینوب یكرمی التیده سلطنت بغدادی محمودك اوغلی داودك الندن آلوب برادری طغرل بشیوز یكرمی طقوزده وفات ایتدكده مسعود بغداددن عجله ایله همدانه واروب تخته چكوب بعده كاه بغدادده اوتوروب

كاه‌ديار عجمه كيدوب انده بعض مملكتلرنده اوتوروب يه يكرمى طقوزده مسترشد بالله خليفه ايله انجنشوب بعض كسنه‌لر تحريكيله خليفه مسعود ايله جنكه چيقوب اكثر عسكر خليفه‌يه غدر ايتمكين مسعود آنى توابعيله طوتوب عجمستانه ايلتوب يوقاروده مسترشد فصلنده ذكر اولنديغى اوزره ظلمله آنك قتلنه سبب اولدى * اوتوزده مسعود بغداده كلوب راشد بالله خليفه بونك شرندن موصله قاچوب مسعود آنك يرينه مقتفى باللهى خليفه ايتدى تتكيم راشد فصلنده كچمشدر * اوتوز برده مقتفى باللهك اكثر اموالن آلوب آنى امور خلافته قارشدرميوب تجار وسائر اعيانه وافر ماللر صالوب بعده خليفه‌دن آلديغى جميع نسنه‌لرى تسليم ايدوب خليفه‌يه تصرف اموره قدرت كلدى * اوتوز اوچده ولايت عجمده امرا بلاد واموا له مسلط اولوب سلطان مسعودله سلطان سنجر غمناك ومضطر اولديلر * مرويدركه مسعود زمان سلطنتنده برادريله نيجه جنكلر ايدوب كندو بكلرى دخى هر برى دعواى استقلال ايدوب انلر ايله دائما جنك ايدردى * ودخى مرويدركه بغداده كلوب بونك توابعندن خليفه واهل بغداد متضجر اولوب بعده مسعود بر واعظ مشهورك مجلسنه واروب واعظ بوكا اثناء وعظنده (تحرره) لا تؤذين جسدا * بغير وجه ابدا * لا تظلمن احدا * وخف الها صمدا (نثر) مضموننجه مشافهة بعض نصيحت حكيمانه ايدوب كلامى تأثير ايتمكين مقاطعات ومظالمى ترك ايدوب لوحلره قازديروب بعده طبل وسورنا ايله شهر ايچنده كزديروب رفع مظالمى خلق بلسونلر ديو مشهور يرلره آصدردى * قرق يديده خليفه بوندن وتوابعندن دائما رنجيده اولمغين حضرت رسول عليه السلام بعض كفار عرب حقنده ايتدكارى كبى كندو وزيريله برآيه دلك صباح نمازنك ايكنجى ركوعندنصكره بدعا قنوتن اوقومغه مشغول اولوب برآى تمام اولدقده مسعود همدانده تختى اوستنده فجأة وفات ايدوب مدت عمرى قرق بش يل سلطنتى اون يدى يل ايدى (فصل رابع عشر دراحوال مغيث الدين سلطان ملكشاه بن محمود بن غياث الدين بن محمد بن ملكشاه) عميسى مسعود وفاتنده يرينه كچدى خوش طبع وشجيع وزبردست لكن تدبير اموره همتى پست واهل عيش ونوش وهوا پرست اولمغين همان اوچ آيدنصكره وزيرى خاص بك امرا اتفاقيله بونى حبس وبرادرى محمدى خوزستاندن كتوردوب بونك يرينه نصب ايتدى * بعده ملكشاه حبسدن برتدارك ايله قورتلوب وافر مال ايله خوزستانه قاچوب كندو يرينه تخته كچن محمد وفات ايتدكده اصفهانه كلوب سلطنت تدارك‌نده ايكن بشيوز اللى بشده اوتوز ايكى ياشنده وفات ايتدى (نظم) يريد المرء ان يعطى مناه * ويأبى الله الا ما ارادا (فصل خامس عشر دراحوال غياث الدين سلطان محمد بن مغيث الدين محمود) عدله مائل كريم وعاقل ايدى تاريخ ميرخوانده مذكوردركه ملكشاه حبس اولندقده امرا محمدى خوزستاندن همدانه كتوردوب تخته كچورديلر * ايكى كوندنصكره وزيرى خاص بكى قتل ايدوب خزينه‌سنده يالكز همان اوچ يك طونلق قيرمزى اطلس وبوكا كوره بيحد قماش وتحف ونقود نامعدود موجود اولمغين محمد جمله‌سن آلوب انك قتلنه امرا انجنوب محمدك عميسى سليمان شاهى شهرزنجاندن دعوت ايتدكلرنده محمد عسكره وافر مال اولشديروب اكن بخشش الانلر طاغلوب خزينه دخى بوشاندقده محمد اصفهانه كيدوب سليمان وافر عسكر ايله همدانه كلوب تخته كچوب لكن اوهفته‌ده امرادن برحرامزاده حيله‌سيله سليمان امرادن قورقوب بركيجه آز آدم ايله مازندرانه قاچوب محمد بوخبرى ايشيدوب همدانه كلوب ايكنجى دفعه تخته كچدى اوجانبده سليمان بعض ممالك عجمده بشيوز نفر آتلو ايله كزوب بر يرده قرار ايتميوب عاقبت بغداده واروب خليفه آل عباس بوكا كلى رعايتلر ايدوب بعض اسباب وآلات سلطنت ويروب سليمانك احوالى منتظم اولدقده تبريزه كيدوب بعض امرا بوكا تابع اولوب سلطان محمدك سابقا سلطنتدن عزل اولنان برادرى ملكشاه دخى بوكا كلوب كلى جمعيت اولدقده محمد ايشيدوب عظيم عسكرله يورويوب آذربايجانده محكم جنك اولوب سليمان صينوب موصله قاچوب بعده سلطان محمد امراسى تحريكيله بغداد خليفه‌سيله جنكه كيدوب واردقده برآى قدر عيش ونوش ايدوب شهرى آلمق صددنده ايكن سابقا قچان برادرى ملكشاه همدانى محاصره ايتدى ديو فريادجى كلدكده عجله ايله كوچ جوب عسكر يله كوپريدن كچركن جسر قيريلوب نيجه آدملر ووافر اسباب غرق اولوب محصل همدانه ياقلشدقده ملكشاه خوزستانه قاچوب محمد بر يل

همدانده طوروب بعده خسته اولوب بشیوز اللی بشده اوتوز ایکی یاشنده وفات ایدوب جمله مدت سلطنتی یدی ییل ایدی (فصل سادس عشر دراحوال عز الدین سلطان سلیمان شاه بن محمد بن ملکشاه) برادرزاده سی وفاتنده بونی موصلدن کتوردوب تخته چکوردیلر عیش ونوشه مشغول اولوب تدبیر اموردن عدول ایتمکین التی آیدن یا بر ییل التی آید نصکره طوتلوب علاء الدوله قلعه سنه کوندریلوب یرینه آذربایجاندن ارسلان شاهی کتوردیلر * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه سلیمان شاه خوبروی خوشخوی لطیفه کوی طرب جوی ایدی اوائل احوالی سابقا محمد فصلنده کچمشدر محمد ایله محاربه ده صینوب قاچوب موصله واروب بوآنده ایکن بشیوز اللی بشده محمد همدانده وفات ایدوب ارکان دولت واعیان بوکا خبر کوندرمکین موصلدن کیدوب همدانه واروب تخته کچدی بی وقار وثبات وعیش ونوشه صارف اوقات اولمغین جمله امراسی بوکا انجنوب ملك ارسلانی کتوردوب تخته چکروب سلیمانی همدان قلعه سنده حبس ایدوب بشیوز اللی آلتیده حبسده قرق بش یاشنده وفات ایدوب جمله سلطنتی بر ییل یا همان سکز آی یادخی ازایدی (فصل سابع عشر دراحوال رکن الدین سلطان ارسلان شاه ابن طغرل بن سلطان محمد بن ملکشاه) سابقا بغداد قربنده تکریت قلعه سنده محبوس اولوب عم زاده سی سلطان محمد بغداده کاورکن بونی چیقاروب عاقل ومدبر وکامل واهل بر اولوب حسن تدبیر ایله اعداسنی تخویف وتسخیر وزماننده غزای کثیرا ایتمشدر امورانامه حسن نظام ویروب همدانده وفات ایتدی بونك زماننده ملوك خوارزمیه نك ایکنجیسی سلطان ارسلان بن اتسز کمال قوت وشوکت بولمغین بونك سلطنتنه ضعف کلمشدی مدت سلطنتی اون بش ییل سکز آی یا همان اون ییل ایدی (فصل ثامن عشر دراحوال مغیث الدین سلطان طغرل بن ارسلان شاه بن محمد بن ملکشاه) پدری وفاتنده یرینه چکوریلوب اوغلانجق اولمغین وزیر واتابکی اولان کمسنه تدبیر امور جمهور ایدردی * بشیوز طقسان ربیع الاولنده ملوك خوارزمیه دن سلطان خوارزم شاه علاء الدین تکش بونك اوزرینه کاوب شهری کنارنده جنك اولدقده طغرل بهادر اولوب خصوصا مستانه اولمغین مردانه میدانه کیردکده آتدن دوشوب بر ظالم آنی حربه ایله اوروب قتل وباشنی قطع ایتدی * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه مزبور طغرل صورتی خوب سیرتی مرغوب طبعی وقاد ذهنی نقاد ایدی فارسی لطیف اشعار آبدار پرصفای اولوب اهل هوا ایدی کندویه عصیان وخروج ایدن امراسیله وبعض اعداسیله تفصیله محتاج نیچه جنك عظیم وحرب الیم ایدوب کاه منصور کاه مقهور اولوردی * عاقبت امراسنك عصاتندن اینانجه قوتلغ سلطان علاء الدین تکشه واروب آنی بشیوز طقسانده بونك اوستنه کتوروب طغرل مست ایکن قوتلغ اوزرینه آت صالوب النده کی کرزی حواله ایتدکده کندو آتنك دیزنه طوقنمغین آتله ییقلوب قوتلغ بونی قتل ایتدی * بعده ولایت خراسانی وسائر عجمستانی سلجوقیان اللرندن خوارزمیان آلوب ضبط وسائر مملکتلرینه ضم وربط ایتدیلر (نظم) سلاطین طوتدی ترتیب اوزره نوبت * بونوبتخانه ده اولدی بوعادت * کوچر برزمره دنیادن یرینی * کچر بر طائفه طوتر یرینی * فنا ملکه بقا امیدنی کس * مؤبد ملك اللهکدر وبس (باب عاشر دراحوال ملوك سلجوقیهٔ دیکر) اشبو طائفه قاورد بن چاقربك ابن میکائیل بن سلجوق نسلندن اون بر کسنه اولوب اول ظهورلری درتیوز اوتوز اوچده ایدی محل سلطنتلری عجمده ولایت کرمان اولوب مدت سلطنتلری یوز اللی ییل ایدی بونلر سابقا مذکور اولان ملوك سلجوقیه ایله ایکی برادر اوغللری وبری برلرینه عم زاده لر ایدیلر زیرا انلر الب ارسلان بن چاقربك ابن میکائیل بن سلجوق نسلندن اولوب اول ظهورلری درتیوز اوتوز ایکیده ایدی والله اعلم (فصل اول دراحوال قاورد بن چاقربك بن میکائیل بن سلجوق) میکائیله سلجوق پادشاه اولمیوب لکن بعض احواللری یوقارده کچمشدر چاقربك ایسه برادری طغرل بن میکائیل یرینه پادشاه اولمغین انك واوغلی ارسلان وانك دخی نسلنك احواللری باتمام یوقارده ذکر اولنمشدر حالا قاوردك واولادنك احواللری بودرکه تاریخ میرخواندن غیری یرده بولنمیوب انده دخی غایت مختصر یازلمغین بعینه اندن نقل اولندی * بس معلوم اوله که مزبور قاورد بن چاقربك درتیوز اوتوز اوچده ولایت کرمانده حاکم اولوب درتیوز اللی بشده

دولتی وقوتی ترقی واعتلا وولایت فارسه استیلا ایدوب ملوك دیالمه نك اللرندن چكوب آلدی * بعده برادری
سلطان الب ارسلانه عصیان ومخالفت بعده موافقت ومطاوعت ایتدی * بعده سلطان ملكشاه
ابن الب ارسلانله جنك ایدوب اسیر اولوب ملكشاه امریله زهر ویردلدی اوسببله وفات ایدوب
سلطنتی اوتوز ایكی یل ایدی (فصل ثانی دراحوال سلطان شاه بن قاورد) پدری وفاتنده انك یرینی
سلطان ملكشاه بوكا ویروب بودخی اون ایكی یل سلطنت سوروب وفات ایتدی (فصل ثالث
دراحوال توران شاه بن قاورد) برادری وفاتنده یرینه كچوب سلطنتی اون اوچ یل وبرقاچ آی ایدی
(فصل رابع دراحوال ایران شاه بن توران شاه) پدری یرینه كچوب ملحد وظالم اولمغین بش یلدنصكره
قتل اولندی (فصل خامس دراحوال ارسلان شاه بن كرمان شاه بن قاورد) عمیسی اوغلی ایران شاهدن
خوفندن كیزلنمشدی * اوقتل اولندقده اركان واعیان اتفاق ایدوب بونی تخته كچوردیلر * قرق
ایكی یل سلطنت وعدل ودادله حكومت ایدوب بشیوز اوتوز التیده وفات وعظامی رفات اولدی
(فصل سادس دراحوال محمد بن ارسلان شاه) اون درت یاشنده پدری یرینه كچدی سائر احوالی
تاریخ میرخوانده مذكوردر (فصل سابع دراحوال طغرل شاه بن محمد) پدری وفات ایتدكده
یرینه كچوب اون ایكی یل سلطنت سوردی (فصل ثامن دراحوال ارسلان شاه وبهرام شاه وتوران شاه)
پدرلری طغرل شاه وفات ایتدكده یكرمی یلەدلك اشبو اوچ برادر برآز بری برلریله سلطنتده نزاع ایلشوب
جبرایله كاه بری كاه دیكری تخته كچوب حرب وقتال وضرب وجدال ومخاصمه ومنازعه ومصارعه ومدافعه
وضبط سلطنتی بری برلرندن مطالبه وجیفهٔ دنیایه مكالبه ومغالبه دن خالی اولمیوب بوسببله ولایت كرمان
ویران اولدی (فصل تاسع دراحوال محمد شاه بن بهرام شاه المزبور) پدرندن وعملرندنصكره تخته بو كچدی
بونك اوستنه ملكشاه سلجوقی هجوم ایتدكده محمد ملك ارسلان بن طغرله التجا ایدوب اودخی بوكا یاردم ایچون
عسكر ویرمكین محمد كرمانه توجه ایدوب جنكده قاچوب كتدی آخر ملوك سلجوقیهٔ كرمان بودر
(نظم) هركه آمد بجهان جمله فنا خواهد بود * آنكه پاینده وباقیست خدا خواهد بود * والله اعلم
(باب حادی عشر دراحوال ملوك سلجوقیهٔ ثالثه) اشبو طائفه نك احوالی معلوم اولنلری اون طقوز نفر
ایدیلر * مقدما ذكر اولنان سلجوقیه اقرباسندن اولوب انلر میكائیل بن سلجوق بونلر میكائیلك برادری اسرائیل
ابن سلجوق نسلندن اولوب انلر دیار عجمده وبغدادده بونلر دیار رومده حالا قرمان دیمكله مشهور اولان ولایت
یونانده ساكن اولوب تختكاهلری قونیه شهری ایدی * ابتدای سلطنتلری درتیوز سكسانده ومدت سلطنتلری
ایكیوز تمش بش یل ایدی (مقدمه دراحوال قوتلومش بن اسرائیل بن سلجوق) تاریخ ابن شحنه ده
مذكوردركه قوتلومش بن عزالدین بن ارسلان بن سلجوق كه قونیه وآقسرای وملطیه پادشاهلرینك جدیدر
علم نجومده ماهر اولوب درتیوز اللی بشده اقرباسندن عجم پادشاهی اولان سلطان الب ارسلانه عصیان
ایتمكین ارسلان بونك اوستنه عسكر چكوب محاربه اولندقده قوتلومشك عسكری صینوب
قاچدقلرنده قوتلومش بی جراحت میت بولنمغین الب ارسلان براحزان اولوب قوتلومش اوستنه آغلامش
(نظم) سرانجام دنیا بجز خاك نیست * وزو بهره زهراست تریاك نیست (نثر) قوتلومشك مستقل پادشاه
ایدوكی ومسكنی نه شهر ایدوكی وسائر احوالی معلوم اولمامغین پادشاه اولمق اوزره یازلدی ظن غالب بودركه
سلطنت آرزوسیله خروج ایدوب پادشاه اولمیوب دیار عجمده سلطان الب ارسلانك امراسندن اوله * والله اعلم
(فصل اول دراحوال سلطان ركن الدین سلیمان بن قوتلومش) اسمی هشت بهشت اولان تاریخ
آل عثمان مولانا ادریس البدلیسیده سلاطین سلجوقیه عجمدن سلطان ملكشاه بن الب ارسلان عمیسی
اوغلی سلیمان بن قوتلومش بن اسرائیلی ولایت روم سرحدنه كوندروب حلب قربنده انطاكیه شهرینی
كفار فرنك الندن آلوب فتح ایتمك امرلدقده عسكرله واروب فتح ایدوب سلیمانك ملك وقدرتی ارتوب حلبی
واكثر بلاد شامی دخی آلوب ضبط ایدوب وفات ایتدكده سلطان ملكشاه بونك یرنی بونك اوغلی داوده ویردی
دینوب * لكن تاریخ ابن شحنه ده درتیوز یتمش یدیده سلطان سلیمان بن قوتلومش سلجوقی انطاكیه یی كفار
روم الندن فتح ایدوب حلب پادشاهی شرف الدوله مسلم بن قریش انطاكیه شهرینك محصولن سلیماندن

ایستیوب بودخی مقدما خراج ویرن کافرلایدی بن خود مسلمانم دیو خبر کوندردکده شرف عسکر چکوب
کاوب سلیمانله صواشوب شرف درتیوز آدمیسیله قتل اولنوب سلیمان حلب خلقنه شهری بکاویریکز دیوب
عناد ایتدکارنده حلبه واروب جنك اولندقده عسکری صیغمغین سلیمان حیرت وغیرتندن کندوبی قتل ایتدی
دیومذکوردر * والله اعلم (فصل ثانی دراحوال سلطان داود بن سلیمان) تاریخ ادریسیده مذکوردرکه
سلیمان بن قوتلومش وفات ایتدکده سلطان ملکشاه سلجوقی انك یرینه اوغلی داودی نصب ایدوب بعده
داود شوکت سلطنتی پدری زماننده ن آرتروب عدل اوزره سلطنت سوروب درتیوز سکسانده قیصر
روم‌له جنك ایدوب کفاری صیوب قونیه شهرنی فتح وضبط ایدوب انی تختگاه ایدندی * یکرمی ییلدنك
قونیه ده سلطنت سوروب بشیوز سنه سنده وفات وترك جهان پرآفات ایتدی (نظم) درین باغ رنکین
چو برتزرو * نه کل بر چمن ماند خواهد نه سرو (فصل ثالث دراحوال قلیچ ارسلان بن سلیمان
ابن قوتلومش) تاریخ ادریسیده مذکوردرکه برادری وفاتنده تخته چقوب قرق ییل عدل وداد له ضبط بلاد
ونظم احوال عباد ایدوب نامی عالمی طوتوب بغداده خلیفهٔ آل عباس بوکا تعظیم واکثر سلاطیندن زیاده
القابله تکریم ایدردی * اتفاق خلیفهٔ بغداد عجم پادشاهی سلطان مسعود بن محمد بن ملکشاه سلجوقیدن
غایت رنجیده اولدقده انك یرینی بوکا ویروب بغداده کاوب ممالك عجمی ضبط ایده سن دیو خبر کوندردکده
ارسلان دخی کندو اوغلی مسعودی ممالك رومده قائممقام قویوب دیاربکر یولندن عسکرایله بغداده کیدرکن
بشیوز اوتوز طقوزده شهر میافارقین نواحیسنه کلدکده سلطان مسعود توابعندن بعضلری اغواسیله
ارسلانی کندو امرا وارکانی غدر وظلم ایدوب نهرخابوردن کچرکن صویه غرق ایدوب میافارقینده
دفن ایتدیلر (فصل رابع دراحوال سلطان مسعود بن قلیچ ارسلان) پدری کتدکده قائممقامی اولوب
پدرینك وفاتی خبری کلدکده اصالةً پادشاه اولدی * شوکت وقوتی دمبدم آرتوب اماسیه قربنده رومیهٔ
صغراده بر صحرای خوب هواده سمهره اسملو بر شهر وایچنده آثار جمیله یاپدیروب اول شهر واطرافی معمور وکمال
حسنله مشهور اولدی * اون طقوز ییل عدل ودادایله سلطنت سوروب بشیوز اللی سکزده یا اللی برده
وفات ایتدی (فصل خامس دراحوال سلطان الدوله قلیچ ارسلان ثانی ابن مسعود) پدری وفاتنده
یرینه چقوب مهیب وادیب کریم ولبیب اولوب عدل وعقل وسخاده پدرندن زیاده ایدی اطراف واکنافده
محاربات ونتیجه فتوحات تملکت ایتمشدی * تاریخ ادریسیده مذکوردرکه اون بر نفر نجیب
اوغللری وار ایدیکه بیوکاری رکن الدین سلیمان شاهه توقات وملحقاتی ملك ناصر الدین
برکیارق شاهه نیکسار وملحقاتی ملك مغیث الدین طغرل شاهه درابلستان ملك نور الدین سلطانه
شام وقیصریه ملك قطب الدین ملکشاهه سیواس وآقسرای ملك معز الدینه قیصریهٔ شام وملاطیه
ملك سنجرشاهه هرقلیه ملك ارسلان شاهه نیکده ملك نظام الدین ارغون شاهه اماسیه ملك مجد الدین
مسعود شاهه انکوری سنجاقلرین ویروب کوچك اوغلی ملك غیاث الدین کیخسروی یاننده طوتوب
بشیوز تمش سکزده یرینه کیخسروی چقوروب کندو وفات ایتدی دینلدی * تاریخ ابن شحنه ده
ارسلانك اون نفر اولادی وار ایدیکه هر برینه بر مملکت ویرمشدی بیوك اوغلی قطب الدین ملکشاه
حاکم سیواس پدرینك اوستنه عسکر چکوب قونیه ده طوتوب سلطنت سنك اولسون بن سنك یانکده
طوروب تدبیر امور ایده یم دیوب بودخی وفاتندنصکره سلطنتی اکا تعیین ایدوب ملکشاه برادری سلطانشاه
حاکم قیصریه اوستنه عسکر چکوب پدرنی حبس طریقیله بیله ایلتوب جنکده قلیچ ارسلان فرصت
بولوب قیصریه ایچنه کیروب سلطانشاه بوکا رعایت ایدوب ملکشاه دونوب قونیه یه واروب
تخته چقوب خطبه اوقیدوب ارسلان اوغللری اراسنده کزوب اوغلی کیخسروك سنجاغنه واردقده
عسکر جمع ایدوب وافر مال خرج ایدوب قونیه یه واروب ملکشاه النده ن الوب آز زماندنصکره ارسلان
بشیوز سکسان سکزده وفات ایدوب یرینه کیخسرو کچدی سابقا سکسان بشده قلیچ ارسلانك اوغلی
قیصرشاه حاکم ملاطیه مصره واروب مصر پادشاهی ملك صلاح الدین بن ایوب بوکا کلی رعایت ایدوب
کندو برادری ملك عادلك قزینی بوکا نکاح ایدوب انواع رعایتله ینه ملاطیه یه کوندردی دیومذکوردر

والله

والله اعلم (فصل سادس دراحوال قطب الدين ملكشاه بن قليج ارسلان ثانى) تدبيره قادر بهادر اولوب
سيواس بكى ايكن جبرا پدرى يرينه كچوب بعد زمان پدرى بونى رفع ايدوب تخته كچدى تكيم بو قاروده
بيان اولندى * تاريخ ادريسيده بو اصلا يازلميوب تاريخ ابن شحنه ده يازلمشدر (فصل سابع دراحوال
ملك غياث الدين كيخسرو بن قليج ارسلان ثانى) تاريخ ادريسيده پدرى يرينه كچدكده جميع برادرلرى
بوندن بيوك اولمغين جملهسى رضا ويرميوب بيوكارى سليمان شاه برادرلرى معرفتيله قونيه يه عسكر
چكوب زمان محاصره ممتد وفتنه وفساد مشتد اولدقده عقلا توسطيله صلح اولوب سليمان شاه شهره كيروب
تخته كچوب كيخسرو ايكى اوغلى كيكاوس وكيقباد ايله اولا ديار بكر واخلاط سمتنه كيدوب اقربالرندن
اولان ملوك سلجوقيه اللرنده اولان ممالك عجمه كتمك قصد ايدوب لكن بو اثناده ملوك خوارزميه
سلجوقيلره غلبه ايدوب اكثر مملكتلرين آلوب سلجوقيلرك قوت وشوكتلرى قالمامغين كيخسرو اندن
اميدين كسوب بالضروره طربزون درياسندن قسطنطينيه يه كتمك ايچون كمى يه بنوب روزكار مخالف
اولمغين مغرب يقاسنه دوشوب مغرب پادشاهى سلطان عبد المؤمن بوكا عظيم رعايتلر ايدوب
برمدتدنصكره كيخسرو كمى يه بنوب استانبوله كاوب قيصر روم اولان تكور فاسيلوس كيخسروه عظيم
رعايتلر ايتدى * احوالنك اشاغيسى عن قريب ذكر اولنور (فصل ثامن دراحوال سلطان ركن الدين
سليمان شاه بن قليج ارسلان ثانى) ذكر اولنديغى اوزره برادرى كيخسروى قاچروب يرينه تخته كچدكده
كمال عدل وداد اوزره حكومت بلاد ايدوب كريم وقدرشناس اولمغين فضلا وشعراء معارف استيناس
اطراف بلاد متفرقه دن بونك يانينه كاوب شعرده ماهر وفضلى باهر اولان شيخ ظهير الدين فاريابى دخى
كاوب بونى اشعار بسيار ايله مدح ايدوب احسانلرينه مظهر اولوب جملهدن بر لطيف فارسى قصيده ايله
مدح ايتدكده ايكى بيك آلتون اون عربى آت بش قاطر اون دوه بش قول بش جاريه ونيجه متاعلر ويردى
قيزنى ولايت آذربايجان پادشاهى بهرام شاهه نكاح ايتمشدر * نكارستانده اهل شجاعت ومائل عدالت
اولوب بر كون شكارده آياز آدلو بر محبوبى بر چناق يوغرتى مفت الوب صاحبى اولان خاتون شكايت
ايتدكده آياز انكارا يتمكين واقع حالى بلمك ايچون آيازك قورساغن ياردروب ايچنده يوغرت ظاهر اولدقده
باشن كسدى * بعد زمان كورجستانه سفر ايدوب كفار ايله جنكده غلبه اوزره ايكن ناكاه با امر الله
سنجقدارك آتى سور چوب سنجق يره دوشدكده پادشاه يا هلاك يا اسير اولدى ديو عسكرى قورقوب صينوب
اكثرى قيرلوب پادشاه غايت آزآدمله قاچوب قونيه يه كلدكده غيرتندن خسته اولوب وفات ايتدى
دينوب * تاريخ ادريسيده يكرمى درت ييل سلطنت سوروب آلتيوز ايكيده وفات ايتدى ديومذكوردر
(فصل تاسع دراحوال قليج ارسلان ثالث ابن ركن الدين سليمان شاه) پدرى وفاتنده يرينه كچدى
اوغلانجق اولمغين بر بچق ييلدنصكره كوچك عميسى غياث الدين كيخسروى پدرينك امراسى اتفاقله
استانبولدن كتوردوب ايكنجى دفعه تخته كچوردیلر * اودخى قليجى طوتوب حبس ايدوب بعد زمان حبسده
وفات ايتدى (فصل عاشر دراحوال سلطان غياث الدين كيخسرو بن قليج ارسلان) استانبولدن ايكى
اوغليله كاوب ايكنجى دفعه تخته كچوب آلتى ييل واون كوندنصكره آلتيوز طقوزده يايديده لادقيه
تكورى ايله جنكده شهيد اولدى * عادل وعاقل كسنه اولوب زمان سلطنتنده نيجه جنكلر ايدوب قلعهلر
فتح ايتمشدى * نكارستان كمال پاشازاده ده مذكوردركه الاشهر قلعهسنى فرنك كافرلرندن فتح ايدوب عسكرى
غنيمته مشغول ايكن على الغفله آردندن بر كافر كاوب حربه ايله اوروب شهيد ايتدى * مصر پادشاهى
ملك صلاح الدين ايوبك اوغلى شام بكى ملك افضل بوكا عربى مرثيه ديديكه بودر (نظم)
وشمس غياث الدين عند ضيائها * واشراقها فى كل شرق ومغرب * انار لديها كوكب الرمح فاختفت *
ولم ير شمس قط تخفى بكوكب (فصل حادى عشر دراحوال سلطان معز الدين كيكاوس بن كيخسرو) پدرينك
بيوك اوغلى اولمغين يرينه كچوب (نظم) اهل جزم وحزم ايدى اول پادشاه * عدل ايله اولمش ايدى خلقه پناه
(نثر) سخاسى خود حددن بيرون وعطاسى عددن افزون اولوب علما وفضلا وشعرايه همیشه احسانلرى
بى نهايه ايدى * مرويدركه بركسنه موصلدن بوكا ايتمش ايكى بيتلو بر فارسى قصيده كوندردكده كتورن

كسنه به وافر بخشش ایدوب بعده قصیده صاحبنه ابیاتی عددنجه بتمش ایکی بیك التونله عذرنامه کوندردی * التیوز اون سنه سنده سل مرضندن وفات ایدوب مدت سلطنتی همان بریل وبرآی ایدی نکارستانده مذکوردرکه امراسندن برجماعتی برکناه افتراسیله حبس ایدوب کمال غضبندن حبس خانه نك اطرفنده عظیم آتش یاقدیروب محبوس اولان امرا فریاد وواویلا ایله یانوب او کیجه کیکاوسه واقعه سنده عظیم عتاب اولنمغین کمال اضطرابله او یانوب الم وندم وشدت حیرت وغم مدغم سببیله حی طوتوب مرض موتی بو اولدی * صحتندن امید کسدکده بو بیتی دیوب شهر سیواس دارالشفاسنده کندو ایچون یاپدردیغی تربه سنه قازدردیکه (نظم) ما جهانرا کذ اشتیم وشدیم * رنج وراحت نکاشتیم وشدیم

(فصل ثانی عشر در احوال سلطان علاء الدین کیقباد بن کیخسرو) عالم وعامل عادل وعاقل عابد وصالح کامل ومفلح صاحب شجاعت اهل سخاوت همتی علیا اوحد دنیا * ایدی دور آدمدنبرو بو عالم فانی یه بویله سلطان ممتاز رعیت نواز غایتده آز کاوب کمالات شرعیه دن حصه دار صناعات عرفیه نك خود جمله سنده ماهر وخبردار اولوب حتی لعب شطرنج ونردده فرد وبی مثل ومانند ایدی انواع عبادات ایله علی التوالی احیاء لیالی ایدوب کوندزلرده اکثر اوقاتده تدبیر مهماتده واستماع شکوا وقضاء حاجاتده اولوب لهو وهزله جدا مائل اولمامغین زمان استراحتده وآوان تنعم وصحبتده مصاحبلریله عادل پادشاهلر حکایتلرین اوقیوب وانلری سو یلشوب تواریخ وسیر وحکایات انبیا واولیا ومواعظ وعبر کتابلرینه دائما مطالعه ونظر ایدوب اکثر زمانده تلاوت قرآن ایدردی * امام غزالی مؤلفاتندن کتاب کیمیای سعادت وسیر الملوك وبونلرك امثالی کتابلری سفر وحضرده حضورندن برلحظه دورا یتمزدی مناقب جمیله وآثار جزیله سی کتاب مستقل اولمغه متحملدر * تختکاه معدلتپناهی جای امن وراحت وعدل وکرم اولمغین * المشرب العذب کثیر الزحام فحواسنجه ممالك عالمدن نیجه علماء کرام ومشایخ عظام مجتمع ومهر انور کبی هر بری ملتمع اولوب زمان معدلت نشاننده شیخ صدر الدین قنوی وشیخ جلال الدین محمد رومی که حالا منلا خنکار دیمکله اشتهار بولمشدر وانك پدری سلطان العلماء برهان الدین ومنلا خنکارك اوغلی سلطان ولد وشمس الدین تبریزی و بعد ولا بعد اولیا وعلما وار ایدیکه جمیع دنیاده بر پادشاه تختنده برعصرده بویله فاضل وکامللر جمعیتی غایت آز واقع اولمشدر (امور سلطنت) مرویدرکه التیوز اونده تخته چقوب ایکنجی ییلده سیواس شهرنی بنا ایدوب آذربایجان وچشکرك شهرلرین وکاخ قلعه سن آلوب سرحد ممالکی آذربایجان اولمغین اکا برعظیم حصار یاپوب بعد زمان تختکاهی اولان قونیه نك دخی قلعه سی اولمامغین اطرافنه برقاچ قات عالی طبقات حصار استوار بنا ایتمشدرکه کمال متانت ونقش ونکار ایله یادکار روزکاردر * بناسی تمامنده قلعه قپوسنه برکلام مناسب قازدرمغه طالب اولدقده منلا خنکارك پدری سلطان العلما بو کلام حکمت انتمایی دیمکین قپویه قازدیلرکه * هذه دائرة تدفع السیل الدافق والخیل السابق ولا تنفع الویل الطارق فی اللیل الغاسق * مرویدرکه تدبیر وشجاعتده وعلو همتده دخی مردانه وبردانه اولمغین زماننده کفار رومه نیجه دفعه غزا ایدوب طوائف کفار تکورلرندن وملوك بعض دیاردن بعض ولایتلر الوب آل عثمانك جدا علالری اولان شیر معرکهٔ مغازی ومیر مردان میدان سربازی ارطغرل غازی بونك زماننده کاوب ولایتنده ساکن اولوب درتیوز قرق درت نفرد لاور هنرآور ایله بونك بعض غزالرنده بیله اولوب ارطغرلك اوغلی عثمان خانه سلطنت ویرن ایکنجی علاء الدیندر تسکیم اشاغیده کاور * مرویدرکه علاء باهر العلا تاتار ماوراء النهردن چنکیزخان صاحب قران بی ایمان عسکریله بعض جنکلر ایدوب بونلر آز انلر چوغیکن نه غالب ونه مغلوب اولوب بعده انلر ایله مدارا ایدر اولدی * بعده دیار بکر قربنده سلطان جلال الدین خوارزم شاهله دخی عظیم جنك ایتدکده بو غالب وجلال هارب اولدی * مرویدرکه بونك (ع) عدل وعقل وکمال وهر حالی * خارج اندازه وصد ای نامیله عالم پرآوازه اولمغین بغداددن ناصر بالله خلیفه بوکا شیخ شهاب الدین سهروردی الیله هدایا وخلعت وسلطنته اجازت وتعظیم فراوان والقاب بیپایان ایله نامهٔ محبتعنوان کوندروب چنکیز عسکرین دفعه معاونت ایچون بوندن بش بیك نفر عسکر ایستیوب بودخی حضرت شیخه عظیم رعایتلر و بری برلرندن کلی حظ ایله تصوفانه معاملات ومصاحبتلر ایدوب

طلب اولنان عسکری ویروب شیخی برقوناق یرکوندری کتدی * مرویدرکه التیوز اوتوز التیده وفات ایدوب مدت سلطنتی یکرمی التی ییل ایدی (فصل ثالث عشر دراحوال سلطان غیاث الدین کیخسرو ثانی ابن علاء الدین کیقباد) پدری وفاتنده تخته چقوب جمیع مدت سلطنتنده عسکر کفار مغول وتاتاربونکله محاربات بسیار ومنازعات بیشمار ایدوب ایچلرندن بردفعه هلاکوخان ملعونك بکلرندن بایجوازایله عظیم جنك ایدوب کیخسروك عسکری یتمش بیك تاتارقرق بیك ایکن کیخسرو صینوب بعده تاتارلر قیصریه وسیواسی محاصره ایله الوب اعیان آل سلجوق قتل وانواع بلایه مبتلا اولوب جمیع اهالی ممالك رومه بلامضاعف وهرکسك قلبی حرف علت کربت ایله صفادن اجوف اولوب مسلمانلره آفتلر غارتلر وانواع خسارتلر ایرشدی * التیوزقرق درتده کیخسرو دخی وفات ایدوب مدت سلطنتی سکز ییل ایدی * تاریخ منلالار یده مذکوردرکه کیخسروك انهزامندنصکره دولت سلجوقیه کمال ضعف بولوب حکومت ممالك روم مغول وتاتارشوم بومرسومه منتقل اولوب سلجوقیان ذلیل اللرنده شیٔ قلیل قالمغین آل سلجوق امراسی تحت یدلرنده کی بلادده تغلب طریقیله مستقلا سلطنت دعواسن ایدراولدیلر (فصل رابع عشر دراحوال سلطان عزالدین کیکاوس بن کیخسرو ثانی) پدری وفاتنده یرینه چقوب غلبهٔ تاتارایله دولت سلجوقیه به کمال ضعف کلمکین بالضروره ملوك مغول وتاتار ذوی الغلویه سرفرو ایدوب ابقای خان بن هلاکوی کفراتسامك امرنه رام اولوب پس کیکاوسك کوچك برادری رکن الدین ابقای بدلقای کفرارتقایه التجا وسلطنت پدرین رجا ایتدکده (نظم) چودرلشکر دشمن افتد خلاف * توشمشیرخود درایمان درغلاف * مفهومنجه ودخی * اقطع الحدید بالحدید مثلی مضمونجه بری برلرینه مسلط ایتمکله ایکیسنی دخی بلالره مورط ایتمکیچون سلطنتده مشترك ایدوب کیکاوس صاحب ناموس رضا ویرمیوب جنك ایدوب منهزم اولدی (فصل خامس عشر دراحوال سلطان رکن الدین قلج ارسلان رابع ابن کیخسرو ثانی) برادری کیکاوس منهزم اولدقده انکله شریك ایکن مستقل اولوب برقاچ کوندنصکره ابقای صاحب شقاامریله عسکر تاتار اللرنده مقتول وتختدن تحت ارضه منقول اولدی (نظم) یاطالب الدنیا الدنیة انها * شرك الردی وقرارة الاکدار * دارمتی مااضحکت من یومها * ابکت غدا بعدا لها من دار (فصل سادس عشر دراحوال غیاث الدین کیخسرو ثالث ابن رکن الدین قلج ارسلان رابع) پدری قتل اولندقده ایکی یاشنده طفل اولمغین سلطنت سلجوقیه بونك نامنه اولوب لکن ولایتلرین امرآء کفار تاتار ضبط ایدوب دیوانخانه ده کافرلر اوتوروب محصول ممالك رومی هر ییل جمع ایدوب ابقای خانه کوندررلردی * اون یدی ییله دك حال بومنوال اوزره اولوب ابقای یرینه هلاکونك مسلمان اولان اوغلی احمد خان پادشاه اولدقده ولایت آذربایجانده التیوز سکسان ایکیده جزئی بهانه ایله کیخسروی قتل ایتدی (نظم) دولت دنیا که تمنا کند * باکسکه وفا کردکه باما کند (فصل سابع عشر دراحوال سلطان مسعود ثانی ابن عزالدین کیکاوس) پدری وفاتنده ارغون خان ابن ابقای بن هلاکونك سلطنتی بوکاویرمکین بودخی ارغونه مطیع اولوب سلطنتنه غایت ضعف کلمکین امرآء سلجوقیه نك نیچه لری سنجاقلرنی مستقلا سلطنت اوزره ضبط ایدوب مسعوده سرفروایتمزاولدیلر جمله دن منتشا وارغون شاه لادقیه ایله علائیه شهرلرنده مستقل اولوب عصیان ایدن امرا کذا یرلرده اولمغین سلاطین مغول وتاتاره دخی سرفروایتیوب قرمانلو طائفه سی ممالك رومده قطع طریق وانواع فتنه وفساده شروع وهجوم ایدر اولدیلر (فصل ثامن عشر دراحوال سلطان علاء الدین کیقباد ثانی ابن فرامرز بن عزالدین کیکاوس ابن کیخسرو ثانی) بونك پدری فرامرز پادشاه اولمامشدر * تاریخ منلالاری ومنلا ادریسده سنه سبع وتسعین وستمائه ده سلطان مسعود وفات ایتدکده ولایت تاتار وعجم شاهی هلاکوخان نسلندن غازان خان بن ارغون خان سلطنت رومی مسعودك برادرزاده سی علاء الدینه ویردی دینوب لکن مزبور تاریخلرك بر یرنده دخی اشبو علاء الدین سلطان عثمان غازی یه التیوز سکسان سکزده سنجاق ویردی دینوب مقدما ایسه جلوسی طقسان یدیده اولمشدر دینمش ایسه ده بو ایکی کلام سقیم آراسنده تناقض عظیم اولوب علاء الدینك عثمان خانه کوندردیکی برات لطیف مفصل صورتی حالا بو عبد حقیرده اولوب التیوز سکسان سکز

تاریخیله مؤرخ اولمغین الله اعلم جلوسی سکسان یدیده اولمقدر زیرا بعض تواریخده یدیوز یدیده وفات ایدوب مدت سلطنتی یکرمی ییل ایدی دیو مذکوردر* یاخود جلوسی یتمش یدیده اوله زیرا بنه تاریخ منلادر یسده ارطغرل غازی التیوزسکسانده علاء الدین کیقباد ثانی زماننده وفات ایتدی دینوب اشبو احتمال ثانی اظهر اولمقدر زیرا سبع وسبعین لفظیله سبع وتسعین لفظنک مشابهتی اولمغین کاتب سهو ایدوب سبعینی تسعین یازمش اوله* والله اعلم (وقایع) مرویدرکه مزبور علاء باهر العلا غایتده شجیع واهل سداد ورشاد صاحب جود وعدل وداد اولوب احیاء طریقت آبا واجداده سعی واجتهاد ایتمکین قدیمدن عدلله مأنوسه ومظالمدن منکوسه اولان ممالک محروسه سن عدالتله حمایت ایدوب زمان فترتنده ظهور ایدن قطاع الطریق وسائر اشقیانی قلع وقمع وتدمیر وانلردن ممالکی تطهیر ایله تعمیر وتنویر ایتمشدی تاریخ منلادر یسده مذکوردرکه آل عثمانک جداعلالری شیر معرکهٔ مغازی میرمردان میدان شجاعت وسربازی ارطغرل غازی دیار عجمدن جنکیز فتنه سندن درتیوز قرق نفر دلاور هنرآور ایله کوچوب علاء الدین کیقباد اول زماننده دیار رومه کلوب اشبو علاء الدین کیقباد ثانی زماننده وفات ایدوب ایکیسنک مابینلرنده اولان بش پادشاهک دخی زمانلرنده جمله نک اجازتلریله کفار رومه دائما غزالر وبونلره معاونتلر ایدوب ارطغرل وفاتندنصکره اوغلی عثمان غازی نبیه عدیم الشبیه دخی مظهر الولد سر ابیه اولوب دائما کفاره غزا ایدردی * اتفاق بردفعه ده برادری شهید اولدقده کفاردن انتقام ایچون سلطان علاء الدیندن استعانت ایدوب بو دخی حمیت اسلام وغیرت اوزره کندو بالذات وافر عسکر ومهمات ایله قره جه حصارا وستنه واروب محاصره ایتدکده نسل جنکیزدن غازان خان عسکری نقض عهد وپیمان ایتمکین هر قلعه شهرنی واطرافنی یاقوب ییقوب قونیه یه دخی کلک اوزره درلر دیو خبر کلدکده محاصره یی براغوب طوپ وتفنک وبعض مهماتی عثمان غازی یه ویروب آنده قویوب کندوسی عسکر ایله قونیه یه کلوب بعده بغا صحراسنده تاتاری باصوب سابقا انواع فساد لرندن مسلمانلر متألم اولمغین عظیم جنک اولوب بعون الله جمله سی قتل اولنوب امر سلطانله کافرلک خایه لری دریسی یوز یلوب بری برینه دیکلوب عالم فنا تجامده برنام قالمغیچون سایبان ایدوب بعده اول صحرا طشاق یاریسی دیمکله مشهور اولدی* بو اثناده عثمان غازی دخی مزبور حصاری فتح ایتدیکی خبری کلدکین پادشاه حظ ایدوب اکا سنجاق وخلعت ومال عظیم کوندردی (زوال) تاریخ منلادر یسده مذکوردرکه سلطان علاء الدین کفار مغولک تکلیفات شاقه سندن مضطرب اولمغین غازان خانه مخالفت وعداوت اظهار ایدوب (نظم) اذا لم یکن عون من الله للفتی * فاول ما یجنی علیه اجتهاده * فحواسنجه اول بابده تدبیرات ضارهٔ ناصواب ایتمکین غازان خان بونک اوزرینه عسکر کوندروب بونی طوتوب اسیر وبستهٔ زنجیر ایتدیلر* بعده اکثر ممالک رومی مغول شوم ضبط وممالک عجمیه یه ضم وربط ایدوب سرحد ممالک رومده اولان ولایتلری دخی سلاطین سلجوقیه بکلری هربری مستقلا سلطنت طریقیله ضبط ایتدیلر هر برینک النده قالدی* بعض تواریخ آل عثمانده سلطان علاء الدین یدییوز یدیده وفات ایدوب مدت سلطنتی یکرمی ییل وبش بچوق آی ایدی دیو مذکوردر

(فصل تاسع عشر در احوال غازی چلبی ابن مسعود)

تاریخ منلادر یسده سلطان علاء الدین اسیر اولدقدنصکره سلطان غازان خان جهره وسینوب وقسطمونیه شهرلرینی قراسی ایلی وصاروخان ایلی حدودینه وارنجه که احقر ممالک دیار رومدر اوجاقلق طریقیله سلطنت نامیله غازی چلبی یه ویروب سائر بلاد سلجوقیه یی غازان خان کندی ضبط ایدوب مزبور غازی چلبی مملکتی تنک اولمغین اسب شوکتی لنک اولوب عسکری دمبدم متفرق ولباس سلطنتی متمزق اولمغه باشلیوب آبا واجدادنک خدام وامراسی اکثر ممالک رومه متغلب اولوب قوت سلطنت سلجوقیان انقراض وپایان بولوب بقیهٔ نسللری ظهور دولت آل عثمان اوائلنده کمال ضعف اوزره حکام اولوب مرور ایامله زائل وبالکلیه مضمحل اولدی دینوب* بعض تواریخ آل عثمانده سلطان علاء الدین یدییوز یدیده وفات ایتدکده اوغلی غیاث الدین یرینه تخته کچوب غایت ظالم اولمغین یدییوز اللی بشده قوللری آنی قتل ایدوب نسللری منقطع اولمغین ولایت یونان سلطاندن خالی قالدقده شیخ مخلص پاشا تخته کچوب التی آی سلطنت سوروب بعده شیخ بابا الیاس عجمی

صوفیلرندن نورالدین صوفینك بش یاشنده قرمان نام اوغلنی تخته چقوروب بعده انكچون ولایت بوتانه قرمان دیو آد قودیلر * مزبور بابا الیاس عجمینك مریدلری غایتده چوغالمغین خروج ایدهلردیو خوف ایتمكین سلطان غیاث الدین انلری سابقا قتل عام ایتمشدی دیو مذكوردر * والله اعلم (باب ثانی عشر دراحوال ملوك خوارزمیه) اشبو طائفه سكز نفر اولوب تختگاهلری عجمده شهر خوارزم اولمغین بونلره خوارزمیه ودخی خوارزمیان دینوب هر بریسنه وصف تركیبی طریقیله خوارزمشاه دیو لقب قونمشدی یعنی خوارزم شاهی دیمكدر * اول ظهورلری درتیوز طقسانده اولوب مدت سلطنتلری یوز یكرمی ییل مقداری وار ایدی (فصل اول دراحوال خوارزمشاه محمد) بونك پدری انوشتكین بن میكائیل سلجوقینك قولی ایدی ملوك سلجوقیهدن بركیارق بن ملكشاه ولایت خراسانه بركسنهیی حاكم ایدوب درتیوز طقسانده اول حاكم محمدی خوارزم ضبطنه كوندروب (ع) اهل عقل وعدل واحسان اولمغین * مرور زمانله انده سلطان اولدی خوارزمده جمله مدت حكومتی اوتوز ییل ایدی سلطان سنجر سلجوقییه مطیع اولوب بر ییل محمد كندوسی واروب سنجره بولشوب بر ییل اوغلی آتسزی كوندرردی (فصل ثانی دراحوال خوارزمشاه آتسز بن محمد) پدری یرینه چقوب نیجه مدت سلطنت سوروب انك كبی عاقل وعادل ایدی سلطان سنجره مطیع ایكن اظهار عصیان ایتدكده سنجر عسكر چكوب كلوب آتسز دخی عسكریله واروب جنك ایتدكده آتسز صینوب خوارزمه قاچوب سنجر بونك اوغلی قوتلوغی طوتوب قلجله بلندن ایكی بچدیروب آتسز تذلل وتنزل خبرن كوندرمكین سنجر بونك صوچن عفو ایدوب كیدوب آتسز تكرار عصیان ایتدكده ینه سنجر كلوب بونی محاصره ایدوب آتسز ینه تضرع ایتدكده سنجر خیر امل (نظم) خذ العفو صفحا عن الجاهلین * فستحسن من ذوی الجاه لین * مفهومیله عمل ایدوب كتدی بعده آتسز اوچنجی عصیانله سركشلكی قتی طاتسز ایتمكین سنجر بر دخی ینه كلوب محاصره ایتدكده آتسز اهل معرفت اولمغین بو شعری یازوب قلعهدن طشره ده سنجره كوندردیكه (نظم) مرا با ملك طاقت جنك نیست * بجنك ملك نیزم آهنك نیست * ملك تاجدار ست وشاه جهان * هزیمت شدن زو مرا ننك نیست * بخوارزم آید بسفتین روم * خدای جهانرا جهان تنك نیست * مروید ركه آتسز بشیوز اللی برده وفات ایدوب سلطنتی یكرمی بر ییل ایدی رشید الدین الوطواط بونك تابوتنی كوردكده اغلیوب بو شعری دیدیكه (نظم) شاها فلك از سیاستت میلرزید * پیش تو بطوع بندكی میورزید * صاحب نظری كجاست تا در نكرد * تا آن همه ملكت بدین می ارزید (فصل ثالث دراحوال خوارزمشاه الب ارسلان بن آتسز) بشیوز اللی برده پدری یرینه چقوب خراسان وماوراء النهرده نیجه شهرلر فتح وضبط ایدوب سلاطین سلجوقیهنك انقراضلرینه قریب ضعف قوتلری ونقص شوكتلری سببیله بوكا كمال شوكت ومكنت كلدی * بشیوز التمش سكزده یا بشیوز اللی بدیده وفات ایتدی (فصل رابع دراحوال خوارزمشاه سلطانشاه بن الب ارسلان) نظام التواریخده پدری وفاتنده اتفاق آراء امرا ایله تخته چقوب شاعر كامل ایدی بیوك برادری علاء الدین تكش عسكر چكوب بونی قاچروب یرینه چقوب بو دخی غزنهیه واروب انك پادشاهی غیاث الدین غوزی بوكا یاردم ایتمكده چین وختا ولایتنه كیدوب وافر عسكر ایله خوارزمه كلوب تكش بونك اوستنه نهر جیحونی اقیدوب عسكریله غرق اوله یازمغین مروه قاچوب تكرار عسكر ایله كلدكده بو دفعه تكش قاچوب سلطانشاه تخته چقوب نیجه ییلدنصكره وفات ایتدی دینوب * تاریخ میرخوانده تكش بونك اوستنه مرارا عسكر چكوب آخرنده بو قاچوب تختی اولان سرخس شهرنی انده ضابط قودیغی كسنه تكشه ویروب سلطانشاه ایشتدكده كمال غمندن ایكی كوندنصكره بشیوز سكسان طقوزده رمضاننك آخر كوننده وفات ایتدی دینوب لكن نكارستان مولانا كمال پاشازادهده سلطانشاه عاقل وكامل اولمغین پدری وصیتیله تخته چقوب بیوك برادری تكش ولایت خوارزم سنك ولایت خراسان بنم اولسون دیو خبرلشوب سلطانشاه رضا ویرمامكین اون ییله دلك بری برلریله حرب متوالیدن خالی اولمیوب عاقبت تكش چكش ایدرك غالب ومظفر وملك خوارزم اكا مسخر ومقرر اولوب سلطانشاه خراسانه كیدوب یكرمی ییل انده حاكم اولوب بعده وفات ایتدی دیو مذكوردر * والله اعلم بحقائق الامور (فصل خامس دراحوال خوارزمشاه

علاء الدين تكش خان بن الب ارسلان) اهل عدل وكرم وجود ايدى بعض احوالى برقاچ سطر مقدمده يازلمشدر رشيد الدين وطواط بونك جلوسنه تهنيتده بو شعرى ديديكه (نظم) جدت ورق زمانه از ظلم بشست * عدل پدرت شكستها كرد درست * اى بر تو قباى سلطنت آمده چست * هان تا چه كنى كه نوبت دولت تست (نثر) بشيوز طقسانده آخر ملوك سلجوقيه اولان سلطان طغرلك اوزرينه واروب طغرل جنكده قتل اولنمغين خراسان وسائر بلاد سلجوقيه يى بوضبط ايدوب عزت وشوكتى على العاده زياده اولدى نيشابور پادشاهى سنجر شاه بن طوغان شاهه تكش قزنى يا همشيره سنى طلب ايدوب اودخى بوكا كندو والده سنى نكاحله ويروب مصافات اوزره اولوب بعده تكش سنجره انجنوب طوتوب كوزينه قيزمش ميل چكدردى اشبو سنجر مشهور جهان اولان سلطان سنجرك غيريدر * مرويدركه تكش غايتده شجيع وبهادر اولمغين بعض بلاد چين وهند وماوراء النهر واكثر بلاد عجمه مالك اولوب وظيفه لو يوز بيك عسكرى وار ايدى ولايت اصفهانه واروب ضبط ايتدكده شعرانك سلطانى خاقانئ شيروانى بر قصيده ديديكه مطلعى بودر (نظم) شكر كه خوارزمشاه ملك صفاهان كرفت * ملك عراقين را همچو خراسان كرفت * ماهچهٔ چتر او قلعهٔ كردون كشاد * مورچهٔ تيغ او ملك سليمان كرفت * مرويدركه سلطنتى كمال قوت وشوكت بولدقده بعض فضلا آنى بو وجهله مدح وتهنيت ايتديكه (نظم) بحمد الله از شرق تا غرب عالم * بشمشير شاه جهان شد مسلم * تكش خان بن الب ارسلان بن آتسز * پدر بر پدر پادشه تا با آدم * خراميد بر تخت فيروزبختى * چو خورشيد بر تخت فيروزه طارم (نثر) مرويدركه شجيع ومجد وساعى ومهمات عزم وجزم وحزمى راعى اولمغين دائما اعداسيله صواشوب اكثريا غالب اولوب بركره تركستان پادشاهى جنكده طوتوب بعده آنى كندونك بر عدوسيله جنكه سردار ايتمشدى * بشيوز طقسان التى رمضانك اوننده سفر اوستنده خناق مرضندن وفات ايتدى (فصل سادس در احوال خوارزمشاه علاء الدين محمد بن تكش خان) پدرى وفاتندن براى صكره تخته چقدى (مناقب ومعايب) علم فقه واصولدن تمام خبردار اولوب اكرام علماء ابرار واعظام صلحاء اخيار ايدوب مردان ميدان عرفانك ممتازى وآسمان فضل بى پايانك باز بلند پروازى امام فخر الدين رازى بونك زماننده اولمغين علاء باهر العلا امام عالى رتبته غايت رعايت ايدردى لكن حاكم بى باك وظالم سفاك على القدر وسيع الصدر كثير الغدر ايدى * عسكرى غارت وخسارته معتاد اولمغين ولايتلرى رعاياسى پايمال وفقيربى مال فنا مآل كثير الملال اولمشلردى * كندوسى غايتده شجيع ومقدم وجسور ومجد وساعى وتارك حضور اولوب بر آيلق يولى برقاچ كون ايچنده قطع ايدردى * لباسى درويشانه بلكه فقيرانه اولوب لباسى وآتنك رختى انجق بر فلورى دكر ايدى مائل شهرت دكلدى ديمشلر (عظمت) پدرى ضبطنده اولان خراسان وخوارزم ولايتلرندن ماعدا مازندران وكرمان ومكران وكيش وسجستان وبلاد اوغوز وغزنه وبعض هندستانه دخى نيجه محاربه لرله وپادشاهلر قتل ايتمكله مالك اولوب التيوز سنه سنه دن صكره خطا طائفه لرينى ماوراء النهردن قتل واسر ونهب وغارت ايله ازاله ايدوب بعده كفار تاتار ولايت چين ايله دخى جنكلر ايدوب انلرى عاجز قويوب حسن تدبير وضرب شمشير ايله درتيوز پاره شهره درتيوز بيك يا اوچيوز بيك آتلو عسكره مالك سلطان عظيم الشان قهرمان نشان وصاحب قران عظمت عنوان ايدى (نظم) سعى للعلى حتى اذا ما اصابها * اتته العلا تسعى اليه كما سعى (نثر) مرويدركه ممالكى چوغالدقده غزنه ايله هندستان اراسنده كى شهرلرنى يولك اوغلى جلال الدينه خوارزم وخراسان ومازندرانى براوغلى قطب الدين ايلاغ شاهه كيش وكرمان ومكرانى براوغلى غياث الدين تاتارشاهه ملك عراقى براوغلى غوزشاهه ويروب عادت ملوك سلجوقيه اوزره پنج وقت صلاتده بونلرك نوبتلرى چالنوب كندونك نوبتى حضرت ذوالقرنين عادتنجه طلوع وغروب زمانلرنده چالنوب جواهر زواهرله مرصع وملمع يكرمى يدى عدد بيوك كوسلرى ونيجه خرده طبل ونقاره لرى اولوب ابتدا چالنديغى كون هر كوسى بونك يانندده محبوس اولان اساطين سلاطيندن برى چالدى والده سى تركان خاتون دخى امر ونهى ايدوب كندو خطيله اعتصمت بالله وحده ديوب طغرا يازوب عصمة الدنيا والدين ملكة نساء العالمين خوند جهان ديو لقب قونمشدى (عزم بغداد)

مرویدرکه بشیوزطقسان ایکیده بغداددن ناصر بالله خلیفه یی قالدیروب ساداتدن علاء الملك ترمذی یی یله
کتوروب انده خلیفه نصب ایتمك ایچون همدانه کلدکده ناصر بونی ایشیدوب منع ودفعه نصیحت ایچون
شیخ شهاب الدین سهروردی حضرتلرینی ایلچی کوندروب * مزبور شیخدن مرویدرکه همدانه واردم کندوسی
اطلسدن ایپلری ابریشمدن بی مثل ومانند براوتاق عظیم و بلندکه دهلیزنده سلاطین همدان واصفهان وری
وبعض ملوك عجم ترتیبله اوتوروب بعده حریر بی نظیردن براوتاق دخی که انده ملوك عرب و بلاد ماوراء النهر
اوتورردی بکا اسیرایتدریلوب بعده سجافلری جواهرایله مرصع التوندن برعظیم اوتاق عالی طاق ایچنه
کیردیکمده برساده چه تخت اوستنده خوارزمشاه محمد اوتوروب صقالی آزتازه یکت اولوب کیدیکی لباسی
تخمینا اون بش اقچه لق بخاری قبا و باشنده اون بش اقچه لق دری طاقیه وارایدی سلام ویردم اصلا
جواب وکلام ایتمدی لکن بن بلاغت اوزره حمد حضرت خدا ومدح رسول مجتبا ایتدیکمده نام رسول
علیه السلامی ایشتدکده تعظیما دیزی اوستنه چوکوب بعده بن فضائل آل عباسی وعباسیانه جفاسزا دکل
ایدوکنی ذکرایتدم بنم سوزلرمی جمله ترجمان کندویه بیان ایدوب خلیفه یی زهد وورع ایله وصف ایتدیکمده
ترجمانه دیدیکه بوکادیکه وصف ایتدیکك کمسنه بغداده بوقدر اما بن واروب دیدیکك صفتلرله برخلیفه نصب
ایدرم دیوب بعده اصلا سویلیوب بن بغداده توجه ایدوب اودخی کیتك اوزره ایکن بی وقت محکم قارباغوب
عسکرینك اکثر طوارلری هلاك اولدقده دونوب عجمه کتدی (جنك تاتار) مرویدرکه التیوزدرتده
خوارزمشاه محمد عظیم عسکرله ماوراء النهره واروب ولایت خطا پادشاهی طاینکوایله مرارا جنکلر
ایدوب عاقبت عسکری صینوب بحد کمسنه ایله بیله اسیر اولوب کندو بکلرندن بری بونك ایچون قولمدر
دیوب بعده کندویی بهایه کسدیروب قولم وارسون بهامی کتورسون دیو محمدی حیله ایله قورتاروب
التیوزبشده نهر جیحونی کچوب بحد عسکر ایله ینه خطا پادشاهیله عظیم صواشوب ظافر اولمغین وافر
کافرایمان نافر قتل ایدوب پادشاهلرین طوتوب لکن رعایت ایدوب بعده صلح وقهر ایله نیچه شهر فتح
ایدوب کفار تاتار طائفۀ خطایه کلان بلا وخطایی ایشیدوب پادشاهلری کشلوخانله عجمستانه رزمه
عزم ایتدی * محمد دخی انلرله جنك ممکن اولمیه جغن بیلوب ولایت چین وخطایه متصل اولان فرغانه وشاش
واسیجاب و بعض بلادك جمله رعایا وسائر خلقنی بخارا وسمرقنده کوچروب ما بینده برآیلق یول بیابان
قالسون دیو فکرایتدی * التیوزاونده محمد تاتاره قریب یرده ایکن انلرك احوالن بالذات یوقلمغه اوچ کمسنه ایله
تبدیل صورتله کفار اردوسنه کیروب طوتلوب جمله سنه دکنك چالنوب کیم ایدکارین دیمیوب ایکیسی
هلاك اولوب محمد بریسیله قاچوب قورتلدی (جنك جنکیز) بعده کشلوخان وفات ایدوب جمیع ممالك
چین وخطایه جنکیز فتنه انکیز پادشاه اولدقده محمده ایلچی وهدیه کوندروب ارالرنده عهد وصلح اولوب
ایکی طرفدن تجار واروب کاوب بعدزمان محمدك دایسی اولان ماوراء النهر بکی تجار تاتار وافر کومش ایله
اوغرادقلرنده جاسوسلردرهم وافر ماللری واردر قتله اجازت ویرمسز دیو عرض ایدوب محمد دخی بی فکر
وملاحظه رخصت و برمکین خال بدحال نکبت مآل محض طمع مال ایله تجاری قتل ایدوب جنکیز قاقیوب
سلاطیندن نقض عهد وخلف وعد قبیح وامر فضیحدر سنك معرفتکله اولدیسه جنکه حاضر اول والا دایکی
بزه کوندر قصاص ایده لم دیو خبر کوندروب محمد دخی کمال حیرتندن اظهار جلادت ایچون (نظم)
قضا اول کند چشم خرد کور * پس آنکه بر خردمند افکند زور * مفهومنجه ایلچیلری قتل ایدوب
زاد فی الطنبور نغمة اخری مخواسنجه جنکیز کوردل اجوف قلبنده حدت وغضب مضاعف اولمغین
اخذ انتقام ایچون نفیر عام ایدوب محمد دخی کندو رعایاسندن ایکی ییللق پیشین محصول آلوب سمرقنده عظیم
حصار یاپق ایستیوب بو مصلحت ایچون عسکرینی اطرافه صالوب جنکیز رستخیز انکیز نهر جیحونی
کچدی دیو ایشتدکین محمد دونوب اکرطورسه یاننه عسکری جمع اولورلردی لکن اذا جاء القضاء عمی البصر
مفهومی مقرر وزوال دولتی مقدر اولمغین هجوم عموم فتنه وآشوبدن شاشوب دوندوکی ایشیدلدکده خلق
طاغلوب جنکیز ابتدا محمدك دایسی شهرنه کاوب نیچه زمان جنکلر اولوب عاقبت اول نابختهیی طوتوب
سابقا تجار کفاردن طمع خام ایله آلدیغی سیم خامی اریدوب کوزلرینه وقولاقلرینه دوکوب اوشهرده

ابن العمید آدلو بربك كه محمدانك پدرواقرباسنی قتل ایتمشدی چنكیزه بولشوب محمدك عسكری غایتده چوقدر سز اكاظفر بوله مز سزمكر برحیله ایله اوله كه والده سی تركستان پادشاهی جنكشینك قزی تركان خاتونله محمد غایت عداوت اوزره اولوب اوغلینك یانندن كتمشدر اكثر عسكری ایسه والده سنك اقربا وعشیرتیدرلر * امدی انلرك اغزلرندن سزه نامه لریازوب بركمسنه یه ویروب سزه كاورجاسوس صورتنده محمدك اردوسنه اوغرایوب ظرافتله طوتلسون دیوب واقعا بویله ایدوب طوتلدقده محمد كاغدلری كوروب اوقودقده اكثر عسكرینی كندویه خائن صانوب یانندن طاغدوب بعده چنكیز محمدك والده سنه دخی محبتنامه كوندروب اودخی خوارزمده محبوس اولان یكرمی نفر پادشاهی وبعض اكابر شهری قتل ایدوب ولایتی خالی قویوب محمدك اولاد وعیالن آلوب غایتده مستحكم اولان قلعهٔ ایلاله واروب چنكیز كلوب خوارزمی آلوب بعده بخارایه كلوب عظیم جنكلر اولوب مسلمانلره هجوم ایتدكلرنده كفار صینوب مسلمانلر غنیمته طاغلدقده كافرلر دونوب اكثرینی شهید ایتدیلر (نظم) چو آید سیل آفت ازسر كوه * فرود آرد خس وخاشاك انبوه (نثر) بعده سمرقند وخراسان وقزوین وهمدان واكثر ممالك عجمی آلوب تخریب بلاد وقتل واسر عباد وانواع شر وفساد ایدوب بعده چنكیز محمدك اوستنه اوتوز بیك كافر كوندروب اطرافده شناعتلر ایدوب محمد نیشابوره اندن بسطام شهرنه واروب انده اون صندوق طلوسی جواهر قویوب بعده چنكیزه نصیب اولدی (نظم) دور ایدلذ نبرو بو چرخ فلك * كیمینه كلدی قزانمق كیمینه بویله یمك (قصهٔ وفات) بعده محمد یكرمی بیك مقداری عسكر ایله همدانه كیدوب دولت آباد صحراسنده كفار یتشوب اطرافن قوشادوب (المحرره) مغول غول سیره بد سریره * هجوم ایتدی شه عالی سریره (نثر) محكم جنك ایدوب محمدك عسكری قیریلوب یالكز یاخود برقاچ آدمله نهر جیحون ایچنده بر جزیره ده اولان قلعه یه وارمغه صودن آتله كچوب واروب آنده مرض ذات الجنبدن خسته اولوب وفات ایدوب باشنده كی دلبندی كفن اولدی * بو قصهٔ دلدوز جكرسوز التیوز اون یدیده واقع اولدی * بعض معتبراتده مذكوردركه بحیرهٔ مازندرانه قاچوب اسهالدن خسته اولوب علاج ارانوب بولنموب حتی یه جك اتمك دخی بولنموب كمی ایچنده غربت وكربت ومحنت ایله وفات ایتدی (المحرره) شمع كبی ذائب ایدر جسم وجانی هم وغم * حاصل اولور هر بردن لاجرم موت وسقم (نثر) تاریخ میرخوانده دخی مذكوردركه چنكیز محمدی صیوب لكن اله كتوره مدكده مازندران وری وهمدان ومراغه وخراسان وخوارزم شهرلرین آلوب جمله نك خلقن قیروب مصحفلر یاقوب جامعلر مسجدلر ییقوب تخریب وافساد بلاد وتغریب وقتل عباد ایدوب بعده قلعهٔ ایلاله واروب محاصره ایدوب مسلمانلر صوسزلقدن هلاك كه یقلشمغین امانله قلعه یی ویروب اچدقلرنده اول كون حكمت حقله عظیم یغمور یاغوب سیللر آقدی * پس چنكیز محمدك خزینه سنی ووالده سنی واولاد وعیالنی اسیر وحقیر ایدوب ذكورنی قتل واناثنی تصرف ایدوب والدهٔ ملعونه سفره دن اتمك پاره لری دیوشروب یر اولدی * بو خبر وحشت اثری محمد ایشتدكده اغلیوب غشی اولوب عقلی باشنه كلدكده تكرار زارزار اغلیوب نار غیرت وحیرتله جانن داغلیوب (المحرره) شدت غمده وفات ایتدی اوشاه * چرخ بدكردار الندن آه آه (نثر) بشیوز طقسان التیده جلوس ایدوب جمله مدت سلطنتی یكرمی بر ییل ایدی (نظم) دنیا دیدكاری نه عجب پیرزالدر * لیل ونهار پیشه سی مكر ایله آلدر * نكبت بو جانی محنت اوی غصه منبعی * درد وبلا فضاسی محل جدالدر * تیماری ماردولتی لت درهمنده هم * مغرور اولمق اكا خطا ووبالدر

(فصل سابع در احوال خوارزمشاه جلال الدین ابن خوارزمشاه علاء الدین محمد) والده سی هندیه یاسندیه جاریه اولمغین جلال دخی صاری یه مائل قاره یاغزایدی حزم وشجاعتده عزم ومهابتده حدنهایتده اولوب پدری حیاتنده غزنه پادشاهی ایدی * مرویدركه سلطان عالیشان اسكندر نشان اولوب بغداد خلیفه سنه نامه كوندردكده امضاسنی الخادم دیو یازوب سائر پادشاهلره یازدقده كندو امر الرینه یازیلان النصر لله وحده طغراسن یازردی (محاربات عظیمهٔ عجیبه ووقایع متنوعهٔ غریبه) مرویدركه چنكیز بونك پدرنی قاچردقده بونك اوستنه اون ایكی بیك عسكر كوندروب جلال جلال اشكال التمش بیك عسكر آهن خای رزم آزمای ایله

انلری صیوب چنکیزدخی زیاده عسکرایله اوغلی تولی یی کوندروب جلال انلری دخی صیوب تولی جنکده
قتل اولنوب مسلمانلر استراحته طاغلوب چنکیز اوغلینك قتلن ایشتدکده اضطرابندن جمله عسکریله
کلدکین جلال قاچوب چنکیز بوکا سندولایتنده یتشوب عظیم جنك اولوب حتی جلال کندوسی
بالذات یدییوز نفر دلاور هنرآورایله مردانه میدانه کیروب معرکهٔ پرآشوبده محکم صواشوب هر حمله ده
کفارك یوزلرین دوندروب چنکیز صینوب لکن کمینده مکین اولان اون بیك نفر ملاعین مسلمانلرك
صاغ قولنه یوریوب صیوب جلالك اوغلی اسیر اولوب جلال دونوب نهر سند کنارنه کاوب والده سی
وخاتونلری مددبزی قتل ایله اسیر اولمیه لم دیو فریاد ایتدکارنده غیرتندن جمله سنی غرق ایتدیروب بعده هجوم
کفارشوم ایله قلبی پرژنك ودیدهٔ بلادیده سنه حلقهٔ میم وصدر لئیم کبی عالم تنك اولوب امر جنك محال
واسباب صبرودرنك ظاهر الاضمحلال اولدقده (نظم) ولیس الفرار الیوم عارا علی الفتی * اذا عرفت
منه الشجاعة فی الامس * مضمونجه ارقه سندن جوشنن چقاروب سنجاغنی قاپوب غایتده عظیم اولان
نهر سنددن آتله قارشویه کچوب صویه اصلنان اسبابن ورختن کونشه سروب سنجاغنی دخی نیزه ایله کروب
قوریدوب کولکه سنده تنها اوتوروب بعده عسکرندن یدی کمسنه دخی ایرماغی کچوب بونك یاننه
کلدکارنده جلال بونلرله چکاوب کیدوب چنکیز لعین بو شجاعت عظمایه تحسین ایدوب بو قصهٔ
حیرت حصه التیوز یکرمیده واقع اولمشدی * بعض معتبراتده جلال کندوبی غرق ایچون نهر بحر مثاله
آت دوب اردنجه عسکرندن درت بیك عریان وجیعان آتلو کمسنه لر بیله کیروب لکن (نظم)
اکرتیغ عالم بجنبدزجای * نبرد رکی تانخواهد خدای * مفهومنجه اجللری کلمامکین آتلری یوزوب
اوته جانبه کچوب قارشو یاقه نك خلقی جلالی بیلوب پیاده وسوارانی آرامغه چالشوب جلال کیزلنوب
هندستان پادشاهی ایشیدوب هجوم ایدوب بودخی آتك اوزرینه آت صالوب یاقلشدقده براوق آتوب
هلاك اولدقده (ع) باش کیدیجك اتاق اولمز پایدار * مفهومنجه عسکری فرار ایدوب جلال غنیمتدن
وافرمال آلوب انکله قوتلنوب سجستانه کلدی چنکیز ایسه سابقا اومحلدن دونوب ولایت عراقه و بعض
ممالکه واروب تخریب بلاد وقتل عباد وانواع فساد ایتدیلر * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه جلال صویی
کچوب هندستانه واردقده بشیوز نفر عسکرایله نیجه کره هندیلر عسکرین جنکده صیوب عسکری اون بیك
اولدقده هند پادشاهی رأی کوکاردك قزنی ایستیوب اودخی قزی اوغلیله ووافر عسکرایله کوندروب
جلال انی نکاحلنوب کوکاردك عدوسی قباجه یکرمی بیك عسکرله نهر سند کنارنده اولمغین جلال
یدی بیك عسکرله اوزبك پهلوانی کوندروب اوزبك شبخون ایتدکده قباجه مخنث وقباجه اولمغین
قاچوب انك اردوسن ضبط ایدوب بعده بر قلعه یی محاصره ایدوب ایچرودن اتلان براوق بونك النه
طوقنوب بعده حصاری اچدقده غضبندن جمله خلقنی قیروب دوندکده شهر ملتانه اوغرایوب قباجه
صواشوب صینوب جلال اوجه شهرنه واروب آتشه اوروب اندن هندستانه کتدی * التیوز یکرمی
ایکیده جلالك برادری غیاث الدین ولایت فارسی آلوب ملوك اتابکیه عجمدن اتابك ابو بکری سلطنتدن
رفع ایدوب یکرمی اوچده جلال هنددن کلوب عجمستانی ضبط ایدوب شیرازی ینه ابو بکره و یروب بعده
قوت وشوکت جلال برکمال اولوب حتی ارکان واعیاندن نورالدین منشی برقصیده دیدیکه مطلعی بودر (نظم)
بیاجانا که شد عالم دکرباره خوش ورنکین * بفر خسرو عالم الغ سلطان جلال الدین (نثر) بعده جلال
معاونت طلبنه بغداده عزم ایتدکده ناصر بالله خلیفه بوندن قورقوب جنك ودفع ایچون یکرمی بیك
عسکر کوندروب جنکده بغدادیلر صینوب جلال واروب تبریزی آلوب طاغلان عسکری جمع اولوب
اوتوز بیك عسکرله کرجستانه واروب عظیم صواشوب وافر قلعه لر آلوب مسجدلر یاپوب عجمه کیدوب
کفار تاتار تکرار هجوم ایتمکین جلال عسکر جمع ایدوب قارشو طوروب برادری غیاث قاچمغین اکثر عسکر
طاغلوب جلال مردانه میدانه کیروب شیرانه جنکه آهنك ایدوب صفلر یاروب کفاری بری برینه قاتوب
بقیهٔ عسکریله برکوشه یه چیقوب بعده اصفهانه کلدی * التیوز یکرمی بشده کرجستانه تکرار کیدوب
شام وروم وارمن وکرج و بعض ممالك پادشاهلری سابقا جلالدن رنجیده اولمغین کرجیلره معاونت ایدوب

جلال رستم زال مثال اولمغین غلبه ایدوب بعده کافر قیریلوب بعده خلقی مسلمان اولان اخلاط شهرنه واروب
محاصره وجبرایله فتح و بعض خلقنی قتل ایدوب بعده اخلاط حاکمنه شامدن معاونته التی بیك عسکر
کاوب جلال خسته اولمغین جنکده عسکری صینوب اخلاطه دونوب تاتارلر عجمه تکرار هجوم ایتدیلر
دیو خبرکاوب جلال برملال اولوب بعده تاتار کتمشلردیو برخبر غیرواقع شایع اولدقده جلال بوکا اینانوب
(نظم) عیش ونوش ایله بوکون آکه غم فردایی * سکا اصمرلمدیلر بو یلان دنیایی * مفهومنجه صحبت
وعشرته باشلیوب شعرادن بری بوشعری دیوب تنبیه ایچون جلاله ویردیکه متنبه اوله (نظم)
شاها زمی کران چه برخواهد خاست * وازمستی بیکران چه برخواهد خاست * شه مست وجهان
خراب ودشمن پس و پیش * پیداست کزین میان چه برخواهد خاست (نثر) جلال بدحال زوال
نوال غفلت واهمال وبرقاچ کون عیش ونوشه کمال اشتغال ایتدکده بر کیجه جمله شاه وسپاه خواب غفلتده
ایکن عسکر تاتار خصم شکار کاوب جلالی توابعی کوجله اویاندیروب مستلکی طاغلمغیچون باشنه
صوغوق صودوکوب برآته بنوب یالکز کندوسی برکوهستانه کیدوب برکردلوندی بونی آتنه ولباسنه
طمعا قتل ایتدی * یاخود جلال درویشانه لباسلر کیوب سیاح اولدی * میرخواند مرحوم بوبابده بعض
روایتلر دخی واردر بوجانبده تاتارلر جلالك جمیع عسکرینی قیروب اصلا کمسنه قورتلمدی دیمشدر جمله
مدت سلطنتی اون ایکی ییل ایدی دیمشلر (روایت) بعض معتبراتده مذکوردرکه سابقا دشت قبچاقه
کیدن عسکر جنکیز التیوز یکرمیده دونوب ری ونسا وقم وقاشان وهمدان شهرلرینك جمله خلقن
قیروب تبریزه قصد ایتدکارنده جلال انلره بولشوب جنکده انلری صیوب برادری غیاثدن شیراز پادشاهی
ابوبکر بن سعد بن زنکی اصطخر شهرنه قاچدقده غیاث واروب بی تعب ضبط ایدوب بعده ابوبکر غیاثله
مدارا ایدر اولدی * ینه بو ییل جلال هندوکرماندن کاوب آذربایجانه مستولی اولدی * التیوز یکرمی
درتده جنکیزك اوغلی تولینك اوغلی هلاکو عسکر عظیمله اصفهانه غلو ایدوب جلال اوچ کون قلعه دن
چیقمامغین کفارك بعض الایلری غارت وخسارته طاغلوب جلال انلرك اردنجه عسکر کوندروب
تشدد کارنده دارجهانی کوزلرینه تنك وتار ونیچه لرین کرفتار ایدوب بعده جلال عسکر وآلاین دوزوب
قلعه دن چیقوب مقاتله یه مقابل اولدقده برادری غیاث بوکا انجنمکین کندو عسکریله چکاوب کیدوب
جلال جنکه باشلیوب کفارك اکثری صینوب عسکر اسلامك صاغ قولی قچان کافرلر اردنه دوشوب
ایکی کون کیدوب بوجانبده بقیهٔ کفار بهادرلری اخشامدنصکره صول قوله حمله ایدوب جلال انلری
اورنه یه آلوب قیروب طاغدوب جلال یانده همان اون درت کمسنه قالوب غیریلری کرمانه وتبریزه
دوشوب جلال اصفهانه واروب کفار خراسانه کتدیلر * درتیوز یکرمی بشده تاتارلر ینه کاوب
جلالله شهر ریده صواشوب ایکی کره جلال صینوب اوچنجیده وافر عسکر جمع ایدوب لکن برادری جنکدن
اشبو عسکرله چکاوب کیدوب کفار انلری کندولرك آردلرینه المغه کیدرلر صانوب صینوب جلال دخی
کفارك قاجدقلرین حیله صانوب خوفندن طوروب کفار اصفهانه کتمکین جلال دخی واروب صفلر
یاروب عسکریله کچوب شهره کیروب بعده چیقوب کفاری محکم صیوب آردلرینه دوشوب نیچه لرین
مقتول واسیر ایدوب بعده اخلاط شهرنده اوتوروب ولایت ارمن پادشاهی اولان ملك اشرفك اوزرینه کاوب
اخلاطی الیق ایستیوب درتیوز یکرمی سکزده جلالك برمحبوبی وفات ایتمکین عقلی مختل اولوب نیچه
مدت میتی یله کزدیروب البته صاغدر دیومك کوندروب حالی ندرنه ایشلر دیو صوروب خدمتکارلر دخی
ایودر خوشدردیرلردی * ینه بو ییل تاتار تکرار کاوب جنکده جلال غایتده صینوب عسکرنك کیمی قیریلوب
کیمی طاغلدی ینه بو ییل روم پادشاهی سلطان علاءالدین کیقباد بن کیخسرو ایله جلال صواشوب
صینوب یالکز قاچوب آتله طاغلرده کزرکن سابقا برادرنی بونك عسکری قتل ایتمش برکرد جلالی بیلوب
قتل ایتدی (روایت) نکارستانده جنکیزاعین جلالله شهرسند کنارنده جنکدنصکره خراساندن دونوب
جلال بعض عسکرله عجمه کاوب کرجستانه واروب اوولایتلری تسخیر ایتدکده ینه عجمه کاوب بعده روم
وشامه عزم ایتمکین سلطان علاءالدین ملك اشرفه معاونته کاوب جلال خسته اولمغین جنکده صینوب

صحت بولدقده ممالك روم وشامه واروب بی حد غارتلر وخسارتلر وتخریب ولایتلر ایدوب غرور وسروروندن بو بیتی دیدیکه (نظم) دررزم چو آهنیم ودر بزم چو موم * بر دوست مبارکیم وبر دشمن شوم (نثر) دونوب دیار عجمه کلدکده عیش ونوشه مشتغل وتدارکدن غافل ایکن بر کیجه کفار تاتار شبخون ایدوب جلال دیوانه او یقودن مستانه قالقوب آته بنوب هزار حیله ایله کفار اراسندن تنها چیقوب بر طاغ کارنه واروب بعده معدوم یعنی حیات ومماتی نامعلوم اولدی دیو مرقومدر (لمحرره) عاقل آنست که عبرت بستاند زجهان * غافل ازموت وقیامت نشود هیچ زمان * آن فریبنده کند خنده چو برروی کسی دربیش داغ جفاها بنهد بردل وجان * بسلاطین بنکر آخر ایشان چون شد * اکثرش رفت زدنیا بهزاران احزان * جم وضحاك وفریدون وسکندر دارا * همه دانی که چکونه زجهان شد کذران * حب دنیای جفا پیشه زدل بیرون کن * ای محمد که در آنست رضای رحمان (فصل ثامن در احوال سلطان غیاث الدین محمد بن جلال الدین خوارزمشاه) نظام التواریخده مذکوردرکه پدری واقعه سندنصکره شیرازه کلوب غارت ایدوب بعده کرمانه واردقده ملوك کرماندن اولوب ملوك ماوراء النهر نسلندن اولان بریق نام کمسنه بونی قتل ایدوب سلاطین خوارزمیه بالکلیه منقرض وزائل وشمس دولتلری آفل اولدی (نظم) جهانبانی وملك جاوید نیست * زدنیا وفاداری امید نیست * نه بر باد رفتی سحرکاه وشام * سریر سلیمان علیه السلام * به آخر شنیدی که برباد رفت * خنك آنکه با دانش وداد رفت (باب ثالث عشر در احوال ملوك اتابکیه) بو طائفه موصل وشام وحلب وبعض دیار عربده اون یدی نفر پادشاهلر اولوب جمله سی عاقل وعادل وصالح وکامللر ایدیلر * ملوك اتابکیه دیمکله مسمی بر فرقه دخی واردرکه انلر ولایت عجمده پادشاه ایدیلر تکیم بونلردنصکره بیان اولنور (فصل اول در احوال آق سنقر البرسقی) زمرهٔ اتراکدن اولوب مستقیم وپاك وعدله مائل وشجیع واهل ادراك ایدی موصلده پادشاه ایکن بشیوز اون بشده حلبی فرنك محاصره ایتدکده شهر خلقی بونی دعوت ایدوب کلورکن فرنك قاچوب سنقر حلبی ضبط ایدوب بعده حلبه قریب کفرطاب شهرنی فرنك الندن آلوب عزازی دخی فتحه واردقده فرنك چوق اولمغین سنقر صینوب موصله قاچوب اوغلی مسعودی حلبه حاکم ایتدی * بشیوز یکرمیده موصلده جمعه نمازین قیلرکن باطنیه طائفه سندن بر کمسنه بونی شهید ایدوب سلطنتی یدیییل وبرقاچ آی ایدی (فصل ثانی در احوال عزالدین مسعود بن آق سنقر) پدری وفاتنده حلبدن کلوب موصلی دخی ضبط ایتدی * بشیوز یکرمی برده مسعود وفات ایتمکین برنی سلطان محمود ابن ملکشاه سلجوقی مسعودك برادری عمادالدینه ویردی بعض کتبده مسعود ذکر اولنمامشدر (فصل ثالث در احوال عمادالدین اتابك زنکی بن آق سنقر) اتابك لقبی بو فرقه ده ابتدا بوکا قوندی * بشیوز یکرمی برده سلطان محمود سلجوقی عماده سابقا ضبطنده اولان واسط وبعض مملکت عراقدن ماعدا جمله ولایت عراق شحنه لکین یعنی حکومتن ویروب عمادك قوت وشوکتی ارتوب نصیبین وسنجار وحران وحالا کردستان اولان جزیرهٔ ابن عمر ولایتلرین آلوب برادری وفاتنده سلطان محمود بوکا موصل سلطنتنی دخی ویردی عمادك برادری مسعود سابقا پدری آق سنقر وفاتنده حلبدن موصله کیدرکن حلبده قیماز نام کمسنه یی حاکم قومشدی بعده قیماز ظلم ایتمکین سابقا حلب پادشاهی اولان سلیمان بن عبدالجبار بن ارتق اهل حلب پادشاه دیکوب بو فترتی اطرافلرنده اولان فرنك کافرلری ایشیدوب حلبی آلمغه عزم ایدوب اهل حلب فرنکی مال فراوان ویرمکله دفع ایدوب سلطان محمود بونی ایشیدوب جمله حلب وشام ولایتلرین عماده ویروب برات یازوب کوندردی عماد دخی قراقوش بکی حلبه حاکم کوندروب بشیوز یکرمی ایکی محرمنده عماد کندی حلبه واردی * یکرمی اوچده عماد دمشق شام پادشاهی توزی بن طغتکیندن فرنکله جنکه یاردمجی عسکر ایستیوب اودخی حمابکی سونجی کوندروب عماد سونجی طوتوب حمایه واروب شهری ضبط ایدوب سونجی وبعض شام بکلرنی باغلیوب موصله ایلتوب بعده عسکرین جمع وشامه عزم ایدوب فرنك النده اولان اتارب قلعه سنه واروب جنکده وافر کافر قتل واسیر ایدوب بو حیله ضرر اولمغین قلعه یی بالتمام ییقدی * یکرمی التیده شمس الملوك ابن توزی حمایی عماد الندن الوب شمسی کندو آدملری قتل ایدوب برینه برادری

احمد بكدكده عماد احمدلكِ اوستنه واروب دمشقی المغه قادر اولیوب بشیوز اوتوزده عمادك حلب وحمادن عسکری فرنك النده اولان مملکتلره واروب انلردن اولقدر مال واسیر کثیر الدیلرکه ولایت شام طولدی اوتوز برده عماد معره وکفرطابی فتح ایدوب حصه دخی مالك اولدی * اوتوز اوجده بعلبکی محاصره ایدوب اون درت منجنیق قوروب امانله آلوب تسلیم قلعه ایلدکارندنصکره غدار ومکار اولمغین جمله شهر خلقنی آصوب بردار ایتدی * اوتوز درتده دمشقی محاصره ایدوب عاجز اولدقده موصله دونوب بولده زور شهرنی صاحبی اولان قبچاق شاه ترکمانی الندن الدی * اوتوز سکزده عماد سلطان مسعود سلجوقی ایله مصالحه ایدوب دیار بکری واوطرفلرده کفار فرنك النده کی قلاعی فتح ایتدی * اوتوز طقوزده رهایی وسروجی ونهر فرات شرقیسنده بعض شهرلری دخی فرنکك الندن آلوب قلعهٔ بیرة الفراتده فرنکی محاصره ایدوب لکن موصلده قودوغی حاکمنك قتل اولندیغن ایشیدوب دونوب فرنکلر بونی تکرار کاوردیو خوفلرندن قلعه‌یی ماردین حاکمنه ویروب کندولر کیجه ایله ولایتلرینه قاچدیلر * قرق برده یادرتده عماد فرات کنارنده جعبر قلعه‌سن محاصره ایدوب اویورکن کندو اوغلانلری اوشوب بونی قتل ایتدیلر * قاره یاغز خوب صورت ومائل عدالت اولوب عمری التمشدن زیاده جه ایدی عسکری واعداسی اراسنده غایتده مهابتی اولوب دمشق شهرندن ماعدا جمیع ولایت شام وحلب وموصلده اولان شهرلره مالك اولوب سلطنتی اون سکز ییل ایدی (فصل رابع دراحوال سلطان نور الدین محمود بن عماد الدین زنکی) بشیوز اون برده طوغمشدر غایتده کوسج اولمغین دهمان زنخدانده برقاچ دانه قیل اولوب لکن خوب ونورانی صورت ایدی (مناقب) مرویدرکه ملك خصلت عمر سیرت علی مخاوت حمزه شجاعت اهل خیرات صاحب حسنات عالم وعامل عادل وعاقل عابد وزاهد مجد ومجاهد اولوب علی التوالی احیاء لیالی ایدردی آوازهٔ عدل وشجاعتی اطراف عالمه منتشر واوصاف حمیدهٔ غیر عدیده ایله مشتهر ایدی هر جنکده ایکیشر تیرکش قوشانوب ایکیشر یای طاقنوب میدانه مردانه کیروب مانند شیر و پلنك بالذات جنك ودیدهٔ اعدایه صحرایی تنك ایدوب کفار الندن اللی عدددن زیاده شهر فتح ایتمشدر * حلب وشام ودیار بکر واکثر ممالك عرب وحرمین محترمین ودیار یمنده خطبه‌سی اوقنوردی * فقه حنفی‌یی تمام بیلوب حنفیه وشافعیه ایچون وافر مدرسه‌لر یاپوب شام وحلب وحمص وحما وشیزرو بعلبك قلعه‌لری زلزله‌لردن ییقلدقده جمله‌سنی تجدید ایدوب آثار احسانی وخیرات حسانی فراوان وبی پایاندر * اهل شام وحلب اتفاقیله ولی الله ایدوکی مقرر اولوب کندوسی قرقلردن وزیری صالح الدین اوچیوزلردن ایدی حالا دمشق شامده تربه‌سی قبر نور الدین شهید دیمکله مشهور واهل حاجاته ملاذ و پناه برزیارتکاه اولوب محل قبول دعادر دیو اعتقاد اولنور * حتی برکسنه مجلس شرعده خصمنه یمین ویره جك محلده ایلدوب انده یمین ویرر (جلوس وبعض احوال ووقایع) سلطنتی بشیوز قرق برده یادرتده پدری وفاتنده بارمغندن مهرنی آلوب حلبه واروب برادری سیف الدوله دخی شهرزوردن موصله واروب پادشاه اولدیلر * اول سنه سنده فرنکلر استانبولدن والماندن عسکر فراوانله کاوب دمشق شامی محاصره ایتدکارنده اشبو ایکی برادر باجان برابر غیرت دینیه ایچون شام پادشاهی ارتق بن محمد بن نوری‌یه اتفاقله معاونته کیدوب حصه وارد قلرنده کفار بونلردن قورقوب کندیلر * قرق درتده سیف وفات ایدوب دیکر برادری مودود موصلده پادشاه اولدی بو ییلده محمود حارم قلعه‌سنی محاصره وفرنکدن انطاکیه بکنی بعض توابعیله اسیر ایتدی قرق التیده محمودی فرنك بکی جوسلین جنکده صیوب بودخی عسکرین جمع وفرنکله جنکه عزم ایدوب بواثناده جوسلینی شکار اوزرنده ایکن ترکمانلر صید وبند ایله قید ایدوب محموده کتوردکارنده انك ضبطنده اولان مرعش وعنتاب وعزاز ودلوك وتل خالد وتل باشر وروندار وتونس وبرج الرصاص وحصن البان وکفرسود وکفرلاث ونهر الجوز وبعض قصباتی محمود ضبط ایدوب عسکر اسلام شادکام واهل اغتنام اولدیلر * قرق طقوزده فرنك دمشقی آلمغه یاقلاشمغین محمود شهر خلقیله مقدما خبرلشوب بعده واروب کیردکده پادشاهی ارتق بن محمد ایچ قلعه‌ده قپانوب بعده امانله کاوب محموده حمص بکلکنی ویروب قبل الوصول عزل ایدوب بالس بکلکنی ویروب اودخی انجنوب بغداده کیدوب انده وفات ایتدی * اللی ایکیده جمله ولایت شامده عظیم زلزله اولوب شیزر

وحماوحمص وحصن الاكراد وطرابلس وانطاكيه شهرلری وقلعه‌لری ییقلوب نیجه بیك كمسنه هلاك اولوب
شیزر پادشاهی دخی توابعیله دفعة هلاك اولد قلرنده محمود شیزری ضبط ایدوب ینه بو ییل محمود بعلبكی
صاحبی اولان ضحاكدن آلدی * اللی طقوزده محمود اسد الدین آدلو سرداری مصره وافر عسكر ایله
كوندردی تكیم آخر ملوك فاطمیه فصلنده تفصیلی كچمشدر * ینه بو ییل محمود حارم قلعه‌سن فرنكله
عظیم جنك ایدوب آلوب انطاكیه‌نك وطرابلسك كافر بكلرنی دخی طوتوب لب دریاده بیاس قلعه‌سن دخی
فتح ایتدی * التمش درتده جعبر قلعه‌سن آلوب التمش ایكیده ودرتده مصره مكرر عسكر كوندردی تكیم
بو دخی یوقاروده كچمشدر (وفات) كوندردیكی عسكره ایكی سردارلری صلاح الدین یوسف بن ایوب
مصرده مستقل پادشاه اولدیغن محمود ایشتدكده التمش طقوزده مصره كتمكه قصد ایدوب بو اثناده شامده
خوانیق مرضندن اللی سكز یاشنده وفات ایدوب سلطنتی یكرمی سكز ییل ایدی (قصهٔ عجیبه) تاریخ مدینه‌ده
مذكوردركه بشیوز اللی یدیده سلطان نور الدین شامده بر كیجه تهجد قیلوب یاتوب اویویوب حضرت
رسول صلی الله علیه وسلمی واقعه‌سنده كوروب ایكی اشقر شقا اثر كمسنه‌یی كوستروب بنی بونلردن قورتار
دیو بیورمغین دهشتله واقعه‌سندن ایكی كره اویانوب آبدست الوب اویویوب اوچ كره بویله حال ظهور ایتدكده
رؤیای صحیحه ایدوكنی بیلوب كندوكبی صالح اولان وزیرنی چاغروب طانشدقده بوسری هیچ كمسنه‌یه
دیمیوب همان بو كیجه مدینه‌یه كیتدیكین صباح اولدین محمود ووزیر یكرمی صالت آتلو ونقد وافر
آلتون ایله كیجه ایچنده مدینه‌یه كیدوب عجله ایله اون التی كونده واروب غسل ایدوب شهره كیروب
مسجد رسولده نماز قیلوب حیرتله اوتوررکن انده جمع اولانلره وزیر صائب تدبیر پادشاه روضهٔ رسولی
زیارته و جمیع اهل مدینه‌یه صدقه ویرمكه كلدی شهرده نقدر انسان وار ایسه دفتر اولنوب برر برر كلوب
پادشاهك كندو الندن صدقه السون دیمكین جمله شهر خلقی كلوب آلوب واقعه‌ده كوردیكی صفتلو كمسنه‌لر
ظاهر اولمدقده صدقه المامش كمسنه وارمی كورلدیو دفعاتله اقدام اولندقده همان ایكی مغربی كمسنه
قالدیكه دائما عبادتده اولوب احیانا خلقه صدقه ویررلر دینلدكده * فی الحال انلری كتوردوب واقعه‌ده
كوردكاری عینی ایله اولمغین شاد اولوب نه كشیلرسز دیوب مغربیلرز حجه كلوب بو ییل بونده مجاور اولدق
دیدكلرنده البته طوغروسویلك دیوب انلر كیرو اویله سویلیوب محمود همان قالقوب انلرك اولدیغی حجره‌یه
واروب نسنه كورمیوب جمله اهل مدینه بونلری زهد وعبادت وسخاوز یارت قبور شریفله مدح ایتدكلرنده
محمود حیران اولوب لكن حجره ایچنی اراپوب حصیری قالدردقده مزار پر انوار حضرت رسول مختاره یقلاشنجه
قازلمش براغم بولنوب بو ایكی حریفه وافر دكنك اوروب سویلتدكده بز كفار روم دن پادشاهمز بزه وافر مال
ویروب مغربیلر لباسنه كیروب سزك پیغمبریكزی بر التندن لغم قازوب چیقاروب رومه ایلتمك بیورمغین بز دخی
كلوب مسلمانلردن كمسنه طویمسون دیو هر كیجه همان برر جزدان طولوسی طپراق قازوب صباح شهرك
طشره‌سنه زیارت نامیله واروب تنهایره دوكرایدك دیدیكلرنده پادشاه بو خبر حیرت اثری ایشتدكده بو خدمت
سعادت غایت عبادت منزلت ملوك اسلام اراسنده كندویه نصیب اولدیغنه سرور فراوان ایتدكلرندنصكره
سو نجندن محكم كریان اولوب بعده اول حریف كفرالیفلرك بونلرین اوردیروب بدن مردارلرین احراق بالنار
ایتدیلر * مرویدركه محمود مدینه‌یه كلهجكی كونك كیجه‌سی اول لغم حجرهٔ حضرت رسوله یقلاشمغین هواده عظیم
رعد وبرق ونیجه علامتلر ظاهر اولوب طاغلر پاره انوب صانلوب جمله خلق لرزان وحیران اولمشلردی بعده محمود
اطراف تربهٔ عرش رتبهٔ رسول صاحب قربه چاق صو چیقنجه محكم عمیق خندق قازدیروب غایتده وافر
باقرار یدیلوب دوكیلوب سد اسكندر ذو القرنین وار دموردن بر یكپاره حصار استوار اولدقده دونوب شامه
كلوب كافرلر تحقیر اولنمق وامانات ومقاطعات وكتابت وسائر امور سلطانیه‌دن هیچ بر عمله استخدام
اولنمامق بیوروب جمیع مكوس ومظالمی دخی رفع ایتدی (عجیبهٔ دیكر) كتاب ریاض نضره‌ده مدینه‌ده
صواب آدلو خادم حرم رسول معظمدن منقولدركه * مدینه بكنه حلب خلقندن رافضی بر جماعت كلوب
حضرت رسوله بر حجره‌ده مدفون اولان ابو بكر ایله عمری رضی الله عنهما قبرلرندن چیقارمغه بزه اجازت
ویردیوب عظیم مال ویروب اودخی صوابه بو كیجه مسجد شریف قپوسن قفان كمسنه‌لره آچوب ایچرو قویوب

نه ایشلرسه منع ایتمه سن دیوب بودخی ظاهرا نوله دیوب لکن صلحادن اولمغین بتون کون قبر رسول علیه السلام اردنده اوتوروب متصل اغلیوب کیجه ایله ایلك اویقوده قپوقاقلوب صواب خائف من الخطاب حیرتله قپویی اچدقده اللرنده قازمه و کورك وزنبیل ایله قرق نفر کمسنه بر بربر کیروب مسجد شریفده بر قاچ آدیم یر یوودکارنده قدرت حقله یرشق اولوب جمله اهل کفر وضلال قارون مثال یره کچوب نابدید وساحهٔ رحمتدن طرید اولدیلر (فقطع دابر القوم الذین ظلموا والحمد لله رب العالمین (لمحرره) سرنکون ایت یاالهی بغض شیخین ایدنی * ناله وفریاد اوله ایکی جهانده دیدنی (فصل خامس دراحوال سیف الدوله غازی ابن عماد الدین اتابك زنکی) بشیوز قرق بشده پدری وفاتنده برادری نور الدین حلبه سیف موصله واروب هر بری مستقل پادشاه اولمشدی * اوچییلدنصکره سیف وفات ایتدی کریم وشجیع کمسنه ایدی (فصل سادس دراحوال قطب الدین مودود بن زنکی) غایتده خوب سیرت پسندیده خصلت ایدی برادری سیف وفاتنده یرینه کچوب بشیوز التمش بشده قرق یاشنده وفات ایدوب سلطنتی یکرمی ییل ایدی یرینه اوغلی سیف الدین کچدی (فائده) مرویدرکه بشیوز اللی سکزده جمال الدین محمد آدلو صالح ومفلح وزیرینه انجنوب حبس ایدوب بر ییلدنصکره حبسده وفات ایتدکده وصیتی اوزره میتی مکهٔ مکرمه یه کوندریلوب هر کون قونارکن وکوچرکن نیجه کمسنه لر اوزرینه قرآن اوقیوب هر شهره واردقلرنده شهر خلقی بونك میتی اوستنه نماز قیلوب مکه یه واردقده کعبه یی تابوتله طواف ایتدریلوب سابقا مدینه ده مسجد حضرت رسول علیه السلام قربنده بنا ایتدیکی کاربانسرایده دفن اولندی * مرویدرکه مزبور وزیر غایتده اهل خیرات اولوب مکه ده جبل عرفات اوستنده بر مسجد یاپوب ومسجد خیفی تجدید ایدوب وعرفاته اوزاق یردن صو کتوروب جابجا سبیللر یاپوب ومکهٔ مکرمه حرمنك قپولرین وکعبهٔ معظمه نك یاننده اولان حطیم مبارکی الاجه مرمرله یاپوب وکعبه نك نیجه یرلرین تذهیب ایدوب ومدینهٔ منوره یه برعظیم حصار یاپوب بوجمله یه اجازت ایچون بغداد خلیفه سی مقتفی لامر الله یه ومکه شریفنه وافر ماللر ویروب ونیچه یرلرده دخی نیجه تکیه لر خانلر یاپوب * آخر عمرنده جزیرهٔ ابن عمرده دجله ایرماغنك اوزرینه یونمش طاشله ودمور وباقر ونوره ایله بر کوپرو یاپوب ناتمام قالدی مدت عمرنده کندو سرایی قپوسنده هر کون یوز فلوری صدقه ایدوب هر ییل بیکر فلوری ایله اسیرلر قورتاروب ودخی علما وصلحایه صدقه لر وهدیه لر کوندرردی * بعضیلر دیمشلرکه حبسده ایکن وفاتنه قریب بر آق قوش کلوب وفاتنه دك یاننده طوروب متصل ذکرالله ایدردی * وفات ایتدکده موصلده یاپدیغی تکیه ده دفن اولندی (فصل سابع دراحوال سیف الدین غازی ابن قطب الدین مودود) پدرینك کوچك اوغلی ایکن بشیوز التمش بشده انك وفاتنده موصلده یرینه کچدی خوب صورت بلند قامت حمیده خصلت عاقل وعادل واهل غیرت اولوب حرمنه کیروب چیقمغه غایت کوچك خادملر قوللنوردی * بشیوز تمش التیده اوتوز یاشنده سل مرضندن وفات ایدوب صکره سلطنتی اون ییل وایکی یا اوچ آی ایدی یرینی برادری مسعوده و جزیره حاکملکنی کندو اوغلی سنجر شاهه وصیت ایلدی (فصل ثامن دراحوال ملك عز الدین مسعود بن مودود) قره یاغز خفیف العارضین اولوب جدی اتابك زنکی یه بکزردی * اهل خیر ودیانت وصاحب جود ومکرمت اولوب بشیوز التمش التیده موصلده برادری سیف الدین یرینه انك وصیتی اوزره کچوب اون بر ییلدنصکره عم زاده سی حلب پادشاهی ملك صالح اسماعیل وفات ایتدکده بوکا یرینی وصیت ایتمکین حلبه واروب لکن مسعودك برادری سنجار پادشاهی زنکی بن مودود دخی حلبه کلمکین تخته زنکی کچوب موصل ایله سنجار مسعوده مقرر اولمغین دونوب کلدی * یتمش سکزده مصر سلطانی ملك صلاح الدین شامدن کلوب رها رقه خابور نصیبین سنجار شهرلرین آلوب موصلی دخی محاصره ایدوب ینه آلمدن کتدی بعده تکرار کلوب عز الدینك مملکتلرنده سکه وخطبه صلاح الدین نامنه اولمق اوزره صلح اولوب کتدی * بشیوز سکسان طقوزده مسعود وفات ایدوب یرینه اوغلی ارسلان کچوب سلطنتی اون اوچ ییل والتی آی ایدی (فصل تاسع دراحوال ملك صالح اسماعیل بن نور الدین محمود) بشیوز التمش طقوزده پدری وفاتنده اون ایکی یاشنده شامده تخته کچدی بعده حلبه واروب انده مقیم اولدی مصر پادشاهی ملك صلاح الدین

ابن ایوب کاوب شامی وحماوحمصی ضبط ایدوب حلبه دخی کلدکده حمصه فرنك کلدوکنی ایشدوب واروب
بعده بعلبکی آلوب بعده اسماعیل عم زاده‌سی موصل پادشاهی سیف الدینی معاونته چاغروب صلاح الدینك
اوستنه واروب حما اتنده عظیم صواشوب اسماعیل صینوب صلاح حلبه واروب اسماعیلی محاصره ایدوب
بعده صلح اولوب حلب بوکا شام صلاحه مقرر اولدی * یتمش برده صلاح تکرار حلبه کلوب اسماعیلی
محاصره ایدوب سلطان نور الدینك بر کوچك قز جغزنی صلاحه کتوردکارنده اوخشایوب وافر مال
باغشلیوب نه استرسن دیوب اودخی عزاز قلعه‌سن دیدکده صلاح انی ویروب مصره کتدی * بشیوز
یتمش یدیده اسماعیل اون طقوز یاشنده حلبده قولنج مرضندن وفات ایدوب شرب خمر نافعدر دیدکارنده
غایت صالح اولمغین زهر موتی ایچدی خمر ایچمدی * یرینی عم زاده‌سی مسعوده وصیت ایدوب
مدت سلطنتی یدیییل ایدی (فصل عاشر دراحوال عماد الدین زنکی بن مودود) بشیوز التمش بشده
پدری قطب الدین مودود موصلده وفات ایتدکده یرینه کوچك اوغلی سیف الدین کچوب عماد الدین
سنجاره پادشاه اولوب خوب سیرت محب علما ایدی * بشیوز یتمش یدیده عم زاده‌سی حلب سلطانی ملك
اسماعیل وفات ایدوب یرینی دیکر عم زاده‌سی موصل سلطانی عز الدین مسعوده وصیت ایتمکین مسعود
حلبه کلوب تخته بوکچوب مسعوده حلب یرینه سنجاروی یلوب موصله ضمیمه اولدی * یتمش طقوزده
مصر سلطانی صلاح الدین کلوب حلبی محاصره ایله آلوب انك یرینه عماده سنجار خابور رقه نصیبین شهرلرینی
ویروب هر لازم اولدقجه عسکر ایله کلوب صلاح الدینه معاونت ایده دیو صلح اولوب صلاح دخی عمادی
ضیافت ایتدی * بشیوز طقسان اکیده وفات ایدوب جمله سلطنتی اون بش ییل اولوب یرینه اوغلی
قطب الدین کچدی (فصل حادی عشر دراحوال نور الدین ارسلان بن مسعود بن مودود) بشیوز
سکسان طقوزده پدری موصلده وفات ایتدکده یرینه کچوب التیوز یدیده بو دخی وفات ایدوب یرینه
اوغلی ملك قاهر کچوب بونك سلطنتی اون یدی ییل واون بر آی ایدی (فصل ثانی عشر دراحوال
قطب الدین محمد بن عماد زنکی) بشیوز طقسان ایکیده پدری وفاتنده یرینه کچدی * سنجار وخابور
ورقه ونصیبین شهرلرینك سلطنتی بوکا کدی صاحب عدالت سلطان ذوشوکت اولوب التیوز اون درتده
وفات ایدوب سلطنتی یکرمی بر ییل اولوب یرینه اوغلی شاهنشاه کچدی (فصل ثالث عشر دراحوال
ملك قاهر عز الدین مسعود بن ارسلان) التیوز التمش یدیده پدری وفاتنده موصلده تخته کچدی
طقوز ییل وطقوز آی پادشاه اولوب التیوز اون یدیده وفات ایتدکده وصیتله اوغلی ارسلان شاه تخته کچدی
(فصل رابع عشر دراحوال ارسلان شاه بن عز الدین مسعود) التیوز اون یدیده موصلده پدری وفاتنده
اون یاشنده تخته کچوب بر ییلدنصکره وزیر واتابکی امیرلولو کوچکدر دیو بونی رفع ایدوب کندوسی تخته کچوب
کندویه بدر الدین ملك رحیم دیو لقب قونوب آز زماندنصکره ارسلان شاه وفات ایدوب امیرلولو موصلده
قرق اوچ ییل پادشاه اولوب بعده وفات ایتدکده مملکتلرینی اوغللری مقاسمه ایتدیلر (فصل خامس عشر
دراحوال شاهنشاه بن قطب الدین محمد بن عماد الدین) سنجار وخابور ونصیبینده التیوز اون درتده
پدری یرینه کچوب بر ییل تمام اولمدین برادری محمودبونی طوتوب بوغازلدوب یرینه کچدی (فصل سادس عشر
دراحوال محمود بن قطب الدین محمد) برادری شاهنشاهی قتل ایتدردکده یرینه کچدی * بعده تغلبله
موصل پادشاهی اولان امیرلولو جمیع سلاطین اتابکیه مملکتلرین مستقلا ضبط ایدوب دولت اتابکیهٔ
دیار عرب تمام اولدی (نظم) فسبحان رب العرش لیس الملکه * تناه وحد مبدأ وختام (باب رابع عشر
دراحوال ملوك اتابکیهٔ دیکر) بونلره سلغریان دخی دیرلر جمله‌سی اون نفر اروبر عورت ایدی *
بشیوز قرق اوچده ظهور ایدوب مدت سلطنتلری یوز اوتوز بر ییل ایدی دیار فارس ملوك دیلمیه آخرندنبرو
سکسان ییل مقداری ملوك سلجوقیه ضبطنده اولوب اتابکیه ظهورنده جمله‌سی بونلره منتقل اولوب
تختکاهلری شهر فرید الدهر شیراز ممتاز ایدی (فصل اول دراحوال اتابك معظم مظفر الدین سنقر بن مودود)
تاریخ میرخوانده‌مذ کوردرکه زمان سابقده طائفهٔ تراکمه‌دن اللی بیك مقداری یرار سوار پادشاهلری
ظلمندن ترك دیار واطراف عالمه انتشار اختیار ایتدکارنده جمله‌دن بری سلغر آدلو کمسنه ایدیکه خدم

وحشمیله خراسانه کاوب اول اطرافده اراق و یقین نیجه آقین ایدوب ملوك سلجوقیه ظهورنده انلره واروب
حاجب اولوب سلغرلك اولادی خوزستان ولرستانه واروب اول ممالك وسیعه ده مقیم اولدیلر * مودود بن سنقر
دخی ملوك سلجوقیه یه مطیع اولوب اولادنی نوبتله انلره خدمته کوندرردی * دولت سلجوقیه آخرنده سلطان
ملکشاه بن محمود بن مسعود بن محمد بن ملکشاه بن الب ارسلان ولایت فارسه مستولی اولوب بر ییل
چکدکده سنقر بن مودود خروج ایدوب ملکشاه قاچوب سنقر تخته چکوب عدل وداد وضبط بلاد
ونظم احوال عبادایتمکه معتاد اولدی * بعده پهلوان محمد نام خارجی سنقره مسلط اولوب مرارا
صواشوب عاقبت (لمحرره) خصمنه ارسلان کبی یك وارجی * نارطغیان مارجی اول خارجی * غایت
منهزم ومقهور اولوب بونك قوت وعز وجاهی کامل وموفور اولدی * شهر شیرازده جامع وتکیه وخان
بنا ایدوب سلطنتی اون اوچ ییل ایدی (فصل ثانی در احوال اتابك مظفر الدین زنکی بن مودود)
(لمحرره) اهل جود واهل عدل وداد ایدی * عدلی ایله مملکت آباد ایدی * برادری یرینه تخته چکوب بشیوز
یتمش برده وفات ایدوب سلطنتی اون درت ییل ایدی (فصل ثالث در احوال اتابك مظفر الدین
تکله بن زنکی) پدری یرینه چکمشدر غایت عدالت ودیانت اوزره اولمغین سلطنتدن فراغت واختیار
زهد وقناعت ایتمك دیلدکده وزیر روشن ضمیری خواجه امین الدین محمد کازرونی که صاحب کرامت ایدی
عدالت افضل عبادتدر زیرا حدیث شریفده (عدل ساعة خیر من عبادة سبعین سنة) بیورلمشدر
دیو نصیحت ایتدکده فکر فراغدن فراغت واولکیدن زیاده عدالت ایدوب جمله یکرمی ییل سلطنت سوردی
(لمحرره) عدلدر عالمی معمور ایدن * ظاهر وباطنی پرنور ایدن * عدله بولدی بو دنیا رونق *
عدله راضی اولور حضرت حق * عدلدر باعث عز ورفعت * عدله اولدی بقای دولت *
عدلدر پیشهٔ حکام سلف * عدلدر باعث عنوان شرف * عدل وداد ایله اولور ذکر جمیل *
آنك ایله بولنور قدر جلیل (فصل رابع در احوال اتابك قطب الدین طغرل بن سنقر) عمیسی اوغلی
تکله نك یرینه چکوب کامل ومحب اهل کمال ایدی * سابقا پدری زماننده خروج ایدوب پهلوان محمد
بو کادخی مرارا هجوم وجنك ایدوب عاقبت طغرلی طوتوب اصطخر شهرنده حبس ایدوب بعده کوزلرینه
قیزمش میل چکوب بعده اقبح وجهله قتل ایتدی * بعض کتبده طغرل اصلا ذکر اولنموب غالبا تکله بن زنکی
زماننده بشقه بر ولایت پادشاهی ایمش کبی زیرا تکله یرینه برادری سعد بن زنکی چکدوکی محقق ومتفقدر
والله اعلم (فصل خامس در احوال اتابك مظفر الدین سعد بن زنکی) برادری تکله یرینه چکمشدر
سخاوت وعدالتده شجاعت وشهامتده وفصاحت وبلاغتده مشتهر وماهر وذکر جمیلی السنهٔ ناسده
ماننده مثل سائر دائر ایدی * کرمان واصفهانی آلوب خلقنك اشرافن شیرازه کوچوردی دائما اطرافده کی
ملوك وحکامه عسکر چکوب منصور ومظفر اولوردی * نظام التوار یخده سلطان محمد خوارزمشاه
بونك اوستنه بیحد عسکرله کاوب بو دخی همان بیك نفر ایله میدانه کیروب وافر کسنه قیروب لکن آتی
سورچمکین طوتیلوب خوارزمشاه بونك شجاعتنه محبة انجذمیوب بعض شروطله صلح اولوب سعد شیرازه
دوندکده بوارالقده اوغلی ابو بکر اتفاق اعیانله تخته چکمکین سعد ایله جنك ایدوب اعیان سعدی کیجه ایله
خفیة شهره قویوب اوغلی باغلیوب قلعه ده حبس ایتدی دینوب * لکن تاریخ میرخوانده مذکوردرکه
اتابك سعد غایت شجیع اولوب همان یدییوز عدد کزیده عسکر ایله ممالك عراقی آلمق امیدیله ری حدودنه
وارد قده خوارزمشاه محمد بغدادی المغه عسکر بیحد ولا یعد ایله کیدرکن ایشیدوب دونوب کاوب
مزبور سعد مانند رعد میدانه آت صالوب اوکنه کلنلری طاغیدوب ات اوستندن بعضلرنی قاپوب
یره چالوب محمد بونك شجاعتنه حیران اولدی * بعده سعدك آتی سورچوب طوتلوب محمد بوکا رعایتلرو یله
صحبتلر ایدوب بعده سعدك قزنی محمد اوغلی جلال الدینه ویرمك واصطخر وسه کنبد قلعه لرینی ویرمك
وهر ییل جمله ولایتلرینك ثلث محصولنی کوندرمك عهدیله کتمکه اجازت آلوب محمد بوکا خلعت شاهانه
کیدیروب شیرازه وارد قده ما بینده فرصت بولدی * تخته چکن اوغلی ابو بکر قارشو کاوب قلج صالوب
سعدك قفتانی قالن اولمغین کسمیوب سعدانی کرز ایله یقوب باغلیوب اصطخر شهرنه حبسه کوندروب

کندوسی شیرازه واروب اسکی تختنه کچوب خوارزمشاهه ایتدوکی وعده لرینه وفا ایتدی بعده شیرازه
برعظیم حصار وشهر ایچنده دخی بعض خیرات بنا ایدوب التیوز اوچده وفات ایدوب سلطنتی اون طقوز
ییل ایدی (فصل سادس دراحوال اتابك مظفر الدین ابو بکر بن سعد بن زنکی) سابقا ذکر اولندیغی اوزره
پدری بونی حبس ایتمشدی * بعده سلطان محمد خوارزمشاه هندستاندن کاورکن بونی حبسدن چیقاروب
بعده پدری حالت نزعده ایکن یرینه کچدی * تاریخ ابن شحنه ده التیوز یکرمی برده سلطان غیاث الدین تاتارشاه
بونی رفع وممالکنلرین ضبط ایدوب بر ییلدنصکره تاتارلك برادری جلال الدین خوارزمشاه هنددن کاورکن
بونی اولکی یرینه کچوردی دینوب * کلستانده شیخ سعدی یازدیغی حکایت بر شکایت بو قصه یه
اشارتدرکه بودر (نظم) ندانی که من در اقالیم غربت * چرا روزکاری بکردم درنکی * برون رفتم
ازتنك ترکان چو دیدم * جهان درهم افتاده چون موی زنکی * همه آدمی زاده بودند لیکن * چو کرکان
بخونخوارکی تیز چنکی * چو باز آمدم کشور آسوده دیدم * پلنکان رها کرده خوی پلنکی *
درون مردمی چون ملك نیك محضر * برون لشکری چون هزبران جنکی * چنان بود درعهد اول که دیدم *
جهان پر ز آشوب وتشویش وتنکی * چنین شد درایام سلطان عادل * اتابك ابو بکر سعد بن زنکی (نثر)
مرویدرکه اهل خیرات صاحب حسنات اولوب اطراف واکنافده نیجه مساجد وجوامع وابنیهٔ
کثیرة المنافع یاپمشدر * باب عدل ودیانتده دخی حدنهایتده اولوب مزبور شیخ سعدی کلستان وبوستانی
بونك نامنه یازوب دیباجهٔ بوستانده قرقدن زیاده ابیاتله مدح وثناو خیر دعا ایتمشدرکه برقاچی بودر
(نظم) سرا فرازدین پروردادکر * نیامد چو بو بکر بعد از عمر * سر سرفرازان وتاج مهان * بدوران
عدلش بنازد جهان * کاهکوشه بر آسمان برین * هنوز از تواضع سرش بر زمین * برون بینم اوصاف
شه از حساب * نکنجد درین تنك میدان کتاب * درایام عدل توای شهریار * ندارد شکایت کس از روزکار *
جهانت بکام وفلك یار باد * جهان آفرینت نکهدار باد * بلند اخترت عالم افروخته * زوال اختر
دشمنت سوخته * درونت بتأیید حق شاد باد * دل ودین واقلیمت آباد باد * همینت بس از کردکار مجید *
که توفیق خیرت بود بر مزید * جهان آفرین برتو رحمت کناد * دکر هرچه کویم فسونست وباد *
(نثر) تاریخ میرخوانده مذکوردرکه اتابك ابو بکر سداد نهاد پاك اعتقاد عادل ومدبر کامل واهل بر
اولوب هندده بعض بلادده خطبه ده یاد اولنوردی * صدای علو شان وسمو مکانی شرقدن غربه واصل
وعرب وعجم وترك وتاجیکده نام نیك حاصل ایدوب امرلری اوستنده طغراسی الله بس کلامی ایدی
ولایت فارس ایکیوز ییلدنبرو ملوك وامرای دیلمیه وسلجوقیه محاربه سیله خرابه مشرف ایکن بونك یمن
دولت وحسن معدلتیله همچو عروس نوخاسته آراسته وپیراسته اولوب اطراف واکنافدن علما وصلحا
وسائر اشراف کلوب تختکاه معدلتپناهنده ساکن وبونك محبت ودعاسنه راکن ایدیلر * مساجد ومعابد
ودار الشفا بنا ایدوب هروجهله رعایت علما وصلحا ایدردی * شرب خمره مباشرت ایتمیوب لکن صحبت
وعشرت اوزره ایدی دوربین ودورandیش واهل عزم وحزم وتفتیش اولوب سلطنته متعلق جزئیات امور
البته کندویه عرض اولنمدین صدور ایتمزدی * زکی ولبیب ومدبر مصیب اولمغین چنکیز فتنه کار عالمی کشت
وکذار ایتدکده ابو بکر دفع شر اهل مکر ایچون (ع) وقبل یدا لاتستطیع لقطعها * فحواسنجه عدوی
بدرایله برای مدارا اوغلی تهمتنی عظیم هدایا ایله کوندروب بعده کاه اوغللرندن کاه برادرزاده لرندن
بریسیله هر ییل چنکیز جنك انکیزه اوتوز بیك فلوری کوندروب کفار حقیق بالصفع شرلرنی بو وجهله
دفع ایدردی * بعده هلاکو بن چنکیز هرنه ولایتی فتح ایتسه ابو بکر اکا مدارا ایچون بعض اولادنی
تهنیة کوندروب هلاکو بغداده کتدکده اتابك اوغلی سعدی معاونت ایچون وافر عسکرله بیله کوندردی
عاقبت (نظم) عاقبت کار بود در هر کسه * باد فنا پیر وجوانه اسه * مفهومنجه مزبور اتابك التیوز
اللی سکزده یتمش یاشنده وفات ایدوب سلطنتی اوتوزبش ییل ایدی (فصل سابع در احوال اتابك
عضد الدین سعد بن ابی بکر بن سعد) هلاکو ایله بغداددن کلوب تورشهرنده خسته اولدقده پدرینك وفاتی
وخلقك بوکا بیعتلری خبری کلوب برقاچ کوندنصکره (نظم) الموت لا یبقی احد * لا والدا ولا ولد *

مفهومنجه بودخی وفات ایدوب جنازه‌سی شیرازه کتوریلوب دفن اولندی * پدر و پسر وفاتلرینك اراسی
همان اون ایکی کون ایدی دیشلر (فصل ثامن در احوال اتابك مظفر الدین محمد بن سعد) پدری
وفاتندنصکره بونی تخته چوردیلر * لکن اوغلانجق اولمغین سلطنتی والده‌سی بی ترکان خاتون سوردی ایکی یل
یدی آیدنصکره سرای طامندن دوشوب وفات ایتدی (فصل تاسع در احوال اتابك مظفر الدین محمد شاه
ابن سلغرشاه بن سعد بن زنکی) شجیع و دلیر وسخاده بی نظیر ایدی ترکان خاتونك قزنی نکاحلمشدر روز وشب
عیش و نوش وطرب وشوق شغب ایدوب خصوصا سابقاسفاك بی باك اولمغین التیوز التمش برده بونی ترکان
خاتون معرفتیله کندو بکاری طوتوب هلاکو یه ایلتوب یرینه برادری سلجوق شاه پادشاه اولدی محمدك سلطنتی
همان سکز آی ایدی (فصل عاشر در احوال اتابك مظفر الدین سلجوقشاه بن سلغرشاه) خوب صورت
وصاحب شجاعت ایدی محمدك بیوك برادری اولوب والده‌سی طرفندن ملوك سلجوقیه نسلندن ایدی
اصطخر قلعه‌سنده محبوس ایکن قاچوب یانته عسکر جمع اولوب شیرازده برادری یرینه تخته چوب سبب فساد
اولان بعض بکاری قتل ایدوب ترکان خاتون غایتده حسنا اولمغین آنی نکاحلندی * غایت ظالم و باده نوش
اولمغین بش آیدنصکره مست ولایعقل ایکن ترکان مسکینه‌نك باشن کسدیروب طبق ایله مجلسه کتوردکارنده
ترکانك قولاغنده اولان درّ یتیمی کندو الیله چکوب قولاغیله بیله قوپاروب سازنده‌یه ویردی بعده
هلاکونك صوباشیسنی ونیجه کمسنه‌لری بی کناه قتل ایتمکین التیوز التمش ایکیده هلاکودن عسکر کلوب
سلجوقشاه کازرون شهرینه قاچوب تاتارلر یتشوب جنك اولوب سلجوقشاهی جامعده طوتوب
قلعه یانده قتل ایتدیلر (فصل حادی عشر در احوال اتابك مظفر الدین اشبس بنت سعد بن ابی بکر) ملوك
سلغریاندن ایش خاتونله همشیره‌سندن غیری کمسنه قالمیوب اشبس هلاکونك اوغلی تیمور اوغلی نکاحنده
اولمغین سلجوقشاه یرینه بونی تخته چوردیلر یکرمی یل یا اون التی یل سلطنت سوروب التیوز
سکسان ایکیده تبریزده وفات ایدوب ملوك اتابکیه وسلغریه‌نك آخری بو ایدی بونلردنصکره بلاد ولایت
فارسی هلاکونك اولادی ضبط ایتدیلر (نظم) کیان رفته اند و کیان آمده * بجای هما ماکیان امده * سنة الله
فی الذین خلوا من قبل ولن تجد لسنة الله تبدیلا (باب خامس عشر در احوال ایوبیه) بو طائفه اون نفر
اولوب ایچلرندن بریسی خاتون ایدی * اول ظهورلری بشیوز التمش یدیده یا سکزده ومدّت سلطنتلری
سکسان یل وتختکاهلری مصر دار النصر ایدی * اشبو طائفه یحد کمینه اولوب وجمله‌سی علما وشعرا
وعقلا اولوب اکثری عدالت اوزره ایدی * زمان واحدده کیمی مصره کیمی شامه وکیمی حلبه کیمی
بعض بلاد عربه پادشاهلر اولوب هر برینك واولادلرینك اسامی واحواللرینك ذکری تفصیل عظیمه محتاج
اولمغین اشبو کتابده همان ترتیبله مصره سلطان اولنلری یازیلوب سائرلرینك اکثری دخی مناسبت اقتضاسیله
جابجا یازلدی (فصل اول در احوال سلطان ملك صلاح الدین یوسف بن ایوب بن شادی) مرویدرکه
مزبور شادی اکراددن اولوب اوغللری ایوب ایله شیرکوه بغدادده ملوك سلجوقیه‌دن برینك شحنه‌سی بهروزه
خدمت ایدوب اودخی بونلری بغداده قریب بنده تکریت قلعه‌سنك مستحفظلرندن ایتدی * بعده شیرکوه قتل
نفس ایتمکین بهروز بونلری رد ایتدکده کیدوب سلطان عماد الدین اتابك زنکی‌یه خدمتکار اولوب ایکیسی
دخی یاراروکارکزار اولمغین عمادك اوغلی نور الدین سلطنتنده هر بری دولته ایریشوب ملوك فاطمیه آخری
عاضد لدین الله فصلنده تفصیل اولندیغی اوزره شیرکوهله ایوب اوغلی مزبور صلاح الدین نور الدین طرفندن
عسکرله مصره ایکی کره واروب کلوب شیرکوه وفاتنده صلاح الدین عاضده مصرده وزیر اولوب بشیوز
التمش یدی محرّمنده عاضد وفات ایتدکده صلاح الدین تخته چوب لکن خطبه‌یی بغداد خلیفه‌سی
مستضیئ بنور الله نامنه اوقیوب خلیفه‌یه خبر کوندرمکین * اولدخی بو کا سلطنته اجازتنامه ایله خلعتلر
کوندردی التمش طقوزده صلاح الدین برادری توران شاهی عظیم عسکرله یمنه کوندروب یتمشده صلاح
الدین شامه واروب انده برادری سیف الاسلامی قویوب کندو حمایه وحمصه واروب ضبط ایدوب
بعده حلبه واروب ملك اسماعیل ابن سلطان نور الدینی محاصره ایدوب حمصه فرنك کلدوکنی ایشتمکین دونوب
واروب بعده بعلبکی آلوب بعده اسماعیل عسکر جمع ایدوب صلاحك اوستنه واروب محکم صواشوب صینوب

صلاح الدين انك اوزرينه دوشوب حلبده تكرار محاصره ايدوب بعده صلح اولوب شام صلاحه حلب
اسماعيله مقرر قلنمغين صلاح الدين حلبدن كتدى * يتمش برده صلاح كاوب منبج وعزاز شهرلرين آلوب
تكرار حلبه كاوب بعد المحاصره اسماعيل ايله صلح اولوب سلطان نور الدينك بركوچك قزنى صلاحه
كتوردكلرنده اوخشايوب وافر مال ويروب نه ايسترسن ديوب عزاز قلعه سن ديدكده صلاح انى باغشليوب
مصره كيدوب يولده مسياف شهرينك خلقنى اسمعيليه ديدكلرى طائفه دن اولمغين اكثرنى قتل وشهريني
خراب ايدوب مصره واردقده شهرك اطرافنى احاطه ايتمكيچون دورى يكرمى طقوز بيك ذراع حصار
وبركوچك طاغ اوستنده ايچ قلعه وسراى وشهرده بردار الشفا وامام شافعى مزارنده برمدرسه ياپدرمغه
باشليوب مزبور قلعه چاق وفاتنه دك ياپلوردى * يتمش اوچده اب درياى شامده سابقا فرنكلر مسلمانلردن
الدقلرى قلعه لرى آلمغه عسكر ايله كيدوب واردقده عسكر غارت وغنيمته طاغلدقده كفار هجوم ايتمكين
صلاح مصره قاچوب يولده صوسزلقدن چوق طوار قريلوب طاغلان عسكرى كفار اسير ايتدى *
يتمش التيده صلاح ولايت رومه سفر ايدوب بعده منصور ومظفر مصره كلدى * يتمش سكزده شامه
واروب مصرده برادرى ملك عادلى قويوب كندوسى غزايه توجه ايدوب بعده وفاتنه دك مصره وارمق
ميسر اولميوب ولايت شامده فرنكدن وافر قلعه لر آلوب بعده ديار بكره واروب رها رقه خابور نصيبين
سنجار شهرلرين آلوب موصلى دخى محاصره ايدوب لكن آلمدين دونوب يتمش طقوزده قره آمدى محاصره ايله
آلوب نور الدين محمده ويروب بعده حلبه كاوب بعد المحاصره پادشاهى عماد الدين زنكى ثانينك الندن
آلوب اكا سنجار نصيبين وخابور ورقه يى ويروب هر لازم اولدقجه عسكر يله كاوب صلاحه معاونت ايده
ديو صلح اولمغين صلاح عمادى عظيم ضيافت ايدوب بعده غزايه كيدوب بعده برادرى ملك عادله حلبى
برادرزاده سى ملك مظفره مصرى ويروب كندو اوغلى ملك ظاهرى شامده قويوب سكسان برده ينه موصله
واروب محاصره ايدوب لكن آلمدين كيدوب ميافارقين شهرينى آلوب بعده تكرار كاوب انك پادشاهى اتابك
عز الدينك مملكتلرنده سكه وخطبه صلاحك اسمنه اولمق اوزره صلح اولوب شامه كتدى * بعده اوغلى ملك افضله
شامى اوغلى ملك عزيزله كندو برادرى ملك عادله مصرى نيابة ويردى * سكسان اوچده كرك شهرنه
غزا ايدوب اوغلى افضلى شهر عكايى غارته كوندروب اودخى واروب وافر غنيمت كتوروب بعده صلاح
الدين طبريه شهرنى كفاردن قلجله فتح ايدوب بعده بلاد شاميه ده اولان فرنكلر جمع اولوب صلاحله عظيم
صواشوب بعده صلاح الدين قدس شريفى ونيجه بلاد شاميه يى كفار الندن فتح وايچلرنده اولنلرى قتل
واسير ايدوب قدسده اولان كفاردن هر براردن اون هر عورتدن بش هر اوغلانجقدن ايكى التون آلوب
ازاد ايدوب قدسى تطهير وتعمير واقامت مراسم دينله تنوير ايدوب تكيه لر خانلر مدرسه لر ياپوب بعده
ولايت شامده كفار الندن وافر شهرلر دخى الدى * بشيوز سكسان بشده فرنك عظيم جمعيتله كاوب عكايى
محاصره ايدوب صلاح الدين ايكى كره كاوب عظيم صواشوب كتدى * عاقبت كفار عكايى امانله آلوب لكن
حصاردن چيقانلرى قتل واسير ايدوب قيصريه يه كيدوب انده محكم صواشوب مسلمانلرى صويوب يافه
شهرنى آلوب صلاح كفار خوفندن غزه يى ورمله يى يقوب قدسه واروب انى تحصين وبناسن تحسين ايتدى *
سكسان سكزده كفار ايله اوچ ييل واوچ آيه دك صلح اولديلر (وفات) بشيوز سكسان طقوز صفرى
اواخرنده صلاح ذو الفلاح دمشق شامده اللى يدى ياشنده وفات ايدوب ميتنى متن تلخيص مؤلفى خطيب
دمشقى يويوب مرثيه خوان اولوب خلق اغلاشوب عظيم ماتم واظهار غم مدغم ايتديلر * مصرده وشامده
جمله مدت سلطنتى يكرمى ايكى ييل ايكى آى اولوب اون يدى نفر اوغلى وبرقزى قالدى (مناقب) مرويدركه
وفاتنده جمله خزينه سنده همان بردانه التون واوتوز التى ياقرق يدى اقچه سى بولنوب اصلا عقار قسمندن
برنسنه سى يوغيدى بنه جك آتلرنده دخى ملكى اولميوب كيمى باغشلانمش كيمى وعده اولنمشيدى شهر عكا چارنده
قونمش ايكن بركونده اون ايكى بيك آت باغشلامش ايدى شافعى مذهب زاهد مشرب اولوب اصلا بروقت
نمازنى وقتندن تأخير ايتميوب دائما جماعتله قيلردى فتوحاتى بى حد خيراتى وعطياتى لاتعد خوب خصلت
عدل سيرت پاك زبان اهل عفو واحسان سلطان عظيم الشان ايدى * بلاد اسلاميه دن كفار فرنك آلدقلرى

التمش عدد شهری فتح وضبط ایدوب مصر وشام وحلب وقدس وحرمین محترمین ویمن وبعض بلاد مغربه مالك اولمشدی * شجیع وقوی القلب اولمغین برکره بشیوز بیك كافر عسکریله جنك ایتمشدی معمر اولسه ممالك شرق وغربی مسخر ایتمك مقرر ایدی قاضی فاضل آدلو بروزیر عالم وفاضل وعماد كاتب آدلو بر كاتب منشی وکاملی وار ایدی بکه دنیایه برکان قبیلاردن ایدی وذکر جمیلاری السنه ناسده دوار ایدی * رحمة الله علیهم اجمعین (فصل ثانی در احوال ملك عزیز عثمان بن الملك صلاح الدین) مرویدرکه صلاح وفات ایتدکده بیوك اوغلی ملك افضل نور الدین علی شامه ایکنجی اوغلی ملك عزیز عثمان مصره * اوچنجی اوغلی ملك ظاهر غیاث الدین غازی حلبه * بر اوغلی ملك زاهر خضر شامده بصری دیدکاری حوران شهرینه * بر اوغلی دخی ملك زاهد داود بیره یه * برادری ملك عادل سیف الدین ابو بکر کرك وشوبك وبعض شهرلره * عمر نام برادرینك اوغلی ملك منصور ناصر الدین محمد حماه وسلمیه ومعره ومنبج وقلعهٔ نجمه * ملك امجد بهرام شاه بن فرخ شاه ابن شاهنشاه بن ایوب بعلبکه * عیسی اوغلینك اوغلی ملك مجاهد شیرکوه بن محمد حمص ورحبه وتدمره مستقلا پادشاهلر اولدیلر * بشیوز طقسانده عزیز افضل الله اکجنشوب کلوب شامده محاصره ایدوب افضل دخی عادل ومنصور وظاهری چاغردوب کلکارنده ارالرین صلح ایدوب عزیز مصره کتدی * بعده افضل فسق وفجوره باشلیوب بعد زمان توبه ونمازه مداومت ایدوب کندو خطیله بر مصحف شریف یازدی طقسان برده عزیز شامه عزم ایتمشیکن یولدن دونوب افضل ایشتدکده عیسی عدلله مصره کیدوب عزیزك وزیری قاضی فاضل قارشولیوب صلح ایدوب افضل شامه عادل صلح ایله مصره کیدوب ترك دنیا ایتدی * طقسان ایکیده افضلك وزیری ظلمی حددن آشردقده عزیز عدلله شامه واروب عادلی انده قویوب کندو مصره دونوب افضل صرخد شهرینه کتدی * طقسان بشده شامده براعمی بن عیسایم دیو دعوی ونیچه سفهایی اغوا وضلالته اغرا ایدوب عاقبت صلب اولندی * مرویدرکه ملك عزیز پدری کبی کریم وعادل شفیق وپاکدل صالح ومتدین وسلطنته لیاقتی متعین اولوب بشیوز طقسان بشده وفات ایدوب سلطنتی بشییل اون آی ایدی (فصل ثالث در احوال ملك منصور محمد بن الملك عزیز عثمان) پدری وفاتنده طقوز یاشنده تختنه کچورلمکین عیسی ملك افضل مصره کلوب بوکا وزیر واتابك اولوب بعده افضل عادلك ماردین فتحنه کتدوککن ایشدوب شامه کلوب عادل دخی ایشیدوب افضلدن اقدم کلوب افضل حلبده اولان ملك ظاهری چاغروب اتفاقله شامی محاصره ایدوب المغه یقلاشدقده ظاهرك بر محبوبی ابارد یلوب عادل ظاهره اوغلانکی افضل آردوب فلان کسنه نك یاننده امانت قودی دیوب ظاهر محبوبنی اوکسنه ده بولدقده افضله اکجنوب حلبه کیدوب عادل شهردن چیقوب افضل مصره قاچوب عادل انك آردنجه واروب افضل شهردن عسکرله چیقوب عادلله صواشوب صینوب شهره قاچوب عادل مصره کیروب افضل یرینه وزیر واتابك اولوب افضل سابقا مسکنی اولان صرخد شهرینه کیدوب بعد زمان عادل محمدی سلطنتدن رفع ایدوب یرینه کندو کچوب بشیوز طقسان یدیده محمدی جمله توابعیله حلبه سوروب محمدك مصرده سلطنتی جمله بریل وایکی آی ایدی (فصل رابع در احوال ملك عادل سیف الدین ابو بکر بن ایوب) که ملك صلاح الدینك برادر بدر مزبور سیف ادیب واریب ولبیب ومصیب * فنون کمالاته صاحب نصیب ایدی * مقدما مصره عزم ایتدکده شامی اوغلی ملك معظم عیسایه ویروب بعد زمان مصرده محمدی رفع ایدوب یرینه کچدکده برادرزاده سی حلب سلطانی ملك ظاهر سابقا افضله شامده بونی محاصره ایتدوکنه عذرنامه کوندروب صلح اولوب حلبده سکه وخطبه یی عادل نامنه ایتدی * بشیوز طقسان التیده مصرده نیل آز طاشوب ایکی ییلده عظیم قحط اولوب فقرا واهل قرا قبوردن موتی چیقاروب غذا ایدنورلردی آچلقدن بحد آدم هلاك اولوب بو اثنارده مصر وشامده عظیم زلزله‌لر دخی اولدی * طقسان یدیده ملك ظاهر حلبدن کلوب شامی محاصره ایدوب افضل دخی صرخددن بونك یاننه کلوب ظاهر شامی افضله ویروب کندو مصره واروب تختنه کچمك نیت ایتدیکنی مصرده عادل ایشیدوب قدسه قریب نابلسه کلوب طوروب شام النمق اوزره ایکن ظاهر افضله حسد ایدوب شام بنم مصر سنك اولسون دیوب افضل

رضا ويرمدكده طقسان محرمنده ظاهر حلبه افضل جبه كتديلر * التيوزده مصر وشام وجزيرۀ
قبرس وممالك روم وعراقده محكم زلزلەلر اولوب صور شهرى ويران اولوب حورانده بر قريه يره كچدى
عادل حال حياتنده مصرى اوغلى ملك كامله ويروب كندوسى شامده قرار ايدوب بغداد خليفه‌سى
ناصر بالله شيخ شهاب الدين سهروردى حضرتلريله بوكا واولادنه سلطنته اجازتنامه كوندردى * التيوز
درتده ولايت ارمنده اخلاط شهرنى وتوابعنى عادلك اوغلى ملك اوحد نجم الدين ضبط ايدوب التيوز يديده
اوحد وفات ايدوب مملكتلرنى بعض بلاد شرق سلطانى اولان برادرى ملك اشرف موسى ضبط ايتدى *
التيوز طقوزده ملك عادل صفيه آدلو قزنى حلب پادشاهى ملك ظاهره ويروب اللى بيك فلورى مهرله
نكاح اولنوب عروس صاحبة الناموسى شامدن حلبه كوندروب ظاهر عسكر فراوانله قارشولیوب
شهره كتوردى * التيوزاون درتده ملك عادل غزاده ايكن يتمش درت ياشنده وفات ايدوب مدت سلطنتى
قرق ايكى يل اولوب يكرمى اوچى شامده بعده اون طقوزى مصر ايله شامده ايدى * اون التى نفر اوغلى وبرقاچ
قزارى قالوب ايچلرندن ملك معظم عيسى ياننده بولنمغين شامه سلطان اولدى

(فصل خامس در احوال ملك كامل محمد بن ملك عادل ابو بكر)

عالم وكامل ماهر وفاضل اولوب علمايه رعايت واحسانلر وعلم فقه
ونحودن مسائل مشكله ده بحثلر وامتحانلر ايدوب كندو بالذات طلبۀ رفيعة المرتبه‌يه درس ويردى
مصرده اون بر يل پدرينك قائممقامى اولوب انك وفاتنده پادشاه اولدى * التيوزاون درتده حلبده ملك
ظاهر بن ملك صلاح الدين وفات ايدوب يرنه اوغلى ملك صالح وار ايكن ايكى ياشنده كى اوغلى ملك عزيزى
وصيتى اوزره تخته كچوردیلر ظاهرك مدت سلطنتى اوتوز بر يل ايدى * اشبو سنه ده كفار فرنك مصرده دمياط
شهرنى المغين ملك كامل كفار خوفندن لب نيلده بر شهر وقلعه ياپوب آدنى منصوره قويوب عسكر يله انده
ساكن اولدى ينه بو يل شام سلطانى ملك معظم كفار خوفندن قدس شريف حصارين يقوب خلقنى
قاچوردى ينه بو يل جميع ممالك اسلاميه‌يى بر طرفدن فرنك بى امان وبر طرفدن جنكيز بى ايمان الان وتالان
ايتمكله زمرۀ مسلمانان حيران وسرگردان اولديلر ذلك تقدير العزيز العليم * ينه بو يل حما سلطانى ملك
منصور محمد بن ملك مظفر عمر بن شهنشاه بن ايوب وفات ايدوب يرينه اوغلى ملك ناصر قلج ارسلان كچدى
مزبور محمد شجيع وعالم كامل ايدى * ايكيوز مقدارى فقيه ونحوى منلا ايله دائما مصاحبت ايدوب
برقاچ كتاب تأليف ايتمشدى * التيوزاون سكزده منصوره شهرينه وافر كافر نافر كلوب جنكه باشلنوب
كامل دخى شامدن ملك معظمى شرقدن ملك اشرفى حمادن ملك ناصرى بعلبكدن ملك امجدى حمصدن
ملك مجاهدى اقرباسى اولمغين معاونته چاغروب كلدكلرنده حرب مشتد وضرب ممتد اولوب مسلمانلر
قدسى ونيجه شهرلرى ويرمك شرطيله صلح اولمق اثناسنده ايكن بعض مسلمانلر كفار اوستنه نيل ايرماغنى
صالويروب اكثرى بوغلوب بر مضمون (وتلك الايام نداولها بين الناس) صورت قضيه انعكاس
بولوب بوكره كافرلر صلح ايستيوب كامل اوچ يلدن برو متصل جنكدن اوصانمغين بر قاچ بكلرين رهن آلوب
كندو دخى اوغلى ملك صالحى انلره رهن ويروب دمياطى مسلمانلر آلدى * اون طقوزده يمن سلطانى
ملك مسعود ايوبى مكۀ مكرمه‌يه كلوب حاكملكنى شريفلر الندن آلوب بدى يل مجاور اولدى * يكرمى
ايكيده ملك معظم عيسى قرق طقوز ياشنده شامده وفات ايدوب سلطنتى طقوز يل ايدى حاكم قوى ونبيه
ووفى وعالم ونحوى وفقيه حنفى اولوب محبوب القلوب مسلوب العيوب ايدى قدسه زيارته كلوب كتدكده
كبار علمادن برى عيسايه بو قطعۀ برصنعه‌يى يازوب كوندرمشديكه بودر (نظم) غبت عن القدس فاوحشته
لما غدا باسمك مأنوسا * وكيف لا يلحقه وحشة * وانت روح القدس يا عيسى (نثر) مزبور ملك
عيسانك يرينه اوغلى ملك ناصر داود كچوب بعده ملك كامل امريله كاملك برادرى ملك اشرف كلوب شامى
داودك الندن آلوب وانك يرينه كرك بلقا شوبك عزاز شهرلرين داوده ويروب كندو ضبطنده اولان بعض
بلاد شرقيه‌يى ملك كامله ويردى * يكرمى التيده ملك كامل قدسى فرنكله مسلمانلر معاضبطا ايتملك اوزره
بالضروره صلح اولمغين اون بر يل مشترك اولديلر * اشبو سنه ده ملك مسعود مكه ده يكرمى التى ياشنده وفات
ايدوب سكز ياشنده اوغلى يوسف يمنه پادشاه اولوب مسعودك سلطنتى اون درت يل ايدى * ينه يكرمى التيده

بایدیده ملك كامل حماسلطانی ملك ناصری عزل ایدوب یرینی انك برادری ملك مظفره و یردی اشبو سنه ده ملك
امجدی ملك اشرف بعلبكده محاصره ایدوب بعده چیقارلدقده شامه سوریلوب انده ایكن سابقا حبس
ایتدوكی برقول امجدی شطرنج اوینارکن علی الغفله قلجله اوروب وفات ایتمكین شامده دفن اولندی
بعلبكده قرق طقوز ییل پادشاه اولوب بنی ایوبده بو یله ماهر شاعر كلمامشدر * یكرمی طقوزده ملك كامل
آمدی ونصیبین وحصن كیفایی حاكم ظالم النددن آلوب كندو اوغلی ملك صالح ایوبه ویردی اوتوزده
سلطان حلب ملك عزیز شیزر شهرین الدی * اوتوز ایكیده بیره سلطانی ملك ظاهر بن ملك صلاح الدین
وفات ایتدی * اوتوز درتده سلطان حلب ملك عزیز یكرمی اوچ یاشنده وفات ایدوب یدی یاشنده اوغلی ملك
ناصر یرینه کچوب پدرینك والده سی مدبرهٔ امور اولدی * اوتوز بشده ملك اشرف شامده التمش یاشنده وفات
ایدوب یرینه برادری ملك صالح اسماعیل کچوب اشرفك سلطنتی سكز ییل و برقاچ آی اولوب اهل كرم ومبارك
قدم ایدی سلطان مصر ملك كامل ایشتدكده شامه كلوب محاصره ایدوب بعلبك و بلقا وحوران شهرلرینی
صالحه ویروب شامی كامل ضبط ایدوب ینه بوسنه ده كامل شامده التمش یاشنده وفات ایدوب مصر
وشامده جمله سلطنتی یكری ییل ایدی شام تختنه ملك جواد یونس بن مودود بن ملك عادل اوّل * مصر تختنه
ملك عادل ثانی ابن ملك كامل کچدی (فصل سادس دراحوال ملك عادل ابو بكر ثانی ابن ملك كامل)
پدری بونی مصرده قویوب التیوز اوتوز بشده شامده وفات ایتدكده مصر تختنه کچدی * اوتوز التیده
برادری ملك صالحه ملك جواد رضاسیله شام سلطنتنی ویروب شام بدلی جواده سنجار رقه عانه شهرلرینی
ویردی * اوتوز یدیده صالح مصره عسكر چكوب بعلبكدن ملك اسماعیل حمصدن ملك مجاهد كلوب
اسماعیل شامده تختنه کچوب صالح ایشتدكده عسكری طاغلوب نابلسه واروب كركك سلطانی ملك
ناصر صالحی طوتوب بعده صالیویروب ناصر صالحله قدسه واروب كفار النددن آلوب یاپدقلری قلعه یی
یقوب مصر صالحك شام وغیری ناصرك اولمق اوزره عهدلشوب اتفاقله مصره كیدوب مصردن ملك
عادل عسكر ایله چیقوب آردلرندن ملك اسماعیل دخی شامدن عسكرله كلوب صالح وناصرك بروجه
جزم وبت حسب حاللری حیرت وكربت وماصدق (ضاقت علیهم الارض بما رحبت) اولدقده (الامر
اذا جاوز حده انعكس ضده) مفهومنجه ملك عادلی كندو قوللری طوتوب حبس اولنوب صالح وناصر
منصور شوكت وسرور ایله مصره كیروب صالح تختنه کچدی * ینه بوسنه ده سلطان حمص ملك مجاهد شیركوه
وفات ایدوب سلطنتی اللی التی ییل اولوب یرینه اوغلی ملك منصور کچدی ملك عادلك سلطنتی ایكی ییل
واوچ آی اولوب التیوز قرق درتده حبسده وفات ایدوب سكز ییلدنبرو محبوس ایدی (فصل سابع
دراحوال ملك صالح نجم الدین ایوب بن ملك كامل) مقدما ذكر اولندیغی اوزره شامده سلطان ایكن مصره
عسكر چكوب برادری ملك عادلی التیوز اوتوز یدیده قوللری حبس ایتدكده صالح مصره كیروب تختنه
کچدی * اوتوز سكزده شام سلطانی ملك اسماعیل صالح خوفندن صفد وشقیق وعسقلان وطبریه شهرلرین
فرنكه ویروب قدسه دخی مسلط ایدوب اهل اسلام برغم وآلام اولدیلر * بر ییلدنصكره صالح شامه عسكر
كوندروب اسماعیل دخی جنكه عسكر كوندروب فرنكلر اسماعیله معاونته كلوب فرنك واهل شام چیقوب
صینوب طاغلوب بعده صالح غزه ورمله وساحل بحر شام شهرلرین آلوب بعده شامی آلمغه عسكر كوندروب
بر ییل محاصره دنصكره آلوب اسماعیل حلبه قاچدی زمان محاصره ده صالحك اوغلی ملك مغیث عمر اسماعیلك
حبسنده وفات ایتدی * قرق ایكیده حماسلطانی ملك مظفر تقی الدین بن محمود بن محمد بن عمر بن شاهنشاه بن ایوب
قرق اوچ یاشنده وفات ایدوب سلطنتی اون بش ییل و یدی آی اولوب شجیع وذكی ومحب علما ایدی یرینه اون
یاشنده اوغلی ملك منصور محمد کچدی * واشبو سنه ده ینه ملوك ایوبیه دن میافارقین سلطانی ملك شهاب الدین
وفات ایدوب یرینه اوغلی ملك كامل کچدی * قرق درتده حمص سلطانی ملك منصور ابراهیم وفات ایدوب
یرینه اوغلی ملك اشرف کچدی * قرق بشده مسلمانلر عسقلان وطبریه یی فرنك النددن فتح ایتدیلر * قرق
التیده حلب سلطانی ملك ناصر حمصده اشرفی محاصره ایله حمصی الدیروب تل باشر شهرنی بدل و یردی *
قرق یدیده ملك صالح مصرده قرق یاشنده وفات ایدوب سلطنتی طقوز ییل طقوز آی ایدی عالی همت

اهل سنت عدیم الضنت عظیم الهیبت اولوب اکثر عسکری وملك قوللری طائفهٔ اتراکدن ایدی مصره اوچ درت منزل یرده شکاره وارمغیچون برشهر یاپوب اسمنی صالحیه قویوب مصر شهرینك قارشوسنده نیل کنارنده محکم حصار ایله روضه شهر یزدخی یاپوب ایچنه عسکر قویوب مصرده ایکی مدرسه یاپمشدر

(فصل ثامن دراحوال ملك معظم تورانشاه بن ملك صالح ایوب) مزبور ایوبك وفاتنده تورانشاهدن غیری اوغلی قالمیوب اودخی حصن کیفاده اولمغین مصره کلنجه ایوبك ام ولدی شجر الدر عاقله ومدبره اولمغین درت آیه دك ایوبك میتنی صاقلیوب اسلوب سابق اوزره هر کون دیوان قوردیروب سماطلر چکدیروب صالحك وفاتی کمسنه بلمزایدی تورانشاه بشیوز قرق یدی ذی القعده سی آخرنده نیل کنارنده منصوره یه کلوب فرنکله صواشوب اوتوز بیك کافر قیروب بکلرنی اسیر ایدوب مصره کلورکن پولاده پدرینك قوللرین انجیتدکده ماه محرم آخرنده شهر فارسکوره قونمشیکن قلج اوشورمکین بریاره وآواره و بیچاره اوتاغنه قاچوب چادره آتش اوردقلرنده جان آجیسیله چیقوب کندوبی نیله اتوب لکن طوتلوب قتل اولندی سلطنتی همان ایکی آی ایدی (لمحرره) بلاسی بالنه دکمز جهانك * اللندن صد هزاران آه آنك * ویرینه آلور ویردیککی تیز * رلنجانه اوررزهر ایله نیتیز * نسندن حظ ایده عاقل نسندن * خدا صقلایه مکر وفتنه سندن

(فصل تاسع دراحوال شجر الدر خاتون) ملك صالحك ام ولدیدر اوغلی ملك معظم شهید اولدقده عسکر مصر جمع اولوب بونی سلطان ایدوب سکه سی کسلوب خطبه سی اوقنوب عز الدین ایبك ترکمانی وزیری اولدی * اوچ آی دنصکره ایبك بونی نکاحلنوب تخته کچوب بش کوندنصکره ملك اشرف موسی تخته کچوب بوارالقده حلب سلطانی ملك ناصر یوسف شامه کلوب اسماعیل اللندن آلوب ضبط ایتدی * شجر الدرك مستقلا سلطنتی همان اوچ آی ایدی

(فصل عاشر دراحوال ملك اشرف موسی بن ملك صلاح الدین یوسف بن ملك مسعود بن ملك کامل) پدری وجدی سابقاً یمن سلطانی ایدیلر * التیوز قرق سکزده مصرده تخته کچوب سکز یاشنده اولمغین سابقا بش کون پادشاه اولوب بعده عزل اولنان عز الدین ایبك وزیر واتابك ومدبر اموری وسکه وخطبه ده شریکی اولدی * درت بش آیدنصکره حلب وشام سلطانی ملك ناصر مصره عسکر چکوب جنك ایدوب ایکی عسکر دخی صینوب بعده عز الدین شام عسکرین صیوب بنی ایوبدن ملك صالح اشرف ملك معظم تورانشاه بن صلاح الدین ومعظمك برادری نصرة الدین اسیر اولدیلر * سابقا شام سلطانی اولان ملك اسماعیل دخی قتل اولنوب اللی ایکیده عز الدین قوت بولوب ملك اشرفی رفع ایدوب یرینه کچدی * مصرده آخر ملوك ایوبیه ملك اشرفدر اما ایوبیه دن شام وحلبده ملك ناصر حمصده ملك اشرف حماده ملك منصور و بعض بلادده بعض اقرباری دخی کیمی کندولر وکیمی کندولردنصکره اولادونسللری نیچه ییللر سلطان کامران اولوب لکن انلرك ترتیب اوزره اسامیلری خصوصا احواللری نامضبوط بلکه نامعلوم اولمغین مرقوم اولمدی

(باب سادس عشر دراحوال ملوك چنکیزیه) بونلر اطراف ممالك چیننده طوائف تاتاردن برنوع اولان مغول طائفه سندن اولمغین بونلره سلاطین مغل دخی دیرلر * اون نفر اولوب اول ظهورلری التیوز التیده ومدت سلطنتلری یوز اوتوز درت ییل ایدی اکرچه اکثری کفار درلکن ایچلرندن برقاچی اسلامه کلمکین خصوصا ممالك عالمده صاحب قرانلق ایدوب شره متعلق امور عظیمه لری صدور ایتمکله اصل وفرع واحواللری بیلمك لازم اولمغین کتب تواریخده ملوك اسلامیه اراسنده یازیله کلمشلردر (مقدمه) تاریخ الخلفاء سیوطیده مناسبتله مذکوردرکه طائفهٔ مغول هندستانه قریب اولمغین لغتلری هند لغتیله مخلوط ایدی یصی کوکسلو یصی یوزلو کوچك کوزلو قاره بکزلو سریع الحرکه دریغ البرکه خفیف الجسد عظیم الحسد تیزفهم نافذ السهم عدیم الوهم بی رحم وسفاك وچست وچالاك صاحب مکر وادراك وغارتکر بی باك اطراف ولایت چیننده صحرا نشینلر اولوب قری وامصارده قرار ایتمیوب شقا وفساد ونهب وغارت بلاد ونشر وضر وغدر و بدنهادلکه معتاد ایدیلر * احوال اکثر امم عالمه انلر واقف لکن انلرك احوالنه هیچ کمسنه عارف اوله مزدی زیرا ایچلرینه اجنبیدن جاسوس کیرسه صورت وسیرت ولباس وغیری حالده انلره اصلا تقلیده مجال محال اولوب فی الحال طویلور وطوتلوردی نه یره عزم

ایده‌جکارنی غایت اخفا ایتمکین بلنمیوب وایشدلمیوب سفره براوغوردن قالقوب واره‌جقلری یره اجل
باعجل کبی بغتةً کلوب چتارلر وعسکر عدوبی بری برینه قتارلردی اکابناء زمرهٔ مسلمین نیجه‌سنین
بوملاعین بی دین بدآیین النده‌ن عاجزو بالاینن اولدیلر * اکثریا آلات حربلری اوق یای اولوب عورتلری دخی
ارلر کبی محکم جنك ایدرلردی جمله‌سی کفار اشرار اولمغین کونشه طوغدیغی زمانده طابوب دنیاده اصلا
برنسنه‌یی حرام عدا یتمیوب جمیع حیوانات اتن ییوب حتی نیجه‌لری آدم اتی یرلردی سفرلرده دائما یانلرنجه
قیون صغر آت سور یلرنی کزدیروب غیری ذخیره کوتورمیوب طوارلری دخی ار په یمکه معتاد اولمیوب همان
ایاقلریله یری قازیوب نباتاتی کوکندن قوپاروب یرلردی عواملری نکاحله مقید اولمیوب برعورتی نیجه
لوندبرکزنداستمتاع ایدوب قبایح وفضایحدن اصلا امتناع ایتمزلردی * مکار وستمکارلر خونخوارلر اولوب
اقصای مراملری افنای طوائف انام اولمغین ملك وماله باقیوب رجال ونسوان وپیر وجوان اللرندن
اصلا امان بولمیوب بی مهل ومطل البته قتل ایدرلردی (لمحرره) ایتدیلر دنیاده چوق درلو فساد *
لعنت ایده انلره حق فی المعاد (فصل اول در احوال چنکیزخان بی امان سست پیمان) بنه تاریخ الخلفاده
مذکوردرکه ولایت چین التی آیده طولاشلوب بر مستقل پادشاهلو التی عدد واسع مملکت اولوب جمله‌نك
اوزرینه خلیفهٔ مسلمین نظیری قان دیمکله ملقب برسلطان عظیم الشان حکم ایدوب انك تختکاهی شهر طمغاج
ایدی اتفاقا ممالك مزبوره‌دن برینك پادشاهی دوش خانك خاتونی چنکیزك عمه‌سی یعنی خاله‌سی اولمغین
دوش وفات ایتدکده چنکیز خاله‌سنی کورمکه کشلوخانله بیله واروب خاتون بونلره دوش بیهوشك اولادی
قالمدیغن بلدیروب یرینی چنکیزه تکلیف ایتمکین تخته چقوب مغول غول طبعدن وافر کافر جمع اولدقده
خان اعظم اولان قانه هدایای شاهانه کوندردی طائفهٔ تاتار صحرانشین اولوب ایچلرندن پادشاه اولمش
کمسنه اولمامغین قان چنکیزه انجنوب کوندردیکی آتلرك قویرقلرین کسوب رد ایدوب چنکیز ایشتدکده
قاقیوب قانه مخالفته کشلوخانله عهدلشوب عددمور ومار بیحد تاتار جمع وقانه عزم قمع ایدوب مزبور
قان سینه‌سی خفقان ودیده‌سی قان وعلامت یرقان ایله طولوب بونلردن خوفندن (لمحرره) کاه عنف
وکاه لطف ایله خبر * کوندروب ایده مدی هیچ دفع شر (نثر) عاقبت جنك ایتدکارنده قان صینوب
ممالك چینی چنکیز جنك انکیز ایله کشلوی صاحب غلو آلوب کشلوخان وفات ایدوب یرینه اوغلی چقوب
بعده چنکیزانی طوتوب جمیع ممالك چینده مستقلا قان اعظم اولوب جمله اهالیٔ بلاد مانند عباد بوکا مطیع
ومنقاد حتی حاشا الوهیتله اعتقاد ایدر اولدیلر (خروج چنکیز) التیوز التی سنه‌سنده چنکیز فتنه انکیز
زروهٔ بغی وطغیانه عروج وترکستان وفرغانه ولایتلرینه خروج ایدوب التیوز اون بشه دك اطراف ممالکده
انواع فساد ایدوب بعده ملوك خوارزمیه‌دن علاء الدین محمد خوارزمشاه احوالنده تفصیل اولندیغی اوزره
چنکیز محمده انجنوب بیحد عسکرله اوزرینه واروب برحیله ایله محمده یاندن عسکر عظیمنی طاغتدیروب بعده
چنکیز ابزار شهرنی آلوب سبب عداوت اولان محمدك دایسنی جفا ایله قتل ایدوب اون التیده بخارایه کلوب
جنکده چنکیز صینوب وافر عسکری قیریلوب مسلمانلر غنیمته طاغلدقلرنده کفار مستحق الرجوم هجوم
ایتمکین مسلمانلر صینوب اکثری قیریلوب محمد آخر یرده اولمغین ایشتدکده یکرمی بیك عسکرله (لمحرره)
زهر قهر دهرله اولوب زبون * شهردن شهره چقاردی باغری خون (نثر) چنکیزانك آردنجه عسکر
کوندروب اون یدیده چنکیز کندوسی کلوب سمرقند وخراسان وقزوین وهمدان وسائر ممالك عجمی
آلوب تخریب بلاد وقتل واسر وانواع فساد ایدوب بعده عسکرینك برفرقه‌سن کرمان وغزنه وسجستان
سمتلرینه وبرفرقه‌سن شروان وباب الابواب دیدکاری دمور قپو ودشت قبچاق ولان ولکن وطائفهٔ روس
وبلاد شمالیه سمتلرینه کوندروب کندوسی محمد خانك اردنجه کیدوب ایشتدکده محمدك عسکرین صیوب
محمد نهر جیحونده برجزیره‌یه قاچوب چنکیز دونوب مازندران وری وهمدان ومراغه وخراسان
وخوارزم ولایتلرین آلوب خلقن قیروب انواع فساد ایدوب اون سکزده محمدك اوغلی جلال الدین
خوارزمشاهله سابقا غایت تفصیل اولندیغی اوزره ابتدا چنکیزك اوغلی اوقتل اولندقده چنکیز کندوسی
مرارا صواشوب عاقبت جلالی نهر ولایت سند کنارنده صیوب هندستانه قاچروب چنکیز دونوب

بغداده كلوب محاصره ايدوب بعده كتدى * يكرمى برده سابقا شروان سمتنه كوندرديكى عسكرى قبچاق
وروس وماسقو طائفه‌لريله صواشوب انلرى صيوب دونوب كلوب بعد الخراب معمور اولان رى ونساوه
وقم وقاشان وهمدان شهرلرنى تكرار ويران وبوم آشيان ايدوب تبريزه كلدكلرنده جلال هندستاندن
كلمكين كفارى قارشولیوب جبر وقهرله قهر وكسر ايتدى * بعده چنكيز التيوز يكرمى درتده كندونك
قديمى ولايتنده وفات ايتدى * لعنة الله عليه وعلى امثاله (فصل ثانى دراحوال هلاكو بن تولى
ابن چنكيز خان) پدرى تولى چنكيز حياتنده سلطان جلال الدين خوارزمشاه محاربه‌سنده قتل اولنمشدى
جدى چنكيز وفاتنده تختنه چقوب التيوز يكرمى درتده وبشده وسكزده باب ملوك خوارزميه‌ده تفصيل
اولنديغى اوزره جلال الدين خوارزمشاه‌له مرارا محكم جنك ايدوب عاقبت جلالك عسكرين قيروب
طاغدوب يكرمى طقوزده هلاكو عسكرى آذربايجانه قصد ايدوب بغداد خليفه‌سى مستنصر بالله
عسكريله اربل حاكمى ملك معظم كفارى قاچروب اوتوزاوچده اربله تكرار كلوب مسلمانلر جنك ايتدكلرنده
وافر كافر قيريلوب باقيلرى موصل اطرافنه واروب قتل وفساد ايدوب خليفهٔ بغداد قوللر يازوب عسكر
جمعنه ماللر صرف ايتدى * اوتوز درتده تاتار اربلى محاصره ايله آلوب خلقنى قيروب قرق برده اخلاط
وديار بكر واكثر بلاد رومى آلوب قونيه‌ده اوتورن روم پادشاهى غياث الدين كيخسرو سلجوقى تاتاره مسخر
ومطيع اولدى * قرق اوچده تاتار بغداد ناحيه‌لرندن بعقوبايه كلوب دويدار خليفه يعنى سرعسكر
قارشو چيقوب تاتار صينوب اللى درتده هلاكو بلاد اسلامه تكرار كلوب الموت قلعه‌سين ملاحده
واسماعيليه وقهستانيه لقبيله مشهور اولان ملوك وجماعت اللرندن آلوب انلرى قيروب شهرى ونواحيسن
خراب ايدوب ميافارقين حاكمى ملك كامل هلاكويه واروب سرفرو ايتمكين اكا امان ويروب بعده هلاكو
آذربايجانه واروب انى ضبط ايتدى * اللى التى اوللنده بوقارووده مستعصم بالله خليفه فصلنده عظيم تفصيل
اولنديغى اوزره هلاكو كندو عسكريله وكرجستان وموصل وبعض ولايتلر عسكريله بغداده واروب
عسكر مسلمينله دويدار كبير قارشو واروب تاتار قراوليله صواشوب مسلمانلر غالب اولوب بعده مستعصمك
وزيرى ابن علقمه هلاكو ايله متفق اولمغين انك حيله‌سيله عسكر اسلامك اكثرى هلاك اولوب هلاكو ايشدوب
كلوب بقيهٔ عسكر اسلام واروب تكرار صواشوب لكن غايت آز اولمغين صينوب هلاكو بغدادك طشره‌سنه
قونوب وزير ملعونك حيله‌سيله مستعصم وجمله علما واركان واعيان شهر هلاكويه ملاقاته وارد قلرنده
بربر قتل اولنوب بعده جمله اهل بغدادى قرق كونه دك قتل عام ايدوب اون سكز كره يوز بيك مسلمان
شهيد ايتديلر * اللى يديده حران ورها وديار بكره واروب آلوب اللى سكز اوللنده حلبه كلوب ايكى كون
قتل عام ايدوب زقاقلرده خون انسان سيل مانند سيل روان اولدى نيچه مسجدلر يقوب ايچ قلعه‌يى
امانله آلوب بعده شامه واروب عاقبت امانله انى دخى آلوب شامه كندو طرفندن حاكم ديكوب بعلبك
وقدس ونابلس وصفد وكرك وبعض شهرلرى دخى قلجله فتح وضبط ايدوب بعده دونوب حلب قربنده حارم
شهرينك خلقنى جمله قيروب حلب وحماه وحمص قلعه‌لرين يقوب ولايتنه كتدى * بعده شام حاكمنك
اوستنه سلطان مصر عسكرله كلوب جنكده كافرلر صينوب قاچوب سردارله نيچه‌لرى قيريلوب
هلاكو ايشتدكده حلبه عسكر كوندروب شهر خلقنك اكثرنى قيروب بعده حلب وحماه وحمص عسكرلرى
جمع اولوب تاتارى قاچروب نيچه‌لرين قتل واسير ايتديلر * اللى طقوزده ولايت جزيره وغيريده اولان هلاكو
عسكرندن التى بيك كافر كلوب حلبى غارت ايدوب حمصه يقلاشدقلرنده حمص سلطانى وبعض بكلر بيك درتيوز
عسكرله يتشوب اكثرين قيروب باقيلرى قاچوب عجب بودركه مسلمانلردن همان بركسنه شهيد
اولمش * التيوز التمشده تاتار موصلى طقوز كون محاصره ايله آلوب طقوز كونه دك خلقنى قتل عام ايتديلر *
اشبو سنه‌ده هلاكو عميسى دشت قبچاق پادشاهى بركت خانله صواشوب هلاكك وصينوب عسكرى
قيريلوب * التمش درتده ياخود التمشده ياالتمش اوچده يا يتمش يديده هلاكو صرع زحمتندن خسته اولوب عجمده
مراغه شهرنده وفات ايدوب تلا قلعه‌سنده دفن اولنوب اول كبر صاحب كبر وجبر قبرنه تربهٔ كنيف ريته
بايديلر * مرويدركه كفرندن قطع نظر سلطنته حرى غايت مهيب وجرى مدبر ومكار واعداسنه ستمكار

جنك ! زمای واهل فطنت ورای برلعین بی دین اولوب مدت سلطنتنده جنكده وغیریده یكرمی كره یوز بیك
كمسنه قتل ایتمشدی (متفرقات) مرویدركه رئیس علماء روافض اولان متن تجرید مؤلفی خواجه نصیرالدین
طوسی خذله الله بونك استادی مقامنده مقبولی اولوب اكثریا بیله سفر ایدوب علم نجومده برقاچ بیله دلك
بونكچون رصدایتمشدی * مرویدركه هلاكو بغدادی الدقدنصكره شام سلطانی ملك ناصر یوسف ایوبی یه
مزبور طوسی انشاسیله بونی یازوب كوندرمش ایدیكه * یعلم السلطان الملك الناصر اطال الله بقاءانه لما توجهنا
الی العراق وخرج الینا جنودهم وقتلناهم بسیف الله ثم خرج الینا رؤساء البلد ومقدموها فكان قصارا
كلامهم سبب الهلاك نفوس تستحق الاذلال واما ما كان من صاحب البلدة فانه خرج الی خدمتنا ودخل
تحت عبودتنا فسألناه عن اشیاء كذبنافیها فاستحق الاعدام وكان كذبه ظاهرا ووجدوا ما عملوا حاضرا
اجب ملك البسیطة ولا تقولن قلاعی المانعات ورجالی المقاتلات وقد بلغنا ان شذرة من العسكر التجأت الیك
هاربة والی جنابك لائذة (نظم) این المفر ولا مفر لهارب * ولنا البسیطان الثری والماء * فساعة وقوفك
علی كتابنا تجعل قلاع الشام سماءها ارضا وطولها عرضا والسلام * ایكنجی دفعه بونی یازوب
كوندرمشدیكه * خدمة الملك الناصر طال عمره امابعد فانا فتحنا بغداد واستأصلنا ملكها وكان ظن
وقد ضن بالاموال ولم ینافس فی الرجال ان ملكه یبقی علی ذلك الحال وقد علی ذكره ونما قدره فخسف
فی الكمال بدره (نظم) اذا تم امر دنی نقصه * توقع زوالا اذا قیل تم * ونحن فی طلب الازدیاد *
علی ممر الآباد * فلاتكن كالذین نسوا الله فأنساهم انفسهم وابدما فی نفسك اما امساك بمعروف
او تسریح باحسان اجب دعوة ملك البسیطة تأمن شره وتنل بره واسع الیه برجالك واموالك ولا تعوق رسلنا
والسلام * اوچنجی دفعه غضب وحدتله بونی یازوب كوندرمش ایدیكه (امابعد فنحن جنود الله بنا ینتقم
ممن عتا وتجبر وطغی وتكبر وبامر الله ما ائتمران عوتب تمر وان روجع استمر ونحن قد اهلكنا البلاد وابدنا
العباد وقتلنا النسوان والاولاد فایها الباقون انتم بمن مضی لاحقون وایها الغافلون انتم الیه تساقون
ونحن جیوش الهلكة لاجیوش الملكة مقصودنا الانتقام وملكنا لا یرام ونزیلنا لا یضام وعدلنا فی ملكنا
قد اشتهر ومن سیوفنا این المفر (نظم) این المفر ولا مفر لهارب * ولنا البسیطان الثری والماء *
ذلت لهیبتنا الاسود واصبحت * فی قبضتی الامراء والخلفاء * نحن الیكم صائرون ولكم الهرب وعلینا الطلب
(نظم) ستعلم لیلی ای دین تداینت * وای غریم بالتقاضی غریمها * دمرنا البلاد وایتمنا الاولاد
واهلكنا العباد واذقناهم العذاب وجعلنا عظیمهم صغیرا وامیرهم اسیرا تحسبون انكم منا ناجون
او متخلصون وعن قلیل سوف تعاون علی ما تقدمون وقد اعذر من انذر * مرویدركه التیوز اللی سكزده
هلاكو حلبه كلوب ملك ناصر الدین اندن خوفندن قاچوب هلاكو شامه كلوب ضبط ایدوب كتبغا
آدلو حاكم دیكوب یاننده عسكر قویوب كندو كتدكده كتبغا ملك ناصری صحرای تیهده طوتدیروب
كتوردوب هلاكو یه كوندروب اودخی ناصره رعایت ایدوب شامه كوندرمكه وعده ایدوب بعده مصر
سلطانی عسكر چكوب كلوب كتبغایی وعسكرنی قتل ایتدكده هلاكو ایشیدوب قاقیوب انتقاما ناصر
بی ناصری وانك برادری ملك ظاهر غازی بی ودخی حبسده اولان بونلرك توابعنی وسائر مسلمانلری
قتل ایتمشدی (نظم) این عالم فانیست وفا نیست دراو * این كهنه جهانیست جها نیست دراو *
خواهی كه دراو جای اقامت سازی * این آب روانیست روا نیست دراو (فصل ثالث در احوال
ابغا بن هلاكو) سفاك الدما ومظالمدن بی احتما بر كافر نافر ایدی پدری وفاتنده یرینه تخته چقوب
ولایت خراسانه كه تختی نیشابوردر عراق عجمه كه تختی اصفهاندر عراق عربه كه تختی بغداددر آذربایجانه كه
تختی تبریزدر خوزستانه كه تختی تستردر فارسه كه تختی شیرازدر دیاربكره كه تختی موصلدر رومه كه
تختی قونیه در * اشبو ذكر اولنان ممالكده اولان بعد ولا یعد شهرلره پدری كبی حكم ایدردی * التیوز
سكسانده عربستانه عظیم عسكر ایله كلوب برادری منكوتمر سكسان بیك یا یوز بیك عسكرله حمصه قونوب
مصر سلطانی قلاون دخی اللی بیك قدر عسكر مصر وشام ایله كلوب صواشلوب كافرلر مسلمانلرك صول قولن
صیوب بعده نیچه دلاور هنرآور قلب عسكر كناره مرارا حمله لر ایدوب منكو یی جراحتلیوب عسكری

صینوب قیریلوب بقیة السیوف اولان الوف مذلت مألوف طاغلوب بریلدنصکره منکو بو جراحتدن
وفات ایدوب ابغای ضلالت ابتغا عسکری انهزامن ایشتدکده رحبه یی محاصره ده ایکن براغوب ولایتنه
قاچوب سکسان برده همدانده اللی یاشنده وفات ایتدی (فصل رابع دراحوال سلطان احمد بن هلاکو)
اسمی تکدار ایکن احمدیه طائفه سی بونی پدری هلاکو قارشوسنده کندولر ایله بیله آتشه قویوب یانمامغین
هلاکو بونی انلره باغشلیوب انلر بونك اسمنی احمد قویوب دخی اوغلانجق ایکن ایمانه کلمشدی برادری
ابغا وفاتنده تخته چیقوب تاتارلره دخی ایمانه کلمکه تکلیف ایتدکده ابغا اوغلی ارغون جوزی خروج ایدوب
احمدانی طوتوب التیوز سکسان ایکیده یااوچده تاتارلر ارغونی پادشاه ایدوب واحمدی قتل ایتدیلر *
سلطنتی اوچ یل وعمری یکرمی ایله اوتوزما بینی ایدی رحمة الله علیه (فصل خامس در احوال ارغون
ابن ابغا بن هلاکو) پدری حیاتنده خراسان بکی ایدی بعده عمیسی احمدلر یرینه چیقوب مزبور ارغون
طاغی وآزغون سفاك بی باك وظالم ناپاك ایدی غایتده قوتلو بهادر اولمغین اوچ آتی بری بری یاننه دیزوب
قوتله یردن صچرایوب اوچنجی آت اوزرینه بنردی تخته چیقدکده اوغللری غازان ایله خدا بنده یی خراسانده
قودی * التیوز طقسانده وفات ایدوب سلطنتی سکزیایدی یل ایدی (فصل سادس در احوال
کیختو بن ابغا) برادری ارغون وفاتنده دیار رومده اولمغین کلوب تخته چیقدی * التیوز طقسان اوچده
یادرتده طائفهٔ تاتارك بعضلری بونك عمزاده سی بیدویه میل ایتمکین انی پادشاه ایدوب اودخی عسکر
جمع ایدوب جنك اولدقده کیختو قتل اولندی (فصل سابع در احوال بیدو بن طرغای بن هلاکو)
عمزاده سی کیختو زماننده بشقه پادشاه اولوب انکله جنك ایدوب انی قتل ایتدکلرنده بیدو جدی
تختنه چیقوب سکز آیدنصکره بونك عمیسی اوغلینك اوغلی خراسان حاکمی غازان بن ارغون عسکر جمع ایدوب
تبریزده بیدویی قتل ایدوب یرینه چقدی (فصل ثامن در احوال سلطان محمود غازان خان بن ارغون
ابن ابغا بن هلاکو) خراسانده حاکم ایکن عسکر چکوب پدرینك عمیسی اوغلی بیدویی التیوز
طقسان درتده تبریزده قتل ایدوب یرینه چیقوب یننه بو یلده وزیری نوروز تلقینیله ایمانه کلوب اسمنی
محمود قویوب جمعیت عظیمه ایکن کندو خلقنه التون وانجو صاچوب بعده نوروزدن قرآن عظیم الشان
اوقویوب رمضانده اوروج طوتوب کفار تاتار اراسنده (المحرره) دین اسلام طاهر ونافع * اولدی مشهور
ظاهر وشایع * تواریخ عثمانیهٔ منلا ادریسده غازان مسلمان اولدیغی کون درتیوز بیك کسنه دخی
اسلامه کلوب بعده غازان کلیسالری یقوب جمیع امراسنی ایمانه کتوردی دیو مذکوردر * طقسان طقوزده
غازان عسکر یله حلبه کلوب تخریب وقتل واسر ایدوب حمایه واردقده عسکر اسلام ایله شام سلطانی ملك ناصر
قارشولیوب محکم صواشوب عسکری صینوب غازان شامه کلوب بعض عسکری ایله چقان مسلمانلرك اردنجه
غزه وقدس وکرك شهرلرینه دك کیدوب دمشق شام قلعه سنی تاتار الهمیوب مسلمانلر غازانه وافر مال ویرمکین
دونوب کیدوب لکن قبچاق آدلو حاکمه وافر عسکر قویوب بعده مصر سلطانی عسکر کوندردکده تاتارلر قاچوب
کندیلر * یدیوزده عسکر تاتار ولایت حلبه کلوب اطرافده نیجه فساد ایدوب سلطان مصر عسکریله کلوب
هجوم ایتدکده تاتارلر دونوب جنك اولمدی * یدیوز ایکیده غازانك قطلوشاه آدلو سرداریله بیحد عسکری
ولایت شامه کلوب سلطان محمد بن قلاون دخی مصردن کلوب اخشامه دك محکم صواشلوب صباح تاتارلر
مسلمانلر کندولری احاطه ایتمشلر کورمکین قاچوب مسلمانلر بونلری نهر فرات کنارنه دك قووب نیجه سی قتل
واسیر واکثری غرق اولدی بوندنصکره تاتارلر دیار اسلامه اصلا کلمدیلر * یدیوز اوچده غازان همدان
یاری یا تبریز شهرنده زهر یدیریلوب کنج یاشنده وفات ایتدی * سابقا تبریزده بی مثل ورفیع وواسع
بر جامع پر صنایع وکندویه برتربه وانك اطرافنده اون ایکی عدد عالی مدرسه لر یاپدرمغین کندو تربه سنده
دفن اولندی * حرمین محترمینه و بغداده مشهد حضرت علی ومشهد حضرت حسینه وسادات واشرافه
نیجه کویلر وقف ایدوب نیجه تکیه لر وخانلر یاپوب خیراتی بیحد وحسناتی لاتعد بر پادشاه ایدی سلطنتی
طقوز یل اولوب ملوك جنکیزیه نك ایوسی ایدی * سلطان عثمان خان بن ارطوغرل غازینك سلطنته جلوسی
بونك وفاتندن اوچ یل اول ایدی (فصل تاسع در احوال سلطان محمد خدابنده بن ارغون) اصلده

اسمی اولجایتو اولوب مسلمان اولدقده اسمی محمد لقبنی خدابنده برلقبنی دخی حسن سلطان قودی برادری
غازان وفاتنده یرینه کچوب عدله مائل عالم وعاقل ایدی لکن رافضی مشرب شیعی مذهب اولوب وفاتنه دک
حضرت علی واهل بیتدن غیری صحابهٔ کرامی خطبه لرده ذکر ایتدرمزدی حتی وفاتنه قریب شهر بغدادده
باب الازج محله سنک خلقی خطبه یی شیعه مذهبنجه اوقومزلر دیو انلری قتل عام بیوروب لکن حق تعالی
امان و یرمیوب امتلادن خسته وهلاک اولدی * مرویدرکه یدییوز درتده عجمده سلطانیه نام برشهر
فریدالدهر وانک ایچنده سکز مناره لو برجامع یاپدیروب انی تختگاه ایدوب انک بناسی تهنیتنده برقصیده
دینمشدرکه مطلعی بودر (نظم) وضع سلطانیه کویا که سپهریست برین * یا بهشتیست مشکل شده
برروی زمین (نثر) کردستانده سلطان آباد شهرنی دخی بو بنا ایتمشدر * دیار عجمده یهود ونصاری مسلمانلردن
فرق اولنمق ایچون رنکلو دلبند صاردرمغی ابتدا بو ایجاد ایتدی * محب علما وصلحا اولمغین زماننده اولان
علامهٔ قاشانی وعلاء الدولهٔ سمنانی وشیخ صافی اردبیلی وشیخ اوحد الدین کرمانی یه بین الناس بالذات
خدمت ایدردی * سفره کتدکجه ایکی چادر قوریلوب آدی مدرسهٔ سیاره قونوب برنده مذهب حنفی برنده
مذهب شافعی مدرسی دانشمندلر یله اوتوروب بواسلوب مرغوب یله قونوب کوچوب علم جلیل
تحصیل ایدوب وظیفه وطعاملری خزینه ومطبخندن انعام اولنوردی * یدیوز اون التیده وفات ایدوب
جامعی اورته سنده دفن اولنوب مدت سلطنتی اون ایکی ییل ایدی (فصل عاشر دراحوال سلطان ابوسعید
ابن خدابنده) پدری وفاتنده یرینه کچوب سنی پاک اعتقاد اولمغین خطبه لرده نام صحابهٔ کرامی یاد ایتدیروب
یدییوز اوتوز التیده وفات ایتدی * بعده درت ییله دک نسلندن ایکی کمسنه بر مقدار سلطنت سوروب
بعده تاتارلر ایچنده بعض فتن ومحن ظهور ایدوب یدییوز یتمشده تبریزده شیخ حسن بن دمورتاش بن چوبان
بغدادده ارغون بن هلا کونک قزی اوغلی شیخ حسن بن حسین بن ابغا بن ایلخان کندولری
بونلردنصکره اولادلری مستقلا پادشاهلر اولوب بعده یدییوز یتمش اوچده تیمورلنک ظهور ایدوب جمیع ممالک
شرقی حرب کثیر وضرب شمشیر ایله فتح وتسخیر وملوک اطرافی رأی وتدبیر ایله کسر وقهر وتدمیر ایتدی
(لمحرره) دکل سلطنت کسه یه جاودان * خدا انکدرر ملک باقی همان (باب سابع عشر دراحوال
ملوک ترکانیه) اشبو طائفه یکرمی درت نفر اولوب کیمی عبد معتق کیمی قول اوغلی ایدیلر اول ظهورلری
التیوز اللی ایکیده ومدت سلطنتلری یوز اوتوز درت ییل اولوب تختگاهلری مصر دار النصر ایدی
(فصل اول دراحوال ملک معز عز الدین ایبک ترکمانی) سابقا ذکر اولنان ملوک ایوبیه دن ملک صالح
نجم الدینک چاشنکیری ایدی * التیوز قرق سکزده ملک صالحک ام ولدی شجر الدر خاتون مصرده
پادشاه اولدقده ایبکی اتابک ایدوب اوچ آی دنصکره انی نکاحلنوب ایبک پادشاه اولوب بش کوندنصکره
عزل اولنوب ملک اشرف موسی بن یوسف پادشاه اولدی لکن سکز یاشنده کوچک اولمغین ایبک انک وزیری
واتابکی وسکه وخطبه ده شریکی اولوب التیوز اللی ایکیده ایبک قوت وشوکت بولمغین اشرفی رفع ایدوب
کندو تخته کچدی * اشبو ییل یمنده شهر عدنده اللی درتده مدینهٔ منوره ده برصحراده قدرتدن عظیم آتشلر
ظهور ایدوب طاغلر قدر قغلجملری هوایه صچرایوب طاغلری اریدوب بر قاچ آیدنصکره قدرتدن
سوندی تکیم مستعصم بالله خلیفه فصلنده تفصیل اولنمشدر نظر اولنه که اغرب غرائب جهاندر *
اللی بشده ایبک موصل سلطاننک قزینی نکاحلمق ایستدکده شجر الدر انجنوب حمامده ایبکی قتل ایتدیروب
برقاچ کوندنصکره شجر الدر دخی قتل اولنوب بر مرتکب تدین تدان عیان وآشکار اولدی (فصل ثانی
دراحوال ملک منصور نور الدین علی بن عز الدین ایبک) پدری قتلنده اون ایکی یاشنده تخته کچوب
التیوز اللی یدیده سابقا مذکور اولان تاتار پادشاهی هلاکو بغدادی خراب وممالک اسلامیه یه هجوم ایتدکده
ملوک ایوبیه دن شام پادشاهی ملک ناصر یوسف معاونته مصردن عسکر ایستدکده علی کوچک اولمغله
اهمال ایتمکین کفار ایله جنک تدبیرندن عاجزدر دیو لالاسی واتابکی سیف الدین قطز تخته کچوب علی یی
توابعیله حبس ایدوب علینک سلطنتی ایکی ییل سکز آی ایدی (فصل ثالث دراحوال ملک مظفر سیف الدین
قطز) تنزل الاسماء من صوب السماء * خواسنجه مزبور قطز ظلم موفور واحداث مظالم ایله کاب عقور

اولوب بعض ناس رفق استيناسی دندان جفا ایله عض وزجاج قلبلرین کسر ورض ایدردی * التیوزاللی بدیده افندیسی اوغلنی رفع ایدوب یرینه کچدی * اللی سکزده هلاکو کلوب حلبی آلوب شام سلطانی ملك ناصر حماسلطانی ملك منصور عسکرلر یله مصره قاچوب قطزك خوفندن مصره کیرمیوب ناصر عسکرینی منصور ایله مصره کوندروب کندو صحرای تیه سمتنه کیدوب قطز منصوره قارشو چیقوب رعایتله مصره قودی هلاکو شامه کلوب امانله آلوب کتبغایی انده حاکم ایدوب یانته بعض عسکر قویوب کندو عجمه کیدوب کتبغا ناصری بولدیروب طوتوب هلاکویه کوندروب واردقده هلاکو ناصره رعایت ایدوب ینه شامی ویرمکه وعد ایتدی بعد زمان کندونك امراسندن کتبغایی وعسکرنی مسلمانلر قتل ایتمکین هلاکو دخی بحضور اولوب انتقاما ناصری قتل ایتدی * مرویدرکه قطز عسکر اسلام جمع اولمغین مصردن چیقوب کتبغا دخی عسکرین جمع ایدوب ایکی عسکر قدس ایله حوران اراسنده ماه رمضانك یکرمی بشنجی کونی جمعه کونی بولشوب صواشوب مسلمانلر کتبغایی وتاتاری صیوب قیروب قاچروب دویدار کبیر یعنی سرعسکر اولان بیبرس بندقداری کفارك آردنه دوشوب ممالك شام وحلبدن بالکلیه قووب چقاروب شام وحلبی قطز ضبط ایدوب حماپادشاهی ملك منصوری سلطنتنده ابقا ایتدی * مقدما قطز بیبرسه بو خدمت عوضی حلب بکلکنی وعد ایدوب خلف ایتدکده بیبرس انجنوب ضرر قصد ایدوب قطز بیلوب صاقنوب مصره دوندکده یولده بعض خواصنه بیبرسی قتل ایتمکه طانشوب بیبرس طویوب بری برلرندن حذر اوزره کیدوب یولده بیبرس بعض امرا اتفاقیله * التیوزاللی سکزذی القعده سنك اواسطنده مصره درت قوناق یرده صالحیه شهرنده شکاراوزرنده قطزی قتل ایدوب بیبرس پادشاه اولدی قطزك سلطنتی همان اون بر بچق آی ایدی

(فصل رابع دراحوال ملك ظاهر بیبرس بندقداری الصالحی النجمی) قاره یاغزو کوك کوزلو اولوب دشت قبچاقدن کتوریلوب ملوك ایوبیه دن ملك صالح نجم الدینك قولی ایدی غایت عاقل ومدبر وشجیع واهل خیر وبر مهیب وخوش سیرت لبیب وخوب خصلت ایدی * التیوز اللی سکزده غزادن کلورکن ملك مظفر قطزی قتل ایدوب یرینه پادشاه اولوب مصره کیردکده سابقا قطزك احداث ایتدیکی مظالمی رفع ایتدی هلاکو بغدادی آلوب مستعصم خلیفه یی قتل ایتدکده آل عباسدن احمد بن محمد الظاهر بامر الله قاچوب مصره کلوب نسبنی اثبات ایتدکده بیبرس انی خلیفهٔ مسلمین وامیرالمؤمنین نصب ایدوب لقبنی مستنصر بالله قویوب مال عظیم خرج ایدوب کلی رعایتلرله بغداده کوندروب واردقده شهید اولدی تتکیم آشاغیده تفصیل اولنور * مصرده خلیفه نصب اولنمق ابتدا بیبرس زماننده واقع اولدی شام بکی علم الدین مستقل پادشاه اولدقده بیبرس عسکر کوندروب شامی ضبط ایتدیلر * اللی سکزده تاتارلر مسلمانلره تکرار کلوب حلب عسکری قارشو واروب اکن صینوب حمایه قاچوب تاتارلر حلبی آلوب اکثر خلقنی قیروب بعده حما وحمص عسکری جمع اولوب تاتارله حمصده صواشوب تاتارلر صینوب اکثری قتل واسیر اولدیلر ینه اللی سکزده دریاده بدی عدد جزیره جمله خلقیله یره کچمکین عکا شهرنده اولان فرنك کفاری عظیم غم وماتمده درلر دیو خبر کلدکده بیبرس عسکر کوندروب شهرشوبك فرنك الندن فتح اولندی * اللی طقوزده ولایت جزیرده اولان تاتارلر حلبی غارت ایدوب حمصه یقلاشدقلرنده سلطان حمص ملك اشرف وبعض امرا بیك درتیوز نفر عسکرله واروب التی بیك تاتارله صواشوب کفاری صیوب اکثرین قیروب سردارلری بیدوکو جله قورتلوب قاچوب عجبدرکه مسلمانلردن همان برکسنه شهید اولدی * التمش رمضاننده تاتار موصلی طقوز کون محاصره ایله آلوب بعده خلقنی طقوز کونه دك قیروب حصاری خراب ایتدیلر * التمش برده بیبرس شامه واروب سینه سنده کینهٔ دیرینه سی اولدیغی ملك مغیث عمر بن ملك عادلی صورتا تعظیم ورعایتله الهٔ کتوروب مصره کلدکده سابقا بیبرسك خاتوننه کوچ ایتمکین خاتون جاریه لریله اکانعلین اوشوروب قتل ایتدیلر بعده بیبرس مصره کیدوب التمش درتده ولایت شامه کلوب صفد شهرینی امانله آلوب خلقنی قیروب اطرافه عسکر کوندروب * فتح الف وسکون یاء مثناة ایله طرابلس سیس شهرلری فتح اولنوب مصره کیدرکن قاره شهرنك خلقی نصاری وخائنلر اولمغین جمله سن قیروب مصره کیدوب بعده ینه شامه کلوب بش اون کون اوتوروب مصره کیدوب التمش التیده تکرار کلوب یفا انطاکیه بغراص دربساك وبعض شهرلر

فتح ایدوب کتدی * یدیده تکرار کلوب کرك شهرنه واروب بعده مدینهٔ منوره یه واروب زیارت ایدوب دونوب کرکه حمایه حلبه شامه اندن مصره واردی بعده تکرار شامه کلوب عکایی غارت ایدوب شامه بعده حمایه واروب مصیاف شهرنده کی اسماعیلیه طائفه سنه عسکر کوندروب شهری آلوب مصره کتدی * التمش طقوزده کلوب حصن الاکراد وعکا شهرلرنی امانله آلوب مصره کتدی یتمشده شامه کلوب حلبه تاتار کلدی دیو ایشتمکین واروب بعده مصره بنه شامه بنه مصره بنه شامه واروب کلوب صهیون شهرینك صاحبی وفات اتمکین ضبط ایدوب بیره یی تاتار محاصره ایتدکلرین ایشتمکین واروب تاتاری قاچروب شهری ضبط ایدوب مصره کتدی * یتمش اوچده کلوب ولایت سیسه کیدوب غنیمتله شامه کلوب تاتار تکرار بیره یه کلمکین کیدوب طاغلدیلر دیو خبر کلدکده حلبه کلوب بعده مصره کتدی * اشبو سنه یا بر ییل صکره زنکی عربلردن نوبه ودنقله ولایتلرینه عسکر کوندروب نهب وغارت اولنوب وافر مال واسیرلر ایله کلوب نوبه پادشاهنی دخی کتوردیلر * سلاطین سابقه زمانلرنده نوبه یه نیجه کره عسکر واروب فتح اولنموب لکن بیبرس نوبه سنده نوبه النوب دنقله ولایتی خراجه کسلدی * یتمش درتده بیره یه اوتوز بیك تاتار ایله کلوب طقوز کون محاصره ایدوب شهر خلقی انلری باصوب منجنیقلرنی یاقوب تاتارلر فرار ایتدیلر * یتمش بشده بیبرس کندویه روم بکلری کلمك اوزره ایدوکلرنی ایشتمکین مصردن چیقوب حلبده انلرله بولشوب بعده مصره کیدوب بنه ولایت شامه کلوب عسکر تاتارله صواشوب انلری صیوب اکثرنی قتل واسیر ایدوب بعده قیساریه شهرنی الدی (عبرت) مرویدرکه یتمش التی محرمنك اواخرنده خسوف کلی اولوب منجملر بر عظیم الشان کمسنه وفات ایدر دیدکلرنده بیبرس بروهم وترس الملغین فکر کج وترس ایدوب زعمنجه موتی غیری کمسنه یه صرف ایتمکله کندویه بدل اولمق امل ایدنوب (نظم) سیکون الذی قضی * کره العبد اورضی * مفهومی معلومی اولمامغین ملوك ایوبیه دن برینه قصد ایله زهرلو قمز ایچروب بعده (ع) هرنه صانورسك اشو که هپ باشکه کلسه کرك * مفهومنجه بعینه اول کاسه دن کندو دخی زهرسز قمز ایچوب لکن کاسه نك دیبنده زهر بولاشغی قالمغین ایکیسی دخی برزمانده وفات ایدوب بیبرسی توابعی خفیة شامده دفن ایتدیلر * لکن سلطان تختروان ایچنده خسته یاتور دیو بهانه ایدوب کیدوب مصره کیردکلرنده موتنی اظهار ایدوب اوغلی محمدی تخته چقوردیلر بیبرسك سلطنتی اون یدی ییل ایدی * مرویدرکه مصرده ایکی جامع یاپوب قدسده دخی نیجه خیراتی اولوب مدینه ده مسجد حضرت رسول علیه السلامی تجدید وتعمیر ایدوب درت مذهبده بر قاضی نصب ایتمك بونك زماننده ظهور ایدوب مدت سلطنتنده حج ایتمك اکا نصیب اولوب جمله زمان دولتنده قرقدن زیاده شهر فتح وضبط ایتمشدر

(فصل خامس در احوال ملك سعید محمد برکت خان بن بیبرس) پدری شامده وفات ایتدیکی خبری کلدکده اون سکز یاشنده مصرده تخته چقورلدی تازه وظالم وبی تدبیر حاکم اولمغین ایکی ییل واوچ آیدنصکره جبرا عزل اولنوب یرینه یدی یاشنده برادری سلامش چقوریلوب محمده شامده کرك شهری ویریلوب واروب بر ییل آنده طوروب بعده وفات ایدوب یرینه برادری نجم الدین خضر کرکك حاکمی اولدی

(فصل سادس در احوال ملك عادل سلامش بن بیبرس) برادری عزل اولنوب یرینه چقوریلوب یدی یاشنده اوغلانجق اولمغین وزیر واتابکی امیر سیف الدین قلاون خطبه وسکه ده شریك اولوب درت آی اون کوندنصکره سلامشی بلانزاع عزل ایتدیروب کندو تخته چقوب سلامشی کرکه کوندردی

(فصل سابع در احوال ملك منصور سیف الدین قلاون النجمی الصالحی) دشت قپچاقدن کتوریلوب بیك التونه صاتلوب ملوك ایوبیه دن ملك صالح نجم الدین ایوبك قولی اولمشدی اهل تدبیر وکرم حسن الاخلاق والشیم اولمغین وزیر واتابك ایکن جمله عالم بوکا محبت ایتمکین یتمش سکز رجبنده اتفاق اعیانله سلامش یرینه پادشاه اولدی * سکسانده هلاکو کونك اوغلی ابغا شامه هجوم ایدوب قلاون دخی مصر وشام وحلب وبعض ممالك عربدن اللی بیك مقداری عسکرله قارشولیوب ابغا برادری منکوتمور جنکه برارسکسان بیك تاتار ایله کلوب حمصده صواشوب مسلمانلر کفاری قتل واسیر ایدوب وافر طویوم اولوب منکو یاره لنوب ابغا رحبه یی محاصره ده ایکن ایشیدوب ولایتنه کیدوب قلاون دخی مصره دوندی •

یکسان

سكسان ايكيده قلاون شامه كلوب بعده بر عظيم سيل كلوب بنلريقوب اغاجلرقوپاروب بعدده وآت و چادر الوب كيدوب قلاون مصره دوندى * سكسان بشده عسكر كوندروب ملك بيبرس اوغلارى سلامش ايله خضر الندن كرك شهرى محاصره وامانله النوب بعده كندو واروب ينه مصره كلدى * سكسان سكزده طرابلسه كلوب محاصره ايله فرنكدن الوب مسلمانلر غايتده طويوم اولوب بعده حصارنى يره برابر ييقوب يوز سكسان بش ييلدنبرو فرنك النده ايدى * سكسان طقوزده قلاون غزا نيتيله چيقوب وفات ايدوب سلطنتى اون بر ييل درت آى ايدى * مرويدر كه كريم وشجيع وعاقل واهل خيرات وحليم ومدبر كامل وصاحب فتوحات اولوب بلاد شاميه دن نيجه لرين فرنك الندن فتح وضبط ايدوب اون ايكى بيك عدد ملك قولى وار ايدى * مصر ومكه وقدسده برمدرسه ومصرده بر بيمارخانهٔ صفا آشيانه ياپمشدر كه جميع دنياده اكا همتا بردار الشفا بولنميوب بناسى واوقافى خصوصا مصارفى احوالى تفصيل عظيم استدعا ايدر * مغربدن بر اهل كيميا كلوب بر حوض طلوسى باقرى وقورشونى اكسير ايله زر احمر بى نظير ايدوب انكله ياپمشدر ديرلر (فصل ثامن دراحوال ملك اشرف صلاح الدين خليل بن قلاون) اهل كرم عالى همم صاحب نعم حسن الشيم كمسنه ايدى * التيوز سكسان طقوزده پدرى وفاتنده يرينه چقوب طقسانده عسكر مصر وشامله عكايه واروب كفارى محاصره ايدوب منجنيقلر اتوب جبرله فتح ايتدكده مسلمانلر عظيم طويوم اولوب خليل قلعه يى خاكه برابر ييقوب فرنكلر قورقوب صفد بيروت عنتاب انطرطوس شهرلرنى وسواحل بحر شامى خالى قويوب كتديلر * طقسان برده روم يعنى سيواس قلعه سنى خليل جبر ايله الوب مصره كتدى * طقسان ايكيده شامه كلوب مصره كيدوب طقسان اوچده شكاره وزرنده پدرينك قوللرندن وامراسندن بيدر ولاچين وقره سنقر وبعضلر بونك يانته كلوب كندويى مجروح ايدوب آتدن دوشوب ميتى مصرده كى تربه سنده دفن اولندى * اوكون بيدر پادشاه اولوب كندويه ملك قاهر ديو لقب قويوب ايرتسى قاهر مقهور اولوب خليلك قوللرى انى قوه ايوب طوتوب قتل ايدوب بعده ملك ناصر تخته چقدكده لاچين وسنقر عفو اولنوب سائر يولداشلرى طوتلوب اللرى اياقلرى كسلوب صلب اولنديلر (فصل تاسع دراحوال ملك ناصر محمد ابن قلاون) برادرى خليل شهيد اولدقده محمد طقوز ياشنده اولوب تخته چقورديلر اوغلانجق اولمغين بر ييل اوچ آى دنصكره امرادن كتبغا تغلب ايله تخته چقوب ناصرى براوطه ايچنده حبس ايتدى (فصل عاشر دراحوال ملك عادل كتبغا المنصورى) سلطان قلاون قوللرندن ايدى ملك ناصر اوغلانجق اولمغين تغلب ايله انك يرينه چقوب ملك عادل ديو لقب قوندى اشبو سنه نيل آز طاشوب مصره قحط وغلا وطاعون ووبا پيدا اولمغين كتبغا شامه كيدوب طقسان التى محرمنده مصره كيدركن بعض امراسى بوكا هجوم ايتدكلرنده دونوب شامه قاچوب امير لاچين پادشاه اولوب كتبغا اندن امان استغنا ايتدكده صرخد شهرنك بكلكن اكا ويردى * بعد زمان كتبغا كرك حاكمى اولوب انده وفات ايتدى (فصل حادى عشر دراحوال ملك منصور لاچين) ملك اشرف خليلك امراسندن ايكن بر خصوص ايچون خليل بوكا انجنوب بو غدر رد قده وفات ايتدى ديو براغوب (نظم) اكر تيغ عالم بجنبد زجاى * نبرد ركى تا نخواهد خداى * مضمونجه اجل مقررى مقدر اولمامغين ضرر ايرشمامشدى كتبغا يرينه چقوب ملك ناصرى حبسدن چيقاروب بكچيلرله كرك شهرنه كوندردى * التيوز طقسان سكزده ارمن ولايتنه عسكر كوندروب سيس شهرندن غيريلرى فتح اولندى * طقسان طقوزده بر كيجه شطرنج اوينار كن ايچ اوغلانلرى بوكا اوشوب قتل ايتديلر * سلطنتى ايكى ييل واوچ آى ايدى (فصل ثانى عشر دراحوال ملك ناصر محمد بن قلاون) لاچين قتلنده اتفاق آراء امرا ايله كركدن مصره كتوريلوب ايكنجى دفعه تخته چقورلدى اهل عقل مائل عدل صاحب شوكت وعنوان بر سلطان كامران وعظيم الشان اولوب باب سخاده حاتم طيدن زياده ايدى * نيجه كتب معتبره ده هجرت حضرت رسولك مائهٔ سابعه سنده سلاطيندن مجدد دين يعنى ناصر ومؤيد مسلمين وناشر ومسدد شرع مبين بو ايدى ديو تعيين اولنمشدر * طقسان طقوزده ملوك ايوبيه دن حما سلطانى ملك مظفر محمود بن ملك منصور محمد وفات ايدوب ملك ناصر انك يرينى امرادن قره سنقره ويردى * اشبو سنهٔ

سنه‌ده سلاطین آل عثمان خلدت خلافتهم الی انتهاء الزمان حضرتلرینک جدا علالری و ابتدالری اولان
عثمان خان غازی مستقلا پادشاه اولدی تکیم آشاغیده تفصیل اولنور * ینه بو ییلده ملوک جنکیزیه‌دن
غازان خان جمله عسکر تاتار ایله حلبه کلوب تخریب و قتل و تعذیب ره کسر و اسر عجیب ایدوب حمایه
وارد قده ملک ناصر عسکر اسلام ایله حمصده یتشوب عظیم صواشلوب مسلمانلر صینوب قاچوب کفار بونلری
قدس و غزه و کرک شهرلرینه دک قووه‌لیوب غازان دمشق شامی محاصره ایدوب مسلمانلر وافر مال و یرمکین
امان ویروب کیدوب شامده قبچاق نام ملک ایله وافر عسکر قویوب کتدکده ملک ناصر بیبرس ایله سلاری
عسکرله کوندروب شامه یقلاشدقلرنده قبچاق قاچوب مسلمانلره کلوب عسکر تاتار طاغلوب ولایت
ارمن خلقی عصیان ایدوب کند ولرندن النان قلعه‌لرین الدیلر * یدیوزده تاتار تکرار ولایت حلبه کلوب
فسادلر ایدوب اهل حلب و حماشامه قاچوب ملک ناصر مصردن عسکر ایله عوجا نام محله کلدکده تاتارلر
جنک اولنمدین ولایتلرینه کیدوب ناصر دخی مصره کیدوب اشبو سنه‌ده تاتارلر ایله جنکه عسکر جمعنه
صرف ایچون احتیاج کلی اقتضا سیله اکثر اغنیادن حال حیاتلرنده ثلث مال‌لری آلندی * ینه بو ییل
مسلمانلردن فرق ایچون کافرلر کوک یهودیلر صاری سائرلر قزل دلبند صارنمق امر اولنوب
بو خصوص ابتدا بو زمانده ظهور ایتدی * یدیوز ایکیده غازانک سرداری قطلوشاه ایله بعد عسکر تاتار
بلاد اسلامیه‌یه کلوب ملک ناصر دخی شامه کلوب برکون یاتسه عسکر جمع اولوب ماه رمضانده نهر فرات
کنارنده بیره جک شهرنده برکون یاتسویه دک عظیم صواشلوب وافر مسلمان شهید اولوب لکن تاتارلر صینوب
بعده کافرقیریلوب صباح اولدقده تاتارلر کندولرینی مسلمانلر احاطه ایتمشلر کورمکین قاچوب مسلمانلر انلری
نهر فراته دک قووه‌لیوب قیروب اسیر ایدوب اکثری فراتده غرق اولوب مسلمانلر منصور و مسرور دوندیلر *
بو حالدنصکره کفار تاتار دیار اسلامه اصلا کلمدیلر * یتمش ایکیده ولایت مصر و شامده عظیم زلزله اولوب
بنالر ییقلوب وافر کسنه هلاک اولوب حما و حمص قلعه‌لرینک نیچه یرلری ییقلدی * یتمش اوچده آت جنسنه
طاعون کبی اولات کیروب قیریلوب دنیاده آت قالمیه یازدی * یدیوز سکزده ناصر مکه‌یه کتمک بهانه‌سیله
مصردن چیقوب کرکه کلدکده مصرده امرادن بیبرس ایله سلار تغلب ایتمکین سلطنتدن حظم کتدی
دیو خبر کوندرمکین بیبرس مصرده تخته کچوریلوب ملک ناصره کرک بکلکنی ویردی (فصل ثالث عشر
در احوال ملک مظفر رکن الدین بیبرس چاشنکیری) اون بر آی پادشاه اولوب بعده مصرده نیجه امرا
غیرت چکوب کرکه واروب ناصری شام خلقی مکتوبلر کوندروب دعوت ایتمکین واروب حلب و حما
و حمص بکلری کلوب عسکر ممالک شام ایله مصره کیدوب غزه‌یه وارد قده امراء مصر یالی کلوب بیبرس
خبر کوندروب امان ایستیوب بعده ولایت صعیده قاچوب سلار ناصره قارشو کلوب بعده بیبرس
طوتلوب حبس اولنوب بعده خفیة قتل اولندی (فصل رابع عشر در احوال ملک ناصر محمد
ابن قلاون) یدیوز طقوزده شامده پادشاه اولوب ماه شوالک اوچنجی کونی عز و شوکت و عسکر ده
کثرت ایله مصره واروب اوچنجی دفعه تخته کچوب بیبرسی کتوردوب حبس بعده قتل ایتدردی *
اون یدیده نهر نیل حددن آشوب طاشوب نیجه شهرلر و کویلر باصوب بعد آدم غرق اولدی * اون طقوزده
ناصر حجه واروب کلدکده ملوک ایوبیه نسلندن ملک مؤید عماد الدین اسماعیله حما سلطنتنی مستقلا ویروب
خطبه‌یه اجازت ویردی مزبور مؤید غایتده فاضل کامل اولوب برقاچ کتاب لطیف تألیف ایتمشدر *
مرویدر که ملک ناصر اوچنجی سلطنتنده ایکی کره حج ایدوب یدیوز یکرمی سکزده کعبهٔ مکرمه حرمن مجددا
تعمیر ایدوب بیت الله معظمه اوتوز بش بیک درهم کومش قابلو صافی آبنوسدن بر مصنع قپو کچوردوب
اولکی قپویی یمن پادشاهی قومغین چیقاروب قدیمدن کلید دار بیت الله اولان طائفهٔ بنی شیبه
انی اولشوب خرم و مغتنم اولدیلر * اوتوز اوچده حما سلطانی اسماعیل وفات ایدوب یرینه اوغلی ملک
افضل محمد کچدی * اوتوز یدیده امیر طنبغا عسکر مصر و شام ایله پیاس قلعه‌سنی محاصره و امانله الوب
نهر جیحونک شرقیسنده بعض شهرلر دخی الدی * اوتوز التیده ملک ناصر سلسله ایله مصرده خلفا اولان
آل عباسدن مستکفی بالله خلیفه‌یه انجنوب باغلدوب حبس ایدوب بعده یوز نفر اولاد و توابعیله قوص

شهرینه

شهرینه سورکون ایدوب لکن وافر وظیفه تعیین ایدوب مصرده وغیریده ینه خطبه ده مشترك ایدیلر
مرویدرکه ناصرك قدس شریفده نیجه خیراتی وعظیم بنالری اولوب سکز نفر اوغلی مصرده علی التوالی سلطان
ذوالقدر العالی اولوب بو قصه نك نظیری جمیع سلاطین بنی آدمده واقع اولدیغی معلوم دکلدر * یدییوز
قرق برذی الحجه سنده اللی سکز یاشنده وفات ایدوب اولکی سلطنتی بر ییل اوچ آی ایدی * ایکنجی اون بر ییل
اللی آی اوچنجی اوتوز ایکی ییل اوچ آی اولوب جملهسی قرق درت ییل ایدی بونك زماننده مصرده اولان
علمانك مشاهیر کباری بونلر ایدی * قطب الدین رازی شارح مطالع وشمس الدین اصفهانی شارح طوالع
وابو حیان مؤلف تفسیر بحر وتفسیر نهر وشیخ اکمل الدین مؤلف عنایه شرح الهدایه وشیخ قوام الدین کاکی
مؤلف معراج الدرایه (فصل خامس عشر در احوال ملك منصور ابو بکر بن ملك ناصر محمد قلاون)
پدرینك وصیتیله تخته کچدی لکن فاسد وشارب الخمر ومستحق نار ذات الجمر اولوب حتی پدرینك ایکی خاتونیله
زنا ایتمکین ایکی آیدنصکره سر عسکر اولان امیر قوصون سیفی اتفاق ناسله بونی خلع وبیخ سلطنتن قلع
ایدوب قوصه سوریلوب انده قتل اولندی (فصل سادس عشر در احوال ملك اشرف علاء الدین علی
ابن الملك ناصر محمد) برادری عزلنده یرینه کچوب یدی یاشنده اولمغین ملك اشرف کوچك دیو مشهور
اولدی * یدی آیدنصکره بونی امیر قوصون خلع ایدوب قوصه سوروب درت ییل انده طوروب بعده
وفات ایتدی (فصل سابع عشر در احوال ملك ناصر احمد بن ملك ناصر محمد) یدییوز قرق ایکی شوالنده
یاقرق اوچده کرك شهرندن کتوریلوب برادری یرینه کچوریلوب اوچ آیدنصکره ینه کرکه کیدوب
انده طغیان ایتمکین اهل مصر بونی خلع ایدوب برادری اسماعیلی تخته کچوردیلر (فصل ثامن عشر
در احوال ملك صالح اسماعیل بن ملك ناصر محمد) قرق اوچ محرمی اولنده تخته کچوب قرق درتده
دتریوب خسته اولوب وفات ایتدی (فصل تاسع عشر در احوال ملك کامل شعبان بن ملك ناصر محمد)
یدییوز قرق التی ربیعنك اواخرنده تخته کچوب شعراء فضلادن شیخ ابن نباته دیدیکه (نظم)
بجبین سلطاننا المرتجی * مبارك الطالع البدیع * یابهجة الدهر اذ تبدا * هلال شعبان فی ربیع
(نثر) بر ییل وقرق بش کوندنصکره سابقا حبسده اولان برادری امیر حاجی خلق چیقاروب تخته
کچوروب شعبانی انك یرینه حبس ایدوب بونکیچون سرایده پیشن طعام امیر حاجه انکیچون زندانده پیشن
طعام بو کا نصیب اولوب بو قصه برحصهدن اهل فطنت وخبرت اولنلره کلی عبرت حاصل اولور (نظم)
دورایدلنبرو بو چرخ فلك * کیمینه املك دوشر کیمینه یملك (نثر) اشبو سنهده غمدن تعبان اولان شعبانی
اجل ثعبانی اغزنه آتدیلر یعنی ظلما حبسده قتل ایتدیلر (نظم) ملك جهان که حاصلی باد فنادرر *
سیل فنا بو زنده یا پلش بنادرر * داری غم ومداری بلا واساسی درد * چرخ برین دیدکاری بر آسیادرر *
(فصل عشرین در احوال ملك مظفر امیر حاج بن ملك ناصر محمد) حبسدن چیقاریلوب تخته کچدی
بر ییل واوچ بچق آیدنصکره قرق سکز رمضاننده تاریخ ابن شحنه قولنجه وفات ایدوب یاخود امیر
یبغاروس بونی قتل ایدوب تاریخ الخلفا قولنجه عزل اولنوب علی کل حال یرینه برادری حسن کچورلدی
(فصل حادی وعشرون در احوال ملك ناصر حسن بن ملك ناصر محمد) یدییوز قرق سکزده تخته کچوب
قرق طقوزده مصر وشام واکثر ممالکده عموما طاعون عظیم اولوب نیجه یوز ییلدنبرو نظیری واقع
اولمامشدی * سلطنتندن اوچ ییل طقوز آی اون کونصکره عزل وحبس اولنوب برادری صالح تخته کچورلدی
(فصل ثانی وعشرون در احوال ملك صالح صلاح الدین صالح بن ملك ناصر محمد) یدییوز اللی ایکیده
تخته کچدی * اللی اوچده حلب بکی یبغاروس ترکمانلر دولغادر دیدکاری ذوالقدر بکی قره خان وطرابلس
وصفد وحما بکلریله مصرده کندو پادشاه اولمغیچون عسکر چکوب مصردن دخی ملك صالح عسکرله
چیقوب یبغاروس شقا مأنوس تخته جلوسدن مأیوس اولوب (نظم) لشکر اهل شقا دائم پریشانکی
تفرقه است * دفتر شیرازه ناکرده میادی ابتراست * مفهومنجه عسکری طاعلمغین دونوب حلبه کلدکده
شهره کیرمکه قومیوب ارغون کاملی حلب بکی اولدی (نظم) اکا کیم اولمیه دولت مقدر *
املك صرف ایلسه اولور مکدر * قبول عامه کبی جامه اولمز * ولی هر شخص کج اندامه اولمز *

خدا ویرملک کرکدر بخت وتختی * ویررمی میوه باغك هر درختی * خدادن اولمیجه لطف واحسان * اله کیرمز نکین دولت آسان * انك کیم نیتنده یوق صفاسی * بنای عزینك اولمز اساسی (نثر) اللی بش شوّالنده ملك صالح عزل وحبس اولنوب یرینه سابقا محبوس اولان برادری حسن تکرار تخته کچوریلوب صالحك سلطنتی اوچ ییل واوچ آی اولدی (نظم) الده منصب پایدار اولمز مثال دستمال * اکا مغرور اولمه شاهان سلفدن اورنك آل (فصل ثالث وعشرون دراحوال ملك ناصر حسن بن ملك ناصر محمد) حبسدن چیقاریلوب تخته کچوریلوب ایکنجی دفعه پادشاه اولدی پدرینك اولادندن بیابی سکزنجی پادشاهدرکه بوقصه نك مثلی دنیاده واقع اولمامشدر * یدیوز التمش برده امیر بیدر خوارزمی حلب عسکریله سیس ولایتنده بلاد ارمنه غزا ایدوب انده طرسوس ومصیصه وبعض شهرلر آلوب نصرتله عودت ایتدی * سلطان حسن مصرده غایت بلند ومکلف وبی مانند عالم پسند مصنع وزیبا مرخم واعلا بر جامع واسع بنا ایتمشدرکه آسمان بلند طبقات کبی قات قاتدر * یدیوز التمش ایکیده امیر یلبغانك برقولی سلطان حسنی شهید ایدوب اوّلکی سلطنتی اوچ ییل طقوز آی ایکنجیسی التی ییل یدی آی ایدی (نظم) بویله در احوالی کردونك مدام * کیم قورر شاه وکدا راهینه دام * کمسه بورهدن رها بولمز شها * عبرت دنیایه بوقدر انتها (فصل رابع وعشرون دراحوال ملك منصور محمد بن مظفر امیر حاج) عمیسی حسن یرینه کچدی ایکی ییل اوچ آیدنصکره عزل وحبس اولنوب اوتوز سکز ییلدنصکره سکز یوز برده وفات ایتدکده نمازنی آشاغیده ذکر اولنه جق اوّل ملولك چراکسه اولان سلطان برقوق قیلدی (مجرره) سلاطینه باقی دکل بوجهان * خدا انکدر ملك باقی همان (فصل خامس وعشرون دراحوال ملك اشرف شعبان بن حسین ابن ملك ناصر محمد) یدیوز التمش درت شعبانده اون یاشنده عم زاده سی محمد یرینه کچوب پدری حسین پادشاه اولمامشدی * یتمش ایکیده بر کیجه مصرده کوکك یوزنده عظیم نور ظهور ایدوب یوللر کورنوب کوندز ضیاسنه یقلشوب ثلث اخیره دك طوردی * یتمش اوچده ملك شعبان امیرلر سائرناسدن ممتاز اولوب تعظیم اولنمغیچون یشل دلبند کیملك ویشل علامت کوتورملك امر ایدوب بوعادت حسنه دنیاده ابتدا اول سنه پیدا اولوب بعض شعرا دیدیلرکه (نظم) جعلوا لابناء الرسول علامة * ان العلامة شأن من لم یشهر * نور النبوّة فی کریم وجوههم * یغنی الشریف عن الطراز الاخضر (نثر) یتمش التیده ملك شعبان سیس شهرنی ایکی آی محاصره ایله فتح ایدوب سالم وغانم دونوب ارمن تکورنی طوتوب مصره کوندردی * یتمش طقوزده شعبانك اون دردنده قمر خسوفله طوغوب یکرمی سکزنده کسوف شمس واقع اولدی ینه بوییل ملك شعبان حجه کتملك ایچون مصردن چیقوب امراسنك بعض اشقیالری بوکا هجوم ایدوب بودنجی شهره قاچوب وفات ایتدی دیو اوغلی علی بی تخته کچورمشلر کورمکین تکرار قاچوب بیله اولنلردن اون کمسنه قتل اولنوب ایکی کوندنصکره شعبان طوتلوب یکرمی درت یاشنده ایکن عذابله قتل اولندی مصرده بر مدرسه یاپوب خوب سیرت پسندیده خصلت محب علما مائل صلحا اولوب سلطنتی اون درت ییل وایکی بچق آی ایدی (نظم) چونکه فنادر بو جهانك ایشی * حیف که مغرور اوله آکا کشی * قنغی شهی تختدن ایرمادی چرخ * خنجر کینی کیمه اورمادی چرخ * کیمدر اوکیم بومی نوش ایتمدی * ساقیء دهر آنی خموش ایتمدی * دولت دنیایه ایدن اعتماد * عاقبت کار قالور نامراد (فصل سادس وعشرون دراحوال ملك منصور علی بن ملك اشرف شعبان) یدیوز یتمش طقوز ذی القعده سنده سکز یاشنده ایکن پدری قاچدقده تخته کچوریلوب وزیر واتابکی سیف الدین برقوق تدبیر امورده مستقل ایدی * سکسان اوچ صفرنده اون اوچ یاشنده وفات ایدوب سلطنتی درت ییل ودرت آی ایدی (نظم) درین ره خواه سلطان خواه درویش * بآخر عقبهٔ مرك آیدش پیش * درین صحرا که بوی خرّمی نیست * کیاهی بی بقا تر زآدمی نیست (فصل سابع وعشرون دراحوال ملك صالح حاجی بن ملك اشرف شعبان) برادری وفاتنده التی یاشنده تخته کچورلدی * بو ییلده دیورکی شهری فتح وضبط اولندی سکسان درت رمضاننده بونی وزیری برقوق رفع ایدوب یرینه کندو تخته کچوب ملك ظاهر اشرف دیو لقب قونوب طقسان برده حلب بکی یلبغای ناصری مصره عسکر چکوب برقوقی طوتوب کرك شهرنه کوندروب

ملك

ملك صالحی تکرار تخته چقوروب ملك منصور دیو لقب قویوب کندوسی وزیر ومشیر اولدی طقسان اوچده
امیر منطاش یلبغایی وبرقاج بکلری طوتوب اسکندریه ده حبس ایتدیروب برقوقی قتله آدم کوندردکده
اول کمسنه کرك خلقنك مبغوضلری اولمغین خلق آنی قتل ایدوب برقوقی چیقارمغین آز کمسنه ایله شامه
واروب شام بکی جان تیمور عسکریله قارشولیوب صواشوب برقوقی صیوب شهره قومیوب حلب بکی کومش
بوغا برقوقه معاونته کلوب وافر عسکر جمع ایدوب مصردن ملك صالح وخلیفهٔ اسلام وامیر منطاش
عظیم عسکرله کلوب شام قربنده صواشلوب ایکی عسکرك بعضلری غالب بعضلری مغلوب اولمغله ایچلرینه
حیرت دوشوب کومش بغا حلبه منطاش شامه قاچوب برقوق سراسیمه کزرکن ملك صالحك
چادری اوزرینه راست کلوب اینوب صالحی طوتوب کندوسی تخته چقوب چادر یاننده کچنلر ناچار
اینوب برقوقه دستبوس ایدر اولدیلر (محرره) کملو اولسه کشی یه دولت * یدیلور برقیل ایله بی منت *
دولت ملوك ترکمانیه ملك صالحده زوال بولوب سلطنت مصر وشام وحلب چراکسه یه انتقال ایتدی (نظم)
چرخ مینافام اولوبدر حادثاته آینه * مهری یوقدر ماه رولر کبی بقمه آینه * غره اولمه سود بر خسران دنیایه
صقین * نقد عمرك دیندرویرملك کر کدر داینه * زال دنیا دامنندن حرص دستن ایله قطع * مهر مثلن ویردخی
عرض ایت طلاق باینه * دار دنیا بر مسافرخانه در کیم هر زمان * رحلت ایلرسه بری قونر بریسی جاینه
(باب ثامن عشر در احوال خلفاء عباسیه در دیار مصریه) خلفاء آل عباس ایکی فرقه در بریسی هجرتك
بوز اوتوز ایکیسنده ظهور ایدوب تختلری ولایت بغداد ایدی تکیم جمله سی سابقا تفصیل اوزره ذکر اولنمشدر
بر فرقه سی دخی ینه انلرك نسلندن اولوب بغدادی هلاکوی ملعون الدقده فرار وترك دیار ایدوب التیوز
اللی طقوزده مصرده ظهور وقرار ایتدیلر (مقدمه) معلوم اوله که مصرده ملوك ترکمانیه بعدهم
ملوك چراکسه (الائمة من قریش) حدیثی خصوصا (الخلافة فی ولد عمی وصنو ابی حتی یسلموها الی المسیح)
حدیثی ودخی (اللهم اغفر للعباس ولولده مغفرة ظاهرة وباطنة لا تغادر ذنبا اللهم احفظه فی ولده واجعل
الخلافة فی عقبه) حدیثی موجبنجه شرعا تصحیح سلطنتلری ایچون آل عباسدن بر کمسنه یی خلیفه دیکوب
وا کامستوفا وظیفه لر تعیین وهر وجهله تعظیم ورعایت ایدوب خطبه وسکه ده مشترك اولورلردی * لکن
ملوك دیلمیه بعدهم ملوك سلجوقیه بغدادده اوتوروب خلفاء عباسیهٔ بغدادك اوزرلرینه تغلبله مسلط اولوب
اکثرنی تدبیر امور جمهوردن محجور ومهجور ایتدکاری کبی ملوك ترکمانیه وملوك چراکسه دخی مصرده کی
خلفاء عباسیه یی امور سلطنتده تصرفه قارشدرمیوب مجرد بعض معظمات اموری انلره اعلام بعضنده
مشورت واستئذان ایتمکله اکتفا ایدوب حقیقة بونلر آلت ملاحظه اولمغین نیچه تواریخده بو فرقهٔ عباسیهٔ
مصریه اصلا ذکر اولنمامشدر لکن تاریخ الخلفا ونیچه تواریخده مذکور اولوب خصوصا خلافت
وسلطنت عامهٔ اهل اسلام شرعا انلرك حقی اولمغین اشبو کتاب جلیل الاعتبار مؤلفی عبد حقیر صد اقت یار غبار
عبارذ کر وشرحلرین اختیار ایلدی (فصل اول در احوال آل عباس مستنصر بالله احمد بن الظاهر بامر الله
محمد بن الناصر لدین الله احمد) پدری وجدی سابقا بغدادده خلیفه ایدیلر بعد زمان کندو بغدادده محبوس
ایکن هلاکو فترتنده برطریقله قورتلوب مصرده ملك ظاهر بیبرس سلطان ایکن التیوز اللی طقوز رجبنده
طائفهٔ عربدن اون نفر آدمله مصره کلوب بیبرس اعیان شهرله بونی قارشولیوب تعظیمله سراینه قوندیروب
بغدادده مستعصم خلیفه شهید اولدقدنبرو جمیع دنیاده اوچ بچق ییل خلافت عباسیه کسلوب عالمه
خلیفه وامیر المؤمنین نصبی شرعا واجب اولمغین مزبور رجبك اون اوچنجی کونی سلطان بیبرس علما وصلحا
وامرا وعسکری جمع ایدوب مزبورك احمدك خلفاء عباسیه نسلندن ایدوکی ثابت اولوب ترتیبله جمیع خلق بیعت
ایدوب لقبنی مستنصر بالله قویوب بعده بیبرس اطراف ممالکه سکه وخطبه خلیفه ایله کندو نامنه مشترك اولمغه
امرلر کوندردی * جمعه کونی خلیفه منبره چیقوب حمد وثنادنصکره فضائل آل عباسی بیان وادا وبیبرسه
ومسلمانلره خیر دعا ایدوب بعده بونی بغداده کوندرمك ایچون چادرلر قوریلوب شعبانك دردنجی کونی شاه
وسپاه جمله آتلنوب بیله چیقوب چادرده علما وصلحا وامرا جمع اولوب خلیفه لباس آل عباس اسلوبنده خلعت
وعمامهٔ سیاه وطوق وکمری کندو الیله بیبرسه کیدیروب قلج قوشادوب بیبرسه سلطنته انشا ایله مفصل اجازتنامه

يازيلوب برمنبره قورلوب علمادن بری چيقوب اوقودی * بعده بيبرس خلعت وزينت وشوكت ايله شهره كيروب
جمله امرا وعسكر اوكنجه پياده يوريوب بعده بيبرس خليفه يه وزير وكاتب وخزينه دار وجبه خانه وبشيوز نفر
آتلو عسكر وقرق عدد ملك قول ويوز عدد آت واون قطار دوه وسائر لوازم سفر ومهمات ويروب نقد ويردوكی
وخرج ايتديكی جمله اون كره يوز بيك فلوری اولوب بيبرس دخی كندوسی بيله كيدوب شامه واردقلرنده
بيبرس قالوب خليفه ايله مصر وشام عسكرندن نيچه كمسنه‌لر قوشوب سابقا موصل وسنجار وجزيره
پادشاهلری اولنلر بيله كيدوب ذی القعده نك اوچنجی كونی خليفه شامدن چيقوب حلبه كلدكده
آل عباسدن اولوب اشبو مستنصردن اول حلبده خليفه اولان حاكم بامر الله كلوب بوكا سرفرو ايدوب
بعده مستنصر كيدوب يولده درتيوز نفر آتلو ايله برعرب بكی دخی بوكا معاونته كلوب بغداده برقاچ
كونلك يرده هيت شهرنه كلدكلرنده بغدادده هلاكو ملعوننك بكلربكيسی قرابغا ايشيدوب عسكر چكوب
التيوز التمش محرمنك اوچنجی كونی خليفه انبار شهرنه كلدكده قرابغا يتشوب جنك اولنوب كفار صينوب
اكثری فراته غرق اولوب برمقدار كافر صاحب كين كمينده مكين اولغين بغتة چيقوب زندكندی چاقوب
مسلمانلری بربرينه قاتوب قيروب بر روايتده خليفه دخی شهيد اولوب بر روايتده (نظم) ارالقده
خليفه اولدی مفقود * كه جسم واسم ورسمی اولدی نابود (نثر) جمله مدت خلافتی التی آی اولمشدی *
رحمة الله عليه وعلی اخوانه (نظم) چرخ جفا كار عجب كار ايدر * كينه سنی عالمه اظهار ايدر *
عكسدر كاری وباری انك * جور درر خلقه شعاری انك * نيك وبدی ايلمز اصلا جدا * بلكه ايدر بداره
نيكی فدا * فرق ايده مز درتوشبه بينی * اهل هنردن يومر اول عينی * اويله كمان ايله كه چرخ دنی *
كم كوريلوردورده پرويزنی * عالمی غربالنه وضع ايلمش * نيكنی دفع وبدی رفع ايلمش * كيمی كه تخت
اوزره ايدر سر بلند * عاقبت الامر ايدر تخته بند * كيمه كه برجام ويرر نوش بهر * حل ايدر اول جام ايچنه
صكره زهر * نيچه شهك شاني ايتدی رفيع * ايلدی فرمانته خلق مطيع * قيلدی ينه جوری ايله زيردست *
دست بدست ايلدی طپراغه پست * دهرده اول خيل كه شاه ايديلر * دادكر وملك پناه ايديلر *
خوار وعليل ايلدين قومدی * زار وذليل ايلدين قومدی * قانی كيومرث وفريدون وجم * قانی سلاطين
عرب هم عجم * كور خلفاقنده نهان اولديلر * عبرت نظار جهان اولديلر * بلكه جهان باغی وفاسزدرر *
عمر كلی انده بقاسزدرر * باغ كه ورد ينه بقا اولميه * وردكه باغينه وفا اولميه * لايق آرام اولورمی اوباغ * اول
كل ايله عطر بولورمی دماغ * عاقل ايسك ويرمه كوكل باغنه * زاغ صفت دوشمه انك آغنه * طبعكی بند ينه
حول ايله * جاهك ايچون چاهی قبول ايله * دولت واقبالی ايله اولمه شاد * مهر ينه هم ايتمه صاقن اعتماد *
كورنه ديمش خسرو شيرين سخن * بيل نيچه دردور سپهر كهن * بوی سلامت ندهد باغ دهر *
زانكه سرشتست نباتش بزهر * باغ چه بينی كه بهاريش نيست * هيچ كلی نيست كه خاريش نيست *
شادئ عالم چو سراسر غمست * آنكه بود شاد بعالم كمست (فصل ثانی دراحوال حاكم بامر الله احمد
ابن حسن بن علی بن ابی بكر بن المسترشد بالله) مزبور مسترشد بغدادده سابقا خليفه اولوب سائرلری
خليفه اولمامشدی بغدادی هلاكو آلدقده احمد كيزلنوب قاچوب امراء عرب ايچنده طوروب ملك
مظفر شامه كلدكده بونی چاغروب واردقده خليفه ديكوب بودخی امراء عرب ايله بغداده كيدوب كفار
تاتارالنه دوشن عانه وحديثه وهيت وانبار شهرلرين فتح ايدوب تاتارله جنكده غالب اولوب بعده شام بكی
بونی چاغردوب سنی مصر سلطانی ملك ظاهر بيبرس دعوت ايدركه سن ديمكين شامه كلوب مصره واروب
سابقا ذكر اولنان مستنصر مصره بوندن اوچ كون اول كيرمكين جائز كه بنی طوتار ديو وهمله دونوب حلبه
كلوب اتفاق اهل حلبله آنده خليفه اولوب وافر عسكر ايله تكرار عانه يه واروب انده مستنصره بولشوب
اكا مطيع اولوب مستنصر تاتارله جنكده نابديد اولدقده حاكم رحبه شهرنه كلوب مصردن بيبرس بونی
چاغرتمغين التيوز التمش صفرنده اوغلی وتوابعيله واروب بيبرس سابقا مستنصره ايتدوكی كبی استقبال
وتعظيم واجلال وخلافته بيعت وانواع رعايت ومقدار كفايه وظيفه تعيين وسكه وخطبه ده شركته تمكين
ايتدی * التمش ايكی رمضاننده بيبرس خليفه يی خلقه بولشمقدن منع ايتدی زيرا خليفه نك توابعی شهرده

كزوب اسرار سلطنته متعلق سوزسو يلرلردى (المحرره) ديمه سرنهانى كتم رازايت * شيوع رازدن كى احترازايت (نثر) بعد زمان سلطان قلاون پادشاه اولدقده خليفه يه رغبت ايتميوب سلطنته دخى اجازت ايستميوب قلاونك اوغلى صلاح الدين سكسان طقوزده تخته چقدكده خليفه يه كلى رعايت ايتمكه باشلادى * يدييوز بر جمادى الاولى سنده ملك ناصر بن محمد بن قلاون سلطنتنده اشبو خليفه وفات ايدوب اوزر ينه تربه يا پيلوب خلافتى قرق بر ييل و بر قاچ آى اولمغين بونك زماننده مصرده سكز پادشاه دكشلوب بونك زمان خلافتى وقايعى انلرك احوال سلطنتلرى اولمغين انلرك فصللرنده كچمشدر نظر اولنه * اول ظهور سلطنت آل عثمان يدييوزسنه سنك ابتداسنده اولمغين بونك خلافتى اواخرنده ايدى بونك زماننده وفات ايدن كبارمشاهير بونلردر (١) شيخ عزالدين عبدالسلام وتاج الدين ابن بنت العز ومجدالدين بن دقيق العيد وابن عصفور النحوى وامام قرطبى صاحب تأليفات وشيخ جمال الدين بن مالك و برهان الدين بن جماعه ونجم الدين الكاتى شيخ علم منطق وامام محيي الدين النووى صاحب تأليفات وكواشى مؤلف تفسير وابن خلكان صاحب تأليفات وابن نفيس شيخ الاطبا واصفهانى شارح محصول وتقى الدين بن بنت العز وابن النحاس النحوى وياقوت المستعصمى سلطان الخطاطين ودخى نيجه كمسنه لر (فصل ثالث دراحوال مستكفى بالله سليمان بن الحاكم بامر الله) التيوزسكسان درت محرمنده طوغوب پدرى وفاتنده يكرمى ياشنده انك تعيينله خلافته بيعت اولندى ممالك اسلاميه يه اعلام ايچون نامه لر كوندرلدى * يدييوز ايكيده كفار تاتار ولايت شامه هجوم ايتدكده ناصر ايله خليفه بيله چيقوب ناصرك ايكنجى سلطنتنده چقدوكى اوزره جنكده مسلمانلر غالب وتاتار هارب اولديلر * بعض وقايع زمان خلافتى مناسبتيله بو قارودهسلاطين مصر فصللرنده كچمشدر * يدييوزاوتوزالتيده ملك ناصر خليفه يه انجنوب قلعه ايچنه كوچروب برقاچ آيدنصكره ملك ناصرانى خلقه بولشمقدن منع ايدوب برقاچ آيدنصكره بارشمغين شهر ايچنده كى اوينه كوچروب برقاچ آيدنصكره ملك ناصره برخصوص ايچون خليفه نك خطيله سلطان مجلس شرع شريفه وارسون ديو بر رقعه صونلدقده تكرار انجنوب خليفه يى يوز عدد مقدارى اولاد واتباعيله قوص شهرينه سوروب لكن مصرده اولان وظيفه لرينه ترقى ايدوب وخلافتدن رفع ايتميوب ينه خطبه لرده ذكر اولنوردى * يدييوزقرق ياقرق برشعباننده قوصده وفات ايتدى * مرويدركه عالم وفاضل نفيس وتجميع وسخى وخوش نويس اولوب چوكان بازوتفنك انداز ايدى علما ايله مجالسه ومحادثه ومؤانسه ومباحثه ايدوب انلره بخششلر ونوازشلر ايدردى * سابقا ملك ناصر ايله غايت محبت والفت وسير وصحبتلرده مشاركت اوزره اولوب معيتله كوى و چوكان اوينايوب برادرلر كبى كچنوركن بر فحواى لاوفاء للملوك ناصر بوكا انجنوب راه جفايه سلوك ايتدى * حاكمك خلافتنده مصرده وفات ايدن كبار مشاهير بونلرايدى (١) قاضى تقى الدين بن دقيق العيد وشمس الدين سروجى شارح الهدايه ونجم الدين بن رقعه رئيس الشافعيه ورشيد ابن المعلم شيخ الحنفيه وقاضى ارموى مؤلف متن مطالع وابن ابى العز شارح الهدايه وشمس الدين اصفهانى صاحب تأليفات وابن زملكانى مؤلف اعجاز قرآن وشيخ تقى الدين بن تيميه وعلاء الدين قونوى مؤلف حاوى الفقه وفخر الدين تركمانى شارح جامع الكبير وملك مؤيد سلطان حما صاحب تأليفات وبرهان الدين الجعبرى وقاضى بدرالدين بن جماعه ودخى نيجه لر (فصل رابع دراحوال واثق بالله ابراهيم ابن محمد حاكم بامر الله) پدرى خليفه اولمدى ابراهيم سابقا فقير الحال وارباب دولتدن سؤال ونوال ايدر اولمغين خلافتدنصكره خلق بونى مستعطى ديرلردى مستكفى قوص شهرنده وفات ايتدكده خلافتى اوغلى احمده وصيت ايتدوكى ثابت اولوب لكن ملك ناصر سابقا مستكفى يه كوسمكين خصوصا ابراهيم كندونك مفسد وغمازى اولوب مستكفى ايله ما بينلرينه عداوت براقمغين ناصر علما وصلحا وامرا حضورنده ابراهيمه بيعت ديلدكده بونلر مستكفى اوغلنه وصيت ايتمشدر ابراهيم فاسقدر لايق دكلدر ديدكلرنده ناصر احمدى كتوردوب لكن عنادا هيچ برينه بيعت ايتميوب درت آيه دك خطبه وسكه لرده خليفه اسمى آكلميوب بعده ابراهيمه توبه ويروب خليفه ديكوب خلق مع الكراهه بيعت ايتديلر * بعده ناصر وفات ايدركن نادم اولوب احمدى خليفه ايده سز ديو وصيت ايدوب يرينه اوغلى ملك منصور چقدكده يدييوزقرق بر

ذی الحجه سنده یا محرمنده احمد ایله ابراهیمی جمع ایدوب قنغیسی احقدر دیو علمایه صوروب احمد دیدکارنده ابراهیمی خلع واحمده بیعت اولندی (فصل خامس در احوال حاکم بامر الله احمد بن مستکفی) خلیفه اولدیغی ییل ملك منصور زانی وشارب الخمر اولمغین عزل اولنوب قوصه سوریلوب انده قتل اولنوب یرینه برادری ملك اشرف کوچك کچوریلوب اودخی بر ییل ایچنده عزل اولنوب برادری ملك ناصر کچوریلوب قرق اوچده اودخی عزل اولنوب برادری ملك صالح کچوریلوب بر ییلدنصکره وفات ایتمکین برادری ملك کامل کچوریلوب قرق یدیده قتل اولنمغین برادری ملك مظفر کچوریلوب قرق سکزده عزل اولنوب برادری سلطان حسن کچوریلوب قرق طقوزده مصر وشام واکثر ممالکده نیچه یوز ییلدنبرو مثلی ایشیدلمامش طاعون عظیم اولوب اللی ایکیده حسن دخی عزل اولنوب برادری ملك صالح ثانی کچوریلوب بوجمله نك تفصیلی یوقاروده کچمشدر * یدییوز اللی اوچده یادرتده حاکم بامر الله طاعوندن وفات ایدوب خلافتی اون درت ییل ایدی بونك زماننده وفات ایدن کبار مشاهیرك بعضی بونلر ایدیکه ابو حیان وابن الوردی وامام ذهبی صاحب تألیفات وابن فضل الله الفاضل المنشی وابن قیم الجوزیه (فصل سادس در احوال معتضد بالله ابو بکر بن مستکفی بالله) برادری حاکم وفاتنده مدبر امور سلطنت مصر اولان امیر شیخون علما وامرایی جمع ایدوب خلافته کیم احقدر دیوب ابو بکره اتفاق اولمغین بیعت اولنوب اهل خیر ومتواضع ومحب علما ایدی (عجیبه) تاریخ خلفاده مذکوردرکه طرابلسده نفیسه آدلو بر قزاوچ اره واروب لکن بکارتی اصلا کتمیوب اون بش یاشنه وارد قده ممه لری باتوب فرجنده ذکر بیتوب بیو یوب بر بارمق قدر اوزانوب خایه لری دخی بیتوب بو خصوصده محضر کلدی (فسبحان الذی بیده ملکوت کل شیء یفعل مایشاء ویحکم مایرید) یدییوز اللی بشده ملك صالح عزل وسلطان حسن تکرار نصب اولنوب التمش ایکیده شهید اولوب ملك مظفر بن ملك منصور کچوریلوب التمش اوچ جمادی الاولی سنده معتضد خلیفه وفات ایتدی * بونك زماننده وفات ایدن کبار مشاهیرك بعضی بونلردر (١) امام تقی الدین ابن سبکی وفاضل سمین مؤلف معرب قرآن وقوام الدین اتقانی مؤلف غایة البیان وجمال الدین بن هشام مؤلف مغنی اللبیب ومغلطای شارح بخاری وابو امامة النقاش مؤلف تفسیر (فصل سابع در احوال متوکل علی الله محمد بن معتضد بالله) پدری وفاتنده بیعت اولندی بونك صلبندن طوغان وسقط واقع اولان جمله اولادی یوز عدد اولمشدی * وفات ایتدکده وافر اولادی قالوب ایچلرندن بشی خلیفه اولوب خلفاده بوقصه نك نظیری دوشمامشدر * یدییوز التمش درتده سلطان مصر ملك منصور عزل اولنوب یرینه ملك اشرف کچوریلوب یتمش اوچده امیرلر یشل صارتمق ودلبندلرینه یشل علامت طاقمق امر اولندی اشبو سنه ده تیمورلنك نهنك آهنك پلنك چنك دیار عجمده خروج وذروهٔ بغی وطغیانه عروج ایدوب اول سم ناقع ایچون لفظ عذاب تاریخ واقع اولمشدر * فی الحقیقه عالمده قهرمانلق وصاحب قرانلق ایچون نیچه ییللر ممالك شرق وغربده ضرب وحرب وعباد اللهی مبتلای بلاوکرب واخذ بلاد وقتل عباد ونیچه فساد ایدوب عاقبت سکز یوز یدیده هلاك وزیر مغاك خاك وشروضررندن عالم پاك وتابناك اولدی * یدییوز یتمش سکزده مصر سلطانی ملك اشرف قتل ویرینه اوغلی ملك منصور نصب اولندی * یتمش طقوزده سرعسکر اولان امرا ایلك تصرف اموردده مستقل اولوب بعض خصوص ایچون خلیفه یه انجنمکین قوصه سوروب ایرتسی شفاعت اولندقده شهره کتوردوب معتصم بالله زکریا بن ابراهیم بن محمد بن الحاکم بامر الله احمده خلعت کیدیروب زعمنجه خلیفه دیکوب لکن اصلا کمسنه بیعت ایتمیوب اون بش یکرمی کوندنصکره اینك شفاعت امرا ایله معتصمی عزل ومتوکلی خلافتنده ابقا ایتدی (عجیبه) سکسان ایکیده حلبده بر امام نماز قیلرکن جماعتدن بری امامی مسخره لنوب امام نمازی بوزمیوب سلام ویردکارنده حضرت رب غیور قهار قدیر فی الحال اول خبیثك صورتنی بعینه خنزیرا یتمکین قاچوب بر اورمانه کیروب بیحد مسلمانلر کوروب شهادت ایدوب مصره محضر کوندردیلر * نعوذ بالله من الکفر والضلال وسوء الحال سکسان اوچده ملك منصور وفات ایدوب مصره یرینه برادری ملك صالح حاجی کچوریلوب سکسان درتده حاجی عزل اولنوب یرینه امیر برقوق کچوب اول ملوك چراکسه بودر سکسان بش رجبنده سلطان برقوق

متوكلی خلع وقلعه‌ده حبس ایدوب بونك یرینه واثق خلیفه نصب ایتدی (فصل ثامن دراحوال واثق بالله عمر بن ابراهیم بن محمد بن الحاكم بامر الله) پدری وجدی خلیفه اولمامشدر سلطان برقوق متوكلی حبس ایتدكده بوكا بیعت اولندی * سكسان سكز شوالی آخرنده واثق خسته لكدن وفات ایدوب خلافتی اوچ ییل واوچ آی ایدی (فصل تاسع دراحوال معتصم بالله زكریا بن ابراهیم بن محمد بن الحاكم بامر الله) برادری واثق وفاتنده اهل مصر سلطان برقوقدن سابقا عزل وحبس ایتدیكی متوكلی ینه خلیفه ایتمكی رجا ایتدكارنده برقوق عناد ایدوب سابقا ایلك نصیبله اون بش كون مقداری خلیفه نامنه اولان معتصمی خلیفه ایدوب خلق دخی مع الكراهه بیعت ایتدی * یدی یوز طقسان برده امرادن تمربغا ویلبغا خروج ایدوب برقوق صاحب عقوق تارك الحقوق ایچون متوكلی عزل وحبس ایتدی دیو بدنام ایدوب خلق برقوقدن نفرت ایتمكین برقوق نادم اولوب معتصمی رفع ومتوكلی نصب ایتدی * معتصم كندو وفاتنه دك معزول طوردی خلافتی اوچ ییل مقداری اولمشدی (فصل عاشر دراحوال متوكل علی الله محمد ابن معتضد بالله) سلطان برقوق بونی یدی یوز سكسان بش رجبنده حبس ایتمشدی طقسان برده برقاچ سطر مقدم ذكر اولندیغی سبیله حبسدن چیقاروب معتصم یرینه خلافته بیعت اولنوب برقوق بو كا احددن بیرون رعایتلر وبخششلر ایدوب كمال مصافات اوزره اولدیلر * ینه طقسان برده (نظم) هركه اونیك میكند یابد * نیك وبد هرچه میكند یابد * مفهو منجه برقوق دخی عزل اولنوب كرك شهرنده حبسه كوندریلوب سابقا سلطان اولان ملك حاجی تكرار كچورلدی * اشبو سنه‌ده مؤذنلر مناره‌لرده عقیب اذانده حضرت رسول علیه السلام وآل واصحابنه صلاة وسلام ایتمكی احداث وقلوب سامعینه صفالر ایراث ایدوب بو بدعت حسنه بو سنه دنبرو عادت مستلزمة السعاده قالدی * طقسان ایكیده برقوق حبسدن چیقاریلوب تخته كچدككده زمان عزلنده خلیفه‌دن راضی اولمغین كلی رعایتلر ایدوب سكز یوزبرده برقوق وفات ایدوب یرینه اوغلی فرج كچوب سكز یوز سكز رجبنده عزل اولنوب برادری عبد العزیز كچوریلوب ینه بو سنه‌ده اودخی عزل اولنوب تكرار فرج كچوریلوب اشبو سنه رجبنده خلیفه وفات ایدوب اولكی خلافتی زمانی اون التی ییل ایكنجی التی ییل اوچنجی اون یدی ییل ایدی بونك خلافتی زماننده وفات ایدن كبار مشاهیر (١) صلاح الدین صفدی وقطب الدین تحتانی وعز الدین بن جماعه وتاج الدین ابن السبكی وبهاء الدین بن السبكی وجمال الدین بن الاسنوی وابن الصایغ حنفی وشیخ جمال الدین بن نباته وعفیف الدین الیافعی وسراج الدین هندی شارح كافیه وحافظ عماد الدین بن كثیر مؤلف تفسیر وتواریخ وبدر الدین بن حبیب وضیاء الدین القریمی وشیخ اكمل الدین شارح هدایه ومولانا سعد الدین تفتازانی وبدر الدین زركشی صاحب تألیفات وسراج الدین البلقینی وزین الدین عراقی ودخی نیچه‌لر ایدی (فصل حادی عشر دراحوال مستعین بالله امیر المؤمنین ابو الفضل عباس بن المتوكل علی الله) سكز یوز سكزده پدری متوكل یرینه خلیفه اولدی * اون درتده هندستان پادشاهی غیاث الدین اعظم شاه ابن اسكندر شاه خلیفه‌یه وافر مال وپادشاهه ارمغانلر كوندروب سلطنته اجازت شرعیه رجاسنه ایلچی كوندردی ینه بو سنه سلطان فرج بن برقوق امرادن شامده خروج ایدن شیخ محمودی ایله ونوروز ایله جنكه مستعین ایله كیدوب جنكده فرج صینوب امرا آنی عزل ایدوب جبروابرام وشروط كثیره ونیچه كلام ایله اون بش محرمنده امرا خلیفه‌یی پادشاه ایدوب بعده فرج قتل اولنوب خلیفه مزبور شیخ ایله مصره كلدیلر بخاری شارحی شیخ الاسلام ابن حجر تهنیت سلطنته قرق سكز بیتلو بر قصیده دیدیكه بعض ابیاتی بودر (نظم)

الملك اصبح ثابت الاساس * بالمستعین العادل العباسی * رجعت مكانة آل عم المصطفی *
لمحلها من بعد طول تناسی * فرع نما من هاشم فی روضة * زاكی المنابت طیب الاغراس *
فالحمد لله المعز لدینه * من بعد ما قد كان فی ابلاس * بالسادة الامراء اركان العلی *
ما بین مدرك ثاره ومواسی * تركوا العدی صرعی بمعترك الردی * فالله یحرسهم من الوسواس *
وامامهم بجلاله متقدم * تقدیم بسم الله فی القرطاس * فهو الذی قد ردّ عنا البؤس فی *
دهر به لولاه كل الباس * وازال ظلماء عم كل معمم * من سائر الانواع والاجناس *

كم نعمة لله كانت عنده * فكانها فى غربة وتناسى * استبشرت ام القرى والارض من *
شرق وغرب كالعذيب وفاس * مولاى عبد قدا تالك راجيا * منك القبول فلا يرى من ياس *
لولا المهابة طولت امداحه * لكنها جاءته بالقسطاس * فادام رب الناس عزك دائما *
بالحق محروسا برب الناس (نثر) مرويدركه خليفه تدبير جميع امور سلطنتى مزبور شيخ محموديه اصمرليوب
وزير ايدنوب اول دخى كنديه نظام الملك ديو لقب قويوب سكه وخطبه ده شريك اولمغين امرا واعيان
اولان خليفه نك ديوانه واروب بعده شيخه واروب لازم اولان اموره بيورلدى وطغرا يازدرمغه شيخ كندو
دواتدارنى خليفه يه كوندروب لازم اولانى خليفه يه يازديروب بنه شيخه كتوروب انده تقسيم اولنوردى *
بعده شيخ قوت وشوكت واستقلال بولوب سلاطين سابقه عادتنجه خليفه خلافتده طوروب سلطنت بوكا
اولمق ايچون خليفه يه تكليف ايتدكده اودخى نوله لكن بن قلعه سراينده چيقوب شهرده اوالكى منزله كوچه يم
ديوب شيخ بونى قلعه ده محبوس كبى طوروب خلقه قارشدرمق ايچون كوچمكه رضا ويرميوب بى منت
وبى اجازت ماه شعبانده تغلبله پادشاه اولوب كنديه مؤيد لقبن قويوب خليفه يى خلافتدن دخى رفع وانك
برادرى داودى نصب ايدوب مستعينى اهل وعياليله براوه قويوب خلقه بولشمقدن منع طريقيله حبس
شكللو ايتدى (نظم) الدهر دولاب يدور * به السرور مع الشرور * بين الفتى فوق السما * فاذابه تحت الصخور
(نثر) شام حاكمى امير نوروز شيخك خليفه يى رفع ايتديكنه انجنوب شيخله جنكه عزم ايدوب شيخ ايشتدكده
سكز يوز اون يديده شامه عسكر چكوب كيدوب مستعينى قيد بندله اسكندريه قلعه سنه حبسه كوندروب
بعد زمان ملك ظاهر ططر يادخى صكره ملك اشرف برسباى تخته چقدقده مستعينى حبسدن چيقاروب
مصره كلمكه اجازت ويردكده مستعين اسكندريه شهرندن حظ ايدوب انده تجارتدن دخى وافر مال دخى
تحصيل ايتمكين انده قالوب سكز يوز اوتوز اوچ جمادى الاخره سنده قرق ياشندن اكسك ايكن طاعوندن
وفات ايدوب خلافتى يدى ييل اوچ آى وبو مدتك ايچنده التى آيده هم خليفه هم سلطان نامنه اولوب لكن
مزبور شيخ محمودينك مغلوبى كبى ايدى (فصل ثانى عشر در احوال معتضد بالله داود بن المتوكل على الله)
سابقا مذكور اولان شيخ محمودى تغلبله تخته چقوروب سكز يوز اون بشده بونك برادرى مستعينى خلافتدن
رفع وبونى نصب ايتدى * يكرمى درت محرمنده قرق ياشنده مزبور شيخ وفات ايدوب يرينه اوغلى احمد پادشاه
اولوب ماه شعبانده وزيرى ططر آنى رفع ايدوب تخته كندو چقوب ذى الحجه ده ططر وفات ايدوب يرينه
اوغلى محمد چقوب يكرمى بش ربيع الآخرنده محمدى وزيرى برسباى رفع ايدوب يرينه كندو چقوب قرق
بر ذى الحجه سنده برسباى وفات ايدوب يرينه اوغلى يوسف چقوب قرق ايكى ربيع الاولنده يوسفى وزيرى چقمق
رفع ايدوب يرينه كندو چقوب * اشبو سلطانلرك هر بريسنه خليفه اجازت ويروب مقرر قيلمشدى
بو سلاطينك احواللرى آشاغيده كلور (نظم) منه درجهان دل كه بيكانه ايست * چو مطرب كه
هر روز در خانه ايست * نه لايق بود عشق بادلبرى * كه هر بامدادش بود شوهرى (نثر) سكز يوز
قرق بشده معتضد دور ودراز خسته اولوب ربيع الاولده التمش اوچ ياشنده وفات ايدوب خلافتى اوتوز ييل
مقدارى ايدى (مناقب) مرويدركه علم وكمالده وهر حالده اشراف خلفادن اولوب پاك اعتقاد صاحب
اوراد عظيم الشان ايدى عميم الاحسان ذكى وعاقل واكثر علومدن حصه يه نائل ودائما فضلا ايله مختلط
وقلب صفا جلى معاشرت اهل عرفانه مرتبط ايدى * غايت بلند همت اولمغين جلسا وندما ايله خلفاء قدما
معامله سن ايتمك ديليوب لكن اوقدر وسعتى اولمامغله احيانا زير بارديونده زبون اولوردى (عجيبه) مرويدركه
بونك زماننده سكز يوز يكرمى بشده برخاتوندن برخنثى اوغلانجق طوغدى كه هم ذكرى وهم فرجى
اولوب ايكى آوجى ايچنده بررالى وباشنده صغر بوينوزى كبى ايكى بوينوزى اولوب لكن فى الحال وفات ايتدى
(متفرقات) ينه يكرمى بشده مصرده عظيم زلزله اولدى * بونك زمان خلافتنده وفات ايدن كبار مشاهيرك
بعضى بونلر ايدى (١) مجد الدين فيروز آبادى كه صاحب قاموسدر وعز الدين ابن جماعه وجلال الدين
البلقينى وسراج الدين قارئ الهدايه مؤلف فتاوى وشمس الدين البرماوى شارح بخارى ومولانا قاره
يعقوب قرمانى وابن الجزرى شيخ القراء وابن حجه ديمكله معروف شاعر ومنشئ فاضل كه بديعيه

آدلو کتاب مؤلفیدر ودخی نیجه‌لر (فصل ثالث عشر دراحوال مستکفی بالله سلیمان بن متوکل علی الله
برادری معتضد وفاتنده انك تعیینیله بیعت اولندی غایتده صالح وعاقل ودیندار وکثیر السکوت وکثیر التلاوه
وعبادتکار اولوب * تاریخ الخلفاده شیخ جلال الدین سیوطی بنم پدرم بونك امامی وغایتده مقبولی ایدی
بز بونك خانهٔ خیر آشیانه سنده نعمت بیکرانه سیله پرورده اولمشز در آل عمر بن عبد العزیز دنصکره بونك
آل واتباعی کبی اصحاب عبادات بر طائفه کلمامشدر * سکز یوز اللی درت ذی الحجه سنك آخرنده مقدما خسته
اولمغین وفات ایدوب مصر سلطانی چقمق بونك غایت محب ومعتقدی اولمغین تابوتی اوکنجه یایان یوریوب
برقاچ دفعه تبرکا کوتوروب پدرم دخی قرق کوندنصکره وفات ایتدی شیخ الاسلام ابن حجر بونك زماننده
وفات ایتدی دیمشدر (فصل رابع عشر دراحوال قائم بامر الله حمزه ابن المتوکل علی الله) حیاتده اولان
ایکی برادرندن دخی اسن وارشد واحسن اولمغین خلافته بیعت اولندی * لبیب ومهیب کسنه ایدی سکز یوز
اللی یدیده سلطان چقمق وفات ایدوب اوغلی عثمان تخته چقوب بر بچق آیدنصکره وزیری امیر اینال عثمانی
رفع ایدوب یرینه کندو چقوب اللی طقوز رجبنده اینال بغی منال (نظم) امور تضحك السفهاء منها *
وتبکی من عواقبها الالبا * مفهومنجه بعض خصوصده خلیفه یه اغبنوب سرایه چاغردوب واردقده
قاقیوب خلیفه دخی اسائتده ایکنت اولمغله جواب ویررکن اینال فهم ایدهمیوب طوتوب قلعه‌ده حبس
وبرادری یوسفی نصب ایتدیروب بعده محبوسی اسکندریه یه کوندروب اندهحبس ایتدیروب التمش برده
اطلاق ایتدردکده اسکندریه‌ده ساکن اولوب التمش اوچده انده وفات ایتدی * خلافتی بش ییل ایدی
(فصل خامس عشر دراحوال مستنجد بالله یوسف بن المتوکل علی الله) برادری رفعنده یرینه
کچورلمشدر * سکز یوز التمش بشده اینال وفات ایدوب یرینه اوغلی احمد تخته چقوب بوسنه‌نك رمضاننده
امیر خوشقدم احمدی رفع ایدوب یرینه کندو چقوب یتمش ایکیده وفات ایدوب یرینه یلبای چقوب
ایکی آیدنصکره عسکر یلبایه هجوم ورفع ایدوب یرینه تمربغا چقوب ایکی آیدنصکره اودخی عسکر
هجومیله رفع اولنوب ویرینه امیر قایتبای نصب اولندی (نظم) یا طالب الدنیا الدنیة انها *
شرك الردی وقرارة الاکدار * دارمتی ما اضحکت من یومها * ابکت غدا بعد الها من دار (نثر)
مزبور خلیفه ایکی ییل مفلوج اولوب سکز یوز سکسان درت محرمنده طقسان یاشنده وفات ایتدی
خلافتی یکرمی بش ییل ایدی (فصل سادس عشر دراحوال متوکل علی الله عبد العزیز بن یعقوب
بن المتوکل علی الله) سکز یوز اون طقوزده طوغوب سکسان درت محرمنده عمیسی مستنجد یرینه چقوب
خلیفه اولدی * پدری یعقوب خلیفه اولمامشدر * اشبو متوکل حمید الخصال سدید الفعال محبوب القلوب
مسلوب العیوب عالم کامل صالح عامل اولوب مستکفی باللهك دامادی ایدی * سکسان بشده مصر
عسکری سر عسکر امیر یشبك دویدار ایله ولایت عراقه کوندریلوب رها شهری قربنده یعقوب شاه
ابن حسن ایله صواشوب مصریلر صینوب کیمی قیریلوب باقیلری اسیر اولوب یشبك بوینی اورلدی * سکسان
التیده مصرده عظیم زلزله اولوب بنالر حتی طاغلر صارصلوب لکن تیز ساکن اولدی * اشبو سنه‌ده مصره
فاتح قسطنطنیه اولان صاحب قران زمان فخر آل عثمان مرحوم ومغفور سلطان محمد خان حضرتلرینك
وفاتی خبری واوغلی سلطان بایزید خانك جلوسی خبری کلوب بعده شهزاده سلطان جم برادرندن خوفا
قاچوب مصره کلوب سلطان قایتبای غایت رعایت وزیاده تعظیم ایدوب جم برغم مصردن حجه کتدی
اشبو سنه شوالنده مدینهٔ منوره‌ده مسجد حضرت رسول صلی الله علیه وسلم مناره‌لرندن برینه برکیجه
یلدرم اینوب مسجد شریف یاندیغی خبری کلدی * بعده سلطان قایتبای انی مجددا بنا ایتدی تکمیل آشاغیده
کلور * طقوز یوز اوچ محرمی اواخرنده متوکل خلیفه وفات ایدوب ماه صفرده وصیتی اوزره یعقوبه بیعت
اولنوب مستمسك بالله دیو لقب قوندی * تاریخ الخلفاء سیوطی بو محلده تمام اولوب بوندن آشاغیسی
یازلیوب خمیس آدلو کتاب سیر آخرنده ومیرخوانده مزبور مستمسك طقوز یوز التی شوالك اول کونی
دویدار کبیر قانصو غوری یی اتفاق اهل مصر له سلطنته چکوردی دینوب مزبور خلیفه نك سائر احوالی
یازلیوب مرحوم سلطان سلیم خان مصری فتح ایتدیکی وبعد زمان وفات ایدوب یرینه مرحوم سلطان

سلیمان خان پادشاه اولدیغی اجمالا یازیلوب بو کتاب دخی بو محلده تمام اولمغین ظن غالب بودرکه سلطان سلیم مصری فتحه کلدکده مستمسك بالله حیاتده و خلافتده موجود بولنمش اوله * والله اعلم بالصواب

(باب تاسع عشر در احوال ملوك چراکسه) اشبو طائفه چرکس جنسندن یکرمی بش نفر آزادلو قول ایدیلر * ظهورلری یدی یوز سکسان درتده ومدت سلطنتلری یوز اوتوز سکز یل اولوب تختکاهلری مصر دار النصر ایدی

(فصل اول در احوال ملك ظاهر سیف الدین برقوق الچرکسی العثمانی) چرکس جنسی اولوب امراء مصردن امیر یلبغای کبیرك معتقیدرعاقل وعدل اتمغه و محب صلحا وعلما بر امیر دلیر صاحب تدبیر ایدی * فوائح مسکیه ده هجرت حضرت رسول صلی الله علیه وسلمدن مائه ثامنه ده مجدد دین یعنی ناصر و مؤید شرع سید المرسلین زمرۀ سلاطینندن برقوق علمادن سراج الدین بلقینی شافعی ایدی دینمشدر آخر ملوك ترکمانیه اولان ملك صالح حاجینك وزیری والتی یاشنده اوغلانجق اولمغین اتابکی ایکن یدی یوز سکسان درت رمضاننده تغلبله انك یرینه تخته کچدی * طقسان برده حلب بکی یلبغای ناصری مصره عسکر چکوب برقوقی طوتوب کرکه کوندروب صالحی تکرار تخته کچوروب صالحه کندوسی وزیر اولدی * طقسان اوچده امیر منطاش یلبغایی حبس ایدوب برقوقی قتله آدم کوندروب اوکسنه کرك خلقنك مبغوضلری اولمغین خلق انی قتل ایدوب برقوقی چیقاردقلرنده آز کسنه ایله شامه واروب شام بکی جانتمر عسکرله قارشولیوب صواشوب صیوب شهره قومیوب حلب بکی کمشبغا برقوقه معاونته کلوب وافر عسکر جمع ایدوب صالح دخی مصردن خلیفه و منطاش عظیم عسکرله کلوب شام قربنده صواشلوب ایکی طرف دخی کاه غالب وکاه مغلوب اولمغین حیرتده ایکن کمشبغا حلبه منطاش شامه قاچوب برقوق سراسیمه کزرکن (نظم) اذا اقبلت جاءت تقاد بشعرة * وان ادبرت ولت تقد السلاسلا * مصداقنجه ملك صالحك چادری اوزرینه اوغرایوب بیلوب اینوب صالحی طوتوب یرینه کچوب ایکنجی دفعه تخته کچوب اوتوروب چادر یاننده کیلرنا چارا ینوب برقوقه سرفرو ایدوب دستبوس ایدر اولدیلر (المحرره) بخت وطالعله ایدر ایشی کشی * بختسز عکسه دونر هر جنبشی (نثر) بعده منطاشله جنککه یلبغایی کوندروب حمصده عظیم جنك وامرادن نیچه لر قتل اولنوب منطاش قاچوب یلبغایه برقوق شام بکلکی خبرین کوندردی * طقسان اوچده منطاش شامه عزم ایدوب حمایی آلوب بعلبکه واردقده یلبغا عسکرله اکدوب منطاش غیری یولدن شامه کلوب یلبغا دخی کلوب نیچه کون صواشوب برقوق ایشدوب مصردن فی الحال عسکرله چیقوب منطاش ایشتدکده شرقه قاچوب برقوق شامه اندن حلبه کلوب دوندکده یلبغا ایله بعض امرایی قتل ایتدی * طقسان درتده برقوق مصره کیروب منطاش بر عرب بکنه واردیغی ایشتمکین انی ایستدوب اودخی ویردکده حلبده قتل اولنوب باشی مصره کتورلدی * اشبو یلجمده قره قیونلیدن ترکمان پادشاهی قره یوسف بن قره محمد تبریزی فتح ایدوب مفتاحلرین سلطان برقوقه کوندروب بودخی اکا سلطنته اجازتله خلعت کوندردی * طقسان بشده بغداد پادشاهی سلطان احمد بن اویس تیمورلنکدن قاچوب مصره کلوب برقوق انی زینت وشوکتله قارشولیوب بغایت رعایت ایدوب تیمور عراق عرب وجمله بلاد عجمی آلدیغی خبرویردی بعده تیمور برقوقه ایلچی کوندروب برقوق انلری یولده قتل ایتدیروب تیمور ایشتدکده شامه عزم ایدوب موصل قربنده رها شهرین الوب نهب وغارت ونیچه کسنه لر اسیر ایدوب دونوب کتدی * طقسان التیده برقوق سلطان احمد ایله شامه کلوب احمدی بغداده کوندروب وارد قده بغدادی آلوب سکه یی برقوق نامنه ایتدی * طقسان یدیده سلاطین آل عثماندن یلدرم بایزید خان ابن مرادخان بروسه شهرندن برقوقه وخلیفه یه ایلچیله هدایا و محبتنامه کوندروب سلطنته اجازت شرعیه طلب ایدوب ایکیسی دخی اجازت خبرین کوندردیلر * هجرتك تمام سکز یوزنده برقوق خسته اولوب ماه شوالده وفات ایتدی * اولکی سلطنتی التی یل یدی آی ایکنجی طقوز یل طقوز آی اولوب مصرده بر جامع و مدرسه یاپوب قدسده مطبخ حضرت خلیل اللهه بر کوی وقف ایتمشدی

(فصل ثانی در احوال ملك ناصر فرج بن برقوق) پدری وفاتنده اون ایکی یاشنده تخته کچمکین شام بکی تنم حلب بکی اقبغا اتفاقیله عصیان ایدوب عسکر جمع ایتدکلرنده

يلدرم بايزيد خان بروسه دن كلوب ملاطيه يى محاصره ايله آلوب سكز يوز ايكيده ناصر مصردن شامه كيدوب
تمردخی عسكرله چيقوب قدس اطرافنده صواشلوب تمر صينوب طوتلوب ناصر منصور باسرور موفور
دونوب مصره كلدى (مفاسد تيمور) يته بو يل تيمورلنك سكز كره يوز بيك عسكرله و برقاچ فيلله
هندستان سفرندن دونوب برقوقك وفاتن ايشيدوب شاد اولوب سيواسه كلوب محاصره ايدوب بعده
امانله الدقده غدر ايدوب چقورلر قازديروب بواوج بيك صاغ كمسنه يى كوموب شهرى ياقوب يقوب
انواع ظلم وفسادا يتمشدركه فلان ظالم تيمور سيواسه ايتدوكن ايتدى ديوبن اصحاب الملل ضرب مثل اولمشدر
بعده بهسنى قلعه سن آلوب حلبه عزم ايتدكده عساكر اسلاميه حلبده جمع وقدوم ضرر لزوم تيموره ديده
وسمع اولوب شاه تيمور بى نور پرزور فرزانه آتلو و پياده عسكر بى كرانه و برقاچ فيل كوه نشانه ايله
كلوب نطع شهر حلبده بخت فرخ ايله رخ نما و بادئ سفك دما اولدقده اهل حلب نجاة طلب شهره قاچوب
مجرداز دحامدن بيحد كمسنه هلاك اولوب عسكر تيمور بونلرى پامالى مقتول ومأسور ايدوب بعده شهرده
برقاچ كونه دك انواع ظلم وقتل وفساد ايدوب علمايى چاغردوب مفتىء حنفى اولان مولانا محمد بن شحنه ايله
واروب بولشدقلرنده قيل وقال وجواب وسؤال ايدوب ابن شحنه دن حظ ايتمكين حلبده قوديغى بكه
علمايى رعايت وحمايت ايلمك امر ايدوب بعده شامه كيدوب مصردن سلطان ناصر عسكرله شامه كلوب
محكم صواشوب تيمور صيغمغه يقلشوب لكن ناصرك بعض بكلرى خيانت ايتمكين ناصر احتياطا مصره
كيدوب تيمور دمشق شامه كيروب حلبه ايتدوكندن زياده ايدوب بعده دونوب حلبه يقلاشدقده حلبى
آتشه ياقديروب عجمده قراباغه كيدوب سكز يوز درتده تيمور يلدرم بايزيد خانك اوزرينه كلوب آشاغيده
تفصيل اولنه جق وجهله انكورى شهرنده محض حكمت رب قادرا كبرايله تيمورا كاظفر بولدى (نظم)
خداى عزوجل را بضمن هرچه كند * لطيفه ايست كه كس را ازان خبر نبود (نثر) ينه بو يلده
تيمور سابقا مصره حبسله كوندرلمش بر بكنى طلبه ايلچى كوندروب ملك ناصر دخى بكى وايلچى يى
رعايتله كوندرمكين تيمور حظ ايدوب ناصره هدايا ايله برفيل كوندردى * سكز يوز التيده سابقا مصره
كلوب كيدوب بغدادده تكرار پادشاه اولان سلطان احمد بن اويس تيمور خوفندن قيصور تنده قاچوب
شامه كلوب ناصر امريله طوتلوب حبس اولندى * اشبو يل تيمورك مصره كلان ايلچيلرى دونوب
ناصر دخی تيموره هدايا ايله برزرافه يعنى زورناپا و برقاچ نعامه يعنى دوه قوشى كوندردى بوسنه ده حلبده
وبعض يرلرده عظيم زلزله لر اولدى * سكز يوز سكز ربيع الاولنده ناصر كندو امراسنك اختلافندن قاچوب
كيزلنوب برادرى ملك منصورى تخته كچورديلر ناصرك اشبو اولكى سلطنتى التى يل وبش آى ايدى
(فصل ثالث در احوال ملك منصور عبد العزيز بن برقوق) برادرى كيزلندكده يرينه كچورلوب
اللى سكز كوندنصكره ينه برادرى ظهور ايتمكين تخته كچوب بونى طوتوب اسكندريه يه كوندروب
انده قتل ايتدردى (نظم) دنيا كه درو ثبات كم مى بينم * در هر فرحش هزار غم مى بينم * چون كهنه
رباطيست در و هر طرفى * راهى به بيابان عدم مى بينم (فصل رابع در احوال ملك ناصر فرج بن برقوق)
مقدما كيزلندكده يرينه برادرى كچورلوب اللى سكز كوندنصكره ظهور ايتمكين ايكنجى دفعه تخته كچدى *
سكز يوز اون بشده امرادن شيخ محمودى ايله نوروز آدلو مانندسك بدرلك ايكى بك شامده خروج ايدوب
ملك ناصر مستعين خليفه ايله مصردن يله چيقوب واروب ناصر جنككده مغلوب وخاسر اولدقده
امرا بلا امر بونى عزل وقتل وينه خليفه يى سلطان ايتديلر ناصرك عمرى يكرمى التى يل اولكى سلطنتى
التى يل بش آى ايكنجيسى التى يل طقوز آى ايدى (فصل خامس در احوال ملك عادل مستعين بالله
عباس ابن المتوكل على الله) محمد خلفاء عباسيه مصردن اولمغين بونك تفصيل احوالى اوچ ورق مقدم
كچمشدر سكز يوز سكزدنبرو مصرده خليفه ايدى سفر اوستنده ناصر قتلنده امرانك كلى منت وابراملريله
تخته كچورلوب خروج ايدن شيخ محمودبوكا وزير اولوب نظام الملك ديو لقب قونوب سكه وخطبه ده شريك اولوب
التى آيدنصكره خليفه يى تغلبله ظلما حبس ايدوب يرينه تخته كچوب درت يلدنصكره اسكندريه يه كوندروب
حبس ايتديروب بعد زمان مصر سلطانى ملك ططر يا ملك برسباى بونى حبسدن چيقاروب اسكندريه ده

مجاورت اختیار ایدوب سکز یوز اوتوز اوچده طاعوندن وفات ایتدی (فصل سادس در احوال ملك مؤید شیخ المحمودی الظاهری) اسمی شیخدر سابقا محمود آدلو بازرکانك قولی اولغین محمودی دیکله بعده ملك ظاهر برقوقك قولی اولغین ظاهری دیکله مشهور ایدی * اوج درت ورق مقدمده مستعین فصلنده تفصیل اولندیغی اوزره سابقا شامده خروج ایدوب بعده مصره سلطان وخلیفه اولان مستعین باللهك وزیری وسکه وخطبه ده شریکی اولوب سکز یوز اون بش شعبانتده انی ظلما رفع وحبس ایدوب تخته کندو کچوب ملك مؤید دیو لقب قونوب * اون التی ذی الحجه سنده مستعینك برادری معتضد باللهی خلیفه دیکوب شام بکی امیر نوروز بوظلمی ایشدوب شیخله جنکه عزم ایدوب شیخ دخی ایشتدکده سکز یوز اوق یدیده مستعینی اسکندریه یه حبسه کوندروب کندو شامه عسکر چکوب سکز یوز یکرمیده مصرده حالا مؤیدیه دیدکاری برلطیف جامع شریف ومدرسه یاپوب یکرمی درت محرمنده وفات ایدوب سلطنتی سکز یل بش آی ایدی (فصل سابع در احوال ملك مظفر احمد ابن ملك مؤید شیخ) پدری یرینه کچوردیلوب امیر ططر وزیر واتابکی اولوب یدی آی دنصکره ططر احمدی رفع ایدوب یرینه کندو کچدی (فصل ثامن در احوال ملك ظاهر ططر) قول جنسیدر ملك مظفرك وزیری واتابکی ایکن سکز یوز یکرمی درت شعبانتده تغلبله یرینه کچوب اوچ آیدنصکره وفات ایتدی (فصل تاسع در احوال ملك صالح محمد ابن ملك ظاهر ططر) پدری وفاتنده یرینه کچوردیلوب درت آیدنصکره وزیری واتابکی اولان امیر برسبای بونی رفع ایدوب یرینه کندو کچوب ملك صالح بعد العزل مصرده کمال عزت وحرمت وحضور ورفاهیت اوزره معیشت ایدوب سکز یوز اوتوز اوچده طاعوندن وفات ایتدی (فصل عاشر در احوال ملك اشرف برسبای الدقماقی) سلطان برقوقك عبد معتقدر ملك صالحك وزیری ایکن سکز یوز یکرمی بشده تغلبله آنی رفع ایدوب یرینه کچدی * یکرمی طقوزده قبرس جزیره سن کفارالندن فتح ایدروب پادشاهی اسیر اولمشیکن آزاد ایدوب هر ییل خراجه کسدی * اوتوز التیده دیار بکره بالذات سفر ایدوب زمان سلطنتنده مصرده براعلا مدرسه بنا ایدوب قرق بر ذی الحجه سنده وفات ایدوب سلطنتی اون التی ییلدر (فصل حادی عشر در احوال ملك عزیز یوسف ابن ملك اشرف برسبای) پدری وفاتنده یرینه کچوب اوچ آیدنصکره وزیر واتابکی امیر چقمق بونی رفع ایدوب اسکندریه یه کوندروب یرینه کندو کچوب سکز یوز التمش سکزده یوسف اسکندریه ده وفات ایتدی (فصل ثانی عشر در احوال ملك ظاهر چقمق العلائی) سلطان برقوق عتقاسندن ایدی ملك عزیزك وزیری ایکن تغلبله یرینه کچمشدر زماننده نیجه جوامع وصوامع وبعض مواضع تعمیر وبنا ایتدیروب خیرات ومبراتی بیحد وحسنات وصدقاتی لاتعد در خصوصا حرمین محترمین خلقنه هر ییل دریادن کمیلرله بغدای کوندرلمکیچون کویلر وقف ایدوب هر کون بر اردب بغدای بیشمك شرط ایتدی * سکز یوز قرق یدیده حج ایدوب اللی یدی صفرنده خسته اولدقده حسن اختیاریله اوغلی تخته کچوروب برایکی هفته دنصکره کندو وفات ایتدی (فصل ثالث عشر در احوال ملك منصور عثمان ابن ملك ظاهر چقمق) پدری خسته ایکن بونی تخته کچوروب قرق کوندنصکره امرادن امیر اینال تغلبله بونی رفع ایدوب یرینه کندو کچوب بونی اسکندریه یه کوندردی اهل علم وصلاح وکمال اولغین اللی بریاشنده وفات ایدنجه یه دك علم وعبادته اشتغال ایتدی (فصل رابع عشر در احوال ملك اشرف اینال الناصری) ملك ناصر فرج بن برقوق معتقاتندن ایدی * سکز یوز اللی یدی ربیع الاولی غره سنده ملك منصوری رفع ایدوب یرینه کندو کچدی * سکز یوز التمش بشده خسته اولدقده حسن اختیاریله اوغلی احمدی تخته کچوروب ارتسی کندو وفات ایتدی مصرده برمدرسه یاپوب قدسده حضرت ابراهیم وبرفاج انبیا علی نبینا وعلیهم الصلاة والسلام مزارات شریفه لرینه آغربها لوزرباف اورتولر طوقدوب اورتدرمشدر * قدسده بعض خیراتی دخی وار در سلطنتی سکز ییل وایکی آی ایدی (فصل خامس عشر در احوال ملك مؤید احمد ابن ملك اشرف اینال) پدری یرینه کچوب درت آیدنصکره سکز یوز التمش بش رمضاننده امیر خوشقدم تغلبله بونی رفع ایدوب یرینه کندو کچوب بعده احمد سکز یوز طقسان بشده اللی سکز یاشنده وفات ایتدی (فصل سادس عشر در احوال ملك ظاهر

خوشقدم) سابقا ذکر اولنان ملك مؤید شیخ محمودینك عتقاسندندر احمد بن اینال یرینه تغلبله کچوب
التی ییل والتی آی سلطنت سوروب سکز یوز یتمش ایکی ربیع الاولنده وفات ایدوب نیجه آثار خیراتی واردر
مکهٔ مکرمه طاغلر اورتاسنده اولمغین شهره سیل کلسون دیو اوزاقدن برعظیم سد بنا اولنوب
حالا سد خوشقدم دیمکله مسمی اولانی غالبا او بنا ایتدرمشدر (فصل سابع عشر در احوال ملك ظاهر یلبای
العلائی المؤیدی) خوشقدم وفاتنده یرینه کچوب اللی یدی کوند نصکره مصرده عسکر هجوم ایله بونی رفع
وامیر تمربغایی نصب ایدوب بونی اسکندریه یه کوندروب اوسنه ایچنده آنده وفات ایتدی (فصل ثامن عشر
در احوال ملك ظاهر تمربغا الظاهری) اتفاق عسکرله یلبای یرینه کچوریلوب اللی سکز کوند نصکره
عسکر بوکا دخی هجوم ورفع ویرینه امیر قایتبایی نصب ایتدیلر * بعده تمربغا عزت وحرمت ایله مصرده
دمیاط شهرینه کوندریلوب بعده اسکندریه ده متقاعد اولدی (فصل تاسع عشر در احوال ملك اشرف
قایتبای المحمودی الظاهری) مصره محمود آدلو بازرکان کتوروب بعده سلطان برسبایك قولی
بعده ملك ظاهر سلطان جقمغك قولی اولوب جقمق آزاد ایتمشدی * تمربغا رفع اولندقده سکز یوز یتمش
ایکی رجبنك التنجی کونی قرق التی یاشنده تخته کچورلدی (مناقب) مرویدرکه آق بکزلو خوب صورت
بلند قامت منور روی پسندیده خوی فصیح اللسان ملیح البیان صالح ولبیب شجیع ومهیب مدبر
ومصیب اولوب هر حالده خیار کبار ملوك سلف جلیل الاعتباردن معدود اولمغه سزاوار برپادشاه عالیجاه
رعایا پناه ایدی * مناقب واحوالی کتاب مستقل اولمغه متحمل اولوب ندکاو توصیف اولنسه کبروقصوری
اولوب عدل وداد ایله تعمیر بلاد وترفیه عباد ایتمشدی * سکز یوز یتمش درتده مکهٔ مکرمه ده
مناده مسجد خیفی وعرفاتده مسجد نمره یی وقبهٔ عرفاتی وموقف حجاجك ایکی حدی اولان ایکی علمی
ومزدلفه ده مشعر الحرامك نرد بانلرین وراه جده خلیص آدلو منزلده برکهٔ عظمی بنا ایتدیروب اول حوضه
اقارصو کتوردی * بریل صکره عرفاتك اقان پیکاری کسلمکین اقتدیروب یتمش طقوزده مکه شهرنده
زمزم شریف قیوسی قبه سنی ومقام حضرت ابراهیمی وحنفیلر مقامن تعمیر ایتدیروب یتمش طقوزده حرم
شریفه برمنبر کوندروب هر ییل کعبهٔ معظمه یه اورته جك اورتو تعیین ایتدی * مرویدرکه مکه ومدینه
وقدس ده واسع وبلند ومرخم وبی مانند مدرسه لر وحرمین شریفینده عمارتلر ومصره قریب قطیه قصبه سنده
بر جامع یاپوب حرمین شریفین خالقنه دشیشه دیمکله معروف ومشهور نیجه بیك اردب بغدای وحبوبات
تعیین ایدوب وقف ایتدوکی معمور قریه لردن تحصیل اولنوب هر ییل سویس دریاسندن کوندریلوب
نیجه بای وکدایه اندن وایه اولوب پخته وخام توزیع وانعام اولنور * مدینهٔ منوره ده مسجد شریف حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم مناره سنه بحکمة الله برکیجه ییلدرم اینوب جمله مسجد یاندقده مجددا آنی لطیف
بنا ایدوب حالا مزار لامع الانوار عرش اعتبار رسول مختاری احاطه ایدن مصنع ومشبك توجدن التون
یالدزلی قفص واسع وعظیم بونك اثر یدر والحاصل خیراتی بیحد وحسناتی لا تعددر * مرویدرکه کمال
شجاعتدن غایت آز عسکرله مصردن نهر فرات اطرافنه سفره وارمشدی وکمال دیانت واحتیاطندن
برمنصب وجهت محلول اولدقده غایت مستحقنه ویرملك ایچون برقاچ آی توقف واهتمامده تجسس وتکلف
ایدردی * شکر الله سعیه الموفور (وقایع) بعض حوادث زمان سلطنتی بونلردرکه سکز یوز یتمش
طقوزده ممالك روم وحلب اراسنده بعض ولایتلره تغلب ایدن شهسوار طوتلوب مصره کتوریلوب صلب
اولندی قایتبای قبل السلطنه ایکی کره حج ایتمش اولوب بعده سکسان درتده دخی کیدوب مدینه فقراسنه
التی بیك مکه فقراسنه بش بیك فلوری تصدق ایدوب مکه ده اولان مدرسه سنه شیخ ومریدلر نصب ایتدی *
سکسان بشده سر عسکری اولان امیر یشبك دویدار عسکر مصر ایله سلطان یعقوب بن حسن ایله جنکه
کیدوب رها شهرنده صو اشلوب مصر یلر قتل واسیر اولوب یشبکك بوینی اورلدی * سکسان التیده
مصرده عظیم زلزله اولوب بنالر وطاغلر صارصلوب آز زمانده ساکن اولدی * ینه بو ییل فاتح قسطنطنیه
اولان مفخر آل عثمان مرحوم سلطان محمد خانك وفاتی واوغلی سلطان بایزید خانك جلوسی خبری کلوب بعده
شهزاده سلطان جم برادری خوفندن قاچوب مصره کلوب قایتبای اکا غایت رعایت ایدوب مصردن

شامه اندن مكه يه حجه كتدى * طقوز يوز بردى الحجه يا خود ذى القعده سنك يكرمى سكزنده سلطان قايتباى
نمش بش ياشنده وفات ايدوب سلطنتى يكرمى طقوز ييل ودرت آى وايكى كون ايدى * رحمة الله عليه
وعلى امثاله (فصل عشرون دراحوال ملك ناصر محمد بن ملك اشرف قايتباى) پدرى خسته اولوب
وفاتندن ايكى كون مقدم خليفهٔ زمان متوكل على الله ايله اركان واعيان بونى سلطان ايدوب سن بلوغده
جوان ايدى سرعسكر اولان دويدار كبير امير قانصو خمسمايه وزير واتابكى اولوب ايكنجى كون سلطان
قايتباى وفات ايتدى * طقوز يوز ايكى جمادى الاولينك يكرمى سكزنده قانصو خليفه ايله علما وامرايى
جمع ايدوب محمدك سلطنته عدم قدرتى بيلنوب خلع ايتديرلوب يرينه كندو كچوريلوب بيعت اولندى
(فصل حادى وعشرون دراحوال ملك اشرف قانصو خمسماية الاشرفى القايتبايى) سلطان قايتباى
معتقلرندن اولوب قانصو خمسمايه ديرلر ايدى غالبا سابقا عسكردن بشيوز نفرك ضابطى اولديغيچون
ايدى * جليسى ملك ناصرك وزير واتابكى ايكن خلقى جمع ايدوب انى خلع وكندويى نصب ايتدردى *
اوچ كوندنصكره عسكر حركت ايتدكده قدسه قريب غزه شهرنه قاچوب خان يونس وقعه سنده
ناپديد اولدى (نظم) بكزر جهانك ايشى همان قوش جمالنه * اكله بو سوزى عارف ايسك دوش
خيالنه (فصل ثانى وعشرون دراحوال ملك ناصر محمد بن ملك اشرف) سابقا ذكر اولنديغى اوزره
اوغلانجقدر ديو سلطنتدن خلع اولنوب اوچ كوندنصكره طقوز يوز ايكى جمادى الاخره سنده
رشد وبلوغى ثابت اولوب ايكنجى دفعه تخته كچوريلوب بونك يرينه كچن قانصو قاچوب بعده ناصر
ذو الرأى القاصر (نظم) ان الشباب والفراغ والجده * مفسدة للمرء اى مفسده * مفهو منجه اراذل
وفسقه ايله معاشرت وفواحش ومنكراته مباشرت ايدر اولدقده مصر شهرينك قارشو سنده جزيرهٔ جيزه
صحبه سنده طقوز يوز درت ربيع الاولى نصفنده قتل اولنوب اولكى سلطنتى التى آى ايكى كون ايكنجيسى
قريب ييل والتى آى ايدى (فصل ثالث وعشرون دراحوال ملك ظاهر ابو سعيد قانصو) سلطان قايتباى
مرحومك عبد معتقى وملك ناصرك دايسى ايدى يعنى بونك همشيره سى انك والده سى ايدى ناصر قتل
اولندقده خليفهٔ زمان واعيان واركان طقوز يوز درت ربيع الاولينك اون يديسنده جمعه نمازى وقتنده
بوكا بيعت اولندى * عمرى يكرمى ايله او توزما بيننده ايدى بر ييل سكز آى وايكى كون يا اوچ كون كچدكده
طقوز يوز بش ذى القعده سى آخرنده بونك وزيرى واتشته سى جانبلاط تغلب ايتدكده قانصو قاچوب
بر آى مقدارى كيزلنوب بعده اسكندريه يه كوندريلوب قلعه ده قيد وبند پر كزند ايله حبس اولنوب
اون يدى ييل انده طوروب اوغلى دخى طوغوب مرحوم سلطان سليم خان صاحب قران طقوز يوز
يكرمى اوچده كلوب مصرى فتح ايتدكده امراء مصر ايله اسكندريه ده قتل اولنديلر (نظم) بو دهر بى
وفا اولمز جفادن بر نفس خالى * كوكل ويرمه اكا اى عاقل آنك بويله در حالى (فصل رابع وعشرون
دراحوال ملك اشرف جانبلاط) سلطان قايتباى قوللرينك مشهورلرندن ايدى ملك ناصر قانصونك
يرينه كچوب ملك قانصو قاچوب التى آى واون التى كوندنصكره جانبلاط اسكندريه ده قتل اولندى
(نظم) كردش كردون هزاران كونه در * عمردانه چرخ بر طاحونه در * كيمكه كلدى عالمه كتمك كرك *
امر يزدان بويله در تتمك كرك (فصل خامس وعشرون دراحوال ملك عادل سيف الدين طومانباى
الاشرفى) سلطان قايتباى قوللرينك مشهورلرندن اولوب جانبلاط قتل اولندقده طقوز يوز بش
جمادى الاخره سنك اون سكزنده خليفه واركان اعيان معرفتيله مصره سلطان اولدى * سابقا شامه تغلبى
زمانتدنبرو بش آى دخى تخت مصره جلوسندن درت آى مقدارى كچدكده امير قانصو غورى بونك يرينه
كچدى * بعض كتبده اشبو طومانبايى ذكر ايتميوب همان جانبلاط يرينه قانصو غورى كچدى ديو مذكوردر
(فصل سادس وعشرون دراحوال ملك اشرف سيف الدين قانصو غورى الظاهرى الاشرفى)
ابتدا سلطان خوشقدمك بعده سلطان قايتبايك قولى ايدى مرور زمان ايله مصرده دويدار كبير يعنى
سرعسكر وامير الامرا ايكن طقوز يوز اون ايكى شوالنك اول كونى خليفهٔ زمان مستمسك بالله
يعقوب وعلما وامرا معرفتيله طومانباى يرينه كچوب تخمينا اللى التى ياشنده سلطنته بيعت اولندى

مكهٔ مكرمه ده بعض بنالر وتعميرلر ومصرده بج يولنده برقاچ خانلر وقيولر ومصرده يشل كاشى ايله برنى نظير مدرسه وتربه ياپوب وافر وقفلر ايدوب اسكى مصردن چاق يكى مصره دلك نيچه ميل يردن نيل كنارندن سراينه صو كلمك ايچون عظيم كمرلر اوستنه صو يولى ياپدردى (زوال) مرويدركه طقوز يوز يكرميده آسمان شجاعتك باز بلند پروازى وميدان مردانك سر باز وممتازى مرحوم سلطان سليم خان غازى طوائف عجمك پشت وپناهى شاه كمراه اسماعيل دليل ابليس تضليل ايله صحراى چالدرانده مانندشير وپلنك حد وصفدن خارج عظيم جنك ايدوب عاقبت شاه صينوب تير خورده شكار وار فرار ايدوب سلطان سليم رومه كلوب يكرمى ايكيده سليم خانله غورى اراسنده عداوت دوشوب انلر رومدن كلوب غورى دخى چراكسه دن اللى بيك مقدارى عسكرله مصردن كلوب حلبه برقوناق برده مرج دابق صحراسنده ماه رجبك يكرمى بشنده احد كونى وقت سحردن بين الصلاتينه دلك حرب عظيم وضرب اليم اولوب عاقبت (المحرره) مالك الملك سلطنت بخشا * حاكم عدل وفاعل ماشا * ارادت حكمت غايتله سلطان سليم خان كوه تمكين مظهر نصر عزيز وفتح مبين اولوب چراكسهٔ ابالسه منكوب ومقهور ومغلوب ومكسور اولوب غورى يانندن بر طوپ طاشى حدتله كچوب انك صداسندن قولاغى پرده سى يرتلوب الايدن چيقوب سجاده دوشدوب ياتوب جان ويردى * ياخود ار القدمه قتل اولنوب ياقاچوب سز كسنه اولمغين حيرت وغيرت وحرارتدن وزهر قهر دهردن ناشى چتلايوب بعده ميتى بولنوب اول ايدوكى پارماغنده كى خاتمدن بيلندى * مدت سلطنتى اون بش ييل وطقوز آى ويكرمى بش كون ايدى (المؤلفه) دوشدى غورى غورچاه ذلته * چكدى جوردورى ايردى غايته * نعمت دهر آخرى نكبتدرر * اهل ادراكه جهان عبرتدرر

(فصل سابع وعشرون در احوال ملك صالح يا ملك اشرف طومانباى الاشرفى الجركسى القانيباى) سلطان غورينك برادرى اوغلىدر مصرده دويدار كبير وصاحب شجاعت وتدبير اولمغين غورينك وفاتن ايشتدكده اهل مصر طقوز يوز يكرمى ايكى رمضاننده بونى تخته كچورديلر (فتح مصر) مرويدركه سلطان سليم خان صاحب قران حلبدن شامه كلوب انده قشلايوب فصل بهارده مصره واروب طومانباى شكسته راى سابقا شهرلك طشره سنه خندق قازوب كنارنده ايكيوز مقدارى طوپ قلعه كوب ديزوب اوتوز بيك پرارسوار احضار ايدوب خسرو جم جاه فريدون كلاه بنه احوال چراكسه دن امرخبر باى دلالتيله آكاه اولمغين چراكسه نك اردندن يوريوب طوپلر عمل مانده قالمغين چراكسه شاشوب ذى الحجه نك يكرمى طقوزنده خميس كونى قوشلقدن بين الصلاتينه دلك غايت تفصيله محتاج وجهله قتال عظيم وجدال اليم اولوب طرفيندن بيحد كسنه قيريلوب عاقبت عثمانيان عوالى مراتب حقله غالب وطومانباى ولايت مصردن صعيد ايلنه هارب اولدى * بعده پادشاه شهرلك طشره سنده قونمغين طومانباى اطرافدن جمع اولان اون بيك عسكر ايله مصره خفية كلوب شهر زقاقلرينه خندقلر قازوب كوشه بندلر ياپديروب مترسلر قوردقده ايكى كون امرا ايله عسكر اوچنجى كون عسكر ايله پادشاه بالذات ترتيب صفوف وسل سيوفله شهره كيروب زقاقلرده چراكسه نك پياده وسوارلريله ويوكسك اولر پنجره لرندن وطاملرندن اولان نسا ورجال ذوى الجدال ايله تفصيله محتاج انواع وجوهله جنكلر ايدوب عثمانيان هوايى طوپلر وتفنكلر آتوب اولرى ييقوب ياقوب جمله اهل مصردن انواع طريقله تخمينا اللى بيك كسنه تلف اولدقده شهر خلقى پشيمان وتضرع فراوان ايتمكين امانله فتح اولنوب امراء چراكسه دن سكز يوز كسنه طوتلوب ميدانده بيونلرى اورلدى * طومانباى برقاچ آدمله خفية بركى يه بنوب صعيد ايلنه قاچوب طقوز يوز يكرمى اوج محرمنك يكرمى اوچنجى كونى يوم سبتده سلطان صاحب قران عامل نص قرآن تخت عالى بخت مصره دولتله جلوس ايتدى * بعده طومانباى پادشاهه استغفار واعتذار نامه كوندروب اولدخى امانامه ايله اناطولى كتخداسى ونصيحت ايچون مذاهب اربعه قاضيلرين كوندروب طومانبايك مرادى مكر واحتيال وپادشاهى اغفال اولمغين واران مسلمانلرى قتل ايدوب اوچ بيك نفر چراكسه ايله ايلغار ايله كلوب (ارباب الدولة ملهمون) مضمونى اوزره پادشاه دخى مجرد

احتياطا نهرينك جانب غربيسنه كچمكين طومانباى بركيجه كاوب عسكر سلطان ايله عظيم
صواشلوب طرفيندن چوق كسنه دوشوب عاقبت طومانباى بقيهٔ اشرار ايله كارزاردن فرار ايدوب
اسكندريه سمتنه كتدكده اول كيجه پادشاه خبرآلوب بعض سردار ايله كزيده سپاهى درعقب كوندرمكين
(نظم) غضنفر جوش كردون هوش آهن پوش خاراكر * مصاف افروز جنك اندوز اعدا سوز
شيرافكن * اولان عسكر روم ظفر رسوم رشيد ايله اسكندريه اراسنده مانند اجل باعجل بروجل يتشوب
طومانباى بحيره ولايتنه قاچوب كتمك ايچون نيلدن كچركن چاتوب چرا كسه يى برينه قاتوب وبازار عدمه
هپپه صاتوب طومانباى كنديى غرق ايچون لباس وسلاحن نيله آتدقده روميان يوزوب اوچيوزدن زياده
توابعيله طوتوب كتورديلر * بعده پادشاه مصر خزينه سن ضبط وعسكرينه بخششلر ويروب بعده طومانبايه
رعايت وخيانتندن فراغت ايدوب ينه عالى منصب ويرمكه عزم ايدوب امر پادشاهله وزير اعظم ضيافتلر ايلدى
لكن (ع) خيلى مشكلدر كشى ترك ايلمك معتادنى * مضمونجه عامهٔ رعايا وعوام واهل شهر عادت قديمه لرى
اوزره شكايت محلنده دادفرماى ديه جك برده الله ينصر طومانباى ديمكدن فراغت ايتميوب (لمحرره)
دكشمز طبيعت اكر خيرا كرشر * اكا كوره اولور عالم مقرر * مفهومنجه طومانبايك دخى قلبندن خيانته
توجهى كتمدوكى معلوم پادشاه اولمغين پادشاه بونى تشهير وتحقير وفتنهٔ عوامى تسكينله كنديه مصر سلطانلغين
تقرير ايچون ماه ربيع الاولك يكرمى برنجى كونى طومانبايى حماره بنديروب منادىلر ايله شهرى كزديروب
بعده شهر اورتاسنده باب زويله ديدكارى دمورقپوده جمله لباسيله صلب واحتمال شركت غيرى قلوب اهل
مصردن سلب وكنديه طوعا جذب وجلب ايتدى * طومانبايك مدت سلطنتى سلطان سليم مصره كلنجيه دك جمله
اوچ بچق آى ايدى (لمحرره) كيمه كوستردى بودوران صفايى * كه آخر صونمادى جام جفايى * جهانك كمسه يه
يوقدر وفاسى * فنا اوزره قونلمشدر بناسى * نيچون خلقه كشى بويله كريشه * كه بونى عاقبت كيره كريشه (خاتمه)
ممالك مصر وشام وحلبى وجمله ولايت عربى سلطان سليم خان صاحب قران دست هوس برست چراكسه
اباليسه دن ضرب شمشير وحرب كثير ايله فتح وتسخير ايدوب انلرى كسر ورفع وشر وضررلرين دفع ايتدكده دار
النصر عالى قصر مصره ينه چراكسه دن اولوب شاه عالى جاهه شامدنبرو فتح ولايت ومكر وفكر چراكسه يى
دمادم اعلام ايله نيچه معاونت وصداقت اوزره خدمت ايدن امير خيربك نصب وذكر جميل كسب ايدوب
اشرف اقطار جهان اولان ممالك عربستان دلستان ايله (لمحرره) شمس وبدر وخافقين * وجه ارضه زيب
وزين * بلكه محض نور عين * حرمين اكرمين * ممالك سنيهٔ عثمانيه يه ضم وتقليل ترح وغم بلكه تحصيل فرح جم
اولنوب وشاه غازى ومبارز بى مانع وحاجز تختكاه حضرت يوسف صديقى حائز خصوصا ضبط حرمين ايله
خلافت عظمى وامانت كبرايه فائز اولدى بونلرك هر بريسى بر عطيهٔ عليهٔ ربانيه وهديهٔ سنيهٔ سبحانيه دركه
محسود سلاطين اهل اسلام ومغبوط خواقين جهانكيران انام ايدى * من قديم الايام نيچه عظام حكام
اسلامك خدمت حرمين عرش احترام اعظم مقصود ومرام لرى اولوب عمر عزيزلرى آرزوى تامله اختتام
بولمشدى (نظم) دولت وسلطنت آنست كه الله دهد * چون بخواهد كه دهد دولت ناكاه دهد * دركاه
خداى خلايق پناه حضرت الله جل وعلا عن الامثال والاشباهدن تضرع ورجا وتوقع واستدعا اولنوركه
(ان الله طوى لى الارض فرأيت مشارقها ومغاربها وان امتى سيبلغ ملكها ما طوى لى منها) حديث بشارت
نورينك مضمون همايونى روز بروز ظهور وبروز ايدوب عامهٔ معمورهٔ ارض كافهٔ ممالك دنيا بالطول والعرض
(لمحرره) آسمان خلافتك ماهى * خان احمد زمانمز شاهى * ابد الله عمره وملكه * واجرى فى بحار السلطنة فلكه
حضرتلرينك عن قريب ميسر ومسخر وزير نكين ظفر قرينلرى اولمق مقرر اوله * بحق الاله القوى وصفاته العلى
(نظم) خدايا تا جهان را آب ورنكست * فلك را دور كيتى را درنكست * بقاى دولت شاه جهان باد * بهر اقليم
حكم اوروان باد * مقرر بر سرير پادشاهى * مسلم بادش از مه تا بماهى

تم القسم الخامس والحمد لله الملك المعين

(بسم الله الرحمن الرحيم)

الحمد لله الذی اضاء فضاء الروم بنور ظهور الملوك العثمانیه * وجعلهم خلفاء حنفاء هداة حماة للملة الحنیفیة الزمانیة * والصلاة والسلام علی محمد الممجد الذی خص بالعزة الرحمانیة والحلة السبحانیة وآله واصحابه التابعین الجامعین للجلالات العرفانیة والکمالات الانسانیة (امابعد) قسم سادس کتاب مرأت الکائنات اولان اشبو اوراق فوائد سمات ملوك مکرمت سلوك آل عثمان خلد الله خلافتهم الی انتهاء الزمان وانقضاء الاوان حضرتلرینك اجمال احوال فرخ فاللری بیاننده اولوب بر مقدمه واون باب اوزره توزیع وهر باب بر قاچ فصل ایله تفریع اولنمشدر (مقدمه) در ذکر سلسلهٔ سنیهٔ عثمانیان عالیشان وکیفیت ظهور ایشان (باب اول) در ذکر احوال سلطان عثمان غازی خان (باب ثانی) در احوال سلطان اورخان غازی (باب ثالث) در احوال سلطان مرادخان غازی وشهیدکه خداوندکار دیمکله اشتهار بولمشدر (باب رابع) در احوال سلطان یلدرم بایزیدخان (باب خامس) در احوال چلبی سلطان محمدخان (باب سادس) در احوال سلطان مرادخان ثانیکه بك مراد دیمکله مشهوردر (باب سابع) در احوال سلطان محمدخان غازیکه ابو الفتوحات دیمکله مشهوردر (باب ثامن) در احوال سلطان بایزیدخان غازی (باب تاسع) در احوال سلطان سلیم خان غازی فاتح مصر (باب عاشر) در احوال سلطان سلیمان خان غازی * مرحوم مرقومدن بروز وصدور وظهور ایدن فتوح وغزوات وسائر حوادث وواقعات اجداد کرام جنت مقاملری احوالی کی کما کان مجموع ومضبوط ورسن تألیف حسن ایله مربوط اولمیوب محرر سطور اولان بندهٔ پر قصورك دخی حداثت سنی حسبیله مفصلا وقوف وشعوری اولمامغین تعرض وبیانی دائرهٔ امکانه وصول بولمدی * والعذر لدی الکرام مقبول (نظم) رحمت حق برروان آن شهنشاهان دین * کز فروغ سعی شان پرنور شد روی زمین *

(مقدمه در ذکر سلسلهٔ سنیهٔ عثمانیان عالیشان خیراندیشان وکیفیت ظهور ایشان)

(فائده) اسامئ اجداد کراملری ذکرنده تواریخ معتبره ده بعض تبدیل وتغییر وزیاده ونقصان واقع اولوب (نظم) اشبو عبد کمینه به استاد * بحر زخار علم بی اعداد * شیخ الاسلام مقتدای انام * اعنی خواجه افندی سعدی نام * ملأ الله قبره بالنور * روح الله روحه بحبور (نثر) کتاب تاج التواریخنده بو وجه اوزره یازلمشدرکه عثمان خان بن ارطغرل غازی بن سلیمان شاه بن قیا الب بن قزل بغا بن بایتمور بن آی قوتلغ بن طغرا ابن قرایتو بن ساقور بن بولغای بن سنقور بن توقمور بن یاساق بن چندور بن قوتلغ بن توراق بن قراخان ابن یاسو بن یلواج بن بای بك بن طغرا بن طوغمش بن کوچ بك بن اورتق بن قاری بن قرتاری بن طورخ ابن قزل بغا بن یماق بن باشبوغا بن بایسوی بن سونج بن چاربوغا بن قورخان بن باچاق بن قوماس بن قره اوغلان بن سلیمان شاه بن قورخلو بن بودلغان بن بایتور بن طورمش بن کولك الب بن اوغوزخان بن قره خان بن قایی خان بعضیلر مزبور قایی خان نسل یافث بن نوح نبی علیه السلامدن اولجه خان اوغلی دیب تاقوی اوغلیدر دیوب بعضیلر قایی خاندن مراد عیص بن اسحاق نبی علیه السلامدر دیمش والله اعلم بحقیقة الحال وحقیقة المقال (فائده) کیفیت ظهور اجداد خیرنهاد عثمان خان عالی نژاد حقنده تواریخ معتبره دن مستفاد درکه هجرتك درتیوز ییلنه قریب سلطان محمود غزنوی زماننده اولوب تفصیل حاللری یوقاروده کچن سلاطین سلجوقیه نك جد اعلالری سلجوق وتوابعی ولایت ترکستان شرقدن که حالا اوزبکستان دیرلر اوتلاغندن قلقندن اوچیوز یتمش بش سنه سنده ماوراء النهره کلوب منور وبخارا وسغد وسمرقندده مقیم اولدیلر * برمقدار زماندنصکره سلطان محمود غزنوی اجازتیله نهر جیحوندن کچوب ممالك خراسانده ساکن اولوب سلجوقیان ایله بیله کلان قبائل ترکدن جد اعلای آل عثمان اولان قایی خان قبیله سی حدود مرو وشاه جهاندن ماهان شهرنده متمکن اولوب اطراف ممالك عجم وعرب وروم ده متفرق اولان جمیع قبائل اتراك ملوك آل سلجوقه مطیع وحین حاجتده معین ایدیلر دولت سلجوقیه عجمده منقرض اولوب دولت ملوك خوارزمیه نك دخی اواخری اولدقده ولایت چیندن ممالك اسلامه هجوم ایدن جنکیزخان ظهورنك فتنه سنده عالمه زلزله وفترت وملوکه ولوله وحیرت دوشدکده قبیلهٔ قایی خان واکثر قبائل اتراك آذربایجان ودیاربکر اراسنده جای امن

وراحت اولان ارمینیه واخلاط حدودنه كلوب قرار ایتدیلر بعده آثار آزار تاتار بدتار اول دیار خرد ثار زرعیاره دخی وصول حصول بولدقده روم پادشاهی سلطان علاء الدین کیقباد بن کیخسرو ممالكندن غیری مسكن ومأمن قالمامغین مزبور سلیمان شاه سرداری اولدیغی قبیلهٔ قایی خانله رومه كلوب یاخود مقدما وفات ایدوب یاخود قبیلهٔ مزبوره نواحی شهر اخلاطده یوز یتمش ییل متمكن اولمشیكن التیوز اون التیده عسكر جنكیز تسلط ایتمكین سلیمان شاه كند وقبیله سیله بلاد رومدن ارزنجانه كوچوب برقاچ ییل آنده یلاق وقشلاق ایتدكده مضایقهٔ امكنه دن دواب ومواشی اول اطراف وحواشیده بی راحت ومتلاشی اولدقده وطنلرینه رجوع قصدیله جعبر قلعه سنه كلوب نهر فراتدن كچركن سلیمان شاهك آتی مخالف محله دوشمكله غرق اولوب آنده دفن اولندی والله اعلم (فائده) در احوال ارطغرل غازی (نظم) جنك میدانده چون ارا وستنه ارطوغرله * روح پاك شاه مرداندن سلام ارطوغرله (نثر) مرویدركه سلیمان شاهك سنقور تكین كون طوغدی ارطغرل دوندار آدلو درت نفر اراوغلی قالوب توابعی بولنوب هر برنی برجماعت كندولره سردار ایدوب سنقورله كون طوغدی وطنلرنده قرار ایدوب ارطغرل ایله دوندار یاسین اواسنده وسورملوچقورده قرار ایتدیلر * برمدتدنصكره ارطغرل (المحرره) دلیر دبیر عدیم النظیر * سماء شجاعتده بدر منیر * اولوب غزاء جنت جزایه میلی كثیر اولمغین اوغلی صاروباتی بی كه ساوجی بك دیمكله معروفدر سلطان علاء الدین سابق الذكره كوندروب ولایت رومده یلاق وقشلاق رجا ایدوب اودخی انكوریده قراجه طاغی تعیین ایتمكین ارطغرل ودوندار درتیوز قرق درت نفر جنكه یرارنامدار واهل وعیال ومال وطوارایله واروب اتفاق سلطان علاء الدینك كفار تاتارله جنك ایدوب علاء الدین مغلوب اولمغه متوجه اولدیغی حاله راست كلوب مغلوب طرفی كیم ایدوكنی بیلمیوب مجرد اعانت ضعیف واغاثت لهیف عادت مردان وسبب رحمت یزدان اولمغین تاتاره هجوم وانلری مكسور ومرجوم ایتدكده علاء الدین ارطغرل معینه تحسین ایدوب عسكر تاتاردن النان غنیمتلری اشبو مبارك قدم آدملره هبه وعطا وخیردعا ایتدی بعده ارطغرل برقاچ ییلده دلك متصل اطرافنده اولان بلاد كفار رومی غارت ونهب ایدوب واخذ مال واولاد وازواجله زمرهٔ اهل حربی برغم وكرب ایدوب بو اثناده استانبول تكوری ولایت روم ایلیده ساكن اولان آق تاودیدكلری قوم تاتار اتفاقیله ممالك اسلامیه یه توجه ایتدكلرنده سلطان علاء الدین عسكر چكوب واروب كندواقنجیلریله ارطغرلی وتوابعنی مقدم كوندروب ارمنی دربندنده درت كون جنك اولوب كفار وتاتار صینوب قاچوب اكثری قیریلوب مسلمانلر سالم وغانم دوندكلرنده علاء الدیندن ارطغرل كندو یه واوغللرینه یورت طلب ایتمكین ییله جك ایله قره جه حصار اراسنده سكوتلو سرایجق قشلاق وطومانیج طاغی وارمنی طاغی یلاق تعیین اولندی بعده ارطغرل جمله توابعیله ولایت كوتاهیه ده وغیریده دائما كفاره غزا وبعض ولایتلری یغما ایدوب تدریجله توابعی چوغالوب لكن قلعه فتحنه وولایت المغه مقید اولمیوب همان غارت وغنیمت ایله قناعت ایدردی بو حال اوزره عمری طقسان ییلدن متجاوز اولدقده سلطان علاء الدین كیقباد ثانی ابن فرامرز سلطنتنك اولنده التیوز سكسانده سكوتجك قصبه سنده وفات ایدوب عثمان بك كوندز بك ساوجی بك آدلو اوچ اوغلی قالوب عثمان بك عالی كهر شجاعت كستر قائم مقام پدر اولمق مقرر اولدی (نظم) حق تعالی روحنی شاد ایلسون * كشور اولادین آباد ایلسون (فائده) ارطغرل ایله دیار رومه ییله كلان ایل واولوسی اولوسی وكفار فجاره اهل هجوم وغلوسی بونلر ایدیكه * انجه قوجه وقوكورالب وطورغود الب وكوندزالب وایقود الب وحسن الب وصالتق الب ومحمود الب وصصایاخود صمصه چاووش وانك برادری سولمش چاووش وعبد الرحمن غازی وآق باش وقره اوغلان وقره مرسل وبختلو وقره تكه وشیخ محمود وطارغال ومهماد وقره تكین * مرویدركه بونلرك وسائر یولداشلرینك نیجه لری عثمان خان زماننده وبعضلری دخی سلطان اورخان زماننده حیاتده وغزالرده ییله اولوب بونلرك اولاد ونسللری دخی سلاطین عثمانیه یه خیر خواه ومخلص وسفر وحضرلرده بندهٔ متخصص ایدیلر

(باب اول در احوال سلطان عثمان خان غازی ابن ارطغرل غازی)

(نظم) مبدأ شاهان خلافتشعار * حضرت عثمان ولايت مدار (نثر) ولادت باسعادتش درقصبهٔ
سكوتجك في سنه ٦٠٦ آمدن سنجاق باواز سلطان علاء الدين كيقباد ثاني في سنه ٦٨٨ جلوسش برتخت
سلطنت في سنه ٦٩٩ تاريخ منلادرايسده جلوسى اوائل شهورسنه سبعمائه ده ايدى ديو مذكوردر مدت
عمرش سنه ٦٩ مدت سلطنتش سنه ٢٦ وفاتش درقصبهٔ سكوتجك في سنه ٧٢٦ جنازهٔ رحمت اندازه سى
بعدزمان بروسه شهرنه نقل اولنوب حصارايچنده مناسترده دفن اولنـدى (نظـم) حق انى رضوانه
قرين ايليه * اندهدخى تخت نشين ايليه (نثر) محررسطور اولان عبد برقصورك جدامجدى رمضان
زاده نشانجى امير محمدك تاريخ مختصر معتبرنده محرردركه مرحوم عثمان خان غايتده اهل كرم واحسان
وصاحب عدل فراوان ايدى اول اهل خيروبر اوچ كونده بر مطبخنده وافر طعام پشردوب (مصراع)
فقرا وارامل وايتام * ضيافت واطعام اولنوب صبيان ورجال ونسوه يه صدقه وكسوه تقسيم ولطف بليغ
بى دريغى تعميم ايدردى * مرحوم مرقوم (ع) دار عقبى يه رحلت ايتدكده (نظم) قرار دركف آزادكان
نگيرد مال * چو صبر دردل عاشق چو آب درغربال * مفهومنجه خزينه سنده موجود نقود بولنميوب همان
برقاچ آتلرى وبرقلجى وبرجبه سى وبرقاچ قيونلرى بولندى حالا بروسه شهرينك اطرافنده كوديلان بكلك
قيونلر تبركا اليقونوب بسلنيلن اول قيونلرك نسليدردرلر (فصل درذكر اولاد امجاداو) قبل السلطنه
غايت تفصيله محتاج وجهله كبار علما ومشايخدن شيخ ادبالى نام عزيزك برحسنا ومستثنا كريمه سنى طلب
ايدوب مزبور شيخ اهل دنيا ايله مصاهرتدن ومظاهرتدن مجانبت ايچون نيجه مدت ترددايدوب عاقبت
عثمان خان برواقعهٔ عجيبه كوروب شيخه عرض ايتدكده بنم قزمدن اولادك اولوب سن وآنلر تحته چيقوب
جهانكير اولورسز ديو تعبيرد لپذير ايدوب بعده كريمه سن تزويج ومتاع نصايح مهمه يى بيان وترويج ايتدى
* پس مرورايامله اول دختر بلنداخترن اورخان غازى وعلاء الدين پاشا آدلو ايكى كهر معتبر طوغديكه
اورخانه سلطنت ميسر اولوب علاء الدين طريق مشايخه سلوك ايدوب لكن برادرى اورخانك سلطنتنده ناصح
وبارى وابرام كلى ايله وزير ومستشارى اولدى وفات ايتدكده بروسه ده دفن اولندى (فصـل دربيان امراء
عثمان خان) كوندزالب ميرلواء اينه اوكى وحسن الب ميرلواء يارحصار وطورغود الب ميرلواء اينه كول كه
حالا بوناحيه يه طورغودايلى ديرلر وقوكرالب وغازى رحمان واقچه قوجه وآق تمور وصلتوق الب
وصمه چاووش ويتلمش برادرصمه وكوسه ميخال ميرلواء قره قيا سابقا قباخرمن تكورى ايكن
نيجه مدت عثمان خانه محبت ومعاونت اوزره اولوب عاقبت ايمان تلقين اولندقده صدقله ايمانه كلوب اسمنى
عبدالله قوديلر (فصل درغزوات عثمان خان قبل السلطنه) تاريخ منلادرايسده مذكوردركه عثمان
غازى پدرى وفاتندنصكره ابتداغزا ايتديكى سنه ٦٨٤ ده واقع اولديكه اينه كول تكورى ايله جنك ايدوب
عثمان خانك برادرزاده سى شهيد اولوب كفارك اكثرين قيروب باقيلرى قلعه لرينه قاچوب مسلمانلر سالم وغانم
دونديلر بعده بركيجه اوچيوز كسنه ايله ايلغار ايدوب اينه كول تو ابعندن قوجه قلعه سنه واروب في الحال
فتح ايدوب قلعه سپاهيلرين قيروب سائرلرين اسير ايدوب قلعه يى ييقوب بعده شهرى آتشه ياقوب قبل الصباح
چكوب كتديلر سنه ٦٨٦ ده بعض كفار اطراف بونك دفعى ايچون جمع اولدقده بودخى قارشو واروب
جنكده برادرى ساوجى بك يا كوندزالب شهيد اولوب عاقبت كفار صينوب نيجه لرى قيريلوب باقيلرى قراجه
حصاره قاچديلر بعده سنه ٦٨٧ ده جمعيت عظيمه ايتمك اوزره اولان كفار ايله جنكه معاونت ايچون
زمانه سى پادشاهى سلطان علاء الدين كيقباد ثانيدن استمداد ايدوب اودخى غيرت دين مقتضاسنجه كندو
بالذات عسكر چكوب قونيه دن كلوب سلطان اوكى ديمكله معروف اولان قره حصارى محاصره ايدوب
بعده ديار رومه هجومدن عسكر تاتار كلدوكن ايشتمكين پادشاه عجله ايله كيدوب طوپ وتفنك ونيجه مهماتى
عثمان خانه ويروب بودخى برقاچ كون چالشوب قلعه يى فتح ايدوب تكورنى وبعض هدايايى علاء الدينه
كوندروب اودخى غايت حظ ايدوب اسكى شهرله اينه اوكى سنجاغنى ويروب (محرره) تبغ وتوغ ونقاره
طبل وعلم * اسب واسباب جنك ودرهم هم * اكا كوندردى بونلرى اول شاه * تا ايده حال اهل
كفرى تباه (فصل) سلطان علاء الدين مزبور عثمان غازى ذوالسعى المشكور جانبنه كوندرديكى برات

ايالت ولايت متضمن انواع عبرت وخبرت ونصيحت خصوصا مشعر كمال توقير ورعايت ومبين عطيهٔ سنيهٔ
بحد وغايت اولمغين بو مجلده بالتمام ذكروا علام اولنديكه بعبارته بودر (*) من برهان امير المؤمنين علاء الدين
كيقباد بن فرامرز السلجوقى ايده الملك العلى * حمد وسپاس وشكر بى قياس اول خالق بى چون ورازق خليقهٔ
ربع مسكون بل رازق جمله مخلوقات وصانع جميع مصنوعات جل جلاله وعم نواله حضرتنه كه * خلعت خاقى
صفا وصفوت اوزره طينت آدمه كيوروب افسر خلافتى فرق مباركنه اوروب سرير (انا جعلناك خليفة
فى الارض) ده متمكن قيلوب جمله ساكنان افلاكى (واذ قلنا للملائكة اسجدوا لآدم فسجدوا) خطابيله
مأمور ايدوب اول خليفهٔ انامى معزز ومكرم ايلدى * وصلوات ناميات شول حبيب خدا محمد مصطفى وچاريار
باصفا حضرتلرينه وآل واصحاب وتوابع ولواحقنه رضوان الله عليهم اجمعين اولسونكه * مكتب حكمتده
(وعلم آدم الاسماء كلها) دن غرض انلرك نام شريفلرينك ظهور وانتشارى اولوب هرچند صلب بشريتدن
نيجه بيك انبياء كزين صلوات الله عليهم اجمعين واولياء سعادت قرين وسلاطين غزا آيينك عددمدن وجوده
كلدكلرى انك ذات لطيف ودين منيفلرينك شرف شيوعى ايدى * لكن صحف رسالت ومنشور خلافت من اوله
الى آخره مهر نبوت خاتم انبيا ايله مختم اولديغى كبى آنك مبارك مقدمى بركاتيله امت عالى نهمتك سلاطين
بالديلرى دخى سائر اديان حكامنه متفوق واقع اولوب هر زمانده بر صاحب قرانك براليغ بليغ سعادت
عنوانى (ان الارض لله يورثها من يشاء من عباده) طغراسيله مزين وهر وقتده بر بختيار جهانبانك توقيع رفيع
عاليشانى (ورفعنا بعضكم فوق بعض درجات) خط دلكشاسيله مبين بيوريلوب هر بريك كوش هوشنه
صداى (لئن شكرتم لازيدنكم) وندای (ولئن كفرتم ان عذابى لشديد) ايركوريلوب لاجرم مائدهٔ احسانندن
بهره ور اولان عباد شكورى صلاى رحمتندن دور اولان فراعنه وجبابره يه اكثريا مظفر ومنصور
اولوب (وهو العزيز الغفور) مفهوميله مقام شكرانده معزز ومحترم اولورلر * فلهذا مهر دولت واقبال روز
افزونم سپهر سعادت واقبالدن طالع ولامع اولوب نور خورشيد فروغ وجودمى (السلطان ظل الله فى الارض)
پيرامننده پرضيا وجلوه نما قيلوب (والله يؤتى ملكه من يشاء) جبهه سن قامت پراستقامتمه لايق وارزانى
كوروب (ان هذا لهو الفضل المبين) تاج ابتهاجين فرق فرقدان مايمه سزاوار واحرى بيوروب مسند نشينان
(كنتم خير امة اخرجت للناس تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنكر) صدرنده تمكن وامتياز احسان
ايلدى بندخى (الشكر يديم النعم) نحواسيله عامل اولوب (احسن كما احسن الله اليك) مائده سنه بار عام
ويروب (وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها) آثارين مقدور بشريت واقتضاى سلطنت اوزره مبذول طوتوب
مناصب عليه ومراتب جليه يى اهلنه بيدريغ ايدوب هر كسنه يى قابليت واستعدادنه كوره برمراد قلمق بابنده
تأخير وتراخى جائز كورميوب * اعط القوس باريها قبضه سن اهلنه صونوب ممالك انام وحدود اسلام ايچون
خدمت لازمه سن مؤدى قيلان مبارزان ميدان وغا ودليران معركهٔ هيجا ارالرنده رستم وار نامدار اولان
قوج يكتلرك ويكانه آكلان ارلرك هر برينه حاللو حالنجه ورتبه ومقامنجه رعايت وشفقتلر اولنوب مساعىء
مشكوره لرى ضايع اولمامشدر اول جمله دن مرزبان خطه يد اولان سعادتمند عاليجاه عثمانشاه بن ارطغرل
بك خيرخواه ايده الله كه كوكب سعادت آيين جبين عزت قريننده تابان ودرخشان اولهلى جميع اقارب
سعيد العواقب وجمله عشائر وقبائليله غزا وجهادى شعار وكفار خاكسار برله مقاتله يى كار (وقاتلوا
المشركين كافة) مفهومن سرمايهٔ روزكار ايدينوب (قاتلوا الذين لا يؤمنون بالله ولا باليوم الآخر
ولا يحرمون ما حرم الله ورسوله ولا يدينون دين الحق من الذين اوتوا الكتاب حتى يعطوا الجزية عن يد
وهم صاغرون) مدلولن تحقيق واجراسنده تدقيق ايليوب جرائت وجلادتى آوازه سيله عالم پر اولمغين
اطراف واكنافدن جانب شريفنه وارانلرى (حرض المؤمنين على القتال) نقديه سيله طويليوب صديق وار
مالكن راه حقده بذل وفاروق مثال اعلاء كلمة اللهه صرف ايدوب خصال عثمانيه سى جدال شيريزدانى يه
قرين ومثال رحمانيه سى افضال صمدانى يه رهين اولوب * خواص وعوام شكران نعمت ايله رطب اللسان
وكافهٔ انام ارتفاع وارتقاسنه منتظر ونكران وطينت طيبه سى زلال دولت برله مخمر وفطرت لطيفه سى
عبير عزتله مبخر اولوب حواس ظاهره وباطنه سى حدت ودقت ايله موصوف وقوت متخيله سى وانتقالى

سرعت وتیزرولکله معروف تیغ وسنانی برق خاطف وتیرجانستانی شهاب ثاقب عقلی کامل ورأیی صائب
سمند اقبال رام وسلاطین آفاق فرمانبر وغلام قائد ظفر پیشرو وپیك نصرت اوکنجه تیزدو رجال غیب معین
وارواح شهدا قرین فتح مژده رسان وتوفیق همعنان * عهد بعید وروزکار مدیددنبرو اجداد عظامڭز ایله انار
الله براهینهم آباواجدادی رحمهم الله توراندن ایرانه بل اخلاطدن یونانه مهاجرت ومظاهرت طریقن مسلوك
طوتوب ایام فرصتده که هنکام غبطتدر مراسم جانسپاریده انواع دقتله دقیقه فوت ایتمیوب سابقا کندولره
یوردواوجاق ویریلان محمیهٔ انقره قره طاغندن حوالئ اینواوکی وخطهٔ بیدوینکی شهرواسکی شهروایننه کول
وبارحصار اطرافی وعموریه نك اکثرنواحیسن قوت بازو ایله آچوب ممالك اسلامیه مضافاتنه داخل
ایلدیکندن غیری نه دکاوکه کروه کفره دمرهم الله وقهرهم (ومکروا ومکر الله والله خیر الماکرین) طبقنجه
اکا مکر وحیله قصدین ایتدیلرسه کیرو بعنایة الله کندولره راجع اولوب (عسی ان تکرهوا شیأ وهو خیر لکم)
مفهومی اوزره فوائد عمیمه سی کندویه عائد اولمغله همیشه اعدای بدرای خجل ومنفعل دوشوب * علی
الخصوص اینه مقولیه دین ملعون بی دینی حقلیوب تغلب وتسلطی حرب مشرکینه محقق اوله لی نفوس
خبیثه نك ارواح کثیفه سی جیفهٔ ابدانلرندن کریزان هربری مردهٔ بیجان وخانمانلرندن آواره وسرکردان
بحارو بیابانده باش قورتامغه یارایوب مأیوس ومنکوب پروانهٔ بی پرکبی اول شمع نورانی یه قصد ایتدکارنجه
بال وپرلری منکسر ومنحرف خاك مذلته دوشوب (قل لن ینفعکم الفرار ان فررتم من الموت اوالقتل واذا
لاتمتعون الاقلیلا) معناسی صدور وظهور بولوب کندو بختیارلغله ورطهٔ هلاکدن نجات بقاسنه چیقوب
آنك حقنده زمین وزماندن ندای (لایستوی القاعدون من المؤمنین غیر اولی الضرر والمجاهدون فی سبیل
الله باموالهم وانفسهم فضل الله المجاهدین باموالهم وانفسهم علی القاعدین درجة وکلا وعد الله الحسنی
وفضل الله المجاهدین علی القاعدین اجرا عظیما) کاخ صماخ همایونمه ایرشوب وجناب الهیدن (درجات
منه ومغفرة ورحمة وکان الله غفورا رحیما) موهبه سنه مستحق اولوب جناب والای شهنشاهیدن
دخی (من جاء بالحسنة فله عشر امثالها) رعایتنه احق کوریلوب طوغ صبح طراز آفتاب علم وطبل ونقارهٔ
برولولهٔ محتشم تفویض وتخصیص قیلنوب لواء اسکی شهردن یکی شهره وارنجه خطهٔ بیدونوا حیسیله
مجموعا برسنجاقلق پراعتبار ایله سعادتمند مشارالیهه تقلید ایدوب ویردم وبیوردم شولکه مقتضای ذات
سبحانیه درمسند امارت وایالتده کمال سکینت ووقار ایله تمکن وقرار ایلیوب (اعدلوا هو اقرب للتقوی)
مفهوم من شعار ودثار ایدینوب شر ظالمی مظلومدن دفع وآتش مظالمی روی زمیندن رفع ایتمسنه جهد
کوستروب (عدل ساعة خیر من عبادة سبعین سنة) فوائدندن بهره مند اولمغه چالشوب زمان حکومتده
وضیع وشریف غنی وفقیر عالم وجاهل قریب وبعید مسافر ومجاوره جمله یکسان باقوب دعوالری فصل
اولنمینجه مقادیر ایله مقید اولمیوب شرعه متعلق اموری قضاة انامله فصل ایدوب وسیاسته مستحق اولانی
بلاتوقف یرینه کتوروب مع هذا * الشفقة علی خلق الله وفقی اوزره اراقهٔ دماده صبر ووقاری الدن قویمیوب
جائزکه اهلاك وافنادن صکره اول شخص مغضوبك ابقاسنده نوعا فائده مشاهده قیلنوب هزار حیف
وتأسف مفید دوشمیوب فرصت فوت اولمغله باعث ضجرت اوله فاما (ولکم فی القصاص حیاة یا اولی الالباب)
وعیدندن انحراف ایتمیه مکرکه ورثهٔ قتیل دیتی قصاصدن افضل طوتوب ترجیح ایده لر اول حینده دخی
حقوق ایتامی بیقصور ایفا ایتدیروب (ولا تقربوا مال الیتیم الا بالتی هی احسن) نهی ایله منتهی اوله * وسادات
عظامکه ثمرهٔ شجرهٔ نسب مصطفوی ونتیجهٔ مقدمات حسب نبویدرلر (اصلها ثابت وفرعها فی السماء) اوزره
معزز ومحترم طوتوب مذاق جانی آنلرك رعایتی ایله شهدکام ورواق روانی آنلرك حمایتی سببیله سدره مقام ایدوب
اعزاز واکرامارینی ذخر آخرت اتخاذ ایلیه * وعلماء کرامکه ورثهٔ سید الانامدرلر کمال لطف وشفقتله مرعی ومحمی
طوتوب دین مبین واجراء شرع متین آنلرك وجود شریف وانفاس لطیفلری برکاتیله بیلوب (لحوم العلماء
مسمومة) مقتضاسنجه خاطر عاطرلرین رنجیده ایتمکدن بغایت اندیشه وحذر ایده * وطائفهٔ سپاهه وظیفه
واحسان ابوابن کشاده قیلوب افراط وتفریطدن مجتنب اوله ورعایا وبرایا جانبلرین دخی کما ینبغی ملاحظه
ایلیوب نه آنلرك رسوم عرفیه سن دفترله تعیین اولنان کمسنه لردن منع * ونه آنلردن زیاده برحبه ناحق یره النغه

جوازکوستروب حالت متوسطه جانبندن رعایت ایده * وزراع وحراثی بدایع واحداثدن حفظ وحراست
واسیب روزکاردن صیانت ایدوب ودایع الله فی الارض امانتدارلغین دقت تام واهتمام مالا کلام ایله
یرینه کتوروب بومافیومانعمیر بلادوترفیه عباددن خالی اولمیوب مقدمات نصفتی منتج سعادت دارین
ملاحظه ایدوب ثمرات نهال معدلتی میوهٔ باغ جنت کبی متجدد ومتضاعف اولمغیچون مساعیء جمیله صرف
ایلیوب بوابیات خجسته نك حبوب معانیسن کشتزار طبایع دهاقین جهانده دست نشان ایلیه
(نظم) زباغی که پیشینکان کاشتند * پس آیندکان میوه برداشتند * جواز بهر ما کشته شد جند جیز *
ز بهر کسان ما بکاریم نیز * واحیای مواتده جد بلیغ وسعی بیدریغ ظهوره کتوروب (من احیی مواتا من
الارض فهی له وموتان الارض لله ولرسوله ثم هی لکم منی) مدلولیله طالبنی بهره مند وراغبنی برومند
ایلیوب نواحی وبلادانده خالی ومعطل یر قودرمیوب شن وشاداب قیلدرمسنه همم عالیه سن بذل ایلیه *
واوقات خجسته ساعاتی اداء فرائض خمسه برله حرب وسلم وتمکین وعزمده توکل تام ایله کذران ایدوب
جنکده بلجاجت وصلحده ملایمت صورتلرین مطرد طوتوب رأی ومشاورهٔ مطبوعه دنصکره هرقنغیسی که
لازم کله خالصا لوجه الله وتبعا لرسوله فرصتی فوت ایتمیوب غیرت دین اسلام وسید الانام ایچون روز
وشب جالشوب تعطیل وتعویقن رواکورمیوب (الجنة تحت ظلال السیوف) مضمونن مجاهدینه
بیان ایتدیروب (ولا تحسبن الذین) فضائلندن قاچیوب (وجاهدوا فی الله حق جهاده) حقوقنك
استیفاسن عطیهٔ عظمی ووسیلهٔ دین ودنیا بیلوب توقف واهمالی روا کورمیه ومال غنایمدن خمس شرعیی
اخراج ایتدکدنصکره قصورین غزات نصرتشعاردن پیاده وسواره بحسب استحقاقهم توزیع وتقسیم ایلیوب
هر برینك حصهٔ شرعیه سن ایفا ایلیه * وکفره قتله سنك میدان جهادده آلات مبارزه لریله (من قتل قتیلا
فله سلبه) حدیث شریفی اوزره عامل اولوب نفایس امتعه دن اولدیغی تقدیرجه دخی اقچه سزالمیوب بی وجه
طمعدن زیاده محترز ومجتنب اولوب حقوقی مستحقنه واصل ایلیه * وخزائن واموال حکام لئام واعداء
بدفرجام نه دکلو اولورسه دفترایله بیت المال خاصه ضبط ایتدیروب براقچه وبرحبه قودرمیوب جواهر
متقومه واقمشهٔ متنوعه دن لایق احتشام سلطنت اولانی غلمان وجواریٔ مرغوبه برله جناب سلطنتمآبه
روانه ایلیه * ودروع واسلحه اقسامندن منتخبلرین بشقه طوتوب غیریسن وقت حاجتده بلاوظیفه واران
غازیلره ویروب صفوف رجالی مرتب ایلیه * وشایدکه احتیاج حکله دیو ذات ستوده صفاتکه کوندریلن ایکی
بوغچه جبه ودیبای رومی والاجهٔ مصری وچاتمه قطیفهٔ بلنکی وبرقبضه التونلو قلج وبربدوی سمند مستمند
جندیانه سمین رخت وجاقله ویوز بیك درهم نقدیه دن غیری بیك قطعه جبه وجوشن وخود وبرکستوان
وایکی بیك قبضه کمان اللبشر اوق ایله مملو جعبه لری برله وبیك بشیوزقبه سپر واوچ بیك قبضه قلج وخنجر
وایکی قطار دوه یوکی سنان ایله مربوط کوندرارسال اولندی * عمدة الاعیان قراجه بلبان جاوش زید
قدره دن برموجب دفترا خذ ایدوب لازم اولدقده غزات نصرت آیاتدن دریغ ایلیوب سبیل جهادی
مفتوح قیله سن ورسم بوغچه وتشریفه وشاقان خاصه وعشر بوابیه ورسم بیتی ویرلیغ وعادات پروانه دار
وهدیهٔ دفترنویس ومعاوضه وطغرایی وطعمه خواهی یازویوزو پیشکش نوروز ومشرفات سالیانه
وسلامیٔ ملوکانه دن بالجمله شان سعادتنشانکی فارغ البال ومقضی الآمال قیلوب خاطر عاطرکه اولبابده
جزئی وکلی نسنه ایرکورمیوب دائما حضور قلب ایله اوغور آچقلغنه عون الهی ومعجزات رسالتپناهی
تأییدی وحاضر وغائب ارنلرك ظاهر وباطن همتلرنی بنم خیردعام برله کندوکه بدرقه وقفادار ملاحظه
ایلیوب (ادعوا ربکم تضرعا وخفیة) کلمات طیباتن دوش وکردنکه حمائل صالوب (حسبی الله ونعم الوکیل)
وردنی تذکار (نعم المولی ونعم النصیر) ذکرنی تکرارقلمقدن خالی اولمیوب (ان الله اشتری من المؤمنین انفسهم
واموالهم بان لهم الجنة یقاتلون فی سبیل الله فیقتلون ویقتلون وعدا علیه حقا فی التوراة والانجیل
والقرآن) معامله سنلر بجیله سودمند ومحصل المرام (واولئك هم الفائزون) توفیقیله موفق وشادکام
اولوب بنم دوام دولتم بقاسنه دعا ایتدکده مساعیء جمیله ظهوره کتوروب خدمات لازمه یه قیام کوستره لر
شویله بیله لر تحریرا فی اوائل شهر شوال المکرم سنة ثمان وثمانین وستمائه بمقام قونیه (فصل) سلطان علاء الدین

كوندرديكى مزبور براته عثمان خان كوندرديكى جوابك صورتى بودركه بعبارته نقل اولندى
(جواب) سدهٔ سنيهٔ حضرت خداوندكارى ابقاه الله الملك البارى ترابنه عرض بندهٔ قديمى بودركه *
قدوة الاعاظم والاعيان قراجه بلبان چاوش زيد قدره قوللريله بو جانسپار بنده لرينه طوغ صبح طراز مهر علم
وطبل خانهٔ محتشم وخلعت شاهانه وسمند مستمند جنديانه وساز وسلب واوچ يكدن زياده اسلحهٔ متنوعه دن
جبه خانه ويوز بيك درهم نقديه مفصل ومشروح دفتر ايله كوندريلوب ومنشور مشهور مستوجب
الحبور زرنكارده دخى اسكى شهرى خطهٔ يدونواحيسنه ضم بيوروب بالجمله بر سنجاقلق براولق اوزره
تفويض وتقليد بيوروب بين الاقران سرافراز وممتاز بيورلمش * حق سبحانه وتعالى حضرتى اول برهان
امير المؤمنين لازال مؤيدا ومنصورا جنابنى جميع سلاطين اسلام ايچره سربلند قيلوب داربنده مقام رفيع
ارزانى ايلك اوزره سايهٔ سعادتلرينى مفارق انامدن الى يوم القيام دور ومهجور ايتميوب نيجه بزم كبى خالص
بنده لرينك وارلغى راه شريفلرنده مبذول اولوب اول دولتلو پادشاهمزلك اكسكلكين كورميه وز * بحرمة سيد
المرسلين يارب العالمين * وبعد الوصول بوديارده اولان بندكان مقبول صفاى قلبله سنجاق همايونه استقبال
ايدوب وبكلكمزى طويليوب كمال اطاعت ايله فرمان قضا جريانده مشروح اولان مواد على رؤس الاشهاد
اوقونديقده سمعا وطاعة ديوب انقياد كوستروب دوام دولت پادشاهى يه اتفاقز ايله دعا وثنا قيلنوب
كابانكار چكلدى * وغزات رفيع الدرجاتك لوازمى انعام بيوريلان نقديه واسلحه دن تكميل قيلنوب بعناية
الله وتوفيقه ازنيق نواحيسنه جهادا كبيره عزم وتوجه قيلندى * اومارمكه دولتلو پادشاهمك خلد الله ظله
خيردعالرى رفيق طريقمز اولوب عون حق رهنما ومعجزات حبيب خدا هادئ طريق هدا اولوب ارواح انبيا
قرين وهمت اولياء ضمين واصحاب كرامك طريقت حسنه لرى شعار وفعال طيبه لرى دثارمز اولوب اعداء
بدرامنكوب ومغلوب اوله * بعناية الله تعالى اكرچه بروسه جانبلرينه توجه اقدم كوريور ايدى لكن
يكى شهر ضبطنه ازنيق كفارى مانع اولدقلرى اجلدن حضورمزده اولان ارباب رأى مسلمانلرانك تقديمين
افضل كورمكين مبادرت اولنديكه (وما النصر الا من عند الله) باقى حالاتى مزبور چاوش قوللريله
كوندريلان طورغود الپ غازى بندهٔ كمينه لرندن تفقد وتفحص بيوره لركه اخبار خفيه واطوار خبيه مزه
بالجمله واقف اولوب تقرير ايدنصكره فرمان سعادتلو پادشاهمزكدر (فصل در احوال غزوات وفتوحات
عثمان خان غازى) اولا بالذات وبالواسطه جنك ايله ومحاصره ايله وصلح ايله وسائر طريقله فتح اولنان قلعه لر
اساميسى بودر * قلعهٔ قوجه وقلعهٔ قره حصار وقلعهٔ يوند حصارى وقلعهٔ يكى شهر وقلعهٔ اين اوكى وقلعهٔ
بلجك وقلعهٔ يار حصار وقلعهٔ اينه كول وقلعهٔ كوبرو حصار وقلعهٔ مرمره وقلعهٔ كته وقلعهٔ كستل
وقلعهٔ قوج حصار وقلعهٔ ليلبوچى حصارى وقلعهٔ لفكه وقلعهٔ چادراق وقلعهٔ مكيجه وقلعهٔ آق حصار وقلعهٔ
كوه وقلعهٔ تكور پيكارى وقلعهٔ اوكده وقلعهٔ يانقجه حصار وقلعهٔ قره كوز حصارى * ودخى نيجه قلعه لر
وقلعهٔ اوينباش حصارى وقلعهٔ صولى وعيان كولى وقلعهٔ قره چبش وقلعهٔ صوفى آغزى وقلعهٔ قره تكين
وناحيهٔ آق يازى وناحيهٔ قوجه ايلى وقلعهٔ توكرپاو قلعهٔ كالكى وقلعهٔ قيوجق حصارى وقلعهٔ كراسته وقلعهٔ
موطرنى وقلعهٔ اورنوس وقلعهٔ شهر بروسه وقلعهٔ قاندرى وقلعهٔ يلاق آباد وقلعهٔ ارمنى بازارى وقلعهٔ بولى
وقلعهٔ قره مرسل ودخى نيجه نامعلوم قلعه لر بونلرك ارالقلرنده فتح اولنمشدر * ثانيا اشبو نلرك هر برينك تاريخ
فتحى وكيفيت فتحى خصوصنده تواريخ متفرقه ده اولانك اجمالى بودركه * ارطغرل غازى احيانا كفار ايله
جنك واطرافنه يقين اولان يرلره آقين ايدوب لكن قلعه فتحى وولايت ضبطى ايله مقيد اولميوب آنك
وفاتندنصكره اوغلى عثمان خان يايلاق وقشلاغه واروب كلدكجه جوارنده اولان اينه كول تكورى
مسلمانلرى رنجيده ايتمكين * سنه التى وزسكسان درتده مزبور تكور دلكور ايله محكم صواشوب عثمان خانك
برادرزاده سى وبعض عسكر كزيده سى شهيد اولوب بعده مسلمانلر آزايكن لطف حق ايله منصور وكفار مقهور
ونيجه لرى مقتول ومأسور اولوب ولايتلرينى مسلمانلر غارت وغنيمتله عودت ايتديلر * سنهٔ مزبوره ده عثمان
خان غازى اوچيوز نفردلاورله اينه كول ناحيه سنده قوجه نام حصارى بركيجه شبيخون ايدوب كفارى
غافل اولمغين فى الحال فتح وسپاهيلرى قتل وباقيلرى يغما وحصارى هدم واحراق ايدوب مسلمانلر شاد وخرم

ومغتنم كتديلر * سنه التيوزسكسان التيده اينه كول وقره حصار تكورلرى عسكر جمع ايدوب عثمان
خان قارشو واروب طومانج بانده محكم صواشوب برادرى صاوجى بك ياخود كوندز بك شهيد اولوب
عاقبت كفارك اكثرى وقره حصار تكورينك برادرى قيريلوب باقيلرى قلعه لرينه قاچديلر * سنه التيوز
سكسان سكزده اوچ درت ورق مقدارى يوقاروده كچديكى وجه اوزره عثمان خان غازى سلطان اوكى ديدكارى
قره حصار فتحنه كيدوب سلطان علاء الدين دخى معاونتنه كلوب بعده كتدككده عثمان خان قلعه يى فتح
ايدوب تكورنى بعض هدايا ايله سلطان علاء الدينه كوندروب اودخى بوكا سنجاق وطبل ونقاره وآت وقلج
وخلعت وبعض آلات جنك كوندردى * بعده عثمان خان جامع شريف ايجاد ايدوب كندونامنه
خطبه اوقودوب ابتدا مفتىء زمان اولان طورسون فقيه اوقيوب عثمان خان شهرى معمور وعظيم
بازاركاه ايتدى * سنه التيوزسكسان طقوزده قلعهٔ يوند حصارى وقلعهٔ يكى شهر وقلعهٔ اين اوكى فتح اولندى
* سنه طقسان برده عثمان خان موطرنى كوينك صورقون طراقلو يكيجه سى ناحيه لرينه اقين ايدوب
مسلمانلر مال واسير وطوييم كثير ايله عودت ايتديلر * سنه طقسان ايكيده ياخود سكزده بلجك تكورى
يارحصار تكورينك قزنى تزوج بهانه سيله جمعيت ايدوب عثمان خانى دوكونه دعوت ايدوب كاورسه قتل
ايتمكه قول ايدوب بودخى متنبه اولمغين عورت صورتنده قرق نفر بهادر ايله اسبابلرينى بلجك قلعه سنه
يلاغه كتدكچه امانت قومغه معتاد اولمغين كوندروب كندودخى اكثر عسكرنى عورت لباسيله دوكونه
ايلتوب اوكيجه بلجككه كوندردكارى كسنه لر قلعه يى خالى بولمغين بكجيلرى قتل وقلعه يى ضبط ايتدلك
ديو خفية خبر كوندرمكين عثمان خان (المحوره) برمقتضاى الحرب خدعه * كفاره ايتدى حيله وصنعه *
(نثر) على الغفله توابعى ايله دوكون يرندن كيدوب كفار بونى قاچدى صانوب آردنه دوشوب يتشدكارنده
صواش اولنوب مسلمانلرك ايسه اكثرى يوصوده اولنلر چيقوب كفارى قيروب خصوصا بلجك تكورنى
قيروب بعده الغار ايله حصاره واروب على الغفله تكورنى وعروس اوله جق قزنى جهازى ايله جمعيتنه كلان
رجال ونسايى دوكونجى لباسى ايله اسير وقلعه سن ضبط ايدوب اوكيجه اينه كول حصارنى محاصره يه بربلوك
كوندروب ايرتسى بالذات كندوسى واروب فتح وضبط ايدوب تكورنى وتوابعنى قتل عام ايتدى * سنه التيوز
طقسان طقوزده يا تمام يدى يوز سنه سنك اوائلنده قونيه پادشاهى اولان سلطان علاء الدين عجم پادشاهى
اولان اولاد جنكيز طرفندن سابقا عسكر تاتار كلوب اسير ايدوب ولايت قرمانه فتنه دوشوب هر قصبه
وولايت بكى اولان بشقه بوى چكوب پادشاه نامنه اولوب احوال اهل اسلام پر محنت وآلام اولمغين اطرافدن
نيجه عسكر عثمان خانه كلوب باب سعادتمآبى ملاذ وپناه رعايا وسپاه اولدقده اتفاق عقلا ايله اول تاريخده
پادشاه اولدى ديمشلر (نظم) سعى للعلى حتى اذ ما اصابها * اتته العلى تسعى اليه كما سعى * سنه يدى يوز
برده عثمان خان اوغلى اورخان بكه سابقا اسير ايلديكى يار حصار تكورينك حسنا ومستثنا قزنى
نكاح ايدوب بعده قره حصار سنجاغن ويروب غزايه معتاد اولمغيچون سر عسكر اسلام ايتدى * اسكى شهرى
كندو برادرى كوندز الپه اين اوكنى ويوند حصارنى ايغود الپه يارحصارى حسن الپه اينه كولى طورغود الپه
سنجاق ويروب اوغلى علاء الدين پاشا ايله آنك والده سنى قاين اتاسى شيخ اده بالى ياننده قويوب بلجك محصولنى
شيخه ويروب وفقراسنه وقف تعيين ايتدى * كندوسى يكى شهره كلدى آنى تختكاه ايدنوب مسجدلر وحماملر
ونيجه درلو بنالر ايله معمور ايتدرمكين اسمى يكى شهر قونوب سابقا اوتورديغى قصبه نك اسمى اسكى شهر
اولدى * سنهٔ مزبورده سابقا عسكر اسلام نيجه كره واروب فتح ايدهمدكارى كوبرى حصاره بو دفعه
عثمان خان واروب يولده كندونك عميسى دوندار الپ عناد ايتمكين عثمان خان اكا اوق آتوب هلاك
ايلدى * بعده قلعه يى نيجه كون محاصره ايدوب عاجز قالدقده يغماده تمكين فى الحال فتح اولنوب بعده قلعهٔ
مرمره يه توجه ايتدككده حاكمى كلوب مطيع اولمغين خلعت كيدروب يرنده ابقا ايتدى * سنهٔ مزبورده ازنيقه
واروب بعد المحاصره فتحنه چاره اولمامغين قلعه نك اوستنه حواله برقله ياپدروب ايچنه قرق نفر بهادر
قيوب كفار شهرى طشره چقارمميوب تضييق امر ايدوب ازنيق اطرافنك قريه لرين عسكره تيمار اولشديروب
بعده تختكاهنه كتدى * سنه يدى يوز يديده يا اون يديده ازنيق تكورى استانبول تكورينه محاصره دن

شكايت

شكايتنامه كوندروب اولدخی معاونت ايچون عسكر جمع ايدوب دريادن بلاق اوه يه كوندروب غازی
عبدالرحمان ايشيدوب واروب كيجه ايله باصوب اكثرنی قيروب قاچنلرك اكثری دخی غرق اولوب باقيلری
كی يه بنوب كيرو استانبوله كتديلر * سنهٔ مزبوره ده بروسه وادرنوس وكسته ل وكته تكورلری مسلمانلره
هجومه اتفاق ايدوب عظيم عسكر چكوب عثمان خان دخی قارشو واروب محكم صواشلوب كفار صينوب
قاچوب كسته ل تكوری قتل اولنوب كته تكوری اولوباط تكورينه صغنوب پادشاه انده واردقده خوفندن
كته تكورنی ويرمكين كند وقلعه سنه قارشو پاره لندی * بوجنكده پادشاهك عمیسی برادرزاده سی
آی طوغدی بك شهيد اولوب حالا مزاری زيارتكاه اولمشدر * سنهٔ مزبوره ده قلعهٔ كسته ل بر يل صكره قلعهٔ
قوج حصار فتح اولندی * سنه اون اوچده پادشاه اوغلی اورخانی وقباقيا تكوری اولوب حالا كند واختياريله
ايمانه كلان كوسه ميخالی قره حصارده محافظه يه قويوب عسكر رجاسيله كند وغزايه كيدوب جنك اولنمدين
لبلبوجی حصارينك ولفكه وچادراق ومكيجه قلعه لرينك تكورلری تدريجله كلوب اطاعت وقلعه لرين
تسليم ايدوب بعده آق حصاره واردقده تكوری برمقدار صواشوب صينوب قاچوب حصاری يغما لنوب
كيره ناحيه سنه واردقده قلعه سنی كافرلر خالی قويوب بر يرده جمع اولوب بجنه ايلدكلرينك خبری پادشاهه
معلوم اولنجق فی الحال اوزرلرينه واروب جنكده آنلری قيروب تكوری طوتوب مالّلرين يغما ايدوب ناحيهٔ
كيوه ده قلعهٔ تكوريكاری وقلعهٔ اوكده وقلعهٔ ينقجه حصاری ودخی نيجه قلعه لر فتح اولندی * وسنهٔ
مزبوره ده قلعهٔ اوينكاش وقلعهٔ صولی وعيسان كولی فتح اولندی * سنه اون درتده يا اون يديده پادشاه بروسه
فتحنه واروب لكن قلعه سی صعب اولمغين برقله قپلوجه طرفنده برقله طاغ طرفنده ياپلوب برينه پادشاه
برادرزاده سی آق تيموری برينه قرلی بلبانجغی برمقدار عسكر ايله قويوب بروسه صحراسنك قريه لری
ضبط اولنوب قلعه دن طشره آدم چيقمز اولديلر * سنه اون يديده پادشاه شهزاده اورخانی غزايه سردار
ايدوب حرب وضرب عنيف وتدبير دلپذير ولطف ايله قلعهٔ چيش قره وقلعهٔ صوفی اغزی وقلعهٔ قره تكين
وناحيهٔ آق يازی وولايت قوجه ايلی وقلعهٔ قوكربايی فتح ايتدی * قوجه ايلنی اقچه قوجه قوكربايی قوكور
الب المغين آنلرك اسميله مسمی اولدی * سنه اون سكزده قلعهٔ كلبكی وقلعهٔ قبوجق حصاری وقلعهٔ كراسته
محاصره وجنك بعده امان ايله النّدی * سنه يكرمی اوچده قلعهٔ مودرنی فتح اولندی * سنه يكرمی بشده
يالتيده پادشاه بيرلك مرضلرندن حركت ايده ميوب شهزاده اورخانی بروسه فتحنه كوندرمكين ابتدا
ادرنوس ولايتنه واروب قلعه يی فتح وضبط ايلدی تكوری طاغه قاچغين ارديته دوشوب عسكر ايله پياده
اولوب طاغه يوريوب تكوربر يوكسك يردن دوشوب هلاك اولوب توابعی طوتلوب بعده اول حصاری
يقوب بعده بروسه يه واروب كافرلر اون بريل يا سكز يل محاصره دن قحط وغلا وانواع بلايه مبتلا
اولمغين تكوركندوسی اوتوزبيك آلتون ويروب صلح وامانله قلعه يی تسليم ايدوب توابعی ايله وبرمقدار مالی
ايله استانبوله كيدوب خزينه سن شهزاده ضبط ايتدی * سنه يكرمی آلتيده قلعهٔ قاندری وبلاق اباد
وقلعهٔ ارمنی بازاری وقلعهٔ بولی وقلعهٔ قره مرسل فتح اولنوب اشبو نی قره مرسل نام بهادر فتح ايتمكين آنك
اسميله مسمی اولدی * سنهٔ مزبوره ده پادشاه محكم خسته اولمغين شهزاده بروسه دن كلوب پدريله
كورشوب اغلاشوب بعده پادشاه اكا اشبو ابيات مضمونجه نصيحتلر ايتديكه (نظم) عاقبت كاربودر
هركسه * بادفنا ير وجوانه اسه * سكا وصيت ايدرم كوش قيل * غير غم دينی فراموش قيل * راه جهاد
ايچره ايدوب اجتهاد * مملكت رومده قيل عدل وداد * ايله رعايت علمايی تمام * تاكه بوله امر شريعت نظام *
عسكر ومال ايله غرور ايلمه * شرع شريف اهلنی دور ايلمه * شرعدر مايهٔ شاهی وبس * شرعه مخالف
ايشه ايتمه هوس * نصرت دين ايدی چو مقصد سكا * مقصدمه قصد كركدر سكا * عالمه انعامكی عام
ايده كور * مملكت امرينی تمام ايده كور * شاه كه احسانله يكانه در * سلطنت اسمی اكا افسانه در * حفظ رعايايه
چالش روزوشب * تاكه رفيق اوله سكا لطف رب * بويله وصيت ايدوب اول دين پناه * ايتدی بقا كشورينه
عزم راه * حق انی رضوانه قرين ايليه * انده دخی تخت نشين ايليه (فصل) عثمان خان زماننده
ديار رومده اولان كبار مشاهير علما ومشايخ بونلرايديكه (١) فخر الاعالی شيخ اده بالی عالم وعامل وزاهد كامل

ایدی اصلده قرمانی اولوب شامده تحصیل علوم ایتدکدنصکره رومه کلوب مرشد راه هدا وامور دین ودنیاده
مستشار ومرجع ومقتدا اولمشدی مالدار اولمغین * زاویه ومسافرخانه یاپوب بعده عثمان خان بونك کریمه سن
الوب سلطان اورخانك والده سی اولمشدر * یدییوز یکرمی التیده یوز یکرمی یاشنده وفات ایتدی (٢) طورسون
فقیه القرمانی شیخ اده بالینك شاکردی ودامادیدر تکمیل علوم شرعیه ایتمکین اده بالی یرینه مفتی ومدرس
اولوب مستجاب الدعوه کمسنه ایدی (٣) منلا خطاب قره حصاری روم وشامده تحصیل علوم مهمه ایدوب
منظومهٔ نسفی یه لطیف شرح یازمشدر (٤) شیخ مخلص بابا عثمان خانله غزالرده بیله اولوب صاحب کرامات
علیه ومقامات سنیه ایدی (٥) عاشق پاشا ابن مخلص بابا عابد وعارف بالله اولوب احوال سلوکده عاشقانه
برترکی منظوم کتابی واردر قیرشهرنده مدفوندر مزاری محل قبول دعادر دیرلر (٦) علوان چلبی ابن عاشق پاشا
پدری کبی کامل عزیز اولوب اهل جذبهٔ عظیمه ایدی اماسیه قربنده مدفوندر بونك دخی تصوفده نظمی واردر
(٧) اخی حسن مظهر کرامات معدن برکات مستجاب الدعوه عابد وزاهد اولوب بروسه ده ساکن ایدی
اکرم الله مأبهم وعطر بنسیم الجنة ترابهم

(باب ثانی در احوال سلطان اورخان غازی ابن سلطان عثمان غازی)

(نظم) کلید فتح وکشاد ممالك اسلام * ابو الغزاة محامد خصال اورخان خان (نثر) ولادتش فی سنه ٦٨٠
یاخود فی سنه ٦٧٨ جلوسش فی سنه ٧٢٦ عمرش سنه ٨١ یاسکسان ایکی یاسکسان اوچ
مدت سلطنتش سنه ٣٥ وفاتش در بروسه فی سنه ٧٦١ بروسه ده حصار ایچنده مدفوندر (فصل در ذکر
اولاد سعادت نهاد) (١) سلطان مرادخان ولادتش فی سنه ٧٢٢ احوالی اشاغیده کلور (٢) سلیمان پاشای
غازی ولادتش فی سنه ٧١٦ وفاتش فی سنة ٧٦٠ پادشاهك بیوك اوغلی اولوب کندودن ایکی آی اول
وفات ایلدی موتی کیفیتی ومکانی اشاغیده کلور (٣) سلطان قاسم کوچك ایکن وفات ایتدی مزاری
بروسه ده در مزبوران مرادخان ایله سلیمان پاشانك والده لری نیلوفر خاتوندرکه سابقا حکایتی مرور ایدن
یار حصار تکورینك قزیدرکه بلجك تکورینه ویریلوب دوکون اولمش ایکن قبل الاجتماع سلطان عثمان
غازی یاصوب الوب اوغلنه نکاح ایتمشدی اشبو خاتون بروسه صحراسنده اولان ایرماغه بر کوپری یاپمغین
اول ایرماغك اسمی نیلوفر ایرماغی اولدی بروسه ده بر مسجد ونیچه خیرات بنا ایدوب بروسه ده اورخان
تربه سنده مدفونه در (فصل در وزرا وامرای پادشاه) (١) خیر الدین پاشا که سابقا منلا تاج الدین کردی
دیرلردی (٢) لالا شاهین که بروسه ده مدرسه وکرماستی ده کوپری یاپمشدر (٣) علاء الدین پاشا که پادشاهك
لاب وام برادری اولوب لام جدی اولان شیخ اده بالی یه مقارن اولمغین تارك دنیا اولوب بعده پادشاهك
ابرامی ایله وزیر ونصیر ومشیر اولمشدر (فصل در ضرب سکه وتعیین الوان کلاه بعض عسکر وایجاد
طوائف یایا ومسلم ویکیچری) تاج التواریخده اولان تفصیلك محصلی بودرکه سنه یدییوز یکرمی سکزده
اورخان غازی ازنکمید قلعه سی فتحندن دونوب بروسه یه کلوب انی تختکاه ایدندکده برادری علاء الدین
تهنیته کلوب کاردان وصاحب عرفان اولمغین انك تلقینیله پادشاه خیرنهاد مهمات سلطنتدن اوچ
نسنه ایجاد ایلدیکه (اولا) پدری عثمان خان کثرت غزادن سکه ضربنه تقید ایتموب حالا سلطنته قوت وشوکت
ودغدغه دن امن وراحت کلمکین یدییوز یکرمی طقوزده ضربخانه وضع وسیم وزری کندو نام شریفیله
ضرب وقطع ایتدردی (ثانیا) اوزمانه دك عسکر کیمی قزل کیمی صاری کیمی سیاه کلاه کیرلردی جمله سی
آق کلاه کیمك تعیین ایدوب یلدرم بایزید خان زماننده آق کلاه مخصوص سپاه شاه وملازمان درکاه
قلنوب ارکان دولت قوللرینه قزل بورك کیمك تعیین اولندی * فاتح قسطنطنیه سلطان محمد خان علیه
الرحمة والغفران زمان شریفلرنده یالدزلو صرمه ایله آق بورك یکیچریلره وینه صرمه لو قزل بورك ارکان دولت
قوللرینه تخصیص اولنوب سائر سیاه سنت حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اوزره دلبند
کیمك بیورلدی * اما یکیچری بلوك باشیلری کیدکاری اوسکوف سلطان اورخان اوغلی سلیمان پاشای غازی
ایجادیدرکه منلا خنکار حضرتلرینه محبة آنی کندو کیوب سلطان مرادخان غازی زماننده شایع اولوب
صنایع زردوزی ایله کلاه اهل جاه اولوب بعض سفر وحضرلرده پادشاهلر دخی کیراولدیلر اما حالا بروسه ده

سلاطین عثمانیه تربه لرنده تاج مطلی اوستنه یوسفی صارق وضعنده کورلری برطور غریب اوزره دورایدوب اوجی نه یرده ایدوکی معلوم اولمیان زیبا وخوشنما عمامه لری ایام اقامت ومجالس عبادتلرنده کیرلردی (ثالثا) زمرهٔ عسکرده پیاده لردخی لازمدر دیو ترك اوغللرندن دلاور وهنرآور یکیتلر جمع ایتدیریلوب سفر زمانلرنده کونده برراقچه وظیفه وپریلوب سفر آخرنده وظیفه لری کسلوب هربری مکاننه کیدوب زراعته وحراثته چالشوب رسوم عرفیه دن معاف قلنوب ضبط ایچون بونلره اون باشی یوزباشی بیکباشی نصب اولنوب یایا دیمك ایله مشهور اولدیلر اشبو طائفه چوغالوب فساد ایدر اولدقلرنده بعد المشاوره کفار رعایا اولادندن خدمت وجنکه یرارلرنی جمع ایتمك ایچون برقاچ ییلده برکره بیك نفر اوغلان دیوشرمکه بعض خدام دیوان کوندریلوب کتوردکارنده ایمانه کتوریلوب سنت ایتدیریلوب بوسبیله تکثیر مسلمین ورغم انوف کفرهٔ ملاعین اولنوب بونلرك وظیفه لری براقچه دن قابلیتلرینه کوره زیاده اولمق قانون قونوب بونلره یکیچری دیو آد قودیلر اول زماندنبرو اوچیوز ییله قریبدرکه کفاردن تخمینا اوچیوز بیك کمسنه ایمانه کتوریلوب بونلردن ماعدا اسیر اولنوب ایمانه کتوریلنلرك عددنه خود همان انجق الله جل علاه آکاه اولمغین سلاطین عثمانیه نك سائر ملوك دنیادن مرتبهٔ فضیلتلری علیا ایدوکنه بومعنی دلیل اقوی در پس یکیچری احداثندن صکره یایاره وظیفه بدلی اراضی ومزارع ویرلدیکه سفردن دوندکارنده زراعت ایدوب رسوم عرفیه دن وتکالیفدن بری اوله لر بووجه ایله اولاداترا کدن برطائفه دخی آتلو سفره اشوب انلره دخی مخصوص برلر ویریلوب بونلرك اسمی مسلم قونوب مرتبه لرنجه بلوك باشیلری وسنجاق بکاری نصب اولندی (فصل در غزوات وفتوحات سلطان اورخان غازی) اولا بعد السلطنه بالذات وبالواسطه انواع طریقله فتح ایلدیکی قلعه لر اسامیسی بودر * قلعهٔ صماندره وقلعهٔ ایدوس وقلعهٔ قیون حصاری وقلعهٔ ازنکمید وقلعهٔ هرکه وقلعهٔ ازنیق وقلعهٔ طراقچی یکیجه سی وقلعهٔ کوینك وقلعهٔ مودرنی وقلعهٔ کملیك وقلعهٔ ادرمید وقلعهٔ ایدنجك وقلعهٔ قزلجه طوزله وولایت قراسی که نیچه قلاعی واردر وقلعهٔ کرماستی وقلعهٔ میخالیج وقلعهٔ اولوباط وقلعهٔ بالی کسری وقلعهٔ برغمه وقلعهٔ منیاس وقلعهٔ بیکارحصار وقلعهٔ ایازمند وقلعهٔ اناخور وقلعهٔ امرودایلی وبعض قلاع روم ایلی بقیاسنده وقلعهٔ چنی وقلعهٔ اباشلونه وقلعهٔ اودکوکالك وقلعهٔ دوکور وقلعهٔ قره جك وقلعهٔ خیره بولی وولایت آجه اوا سی وقلعهٔ اباسلغ وقلعهٔ قوکور حصاری وقلعهٔ کلیبولی وقلعهٔ معلغره وقلعهٔ ابصاله وبعض قلاع تکورطاغی وچورلینك وخیره بولینك حدودندن اولان قلعه لردخی (ثانیا) اشبو قلعه لرك زمان فتح وکیفیت فتحلری خصوصی بودرکه * سنه یدی یوزیکرمی التیده سابقا بعض قلاع فتح ایدن ایکی سردار ولایت قوجه ایلنده صماندره قلعه سن فتح تدارکنده ایکن قلعه تکورینك اوغلی مرد اولوب انی دفنه جیقدقلرنده علی الغفله باصوب کفار طاغلوب تکور اسیر اولنوب استانبول تکوری وایدوس تکوری انی تخلیصه عسکر کوندروب جنکده کفار صینوب قاچوب تکور اسیری ازنکمید تکوری مال عظیم ایله صاتون آلوب ینه اول مال ازنکمید فتحنه خرج اولندی صماندره حکومتن پادشاه فتح ایدن اقچه قوجه یه ویروب اولدخی استانبوله قریب اولمغین اکثریا اطرافنی نهب وغارت ایدردی سنه یکرمی سکزده پادشاه قوکور اله غازی عبد الرحمانی ایدوس فتحنه کوندروب وارد قلرنده محاصره وقتال ایدوب غایت صعب قلعه اولمغین فتحه ظفر میسر اولمدقده تکورك قزی واقعه سنده برقیویه دوشوب چقمغه چاره ارارکن برکوزل یکت کلوب بونی چقاروب پاك ابالسلر کیدرر کوروب اویاندقده حیرتله حصاردن اشاغه بقارکن غازی عبد الرحمانی کوروب واقعه ده کوردیکم بودر دیو عاشق اولوب تفصیل حالنی وواقعه احوالنی وحالا جله کز کیدوب فلان کیجه برنیچه کمسنه ایله خفیة حصار یاننه که سز قلعه یی سزه الیویره یم دیو کافرجه یازوب طاشله طشره عبد الرحمن قربنه آتوب سردارلر بولوب الوب اوقیدوب قلعه نك اطرافن آتشه یاقوب کیدوب کافرلر بونلری قاچدی صانوب غافل اولوب وعده کیجه سی غازی عبد الرحمن سکسان دلاورله کلوب تکورك قزی بونلرك برقاچنی کمند ایله یوقاروچکوب غازی عبد الرحمان یولداشلریله قلعه قپوجیلرین قتل ایدوب قپویی آچوب جمله مسلمانلر شهره کیروب کافرلر مستانه اویقوده اولمغین تکوری وسائرلرین قیروب قلعه یی ضبط ایدوب قزی ونیچه اسیر ومالاری پادشاهه ایلتدکارنده اول قزی غازی عبد الرحمانه نکاح ایدوب قره

عبد الرحمان آدلو براوغللری اولدیکه غایت بهادر قوبوب استانبول کفاری آنك نامندن خوفناك اولوب مهدده
اولان اوغلانجقلرین انکله قورقودرلردی * سنۀ مزبوره ده پادشاه بالذات ازنکمید فتحنه واروب
آنك جوارنده قیون حصارنی محاصره یه بر بلوك عسکر کوندروب اثناء جنکده تکورك سینه سنه اوق
طوقنوب کندوسی قلعه دن اشاغه دوشدکده کافرلر قورقوب قلعه یی امانله اچوب ویروب تکورك باشی
کسیلوب پادشاهه کوندرلمکین قلعه او کنده بردار ایدوب ازنکمید تکوری اولان خاتون برادرینك باشنی
کوردکده قلعه یی امانله ویروب اجازتله کمی یه بنوب استانبوله کتدی بعده ایدوس قلعه سی تخریب
وازنکمید تعمیر ومحافظه ده سعی کثیر اولنوب اطرافی سپاهیلره تیمار ویریلوب کفار کیلرندن محافظه ایچون
دریا کناری قره مرسل نام بهادره ویرلمکین آنك اسمی ایله مشهور اولدی * سنه اوتوز برده پادشاه ازنیق
فتحنه کاوب استانبول تکورینك کوندردیکی عسکری شهزاده سلیمان پاشا واروب باصوب کمنی قیروب کمنی
اسیر کتوردیلر اهل ازنیق قدیمدن محاصره خصوصا یاردمجی کلمکدن یأس وطاعون وقحط سببیله
آخر قلعه یی امانله ویروب تکوری استانبوله کیدوب اهل شهر ورعایا پادشاهه تابع اولوب بعده پادشاه اشبو
شهر فرید الدهری غایت بکنوب تعمیر وتختگاه وبلجك قاضیسی مولا ناقره خلیلی ازنیقه قاضی ایتدی * سنه
اوتوز ایکیده ازنکمید بکی شهزاده سلیمان پاشا طراقجی یکیجه سی فتحنه عزم ایتدکده تکوری قارشو کاوب
ولایتنی طوعا تسلیم ایتدی * بعده کوینکه واروب رعایاسی مطیع اولدقده تکور دخی ناچار حصارنی تسلیم
ایتدی بودیارك خلقی آت چللری ایشلرمو تابلر اولمغین غازیلر حظ ایتدیلر آتلرینه یکی چللر کیدیروب بعده
مودرنی یه واروب آنك دخی تکوری ولایتنی تسلیم ایتدی بو اسلوبله دخی نیجه ولایتلر فتح ایدوب جبر ایله
النمامغین غارت وغنیمت اولندی دیو غازیلر بحضور اولدقلرنده شهزاده بونلرك نیجه سنه بو ولایتلرده بعض
کویلری مزرعه لر تملیك ایدوب پادشاه ایشتدکده حظ ودعا ایتدی * سنه اوتوز درتده پادشاه قلعۀ کملیك فتحن
مراد ایلدی بعد المشاوره بشیوز کسنه ایله بر سردار کوندروب واروب قلعه یی برییل محاصره ومزرعه لرنده
اولان ترکه لری بیچوب ضبط ایدوب اول بهارده پادشاه کندوسی واروب محاصره ایله بر آیه دك صواشلوب کفار
عاجز اولمغین امانله قلعه یی ویروب خراجکزار اولدیلر * سنه اوتوز بشده ادرمید وایدنجك وقزلجه طوزله
قلعه لری فتح اولندی * سنه اوتوز یدیده ولایت قراسی حاکمی عجلان بك که سلاطین سلجوقیه نسلندن اولوب
آل عثمانله دوست اولمغین طورسون نام اوغلنی رهن ویروب پادشاه دخی انی اوغلی کبی رعایت ایدردی وفات
ایدوب برینه بیوك اوغلی کچوب ظالم اولمغین ولایت خلقی پادشاهی دعوته ایلچی وهدایا کوندرمکین عسکرله
کیدوب یولده قو یلوس وایلیوس نام قلعه لر کفارالندن فتح اولنوب بعده کرماستی و مخالیج واولوباط وبعض
قلعه لرك تکورلری بر بر کلوب مطیع وخراجکزار اولوب پادشاه بالی کسری یه واردقده عجلان اوغلی برغمه
حصارینه قاچوب عجلانك وزیری حاجی ایلبکی اعیان شهرله پادشاهه هدایا ایله بولشوب اتفاق ایله برغمه یه
واروب امر پادشاهله طورسون بك اعیان ولایت قراسیله حصار کنارینه واروب برادری ایله مصالحه
ومماالکی مقاسمه ایچون سویلشمکده صدد نده برادر بر آزر یوقارودن نشانلیوب اوق آتوب طورسون
شهید اولدقده منیاس وایازمند و بیکار حصاری وسائر قلاع خلقی قلعه لری مفتاحلرین کتوروب پادشاهه
تابع اولدیلر * عجلان اوغلی دخی ناچار قلعه دن چیقوب پادشاهه التجا وتضرع اله عفور جا ایتدکده بروسه یه
کوندریلوب ایکی ییلدنصکره آنده طاعوندن وفات ایتدی * پادشاه جمله جمیع ولایت قراسی بکلکنی
وکندونك جمله عسکری سرعسکرلکنی شهزاده سلیمان پاشایه ویروب آنك تدبیر امورین ارکان دولت عجلانیه
اولان حاجی ایلبکی وغازی فاضل واجه بك واورنوس بکه تفویض ایدوب ارکان واعیان وسپاه ولایت
قراسی یی اسلوب قدیم اوزره ابقا ایدوب بروسه یه کاورکن اولوباط تکورینك خیانتی ظهور ایتمکین قتل
ودیارنی دار اسلامه ضم ایتدی * سنه اوتوز سکزده پادشاه غزایه کیدوب لب دریاده اناخور وامرودایلی
ودخی بعض قلاعه واروب اول وهله ده حاکملری مقاومته عجزلرندن قلعه لرین تسلیم ایدوب خراجکزار اولوب
پادشاه دخی قابل انتفاع اولان قلاعی ضبط وباقیلرین تخریب ایدوب مقامنه دوندی (فتح روم ایلی)
یدیبوز اوتوز سکزده شهزاده سلیمان پاشا پادشاه معرفتیله ایدنجکدن روم ایلنه کچمك مراد ایتدکده

احمد بك

اجه بك وغازى فاضل چنى قلعه سنك قارشوسنده در يانك عرضى آزاولمغين برصال دوزوب بر كيجه ايچنده
كيروب يلكن آچوب قارشويه گچوب باغلراراسنده برديل طوتوب شهزاده يه كتوروب قلعه نك فتحى نه يردن
آساندر يوسو يلدوب بعده اب دريادده كافر ولايتندن صغرلر غارت ايدوب دريلربندن قايشلر كسوب انكله
اغاجلرى برى برينه محكم صاروب ايكى يوك صال دوزوب شهزاده واعيان ولايت وغازيلربو جمله سكسان
كسنه ايله بر كيجه ايچنه كيروب فى الحال واروب قلعه يه متصل مزبله لكدن يوقاروچيقوب ايچنده كى كفارى
باغلوب اكن قتل ايتميوب اسكله ده اولان بعض كميلرى كميجيلر ينه وعده احسانله قارشو كوندروب او كيجه دن
اوچ كونه دك جمله اوچ يوك نفر عسكر گچوب او محلده يقين يرده بعض كافر كميلرى اولديغى ايشدلكين
اشبو قلعه ده بولنان آتلره بعض غازيلر بنوب واروب كميلرى آتشه ياقوب كلديلر * بعده بو قلعه يه قريب
اباشلونه نام قلعه يه دخى بر كيجه مسلمانلر على الغفله واروب بونى الدقلرى وجه ايله آلوب اشبو ايكى قلعه نك
سپاهيلرين اهل وعياللرى ايله قراسى ولايتنه گچوروب رعايالرنى يرلرنده ابقا ايتديلر * سنه التمشده كليبولى
تكورى مسلمانلره عسكر چكوب جنك اولدقده صينوب قلعه سنه قاچغين شهزاده كليبولى يى محاصره يه
اجه بك وغازى فاضل ايله بعض عسكر قويوب كندوبولايرده اوتوردى اجه بك اول اطرافى تسخير ورعاياسنى
يرلرنده تقرير ايتمكين اول صحرا اجه اواسى ديو مسمى اولدى * قوكور حصارنك تكورى كيجه على الغفله
مسلمانلره اكثر يا شبخون ايدردى شهزاده دخى ظرافتله مارتلوسلر كوندروب قلعه يانده كزنوب برقاچ آدم ايله
تكورى چيقدقده طوتوب اسير ايدوب بعده اهل قلعه خوفلرندن حصارى امانله ويروب تكور كوردل صلب
وخزينه سى سلب وجلب اولنوب شهزاده سابقا روم ايلى فتحنه عزم ايلدكده مثلا خنكار خلفاسندن بر عزيز
تبركا ويرديكى كلاهى كامى كيوب حالا مال غنيمتى غازيلره بونكله اولشديروب بعده آنى التونله تزيين ايدوب
بالذات كندو كيوب بعده سائرا كابره دخى بو اسلوبده التونلو كلاه پيدا ايدوب كيدردى بعده شهزاده كليبولى يه
هجوم ايلدكده چوقدن محاصره اوزره اولمغين تكورى قلعه يى امانله ويروب كندوسى اهل وعيالله استانبوله
كتدى بعده شهزاده اجه بك ايله غازى فاضلى كليبولى ولايتنه بك ايدوب آنده قويوب آخر عمرلرينه دك
اول اطرافده غزا ايدرلردى * سنهٔ مزبوره ده حاجى ايلبكى الياده ملغره وايپساله شهرلرى دخى فتح اولندى بعده
عسكر اسلام كفاره مستحق الرجوم اوزرلرينه هجوم ايدوب ودخى تكور طاغنده اولان بعض ولايتلر جبرله
فتح اولنوب اوركوكالك حصارنى اوچ يعنى سرحد ايدنديلر وخيره بولية وچورلى يه مسلمانلر اراآقين ايدوب
مال وطوار واسيرله طويوم اولوب اومحللرده اولان قلعه لر دخى فتح اولندى بعض تواريخده اوركوكالك ودوكور
وفره جك وخيره بولى قلعه لرى يدى يوز الى طقوزده فتح اولنمشدر ديو مذكوردر (فصل درخيرات سلطان
اورخان) اولا ازنكميدى فتح ايتدكده نيجه كليسالرين مسجدلر وبرينى مدرسه ايدوب حجره لر يابديروب
مصارفيچون بعض كويلر وقف ايتدى ثانيا ازنيق فتحنده دخى كليسالرين مسجدلر وبرينى مدرسه ايدوب
داود قيصرى حضرتلرينى مدرس ايتدى وعمارت ومسافرخانه يابوب مسافرينه هر كون طعام پشمك شرط
ايدوب اول كونى طعامى پادشاه قصد ثواب ايچون كندو اليله قوتاروب تقسيم ايدوب جامعك چراغلرين دخى
كندو اليله ياقدى ثالثا بروسه ده بر جامع وتابخانه وكاربانسراى وعمارت يابوب ومناستر ديدكلرى كليسايى
مدرسه ايدوب اطرافنه حجره لر يابوب بو جمله يه كويلر وقف ايتدى وكيكلو باباديدكلرى عزيزه بر تكيه وجامع
شريف يابمشدر (فصل در وفات شهزاده) بديوز التمش بردهسر عسكر اسلام اولان شهزاده سليمان
پاشانك روم ايلنده ايلديكى فتوحاتى اهل دين نصارى ايشدوب غيرتلرندن نفير عام ايتدكلرنده شهزاده
ايشيدوب غازيلره تسليت وانواع نصيحت ايدوب بركون دفع غم ايچون شكاره چقوب برقازه طوغان
صالوب اردنجه سكرد ركن آتله دوشوب وفات ايتمكين بولايرده سراىى قربنده بنا ايتديكى جامع وعمارتى
يانده دفن اولندى سابقا بروسه ده بر مسجد دخى بنا ايتمش ايدى (فصل درغزاى اكبر وحصول فتح وظفر)
شهزاده وفاتندنصكره كميلرله اون بش بيك كافر كليبولى يه اون بش بيك دخى بولايره كلوب عسكر اسلام
كفاره نسبت غايتده آز اولمغين برسوزو كداز ناچار قارشو طوروب اكن صينوب قاچوب كفارا نلرى قوەلر
ايكن حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ودين مبين قوى الاصول حرمتنه رب كريم متعال زمرهٔ

ذوی الضلال دفعنه انسان صورتنده جنود غیبیه ارسال ایدوب اول مستحقین الرجوم اوزرلرینه هجوم
ایتدکارنده کفار بونلری عسکر مسلمیندن برفرقه صانوب سلاحلرین براغوب قاچوب مسلمانلر کفارك
ظاهرا بلاسبب قاچدقلرین کوروب جانب حقدن عنایت اولدیغن فراستله بیلوب قوت قلبله کفارك
اردنه دوشوب جملهسن قیروب اسیر ایدوب همان کیملر ایچنده اولان کمیلر قورتلدی اسیر اولنلرك بعضنه سز
غالب ایکن نیچون بلاسبب قاچدیکز دیو مسلمانلر صوردقده بوز آتلره بنمش بر عسکر عظیم سزه معین اولوب
سردارلری شوصفتلو شوصورتلو بر تازه بهادر یکت ایدی یکه انلرك هیبت وهجوملری خوفندن قاچدق دیمکین
اول دیدکاری یکت وفات ایدن شهزادهنك روحی ایدوکی معلوم اولدی * کلیبولی بی محاصره ایدن اون بش
بیك کافر دخی بولداشلرینك انهزام وانعداملرین ایشتمکین قورقوب کتدیلر (فصل در وفات پادشاه) شهزادهنك
وفاتی وکفارك انهزامی خبری کالدکده پادشاه غلبهٔ مسلمیندن حظ ایدوب لکن فرقة الاولاد حرقة الاکباد
مفهومنجه قلب بافراغی برداغ اولدی (لمحرره) مسراتها مقرونة بغموم * حلاواتها معجونة بسموم *
فلاترج فی الدنیا الدنیة راحة * فما خلقت الالمحض هموم (نثر) شهزادهٔ آزادهٔ ملك نظیرك خبرموتی
پادشاهه محکم تأثیر ایدوب (نظم) القلب یحزن والعین تبکی * وفقجه دوکدی چشمندن اشکی *
آه حزینی یاقدی زمینی * چرخ برینی یکدی انینی * جمله سپاهی کیدی سیاهی * ایرکوردی هرکس
کوکاره آهی (نثر) بعده پادشاه خسته اولوب اوغلی سلطان مرادی کتوردوب نصیحتلر ووصیتلر ایدوب
محصلی بوایدیکه (نظم) شریعت اتباعن ایله پیشه * رعایا حفظنه سعی ایت همیشه * غرض نام نکودر
اکا چالش * کسنه ایتمسون دورکده نالش * جهاد امرنده صرف اجتهاد ایت * جهانده نامکی غازی
مراد ایت * بوفانی ملکه مغرور اولمه زنهار * طریق شرعدن دور اولمه زنهار * فنادر عاقبت دنیانك امری *
اولور هر کس نه دکلو اولسه عمری * کرم ایله بکاجلب دعا قیل * مرادم بودرای فرزند عاقل (نثر) پس
بدیوز التمش برده شهزاده سلیمان پاشا وفاتندن ایکی آی صکره پادشاه دخی وفات ایدوب بروسه حصارنده
مناستره دفن اولندی مدت عمر وسلطنتی یوقاروده کچمشدر (فصل) سلطان اورخان زماننده اولان
کبار مشاهیر علما بونلر ایدیکه ذکر اولنور ١ داود قیصری قرماننده بعده مصرده جمیع علومی تحصیل وتکمیل
ایدوب فصوصه وقصیدهٔ تائیهٔ شیخ ابن الفارضه بر لطیف شرح یازوب دقایق علم تصوفی درج ایتدی ازنیقده
پادشاه یاپدیغی مدرسهیه ابتدا بونلر مدرس اولمشدر ٢ تاج الدین کردی متن مطالع مؤلفی قاضی سراج الدین
ارمویدن اوقومشدر فقه وسائر علومده ماهر ومشتهر اولغین داود قیصری وفاتنده انك یرینه مدرس اولدی
٣ علاء الدین اسود که قره خواجه دیرلردی متن وقایهیه واصولده متن مغنی یه لطیف شرحلر یازوب تاج الدین
کردی وفاتندهیرینه مدرس اولدی منلا فنارینك استادی ایدی ٤ جندره لو قره خلیل سلطان
اورخان قره خواجهنك اوینه واروب سفرلرده عسکره قاضیلق ایتمکه بر منلا ایستدکده شاکردلری آنلردن
آیرلمق ایستمیوب عاقبت جبرا بونی تعیین ایتمکین اغلیهرق قبول ایتدی دولت عثمانیهده ابتدا قاضی عسکر
اولان بودر بر روایتده بیلجك قاضیسی ایکن ازنیقه بعده بروسهیه قاضی اولوب سلطان مراد زماننده قاضی
عسکر بعده وزیر اعظم وبکاربکی اولوب خیر الدین پاشا دیو مشهور اولدی ٥ محسن قیصری مجد الدین قیصری
حضرتلرینك شاکردی ایدی بعده شامده تکمیل علوم ایدوب فقه وفرائضده بر صنعت ولطافت بر منظومه
وعروضده قصیدهٔ اندلسیهیه شرح یازوب رومده وفات ایتدی (فصل) سلطان اورخان زماننده کبار مشاهیر
مشایخ بونلر ایدیکه ١ کیکلو بابا عجمدن کلوب اهل ولایت صاحب جذبه وکرامت عزیز ذو تمییز ایدی کیکلر
مسخر اولوب بروسه فتحنده بر جیرانه بنوب سلطان اورخان ایله حاضر اولمغین بولقبله مشهور اولدی ٢ قراجه
احمد سلطان ملوك عجم نسلندن ایکن ترك دنیا ایدوب رومده آق حصارده مدفوندر قبرنده دعا مقبول اولور
وهر خسته شفایه وصول بولور ٣ اخی اوران اهل دعوات مستجابه وکرامات مستطابه ایدی ٤ ابدال موسی
اهل جذبه ایدی بروسه فتحنده بیله اولوب بروسهده مدفوندر * مرویدرکه بر قزل قور آلوب پنبهیه صاروب
کیکلو بابایه کوندروب اودخی بوکا برچناق سود کوندروب حاضرلرك بریسی سود کوندرمکدن مرادنه یکی
دیدکده شیخ موسی بوکیك سود یدر حیوان تسخیری نبات تسخیرندن اصعب اولمغین بکا غلبه ایتدی دیمش ٥

بدال

ابدال مراد بودخی اهل جذبه وبروسه فتحنده بیله اولوب بروسه ده مدفوندر ٦ دوغلو بابا بودخی اهل جذبه
ایدی بروسه فتحنده غازیلره دفع حرارت ایچون یوغرت ایرانن اولشدر دیکیچون بو لقبله مشهور اولدی
فارسیجه ایرانه دوغ دیرلر * نور الله مرقدهم عطر الله مشهدهم

(باب ثالث در احوال سلطان مرادخان ابن سلطان اورخان ابن سلطان عثمان)

(نظم) شاه عالیجاه غازی حضرت سلطان مراد * آنکه باشد ملك وملت رامعین باعدل وداد (نثر)
کثرت غزاسبیله غازی خنکار دیمکله اشتهار بولمشدر * ولادتش فی سنه ٧٢٧ جلوسش در بروسه
فی سنه ٧٦١ مدت عمرش سنه ٦٥ سلطنتش سنه ٣١ وفاتش فی شهر رمضان سنه ٧٩٢ بر جنکده نصکره
شهید اولدی تکمیم تفصیلی کاور * مرویدرکه مرحوم صاحب کرامات دیه جك مرتبه ده اولوب جمله دن بری
قبلوجه جامعی تمام اولدقده سیره وارو ب کندو النده اولان طوغان اوچوب قبه یه قونوب چاغردیجه کلمامکین
دوربو فال دید کده واقعا اویله اولدی وبر صعب قلعه حقنده مکر بونی تنکری ییقه دید کده محض قدرت
حضرت رب ایله بلا سبب ییقلدی حالا مزار شریفی طپراغی دوآء امراضدر دیو مشهوردر (نظم) بواتدی
نشر غرب وشرقه دینی * منور ایله یارب مرقدینی (فصل در اولاد ووزراء وامراء او) اوّلا اولادی
سلطان یلدرم بایزیدخان ویعقوب چلبی وساوجی بك ایدیلرکه یدییوز التمش سکزده سنت اولوب عاقبت
حاللری اشاغیده کاور ثانیا وزرا وامراسی ١ خیرالدین پاشا که قره خلیل دیرلر ایدی قاضی عسکر ایکن
وزیر اولدی احوالی یوقاروده علماده کچمشدر ٢ لالا شاهین روم ایلی بکلربکیسی اولدی ٣ علی پاشا ابن خیر
الدین پاشا بدری وفاتنده یرینه وزیر اعظم اولدی ٤ صاروجه پاشا ٥ حاجی ایلبکی ٦ حاجی اورنوس غازیکه
روم ایلنده نیجه ولایتلر فتح ایدوب عظیم وقفلر بنالر ایتمشدر ٧ قوتلو بك ٨ اینه بك بونلرك دردی دخی عظیم
الشان سنجاق بکلری ایدیلر ٩ قاره تمورتاش لالا شاهین یرینه روم ایلنه بکلربکی اولدی ١٠ طوتنجه بلبان
١١ الیاس بك ١٢ مستجاب صوباشی ١٣ احمد چاوش ١٤ قاره مقبل ١٥ یکت پاشا ١٦ بازار طوغان
١٧ قوتلو بیغا ١٨ فیروز بك ١٩ احمد بك ٢٠ یخشی بك ٢١ عیسی بك ٢٢ شیره مرد بك بونلرك کیمی
روم ایلنده کیمی اناطولیده برار ونامدار بکلر ایدیلر (فصل در فتوحات سلطان مراد) بونك زماننده انواع
طریقله فتح اولنان قلعه لر وولایتلر بونلر ایدیکه ١ اناطولیده قلعهٔ انکوری وبعض قلاع وروم ایلنده قلعهٔ
بطورس وقلعهٔ چورلی وقلعهٔ مسللی و برغاز در قرب چورلو وبعض قلاع در نواحیء معلغره وایصاله وقلعهٔ
دیموقه وقلعهٔ کشان وقلعهٔ برغاز در قرب ادرنه وقلعهٔ شهر ادرنه وقلعهٔ بابا اسکیسی وقلعهٔ کوملجنه
وولایت وارداور وقلعهٔ زغره یکیجه سی وقلعهٔ زغره اسکیسی وقلعهٔ فلبه وقلعهٔ ییغا وقلعهٔ چرمن وقلعهٔ یکیجه
قزل اغاج وقلعهٔ یانبولی وقلعهٔ ایدوس وولایت قرن اواسی وقلعهٔ سوزه بولی وقلعهٔ خیره بولی وقلعهٔ قرق
کلیسا وقلعهٔ بیکار حصاری وقلعهٔ ویزه وولایت صماقو وولایت احتمان وقلعه های ولایت کوستندیل
وقلعهٔ قره جك وقلعهٔ اینجوکز در قرب استانبول وقلعهٔ جتال برغاز وقلعهٔ بولو نیه در قرب اینجوکز که تنکری
ییقدیغی حصار دیرلر وقلعهٔ بورلی در روم ایلی وقلعهٔ اسکته وقلعهٔ ماروالیه که عورت حصاری دیرلر وقلعهٔ
قواله وقلعهٔ درامه وولایت زخنه وقلعهٔ سیروز وقلعهٔ قره فریه وقلعهٔ نیش وقلعهٔ کوتاهیه در ولایت
اناطولی وقلعهٔ سما وقلعهٔ اکری کوز وقلعهٔ طوشانلو وقلعهٔ بك شهری وقلعهٔ سیدی شهری وقلعهٔ یلواج وقلعهٔ
قره اغاج وقلعهٔ اسپارته وقلعهٔ حمید وقلعهٔ اقشهر وقلعهٔ نرقوز در روم ایلی وقلعهٔ برلیه وقلعهٔ مناستر وولایت
قارلی ایلی وولایت اشتیب وبعض قلاع در راه وولایت ارناود وبعض قلاع ولایت بوسنه وهرسك وقلعهٔ صوفیه
وقلعهٔ براوادی وقلعهٔ طرناوی وقلعهٔ شومنی وقلعهٔ در تحسنه وقلعهٔ چترهزار وقلعهٔ خرداتیه وقلعهٔ نیکبولی
وقلعهٔ طاوسلو وسائر قلاع آن دیار (فصل در کیفیت ضبط وفتح قلاع مذکوره وبعض وقایع زمان
سلطنت مرادخان) سنه یدییوز التمش برده تحتنه کچدیکی کیجه اوغلی یلدرم بایزیدخان وجوده کلدی * سنه
التمش ایکیده پادشاه روم ایلنه غزایه کتدکده اناطولیده اولان ملوك قرمان وبعض بلاد ممالك عثمانیه غارتنه
بری برایله حتی کفارله دخی اتفاق ایتدکاری ایشیدلدکده پادشاه ینه اناطولی یه کاوب انکوری دیدکاری
انکوریه قلعه سنی محصور وقرمان بکلرین مملکتلرندن دور ایدوب اهل نفاقله اتفاق ایدن اشرار کرفتار ونوا بعلریله

واصل بو اروتبار اولمغين انكورى صاحبلرى كه اخيلر ديمكله معروف اولوب تغلبله حاكم ايديلر هدايا ايله چيقوب قلعه يى پادشاهه تسليم ايدوب قول اولديلر بعده اول اطرافده بعض قلاع دخى صاحبلرى يدندن جبر ايله النّدى * سنه بو ييلده امرادن حاجى ايلبكى روم ايلنده تكرمرييج كنارنده برغاز قلعه سن فتح ايدوب آنده طوروب اكثريا اطرافه اقين ايدوب مظفر و مغتنم اولوردى * سنه التمش اوچده پادشاه نيچه آيين و قوانين وضع ايدوب جمله دن برى برروايت اوزره جندره لو مولانا خليلى مستقلا قاضى عسكر نصب ايدوب قديمدن سفره كيدلدكچه اردوده مصالح شرعيه ايچون پاى تخت قاضيسى كوتوريلوردى بعده سر عسكر اوله جق يتشمش بيوك شهزاده اولمامغين لالا شاهين بك روم ايلى بكلربكيسى و سرعسكر ديكاوب عسكر كچورمكه كميلر يا پيلوب پادشاه زمرۀ سپاهله كچوب بولايرده برادرى مزارنى زيارت وروحيچون وقفلر ايدوب قلعۀ بنطوسى محاصره وامانله الدى بعده چورلويه واروب حصار جنككنده تكور ينك كوزينه اوق طوقنوب كور اولدقده پادشاه يغما بيورمغين فى الحال فتح اولنوب تكورنك باشى كسلوب عبرت ايچون ملولك كفاره كوندريلوب قلعه يى يره برابر ييقوب بعده مسللى قلعه سنه واروب تكورى قلعه و خزينه سن تسليم ايدوب خراجه كسلدى بعده چورلو قربنده قلعۀ برغازه وارلدقده كفارى قاچغين قلعه يى ييقديلر بعده امرادن حاجى ايلبكى يه معلغره طرفندن طاغ اتكنده اولان قلاعك و اورنوس بكه ابصاله طرفندن دريا كنارنده اولان قلاعك فتح وضبطى بيورلمغين ايكيسى دخى بالتمام اداء خدمت مأموره ايتديلر * مزبور ايكى نامدار شهزاده سليمان پاشاى غازى وفات ايده لى برييلدنبرو روم ايلى جانبنده حفظ بلاد اسلام ايدوب كفار ايچنده شجاعتله بنام اولوب نيچه غزا ايتمشلردى حالا ديمتوقه تكورى مسلمانلره شبخون ايچون بركيجه قلعه سندن چيقدقده غارت ايچون كزن حاجى ايلبكى اكاراست كاوب محكم صواشوب تكورى طوتوب قلعه ياننه ايلتدكده اوغلى آنى كوروب امانله قلعه يى تسليم ايدوب بو اثناده اورنوس بك دخى قلعۀ كشانى فتح ايدوب ايكيسى دخى اموال غنائم بعد وحسابله پادشاهه كلديلر (فتح ادرنه) بعد المشاوره ادرنه فتحنه لالا شاهين پاشا كوندريلوب پادشاه كندوسى قلعۀ بابا اسكيسى فتحنه كتدى شاهين پاشا ادرنه تكورى ادرنه كه شهرانك اسميله مسمى ايدى بعد عسكر جمع ايدوب عظيم صواشلوب عاقبت كفار صينوب قاچوب اكثرى قيريلوب باقيلرى قلعه يه قاچوب اموال غنيمتى پاشا پادشاهه كوندروب اوجانبه دعوت ايتمكين پادشاه واردقده بركيجه ادرنه تكورى خزينه و توابعن آلوب تكرمرييجده كمى يه بنوب اينزه قاچوب ادرنه خلقى قلعه يى امانله تسليم ايتديلر بعده پادشاه ديمتوقه ادرنه دن زياده معمور اولمغين واروب آنده قرار ايتدى * سنه يدى يوز التمش اوچده اورنوس بك قلعۀ كوملجنه يى و ولايت وارداري فتح ايدوب تدريجله نيچه آثار خير ياپوب وقفلر ايدوب مسافرلره نه دكلو طورررلر ايسه منع اولنميوب ضيافت اولنمق شرط ايتدى شاهين پاشا دخى احسن بلدان واطيب عمران اولان زغره يى واطرافنده كى بلادى فتح وضبط ايدوب غنيمت بى نهايت ايله پادشاهه كلدكده پادشاه عالمپناه (نظم) امرا و سپاهه بخششلر * ويروب ايتدى نيچه نوازشلر (وجه تسميۀ پنجيك) ولايت قرماندن پادشاهله بيله كلان عالم كامل محترم مولانا قره رستم قاضى عسكر مولانا قره خليله اموال غنيمتدن بيت الماله خمس الحق شرعيدر نيچون الممز ديدكده اتفاقله پادشاهه عرض اولنوب مزبور منلا رستمه اصمرلنوب اوزمانده قيمت اسير غايت يسير اولمغين يوز يكرمى بش اقچه بها تقديرا اولنوب اسير باشنه يكرمى بش اقچه المق قانون قونوب بشده بر اولمغين فارسيجه اسمى پنجيك قوندى * سنه التمش دردده پادشاه مرۀ جيش ومرۀ عيش مفهو منجه استراحت ايچون بروسه يه كيدوب امرانك بعضلرينى روم ايلنده فتح بلاده قومامغين * سنه التمش بشده لالا شاهين پاشا فلبه يه واروب خيلى مدت محاصره ايتدكده تكورى قلعه يى امانله ويروب كندوسى اهل وعياليله سرف ولايتنه كتدى (غلبۀ مسلمين بر كفار ملاعين) التمش التيده سرف و بوسنه و افلاق وانكروس قراللرى اتفاق اوزره بحد عسكرله ادرنه طرفنه هجوم ايدوب پاشا دخى پادشاهه فريادجى كوندرمكين بروسه دن قالقوب كميلرله روم ايلى يقاسنه كچوركن اناطولى ده بيغا قلعه سن محاصره ايتديروب بو اثناده كفار سرف همچو دريای زرف ادرنه يه ايكى منزل يره كاوب مسلمانلر اون بيك نفر اولوب كفارك تخمينا عشرى قدر اولمغين عقلا مشاوره سيله مقدما حاجى ايلبكى كندو ضبطنده اولان سپاهله تجسس اخبار ايچون كوندرلدكده متوكلا على الله واروب

کفارك کثرتلری نهایتده لکن جهل واغترار ایله ایل ونهار عیش ونوشدن دائما بیهوش کورنمکین بر لیجه عسکرنی بولوب برقاچ یردن صدای طبل وصور ونفیر وندای تهلیل وتکبیر ایله بروجه عموم هجوم ایتدکده زمرهٔ کفره (کأنهم حمر مستنفرة) اورکوب شاشوب کیمی بری برلرنی کیمی مسلمانلر قیروب کیمی صویه غرق اولوب کیمی دخی قاچوب بعض قلاع وکنده براکنده اولدیلر حالا اول صحرایه سرف صیندیغی دیرلر حاجی ایلبکی مال کثیر وبعد اسیرله کلدکده شاهین پاشا ظاهرا حظ ایدوب لکن حسدندن ایلبکی یی نظر افتله زهرلدوب وفات ایتدی (عودت وبناء خیرات وسنت شهزادکان) اموال غنیمتله خبر انهزام کفار پادشاهه کلوب محاصره اولنان قلعهٔ بیغادخی یغما ایله فتح اولنغین پادشاه دونوب بروسه یه کلوب اشقه فصلده کله جك ابنیهٔ خیراتی یدی یوز التمش یدیده بنا ایتدروب بعده اوغللری بایزید خان ویعقوب چلبی وساوجی بکی سنت ایچون عظیم دوکون ایدوب امرا وعلما وصلحایه خلعتلر کیدردی (غزوات وتعمیر ادرنه) ینه التمش یدیده پادشاه روم ایلنه کیدوب انده تختکاه ایدندیکی دیمتوقه ده اوتوروب ادرنه قرنده چرمن قلعه سن فتحه عسکر کوندروب تکوری امانله حصاری ویردی * بعده پادشاه بر واقعه کورمکین ادرنه یه واروب انی تختکاه ایدنمکیچون سرای یاپدرمغه وهر وجهله تعمیر ایتدرمکه مباشرت ایتدی * سنه التمش سکزده تیمورتاش بکی یانبولی وقزل اغاج فتحنه وشاهین پاشایی صماقو واختمان ولایتلرین فتح وغارته کوندرمکین تیمور قزل اغاج بکیجه سن فتح ایدوب وکفارین خراجه کسوب بعده یانبولی یه واروب صعب قلعه اولمغین نیجه مدت محاصره وجنك ایدوب کفار عاجز قالدقلرنده حصاری تسلیم ایتدیلر تیمور بك مال فراوانله پادشاهه کلوب شاهین پاشادخی صماقو واختمان ولایتلرینه اقین ایدوب اسیر ومال کثیرله کلدی * سنه التمش طقوزده پادشاه روم ایلنده غزایه چیقوب ولایت ایدوس بعده قرن اواسی بعده قلعهٔ سوزه بولی بعده قلعهٔ خیره بولی یی امان واطاعتله فتح وضبط ایدوب غنیمت فراوانله دونوب ادرنه سرایی تمام اولمغین آنده قرار ایتدی * سنه یتمشده غزایه چیقوب قرق کلیسا قلعه سن محاصره ایله فتح ایدوب بعده پیکار قلعه سنه واروب جبر ایله فتح ایدوب قلعه یی یقوب کفارنك کیمی قتل کیمی اسیر ایدوب بعده مقدما محاصره ایتدردیکی ویزه قلعه سی فتحه کلوب بر آی قدر جنکله کفار زبون اولوب عرض مال وتضرع وابتهال ایله امان ویریلوب استانبوله ایکی کونلك یرده اولوب تکورك تفرجکاهی اولمغین محافظه سنه شیرمرد آدلو بر بهادر قوندی * سنه یتمش ایکیده پادشاه بروسه یه کیدوب شاهین پاشا امر سلطانله اختمان ولایتن تسخیر وعاباتی خراجه کسوب برلرنده تقریر ایدوب صماقو یه کیدرکن کفارلاس عسکر بیقیاس ایله کورنمکین مسلمانلر آزا یکن توکل خدای بی انبازا تمکین محکم صواشوب (ع) لطف حق ایله مسلمین منصور * وکفار مقهور اولوب مسلمانلر غنیمت ایله صماقو ولایتنه واروب ضبط ایدوب بعده فلبه یه کلوب اول بهارده شاهین پاشا صاروپار دیارنه ایلغار ایدوب اول جوارده اولنلری خراجکزار ایدوب بعده صوفیه ولایتنی غارت ایدوب بر غنیمت اولمغین پادشاهه هدیه لر کوندردی * سنه یتمش اوچده پادشاه روم ایلنه کچوب کوستندیل ولایتنده شاهین پاشا فتح ایتدکارین حمایت وباقیلرین دخی فتح قصد ایتدکده کوستندیل تکوری وافرممالك وسپاهه وزر وسیم معدنلرینه مالك ودیار بلغاره حاکم اولمغین سائر ملوکه سر فرو ایتمزکن پادشاهه مقابل اوله میه جغن بیلوب هدایا ایله قارشو کلوب قلعه لری مفتاحلرین تسلیم ایتمکین خلعت کیدریلوب خراجه کسلوب حکومتنده ابقا اولندی بعده پادشاه دونوب بروسه یه کلدی * سنه یتمش درتده استانبول تکوری ویزه یی الق ایستردیو فریادجی کلمکین پادشاه عسکرله کلیبولیدن کچوب معلغره یه کلوب روم ایلی عسکرنی دخی جمع ایدوب روم ایلی واناطولی عسکرنك کثرتندن مضمون مرج البحرین رأی العین اولدقده تکور کوردفعنه بوقدر عسکر چوقدر دیو شاهین پاشایی قلعهٔ فره جك فتحنه کوندروب پادشاه کندوسی استانبوله بر کونلك یولده قلعهٔ اینجوکزی محاصره وایکی اوچ کونده فتح واشقیاسنی قتل ونسا وصغارنی اسیر ایدوب بعده چتال برغازه واروب انك ضابطی قلعه یی تسلیم ایدوب بو حالده شاهین پاشا فره جك فتحندن وافر غنیمتله کلوب بعده پادشاه نواحیٔ اینجوکزده قلعهٔ بولونیه یی محاصره وجنك ایدوب فتح اولنمدقده پادشاه طاریلوب بویقله جقده توقف بزی نیجه مهماتدن الیقودی مکز بونی تکری یقه دیوب عسکردن بر فرقه یی محاصره ده قویوب سائر عسکر ایله

کندوسنی قره دکز کنارنه کیدوب بولده استراحته اینوب بر بولك اغاجه طیانمشیکن پادشاهم دعاکز برکاتندن قلعه نك بر دیواری بلا سبب محض قدرت رب ایله ییقلوب قلعه فتح اولدی دیو خبر مسرت اثر کلنکین پادشاه مسرور اولوب اواغاجه دولتلو قواق واول حصاره تکری ییقدیغی دیو آد قودی بعده شاهین پاشایی کوندروب اودخی واروب حددن بیرون مال غنیمت کتوروب برسپاهی بر آلتون طاس بولوب باشنه کیوب اوستنه دلبند صاروب پادشاهانی کوروب سبین صوروب کسنه الماسغیچون ایتدم دیوب پادشاه انی اکاباغشلیوب بعده برروایتده خواص بندکان آلتوندن اسکوف کیمکه اندنبرو فرمان سلطان اولدی * سنه یتمش بشده پادشاه وزیر اعظم خیر الدین پاشایی اورنوس بکله بعض قلاع فتحنه کوندردکده واروب پاشا کوملجنه ده طوروب اورنوس جنك مأنوس سائر بکلرله لب دریاده بورلی واسکته قلعه لرینه واروب فتح وضبط ایدوب بعده مارولیه قلعه سنه واروب تکوری مارولیه آدلو عورت اولوب سیروز تکورینك اقرباسندن اولمغین اندن یاردمجی ایستیوب کوندررا وله دیو الدانوب مسلمانلرله صو اشوب یاردمجی کلیوب محاصره اوزانمغین ناچار وافر مال ایله قلعه یی ویروب اسمنی عورت حصاری قودیلر * سابقا پادشاه سیروزی محاصره یه دلو بلبانی کوندروب بعده شاهین پاشایی دخی وافر عسکرله کوندروب بولده قواله قلعه سن سهولتله فتح ایدوب کومش معدننی ضبط ایتدی * بعده قلعهٔ درامه یی وزخنه ولایتنی جزئی زمانلرده ضبط ایدوب بعده قلعهٔ قره فریه یی امانله وقبول ذمتله یعنی خراجکزار اولق شرطیله فتح وضبط ایدوب یتمش التیده اموال فراوانله کلوب پادشاه دخی بروسه یه کتدی * سنه یتمش یدیده ولایت سرف کافرلرینك حرکتی ایشیدلمکین پادشاه اوغلی بایزید خانی بروسه ده قویوب وافر عسکرله روم ایلنه کچوب سرف حاکمی لاس اوغلی اموال ورعایاسن صعب قلعه لره قاچروب مزارعده ترکه لرین تلف ایدوب ولایتلرین خالی قومغین درت آیه دك عسکر قحطدن الم چکوب قلعهٔ نیشده قیشلامق ایچون واریلوب محاصره ده عظیم صواشلوب طرفیندن چوق آدم هلاك اولوب آخر یغما ایله فتح اولندی * صعب قلعه اولمغین اهل ولایت سرف اموال وذخیره ورعایالرینك اکثرین انده قومشلردی جمله سی ضبط اولنوب پادشاه عسکره تقسیم غنایم ایتدی * لاس اوغلنه خبر فتح نیش نیش زهرآلود کبی تشویش ویرمکین اوج یللق خراج وهدایا وتضرعنامه کوندروب هریل اللی وقیه کومش خراج ویرمکه عهد ایتمکین پادشاه رضا ویروب نیش قلعه سنی وولایتنی محکم محافظه ایتدیروب بروسه یه دوندی * سنه یتمش سکزده پادشاه سلستره ونیکبولی حاکمی صاصمنوس ولایتنی فتح ایتمکه روم ایلنه کچدکده صاصمنوس وافر هدایا ایله کلوب عرض عبودیت وخراجکزارلغی قبول ایتدکده لازم اولوب دعوت اولندقجه معاونته کلمك شرطیله حکومتنده ابقا اولنوب بعده پادشاه ادرنه ده قیشلایوب روم ایلی بکلر بکلکنی تیمورتاش بکه ویروب سپاهی اوغلانی عسکرنی احداث ومتوفا سپاهیلرك وظیفه وتیمارلرین اوغللرینه تقسیم وحفظ اسباب سفر وخدمت اسب واستر ایچون وبنوق کافرلرینی استخدام وبونلرك امثالی نیجه معقول نسنه لر مزبورلك تدبیرات حسنه سندندر (تزویج) ملوك ولایت اناطولیدن کرمیان اوغلی کندو قزنی شهزاده بایزید خانه ویرمك واوغلی یعقوب بکی پادشاهه قول ایتمك وکوتاهیه وسماو واکری کوز وطاوشانلو قلعه لرنی جهازله بیله تسلیم ایتمك ایچون وافر هدیه ایله ایلچی کوندرمکین پادشاه رضا ویروب بروسه یه کلوب امرا وملوك اطرافی دعوتنامه لر کوندردی * یدی یوز سکسان اوچده جمعیته شروع اولنوب اولا مصر سلطاننه دن عربی آتلر ومصری قماشلرله وحمید وصاروخان وآیدین ومنتشا وقسطمونیه وقرمان ولایتلری ملوکنك دخی هر برندن هدیه لرله ایلچیلر کلوب پادشاهلرینه کوره رعایت اولنوب بعده وزرا وامرا وارکان واعیان مرتبه وحاللرینه کوره پیشکش چکدیلر * جمله دن اقدم واعظم امرا اولان اورنوس بك غازی یوز عدد خوبروی وسنبل موی نوجوان اوغلان چکدیکه یکرمیسنك اللرنده کومش طبقلرله آلتون واقچه وسکسانینك اللرنده کومشدن طاس ومشربه وشمعدان ولکن ابریق وصراحیلر اولوب یوز عدد جواری مه پیکر وحوری منظر دخی بیله چکوب زمرهٔ ناظرین بو هدیهٔ عظیمهٔ سلاطین آیین حقنده تعجب وتحسین ایتدیلر سورموفور السرور مرورایتدکده کلان ایلچیلره کتمکه پادشاه اجازت ویروب اورنوس بك هدیه سنی بالتمام مصر سلطاننه کوندروب آنك هدیه سن اورنوس بکه ویروب سائر ملوکه بو وجهله وافر هدایا کوندروب اشبو

جمعیته کلان پیشکشلری امرا و علما و صلحا و عسکر و سائر ناسه حاللرینه کوره تقسیم ایدوب خزینه یه آندن
برنسنه قومدی بعده بروسه قاضیسی خواجه افندی یی وبعض ارکانی خاتونلر ایله بیك نفر عسکرله کابین
کتورمکه کوندرمکین وارد قلرنده کرمیان اوغلی بونلری استقبال ایتدیروب بعده اکرام واجلال ایدوب عظیم
دوکون وعقد نکاح مسنون ایتدکدنصکره وعده ایتدیکی هر حصار مخروسی وعروس صاحبة الناموسی
تسلیم ایدوب بروسه یه کالدکلرنده پادشاه تکرار دوکون ایدوب کندوکریمه سنی ولایت قرمان حاکمی قرمان
اوغلی علی بکه ویردی بعده حمید ایلی حاکمی حسین بکدن ابرام ومنتله بکشهری سیدی شهری یلواج قره اغاج
اسبارته قلعه لرین وافر مال ایله صاتون الدی (فتوح وامور کثیرهٔ متفرقه) * سنهٔ یدی یوز سکسان درتده
امر سلطانله تیمورتاش پاشا عسکر چکوب قلعهٔ پرلپه یی محاصره وصلحله آلوب بعده قلعهٔ مناستری برمقدار
محاصره وجبرله آلوب بعده قارلی ایلی واشتیب ولایتلرنی دخی آلوب بعده قلعهٔ سلانیکی محاصره ایدوب غایت
صعب اولمغین الیوب لکن نواحیسنی ضبط ومطیعلرین رعایت ومعاندلرین غارت وصاحب خسارت ایدوب
پادشاهه اموال غنیمت کوندردی * سنهٔ سکسان بشده پادشاه ادرنه یه واروب امر سلطانله بکاربکی
ارناود ولایتن غارت وبول اوزرنده بعض قلاع فتح ایدوب غارت ایچون اقنجیلر صالوب مال واسیر کثیر ایله
ادرنه یه کالدیلر * سنهٔ سکسان التیده ینه بکاربکی امر سلطانله بوسنه وهرسك ولایتنه غارته کیدوب
واردقده نیجه قلاع آلوب هرسکی یاقوب بیحد اسیر ومال ومواشئ کثیرله کلوب بوسنه وهرسك حاکملری
خراجکزار اولمغیچون درعقب ایلچی کوندردیلر * سنهٔ سکسان یدیده پادشاه ادرنه یه کتدکده اوغلی بایزید خانی
سرحد اولان ولایت کرمیانده شهر کوتاهیه ده ایکنجی اوغلی یعقوب چلبی یی قراسی ولایتنده کوچك اوغلی
ساوجی بکی بروسه محافظه سنده قومغین ساوجی بلای شباب واغوای اصحاب ایله دعوای سلطنت واجرای
حکومت وجمع عسکرده دقت وخزینهٔ سلطانی بالتمام اتلاف وسلوك راه بغی واعتساف ایتدکده پادشاه
ایشدوب بروسه یه کلوب کته صحراسنده محکم جنك اولوب باغیلر صینوب کیمی قیریلوب کیمی قاچوب
ساوجی طوتیلوب پادشاه اکا خطاب وعتاب ونصیحت ایتدکده جواب مورث التألم تکلم ایتمکین امر سلطان
جلیل ایله کوزلرینه قیزمش میل چکلدی (نظم) کس نتواند کرفت دامن دولت بزور * کوشش بی فائده است
وسمه برابروی کور (لمحرره) حرکت ایلدی چو اول بی وقت * مستحق اولدی اریشه اکا مقت *
کوزنه طوردی شاهك احسانی * بوله هردم جزایی هر جانی * سنهٔ مزبورده تازه اسلامه کلمش بر دانا
وتوانا یکت بر تدبیر دلپذیر ایچون کافره قاچوب صوفیه بکنه واروب استاد طوغانجی اولمغین مقرب اولوب
دائما شکاره بیله کیدوب بر کون اول بك بدرلك همچون سك برشکارارد نجه سکردوب بو یکت دخی بیله کیدوب
عسکردن دور اولدقلرنده دلاور وهنرآور اولمغین بکی طوتوب باغلیوب آلوب قاچوب قلعه یه کتوروب
آنده اولان بلمبان بك بونی آلوب عسکرله صوفیه یه واروب قلعه خلقی (ع) بکاری باغلو یورکی داغلو ٭
کوردکلرنده امانله قلعه یی آچوب تسلیم ایتدیلر مزبور صوفیه اوتلو صولو ونعمتلو لطیف ولایت اولوب
قدیمدن کفارلك سر عسکرلری قرارکاهی اولمغین سابقا لالا شاهین پاشا نیجه کره سعی ایدوب فتح ایده مامشدی
٭ سنهٔ سکسان سکزده پادشاه ادرنه یه واروب وزیر خیرالدین پاشا ایله غازی اورنوس بکی قلعهٔ جتروز
وجای حصار ویکیشهر فتحی ایچون کوندروب پاشا یکیجه یه واردقده وفات ایدوب (ع) عالم بی نظیر
وخوش تدبیر * اولمغین پادشاه غمناك اولوب آنك اوغلی علی پاشایی وزیر اعظم ایدوب کوندردی بو حالده
قرمان اوغلی عصیان ایدوب حمید اوغلندن صاتون الدیغی قلعه لری غصب ایتدیکی خبری کالدی ودخی مصر
سلطانندن نیجه آت وقلیچ وقماش وسلطان الغزاة والمجاهدین لفظیله ودخی وافر القابله برنامه ایله ایلچی کلوب
پادشاه غایت حظ ایدوب سلطان مصره وافر هدایا کوندردی بعده پادشاه وافر عسکر جمع ایدوب سابقا
ملوك کفاردن مطیع اولان لاس دخی ایکی بیك جبه لو کافر قوشوب پادشاه قونیه یه واروب قرمان اوغلی ایله
محکم جنك ایدوب عاقبت قرمانیلر صینوب ابن قرمان قلعه یه قاچوب اکثر امراسی اسیر اولوب آنلرك
اکثر ماللرین پادشاه سبب غلبه اولان شهزاده بایزید خانه وروم ایلی بکاربکیسی تیمورتاش پاشایه باغشلیوب تیموره
وزارت دخی ضم ایدوب بو ایکی منصبی جمع ایتمك ابتدا بوکا میسر اولدی * بعده پادشاه قونیه یی محاصره وجنك

ورعاياسنه عدالت وحمايت ايدوب حتى عسكرلاسدن برقاچى بعض رعايايى رنجيده ايتمكين سياست ايتدردى بعده قرمان اوغلى على بك خيانتنه نادم اولوب پادشاهڭ كريمه سى اولان خاتوننى وولايتنڭ علما وصلحاسنى شفيع كوندرمكين (نظم) خذ العفو صفحا عن الجاهلين * فستحسن من ذوى الجاهلين * مفهومنجه اول جرم وهفوى عفو ايتدكده داماد بدنهاد كاوب عتبۀ آسمان مرتبه ترابنه يوز سوروب من بعد خيانت ايتمامكه پيمان ونيجه ايمان ايتدى * سنه سكسان طقوزده سابقا ملوك كفاردن مطيع اولان لاس روم ايلنده بعض ممالك اسلاميه يى غارت ايتديكن پادشاه ايشدوب يكرمى بيڭ عسكرله لالا شاهين پاشايى ايلغارله كوندروب لاس دخى سائر ملوك كفار ايله اتفاقلشوب ارناود حاكمى مسلمانلرى اغفال ايچون صورتا قولاغوزلغه كاوب اوكارينه دوشوب پاشايى بوسنه ولايتن غارت ايدوب مسلمانلر غنيمته طاغلدقده قولاغوز بوسنه قرالنه خبر كوندروب اودخى اوتوز بيڭ كافرله كاوب شاهين پاشايا تده همان بيڭ آدم اوالغين صواشوب صينوب بيڭ بلا ايله قاچوب يكرمى بيڭ قدر مسلمانلردن تخمينا اون بش بيكى شهيد اولوب پادشاه بونى بروسه ده ايشتدكده هنوز استانبول تكورنڭ اوچ قزنڭ برينى كندويه ايكيسنى دخى شهزاده لره نكاح ايتدروب وسلطان بايزيدڭ دخى اوغلى سنت وعظيم جمعيت ايتمشدى * پس عسكر جمع ايدوب اولا صاصمنوس اوزرينه اوتوز بيڭ عسكرله وزير اعظمى كوندروب تيمورتاش پاشا اوغلى يخشى بكى دخى بش بيڭ آدمله براوادى فتحنه كوندروب يخشى يخشى وضعله تيزواروب بركيجه حصاره آدملر چقاروب قلعه ضابطلرين قيروب طوپوم اولوب ضبطنه آدملر قويوب بعده وزيرله طرناوى قلعه سنى فتح ايدوب بعده شومنى يه واردقلرنده اهل قلعه قارشو كاوب قلعه يى ويرديلر * بعده پادشاه ادرنه يه كلوب وزير واروب بواشوب نهر تونا كنارنده قلعۀ نيكبولى وطاوسلو فتحنه كوندرلمكين وافر عسكرله كيدوب صاصمنوس انده تحصن واطرافنى وزير ضبط ايدوب لكن قلعه صعب اولمغين محاصره اوزاندقده پادشاه كندو واروب صاصمنوس وزيره يلواروب انڭ شفاعتيله نيجه ييللق خراجن كتوروب پادشاهه تكرار قول اولدقده جرمى عفو وحكومتنده ابقا اولنوب سلستره قلعه سنى ويره جك اولوب انده واردقده ويرمامكين اوزرينه تكرار وزير كوندريلوب بولده قلعه خلقى قارشو كاوب قلعه نڭ مفتاحلرنى ويرمكين ضبط اولندى * بعده وزير طوغان بكى بعض عسكرله كوس اوه ولايتنه كوندرمكين واروب غارت ايدوب بيحد اسير ومال كثيرله كلدكده كوس اوه تكورى اسيرلرينه قلعۀ چترهزارى ويرمكه ايلچى كوندروب وزير دخى رضا ويروب لكن قلعه يى الدقده اسيرلرى ويرميوب تكوره رنك چكدى * بعده خرداتيه قلعه سنى بعده نهر تونا يالسنده صاصمنوس تصرفنده كى قلعه لرى دخى فتح ايدوب عسكر بيشمار ايله نيكبولى يى محاصره ايتدكده صاصمنوس مأيوس شقاماً نوس قلعه دن اهل وعياليله چيقوب وزيره تضرع وپابوس ايتمكين قلعه سى ضبط اولنوب بعده پادشاهه كتوروب شفاعتله عفو ايتدروب لكن ولايتلرى بو كاورلمدى (غزاى اكبر ونصرت وظفر) يدى يوز طقسان برده پادشاه لاس ولايتنه غزايه عسكر جمع ايدوب بوسنه فرنك انكروس افلاق ارناود بغدان وصقالبه ديدكارى له وچه بكارى دخى اتفاقلشوب ايكيوز بيڭ كافر نافرجم اولوب پادشاه دخى ملوك اسلامه نيجه نامه كوندروب عسكر طلب ايدوب كندو شهزاده لرين كتوردوب مقدما بش بيڭ آدمله يخشى بكى سرحده ايلغاره كوندروب واروب وافر اسير كتوردى پادشاه اختمان صحراسنه واردقده كوستنديل حاكمى كه خراجكزار ايدى عسكريله كاوب پادشاهى ضيافت ايتدى * بعده پادشاه كوس اوه يه واروب كافرلر دخى قونوب مسلمانلر كفارڭ انجق خمسى قدر اولمغين خصوصا كفار طرفندن محكم يل اسوب توز قالدرمغين اوكيجه پادشاه (محرره) يوزين طپراغه سوردى يلواروب لطف اسمى رحمانه * حبيبنى شفيع ايدندى نصر اهل ايمانه (نثر) پس دعاسى قبول اولوب اولا كافر بكارى مسلمانلره شبخون قصد ايتدكده ايچلرندن برى هجوم ايدرسڭ جائز كه قاچوب فرصت فوت اوله يارين خود جمله سى بزه شكار اوله حقلرى مقرر وآشكار دردبو منع ايدوب ثانيا وقت سحرده يغمور ياغوب توز باصلوب بعده ايكى طرفدن الايلر باغلنوب تفصيله محتاج حرب عظيم وضرب اليم اولوب (ع) ظاهر اولدى عاقبت حقيت دين رسول * كفارڭ اكثرى قيريلوب يدى عددنامدار ملوك اشرارڭ سردارمردار بدكارى وابن لاس نسناس النباس دخى جنكده قتل اولنوب اكثر عسكر اسلام

فراراید ن کفارلٔ اردلرنجه کتدیلر (شهادت) پادشاه ظفر دستگاه منصور اولدیغنه اظهار سرورله
(مصراع) حمد موفور وشکر نامحصور * ایدوب لکن کیجه نصرت ایچون دعا ایتدکده آخرنده شهادت
رجا ایدوب حالا میسر اولمدیغنه فکره دوشوب قلبی مغیر ایکن اول یدی نامدار کافر بکلرینڭ بریسی لشکر
اراسنده مجروح وهنوز باروح اولمغین پادشاها کا اوغرادقده قالقوب ایمانه کلوب ال اوپمك بهانه سیله
یوریوب چاوشلر منعه چالشوب پادشاهه تنها سوزم واردر دیوب اجازت اولدقده کلوب یکی ایچنده کیزلنمش
زهرلو خنجر ایله پادشاهڭ قارننه اوروب قان روان اولدی * ایلغاره کیدن بایزید خان کلوب پدرینی بو حالده
وشرف زوالده کوروب زار زار اغلیوب پادشاه کوزین آچوب بو مضمون اوزره نصیحت ووصیت ایتدیکه
(نظم) خنجر کینی کیمه اورمادی چرخ * قنغی شهی تختدن ایرمادی چرخ * دولت دنیایه ایدن اعتماد * عاقبت
کار اولور نامراد * چونکه فنادر بو جهانڭ ایشی * حیف که مغرور اوله اکا کیشی * عدل وسخاوتنی
تکمیل قیل * خیرد عالر بکا تحصیل قیل * سلطنتی صانمه که راحتدرر * بلکه حقیقتده جراحتدرر *
جهد ایت ایا میوهٔ باغ مراد * عالم ایچنده بوله سن بخشی آد * چونکه جهان کمسه یه باقی دکل * نام نکویه
چالش ای جان ودل * کره ایدر ظلمات ظلم آدمی * شه که ستم ایده یقر عالمی * شه که مهمساز خلایق دکل *
ظل اله اولمغه لایق دکل * جلب دعا ایده کورا جدادکه * ایت آنی کیم لایق اوله آدکه * بو یله دیوب ایلدی
عزم رحیل * اکرمه الله بفضل جزیل (متفرقات) شهزاده یعقوب چلبی چقان کفارلٔ اردلرنجه
ایلغاره کتمش اولوب موجود اولان ارکان وعسکر بایزید خانه سلطنت ایچون بیعت ایدوب بعده (نظم)
برولایتده ایکی میر اولماز * بیشه زار ایچره ایکی شیر اولماز * مفهو منجه برسلطنت وارثلرنده تعدد خلقه مورث
حیرت وتردد اولمغین یعقوب مکر و بی بابا کزسزی ایستردیو ظرافتله چاغروب چادره کلدکده بوغدیلر * بعده
پدر وپسر تابوتلری بروسه یه ایلتلوب مرحومڭ قاپلوجه ده کی جامعی قربنده دفن اولنوب شهید اولدیغی محلده
دخی برقبه یاپلدی (فصل در خیرات سلطان مراد غازی) اولا فلبه ده شهرڭ اورتاسندن کچن نهر مریچ
اوستنه طولی ایکی اوق آتمی وعرضی ایکی عربه کچه جك برعظیم کوپری یاپوب آنڭ تعمیرنه نیجه اولی قوللر
خدمتکارلر وناظر ومعمارلر تعیین ایتدی * وبروسه ده حصار ایچنده سرای قارشوسنده برجامع وشهردن
طشره قاپلوجه ده حمام وعمارت ومسافرخانه وجامع وآنڭ اوستنده مدرسه وحجرات طلبه بنه بروسه ده
کولڭ دره ده برمسجد و بیلجکده برجامع واناطولیده یکیشهرده برجامع و پوستنپوش آدلو عزیزه برخانقاه یعنی
تکیه بنا ایتمشدر (فصل) مرحوم پادشاه زماننده کبار مشاهیر علما وصلحا ومشایخ بونلر ایدیکه (١)
مولانا محمود علوم جلیله یی تحصیل وتکمیل ایدوب بروسه یه قاضی اولمشدر فاضل ومتشرع عامل ومتورع
محبوب القلوب مسلوب العیوب ایدی پیرفانی وشیخ نورانی اولدقده قوجه افندی دیمکله مشهور اولدی
مزبورڭ محمد آدلو فاضل کامل اوغلی تازه ایکن وفات ایدوب محمدڭ اوغلی موسی پاشا دیار رومده تحصیل
بعض علوم ایتدکده دیار عجمده بعد فضلاء کرام وشغله کمال اهتمام وار ایدیکن ایشدوب تفصیله محتاج
وجهله واروب مرور سنین وشهورله تحصیل فضل موفور وکمالات نامحصور ایدوب علوم ریاضیه ده سلف
وخلفه غلبه ایتدی * سمرقندده عجم شاهی الغ بیك ابن شاهرخ بن تیمورلنڭ یوندن ارقومشدر قاضی زادهٔ رومی
دیمکله مشهور عالم اولوب علوم عقلیه ده بعض مؤلفاتی واردر دیار عجمده وفات ایتمشدر بو حقیرڭ قاین اتاسی
روم ایلی قاضی عسکرلکندن متقاعد اولان مرحوم صالح منلا افندینڭ لاب جد اعلاسیدر (٢) مولانا جمال
الدین اقسرایی جمیع علومده ماهر وزیاده متتبع فاضل کامل متبع واهل زهد وتقوی وورع اولوب امام
فخر الدین رازی حضرتلرینڭ دردنجی طبقه ده اوغلی ایدی صحاح جوهری یی بالتمام حفظ ایدوب برقاچ
مؤلفاتی واردر بعده ولا بعد شاکردلری اولوب عظیم اشتهاری اولمغین سید شریف حضرتلری کندو بالذات
بونلردن اوقومغیچون عجمدن کلوب حکمت حقله مرحومڭ وفاتی کوننه راست کلمکین انڭ مقبول
شاکردلرندن منلا فناری حضرتلریله مصره کیدوب هدایه شارحی شیخ اکمل الدین حضرتلرندن اوقودیلر
(٣) شیخ حاجی بکتاش اهل ولایت صاحب کرامت عزیز ایدی قیرشهرنده مدفوندر (٤) شیخ محمد کشتری
عجمدن رومه کلوب بروسه ده توطن ایتمشدی اهل جذبه مستجاب الدعوه عزیز ایدی (٥) شیخ پوستنپوش

بودخی عجمدن کلمشدرصاحب جذبه وکرامت مستجاب الدعوه ایدی * پادشاه بونلکچون بروسه قربنده بکیشهرده برزاویه بنا ایتدی انارالله برهانهم وثقل بالحسنات میزانهم

(باب رابع دراحوال سلطان یلدرم بایزیدخان ابن مرادخان غازی)

(نظم) افتاب عز وشوکت یلدرم خان بایزید * آسمان دین ودولت سایهٔ لطف مجید (نثر) غایت غضبلو کسنه اولغین یلدرم خان دیمکله ملقب ومشهوردر ایدی ولادتی فی سنه ٧٦١ یاخود فی سنه ٧٤٨ جلوسی فی ٤ شهر رمضان سنه ٧٩٢ مدت سلطنتی سنه ١٢ واوچ بچوق آی مدت عمرش سنه ٤٤ یاخود سنه ٥٧ شهزاده ایکن کرمیان اوغلینك قزینی اوچ ورق مقدم کچدیکی تفصیل اوزره نکاحلندی فی سنه ٧٨٣ پادشاه اولدقده کفاردن لاس بکی و یلق اوغلینك همشیره سنی یاقزینی غایتده حسنا اولغین نکاحلندی فی سنه ٧٩٨ تحته کچدکده بر صحیفه مقدم کچدیکی طریقله برادری یعقوب چلبی یی بوغدیروب برادرین قتل ایتمك سلاطین آل عثمانده ابتدا بوندن صادر اولدی * ظهور قصهٔ تیمور فی سنه ٨٠٤ وفاتش درنزد تیمور در قصبهٔ اقشهر درانا طولی ازحمای محرقه وضیق النفس فی ١٤ شعبان سنه ٨٠٥ تفصیل احوالی و کیفیت وفاتی عن قریب کلور (فصل درذکر اولاداو) (١) امیر سلیمان (٢) موسی چلبی (٣) عیسی چلبی (٤) سلطان محمد (٥) ارطوغرل بك (٦) مصطفی چلبی (٧) قاسم چلبی مزبور ارطوغرل پدری حیاتنده وفات ایدوب بروسه ده برمسجدی واردرسائرلری پدرلرینك صوکنه قالوب احواللری اشبو بابك اواخرنده کلور برروایتده سلطان محمد ایکنجیدر دیمشلر (فصل درفتوحات) بونك زماننده انواع طریقله فتح اولنان قلعه لر وولایتلر بونلردرکه (١) اکثر ممالك ولایت لاس وقلعهٔ قره طوزو قلعهٔ اسکوب وقلعهٔ چتروز وقلعهٔ ودنه وقلعهٔ ودین وقلعهٔ الاشهر درانا طولی وولایت آیدین ایلی وولایت صاروخان وولایت منتشا وولایت تکه ایلی وقلعهٔ روسچق در روم ایلی وقلعهٔ نیکبولی وقلعهٔ سلستره وقلعهٔ دوه لو قره حصار درانا طولی وقلعهٔ قونیه وقلعهٔ آقشهر وقلعهٔ نیکده وقلعهٔ آقسرای ومعظمات بلاد قرمان وقلعهٔ لارنده وقلعهٔ اماسیه وقلعهٔ توقات وقلعهٔ سیواس وقلعهٔ قیصریه وقلعهٔ قسطمونیه وقلعهٔ عثمانجق وولایت جانیك وولایت سامسون وقلعهٔ سلانیك درولایت روم ایلی وقلعهٔ یکیشهر واشبو ایکیسنك توابعی اولان نواحی وقلاع وقلعهٔ شیلی درانا طولی وجزیرهٔ موره درروم ایلی وقلعهٔ ترخاله وقلعهٔ کانقری درانا طولی وقلعهٔ آتنه در روم ایلی وقلعهٔ قره فریه وقلعهٔ بهنسی درانا طولی وقلعهٔ ملاطیه وقلعهٔ دیورکی وقلعهٔ درنده وقلعهٔ کماخ ودخی نیجه قلاع وقلعهٔ ارزنجان (فصل درکیفیت فتح وضبط بلاد مزبوره ووقایع زمان سلطنت پادشاه) سنه یدی یوز طقسان ایکیده پدری غزاده شهید اولدقده ادرنه یه کلوب تحته کچوب اول بهارده بعض امرایه فتح ممالك امرایلیوب بعده بروسه یه کلوب جامع ومدرسه وعمارت ومسافرخانه ودارالشفا بناسنه باشلدوب درعقب تیمورتاش پاشا قره طوه وسائر معادنی نواحیسیله واکثر ممالك لاسی فتح وضبط ایدوب اسکوب بکی پاشا یکت دخی بوسنه ولایتنه اقین ایدوب اسیرومال کثیرالوب ودین بکی فیروزبك دخی افلاقه آقین ایدوب طویوم اولوب بونلرك هر بری اموال غنایم ایله بروسه یه کلدیلر بعده پادشاه پدریله روم ایلنده ایکن عصیان وفساد ایدن ملوك اطراف تأدیبنه غزایه چیقوب * اولا الاشهری محاصره وامانله آلوب ایچنده خیرات بناسن امر ایدوب ایدین ایلینه کتدکده آیدین اوغلی قارشو کلوب قلعه لری مفتاحلرین ویرمکین جرمی عفو اولنوب قلاعی النوب کندویه همان ولایت ازمیرویریلوب ولایت آیدین سنجاغی شهزاده ارطوغرله ویرلدی بعده پادشاه ولایت صاروخانه واردقده اودخی صلحله فتح اولنوب قراسی ولایتیله ایکیسنی یولك اوغلی میرسلیمانه سنجاق ویردی * بعده ولایت منتشایه واروب حاکمی اولان منتشا اوغلی قورقوسندن قسطمونی حاکمی کوترم بایزیدك یاننه قاچغین قلاع وبقاعی ضبط اولنوب ارباب تیماره تقسیم اولندی * بعده پادشاه بروسه یه کلوب قرمان اوغلندن شکایتی کلمکین سفره چیقوب کندوقاینی اولان کرمیان پادشاهی کرمیان اوغلی یعقوب بکی وآنك وزیرنی وتوابعنی حبس ایدوب بعده تکه ایلنه واروب آنی تسخیر وضبط ایدوب بعده قونیه یه واروب آنك پادشاهی قرمان اوغلی علی بك طاش ایلنده صعب طاغلره قاچوب حصاد زمانی اولغین پادشاه عسکری غارت مزارعدن منع ایدوب ذخیره یه مضایقه چکلوب پادشاه قلعه خلقنه ترك کزدن نه برزه نه سزه

نفع اولوب ضایع اولیوربزه بیع ایتمکده هرکسنی وکیل کوندرسون دیو خبر کوندرمکین ایچرودن آدملر
چیقوب مزارعده بیع وشرا اولوب اثچه‌لری ضایع اولمامغیچون پادشاه چاوشلر تعیین ایدوب اهل قونیه
بوعدالته تحسین عظیم وقلعه‌یی تسلیم ایدوب آقشهرونیکده وآقسرای وسائر بلاد قرمان بووجه آسان ایله
اخذ اولنوب جمله‌سنك ضبطی تیمورتاش پاشایه امرلندی * قرمان اوغلی پادشاهه خبر تضرع کوندرمکین
(محرره) اغفر ذنوب الخاطئین * العفو دأب الکاملین * لاتنتقم ممن ظلم * فوض الی رب الامم (نثر)
مفهومنجه جرمنی عفو ایدوب لارنده وطاش ایلنی اکا ویردی * سنه یدی یوز طقسان اوچده کفار افلاق
حرکتنی پادشاه ایشیدوب ادرنه‌یه واروب جمله عسکرین جمع ایدوب افلاق ولایتنه واروب اولا غارت بعده
جنك ایدوب کفار تارمار واکثری کرفتار اولوب افلاق بکی سابقا مسلمانلردن اسیر ایتدکارین وماللرین
کوندروب خراجنی زیاده ایتمکین جرمی عفو اولنوب بو اثناده قرمان اوغلی علی بك انکوری محافظه‌سنده
اولان تیمورتاش پاشایی علی الغفله باصوب توابعنی قیروب کندوبی باغلیوب ولایتی یغما ایتمکین پادشاه بروسه‌یه
کلوب علی بك خوفندن پاشایه خلعت کیدیروب جمله محبوسلرله وهدیه وایلچی ایله پادشاهه کوندروب
عفو رجا ایتدکده پادشاه غضبله یوریوب اودخی ناچار عسکر چکوب صو اشلدقده قرمانلر صینوب اکثری
آتلر ایاغی آلتنده پایمال اولوب علی بك چارکن اوغلی محمد ایله طوتلوب پادشاه محمدی بروسه‌یه حبسه کوندروب
علی‌یی ولایت قرمان تسخیری ایچون تیمورتاش پاشایه ویروب اودخی سابقدن جانی آجیغین (نظم) فرصتنده
دشمنه ویرن امان * نادم اولور عاقبت اولبی کمان * مفهومنجه اجازتسز قتل ایدوب پادشاه قاقیوب پاشا
دخی پادشاهم بوقدیمی خائن اولوب خلاص اولسه ینه کلی فساد ایدردی دیدکده عفو ایدوب بعده قونیه‌یه
واروب جمیع بلاد قرمان تکرار تسخیر ومحافظه اولندی * سنه طقسان درتده یاسکز ویا طقوزده سابقا عمادن
اولوب قیصریه وسیواس اطرافنده بقیهٔ توابع جنکیزاعیندن قونرکو بر بعض قبائل تابع اولوب مصر
سلطانته سرفرو ایله قوت بولوب پادشاه اولان قاضی برهان الدین یکرمی اوتوز بیك سوار خونخواره سردار
اولوب بعض احوالنی پادشاه ایشتدکده اوزرینه واروب برهان قاچوب دیار بکرده طاغلره چیقوب سلطان
اوزون حسنك جدا علاسی دیار بکر پادشاهی بایندر قره عثمان آق قیونلی بهادرلر ایله برهانك اوزرینه ایلغار
ایدوب عظیم جنك ایله قتل ایدوب برهانیلر برهانك اوغلی انشته‌یی ذوالقدر اوغلنه کوندروب پادشاهی
ولایتلرینه چاغرمغین واروب توقات وسیواس وقیصریه‌یی ضبط ایدوب بروسه‌یه کلدی * سنه طقسان بشده
سابقا قسطمونی پادشاهی کوترم بایزید افلاق کافرلرین تحریك ایدوب انتقامه فرصت دوشمامکین حالا
پادشاه عسکرله یوریدکده بیرلکدن ومرض وخوفندن وفات ایتمکین قسطمونی وباقرکورسی وقلعهٔ
عثمانجق وجانیك وسامسون وسائر قلاع وممالککی سهولتله ضبط اولنوب اوغلی اسفندیار بك سینوب
قلعه‌سنه قاچوب انی کندویه عطا وابقار جاسیله تضرعنامه کوندرمکین اکا سنجاق قلعه‌له ویریلوب اکن
منتشا وآیدین اوغللری اغواسیله تیمورلنکه قاچدیلر (سوء حال) ولایت لاس قرالی ویلق اوغلی کاه عاصی
وکاه مطیع اولوب (ع) قلب سلطانی جذب وجلب ایچون * غایتده حسنا ومستثنا اولان همشیره‌سنی
یاخود قزنی پادشاهه ویرمکه خبر کوندرمکین کتورمکه آدملر کوندریلوب اودخی عظیم جهاز ووافر نقدیه ایله
کوندروب کلدکده پادشاه اکا نکاح ایدوب کمال حسننه مفتون اولوب اهل فسق وهوا اولان وزیر اعظم
علی پاشا اغواسیله پادشاه هرکاه ساز وسوزله شرب خمره مشغول اولوب وتدبیر اموردن عدول ایدوب وزیر
بدضمیر فاسد تدبیره امرلیوب * الناس علی دین ملوکهم فحواسنجه اکثر ناس فسقله استیناس ایدوب
بو حالت برغفلتدن فسق وظلم ناشی ومنتشر وفاشی اولوب بعده امتداد جور بد طورمرتشی وراشیدن سپاه
ورعیت متضرر ومتلاشی اولمغین عموما پادشاهه شکایت ایتدکارنده قصبه قاضیلرین تفتیشه مستقیم منلالر
کوندروب روم ایلی ایله اناطولیدن سکسان عدد ظالم قاضی کتوریلوب پادشاه یکیشهرده آنلری برچاتمه
اوه قویوب آتشه یاقق ایستدکده شدت وحدت غضبندن کسنه شفاعت ایده میوب عاقبت برحبشی ندیمنه
وزیر قضاتی تخلیصه چاره ایچون یکرمی بیك اقچه وعده ایتمکین ندیم لباس سفرله پادشاهه واروب استانبوله
کتمکه اجازت دیلیوب انده مراد لندردیدکده پادشاه ایچون یوز کشیش کتوره‌یم دیوب نیچون دیدکده

احراق اولنه جق قضاة یرلرینه نصب اولنه دیوب بنم قوللرم طورر کن راهبلره نیچون راغب اولورسن دیدکده منصب قضا علم و عقل اقتضا ایدر دیمکین پادشاه فکره واروب وزیرله مشاوره ایتدکده پادشاهم قضاتك ظاللی وظیفه لری اولمدیغندندر شمدنکرو هر جمعه بکرمی بش سجله یدی عقد نکاحه اون ایکی اقچه ورسم قسمت بیك اقچه دن یکرمی اقچه السونلر ومن بعد ظلم ایتمامکه تنبیه اولنسونلر دیو عفو ایتدیروب هر برینه حرمی قدرنجه یر اولنوب قویو ویردیلر (فتوح) سنه طقسان التیده دریاده اولان ملوك کفار روم ایلی غارتنه اتفاقله دونانمه کوندروب سلانیکه کلمك اوزره ایدکلرنی پادشاه ایشیدوب وافر عسکرله سلانیکه واروب محاصره وقلعه یی جنك ایله فتح ایدوب معاونته کلان نیجه کافرکمیلری مسلمانلری منع ایده مدیلروب دریاده اولان قلعه لری ویکیشهری دخی مسلمانلر فتح وضبط ایدوب پادشاه بروسه یه واردی * بعده انکروس قرالنك فسادی ایشیدلکین پادشاه ادرنه یه کلوب عسکر جمعنه قتلانوب استانبول تکوری قراله ایلچی کوندروب طوتلوب پادشاه غضبندن استانبوله یوریوب تکوری ملوك کفاره فریاد جیلر کوندروب قرال دخی بیحد عسکرله طونایی کچوب صوفیه یه کلمك اوزره ایدوکنی پادشاه ایشیدوب قلعهٔ استانبولی محاصره وجنك ودیدهٔ تکور کوره عالمی تنك وشهر ایچنی برسنلك ایتمشیکن ضرری اعم اولان شر دفعی اهم اولمغین منجنیقلری یاقوب سرعتله کیدوب الاجه حصار جوارنه واردقده قرال نصف عسکرین برسو یه بوصو یه قویوب پادشاه دخی عسکرنك نصفن جنکه کوندروب نصفیله کندو کمینده مکین اولوب اثناء جنکده پادشاه یوریوب کفار صینوب کیمی قتل واکثری اسیر اولدی (روایت) جنك مزبور تاریخ منلا ادریسده بویله مذکوردرکه طقسان سکزده کفار انکروس نیکبولی قلعه سنی محاصره ایدوب اهل قلعه حالندن خبر المغه اورنوس بك چاشوب چاره بولمیوب پادشاه کسنه یه خبر ایتمیوب یالکز کندوسی کیجه قرا کولغنده آته بنوب قلعه نك یاننه واروب بر یوکسك یره چیقوب قلعه ضابطی طوغان بك نام قولنه بره طوغان دیو چاغروب اودخی ایشیدوب باروبه کلوب پادشاهله سویلشوب قلعه محکم مهمات حاضر وذخیره مزواقردر دیمکین پادشاه حظ ایدوب سرعتله کیدوب کافرلر طویوب اردنه دوشوب ظفر بولمدیلر ایرتسی صفلر باغلیوب محکم صواشلوب معرکه ده بر کافر زشت دیو سرشت غافلانه سر سلطانه شمشیر اژدر پیکر اوروب آتك ضربندن پادشاه آتدن دوشوب لکن امداد عسکر وحفظ سلطان دادکستر ایچون کلمش انسان صورتنده عسکر ارواح کورنمکین پادشاهه ضرر کلمیوب فی الحال اغالرات چکوب بنوب هجوم اولندقده کفار صینوب کیمی مقتول کیمی نهر طونایه غرق کیمی دخی اسیر اولوب مسلمانلر غایت طویوم اولوب پادشاه ترلك هوا وهوسه عازم وخیرات بناسنه جازم اولوب بروسه یه کلدی (صلاح) بعده پادشاه شکر الله شهر اورتاسنده واسع وبر صنایع بر جامع بناسنه باشلیوب برکون حضرت امیر سلطانله بناسیرنه واروب بناسی مقبول اکزا اولدیمی دیدکده بی نظیر اولمش همان بر عیبی وار دیوب ندر دیدکده درت کوشه سنده پادشاه ایچون بر میخانه بنا اولنیدیکه کاهی قدوملرینه بهانه وخواص مجلسلریله کسب صفایه اشیانه اولیدی دیوب پادشاه تعجب ایتدکده سید جید الادا تصریح کنایت بر معنا ایدوب پادشاهم (قلب المؤمن بیت الله) بیورلمشیکن سن آنی میخانه ایتمکی روا کوردك طاش وکیرجدن بنا اولنان بر او میخانه اولسه عجب میدر دیدکده پادشاه آکاه بولوم سالب النومدن انتباه بولوب (نظم) توبه یارب خطا بولنه کتدکارمه * بیلوب ایتدکارمه بیلوب ایتدکارمه * دیوب جناب حقه توجه وانابه ایله جمیع ذنب وحوبه توبه ایدوب شیخ رمضان نام عالم عاملی قاضی عسکر ایدوب قضات ممالك احوالن یوقلامغی محکم اصمرلدی (غزا) سابقا پادشاه استانبولی التی آی قدر محاصره ایدوب روم ایلنه قرال هجوم ایتمکین بونی براغوب اکا کتمشدی حالا تکرار استانبوله نیت ایدوب یخشی یکی بعض یرلر فتحنه کوندروب شیلی قلعه سنی فتح ایتمکین پادشاه عسکر چکوب استانبولده اناطولی حصاری نهایتنده اسکندر بوغازنه کلوب بر حصار یاپوب مهمات قودقده تکوره خبر کوندروب استانبولی بکا ویروب کندو نه یره کیدرسه کتسون دیوب تکور قورقوب وافر تحف ایله اون بیك سکه ووزرایه دخی هدیه لر حتی وزیر اعظم علی پاشایه ضیافت بهانه سیله ایچلری سیم وزرله مملو بشمش اون دانه بالق وبعض طعاملر کوندروب پادشاهی فراغت ایتدیره مزدیو تضرع ایتمکین وزیر بدضمیر بر تزویر اتفاق ارکانله پادشاهم بو بر صعب قلعه درکه

بعد السمی ملوك اسلامیه دن برفرده مسخر اولمامشدر عسکری اتعاب صواب كورمیزدیوب پادشاه فتحه
مصر اولدقده پادشاهم تكور بو كاراضیدركه شهر ایچنده مسلمانلره برقاچ محله وجامع یاپلوب قاضی دیكلوب
جمیع دعوالرده مسلمانلر قاضیسنه مراجعت اولنوب نام شریفكزه سكه وخطبه اجرا اولنه دیدكده پادشاه
رضا ویرمكین استانبول ایچنه طراقچی یكیجه سندن وكوینكدن اول كوچوروب برعظیم محله ایدوب مسجد
وجامع یاپوب خطیب وامام وقاضی دیكدیلر * بوحال نیچه ییللر جاری اولوب تیمور فتنه سنده عثمانیانه
ضعف كلی مستولی اولمغین تكور مسلمانلری شهردن سوروب جامعی ییقوب خراج ویرمز اولدی بعده پادشاه
روم ایلنه كچوب قره فریه ده اوتوروب جزیرهٔ موره فتحنه واطراف غارتنه آدملر كوندروب بعض ممالك فتح
اولنوب قره فریه ده وادرنه ده خیرات بنا ایدوب قلعهٔ ترخاله یی دخی فتح بعده انكروس ولایتن غارت ومدینة
الحكما اولان اتنه یی واناطولیده كانقری یی فتح ایتدیروب بعده كندوسی عربستانه سفر ایدوب حلب قربنده
دیوركی درنده بهنسی ملاطیه كاخ وبعض قلاعی مصر سلطاننه تابع اولان تركمان واكرادلرندن فتح ایتدی
(فصل در ظهور تیمورلنك وكرفتن پادشاه) ممدوح سلمان اولان سلطان اویس اوغلی سلطان احمد جلایركه
اباعن جد حاكم بغداد وتبریز وعراق عرب ایدی قره قویونلو بكی قره یوسف كه ولایت آذربایجان حاكمی ایدی
یدییوز تمش اوچده خروج ایتمكین تاریخ خروجی لفظ عذاب اولوب دیار عجمده صاحب قران وسكزكره
یوزبیك عسكرله فاتح هندستان اولان بی حسب وبی نسب تیمورلنك قلیل الادب شرندن قاچوب مصره
واروب حبس اولنوب بعده طرافتله قورتلوب ایكیسی دخی واروب ولایتلرینی تیمور تواbعندن قورتاروب
بعده سلطان احمد تیمور خوفندن فرج آدلو معتمدین بغداد محافظه سنه كوندروب كندوسی اهل وعیال
ومال ومنالیله قره یوسفله بیله پادشاهه كلوب سابقا سلطان اویسله سلطان اورخان دوستلشمغین پادشاه سلطان
احمده رعایت وانك قزنی شهزاده مصطفی چلبی یه نكاح ایتدی سابقا پادشاه حلب قربنده بعض قلاع الدقده
تیمور طرفندن ارزنجان حاكمنه بزه باج وخراج كوندره سن دیو خبر كوندروب تیمورا نجنوب پادشاهله
ارالرنده مكاتبهٔ برمعاتبه اولمغین خصوصا سابقا پادشاه طرفندن مملكتلری النان ملوكدن كرمیان اوغلی
ایصاله ده حبسدن قاچوب میمونجیلره اویوب منتشا اوغلی دخی صقالن قازیدوب قلندر اولوب آیدین
اوغلی دخی چرچی اولوب هر بری تیموره واروب اسفندیار بك دخی تیموره شكایته ایلچی كوندروب جمله سی
تیموری رومه كلمكه اغوا واول كاب مستحق الصلبی مسلمانلر اوستنه اغرا ایتمكین نائرهٔ غیظ تیمور مصداق
(فاذا هی تمور) اولدقده * سنه سكز یوز اوچ محرمنده سیل روان كبی خیل دوان وعسكر عیان شكسته
اعانله سیواسه كلوب قلعه یی ییقوب انواع مظالم ایدوب درت بیك غازی یی صاغ ایكن طپراغه كومدی * بعده
ملاطیه یی آلوب ملوك چراكسه یابنده نوعا تفصیل اولندیغی اوزره حلبه بعده شامه واروب (المحرره) ایتدی
اول اطرافده اول بدنهاد * فتح وضبط وقتل وانواع فساد (نثر) امور مذكوره یه بو قطعه یی تاریخ
دیمشلردركه (نظم) بودسیواس وحلب با ملك شام * در عمارت چون عروس بی نقاب * شد خراب
ازآتش جیش تمور * در شهور سال تاریخ خراب (نثر) بعده تیمور عجمه كیدوب یولده برقاچ قلعه آلوب
بغداده واروب هلاكو كبی قتل عام ایدوب تیمور شام طرفنده ایكن سلطان بایزید خان ارزنجانه عسكر
چكوب واروب فی الحال فتح وشفاعتله حاكمنی یرنده ابقا ایدوب لكن سیواس انتقامیچون انك اهل وعیالن
بروسه یه كوندروب یولده سلطان احمد اجازتله بغداده كیدوب واردقده نوعا تعمیره باشلیوب سابقا قچانلرك
بعضلری انك یاننه كالدیكن تیمور ایشیدوب اوزرینه عسكر كوندروب سلطان احمد كند واوغلی سلطان طاهری
بولوب حله شهرنه قاچدی (كرفتن سلطان) تیمور بی نور قره یوسفی وارزنجان حاكمنك عیالن وقلعهٔ
كاخ مفتاحن بزه كوندره سز دیو تعظیمله نامه كوندروب پادشاه دخی غایت غضوب وغیور اولمغین رضا
ویرمیوب لكن مدارا لازم ایكن عسكر وزورنه مغرورلر جواب كوندردكده تیمور قاقیوب اول قیش عسكر
عظیم جمع ایدوب * سنه سكز یوز درت بهارنده قالقوب اولا كاخی الوب كندویه مطیع یكرمی پادشاهله
ونیجه یوزبیك عسكرله یوریوب لكن پادشاهك خوفندن هر قوندیغی منزلده عسكرینی خندق قازدرمغله
احاطه ایتدیروب (المحرره) بنده تدبیر ایدر خدا تقدیر * حاصل اولمز خلاف امر قدیر * مفهومنجه

پادشاه دخی طقسان بیك عسكر جمع ایدوب اون ایكی بیكی یكیچری وكماندار عزب اولوب قاینی اولان لاس اوغلی دموره غرق اولمش یكرمی بیك عسكرله معاونته كلوب انكوریده تیمورله جمع اولوب ذی الحجه نك اون طقوزنده جمعه كونی الایلر باغلیوب حدود وصفدن متجاوز وقلم مشكین رقم تحریرندن عاجز اوله جق حرب عظیم وضرب الیم اولوب (لمحرره) دور ایدلدن بو چرخ مینارنك * اولمدی هیچ بویله محكم جنك (نثر) عاقبت طائفهٔ تاتار وآیدین ومنتشا وصاروخان وكرمیان ولایتلرندن اولان عسكر قدیمی بكاری تیمورك یاننده اولمغین هر بری بكار ینه كیدوب صاغ قول اولان اناطولی عسكری بوزیلوب لاس عسكری دخی برمقدار صواشوب بعده قاچوب عاقبت وزیر اعظم علی پاشا ومراد پاشا ویكیچری اغاسی روم ایلی عسكریله صول قولده طوران بیوك شهزاده امیر سلیمانی قورتارمغیچون الوب بروسه یه قاچوب بعض امرا دخی عسكرلك اوكنده طوروب مردانه وشیرانه جنك ایدر شهزاده سلطان محمدی سنجاغی اولان اماسیه شهرینه ابراملهٔ قاچروب پادشاه یاننده یكیچری وقپوقوللرندن غیری كمسنه قالمامغین منت بك پادشاهم حال معلوم سزدخی كیدلك سعادتله وادئ سلامته وارنجه دك بن جنك ایده طوره یم دیوب پادشاه كمال غیرت وحیرتندن قضایه رضا ویروب اول اوزون واسی كونده اخشامه دك صواشوب بعده جنك ایدرك صفلر یاروب خلاص اوزره ایدوكن تیمور ایشیدوب اردنجه جنكیزاعین نسلندن محمود خانله تازه عسكر كوندروب قرا كوالقده محكم صواشوب پادشاهله بیله اولنلرك كیمی قتل كیمی اسیر اولوب عاقبت پادشاهك آتی سوریچوب دوشوب طوتلوب تعظیمله تیموره ایلدلدی (لمحرره) جهان ایچره قضاء الاهیه رد یوق * بلاسلینی دفعه هیچ سد یوق * بلمز سر تقدیر الهی * اولور هر عقل انك فكرنده ساهی (فصل درو قایع بعد از كرفتن پادشاه) تیمور اوتاغی قپوسنه دك پادشاهی قارشولیوب برابر اوتوردوب عجب اولمز تقدیر حق بوایمش اماكه بز ملایمت ایتدكجه سز خشونت ایتدیكز صوچ سزدن اولدی اما انشاء الله ولایت رومی سزدن خالی قومیز خاطر عاطره غبار كلسون دیك مضمونده خطاب ایدوب بودخی (لمحرره) چونكه امر خدا اوله ناجز * خرد خرده دان اولور عاجز * بویله یازمش چو كاتب ازلی * ایدرز آكه راضی جان ودلی * مضموننده جواب ویروب بعده شقاق وتضاد منقلب وفاق وتواد اولدقده شاهنشاه نهاد تفحص احوال اولاد ایدوب تیمور دخی اطرافی یوقلدوب مصطفی چلبی ناپدید وسائرلری قاچمغین بولنیوب ایكی كوندنصكره موسی چلبی بولنوب تعظیمله كتوریلوب تیمور رعایت ایدوب پدریچون كوریلان اوتاق یاننده بونكیچون دخی بر لطیف چادر قوردیروب هر برینه خدمت ایچون نامدار بكار وصباح واخشامده پادشاهانه طعاملر تعیین ایدوب برقاچ كونده بر پادشاهی چاغردوب برابر اوتوروب مصاحبتلر وتسلیتلر ایدوب كوتاهیه ده بركون پادشاهی عظیم ضیافت ایدوب مجلسده ساز وسوز چالنوب بعضلرباده صحبتی ایدوب بونلر سیر ایدوب تیمور پادشاهی تطییب خاطر ایدوب تأكید محبت وتحصیل قرابت ایچون كریمه لرینك برینی كندونك وفات ایتمش بیوك اوغلی میرزا میران شاه اوغلی میرزا ابو بكره خطبه یعنی طلب ایتدی * بعده تیمور منزل بمنزل حركت ایتدكجه پادشاه غیرتكار زینت وعسكر سزعدولر قارشوسنده آشكاره آته بنمكدن عار چكوب نوعا تمارض صورتیله تختروان ایچنه كیرمكی اختیار ایتدی * بو سببدن بعض جهلهٔ مؤرخین غلط ایدوب تیمور پادشاهی قفسه قویوب بیله كزدردی دیو ارتكاب شطط ایتمشدر دیو تواریخ معتبره ده مذكوردر (ظلم تیمور) مرویدركه تیمور بی نور برزور (نظم) ثالث جنكیز وهلاكو ایدی * غارت ایچون كاری تكاپو ایدی (نثر) قلب برزنكی سنك وتخریب عالم وتعذیب بنی آدم ایچون مائل غارت وجنك اولوب هر نه یردن كه كچردی بركت وامن وراحت اندن كوچردی وهر نه یرده كه كاری قرار ایده ایدی انده قیامت قوپار ایدی شوم قدم بوم شیم صاحب ستم حریص وطامع واموال مسلمینی ناهب وجامع اولمغین دیار رومك هر طرفنه اقنجیلر كوندروب قتل واسر وانواع فساد له مسلمانلرك مالارین چكوب آلوب معمور ولایتلری خراب وتودهٔ تراب ایتدیلر جمله دن اوغلی اوغلی اوتوز بیك عسكرله بروسه یه كوندروب شهزاده امیر سلیمان ایشیدوب پدرنك خزینه سنده تحف وامتعه نك كزیده لرین آلوب روم ایلنه قاچوب تیموریلر كلوب شهرده انواع فساد وقتل ویغما وخلقه مال ایچون اشكنجه ایدوب مدارس ومساجدی آخور ایدینوب حضرت امیر سلطانی ومنلا فناری یی وحصن

حصین ونیجه کتابلر مؤلفی شیخ المحدثین محمد الجزری یی تیموره کوندروب اودخی عظیم رعایت ایدوب کندو ایله
بیله کتمکی تکلیف ایدوب حضرت امیرله منلا فناری ایستمد کارنده ینه بروسه یه کوندروب شیخ محمد سابقا
عجمه واروب تیمور یاننده طورمش اولمغین تیمورله کتمکه رضا ویردی بعده تیموریلر ازنیق وطراقچی ومیخالیچ
وولایت قراسی شهرلرین تاراج وخلقنی فلس احمره محتاج ایتدیلر براوغلنی دخی عسکرله قرمان وتکه وحمید
ولایتلرینه ومعتمدلرندن بریی بعض امرا ایله منتشا وآیدین ایلنه کوندروب واردقلرنده انواع ظلم وفساد
وتخریب بلاد وتعذیب عباد ایدوب اشکنجه ایله مال فراوان جمع ایدوب بقیهٔ زمان صیفی تیمور هواسی خوب
اولان کوتاهیه ده کچوردی * ودخی انک قلعه سنده تیمورتاش پاشانک جواهر واسبابدن غیری یکرمی مد نقوددن
بولوب الوب عسکرنه توزیع ایدوب بعده قیش کلمکین کندوسی دخی آیدین ایلنه کاوب اولاد وامرا وعسکرنه
ولایت اناطولیده بشقه بشقه قشلاقلر تعیین ایتدی (نصب ملوک) بعده تیمور بی نور برزبان ملوک آل عثمان
کثرت خصمادن قوت وشوکت واستقلالله امان وزمان بولمامغیچون اون یلدنبرو بروسه ده محبوس اولان
قرمان اوغلی محمد بکه وسابقا کندویه واران کرمیان اوغلی یعقوب بکه وولایت قسطمونی حاکمی اسفندیار بکه
ومنتشا اوغلنه وآیدین اوغلنه قدیمدن اباعن جد پادشاه اولدقلری ولایتلرنی ویروب هر برینی ولایتنی ضبط
ایتمکه کوندردی (فصل در احوال شهزاده سلطان محمد قبل از جلوس بر تخت پدر) بوقاروده
کچدیکی اوزره محاربهٔ تیمورده توابعیله سابقا سنجاغی اولان اماسیه وتوقات سمتنه کیدرکن قسطمونی
حاکمی اسفندیارک همشیره زاده سی قره یحیی یدی بیک نفر عسکرله قارشو کاوب صواشوب صینوب طوسیه
حصارنه قاچوب فرار ایدن عسکری اکثری قتل اولنوب بعده شهزاده یولی یه کاوب تیمورک احوالن بیلمکه
جاسوسلر کوندروب خبر الدقده اماسیه اطرافنه واردی (جنک) سکز یوز یشده اترا کدن قره دولتشاه نام
حرامی تیموره واروب انک معاونتیله بعض اشقیایه سردار اولوب بعض ممالک عثمانیه یه استیلا ایدوب شهزاده
طرفنه هجوم اوزره اولوب بو دخی انک احوالنی بلمکه جاسوس کوندروب عسکری یغمایه طاغلوب یاننده
بیک قدر آدم قالمامشدر دیو خبر کلدکده شهزاده ایلغارله واروب جنکده دولتشاهک کوزنه اوق صابلانوب
ییقلوب باشی کسلوب جیفه سنی سکمه ونلره پاره اتدیلر توابعنک نیجه لری سیاست اولنوب اکثری خوف
تیمورله کاش اولمغین شهزاده یه تابع اولدیلر (جنک) تیمور شهزاده نک شجاعت وعقل وتدبیرینی ایشیدوب
ظاهرا مجلسنده مدح ایدوب محبتنامه لر کوندردی لکن آل عثمانه بغض مضمری اولمغین ولایت جانیکده رئیس
اترا کدن اولان قباد اوغلی انک امریله اشقیا جمع ایدوب وقلعهٔ نیکحصاری محاصره ایدوب شهزاده ایشیدوب
واروب طاغدوب کیمنی قتل کیمنی اسیر ایدوب قباد اوغلی قاچوب طاشان اوغلی قلعه سنه کیروب شهزاده
انک ضبطنده اولان قلعه سنی محاصره ایدوب بعده یورویش ایله فتح وضبط ایدوب اهل قلعه یه امان ویردی
(جنک) شهزاده توقاتده ساکن ایکن اینل اوغلی یکرمی بیک ترکمانه سردار اولوب قازاوایه کاوب توقاده دخی
عزم اوزره اولوب عسکرنه هر کون شهزاده نک مملکتلرندن برزنی غارت ایتدردیکی ایشیدلدکده شهزاده
بحضور اولوب لطف وعنف مابیننده حکیمانه برنامه کوندروب اودخی کمال غرورندن نامه یی اوقومادین
محمدنه پرده درنه ایشلردیوب بعده نامه یی اوقودقده غضبه کاوب مراد مسنکاه جنکدر کل مملکتلریکی ضبط
ایتمکدر همان کوزلک کوردیکی یره وارکیت دیو نامه کوندروب شهزادهٔ شجاعت عاده همان بیک نفر کزیده
عسکرله واروب علی السحر باصوب اینل اوغلی عسکرنی ذخیره جمعنه پرا کنده ایتمکز یاننده اون بیک جبه لو
وآتلو عسکر بولنوب اخشامه دک صواشوب (محرره) فائده ایتمز جنود * اولمیجق عون ودود *
مفهومنجه ترکمانلر صینوب کشته لردن پشته لر پیدا اولوب لکن بحکمة الله شهزاده طرفندن برفرد قتل
اولنیوب ایکی کسنه اسیر اولوب انک دخی بریسی قورتلوب کاوب بریسنی اینل اوغلی قیوویردی (نظم)
اکر تیغ عالم بجنبد زجای * نبرد رکی تا نخواهد خدای (جنک) بعد الظفر شهزاده مقرنه کلدکده کوزلر
اوغلی نام ترکمان اینل اوغلی خروجی اوقاتی فرصت بیلوب قره حصاره واروب شهری ضبط وقلعه سنی محاصره
ایتدیکی ایشدلمکین شهزاده دخی عسکرین جمع ایدوب ایلغارله کیدوب وقت سحرده علی الغفله واروب
ترکمانیلر ناچار جنک ایدوب صینوب ایل واولوسنی ومال ومنال محروسنی براغوب قاچوب شهزاده منصور

ویرغنیمت دونوب توقاده کادی (جنك) سنه سکز یوز ایکی اواخرنده ترکماندن کوبك اوغلی نام برکاب
عقور تحریك اتباع تیمورله مغرور اولمغین یاننه وافر اشقیا آلوب سك صحرا کبی قازاوه اطرافنده یلوب ممالکی
غارت و نیجه خسارت ایتدیکی ایشیدلمکین شهزادهٔ نصرت شعار عسکرایله ایلغار ایدوب بر سحر وقتنده
اول زمرهٔ بهایمی جمله نایم ایکن باصوب اول کلاب نکبت اکتساب دست و پالرینه لرزه وشدت حیرتدن زبانلرینه
هذیان وهرزه عارض اولوب فی الحال کیمی اسیر کیمی طعمهٔ شیر شمشیر اولوب کوبك اوغلی بعض توابعیله
خنزیر تیرخورده کبی قاچوب شهزاده وافر طوتملق ایله توقاده کتدی (جنك) ایام آلام شهزادهٔنك تمام
اراسنده امیری مزید وتابع شیطان مرید بر حرامی عنید نیجه یزید بلدی کندویه مطیع ومرید ایدوب سیواس
مهدوم الاساسده قطع طریق ونهب اموال ناس ایتدیکی ایشیدلمکین شهزاده اقدم واعظم ارکانی اولان
بایزید پاشایی بعض عسکرله کوندروب وارد قلرنده زمرهٔ دزد بیزد اول شهر خرابده سلطان جامعن کندولره
حصار وجای قرار ایدنمکین پاشا انلری محاصره ووعدهٔ مناصب علیه ایله دعوت ایدوب اشقیانك عنادلری
اشتداد بولدقده پاشا جامعك دیوارین دلمکه چالشوب وافر دلکلر پیدا اولدقده مزید عنید توابعیله مناره یه
چیقوب صواشوب پاشا دخی منارهنك ایچنده آتش یاقوب دود دایم الصعودندن اشقیا ناچار قالوب تضرعله
اشاغه اینوب جمله سنی باغلیوب شهزادهیه کتوردکلرنده بهادر اولمغین فساد وخیانته توبه ویمین ویروب
اودخی (نظم) باشمی یولکه فدا ایدهیم * بندهلك حقنی ادا ایدهیم * ایلدك چونکه لطف بن قولکه *
صرف ایدم نقد عمرمی یولکه * دیمکین خلعت کیدیروب سیواس شهرینك تعمیرنه کوندرمکین واروب
آز زمانده سعی کامل ایله معمور اولکده اولکی حالنه واصل اولدی (دعوت تیمور بینور) شهزادهنك
اختلال حالده وقلت سن وسالده کمال شجاعت وتدبیرله بوقدر اعدایی قهر وتسخیر ایتدیکندن اهل ظهور
وصاحبقران اولمسندن هراسان اولمغین اول روباه پرتزویر شیر آفاقکیری صیده مکر وفکر ایتدکده رعایتده
اولادنه تقدیم ایدوب ذاماد ایدنمکه دعوت ایچون وافر هدایا ومحبتنامه ایله بر ایلچی تعیین ایدوب سلطان
بایزیدی دخی شهزادهیه ضرر ایتمیوب مرادم داماد ایدنمکدر دیو یمینلر ایله ایناندیروب اندن دخی مهرلو مکتوب
ایله بر معتمد آدم آلوب ایلچی ایله کوندروب شهزاده ایلچیلری استقباله آدملر کوندروب تعظیم ایله کتوردوب
مکتوبلری اوپوب باشنه قویوب (ع) از دوست یك اشارت از ما بسر دویدن * مفهومنجه سمعا وطاعة
دیوب بعده ارکان دولتی تیموردن قورقزمیسز دیو کتمکدن منعه چالشدقلرنده توکل خدا ایله کتمکه مصر
اولوب هدایا ایله چیقوب عسکریله اماسیه یه بعده قصبهٔ عثمانجغه کادی (جنك) سابقا صواشوب
قچان قره یحیی شهزادهیی بوصوده بکلیوب بر کن هجوم ایدوب محکم صواشوب عاقبت عسکریله یحیی
صینوب حفظ محیا ایچون قاچدیلر (جنك) سرو آزاده اولان شهزاده مرتاض آبادهوارد قدهتاتارلر
سرداراندن ساوجی اوغلی علی بك جم غفیر ایله شاه دشمن کیر بولنده نامردلك یعنی رهزنلك تدبیرین ایدوب
مقدما استعلام احوال ایچون اول بدناموس ایلچی صورتنده جاسوس کوندروب کاوب بولشوب کتدکده
شهزاده درعقب واروب علی شاشوب قاچوب عسکر رومانی قوهلیوب بیك بلا ایله سلاسل قلعه سنه کیردی
(توقف) شهزاده تیموره واصل اولمدین یولده چکدیکی بلالری تیموره وارمق متیمن اولمدیغنه رب ذوالمننه دن
کندویه لطف وتنبیه حسن اولمغه جازم اولوب یولی نواحیسنه کلمشیکن یله اولان تیمور ایلچیسن ضیافت
ایدوب کرچه تیمور خانه خصوصا پدر عزیزمزه کمال اشتیاقده یزلکن هجوم اعدا زماننده ممالکمزی خالی قومق
معقول دکلدر خان حضرتلرینه عذرمزی حسن تعبیر ایله ادا ایده سز دیوب خواجهسی اولوب عاقل وکامل
اولان صوفی بایزیدی اعتذارنامه ایله یله کوندروب خبر کلمکه منتظر اولدی (فصل) در وفات سلطان
یلدرم بایزیدخان اکرچه سلطان مزبور رعایت وحضورده ایدی لکن (نظم) نقدر اولسه اهل جاه غریب *
وطنن آکسه ایلرآه غریب * قالور عیش دلنده حب وطن * اولسه جنت دخی اکا مسکن * مفهومنجه
اول شاه غیور تیمور بینورك یاننده مانند مأسور وسلطنتندن مجبور ومهجور واولاد وعیالندن دور وممالك
رومك ویران ومنهدم القصور اولدیغنه غم مدغم موفور ایله مرض ضیق النفسدن رنجور اولوب سموم هموم
وعموم غموم لحوم وشحوملرین مانند موم ذائب ومصب مصائب ایتمکله مرض خفقان دخی عارض ورشتهٔ

امیدنی قارض اولوب سنه سکز یوز بش رجبنك اواسطنده عوارض والام قدن لام ومرض دلخراش صاحب
فراش ایتمکین تیمور آنی ایکی طبیب حاذقله تبدیل هوا وعلاج ودوا ایچون آقشهره کوندروب معالجه ده
سعی اولندی لکن چاره بولنموب شعبانك اون دردنده خمیس کونی (ع) رحلت ایتدی بو فنادارندن اول
شاه کزین * کندوسی زهر ییوب اندن وفات ایتدی دیدکاری کذب صریحدر دیمشلر * جنازه سی بروسه یه
ایلدیلوب یاخود آقشهرده برعزیز مزاری جوارنده امانت طریقیله دفن اولنوب بعده بروسه یه ایلدلدی
(نظم) چرخ جفا کار عجب کارایدر * کینه سنی عالمه اظهار ایدر * کیمی که تخت اوزره ایدر سر بلند *
عاقبة الامر ایدر تخته بند * کیمه که برجام ویررنوش بهر * حل ایدر اول جام ایچنه صکره زهر *
اشبو جهان باغی وفاسزدرر * عمر کلی آنده بقاسزدرر * بوی سلامت نده دباغ دهر * زانکه
سرشتست نباتش بزهر (نثر) پس تیمور بو خبری ایشیدوب محکم آجیوب اغلیوب بو مضمونی ادا ایتدیکه
(نظم) چاره نه چونکه امر یزدانی * آلدی الدن عزیز مهمانی * حیف صد حیف اول شهنشاهه *
که سقوط ایتدی جاهدن چاهه * منتج اولمدی ایتدیکم افکار * حیف کیم بویله اولدی آخر کار *
رقم خامهٔ قضا بوایمش * امر یزدانه مقتضا بوایمش * واره لم بزدخی دیار مزه * بقالم منتهای کارمزه *
بزه بنداولدی بوشهك حالی * اوله جنتده مسندی عالی (نثر) مرحوم مرقومك دخی روح رفتوحی
مقام جواب تعریض انتسابده کویا بو مثل قدیم مضمونن کویا ایدیکه (نظم) لاالفینك بعد الموت تندبنی *
وفی حیاتی مازودتنی زادا (رفتن تیمور بدیار عجم) پادشاه وفات ایتدیکی ماه شعبانده تیمورلك سابقا وفات
ایتمش بیوك اوغلینك اوغلی اولوب صلبی اوغللرندن زیاده سوکلیسی میرزا محمد دخی وفات ایتمکین قدی لام
وقلبی پرآلام اولوب بقیهٔ عسکر هلاکودن نیجه بیك خانه اولان تاتاراشرارکه بایزیدخان سیواسی فتح ایتدکده
آنلری رومه کتورمشدی تیمور بونلری انواع تفصیله محتاج تدبیر وملاطفه ایله ایاردوب دیار عجمه کوتوروب
رومدن اورنجانه بعده ارض رومه واروب کرجستان فتحنه عازم اولدی (فصل درخیرات مرحوم)
پادشاه ترتیب زمان بنالری نامعلوم اولمق اوزره ادرنه ده برجامع وعمارت بروسه ده جامع ومدرسه وعمارت
ومسافرخانه وحمام ودارالشفا وشیخ ابواسحاق درویشلرینه برزاویهٔ عالیه یاپوب وآق چاغلان صوینی کرلر
یاپوب طاغدن اقیدوب کندو بنالرندن فضله قلان صویی شهرده چشمه لر یاپوب خیر جاری ونفعی محلاته ساری
اولدی * وینه بروسه ده شهر اورتاسنده حالا جامع کبیر دیدکاری جامع لطیف وواسع بنا ایتدی وآلاشهری دخی
فتح ایتدکده جامع ومدرسه وحمام وبعض خیرات بنا ایتدی وبالی کسریده برجامع ومدرسه وقره فریه ده
ودیمتوقه ده وکوتاهیه ده بررجامع بنا ایدوب کندو زماننده فتح اولنان بعض شهرلرده دخی عمارتلر
وزاویه لر یاپمشدر (فصل) مرحومك زماننده اولان کبار مشاهیر علما بونلر ایدیکه (١) مولانا شمس الدین
الفناری جمیع علومده حددن بیرون ماهر ومشتهر ایدی رومده مولانا جمال الدین اقسرایی حضرتلرینك
غایت مقبول شاکردی اولوب آنك وفاتندنصکره سیدشریفله مصره واروب شیخ اکملدن اتفاقله اوقیوب
بروسه یه کلدکدنصکره قاضی اولوب پادشاهك غایت مقبولی اولدی بعده برقاچ کره حجه واروب مصرلك
فضلاسیله بحثلر ایدوب فضیلتنه تحسین ایتدیروب شارح بخاری اولان شیخ علامه ابن الحجر منلادن اوقیوب
عادت علما اوزره اجازتنامه یازدیروب آلوب بعده منلا بروسه یه کلدکده قاضی ومفتی ومدرس اولدی * سورهٔ
فاتحه یی مفصل تفسیر ایدوب وبررساله ده یوزدرلو علمدن مسائل درج وصنعتلر خرج ایتدی * فن اصولده
تدریجله اوتوز ییله دك فصول بدایع آدلو برکتاب تألیف ایتدیکه اکثر اعاظم فضلا استخراجندن عاجزلردر
علم منطقده متن شمسیه یه بریوم قصیرده شرح یازمشدر اون یوك کتابی ویوز اللی بیك نقد التونی اولوب ملبس
ومزین وافر جواری وخدمتکارلری اولوب لکن کمال تقواسندن کسب یدیله کچمك ایچون قزازلق ایشلیوب
لباس وطعامنه آنی خرج ایتمکین کوچك دلبند ودرویشانه لباسلر کیردی * بروسه ده برجامع ومدرسه یاپدی
برخصوصده پادشاهه انجنوب قرمان اوغلنه کیدوب اودخی منلایه کونده بیك اقچه دانشمندلرینه بشیوز
اقچه وظیفه تعیین ایدوب بودخی تفسیر فاتحه یی آنك نامنه یازوب بعده پادشاه نادم اولوب قرمان اوغلنه منلایی
بزه کوندردیو خبر کوندرمکین منلا دخی ینه بروسه یه کلوب اولکی منصبلرینه متصرف اولدی (ع) درس

وفتوی وزهد وتقوی ده * نوادر دنیادن اولوب سکز یوز اوتوز اوچده وفات ایتمشدر (٢) حافظ الدین محمد
الکردری که ابن البزازی دیمکله معروف اولمغین تألیف ایتدیکی کتاب فتاوای بزازیه دیمکله مشهور عالم اولدی
مناقب امام اعظمده مناقب کردری آدلو بر لطیف کتابی وبعض مؤلفاتی دخی واردر عجمده تحصیل
وتکمیل علوم ایدوب رومه کلدکده منلا فناریله عظیم مباحثه ایدوب علم فروع فقهده بو فناری یه علم اصول
فقه وسائر علومده فناری بوکا غلبه ایتدی سکز یوز یکرمی یدیده وفات ایتدی (٣) مجد الدین محمد شیرازی
تحصیل انواع علوم ایدوب تفسیر شریف وبخاری ومشارقه شرحلر یازوب جمله قرقدن زیاده مؤلفاتی واردر
علم لغتده مهارتی حددن زیاده اولدقده لامع معلم عجاب آدلو التمش جلدلو بر لغت کتابی یازوب بعده آنی ایکی
جلدده اختصار ایدوب اسمنی قاموس قویوب مشهور عالم اولدی * بروسه یه کلدکده پادشاه بوکا اوفرمال
ویروب تیمورلنك دخی بش بیك التون ویروب بعده ممالك شرق وغربی کزوب تحصیل وتکمیل علوم ایدوب لغت
وحدیث وتفسیرده غایتده ماهر اولدی قوت حافظه سی حددن بیرون اولمغین هر کون ایکیشر یوز سطر
ازبرلیوب حفظ ایتدیکنی اونوتمامغین علوم ومعارف عجیبه یه مالك ایدی * دنیایی کزوب هر اوغرادیغی ولایتك
حاکمی کلی رعایت ایدوب بعده یمنه واروب قاضی اولوب انك پادشاهی غایت رعایت ایدوب انده ایکن سکز یوز
اون التیده وفات ایتدی (٤) شیخ شهاب الدین سیواسی قول جنسیدر تکمیل علوم ایدوب اهل ولایت
صاحب کرامت عزیز اولدی بین الجمهور تفسیر شیخ دیمکله مقبول ومشهور اولان تفسیر بونك تألیفیدر آیات
کریمه نك بعض مشکلاتنده (سألت ربی عن هذا فاجابنی بکذا) دیو یازمغین جناب حقه توجه ایدوب سرینه
فیض اولانی مراد ایتمشدر زیرا دنیاده مکالمه مع الله زمرهٔ انبیایه بلکه همان موسی پیغمبرله فخر عالم صلی الله
علیه وسلمه مخصوصدر مزبورك بعض لطیف تألیفلری دخی واردر * وفاتش درقصبهٔ ایاش فی سنه سکز یوز
سکسان (٥) حسن پاشا جمال الدین آقسرایی حضرتلرینك شاکردلرندن اولوب علم صرفده متن مراحه
بر لطیف شرح یازدی (٦) صفرشاه جمیع علومده ماهر ومشتهر اولوب منلا فناری زماننده ایدی بلاغتده ماهر
اولوب غایت بلیغ خطبه لری واردر (٧) محمد شاه فناری که پدری اولان منلا فناری کبی بحر محیط جمیع علوم
اولوب قوت ذکاده پدرینه غالب ایدی * پدری حیاتنده بروسه ده یلدرم خان اوغلی سلطان محمد مدرسه سنه
اون سکز یاشنده مدرس اولوب هر وجهله مسلم عالم اولدی * سید شریفدن اوقویان فخر الدین عجمی که بعد
زمان سلطان مراد زماننده مفتی اولدی حالا بوکا معید اولوب بونك اول درسنه پدری وسائر کبار فضلا ایله
حاضر اولوب بوکا اون فندن بر مشکل مسئله صوریلوب جمله سنه جواب ویرمکین جمیع فضلا تحسین وخیر
دعا ایتدیلر * وفاتش فی سنه سکز یوز اوتوز یدی (٨) یوسف بالی ابن منلا فناری برادری وفاتنده یرینه مدرس
اولوب فاضل کامل ایدی * بروسه ده قاضی ایکن وفات ایتدی فی سنه سکز یوز قرق التی (٩) شیخ قطب الدین
ازنیقی جمیع علومده خصوصا علوم شرعیه ده ماهر اولوب زاهد مجاهد ایدی بر مفصل تفسیری وبعض مؤلفاتی
واردر تیمور رومه کلوب بوکا بولشدقده تیموره زجر وعنفله نصیحت ایتدی (١٠) شیخ محمد الجزری دیار عرب
وعجمده تحصیل علوم ایدوب جمیع علومده خصوصا علم قراآتده ماهر ومشتهر اولوب وافر کتابلر یازمشدر حصن
حصین دخی بونك تألیفیدر بروسه یه کلدکده پادشاه بوکا رعایت ایدوب بونك اولادندن بری برقاچ شهزاده لر
خواجه سی وجامع کبیر متولیسی اولوب بعد زمان پدر وپسر تیمورله بیله عجمه کیدوب تیمور بونی صاغ یاننده
سید شریف وسائر علمانك اوزرلرینه کچورر ایدی * وفاتش فی سنه سکز یوز سکسان اوچ (١١) عبد الواحد
عجمدن کلوب کوتاهیه ده مدرس اولدی علوم عقلیه ونقلیه ده کامل ایدی بعض مؤلفاتی اولوب نظم بلیغی
وار ایدی (١٢) عبد اللطیف بن ملك فرشته اوغلی دخی دیرلر علوم ظاهر وباطنه ده ماهر ومشتهر ایدی
متن مجمع ومشارقه ومناره بر مقبول شرح یازمشدر تصوفده دخی رساله سی واردر * آیدین بك اوغلینك
خواجه سی اولوب تیره ده مدرس اولدی عربی نظمله فرشته لغتی بونك تألیفیدر (١٣) محمد بن عبد اللطیف
ابن ملك متن وقایه یه شرح وروضة المتقین آدلو بر کتاب تألیف ایتدی (١٤) شیخ عبد الرحمان البسطامی
انطاکیه ده طوغوب تحصیل ایچون دیار عرب وعجم ومغربی کزوب جمیع علومی تکمیل ایتدی علم وفق
وخواص حروفده امام غزالی وشیخ احمد بونیدن صکره دنیایه بویله ماهر کمسنه غایت آز کلمشدر * بروسه یه کلوب

بوطن ایندکده (محرره) صاحب کمال قدرنی صاحب کمال اولان بیلور * هردرلو حال اهلی هم حال اولان بیلور * مفهو منجه منلا فناری حضرتلری بوندن علوم عجیبه اوکرندی فنون غریبه ده حسن خطله غایت بلیغ دیباجه لرله وافر تألیفلری اولوب علم وفقده کتاب شمس الافاق بونک تألیفیدر * فوایح مسکیه آدلو بر کتاب لطیفی واردرکه ایچنده یوزدرلو علمدن غرائب درج ایتمشدر (١٥) علاء الدین رومی فاضل وذکی وبحاث اولوب عجمده سید شریف ایله منلا سعد الدینک بشقه بشقه درسلرین وبری برلریله عظیم بحثلرین دکلیوب عظیم سؤاللر وجوابلر ازبرلیوب کزدیکی ولایتلرده علمایه صوردقده ایشیدنلر حیران اولوب مصره واردقده علماء عربی بحثده عاجز قویوب عظیم سؤاللر خصوصنده بر رساله لطیفه سی واردر (١٦) شیخ فخر الدین رومی قصبه مودرنی ده ساکن اولوب خلقدن منقطع عابد وزاهد ایدی علوم شرعیه ده غایت ماهر اولوب ادعیه مأثوره ده بر کتاب یازوب مناسبتله هر علمدن مباحث دقیقه درج ایتدی (١٧) منلا رمضان عالم عامل فاضل کامل اولوب پادشاهه قاضی عسکر اولدی شرح عقائدک رمضان حاشیه سی غالبا بونک تألیفی اولمقدر (١٨) احمدی کرمیانیدر منلا فناری ایله مصره واروب تکمیل علوم ایدوب ولایتنه کلدکده کرمیان اوغلنه خواجه اولوب شعره مائل اوغلی منلا دخی شعره چالشوب بعده پادشاهک بیوک اوغلی امیر سلیمانه مصاحب اولوب انک نامنه اسکندرنامه یی ونیجه قصائد واشعاری نظم ایدوب مقدما مصرده بر عزیز دیدیکی اوزره عمرنی شعره صرفله ضایع ایتدی * تیمور رومه کلدکده بونی مصاحب ایدینوب برکون حمامه بیله کیروب منلا حمامده اولان نسنه لره بها بیچ دیوب بودخی هر برینه تخمینله بها بیان ایدوب بکا دخی بها بیچ کوره یم دیدکده سکسان اقچه دیوب تیمور دخی منلا عدالت ایتمدک یالکز بنم فوطه م سکسان ایدر دیدکده بنم دخی بها بیچدیکم فوطه در زیرا سن بر اقچه یه دکمزسن دیمکین تیمور بو لطیفه ظریفه دن محکم کولوب غایت حظندن حامده بولنان جمیع آلات سیم وزری منلایه باغشلدی (١٩) شیخ بدر الدین محمود که قاضی سماونه اوغلی دیمکله مشهوردر دیار رومده اوقیوب مصره کیدوب آنده مبارکشاه منطقیدن سید شریف حضرتلریله معا اوقیوب مبارکشاهله حجه واروب مکه ده کنز شارحی شیخ زیلعیدن اوقیوب مصره کلدکده ینه سید شریفله بیله شیخ اکملدن اوقیوب جمیع علومی اندن تحصیل ایدوب بدر الدیندن دخی مصر سلطانی فرج بن برقوق اوقیوب بعده بوکا جذبه الهیه ایرشمکین مشایخدن برینه التجا واوتک یانده واصل رجا اولمغین انک امریله عجمده شهر تبریزه ارشاده کیتدی * تیمور بوکا کلی رعایت وتعظیم وعلما بونک فضیلتنی تسلیم ایدوب بعده بعض ممالک عرب وروم بعده ادرنه یه واروب شهزاده موسی چلبی پادشاه اولدقده بونی قاضی عسکر ایدوب موسایی برادری سلطان محمد قتل ایتدکده منلایی توابعیله ازنیقه سوروب یدی بیک اقچه وظیفه تعیین ایدوب بعده اسفندیار بکه قاچوب بعده روم ایلنه کیدوب انده احباسنی جمع اولوب بونی ضیافتلر ورعایتلر ایتدکلرنده بعض کسنه لر پادشاهه بونکچون سلطنت سوداسنده در دیمکین علما فتواسیله سکز یوز اون سکزده صلب اولندی * مرحومک فقهده لطائف الاشارات آدلو متنی وا کا تسهیل آدلو لطیف شرحی واردرکه ازنیقده یازمشدی وجامع الفصولین آدلو بر بی نظیر کتابی وعلم صرفده متن مقصود شرحی وتصوفده واردات ومسرة القلوب آدلو ایکی کتابی واردر * سید شریف بونی فضیلتله مدح ایدردی (٢٠) حاجی پاشا منلا فناریله مصره واروب شیخ اکملدن ومبارکشاه منطقیدن علوم عقلیه ونقلیه یی تحصیل وتکمیل ایتدکدنصکره مرض عظیمه مبتلا اولمغین ناچار علم طبه چالشوب طبده شفا آدلو عربی وبی نظیر وتسهیل آدلو ترکی بر کتاب یازوب مقدما سائر علومده بعض تألیفاتی دخی وارایدی * سید شریف بونی دخی فضیلت تامه ایله مدح ایدردی (فصل) یلدرم بایزید خان زماننده اولان کبار مشاهیر مشایخ بونلر ایدیکه (١) شیخ حامد قیصری علوم ظاهره وباطنه ده کامل اهل کرامات علیه ومقامات سنیه ایدی بروسه ده صاتمغیچون ارقه سنده زنبیل ایله اتمکلر بوکلدوب کزوب خلق اوشوب تبرکا صاتون آلورلردی * منلا فناری بوکا مصاحب وبوندن مستفید اولوب فضیلتنه اعتراف ایدردی * پادشاه جامع کبیری یاپدقده بونی واعظ ایدوب خلقک کندویه توجه وهجومن کوردکده ریادن خوفندن براغوب اقسرایه کیدوب آنده وفات ایتدی (٢) شیخ شمس الدین محمد بن علی الحسینی البخاری (محرره) عالم عامل عارف کامل * مرشد واصل مقصدی حاصل (نثر) برعزیز باتمییز

صاحب جذبه وورع وپرهیز اولوب اسرار تصوفده قدر شامخی وقدم راسخی وارایدی بخاراده طوغوب اوغلاشخقتکن کرامتی ظهور ایدوب بعده مشایخ عظامه خدمت ونائل رتبهٔ ولایت اولدقده رومه کلوب بروسه ده توطن ایدوب منلا فناریدن کتاب مفتاح الغیب شیخ صدرالدین قنوی یی اوقودی بروسه خلقی حضرت شیخه غایت محبت ایدوب امیرسلطان دیمکله مشهور اولوب پادشاهک کریمه سی شیخه نکاح اولنوب آندن اولادی اولوب سکزیوز اوتوز اوچده یا ایکیده وفات ایتدی * حالا مزار شریفی اطراف عالمدن زیارتگاه وملاذ وپناه اهل حاجت وکناه اولمشدر * حیات ومماتنده کراماتنه نهایت وحد وغایت یوقدر (المحرره) قدس الله سره الاعلی * وجزاه بما هو الاوفی (٣) شیخ حاجی بیرام علوم عقلیه ونقلیه ده ماهر اولوب انقره ده مدرس ایکن فراغت ایدوب شیخ حامد سابق الذکره مقارن اولمشدی (المحرره) عارف واصل مرشد موصل * اهل کرامات عالی مقامات (نثر) برعزیز باتمییز صاحب تقوی وپرهیز اولوب نیجه کسنه لری تکمیل وراه حقدن مرادلرین تحصیل ایتمش خیرهوس ومؤثرنفس ایدی شیخ آق شمس الدین ونیجه اولولر سابقا بونک مریدی اولوب مزاری ملاذ ومأوی ومحل قبول دعادر (المحرره) قدس الله سره الاصفی * وجزاه بفضله الاوفی (٤) طاپدق امره نهرصقریه قربنده اولوب اهل عزات وولایت مرشد کامل صاحب کرامت ایدی ترکچه یولک برادره امره دیرلر (٥) یونس امره طاپدق امره نک مریدلرندن اولوب نیجهییللر ارقه سیله شیخک مطبخنه اودون طاشیمش ایدی * عاشق پرشوق واهل وجد وعرفان وذوق اولوب جناب حقه پرسوز وگداز وتضرع ونیاز سادهٔ سلطانی ترکی اشعار پرعرفانی واردرکه مرتبه سی آندن معلوم اولور (٦) شیخ عبدالرحمن ارزنجانی قزلباش شاهلرینک جد اعلالری شیخ صفی الدین اردبیلی حضرتلرینک خلفاسندن اولوب رومه کلدکده اماسیه قربنده طاغلرده ساکن اولدی برکون مریدلرینه بزه بعض دوستلرکله جکدر طعام حاضر ایدلدیوب نسنه مزیوقدردیدکلرنده شیخ صومعه سندن طاشره چیقوب کندویه کلمش برسوری جیرانلر کوروب قونوقلره ضیافتچون نفسنی قنغیمکز فدا ایدردیدکده ایچلرندن بریسی قارشو کلمکین مریدلر آنی بوغازلیوب مسافرلردخی کلدکده انلرایچون پشوردیلر برصباح شیخ غایتده غمناک اولوب مریدلری صوردقلرنده طائفهٔ اردبیلیه شمدیه دک حسن عقیده وتقوی اوزره اولوب بوکون شیطان آنلری اضلال ایدوب سلف صالحلری یولندن چقاردی دیوب برقاچ کوندنصکره خبرکلدیکه شیخ صفی اوغلینک اوغلی شیخ حیدر سالک طریق ضلالت واعتساف وتارک جمیع عقائد وآداب اسلاف اولدی (فصل

دراحوال شهزادگان یلدرم بایزید خان) (اولا) مرحومک وفاتنده سابقا روم ایلنه کیدوب تختنه کچن شهزاده امیرسلیمانه واماسیه وتوقات حاکمی شهزاده سلطان محمده تیمورلنک هدایا وتعزیتنامه لرله برایلچی کوندروب محمد خان پدری وفاتنه غایتده کریان ونالان وروحیچون خیرات فراوان ایدوب تیمورک عجمه توجهن ایشیدوب اول مکار روباه کارجائزکه بونی شکاریا برفتنه آشکار ایده دیو احتیاطا جمله عسکریله بولی قربنده عظیم وصعب طاغلرده قرار ایتدی (ثانیا) تیمور مرحوم پادشاه یانده اولان شهزاده مصطفی چلبی یه اکثر مؤرخین قولنجه بعد التعزیه والتسلیه فاخر خلعت کیدیروب برمرصع قلج ومزین رختلرله یوز عدد عربی آت وطغرا برینه آل تمغالو براتله بروسه حاکملکن ویروب مرحوم پدرکی آنده دفن ایده سن دیو رعایتلرله کوندروب کندو عجمه کتدی (ثالثا) شهزاده موسی چلبی بروسه یه توجه ایتدکده سابقا بروسه اطرافنده کیزلنمش اولان شهزاده عیسی چلبی تیمور کتدکده ظهور ایدوب اول اطرافه استیلا ایتمشدی موسی چلبی نک اوستنه واردقده قراسی ایلنده اشبو ایکی برادر برآزار اولوب بری برلرینه عسکر چکوب مرارا جنکلر ایدوب عاقبت موسی غالب وعیسانک وجودنی عالمدن سالب وسلطنتی کندویه جالب اولوب بروسه ده تخت پدر بو کامیسر ومقر ومقرر اولدی (رابعا) ادرنه پادشاهی امیرسلیمان برادری موسانک بروسه ده تختنه چقدیکن ایشیدوب سپاه کینه خواه ایله کلیبولیدن کچوب بروسه یه کلدکین موسی قاچوب قرمان اوغلینه واروب سلیمان بروسه یی ضبط ایدوب کوچک برادری قاسم چلبی یی استانبول تکورنه رهن قویوب تجدید وتأکید محبت ایدوب استانبول بوغازندن کچوب ادرنه یه کیدوب سلطان محمد بونی ایشیدوب تهنیتنامه ایله هدایا کوندروب بودخی حظندن اکا محبتنامه وهدایا کوندروب قرمان اوغلنه خبر کوندردیکه برادرم موسایی

محکم حفظ ایدوب معاونتندن وقاچرمقدن حذر ایله والا وقتکه حاضر اول (خامسا) موسی چلبی بو خبر
راحتبری ایشیدوب قسطمونی حاکمی اسفندیارله خبرلشوب امیر سلیمان بروسه یه کلدکده موسی قرماندن
اسفندیاره قاچوب سلیمان ایشیدوب قالقوب اول قیش بعض قصبات کزوب مفرح یرلرده جوانلرله باده
صحبتلرینه مشغول اولمغین روم ایلی بکلری بوندن بزوب موسی چلبی یی بو جانبه کوندر تخته کچوره لم
دیو اسفندیاره خبر کوندردکارنده موسایی سینوبدن کمی یه قویوب قره دکزدن افلاق دیارنه واروب کافربکی
قارشوکاوب امیر سلیمانك ظلمندن بیحضور اولمغین بوکا تعظیم ورعایت ایدوب عسکر قوشوب کوندروب
روم ایلی بکلری قارشوکاوب سلستره یه کلدکده ادرنه یه متوجه ایکن امیر سلیمان خبر آلوب سرعتله ادرنه یه
واروب تخته کچوب عادتی اوزره جوانلرله وندیملرله حماملرده باده صحبتنه مشغول وعاقبت کاردن برغفول
اولدی * بعده موسی چلبی علی الغفله ادرنه یه کلك اوزره دردیو خبر ویرلدکده موسی کیمدرکه بنم اوستمه کله
دیوب بو اثناده موسی چلبی یه جمیع امرا وسپاه تابع اولوب ایلغارله کاوب امیر سلیمان بنه حامده مخمور بولنغین
حیرتله ناچار استانبوله قاچوب برقریه یه کاوب انك اهلی بونك سپاهیلرندن رنجیده اولمغین بونی طوتوب
باغلیوب موسی چلبینك آدملری یتشوب بونی شهید ایتدیلر * بعضلر بونی قریه خلقی قتل ایدوب بعده موسی
چلبی انلری جمع ایدوب پادشاهنه خیانت ایدنك حالی بودردیو آتشه یاقدی دیمشلر * بوقصه سنه سکز یوز اون
درت اوائلنده اولوب موسی چلبی تخته کچوب امیر سلیمان جنازه سن بروسه یه کوندردی (روایت دیکر)
تاج التواریخده مذکوردرکه شهزاده لر احوالنده شمدیه دك ذکر اولنان مؤرخلر اتفاق ایتدیکیدرلکن انلردن
منلا نشری وجه آخردن بویله تفصیل ایتمشدرکه (قصه) اولا تیمور عجمه کتدکده موسی چلبی یی کرمیان
اوغلی یعقوب بکه ویروب یلدرم خان وصیتی اوزره اصرلدیکه موسایی سلطان محمد ایستدکده پدرینك تابوتیله
بیله تسلیم ایلیه * پس تیمور کیدرکن سلطان محمد عسکر یله بولی طاغلرنده روزکار کچروب تیموریلردن
اثر قالمدقده مودرنی یه کاوب فیروز پاشا اوغلی یعقوب بك کاوب ال اوپوب سرعسکر اولوب انك تدبیریله
سلطان بروسه یه توجه ایدوب بالی کسری یه واردقده انك ضابطی اینه بك صوباشی قارشولیوب سلطانك
اتی اباغنه قاشلردوشوب قولی اولدقده شهزاده عیسی چلبی ایشیدوب الم چکوب بعده اینه بك تدبیریله سلطان
برادری عیسایه (نظم) دنیانه متاعیست که ارزد بنزاعی * زنهار مشو درطلبش بیهده ساعی (نثر)
منازعه ایتمك سزه وبزه لایق دکلدر پس اناطولی سلطنتنی ایکیمز مقاسمه ایدوب بروسه وسیواس وتوقاده وارنجه
بزم ممالك آیدین وصارخان وکرمیان وقراسی وقرمان سزك اولسون دیو محبتنامه کوندروب اودخی
بن محمددن بیوکم ایکن انك نه حدیدرکه بنمله سلطنت نزاعن ایده جنکه حاضر اولسون دیو جواب کوندرمکین
سلطان بروسه یه یوریوب اولوباد صحراسنده ایکی شهزاده محکم صواشوب عاقبت عسکر عیسی صینوب طاغلوب
عیسی استانبول تکورینه قاچوب وزیری تیمورتاش پاشادخی چچارکن براوغلانی آنی خنجرله اوروب
سلطانه کتوریلوب جان ویردکده باشنی کسوب صورت تبشیرده تحذیر ایچون ادرنه پادشاهی شهزاده امیر
سلیمانه کوندردی (قصه) بعده سلطان محمد بروسه یه واروب تخته کچوب (ع) تخت بولدی مستحق
دوشاد اولدی جهان * بعده ازنیقه واروب قلعه ضابطلری قارشولیوب تسلیم ایتدیلر بعده یکیشهره واروب
آنده اطرافدن بحد شکایتجیلر کاوب بوسببله سلطانك عسکری دخی چوغالمغین کرمیان اوغلنه سنك
یانکده اولان برادرم موسی ایله آقشهرده امانت قونان پدرمك تابوتن کوندردیو خبر کوندروب اودخی
کوندروب عظیم جمعیت وماتمله کتوریلوب بروسه ده دفن ایدوب احوال مملکت بوقلامغه اماسیه وتوقات
طرفلرینه کتدی (قصه) امیر سلیمان سلطان محمدده برقاچ وجهله انجنمکین برادری عیسایی ادرنه یه
کتوردوب مال وعسکر ویروب بروسه یه کوندروب واردقده قلعه خلقی برادرکله نزاعکز فصل اولمنجه تسلیم
ایتمزدیوب بعده اطراف اناطولیده هر نه قلعه یه واردیسه بو یله جواب ویردکار ایچون دولتدن امید کسوب
طالع نحسنه کوسوب ناچار سلطانه تواضع وتضرع ایله خبر کوندروب قیشلاق ایستیوب اودخی بك بازارنی
تعیین وجمیع لوازمن میریدن کوندرمکین حضورله کچنوب بهارده قرمان ولایتنه واروب جنکار ایدوب
بعض قلعه لر آلوب عسکر یازوب ولایتلردن مال جمع ایدرك بروسه یه کاوب قلعه یی ویرمدکارنده طشره سن

يغماليوب سلطان ايشتدكده اوچ بيك عسكرله اوچ كونده ايلغارله اماسيه دن كلوب عيسانك اون بيك
عسكرى وار ايكن صباحدن اخشامه قريب زمانه دك صواشلوب محمد يلر منصور وعيسو يلر مقهور اولوب
عيسى قسطمونى يه قاچدى (قصه) قسطمونى پادشاهى اسفنديار بوكا معاونتچون عسكرله انكورى يى
فتحه بيله كيدوب محاصره ده ايكن سلطان ايشيدوب اوچ بيك نفرله اون كونه دك واروب عظيم صواشوب
عيسى واسفنديار صينوب قسطمونى يه قاچوب سلطان برغنيمت بروسه يه كلوب بعده توقاده كيدوب ملوك
اطرافدن هدايا وتهنيتنامه لر كلدى (قصه) عيسى چلبى بروسه يه تكرار هجوم ايدوب نواحيسن غارت
ورعايا رسپاهى كندودن نفرت ايتدرمكين سلطان ايشيدوب بروسه يه كلوب عيسى ازمير اوغلنه واروب
آنك تحريكيله آيدين صرخان منتشا حاكملرى اكا يكرمى بيك عسكر جمع ايدوب سلطان دخى اون بيك دلاورله
واروب حمله اولى ده (نظم) عسكر اهل شقا دائم بيانكى تفرقه است * دفتر شيرازه ناكرده بيادى ابترست *
مفهومنجه اشقيانك جمله سى طاغلوب عيسى برقاچ نفرله قرمانه قاچدى ازمير اوغلى ركاب سلطانه كلوب
يوزسورمكين صوچينى باغشليوب يرنده ابقا ايدوب بعده سلطان ولايت آيدينه واروب ضبط ايدوب بعده
صرخانه واروب حاكمنى حامده باصوب بوينن اورديلر * بعده كرميانه واروب حاكمى يعقوب بك مفتاحلرين
كتورمكين يرنده ابقا ايدوب بروسه يه كلدى عيسى چلبى قرمان اوغلى كندويه سلطان خوفندن معاونت
ايتمامكين شدت غمندن كيدوب (نظم) چو دولت نبخشد سپهر بلند * نشايد بمردانكى دركمند * مفهومنجه
بخت بركشته ايله كوه ودشته دوشوب صحراى جهانده بى نام ونشان اولدى * بعض روايتده بعد زمان
اسكى شهر اطرافنده كيزلو ايدوكنى سلطان ايشيدوب بلوك كوندروب حامده بولوب بوغديلر * تاريخ منلا
ادريسده سلطانك بعض ملوك اطراف حقلرندن كلدوكى عيسى قتلندن صكره اولدى ديو مذكوردر والله اعلم
(قصه) ادرنه ده امير سليمان برادرى سلطان محمدك استقلالن حسدا تمكين بروسه يه كلمكه عظيم عسكر
جمع ايتدكده سلطان اركانيله طانشوب (نظم) هركه باپولاد بازو پنجه كرد * ساعد سيمين خودرا رنجه
كرد * مفهومنجه عسكر كثير ايله مقابله خطادن خالى اولمامغين انكورى يه كيدوب عسكر جمعنه باشليوب
امير سليمان بروسه يه كلوب آندن دخى انكورى يه عزم ايتدكده سلطان انكوريده قلعهٔ سلاسل محافظه سنه
يعقوب بكى قويوب كندوسى عسكرله كيدوب امير سليمان عسكر فراوانله كلوب شهر خلقى تابع اولوب قلعه يى
يعقوب ويرميوب امير سليمان قاقيوب فتحه عظيم تداركار ايدوب يعقوب سلطانه فريادجى كوندروب اودخى
صبر ايله ايكى كونه دك بن سكا واروب يتشورم ديو يازوب كوندروب كاغدى كتورانى امير سليمانك وبدرنك
وزير اعظملرى على پاشاى حيله كار طوتوب ظرافتله كاغدى تبديل ايدوب بن سكا معاونته قادر دكلم قلعه يى
ويروب مسلمانلرك قانته سبب اولميه سن ديو يازوب جاسوسى حيله ايله قاچروب يعقوب مكروب نامه يى كوروب
اينانوب قلعه يى امانله ويروب برقاچ كوندنصكره سلطان كلوب حيله يى طويوب كيدوب امير سليمان بونك
كلوب كتديكندن غروره دوشوب سائر قلعه لرين دخى المغه كيدوب لكن هر برى محكم تداركلرله محافظه ده
اولمغين دونوب بروسه يه كلوب عيش ونوشه مشغول اولدى (قصه) امير سليمان بروسه ده ايكن سلطان محمد
توقات واماسيه ده اولوب جاسوسله يوقلادوب ليل ونهار غفلتده در ديو خبر كلدكده سكز بيك عسكرله ايلغار
ايدوب سليمان ايشيدوب عسكر موجود يله يكيشهر نواحيسنده بر صعب دربنده كيدوب سلطان دخى واروب
حصار جنكى كبى صباحدن اخشامه دك صواشوب عاقبت محكم ياغمورلر زمانى اولوب عسكر عاجز قالمغين
سلطان اماسيه سمتنه كيدوب سليمان بروسه يه كلوب سلطانك ولايتلرينه اقينه عسكر جمع ايدركن سيورى
حصاردن بوكا سعادتله كاورسكز قلعه يى ويره لم ديو خبر كلمكين وافر عسكرله واروب قلعه يى ويرمدكلرنده
محاصره ايدوب اكثر عسكرى غارته كتمكين قرمان اوغلى سليمانى شبخون ايتمكه عزم ايدوب سليمان طويوب
اورنوس بكى سردار ايدوب قرمانيلر دفعنه كوندروب اودخى واروب قرمان اوغلى سلطانه اجازتله واروب
ولايتلرينك نصفن ويروب سلطانه معين اولمغه عهد ايدوب سليمان ايشتدكده بعد المشوره انكورى يه واردى
زيرا اوزرينه كاورلر ايسه انده جنك سائر يرلردن انسب ايدى بعده اطرافنه غارته كيدن عسكرينك دونوب جمع
اولملرينه منتظر اولدى (قصه) امير سليمانك عسكرى ممالك سلطانى غارت وخراب ايدوب سلطان بوحاله

براحزان ایکن برادری موسی چلبی که قدیمدن بیله اولوب مطیع فرمان ایدی بنی روم ایلینه کوندرلنوب واروب
ضبط ایدوب چراغکز اوله یم وسکه وخطبه یی نامکزه ایده یم دیو ایمان ایدوب سلطان دخی اکا بر مقدار یولداش
وخزینه ومهمات سفر وجنك ویروب قره دکزدن کمیلرله کچوب افلاقه وارد قده افلاقن کافر بکی قارشو کلوب
کلی رعایتلر ایدوب قزینی دخی نکاحله ویروب روم ایلی بکلری ایشتدکلرنده اکثری قارشو کلوب تابع اولدیلر
(قصه) امیر سلیمان بونی ایشتدکده وزیر عاقلی علی پاشا وفات ایتمکین شاشوب عاقبت یعقوب بکی بنه
انکوری محافظه سنه قویوب اناطولی بکلربکیسی ایدوب کندوسی کلیبولی بقاسندن روم ایلنه کچوب
عسکر جمع ایدوب موسی چلبینك اوزرینه واروب اثناء جنکده روم ایلی بکلری سلیمانه تابع اولمغین موسی
یالکز قالوب آز آدمله قاچوب طاغلرده اولوب احیانا کلوب بعض یرلر غارت ایدوب ینه طاغه کیدوب امیر
سلیمان عادتی اوزره ادرنه ده حماملرده عیش وعشرته مشغول اولمغین انك فرصتن کوزلردی (قصه) امیر
سلیمان کیدوب اناطولی منازعدن خالی قالمغین یعقوب بك دعوتیله سلطان محمد انکوری یه کلوب سلیمانك
آیدین ومنتشا وصارخان ومناوغات ولایتلرینك حفظنده اولان آدملری کلوب قلعه لری مفتاحلرین سلطانه
ویردیلر اودخی منصور ومسرور بروسه یه کلوب عدل وداد ایله تعمیر بلاد ونظم احوال عباد ایتمکه باشلدی
وخیرلر ایشلدی (قصه) ادرنه ده امیر سلیمان بی اصابه کرمابه لرده بادهٔ نابه وعشرت وخوابه مشتغل ونظم
امور وعزم عدوی برزوردن غافل ایدی (نظم) شاه کیم اوله روز وشب مخمور * کشوری هرکز اولمیه
معمور * اکا کیم پاسبان کرك شب وروز * نیجه عدل ایله اوله ملك افروز * متنبه کرکدر سلطان * که
اوله امری کشورنده روان * امرنی غیره ایلین تفویض * اولور آخر انك مقری حضیض * سلطنت چون
ودیعت حقدر * سهل عدایدن آنی احقدر * هرکرانشئه نی زادراکست * نخورد آنکه تلخ ونایاکست
(نثر) پس موسی چلبی دائما بونك فرصتن کوزدوب بعد زمان میخال اوغلی وقیون موساسی اکا تابع اولوب
ادرنه یه کلوب عسکرنك اولی شهرلك باغلرینه کلدکده قوجه اورنوس بك امیر سلیمان غافله واروب (محرره)
نه حمام وعشرت قاپیسی کتدی باشك شاها * دیو قاچغه سوق ایتدکده حاجی لالا ایچون حضورمزه مانع
اولورسن موسی کیمدرکه اوزریمه کلمکه قادر اوله بیرلکدن عقلکه خلل رفکرکه زوال کلمش دیوب اودخی طشره
چیقوب بعده یکیچری اغاسی حسن اغا کیروب تنبیه ایچون تغلیظ ایتمکین امیر سلیمان قاقیوب اغانك
صقالن تراش ایتدیروب یانندن قووب بودخی طشره چیقوب امرا وعسکره دوستن ودشمنن بیلمز نکبتدن
نه اومارز کوریکز بکانه ایلدی کالکز موسی چلبی یه کیدهلم دیو آته بنوب خواص امیر سلیماندن قره جه بك
وقره مقبل واورج بکدن غیری جمله سی بونلکه بیله کیدوب موسی چلبینك اوکنه دوشوب ادرنه یه کتوردیلر
امیر سلیمان مستانه خواص خدامیله تدارکسز عجله ایله استانبوله قاچوب برکیجه برکویه کلدکلرنده
ادرنه دنبرو قولاغز اولان ترکمان قریه خلقنه خبرویروب آنلر دخی هجوم ایدوب ایکی یولداشنی قتل وسلیمانك
آتنی مجروح ایدوب دوشوب طوتوب بو حالده ادرنه دن آدملر یتشوب طوتوب موسی چلبی ایشتدکده قیون
موساسنی کوندروب بوغدیلرفی سنه سکز یوز اون درت * معرکهٔ تیموردن قچالیدنبرو جمله مدت سلطنتی سکز
یل ایکی آی اون کون اولدی * مرحوم مرقوم کرچه اهل هوا لکن شجیع وخوبروی وصاحب خیر وسخا ایدی
صدقه واحسانه غایت مائل اولوب هر کون برقول آزاد ایدوب ادرنه ده حالا جامع عتیق دیدکلری جامعك
بناسنه باشلیوب ناتمام قالوب بقیه سن موسی چلبی یاپدیروب ینه ناتمام قالوب سلطان محمد تکمیل ایتدردی
(قصه) موسی چلبی ادرنه ده تخته کچدککدنصکره نیجه بکلری امیر سلیمانه خیانت بهانه سیله عزل
وقتل ویرلرینه کندو آدملرنی نصب ایدوب معزوللرك اموال واملاکلرین دخی غصب ایدوب بعده اقدم
واعظم امرا اولان اورنوس بك غازی یی چاغردوب اودخی کوزآغریسندن اعمی اولدم دیو بهانه ایدوب
وافر هدیه کوندروب لکن البته کلسون دیمکین ناچار کلوب ال اوپرکن اعمی کبی حرکت ایدوب بعده موسی
چلبی بونی امتحان ایچون ضیافت ایدوب بونك اوکنه برطبقله یشمش قوربغالر قونوب بودخی اعمی کبی طعامی
الیله بوقلایوب قورقوسندن ناچار ییوب بو بهانه ایله خلاص اولدی * بعده موسی چلبی حکام اطرافی طلب
مال کثیر ایله کندودن تنفیر وکفار خراجکزاری تکالیف شاقه ایله تضجیر ایتدی * جمله دن استانبول

تکوردن مال عظیم ایستیوب وزیر اعظم ابراهیم پاشا ابن علی پاشا بونك سوء اخلاقندن بزوب بن واروب تحصیل ایده یم دیوب بو بهانه ایله یانندن کیدوب پدری زماننده بر و تکوردوستی اولغین آنك معرفتیله بروسه ده سلطان محمده عبودیتنامه کوندروب آنده واروب قولکز اولمق مرادمدر دیمکین سلطان دخی کله سن دیو مکتوب کوندروب وارد قده وزیر اعظم اولوب روم ایلنه کچمك تدبیرین ایدوب تکورله خبرلشوب عهد و وعده لرا تمکین کاسونلر کیلر احضار ایده یم دیمکین سلطان اون بش بیك نفر آتلو عسکرله استانبول مقابله سنه کاوب کیلر کلمکه قالمندی بعض مؤرخلر موسی چلبی استانبوله ایلغار ایدوب نواحیسنی غارت ایدرکن وزیر اعظمی کورشاه ملك بك قاچوب تکوره آندن سلطانه کاوب روم فتحنه تحریك ایتدی دیوب ابراهیم پاشایی ذکر ایتمامشلر (قصه) تکور کیلر کتوروب ال اوپوب سلطانی ضیافت ایدوب موسی چلبی ایشیدوب بعده عسکرله کاوب استانبوله قریب اینجوکزده محکم صواشلوب کشته لردن اقان خون مانند نهر جیحون اولوب بو اثناده تفصیله محتاج وجهله امراوا کثر عسکر سابقا اتفاقلری اولمغین جمله سی موسایی براغوب محمده تابع اولوب موسانك آتلو عسکری صینوب قاچوب محمدیلر آنلری قوه لیوب نیجه لرین قیروب موسی دخی قاچمق دیلدکده یکیچریلر لجامن طوتوب قومایوب یاننده یدی بیك قدر پیاده و آتلو اولوب سلطانك عسکری قچانلر آردنجه طاغلمغین موجود اولان ایکیوز نفر دلاورایله مردانه میدانه کیروب شیرانه جنك ایتدی بعده کندو و توابعی مجروح و نیجه لری بی روح اولمغین (نظم) ولیس الفرار الیوم عار اعلی الفتی * اذا عرفت منه الشجاعة فی الامس * مفهومنجه ناچار قاچوب تکور معرفتیله قارشویه کچوب بروسه یه کیدوب اوطرفده عسکر سلطان دونوب سلطانی بولمامغین ناچار موسی چلبی یه تابع و عفو کناهلرینه متضرع اولدقلرنده عفو ایدوب آنلری تخییر ایتدکده اکثری خوفلرندن قالوب بعضلر سلطانه کتدیلر (خاتمه) سلطان محمد ینه روم ایلنه کچمك ایچون عسکر جمع ایدوب قاین اتاسی ذوالقدر اوغلی سلیمان بك معاونته چاغرلمغین اولاد و عسکر یله کاوب عظیم رعایتلره مظهر اولوب سلطان جمله عسکرله استانبولدن کچوب ادرنه دن اوته نیجه شهرلره واروب تدریجله اکثر امرا کاوب تابع اولوب موسی چلبی دخی برقاچ بیك آدمله متحیرانه کزوب ایکی شهزاده طرفلرندن تفصیل عظیمه محتاج امور ظهور ایدوب عاقبت موسی چلبی بکاردن کندویه معاونت اولمیه جغنه جازم و سلطانه قچانلردن قلانجه عسکریله ناچار جنکه عازم اولوب چامورلو اوه ده ایکی برادر محکم صواشوب موسی چلبی عسکرینك صینوب تدریجله پراکنده اولدقلرین کوروب مردانه میدانه کیروب شیرانه جنك ایدوب بعض عسکر سلطان کندویی اورتایه الدقلرین کوردکده اطرافنه حمله ایدوب جنکاه صفلریاروب بقیۀ عسکرینه کاوب اکثرنی مجروح و بی روح کوردکده ایدین کسوب اغلیوب چکیلوب کیدوب بعض امراء سلطان بونك اردنه دوشوب بو دخی شدت حیرتدن اتی ضبطنه قادر اولمیوب بر بتاغه وارد قده طاشره چیقاره میوب اینوب شدت حیرتله اوتورر کورلمکین طوتلوب امر پادشاهی اوزره یای کرشیله بوغدیلر فی سنه سکزیوز اون التی * انکیچون برادرینه کرشجی سلطان محمد دیو لقب قودیلر * موسی چلبینك مدت سلطنتی ایکی ییل یدی آی یکرمی کون ایدی بو دخی سابقا برادری امیر سلیمانی بوغدرمغین سرکاتدین تدان عیان اولدی * بعده جنازه سن بروسه یه ایلتوب غازی خنکار تربه سنده برادری امیر سلیمان یاننده دفن ایتدیلر رحمة الله علیهم اجمعین

(باب خامس در احوال سلطان محمد خان بن بایزید خان علیهما الرحمة والغفران)

(نظم) سپهر سلطنت سلطان محمد * مه برج شرف شاه مؤید * چو مطلق منصرف اولور کماله * دینور سلطان اوشاه باجماله * ایدوبدر سیفنی الطاف رحمان * چراغ دودمان آل عثمان * اکرا اولماسه آنك اهتمامی * آلوردی کشور رومی حرامی * ایدوب رب مجید اول شاهه تأیید * بوملکی ایلدی آنکله تجدید * سوینشکن اویاندردی بوشمعی * مرتب ایتدی بو پاشیده جمعی * شجیع و عاقل و بخشنده ایدی * چراغ دولتی رخشنده ایدی * عطاده حاتم و رستم وغاده * ابرشمز اول شه نیکونهاده * دیار رومی ایتدی عدلی تزیین * انك آثاریدر بورسم و آیین * الهی ایله مشکور اهتمامن * مؤید ایله اخلاف کرامن (نثر) مرحوم مرقوم تازه ایکن تخته کچمکین چلبی سلطان دیرلردی * ولادتش فی سنه ٧٨١ یاخود فی سنة ٧٧٧ وفات پدرش

فی سنه

فی سنه ٨٠٥ جلوسش بر تخت پدر بر وجه استقلال بعد از وفات جمیع برادران فی سنه ٨١٦ مدت سلطنتش ٨ مدت عمرش سنه ٤٣ یاخود سنه ٤٨ وفاتش در ادرنه فی سنه ٨٢٢ پدری زماننده اماسیه و توقات بکی اولوب سکز یوز درتده تیمور محاربه سی اثنازامنده برادرلری طاغلوب بو دخی سنجاغنه کیدوب بریسیله دك بش التی عظیم خارجیلرله محکم صواشوب غالب کلدیکی بعده اون بریسیله دك ایکی اوچ برادرلریله مفصل جنکلر ایدوب عاقبت منصور و مظفر اولدیغی یوقاروده تفصیل اولنمشدر نظر اولنه (فصل در اولاد ووزرای مرحوم پادشاه) اولا اولادی بونلردرکه (١) سلطان مرادخان (٢) سلطان محمود (٣) سلطان یوسف بو ایکیسنك کوزلرینه قیزمش میل چکیلوب بعده طاعوندن وفات ایتدیلر فی سنه سکز یوز یکرمی سکز (٤) کوچك سلطان مصطفی بونی برادری سلطان مراد قتل ایتدی فی سنه سکز یوز یکرمی التی (٥) سلطان احمد * ثانیا وزراسی بونلردرکه (١) حاجی عوض پاشا (٢) بایزید پاشا (٣) ابراهیم پاشا ابن علی پاشا (فصل مرحومك زمان استقلالی سلطنتنده فتح اولنان قلعه لر وولایتلر بونلردرکه (١) قلعهٔ اسکلیب وقلعهٔ سیوری حصار وقلعهٔ قیرشهری وقلعهٔ سکسار وقلعهٔ آقشهر وقلعهٔ یکیشهر وقلعهٔ سیدی شهری وقلعهٔ اوغادی وقلعهٔ اوقلق حصاری وولایت سعیدایلی وقلعهٔ قسطمونی وقلعهٔ جانیك وبناء قلعهٔ یركوكی در كنار نهر طونا در روم ایلی وقلعهٔ سوران وقلعهٔ طوسیه در اناطولی وقلعهٔ كانقری وناحیهٔ باقر كوره سی وقلعهٔ قله جك وسامسون دیمکله مسمی ایکی قلعه وقلعهٔ هرکه وقلعهٔ اسکی ککبوزه وقلعهٔ طاروجی (فصل در کیفیت فتح وضبط بلاد مزبوره ووقایع زمان استقلال سلطنت) مرحوم پادشاهك سکز یوز اون التیده شریك ومنازعی قالمدقده روم ایلنده سد ثغور ونظم امور جمهور ایدوب ادرنه یه کلوب اناطولیده قرمان اوغلی سلطانك برادریله جنکی اثنامنده فرصت دیوب کلوب بروسه یی محاصره ونواحیسن غارت واوتوزبش کون دك جنك ایدوب موسی چلبینك جنازه سی کتورلدکده پادشاهك نصرت واستقلالن بیلوب خوفندن قاچدی ونامردلك ایله یوزی صوین یره صاچدی (لطیفه) مزبورك خرمن طناسی دیرلر قدیمی ندیمی بر مضحکی اولوب سموزکسنه اولمغین سرعتله کتمکدن عاجز قالوب آخانم عثمان اوغلینك اولوسندن بویله قاچرسن دیریسی کلمش اولسه نیلردك دیدکده قرمان اوغلی غایت عار چکوب مسکینی بردار ایتدی (قصه) سابقا شهزاده امیر سلیمانك حال حیاتنده استانبول تکورینه رهن کوندردیکی یاخود وفاتندنصکره قاچوب واران اوغلی پادشاه برادری موسی چلبی ایله جنکه مقید ایکن توابعیله کیدوب قرن آباده واردقده یاننه بعض اقنجیلر جمع اولوب پدری تختنی المغه یانبولی طرفنه کتدکده پادشاه او اطرفه واروب اقنجیلر طاغلوب مزبور شهزاده یی لالاسی کتوردکده قرمان سلطانله کوزینه میل چکدریلوب بروسه یه کوندریلوب بعده پادشاه بروسه یه واردقده اکا وافر احسانلر ایدوب بر معمور قریه تملیك وهمشیره سن بر نامدار سنجاق بکه تزویج ایدوب ایکیسنه دخی دائما احسانلر ایدردی (امور) سکز یوز اون یدیده پادشاه قرمان اوغلندن انتقام المغه تدارك کوروب اطرافه نامه لر کوندردکده قسطمونی حاکمی اسفندیاربك عسکریله کندو اوغلی معاونته کوندروب کرمیان اوغلی یعقوب بك دخی یول اوزرنده وافر ذخیره کتوروب بعده پادشاه آقشهری آلدن یکشهرین وسیدی شهرین واوقلق حصارین وسعیدایلن فتح ایدوب بعده قونیه یی محاصره ایدوب اول اثنامده عظیم یغمورلر یاغوب سیل پرویل ممدود الذیل اردودن خیلی حشم وخیل آلوب قرمان اوغلی صلحه تضرع ایتمکین پادشاه کوچوب کیدوب قره دکز سمتنده جانیك قلعه سن فتح ایتدی (تدبیر) سکز یوز اون سکزده پادشاه جمجاه قرمان اوغلنه بحضور راغبدن انکوری یه کلدکده خسته اولوب اطبا علاجلر ایدوب اصلا شفا بولمامغین کرمیان اوغلی یاننده اولان خسرو وشیرین مؤلفی شیخی نام بر شاعر فائق وطبیب حاذق کتوردیلوب پادشاهك نبضن کوروب ملاحظه ایتدکده بو حالته استماع اخبار مسرتدن انفع علاج اولمز دیمکین اناطولی بکلربکیسی بایزید پاشا عسکرله کوندریلوب اودخی غایت مدبر اولوب قرمان اوغلیله قدیمدن دوست اولمغین پادشاه حیدن غایت زبون درکه کدرکه عجله ایله بو طرفه توجه وصلح ایچون پادشاهه ایلچی کوندره سزکه عاجز اولمغین یوق دیمز بعده ممات مقدر ایسه آسان وجهله سلطنتی آلورسز صحت مقدر ایسه خود صلح مقرر دردیو خبر کوندرمکین اودخی پادشاهی جاسوسله یوقلدوب مرضی مقرر اولدقده ایناتوب جان آتوب

کاورکز پاشا قرمانیلری برکیجه باصوب قرمان اوغلی محمد بکی واوغلی مصطفایی طوتوب پادشاهه خبر کلدکده
فی الحال شفا بولوب منلا شیخی یه کلی احسانلر ایدوب کرمیانه کوندروب بعده پاشا اسیرلری کتوردکده
عظیم احسانلر ایدوب وزارتله روم ایلی بکلر بکیلکنی ویروب سلطان عطا کوش خطا پوش قرمان اوغلنه
دخی خلعتلر کیدیروب اوتاق یاننده برعالی چادر قوریلوب طعام تعیین اولنوب برکون چاغروب نیچون دائما
خیانت ایدرسن دیوب اودخی (لمحرره) توبه وپیمان ایمان ایتمکین * عفو ایدوب آزاد وبازاد ایلدی
(نثر) قرمان اوغلی کتدکده یولده چارده پادشاهک خاص آتلرین کوروب چکوب آلوب بزم عثمانیلرله عداوتمز
قیامته دکدر دیوب کتدی * تاریخ منلا ادریسده پاشانک قرمان اوغلنی ظرافتله طوتدیغی پادشاه سابقا قونیه یه
واردقده قرمان اوغلیله صفلر باغلیوب صواشوب قرمان اوغلی عسکری صیندقده اوغلی مصطفایی حصار
حفظنه قویوب کندو طاش ایلنه قاچوب پادشاه قونیه یی محاصره ده ایکن خسته اولدقده واقع اولوب پادشاه
انی آزاد ایتدکده حصار کنارنه واروب اوغلنی وعدهٔ عفوله پادشاهه کتوروب عهد و پیمان وایمانله تکرار آزاد
اولدیلر دیو منذ کوردر (امور) سکز یوز اون طقوزده افلاق خراج ویرمامکین پادشاه عسکر جمع ایدوب
روم ایلنه کچوب طونا کنارنده یرکوکی نام برقلعه بنا وساقچی ویکساله نام قلعه لری تعمیر ایتدردی وافلاق
ولایتن غارت ایدوب وافر مال واسیر کتوردیلر افلاق حاکمی اوچ ییللق خراج کوندروب مطیع اولمغین پادشاه
ولایت انکروسه کیدوب سوران قلعه سن فتح ایدوب قرال اوچ عدد نامدار بکزاده یی رهن کوندروب صلح
رجا ایتمکین (نظم) چو دشمن بعجز اندر آورد سر * نباید که پرخاش جویی دکر * مفهومنجه پادشاه
ادرنه یه کلوب بو ییلده پادشاه آتدن دوشوب نیچه کونلر عظیم الم چکدی * ینه بو ییلده پادشاه قسطمونی حاکمی
اسفندیاردن بعض قلعه لر ایستمکین طوسیه وکانقری وقلعه جک حصارلرین ویردی (امور) سابقا پادشاه
شهزاده مراد خانه اماسیه سنجاغن ویروب سکز یوز یکرمی برده ارمنیه کبراده نیچه فتنه اولمغین اطرافده
اولان امرایه شهزاده درنک امر ایتدی * بو ییلده اماسیه وتوقات حدودندن قسطمونی وبروسه حدودنه
کلنجه عظیم زلزله لر اولوب اوشهرلرک خلقی اوچ آیه دک صحرالرده چادرلرله اوتوردیلر * ذکر اولنان فتنه لردن
بری بوایدیکه سابقا تیموردن قاچوب یلدرم خانه کلوب سبب عداوت اولان قره قیونلو بکی قره یوسف کلکه
صکره ممالک آذربایجان وعراقه تدریجله مستولی ومستقل والی اولوب دیاربکر حاکمی قره عثمانله ارزنجان
وبایبورد بکلکیچون دائما نزاعده ایدی عاقبت ارزنجانی آلوب پیر عمره ویروب عمر دخی عسکر چکوب
قره حصار شرقی یی محاصره ایدوب آنک صاحبی ملک احمد اوغلی حسن بک شاه زاده یه قدیمدن عبودیتی
اولمغین عمردن شکایت ایتمشدی بو اثناده الب ارسلان اوغلی حسن بک جنید بکی اولدیروب جانیکی الدی
اسفندیاربک دخی سامسونی وباوره یی آلوب اوغلی خضر بکه ویردی * اشبو قصه لری پادشاه ایشتدکده سنه
سکز یوز یکرمی ایکیده عسکر جمع ایدوب واروب فتنه لر ساکن اولدی * بعده قلعهٔ سامسون مقدما محاصره
اولنوب صکره پادشاه واردقده خضر بک کلوب قلعه یی ویردی * اشبو اثناده ولایت جانیک دخی فتح وضبط
اولندی پادشاه بروسه یه کلورکن اسکلیبده برصحراده نیچه بیک خانهٔ تاتار کوروب صوروب منت بک آدلو
برتاتار بکنک قبائلی اولوب سرداری صغار اوغلینک دوکونی جمعیتی اولمغین رکاب همایونه یوز سوره مدی
دیدکلرنده پادشاه بونلرک ظهورندن قورقوب روم ایلنده فلبه اطرافنه کوچروب حالا اومحله قونش دیرلر
بونلر معمور ایدوب منت بک اوغلی محمد بک برعمارت وخان وبعض خیرلر ایتدی (امور) سنهٔ مزبوره ده
پادشاه بروسه ده جامع ومدرسه وعمارت وتربه بناسنه بشلدوب اکا وقف ایتملک ایچون برسردار کوندروب
استانبول قربنده هرکه قلعه سنه واردقده کافرلری قاچغین ضبط ایدوب بعده اسکی ککبوزه یه واروب
خیلی محاصره ایدوب عاقبت بعما الله فتح اولنوب اونواحیده طاروجی نام حصاری کافرلری اطاعت وعهدله
ویروب اکا قریب بندیک وقرتال وبعض قریه لر دخی النوب پادشاهک بنالرینه وقف اولندی (امور)
تفصیل حالی مرحوم یلدرم خان علماسنده کچن سماونه اوغلی منلا بدرالدین محمود که موسی چلبینک قاضی
عسکری اولوب آنک قتلنده آیده بیک اقچه وظیفه ایله ازنیقه سورلمشدی * فاضل کامل واهل ارشاد اولمغین
اتباعی چوغالوب قاضی عسکر ایکن کتخداسی اولان بورکلوجه مصطفایی خلیفه ایدوب آیدین ایلنه

كوندردكده تيره وآيدين خلقينك تيره كوكلرين آيدين ايتمك صورتنده مذهب الحاد ومشرب فساد ايله انلرى تسخير ايدوب اوچ بيكدن زياده سوار وپياده اويدروب خارجى اولديغى شيخ ايشيدوب پادشاه خوفندن قره دكزه اندن كمى ايله افلاقه قاچوب افلاق حاكمى اكا بحساب اسباب ويردى * بو اثناده پادشاه سلانيك فتحنه كتمكين شهزاده مراد خانه خبر كوندرديكه بوركلوجه نك اوزرينه واره اودخى واردقده اون بيك يابش بيك نفر اشقيا ايله محكم صواشوب عاقبت اكثرى سردارلريله مقتول وباقيلرى قاچديلر * روم ايلنده مزبور شيخ بيحد احباب واتباع جمع ايدوب سلستره يه كلوب دلى اورمان ديدكارى يرده طوروب اطرافده احبابنه نامه لر كوندروب پادشاه ايشتدكده سلانيك فتحندن فتنه دفعى اهم وانفعى اعمدر ديوسيروزه كلوب بايزيد پاشا ايله بلوك كوندروب شيخك توابعيله صواشوب شيخ اورمانه كيزلنوب بوركلوجه قتلنك خبرى كلدكده شيخى يانده اولان اشقيا پادشاه خوفندن طوتوب ياخود پاشا شيخه مريد اولمق ناميله بعض كسنه لر كوندروب انلر ايله طوتدروب كتوردكده پادشاه علمايى جمع ايدوب شيخى الزام ايتدكارنده ساعى بالفساددر ديو قتلنه حكم اولنمغين سيروزده صلب اولندى (وفات پادشاه وتدبير عظيم در اخفاء موت او) (لمحرره) مقر بو جهان جاى فنادر * مسيل اوزره ياپلمش بربنادر * كلان لابدكوچر اشبو جهاندن * قونار برينه بيرى كارباندن * سنه سكز يوز يكرمى درت جمادى الاولى سنده ادرنه ده پادشاه مرض اسهالدن وفات ايدوب اماسيه ده شهزاده يه خبر واروب كلنجه قرق بر كونه دك وزرا ميتى صاقليوب هر كون ديوان سوروب پادشاه ازميراوغلى اوزرينه كيده جكدر ديو يكيچرى وسپاهه وظيفه لرين ويروب اناطولى يه كچوب بيغاده اناطولى بكلربكيسى يانته كتمكه يوروب اطرافه امرلر كوندرديلر * سلحدارلر بلوكى پادشاهى البته كوره لم ديوب وزرا دفعه چالشوب چاره اولمدقده اوكون مهلت آلوب بر طبيب لبيب تدبيريله ميته قفتان وداليند كيدروب پادشاهى هوا انجمتك بهانه سيله اوطه يى قرا كوا يتمكيچون دروديوارلرينه پرده لر اصوب ميتى بصدقلره طيايوب اللرنى حركت ايتدرمكيچون بر صنعتله اردنه آدم قويوب بعده پادشاه يانده هنكامه اولمسون ديو سپاهيلرك همان برقاچ بلوك باشيلرين ايچرو قودقلرنده طبيب قارشو كلوب دالندن يره چالوب وزراعظمه پاشا داد فرياد سنك الكدن بز پادشاهه علاجه چالشوب سن انى حركت ايتدرمكله زبون ايديورسن ديو عربده ايدوب ميتك دخى اردنده اولان كسنه النى وبعض اعضاسنى تحريك ايتمكين ال اوپمكه كيرنلر تمام بقميوب شاشوب پادشاهه دعا ايدوب چيقوب كوردك حياتده در لكن خسته انجق ديو خبر ويردكارنده سائر سپاهيلر اينانوب شهزاده نك اماسيه دن بروسه يه كلدوكنى وزرا ايشتدكده ميتى تختروانله بروسه يه كوندروب برقوناق قالدقده شهزاده واهل شهر قارشو واروب اغلشه رق كتوروب وفاتنك قرق ايكنجى كوننده دفن وروحيچون خيرات ايتديلر (فصل در خيرات پادشاه) بروسه ده آق مرمردن مصنع وايچروسى التونلو ونقشلو وثلث خطلو وافر آيت كريمه لر يازيلو بينظير كاشيله مانند مرصع بر جامع ومدرسه وتربه وعمارت ياپدرركه جامعى يشل جامع ومدرسه سى سلطانيه ديمكله مشهور اولوب ديار عجمده بردانشمند حددن زياده شغل ايتسه بروسه سلطانيه سنه دانشمندمى اولمق ايسترسن ديوب ضرب مثل ومعلوم اهل ملل اولمشدى * هر مدرس يكى اولدقجه بر رعظيم درس عام ايدوب پادشاهانه ضيافت اولنمق شرط ايدوب الى الان انكله عمل اولنور * وقصبهٔ مرزيفونده دخى ايكى حمام ياپوب جمله اوقافى محصولندن هرسنه مكه ومدينه مجاورلرينه صره ديدكارى صدقه كوندرلمك شرط ايدوب بو عادت باعثة السعادت سلاطين رومده ابتدا بونك ايجاديدر * حياتنده دخى حرمينه وافر صدقه لر كوندروب ودائما علما وارامل وايتامه احسانلر ورعايايه شفقت فراوانلر خصوصا هرجمعه كونى فقرايه تقسيم طعاملر ومستحقلره صدقه وانعاملر ايدردى (نظم) رحمت اول سلطان عالى همته * كيم مدار اولدى نظام امته * دولت عثمانى تجديد ايلدى * عدل بنيانينى تمهيد ايلدى * ملك رومه ويردى رونقله نظام * طاب مثواه الى يوم القيام (فصل) مرحومك زماننده اولان كبار مشاهير علما بونلرايديكه (١) مولانا فخرالدين العجمى نيجه علمادن بعده سيد شريف حضرتلرندن اوقيوب رومه كلدكده سلطان مدرسه سنك مدرسى محمد شاه فنارى يه معيد بعده بعض مدارسه مدرس اولوب سلطان مراد زماننده يومى اوتوزاقچه وظيفه ايله مفتى اولوب پادشاه زياده ايتمك ديلدكده بيت المالدن قدر كفايتدن

زياده الحق حلال دكلدردبو قبول ايتمدى اجراء حقده سيف مسلول صارم وماصدق (لا يخاف فى الله لومة لائم)
ايدى شقايقده بر عظيم قصه سى منذ كوردر خواجه زاده بوندن كتاب صحيح بخارى اوقومشدر فقهده مشتمل
الاحكام آدلو بر لطيف كتاب يازمشدر ادرنه ده وفات ايتدى (٢) صارى يعقوب قرمانى فاضل متبحر وصلاحله
متصف ومشتهر اولوب بعض تأليفاتى واردر حجه واروب مصر علماسيله بحث ايتدى واقعه سنده حضرت
رسولى كوروب يارسول الله (لحوم العلماء مسمومة فمن شمها مرض ومن اكلها مات) ديو سزدن منقولدر
بو يله ميدر ديدكده رسول صلى الله عليه وسلم (يا يعقوب قل لحوم العلماء سموم) ديو بيورمشلر (٣) قره يعقوب
قرماندنيكده دندر علوم جليله يى تحصيل وتكميل ايدوب مصابيحه شرح وهدايه يه حاشيه يازوب مصر
وشامه دخى وارمشدر (٤) صوفى بايزيد فاضل كامل وعارف عاقل اولغين يلدرم بايزيد خان بونى شهزاده
سلطان محمده خواجه ايدوب سنجاغه بيله كيدوب بعده شهزاده بونى تيمورلنك كوتاهيه ده ايكن ايلچيلكه
كوندرمشدى (٥) فضل الله عالم عامل وفقيه كامل اولوب سلطان محمد زماننده ككبوزه قاضيسى ايدى (٦)
محمد بن سليمان كه متن كافيه درسنه مداوم اولغين محيى الدين كافيه جى ديمكله مشهور ايدى ولايت قراسيده
برغمه شهرندندر * رومده تحصيل ايدوب بعده عجم وتاتاره كيدوب كبار علماء روم وغيريدن منلا فنارى وابن ملك
وبزازى ونيچه لردن اوقيوب نقلياتده بحر محيط زخار وابر پربار درربار اولدى * بعده مصره واروب شيخ
جلال الدين سيوطى بوندن اون درت يل اوقيوب علم وفضل وصلاح واوصافن حددن بيرون مدح ايدوب
مختصرات ورسايلدن بيحد مؤلفاتى وار ايدى سكز يوز تمش طقوز ده طقسان برياشنده مصرده وفات ايتدى
(فصل) مرحوم پادشاه زماننده اولان كبار مشاهير مشايخ بونلر ايديكه (١) شيخ عبد اللطيف قدسى اهل ولايت
صاحب كرامت عزيز ايدى اولا قدس شريفده تحصيل وتكميل علوم ايدوب بعده عجمه كيدوب شيخ زين الدين
خافى حضرتلرندن تكميل طريقت ايدوب ارشاده اجازتله بروسه يه كلوب انده وفات ايتدى (٢) شيخ عبد
الرحيم مرزيفونى عجمه كيدوب آنده شيخ زين الدين خافى يه بولشوب تكميل طريقت ايدوب ارشاده اجازتله
وطننه كلوب آنده وفات ايدوب حددن بيرون كراماتى ظهور ايتمشدى عاشقانه الهى اشعارى واردر (٣)
شيخ پير الياس اماسى اماسيه نواحيسندندر زماننده فضلاء مشهور علمادن اولوب تيمور رومه كلدكده آنك
ابراميله شيروانه كيدوب بعض مشايخدن تكميل طريقت ايدوب خيلى مدتدنصكره اجازتله صله سنه كلوب
شيخك وفاتن ايشتدكده ارشاده بشليوب بعد زمان وفات ايتدكده ميتنى تنشير تختيه سيله برصفه اوزرينه
قويوب اكرى اولمغله تخته دخى اكلدكده ميت تخته يى اليله ياپشوب طوتديغنى بعض خلق كورديلر (٤)
شيخ زكرياى خلوتى پير الياس مريدلرندندر * پير وفاتنده مريدلرى قائم مقام كيم اولور اوله ديو خلوتلرده ايكن
مزبور زكريا اولمغه اشارت الهيه اولغين بوكا بيعت ايتديلر معارف عظيمه ومجاهده اهلى عزيز ايدى (٥)
شيخ عبد الرحمان چلبى ابن منلا حسام الدين كومشلو اوغلى ديرلردى والده سى پير الياس قزى كندوسى شيخ
زكريا مريدى اولوب آنك يرينه كچدى علم تعبيرده ماهر اولوب عاشقانه الهى اشعارى واردر مخلصى
حسامى ايدى (٦) شيخ شجاع الدين قرمانى شيخ حامد قيصريدن تكميل طريقت ايدوب عارف بالله ايدى
(٧) شيخ مظفر الدين لارنده وى بودخى شيخ حامد يانندە اهل مقامات وكرامات اولدى (٨) شيخ اينجه بدر الدين
شيخ حاجى بيرام حضرتلرينه مقارنتله مقامات عليه وكرامات سنيه يه ايرشدى (٩) شيخ قزل بدر الدين
بودخى حاجى بيرامه مقارنتله مقامات وكراماته ايرشدى (١٠) شيخ بابا دمور انقروى بودخى حاجى بيرامه
مقارنتله واصليندن اولدى (١١) شيخ صلاح الدين بولوى بودخى حاجى بيرامه مقارنتله واصلين ومرشدبندن
اولدى (١٢) شيخ مصلح الدين خليفه بودخى حاجى بيرامه مقارنتله واصلين ومرشدبندن اولدى (١٣) شيخ
عمر دده بروسوى بودخى حاجى بيرامه مقارنتله واصليندن اولدى (١٤) شيخ لطف الله اسفنديار بك نسلندن
اولوب امرادن ايكن حاجى بيرامه مقارنتله واصليندن اولوب حضرت شيخ بونى يالى كسريده خليفه نصب
ايتدى (نظم) بونلر اولدى مقتداى اهل دين * رحمة الله عليهم اجمعين

(باب سادس در احوال سلطان مراد خان ثانى ابن سلطان محمد خان عليه الرحمة والغفران)

(نظم) خسرو غازى معز الدوله صاحب عدل وداد * افتاب اوج برج سلطنت سلطان مراد (نثر)

ولادتى

ولادتش فی سنه ٨٠٦ جلوسش فی سنه ٨٢٤ مدت سلطنتش دروقعهٔ اولی سنه ٢٣ مدت فراغتش سنه ١
مدت سلطنتش دردفعهٔ ثانیه سنه ٧ عمرش سنه ٤٩ وفاتش درادرنه فی سنه ٨٥٥ اون سکز یاشنده
تخته چقوب یکرمی اوچ ییلدنصکره اون ایکی یاشنده اولان اوغلی سلطان محمده حسن اختیاریله فراغت
ایدوب بر ییلدنصکره پادشاه براوغلا نجقدر دیو جمیع کفار حرکت ایتمکین شهزاده پدرنی کتوردوب کفار ایله
جنك وغلبه دنصکره شهزاده رضاسیله تخته چقوریلوب یدی ییلدنصکره مرض صداعدن وفات ایتدی (فصل
در ذکر شهزادکان ووزرا وبکلربکیان) اولا شهزاده لری بونلردرکه (١) سلطان علاء الدین سکز یوز
قرق اوچده ایکنجی برادری سلطان محمد ایله بیله سنت اولنوب بعده اماسیه سنجاغنی ویریلوب آنده ایکن سکز
یوز قرق التیده پادشاه قرمان اوغلینك اوزرینه عسکر چکدکده امر پادشاهله بودخی سنجاغندن عسکرله
کلوب سفر آخرنده اجازتله سنجاغنه وارد قده بنه بو ییلده وفات ایتدی (٢) سلطان محمد خاندرکه پادشاه
اولمغین احوالی اشاغیده کلور (٣) سلطان احمد اماسیه ده وفات ایدوب میتی بروسه یه کتورلدی (٤) سلطان
حسن (٥) سلطان اورخان بو ایکیسی ادرنه ده سنجاغه چیقمدین وفات ایتدیلر (٦) کوچك احمد پدری
وفاتنده دخی سرایده اولمغین بوغدریلوب پدری تابوتیله بروسه یه کوندریلوب آنده دفن اولندیلر (ثانیا) وزرا
وبکلربکیلری بونلرایدیکه (١) وزیر اعظم ابراهیم پاشا بن علی پاشا بن خلیل پاشا پدری وجدی دخی سابقا
آل عثمانه وزیر اعظم ایدیلر ووزیر ثانی حاجی عوض پاشا خیانت تهمتیله قتل اولنمشدر ووزیر بایزید پاشا
دوزمه مصطفی بونی شهید ایتدی ووزیر اسحاق پاشا ووزیر صاروجه پاشا ووزیر خادم شهاب الدین پاشا
ووزیر امور پاشا ولد تیمورتاش بعده عزل اولنوب اناطولی بکلربکیلکی ویرلدی بجای حمزه بك ووزیر
اورج پاشا ولد تیمورتاش بعده اناطولی بکلربکیلکی ویرلدی بجای قراجه پاشا ووزیر علی پاشا ولد تیمورتاش
بعده عزل اولنوب صارخان سنجاغنی ویرلدی وسنان پاشا میرمیران روم ایلی وقراجه پاشا میرمیران اناطولی
ورنه غزاسنده شهید اولدی وحمزه بك میرمیران اناطولی بجای اورج پاشا ووزیر اعظم خلیل پاشا ولد
ابراهیم پاشا پدری وفاتنده قاضی عسکر ایکن یرینه چقورلدی وقوله شاهین پاشا میرمیران روم ایلی وقاسم پاشا
میرمیران روم ایلی وداود پاشا میرمیران روم ایلی وزغنوس پاشا وبکلربکی اوزغور اوغلی (فصل)
مرحوملك زماننده فتح وضبط اولنان قلعه وولایتلر بونلردر * اناطولیده ضبط ولایت منتشا وفتح ولایت
ازمیر وفتح ولایت آیدین ایلی وفتح ولایت صارخان وفتح ولایت حمید ایلی اکثری تواریخده بو اوچ ولایت
یازلیوب بعضنده یازلمشدر وفتح قلعهٔ الاجه حصارکه پای تخت مملکت لاس درولایت روم ایلی وقلعهٔ
قوجه قیاسی در اناطولی وولایت جانیك وضبط ولایت کرمیان در اناطولی وفتح ولایت جان اواسی وقلعهٔ
کوکرجنلك درولایت لاس ودخی نیجه قلاع وقلعهٔ اتینه وقلعهٔ سلانیك در روم ایلی وقلعهٔ آقشهر
وقلعهٔ قونیه وقلعهٔ بکشهری در اناطولی وقلعهٔ نوابرده در روم ایلی وقلعهٔ سمندره وقلعهٔ کرمه موره
وسائر قلاع جزیرهٔ موره وقلعهٔ اقچه حصار وقلعهٔ قوجاجق در ولایت ارناود وقلعهٔ باللوبادره (فصل
درکیفیت فتح وضبط بلاد مزبوره ومعظمات وقایع زمان سلطنت) (تدبیر) اولا تخته چقدقده ازمیر
اوغلی وبعض ملوك اطراف خیانته باشلمغین هر برینه نوازشنامه لر وفاخر جامه لر کوندروب فتنه یی تسکین
واطفاء آتش کین ایتدی (امر عظیم) بنه سنهٔ جلوسده سلانیکده برکسنه (نظم) مالخولیا چوق
کشی یی شاه ایدر * فکر باطل آدمی کمراه ایدر * مفهومنجه تیمور محاربه سنده غائب اولان مصطفی چلبی
ابن یلدرم بایزید خان بنم دیو دعوای استحقاق سلطنتله خروج ایدوب وافر اشقیا اویدروب اورنوس
اوغللری تابع اولوب سیروزه کلوب اهل قلعه حصاری تسلیم ایدوب ازمیر اوغلی جنید بك دخی توابعیله واروب
وزیر اولدیغی ایشدلدکده پادشاه بایزید پاشایی کوندروب اودخی روم ایلنه چقوب دوزمه مصطفانك کثرت
عسکرین ایشتدکده بر حیله وتدبیر فکریله قاچوب دوزمه یه واروب اودخی بوکا وزارت ویروب بعده حیله
ایچون کلدیکنی فراستله بیلوب شهید ایتدی * بعده جنید تدبیریله روم ایلینك یایاسنی مسلم ایدوب بعضی
بعضنه خرجلقلجی ایدوب اللیشر اقچه ویروب آنلره اشکینجی دیو آد قومق احداث ایدوب ودخی حددن زیاده
پیاده عزب جمع ایدوب روم ایلینك عموما اقجیلرین وآنلرك طوجه لرین یعنی بلوك باشیلرین کتوردوب

بعده عسكرله كليبوليدن كچوب مهالیچ اواسنه قونوب پادشاه بونی ایشیدوب بویله بعد عسكر شقا اثرله كلان
(لمحرره) خصمنه ارسلان كبی اول واريجی * نارطغيان مارجی اول خارجی * ايله مقابله مشكل اولمغين
مغموم وشكسته دل اولوب حضرت امیر سلطانه واروب اول دخی دعا ونصرت آل عثمانی حقدن رجا ایدوب
جانب غیب بی عیب مزیل الریبدن بشارتله اشارت اولمغين پادشاهه قلچ قوشادوب تقويت وتسليت ايله
كوندرمكين اولوبادايرماغنه واروب كوپروسن كسوب انده چادرلر قورلدی ابرهیم پاشا وعوض پاشایه الحاق
اولنان امور واورج وعلی نام وزیرلر كه تیمورتاش اوغللرندندر بونلرك القاسیله سابقا توقاتده حبس اولنان
مهال اوغلی محمد بكی روم ایلی بكلرينه آشنادردی بونلره نصيحت ایچون چاغردوب بواثناده دوزمه مصطفی تأثیر
دعای حضرت امیر ايله بلاسبب بورنی قنايوب اوچ كون اوچ كیجه دیكمیوب زبون اولمغين جنك ايده ميوب
محمد بك كاوب ایرمق كنارنده قارشوده كی روم ایلی بكلرنی بیره ترك طورخان بيره كوملواوغلی بيره اورنوس
اوغللری دیو چاغروب كلدكارنده پادشاهكز طورركن بريلانجی نكبته اویمق اركمیدر نیچون بويله ایتدیكز
دیوب نصیحتنی تأثیر ایتدردی * بعده دوزمه پادشاهه شبخون ایتدرمكيچون كوپرينك بوقاروباشندن
بش بيك آتلو وپیاده كوندروب پادشاه خبر آلوب سابقا يكیچی قونان ايشيوز يكيچريدن غیری ايكی بيك آتلو
كوندروب دوزمه عسكری كیجه صودن كچدكده عثمانيلر آنلرك كیمن قیروب اكثرين طوتوب ايرتسی اردوده
باشيجی دكانده ايكی عزب بريشمش باشه صاتلدی بوحالده عوض پاشا دوزمه يه حیله ایچون محبتنامه
كوندروب حقیقتده پادشاهم يانكده اولان بكلرك سكا خیانت ايده جكلر در غافل اولمه دیو يازوب
تیمورتاش اوغللری دخی جنید بكه كاغد كوندروب سن مستقل پادشاه ايكن برخارجی وزارتنه تنزل ايتمك
روامیدر پادشاه آنك بكلريله اتفاق ایتديلر كه فلان كیجه شبخونه واروب بكلری آنی طوتوب آله ويره لر * پس
ايركندن قاچوب پادشاهه تابع اوله سن * دیو یازمغين دوزمه ايله جنید حیرتده ايكن معهود اولان كیجه ده
عوض پاشا عسكرله ايرمقدن كچوب طبل وسورناچاله رق واردقده جنید بك آیدین ولايتنه كیدوب
دوزمه دخی برقاچ آتلو ايله قاچوب كلیبولی یه كچوب اولانجه كميلری قرايه چكدیروب آتلرين صقليوب
بوطرفده عوض پاشا دوزمه نك خزینه سن ضبط ايدوب بكلره استمالت ايدوب نهر اوستنه كوپرو قوردیروب
ايرتسی پادشاه كچوب بكلر كفن بركردن ايدوب اعتذار واستغفار ايتدكلرنده عفو اولنوب * بعده پادشاه عجله ايله
دریا كنارنه واروب كمی بولمدقده كلیبولیده بركمسنه يه بريوز كچ كمسنه ايله مكتوب كوندروب عاقبت
برفرنك كمیسی بولنوب كیجی ايله بش بيك التونه قول ايدوب كیجه خفیة كیدوب پادشاه اكاصغدوغیجه عسكر
قويوب قارشويه واردقلرنده حصار بكجيلريله صواشوب برقاچ كمی آلوب كتوروب شاه وجمله سپاه كچوب
دوزمه بونی ایشتدكده ادرنه يه قاچوب پادشاه انك اردنجه كیدوب دوزمه قاچوب بعض شهرلر طولاشوب
اردنجه عسكر كیدوب عاقبت يانده اولان سپاهیلرانی طوتوب تسليم ايتمكين قيد بندله كتوريلوب ادرنه
حصارنك برجنده صلب ووجودين عالمدن سلب ايتديلر (ع) همیشه دشمن عثمانيان اوله مقهور *
بوقصه سكز يوز يكرمی بشده واقع اولدی (لمحرره) مفلح اولمز اهل افساد وفساد * دائما محنت چكر بولمز
مراد * خلق اراسنده قتی مذموم اولور * عاقبت بولور جزا معدوم اولور (بغی برادر) پادشاه دوزمه
مصطفی دفعنه مشغول ايكن پادشاهك كوچك برادری اولان مصطفی چلبی يه حمید بكی وكرمیان اوغلی
وقرمان اوغلی عسكر ويرمكين بروسه يه كاوب شهر خلقی قلعه يی قپایوب پادشاهه عصیان ايده مزنیجه
مدت محاصره ايتسكز فتح ايده مزسز همان برفتحی آسان يره بيورك ديو يوزپاره قماشله ايلچی كوندرمكين
ازنیقه واروب محاصره ايدوب پادشاه دوزمه ايله متفق ايدی دیو تكوره قاقیوب استانبولی محاصره ده ايكن
ايشيدوب ازنیق ضابطنه قلعه يی ويره سنكه بواثناده علی الغفله وارمق اوزره یم دیوب ومصطفانك لالاسی
الیاس بكه سنی اناطولی بكلربكيسی ايده يم دیو مكتوبلر كوندرمكين ضابطی قلعه يی امانله ويروب لالادخی
مصطفایی شهرده عیش وعشرته وتدبيردن غفلته دوشروب ظاهرا دیو انلرسوروب منصبلر تیمارلر ويروب
كرمیان وقرمان بكلری لالانك مصطفایه خیانتن فراستله بیلوب مصطفایی آلوب كتمكه ابرام ايدوب لكن
نظم) قضا اول كند چشم خرد كور * پس آنكه برخرد مند افكند زور * مفهومنجه مصطفی لعل وعسی

ایله صبح ومساکچوروب پادشاه روم ایلی محافظه سنه ایکی سردار کوندروب کندوسی ازنیقه وارد قده لالا الیاس مصطفایی طوتوب کتورمکین بوغدریلوب پدری یاننده دفن اولنمغه بروسه یه کوندرلدی فی سنه سکز یوزیکرمی التی (قصه) وزرا چوغالمغین پادشاه امورپاشایی کرمیان اوغلنه ایلچی کوندروب اورج پاشایه بکلربکیلک وآنك برادری علی پاشایه صارخان سنجاغن وکندو لالاسی یورکیج پاشایه اماسیه سنجاغن ویروب وزارتده همان ابراهیم وعوض قالدی (غلبه) پادشاه بروسه ده ایکن اسفندیاربك طراقلی وبورلی یی محاصره ایتدیکی ایشدلمکین پادشاه یوریوب بولی یه یاقلشدقده اسفندیار عسکرینك نیچه لری آنك اوغلی قاسم قدیمدن پادشاه یاننده اولمغین کاوب تابع اولوب پادشاه بولی یه کلدکلده اسفندیار محکم جنك ایدوب عاقبت عسکری مغلوب وروی توجهلری مقلوب اولوب کندوسی دخی عثمانیلردن برششپرضربیله مجروح اولمغین قاچوب سینوب قلعه سنه کیروب (ع) جراحتدن قولانی صاغر اولدی * مملکتلرینك اکثرنی عثمانیلر ضبط ایتدکده اسفندیار پادشاهه اعتذارنامه ایله اوغلی مرادبکی کوندروب هرسفرده قادر اولدقجه معاونت وخدمت وقزینی پادشاهه تزویجه عهد ایتمکین (نظم) ایله نادم دشمنك عذرین قبول * دفعنه سعی ایلیوب اولمه ملول * مفهومنجه جرمنی عفو ایدوب بروسه یه کلدکده اعداغمزیله متهم اولان عوض پاشا دیوانه جبه ایله کلدوکی یوقلنوب واقع چقدقده کوزلرینه قیزمش میل چکدرلدی (تسخیر) پادشاه اسفندیار دفعنه مشغول ایکن افلاق بکی ممالك اسلامیه یه تعرض ایتدوکنی ایشتدکده محافظه ده اولان فیروزبکی اطرافنده کی بکلرله افلاقه اقین ایتمکه خبرکوندرمکین انلردخی ایلغارله واروب وافرکافر قیروب بعده پادشاه ادرنه طرفنه واردیغنی افلاق بکی ایشدوب وافرهدیه ایله کلوب ایکی ییللق خراجن تسلیم ایدوب ایکی اوغلنی دخی رهن ویردی واشبو ییلده که سنه سکز یوزیکرمی یدیدر ولایت ارناود کافری دخی طغیان ایتمکین اورنوس اوغلی عیسی بك غارت ایچون وافرعسکرله کوندرلدی (سور) سکز یوزیکرمی سکزده پادشاه بروسه یه کاوب دوکون تدارکن کوروب مقدما نکاحلندیغی اسفندیارمك قزنی کتورمکه عسکرو بکلر ایله خادملروخاتونلر وکرمیان اوغلی یعقوب بك خاتوننی که پادشاهك کاشانادر ایدی بیحد تحف وهدایا ایله کوندروب اسفندیار دخی بونلره عظیم رعایتلروعالی دوکون ایدوب بیحد جهازله قزنی تختروانله کوندروب کندودخی وافرآدملرقوشدی بروسه یه کلدکده پادشاه کندونك اوچ همشیره سنك برینی کندو یاننده اولان اسفندیاربك اوغلی قاسم بکه برینی اناطولی بکلربکیسی قراجه پاشایه برینی ابرهیم پاشا اوغلی محمود چلبی یه ویروب جمله سیچون برعظیم دوکون ایدوب علما ومشایخه ضیافتلر واحسانلروسازوسوزوسرور فراوانلر ایتدردی (نظم) همیشه درکه عثمانیان چنین بادا * زشادئ دل شان دشمنان حزین بادا (قصه) ولایت منتشا حاکمی یعقوب بك ابن منشا وفات ایدوب الیاس ومحمود نام اوغللری قالوب بعدزمان محمود وفات ایدوب الیاس مستقل اولدقده اویس واحمد نام اوغللرنی پادشاهه خلوص تأکیدیچون رهن کوندروب * سکز یوزیکرمی طقوزده الیاس دخی وفات ایتدکده اویسله احمد پادشاهك رعایتیله غیرقانع وسلطنت آبا واجدادلرینه طامع اولمغین قاچوق دیلدکلرنده توقات قلعه سنه حبسه کوندریلوب منتشا بکلکی بلبان پاشایه ویرلدی اویس واحمد ایکی ییلدنصکره برحیله ایله قاچوب احمدبك دیاربکره بعده مصره بعده عجمه کیدوب ناپدید اولوب اویس قاچغه قادر اولمیوب حیرتله کزرکن طوتلوب دزدارله بیله قتل اولندی (قصه) سکز یوزیکرمی طقوزده ولایت آیدین بکی یخشی بك پادشاهه خائن اولان ازمیر اوغلی جنیدبکله دائم صواشوب جنید روباه کید یخشینك برادرنی حیله ایله صیدوبی تردد ومطل قتل ایتدکده پادشاه اناطولی بکلربکیسی اورج پاشایی اوزرینه کوندروب جنید قورقوب ابسلی قلعه سنه کیروب پاشا اول اطرافك قریه لرین تیمار اولشدیروب دوندکده جنید تکرار فسادلر ایتمکین اورج پاشا وفات ایدوب یرینه اولان حمزه پاشا دخی کوندرلمکین صواشوب جنید اوغلی قورت حسن عثمانیلرك برقولنی صیوب قوه لرکن بقیهٔ عثمانیان جنیدی صیوب قلعه سنه قاچوب (نظم) قورت کیم صید ایچون همیشه یله * بالضروره ویرر بوغازی اله * مفهومنجه قورت حسن بقیهٔ عثمانیانه ضررقصدیله طوتلدی (نظم) شجاعت نافع اولمز اولمسه کردولت آثاری * شقاوت اهلنی ایتمز خلاص اعوان وانصاری (نثر) بعده حسنی قلعه یاننه

ایلتوب پادشاهه اطاعت تکلیف اولندقده جنید عناد ایدوب برکون حصاردن قرق نفر دلاور آتلو ایله
علی الغفله چیقوب صفلریاروب قرمان اوغلنه معاونت طلبنه واروب پادشاه خوفندن یوز بولیوب
یأسله دونوب کاوب ینه صفلریاروب قلعه سنه کیروب محاصره اوزاندقده اهل قلعه هر وجهله مضایقه دن
خسته اولمغین بالضروره امانله طشره چیقدقده یخشی بك برادرینك انتقامیچون (المحرره) دشمنکدن
فرصتی فوت ایله * نادم اولوب دوشمیه سن تاغمه * مفهومنجه قورت حسنی صکره پدرنی قیون کبی
بوغازلیوب باشلرنی حصاره قارشو دیکمکین اهل حصار قاپویی آچوب قلعه یی تسلیم ایتدیلر (قصه) افلاق
کافری سرحد امراسندن پاشا بکی حبس ایتدوکنی پادشاه ایشیدوب سکز یوز اوتوزده روم ایلنه کچوب فلبه یه
کلدکده تکه اوغلی عثمان چلبی قرمان اوغلی اتفاقیله ادالیه حصارنی محاصره ایتدیکنی ایشتمکین روم ایلی
بکلربکیسی سنان پاشایی لاس ولایتنه کوندروب پادشاه کندوسی قنغی جانبه وارمغه ضرورت زیاده اولورسه
اکا کتمکیچون خبر ظهورنه توقف ایدوب پاشا بجد عسکرله واروب تختکاه ولایت لاس اولان الاجه
حصاری فتح وکلیسالرین مسجد وجامع واکثر ولایت لاسی دار اسلام ایدوب امر پادشاهی ایله مزیدبك انی
ضبطه سنجاق بکی کوندریلوب مزیددخی دمبدم فتحلر ایتمك اوزره اولدی * اوجانبده عثمان چلبی پادشاه
خوفندن قرمان اوغلنه واروب انك معاونتیله ولایت تکه دن عسکر جمع ایدوب ادالیه یی المغه عزم ایدوب
کلمکه یقلاشدقده قرمان اوغلینك کلمسنه قتلا نوب بو اثناده خسته اولوب ادالیه بکی ایشیدوب ایلغارله بلوك
کوندرمکین واروب عثمانی قتل وهمشیره سن اموال غنیمتله کتوردیلر (قصه) قرمان اوغلی محمد بك که
نیجه کره اله کلوب بعده قویو ویریلوب عثمانیانه خیانت وممکتلرینه غارتدن خالی دکلدی * حالادخی کلوب
ادالیه یی یدی آی برطرفده اوچ آی برطرفده طوپلر قوروب دوکوب محاصره اوزاندقده (اذا حان اجل البعیر
حام حول البیر) مفهومنجه برکون برالاجه آته بنوب حصارك نه طرفندن یوریش قابل ایکی دیو کزوب بقارکن
قلعه ده برطوپچی بونی نشانلیوب آتدقده طوپ طاشی بونی آت اوستندن قاپوب خرد خشخاش ایدوب
عسکری طاغلوب یولك اوغلی ابراهیم بك میتی آلوب ولایتنه قاچوب دیکر اوغلی علی بك حصاره کیروب
ادالیه بکی حمزه بك طشره چیقوب الاجه آتی بوش کزر کوروب قرمانیلرك مالارنی آلوب اول طوپ طاشی
عبرت ایچون زنجیرله قلعه قاپوسنه آصدیلر (نظم) شغالی که کین باپلنك آورد * سر خویش را زیر سنك
آورد * چرا مرد عاقل ستیزد چنان * که آخر شود عاجز از دشمنان (نثر) حمزه بك علی بکی مال غنیمتله
پادشاهه کوندروب اودخی بو کاتکه ایلی سنجاغن ومرصع قلچ ومکمل رختله برآت کوندروب سابقا طوتلان
تکه اوغلی همشیره سن دخی نکاح ایتمك بیوردی * علی بکه دخی وافر احسانلر وهمشیره لرندن برینی وصوفیه
سنجاغن ویروب آخر عمرنه دلك صفا ایله کچندی * اول جانبده ابراهیم بك پدرینك میتن قونیه یه ایلتدکده
عیسی تخته کچمش بولنوب ایکیسی نیچه دفعه مجادله ومقاتله ایدوب عاقبت ابراهیم برادری عیسی ایله
پادشاهه کلوب بودخی هر برینه بر همشیره سن وعیسی بکه روم ایلنده سنجاق وابراهیمه قرمان سلطنتن
ویروب قلچ قوشادوب عسکر قوشوب عهد وپیمانله کوندروب واردقده عیسی الندن تختنی قورتاروب
پدری غصب ایتدوکی ولایت حمید قلعه لرین قلعهٔ اوقلق ضمیمه سیله پادشاهه ویردی (قصه) ترکماندن
قزل قوجه اوغللاری دیمکله معروف درت حرامی اماسیه وتوقات اطرافنی غارت وقطع طریق ایدوب
حاملردن عورت دخی قپارلردی * اماسیه بکی یورکیچ پاشا مدبر کامل اولمغین پادشاه اغزندن بونلره شجاعتکز
ایشیدوب حقکزده احسانم ظهورنه سبب اولمغیچون بیوردمکه فتح ولایت جانبك سپارش اولنان لالام
یورکیچ پاشا ایله بیله کیدوب خدمت آخرنده ارتق آبادسزه تیمار وجای قرار اولسون دیو چاوشله برامر ویرد
قفتان وبعض هدایا وکندودن دخی بشقه مکتوب وهدایا ز ایلچی کوندروب آنلر دخی نوله دیوب درت یوز الکن
نفر ترکمان جمع ایدوب پاشایه واردقده دوشرسه حمله ایدوب قلچ اوشروب پادشاهدن عسکر کلنجه اول قلعه لری
ضبط ایده لم دیو سویلشوب پاشایه کلدکده فراستله ترکمانلرك خیانتن اکلایوب اماسیه ده تمارض ایدوب
اوغلی خضر بکی قارشو کوندروب اماسیه یه کلدکارنده اعلا اولره توابعلرنی دخی سپاهیلر اولرینه قوندیروب
رعایتلر ایتدیروب هرکون خضربك آنلره واروب یوزلرینه کولوب بر کیجه جمله سی مستانه اویورلرکن مزبور

باشاقوجه اوغللرین قتل ایدوب یولداشلرین دخی بغلیوب برمغاره یه قویوب ایچنه آتش یاقوب قپوسن
قپایوب ایچروده توتندن جمله سی هلاك اولوب بعده پاشا ایلغارله ترکمانلرك مسکنی اولان چورملو صحراسنه
واروب جمله سن قیروب اهل وعیاللری اطرافه طاغلوب دیلنجیلك ایتمکه کتدیلر * عسکر غایتده طویوم اولوب
برقیون براقچه یه صاتلور اولدی بعده پاشا بر ترکمان کتورنه بر خلعت دیو چاغرتغین بو طریقله چوق کمسنه
هلاك ایدوب بوندنصکره ولایت رومده ترکمان بلورمدی (عبرت) برهفته دنصکره برخاتون تضرعیله
مغاره قپوسی اچلوب اوغلنی یوقلادقده برقاچ آدم التنده موته قریب صاغ بولنوب بیکناه اولمغین قدرت
حقله خلاص اولدی (قصه) ولایت اماسیه ده قوجه قیاسی حصارنك پادشاهی حیدر بك نام بر
قلعه سی غایت صعب وبلند وکوه دماوند مانند اولوب ایچنه یوز ییللق ذخیره قومغین کمسنه یه سرفرو ایتمیوب
قاسم آدلو عاقل اوغلنی کاهی تجسس احوال ایچون ملوك اطرافه کوندروب اوغلی ایدوکنی بیلدرمیوب
غیری کمسنه یی کوندرمکه اعتماد ایتمزدی * یورکج پاشا بونی فتحه چاره فکر ایدوب عاجز قالدقده حیدرك طیفور
چلبی نام مصاحبنی پادشاهدن وعدهٔ احسانله تدریجله اویدیروب بعده انك الیله ذخیره انبارنه آتش اوروب
یاندقده حیدرك اوجاغی سوینوب شدت غمدن جانی کوینوب پاشا ایلغارله واردقده حیدر ذخیره سزلکله
مضطر اولمغین قلعه یی تسلیم ایدوب پادشاه بونی ایشتدکده حیدره اوتوراق اعلا تیمار ویردی (قصه)
سکز یوز برده یورکج پاشا ولایت جانیکی الق ایچون حاکمی اولان الب ارسلان اوغلی حسین بك اوزرینه
عسکر جمعنه باشلیوب اودخی ایشیدوب بن عاصی دکلم دیو اختیاریله کلوب بولشدقده پاشا بونی زنجیرله
پادشاهه کوندروب اهل وعیالنی اماسیه یه کتوروب صقلیوب پادشاه حسینی بروسه ده حبس ایدوب
حسین بکیجی یی باغلیوب کندوسی حصاردن کندایله اینوب احضار اولنمش آته بنوب قاچوب ایکی
ییلدنصکره اختیاریله پادشاهه کلمکین رعایت اولنوب روم ایلنده سنجاق ویریلوب اهل وعیالی دخی
کتوردیلوب تسلیم اولندی (امور) اناطولی احوالی دوزلدکده سکز یوز اوتوز برده پادشاه ادرنه یه
واروب سرحد بکلرندن اسحاق بکه وافر عسکرله لاس ولایتنه آقین امر ایدوب اوسنه کندوسی ادرنه ده
اوتوروب اشاغیده بیان اولنه جق ارکنه کوبروسن وقصبه سن یاپدیروب بو اثناده کرمیان اوغلی یعقوب
بك بیر مخلص اولمغین آخر عمرمدر برکره پادشاهی کوره یم دیو کلمکه استیذان ایدوب اذن اولمغین بروسه یه کلوب
اهل بروسه امر پادشاهله قارشولیوب تعظیمله شهره کتوروب امیر سلطانه بولشوب مزارات عثمانیانی زیارت
وعلما ومشایخ وسادات وفقرایه انعاملر ایدوب بعده ادرنه یه کیدوب برقوناق قالدقده امر پادشاهله جمله
ارکان وسپاه قارشولیوب برسرایه قوندیروب بعده سماط چکلوب ایرتسی پادشاه رختیله برخاص آت کوندروب
زینت وشوکت ایله سرایه ایلدیلوب پادشاه کلی تعظیم ایدوب بعده برقاچ کون متعدد ضیافتلر ومصاحبتلر
ایدوب عاقبت کندوینه وتوابعنه احسانلر وخلعتلر ورعایتلرایله ولایتنه کوندرلدی * بر ییلدنصکره وفات
ایتدکده وصیتنامه سی اوزره ولایتلرنی پادشاه ضبط ایدوب امور بك اوغلی عثمان چلبی یه سنجاق ویردی
بعده امر سلطانله روم ایلی بکلری ولایت لاسه واروب بحد کافر قیروب وافر غنیمت آلوب ولایت جان اواسی
وقلعهٔ کوکرجنلك ودخی بعض قلاع فتح وضبط اولندقده ویلق اوغلی پادشاهه ووزرایه وافر هدایا وتضرع
نامه لرایله بر حسناقزین دخی پادشاهه ویرملك ایچون ایلچی کوندروب صلح اولندقده هر ییل خراج جمعنه آدملر
کوندریلور اولدی * ینه بوسنه ولایت بوسنه یه اقنجیلر کوندریلوب اسیر کثیر کتورلدی * ینه بو ییلده وزیراعظم
ابراهیم پاشا وفات ایدوب اوغلی خلیل پاشا قاضی عسکر ایکن وزیراعظم اولدی (فتح) کفار فرنك
دونماسی سلانیکه کلوب انده کافرلر طشره چیقوب اول اطرافده اولان ممالك اسلامیه یی غارت ایتدکارین
پادشاه ایشیدوب سکز یوز اوتوز ایکیده اهتمام تام ایله عسکر جمع ایدوب واروب سلانیکی قره دن محاصره
ایدوب دریادن دخی دوکمکه کمیلر کتوروب لکن ونديك دونماسی مانع اولوب سدت محاصره قرق کون
اولدقده زمرهٔ عقلا غازیان فیلتن تنفیل رجاسیله یوریشه تمییل بیورلسه زمان قلیلده فتحی تحصیل اولنوردی
دیمکین شاه روشن را تلقین امرا ایله بیوردقده عسکر ظفر اثر سعی اوفر ایله یوریوب حصاره علملر دیکوب فتح
میسر اولمغین اهل قلعه نك سرکشلری قتل وباقیلری اسیر اولوب مسلمانلر شاد وخرم وحددن بیرون مغتنم

اولوب پادشاه شهری تعمیر ومساجد وجوامعله تنویر ایدوب واردار یکیجه سندن بعض اصحاب مکنتی
سلانیکه کوچروب وعسکردن دخی ایستین قالسون دیوب بو وجهله شهری شنلدوب ادرنه یه کلدی
اشبو سنه ده لاس اوغلی مرد اولوب یرینه ویلق اوغلی کجدی وبروسه ده عظیم طاعون اولوب حضرت امیر
سلطان برروایتده منلا فناری دخی وپادشاهك برادرلرندن کوزلرینه میل چکیلان یوسف چلبی ومحمود چلبی
وامیر سلیمان اوغلی اورخان بك وکوزلرینه میل چکیلان وزیر معزول عوض پاشا ونیجه اعیان بو سنه ده
وفات ایتدیلر (وقایع) تبریز پادشاهی قره قیونلو میرزا اسکندر بن قره یوسفك اوزرینه عجم شاهی
شاهرخ میرزا بن تیمورلنك نیجه کره عسکر چکوب واروب لکن تیمور وفاتندنصکره اولاد واحفادی ارا سنه
دوشن منازعات وفتن اقتضاسیله دونوب کیدردی سکز یوز اوتوزد رتده تکرار کاوب مقابله ده اسکندر
قاچوب توقاته کلدکده بهاره دك انده اولمغه اجازت ایچون پدرم جدیکز مرحوم تیمور شرندن آزاد لوسی
ایدی دیو پادشاهه نامه کوندرمکین پادشاه دخی اکا فاخر خلعتلر ومرصع قلج ومزین رختلرله اتلر ونیجه تحفه لر
کوندروب اوجانبلرك حاکمی یورکیچ پاشایه دخی امر کوندردیکه میرزانك وتوابعنك جمیع مهماتلرین کوروب
کلی رعایتلر ایده پس اول دخی بیك کیلنك ایکی بیك چل وتوبره وسائر مهمات طوار وکندویه وتوابعنه
مستوفی ذخیره لر احضار وتسلیم ایدوب بهار کلدکده شاهرخ اسکندر اردنجه کلمیوب ولایتلرین غارت
وانواع خسارت ایدوب کیدوب بو طرفده اسکندرك توابعی رعایایی تلامغه باشلدقده پادشاه ایشیدوب
اناطولی بکلربکیسن عسکرله کوندروب بوردیکه بعد التنبیه اسکندر کتمزسه راه ادباره اجبار ایده لر پس
مقدما خبرلشوب اودخی محجوب اولغین قالقوب کیدوب لکن اوغرادقلری یرلری غارت ایدرك کتدیلر
(نظم) مرد بد اصله اعتماد ایتمه * بی وفا ایله اتحاد ایتمه * خوی بد درطبیعتی که نشست * نرود جز بوقت مرك
ازدست * سنهٔ مزبوره ده کسوف کلی حتی یلدزلر کورنمه جك قدر عظیم قرا کولق اولوب ینه بو ییلده
قوبرقلی یلدز طوغوب واکثر بلادده عظیم قحط اولدی * بعض تواریخده کسوف کلی اوتوزالتی سنه سنده
دیو یازلمشدر مکرر اولمش اوله (غنیمت) سکز یوز اوتوز بشده ادرنه ده پادشاه روم ایلی بکلربکیسی
ولایت ارناود غارتنه کوندرمکین واروب اقین ایدوب وافر کافر قیروب بیحد اسیر ومال الله دونوب کلدیلر
(هزیمت) برین است چرخ برین رامدار * کهی عیش ونوش وکهی نیش وخار (نثر) سکز یوز اوتوز
التیده پادشاه انکروسه سفر قصد ایدوب مقدما تجسس احوال ولایت ایچون اورنوس اوغلی علی بکی روم
ایلی عسکریله کوندروب وارد قده یغمایه وکوزل اسیرلر آلوب وصول نعمایه مشغوللر ایکن قرال صاحب
ضلال مسلمانلره هجوم وکیمنی قتل کیمنی اسیر ایدوب طمع خام ایله کرفتار دام اولدیلر (نظم) غازیمیدر
اوکیم چالشه مال وجاه ایچون * غازی اودرکه سعی ایده امر اله ایچون (نصرت) اکردری که ببندد مسبب
الاسباب * دکردری بکشاید مفتح الابواب (نثر) سکز یوز اوتوز یدیده خداوند کار غلبهٔ کفاردن
عارچکوب بالذات سفرا یتمکی مقرر ایتدکده قرمان اوغلی ابراهیم بك عهدی بوزوب حمید ایلی بکنی اسیر
واول ولایتی ضبط ایتدیکن ایشتمکین ادرنه ده اوتورمق رأی اولنوب بوحالده روم ایلنده ملوك کفار اتفاقله
هجوم ایدوب ابتدا کوکرجینلك حصارنه وارمقده درلر دیو ایشیدلمکین روم ایلی بکلربکیسی سنان پاشایی
محافظهٔ حصاره کوندروب یاقلشدقده قرال انی بیحد عسکرله قوشاتمش دیو ایشیدوب کیجه ایلغارله
کیدوب علی السحر یوریوب کافرلر شاشوب کوجلری اوزیلوب جمعیتلری بوزیلوب نیجه سی نهر طونایه غرق
نیجه سی آتش تیغله حرق اولمغین قرال پرضلال هزارسعی ایله طونادن کچوب ولایتنه قاچوب مسلمانلر منصور
ومسرور واموال غنیمت نامحصور ایله دوندیلر (تسخیر) پادشاه صاروجه پاشایی ادرنه محافظه سنه قویوب
قرمان اوغلی ابراهیم بکی تأدیب ایچون بروسه یه واروب عسکر جمع ایدوب یوریوب قرمان اوغلی عیسی بك
ذوالقدر اوغلی سلیمان بك قاضی برهان الدین اوغلی زین العابدین بیله اولوب آقشهره واردیغی کون ضبط
ایدوب بعده قونیه یه واروب محاصره ایتدکده مفتاحی ویرلمکین ضبط ایدوب بعده بکشهری فتح ایدوب
قرمانك ایچ ایلندن غیری یسن بالتمام تسخیر وضبط ایدوب طاش ایلنی اچمق ایچون بالته جیلر سوروب بعض
صعب یرلری یتقوب قرمان اوغلی خوفه دوشوب علماسندن برعارف کاملی بومفهومده تضرعنامه ایله

کوندردیکه (نظـم) صوباترمز بیلورز کندومز بارنی * اومرم غصه یه باتورمیه عمان کرم * بنی خوار ایلمه کیم عزتی سن ویرمش ایدلڭ * اطفکه اولمه پشیمان که بودرشان کرم * نه کرم اوله که مغلوب ایدینه آنی کناه * نه کنه وارکه زبون ایلیه مز آنی کرم * طوتمشم چونکه خجالت یوز ینه عذراتکین * عیب پوش اولسـه بعید اولمیه دامان کرم * قول خطـاقیلسـه نوله عفو شهنشاه قنی * طوته لم ایکی الم قانده ایمش قانی کرم (نـثر) پادشاه دخی منلانڭ خاطر ایچون عفو ایدوب الدیغی قلعه لری ویرمـکه وتکرار خیانت ایتمامکه یمین ویرمك ایچون آدم قوشوب کندوسی ادرنه یه واروب سابقـا ارناود ولایتنه غارته کوندردیکی علی بکی مال واسـیر کثیر ایله منصور ومسرور کلمش بولدی * بوقصه لرسکز یوز اوتوزطقوزاواخرنده واقع اولدی (تزوج) لاس حاکمی ویلق اوغلی پادشاه کندویه انجنوب اوزرینه عسکر کوندرمك تدارکنده ایدوکنی ایشیدوب مقدما جاریه لکه عرض ایتدیکم قزمڭ جهازی تمام اولدی دیو قبول بیوریلوب آلوب کتمکه آدم کوندرمك رجاسـنه ایلچی کوندروب بعد التردد پادشاه ایکی خادم کوندروب اسحاق بكڭ خاتونن روم ایلندن آلوب بیـله واروب کلینی کتورلڈ یوب واردقلرنده ویلق اوغلی قارشو کلوب سمندره ده عظیم دوکون وکلین ایچون کلان آدملره کلی رعایتلر ایدوب بیحد جهـازله کوندروب کلدکده پادشاه بکنوب لکن بر کافر قزنه دوکون نه لازم دیو جمعیت ایتموب بعد الاجتماع وافر متـاع باغشلیوب بروسـه یه کوندروب آنده اولان خاتونلری اسفندیار بكڭ قزنی کتورتدی (غزا) سکز یوز قرقده پادشاه انکروس ولایتنه اقین ایتمـکه اورنوس اوغلی علی بکی سردار ایدوب کوندروب واردقده بلو کلر بچوب هر طرفه صالوب قرق کونه دلڭ ولایت انکروس کفرمأنوسی پایمال ایدوب مسلمانلر عددندن زیاده اسیر ومال کثیرله کلوب پادشاهی تشویق ایتدکارنده جمیع ممالك عثمانیه یه امرلر کوندروب بیحد پیاده وسوار احضار ایتدکده قرق بر بهارنده ادرنه ده جامع جدید بناسنه باشلدوب علما ومشایخ وفقرایی ضیافت ایدوب بنایه پادشاه محضا ثواب ایچون کندو الیله دخی چالشوب بعده عسـکر ظفر فر ایله کیدوب طونه کمیلره بینوب کچوب لاس حاکمی ویلق اوغلی وافلاق حاکمی دراقولا دخی امر پادشاهیله کلوب ویلق اوغلی دلالتیله انکروس ولایتنه واروب التی پاره حصارین آلوب کافرلر صعب دربندلردن کچیلور محکم قلعه لره کیروب قارشو یه طورر کسـنه اولمامغین خصوصا قیش کلمکین ومسلمانلر غارتدن برغنیمت اولمغین پادشاه دونوب یولده دراقولا پادشاهی ولایتنه اوغرایوب ضیافتلر وعظیم پیشکشلر چکوب بعده پادشاه ادرنه یه کلدی (انتقام) ارناود حاکمی سابقا اسکندر نام برجوان کبك خرام نازك اندام اوغلنی پادشاهه قول اولمغـه کوندروب خدمت خاص مرتبه سنه اختصاص بولان خدام عالیمقامدن اولوب پدری وفاتنده پادشاه اسکندری پدری یرینه حاکم ایدوب کوندرمشدی (نظم) لقدر بیت جرواطول دهری * فلما صار کلباعض رجلی * غرست النخل حتی صار شوکا * کذالڭ الغرس فی غیر المحل * مفهومنجه عصیان ایدوب اول کافر النعمه ومستحق النقمه ممالك محروسه یه ال اوزاتدیغنی پادشاه ایشیدوب سکز یوز قرق ایکیده برسردارله اوزرینه عسکر کوندروب ارناود ولایتن غارته طاغلد قلرنده اسکندر دربندلری سدوبند وقصد کرند ایتدکده مسلمانلر عسکر اسکندر رستمکری کوروب اللرنده اولان اسیرلری قتل ایدوب (نظم) جنك کفاره ایتدیلر آهنك * قیلدیلر آنلرڭ مجالن تنك * ایلدیلر سپاه کفره هجوم * سیفلر نازل اولدی همچو رجوم * کرچه بیحد مجاهد اولدی شهید * لیك کبری زدست شان نرهید * انتقام آلدیلر سکندردن * چوق قلاع الدیلر او کشوردن (غزا) سکز یوز قرق اوچده پادشاه انکروسه سفر ایدوب بلغراده واروب محاصره ایدوب لکن غایت صعب اولوب فتحی میسر اولمدقده انکروس ولایتن غارته عسکر کوندروب واردقده بیحد مال واسیر آلوب اردوده برجفت ایچ ادوکه برجاریه و یوزاللی اقچه یه محبوب اوغلان صاتلدی بعده کلوب کن کومش معدنی اولان نوارده قلعه سنی فتح ایدوب عظیم غنیمتلرله کلوب بوغزاده اولان طوپوملق برزمانده اولمدی دیمشلر * بعده پادشاه اول طرفلرڭ بقایای قلاعنی تسخیره اسحاق بکله شهاب الدین پاشایی بعض عسکرله قویوب کندوسی ادرنه یه کلدی (سور) ینه بوسنه پادشاه اوغللری سلطان علاء الدین ایله سلطان محمدی سنت ایدوب عظیم جمعیت ایتدیروب بوتقریبله کندوکریمه سن دخی اسفندیار بك اوغلی قیـابکه نکاح ایتدی (فتح) سمندره نڭ فتحی نیجه وجهله مناسب

اولمغين پادشاه جمله عسكرين جمع ايدوب لاس حاكمى ويلق اوغلى وافلاق حاكمى دراقولا دعوت اولنوب
ويلق ايكى اوغلنى كوندروب كندو اقدام ايده ميوب دراقولا كندوسى ايكى اوغليله كلوب اشبو كافرلرك
هر برى بر حصاره حبسه كوندريلوب وپاشا اوغلى قراله قاچوب سكز يوز قرق درتده پادشاه سمندره يه
واروب طوپلر قوروب ايكى آى قلعه يى دوكوب كافرلر عاجز اولدقلرنده امانله تسليم ايدوب قبل الفتح پادشاه
حاجى اسحاق بكى وافر عسكرله بولى حصارنى فتحه كوندروب واروب محاصره ايتدكلرنده خارجدن
اوزرلرينه وافر كافر عسكرى كلوب عظيم صواشلوب عاقبت كفار صينوب اكثرى قتل ونيجه لرى اسير
ومسلمانلر غنيمتله سير اولديلر * پس سمندره وولايت لاس ضبط اولنوب قضاة وحكام ومحافظلر قونوب
دونلدى (نظم) چنين است رسم سراى سپنج * كهى نوش باشد كهى درد ورنج (نثر) افلاق حاكمن
سابقا پادشاه حبس ايتدكده قرال افلاقه حاكم ديكوب پادشاه سمندره فتحنه مشغول ايكن اول ملعون طونادن
كچوب ممالك اسلاميه يه تعدى ايتمكه تصدى ايدوب پادشاه ادرنه يه كلدكده مزيد بكى وافر عسكرواقنجيلرله
افلاق غارتنه كوندروب وارد قلرنده كفار طاغلوب قلعه لره وطاغلره صيغنوب مسلمانلر غنيمته وكوشه
كوشه عيش وعشرته مشغول ايكن قرالدن افلاقه يارد مجيلر كلمكين قوتلنوب هر كنده برا كنده اولان
مسلمانلر جمع اولمدين بلوك بلوك كيمنى قتل كيمنى اسير ايدوب آز كمسنه قاچوب خلاص اولديلر (هزيمت)
پادشاه ايشيدوب الم چكوب مشاوره ايتدكده روم ايلى بكلر بكيسى قوله شاهين پاشا يا خود خادم شهاب الدين
پاشا كتمكه اجازت آلوب روم ايلى عسكريله واناطوليدن التى سنجاق بكيله كيدوب واردقده بودخى عيش
ونوشه دوشوب قرالدن افلاقه تكرار يارد مجيلر كلدكده پاشا قورقوب اوكيجه اكثر عسكرله قاچوب بعض
امرا توكل خدا ايله طوروب ايرتسى صباحدن اخشامه دك عظيم صواشلوب كفار بحد وشمار اولمغين
مسلمانلرك جمله سى شهيد اولديلر (سفر) بوهزيمتلرى قرمان اوغلى ايشيدوب ممالك عثمانيه يى غارت
ايتديكنى پادشاه ايشتمكين روم ايلى عسكريله بروسه يه كچوب اناطولى عسكرين جمع ايدوب اوغلى علاء الدين
دخى عسكريله اماسيه دن كتوردوب قرمانه كيدوب الى الآن آل عثمانك كندولرندن صادر اولميان غارت
ممالكى كمال غضبندن ارتكاب ايدوب قونيه يه وارنجه ولايت قرمانى چكنيوب يعقوب ابراهيم بك طاش
ايلنه قاچوب پادشاهك همشيره سى اولان خاتوننى ووزيرى سرور بكى وعلماسندن بريني وافر هدايا ايله
پادشاهه كوندروب پادشاه همشيره نك كوزى ياشنه ترحم ايدوب عفو ايتدى (هزيمت) ارباب فهوم
قتلرنده محسومدركه دور فلكى كاه موافق مراد كاه مطابق آرزوى حساد اولور (نظم) زمانه به نيك
وبد آبستن است * ستاره كهى دوست كه دشمن است (نثر) بناء على هذا قرمان اوغلى قراله سزاوته دن
بز بورادن يوريوب عثمان اوغلنى اورتادن كوتوره لم بتون روم ايلى سزك اناطولى دخى دريا يه دك بزم اولسون
ديو خبر كوندروب ويلق اوغلى دخى تحريك ايتمكين پادشاه قرمانه كتدى ديو قرال اوغلنى وبكلر بكيسى
كوندروب الاجه حصارى وشهر كوينى ونيشى ياقوب يعقوب خلقنى اسير ومالارين يغما ايدوب ادرنه يه عزيمتده
ايكن پادشاه قرماندن دونمش اولمغين عجله ايله روم ايلنه كچوب ازلادى دربندنده كفارى قارشولوب كفار
بحد وشمار اولمغين جنكه مجال اولميوب قيش اوللرى اولمغين دربندده صوصاليوب طولوب يوللر قپانوب ناچار
دونديلر * پادشاه روم ايلى بكلر بكيسى قاسم پاشايى وبولى بكى محمود چلبى يى كه وزير اعظم برادرى وپادشاهك
انشته سى ايدى بعض بكلر وبهادرلرله كفارك اردنجه كوندروب وارد قلرنده كفارك بعضى پوصوده اولمغين
نيش دربندنده مسلمانلرى اورتايه الوب بحد بهادرلرى شهيد ونيجه نامدارلرى ومحمود چلبى يى دخى اسير ايدوب
ولايتلرينه كتديلر خجالتلردن غايت آز كمسنه قورتلوب كلدى * ويلق اوغلى اوغللرم حبسدن قويويرلوب
سمندره سنجاغى اوقلكى بكا ويريلورسه جان ودلله مطيع اولورم ديو هدايا ايله ايلچى كوندروب پادشاهك
همشيره سى دخى زوجى ايچون ماتم وفغان ايتمكين محبوسلر آزاد وصلحه رضا ويريلوب محمود چلبى دخى كافردن
كتورلدى * بعض تواريخده انهزام مسلمين پادشاه كندو وارمزدن مقدم ايدى سببى بو ايديكه طورخان بك دوم
ايلى اقنجيلرينه شمديلك اسلامده قوت واركفارى براغوردن هلاك ايدرسكز صكره سزه اعتبار قالميوب چفت
سورملو وقيدكز كورملو اولورسز ديو غزادن صوغيدوب نيش اطرافنده بكلر بكينه معاونته كلمك قول وقرار

اولمشـکن کلمد کارنده پادشاه دخی الدانوب پاره یه آتلدی * پس پادشاه سفردن دوندکده طورخانی حبس
ایدوب نیجه مدت محبوس قالدی دیومذکوردر (فصل درفراغت پادشاه ازسلطنت) سکز یوز قرق یدیده
(نظم) سلطنت دیدکلری انجق جهان غوغاسیدر * اولمیه بخت وسعادت دنیه ده عزلت کبی *
مفهومنجه پادشاه دل آکاه متوجه بارکاه اله اولمغیچون سلطنتدن فراغته عزیمت ایدوب (نظم) وارهلم
برایکی کون ذکر ایده لم مولایی * بزه اصمرلدیلربو یلان دنیایی (نثر) دیو وزرایه اعلام ایدوب منعه چاره
اولمدقده پادشاه مغنیسا بکی شهزاده سلطان محمدی کتوردوب تخته کچوروب کندوسی خواص خدامندن
بعضلری واسحاق پاشایی بیله آلوب مغنیسایه کیدوب خلیل پاشا شهاب الدین پاشا صاروجه پاشا وزارتده قالوب
منلا خسرو قاضی عسکر ایدی (غزای اکبر) قرمان اوغلی قراله عثمان اوغلینک دماغی مختل اولمغین
اون ایکی یاشنده اوغلانجغی تخته کچوروب کندوسی صارخان ولایتنده صحبت نسا وسیر صحرا ایتمکه مشغولدر
بویله فرصت دوشمشیکن نه طوررسن دیو تحریك واغوا اولکاب عقوری اغرا ایتمکین (نظم) انکروس
وله وچه والان * بوسنه افلاق هرسك وبغدان (نثر) بریره کلوب لاس اوغلی دستپوت اوکارینه دوشوب
سکسان بیك آهن پوش ودریا جوش عسکر شقا اثرایله بلغراددن کچوب نیکبولی اوزرینه کلوب اول اطرافی
خراب ایدوب کتدیلر * نیکبولی بکی فیروزبك اوغلی محمدبك فرصت کوزدوب باننده اولان غازیلرو اقنجیلرله
کفارلك اردین بصوب نیجه مسلح کافر طوتوب پادشاهه کوندردی دفع کفاره چاره استشاره اولندقده
سلطان مرادخان کلمك لازمدر دیو وزرا شاه عالی رایه حسن تعبیرایله عرض وادا ایتمکین مکتوب کوندریلوب
مرادخان کلمك ایستمدکده سلطنت سزه متعلق ایسه دفع عدویه سعی فرض عین اولمشدر بزه متعلق ایسه
اولوا الامره اطاعت لزومی معلوم سعادتکزدردیو تضرعنامه کوندرلکین قالقوب التمش بش پاره فرنك
قادرغه سی کلیبولی دریاسن بکلمکله آندن کچمك محال اولمغین استانبول قربنده یلاق آباد طرفنه کلوب
خلیل پاشا دخی آندن غیری یردن کچلمك محال ایدوکنی فراستله آکلیوب مقدما قارشوده اقچه حصاره کلوب
طوبلر قوروب برقاچ کمیلر کتوروب بعض عسکرله پادشاهه منتظر ایدی سهولتله کچوروب ادرنه یه واروب
ایکی عسکر جمع اولوب مرادخان سلطان محمدی ادرنه ده قویوب کندوسی عسکرله کیدوب کفار افلاقدن
کچوب وارنه یه کلمشلردی * ایرتسی که سکز یوز قرق سکز رجبنك طقوزنجی کونی یوم ثلثا ایدی حرب عظیم وضرب
الیم اولوب اناطولی بکلربکیسیله وافر مسلمان شهید اولوب عسکر اسلام انهزام بولوب اکثری قاچوب پادشاه
باننده قپوقوللرندن واختیاربکلردن غیری کمسنه قالمامغین پادشاه کوه تمکین مغیث الملهوفین ومجیب
المضطرین اولان حضرت رب العالمین درکاهنه تضرع وانین ایدوب بواثناده قرال برضلال غرورله مستانه
یالن قلجله میدانه کیروب پادشاهك اوستنه یوریوب (نظم) قرالك کوزی بکدی شاه الاین * دیدیکم
بوالایی ده الاین (نثر) پادشاه آکاه متوکلا علی الله طوروب اطرافنی احاطه ایتمش اولان قپوقوللرینه
بو لعینك آزآدمله عسکردن آیریلوب غرورایله کلمسی علامت زوالیدر رهمان اوکندن شق اولوب یول ویره سز
اورتایه اله سزدیوب قرال کلوب عسکریله پادشاه طوردیغی الای بیراغنه آت صالدقلرنده مسلمانلر آیریلوب
کفاری اورتایه آلوب قوجه خضر آدلو بر یکیچری قرالك آتن چالوب دوشدکده باشن کسوب پادشاهه
کتوروب احسان فراوانه مظهر اولدی * سائرلردخی اوبر کافرلری قیروب جان قورتارمیوب بعده قرالك
سرجد اسن سرجدایه دیکوب شاه وسپاه کفار آلاینه حمله ایتدکارنده کافرلر قرال باشن کورمکله قاچمغه
باشلیوب سائر کافر بکلری بزبونده قرال ایچون کلمدك دینمز غیرتنه وعیسی محبتنه کلدك دیو نصیحت ایدوب
چاره اولمیوب خصوصا سابقا قچان مسلمانلر الای بیراغنك کافر طرفنه یورودیکندن پادشاهك غلبه سن
اکلیوب دونوب کاوب پادشاه روم ایلی بکلربکیسی داود پاشایی عسکر ایله کفار آردنجه کوندروب تونایه
وارنجه ایکی کون ایکی کیجه متصل کافر قیروب نیجه لرین دخی اسیر ایدوب کفار اردوسنده اولان ایکیوز الای
عربه طلوسی انواع اموال النوب مسلمانلر طیوم اولدیلر (لطیفه) پادشاه کشته لرپشته سن سیره واروب عزب
بك نام مقربلرینه نه عجب بو ملعونلر اراسنده برآق صقاللو یوقدر دیدکده پادشاهم ایچلرنده بر پیر اولیدی
باشلرینه بویله بلا می کلیدی دیدی (امور) بعده پادشاه قچان بکاره غضبا البته کیمی قتل اولنوب کیمنه

عرقیه ونز کب وچنبر کید ر یلوب زقاقلرده تشهیر ایچون کزدیرلمك امر ایدوب شفاعت وزرا ایله عفو اولنوب بعضنك عزلیله اکتفا اولندی * بو سرور بهانه سیله وزرا پادشاهه سابقا حبس اولنان طورخان بکی آزاد ایتدیروب توقاتدن کتوردیلر وقرالك باشنی بروسه یه کوندروب شهرلرده دونتدیلر ایدوب بعده پادشاه جمیع ملوك اسلامه فتح نامه لرله بر ر قاچر جبه لو اسیر کافر کوندروب جمله دن مصر سلطانته مزبور عزب بکله یکرمی بش جبه لو کافر کوندروب عربلره جبه صاتوب دیار رومده شوکت اسلامی بلدرمکین نحیف ولاغر اولان عربلر شو کوه پیکر واژدر منظر کافرلری کوروب تعجب ایدوب (الله ینصر ابن عثمان) دیو دعاء فراوان ایدوب اوجمعه مصر جامعلرنده خطیبلر خیر دعالر ایتدیلر (فصل در جلوس سلطان مراد بر تخت بعد از فراغت) اکثر تواریخده مذکوردرکه مراد خان غزادن کلدکده سابقا تخته چکوردیکی اوغلی سلطان محمد ارغلانجق اولمغله سپاه ایچره تمام مقید اولیوب اعدادخی قولایسنمشلر کوروب اکا شفقة ودین ایچون غیرة کندو تخته چکمك ایستیوب محمد خان فراستله اکا وب وزراسیله مشاوره ایدوب بعده آتلنوب پدرینك اوتاغنه واروب تخته چکمکه تکلیف وابرام ایدوب اودخی استخاره ایده یم دیوب لکن مرادی عسکرك ضمیرلرنی بوقلامق اولمغین ارتسی شکاره چیقوب جمله عسکر بیله کلسونلر دیوب انده بلوك اغالریله سو باشوب جمه نك کندویه مائل ایدوکارین بیلوب شهره کلوب تخته چکوب سلطان محمده مغنیسایه کتمك بیوروب اول دخی عزم ایدوب اکن بو تدبیرلری وعسکری تحریك ایدن خلیل پاشا اولمغین اکا انجنوب جمله ارکان شهزاده یی کوندری کیدوب قاضی عسکر منلا خسرو پادشاهم غم چکمه ایکی اوچ یلدنصکره ینه سلطنت سنکدر مصحفدن ابو فال کلدی واقعه ده دخی کوردم دیو تسلیت ونصیحت ایدوب سائرلر دونوب شهزاده بوکاسن دخی دون دیوب بو دخی زمان دولتکزده بیله اولوب شمدی اولمامق انصافسزلقدر دیمکین شهزاده حظ ایدوب اکابنا تخته تکرار جلوس ایتدکده منلایه بیحد وپایان رعایت واحسان ایتدی (روایت) بعض تواریخده مذکوردرکه مراد خان غزادن کلدکده ادرنه ده بر مدت طوروب سلطنتی اوّلکی کبی سلطان محمده ویروب خواص خدامیله کندو مغنیسایه کیدوب سلطان محمد کندو اسمنه یکی اقچه کسدیروب اوزمانلرده ادرنه ده احراق عظیم اولوب شهرك برازستانی دخی کنخدا سیله وبکچیلریله یانوب یکیچری باش قالدروب خادم شهاب الدین پاشا سراین باصوب اودخی آرد قپودن پادشاه سراینه قاچوب یکیچریلر بوچوق دیه سنه چیقوب خلقی قورقیدوب بوچوغار اقچه ترقی ویرلمکین نوعا فتنه ساکن اولوب بعده خلیل پاشا اسحاق پاشا بکلربکی اورغور اوغلی اتفاقلشوب سکز یوز قرق طقوزاواخرنده مراد خانی چاغردوب اودخی دریادن کچوب بوچوق دیه سنه قونوب شکاره چیقوب یکیچریلرك ضمیرین بیلوب تخته کچوب محمد خانی مغنیسایه کوندروب صاروجه پاشایی اکالا ایدوب زغنوس پاشایی عزل ایتدی * جزیرۀ موره که فرنك یقاسنه یقین ومر اکب دریا والتمشر فرسخ طول وعرضی وسکز کونلك دوری اولوب معمور وصعب المرور ایدی پادشاه انك فتحن مراد ایتمکین سکز یوز اللی بهارنده واروب جزیره نك قره دن روم ایلی یقاسنه متصل یولی اولان اوچ میل بردلده قدیمدن کافرلر عرضی بش ذراع ارتفاعی ایکی کوندربویی طولی اوچ میل بر محکم دیوار یاپوب عدو کلمامك ایچون مزبور دیوارده بش یرده بر ر قلعه یاپوب بو جبلر ایشلمك ایچون دیوارده یریر قپولر یاپوب دیوارك اوکنده غایت عمیق خندق قازوب ایکی طرفنده دریادن یل کاوب طولوب قدیمدن اسمی کرمه موره اولوب اومحلدن عدو دکل مرغ بلند پرواز کچمکدن واز کچردی * پادشاه طوپلرقوردیروب خندقی طپراغله طولدیروب قلعه لری یوریشله الوب خوریادلرنی قیروب بشن دخی یقدی * بعده جزیرۀ موره کافرلرنی خراجه کسوب قلعه لرنی ضبط ایدوب بو فتحده اسیر کثرتندن بر حسنا جاریه اوچیوز اقچه یه صاتلوب غازیلر بیحد نقد وکومش آلاتی آلوب چوقه نك غایت اعلاسن آلوب آلچغنی ثقلت و یرمك ایچون براغورلردی بو سفرده باللوبادره دخی فتح اولندی * تاریخ تشریده فتح موره مقدما سکز یوز قرق اوچده اولدی دیو مذکوردر (فتح) پادشاه عسکر جمع ایدوب سلطان محمدی دخی کتوردوب ولایت ارناودده اقچه حصاره واروب غایت صعب وبرلوازم اولمغین ایکی آی محاصره ایدوب فتحه چاره بولمدقده لغملر کلان صولرین دلوب کسوب اهل قلعه صوسزلقدن اضطرار ایله تسلیم ایدوب پادشاه کلیسالری مسجد ایدوب ضبطنه آدملر قونوب بو سفرده ولایت ارناودلك کزیده یرلری تسخیر

اولنوب مسلمانلر طویم اولدیلر (غزای اکبر) انکروس قرالی وله وجه وسکوات وللك بانلری ودخی نیجه کافر
بکاری نفیرعام ایتمکین پادشاه دخی نفیرعام ایدوب عسکر اسلام اجتماعی ایچون صوفیه ده قتلنوب قرمان
اوغلی دخی یاردمجی کوندروب پادشاه بونلری قلتاق ایرلو قایش اوزنکیلو قلجلری باغی ایپدن کوروب کولوب
عسکر مزلٔ مسخره لری یوغیدی قرمان اوغلی کرمندن اوخدمتی ادا ایتمش بزاندن یاردم اومزهمان
عهدی بوزمسون دیوب عسکر جمع اولدقده یوریوب کفاره کوس اوادہ قاوشوب سکز یوز اللی ایکی شعبانك
دردنده جمعه کونی صباحدن الایلر باغلیوب یکیچریلر دمورشیشلرعزبلر حربه لرله پادشاه اوکنده طوروب
اطرافنی طوپلر ضربزنلر ایله قوشادوب وارنه عراسنده عسکر اسلامك اردلری خالی اولوب کافرلر اوطرفدن
غلبه ایتمش اولمغین حالا جمله اغرلقلری عسکرك اردنه قویوب حساب قایسدن بیرون خربنده وسایس تیروتبر
وشمشیر وخنجرله توب صاروجه پاشا برادری سنان بك برنیجه بیك عسکرله اغرلق بکلیوب ترتیب تمامنده
پادشاه ایکی رکعت نماز قیلوب تضرع ونیازله آته بنوب (نظم) ایکی عسکر بربرینه کیردی * صدای
ضربزن عیوقه ایردی * شو دکاو ایتدی غازیلر نبردی * که طوتدی کولٔ یوزین اول عرصه کردی * قلیچ
نشاره دوندی استخواندن * غدیره بکزدی اول عرصه قاندن (نثر) اخشامه دكٔ محکم صواشلوب کیجه
غازیلر آتلرین نوبتله یملیوب صباحه دكٔ وارتسی دخی جنك وآشوب اولاشوب کافرلر یالین قلجلرله براوغوردن
حمله ایدوب مسلمانلر آیریلوب کفارك اردین الوب قیرمغه باشلیوب اوکاری اغرلقله باغلو اولمغین صپلانوب قالوب
موجود اولانجه سی قیریلوب نولٔ بانی سکولت بانی قتل اولنوب له بانی طوتلوب لکن بیلنمامکین نیجه مدت
دیار اسلامده قول اولوب النوب صاتلوب عاقبت قورتلوب ولایتنه کیدوب تخته کچوب من بعد مسلمانلری
رنجیده ایتمز اولدی * چه بانی دخی طوتلوب پادشاهه کتورلدکده اون پاره قلعه ویروب خراجکزار اولوب بش
بیك عسکرله خدمتکزه کله یم دیدیکی دیکلنمیوب قتل اولندی * قرال برکشته حال ایسه اوکیجه عربه لرین
بری برینه چاتوب محکملدوب طابورینی حصار ایدوب صباحه دكٔ طوپ وتفنك وتیر ایله جنك اولنوب صباحه
قریب عسکر بننه سزبونده طوریکزبن ترلٔ الاینك آردین الاین دیو بهانه ایله کیدوب توابعیله قاچدی (نظم)
طائر زرین جناح آفتاب * چرخه کیروب ایتدی چون سیره شتاب * چرخه جیلر کیردی میدانه کیرو *
صالدی غازیلر سمندین ایلرو * موج اوروب صحرا یوزی دریا کبی * تیغلر اوده صاچدی اژدرها کبی *
قیردیلر کفاری اولدن بتر * آتش تیغیله یاندی خشك وتر (نثر) کافرلر قرالك قاچدیغن بیلوب صینوب
بونلر دخی قاچوب سیم وزر وآلات جنك وانواع متاعله طولو وافر عربه لر طویملق اولوب اشبو طابور جنکی
اولکیدن اشد وازید ایدی (فصل درخیرات مرحوم پادشاه) ادرنه ده سابقا شهزاده موسی چلبی
باشلادوب وفاتنده ده ناتمام قالوب بعده انك برادری چلبی سلطان محمد دخی یاپدیروب بنه ناتمام قلان جامعی
تکمیل ایتدیروب درت کوشه سنده یوللری بشقه اوچ شرفه لو بر مناره یاپوب مزبور جامع اوچ شرفه لو
دیمکله مشهور اولدی * بعده پادشاه سکز یوز اوتوزده ادرنه قربنده اورمانلق وسازلق بتاق اولمغله حرامیلر
بتاغی اولان ارکنه دید کاری اورمانی کسدیروب دوزایدوب یوز تمش درت یا خود اوچیوز التمش کوزلو وکرلو
عظیم محکم واوزون کوپری یاپدیروب بیحد خزینه خرج ایدوب برباشنده برعظیم قصبه پیدا ایدوب جامع
وعمارت یاپوب تمام اولدقده ادرنه دن علما وصلحا وفقرایی چاغردوب عموما ضیافت ایدوب طعامی کندواللریله
قوتاروب وجامعك چراغلرین کندو الیله یاقوب معماره خلعتلر وکلی احسانلر ایدوب کوپرینك برباشنه دخی
برعظیم بیولك کوی قوندیروب قصبه یی وقریه یی تکالیف عرفیه دن معاف ایلدی * وسکز یوز قرق برده
بنه ادرنه ده برجامع دخی وباننده مسافرخانه لر وعمارت ویوجیلر آت باغلمغه برعظیم آخور یاپوب مسافرلره
طعام وطوارلرینه یم تعیین ایتدی * وبر مکتب ومولویلره بر تکیه وجمعیت خانه وجامع یاننده یومی یوز اقچه
وظیفه ایله بر مدرسه یاپوب مدرسی مولانا علی طوسی عجمه کندکده سلطان محمد بومدرسه یاننده برمدرسه
دخی یاپوب یوز اقچه یی تنصیف ایدوب هر برینه اللی ایدوب اشبو ایکی مدرسه جفته مدرسه دیمکله مشهور
اولدی مزبور سلطان مراد ادرنه ده یومی اللی اقچه وظیفه ایله برمدرسه دخی یاپوب سائر علومدن غیری حدیث
شریف دخی نقل اولنمق شرط ایتمکین دار الحدیث دیو مشهور اولدی * وبروسه ده مرادیه دیمکله مشهور

برلطیف جامع ومسافرخانه والتمش اقچه وظیفه لو برمدرسه وبرعظیم عمارت یاپوب هرکون فقرا وایتام وطلبهٔ علم ومسافرینـدن بیك نفر کمسـنه یه طعام ویریلوب وسوختـه لر ایچون تمه دیدکاری حجره لر یاپوب اوچیوز نفر سوخته هرکون سماکده جمع اولوب طعام یرلردی * مزار شریفی دخی اشبو جامع یانـنده در وسلانیك ایله ینکیشهر اراسـنده قراسرآدلو برلطیف کوپرو یاپدیکه ممر ومعبر ناس اولمشدر * وفتح ایتدیکی یرلرده دخی نیجه مسجدلر جامعلر خانلر حماملر یاپدردی * وانکوریده بالق حصاری ناحیه سـنده برسو باشـیلق کویلری حرمین محترمین فقراسنه وقف ایدوب * بعض تواریخده حرمین وقدسه هر ییل اوج بیك بشیوز سکه صدقه تعیین ایتدی دیومذکوردر * وهر ییل امیرلره مرحوم کند والیله بیك فلوری توزیع ایدردی وهر جمعه کونی آبا واجدادی معتادی اوزره فقرا ومستحقلره وافر صدقه لرویرردی خیراتی بیحد وحسناتی لاتعددر * تقبل الله اعماله وجعل الجنة مأله (فصـل) سـکز یوز اللی بش محرمنك غره سـنده پادشاه ادرنه ده ارکانله آتلنوب سیره واروب کاورکن کوپری اوستنده بردرویش بومضمونی دیدیکـه (نظـم) زادرهك ایله تدارك شها * دولتکه کلدی دم انتها * قاپوکا عزم ایلدی بیك اجل * دیرکه ایاشاه جهان العجل * دعوتنه چاره اجابتدرر * نوبت توبه وانابتدرر * کیمکه کاوبدر بوجهانه کیدر * عاقل اوکیم فکرنی اول ایدر * آخرتك قیدنی کور کوشش ایت * هرنه که حقه یرارآنی ایش ایت * شاه چودرویش سوزین دیکلدی * آه ایدوب حسرتله ایکلدی * بلدی چوطی اولسه کرکدر بوقطع * ایلدی سررشتهٔ آمالی قطع * ایکی وزیرینی کواه ایلدی * توبه حصارینی پناه ایلدی * کیردی سرایـنه دونوب سیردن * ویردی کوکل حقه کسوب غیردن (نثر) پادشاه اول درویش کیم ایدیکن صوروب امیرسـلطان مریدلرندندر دیدکارنده توبه واسـتغفار ایدوب ایکی یاننه یناشن وزیر اسحاق پاشا ووزیر صاروجه پاشایی شاهد ایدوب دهشتله سرایه کلدکده عظیم صداع طوتوب سابقا یازدیغی وصیتنامه سی که ایچنده اولان اموره خلیل پاشایی وصی مختار وسـلطان محمدی ناظر ایتمشـدی وزرایه کوستروب مضمونـنه اشهاد ایدوب سـلطان محمدی عجله ایله دعوته مکتوب کوندروب خـبر موتی ویرن درویشی ارادوب بولمیوب بعده پادشاه وزرایه نصیحتلر ایدوب محرمك اوچنده جمعه کـونی وفات ایدوب وزرا میتنی صقلیوب دیوان سوروب شهزاده یه تکرار اولاق کوندروب محرمك اون التنجی کونی یوم خمیسده کلوب تخته کچوب اسفندیاربك قزندن اولوب دخی سرایده اوغلانجق اولان کوچك احمد نام برادری (نظم) جوشه باشدرر مملکت اکاتن * یراشمز ایکی پاشلو اولمق بدن * صغماز برکلیم ایچنه اون کدا * براقلیمه صغمز ایکی پادشا * دیو بوغدریلوب پدرجنتمقرنك تابوتیله بروسه یه کوندرلدی (فصل) مرحومك زماننده اولان کبار مشاهیر علما بونلر ایدیکه (١) محمد بن ارمغان که منلا یکان دیرلردی * جمیع علومی برکسـنه دن اوقیوب بعده منلا فناریدن اوقیوب بروسـه ده بعض مدرسـه لره مدرس اولوب منـلا فناریدن صکره درس وفتوی وقضا بوکا منحصر اولوب جمیع خلقك مقبولی اولدی ذکاسی حفظنه غالب ایدی * بعده حجه کیدوب کلدکده وفات ایدنجیه دك منصب قبول ایتمدی (٢) محمد شاه ابن منلا یکان عالم وفاضل اولوب بروسه ده سلطان مدرسی اولوب بعده بروسه ده قاضی ایکن وفات ایتدی (٣) یوسف بالی ابن منـلا یکان پدرندن اوقیوب فاضـل کامل اولوب بروسـه ده بعض مدرسه لره مدرس اولوب وفات ایتدی تلویحه اوائلنه حاشـیه یازمشدر (٤) محمد ابن بشیر بروسه یه کلوب تدریجله یلدرم خان مدرسی اولوب وفات ایتدی * سابقا آنده معید ایکن حاشیهٔ شرح مطالعی اوتوز التی کره اوقودی عالم فاضل اولوب جمعه ویوم عیددن غیری جمیع کونلرده درس ویرردی (٥) شرف الدین قریمی علوم شرعیه وغیرینی ولایت تاتارده شهری اولان قریمده اوقیوب قریم خراب اولوب علماسی طاغلدقـده بودخی رومه کلوب پادشاه بوکا رعایت ایدوب وظیفه تعیین ایدوب وفاتنـه دك حضورله کچندی متن مناره شرح یازمشدر (٦) سـیداحمد قریمی رومده مزبور شرفدن اوقیوب پادشاه بوکا مرزیفونده کی مدرسه سنی ویروب بعده اسـتانبوله کلدکده سـلطان محمد یومی اللی اقچه وظیفه ایدوب درس ووعظ ایدردی برکون پادشاهه یناشوب کیدرکن پادشاه بوکا * منلا قریم شهرنده التیوز مفتی اوچیوز مؤلف ومصنف اولوب عظیم شهر ایمش دیوایشیدردك دیدکـده * کرچکدر بوجمعیتك برآخرلرینه یتشدك دیوب خراب اولدیغنه سبب ندر دیدکده علمایه اهانت ایدر برظالم وزیر سـببیله شـهرلك قلبی اولان علما طاغلوب قلبـه فساد کلمکله

بدنه دخی فساد کادی دیوب پادشاه وزیر اعظم محمود پاشایی چاغردوب محمود منلا شویله دیدی معلوم اولدیکه
خراب ملکه سبب وزیرامش دیوب پاشا دخی خیر بلکه پادشاهدر دیوب نیچون دید کده زیرا نیچون او مقوله
وزیری قوللانوردیمکین پادشاه پاشایه کرچك دیرسن دیدی * مزبور منلانك اب شرح حنه وشرح عقائده وتلو یحه
حاشیه لری وار در استانبولده مزارنده دعا قبول اولوردیرلر (٧) سید علی سمرقندی علوم ظاهره وباطنه ده
مهارت ووصول رتبهٔ ولایتدنصکره رومه کلوب قصبهٔ لارنده ده قالدی * غایت لطیف تفسیر یازوب قد سمع
سوره سنه منتهی اولمشدر یوزاللی یاشنده ایدی دیمشلر (٨) مولانا شمس الدین احمد کورانی رومده ومصرده
اوقیوب علم اصول وتفسیر وحدیث وقراآتده غایت ماهر ومشتهر اولوب مصرده ابن حجردن اوقیوب بعده
انده درس عام ایدوب فضلا حاضر اولوب فضیلتنه شهادت ایتدیلر * منلا یکانله رومه کلدکده پادشاه بوکا
بروسه ده یلدرم خان مدرسه سن ویروب بعده مغنیسا سنجاغنده اولان شهزاده محمد خان اوقومق سومامکین
ختم قرآن دخی ایتموب کوندریلان خواجه لر عاجز قالوب منلا یاوز کسنه اولمغین پادشاه بوکا کنك ویروب
محمدی دولئدیوا جازت ویروب وارد قده دوکوب قورقیدوب آز زمانده ختم ایتدیروب پادشاه ایشتدکده حظ
ایدوب وافر بخششلر کوندردی * محمد خان تخته کچدکده بوکا وزارت تکلیف ایدوب بواستیموب قاضی عسکر
اولدی بعده بروسه یه قاضی ایدوب عزل اولندقده مصره کیدوب سلطان قایتبای عظیم رعایتلر ایدوب پادشاه
ایشیدوب منلایی کتوردوب ینه بروسه یه قاضی ایدوب بعده استانبوله مفتی ایدوب یومی ایکیوز اقچه ویلده
ایکیوز یتمش بیك اقچه وظیفه تعیین ایدوب بوندن ماعدا احیانا قول وجاریه ونقدیه لر باغشلردی مصرده
ایکن بر لطیف تفسیر وبخاری یه بی نظیر مفصل شرح یازمشدی * جمیع کیجه لرین ختمله نمازه کوندزلرین
درس وفتوایه صرف ایدوب ناطق بالحق مهیب کسنه اولوب وزیری وپادشاهی اسملریله چاغردی مناقبی
شقایقده تفصیل اولنمشدر * سکز یوز طقسان اوچده وفات ایدوب میتی نمازنه سلطان بایزید حاضر اولوب شهر
خلقی ماتم ایتدیلر * منلا خسرو بونك زماننده اولوب اکن بوندن مقدم وفات ایتمشدر (٩) منلا مجد الدین فاضل
ومستقیم اولوب قاضی عسکر اولمشدر (١٠) منلا خضر بك بن جلال الدین سیوری حصارده پدری قاضی
ایکن طوغوب بعده منلا یکاندن جمیع علومی اوقیوب داماد اولوب منلا فناریدنصکره رومه علوم عجیبه
وغریبه یه بویله مطلع کسنه کلمدی * سلطان محمدك سلطنتی اوائلنده برعرب منلاسی کلوب علوم عجیبه دن
سؤاللر ایدوب علما عاجز قالوب پادشاه غمناك اولوب خضر بکی ایشیدوب سیوری حصار مدرسه سندن
کتوردوب سپاهیلر لباسنده اوتوز یاشندن اکسك تازه اولمغین عرب بونی مزه لنوب سؤاللرین دیوب بودخی
جمله سنه جواب ویروب بعده عربه اون التی درلو علوم عجیبه دن سؤاللر ایدوب عرب مبهوت اولدقده پادشاه
سروردن قالقوب اوتوروب منلایه سلطان مدرسه سن ویروب خواجه زاده وخیالی چلبی ودخی نیجه فضلا
بوندن اوقودیلر مناقب عظیمه سی کمال تفصیله محتاجدر استانبول فتحنده ابتدا بوقاضی اولمشدر جمیع
فضائلندن ماعدا هر دیلدن بلیغ ومصنع قصائدی اولوب عقائدده نونیه برقصیدهٔ عربیهٔ لطیفه سی اولوب
خیالی چلبی اکا شرح یازمشدر * سکز یوز التمش اوچده وفات ایتدی جملهٔ قصائد عربیه سندن صنایع
بدیعه دن مستزاد دیدکاری شعر طرزنده اولان قصیدهٔ بلیغهٔ لطیفه سنك بعضی بودر (نظم) یامن ملك الانس
بلطف الملکات * فی حسن صفات * حرکت جنونی بفنون الحرکات * یا جنة ذاتی * العارض والخال
واصداغك حفت * اطراف محیاك * والجنة کیف احتجبت بالشهوات * من کل جهات * ان ضاق
علی الوسع عبارات لسان * لاعبرة فیها * فی القلب نکات کتبت بالعبرات * تحکی نکتات * قد سال
علی بابك انهار دموعی * لیلا ونهارا * والرحم علی السائل اولی الحسنات * یوم العرصات * لو مر علی تربی
من جسمك ظل * یا مؤنس روحی * حیاك من القبر عظامی ورفاتی * من بعد وفات (١١) منلا شکر الله
عالم فاضل اولوب جمله خلقك خصوصا پادشاهك فضیلتله معتقدی اولوب قرمان اوغلنه عصیان ایتمامکه
یمین ویرمکه بونی کوندردی (١٢) خطیب اوغلی تاج الدین ابراهیم منلا یکاندن اوقیوب جمیع علومده
ماهر اولوب پادشاه بوکا بعض مدارس ویروب بعده ازنیق مدرسه سن ویروب یوزاوتوز اقچه وظیفه
تعیین ایتدی * پیر مهیب نورانی ایدی (١٣) خضر شاه منتشو یدرولایتنده اوقیوب بعده مصره واروب

اون بش ییل انده شغل ایدوب رومه کلدکده اون بش اقچه لو بر مدرسه و یریلوب بعده پادشاه بونی چاغردوب بروسه ده اللی اقچه ایله کند ومدرسه سنی ویردکده بن اون بش اقچه یی مصارفه توزیع ایتدم زیاده اولیجق وقتمی مشوش ایدر دیوب قبول ایتمدی (١٤) منلا محمد که ایاثلوغ چلبیسی دیرلردی ذکی وفاضل وعابد وعامل ایدی منلا یکاندن اوقیوب اغرسده مدرس ایدی * متن مجمعه غایت لطیف شرح یازوب هر باب آخرنده متنده اولمیان مسائلی یازوب هدایه شراحنه قوی اعتراضاتی واردر (١٥) منلا علی طوسی علوم عقلیه ونقلیه یی تحصیلدنصکره بروسه یه کلدکده پادشاه بوکا سلطانیه مدرسه سن ویروب سلطان محمد خان استانبولی فتح ایدوب صحنی بنا ایتمزدن اول سکز کایسا مدرسه لرندن زیرک مدرسه سن یومی یوز اقچه ایله بوکا ویروب واستانبول قربنده برقریه باغشلدیکه حالا مدرس کویی دیمکله مشهوردر صحن مدرسه لری تمام اولدقده برینی بوکا ویردی * بعده برکون پادشاه بالذات منلانک مدرسه سنه کلوب منلایی اورتایه آلوب صاغ یاننه پادشاه صول یاننه وزیرا اوتوروب دانشمندلر حاشیهٔ عضد درسین اوقیوب منلا شوقه کلوب نشر فضائل وحل مشکلات مسائل ایتمکین پادشاه سرورندن قالقوب اوتوروب منلایه اون بیک اقچه وبر خلعت ودانشمندلره بشر یوز اقچه ویردی * بعده بوکا ادرنه ده پدری مدرسه سن یوز اقچه ایله ویروب بعده منلا برخصوصده انجنوب عجمه کیدوب خواجه عبید الله سمرقندی یاننده تکمیل طریقت ایتدی * حواشی قسمندن بش التی عدد مؤلفاتی اولوب جمله سی مقبول علما اولمشدر (١٦) حمزهٔ قرمانی علومده غایت ماهر اولوب درس وفتوایه مشغول ایدی تفسیر قاضی یه لطیف حاشیه یازدی (١٧) ابن تجید سلطان محمدک خواجه سی اولوب فاضل کامل وصالح ایدی عربی وفارسی نظمی اولوب تفسیر قاضی یه حاشیه یازمشدر (١٨) سید علی عجمی عجمده تحصیل علوم ایدوب ادرنه یه کلدکده بروسه ده یلدرم خان مدرسه سی ویریلدی * سلطان محمد زماننده انک یاننده علما ایله بحث ایدوب فضلی ظاهر اولدی بعض حواشی تألیف ایدوب حسن خطی وار ایدی (١٩) سید علی قومنانی توقات قربنده در جمیع علومده فاضل اولوب وقایه یه عنایه آدلو بی نظیر شرح وزیج شامله دخی شرح یازدی (٢٠) حسام الدین توقاتی فاضل کامل اولوب نحوده عوامله مختصر وغایت مفید شرح یازدی بعض تحریراتی دخی واردر (٢١) الیاس سینابی فاضل وکامل وذکی ومشغول ایدی فقه اکبره بر شرح وعلم تفسیرده بر رساله وشرح مقاصده حاشیه یازوب هر بری غایت بی نظیردر خوشنویس وسریع الکتابه اولوب برکونده بتون متن قدوری یازدی * بروسه ده سلطان مدرسی ایکن وفات ایتدی (٢٢) یحیی بن حمزه قصبهٔ مرزیفونده مدرس وقاضی ومفتی ایدی رومدن اولوب علم فقهی فضلاء مشایخ عجمدن اولان خواجه محمد پارسادن اودخی شیخ ابو طاهردن اودخی صدر الشریعه حضرتلرندن آلمشدر (٢٣) منلا محمد که منیاسلواوغلی دیرلردی جمیع علومده غایت ماهر وعلوم عجیبه وغریبه یه مطلع اولوب ادرنه ده مدرس ایدی * شرح عقائده حاشیه یازوب عجایب وغرایب آدلو برکتاب یازدیکه ایچنده طلسمات ونارنجات وعجایب وغرایب درج ایتدی (٢٤) علاء الدین قوچ حصاری عجمه کیدوب سید شریف ومنلا سعد الدیندن اوقیوب رومه کلدکده بعض مدارسه مدرس اولوب مفتاحک سعد الدین شرحنه غایت لطیف حاشیه یازمشدرکه علوم عربیه ده کمال مهارتنه شاهددر (٢٥) قاضی بلاط فاضل وزاهد اولوب مصباح شرحی ضوءه غایت لطیف حاشیه یازمشدرکه حالا اول کتابه قاضیجک دیرلر (٢٦) بخشایش فقیه صالح وفاضل کمسنه ایدی پادشاه نامنه بر رساله یازمشدر (٢٧) محمد بن قطب الدین ازنیقی منلا فناریدن علوم شرعیه وعقلیه یی اوقیوب پدری شیخ قطب الدین کبی هر علمده غایتده ماهر اولوب بعده تصوفه سلوک ایدوب عارفیندن اولدی * فصوصه شرح وشیخ صدر الدین قنوی حضرتلرینک دخی مفتاح الغیبنه مختصر ومفید بر لطیف شرح یازوب سکز یوز سکسان بشده وفات ایتدی (٢٨) فتح الله شروانی علوم عقلیه وشرعیه یی سید شریفدن علوم ریاضیه یی سمرقندده قاضی زادهٔ رومیدن اوقیوب رومه کلدکده قسطمونیده توطن ایتدی مواقفک الهیاتنه حاشیه یازمشدر (٢٩) شجاع الدین الیاس که مفرد شجاع دیمکله واسکوب شیخی دیمکله ملقب ایدی اسکوبده اسحاقیه مدرسه سنده قرق ییل مدرس اولدی فاضل محقق وکامل مدقق اولوب درویشانه البسه لر کیوب مستجاب الدعوه ایدی (٣٠) منلا الیاس علوم عقلیه وفقه وعلوم عربیه ده ماهر واهل تصوف ایدی (٣١) سلیمان

چلبی

چلبی ابن وزیر خلیل پاشا عالم وفاضل اولوب اهل مناقب جلیله وخصائل حمیده ایدی پدری وزیر ایکن قاضی عسکر اولوب ینه حیاتنده وفات ایتدی (فصل) مرحوم سلطان مراد زماننده اولان کبار مشاهیر مشایخ بونلر ایدیکه (١) شیخ مجذوب آق بیق حاجی بیرام حضرتلرینڭ مریدلرندن اولوب خلوتده بوکادنیا مسخر اولوب حضرت شیخ دنیا فانیه درقبول ایتمه دیوب بودخی (الدنیا مزرعة الآخرة) مفهومنجه جنت آنکله تحصیل اولنور دیوب کیدرکن شیخ بوکا امدی بندن فائده ایله کتمزسن دیوب آق بیق زاویه‌دن چیقارکن باشندن تاجی دوشوب شیخ طرفندن ایدوکنی بیلمکین وفاتنه دك باشی قبا کزوب تراش اولمدی بعده دائما حجره سنه التون اقچه کتور یلوب بودخی صقلامیوب فقرا ومحتاجلره اولشدررردی * بروسه‌ده برعظیم اوصاتون آلوب وسعت اوزره کچندی صاحب کشف وکرامات وجذبه‌سی غالب اولوب مزاری بروسه‌ده در براوغلی اولوب اودخی صاچلو باشی قبا کزوب بو حالله منلا علاء الدین علی عربیدن اوقور ایدی (٢) شیخ محمدکه یازیجی زاده دیرلر حاجی بیرام خلفاسندن ومصابیح شارحی منلا زین العرب شاکردلرندن اولوب کلیبولیده توطن ووفات ایتدی * ترکی ومنظوم ومقبول علماء روم اولان محمدیه نام کتاب مستطاب آنڭ تألیفیدر کمال فضیلتی وتصوفده عرفان ووجد وحالتی آندن معلوم اولور ایکی کتاب دخی تألیف ایتمشدر اهل کرامات ظاهره وباطنه ایدی (٣) شیخ احمد یازیجی زاده محمدیه صاحبنڭ برادریدر بوکا احمد بیجان دیرلردی بودخی کلیبولیده اولوب انوار العاشقین آدلو ترکی کتاب یازوب کرامات ومقاماتی آندن معلوم اولور (٤) شیخی کرمیانی علمادن اوقیوب بعده حاجی بیرامه مرید اولوب بعده وطننده مقیم اولدی * عالم کامل وصالح وطبیب حاذق وشاعر ماهر اولوب خسرو وشیرین قصه‌سن نظم ایدوب مقبول عالم اولمشدر * بدشکل وکوزلری معلول کمسنه ایدی (٥) شیخ مصلح الدین ادرنه‌ده اولوب دباغلر امامی دیرلر ایدی علوم ظاهره وباطنه‌ده ماهر ومشتهر اولوب دائم الاستغراق وعارف بالله ایدی هر کیجه یوز رکعت نماز قیلوب سر (نور علی نور) ظهور بولمغیچون هر ایکی رکعته بشقه آبدست الوردی شیخ پیری خلیفه حمیدلودر علوم ظاهره وباطنه‌یی جمع ایدوب عارف واصل ومرشد کامل ایدی کتب معتبره‌دن درس دیمکه معتاد ایدی (٦) شیخ تاج الدین ابراهیم بن بخشی فقیه اصلده مناوطائفه‌سندن اولوب علوم ظاهره‌یی پیری خلیفه‌دن اوقیوب بروسه‌ده شیخ عبد اللطیف قدسی یاننده سالك واصل ومرشد کامل اولمغین آنڭ وفاتنده قائم مقامی اولوب مریدلری چوغالوب هر بری مراده واصل اولوب زاویه‌سنده برکره یوزیکرمی مرید جمع اولدی (٧) شیخ خواجه حسن عالم وعارف وزاهد ومرشد کامل مجاهد ایدی بروسه‌ده امیر سلطان حضرتلری خسته اولوب یریکزه برکمسنه نصب ایدلك دیدکلرنده بن وفات ایتدکده شهرده فلان مجذوبه واریکز بنم مریدلرمدن بریني تعیین ایلسون دیوب وارد قلرنده بونلری قووب تکرار واروب سلطانڭ وصیتن خبرویردکلرنده عرشه باقکزدیوب باقدقلرنده امیر سلطانڭ یاننده مزبور خواجه حسنی اوتورر کورمکین آنی مرشد ایدندیلر (٨) شیخ ولی شمس الدین مزبور خواجه حسن خلفاسندندر عالم فاضل وکامل عارف وزاهد وواعظ اولوب وافر کمسنه‌لر بوندن منتفع اولدیلر (نظم) علی ارواحهم تحف التحایا * من الله الذی خلق البرایا

(باب سابع در احوال سلطان محمد غازی بن مراد خان علیه الرحمة والرضوان)

(نظم) خدایگان ملوك جهان محمد خان * که اوست فاتح قسطنطنیی قوی بنیان (نثر) ولادتش فی ٧ رجب سنه ٨٣٣ یاخود فی سنه ٨٣٥ جلوسش برتخت درحیات پدربابرام اوفی سنه ٨٤٧ انفصالش ازسلطنت بجهت جلوس پدرش برتخت باقتضاء بعض امور فی سنه ٨٤٨ یاخود فی سنه ٨٤٩ پدری بوکامرعش والبستان پادشاهی سلیمان بك ابن ذوالقدر قزنی ایستیوب الیویروب جمع اوادیلر فی سنه ٨٥٢ جلوسش برتخت درزمان وفات پدر فی ١٦ محرم سنه ٨٥٥ مدت سلطنتش دردفعهٔ اولی سنه ١ یاخود سنه ٢ مدت سلطنتش دردفعهٔ ثانیه سنه ٣١ یوم ٤٨ مدت عمرش سنه ٥٣ یاخود ٥١ وفاتش فی یوم الخمیس فی ٤ ربیع الاول سنه ٨٨٦ شهزاده ایکن سنجاغی مغنیسا ایدی مرحوم مرقوم شجاعت وسخاوتده وذکاوت وعلم وعلو همتده وهر درلو حالتده اکمل ملوك عثمانیان وافضل سلاطین جهان ایدی (نظم) اودر مهر تابان وشهلر سها * فن رام مثلاله قدسها (فصل در ذکر شهزادکان) (١) سلطان

بایزید خان که پادشاه اولمغین احوالی بشقه بابده کاور (٢) سلطان مصطفی ولادتش فی سنه ٨٥٢ مغنیسا
سنجاغی ویریلوب بعد زمان قرمان بکلر بکلکی سنجاقلق ایله ویریلوب آنده وفات ایتدی فی سنه ٨٧٩
بعض احوالی اشاغیده کاور (٣) سلطان جم ولادتش فی سنه ٨٦٤ قسطمونی سنجاغی ویریلوب سلطان
مصطفی وفاتنده قرمان ویرلدی * التی ییلدن زیاده قرمان حاکمی اولوب سلاحشورلق فننی تکمیل ایدوب
حتی سلطان علاء الدین سلجوقینك کرزلرینه نیجه قبه حلقه لر ضم ایتدی وبی نظیر شاعر اولوب مقبول دیوان
واشعاری واردر خواجه سلمانك فارسی جمشید وخورشیدکتابنی پدری سلطان محمد خان نامنه لطیف ترجمه
ایتدی عاقبت حالی وکیفیت وفاتی سلطان بایزید بابنده کاور (فصل درذکر وزرا وارکان او) (١)
خلیل پاشا پادشاهك پدری زماننده برو وزیر اعظم اولوب بونك پدری ابراهیم پاشا آنك پدری علی پاشا آنك
پدری جندره لو خلیل پاشا آل عثمانه وزیر اعظم اولوب اشبو خلیلك اوغلی ابراهیم پاشا سلطان بایزید زماننده
وزیر اعظم اولدیغی اشاغیده کاور بو قصه نك نظیری مسموع دکادر استانبول فتحندنصکره پادشاه بونی حبس
بعده قتل ایدوب یرینی محمود پاشایه ویردی ووزیر صاروجه پاشا ووزیر زغنوس پاشا ووزیر محمود پاشا که سابقا
قاضی عسکر دخی اولمشدر علم وعقل وکمال وهر حالده سلطان وزراء سلاطین آل عثماندر ایکی اوچ کره وزیر اعظم
اولوب ارالقده بر سبب ایله عزل اولنوب * لا وفاء للملوك * مفهومنجه دفعهٔ اخیره ده جزئی بهانه ایله عزل بعده
حبس وقتل اولندی تکیم اشاغیده کاور * ووزیر اسحاق پاشا محمود پاشا یرینه وزیر اعظم اولدی ووزیر خادم
شهاب الدین پاشا ووزیر کدلك احمد پاشا ووزیر احمد پاشا ابن ولی الدین پاشا سابقا قاضی عسکر اولمغین
احوالی علما فصلنده کاور * ووزیر قوجه پاشا ووزیر مصطفی پاشا ووزیر مسیح پاشا ووزیر روم محمد پاشا غضب
پادشاهیله قتل اولندیغی اشاغیده کاور * ووزیر بوسنه محمد پاشا ووزیر حکیم یعقوب پاشا طبیب حاذق اولمغین
علماده ذکر اولنور * ووزیر قره جه پاشا بلغراده شهید اولدی وطائی قره جه پاشا میرمیران روم ایلی وخادم
سلیمان پاشا میرمیران روم ایلی ووزیر داود پاشا وخاص مراد میرمیران روم ایلی اوزون حسن جنکنده شهید
اولدی ووزیر سنان پاشا ابن خضر بك ووزیر محمد پاشا ولد یورکج پاشا ووزیر نشانجی محمد پاشا که منلا خنکار
نسلندن ایدی پادشاه وفاتنده یکیچریلر شهید ایتدیلر * ووزیر محیی الدین پاشا که مغنیسالو اوغلی دیرلر فضلادن
اولمغین علماده ذکر اولنور (فصل) مرحوم پادشاه زماننده فتح وضبط اولنان قلاع وولایتلر بونلردرکه
(١) قسطنطینیه که استانبول دیمکله مشهور عالمدر وقلعهٔ سلوری وقلعهٔ قوم برغوسی وقلعهٔ سوریجه
حصاردر روم ایلی وانك یاننده بعض قلاع وقلعهٔ اموله وقلعهٔ اینزو قلعهٔ طاش اوز وقلعهٔ نواری در ولایت
لاس در روم ایلی وقلعهٔ تربجه ودخی نیجه قلاع ولایت لاس وقلعهٔ بجوری وقلعهٔ فلکه در راه موره ودخی
اول سمتده بعض قلاع * وقلعهٔ باف اوه وقلعهٔ توقتاق حصاری وقلعهٔ میخلو وقلعهٔ کورفوس وقلعهٔ باللو بادره
واول سمتده بعض قلاع * وقلعهٔ رضا وقلعهٔ امول وقلعهٔ صوه وقلعهٔ کروجه وقلعهٔ برانجه که اشبو بش
قلعه دخی جملهسی ولایت لاسده ایدی * وقلعهٔ سمندره وقلعهٔ کوکرجنلك وقلعهٔ اماصره اناطولیده قره دکز
کنارنده اولوب اماسیه نك غیریدر * وقلعهٔ قسطمونی وقلعهٔ سینوب وباقر کورهسی وسائر قلاع ولایت اسفندیار
وقلعهٔ طرابزون وقلعهٔ قیونلو حصار وقلعهٔ جزیرهٔ مدللی وقلعهٔ لوفجه وقلعهٔ یایجسه وقلعهٔ اورجای وقلعهٔ
بوبوجه که بو اوچی ولایت بوسنه ده در * وسائر ولایت بوسنه وولایت قواج ایلی درقرب بوسنه در ولایت
روم ایلی وولایت پاولی ایلی درقرب ولایت بوسنه وقلاع ولایت هرسك درقرب ولایت بوسنه وضبط آقشهری
وایلغون بازاری وبکشهری درقرمان وقلعهٔ صیقلان حصاری بودرت شهر اناطولیده در * وفتح قلاع جزیرهٔ
موره تکرار وقلعهٔ موری وقلعهٔ سپراط وقلعهٔ لوندار وقلعهٔ یلدز وایکی قلعه دخی بو التی عدد قلعه لر روم
ایلنده قارلی ایلی دیرلر وبناء قلعهٔ ایلبصان در ارناودلق وفتح ولایت ارناود وقلعهٔ قونیه در اناطولی وقلعهٔ
کواله وقلعهٔ لارنده وقلعهٔ جزیرهٔ اغریبوز در روم ایلی وقلعهٔ قزل حصار در اغریبوز وقلعهٔ موت در قرمان
وقلعهٔ نیکده وقلعهٔ ارکلی وقلعهٔ اوج حصاری وقلعهٔ ارونه حصاری وقلعهٔ آقسرای در قرمان وقلعهٔ
علائیه وضبط قلعهٔ سلفکه وفتح قلعهٔ موقن وقلعهٔ لولله وقلعهٔ قره حصار شرقی که شبن قره حصار دخی دیرلر
وقلعهٔ ارمناك وقلعهٔ مینان وقلعهٔ دوه لو قره حصار وقلعهٔ کفه وقلعهٔ یابوکرمه وقلاع ولایت ازاق وقلعهٔ

اقچه حصار درروم ایلی وقلعهٔ اسکندر یهٔ ارناودلق وقلعهٔ کول باشی وقلعهٔ درغوس وقلعهٔ قالش بونلرك
اوچی دخی مزبور اسکندر یه نك اوچ طرفنه متصلدر وقلاع جزیرهٔ پوابه وقلعهٔ مونه درولایت ازاق وولایت
طرول درقرب ارزنجان (فصل درکیفیت فتح وضبط ممالك مربوره وذکر معظمات وقایع زمان سلطان
محمدخان غازی) (نظم) رشك شاهان جهان اولان فتوح * بونك ایامنده ایتمشدر سنوح * جمله دن
قسطنطنیه شهرنی * فتح ایدوب ویردی غزانك بهرنی * ایلیوب دروازهٔ احسانی باز * رایت علمی بوایتدی
سرفراز * ابتداء شوکت عثمانیان * بوشهك دورنده اولمشدر عیان * اکثر قانونی بووضع ایلدی *
نعمت لطفیله خلقی طویلدی * بحروکاندن جودواحسانی فزون * ریك صحرادن ثناخوانی فزون *
علم وعرفان کانی ایدی درکهی * بذلی ایله کیسه لر اولدی تهی * بخشش ایتسه کل کبی خندان ایدی *
هرنیجه مدح اولسه صدچندان ایدی (سفر) پادشاه ادرنه ده دفعهٔ ثانیه ده سنه سکز یوز اللی بشده جلوس
ایتدکده قرمان اوغلی ابراهیم بك بعض ممالك عثمانیه یی غارت ایتمکین پادشاه عسکر چکوب آقشهر وبکشهری
اطرافنه واردقده ابراهیم برغل سنك دل طاش ایلنه قاچوب عظیم هدایا ایله تضرعنامه کوندرمکین عفو
ایدوب بروسه یه دونوب اناطولی بکلربکیسی اولان وزیر اسحاق پاشایی منتشا اوغلی الیاس بك اوزرینه
کوندروب واردقده ولایتندن سوروب چیقاردی (مقدمه) پادشاه استانبولی فتح مهماتنی تدارك ایچون
ادرنه یه کتمك ایستیوب کلیبولی بوغازنی کافر کیلری سدایتمکین قوجه ایلی طرفندن کاوب اناطولی
حصارندن غلطه نك اردی اولان یقایه کچوب روم ایلی حصارین درت آیده یاقرق کونده یاپوب عظیم طوپلر
قوروب اول بوغازی پادشاه سد وکمرهمتی میانه شد ایدوب استانبول اطرافن غارت ایتدیروب بعده
بهاره دك عسکره اجازت ویروب کندوسی ادرنه یه واروب اول قیش مهمات محاصره تدارك اولنوب وافر طوپلر
دوکدیروب جمله دن برطوپ اوچیوزقنطار باقردن ایدی (فتح قسطنطنیه) پادشاه عالمپناه سکز یوز اللی
بدیده اول بهار عسکرله یوریوب سنهٔ مزبوره ماه ربیع الاولینك نصفنده استانبولك طوپ قپوسی سمتنه
قونوب متریسلر قوروب قلعه یه طوپلر آتوب جابجا بعض داکلر آچلوب حصاردن دخی مسلمانلره طوپلر
اتلوب وافر کمسنه شهید اولوب بو اثناده غلطه یقاسی قدیمدن فرنك ضبطنده اولمغین فرنکستاندن ایکی عظیم
پارچه طولوسی یاردمجی عسکر کلوب بعده پادشاه آکاه مؤید من عند الله قلعه یی هر طرفدن دوکمك ایچون
کمیلر کتورمك فکر ایدوب غلطه دن استانبول یقاسنه دمور زنجیر کرلمش اولمغله اوطرفدن کمی کچمکه چاره
اولمامغین غلطه نك اوستی یانندن علم جراثقالده ماهرلر صنعتیله قره دن وافر کمیلر یوریدوب قصبهٔ حضرت
ابی ایوب بوغازینه کچوروب (ع) ان السفینة لا تجری علی الیبس * مثلن ابطال ایدوب طوپلرله دریا
طرفندن فنار قپوسی سمتندن حصاری دوکمکه باشلدقلرنده (المحرره) تکورکورا وقودی کفری ازبر *
دیدی کلدی بلا اززیر وازبر (نثر) پس اوطرفی دخی محافظه وتعمیره عسکر قویوب کندوسی هر طرفی
جست وجو ایچون تك وپو ایدوب پادشاه طرفندن حصاردن جنك ایدوب وطوپلرله ییقلان یرلری یاپمق
خصوصنی معاونته کلان فرنکاره اصمرلیوب مدت محاصره دن تمام اللی کون یاخود طقسان درت کون
کچدکده مسلمانلر طوپلر ییقدیغی کدکاردن یوریش ایتمکه عزیمت ایدوب اخشام قراکلغی اولدقده پادشاه
آکاه مجاهد فی سبیل الله امریله غازیلر جدالرا وجلرینه مومل ومشعله لر یاغلیوب صباحه دك قلعه یه هجوم
ایدوب کدکاری یاپمغه قومیوب سه شنبه کونی صباح اولدقده فرنك عسکرنك سردار مرداری حصار
اوزرنده جنك تدارکیچون طورر کن آسمان شجاعتك بازی برجوان غازی حصاره چیقوب قارنینه قلیج
صپلایوب (ع) باش کیدیجك آیاق اولمز پایدار * مفهومنجه عسکر فرنك قاچمغه باشلیوب عسکر اسلام
حصاردن اتلان طوپ وتفنك واسباب جنکه باقمیوب یوریوب (نظم) نعره لردن دتردی چرخ برین *
صیحه لردن ایکلدی روی زمین * هر طرفدن ظاهر اولدی ولوله * ایردی اول سنکین بنایه زلزله (نثر)
پس میدان شجاعت سربازلری وآسمان جلادت شهبازلری صدای ترح زدای فرح بخشای الله الله ایله یوریش
ایدوب دشمن برغل کوردله کوز آچدرمیوب فی الحال (نظم) دیکلدی قله لرده رایت فتح * اوقوندی
هر طرفده آیت فتح (نثر) حصار بدنلری اوزره نیجه بدنلربی سر ونیجه سینه لر تیر بلایه سپر اولدی (نظم)

قلعه سنده چون دیكلدی رایت نصرتنما * قلعه بارمق قالدیروب ایمانه كلدی كویا * تكورمقهور
مسلمانلری حصاردن دور ایتمكه صرف مقدور ایدركن قلعه یه وصول وایچرویه دخوللرین كوردكده
ملحوظی معكوس وعلم دولتی منكوس اولمغین بخت منحوس وقلب مأیوس ایله سراینه قاچوب بولده یغمایه
مشغول اولان غازیلربلوكارندن آزطائفه كورمكین انلری قیروب برمجروح عزب یكیتنه قلیج حواله ایتدكده
عزب خیرطلب تقویت حضرت رب ایله تكوری آتدن دوشروب باشن كسوب یانندده اولان كفارتارمار
اولوب پادشاه وسپاه شهره كیروب اوچ كون اوچ كیجه یغما اولنوب بعده پادشاه خلقه امان ویروب شهری
ضبط وتعمیر وبوزدن زیاده كلیسایی مسجد وجامع ایتمكله تنویر ایتدردی (نظم) شكر الله سعیه الموفور *
وكساه بحلة من نور (نثر) بوفتح مبینه دینیلان تاریخلرك احسنی اوّلا (بلدة طیبة) لفظی اولوب ثانیا بوبیت
ایدیكه (نظم) فتح قسطنطینیه فرصت بولمدیلر اولون * فتح ایدوب سلطان محمد یازدی تاریخ آخرون
(كرامات) اولاشقایقده مذكوردركه پادشاه استانبول فتحنه عزم ایتدكده شیخ آق شمس الدینی چاغرمغه
احمد پاشایی كوندروب وارد قده فلان كون قبا قوشلق زمانده قلعه نك فلان یرندن مسلمانلر ایچرو كیروب سن
اوزمانده پادشاهلك یانندده اولسك كركدر دیوب بیلدكوب بعده فتح كونی شیخ چادری ایچنده باشی قبایوزین
طپراغه سوروب تضرع ایتدكده باشن قالدیروب الحمد لله فتح میسر اولدی دیدیكی ساعتده حاضر اولان
كسنه باقوب جمیع مسلمانلری قلعه یه كیرر كوردی پادشاه دخی كیرركن یاننه باقوب احمد پاشایی
كوردكده شیخ دیدیكی كرچك چیقدی فتحه سرورمدن زمانده بویله عزیز اولدیغنه سرورم زیاده دردیدی
* ثانیا ینه شقایقده مذكوردركه قطب الآفاق خواجه عبید الله نقشبندی حضرتلری مجمدده شهر
سمرقندده برخمیس كونی اویله نمازین قلوب عجله ایله برآق آته بنوب بعض مریدلر دخی بیله كیدوب شهردن
آیرلدقده انلره توقف بیوروب كندوسی یالكزجه برصحرایه واروب هر طرفه آت صالوب مریدلردن بری
آردنجه كیدوب بوحالی كوروب دوندكارنده حضرت شیخه صوروب اودخی روم پادشاهی محمد خان اول آنده
كفار ایله محاربه ده بزدن استمداد ایتمشدی * اكا معاونته واردق بعون الله منصور اولدی دیدی بوطرفده
پادشاهدن منقولدركه خمیس كونی عقیب ظهرده ازدحام كفاردن عسكرمز انهزامه یوز طوتدقلرنده خواجه
عبید اللهدن استمداد ایتدیكمده آق آته بنوب شویله لباس وصفتله قارشومده حاضر اولوب قورقمه دیو تسلیت
ایدوب بنده دخی كفار چوقدر دیدیكمده قفتانی یكنی كوستروب ایچنه باق دیوب باقدیغمده بحد عسكر اسلام
ایله طولمش برعظیم صحرا كوردم بونلر سكا معاونته كلمشلردر فلان پشته یه چیقوب اوچ كره طبل چالدیروب
عسكره امر ایله كفاره حمله ایلسونلر دیدكده بیوردقلری نك جمله سن ایتدم كوردمكه خواجه دخی عسكرله بیله
حمله ایدوب فی الحال كفار صینوب طاغلدیلر خواجه یه عسكر كفار چوقدر دیدیكمی یاتمده اولان وزرا
حیرتدن عقلم متلاشی اولدیغندن ناشی صانوب زیرا حضرت خواجه یی انلر كورمزلردی دیدی (نظم)
ایریشوب عالمه آوازۀ فتح * جهان طولدی پیام تازۀ فتح * بلاد ملك اولوب سر جمله تزیین * فلكارده ملكلر
ایتدی تحسین (تتمات) تكورك وزیری طوتلوب توابعیله حبس اولنوب كمی یه بنوب قچان فرنكلر سلوری
حصارنه كیردكارنده مفتاحنی پادشاهه كوندرمكین ضبطنه آدم كوندروب واردقلرنده قوم برغوسی
وبوغاطوسی دخی فتح ایتدیلر بوطرفده پادشاه تكوره معین ایدی دیو وزیر اعظم خلیل پاشایی توابعیله حبس
ایدوب قرق كوندنصكره انی قتل وسائرلری آزاد ایتدی حكام اطرافه امرلر كوندروب اهل صنایع وحرفی
اهل وعیاللریله استانبوله كتوردوب شهر اورتاسنده اسكی سرای بعده زمان ابدریاده یكی سرای وجامع
شریف وسكز مدرسه وعمارت وبیمارخانه ونیجه عالی بنالرله شهری معمور ایتدردی (فتوح) پادشاهه
سلاطین آفاقدن هدایا ایله تهنیتنامه لر كلوب لاس حاكمی ویلق اوغلی دستپوت دخی مرحوم سلطان مراد
فتح ایدوب ینه بوعصیان وغصبله الدیغی قلاعك بعضنك مفتاحلرنی كوندروب پادشاه باقیلرین ایستیوب
اودخی عناد ایتمكین پادشاه قالقوب عسكر اجتماعنه قتلانموب لاسه كیدوب مقدما قچیلر صالوب بولده
عسكر یتشوب دستپوت مال ومنالنی سوریجه حصاره قویوب اهل وعیالیله انكروسه قاچوب پادشاه
سوریجه یه كلوب محاصره ده ایكی طرفدن چوق آدم هلاك اولوب عاقبت كافرلر حصاری آچوب دستپوتك

اباعن جد مالك اولديغى انواع اموالنى پادشاه الوب مزبور حصارك جوارنده نيجه حصون مصون فتح وضبط
اولنوب بو سفرده اموله حصارى دخى فتح اولندى * بعده پادشاه وافر عسكر كوندروب بقيهٔ ولايت لاسى غارت
بيورمغين اداء خدمت ايدوب طيبو ملغله كلديلر * پادشاه ادرنه يه قيشلامغه كلوب محمود پاشايى وزير
اعظملقدن عزل ايدوب ومنلا كورانى يه دخى انجنوب قاضى عسكرلكدن عزل ويرينه منلا مجد الدينى
نصب ايتدى * دسپوت هدايا ايله ايلچى كوندروب هر ييل اوتوز بيك التون خراج ويرمكه عهد ايدوب بر ييللغى
قبضه آدم كوندريلوب واروب كتوردى (فتح) پادشاه ايصاله قربنده اينز فتحن مراد ايدوب خاص يونسى
دريادن اون پاره قادرغه ايله كوندروب بر كيجه واروب على الغفله محاصره ايدوب قره دن پادشاه دخى واردقده
تكورى قلعه يى تسليم ايدوب بعده آنك قارشوسنده درياده طاش اوز قلعه سن فتحه ينه يونس امر پادشاه ايله
واروب فتح ايتدى بعض تواريخده مذكوردركه اينز تكورى كه استانبول تكورينك اقرباسندن ايدى مسلمانلرك
هجوملرين كوردكده اهل و عيالن آلوب سمندره جزيره سنه قاچوب اينزى پادشاه فتح وضبط ايدكره ادرنه يه
واردقده تكور مزبور امانله پادشاه . كلوب حسنا و مستثنا اولان قزنى وافر هدايا ايله ويرمكين جرمى عفو
اولنوب زخنه تيمارى ويريلوب اوجانبه وافر سپاه ايله كوندرلدكده (ع) عادتن ترك ايلز خائن چو
بدكوهر اوله * مفهومنجه يولده على الغفله جمله سن شهيد ايدوب فرنكستانه قاچدى (فتوح) لاس حاكمى
دسپوت وفات ايدوب پادشاهه خبر كلدكده عسكر جمع ايدوب سكز يوز اللى طقوزده يوريوب ابتدا نوابرى
حصارنه واروب (نظم) قوشاتدى قلعه يى واندى جنكى * بيوردى آتديلر طوپ وتفنكى * شودكاو اورديلر
طوپى حصاره * درود يوارى اولدى پاره پاره * يدى كون ايلديلر جنك و پيكار * حصارى ويردى كافر صكره
ناچار * حصار ايچره مكر دسپوت بى دين * قومشدى نقره وآلات زرين * برايدى قلعه معدن حاصلندن *
زروسيم ايله مملو ايدى چوقدن * جميعسن ويروب سلطان دهره * خدا ايتدى غزاته آنى بهره * ايدوب اول
قلعه يى تعمير خنكار * قودى آنده بك وقاضى ودزدار * ترپجه قلعه سينى دخى الدى * اول اقليم ايچره
كوس فتحى چالدى * ترپجه داخى برسيم وزر ايدى * نه معدن باغ عدنه بكزر ايدى * خدا عونى ايله اول حصن
فاخر * محل اهل اسلام اولدى آخر * ديارلاسدن چوق سور مشهور * محمد خان النده اولدى معمور *
چوشد سرمايهٔ شادى فتوحش * غريق بحر رحمت باد روحش (نثر) بعده بربكى اقنجيلرله بحورى
قلعه سن فتحه و ديارلاسى غارته كوندروب واردقلرنده بحورينك كفارى شهرى ياقوب حصارى خالى
براقشلر كورمكين ضبط ايدوب اطرافنى غارته يايلديلر بوطرفده پادشاه كوس اوايه كلوب جدا علاسى شهيد
اولديغى يرده صدقه وطعام اولشديروب غارته كيدن سردار غنيمتلرله كلدى * پادشاه عسكره اجازت ويروب
خواصيله سلانيكه واروب برقاچ كون طوروب آندن استانبوله كلدى (جنك) كزيده قلاع ولايت انكروس
اولان بلغراد شدادى بنياد فلك دوار روار استوار وفتحى دشوار وايچنده اهرمن كردار بش بيك يرار كفار اولوب
دائما ديار اسلامه ايصال شر وآزار ايتمكى كار ايدنمكين سكز يوز التمشده پادشاه جمجاه (نظم) جمله
اجناديى اعداد ايلدى * عزم تسخير بلغراد ايلدى (نثر) يكى دوكيلان عظيم طوپلرى تونادن كميلرله
كوندروب واردقده حصار يانده مترسلر قوريلوب قلعه جنككين ايدوب طرفيندن آدملر دوشوب عاقبت
(نظم) ضرب باروت ايله باروى حصار * طرفة العين ايچره اولدى تارمار (نثر) بدنلر اوستنه مسلمانلر
الاى بيراقلرين ديكوب نيجه لر دخى كدكلردن ايچرو كيروب كفارله جنك ايدركن فجرهٔ مجره سرد ارمرد اراولان
قرال بدفعال قره دن عسكر عظيمله و تونادن آلات جنكله طولو وافر كميلرله كلوب چاتوب (نظم) حصاره
قارشو قونديلر كناره * قوديلر زادله لشكر حصاره * تونا اوستنده جنك ايتدى كميلر * شهيد اولدى مجاهد
آدميلر * قلجلر صدمه سى آوازه سندن * صدا كچدى فلك دروازه سندن (نثر) كافر كميلرى بعد اولمغين مسلمانلر
كميجيلرى كميلرله قاچوب (نظم) ساوه و تونه جوى خون اولدى * عرصهٔ سبزلاله كون اولدى (نثر)
نيجه غازيلر خندقدن يوزوب كچوب حصاره چيقوب نيجه كافرلر هلاك ايتديلر شاه آكاه فرزانه جبه
وجوشن سز مردانه ميدانه كيردكده عسكر يوركلنوب يكيچريلردن بشيوز نفر دلاور ايچرو يه كيروب كفارله
صواشوركن قرال لعين عسكر ايله كلوب آنلرك جمله سن شهيد ايدوب طشره ده اولنلره خوف دوشدكده پادشاه

متوكلا على الله يالن قلجله كفاره حمله ايدوب بالذات نيچه كافر قيرركن عسكر ابرامیله ناچار دونوب بو غزاده
يكيچرى اغاسى شهيد اولوب روم ايلى بكلربكيسى طوپ كوتوروب بكلربكيلكى محمود پاشايه ضميمه ويرلدى
بو تاريخده برى غربى برى شرقى ايكى قويرقلى يلدز طوغدى (نظم) خرد اهلى يلور بونى مقرر * مقدر
اولميان اولمز ميسر * حصول مقصدك ايامى واردر * هر ايشك وقتى وهنكامى واردر * خدادر بى تردد
مالك الملك * وماتجرى الرياح كشتهى الفلك * اراده ايلسه برايشى مختار * ايدر اسباب تحصيلنى احضار *
خدا چون ايتدى اسباب اعداد * ميسر اولمدى فتح بلغراد * ولى سلطان سليمان خان غازى * خدادر كاهنه
ايدوب نيازى * توجه ايتدى اول حصن حصينه * توكل ايتدى رب العالمينه * ميسر ايتدى حق
شاهك اميدين * الينه ويردى اول حصنك كليدن * عدونك كشور دير ينه سينى * آچوب جدينك الدى
كينه سينى * ايدوب حق اول شهك سعيني مشكور * ايده عثمانيان اعداسنى كور (سور) پادشاه غزادن
دونوب دوكون لوازمن اصمرليوب شهزاده سلطان بايزيدى اماسيه سنجاغندن سلطان مصطفايى مغنيسادن
دعوت ايتمكيچون كتوردوب ملوك اطرافى دوكونه اوقيوب سكز يوز التمش بر بهارنده ادرنه ده بر مفرح صحرايه
اوتاقلر قورديروب كندوسى تختنده اوتوروب اشاغيده صاغ طرفنده منلا فخر الدين عجمى صول طرفنده منلا
على طوسى سائر علما دخى كيمى صاغده كيمى صولده ترتيبله اوتوروب منلا خضر بك ومنلا شكر الله پادشاهك
قارشوسنده اوتوروب نيچه داودى نفسلر بر عشر قرآن عظيم بعده نعت رسول كريم اوقيوب بعده علما اوقنان
آياتك تفسيرينه متعلق واومناسبتله علوم عقليه يه متعلق عظيم بحثلر ايدوب پادشاه صفا كسب ايدوب بعده
سماطلر چكلوب بعده سنيلرله انواع حلويات هر منلانك اوكنه بشقه قونوب بعده هر برينك حصه سنى سينى ايله
كندو خدمتكارينه تسليم ايتديلر * وهر منلايه خلعت وهديه لر ويريلوب ايكنجى كون بو ترتيبله مشايخ
وصلحا ضيافت اولنوب مجلس توحيد وذكرلر واسرار تصوفدن غذاى روح ومرهم دل مجروح اوله جق
مصاحبتلر اولنوب اوچنجى كون ملوك وامرا وسپاه صف اراضيافت اولنوب سلاحشورلر كمانكشلر تيراندازلر
وبوكرك آت قوشمقده ممتازلر انواع هنرلر كوستروب بخششلر ترقيلر آلوب دردنجى كون عموما فقرايه بعد
طعاملر وصدقات وانعاملر اولشدريلوب محصل اوتوز كون كونا كون شنلكلر اولوب بعده شهزاده لر انواع
رعايت وترقيلرله سنجاقلرينه كوندرلدى (غارت) بعده پادشاه استانبوله كلوب سنهٔ مزبوره ده اورنوس
اوغلى عيسى بك ارناود ولايتنه بربك دخى انكروس ديارينه اقين ايچون كوندرلمكين واروب غايت طويوم
كلوب عالى پيشكشلر چكديلر (فتوح) سكز يوز التمش ايكيده پادشاه عسكر جمع ايدوب غزايه چيقوب اولا موره
حدودنده فلكه قلعه سن دوكوب فتح ايدوب قلعه حفظنده اولان كفارى طوتوب كورفوس حصارى اوكنده
سائر قلاع كفار محافظلرينه عبرت ايچون سياست ايتدردى * فلكه قربنده وافر كافر سابقا بجنه باغليوب
فلكه اهلنك قلا كتلرين كورمكين جمله سى كلوب مطيع اولديلر * بعده پادشاه باف اوه حصارنه واروب امانله
آلوب خلقنى استانبوله كوندردى * بعده توقاق حصارنه واروب بكجيلرى عنادا تمكين بعد الفتح الارين
اياقلرين توقاق ايله قيردردى بعده ميخلو قلعه سنه واروب اوچ كونه دك جنكله فتح ايدوب مهمات ضبطن
كوروب كورفوس حصارنى محاصره وآز زمانده فتح ايدوب طوپله ييقلان يرلرين تعمير ايدوب بعده ولايت
موره ده تخليص اسارای مسلمين ايچون بو سفردن مقصود اصلى اولان بالبوبادره يه واروب انى واول اطرافده
دخى نيچه قلاعى فتح وكليسالرين جوامع ايدوب (نظم) شهنشه آدنه خطبه اوقوندى * رسوم دين ودولت
انده قوندى (نثر) مسلمانلر بر غنيمت دونوب شاه وجمله سپاه ماتندسيم مسكوب اولان شهر اسكوبده قشلاديلر
(فتوح) سابقا پادشاه مزبور غزايه عزم ايتدكده وزير اعظم وروم ايلى بكلربكيسى محمود پاشاى قلعه كشايى
بيك نفر يكيچريله بعض عسكره سردار ايدوب اناطولى عسكرين دخى بيله قوشوب قلاع ولايت بقاياسنى فتحه
كوندرمشدى پس صوفيه ده درنك ايدوب بعده محل مأموره اون كونلك يول قالدقده ايلغار ايله واروب
رضا امول صوه كروجه برانچه آدلو بش قلعه لرين ضربله فتح واعيان كفارى اسير ايتدى بعده سمندره يه
واروب ضرب وحرب ايله حصارى فتح ايدوب ايچنه كيروب وافر كافر قيروب نيچه لرين اسير ومالّلرين يغما ايدوب
حصارك قلعه سى فتحى مشكل اولمغين براغوب دخى مهم خدمتلره واروب سابقا پادشاه بلغراده قارشو

بایدیغی حواله نام قلعهٔ رفیعه‌یی مزبور پاشا تعمیر واسباب ضبطنی توفیر ایدوب سابقا پادشاه فتح ایدوب بعده کفار اللرینه کیرن سیوریجه حصاری قورتاروب اکا یقین اولان معدنلری ضبط ایدوب بعده کوکرجنلك حصارنه واروب طوپلر قوروب دوکدکده کافرلر قلعه‌یی امانله ویروب کن قلعه دزداری عناد ایدوب قلعه‌دن محکم صواشوب ایکی طرف دخی عاجز قالوب حضرت پاشای خبیر ودبیر کفارك قلعه‌دن اشاغه نهر تونادن صو چکمکه صارقتدقلری زنجیری قطعله تسخیر تدبیرا تمکین بعض بهادرلر کمرالتنده کیزلنوب کافرلر زنجیرله قوغالر صارقتدقلرنده مسلمانلر هجوم ایدوب زنجیرلری قیروب دزدار وسائرلر صوسز زبون اولوب قلعه‌یی دخی امانله ویردیلر * پاشا آنك تعمیر وضبطی احوالنه قالوب منت اوغلی محمد بکی اقنجیلرله انکروسه صالوب اودخی تونادن کچوب انکروسده قلعهٔ طراوه ولایتنی آندن تونا وساوه نهرلری اراسنده رحاوه ولایتنی غارت ایدوب هر برندن بیحد طوار واسیر ومال کثیر آلوب تونا کنارنه کتوروب ایکیوز نفر جبه‌لو کافر دخی طوتوب کمیلره بنوب پاشایه کالدیلر اوجانبده کفار خبردار اولوب اللی بیك جوشنپوش دریاجوش عسکر هنرآور کوندردکده عجله ایله کاوب مسلمانلری کتمش کوروب غیرت وحیرت وضجرتله یوزلری ترسلرینه دونوب کتدیلر پاشا دخی عساکر منصوره واموال وغنایم موفوره ایله اسکوبده پادشاهه ملاقات ایتدی (غلبه) انکروس عسکرنك بلغراددن بوجانبه کچدکلرینك خبری کالدکده اناطولی عسکرینه خرجلق اولشدریلوب عسکر اسلامك مقدمه‌سی بولوایه واروب کیفیت احوال کفاره نظر ایده‌لردیو بیورلمغین کیدوب کفار تخته‌لویه کاوب کمال غرورله غارته مشغوللر ایکن مسلمانلر انلری باصوب طاغدوب مقتول * وبانلرنی ونیجه قلتبانلرنی اسیر ومغلول درکاه پادشاهه کتوروب جمله‌سی قتل اولندیلر * بعده پادشاه عسکره دستور ویروب استانبوله کالدی (ضبط) محمود پاشا سمندره‌نك حصارین آلوب قلعه‌سنی صعب اولمغین براغوب کلشدی انك دخی فتحی لازم اولمغین پادشاه کامکار عسکر انجم شمارله سکز یوز التمش اوچده صوفیه‌یه واردقده ولایت بوسنه‌نك قرالی ایشیدوب هدایا ایله ایلچی کوندروب سمندره‌یی بن صاتون الشمدر پادشاهه لازم اولیجق مبارك اولسون ضبطنه آدملر کوندرسونلر لکن حالا انلرك ضبطنده اولان سراینك حصاری بوقوللرینك مملکتنه قریب اولمغین آنی بزه احسان ایتسونلر دیوب پادشاه سمندره‌یی ضبط ایتدیروب لکن اول حصاری قراله ویرمدی (ضبط) اناطولیده قره‌دکز کنارنده قلعهٔ اماصره کفاری مسلمانلری رنجیده ایدر اولمغین پادشاه دریادن دونتما کوندروب کندوسی دخی موجود عسکرله شکار ایدرك واروب قلعه‌نك تکوری خوفندن قلعه‌یی تسلیم ایدوب پادشاه آنی مال ومنالیله استانبوله کوندروب اقلغان ولایتنده اولان حصار خلقنی اماصره‌یه کوچوردی (تسخیر) پادشاه اسفندیار اوغلی اسماعیل بك قرمان اوغلیله متفقدر دیو قلبندن انجنوب محمود پاشایه برتدبیر ایتمك بیوردقده اودخی سکز یوز التمش درتده دریادن سینوبه یوز پاره قادرغه کوندروب طرابزون فتحی مراد اولنمشدر قپوداننمز تحت حکومتکزه واردقده اقچه‌مزله ذخیره ومهمات الیویرمکه لطف ایده‌سز دیو اسماعیل بکه اعفالنامه کوندروب بعده پادشاه بروسه‌یه کچوب پاشا دخی ادرنه‌یه واروب عسکر جمع ایدوب کتوروب بعده اسماعیل بکه جمله عسکر ایله انکوری‌یه کلمك ایچون مکرر نامه‌لر کوندریلوب بعده اناطولی عسکری کاوب پادشاه انکوری‌یه کالدکده اسماعیل بك وقرمان اوغلی برر اوغللریله آدملر کوندروب پادشاه اسماعیله انجنوب اوغلی حسن بکی باغلیوب اسماعیلك ولایتی بکالکن آنك برادری قزل احمده ویروب محمود پاشا ایله کزیده سپاهله آنی قسطمونی‌یه کوندرمکین اسماعیل قلعهٔ سینوبه قاچوب پاشا سینوبی محاصره ایدوب اسماعیله حصار کنارنده سویلشوب پادشاهدن امان‌نامه کتوردوب اسماعیل اینانوب قلعه‌یی ویروب پادشاهه واردقده امر پادشاهله وزرا ضیافت ایدوب بعده اوتاغه واردقده پادشاه طشره چیقوب قوجشوب برادر دیو تسلیت ایدوب یکیشهر واینه‌کول ویارحصاری اوتوراق ایستمکین ویریلوب جمیع ممالك اسفندیار پادشاه طرفندن ضبط اولنوب بعده پادشاه قیونلی حصارنی فتح ایدوب قرمان اوغلینك اوغلی رعایتله کوندروب اسماعیل بکك اوغلنه بولی سنجاغن ویروب قزل احمدله ایکیسن سفره بیله کتوروب اسماعیل بك دوره‌کانی‌یه واروب مال ومنال واهل وعیالن کتوردوب یکشهرینه کتدی (فتوح) تبریز شاهی اوزون حسن باینذری کاوب قیونلو حصارنی برحیله ایله الوب طرابزون تکورینك قزین

نکاحلنوب تکورالیله ممالك عثمانیه یی غارت ایتدردی * پس امر پادشاهیله سیواس بکلربکیسی وافر عزب یازوب دلاوران رجوم هجوم ایله مزبور قلعه یی محاصره وجنکلر ایدوب فتح میسر اولمامغین اطرافنده اولان بلاد وقرایی تالان وخلقنی نالان ایدوب حاکم ایران رغمنه ممالکنی ویران ایتدکارنده اوزون حسن امریله تراکمه متراکمه دخی دمادم ممالك عثمانیه یی غارت وامراء عثمانیه ایله جنك وخصومت ایدر ایدوکلرین پادشاه ایشیدوب قیونلو حصارنه واروب محاصره ایدوب اوزون حسن راه زن مانند زن کاخ طاغلر بشه قاچوب اشقیاء ترك همچو کرك ستر کیجه کاوب اردودن طشره بولدقلرنی قاپوب قاچوب چاپوب بعده حسن دراز عم زاده سی خورشید بکی وافراترا که رهکذر عسکرده پوصویه کوندروب قراول اولان کدك احمد پاشا بر کیجه اکار است کاوب محکم صواشوب اترالك صینوب قاچوب قیر یلوب خورشید آز آدمله قورتلوب وارد قده حسن نامستحسن والده سی ساره خاتونی وافر هدایا ایله وبکلر یله اعتذار وطلب عفوه کوندروب پادشاه دخی حصاری امانله آلوب حسن اوستنه عزیمتله (ع) صعب ودشوار وآسمان کردار * کوه قاف شکوه بلغاره ایلغار ایدوب یقلاشدقده ایلچیلر دخی کاوب ساره بیچاره تضرعنه مرحمة عفو اولنوب پادشاه پرادب هزار تعبله طاغی آشوب طرابزونه واروب سینو بده کی دونما دخی کاوب طوپلر اتلدقده تکور قلعه یی ویروب پادشاهه قول اولمغین اهل وعیالیله استانبوله کوندریلوب رعایا خراجه کسلوب کفار سپاهیلرینك املاکی غازیلره ویریلوب طربزون خزینه سنك کزیده لری ساره خاتونه باغشلنوب ولایتنه کوندرلدی * پادشاه قزل احمده موره سنجاغنی ویروب اودخی قبول کوسterوب کیدرکن بوایده اسبابنی آلوب اوزون حسنه قاچدی سلطان بایزید زماننده کاوب آخر عمرنه دك رعایتلر اولندی * پادشاه احمدك قاچدیغنی ایشتدکده اسماعیل بك دخی قاچامغیچون اهل وعیالیله فلبه طرفنه کوچورلدی (فتح عظیم) پادشاه استانبوله کلدکده افلاق حاکمی قازقلو ویوده نك خیانتنی ایشیدوب عسکر جمعنه امرلر صالوب مزبوری در دولته چاغردوب اودخی بن پادشاهك قدیمی قولی اوغلیم نوله واره یم لکن ولایتی قرالدن حفظه آدملر کوندرسونلر دیکین (نظم) لیس المشیئة للسلطان والشاهی * ان المشیئة فی الاشیاء لله * مفهو منجه وجوب ونفوذ تقدیر مقتضی خطا فی التدبیر اولمغین امر پاشاهله نیکبولی بکی حمزه بك بعض امراواعیانله شدت شتاده افلاق محافظه سنه وارد قلرنده (ع) قازق آرایشی قازقلو لعین * شبخون وحمزه بکی اکثر عسکرله شهید ایدوب باشلرین قراله کوندردی * پادشاه بونی ایشتدکده سکز یوز التمش التی بهارنده عسکرله یوریوب قازقلو صعب یرلره قاچوب قدیمدن عدوسی اولان بغدان بکی دخی کلامکیچون یوللری سدایتمکه عسکر کوندردکده پادشاه انلره التی فرسخ برده صوسز بر صحراء کربلا همتاده برغایت اسی کونده راست کاوب انلر مسلمانلری اقنجیلر صانوب قاچوب جنکه صفلر باغلنوب اول وهله ده کفار صینوب یدی بیك عدد جبه لو کافر قتل وباقیلری اسیر اولوب پادشاه افلاقده برآی اوتوروب کامرانلقلر ایدوب قازقلو بر کیجه شبخونه کلمکه عزم ایدوب پادشاه خبر آلوب الای باغلیوب طوروب کفار بونلری غافل صانوب اول محکم قرا کو کیجه ده کاوب عسکر ایچنه کیروب مسلمانلر انلره قلج اوشروب محکم صواشلوب کافرلر طاغلوب غازیلر لیث صائل وغیث هائل کبی حوله لر چکانلره حمله لر ایدوب ولوج شامدن بلوج بامه دك آتش حرب وکین تسکین اولمیوب (نظم) زمین از خون مردان موج زن کشت * سپرها خشت وجوشنها کفن کشت * قازقلو ملعون نه یره وارسه پای سمندی قانده ودل برغلی خفقانده اولمغین * بخت منحوسله عزم انکروس ایتدی غازیلر چکان کفاردن بولدقلرین کتوروب قتل اولنوب جنك ایدنلرك اهل وعیاللری اسیر وغازیلر واصل مال کثیر اولوب ولایت افلاقی پادشاه ضبط ایتدکده انك بکالکن قدیمدن آستانه ده اولان قازقلونك برادری رادول ویوده یه ویردی (تسخیر) ینه اشبو سنه ده پادشاه فرنك ضبطنده اولان مدللی جزیره سنه دونما کوندروب کندودخی عسکرله قره دن واروب قلعه یه طوپلر اتدقده تکوری کاوب پادشاهه قول اولدقده مال وعیالی کندویه ویریلوب قلعه ضبط اولنوب جزیره رعایاسی تحریر اولنوب سپاهیلره تیمار ویرلدی (فتوح) ولایت بوسنه قرالی عصیان ایتمکین سکز یوز التمش یدی بهارنده پادشاه عسکر بیشمارله یوریوب قرالك اغاج حصارنی یقدیغی ایشیدلمکین پادشاه قاقیوب محمود پاشایی بعض عسکرله معجلا کوندروب اودخی لوبجه حصارین اوچ کون محاصره ایله آلوب ضبطنه

آدملر قویوب برروایتده بو یوجه حصارین دخی اوچ کون محاصره ایله آلوب خلقنی استانبول نواحیسنه کوندردی * بوما بینده نیجه بجنه لر بولنوب غازیلر طیوم اولوب بعده پاشا قرال اولدیغی قلعهٔ کاوجه کیدوب کیجه اولدقده بر مخالف دربنده کاوب دخوله اقدام ایدوب طورخان اوغلی عمر بکی دیل آلمغه سردار ایدوب اودخی کیدوب قرال احوالن بیلور کافرلر بولوب پاشایه کوندروب قرال غافل اولمغین عمربك ایلغارله کیدوب قلعه یاننه یقلاشوب قرال بونلری اقنجیلر صانوب اورتایه آلوب نهری عمیق اولان کوبری یی کسمکه آدملر کوندروب عمربك دخی مردانه صواشوب لکن کفار چوق اولمغین اضطرابده ایکن پاشا کاوب یتشوب کفار قلعه یه قاچوب قرال محاصره دن عاجز قالدقده امان وتضرع ایله قلعه یی ویروب کاوب پاشا دخی آنی پادشاهه ایلتوب صوچن عفو ایتدرمکه عهد ایدوب بعده قرالك برادری اولدیغی اورجای قلعه سنه واروب اودخی برادرین کوروب کاوب قلعه یی ویروب پاشا بو قلعه لری ضبط وحفظ ایتدیروب کادکده پادشاه یایجسه حصارنه کلمش اولوب کافرلر قرالی وبرادرنی طوتلمش کورمکین قلعه یی ویروب پادشاه انلری استانبول نواحیسنه کوچوروب بعده پادشاه محمود پاشایه قرالی جبرله طوتمق ممکن ایکن امان ووعدهٔ احسانله کتوردیکنه قاقیوب عقده باغلدی رضای ملولهٔ مقتضاسنجه سلوك مصارعهٔ آسادن اصعب وخرط قتادن اتعب ایدوکی معلوم ذوی الادبدر ملاحظه لرینه موافقت واتنباه هرخردمندآ کاه ایشی وهرمرد راه روشی دکلدرکه خطا ایدنه عطا ایدوب میرایدرلر کاه تدبیر دلپذیر ایدنی تدمیر ایدرلر * مقاصد واغراض مقراض اعراضله مقطوع اذیال حب مالدن نجهٔ آز ممنوع اولمینجه چنکال عقابلردن خلاص میسر وتاب عتابلردن نجات متصور دکلدر * القصه پادشاه قرالی قتل ایتمکی علماء اهل دانشه طانشوب اوسفرده بیله اولان منلا مصنفك فتوا ویروب حتی منلا کندوسی ثواب ایچون النه قلچ آلوب برقاچ کره چالوب کسدیرمدی (فتوح) بوسنه ولایتنه متصل قواج ایلی وپاولی ایلی حاکملر یکه قواجه اوغلی وپاولی اوغلی دینلوردی * بوسفرده طوتلوب محبوس اولمغین بوسنه قراللریله قتل وممالکلری ضبط اولنوب جمله ولایت بوسنه دخی تسخیر اولنوب بکلکی منت بك اوغلنه توجیه اولندی * اقنجیلر اغتنام وعسکر اسلام عطایای سلطانله شادکام اولدیلر (فتوح) ولایت بوسنه قربنده هرسك دیارنی که قلاع رفیعه یی مشتمل وجانب غربیسی بحر فرنکه متصلدر فتح ایتمك ایچون پادشاه توجه ایتدکده قرال هرسك فرنکه قاچوب پادشاه آنی فتحه محمود پاشایی کوندروب استانبوله کیدوب پاشای خجسته رای هرسك قلعه لرین بربر فتح ایدوب قلاع حافظلرین حبس ایدوب مال وافرایله کاوب قرال هرسك پادشاهه هدایا ایله اوغلنی رهن کوندروب شاهدن رجاء عفو واحسان ایتدی پس شاه عطابخش ولایت هرسکی ایکی بخش ایدوب اعلاسن الیقو یوب باقیلرین قراله باغشلیوب اوغلی ایمانه کاوب اسمی احمد قونوب تدریجله وزیر اولدی * آز زماندنصکره قرال هرسك وفات ایدوب اکاوریلان ولایتلر دخی پادشاه طرفندن ضبط اولندی (حال قرمانیان) (نظم) واذا اراد الله رحلة دولة عن دار قوم اخطأوا التدبیرا * مفهومنجه قرمان اوغلی ابراهیم بکك اسحاق پیر احمد قرمان قاسم علاء الدین سلیمان نوره صوفی آدلو یدی اوغلی اولوب اسحاق جاریه دن سائرلر سلطان مرادخان همشیره سندن اولمغین تختی اسحاقه اولمق مراد ایدنوب ایچ ایلنی اکاویروب کزیده اموالن اکا امانت قویوب سلفکه قلعه سنده قرار ایتدرمشدی * سکز یوز التمش سکزده مرض موتنده اوغللری کاوب بونی محاصره ایدوب قونیه قلعه سندن چیقاردوب بودخی قاچوب کواله حصارنه کیررکن ضعفندن وفات ایتدی پیر احمد قونیه ده تخته چیقوب سلیمانله نوره صوفی پادشاهه کاوب آغر تیمارلر ویرلدی اسحاق اوزون حسنه هدایا ایله خبر کوندروب بکامعاونته کاسونلر هر قونا قلرینه بیکر التون ویره یم دیوب حسن دراز اشبو چوق جائزه یه حرص وآز ایله کاوب احمد برادرلریله پادشاهه قاچوب اشتکا ولطفنه اتکا ایتدی * دراز ناساز قرمانی تالان ایدوب کتدکده پادشاه احمده عسکر قوشوب کوندروب جنکده اسحاق صینوب خزینه سن آلوب درازه قاچوب خاتونیله بر اوغلی سلفکه ده قالدیلر احمد سلفکه دن غیری جمله قرمانی ضبط ایدوب آقشهری بکشهرنی صقلان حصارنی ایلغون بازارنی پادشاهه ویروب عاقبت ذاتنده اولان بدیکه موجب خسران ابدیدر ابراز وغارت ممالك عثمانیه یه آغاز ایدوب (نظم) چوتیره شود مرد اروز کار * همه ان کند کش نیاید بکار *

مقهور منجه پادشاهدن ایلغونی تکرار ایستدکده نظر پادشاهیدن دوشوب عاقبت هلاك اولدیغی عاقبت
احوال بعض قرمانیان ایلهٔعن قریب بیان اولنور (فتوح) ملوك كفار اتفاقلشوب جزیرهٔ موره‌یه
فرنك بوسنه‌یه دخی انكروس قرالی هجوم ایتمكین پادشاه غیور جمع عسكر منصور ایدوب سكز یوز التمش
طقوزده اولا محمود پاشایی كوندروب درعقب كندو دخی كیدوب پاشا موره اغزنده كرمه حصارنه یقلاشدقده
سابقا فرنكار آنی ضبط وتعمیر واسباب حفظ وجنكی تكثیر ایدوب حالا كورفوس قلعه‌سن دوكوب
دیوارلرین دلوب المق اوزره ایكن قلعهٔ موره ایچنده اولان موره بكی سنان بك امیدین كسوب ناچار شبخون فكر
ایدوب بر كیجه یوزدن زیاده سوار و پیاده ایله صدای كوس ونفیر وندای تهلیل وتكبیر ایله یوریوب كافرلر محمود
پاشا كلدی صانوب شاشوب اكثری قیریلوب پاشا دخی كاوب كرمه حصارنی وجه یسیرله تسخیر ایدوب چقان
كفارك اردلرنجه ایلغار جیلر كوندروب آنلر دخی یتشوب چوغنی قیروب قورتلان كافرلر كنارده‌كی كمیلر بنه
بنوب قاچوب بعده پاشا امر پادشاهله جزیرهٔ موره‌ده اولان موری مسپراط لوندار یلدز قلعه‌لرین كه بونلره
قارلی ایلی دیرلردی وایكی قلعه‌یی دخی فتح ایدوب پادشاه دخی انكروس قرالنك ولایت بوسنه‌یه هجومدن
منع ایتمكه كیدوب صوفیه‌یه واردقده كیلرله چقان فرنك مدللی‌یه واروب الماغه مباشرت ایتمكله قلعه
خلقندن فریادجی كلمكین پادشاه محمود پاشایه كلیبولیدن كوب معجلا مدللی‌یه واره‌سن دیو اولاق كوندروب
اودخی موره محافظه‌سی لوازمن كوروب كیدوب فرنكار مسلمان دونتماسی كلدوكن ایشیدوب قاچوب
پاشا مدللی‌یه كاوب تعمیر وحفظی لوازمن تدبیر ایدوب پادشاهه كتدی قرال بدفعال فرنكارك انهزامن
ایشیدوب ولایت بوسنه‌دن همان یایچه‌سه حصارین آلوب كیدوب آنی دخی الدیغی ضابطلرینك تقصیرندن
اولمغین پادشاه انلره عظیم سیاستلر ایدوب قیش كلمكین دونوب استانبوله كلدی (غلبه) سكز یوز یتمشده
پادشاه بیحد سپاهله یایچه‌یی قرال الندن قورتارمغه كیدوب واردقده محاصره ایدوب چالشوب اسباب
ضبطی وافر اولمغین زمان محاصره اوزانوب قرال لعین پادشاهی آندن صرف ایچون وافر عسكرله كاوب اوزرنیق
قلعه‌سن محاصره ایدوب پادشاه دخی یایچه‌یی محاصره‌ده امرادن برنی بعض عسكرله قویوب كندوسی
اوزرنیقه عزم ایدوب كیجه جنك صعب دربندلره قرال عظیم طوپلر قوروب وافر جبه‌لو كافرلر بكلدوب
قیش دخی قریب اولمغین پادشاه روم ایلی عسكریله محمود پاشایی اوزرنیق محافظه‌سنه قویوب كندو صوفیه‌یه
قیشلامغه كتدی بشیوز نفر دلاورله سابقا اوزرنیق محافظه‌سنه كوندریلان میخال اوغلی اسكندر بك
كفارله قلعه‌دن صواشوب طوپله یقلان یرلری دمادم یاپوب لكن امتداد محاصره‌دن عاجز قالمشدی پاشا
دربندلره قلعه احوالن بوقلامغه كیجه ایچنده آدملر كوندروب واردقلرنده محكم قیش اولمغین محاصره ایدن
كفار اطراف حصارده براتنده ازیه‌لر ایدوب ایچنده یاتورلر اولمغین خبره وارنلر حصار كنارنه كاوب بكجیلرله
سو یلشوب صبر ایلك اوچ كونه دك پاشا سزه كلوردیوب كیدوب ایرتسی قلعه‌ده طبل بشارت چالنوب كیجه‌كی
مصاحبتی قرال ایشیدوب اغرلقلرنی قاچروب صالت قالوب یوللرده قراول قویوب میخال اوغلی علی بكی
اقنجیلرله كوندردكده كافرلر قراله پاشا كلدی دیمكین جمله اسباب جنكی براغوب قاچوب علی بك حصاره
واروب حصار خلقی دخی یغمایه وشكر نعمایه چالشوب پاشایه خبر واردقده ایلغارله كاوب نهر ساوه‌یه
وارنجه چقان كفاری قیروب چوغن اسیر ایدوب ساوه‌یه خود بیحد كافر غرق اولوب قرال مقدم كچمكین
قورتلوب كیدوب پاشای كامیاب اموال غنیمت بیحسابله پادشاهه كاوب انواع رعایته مظهر اولدی (تسخیر)
سابقا ارناود كافری عصیان ایتمكین سكز یوز یتمش برده پادشاه ارناود ولایتنه عسكر چكوب واروب
سركشلك ایدنلری طوتوب ولایتلرین تسخیر وسردارلرین تخسیر ایدوب اطرافه اقنجیلر صالوب بیحد اسیر ومال
وطوار كثیر كتوروب طاغلره چقانلر كلوب عفو ولطفه مظهر اولدیلر بوطائفه عصیانه بی اختیارلردر دیو مقر
اهل اسلام اولمغیچون احتیاطا آز زمانده بر حصار استوار یاپدیروب نامنی ایلبصان قویوب پادشاه ادرنه‌یه كلدی
(فتح) ارناود سردارلرندن خائن اسكندر خراج ویرمكه عناد وایلبصان شهرنی غارت وقلعه‌سن محاصره
ایتمكین یتمش ایكی بهارنده پادشاه عسكر جمع ایدوب واروب اسكندر قوری باشی دكوزی باشی ایله
فرنكه قاچوب پادشاه آنك جمله مالن وولایتلرین آلوب ایكی سنجاق ایدوب بر كمسنه‌یه ویردی * ممالكده طاعون

اولمغین پادشاه شهرله کیرمیوب قره دکز کناری سمتنه واروب راحت افزا جالرده قیشه دلخوش صفا سوروب بعده
استانبوله کلدی (نظم) تأیید الهیش چو یار یها کرد * عالم بکرفت و کامکار یها کرد (فتوح) قرمان
حاکمی پیر احمد بك قلبی قاسی اولمغین لطف سلطان جود استیناسی نا سی اولوب غارت ولایته مباشرت ایتدکده
پادشاه قرمانه عسکر چکوب احمد لارنده یه قاچوب پادشاه کواله قلعه سن فتح وقونیه شهرین ضبط ایدوب
محمود پاشایی عسکرله احمده کوندروب وارد قده مرار اعظیم جنکلر ایدوب عاقبت قرمانیلر صینوب احمد
خلاص اولوب پاشانك اسباب عزلندن بری دخی بو اهمال اولدی دیمشلر * اسیر اولنلر پادشاهه کتورلدکده
جمله سنه سیاست اولنوب بعده طورغود اوغللرین اله کتورمکی پادشاه پاشایه بیوروب اودخی ایلغار ایله بلغار
طاغنه کیدوب مزبورلر طرسوسه قاچمغین پاشا بلغارده بولدیغی طورغود لولری زنجیره چکوب کتوردکده
امر پادشاهیله قتل اولندیلر * بعده پاشایه قونیه ولارنده اهل حرفتندن بعضلرنی استانبوله سورمك بیورلمغین
انتخاب وانواع تسلیت ایله کوندردکده پاشانك عدوسی اولان روم محمد پاشا بونی ارتشا ایتدی دیو غمز وسابقا
سفرلرده صدور ایدن بعض امورنی سوء تدبیر وقصوره حمل ایتمکین پادشاه قرمان بکلکن اوغلی سلطان
مصطفایه ویروب استانبوله کاورکن محمود پاشانك اوتاغن باشنه یقدیروب عزل ایتدی قرمان اوغلی اسحاق
اوزون حسن یاننده یاخود عسکرله کاورایکن وفات ایتدی (فتح) فرنك بکلرندن جدرال التمش
قدرقدرغه ایله اینزه کلوب قاضی وخطیبن قاپوب شهری غارت ایتمکین سکز یوز تمش اوچده پادشاه دونما
امر ایدوب کلیبولی بکلکن محمود پاشایه ویروب یالیلرده کی کمیلری جمع ایدوب اغریبوز جزیره سنه وارمق
بیوروب اودخی جمع ایدوب واروب جزیره اطرافنی قوشادوب روم ایلی یقاسنه قورلمش اولوب کافرلك کسدیکی
کوپری یرینه کمیلر اوستندن کوپری قوروب طوروب قرادن پادشاه کلوب قلعه یی هر طرفدن دوکوب
بو حالده جدرال سکسان پاره قدرغه ایله معاونته کلوب کثرت عسکری کوروب ایراقده طوروب مسلمانلر
قلعه یه یوریش ایده جکاری فرصتی کوزدوب دیل المغه قایقلر کوندروب کناره کلمش برمرتد بولوب آلوب
اوچنجی کون یوریش دردیوب پادشاه صائب تدبیر دیل النددیغندن خبیر اولدقده * ایرته یغما کونیدر
حاضر اولك دیوندا ایتدیروب وزرا وامرا پادشاهك بو تدبیرنه حیران اولوب استحسان ایتدیلر (نظم)
عقول ملوکك عقول اولدی قولی * عقول الملوك ملوك العقول (نثر) پس ایرتسی وقت سحرده طوپلر آتوب
کدکاردن یوریوب حصاره کیروب خدمته قابل اولنلری در زنجیر وباقیسن قتل وشهری یغما ایدوب غازیلر
طویم اولوب وقت ظهرده حصاره براقلر دیکوب جمعه نمازی صلاسی اوقوندقده جدرال ملعون ایراقدن
کوروب مغبون اولدیغنه محزون اولوب کیدوب مزبور قلعه یه مقابل دریا ایچنده قزل حصار دیرلر برغوزکه
کافرلك خزینه سی انده ایدی فتح اولندی وجمله مالی خزینهٔ پادشاه ایچون النددی * اشبو سنه ده سلطان جمه
قسطمونی سنجاغنی ویردی (وقایع) پادشاه استانبوله کلدکده روم محمد پاشایی وافر عسکرله قرمان
اوغللرنی استیصاله یعنی دیار عدمه ایصاله کوندروب اکن (نظم) از جوهر بد همه تباهی خیزد *
شور وشر وافساد ومناهی خیزد (لمحرره) اول ستم پیشهٔ بد اندیشه * خلقی دوشردی درد وتشویشه *
اغنیاسندن اخذ مال ایتدی * فقراسینی پایمال ایتدی (نثر) جمع مال ایچون کزوب وارساق دیارنه دخی وارساق
دوب وارد قده تجاوزه بشلامغین وارساق بکلرندن بری وافر پیاده ایله بر دربندده طوروب عثمانیلری قیروب
پاشای فحشا افشای ذوارتشا خزینه سن الدیروب عسکرك نصفی مقداریله کوجله قورتلدی (ع) چرا عاقل
کند کاری که باز آرد پشیمانی * پادشاه بونی ایشیدوب مزبوری قتل ایدوب قرمان سفرنی وزیر اعظم اسحاق
پاشایه بیوروب اودخی سکز یوز سکسان بشده وافر عسکرله لارنده یه وارد قده احمد بك اوزون حسنه برادری
قاسم دخی معبرلره کیدوب یاخود وزیر ایله صواشوب صینوب اودخی اوزون حسنه قاچوب پاشا موت
ونکده قلعه لرین تعمیر واره کوپی واوچ حصارنی وارونه حصارنی آلوب اقسرایه کلدکده امر پادشاهیله
ستانبوله اولر سوروب حالا استانبولده اقسرای دیدکاری محله یه قوندیلر (فتوح) پادشاه کدك
احمد پاشایی تمش التسده علائیه فتحنه وافر عسکرله کوندروب وارد قده طوپلر قوروب حصاری دوکوب
حاکمی اولان قلیچ ارسلان بن عبد اللطیف بك پاشا ایله خبراشوب امان ویرلمکه اطمینان کلدکده اهل وعیال

ومال ومنالن طشره چيقاروب قلعه‌يي تسليم وپاشايه تضرع والتجا ايتدكده پاشادخي ولايت علائيه‌يي
ضبط وحاكم نصب ايدوب (نظم) اول ارسلاني خديو بنده * كتوروب ايتدي اخلاص ايله بنده (نثر)
پادشاه دخي قلجه رعايت وكوملجنه سنجاغن عنايت ايتدي * بعده سلفكه قلعه سنده اولان اسحاق بك اوغلي
پدرينك وفاتن ايشتدكده قلعه‌يي ويره‌يم ضبطنه آدم كوندرسونلر ديو خبر كوندرمكين پادشاه بنه احمد پاشايي
يتمش بيديه عسكرله كوندروب وارد قده ضبط ايدوب اندن موقن حصارنه وارد قده اوزون حسن بيراحمد
بكله قاسم بكه عسكر قوشوب سرحده كلدكاري ايشيدلمكين پاشا قونيه‌يه كتدي (فساد) قره قيونلو
طائفه سندن تبريز وديار بكر پادشاهي جهان شاه بن قره يوسف وا كثر ممالك عجم پادشاهي اولوب تيمورلنك
نسلندن اولان ابو سعيد ميرزايي ايكي ييل ايچنده نابود ايدن اق قيونلودن عراق عرب وعراق عجم وآذربايجان
وفارس وكرمان پادشاهي اوزون حسن بايندري كندو يانته كلان قرمان اوغللري احمد بكه وقاسم بكه ووزيري
عمر بكي وعم زاده‌سي يوسفجه ميرزايي وافر عسكرله بيله قوشوب انلردخي توقات اطرافنه كلوب رعايايي پايمال
وتوقاتي باصوب جمله شهري آتشه ياقوب انواع فساد وضلال ايدوب بعده قيصريه‌يه دخي كلوب انده دخي
فسادلر ايدوب بعده عمر بك دونوب كيدوب اون بيك آدمله يوسفجه يي قرمان اوغللرينه قوشوب بونلردخي
قرمان وحميد ولايتلرين كزوب ممالك عثمانيه ده فسادلر ايتديلر (عقوبت) پادشاه بو حاللري ايشتدكده
محمود پاشايي تكرار وزير اعظم ايدوب اناطولي بكلربكيسي داود پاشايي شهزاده سلطان مصطفايه قوشوب
انلردخي كيدوب يوسفجه ايله قيرايلنده محكم صواشوب تركمانلر سيل آشوب باشلرندن آشوب اياقلري لام الف
كبي طولاشوب دستي پادن پستي بالادن فرق ايده ميوب شاشوب كيمي مقتول كيمي مغلول اولوب پادشاهه
كتورلدكده يوسفجه ايله بكلرين حبس ايدوب سائرلرين قتل ايتديروب مهلكهٔ معركه‌دن احمد بك تركمانلردن
از كسنه ايله قورتلوب ينه حسن درازه قاچوب قاسم بك طاش ايلنه كيروب سلفكه قلعه‌سن پادشاه
توابعنك اللرندن اوغرلدي (انكسار) پادشاه اوزون حسنه عتاب آميز وطعن انكيز نامه كوندرديكه
مضموني بودر (نظم) سن املك چكمه بزسكا وارالم * باشكه بيوه چنبرين صارالم * مملكت يقمغي
هنر صانمه * مقصدك جنك ايسه تك اوصنمه * توسن دولته سوارز بز * طالب عون كردكارز بز *
اولمشز بادپاي عزمه سوار * ايمزز ايتمينجه دشمني خوار * خنجر وتيغمز اولوبدر تند * دور ونزديكدن
كاو بدرجند * كشور شرقي خونه غرق ايدرز * برق كين ايله خصمي حرق ايدرز * مرد روز نبرد ايسك قاچمه *
نقد ناموسي طپراغه صاچمه * ضربرك چونكه ايردي جيرانه * كاخ اقبالك اوله ويرانه * چونكه سن راه
عدلدن چيقدك * تيشهٔ ظلمله اولكي يقدك * قصه كوته ايشي درازايتمه * درفكر كريزي بازايتمه * بعده
سكز يوز يتمش سكز شوالنده پادشاه سيواسه واروب عسكري يوقلامغيچون الاي دوزوب روم ايلي بكلربكيسي
خاص مراد قرق سنجاق بكيله وبكرمي بيك عزب ايله صاغ قولده شهزاده بايزيد خانله اناطولي بكلربكيسي
داود پاشا يكرمي درت سنجاق ويكرمي بيك عزب ايله صول قولده شهزاده مصطفى خانله طوروب قپوقوللري
اورتاده پادشاهك يمين ويسار وقفاسنده ويكيچريلر اوكنده زينت وشوكت ايله طوروب محصل يوز بيك
نفر عسكر وارايدي * بروجه محقق ماصدق كل طويل احمق اولان حسن درازناساز خوف واحترازندن
نهر فرات قربنده طاغلره ارقه ويروب طوروب خاص مراد قراول اولمغين غرور شباب وبيهوده شتاب ايله
بعض عسكر ايله حسن اوستنه كيدوب اورتايه النوب محكم صواشلوب عاقبت پاشا واكثر عسكري مقتول
وباقيلر مغلول اولديلر (واقعه) پادشاه بو سفره ابتداي توجهنده واقعه سنده كورديكه حسن دراز ايله
كورش طوتوب حسن بوني باصوب دیزي اوستنه چوكديروب بودخي انك بوكرين دلوب جكرندن بروصله
قوپاروب طپراغه اوبه حسني بونكله زبون ايدوب اوستندن دفع ايتدي * بو واقعه‌يي علمادن برينه تعبير
ايتدردكده نصرت وغلبه ايله تبشير ايدوب بو سفر ايچون مصحف شريفدن تفأل ايتدم (وينصرك الله نصرا
عزيزا) ايتي كلدي نصرت وفرصت بزمدر زيرا عدد حروفي اشبو سنه‌نك عددنه موافقدر ديو تقويت قلب
ايتدي * مراد پاشا قصه سنه پادشاه الم چكوب لكن واقعه ده كوريني دیزاوستنه چوكك بواعش شمدنكيرودشمن
جكرين قوپارمغله فرصت ونصرت بزمدرديو قوت قلب حاصل ايتدي (جنك عظيم وغلبهٔ سلطان كريم

لسان حال زمان (نظم) این زمان شمشیر کین بر ترك ترکان ازمای * در دیار ترکمان نه ترك ماند نه ترکمان *
مفهومنی کویان اولمغین شاه برناموس یاتنه عسکرلك قاموسی قاموس اعظم کبی مجتمع وماهچهٔ اعلام ظفر
اعلاملری ملتمع اولوب باییورد طرفنه کیدوب بدنجی کونکه سکز یوز سکز بیع الاولینك اون التنجی
کونی یوم الاربعا ایدی عسکر حسن راهزنه چاتوب (نظم) الای باغلندی سنجقلر چوزلدی * نیجه زینت ایله
صفلر دیزلدی (نثر) جنکه باشلندقده سلطان مصطفی قولندن داود پاشا میمنهٔ دشمنه هجوم ایدوب طاغدوب
فارشوده حسن درازك کوچك اوغلی کورزینل میرزا عزیلرا راسنه دوشوب باشی کسلوب پادشاهه کلدکده
واقعه ده حسننك جکرین قوپاردیغنك تعبیری اولمغین شادمان اولدی * صاغ قولدن سلطان بایزید دخی
اوزون حسن طوردیغی پشته یه هجوم ایدوب زورمو فورله حسنی طاغ دیبنه طقوب بعده حسن عسکرینك
صولقولنده اولان بیوك اوغلی اوغورلی محمد اوزرینه هجوم له صیندیروب سوندیروب محمدی دخی (نظم)
نه جای قرار ونه دست ستیز * بنا کام بنهاد رود رکریز * مفهومنجه (ع) بخت برکشته کبی یوز چویروب
آلایدن * کتدکده حسن درازعسکرینك انهزامندن واوغلی زینلك انعدامندن (محرره) قلبی مکسور
وخاطری غمناك * سینه سی چاك ودیده سی نمناك * اولوب محمد خانك کندوبی هازم اوله جغنه جازم اولمغین
میرآخورینه بوزآتی کتورکه باش قورتاراندر دیوب اکنوب قرمان اوغلی پیر احمد له بیله کیدوب (نظم)
سایه سن دشمن صانوب قچار ایدی * قورقوسندن ایکی چشمی چار ایدی (نثر) اوچ کونلك یولده اهل
وعیالی طوردیغی اردوسنه برکونده واروب انلری آلوب اکثر مال ومنالن براغوب تبریزیولنه قاچدیلر
(نظم) لاشه وباش ایله طولدی مرحله * چوق نوادرنسنه لر کیردی اله * ترکمان عرقینی کسدی شاه روم *
بلدی مقدارین درازبرهوم * ایلیوب شهدن کمال احتراز * ایتمدی پاین کلیمندن دراز * پس وصیت
ایلدی اولادنه * باشلدی عثمانلووصفی یادنه * دیدیکیم ایسترسکز اقبال وجاه * ایلمك بوخاندانه بدنکاه *
بونلرك یاردیمجیسی اللهدر * بونلره بدخواه اولان کمراهدر * ایتدیلر اولادی پندینی قبول * اولدیلر بوخاندانه
جمله قول * دیمیوب بوغصه یه اوزون حسن * اولدی شمشیر غم اکا یول کسن * آه وواه ایله کچوردی سالنی *
کسدی دوران رشتهٔ آمالنی * اولسکه کرداری انك مردار اوله * صانمه کیم عالمده برخوردار اوله * حدنی بیلمك
کرکدر هرکشی * تاکه اولمیه تبه انك ایشی * بدعمل اولور جهان ایچنده خوار * اولکه خارا کدی اولور
محصولی خار * دولت دنیایه مغرور اولمه سن * کورنه اولدی عاقبت اوزون حسن (نثر) شاه وسپاه
حسننك اردوسنده نقود وقماش وطوار وانواع متاع ایله برانتفاع اولوب پادشاه معرکه ده اوچ کون اوتوروب
ترکمان اشقیاسنه قتل عام بیوروب اسیرلردن علما واصحاب معرفت وصنعتی استانبوله کوندروب
آق قیونلولری مطلقا قیروب قره قیونلولری آزاد ایدوب حسن دراز حبسنده اولان عجم بکزاده لرین اماسیه ده
حبس ایتدیروب جنکده وبعده قتل اولنلردن غیری اوچ بیك اسیری یولده برهفته یه دك قتل ایتدیردی * بعده
قره حصار شرقی یه کلوب حاکمی اولان داراب بك قلعه دن چیقوب سرفرو ایتدکده ادرنه ده چرمن سنجاغی
ویریلوب حسرت الملوك اولان حصاری ونواحیسی وانده اولان معدن زاج جمله ضبط اولندی * شاه رعیتنواز
حسن دراز کبی خان عظیم الشانه غالب ومنصور اولدیغنه سرور موفورندن جمله ملکمده اولنلر آزاد
اولسونلر دیوب حساب اولندقده قرق بیك جان اعتاق اولنمش اولدی * وبوسفره توجهده سپاهیلرك خزینه دن
قرض الدقلری یوزبوك اقچه یی دخی پادشاه باغشلدی * حسن دراز قاچدقده پادشاه وجمله ارکان اردنجه
کیدلسون دیوب وزیر اعظم محمود پاشا عاقل ومیرکلام اولمغین پادشاهم عدوی بدخواه اوله مغلوب اولمدیکه
مقابله یه قادر اوله لابد صعب طاغلرده اختفا ایده جکی مقرردر ممالکی آلندیغی تقدیرجه مستحکم قلاعی
بوقدرکه انی المقدن عاجز اوله وزبر کتدیکمز کبی اشقیای ولایتی اکا تابع اولمق مقرردر پس سعیمز ضایع اولمش
اولور اولی بودرکه تختکاه سعادتپناهه رجوع بیوریله دیمکین * پادشاه دونوب استانبوله کلدکده حسن اردنجه
کیدلسه اله کتورلوردی دیو اغواء اعداء بدرا ایله محمود پاشایه انجنوب وزارتدن عزل ایتدی (فتوح)
حسن درازانهزامندنصکره شامتی سرایت ایتدی دیو قرمان اوغلی احمد بکی نظردن نوعا دور ایتدکده احمد بنه
قرمانه کلوب قلعهٔ ارمنا کده طوروب اطرافی غارت ایتدرمکین پادشاه کدك احمد پاشایی اناطولی عسکری

وبعض قپوقوللريله كوندروب بودخی مقدما اغفال ايچون احمد بكه صلحنامه ايله برايلچی كوندروب احمد بك
اينانوب مسرور ايكن پاشا ايلغار ايله واروب باصوب احمد بكك عسكری قاچوب مغاره لرده كيزلنوب كندوسی
خواصيله براورمانه كيروب پاشا ايل والوس قرمانيانی غنيمت وقلعهٔ ارمناكی جبرايله فتح وضبط ايتدی
بعده مينان قلعه سنه واروب غايت يوكسك برقيا باشنده اولوب اصلا چيقاجق يولی اولميوب جوارنده
برطاغدن اكا كوپری قوريلوب انك اوزرندن كچيلوب كوپری كسلدكده قوش اوچزدی اوطاغك اطرافی
دخی كوهستان اولوب اكا دخی چيقلق غايت مشكل اولمغين طوپ قوره جق يرده عسكر متحير ايكن پاشا كمال
دقتله برصعب يول بولوب عسكرله پياده اولوب اورغانلرله طوپلری زحمتله يوقاروچكوب قوروب سابقا احمد بك
خزينه واهل وعيالن محفوظ يردرديو يوسف نام معتمد عليه قوليله بونده قومشدی پاشا قلعه يی طوپلرله
دوكوب يوسف بك دائما دلكری ياپدیروب بعده هروجهله عاجز قالدقده پاشا اكا (نظم) لجاج ايتمه كه
اواز آخری خير * عناد اوزره قالورسك ايده سن سير * ديو انواع نصيحت ايتدكده امان وپيمان وايمان ايله
قلعه يی تسليم ايدوب پاشا دخی احمد بكك اهل وعيالن ومالن كمال رعايتله قونيه ده شهزاده سلطان مصطفايه
كوندروب قلعه يی ضبط وتعمير ايدوب براقلرديكوب كوس بشارت چالديروب اوجانبده احمد بك احيانا
بريوكسك طاغه چيقوب قلعه سنه باقوب النمز ديو حظ ايدوب بودفعه باقوب النمش كوردكده چونكه
عيال واولاد نجه مال خصوصا قلعه لرم كتدی (نظم) الاموت يباع فاشتريه * فهذا العيش مالا خير فيه *
ديوب غشی اولوب عقلی كالدكده كندويی بريوكسك قيادن آتوب بحكمة الله قفتانی اغاجه ايلشوب طوروب
توابعی ايريشوب قوجله قورتاروب چكوب زخمدن نيچه كون خسته اولوب اول محنت يار وآوارهٔ ديار
تقاليب روزكار ايله سركشته وزار اولوب طرسوسه واردی بريل قدر حدود ولايت شامده آرام ايدوب
انواع محنت ايله آخرته رحلت ايتدی (فتح) بوجانبده احمد پاشا سلفكه قلعه سنه واروب طوپلرله دوكمك
صددنده قلعه نك طوپچيلريله كه عثمانيلردن ايديلر خبراشوب احسانلر وعده ايتمكين طوپچيلر باروتخانه يه
اوت ويروب باروت وبعض اوليانوب قرمانيلر شاشوب اكا اوشدكده پاشا عسكريله سابقا اچيلان كدكاردن
حصاره كيروب مستحفظلردن سكسان آدم قتل ايدوب قلعه يی ضبط ايتديلر (فتح) شهزاده سلطان مصطفی
كندو آدملرندن نيكده بكی اولان قوچی بكی دوه لوقره حصار فتحنه كوندرمكين واروب محاصره ايتدكده قلعه
ضابطی آتچه بك كه كزيدهٔ امراء قرمان ايدی شهزاده كندو بالذات كلورسه تسليم ايدرم والا صواشورم ديوب
خبر واردقده شهزاده وجع كليه دن خسته اولوب لكن فرصت فوت اولمامغچون كلوب قلعه تسليم اولندقده
مرضی قولنجه دونوب نيكده يه واروب حمامه كيروب چيقديغی ساعت وفات ايدوب بعده بروسه يه ايلتوب دفن
اولندی (قتل محمود پاشا) پادشاهه تعزيت شهزاده ايچون امراء اطراف كلوب وزارت عظمادن معزول
محمود پاشا دخی كلدكده اعداسی اولان اركان شهزاده نك عدوسی اولمغين حالا وفاتنه سرورده در ديو بونی
غمز ايدوب پادشاه يوقلدوب بودخی بحكمة الله آق قفتان كيوب دفع غم عزل ايچون شطرنج اوينار كورلكين
(ع) كل نم ديده را آبی تمامست * مثلی مفهوم نجه پادشاهك سابقا دخی برقاچ وجهله اينجنمسی اولمغين يدی
قلعه ده حبس بعده قتل ايتدی * فی سنه سكز يوز يتمش طقوز (فتوح) قره دكز كنارنده ولايت كفه يه كه خيلی
زماندنبرو فرنك النده اولوب ملوك كفر واسلام اكا تعرض ايتماشلردی * سكز يوز سكسانده پادشاه كدك
احمد پاشايه دريادن سفر ايچون دونمانداركی ايله ديوب اودخی اوچيوز پاره قادرغه وماونه وكوكه وآت
كميسی جنكجيلری وسائر مهماتيله تداركی واحضار ايتدكده پادشاه اكا كفه فتحنه كتمك امر ايدوب كلی
رعايتلرله كوندروب واردقده قلعهٔ كفه يی خيلی مدت محاصره ايدوب طوپلرله دوكوب دلكلر آچلوب عاقبت
تكوری امانله ويروب اهل وعيالن قورتاروب خزينه سن پادشاه ايچون پاشايه ويردی * پاشا دخی رعايايی ابقا
وتحرير ايدوب تيمار تقسيم ايتدی * عسكر اسلام سمور وقاقم وسنجاب وانواع اموال بحساب آلوب مغتنم وشاد
وخرم اولديلر * حصار كفه كفه كيردكده توابع ولواحقی تسخيرنه سعی اولنوب قلعهٔ يوكرمه يی سهولتله فتح ايدوب
بعده ولايت ازاقكه صقالبه وممالك شماليه وتركستان وماوراء النهر وديار حاجی ترخاندن كلان بحارك
بندر ومعبريدر وچركس حدنه وارنجه نقدر قلاع وار ايسه جمله سن فتح ايتدی (فتح) بعده مزبور پاشانك

قلعه کشای منکوب حصارنه واروب نیجه مدت طوپله دوکوب حصار رخنه دار اولدقده تکوری
پاشایه کلوب مطیع اولوب حصارده اقرباسندن بری قلعه یی ویرمکه عناد و جنکه عزم ایدوب تکور حصار
باشنه واروب نصیحت ایتدکده تأثیر ایتمیوب صعب قلعه اولوب فتحی کلی زحمته محتاج اولمغین (نظم)
کرکدر حیله ارلک ایله بیله * که ارلک اون درر طقوزی حیله * بتر تدبیرله بتمز جیشله ایش * انکچون دیرلر
التدبیر لا الجیش * مفهومنجه پاشا محاصره یه بر مقدار آدم قویوب کندوسی اوصانوب کتمک صورتن کوستروب
پوصولره کیروب کفار سفاهت شعار طشره چیقوب محاصره ده اولنلرله صواشوب انلر دخی تدریجله کیرویه
چکلوب پوصولر یاننه کتوردکلرنده کیمی اوکارینه چیقوب پاشا آردلرین آلوب کفار منکوبی منکوب
واکدکوب ایدوب قیردیلر * وضبط حصار و غنیمت بیشمارله مراده ایردیلر (ظفر) ینه بو یلده سمندره بکی
مالقوچ اوغلی امر پادشاهیله سیرم اطه سنه اقین ایدوب التی بیک قدر مسلح کافرله محکم صواشوب عاقبت
غالب اولوب برقاچ کافر بکلرینک باشنی و نیجه لرینک بورنی و کوشنی پادشاهه کوندردی (غنیمت) پادشاه روم
ایلی بکلربکیسی خادم سلیمان پاشایی کزیده سپاهله ارناود اسکندریه سی فتحنه کوندرمکین واروب صعب
قلعه اولمغله در فتحی بازاولمق محتاج زمان دراز اولمغین غارت و عظیم غنیمت ایله دوندیلر (هزیمت) کمال
قوت و شیطنت سببیله ملوک عالمه سرفرو ایتمین ولایت قره بغدان قرالی عصیان ایتمکین مزبور پاشا عسکر ایله
اکا کتمکه امر کوندرلمکین یورغون عسکر تکرار بر آیلق یوله مع الکراهه سفر ایدوب واردقده زمرهٔ اعدا
بی نشان و ناپدید اولمغین مسلمانلر غارته مشغول ایکن قرال یوللرده پوصولر قویوب پیاده و سوار ایله هجوم
واکثرین شهید و مرحوم ایدوب بقیهٔ عسکرله پاشا کوجله قورتلدیلر (فتح عظیم) پادشاه قاقیوب
سکز یوز سکسان بر بهارنده قره دکزدن قدرغه لرله نهر طونه یه وافر ذخیره و مهمات سفر کوندروب بغدان قرالی
مزرعه لرده ترکه لری و صحرا و طاغلری یاقوب مملکتی اغنیاسن صعب بجنه لره قویوب جمله ولایتی طوارلرین
صعب یرلره چیقاروب جمله عسکر یله اورته سی آچق و غایت واسع بر عظیم اورمانه کیروب یوللرنی بیوک
اغاجلر و چالیلرله بند ایدوب عمیق خندق قازوب طوپلر قوروب آلات حربله طوروب بو طرفده عسکر ظفر خو
عدوی نحس رو مجمعن جست و جو ایدوب نام و نشان عیان اولمیوب سرکردانی و قحط و غلا اول ولایتلک
یاغمش توزیله و رایحه سیله انواع بلا چکوب کزرکن حکمت خالق شب و روز ایله قولاغوز بولیا کلوب پادشاه انی
قتل امر ایتدکده قارشوده اورمانده آدم وارانجق دیو خبر کلمکین بلوک چیلوب یوقلامق ایچون کوندریلوب
جمله کفار بغدان داخل اورمان اولمشلردر دیو کلدکلرنده قولاغوز قتلدن عفو اولنوب وقت سحرده پادشاه
الای دوزوب یوریوب دخی نشانکاهه وارمادین کفار خوک صورت کمال عجله و حیرت سببیله طوپلرینه
اوت ویروب مسلمانلر برچقورده اولمغین طوپ طاشلری اوزرلرندن کچوب کیدوب انجق بعض جدار باشنه
طوقنوب کتدی * اما مسلمانلر اتدقلری طوپلر کفارک طوپ عربه لرینه طوقنوب یره دوشمدی پادشاه قاقانن
یوزینه طوتوب آت صالوب جمله عسکر دخی طوپ و تفنکه باقمیوب یوریوب کفارک طوپ عربه لرینه قویلوب
(نظم) نیجه اوروب جنکه شیران وغا * دم اوروب هر بری اولدی اژدها * قوشلقدن بین الصلاتینه دک
محکم صواشلوب وافر مسلمان شهید اولوب لکن اکثر کفار بیحد و شمار قیریلوب حتی باشلرندن مناره لر یاپلوب
قرال ذلیل عدد قلیله اورمانک برکوشه سندن کوهستانه قاچوب طابور ایچنده کفارک بیحد ولا یعد نسا
واولادی و انواع اموال غیر قابل التعدادی آلنوب بونلردن غیری ایکی آیه دک متصل ولایت بغدان غارت
وتحصیل انواع غنیمت اولنوب الثان اجناس دواب بی عدد و حساب اولوب بو سفرده افلاق بکی جمله عسکر یله
بیله اولمغین انلره دخی حاللرینه مناسب اموالدن حصه باغشلنوب اول واسع ولایتده بولنان خنازیر
سوریلری دخی * الجنسیة علة الضم مفهومنجه بونلره ویرلدی (فتح) پادشاه بغداندن دونوب طونادن
کچدکده انکروس قرالی طونا ایله موراوه ایرماقلرینک مجمعنده ممالک عثمانیه دن قویلوج نام محلده طاشله
اغاجدن ایکی محکم حصار و طونانک اوته یوزنده بونلرک قارشوسنده بر قلعه دخی یاپوب طوپلر و جنکجیلر قویوب
اومحلی اسکله ایدوب فساده باشلدی دیو خبر کلمکین آت قارنه دک قار یاغمش ایکن (المحرره) دفع شر و رفع
ضرر راحتدن اولی عاقله * دیو تشویش قیشه باقمیوب واروب اول قلعه لرک خندقلرینه طونادن صو صالوب

طوکدقده کچوب طوپلرله دوکوب یغما دیدکده غازیلر یوریوب حصارلره بیراقلر دیکوب تفنکچی کافرلره
کوزاچدرمدقلرنده امانله تسلیم ایدوب ولایتلر ینه کتمك ایستین کفاره اجازت ویروب باقیلرین اناطولی‌یه
کچوروب خیانتی ظاهر اولانی اسیر ایدوب قلعه‌لری آتشه یاقوب یرایله برابر ایدوب استانبوله دوندیلر (فتح)
سکز یوزسکسان اوچده پادشاه ارناود اسکندریه‌سن فتحه کیدوب سرحد ارناودده اقچه حصاره وارد قده
ایچنده‌کی کفار امانله تسلیم ایدوب * باشلرین هم عیال ومالارین قورتار دیلر مهمات ضبطی
کورلدکده اسکندریه‌یه واریلوب مزبور قلعه بربوکسك طاغ اوستنده اسکندر ذو القرنین بناسی اولوب
برطرفنده درنه دیدکاری دریا مثال ایرماق آقوب اوچ طرفنك برنده درنه ایله یونانیه ایرمقلری مجمعنده
اش آدلو برصعب قلعه برطرفنده دخی بربوکسك طاغ اوستنده درغوس آدلو برصعب قلعه برطرفنده دخی
برعظیم کول اغزنده کولك باشی آدلو برصعب قلعه اولوب مزبور کولك منافع ومحصولاتی آنك سببیله ضبط
اولنوب یللده قرق بیك فلوری حاصل اولوردی * مزبور اوچ قلعه اسکندریه‌یی جوانبدن حفظ ایتمکین
قدیمدن اکاملوك عالمدن یادکسنه ظفر بولمامشدی * حالا پادشاه کلدکده نهرك طغیانی زمانی اولمغین برعظیم
کوپرو یاپلوب عسکر کچوب قلعه‌یه حواله صعب یرلره وافر باقر چیقاریلوب اژدرها پیکر طوپلر دکاوب
قلعه‌یه اتلوب بعض یرلرین سوکوب مرارا یوریشلر اولوب فتح میسر اولمامغین امر پادشاهیله روم ایلی
بکلر بکیسی اوّلا کولك باشنی امانله بعده درغوسی یغما ایله بعده اشی امانله فتح وضبط ایدوب اشدده فرنك
طرفندن ضبط حصار ایچون کلان بعض فرنك بکلری عیال ومالارین کمی‌یه قویوب کیدرکن نهر کنارنده
اردویه اوغرامغین بهادر یکتلر صویونوب یوزوب فرنکلر اورمانه قاچوب غازیلر کمیلرده‌کی کفاری واموالی
آلوب اورمانده اولان فرنك خنازیرین زنجیره طاقوب پادشاهه کتوردیلر * بعده اسکندریه مقابله‌سنده
برحواله قلعه یاپوب اورنوس اوغلی احمد بك بعض یرارسپاهله آنده قونوب اسکندریه خلقنی هروجهله تضییق
ایدر یلوب بعده پادشاه استانبوله کلوب التی آی نصکره مال وعیالارینه دکمامك شرطیله فرنکستانه
کتمك ایچون امان ایستدکاری خبری کلوب پادشاه اجازت وامان ویرمکین وندیکدن کمیلر کتوردوب
مال وعیالاریله کیروب قلعه‌یی عثمانیلره تسلیم ایتدیلر (فتوح) پادشاه اسکندریه سفرندن کلدکده
ارناود ولایتنده اله کتورلمیان یرلری تسخیر ایچون سابقا وزارتدن عزل اولنان کدك احمد پاشایه اولونیه
سنجاغن ویروب اودخی واروب اول حدودك بعضی شمشیر وبعضی تدبیرله تسخیر ایدوب بعده اویرلره قریب
اولوب فرنك تصرفنده قلان جزیرهٔ پولیه ولایتنی تسخیره تدبیر ایچون سکز یوزسکسان درتده اجازتله کلوب
پادشاهله سوپلشوب لازم اولان قدر قدرغه وعسکر الوب دریادن کیدوب وارد قده نیچه عظیم قلعه‌لری کیمن
جبرا کیمن صبرا فتح ایدوب اول جزیره‌نك حاکمی اسپانیه‌یه قاچوب پادشاه دخی برمدت آنده طوروب بعض قلاع
دخی الدی ایکی یلدنصکره پادشاه وفات ایتمکین پاشا سلطان بایزید جلوسنك تهنیتنه وبقیهٔ قلاع جزیرهٔ
مزبوره فتحنك لوازمن ایستمکه کلدکده مزبور حاکم اسپانیه دن قرق پاره قدرغه ایله کلوب طوپلرله دوکوب
آلوب مسلمانلرك اکثرین شهید باقیلرین اسیر ایتدیلر (نظم) ماللانام مع القضاء تحیل * ذهب القضاء بحیلة
الاقوام (فتح) ینه سکز یوزسکسان درتده پادشاه قوجه ایلی بکنی اوتوزپاره قدرغه ایله کفه نواحیسندن
آزاق صویی کنارنده قدیمدن کافر النده اولان موته حصارنی فتحه کوندروب اودخی واروب محاصره ایتدکده
کافر قورقوب امانله قلعه‌یی تسلیم ایتدی (فتح) سنهٔ مزبوره‌ده بایورد وآذربایجان قربنده طورول ولایتنك
حاکمی ممالك عثمانیه‌یه ضرری اکسك اولمامغین اماسیه بکی شهزاده سلطان بایزید امر پادشاهیله لالاسی
عسکرله کوندرمکین حاکم طورول اولان طرل ولایتندن آیریلوب قاچوب لالا پاشا طورولی سهولتله ضبط ایتدی
(هزیمت) سنهٔ مزبوره‌ده حسن بك اوغلی عیسی بك میخال اوغلی علی بك مالقوچ اوغلی بالی بك اوتوز بیك
عسکرله انکروس غارتنه کوندریلوب وارد قلرنده هربری استقلال اوزره عامل وتکثیر مال واسیره مشتغل
اولوب نیچه کنده براکنده اولدقلرنده اکثر غزات مکر قرال پراحتیاالله شهید وسرداراولان عیسی دخی جنکده
شهیداولوب علی وبالی بوخبر کاسر البالی ایشیدوب عدوایله مقابله محال اولمغین فراره میال اولدیلر
(انکسار) سکزیوزسکسان بشده پادشاه جزیرهٔ ردوس قلعه‌سنی فتحه وزیر مسیح پاشایی استانبول کیلرندن

غیری کلیبولیدن التمش پاره قدرغه ووافر عسکر وطوپلرایله کوندروب وارد قده اناطولی عسکری دخی ردوس
قارشوسندن کچوب دریا طرفنده عرب بوغازی دیدکاری قلعه یی که سابقا صحابهٔ کرامدن معاویه خلافتنده
ردوس قلعه سن فتحه شامدن کلان عسکر اسلام کفاری تضییق ایچون یاپوب لکن فتح میسر اولمامش ایدی
حالا ردوس فتحی بوکا موقوف اولمغین مزبور پاشا جزیره دن بوکادك کوپری چکدیروب دریادن دخی کیلرله
محاصره ایدوب قلعه کنارنده عظیم طاشلر اولمغین یوریش کونی بعضلر صینوب دریایه آتلوب طوپ وتفنکه
باقیوب قلعه یه یوریوب طورماشوب جزیره طرفندن دخی غازیلر یوریوب کمال کثرتدن کوپرو اوچ یردن یقلوب
بیکدن زیاده آدم غرق اولمغین بوحیرت فرصتنده کفار هجوم ایدوب کیلردن یوزوب کلنلر ینه دریایه کیروب
یوررکن طوپ وتفنك وزنبرك وخدنك ایله آتوب شهید ایتمکین سائر عسکر کیلره کیروب دفع عار ایچون نفس
رودسك قلعه سنه واروب طوپ وتفنکه باقیوب اطرافدن یوریوب چوق کمسنه شهید اولوب قلعه یه علملر
دیکلوب طشره واروشه عسکر طولوب قلعه خلقنده مال عظیم اولمغین عسکر یغما المسونلر پادشاه خزینه سنه
ضبط اولنسه کرکدر دیو پاشای بدرا ندا ایتدرمکین طشره ده اولنلر یاردمه کیرمیوب اراالق کسلدکده
ایچرو ده اولنلرك اکثری حتی سابقا بکلربکی اولوب حالا قسطمونی بکی اولان سلیمان پاشا دخی کفار
هجومیله قلیجدن کچوب بعده مسیح پاشا امر پادشاهیله آیدین ایلی یقاسنده ردوسه تابع بودروم قلعه سن
فتحه واروب محاصره ایدوب نیچه زمان طوپله دوکوب فتحه مجال اولمامغین تکرار امر پادشاهیله
عسکره دستور ویروب کندوسی استانبوله کلدکده وزارتدن عزل اولنوب کلیبولی سنجاغنی ویرلدی
(وفات) پادشاه عالیجاه مطلقا سفرمراد ایتدکده (نظم) جواهر بگنجینه داران سپار * ولی راز را
خویشتن پاس دار * مفهومنجه مطلبن خلق جهاندن نهان ایدوب محل مقصوده قریب اولمنجه اسرارین
اظهار ایتمزایدی پس سکز یوز سکسان التی بهارنده ماه صفرك یکرمی التیسنده بروجه ابهام واخفا عظیم
تدارکاه لکن احتمال غالب اوزره فتح وضبط بعض بلاد عرب نیتیله مزاجی خوش دکل ایکن اسکداره کچوب
صحراده عسکرله قونوب برقاج کوند نصکره کبکبوزه یه واروب قوندقده حالی دکرکون اولوب ربیع الاولك
دردنده خمیس کونی وفات ایتدی (نظم) باغ قدس ایده مرقدینی خدا * ایتمیه رحمتندن آنی جدا *
ویردی اسلامه سعیله رونق * آرتوره رحمتینی حضرت حق (فصل در خیرات پادشاه) مرحوم مرقومك
علو همتی ودین اسلامه خدمتی وعباد اللهه شفقتی وکمال عدالته عزیمتی وعلما ومشایخه محبتی وانواع رعایتی
بو سببله ممالك عالمدن علما وصلحانك استانبوله کلوب کثرت جمعیتی وفقرایه دائما خصوصا اجدادی عادتی
اوزره ایام جمعه ده تصدقات بیغایتی حد وصفدن خارج وذروهٔ علیایه عارج ایدی لکن کبار آثار خیرات
براشتهاری بونلردرکه * اولا فتح استانبول که حسرت الملوك خول ایدی ثانیا استانبولده ولادت حضرت
عیسادن مقدم بنا اولنوب اوزماننبرو عبادتخانه ورفعت ووسعت ولطافتده هفت آسماندن نشانه اولان
ایاصوفیا کلیساسن عقیب فتحده جامع ایدوب مصارفنه اوقاف تعیین ایتدی (نظم) عبادت دیلرسك
ایاصوفیا * بروکل یرندر ایاصوفیا * ثالثا شهر ایچنده نیچه کلیسا دخی کیمی جامع کیمی مسجد قیلندی
* رابعا شهرك اورتاسنده برجامع رفیع وواسع وحرمنك ایکی طرفنده درردعدد مدرسهٔ عالیهٔ برحجرات
ومدارس آردنده سوخته لرساکن اولمغه تمات دیمکله مشهور سکز بلوك حجرات وبرجانبنده عمارت
ومسافرخانه ودار الشفا وعظیم آخور وبرجانبنده مکتب تعلیم قرآن بنالر ینه سکز یوز التمش برده باشلیوب
جمله سی سکز یوز یتمش بشده تمام اولدی (نظم) اساسی چون زمین ثابت بنایی چون فلك محکم *
ندیده هیچ سیاحی نظیرش درهمه عالم * ابنیهٔ مزبوره نك شرائط عظیمه اوزره مصارفنه صرف ایچون اوقاف
معموره وقف ایدوب وخراج یهودیانی تعیین ایدوب زوائد اوقافدن علما ومشایخه وظیفه لر ویردی * خامسا
خارج حصارده حضرت رسولك علمداری ابو ایوب انصاری مزار شریفنه تربه وجامع ومدرسه وحجرات طلبه
وعمارت * سادسا شهر ایچنده شیخ وفاتربه سنده برجامع وتکیه وعمارت یاپدی * سابعا روم ایلنده واناطولیده
فتح ایتدیکی شهرلرده احداث ایتدیکی مسجدلر وجامعلر وبعض بنالر حد وعددن بیروندر (نظم) ایتدی
احیاء کمالات کما لا یخفی * ضاعف الله له الاجر بفضل اوفی (فصل) مرحومك زمان سلطنتنده اولان

كبار مشاهير علما بونلر ايديكه (١) محمد بن فرامرزكه منلا خسرو ديمكله معروفدر پدری اصلی قول اولوب امرادن ايدی اووفات ايتدكده بونی انشته سی خسرو بك بسلمكين خسرو قاتی ديمكله بعده اختصارا منلا خسرو ديمكله مشهور اولدی جميع علومی منلا سعد الدين شا كردلرندن رومه كاوب مفتی اولان منلا حيدر هرويدن اوقيوب سلطان مراد زماننده ادرنه ده شاه ملك مدرسه سنه بعد زمان ينه ادرنه ده حلبيه مدرسی اولان برادری يرينه مدرس اولوب سلطان محمد پدری فراغتيله اولكی دفعه ده تخته چقدكده بونی قاضی عسكر ايدوب بعده پدری تكرار تخته چقدكده منلا منفصل اولوب بعده سلطان محمد تخته ايكنجی دفعه چقدكده يوز ايلی اقچه وظيفه وكلی احسانلر ايدوب استانبولی فتح ايتدكده قاضيلغن منلا خضر بكه ويروب اووفات ايتدكده منلا خسروه ويروب غلطه وايوب واسكدار قضالرين واياصوفيا مدرسه سن ضم ايتدی * درس كونلری دانشمندلری كاوب منلا نك اونده يلك ييوب منلا قاتره بنوب دانشمندلر اوكنجه يوريوب واروب درس ايلردوب بعده دانشمندلر ينه اوكنه دوشوب اوينه كتوروب بعده حجره لرينه كيدرلر ايدی * پادشاهه كوسوب بروسه يه كيدوب بعد زمان پادشاه بونی استانبوله كتوردوب مفتی ايدوب غايتده تعظيم ايدردی مرحوم منلا غنی اولمغين بروسه ده مدرسه استانبولده بر قاچ مسجد ياپوب وافر قوللری وجاريه لری وار ايدی * لكن كندو حقيرانه لباسلر وكوچك دلبند كيوب اورته بويلو قبا صقاللو زاهد ومهيب وبروقار وكمال فضيلتده بحر زخار ايدی * فقهده درر غرر اصولده مرآت ومرقات آدلو بر متن وشرح يازمشدر كه نظيرلری دنيايه كلمامشدر نيجه تأليفاتی دخی واردر * وفاتش فی سنه سكز يوز سكسان بش (٢) منلا خير الدين طاشكو پريلی زاده نك جدی در نيجه فضلادن بعده منلا يكاندن تحصيل وتكميل ايدوب غايتده فاضل وعابد كامل ايدی * طاشكو پری قصبه سنده قرق ييل مدرس اولوب سلطان محمد مدرسه لرينك برين ويرمكه چاغردوب وارمامشدر تفصيل حالی شقايقده مذكوردر (٣) منلا زيرك اسمی محمد اولوب كوچك ايكن شيخ حاجی بيرامدن اوقيوب شيخ بو كازيرك ديو لقب قومشدی صحن مدرسه لری بنا اولندقده بريسی بوكا ويرلدی بعده بروسه ده سلطان مدرسی خواجه زاده ايله پادشاه مجلسنده بعض مسائل علوم عقليه ده التی كونه دك متصل بحثلر ايدوب منلا خسرو دكليوب فصله مجال اولميوب يدنجی كون خواجه زاده نك غلبه سنه حكم ايتمكين پادشاه زيرك مدرسه سنی خواجه زاده يه ويروب زيرك دخی انجنوب بروسه يه كتدی * بعده پادشاه نادم اولوب چاغرتدقده كليوب اصلا منصب قبول ايتمدی (٤) منلا مصطفی بن يوسف كه پدری بازركان اولمغين خواجه زاده ديمكله مشهور ايدی شقايقده بونك جميع احوالی غايتده تفصيل اولنوب كمال اجمالی بودركه * اهل علم اولدی ديو پدری بوكا عداوت ايتمكين فقرايله كچنوب فضلادن اوقيوب جميع علومده فريد عالم اولوب بروسه ده اون اقچه وظيفه ايله ارسلانيه مدرسی ايكن استانبوله كلدكده سلطان محمد بونی كندويه خواجه ايدينوب غايتده فقير اولمغين وافر مال وانواع اسباب تجمل ويروب بوندن متنعزی اوقيوب غايت مقبولی اولوب محمود پاشا حسدی ايله قاضی عسكرلك بعد زمان كندو طلبيله بروسه ده سلطانيه مدرسه سی بعده استانبولده منلا زيرك ايله بحث وغلبه ايتدكده انك يرينه صحن مدرسه سی بعده ادرنه بعده استانبول قضالری بعده برغيری وزيرمكر يله ازنيق مدرسه سيله قضاسی ويريلوب سلطان بايزيد تخته چقدكده يوز اقچه ايله بروسه سلطانيه سن بعده بروسه ده مفتيلك ويردی حواشی قسمندن نيچه مؤلفاتی اولوب تهافت آدلو كتابی مقبول علماء دنيا اولمشدر عمده منلا دوانی حضرتلری انی كوروب حظ ايدوب بندخی يازمق استردم بونی كورميوب يازيدم رسوای اولوردم ديمش * وفاتش فی سنه سكز يوز طقسان اوچ (٥) منلا احمد كه غايتده نحيف البدن اولمغين خيالی چلبی ديرلردی اهل تقوی وفضيلتده واصل درجهٔ عليا اولوب سابقا منلا خضر بكك سلطانيه ده خواجه زاده ايله بيله زمان واحدده معيدلری ايديلر بعده اوتوز اقچه ايله مدرس اولوب بعده پادشاه بونك فضيلتن بلمكين ازنيقده يوز اوتوز اقچه ايله مدرسه ويروب اوتوز اوچ ياشنده وفات ايتدی * بركره خواجه زاده ايله بحث ايدوب غلبه ايتمشدی شرح عقائده غايتده بی نظير حاشيه يازمشدر بعض تحريراتی دخی واردر (٦) منلا كستلّی كه اسمی مصطفی در خضر بك شاكردلرندندر جميع عقليات ونقلياتده بحر محيط زاخر اولوب مطالعه وحفظ كتب اوائل واواخر ايتمشدی ديمتوقه ده مدرس ايكن صحن مدرسه لرينك بری ابتدا بوكا ويريلوب بعده بروسه وادرنه واستانبول قضالری بعده قاضی

عسكر

عسكرلك ويريلوب بعده وزير بوكا جفا ايچون قاضى عسكرلكى ايكى بولديروب اناطولى يى حاجى حسن زاده يه
ويرديروب منلا يالكز روم ايلنى قبول ايتمم ديدكده وزير كاوب تسليت ايتدى * سلطان بايزيد تخته چقدكده بونى
عزل ايدوب يوزاقچه وظيفه ايدوب روم ايلى قاضى عسكرلكين ابراهيم پاشا ابن خليل پاشايه ويردى * مزبور
منلا شرح عقائده برلطيف حاشيه يازمشدر استانبولده جامع ياپوب طقوز يوز برده وفات ايتدى (٧) خطيب
زاده مولانا محمد سابقا ذكر اولنان پدرى مولانا تاج الديندن ومولانا على طوسيدن ومنلا خضر بكدن
اوقيوب عالم متبحر وفاضل مشتهر اولدى * صحن مدرسى ايكن پادشاه بوكا انجنوب عزل بعده ابقا بعده كنديه
خواجه بعده عزل ويوزاقچه ايله مدرس نصب ايتدى * قوى القلب بحاث ومتصلب ومتعصب كمسنه ايدى
پادشاهه واروب سلام ويردكده اكليوب الن دخى اوپيوب مصافحه ايدردى كتاب تجريده حاشيه سى
وبعض مؤلفاتى دخى واردر طقوز يوز برده وفات ايتدى * بعض تواريخده سلطان بايزيد زماننده مفتى اولدى
ديو مذكوردر (٨) منلا علاء الدين العربى حلبده علمادن اوقيوب رومه كلدكده منلا كورانيدن ومنلا
خضر بكدن تحصيل وتكميل جميع علوم ايدوب بروسه ده مراديه مدرسى اولوب مشايخ خلوتيه دن
براولوعزيز كلدكده آندن دخى تكميل طريقت ايدوب عارف حقيقت ومجاز وارشاده مجاز وصاحب
جذبه وكرامت اولدى * بعده صحن مدرسى اولوب جمعه كونى جامعده كنديننك صوفيلريله اوتوروب ذكر وتوحيد
ايدروب اوحالده جذبهٔ الهيه كاوب كندودن غائب اولوب ايرتسى درس ديمكه قادر اولميوب آنك يرينه
اثنين كونى درس ديردى * سلطان بايزيد زماننده يوزاقچه ايله مفتى اولدى هر كيجه مجامعت وغسل ايدوب
يوزركعت نماز قيلوب برساعت اويويوب بعده تهجد قيلوب بعده صباحه دك مطالعه ايدردى * علوم شرعيه ده
غايت ماهر اولوب حتى بتون تلويحى حفظ ايتمشدى طقسان طقوز اولادى اولوب اون بشى صوكنه قالديلر
(٩) منلا عبد الكريم امرادن برى بونى ومحمود پاشايى ومنلا اياسى كافرولايتندن كوچكار ايكن آلوب منلا اياسى
طوارلك برطرفنه محمودله بونى برطرفنه يوكلدوب كتوروب اوچنى دخى برابر اوقودوب محمودى سلطان مراده
كوندروب اودخى سلطان محمده باغشليوب بيله بيوديلر * منلا عبد الكريم ايسه كبار فضلادن جميع علومى
اوقويوب فضله مشهور اولدقده برمدرسه بعده صحن مدرسه لرى بنا اولندقده بريسى بعده قاضى عسكرلك
ويريلوب بعده عزل اولنوب بعده استانبولده مفتيلك ويرلدى فاضل كامل وصالح عامل ايدى (١٠) منلا
حسن سامسونى نيچه علمادن بعده منلا خسرودن جميع علومى اوقويوب برمدرسه يه بعده صحنه مدرس بعده
سلطان محمده خواجه بعده قاضى عسكر بعده صحن مدرسى بعده استانبول قاضيسى اولدى * فاضل كامل
ومحب فقرا ومشايخ واهل تقوى وخوب خط اولوب كندويه وافر كتابلر وسلطان محمده برصحاح جوهرى
يازدى بعض رسائلى وتحريراتى واردر وفاتش فى سنه سكز يوز طقسان بر (١١) منلا محمد بن مصطفى
ابن حاجى حسن نيچه علمادن بعده منلا يكاندن اوقويوب ديمتوقه ده بعده مغلغره ده مدرس بعده كليبولى يه
قاضى اولدى بعده پادشاهه مدح اولندقده بروسه ده مدرسهٔ مراديه بعده بروسه قضاسى بعده قاضى عسكرلك
بولندكده اناطولى قاضى عسكرلكى ويريلوب سلطان بايزيد زماننده روم ايلى قاضى عسكرى اولدى شرعيات
وعقلياتده متبحر ومشتهر اولوب محب علما ومشايخ وفقرا اولوب صرفده ميزان آدلو كتاب وسورهٔ انعام تفسيرنه
حاشيه وبعض رسائل دخى يازمشدر * طقوز يوز اون برده قاضى عسكر ايكن وفات ايدوب عمرى طقسان
ياشندن زياده ايدى (١٢) منلا على قوشجى تيمورلنك اولادندن عجم شاهى الغ بك ميرزانك طوغانجيسى
ايكن ديار عجم فضلاسندن اوقويوب اكثر علومده خصوصا علوم رياضيه ده غايت ماهر اولوب الغ بك ايچون
قوريلان رصدى تكميل ايدوب احكام رصد اولان زيج ديدكارى كتابى يازوب الغ بك وفاتنده تبريز پادشاهى
اوزون حسنه كاوب كلى رعايت ايدوب صلح ايچون سلطان محمده ايلچيلكله كوندروب پادشاه رعايت ايدوب
اليقومق ايستدكده ايلچيلك جوابن واروب ويروب بعده كله يم ديوب كيدوب پادشاه بونى كتورمكه آدملر
كوندروب هر قوناق ايچون منلايه بيكر اقچه ويريلوب كلى رعايتله شهره كيروب پادشاه نامنه تأليف ايتديكى علم
حسابده محمديه نام كتابى هديه كتوروب بعده اوزون حسن جنكنه بيله كيدوب يولده فتحيه آدلو علم هيئتده
بررساله يازوب استانبوله كلدكده ايكيوزاقچه وظيفه ايله اياصوفيا مدرسه سى واولادو توابعنه دخى منصبلر

ویریلوب استانبوله جمله ایکیوزنفر توابعله کلمشدی * متن تجریده بی مثل وهمتا شرح لطیف وزیبا یازوب
هروجهله مقبول علماء فحول اولمشدر * علم صرفده عنقود الزواهر آدلو کتاب وکشاف حاشیه سنه حاشیه
یازمشدر یکرمی فندن بر متنی بر جلدده یازوب هر نه یره کتسه خدمتکاری بیله کتوروب مطالعه ایدوب
جمله سنی حفظ ایتمشدی دیمشلر (١٣) شیخ علی بسطامی هرویکه امام فخر رازی وحضرت ابوبکر وعمر
نسللرندندر تازه ایکن کتاب تألیفنه باشلغین مصنفک دیو مشهور اولدی * مجمدة تحصیل وتکمیل جمیع علوم
ایدوب رومه کلدکده قونیه ده مدرسه تصرف ایدوب استانبوله کلدکده قولاغی صاغر اولمغین سکسان اقچه
وظیفه تعیین اولندی * بحر محیط علوم اولوب اوتوزدن زیاده مقبول کتابلر تألیف ایتدی تاج وعبا کیوب
طریق تصوفده دخی مرشد کامل ایدی کونده بر جزء کتابت ایدوب دانشمندلری مشکل اولان محللری
کاغده یازوب بوکا ویروب بودخی التنه جوابلرین یازردی * وفاتش فی سنه سکز یوز تمش بش بو عبد حقیرک
والده سی پدری شیخ عبد اللطیف نقشبندی بونک نسلندندر رحمة الله علیهما (١٤) منلا سراج الدین محمد حلبی
تیمورلنک بونی عجمه ایلتوب آنده فضلادن اوقویوب رومه کلدکده سلطان مراد بونی اوغلی سلطان محمده
خواجه بعده ادرنه ده کندو مدرسه سن ویروب حالا اکا حلبیه دیرلر کافیه متوسطنه وطوالع شرحنه حاشیه لر
یازوب کندو خطیله وافر کتابلری وار ایدی (١٥) منلا درویش محمد بن خضرشاه بروسه ده سلطانیه مدرسی
اولوب فضیلت وزهد وتقواسی حد وصفدن خارج ایدی * عبا وشمله دلبند کیوب مستجاب الدعوه ایدی
یالده همان برکره عاشوزا کونی تراش اولوب خلق قپوسنه اوشوب صاچنک قللرندن برر دانه الوب خسته لره
سبب شفا اولوردی * کاهی مدرسه ده ایکن صاچندن قیل ایستمکه بعض کمسنه لر کلدکده قوپارسونلر دیو باشن
طوتار ایدی * بحکمة الله طامدن دوشوب اوسببله وفات ایتدی (١٦) منلا الیاس قول جنسی اولوب
نوجهله کتورلدیکی منلا عبد الکریم احوالنده کچمشدر * منلا خضربکدن اوقویوب سلطان محمده کوچک
ایکن خواجه اولوب بعده جذبهٔ الهیه ایرشمکین کبار مشایخدن برینه واروب تکمیل طریق وارشاده مجاز
اولوب بروسه ده علم وعبادته مشغول اولدی اشاغیده مذکور اوله جق سید ولایت ایدر سابقا شیخمله حجه
واروب عرفاته کیدرکن اوغل قطب زمان عرفاتده خطیبک صاغ یاننده طورر باق تا که کوره سن دیوب
واروب باقدقده کوردم که منلا الیاسدر شیخمه خبر ویردم اودخی باقوب کرچک اودردیدی * اما ظاهرا منلا
الیاس حجه کلمیوب بروسه ده ایدی بعده بروسه یه واردیغمزده بر کمسنه بکا عرفاتده قطبی کوردکمی دیوب
بندخی کوردم شهرده کی منلا الیاسدر دیدم او کیجه موته قریب خسته اولوب لکن نه قورتلدم ایرتسی
شیخمله منلا الیاسه واردیغمزده بو کیمدر دیو بنی صوروب شیخم دخی بنم اولادمدندر دید کده منلا دید یکه بنم
سرّمی شایع ایتمکین روحی قبض اولنمغه بو کیجه تضرع ایتدم محمد صلی الله علیه وسلم شفاعت ایتدی بلدمکه
اولادرسولدن ایمش دیوب بعده افشاء سر امر عظیمدر اندن حذر ایله دیو بکا خطاب ایتدی قدّس الله ارواحهم
(١٧) منلا خواجه خیر الدین منلا خضربکدن اوقیوب بعده مدرس بعده سلطان محمده خواجه اولوب
استانبولده جامع ومدرسه یاپدی عالم وفاضل ومتقی وظریف الطبع ولذیذ الصحبه ایدی (١٨) منلا افضل زاده
حمید الدین الحسینی جمیع علومده ماهر ومتبحر واهل تقوی وحلیم وصبور ومتواضع ایدی عالم وزاهد اولان
پدری افضل الدیندن بعده سائر علمادن بعده منلا یکاندن اوقویوب بروسه ده ایکی مرادیه مدرسه لری بعده
صحن مدرسه سی بعده استانبول قضاسی ویریلوب سلطان بایزید زماننده مفتی اولوب بعض مقبول حاشیه لری
وتفسیرده بربی نظیر رساله سی وار در استانبولده بر مدرسه بنا ایدب حالا صحن قودیغی دیمکله مشهور اولمشدر
(١٩) منلا سنان پاشا ابن منلا خضربک ابن جلال جمیع علومه مطلع اولوب افراط ذکادن ایراد شکوک
وشبهاته مائل ایدی تازه ایکده پادشاه بوکا ادرنه ده بر مدرسه بعده دار الحدیث مدرسه سن ویروب بعده کندویه
خواجه ومصاحب بعده انجنوب عزل وحبس ایتدکده جمله علما دیوانه واروب البته قویوویراسون
یوخسه دیوانده کتابلرمز پاره لیوب مملکتکی ترک ایدرز دیمکین * قیوویروب بعده سوری حصار قضاسیله
مدرسه سن ویروب یولده عظیم جفا ایتدیروب سلطان بایزید تخته کچدکده یوزاقچه ایله ادرنه ده دار الحدیث
مدرسه سن ویروب بعده فارغ اولمغین یوز اقچه وظیفه وار یه اق بر تیمار بعده کلیبولی بکلکی ویرلدی جناب

حقه ترکی مناجاتلری ودیوانی واردر استانبولده وفات ایتدی (٢٠) منلا یعقوب پاشا ابن منلا خضر بك
عالم محقق فاضل مدقق متدین وحمید الاخلاق ایدی بروسه ده سلطانیه مدرسی بعده صحن مدرسی بعده
بروسه قاضیسی اولوب صدر الشریعه یه بی نظیر حاشیه وشرح مواقف کنارینه کندونك وافرسؤاللرین یازوب
حسن چلبی مواقفه حاشیه سنك اکثرین بوندن اخذ ایتمش (٢١) منلا احمد پاشا ابن منلا خضر بك فاضل کامل
ومتواضع ومحب فقرا ایدی صحن مدرسه لرینك بری ابتدا بوکا ویریلوب یکرمی یاشندن اکسك ایدی برادری
سنان پاشا وزارتدن بودخی مدرسهٔ صحندن عزل اولندقده بوکا اسکوب قضاسیله مدرسه سی ویریلوب سلطان
بایزید جلوسنده ادرنه ده جفته مدرسه لرك بریسی بعده مدرسهٔ صحن بعده بروسه فتواسی یوزاقچه وظیفه وشهر
قرینده برکوی تیمارله ویریلوب طقوز یوز یکرمی یدیده وفات ایتدی بروسه ده مدرسه یاپوب کتابلر وقف ایتمشدر
(٢٢) منلا صلاح الدین مدرس ایکن شهزاده سلطان بایزیده خواجه نصب اولنوب بودخی شرح عقائد
بعده منلا خواجه زاده نك هدایة الحکمه شرحن اوقودوب انکچون هر برینه بر لطیف حاشیه یازوب بعده
بروسه سلطانیه سنه مدرس اولدی عالم عامل ومبارك نفس صالح کامل ایدی (٢٣) منلا عبد القادر حمیدی
نیجه فضلادن اوقیوب خیالی چلبی ایله شریك اولوب بعده بعض مناصب تصرف ایدوب پادشاهه خواجه
ومصاحب ومقبول اولوب وزیر مکریله عزل اولنوب صله سنه کیدوب آز زمانده خسته اولوب وفات ایتدی
عالم فاضل اولوب لکن کندویه عظیم زعمی وار ایدی (٢٤) منلا علی بن یوسف ابن مولانا فناری تازه لکنده
عجمه واروب تحصیل وتکمیل علوم ایدوب سلطان محمد جلوسی اوائلنده رومه کلوب بروسه ده مدرسهٔ مناستر
بعده مدرسهٔ مرادیه بعده بروسه قضاسی بعده قاضی عسکرلك ویریلوب بونك همتیله علما مانند هما اوج
همایه پروازوواصل انواع اکرام واعزاز اولدیلر * اون ییلدنصکره عزل اولنوب سلطان بایزید جلوسنده روم ایلی
قاضی عسکرلکی ویریلوب سکز ییلدنصکره عزل اولنوب بروسه ده ساکن اولدی کمال تحقیق وتدقیق ایله
درس وشغلده غایتده چالشوب کیجه دوشکده اویومیوب اللندن کتاب دوشمیوب اویقوسی کلدککده دیواره
طیانوب اویاندقده اللنده طوتدیغی کتابه مطالعه ایدردی * کافیه یه شرح یازمشدر بعض مشایخك خلوتنه
کیروب تصوفدن ذوق عظیمه واصل اولمشدی طقوز یوز اوچده وفات ایتدی (٢٥) منلا حسن چلبی ابن محمد
شاه فناری فاضل کامل اولوب اوقاتن علم وعبادته توزیع ایدوب مشایخله مختلط ایدی ادرنه ده حلبیه ده
مدرس ایکن مصرده بر فاضل کامل مغربیدن مغنی اللبیب اوقومغه واروب اوقویوب حج ایدوب کلدککده
ازنیقده مدرسه بعده صحن مدرسه سی ویرلدی * مدرسه حجره سنده ساکن اولوب عبا وشمله دلبند کیوب بش
وقتی جامعده جماعتله قیلوب سلطان بایزید زماننده سکسان اقچه اوتوراق ایله بروسه ده ساکن اولدی مطوله
وشرح مواقفه وتلویحه بر بی نظیر حاشیه یازمشدر (٢٦) منلا مصطفی بن منلا حسام علوم شرعیه ده
غایت ماهر وصالح واهل سلوك ایدی بعض مدارسه بعده بروسه سلطانیه سنه مدرس بعده بروسه ده
مفتی اولدی تلویحه وصدر الشریعه یه بر حاشیه یازوب ترکیده خصوصا عربیده منشئ کامل اولمغین یازدیغی
مکاتیبی جمع ایدوب بر لطیف کتاب ایتمشدر (٢٧) منلا محیی الدین که اخوین دیمکله مشهور ایدی علوم کثیره
تحصیلندنصکره بعض مدارسه بعده صحنه مدرس اولدی حاشیهٔ تجریده حاشیه وبعض رساله یازمشدر (٢٨)
قاضی زاده منلا قاسم نیجه علمادن بعده منلا خضر بکدن علوم کثیره تحصیل ایدوب ذکی ومشغول وصالح
وعابد وحمید الاخلاق ومحب فقرا ایدی تیره ده مدرس ایکن سلطان محمد صحن مدرسه لرینك برین بعده بروسه
قضاسن بعده ینه صحن مدرسه سن ویروب سلطان بایزید تختنه کچدککده جبرله بروسه قضاسن ویروب سکز یوز
طقسان طقوزده وفات ایتدی (٢٩) منلا محیی الدین که مغنیسا اوغلی دیمکله مشهوردر علمادن اوقویوب منلا
خسرولك غایت مقبول شاکردی ایکن بر طریقله پادشاهك معلومی اولمغین محمود پاشا مدرسه سی بنا اولندقده
ابتدا بوکا ویروب اول درسنه منلا خسرو وخطیب زاده ونیجه فضلا حاضر اولوب تمام اولدقده منلا خسرو
رومده ایکی درس کوردم بری محمد شاه فنارینك اول درسی ایکنجی بودیو مدح ایتدی * بعده صحن مدرسه سی
بعده استانبول قضاسی بعده قاضی عسکرلك بعده صحن مدرسه سی بعده وزارت ویریلوب بعده عزل اولنوب
ایکیوز اقچه وظیفه تعیین اولندی * سلطان بایزید زماننده قاضی عسکرلك ویریلوب اوحالده ماه رمضانده

وفات ایتدی (٣٠) منلا حسام الدین تبریزدن کلوب مفتی منلا فخر الدین عجمینك ام ولدنی نکاحلمغین
ام ولدیمکله ملقب ومشهور ایدی * فاضل واهل عزلت وتقوی اولوب علم وعبادته مشغول ایدی غایت
چوق کتابلری اولوب اکثرنی سرتاپا تصحیح وفوائد ایله تحشیه ایتمشدی بعض مدرسه دنصکره پادشاه بوکا صحن
مدرسه سن ویروب سلامت فطرت وصلاحیته مائل اولمغین ایوبه کیدرکن بونك اوی اوکندن کچدکچه بودخی
شربت چیقاروب پادشاه بونك الندن الوب ایچوب سلام ویروب کیدردی * ودائما احسانلر ایدردی برکون
پادشاه سفره کیدرکن یولده بعض علما (یا ایها الذین آمنوا آمنوا بالله ورسوله) آیتنده مؤمنلره ایمان
امر اولنمقده حکمت ندردیوب پادشاه دخی بوکا حکمتن بیان ایله دیدکده اشبو چالنان طبللر جواب ویرر
دیوب طبللرنه دیردیدکده دم دم دیر (آمنوا بالله ورسوله) دن دخی مراد * دوموا علی الایمان * دیمکدر دیمکین
پادشاه غایتده تحسین ایتدی فضل وذکاسی بویله ایکن (اهل الجنة بله) مفهومنجه امور دنیاده غافل اولمغین
قولاغوز اولدیغچه صحنده مدرسه سی فنغیسی ایدوکن یا کاوب یانده اولان مدرسه لرك برینه کیروب
بنه دونردی بعده ایاصوفیه مدرسه سی ویرلدی (٣١) منلا معرف زاده نیچه علمادن بعده منلا خضر بکدن
اوقویوب مدرس ایکن سلطان بایزیده خواجه اولدقده غایتده مقبول ومعظمی ومعزز ومکرمی اولوب
اشبو منلایه مقارن اولمسم عقیده مصحیحه اولمزدی دیوب مزبور منلا آخر عمرنده اعمی اولدقده پادشاه بونی
مصاحبلکدن دور ایتمدی (٣٢) منلا یرالوجه محیی الدین مدرس ایکن ادرنه یه قاضی اولوب حسن سیرتی
اولمامغین عزل بعده سلطان بایزیده خواجه بعده ایکیوز اقچه وظیفه تقاعدله عزل اولندی شرح عقائده
حاشیه یازمشدر (٣٣) منلا بهاء الدین فاضل کامل شدید الذکا وقوی الطبع واوقاتی علم وعبادته مصروف
ایدی * پدری حاجی بیرام سلطانك خلفاسندن شیخ لطف الله اهل ارشاد وانتباه ایدی مزبور منلا خواجه
زاده نك معیدی ایکن بالی کسریده مدرس بعده بروسه ده مدرسهٔ یلدرم خانه بعده استانبولده صحنه مدرس
اولوب بعده مغنیسا اوغلی پادشاه قاضی عسکرلکدن عزل وبونك مدرسه سن اکاویروب بوکا نه مدرسهٔ
یلدرم خانی ویردی بعده مدرسه یی براغوب بالی کسریده عزلت ایدوب سلطان بایزید ادرنه ده مدرسه یاپدردقده
بوکا ویردی وفاتش فی سنه سکزیوز طقسان بش (٣٤) منلا سراج الدین منلا کستلی وخواجه زاده دن
اوقیوب بعض مدرسه ده مدرس ایکن صحن مدرسه سی ویریلوب مسائل جمیع علومی واکثر قصائد واشعار
عربیه یی حفظ ایتدی فن انشا ونظم عربیده دخی ماهر اولمغین پادشاه بونی نشانجی ایدوب کنج یاشنده وفات
ایتدی (٣٥) منلا کوپلو اوغلی محیی الدین علمادن اوقویوب فضلله مشهور اولدی بعض مناصبدنصکره
قاضی عسکر بعده معزول اولدی ایکی همشیره سنك برینی سنان پاشا الوب محمد آدلو اوغلی اولدیکه محمود پاشا
مدرسه سنه مدرس بعده بعض بلاده قاضی بعده معزول وتازه لکده وفات ایتدی * برینی دخی کمال پاشا اوغلی
سلیمان چلبی آلوب احمد شاه آدلو اوغلی اولدیکه مفتی ثقلین ومشهور خافقین اولان کمال پاشازاده اودر (٣٦)
منلا ولدان که اسمی محمددر علمادن اوقویوب کلیبولی قاضیسی ایکن وزیر محمود پاشا بونك نجابتن کوروب
پادشاهه تربیت ایتمکین کتوریلوب قاضی عسکر خسته اولمغین قائممقام قیلنوب نیچه زمان عرضه کیردکده
پادشاه بونك ادب وذکاو بصیرتن بکنمکین بروسه ده پدری مدرسه سن بعده بروسه قضاسن ویروب بعده عزل
ایدوب سلطان بایزید تختنه کچدکده بونی اناطولی یه قاضی عسکر ایدوب بعده منلا وفات ایتدی * زمان
حکومتنده خوش سیرت وپاك سریرت اولوب قوت فراستله حقله باطل بینن فرق ایدردی (٣٧) احمد پاشا
ابن ولی الدین الحسینی علمادن اوقویوب فضل عظیمه واصل اولدقده مرادیه یه مدرس بعده قاضی عسکر اولوب
بعده پادشاه بونی کندویه خواجه ودائما مصاحب بعده وزیر ایدوب بعده انجنوب عزل ایدوب بعد زمان
(نظم) قول خطا قیلسه نوله عفو شهنشاه قنی * طوتالم ایکی الم قانده ایمش قانی کرم * بیتنی مشتمل اولان
کرم قصیده سنی کوندردکده بعض سنجاقلر ویروب عاقبت بروسه بکلکنده وفات ایتدی * پرفضائل ومعارف
اولوب ترکی بی نظیر دیوان اشعاری واردر * قصائد عربیه ده ماهر اولوب قصائد ترکیه ده خود سلطان جمیع
شعراء دیار رومدر اشبو ابیات منلا خضر بك مرحومك عربی قصیدهٔ مستزاده سنه دیدیکی نظیره دندر
(نظم) یارامی قلبی بسهام اللحظاتی * هیهات نجاتی * مازلت فداءلك روحی وذواتی * من قبل مماتی *

نمقت الی بابك یاقرة عینی * بالدمع كتابا * اشهدت علی الوجد مدادی ودواتی * سل من عبراتی * كم تحرق
احشای وفی فیك زلال * والشارب منه * یحكی خضرا مورده ماء حیاتی * لافی الظلماتی (٣٨) ابراهیم
پاشا ابن خلیل پاشا ابن ابراهیم بن علی بن جندره لو قره خلیل * پدری واجدادی دردی دخی سلاطین عثمانیه یه
وزیر اعظم اولدقلری بو قاروده بحثشدر * پدرنی سلطان محمد عزل وحبس وقتل ایتدكده بونی ادرنه قضاسندن
عزل ایدوب خلق ایچنده خوار اولمغین علمایه دانشمند اولق ایستدكده پادشاه خوفندن قبول اولنموب (نظم)
الدهر دولاب یدور * فیه الشرور مع السرور * بینا الفتی فوق السما * فاذا به تحت الصخور * مفهومنجه بروسه ده
یلدرم خان متولیسی بعده تفتیش ومعزول بعده بروسه ده محتسب بعده برشیخه مرید اولوب بعده شیخ
ایله استانبوله واراماشهزاده سلطان بایزیددن غافل اولمه دیمكین واروب بونكچون سلطان محمدنه ایسترسه
ویراسون دیوب اماسیه قضاسن ایستدكده پادشاه بونی تسفیه ایدوب لكن ویروب واردقده اماسیه بكی سلطان
بایزید بكا محبة كادلك یلورم دیوب وعده لر ایدوب آز زمانده عسكره تخته كچدكده منلا كستلی یی روم ایلی
قاضی عسكرلكندن عزل وبونی نصب ایدوب بعده وزیر اعظم ایدوب بو دیر بی خبر بد سیرده حكدیكی آفات
ومخافاته مكافات اولدی * قضا ووزارتنده سلوكی مقبول خلق اولوب وزیر ایكن مطبخنده هر كون اللیوز نفر
فقیره طعام ویریلوردی وفات ایتدكده همان سكز بیك اقچه سی بولندی (٣٩) منلا مصلح الدین یار حصاری
علمادن بعده خواجه زاده دن اوقیوب مراد پادشاه مدرسه سنه بعده صحن مدرسه سنه مدرس اولوب جمیع
علومده فاضل اید وكنه زماننده كی علما معترف ایدیلر * سلطان بایزید زماننده بوكا استانبول قضاسی تكلیف
اولنوب ایستمدكده پادشاه بوكا بن بیلورم سن مستحقسن سندن غیری قاضی ایدرسم الله تعالینك امرنه عاصی
اولمش اولورم سندن تضرع ایدرمكه قبول ایده سن دیو خطهایون كوندرمكین ناچار اولوب اون ییله دك غایت
اعلا قاضیلق ایدوب ظلمه طائفه سی بوندن عظیم قورقارلردی * وفات ایتدكده مسجدنده دفن اولندی فی سنه
طقوز یوز اون بر (٤٠) منلا یوسف كرماستی علمادن بعده خواجه زاده دن اوقیوب علوم عربیه وشرعیه ده
ماهر اولدقده بعض مدارسه بعده صحنه مدرس بعده بروسه یه بعده استانبوله قاضی اولدی * اجراء حقده سیف
صارم ومصداق (لا یخاف فی الله لومة لائم) ایدی * بر كون مسجده كوچلك دابنده له واروب چیقدقده وزیر
اعظم چاغرتمغین اوحالله و اروب وزیر سن بن صوردقده خالق خدمتنه بو هیئتله وارمشیدم مخلوق ایچون تغییر
هیئت ایتمكه نفسمده رخصت بولمدم دیمكین وزیر حظ ایدوب پادشاهه دیو ویردكده وافر بخششلر كوندردی
مطوله حاشیه ووقایه یه شرح وعلم اصولده وجیز آدلو متن وعلم معانیده بر كتاب یازمشدر * مكتبی قربنده مدفوندر
(٤١) اشرف زاده منلا خواجه زاده دن وافر اوقیوب بعده منلا علی طوسی یه معید اولوب فضائلی آفاقه
منتشره ومشتهره اولدی * مسائل جمیع علومدن بر مسئله بونك قتنده مشكل ومشتبه اولمیوب اعجوبه زمان
ونادرهٔ اوان ایدی كندیدن مرویدركه پدرم بكا امر ایتمشدیكه هر علمدن بر متنی معناسیله اوقومزدن مقدم
مجرد الفاظن حفظ ایدم بندخی امریله عمل ایتمكین جمله علوم بكا دفعة واحدة معلوم مدرك ایدی * بعده تصوفه
میل ایتمكین صوفیونه قارشوب بعده سیاحته میل ایدوب قلندرلر بوكا تابع اولوب بونی جبر وقهرله بیله
كزدیروب اللرندن قورتلیوب زمان كثیرا انلرله ممالك كزوب وفات ایتدی * علمه شغلدن فراغت ایتمش اولیه ایدی
فضلای سلف یادنی خلقه اونوتدرردی دیمشلر * فسبحان من اقام العباد فیما اراد (٤٢) منلا عبد الله اماسی
فضلادن اوقویوب علوم شرعیه وعربیه ده ماهر وعابد وزاهد وعارف وصاحب كرامات ایدی اماسیه ده
سلطان بایزید مدرسه سنده مدرس ایكن وفات ایتدی * بونك علمندن چوق كسنه منتفع اولدیلر (٤٣) حاجی
بابای طوسی علوم شرعیه وعربیه ده كامل اولوب درسه مشغول اولمغین بوندن چوق كسنه منتفع اولدیلر
كافیه اعرابی مصباح اعرابی قواعد اعراب شرحی عوامل شرحی یازوب هربری مشهوردر (٤٤) منلا ولی
الدین قرمانی علوم نافعه ده غایت ماهر اولوب كاهی وعظ ایدوب خلق منتفع اولوب وعظده كندویه حال غالبه
ایدردی * مخلصی نظامی اولان صاحب دیوان بر تازه او غلینك تركی قصائد وغزلیاتی استانبولده مشهور
ومقبول اولدقده سلطان محمد انی چاغردوب اودخی استانبوله كیدركن یولده وفات ایدوب بیر عزیز كاهی
وعظده مناسبتله بعض اشعارنی اوقویوب محكم اغلیوب خلق دخی اغلشورلردی (٤٥) منلا علی فناری

مشهور عالم اولان منلا فناری نسلندن کلادر منلا علی طوسیدن اوقویوب بعض مدرسه‌لره بعده صحنه
مدرس اولوب بعده بروسه‌یه قاضی بعده اناطولی قاضی عسکری بعده معزول اولوب سلطان بایزید زماننده
وفات ایتدی * فقه واصولی عالم وعلوم عربیه وعربی انشاده غایت ماهر اولوب شرح مفتاحه حاشیه
یازمشدر (٤٦) منلا قره سنان فضلادن اوقویوب بعض مدارسه مدرس اولدی * علوم عربیه‌ده ماهر اولوب
شافیه‌یه ومراحه وصدر الشریعه‌یه وعلم هیئتده ملخص چغمینی‌یه بر شرح یازمشدر (٤٧) منلا مصلح
الدین بن زکریا بن آی طوغمش قرمانی * کندو ولایتی علماسندن بعده مصره واروب علماء عربدن اوقویوب
رومه کلدکده مصباح شرحی ضوءه حاشیه ومقدمهٔ ابو اللیثه توضیح آدلو بر مقبول شرح یازدی (٤٨) منلا
شمس الدین که دنقوز دیرلردی بعض مدارسه مدرس بعده بروسه‌ده یلدرم خان مدرسی اولدی * متن مراحه
ومقصوده بر شرح وشرح آداب بحثه بر حاشیه یازمشدرکه هر بری مشهور ومقبولدر (٤٩) منلا مصلح
الدین که غایتده سموز وقرمزی بکزلو اولمغین قزل قاتر دیرلردی جمیع مسائل علومی الفاظیله حافظ اولوب هر کون
اون کتاب معتبردن درس دیوب غایت مجد وساعی ایدی * بروسه‌ده مناستره بعده استانبولده صحنه سلطان
بایزید زماننده ینه مناستره بعده ادرنه‌ده مدرسهٔ مرادیه‌یه مدرس اولدی (٥٠) حکیم قطب الدین دیار عجم
ملوکندن برینک وزیری ایکن فترتدن رومه کلوب فاضل وصالح وعلم طبده غایتده ماهر اولمغین پادشاه
بوکا کونده بشیوز اقچه وآیده یکرمی بیک اقچه وظیفه تعیین ایدوب دائما بخششلردخی ویرردی (٥١) حکیم
شروانی عجمدن کلوب فاضل ذوفنون وطبیب حاذق وفضیلتده فایق اولوب پادشاهک مقبوللرندن اولدی
(٥٢) خواجه عطاء الله عجمدن کلوب علم طب وعلوم عقلیه وشرعیه‌ده ماهر ایدی (٥٣) حکیم یعقوب
یهودی ایکن علم طبده حددن بیرون ماهر اولمغین پادشاه بونی دیوانده دفتردار ایدوب ایمانه کلدکده وزیر ایتدی
شقایقده بونک طبده کمال مهارتنه متعلق غرائب یازلمشدر (٥٤) حکیم لاری عجمدن کلوب طبده ماهر
اولمغین پادشاهه طبیب اولدی (٥٥) حکیم عرب دیار عربده تحصیل وتکمیل علم طب ایدوب رومه کلدکده
اسکوبده بربک بوکا عظیم رعایتلر ایدوب طبده کمال مهارتی شایع اولمغین پادشاه کتوردوب رعایتلر ایتدی کریم
وصالح کمسنه ایدی (٥٦) التونجی زاده عابد وزاهد وپیر نورانی وطبیب حاذق اولمغین پادشاهک التفات ورعایتنه
مظهر اولمشدی (٥٧) منلا سراج عجمده ملوک وامرانک مقبولی ایکن فترت ظهورنده قاچوب بروسه‌یه
کلدکده قاضیسی منلا علی فناری عجمده بونکله آشنا اولمغین پادشاهه تربیت ایدوب استانبولده جامع
دخی تمام اولمغین پادشاه بونی یومی اللی اقچه ایله خطیب ایتدی * علم بلاغتده کامل وخوب نفسلکده زماننک
داوودی دیمک قابل ایدی * دیار رومه اول واخر بونک نظیری کلمامشدر (فصل) مرحوم سلطان محمد خان
زماننده اولان کبار مشاهیر مشایخ بونلر ایدیکه (١) شیخ آق شمس الدین اسمی محمد بن حمزه اولوب شیخ شهاب الدین
سهروردی نسلندندر شامده طوغوب پدریله رومه کلوب تحصیل وتکمیل جمیع علوم ایتدکده قصبهٔ عثمانجقده
مدرس بعده فارغ اولوب حاجی بیرام سلطانه مرید وواصل مراد اولوب کرامات علیه سنه نهایت یوقدر نباتات
بوکا بن فلان مرضه دوایم دیو سویلر ایکن علم طبده حددن بیرون ماهر اولوب کتابلر یازدی کوینک قصبه‌سنده
ساکن ایدی * استانبول فتحنه کلوب کرامتلر کوستروب بعد الفتح ینه کتدی تصوفده نور آدلو رساله وبر رساله
دخی یازمشدرکه کبار اولیاء عارفیندن اولوب شقایقده احوالی تفصیل اولنمشدر (٢) مصری اوغلی شیخ عبد
الرحیم قره حصارده طوغوب شیخ آق شمس الدیندن تحصیل تصوف ایدوب وحدت آدلو کتاب یازدی (٣)
صراف اوغلی شیخ ابراهیم سیواسی شافعی آق شمس الدیندن تکمیل تصوف ایدوب اطوار سلوکده کلزار آدلو
کتاب یازدی استغراقی غالب ایدی سکز یوز سکسان یدیده وفات ایتدی (٤) شیخ شامی که اسمی حمزه در آق شمس
الدین خلفاسندن اولوب انک وفاتندنصکره ارشاده مشغول اولمغین چوق کمسنه منتفع اولدیلر (٥) عطار زاده
شیخ مصلح الدین بودخی آق شمس الدین خلفاسندن اولوب آنک وفاتندنصکره ارشاد خلق ایدردی (٦) شیخ
سعد الله ابن آق شمس الدین شیخک بیوک اوغلی اولوب علوم ظاهره‌یی کبار علمادن اوقیوب ماهر ومشتهر اولدقده
تصوفه سلوک ایدوب ارشاد خلقده پدرنه قائم مقام اولدی (٧) شیخ فضل الله بن آق شمس الدین بودخی علمادن
تحصیل وتکمیل ایتدکده پدرینک خلفاسندن اولان شیخ شامیدن تحصیل تصوف ایدوب ولی الله اولدی

٨ شیخ

(٨) شیخ امر الله بن آق شمس الدین کبار علمادن اوقویوب بروسه ده متولی بعده اللی اقچه وظیفه ایله متقاعد اولدی عارفیندن ایدی (٩) شیخ حمد الله بن آق شمس الدین که حمدی چلبی دیرلر ایدی پدرینک اصغر اولادی ایدی فاضل وزاهد وتصوفده عارف وکامل واهل عزلت ایدی ترکی نظمده حددن بیرون ماهر اولوب مشهور ومقبول عالم اولان یوسف وزلیخا ولیلی ومجنون ومولد رسول علیه السلام قصه لرین نظم ایتمشدر (١٠) شیخ مصطفی بن وفا که شیخ وفا دیمکله مشهور عالم اولوب شیخ عبد اللطیف قدسیدن تکمیل طریق ایدوب ارشاده مأذون اولدی جمیع علوم ظاهره وباطنه ده حددن بیرون ماهر ومشتهر وکامل ومناقب علیه سی مستقل کتابه متحمل اولوب شقایقده اجمال اولنمشدر * کبار اولیاء عارفیندن واکثر اوقاتن خلوت وعبادته صارفیندن ایدی * دریادن حجه کتدکده ردوس کافرلری بونی اسیر ایدوب قرمان اوغلی ابراهیم بک صاتون الدقده استانبوله کلدی اصلده قونیه در (الی رحمة ربه) تاریخ وفاتیدر (١١) شیخ حاجی خلیفه اسمی عبد الله در قسطمونیه دندر جمیع علوم ظاهره یی بعده علوم باطنه یی تکمیل ایدوب کبار مرشدین وعارفیندن اولدی مناقب وکراماتنه نهایت یوقدر رجسیم کسنه ایدی وفاتی فی سنه سکز یوز تمش درت (١٢) شیخ سنان قزوینی سابقا ذکر اولنان شیخ تاج الدین قرمانی خلفاسندندر غایتده اهل زهد وورع عزیز عارف بالله ایدی (١٣) شیخ مصلح الدین قوجوی عالم عارف بالله اولوب زهد وورعی حددن زیاده ایدی وزرا بونک زیارتنه کلدکلرنده ایتدکلری مظالمی یوزلرینه اوروب محکم قاقیوب آنلر دخی توبه ایدوب الن اوپوب کیدرلردی استانبولده مسجدی قربنده مدفوندر (١٤) شیخ مصلح الدین ابصلاوی فاضل وزاهد واهل عزلت اولوب ابصاله ده ارشاده مشغول ایدی (١٥) شیخ محیی الدین قوجوی علوم ظاهره یه مشغول ایکن شیخ پیری خلیفه یه مرید بعده تکمیل تصوف ایتمکین ارشاده مجاز اولوب استانبولده متوطن وارشاده مشغول اولوب مسجد وتکیه سی قربنده مدفوندر اهل ظاهر وباطن صاحب عزلت وکرامات عزیز ایدی (١٦) شیخ سلیمان خلیفه علوم ظاهره ده کامل اولدقده شیخ تاج الدینه مرید وتحصیل مراد وارشاده مجاز اولدقده استانبولده ساکن اولوب اهل واولاددن مجرد اولمغین عبادته چالشوب نیچون ارشاد ایتمزسز دیدکلرنده حق طالب بوله مزم دیر ایدی (١٧) شیخ عبد الله الهی اناطولیده قصبهٔ سماوندر استانبوله کلوب علمه شغل ایدوب بعده عجمه کیدوب آنده تحصیل علوم ایدوب بعده سمرقنده واروب خواجه عبید الله نقشبندی حضرتلرندن تحصیل وتکمیل تصوف ایدوب رومه کلدکده روم ایلنده ینکیجهٔ وردار قصبه سنده توطن ایتدی غایتده متواضع وملک خصلت (ع) عارف واصل مقصدی حاصل مرشد موصل * اولوب مناقبی شقایقده مذکوردر * بو حقیرلک لام جده سنک جدی اولان حضرت امیر بخارینک شیخیدر قدس الله سرهما (١٨) شیخ علاء الدین خلوتی عجمده اون بیک نفر مقداری مریدی واحبابی اولان سید یحیی شروانی خلفاسندندر جذبهٔ عظیمه ونفس مؤثر صاحبی اولوب بعضلره بر نظر ایتمکله بعضلرک قولاغنه سویلمکله آنلره دخی جذبه حاصل اولوردی * استانبوله کلدکده خواص وعوام بوکا اقبال ایتمکین پادشاه بونک سلطنتی احتمالندن خوف ایدوب آخر شهری تشریف ایتمک امر ایتمکین کیدوب لارنده ده وفات ایتدی (١٩) شیخ حبیب قرمانی شرح عقائد اوقورکن سید یحیی شروانی یه واروب اون ایکی ییل طوروب تکمیل تصوف ایتدکده اجازتله رومه کلوب کزوب کبار مشایخ رومه بولشوب جمله دن انقره ده بر زمان طوروب دائما حاجی بیرام سلطانه واروردی کشف قلوبه مالک عزیز اولوب اصلایاتوب وطیانوب اویومز ایدی اماسیه ده مدفوندر (٢٠) شیخ مسعود مدرس ایکن فراغت وشیخ علاء الدین مذکوره مرید واندن تحصیل مراد ایدوب بعده ادرنه ده ساکن وارشاده مشغول اولدی * صاحب جذبات وکرامات عارف بالله اولوب عابد مجد ومجاهد ایدی (٢١) شیخ محمد که منلا جمال الدین اقسرایی نسلندن اولوب چلبی خلیفه دیرلردی معانی اوقورکن تصوفه سالک اولوب نیچه مشایخه مقارن اولوب عظیم ریاضتلر چکوب واصل مراد اولدی * عزیزی سلطان بایزید استانبولدن طاعون دفعنه دعا ایچون قرق کسنه ایله حجه کوندردکده کیدرکن یولده وفات ایدوب بحکمة الله او دفعه ده طاعون بالکلیه کسلوب برقاچ ییله دک دخی قلت اوزره اولور اولدی * شقایقده نیچه کراماتی مذکوردر (٢٢) شیخ سنان حالا استانبول اطرافنده بونک اسمیله مشهور اولان قریه ده ساکن ایدی عالم وزاهد ومرشد کامل اولوب چوق

كمسنه يى تكميل ايتدى اعلى الله درجاتهم فى دار النعيم وشرفهم بلقاء وجهه الكريم

(باب ثامن در احوال سلطان بايزيد خان بن سلطان محمد خان عليهما الرحمة والغفران)

(نظم) شهى كزروى او دولت پديد است * پناه خلق سلطان بايزيد است (نثر) ولادتش فى سنه ٨٥١
ياخود فى سنه ٨٥٦ جلوسش فى يوم الاحد ٢١ ربيع الاول ياخود فى يوم السبت ١٨ ربيع الاول سنه
٨٨٦ مدت سلطنتش سنه ٣١ مدت عمرش سنه ٦٧ ياخود سنه ٦٢ وفاتش در راه ادرنه بعد از فراغت
از سلطنت فى ربيع الاول سنه ٩١٨ شهزاده ايكن سنجاغى اماسيه ايدى غايتده صالح وعابد ومشايخه محب
ومعتقد اولوب پادشاه اولدقدنصكره مفتى ابو السعود افندينك پدرى شيخ ياوصى ديدكارى شيخ محيى الدين
الاسكليبى نام عزيزك مريدى اولوب انك تكيه سنده قرق كون خلوته كيرمشدر (فصل در اولاد مرحوم
پادشاه) (١) سلطان عبد الله جمله برادرلرينك اكبرى اولوب جدى سلطان محمد خان زماننده صارخان بكى
اولمشدر سكز يوز سكسان سكز رمضاننده وفات ايدوب بروسه ده مدفوندر (٢) سلطان شهنشاه سكز يوز التمش
بشده طوغوب ولايت قرمان بكى ايكن طقوز يوز اون يديده قونيه ده وفات ايدوب بروسه ده مدفوندر وفاتنه
لطيف مرثيه ديمشدركه بندى بودر (نظم) بكار كالك فغان ايده لم شاهمزقنى * سلطان تخت قونيه
شهنشاهمزقنى (نثر) محمد آدلو براوغلى قرمانده نيكده بكى ايديكه سلطان سليم خان تخته چقدقده قتل
اولنمشدر (٣) سلطان احمد سكز يوز يتمشده طوغوب حسن خصال وكرم بركمال اهلى اولوب لكن عيش ونوشه
مشغول قاصر التدبير اولوب پدرى تخته چقدقده اماسيه سنجاغن ويرمشدى * مراد علاء الدين سليمان عثمان
آدلو اوغللرى اولوب بونلرك عاقبت حاللرى وسلطان احمدك طقوز يوز يكرميده شهيد اولديغى برادرى سلطان
سليم بابنده ذكر اولنور (٤) سلطان علمشاه صارخان بكى ايكن طقوز يوز سكزده وفات ايتدى بروسه ده
مدفوندر عثمان شاه آدلو اوغلى اولوب كانقرى بكى ايكن قتل اولنديغى سلطان سليم بابنده كلور (٥) سلطان
قورقود سكز يوز يتمش ايكيده يادرتده طوغوب اصناف اوصاف كمالده بى مثال وجامع محاسن خصال ايدى
علوم متداوله ده تعمق خصوصا شرعياتده تفوقى اولوب فقهده مذاهب ائمه جمعنه متعلق بركتاب لطيف
تأليف ايتمشدر * علم موسيقيده دخى غايت ماهر ايدى صارخان بكى بعده ولايت تكه بكى اولوب بعده پدرنه
كوسمكين مصره كيدوب اندن چ ايدوب ينه پدرى رضاسى ايچون كاوب سنجاغى مقرر قيلنوب عاقبت طقوز
يوز اون طقوزده سلطان سليم خان زماننده شهيد اولديغى اشاغيده كلور بروسه ده مدفوندر (٦) سلطان سليم
خان حكمت رب قادر اكبر ايله سلطنت بوكا ميسر اولمغين احوالى باب مستقلده بيان اولنور (٧) سلطان محمود
سكز يوز سكسانده طوغوب اولا قسطمونى يه بعده صارخانه بك اولوب طقوز يوز اون اوچده وفات ايدوب
بروسه ده مدفوندر * مربىء اهل كمال اولمغين دركاهى اصحاب معارفله مالامال اولوب حتى سلطان شعراء روم
اولان نجاتى بك مرحوم سنجاقده بونك نشانجيسى ايدى وفاتنه مرثيه ديمشدركه بندى بودر (نظم)
صارخان ولايتى شهى محمود خان قنى * زين الملوك ومفخر شاه جهان قنى (نثر) اورخان موسى امير نام
شهزاده لرى قالمشدركه عملرى سلطان سليم خان تخته چقدقده قتل اولندقلرى اشاغيده ذكر اولنور (٨) سلطان
محمد سكز يوز سكسان طقوزده طوغمشدى كفه ولايتنده بك ايكن طقوز يوز اونده وفات ايدوب ميتى بروسه يه
كتورلمشدر (فصل در وزراء مرحوم پادشاه) (١) اسحاق پاشا سلطان مرادك خاص قوللرندن اولوب انك
زماننده وزير اولوب سلطان محمد زماننده محمود پاشايه ينه وزير اعظم اولوب سلطان بايزيد جلوسنده ابقا ايدوب
سكز يوز سكسان سكزده پيرلك ضعفندن سلانيك سنجاغى اوجاقلق ويريلوب انده وفات ايتدى (٢) مصطفى
پاشا واياس پاشا پادشاهك سنجاقده لالاسى ايكن جلوسده دخى وزيرى اولوب سلطان جم عسكريله جنكه
كوندرلدكده بروسه ده اوق طوقنوب وفات ايتدى * جمله التى آى وزير اولمشدر (٣) كدك احمد پاشا غايتده
عاقل ومدبر كامل ايدى سلطان محمد زماننده وزير اولوب وافر غزا ايدوب عاقبت عزل اولنوب روم ايلنده
اولونيه سنجاغى ويريلوب جزيره پوليه نك فتح وتسخيرينه سردار نصب اولنمغين واروب فتح ايدوب بعد زمان كاوب
پادشاهه سلطان جم جنكنده بولنوب شجاعتى ظهور ايتمكين وزير اولوب سكز يوز سكساننده قتل اولندى
(٤) قاسم پاشا جزرى جلوسده نشانجى ايكن بر يلدنصكره وزير اولوب سكز يوز سكسان يديده اوچ يلدلك وزارتده

طوروب بعده وفات ایتدی * اهل علم وفضل ودرویش نهاد صاحب کرم وخیر وعدل ودادایدی (٥) داود پاشا سکز یوزسکسان یدیده یحیی پاشایرینه روم ایلی بکاربکیسی ینه او ییلده کدك احمد پاشا قتلنده وزیر اولدی آرزماند نصکره اون بش ییله دك وزیراعظم اولوب طقوز یوز ایکیده معزول بعده ایکی ییل دیمتوقه ده متقاعد اولوب وفات ایتدی * سابقا استانبولده جامع ومدرسه ومکتب وعمارت یاپوب غایتده مالدار اولمغین میراثنك همان نقودندن قاضی عسکره رسم قسمت دیو بطریق الصلح بش یوك اقچه ویریلوب املاك واسباب وتحف وسائر اموال محسوب اولمامشدر (٦) مسیح پاشا سلطان محمد وزراسندن اولوب بعد زمان عزل اولنوب پادشاه جلوسنده کاه وزیر کاه بعض سنجاقلره بك بعده ینه وزیر بعده عزل اولنوب بعده حجه واروب کلدکده اوچ ییله دك وزیراعظم اولوب طوپخانه صاتقه دن طوتشوب شوندرمکه واردقده برطاش اباغن قیروب ایکی کوندنصکره وفات ایتدی (٧) محمد پاشا ابن خضربك داود پاشا یرینه روم ایلی بکاربکیسی بر ییل صکره وزیر ایکی ییل صکره معزول وسلطان احمده لالا اولوب اون درت ییلدنصکره اماسیه ده وفات ایتدی آنده مدرسه وتکیه یاپمشدر تاریخ منلا ادریسده غضب پادشاهیله قتل اولندی دیو مذکوردر (٨) احمد پاشای فناری حضرت منلا فناری نسلندندر فاضل وصاحب معارف اولمغین سکز یوزسکسان سکزده نشانجی اولوب سکز یوزطقسانده مسیح پاشا عزلنده وزیر اولدی ایکی ییل صکره معزول وبروسه ده ساکن اولوب آنده وفات ایتدی (٩) ابراهیم پاشا ابن خلیل پاشا پدری واجدادی آل عثمانه وزیر اولدقلری یوقاروده کچمشدر پادشاه تخته کچدکده سلطان احمده بونی لالا سکز یوزطقسانده استانبوله قاضی عسکر طقسان برده وزیر بعده وزیر اعظم ایتدی * طقوز یوز بشده اینه بختی سفرنده وفات ایدوب عالم فاضل وعاقل ومدبر کامل ایدی استانبولده جامع ومدرسه یاپمشدر (١٠) اسکندر پاشا سکز یوز طقساندرتده روم ایلی بکاربکیلکندن وزیر اولوب اون ییل صکره عزل اولنوب بوسنه بکلکی ویریلوب سکز ییل غزا ایدوب بعده وفات ایتدی (١١) خادم علی پاشا عدله مائل عاقل وصاحب خیرات ایدی جلوسده قرمان بکاربکیسی بعده سمندره بکی بعده اسکندر پاشا یرینه روم ایلی بکاربکیسی بعده احمد پاشای فناری یرینه وزیر وسپاه عرب اوزرینه جنکه سردار بعده روم ایلنده برقلعه فتحنده سردارلق ایله موره سنجاغی ویریلوب طقوز یوز اون ایکیده وزیراعظم اولوب اناطولیده شاه قولی جنکنده شهید اولدی * استانبولده جامع ومدرسه وعمارت وایکی جامع دخی یاپمشدر (١٢) هرسك اوغلی احمد پاشا روم ایلنده بوسنه قربنده ولایت هرسك حاکمنك اوغلیدر سلطان محمد آلوب مسلمان ایدوب بعد زمان مقرب سلطان اولمغین سلطان بایزیدك شهزاده ایکن کریمه سی بوکا تزویج اولنوب جلوسده اناطولی بکاربکیسی بعده مصر عسکریله جنکده اسیر اولوب بعد زمان تخلص اولنوب کتورلدکده قپودان بعده ینه اناطولی بکاربکیسی طقوز یوز ایکیده وزیر یدی ییلدنصکره وزیراعظم اوچ آی دنصکره معزول وقپودان اولوب علی پاشا شهید اولدقده تکرار وزیراعظم اولوب بعده یکیچریلر بونك سراین یاغمغین معزول اولوب سلطان سلیم جلوسنده ینه وزیر اولوب عجم سفرندن دوندکده عزل اولنوب چوق زمان کچمدین وفات ایتدی * استانبول قربنده دیل دیدکاری دریا معبرنده جامع وعمارت ومسافرخانه یاپمشدر (١٣) یعقوب پاشا سلطان محمد زماننده قپو اغاسی ایدی جلوسدنصکره سرحدلرده بعض بکلکلر تصرف ایدوب خدماتی مشکور اولمغین روم ایلی بکاربکیلکی بعده آستانه ده درت ییل وزیر اولدی (١٤) داود پاشای ثانی سلطان محمد قوللرندن اولوب اهل معرفت اولمغین سکز یوز طقسان طقوزده نشانجی اولوب درت ییلدنصکره نیکه بولی بکی اولوب بش ییلدنصکره وزیر اولوب اوچ ییلدنصکره وفات ایتدی (١٥) مصطفی پاشا قپوجی باشی ایکن جم سلطانك احوالن یوقلامق ایچون فرنکستانده روما شهرنده ریم پاپایه کوندریلوب واروب خبر کتوردکده یا خود دلالتی بر صورتنده کوندرلدکده سلطان جمه ینا شوب زهرلو استره ایله جی تراش ایدوب قاچوب کلدکدن علی کل حال مقبول پادشاه اولوب روم ایلی بکاربکیسی بعده طقوز یوزیدیده وزیر اولوب سلطان سلیم خان جلوسنده سلطان احمد ایله متفقدر دیو بروسه ده قتل اولندی * استانبولده جامع ومدرسه وتکیه وعمارت یاپمشدر (١٦) یحیی پاشا سلطان محمد قوللرندن اولوب اواخر سلطنتلرنده روم ایلی بکاربکیسی اولوب بعد الجلوس عزل بعده ینه بکاربکی اولوب التی ییلدنصکره ولایت بوسنه سنجاغی بکی طقوز یوزیدیده اناطولی بکاربکیسی وپادشاهك

دامادی بعده روم ایلی بکلر بکیسی بعده وزیر اولدی * قصبهٔ اسکوبده جامع وعمارت وخان یاپشدر
(فصل در غزوات وفتوحات ومعظمات سائر واقعات) (جلوس) مرحوم سلطان محمدخان غازی
سفره عزم ایدوب اسکدار یقاسنده مال دپه سی قربنده قونمش ایکن وفات ایتمکین پادشاه خسته در طاپا
حمامه قومق استرلر دیو بهانه اولنوب تابوتی عربه ایله سرایه کچوریلوب شهزاده یه اولاق کوندریلوب یکیچریلر
طویوب شهره کچوب وزیر نشانجی محمد پاشانك سراین باصوب قتل ایدوب یهودیلراولرین یغما ایدوب شهر
بکیجیسی اسحاق پاشا نصیحتیله فتنه دفع اولوب جدی پاشنده سرایده اولان شهزاده سلطان قورقود باباسی
سلطان بایزید طرفندن وکالة ونیابة تخته کچوریلوب یکیچری یه ترقی وبخشش ویرلمکین غوغا باصلدی
اکرچه سلطان جمك دخی اوغوزجان آدلو براوغلی اسکی سرایده ایدی لکن اکثر اعیان وارکان سلطان بایزیده
مائللر ایدیلر برقاچ کوندنصکره پادشاه اماسیه دن کلوب سکزیوزسکسان التی ربیع الاولینك یکرمی برنجی
یوم الاحدده زینت وشوکت ایله اسکداردن شهره کچوب عظیم آلای اولوب ایرتسی سلطان محمدك
جنازه سی نماز ینه جمعیت اولنوب حضرت شیخ وفا امام اولوب تابوتی پادشاهله وزرا اموزلرنده کوتوروب
کندو جامعی قبله سنده دفن ایتدیلر * بعده وزرا وعلما وارکانه خلعتلر کیدریلوب جمله عسکره قانونله
ترقیلر وبخششلر ویرلدی (محاربهٔ جم) خبر جلوسی قرمانده سلطان جم ایشیدوب یولنی برادرینك
اوستنه خروج قصدیله وافر عسکر جمع ایدوب بروسه یه کلمکه عزم ایتدکده معجلا ایکی بیك یکیچری ایله ایاس
پاشا محافظه یه کوندرلدی در عقب پادشاه دخی اسکداره کچوب عسکر جمعنه قاتلنوب سلطان جم کدك
نصوح نام سردار ایله عسکر کوندروب بروسه ده صواشلوب شهر خلقی نصوحه معاونت ایتمکین پاشا واکثر
یکیچریان اسیر اولوب اوچنجی کونی سلطان جم کلوب تخته کچوب خطبه اوقودوب دخی عسکر جمع ایدوب
روم ایلی سزلك اناطولی بزم اولسون دیو منت ایچون اقربا وعلمادن آدملر کوندروب پادشاه رضا ویرمدکده
جم یکشهر صحراسنده جنك ایتمك ایچون واروب پادشاه دخی عسکر ایله واروب روم ایلنده محاربهٔ کفارده
اولان شجیع ومدبر نامدار کدك احمد پاشا کلوب ترتیب صفوف ایدوب سکزیوزسکسان التی ربیع الآخرینك
ایکنجی کونی یوم سبتده یکشهر ایرماغنك کنارنده وقت عصره دك حرب عظیم وضرب الیم اولوب تدریجله
عسکر جمدن فرقه فرقه آدملر کلوب پادشاهه تابع اولوب عساکر متفرقهٔ قرمان طاغلمغه باشلامغین
صیندی جم قدی خم اولمغین قاچدی چاق قونیه یه * جمله اموالی یغما النوب یولده اناغی دخی آت دپوب
بحد غم والم ایله کیدوب طوتیلان عسکری قتل اولنوب اردنجه پادشاه عسکرله هجوم ایتمکین جم غم مدغم
ویأس وندم ایله والده وکریمه وعیالن الوب اوچیوز قدر توابعیله حلبه بعده شامه واروب کلی رعایتلر اولنوب
غرهٔ شعبانده مصره واردقده استقبال وتعظیم اولنوب سلطان قایتبای ضیافت وانواع رعایت ایتدی
بو جانبده پادشاه قونیه یه واروب قرمان حکومتن سفرده کندو ایله بیله اولوب مغنیسا بکی اولان بیولك اوغلی
سلطان عبد اللهه ویروب استانبوله کلدی (جنك قرمانیان) قرمان اوغلی قاسم بك مرحوم سلطان
محمد زماننده اوزون حسنه قاچوب بعده آنك اوغلی یعقوب میرزانك یاننده اولوب قرمانه کلمکه فرصت
کوزه دردی * جم فترتنده کلوب وارساق وطورغود وقرمان بکلرینك بقایاسی بونك یاننه کلوب عظیم درنك
ایدوب غارت ایدرلك لارنده یه بعده قونیه یه کلوب محافظه ده اولان بکلر ایله قرمان بکلر بکیسی خادم علی پاشا
صواشوب قاسم عسکری چوق اولمغین پاشا قونیه ده شهزاده یاننه قاچوب قاسم بونلری محاصره ایدوب پادشاه
ایشتدکده وافر عسکرله کدك احمد پاشایی کوندروب قاسم ایشتدکده طاش ایلینه قاچوب احمد پاشا وعلی
پاشا آردنجه کیدوب قحط اولمغین ذخیره جمعی ایچون علی پاشا آز عسکرله آیرلدقده قاسم هجوم ایدوب احمد
پاشا ایشتدکده سرعتله کلوب ظهردن اخشامه دك جنك اولوب قاسم قوناغنده جابجا آتشلر یاقدیروب آدملر
قویوب کزیده عسکر ایله طرسوسه قاچوب احمد پاشا ایلماس قلعه سنه اوغرایوب یقوب ذخیره لرنی عسکره
تقسیم ایدوب علی پاشا ایله لارنده یه واروب عسکره دستور ویروب قاسم بك فتنه سن دفع ایچون آنده
قشلامغه پادشاهدن اجازت ایستدی (رجوع جم) سلطان جم مصردن رعایتلرله حجه کیدوب کلوب
قاسم بك ونیجه امراء عثمانیه بوکا خبر کوندروب اغوا واغرا ایتدکلرنده اهل وعیالن مصرده قویوب

چرا کسه دن اجازتله حلبه کلوب عثمانیاندن چوق کمسنه کلوب تابع اولوب پادشاه ایشتدکده بروسه یه
کچوب سلطان جم عسکر جم ایله آدنه یه کلدکده قاسم بك قارشولیوب ولایت قرمانده کشت وکذار ایدوب
احمد پاشا وبعض امرا ایله نیجه وقایع ظهور رند نصکره پادشاه عسکر فراوانله هرقلیه کلدکده جم ایشیدوب
قاسم ایله طاش ایلنه قاچوب پادشاه ایله برقاچ کره ایلچیلشوب جم اناطولی سلطنتی رجاسندن فراغت
ایتمامکین پادشاه احمد پاشایی بعض عسکر ایله کوندردکده جم قاچوب روم ایلی یقاسنه کچمك تدارکنده
اولدی (امور) قاسم بك عصیاننه نادم اولوب پادشاهه توبه وتضرعنامه کوندردکده عفو اولنوب
قرمانك ایچ ایلی حکومتی ویرلدی * وپادشاه نظم احوال ممالك ایچون ادرنه یه واروب برکیجه ارکان دولتی جمع
ایدوب نصف ایله دلك عیش وصفالر ایدوب صدق واخلاصی اولنلره خلعتلر کیدیروب وزیر کدك احمد پاشایی
قتل ایدوب بعده انك قاین اتاسی اولان وزیر اعظم اسحاق پاشایی عزل ایتدی * بو اثناده یکیچریلر باش قالدیروب
ادرنه صوباشیسن قتل ایتمکین داود پاشا عزل اولنوب آز مدتدنصکره ینه وزیر اولدی (سرکذشت جم)
سابقا ردوس پادشاهی اولان کافره هدایا ایله آدم کوندروب دریادن روم ایلنه کچمکه استعانت ایتمکین
سکز یوز سکسان یدی جمادی الاخره سنك اوچنده اوتوز نفر آدمله ساحله کلوب ردوس بکندن عهد نامه ایله
کلان پارچه یه بنوب وارد قده قرال ظاهرا رعایتلر لکن کتمکه عوق وتأخیر ایدوب عاقبت بورادن فرانچه
ولایتنه اندن انکروسه وارمینجه مرادیکز حاصل اولمزدیوب فرانچه نامیله مواضع بعیده یه صالمق ایستیوب
صورتا رعایتلرله پارچه یه قویوب کوندروب بحروبرده قرق اللی عدد شهره ایلتلوب کیمنده آز کیمنده چوق
ایکیسنده ایکیشر ییل الیقونوب یوللرده قدی لام ایده جك انواع شدائد وآلام چکوب مدت مزبوره ده
هرطرفدن کافر بکاری ردوس بکنه آدملر کوندروب شهزاده یی ایستدکلرنجه شهزاده دیلندن بن بونده
کندو اختیارم ایله طورردم دیوتزویر مکتوبلر کوندروب عاقبت قزل الماید کاری روما شهرنده اولوب معتقد
وپیشوای جمیع ملوك نصاری اولان ریم پاپا فرانچه پادشاهنه آدم کوندروب شهزاده یی تکرار ایستدکده
سکز یوز طقسان اوچ ذی الحجه سنده ایکیوز کافر ایله کوندروب طی ممالك وقطع مسالك واقتحام مهالك
ایدوب کاه بردن کاه بحردن نیجه بلاد ومعبر پر خطردن کذرا تمشدرکه تفاصیلی جم نامه دیو بر مستقل
رساله ده مبین ومحرردر * عاقبت طقسان درت ربیع الاخری غره سنده پاپادن غیری جمیع کفار پرضلال
استقبال ایدوب تعظیم واجلال ایله روما شهرنه ادخال وپاپانك سراینه انزال ایتدیلر ایرتسی پاپا دیوان ایدوب
جمیع ملوك کفارك ایلچیلری حاضر اولوب پاپا شهزاده یه انکروسه کتمك تکلیف ایدوب اودخی سلطنت دکل
جانندن اوصانمغین مصره کتمك ایستیوب اول اثناده انکروس قرالی شهزاده یی دعوته آدملر کوندروب بوحالده
استانبولله روما اراسی ایکی آیلق یول اولوب شهزاده تك آنده ایدوکن برادری پادشاه ایشیدوب قپوجی باشی
مصطفی اغایی که بعدزمان وزیر اولمشدر پاپایه کوندروب تسکین فتنه ایچون شهزاده یی محکم حفظ ایله دیوب
اودخی تعهد ایدوب اوچ ییلدنصکره پاپا وفات ایدوب شهزاده یی یکی پاپانك الندن آلوب قورتارمغه فرانچه
پادشاهی وافر عسکرله کلوب بعد المحاصره پاپا ایله باریشوب طقوز یوز جمادی الاولی سی غره سنده شهزاده یی
آلوب کیدرکن یولده نیجه حصارلری طوغاورکها آلوب پاپا ملعون فرانچه بکی شهزاده یی کندو النذن الدیغنه
قلبندن اغنمکین زهرلنمش اوستره ایله بردلاکی فرانچه بکی یاننه برحیله ایله کوندروب مکر وشیطنتله
شهزاده یی تراش ایتمکه ظفر بولوب قاچوب یاخود مزبور قاپوجی باشی مصطفی اغا پادشاهدن قاچوب کلدم
دیو حیله ایدوب شهزاده یه یناشوب بربرا اولمغین استانبولدن عن قصد کتوردیکی زهرلو اوستره ایله تراش ایدوب
قاچوب پادشاهه کلوب علی کل حال شهزاده نك یوزی محکم شیشوب تختروانه قونوب علاجلر کار ایتمیوب
پولیه بکینك تختی اناپولیه شهرنه کلدکارنده مصرده اولان والده سی وکریمه سندن مکتوب کلوب لیکن عقلی
کاه کلوب کاه کیدوب اوقویه میوب جمادی الاولینك یکرمی طقوزنجی کوننك صالی کیجه سی (لا اله الا الله)
دیه رك وفات وترك دنیای پر آفات ایتدی * بعض شعرا وفاتنه بوتاریخ لطیفی دیمشدرکه (نظم) دیدیلر
ایلیوب دعایی سروش * جام رحمتدن ایلدی جم نوش (نثر) میتی فرنکستاندن کتوریلوب بروسه ده
دفن اولندی * بعده مصردن والده سی وکریمه سی دخی کتورلدی (المحرره) آه بوچرخ فلك بی امان * قان

دوكروب قانلرايچره هر زمان * آچمز انسانه ايدريك جفا * كورمدى هيچ كسه جهاندن وفا *
ظالم و بدسيرت ونامهربان * جورله هر لحظه يقار جسم وجان * اهل كمال اولانه اولور عدو * ايچه‌كه قانن
ايدرا كاغلو * دشمن الندن ايدرانى زبون * جوروجفا ارله اولوب باغرى خون * قلبن ايدرغملرايله چالك چالك *
محنت ايله عاقبت ايلرهلاك (بعض وقايع) سابقا اناطوليده ظهور ايدن فتنه‌لردن روم ايلنده كفار
خاكسار حركت ايتمكين قوت وشوكت اسلامى اظهار ايچون پادشاه ظفرشعار ادرنه يه واروب سكز يوز
سكسان سكز ربيع الاولنده جمله عساكرين جمع ايدوب فلبه يه واروب كزيده عسكرى موراوه صوبى اوستنده
كافرلر ياپوب سلطان محمد يقديغى قلعه‌لر بناسنه كوندروب كندوسى برقاچ قصبه يه كزوب صوفيه يه كلدكده
قلعه‌لرك اتمامى خبرى كلمكين عسكره دستور ويروب ادرنه يه بعده استانبوله كلدى * سكسان طقوز محرمنده
قرمان اوغلى قاسم بك وفات ايدوب امراء قرمان طورغود اوغلى محمود بكك والده سى قرمان اوغلينك قزى
اولمغين قاسم يرينه نصب ايدوب سنهٔ مزبوره ذى القعده سنده ولايت قرمان حاكمى بيولك شهزاده سلطان
عبد الله وفات ايتمكين پادشاه غايتده حزين وغمكين اولدى * بعده ميتى بروسه يه كتوريلوب دفن اولندى
(خيرات وفتوحات) پادشاه كلى وآق كرمان فتحنه عسكر اجتماعى ايچون امرلر كوندروب سكز يوز سكسان
طقوز ربيع الاخرنده ادرنه يه واروب قرادن كتوريلاندن غيرى قره دكزدن نهر تونايه قدرغه‌لر ايله طوپ
وتفنك وآلات جنك ووافر ذخيره كوندروب بعده ادرنه ده جامع ومدرسه وعمارت ودار الشفا بناسنه
وبرآى مقدم آتشه بنان برازستان ونيچه چارسولرى كاركيرياپغه باشلدوب صدقات وانعامات وعلما ومشايخه
ضيافتلر والباس خلعتلر ايدوب بعده عسكرله سفره چيقوب قديمدن خراجكزار اولان افلاق بكى يكرمى بيك
قدر عسكر ووافر ذخيره ايله كلوب جمادى الاخره‌نك اون برنده قلعهٔ كلى محاصره وطوپلر ايله دوكلوب رخنه‌دار
اولمغين طقوز كوندنصكره كفار رضا ايله تسليم حصار ايتمكين ضبطى تداركى كوريلوب آق كرمانه توجه
اولندى * ولايت قريم حاكمى تاتارخان اللى بيك عسكرله پابوس تهنيت جلوس ومعاونت سفر ظفرمأنوس
ايچون كلوب كلى رعايتلر اولندى * دردنجى كون آق كرمانه واروب قلعه‌نك اوتوز ييللق ذخيره واقواتى وبيحد
اسباب وآلاتى اولوب خندقى دخى غايت عميق ايكن امر پادشاهيله برهفته ده طولدرديلر * رجبك اون التنجى
كونى حصاره علملر ديكوب بعض اموال غنيمت فراوان جامع بناسنه اليقونوب ماعداسى عسكره وتاتارخانه
تقسيم اولندى بعده دونوب ادرنه يه كلديلر (شوكت وغلبه) پادشاه شهره كلدكده مسيح پاشايى وزارتدن
واسكندر پاشايى روم ايلى بكلربكيلكندن عزل ايدوب بو اثناده هند ومصر وانكروس پادشاهلرندن تهنيت
جلوس ايچون هدايا ايله ايلچيلر كلوب بعده آق كرمانده كفار بغدان بكنه على الغفله كلورسك قلعه‌يى اوغورلمق
ممكندر ديو خبر كوندروب مستحفظلر طويوب جمله منافقلرى قتل ايدوب كيجه انتظارده ايكن بغدان بكى
آدملريله خفيه كلوب نردبانلر قوروب كيمى حصاره كيروب كيمى نردبانده ايكن كيمى قتل كيمى اسير ايدوب
پادشاه ايشتدكده روم ايلى بكلربكيسى خادم على پاشايى كندو عسكريله وبرمقدار يكيچريله بغدانه كوندردى
بولده افلاق بكى عسكريله معاونته كلوب سكز يوز طقسان شعباننده واروب بغدان بكلرندن چوق كمسنه
تابع اولوب ليكن بغدان اوغليله ولايتنه قاچغين بغدانه مسلمانلر آقين ايدوب غايت طيوم اولديلر خمس غنيمت
ايله پاشا استانبوله كلدى * طقسان برده بغدان اوغلى پاشانك كتديكن فرصت بيلوب فساده عزمنى پادشاه
ايشدوب مالقوچ اوغلى بالى بكه سلستره بكلكنى ويروب محافظهٔ ولايت وغارت بغدان امر ايتمكين بغدان
اوغلى ايشدوب له وانكروس قراللرندن عسكر ايستيوب كوندردكلرنده صباحدن اخشامه دك محكم
صواشلوب كافرلر كيجه قاچوب نيچه سى قير يلوب مقدماكيدن اقنجيلر طيوم كلديلر (فتوح) سكز يوز
طقسانده پادشاه اناطولى بكلربكيسنى كوندروب آدنه وطرسوس وكولك ودخى برقاچ قلعه‌يى كفارالندن
فتح ايدوب انلرى قلعه‌دن اخراج ورعاياسنه وضع خراج ايتدى (انكسار) مرحوم سلطان محمد خان
قديمدن ولايت البستان پادشاهى ذو القدر اوغلى علاء الدوله بك كندومنكوحه سنك اقرباسندن اولمغين
قديمى ولايتلرين آنك قرنداشى بداق بكدن آليويرمكه عسكر قوشمغين واروب ضبط ايتمشدى * مصر
پادشاهى سلطان قايتباى عسكرى بونى انجتمكين بودخى حالا پادشاهه خبر كوندرمكين يعقوب پاشا

معاونته

معاونته كوندروب واردقده اولا چرا كسه دن حلب بكى جنكده قتل اولنوب نيجه امراسى اسير اولوب حلب
وشام عسكرى صينوب عسكر روم اردلرينه دوشوب ملاطيه نك دربندنده بوصوده بش بيك عسكر اولمغين
علاء الدوله قاچوب پاشالردن غافل اولمغين روميلردن چوق كمسنه دوشوب باقيلرى صينوب قاچديلر
(انكسار) سلطان قايتباى عثمانيانك كندو سرحدنده قلعه لر الدقلرين ايشيدوب اللرندن المق ايچون
سرعسكرى امير اوزبكى وشام بكلربكيسن وافر عسكرله كوندروب قلاع مزبوره محافظه سنده اولان
موسى بك وپادشاهك دامادى فرهاد بك عسكرلرى تمام جمع اولمدين ناچار صواشوب بكلر شهيد وعسكر
صينوب قاچديلر (انكسار) پادشاه ايشيدوب اناطولى بكلربكيسى هرسك اوغلى احمد پاشايى عسكر يله
سكز يوز طقسان بردة آدنه سمتنه كوندروب خضر پاشا اوغلى محمد پاشايى وقره كوز پاشايى ضميمه ايدوب
واردقلرنده بو ايكيسى احمد پاشايه حسد اجنكدن ال چكوب احمد پاشا بارمقلرى كسلنجه محكم صواشوب
عاقبت صيغمغين طوتلوب سائرلر قاچوب حفظهٔ حصار ادنه وطرسوس قلعه لرين ناچار چراكسه يه ويروب
قورتلديلر (سفر) پادشاه وزير اعظم داود پاشايى عساكر ايله طقسان ايكيده عربستانه كوندروب علاء
الدوله عسكر يله كلوب ولايت عربه عظيم تدارك سزوارلق خطادر قرمان حاكمى طورغود اوغلى محمود بك
اوزرينه واروب آنك فتنه سن دفع اولى درديمكين وارلوب محمودى محاصره ايتدكارنده محمود متعلقاتن
آلوب تبديل صورتله حلبه قاچوب وارساق بكلرى پاشايه كلوب مطيع اولدقلرنده خلعتلر كيدروب دونوب
استانبوله كلدى (انكسار) طقوز يوز اوچده پادشاه عساكر عثمانيه ايله وزير على پاشايى چراكسه ايله جنكه
كوندروب سلطان قايتباى دخى صلح ايچون هرسك اوغلنى رعايتله كوندروب پادشاه اكاقبود انلق ويروب يوز
عدد قدرغه ايله دريادن معاونته كوندروب على پاشا اناورزا كوره اياس تمردن ملوانه قلعه لرين آلوب اياسى
يقوب بعده سيس قلعه سن طوبله دوكوب چراكسه دن ايچنده اولان امير يشبك امانله ويرمكين ايكى بيك
آدميسيله استانبوله كونديلوب واردقده پادشاه رعايتلرايله مصره كوندردى * قايتباى عثمانيانله جنكه
ينه اوزبكى عظيم عسكرله كوندروب رمضان اوغلى وطورغود اوغلى دخى بونلره تابع اولوب بغراص طاغنه
كلدكارنده ناكاه بحكمة الله عظيم فورتنه اولمغين كميلر پاره لنوب قورتلانلر خلاف سمته دوشوب چراكسه
حضورله كچوب ادنه صحراسنده ايكى عسكر تفصيله محتاج وجوهله محكم صواشوب ايكيسنه دخى زلل
وخلل وكسل كلوب برى برلرندن قاچوب نيجه امور ظهور ندنصكره چراكسه يوركانوب كلوب ادنه يى
محاصره ايدوب بحكمة الله مخزن باروته آتش دوشمكين مستحفظلر سوندرمكه مشغول ايكن رئيسلرى يانمغين
سائرلرى شاشوب برقاچ كون غيرت ايدوب ناچار پيمان وايمان وامانله قلعه يى آچديلر على پاشا قرمانده
هرقله يه كلوب احوالى عرض ايتدكده پادشاه عزل ايدوب قچان امرانى قيد بند ايله استانبوله كتوردوب
قرمان بكلربكيسى قره كوز پاشايى قتل ايتدى (علامات) سكز يوز طقسان درت جمادى الاولى سنده
بر كيجه ادرنه ده احراق واقع اولوب خيلى يرياندى ماه رجبده تكرارا احراق اولوب چوق يرياندى ينه رجبده
ماه تموزك رابعنده جمعه كونى ادرنه ده هيبتلو صاعقه لر پيدا اولوب يدى يرده عظيم ضرر احداث ايتدى
(انكسار) البستان حاكمى علاء الدوله عثمانياندن اعراض وچراكسه يه انتساب ايتمكين پادشاه انجنوب
آنك برادرى اولوب سابقا چراكسه طرفندن شام قلعه سنده محبوس بوداق بك قاچوب پادشاهه كلدكده
استانبول قربنده ويزه سنجاغنى ويرلمشدى حالا البستان حكومتى ويريلوب اماسيه وقيساريه بكلرى معاونته
تعيين اولنوب بوداق بك تركمان بكلرى كندويه مائل ايدوكارينه مغرور اولمغين معين اوله جق عسكر عثمانى
تمام جمع اولمدين بعضيله واروب علاء الدوله نك يولك اوغلى شاهرخ بكى كه پادشاه طرفندن قيرشهرى بكى ايدى
طوتوب كوزينه قيزمش ميل چكدروب علاء الدين ايشيدوب غم والمندن شاميلر معاونتيله عسكر جمع ايدوب
بوداقه هجوم ايدوب جنكده قيساريه بكنى علاء الدوله طوتوب ثمد نكير وفرصت سز كدرديو مصر پادشاهنه
خبريله كوندرمكين سرعسكر چراكسه اولان اوزبك سكز يوز طقسان بشده كلوب قيساريه يه ينكده
وهرقله ولارنده يى غارت ايتدكارنده امر پادشاهيله هرسك اوغلى اناطولى عسكر يله يوريوب يقلاشديغى
ايشدلدكده اوزبك مملكتلرينه كيدوب ولايت قرمانى غارت ايتدى (عبرت) استانبولده سكز يوز طقسان

بش شعبانده ماه تموزده ناگاه برابر سیاه پیدا اولوب محکم یغمورلر یاغوب سیللر اقوب هوا غایت قراروب
تتابع صواعق وبرق نیجه مواضع وابنیه یی حرق وخرق ایدوب اول علامت قیامت نشاندن جمله انسان ترسان
وهراسان اولوب صواعق نازله‌هادن بریسی آت میداننده غایت محکم اولمغین مخزن باروت اولان عظیم
کلیسایه اینمکین قبه سی وجمله احجاردیواری هوایه اوچوب اطرافنده درت محلهٔ عظیمه که جمله سی برقصبه
مقداری وارایدی کیمی کلیسادن دوشن طاشلر ایله کیمی شدت وحدت حرکت تزلزل ایله جمله سی زیروزبر وخاکه
برابر اولوب کلیسانک قبه سی هواده اوچوب قارشوده قزل اطه یاننده دریایه سائر اوچان طاشلرک کیمی
دریا آشوری غلطه یه کیمی اسکداره دوشوب چوق یرلره کلی ضررلر ایرشدی * اوکون ضحوهٔ کبرادن وقت
عصره دک استانبولده هرخانه دخانه غرق اولوب کوندز کیجه دن فرق اولنمزدی * فسبحان الملک القادر المجید
الفعال لما یشاء ویختار ویرید (فراغ ازسفر) بو اثناده ولایت مغربده اباعن جد تونس پادشاهی سلطان
عثمان قدرغه لر ایله مصحف شریف ونیجه کتب حدیث وبعض هدایا وایلچیله مصرپادشاهیله صلح اوله سز
دیو نصیحت ورجانامه کوندروب پادشاه عربستانه سفر ایچون بشلک طاشده اوتاغله قونمشیکن علماء
رومک کیمی صلحی کیمی محاربه وانتقامی مناسب کوروب مفتیٔ زمان اولان مولانا زین الدین العربی
شامی الاصل واهل تقوی اولمغین مسلمانله قتال حلال دکلدر دیو صلحه سعی ایدوب قلعهٔ ادنه ده وادرنه ده
واستانبولده اولان علامات تنبیهات خالق کائناتدر دیو نیجه نصیحهٔ فصیحهٔ صحیحه ایتمکین پادشاه سفردن
فراغت ایدوب سیر ایدرک ادرنه یه واطرافنه واروب بعده استانبوله کلدی (سورپرسرور) پادشاه برعظیم
دوکون تدارک ایدوب شهزاده سلطان احمدک اوغلی ووزرادن برینک اوغلی سنت ختان اولنوب وکندو
کریمه لرینک برینی عجم وترکمان پادشاهی اوزون حسنک اوغلی اوغورلو محمدک اوغلی احمد میرزایه وبرینی داود
پاشا اوغلنه وبرینی ارناود اسکندر یه سی بکی نصوح بکه تزویج ونیجه کونلر دوکونلر ایدوب سنجاقلرده اولان
بیولک شهزاده لر جدلری سلطان محمد زماننده سلطان جم ایله سنت اولمشلردی اوتاریخده سلطان احمد اماسیه ده
سلطان شهنشاه منتشاده سلطان قورقود صارخانده سلطان سلیم طرابزونده سنجاقده ایدیلر (عقد صلح)
مفتی منلا عرب سکز یوز طقسان التی اولنده سلطان قایتبایه صلح ایچون برنصیحتنامه کوندروب اودخی
حظ ایدوب پادشاهه رجاء صلح ایله هدایا واعتذارنامه کوندروب چقوراوده عساکر عثمانیه النه کیرن اوچ
عدد قلعه حرمین محترمین اوقافندن اولمغین کالاول چرا کسه ضبط ایتمسن رجا ایتمکین پادشاه ایلچیلره رعایتلر
ایدوب هدایا وصلح نامه ایله کندو دخی ایلچی قوشوب یله کوندروب اهل ممالک اسلام مسرور وپرصفا اولوب
بومضمونی کویا اولدیلر (نظم) شکر خدا را که ز لطف ازل * صلح وصفا شد بخصومت بدل * نادیٔ اقبال
درین کهنه دیر * غلغله انداخت که الصلح خیر (فتوح) ولایت انکروس کفارینک قراللق خصوصنده
نزاعلری اولوب سرحد بکلرندن برینک نصیحتیله بلغرادبانی پادشاه بونده کلورسه قلعه یی تسلیم ایدرم
ینه بنی حاکم نصب ایتسون دیوب پادشاه ایشتدکده عسکر جمع ایدوب بان نامهربان شکسته پیمان اولورسه
باری صفر الیدا اولمیه لر ارناود ولایتی فتحه عزم ایده لم دیوب دریادن اوچیوز قدرغه کوندروب سکز یوز طقسان
یدیده بولده یکی قرالدن خراجله ایلچی کلمکین پادشاه ارناودلق سمتنه کیدوب مقدما غارت وتسخیر ایچون
داود پاشایی بعض عسکرله کوندروب انلر دخی اونواحیده کی بجنه لری محاصره وفتح ایدوب غنایم واسیردن
سیر اولدیلر * قتل اولنانلردن ماعدا بیکدن زیاده کافر درزنجیر اولوب ارناود سردارلرینک اوغلی بیله ایکن
عارلرندن اعلام ایتمیوب جمله سی قتل اولندیلر * اموال وغلمان وجواریٔ خوب صورت انواعندن خمس
شرعی افراز وماعداسی عسکره توزیع واونواحی ضبط اولنوب رعایاسنه خراج وضع اولندی (قصه)
بولده قاندرصورتنده برکسنه برطاربولده نماز ایچندن سل سیف ایدوب پادشاهی اوره جق محلده اسکندر پاشا
بوزدغانله کاهسن شق ایدوب عسکر قلجلرله پاره لدیلر * پادشاه اشقلرک وظیفه لرین کسوب ممالک محروسه ده
قلندرصورتنده کزنلری سوردیروب آلایش بدع اولان مملکتی پاک ایتدیلر * بعده فرمان اولدیکه سفرلرده دیوان
همایون قورلدقچه قاپوجیلر قلجلرین طاقنوب حاضرباش اولوب فدایی شکلنده اولنلری دائما کوزده لر
(نصرت وظفر) پادشاه ارناود سفرندن کلدکده التی ییل قرار ایدوب بعده انکروس قرالی ممالک اسلامیه

غارتنه جهد ایتدیکن ایشتدکده سمندره بکی میخال اوغلی علی بکه یکرمی بیك عسکرله انکروس ولایتن غارت
امرا یتمکین واروب طیوم اولوب کاورکن بردربندده آردلرنی کفارآلمغین اکثرعسکر شهیداولوب بهادرلری
جنك ایدرلك قورتلوب قرال مغروراولوب بوسنه یی غارت ایچون ملوك کفاردن استمدادا یتمکین جسار
بکندن التی بیك ریم پاپادن ایکی بیك فرنك وخرواتدن بیحد پیاده وسوارکلوب قرال برادرزاده سی درنجیل بانی
اون ایکی بیك زره پوش عسکرله کوندروب جمله بش بان جمع اولدی * بوسنه ایله انکروس اراسنده کی ولایت
خرواتده ایکی بان وارایدی برینك اسمی کرقارلی ایدیکه کاه پادشاهه کاه قراله تابع اولوردی حالا عاصی
اولمغین بوسنه بکی یعقوب پاشا اذن پادشاهیله آنك ولایتن غارته عسکرجمع ایتمشدی برینك اسمی کبرالحا
ایدیکه پادشاهه مطیع اولوب قراله عاصی ایدی کرقارلی آلندن ایکی قلعه المغین کرقارلی قراله شکایت ایدوب
اودخی معاونت ایده سن دیو درنجیله اصمارلمغین درنجیل عسکریله کبرالحا ولایتنی یغما وقلاعنی محاصره
ایدوب اودخی پاشایه فریادجی کوندروب پاشا عسکرله سابقا فتح اولنوب بعده کفار النه دوشن یایچه حصارنه
واروب محاصره ایدوب وولایت انکروسی غارت ویایچه کفاریله جنك بعده فتح ایدوب درنجیل ایله جنکه
کیدوب کفاره اقین ایتدیروب غازیلر طیوم اولدیلر * بعده جسار مملکتنه کیروب غارت ایدوب اونه کونه
نام نهرعظیمدن کچدیلرکه اوزمانه دك مسلمانلر اندن کچمامشلردی * بعده قرنان ولایتنی اون بش کون غارت
وبنالرین خراب ایدوب طیوم اولدیلر * بعده درنجیل بان حکومتکاهنه واروب خانمانن آتشه یاقوب برار
مالارین الوب داروديارين تاراج ایتدیلر * بو اثناده درنجیل دیدکاری افسداهل انجیل کبرالحانك قلعه لرینی
محاصره یه مشغول ایدی ولایتی غارتن ایشیدوب عسکریله یعقوب پاشانك اوزرینه کلوب سکزیوز طقسان
سکزذی الحجه نك یدنجی کونی یوم جمعه ده پاشا صحابه کرامدن برینك ایدیکی مشهور اولان قلیج ایله مردانه
میدانه کیروب عظیم جنك اولوب مسلمانلراوستنه هواده سیمرغ مثال اوچ بیوك قوش طوروب کفار اوستنده
اولان یدی عدد عقاب ایله صواشوب قنادلرین قیردقده مسلمانلرعلامت خیردر دیو حظ ایدوب واقعا کفار
مسلمانلرك اضعافی ایکن حضرت حقك الطافی ایله صینوب مسلمانلر درنجیلی اتدن ییقوب قیدوبندله پاشایه
کتوردیلرکسیلن باشلردن اون ایکی عدد مناره یاپلوب بورنلرین قولاقلرین ایپه دیزوب اموال غنائم کفار
اسیرلریله پادشاهه کوندرلدی * درنجیل قره حصار قلعه سنده حبس اولنوب غم وغصه ایله انده هلاك اولدی
بو غزا جزاسی ایچون پادشاه پاشایه نقود وخلعتلر وبرمرصع قلیج وزرین رختلو برخاص ات کوندروب روم
ایلی بکلربکیلکن ویردی بعده آستانه ده وزیرایتدی (نصرت وظفر) طقوزیوزایکیده قرال له ایله بعض
ممالك اسلامی غارته وافرعسکر جمع ایدوب بغدان قرالنه خبر کوندروب اودخی معاونته ظاهرا وعدایدوب
لکن نقض عهددن قورقوب سرحدامراسنه عسکریله برسنجاق بکی کلوب فلان یرده بوصوده طورسون
دیو خبرکوندرمکین امرادن بری اتیوز مسلح آدمله محل معهوده واردقده بغدان قرالی ظاهرا قاچوب
عسکرعظیم کلیبوربش التی بیك مسلح عسکر کوندردیوله قرالنه خبرکوندروب لکن کندوسی دخی درت
بیك کافری روم ایلی عسکری لباسنده بوصویه قویوب له عسکری اومحله کلدکده مسلمانلرومسلمانلرصورتنده
بغدان عسکری ایکی یردن طبل وعلم ایله بوصودن چیقوب محکم صواشوب له عسکری صینوب بیك مقداری
قاچوب باقیسی مقتول واسیراولدیلر * له قرالی ایشیدوب ولایتنه قاچوب یکرمی بیك عربه طلوسی دخی ذخیره
واسباب غنیمت النوب مسلمانلر اردلرینه دوشوب نیجه لری اسیرونیجه لری قتل اولندی (انواع نصرت)
پادشاهه خبرظفر ایرشدکده سلستره بکی مالقوچ اوغلی بالی بکی روم ایلی عسکرینك اکثریله له کافرلرینه
مسلط ایتمکین قرق بیك عسکرله وقرال بغدان ایله له ولایتن اوروب نیجه قلعه لرین ییقوب یاقوب * اولا فرقوه
نام حصار ایرماغن یوزوب کچوب کوپری یکچیلرین قیروب قلعه یی الوب * ثانیا بر صحراده برکول کنارنده اولان
نیجه شهرلر الوب * ثالثا ایکی شهره واروب کفاری قاچغین اردلرنجه عسکر کوندروب یتشوب مال وعیاللرین
الوب سائرلرین جمله قتل ایتدیلر * رابعا باغچه سی چوق برلطیف شهره واردیلرکه له قرالنك آنده سرایی اولوب
خلق اغنیا ایدیلر مال وعیاللریله مغاره لره قچارلرکن مسلمانلر راست کلوب طیوم اولدیلر * ضبطی عسیر اولمغین
شهری یاقوب اهلنی اسیرایتدیلر * خامسا باغچه لو برلطیف شهره دخی واروب اورتاسنده ایرمق اولمغین نیجه

مسلمانلر زحمتله بوزوب كچوب حصاری یاقوب اهالی اسیر ایتدیلر * سادساً نیجه عسكر غارته كیدوب برفرقه سی شهری جنكله الوب اهلینك كیمی قتل كیمی اسیر ایدوب حصاری آتشه یاقوب طیوم كلدیلر * سابعاً بعض اقنجیلر بر صحراده كفاردن یدی یوز خانه بولوب كیمن قتل كیمن اسیر ایدوب طیوم كلدیلر * عسكر اسلام وطنلرینه دوندكده قصبات وقرای كفاری یاقوب یقوب برعظیم ایرمغه كوپری یاپدیروب كچوب بردربندی كفار طاش ایله آغاج ایله سد ایتمكین ایكی كون چالشوب آچوب برطاریرده كفارله صواشوب چوق مسلمان شهید اولوب لكن اول انجه كفار جمله قیرلدی * بعده بشیوز نفر اقنجی ایكی یرده كفارله صواشوب منصور اولوب بعده عسكر اسلام برعظیم ایرمق كچوب روسنده بیك بشیوز كافرله صواشوب ظفر بولوب كچوب برشهری غارت ایدوب خوبان ومال فراوانله طولو بر كلیسایی یغما ایدوب طیوم اولدقلرنده وطنلرینه كلدیلر (غارتها) پادشاه وزارتدن فارغ اولان اسكندر پاشایی بوسنه یه حاكم ایتمكین وارد قده وندیك توابعندن رادنه ولایتن یغما ایدوب غنائمن پادشاهه كوندردی * بعده برآیلق یوله اقین ایدوب بعض قلعه لر وشهرلر یقوب یاقوب وافر اسیر الدیلر * یدی شعبه لو برنهر عظیمدنكه هر بری دجله وفرات كبی ایدی زحمتله كچوب وندیك قارشوسنه واروب اطرافن اقین ایدوب طیوم اولوب بو حالده عظیم یغمورلر یاغوب سیللر دن یوللر طوتلدقده كفار قارشو كلوب صواشوب عسكر مظفر اولوب نهره كلدكلرنده اسیرلك بیوكلرین قیروب كوچكلرین الیقویوب پادشاهه ایكیوز ایچ اوغلانی كوندردیلر (فتح ونصرت) سابقاً پادشاه ایكی یلدنبرو غزا ایچون اوچیوز قدرغه یاپدیروب ایكیسی یكرمیشر بیك التونه یاپلمش بیوك ماونه ایدیكه طولی تمش عرضی اوتوز ذراع اولوب كولكارنده قرق نفر مسلح آدم اوتوروب تفنك وزنبرك اتارلردی بو جمله یی عسكر وآلات جنكله طولدیروب قپودان وایكنجی وزیر داود پاشایی دریادن اینه بختی اوزرینه كوندروب كندو دخی طقوز یوز درتده استانبولدن عسكرله چیقوب روم ایلی بكلربكیسی مصطفی پاشایی اینه بختی محاصره سنه كوندروب مخالفت هوا ایله دونما اوچ آی دریاده كزوب آخر برلیمانه كیروب یكرمی كون كفار هجومندن كناره چیقمیوب صوسزلقدن عاجز اولوب بو حالده كافر دونماسی اطرافلرین الوب كزوب پادشاه اینه بختی قربنده جتبالجه اوه سنه كلوب دونما احوالن ایشتدكده هرسك اوغلی وزیر احمد پاشایی بعض عسكرله موره یه واروب دونمایه چاره ایتمكه كوندروب پاشا وارمزدن اول كیلرلیماندن چیقوب جنك ایدرك بریره واروب پاشا یتشوب كیلره كیروب كیدرلر ایكن سابقا فرنكدن براغ وعسكرله مملو یوز اللی قدرغه كلوب اینه بختی بوغازنی سد ایچون كناره طوپلر قوروب طوروب دونما كلوب محكم صواشوب كفارك برماونه وبرپارچه سی دلنوب عسكر ویراغیله دریایه باتوب بعضلرنی صویوزندن چنكالله طوتوب اسیر ایتدیلر ایكی ماونه یه دخی آتش الوب یاقوب دریایه آتلان كفارك نیجه سی غرق اولوب یدی یوزی طوتلوب قتل اولندی لكن مسلمانلرك برماونه سنه محكم باغلو اولمغین اودخی یانوب ایچنده بشیوزدن زیاده عسكر شهید اولوب دریایه دوشن یدی یوز مسلمانی قایقلرله قورتاردیلر * بعده بر كافر قالیونن الوب ایچنده كیلری اسیر ودرزنجیر ایتدیلر اوچ قدرغه ایچنده كی مسلمانلردن خالی قالوب كیرو دونما ایچنه كلدی كفار شاشوب طاغلوب دونما اینه بختی لیماننه كیروب كفار حصار كوردكلرنده قلعه مفتاحن امانله كتوروب مصطفی پاشایه تسلیم ایتدیلر غایت اسی اولمغین پادشاه اورایه یقین بریلاقده ایكن لیمان اغزنده ایكی طرفده بر رقلعه یاپلغه ومحافظه ایچون جمله دونمایی یرده برلیمانده قشلامغه خبر كوندردی بو سفرده وزیر اعظم ابراهیم پاشا بن خلیل پاشا وفات ایتدی (فتح) پادشاه بهارده متون وقرون فتحنه عزم ایچون روم ایلنده قرق عدد ماونه یاپلق بیوروب یكرمیسی تمام اولدقده كفار فرنك آتشه یاقوب یكرمیسی دخی تمام اولدقده كافرلر اراقیه قلعه سنه كلوب طوپله دوكوب الوب ملوك كفارك جمعیته اتفاقلری اولدیغی پادشاه ایشیدوب قیش ایچنده یعقوب پاشایی بعض عسكرله دونما كیلرین مرمات ایدوب متون اوكنه وارمق بیوروب اودخی واروب طقوز یوز بش رمضاننده پادشاه عسكر چكوب متونه واروب قره دن عسكر دریادن دونما قلعه یی قوشادوب برآیدنبرو طوپله دوكاوب حالا دخی محكم دوكوب الماق اوزره ایكن فرنك دونماسی كلوب دریادن وقره دن عظیم جنك وایكی یرده ایكی طرفدن چوق كمسنه تلف اولوب بو حالده وندیكدن درت قدرغه ووافر آلات حرب ونیجه

بيك تفنكجى كافر كلوب حصاره كيروب قدرغه لرين آتشـه ياقوب كلان الات واسـبابى قلعه يه طاشور كن امر پادشاهيله قره طرفندن سابقا اجيلان كدكدن نردبانلر ايله يورويش اولمغين ايكنديدن اخشامه دك عظيم صواشلوب كفار صينوب كيجه ايچنده اولرا ايچندن آتشـلرا توب عاقبت كيمى اسير كيمى طعمهٔ شمشير اولدى (فتوح) پادشاه دخى سفرده ايكن قرون قلعه سن فتحه بعض عسـكرله على پاشايى قره دن دوننمايى دريادن كوندروب پاشا اناوارينه قلعه سن امانله آلوب ايچنده كيلر مال وعيالرى يله فرنكستانه كيدوب رعاياى خراجه كسوب پادشاه ايشـتدكده يعقوب پاشايى يارده كوندروب قرونه واردقلرنده كفار قلعهٔ متوندن عبرت آلمغين امانله حصارى تسـليم ايدوب مال وعيالرى يله فرنكسـتانه كتديلر پاشا پادشاهه واردقده رعايالر اولنوب ولايت موره حكومتى سر بسـتلك ايله ويريلوب پادشاه عسكره دسـتور ويروب تسخير بقاياى قلاع ايچون على پاشايى قويوب كندوسى ادرنه يه كلدى بو اثناده فرنكـدن بعض كيلر كلوب اناوارينه قلعه سـن برحيله ايله آلوب على پاشا ايشـيدوب كلوب قلعه يى محاصره ايدوب پادشاهه خبر كوندروب كيلر ايستمكين اوتوز عدد قدرغه كلوب كافر كيلرينك سكزين ضرب وحربله آلوب قلعه يى دخى يورويش ايله آلوب اوچ بيك كافر قيروب نيچه لرين دخى اسير ايدوب درتيوز كافر حصاره قاچوب امانله قورتلوب كمى ايله كتديلر پاشا عسكره تقسيم غنايم ايدوب حصارى ضبط ايتـدى (نصرت) پادشاه روم ايلنده ايكى يلدنبرو متون وقرون فتحنه مشغول اولمغين قرمانده طوائف طورغود وورساق حركت ايدوب قرمان اوغلى ابراهيم بكك اوغلى حاجى حمزه نك اوغلى مصطفى كه تازه لكنده عجمه قاچمشـدى اناطولى خاليدر ديو اشـقيايانه كلوب زعملرنجه پادشاه ايدوب لارنده يى محاصره واطرافن غارت ايتمكين پادشاه سفرده ايشـيدوب اماسـيه بكى سلطان احمده ودخى بكشـهرى بكى اولان سـلطان محمد ابن سـلطان شـهنشاهه خبر كوندردكده سلطان احمد عسكر جمع ايدوب البستان حاكمى علاء الدوله اوغلى شاهرخ بكى عسكريله يارده كوندروب سـلطان محمد واردقده قرمانيلر طاش ايلينه قاچوب قيش باصمغين سـلطان احمد دونوب اماسيه يه كلدى * پادشاه سفردن كلوب وزير اعظم مسيح پاشايى وافر عسكرله طقوز يوز التيده كوندروب قرمانه كلدكده قونيه بكى سـلطان شـهنشاهه بولشوب بعده خارجينك اوزرينه كيدوب انك يانده اولان بكلرك بعضلرى پاشايه كلوب تابع اولوب پاشا طاش ايلنه واروب اول نواحيده بر قلعه يابوب ايچنه ضابطلر قويوب خارجيلرك اوزرينـه كتمـكه توجه ايتمكين جملـه سى كفن بركردن پاشايه كلوب تابع اولوب خارجى اولان مصطفى قاچوب طرسوسـه بعده حلبه واروب بى نام ونشان اولدى * پاشا ولايت قرمانى هر وجهله تعمير واصلاح ايدوب آسـتانه يه كلدى (فتوح) ولايت جزيرهٔ موره حاكمى على پاشا موره ده قلاع كفاردن اتينه قلعه سن محاصره ايدوب طوپلرله دوكوب طرفيندن چوق آدم دوشوب عاقبت فتح اولندقده ايچنده اولنلر امانله چيقوب فرنكه كيدوب بعده پاشا ارصوسـه قلعه سـنه واروب بركون صواشوب ايرتسى امانله آلوب غنايمدن درتيوز تازه اوغلان وسائر هدايا پادشاهه كوندروب موره ولايتن پاشا آثار خير وعدل وتدبير فراوان ايله آبادان ايتـدى (نصرت) متون وقرون ونديك قراليك معتبر قلاعندن اولمغين غيرتلنوب فرانچه پادشاهندن اسـتمداد ايتمكين يارده كيلر كوندروب جمله مكمل ايكيوز قدرغه اولوب طقوز يوز يديده جزيرهٔ مدللى يه كلوب قلعه يى طوپلرله دوكوب مغنيسا بكى سلطان قورقود سكزيوز نفر قپوسى قوللريله براغاسن كوندروب قراسى سـنجاغى بكى دخى عسكريله كيدوب كيلرله مدللى يه يتشوب اغايله چوق كمسـنه شـهيد اولوب لكن سائرلرى صفلر ياروب قلعه يه كيروب پادشاه ايشـتدكده هرسك اوغلنى قپو قوللريله موجود قدرغه لرله كوندروب اناطولى بكلربكيسى دخى امرله واروب جملـه سى جمع اولدقلرين فرنجه عـسكرى ايشـيدوب قلعه يه يورويوب كيرورلركن سردارمردارلرى قتل اولنوب عسـكرلرى قاچوب ونديك كفارى شاشوب كيلرله قاچوب پاشا مدللى حصارين تعمير ايدوب آسـتانه يه دوندى (فتح) انكروسله سرحد اسلام اورتاسى اولان قلعهٔ يايجه مرحوم سـلطان محمد زماننده فتح اولنوب آنك وفاتندنصكره ينه كفار آلوب انكروسه وارنجه قلعهٔ لوفچه دن غيرى قلاع وقراده غزاة اسلام غارتلريله معمور يرقالمامشدى * طقوز يوز يديده ولايت بوسـنه حاكمى اسكندر پاشا اوغلى مصطفى بكى بيك پياده بيك سوارله لوفچه فتحنه كوندروب واردقلرنده غايت بتاقلوير اولمغين يواين وخندقن اودون وطپراق ايله

طولدیروب قلعه‌یی یوروپش ایله آلوب نساوصغاری اسیروکباری قتل ایدوب یورونلرین وقولاقلرین اییه دیزوب پدرینه کوندردی * بر ییل صکره انکروس قرالی وافرآدمله قلعهٔ یایجه‌یه ذخیره کوندروب پاشا ایشتدکده ینه مصطفی بکی درتیوزدلاورایله کوندرمکین بش کونلك یوله برکونده ایلغارله واروب کفاری کیجه سجون ایدوب قیردی بو ییلده شهزاده سلطان علمشاه وفات ایتدی (فتح) عیسی بك اوغلی محمد بك ولایت ارناووده ایلبصان بکی اولوب اطرافن تدریجله تسخیروکفاری تخسیر ایدرکن اطرافنده‌کی بکلرله اتفاقلشوب خفیة برمقدارعسکرله جوارنده‌کی قلعهٔ دراج قربنده بعضن پوصویه قویوب بعضیله جنکه باشلیوب حصاراهلی مسلمانلری آزصانوب طشره چیقوب جنکده مسلمانلرقصدله پوصوطرفنه قاچروب بعضلری شهیداولوب پوصوده کیلرچیقوب صواشوب کفارقاچوب جنك ایدرك مسلمانلرله قارشق حصاره کیروب جمله کفارقیریلوب پادشاهه اموال غنائم کوندرلدی (فترات عظیمه) آق قیونلوسرداری اولوب تغلبله شاه عجم اولان اوزون حسن پایندری سابقا مرحوم سلطان محمدخانله جنکده صیندیغین غمندن مریض اولدقده اوغلی سلطان خلیلی کندوینه کچورمکه سنجاغندن دعوت ایدوب لکن دیکراوغلی اوغورلو محمدمیرزا شجیع ومقبول عسکراولغین انجنوب سنجاغی اولان اصفهاندن شیرازه کاوب پدری ایشیدوب قاقیوب وافرعسکرله واردقده محمد قاچوب بغداده اندن آمده واروب اوحالده امراوسپاه آذربایجان وعراق ودیاربکرارالرنده منازعات اولوب اوزون حسن تختکاهی اولان تبریزه دونوب محمدك اوزرینه عسکر کوندروب محمد قاچوب مرحوم سلطان محمده التجا ایدوب اودخی کلی رعایتلرایدوب سیواس حکومتن وپروب بعدزمان محمد تحریك بعض امرا ایله آذربایجانه یوریوب پدری صاغ ایدوکن ایشیدوب نادم اولوب ناچارپدرینك عسکریله صواشوب قتل اولنوب اوغلی احمدمیرزا قاچوب سلطان بایزیده داماد اولدی ایکی آیدنصکره اوزون حسن وفات ایدوب سلطان خلیل تخته کچوب برادری مقصودمیرزایی که بغداد حاکمی ایکن پدری زماننده محبوس ایدی قتل ایدوب ینه برادرلری یعقوب میرزا ویوسف میرزایی والده‌لری خاطری ایچون دیاربکره کوندروب حاکملکنی یعقوبه ویردی خلیل ظالم وفاسق وبخیل اولغین سپاه ورعایا سومیوب عیسی اوغللرندن نیچه‌لرخروج ایدوب خلیل انلرله التی آی صواشوب یعقوب اون درت یاشنده لکن عاقل ورشید اولغین یاننه عسکر جمع اولوب یوریوب خلیل بحدعسکرله خوی وسلماس نواحیسنده صواشوب یعقوب صینوب خلیل عسکری انلری قوه‌لیوب خلیل ازآدمله قالدقده یعقوبك سرداری پایندربك جنکده خلیله راست کاوب باشن کسوب خلیلك عسکری صینوب یعقوب تبریزه واروب سکزیوزسکسانده تخته کچوب نیچه مدت عدل ودادایله تعمیربلادایدوب سلطان بایزیدله مدارات ومصافات ایدوب بعده تفصیله محتاج وجهله بلیوب زهرلوشربت ایچوب سکزیوزطقسان التیده وفات ایدوب اوغلی بایسنقرمیرزایی اعظم امرا اولان صوفی خلیل تخته کچوروب کندووزیرومستقل اولدقده بایسنقرنابالغ خلیل ایسه ظالم اولمغین امرا اراسنده نزاعلراولوب یعقوبك برادری مسیح میرزایی تخته کچورمکه اتفاق ایدوب جنکده مسیح قتل اولنوب اوغورلو محمدك اوغلی محمودی بکلرقاچروب پادشاه ایتمکه اوتوزبیك عسکرله خلیل اوزرینه یوریوب اودخی بایسنقری قالدیروب دوکزینده صواشوب خلیل غالب مطلق اولوب عراق وفارس وکرمانی ضبط ایدوب بعده سلیمان نامبك خروج ایدوب خلیلله تفصیله محتاج جنکلرایدوب عاقبت خلیل نابوداولوب سلیمان بایسنقره وزیراولوب لکن ظالم اولمغین سکزآیدنصکره بعض امراخروج ایدوب مقصودمیرزانك اون‌بش یاشنده اوغلی رستم میرزایی حبسدن چیقاروب بایسنقر اوزرینه یوریدیلر اکثرامراسلیمان رغمنه کاوب رستمه تابع اولوب بقیهٔ امرا سلطان بایسنقرایله برادری سلطان مرادی قاچروب لام جدلری اولان شروان پادشاهی شروانشاهه التجا ایتدیلر * رستم تبریزده تخته کچوب بایسنقری دفع ایچون عسکرله یوریوب شروانشاه بایسنقره یاردم ایدوب رستمه مقابل اولوب قره‌باغ وکیجه وبردع بایسنقرلك تبریزوسائرممالك عجم رستمك اولمق اوزره صلح اولندی * رستم کتدکده بایسنقر شرواندن آذربایجانه کیدوب رستم ایشتدکده اوزرینه اکثرعسکرین کوندروب کندو اصفهانه کیدوب جنکده بایسنقرطوتلوب رستمه کتورلدکده قتل اولنوب رستم التی ییل پادشاه اولوب تازه واهل هواومغلوب

نساوامرا اولمغین استانبولده احمد میرزا ابن اوغورلو محمده امرادن خبر کلمکین کتمکه طاشوب پادشاه
مسلمانلرله جنکه رضا ویرمامکین برقاچ آدمله خفیة قاچوب آذربایجانه وارد قده رستملک اکثر عسکری
تدریجله بوکا کلمکین رستم کرجستانه قاچوب احمد میرزا تبریزده تخته چقوب عدل واحسان واین
عثمانیان اوزره اوچ آی سلطان اولوب بعده رستم کرجستاندن دونوب یولده احمدك نیجه امراسن جنکده
قتل ایدوب عاقبت احمد بالذات واروب نخجوانده نهرارش کنارنده صواشوب رستم طوتلوب احمد میرزا
مستقلا شاه عجم وعراق عرب اولوب بعده نیجه امرا بونك خوفندن یوز چویروب لام جدی شیروان شاهه
التجا ایدن سلطان یعقوبه غایبانه بیعت وسکه وخطبه یی انك نامنه ایدوب وافر عسکر ایله شیرازدن یورودیلر
احمد میرزا ایشیدوب بحد عسکرله واروب اصفهانده صواشوب بحکمة الله شهید اولدی * انك یاننده اولوب
یوسف میرزانك محمد نام اوغلی یزد شهرنه الوند نام اوغلی بعض امرا ایله آذربایجانه بعده کرجستانه قاچوب
وزیراولان سلطان ابراهیم اوّلا سلطان مرادی تخته چقورمکه چاغروب کندو امورده مستقل اوله جغنه امرا
رضا ویرمیوب نزاع وجدال اولد قده رغما الوند میرزایی کتوردوب تخته چقوروب سلطان مرادك اوزرینه
یوریوب جنکده الوند غالب اولوب مراد طوتلوب حبس اولنوب الوند تخته چقوب محمد میرزا ممالك فارس
وعراقه مستولی اولوب دعوای سلطنت ایتمکین * الوند میرزا انك دفعنه کیدوب سلطانیه نواحیسنده
جنکده شأمت غرورله ابراهیم سلطان قتل اولنوب الوند میرزا قره باغه قاچوب محمد میرزا تبریزه واروب
تخته چقوب بو فترات اثناسنده ابراهیمك برادری مراغه حاکمی احمدبك مرادی حبسدن چیقاروب
تخته چقوروب ممالك عراق وفارسه پادشاه ایدوب محمد میرزا اصفهانه کیدوب سلطان مراد له صواشوب لکن
قتل اولنوب بو اثناده الوند میرزا تبریزه کاوب تخته چقوب سلطان مراد ایشیدوب تختی الونداللندن المغه
توجه ایتدی (ظهور قزلباش) سلاطین وامراء عجم ذکر اولنان کشا کشلرده ایکن شاه اسماعیل بن شیخ
حیدر بن شیخ جنید بن ابراهیم بن خواجه علی بن شیخ صدرالدین بن شیخ صفی الدین الاردبیلی که پدری
شیخ حیدر که سکز یوز طقسان اوچ جمادی الاخره سنده سلطان یعقوب طرفندن شروان شاهه معاونت
ایچون بحد عسکرله کیدن سلیمان بك جنکنده هلاك اولد قده مزبور اسماعیل نابالغ اولمغین اجدادنك
مریدلری بونی کیلانده صقلیوب تربیت ایدوب سن ادراك وتمییزه وارد قده اردبیله کاوب فترات ممالك عجمی
فرصت بیلوب (نظم) جمع احباب ایدوب خروج ایتدی * ذروهٔ فتنه یه عروج ایتدی * والدی خونن
ایلیوب دعوی * عجم اقلیمن ایتدی پرغوغا * قتل عام ایدوب ایلدی غارت * فرقهٔ ضرت ایلدی اسارت *
بولدیغن قیردی الدی اسبابن * ایتدی بحد مرید واحبابن * ایتدی پیروجوانی طعمهٔ سیف * طفله وهم
نسایه ایلدی حیف * شیعه آیینن ایلیوب شایع * اهل اسلامی ایلدی ضایع * علما قتلن التزام ایتدی *
عالمه راحتی حرام ایتدی * قدر شرع شریفی ایلدی پست * دین اسلامه ویردی خیلی شکست * آنی
کیم عدا ایدر محرمی عذب * وسعت مشربیله ایلدی جذب * عرق افسادی اولیجق نابض * اولدی تاریخ
فتنه سی قابض (نثر) بقایای اشقیای حیدریه اجتماعیله نیجه ملحد مشرب ورافضی مذهب ترك ستركك
یاننه دیریلوب طقوز یوز بشده شروان حاکمی فرخ یساری قتل وطقوز یوز یدیده الوند میرزا ایله جنك ایدوب
ملکنه متصرف اولوب اجدادی خلفاسی ممالك رومه منتشر اولمغین احبابی غایت چوغالوب نامه لرله
آنلری دعوت ایدوب رومدن فوج فوج مرده چون قرده کیدوب اکثری محاربات متوالیه سنده قیریلوب
ازقالد قده جمع اعوان ایچون روم حدودنده ارزنجانه کلمکین پادشاه یحیی پاشایی اناطولی عسکریله انکوری یه
کوندروب قرمان عسکری آقسرایده روم عسکری سلطان احمد یاننده جمعیت ایتدیلر * شاه کمراه روم
اشقیاسندن سعی حثیث ایله نیجه بیك خبیث جمع ایدوب دونوب باینده ریلرایله جنکه باشلدی * شاهه کیدن
ملاعینك اکثری تکه وحمید ولایتلرندن اولمغین اول سمتلرده شاه احباسی نامنه اولنلر متون وقرونه سورکون
اولنوب اناطولی بقاسنه صوفی نامنده برفرد چقورلمامکه پادشاه تنبیه ایتمکین شاه اهل رومدن مأیوس
اولوب طقوز یوز سکزده پادشاهه عبودیتنامه کوندروب اجدادی احبابنك ولایت عجمه کلملرینه
اجازت رجا ایدوب لکن مقبول اولمدی (روایت) شمدیه دك ذکر اولنان کیفیت ظهور شاه

تاج التواریخدن منقول اولوب لکن علامهٔ صاحب الافاده مولانا کمال پاشازاده سلیم نامه سنده کیفیت ظهوری تفصیل ایدوب کمال اجمالی بودرکه شاه اسماعیلك جدی جنید اردبیل اوجاغنده شیخ جلیل ایکن آزوب غزا نامیله عسکر جمع ایدوب کرجستانی غارت ودونشده ولایت شروانه خیلی خسارت ایدوب بعده شروانشاه النده مخذول ومقتول اولدی * بعد زمان جنیدك اوغلی حیدر برغل فتنه وشور وشره مائل جوان شیردل اولوب اوزون حسنه دخی داماد اولغین اوخاندانه استناد ایله پدری قانن طلب ایچون همچو یاجوج عسکرله خروج وذروهٔ فساده عروج ایدوب بودخی شروانشاه عسکرندن مغلوب ومقتول اولدی بعده دیار عجمده اوزون حسن اولادنك فتنه وفترات عظیمه لری ظهور ایتمکین حیدرك کوچك اوغلی خواجه کمال فرصت بولوب طقوز یوز بشده خروج ایدوب اسمی شاه اسماعیل قویوب همان اوچیوز آدمله آذربایجانه کلوب اکثر ممالك اناطولیده قدیمدن بونك اجدادی خلفاسی اولمغین انده نیجه کسنه لر پادشاه متون وقرون فتحلرینه مشغول ایکن فرصت بولوب بونك یاننه واروب وافر عسکر جمع اولدقده واروب شروانشاهی طوتوب شیشه صانجوب کباب ایدوب بعده تبریز پادشاهیله صواشوب آنی صیوب شهره کیروب تخته چقوب شهرده قتل عام ایدوب حتی کندو والده سنی دخی نصیحت ایتدیکی ایچون الیله قتل ایدوب بعده تدریجله ممالك عجمی عظیم محاربه لر ایله آلوب مسلمانلری قلجدن کچوروب چنکیز وتیمور کبی تفاصیل عظیمه یه محتاج بحد شر وشور ظهور ایتدردی (نظم) دیمه بونجه درلو فساد اول لعین * ایدوب نیجه اولدی بلادن امین * بو امهالی صانمه که اهمالدر * واملی لهم ان کیدی متین (بلایا) طقوز یوز سکزده پادشاه مصره نامه ایله آدملر کوندروب سلطان جمك قزنی ووالده وعیالنی کتوردوب کریمه یی بر بکه تزویج ایتدی * وبو ییللرده جمیع ممالك عثمانیه ده اوچ ییل متصل طاعون والتی ییل غایت عظیم قحط اولوب فقرا واهالی قرا اوت اوتلدیلر وبو اثنالرده بحکمة الله ایکی ییله دك ممالك محروسه صولری چوغالوب طاشوب دره لردن آشوب جمله دن بکشهری کولی طاشوب قونیه صحراسن دریامثال ایتدی (ظفر) درپایوزنده برقاج ییلدنبرو حرامیلك ایچون کمیلرله کزن قره طورمش نام لوندشرندن مسلمانلره کزند ایرشدیکی ایشدلدکده پادشاه اون قدرغه دوناروب وارد قلرنده طورمشك منزلن باصوب طورمش قاچمش بولنوب بشیوز یلکن ولنکر وسائر کمی آلاتی وبیحد طوپ وتفنك وآلات جنك بولنوب میری یه ضبط ایتدیلر * طورمش بر بچق ییل کزوب کیزلنوب بعده طوتلوب پادشاهه کتورلدکده عبرت ایچون شیشه صانجلدی (ظفر) پادشاهك مزاجی معتل وامراض بلغمیه دن مختل اولمغله تدبیر اموری ارکان دولته تفویض ایدوب آنلرك اهماللریله نظام ملکه خلل کلدکده پادشاه انجنوب برقاج کون دیوان ایتمیوب بعده موره حاکمی خادم علی پاشایی وزیر اعظم ایدوب طقوز یوز اون ایکیده کمیلرله دریاده کزن لوندلر اطرافی غارت ایتمکین برقاج قدرغه ایله عسکر کوندروب وارد قلرنده لوندلری طوتوب زنجیرله کتوروب سیاست اولندیلر اول ایامده ردوس کفاری ولایت منتشاده برقاج قریه خلقنی اسیر ومالارین یغما ایتدیلر (حادثه) طقوز یوز اون اوچده البستان حاکمی علاء الدولهنك بر حسناقزنی شاه ایستیوب ایلچی کوندروب اودخی تزویجی تجویز بعده کافر دردیوکریزوپرهیزا ایتمکین آنك عنادی شاه بدنهادی قاقیدوب جنکه کلوب مملکت عثمانیه دن کچمکه اذن ایچون پادشاهه تضرعنامه کوندروب لکن پادشاه احتیاطیچی پاشایی جمیع عسا کره سردار ایدوب انکوریده توقف ایدوب لازم کلورسه یوریه سن دیو یوروب بونلر وارنجه شاه کلوب جنکده علاء الدولهنك بر اوغلنی وایکی اوغلی اوغلنی طوتوب علاء الدوله برصعب طاغه قاچوب شاه برمدت صحراده طوروب بعده عجمه کیدوب ایکی بکزاده لری کباب ایدوب عسکرینه یدردی (واقعه) تکه ایلی بکی سلطان قورقود ولایت صارخانه تبدیل رجا ایدوب پادشاه قبول ایتمدکده کوسوب طقوز یوز اون بش محرمنده کمی یه بنوب مصره واروب مصر سلطانی آیده اوچ بیك فلوری تعیین وانواع تعظیم ورعایت ایدوب نیجه مدت نصکره تحصیل رضای والد ماجدی قاصد اولمغین سلطان مصر بکرمی پاره کمیله کوندروب مقری اولان شهر انطاکیه یه کلدکده کمیلر دونوب کیدرکن شهزاده یی المغیچون بکلین کافر کمیلری جمله سن آلوب قورقود پدرندن قورقوب اعتذارنامه کوندرمکین ینه سنجاغنده ابقا اولندی (زلزلهٔ عظیمه) طقوز یوز اون بش

جمادی الاولی سنده برکیجه استانبولده غایتده عظیم زلزله اولوب محکم بنالر حتی قلعه نك دخی نیجه یرلری ییقلوب اول علامت قیامت نشاندن جمله انسان ترسان ولرزان اولوب برآیه دك زلازل بالکلیه منقطع وزائل اولمیوب بو اثناده نیجه لر چادرلرله اچق یرلرده اولوب پادشاه ایچون سرایده اغاجدن چاتمه اوطه لر یاپلوب انده ساکن اولدی * بعده پادشاه ادرنه یه کیدوب دیمتوقه سراین تعمیر ایتدیروب استانبولك ییقلان یرلرین دخی یاپدردی (تعیین سنجاق) شهزاده سلیم خان طرابزون بکی ایکن دائما کرجستانه غزا ایدوب احیانا قزلباشلرله دخی صواشوب جمعیتلرین طاغدوب بعده اوغلی سلیمان خان بیومکین اکا دخی مستقل سنجاق رجا ایتدکده پادشاه اکا ولایت کفه سنجاغن ویرمکین سلیمان خان کیملرله واروب ضبط مملکت ونشر عدالته شروع ایتدی (ظهور سلیم خان) پادشاه مریض اولوب تدبیر اموری وزرایه تفویض ایتمکله ممالك عثمانیه احوالی مختل ونظام عالم مختل ومعطل اولوب قزلباش دخی بعض ممالك عثمانیه یه قدم باصدقلرینه خصوصا پادشاه اهل هوا اولان سلطان احمده وعدهٔ فراغت سلطنت ایتدیکنه سلیم خان برغم واحزان اولوب پدریله ملاقاته ونصیحت وعرض بعض حاجاته وسیله اولمق ملاحظه سیله روم ایلنده بر سنجاق ایستیوب اوچ کره تضرعنامه کوندروب هر برنده مکر وزرا ایله پادشاه ردّ جوابن کوندروب بودخی رای غیر مضرده مصر اولوب دریادن کفه یه کلوب آندن دخی بر رجانامه کوندروب پادشاه بوکا نصیحته مولانا صاروکرزی کوندروب کلدکده شهزاده نك محبت واطاعتن لکن رجایه اصرارین اخبار ایتمکین پادشاه اناطولی سنجاقلرندن هرقنغیسن دیلرسه ویره یم دیو غیری کسنه ایله خبر کوندروب شهزاده پادشاهه بالذات عرض ایده جك امور وار دروارمینجه اولمز صکره نه یره کتملك امر ایدرلرسه کیدرم دیو جواب کوندروب بعده آق کرمانه کیدوب اخیولیده طورمغیچون دریادن ذخیره واسباب لازمه ایله کیملر کوندروب تاتارخان هدایا ایله قارشو کلوب بیوررسکز بیله کیده یم یاخود سزه عسکر قوشایم دیوب بودخی ایستیوب سلستره یه کلدکده پادشاه ایشیدوب مقدما اناطولی یه سفر بهانه سیله روم ایلی عسکرنی جمعه خبر کوندرلمکین حالا موجود عسکر ایله ادرنه یه بعده سلیم خانه قارشو واروب برمنزلده ایکیسی بری برلرینه قارشو قونوب شهزاده پدرینه ایلچی کوندروب مرادم رکاب همایونه رومال ومشاهدهٔ جمال فرخ فال حضرت سلطان با کمال ایکن نه جرم مشتدایله بزی رد وصد وباب رجایی سد وشد بیوررلر دیو ایلچی کوندروب محصل نیجه وجه مفصل ایله ایکی طرفدن مرارا خبرلشوب عاقبت سمندره سنجاغنی والا حصار سنجاغنی ویرلوب انواع تحف واموال باغشلنوب مادامکه حیاتمده یم سلطنتی اوغللرمدن برینه فراغت ایتمیه یم دیو پادشاه عهدنامه کوندروب سلیم خان دخی سنجاقلر ضبطنه آدملر کوندروب لکن وزرانك سلطان احمده حلیم وغافل واهل هوا اولمغین میل واتفاقلری اولوب حالا تحته کچورمکه مکر وفکرلرین وسرا نامه لر کوندردکلرین ایشتمکین ادرنه اطرافنده طوروب تدریجله یاننه نیجه بکزاده لر کلوب عسکری چوغالوب وزرا القاسیله البته سنجاغکه کیده سن دیو پادشاه خبر کوندروب اودخی اناطولیده خارجیلر فتنه سی دفعنه منتظرز چاره اولمزسه عسکرمزله اوخدمتی ادایه کیده لم بعده سنجاغه کتمز آساندر دیوب تکرار البته کیت دیو ابرام اولدقده برمقدار کیدوب زغره ده توقف ایتدی (فتنهٔ شاهقولی) سلطان قورقود ولایت تکه دن اوصانوب تجله ایله اسکی سنجاغی اولان مغنیسایه کیدرکن تکه لو اشقیاسی پادشاه وفات ایتدی صانوب طقوز یوز اون التی محرمنده عادت روافض اوزره جمعیت ایدوب شاهقولی نام برمرداری سردار ایدنوب اشقیا چوغالوب ممالکی غارت وخسارت ایتمکین مسلمانلرك کیمی طاغلره قاچوب کیمی قتل اولنوب اناطولی بکلر بکیسی قره کوز پاشا بلوك کوندروب انلر شهید اولدقلرنده کندوسی بیك نفر آدمله کوتاهیه ارکنده صواشوب پاشا طوتلوب صلب اولنوب قزلباشلر کوتاهیه یی یاقوب ییقوب انطالیه یه واروب قلعه یی محاصره ایتدیلر پادشاه وزیر اعظم علی پاشایی عسکرله کوندروب سلطان احمد کندوسی عسکر یله روم ایلنه کچمکه یوریوب پادشاه اکا شاهقولی اوزرینه وار هسن انی برطرف ایتدکده سنی تحته کچوررم دیو خبر کوندرمکین واروب پاشا ایله جمع اولوب بو اثناده سلیم خان ادرنه قربنه عسکرله کلوب پادشاه اکا سمندره سنجاغن ویروب رعایتلر ایتدیکی خبری کلمکین احمد خان پر احزان اولوب قزلباشلر عسکرله پاشایی ایشیدوب قورقوب قزل قیاطاغنه

صغنوب پاشا اومحله واروب اشقيانك يوللرين سد ايچون برطرفنى حيدربك ايله ايكى بيك آدمله بكلدوب
برطرفنه عسكرله كندوسى طوروب الهكيرن ملاعينى قتل ايدوب محصور اولان مغرورلر مضطر اولدقلرنده
بركيجه قاچمق ايچون هجوم ايتمكين حيدربكى شهيد ايدوب عسكرنى طاغيدوب قيساريه يولندن سيواسه
قاچديلر * على پاشا احمدخان يانده قونوب عسكرلك كزيده‌لريله طقوز يوز اون يديده ايلغار ايدوب يتشوب عسكر
تمام جمع اولمدين عجله ايله حمله ايدوب لكن قزلباشلر غايت چوق اولمغين طوروب عظيم صواشوب پاشا دفعاتله
بالذات جنك ايدوب عاقبت اوق طوقنوب شهيد وشاهقولى دخى جنكده ناپديد اولوب ايكى عسكر يسلرى
كتمكله طاغلوب قزلباشلر شاهقولينك وزيريله عجمه كيدوب يولده بركاربانه يولشوب بيك مقدارى مسلمانى
قتل ومماللرين اخذ ايدوب منظومهٔ نحو وانبيانامه ناظمى شيخ ابراهيم شبسترى حضرتلريله اوغلنى شهيد
ايدوب غارت بلاد ايدرك تبريزه واروب شاه بونلرله مدارا ايچون استقبال ايدوب تفريق ايچون هر بلوكى
امراسندن برينه ضيافت ناميله حواله ايدوب اوچنجى كون برسبزه زارده ضيافت ايچون اوتاقله عقد
مجلس ايدوب سويلشه‌رك عتاب ايدوب ايكى رئيسلرين قينامش صوقزغانه آتوب بكلرين قتل ايدوب
عسكرلرندن بكندكنه وظيفه تعيين ايدوب باقيلرين آزاد ايدوب انلردخى اولادوعياللرين آلوب ديلنجيلك
ايدرك اطراف عالمه طاغلديلر (جنك سليم خان) سلطان احمد على پاشانك شهيد اولديغن ايشيدوب
كمال غم والمله اماسيه‌يه كيدوب خبرانهزام پادشاهه ادرنه‌ده كلوب آندن مقدمجه اوغلى سلطان شهنشاه دخى
وفات ايتمكله ضعف مزاجى خاطرين برآزاروجانندن بيزار ايتمكين سلطان احمدى كتوردوب تخته
چيقورمك ايچون اولاروم ايلى بكلرينه پادشاه بالذات يمان وايمان ايتديروب استانبوله كلوب احمدخانه
خبركوندروب بو حالى سليم خان ايشتدكده اوتوزبيك عسكرله اوچ كونده چورلويه كلوب نقض عهده
سبب ندر ديو خبركوندروب جوابه منتظر ايكن مكروزرا ايله قرق بيك عسكر سليم خان طرفنه يورويوب
ماپينده حرب عظيم وضرب اليم اولوب سليم خان لسان حالله كويا بو شعرى كويا ايديكه (نظم) متاع جانى
جانان غارت ايتمك قصد ايدرديرلر * سنكدر نقد جان جانا نه حاجت ايلمك يغما (نثر) مرادى پدرينه
ملاقات اولوب ازدحام والتحامدن مجال اولميوب عسكرى دخى صيتمغن آزآدمله كمال سرعتله كيدوب
كيلرى طورديغى اخيولى‌يه واروب دمبدم قچانلر يتشوب جمله اوچ بيك قدر اولدقده كندوسى خواصله
كمى‌يه بينوب كفه‌يه واروب سائرلره بربكى سردارديكوب قره‌دن كفه‌يه كوندردى (حرمان احمدخان)
پادشاه روم ايلى عسكرنى آليقويوب احمدخانى اماسيه‌دن چاغردوب كندوسى ادرنه‌دن استانبوله كلوب
احمدخان دخى كلوب اسكدارايقاسنده مالديه‌ده قونوب وزراتدبيريله پادشاه احمدخانه بولشوب سرعسكر
ايدوب سليم خان اوزرينه جنكه كوندرمك ايستيوب لكن (المحرره) بنده تدبير ايدر خدا تقدير *
حاصل اولمز خلاف امر قدير (نثر) مفهومنجه بحكمة الله اوكيجه شهرده يكيچريلر جمع اولوب سليم خان كبى
رستم زمان وقهرمان آوان وصاحب رأى وعدل واحسان وار ايكن عسكر فراوان ايله شاهقولى دفعنه درمان
بولميان تن پرور فاسق جبان بزه نيجه سلطان اوله بيلوردبو احمدخاندن روكردان اولوب آنك معينى اولان
هرسك اوغلى احمد پاشانك ووزير مصطفى پاشانك ونشانجى تاج زاده جعفرچلبى اولرنى باصوب كندولر قاچوب
ماللرين يغماليوب صباحه دك اركان دولتى غارت وخسارت ايدوب سليم خان نامنه كلبانكلر چكلوب
جمله‌سى صباح ديوانه واروب اون بش كسنه‌نك عزلن رجا ايدوب مصطفى پاشايى ابقايه پادشاه شفاعت
وباقيلرين عزل ايتدى يكيچريلر اسكداردن آدم كچمامك ايچون اسكله‌لرى بكليوب احمدخان ايشيدوب مجلس
عشده پرتشويش اولوب بادهٔ غفلتدن صاحى ونقوش رجاء سلطنتى قلبدن ماحى اولوب كويا (نظم)
دل سقيم وغم مقيم وبختله طالع عقيم * عزوفر فوز وظفر ايتدى سفر اولدى جدا * مفهومن كويا اولوب
نه ايده‌جكن ونه‌يره كيده‌جكن تعيين ايچون برقاچ كون آنده طوروب پادشاه اكبر مقدار صبرايله سلطنت
سنكدر ديمك مضمونده تسليتنامه‌لر كوندرمكين شدت غم وحيرتندن اناطولى ولايتنك سلطنتنى
الهكتوره‌يم بعده جلب قلوب سپاه ايدوب پادشاه اوله‌يم وحالا قرمانه واروب بكى اولان سلطان محمد ابن سلطان
شهنشاهى كندومه تابع ايده‌يم ديو كيدوب پادشاه بونى دوندرمكه چالشوب خبرلر كوندردكجه عناد ايدوب

وارد قده محمد خان قونیه قلعه سن برقاج کون نصکره ویروب تابع اولوب احمد خان تخته چوب زعمنجه سلطان
اولوب اجراء امور سلطنته باشلیوب پادشاه ایشتدکده تکرار متألم وبیزار اولدی (فتنهٔ خارجی) ممالك
عثمانیه فتنه لرین رومدن احباجعنه کلان علی خلیفه نام قزلباش فرصت وغنیمت بیلوب یکرمی بیك
عسکرله قره حصار ونکساردن نهب وغارت ایله اماسیه یه کیدوب سلطان احمد لالاسی ووزیری سنان پاشایی
عسکرله آنلری دفعه کوندروب سنان صینوب قاچوب قزلباشلر توقاته کلوب فتنه لر ایدوب اول اطرافك
اتراکی محب شاه اولغین چوق کمسنه آنلره تابع اولوب ولایتلر غارت ایتدیلر (دعوت سلیم خان)
قپوقوللری سلطان احمدك بو دفعه دخی عجزین ایشیدوب پادشاه مریض وپیر اولوب اولادنده سلیم خاندن
غیری سلطنته احق بو قدر آنی ایسترز دیو دیوانده غلو ایدوب پادشاه دخی سلطان احمده انجنمش اولمغین مراد
عسکرنه ایسه اویله اولسون دیو سلیم خانه امر کوندروب دعوت ایدوب بو اثناده سلطان قورقود برادری
سلطان احمددن قورقوب خصوصا اغوای بعض ارکان دولت ایله استانبوله کلوب جدی سلطان محمد وفاتنده
بدری طرفندن وکالة تخته چوریلوب یکیچریلره ترقی وبخشش ویرملك تقریبیله حالا دخی سلطنت رجاسیله
آنلره التجا ایچون یکیچریلر اوطه سنه کلوب مسافر اولوب مقدما سلیم خانه عهد ایتمش اولدقلریچون بو کا عذرلر
ایدوب آنك ضررندن سنی حمایت ایده لم دیو نوعا تسلیت ایتدیلر * بعده سلیم خان کلوب جمله ارکان وعسکر واهل
شهر تعظیم واجلال ایله استقبال ویکی باغچه میداننده اوتاغنه انزال ایتدیلر (جلوس او) سفر شتا تعیینی
دفع ایچون برقاچ کون آنده اوتوروب عسکر وارکان واعیان بوکا سلطنت تکلیف ایدوب بودخی بنم مزاج
ومرادم بودر دیو تفصیل ایدوب رضا ویرسکز خوش والا برادرلر یملك برینی اختیار ایلك دیوب آنلر دخی
هر وجهله مقبولمزسن دیوب پیمان وایمان ایتدیلر * طقوز یوز اون سکز صفرینك سکزنجی کونی یوم سبتده کمال
زینت وشوکت وکثرت ووفرت عسکر ظفر مغفر نصرت آیت ایله پادشاهانه دیوانه واروب حضرت پدر عالی
کهرینك الن اوپوب اودخی بونلره تعظیم وعزت وعرض کمال محبت وبذل انواع نصیحت وتسلیم امانت امامت
وخلافت ایدوب بو مضمونلرده خطاب حکمت نصاب نصیحت انتساب ایتدیکه (نظم) ایستریسك اوله
عالم ساکه رام * مستحقه ایله دائم احترام * ظلم وعدوان عرقنی کس شاه ایسك * عدله میل ایت بندهٔ الله
ایسك * حق سکا چون ایتدی اهل رومی رام * کندوکه قیل غفلت اویقوسن حرام * کمسه یه قهر یله
آزار ایله * مملکت اهلینی بیزار ایله * منتقم اولمه که نقمت جلب ایدر * قلبدن رسم محبت سلب ایدر *
ایله اخوانکه هرکز جفا * کیم بو دوران کمسه یه ایتمز وفا * حکمه اوّل انلره سن تیغ کین * قطع رحم ایتمه
ضرورت اولمدین * اطفکیله انلری خشنود قیل * فتنه رسمن دهردن نابود قیل (نثر) بعده پادشاه ال
قالدیروب خیر دعا ایدوب بعده سلطان سلیم خان سلاملیوب بنه آلایله منزلنه کلوب تخت سلطنته جلوس
ایدوب جمله ارکان واعیان ورؤساء عساکر ظفر نشان وعلما وسادات شرف عنوان قانون اوزره دستبوس
ایدوب شرعا بیعت وسلطنت وخلافتی تهنیت ایتدیلر (وداع) سلطان جدید ذو البأس الشدید پدر سعید خان
بایزیدی هرنه یرده ساکن اولمق ایسترسه مخیر ایدوب اودخی ادرنه قربنده سابقا ملاحظهٔ فراغله تعمیر
ایتدردیکی دیمتوقه شهرین اختیارا تمکین روم ایلی بکلربکیسی ودفتردار وقپوقوللرندن نیجه لر خدمته تعیین
اولنوب جمیع مهمات کوریلوب خزینه دن هرنه ایسترسه المغی پدر عزیز رأینه تفویض اولنوب لوازم تمام
اولدقده حضرت پیر واجب التوقیر تختروانه کیروب تعظیم جمیع ایله تشییع اولنوب حین وداعده رقت
وبکاوجکر کوشه سی سلیم خان جلالت انتمایه نیجه نصایح وخیر دعا ایدوب غم واحتراق ایله افتراق ایتدیلر
(وفات) سلطان سعید خان بایزید سن شبابدنبرو کنار معاشرت نسا ایتمکله اپاق اغریسنه وامراض
بلغمیه یه مبتلا اولوب پیرلکده سوء مزاج ممتدی مشتد اولمغین ادرنه یه یقلاشدقده طقوز یوز اون سکز ربیع
الاولینك اونجی کونی وفات وترك دنیای پرآفات ایتدی (کساه الله لباس غفرانه وسقاه کاس رحمته
ورضوانه) (نظم) ای کردش چرخ جنداری وبری * هستی زوفا وعهد یکباره بری * برقامت شاهی
چوقبایی دوزی * بازازپی ماتمش دوصد جامه دری (نثر) جنازه سی استانبوله کتوریلوب شاه وسپاه
سیاهلر کیوب شمله لر صارنوب قارشولیوب اغلاشوب تابوتی باشلرا وستنده کتوریلوب بعد الصلوة جامعی

قارشوسنده دفن اولنوب برهفته عزاسی طوتلوب روحنه تصدقات فراوان اولندی (فصل درخیرات وحسنات مرحوم پادشاه) (١) عداد سلاطین عثمانیه ده بایزید ثانی اولدیغی کبی صلاح وتقواده دخی کویا بایزید ثانی اولوب حالا بین الجمهور بایزید ولی دیمکله مشهور اولمشدر (٢) جود وسخاسی بذل وعطاسی نهایتده اولوب صدقاتیله فقرا اغنیا اولوب هرسال فقرای اطرافه دخی صدقه‌لر ارسال ایدوب کثرت عطا واحسانله خزینه‌یه نقصان کلمشدی علما ومشایخ واشراف ومحتاجینی ارایوب بولوردی وعطاسیله هربری غنی اولوردی حتی طقوز یوز طقوزده سکسان التی بوك اقچه صدقه ایدوب نیچه کسه‌لره مناسبتله امیرانه وملوکانه خلعتلر وعقارلر وتحفه‌لر وآت وخدمتکار وسائر امتعه احسانی خود فراوان وخارج حیطهٔ بیاندر (٣) جمله علما وصلحایه حضرت عمر وضعنه نوعا مشابه سالیانه دیدکاری سنوی وظیفه‌لر تعیین ایتمشدیکه مفتیٔ زمانه وسائر علماء کبار فضائل نشانه اون بیك اقچه صحن مدرسلرینه یدیشر بیك مفتاح مدرسلرینه دردر بیك حاشیهٔ تجرید مدرسلرینه ایکیشر بیك مشایخه دخی حاللرینه کوره بشر بیك اوچر بیك ایکیشر بیك اقچه وظیفه تعیین ایدوب هر ییل باشلرنده توزیع اولنوردی (٤) ادرنه ده جامع واسع ولطیف مدرسه ودار الشفا وعمارت ومسافرخانه وتکیه ونهر تونجه اوستنده کوپری یاپدرمشدر سکز یوز سکسان طقوزده باشلنوب درت ییلده دلکشا تمام اولوب * خرم بنا * تاریخ تمامی واقع اولمشدر (٥) استانبولده برجامع پرصنایع ومسافرخانه ومدرسه وعمارت ومکتب یاپوب مدرسه‌نك تدریسن مفتیلره شرط ایتمشدر * بوجامع‌لرینك بنالرینه طقوز یوز اوچده باشلنوب طقوز ییلده تمام اولمشدر (٦) شهزاده ایکن سنجاغی اولان اماسیه ده دخی جامع ومدرسه ومکتب ومسافرخانه وعمارت وخان وتکیه یاپدیروب مدرسه‌سن اماسیه مفتیلرینه شرط ایتمشدر (٧) ینه اماسیه سنجاغنده قصبهٔ عثمانجقده نهر قزل ایرمق اوستنده اون طقوز کوزلو برعظیم کوپرو یاپمشدرکه نوادر دنیادن اولوب بیحد مال خرج اولنمشدر (٨) صقریه ایرماغی اوستنده کیوه ناحیه‌سنده دخی برعظیم کوپرو یاپدرمشدرکه بودخی نوادر دنیادندر * بوایکی کوپرو ممر ومعبر تجار عرب وعجم ودنیاده نظیرلری کمدر (٩) صارخان ولایتنده نهر کدوز اوستنده دخی اون طقوز کوزلو برعظیم کوپرو یاپدرمشدرکه بودخی نوادر دنیادندر (١٠) بوذکر اولنان بنالردن ماعدا نیچه یرلرده مسجدلر تکیه‌لر قلعه‌لر کوپرولر خانلر کیمنی ابتدادن بنا ایدوب کیمنی تعمیر ایتمشدرکه کمال تفصیله محتاجدر * تقبل الله حسناته واعلی فی الجنة درجاته (نظم) برین رواق زبرجد نوشته اند بزر * که جز نکوئی اهل کرم نخواهد ماند (فصل) مرحوم زماننده اولان کبار مشاهیر علما بونلر ایدیکه (١) منلا محیی الدین نکساری بعض فضلادن بعده منلا یکاندن اوقیوب هرفنده کامل تفسیرده خودغایتده ماهر وحافظ قرآن عظیم وعابد وزاهد ایدی قسطمونی پادشاهی اسماعیل بك بونك ایچون مدرسه یاپوب اوچیوز جلد کتاب وقف ایتمکین انده تدریس علوم وجمعه کونلری وعظ ایتمکین چوق کمسنه منتفع اولدیلر * پادشاه تخته کچدکده بونی ایشتمکین کتوردوب یومی اللی اقچه وظیفه ایدوب کاه کاه سلطان محمد خان جامعنده نقل تفسیر ووعظ ایدوب پادشاه دخی دکله‌دی * تفسیرده وافر ایاصوفیه ده تحریراتی وصدر الشریعه‌یه غایت اعلا حاشیه‌سی واردر وفاتی فی سنه طقوز یوز بر (٢) منلا یوسف بن جنید توقاتی که اخی چلبی دیمکله مشهور ایدی منلا خسرو شاکردلرندن اولوب تدریجله صحن مدرسی اولدقده اوتوز اقچه‌له وظیفه‌سی سکسانه چقدی اوی قربنده مسجد یاپوب علمایه وافر کتابلر وقف ایتدی * درس علم ومطالعهٔ کتب فقه وتلاوته مشغول فاضل وصالح اولوب صدر الشریعه شرحنه غایت لطیف حاشیه یازمشدر (٣) خطیب قاسم اماسیه‌وی احمد قریمیدن اوقیوب بعده اماسیه ده مدرس بعده پادشاهه سنجاقده ایکن خواجه اولوب تخته کچدکده بوکا بروسه ده مرادیه مدرسه‌سن ویروب بعده اماسیه بکی شهزاده سلطان احمده خواجه ایدوب آنده وفات ایتدی * علوم شرعیه ده فاضل اولوب حمید الخصال ومشایخ ایله مختلط ایدی (٤) منلا قول سنان وزرادن برینك قولیدر بعض علمادن ومنلا علی قوشچیدن اوقیوب بروسه ده مناستره بعده سلطانیه‌یه بعده استانبولده صحنه مدرس اولوب وظیفه‌سی تدریجله سکسانه ایرشدی جمیع اوقاتنی علم وعبادته صرف ایدوب مطالعه ایتدیکی کتابلری فوائد وتحریراتله پرتحشیه ایدرایدی * علی قوشچینك علم هیئتده رسالهٔ فتحیه‌سنه لطیف شرح یازمشدر (٥) منلا شاعر سنان منلا خسرودن اوقیوب علوم شرعیه وعقلیه ده

فاضل اولوب غایتده مشغول ایدی صدر الشریعه یه مقبول حاشیه یازمشدی (٦) منلا شجاع الدین الیاس که
لطیفه طریقیله اوصلی شجاع دیرلردی زیرا سموز حماره ترکار اوصلی دیرلر علوم شرعیه وعقلیه دن حصه دار
اولوب بعض مدارسدنصکره صحن مدرسی اولدی * قوی النفس سلیم العقل مستقیم الطبع ایدی (٧) منلا علی
یکانی صحن مدرسی ایکن سکسان اقچه ایله بروسه فتواسی ویرلدی * فاضل ومجدوذکی کمسنه ایدی
وفاتش فی سنه طقوز یوز طقوز (٨) منلا لطفی توقاتی منلا سنان پاشادن اوقیوب انك ترتیبیله سلطان محمد
یونی خزینه ده کی کتابلره حافظ کتب ایدوب بو سبیله غرایب کتبه مطلع اولوب سنان پاشا برسببله شهردن
سورلدکده بیله کیدوب سلطان بایزید تحته کچدکده بو کابر قاچ مدرسه دنصکره مدرسهٔ صحن بعد زمان
بروسه ده مرادیه یی ویردی (لمحرره) کمال فضل وذکا وصلاح وتقواده * نظیری غایتده آز ایدی بو دنیاده *
منلا کمال پاشازاده تازلکنده بوندن حاشیهٔ مطالع اوقومشدر اکا شرح مفتاحه بر حاشیه وسبع شداد آدلو
وموضوعات علوم آدلو ایکی رساله یازمشدرکه هر بری کمال فضیلتنه شاهد درهر کون درسدنصکره شیخ وفا
حضرتلری زاویه سنه واروب صحیح بخاری نقل ایدوب اغلیوب تمام اولدقده شهید اولمغیچون دعا ایدوب شیخ
وفا آمین دیوب بعد زمان منلا خطیب زاده بونك فضیلتنه حسدندن زندیقدر فلان سوزی سویلدی دیو ایکی
دانشمنده شهادت زور ایتدیروب مفتی افضل زاده توقف ایدوب لکن خطیب زاده قتلنه حکم ایتمکین بوینی
اوریلوب باشی یره دوشدکده دخی (لا اله الا الله) دیو سویلدی * ولقدمت شهیدا تاریخ موتیدر * شقایقده
احوالی تفصیل اولنمشدر رحمة الله علیه وعلی امثاله (٩) منلا عذاری کرمیانی اسمی قاسمدر خسرو وشیرین
مؤلفی سیخینك همشیره زاده سیدر * صحن مدرسی ایکن طقوز یوز برده وفات ایتدی کمال فضل وذکاده نوادر
دنیادن ایدی کونده ایکیشر اوچر سطر درس دیوب جمیع علومك قواعدین اجرا وحسن تقریر ایله حل شبهات
عظمی ایدوب شرح مواقفك الهیاتنه بی نظیر حاشیه سی وغایت اعلا ترکی وفارسی اشعاری واردر (١٠)
منلا قاسم چلبی الجمالی صحن مدرسه سندن استانبوله قاضی اولوب قاضی ایکن وفات ایتدی علمه غایت
چالشوب کتب مطوله دن چوق کتاب از برلیوب سخی وعاقل وعظیم الشان ایدی (١١) منلا علی بن احمد
الجمالی که مفتی علی چلبی دیمکله مشهوردر قرمانده منلا حمزه دن اوقیوب قدوری ومنظومهٔ نسفی یی
ازبرلیوب رومه کلدکده منلا خسرودن بعده آنك امریله سلطان مدرسی منلا مصطفی بن حسامدن جمیع
علومی اوقیوب مرور زمان وتقالیب چرخ کردان ایله مدرس احدی المدارس الثمان اولوب بعده حجه کیدوب
مصرده بر ییل اکلنوب بو جانبده مفتی افضل زاده وفات ایتمکین پادشاه فتوایی نیابهٔ صحن مدرسلری یازمق
بیوروب طقوز یوز سکزده علی چلبی کلدکده یوز اقچه ایله اکاویروب بعده استانبولده کی مدرسه سی تمام
اولدقده اللی اقچه ایله آنی ضمیمه ویردی * صحابهٔ کرام سیرتلو صاحب فضیلت وکرامت زاهد واهل تقوی ناطق
بالحق وناهی عن المنکر وعامل بالاقوی ایدی * سلطان سلیم کبی غضوب پادشاه برکره یوز اللی برکره دخی درتیوز
کمسنه یی قتل امر ایتمشیکن منلا واروب محکم نصیحتله بعد التردد عفو ایتدردی * مناقب جلیله سی شقایقده
تفصیل اولنمشدر وفات ایتدیکی کون اشراق وقتنده حضرت موسی نك روح شریفی کلوب شمدن کیرو دیار
آخرتی تشریف ایلسکز دیدی دیو خبر ویردی (١٢) منلا عبد الرحمن بن علی بن مؤید الاماسیه وی که مؤید
زاده دیرلردی جمیع علوم عقلیه ونقلیه ده غایت ماهر والسنهٔ ثلاثه ده بلاغت اوزره نظم ونثره قادر اولوب
نادرهٔ دنیا وانواع فضائلده واصل رتبهٔ علیا ایدی * اناطولی قاضی عسکری ایکن علمادن برینك رساله سین
امضاده بونی یازمشدی (نظم) هاتیك رسالة علی وفق السؤل * من امعن فیها تلقی بقبول * یستعظم
من الفهام یقول * یا خیر رسالة ویا خیر رسول * روم ایلی قاضی عسکری حاجی حسن زاده دخی بویله
امضا ایتمشدیکه (نظم) رسالة لفنون النکات جامعة * ومثلها دلیل لفضل صاحبها * مزبور منلا
غایتده خوشنویس اولوب انواع خطوطی یازردی اماسیه ده تازه ایکن تحصیل علم ایدوب بعده برسببله
شیرازه واروب منلا جلال الدین دوانیدن یدی ییل اوقیوب جمیع علومی تکمیل ایدوب رومه کلدکده
قلندرخانه بعده صحن مدرسه لری ویریلوب سکز ییلدنصکره ادرنه قضاسی التی ییلدنصکره اناطولی قاضی
عسکرلکی درت ییلدنصکره حاجی حسن زاده وفاتنده روم ایلی قاضی عسکرلکی ویریلوب یدی ییلدنصکره

برقتنه ظهورنده اوی یغما اولندقده عزل اولنوب سلطان سلیم تختنه چقدقده تکرار قاضی عسکر ایدوب عجم
سفرنه بیله کیدوب دوندکده عقلی مختل اولمغین ایکیوز اقچه وظیفه ایله عزل اولنوب ایکی ییلدنصکره طقوز
یوزیکرمی ایکیده التمش ایکی یاشنده وفات ایتدی * مکرراتدن غیری یدی بیک جلد کتابه مالك ایدی ایکی اوچ
رساله دن غیری جمیع مؤلفاتی مسوده ده قالوب امور قضایه اشتغالدن بیاضه چیقمدی (١٣) برکی زاده منلا
مصلح الدین قاضی زاده در بعد التحصیل شهزاده سلطان احمده خواجه بعده صحنه مدرس بعده ادرنه یه نیجه
مدت حسن سلوك ایله قاضی اولوب سلطان سلیم جلوسنك اوائلنده یوزاوتوز اقچه وظیفه ایله عزل اولندی
فاضل ذوفنون اولوب صاحب کمال و جمال ملیح البیان فصیح اللسان ایدی (١٤) منلا محمد بن حسن
سامسونی فضلادن اوقیوب نیجه مدارسدنصکره صحنه مدرس بعده سکسان اقچه ایله متقاعد بعده ادرنه یه
قاضی اولوب طقوز یوزاون طقوزده قاضی ایکن وفات ایتدی * فاضل ومحب فقرا و قانع ومعرض عن الدنیا
اولوب لیل ونهارده قایق علومه اشتغالدن خالی دکل ایدی تلویحه وشرح مفتاحه بر حاشیه یازمشدر (١٥)
منلا سیدی حمیدی بعد المدارس صحنه مدرس اولوب بعده استانبول قضاسی ویریلوب آز مدتدنصکره وفات
ایتدی غایتده فاضل کامل ومشغول اولوب بعض تحریراتی واردر (١٦) منلا سیدی قرمانی بعد المدارس
صحنه بعده ادرنه ده پادشاه مدرسه سنه مدرس بعده بروسه یه بعده استانبوله قاضی بعده اناطولی یه بعده روم
ایلنه قاضی عسکر وسلطان سلیم جلوسی اوائلنده معزول وصحنه یوزیکرمی اقچه وظیفه ایله مدرس اولدی
فاضل کامل ذکی ومدقق صالح ونورانی ومهیب ومتواضع ومشفق کسنه ایدی (١٧) منلا نورالدین
قراسلوکه صاروکرز دیرلردی فضلادن اوقیوب تبدلات اطوار وتقلبات روزکار ایله صحنه مدرس بعده سکسان
اقچه وظیفه ایله متقاعد وسلطان سلیم زماننده استانبوله قاضی بعده اناطولی یه بعده روم ایلنه قاضی عسکر
بعده معزول ویوزیکرمی اقچه وظیفه ایله صحنه مدرس بعده ینه استانبوله قاضی بعده وظیفهٔ سابقه ایله معزول
اولوب طقوز یوزیکرمی بده وفات ایدوب مسجدی قربنده مدفوندر * فاضل کامل وفقیه ومحدث وناطق
بالحق ومهیب وعابد اولوب فقهده مرتضی آدلو برمتن یازمشدر (١٨) منلا سیدی محمد بن محمد القوجوی که
سیدی چلبی دیرلردی پدری فضلادن اولوب بودخی آندن ومحشی حسن چلبیدن اوقیوب بعد المدارس
صحنه مدرس بعده سکسان اقچه ایله متقاعد اولوب سلطان سلیم زماننده استانبوله قاضی بعده اناطولی یه
قاضی عسکر اولوب بعده اختیاریله فارغ اولمغین یوزیکرمی اقچه ایله صحن مدرسه سی ویریلوب بعده مدرسه یی
براغوب بعد زمان مصره قاضی اولوب بریل آنده طوروب حج ایدوب استانبوله کلدکده یوزاوتوز اقچه وظیفه
تعیین اولنوب طقوز یوزاوتوزبرده وفات ایتدی * جمیع علومده غایت ماهر ومشتهر اولوب تحریر وتقریر وعربی
انشاده نوادر دنیادن ایدی بعض رسائلنده کندونك پیرلکین وصفده دیمشدرکه (ع) نزل الثلوج بهامتی
حتی تقوس قامتی (١٩) منلا بالئ آیدینی فضلادن اوقیوب بعد المدارس صحنه مدرس بعده وظیفه ایله
متقاعد بعده بروسه یه قاضی بعده معزول بعده یوز اقچه ایله صحن مدرسی بعده ینه بروسه یه قاضی بعده ینه
صحنه مدرس اولوب طقوز یوزیکرمی طقوزده وفات ایدوب مسجدی قربنده مدفوندر مفتی قوجه زاده
مرحومك قاین اتاسیدر غایتده مشغول اولوب جمیع علومدن حصه دار ایدی وافر کتابلری اولوب علمایه وقف
ایتمشدر (٢٠) منلا عبدالرحیم بن منلا علاء الدین عربی پدری بونی بابك یعنی باباجق دیو اوخشامغین بابك
چلبی دیرلردی * پدرندن وخطیب زاده دن اوقیوب بعض مدارسه بعده صحنه مدرس بعده استانبوله قاضی
بعده ینه صحنه یوز اقچه ایله مدرس وطقوز یوزیکرمی اوچده وفات ایتدی جمیع علومده فاضل کامل ایدی ٢١
منلا صلاح الدین موسی بن منلا افضل زاده فاضل کامل وزاهد مجاهد مشتغل وولی علی القدر واصل ایدی
ابتدا محمود پاشا مدرسه سنه مدرس اولوب برکون درس دیرکن مناره دن مؤذن الله اکبر دیدیکنی ایشتدکده
تعالی الله وتقدس دیوب بعده بو لفظی ابتدا ملائکه دن ایشتدم دیوب بعده کشف حال ایتدیکنه نادم اولوب
بوسر افشا اولمامق کرکدی دیوب اللرین دیزلرینه اوردی * بعده صحن مدرسی بعده التمش اقچه وظیفهٔ تقاعد
ویرلدی صاحب عزلت ودائما اهل عبادت اولوب کندوبی کورمکه کلنلرله اصلا کلام دنیوی سویلشمزدی
اهل وعیالدن مجرد اولوب قدیمدن دادیسی اولان خاتون خدمت ایدردی آبدست المقده غایت موسوس

اولوب

اولوب قیش کونلرنده هر برقولنه یکرمی قوغه طلوسی قدر صودوکردی * برکره قیش کونی آبدستدن اصلانن
لباسن قورتمغیچون آتشه یقین واردقده اتکی یانوب آتش تدریجله یوریوب کندوطو یموب قارتنه کلدکده
سویندرمکه چالشوب قادراولیوب دادیسی دخی انده اولمامغین بحکمة الله یانوب وفات ایتدی (٢٢) منلا
محیی الدین عجم منلا کورانی شاکردلرندندر بعض مدارسه بعده صحنه مدرس بعده ادرنه یه قاضی اولدی *
فاضل ومتدین ومتصلب وتحریر وتقریر وخطی خوب کسنه اولوب فرائض سیده حاشیه وبعض رساله لر
یازمشدر (٢٣) منلا امام علی اماسیه وی قصبهٔ جورمدندر پادشاه اماسیه ده بك ایکن امامی اولوب بعده
پدرندن شفاعتله قصبهٔ کومش مدرسه سن الیو یروب تخته جلوسنده انکوری قضاسن مدرسه سیله بعده
بروسه قضاسن ویروب متکلم وقوی القلب اولمغین بعده مصر سلطانی قایتبای ایله بارشمغه وانده محبوس
اولان وزیر هرسك اوغلی کتورمکه ایلچیلك ایله کوندروب واروب برمراد کلدکده اناطولی قاضی عسکر لکین
ویروب بعدزمان وظیفهٔ تقاعدله عزل ایدوب بعده اوغلی سلطان قورقود ایله مابینلرین اصلاحه کوندروب
واروب کلدکده اعمی اولوب طقوز یوز یکرمی یدیده وفات ایتدی * شیرین زبان وفاضل سخندان وصالح فلاح
نشان محب خیرات وساعی فی المبرات ایدی * بطون مختلفه دن سکسان مقداری اولادی اولوب بو حقیرك
پدری والده سنك پدریدر * رحمة الله علیهم اجمعین (٢٤) منلا بدرالدین محمود بن شیخ محمد پادشاهك استانبولده
امامی ایکن بروسه یه قاضی اون یلدنصکره اناطولی یه قاضی عسکر بعده معزول اولدی * عالم عامل وکریم
الاخلاق ومحب علما وصلحا ایدی محمدیه یه نظیره محمودیه آدلو ترکی منظوم کتابی اولوب لکن نظمی الجقدر (٢٥)
منلا خلیل بعض مدارسه بعده صحنه بعده ادرنه ده پادشاه مدرسه سنه مدرس بعده استانبوله قاضی بعده
اناطولی یه بعده روم ایلنه قاضی عسکر اولوب سلطان سلیم جلوسنك اوائلنده قاضی عسکرلکده وفات ایتدی
فاضل وحلیم وکریم ومحب خیر ومتواضع ایدی (٢٦) منلا پیر محمد جمالی علمادن تحصیل علم ایتدکده صوفیه
وفلبه وغلطه کبی شریف قصبه لره قاضی بعده سلطان محمد وقفنه متولی بعده دفتردار اولوب سلطان سلیم زماننده
وزیر اولمغین پیری پاشاد یئوب بعده وزیر اعظم اولوب سلطان سلیمان خان جلوسنك اوچنجی یلنده عزل اولندی
غایتده ذکی وعاقل ومدبر مصیب وکامل وصالح ودیندار ومحب علما وصلحا وخیرکار ایدی * نیجه آثار خیرات
بنا ایتمشدر (٢٧) منلا زیرك زاده منلا خواجه زاده وغیریدن اوقیوب بعد المدارس ادرنه واستانبوله
قاضی وقاضی عسکرلکلرك دخی هر برینه نائل اولوب سلطان سلیم خان بونی مصر پادشاهی سلطان
غوری یه ایلچیلکله کوندروب کلدکده ینه روم ایلی قاضی عسکری اولدی بعده وظیفه ایله عزل اولنوب خیلی
زماندنصکره طقوز یوز او توز طقوزده وفات ایتدی (٢٨) منلا ادریس بدلیسی عجم بکلرندن برینك نشانجیسی
ایکن قزلباش ظهوری فترتنده رومه کلدکده پادشاه بوکا کلی رعایت ایدوب آیلق و ییللق وظیفه لر ایدوب
آنك امریله هشت بهشت آدلو فارسی مفصل وبی نظیر تواریخ آل عثمان یازدی ذوفنون ومنشئ سحرنمون
اولوب عربی وفارسی بلیغ ولطیف قصائد وابیاتی وفوائد عظیمه یی جامع بی نظیر رسائلی واردر * هرکالده نوادر
عالمدن اولوب سلطان سلیمان جلوسنك اوائلنده وفات ایتمشدر دفتردار ابو الفضل افندی بونك اوغلیدر او دخی
عالم ومنشئ کامل ایدی (٢٩) منلا سیدی علی زاده اسمی یعقوبدر علمادن اوقیوب بعد المدارس ادرنه ده
پادشاه مدرسی بعده ادرنه قاضیسی بعده ینه پادشاه مدرسی بعده صحن مدرسی بعده یوزاقچه ایله متقاعد اولوب
طقوز یوز او توزده حجدن کاورکن وفات ایتدی فاضل کامل اولوب متن شرعة الاسلامه جامع ونافع ونظیری
عدیم برشرح یازوب ایکی تألیفی دخی واردر (٣٠) منلا جعفر بن تاج بك که تاج زاده دیرلردی پدری
پادشاهك سنجاقده مدبر اموری اولوب کندوسی منلا خواجه زاده وغیریدن اوقیوب فضائله مشهور عالم
اولدقده محمود پاشا مدرسه سی ویریلوب نیجه فضلا بوندن اوقیوب بعده نشانجیلق ویریلوب پادشاهك اواخرنده
عزل اولنوب سلطان سلیم جلوس ایتدکده ینه نشانجی بعده اناطولی یه قاضی عسکر ایدوب عجم
سفرندن کاورکن قشلامغه دونمکیچون عسکری فتنه یه تحریك ایدنلرك بری بودردیو قاقیوب قتل
امر ایتدکده پادشاهم قیمه که بنم یریمه بدل بوله مزسن صکره نادم اولورسن دیوب او دخی کرجك دیرسن بیلورم
لکن اختیار ایتدم دیوب بوینن اوردیلر رحمة الله علیه * نظم لطیفله هوسنامه آدلو برترکی کتابی ولطیف منشآتی

واردر (ع) فضل وعرفان وذكاده نادردنيا ايدى (٣١) منلا سعدى بن تاجى بك مزبور منلا جعفرك
برادر بدرفضلادن اوقيوب فضلله عالمده مشتهر اولدقده بروسه ده مراديه بعده استانبولده مدرسهٔ على پاشا
بعده مدرسهٔ صحن ويريلوب نجه واروب كلدكده سكسان اقچه تقاعد ويرلدى * جميع علومده كامل وماهر علوم
عربيه ده خودكار سلف كبى فضلى باهر اولوب بلغاء عرب عرباكبى قصائد واشعار كثيرهٔ لطيفهٔ عربيه ديوب
عربى ديوان اشعارى بر كتاب اولمشدر عربى وفارسى وتركى انشالرى وشرح مفتاحه حاشيه سى ونيجه رسائل
برفوائدى اولوب متن عقائدى عربى غايت لطيف نظم ايتمشدر صالح ومفلح وصادق القول حميد الاخلاق
اولوب (محرره) آسمان علمده شهباز ايدى ممتاز ايدى * فضل وعرفان ايله دنياده نظيرى آز ايدى *
(٣٢) منلا قطب الدين محمد بن محمد ابن قاضى زادهٔ رومى والده سنك پدرى منلا على قوشجيدن ومنلا
خواجه زاده دن تحصيل وتكميل فضائل ايدوب خواجه زاده يه داماد اولوب مناستر مدرسى اولدى فاضل
وصالح وكريم الاخلاق وعلمه غايتده مشغول اولوب نيجه طالب علملرى تكميل ايلدى تازه لكده وفات ايدوب
رسائل وفوائددن نيجه مؤلفاتى اولوب ناتمام قالدى (٣٣) منلا محمودكه ميرم چلبى ديرلردى مزبور منلا قطب
الدينك برادريدر خواجه زاده وسنان پاشادن اوقيوب اوچنجى مدرسه سى مناستر ايدى جميع علوم ومعارفده
فاضل كامل اولوب علوم رياضيه ده علماء زمانه غالب مطلق اولمغين پادشاه بونى خواجه ايدنوب رياضيات
اوقيوب بعده سلطان سليم بونى اناطولى يه قاضى عسكر بعده يوز اقچه وظيفه ايله عزل ايدوب حجه واروب
كلدكده طقوز يوز اوتوز برده وفات ايتدى سليم الطبع والنفس وقور وصبور وصاحب مروت عظيمه ايدى علوم
عقليه ده بعض مؤلفاتى واردر (٣٤) منلا حكيم محمد شاه قزوينى منلا جلال دوانيدن علومى اوقيوب اطبا
نسلندن اولمغين طبده غايت ماهر اولوب بعده مكه ده مجاور ايكن منلا مؤيد زاده بونكچون عالم وفاضل وطبيب
حاذق وكاملدر ديمكين پادشاه بونى كتوردوب يوز يكرمى اقچه وظيفه تعيين ايدوب سلطان سليم جلوس ايتدكده
غايت مقبول ايدنوب مصاحبتلر ايدوب مراتب عاليه يه ايرشدى سلطان سليمان زمانده وفات ايتدى
سورهٔ فتحدن اشاغه دك تفسير شريف وبشقه مناسبات آيات وسور قرأن كتابن وتهافت خواجه زاده يه
وشرح عقائد عضديه يه بر حاشيه ومتن ايساغوجى يه ومتن كافيه يه ومتن موجز طبه بر شرح ونيجه كتب
ورسائل يازمشدر (٣٥) منلا كمال الدين اسماعيل قرمانى كه قره كمال ديرلردى خيالى چلبيدن ومنلا
خسرودن اوقيوب بعد المدارس ادرنه ده چفته مدرسه لرينك برينه مدرس اولوب بعده قاضى عسكر مؤيد
زاده بوكا سابقدن انجنمكين عزل ايدوب التمش اقچه وظيفهٔ تقاعد ايتدردكده حظ وخير دعا ايدوب كندو
مسكننده علم وعبادته مشغول اولدى * تفسير قاضى وكشافه وصدر الشريعه يه وعقائدك خيالى حاشيه سنه
وشرح مواقفه حاشيه لرى ودخى نيجه مؤلفاتى واردر فاضل وصالح كسنه ايدى (فصل) مرحوم سلطان
بايزيد زماننده اولان كبار مشاهير مشايخ بونلر ايديكه (١) شيخ محيى الدين محمد اسكليبى كه شيخ ياوصى ديرلردى
مفتى ابو السعود افندينك پدريدر سابقا علماء چاشوب بعده منلا على قوشجى يه دانشمند اولوب آنك
وفاتندنصكره بعض مشايخه مريد وواصل مراد وارشاده مجاز اولوب علوم ظاهره وباطنه ده غايت كامل
اولدى حجه كيدركن اماسيه يه كلوب سلطان بايزيده بن حجدن كلدكده سنى تخته چقمش بولورم ديوب اويله
اولدقده پادشاه بونى شيخ ايدنوب بيعت ايدوب احيانا سرايه كتوردوب وافر مصاحبت ايدوب بو كبر عظيم
تكيه يابوب كندو دخى شيخ بانده ار بعينه كيردى وزرا وعلما شيخه مراجعت وملازمت وكمال فضيلت وقوت
ودياتندن خوف وهيبت اوزره اولوب لكن شيخ غايتده زاهد واهل تقوى اولمغين اصلا تغيير حال ايتمزدى
كرامات عظيمه سى اولوب شقايقده برقاچى مذكوردر طقوز يوز يكرميده اسكليبده وفات ايتدى (٢) شيخ
مصلح الدين سيروزى شيخ ياوصى خلفاسندن اولوب آنك وفاتنده زاويه سنده شيخ اولدى عالم فاضل ومرشد
كامل وعابد وزاهد عامل اولوب بوندن نيجه كسنه لر منتفع اولديلر طقوز يوز يكرمى التيده وفات ايتدى (٣)
سيد ولايت امير صحيح النسب ايدى قصبهٔ كرماستيده طوغوب استانبولده عاشق پاشا اولادندن شيخ احمده كه
زين الدين خافى حضرتلرينك خلفاسندن اولان شيخ عبد اللطيف قدسى خلفاسندن ايدى داماد ومريد بعده
ارشاده مجاز اولدى * مراراحجه واروب شيخله ابتدا اوارد قده عرفاتده قطب زمانى كوروب بروسه يه كلدكارنده

قطيه بولشوب بعض معامله دنصكره خيرد عاسن الديغى سلطان محمد علما اسـ ند . منلا الياس احوالنده
تفصيل اولنمشدر نظر اولنه * سيد ولايتك بعد كرامات عظيمه سى اولوب برقاچى ثقا يقده مذكوردر (٤) شيخ
بوليلى چلبى كه اسمى محيي الدينـدر مدرس ايكن صوپوب شيخ حاجى خليفه نك مريدى وآنك وفاتنده قائممقام
ارشادى اولدى صاحب جذبه واستغراق عزيزايدى طقوز يوزاون بشده وفات ايتدى (٥) شيخ نيازى اسمى
الياسدر منلا ولدان برادريدر قضادن فارغ وشيخ حاجى خليفه يه مريد وآندن تحصيل مراد ومجاز بالارشاد
اولدى عارف محقق وعابد وزاهد محق اولوب علم وعبادته مشغول ايدى وفاتش فى سنه طقوز يوزاون درت
(٦) شيخ صفى الدين مصطفى كانقريلىدر شيخ حاجى خليفه دن تحصيل وتكميل ايدوب شيخ بوليلى چلبى
بوكارشاد خلقه اجازت ويروب يرينه قائممقام ايتدى * عالم وعابد وزاهد ومرشد ايدى طقوز يوزاون طقوزده
بروسه ده وفات ايدوب حاجى خليفه يانده مدفوندر (٧) شيخ رستم خليفه بروسه ليدر صاحب كرامات
اولوب لكن احوالنى ستروا خفا ايچون معلم صبيان اولوب بلا ضرورة سوزسويلمزدى سابقا اهل صنعت اولوب
بعده اختيار توكل ايتدى مال ومنصبى يوغيكن اغنيا وفقرا يه انعام ايدوب كندويه هديه كتورنه اضعافله
مكافات ايدردى عابد وزاهد ومجد ومجاهد ايدى (٨) شيخ على دده شيخ وفا حضرتلرينك خليفه سى ووفاتنده
قائممقامى ايدى پير ومجرد وعابد وزاهد ومبارك نفس عزيز ايدى (٩) سيد على بن ميمون مغربى اندلسى
ولايتى مشايخندن تحصيل مراد ايتدكده مصره وواروب حج ايدوب ولايت شامده نيچه لرى تربيت ايدوب بعده
بروسه ده توطن ايدوب بعده ولايت شامه واروب طقوز يوزاون يديده وفات ايتدى * صاحب مقامات عليه
وكرامات خفيه وجليه اولغين وجه ارضده مانند مهر وماه وآية من آيات الله ايدى مناقب جليـة المراتى كمال
تفصيله محتاجدر (١٠) صوفى زاده شيخ عبد الرحمن دانشمند ايكن سيد على مغربى يه مريد وآز زمانده تكميل
طريق ايدوب شيخك غايتده مقبولى اولمغين شامه كتدكده بروسه ده يونى خليفه ايتدى * عوام لباسن كيوب
متواضع ونورانى كمسنه ايدى وفاتش فى سنه طقوز يوزاون طقوز (١١) شيخ بابا نعمة الله معارف ربانيه ده بحر
مطلق واسرار بهيۀ الهيه يه مستغرق ولى على القدر اولوب اختيار غنا ايله حالنى اخفا ايتمشدى * كلشن رازه
برشرح مقبول وتفاسيره مراجعتسز حقايق پرد قايقله بر تفسير شريف يازوب محرر عقول اولمشدى
قرمانده قصبۀ آقشهرده ساكن وانده مدفوندر (١٢) سيد احمد بخارى نقشبنديكه امير بخارى ديمكله
مشهور اولمشدر بو حقيرك لام جده سنك لام جديدر * اوّلا عظماء قدماء مشايخ خواجكاندن اولان خواجه
محمود انجير فغنوى عليهم رحمة الرب القوى نسلندن اولمغين ديار عجمده بين المشايخ معزز ومكرم ايدى * ثانيا
سلسلۀ نسب باهر النورى كتاب بحر الانسابده بويله مسطوردركه سيد احمد بن محمد بن على بن جعفر بن
عيسى بن محمد بن على العريضى ابن الامام جعفر الصادق بن محمد الباقر بن على زين العابدين ابن الامام حسين
ابن على بن ابى طالب رضى الله عنهم * ثالثا سلسلۀ مشايخى دخى بودركه بونك شيخى عبد الله الهى خواجه
عبيد الله سمرقنديدن اودخى خواجه يعقوب چرخيدن اودخى خواجه علاء الدين عطاردن اودخى خواجه
بهاء الدين نقشبنددن اودخى خواجه امير سيد كلالدن اودخى خواجه محمد بابا سماسيدن اودخى خواجه على
راميتنيدن اودخى خواجه محمود انجير فغنويدن اودخى خواجه عارف ريوكريدن اودخى عبد الخالق
غجدوانيدن اودخى خواجه يوسف همدانيدن اودخى خواجه على فارمديدن اودخى ابو الحسن خرقانيدن
اودخى بايزيد بسطاميدن اودخى امام جعفر الصادقدن اودخى قاسم بن محمد بن ابى بكر الصديقدن اودخى
سلمان فارسيدن اودخى حضرت ابو بكر الصديقدن اودخى حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلمدن تحصيل
وتكميل طريق ايتمشلردر * رابعا مز بور سيد احمدك اجمال احوال خيرمآلكلرى بو منوال اوزره دركه اول مرد
فرد كزين حضرت قطب العارفين خواجه عبيد الله سمرقندى نقشبندى عاملهما الله بالفضل الابدى آستانۀ
عزت آشيانه سنده ايكن انلرك امريله خليفۀ ارشاد وظيفه لرى شيخ عبد الله الهى حضورنه واصل واول طريق
توفيق رفيقده مراد فؤادى اندن حاصل اولدى * شيخ مرقوم ولايت عجمدن ديار رومده وطنلرى اولان قصبۀ
سيماوه قدوم ميمنت لزوم ايتدكده امير مرحوم دخى بيله كلوب طائفۀ عارفۀ نقشبنديه يه التى ييل مدام امام اولدى
حضرت شيخ امير كبير واجب التوقيرى دائما صاغ ياننه الوب كمال تعظيم وتكريمندن برفردى اكا تصدير وتقديم

ايتمیوب برزم سید احمد علی التوالی احیاء لیالی ایتمکین مدت امامتنده وضوء عشا ایله صلوة فجر کثیر الاجری
ادا ایتمشدر دیوب مدح وثنا ایدردی * امیر عبادت اشتغال اوزمانده کی استراحتندن سؤال اولندقده مطبخ
شیخ ایچون هر سحرا یکی استرایله جوار مزده اولان کوهساره کیدوب قطع هیمه ایتدکده بهیمه لری مرعایه
صالوب بن انده قالوب اکل نباتاتدن انلر قضاء وطر ایدنجه بر شجره استناد ایدوب بر لحظه خوابه اعتیاد
ایتمشدم دیمش * بعد ذلك اول عابد سالك عشق رب الکل ایله تجرد وتوکل اوزره اولوب همان اون دانه اقچه ایله
عزم راه بیت الله ایتدی * مکه ده وقدسده ایکی ییل طوروب ضعیف البنیه ایکن تحصیل رضاء رب ایچون
روز وشب عباداته باجان ودل مشتغل اولوب یاننده خرجلغی اولمیوب بر فرددن بر نسنه دخی قبول ایتمزکن
خزانهٔ غیب وهاب بی ریبدن کلنوب اصحاب استحقاقه دائما تصدق وانفاق ایدردی * بعده دعوت حضرت
شیخ عالی رتبت ایله مکه دن سماوه ارتحال ایدوب نیجه زماندنصکره شیخ آخرته انتقال ایتدکده استانبولده
تکیه ومسجد یاپوب جمله مرید سعیدلر یله ساکن واجراء احکام طریقته ساعی وراکن اولدیلر * فضل
عالم الغیوب ایله مالك جذب قلوب اولمغین زاویهٔ شرف حاویه لری مزدحم جباه وملتثم شفاه اولدقده نیجه
ارباب مناصب ترك مراتب ومطالب ایدوب سالکان راه حق زمره سنه ملحق اولدیلر * امیر کبیر مشار الیه
زاد الله فیضه علیه حضرتلرینك آداب وعادات مورثة السعاداتی عمل بمقتضای شرعدر هر اصل وفروعاتی
کلام وطعام احیاء لیالی وصوم ایام مداومت ذکر خفی ومتابعت مذهب حنفی ایدی * مجلس شریفنده کلمات
دنیویه بالکلیه ذکر اولنمیوب حضور لامع النورنده درویشان دلریشان خیراندیشان هیبت ووقاروصمت
وانکسار ایله سر بجیب ومتوجه عالم غیب اولورلردی * بعضیلرینك خاطره لری اولوب اول ولی علی الجناب
حضورنه ظاهرا عرض ایتمدین عالم قلب فیض جلبدن اخذ جواب باصواب ایدرلردی * دامادلری وقائمقام
ارشادلری اولان شیخ محمود نام عزیز اهل عرفان وتمیز دیمشدرکه حضرت شیخ طقوز یوز یکرمی ایکیده عز
وسعادتله دار بقادار عقبایه رحلت ایدوب جسم نورانی رحمتلرین وصیتلری اوزره غسل ایتدیکمده ازبا
تا بفرق عرقه غرق اولوب روحانیتلرندن بکا حیاء کلی مستولی اولدقده بحکمة الله الملك الاکبر اوچ کره فتح بصر
وهر برنده بکا نظر ایدوب بی شك ومین بنه غمض عین ایتدیلر * بعده جنازهٔ رحمت اندازه لرین مزار باهر الانواره
قودیغمزده قبله طرفنه کندوسی بالذات دونوب اومحلده حاضر اولنلر بو حال حیرتمآله ناظر اولوب کمال
تعجبلرندن روح دائم الفتوح حضرت سید کائناته صلوات ویردیلر (١٣) شیخ اوزون مصلح الدین قسطمونیدندر
علم وفضله مشهور اولدقده نیجه مشایخه بعده شیخ الهی یه مرید وتحصیل مراد ایتدی * ولی علی القدر
ومهیب ومعرض عن الدنیا ایدی علمادن بری کاوب بو طریقی ترك ایتمك ایسترم دیدکده نه اصل طریق دیوب
طریق علم دیدکده اندن ایو طریق بولدکمی دیوب سؤال ایدن سکوت ایتدکده مجلسده حاضر اولنلره کرمیانلی
سنان چلبی یی بیلور کسنه وارمی دیوب بیلورسز دیدکلرنده نیجه بیلورسز دیوب قاضی در وفضلادندر دیدکلرنده
طریق تصوفی تکمیل ایتمشدر اماسز انك حالنی بیلمزسز شول کسنه نك که همتی عالی اوله طریقی تکمیل ایدر
کرك قاضی کرك مدرس اولسون همتی عالی اولمیانی نفسی ترك طریق علمه سوق ایدوب اکا اول میسر اولمیوب
طریقدن محروم اولوردیدی * آخر عمرنده بروسه ده شیخ تاج الدین مزاری قرینده بر حصیر دوشیوب هر کون
انك اوستنده سورهٔ یس اوقیوب قرق کون تمام اولدقده وفات ایدوب اومحلده دفن اولندی (١٤) شیخ عابد
چلبی منلا خنکار نسلندندر قضادن فارغ وشیخ الهی یه مرید وواصل مراد اولدی * استانبولده مسجد وتکیه
یاپوب علم وعباداته مشغول اولدی (١٥) شیخ لطف الله اسکوبی فاضل دانشمند ایکن فراغت وشیخ الهی یه
واروب بر عظیم کرامت کورمکین مرید وتحصیل مراد ایتدی * بعده اسکوبه واروب بر طاغده صومعه ده
وفات ایدنجه طوروب علم وعباداته مشغول اولدی * کافر چوبانلری بونك اطرافنده کزوب زهد وریاضتنی
وکیجه لرده عبادتلرین کوروب نیجه لری ایمانه کلدیلر (١٦) شیخ بدر الدین بابا شیخ الهی مریدلرندن اولوب انك
وفاتندنصکره ادرنه ده ساکن وخلقدن منقطع اولوب بونك ارشادیله چوق کسنه منتفع اولدیلر سماء
طریقتده بر بدر وبحار حقیقتده بر بحر ایدی (١٧) شیخ علاء الدین خلیفة الخلوتی سابقا سپاهی ایدی
اهل تقوی وجذبه وحال وصاحب کرامات عظیمه ایدی استانبولده تکیه یاپوب ارشاد ناس ایتمکین چوق

كسنه منتفع اولدى * بر كسنه كيمايه چالشوب بر بوللجه بورجه كيردكده شيخ بوكا اوغل كيما صنعتله اولمز بويله اولوردیوب بر آوج طپراق الوب الندہ بر مقدار طوتوب یره براقدقده خالص التون سبیکه سی اولمغین قوجیلره صاتوب بورجلرنی انکله ادا ایتدی * فسبحان الله القادر علی مایشاء (١٨) شیخ سلیمان خلیفه سلطان محمد خان قوللرندن ایکن شیخ مسعود خلیفه یه مرید وتحصیل مرادا یتمشدی استانبولده تکیه یاپوب ارشاده مشغول اولوب صاحب حال وجذبهٔ عظیمه ایدی مجلسنه خلق ازدحام ایدوب انلره دخی حال ایرشوردی (١٩) شیخ قوغاجی دده که اسمی سوندك ایدی جذبه واحوال وکرامات عظیمه صاحبی ایدی مناقبی تفصیله محتاجدر استانبولده مدفوندر تکیه سی ومزاری مشهوردر (٢٠) شیخ امام زادهٔ خلوتی ولایت آیدینده ساکن اولوب عالم فاضل وعارف کامل وصاحب جذبهٔ قویه وریاضات ومجاهدات عظیمه اولوب نیجه مریدلرین واصل مرتبهٔ ولایت ایتدی (٢١) شیخ صلاح الدین ازنیقی عالم عامل عارف کامل زاهد وورع عابد ومتواضع اولوب ارشاده مشغول ایدی (٢٢) شیخ بایزید خلیفه چلبی خلیفه مریدلرندندر ادرنه ده ساکن ایدی علوم ظاهره وباطنه یه عارف واوقاتن وعظ وارشاد وعباداته صارف ایدی وعظی لذیذ ومؤثر اولمغین چوق کسنه منتفع اولدیلر (٢٣) شیخ سنان الدین یوسف که سنبل سنان دیرلر ایدی افضل زاده مرحومدن فضلاء مشهوردانشمند ایکن چلبی خلیفه یه مرید اولوب ریاضات ومجاهدات ایدوب ارشاده مجاز اولدقده مصره واروب ارشاده مشغول اولوب بعد زمان استانبوله کلوب مصطفی پاشا تکیه سنده ساکن اولوب وعظ وتفسیر وارشاد ایدوب وافر مریدلری تکمیل وارشاده مجاز ایتدی (٢٤) شیخ جمال الدین اسحاق قرمانی که جمال خلیفه دیرلردی منلا کستللی دانشمندلرندن اولوب فضلاء مشهوراندن ایدی حسن خطی اولمغین سلطان محمد بوکا متن کافیه یازدیروب بر مقدار مال ویرمکین انکله حج ایدوب کلدکده قرمانده شیخ حبیبه مرید ومجاهدات عظیمه ایله واصل مراد ومأذون بالارشاد اولمغین بعد زمان استانبوله کلوب سودلوجه ده پیری پاشا بوکا تکیه یاپوب آنده ساکن اولدی علوم ظاهره وباطنه ده ماهر ومشتهر اولوب جواز رقص وسماعده مسجع ومصنع وبر انشابر مفصل رساله سی واردر که کمال فضل وعرفانه شاهددر * غایتده عابد وزاهد ومجد ومجاهد اولوب بکا ومناجات متوالی ایله احیاء لیالی ایدردی ونقل تفسیر ووعظ ایتدکده اغلیوب حال غلبه ایتمکین نعره اوروب حیقروب کاهی کندوبی کرسیدن اشاغه آتوب غشی اولوب مجلسده حاضر نیجه فاسقلر توبه ایدرلردی برکره بر کافر بو حالی ایشیدوب کلوب مسلمان اولدی (٢٥) شیخ داود قصبهٔ مدرنیدن اولوب شیخ حبیب خلفاسندندر تصوفده کاشف توحید آدلو عربی وترکی نظمله بر کتاب یازوب غایت مقبول اولمشدر اهل کرامات عزیز ایدی (٢٦) شیخ قاسم چلبی شیخ چلبی خلیفه نك خلفاسندن اولوب ارشاده اجازت ویردکده استانبوله کلوب علی پاشا تکیه سنده ساکن اولوب ارشاده مشغول اولدی زاهد وعابد ومرشد مجد ومجاهد اولوب بوندن چوق کسنه منتفع اولدیلر سلطان سلیم سلطنتنك اواخرنده وفات ایتدی (٢٧) شیخ رمضان حاجی بیرام سلطان طریقنده اولوب عرفان وارشادده بحر زخار وابر درربار ایدی مستجاب الدعوه صاحب کرامت مرشد کامل اولوب نیجه مریدلری واصل مراد ومجاز بالارشاد ایتمشدر ادرنه ده ساکن ایدی (٢٨) شیخ بابا یوسف سفری حصاری حاجی بیرامیدر عارف ومتشرع وواعظ مؤثر نفس ونافع ایدی استانبولده پادشاهك جامعی تمام اولوب اول نماز قلندیغی جمعه کونی وعظ ایدوب پادشاه دیکلیوب نفس پرسوزی خلقه تأثیر عظیم ایدوب نیجه لرینه حال کلوب طشره ده دیکلیان کافرلرك اوچی ایمانه کلوب شیخك اوکنده کلمهٔ شهادت اوقودقلرنده پادشاه غایت حظ ایدوب هر برینه وافر مال ویروب پادشاه امریله وزرا دخی وافرنسنه ویروب بعده شیخی پادشاه آخرت بابا ایدنوب بعده واقعه سنده مکه یه واروب حجر الاسود یاننده بر کتاب نظم ایتمکه امر اولنوب قدرت کلوب واردقده معارفدن اوزمانه دك خاطرنه کلمدك نیجه امور واسرار فیض اولمغین اونظمه درج ایتدی مناقب واحوالی شقایقده تفصیل اولنمشدر * طیب الله تربتهم ورفع فی عالم القدس رتبتهم

(باب تاسع در احوال سلطان سلیم خان ابن بایزید خان علیهما الرحمة والغفران)

(نظم) داور جمجاه فریدون حشم * فاتح ملك عرب وهم عجم * مظهر الطاف خدای کریم * حامی دین

حضرت سلطان سلیم (نثر) ولادتش در اماسیه فی سنه ٨٧٥ یاخود فی سنه ٨٧٢ جلوسش فی ٨ ماه
صفر سنه ٩١٨ مدت سلطنتش سنه ٨ شهر ٨ مدت عمرش ٥١ یاخود ٥٤ وفاتش درراه ادرنه در شب ٩
شوال سنه ٩٢٦ مغنیسا بکی سلطان سلیمان خاندن غیری اوغلی یوغیدی (فصل در وزراء مرحوم پادشاه) (١)
وزیر اعظم مصطفی پاشا بعد زمان سلطان احمده معیندر دیو قتل اولندی * فی سنه طقوز یوز اون سکز (٢) وزیر
اعظم هرسك اوغلی احمد پاشا بعد زمان عزل اولندی (٣) وزیر دوقه کین اوغلی احمد پاشا پادشاهله عجم سفرندن
کاورکن عزل بعد زمان اماسیه ده غضب پادشاهیله قتل اولندی (٤) وزیر بلاق مصطفی پاشا دامادپادشاهدر
(٥) وزیر حسام پاشا دفتردار ایکن وزیر اولمشدی مصره کیدرکن غضب پادشاهیله قتل اولندی (٦) وزیر
یونس پاشا سنان پاشا یرینه وزیر اعظم اولوب مصردن شامه کاورکن یولده غضب پادشاهیله قتل اولندی
(٧) وزیر ثانی زینل پاشا (٨) وزیر ثالث خواجه اوغلی محمد پاشا که عالم فاضل اولوب سابقا ادرنه ده چفته
مدرسه نك برنده مدرس ایکن نشانجی اولوب پادشاهك مقبولی اولمغین وزیر ایتمشدی ادرنه ده وفات ایتدی
(٩) وزیر پیری پاشا سابقا قصبه قاضیسی ایکن دفتردار بعده وزیر اولوب مصر سفرنده استانبول محافظه سنه
قونمشدی غایتده عاقل ومدبر اولمغین یونس پاشا قتلنده عجله ایله شامه کتورد یلوب وزیر اعظملق ویرلدی سلطان
سلیمان جلوسنك اوچنجی یلنده عزل اولندی (١٠) وزیر فرهاد پاشا سلطان سلیمان زماننده عزل اولنوب
سنجاق ویریلوب بعده ادرنه ده غضبله قتل اولندی (فصل در فتوحات مرحوم پادشاه) قلعهٔ بایبورد وقلعهٔ
کیفی وقلعهٔ کماخ وقلعهٔ امد وقلعهٔ ماردین مرارا وقلعهٔ رها وسائر قلاع وبلاد ولایت دیاربکر * وقلعهٔ
موصل وقلعهٔ سنجار وقلعهٔ سورك وقلعهٔ بیره جك وقلعهٔ شهر حلب وقلعهٔ انطاکیه وقلعهٔ ملاطیه
وقلعهٔ بهسنی وقلعهٔ عینتاب وقلعهٔ درنده وقلعهٔ دیورکی وجمیع قلاع وبلاد ولایت حلب * وقلعهٔ شیزر وقلعهٔ
حما وقلعهٔ حمص وقلعهٔ شهر دمشق شام وقلعهٔ طرابلس وقلعهٔ بعلبك وقلعهٔ قدس شریف وقلعهٔ رمله
وقلعهٔ غزه وقلعهٔ صفد وقلعهٔ لجون وقلعهٔ قاقون وجمیع قلاع وبلاد ولایت شام * وقلعهٔ مصر قاهره وقلعهٔ
اسکندریه وقلعهٔ دمیاط وجمیع قلاع بلاد مصر وضبط مکه ومدینه شرفهما الله تعالی (فصل در احوال مرحوم
پادشاه) قبل الجلوس سلیم نامه لرده اولان تفاصیل عظیمه نك کمال اجمالی بودرکه سلطان بایزید خان اوغللری
یوردکده اوقات متفرقه ده سلطان شهنشاهه ولایت قرمانی غایت سوکا اوغلی سلطان احمده ولایت
اماسیه یی سلطان قورقوده ولایت صاروخانی عاقل وشجیع ومدبر وغضوب اولمغین وزرانك سومدکاری
سلطان سلیم خانه غایت اوزاق والحاق اولان ولایت طربزونی سنجاق ویرمشدی وزراء بدرا سلطان احمد اهل
هوا اولمغین اکا مائللر اولوب دائما انکله خبرلشمکین سلطان قورقود حسد وغمندن مصره کیدوب سلطان
قایتبای کلی رعایت ایتدی ولایت طربزون غایتده تنك وهرطرفی محل سنك اولوب کرجستانه متصل
اولمغین سلطان سلیم خان دائما کفاره غزا ایدردی * سلطان بایزید عابد وزاهد ومریض اولمغله امورنی وزرایه
تفویض ایتمکین آنلرك اغواسیله سلیم خانه اعدا اکثیرنه رضام یوقدر کسنه ایله جنك ایتموب همان سنجاغك
ضبطیله مقید اوله سن دیو پیاپی امرلر کوندرلمکین سلیم خان (نظم) بی مزد بود و منت هر خدمتی که کردم
یارب مباد کس را مخدوم بی عنایت * دیو انجنوب تبدیل مکان ایچون استیذان ایدوب اجازت ویرلدکده
کندونك اوغلی سلطان سلیمان خانك سنجاغی اولان کفه یه واردی بعده پدری ادرنه ده اولمغین دولتلو بابامی
کوروب بالذات عرض ایده جك امورم واردر دیو وافر عسکر ایله روم ایلی یقاسنده اولان کفه دن قره دن
یوریوب وزرا مکریله پادشاه روم ایلی عسکرنی عظیم سفرم وارد ردیو چاغروب سلیم خان ادرنه یه برقوناق یقین
کلدکده پادشاه دخی اون بش بیك قدر کزیده عسکر له واروب قونوب پدر وپسر ایلچیلرله مرارا خبرلشوب کمال
تفصیله محتاج حکیمانه نیجه قیل وقال دنصکره سلیم خانه پدری وزرا مکریله سمندره سنجاغن ویروب کندو
حیاتنده برکسنه یی کندو یرینه پادشاه ایتمامکه عهد نامه ایله وافر آت ودوه وقاتر وتحف وهدایا کوندروب
اودخی پدری خاطری ایچون آلوب لکن باتنه وافر آدم جمع اولمغین کتموب سابقا پادشاه حسن اختیاریله سلطنتی
سلطان احمده ویرمکه عهد ایتمکین سلیم خان صاحب عرفان (نظم) دولت وسلطنت آنست که الله دهد
چون بخواهد که دهد دولت ناکاه دهد * دیوب تقدیر رب مقتدر ظهورینه منتظر اولدی (نظم)

ليس المشيئة للسلطان والشاه * ان المشيئة فى الاشياء لله (قصه) بو اثناده شهزاده سلطان شهنشاه قرمانده
وفات ايدوب پادشاه سلطان احمدى كتوردوب تخته چورمك ايچون جمله قرق بيك نفر عسكر ايله استانبوله
كيدوب سليم خان دخى اوتوز بيك نفر عسكر له يتشوب چورلى قربنده صرت كوبى يانده ايكى عسكر قونوب
وزرا اغواسيله پادشاه مع الكراهه جنك بيوروب لكن سليمه ضرر ايرشدرمسونلر ديوب الله خطادن صاقليه
ديو دعا ايدوب وزرا امريله عسكر بر اوغوردن يوريوب شهزاده كندو عسكرنى منعه چالشوب چاره اولميوب
ايكى عسكر قارشوب (نظم) فنا حمله آورده همچون بلنك * اجل باز كرده دهان چون نهنك * زبس
كشته افكنده بر كوه ودشت * جهان كفت بس كن كه از حد كذشت (نثر) عاقبت شهزاده نك عسكرى
صينوب كيمى قيريلوب باقيلرى قاچمغين كندو دخى قره دكزه منه عجله ايله كيدوب بر قاچ كونه دك چقانلردن
ايكى اوچ بيك آدم جمع اولوب كميلرى طورديغى يره وارد قده عسكرنى كفه يه قره دن كوندروب كندو بركى يه
بنوب وارديلر (امور) بو محاربه دنصكره دعوت پادشاهله سلطان احمد تخته چكمك ايچون كاوب
اسكدارده مال ديه سنده قونوب ايرتسى زينت وشوكتله چوريلوب پادشاهه بولشوب سر عسكر اولوب سليم
خان اوزرينه كوندرلمك مقرر قيلنمش ايكن (نظم) مابين رقدة عين وانتباهتها * يقلب الدهر من حال
الى حال * مفهومنجه اوكيجه يكيچريلر جمعيت ايدوب سلطان احمد ايچون جلالى نامنه بر قاچ حراميلر
حقندن كلدى بويله بى اقدام وبى تدبيرى سلطنته قبول ايتميه لم ديوب آنك معينى اولان اركانك اولرين
ياصوب يغما ايدوب ايرتسى شهزاده ايشتدكده استانبوله كيرمكه قورقوب بر قاچ كون اوتوروب بعده كيدوب
قونيه يه واروب آنك بكى سلطان محمد بن شهنشاهى كندويه اويدروب جمله قرمان واناطولى يى ضبطدنصكره
روم ايلنه چكمك فكريله كيدوب پادشاه بونى دوندرمكه استمالتنامه لر كوندروب مفيد اولمدى قونيه يه
وارد قده محاصره وصلحله آلوب پادشاه وسپاه بو خبرى ايشيدوب اكا انجنوب سليم خانه ميل ايتديلر (قصه)
بو طرفده سليم خان پدرينه (نظم) زانجا كه لطف شامل وخلق كريم تست * جرم نكرده عفو كن وماجرا
مپرس * ديو اعتذار نامه كوندرمكين پادشاه حظ ايدوب سمندره يه يكبولى سنجاغين ضم ايدوب براتن
كوندروب بو دخى امتثالا واروب ضبط ايتدكده پادشاه بونى سر عسكر ايدنمكه چاغردوب بو اثناده تحريك
بعض وزرا ايله سلطان قورقود همان اوچ آدمله اولاقلغله كاوب سليم خانك كله جكنى ايشتدكده سلطنتدن
مأيوس وعزلت وفراغته مأنوس اولوب پادشاه انك كلدوكنه انجنوب نه سبله كلدى ديو صوردقده سلطان
احمد شرندن قاچدم ديدى (آمدن سليم خان) سليم خان كلدكده امر پادشاهيله جمله سپاه واركان حتى سلطان
قورقود دخى قارشو واروب حددن بيرون زينت وشوكت وتعظيماتله شهرده بر مناسب سرايه قوندريلوب
ايرتسى جمله عسكر واركان پياده وسوار اوشوب اوكنه دوشوب سرايه كتوروب ايچرو كيردكده پدر بيرپسر
يوسف نظيرى كوردكده (نظم) بى توصفانداشت كلستان كائنات * اى عندليب كلشن دولت خوش
آمدى * مضمونجه اظهار محبت وخيردعا ايدوب بر مقدار مصاحبتدنصكره شهزاده سلاملوب منزلنه كلدى
سليم نامه لرقولنجه جمله يكيچريلر البته پادشاهمز بو اولمق كركدر ديو اتفاق ايتمكين وزرا بو خصوصى اضطرابله
پادشاهه عرض ايتدكلرنده رضا ويردى ديوب لكن صحته اقرب اولان كتاب شقايقده اجمالا مذ كوردركه
سلطان بايزيد اوغلى سليم خانى سر عسكر ايتمكه چاغردوب اودخى كلدكده پدرم حالا سلطنتى بكا تسليم
ايدوب كندو فراغت ايتسون ديوب لكن پادشاه بو خصوصده بر قاچ كون تردد ايدوب سليم خان مشايخه
مراجعت ايتمكين جمله سى مژده ايدوب سيد ولايتى دخى چاغرتدقده ابرام عظيمله واروب پادشاه اولورسن
اما عمرك ممتد اولمزديوب بعده پادشاهك ترددى كيدوب سلطنتى رضا ايله تسليم ايتدى (جلوس) طقوز
يوز اون سكز صفرنك سكزنجى سبت كونى پادشاهدن خبر اجازت كلمكين سليم خان اجلال فر اوانله تخته
جلوس ايدوب جميع اركان واعيان دستبوس ايتديلر اوكيجه جناب حضرت خدا جل وعلايه حمد وشكر وثنا
وتوفيق وهدايت ايچون بحد تضرع ودعا ايدوب ايرتسى پدرى بونى دعوت ايتمكين عظيم آلايله سراى عزت
مأوايه واروب پدرينك الن اوبوب اودخى امانت سلطنت كبرايى بالذات تفويض وتسليم ونصايح وخيردعا ايله
تتميم ايتدكده پادشاه جديد پدر سعيدى سلاملوب كندو منزلنه كلدى (نظم) اولورهر عالمك بركامرانى *

كه اول قرنك اولور صاحب قرانی * جهاندن اول كيدر بر كون يرینی * بری داخی طوترا نك یرینی * حقیقت
بو جهان بر رهكذردر * كلان قوندی قوناندە كوچیسردر (فصل) در احوال پادشاه بعد الجلوس
اجراء عدالته و تدبیر نظام احوال مملكته باشلیوب سلطان قورقوده صارخان ومدللی سنجاقلرین وجمیع
عسكره وعلما وساداته ومشایخه ترقی وبخشش ویروب روم ایلی عسكری كاوب جمع اولمغه امرلر كوندروب
اوغلی سلیمان خانی استانبوله چاغرتدی * بعده پدری سلطان بایزید بعد الفراغ یوقارووده تفصیل اولندیغی
اوزره دیمتوقه یه كیدوب ادرنه قربنده وفات ایتدكین جنازه سی استانبوله كتوریلوب جامعی یاننده دفن
اولندی (سفر) امر پادشاهیله كفه دن شهزاده سلیمان خان كاوب كمال زینت وشوكتله ال اوپوب روم ایلی
بكلری دخی عسكرلر یله كاوب هر برینه ترقیلر وانعاملر اولنوب اناطولیده سلطان احمده تابع بعض بكلری
رعایا وسپاهیلری طوتوب قید وبندایله كتورمكین قتل اولندیلر * بعده سلطان احمدك اناطولیده استیلاسی
واوغلی سلطان علاء الدینك بروسه یه كلوب مال امان ایستیوب شهر صو باشیسین قتل وخلقه تكالیف
شاقه سی خبری كلدكده پادشاه پدرم مرحوم وصیت ایتمشدیكه برادرلرمدن صورت بغی وعناد ظهور
ایتمدین بندن انلره ضرر ایرشمیه چون بویله اولدی اهمال وامهال باعث اختلال احوالدر (نظم)
دراقلیمی دوشه راجانباشد * بیك منزل دومه راجانباشد * صغامز برنیامه ایكی شمشیر * طورامز بركام ایچره
ایكی شیر (نثر) خصوصا سلطنتی اختیارمز قزلباش اوباش حقلرندن كامكچون ایدی پس بو فتنه یی دفع
ایتمینجه اكا مجال بولنمزدیوب سلیمان خانی استانبولده قویوب كندوسی یوز بیك قدر عسكرله ماه جمادی
الاولی نصفنده خمیس كونی اسكداره كچدكده علاء الدین ایشیدوب عسكری طاغلوب كندوسی
باباسنه قاچوب پادشاه انكوری یه توجه ایدوب مقدما بعض عسكر كوندرمكین احمد خان (نظم)
داش چون كبوتر طپیدن كرفت * زمژكان سرشكش چكیدن كرفت * نه جای قرار ونه روی ستیز *
بناچار بنهاد در ودر كریز (نثر) بالضروره قرماندن اماسیه یه قاچوب مقدمهٔ عسكر بونك اردنجه دوشوب
نه یره كتسه دربی واروب عاجز قالدقده (ع) ترك تاج وتخت وبخت ورخت ایدوب * سبكبار اولمغین
بخت برادبار ایله ملاطیه ودرنده سمتنه رونده اولدقده بنه اردنجه دونده اولدیلر * احمد خان یاننده اولان نیچه
بكلر قاچوب پادشاهه كاوب رعایته مظهر اولدیلر * پادشاه انكوریدن بروسه یه ماه رمضانده قشلامغه كاوب
عسكره دستور ویروب بهارده جمع اولمق بیوردی (امور) سلطان احمد غیرته كاوب كاخ ونكسار بولندن
عسكر یله وقت غیرمأمولده قدیمی سنجاغی اولان اماسیه یه واروب فی الحال حصاره كیروب پادشاه طرفندن
اولان مصطفی بكی وزیر ایدنوب اماسیه عسكرنه استمالت ایدوب پادشاه بونی ایشتدكده احمد خاندن
قاچوب كلان بش نفر برادرزاده لری سلطان شهنشاه اوغلی محمد بكه نیكده بكی ایدی وسلطان علمشاه اوغلی
عثمانیكه كانقری بكی ایدی وسلطان محمد اوغللری اورخانی وموسایی وامیرخانی كه هر بری برروایتده سنجاق
بكی ایدی ماه شوالك یكرمی یدنجی كیجه سی اخشام وقتنده سرایه چاغردوب قپوجیلر اوطه سنه قونوب اكرچه
بونلرك ایكیسی طفل نارسیده ایدی لكن احتیاطا نقابل شبركا ایچون بشنی دخی بوغدیروب دفن ایتدردی
(ع) پادشاهان ازبرای مصلحت صد خون كنند (عبرت) سلطان قورقود سابقا پادشاهه بولشدقده ترك
مخالفت وعصیانه پیمان وایمان ایدوب حالا عصیانه عزمی ایشیدلمكین سلطان صائب تدبیر وصاحب
عرفان آنی امتحان ایچون سپاه واركان اغزلرندن پادشاهدن بیزار اولدق كاورسكز تحته سزی كچوررز
دیومزوره هرله مكتوبلر كوندروب اودخی ایناوب هر برینه محبت واستمالتنامه یازوب بو خصوصی
تجربه ایچون معتمدلرمزدن برینی كوندررزدیوب پادشاه مكتوبلری كوردكده حاضر بولنان عسكرله شكار
بهانه سیله بروسه دن چیقوب (ع) قوردصیدین كوستروب قورقود شكارین ایتدی قصد * درت كون
ایلغار ایدوب بشنجی كون شهر مغنیسایه سایه صالوب علی الغفله سرایی قوشادوب قورقود شاشوب یاله نام
محرم اسرار یله بر مقدار التون اقچه آلوب بر راته بینوب باغچه قپوسندن قاچوب خیل خیال ایرشمزیرده
برقرا كومغاره یه واروب پادشاه آنی ارامغه بیك نفر آتلو كوندروب كوه وصحرایی ارایی ارایی یوریلوب كاوب
پادشاه بروسه یه دونوب لكن قاچسون دیو اطرافده اولان ممرلری محكم بكلتدردی * قورقود غم نواله

مسکین پیاله ایله اوچ هفته مغاره ده طوروب بعده سابقا سنجاغی اولان تکه ایلنه واروب اورادن تبدیل
صورتله فرنکستانه کتمك فکریله کیجه تکه ایلینه واردقده (نظم) کیردیلر بر غاره ایکی دردمند *
دیده تراب خشك وزار ومستمند * آج ومحتاج وغریب وخاکسار * نه بشر پیدانه دیارونه یار * قالدیلر
بر نیجه کون اول غارده * چکدیلر محنت او کنج تارده * بستری خاك اولدی بالینی حجر * قورقودن
قورقودنلر چکدی نلر (نثر) عاقبت پیاله شهزاده نك آتنه بینوب ذخیره ایچون طشره چیقوب بر ترکله
آشنا اولوب آتی بر قاج التونله اکا ویروب مغاره یی کوستروب ذخیره کتوردیو اصمرلغین ترك بر قاج کون کاوب
کیدوب فرنکه کتمك ایچون کمی بولمق تدارکنده کزرکن بندوکی آتك تمغاسی ورختنه بقانلر طوتوب تکه بکنه
کتوروب ضربله سویلدوب مغاره یی کوستردکده شهزاده یی پیاله ایله طوتوب پادشاهه خبر واردقده بر قپوجی
باشی کوندروب شهزاده یی بوغوب بروسه یه کتوروب سلطان اورخان یاننده دفن ایدوب پیاله غم نواله نیجه
زمان تربه دار وکوزلر ینه قبه تربه طار اولدی (تاریخ) ای کوکل دائما غمیله چوب * فرح آدینی اکمه
دنیاده * پردهٔ غفلتی کوتور کوزدن * نظر ایله بو چرخ جلاده * کاسهٔ سردن ایلیوب ساغر *
خون ناحقدن ایدینور باده * صونار اول جامی هر کشی یه دیز * بو کدادر بو پادشاهزاده * قنی قورقود
خان که شوکتله * مثلی بولنمزایدی دنیاده * حاصلی یاقدی نار حسرتله * خرمن عمرنی ویروب باده *
دیدی هاتف وفاتنه تاریخ * مسکنك اوله عرش اعلاده (عبرت) پادشاه وزیر اعظم مصطفی پاشایی
سلطان احمد ایله متفقدر دیو قتل ایدوب بعده سابقا سلطان قورقوده کوندردیکی کبی سلطان احمده دخی
ارکان وسپاه اغزندن مزورمهرله مکتوبلر کوندروب (نظم) فلك چون کارسازیها نماید * نخست
ازبرده بازیها نماید * مفهومنجه اودخی اینانوب عسکر یله کلوب پادشاهی ازنیق قربنده یکیشهر صحراسنده
قونمش بولوب بودخی قونوب کندویه حیله اولدیغن طویوب وقت سحرده قاچوب اناطولی عسکری اردنجه
یتشوب لکن آنلر حمله اولی ده صینوب دونوب احمد خان انلری قوه لیوب پادشاه وزیر دوقه کین اوغلی بعض
عسکرله کوندروب تاتارخان اوغلی سعادتکرای دخی بیله کیدوب (نظم) بری بیرینه اشکرلر قاتلدی *
متاع جان ودل هیچه صاتلدی * سنان جانستان طوغرلدی جانه * دل وجان اولدی تیره آشیانه *
چالشمق قامت شمشیری بوکدی * خزان مرك برك عمری دوکدی * چو سلطان احمد ایتدی شاهه کینه *
سمند دولتی دوشدی زمینه * بولوب خاك اوزره اول درغینی * انکله ایلدیلر زین زینی * سوار ایدوب براسب
خوش خرامه * کتوردیلر شه عالیمقامه * سنان اغایه امر ایتدی شهنشاه * عدم ملکنده قوره آکا خرگاه *
کیمه کوستردی بودوران صفایی * که آخر صونمدی جام جفایی * نیچون جاهه کشی بویله کریشه * که بونی
عاقبت کیره کریشه * اکا کیم اولمیه دولت مقدر * املك صرف ایلسه اولورمکدر * خداویرملك کرکدر
بخت وتختی * ویررمی میوه باغك هر درختی * خدادن اولمینجه لطف واحسان * الله کیرمز نکین دولت
آسان * آنك کیم نیتنده یوق صفاسی * بنای عزتك اولمز اساسی * سزاوار ایدی اقبال عظیمه * انکیچون
ویردی حق سلطان سلیمه (نثر) اکرچه پادشاه ایکی برادرندن دخی یاشده کوچك ایدی لکن بحکمة الله
(نظم) ده انکشت بینی سزای نکین * بکهتر رسد لیك انکشترین (لمحرره) شرف المرء بعقل وکمال وادب *
لا بسن وبمال وبجاه ونسب (امور) احمد خانك عسکری طاغلوب عسکر پادشاه یتشوب آنلری طوتوب
فوج فوج کتوروب پادشاه جملهسن آزاد ایتدی (لمحرره) کاشکی عسکره اولان احسان * عسکر اسینه
اوله ایدی همان (نثر) احمد خانك عثمان نام اوغلی جنکده شهید اولوب بر اوغلی دخی مراد عجمه قاچوب
شاه اسمعیله واروب رعایت اولنوب دائما شکاره بیله کیدوب یناشوب مصاحبت ایدوب بر زماندنصکره
التفاتدن دور اولوب بعده مقتول بولنوب بعضلر خفیة شاه قتل ایتدردی دیوب بعضلر بر روم فداسی قتل ایتدی
دیدیلر * دیار عجمده جمله اوچ درت ییل طورمشدی احمد خانك ایکی اوغلی علاء الدین وسلیمان مصره واروب
آنده طاعوندن وفات ایتدیلر (نظم) بویله در حالی جهانك هر زمان * انقلاب اوستنده در کون ومکان *
بولدیغن بو اژدها ایلر غدا * بر درر یاننده سلطان وکدا * بر نهالی بسلر آب لطفله * دوشر رطب راغه آخر عنفله *
منحنی محنت صفاسی برکدر * بروفا کوسترسه یوزیك جور ایدر (نثر) پادشاه سلطنتده منازعلری قالمدقده
ادرنه یه واروب خبر استقلالی اطراف عالمه منتشر ومشتهر اولدقده مصر سلطانی غوریدن عظیم هدایا ایله

تهنیتنامه وافلاق وبغدان وونديكدن دخی خراجلريله وافر پيشكشلر كلوب انكروس قرالی دخی خراج وعظیم
هدايا ايله تاكيد صلح قديم رجاسنه برمعتبر بكنی ايلچی كوندردكده تخويف قرال ايچون حبس اولندی
(غزای اكبر) خسرو شيرافكن دشمن كداز * حضرت سلطان سليم سرفراز (نثر) ديوان اشعار بلاغت
آثارنده (نظم) درسفر كشتن واين بی سروسامانئ ما * بهر جمعيت دلهاست پريشانئ ما * ديديكی اوزره
اقصای مرادی عالمی عدل‌الله تعميرا ايچون اصحاب بغی وفسادی تدميرا بغلك ايدی لاجرم تقديم اهم امر الزم
اولمغين فسادی اتم وضرری اعم اولوب ممدوحات جناب رب اولان صحابهٔ كرام ذوی الارب حضرتلرينه دخی
دهان هذيان فشانندن صب سب ايدن شاه اسماعيل ابليس تضليل اوزرينه سفری مقررا تمكين (نظم)
اوكه نوبدرر آدمی زاده * زادلازمدر آدمی زاده * مفهومنجه پادشاه جمجاه جميع ممالكدن بحد ذخيره واون
بيك نفر عزب جمع ايدروب ذخيره‌نك بعضن قرادن دوه‌لرله اكثرنی قره دكزدن كميلرله كوتوروب شهزاده سليمان
خانی مغنيسادن كتوروب ادرنه ده محافظه يه قويوب طقوز يوز يكرمی صفرنك يكرمی دردنده خميس كونی
اسكدارده عسكرله قونوب مقدما ممالك عثمانيه ده قزلباش محبلری وارايسه يدی ياشندن يتمشه دك بعد الثبوت
اسملری دفتر اولنوب آستانه يه كوندريله دبوامرلر كوندرمكين دقتله يوقلنوب قرق بيك مقداری كمسنه
بولنوب كيمی قتل كيمی حبس اولنمشدی ايچلرنده برجاسوس بولنمغين انكله شاهه (ع) طعن ولعن آميز
وجنك انكيز نامه كوندروب * بعده سيواسه واردقده عسكری يوقليوب چوقلق جنكه يراميان قرق بيك
كمسنه يی اردوده ذخيره مضايقه ويرمامك ايچون سيواسله قيصريه اراسنده طورمق بيوروب يوز بيك عدد
كزيده عسكرله كيدوب قاچيوب جنكه كلمك ايچون شاهه كاه عصا ايله عبا كاه چنبروزكب نساو عرقيه
كوندروب اودخی حقه ايله معجون كوندروب بودخی اكا ايكی كره طعن آميز نامه كوندروب ديار بكرك قزلباش
طرفندن حاكمی اوستجالو اوغلی محمد خان ولايتنك رعاياسن عجمه سوروب مملكتی ياقوب انسان وطواريه جك
نسنه قالمامغين وبرقاچ آيدنبرو جان واستخوانه اثر ايده جك انواع تعب سفر چكمكين تحريك بعض اركان
دولتله يولده نيجه دفعه يكيچريلر الايله طوروب كاه لطفله كاه عنفله سفردن فراغت رجا ايدوب حتی بركيجه
پادشاهی قورقوتمق ايچون تفنكلر اتوب اوتاغك يوقاروسن جابجا دلديلر پادشاه آكاه متوكلا علی الله (نظم)
دست ازطلب ندارم تا كام من برآيد * يا جان رسد بجانان يا جان زتن برآيد (نثر) ديوب كيدوب قرمان
بكلربكيسی همدم پاشايی سفردن دونمك كرك ديديكيچون قتل ايدوب يولده برقاچ يرده بللر طوتلوب پادشاه
شاه كمراهی جنكه كتورمك ايچون روم ايلی واناطولی بكلربكلرينك نيجه‌لرندن شاهه واركاتبنه مزور مهرلرله
بزقديمدن شاهك محبلری يز وپادشاه زلنبی رحملكندن بيزار زهمان تيزكله سزجنك اوزرنده جمله مز آنی
براغوب سزه تابع اولورز ديو مستقلا مكتوبلر كوندرمكين شاه اينانوب تبريزه كلوب بواثناده قراول اولان
علی بك ابن شهسوار بن ذوالقدر بربولك كسلمش قزلباش باشلريله برقاچ باغلو اسير كوندروب پادشاه دخی
اكا مرصع اويانلو التون زنجيرلو برآت برالتونلو قلج ايكی خلعت اوچ بيك نقد فلوری كوندردی * بعده جمادی
الاخره‌نك يكرمی سكزنده وقت ضحاده كونش طوتلوب پادشاه شمرقلك ضعف حالنه استدلال اولنوب
غرهٔ رجبده صحرای چالدرانده بريوكسك يره قونلوب شاه دخی عسكريله كلوب دوزيره قونوب ايرتسی اربعا
كونی پادشاه آلايلر باغليوب صحرايه يوريوب قزلباشان قلاشان دخی (نظم) سيل وارايردی خروش وجوشله *
طولدی صحرا جيش آهنپوشله * طاغ وطاشی بصدی يكسر آدمی * يوزه غرق ايتدی سپهر اعظمی (نثر)
جنكه باشلاندقده شاه كمراه صاغ قولده اناطولی عسكری اوزرينه ديار بكر وكردستان حاكمی اوستجالی اوغلی
محمد خانی وبغداد حاكمی خليفه بكی ونيجه نامدارلری وافر عسكر ايله كوندروب كندونك آلای سنجاغی دينده
وزيرنی وقاضی عسكرنی وبعض بكارنی قويوب كندوسی كزيده عسكری اولان قرق بيك نفر پولادپوش
دريا جوشله يوريوب اكن زنجيرله باغلنوب حصار استوار اولان طوب عربه‌لرين يارمق خصوصا يكيچريلری
يرلرندن آيرمق محال اولمغين روم ايلی عسكری اولان صول قولی ياروب عسكرك اردلرينه كچمك فكريله كلوب
اولا صاغ قوله كانلر نشان برينه كايچك طوپلره آتش ويرلدكده محمد خان وخليفه بك ونيجه امرا واكثر
عسكرلری خصوصا شاهك وزير وقاضی عسكری كبی طوپله كيمی قلجله هلاك اولوب لكن بوجانبدن دخی

وافر امرا وعسکر کیمی قزلباش الندە کیمی بزدن آتلان طوپلرلە شهید اولدیلر * ثانیا صواقولە شاە کمراە کلدکدە
پیادە اولان کاندارعزبلری انواع طریقلە قیروب چکنیوب برجان قورتلیوب بعدە روم ایلی عسکرینە
حملە ایدوب محکم صواشوب (نظم) متاع زندکی صاتلدی ارزان * دل وجان اولدی اول وهم ایلە لرزان *
دوکلدی تاج خونین قزلباش * قراطپراغە پست اولدی قزلباش * دوشن خاک اوزرە صیغمزدی شمارە *
بدن چاک وزرهلر پارە پارە * شودکاو چوغدی میداندە کشتە * کە اولدی کشتەلردن نیچە پشتە *
غبار ایلە قراردی چشمی مهرک * باشی چکزندی دود ایلە سپهرک * اکر خون باصمسە کردنبردی * مقرر
بریرندە یل اسردی (نثر) محصل قوشلقدن اخشامە دک اویلە حرب عظیم وضرب الیم اولدیکە اجل عجلە
دوشوب کیمە اول وارە جغن بیلمزوبریردە قرار بولمزاولوب بکلر بکیلە امرانک کباری وعسکرک نیچە ضعیف
وپاری (نظم) شهادت شهدنی نوش ایلدیلر * جهان فکرین فراموش ایلدیلر (نثر) بو اثنادە عسکر
روم ایلی صینوب سنجقلر یاتوروب پادشاهدن طرفە قاچدیلر شاە کمراە صفلر صوکوب پادشاە طوردیغی الای
براغنە یورود کدە ایکی عسکر قاریشورکن وبری برلرین قیرشورکن یکیچریلر براوغوردن تفنک سرپوب
طوپلرە دخی اوت ویرلدکدە اصحاب وفاق وشقاق مخلوط ایکن زقاق زقاق سوریلوب هلاک وآغشتۀ
خون وخاک اولغین قزلباشلرک یوزلری ترسلرینە دونوب عسکرک اردنە کچمک دیلدکلرندە قطار قطار زنجیر
ویولار ایلە بربرلرینە بند اولمش طوارلرلە اغریق دریاسنە غریق اولدقلرندە عسکر اسلام اوشوب انلری شاشروب
صواشوب بیحد قزلباشلە یتمش نفر بکلری دوشوب (نظم) اولدی جو آسمان برجانلە * چالدران صحراسی
طولدی قانلە (غلبە) عاقبت شاهک دست وبازوسنە تفنک طوقنوب قولی طوتمز اولدقدە آتی سورچوب
آنی یرە دوشورمکین برغازی یکت نیزە سین طوغرلدوب آت صالدقدە شاهک غایت مقربی اولوب کندویە
شکلدە ولباسدە بکزەین میرزا سلطان علی شاهی قورتارمغیچون شاە بنم دیوایلرو واروب یکت دخی بونک اسب
واسبابنە طمع ایتمکین باغلیوب شاهی طوتدم دیو پادشاهە کتوردی اوجانبدە خضر نام بر ملحد کندوبی شاهە
فدا ایتمکین آتی شاهە چکوبندیروب خضر قتل اولنوب بعدزمان انک اوستنە شاە تربە وعمارت یاپوب آت
چکن خضر دیو مشهور اولدی * شاە کمراە همان درت بش کشی ایلە محکم قاچوب (نظم) تارمار اولدی
قزلباش شقی * سرنکون اولدی لعینک سنجقی (نثر) شاهک برخاتونی وامرا وعسکرینک عورتلری
وبیحد قزلباش باغلنوب پادشاهە کتورلدی * قزلباش طرفندە یوکسک یردە طوروب سیر ایدنلرک برصادق
القولی دیمشدرکە شاە عسکرینک قلبدە وصول قولدە طوران عسکری قیریلوب کندوسی کزیدە عسکریلە عثمانیلرک
صول قولنە یدی کرە حملە ایدوب صواشوب هردونشدە آت دکشدیروب کونش صراردقدە بقیۀ عسکریلە
طوپ اولوب براوغوردن آت صالوب برمقدار صواشوب بعدە صینوب آتدن دخی دوشوب برکمسنە
آت چکوب بندکدە قاچوب احوالی بیلنمامکیچون معرکەدە برقاچ قورچیسن قودی اخشام زمانندە
انلر دخی الندی * القصە شاە همان سکز آدملە جنک کونک ایرتسی قولی بوینە صارلمش خوار وحقیر تبریزە
واروب مقدما خلق بوکا باقغە قورقوب یراقدن سجدە ایدرلرکن حالا تماشاسنە اوشوب خاطرین صوروب
حتی بربیر بقال برقار بوزکتوروب دعا ایدوب دولتلو شاهم نیتکی خیرە تبدیل ایلە دیو نصیحت ایدوب
شاە دخی جوع وعطشدن قاربوزی آلوب لکن خوف وعاردن شهرە کیرمیوب درکزینە کیدوب قچانلردن
باننە همان ایکی اوچیوز کمسنە جمع اولدی * غائب اولان خاتونی تاجلی خانم مسیح پاشا اوغلی الینە کیروب
برکیجە چادرندە یاتوب وافر جواهر ویروب یالوارمغین قیوویردکدە خوی ملکنە واروب اودخی عجلە ایلە شاهە
کوندردی * اسیر اولان خاتونی ایسە نامە کوندروب ایستدکدە پادشاە ویرمیوب قاضی عسکر تاجزادەیە
نکاح ایدوب اودخی شاە رغمنە انکاه جمع اولدی * بعدە شاە دفع غم انهزام ایچون دائما مست ولا یعقل وعالمدن
غافل اولوردی عاقبت کثرت شربدن مرتعش اولوب وبدنی جابجا دلنوب انهزامدن اون ییل صکرە
اومرضلردن هلاک اولدی (تتمە) بوجانبدە پادشاە قزلباشلر قاچوب اخشام اولدقدە بیحد مشعللر یاقدیروب
یاتسو زمانندە دک اهتمام آتدن اینمیوب مانند عقرب وحیان اولان قورچیانی قتل ایتدیروب اطرافی بوقلدوب
اعدادن نشان بوغیدیکی عیان اولدقدە چادرلر قوردیروب عسکرلە قونوب اوکیجە عسکر اویومیوب اللرینە

کیرن سیم وزری نیجه‌لر قلقانله اولشوب قماش وسائر متاع خود حدو عددن بیرون ایدی (نظم) غارت اولدی آنده کونا کون متاع * سیم وزر جمع ایتدی عسکر صاع صاع * اولدی یغما اسب واسباب کزین * هم مرصع خنجر وشمشیر وزین * خیمه وخرکاه وقالی ونمد * کیردی غازیلر الینه بیعدد * اشتر واستر قطار اندر قطار * آلت هیجا هزار اندر هزار * اولقدر کیردی غنایمدن اله * کاولدی مخزن کویا اول مرحله (نثر) پادشاهه لایق اولان انواع اموال غنیمت خزینه‌یه ضبط اولنوب جمله دن شاهك اطلسدن اوتاغی ایدیکه وسعت وارتفاع ونقش برصنایعی حدو صفدن بیرون ایدی خاص آتلری دخی میری‌یه آلندی * ایرتسی دیوان اولوب تهنیت نصرت ایچون جمله ارکان واعیان ال اوپوب بعده بهادرلق ایدنلره رعایت وترقی وبخششلر اولوب اطراف ممالکه فتحنامه‌لر کوندریلوب بعده تبریزی محافظه ایدوب شاهك خزینه‌سی ضایع اولمامغیچون بروزیر ودفتردار ویکیچریلر واهل تبریزه اماننامه ایله آشنالری منلا ادریس کوندریلوب تبریز بکچیسی بونی ایشیدوب شاهك کوتورمکه قابل اسبابن یوکلدوب کتدی * پادشاهه یولده برقوناقده کرد بکلرندن بری کلدکده جنکده شاهك معینی اولمغین براوغلی ویوزاللی نفر توابعیله قتل ایتدیلر * برغیری قوناقده برکرد بکی دخی یوزاللی آدمله کلدکده منافقدر دیو انلری دخی عموما قتل ایتدیلر * رجبك اون التیسنده پادشاه تبریزه یقین قونوب شهر خلقی قارشوکلوب پادشاهك آتی ایاغی التنه چاق شهره دك قیمتلو بزدی قماشلر دوشه دیلر سعادتله شهره کیردکده قزلباش زماننده مربط دواب ومسکن غراب اولان جمله مساجد وجوامعی تعمیر وجماعتله نماز قلنمغله تنویر ایدوب ابتدا جمعه نمازی قلندقده عجم حافظلری داودی نفسلرله عشرلر نعتلر اوقیوب پادشاه وافر احسانلر ایدوب شهر خلقنك سنیلری غایتده مسرور اولوب پادشاهه دعاء موفور ایتدیلر بعده پادشاه اهل تبریزك اکابر واهل کماللرندن بیك خانه صاحبلرین انتخاب ایدوب جمله توابع ومالللریله کوچروب هر برینه حالنه کوره اسباب سفر ویروب امرادن برینی انلری ضبط وحفظه تعیین ایدوب تیمورلنك نسلندن سلطان حسین بیقرا اوغلی میرزا بدیع الزمان که سابقا خراسان پادشاهی ومنلا جامی وسائر فضلانك ممدوحی اولوب تقالیب دهر برجفا ایله تختدن جدا اولوب تبریزه کلمشدی وقزلباشلك قهری نبتیزی چکرین دلمشدی یومی بیك اقچه وظیفه تعیین اولنوب شرف ملازمت ورعایت پادشاهه مظهر اولوب استانبوله کلدکلرنده طاعوندن وفات ایتدی * القصه پادشاه رجبك یکرمی بشنده قزلباشلرك وجودین عالمدن نابود ایتمکیچون اول بهارده شاه اوزرینه کتمکیچون قره باغ طرفنه قشلامغه کتمکه عزم ایتمشیکن یکیچریلر جمع اولوب (نظم) دیدیلر ای پادشاه جم نشان * تیغك اولسون دشمنه آتش فشان * کشور ایران که برویرانه‌در * انده قشلاق ایلمك افسانه‌در * زهره‌لر چالدی ایلریکن جمله‌مز * ناتوان اولدق بو یولده جمله‌مز * وارەلم معمورهٔ رومه شها * ایله بیزی بند محنتدن رها * لشکر آرا اولدیغی دمده بهار * امر کیله اوله‌لم شاها سوار * کشت ایدوب ایران زمینی سربسر * قومیالم سرخ سردن هیچ اثر (رجوع) لاجرم سلطان اکرم رومه دونوب یولده واقع اولان امورك اجمالی بودرکه عسکر عظیم قیش وشدت قحطدن محکم تشویش چکدیلر ودفتردار پیری چلبی وزیر اولوب بعده مصطفی پاشا محرك عسکر اولدی دیو عزل اولندی وقلعهٔ تالین جوار خلقی عنادا تمکین قتل اولندیلر * ومقدما کوندردکاری بعض عسکر قلعهٔ بایبوردی فتح ایتمکین قلعهٔ کیفی خلقی ایشیدوب مفتاحلرین تسلیم ایتدیلر ومیراخور بیقلو محمد اغا تدبیر وشجاعتله پادشاهك معتقدی اولمغین بایبورد وارزنجان وطربزون وقره حصار شرقی وجانیك حکومتن ویروب سرحد محافظه‌سن اصمرلدی * وعسکرله ستفقلردر دیو هرسك اوغلیله دوقه کین اوغلی وزارتدن عزل ایتدی اماسیه‌یه کلدکده عسکره قشلامغه دستور ویروب یکیچریلر پیری پاشا ایله پادشاه خواجه‌سی حلیمی چلبینك اولرین باصمغین دوقه کین اوغلی وبعض محرکاری پادشاه قتل ایتدی * وشاهدن ایلچیلرله وافر هدایا وتضرعنامه کلوب ایلچیلر حبس اولندی وقلعهٔ کماخده اولان قزلباشلر جوارلرنده اولان قلعهٔ ارزنجان خلقنه غارت وقتل ونیجه فساد ایدوب سنیلر اولان ارزنجانیلردخی عدد قربانده کماخیلری باصوب قیروب باشلرندن مناره‌لر یاپدیلر (فتح) بعده امر پادشاهیله بیقلو محمد پاشا عسکریله کماخه واروب طوپلر قوروب محاصره ایتدی مزبور حصار بر طاغ اوزره یاپلمش غایت بیوك ومحکم واطرافی غایت عمیق دره‌لردر نهر فرات کنارنده کثیر وبی نظیر باغچه‌لری اولوب

بادرم بایزید خان ضبطنده ایکن غصبله تیمورلنك النه دوشمکین پادشاه اول بهارده جمله عسکریله کیدوب
بولده مصر سلطانی غوریدن ایلچی کلوب ولایت ذوالقدرلوده اولکی کبی یا خطبه ده یا سکه ده اسمی مذکور
اولمق مراد ایتدیکن عرض ایتدکده پادشاه قاقیوب مرد ایسه مصرده خطبه وسکه سین مستمر ایتسون
دیوب ایلچی یی دوندردی * بعده کماخه واروب جبر وقهرله آلوب جمله خلقنی قیروب اهل وعياللرين اسیر ایتدی
طوبلرله یقلان یرلری یاپدیروب ایچنه وافر جنکجی وآلات جنك وذخیره ویریب اربك قویوب دونوب کلدی
مزبور قلعه نك جمله عجایبندن بری بودرکه یغمور زماننده بهار بولتلرندن محض قدرت وحکمت رب عزت
ایله بی حد ونهایت سرچه یاوریجقلری قلعه اطرافنه نزول ایدوب خلق اوشوب آنلری دوشروب ظرفلره
طولدیروب طوزلیوب کیمی بیوب کیمی صاتوب اول نمکسوددن نیجه سودایدرلرشکاده سلوا یه اکلده حلوایه
بکزر برقاج کون کمسنه آلمیوب برنده طورسه قنادلنوب اوچار فسبحان القادر علی ما یشاء ویختار (فتوح)
شهر مرعشده اوتوران ولایت البستان حاکمی علاء الدوله ابن ذوالقدر سلطان محمد خان چراغی ایکن حالا
پادشاه دیار عجمه کیدرکن چاغرلدقده عذر وبهانه ایله کلمیوب بعده پادشاه کماخده ایکن اردو ایچون ایلدیلن
ذخیره یی یولده غصب ایتمکین پادشاه سیواسه کلدکده روم ایلی بکلربکیسی سنان پاشایی بیك نفر برار آتلو
وبر مقدار یکیچریلرله شهسوار اوغلی علی بکله ایلغار ایله البستانه کوندروب کندو دخی جمله عسکرله
درعقب کیدوب علاء الدوله پادشاهك خبرین ایشتدکده جمله مال وعيالن ورعایاسین غایت بلند وصعب اولان
طورنا طاغنه کوچروب دامننده اولان دربندلری بند ایتدیروب عسکری اولان ترکمانلرك تیر وکمانسنه اعتمادا
میدانده طوروب پاشا کلدکده صفلر باغلنوب محکم صواشلوب ترکمانلر صینوب قچانلر جمله قیریلوب علاء
ربلانك وجمله اولاد اقرباسنك باشلری کسلوب برادری عبد الرزاق بك اولادیله اسیر ودرزنجیر اولنوب غنیمت
اولنان نقود وجواهر وسائر تحف واسباب ایله پادشاهه کوندریلوب اودخی علاء الدوله مصر سلطانیله متفق
اولمغین باشنی نامه ایله مصره کوندردی * ولایت البستان قلعه لرینك ضابطلری جمله قلعه لری مفتاحلرین
پاشایه کوندروب تسلیم ایتدیلر امر پادشاهیله دزدارلر وجنکجیلر قونوب ضبط اموال ایچون امنا وعمال نصب
اولنوب بکلربکلکی علاء الدوله نك برادری شهسوارك اوغلی علی بکه ویرلدی * مزبور سنان پاشا پادشاهه
واردقده کلی رعایت ایدوب وزارت دخی ویروب بیله کیدن عسکره بیکر اقچه بخشش ویردی بعده پادشاه
قیصریه یه کلدکده جمله عسکره اجازت ویروب قپوقوللریله استانبوله کلدی (امور) پادشاه یکیچریلرك
اختیارلرین سرایه کتوروب عجم سفرنده نیجه کره هجوم مکزه محرك کیملر ایدی البته دیمك کرکسز دیو محکم اقدام
ایدوب انلر دخی اسکندر پاشایی وقاضی عسکر تاج زاده جعفر چلبی یی وسکبان باشی یی اله ویرمکین بونلرین
اوردردی * وسابقا پادشاه اماسیه ده قشلادقده انکروس کافری بعض ممالك اسلامیه یی غارت وخسارت
ایتدکده حاجی بك واروب انلرك اکثرین قیروب پادشاهه وافر کسلمش باش کوندرمشدی لاجرم پادشاه حالا
روم ایلنه سفر تدارکنه باشلیوب قادرغه لر ترمیم واحداث اولنوب ترسا خانه لر یاپلوب هرخانه بناسنه اللی بیك
اقچه خرج اولندی اول بهارده سفره کتمك ایچون ادرنه یه قشلامغه کتدی (فتوح) قدیمدن کردستان
بکلری سنی اولوب لکن بری برلریله متفق اولمامغین قزلباش ظهور ایتدکده انلرك اکثر ولایتلرین جبرله آلوب
ایچنه آدملرین قویوب نیجه لری دخی شاهه سر فرو ایدوب سکه وخطبه شاه نامنه ایدی سلطان سلیم خان تبریزه
کیدرکن بعضلری کلوب بواشوب پادشاه انلری ولایتلرینه حاکم نصب ایتدی بعده شاه صینوب قاچوب پادشاه
رومه دوندکده کرد بکلرینه استمالتنامه لرله منلا ادریسی کوندرمکین یکرمی بش نفر کرد بکلری جمع
وجمله سی پادشاهه خلوصله تابع اولوب هربری قزلباش النه دوشن اسکی مملکتلرین انواع طریقله ضبط
ایدوب سکه وخطبه پادشاه نامنه اولدی * تختکاه ولایت دیاربکر اولان قلعۀ قره آمد خلقی دخی منلا ادریس
تدبیریله ایچروده اولان قزلباشلری سوروب چیقاروب پادشاهه تابع اولوب اوستجالی اوغلی منسوباتنی قتل
وماللرین یغما ایتدیلر * کرد بکلری شهر آمدی محافظه ایدوب جمله سی پادشاهه عبودیتنامه لر کوندروب
اماسیه ده قشلادقده کلدی (محاربات) شاه اسماعیل پادشاه رومه دوندکده تبریزه کلوب سابقا صینوب
قاچدقده سپاه وامرا اسنك اهل وعيال وماللرینی ینه کندو رعایاسی غارت ایتمکین انلردن انتقام المق دیلدکده

بعض عقلا سلطنت سرابابه سرايا عطايايه عطايا رعايايه موقوف اولمغين حالا تنفير رعايا محض خطادر
ديو نصيحت ايتمكين فراغت ايدوب اوستجالى اوغلى قره خانى آمد محاصره سنه بش بيك قزلباشله كوندروب
كردلر ايله دخى جنكه عسكر كوندروب نيچه كرد بكلرى درت بيك آدمله انلرى باصوب طاغيدوب نيچه لرين
قيروب كردلر غايت طيوم اولديلر * بر ييلدنصكره طقوز يوز يكرمى بر شعبانده امر پادشاهيله بايورده
عسكرله محافظه ده اولان بيقلو محمد پاشا وسيواس بكلر بكيسى شادى پاشا قره خان جنكنه كوندرلمكين واروب
كرد بكلرى دخى كلوب قره خان قلعهٔ ماردينه واروب مال وعيالن آلوب ايچنه بكچيلر قويوب كندوسى
عسكريله بر صحرايه واروب منلا ادريس بشيوز كمسنه ايله ماردينه واروب نصيحت وامانله ضبط ايدوب شادى
پاشا محمد پاشايه كوسمكين آيريلوب كيدوب عسكر دتفرقه دوشمكين محمد پاشا دخى امراء اكراد ايله آمده قشلامغه
كلوب قره خان دخى ينه ماردينه كلوب پادشاه ايشتدكده شادى پاشاى صاحب عنادى برغم ايدوب اوّل
بهارده قرمان بكلر بكيسن واناطولى سپاهلرينك بعضن بعده قپوقوللرين بيك يكيچريله كوندرمكين اوّلا
خرپوت قلعه سين اوچ كون طوپله دوكوب فتح ايدوب اول جانبده شاه دخى قره خانه ياردمه همشيره زاده سى
حسين خانى وبغداد حاكمى قيصر سلطانى نيچه نامدار بكلر ووافر عسكرله كوندروب يولده كردلرله صواشوب
ايكيوز قزلباش قتل اولنوب بو جانبده محمد پاشا رومدن ايكى بيك آدمى مقدما قره خانله جنكه كوندروب
تفصيله محتاج سببله مسلمانلر صينوب اكثرى قيرلوب پاشا قزلباش صيندى صانوب آمده كلوب بعده
قپوقوللرى كلدكده امراء اكرادله جمعيت ايدوب اتفاقله يوريوب قوچ حصارده قزلباشلرله صواشوب (نظم)
معركه جيحونه دوندى قانله * دوندى كردونك باشى افغانله (نثر) اولا قره خان صاغ قولده اولان قرمان
عسكرنى يرلرندن آيروب غلبه اوزره ايكن سردارايكيوز تفنكجى كوندرمكين قرمانيلر قوتلنوب جنك
ايدركن قره خانك بوغازنه تفنكك فنديغى طوقنوب يقلدقده باشى كسلوب جدايه ديكلوب صولقولده دخى
قزلباشلر چوق كمسنه شهيد ايتمكين امراء اكراد اتفاقله آت صالوب جمله قزلباشلرى طاغدوب اكثرنى
قيروب انجق عشرى قورتلوب انلرك دخى اكثرى سنجار صحراسنده صوسزلقدن هلاك اولديلر اون بيك مقدارى
قزلباشك بورنلرى وقولاقلرى وبكلرينك باشلرى پادشاهه كوندريلوب قزلباش ضبطنده اولان نيچه قلاع
وبلاد ولايت دياربكر وكردستانى عثمانيان آلوب باقيلرين دخى محاصره ايله فتح وضبط ايتديلر * محل شياطين
ماردين اولان شهر ماردين دخى اكثر خلق اهل دين اولمغين پاشايه تابع اولوب لكن قره خان برادرى سليمان بك
قلعه ده اولمغين عناد ايدوب پادشاه عربستان فتحنه كتدكده بيقلو محمد پاشا آنده كيدوب محاصره يه آدملر
قومغين بر ييله قريب قلعه جنكين ايتديلر (فتح حلب) پادشاه جميع ولايت عجمى فتح نيتيله اوچ ييللق سفر
تداركنى تنبيهله جمله عسكرين جمع ايدوب روم ايلى عسكرنى مقدما قيصريه يه واروب توقف ايتمك ايچون
كوندروب بعده قرق بيك عسكرله وزير سنان پاشايى كوندرديكه قيصريه ده اولنلرله بيله دياربكره واروب
عربستانده چراكسه طائفه سندن نه ظهور ايدر سه اعلام ايده * پادشاه دخى الستانه واروب ملطيه معبرندن
كچمك ايچون چراكسه بكلرينه اجازت ايستمكه خبر كوندروب انلر دخى قزلباش تخوفيله پادشاهك صاحب
ظهور اولديغندن قورقوب مصر سلطانى قانصو غورى اللى بيك يرار عسكرله حلبه كلوب پادشاه ايشتدكده
اوّلا غورى يه هدايا ونامه ايله عدوى دين قزلباشله جنكه كتمك ايچون عربستاندن كچمكه اجازت ايستمكه
ايلچيلر كوندروب كندوسى عسكرله الستانه كلدكده عموما دياربكر فتحى وقزلباش انهزامنك خبرى كلوب
پادشاه سرحد سردارى بيقلو پاشايى عسكريله چاغردوب پادشاهك ايلچيلرى سلطان غورى يه حلبده بولشوب
غورى آنلره غضب ايدوب بعده شاهى پادشاهله بارشدرمق مرادى ايدوكن نامه ايله اعلام ايتدكده پادشاه
دخى غضبه كلوب حلبه يقلاشدقده غورى عسكرا براميله جبرا كلديكنه رجاء صلح ايچون اعتذارنامه
كوندروب پادشاه قبول ايتميوب (الصيف ضيعت اللبن) مضمونجه جواب حسن ويروب حلبه بر قوناق يرده
مرج دابق صحراسنده طقوز يوز يكرمى ايكى رجبنك يكرمى بشنده احد كونى وقت سحردن بين الصلاتينه دك
عظيم صواشلوب ايكى طرفدن بيحد آدم دوشوب عاقبت چراكسه صينوب سلطان غورينك يانندن بر طوپ
طاشى شدتله كچمكله آنك صداسندن قولاغى پرده سى يرتلغين تجديد وضوء بهانه سيله بر آدميسيله الايدن

چیقوب سجاده دوشه دوب یاتدقده جان ویردی (نظم) چنین است این منزل پرهوس * نماند دروجاودان
هیچ کس (نثر) چرا کسه مصینوب طاغلوب قچانلری عسکر روم قیروب جمله دن شام بکی جانبردی غزالی
بعض امرا ایله شامه وحلب حاکمی خیربای حلبه قاچوب یونس پاشا خیربای آرد نجه واروب حلب شهرنده
نیچه لری قتل ایدوب خیربای حماوحمصه قاچوب یونس پاشا ایلغارله شامه کیدوب بولدقجان بکلره یتشوب
خیربای جمله توابعیله کلوب پادشاهه قول اولوب طوتلان سائر چراکسه قتل اولندیلر * بعده پادشاه غوری یی
بوقلدوب بیله کیدن خدمتکاری طوتلمغین سو یلدیلوب برچاوشه قوشلوب واقع ایسه کتوردینوب چاوش
واروب سجاده اوستنده میت بولمغین باشن کسوب کتوردکده پادشاه اولمغین باشن کسمک ترك ادبدر
دیو پادشاه قاقیوب قتل بیوروب شفاعت وزرا ایله دیرلکی کسلمکله اکتفا اولندی * پادشاه حلبه یقلاشدقده
شهرلو قارشو کلوب تابع اولدیلر وخزینه ده اون کره یوز بیك نقد التون واومقدارلق اقچه وبحد آلات سیم
وجواهر وتحف واوج بیکدن زیاده سمور ووشق ودیبا وبحد قماشلر ولابعد آلات جنك ومصنع چادرلر محصل
سکسان مخزن طلوسی اموال غنیمت وانواع ذخیره ضبط اولنوب بونلردن غیری عسکرك اللرینه کیرن
طیوملقلر خود حسابه صیغمزدی بوجمله دن ماعدا امرا وسپاه چراکسه نك اماتلری اولان انواع اسباب
بشقه حفظ اولندی وجمیع قلاع وبلاد وولایت حلب چراکسه الندن فتح اولنوب رومی حاکملر وبکجیلر قوندی
وسپاهیلره عموما بخشش ویرلدی (فتوح) بعده پادشاه دیاربکر بکلربکیسی محمد پاشایی جمله عسکریله ماردین
فتحنه کوندرمکین واروب بریلدنبرو محصور اولمغین فتح وعناد ایدن قزلباشلری قتل ایدوب باشلرین پادشاهه
کوندروب بعده قزلباشلر الندن نیچه قلعه لردخی فتح ایدوب سابقا مصر پادشاهلری اولان بنی ایوب نسلندن
اولوب دیاربکرقربنده اولان حصن کیفا پادشاهی ایکن ولایتنی شاه اسماعیل غصب ایتدیکی ملك خلیل
پادشاه اسکی یرینی ویروب برات همایون کوندرمکین اودخی کرد بکلری معاونتیله محاصره ایدوب بعده
امانله ضبط ایتدی * ورها شهری ونواحیسی دخی ضبط اولنوب قلعه سنی قزلباش حاکمی ویرمیوب بریل
محاصره اولنوب پادشاه مصری فتح ایتدیکی ایشیدلدکده قلعه یی امانله تسلیم ایتدی * وبو دفعه موصل وسنجار
وتلعفر وارغنی وسیورك وبیره جك قلعه لری وجمیع ولایت دیاربکر قلعه لری فتح وضبط اولنوب جمیع بلاد
ممالك کردستانکه بریللق بولدر قزلباش ضابطلرندن تخلص اولنوب پادشاهه تابع کرد بکلری ضبطنه
کیروب سکه وخطبه پادشاه نامنه اولدیغی خبری کلمکین پادشاه بیقلو پاشایه وافر نقد وتحف واسباب ومنلا
ادریسه ایکی بیك سکه ودرت کورك وبرالتونلو قلیج وایکی صوف وایکی چوقه وکردستان بکلرینه توزیع
ایتمك ایچون یکرمی بش بوك اقچه وبشیوز خلعت واون یدی سنجاق کوندردی (فتح شام) شام کوخال رخ
عرصهٔ گیتیست تمام * خوش سوادیست بنه دل که علیکم بالشام * مفهو منجه پادشاه دمشق شام شهرنه
کیدوب بولده حماوحمص ضابطلری قلعه لرین تسلیم ایتدیلر * ماه شعبان آخرنده پادشاه دمشقه کلوب شهرخلقی
قارشولیوب شاه وسپاه چادرلرله قونوب اون ایکی کوندنصکره پادشاه عسکره قشلامغه اجزت ویروب
کندوسی شهره کیروب ساکن اولدی * ولایت شامده اولان جمیع بلاد پادشاهك ضبطنه کیروب هربرینه
حاکملر بکجیلر ولوازم قودی (فتح مصر) سلطان غوری انهزامنده بقیهٔ عسکر چراکسه شامه اندن بریه لره
قاچوب مصرده غوری وفاتی ایشیدلدکده آنك یرینه پادشاه اولان طومانبای یاننه جمع اولوب بوطرفده پادشاه
عالمپناه حلب وشام ضبطی مصر فتحنه موقوف اولمغین مصره کتمکه عزم ایتدکده وزرا پادشاهم مصر یولی
اوتسز صوسز مخالف بریه لردر وعاصی عربلر چوقدر عسکر اسلام تحمل ایده مزلر دیو خوف ایدرز حتی
بوسببدن مصره تیمور وهلاکو وچنکیز واره میوب ملوك عالمدن همان اسکندر رومی دریادن وارمشدر
دیدکلرنده پادشاه عالی همت البته کیدرم دیو عزیمت ایتدکده اویل بیك قطارده هلاك اولمغین یالکزمیری
ایچون ایکی بیك عدددوه صاتون النوب ونیچه یوز قطار دوه قربه لرله صو کتورمکه تعیین وسپاهیلره ایکیوز
بوك اقچه بخشش اولنوب روم ایلی عسکرینه خزینه دن نیچه بوك اقچه قرض ویریلوب سابقا ایکی بیك عسکرله
غزه یه بربك کوندرلمشیکن حالادخی بش بیك عسکرله وزیر سنان پاشا کوندرلدی طومانبایه پادشاه بکا مطیع
اول والا وقتکه حاضر اولوب غوریدن عبرت آل دیمك مضمونده نامه کوندروب اودخی ایلچیلری قتل وبش

بيك عسكرله جانبردی بی شامه کوندروب روميان وچرا کسه خان يونس نام منزلده صباحدن اخشامه دك
محکم صواشوب چراکسه صینوب قیریلوب عشری مقداری مصره قاچوب رمله ده قلان بعض عسکر رومی
رمله خلقی غزه خلقی تحریکیله قتل ایتدیلر * طقوز يوز يکرمی ايکی ذوالقعده سنك يکرمی برنجی کونی پادشاه
شامدن مصره عزم ايدوب رمله وغزه اشقياسن قتله خبر کوندرمکين سنان پاشا انلری قتل ايدوب زفاقلر
طولوب پادشاه وارد قده شهر خلقنی عفو ايتدی * بعده قدسه زيارته کيدوب عسکری غزه ده قويوب اوچ کونده
واروب کلوب بعده عسکره بخشش ويروب يولده وزير حسام پاشا عسکر بريه يه تحمل ايده مزديمکين پادشاه
آنی بوغدردی * بعده (نظم) مسند مصر جای هرکس نيست * تخت يوسف سزای چرکس نيست *
ديو مصره عزم ايدوب سابقا سلطان غوری ايچون جمع اولنان ذخيره يی دوه لره يوکلدوب عسکر کوناك
قومسال وپر وحشت وصوسز بريه يه وارد قده يغمورلر ياغوب برودت کلوب توزبا صلوب صفا ايله کچوب
کيدوب يوزيکرمی بيك مقداری عسکر پياده وسوار ايله مصره يقلاشد قده طومانبای اوتوزبيك پرار آتلو
عسکرله شهرك طشره سنه چيقوب خندقلر کسوب مترسلر قوروب ايکيوز مقداری طوپ دیزوب فرنکدن
طوپچيلر کتوردیکی ايشيدلمکين پادشاه طوپلره اوغرامامغيچون چراکسه نك اردلرندن وارمق ملاحظه
ايتدکده حلب حاکمی ايکن قاچوب بعده پادشاهه مطيع اولان خيربای خبرای دلالتيله چراکسه نك
اکسه لری طرفندن برکة الحاج منزلنه قونوب ايرتسی که ذی الحجه نك يکرمی طقوزی خميس کونی ايدی
علی السحر آلايلر ديزوب ايلغارله يوريوب مصر شهر ينك ارقه سی طرفنده اولان جبل مقطب نام طاغ ستندن
کالدکده چراکسه نك خلاف مأمولری اولمغين شوب طوپلر بطال قالمغين امواج بلا باشلرندن آشوب
صاغ طرفنده برقاچ طوپی آتوب لکن فائده ايتميوب قوشلقدن بين الصلاتينه دك تفصيله محتاج عظيم جنك
اولوب عاقبت چراکسه صينوب اکثری قيريلوب طومانبای آزادمله صعيد ايلنه جانبردی دخی شام يولنه
قاچوب طوتلان چراکسه قتل اولنوب بوجانبدن دخی سنان پاشا وادنه حاکمی رمضان اوغلی ونيچه امرا
ووافر عسکر دوشدی چراکسه اردوسنده بيحد دوه وقاتر وآت وانواع رخت سمين واسباب وآلات بولنوب
استراستر اشترا ايدركسنه بولنمز اولدی (نظم) مخزن اولدی سيم وزردن مرحله * نيچه نادر تحفه لر
کيردی اله (نثر) چراکسه نك انطفاء شمع وانتفاء جمعلری ظاهر اولدقده پادشاه جمله عسکر يله چادرلرله
قونوب اوچ کون اوتوروب شهره کيرميوب شهر ضبطنه آدملر کوندروب امان ديوندا ايتدروب جيفه لر
کثرتندن شاه وسپاه يردکشدرديلر * طومانبای اون بيك قدر عسکرله بر کيجه شبخون ايتمکله جکنی پادشاه
ايشيدوب عسکر حاضر طوروب طومانبای خبرالدقده شهره کيروب زقاقلرده کوچه بندلر ياپوب خندقلر
قازوب طوپلر ديزوب ايرتسی وزير اعظم يونس پاشا وافر عسکرله شهره واروب اول کون وايرتسی صباحدن
اخشامه دك چراکسه ايله صواشوب نيچه آدملر قيريلوب عاقبت کوچه بندلری کچدکلرنده يوکسك اول
پنجره لرندن وطاملرندن ارلر عورتلر اوغلانجقلر ايکی طرفدن عثمانيلرا وستنه اوق حربه طاش اغاج کول
طپراق آتش آتوب بونلردخی انلره اوق وتفنك آتوب زقاقلر ميتله طولوب اوچنجی کون پادشاه جمله سپاهله کلوب
آتلولر پياده اولوب قلقانلرين باشلرينه طوتوب ضربزنلروهوايی طوپلر وبيحد تفنکلر آتلوب پنجره لر ديوارلر
يقلوب آدملر هلاك اولوب بعض اولره پادشاه غضب ايتمکين آتشه ياقوب ايچنده اولنلرك کيمی يانوب کيمی
قاچوب نهرنيله غرق اولديلر * وبعض اولردن حاشا طولو آبريزلر اتوب خاص يدکاره دوشدکده امر پادشاهيله
بعض عسکر اوشوب اولردن اتان عورتلری چيقاروب ممه لرندن ديوارلره ميخلدوب اول کون وکيجه متصل
صواشلوب ايرتسی محرمك سکزنده جمعه کونی جمله اهل مصر اولری ايچندن امان امان ديو فرياد وفغان ايتمکين
جنکدن ال چکلوب طومانبای بدرای برقاچ آدمله کيجه يه بنوب صعيد ايلنه قاچدی امرا چراکسه دن سکز
يوزکسنه طوتلوب رميله ميدانده باشلری کسلدی * مصر زقاقلری لشکرله طولوب بوغزاده جمله اللی بيك
عدد آدم مقتول اولدی ديو منقولدر * پادشاه شهره کيرميوب نه اوتاغه کلوب عفونت هواد فعيچون لشلری
نيله اتديروب برقاچ کون صويی ايچلمدی * جانبردی پادشاهه سرفرو ايتمکين امانله کلوب ال اوپوب خلعت
کيدرلدی * محرمك يکرمی اوچنده يوم سبتده پادشاه شوکتله شهره کيروب تحته کچدی طومانبای پادشاهی

اغفالا طلب عفو ایچون اعتذارنامه کوندروب بودخی ظاهر ینه بناء اناطولی کتخداسیله امانتنامه ونصیحت
ایچون مذاهب اربعه قضاتن کوندروب طومانبای جمله سن قتل ایدوب پادشاه دخی ایشتمدین مجردا احتیاطا
نیلك جانب غربیسنه کچدکده طومانبای اوچ بیك عسکر چرکسله کاوب عثمانلو قراوللر صواشوب طرفیندن
چوق آدم دوشوب طومانبای پادشاه بو یقاده ایدوکن بیلیجك اسکندریه یه قاچوب اوکیجه پادشاه ایشیدوب
روم ایلی بکلربکیسی وشهسوار اوغلی وخیر بایله جانبردی بی کزیده عسکرله ایلغارله کوندروب بحیره ولایتنه
کیدرکن یتشوب چراکسه نك کیمی اسیر کیمی طعمهٔ شمشیر ایدوب طومانبای قاچوب دیار غربه قاچق ایچون
نیلدن کچمك صددنده نیله یقلاشدقده یتشلکین حیاتدن امید کسوب رخت ولباسیله کندوبی صویه
اتدقده یوزجلر یوزوب یتشوب چیقاروب اوچیوزدن زیاده آدمله اسیر ودرزنجیر ایدوب کتورلدکده
جمله یولداشلری قتل اولنوب پادشاه شهره کیروب ملوك چراکسه خزینه سن آچوب جمله عسکره بخششلر ویردی
بعده طومانبای ایچون خیانتدن فراغت ایدرسه عالی منصبلر ویرمکه عزم ایتمکین حالا رعایتلر وامر پادشاهیله
وزرا انی ضیافتلر ایدوب اکن تخت یوسف الندن کندیکنه تأسف ودائما حالی کریه وآه وتلهف اولمغله
قیرویرلدیکی تقدیرجه کبر وفساده اشتغالی اکثرا احتمال اولمغین خصوصا بقیهٔ چراکسه وصحرالرده اولان
اعراب اباالسه بونك اسیر اولدیغنه اینانمیوب الله ینصر طومانبای دیو کاه کاه اطراف مصری غارت وتباه
ایتمکین پادشاه بونی تشهیر وتحقیر وفتنهٔ نامی تسکینله سلطنت مصری کندویه تقرر ایچون ربیع الاولك
یکرمی برنجی کونی حماره بندروب شهری منادیلرله کزدیروب جمله لباسیله دمورقپوده آصوب اوچ کون
مصلوب طوردی (لمحرره) کیمه وفا ایلدی بو چرخ دون * کایلدی عاقبت آنی زبون * ایتدیمی شهلری
زار وهلاك * تخت نشین ایکن ایدوب زیر خاك * کیمنی مغلول واسیر وذلیل * کیمنی اعدا قلجیله قتیل *
عزتی دکمز صولك اوجی ذاته * لعنت حق انجلاین لذته * عاقل اوکیم عبرت اله دهردن * ایده حذر ایچمیه
اول زهردن (وقایع) چراکسه یه تابع ایکن قدیمدن اباعن جد حرمین محترمین حاکمی اولان سید برکات
اوغلی ابونمی محمدی هدایا وتهنیتنامه ایله مصره کوندرمکین کاوب ال اوپوب کلی رعایت اولنوب بعده
پدرینه خلعتلر ونقد وتحفدن کلی بخششلر ویرلمکین مکه یه کیدوب پادشاه اکرم حضرت قدماء عظام سلاطین
عالم اولان خادم وحاکم حرمین اولمق شرفنه وصولنه شکرا لله حرمین خلقنه توزیع ایچون ایکیوز بیك قدر نقد
فلوری وپارچه لرله بیخد بغدای کوندروب تقسیم ایچون ناظر وکاتب وایکی متدین قاضی کوندردی بواثناده
دیاربکرده ماردین وحصن کیفا فتحلری نك وطرابلسده بعضی عاصیلرك قتلی خبری کاوب ودیار مصرده شیخ
عربلر وافر هدایا ایله کاوب ال اوپوب خلعتلر کیدریلوب رعایایه کمال عدالت امرلنوب یرلرینه کوندرلدی
(نظم) کملو اولسه آدمه دولت * یدیلور برقیل ایله بیك نعمت * کتملو اولسه ایلمك تدبیر * طوته مز آنی نیچه
بیك زنجیر (نثر) پادشاه شامده ایکن استانبول محافظی پیری پاشایه اسکندریه یه دونمایله وافر ذخیره
کوندردیو خبر کوندروب قپودان جعفر آغا کلمکین پادشاه اسکندریه یی سیره واروب ذخیره یی مصره
ومصرده النان جمله اموال غنیمتی کمیلرله استانبوله کوندروب مصره کلدی * وجمله عسکره وظیفه وتیمارلرینه
ترقیلر ویرلرینه کتمکه اجازت ویردی بعده خواص عسکرله احوال مصری نظم ایچون برمقدار اوتوروب
مقیاس نیلده برقصر یاپدیروب انده اوتورردی * وولایت مصری کیم ضبط ایده بیلوروب جهله کمکندرکنده
کتمزدن اول بیلمك ایچون شجیع وامکدار ومقبول اولان وزیر اعظم یونس پاشایی مصره حاکم ایدوب اودخی
کمال حرص وجبر ایله جمع ماله مشغول اولمغین پادشاه آگاه چراکسه دن سابقا حلب حاکمی اولان خیربایی
کندویه قدیمدن خلوصله بندهٔ صادق خصوصا دیندار وا حوال عربستانه واقف اولمغین انی مصره حاکم ایدوب
ماه شعبانك یکرمی ایکنجی کونی مصردن کوچوب یولده یونس پاشا پادشاهله یناشوب کیدرکن برخام سوز
سویلیوب قلب پادشاهده خیانتی شبهه سنی مؤید اولمغین بوینی اورلدی * یری ویرلیوب شامه کلدکده
استانبولدن پیری پاشایی کتوردوب وزیر اعظم ایتدی وبلاد شام وحلبی تحریر ایتدیروب اوقافی واملاکی
وارض بیت المالی تمییز ایتدیروب خاص اولمغه مناسب یرلری خاص باقیلرین تیمار وزعامت ایتدیروب دفاتری
ضبط اولندی * وبو اثناده انکروس قرالی روم ایلنده بعض ولایته ال اوزادوب محاربه ده ازورنیق بکی شهید

اولدیغن ادرنه محافظه سنده اولان شهزاده سلیمان خان اولاغله عرض ایتدی * ودیاربکر طرفندن فتوحات
جدیده خبری کلدی پادشاه شامده حضرت شیخ محیی الدین عربی مزارنه تربه وبر جامع شریف وعمارت یاپدیروب
تمام اولمغین طقوزیوزیکرمی درت محرمنده جمعه نمازین قیلدی * عجمده شاه اسماعیل پادشاهك حسرة الملوك
وعبرة السلوك اولان ممالك عرب ستانی فتحدن حقیقة مرادی بی مانع وحائل فتح جملهٔ عجمستانه دخی مائل
ونائل اولمق ایدوکنی بیلمکین قورقوب وافرهدایا ایله تهنیتنامه کوندردیکه مضمونی بودر (نظم) دیدی
ای خداوند تاج وسپاه * فزون اوله دائم سکا ملك وجاه * جهان اوله محکوم حکمك تمام * مبارك اوله
شاهیٔ مصروشام * نه تنها عرب بلکه ملك عجم * سنکدر ایا شاه کردون حشم * بنی چاکر صادقك بیل شها
کمند عقابکدن ایله رها * نکاه ایله بویکا تندوتیز * که بوقدر بوجانبده فکر ستیز * کلام خدادر چوالصلح
خیر * قوصلح ایله آسوده اولسون بودیر * خدا ایلسون دائم اقبالکی * نصیب ایلسون جمله آمالکی *
(نثر) پادشاه نامه یه التفات ایتمیوب ایلچی یی قیدوبند ایله استانبوله کوندردی (نظم) سخن دربدیهه
نباشد صواب * بوقت خودش داد باید جواب (نثر) بعده پادشاه شامدن طوغری دیار عجمه کتمك
ایستیوب جمله عسکر کاه حلب یله تأخیر رجا ایتمکین جمله درت آی نصکره حلبه کیدوب جانبردیٔ غزالی یی
شام حاکمی ایتدی حلبده ایکی آی اوتوروب بعده استانبوله بعده ادرنه یه واردی (قصه) سابقا اناطولی
تفتیشنده قردهٔ مردهٔ قزلباشدن جلال نام ملحد مجذوبلر لباسیله بوزاوقدن توقات سمتنه قاچوب بر مغاره ده
اولوب اودیارك خلقی مائل رفض اولمغین احوالن بیلوب مجذوب الهیدر دیمك بهانه سیله یاننه یکرمی بیك
مقدار پیاده وسوار جمع اولوب اول اطرافك امرا وسپاهی بکلربکلری یاننه قاچوب پادشاهه خبر کلدکده وزیر
فرهاد پاشایی عسکرله کوندروب جلال ایشیدوب سیواسه قاچوب شهسواراوغلی علی بك عسکرتر کمانله
آردنه دوشوب پاشانك کوری یه جلال قره حصاره کاوب علی بك پاشایه قتلمیوب کیجه ایلغار ایدوب وقت
ضحاده آقشهرده جلالیلره بولشوب صواشوب جلال قاچوب لکن طوتلوب جمله توابعیله قتل اولنوب
عورتلری اسیر اولدی * علی بك جلالك باشن پادشاهه کوندروب احسانه مظهر اولوب فرهاد پاشا علی بکه کین
بیچوب سلطان سلیمان خان زمانده خاندردیو اجازت آلوب واروب عظیم حیله ایله قتل ایتدی * تکیم اشاغیده
کاور (فصل در وفات پادشاه) مصر فتح اولندقده دریادن کیلر ایشلمك ایچون ردوس فتحی مهمدر دیو وزرا
عرض ایدوب دونما تدارك ایدوب تمام اولدقده پادشاه کوروب اوچ درت آیلق باروتله نیجه کیده لم
یدی سکز آیده انجق فتح اولنور جدم سلطان محمد خان زماننده کی کبی واریلوب صفر الید کلنور سه بریکرزنده
قالمامق لازم بویله ضعیف تدبیر ایله سفر ایتمم وبالجمله بزه سفر یوق مکر سفر آخرت دیدی * پس شاهیم شیم طقوزیوز
یکرمی التی شعباننده ادرنه یه کتمك تدارکن ایدوب رجب آخرنده ارقه سنده دانهٔ خردل قدر شیر پنجه چیقوب
چبان صانوب ایرتسی حمامده محکم صیقدیروب یاره آزوب ایرتسی که شعبانك ایکنجی کونیدر زینت وشوکتله
شهردن چیقوب اوتاغه قونوب چبانی یاره سی غایت بیویوب آزوب علاجدن قالوب زبون اولمغین چورلی
قربنده سابقا پدریله صواشدقلری صرت کوبی یاننده اوتوراق ایدوب ادرنه یه کیدن وزرا کتوردیلوب خلق
شبهه یه دوشمامك ایچون دیوانلر قوروب منصبلر توزیع ایتدیلر ایکی آی قدر اوتوریلوب ماه شوالك طقوزنجی
کیجه سی وفات ایتدی رحمة الله علیه وعلی اسلافه * علامهٔ صاحب الافاده مولانا کمال پاشازاده
مرحومك وفاتنه بر مرثیهٔ مطولهٔ دل پسند دیمشدرکه جمله دن بر ترجیع بندی بودر (نظم) عزمده نوجوان
وحزمده پیر * صاحب السیف صائب التدبیر * هم صف آرا ایدی هم آصف رای * نه وزیر استریدی
ونه مشیر * الی شمشیر ایدی دلی خنجر * نیزه ایدی قولی وبارمغی تیر * آزمدتده چوق ایش ایتمشدی * سایه سی
اولمشدی عالمکیر * شمس عصر ایدی عصرده شمسك * ظلی ممدود اولور زمانی قصیر * تاج وتختیله فخر ایدر
بکلر * فخر ایدردی انکله تاج وسریر * کوکلی اول سورده بولوردی سرور * که چالرچاغریدی تیغ ونفیر *
رزم ایچنده وبزم عیشنده * کورمدی پیر چرخ آکا نظیر * چیقسه ایوان بزمه مهر منیر * کیرسه میدان رزمه
شیر دلیر * اولیجق دارکیر اول شیری * آکسون وقانلر اغلسون شمشیر * حیف سلطان سلیمه حیف ودریغ *
هم قلم اغلاسون انی هم تیغ (نثر) مرحومك مقبول ومصاحبی حسن جان بکدن منقولدرکه حین احتضارده

بکا حسن جان نه حالدر دیدکده سلطانم جناب حقه توجه ایدوب الله ایله اوله جق زماندر دیوب بزی بو نجه
زماندنبرو کیمکله بیلوردك جناب حقه توجهمزده قصورمی فهم ایتدك دیدکده حاشا لکن بو زمان سائر
زمانلره بکزمه تمکین دیدم * بعده بر لحظه دنصکره سورهٔ یس اوقودیوب بر کره اوقیوب ایکنجیده کندوسی
بیله اوقیوب (سلام قولا من رب رحیم) آیتنه کلدیکمده شهادت بارمغین قالدیروب تسلیم روح ایتدی * بعده
شهزاده یه اولاغله مکتوبلر کوندریلوب ایرتسی وزرا دیوان سورروب منصبلر ویروب پادشاهك میتنی طبیبلر
یویوب یوزکن میت ایکی کره صاغ الیله کندویه ستر عورت ایدوب کورنلر حیران اولوب تکبیر و روح رسوله
صلوات کثیرا ایتدیلر (فصل) مرحوم پادشاه زماننده اولان کبار مشاهیر علما بونلر ایدیکه (١) افضل
علماء امصار اکمل فضلاء اعصار بحر محیط زاخر جامع علوم اوائل واواخر (ع) سپهر مهر حقایق محیط
کل کمال * شمس شریعت بدر فضیلت عالم اوحد منلا احمدکه کمال پاشازاده دیمکله مذکور ومشهور اولمشدر
عامهٔ علومده تعمق وکافهٔ فنونده تفوقی آثار کبارندن بر وجه مجزوم معلومدر هیچ بر فن یوغیدیکه انده
مهارتی اولمیدی وآنده انواع تصرف واختراع ایتمکه یول بولمیدی جمله تألیفاتی سر آمد وممتاز ومدون کتاب
ویا رساله یازمدیغی فن آز قالمشدر * جلائل کتب ورسائلی وسائل تحصیل فضائلدر * محصل نیجه زماندرکه
عالمده بونك کبی فائق ومعمور بر منلا ظهورا یتمامشدر فضل وصلاحی غایته رشد وفلاحی نهایته ایرشوب
حتی طائفهٔ جن دخی استفتا ایدرلردی دیو شایع وجمله اقوال واحوالی مقبول طبایع اولمشدر (لمحرره)
آسمان علمده شهبازایدی ممتاز ایدی * فضل وعرفانیله دنیاده نظیری آزایدی (نثر) پدری سلیمانك پدری
کمال پاشا امراء آل عثماندن ایدی مزبور منلا احمد تازه لکده علم شریفه غایت چالشوب بعده تیمار وزعامت
ویریلوب بعده منلا لطفیدن حاشیهٔ مطالع ومنلا کستلیدن ومنلا خطیب زاده وغیریدن دخی بعض علوم
اوقیوب تدریجله ادرنه ده سلطان بایزید مدرسی ایکن دفعة اناطولی قاضی عسکری اولدی * مصر فتحنده
بیله اولوب زیرك زاده روم ایلی قاضی عسکری ایدی سلطان سلیمان خان زماننده عزل وافترا ایله تفتیش
اولنوب بعده یوزاقچه وظیفه ایله ادرنه ده مدرسهٔ دار الحدیث بعده ینه مدرسهٔ بایزید خان بعده استانبولده
مرحوم علی چلبی یرینه مفتیلك ویریلوب طقوز یوز قرقده وفات ایتدی * یکرمی مقداری کتاب یوز مقداری
رساله یازوب اخلاق حمیده سی وفضائل غیر عدیده سی وصفدن خارج وذروهٔ علیایه عارجدر (نظم) روح
پاکینه ایدوب حضرت حق رحمتلر * ایلسون حور یلرال اوزره طوتوب عزتلر (٢) منلا عبد الحلیم که حلیمی
چلبی دیرلردی قسطمونیدندر علماء رومدن اوقیوب بعده عربستانه واروب علماسندن اوقیوب حج ایدوب
بعده عجمه کیدوب علماسندن اوقیوب مشایخدن برینه واروب درویشلرندن اولوب وطننه کلدکده پادشاه
قبل السلطنه بونی کتوردوب کندویه امام ایدوب فاضل متقن ومعارفله متزین ومصاحبتی لذیذ اولمغین
تخته چقدکده ایکیوز اقچه وظیفه ایله کندویه خواجه ایدینوب وافر کویلر باغشلیوب سفر وحضرده لیل
ونهار مصاحب ومقبول ایدندی * مصر فتحندن شامه کلدکده وفات ایتدی صالح ومحسن ومعین فقرا وضعفا
وحمید الاخلاق ایدی (٣) منلا محمد شاه بن منلا علی بن منلا یوسف بالی بن منلا شمس الدین الفناری کبار
فضلادن اوقیوب سلطان بایزید زماننده بروسه ده مناستره سلطان سلیم زماننده صحنه مدرس بعده بروسه یه
بعده استانبوله قاضی بعده اناطولی یه بعده روم ایلنه قاضی عسکر اولوب طقوز یوز یکرمی طقوزده
وفات ایتدی * اهل فضل وذکاوسخا وحسن خلق ووقار ایدی * شرح مواقفه وفرائض سیده بر بی نظیر حاشیه
یازمشدر تازه لکده وفات ایتدی (٤) منلا محیی الدین بن منلا علی الفناری که محیی الدین چلبی دیمکله مشهور
اولوب مزبور محمد شاهك برادریدر کبار فضلادن اوقیوب علی پاشا مدرسه سنه بعده بروسه ده سلطانیه یه بعده
صحنه مدرس بعده ادرنه یه بعده استانبوله قاضی اولدی * سلطان سلیمان خان زماننده اون بش ییل روم ایلنه
قاضی عسکر بعده معزول بعده مفتی بعده اختیاریله فارغ اولوب تفسیر درسنه وتفسیر تألیفنه باشلیوب قبل
التمام طقوز یوز اللی درتده وفات ایتدی * فاضل کامل واهل تقوی اولوب قوت دیانتندن مرتبهٔ وسوسه یه
وارمشدی * مهیب ووجیه ومتکلم وقوی القلب وناطق بالحق ومحب علما وصلحا اولوب بعض رسائل
وتحریراتی واردر (٥) منلا محمد مفتی علی چلبینك اوغلی ومنلا حسام زاده نك قزی اوغلیدر کبار فضلادن

اوقیوب بعده مرادپاشا مدرسی بعده صحن مدرسی بعده ادرنه یه قاضی بعده ینه صحنه مدرس بعده یوزاقچه ایله
متقاعد اولوب طقوزیوزاللی یدیده وفات ایتدی * اهل مکارم اخلاق اولوب فاضل کامل ایدی (٦) منلا محمد
شاه بن منلا حاجی حسن زاده پدرندن وسائر علمادن اوقیوب بعده داودپاشا مدرسی بعده ادرنه ده جفته
مدرسه لرلئبرینه بعده صحنه بعده بروسه مرادیه سنه بعده سکسان اقچه ایله صحنه مدرس اولوب طقوزیوز
طقوزده وفات ایتدی * علوم عقلیه ونقلیه دن بهره دار اولوب غایتده مشغول ایدی شعر وانشا وتواریخ
ومحاضراتده ماهر اولوب قدوری یه شرح وبی نهایه رسائل وحواشی یازوب وفاتندنصکره ضایع اولدی
لذیذ المصاحبه حمید الاخلاق کمسنه ایدی (٧) منلا حسام چلبی کبار فضلادن اوقیوب بعد المدارس ادرنه یه
بعده بروسه یه قاضی بعده ینه صحنه مدرس اولوب طقوزیوز یکرمی التیده وفات ایتدی * غایتده مشغول
اولوب فاضل کامل وادیب ووقور وحمید الاخلاق ایدی بعض رسائل وتحریراتی واردر (٨) منلا مصطفی
ابن خلیل که شقایق مؤلفی منلا طاشکبری زاده نك پدریدر کبار فضلادن حتی خواجه زاده دن اوقیوب جمله نك
مقبولی ایدی * بعض مناصبدنصکره صحنه مدرس بعده حلبه قاضی بعده طقسان اقچه ایله ینه صحنه مدرس
اولوب طقوزیوز اوتوزبشده وفات ایتدی * فاضل کامل وزاهد عامل اولوب مسوده ده نیچه حواشی ورسائلی
قالدی (٩) منلا عبد الواسع بك زاده اولوب کبار فضلادن اوقیوب بعده عجمه کیدوب آنده منلا سعد الدینك
اوغلی اوغلندن دخی اوقیوب استانبوله کلدکده برقاچ مدارس بعده قضاء بروسه ویریلوب سلطان سلیمان تختنه
چقدکده استانبول قضاسین ایکی کوندنصکره اناطولی بعده روم ایلی قاضی عسکر لکن ویردی بعد العزل
جمیع مالن خیراته صرف ایدوب کتابلرنی وقف ایدوب تجرد وانقطاع له مکهٔ مکرمه یه واروب عزلت وعبادت
اوزره وفات ایتدی (١٠) منلا عبد الرحمن بن سید یوسف الحسینی طاشکبری زاده نك داییسیدر کبار فضلادن
اوقیوب غایتده فضیلت تحصیل ایدوب بعده تصوفه میل ایتمکین بروسه ده جنید بك مدرسه سندن فراغت
ایدوب یومی اون بش اقچه وظیفه تعیین اولنوب زیاده قبول ایتمدی * اواتلده جذبهٔ الهیه ایرشوب آزقسز
برقاچ آی طاغلرده اولوب اغاجلرده قدرت حقله اتمك بولوب یوب یرتیجی جانورلر کلوب یونی بسکلوب بعده
کاه خلقه قارشوب کاه جذبه ایرشوردی اولیاء اللهه قارشوب انلردن عظیم حکایتلر ایدردی * طقوزیوزاللی
درتده سکسان یاشنده وفات ایتدی (١١) منلا محمد بن خطیب قاسم تدریجله مصطفی پاشا مدرسی ایکن
اماسیه ده شهزاده سلطان احمده خواجه اولوب اووفات ایتدکده استانبولده وادرنه ده نیچه مدارس ویریلوب
عاقبت تکرار صحنده مدرس اولوب طقوز یوزقرقده وفات ایتدی * عقلیاتده خصوصا شرعیات ونقلیاتده
وعظ ونصیحت ومعارف جزئیه وعلوم عجیبه ده غایت ماهر وعابد وزاهد وقانع اولوب دائما علم وعبادته
مشغول ایدی علم محاضرات وتواریخ اشرافده روضه آدلو غایت لطیف برمختصر کتاب وفرائض سیده
وصدر الشریعه اوائلنه برحاشیه ونیچه رسائل وتحریرات یازمشدر (١٢) منلا زین الدین بن محمد شاه فناری
بعض فضلادن اوقیوب بعده بروسه ده سلطان اورخان وقفنه بعده اماسیه ده سلطان بایزید وقفنه متولی
بعده شامه بعده حلبه قاضی اولوب طقوزیوز یکرمی التیده وفات ایتدی فاضل مدقق ودیندار ایدی (١٣)
منلا داود کبار فضلادن اوقیوب بعد المدارس صحنه مدرس بعده بروسه یه ایکی کره قاضی اولوب بعده اختیاریله
فارغ اولمغین یوزاقچه وظیفه تعیین اولنوب طقوز یوزقرق سکزده وفات ایتدی فاضل مدقق ذوفنون وناطق
بالحق ایدی ضعف مزاج سببیله تالیفه چالشمدی (١٤) منلا بدر الدین کبار فضلادن اوقیوب بعد المدارس
یوزاقچه وظیفه تقاعد تعیین اولنوب طقوزیوزقرق التیده وفات ایتدی فاضل کامل وصالح عامل ایدی (١٥)
منلا محمد بن محمد البردعی عجمده تحصیل وتکمیل انواع معارف ایدوب رومه کلدکده بعد المدارس ادرنه ده
چفته نك برینه مدرس اولوب طقوز یوزیکرمی سکزده وفات ایتدی * خوش صحبت حمیده خصال خوب خط
ایدی تفسیر قاضی یه وحاشیهٔ تجریده وتلویحه حاشیه لری وآداب بحثه شرحی وعربی وفارسی لطیف انشالری
وار ایدی (١٦) منلا مجلد زاده سیدی فاضل کامل ومحقق ومدقق وغایتده خوب خط اولوب وافر کتابلر یازوب
تصحیح ایتمشدی بروسه ده عیسی بك مدرسه سندن فارغ اولوب اون بش اقچه وظیفه تقاعد تعیین اولندی امیر
بخاری حضرتلرندن تحصیل تصوف ایتدی (١٧) منلا خواجه زاده محمد فاضل کامل وذکی وحمیده خصال

ایدی بعض قصباته قاضی وسلانیك قضاسندن بروسه یه قاضی اولوب بعد العزل طقوز یوز یکرمی اوچده
وفات ایتدی (١٨) منلا لیس زاده پیر احمد مدرسهٔ صحندن مصره ایکی کره قاضی اولوب بعد العزل طقوز یوز
اللی ایکیده وفات ایتدی فقهده ماهر عالم کامل اولوب صاحب کتب ومال حمید الخصال ایدی (١٩)
پاشا چلبی الیکانی جمیع علومدن بهره یه نائل فاضل کامل ایدی ادرنه ده دار الحدیثده مدرس ایکن طقوز یوز
اوتوز طقوزده وفات ایتدی غایتده مشغول اولوب کریم وحلیم ایدی ترکی اشعاری وشرح مفتاحك بعض
یرلرینه تحریراتی اولوب ضعف مزاجی اولمغین تألیفه چالشمدی (٢٠) پاشا چلبی بن منلا زیرك بعد المدارس
ادرنه ده جفته نك برنده مدرس ایکن سلطان سلیم زماننده وفات ایتدی فاضل وذکی ومدرسین اراسنده اشتهار
تامی اولوب وافر طلبه سی علمی تکمیل ایتمشدی (٢١) منلا عبد العزیز منلا ام ولدك اوغلیدر کبار فضلادن
اوقیوب ادرنه ده دار الحدیثدن حلبه قاضی بعده اماسیه یه مفتی بعده فارغ اولوب یتمش اقچه وظیفه تعیین
اولنوب طقوز یوز اللی حدودنده وفات ایتدی جمیع علومدن حصه دار اولوب علوم عربیه ده ونظم قصائد
بلیغهٔ عربیه ده ماهر ایدی (٢٢) منلا شیخ زاده محمد بن الشیخ مصلح الدین قوجوی فضلادن اوقیوب خواجه
خیر الدین مدرسه سنه مدرس وشیخ محی الدین قوجوی یه داماد اولوب بعده مدرسه دن فراغ وعزلتی اختیار
ایدوب اون بش اقچه وظیفه تعیین اولنوب بو دخی چوقدر در ایدی صحابهٔ کرام سیرتلو مرد فرد آگاه وولی الله
وغایتده فاضل وعابد وزاهد ودرس وعبادته مجد ومجاهد ایدی بازاردن مهماتنی کندو بالذات آلوب کتوروب
کمسنه یه کتورمکه قومزدی * مسجدده تفسیر شریف نقل ایدوب مجلسنه وافر خلق مجتمع ومستمع ومنتفع
اولورلردی تفسیر قاضی یه غایت مفید بر حاشیه ومتن وقایه یه ومفتاحه وفرائضه بر شرح یازمشدر قصیدهٔ
برده یه دخی مسجع ومصنع بر شرح بی نظیر یازمشدرکه عرفان تصوفی وعلوم عربیه ده تصرفی اندن معلوم
اولور * کندودن مرویدرکه آیات قرآنك برنده مشکلم اولوب جناب حقه توجه ایتدیکمده قلبم دنیا قدر واسع
اولوب ایچنده ایکی آی طوغارکه انلرنه ایدوکنی بیلزم بعده بر نور ظاهر اولورکه لوح محفوظه دلیل اولمغین
اول آیت کریمه نك معناسنی آندن استخراج ایدرم دیوب طقوز یوز اللی برده وفات ایتدی (٢٣) شیخ عبد
الرحیم عباسی مصرده طوغوب تحصیل وتکمیل علوم شرعیه وعربیه ایدوب سلطان بایزیده سلطان
غوریدن ایلچی ایله بیله کلوب بخاری یه یازدیغی شرحی هدیه ایدوب مصر فتحندنصکره رومه تکرار کلوب
اللی اقچه وظیفه تعیین اولنوب طقوز یوز التمش برده یوز یاشنه قریب وفات ایتدی * قصائد واشعار عربیهٔ
مصنعه وانشاء عربیده غایتده ماهر اولوب بحد ولا یعد آثاری واردر * محصل کمال فضل وصلاح وغیر یده وجه
ارضده مانند مهر وماه و برکة من برکات الله ایدی جمله اشعارندن بری بودرکه (نظم) مالی اری احبابنا
فی الناس * صاروا کمثل حبابنا فی الکاس * صور تروقك عند اول نظرة * کاللؤلؤ المتناسق الاجناس *
واذا اعدت الطرف ثمة لم تجد * شیئا وصار رخاؤهم للناس (٢٤) منلا بخشی خلیفه اماسیه ویدر رومده
اوقیوب بعده عربستانه واروب فضلادن اوقیوب رومه کلدکده تصوفه سلوك ایدوب ولایته واصل اولدی
تفسیر وفقه وجمیع علومده کامل وعابد وزاهد وواعظ ومدرس ایدی * اکثر تفاسیر حفظنده اولوب بوندن چوق
کمسنه اوقیوب منتفع اولدیلر بعض نسنه ایچون لوح محفوظده بویله یازلمش کوردم دیوب عینی واقع اولوردی
حضرت رسولی صلی الله علیه وسلم واقعه سنده غایت چوق کوروب بو خصوصده بر رساله یازمشدر طقوز یوز
اوتوز حدودنده وفات ایتدی (٢٥) منلا محمد که منلا عرب دیرلردی جدی عجمدن انطاکیه یه کلوب
محمد انده طوغوب قرآن عظیمی وکنز وشاطبی وبعض متونی دخی از برلیوب وعملری شیخ حسین وشیخ احمددن
وپدرندن اوقیوب بعده تبریزه واروب اوقیوب حلبه کلدکده درس ووعظ وفتوایه چالشوب فضلا مشهور
اولدی * بعده قدسده مجاور اولوب بعده حج ایدوب مصرده سیوطی وشعبیدن حدیثه مجاز ومصرده وعظ
ودرس وفتوا ایله مشهور اولوب سلطان قایتبای بونی کتوردوب بولشوب وعظ ایتدیروب انك ایچون نهایه
آدلو فقهده کتاب یازوب قایتبای بوکا غایت محبت ورعایت ایدوب طقوز یوز اوچده قایتبای وفاتنده بروسه یه
بعده استانبوله کلوب محبوب القلوب اولوب وعظ ونهی منکرات ایدوب سلطان بایزید دخی میل ایدوب دائما
جائزه لر کوندروب انك نامنه تصوفده وشمائل رسول علیه السلامده بر کتاب یازوب بعده پادشاهه بولشوب

دعا ایدیروب متون سفرنه بیله کوتوروب قلعه یه ایکنجی اوچنجی کیرن بو اولدی * بعد زمان عسالیله حلبه
واروب امیرخیربای بوندن اوقیوب جمله خرجن کوروب بعده رومه کلوب سلطان سلیمی قزلباشه غزایه تحریك
وثواب غزاده برلطیف کتاب یازوب قزلباش سفرنه بیله کیدوب یولده عسکره وعظ ایدوب جنکده منلا دعا
ایدوب پادشاه آمین دیرایدی * بعده روم ایلنده بعض قصبه لره واروب امر معروف ونهی منکرا تمکین چوق
کسنه صلاحه کلوب اوسکوبده اون ییل طوروب مجلسنده چوق کافر ایمانه کلوب سلطان سلیمانله دخی
انکروسه سفرایدوب جنکده دعا ایدوب قبول اولدی * بعده بروسه یه واروب طقوز یوز اوتوز سکزده وفات
ایتدی کندو صلبندن یوزمقداری اولادی اولدی علوم کثیره ده کتب ورسائل یازوب علم کیمیاده کامل ومراده
واصل اولمغین ایکی مسجد ایکی جامع بنا ایتدی * ناصردین ناشر شرع مبین اولوب صحابهٔ کرام سیرتلو ایدی
مناقبی شقایقده تفصیل اولنمشدر (٢٩) منلا خیرالدین که معطوف دیرلردی کبار فضلادن تحصیل وتکمیل
عقلیات ونقلیات ایدوب پادشاهه سرای خواجه سی بعده سکسان اقچه ایله واعظ اولدی مشارقه شرح کشافه
حاشیه وعلم طبده برکتاب وکلامده رساله لر یازدی طقوز یوز قرق سکزده وفات ایتدی (٣٠) منلا عبدالحمید
قسطمونیدندر علمادن اوقیوب تصوفه سلوك ایتمکین اوتوز اقچه ایله استانبولده واعظ اولدی مفسر وفاضل
کامل وزاهد عامل ایدی طقوز یوز قرقده وفات ایتدی (٣١) منلا عیسی خلیفه بودخی بعد التحصیل تصوفه
سالك واوتوز اقچه ایله استانبولده واعظ اولوب وعظی غایتده مؤثر فاضل کامل ومفسر ایدی بعده سلطان محمد
جامعنه خطیب نصب اولنوب بعده فراغت ایدوب ینه واعظ اولدی (٣٢) منلا شیخ محیی الدین اماسیه وی
واعظ وفاضل کامل ومحدث وسالك وعامل اولوب محبوب القلوب مسلوب العیوب مستجاب الدعوه عزیز
اولوب وعظی غایتده مؤثر ایدی (٣٣) منلا توقاتی فاضل کامل محقق وعالم ربانی محق اولوب اماسیه ده
مدرس ودرس وعبادته مشتغل ایدی سلطان سلیمان سلطنتنك اوائلنده وفات ایتدی (٣٤) منلا مصلح
الدین اماسیه ده سلطان بایزید جامعنه حافظ کتب اولمغین حافظ کتب دیو مشهور ایدی علمادن اوقیوب
بعده عربستانه واروب کبار علماء عربدن اوقیوب بعد الحج رومه کلوب منلا افضل زاده یه دانشمند اولوب بعده
تصوفه سلوك ایدوب اماسیه ده اوتوروب درس وفتوا وتعلیم قرآنه مشغول ایدی جمیع علومده غایت کامل
خصوصا فقهده عدیم المماثل اولوب اون متنی جامع مخزن الفقه آدلو برلطیف متن ویالکز عباداتنه اوتوز جزء
شرح یازدی * محصل هر حالده نادر الاشباه برکه من برکات الله ایدی (٣٥) منلا معید زاده اماسیه ویدر
فاضل محقق کامل مدقق مستجاب الدعوه عزیز ایدی (٣٦) عبدالله خواجه اناطولیده قصبهٔ کوبریجکده
ساکن اولوب فقهده وعلوم عربیه ده ماهر ومشتهر اولمغین جمله طالب علملر البته اکا واروب اوقورلردی جمله
اوقاتن درس وعبادته صارف مستجاب الدعوه عارف ایدی (٣٧) منلا حیدر پدری خیالی چلبینك برادری
ووالده سی محمد بن محمد شاه فناری نك قزیدر * برمدرسه ده معید ایکن مصره واروب فضلاء عربدن علوم
شرعیه تحصیل ایدوب رومه کلدکده بروسه ده سلطان اورخان متولیسی اولدی فاضل کامل نادر ونظم
ونثر عربیده غایت ماهر ایدی (فصل در کبار مشاهیر مشایخ در زمان سلطان سلیم خان) (١) شیخ نصوح
طوسیوی عالم وصالح وشاعر وخوب خط وحافظ قرآن ایکن مشایخ زینیه دن شیخ تاج الدین قرمانی یه مرید
وواصل مراد اولمغین شیخ صفی وفاتنده مسند ارشاده چوب طقوز یوز یکرمی دزتده وفات ایتدی (٢) شیخ
مصلح الدین بروسه ده امام ایکن هم مدرس هم قطب زمان اولان منلا الیاسه داماد واندن تحصیل
مراد ایدوب لبیب وادیب ومهیب وکرامات ظاهرهٔ مشهوره صاحبی عزیز ایدی (٣) سوره زاده شیخ محمد
واصل مراد وقوی الارشاد دائم الاستغراق اولوب مجلسنه کیجه بعض کسنه کلدکده مومی سوندروب ذکره
مشغول اولمق بیوروب امریله عمل اولندقده الوان عجیبه واطوار غریبه ایله دمادم نیجه عظیم نورلر پیدا
اولوردی مبتدیلره بویله حال اولیجق خدمتنه مداومترك حالی قابل وصف اولمامقدر * برکون مریدلرینه
بکا انسلاخ حاصل اولسه کرکدر اوچ کوندنصکره بدنمده تشیش علامتی کوریلورسه بنی دفن ایلك کورلمزسه
کندو حالمه قولك دیوب دیدیکی زمانده کوردیلرکه حرکت وحس ونفسدن قالوب اوچ کوندنصکره
یوقلادقلرنده کوکسی برمقدار شیشمکین دفن اولندی (٤) شیخ بکلی محیی الدین قسطمونیده برطاغده تکیه

یاتوب آنده مریدلر ارشاد ایدردی عابد وزاهد وصاحب کرامات عزیز ایدی (٥) شیخ حاجی چلبی منلا سنان
پاشا ومنلا خواجه زاده نك مقبول شاکردلرندن ایکن شیخ یاوصی حضرتلرینه مرید وتحصیل مراد ایدوب
مزبورك تکیه سی شیخی اولوب وافر مریدلری ارشاد وتربیت ایتدی علوم ظاهره وباطنه ده غایت ماهر اولوب
صاحب کرامات علیه ایدی مفتی شیخی افندینك پدری طقوز یوز قرق درتده وفات ایتدی (٦) شیخ بهاء الدین
زاده محیی الدین کبار فضلادن اوقیوب بعده شیخ یاوصی یه مرید وتحصیل مراد ومجاز بالارشاد اولوب مرور
زمانله شیخك تکیه سنده شیخ اولوب تربیت وارشاد ناس ایدردی ناطق بالحق جامع جمیع علوم ظاهره وباطنه
اولوب دقایق تصوفده نیجه رساله یازمشدر * مفتی علی چلبی خسته اولدقده فتوری یازمغه بونی قائمقام ایتدی
طقوز یوز اللی برده حجه کیدوب کالدکده قیصریه ده وفات ایدوب اشیخنك شیخی ابراهیم قیصری یاننده دفن
اولندی (٧) شیخ مصلح الدین بعض علومی اوقیوب حاجی چلبی یه مرید وتحصیل مراد ومجاز بالارشاد اولدی *
آثار وجد واستغراق یوزنده مشاهده اولنوردی قدس شریفه کیدوب انده وفات ایتدی (٨) شیخ معلم زاده
جمیع علوم ظاهره ده کامل وحافظ قرآن حاجی چلبی یه وشیخ وفایه مقارن اولوب شیخ نصوحدن مجاز بالارشاد
وا کا قائمقام اولدی صاحب ریاضت ومجاهده اولوب قرق ییل ختمله تراویح قیلدی (٩) شیخ عبدالنبی
خلیفه حاجی چلبی یه مرید وتحصیل مراد ایدوب انك وفاتندنصکره عزلت وعبادته مداومت ایتدی (١٠)
شیخ قره محیی الدین حاجی چلبی یه مرید اولوب تحصیل مراد ایتدی * عابد وزاهد وعارف اولوب بروسه ده وفات
ایتدی (١١) شیخ لطف الله حاجی چلبی یه مرید وتحصیل مراد ایتمش زاهد وعابد اولوب بروسه ده امام ایدی
(١٢) شیخ امیر چلبی که اسمی علیدر شرح کفایه مؤلفی سید جلال الدین کرمانی نسلندن اولوب پدری
بروسه ده امیر سلطان اونده تربیت اولنمشدی (١٣) شیخ علی کبار فضلادن اوقیوب بروسه ده حمزه بك
مدرسی بعده اوتوز اقچه وظیفه ایله متقاعد اولوب شیخ نصوحدن ارشاده مجاز اولوب اوصاف حمیده صاحبی
ایدی (١٤) شیخ خضر بك چلبی بن منلا احمد پاشا ابن منلا خضر بك ابن جلال پدرندن تحصیل فضائل
ایتدکده ابتدا بروسه ده مرادیه مدرسی اولوب فاضل دانشمندلر بولکاوب تکمیل علوم ایدوب بعده
استانبولده امیر بخاری نقشبندی حضرتلرینه مرید وتحصیل تصوف ایتدی مهیب ومتشرع ومتواضع
ومحبوب القلوب ومسلوب العیوب اولوب اشراف انامدن ونوادر ایامدن ایدی طقوز یوز یکرمی اوچده
وفات ایتدی (١٥) شیخ لامعی چلبی اسمی محموددر پدری دیوان عالیده دفتردار ایدی تازه لکنده فضلادن
اوقیوب تحصیل علوم وفضائل ایدوب بعده حضرت امیر بخاری نقشبندی یه مرید وتحصیل مراد ایدوب
اوتوز بش اقچه وظیفه ایله بروسه ده متقاعد اولوب علم وعبادته مشغول اولدی ترکی وفارسی نظم ونثرده غایتده
ماهر ومشتهر اولوب منظوم ومنثور ترکی وافر کتابلر یازوب جمله سی مقبول خلق اولمشدر * برکو یلکده دیار
رومك منلا جامیسیدر دقایق تصوفه واقف مرد فرد عارف ایدی طقوز یوز اوتوز بدیده وفات ایتدی (١٦)
شیخ سیدی خلیفه اماسیه وبدر شیخ حبیب خلفاسندن اولوب اماسیه ده انك زاویه سنده شیخ اولوب عابد
وزاهد وعارف بالله قائم اللیل وصائم النهار ایدی وفات ایدرکن جنتده کی مقامی کوسترلدکینه کوزل
مقاملردر نه کوزل حورلردر یارب روحی تیزجه قبض ایدوب اولاشدر دیو تضرعلر ایدوب وفات ایتدی
(١٧) شیخ عبداللطیف شیخ وفا طریقنده تکیه سی شیخی اولوب احیانا جذبه ایرشمکین نعره اوروب وافر
اضطراب ایدردی (١٨) شیخ حاجی رمضان قسطمونیده اولوب سلطان سلیمان سلطنتنك اوائلنده وفات
ایتدی عالم عامل زاهد کامل اهل عزلت عابد اواه ودنیاده برکه من برکات الله ایدی شیخ سوره زاده بونك
خسته لکین کورمکه کالدکده بن یارین اولورم حق تعالی بیوردیکه نمازمی سن قیله سن دیوب عینی واقع
اولدی (١٩) شیخ سوخته سنان عالم وعارف وعابد صالح وزاهد ومرشد ایدی استانبولده خلقدن عزلت
اوزره اولوب پادشاهك اواخرنده وفات ایتدی (٢٠) شیخ محمد بدخشی قرآن عظیمی همان سورهٔ والعادیاته دك
اوقیوب حالا عالمده کمسه یه احتیاجم یوقدر دیدی * پادشاه شامی فتح ایتدکده شیخه واروب بری برلرینی تعظیما فتح
کلام ایتمیوب سکوتله آیریلوب ایکنجی وارشده شیخ پادشاهه ایکیمزده خی الله قوللری یز همان فرق بودرکه سنك
ارقه لك خلق یوکندن اغر بنم أرقه م خفیفدر سعی ایله که خلقك متاعلرین ضایع ایتمیه سن دیدی طقوز یوز

یکرمی ایکیده وفات ایتدی * جعل الله الجنة مأواهم وملأ بالنور متقلبهم ومثواهم

(باب عاشر دراحوال سلطان سلیمان خان غازی)

ابن سلیم خان بن بایزیدخان بن محمدخان بن مرادخان بن چلبی سلطان محمدخان بن یلدرم بایزیدخان بن غازی مرادخان بن اورخان خان بن عثمان خان علیهم الرحمة والغفران (نظم) شه صاحب قران سلطان سلیمان خان عادل دل * وجودنا کله پرنوردرصان عالمه نازل (نثر) ولادتش فی سنه ٩٠٠ جلوسش فی سنه ١٨ شوال سنه ٩٢٦ وفاتش درغزای جنت جزا فی شهر صفر سنه ٩٧٤ مدت عمرش سنه ٧٤ مدت سلطنتش سنه ٤٠٧ شهر ٤ جدی سلطان بایزید زماننده سنجاغی ولایت کفه پدری زماننده ولایت مغنیسا وصارخان ایدی (فصل دراولاد مرحوم پادشاه) (١) سلطان مصطفی ولادتش فی سنه ٩٢١ سنجاغی اماسیه ایدی عصیان احتمالی ویرلمکین سنه ٩٦٠ ده پادشاه حلبه کیدرکن چاغردیلوب یولده بوغدریلوب میتی بروسه یه کوندرلدیکی اشاغیده کاور (٢) سلطان مراد (٣) سلطان محمود بو ایکیسنك وفاتی فی سنه طقوزیوزیکرمی یدی سلطان سلیم تربه سنده مدفونلردر (٤) سلطان محمد ولادتش فی سنه ٩٢٨ پادشاهك غایتده سوکلوسی اولوب نحیف بدن ایدی وفاتش در مغنیسا فی سنه ٩٥٠ میتی استانبوله کتوریلوب روحی ایچون تربه وجامع ومدرسه یاپدی (٥) سلطان سلیم خان ولادتش فی سنه ٩٢٩ سنجاغی مغنیسا ایدی پدری یرینه سلطنت بوکا میسر اولمشدر (٦) سلطان عبدالله وفاتش فی سنه طقوزیوزاوتوزایکی (٧) سلطان بایزید ولادتش فی سنه ٩٣٢ برادری سلطان سلیم ایله محاربه سی وصینوب عجمه قاچوب انده بوغدرلدیغی اشاغیده کاور فی سنه ٩٦٩ سیواسده مدفوندر (٨) سلطان جهانکیر ولادتش فی سنه ٩٣٧ کوچك ایکن الدن دوشمکین ارقه سی کوزایدی وفاتش درحلب فی سنه ٩٦١ تاریخ سور ختان سلطان مصطفی وسلطان محمد وسلطان سلیم وبایزید فی سنه ٩٣٧ تاریخ وفات مرحومه سلطان والده پادشاه فی سنه ٩٤٠ تاریخ سورختان سلطان بایزید وسلطان جهانکیر فی سنه ٩٤٢ وفات مرحومه خاصکی سلطان والدهٔ سلطان محمد وسلیم وبایزید فی سنه ٩٦٥ استانبولده برجامع وایکی مدرسه وعمارت ودارالشفا یاپدیروب صاحبة الخیرات محبة العلماء والصلحا ایدی (فصل دروزراء مرحوم پادشاه) (١) پیری پاشا که اسمی محمد اولوب تفصیل حالی یوقاروده کچمشدر سابقا دخی وزیراعظم اولمغین جلوسده ابقا اولنوب اوچ ییلدنصکره عزل اولنوب یرینه ابراهیم پاشا اولدی (٢) مصطفی پاشا قصبهٔ ککبوزه ده مدفوندر آنده جامع ومدرسه وعمارتی واردر سابقا وزیر اولمغین جلوسده ابقا اولنوب طقوز ییلدنصکره عزل اولندی (٣) فرهاد پاشا سابقا وزیر اولمغین جلوسده ابقا اولنوب بعدزمان عزل اولنوب سمندره سنجاغی ویریلوب بعده ادرنه ده غضب پادشاهیله قتل اولندی (٤) قوجه قاسم پاشا پادشاهك سنجاقده دفترداری اولوب جلوسده وزیر اولدی (٥) احمد پاشا روم ایلی بکلربکیلکندن وزیر اولوب مصر محافظه سنه کوندریلوب آنده خائن اولمغین طقوزیوزده قتل اولندی (٦) ابراهیم پاشا حرم پادشاهیده اوطه باشی ایکن پیری پاشا یرینه دفعةً وزیراعظم اولوب اون اوچ ییلدنصکره طقوزیوزقرق ایکیده غضب پادشاهیله قتل اولندی (٧) ایاس پاشا وزیر ایکن ابراهیم پاشا یرینه وزیراعظم اولدی (٨) کوزلجه قاسم پاشا وزیر ایکن عزل اولندی استانبولده قارشو یقاده جامع ومدرسه یاپمشدر (٩) بلاق مصطفی پاشا (١٠) سلیمان پاشا وزارت ویریلوب بدون حفظنه قوندی (١١) لطفی پاشا ایاس پاشا یرینه وزیراعظم اولدی بعده عزل اولنوب طقوزیوزقرق ایکیده وفات ایتدی (١٢) حاجی محمد پاشا که صوفی محمد پاشا دخی دیرلردی وزارتدن عزل اولنوب بدون حفظنه کوندریلوب آنده وفات ایتدی (١٣) خادم سلیمان پاشا لطفی پاشا یرینه وزیراعظم اولوب بعدزمان عزل اولنوب طقوزیوزقرق یدیده وفات ایتدی (١٤) رستم پاشا سلیمان پاشا یرینه وزیراعظم اولوب پادشاهك دامادی ایدی عزل بعده ینه نصب اولنوب طقوزیوزیتمش سکزده وفات ایتدی (١٥) خسرو پاشا وزیر ایکن عزل اولنوب وفات ایتدی (١٦) ابراهیم پاشا عزل اولنوب استانبولده وفات ایتدی (١٧) احمد پاشا رستم پاشا عزلنده وزیراعظم اولوب بعده عزل وغضب پادشاهیله قتل اولنوب ینه رستم پاشا نصب اولندی (١٨) خادم حیدر پاشا حرم پادشاهیدن وزارتله چیقوب بعدزمان روم ایلنده سنجاق ویریلوب وفات ایتدی استانبولده مدرسه سی واردر (١٩) مصطفی پاشا وزیراعظم اولدی قسطمونی پادشاهی

اسفندیار نسلندندر (٢٠) علی پاشا وزیر اعظم اولدی (٢١) محمد پاشا وزیر اعظم اولوب چاق سلطان مراد خان
ابن سلطان سلیم ابن سلطان سلیمان زماننده بر دیوانه ایکندی دیوانده بچاغله کوکسنه اوروب شهید ایتدی
(٢٢) برتو پاشا سلطان سلیم زماننده وفات ایتدی (٢٣) فرهاد پاشا سلطان سلیم زماننده عزل اولنوب سلطان
مراد زماننده عدولری طرفندن زهر ویریلوب وفات ایتدی (٢٤) احمد پاشا سلطان مراد زماننده وزیر اعظم
اولوب بعده وفات ایتدی (فصل مرحوم پادشاه زماننده انواع طریقله فتح اولنان قلعه‌لر بونلردرکه) قلعهٔ
بکوره‌لی در روم ایلی وقلعهٔ زمین وقلعهٔ ارسلانغمزه وقلعهٔ قوینك وقلعهٔ ایرشوه وبعض قلاع ولایت
انکروس * وقلعهٔ باغراد وقلعهٔ رودس وقلعهٔ استانکوی وقلعهٔ بودرم وقلعهٔ لیدوس وقلعهٔ سوینالك
وقلعهٔ هرواردین وقلعهٔ اوسك وقلعهٔ ایلوق وقلعهٔ اوسك تکرار وقلعهٔ صوبین وقلعهٔ دلنوار وقلعهٔ واردار
وقلعهٔ راحه وقلعهٔ انورجه وقلعهٔ رحاص وقلعهٔ ترجه وقلعهٔ بوکای ونیجه قلعه‌لر دخی وقلعهٔ بدون وقلعهٔ
پشته وقلعهٔ سکدین وقلعهٔ باجنه وقلعهٔ سل وقلعهٔ ماج وقلعهٔ پسو وقلعهٔ سینا وقلعهٔ یانقا وقلعهٔ برلکه
وقلعهٔ ثنی وقلعهٔ ملك خاص ونیجه قلعه‌لر دخی وقلعهٔ بدون تکرار وقلعهٔ تاق حصاری وقلعهٔ کسل
وقلعهٔ قیونی وقلعهٔ باروجه وقلعهٔ سلوار وقلعهٔ بزرنجه وقلعهٔ درافات وقلعهٔ بلسکر وقلعهٔ ثغند وار وقلعهٔ
شوربل وقلعهٔ پیونداق ونیجه قلعه‌لر دخی وقلعهٔ قرون وقلعهٔ اخلاط در ولایت ارمن در اناطولی وقلعهٔ
عادلجواز وقلعهٔ اختمان وقلعهٔ سلطان وقلعهٔ ارجیش وقلعهٔ اونیك وقلعهٔ شهر بغداد وقلعهٔ شهربان
وقلعهٔ هارونیه وقلعهٔ دوداق وقلعهٔ کرکولك وقلعهٔ شهر حله وضبط ولایت کردستان وولایت
کاهورستان وولایت مشعشع وولایت جزایر در قرب بصره وجزیرهٔ واسط وقلعهٔ سجاوه درمیان ولایت
قره بغدان در روم ایلی وقلعهٔ وشوه وقلعهٔ والپوه وقلعهٔ شقلاوش وقلعهٔ بجوی وقلعهٔ اوسترغون وقلعهٔ
مساوار وقلعهٔ بابی وقلعهٔ تاتا وقلعهٔ استولین بلغراد وولایت بصره وجزایر وواسط در اناطولی وقلعهٔ وان
وقلعهٔ طمشوار در روم ایلی وقلعهٔ پارقان وطقوز عدد قلعه دخی وقلعهٔ سکتوار وقلعهٔ کوله (فصل
در بیان غزوات وفتوحات وامور معظمه در زمان مرحوم پادشاه) (قصه) مرحوم سلطان سلیم خان
عربستانی فتح ایتدکده طائفهٔ چراکسه‌دن شامه بکلربکی نصب ایتدیکی جانبردی غزالی حالا عسکر جمع
ایدوب ولایت شامده دعوای استقلال ایتمکین وزیر فرهاد پاشا وافر عسکرله کوندریلوب غایت تفصیله
محتاج محاربات وامور ظهورندنصکره طقوز یوز یکرمی یدی صفرنده جانبردی وتوابعی علف شمشیر
وهدف نیزه وتیر اولدیلر (سفر اول وفتوحات سلطان بی بدل) پادشاه سداد نهاد رشاد اعتیاد اقتداء بالآباء
والاجداد اقامت سنت جهاد مراد فؤادلری اولمغین جنود نامحدود شجاعت نمود ایله طقوز یوز یکرمی یدیده
استانبولدن ولایت انکروس منحوسه توجه ایدوب بکوره‌لی زمین ارسلانغمزه قوینك ایرشو نام قلعه‌لر ونیجه
قلاع دخی فتح اولندی * واقنجیلر طائفه‌سی ولایت انکروسی ولایت خروانه دك آقین ایدوب بی حد اسیر ومال
کثیر کتوردیلر * وقلعهٔ بلغراد سنکین بنیاده پادشاه واروب عسکرله قوشادوب طوپلر قوریلوب دوکاوب (نظم)
زلزلة الساعة شیء عظیم * سرنی فهم ایلدی عقل سلیم (نثر) غایتده صعب وحسرة الملوك ایکن
بعون الله ذی المنن اواخر رمضانده فتح اولندی مرحوم سلطان محمد خان بالذات واروب لکن فتحی میسر
اولمدیغی بوقاروده کچمشدر (امور) اولاین ولایتنه اسکندر نام فاسد ومفسد مستولی اولوب یانده اولان
آدملری آنی قتل ایدوب سرشقاافسری پادشاهه کتوریلوب باعون ملك ذی المنن دیاریمن یمن طالع سلطان
ذوالخلق الحسن ایله ممالك سنیهٔ عثمانیه‌دن اولدی فی سنه طقوز یوز یکرمی یدی * وکوچك شهزاده‌لردن سلطان
مرادك بعده سلطان محمودك وفاتلری خبرلری پادشاه یولده ایکن کلدی (سفر ثانی وفتوحات) طقوز یوز
یکرمی سکزده پادشاه جمجاه بالذات غزایه کتمك ایچون ماه رجبده اسکداره کچوب قونوب عسکر جمع اولندقده
دونما ایله دریادن کیدوب اوائل رمضانده جزیرهٔ ردوسه واروب طوپلر قوروب غایتده صعب اولمغین برقاج
آی دوکوب محکم چالشوب عاقبت ماه صفرده یوریش ایله فتح اولندی * قارشو یقاده قلعهٔ استانکوی وقلعهٔ
بودرم وقلعهٔ رودس وقلعهٔ سوینالك دخی فتح اولندی (امور) اول ولایت البستان حاکمی ذوالقدرلو
شهسوار اوغلی علی بك پادشاهه ظاهرا اطاعت باطنا خیانت اوزره اولمغین فرهاد پاشا عسکر ایله غیری

يره كوندرلمك ناميله كيدوب قدمدن ايكيسى آخرت قرنداش اولمغين على بكى پاشا خسته لك بهانه سيله ارتق آباده كتوردوب برقاچ اوغللريله بوغوب باشلرين كسوب پادشاهه كوندردى فى سنه طقوزيوز يكرمى طقوز (٢) مصرده ولايت شرقيه كاشفى جانم نام چركس وبحيره كاشفى اينال ناكس طائفهٔ چراكسهٔ ابالسه ايله اتفاق ايدوب مصره مستولى اولمغه باش قالدرمق ديلدكارنده مصر محافظه سنده كى مصطفى پاشا آنده اولان پادشاه قوللرين كوندروب محكم صواشوب عاصيلرك باشلرى كسلدى فى سنه طقوزيوز يكرمى طقوز (٣) وزير احمد پاشا مصر محافظه سنه كوندرلدكده عاصى اولمغين باشى كسلوب پادشاهه كوندرلدى (٤) شاه اسماعيلدن پادشاهه تهنيت جلوس ايچون نامه وهدايا ايله ايلچى كلدى (٥) وزير اعظم ابراهيم پاشا دريادن كميلرله مصر محافظه سنه كوندرلدى (٦) شاه اسماعيل وفات ايدوب يرينه اوغلى شاه طهماسب عجم شاهى اولدى ديو سرحد بكلرندن خبر كلدى * بو جمله امور طقوزيوز اوتوزده ظهور ايتدى

(سفر ثالث وفتوحات وبعض امور) (١) پادشاه بنه انكروسه غزا ايچون طقوزيوز اوتوزايكى رجبنده عسكر عظيمله استانبولدن كوچدى (٢) سليمان رئيس يكرمى پاره قادرغه ايله مصردرياسندن يمن ولايتنه كوندرلدى (٣) فتح قلعهٔ پروادى فى شهر شوال (٤) فتح قلعهٔ اوسك غايت وسيع ورفيع اولوب جنك عظيم وبعده امانله فتح اولندى (٥) قلعهٔ ايلوق نهر طونا كنارنده خندقى عميق برعظيم حصار اولوب محاربه ايله فتح اولندى فى شهر شوال (٦) قلعهٔ اوسك دخى صعب حصار اولوب محاربه ايله فتح اولندى (٧) نهر صاوه اوستنده كميلرله كوپرو يابلمغين بدون طرفنه عسكر كچورلدى فى شهر ذى القعده (٨) قلعهٔ صوپين وقلعهٔ دلنوازو قلعهٔ ورداروقلعهٔ راحه وقلعهٔ انمورچه وقلعهٔ رحاص وقلعهٔ ترغجه وقلعهٔ توكاى ودخى نيجه قلعه لر جمله سى ماه ذى القعده ده فتح اولندى (٩) صحراى مهاجده سلطان شجاعت مزاج قرال پراغو جاج ايله بولشوب حد وصفدن بيرون علامات قيامت نمون ايله حرب عظيم وضرب عميم وكرب اليم اولوب عاقبت الطف رب عزت ايله كافرلر صينوب قيريلوب مهلكه اولان معركه جوى خون وكشته لرله مشحون اولوب قرال بدحال مجروح اولوب قاچوب كيدركن آتدن دوشوب بر بتاقده قالوب هلاك اولدى (١٠) اعظم مداين وتختكاه انكروس اولان شهر بدونكه ديدهٔ كردون وكوش قرون نظيرين كورميوب وايشتميوب حسرة الملوك وعبرة السلوك ايدى * شاه وسپاه متوكلا على الله اكاواروب محاصره ايتدكارنده ماه ذى الحجه اولنده قلعه نك جنكجيلرى وتفنكجيلرى قاچوب سائر خلق شهر تيغ وكفن دركردن امان ديو نعره زنان قلعه مفتاحن كتوروب عفو پادشاهه مظهر اولديلر * بدون مقابله سنده اولان قلعهٔ پشته دخى فتح اولندى (١١) ماه مزبورده سكدين وباجنه وسل وماج وپسو وسيناويانقاو برلكه وتنى وملك خاص ودخى نيجه قلعه لر فتح اولندى (امور) اولا پادشاه سفردن كلوركن ذو القدرلو طائفه سندن سوكلان اوغلى وآتمجه نام مفسدلر خروج ايدوب قزلباشه قاچوب كيدركن بكلر يتشوب جمعيتلرين طاغدوب توابعنى قتل ايتدكارى خبرى كلدى (٢) كوچك شهزاده سلطان عبد الله ك وفاتى خبرى بعده شهزاده سلطان بايزيدك طوغديغى خبرى پادشاه يولده ايكن كلدى (٣) ذو النون اوغلى نام كسنه ذو القدرلودن نيجه اشقيايى جمع ايدوب مملكت عثمانيه ده خيلى فساد ايتمكين روم ايلى بكلربكيسى كوندرلدكده يتشوب پاسين اوه سنده قتل ايتدى فى سنه طقوزيوز اوتوز اوچ (٤) حاجى بكتاش اوغلى قلندر شاه نام شقى خروج ايتمكين قپوقوللريله ابراهيم پاشا كوندرلمكين يتشوب باشن كسديلر فى السنة المزبوره

(سفر رابع وبعض امور) (١) نمچه والامان قرالى بدونى كلوب آلمغين آنى تكرار فتح ايچون پادشاه انجم سپاه ماه رمضان اولنده استانبولدن چقوب مهاج اوه سنه واردقده ولايت اردل بانى يانوش قرال كلوب ال اوپوب فتح اولنان ولايت انكروس كافرلرينك مسلمانلرله عدم استيناسلرى احساس اولنمغين انكروس قراللغى خراج ويرمك شرطيله مزبور يانوشه ويرلدى * بعده پادشاه بدونه واروب عظيم جنكله فتح ايتدى فى رابع محرم سنه طقوزيوز اوتوزالتى (٢) قلعهٔ بتاق حصارى دخى بوآيده فتح اولندى (٣) بنه بو آيده پادشاه نمچه والامان وانكروس قراللرينك قديمى تختكاهلرى اولان بچ شهرينه واروب قرال سابقا قاچوب پادشاه بچ حصارين اون بش كون محاصره ايدوب قلعه خلقيله ليل ونهار صواشوب عاقبت كفار نمچه والامان الامان ديو فغان ايتمكين امان احسان ايدوب بلاد اسلاميه يه بعيد اولمغله فتح وضبطنه مقيد اولمغين ياخود

قيش زمانی کلوب فتحی دورودراز محاصره یه محتاج اولمغین فراغت واطرافی کلیا غارت اولنوب مال ومنال
واطفال وعیال کفار پرضلال النوب شدت شتا اقتضاسیله دونلوب استانبوله کلندی (امور) اولا
شهزاده لردن سلطان مصطفی وسلطان محمد وسلطان سلیم سنت اولنوب عظیم دوکون اولدی فی سنة طقوز
یوز اوتوزیدی (٢) شهزاده سلطان جهانکیر وجوده کلدی فی السنة المزبوره (٣) اولامه پاشا قزلباشدن
قاچوب پادشاهه کلوب ال اوپدی فی السنة المزبوره (سفر خامس وفتوحات وبعض امور) (١) ینه انکروسه
غزا ایچون پادشاه انجم سپاه طقوز یوز اوتوز سکز رمضانی اواسطنده استانبولدن چیقدی (٢) مقدما سکسان
پاره قدرغه ایله قپودان دریا محافظه سنه کوندرلدی (٣) بتلیس حاکمی شرف بك عصیان ایدوب قزلباشله
متفق اولمغین بکلربکلکی اولامه پاشایه ویرلدی (٤) قلعهٔ کسل خندقن عسکر اودون ایله طولدرمغین
ایچنده اولان کفار امان دیلدکارنده پادشاه امان ویروب قلعه یی ضبط ایتدی فی اوائل شهر محرم (٥)
بودفعه ده قلعهٔ قیونی وقلعهٔ باروجه وقلعهٔ سلوار وقلعهٔ برزنجه وقلعهٔ درافات وقلعهٔ بلسکر وقندوار وقلعهٔ
شوریل وقلعهٔ پونداق ودخی نیجه قلعه لر خلقی اطاعت ایتمکین اشبو قلاعك جمله سی ضبط اولندی (٦)
الامان ونیجه وخروات ولایتلرینه اقنجیلر کوندرلمکین عظیم شهرلرین وقصبه لرین وکویلرین یاقوب یقوب وافر
اسیر ومال کثیر ایله کلدیلر (٧) نمچه والامان قراللرندن یولده ایلچیلر کلوب اوچ یله دك صلح اولمغه تضرعنامه لر
کتورمکین پادشاه وعده بیوروب سعادتله استانبوله کلدی (٨) فرنك کافرلری کملرله موره یه چیقوب
قرون قلعه سین آلوب ضبط ایتدکاری ایشیدلمکین بروجهدن عسکرلر کوندریلوب فتح ایتدیلر فی سنه طقوز یوز
قرق (٩) سابقا عاصی اولوب قچان شرف بك بتلیس بکلر بکیسی اولامه پاشا اوزرینه وافر قزلباشله کلوب
محکم صواشلدقده شرف تلف وشیر شمشیره علف اولوب توابعیله باشلری کسلوب درکاه معلایه کلدی (ع)
اینچنین باشد همیشه دشمن عثمانیان (سفر سادس وفتوحات وامور عظیمه) (١) پادشاه جمجاه مجاهد
فی سبیل الله ابتغاء رضاء الله جل علاه ایله شاه کمراه ضلالتپناه اوزرینه طقوز یوز قرق اواخرنده استانبولدن
چیقدی (٢) وزیر اعظیم ابراهیم پاشا بعض عسکرله حلبده قشلامق ایچون مقدم کوندرلمشدی (٣) رئیس
خیرالدین بك که دیار مغربده جزایر ولایتنك پادشاهی ایدی یکرمی پاره کملرله کلوب پادشاهه قول اولمغین ینه
ولایتی کندویه بکلر بکیلك ویرلدی (٤) ابراهیم پاشا حلبدن کوچوب تبریزه وارنجه قزلباشه تابع اخلاط
وعادلجواز واختمان وسلطان واراجیش واونیك قلعه لرینك خلقی مفتاحلرین کتوروب پاشایه تسلیم ایتدیلر
(٥) خیرالدین پاشا یوز پاره قدرغه ایله دریا محافظه سنه کوندرلدی (٦) ابراهیم پاشا یلاق اوجانه واردقده
کیلان پادشاهی مظفر خان بش بیك عسکرله پادشاهه اطاعت ایچون پاشایه بولشدی (٧) پادشاه دخی اوجله
کلوب پاشا ایله عسکر قارشو واروب شاه طهماسب خراساندن سلطانیه شهرینه کلدیکی ایشیدلمکین ماه ربیع
الاخر غره سنده پادشاه آنك اوزرینه یوریوب سلطانیه یه وقصبهٔ ابهره واردقده شاهك اولوخانلرندن ذوالقدر
اوغلی محمد خان بیك عدد مقداری آدمله قزلباشدن قاچوب پادشاهه کلدی (٨) شاه نابکار خوللر وارتوابعیله
طاغدن طاغه فرار ایدوب نام ونشانی عیان اولمدی (نظم) ممکنمیدرکه پنجه اوره شیرله شغال * قابلمیدر
مقابل اوله ببرله غزال * خصوصا که پدری شاه اسماعیل کندو واولادنه عثمانیانه قارشو طوروب جنك
اولنمغه لعنتنامه یازمشدی * لعنة الله علیهم اجمعین (فتوح وبعض امور) (١) شاهك مکانی معلوم
اولمیوب شتا زمانی ایرشمکین پادشاه بغداده توجه ایتدکده قزلباش طرفندن حاکمی اولان محمد خان
توابعیله قاچوب اهل بغداد قارشو کلوب مطیع اولوب پادشاه طقوز یوز قرق برجمادی الاولی سنده کلوب
چادرلرله قونوب شهربان وهارونیه ودادوق وکرکولك وشهرحله قلعه لری دخی ضبط اولندی * وایراق ویقین
جمیع مزارات مبارکه یی پادشاه زیارت ایدوب حضرت امام اعظم مزاری اوستنه برقبه یاپدیروب بغدادده
قشلادی (٢) وکیل خراسان اولان غازی قزلباشدن قاچوب پادشاهه کلدی (٣) کردستان وکاهورستان
وولایت مشعشع وبصره قربنده ولایت جزایر وجزیرهٔ واسط مسخر ومضبوط اولدی (٤) قلعهٔ وانده
اولان پاشایی بعض قزلباشلر محاصره ایتمکین پادشاه اوطرفه توجه ایتدی (٥) امراء اکراددن سوران
حاکمی عزالدین شیر شاهه مکتوب کوندرمکین دیوان عالیده بوینی اورلدی (٦) پادشاه یولده ایکن شاهدن

وتاجلوخاندن ایلجیلر كلدی (٨) پادشاه طقوز یوزقرق ایکی محرمی غره سنده شهر تبریزه قونوب شاه ایشتدکده طاغـدن طاغه قاچوب پادشاه جمجاه آنك اردنجـه ایلغارله عسکر کوندروب کوه وصحرایی ارایی اراپی عاجز قالوب ولایتلرینی غارت ایدوب كلدیلر (٨) یولده پادشاهه رجاء صلح ایچون شاهدن تکرار ایلچی کلمکین پادشاه عالمپناه (نظم) بدولت روان شد سوی تخت روم * رهاکرد ایران ویران به بوم (غضب) ماه رجبده استانبوله داخل اولوب رمضانك یکرمی التیسنده تفصیله محتاج مواد سابقه اقتضاسیله وزیر اعظمی وغایتده مقبول ومکرمی اولان ابراهیم پاشایی کیجه سراینـه چاغروب بعـد الصحبه اویورکن بوغازلتدردی (نظم) خطرهاست درکار شاهان بسی * که باشاه خویشی ندارد کسی (لمحرره) قرب الملوك کمثل النار فی الضرر * لم یخل ذالك عن حرق وعن شرر (سفر سابع وبعض امور) (١) پادشاه عالمپناه اولونه قارشوسنده کنار دریاده وجزیره لرده قری وقلاع کفار فرنکی غارت ایچون استانبولدن عسکرله چیقوب وزیر لطفی پاشا ایله قاپودان خیر الدین پاشادخی نیجـه بیك عسکرله اسپانیه یه تابع جزیرهٔ پولیه غارتنـه دونمـا ایله کوندرلدی فی سنه طقوز یوز قرق درت (٢) پادشاه اولونه یه واردقده اولونه طاغی طاغیلر طوراغی وباغیلریتاغی اولمغین آنده اولان طائفهٔ ارناود عنود مملکت خلقنه تعدی ایتمکین اوزرلرینـه عسکر کوندروب حقلرندن كلدیلر (٣) دونمـا پولیه یه واردقده اوتوز درت پاره قلعه لری فتح اولنوب لکن دریا ایچنده اولمغله ضبطلری عسیر اولمغـین یاقوب ییقوب جمله خلقنی وقریه لری خلقنی کیمنی مقتول کیمنی اسیر مغلول ایدوب غازیلر مال کثیر ووافر اسیرله دوندیلر (٤) طوائف فرنکدن وندیك کافری قدیمدن پادشاهه مطیع ایکن حالا دونمـایه ضرر قصد ایتمکین جزیره ده اولان کورفوز نام قلعه سنی دونمـا خلقی قوشادوب صواشوب واروشـنی آلوب دیوارلرین ییقوب وراکسه وکفالونیه جزیره سنده اوچیوز پاره قریه لرنی غارت ایدوب طیوم اولدیلر فی شهر ربیع الاخر سنه طقوز یوز قرق درت (٥) پادشاه سفردن دونوب استانبوله كلدی فی سنه قرق بش (سفر ثامن) ولایت قره بغـدان بانی خراجکزار ایکن ملوك فرنك والامان اتفاقلریله ممالك اسلامیه یه ضرر قصد ایتدکلری مقرر اولمغین قرق بش ربیع الاخرنده پادشاه جمجاه عسکر ظفر اثر ایله واروب تختکاه بغدان اولان قلعهٔ سجاوه یی فتح ایدوب عسکر کفار بدنهاد اجناد ملائك امداد انجم اعداده طاقت کتورمیوب بکاری قاچوب ولایت خلقینك اعیانی پادشاهـه تذلل ایدوب کندولره حاکم نصبن رجا ایتمکین ایچلرندن بربکزاده ویوده نصب اولنوب هر ییل خراجلرین کوندرمکه متعهد اولدیلر بعـده پادشاه دونوب استانبوله كلدی (امور) اولا سلیمان پاشا مصره کوندریلوب مصردن دونمـا ایله بحر عمانه کتدی فی سنه قرق بش (٢) خیر الدین پاشا سنهٔ مزبوره ده استانبولدن دونمـا ایله چیقوب اندوره نام فرنك قپودانیله بولشوب عظیم جنك اولنوب چوق آدملر هلاك اولدی (٣) مزبور اندوره کمیلرله تجار کن یولده نوه قلعه سین آلوب طوپلر وجنکجی کافرلر قودیغنی خیر الدین پاشا ایشتمکین واروب قلعه یی فتح وکافرلری قتل عام ایتـدی فی سنه قرق التی (٤) پادشاه عالمپناه سلطان بایزید ایله سلطان جهانکیری سنت ایدوب عظیم دوکون ایتـدی فی سنه قرق التی (سفر تاسع) سابقـا پادشاه ولایت انکروسی فتح ایتـدکده قراللغنی اردل بانی یانوش قراله ویروب یانوش وفاتنـده اوغلی استفان ویوده یه ویرمشدی سنه طقوز یوز قرق سکزده بچ قرالی فرندوش بدونی المق ایچون وافر عسکر کوندروب طوپلر قوریلوب قلعه یی دوکدکلری ایشیدلمکین پادشاه جمجاه اوطرفـه عزم ایدوب مقدم وزیر محمد پاشا عسکر ایله وارمغـین کافرلر جنکندن ال چکوب عسکرلرینك اطرافنه خندق قازوب عربه لرین اوکلرینه دیزوب بری برینـه زنجیرله باغلیوب ایچنه کیروب آنی کندولره قلعه ایتـدیلرکه کافرجه بوکا اسطبورد دیرلر * برقاچ کون مسلمانلرله آنك ایچندن جنك ایتدیلر عاقبت فتح اولنوب بیحد ولا یعد کافر قیرلدی وبوسفرده قلعهٔ وشوه فتح اولنوب بعده پادشاه استانبوله كلدی (سفر عاشر وفتوحات عظیمه) پادشاه جمجاه بچ قرالنه تابع بعض قلاع فتحی ایچون سنه طقوز یوز اللیده عسکر مظفرله استانبولدن چیقوب سرحده واردقده (١) قلعهٔ والپوه فتح اولندی (٢) قلعهٔ شقلاوش فتح اولندیکه کوه وار صعب وفتحی دشوار برحصار رفیع الجدار ایدی (٣) قلعهٔ پچوی فتح اولندیکه معتدل هوا بر صحراء فرحفزا اوترح زداده بنا اولنوب جمله اطرافی باغ وراغ ومحل صفا وامن وفراغدر (٤) قلعهٔ استورغون فتح اولندیکه روی زمینده اکابکزر

حصن حصين وقلعهٔ متين اولوب جداری غايت رفيع وخندقی عميق ووسيع ايدی توابعيله ضبط اولنوب
محافظه سيچون يكيچری ودزدار وسنجاق بكی وقاضی نصب اولندی (٥) قلعهٔ وسقراد (٦) قلعهٔ مساوار (٧)
قلعهٔ پاپی (٨) قلعهٔ تاتا فتح اولندی (٩) قلعهٔ استولين بلغراد دخی فتح اولنديكه دركات جحيم كبی هواسی وخيم
صحرای محنت فرساسی تنك وتاريك راه ناهمواری درازوباريك اولمغين قدماء ملوك كفار عليهم اللعنة ولهم
سوء الدار وفات ايتدكارنده جيفهٔ كثيفه لرينه مدفن واعدا ظفرندن مأمن اولمق ايچون غايتده مشيد وممهد
ومهمات حفظی مؤكد ومستدا تمشلردی بعون الله وجه اسهل ايله فتحی محصل اولوب محافظه سنه
بك وقاضی ومستحفظلر ويراق ومهمات قونوب جمله كو يلری ضبط اولندی (نظم) از تيغ او بجای صليب
وكليسا * دردار كفر مسجد ومحراب ومنبراست * آنجا كه بود نعره وفرياد مشركان * اكنون خروش
نعرهٔ الله اكبراست (امور) اولا پادشاهك غايت سوكلو اوغلی سلطان محمد مغنيساده وفات ايدوب
جنازه سی استانبوله كتوريلوب بعد زمان تربه وجامع ومدرسه ياپلدی (٢) خبر وفات شهزاده يی پادشاه
ايشتدكده استانبوله كلدی (٣) بغداد بكلربكيسی عسكريله كيدوب بصره يی وجزايری وواسطی فتح ايتديكی
خبری كلدی فی سنه طقوز يوز اللی اوچ (٤) قزلباش شاهی طهماسبك برادری القاس ميرزا هدايت حقله
سنی ومسلمان اولمغين قاچوب دمورقپودن وديار چركس وتاتاردن قلعهٔ كفه يه وكمی ايله استانبوله كلوب
پادشاهه قول ورعايتله مقبول اولدی فی سنه طقوز يوز اللی درت (سفر حادی عشر) پادشاه ظفر كروفر
وعسكر اوفر ايله اللی بش صفرنده ديار عجمه سفر ايدوب القاس بيله كيدوب تبريزه واردقده شاه طهماسب
نسناس التباس برخوف وهراس اولمغين مانند جانور شكار اختيار فرار ايدوب نام ونشانی آشكار اولمدی
(نظم) ذره نك حدی دكل خورشيد درخشان ايله بحث * قطره نك نه قدرتی واركه ايده عمان ايله بحث (نثر)
لاجرم سلطان انجم حشم تبريزده برقاچ كون اقامتدنصكره استانبوله دونوب قلعهٔ وان سابقا فتح اولنوب
بعده ينه قزلباش آلمشدی حقيقة اول حصار معظم كليد فتح ديار عجم اولمغين اوزرينه واريلوب طوپلرله
دوكلدكده قلعه خلقی امان ديو فرياد زنان اولدقلرنده عفو اولنمغين جمله سی چيقوب كيدوب پادشاه قلعه يه
عسكرله بكلربكی قويوب محكم حفظ ايتدروب بعده القاس ميرزايه عسكر قوشلوب بغدادده قشلايوب زمان
فرصتده قرنداشی شاهك ولايتنی غارت امر اولنمغين قديمدن تختكاه تبريز اولان ولايت آذربايجانه واروب
اكثرلرين ياقوب يقوب حتی برادری سام ميرزانك بارخانه سنه ايرشوب اسبابن غارت وعيالنه
اهانت ايتدی قيش زمانی كلمكين پادشاه حلبه كلدی (فتوح) پادشاه جمجاه اول بهارده ينه عجمستانه
توجه ايدوب دياربكره واردقده بوقلنوب شاهدن نام ونشان اولمامغين وزير ثانی احمد پاشايی بعض عسكرله
كرجستان ولايتنه كوندرمكين واروب نيچه قلعه لر فتح ايدوب ايچنه بكچيلر قويوب اول اطرافی عسكره
يغما الدوب قارشويه كسنه طورميوب وافر اسير ومال كثير ايله كلدكلرنده پادشاه استانبوله رجوع ايتدی
(فتوح) روم ايلنده ممالك اسلاميه جوارنده طمشوار نام حصار عالی وصعب واستوار كه شايخه نام اعين
بی دينك اولوب انی وتوابعنی فتحه وزير ثانی احمد پاشا عسكر ظفر فر ايله كوندرلمكين واروب طوپلرله دوكوب
محكم جنكله فتح اولنوب اكا تابع قلعهٔ بارقان وطقوز عدد قلعه دخی فتح اولنوب طمشواره بر بكلربكی
واطرافنه نيچه سنجاق بكی وقاضيلر وقلعه لره محافظه مهماتی قوندی (سفر ثانی عشر وبعض امور) (١)
پادشاه عالمپناه طقوز يوز اللیده عسكر مظفر ايله ينه عجم سفرينه عزم ايدوب وزير اعظم رستم پاشا پادشاهك
دامادی اولوب يولك شهزاده سلطان مصطفانك والده سی قاين اناسی خاصكی سلطان اولمغين كندو وزير
ايكن پادشاه وفات ايدرسه كندونك يولك قاينی سلطان سليم تخته چقسون ديو فكر بر مكرا تمكين سلطان
مصطفايی عصيانه عازم مدرد يو ايماء پادشاهه غمز ايدوب بعض علامات ضعيفه واحتمالات سخيفه ايله الدادوب
ايناندروب عاقبت قتله نيت ايتدرمكين يولده ملاقاته چاغرلدوب اودخی بيخبر اماسيه دن عسكريله كلوب
قصبهٔ اركليده سنه التمش شوالنده ال اوپمكه اوتاغه كلدكده بوغدرلدی مكر رستم مكر رستم هر بری تاريخ
واقع اولمشدی جنازه سی بروسه يه كوندريلوب آنده دفن اولندی (المحرره) بی وفا دنيايه بو قدر اعتماد *
اول جفا كارك اللندن داد داد * هر كيمك كولسه يوزينه ايكی كون * صكره ياقرجانينه نيچه دو كون

کیمی کیم ایدرسه صاحب تخت وتاج * یره چالر کسر ایدر مثل زجاج * منحنی محنت صفاسی پر کدر *
عادتیدر قتل ومکر وشور وشر * قان ایچر هر دمده جسم وجاندن * عاقل ایسـك كس امیدك اندن (٢)
بو قیش پادشاه حلبده قشلایوب شهزاده سلطان جهانگیر حلبده وفات ایدوب جنازه‌سی استانبوله
کوندریلوب شهزاده سلطان محمد یاننده دفن اولنوب بعد زمان طوپخانه‌ده روحی ایچون بر مختصر جه جامع
یاپلدی (٣) اول بهارده پادشاه دیار عجمه کیدوب نخجوانه وارد قده شاه ضلالتپناه خوف غازیان شمشیرزنان
ایله مانند زنان پنهان اولوب خصوصا قیش دخی کلوب طورلغه وچادر قورلغه مجال محال اولمغین
پادشاه رومه دونوب بو حالده شاهك حرکتی ایشیدلمکین وزیر احمد پاشا وافر عسکرله کوندرلدکده شاه گمراه
بی عار قارشو کلیوب ینه فرار ایتدی * پادشاه اول بهارده ینه عجمه کیتمك ایچون جمله عسکرله اماسیه‌ده
قشلایوب شاه بونی ایشتدکده قورقوب رجاء صلحله تضرعنامه ایله ایلچیلر کوندرمکین رجاسی مقبول اولدی
(عصیان) شهزاده سلطان بایزید غرور شباب واغوای اصحابله طریق رشاددن عدول وراه فساده دخول ومثل
مشهور (من استعجل الشیٔ قبل اوانه عوقب بحرمانه) دن غفول ایتمکین یاننه عسکر شقاوت اثر جمع ایدوب
بیوك برادری سلیم خانك اوزرینه یوریوب پادشاه بو حالی ایشتدکده سلیم خانه معاونته وافر عسکر کوندروب
صحرای شهر قونیه‌ده ایکی برادر برآزرمانند بیرو بلنك تفصیل عظیمه محتاج عظیم جنك ایدوب عاقبت بایزید
عسکری منهزم بلکه اکثری منعدم اولمغین بایزید خان اوغللریله ناچار فرار ایتدی فی سنه طقوز یوز التمش
التی بو فتنه سببیله طقسان بیك کسنه هلاك اولدی دیمشلر (نظم) سعادت بخشایش داوراست *
نه در چنك وبازوی زورآوراست * چو دولت نبخشد سپهر بلند * نیاید بمردانکی در کمند (سفر ثالث عشر)
پادشاه جمجاه قبل المحاربه عصیان بایزید خاندن آگاه اولدقده احتیاطا سفر تدارك ایدوب عموما عسکر
مظفر ایله اسکدار صحراسنه چادرلر قوروب اوتوردیلر فی ٢٨ شعبان المزبور * بعده بایزید خانك صینوب
قاچدیغنی ایشتدکده سفردن فراغت ایدوب استانبوله کچوب قرار واستراحت وعسکر طاغلمغه اجازت ویردی
(تتمه وعبرت عظیمه) بایزید خان قهر سلطان قهرمان نشاندن هراسان اولمغین عزم شاه خراسان ایدوب
اون بیك قدر عسکر ایله شهر قزوینه واروب شاه طهماسب انی قارشولیوب اوغول بونی اوغل ایدنوب کلی
رعایتلر ایدوب انك جرم عظیمی عفو ایچون پادشاهه مرارا نامه‌لرله ایلچیلر کوندروب پادشاه دخی بو حقیر
پر تقصیرك جدی مجدی رمضان زاده نشانجی امیر محمد انشاسیله جوابلر یازوب تفصیل عظیمه محتاج امور
صدور ندنصکره شاه گمراه علیه لعنة الله بایزید خانی بش نفر اوغللریله بوغدروب پادشاه طرفندن واران آدملره
تسلیم ایتمکین جنازه‌لرنی سیواسه کتوروب دفن ایتدیلر فی سنه طقوز یوز التمش طقوز (نظم) منه تا توانی
دل اندر جهان * که ناپایدارست ونامهربان * هر آن پاره خشتی که در منظریست * سر کیقبادی
واسکندریست * بجز خون شاهان درین طشت نیست * بجز خاك خوبان درین دشت نیست (سفر
رابع عشر) سرحد ممالك اسلامیه‌ده برسازلو وبتاقلو دریا مثال کول ایچنده بر جزیره‌ده که اطرافی بر فرسخدن
زیاده عمیق وعظیم صو طورردی قدماء کفار طوپ کارا یتماملك ایچون مناره وار اغاج دیرکلر دیکوب
اراسنه چیتلر چکوب شبکه مثال اوروب ایچنه صافی طپراق طولدیروب بو وجهله قات اندر قات حصارلر یاپوب
دیوارنی غایتده عریض وبلند ایدوب اسمنی سکتوار قومشلر ایدی حالا ایچنده اولان کفار بوجیلری رنجیده
ایتمکین پادشاه آگاه پیرلکدن خصوصا نقرسدن ضعیف ومتألم ایکن متوکلا علی الله وطلبا لرضاء الاله
عسکر ظفر اثر ایله طقوز یوز یتمش اوچ شوالی اوائلنده استانبولدن چیقوب سرم اوه‌سنه وارد قده عظیم
یغمورلر یاغوب صاوه ودراوه ایرمقلری طاشوب صحرالری طوتدقده عسکر کچملك ایچون کمیلر اوزرینه یدی
سکز کون ایچنده طولی بش بیك یوز ذراع کوپری یاپدیروب کچوب بعد المنازل سکتواره وارد قلرنده مترسلر
قوروب اوبوزبر کون متصل عظیم طوپلرله دوکوب لکن طوپ طاشلری طپراغه کوملمکین فتح اولنمدقده
قلعه‌یی احاطه ایدن سازلو وبتاقلو کول اوسننه عظیم وواسع کوپری یاپلوب اوزرندن یوریش اولوب غازیلر
حصارك باروسنی یقوب فتح ایدوب کفاری انتباه بر فحوای (وظنوا انهم مانعتهم حصونهم من الله) ایچ
قلعه‌یه قاچوب عسکر اسلام (اینما تکونوا یدرککم الموت ولو کنتم فی بروج مشیدة) حالتی اعلام ایچون

طوپلر قوروب صباحدن اخشامه دك بونلر ایچرویه كافرلر طشره یه طوپ وتفنك وتیر وسنك اوروب فتح وظفر
اولمدقده پادشاه صاحب عار شجاعت كار (ع) آتش قهركله یارب اودله یانسون حصار * دیو مناجات
پروردكارا تمكین لطف الله ایله اول سحركاه بارودە اولان باروته ودرودیواریوته اتش دوشوب كفار
خاكسارك دارلری وجدار حصارلری ماننـد غبار تارمار وكندولری زاروبی قرار اولدیلر (نظم) همیشه
اودله یانسون دیاری كفارك * مدام قاره یره اولسون حصاری كفارك (نثر) بعده ناچار قلعه آسا بركلیسایه
التجا ایتدكلرنده انی دخی مسلمانلر هر طرفدن طوپلرله دلوب كبیر وصغار وكبار كفاری جمله قیروب برجان
قورتلمدی فی شهر صفر سنه تمش درت (فتوح) ولایت طمشوارده قلعهٔ كوله كه غایتده محكم ورفیع
وخندقی عمیق ووسیع اولوب اوچ طرفی دریا مثال بر عظیم كول احاطه ایتمشدر فتحی مهم اولمغین وزیر ثانی
پرتو پاشا نیچه بكلر بكیلر وبكلر وانواع عسكر ایله سابقا واروب اطرافنه طوپلر قوروب اون كون جنك
اولوب واقر كافر قیریلوب حصار فتح اولنمغین بقیهٔ كفار ایچ قلعه یه فرار ایدوب لكن كریز وستیزه مجال اولمامغین
امان دیو فریاد وفغان ایتدكلرنده امان ویریلوب قلعه ضبط اولنوب ایچنده اولان كفار ولایتلرینه كیدركن
غازیلر تشوب جمله سن قتل ایتدیلر واقچیلر ایله طائفهٔ تاتار باد رفتار بش اون كوناك یولده اولان قری
وامصاری یاقوب ییقوب بر غنیمت اولدیلر * وبو سفرده سكتوار وكوله دن غیری نیچه عظیم قلعه لر دخی فتح
اولنوب بو جمله یه بكلر قاضیلر بكلربكیلر وپراقلر قوندی (فصل در وفات پادشاه عالیجاه) وجع نقرسدن ضعف
والمی ممتد ومادام مشتد اولمغین (الموت راحة المؤمن) مفهوم منجه (نظم) جانب ملكه بقا رخت كشیدن
اولی * روی این دهر بهر وجه ندیدن اولی * دیو مناجاته باشلیوب كریما رحیما كارسازا بنده نوازا نیچه مدتدركه
روی زمینی زیر نكین ظفر قرینم ایتدك واصل اولمدق رجام حاصل اولمدق منام قالمدی حالا حبیبك حرمتنه
سعادت شهادت بعده دیدار شریفكی مشاهدت نصیب ایله دیو دعاء فراوان وتضرع بی پایان ایتدكده دعاسی
قبول اولمغین قلعه لرك فتحی خبری كلدیكی كونك كیجه سنده نصف اللیلده كه ماه صفرك یكرمی بری اولان
سبت كیجه سیدر بر موجب حدیث رسول محمود شهادت انواعندن معدود اولان یورك اغریسندن شاه
جلیل عدیم العدیله سفر طویل ایچون كوس رحیل چالنوب سرحد ممالك وجوددن منازل جنان
موعوده یه ارتحال اعنی دنیادن عقبایه انتقال ایتدی * اكرم الله مآبه وعطر بنسائم دار الخلد ترابه (نظم)
جانش مقیم روضهٔ دار السرور باد * كاشنسرای مرقد او پرزنور باد (نثر) بعده جنازهٔ رحمت اندازه سی
استانبوله كتوریلوب سابقا بنا ایتدیكی جامع شریفك اوكنده دفن اولندی (نظم) اغلدی ماتم ایدوب
خلق جهان بو حاله * چیقدی افلاكه بو درد ایله فغان وناله * روح پاكینه ایدوب حضرت حق رحمتلر *
ایلسون حوریلر ال اوزره طوتوب عزتلر (نثر) بو بندهٔ افكنده نك پدری فاضل امجد وكامل اوحد نشانجی
زاده منلا احمد مكهٔ مكرمه ده قاضی ایكن خبر وفات سلطان عالی درجاتی ایشتدكده بو تاریخ لطیف بی نظیری
ایجاد وتحریر وانشاد وتسطیر ایتدیكه (تاریخ) شه عالم كزین آل عثمان * معین دین پناه اهل ایمان *
نصیر شرع وملت قطب اسلام * سلیمان خان غازی بن سلیم خان * بتخت سلطنت هشت وچهل سال *
نشسته با كمال عدل واحسان * جهان معمور شد در سایهٔ او * شده چون ذات پاكش ظل یزدان * بسی
ملكی بشرق وغرب بكشاد * بدركاهش چو خسرو صد هزاران * مجاهد فی سبیل الله بوده * همیشه
درغزا بكذاشت ازمان * برای نصرت دین كرد هجرت * رسیده درغزا عمرش بپایان * عقیب الموت روح
پرفتوحش * كشوده قلعه های چرخ بنیان * زحم الامر جاء النصر نمود * بختم ملك وفتحش عین برهان
چو در ماه صفر عزم سفر كرد * ازین عالم بدار الملك رضوان * شده روحش روان بر عالم قدس * بود
از محض ایمان حب اوطان * رفیقش روح پاك انبیا باد * بصد یقین وباجله شهیدان * شود در روضهٔ جنت
مكانش * قرینش رحمت حق نور قرآن * ربیب نعمتش احمد چو بشنید * بتاریخش نظر كرده بامعان *
بكفته هاتفی در كعبه تاریخ * شهید راه حق سلطان سلیمان ۹۷۴ (فصل در خیرات پادشاه مرحوم)
مرقوم سلاطین عثمانیه نك عددده عاشری ودین مبین وشرع متینك ناصر وناشری اولدیغندن ماعدا
عدل واحسانی عقل وعرفانی فهم واذعانی همت وشانی حد وصفدن آشری اولمغین كبار اخیار

ملوك سلف ذوى الشرفه الحق ملحق اوله جق ايدى (محرره) خيرله طولدر مشيدى عالى * راحته
وارمشدى هر برآدمى * نام پاكى دهرده دواردر * بعدآثار كبارى واردر (نثر) استانبولده
اون شرفه لو درت مناره ايله برجامع واسع پر صنايع يا پمشدركه مهندسان جهان حسن بناسنه حيران اولمشلردر
التى عدد مدرسهٔ پر حجرات ودار الشفا ومكتب ومسافرخانه وعمارت پر خيرات دخى يا پوب استانبولده چشمه لر
آزاولمغين بركوللك يولدن لغم ايله شهره وافر صو كتوروب نيجه چشمه لر احداث وشهر خلقنه اول خير جارى
ذوالنفع السارى ايله حيات تازه وفرح بى اندازه ايراث ايدوب مزبور صونك باشنده ايكى يرده برطاغدن
برطاغه صو آقتق ايچون قوس قزح مانند نيجه كوزلو واسع وبلند دموله كندلمش طاشلرله كمرلر يا پديروب
بريسى سيل عظيمله ييقلدقده دخى زياده استحكامله تكرار يا پديروب * محصل مزبور كمرلره برقاچ بيك يوك آقچه لر
خرج ايدوب اول بناى زيباى عبرتنما عجائب دنيادن معدود واولمغه سزا اولمشدر * شام شريفده دخى جامع
بى نظير ومدرسه وخان ومسافرخانه وعمارت ومكهٔ مكرمه ده دخى برقاچ لطيف مدرسه لر ونيجه بلاد عثمانيه ده
دخى عظيم خيرلر ايدوب جمله سنى بيان خارج دائرهٔ امكاندر (نظم) شكر الله سعيه الموفور * وكساه
بحلة من نور (فصل مرحوم پادشاه زماننده مفتى اولنلر بونلر ايدى) (١) مولانا مفتى على چلبى كه احوالى
سلطان بايزيد علماسنده كچمشدر (٢) مولانا كمال پاشازاده (٣) مولانا محيى الدين چلبى كه بوايكيسى سلطان
سليم علماسنده كچمشدر (٤) مولانا قدرى چلبى كه اسمى عبد القادردر بعد المدارس صحندن بروسه يه بعده
استانبوله قاضى بعده اناطولى يه قاضى عسكر بعده معزول بعده مفتى اولدى بعده مزاجنه خلل كلمكين
راغوب وظيفهٔ تقاعدله بروسه يه واروب مسجد ومدرسه يا پوب طقوز يوز اللى بشده يا اللى طقوزده وفات
ايتدى * فاضل كامل اولوب طبع نقاد وذهن وقاد ايله كاشف معضلات حقائق واقف مبهمات دقايق ايدى
تحريرات ورسائلى اولوب ضعف مزاج سببيله بياضه چيقمدى (٥) مولانا سعدى چلبى قسطمونيدندر بعد
المدارس صحندن استانبوله قاضى بعده معزول وصحن مدرسى بعده مفتى اولوب خيلى زماندنصكره طقوز يوز
قرق بشده وفات ايتدى * عمدهٔ مشاهير فضلاء عصر وزبدهٔ نحارير علماء دهر اولوب عقل صاف سليمى مصباح
رموز دقايق طبع موشكاف مستقيمى مفتاح كنوز حقايق ايدى * هدايه وتفسير قاضى يه ايجاز واعجاز اوزره
بر حاشيه يازمشدركه علماء كبار حل مشكلاتنى وفهم مراداتى ايله افتخار ايدرلر ايدى * كتب كثيرهٔ عجيبه يه مالك
اولوب غرايب علومه واقف وعارف اولمشدى قاضى ايكن هر هفته فضلاء مدرسينى ضيافت ايدوب درس عام
كبى مباحثهٔ علميه ايتديروب حل مشكلات ايدردى * فضيلت واستقامت وسائر اوصاف حميده ده واصل رتبهٔ
عليا ونادرهٔ دنيا ايدى (٦) مولانا چوى زاده شيخ محمد بعد المدارس صحندن مصره قاضى اندن اناطولى يه
قاضى عسكر اندن مفتى اولوب بعده مسح على الخف مسئله سى قصه سنده پادشاه بو كا نجنوب وظيفهٔ
تقاعدله عزل ايدوب بعده روم ايلى قاضى عسكر ايكن ويروب طقوز يوز اللى درتده بر كيجه بعد العشا خسته
اولوب قبل نصف الليل وفات ايتدى * فاضل كامل اولوب خصوصا فقه وحديث وتفسيرده غايت ماهر ايدى
علم وعبادته مشغول اهل تقوى ناطق بالحق خنده روى ومتواضع كمسنه ايدى (٧) مولانا شيخ عبد الكريم
القادريكه اولياء اللهدن اولوب بعده مفتى دخى اولمغين مفتى شيخ ديرلردى * قصبهٔ كرماستيده طوغوب علمادن
اوقيوب قرآن عظيمى ازبرليوب شلا بالى يه دانشمند بعده شيخ امام زاده يه مريد اولوب بعده استانبولده
كوچك اياصوفياده اوتوروب صوفيلرى ارشاد وخلقه غايت تأثير ايله وعظ ايدردى * وافركتابه مالك اولوب
قوت حفظى نهايتده اولمغين عجائب مسائل ونوادر اخبارى ضبط ايدوب لذيذ المصاحبه متواضع وكريم الاخلاق
صاحب كرامات كثيره عزيز ايدى * يلده بركره خلوت اربعينه كيروب يرده چقور قازوب ايچنده اوتوروب
نماز قيلوب وسائر عبادت ايدوب كمال رياضتدن حواسى معطله اولوردى عشره چيقدقده كاه جلك يله دلكنه
وعظ وارشاد ايدردى * فقهده غايت ماهر اولمغين يوزاقچه وظيفه ايله استانبولده مفتى اولوب طقوز يوز اللى
اوچده وفات ايتدى (٨) مولانا ابو السعود بن الشيخ محيى الدين الشهير بشيخ ياوصى كه خواجه چلبى ديمكله
بالاستحقاق مشهور آفاق ايدى * بعد المدارس صحندن بروسه يه بعده استانبوله قاضى بعده روم ايلى قاضى
عسكرى اولوب اوزمانده چوى زاده اناطولى قاضى عسكرى ايدى بعده مفتى اولوب اوتوز يل مقدارى

فتوایه مشغول اولوب سلطان سلیم اواخرنده طقوز یوز سکسانده وفات ایتدی * جمیع علومده غایت کامل خصوصا علم تفسیر وفقه وعلوم عربیه‌ده حد اعجازه واصل اولوب تألیف ایتدیکی تفسیر شریف زیبا بالغ رتبهٔ علیا بلکه احسن تفاسیر دنیا اولمشدر * نظم ایتدیکی قصائد عربیه حقیقة بالاستحسان مانند قصائد امرئ القیس وحسان ایدوکی اهل عرفان اولنلره عیاندر والحاصل (نظم) لایدرك الواصف المطری خصائصه * وان یکن بالغا فی کل ما وصفا (فصل) مرحوم پادشاه زماننده قاضی عسکر اولنلر بونلر ایدی (۱) منلا عبد الواسع که سلطان سلیم خان علماسنده کچمشدر (۲) منلا محیی الدین چلبی که بودخی آنده کچمشدر (۳) منلا قدری چلبی که بو صحیفه‌دن بر صحیفه مقدمده کچمشدر (٤) منلا ابو السعود که بو محلدن برقاچ سطر مقدم کچمشدر (٥) منلا قطب الدین زاده محمد چلبی که قاضی زاده رومی نسلندن اولوب بو حقیرك قاین اتاسی قاضی عسکر صالح منلا چلبینك پدریدر کبار فضلادن اوقیوب بعد المدارس حلبه بعده ادرنه‌یه بعده استانبوله قاضی بعده اناطولی‌یه قاضی عسکر بعده معزول ویوز اللی اقچه ایله صحن مدرسی اولوب بعده مدرسه‌یی براغوب حجه کیدوب کلوب بعده ینه وظیفهٔ تقاعد ایله اوتوروب بعد زمان طقوز یوز اللی یدیده وفات ایتدی * اهل کمال وفضیلت وسلف صالحین ایله هم سیرت اولوب مظنهٔ ولایت ایدی حضرت امیر بخاری نقشبندی دامادی شیخ محمود افندی ادرنه قپوسندن طشره‌ده جامع وتکیه وحجرات یاپدرر کن مزبور منلا اناطولی قاضی عسکری اولوب مزبور شیخك مریدی اولمغین دیوان عالیدن طوغروانده واروب مجوزه‌سن وصوفن چیقاروب الینه سپت آلوب درویشلرله بیله بنایه طاش وطپراق طاشیوب بعده اوینه کلوردی (٦) منلا چوی زاده که بر کاغد مقداری کچمشدر (۷) منلا محمد که معلول امیر دیرلر ایدی کبار فضلادن اوقیوب بعد المدارس صحندن مصره قاضی بعده معزول بعده ینه صحنه مدرس بعده ینه مصره قاضی بعده اناطولی قاضی عسکری اولوب بعده اباق اغریسنه مبتلا اولمغین وظیفهٔ تقاعد ایله عزل اولنوب طقوز یوز القمش اوچده وفات ایتدی * علوم عقلیه ونقلیه‌دن بهره‌دار فاضل محقق ومدقق واهل وقار اولوب استانبولده مکتب ودار القرا رملازمین اورطه‌لری یاپوب انده مدفوندر (۸) منلا یوسف که سنان چلبی دیرلردی شقایقده مذکور اولمامغین اوائل حالی معلوم اولمدی اناطولی قاضی عسکری ایکن متقاعد اولدی علوم عقلیه ونقلیه‌ده غایت ماهر خصوصا تفسیر وعلوم عربیه‌ده صاحب فضل ماهر عالم ربانی وپیر نورانی ایدی * سورهٔ انعام تفسیرینه کمال تدقیق وتحقیق ایله بی نظیر حاشیه یازوب کبار بلغاء سلف طرزنده غایت لطیف ومفصل دیباجه یازمشدر (۹) منلا مصطفی که بستان چلبی دیرلردی قصبه قاضیسی ایکن استانبولده خاصکی سلطان مدرسه‌سی بنا اولندقده داخل اولمق اوزره ابتدا او کاویرلدی بعد المناصب روم ایلی قاضی عسکری بعده متقاعد اولدی * غایتده فاضل ماهر وکامل متبحر وکمال صلاحله مشتهر اولوب بودخی سورهٔ انعامه غایت دقت وتفصیل ایله حاشیه یازوب سنان افندینك بعض کلماتنه اعتراض ایدوب کبار علما ایکی فرقه اولوب بعضلر بونك جانبنده بعضلر سنان افندینك جانبنده‌در (۱۰) منلا عبد الرحمن چلبی سعدی افندینك پرورده‌سیدر روم ایلی قاضی عسکری بعده مصر قاضیسی بعده متقاعد بعده مکه‌یه قاضی اولوب بعده متقاعد بعده سلطان سلیم خان بن سلطان سلیمان خان زماننده روم ایلی قاضی عسکری ایکن وفات ایتدی فاضل کامل ومدقق ایدی یکی باغچه‌ده جامع ومکتب یاپمشدر (۱۱) منلا جعفر چلبی شام قضاسندن اناطولی قاضی عسکری بعده متقاعد اولوب صاحب فضیلت ودیانت ومظنهٔ ولایت وکرامت عالم ربانی وپیر نورانی ایدی شیخ الاسلام صنع الله افندی حضرتلرینك والد ماجدلریدر (۱۲) منلا حامد افندی خیلی زمان روم ایلی قاضی عسکری اولوب پادشاه وفاتندنصکره عزل اولنوب سلطان سلیم زماننده ابو السعود افندی وفاتنده مفتی اولوب بعده وفات ایتدی فاضل وفقیه وغایتده دیندار ایدی (۱۳) منلا محمد که عبد الکریم زاده دیرلردی اناطولی قاضی عسکری ایکن متقاعد اولدی جمیع علومده ماهر صاحب فضل باهر متفنن ومتدین وتعداد علماده کبار سلفه ملحق اولمسی متعین اولوب غایت بلیغ ولطیف قصیده واشعار عربیه‌سی واردر (۱٤) منلا پرویز افندی قول جنسی اولوب بعد المناصب اناطولی قاضی عسکری بعده معزول بعده مکهٔ مکرمه‌یه قاضی اولوب آنده وفات ایتدی فاضل ذو فنون اولوب قدیمدن نقشبندیه طریقنه سالك ومتاع زهد وصلاحه مالك ایدی (فصل) مرحوم پادشاه زماننده انجق تخت قضاسنه

واصل اولان علمابونلر ایدی (١) منلا احمد که طاشکبریلوزاده دیرلردی بعد المدارس ادرنه ده سلطان بایزید مدرسه سندن بروسه یه قاضی بعد العزل صحنه مدرس بعده استانبوله قاضی اولوب بعده کوزاغریسندن اعمی ومعزول اولدی علوم نقلیه وعقلیه ده ماهر حبر وبحر زاخر حاوی المحامد والمفاخر صالح ومفلح ودیندار طریق نقشبندیه ده سالك تقوی شعار عالم وعارف آکاه واطلاع غرائب علومده آیة من آیات الله ایدی * متن مفتاحه وفوائد غیاثیه یه غایت لطیف شرحلر وموضوعات علوم آدلو بر مختصر ولطیف کتاب وجمیع علومك مهمات ودقایقن مبین قرق اللی جزء مقداری بر کتاب مفصل عدیم النظیر یازمشدرکه اکا ناظر اولان کمال فضیلت واحاطه سنه متحیر اولور نیجه مؤلفاتی دخی اولوب علماء آل عثمان احوالن بیان ایدن عربی کتاب شقایق دخی بونك تألیفیدر اعمی ایکن اغزدن سویلیوب کاتب یازمشدر (٢) منلا آشجی زاده حسن چلبی بعد المدارس بروسه یه قاضی بعده وظیفهٔ تقاعدله صحن مدرسی اولوب طقوز یوزقرق ایکیده وفات ایدوب ذکی واهل فضل وکمال وحمید الخصال مجرد عن العیال ایدی (٣) منلا محمد که وزیر اعظم پیری پاشانك اوغلیدر علوم مشهوره دن تمام بهره دار اولوب مصطفی پاشا مدرسه سنه بعده صحنه مدرس بعده ادرنه یه قاضی اولدی وزیر اعظم ابراهیم پاشا خاطریچون پدرنی معزول ایکن زهرلیوب بعده غیرت حق ایرشوب قدیمدن شرب عرقه مبتلا اولمغین قیش کیجه سی اوجاق کنارنده لباسی طوتشوب مستانه اویانوب حیرتله عرق دستی سن صوصانوب اوستنه دوکدکین یاغ دوکلمش کبی علولنوب ایچنده هلاك اولدی (٤) منلا عبد اللطیف قسطمونیدندر بعد المدارس ادرنه یه قاضی بعده متقاعد اولدی جمیع علومدن حصه یه نائل ومطالعه وانواع عبادته متصل مشتغل اولوب مستجاب الدعوه کثیر الاعتکاف قلبی صاف وزاهد مجاهد حمید الاوصاف ایدی (٥) منلا معمارزاده محمد بعد المدارس حلبه قاضی بعد العزل ینه صحنه مدرس بعده ینه حلبه قاضی اولوب آنده وفات ایتدی * فاضل محقق وکامل مدقق حمید الخصال وسدید الفعال ایدی خاتونی دخی قوی دانشمند اولوب شرح مفتاح وشرح مواقف اوقیوب علی سوزلری اولوب حسن خطی دخی اولمغین دررغرر واکمل ونیجه کتابلر دخی یازمشدر * بو حقیرك جدی رمضان زاده نشانجی بك مرحوم مزبور منلایه قلندرخانه مدرسه سنده دانشمند اولمشدر (٦) منلا کرجی زاده احمد بعد المدارس شامه قاضی بعد العزل صحنه مدرس اولوب وفات ایتدی فاضل محقق کامل مدقق حمید الخصال اولوب علوم عقلیه ده خود ماهر ایدی (٧) منلا قره حیدر بعد المدارس حلبه قاضی اولوب تهمت طمعله عزل اولنوب بعد زمان همان اوتوزاقچه وظیفه ایتدیلر استانبولده اوی قارشوسنده مسجد یاپوب اکا وقفلر ایتدی بین الجمهور فضله مشهور ایدی (٨) منلا عبد الله والده سی طرفندن منلا فناری نسلندندر بعد المناصب حلبه قاضی اولوب وفات ایتدی * اکثر علومدن حصه دار فاضل ومشغول وقوی الحفظ وحافظ قرآن وحمید الخصال وکرم وسخاده حاتم طیدن زیاده اولوب اون یك جلد کتابه مالك ایدی قصیدهٔ برده یه بر شرح یازوب احسن شرح وحیدردیمشلر (٩) منلا بدر الدین محمود وزیر اعظم خادم علی پاشانك قولی ایدی بعد المدارس حلبه بعده ادرنه یه قاضی اولوب انده مسجد ومدرسه یاپوب وفات ایتدی علومدن بهره دار صالح وعابد وفقیه ومتکلم وقوی القلب اولوب مفتی قاضی زاده افندینك پدریدر (١٠) منلا اسحاق چلبی اسکوبیدر بعد المدارس شامه قاضی اولوب انده وفات ایتدی علوم جلیلهٔ دقیقه یه واقف فاضل کامل پر معارف وبی نظیر منشی وشاعر وحفظ لطائف وتواریخ ونوادرده ماهر طارح الکلفه لذیذ الصحبه والالفه رند وحریف شوخ وظریف فصیح اللسان وصحیح الاعتقاد ومجرد عن الاهل والاولاد ایدی (١١) منلا اسرافیل زاده فخر الدین بعد المدارس شامه قاضی اولوب بعده معزول بعده ینه شامه قاضی اولوب بعده حج ایدوب کادکده معزول وبروسه ده مرادیه یه مدرس بعده دماغی مختل اولوب وفات ایتدی علومدن بهره دار فاضل وذکی وبحاث وعقلیاته مائل ایدی (١٢) منلا شمس الدین احمد که سلطان بایزید علماسندن سید ابراهیم نام عزیزك قولی وشاکردیدر فاضل وصالح ومتقی اولمغین ابتدا مدرسهٔ حضرت ابی ایوبه بعده صحنه مدرس بعده شامه قاضی اولوب آنده وفات ایتدی (١٣) منلا قراصیلو حسن چلبی بعد المدارس بروسه وادرنه واستانبوله قاضی بعده وظیفهٔ تقاعدله تکرار صحنه مدرس اولوب وفات ایتدی جمیع علومدن حصه دار فاضل محقق ومدقق وذکی وحمید الخصال اولوب پادشاه خواجه سی

منلا خیرالدینك داماديدر (١٤) منلا پیر احمد بعد المدارس حلبه قاضی بعده وظیفه ایله متقاعد اولوب وفات
ایتدی * جمیع علومدن حصه دار فاضل حمید الاخلاق اولوب بعض تحریراتی واردر (١٥) منلا صاچلو امیرکه
اسمی محمد بن عبد الاولدر عجمده شهر تبریزده پدریسی قاضیٔ حنفی اولوب آندن اوقیوب کوچك ایکن
منلا جلال الدین دوانی یی کوروب پدری حیاتنده سلطان بایزید زماننده رومه کلمشدر بعد المناصب صحندن
حلبه بعده شامه بعده استانبوله قاضی بعده معزول اولوب طقوز یوز التمش اوچده وفات ایتدی * علوم عربیه
وشرعیه ده ماهر عربی وفارسی وترکی انشاده خود صاحب فضل باهر اولوب یازدیغی نیچه مفصل وقفیه لر
انشاسنه اصحاب فضل وعرفان حیران اولمشلردر کریم الشان پاك زبان صافی بال حمید الخصال ایدی (١٦)
منلا محمد که مرحبا چلبی دیرلردی بعد المدارس شامه بعده بروسه یه بعده ادرنه یه قاضی اولوب انده وفات
ایتدی فاضل کامل مدقق وذکی وحمید الخصال ایدی (١٧) منلا علی بن صالح که منلا عبد الواسع معیدی
اولمغین واسع علیسی دیرلردی بعد المدارس بروسه یه قاضی اولوب انده وفات ایتدی * جمیع علومدن بهره دار
فاضل کامل صاحب اخلاق حمیده ووقار ایدی انشاسی مقبول فحول بلکه حیرت افزای عقول اولان ترکی
همایونامه بونك تألیفیدر فارسی کتاب کلیله ودمنه دن ترجمه ایتمشدر (١٨) منلا ابو اللیث بعد المدارس
حلبه بعده شامه قاضی اولوب انده وفات ایتدی عالم وصالح ودیندار وصاحب وقار ایدی (١٩) منلا مصلح
الدین که مصدر مجك دیرلردی بعد المدارس حلبه بعده مکهٔ مکرمه یه قاضی بعده معزول اولوب کاورکن وفات
ایتدی * عالم وصالح اولوب سید علی بن میمون مغربی حضرتلرینك خدمتنه واصل اولمشدی (٢٠) منلا علی
ابن الشیخ عبد الرحیم المؤیدی که حاجی چلبی دیرلردی فضلادن اوقیوب فضائلی مشهور اولدقده برقاچ
مدرسه لره مدرس اولوب بعده دماغنه خلل کلمکین دریادن مصره کیدرکن کافره اسیر اولوب بر دوستی بونی
صاتون آلوب استانبوله کلدکده ایکی مدرسه بعده شام قضاسی ویریلوب بعده عزل اولنوب کلدکده خسته اولوب
بو اثناده مصر قضاسی ویریلوب کیدرکن کوتاهیه ده وفات ایتدی * جمیع علومدن بهره دار وحمید الخصال
ایدی وافر کتابلری اولوب اکثرنی مطالعه ایتمشدی بعض تحریراتی واردر (٢١) منلا هدایة الله ابن منلا یار علی
العجمی کمال پاشا زاده دن دخی اوقیوب بعد المدارس مکهٔ مکرمه یه قاضی اولوب آنده کوزلرینه علت وخلل
کلدکده قضایی براغوب مصره کلوب وفات ایتدی * جمیع علومدن بهره دار فاضل ودیندار ایدی (٢٢) منلا
محیی الدین محمد بن حسام الدین پدری قول جنسی اولوب قصبه قاضیسی ایدی کندوسی بعد المدارس شامه
بعده بروسه یه قاضی اولوب بعد العزل برقاچ مدرسه تکرار بروسه قضاسی بعده ادرنه بعده استانبول
قضاسی ویریلوب وفات ایتدی عالم وفاضل وعلم فقه ومعارفده کامل صاحب نظم ایدی (٢٣) منلا مناوعبدی
بعد المدارس مکهٔ مکرمه یه بعده مصره قاضی اولوب آنده وفات ایتدی * عالم وفاضل ودیندار وقهر ظلمه واجراء
حقده کأنه علم فی رأسه نار ایدی (٢٤) منلا کمال چلبی بعد المدارس صحندن بغداده قاضی اولوب آنده
وفات ایتدی عالم وفاضل وحمید الخصال ایدی (٢٥) منلا شمس الدین احمد بولی لیدر بعد المدارس شامه قاضی
اولوب بعد العزل وفات ایتدی اهل علم وحمید الخصال ایدی (٢٦) منلا حکیم زاده محیی الدین فاضل ماهر
ومشتهر وحمید الخصال ایدی بعض شهرلره قاضی اولدقدنصکره مدینهٔ منوره یه قاضی اولوب آنده وفات
ایدوب سابقا استانبولده مدرسه بنا ایتمشدی (٢٧) منلا یحیی که امین زاده کوسه سی دیرلردی بغداده قاضی
بعده استانبولده دار الحدیث پادشاهه مدرس اولوب بعده وفات ایتدی فاضل کامل کمسنه ایدی (٢٨)
منلا محمد که خواجه قاینی دیرلردی مکهٔ مکرمه یه قاضی اولوب فاضل کمسنه ایدی (٢٩) منلا مصطفی
النکساری استانبوله قاضی بعده دار الحدیث پادشاهه یوز اوتوز آقچه ایله مدرس اولدی فاضل کامل متدین
ایدی (٣٠) منلا محمد بن محمد که عرب زاده دیرلردی بعد المدارس مصره قاضی اولوب دریادن قدرغه ایله
کیدرکن غرق اولدی غایتده فاضل مدقق وکامل محقق ایدی (٣١) منلا نعمة الله بن روشنی که روشنی زاده
دیرلردی مدینهٔ منوره یه قاضی اولوب انده وفات ایتدی فاضل وصالح کمسنه ایدی (٣٢) منلا احمد چلبی که
قورد چلبی دیرلردی پادشاه خواجه سی خیرالدین افندینك اوغلیدر شامده قاضی ایکن وفات ایتدی فاضل
وخوب صورت وصاحب سخاوت ایدی (٣٣) منلا عبد الباقی بن علی العربی مصره وبروسه یه ومکهٔ

مكرمه يه قاضى اولوب بعد العزل استانبولده وفات ايتدى فاضل كمسنه ايدى (٣٤) منلا محمد چلبى ابن المولى
العلامه ابو السعود المفتى شامه بعده حلبه قاضى اولوب آنده وفات ايتدى * علوم جليله دن حصه دار اولوب
لكن عيش ونوشه مشغول اولمغين فضيلتده كوچك برادرى احمد چلبينك طبقه سنه واصل اولمدى * بزركى
بعقلست نه بسال معلوم اهل كمالدر برادرندن ايكى ييل صكره وفات ايتدى (٣٥) منلا معمار زاده مصطفى
سابقا مذكور اولان حلب قاضيسى معمار زاده نك اوغليدر استانبول قضاسندن عزلدنصكره مدينهٔ
منوره يه قاضى اولوب آندن دخى عزل اولندقده مصره كاوب وفات ايتدى فاضل محقق وكامل مدقق
وصاحب ذهن وقاد وطبع نقاد ايدى (٣٦) منلا امام زاده محمد چلبى حلبه قاضى بعده يوز اقچه وظيفه ايله
اماسيه يه مفتى اولوب استانبولده وفات ايتدى فاضل ومشغول ولاابالى مشرب ايدى (٣٧) منلا جلال زاده
صالح مصر قضاسندن معزول اولوب كلدكده بروجه تقاعد مدرسهٔ حضرت ابى ايوب الانصارى ويرلدى
پادشاه زماننده نيچه مدت نشانجى اولان قوجه نشانجى ديدكارى جلال زاده برادريدر (فصل) مرحوم
پادشاه زمانى علماسنك تخت قضاسنه واصل اولمينلرينك كبار مشاهيرى بونلر ايدى (١) منلا خير الدين كه
قسطمونيدندر علمادن اوقيوب فاضل كامل وصالح عامل اولمغين پادشاهه خواجه اولوب غايتده مقبول
ومقرب اولدقده باب رفعت انتسابى مزدحم جباه وملتثم شفاه اولدى * مع هذا متواضع وكريم ومشفق وعميم
النوال وحميد الخصال مربى الفضلا صاحب همت عليا ايدى (٢) منلا حافظ الدين محمد كه حافظ عجم ديرلردى
عجمده بردعه شهرندندر تبريزده جميع علومى اوقيوب جمله سنده ماهر وغايت مشتهر اولدقده شاه اسماعيل
ظهورى فترتنده سلطان بايزيد زماننده رومه كلوب بعد المدارس صحنه بعده اياصوفيايه مدرس بعده
فارغ اولمغين يتمش اقچه وظيفه تعيين اولنسدى * مدينة العلم آدلو بركتاب تأليف ايتديكه سكز قسم اولوب
برنده صاحب هدايه يه برنده صاحب كشافه برنده قاضى بيضاوى يه برنده سيد شريفه برنده منلا سعد الدينه
اوچنده دخى كبار سلفدن اوچ كمسنه نك سوزلرينه على اعتراضلر يازدى * شرح مواقف وشرح مفتاحه
بر مقدار حاشيه ومتن تجريده غايت مفصل ولطيف شرح ونقطة العلم فهرست العلوم معارك الكتائب سبعهٔ
سياره آدلو رساله لر دخى نيچه اسامئ عجيبه ايله بيحد رساله لر يازوب اكثرى مسوده ده قالدى * خوب خط
وغايت سريع الكتابه اولوب برآيده حسن خطله صدر الشريعه يازمشدر تحقيق وتدقيق وحفظ جميع علوم
ومعارفده آية من آيات الله اولوب مطالعه ودرس وكتابتدن خالى اولمزدى حميده خصال وپسنديده فعال
اولوب طقوز يوز اللى يديده وفات ايتدى (٣) منلا شيخ محمد مغوشى كه مغربده شهر تونسده طوغمشدى پادشاه
زماننده رومه كلوب قرق اقچه وظيفه تعيين اولندى شقايقده ذكر اولنديغى اوزره جميع علومك جميع مسائلى
حتى مطول وحاشيهٔ سيد وطوالع ومطالع ومواقف ومختصر ابن حاجب شرحلرى وتلويح وكشاف وطيبى
حاشيه سى ونيچه كتابلر بالتمام حفظنده اولوب مطالعه ايتمك ديلدكجه خيالنده اولان محفوظاته نظر
ومطالعه ايدوب يانسده بركتاب وورق اولميوب دائما تلاوت قرآن ايدردى محصل (نظم) ليس على الله
بمستنكر * ان يجمع العالم فى واحد * مفهومنجه واصل درجهٔ عليا واندر نوادر دنيا وآية من آيات الله
الكبرى اولوب عظماء قدماء علماء سلفه الحق ملحق اوله جق ايدى شدت شتاء رومدن قاچوب اجازتله مصره
كيدوب آنده وفات ايتدى (٤) منلا عبد الفتاح حافظ عجمك برادريدر كبار فضلاء رومدن اوقيوب ايكى
مدرسه دنصكره استانبولده ابراهيم پاشا مدرسى ايكن وفات ايتدى * جميع علومدن بهره دار فاضل محقق
ومدقق وعقلياتده ماهر خوب خط حميد الخصال ايدى (٥) منلا على اصفهانى عجمدن رومه كلوب نيچه
قصباته قاضى بعده قلبه ده بعده كبكبوزه ده مدرس اولوب وفات ايتسدى عقليات ونقلياته واقف تفسير
وعلوم عربيه ده ماهر وعارف كثير الكمال حميد الخصال ايدى (٦) منلا چالئ مصلح الدين قرق ياشنده جلاء ايكن
اوقومغه باشليوب فاضل اولدقده قصبهٔ تيره ده مدرس اولوب بعده كبار مشايخه مقارن اولمغين فارغ اولوب
اوتوز اقچه وظيفه تعيين اولنمغين اوقاتنى درس وفتوى ووعظ وعبادته توزيع وكيجه نك اكثرين احيا ايدوب
احيا ناتمازده حال غلبه ايدوب حاضر اولنلر مشاهده ايدرلردى (٧) منلا شاه قاسم بن شيخ مخدومى مرحوم
سلطان سليم خان بونى تبريزدن كتوروب اللى اقچه وظيفه ايتمشدى عالم عامل فاضل كامل لذيذ الصحبه عزيز

الرتبه هر علمدن خصوصا تصوفدن حصه دار لبیب وادیب باوقار خوش نویس ومنشی کامل نفیس اولوب
باشلدیغی تواریخ آل عثمانی قبل الاکمال آخرته انتقال ایتدی (٨) منلا محیی الدین قره باغی رومه کلوب سیدی
علی زاده یه معید بعده بعض مدارسه بعده مدرسهٔ ازنیقه مدرس اولوب وفات ایتدی * علوم مشهوره ده فاضل
کامل ودائم مشتغل اولوب تفاسیر وغیره وافر تحریرات وجالب السرور آدلو کتاب محاضرات یازوب مقبول
علما اولمشدر حمید الخصال کمسنه ایدی (٩) منلا شیخ شبستری زاده عجمده علوم عقلیه وعربیه ده ماهر اولدقده
سلطان سلیم زماننده رومه کلوب اوتوز اقچه وظیفه ایتدیلر حاشیهٔ تجرید وحاشیهٔ مطالعه بر حاشیه وکافیه یه
بر شرح یازمشدر وعلم معماده فارسی بر رساله یازوب جمیع قواعدی مثاللری ابیاتی سلطان سلیم اسمنه
معما ایتمشدر بعده التمش بیتلو فارسی قصیده نظم ایدوب بر مصراعی سلطان سلیمانک جلوسنه بر مصراعی
رودس فتحنه تاریخ ایدی بو قصه غرائب اموردندر (١٠) منلا اخی زاده یوسف علماء رومدن اوقیوب بعده
عجمه کیدوب منلا جلال الدین دوانیدن اوقیوب آنده مدرس اولوب تأهل ایدوب رومه کلدکده بعد المدارس
طربزونه مفتی بعده عزل اولنوب قرق اقچه وظیفه تعیین اولندی اکثر علومدن بهره دار فاضل ایدی (١١)
منلا جلال قصبه قضالرندن وظیفه ایله متقاعد اولوب فاضل محقق وکامل مدقق عالم ربانی وپیر نورانی وبقیهٔ
سلف صالحین ایدی (١٢) منلا کتخدا زاده فضلاء رومدن اوقیوب بعده عجمه کیدوب خیلی زمان جلال
دوانیدن اوقیوب رومه کلدکده مناصب قضا تصرف ایدوب بعده فراغ ایدوب حجه واروب کلدکده
وفات ایتدی * فاضل محقق وکامل مدقق وخوش سیرت ایدی (١٣) منلا امیر حسن بعد المدارس ادرنه ده
دار الحدیث مدرسی ایکن وفات ایتدی فرائض سیده ومسعود رومی یه بر حاشیه سی وبعض مؤلفاتی دخی
اولوب علوم مشهوره دن تمام بهره دار ایدی (١٤) منلا محمد شاه ابن منلا شمس الدین الیکانی بعد المدارس
ادرنه ده حفته نك برنده مدرس ایکن وفات ایدوب فاضل محقق ومدقق وحمید الخصال ایدی (١٥) منلا شمس
الدین احمد که عرب چلبی دیرلردی علماء رومدن اوقیوب مصره واروب جمیع علومی اوقیوب کمال فضلی مشهور
اولوب رومه کلدکده وزیر قاسم پاشا جزری بوکا استانبولده قصبهٔ حضرت ابی ایوبده یاپدیغی جامعده درس
دیمك ایچون وظیفه تعیین ایتمکین اکثریا تفسیر وفقه درسلرین دیوب چوق کمسنه منتفع اولوب اوحال اوزره
وفات ایتدی عابد وزاهد وحمید الخصال ایدی (١٦) منلا احمد که ورق شمس الدین دیرلردی بعد المدارس صحن
مدرسی ایکن وفات ایتدی * فاضل وصالح حمید الخصال اولوب بوندن چوق دانشمند مستفید اولدیلر (١٧)
قره صالح بعد المدارس صحن مدرسی ایکن وفات ایتدی فاضل وعابد وزاهد ایدی (١٨) منلا شیخی چلبی بعد
المدارس صحن مدرسی ایکن وفات ایتدی فاضل وذکی ومحقق ومدقق وحمید الخصال ایدی (١٩) منلا
کبریجلك زاده یوسف علمادن اوقیوب بعده کفه ده توطن وفتوایه مشغول اولوب بعد المدارس استانبولده
ایاصوفیا مدرسه سندن اماسیه فتواسی ویرلدی * فاضل محقق وکامل مدقق وعلوم شرعیه ده ماهر وحمید
الخصال ایدی (٢٠) منلا مناسترلی چلبی روم ایلنده ایکی کره قصبهٔ مناسترده مدرس بعده فارغ ویکرمی اقچه
وظیفه ایله متقاعد وخلقدن منقطع وعلم وعبادته مشغول اولدی عالم عادل اولوب برکة من برکات الله ایدی
(٢١) منلا شیخ ابراهیم الحلبی الحنفی حلبده ومصرده علوم عربیه وشرعیه یی اوقیوب استانبوله کلدکده
سلطان محمد خان غازی جامعنه امام وخطیب ومفتی سعدی افندینك دار القراسنه مدرس اولوب طقوز یوز
اللی التیده عمری طقساندن زیاده ایکن وفات ایتدی * علم اصولده خصوصا فروعده کبار فقهاء سلف کرام
رتبه سنده ماهر ومستحضر وغایت مدقق اولوب ملتقی الابحر آدلو بر لطیف متن ومنیة المصلی یه غایت جامع
ونافع شرح ودخی نیجه کتب ورسائل یازوب بوندن بحد شاکرد وسائر ناس مستفید اولمشلردر * سلف صالحین
سیرتلو عابد وصالح وحمید الخصال وبرکة من برکات الله ایدی شرح ابن همامه جابجا نیجه قوی اعتراضاتی
واردر غایت مشکل مسئله دوشدکجه مفتی سعدی افندی مرحوم بوکا خبر کوندروب مشاوره ایدردی
دیو مرویدر (٢٢) منلا سیرك محیی الدین قصبهٔ توقاتده مدرس ایکن شهزاده سلطان محمده خواجه اولدی
فاضل کامل ذکی ومتفنن ومشغول وعابد وناطق بالحق ومحب صلحا وحمید الخصال ومتدین ایدی (٢٣)
منلا اهلجه محیی الدین بعد المدارس بروسه ده سلطان مدرسی ایکن وفات ایتدی فاضل وصالح وحمید الخصال

اولوب احیانا وعظ دخی ایدوب وعظ ودرسندن چوق کمسنه منتفع اولدی طریق مشایخه منسوب ایدی
(٢٤) منلا حسین چلبی قراصیلو حسن چلبینك برادریدر بعد المدارس صحن مدرسی ایکن وفات ایتدی
فاضل وذکی وعلوم جلیله دن بهره دار وعقلیاتده ماهر ایدی (٢٥) امیر حسین چلبی بعد المدارس یتمش
اقچه ایله ایکنجی دفعه صحن مدرسی ایکن وفات ایتدی فاضل وذکی وخوش صحبت واهل همت وکرم ومروت
محبوب القلوب مسلوب العیوب ایدی وزرا وکبار علمانك مقبولی اولمغین اتمام مصالح فقرا واحبابه جد وسعی
بیحساب وانکله ارتکاب صواب واکتساب ثواب ایدردی (نظم) برین رواق زبرجد نوشته اند بزر *
که جز نکویی اهل کرم نخواهد ماند (٢٦) منلا محمد ابن وزیر مصطفی پاشا علمادن اوقیوب متفنن وصالح
ومتدین وپاك طبع ومؤدب وخصال حمیده ایله مهذب ومذهب ایدی * پدری مدرسه سنه بعده بروسه ده
سلطانیه یه مدرس اولوب تازه لکده وفات وترك دنیای پر آفات ایتدی (٢٧) منلا فرخ قرمانی بعد المدارس
صحن مدرسی ایکن وفات ایتدی فاضل ولطیف الطبع وظریف النفس لذیذ الصحبه ایدی (٢٨) منلا صاری
شمس الدین بعد المدارس استانبولده پادشاه پدری مرحوم سلطان سلیم خان غازی روحی ایچون مدرسه یاپدقده
صحن مدرسه سندن ابتدا بو کاویرلدی فاضل مدقق ومتفنن ومشغول ایدی (٢٩) منلا سروری چلبی که اسمی
مصطفی در فاضل متفنن وعابد ومتدین وشاعر ور معارف اولوب وافر مؤلفاتی واردر شهزاده سلطان
مصطفی یه خواجه ایکن انك قتلنده استانبولده قاسم پاشا مدرسه سی ویریلوب کمال عزلت وعبادته اشتغال
اوزره وفات ایتدی (٣٠) منلا جرجان که اسمی ابراهیم اولوب اماسیه مفتیسی ایدی عالم وفقیه وصالح کمسنه
ایدی (٣١) منلا احمد چلبی ابن شیخ الاسلام مفتی الانام ابو السعود بعد المدارس سلیمانیه مدرسی ایکن کیفدن
کسلمك ایستیوب خسته اولوب سن شبابده وفات ایتدی * کمال فضل وحفظ وذکاده اعجوبهٔ دنیا اولوب معمر
اولسه کبار سلفه ملحق اولمق محقق ایدی (فصل) مرحوم پادشاه زماننده اولان کبار مشاهیر مشایخ بونلر
ایدیلر (١) شیخ عبد الکریم القادری که مفتی شیخ دیرلردی بعد زمان استانبولده مفتی اولمغین مفتیلر فصلنده
تفصیل اولنمشدر (٢) شیخ محمود چلبی منلا قریمی پرورده سیدر علمه مشغول ایکن امیر بخاری نقشبندی
حضرتلرینه مرید وتحصیل مراد ایدوب داماد وقائممقام ارشادی اولدی * عالم ربانی ومرشد کامل صمدانی
ومهیب وادیب ونورانی ایدی مجالس شریفنده کندو یاننده کتاب مثنوی اوقنوب کندوسی انی طریق تصوف
اوزره تفسیر وتأویل وشرح وتفصیل ایدوب عابد متصلب فی الشرع وعارف عالم بالاصل والفرع ایدی * ادرنه
قپوسندن طشره ده تکیه وجامع یاپوب مریدلریله انده ساکن اولدی بو عبد حقیرك والده سی والده سنك پدری
اولوب طقوز یوز اللی درتده وفات ایتدی روح الله تعالی روحه (٣) شیخ حاجی خلیفه دانشمند ایکن مزبور
شیخ محمود افندی یه مرید ومحصول المراد ومجاز بالارشاد اولدی * بعده عزلت وعبادت وارشاده مشغول
اولدی حمید الخصال وکلماتی مؤثرة فی القلوب اولوب کیجه لر اویومیوب صباحه دك قبله یه قارشو جناب
حقه متوجه اولوردی * برکون ایکی مرید ایله اسکداره کچوب اصلا تدارکسز وخاتوننه خبرسز حجه کیدوب
دونشده مدینه ده وفات ایتدی (٤) شیخ بکر خلیفه دانشمند ایکن حاجی خلیفه یه مرید وتحصیل مراد ایدوب
انك وفاتندنصکره یرینه کچوب ارشاده مشغول اولدی عالم وعارف وحمید الخصال ایدی (٥) شیخ کوندر مصلح
الدین دانشمند ایکن طریقت زینیه دن شیخ تاج الدینه انك وفاتندنصکره شیخ قوجه لی محیی الدینه مرید واندن
مجاز بالارشاد اولوب استانبولده انك یرینه کچدی عارف وعابد وزاهد ومنزوی ایدی (٦) شیخ محیی الدین ازنیقی
سلطان سلیم جامعنك امامی ایدی شیخ یاوصی دن تحصیل مراد ایتمش عابد وزاهد وحافظ قرآن وصاحب
کرامات وافرهٔ ظاهره ایدی (٧) شیخ اسکندر قول جنسی اولوب شیخ یاوصی یه مرید وتحصیل مراد ومجاز
بالارشاد اولوب امی ایکن برکت تصوف ایله معارف ذوقیه یه مالك اولدیکه معارفنه عقول حیران اولوردی
قوی الارشاد صاحب کرامات ایدی (٨) شیخ سنان اردبیلی شیخ چلبی خلیفه دن تکمیل طریق ایتمشیدی
عارف عابد ومرتاض وارشاده مشغول ایدی عمری یوزیاشندن کچوب طقوز یوز اللی برده وفات ایتدی (٩)
شیخ بالی خلیفه صوفیه لودر عالم عامل مرشد کامل صاحب کرامات ولی علی الدرجات اولوب طقوز یوز
اللیدنصکره وفات ایتدی (١٠) شیخ مصطفی که مرکز خلیفه ومرکز افندی دیرلردی منلا خضر بك اوغلی

احمد

احمد پاشادن اوقوركن سنبل سنانه مريد واندن تحصيل مراد ايتدى فاضل ومفسر وعارف واهل سر وواعظ
ومذكر قانع وزاهد واجراء آداب شريعت وطريقتده مجد ايدى (١١) شيخ سنان خليفه امى وغايت پير اولوب
لكن مرشد وصاحب جذبات الهيه واحوال سنيه ايدى خلقدن منزوى وفقرا ومساكينى مراعى ايدى (١٢)
شيخ اويس چلبى خليفه مريدلرندن اولوب شامده توطن ايتدى عابد وزاهد ومتقى وصاحب عرفان عظيم اولوب
خلق بوكا غايت محبت ايتمشلردى (١٣) شيخ بابا حيدر سمرقندى كوچك ايكن خواجه عبيد الله نقشبندى
حضرتلرينه خدمت ايدوب بعده آنلرك بر مريدلرينه مقارن اولوب بعده مكهٔ مكرمه ده نيجه زمان مجاور
اولوب بعده استانبوله كلوب خلق بوكا محبت وغايت اعتقاد ايدوب عابد وزاهد وعارف بالله ايدى (١٤)
شيخ صفى الدين اماسيه دن اولوب سراجلرى شيخى ديرلردى عابد وزاهد اولوب عزلت وخلوت وعلم تعبيرده غايت
مهارت اهلى ايدى (١٥) شيخ عبد الغفار قصبهٔ مدرنيلو اولوب شيخ زاده در تازه لكده اهل هوا ايكن ادرنه ده
بر كيجه واقعه سنده پدرى بونى دوكوب قالقمغين صباح شيخ رمضانه واروب توبه وبيعت ايدوب خلوته كيروب
بعد المجاهدات واصل مقامات وكرامات اولوب مجاز بالارشاد اولدقده ولايتنه كلدى * علوم جليلهٔ ظاهره دن
بهره دار اولوب وعظ ودرس وعبادته محكم چالشوب عربى وفارسى انشا ونظملرنده ماهر وخوش نويس
وبى نظير خطه مالك ايدى لذيذ الصحبه وولى عالى الرتبه ايدى (١٦) شيخ عبد المؤمن سيد على بن ميمون مغربى يه
نيجه مدت مقارن بعده شيخ صوفى زاده خلفاسندن برينه مقارن بعده بروسه ده عزلت ووعظ ونصيحته
مداومت ايتدى جميل السير عزيز ومعتبر ايدى (١٧) شيخ شجاع الدين الياس كوچك ايكن طريق خلوتى يه
منتسب اولوب عظيم چالشوب استانبولده دريا ايچنده قزقله سنده اوچ يل عزلت ايدوب شيخى خسته
اولدقده مريدلرينه كندو يرينه شيخلك كيمه اوله جغنه جناب حقدن اشارت اميد يله توجه امر ايدوب جمله سنه
شجاع ايچون اشارت اولمغين انى شيخ ديكديلر * امى اولوب لكن احوال طريقى عالم ايدى اكثريا جذبه غلبه
ايدوب اقوال وافعالى مضطرب ومختلفه اولوب انكچون جنونى ايله ملقب اولمشيدى وفاتندن بر قاچ آى مقدم
موتنه اشارت اولمغين توابعيله وداعلشوب آغلشوب لقاء خدا جل وعلايه اظهار اشتياق ايدرك وفات ايتدى
(١٨) شيخ احمد بن شيخ مركز افندى علوم عربيه وحديث وتفسيرى پدرندن اوقيوب علوم ظاهره وباطنه ده
كامل اولوب وعظه چالشوب بوندن غايت چوق كمسنه منتفع اولمشدر بعض مسائلده بعض رساله لرى از مشدر
(١٩) شيخ صارى چيلاق كه اسمى ابراهيمدر مغنيسايه قريب يرده خلقدن عزلت وكثرت عبادات اوزره
صاحب كرامات كثيره وعظيمه اولوب كبار عارفين وخيار متقيندن ايدى طقوز يوز التمش ايكيده وفات ايتدى
(٢٠) شيخ محيى الدين كه قلندرخانه امامى ديرلردى علماى عصرندن اوقيوب غايتده كامل وفاضل اولدقده
علم تصوفه مالك اولوب شيخ حبيب قرمانى وشيخ وفا وشيخ امير بخارى يه مقارن قلندرخانه جامعنه امام وخطيب
اولوب طقوز يوز اللى اوچده يوز اللى ياشنده وفات ايتدى * علوم عربيه ده وشرعيه ده كامل وعبادته مشتغل
عالم ربانى وپير نورانى ايدى (٢١) شيخ مصلح الدين حضرت امير بخارى نقشبندى خلفاسندن اولوب طاشلو
تكيه سنده شيخ ايدى عابد وزاهد ومرشد ومجاهد ايدى (٢٢) شيخ سنان قلبه ده ساكن ايدى مشايخ
عظامدن يتشوب صاحب كرامات اهل وجد وحال ولى عالى القدر ايدى (٢٣) شيخ قره لو على چلبى مزبور شيخ
سنانك اوغليدر * الولد على سر ابيه مفهومنجه ولايت وكراماتده پدرينه شبيه ايدى (٢٤) شيخ واعظ على چلبى
عالم وعامل وفاضل وكامل ودين دار ومتصلب وتقوى شعار ايدى (٢٥) شيخ عبد الرحمن مرزيفونلى ايديكه
واعظ شيخ زاده ديرلردى عالم عامل فاضل كامل واعظ مفسر زاهد وصاحب السر اولوب مجرد اولمغين سلطان
محمد غازى جامعنده بر حجره ايچنده ليل ونهار معتكف وارساكن ودائما مطالعه وعبادته مشتغل وراكن
ايدى (٢٦) شيخ محمود دده قونيه ده منلا خنكار حضرتلرينك مزار شريفنده بر حجره ده خلقدن منعزل
وعبادته مشتغل مستجاب الدعوه وصاحب كرامات اولوب مرحوم پادشاه بوكا بولشوب خيرد عاسن المشدر
(٢٧) شيخ عبد الله بابا اهل ولايت وصاحب كرامات آقشهر قربنده يوله يقين بر قريه ده اولوب تكيه سى سلاطين
عمارتى كبى مسافرينه دار الضيافه ايدى هر كون بيك نفر آدم كاسه كندولره طعام وآتلرينه يم ويريلوردى
جناب حقدن بركت خليل ويرلمشدى ونيجه يرده مسجد وكويلربنا وتعمير ايدوب خيرات وصدقاتى بحد ايدى

نیجه یوزچفتی یوریدوب کسب حلال ایله کیچنورلردی کندودنصکره اولادی دخی ضیافت مسافرین اوزره غایت مشغوللر ایدی (٢٨) شیخ محمدکه علم طبده ماهر اولمغین حکیم چلبی دیرلردی حضرت امیر بخاری نقشبندی مریدلرندن اولوب عالم عامل وفاضل کامل ومرشد ظاهر وباطنی معمور عزیز پرنور ایدی طقوز یوز تمش درتده وفات ایتدی (٢٩) شیخ ارلی زاده کبار مشایخ زهاددن اوقیوب قونیه‌ده وعظ وارشاد ایدردی اهل علم وکمال وصاحب عرفان وحال ایدی (٣٠) شیخ شاه علی چلبی ابن دفتردار قاسم بك ملازمتندن فارغ واپاصوفیا جامعنده ساکن اهل مشاهده صاحب تقوی ومجاهد وعالم وعامل وعارف کامل ایدی (٣١) شیخ عبداللطیف نقشبندی سلطان مراد وزراسندن قیون موسی اولادندن ومقدما مذکور اولان مولانا مصنفك نسلندن ایدیکه مذکور مصنفك امام فخرالدین رازی وحضرت ابو بکر صدیق نسلندندی مزبور شیخ دانشمند ایکن فارغ اولوب امیر بخاری نقشبندی دامادی وقائمقامی اولان شیخ محمود افندی‌یه مرید ودامادو تحصیل مرادو آنك وفاتنده قائمقام ارشاد اولدی * علم وحاله معمور وحسن خلقله مشهور درون وبیرونی پر انوار صاحب اسرار عزیز باوقار وتقوی شعار اولوب مثنوی ومرصادالعباد نقلنه معتاد صاحب تربیت وارشاد ایدی * پادشاهك شیخی مرتبه‌سنده معتقد ومقبولی ایکن ملاقات ایچون چاغشوب سرایه کتورمیوب آخر پادشاه اکاوارمق ایستدکده غرض رجاء دعا ایسه دائما مشغوللرلطف ایدوب زحمتده اولمسون دیو رضا ویرمیوب برکون پادشاه تربه‌لرزیارتی بهانه‌سیله علی الغفله بولشمغه کاورکن مرحوم شیخ ایشیدوب باغچه‌سنه کیدوب پادشاه کاوب حضرت امیر بخاری تربه‌سین زیارت ایدوب شیخ افندی قنده در دیو صوردقده بعض درویشان پادشاهمزك کله‌جکلرین بلیوب صباحدن اولادلریله باغچه‌یه کتدیلر دیمشلر مزبور عزیزك جناب حقدن اعظم مراداتی مدینهٔ حضرت رسولده یامکه‌ده وفات ایتمك اولمغین اول سنه یقلاشدقده اهل وعیالیله مکهٔ مکرمه‌یه کیدوب بعدالحج عمری تمام التمش اوچ ییل اولدقده مرادی حاصل ودار آخرته راحل ومنتقل اولوب علماء مشایخ کرامدن حضرت فضیل بن عیاض مزارینه متصل دفن اولندی فی شهور شوال سنه طقوز یوز بر * مرحوم مرقوم بوعبد حقیرك والده‌سی پدری اولوب تاریخ مزبورده بو فقیر اوچ یاشنده اولوب والدین ماجدین ایله استانبولده ایدك (المؤلفه) ذکر اولنان مشایخ وعلما * اولدیلر چون دعات راه خدا * هر برینه ایدوب خدا رحمت * مرقدین ایده روضهٔ جنت * فخر عالم رسول حرمتنه * اول کریم الاصول حرمتنه * بزیده انلره ایدوب الحاق * جمله‌مز ایده رحمته اغراق * هرکه دیر بودعایه آمین * اوله عالمده هربلادن امین

* (بسم الله الرحمن الرحيم) *

الحمد لله الذی طهر ظهر الارض بان اظهر اشرف الادیان * ونسخ به نسخ اهل الکفر والبغی والعدوان * ثم الصلاة والسلام علی حبیب الرحمن * محمد المرسل الی کافة الانس والجان وعلی آله واصحابه ذوی الایقان والعرفان (امابعد) قسم سابع کتاب مرأت الکائنات اولان اشبو اوراق فوائد سمات دور حضرت آدمدن نبوت فخر عالم صلی الله علیه وسلمه دک ما بیننده کلان جماهیر ملوک وحکامی ومشاهیر امم انامی اجمالا مبین ومعلم اولوب اون بش بابه منقسم ونیجه لری بعض فصولله متسم ومرتسمدر

* (باب اوّل در احوال ملوك پیشدادیان) *

اشبو طائفهٔ سدادنهاد رشاد اعتیاد غایتده اصحاب عدل وداد اولمغین لفظ پیشدادیان بونلره آد اولدی جمله سی اون ایکی آدم وتختگاهلری دیار عجم اولوب سلطنتلری قول اصح اوزره ایکی بیك بشیوز اون ایکی ییل ایدی (فصل اول) در احوال کیومرث اتفاق اکثر مؤرخین آفاق اوزره اول ملوك عرب وعجم اجل سلاطین امم عالم کیومرث شاه عالیجاه صاحب انتباه رعایا پناه در * معتبرات تواریخده سام ابن حضرت نوحك طقوز اوغلی اولوب بری کیومرث ابو السلاطیندر دیو اتفاق اولنمشکن اعجب عجائب بودر که ملوك عجم بیاننه کانجه کیومرثك نسبنده اختلافلر اولنوب بعض مؤرخین کیومرث ابن مهلاییل بن قینان بن انوش بن شیث بن آدم علیه السلام دیوب * تاریخ میرخوانده بعضلر هیم بن لاود بن ارم بن سام بن نوح علیه السلام ابتدای سلطنتنده کیومرث لقبیله ملقب اولدی دیوب * کتاب غنیه مؤلفی یافث بن نوحك براوغلی کذا کاعربلر عامر عجملر کیومرث دیرلر عالمه والی ومستولی اولدقده کندوبی ادم اسمندن غیری لفظله ذکر ایدنلرك باشین کسمکه امر ایتمشدی دیمشدردینوب * نظام التواریخده اگرچه نصیحة الملوك امام غزالیده حضرت آدمك اولادی چوغالدقده ایچلرندن شیث وکیومرثی جمله یه سردار ایدوب عمل ایچون هر برینه صحیفهٔ شریفه ویروب امور دینیه یی شیثه دنیویه یی کیومرثه احاله ایدوب اول ملوك بنی آدم کیومرثدر دینوب لکن کیومرثك اولاد حضرت نوحدن اولمسی اظهر در دیو مذکوردر * معتبراتده مرویدر که آیین پادشاهی یی وضع ایدن ابتدا کیومرثدر بلخ واصطخر ودماوند شهرلرین بعضلر قولنجه بابل شهرین دخی بنیاد ودنیاده بنایی ابتدا ابو ایجاد ایتدی ابریشم ویولك وقیلدن اسباب وقفتان وقالی طوقمق وقویی قازوب صو چیقارمق کاریزلر یاپوب چشمه لر اقتمق میوه اغاجلرین دیکمك منجنیق وصپان ایله طاش اتمق جمله بونك اختراعیدر * برصالح اوغلی اولوب مغاره لرده عبادت ایدرکن انی دیولر قتل ایدوب کیومرث ایشتدکده دیولرله صواشوب کیمنی مقتول کیمنی اسیر ومغلول ایتدی * مرویدر که کیومرث خوبروی پسندیده خوی اولوب اکثریا عزلت وسیاحت وعبادت ایدوب حضرت ادریسدن درزیلك صنعتن اوکرنمشدی عاقبت دنیای پرعنانك فناسن بیلدککین سلطنتدن فراغت ایدوب اوغلی سیامکی یا انك اوغلی هوشنکی یرینه گچوروب آخر عمرنه دك کنج غارده لیل ونهار عبادت پروردکاره متصل مشتغل اولدی * عمری بیك یدییوز ییل اولوب سلطنتی نظام التواریخده فرق شهنامه ونصیحة الملوکده اوتوز سائر تواریخده بشیوز التمش ییل ایدی دیو مذکوردر (نظم) نه تاج ونه تخت ونه ملك ونه مال * نه عز ونه جاه ونه علم وکمال * خلاص ایده مز موتدن آدمی * فنا اوزره یاپدی یزدان عالمی

(فصل ثانی) در احوال سیامك شاه بن کیومرث بونی دیولر قتل ایدوب زمان سلطنتی آز اولوب یرینه اوغلی هوشنك گچدی میرخوانده سیامك کیومرثك اوغلی اوغلیدر اکثریا عبادته مشغول اولوب جدی حیاتنده دیولر زخمندن مجروحا وفات ایدوب کیومرث کندو یرینه سیامکك اوغلی هوشنکی گچوروب بعده کیومرث دخی وفات ایتدی دینوب * نظام التواریخده سیامك ذکر اولنموب کیومرث وفاتنده وصیتی اوزره هوشنك پادشاه اولدی دیو مذکوردر * والله اعلم بما اخفی واعلم (فصل ثالث) در احوال هوشنك شاه ابن سیامك اکثر تواریخ عربیه ده اول ملوك عجم هوشنکدر طوفان نوحدن ایکیوز ییل صکره پادشاه اولدی دینوب کیومرث ایله سیامك اصلا ذکر اولنمامشدر * میرخوانده قول اشهر اوزره هوشنك کیومرث نسلندندر بعضلر مهلاییل دیدکاری بو در قینان دیدکاری پدری کیومرثدر دیوب هوشنك حقنده دخی نیچه اقوال واردر اقالیم سبعهٔ دنیایه مالك ایدی دیمشلر ادریس علیه السلام زماننده پادشاه ایدی نهر دجله یی کسوب کتورن

بوردیدنوب لکن سابقا کیومرثك اولاد حضرت نوحدن اولمسی اظهردر دیدیکنه مخالفدر والله اعلم * نظام التواریخده هوشنك اهل علم اولوب حکمت عملیه ده جاودان خرد آدلو کتاب تألیف ایدوب مأمون خلیفه زماننده عربی یه ترجمه اولنمشدی غایت عادل اولمغین پیشداد دیو لقب قونوب صکره کلان ملوك بونك طریقنه سلوك ایتمکین پیشدادیان دیو مسمی اولدیلر طائفۀ عجم بونکچون پیغمبردر دیوب لکن حضرت ابن عباس طائفۀ عجمدن اصلا پیغمبر کلمدی دیمشدر * مرویدرکه تاج کیوب تخت اوستنه اوتورمق معدندن دمور چیقارمق واندن انواع آلات دوزمك بونك ایجادیدر مقامی اولان اصطخر شهرینی زیاده توسیع ایدوب مرویدرکه اکثریا طاغلرده عبادت ایدوب برکون سجده ده ایکن بعض دیولر باشنه طاشله اوروب شهید ایدوب کیومرث حیاتده اولوب لکن طویموب بعده واقعه سنده اعلام اولنمغین واروب اودیولری قتل ایدوب برلرنده بلخ شهرینی یاپدی دینوب * سائر کتبده مذکوردرکه خلقی دین اسلامه دعوت ایدوب بونك زماننده نیجه شهرلر کویلر یاپلوب دنیا معمور اولمغه باشلدی مغربده سوس عجمده ششتر واصفهان وبابل وکوفه شهرلرین ابتدا بو یاپدی معادندن سیم وزر وجواهر چیقارمق اغاجلری کسوب تخته ایلمك طپراغی یاروب خرقلر کسوب اقارصو کتورمك وسمور وسنجاب وقاقم ووشق ودلکی دریلرنی کورك ایدوب کیمك کابلره شکار آلمغی اوکرتمك چاقمق طاشنی چاقوب آتش چیقارمق جمله بونك ایجادیدر * سلطنتی قرق ییل عمری بشیوز یاخود بیك ییل ایدی

(فصل رابع) در احوال طهمورث دیوبند ابن انوجهان بن مرتکند بن هوشنك بعضلر هوشنكك صلبی اوغلی بعضلر اوغلی اوغلیدر دیمشلر * قوتلو هیبتلو اولوب موذی دیولری الیله طوتوب کیمنی قتل کیمنی کوپه قویوب حبس ایتمکین دیو بند دیرلردی بعض کتبده کندو الیله بیك درتیوز سکسان دیو قتل ایتدی دیو مذکوردر جدی هوشنكك صلبی اوغلی قالمامغین آنك یرینه تخته چقورلدکده اوچ ییله دك عالمده برفرددن باج وخراج آلمیوب بعده زمان عظیم قحط اولدقده غنیلر اخشام طعامیله اکتفا ایدوب صباح یمکین فقرایه ویرمك امر ایتدی * تاریخ کاملده اوروج طوتمق بونك زماننده ظهور ایتدی زیرا بعض فقرا کمال فقرلرندن کوندز یمك یمیوب همان اخشام زمانلرنده جزئیجه نسنه یمکه معتاد اولوب بو حالتی ثواب عدایتدکلرنده شرایع انبیابو کاموافق ظهور ایدوب صوم مشروع اولدی دینوب * لکن زمان معینده صوم شریعت حضرت آدمده فرض ایدی دیو بو قاروده کچدیکنه مخالفدر * ینه کاملده طهمورث ابلیسك اوزرینه صچرایوب بنوب جمله دنیایی کزدیروب ابلیسی وشیطانلری قورقدوب اطرافه قاچدیلر * قیلدن یوکدن لباسلر فراشلر طوقمق وشکار ایچون وقیون سوریلرین بکلمك ایچون کابلر بسلتمك بونك ایجادیدر سلطنتنك اول ییلنده بوراسب ظهور ایدوب خلقی ملت صابئیه یه دعوت ایتدی دیو مذکوردر * مرویدرکه طهمورث اهل عدالت ودیانت وفراست اولوب ادریس پیغمبردینند ه بعض کتبده ادریس پیغمبر زماننده ایدی دینوب لکن عربی تاریخلرده سلطنت هوشنك طوفاندن ایکیوز ییلدن صکره ایدی دیدکارینه مخالفدر مرویدرکه تخت اوزره اوتورمق حیواناته ایراویان اوروب بنمك فارسی یازی یازمق دوه یه یولك اورمق یونداره وقسراقلره حمار چکمك قلیچ بچاق کرز بوزدغان دوزمك طوغانه چاقره آتجه یه پارسه شکار المغی تعلیم ایتمك ابریشم قوردلرینه توت اغاجی یپراغین غذا تعیین ایتمك جمله بونك ایجادیدر * فارس آمد نیشابور مهرکهن قهندز مرو وامل طبرستان ساریه اصفهان شهرلری وحالا خراب اولان مداین سبعۀ ولایت عراق عرب بونك زماننده یاپلدی عمری سکزیوز ییل اولوب سلطنتی میرخوانده همان اوتوز بعض کتبده قرق قاموسده دیدی یوز ییل ایدی دیو مذکوردر * والله اعلم (فائده) میرخوانده مذکوردرکه بونك زماننده اکثر ناس اقربالرندن یا احبالرندن غایت سوکاو کمسنه لری وفات ایتدکده آنك صورتن یاپدیروب تسلیت قلبیچون اکانظر ایدردی مرور زمانله صورت دوزلمنك سببی اونودلوب اغوای شیطانله عبادت اوثان عیان اولدی

(فصل خامس) در احوال جمشید غایتده خوب صورت اولمغین بواسمله مسمی اولدی زیرا سریانیجه جم ماه شید شعاع دیمك ایش بعضلر طهمورثك برادرزاده سیدر دیوب میرخوانده بعضلر ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام اوغلینك اوغلیدر بعضلر طهمورثك برادریدر دیوب قول اشهر اوزره طهمورثك صلبی اوغلیدر * طائفۀ عجم دیدیلرکه اقالیم سبعه یه مالك اولوب طوائف انس وجنی تسخیر ایتدی موت ومرض وپیرلك ضعفی خلقدن رفع اولمغه دعا

ایتمکین اوچ یوزییله دلک عالمده بواوچ نسنه اصلا واقع اولمدی * مفردات ومرکبات ادویه ومعادن ونباتاتی
مقتضای عقلا تجربه ایدیروب منافع ومضارین بیان ایتدردی * معادندن انواع جواهر وسیم وزر ودمور
چیقاردن ودموردن بچاق نجاق قلج خنجر زره مغفر یاپدیروب سیم وزر وجواهردن انواع زینت ایجاد ایدوب
ایپک قوردلرندن ابتدا ابریشم جمع ایتمک ورنکارنک بویالر پیدا ایدوب انواع لباسلر بویادوب کیمک وعود وعنبر
وانواع طیب وبخور دخی بونک ایجادیدر * آب شرا اولان شراب کثیر الضر بعضلر قولنجه بونک ایجادیدر دیوب
سبب ظهوری تفصیله محتاجدر لکن شرب خمر شریعت حضرت آدمده حرام اولوب جمشید ایجاد ایتدیکی
قول صحیح دکلدر * مرویدر که نیجه عظیم شهرلر یاپوب آیین سلطنته ابتدا بونظام ویروب عناصر اربعه عددنه
اویغون ایچون خلقی درت صنف ایتدیکه بری علما واهل قلم بری سپاه وخدم بری اهل زراعت بری ارباب صنعتدر
دینوب * مرویدر که صاحب حسن وجمال وعقل وکمال اولوب مهمات سلطنت وجلال وآلات حرب وقتال
وبدایع صنایع ترکیب وترتیبنه اشتغال ایدوب وزرا وامرا اوبوابلر نصب ایتمک وآت رختلرین پیدا ایتمک چادر
دیکوب قورمق دریادن جواهر چیقارتمق کرج واسفیداج دوزمک برروایتده حمام یاپمق جمله بونک زمانده
ظهور ایدوب بعضلری بالذات کندونک اختراعیدر * تاریخ کامله ادریس علیه السلام زماننده ایدی
دینوب اوائل سیوطیده هود وصالح علیهما السلام بونک زماننده کلدیلر * دین وآیینه خلل کلمش ایکن ابتدا
جلوسنده اظهار آثار عدل وداد ایتمکین اول کونه نوروز دیدیلر بعده هر یکی ییلده او کونی بیرام ایدوب
غایت تعظیم ایتدردی * آیین سلطنتی ابتدا وضع ونظم ایدن ملوک عجمدن جمشید ملوک قبطدن حنا بن بیصر
ملوک یمندن یشجب بن یعرب انبیادن حضرت سلیمان ملوک یوناندن اسکندر بن فیلقوس ملوک نصارادن
عالیوس ایدی * جمشید تختکاه قدیم اولان اصطخر شهرین توسیع وتعمیرله اعجوبه دهر ایدوب طوس شهرین
دخی یاپدی دیرلر فیثاغورث حکیم نغمات دلنوازی واکثر آلات سوز وسازی بونک زماننده ایجاد ایتدی
دینوب لکن اشاعیده فصل امت یونانده فیثاغورث حکیم سلیمان پیغمبر شاکردلرندن برینک شاکردیدر دیو
کاه جلک روایت صحیحه یه مخالفدر (کفر او) مرویدر که جمشید عنید غیر رشید (ان الانسان لیطغی ان رآه استغنی
آیت کریمه سی مفهوم منجه واصل کمال عز وغنا ونائل اقبال عظیم دنیا اولدیغنه مغرور ودیدهٔ قلبی کور اولوب
عز وشوکتله انواع عیش وعشرت ایدوب مدت عمرنده اصلا خسته اولمامغین اغوای شیطانله حاشا دعوای
الوهیت ایدوب کندو صورتنده صنملر یاپدیروب خلقی اکا طاپدرمق ایچون اطراف عالمه کوندردی (قتل او)
میرخوانده مذکوردر که شداد بن عاد برادرزاده سی ضحاکی بیحد عسکرله کوندروب جنکده جمشید صینوب
قاچوب بعد زمان سیستانده طوتلوب ضحاک بونی دستره یه بکزر بالق کوکیله بیچدیروب (وکذلک نولی بعض
الظالمین بعضا بما کانوا یکسبون) مضمون همایونی ظاهر اولدی (متفرقات) نه میرخوانده کرشاسب
نامه ده جمشید سیاحتده سجستان اطرافنده تأهل ایدوب اولادی اولوب کرشاسب ورستم انک نسلندندر
دینوب * بعض عجملر جمشید اوچنجی پیغمبردر دیوب ضحاکدن قاچدقده قرار ایده میوب آخر بر مغاره ده
طوروب اوت اوتلردی دینوب * بعض کتبده قاچدقدن یوزییل صکره ضحاک بونی دریا کنارنده بر مجوف
اغاج ایچنده بولوب اغاجله بیله دستره ایله بیچدردی عمری یدی ییک یدی یوز سلطنتی یدی یوز یا اوچ یوز ییل ایدی
وهب بن منبه جمشید ابتدای سلطنتنده عاد قومنه مبعوث اولدی دیمشدر دینوب * وهب قولی صحیح ایسه
دعوای الوهیت ایتدیکی روایت باطله اولور زیرا انبیا مدت عمرلرنده کفردن معصوم ایدکاری محققدر اما اکثر
احتمال صحیح دکلدر زیرا حضرت ابن عباس عجمدن پیغمبر کلمامشدر دیمشدر * والله اعلم (فصل سادس
در احوال ضحاک ماری) ابن علوان حاکم ظالم اولوب رعایایه تحمللرندن زیاده باج وخراجلر وضع ایدوب آدم
آصمق ال ایاق کسمک تازیانه ایله اورمق ضحاکک سفالک افالک ایالکی یا کلک بدعتیدر * جمشیدک برینه کچوب
زاد فی الطنبور نغمة اخری مثلی مفهوم منجه ظلم وعدوان وکفر وطغیان ایله اندن زیاده تابع امر شیطان
اولدی دمشق شام شهرنی ابتدا بو یاپمشدر بعضلر شداد بن عادک برادرزاده سی بعضلر همشیره زاده سی ایدی
دیوب بعضلر حام بن نوح علیه السلام نسلندندر دیوب بعضلر اوچنجی اتاسی آدم پیغمبردر دیوب قاموسده
ضحاک بتون دنیایه حکم ایدوب والده سی جندن اولمغین بو دخی جنلره ملحق اولدی دینوب * نظام التواریخده

حضرت ابراهیم علیه السلام بونك زماننده پیغمبر اولدیغنده اتفاق واردردینوب * تاریخ ابن شحنه ده نمرود
ضحاكك طرفندن ولایت عراقه بكی ایدی دینوب * میرخوانده نیجه مؤرخلر نمرود جمله دیار مغربده ضحاكك
طرفندن بك ایدی دیوب * بعض تواریخده نمرودله ضحاكك ایكیسی بركسنه در ضحاكك اسمی نمرود لقبیدر دینوب
تاریخ مسعودیده ضحاكك پدری اسمی ارواد ایدیكه فرس بن طهمورث نسلندندر بعضلر جمشیدك
همشیره سی عرب بكارندن بری نكاحلنوب ضحاك اندن طوغدی دیوب بعضلر سیامك نسلندندر دیوب
مجوسیلر ضحاكك آلتنجی جدی كیومرثدر دیوب * نیجه لر دیدیلركه دائما اون بیك آت بسلمكین فارسیجه لقبی
بیوراسب ایدی اون درلو عیبی اولمغین ده آك دینوب بعده عربجه ضحاك دیدیلر * مذكور عیبلر قبح صورت
قصر قامت كبر ایله نخوت جهلله حماقت حیاده قلت اكاده كثرت ظلم رعیت فساد نیت بدزبانلغله حدت وهر
حالده كمال استعجال ایله عدم صبر وسكینت ایدی * مرویدركه سابقا هاروت وماروت شاكردلرینك برندن تعلم
سحره چالشوب پدری یمنده طائفهٔ حمیر بكارندن اولوب عربجه اسمی علوان عجمجه مرداس ایدی صالح كسنه
اولوب ضحاك سحری اوكرنمه دیكین پدرینی سحرله یوق ایدوب سلطنتده یرینه كچوب بعد زمان جمشیدك
اوزرینه واروب تختنه كچدی (ظهور مار) مرویدركه یدیوز ییلدنصكره ایكی اموزنده ییلان شكلنده
برر نسنه بتوب هر كون ایكی آدم بینیسنی مرهم ایدوب بو حالله ایكیوز ییل كچوب بعده بر واقعهٔ فاجعه
كوروب تعبیر ایتدردكده جمشید نسلندن فریدون اسملودن سكا احتمال زوال واردیدكلرنده فریدونی ارادوب
هنوز طوغمغین انی والده سی بر یرده صقلایوب نیجه ییللر دنصكره انك ایكی اوغلی ضحاكی قتل ایتدردی
(هلاك او) ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لفسدت الارض ولكن الله ذو فضل علی العالمین) آیت كریمه سی
مفهومنجه (نظم) خبردر اولولردن نقل اولنور * كه هر فرعونه بر موسی بولنور (نثر) پس كاوهٔ
آهنكر اصفهانده عسكر جرار خصم شكار ایله ظهور ایدوب ضحاكك اوزرینه كاوب فریدونی بولده بولوب پادشاه
ایدوب جنكده ضحاك قاچوب بعده طوتلوب ارقه سندن قایش چیقاریلوب كوه دماونده حبس وطبری قولنجه
قتل اولندی * بعض كتبده فریدوندن مقدم كاوهٔ آهنكر ضحاك كله صواشوب ضحاك قاچوب ناپدید اولدی
دینوب لكن بو قول صحیح دكلدر دیمشلر (روایت) بعض معتبراتده مذكوردركه بر كون ابلیس لعین آدم
صورتنده كلوب ضحاكك ایكی اموزنی اوپوب كتدكده هر برنده جبان كبی بر نسنه بتوب پارمق كبی اوزانوب
محكم اغریوب ینه ابلیس طبیب صورتنده كلوب بونك علاجی هر كون درت آدم بینیسیدر دیمكین بوزییلدك
هر كون درت آدم قتل اولنوب بینیلرنی مرهم ایدوب انكله وجعی دیكوب آرتیسی مرهمی تازه لیوب بوز
ییلدنصكره وزیر وفات ایدوب یرینه اولان وزیر عاقل وعادل اولمغین ایكی آدم بینیسنه ایكی قیون
بینیسین قاتوب هر كون ایكیشر محبوسی قتلدن آزاد ایدوب خفیة مغاره لرده بسلادردی درتیوز ییل دخی
بو حالله كچوب قتلدن قورتلنلر ایكیوز بیكدن زیاده اولدقلرنده فریدونه تابع اولوب كلوب ضحاكی قتل ایتدیلر
نیجه معتبراتده كرد طائفه لری اشبو آزاد اولنلرك نسلندندر دیو مذكوردر ضحاكك عمری بیك ییل سلطنتی
التیوز یا یدیوز یا بیك ییل قدر ایدی (فصل سابع در احوال فریدون فرخ) تفسیر لباب ده بعضلر قولنجه
ذو القرنین ضحاك قاتلی فریدون بن النعماندر دینوب تواریخده مذكوردركه فیل تسخیر ایتمك اوزرینه
آدم بنوب جنك ایتمك شهرلره قلعه یاپمق تریاق دوزمك بونك ایجادیدر ضحاكی كوز فصلنك اول كونی قتل
ایتمكله دنیایی تازه وخلقی واصل فرح بی اندازه ایتمكین اول یوم سعیدی عید ایدوب اسمنی مهرجان قودی
حالا طائفهٔ عرب وعجمده نوروز كبی یوم مشهوردر * تاریخ میرخوانده بعض كتبده جمشید نسلندن اولوب
ارازنده سكز كسنه واردردینوب لكن مؤرخینك جمشیدك اثقبان آدلو اوغلینك صلبی اوغلیدر دیدكاری
اصحدر پادشاه اولدقده كاوهٔ آهنكری سرعسكر ایدوب فتح ممالكه كوندرمكین یكرمی ییل قدر ربع مسكونی
كزوب اعاظم ملوكی جنك وتدبیر ایله تسخیر ایدوب دنیاده بر مخالف قالمدقده فریدونه كاوب بودخی اكا عراق
واصفهان وآذربایجان مملكتلرینك حكومتن ویروب كاوه مكاننه واروب اون ییلدنصكره وفات ایتدی
دیو مذكوردر (درفش) مرویدركه كاوه نك ابتدا ظهورنده بركوندر اوجنه باغلادیغی سختیان پاره سی كه
بعد زمان درفش كاویان دیمكله مشهور جهان اولوب جمیع غزالرده آنی اوغورطوتشلردی فریدون

آنی کتوردوب جواهرله مرصع ایدوب بعده چاق دین محمدی ظهورنه دك هرشاه عجم بر مقدار جواهر ضم
ایدوب غزالرنده تیمنا انی بیله کتوروب حضرت عمر زماننده مداین کسری فتحنده عادت مجوس منحوس در
دیو درفشك سختیانی آتشه یاقوب جواهرنی مسلمانلر اولشوب اون ایکی کره یوز بیك فلوری حاصل اولدی
(متفرقات) فریدون کندو سلطنتندن اللی ییل صکره ضحاكك قزنی نكاحلنوب ایکی بیله دك تور ایله
سلم آدلو ایکی اوغلی اولوب کبار عجمدن برینك ایران دخت آدلو قزنی نكاحلنوب آندن ایرج آدلو اوغلی اولوب
(العرق نزاع) مضمونجه سلم و تورده لری ضحاكك مشربن طوتوب ایرج عاقل قوچغین فریدون اکا مائل اولوب
دنیایی اوچ قسم ایدوب روم و مغرب و فرنك ولایتلرین سلمه ویروب لقبنی قیصر ارض ترکستان اولان چین
وماچین و بعض ممالکی توره ویروب لقبنی فغفور قویوب آنك ولایتلرینه توران دینوب (خیر الامور اوسطها)
مفهومنجه اعدل وافضل ممالك عالم اولان فارس و عراق و خراسان و حجاز ولایتلرنی که سرحد ترکستان
اولان نهر جیحونه وارنجه اولان ولایتلردر ایرجه ویروب لقبنی شاه قویوب کندو وفات ایتدکده یرینه کچمکی
انکا تعیین ایدوب ایرجك ولایتلرینه ایران دیدیلر * مروید رکه قاتر طوغمق ایچون قسراغه حمار چکمك
فریدونك بر روایتده طهمورثك اختراعیدر * کتاب صور الاقالیمده حق تعالی فریدونی ضحاکی قتل و عالمی
اصلاح ایچون پیغمبرا یتمشدی دینوب لکن حضرت ابن عباس طائفهٔ عجمدن اصلا پیغمبر کلمدی دیدیکنه
مخالفدر * بعض تواریخده تخته چقدقده ضحاکك رعایادن ظلمله الدیغی ماللری صاحبلرینه ویروب ضحاکك
قبیله سی اولان عاد قومنه غزا ایدوب انلری طاغدوب ولایتلرین آلوب معمورهٔ ارضی بالتمام فتح و ضبط ایتدی
دینوب نیجه مؤرخلر دخی نیجه بالدفعات سر دارلر کوندروب ممالك عالمی اوبوردیغی یردن تدریجله فتح و ضبط
ایتدی دیو تفصیل ایدوب * معتبراتده مذکوردرکه دنیانك ربع مسکوننی تمام کزملك ملوك عالمده همان فریدونه
وذو القرنینه و سلیمان پیغمبره و اردشیر بن بابکه و تبع حمیری یمنی یه میسر اولمشدر * مزبور فریدون کمال عدل
وانصاف ایله اتصاف و علما و صلحا و حکمایه غایت رعایت و علم طب و نجومه شغل و نظر ایدوب رایت فتح آیتی
باشنده و فق مداندر صدوار ایدی حضرت خضر بونك زماننده اولوب سلطنتی بشیوز یا ایکیوز اللی ایدی
(فصل ثامن) در احوال منوچهر * میرخوانده بعضلر ایرج بن فریدونك اوغلی اوغلیدر بعضلر قزی
اوغلیدر دیوب قول اصح اوزره ایرجك صلبی اوغلیدر سلم و تور ایرجه حسدا پدرلری فریدون ایله جنکه
اتفاقله عسکر چکوب فریدون دخی عسکر جمع ایدوب ایرج برادرلریله صلحه وارمغه اذن ایستیوب فریدون
اذن ویرمیوب عاقبت ابرامله اذن آلوب واردقده سلم و تورانك باشن کسوب فریدونه کوندردیلر بعده ایرجك
اوغلی منوچهر طوغوب بعد زمان فریدونك اتفاقیله سلم و توره عسکر چکوب جنککده سلم و تور قتل
و عسکرلرندن ایکیوز بیك آدم اسیر اولدی دینوب * نیجه معتبراتده مذکوردرکه منوچهر فریدون وفاتنده
آنك وصیتیله تخته چقوب هر اقلیم و قبیله یه نصب حاکم و ممالکدن رفع مظالم ایتدی * خندقلر کسوب نهر فراتی
ولایت عراقه اقیدوب باغچه لر یاپوب اشجار وریاحین ایله تزیین ایدوب جمله ممالکی حسن تدبیر ایله ضبط
و تعمیر ایتدی عالم و عاقل اولمغین حصارلره خندق قازمق و صبح و شام نقاره چالدرمق و نیجه امور عجیبه
و اعمال کثیره ایجاد ایتدی * شعیب علیه السلام مدین قومنه حضرت موسی علیه السلام مصرده فرعونله
قبط قومنه بونك زماننده اواسطنده یوشع علیه السلام دخی بونك اواخرنده پیغمبر اولمشلردی دیو اتفاق
اولنمشدر * تاریخ ابن شحنه ده فرعون منوچهر طرفندن مصر حاکمی ایدی دینوب لکن قرآنده حکایت
اولندیغی اوزره (الیس لی ملك مصر) دیدیکندن استقلالی متبادردر شجاعتله مشهوران جهان اولان زال
و سام و نریمان منوچهرك امراسندندر دینوب * میرخوانده نریمان و اوغلی سام فریدونك امراسندن سام
و اوغلی زال منوچهرك کبراء امراسندن اولوب نریمان فریدونك سام منوچهرك زمانلرنده وفات ایتدیلر
منوچهر جلوسندن اللی ییله دك عدل و داد ایله تعمیر بلاد ایدوب بعده تور نسلندن ترکستان پادشاهی
افراسیاب بن پشنك عسکرله کاوب اثناء جنکده منوچهر آمل شهرینك حصاری غایت محکم اولمغین اکا کیروب
افراسیاب آنی خیلی زمان محاصره ایتمکین ناچار نهر جیحون ماوراسی افراسیابك اولمق اوزره صلح اولنوب
افراسیاب اسکی ولایتنه کتدی بعده منوچهرك قوت و شوکتی اروب قدیمدن ملوك عجمك هیچ برینه

سرفرو ایتمامشلرکن بو کامطیع اولوب ممالك شرق وغربی ضبط وتسخیر ایدوب سلطنتی یوز یکرمی ییل ایدی
(فصل تاسع دراحوال نوذر بن منوچهر) پدری یرینه کچوب کمال حلمندن تدبیرده تقصیرده اولمغین یدنجی
یا ایکنجی یا اون ایکنجی ییلده ترکستان پادشاهی پشنك ارشد اولادی اولان افراسیابی درت یوز بیك پیاده
وسوارله نوذر اوزرینه کوندروب مقابله ایتدکارنده نوذرك عدم مقاومتی مقرر اولمغین طوس ایله کستهم آدلو
ایکی اوغلنی بعض کسنه لر قاچروب اردلرنجه افراسیاب عسکر کوندروب صواشلوب بوطرفده دخی
صواشلدقده نوذر اعیان عسکریله اسیر اولوب بعده افراسیاب آنی قتل ایدوب یرینه کچوب یوشع پیغمبر علیه
السلام نوذر زماننده ایدی (فصل عاشر دراحوال افراسیاب) تورنسلندن ترکستان پادشاهی پشنك
ارشد اولادیدر بعضلر افراسیاب بن ترك بن تور بن فریدون ایدی * تاریخ میرخوانده نوذری قتل ایتدکده اکثر
ممالك ایرانه مالك وراه جوره سالك اولوب ایرانی ویران ایتمکین اعیان ولایت بونك برادری اغریرثه ایلچی
کوندروب تحت ضبطنده کی عسکر ایران اسیرلرینك اطلاقن رجا ایتدکارنده جمله سین آزاد ایدوب افراسیاب
ایشیدوب اغریرثی الئ پاره لیوب بعده زابلستان ونیجه ممالك حاکمی زاب بن طهماسب ابن منوچهری
پادشاه ایدوب اودخی عسکر ایرانی جمع ایتدکده افراسیاب دخی عسکرله قارشولیوب یدی آیه دك دمبدم
جنك محکم اولوب آخر عظیم قحط سببیله بالضروره افراسیاب زابله صلحلشوب ترکستانه کیدوب زال
ایرانده مستقلا شاه کامیاب اولدی * مزبور افراسیاب (المحرره) شجیع ومهیب وغضوب وغیور *
شه ظالم وبی امان وجسور (تمر) ودیار عجمده نوذر یرینه اون ایکی ییل پادشاه پرغرور اولوب قتل عباد
وتخریب بلاد ایتدی بعده ولایتنه کتدکده آنده کما کان سلطان کامران اولوب جمله سلطنتی اوچیوز طقسان
ییل عمری درت یوز ییل ایدی کیخسرو زماننده قتل اولندیغی اشاغیده کلور * دنیاده اوق ویای ابتدا بونك
زماننده ایجاد اولندی دیمشلر (فصل حادی عشر دراحوال زاب بن طهماسب بن منوچهر) بعضلر زاب
یرینه زو دیمشلر عاقل وعادل اولوب تخته کچدکده یدی ییله دك رعایادن اصلا باج وخراج آلمدی اهل شجاعت
وشهامت اولوب یتمش یاشنده ایکن افراسیابك اوزرینه عسکر چکوب مرارا جنکلردنصکره انی اسکی ولایتنه
قاچروب جدی منوچهرك مملکتلرین ضبط وافراسیاب خراب ایتدیکی یرلری معمور وعالی عدله پرنور ایتدی
قدیمدن بغداد بر مختصر جه کوی ایکن عظیم شهر ایدوب اسمنی باغ داد قودی بعد زمان اختیار یله سلطنتی
کرشاسبه ویروب سلطنتی همان اوتوز یا اللی ییل ایدی (فصل ثانی عشر دراحوال کرشاسب بن کشتاسب)
زاب برادرینك یا عمیسنك اوغلیدر والده سی بنیامین بن حضرت یعقوب علیه السلام نسلندن رستم دستان دخی
کرشاسب نسلندندر بودخی اختیار یله سلطنتی کیقباده ویردی * نصیحة الملوکده کرشاسب ذکر اولنموب
زو یرینه کیقباد کچدی دینوب * میرخوانده مذکوردر که مفاتیح القلوبده زابله کرشاسب سلطنتده مشترك
ایدیلردینوب * تواریخ طبریده کرشاسب زابك وزیری ایدی * تاریخ مجمده کرشاسب زاب وفاتندنصکره یکرمی
ییل پادشاه اولمشدر دینوب بعضلر یکرمی ایکی ییل دیدیلر والله اعلم

(باب ثانی درذکر احوال ملوك کیانیان)

اشبو طائفه سکز اربر عورت ومدت سلطنتلری یدی یوز اوتوز سکز ییل اولوب اسملرینك اوللرنده شی ورنجه کی
افظی اولمغین بونلره کیانیان دیرلر فارسیجه کی عزیز القدر وپادشاه دیمکدر بونلرك دردی مسلمان باقیلری
مجوسی آتش پرست ایدیلر کیانیان دینك اعتبار یله بونلری تواریخده بشقه طبقه یازمشلردر والا بو قارووده کچن
پیشدادیان نسلندن اولوب حقیقة انلرك غیری طائفه دکللردر (فصل اول دراحوال کیقباد بن نوذر)
ابن منوچهر آخر پیشدادیان اولان کرشاسب اختیار یله سلطنتی بوکا ویرمشدی بعض کتبده زو بن طهماسب
وفاتندنصکره کیقباد بن راع بن میشر بن نوذر بن منوچهر تخته کچدی دیو مذکوردر * مرویدر که کیقباد
سداد نهاد رشاد اعتیاد عدل وداد له حمایت بلاد ورعایت عباد ایدوب سلطان عظیم الشان عمیم الاحسان
ایدی * عادل ولبیب وکامل ومصیب اولوب باب نصایحده کلمات لطیفه سی واردر حزقیل والیاس والیسع
وشمویل علیهم السلام بونك زماننده پیغمبر اولمغین انلره صدقله محبت واوامر ونواهی آلهی رعایتنه همت
ودقت ایدردی * میرخوانده کرشاسب وفاتندنصکره جلوس ایدوب رستم دستان زابلی ومهراب کابلی

وقارن رزمخواه وكشوادزرين كلاه بونك سر عسكرلرى اولوب عسكر جرار خصم شكارله افراسيابك اوزرينه
يوريوب اودخى صلح سابق بقاسين رجا ايتمكين تجديد وتأكيد اولدى ديتوب * بعض تواريخده ايكى عسكر مقابله
اولوب رستم دستان پهلوان جهان وصاحب قران زمان اولمغين عسكر دشمنه آت صالوب افراسيابى طوتوب
بوينه ايب طاقوب بعده بر حيله ايله قورتلوب قاچوب بعده مصالحه واقع اولدى ديو مذكوردر * تختكاهى
نهر جيحون كنارنده اصفهان شهرى اولوب اترالتنايا كله اكثريا جنك ايدردى سلطنتى يوزيكرمى يا يوز يل
ايدى (فصل ثانى در احوال كيكاوس) بعضلر كيقبادا اوغلى بعضلر كيبيه آدلو اوغلى اوغليدر ديمشلر كيقباد
وصيتيله تخته چقوب حمايت مملكت وقتل بعض جماعت ايتدى بلخ شهرنده اوتوروب بابل شهرنده رصد بونك
آثارندندر خوبروى وجسيم اولوب دكمه برآت كوتوره مزدى عدل وخيراته مائل ورا كن لكن متلون اولمغين
كاهى امور متناقضه صدور ايدوب بعض غير مهماتده سعى موفور وبعض مهماتده اهمال وقصور ايدردى
حضرت داود وسليمان ولقمان حكيم بونك زماننده ايديلر (فتوح) تاريخ ميرخوانده غايت مفصلدركه
مازندران فتحنه واروب حصارى محكم اولمغين فتح ايده ميوب عاقبت قويوب كيدوب برايكى منزل يردن تجار
صورتنده آدملر كوندروب شهره كيردكارنده ذخيره لر مخزنلرينه آتش اوروب جمله سى يانديقده كيكاوس دونوب
كلوب شهرلونك آزقلرى قالمامغين قلعه يى الوب خلقنى قيردى * اكثر تواريخده مذكوردركه مازندرانه واردقده
اسير اولوب رستم زال واروب قورتردى بعده كيكاوس عسكرله هندستانه واروب اول اطرافى ضبط ايدوب
بعده تختكاهنه كلدى (حبس) بعد زمان يمنه سفر ايدوب يمن پادشاهى ذوالاذعار جنكده صينوب
برطرفه كيدوب بو اثناده غايت حسنا اولان قزنى كيكاوس ايشيدوب ذوالاذعارله بارشوب قزنى آلوب
سوربسرورده كيكاوس سابقا عجم شاهى اولان نوذرك طوس وكستهم آدلو ايكى اوغلى ايله نيجه امرا وسپاهله
طوتلوب قلعه ده حبس اولنديلر (خلاص او) رستم ايشتدكده بيك نفر دلاور هنرآور ايله يمنه واروب
ذوالاذعار ايشتدكده جمله محبوسلرى چيقاروب قزنى بيك جاريه ايله كيكاوسه ويردى افراسياب ولايت ايرانى
شاهدن خالى ايشتمكين عسكرله كلوب اكثر ممالك عجمى ضبط ايدوب كيكاوسك خلاصن ايشتدكده ممالكى
ياقوب ييقوب ولايتنه كتدى كيكاوس تختكاهنه كلدكده رستمه سيستان وكابلستان ونيجه ولايت سلطنتى
ويروب تاج مرصع كيديروب لقبنى تهمتن وجهان پهلوان قودى (قصه) مرويدركه سياوش بعد زمان
كيكاوسك حسن وجمال وشجاعت وكمالده بى مثال اولان اوغلى سياوش برهوشه كيكاوسك خاتونلرندن برى
تعشق ايدوب دام كيد ايله انى صيد ايتمك ايچون بى شك وامترا افترا ايدوب كيكاوس خاتوننه اينانوب سياوشه
انجنوب اودخى پدرى خوفندن افراسيابه قاچوب انك قزنى نكاحلنوب كيخسرو آدلو اوغلى طوغوب
افراسيابك برادرلرى حسد ايدوب ايچلرندن كرشيوز سياوشى قتل ايدوب مردان وزنان ديار ايران بونى
ايشيدوب كريان اولوب ماتم طوتمق اوزماندن عادت قالدى * كيكاوس سياوشك انتقامچون رستم زالى
عسكرله تركستانه كوندروب واردقده افراسياب قاچوب كرشيوز طوتلوب اوحالده يا نيجه زماندنصكره قتل
اولندى * بعضلر ديديلركه رستم تركستانه واردقده افراسياب اوغلى شيده يى يوزبيك عسكرله كوندروب
جنكده شيده قتل اولنوب يا آتدن دوشوب بويى اوزيلوب شهنامه قولنجه بعد زمان كيخسرو النده هلاك
اولدى * محصل رستم افراسيابك تختكاهنى غارت وسلامتله عودت ايتدى * نيجه لر ديمشلردركه كيكاوس
برواقعه كوروب كيوبن كودرز اصفهانى يى كيخسرو بن سياوشى بولوب كتورمكه تركستانه كوندروب
واردقده يدى ييل ارايوب بعده بر مرغزارده بولوب كيخسرو ايله والده سى وكيو اوچى اتفاقله قاچوب عجمه
كلدكلرنده كيكاوس فريبرز آدلو اوغلى وار ايكن سلطنتى كيخسروه ويردى كيكاوسك مدت سلطنتى يوزاللى
يا يوزيكرمى ييل ايدى (فصل ثالث) در احوال كيخسرو بن سياوش تركستاندن كلدكده تازه يكت
اولوب دده سى غايت پير اولمغين اختيار يله سلطنتى بوكا وروب بو دخى عالمى عدل الله معمور وخلقى لطفله مسرور
ايدوب مرور زمانله ملوك جهان بوكا مطيع فرمان اولديلر * عدالت وشجاعتده وتدبير واصابتده وترتيب
اسباب شوكتده بى نظير ودلپذير اولوب سلطان كامران عظيم الشان عميم الاحسان عديم الاقران ايدى ملوك
ماضيه نك ظلما الدقلرى مالارى صاحبلرينه ويروب باج وخراج وتكاليفى تخفيف وقلوب ناسى تلطيف ايدوب

عقلا ایله مشورتسز برایش ایتمز وکلام خام ملام انجامی ایشتمز ایدی * مرویدرکه تخته چقدقده افراسیاب ایله
جنکه عظیم عسکر کوندروب جنکده زبون اولدقلرنده رستمله تکرار عسکر کوندروب افراسیابك اوغلی دخی
عسکرله شهر خوارزمه کلوب خلق شاباش دیمکیچون کیخسروله باشه باش صواش دیدیلکین کیخسرو نارغضبله
برعلوب اولوب مردانه میدانه کیردکده پسر ناپاکی اول ضربده هلاك ایتدی * میرخوانده مفصلدرکه کیخسرو
مقدما افراسیاب ایله جنکه برقاچ کره وافر عسکر کوندروب هر برنده عسکری صینوب عاقبت کندو واروب مرارا
جنکله افراسیابی قتل ایتدی * بعض روایتده آذربایجانه قاچروب بعد زمان طوتلوب کتورلدکده قتل ایتدی
رستم زال وبرادرزاده‌سی لهراسب بونك بکارندن ایدیلر * حضرت داود وسلیمان ولقمان حکیم وفیثاغورث
حکیم بونك زماننده ایدیلر * مرویدرکه جواهر زواهرله مرصع ومصنع بر مسجد ومحرابی وار ایدیکه سفر
وحضرده بیله کزدریلوب ایچنده نچه‌مش انبیا شریعتلرنجه نمازلر قیلوب خلقی توحید وعبادت رب العزته دعوت
ایدردی حتی بعض عجملر پیغمبر ایدی دیوب لکن حضرت ابن عباس عجمدن پیغمبر کلمدی دیمشدر * مرویدرکه
کیخسرو سلطنتندن التمش یا یوز یا اوتوز ییل چقدقده فقرا وایتامه انعاملر ایدوب مال الله ممتلی خزینه‌لری خالی
قویوب عاقبت برادرزاده‌سی لهراسبی تخته چقروب عدالته وصیت ونصیحت وکندوسی اختیار فراغت
وقناعت ایدوب برکیجه عبالر کیوب ناپدید اولدی بر روایتده سلیمان پیغمبر بونك اوزرینه هجوم ایتدکده
اصطخر شهرندن بلخه قاچوب انده هلاك اولدی (فصل رابع در احوال لهراسب) کیکاوسك برادری
اوغلی یاخود کرخی آدلو اوغلینك اوغلیدر اکثریا بلخده اولوردی فتح ممالك وضبط مسالکه مائل ومتهالك
اولمغین بعض شهرلر آلوب حسن تدبیر وضرب شمشیر ایله بولاد نچه نچه ملوککی تدمیر وتسخیر ایتدی صافی
التوندن جواهرله مرصع تخت یاپدیروب اوتورمق بونك ایجادیدر اهل شوکت وحشمت صاحب غرور
وانانیت ایدی * سلیمان پیغمبر وفاتندنصکره التیوز ییلك سنجاقله کلوب بنی اسرائیلك اکثرین قتل واسیر
وقدس ومصر ومغرب ولایتلرین خراب ایدن بختنصر بن کیوکه نیچه‌لر غلط ایدوب جمله دنیایه مستقلا
حکم ایدن پادشاهلرك بریدر دیمشلر * صحیح بودرکه لهراسبك سر عسکری اولوب ولایت بابل حاکمی ایدی
بختنصرك تفصیل احوالی باب حضرت ارمیا علیه السلامده مفصلا کچمشدر نظر اولنه * دانیال وارمیا
وعزیر علیهم السلام لهراسب زماننده ایدیلر * مرویدرکه عمل مانده پیر اولدقده اوغلی کشتاسبی یرینه کچوروب
کندوسی بلخده متقاعد وعبادته مجد ومجاهد ایکن ترکستان پادشاهی ارجاسب دیار عجمه کلوب بونی قتل
ایتدی (روایت) میرخوانده مفصلدرکه عجم دیرلرکه ملوك هند وچین لهراسبه مطیع اولوب اقبی
بختنصر اولان رهام بن کودرزی عراق عجم بکی ایدوب مغربه عربستاندن نقدر شهر فتح ایدرسك جمله‌سی
مستقلا سنك اولسون دیوب کشتاسبله زریر آدلو ایکی اوغلی وار ایکن ممالك عظیمه حکومتلرین کیکاوسك
وسائر ملوکك اولادنه ویرمکین کشتاسب انجنوب پدرینك اوزرینه خروجه خفیة عسکر جمعنه چالشوب
بعده خوفندن قیصر رومه قاچوب تفصیله محتاج وجهله قیصره داماد اولوب لکن کندوسنی بیلدرمکین
منکوحه‌سیله جمع اولیوب مدت مزبورده شجاعت وتدبیر ایله نیچه اعدایی قیصره تسخیر ایدوب عاقبت
قیصر غایت قوت وشوکت بولوب حتی لهراسبدن خراج طلبنه ایلچی کوندروب لهراسب قیصرك قوتی
کشتاسبدن ایدیکنی بیلوب عزت واکرامله کتورمکه زریر ایله عسکر کوندرمکین کلوب کشتاسبه تاج
کیدیروب قیصر کشتاسبك کیم ایدوکنی بیلدکده جهاز فراوانله قزنی ویروب سوربر سرور دنصکره کشتاسب
کیدوب عجمه واردقده لهراسب سلطنتی اختیاریله بوکا ویروب کندو فراغتله عبادته مشغول اولدی * مؤرخلر
دیمشدرکه لهراسب سابقا سلیمان پیغمبر خوفندن تختکاهی اصطخر شهرنی براغوب بلخی تختکاه ایتمشدی
سلطنتی یوزیکرمی یا همان قرق ییل ایدی بعد الفراغ قتل اولندیغی برقاچ سطر اشاغیده کلور (فصل خامس
در احوال کشتاسب بن لهراسب) شهنامه‌ده حاکم ظالم ایدی دینوب تاریخ میرخوانده‌مذ کوردرکه عادل
وعالی همت مدبر واهل اصابت عظیم الشان وذوشوکت ایدی (قصهٔ کافرشدن قوم عجم بظهور دین
مجوس) ینه میرخوانده مفصلدرکه مخترع دین ضلالت آیین مجوس منحوس کفر مأنوس اولان زرداشت که
ارمیا پیغمبر شاکردلرندن برینك شاکردی اولوب علوم عجیبه اوکرنوب اثناء ریاضتده بوکا شعله آتش

كورينوب ايچنده شيطان سويليوب زرداشت احمق آنی حاشا حضرت حق صانوب شيطانك كلمات قبيحهٔ موروثهٔ الفضيحه‌سن يازوب اول كتاب كفرانتسابك اسمی زندقوبوب بن پيغمبر اولدم بكا كوكدن كتاب ايندی ديو آذربايجانده خلقی اكا دعوت ايدوب كشتاسب ايشتدكده عسكريله واروب تابع اولوب اطراف ممالكده آتشكده‌لر يعنی آتشخانه‌لر ياپديروب خلقی آتشه طاپديروب جواهر ايمانی اللرندن قاپديروب مخالفت ايدنلردن بيحد آدم قتل ايدوب اون ايكی بيك صغر دريسنی كاغد كبی تراش ايتديروب كتاب زندبركندی التون وكومش حل ايله يازديروب غايت تعظيم ايتدردی * بعضلر كشتاسب زرداشتی ظهور ايتدكده حبس ايدوب بعده برخصوص ايچون چيقاروب تابع اولدی ديديلر * مرويدركه كشتاسب چين وتركستان پادشاهی ارجاسبه خراج ويره‌كاوب زرداشت سوزيله كسوب ارجاسبی دين مجوسه دعوت ايچون ايلچی كوندروب اوذخی كشتاسب مرتد اولدی ديو عسكر چكوب كشتاسب برادری وزيری واوغلی اسفنديار عسكرله كوندروب جنككده ارجاسبك اوغلی وبرادری قتل اولنوب عسكری صينوب كندوقاچوب اسفنديار دونكده كشتاسب انی بعض بلاد تعميرنه كوندروب بعده اغواء مفسدين بی دين ايله اوغلی وياری وضابط دياری اولان اسفنديار حبس ايتديروب ارجاسب ايشتدكده ولايت ايران جهان پهلواندن خاليدر ديو عسكرله بلخه كاوب سلطنتدن فارغ اولان لهراسبی قتل ايدوب كشتاسبه كاوب جنككده كشتاسب صينوب قزلری اسير اولوب كندوسی برقلعه‌يه كيروب برادری جاماسبی اسفنديار حبسدن چيقارمغه كوندروب اسفنديار كالدكده ارجاسبی صيوب قاچروب همشيره‌لرين تخليصه تركستانه سفر ايدوب برحيلهٔ جليلهٔ طويله ايله ارجاسبی قتل وكمال سهولتله تركستانی ضبط واغريرث نسلندن برينی پادشاه واو مملكتلرده دين مجوسی شايع ايدوب همشيره‌لرنی كتوردكده كشتاسب انی ولايت مغربه كوندروب سالم وغانم كالدكده كندويه سرفرو ايتميان رستم دستان اوزرينه كوندروب تفصيله محتاج امور ظهورندنصكره رستم برستم انی قتل ايدوب كشتاسب اضطرابندن تركستانه سفر ايدوب سالم وغانم كالدكده اسفنديار اوغلی بهمنی تخته چكوروب كندو برطاغده اوتوروب دين باطل مجوس اوزره عباداته چالشوب سلطنتی يوزيكرمی ييل ايدی زرداشتك احوالی جلد اولده باب انبياء مشتبهة الاحوالده مفصلا كچمشدر * نظام التواريخده مذكوردركه كشتاسب شيرازنواحيسنده بيضا آدلو برشهر ياپوب اون فرسخ ييوكالكده برلطيف باغچه پيدا ايدوب كبار علماء امت محمددن نيچه‌لر شهر بيضاده طوغمغين هر برينه بيضاوی ديديلر بقراط حكيم جاماسب حكيم كشتاسب زماننده ايديلر (فصل سادس دراحوال اردشير بهمن بن اسفنديار) بهمنك معناسی خوب نيت ديمكدر والده‌سی بنی اسرائيل پادشاهی طالوت نسلندن والده‌سنك والده‌سی رحبعيم بن سليمان عليه السلام نسلندن ايدی * مرويدركه بهمن مجد وساعی وامور كبروكيينی راعی ايدی تخته چكدكده رستمدن پدرينك انتقامی ايچون زابلستانه عسكر كوندروب سابقا رستم وفات ايتمكين برينه كچن برادرنی قتل ومملكتلرين غارت وبابل بكی بلتنصر بن بختنصری عزل ايدوب جاماسب بن لهراسبك قزی اوغلی كيرشه كه والده‌سنك والده‌سی انبياء بنی اسرائيلدن برينك قزيدر بابل بكلكين ويروب بختنصر مقدما قدس وشامی خراب وبنی اسرائيلك ثلثنی قتل ايدوب ثلثنی خراجه كسوب ثلثنی اسير ايدوب بابله ايلتمشدی كيرش بهمن امريله اسيرلری جمع ايدوب قدسه ايلتوب شهری كما كان معمور ايدوب دانيال پيغمبری انلره حاكم ديكوب جمله‌سی ولايتلرينه كالديلر * تفسير ابو السعودك برمحلنده قدسی تعمير ايدن عجم بكلرندن بوشك دركه اوچ يوز بيك عسكره مالك بيك نفر قهرمان يعنی سردار ومطاع فرمانله واروب اوتوز ييله دلك ياپديلرديوب * برمحلنده دخی مذكوردركه بهمن بن اسفنديار پادشاه اولدقده حق تعالی انك قلبنه بنی اسرائيله شفقت براغمغين حضرت دانيالی اوزرلرينه پادشاه ديكوب جمله‌سنی قدسه كوندردكده كلوب بختنصر طرفندن حاكم اولنلره غلبه ايدوب ايچلرنده انبيا كلوب حاللری اولكی مرتبه‌يه واردی (روايت) ميرخوانده مذكوردركه بهمن عقل وعدل وتواضع ومرحمتده آبروی ملوك عجم اولوب پدری انتقامی ايچون رستم اوزرينه عسكر كوندروب رستم ملوك اطرافدن برعدوسی النده حيله ايله هلاك اولمغين برنده اولان اوغلی صواشوب صينوب جمله اقرباسيله قتل اولنوب رستمك پدری زال كهن سال اسير اولدی (متفرقات) بهمن سلطنتنك اون ايكنجی ييلنده

خسته اولوب دین ملعون مجوس اوزره قزی هما کندودن حامل اولمغین قارننك اوزرینه تاج قویوب اوغلی ساسان بسبب الحرمان ترك دیار واوطان ایتدی تاریخ مجمده بهمن سلطنتنك یوز یکرمنجی ییلنده پادشاهلغی اوغلی دارایه ویردی * مشاهیر حکمادن ذیمقراطیس ایله بقراط بهمن زماننده اولمغین انلره تعظیم ایدوب انلردخی بوكا علم تعلیم ایدرلردی دینوب * تاریخ ابن شحنه ده بهمن اقالیم سبعه یه مالك اولنلردن ایدی دینوب سلطنتی یوز اون ایکی یا یوز یکرمی ایکی ییل ایدی (فصل سابع دراحوال هما بنت بهمن) تاریخ مجمده بهمن اختیاریله سلطنتی اوغلی دارایه ویردی دینوب * نظام التواریخده برروایتده بهمنك اوغلی ساسان درویشلك اختیار ایدوب دارا آدلو اوغلی کوچك اولمغین قزی همایی تخته چیقاردی * برروایتده دخی قزی همایی دین باطل مجوس اوزره نکاحلنوب کندودن حامل اولوب کندو خسته ایکن تاج سلطنتی همانك قارنی اوستنه قویوب سلطنتی طوغاجق اوغلانه تعیین ایتدکده ساسان سبب حرمانله حزین وکوشه نشین اولوب بهمن وفاتنده هما تخته چیقوب حسن تدبیر وعدل کثیر ایله عجمستانی ضبط وتعمیر ایدوب عاقبت اختیاریله سلطنتی اوغلی دارایه ویردی دینوب * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه هما تخته چیقوب بش آی دنصکره سابقا بهمندن حامل اولدیغی داراب طوغوب مقدما بهمن ارکك طوغار ایسه پادشاه اولسون دیمکین هما زوال سلطنتدن خوفا اوغلانجغی صندوقه قویوب بازوسنه برعظیم جوهر باغلیوب اقارصویه صالوب برچوبچی انی بولوب آلوب صوده بولمغین آدنی داراب قویوب بسلیوب بالغ اولدقده همانك دیار رومه کوندردیکی عسکرله سفره کیدوب دلاورلكلر ایتدیکنی هما ایشیدوب بعض علامتندن اوغلی ایدوکنی بیلوب کتوردوب اختیاریله تخته چیقوروب همانك سلطنتی اوتوز یا اوتوز یدی ییل ایدی (فصل ثامن دراحوال داراب بن بهمن) شجیع ومدبر وصاحب عدل وداد اولمغین ملوك بلادی کندویه مطیع ومنقاد ایتدی روم پادشاهی فیلقوس بوكا سرفرو ایتمدکده دارا عسکرله واروب جنکده فیلقوس صینوب بقیة السیف ایله برمحکم قلعه یه کیروب عاقبت صلحلشوب دارایه قیزین ویروب ییلده قرق بیك التون خراج ویره جك اولوب دارا قزینی الوب تختکاهنه واردقده قزك اغزی قوقرار اولمغین پدرینه کوندروب جمله سلطنتندن اون درت یا اون ایکی یا قرق یا یکرمی ایکی ییل کچدکده کندو اسمیله مسمی اولان اوغلی دارایی تخته چیقوروب کندو وفات ایتدی * حکیم افلاطون الهی بونك زماننده ایدی عجمده برشهر یاپوب اسمنی دارابکرد قودیلر * نصیحة الملوکده دارا بن بهمن جنك خصوصنده مختنلردن ایدی دیو مذکوردر (فصل تاسع دراحوال دارا بن دارا بن بهمن) بوكا دارای اصغر پدرینه دارای اکبر دیرلر اهل تدبیر وحشمت مائل توفیر شوکت اولوب اکن صاحب خشونت ورعونت حاکم بدسیرت اولمغین قلوب اعیان اهل ایران ویران اولوب اسکندر رومی یه خفیة نامه لر کوندروب عجمه کاورسکز سزه معاونت ایدرزدیو یازدیلر اودخی پدری فیلقوس ویره کادیکی قرق بیك التون خراجی ویرمیوب دارا قاقیوب عسکر چکوب اسکندر دخی عسکر یله موصل قربنده نصیبین شهرینه واروب نیجه کون محکم صواشلوب برکون دارا جنکدن دونوب اوتاغنه کادکده کندو قپوجیلرینك ایکیسی بونك کوکسنه خنجر اوروب قاچدقلرنده اسکندر ایشیدوب دارایه کاوب باشنی دیزینه قویوب دارا کوزین اچدقده اسکندر بو خصوصدن اصلا خبرم یوقدر دیو یمین ایدوب مرادم سزی قتل ایتمك دکادی دیوب مافی الضمیرین دیوویروب وصیتکز وارمیدر دیدکده قاتللرمی بولدیروب قصاص ایله وقزم روشنکی تزوج ایله ودیار عجمه خلاف جنسدن حاکم نصب ایتمه دیوب وفات ایتدکده * اسکندر وصیتلری طوتوب دارایی مرصع تابوته قویوب تعظیمله دفن ایتدی * بعض معتبراتده اسکندر دارا ایله نیجه معاملاتدنصکره محکم صواشوب دارایی صیوب قاچروب والده سن واولاد وعیالن اسیر ایدوب اردنجه کیدوب دارایه هند پادشاهندن معاونته عسکر کلمکین تکرار جنك اولوب دارایی آدملری بوحالده قتل ایتمکین اسکندر عجم سلطنتن دارانك برادرینه ویروب دین مجوسی رفع ایدوب عجمده بعض شهرلر یاپوب بعده هندستانه کتدی دینوب * مرویدرکه دارای بی مدارانك سلطنتی اون درت یا الی ییل ایدی اسکندرلك تفصیل احوالی ملوك یونان بابنده کله جکدر انده نظر اولنه

* (باب ثالث دراحوال ملوك اشکانیان) *

اشبو طائفه اولنك اسمی فتح الف وسکون شینله اشك اولمغین بونلرك جمله سنه اشکانیان دیرلر اسکندر دارایه

غلبه ایتدکده عجم بکلرنی حبس وقتلده تردد ایتمکین کندونك خواجه سی اولان ارسطاطالیس حکیمه
مکتوب کوندروب طانشوب اودخی سفك دمادن احتما واجب در لکن هر بر یتی بر ولایته حاکم ایله تا که ایچلرنده
بلاو باش اولماغله سنکله صواش اولمیوب بری برلریله جدال وقتاله اشتغال ایده لر دیو خبر کوندرمکین بورأی
کامل ایله عامل اولوب ممالك ایرانی عجم بکلرندن یکرمی کسنه یه توزیع ایدوب قدیمدن تختکاه ملوك عجم اولان
فارس وعراق ولایتلرین کندو آدملرندن اینطخی رومی یه ویروب کندوسی هندستانه سفر ایتدی (لمحرره)
کیان رفته اند وکیان آمده * بجای هما ماکیان آمده (نثر) تاریخ ابن شحنه ده اول یکرمی کسنه ملوك
طوائف دیو مسمی اولوب بشیوز اون ایکی ییله دك ملوك اشکانیانله طقساندن زیاده کسنه اولدیلر دیوب *
نظام التواریخده اللی بر نفر ایدیلر سلطنتلری ایکیوز اللی یا درتیوز اوتوز ییلدر دیو مذکوردر * زکریا یحیی عیسی
جرجیس علیهم السلام بونلرك زمانلرنده کلوب اصحاب کهف قصه سی دخی بو زمانلرده واقعدر اشبو ملوك
طوائف واشکانیانك جمله سی آتش پرست مجوسیلردر اسم ورسملرنده تواریخده اختلافلر اولوب نظام
التواریخله تاریخ میرخوانده اعتماد اولندی (فصل اول دراحوال اشك بن دارا ابن دارای اکبر) نظام
التواریخده مذکوردر که اسکندر ممالك عجم بکلکارین مستقل سلطنت اوزره ینه امرای عجمدن بر ر کسنه یه
وتختکاه ملوك عجم اولان فارس وعراق ولایتلرین کندو آدملرندن اینطخی رومی یه ویروب درت ییلدنصکره
مزبور اشك ملوك طوائف معاونتلریله ظهور واینطخی یی قتل ایدوب پدری تختنه چقوب ممالك ایراندن
رومیلری رفع ودفع ایدوب سلطنتی اون ایکی ییل یا اون ییل ایدی (فصل ثانی دراحوال اشکان بن دارا)
نظام التواریخده اشبو اوچنجی طبقه ملوکینك اولی اشك درکه اینطخی رومی یی قتل ایتدی دیو تفصیل ایدوب
بعده اشکان بن دارایا ازیلوب اوّل ملوك اشکانیان بونلردر زیرا اسمی اشکان اولمغین بوندنصکره کلان ملوك
بوکا نسبت اولنوب اشکانیان دیمکله مسمی اولدیلر اشکانك مدت سلطنتی اون ایکی ییلدر دیو مذکوردر
میرخوانده اشکان یازلمیوب همان مذکوردر که اول ملوك طوائف اشك بن اشکاندر کلاملرینه چندان
اعتماد اولنمانلر اشك بن دارا دیمشلر نیجه لر اسکندر ممالك عجمی تقسیم ایتدیکی ملوك طوائفك بری دخی بودر
دیوب لکن نیجه لر دیدیلر که اسکندر کتدکده ولایت عجمه کندو آدملرندن قودیغی حاکم اوزرینه اشك خروج
ایدوب ملوك طوائف معاونتلریله ممالك عجمی اول حاکك الندن آلوب تختنه چقوب سائر ملوك طوائف اشکه
رشك ایدوب مطیع اولوب لکن باج وخراج ویرمیوب اشکك سلطنتی اون ایکی ییل ایدی (فصل ثالث
دراحوال اشك بن اشکان) نظام التواریخده سلطنتی یکرمی ییل ایدی دیو مذکوردر (فصل رابع
دراحوال شابور بن اشك یاخود ابن اشکان) میرخوانده مذکوردر که پدری وصیتیله تختنه چقوب خاتونی
یوسف پیغمبر نسلندن ایدی بغداده برقوناق یرده مداین شهرنی ابتدا بوطرح ایتدی نهر دجله اوستنه دمور دن
کوپری یاپوب نوشروان زمانندهدك طوردی قصه لری مشهور اولان ویس ورامین بونك زماننده ایدیلر *
مرویدرکه اهل همت ومروت عاقل وعادل اولوب تعلم وتعلیم علوم حکمته مشغول ایدی حضرت عیسی علیه
السلام بونك زماننده پیغمبر اولوب بعض کتبده بونك زماننده طوغدی دینوب سلطنتی قرق ایکی یا التمش
یا همان التی ییل ایدی (فصل خامس دراحوال بهرام بن شابور) بغداده قریبنده انبار نام شهری ومداین ایله
بغداده قریبنده اولان رومیه شهرنك برنده اساسی صافی یونمه طاشدن بر شهر دخی وضع ایدوب اسلافی کبی
مجوسی اولمغین ثواب اعتقادیله عظیم آتشکده یاپدردی سلطنتی اون بر یا اون بش ییل ایدی (فصل سادس
دراحوال بلاش بن بهرام) عدالتکار وشهریار نامدار کامکار واهل حشمت واقتدار ایدی میرخوانده بونك
زماننده بنی اسرائیلدن بر طائفه میمون صورتنه مسخ اولنوب یدی کوندنصکره جمله سی هلاك اولدیلر دینوب
سلطنتی اون بر ییل ایدی (فصل سابع دراحوال هرمز بن بلاش) پدری سلطنتی اختیاریله بوکا
ویرمشدی خوش سیرت اهل شجاعت وسخاوت اولوب شکارده آهو قوارکن بر مغاره یه کیروب فریدونك
خزینه سن بولوب جمله سن عسکرینه تقسیم ایتدی * ولایت عراق عربده شهر قادسیه ونهروان بونك آثارندندر
دیرلر سلطنتی اون طقوز ییل ایدی تاریخ جعفریده یونس علیه السلام بونك زماننده پیغمبر اولدی دیدیکی
غلط فاضح ایدیکی واضحدر دیمشلر (فصل ثامن دراحوال انوش یاخود نرسی بن بلاش) برادرندنصکره

تخته چقوب عدل وداده معتاد اولوب قرق خاتونی وارایدی بونك زماننده حواریونك ایکیسی انطاکیه
خلقنی دین حضرت عیسایه دعوت ایچون واروب باب عیسی ده کچن قصهٔ حبیب نجار وهلاك کفار ظهورا
ایتدی سلطنتی قرق یا اون درت ییل ایدی (فصل تاسع دراحوال فیروز بن هرمز) عمیسی وفاتنده
تخته چقدی اون یدی ییل صکره توابعنك ظلمی حددن کچمکین خلق اوشوب بونی تختدن ایندیروب کوزلرینه
قیزمش میل چکوب اوغلی بلاشی تخته چقوردیلر (فصل عاشر دراحوال بلاش بن فیروز) بعض بلاد فتح
ایدوب بجمده لار شهرین یاپدی سلطنتی اون ایکی ییل اولوب وفات ایدرکن عمیسی اوغللرندن خسروی
تخته چقوردیلر (فصل حادی عشر در احوال خسرو) نظام التواریخده فیروزك عمیسی خسرو بن بلادان
سلطنتی قرق ییل ایدی دینوب * میرخوانده خسرو بن بلاش که بلاش بن فیروزك عم زاده سی اولوب اهل
تدبیرایدی لکن غایت شهوت پرست اولمغین همشیره سن تصرف ایتدی * یدی طبقه برقصر بلند قله مانند
یاپدیروب یوقاروطبقه سنده اوتوروب خمرایچوب بعض مجرملری اشاغه اتاردی برکون تریاق اربعه ییوب
مرض اسهالدن وفات ایتدی سیرجان آدلو برشهر یاپوب قصهٔ اصحاب کهف بونك زماننده ایدی دیومذکوردر
(فصل ثانی عشر دراحوال بلاش) یاخود بلاشان بن بلاش بن فیروز بن هرمز تبریز وطارم بونك آثارندندر
تاریخ جعفریده خسرو بن بلاشك برادریدر دینوب * مرویدر که واقعه سنده برملك سنك اجلك کلدی والکده
مقدر ردر دیوب اویاندقده غایت ملول اولوب بعد زمان چادرایچنده اوتوروب درکه طایانیم دیرکن چادر
ییقلوب هلاك اولدی شمسون عابد بونك زماننده اولوب سلطنتی یکرمی درت ییل ایدی (فصل ثالث عشر
دراحوال اردوان بن بلاش) یاخود ابن بلاشان بونك زماننده اوچ ییل یغمور یاغمیوب جمله قومیله توبه
واستغفار ایتدکلرنده یاغوب رخا پیدا اولدی * تاریخ گزیده ده سلطنتنك اون اوچنجی ییلنده طائفهٔ اشغانیان
ایله جنکده قتل اولندی * طائفهٔ مذکوره ملوك اشکانیانك غیری برطبقه درکه ملوك کیانیاندن فریبرز بن
کیکاوس نسلندن یدی نفر کسنه درکه علی التوالی پادشاه اولمشلردر تکمیل حالا احواللری بیانه شروع
اولندی (فصل رابع عشر دراحوال اردوان بن اشغان) فریبرز بن کیکاوس نسلندندر اردوان بن بلاشله
جنك ایدوب انی قتل ایتدکارنده انك یرینه چقوب جمیع ملوك طوائف بوکادخی مطیع اولدیلر بونك زماننده کی
ملوك طوائف کفار وعبدهٔ اصنام اولمغین جرجیس علیه السلام انلری دینه دعوت ایچون پیغمبر اولوب بونك
سلطنتی یکرمی اوچ ییل ایدی (فصل خامس عشر دراحوال خسرو بن اشغان) نظام التواریخده
سلطنتی اون بر ییل ایدی دیومذکوردر (فصل سادس عشر دراحوال بلاش بن اشغان) برادرندن صکره
تخته چقوب سلطنتی اون ایکی ییل ایدی تاریخ گزیده ده عیسی علیه السلام بونك زماننده طوغمشدر دینوب
لکن صحتی محل نظردر (فصل سابع عشر دراحوال کودرز بن بلاش) یاخود جودرز بن اشغان
بنی اسرائیل حاکمی هردوس منحوس حضرت یحیای ظلما شهید ایتدکده نیجه ییل صکره جودرز شامه
واروب قوم یهود مردوددن انتقاما یتمش بیك آدم قتل ایتدی بعده بنی اسرائیل حقیر وذلیل اولوب
ایچلرندن نبوت وسلطنت وقوت ونصرت وشوکت کیدوب دین محمدی ظهورینه دك عجم پادشاهلرینك
خراجکزارلری اولدیلر جودرزك سلطنتی اوتوز ییل ایدی (فصل ثامن عشر دراحوال نرسی بن جودرز)
پدرندن صکره یکرمی ییل پادشاه اولوب وفات ایتدی میرخوانده شیر بن کودرز دیمشدر (فصل تاسع
عشر دراحوال جودرز بن نرسی) سلطنتی اون بر ییل ایدی میرخوانده کودرز بن بیزن پدرندن صکره
اون ییل پادشاه اولوب وفات ایتدی دیمشدر (فصل عشرین دراحوال کودرز بن بیزن) میرخوانده
برادرندن صکره تخته چقوب بونك زماننده طائفهٔ روم عجمه قصدا یتدکین بودخی ملوك اطرافدن یاردم
دیلیوب انلرك معاونتلریله رومیلری دفع ایتدی سلطنتی اون بر ییل اولوب وفات ایتدی دینوب نظام
التواریخده اشبو کودرز اصلا ذکر اولنمامشدر (فصل حادی وعشرون دراحوال اردوان بن نرسی)
سلطان عظیم الشان واوتوز بر ییل عزوجاه فراوانله کامران اولوب بعده اول ملوك ساسانیان اولان اردشیر
ابن بابکان ایله جنکده قتل اولنوب آخر ملوك اشکانیان وملوك طوائف بودر * هر یاز اصفهانده هرقیش
اهوازده اولوب بعضلر تختکاهی ری شهری ایدی دیمشلر

(باب رابع دراحوال ملوك ساسانیان)

طائفهٔ عرب عجم شاهلرینه کسری دیکین بونلرها کاسره دیرلراوتوزنفراولوب سلطنتلری درت یوزسکسان
بریل ایدی جمله سی آتش پرست وایمان شکست مجوسیلراولوب لکن حسن تدبیر وسخا وعدل ودادایله فتح
وضبط بلاد ونظم احوال عباد ایدوب غایتده عظیم الشان سلطان کامران ایدیلر (فصل اول دراحوال
اردشیر بن بابکان بن ساسان الاصغر) سابقا درویش اولان ساسان بن بهمن بن اسفندیار نسلندندر
میرخوانده مفصلدرکه شاهنشاه لقبیله ابتدا ملقب اولان وکمرقوشاق ایجاد ایدن بودر بعضلر حضرت عیسی
بونك زمانده پیغمبراولوب بونی دینه دعوت ایچون ایکی رسول کوندرمکین اردشیر قومندن خفیة
ایمان کتوردی دیدیلر لکن ظاهر بودرکه دورعیسادن چوق صکره کلمش اوله نکیم برورق یوقارودە فصل
رابعدن فصل ثانسندن معلوم اولور (ظهور) بونك کیفیت ظهورنده اولان اقوالك بری بودرکه مزبور
بابکان آخر اشکانیان اولان اردوان زماننده معبود مجوس اولان آتشکده ضابطی اولوب کوچك اوغلی
اردشیردارا کردشهرنك حاکمی ایکن منجمین اعلامیله صاحب قرانلق رجاسیله عراق وآذربایجانه عسکر
چکوب فتح وضبط ایدوب پدری دخی برفرصتله فارس بکینی قتل ایدوب بیوك اوغلی شابوری انده پادشاه
دیکوب بواثناده بابکان وفات ایدوب شابوراردشیره عسکرچکوب برادرلری آنی طوتوب اردشیره ویروب بعده
اردشیراصطخره مستولی بعده شابوره غدرایدن بعض اعیانی قتل بعده بعض بلاد عجمی فتح وحاکملرنی اولاد
وعیاللریله قتل ایتدکده اردوان بونی دفعه عسکرله روان ودوان اولوب اردشیر صحرای هرمزجانده عسکری
اطرافنه خندق قازوب اردوان عسکرفراوانله کلوب لکن * اذا تمت المدة لا تنفع العدة مضمونجه جنکده
صینوب قتل اولنوب اردشیرهمدان وجبل وارمینیه وموصل ولایتلرینك جمله شهرلرین آلوب عراقده دجله
کنارنده برعظیم شهر یاپوب اصطخره کلوب اندن سجستانه سیستانه وجرجان نیشابور مرو بلخ خوارزم
مملکتلرینه واروب ضبط ایتدکده فارسه کلوب ملوك آفاق بوکاسرفرو ایدوب هدایا کوندروب حاکم بحرین
سرکشلك ایتدکده اوزرینه واروب اودخی خوفندن کندوبی حصاردن اتوب هلاك اولمغین اردشیرزه شیر
بی زخم تیروشمشیرقلعه یی ضبط وتسخیرایدوب بعده مداینه کلوب سلطنتنی اختیاریله اوغلی شابوره ویردی
مرویدرکه ممالك عالمی سربسرکشت ایدوب عظیم شهرلریاپوب ربع مسکون دنیایی بالتمام کشت ایدن ملوك
عالمدن بش کمسنه درکه فریدون ذوالقرنین سلیمان پیغمبراردشیربن بابك تبع یمنیدر دیمشلر (فائده) مرویدرکه
مزبوراردشیرغایت عاقل وعادل وکامل اولمغین باب ریاست وسیاستده بعد کلمات نصایح معانی واردرکه
بعضیسی بونلردر (١) لاملك الابالرجال ولارجال الابالمال ولامال الابالعمارة ولاعمارة الابالعدل (٢)
سلطان عادل خیرمن مطروابل (٣) شرالملوك من خافه البری واعتمد علیه الجری (٤) الدین بالملك یقوی
والملك بالدین یبقی (٥) لاترکنوا الی هذه الدنیا فانها لاتبقی علی احد ولاتترکوها فان الاخرة لاتنال الابها (٦)
اسد حطوم خیرمن ملك غشوم وملك غشوم خیرمن فتنة تدوم * مرویدرکه جمیع ملوك عجمده کلمات دلاویز
نصیحت آمیزایله ممتاز وسرفراز اولوب کیفیت ظهوری وممالك عالمی کشت وکذاری وتفاصیل احوال
معاش ناس بیاننده آداب العیش آدلو برکتاب یازوب امورزندکانی نه حالله اولمق کرك ایدوکنی بیلدیروب
مرد عاقل بروقتنی عاطل قومیه که بطالتده افکارفاسده هجوم ایله نیجه نا معقول امور ظهور ایتمکه سبب
اولوردیدی * نصیحة الملوکده سلطنتی اون طقوزیا تمش سکز یل ایدی دینوب میرخوانده قتل اردواندن
اول اون ایکی بعده اون درت یل ایدی دینوب * نظام التواریخده سلطنتی اوتوزیل ایدی اردوان زماننده
خروج ایدوب والده سنك پدری شهراصطخرحاکمی اولمغین آنی ضبط وملوك طوائف نظالم اولمغین جمله سین
کسرورفع وحسن تدبیروضرب شمشیرایله عالمی کزوب تسخیرایدوب باب عدالتده نیجه عادت وضع ایدوب
مقبول خلق اولدی دیومذکوردر * عرب وعجم نرد ترکار طاوله دیدکاری اویونجق اردشیرك ایجادیدرکه
تخته سی دنیا یوزینه درت طرفی فصول اربعه یه خانه لرنی اون ایکی آیه پوللرنی آیك اوتوز کونشه آق پوللری
کوندزه سیاه پوللری کیجه یه زارلرنی قضا وقدره تشبیه ایدوب دنیاده انسان مجبور وبالکلیه مسلوب
الاختیار ومقهور اولوب تقدیر خدادن غیری نسنه ظهور ایتمزدیکه رمز قصدا تمکین آنی اوینامق شرعا

حرامدر والله اعلم اوچ سببی واردر * اولا حقیقة لغو اولان هر لعب ولهو حرامدر * ایکنجی اعتقاد جبر صرف اولمغین ایله کفر اولمغین آنی مشعر ومذکر اولان دخی حرامدر * اوچنجی قضا وقدری تعظیم فرض اولوب آلات لهوی اکا تشبیه حرام وکفردر قاموسده اردشیرك والده سی حرزاد سمرقندده بر عظیم کوپرو یاپمشدرکه اکثری یری باقرودمور کرپچلر اولوب طولی بیك ارتفاعی یوز اللی ذراع اولوب عجائب دنیادندر دیو مذکوردر (فصل ثانی دراحوال شابور بن اردشیر) غایت خوب صورت اولوب عقل وشجاعت عدل وسخاوت ایله سلطنت سوروب محلنده نیجه زیبا بنا پیدا ایتدی دقیانوسدن غیری ملوك یونان شابوره سرفرو ایتدیلر * کتب فلاسفه یی جمع ایدوب لسان یونانی فارسی ترجمه ایتدیرمك ابتدا بوندن صادر اولدی عود دیدکاری ساز بونك ایجادیدر (حکایت) ملوك اشکانیاندن بر ینك قزنی اردشیر اسیر ایدوب حسنا اولمغین تصرف ایدوب اعداسی نسلندن ایدوکنی بلدکده قتل ایله دیو وزیرینه ویروب اودخی پادشاهدن حملی اولدیغنی بیلمکین کندونك ذکرنی کسوب بر قطویه قویوب مهرلیوب بعد زمان معلوم اوله جق نسنه در دیو پادشاهه امانت ویروب خاتونی زیرزمینده بسلیوب طوغردقده آدنی شابور قویوب بعد زمان اردشیرك اوغلی اولمغین سلطنتم اعدایه منتقل اولوردیو سوزوکدازایتدکده وزیر ممتازدلنواز حقه رازی بازوسابقا کندودن افرازایتدیکنی ابرازایتمکین اردشیر شابوری کتوردوب تخته کچوروب بعده شابور عدل وداده وفتح بلاده باشلدی (حکایت) بعد زمان دجله وفرات اراسنده مدینهٔ خضری ایکی یادرت ییل محاصره ایدوب قلعه سی طلسمله یابلمغین فتح ایده مدکده ضیزن آدلو پادشاهنك نضیره آدلو قزی قلعه دن بونی کوروب عاشقه اولوب طریق فتح بودرکه بر کوکرجینی حیض قانته بولاشدیروب اوچوروب قلعه نك هرقنغی برجنه قونارسه ییقلوردیو خبر کوندروب بودخی تجربه ایتدکده ایکی برج ییقلوب شهری فتح وضیزنی قتل ایدوب نضیرهٔ بی نظیره یی نکاحلنوب یارمقلرندن ایلکی کورینور حسنا ونازنین اولمغین برکیجه دوشکده انین ایدوب یوقلاندقده بردانه قوریمش کل یپراغی کورده سنه باتمش بولمغین شابور تعجب ایدوب باباڭسنی نه ایله بسلردی دیوب قیون ایلکی ونبات مصری وشراب صافی ایله دیدکده شابور قاقیوب بویله نازله بسلین بابا که خیانت ایدیجك بکانه ایتسك کرك دیوب قزی آته سورتدی (متفرقات) بعده نصیبین شهرنی محاصره وهزار تغلبله فتح بعده رومه واروب اکثر بلادین ضبط ایدوب ولایتنه کلدکده نیجه عظیم شهرلر بنا ایتدردی شابورك اواخرنده نقاشلکده فرید وبی ثانی اولان مانی که زمرهٔ حکمادن ثنویه مشرکین مذهبنده ایدی نبوت دعواسیله ظهور ایدوب شابورانی ارادوب اودخی خوفندن قاچوب * تاریخ مسعودیده شابور مانینك دین باطلنی ابتدا قبول وعاقبت رجوع ایتدی دینوب * مرویدرکه مانئ جانی جمیع محرماته رخصت ویرمکین بحدکمسنه تابع اولوب دنیاده زنا ولواطه یی ابتدا مستحل اولان مانی ضال ومضل ایدی * مرویدرکه شابورك سخاسی حددن کچمکین وزراسی نصیحت ایتدکارنجه الکریم المختار من استوی عنده الذهب والاحجار دیر ایدی سلطنتی اوتوز ییل التی آی یا اوتوز اوچ ییل ایدی (فصل ثالث دراحوال هرمز بن شابور) جدی اردشیر کبی عادل ودلیر وعاقل واهل تدبیر وصورت وسیرتده اکا نظیر ایدی * سابقا پدری تخته کچدکده بونی خراسان بکی ایدوب بعده بعض اعدا شهزاده سلطنتی الکزدن المغه ساعیدر دیو افترا ایدوب هرمز ایشتدکده اوزمانده بدننده کلی عیبی اولان پادشاه اولمامغین کندو النی کسوب پدرینه کوندروب اودخی کوروب غم چکوب جمله بدنك چالڭچالڭ ایتسك بریمه پادشاه اوله جق سنسین دیو خبر کوندروب کتوردوب رعایتلر ایدوب وفات ایتدکده برینه کچمشدی عجمده ارام هرمز بونك بنا ایتدردی سلطنتی بر ییل اون کون یابر ییل اوچ آی یا ایکی ییل یا اوتوز ییل اوچ آی ایدی (حکمت) کندودن مرویدرکه بش خصلتی جمع ایتمیان حکومته لایق اولمز (١) شویله دوربین وعاقبت اندیش اوله که هر مصلحتك اوائلنده عاقبتی نیه منجر اوله جغنی فراستله بیلوب اکا کوره عمل ایلیه (٢) عقلی شویله اوله که نامعقول ایشلردن آنی منع ایده (٣) شویله قوت قلبی اوله که هرنه مشکل ایش دوشرسه خوف وتشویش چکمیه (٤) عهدنه وفا ایدیجی اوله (٥) انك یاننده زخارف دنیونه نك قدر وحرمتی اولمیه (فصل رابع دراحوال بهرام بن هرمز) عادل وحلیم مشفق وسلیم محبوب القلوب مسلوب العیوب ایدی (قصه) مقدما ظهور ایدن مانئ جانی عیسانك بشارت ایتدیکی آخر زمان پیغمبری بنم بو کتابك آدی انجیلدر بکا کوکدن

ایندی

ایتدی دیو هرزه یوب جمله خلقه جمیع محرماته رخصت دخی ویرمکین بعض کسنه تابع اولوب لکن شاپورك خوفندن کشمیر یولندن هندستانه اندن ترکستانه وچین وخطایه واروب نقاشلقده دنیایه نظیری کلمامکین نقوش عجیبه ایله ممالك مزبوره خلقنی الداروب اثناء سیاحتنده بر بیوك مغاره یه کیروب بر ییللق ذخیره قویوب توابعنه بن کوکه چیقوب بر ییل کوکلرده طوروب بعده یره اینوب سزه عجایبندن خبر ویرسم کرکدر فلان یرده بکا توقف ایدك دیوب مغاره ده تنها طوروب بر لوح اوستنه انس وجان حیران اوله جق نقوش عجیبه واشکال غریبه یازوب بعده نبوته معجزه اولمغیچون کوکدن ایندردم دیو خلقی الدایوب عجمه کلدکده بهرام اکا ظاهرا تصدیق ایتمکین توابعنی جمع ایتدکده بهرام علماء مجوسله بونی بحث ایتدیروب مانی ملزم اولدقده توبه تکلیف اولنوب عنادا ایتمکین دریسی یوزیلوب صمان طولدریلوب دروازه ده آصلوب جمله توابعی دخی قتل اولندی بهرامك سلطنتی اوچ ییل اوچ آی ایدی (فصل خامس در احوال بهرام بن بهرام) اوائل جلوسنده ظلم ایدوب بوندن خلق نفرت ایتمکین کمال عدالته سلوك ایتدی سلطنتی اون یدی یا اون سکز یا اون یا خود یوزیکرمی ییل ایدی (فصل سادس در احوال بهرام بن بهرام بن بهرام) اهل عقل ومائل عدل اولوب پدری حیاتنده سیستان حاکمی ایدی * نظام التواریخده پدری حیاتنده مستقلا سجستان پادشاهی اولوب شهنشاه دیو لقب قونمشدی * مدبر وعادل اولوب سلطنتی اون اوچ ییل التی آی ایدی دینوب سائر کتبده طقوز یا درت ییل یاهمان درت آی ایدی دیو مذکوردر (فصل سابع در احوال نرسی بن بهرام ثانی) برادری بهرام ثالثك یرینه کچوب لعب ولهوه مائل ایکن عدل وحسن سلوکله تعمیر بلاد وترفیه عباد ایتمکله معتاد اولوب عاقبت اختیاریله اوغلی هرمزی تخته کچوروب سلطنتی طقوز ییل یا یدی ییل التی آی ایدی (فصل ثامن در احوال هرمز بن نرسی) سلطنتدن اول بدخوی وترش روی اولوب بعد الجلوس تحسین اخلاق وعدل واشفاق وبذل وانفاق اوزره اولدی کابلستان پادشاهنك قزینی نکاحلنوب دختر بد اختر سرکشلك ایتمکین قتل ایدوب بعده نادم اولوب کندویه قتلی القا ایدن وزیرزاده سن صلب ایتدی * سلطنتی یدی ییل بش آی یا اون اوچ ییل بش آی یا یتمش ییل بش آی ایدی (فصل تاسع در احوال شاپور ذو الاکتاف ابن هرمز) شجیع ومهیب ومدبر ومصیب وسفاکی بی باك وعاقل واهل ادراك وعدله مائل سلطان کامل ایدی پدری وفاتنده والده سی بوکا حامل اولمغین تاج سلطنتی والده سی کیوب شاپور طوغدقده ملوك آفاق ممالك عجمی آلمغه عزم ایدوب جوار ولایت ایرانده اولان بعض قبائل عرب دخی عجمستانی غارت ایدوب شاپور بش یاشنده تدبیره باشلیوب اون التی یاشنده بیك یا درت بیك نفر گزیده عسکرله دجله وفرات وبحر عجم کنارلرنده ولحسا وقطیف وبحرین وهجر ولایتلرنده قبائل عربدن بولدیغنی قیروب کیمینك ارقه لرندن قایش چیقارمغین لقبی ذو الاکتاف قودیلر (حکایت) قبیله بنی تمیمدن اوچیوز یاشنده عمرو بن تمیم طوتلوب شاپوره کتوریلوب بعض قیل وقالدنصکره سبب قتل عربی صوروب غارت بلاد عجم ایتدکاریچوندر دیدکده ایدنلر جزالرین بولدیلر سائر عربلرك صوچلری ندر دیوب علمامز عاقبت عرب عجمه غالب اولوب مملکتلرین السه لر کرکدر دیمکیندر دیدکده * چون بو ایشك اوله جغنه پادشاه جازمدر عربلره جفا نه لازمدر مناسب بودر کلمیدرکه شمدیدن انلره احسان ایده سز تاکه انلر غالب اولدقلرنده سزکله حسن معامله ایده لر دیوب نیجه نصیحتلر ایتدکده شاپوره کلمات پرخوب تدبیر تأثیر ایتمکین قتال وقتل عربلردن فراغت ایتدی مزبور عمرو سکسان ییل دخی یشایوب بعده وفات ایتدی (حکایت) شاپور بو حالدنصکره تجسس احوال روم ایچون تبدیل صورتله استانبوله واروب بر طریقله بیلنوب اسمی یونیانوس اولان قیصر بونی طوتوب حبس ایدوب بعده چیقاروب آتی اوکنجه یایوغنی کوتوردوب خوزستانده شاپورك تختکاهی اولان جند شاپور شهرینه واروب محاصره ایدوب عید نصاری کیجه سنده شاپورله مجوسلر فرصت بولوب بندلرین چوزوب کندو قلعه سی التنه واروب چاغروب ایچرو النوب سرور موفور ایله مسلح عسکر جمع ایدوب ینه او کیجه قلعه دن چیقوب علی الغفله رومیلری باصوب قیصری حبس ایدوب یاقوب ییقدیغی خرما اغاجلری یرینه رومدن زیتون اغاجلری کتوردوب دیکدیروب ممالك عجم اولکی کبی معمور اولدقده قیصری رومه کوندردی * بعض تواریخده ایاقلرین کسوب بورنن دلوب ایپ کچوروب حماره بندیروب کوندردی * تاریخ مجدده مذکوردرکه قیصر

محبوس ایکن قسطنطین نسلندن برکسنه استانبولده واطرافنده پادشاه اولمغین عسکر جمع ایدوب شاپوردن
قچان عربلردخی قارشوب روم وعرب جمله یوز تمش بیك عدد اولوب اتفاقله هجوم ایدوب شاپور عجزنی بیلوب
فارسه کیدوب بعض ملوکدن یاردم ایستیوب عسکر جمع ایتدکده طورشوب جنکده صینوب اطرافده کزوب
تکرار عسکر جمع ایدوب رومه کیدوب قیصره نامه کوندروب اودخی بو دفعه کندونك عجزنی بیلوب شاپورك
مرادنجه سرحدده اولان نصیبین شهرنی ویروب هدایای عظیمه کوندروب صلح اولدیلر (ایوان) پس
شاپور عراق عربه کاوب ساحل نهر فراتده مداین شهرنی بریلده یاپوب تختکاه ایدندی * نظام التواریخده
شاپور رومه سفر ایدوب قسطنطینیه ده ساکن اولان روم پادشاهی یونانوسه غالب اولوب خراجه کسوب
بعده دونوب مداین شهرنی یاپدی دینوب * مرویدرکه مداینده ایوان دیمکله مشهور جهان اولان دیوانخانهٔ
شاهانه‌یی بو یاپدی طولی یوز عرضی اللی ذراع اولوب توغله وکرج ایله یاپلوب یکرمی یلده تمام اولدی ایچی
منقش ومذهب ایمش کبی زیرا حضرت عمر زماننده فتح اولندقده بعض یرلرین مسلمانلر یقوب یاقدقلرنده اون
کره یوز بیك فلوری حاصل اولدی دیمشلر * مزبور ایوانك اوصاف واحوالی تفصیل عظیمه محتاج اولوب دخی
الآن نیجه دیوارلری موجود در شاپورك سلطنتی یتمش ایکی یا یتمش یل ایدی (فصل عاشر در احوال اردشیر
ابن هرمز) شاپور ذو الاکتافك ننه شاپور آدلو اوغلی کوچك اولمغین برادری اردشیر تخته کچدی شاپور
سن تنده اولوب اون درت یا اون یاهمان درت یلدنصکره سلطنتی برادرزاده‌سی شاپور بن شاپوره ویردی طبری
ایدر ذو الاکتافك پدری هرمز بنم یرمه اوغلم اردشیری کچورمکز وفاتمدنصکره طوغاجق اوغلمی کچورك دیو
اصمرلمغین ارکان واعیان اردشیری محروم وشاپور طوغنجه توقف ایدوب طوغدقده تاجی باشنه قویوب شاپور
وفاتنده اردشیر سلطنته مستولی اولوب سینهٔ غم دفینه سنده کی کینهٔ دیرینه سنجه سابقا حرمانته باعث
اولان اعیانی قتل ایتمکین یاقیلری اوشوب بونی رفع وشاپور بن شاپوری نصب ایتدیلر (فصل حادی عشر
در احوال شاپور بن شاپور ذو الاکتاف) عادل واهل اشفاق وعاقل وپسندیده اخلاق ایدی چادرده اوتوررکن
یا اویورکن محکم یل اسوب ایپلری قیریلوب اوزرینه دوشمکین هلاك اولدی * تواریخ طبریده بعض اعیان
بونی هلاك ایتمك ایچون چادر ایپلرین قصدله کسدیلر دینوب سلطنتی بش یل بش آی یاخود اللی یل ایدی
مرویدرکه عالمده احسان جمیع اشیادن خوبدر لکن شکر احسان اندن اعلی ومرغوبدر دیمشدر
(فصل ثانی عشر در احوال بهرام بن شاپور ذو الاکتاف) پدری وبرادری زمانلرنده حاکم کرمان اولمغین
بوکا کرمانشاه دیرلردی حکومتده نیکوسیرت وپاکیزه سریرت ایدی برادری یرینه جلوسندن اون بر یا اون
ایکی یل صکره اوزرینه عسکر هجوم ایتدکده ازدحام انامده بر اوق طوقنوب هلاك اولدی * تاریخ معجمده
بعضلر اقرباسندن بری بوکا اغراض ایدوب بی جرم وسبب بر طریقله قتل اولندی دیمشلر دیومذکوردر
(فصل ثالث عشر در احوال یزدجرد الاثیم) خودبین وغلیظ القلب حریص وظالم واهل سلب وجلب
وسزاوار قتل وصلب اولوب مردم مردارآزار کار اولمغین اثیم لقبیله اشتهار بولمشدی بهرام بن شاپورك اوغلی
یاخود برادری ایدی سابقا عقل وتدبیر واخلاق دلپذیر ایله مشهور اولوب بعد الجلوس کثرت سفلك
دمادن عدم اجتناب ومفاسد ومنکراته ارتکاب ایدر اولدی (ع) اذا تم امر دنا نقصه * نخواسنجه ظلمی
غایته جوری نهایته ایردکده ناکاه سراینه غائبدن بر کوزل آت کلوب طوروب یزدجردانی کوروب غایت
بکنوب اکرلیوب کتورلك دیدکده یاننه کسنه اوغرامیوب یزدجرد کندوسی واردقده آت طور مغین
کندو الیله اکرلیوب قویروغنه قوسقون کچوررکن سینه‌سنه برکینه محکم دپه چالوب یزدجرد مرد اولدی
آت دخی فی الحال کوزدن نهان اولوب محکم ارانوب نام ونشانی عیان اولمیوب جمله خلق جهان حیران
اولدیلر * سلطنتی یکرمی ایکی یل بش آی یا یکرمی بر یل یا اوتوز یل یا سکسان ایکی یل ایدی (فصل رابع عشر
در احوال بهرام کور بن یزدجرد) انواع عیش وعشرت وصید وشکاره رغبت ورعایایه شفقت ایدردی
تیراندازلقده ممتاز اولوب عجمده بویله ماهر کسنه کلمدی دائما شکاره مقید اولمغین کاف عجمیله فارسیجه
اسمی کور اولان یبان اشکنی چوق صید ایتمکین یاخود برکون صحراده یبان اشکی اوزرینه چیقمش
بر ارسلان کوروب اوق آتوب ایکیسنی دخی دلوب کچوب یره صالمغین بهرام کور دیمکله ملقب ومشهور

اولدی

اولدی * مرویدرکه پدری یزدجردک هر طوغان اوغلی یشامغین بهرام طوغدقده دیار عربده کوفه قربنده آب
وهواسی خوب اولان حیره ولایتنه کوندروب بوکا مطیع اولان ملوک عربدن نعمان بن امرء القیس آلوب
بسلیوب بونکیچون خورنق آدلو بر قصر فرید العصر یاپدیروب بعده نعمان دین حضرت عیسایه کیروب ترک
دنیا ایتدکده اوغلی منذر بهرامی تربیت ورعایت ایدوب بواثناده یزدجرد وفات ایدوب امراء عجم بهرامی
کتوررسک جائزکه پدری کبی ظالم اوله خصوصا عربستانده بیومکین طبیعتی بزه موافق اولمیه دیوب اردشیر
ابن بابک نسلندن خسرو نام کسنه یی تخته چیقاروب منذر ایشتدکده اوغلی نعمانی اون بیک عسکرله مقدم
کوندروب درعقب کندو دخی اوتوز بیک عسکرله بهرامی آلوب تختگاه عجمه واروب عجملر اراسنه نزاع
دوشوب عاقبت بهرام تاج سلطنتی ایکی آج ارسلان اراسنه قولک خسرو له بن قنغیمز واروب تاجی المغه جرأت
ایدرسه او پادشاه اولسون دیمکین بر صحرایه جمع اولوب بهرام بخت رام تخت مرام مردانه میدانه کیروب
ارسلانلرک بریسی بوکا حمله ایتدکده بهرام بی باک صچرایوب اوزرینه بنوب الندهکی طاشله باشن اورمق ایسترکن
ایکنجی ارسلان دخی هجوم ایتدکده بهرام انی قولاغندن طوتوب ارسلانلرک باشن بری برلرینه اوروب
خردوخاش وشجاعت عظیمه سین خلقه فاش ایدوب کندویه شاباش دیدردکده خسرو ایله سائر ناس کلوب
سلطنته بیعت واداء تهنیت ایتدیلر * بهرام عدالتله نظم امور دنصکره عیش ونوشه باشلیوب شهرده اهل ساز
وخوب آواز آز اولمغین هندستاندن اون ایکی بیک سازنده وخواننده کتوردوب خلق دخی روز وشب شوق
وشغب ذوق وطرب ایتمک ایچون ممالک عجمه تقسیم واسباب تنعمی تعمیم وتتمیم ایتدی (غلبه) خاقان چین
بهرامک هواسین ایشتدکده ایکیوز اللی بیک عسکرله مرو یاخود دری شهرنه کلوب اوتوروب طائفهٔ عجم برغم
والم اولوب بهرام اولادهلولک عجمدن یدی نفر وبهادرلردن اوچیوز نفر ایله شکاره چیقوب برادری نرسی یی
برینه نائب قویوب عجملر بهرام قاچدی صانوب خاقانه تضرعنامه لر کوندروب خراج ویرمکه متعهد
اولدیلر بهرام آذربایجانده معبد مجوس اولان آتشکده یی زیارت ایدوب بعده ارمنیه یه واروب بیک نفر
دلاور هنرآورله خفیة خاقان اردوسی قربنه واروب تجسس اخبار دنصکره عسکرنی درت بولوب خیل
غارت میل شبیه السیل ایل طویل الذیل مورث الویلده صغیر طبل ونفیر ایله درت طرفندن یوریوب اترالک ناپاک
شاشوب تدارکه باشلینجه فی الحال بهرام خاقانک اوتاغنه یوریوب اوتوردیغی یرده باشنی کسوب عسکرنی
صندروب نهر جیحونه دک قوهلیوب نیچه لرنی قیردی * تاریخ دینوریده مذکوردرکه بهرام خاقانک هجومن
استماع ایتدکده بیک نفر دلاوری برردوه یه بندیروب هر برینه بر رآت وتازی وطوغان ویروب شکار ناملیه
چیقوب آذربایجانه واروب یدی بیک عسکره برر بوش صغر دریسی برربد خوی طای ویروب مروه
یقلاشدقده دریلری اصلادوب قوریدوب ایچنه خرده طاشلر قودیروب اوفلدوب دیکدیروب هرکشی بررلشی
کوتوروب کیجه خاقان اردوسین باصوب اتراک ناپاک کثرت ودهشت آواز ناساز جانکدازدن خوف کلی
مستولی اولمغین صینوب بهرام خاقانی کندو الیله طوتوب نهر جیحونه دک اتراکی قوهلیوب انده کندو طوروب
بر آدمیسنی بلاد شرقه کوندروب وارد قده اطراف واکنافی ضبط وتسخیر ایدوب ماوراء النهردن نامه لر کلوب
سنور تعیین اولنوب سالم وغانم تختگاهنه کلدی (متفرقات) طبری ایدر وطننه کلدکده رعایاده باقی اولان
مالاری باغشلیوب بهمن بن اسفندیار نسلندن وزیر عاقل بی نظیری مهر نرسی یی کندو یرینه دیکوب کندوسی
سیاحت طریقیله هندستان سیرنه کیدوب وارد قده شکاره مشغول اولوب صحراده بر یاوز فیلله صواشوب
فیلی قتل ایتدکده هند پادشاهی بهرامی بیلیوب ندیم ایدینوب بر خصم غالبی عسکرله هجوم ایتدکده بهرام انلری
صینوب پادشاه حظ ایدوب قزنی بهرامه ویروب قائممقامی ایتمک دیلدکده بهرام کندو کیم ایدوکنی بیلدیروب
پادشاه عذرلر ایدوب هند ایله عجم سنورنده شهرلر باغشلیوب بهرام وطننه دن ایکی ییل غیبتدنصکره مال
وعیال ایله تختگاهنه کلدی بعده وزیرنی قرق بیک عسکرله استانبوله کوندروب وارد قده قیصری خراجه کسوب
کلدکده بهرام یمنه سفر ایدوب بلاد سوراندهوافر قتل وغارت ایدوب تختگاهنه کلدی * نظام التواریخده
مذکوردرکه کندو یمن وحبشه یه کیدوب برادری نرسی یی رومه کوندروب ایکیسی دخی منصور ومظفر
دونوب جمع اولدیلر (خاتمه) مرویدرکه آخر عمرنده بر کون شکارده جانور قوهلرکن ات واسبابیله بر قیویه

باتاغه دوشوب والده سی کاوب قیوبی مقدور بشر اولان قدر قازدیروب ذره دکاو نشان عیان اولمدی * سلطنتی یکرمی اوچ یا التمش اوچ یل ایدی (فصل خامس عشر در احوال یزدجرد بن بهرام کور) خوب خصلت اهل عدالت ایدی حلیم وسلیم اولمغین یزدجرد نرم دیرلردی ممالکن تعمیر وغزای کثیر ایتدی * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه پدرینک وزیری مهرنرسی یی که سابقا فارغ اولوب دین باطل مجوس اوزره آتشکده ده عبادت ایدردی وزیر ومشیر ایدنوب یزدجرد کندو اسلافی کبی عدل وداد ایله تدبیر امور بلاد ایدوب ملوک آفاق طرز قدیم اوزره بوکا خراجلرین ویروب برقاج یلدن صکره قیصر خراج ویرمدکده مهرنرسی یی عسکرله کوندروب واردقده قیصر قورقوب ینه خراج ویره جک اولدی سلطنتی اون سکز یل بش آی یا یکرمی سکز یل ایدی (فصل سادس عشر در احوال هرمز بن یزدجرد) فیروز آدلو برادرندن کوچک ایکن پدرینک بوکا محبتی اندن زیاده اولمغین انی نیمروز ولایتنه حاکم کوندروب بونی ولی عهد ایتمشدی جلوسنده ظلم وتعدی یه تصدی ایتمکین فیروز ایشیدوب اترا کده هیاطله پادشاهی خوشنوازه واروب اوتوز بیک یاردمجی عسکر آلوب عجمه کلدکده هرمزه غالب اولوب قول اصح اوزره جرمنی عفو ایدوب پدری تختنه کچوب هیاطله یی انعام واکرام ایله ولایتلرینه کوندردی * بعض تواریخده هرمز ایچون خوب سیرت اهل عدالت ایدی دینوب لکن نظام التواریخده مذکوردرکه پدری وفاتنده اوغلانجق ایکن بیوک قرنداشلرینه غلبه ایدوب تختنه کچوب اهل جور غریب الطور اولوب خلقدن احتجاب وظلمه انتساب ایتدی * بیوک برادری مغلوب اولدقده هیاطله پادشاهنه قاچوب انک معاونتیله کاوب هرمزی حبس ایدوب یرینه کچدی هرمزک سلطنتی یدی یل یا بریل یاهمان طقوز آی ایدی (فصل سابع عشر در احوال فیروز بن یزدجرد) بعض کتبده ابن هرمز دینوب * میرخوانده مذکوردرکه فیروز هرمزی قتل ایدوب بعده انک اهل بیتندن اوچ کمسنه یی ابی تختنه کچوب اظهار عدالت وحسن سیرت ایتدیلر (قحط) مرویدرکه فیروز جلوسندن بریل صکره یدی یله دکین یغمور یاغمیوب عظیم قحط اولوب دجله وجیحون ونیچه بیوک نهرلر قوریوب قیولرک صولری باتوب یرپوزنده اصلا اوت بتمیوب وحوش وطیور قیریلوب فیروز رعایایی جمیع تکالیفدن معاف ایدوب اغنیا فقرایی بسلسونلرقنغی شهر وقریه ده که برکمسنه آجلقدن وفات ایده انک خلقنه سیاست اولنور دیو مملکتلرنده ندا ایتدرمکین برکمسنه دن غیری آجلقدن اصلا برفرد وفات ایتمدی (بلایا) قحط کتدکده هیاطله پادشاهی خوشنوازک ظلمنی ایشتدکده اوزرینه سفر ایدوب خوشنواز توابعندن بری تفصیله محتاج برطریقله صوسز بریه یولندن قولاغوز اولمغین فیروزک اکثر عسکری هلاک اولوب بقیه سیله ناچار خوشنوازه واروب عهد وپیمان ونیچه ایمانده صکره خاسر وخایب تختکاهنه راجع وآیب اولدی * بعد زمان منوچهر نسلندن سیستان حاکمی سوخرا نام کمسنه یی کندونک بلاش وقباد نام اوغللرینه ناظر قویوب هیاطله یه تکرار سفر ایدوب خوشنواز کندو عسکری اطرافنه خندق قازوب اوستنی بعض نسنه ایله اورتوب مقابله اولدقلرنده خوشنواز قاچق صورتن کوستروب فیروز عسکریله هجوم ایتدکلرنده اکثری خندقه دوشوب هلاک وباقیلری قتل وغارت وفیروزک قزی اسیر اولوب بو خبر غم اثری سوخرا ایشتدکده عسکر چکوب کاوب خوشنواز الدیغی اسیرلری ومالری ویروب صلح اولوب سوخرا عسکریله دونوب کلدکده بلاش بن فیروزی تختنه کچوروب قباد بن فیروز ترکستان پادشاهنه قاچدی فیروزک سلطنتی یکرمی التی یا یکرمی بر یا اون بریل ایدی (روایت) نظام التواریخده سابقا زمان قحطده خزینه دن رعایا وبرایایه اموال فراوان احسان ایدوب هر شهرحاکمنه خبر کوندروب اکابرک کفایتلرندن زیاده ذخیره لرین فقرایه تقسیم ایدوب برفقیر آجلقدن وفات ایتدکده یرینه برغنی کمسنه قتل ایدرلردی * مزبور فیروز هیاطله ایله جنکده قتل اولندی دیو مذکوردر (فصل ثامن عشر در احوال بلاش بن فیروز) عاقل وعادل اولوب درت یل یا بش یل ایکی آی سلطنت سوروب وفات ایتدی (فصل تاسع عشر در احوال قباد بن فیروز) برادری بلاش تختنه کچدکده قباد ترکستان پادشاهنه قاچوب انک معاونتیله وافر عسکرله کاورکن بلاشک وفاتن ایشیدوب ترکستان عسکرین دوندروب کندو مخصوص وافر آدملریله عجمه کاوب تختنه کچوب سابقا ذکر اولنان سوخرایه کلی رعایتلر ایدوب مرجع جمهور اولدقده سلطنت خوفندن حبس وقتل ایتدی

(مزدك) قبادك جلوسندن اون يل صكره طائفهٔ ثنويه دن مانی مذهبنده مخترع دين زندقه اولان مزدك
نام ملعون حاشا دعوای نبوت ايله ظهور وزند آدلو بركتاب كفر انتساب تأليف ايدوب مال ومنال وجمله حالده
خلق عالم مشترك اولمق كرك اموال وفروج ناس بری برلرينه حلال وحيوانات بوغازلمق وات قسمی وياغلو
قسمی يمك حرام وو بالدر ديوب كندوسی خرقه پوش اولوب دين باطل مجوس اوزره زهد وعبادت ايدوب
آتشكده ده كی آتشه سويليوب آتش ايچندن جواب چيقمغين قباد وبيحد مرد ضلالت نهاد بوكا اعتقاد
وانقياد ايدوب فقرا واراذل اكابرك مالларين حتی اولاد وعياللرين جبر وقهرله تصرفه باشليوب قباد حماقت
نهاد اغنيانك مالللرين فقرايه توزيع ايتمك ديلدكده خلق رنجيده اولوب قبادی حبس ايدوب يرينه برادری
جاماسبی كچوروب مزدك آذربايجانه قاچدی (فصل عشرين دراحوال جاماسب بن فيروز) نصيحت الملوكده
علم نجومده غايت مهارت ايله شهرت بولان جاماسب حكيم ديدكلری بودر دينوب * تواريخده مذكوردركه
اوچ يل يابر يل التی آی پادشاه اولوب سابقا قبادی دين مجوس اوزره خاتونی اولان همشيره سی برحيله ايله
حبسدن قاچرمغين هياطله يه كيدوب برقاچ يل انده طوروب عاقبت هياطله پادشاهی اوتوز بيك عسكر
قوشوب عجمه هجوم ايتدكده اكابر عجم خوفلرندن قبادی قارشوليوب كتوروب تخته كچوروب جاماسبی
عفو ايتدی (فصل حادی وعشرون دراحوال قباد المزبور) ايكنجی دفعه تخته كچدكده بزرجمهر بن سوخرايی
وزير ايدوب عدل وداد وتعمير بلاد وترفيه عباده باشليوب لكن مزدك بی دينه وانك اتباعی اولان ملاعينه
رعايتلر ايدوب كندو ممالكنده نيچه عالی شهرلر ياپوب بردع وكنجه وميافارقين انك بنالرندندر عاقبت رومه
غزا ايدوب منصور ومظفر كلدكده اوغلی نوشروانی تخته كچروب كندو فراغت اختيار ايدوب سلطنتی قرق
اوچ ياقرق يل ايدی (فصل ثانی وعشرون دراحوال نوشروان عادل بن قباد) پدرينك بوندن بيوك نيچه
اوغللری اولوب جملهدن اعقل واكمل بو اولمغين بونی تخته كچوردی غايتده عاقل ومدبر كامل اولمغين پدری
زماننده دخی مشكلات اموردده مرجع جمهور ايدی * اول جلوسنده مزدكی سكسان بيك يا يوز بيك توابعيله
ضيافت عامه بهانه سيله جمع ومزدكی قتل بعده احراق بالنار وجمله مزدكيلری بركونده بردار ايتدی بعده جد
اعلاسی اردشير عادل وضع ايتديكی قوانين عدالت وآيين رياست اوزره نظم امور بلاد وضبط جمهور
عباد ايدوب سرحدلرده حصارلر و يوللرده كوپريلر ياپدیروب خراب كويلری تعمير ايدوب ممالكنی درت
بولوب هر برينه بر رعاقل ومعتمد حاكم كوندردی كه بری خراسان سجستان كرمان * ايكنجی اصفهان قم جبل
آذربايجان ارمينيه * اوچنجی فارس اهواز * دردنجی روم سرحدينه دك جميع ممالك عراق ايدی (فتوحات)
نظام التواريخده مزدكی قتلندن صكره رومه سفر ايدوب قيصری طوتوب خراجه كسوب آزاد ايتدی بعده
ماوراء النهره كيدوب تركستان پادشاهی خاقان بونكله صلح ايدوب قزينی وفرغانه شهرينی ويروب خاقانله
هياطله طائفه سنه واروب جمله سين قتل ايدوب بعده هند وچين ولايتلرينه واروب خلقلريله صلحلشوب
دوندكده طائفهٔ قبچاق ولايت دربند وشروانی خراب ايتمكين واروب انلری دفع ودربندی معمور ايدوب
عسكر قويوب مملكتنه دوندی * باب الابوابكه دمورقپو ديرلر نوشروان بناسی اولوب عجائب دنيادندر
ديومذ كوردر (روايت) ميرخوانده مفصلدر كه بعد الجلوس نظم امور جمهور ايدوب بعده طخارستان
وكابلستان وچغانيانه عسكر چكوب هياطله ولايتلرين فتح ايدوب خاقان چين صاحب قرانلق رجاسيله عظيم
عسكرله شاش فرغانه سمرقند بخارا كش نسف شهرلرينه مستولی اولوب نوشروان ايشتدكده اوغلی
هرمزی عظيم عسكرله كوندرمكين خاقان الديغی مملكتلری براغوب ولايتنه قاچدی * بو اثناده طوائف عربدن
ملوك غساندن شام پادشاهی خالد بن جبله عجم طرفندن ولايت حيره پادشاهی منذر بن ماء السماء ولايتنه غارت
وقتل ونيچه خسارت ايتمكين نوشروان واروب ولايت جزيره ده دارايی ورهايی و ولايت شامده قنسرين
وحلب وانطاكيه يی آلوب انطاكيه يی غايت بكنمكين مهندسلره رسمن آلدیروب اوطرحده مدائن ايله بغداد
قرينده روميه آدلو بر لطيف شهر ياپوب انطاكيه خلقنی اكا كتوروب قيصر ايشتدكده نوشروانه مال عظيم
كوندروب صلح اولوب شام وجزيره وحجاز وطائف ويمن وبحرين وعمان نوشروان ضبطنه كيردی (نوش زاد)
مرويدركه نوشروانك برخاتونی واندن طوغان نوش زاد آدلو اوغلی دين حضرت عيسی اوزره اولوب

نوشروان مجوسی اولمغین انی حبس ایدوب شامه واردقده خسته اولمغین نوش زادا کثری نصارادن عسکر جمع و پدری خزینه سین انلره انعام ایدوب فارس واهوازی پدرینك آدملری الندن آلوب پدرنی وفات ایتدی دیو شایع ایدوب ولایت عراق فتحنه کیدوب نوشروان شامده ایکن کندو تختکاهنده اولان امراسندن برینه سرداراولوب اوغلم ایله صواشوب رفعنه چالشوب لکن کندویه ضرر ایرشدیرمیه سن دیو خبر کوندروب اودخی صواشوب ناکاه نوش زاده اوق طوقنوب هلاك یاجنکده اسیر اولمغین عسکری طاغلدی (متفرقات) نوشروان مداینه کلدکده هنده عظیم عسکر کوندروب جبل سرندیبه دك واردقلرنده هند پادشاهی نوشروانه وافر هدایا ایله ایلچی کوندروب بحر عمان کنارنده عجم سنورنده کی شهرلری ویروب صلح دیلدککین نوشروان کندو سردارنه خبر کوندروب ولایت عجمه دوندردی * مرویدرکه بلاد ماوراءالنهر وخراسان ودربند خزران وطبرستان وجرجان وفارس وکرمان و بعض ممالك هندستان وعراق وعمان وبحرین ویمامه ولایتلری یمن ومغرب حدودنه دك بونك حکمنه کیردکده تعمیر بلاد وترفیه عباده بذل مقدور وصرف میسور ووضع خراج اراضیده عدل موفور ایدوب یهود ونصارایی خراجه کسوب عمری یکرمیدن اکسلك واللیدن زیاده اولنلری جمیع تکالیفدن معاف ایدوب عسکرنده شجیع وفارس اولنلری بوقلغه ناظر وحارس دیکوب هر برینه درت بیك اقچه مقرر ایتدی (هدایا) مرویدرکه امور سلطنتنه تمام انتظام ویردکده ملوك برایا ارسال هدایا واطاعت ومدارا ایتمکه باشلیوب جملهدن هندستان پادشاهی کوندردیکی بیك بطمان عود ایدیکه آتشده موم کبی اریوب اوزرینه مهر باصلوردی و یکپاره یاقوت احمردن بردانه کاسه ایدیکه درینلکی همان ایکی بارمق عرضی قدر اولوب لکن اغزینك عرضی برقارش اولوب دنیا خراجی دکر ایدی و برجاریهٔ حسنا ایدیکه قامتی یدی قارش اولوب وصف جمال برکمالی محال ایدی و یلان در یسندن طوقنمش بردوشمه ایدیکه حریردن نرم ایدی * وخاقان چین برآتلو تصویر کوندردیکه کوزلری یاقوت احمر وقبضهٔ تیغی زمرد وسائر اعضاسی جواهرله مرصع ایدی ونهایت ولایت چینده ولایت تبت پادشاهی هر برینك وزنی قرق اللیشر درهم اولوب لکن اوق کچمز وقلچ کسمز یوزدانه بی نظیر جوشن ایله درت بیك نافه یا خود درت بیك بطمان مسك ودخی اطرافنده اوتوز آدم اوتوره جق قدر اولوب جواهرله مرصع صافی التوندن برعظیم سینی کوندردی (فائده) مرویدرکه نوشروان عقلا وحکمایی جمع ایدوب سلاطینه لازم اولان اوصافی مختصرجه بیان ایلك دیوب هر بری کندی عقلنه کوره دیوب وزیر ومقبولی اولان حکیم بزرجمهر بن بختکان ملوکه لازم اولان اوصاف (١) شهوت وغضبدن وهوای نفسدن پرهیز (٢) کلماتنده صدق ومواعیدو شروطنده وفا (٣) عقلا ایله مشورت (٤) اشراف ناسی مرتبهلرنجه رعایت (٥) حاکملری احوالنی تجسس وتفحص ایدوب حاللرینه کوره مکافات ومجازات (٦) محبوسلر احوالنی یوقلامقده دقت واهتمام (٧) طشرهلرده کی یوللر وشهرلرده چارسولر ونرخلر وذخیرهلر ومتاعلر احواللرینی یوقلامق (٨) خلقی حسن تأدیب وحدود معینهیی اجرا (٩) آلات ومهمات حربی احضار (١٠) اقربا وسائر توابعنی رعایت وتأدیب وضبط (١١) کندونك واعداسنك ولایتلرینی جاسوسلر ایله یوقلادوب خیر وشر ونفع وضر هرنه ایسه معلوم ایدنوب اکا کوره قیلمق (١٢) وزرا وندما وسائر توابعی احوالنی یوقلامق دیدککده * نوشروان بو کلمات حکمت سماتی سودمندی غایت پسند ایدوب جامع نصایح ملوکدر دیو التون حل ایله یازلمق بیوردی (متفرقات) مرویدرکه جمیع ملوك عجمدن مراعات آداب حکم وحکم وعدل وعقل وتدبیر عالم ایتمکده افضل واکمل وجمله ناسه نفعی اعم واشمل ایدی * آتش پرست اولمیوب مسلمان اولیدی انبیا واصفیادن صکره دور آدمدنبرو بوندن اعدل واعقل پادشاه کلمدی دیمك جائز ایدی کفرندن قطع نظر اطوار حمیده وآثار پسندیدهسی حکایات ملوك آفاقده وکتب نصایح واخلاقده تفصیل اولنوب بوستانده مذکوردرکه (نظم) شنیدم که در وقت نزع روان * بهرمز چنین کفت نوشین روان * که خاطر نکهدار درویش باش * نه دربند آسایش خویش باش (نثر) مرویدرکه سابقا ملوك یمندن ذویزن اوغلی سیف الملوك حبشهدن تظلم واظهار حیف ایتمکه کلوب نوشروان آکا آز عسکر قوشوب یمنه واردقلرنده حبشیلری سوروب چیقاروب یمنی سیف ضبط ایدوب بعده وفات ایتدکده ظهور دین اسلامه دك عجم طرفلرندن ضبط اولندی * مرویدرکه نوشروانك دیوانخانه سنده دائما درت کرسی طوروردیکه بری

بزرجمهر حکیم بری قیصر روم بری خاقان چین بری شاه قبچاق اوتورمغیچون ایدی * خریدة العجایبده نوشروانك قولاغی جوهری کوپه‌لو اون بیك عدد خوبروی سنبل موی ایچ اوغلانی اولوب هیبت وشوکتیچون طقوز بیك فیل بسلردیکه ایکی بیك بیوزی قارکبی غایت آق ایدی وفات ایتدکده خزینه‌سنده اموال وجواهر وتحفدن غیری وزنی اوچر مثقال اون بیك دانه شاهانه انجو بولندی دینوب * کتاب الاوائلده ابتدا خراج وضع ایدوب مقاسمه‌یی رفع ایدن واراضی‌یی مساحت ایتدیروب ممالك وبلاده تعیین وتحدید خراج ایدن نوشروان اولدیغنی یازمشلر لکن ابن جبیر جزیه دیدکلری خراج واضعی حضرت موسی در یدی ییل جمع ایتدی دینوب فوایح مسکیه‌ده نوشروان کتاب کلیله ودمنه‌نك نصایح وحکمی مشتمل ایدوکن ایشتدکده انی بولوب کتورمکیچون برزویه حکیمه بش یوز بیك فلوری ویروب هنده کوندروب کتوردوب فارسی‌یه ترجمه ایتدردی دیومذکوردر * نیجه معتبراتده حضرت رسول علیه السلام نوشروان سلطنتنك قرق ایکنجی ییلنده طوغدیلر بعده نوشروان یدی ییل سکز آی یشایوب جمله سلطنتی قرق یدی ییل سکز آی ایدی دینوب * شواهد النبوه‌ده حضرت رسولك ولادتلرندنصکره یکرمی ییل یشادی دینوب * کتاب منتقی ده عبد المطلب هرمز بن نوشروان زماننده وفات ایدوب رسول علیه السلام سکز یاشنده ایدیلر دینوب خلق ایچنده حدیثدر دیو مشهور اولان ولدت فی زمن الملك العادل نوشروان کلامی باطلدر حدیث دکلدر دیو محدثینك اتفاق ایدوب حتی سلفدن بریسی واقعه‌سنده بونی حضرت رسوله صوردقده ماقلته قط یعنی بن آنی اصلا دیمدم دیو بیورمشلر (فصل ثالث وعشرون در احوال هرمز بن نوشروان) والده‌سی خاقان چین قزی اولمغین نوشروان اولادی ایچندن سلطنته بونی تعیین ایتمشدی اهل شوکت ومهابت وصاحب تدبیر وسخاوت لکن سفالی بی باك ایدی اوائل جلوسنده عدل بعده ظلم ایدوب اعیانی قتل وتذلیل واراذلی تربیت وتبجیل ایدوب تدریجله کبار عجمدن اوچ بیك آدم قتل ایتمکله قلوب ناس بوندن نفرت وهراس ایتمکین ملوك اطراف جابجا باش قالدیروب قیصر سکسان بیك عسکرله یوریوب نصیبینه کلوب نوشروانك کندودن الدیغی ممالکی الماق ایستیوب دمور قاپو طرفلرنده‌کی طائفهٔ خزردخی دربندی کچوب آذربایجانله ارمینیه‌یی غارت وطائفهٔ عرب دن بعضلردخی ولایت سواد عراقی غارت ایتدیلر (غلبه) خاقان اوغلی سابه شاه که هرمزك دایسیدر ولایت عجمی آلمغه اوچ در تیوز بیك عسکرله نهر جیحونی کچوب هراتده اوتوروب هرمز دخی آذربایجان حاکمی بهرام چوبینی سردار ایتمکین همان اون ایکی بیك صالت دلاورایله واروب محکم صواشلوب بهرام سابه‌یه اوق آتوب هلاك ایدوب سابه‌نك اوغلی عسکر جمع ایدوب صواشدقده اسیر اولوب میرخوانده ذکر اولندیغی اوزره بهرام ایکیوز اللی بیك دوه یوکی مال غنیمت آلوب مداینه کوندرمکین هرمز غایتده حظ ایتدی (زوال) وزیر افسد بهرامه حسد ایتمکین کوندردیکی مال آلدیغنك عشری دکلدر دیدکده هرمز اینانوب بهرامه غضب خبرین کوندروب عسکر هرمزه انجنوب بهرامی پادشاه ایدوب بهرام هرمزك اوغلی خسرو نامنه سیم وزر کسدیروب اطرافه یایوب خسرو پدرندن قورقوب آذربایجانه قاچوب هرمز خسروك ایکی دایلری بندویه ایله بسطامی حبس ایدوب بعده ایکیسی دخی برفرصتله قورتلوب بعض عسکر اتفاقلریله هرمزی طوتوب کوزلرینه قیزمش میل چکوب خسرو ایشیدوب کلوب تخته کچوب بیخبر ایدوکنه پدرینه عذر ایتدی هرمزك سلطنتی اون ایکی ییل یا اون بر ییل درت آی ایدی (روایت) نظام التواریخده مذکوردرکه جلوسندن اون ییل صکره خاقان عسکرله خراسانه کلوب هرمز سر عسکری بهرام چوبینی کوندروب جنکده خاقانی واوغلنی قتل ایدوب اموال غنیمتی هرمزه کوندروب کندوسی ترکستان ضبطنه کتمك صددنده ایکن هرمز ایشیدوب بهرامك اوستنه عسکر کوندروب بهرام انلری صیوب طاغدوب اعیان عجم برغم اولوب هرمزك کوزینه میل چکوب حبس ایدوب خسرو تخته کچدکده کریش ایله بوغدردی * بعض تواریخده دیوانخانه‌سنده زنجیر عدالت کروب اهل حاجت اولنلر زنجیری تحریك ایتدکده برطرفی کند وخاص اوطه‌سنده اولمغین خبردار اولوب اوکسنه‌یی کتوردوب حاجتن بتورردی دینوب * لکن اکثر معتبراتده بومعنی نوشروانه اسناد اولنمشدر (فصل رابع وعشرون در احوال خسرو بن هرمز) لقبی پرویز اولوب معناسی مظفر یاخود عزیز دیمکدر * میرخوانده مفصلدرکه پدری حبس اولندقده کلوب تخته کچوب بهرام

چوبین بونك اوستنه یوریوب خسرو ایله نهروان ایرمغی کنارنده صواشوب خسروه عسکری غدر ایتمکین
صینوب مداینه قاچوب پدری تعلیمیله رومه کیدوب یولده دایپلری جبرادونوب هرمزی بوغوب ینه کلوب
بهرامك عسکری یتشمکین خسرو برکلیسایه کیروب تغییر لباس ایله قاچوب طوائف عربدن ملوك حیره‌دن ایاسه
اوغرایوب اندن واروب قیصر کلی رعایت وقزی مریمی نکاح ایدوب یوزقول یکرمی حسنا جاریه یوزدانه
شاهانه انجو یکرمی کره یوز بیك نقد التون ونیجه جواهر ووافر قماش فاخر ویروب خسرواندە بر بچق ییل
طوروب بعده قیصر اوغلی ناطوسی یوز بیك قدر عسکرله خسروه قوشوب آذربایجانه کلدکلرنده بهرام
قارشو کلوب محکم صواشوب عاقبت اکثر عسکر کیجه خسروه کلوب بهرام ترکستانه قاچوب خاقانك
مقبولی اولوب عاقبت خسرو اغواسیله خاقانك خاتونی بهرامی بر حیله ایله قتل ایدوب خاقان طویدقده خاتونی
بوشادی (جلوس ثانی) بهرام قاچدقده خسرو تکرار تخته چکوب روم عسکرین رعایتلرله کوندروب پدری
وصیتیله دایپلرنی قتل ونظم امور جمهوره سعی موفور ایدوب جلوسنك اون دردنجی ییلنده رومیلر قیصری
وناطوسی قتل ایدوب قیصرك براوغلی خسروه کلوب بو دخی اوچ سردار ایله وافر عسکر قوشوب قدس
وفلسطینی آلوب خلقنی اسیر ایدوب اسکندریه شهرنه دخی مستولی اولوب استانبول نواحیسنه دك ولایت
رومده نیجه یرلر خراب ایدوب رومیلر ارقلیس دیدکلری هرقلی پادشاه ایتمکین عسکر عجم چالشوب قیصرزاده‌یی
تخته چوره مدیلر بعده هرقل خسرو ایله جنگه استانبولدن عسکر چکوب نصیبینه کلدکده خسرو اون ایکی
بیك عسکرله برسردار کوندروب جنکده سردار ایله التی بیك نفر قتل اولنوب * نیجه معتبراتده خسرو هرقل ایله
جنکه عسکر کوندروب هرقلك عسکری صینوب قرآنده (الم غلبت الروم فی ادنی الارض) آیتندن مراد بودر
یدی ییلدن صکره شام قربنده تکرار صواشوب هرقل غالب اولوب (وهم من بعد غلبهم سیغلبون فی بضع سنین)
آیتندن مراد بودر دیمشلر (متفرقات درجاه وجلال وکثرت مال وسائر احوال) معتبرات کثیره‌ده اولانك
محصلی بودر که خسرو غایتده خوب صورت و پسندیده سیرت واهل شجاعت وقوی البدن اولوب ملوك عجمده
ریاست وکیاست وصلابت واصابت وعزم و جزم ورزم وبزم وکثرت وقوت جنود ووفرت اموال ونقود
ومعموری ممالك وامن بلاد ومسالك ایله ممتاز وسرفراز ایدی برتختی وار ایدیکه یوکسك اولوب ایکی ییله دك
متصل اوتوز نفر شاکردلو یوز یکرمی استاد ایشلیوب جواهرله مرصع اولوب اون ایکی برج وسبعهٔ سیاره
واعمال ساعات ونیجه صناعات صورتی نقش اولنمشدی اوتوز بیك مرصع اکری اللی بیك آتی اون ایکی بیك
دوه‌سی شبدیز آدلو بر مشهور آتی بیك ایکیوز فیلی اون ایکی بیك حسنا جاریه‌سی وار ایدی بشقه بر راسملو یوز
عدد خزینه‌سی اولوب * برینك اسمی باد آورد ایدیکه روم پادشاهی اموال نفیسه‌سن خوف اعدادن بیك عدد
کمیلره یوکلدوب برمکان حصینه کوندروب بحکمة الله مخالف یل اسوب بحر عجم کنارنه وارمغین جمله‌سی
خسرو آلمشیدی * مرویدرکه عجایب دنیادن نیجه نسنه‌یه مالك ایدی بریسی تاج مرصع ایدیکه کیجه‌لرده انك
ضیاسندن التمش نفر استاد صنعت ایشلردی * ایکنجی اللی ذراع بر دلبند دلبند ایدیکه کیرلندکده آتشه آتلوب
کیری یانوب سمندر قوشی تویندن طوقنغین دلبنده ضرر اولمزدی * اوچنجی حریردن بر قرمزی رد ایدیکه
هر ساعت متلون اولوردی * دردنجی یوزلك قاشی بر طاش ایدیکه اغزده طوتلسه صوسزلغی کسردی *
بشنجی بر بچاق ایدیکه زهرلو طعام ایچنه قونسه قینایوب ایچندن زهر آیریلوب چیقاردی * بعض معتبراتده
مذکوردرکه خسروك مالی خصوصنده مبالغه‌لر اولنوب قول صحیح بودرکه اون بربیك سازنده وخدمتکار
جاریه‌سی التی بیك خادم و پاسبانی یکرمی بیك بشیوز رومی وعربی آتی وقاتری طقوز یوز التمش فیلی وار ایدی *
حیوة الحیوانده مذکوردرکه اللی بیك طواری یا اون ایکی اون اوچ بیك خاتونی اولوب آنه بنده ایکیوز کسنه
اللرنده بخوردانلریله کیدوب یوللری بخورلیوب مقدما بیك سقا یوللری صولایوب * خسروك جمله تحفندن بری
برقطعه التون ایدیکه بال مومی کبی یومشاق اولوب مهر باصلق وآتشه طوقمدین نیجه نسنه‌لر یاپلق ممکن ایدی
وبر چناق ایدیکه ایچنده‌کی صو ایچلدکده قدرتدن فی الحال صو ایله طولردی * وآبنوسدن آدم الی شکلی ایدیکه
بونك اولادندن بری طوغرکن صو ایچنه قونوب طوغدقده پنجهٔ آبنوس بوزلوب طوغدیغی اندن بیلنوب
طالعنی منجملر بولورلردی * خسروك شیرین آدلو محبوبه‌یی تعشق ایدوب الدیغی ومقدما فرهاد نامرادك

کندویی هلاکنه خسروك حیله ایله سبب اولدیغی کتب حکایاتده مذکور ومشهوردر حالتدر (هلاك او)
مرویدرکه اوائلده متواضع وعدالته مائل اولوب ایکی کسنه‌یی تعیین ایتمشدیکه هردفعه آته بیندکجه بونك
اوکنجه آتله یوریوب سن قول سن تکری دکلسن دیودمبدم سویلیوب خسرودخی باشیله بلی دیواشارت
ایدردی لکن اواخرعمرنده مغروروبدخوی اولوب حتی سلطنتنك اون طقوزنجی یایکرمنجی یلنده حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلم مدینه‌یه هجرتلری سنه‌نك یدنجی یلنده بونی ایمانه دعوت ایچون نامه کوندردکده
خسروضلالتروکمال خباثت وحماقتندن مکتوب شریفی یرتوب رسول علیه السلام ایشتدکده (مزق الله
ملکه) یعنی الله سلطنتنی پاره لسون دیمکین ماه جمادی الاولی‌نك اونده صالی کیجه‌سی اخشامندن یدی ساعت
کچدکده اوغلی شیرویه خنجرله بونك قارننی یاروب سلطنت عجم دخی دمادم مختل اولوب حضرت عمرخلافتنده
بالکلیه زوال بولوب جمیع ممالك عجمی امت محمد ضبط ایتدیلر (سبب قتل او) مرویدرکه سابقا قیصردن
صینوب قاچوب کلان عسکرلکا کثرنی خسروحبس ایتمکین ومنجملرسلطنت عجم اولادکدن برینك اوغلنده
آخراولوردیدکلرنده اولادنی جماعدن منع ایچون حبس ایتمکین وحیره پادشاهی نعمان بن منذری قتل ایدوب
یرینی سابق الذکر ایاسه ویرمکین وپدری زماننده نبرووزیرومشیراولان خواجه بزرجمهرحکیم مذهب باطل
مجوسی‌ترك ایدوب دین حضرت عیسایه کیردکده خسروقاقیوب آنی قتل ایتمکین محصل تبدیل اخلاق
واعیان عجمله تحصیل شقاق ایتمکین هجرت حضرت رسولك یدنجی یاطقوزنجی یلنده اکابرعجم اوشوب بونی
حبس ایدوب اوزرینه بشیوزبکچی قویوب یرینه اوغلی شیرویه‌یی کچوروب بعده شیرویه ابرام اکابرله ناچار
پدرنی واون یدی یااون برنفربرادرنی قتل ایتدردی سلطنتی اوتوزسکزییل ایدی (معجزهٔ پرعبرت) کتب
سیرده محرردرکه خسروه تنهاسنده برملك انسان صورتنده کورنوب النده برعصاطوتوب ای خسروالله تعالی
کوکدن کتابله برپیغمبرکوندرمشدرا کاایمان کتورتوخسه بونی باشکده پاره لرم دیوب اودخی فارسیجه
بهل بهل یعنی قوانجتمه امان ویردیوب کله جك ییل دخی بویله ایدوب اوچنجی ییل دخی ایمانه کلمیه جکی مقرر
اولمغین عصایی باشنده پاره لیوب کیدوب اوکیجه اوغلی شیرویه خنجرله خسروی اوروب قتل ایتدی
(لمحرره) دشمن دین محمد دایما اوله هلاك * هربرینك منزل ومأواسی اوله زیرخاك (فصل خامس وعشرون
دراحوال شیرویه بن خسرو) میرخوانده ابرام اعجامله پدرنی واون نفربرادرنی قتل ایتدیروب بعده عدالته
باشلیوب دیارعجمده عظیم طاعون اولوب پدروبرادرلری قتلنه نداستندن خسته اولوب وفات ایتدی
مرویدرکه پدری هلاك ایدلدکده اوکی اناسی شیرینه عاشق اولوب آنی کندویه رام ایتمکی مرام ومحکم ابرام
ایتدکده پدرکك مقبره‌سن آچ کوره‌یم دیوب آچدقده شیرین طاتلوجانندن اوصانمغین آجی زهریوب فی الحال
وفات ایتدی دینوب * نظام التواریخده شیرویه غدارومکاراولوب پدریله اون یدی برادرنی قتل ایتدیروب
وبعده برمرض الیمه اوغرایوب دارجحیمه کتدی دینوب * بعض معتبراتده پدرنی قتله کوندردیکی کسنه‌یه
خسرواوستده سنك چوق حقك واردرآنك عوضی فلان صندیغمی آل سنك اولسون دیوب قتلندکده اولوب
شیرویه‌یه ایلتوب اودخی آچوب برحقه ایله حبلر بولوب بردانه سن یین نیجه دفعه جماعه قادراولوردیویازلمغین
شیرویه حرصندن ییوب زهرله بوغرلمش اولمغین هلاك اولدی دینوب * عمری یکرمی ایکی ییل سلطنتی همان
التی یاسکزآی ایدی (فصل سادس وعشرون دراحوال اردشیربن شیرویه) پدری وفاتنده یدی یاشنده
تخته کچوریلوب روم سرحدنك بکی شهریارنامدارمداینه عسکرچکوب اردشیری قالدیروب تخته کچوب
اکابردن وافرکسنه‌یی خسروك قتلنه چالشدیلردیك بهانه‌سیله رفع ودفع ایدوب خسرونسلندن کسنه
اولمامغین عجملرناچارمطیع اولدیلر * سلطنتی برییل التی آی یاهمان بش آی ایدی نظام التواریخده امراء
عجمدن شهریزادسپهسالاراردشیراوزرینه خروج وعاقبت یرینه کچوب نسل ملوکدن اولمامغین اعیان
عجم همان اول کون شهریزادی قتل ایتدیلردیومذکوردر (فصل سابع وعشرون دراحوال شهریار)
یاخودشهریزاد * میرخوانده نسل ملوکدن اولمامغین سپاه عجم بوکااطاعته عارلنوب اصطخرعسکرندن
اوچ برادربونك قتلنه اتفاقلشوب آت اوستنده نیزه ایله ییقوب عزل ایدوب جمله قرق یاایکرمی کون پادشاه
اولمشدی دینوب * لکن تاریخ دینوریده مذکوردرکه جلوسندن برییل صکره نسل ملوکدن اولمامغین

اكابر عجم هجوم له بونی قتل ایدوب خسروك بهرام چوبین همشیره سی كردیه خاتوندن اوغلی بشری تخته چیقوروب بر ییل نصكره وفات ایتدكده خسروك قزی بوران دختی تخته چیقوردیلر دینوب * مورد اللطافه ده عجملر شهربان بن شیرویه یی قتل وخسروك قزی بورانی نصب ایتدیلر دیو مذكوردر

(فصل ثامن وعشرون دراحوال كسری بن ارسلان) میرخوانده ذكراولنیوب نظام التواریخده اردشیر بن شیرویه اوستنه شهربزاد خروج وعاقبت قتل ایدوب تخته چیقدكده نسل ملوكدن اولمامغین همان اوكون قتل اولنوب فارس بن ساسان بن بهمن نسلندن كسری بن ارسلاندن غیری ملوك عجم نسلندن آدم بولنمامغین ناچار تخته چیقوریلوب بر ییل بش آید نصكره وفات ایتدی دینوب * نصیحة الملوكده اردشیر یرینه كرازانك یرینه بوران دخت آنك یرینه ازرمی دخت آنك یرینه فرخ زادانك یرینه یزدجرد اولدی دینوب * بعض كتبده كسری ابن ارسلانك سلطنتی همان الی بش كون ایدی دیو مذكوردر والله اعلم

(فصل تاسع وعشرون دراحوال كسری بن قباد بن هرمز) بعض معتبراتده تركستانده بسلنمشدی اتفاق اعیانله تخته چیقوریلوب سلطنتی اوچ آی ایدی دینوب * تاریخ میرخوانده اشبو كسری ذكراولنمامشدر

(فصل ثلاثین دراحوال بوران دخت بنت خسرو) عاقله وكامله عارفه وعادله اولوب كوپریلر بنا وتعمیرایدوب شهریار قاتللرندن برنی وزیرایدنوب خسروزماننده رومدن كتوریلوب نصارانك معززومكرملری اولان خشبة الصلیبی قیصره كوندروب اودخی غایت حظ ایدوب دوست اولدی * بوران دخت شهریارتوابعی وكندونك برادرلرینی قتله باعث اولنلری قتل ایدوب بورانی دیدكاری طعام بوكامنسوبدر سلطنتی بر ییل درت آی یاهمان التی آی ایدی * بونك زماننده حضرت محمد صلی الله علیه وسلم كفارخاكساره غزا ایتمكه باشلدیلر

(فصل حادی وثلاثون دراحوال فیروز) میرخوانده درجهٔ بعیدهده خسروك عمیسی اوغللرندن وبوران دختك ملازملرندن اولوب لقبی خشنسده ایدی باشی بیوك اولمغین تاج سلطنتی كیدكده نه عجب طاردر دیمكین خلق تطیرایدوب سلطنتی آزاولوردیدیلر * بعض كتبده عجملر بوسوزدن انجنوب تاجی باشندن الوب تخته غیری كمسنه چیقوردیلر دینوب * تاریخ كاملده بدسیرت اولمغین عسكر بونی قتل ایدوب سلطنتی برآیدن آزاولدی * بعض تواریخده فیروزدنصكره خسرو بن قباد بن نوشروان تخته چیقدی دینوب قول جمهور مؤرخینه مخالفدر دینوب نظام التواریخده بوران دخت یرینه پرویز بن بهرام چیقوب والده سی نوشروان نسلندن اولوب سلطنتی التی آی ایدی دیو مذكوردر

(فصل ثانی وثلاثون دراحوال ازرمی دخت بنت خسرو) تواریخ عربیهده خشنسده پادشاه اولدقده امور سلطنت وتدبیردن خبیراولمامغین برآی مقداری طوروب بعده یرینه ازرمی دخت تخته چیقورلدی دینوب * میرخوانده غایت حسنا وعاقله اولوب وزارتی اصلا كمسنه یه ویرمیوب رأی وتدبیرده مستقله ایدی خسروزماننده خراسان بكی فرخ بن هرمز اوغلی رستمی یرینه قویوب كندو مداینه كلوب ازرمی دخته عاشق اولوب نكاحلنمق مراد ایتدكده تزوج سلطنتمه مانعدرلكن بركیجه تنهاجه كلوب وصالم ایله شادوبرمراد ایدهیم دیوب اودخی اینانوب كلدكده باشن كسوب بدننی سرای قپوسی اوكنه قویوب ایرتسی خلق كوروب متغیرومتحیراولدیلر * رستم خراسانده ایشیدوب عسكرله كلوب جنكده ازرمی طوتوب عذاب عظیمله قتل ایتدی دینوب نظام التوارنخده رستم ازرمی یه زهر یدروب انكله هلاك اولدی برروایتده عسكرله كلوب قتل ایتدی دینوب * ازرمینك سلطنتی بر ییل درت آی یاهمان درت آی ایدی

(فصل ثالث وثلاثون دراحوال كسری بن خشنس) میرخوانده ازرمیدنصكره عجملر ملوكاری نسلندن بركمسنه ارایوب اهوازده اردشیر بن بابك نسلندن بونی بولمغین تخته چیقوروب لكن امور سلطنتدن آگاه اولمامغین برایكی هفته دنصكره زمرهٔ سپاه اشبوبی گناهی قتل ایتدی نظام التواریخده اصلا ذكراولنمامشدر

(فصل رابع وثلاثون دراحوال فرخ زاد بن خسرو) میرخوانده كسری قتلندنصكره نسل ملوكدن آدم بولنوب فرخ زادسابقابرادری شیرویه خوفندن قاچوب حالانصیبنده بولنمغین كتوروب تخته چیقوردیلر * عدل وداد وتعمیر بلاد وترفیه عباده باشلیوب برآی چقدكده قوللرندن بری بوكا انجنوب زهرلو شربت ایچروب هلاك اولدی دینوب * تواریخ عربیهده كسری قتلندنصكره نوشروان نسلندن فیروز بولنوب ناچار پادشاه ایتمك دیلدكارنده باشی بیوك اولمغین تاج سلطنت سرنكبت افسرنه راست كلیوب نه عجب طاراولوردیدكده عجم

نظیرا تمکین فی الحال قتل وفرخ زادی نصب ایتدیلردینوب * نظام التواریخده شیرویه پدروبرادرلرینی قتلده فرخ زاد طفل اولمغین مماتدن نجات بولمشدی حالا پادشاه اولدقده تدبیرده غایت تقصیرا تمکین عجملر فارسدن یزدجردی کتوروب تخته چیقاروب بونی عزل بررواتده قتل ایتدیلردینوب سلطنتی التی آی یا بر آی ایدی دیمشلر (فصل خامس وثلاثون در احوال یزدجرد بن شهریار بن خسرو) میرخوانده مذکوردرکه سابقا خسرو منجملر اولادکدن برینک براوغلی آخر ملوک اوله جقدر دیمکین بحضور اولوب زعم باطلنجه تدبیرله تقدیری تغییر ایچون اولادنی جماعدن حبس له منع ایتدکده اوغلی شهریار تقاضای شهوتدن اوکی اناسی شیرینه شکایت ایدوب اودخی بنات اعیاندن برینی که برصوچ ایچون غضب ایدوب حجاملره شاکرد ایتمشدی اوغلان لباسنده شهریاره کوندروب بعد زمان یزدجرد طوغوب شیرین انی بسلیوب بش یاشنده خسروانی کوروب صوروب بلدکده منجملر ملوک عجم آخری سنک نسلکدن وبدننده شوم قوله عیب اوله جقدر دیدیلر دیو بونی صویوب دیزی اوستنده او علامتی کوردکده اولدرمک دیلیوب شیرین قورتاروب خسرو یزدجردی قووب بونی برطرفه کوندرمشدی فرخ زاد وفاتنده حضرت عمر خلافتنده امت محمد بلاد عجم سرحدلرینه غالب اولدقلرنده اعیان عجم یزدجردی اصطخردن مداینه کتوروب آتشکده یه ایلتوب آنده تاج سلطنتی باشنه کیدیروب بعده تخته چیقاردیلر (زوال او) نیچه معتبراتده مفصلدرکه شیرویه پدروبرادرلرینی قتلده بعض عجملر بونی اصطخره قاچورمشلردی فرخ زاد سلطنت حقندن کله مامکین عجملر بونی کتوروب تخته چیقاردیلر سکز ییلدنصکره حضرت عمر خلافتنده عشرۂ مبشره دن سعد بن ابی وقاص صحابه وغیریدن سکز بیک مقداری عسکر اسلامله عجمه کلوب کوفه قربنده قادسیه شهرنی فتح ایدوب یزدجرد رستم بن فرخ زادی التمش بیک یاقرق بیک عسکرله وتمش عدد فیلله جنکه کوندروب اوچ کون محکم صواشلوب بعده عظیم یل آسوب کفار خاکسار اوزرلرنی غبار بورومکین جمله سی مغلوب ومخذول ورستم پرستم فیل اوزرنده مقتول اولدی بعده حضرت سعد مداینه واروب محاصره ایدوب ذخیره مضایقه سنده یزدجرد وافر کافر نافر غیر ظافر ایله قاچوب مسلمانلر شهری آلوب ایچنده کیلری قیروب حد وصفدن خارج اموال عظیمه بولنمغین عسکر مظفر سیمله زری برابر کشورلردی یزدجردک دیوانخانه سنده دوشه بن التمش ذراع چارکوشه مرصع برعالی قالی که صافی زروحریرله طوقنوب برنقش ونکار ویادکار روزکار ایدی مدینۂ منوره یه کوندریلوب حضرت عمر انی اشراف صحابه اولان اوچیوز نفر مقداری اهل غزای بدره تقسیم ایتدکده هر بری حصه سن یاقوب یکرمیشر التون چیقدی ونیچه بیک ییلدنبرو چاق فریدوندن زمانندن قالوب درفش کاویان دیمکله مشهور جهان اولان مرصع سنجاغی الدیلرکه بوزوب اون ایکی کره یوز بیک فلوری حاصل اولدی * بعده حضرت سعد بغداد قربنده جلولا شهرینه عسکر کوندروب مسلمانلر یوز بیک نفر کافرله صواشوب وافر کافر قیروب یزدجرد حلوان شهرنده ایکن قاچمغین مسلمانلر واروب حلوانی ضبط ایتدیلر عاقبت هجرت حضرت رسولک اوتوز برنجی ییلنده حضرت عثمان خلافتنده یزدجرد مرد اولوب جمله ممالک عجمی مسلمانلر ضبط ایتدیلر * نظام التواریخده مذکوردرکه یزدجرد رستمی مسلمانلرله جنکه کوندردکده نوشروانک مرصع تاجن بیحد جواهر ایله ولایت چینه امانت کوندروب کندوسی نهاونده کلوب رستمک قتلن ایشتدکده اصفهانه بعده کرمانه بعده مروه واروب انده طوروب عاقبت اندن دخی قاچوب یولده بردکرمنه کیروب دکرمنجی بونی لباسنه طمعا قتل ایدوب دولت ملوک اعجام بونده انقراض واختتام بولوب بعده اعلام ضلالت اعلام کفار مجوس خاکسار نکونسار ورایات ظفر آیات دین رسول مختار اقطار وامصارده منصوب وآشکار لامع الانوار اولدی * فالحمد لله علی ذلک ولازال من ان یکون دائما کذلک * یزدجردک عمری اللی اوچ ییل سلطنتی یکرمی یااوتوز التی ییل ایدی (نظم)

بجا آن فریدون وضحاک وجم * شهان عرب خسروان عجم * همه خاک دارند بالین وخشت * خنک آنکه جز تخم نیکی نکشت

(باب خامس در احوال ملوک قبطیان)

تاریخ ابن شحنه ده قوم قبط قبط بن حام بن نوح علیه السلام نسلاریدر سائر تواریخده حامک طقوز نفر اوغلی اولوب برینک اسمی قبط ایدیکه آنک نسلندن اولانلره قبطی دیرلردینوب * اشبو طائفه ولایت مصرده

ایدیلرحالادخی اهل مصرلڭ اکثری بونلرڭ نسلندندر (فصل اول دراحوال بیصر بن حام بن نوح علیه السلام)
بعض معتبراتده مذکوردرکه طوفاندن چوق صکره اشاغیده کله جك وجهله صرح نمرود اکبر ییقلدقده
کمال دهشتدن جمله خلقڭ دیللری شاشوب حکمت حقله هرطائفه برردرلو دیل سویلکه باشلدقلرنده نوح
پیغمبراولادنڭ ایچلرینه پراکنده لك دوشوب هرفرقه برولایته واروب بنالرياپوب انده ساکن اولدقلرنده
حام بن نوح دخی مصرطرفنه کیدوب وفات ایتدکده اوغلی بیصرمصرقرشده خلقی بت پرستلر اولان منف
شهرنه واروب پادشاه اولدی دینوب * تاریخ ابن شحنه ده مصره واران حام اولادیدردیو مذکوردر * کتاب
اوائلده طوفاندن صکره مصرده ابتدا یاپلان شهرمنف دردینوب * فوایح مسکیه ده ولایت مصرده یوسف
علیه السلام زماننده تختگاه اولان منفی ملوك وعلماء قبطدن کنکهٔ هندی یاپوب انده خواص طبیعیه وآثار
روحانیه ایله بدایع صنایع ایجاد وبنیاد ایتدی شهرمصری طوفاندن صکره ابتدا مصربن حام بن نوح علیه
السلام یاپدی دیو مذکوردر (فصل ثانی دراحوال مصربن بیصر) معتبراتده مصری ابتدا یاپمغین انڭ
اسمیله مسمی اولدی دینوب مدت عمری وسلطنتی اوزانوب شهرلر معمور وعدولر مقهور ایدوب عاقبت میت
مقبور اولدی (لمحرره) اکرعمرانسان بودصدهزار * شود عاقبت زیرخاك کش قرار (نثر) بعض کتبده
مصری بنا ایدنڭ اسمی مصرائیم اولوب بعده ترخیم وتعریبله مصر دیدیلردینوب لکن کتاب الاوائلده سیوطی
ایدرطوفاندن مقدم نسل حضرت آدم آزوب ایچلرنده بعض بعضه جفا واذا پیدا اولدقده بقراوس بن مصر
ابن تراکیل بن زرائیل بن عربان بن آدم علیه السلام انلردن آیریلوب خالی ومأمن برجای لطیفی مسکن
ایدنمك ایچون یتمش سکسان کسنه ایله ولایت مصره واروب نهرنیل کنارنه قونوب خاك پاك تابناکی زراعته
مناسب کورمکین برشهر یاپوب تیمنا وتبرکا ایدری اسمی آدقودی (فصل ثالث دربعض احوال قفط بن
مصربن بیصر) شوکت وعزت ونصرت ومکنت وقدرت ایله نیجه مدت سلطنت سوروب عاقبت آخرته
رحلت ایتدی (لمحرره) مامن الموت خلاص * لاولاعنه مناص * مانجاسنه العوام * مانجاسنه
الخواص (فصل رابع دربیان اتریب بن مصربن بیصر) مصرشهرنه برقاج میل یرده عین شمس دیدکلری
شهری بو یاپدی بوعبد احقروذرهٔ کمتره تواریخ مفصلهٔ کثیره یه ظفرمیسراولمامغین بوندن زیاده احوالی معلوم
اولمدی (فصل خامس دربعض احوال صنا بن مصربن بیصر) خیلی زمان سلطان کامران اولوب * فوایح
مسکیه ده ملوك قبطدن ابتدا آیین سلطنت وقوانین ریاست واضعی بودردیو مذکوردر (فصل سادس
دربیان تدارس) بونڭ نسبی واحوالی معلوم اولمدی (فصل سابع دربیان مالیق بن تدارس) نیجه زمان
سلطان اولدی (فصل ثامن دربیان حرایا بن مالیق) احوالی معلوم اولمدی (فصل تاسع دربیان احوال
کالکی بن حرایا) اهل حکمت وافره وقوت ظاهره وهمتی نقایصدن نافره ایدی دنیاده ابتدا صرچه
پیدا ایدن بودردینوب لکن صرچه یی دنیاده ابتدا سلیمان پیغمبر ایچون جنلر پیدا ایتدیلردیو تفاسیرده
مذکوردر (فصل عاشر دربعض احوال حربیا) کالکینڭ عمیسی اولوب لکن کفری شدید طاغی وعنید
باغی وپلید ایدی (فصل حادی عشر دراحوال طولیس) حاکم ظالم وزندوست اولمغین مصرده شهر
قپولرینه آدملر قویوب طشره دن کلان حسنا خاتونلری جبرله کتوروب سرای آتش سزاینده المقوردی
(معجزه) حضرت ابراهیم علیه السلام خاتونلری ساره ایله نمرود ولایتلرندن کیدوب مصره واردقده ساره
غایت حسنا اولمغین کفاردن قورتارمق ایچون صندوق ایچنه قویوب قاپوجیلر ارایوب بولوب شاه کراهه
ایلتوب حضرت خالق الافلاك خلیلی غمناك اولمامق ایچون مبارك کوزلرندن پرده لری قالدیروب طور دیگی
یردن چاق سرایڭ ایچنی کوروردی طولیس ابلیس تلبیس ساره یی کوروب دست بت پرستنی اوزاتمق ایستر کن
الی قوریمغین توبه ایدوب آچلوب اوچ کره تجربه ایدوب بوعلامت محض کرامت ایدوکن بیلوب ساره یه هاجر
آدلو برجاریه باغشلیوب کتمکه دستور ویروب لکن ایمانه کلمك نصیب اولمدی حضرت ابراهیم مصرده اکلنوب
ساره ایله ینه ولایت شامه کیدوب ساره تازه اولوب لکن اولادی اولمامغین هاجری حضرت ابراهیمه باغشلیوب
اول جاریه شرفساریه دن حضرت اسماعیل وجوده کلدی (فصل ثانی عشر دربعض احوال جوریاق)
خاتون اولوب طولیسڭ همشیره سیدر برادری یرینه کچوب نیجه مدت سلطنت سوردی (فصل ثالث عشر

در بعض احوال زليق بنت قاموس) بودخى خاتوندر سلطنتده عجزى اولمغين قديمدن ولايت شامده ساكن
عمالقه طائفه سنك پادشاهى وليد مصره عسكر چكوب قبط طائفه سنه غالب اولوب تختنه كچدى (فصل
رابع عشر در احوال وليد بن ثروان) عمالقه پادشاهى ايكن مصره عسكرله كلوب جبرله تختنه كچدى مصرده
ملوك عمالقه نك اوّلى بودر فرعون ديو لقب قونوب بوندن صكره جميع مصر پادشاهلرى دخى بو لقبله مذكور
اولديلر اسان قبطده فرعون پادشاه ديمكدر وليد پليد كافر عنيد اولمغين صغره طيباردى شكار ايچون كشت
صحرا ودشت ايدركن قتل اولندى (ع) هميشه كافران يارب چنين باد (فصل خامس عشر در احوال هرارم
ابن ريان بن وليد) پدرى يرينه كچوب مصر قربنده قصبهٔ عين شمسده ساكن اولوب بعده منف شهرينه كوچدى
بو قاروده تفصيل اولندى يعنى اوزره حضرت يوسف عليه السلام بونك زماننده مصره كتور يلوب صاتلوب اون
ايكى يل حبس اولنوب عاقبت بونك بر مفصل واقعه سنى تعبير ايتمكين غايت رعايت ايله زنداندن ديوانه
كتوردوب زليخانك زوجى قطفير يرينه وزير ومشير ايدنوب تختنه اوتوردوب جميع امورى تدبيرين بالكليه
اكا تفويض ايتدكده يدى يل غايت اوجوزلق آنك عقبنده يدى يل دخى حددن بيرون قحط اولوب
(معجزه) بر كون قحطده وافر يمك ييوب قارنى طويوب يوسفى چاغردوب اجلقدن شكايت ايدوب يوسف
عليه السلام مبارك اليله كوكسن صيغادقده قدرت حقله قارنى طويمغين معجزه ايدوكنى بيلوب ايمانه كلدى
تفاسيرده ريان يتمش ايكى درلو لغت بيلمكين حضرت يوسفى ابتدا كوردكده هر بريله اكا خطاب يوسف دخى
جمله سيله جواب ويرمشدى اشبو ريان حضرت موسى عليه السلام زماننده اولان فرعوندن درتيوز يل
مقدم ايدى ديو مذكوردر (فصل سادس عشر در احوال دارم بن ريان بن وليد) توار يخده پدرى مسلم
رشيد اما بو كافر وجبار ومتكبر وعنيد اولوب عاقبت تقدير حضرت رب الخلق ايله نهر نيلده غرق اولدى ديو
لكن تفاسيرده ريان وفاتنده كفاردن قابوس بن مصعب بن ريان تختنه كچوب حضرت يوسف عليه السلام
آنى دعوت ايدوب لكن ايمانه كلميوب يوسف عليه السلام آنك زماننده وفات ايتدى * قابوس كفر مأنوس
خيلى زمان سلطنت سوروب وفاتنده برادرى وليد تختنه كچوب فرعون موسى اودر ديو كشافده (ولقد
جاءكم يوسف من قبل بالبينات * آيتنده احد قولين اوزره مذكوردركه فرعون موسى قابوس بن مصعبدركه
يوسف زماننده موسايه دك يشامشدى ديو * تفاسير وغيريده يوسف ايله موسى اراسى درتيوز يلدر
وفرعون موسى التيوز يكرمى يل يشايوب درتيوز يل پادشاه اولمشدى ديدكلرى اشبو قولك صحتنه
دلالت ايدر والله اعلم (فصل سابع عشر در احوال كاشم بن معدان) بودخى عمالقه دندر مصرده كمال متانت
واستحكام وغرابت بنا ايله مشهور دنيا اولان اهرام ديمكله بنام اولوب ايچنده نه وار ايدوكى بروجه محبوم
نامعلوم اولان كوه مانند ايكى عالى بناى زيباى بلندى يقدرمق ايستدكده حكما وعقلا مصر خزينه سى
انك هدمى خرجنه وفا ايتمز خصوصا برى حضرت شيثك برى حضرت ادريسك مزار شريفلرى اولمق مرويدر
ديو منع ايتديلر * فرعون موسى بونك وزيرى اولوب بونك وفاتنده يرينه كچدى ديمشلر بعض توار يخده مصرده
آخر ملوك عمالقه بودر ديو اكثر معتبراتده دارم ايله كاشم ذكر اولنميوب ريان يرينه قابوس كچدى ديمشلردر
(فصل ثامن عشر در احوال وليد بن مصعب بن ريان) بعضلر عمالقه دن بعضلر قبطدن ايدى ديوب حضرت
موسى عليه السلام ايله قصه لرى مشهور اولان فرعون بى عون بودر ديمشلر * تفسير لباب وغيريده فرعون
موسانك اسمى قابوس يا وليد بن مصعب بن ريان يا مصعب كندوسى يا ريان بن وليد اولوب عمليق بن لاود بن ارم
ابن سام بن نوح عليه السلام نسلندندر ديو * تفسير قاضيده مشهور بودركه ريان بن وليد عمالقه نسلندندر
ديو * تفسير تيسيرده اسمى وليد بن مصعب بن ريان در اهل توراة وانجيل سريانده بونك اسمى قابوسدر طائفهٔ
قبطدن اولوب درتيوز يلدن زياده يشامشدر ديمشلر ديو * اكثر تفاسيرده قوم عرب دن عاد اولادندندر
ديو * تفسير كورانيده عمالقه نسلندندركه آنلر عرب ايديلر ديو جميع تفاسيرده فرعون موسى فرعون
يوسفدن درتيوز يلدن زياده صكره كلدى ديو ايكيسى بر كسنه اولمق روايتى حالا نصف صحيفه مقدم
كچمشدر (ظهوراو) تفسير ابو السعودده مفصلدركه فرعون قوم عاد نسلندن شهر اصفهانده بر فقير عطار ايدى
غايت مديون اولمغين شامه كلوب اندن طوره ميوب مصره كلوب شهرك طشره سنده بر يولك قارپوز براقجه يه

ایجرودە بری براقچەیە کوروب تجارت عظیمە انجق دیوب بر بولک قاربوزصاتون آلوب شهرە کیررکن نیجە یردە باجدارلر یاپشوب هر بری برقار بوزینی آلوب چارسویە کلنجە بردانە قالمغین الم چکوب شهرک حاکمی نظم امور بلد ایلە مقید دکل انجق دیوب کندودخی شهرک برقپوسندە اوتوروب هرکلان میت ایچون بشر اقچە المنیجە طشرە چیقارتمیوب بررواینده مقابردە طوروب بن مقبرەلر امینیم دیوب اقچە آلوب بحکمة الله عظیم طاعون اولمغین اوچ ییلدە بیحد مال جمع ایدوب عاقبت پادشاهک متعلقاتندن بر بنک قزی وفات ایدوب میتی کتوریلوب اقچە ویرمکە نزاعلشوب آخر بونی طوتوب پادشاهە ایلتوب سنی کیم نصب ایتدی دیدکدە امور سلطنتکز بی انتظام ایدوکنی سزە اعلام مرام ایدنوب ملاقاتکزە بوندن غیری چارە بولمدم تحصیل ایتدیکم مالی سزک ایچون جمع ایتدم دیوب جملەسین تسلیم ایدوب بنی وزیر ایلە کورتدبیر نیجە اولوردیدکدە پادشاه بونک عقلنی بکنوب وزیر ایدنوب بودخی کمال عدالت واستقامت وبصیرت ایلە ضبط ممالک وربط مسالک ایدوب پادشاه وفات ایتدککدە سابقا رعایا وجنود بوندن خشنود اولمغین تختە کچوریلوب لقبی فرعون اولوب مرور زمانلە مکر شیطانلە حاشا الوهیت دعواسنە جسارت ایتدی * نعوذ بالله من الضلال وفساد الحال واسوداد البال (احوال او) معتبراتدە اولانک اجمالی بودرکە نوخط یکت ایکن تختە کچوب (قال لمن حوله الا تستمعون) آیتندە ابن عباس دیدیکە بونک یاننده اعیاندن بشیوز کمسنه اوتوروردیکە قوللرندە آلتون بلازک اولوب اول زمانلردە بلازک طاقمق ملوکە مخصوص ایدی منف شهرندە ساکن اولوب یلدزلرە طاپوب یاخود (وظنوا انهم الینا لا یرجعون) آیتی دلالتی اوزرە کفرۀ دهریە مذهبندە اولوب ابن عباس قولنجە بردیشی صغری اولوب اکا طاپوب برکوزل صورتلو صغر کورسە قومنە اکا طاپمق امر ایدردی انکیچون سامری بوزاغو صورتن دوزوب اضلالله بنی اسرائیلی اکا طاپدردی حسن بصری قولنجە فرعونک برخاچی واراید یکە بوغازینە آصوب کوتوروب اکاطپاردی * سدی قولنجە وافر خردە صنملر یاپدیروب قومنی اکا طاپدیروب سزک تنکریکز بونلردر بونلرکوسزک تنکریکز بنم دیر ایدی قرأندە حکایت اولندیغی اوزرە (انا ربکم الاعلی) دیدیکی اکا اشارتدر بعضلر فرعون وقومی کونشە طپارلردی دیمشلر * کشافدە انا ربکم الاعلی دیدیکندن قرق ییل صکرە قومنە خطابا (یا ایها الملأ ما علمت لکم من اله غیری) دیدی دینوب علی کل حال سلطنتی قوتی مزاجی صحتی حدنهایتە رسیدە واموال وجنودی غیر عدیدە اولمغین مکر ابلیسلە حاشا دعوای الوهیت ایدوب قدیمدن یار وصدیقی ورفیق وشفیقی هامان شیطان نشان ضلالت فشان وزیر وجملة الملکی عاقبت سبب هلکی ایدی. * تفسیر تیسیردە حضرت موسی نبوتنە دک درتیوز یاوچیوز یکرمی ییلە دک حق تعالی بونک دنیاسین استدراجا غایت معمور ایدوب حتی قرق کوندە برکرە خلایە واروب اغزندن بورنندن کوزندن توکرک وسومک ویاش کلمیوب اصلا خستە اولمیوب حتی کسل وضعف وصداع وغم وغصەدخی کورمیوب بردیشی چیقمیوب واغریمیوب لکن حضرت موسی بونی دینە دعوت ایتدککدنصکرە بونک جمیع احوالی بوزیلوب سائر ناس کبی اولدی دیو مذکوردر (المحررە) نیتکیم چرخ فلک دوار در * هر کمالک برزوالی واردر (غرائب) لباب التفسیردە فرعونک درت عجب نسنەسی وار ایدی اولا قامتی یدی قارش ایکن صقالی سکز قارش اولوب صقالنک رنکی یشل ایدی ایکنجی عمری درتیوز ییل ایدی اوچنجی برآتی وار ایدیکە بوقوشە چیقسە قوللری قصالوب اینسە ایاقلری قصالوب هر حالدە دوزیردە یورر کبی درت ایاغی برابر اولوردی * دردنجی نیل ایرماغی قدرت وحکمت حقلە ظاهرا بونک امریلە اقار ایدی دینوب * بعض تواریخدە قرمزی بکزلو کولک کوزلو قصە بویلو ایدی دیو مذکوردر (غرق او) حضرت موسی علیه السلام بونی ایمانە دعوتدە عظیم معجزەلر کوستروب لکن بوعناد ایتمکین مصردە قدیمدن الی التندە اولوب مسلمانلر اولمغین انواع عذابلە قوللاندیغی نیجە یوزبیک نفر بنی اسرائیلە برکیجە حضرت موسی امر حقلە قدس طرفنە کیدوب ایرتسی فرعون اون یدی کرە یوزبیک عسکر ایلە آردلرنجە کیدوب یتشدککدە معجزۀ عصا ایلە مسلمانلر دریادن کچوب فرعونلە جملە کافرلر غرق اولدیلر بعض تفاسیردە فرعونک عمری درتیوز ییل ایدی دینوب لکن بعضندە سلطنتی درتیوز عمری التیوز یکرمی ییل ایدی دینوب حضرت موسی ایلە معاملەسی وکیفیت غرقی ونیجە احوالی جلد اولدە باب حضرت موسادە مفصلا کچمشدر نظر اولنە (فصل تاسع عشر در احوال دلوکة العجوز) ملوک نسلندن

برعورت ایدی فرعون غرقنده مصرده تخته چقوب زماننده بوندن زیاده ماهر برساحر بولنمدی نیجه یوز ییل
بشایوب مصر شهرنی نیجه کونلك یولدن احاطه ایدر برعظیم حصار استوار کوه وار یاپدردیکه عجایب
روزکاردن ایدی * تفسیر تیسیرده مذکوردرکه غرق فرعوندن ایکی کون صکره موسی علیه السلام مقبولی
وسرداری اولان یوشعی یکرمی درت بیك عسکرله مصره کوندروب واردقلرنده غرق اولان کفارك مااللرنی
ضبط ایدوب قابل نقل اولانی حضرت موسایه کوندروب سائرلرین خصوصا عقارلرین صاتوب بهالرین جمع
ایدوب مصرده باقی قالمش اولان قبط طائفه سنه بنه کندو ایچلرندن برحاکم دیکوب دونوب موسی
علیه السلام یانینه کلدی (فصل عشرون در احوال درکون بن ماطوس) تازه یکت اولوب لکن قبط ایچنده
بربیوك کمسنه نسلندن اولمغین غایت مکرم ومحترم ایدی (فصل حادی وعشرون دربیان تردس) چوق
زمان سلطنت سوردی (فصل ثانی وعشرون دربیان اقباش) احوالی معلوم اولمدی (فصل ثالث وعشرون
در احوال امرینا) نیجه مدت سلطنت سوردی (فصل رابع وعشرون) دربیان استمادس (فصل خامس
وعشرون) دربیان یلطوس (فصل سادس وعشرون) دربیان مالوس (فصل سابع وعشرون)
دربیان مناکیل (فصل ثامن وعشرون دربیان بوله) اشبو بش نفر پادشاهلرك احوالی معلوم اولمدی
(فصل تاسع وعشرون در بعض احوال شیشاق) سلیمان پیغمبر زماننده نصکره بنی اسرائیله غزای جهنم جزا
ونیجه وضع ناسزا ایتدی * تاریخ ابن شحنه ده شیشاق بوله نك اسمی اولوب ایکیسی برکمسنه دردیمشدر
(فصل ثلاثون در احوال فرعون الاعرج) بونك زماننده بابل بکی بختنصر قدس شریفه اللری بیراقلو التیوز
بیك نفر عسکرله کلوب بنی اسرائیلك ثلثنی مقتول وثلثنی اسیر مغلول وثلثنی دخی خراجه کسوب حقیر ومخذول
ایتدکده بعضلری مصره قاچوب بختنصر انلری فرعوندن ایستدوب ویرمامکین عسکریله مصره واروب
فرعون لنك کوز ینه عالمی تنك ایدوب آنی باصوب شهری یاقوب ییقوب مغرب ولایتنه کیدوب مصری
آتشه یاقمغین قرق ییل ویران وبوم اشیان اولوب بعده تعمیر اولدقده عجم پادشاهلرندن کیانیان طرفندن بعده
اسکندر رومی عجمی الدقده آنك طرفندن بعده ملوك یونان طرفندن بعده ملوك روم اولان کفار نصاری
طرفندن بکلر ضبط ایدوب حضرت عمر خلافتنده عسکر اسلام صحابه دن عمرو بن العاص آدلو سردار خاص
ایله واروب مصری فتح ایدوب اوزماندن الی هذا الان امت محمد عالیشان ضبطنده در * فوایح مسکیه نك
بر محلنده آخر ملوك قبطك اسمی دقلطیانوس در طوفان نوحدن بونك زماننه دك اوچبیك سکسان سکز ییل
بوندن هجرت رسوله دك اوچیوز التمش طقوز ییل کچدی دینوب بر محلنده دخی دقلطیانوسدن هجرته دك
اوچیوز طقسان التی ییل کچدی دیو مذکوردر والله اعلم

(باب سادس در احوال ملوك قحطان)

بو فرقه یه کسر حا وسکون میم وفتح یا ایله ملوك حمیر وتبابعه بعضلر ینه اذواء یمن دخی دیرلر کشافك طیبی
حاشیه سنده ملوك یمندن حضرموت وسبا وحمیر ولایتلرینه مالك اولانه تبع دینوب اولمیانه دیمزلردی تبعك
معناسی غایتده مطاع وکثیر الاتباع والاشیاع دیمکدر دیو مذکوردر اشبو طائفه مدت سلطنتلری ایکی بیك
یکرمی ییل وتختکاهلری دیار یمن اولوب اکثری کونشه طاپر کافر ایدی (فصل اول در احوال قحطان بن عابر
ابن شالح بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام) بعضلر قحطان عابر بن ارفخشددر دیوب بعضلر قحطان
حضرت اسماعیل علیه السلام نسلندندر دیوب برقول ضعیفده مزبور عابر هود پیغمبردر دیدیلر * امم عالم
بیاننده کله جلك وجهله طوفان نوحدنصکره تبلبل السنه ظهورنده اولاد نوح علیه السلام ممالك عالمه
طاغلوب هربری نوابعیله بر دیار اختیار ایتدکده قحطان یمنه واروب تخته چقوب مستقل پادشاه اولدی
اصلده اسمی برد اولوب زمان قحطده خلقی اطعام ایله الم قحطی رفع ایتمکین قحطان لقبیله مشهور جهان اولدی
ملوك عربدن ابتدا تاج کین بودر * یعرب جرهم آدلو ایکی اوغلی واراید یکه هربری عرب قبیله لرینك جد
اعلاسیدر * بعض کتبده فهر آدلو اوغلی دخی وارایدیکه انبیادن حنظله بن صفوان آنك نسلندن ایدی دینوب
بعض کتبده سلطنتی کمال قوت بولدقده طغیان اوزره اولدی دینوب جمهور علماء نسب جمیع قبائل عرب
قحطان ایله اسماعیل علیه السلام نسلیدر جمله اهل یمن قحطان نسلیدردیوب * تاریخ مدینه ده قحطان دیدکلری

عابر بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلامدر که ابتداعربجه سویلین بودر دیمشلر * طائفهٔ عرب جمله اوچ
قسمدر بری عرب عاربه در که قوم عاد وثمود وطسم وجدیس وعملیقدر ایکنجی عرب متعربه در که جداعلالری
قحطاندر اوچنجی عرب مستعربه در که جداعلالری اسماعیل علیه السلامدر دیو مذکوردر (فصل ثانی
در احوال یعرب بن قحطان) بعض معتبراتده ابتداعربجه سویلین بودر دینوب * بعض کتبده ابتدا عربی
خط یازان بودر * شاعر ماهر اولوب سریانی دخی سویلردی دینوب لکن تاریخ ابن شحنه ده ارم بن سام بن نوح
علیه السلام اولادنک لسانلری عربی ایدی دینوب * کتاب الاوائل بر محلنده ابتداعربجه سویلین حضرت
اسماعیلدر دینلرک مرادی حضرت ابراهیم اولادندن ابتدا عربجه سویلین اودر دیمک اولمقدر والاصح
دکلدر زیرا اندن نیجه زمان مقدم هود وصالح وشعیب علیهم السلام جمله قوملریله عرب طائفه سندن
ایدکلرنده اتفاق واردر حضرت ابراهیم اوغلی اسماعیلی اوغلانجغکن والده سیله مکه یه ایلتوب قویوب
کتدکده عرب لسانن انده ساکن اولان جرهم طائفه سندن اوکرنوب بیودکده انلره پیغمبر اولدی دیو صحیح
بخاریده بر حدیث واردر دیوب * بر محلنده دخی حضرت آدمه ابتدا ابجد هوز حرفلری نازل اولوب وفاتندن
اوچیوز ییل مقدم یاش کرپیج اوزرینه سریانی وعبرانی وعربی وجمیع السنه ده انواع اقلامله کتابلر یازوب
آتشده پشروب مرور ایامله بر دوام اولمسنی مرام ایدندی دینوب * تفسیر لبابده سریانی وعبرانی وعربی وجمیع
لغاتی ابتدا سویلین وهر دیلجه کتابلر وضع ایدن حضرت آدم علیه السلامدر تکیم کعب الاحباردن
روایت اولنوب قرآن وحدیث دخی تقویت وشهادت ایدر دیو تصریح وتصحیح اولنمشدر (فصل ثالث
در احوال یشجب بن یعرب) ملوک یمندن ابتدا بوابلر وپاسبانلر وضع ایدن وعسکر تعیین ایدن وقلعه بیان
وآیین سلطنت وقوانین ریاست ترتیب ایدن بودر دینوب * شهیر آفاق محمد بن اسحاق یعرب یشجبک اوغلیدر
دیمشلردر دیوب سائر مؤرخلر امر برعکس دیمشلردر والله اعلم (فصل رابع در احوال عبد الشمس سبأ
ابن یشجب بن یعرب) جمیع طوائف یمن واکثر قبائل عرب بونک نسلیدر اصلده اسمی عامر در اطراف عالمده
بعد غزا ایدوب اعداسین داعماسی یعنی اسیرا تمکین سباد یو لقب قونوب بعده یمنده صنعا شهرنه اوچ کونلک
یولده ارض ماربده انواع زیب وزینت وکمال تکلف وصنعتله بر شهر فرید الدهر یاپوب اسمنی سبا قودیلر بعده
اول شهر خلقنه وآنلرک نسللرینه قوم سبا دیدیلر * بعض کتبده سیل خوفندن بر عظیم سد بنا ایتدردی
دیمشلر * تاریخ ابن شحنه ده حمیر کهلان عمر واشعر عامله آدلو بش اوغلی وار ایدی دینوب تفسیر واحدیده
اون اوغلی اولوب ایچلرندن ازد کنده مذحج اشعرون انمار بجیله یمنده ساکن اولوب عامله غسان لخم جذام
ولایت شامه کیدوب آنده بوطن ایتدیلر دیو بر حدیث وتفسیر کورانیده ازد مذحج بجیله یرینه اسد حمیر نشام
ذکر اولنمش بر حدیث مذکوردر والله اعلم (فصل خامس در احوال حمیر بن سبأ) کسر حا وسکون میم وفتح یا
وسکون را ایله بعد زمان صالح پیغمبر قومی اولان ثمود طائفه سین دیاریمندن سورکون ایدوب مکه ایله شام
اراسنه کوندروب انده بوطن ایتدیلر * قاموسده حمیر بن سبانک روم آدلو بر اوغلی مذکوردر (فصل سادس
در احوال وائل بن حمیر) بعض کتبده حرف یاء مثنات تحتانیه ایله وایل دینوب نیجه مدت سلطنت سورمشدر
دیو مذکوردر (فصل سابع در بیان سکسک بن وائل) بودخی نیجه مدت سلطنت سوردی بونک اسمی
رفرف وزنی اوزره در (فصل ثامن در بیان یعفر بن سکسک) اولاد حمیردن ذو ریاش عامر نام کمسنه
خروج ایدوب سلطنتی بونک الندن الدی (فصل تاسع در احوال عامر بن مارب بن عوف بن حمیرکه) لقبی
ذو ریاش ایدی خروج ایدوب پادشاه اولدقدنصکره یعفرک اوغلی نعمان ولایت خلقی معاونتیله بونی رفع
ایدوب یرینه کچدی (فصل عاشر در احوال نعمان بن یعفر) عامر خارجی یی قالدیروب پدری تختنه کچوب
سلطنتی کمال قوت وشوکت بولوب لقبی معافر ایدی نیجه سفر ایدوب هر برنده مظفر اولدی (فصل حادی عشر
در بیان اسمح) سلطنتی قوت اوزره اولوب پدری کیم ایدوکی معلوم اولمدی (فصل ثانی عشر در احوال شدید
ابن عاد بن الملطاط بن سبا المذکور) ولایت شامده ساکن وا کثر ربع مسکونه حاکم ایدی برادری شداد ایله
سلطنتده مشترک اولوب شدید کافر لکن غایت عادل ایدی هود پیغمبر بونی ایمانه دعوت ایتدکده عناد ایدوب
بعد زمان کفرله وفات ایتدکده شداد تختنه کچدی بعض کتبده شدید ذکر اولنمدی (فصل ثالث عشر در احوال

(شدادبن عاد) برادری شدید وفاتنده یرینه کچوب بعده بتون دنیایه حاکم اولدی بونك قومی اولان
طائفهٔ عاد اولی منارهٔ آسا بلند قامت وبالا لکن کفار ضلالات انتما اولمغین حضرت هود بونلری ایمانه دعوت
ایتدکده بونلر قبول ایتمیوب جمله اولاد وآبا ایماندن ابا ایتدیلر (بناء ارم) شداد اهل عناد هود علیه
السلامدن جنت اوصافن ایشتدکده اول پلید عنید حاشا جنته تقلید دیلیوب معمورهٔ ارض بالطول والعرض
زیردست هوا پرستی اولمغین دیار عجم سلطنتنه کوندردیکی همشیره زاده سی ضحاکه وجمیع حکام ممالك عالمه خبرلر
کوندروب دنیاده اولان اموال وجواهرلرك اکثرنی کتوردوب ولایت یمنده ارض حضرموت وعدنده اطرافی
اوچر کونلك واسع بر صحراء خوب هواء روح افزاده فرید دنیا اولان ارم شهرنی بنا ایتدیروب خاکنی مسك وعنبر
وجمله درود یوارین وایچنده کی وارین صافی سیم وزردن ایدوب جواهر زواهر ایله مرصع ومصنع یاپدردیکه
خلق دنیادنبرو اکا همتا بر بناء زیبا پیدا اولمیوب مقدور بشر اولمقدن کذر ایتدیکی مقرر ایدی قرآن عظیمده
(ارم ذات العماد التی لم یخلق مثلها فی البلاد) آیتندن مراد بودر * جمیع ممالکده اولان خلقدن وجمله معادندن
اون ییلده دك بیحد وحساب سیم وزر وجواهر اکتساب ایدوب انواع حرفتدن نیجه بیك استاد چالشوب سعی
واقدام ایله اوچیوز یا بشیوز ییلده تمام اولدقده ایچنی محیر افکار اولان خوب صورت ابکار شیوه کار ایله
طولدردی (هلاك) بعده بشیوز نفر بکاری وسائر عسکر کفر اثری ایله مغرور ومسرور سیر سرای وقصور
بی قصورا تمکه عزم موفور ایدوب شهر ارمه ایرم وجنتمه کیرم دیو قطع منازل وطی مراحل ایدوب بر قوناق
یر قالدقده شکار قوارایکن عسکرندن آیریلوب (لمحرره) کمان بو اسه بر شیء خیر و کر شر * دونر عکسینه
البته مقرر * نظر ایله مه غرابی کور کیم * هلال اولور کهی که بدر انور * مفهوم منجه امر خالق کائنات ایله
عزرائیل هادم اللذات آتلو انسان صورتنده شدادك یانه کلوب بی امان وزمان روح روانن الوب برو جانبده
جمله عسکر اوزرینه غضب حقله جانب افلاکدن بر صیحهٔ هولناك کلدکده زهره لری چاك وکندولری هلاك
اولدیلر مدت عمر شداد طقوز یوز ییل ایدی (عبرت) مرویدرکه حضرت عزرائیله شوذکاو زماندرکه قابض
ارواح مخلوقاتسن هیچ برکسنه یه ترحم ایتدکمی دیو صوریلوب اودخی ایکی کسنه دن غیری یه ترحم ایتدم
بریسی دریاده خلقی غرق اولان کمیدن یالکزجه بر تخته پاره سی اوستنده قورتلان ممه امر براوغلانجق ایدی
ایکنجی شداد ایدیکه روحنی قبض ایدرکن یاپدردیغم شهری باری ایراقدن بر لحظه کوره یم دیو تضرع ایدوب
مقدر اولمامغین میسر اولمادی دیدکده * جناب حقدن ندا کلدیکه یا عزرائیل عزت وجلالم حقیچون غرقدن
قورتلان اوغلانجق شداد ایدی انی اول بلادن قورتاروب بودکده بو قدر ملك ومال ویرمشیکن ینه
بنم الوهیتمه انکار وکفر وخساره اصرار ایتدی (عبرت) مرویدرکه هلاك کفاردنصکره قیامته دك اول
شهر معتبر قهر اثر یرنده طوروب نظر بشردن مستور اولوب ایچنه انساندن برفرد کیرمك میسر اولمدی
الا حضرت عمر یا معاویه خلافتنده صحابه دن بری ولایت یمنده دوه سن یاوی قلوب کزرکن کذر ایدوب ایچنه
کیردکده یا بلدیغی اوزره معمور بولوب لکن (نظم) پرده بازی میکند در قصر قیصر عنکبوت * بوم نوبت
میزند در قلعهٔ افراسیاب * بیتنك مضمونن مشاهده ایتمکین مرور الوف سنین وایام ولیالی ایله معمور وخالی
طوردیغنه متحیر ومتغیر اولوب اکثرنك رنکی بوزلمش جواهردن اتکی طلوسی آلوب طشره کلدکده دوه سنی
صحراده حالت چراده بولوب شهره تکرار کیرمك ایستدکده همچو روح روان نظرندن پنهان اولوب برغم
واحزان دونوب مدینه یه یاشامه کلوب بو حالی حکایت ایتدکده بعض صحابه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
ارم شهرن بزه وصف ایدوب اکا انسان کیرمك مقدر اولماشدر الا اصحابمدن دوه یاوی قلمش برکسنه کیرسه
کرکدر دیو بیوردیلردیدی * مرویدرکه هود پیغمبر شداددنصکره ایکنجی عاد قومنه دخی مرسل اولوب اکثری
ایمانه کلمدکلرنده ریح عقیم ایله هلاك اولدیلر تتمیم باب هود علیه السلامده کچمشدر (فصل رابع عشر در احوال
شداد) یا خود مرثد یا خود یعمر بن شداد بن عاد * خریدة العجایبده مذکوردرکه شداد بی داد ارم ذات
العماده کتدکده بونی یرینه قائممقام قومشدی پدر سقر مقر دوزخه سفر ایتدکده میتنی حضرموت
شهرنه کتوروب التون تخت اوستنه قویوب یتمش عدد التونلو حله اوروب باشی اوجنه التوندن برلوح قویوب
اوزرینه عربجه بو شعری قازدردیکه (نظم) اعتبربی ایها المغرور بالعمر المدید * انا شداد بن عاد صاحب

الحصن العميد * واخ القوة والقدرة والملك الحشيد * دان اهل الارض لی من خوف قهری ووعید *
وملکت الشرق والغرب بسلطان شدید * فاتی هود وکنا فی ضلال قبل هود * فوعدنا لو قبلنا منه للامر الرشید *
فعصیناه ونادیت الاهل من محید * فاتانا صیحة تدوی من الافق البعید * فترامینا کزرع وسط بیداء حصید
(فصل خامس عشر در احوال لقمان اکبر) ابن عاد برادر شداد اکبر (عبرت) تواریخده مذکوردرکه
قوم عاد هلاک کنده ایچلرندن لقمان آدلو کسنه مکه ده طوافده بولنوب کافر ایکن جناب حقه توجه ایتدکده
مرادلنه ایسه دیله لکن دنیاده مؤبد قالمق محالدر دیو هاتفدن ندا کلمکین یدی کرکس قوشی عمر ین رجا ایتمکین
حاجتی قبول اولوب اوقدر یشادی * مرویدرکه برکرکس قوشی بسلیوب اووفات ایتدکده برین دخی بسلیوب
هربری سکسان یاخود دردیوزییل یشایوب یدنجینک اسمی لبد اولوب انک اجلی کلوب وفات ایتدیکی
آنده امر رحمانله لقمان دخی دوشوب جان ویردی (لمحرره) قورتلش بوقدر اولمدن برکسه * نیجه بیک
ییل بو جهانده یاشه سه * عربجه (اتی الابد علی لبد) مثلی قصۀ لقمانه اشارتدر اشبو لقمان یمن پادشاهی اولان
لقمانیمدر غیری کمسنه میدر تصریح اوزره روایت کورمدم لکن ایکیسی برکسنه اولمق ظن اولنور والله أعلم
(بناء سد) خریدة العجایبده لقمان اکبر یمن ولایتنه سیل کلمامکیچون طاش ایله باقردن طول وعرضی بر فرسخ
سد مشید یاپدیروب قریه لر خلقی صو آلمغیچون سدک دیوارنده موردن برقاچ قاپولر یاپلمشدی دینوب * بعض
کتبده سدی مقدما سبا یاپدردی دینوب لکن تفاسیرده آنی یاپدیرن اشاغیده کله جک بلقیس خاتوندرکه طاش
وزفت ایله یاپدردی دیمشدر (قصه) تفاسیر وتواریخده مذکوردرکه یمنده ارض مارب که مسکن ملوک یمن
اولان شهر سبا آنده ایدی طولا وعرضا التیشر آیلق یره دک انواع لطف رب غفور ایله معمور وشول مرتبه
معمور ایدیکه جمیع قرا وبساتین بری برلرینه یقین ومتصل وقرین اولمغین التی آیلق یولده کین قرا خلقی آتشی
بری برلرندن یقارلردی * وتجارته کیدنلر یمندن شامه دک متصل باغلر اراسنده یوریوب هر کون معمور کویلره
قونرلردی اهل قرادن فقیره خاتونلر باشلرینه طبله قویوب باغلر اراسنده کزوب ایپلک اکیروب منزلنه
کلنجیه دک طبله سی انواع میوه ایله مالامال اولمغین صفا بال ایله دونردی ودخی جمله اول ولایتلرده اصلا ییلان
وعقرب کبی پیره سکک وسائر حشرات ارض اولمیوب لطافت آب وهوا ونعمت راحت افزا ایله مانند
جنة المأوی غایتده صفا بخشا ایدی اشبو ولایت خلقنه مدت کثیره ایچنده اون اوچ نفر پیغمبر کلوب بونلری
عصیان وطغیاندن منع ایدوب بونلر نعمت خدایه کفران ایتمکین خصوصا (ربنا باعد بین اسفارنا) دیوب باغ
وبستان کثرتندن شکایت ایتمکین بعد زمان غضب رحمانله اسمی سیل العرم اولان سیل پرویل کلوب
سدی ییقوب اکثر ولایتی خراب ومنزل بوم وغراب ایدوب قبائل یمندن طائفۀ غسان شامه انمار مدینه یه
جذام یاخود خزاعه تهامه یه وحجازه اسد بحرینه ازد عمانه کیدوب اکثر دیار یمن خالی قالوب اولکی معمورلکه
امکان اولمدی * بوقصۀ غرابت حصه حضرت عیسی علیه السلام زماننده نصکره اولوب ظهور دین محمدیدن
درتیوز ییلی مقداری مقدم ایدی (لقد کان لسبأ فی مسکنهم آیة جنتان عن یمین وشمال کلوا من رزق ربکم
واشکروا له بلدة طیبة ورب غفور فاعرضوا فارسلنا علیهم سیل العرم وبدلناهم بجنتیهم جنتین ذواتی اکل
خمط واثل وشیء من سدر قلیل ذلک جزیناهم بما کفروا وهل نجازی الا الکفور وجعلنا بینهم وبین القری
التی بارکنا فیها قری ظاهرة وقدرنا فیها السیر سیروا فیها لیالی وایاما آمنین فقالوا ربنا باعد بین اسفارنا وظلموا
انفسهم فجعلناهم احادیث ومزقناهم کل ممزق ان فی ذلک لآیات لکل صبار شکور ولقد صدق علیهم ابلیس
ظنه فاتبعوه الا فریقا من المؤمنین) آیتلرندن مراد بو قصه در دیمشلر (فصل سادس عشر در احوال بیان
ذوسدد بن عاد) احوالی معلوم اولمدی بعض کتبده بونی ذکر ایتیوب بونک یرینه شداد بن عاد
دخی ذکر اولنمشدر (فصل سابع عشر در بیان حارث بن شداد) لقبی رایش اولوب انکله مشهور
ومذکور ایدی سائر احوالی معلوم اولمدی (فصل ثامن عشر در احوال ذوالقرنین صعب بن الرایش) تفاسیر
وتواریخده سد یأجوج یاپوب قرآنده مذکور اولان ذوالقرنینک اسم ونسب وزمان ومکان وعمر ونیجه امرنده
عظیم اختلافلر اولنوب اگرچه اکثر کتبده اسمی اسکندر اولوب رومی یونانی ایدی دیمشلر لکن اکثر محققین
حضرت ابن عباسدن ذوالقرنین کیمدر دیو صورلدقده قوم حمیردن ایدی دیوب اولانده کی ذوکلمه سی دخی

عندن ایدوکنه دلیلدر زیرا اکثر ملوك یمن اسملرنده ذو لفظی واردر ذو المنار ذو نواس ذو النون ذو اعین ذو یزن
ذو جدن کبی خصوصا تبع یمنی (نظم) قدکان ذو القرنین جدی مسلما * ملکا علا فی الارض غیر مفند *
بلغ المشارق والمغارب یبتغی * اسباب امر من حکیم مرشد * دیمکین یمنی اولمسی اصح وارجحدر بو تحقیق
ایتمکین ودخی اشهر مشاهیر فصحاء عرب عربا اولان قس بن ساعدة الایادی (یامعشر ایاد این الصعب ذو القرنین
ملك الثقلین دیوب * وبعض قدماء شعراء عرب (نظم) والصعب ذو القرنین اصبح ثاویا * بالحیر فی جدث
اصم مقیم * دیمکین ذو القرنین دیدکاری صعب بن الرایش اولمسی برحسب ظن اغلب اولی واصوب وصحته
اقرب اولمقدر بو بابده قال وقیل وبونك احوالنده اولان تفاصیل باب انبیاء مشتبهة الاحوالده کچمکین
بو محلده اختصارا اختیار اولندی * اشبو صعب بن الرایش حقیقتده ذو القرنین اولیوب مجرد ملوك یمندن ایسه
سائر احوالنه اطلاع حاصل اولمامش اولور * والله اعلم بما اخفی واعلم (فصل تاسع عشر در احوال ذو المنار
ابرهه که) صعب بن الرایشك اوغلی یا برادری اولوب کونشه طیار کافر ایدی سلطنتی غایت قوت وشوکتده
اولمغین اطراف عالمی کزوب روز کارده یادکار قالمغیچون بحر محیط کنارنده وبعض جزایرده مناره شکلنده بلند
وبی ماننده میللر واوزرلرنده بوندن اوته سی معمور دکلدر دون کل دیو اشارت ایدر صورتلر یاپوب کندونك اسم
ورسمنی قازدردی * خریدة العجایبده ابرهه یه ذو القرنین دیرلردی لکن قرآنده مذکور اولان غیری کمسنه در
دیو مذکوردر (فصل عشرون در بعض احوال افریقس بن ابرهه) مغربه سفر ایدوب فتح وضبط
ایتدکده انده برشهر یاپمغین اسمی افریقیه قودیلر (فصل حادی وعشرون در احوال ذو الاذعار عمرو بن ابرهه)
برادری افریقس یرینه کچوب اهل قوت وقدرت وشوکت اولمغین نیجه غزا ایتدی قاموسده مذکوردرکه
بنی آدمدن همان برطرفلرندن برر اللو برر ایاقلو عجیب الصوره غریب السیره اولان نسناس دیدکاری طائفه دن
وافر کمسنه طوتوب تختکاهنه کتوردکده اهل یمن انلردن قورقوب بونك لقبنی ذو الاذعار قودیلر معناسی
قورقودیجی دیمکدر * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه عجم پادشاهی کیکاوس یمنه سفر ایدوب جنکده
ذو الاذعار صینوب قاچوب کیکاوس بونك برحسنا قزنی ایشیدوب انی ویرمك شرطیله بارشوب سوروسرور
اثناسنده ذو الاذعار کیکاوسی وتوابعنی طوتوب قلعه ده حبس ایتدیکنی کیکاوس بکلرندن رستم بن زال
عجمده ایشیدوب بیك نفر دلاورله ایلغار ایدوب کلدکده ذو الاذعار آنك خوفندن محبوسلری قیوویروب وعده
ایتدیکی قزنی بیك عدد جاریه ایله کیکاوسه ویروب اودخی قزی آلوب ولایت عجمه کلدی (فصل ثانی وعشرون
در احوال شراحیل) بعضلر شرحبیل دیمشلر سابقا مذکور اولان سکسك بن وائل نسلندن عاقل ومدبر
وتوانا وبهادر ایدی * تفسیر امام ثعلبیده مذکوردرکه شراحیل بن مالك بن ریان سلطان عظیم الشان اولوب
خلاف اقوالله کلی تفاصیله محتاج برطریقله طائفهٔ جن پادشاهی فتح حرف سینله سکن نام کمسنه نك
قزی ریحانه یی نکاحلنوب سلیمان پیغمبرك خاتونی اوله جق بلقیس طوغوب بعده ریحانه تفصیله محتاج
برسببله شراحیله انجنوب غائبه اولدی * بو قصه مطول تواریخده وترکی فرج بعد الشده کتابنده مفصلدر * کتاب
مبهمات القرآنده بلقیسك والده سی جندن اولوب اسمی فارعه یا بلتعه یا بلمعه یا رواحه دردیو مذکوردر
(فصل ثالث وعشرون در بیان هدهاد بن شراحیل) تاریخ ابن شحنه ده پدری یرینه کچدی دینوب *
لکن تفاسیرده اولان تقریره مخالف درتکیم حالا معلوم اولور (فصل رابع وعشرون در احوال بلقیس)
تاریخ ابن شحنه ده هدهاد قزیدر طیبی حاشیه سنده افریقس قزیدر دینوب قاموسده ذوجدن علس بن
الیشرح بن الحارث بن صیفی بن سبا بلقیسك جدیدر * دیار یمنده ایتدا تغنی ایدن یعنی خوب آواز ایله ایرلیان
ذوجدندر دینوب لکن تفاسیرده بلقیس شراحیل بن مالك بن ریان قزیدر پدری قرق اتابه دك ملوك یمن ایدیلر
دینوب بلقیسك اناسی جندن ایدی نتکیم بو صحیفه ده شرح اولندی (ان احد ابوی بلقیس کان جنیا) حدیث
شریفدر (جلوس) تفسیر ثعلبیده مذکوردرکه شراحیل وفاتنده بلقیسدن غیری ولدی اولمامغین بعض
خلق بونی پادشاه ایتمك ایستیوب بعضلر ایستمیوب شراحیلك برادری اوغلن کندولره پادشاه ایتدیلر لکن غایت
ظالم اولوب رعایاسنك خاتونلرین تصرفه باشلادقده خلق آنی عزل ایتمك ایستیوب قادر اولمدقلرنده بلقیس
حیله قصدیله کندوبی اکا نکاح ایتدیروب دوکون کیجه سی خمر ایچوب مست اولدقده باشن کسوب ایرتسی

اعيان شهرى چاغروب كوستروب شمدنكروايچكزدن برنى سلطنته اختيار ايلك ديدكده انلردخى سندن غيرى استمزديوب بلقيسى اتفاقله پادشاه ايتديلر * مرويدركه اهل حسن وجمال وغايت مدبره وعاقله وصاحبة الكمال اولمغين ملوك اطراف بوكا اطاعتدن استنكاف ايتميوب جمله سى سرفرو ايتديلرهفتده بركون مصالح خلقى بالذات كورمكه مردانه ديوانه چيقوب لكن پرده ارده اولوروب طشره سنده صغار وكبار هيبت ووقار ايله اياغ اوزره طوروب حاجتى اولان كسنه اولا بلقيسه سجده بعده مرادين عرض ايدردى ديوان بوزلدقده سراينده يدنجى طبقه اوطه سنه كيروب قپولرى قپايوب سرايى بيلك كسنه بكاردى كندوسى وجمله قومى مجوسيلردن اولوب كونشه طپارلردى (عسكراو) مرويدركه عسكرينك اون ايكى بيك ياخود يوزبيك قايدى وارايديكه هربرى بيكر يايوزربيك نفره سردارايدى بعضلر اهل مشورتى اوچيوزاوتوزاوچ كسنه ايديكه هربرى اون بيك نفرك ضابطى ايدى ديوب اشبو اقواللك اقلى اوزره اوتوزبربيك كره يوزبيك واوتوزبيك نفرعسكره مالك اولمش اولور * برروايتده همان اون ايكى عدد بكلرى وارايديكه هربكك لقبنه طائفهٔ لسان حميرده كسر حرف قاف ايله قيل ديوب هربرى يوزبيك نفرعسكرضابطى ايدى (عرش او) عرايس ثعلبيده مذكوردركه بلقيس يمنده شهرصنعا طشره سنده بشيوزعدد مرمر ديرك اوستنده طوغله وكرج ايله مربع برسراى مصنع ياپدروب هرايكى ديرك اراسى اونزذراع اولوب سرايك برطرفنده برعالى قبه ونيچه اوطه لر ياپدروب ديوارلرى سيم وزردن تختهلرقپلانوب جواهرله مرصع اولوب سرايك نردبانى انواع مرمردن اولوب سرايك اوستنده كندويه مخصوص اولمغيچون قزل يشل ياقوتدن زمرددن وبازبرجددن درت ديرك اوزره در وياقوت وزبرجدله مرصع سيم وزردن كرپچلرله يدى عدد اوطه ياپدرديكه جملهسنك طول وعرض وارتفاعى سكسانريااوتوزرياطولى سكسان عرضى قرق ارتفاعى اوتوزذراع ايدى (تفصيل) تفاسير وتواريخده مذكوردركه سليمان پيغمبر عليه السلام يمنه واروب هدهد قوشنى صوآرامغه كوندروب اودخى اكنوب كلدكده بلقيسى خبرويرمكين سليمان عليه السلام انى وقومنى ايمانه دعوت ايچون (من عبد الله سليمان بن داود الى بلقيس ملكة سبأ بسم الله الرحمن الرحيم السلام على من اتبع الهدى امابعد فلاتعلوا على واتونى مسلمين) ديونامه يازوب شمع برينه مسك ايله مهرليوب هدهدله كوندروب اودخى واردقده ديوان قورلمش ايكن اعيان واركان اورتاسنده مكتوبى بلقيسك دیزى اوستنه قويوب اراقدن دكه يوب سليمان پيغمبره كلوب مفصلا خبر ويردى * بوجانبده بلقيس مكتوبى كوروب هيبت مهرسليماندن بى اختيار دتريوب بعده آچوب بكلرينه اوقيوب نه ايده لم ديو طانشوب بعده نبوت حضرت سليمانى بيلمك ايچون تبديل صورت ايله برزينت يوزريا ايكيشر يوزيا بشريوزقول جاريه وبيلك كرپچ سيم وزرمرصع ونيچه تحف ايله ايلچيلر كوندروب حضرت سليمان جمله سى وحى ايله بيلوب انس وجان حيران اوله جق وجهله ديوانخانهٔ عظمت نشانلرينه كمال زينت ويرمكيچون طولايدى ياطقوزفرسخ يرينه جنلره صافى سيم وزردن كرپچلركسديروب طوغله يرينه دوشدوب واطراف ميدان ديوانه سيم وزردن كرپچلرله برديوارچكديروب ايچنى خوب صورت حيوانات عجيبه واولاد جندن الوف طاعت مألوفله برصفوف ايتدى * ايلچيلر كلوب بوحاللرى كوروب شاشوب هديه لرينى تحقيرا براغوب ترسان ولرزان بولشوب حضرت سليمان بوقاروده كچديكى اوزره هديه لرينه متعلق معجزه لركوستروب بزم احتياجمز بوقدرديو هديه لرى ردايدوب بلقيسله قومى ايمانه كلسونلريوخسه مقابله يه قادراولميه جقلرى قدرعسكر بى پايانله واروب داروديارلرين ويران ايدرم ديوب * بلقيس نبوت وعظمت حضرت سليمانى بيلدكده نيچه كره يوزبيك عسكرايله كلوب جمله سى مسلمان اولديلر * مرويدركه والده سى جنيه اولمغين بلقيس اسرارطوايف جنى سليمانه اعلام ايدر ديو جنلرقورقوب سليمانه بونكيچون عقلنده خلل واردروكوده سى قيللو واياقلرى حيوان اياغى كبيدرديد كلرنده آنى بيلمك ايچون يمنده كى عرشنى يعنى تخت وقصرنى كتورتمك ديلدكده وزيرى اسم اعظم اوقيوب قدرت خالق الكونين ايله طرفة العينده كلوب حضرت سليمان آنك بعض ترتيبن تغيير ايتديروب دنياده صرچه بوغيكن جنلر پيدا ايدوب يول اوستنده دوشه يوب التنه صودوكوب بالقلرقويوب بلقيس صرچه يى صوصانوب اياغن آچوب سليمان عليه السلام كوروب قيللو اولمغين نوره وحمامى جنلر پيدا ايدوب بلقيسه حضرت سليمان سنك عرش وقصرك بويله ميدرديوب اودخى كوردكده شاشوب غايت عاقله اولمغين اودرياد كادر

دیرسم جائزکه بنی تکذیب ایده‌لر دیو فکر ایدوب فی الحال کانه اوردیوب عارفانه جواب ویرمکین * ابن عباس
قولنجه نکاحلنوب عسکر یله یمنه کوندروب بونکچون جنلره یمنده ایکی یا اوچ شهر یاپدیروب هر آینده برکره
قدسدن یمنه دیوانخانه‌ده اوتوررکن یلکو توروب ایکی اوچ ساعتده واروب بلقیسک یاننده اوچ کون
اوتوروب بعده قدسه کلوردی * بلقیسدن داود آدلو بر اوغلی اولوب کندو حیاتنده وفات ایتدی بعضلر قولنجه
کندو نکاحلنموب بلکه یمنده کسر حرف ها و سکون میم ایله همدان پادشاهی ذو تبعه نکاح و جمله ولایت
یمنه آنی پادشاه ایدوب یمن جنلرینک سلطانی ذوبعه‌یی انک خدمتنه تعیین ایتمکین اکانیجه قلعه‌لر یاپوب
سلیمان علیه السلام وفاتنه دک یمنده سلطنت سوردی * قصهٔ بلقیس حضرت سلیمان جلوسنک یکرمی
بشنجی یلنده ایدی (وفات او) کسائینک قصص الانبیاسنده مذکوردرکه بلقیس یدی یل ویدی آی طوروب
بعده ولایت شامده تدمر شهرنده وفات ایدوب خلفاء بنی امیه‌دن ولید بن عبد الملک زماننده تدمره عظیم
سیل کلوب بر دیوار ییقلوب اساسی یره کچدکده زعفران کبی غایت صاری طاشدن طولی القمش ذراع بر تابوت
کورونوب اوزرنده (هذا مدفن بلقیس الصالحه زوجة سلیمان بن داود اسلمت لیلة عشرین خلت من ملکه
ودفنت لیلا تحت حائط بمدینة تدمر لم یطلع علی دفنها انس ولا جن الا من دفنها) دیو یازلمش اولوب تابوتک
قپاغن قالدیروب بلقیسک میتنه باقدقلرنده هنوز دفن اولنمش کبی تازه کوریلوب ولیده خبر کوندریلوب آنک
امریله یرنده ابقا ایدوب اوزرنی طاش و مرمر له بنا ایتدیلر (فصل خامس وعشرون در بعض احوال ناشر النعم
برعش) بلقیسک عمیسیدر ولایت مغربه غزا ایتمشدر قاموسده ملوک حمیردن بری رعشه‌یه مبتلا اولمغین رعشن
دیمکله ملقب اولدی دینوب برعش میدر غیری کمسنه میدر معلوم اولمدی (فصل سادس وعشرون در بعض
احوال شمر) تشدید حرف مهمله در بن ناشر النعم برعش ولایت عراقه سفر ایدوب منصور و مظفر اولوب
اطرافنده‌کی ملوکه غلبه اوزره ایدی (فصل سابع وعشرون در بیان احوال ابو مالک بن شمر) احوالی
معلوم اولمدی (فصل ثامن وعشرون در بیان عمران بن عامرکه) زید بن کهلان بن سبأ نسلندن ایدی بعض
کتبده ذکر اولنمدی (فصل تاسع وعشرون در احوال عمرو بن عامر) سلطان عظیم الشان اولمغین هر کون
ایکی قفتان کیوب غایت مغرور اولمغین بندن غیریلر بونلری کیمک لایق دکلدر دیو هر اخشام پاره لدیکیچون
عمرو مزیقیا دیو مسمی و مشهور دنیا اولدی * بعض کتبده بو دخی ذکر اولنمدی (فصل ثلاثون در احوال اقرن
ابن ابی مالک بن شمر) بعض کتبده پدری ابو مالک یرینه پادشاه اولدی دینوب عمرانله عمرو ذکر اولنمامشدر
بنا ریاپوب خلقه اهل ضر و نفع و خفض و رفع و ظلم واذا و عیون تاسه ماتندقذا ایدی (فصل حادی وثلاثون
در احوال ذو حبشان بن اقرن) اهل شوکت و مهابت اولوب مکه ایله یمن اراسنده‌کی طسم و جدیس قبیله‌لرینک
پادشاهی کسر و قهر ایتدی اهل وقار و استوار اولمغین مصاحبلر ایله اختلاطدن عار و فرار ایدردی
(فصل ثانی وثلاثون در احوال تبع بن الاقرن) محمد بن اسحاق قولنجه تبع بن عمرو ذو الاذعار بن ابرهه
ذو المنار بن الرایش بن عدی بن صیفی بن سبأ الاصغر بن کعب کهف الظلم بن زید بن سهل بن عمرو بن قیس
بن معاویه بن جشم بن عبد الشمس بن وایل بن غوث بن قطن بن عریب بن زهیر بن انس بن الهمیسع بن المرتجع
حمیر بن سبأ الاکبر بن یعرب بن یشجب بن قحطاندر * علی کل حال بو کا تبع اکبر و تبع اول دخی دیرلر یمندن چاق
ولایت ترکستان و بعض ممالکه غزا ایدوب عاقبت هندستانده وفات ایتدی * مجمده شهر سمرقندی بو یاپوب
بعده اسکندر ذو القرنین تمام ایتدی دیمشلر * بعض کتب سیرده تبع اکبر مؤمن اولوب بعض غزالرنده مدینه‌یه
اوغرایوب آخر زمان پیغمبری که جکی ایشتمکین دین موسی علماسندن درتیوز کمسنه قویوب برنی آنلره رئیس
ایدوب حضرت رسول ایچون بر او یاپدیروب آنلره خطابا بر محبتنامه یازوب ظهور ایتدکلرنده ویره‌سز دیدی *
اهل مدینه‌دن حضرت رسوله ایمان کتورن صحابه اول علما نسلندن وایچلرندن ابو ایوب الانصاری اول عالملرک
رئیسلری نسلندن اولوب تبعک مکتوبنی حضرت رسوله اوویرمشدر دینوب اکثر معتبراتده بو قصه صاحبی
تبع اوسطدر دینوب بعضنده تبع اصغر دردینمشدر والله اعلم (فصل ثالث وثلاثون در بیان کریب بن تبع)
یا کلیکرب بن زید بن تبع دائما غزا اوزره ایدی (فصل رابع وثلاثون در احوال ابو کرب سعد بن کریب بن تبع)
بو کا تبع اوسط و تبع ثانی دخی دیرلر * بعض کتبده ظالم اولمغین ابو کرب دیدیلر عاقبت قومی بونی قتل ایتدیلر

دینوب * تفسیر کورانیده (اهم خیرام قوم تبع) آیتی معناسنده اشبو تبع ملوك قحطاندن اسعد بن کرب یدرکه
کندو مسلم اولوب قومنی دخی اسلامه کتوروب تبع وفاتنده ینه کافر اولدیلر * مرویدرکه کعبه یی یقمغه عزم
ایتمشیکن توبه واستغفار و بیحد قربانلر واهل مکه یه وافر احسانلر ایدوب کعبهٔ معظمه نك اوستنه لباس اورتمك
بونك ایجادیدر * اوچیوزییل پادشاه اولوب حضرت رسولك نبوتندن یدییوز ییل مقدم وفات ایتدی مدینه یه
اوغرادقده علماء بنی اسرائیل آخر زمان پیغمبرندن خبرویرمکین حضرت رسولی عربی قصیده ایله مدح ایدوب
دیدیکی شعر مشهور اولدی * فخر عالم صلی الله علیه وسلم (لا تسبوا تبعا فانه کان مسلما ولا ادری اکان نبیا ام لا)
یعنی تبعه سوکمکز زیرا مسلم ایدی اما پیغمبرمیدی دکلمیدی بلمزم دیو بیورمشلردینوب * کشافده تبع انبیادن
ایدی دیو ابن عباسدن مرویدر (روایت) معارج النبوه ده ابن اسحاقدن مرویدرکه تبع دیدکاری
حمیر بن وردعکه حاکم متبع اولوب درت بیك نفر علما و یوز اون اوچ بیك نفر پیاده وسوار ایله دنیایی کشت
وکذار ایدوب مکه یه کلوب شهرلو کعبه ایله مغرور اولمغین قارشو کلمدکارینه انجنوب کعبه یی یقمق دیلدکده
محکم مرضه اوغرامغین دین مجوسدن عدول و حضرت ابراهیم دیننه دخول ایدوب کعبه یه حریر لباسلر
اورتوب ایچنده اولان صنملری چیقاروب اهل مکه یی ضیافت ایدوب بعده مدینه شهرنك یرندن کچرکن آخر
زمان پیغمبرینك شهری اوله جغنی یانده کی علما دیمکین ایچلرندن درتیوز عالمه بر راو یاپدیروب بر جاریه و وافر
مال ویروب ایمان کتوردیکنه حضرت رسوله عربی محبتنامه یازوب ظهور ایتدکده ویره سز دیوب ولایتنه
کتدی * حضرت رسوله اول نامه بیك ییل تمامنده واصل اولوب اهل مدینه اول درتیوز نفر علمانسللریدر
اوزمانده مدینه شهرینك یری بالکلیه ارض خالیه اولوب تدریجله بونلر معمور ایتدیلر * تبع مدینه دن
هندستانده قلسان شهرینه واروب آنده وفات ایتدی دینوب * بعض کتبده تبع مکه یه کلوب کعبه یی یقمق
دیلدکده حق تعالی آنی برمرضه مبتلا ایدوب اوچ کون اوچ کیجه هوا قراروب تبع حیران اولدقده کعبه یه
اورتو اورتوب تعظیم ایتدی دینوب * نیجه معتبراتده ملوك عالمدن ربع مسکونی بالتمام کزن بش کسنه درکه
فریدون ذوالقرنین سلیمان اردشیر بن بابك تبع یمنیدردینوب * بعض معتبراتده مذکوردرکه تبع ضبط ممالك
دنیادن فارغ اولدقده نهایت ولایت چینده تبت نام شهرده عسکرینك قلجلرین اریدوب دموردن بر مناره
یاپدیروب تمدنکر و تسخیر عالم ایچون شمشیره احتیاجی قالمدیغن اشعار ایدوب اول میل استواری روزکارده
یادکار قودی (روایت مفصلهٔ عجیبه) بعض معتبراتده ابن اسحاقدن مفصلا مرویدرکه تبان اسعد ابوکرب
کلیکی کرب بن زید بن تبع الاول عسکرله عالمی کزوب حیره وسمرقند شهرلرنی یپان یاخود سمرقندی یقان بودر
شرقه سفره کیدرکن مدینه یه اوغرایوب آنده اوغلنی قویوب اهل مدینه آنی خفیة اولدیروب تبع شرقدن
دونوب کلدکده اوغلینك قتلنه انجنوب اهل مدینه یی قتل وخرما اغاجلرین قطع وولایتلرین یقمق استدکده
آنده اولنلر بو نکله کوندز صواشوب کیجه ضیافت ایتدکارنده بونلرك کرم شانلرینه تبع حیران اولوب
بواثناده ایکی عالم یهودی کلوب مدینه یه ضرر قصد ایتمکه هم قادر اوله مزسن الله آنی سندن صقلرهم سکا عذاب
نازل ایده دیو قورقارز * زیرا اولاد اسماعیل نبیدن آخر زمان پیغمبری احمد مکه ده ظهور و بونده قرار ایده جکدر
دیدکارنده تبع تعجب ایدوب اهل مدینه یه نیت جقادن واز کلوب اشبو ایکی عالم ایله ینه کتمك ایچون مکه یه
اوغرامق مقرر اولدقده کندو وقومی بت پرستلر اولمغین بعض عربلر کلوب کعبه نك التنده بیحد مال وجواهر
دفینه سی واردر یقوب چیقار آل دیو تبعك هلاکنه مکر و آل ایتدکارنده اول ایکی عالمه طانشوب کعبه یه
وآنك شهرینه هر کیم ضرر قصد ایتدیسه البته دنیاده غضب حقله هلاك اولمشدر ضرردن حذر ایله دیو خبر
ویردکارنده تبع دین حضرت موسی اوزره ایمانه کلوب پس مکه یه واردقده نه ایده یم دیوب اول ایکی عالم کعبه یی
طواف وتعظیم وعبادات مخصوصه ایله دیمکین واردقده التی کون اوتوروب کعبه ده کی صنملری چیقاروب
کیدرمکله کعبه یی پاك ایدوب طواف وتعظیم وتقبیل وتلثیم ایدوب اهل مکه یه قربانلر وطعاملر وعسل
شربتلری توزیع ایدوب واقعه سنده کعبه یه اورتی اورت دیو امر اولندقده خسف ایله اورتوب آندن دخی
اعلا اورت دینلدکده معافر ایله اورتوب آندن دخی اعلا اورت دینلدکده ملا و وصایل ایله اورتوب کعبه یی دنیاده
ابتدا اورتن بودر * بعده طائفهٔ جرهمدن کعبه ده کندو طرفندن حاکملره کعبه یی دائما تعظیم ایدوب پاك طوتوب

قبوسنی کلید لنمش طوتمق اصمرلیوب بعده عسکریله یمنه واردقده آتش پرست اولان قومنی دینه دعوت ایدوب انلردخی سنکله آتشه مرافعه اولمینجه دینکی قبول ایتمزدیدیلر (قصهٔ آتش) مرویدرکه یمنده برآتش وارایدیکه دعواسی اولنلرا کاواروب ظالمی یاقوب مظلومی انجتمزدی تبعك یاننده کی ایکی عالم بوغازلرینه مصحفلرین آصوب اهل یمن دخی صنملرین آلوب تبعله جملهسی آتش محلنه واردقلرنده آتش طشره چیقوب بعض کفاره هجوم ایتمکین آنلرقورقوب قاچوب بعده غیرت ایدوب طوردقلرنده جملهسنی بوریوب صنملری وکوتورنلری یاقوب اول ایکی عالم آتش ایچندن عرقریزسالم چیقوب کندولرنی ومصحفلرنی آتش یقمامغین اهل یمن دین حضرت موسایه کیروب انکیچون یمنده دین یهود باقی قالدی برروایتده کافرلر عالملره هرقنغمز آتشی ردایدرسه دین حق صاحبی اودردیوب آتشه یوریدکلرنده آتش کافرلره هجوم ایدوب قاچروب عالملر توراة اوقویه رق یوریوب آتش تدریجله چکلوب غائب اولمغین جملهٔ اهل یمن دین موسایه کیردیلر * مرویدرکه اهل یمنك ریام آدلو براولری وارایدیکه ایچندن بونلره آواز کلوب سویلمکین اندهقربانلر کسوب غایت تعظیم ایدرلردی اول ایکی عالم تبعه بواوایچندن کلان صدا شیطاندر بزی اکا مسلط ایله دیو بودخی اجازت ویردکده برسیاه کلب چیقاروب بوغازلیوب اول اوی یقدیلر بوجمله حکایت ابن اسحاقدن روایت اولنمشدر (فصل خامس وثلاثون دراحوال حسان بن تبع الاوسط) تختنه جلوسنده پدری قاتللرندن انتقام آلوب دائما غزا اوزره ایدی عاقبت برادری عمرو بونی قتل ایدوب یرینه کچدی * خریدهدهمذکوردرکه بونك زماننده عرب عربادن بقیهٔ قوم عاد اولان طسم وجدیس قبیلهلرینك پادشاهی عملیق طسمدن اولمغله جدیسه بعض وجهله ظلم عظیم اوزره اولمغین جدیس جمع اولوب چوقلق اولمغین عملیقی وطسمدن سکسان بیك آدمی برطریقله باصوب قیروب باقیلری حسانه شکایته واروب اودخی بونلره معاونت ایچون سفرایدوب جدیسك اکثرنی مقتول واسیر ومخذول ایتدی (فصل سادس وثلاثون دربیان ذوالاعواد عمرو بن تبع اوسط) برادرین قتل ایتمکین (بشر القاتل بالقتل) مفهومنجه بعد زمان بونی دخی قتل ایتدیلر (فصل سابع وثلاثون دربیان عبد کلال بن ذوالاعواد) عمرولك وبونك احوالی معلوم اولمدی (فصل ثامن وثلاثون دراحوال تبع اصغر بن حسان) بعض معتبراتده شامه سفرایدوب شام پادشاهی وعربلردن بنی قریظه وبنی نضیر بکلرین کندویه مطیع ایدوب عادت قدیمه اوزره حج ایدوب کعبهیه اورتو اورتوب بیحدقربانلر ایتدی * فواتح مسکیهده ملوك یمندن ابتدا اورتو اورتن بودردینوب لکن سائر معتبراتده تبع اوسطدردیو مذکوردر (فصل تاسع وثلاثون در بعض احوال حارث بن عمرو) بعض کتبده تبع اصغرك برادرزادهسیدردینمشدر تختنه جلوسندهدین یهوده کیروب خلقی اکادخی جبرایتدی (فصل اربعین دراحوال مرثد بن عبد کلال) بعض کتبده بونك اسمی سرثدیازلمشدر * معارج النبوهده مرثد برغریب واقعه کوروب اونودوب کاهنلری جمع ایدوب واقعهسنی بیلمکدن عاجزاولدقلرنده برکون صید ایچون سواراولوب شکارقوارایکن عسکردن آیریلوب برعرب قزنه راست کلوب واقعهنه ایدوکینی قز بوکاخبرویروب آخرزمان پیغمبری ظهورایده جکدردیو تعبیرده غایت تفصیل ایتدی دینوب * قاموسده ذواودمرثدنام کسنه التبوزیل یمن پادشاهی اولمشدر دیو مذکوردر (فصل حادی واربعین دربیان وکیعه بن مرثد بن کلال) سلطان ذوقوت وشوکت وجاه وجلال ایدی (فصل ثانی واربعین در بعض احوال ابرهه) بعض کتبده پدرینك اسمی صباحدردینوب قاموسده ابرهه بن الحارث تابعهٔ یمندن ایدی ابرهه بن الصباح هلاك اولان رئیس اصحاب فیلدردیو مذکوردر (فصل ثالث واربعین دربیان صهبان بن مجارب) احوالی معلوم اولمدی (فصل رابع واربعین دربیان عمرو بن تبع) بعضلر عمود بن تبع دیمشلر احوالی معلوم اولمدی (فصل خامس واربعین دراحوال ذوالشناتر) آلتی بارمقلو اولمغین بولقبله مشهور اولوب اسمی یحیتعه ایدی فاجرولایط جائروقاسط اولوب قوم حمیردن اولان بك زادهلره عمل قوم لوط ایدردی تاکه عادتلرنجه سلطنته استحقاقدن سقوط بولهلر * پس اول ناکس خباثت هوس ذونواس آدلو بك زادهیی مقصود معهود ایچون کتوردکده بونی ذونواس بچاغله اوروب هلاك ایتمکین ولایت خلقی انی بونك یرینه تخته کچوردیلر (فصل سادس واربعین دراحوال ذونواس بن حسان) اسمی یوسف در کیسوسی یعنی اورلمش صاچلری اولمغین بولقبله مشهوراولدی (حکایت) قتل اصحاب الاخدود النارذات الوقود * ایتندهتفسیر

کورانیده علماء نصارادن بری عربستانه واروب قبیلهٔ بنی نجرانی نصرانی ایتدیکنی ذونواس یهودی یمنده
ایشتدکده عسکر ایله کاوب طولی قرقر عرضی اون ایکیشر ذراع چقورلر قازدیروب ایچلرنده آتش یاقدیروب
اولکی دیننه دونمیلری ایچنه آتوب بو وجهله اون ییک یا تمش ییک مسلمانی هلاک ایتدکده برکسنه قاچوب
نصارادن اولا قیصر رومه شکایت ایتدکده بنم ولایتم یمنه اوزاقدر امامسزه یقین حبش پادشاهی نجاشی یه نامه
کوندره یمکه نصارادن اولمغین معاونت ایده دیوب نامه وارد قده نجاشی ارباط وابرهه آدلو ایکی سردار نامدار
ایله یمنه یتمش بیک عسکر کوندروب جنکده ذونواس صینوب قاچوب کمی یه بنوب بعده غرق اولدی یاخود
دریایه واروب خوفندن آت دپوب کیروب غرق اولدی * بعده سلطنت یمن تابعه اللرندن کیدوب حبش
پادشاهی طرفندن یتمش ییل ضبط اولنوب بعده دین محمدی ظهور ایله مسلمانلر ضبط ایتدیلر * تاریخ ابن شحنه ده
ذونواسدن صکره ذوجدن تخته چقوب آخر ملوک یمن بو در دینوب صحیح ایسه ذونواس فترتی ارا سنده واقع
اولمشدر * تفسیر قاضینک شیخ زاده حاشیه سنده اصحاب اخدود اوچ کسنه در که بری شامده انطیانوس رومی
بری عجمده بختنصر بری نجرانده ذونواسدر دینوب * تفسیروا حدیده بعض سلف اخدود ایچلرندن آتش
قالقوب پادشاهی وقومنی یاقوب هلاک ایتدی (فلهم عذاب جهنم ولهم عذاب الحریق) آیتندن مراد
بودر دیمشلر (روایت) سیر ابن هشامده مذکوردر که اهل نجران نصاری اولدقلرنده ذونواس کاوب اسکی
دیننه دونمیلری قتل ایدرم دیوب بونلر اسلامه اصرار وشهادت اختیار ایتمکین طولانی ییوک چقورلر
قازدیروب مسلمانلرک کیمن آتشه آتوب کیمن قلجله قیروب کیمنک بورنن قولاغن کسوب بو وجهله یکرمی بیکه
قریب کسنه هلاک ایدوب مؤمنلردن بری قاچوب قیصره تظلم ایدوب اودخی نجاشی یه خبر کوندرمکین یتمش
بیک عسکرله ارباط وابرهه یی کوندروب کمی ایله ساحل دریای یمنه چیقدقلرنده ذونواس کاوب صواشوب
صینوب آتی دریایه صالوب غرق اولدی (روایت) تاریخ میرخوانده مفسرین ومؤرخیندن مرویدر که
ذونواسک برساحر ماهر وزیری پیر اولدقده تعلیم سحر ایچون برقابل یکت ایستدکده ویروب برکون شاکرد
تعلمه کیدرکن بر التند، برکسنه نک جناب حقه مناجاتن ایشیدوب قلبنه غایت تأثیر وحرارت کلمکین طوروب
قالوب اوکیجه زیرزمینک قپوسین بولوب ایچنده پلاس پوش وعارف برهوش نورانی وروحانی برراهب عبادت
راغب کوروب راهب بوکا اوغل بومکانی سن نیجه بولدک که بن اکل کیاهله قناعت وخلق عالمدن کمال عزلت
اوزره یم دیوب غلام خبر مرام احوالن اعلام ایتدکده پیر واجب التوقیرانی ایمانه کتوروب کفار اشراردن
اسرارنی اسراره اصرار ه یمین ویروب بعده غلام هر دفعه ساحره کیدوب کلشده زاهبه اوغرایوب مظهر نظر
پیرعالی کهر اولمغین مستجاب الدعوه اولوب برکون یولده خلقی ابرکلش کوروب سبین صوروب براژدرهای
کوه پیکر مانع کذر اولمشدر دیو خبر ویرلدکده واروب الیله ارقه سین صغامغین اژدر چکاوب کتدکده بو کرامته
خلق تعجب ایدوب * ینه برکون برارسلان خلقک اوزرینه یوریوب قوه لدقده غلام ارسلانک قولاغنه کیزلو
برسوز سویلمکین چکاوب صحرایه کیدوب بعده ذونواسک برقپوجیسی اعمی اولوب اطبا عاجز قالوب غلام
اکا اکر ایمانه کاورسک کوزلرک کورسکه دعا ایده یم دیوب حصول مراددن صکره بوابه صاقین بی ضرورت اسرار
برورد کاری اغیاره آشکارا یتمه دیوب پادشاه آنک کوزی آچلدیغن کوروب سببن صوروب تکری تعالی
شفا ویردی دیوب ناصل تکری دیدکده یرلرک کوکلرک خالقی که جمیع اشیایه قادر اولوب آندن غیری تکری
یوقدر دیوب شاه کمراه سنی کیم مغرور ایتدی سویله دیو ابرام ایدوب دیمدکده قتل یورمغین وزیرلنشا کردی
دیدکده آنی کتوردوب بونک کوزنی سنمی اچدک دیوب بنم دعامله اچلدی دیدکده وزیری کتوردوب
صوروب بن بومقوله نسنه بلزم نیجه تعلیم ایده بیلورم دیوب پادشاه غلامه سنی بو حاله کیم ارشد ردی دیوب
اودخی دیمیوب اشکنجه لرله سویلتدکده راهبی کتوردوب بو اوچنه مرتد اولمق تکلیف ایدوب رضا
ویرمدکلرنده راهبله حاجبی قتل ایدوب غلامی دریایه اتمغه کوندروب غلام دعا ایتمکله مخالف یل اسوب
برمه ایله موکل اولنلر باتوب غلام صاغ کاوب پادشاه آنی کتوردوب حالنی صوروب ر بم انلره هلاک بکا نجات
ویردی دیدکده * یوکسک طاغدن اشاغه آتمق بیوروب ایلتدکلرنده محکم یل اسوب موکللری طاغدن چاق
صحرایه آتوب غلام شهره کلدکده پادشاه آنی داراغاجنه آصوب نیزه لرله اوردقلرنده ضرر ایتمیوب بعده التنه

عظیم آتش یاقوب اودخی انجتمیوب اراقدن اوقلراتلوب اودخی کچمیوب مدت صلبندن یدی کون کچد کده پادشاه عسکر یله باقوب غلام اکا ای کافر خاسر بنی قتل ایتمك ایسترسڭ (رمیت باسم رب هذا الغلام) دیوب بکابر اوق آت دیوب اودخی دیدیکی کبی آتمغین وفات ایتسد کده حاضر و ناظر اولان جم غفیر و جمع کثیرلڭ اکثری (آمنا برب هذا الغلام) دیو اهل اسلام اولدیلر * پادشاهه مقربلری قورقدیغکه اوغرادلڭ دیدکارنده مسلمانلره قاقیوب عظیم آتش یاقدیروب اسکی دیننه دونمینلری ایچنه آتوب چاق صکره اوغلانجغیله برخاتون کتوریلوب آتشی کوردکده اوغلنه محبة مرتده اولمق فکرنده ایکن اوغلان مه امر کن قدرت حقله سویلیوب ای آنه اللهدن قورقوب ایماندن دونمه دیوب خاتون دخی اوغلسنی اسرکه دیکمدن نه ایده جکم بلمم دیدکده ای آنه اسنه بوقدر الله تعالی بزه بو کافر عذابندن نجات ویرسه کرکدر دیدکده خاتون کندوبی اوغلیله آتشه آتوب لکن اصلا یانمیوب فی الحال ایکیسی دخی خلقڭ کوزلرندن غائب اولوب جانب سلامته چیقاریلوب بعده امر حقله آتش قالقوب یایلوب جمیع کفاری سوزان و بریان ایتدی * مرویدرکه بعضلر حضرت عمر زماننده بنده بر صحراده غاج اوزرنده بر مصلوب کوروب زنخدانی اوستنده طوران الینی یرندن قالدردقلرنجه فی الحال یرنه کلوب کورنلر شاشوب عمره خبر کوندریلوب اودخی کعب الاحباره صوردقده قصهٔ اصحاب اخدودده اصلان غلامدر دیوب حضرت عمر امریله سنت رسول اوزره تکفین و دفن اولندی (روایت) کتب تفسیر و حدیثده حضرت رسولدن مرویدرکه برپادشاهڭ ساحری پیر اولدقده سحر اوکرتمکه پادشاه اکابر اوغلان ویروب یول اوستنده بر راهب اولوب غلام اکا معتقد و محب اولدی بر کون بر ییلان خلقڭ یولنی طوتمغین غلام النه بر طاش آلوب یارب اکر بکا راهب ساحردن سوکلو ایسه بو ییلانی قتل ایله دیوب آتوب هلاك ایتدی * بعده اناسندن کوزسز طوغانلری و خستهلری باذن الله صغالدوب پادشاهڭ بر اعمی مصاحبنڭ کوزنی اچدقده پادشاه اکا صوروب ربم اچدی دیدکده قاقیوب اشکنجه ایتمکین غلام سبب اولدیغن دیوب اودخی سکا بوحالندن کلدی دیوب اشکنجه ایتمکین راهبی اله ویردکده کتوردوب دیندن دون دیوب دونمدکده دستره ایله ایکی بچوب غلامه دخی مرتد اول دیوب اولمدقده بر طاغدن اشاغه اتمق بیوروب طاغه چیقارلدقده دعا ایتمکین طاغ صارصلوب بیله اولنلر هلاك اولوب غلام کلدکده پادشاه بونی برکمی یه بندیروب غرق ایتمك بیورمغین بندردکارنده بیله اولنلر غرق اولوب ینه غلام کلدکده پادشاهه سن بنی قتل ایده مزسین چاق جمله خلقی جمع ایدوب بنی آصوب بنم ترکشمدن براوق الوب (بسم الله رب الغلام) دیو بکا آتمیجه دیمکین غلامڭ سوزیله عمل ایتدکده قاشیله قولاغی اورتاسنه طوقنوب شهید اولدقده جمله خلق (آمنا برب الغلام) دیو ایمانه کلوب پادشاهه مصاحبلری قورقدیغکه اوغرادلڭ دیمکین چقورلر قازدیروب ایچلرنده آتش یاقدیروب ایماندن دونمینلری ایچنه آتوب بر عورت دخی اوغلانجغیله اتلمغه کلوب تردد ایتدکده اوغلانجغی ای آنه آتشه صبر ایله که دین حق اوزرهسین دیمکین خاتون آتشه کیردی * تفاسیرده حضرت علیدن مرویدرکه بعض ملوك مجوس هر کسنه کندو همشیرهسی نکاحلمغی حق تعالی حلال ایتدی دیویلان سویلکین قبول ایتمدکارنده چقورلر قازدیروب آتشلر یاقدیروب کندوبی تصدیق ایتمینلری ایچنه آتدی (روایت) ینه سیر ابن هشامده مذکوردرکه عربستانده اهل ولایت نجران عبدهٔ اوثان اولوب کویلرینڭ برنده اوغلانجقلره سحر اوکرهدر بر ساحر اولوب ثامر دخی اوغلی عبداللهی تعلیمه ویروب بعده دین عیسی اوزره بر عابد کلوب نجران شهریله ساحر قریهسی اراسنده حرکه ایله قونوب عبدالله یولده بوکا اوغرادقچه عبادتلرنی بکنوب ایمانه کلوب هر کون ساحره وارشده و کلشده اوغرایوب یاننده اکنوب تدریجله احکام شریعتی اوکرنوب بر کون عابده اسم اعظمی بکا اوکرت دیوب اودخی قورقارمکه حقندن کلمهسن دیدکده عبدالله حفظنده کی اسماء اللهی بر رنسنه یه یازوب بر بر آتشه آتوب همان بر اسم یانمدقده بوانجق دیوب عابده دیدکده بولمش و بلمش سن پس سرنی فاش ایتمه اما ایدرسڭ اکلارم دیوب عبدالله شهره واروب هر مریض کافره شرط ایمانله دعا ایدوب اوولایتده جمله خستهلر ایمانله شفا بولدقلری معلوم پادشاه اولدقده بونی کتوروب آباو اجدادم دینی بوزدلڭ بورنڭ و قولاغڭ کسرم دیوب اودخی قادر دکلسن دیدکده بوکسلڭ طاغه کوندروب اشاغه اتدقلرنده اصلا ضرر اولمیوب کلدکده بنم دیدیکم دیوب مسلمان اولمینجه بنی قتل ایده مزسن دیوب پادشاه اکا صوروب اودخی کلمهٔ شهادتدر دیدکده شاه کمراه مجرد قتل ایچون دیوب اللهده کی

عصا ایله عبد اللهك باشنی یاروب شهید اولدقده فی الحال پادشاه طوردیغی یرده هلاك اولوب جمله اهل نجران
بو احوالی كوروب ازدل وجان مسلمان اولوب بعده مرور زمان ایله دینلرینه زوال ونقصان كلدی * ابن اسحاقدن
مرویدركه حضرت عمر زماننده نجرانده بركمسنه برخرابه یی قازركن مزبور عبد اللهك میتنی طپراق ایچنده
كوردیلركه اوتوروب النی باشنده كی یاره سی اوستنه قومش هرچندكه النی قالدردیلر یاره دن تازه قان آقوب النی
صالیوردكلرنجه یاره اوزرینه قپانوب قان ساكن اولوردی پارمغنده خاتمی اولوب نقشی ربی الله ایدی بوحالی
عمره خبر كوندردكلرنده اولكی حالنده قویوب اوستنه طپراغله باصدرلر دیمكین اویله ایتدیلر قصهٔ اخدود امور
عجیبه دن اولمغین جمع اقاویل ایله اختیار تفصیل اولندی (تحرره) عاقل اولانه اولور عبرت قصص *
كسب ایدراندن نیجه درلو حصص (فصل ثامن واربعین در احوال ارباط) نصارادن اولوب سابقا كچدیكی
اوزره ذونواسه غلبه ایدوب اوغرق اولدقده بویمنه واروب تختنه كچوب نیجه مدت نصكره حبشدن شركتله
بیله كلان بولداشی ابرهه بونك اوستنه خروج ایدوب ایكی عسكر جمعنده ابرهه بونی باشه باش صواش ایچون
میدانه اوقیوب لكن ابرهه كوته قد سمز حبشی كشی اولوب ارباط بلند قامت وخوب صورت اولوب ابرهه یه
حربه آتوب قاشی كوزی بورنی طوداغنی یاروب انك قفاداری ارباطك اردنه طولاشوب علی الغفله
قتل ایدوب ایكی عسكر اتفاقله ابرهه یی تختنه كچوردیلر (فصل تاسع واربعین در احوال ابرهة بن الصباح)
بودخی نصارادن ایدی ارباطله جنكده قاشی كوزی بورنی دوداغی یارلمغین اشرم دیو ملقب اولدی سابقا ارباطله
بونی یمنه كوندرن حبش پادشاهی نجاشی بونك ارباطی قتل ایتدیكنی ایشیدوب قاقیوب بونك اوزرینه
وارمق دیلدكده ابرهه اعتذار وعبودیتنامه كوندرمكین صوچنی عفو ایتدی (قصه) مرویدركه ابرهه
تختنه كچدكده ارباطله جنكده كندویی قتلدن خلاص ایدن قفادار وفادارنه بندن نه دیلرسك دیله دیوب ولایت
یمنده اره وارن هر كلینی ارینه وارمزدن اول بن تصرف ایدهیم دیوب بودخی بویله یوروب نیجه زمان بوحالله
خلقك منكوحه لرین اشدا بر كیجه بوتصرف ایدوب عاقبت برغیرتلو كمسنه انی قتل وخلقی شرندن خلاص
ایدوب ابرهه غایت حلیم اولمغین سكوت ایتدی (قصهٔ فیل) بعده ابرههٔ هدایت تحاشی تقربا الی النجاشی
انك نامنه كمال ضلالت وجهالتدن حاشا كعبهٔ معظمه یه نظیر اولمق فكر باطلیله یمنده شهر صنعاده سیم
وزر والوان مرمر وانواع جوهر ایله ملمع ومرصع ومزین ومصنع برخانهٔ كفر آشیانه یاپدیروب قصر بلقیسدن
اكامر مر لروسیم وزر ایله منقش حجرلر كتوردوب تمام اولدقده غایت یوكسك اولمغین اسمنی قلیس قویوب
ایچنه سیم وزردن خاچلر وكراسی ومنابر عاجلر قویوب بعده جمیع حجاجی مكه یه وارمقدن منع واول
خنزیر خانه یی زیارت وطواف ایتمكه امر ایتدكده مكه لو بر عرب بانیت غزا قلیسده حاجتن قضا ایدوب یاعربدن
برطائفه قلیس كنارنه قونوب آتش یاقوب ایچنه آتش دوشوب بعض یرلری یاندقده یاعرب كیجه تنها
دوشوروب قلیس ایچنه لشلر براغوب محرابی دیوارنه ایچرودن نجاست سوروب قاچدقده ابرهه غایت
قاقیوب بونی عربلر ایتمشدر واروب كعبه لرنی یقایم دیو آندایچوب غایت آق ویوك ویاوز اولان محمود آدلو
فیلی نجاشیدن كتوردوب التمش بیك یااوچیوز بیك عسكرله ویالكز اول فیلله یاجمله ایكی یااون اوچ یاسكز
یااون یااون ایكی یابیك یادرت بیك فیلله یمندن مكه یه كیدوب یولده جابجا بعض قبائل عرب جنكه حاضر اولوب
یمنده ذونفر آدلو بك كندو عسكریله كلوب جنكده صینوب كندونك بعض منافق توابعی بونی طوتوب
كتوردكلرنده ابرهه حلیم اولمغین عفو ایدوب قیدوبند ایتدی * بعده نفیل بن حبیب قبیلهٔ خثعم ایله جنكه كلوب
صینوب طوتلوب قتل صددنده بن سكا قولاغز اوله یم دیمكین ابرهه عفو ایتدی * مكه یه ثلث فرسخ قدر یرده
مغمس نام مكانه قوندقده اسود بن مقصودی مكه شهرنی غارته كوندروب اودخی بولدیغی طوار سوریلرین
كتوروب ایچنده حضرت رسولك جدی وطائفهٔ قریشك رئیسی عبد المطلبك درتیوز یا ایكیوز دوه سی
بیله اولوب قریشله ثبیر طاغنه چیقوب حضرت رسولك نور باهر السروری بونك آلننده همچو بدر منیر مستنیر
ومستدیر اولوب شعاع عظیمی مكه شهرنه منعكس اولدقده عبد المطلب ای قریش دونوب شهره كیدهلم مشتلق كه
اشبو عدونك شرندن قورتلدیكز الله حقیچون بنده نور تابنده دوران ایتمدی الا كه ظفر بزه میسر اولمغیچون
دیوب شهره كلدكلرنده ابرهه ایلچی كوندروب بنم مرادم غارت وخسارت دكل همان كعبه یی یقماقدر اكر

قورلرسه یقوب برفردی انجتمزم رضاویررلرسه رئیسلرنی بکا کتوردیمکین واروب دیوب عبد المطلب دخی بعض اولادیله واروب ابرهه بو کانظر ایتدکده نور محمدی آلننده تابان اولمغین ابرهه شاشوب دیلی طولاشوب حتی صرع اولوب عقلی کلدکده عبد المطلبه سجده ایدوب شهادت ایدرمکه قریشك سیدی بسن دیوب عبد المطلب خوبروی وغایت مهیب اولغین ابرهه بی اختیار تختندن اشاغه اینوب قالیچه اوزرنده برابر اوتوروب ترجمانله سویلشوب مرادك ندر دیوب بودخی بنم برقاج یوز دوه لرم المشلرانی ویره سز دیدکده ابرهه بن سنی کوردکده هرحالکی بکندم * کرسن احمق ایمشسن بن کعبه کزی یقمغه کلدم انی دیلك ایده جك برده دوه لر ندرکه انی رجا ایدرسن دیدکده عبد المطلب بن دوه لر صاحبی یم کعبه صاحبی تحقیق کعبه یی حفظ ایدر دیوب ابرهه بندن حفظ ایده مز دیدکده عبد المطلب لطف وحفظ حقه غایت معتقد اولمغین اشته سن اشته اودیدی * مرویدرکه جمله فیللرداغما ابرهه یه سجده ایدوب لکن محمود اصلا ایتموب ابرهه آنی کتوردکده عبد المطلبه باقوب دوه کبی دیزچوکوب سجده ایدوب السلام علی النور الذی فی ظهرك یا عبد المطلب دیو عربجه سویلدی * اشبو روایت ظهور رقصهٔ فیل ولادت حضرت رسولدن قرق ییل متقدم ایدی دینلرقولیدر اما قول اصح اوزره همان اللی کون مقدم ایدی دیمشلر * محصل علی کل حال مرویدرکه عبد المطلب ابرهه دن دوه لرین آلوب کلوب شهر خلقنی جمله مال وعیاللریله طاغلر باشلرینه قاچروب بعده برقاچ کسنه ایله کعبه نك حلقه سنه یاپشوب یارب هرکس کندواوینی حمایت ایدر کعبه سنك اوکدرعدولردن صقله غیرت دمیدر دیو عربی نظمله مناجات ایدوب کولك یوزینه باقدقده یمن طرفندن کلور روافرقوشلر کوروب والله بونلر غریب قوشلردر نجدیه وتهامیه دکللردر دیوب * کوره لم آیینهٔ دوران نه صورت کوستررد یو طاغ باشلرینه چیقوب ناظر وظهور غیرت رب غیور قهاره منتظر اولدیلر * بوجانبده ابرهة بن الصباح وقت صباحده آتلنوب عسکرین دوزوب دیزوب فیل محمود مکه یه کتمکه عناد ایدوب دوسلرو جنککالرله باشنه اوروب چاره اولموب تجربه ایچون غیری طرفلره دوندردکلرنده سکردوب کیدوب مکه یه دوندرلدکده چوکوب قالوب بوحالده هند دریاسی طرفندن بورنی قزل باشی سیاه بوینی اوزون براسه قدر بیحد مرغ ابابیل بامر رب جلیل کلوب هربرینك برربورننده برر اياغنده مرجمکدن بیوك نخوددن کوچك طاش اولوب کفارك باشلری اوستنه کلدکلرنده طاشلری براغوب هرطاش اوستنده هلاك اوله جق کافر اسمی قدرتدن یازلمغین باشندن دلوب مقعدندن چیقوب کافرلر شاشوب طاغلوب قولاغزلری نفیله بزه یمن یولنی کوستردیدکلرنده (نظم) این المفر والاله طالب * والاشرم المغلوب لیس غالب * دیو جواب حکمتنصاب ویروب بوحالده هرکافره برقوش طوش اولوب طاشله هلاك اولوب ابرههٔ ناپاك غایت آزکسنه ایله یمنه قاچوب یولده چیچك یاجذام مرضنه اوغرایوب جمیع اعضاسی چوریوب الك دوشوب یمنه وارد قده یورکی چتلایوب هلاك اولدی * ابو یکسوم آدلو وزیری نجاشی یه کیدوب هواده برابابیل قوشی بیله کیدوب خبری تمام ایتدکده باشنه طاش اینوب قومی نیجه هلاك اولدیغنی نجاشی کوزیله کوردی (الم تر کیف فعل ربك باصحاب الفیل) سوره سی بوقصه یه اشارتدر بو حال عبرتمآل ماه محرمك اون یدنجی کونی اولوب قول اشهر واظهر اوزره حضرت رسول علیه السلام بوسنه ربیع الاولنك اون ایکنجی کیجه سی وجوده کلوب قدوم مکرملریله دنیا ومافیهایی بلکه طبقات ارض وسمایی منور ومطهر ومعطر ایتدی صلی الله علیه وسلم وشرف وکرم * بوتقدیرجه ماینده همان اللی درت کون کچمش اولوب بوبابده دخی اقوال کثیره واردر * پس جیش قریش طاغ باشلرنده ایکن عبد المطلب ابرهه احوالن بوقلمغه واروب اردویی بالکلیه خالی ومالله ممتلی کوروب نقود وجواهر وتحفه دن مال وافره ظافر اولمغین ایستدیکی قدر آلوب یره کوموب بعده سائر قریش کلوب انلر دخی اغتنام واقتسام ایتدیلر * مرویدرکه حق تعالی برسیل کوندروب هلاك اولنلرك جیفه لرین سوروب دریایه دوکوب ارض مکه یی پاك وتابناك ایتدی * حضرت عائشه رضی الله عنها ایدرمکه ده فیلك قائد وسایسنی کوردمکه هربری اعمی ومقعد اولوب دیلنجیلك ایدر * تواریخده مذکوردرکه ابرهه دنصکره حبش طائفه سنه تفرقه دوشوب قلیس کلیساسنك اطرافی بیابان ومسکن سباع وحیوان اولوب کمسنه اکاوارمغه قادر اولموب خلفاء عباسیه نك اوّلی اولان سفاحه خبرویردکلرنده یمن حاکمی عسکرله کوندرمکین واروب کنیسهٔ کفرانیسه یی یقوب ایچندن بیحد مال استحصال اولندی (فصل

خمسين دربعض احوال يكسوم بن ابرهه) پدری كعبه يی ييقمق زعميله كتدكده بو يمنده قالمش ايدی اوهلاك
اولدقده بو تخته چكدی (فصل حادی وخمسين دراحوال مسروق بن ابرهه) برادری وفاتنده تخته چكدی
مرويدركه ابرهه ملوك يمندن سيف بن ذی يزن والده سين نكاحلنوب سيف بيوبوب حبشيلر الندن اهل يمن
رنجيده وبرمحن اولمغين سيف سبتلا بالحيف قيصر رومه واروب شكايتی ديكلمدكده نوشروانه واروب اجدادی
سلطنتنی آلمغه يارديمجی ايستدكده نوشروان تعلل ايدوب عاقبت قتل ايچون محبوس سكز يوز كمسنه يه بهروز
آدلو عاقل دانا پير توانايی مردار ايدوب سيف ايله بيله كوندردكده سكز كمی يه بنوب ايكيسی غرق اولوب التيسيله
يمنه وارد قلرنده سيف اهل يمندن بعض عسكر پيدا ايدوب مسروق قارشو كلوب جنكه باشلندقده بهروز
انی نشانلوب اوق آتوب تاجن وباشن دلوب قفاسندن چيقمغين آتدن ييقلوب عسكری اوزرينه اوشدكلرنده
عسكر سيف وبهروز حبشيلره حمله ايدوب صينوب قيروب سيفله بهروز صنعا شهرينه كيروب بهروزبم سنجاغم
اكيلمك اوغوردكلدر ديو شهر قاپوسن ييقوب كيروب سيف يمنه پادشاه اولوب بهروز نوشروان طرفندن ناظر
وسردار اولدی (فصل ثانی وخمسين دراحوال سيف بن ذی يزن) حالا چكديكی اوزره يمن تختنه يمن قدم
ايله چكوب سلطان مكرم اولدی سابقا يتمش ايكی ييل ولايت يمن ملوك يمن الندن كيدوب حبشيلردن ارياط
وابرهه وآنك اولادی حكم ايدرلردی * مرويدركه سيفله يمنه بيله كلان بهروز عجمی وفاتنده سلطنت يمنی عجم
پادشاهلری بهروزك اوغلی مرزبانه آنك دخی وفاتنده انك اوغلی بيجانه آنك دخی وفاتنده آنك اوغلنه ويروب
بعده عزل ايدوب باذانه ويروب حضرت رسول صلی الله عليه وسلم زماننده باذانله اهل يمن ايمانه كلدكلرنده
رسول عليه السلام آنی حكومت يمنده ابقا ايتديلر هجرتك اونجی ييلنده باذان وفات ايتدكده حكومت ممالك
يمنی صحابه دن سكز كمسنه يه تقسيم ايدوب كوندرديلركه بريسی باذانك شهر آدلو اوغلی ايدی (حكايت
عجيبه درارهاص رسول صلی الله عليه وسلم) كتب سيرده محرردركه مزبور سيف حضرت محمد مصطفی صلی
الله عليه وسلم دنيايه كلدكلرندن ايكی ييل صكره يمنه پادشاه اولدقده اشراف قبائل عرب پيابی تهنيت سلطنتنه
كلوب اهل مكه دن بش كمسنه ايله عبد المطلب دخی واردقده يمنده غمدان آدلو برسرايده بلقيس خاتونك جدی
يشرح بن الحارث بن صفی بن سبا بناسی اولوب بريوزی قزل بری صاری بری آق بری يشل ايدی وايچنده
يدی توانلو قصركه هر ايكی توان ما بينی قرق ذراع ايدی * سيف انده اوتوروب روايح طيبه سورنوب اوزرنده
ايكی يشل برده يعنی احرام اولوب صاغ وصولنده ملوك وامراء يمن اوتوروب طوروب اهل مكه ايچرو كيردكلرنده
سيف عاقل وكامل صحيح وغايتده بليغ وفصيح اولمغين عبد المطلب ايله عربجه برمقدار سويلشوب بعده جمله سنه
(مرحبا واهلا وناقة ورحلا فارسلها مثلا ومستنا خا سهلا وملكا رجلا يعطی عطاء جزلا قد سمع الملك مقالتكم
وعرف قرابتكم وقبل وسيلتكم وانتم اهل الليل والنهار لكم الكرامة ما اقمتم والحباء اذا ظعنتم انهضوا الی دار
الضيافة والوفود) ديوب ابتدادنياده مرحبا واهلا دين سيفدر ديمشلر * پس بونلری مهمانخانه يه قونديروب
انواع رعايت ايدوب برآيدن صكره عبد المطلبی كتوردوب يانته آلوب يا عبد المطلب بن سكا علمم اسرارندن برنسنه
كشف ايدرم سندن غيری كمسنه اولسه ديمزدم لكن سن آنك معدنی اولمغين سنی اكا مطلع ايتدم امدی
بوسر سنك يانكده كيزلو طورسون تا الله عز وجل اكا اذن ويرنجه ديو عربجه سويلوب بعده (انی اجده
فی الكتاب المكنون والعلم المخزون فليكن الذی اخرناه لانفسنا واحتجناه دون غيرنا خبرا عظيما وخطرا جسيما
فيه شرف الحباء وفضيلة الوفاء للناس عامة ولرهطك كافة ولك خاصة) ديوب عبد المطلب دخی تفصيلن
صوردقده سيف ديديكه (هذا حينه الذی يولد فيه ولد اسمه محمد يموت ابوه وامه ويكفله جده وعمه واقد ولدناه
مرارا والله باعثه جهارا وجاعل له منا انصارا يعز به اولياءه ويذل به اعداءه ويضرب بهم الناس عن عرض
ويستبيح بهم كرائم الارض يخمد به النيران ويعبد به الرحمان ويزجر به الشيطان ويكسر به الاوثان قوله فصل
وحكمه عدل يأمر بالمعروف ويفعله وينهی عن المنكر ويبطله) عبد المطلب ديديكه (عز جارك ودام ملكك
وعلا كعبك فهل الملك سارّی بافصاح فقد اوضح لی بعض الايضاح) سيف ديديكه (والبيت ذی الحجب والعلامات
علی النصب انك جده يا عبد المطلب من غير كذب * پس عبد المطلب غايت سروردن سيفه سجده ايدوب اودخی
ارفع رأسك ثلج صدرك وعلا كعبك فهل احسست بشیء مما ذكرت لك) ديدكده عبد المطلب نعم پادشاهم

برسوکاواوغـلم وارایدیکه اشراف قومدن آمنه آدلو برکریمه قیزنکاحلندیروب محمد آدلو اوغلی طوغوب پدر
ومادری وفات ایدوب حالا عمیسیله بن بسلرم دیمکین سیف دخی (ان الذی قلت لك ماقلت فاحفظ ابنك واحذر
علیه من الیهود فانهم له اعداء ولن یجعل الله لهـم علیه سبیلا واطوما ذکرت لك دون هؤلاء الرهط الذی معك
فانی لست آمن ان تدخلهم النفاسة فی ان تکون لك الریاسة فینصبون لك الحبائل و یبغون لك الغوائل وهم
فاعلون ذلك وابناءهم من غـیرشـك ولولا اعلم ان الموت غیرمجتاحی قبل مبعثه لسرت الیه بخیلی ورجلی حتی
اجعل یثرب دارملکی فانی اجد فی الکتاب الناطق والعلم السابق ان یثرب داراستحکام امره واهل نصرته
وموضع قبره ولولا انی اقیـه الآفات واحذرعلیه العاهات لاعلنت علی حداثة سـنه امره ولاوطأت اسـنان
العرب کعبه ولکنی صارف ذلك الیك بن معك) دیوب بعده عبدالمطلبك بش نفریولداشلرین کتوردوب
هر برینه اونرسیاه قول اونرسیاه جاریه ایکیشر رحله یمنی بشر رطل التون اونر رطل کومش ووافر عنبرخام ویوز
عدد دوه لکن عبدالمطلبه اون بوقدرویروب بر یـل کچدکدنصکره بکا کاوب نه ظهور ایدرسـه اعلام ایده سن
دیوب بحکمة الله او یـل سیف وفات ایدوب * بعض معتبراتده قتل اولندی دیمشـدر ملوك یمن اولان ملوك
قحطانیان آخری بودر رحمة الله علیه ابدا

(باب سابع در احوال ملوك جرهمیه)

ملوك طوائف عرب جمله بش فرقه در بری قحطانیاندرکه بیـان اولندی بری دخی جرهمیه درکه حالا بیان اولنور
بونلره ملوك حجاز دخی دیرلر اوچ فرقه دخی بونلردن مؤخر اولوب ابتـدای ظهور اعتباریله ملوك نصارادنصکره
یازلسه کرکدر (فصـل اول در احوال جرهم بن قحطان بن عابر بن شالح بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام)
بعضلر جرهم بن یقطن بن عیبر بن شالح بن قحطان بن عیبر بن شالح دیوب * ابن عباسدن مرویدرکه زمان سابقده
ملائکه دن بری برعظیم کناه ایتمکین حق تعالی انی یریوزینه ایندیروب انسان صفتنده قیلوب عذرا آدلو برملك
دخی برکناه ایتمکین هواده ایکن مکه یه ایـندر یلوب انده عمالقه دن برعورت نکاحلنوب جرهم آدلو اوغـلی
اولدی جمهور علمانسب جمیع قبائل عرب قحطانه حضرت اسماعیل نسلیدر وجمله طوائف ولایت یمن قحطان
نسلیدر دیوب بعض اهل یمن قحطان دخی اسماعیـل اولادندن اولوب جمیع طوائف عرب اسماعیـل نسلیدر
دیمشلر * تاریخ ابن شحنه ده جرهمك برادری یعرب یمنه پادشاه اولدقده جرهم وافر جماعتله ولایت حجازه
کاوب شهر مکه یرنده ساکن اولوب کعبهٔ معظمه دخی یاپلمشدی دینوب * تفاسیر وتواریخده مذکوردرکه
ابراهیم پیغمبرك خاتونی ساره دن اولادی اولمامغین جاریه سی هاجری زوجنه باغشلیوب هاجردن اسماعیل
علیه السلام طوغدیغی ساعتده ساره خاطریچون امر حقـله هاجر واسماعیلی طوفان نوحدنبرو مکه شهری
بنـادن وانساندن بالکلیه ارض خالیه اولمغین براقیـنوب دلالت جـبرائیلله ایلتوب آنده قویوب فی الحال
دونوب کلدکده حضرت اسماعیـل مکرم یوزی صو ینه آب زمزم یردن چیقوب طائفهٔ جرهم یمندن شامه
سفر تجارت دائما آنلره عادت اولوب بوسفرده یوللری اوغرادقـده اول مکان جنت نشان ورحمت آشیانی
بکنوب یمندن کوچوب کاوب آنده ساکن ومتوطن اولدیلر * اسماعیل وهاجرایچلرنده بیـله اولوب بعد زمان
قوم جرهمی وجمله یمن خلقنی دین حضرت ابراهیمه دعوت ایچون حضرت اسماعیل نبی ورسول اولوب تفصیل
حاللری انبیا بابلرنده کچمشدر نظر اولنه (فصل ثانی) دربیـان عبد یالیل (فصل ثالث) در بیـان جرشم
(فصل رابع) دربیـان عبدالمدان (فصل خامس) دربیان ثعلبه (فصـل سادس) دربیان عبدالمسیح
اشـبو بش نفر پادشاهلرك احواللری معلوم اولمدی (فصـل سابع دربیان مضاض الاکبر) اهل شوکت
صاحب سطوت اولوب بعض محاربه لر ایتمشدر * تاریخ ابن مسعودیده اشـبو مضاض بن عمرو بن سـعد
ابن الرقیب بن هنی بن نبت بن جرهم بن قحطان اولوب مکه ده اول ملوك جرهم بودر یوز یـل حکومت ایتمشدر
دیومذکوردر (فصل ثامن دربیـان عمرو الاکبر بن مضاض الاکبر) سلطنتی یوزیکرمی یـل اولوب سلطنتی
احوالی حضرت اسماعیـل بونك قزنی نـکاحلندیغی مناسبتیله ایـکی صحیفه اشاغیده کلور نظر اولنه
(فصل تاسع دربیـان حارث بن عمرو الاکبر) پدرندنصکره یوز یـل پادخی اکسلك پادشاه اولدی (فصـل عاشر
دربیان عمرو الاصغر ابن الحارث) بودخی پدرندنصـکره یوز یـل سلطنت سوردی (فصـل حادی عشر

در بیان بشر) بعض کتبده ذکر اولنمامشدر (فصل ثانی عشر در احوال مضاد الاصغر) تاریخ مسعودیده
مضاض اصغر بن عمرو بن الحارث بن مضاض الاکبر پدری حارثدنصکره قرق ییل سلطنت سوردی دینوب
لکن بوقارووده حارث عمرو اکبر اوغلیدر دیوب کلامینی ماییننده تناقض واردر (فصل ثالث عشر
در بیان حارث بن مضاض الاصغر) تاریخ مکه ده بعضلر قوم جرهمدن کعبه‌یی بناء حضرت ابراهیم وبناء
عمالقه‌دنصکره بنا ایدن بودر دیوب کعبه‌نك بناسی احوالی وعددی اشبو کتاب مرآت الکائناتك جلد اولینك
چاق اولنده کعبه احوالنده مفصلا درنظر اولنه (فصل رابع عشر در بیان عمرو بن حارث بن مضاض) بعض
تواریخده مضاض وفاتنده قوم جرهمه بو حاکم اولدی دینمشدر آخر ملوك قوم جرهم بودر بونك وقومنك مکه
شهرندن جبر وقهر له اخراج ونفی بلد اولندقلری اقتضا مناسبتیله اشبو بابك اواخرنده کاور * مرویدرکه
مکه‌دن سورلدکارنده مفارقت کعبه‌یه غایت الم چکوب بو شعری دیدیکه (نظم) کان لم یکن بین الحجون
الی الصفا * انیس ولم یسمر بمکة سامر * بلی نحن کنا اهلها فازالنا * صروف اللیالی والجدود العواثر *
وکنا ولاة البیت من بعد ثابت * نطوف بذاك البیت والخیر ظاهر * ملکنا فعززنا فاعظم بملکنا * ولیس لحی
غیرنا ثم فاخر (فائده در کیفیت ظهور قوم جرهم در ولایت مکهٔ مکرمه) اکتفا آدلو کتابده ابراهیم علیه
السلام اسماعیلی مکه‌ده قودقده شهر مکه‌نك یری بر خالی میشه زار اولوب عربدن قوم عمالقه جبل عرفات
قربنده ساکن ایکن مکه‌یه ابتدا قونان طائفه بونلردر اوزمانده مکه‌ده واطرافنده ایچه جك صو غایت آز اولوب
اسماعیله هاجر ایچون قدرتدن آب زمزم پیکاری ظهور ایتدکده عمالقه‌دن ایکی کشی دوه‌لرین یاوی قلوب
اطرافی ارارکن مکه‌یه اوغرادقلرنده بر پیکار آشکار اولمش کورمکسین قبیله‌سنه خبر ویردکده جمله‌سی اول
ماء کوثر سما ایچون کوچوب مکه‌ده توطن ایدوب تدریجله آبادان ایتدیلر ابراهیم پیغمبر ایسه اسماعیله
هاجری بوقلمغه آیده بر کره براق‌له برآنده امر حقله فی الحال واروب کاور ایدی اسماعیل اون اوچ یاشنده
وارد قده قصهٔ ذبح ظهور ایدوب مرتبهٔ رجولیته وارد قده عمالقه‌دن بر قیز نکاحلنوب برکون شکارده ایکن
ابراهیم پیغمبر کاوب بونك خاتوننه احواللرین صوروب اودخی آنی بیلیوب فقردن شکایت ایتدکده زوجك
کلدکده قپوسنك ایشکنی تبدیل ایتسون دیه سن دیوب کیدوب اسماعیل کلدکده بونده هیچ کسنه کلدیمی دیوب
خاتون دخی بالتمام خبر ویردکده او کسنه بنم بابامدر قاپو ایشکندن مرادی سنسین دیوب خاتونی بوشایوب
برزمان مجرد طوردی * ولایت مکهٔ مکرمه قوم عمالقه اللرنده اولوب لکن حرم شریفك حرمتنی رعایت
ایتمز اولدقلرنده یمنده جرهم ایله قنطورا آدلو ایکی برادر قحط جهتندن جمله مال وعیاللریله کوچوب مکه‌یه
اوغرادقلرنده اوتلو صولو یرانجق دیو بکنوب توطن ایدوب بعده یمندن هر کوچن قبیله رئیسلریله بیله کوچوب
قبیلهٔ جرهم دخی بکاری مضاض اکبر ابن عمرو ایله مکه‌نك جانب اعلاسنه قبیلهٔ قنطورا بکاری سمیدع
ابن هرمز ایله جانب اسفلنه قونوب عمالقه بونلری دفع ایچون نزاعلشوب بونلر غالب اولوب جمله عمالقه‌یی
حرمدن سوروب چیقارمغین مزبور عمالقه طول وعرضی نیچه میل اولان حرم شهر مکه اطرافنده ساکن
اولوب حددن ایچرو کیر مکه قادر اولمز اولدیلر * بعده حضرت اسماعیل مزبور مضاضك قزی رعله‌یی
نکاحلنوب اون ایکی اوغلی طوغدی دینوب * تاریخ میرخوانده سابقا طلاق ویردیکی عمالقه‌دن عمروه
بنت اسدصکره نکاحلندیغی سیده بنت مضاض بن عمرو الجرهمیدر دینوب * معارج النبوه‌ده اولکی
جرهمدن عماره بنت سعد بن اسامه ایکنجی ینه جرهمدن هاله بنت الحارث یاسیده بنت مضاض یاسلمی بنت
الحارث بن مضاضدر دینوب * کتاب خمیسده اسماعیل علیه السلام پدری حیاتنده رعله بنت مضاضی یا رعله
بنت عمروی یاوهاله بنت حارث بن عمروی نکاحلنوب اون ایکی یا اون اوغلی اولوب بیوکار ینك اسمی ثابت
وایچلرندن برینك اسمی قیدر ایدی دینوب * عرایس ثعلبیده علما دیدیلرکه اسماعیل بیودکده سیده بنت
مضاض الجرهمی‌یی نکاحلنوب اون ایکی اوغلی اولدی دیو مذکوردر والله اعلم (فائده در حکومت ملوك
جرهم در مکه وسبب زوال ایشان) معارج وخمیس نام ایکی کتابده مفصلدرکه اسماعیل علیه السلام وفاتنده
بیوك اوغلی ثابت ریاست شهر مکه وحکومت قوم جرهمده قائمقام پدر اولوب بونك دخی وفاتنده والده‌سی
پدری مضاض اکبر بونك اولادی احوالنه متکفل اولمغین ریاست مکه مضاضه دکوب اوزمانده اهل مکه ایکی

فرقه ایدیلر بری جرهم ایدیکه رئیسلری اشبو مضاض اکبر بری قنطورا ایدیکه رئیسلری سمیدع اولوب بو ایکی قبیله اقربا اولمغین یمندن اتفاقله کلمشلردی مضاض اصغر سلطنتنده ارالرینه نزاع دوشمکین محکم صواشوب مضاض سمیدعی قتل ایدوب مکه ده ظلم و بغی ابتدا بو زمانده پیدا اولدی حکومت ولایت مکه مضاضه قالوب ریاست بیت الله معظمی دخی اولاد اسماعیل طرفلرندن ایدردی مضاض وفاتنده قوم جرهم اولاد اسماعیلی تربیت ورعایت ایدوب انلره قزلر ویرمکله تحصیل قرابت ایتدکار یچون ریاست کعبه جرهمک اللرنده اولوب کعبه نک ایچنه سیل کیرمکله یقلمغین بناء حضرت ابراهیم اسلوبنده یاپوب لکن سابقا قپوسی آچق طورمغیچون ایکی قنادی اولمیوب بونلر ایکی قنادلو قپو کچوروب کلیدلو طوترا اولدیلر * بعده اولاد اسماعیل چوغالوب مکه شهرینه صیغمز اولدقلرنده اطرافه متفرق اولان قبائل عرب یانلرینه واروب کثرت وقوت بولدقلرنده اطراف واکنافه مالک اولوب عمالقه یی سوروب طاغیدوب بعد زمان قوم جرهم ظلم وتعدی یه تصدی ایدوب اموال ونذور کعبه یی بلا حق مالکانه تصرف ومجاورین ومسافرینه انواع ظلمله تعسف ایدر اولدقلرنده اولاد اسماعیل غیرته کلوب قبیلهٔ بنی بکر بن عبدمناف بن کنانه قبیلهٔ خزاعه دن بر جماعت اتفاقیله جرهمه ظلمدن فراغت وسلوک طریق مستقیم یار یاست مکه قدیمدن بزم اولمغین حقی مستحقنه تسلیم ایلک دیو خبر اشوب جرهم کثرتلرینه مغرور اولوب جنکه چیقوب لکن (الخائن منکوب والظالم مغلوب فحواسنجه بلا سبب قلبلرینه خوف دوشوب مکه یی بونلره تسلیم وکندولری جلای وطن ایتمک اوزره صلحلشوب جرهم حاکمی عمرو بن حارث بن مضاض اصغر اولاد اسماعیله رغما حجر الاسود مبارکی کعبه نک دیوارندن قوپاروب وعجم پادشاهنک اوغلی اسفندیار کعبه یه هدیه کوندردیکی صافی آلتوندن ایکی آهویی که اکاعر بلر غزالی الکعبه دیرلردی وکعبه نک ایچنده طوران بعض سلاحلری زمزم قیوسنه براغوب اوستنی طپراغله طولدیروب بی نام ونشان ایدوب جمله قوم جرهم مال وعیاللریله یمنه کیدوب وارد قلرنده مکه ده ایتدکاری مظالم سببیله طوائف عرب ایچنده مشهور وغایت مستقبح ومنفور اولان عدسه دیدکاری چچکه بکزر مرضه اوغرایوب جمله سی آندن هلاک اولدیلر (لمحرره) مفلح اولمز اهل افساد وفساد * دائما محنت چکر بولمز مراد * خلق ارا سنده قتی مذموم اولور * عاقبت بولور جزا معدوم اولور * مزبور طائفه یمنه کتدکارنده نسل اسماعیل مکه یه کلوب وطن طوتدیلر بشیوز ییلدنصکره حضرت رسولک جد امجدلری عبدالمطلب بر واقعهٔ عظیمه سببیله تفصیله محتاج وجهله چاه زمزمی بولوب قازوب آب زمزم مکرمی آشکار ایتمکین جمیع قبائل عرب ایچنده کمال عز وجاه واشتهار بولدی (متفرقات) ینه خمسده سابقا جرهم مکه ده عصیان ایدرلرکن ایچلرندن اساف آدلو بر ار نایله آدلو بر عورتله کعبهٔ معظمه نک چاق ایچنده زنا ایتمکین غضب حقله ایکیسیده طاش اولوب خلق انلری طشره چیقاروب عبرت ایچون بر ینی صفا بر ینی مروه اوستنه قودیلر مرور زمانله بو حال اوزره اونودیلوب کفار عرب انلری صنم ایدنوب اکا طپار اولدیلر حضرت حبیب خدا محمد مصطفی مجتبی صلی الله علیه وسلم ابد اسرمدا مکه یی فتح ودین باطلی طرح ایتدکده ضلال فاشی اولان اول ایکی طاشی قیردیلردینوب * بعض تواریخده دخی حضرت اسماعیل سابقا جرهم ایچنده اولنوب قیدار آدلو اوغلی طوغوب بیودکده جرهم انی کندولره پادشاه ایدوب تاج کیدیروب سلطنت ولایت حجاز نسل اسماعیله منتقل اولدی دینوب اشاغیده ملوک عرب دن عمرو بن لحی فصلنده بو محله متعلق بعض فوائد کله جکدر * حاشیهٔ طیبی ده ثابت بن اسماعیلدنصکره کعبهٔ معظمه خدمتن ایدوب پادشاه اولان قبیلهٔ جرهم غایت رفاهیت ایله معیشت ایدوب بعد زمان حقه عصیان وخلقه طغیان ایدر اولدقلرنده کنانه وخزاعه قبیله لری بونلره مسلط اولوب جبرا وقهرا یمنه سورکون ایتدیلردینوب * تاریخ مدینه ده جرهمی نفی ایدن اوّل ملوک غسان اولان جفنه نک برادری ثعلبه دردینوب * ینه خمسده مذکوردرکه حکومت مکه ثابت بن اسماعیلدنصکره قوم جرهم اللرنده اوچیوز یا بشیوز یا التیوز ییل طوردی والله اعلم

(باب ثامن در احوال خلفاء حکام بنی اسرائیل)

بو طائفه نک اسامی واحوالنه بو عبد حقیر ذره مثال کمال اجمال اوزره سرتاپا مسجع ومقفی مصنع ومصفی عربی بر تاریخ مختصردن غیری یرده ظفر بولمامغین مجرد آنده محرر اولان اوزره مقرر ومسطر ایتدی

(فصل اول دراحوال حضرت موسی علیه السلام) بنی اسرائیله سکسان ییل نبوت ورسالتله حکومت ایدوب تفصیل احواللری جلد اولده انبیا بابنده کچمشدر نظر اولنه (فصل ثانی دراحوال حضرت یوشع علیه السلام ممن خلق ماضر ونفع * استادلری حضرت موسی وفاتندنصکره نبوتله یکرمی سکز ییل خلافت وحکومت ایدوب تفصیل حاللری انبیا بابنده کچمشدر (فصل ثالث دراحوال فیحاص یافیخاس بن عیزار ابن هارون علیه السلام) الیاس علیه السلام فیحاصك اوغلی یاسینك اوغلیدر عزیر پیغمبردخی فیحاص نسلندندر بونك مدت حکومتی اون یدی ییلدر * تفاسیرده یوشع وفات ایدرکن کالب بن یوقنا نام صالح کمسنه یی خلیفه دیکوب کالبك نبوتنه برروایت واردر * بعض معتبراتده کالب وفاتنده کالبك اوغلی یوسافوس خلیفه اولوب یوسف مثال خوب جمال ایدی دینوب لکن تفاسیرده کالبدنصکره حزقیل پیغمبر خلیفه اولوب انك وفاتندن حضرت الیاس زمانته دك بنی اسرائیل ایچنده ضلالات وکراهی وانواع مناهی وملاهی صدور حتی عبادت اصنام دخی ظهور ایتدی * بعدزمان الیاس علیه السلام نبوتله خلافت ایدوب آنلر ملائکهٔ ارضه قارشدقده شاکردلری الیسع خلیفه دیکوب اودخی پیغمبر اولوب بعدزمان وفات ایتدکده اشمویل پیغمبر ظهورنه دك درتیوز التمش ییل بنی اسرائیل طائفهٔ عمالقه جفاسیله حقیروذلیل اولوب نیجه فتن ومحن چکدیلر * بوجمله نك تفصیلی حزقیل والیاس والیسع واشمویل بابلرنده کچمشدر نظر اولنه (فصل رابع در احوال کوشان) یعقوب پیغمبرك برادری عیص نسلندن اولوب بنی اسرائیله تغلبله سکز ییل حکومت ایدوب ظالم اولمغین رفع اولندی * بعض تواریخ قولنجه بونی غشنایل قتل ایدوب یرینه کچدی (فصل خامس دراحوال غشنال) یاخود غشنایل بن قنان بنی اسرائیلدن صالح ومفلح امیر اهل تدبیر اولوب قرق ییل حکومت ایتدی (فصل سادس دراحوال عفلون) لوط پیغمبر نسلندن اولوب بنی اسرائیله تغلبله اون سکز ییل حکومت ایدوب اهل جوربدطور اولمغین معزول ومخذول اولدی * بعض تواریخ قولنجه بونی ایهوز قتل ایدوب یرینه کچدی (فصل سابع دراحوال اهود یاخود ایهوذ) بنیامین بن یعقوب علیه السلام نسلندن عاقل وعادل حاکم کامل اولوب سکسان ییل حکومت ایتدی (فصل ثامن دراحوال شمکار) اهل شوکت ومهابت ووقار اولوب همان بر ییلدن اکسیجك حکومت ایدوب بعده رفع اولندی * بعض تواریخده باراق یرینه شمکار پادشاه اولوب قیساریه پادشاهی یکرمی ییلدنبرو بنی اسرائیله مسلط ایدی * شمکار جلوس ایتدکده آنلرله جنکده مظفر اولوب قرق ییل سلطنت سوردی دیومذکوردر (فصل تاسع دراحوال یابین) ولایت شامدن کلوب بنی اسرائیلی تذلیل ایدوب تغلبله یکرمی ییل حکومت ایدوب بعده رفع اولندی (فصل عاشر دراحوال باراق) بنی اسرائیلدن اولوب قرق ییل حکومت ایتدی بعض تواریخده ایهوذ یرینه باراق کچوب بنی اسرائیل اوزرینه فلسطین عسکری نیجه کره قصد ایدوب کلوب باراق آنلری دفع ایتمشدر * بنی اسرائیل ایچنده بونك شجاعتی ضرب مثل اولمشدر همان بر ییل حکومت ایدوب وفات ایدوب یرینه شمکار کچدی دیومذکوردر (فصل حادی عشر دراحوال کدعون) بنی اسرائیله تقویت ودین مبین حضرت موسایه نصرت ایدوب نیجه اعدا حقلرندن کلوب بودخی قرق ییل حکومت ایتدی * بعض تواریخده شمکاردنصکره بنی اسرائیله مدیان نام طائفه یدی ییله دك مسلط اولمغین طاغلره قاچوب بعده کدعون پادشاه اولوب اهل مدیاندن اوچیوز اللی بیك آدمی جنکده قتل ایدوب قوت وشوکتله قرق ییل پادشاه اولوب یتمش ایکی عدد اوغلی وار ایدی برینك آدی رملیخ ایدیکه برحیله ایله یتمش برادرلرنی قتل ایدوب یونان آدلو برادری قاچوب عسکر جمع ایدوب رملیخی قتل ایدوب رملیخك مدت سلطنتی اوتوز ییل ایدی * بعده میشا بن یوسف نسلندن تولاغ پادشاه اولوب یکرمی اوچ ییل سلطنت سوروب مدارا وحسن تدبیر ایله کچنوردی بعده تانیر کلعادی نام کمسنه پادشاه اولوب یهودز عمنجه پیغمبر ایدی دیمشلر میشا نسلندن ایدی زماننده بر طائفه بنی اسرائیله مسلط اولوب چوق کمسنه قتل ایدوب بونك سلطنتی التی ییل ایدی * بعده یهوذا نسلندن تغشاح نام کمسنه پادشاه اولوب تدبیر وتعمیر عالمه چالشوب یدی ییلدنصکره یهودیلر بونی قتل ایدوب بعده زلیون نسلندن یولون پادشاه اولوب ایکی ییلدنصکره افرائیم بن یوسف نسلندن عودون پادشاه اولوب استقامتله یدی ییل سلطنت سوروب بعده شمسون بعده عالی امام پادشاه اولدی دینوب بوایکیسنك احوالی تفصیل اولنمشدر والله اعلم بالصواب

فصل

(فصل ثانی عشر در احوال ایمالخ بن کدعون) پدری کبی جری وقوی وسالك صراط سوی ایدی اوچ ییل حکومت ایدوب وفات ایتدی (فصل ثالث عشر در احوال یوا ایر) بنی اسرائیلدن اولوب شوکت ودولت قوت وصولت ایله یکرمی ایکی ییل حکومت ایتدی (فصل رابع عشر در احوال اموینطو) شوکت وقدرت ایله اون سکز ییل حکومت ایتدی (فصل خامس عشر در احوال یفنج) آلتی ییل عدل ایله حکومت ایدوب وفات ایتدی (فصل سادس عشر در احوال ابصن) یهوذا بن یعقوب علیه السلام نسلندندر یدی ییل عزوجاه ایله حکومت ایدوب وفات ایتدی (فصل سابع عشر در احوال الوان) حاکم معتدل واهل دل ایدی اون یدی ییل حکومت ایدوب وفات ایتدی (فصل ثامن عشر در احوال عبدون) افرائیم بن یوسف علیه السلام نسلندندر سکز ییل حکومت ایدوب وفات ایتدکده بنی اسرائیله طائفهٔ عمالقه تغلب ایله مسلط وانلری نیچه زمان بلالره مورط ایتدیلر (فصل تاسع عشر در احوال حکام شهر فلسطین) غالبا بو طائفه شامله مصر اراسنده قدسه قریب یرلرده ساکن اولان طائفهٔ عمالقهٔ کفاردر بنی اسرائیله تغلب ایله قرق ییل متصل جفا واذا ایله حکومت ایدوب لکن قاچ نفر ایدکاری مقرر ومحرر اولمامشدر * فلسطین دیدکاری قدسه برقوناق یرده بحر شام کنارینه قریب رمله شهریدر عسقلان دیدکاری رمله یه برقوناق یرده غزه شهریدر دیمشلر والله اعلم (فصل عشرین در احوال شمسون الجبار) غایتده بهادر وتدبیر معظماته قادر مثلی نادر ایدی یکرمی ییل حکومت ایدوب بعده قتل اولندی * باب انبیاء مشتبهة الاحوالده مفصل سرگذشتی کچمش شمسون عابد بودر حضرت عیسادن صکره کلوب کفاره بیك آی غزا ایدوب عاقبت شهید اولمشدر * بعض تواریخده بو قاروده مذکور اولان عودون برینه پادشاه اولوب دان بن یعقوب علیه السلام نسلندن ایدی مؤرخلر عندنده پیغمبر ایدی نیچه لر بوکا تابع اولوب اکثر ناس عناد ایدوب یهودیلر اغواسیله فلسطین کافرلری دوماتله وافر عسکر چکوب کلوب شمسون آز عسکر له انلری صیندیروب طاغدوب عاقبت شهید ایتدیلر دیوب بو قاروده حکایت اولندیغی اوزره تفصیل اولنمشدر (فصل حادی وعشرین در احوال عالی الکاهن) هارون پیغمبر نسلندن صالح ومفلح کسنه ایدی قرق ییل حکومت ایدوب وفات ایتدی اشمویل پیغمبری کوچك ایکن بو تربیت ایدوب بونك آخر عمرنده بونك یاننده یاتورکن پیغمبر اولوب تاریخ میرخوانده بونك قصه سی تفصیل اولنمشدر * بعض تواریخده شمسون برینه عالی امام پادشاه اولدیکه پیغمبر ایدی دیو مذکوردر (فصل ثانی وعشرین در احوال اشمویل نبی علیه السلام) بنی اسرائیل اراسنده اون بر ییل نبوتله حکومت ایدوب وفات ایتدی تفصیل حاللری باب انبیاده کچمشدر * بعض معتبراتده بوندنصکره شمعون صدیق خلیفه اولدی دینوب لکن اکثر معتبراتده شمعون عزیر پیغمبردنصکره خلیفه اولمشدر دینوب اشاغیده کلور

(باب تاسع در احوال ملوك بنی اسرائیل)

اشبو طائفه نك اکثری احوالنه صحیح ومتقن بر تاریخ عربی مختصردن غیری یرده بو عبد حقیر ظفر بولمامغین اکثرینك احوالی اجمالی واقع اولدی (فصل اول در احوال طالوت بن قیس) بنیامین بن یعقوب علیه السلام نسلندن سابقا بر راعی یا دباغ یا سقا یا مکاری اولوب لکن عالم وکامل ودانا وبلند وارجمند وتوانا ایدی بنی اسرائیلی عمالقه پادشاهی جالوت دائما غزا ایله برآزار وجانلرندن بیزار ایدوب وفات حضرت موسادن درت یوز طقسان اوچ یا درت یوز سکسان ییل صکره بنی اسرائیلك پادشاهلری اولمامغین شمویل پیغمبر قرآنده ذکر اولندیغی اوزره (ابعث لنا ملکا نقاتل فی سبیل الله) دیدکلرنده امر الله ایله طالوتی پادشاه دیکوب شمویل وطالوت جالوتله جنکه واروب حضرت داود تازه ییکت ایکن جالوتی قتل ایتدیکی باب شمویل علیه السلامده تفصیل اولنمشدر * طالوت داوده جالوتی قتل ایدرسك قزمی وسلطنتمك نصفنی سکا ویره یم دیوب حصول مراده قزنی ویروب لکن سلطنتنی ویرمیوب بنی اسرائیل داوده غایت محبت ایتمکین طالوت زوال سلطنتندن قورقوب بر قاچ کره داودی قتله واروب چاره بولمیوب عاقبت داود شهردن کیدوب طالوت نیچه یوز علمایی داود سنده دردیو ازمنهٔ متفرقه ده بر بر قتل ایدوب آخر کار صدقله توبه واستغفار ایدوب داودی بولمیچون اون بر نفر یراراوغللریله ترك سلطنت وداروديار ایدوب تحصیل مغفرت پروردکار ایچون ایل وبهار کفار ایله غزایه چالشوب اوحال اوزره جمله سی شهید اولدیلر سلطنتی ایکی یل یا قرق ییل ایدی * نیچه معتبراتده طالوتك

مجموع قصه سی غایتده تفصیل اولنوب حالا ذکر اولنان انك كمال اجمالیدر والعارف تكفیه الاشاره (فصل ثانی در احوال ایش بوش) یاخود الیش بوش ابن طالوت پدری وفاتنده اسباط بنی اسرائیلك اون برفرقه سی بونی ویهوذا ابن یعقوب علیه السلام سبطی اولان برفرقه کندولره حضرت داودی پادشاه ایدوب اوچ یلدنصكره اتفاق جمیع اسباطله ایش بوش رفع اولنوب حضرت داود جمیع بنی اسرائیله نبوت ورسالتله پادشاه وتعیین حضرت اله جل علاه ایله خلیفة الله اولدی (فصل ثالث در احوال حضرت داود نبی علیه السلام) عمر شریفی یوز یاشنه یتمش یاشنده پادشاه اولوب ... یوزیکرمی سلطنت وخلافتی یتمش یاقرق ییل اولوب تفصیل احواللری باب انبیاده کچمشدر (فصل رابع در احوال سلیمان بن داود علیه السلام) پدری حیاتنده اون سکز نفر برادری وار ایکن امر حقله سلطنت بوکا معین ومیسر بعده انس وجن وسائر مخلوقات بوکا مسخر اولمشدی * تفصیل احواللری باب انبیاده کچمشدر عمر شریفی همان اللی اوچ سلطنتی قرق ییل ایدی (فصل خامس در احوال رجیم یاخود رجعیم یاخود رجوعام) معتبراتده مذکوردرکه وفات حضرت سلیمانده بنی اسرائیلدن سبط یهوذا وسبط بنیامینه بو پادشاه اون سبطه دخی سلیمانك بركافر قوللی تغلبله پادشاه اولوب ایکیوز التمش برییل اولاد سلیمان علی التوالی قدسده خلیفه ووالئ عالی اولوب ملوك اسباط شامده پادشاهلق ایدوب بواراقده نیجه فترتلر صدور ومحنتلر ظهور ایدرب سلیمان پیغمبر نسلندن حزقیا بن اخز پادشاه اولدقده جمله اسباطه حاکم اولوب فتنه وفساد دفع اولدی رجعیمك سلطنتی اون یدی ییل اولوب اوتوز سکز نفر اوغلی وار ایدی بعض تواریخده رجعیم پیغمبر ایدی دیو وهبدن مرویدر * بعض تواریخده مذکوردرکه رجوعام بن سلیمان نبی علیه السلام پیغمبر ایدی بونك معاصرلرندن اوچ پیغمبر وار ایدیکه برینك اسمی احیا برینك شمعیا برینك عدو ایدی سلیمان پیغمبر وفات ایتدکده اسباط بنی اسرائیلدن ایکی سبطه بو پادشاه اولوب اون سبطه سلیمان پیغمبرك قوللرندن بروعام آدلو کمسنه پادشاه اولوب بتره طاپوب کافر اولوب مسلمانلری قدس شریف زیارتنه کتمکدن منع ایدوب التوندن یاپلمش ایکی صنمه طاپدیروب یکرمی ایکی ییل پادشاه اولوب وفات ایتدکده اوغلی بعده واحدا بعد واحد اوغلی اوغللری ایکیوز التمش برییله دك اون یدی کمسنه پادشاه اولدیلر بو تفصیل اولنمشدر (فصل سادس دربیان افیا یا اشبایا ایفیا ابن رجعیم یاخود افنای بن رجوعام) سلطنتی اوچ ییل ایدی (فصل سابع در احوال اسا ابن اتابن رجعیم یاخود اسای بن افنای) عادل وعاقل اولوب سلطنتی قرق بر ییل یایکرمی ییل ایدی بعضلر بو نکچون پیغمبر ایدی دیوب تفصیل احوالی باب انبیاده مشتبهة الاحوالده کچمشدر نظر اوانه * بعض تواریخده مذکوردرکه سبط یهوذا وسبط بنیامینه پادشاه اولوب جدی سلیمان وداوده تقلید ایدوب بو ایکی سبطدن کافر اولنلرك بتلرین قیروب حتی والده سین دخی بت پرست اولمغین قتل ایدوب کافرلر کفاردن زرخ آدلو پادشاهی اغوا ایدوب کتوروب اسای پیغمبر خدایه مناجات ایدوب نمازده سجده ده اوپویوب ای اساغم چکمه دشمنك دفعی بزم عهده مزده دردیو وحی اولنمغین فرحناك اولوب بعده زرخ بوکا ایلچی کوندروب نامه سنده یا تابع اول یاوقتکه حاضر اول دیو تهدید ایتمشیکن تکرار مناجات ایدوب مسلمانلرله جنکه واردیو یوریلوب بنی اسرائیل خوف ایدوب اسا همان اون عدد کمسنه ایله واروب زرخ ملعونك عسکری بونلره اوقلر آتدقلرنده هر اوق دونوب صاحبن قتل ایدوب زرخ آز آدمله قاچوب کمی یه بنوب اسا بدعا ایتمکین جمله سی غرق اولوب همان بریسی کاوب خبرویردی (فصل ثامن در احوال یهوشافاط ابن اسا) سلطنتی یکرمی بش ییل اولوب (ع) قدری سامی خلقی حامی حاکم عادل ایدی (فصل تاسع دربیان یهورام بن یهوشافاط) سلطنتی سکز ییل ایدی (فصل عاشر در احوال اخزیاهو بن یهوذام) ایکی یابر ییل سلطنتندنصكره وفات ایتدکده بنی اسرائیلده فترت اولوب عثلیاهو پادشاه اولدی (فصل حادی عشر در احوال عثلیاهو) سلیمان پیغمبر جاریه لرندن برمحتاره ومکاره اولوب انواع ظلمه مائله ومفتونه برملعونه ایدی داود وسلیمان علیهما السلام نسللرین عالمدن کسمکه چالشوب انلردن نیجه کمسنه لرقتل ایتمکین ایچلرندن یوآش نام اوغلانجغی خلق صقلایوب صکره پادشاه ایتدیلر * عثلیانك سلطنتی یدی ییل اولوب بعض کتب عبارتندن عثلیا قتل اولنمق یاخود سلطنتنده وفات ایتمك فهم اولنور * بعض تواریخده اخزیاهو وفاتنده والده سی عایلیا نسل حضرت داوددن نیجه شهزاده لری قتل ایدوب شهزاده لردن یهواش بن اخزیاهو یی مسلمانلر صقلایوب

عایلیانك سلطنتندن التی ییل کچدکده یهواشی پادشاه ایتدیلر عایلیایی قلجلره صاروب پاره پاره ایتدیلر
دیو مذکوردر (فصل ثانی عشر در احوال یواش بن اخز) بو سلیمان پیغمبرنسلندن اولوب یدی یاشنده
تخته کچوردیلر حاکم عادل عاقل کامل اولوب اعانت مظلومین واغاثت ملهوفین واقامت حدود شرع مبین
ایدردی سلطنتندن یکرمی اوچ ییل صکره قدس شریفی مجددا تعمیر وبنا ایدوب عالم برعبرده بعض اثرلر
قویوب سلطنتی قرق ییل اولدقده آخرته سفر ایتدی * بعض تواریخده عایلیا نام خاتون الندن قاچوردقلری
یهواش بن آخزیاهو تخته کچوریلوب شریعت موسی وعادت داود علیهما السلامی اجرا وبناء بیت المقدسك
خرابلرین تعمیر ایدوب قرق ییل پادشاه اولوب کندو قوللرندن بری بونی شهید ایتدی دیو مذکوردر
(فصل ثالث عشر در بیان امصیاهو بن یواش) یکرمی طقوز ییل سلطنت سوروب بعده اعداسی بونی قتل
ایتدیلر * بعض تواریخده امصیا بن یهواش پدری یرینه پادشاه اولوب یکرمی بر ییل عدالت ایدوب وفات ایتدی
دیو مذکوردر (فصل رابع عشر در احوال عزریاهو) عمری اوزون وتنعمی حددن افزون ایدی مرض
برص عارض اولمغین سلطنتنه ضعف کلوب اوغلی یوثم جبرا بونك یرینه کچدی سلطنتی اللی ایکی ییل ایدی *
بعض تواریخده عزریا بن امصیا پدری یرینه کچوب اللی بر ییل سلطنت سوروب زماننده خلق عدالت وامن
وامانله راحتده ایدی بعده وفات ایتدی دیو مذکوردر (فصل خامس عشر در بیان یوثم) یاخود یوثام
ابن عزریاهو یونس پیغمبر بونك زماننده موصل قومنه مرسل اولمشدی سلطنتی اون التی ییل ایدی بعض
تواریخده پدری یرینه پادشاه اولدقده داود پیغمبرك سنتن اجرا ایدوب اون التی ییلدنصکره وفات ایدوب یرینه
اوغلی ارخاد کچدی دیو مذکوردر (فصل سادس عشر در بیان اخن بن یوثم) بو دخی اون التی ییل سلطنت
سوردی بعض تواریخده ارخاد بن یوثام پدری وفاتنده یرینه کچوب بوقاروده ذکر اولنان بروعام اولادینه
تبعیت ایله کافر اولوب اون التی ییل کفرله سلطنت سوروب هلاك اولدی دیو مذکوردر (فصل سابع عشر
در احوال حزقیا بن اخن) یاخود ابن ارخاد منصور ومظفر مقبول وموقر صالح ودیندار مدبر وکامکار ایدی *
جلوسنك التنجی ییلنده ملوك اسباط منقرض ومنعدم وبناء دولتلری منهدم اولمغین متفرق اولان بنی اسرائیله
حاکم اولوب خاص وعام امرنه رام اولدقلرنده واصل هر مرام اولدی * اهل شوکت ونصرت اولمغین اطرافنده کی
ملوك بوکا مطیع اولوب کیمی خراج کیمی هدیه کوندررلردی * تاریخ ابن شحنه ده مذکوردرکه زماننده کی
شعیا پیغمبرسنك عمرك آخر اولمشدی لکن الله تعالی سکا اون بش ییل دخی باغشلیوب برخاتون نکاحلنمق
بیوردی دیو خبر ویردی دینوب * تاریخ قدسده بابل وموصل ولایتلرینك پادشاهی سنجاریب التیوز بیك
عدد الی بیر اقلو عسکرله قدسه کلوب حزقیایی جنکده طوتوب بعده آزاد ایتدی دینوب * تاریخ میرخوانده
بو ایکی قصه عن قریب کله جك صدیقه یه واقع اولدی دینوب تفصیل اولنمشدر * حزقیانك سلطنتی یکرمی
طقوز ییل اولوب حضرت موسی وفاتنك سکزیوز التمشنجی ییلنده وفات ایتدی * بعض تواریخده حزقیا بن
ارخاد پدری وفاتنده تخته کچوب مسلم ودیندار اولمغین بتلری وتپرستلری یوق ایدوب میخو یو آدلو کسنه بونك
اوزرینه خروج ایدوب یهوذا اولادنك اکثر عقارلرین وحقلکلرین غصب ایدوب حزقیانك اوزرینه عسکر
کوندروب جناب حقدن برصیحه عظیمه ایله یوز سکسان کافر هلاك اولوب سائرلری ولایتلرینه قاچوب بعده
حزقیا خسته اولوب شعیا پیغمبر حرمتنه شفا بولوب اون بش ییل دخی یشایوب جمله مدت سلطنتی یکرمی
بر ییلدر دیو مذکوردر (فصل ثامن عشر در احوال منشا یا منشینا بن حزقیا) اوائل سلطنتنده تکبر وتجبر
اوزره حاکم ظالم اولوب بعده تائب وآیب ورضای حق طالب وراغب اولدی سلطنتی اللی بش ییلدر * بعض
تواریخده مذکوردرکه پدری وفاتنده اون ایکی یاشنده عاقل وذکی اولمغین تخته کچوریلوب ابتدا حسن سلوك
ایدوب بعده کافر اولوب پدری ییقدیغی بتخانه لری یاپوب کندویه برمخصوص صنمی بیت المقدس شریفه
قویوب وافر مسلمان قتل ایدوب جبر ایله مسلمانلری کافر ایدوب یکرمی ایکی ییلدنصکره جزیره پادشاهی بونی
طوتوب اسیر ایدوب دمور قفسه قویوب التینه اتش یاقوب قفس قیزدقده میشا صنملری چاغروب یالواروب
چاره اولمدقده سلیمان وداودك تکریسن دخی چاغرایم دیوب جناب حقه تضرع ومناجات ایتدکده حق تعالی
آتشی بوکا برد وسلام ایدوب خلاص ایتمکین سلطنتنه کلدکده ایمان وتوبه وصلاح حالله اوبوز ییل دخی پادشاه

اولوب وفات ایتدی (فصل تاسع عشر دربیان امون بن منشا) سلطنتی ایکی ییل ایدی بعض تواریخده
مذکوردرکه امون بن منشا پدری یرینه چقدقده کافر وفاسق اولوب خلقه دخی انلری تکلیف وجبر ایدوب ایکی
ییلدنصکره تخت اوزرنده ایکن پدرینک قوللری بونی پاره لیوب قتل ایتدیلر اون ییله دک اول غلاملر اراسنده
فترت وبری برلریله جنک اوزاندی (فصل عشرین در احوال یوشیا بن امون) یاخود ابن منشا پدری یابرادری
یرینه چقدقده بناء قدسی تجدید وتشیید ایتدی اهل طاعت وعبادت اولوب سلطنتی اوتوز بییلدر * بعض
تواریخده مذکوردرکه یوشیاهو بن امون تخته چقوب مملکتلرین فتنه دن پاك ایدوب ایمان وصلاح وعدالتله
بیت المقدسی تعمیر ایتدی زماننده اولان خولد پیغمبر علیه السلامدن یرم حالمزنیجه اولور دیو صوروب اودخی
بنی اسرائیل کافر وفاسق اولدقلریچون یوللرنده چوق بلاوار دراکن سنك کبی عابد فاضل زمانی سلامتله
کچردیمکین کلیسالری یقوب بتلری یاقوب سبب فتنه وضلالت اولنلری قتل ایدوب اوتوز بریل کامرانلق ایله
پادشاه اولوب بعده موصل پادشاهی الندده قتل وشهید اولدی (فصل حادی وعشرین در احوال یهویاخین)
یاخود یهویاحور بن یوشیا جلوسندن برقاچ آی صکره مصر پادشاهی فرعون اعرج کاوب بونی طوتوب خور
وحقیر ومقهور واسیر مصره ایلتوب انده وفات ایتدی * بعض تواریخده مذکوردرکه یهوخار بن یوشیاهو پدری
یرینه چقدقده موصل پادشاهنك خوفندن کافر اولوب لکن فائده ایتموب طوتلوب حبس اولنوب انك حبسنده
وفات ایتدی (فصل ثانی وعشرین در احوال یهویاقیم بن یوشیا) برادری اسیر اولدقده یرینه چقدی سکزنجی
ییلده ولایت بابل بکی بختنصر مجوسی ایکن بنی اسرائیل اموردین وآیینی تغییر وتبدیل ایتدیلر یوشام وقدسه
عسکر عظیم ایله کاوب بنی اسرائیله جنکه قدرت قالمامغین یهویاقیم اطاعت ایدوب اودخی بونلری
اینجتمیوب دونوب کتدی بعد زمان یهویاقیم بختنصره عصیان ایتمکین عسکر کوندروب بونی طوتدیروب
بولده خوفندن وفات ایتدی سلطنتی اون بریل ایدی * بعض تواریخده الیاقیم بن یوشاهو برادری حبس
اولندقده تخته چقوب فسق وکفرده آندن زیاده ایدی بونك زماننده بختنصر بنی اسرائیله مسلط اولوب الیاقیم
اوچ ییله دك اکا مطیع اولوب بعده عاصی اولمغین الیاقیم واکثر بنی اسرائیل بختنصر النده هلاك اولدیلر
زماننده اولان ارمیا پیغمبر اوریاهوی پیغمبر بونلره نصیحت ایدوب لکن مفید اولمامشدی جمله مدت سلطنتی
اون بریل ایدی (فصل ثالث وعشرین در احوال یحینو بن یهویاقیم) پدری حبسله بختنصره کتدکده
بونی یرینه چقوروب تمام یوز کون چقدقده بختنصر بنی اسرائیل علماسندن نیجه کمسنه ایله بونی دخی طوتدیروب
کتوردوب بعض کمسنه لرله حبس اولنوب زندانده وفات ایتدی * حضرت دانیال وحضرت حزقیل
علیهما السلام دخی اسیرلرده بیله ایدیلر * بعض تواریخده ایهویاخیم بن الیاقیم پدری یرینه چقوب آنك کبی
فاسق وکافر ایدی سکز ییلدنصکره بختنصر خروج ایدوب بختنصر دخی قدسه کلوب بونی محاصره ایدوب
عظیم جنکلردنصکره بونی واکثر اولاد انبیایی اسیر ایدوب قدس شریفده اولان جمیع خزائن ودفاینی
یغما ایدوب الوب بونك یرینه صدقیایی چقوردی دیو مذکوردر (فصل رابع وعشرین در احوال صدقیا بن
یوشیا) برادرزاده سی یرینه چقوب اون ییلدن زیاده جه پادشاه اولدی * بعض معتبراتده مفصلدرکه صدقیا
آخر ملوك بنی اسرائیلدر ملوك عجمدن اولان لهراسب طرفندن بختنصر وفات حضرت موسادن طقوزیوز
اللی ایکی یا طقوزیوز یتمش طقوز ییلدنصکره ولایت بابل بکی اولدیغی ییلده موصلده یونس پیغمبر قومنه سفر
ایدوب جمله سین قیروب شهری ضبط ایدوب دردنجی ییلده ولایت شامه کلوب بنی اسرائیل عاجز وذلیل اولمغین
پادشاهلریله اکا مطیع اولمغین بختنصر دونوب کیدوب
یکرمنجی ییلده صدقیا بختنصره عصیان ایتمکین اولعین
بی دین التیوز بیك نفرالی بیراقلو عسکرله کلوب قدسی ایکی بچق ییل محاصره بعده جبر ایله فتح ایتدکده
بنی اسرائیلك نیجه سین قتل ایدوب نیجه سین خراجه کسوب مزبور صدقیایی وبعد زمان انبیادن اولان عزیر
ودانیالی حضرت داود نسلندن یدی بیك اشرافله بیله بنی اسرائیلدن التیوز بیك آدم اسیر وتوراة اوقیانلردن
قرق بیك آدم قتل ایدوب بنی اسرائیلك بعضی مصره قاچوب بختنصر بونلری فرعون اعرجدن ایستیوب
اودخی التجا ایدنلری اله ویرمك روا کادردیو عذر ایتدکده بختنصر انجنوب مصره واروب جمله خلقین
قیروب مصری بالکلیه ویران بعده مغربه واروب انی دخی الان تالان وخلقن نالان ایدوب دوندی بختنصرك

عاقبت حالی وکیفیت احوالی ووفاتی دانیال پیغمبر بابنده کچمشدر * بعض تواریخده منذکوردرکه بختنصر
قدسه کلوب ایهویاخیمی اسیرایدکده میشابن یوشیاهو یی آنك یرینه کچوروب اسمنی صدقیا قودی صدقیا
برادرزاده سی یوانه کیدوب بختنصره عاصی اولوب طقوز ییلدنصکره بختنصر تکرار قدسه کلوب محاصره
ایدوب صدقیا عاجز قالدقده برکیجه قاچوب لکن اردنجه عسکر کیدوب شهریانده طوتلوب کتورلدکده
بختنصر بونك اوغللرنی قتل ایدوب بونك کوزلرنی کور ایدوب بغداده کوندروب بختنصرك بیروز زاد آدلو
بکی کلوب قدس شریفی خراب ایدوب آتشه یاقوب شهرده اولان خلقك اشرافنی بختنصره کتوروب جمله سین
قتل ایتدیلر * بعده یهوذا بن یعقوب علیه السلام سبطنی وطن ومسکنلرندن اخراج ایدوب کداای بن احتقای
ابن سافانی قدسده حاکم ایدوب یدی آی دنصکره نشماعیل آدلو کمسنه بعض عسکرله کلوب کداابی اون نفر آدمله
قتل ایدوب باقی قلان بنی اسرائیل قدسدن کوچوب مصره کیدوب بنی اسرائیلك ذلت ونکبتی وزوال
سلطنتلری ظهور ایدوب ذوالکفل پیغمبر وبرمیای پیغمبر بونلرك زمانلرنده ایدی (فائده) مرویدرکه
قدس شریف درتیوز اللی اوچ ییل معمور ایکن فترت بختنصردنصکره یتمش ییل خراب طوروب بعده ملوك
عجمدن بری تعمیر ایدوب بعده بنی اسرائیله ملوك عجم درتیوز اوتوز ییل دنصکره ملوك یونان حکم ایدوب
اوچیوز ییلدنصکره ملوك اشکانیاندن جودرز حضرت یحیی قانی ایچون بنی اسرائیلی قتل عام ایدوب
قورتلانلر کتدکچه قلیل وذلیل اولمغین دین محمدی ظهور ینه دك ملوك عجمه خراج ویررلردی (روایت)
اکثر معتبراتده صدقیاذ کراولنموب آنك بدلنه سلیمان پیغمبر نسلندن صدیقه بن عرزیا یاز یلوب بابل بکی
سنجاریله اولان قصه عظیمه سی وسائر احوالی شعیا پیغمبر بابنده کچمشدر نظر اولنه (فصل خامس وعشرون
در احوال ناشیه بن اموص) اکثر معتبراتده صدیقه وفاتنده سلطنت ایچون بنی اسرائیل ارا سنده جدال
وقتال اولوب بعده ناشیه پادشاه اولدی دینوب بختنصر قصه سی بونك زماننده ظهور ایتدی دیو تطویل
اولنمشدر تکیم یوقاروده ارمیا پیغمبر بابنده تفصیل اولنمشدر والله اعلم بما اخفی واعلم

(باب عاشر در احوال ملوك یونان وبطالسه)

اشبو طائفه عیص بن اسحاق بن ابراهیم نبی علیه السلام یاخود یونان بن یافث بن نوح نبی علیه السلام نسلندندر
دیمشلر (فصل اول در احوال فیلیس بن مصریم بن هرمس بن میطون بن رومی لیطن بن یونان بن یافث بن نونه بن
شرخوب بن رومیه بن نوبطر بن نوفل بن رومی بن الاصفر بن الغزبن عیص بن اسحاق بن ابراهیم علیهما السلام)
تاریخ ابن شحنه ده ملوك یونان متفرق بکلر اولوب ایچلرنده همان قوت وشوکتله شهرت بولان فیلیسدر غیریلری
کمال استقلال بولمامشلردر دینوب * فواتح مسکیه ده اول ملوك یونان فیلیسدر دینوب اکثر کتبده بوکا
فیلقوس دیدکاری غالبا فیلیسدن تعریب طریقیله اولمقدر * تختکاهی روم ایلنده حالا صول قول دیدکاری
ولایتلرده قصبهٔ سیروزه قریب ماکدون شهری ایدیکه حالا خراب اولوب لکن عظیم بنالرینك اثرلری
باقیدر * ملوك کیانیاندن دارای اکبر بن بهمن ملوك عالمی کندویه مسخر ایتدکده فیلقوس اکاسرفروا یتمامکین
داراعسکرله کلوب جنکده فیلقوس صینوب بقیة السیوفله برحصن حصین ورصینه کیروب عاقبت دارا ایله
مدارا ایچون صلحلشوب قزنی دارایه ویروب وهر ییل قرق بیك فلوری خراج ویرمکه عهد ایتمکین هر ییل
کوندرردی * میرخوانده منذکوردرکه روم ویونان پادشاهی فیلقوسك قزنی دارای اکبر آلوب شهرنه
ایلتدکده بعد الاجتماع اغزی قوقار اولمغین حلی وار ایکن پدرینه کوندروب بولده اسکندر طوغوب دختر
فیلقوس پدرینه رد اولندیغنه غضب وعار وناموس چکمکین اسکندری برصحراده براغوب برخاتون بولوب
آلوب بسلیوب بیودکده برطریقله والده سی بونی کوروب بیلوب فیلقوسه دیدکده آلوب بسلیوب اوغلی
اولمامغین بعد زمان اسکندری یرینه کچوروب کندوسی سلطنتدن فارغ اولدی * بعض معتبراتده مفصلدرکه
اسکندر فیلقوسك صلبی اوغلیدر سلطنتنك یدنجی ییلنده اسکندرله نیجه عسکرنی بعض عدوسیله جنکه
کوندروب کندونك مقربلرندن ارقلوس بونك خاتوننه عاشق اولوب وصالنه چاره بولمدقده برطریقله عسکر جمع
ایدوب فیلقوسله صواشوب مجروح وحاسر اینه قاچروب کندودخی درعقب واروب معشوقه سین طوتمق صددنده
اسکندر سفردن کلوب عدوی خبائتخوی خیانتجویی بی مهل ومطل قتل ایدوب فیلقوس خلقی جمع

ایدوب اسکندری تخته چکوروب کندوسی وفات ایتدی (فصل ثانی در احوال اسکندر بن فیلیس) باخود فیلقوس بر روایتده فیلقوسك قزی اوغلی ایدوکی برقاچ سطر مقدم کچمشدر نیچه عظماء علماء سلف قرآنده مذکور اولان ذو القرنین بودر دیوب لکن قول صحیح اوزره بو رومی و کافر اوبری یونانی و پیغمبر یا ولی الله اولوب ایکیسنك ما بیننده دخی نیچه بیك ییل کچدیکی مقرر و بو قاروده باب انبیاء مشتبهة الاحوالده مفصلا محرردر * پس معلوم اوله که بو کا اسکندر رومی و ذو القرنین اصغر دخی دیرلر عالم و عاقل و عادل و سخی و شجیع و مدبر اولوب * مرویدر که دارای اکبرك سلطنتندن اون اوچ ییل کچدکده اسکندر طوغوب بیودکده پدری فیلقوس یونی روم ایلنده حالا آتینه دیدکاری اتناس شهرنده ساکن ارسطاطالیس حکیمه شاکردلکه ویروب انده بش ییل طوروب علوم حکمتده کامل اولوب بعده فیلقوس خسته اولدقده کتورددوب وفات ایتدکده تخته کچدی (اجمال جمیع احوال اسکندر) تفسیر کبیرده محرردر که پدری وفاتنده ولایت یونان بکلرین مسخر و مملکتلرین ضبط وکندو ممالکنه ضم و ربط ایتدکده مجرد صاحب قرانلق ایچون فتح ممالك عالمه عزم ایتمکین بحر اخضره یعنی محیطه وارنجه ملوك عرب و غیری کسر و قهر ایدوب دوندکده مصره واروب شهر اسکندریه یی یاپوب بعده بنی اسرائیله غزا ایدوب اندن ارمنیه ایله باب الابواب طرفنه کیدوب ممالك عراقده کی ملوك و حکام و جمیع طوائف قبط و بربر بوکا تابع و مسخر اولوب بعده عجم پادشاهی دارا ایله محکم صواشوب انی کندو آدملری قتل ایتدکده اسکندر ممالك عجمی دخی ضبط ایدوب بعده هندستانه واروب اکثیرلرنی فتح ایدوب انده نیچه عالی شهرلر یاپوب بعده ولایت چینه و اقصای ممالك روی زمینه واروب طوائف و امم عالم ایله نیچه جنکلر ایدوب مملکتلر فتح ایتدکده خراسانه کاوب برقاچ لطیف شهرلر یاپوب دیار عراقه دوندکده شهرزورده خسته اولوب وفات ایتدی بعضلر بابل شهرنه کلدکده یورنی قنایوب دیکمیوب آتدن دوشرکن ایندردکارنده بعض وصیتلر ایدوب وفات ایتدی (تفصیل) بعض معتبراتده مفصلدر که اسکندر پدری یرینه کچدکده حسن تدبیر ایله ملوك متفرقهٔ دیار روم و یونانی تسخیر ایدوب مغرب ولایتنه کیدوب جمیع ممالك غربی فتح و ضبط ایدوب بعده مصره واروب سلطنتنك یدنجی ییلنده اسکندریه شهرنده دریا کنارنده مناره عدیل برمیل طویل یاپدیروب اوزرینه طلسمله آیینهٔ جهاننما قویوب بعده شامه آندن ارمنیه سمتنه واروب عجم شاهی دارا ایله نیچه معاملاتدنصکره محکم صواشوب صیوب قاچروب والده سین و اولاد و عیالن اسیر ایدوب اردنجه کیدوب دارایه هند پادشاهندن معاونته عسکر کلمکین تکرار صواشلوب اوحالده دارایی کندو آدملری قتل ایتدکده اسکندر عجم شاهلغین دارانك برادرینه ویروب دین مجوسی رفع ایدوب نهر جیحون قربنده مرو دیدکاری مرجالوس شهرین بعضلر قولنجه هرات و سمرقندی دخی یاپوب بعده هندستانه واروب هند پادشاهی فوزلك بعد فیلری و پرتیجی جانورلری اولمغین اسکندر دموردن و باقردن یکرمی درت بیك عدد مجوف عظیم جانورلر یاپدیروب ایچلرنی اودون و کبریت و باروت ایله طولدیروب اثنای جنکده ایچلرینه آتش قویوب طوتشدقده فیللر اورکوب هندیلرلا کثر یی چکنیوب نیچه سنی دخی رومیلر قیروب فوز قاچوب قلعه یه کیروب بعده عظیم عسکر جمع ایدوب یکرمی کونه دلك اسکندر ایله محکم صواشوب آخر اسکندرانی میدانه اوقیوب فوز کندو جسامت و شهامتنه مغرور اولوب عسکرینه نظر ایدیم دیرکن اسکندر فرصت بولوب قلجله چالوب قتل ایتدی بعده عسکر هندده استمالت ایدوب غنیمت فراوانله اقصای ممالك هندستان پادشاهی کید هندی اوزرینه کیدوب اودخی اوچیوز یاشنده پیر اولمغین سرفرو ایدوب غایت حسنا اولان قزنی و برحاذق طبیبی و علم حکمت و فراستله ضمائره واقف بر حکیم کاملی و جمله عسکری صواروب بوشالمز برقدح بر حکمتی نیچه تحف طرف ایله کوندرمکین اسکندر اکا وارمیوب ولایت چینه بعده سائر ممالك شرقه واروب هر برنده عظیم جنکلر ایدوب جمله ملوکی کندویه رام ایتمکله نائل مرام اولوب ترکستانده شهرلر یاپوب ولایت مغربه کتدی بعد از تسخیر ممالك جهان بر مقتضای محبت اوطان عزم دیار یونان ایدرکن یولده شهرزورده یورنی قنایوب مزاجنه غایت ضعف کلوب حتی آتدن دوشمکین یول اوزرنده التنه دموردن جبه لر دوشنوب برمقدار اویقویه وارد قده کونش انجتمکین کولکه لك اولمغچون اوزرینه قلقانلر طوتدقلرنده کوزین آچوب باقدقده سابقا بکا منجملرسنك وفاتك دموردن راوسنده اغاجدن کولك النده اوله جقدر دیدکاری بوانجق

دیوب وافر وصیتلر ایدوب وفات ایتدی * تاریخ حکماده اشقر یعنی صاروشین وبر کوزی سیاه بر کوزی کوك ایدی * اون طقوز یاشنده تخته چیقوب اون یدی ییل پادشاه اولوب طقوز ییلنده فتح ممالك ومحاربات ایله چالشوب سکز ییلنی فراغ بال ایله کچوروب یکرمی ایکی عظیم مملکته مسلط ومستولی وکندو اقرباسندن اون اوچ پادشاهه غالب وحاکم ووالی اولوب سفر وحضرده انلر بوکا ملازم ایدیلر اکثر ربع مسکونی اوچ یوز یکرمی بیك عسکر ایله همان ایکی ییلده کشت وگذار وعجایب وغرائب دنیایی مشاهده وابصار ایتمشیدی * نیجه معتبراتده زمان سلطنتنده اون ایکی شهر یاپوب هر برینك اسمنی اسکندریه قویوب شهرزورده وفات ایتدکده التوندن تابوته قونوب والده سی اسکندریه شهرنده حیاتده اولمغین انده ایلدیلوب دفن اولندی * جمله مدت عمری بالاتفاق اوتوز التی سلطنتی اون طقوز یا اون اوچ یا اون ایکی ییل اولوب حضرت عیسادن اوچیوز التمش اوچ ییل مقدم ایدی تفسیر ابو السعودده روم ایلنده قصبهٔ سیروز قربنده ویران اولوب آثار ابنیهٔ عظیمه سی حالا باقیه اولان مقدونیه شهری بونك تختگاهی ایدی دیو مذکوردر (فصل ثالث دراحوال شسوس بن لاغوش المنطقی) اوّل ملوك بطالسه بودر زیرا بوکا وبعده کلان اون درت نفر پادشاهك هر برینه لسان یونانجه بطلیوس دیرلردی معناسی شیرغزادیمکدر * اسکندروفاتنده یونان ومصر وشام ویمن وعراق ومغربه مالك اولوب اهل حکمت وتدبیر عاقل وکامل امیردلیردلپذیر ایدی * نظام التوار یخده اسکندروفاتنده سلطنتی اوغلی طوسه تکلیف اولنوب ارسطو حکیم یاننده علوم حکمیه تحصیلنه مشغول اولمغین قبول ایتمدکده شسوسی تخته چیقوردیلردیوب * تاریخ کاملده اسکندروفاتنده اوغلی اسکندروسه سلطنت تکلیف اولندقده ایستمیوب عبادت اختیار ایتمکین بطلیوس مرعوس پادشاه اولوب اوتوز سکز ییل سلطنت سوردی دیوب سائر کتبده شسوسك سلطنتی یکرمی ییل یا قرق ییل ایدی دینمشدر (فصل رابع دراحوال فیلوذقوس) معناسی برادرین سویجی دیمکدر * بختنصر زماننده نبرو حبس اولنان بنی اسرائیلدن اوتوز بیك اسیر بولنمغین جمله سین آزاد ایدوب قدسده کی علماء بنی اسرائیله هدیه لر کوندروب توراتی عبرانیدن یونانی یه ترجمه ایتدرمك ایچون علما ایستمکین انلرده اون ایکی سبطدن التیشر عالم کامل کوندروب کاد کارنده اتفاقله ترجمه ایدوب توراة نسخه لرینك اصحی بودر غیرلرنی یهودیلر تغییر وتحریف ایتدیلردیمشلر سلطنتی اوتوز سکز ییلدر (فصل خامس دربیان وراخطیس) سلطنتی یکرمی بش ییلدر سائر احوالی معلوم اولمدی (فصل سادس دربیان فیلوبطور) معناسی باباسنی سویجی دیمکدر سلطنتی اون یدی یا یکرمی یدی ییلدر (فصل سابع دربیان افنیقوس) سلطنتی یکرمی درت ییلدر (فصل ثامن دربیان فیلومطول) معناسی والده سنی سویجی دیمکدر سلطنتی اوتوز بش ییلدر (فصل تاسع دربیان اوراخطیس الثانی) سلطنتی یکرمی طقوز ییلدر (فصل عاشر دربیان سوطرا) سلطنتی اون التی ییلدر (فصل حادی عشر دربیان شیدریطس) اهل هوا کسنه ایدی سلطنتی طقوز ییلدر (فصل ثانی عشر دربیان اسکندروس) سلطنتی اوچ ییلدر (فصل ثالث عشر دربیان فیلوذقوس الثانی) سلطنتی سکز ییلدر (فصل رابع عشر دربیان دینوسیوس) سلطنتی یکرمی طقوز ییلدر * بعض معتبراتده بونك بدلینه بطلیوس الثانی یازلمشدر (فصل خامس عشر دراحوال قالوبطرا) بعض کتبده رجالدن اولمق اکلانوب لکن معتبراتده عورت اولوب روم پادشاهی اغسطوس یونانیلرله جنکده غالب اولدقده قلوبطرا کندویی قتل ایدوب سلطنتی یکرمی ایکی یا اون یدی ییلدر آخر ملوك یونان بودر دیو مذکوردر (روایت) تاریخ کاملده اسکندر وفاتنده اوغلی اسکندروس سلطنت ایستمدکده ممالك یونانه مرعوس اوتوز سکز ییل بعده دمیانوس قرق ییل بعده اوداعاطس یکرمی درت ییل بعده فیلاقطر ایکرمی بر ییل بعده افساس یکرمی ایکی ییل بعده اوداعاطس الثانی یکرمی یدی ییل بعده طر اون یدی ییل بعده اخشدر اون بر ییل بعده اخنعی سکز ییل بعده طائفهٔ نسادن لکن حکمادن قالو بطرا اون یدی ییل پادشاه اولوب بونلردنصکره ولایت شامه ملوك روم حکم ایتدیلردیو مذکوردر والله اعلم بالصواب

(باب حادی عشر دراحوال ملوك روم از کفار)

ملوك روم ایکی فرقه دربری جمله بت پرست کفار اولوب ترکجه قزل الما عربجه رومیهٔ کبری روم وفرنکجه

رومادیدکاری شهرده ساکن ایدیلر ایکنجی فرقه نصارادن اولوب استانبول دیدکاری شهر قسطنطنیه ده
ساکن ایدیلر اولکی فرقه بونلردرکه حالا ذکر اولنور (فصل اول در احوال غالیوس) ملوک رومدن مشهور
اولنلرک اولی بودر ساکن اولدیغی شهر روما مرور سنین وشهور ایله غایت معمور اولوب یالکز تاوقجیلر بازارینک
طولی بر فرسخ ایدی غالیوس وجمله قومی بت پرست کافر ایدیلر فوایح مسکبه ده ملوک رومدن آیین سلطنت
وقوانین ریاست وضع ایدن غالیوسدر * اول ملوک روم اسمی رومیس ایدیکه رومیهٔ کبری شهرینی او بنا ایدوب
قرنداشی رومانیسی قتل ایدوب بعده اوتوزسکز ییل پادشاه اولدی رومیه نک طولی یکرمی سکز میل اولوب
ولادت حضرت عیسادن یدیوز اللی درت ییل مقدم یاپلوب شهر ایچنده انواع طلسمات واوچدن بیک عدد
قپوسی اولوب بر کنیسهٔ کفر انیسه سی واردرکه جواهر زواهر ایله مرصع اولوب صافی التوندن یکرمی سکز
قپوسی وار ایدی دیو مذکوردر (فصل ثانی در بیان یوالیوس) احوالی معلوم اولمدی نیچه کتبده
بومذکورد کلدر (فصل ثالث در احوال اغسطس) معتبراتده مذکوردرکه آخر ملوک یونان اولان قالوبطرا نام
خاتونله جنک واکا غلبه ایتدکده قالوبطرا کندویی قتل ایدوب اغسطس جمله ولایت یونانی ضبط ایتدی ملوک
رومده ابتدا قوت وشوکت بولان بودر انکچون قیصر دیو لقب قونوب صکره کلان ملوک روم دخی انکله ملقب
اولدیلر * مصر وشامی فتح وضبط وجمله بنی اسرائیلی کندویه مسخر ایدوب اناطولیده قیساریه شهرینی بو یاپمشدر
سلطنتنک قرق ایکنجی ییلنده واسکندر رومینک دارایه غلبه سندن اوچیوز اوچ ییل یاهمان التمش بش ییل
صکره حضرت عیسی علیه السلام وجوده کلدی اغسطسک سلطنتی اللی ایکی یا اللی التی یا قرق اوچ ییل ایدی
(روایت) تاریخ کاملده آخر ملوک یونان اولان قالو بطرا خاتوندن صکره ولایت شامه روم حکم ایدوب ملوک
رومک ابتداری جانوس بن مرلوسدرکه سلطنتی اللی ییل اولوب بعده اغسطس پادشاه اولدی دیو مذکوردر
(فصل رابع در احوال طیباریوس) طبریه شهرینی بو یاپغین انک اسمیله مسمی اولدی بعضلر بونک اسمنی
طیبارس بعضلر طیباریش دیوب حواریونی یهودیلر الندن قورتاروب بعده ایمانه کلدیکی حکایت باب حضرت
عیساده احوال مریم وحواریونده کچمشدر نظر اولنه سلطنتی یکرمی ایکی ییل ایدی (فصل خامس در بیان
غاینوس) سلطنتی درت ییلدر بعض کتبده حضرت عیسی بونک زماننده کوکه چکلدی دینوب * لکن طیبارسک
حواریونی رفع عیسادن صکره قورتاردیغی روایته مخالف اولور مکرکه طیبارس طیباریوسدن غیری کمسنه اوله
والله اعلم (فصل سادس در بیان قلیودیوس) سلطنتی اون درت ییلدر بونک زماننده حواریونک رئیسی شمعون
صفا خلقی اسلامه دعوت ایچون بعد از رفع حضرت عیسی اشارت حضرت عیسا ایله ظهور ایتدی دیمشلر (فصل
سابع در احوال مارون) یاخود نارون کبیلر خارقی دیدکاری جغرافیا واضعی ماریتوس حکیم بونک زماننده
ایدی حواریوندن بودس وشمعونی قتل ایدوب بعده نادم اولوب ایمانه کلدیکی حکایت باب حضرت عیسی
احوال مریم وحواریونده کچمشدر نظر اولنه سلطنتی یکرمی اوچ ییل ایدی قومنک نامدارلرندن نیچه کمسنه
قتل ایتمکین ساسیانوس بوکا هجوم وقتل ایتدی دینوب غالبا ایمانه کلدیکیچون ایدی (فصل ثامن در احوال
ساسیانوس) مارونی قتل ایدوب برینه کچوب سلطنتی اون ییل اولدی * تفسیر ابوالسعودده بعد از رفع عیسی
یهودیلر حواریونه انواع جفا واذا ایتدکلرینی روم پادشاهی ایشیدوب حضرت عیسانک اوصاف مطبوعی
مجموعی مسموعی اولدقده عیسانک احوالن بیلمش اولیدم انی یهودیلردن حمایت ایدردم دیوب یهودیلر
پادشاهی بونک حکمنده اولمغین حواریونی کتوردوب سویلتدکده ایمانه کلوب حضرت عیسی نامنه
مصلوب اولانی داردن ایندروب غایب ودارا غاجنی تعظیم ویهودیلره غزا ایدوب اول شاه ظافر وافر کافر نافر
قیروب دین نصاری رومده اوزمان نیر ظهور ایتدی انک وفاتنده طیطوس پادشاه اولدی دینوب * تفسیر
لبابده حواریونی یهودیلردن قورتاران پادشاه طیباریشدر دیو مفصلدر (فصل تاسع در احوال طیطوس)
یاخود طیطوس بن اسپانیوس * تفسیر لبابده جلوسندن بر ییل صکره ورفع عیسادن قرق ییل قدر صکره ولایت
فرنکده رومیه شهرندن بنی اسرائیله غزا ایدوب کبارلرین مقتول وصغارلرین اسیر ومخذول وتوراة شریفی
سوزان وشهر قدسی ویران ایدوب مسجد قدسه جیفه لر براغوب وایچنده خنازیر بوغازلدیلر * حضرت عمر
خلافتنده دک قدس خراب طوروب بعده تدریجله معمور اولدی * اشبو قصه حضرت سلیمان بناسندن صکره

قدسك ایکنجی خرابلغیدرکه اولکی دفعه‌ده بختنصر خراب ایتمشیدی بو حالدنصکره یهود یلرك دولت وشوکتلری زوال بولوب اطراف واکنافه طاغلدیلردینوب * تاریخ قدسده مذکوردرکه طیطوس خرابلغندنصکره قدس شریف تدریجله برمقدار معمور اولوب بعده روم پادشاهی قسطنطینك والده‌سی هیلانه قدسه کلوب معابد بنی اسرائیلی خراب ایدوب برینه کلیسالر یاپوب ولایتنه کتدی اوزماندنبرو مسجد اقصی مزبله‌لك اولوب حضرت عمر فتحنده مسلمانلر پاك وتابناك ایتدیلر * ملوك رومدن ابتدا قدسی خراب ایدن طیطوسدر سلطنتی بدی ییل ایدی (فصل عاشر در احوال درمطنیوس) بت پرست وکافر بی پروا اولمغین یهود ونصارایی قتل عام ایتمکه مباشرت ایتدی سلطنتی اون بش ییلدر (فصل حادی عشر در احوال بارواس) یاخود ناروس ظالم شدید وکافر عنید اولوب سلطنتی بر ییل ایدی (فصل ثانی عشر در بیان طرانانوس) سلطنتی اون طقوز ییلدر (فصل ثالث عشر در بیان ادریانوس) سلطنتی یکرمی بر ییلدر علم هیئتده کتاب مجسطی مؤلفی بطلیوس حکیم بونك زماننده ایدی (فصل رابع عشر در بیان انطونیوس) سلطنتی یکرمی اوچ ییلدر (فصل خامس عشر در بیان مرقوس) سلطنتی اون طقوز ییلدر (فصل سادس عشر در بیان قومودوس) سلطنتی اون اوچ ییلدر علم طبده مشهور دنیا اولان جالینوس حکیم بونك زماننده ایدی (فصل سابع عشر در بیان فوطنجوس) التی آی پادشاه اولوب بعده قتل اولندی (فصل ثامن عشر در بیان طیوارس) سلطنتی اون سکز ییلدر (فصل تاسع عشر در بیان انطنینوس) سلطنتی درت ییلدر (فصل عشرون در بیان اسکندروس) سلطنتی اون اوچ ییلدر (فصل حادی وعشرون در بیان مکسمیسوس) سلطنتی اوچ ییلدر نصارایه نیجه غزا ایدوب انلری کسر وقهره مشغول ایدی (فصل ثانی وعشرون در بیان عوردیانوس) نیجه غزالر ایدوب سلطنتی التی ییلدر (فصل ثالث وعشرون در احوال دقیانوس) کافر شدید وجبار عنید ایدی قصهٔ اصحاب کهف بونکله واقع اولوب باب حضرت عیسی آخرنده تفصیلی کچمشدر نظر اولنه سلطنتی التی ییل اولوب تختکاهی شهر طرسوس ایدی (فصل رابع وعشرون در بیان غالینوس) سلطنتی اوچ ییلدر (فصل خامس وعشرون در بیان ارتانوس) سلطنتی اون بش ییلدر (فصل سادس وعشرون در بیان فلودنوس) سلطنتی بر ییلدر (فصل سابع وعشرون در احوال اذرفلینوس) یاخود اردفاس * متکبر ومتجبر وکثیر الظلم وعدیم البر اولوب عاقبت کوکدن یلدرم اینوب هلاك اولدی سلطنتی التی ییلدر (فصل ثامن وعشرون در بیان فردقوس) یاخود فردوس بدنهاد اهل فساد حاکم ظالم ایدی سلطنتی یدی ییلدر (فصل تاسع وعشرون در بیان فاروس) التی ییل پادشاه اولوب وفات ایتدی (فصل ثلاثین در احوال دقلطیانوس) ملوك روم بت پرستانك آخریدر قسطنطین المظفر بوکا غلبه ایدوب برینه کچدی سلطنتی اون اوچ آی ایدی

(باب ثانی عشر در احوال ملوك رومیان نصاری)

بونلر دخی رومیلردر لکن اکثری دین حضرت عیسی اوزره مسلمان اولوب بعضلری حاشا ثم حاشا عیسی ابن الله در دیو اعتقاد باطل ایدوب کیمی دخی بت پرست ایدیلر جمله‌سنك تختکاهلری قسطنطنیه‌در (فصل اول در احوال قسطنطین المظفر) دقلطیانوسه غلبه ایدوب برینه کچدکده اوچ ییل صکره رومیه شهرندن بزنطیه شهرنه کوچوب بر حصار استوار یاپوب اسمنی قسطنطنیه قودی جمله قومیله صابئیه دیندن چیقوب دین عیسایه کیردیلر * فوایح مسکیه‌ده مذکوردرکه قسطنطنیه‌یه استانبول دخی دیرلر معناسی پادشاه شهری دیمکدر * جمله شهرلك بناسی قرق ییلده تمام اولدی طائفهٔ رومده دین نصارایی ابتدا اظهار وجمع وتدوین ایدن قسطنطیندر والده‌سی هیلانه قدسه واروب عیسایه بکزر بن کسنه‌یی آصدقلری داراغاجنی بولدیروب حاشا الوهیت عیسایه اعتقاد باطل ایدن کافرلردن اولمغین اوکونی بیرام ایدوب اسمنی عید الصلیب قویوب قدسده قمامه آدلو بر مکلف کلیسا وحمص ورها شهرلرنده دخی بررکلیسا بنا ایتدی * کتاب خریدة العجایبده مذکوردرکه قسطنطین استانبول حصارین طقوز میل اوزونلقده یاپوب حصارنه یوزقاپو ایدوب هر برینی التوندن تخته‌لرله قپلایوب عجائب دنیادن برعظیم کوپری یاپوب اول شهر فرید الدهرده بدایع صنایع ایله آثار کار وبادکار روزکار اوله‌جق غرائب نسنه‌لر بنا ایدوب وفات ایتدکده تابوتی حالا عورت بازارنده اولان مناره مثال

دیکلی طاشك اوستنه قونوب انك اوستنده بعض علامات ایچون اشکال وطلسمات ایتدیلر سلطنتی اوتوز ییل ایدی (فصل ثانی در احوال قسطس بن قسطنطین) برخوای (الولد سر ابیه) هر حالده پدرینه شبیه حاکم نبیه اولوب سلطنتی یکرمی درت ییلدر * تاریخ ابن شحنه ده قسطنطین وفاتنده اوچ نفر اوغلی علی التوالی پادشاه اولدیلر دینوب * لکن اسم ورسم واحواللری ذکر اولنمامشدر (فصل ثالث در احوال کلیانوس پادشاه اولدقده دین عیسادن چیقوب بت پرست اولدی * عاقبت بریردن اوق طوقنوب هلاك اولوب سلطنتی التمش ییلدر (فصل رابع در احوال یونیانوس) مسلمان اولمغین پادشاه اولدقده خلقی اسلامه دعوت وقبول ایتمیانلره انواع زجر وعقوبت ایدوب سلطنتی همان بر ییل ایدی * نظام التواریخده عجم پادشاهلرندن شاپور ذو الاکتاف دیار رومه هجوم ایتدکده یونیانوس جنکده صینوب هر ییل خراج ویرمك شرطیله صلح ایتدیلر دینوب * لکن میرخوانده غیری وجهله یازیلوب باب ملوك عجمده شاپور فصلنده کچمشدر نظر اولنه (فصل خامس دربیان والیطیانوس) دین عیسی اوزره مسلمان اولوب سلطنتی اون درت ییلدر (فصل سادس دربیان انویانوس) سلطنتی اوچ ییلدر (فصل سابع دربیان خرطیانوس) بونك دخی سلطنتی اوچ ییلدر (فصل ثامن دربیان تاودوسیوس) یاخود باودونوس سلطنتی قرق طقوز ییلدر (فصل تاسع دربیان ارفاریوس) سلطنتی اون اوچ ییلدر بعض کتبده شریکی وار ایدی دینمشدر (فصل عاشر دربیان اونوریوش) احوالی معلوم اولمدی بعض کتبده مذکور دکلدر (فصل حادی عشر در احوال تاودوسیوس الثانی) مسلم مفلح وغایت صالح اولوب سلطنتی یکرمی ییلدر * اصحاب کهف بونك زماننده اوچیوز طقوز ییللق اویقولرندن اویاندقلری قصه باب حضرت عیساده کچمشدر نظر اولنه * قاموسده صاحب قصه نك اسمی دیقوسدر دینوب تفسیر واحدیده تندوسیوس درکه سلطنتندن التمش سکز ییل کچدکده واقع اولدی دینمشدر (فصل ثانی عشر دربیان مرقیانوس) سلطنتی یدی ییل اولوب برعالی کلیسا بنا ایتدی (فصل ثالث عشر دربیان رالنطیس) سلطنتی بر ییلدر (فصل رابع عشر دربیان لاوان) سلطنتی اون یدی ییلدر (فصل خامس عشر دربیان زنیون) سلطنتی اون سکز ییلدر بعض کتبدن قتلی فهم اولنور (فصل سادس عشر در احوال اسطینوس) خوش نهاد وداد اعتیاد واهل رشاد وسداد اولوب تعمیر بلاد وترفیه عباد وشهرها قلعه سین ترمیم وآباد ایتدی سلطنتی یکرمی یدی ییلدر (فصل سابع عشر در احوال یونسطینوس) بعض سفرلر ایدوب مظفر اولدی اهل همت صاحب شوکت اولوب سلطنتی طقوز ییل ایدی (فصل ثامن عشر در احوال یونسطینوس الثانی) طائفهٔ عجم بونك قومیله نیچه کره محکم جنکلر ایدوب طائفهٔ روم عاجز ومغموم وغلبه ونصرتدن محروم اولدیلر سلطنتی اوتوز ییلدر (فصل تاسع عشر در احوال یونسطینوس الثالث) اهل قوت وشوکت اولوب سلطنتی اون درت ییلدر بعض کتبده مذکور اولمامشدر (فصل عشرون دربیان طبریوس) سلطنتی اوچ ییلدر (فصل حادی وعشرون دربیان طبریوس الثانی صاحب فتح ونصرت وتدبیر وبصیرت وشهامت ومهابت اولوب سلطنتی درت ییلدر (فصل ثانی وعشرون دربیان ماریقوس) سلطنتی سکز ییلدر (فصل ثالث وعشرون دربیان مرقوس) سلطنتی اون ایکی ییلدر (فصل رابع وعشرون دربیان قوقاس) سلطنتی سکز ییلدر ملوك عجم بابنده خسرو بن هرمزك قاین اتاسی اولوب حکایتی کچن قیصر بودر نظر اولنه * عاقبت طائفهٔ روم اوغلی ناطوسله بونی قتل ایتدیلر (فصل خامس وعشرون دربیان ارقلیس) که عربلر هرقل دیرلر ایدی اهل احسان وجود وخیر مائل عدل ودافع ضیر ایدی تختکاهی استانبول اولوب بعده انطاکیه ده بعده حمصده ساکن اولدی * سلطنتنك اون ایکنجی ییلنده خاتم الانبیاء حبیب خدا محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ابد اسرمدا حضرتلری عز وسعادتله مکه دن مدینه یه رحلت وهجرت ایتدکدن التی ییل صکره هرقلی اسلامه دعوت ایچون صحابه دن دحیه ایله مکتوب شریف کوندردیلر (غلبه) سابقا عجم شاهی خسرو هرقلك اوزرینه عسکر کوندروب (الم غلبت الروم) آیتی مفهومنجه جنکده هرقل مغلوب اولدقده بعد زمان کندو غالب اولورسه استانبولدن یا حمصدن قدسه زیارت ایچون یالن اياق وارمغه عهد ایدوب یدی ییلدن صکره شام قربنده تکرار صواشلدقده (وهم من بعد غلبهم سیغلبون فی بضع سنین) آیتی مفهومنجه جنکده هرقل غالب اولدقده چاق قدسه دك یوللرده قماشلر دوشدوب اوزرنده یالن اياق یوریوب

واردی (حکایت) مکتوب حضرت رسول هرقله قدسده وصول بولدقده تعظیم ایدوب ایمانه کلمکه میل
ایتمکین قومنك علما واکابرین جمع ایدوب دین حضرت محمدی تکلیف ایدوب انلر رضا ویرمیوب بعده ایلچی
اولان دحیه یی تنها چاغروب والله بز محمدك حق پیغمبر ایدیکنی بیلورز لکن بن روم طائفه سندن قورقارم
رومده ضغاطر آدلو بر راهب واردر که جمله نصاری اکابندن زیاده تعظیم ایدرلر اکا وار کورنه دیر دیوب دحیه
واروب ضغاطری ایمانه دعوت ایتدکده والله بز توراة وانجیلده محمدك پیغمبر اوله جغنی وجمله اوصافنی
کورمشزدر دیوب ایمانه کلوب آق قفتانلر کیوب عصایه طیانوب کلیسایه واروب ای طائفهٔ روم بزه احمد
عربیدن مکتوب کلوب حق پیغمبر اولمغین جمله مزی اسلامه دعوت ایتمش دیوب کلمهٔ شهادتی سویلدکده
اوزرینه کافرلر اوشوب شهید ایتدیلر * دحیه هرقله کلوب خبر ویردکده کورامدی اکا محبتلری بندن
زیاده ایکن آنی قتل ایدیجك شبهه سز بنی دخی قتل ایدرلر باشمدن قورقارم دیوب قدسدن حمصه واروب آنده
براوطه ایچنه کیروب جمله خلقی جمع ایدوب پنجره دن انلری اسلامه دعوت ایتمکین کافرلر غضبه کلوب هرقله
هجوم ایدوب قپو قپاتمش اولمغین طشره کتمك صددنده ایکن هرقل انلره مرادم همان سزی امتحان ایدی
بحضور اولمکز دیو تسلی ودین حضرت محمددن تبری وتولی ایتدی * بعض علما هرقل خفیة ایمانه کلدی دیوب
لکن قول ضعیفدر دیمشلر * بعض کتبده هرقل علم نجومده غایت ماهر اولوب آخر زمانده بر پیغمبر کله جکنی
استخراج ایتمشیدی دینوب * حضرت رسول علیه السلام زماننده وحضرت عمر خلافتنده هرقله مسلمانلر
نیجه جنکلر ایدوب کفار خاکساری جانلرندن بیزار ایدوب عاقبت هرقلك شهرلرینی ورخت وبخت وتختلرینی
آلوب هرقل دخی ناچار تیرخورده شکار کبی قسطنطنیه یه فرار ایدوب بو قصه لر تفصیل عظیمه محتاج اولوب
مطولات تواریخ وسیرده محرردر * هرقلك سلطنتی اوتوز بر ییل ایدی دیمشلر (روایت مفصلهٔ اخری درذکر
قیاصرهٔ روم) مجهول الاسم بر تاریخ فارسیده بو بابده اولان تفاصیلك اجمالی بودر که عیسی پیغمبردن صکره
روم تختنه اوتوران قیصرلر یعنی پادشاهلر اللی نفر کسنه اولوب مدت سلطنتلری درت یوز التمش ایکی ییلدر (۱
اغسطوس) والده سی بونی طوغورر کن وفات ایدوب بونی والده سی قارنندن چیقاردیلر بویله اولانه یونان
دیلنجه قیصر دیمکین بونك لقبی قیصر اولدی اوّل قیاصره بودر بوکا کیقبانوس دخی دیرلردی اسکندریه شهرنی
آلوب اللی بش ییل پادشاه اولوب سلطنتنك قرق ایکیسنده حضرت عیسی طوغمشیدی (۲ طنیانوس)
اغسطوسك اقرباسندندر بکارندن برینی شامده یوحنا بن زکریایی قتل ایتمکه برینی دخی قدسده حضرت
عیسایه اشکنجه ایتمکه کوندردی یکرمی درت ییل پادشاه اولدی (۳ عاینوس) قزیله وهمشیره سیله
زنا ایتمکین قتل اولندی قرق سکز ییل پادشاه اولدی (٤ فیلودوس) فاسق وفاجر ایدی بونك زماننده خلق
سیمرغ قوشن کوردیلر ارکدش جزائرنی فتح ایتمشدر اون بش ییل پادشاه اولدی (٥ نابرون) والده سنی
وخواجه سنی وترسا طائفه سنی وبعض اعیانی قتل ایتمکین یهودیلر بوکا عاصی اولوب رومیلره آتش براغوب
بونك اهالی قتل ایتدیلر سلطنتی اون درت ییلدر (٦ کالیله) لارنده جزیره سندندر بر ییل پادشاه اولدی (۷
اسیسانوس) سابقا عصیان ایدن قدس شریف یهودیلرنی نهب وغارت ایدوب چوق کسنه لرین دخی قتل
ایتدی باقیلری قحطدن هلاك اولدیلر مدت سلطنتی اون ییلدر (۸ طنطوس) پدری یرینه کچوب سخی کسنه
ایدی بیت المقدسدن النان اموال غنیمتی رومیه یه ویردی سلطنتی ایکی ییل ایدی (۹ دوامطیانس) برادری
یرینه کچوب رومده بتخانه یاپوب هر ولایتدن بر صنم کتوردی هرنه یردن دشمن ظاهر اولور ایسه صنملرك
یوزلری اوطرفه دونمکین خبردار اولوب دشمنی دفع ایدرلردی مدت سلطنتی اون درت ییل ایدی (۱۰ نارون)
خوب رأی وعادل ایدی مدت سلطنتی بر ییل درت آی ایدی (۱۱ طریانس) سابقا بیت المقدسی خراب
ایتمشلردی بو تعمیر وآبادان ایدوب یهودیلری اکا کیرمکدن منع ایتدی نصارایی رعایت ایدردی مدت
سلطنتی یکرمی درت ییل ایدی (۱۲ طیطوس) اورامطونیانس دخی دیرلردی اسکندریه شهرنده اولدی
کتاب مجسطی مؤلفی بطلمیوس بونك زماننده ایدی جزیرهٔ صقلیه ده وفات ایتدی مدت سلطنتی یکرمی درت
ییل ایدی (۱۳ مرقوس) وبرادری دلیوس شرکتله پادشاه ایدیلر ابتدالرنده ملك اربن یونان شهرین خراب
ایدوب مرقوس صقلیه جزیره سنه چاقترلك ولایتنه قاچوب انلردن چوق کسنه قتل ایتدی مدت سلطنتی

طقوز ییلدر (١٤ قرمطوس) اماسیه خلقیله جنك ایدوب ایلیوس ایله سلطنتده شریك اولوب نصارادن برجماعت ایله بو ایکیسنی یهودیلر قتل ایتدیلر مدت سلطنتلری یکرمی درت ییلدر (١٥ ارطونیانس) غایت فاسق وزانی اولوب اوکی اناسیله زنا ایتمشدی مدت سلطنتی یدی بچق ییلدر (١٦ مرطیوس) بر ییلدنصکره بو مسکینی اوغلی ایله قتل ایتدیلر (١٧ ارطونیانس) غایت فاسق وفاجر اولوب مدت سلطنتی درت ییلدر (١٨ الیشندروس) عسکریله عجم ولایتنه واروب عجم پادشاهی شاپور ذوالاکتافه خلافت ویردی مدت سلطنتی اون اوچ ییلدر (١٩ مکسمیناس) اماسیه ولایتن الوب مدت سلطنتی اون اوچ ییلدر (٢٠ کردیانوس) ولایت عجمه عسکر چکمشدر همان التی آی پادشاه اولوب بعده بعضلر بوکا غدر ایدوب اوغلیله ایکیسنی قتل ایتدیلر (٢١ فیلینوس) قیاصرهٔ رومدن ابتدا ترسا اولوب یعنی عیسی دیننه کیرن بودر اوسببدن اوغلیله ایکیسن رومیه ده کافرلر قتل ایتدیلر * مدت سلطنتی همان بر ییلدر جمله خزینه لرین کلیسایه خرج ایتمشیدی (٢٢ عالوس) ایکی اوچ ییل پادشاه اولدی (٢٣ ولادینوس) ایکی آی پادشاه اولوب بعده قتل اولندی (٢٤ لویانوس) عجم عسکریله جنکده صینوب اوغلی قتل کندو اسیر اولوب عجم پادشاهی شاپور بونك بوینه باصوب آته بندی مدت سلطنتی اون بش ییلدر (٢٥ فلینوذیوس) رومیه شهرینه حصار یاپدردی مدت سلطنتی بش بچق ییلدر (٢٦ طیطیوس) غایت سخی وکریم ایدی ولایت عجمه عسکرله واروب انده قتل اولندی مدت سلطنتی همان یدی آیدر (٢٧ فوریوس) اوچ ییل درت آی پادشاه اولمشدر (٢٨ فلوریانس) تخته چقوب بر ییل یکرمی کوندنصکره طرطوس شهرنده قتل اولندی (٢٩ ازومس) ایکی شریك ایله ایکی ییل پادشاه اولوب عجم ولایتنی غارت ایتمکه کتمك تدارکنده ایدی بین النهرینده اوزرینه یلدرم اینوب هلاك اولدی (٣٠ ذوقلیطیانس) غایت ظالم وخونریزوبی باك اولوب نصارادن بیك کمسنه قتل ایدوب یکرمی ییلدك خلقی معذب ایتمکین بکلر بوکا زهر ییدروب هلاك ایتدیلر (٣١ دنکریوس) اماسیه شهرین آلدی مدت سلطنتی ایکی ییلدر (٣٢ قسطنطینوس) برص مرضنه مبتلا اولوب بر علاجله دفع اولدقده دین نصارایی قبول ایتدی استانبول شهرنی بو یاپمشدر انکچون اسمی قسطنطینیه اولمشدر فرنك ولایتنی ریم پاپ اولان ساقیدروسه ویردی مدت سلطنتی اوتوز ییلدر (٣٣ قسطنطینوس) پدری اسمیله دخی مشهور ایدی مدت سلطنتی اون بر ییلدر (٣٤ بولیانس) قسطنطینوس ثانینك اوغلی اوغلیدر نصارادن ایکن بت پرست بعده یهودی اولوب بیت المقدسی تعمیر ایدوب تکرار زلزله ایله خراب اولدی * نهر دجله کنارنده عجم عسکریله جنك ایتدی برکیجه چادرده یاتوب صباح میت بولنوب سببی معلوم اولمدی مدت سلطنتی ایکی ییل سکز آیدر (٣٥ بوتیانس) خوش سیرت ومردم دوست اولوب زماننده خلق راحتده ایدیلر مدت سلطنتی یدی ییلدر (٣٦ اولینطانس) برادریله شرکت اوزره پادشاه اولوب دین عیساده متزلزل ایدیلر فرنك ایله جنك ایدوب انلردن اوتوز بیك قدر کمسنه قتل ایدوب مدت سلطنتی اون بر ییلدر (٣٧ والیس) برادری اولینطانس وفاتنده مستقل اولدی مجوس ایله نصاری دین خصوصنده بحثلر ومعارضه لر ایتدیلر والیس دین عیساده ثابت اولوب بحد کمسنه لری عیسی دیننه قودی (٣٨ ارقایوس) بونك زماننده بر خارجی مجهول ربع شمالی طرفندن ظهور ایدوب رومیه شهرین آلوب یاقوب باقی قلانی یلدرم خراب ایدوب ارقایوسك مدت سلطنتی اون اوچ ییلدر (٣٩ انوریوس) جمله خلقه عدالت ومرحمت وشفقت اوزره اولوب بعض امرا بونی قتل نفسه ترغیب ایتدکارنده قادر اولسم مرده لری زنده ایدردم زنده لری نه یوركله مرده ایده یم دیو جواب صواب ویرمش مدت سلطنتی اون بر ییلدر (٤٠ ثاوذینوس) بونك زماننده شیطان جزیرهٔ کریته ده عیسی پیغمبر صورتنده ظاهر اولوب خلقی بیت المقدسه وعده ایدوب ثاوذینوسه صو اوزرنده یوریوب کچمکی الزام ایدوب بودخی ملتزم اولدقده صویه غرق اولدی اصحاب کهف بونك زماننده اویقودن اویاندیلر دیمشلردر مدت سلطنتی یدی ییلدر (٤١ قرقینایوس) فسلنطینوس ایله شرکت اوزره پادشاه ایدیلر مدت سلطنتلری یدی ییلدر (٤٢ لاقیطونس) التی ییل پادشاه اولدی (٤٣ ریتونیوس) اون سکز ییل پادشاه اولدی (٤٤ بامطانس) التی ییل پادشاه اولدی (٤٥ یوسطینانیوس) بونك زماننده شهر انطاکیه ده عظیم زلزله اولوب اکثر بنالر خراب اولوب اکثر خلق انده هلاك اولدیلر مدت سلطنتی طقوز ییل ایدی (٤٦ یوسطیوس) غایتده علم محبی ایدی سیاست وآداب

پادشاهیده چوق ترکیبلر دوزدی زماننده غایت عظیم قحط وطاعون اولوب خلق اچلقلرندن بربرلرین یدیلر
بودخی اومایینده هلاك اولدی * مدت سلطنتی یکرمی ییلدر (٤٧ یوسطینوس) اون بر ییل پادشاه اولدی (٤٨
یوسطنیانوس) ولایت فرنکده قیصر اولوب نهر فرات کنارنده عجم شاهی نوشروانله جنك ایدوب عسکر عجم
رومیه یی آلوب وافر اسیر کتوردیلر * بونك زماننده قیصرلق فرنکدن یونانیلره انتقال ایتدی مدت سلطنتی
اون بر ییلدر (طبقهٔ قیاصرهٔ یونان) بونلر یکرمی التی کسنه ایدیلر (١ قوقا قیصر) عادل وصاحب خیر ایدی
خرج ایتدیکم یمدر صقلایوب قویوب کتدیکم دشمنمکدرکه صفاسن اوسوررد یودائما صوت اعلا ایله سویلردی
بردفینهٔ عظیمه بولوب جمله سین خیر واحسانه صرف ایتدی مدت سلطنتی یدی ییلدر (٢ هرقل) عیسی پیغمبرك
برعبادتخانه سنده سنی قتل ایتسه لرکرکدر دیو هاتفدن ندا ایشیدوب قورقوب واقعا یکرمی ییل سلطنت
سوردکده قتل اولندی * اواخر سلطنتنده عجم پادشاهی خسرو بن هرمز بن نوشروان بهرام چوبیندن
قاچوب بوکا کلوب بودخی اکا عسکرله معاونت ایدوب واروب بهرامدن تختنی الیویرمشدر (٣
قسطنطینوس) قدس شریفی بعده اسکندریه یی فتح ومصری دخی ضبط ایدوب سلطنتنك اونجی ییلنده
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم مدینه دن حرکت بیوردیلر یوقاروده ذکر اولنان هرقل بواولمغین تفصیل
حالی اعاده اولنمدی وتاریخ سابق الذکرده اشبو هرقلدنصکره اوتوزدن زیاده قیصرلر دخی یازلمشدر لکن ظهور
دین اسلامدنصکره کلان ملوك کفاری یازمق مناسب اولمامغین بوحقیر انلری نقل وذکر ایتمدم

(باب ثالث عشر در احوال ملوك غسان)

اشبو طائفه قبائل عربدندر دیاریمندن کلوب ولایت شامده ساکن اولوب ابتداء دولتلری ظهور نبوت
حضرت رسولدن تخمینا درتیوز ییلدن زیاده جه مقدمدر * بونلر اصلده ازد یاخود زید بن کهلان بن سبأ
ابن یشجب بن یعرب بن قحطان نسلندن اولوب ولایت یمنی سیل عرم خراب ایتدکده اکثر اهل یمن اطراف
ممالکه طاغیلوب بونلر دخی شامه واروب شامی قبائل عربدن طائفهٔ قضاعه دن بنی سلیم قبیله سندن ملوك
شام اولان ضجاعمه نك اللرندن الوب انلری جبر وقهرله شامدن سورکون ایتدیلر * بونلر شامه کلدکده غسان
آدلو برصو کنارنه قونمغین یانلرینه جمع اولوب اوصودن هرکیم ایچسه اکا غسانی دیرلردی بو طائفه حققتده
مستقل پادشاهلر اولمیوب قیاصره دیدکلری ملوك رومك طرفلرندن بویبکاری مقوله سی ایدیلر (فصل اول
در احوال جفنة بن عمرو) تفسیروا حدیده جفنة بن عمرو بن عامر بن حارث بن ثعلبة بن امرء القیس بن مازن
ابن الازد بن الغوث بن نبت بن مالك بن زید بن کهلان بن سبأ بن یشجب بن یعرب بن قحطان بن عابر بن شالح
ابن ارفخشد ابن سام بن نوح علیه السلام دینوب * قاموسده جفنه نك پدری عمرو یمن پادشاهی ایدی دینوب
عمرو مزیقیا لقبیله مشهور دنیا ایدوکی وسبب وضع لقبی باب ملوك قحطانده کچمشدر * جفنه نك جدی عامر کرم
وسخای عظیمله مشتهر اولمغین ماء السما دیمکله ملقب ومسمی ایدی (فصل ثانی در احوال عمرو بن جفنه)
اهل قدرت وشوکت اولوب دین حضرت عیسی اوزره اولمغین عبادت ایچون خلقه ایکی کلیسا بنا ایتدکده
بری دیر ایوب بری دیر هند دیمکله مشهور اولدی (فصل ثالث در بیان ثعلبه بن عمرو) صرح غدیر آدلو
برقصر بی نظیر یاپدردی (فصل رابع در بیان حارث بن ثعلبه) احوالی معلوم اولمدی (فصل خامس
در احوال جبلة بن الحارث) قومی ایچنده مرغوب ومحبوب القلوب ایدی * کوپرولو بعض نسنه لر یاپمشدر
(فصل سادس در احوال حارث بن جبله) دمشق شامه ایکی اوچ منزل یرده شهر بلقایه واروب آنی تختکاه
ایدینوب بعض بنالر یاپمشدر کندودنصکره بش نفر اوغلی پیاپی پادشاه اولدیلرکه حالا ذکر اولنور (فصل سابع
در احوال منذر بن حارث) سلطنتی قوت وشوکت بولمشدر (فصل ثامن در بیان نعمان بن حارث) احوالی
معلوم اولمدی (فصل تاسع در بیان جبلة بن حارث) اهل خیر وعاقل عدالتده کامل ایدی (فصل عاشر
در بیان ایهم بن حارث) اهل اشفاق وحمید الاخلاق ایدی (فصل حادی عشر در بیان عمرو بن حارث) کسر
اعدا ایدوب کامرانلق ایله سلطانلق ایتدی (فصل ثانی عشر در احوال جفنه بن منذر بن حارث) اهل
شوکت وسطوت اولوب کوفه قریننده حیره شهرینه سفر ایدوب وارد قده آتش ایله احراق ایتمکین محرق لقبیله
مشهور آفاق اولدی * قاموسده ابتدا طائفهٔ عربی آتشه یقان بو اولمغین بونك آل واتباعنه ال محرق

دیرلردی دیو مذکوردر (فصل ثالث عشر دربیان نعمان بن منذر) سلطنتی قوت وشوکتده ایدی (فصل رابع عشر دربیان نعمان بن عمرو) اسمی سوید بر قصر فرید العصر بنا ایتدردی (فصل خامس عشر) دربیان جبلة بن نعمان (فصل سادس عشر) دربیان نعمان بن الایهم (فصل سابع عشر دربیان حارث بن الایهم) بو اوچ نفر کمسنه نك احوالی معلوم اولمدی (فصل ثامن عشر دربیان نعمان بن حارث) بعض بنالر ایتدی (فصل تاسع عشر دربیان منذر بن نعمان) احوالی معلوم اولمدی (فصل عشرون دربیان عمرو بن نعمان بن منذر) شدید الباس اولمغین بوکا دخی محرق دیرلر ایدی (فصل حادی وعشرین دربیان حجر بن نعمان) مالك مال فراوان ایدی (فصل ثانی وعشرین دربیان حارث بن حجر) اهل کرم وهمم ایدی (فصل ثالث وعشرین دربیان جبلة بن حارث) منفق ومشفق ایدی (فصل رابع وعشرین دربیان حارث بن جبله) ولایت حیره پادشاهی منذر بن ماء السمانك مملکتنه عسکر چکوب غارت وتوابعندن نیچه‌لری قتل ایدوب دوه‌لرین ومالارین سوروب الدی (فصل خامس وعشرین دربیان نعمان بن حارث (فصل سادس وعشرین) دربیان ایهم بن جبلة (فصل سابع وعشرین دربیان منذر بن جبله) بو اوچ کمسنه نك احوالی معلوم اولمدی (فصل ثامن وعشرین دربیان شراحیل ابن جبله) قدرت وشوکت ایله امصار واقطارده اشتهار بولدی (فصل تاسع وعشرین دربیان عمرو بن جبله) (فصل ثلاثین دربیان جبلة بن حارث) بو ایکیسنك احوالی معلوم اولمدی (فصل حادی وثلاثین در احوال حارث بن ابی شمس (حکایت) کتب سیرده مرویدر که حضرت رسول علیه الصلاة والسلام صحابه دن شجاع بن وهب ایله حارثی ایمانه دعوت ایچون مکتوب شریف کوندروب واردقده هرقل حمصدن قدسه زیارته کتمش اولمغین اکا پیشکش تدارکنده واروب حارثك قاپوجیسنه بولشوب بو اب اغلایوب ایمانه کلوب آخر زمان پیغمبرینك اوصافنی انجیلده اوقودم لکن حارثدن قورقرم حارث ایسه ایمانه کلمز هرقلدن قورقار دیوب شجاعی اوینه آلوب ضیافت ورعایت ایدوب برکون حارث تحته چکوب تاج کیوب شجاعی چاغردوب مکتوب شریفی اوقیوب بنم سلطنتمی المدن کیم آله بیلور دیوب قاقیوب ایرتسی مدینه‌یه عسکر چکوب کتمك فکرین ایدوب اجازت ایچون هرقله خبر کوندروب اودخی صقین کتمه ایلجی یی تأخیر ایله سن کلوب بکا قدسده بولوش دیو جواب کوندرمکین حارث شجاعی چاغروب نه‌جان کیدرسن دیوب اودخی یارین دیدکده یوز مثقال التون ویروب قاپوجی دخی خفیة آزق ولباس ویروب بندن رسول اللهه سلام ایلیوب دینی اوزره ایدوکمی بیلدردیوب شجاع مدینه‌یه واروب حضرت رسوله حارثدن خبر ویردکده (باد ملکه) یعنی سلطنتی هالك وزائل اولسون دیوب قاپوجینك اسلام وسلامن دیدکده صدق دیو بیوردیلر * مزبور حارث بریلدنصکره حضرت رسول صلی الله علیه وسلم مکه‌یی فتح ایتدکاری تاریخده کفرله وفات ایتدی * بعضلر ایمانه کلوب قیصر بنی قتل ایده دیو خوفدن ایماننی اظهار ایده مزدم دیدی دیمشلر والله اعلم (فصل ثانی وثلاثین در احوال جبلة بن الایهم) آخر ملوك غسان بودر (حکایت) کتاب الخمیسك بر محلنده جبله‌یی ایمانه دعوت ایچون هجرتك یدنجی ییلنده حضرت رسول علیه السلام مکتوب شریف کوندروب اودخی ایمانه کلوب هدایا ایله مکتوب کوندروب حضرت عمر خلافتنده حجه کلوب کعبه‌یی طوافده قبیلهٔ فزاره‌دن بر عرب بونك ازارین باصوب چوزلدکده جبله قاقیوب حدتله بر طپانچه اوروب عربك بورنی وبرقاچ دیشی قیرلدقده حضرت عمره شکایت ایدوب عمر دخی جبله‌یی کتوردوب یاعفو یا قصاص دیوب جبله انجنوب بونك ایچون بندن قصاصمی ایدرسن بن پادشاه بو اهل سوقدن ایکیمز برابرمی یز دیوب عمر دخی اسلام ایکیکزی برابر ایتدی سنك اندن افضلیتك اولمز الا تقوی ایله اولور دیدکده جبله چونکه بو دینده بن بونکله برابرم نصارا دینه کیررم دیوب عمر دخی اویله ایدرسك بوینك اوررم دیدکده جبله بو کیجه بکا مهلت ویر حالمی فکر ایده‌یم دیوب او کیجه توابعیله اتلانوب استانبوله قاچوب واردقده نعوذ بالله نصاری دینه کیروب مرتد لك اوزره بعضلر قولنجه تکرار ایمانه کلوب ایمان اوزره وفات ایتدی دینوب (روایت) کتاب مزبورك بر محلنده دخی حضرت عمر خلیفه یکن شامه واردقده جبله اکا بولشوب ایمانه کلوب بعده قبیلهٔ مزینه‌دن بر عربله چکشوب کوزی اوستنه طپانچه اوروب عرب شکایت ایتدکده حضرت عمر عربه سن دخی بوکا طپانچه اور دیوب جبله آنك کوزیله

بنم کوزم برابرمیدر دیوب حضرت عمر برابردر دیدکده جبله بوشهرزاده بن طورمزم دیوب مرتد اولوب انکوری شهرینه واروب کفرله وفات ایتدی دیومذکوردر (روایت) بعض کتبده مرویدرکه هجرت رسولك اون بشنجی ییلنده عمر خلافتنده جبله ایمانه کلوب حج ایتمك ایچون عادت عرب اوزره غایت زینت وشوکتله شامدن مکه یه کلوب انی وافر کمسنه قارشولیوب عرفاتده حجاجله طوردقده یا کعبه یی طواف ایدرکن کثرتده برعرب بونك رداسنی باصمغین قاقیوب عربه برمحکم طپانچه اوروب بورننی قیروب عمره مرافعه اولدقلرنده دیت ویروب حلاللشسون یوخسه قصاص لازم کلمکین اودخی سکا طپانچه اورمغه امر ایدرم دیدکده جبله عارلنوب بوکیجه فکر ایده یم دیو مهلت ایستیوب کیجه جمله توابعیله شامه قاچوب بعده بشیوز کمسنه ایله استانبوله واروب مرتد اولوب بوندنصکره ولایت شامی حکام اهل اسلام ضبط ایتدیلر

(باب رابع عشر در احوال ملوك لخميه)

بونلرك اوچ کمسنه دن اشاغیسنه لخمیون دینمکین تغلیبا جمله سنه لخمیون دیرلر مسکنلری کوفه قربنده حیره آدلو شهر اولمغین ملوك حیره دخی دیرلر (فصل اول در احوال مالك بن فهم الازدی) ازد بن کهلان بن سبا ابن یشجب بن یعرب بن قحطان نسلندندر * ظهور دین اسلامدن تخمینا درت بشیوز ییل مقدم ولایت یمنی سیل عرم دیدکاری سیل بر ویل خراب ایتدکده نیجه قبائل عرب اطراف عالمه طاغیلوب مالك دخی توابعیله ترك دیار وشهر حیره ده قرار اختیار ایدوب اهل بذل وکرم صاحب عدل وهمم اولمغین تدبیر ریاست وتعمیر ولایت ایلدی عجمده ملوك طوائف زمانلرنده ایدی (فصل ثانی در بیان عمرو بن فهم) بعض کتبده برادرندنصکره پادشاه اولدی دیوب بعضنده سلطنتی برادرندن الدی دیوب حیاتنده غصبله یا رضا ایله می آلدی یوخسه وفاتندنصکره می الدی بیان اولنمامشدر (فصل ثالث در احوال جذیمة الابرش بن مالك بن فهم) ابرش اولوب اللری بربر آق اولمغین لقبی وضاح ایدی * سلطنتی قوت وشوکت بولوب اهل صحبت وعشرت ایدی * فوایح مسکیه ده جذیمة الابرش آداب مسامره مملو کده نظیرلری عدیم مالك وعقیل آدلو ایکی ندیم ایدینوب قرق ییل مصاحبت وموانست ایدوب بو قدر زمانده برکره بیان وافاده ایتدکاری خبر وحکایتی برزمانده دخی اعاده ایتمامشلر ایدی بومرتبه حالت عقلده وفرت حفظده قوت معلوماتده کثرتده تناشی ایدوکی مقرردر * مرویدرکه دیاربکر قربنده ولایت جزیره پادشاهی عمرو بن الظرب العقیلینك اوزرینه واروب جنکده آنی قتل ایتدکده عمرولك زبا آدلو قزی پدری یرینه پادشاه اولوب بعد زمان جذیمه یی کندو ولایتنه دعوت ایدوب کندویی اکا نکاح ایتمك حیله سیله سراینه کتوردوب باباسیچون انتقاما قتل ایتدی (فصل رابع در احوال عمرو بن عدی اللخمی) جذیمه نك همشیره زاده سیدر پدری قبیله لخمدن اولوب جذیمه نك میرمجلس وشرابداری ومقبول ومستشاری ایدی * مزبور عمرو ومقدما ذکر اولنان زبادن دایسی جذیمه نك انتقامن المغه وسیله برحیله ایدوب برخدمتکارنك بورنن کسوب اوغلانك رضاسیله ایتمکین اوغلان ظاهرا قاچوب زبایه واروب خدمت ایدوب زبا طرفندن تجارتلره کیدوب کلوب عاقبت عمرو ومعرفتیله صندوقلر ایچنه آدملر قویوب تحفه لر کتوردم دیو بو کاری زبانك سراینه ایندیروب بعده علی الغفله آدملری چیقاروب زبایی قتل ایدوب قاچدیلر عمرولك زمان سلطنتی ممتد وشوکت وقدرتی مشتد اولمشدی (فصل خامس در بیان امرء القیس ابن عمرو) احوالی معلوم اولمدی (فصل سادس در احوال عمرو اللخمی) عجم پادشاهلرندن شابور ذی الاکتاف زماننده اولوب بوکا عمرو محرق دیرلردی لخم قبیله سنك مفخری وایچلرندن اشرف واشهرلرك بری بودر * بردخی عمرو بن هند ایدی دیوب بعض کتبده عمزوذکر اولنمدی (فصل سابع در بیان اوس بن قلام العمالقی) بعض کتبده امرء القیسدنصکره تغلبله عمالقه طائفه سندن ایکی کمسنه پادشاه اولوب اولکینك اسمی اوس ایدی دیوب ایکنجی یازلمامشدر (فصل ثامن در احوال امرء القیس المحرق اللخمی) عمرو ابن امرء القیس اولادندن ایدی ظالم وبی رحم اولوب غضب ایتدیکی کمسنه لری آتشه یاقغین محرق لقبیله مشهور ومذکور ایدی (فصل تاسع در احوال نعمان بن امرء القیس) شوکتی مشتد سلطنتی ممتد اولدی (قصه) کسر سین وتشدید نون مکسوره ایله سنمار آدلو براستاد معماره یکرمی ییلده خورنق آدلو برقصر فرید العصر یاپدیروب بدایع صنایعنه انسان حیران اولمغین احسان فراوان ایده جك یرده کندودن غیریلره

انك كبی قصر زیبا بنا ایتمامك ایچون قصردن اشاغه اتوب مسكینی هلاك ایتدی * مقابلهٔ احسانده اماتت
ایدنلره عربلر (جزاء جزاء سنمار) دیو ضرب مثل ایتدیلر (روایت) میرخوانده مذكوردركه ملوك عجمدن
یزدجرد الاثیمك هر طوغان اوغلی یشامامغین بهرام طوغدقده شهر حیره نك آب وهواسی خوب اولوب ملوك
حیره انك تحت یدنده اولمغین بهرامی نعمانه ویروب بودخی حیره یه كتوروب رعایتلرله بسلیوب ولایت رومدن
معمار سنماری كتوردوب سدیر وخورنق نام ایكی قصر مقبول محیر العقول یاپدیروب نعمان اكا كلی احسان
ایدوب اودخی بكا بوقدر رعایت اوله جغن بیلیدم دخی اعلا یپاردم دیدكده بندن غیریلره بوندن ایوسین
یاپمسون دیو قصردن اشاغه اتوب هلاك ایتدی (ترك ملك) مزبور نعمان بت پرست اولوب لكن وزیری
نصارادن اولمغین بر كون وزیر خجسته تدبیر (المحرره) خف من الله ایها العاقل * لا تكن عن عذابه غافل *
افتكر فی صلاح عاقبتك * واسع فی نظم حال آخرتك * مفهومنجه بعض نصیحت وموعظت ایدوب
(المحرره) دنیا بلاسن جور وجفاسن * قهر وعناسن آخر فناسن * جنت بقاسن حسن وبهاسن *
نور وسناسن حور وبناسن * ذوق وصفاسن دائم وفاسن * تعبیر دلپذیرله تقریر ایتدكده نعمانه تأثیر
ایتمكین دین عیسایه كیروب ملك ومال واهل وعیالی ترك ومحبت حضرت رب متعالی قلبنده برك ایدوب
زهده اساس اولان بر لباس پلاس ایله تارك اوطان وبی نام ونشان اولدی (فصل عاشر در احوال منذر بن
نعمان) پدری غایب وغیر آیب اولدقده یرینه كچوب بهرامی بو تربیت ایدوب بعد زمان یزدجردك وفاتی وآنك
یرینه اردشیر بن بابك نسلندن خسروی عجملر تحته كچوردكاری خبری كلدكده بهرام طلب ملك پدر ایچون
عجمه كتمك دیلدكده منذر قرق بیك عرب عسكریله بیله كیدوب باب ملوك عجمده بهرام فصلنده تفصیل
اولندیغی طریقله بهرام تحته كچدكده منذری انواع رعایتله ولایتنه كوندروب بونك اوغلی نعمانی كندویه
مصاحبلكه الیقودی * میرخوانده یزدجردك خبر وفاتی كلدكده منذر اوغلی نعمانی بهرامه قوشوب وافر
عسكرله عجمه كوندردی دینوب برقاچ سطر اشاغیده مقدما نعمانی اون بیك عسكرله كوندروب درعقب
اوتوز بیك عسكرله كندوسی دخی بهرامله عجمه واروب بهرام تحته كچدی دیو مفصلدر (فصل حادی عشر
در بیان اسود بن منذر) اعداسنه غزا ایدوب قبائل عربدن اهل شام اولان طائفهٔ غسان اعیانندن نیچه لری
اسیر ایتدی (فصل ثانی عشر در بیان منذر بن منذر) احوالی معلوم اولمدی (فصل ثالث عشر در بیان
علقمة الذمیلی) فتنه وشقا واعداسنه دائما غزا اوزره ایدی بعض كتبده مذكوردكلدر (فصل
رابع عشر در بیان امرء القیس بن نعمان) احوالی معلوم اولمدی (فصل خامس عشر در احوال منذر بن امرء
القیس) والده سی غایت حسنا اولوب انك لقبی ماء السما اولمغین بوكا منذر بن ماء السما دیرلردی عاقل كامل
اولوب اوغلی نعمانه ایتدیكی بعض نصایح كتبده مذكوردر * عجم شاهی قباد مزدك زندیقه تابع اولوب منذر
اومذهب باطلی قبول ایتمدكده قباد منذری عزل وقبائل عربدن كنده پادشاهی حارث بن عمرو بن حجری
نصب ایتدی * بعد زمان قبادك اوغلی نوشروان تحته كچدكده مزدكی قتل وحارثی عزل ومنذری اسكی یرینه
نصب ایتدی (جنك) تاریخ ابن شحنه ده مذكوردركه اعظم وقایع عرب قبائل لخم وغسانك مرج حلیمه
دیدكاری محاربهٔ عظیمه لریدركه ایكی طرفدن بیحد ولا یعد مرد نبرد صحرا نورد جمع اولوب مردان نهنك آهنك
مانند ببر وپلنك محكم جنك ایتدیلركه میدان كارزاردن قلقان غبارده خورشید پرنور مستور قالوب شدت
ظلمتدن یلدزلر كورنمكه بقلاشوب غرایب امور صدور ایتدی * نزاع وغضب خصوصنه سبب بوایدیكه منذر
ستوده شمائل ایله قبائل بكر بن وائل اراسنده سابقدن عداوت اولوب ظفر میسر اولورسه فلان طاغك
باشندن اتكنه دك قانلرین روان ایتمكه یمان وایمان ایتمش اولمغین طائفهٔ بكردن وافر كسنه قتل ایدوب
عاقبت یمیننده حانث اولمامغه باعث اولمغیچون قان اوستنه صو دوكوب طاغ اتكینه آقتدیلر (امور)
میرخوانده مذكوردركه نوشروان جلوسنده منذری ینه حیره یه پادشاه ایتدكده ملوك غساندن خالد
ابن جبله منذرك مملكتلرینه عسكر چكوب توابعندن نیچه لرین قتل ودوه لرین وبعض مالارین نهب وغارت
ایدوب منذر نوشروانه شكایت ایدوب اودخی قیصر رومله صلح اولدقده واروب دیاربكرده دارا ورهادیار
شامده قنسرین وحلب وانطا كیه شهرلرین آلوب ضبط ایتدی (فصل سادس عشر در احوال حارث

ابن عمرو بن حجر الكندی) قبائل کنده پادشاهی ایکن عجم شاهی قباد منذری عزل وبونی انك یرینه حیره
ولایتنه ولخمیون مملکتلرینه پادشاه ایدوب بعده نوشروان بونی عزل ومنذری تکرار حیره یه پادشاه ایتدی
تکیم برقاچ سطر مقدم بیان اولندی (فصل سابع عشر در احوال عمرو بن هند) منذر بن ماء السمانك اوغلی
اولوب پدری کبی والده سنه منسوب اولمغله مذکور ومشهور اولدی * حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم بونك
زماننده دنیایه کلشدر عمرو دیار حجازه وجلائل قبائل نسل مضر بن نزاره دخی حاکم اولوب سلطنتی قوت
وشوکت بولمشیدی * کتاب مناقب ومثالبده طائفهٔ لخمیونك مفخری واشرف واشهری ایکیدرکه بری عمرو
محرق بری عمرو بن هند دردینوب * قاموسده عمرو بن هنده دخی محرق دیرلردی زیرا بنی تمیمدن دارم قبیله سندن
یوز کمسنه یی آتشه یاقدی دینوب بعض کتبده عمرو ایچون قتل اولندی دیومذکوردر (فصل ثامن عشر
در بیان قابوس بن منذر بن ماء السما) برادری عمرو بن هندك یرینه کچمشدر سائر احوالی معلوم اولمدی
(فصل تاسع عشر) در احوال نعمان بن منذر بن ماء السما (قصهٔ عجیبه) مرویدرکه نعمان اهل عیش
ونوش اولوب بر کیجه سرخوش ایکن بر مقبول مصاحبنی غضبله طپراغه کوموب ایرتسی غایت پشیمان
وخاطری پریشان اولوب آخر عمرنه دك بر کون حضورینه هر کیم کاورسه قتل ایرتسی کانلره عفو واحسان
ایتمکه پیمان وایمان ایدوب اول کی کونه یوم بؤس ایکنجی کونه یوم نعیم دیو آد قونوب خصوص مزبور ایله
اوچیوز ییلدن زیاده عمل ایدوب عاقبت یوم غضبده حکمت اله ایله ناکاه اولاد وعیالنه نفقه ایچون درمان
آرار بر فقیر الحال وعدیم النوال کمسنه راست کلوب نعمان انی قتل ایتمك دیلدکده واروب اولاد وعیالمه
حلاللشوب کله یم دیوب نعمان کفیل ایستیوب نعمانك مصاحبلرندن شریك بن عدی آدلو بر اهل کرم کامن
اکا ضامن اولوب حریف غم الیف کیدوب اخشامدن مقدم کمال استعجال ایله کلوب عهدنه وفا ایچون قتلنه
رضاسنه وندیم کریمك بو یله امر عظیمده بر بیلدیکی کمسنه یه کفالته اجتراسنه نعمان حیران اولوب اول فقیر
صادق مستحقه وافر احسان ایدوب باعث نفرت ولعنت اولان عادتدن دخی فراغت ایتدی * فسبحان
من جعل الصدق والکرم سببا للنجات وقضاء الحاجات ورفعة الدرجات (لمحرره) صدق واخلاص در
نجاته سبب * باعث رحمت ورضای رب * راست اولانك ایشی راست کلور * طوغرولقله مراده
واصل اولور (متفرقات) مرویدرکه عربجه اسمی شقایق اولان کلجك چچکی آل رنك اولمغین نعمان انك
نظرینه مائل اولوب مسکنی قربنده تارلالرده اکدیروب قوپارمسونلر دیو قوروب رغبت ایتمکین اول
چچك شقایق نعمان دیمکله مشهور جهان اولدی * نیچه معتبراتده نعمان اوچیوز ییلدن زیاده یشایوب هجرت
حضرت رسولك ایکنجی ییلنده نعمانی عجم پادشاهی خسرو دین نصارایه کیردی دیو حبس ایدوب زندانده
وفات ایتدی دینوب * میرخوانده خسرو نعمانی قتل ایدوب یرینی ایاس بن قبیصه یه ویردی دینوب *
کتاب الجسده خسرو نعمانی حضرت رسولك نبوتندن یدی آی مقدم قتل ایتدی دیو مذکوردر والله اعلم
(فصل عشرین در بیان منذر بن نعمان بن منذر بن ماء السماء) احوالی معلوم اولمدی بعض کتبده بونی اصلا
یازمامشلر (فصل حادی وعشرین در احوال ایاس بن قبیصة الطائی) عجم شاهی خسرو بهرام چوبیندن
قاچوب سلطنتندن مفارقته جزع ویأسله وناامیدی وایاسله ایاسه اوغرایوب بودخی خسروه اکرام بیحد وقیاس
ایدوب بعده خسرو قیصر رومه وارمشدر نتکیم باب ملوك عجمده خسرو فصلنده تفصیلی کچدی * بعض کتبده
حضرت رسول علیه السلام بونك زماننده پیغمبر اولدیلر دینوب بعضنده دخی بونی وذکره اولنلری اصلا
یازمامشلر (فصل ثانی وعشرین در بیان زادویه الهمدانی) کسر هاء وسکون میم ایله همدان طائفهٔ عربدن
قبائل اهل یمندن بر قبیله نك اسمیدر (فصل ثالث وعشرین در احوال منذر المعرور) که نقطه سز حرف
عینله در حضرت ابو بکر خلافتنده صحابه دن خالد بن الولید مدینه دن عسکر ظفر مغفر ایله کفار سقر مقر
اوزرلرینه سفر ایدوب شام وحلب وبعض ممالك عجم وروم وعرب فتح اولندقده حیره ولایتن دخی امانله آلوب
منذری وقومنی خراجه کسوب ولایتلرینه مسلمانلر حکم ایتمکه باشلیوب دیدهٔ دللری خیره اولان ملوك
حیره دولت غیره واردی دیو مبتلای حیره اولوب سلطنتلری تمام اولدی * فالحمد لله علی ظهور دین الاسلام

(باب خامس عشر در احوال ملوك کندیه)

کسر کاف وسکون نون ایله در* قاموسده مذکوردرکه طایفهٔ کنده ثور بن عفیر نسلیدرکه باباسنی ترك ایدوب
دایه‌لری یاننه واردیغیچون کنده دیو ملقب اولدی کنود کفران النعمه دیمکدر (فصل اول دراحوال حجر)
ضم جیم وسکون حا ایله درملوك یمندن یزد بن کهلان بن سبا اولادندندر طائفهٔ لخمیون اللرندن حالا
دیاربکر دیدکاری بکر بن وایل ولایتن غصبله آلوب پادشاه اولمشدر (فصل ثانی دربیان عمرو بن حجر)
احوالی معلوم اولمدی (فصل ثالث دراحوال عمرو بن لحی بن قمعه بن خندف) اهل عزت وشوکت وقدرت
ومهابت اولوب یزد بن کهلان بن سبا نسلندندر (ضلالات عرب) معتبراتده مذکوردرکه جمیع قبائل
عرب قدیمدن دین قویم حضرت ابراهیم اوزره ایکن کافر بت پرست اولمالرینه عمرو مستحق الجرب ادب سبب
اولدی اصلی بودرکه شامه واروب طائفهٔ عمالقه‌یی مزین صنملره طپارلر کوروب صوردقده فتح ونصر تمیز ونعمت
وبرکتمز بونلردندر دیو هرزه‌سو یلدکارنده کمال حماقتدن اول بدنهادلره اعتقاد ایتمکین انلردن هبل آدلو
برصنم آلوب عربستانه کتوروب کعبهٔ معظمه‌نك دیوارنه آصوب خلقی اکا طاپدیردی* بعد زمان قبائل
عربدن هر قبیله بر صنم ایدنوب بشقه بر آد قویوب اکا طپار اولدیلر (اظهار بدع) معتبراتده مذکوردرکه
بعض خصوص ایچون حیوانات آزاد ایدوب مرعاره صالوب انی ثواب ومن بعد انی قوللنمغی حرام عدا یتمك
وقول وجاریه آزاد ایدوب ولا سن یعنی میراثن اسقاط ایتمك که طائفهٔ عرب بو ایکی قصه‌یه سائبه دیرلرایدی
وبرناقه یعنی دیشی دوه بش کره طوغوروب بشنجی ارکك اولدقده دوه‌یی آزاد ایدوب اکا علامت ایچون
قولقلرین کسوب مرعاره صالوب آنی یمکی وقوللنمغی حرام عدا یتمك که اول ناقه‌یه بحیره دیرلردی مزبور
عمرونك بدعتلریدر* کتب حدیثده (اول من غیر دین ابراهیم عمرو بن لحی بن قمعة بن خندف ابو خزاعه) دیو
ودخی (رأیت عمرو بن عامر الخزاعی یجر قصبه فی النار وکان اول من سیب السوائب وبحر البحیرة) دیو ودخی
(رأیت عمرو بن لحی بن قمعة بن خندف اخا بنی کعب هؤلاء یجر قصبه فی النار) دیو احادیث شریفه یازلمشدر
تفاسیرده (انما النسیئ زیادة فی الکفر) آیتی معناسنده ابن عباسدن مرویدرکه طائفهٔ عرب اشهر حرمدن
هرایستدکاری آیی ایچنده قتال ایتمکی تحلیل وانك یرینه سائر آیلردن برینی تحریم ایلمك بدعتیکه وقتندن
تأخیر سببیله عرب بجها کانسئ دیرلردی مزبور عمرونك بدعتلرندندر* بوطریقله جمیع شهور سنه یرلو یرلرندن
خصوصا زمان حج دخی وقتندن شاشوب حضرت رسول علیه السلام هجرتنك طقوزنجی ییلنده حجة الوداع
دیدکاری حجده که حضرت رسولك بالذات حج ایتدکاری تاریخدر زمان قدیم شرعیسی اولان ماه ذی الحجه‌یه
راست کلدی (متفرقات) مرویدرکه قبائل عربدن اولوب سابقا ولایت یمنده سیل عرم ظهورنده
یمندن کلان طائفهٔ خزاعه اشبو عمروه منسوب ایدیلر * بعض معتبراتده طائفهٔ خزاعه قدیمدن مکه‌ده اولان
طائفهٔ جرهمی جبر وقهر ایله ولایت یمنه سوردکون ایتدکارنده عمرو بن لحی‌یی جمله عرب قبیله‌لری کندولره
سردار ایدوب هرنه بدعت احداث ایتسه قبول وتحسین وانی کندولره دین وآیین تعیین ایدرلردی* زیرا مزبور
عمرو عربلره اکرام واطعام وهر موسم حجده لباس انعام ایدردی دینوب* تاریخ ابن کثیرده مذکوردرکه
جمیع قبائل عرب دین حضرت ابراهیم اوزره ایکن عمرو بن عامر الخزاعی ظهور ایدوب مکه‌نك حکومتن وبیت
الله شریفك خدمتن حضرت رسولك اجدادنك اللرندن غصبله الدقده عبادت اصنام پرلواث ونیچه منکرات
مفاسد احداث ایدوب طائفهٔ عرب ایسه جهلا اولمغین انلری دین وآیین ایدنوب کفره ومشرکین اولدیلر* لکن
عربلر ایچنده دین جلیل حضرت ابراهیم الخلیل اوزره مصر وباقی ومستمر قالمش کسنه‌لر جابجا اکسك
دکلدی* طائفهٔ خزاعه اوچیوز ییل مکه‌ده حاکم اولوب اشبو مدت شآمت اوزره کچوب بعده اجداد حضرت
رسول عالیجنابدن قصی بن کلاب بعض قبائل عرب معاونتیله خزاعه طائفه‌سیله جنك ایدوب مکه شهرنی
خزاعه‌نك اللرندن الدیلر (فصل رابع دراحوال زهیر الکلبی) چوق یشایوب اعداسیله دائما صواشوردی
عاقل کامل اولمغین کاهن دیو ملقب ایدی برکون چوق شراب ایچمکین هلاك اولدی (فصل خامس دراحوال
کلیب بن ابی ربیعه) سلطنتی قوت وشوکتده اولمغین یمن پادشاهنك عسکریله جنکده انلری منهزم
ونیچه‌سن قتل‌له منعدم ایتدی (فصل سادس دربیان زهیر بن العبسی) بعض جنکده قتل اولنوب بوندن
زیاده حالی معلوم اولمدی (فصل سابع دراحوال قیس بن زهیر) امرونهی وجد وسعی ایدوب اعداسیله

جدال

جدال وقتال ایتمکله حضرت رب اکبر بونی هدایتنه مظهر ایتمکین بت پرستلکدن فراغ و عدول ودین مبین حضرت عیسایه دخول ایدوب ترك سلطنت واختیار عبادت وسیاحت ایتدی (فصل ثامن در احوال حارث بن عمرو بن حجر) بعض معتبراتده قیس بن زهیردن اشاغیسی یازلمیوب لکن تاریخ ابن شحنه ده اول ملوك کنده اولان حجر وفاتنده یرینه اوغلی عمرو کچوب انك دخی وفاتنده اوغلی حارث وارث اولوب ملوك عجمدن قباد حیره پادشاهی منذر بن ماء السمایی عزل ایدوب یرینی کنده پادشاهی حارثه ویروب ایکی سلطنت جمع ایتمکله حارث قوت وشوکت بولدی قبادك یرینه اوغلی نوشروان کچدکده حارثی رد ایدوب منذری یرینه کچوردی دینوب * قاموسده مذکوردرکه ملوك عربدن بر قاچ کمسنه محرق لقبیله مشهور اولوب جمله دن بری حارث بن عمرو ایدی (فصل تاسع در احوال حجر بن حارث بن عمرو بن حجر الاکبر بن عمرو بن معاویة ابن الحارث بن معاویة بن کنده بن ثور بن مرتع بن معاویة بن الحائدة بن عفیر بن الحارث بن مره) تاریخ ابن شحنه ده پدری بونی قبائل عربدن بنی اسد وبنی خزیمه طائفه لرینه براوغلی دخی سائر قبائل عربه پادشاه ایتدی دینوب لکن کندو حیاتنده می ایتدی وفاتندنصکره اولمغه می وصیت ایتدی بیان اولنمامشدر مشهور عالم اولان امرء القیس شاعر بونك اوغلیدر قاموسده قبیلهٔ بنی اسددن کامل نام کمسنه امرء القیسك پدرینی قتل ایتدی دیو مذکوردر (فصل عاشر در احوال امرء القیس) مشهور دنیا وافصح واکمل جمیع شعراء عرب عرباً اولان شاعر ماهر بیهمتا بودر * پدری حجرك یرینه پادشاه ایکن نوشروان بونك جدی حارثی ولایتندن سوروب بو طائفه نك دولتلری منقرض اولدقده امرء القیس تفرق انصار واعوان ایچون احزان فراوانله قیصر رومه واروب بعد زمان دونوب کاورکن برروایتده یولده انکوریده وفات ایدوب لکن اکثر نوار یخده بر طریقله قیصر رومك قزینه عاشق اولوب بلندکده قاچوب قیصر بوکا الچنوب زهرلو قفتان کیدیروب یولده بدنی چوریوب هلاك اولدی دینمشدر * مرویدرکه فصاحت و بلاغتی حد نهایتی کچمکین فصحا وشعراء عرب بوکا تسلیم وتعظیم ایدوب حتی عبرت وخبرت وسجدهٔ تکریم وتحیت ورعایت ایچون کعبهٔ معظمه نك قاپوسنه آصدقلری سبعهٔ معلقه دیو مشهور دنیا وواصل درجهٔ علیا اولان یدی عدد قصیدهٔ بلیغه نك بریسی بونك ایدیکه مطلعی بودر (نظم) قفانبك من ذکری حبیب ومنزل * بسقط اللوی بین الدخول فحومل (فائده) اتفاق آراء عقلا اوزره جمیع طوائف عرب ایچنده اشبو یدی قصیده دن ابلغ وافصح برقصیده دینمامشیکن حضرت رسوله قرآن نازل اولدقده عظماء بلغاء عرب قرآن عظیم الشان باهر البرهانك کمال بلاغتنه وانواع علامتنه حیران وسرکردان اولوب شدت خجلتلرندن قصیده لری کعبه قپوسندن ایندیروب پنهان ایتدیلر (حکایت) بعض کتبده مذکوردرکه حضرت رسول علیه السلام سورهٔ اذا زلزلت نزول ایدوب صحابه یه بونی اوقودقلرنده امرء القیسك همشیره سی انده اولمغین یارسول الله برادرمك شعرینی سزه اوقویه یم می دیوب اجازت اولدقده بو شعری اوقیدیکه (نظم) اذا الساعة

اقتربت مالها * وزلزلت الارض زلزالها * تمر الجبال علی سرعة * کسیر السحاب تری

حالها * وتنفطر الارض من نفخة * هنالك تحدث احوالها * ونفسك

ما قدمت احضرت * ولو ذرة کان مثقالها * یحاسبها ملك عادل *

فاما علیها واما لها (نثر) بو شعر مقبول مسموع

حضرت رسول اولدقده (قاتل الله امرء القیس

سید الشعرا وقائدهم الی النار لقد نطق

بالوحی قبل ان ینزل) دیو

بیورمشلر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

الحمد لله الذی فتق الالسنة لیحمد بها ویوحد * وخلق الامکنة لیعبد فیها ویمجد * وفرق فرق البرایا لتعمیر الاقطار والزوایا * والصلاة والسلام الاتمان الاعمان * علی حبیبه المرسل الی کافة امم الانس والجان * وعلی آله واصحابه * وعترته واحبابه * الذین نصروا سنته بخلوص الفؤاد * ونشروا ملته الی جمیع البلاد (اما بعد) قسم ثامن کتاب مرأت الکائنات اولان اشبو اوراق فوائد سمات * باعث اختلاف السنه ولغات * ومورث افتراق جلائل قبائل باقطار کائنات * واسامی واحوال امم عالم * اززمرهٔ بنی آدم بیاننده اولوب همان ایکی بابه توزیع لکن باب ثانی یکرمی درت فصلله تفریع اولنمشدر * وما التوفیق الا بالله هو حسبی ولا آله سواه

(باب اول در سبب اختلاف لغات وانتشار امم بکائنات)

بو ایکی خصوصده بعد التتبع الاوفر ظفر بولنان معتبرات تفاسیر وتواریخ وسیر برعبرده متعلق نظر عبد احقر اولان روایات صحت اثر بونلردرکه بلاو برینک رجحان تامی غیر مقرر اولمغین جمله سی محرر اولدی (روایت) تاریخ ابن شحنه ده مذکوردرکه اولاد نوح نبی علیه السلام طوفاندنصکره چوغالوب یتمش ایکی فرقه اولوب تکرار طوفان اولمق خوفندن ولایت بابلده جمع اولوب خاکدن افلاکه دک بر حصار استوار فلک وار بناسنه قول وقرار ایدوب هر برفرقه ایچون بر دربرج یاپدقلرنده جمله سنک سویلشدکلری لغت بر ایکن هر فرقه بر درلو دیل سویلیوب عابر بن شالح بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام انلره قارشمامغین حق تعالی آنی لسان عربی اوزره باقی قودی * اولاد نوح دنیایه طاغلوب سام بن نوح اولادی هندستانه وارنجه عراق وفارس ولایتلرینه * حام بن نوح اولادی جنوبده مصر ومغرب طرفلرینه * یافث بن نوح اولادی مشرقده ولایت چین سمتنه واروب توطن ایتدیلر * قصهٔ تبلبل السنه رغو بن فالغ بن عابر بن شالح طوغدقده ظهور ایتدی (روایت) کتاب مستطرفده مذکوردرکه دنیاده ابتدا یایلان بنا نمرود اکبر بن کوش بن حام بن نوح علیه السلام بابلده مجرد احتمال طوفان ثانی ایله طاش وباقردن کرپجلرله یاپدیغی صرحدرکه ارتفاعی بش بیک ذراع ایدی برکیجه کوکدن غایت هیبتلو صدا اوندا کاوب غضب الله ایله ناکاه صرح ییقلوب دهشتدن جمله خلق غشی اولوب شاشوب دیللری طولاشوب اختلاف السنه ولغات ظهور ایتدی (روایت) تفسیر لبابده ومعالم التنزیلده حضرت ابراهیمی آتشه اتان نمرود بن کنعان احمق کمال ضلالات وغایت جهالتندن کوکه چقمق دیلدکده دیار بابلده ابن عباس قولنجه ارتفاعی بش بیک ذراع کعب قولنجه ایکی فرسخ یعنی اون سکز بیک ذراع بر صرح منیع وقصر رفیع یاپدیروب بعده غضب رب قهار اکبر ایله باد صرصر اسوب صرحی ییقوب باشی دریایه باقیسی نمرود ایله قومنک شهری اوزرینه دوشوب اکثرین باصوب هلاک ایدوب باقیلرینک خوفدن دیللری طولاشوب یتمش ایکی درلو لغت پیدا اولوب اندن اول خلقک دیللری سریانی ایدی دینوب اشبو روایتده تفسیر قاضی وکشافده (وقد مکر الذین من قبلهم فاتی الله بنیانهم من القواعد فخر علیهم السقف من فوقهم) آیتنده وتفسیر لبابده (وان کان مکرهم لتزول منه الجبال) آیتنده ابن عباسدن مفصلا مرویدرکه صرح ییقلدقده نمرود ایله قومنک اوزرلرینه ییقلوب جمله سن هلاک ایتدی دینوب لکن تبلبل السنه ظهوری ذکر اولنمامشدر والله اعلم (روایت) ینه لبابده سبب اختلاف السنه ده اولان اقوالک بری بودرکه امر الله ایله ناکاه بر یل اسوب خلقی دیار بابله جمع ایدوب اوحالده بری برلرینک دیللرین اکلامیوب بعده ینه بر یل اسوب خلقی طاغدوب هر طائفه بر درلو لغت سویلمکه باشلدی (روایت) ینه لبابده بر قول دخی بودرکه حضرت نوح پیغمبر طوفاندنصکره اروعورت جمله سکسان آدمله کمیدن چیقوب یره بوزنده ابتدا بر کوی یاپوب اسمی سوق الثمانین قودیلر * برکون صباح اویقودن قالقوب حکمت حقله هرکس بر لغت سویلدی * کتاب خمسده بو روایته موافق مذکوردرکه اولاد ونسل نوح علیه السلام نوحدننصکره شهر موصلده ساکن اولوب دیللری سریانی ایدی حضرت رب العالمین بنیاد بلاد ایله تعمیر روی زمین دیلدکین برکیجه بونلرک دیللرینه وقلبلرینه مغایرت ومخالفت دوشوب ایرتسی هر فرقه بر درلو لغت سویلدکین یابلدن حیرت وغربت وکربت ایله چیقوب هر فرقه بر ولایته دوشوب انده توطن ایدوب تعمیره باشلیوب اول ولایت انک اسمیله مشهور اولدی (روایت) ینه لبابده

سبب اختلاف السنه ده قول صحیح کعب الاحبار دیدوکیدرکه ابتداعربی وسریانی وعبری وسائر دیللرجه کتابلر یازوب جمیع لغاتك هر بری ابتدا سویلین آدم پیغمبر علیه السلامدر بوخصوصه (وعلم آدم الاسماء کلها) آیتی دلیل قاطع وبرهان ساطع اولوب (وعلم آدم الاسماء کلها حتی القصعة والقصیعة) حدیث شریفی دخی صراحتله شهادت ایدردینوب * ینه لباب وتفسیر کبیرده اصحاب تأویل دیدیلرکه حضرت آدم جناب حقدن معلم اولمغین اسامی مخلوقاته وجمیع السنه ولغاته واقف وعارف اولوب اولادی دخی جمیع لغاتی سویلیوب آدم پیغمبر وفاتنده بونلرك هر برفرقه سی برولایته کیدوب برلغت مخصوصه سویلشوب مرور زمان وکرور اوان ایله بومافیه ماسائر لغتلری اونودوب دائما استعمال ایتدکلری لغت معینه لری اوزره قالدیلر دیو مذکوردر والله اعلم بما ابهم واعلم

(باب ثانی دراسامی واحوال امم عالم ازبنی آدم)

بوعبد احقر وذرۂ کمتر اشبو باب نایاب فوائد انتسابه یکرمی درت فصل باهر الفضل صحیح الاصل درج وانلری نیجه کتابدن جمع وترتیبده بی حد سعی وهمت خرج ایتمشدرکه اصحاب فهم باهره بعد التتبع الکلی ظاهر وپدیدا اولور (مقدمه) اولا معلوم اوله که دور شریف الطور آدم مکرم علیه السلامدنبرو اشبو عالمده اولان طوائف امم حددن بیرون وعددن افزوندر * زیرا کتاب کنز الاسرارده بعض علماء متکلمین انواع کفرۂ ضالین چوقدر حتی کافرلر یدی یوز فرقه اولمشلردر دیوب * تواریخده مذکوردرکه یریوزنده انس وجن ویأجوج ومأجوج وشیاطیندن غیری بیك درلو امت دخی یرادلوب درتیوزی قراده التیوزی دریاده دردینوب * کتاب خریدة العجایبده کبار تابعیندن سعید بن المسیب عالم بیك عدددر التیوزی دریاده درتیوزی قراده دردیوب * ضحاك عالم یوزیکرمی سکز عدددر القیشی لباس کیان اجناس ناسدر باقیلری لباسدن عاری اولوب خالق وباریلرین دخی بلمزلردیوب * مقاتل بن حیان عالم سکسان بیکدر نصفی قراده نصفی دریاده دردیوب * مقاتل بن سلیمان اکرعوالم احوالنی یازسم یکورقلو بیك جلد کتاب اولوردی دیوب * کعب الاحبار عدد عوالم حضرت حقدن غیرك معلومی دکلدر دیوب قتاده جمله دنیا یکرمی درت بیك فرسخدر اون ایکی بیکی زنکی عربلرك سکز بیکی رومك اوچ بیکی عجمك ودیار چین اترا کنك وبیکی جمیع قبائل عربك ولایتلریدر دیوب * قتاده دن برروایتده دخی اون ایکی بیکی هند وسند سکز بیکی یاجوج ومأجوج اوچ بیکی روم بیکی عرب مملکتلریدر دینوب * فواتح مکیه ده دخی الله تعالی بیك امت یرادوب التیوزی دریاده درتیوزی قراده اولوب هر برینك بردرلو دیلی واردر دینوب بوبابده دخی بعض قال وقیل وکلی تفصیل بوکتابك جلد اولی اوائلنده عدد عوالم مخلوقه ده کچمشدر نظر اولنه * پس امم عالم اکرچه قابل حد وعدد دکلدر لکن * مالایدرك کله لایترك کله مضمونجه اشبو تاریخ مفید ومختصرکه بعون الله الملك الاکبر جامع جمیع مهمات کتب تواریخ وسیر ایدوکی مقرردر ذکر امم بنی آدمدن بالکلیه خالی اولمامق ایچون ایچلرندن بین الجمهور غایت مشهور اولنلری ظن غالب ایله ترتیب وزمان ظهورلری اوزره علی الوجه المطبوع بیانلرینه شروع اولندی (فصل اول دراحوال امت سریان) معتبراتده مذکوردرکه اقدم امم عالم بونلردر زیرا حضرت آدمك واولادنك وطائفۂ صابئیه نك لسانلری سریانی ایدی اکرچه آدم علیه السلام بردرلو لغت بیلوب اکثر اولاد ونسلنه اوکردوب ایچلرنده اول لغتلر سویلنور ایدی لکن اکثریا سویلشدکاری خصوصا عوام ناسك دیللری سریانی ایدی * شیث وادریس ونوح وبعضلر قولنجه حضرت ابراهیم ولوط ویونس دخی علیهم الصلاة والسلام جمله سریانی ایدیلر بنی اسرائیل ظهورینه دك اولنلره سریانی صکره کلنلره عبرانی دیرلر * تفاسیرده مذکوردرکه لسان سریانی عربی یه نوعا یکزردی مثلا ابراهیم لفظی سریانی اولوب معناسی اب رحیم اولمغین حضرت ابراهیم دخی جمله عالمه بروجه مطبق رحیم ومشفق ایدی (حکایت) معتبراتده مرویدرکه طوفان حضرت نوحه دك جمیع بنی آدم همان ایکی فرقه اولوب بری اولاد شیث بن آدم علیهما السلام ایدیلرکه طاغلرده ساکن وجمله سی مسلمان اولوب اکثر رجاللری خوب صورت وخاتونلری بدشکل ایدیلر * ایکنجی فرقه اولاد قابیل بن آدم علیه السلام ایدیلرکه مزبور قابیل برادری هابیلی حسد اوظلما قتل ایتدکده کندو سیله اکیز طوغان

همشیره‌سی اقلیما ایله مردود و مطرود اولدقده یمنه واروب انکه زنادن اولان اولادی چوغالوب جمله‌سی کفار اشرار و عبدهٔ نار اولمشلردی * بونلرک عورتلری خوبروی لکن کندولری بدشکل و بدخوی اولوب صحرالرده شهرلر یاپوب هر شب و روز ساز و سوز ایله انواع فسق و فجور ایدرلردی * اولاد شیث حضرت آدم وصیتیله بونلره قارشیموب کمال مباعدت و منافرت اوزره ایدیلر * بعد زمان اغوای شیطان ایله اختلاط و امتزاج و اندماج و ارتباط ایدوب بری برلرندن قز نکاحلنوب نسللری قارشوب یادزلری بارشوب مزاجلری الشوب اولاد قابیل چوغالوب ربع مسکونی ضبط ایدوب خیلی زمان کچدکده حضرت نوح بونلری طقوز یوز اللی ییل ایمانه دعوت ایدوب عاقبت غضب حق ایله جمله کفار طوفانه غرق و انسان جنسندن همان سکسان نفر مسلمان کمی یه بنوب قورتلوب انلردن فرق اولدیلرنکیم باب حضرت نوحده تفصیلی کچمشدر * معتبراتده مذکوردر که آدم پیغمبر حیاتنده قابیلدن ماعدا سائر اولادی و انلرک نسلی جمله بر ملت و دین اوزره اصحاب صلاح و ارباب رشد و فلاح اولدقلر یچون ملائکهٔ کرام جمله مسلمانلره صورت انسانده کورینوب مصافحه و سلام ایدرلردی * حضرت ادریس کوکه چکلنجه‌یه دک حال بو منوال اوزره ایدی حضرت آدم و شیث و ادریس و نوحک شریعتلری و احوال نسل و ذریتلری جلد اولده هر برینک بابلرنده کچمشدر نظر اولنه که جمله‌سی سریانی ایدیلر (فوائد) فوایح مسکیه‌ده السنه و لغات تمش ایکیدر که افضلی عربی اولوب جنتده جمیع اهل جنت انکله سویلشدکاری مقرردر علماء دین قتنده ثابته اولان صور رسمیه یدی یوز قلمدر زیرا آدم علیه السلام یدی یوز درلو لغتله تکلم ایتمشدر انک افضلی عربیدر خبرده کلمشدرکه حق تعالی آدمه جنت مرسیننده اوزرنده حروف معجم یازیلو یکرمی بر ورق انزال ایدوب مرویدر که آدم کتابت مراد ایتدکده اشکال و صور مسمیات حروف قوالب نورانیه‌ده متشکله و متمثله اولوب بو حالت برغرابت آدمک خصایص و کراماتلرندندر * تاریخ ابن خلکانده جمیع کتابات امم شرق و غرب اون ایکیدر که کتابت عربیه حمیریه یونانیه فارسیه سریانیه عبرانیه رومیه قبطیه بربریه اندلسیه هندیه صینیه‌در دینوب * کتابت عربیه‌دن غیری جمیع لغات اقلامنک حروفی ابجد هوز حرفلری ترتیبی اوزره‌در * و سریانی و عربی و مغلیدن غیری جمیع لغاتک کلماتی ترکیبله یازلیوب حروف مقطعه ایله یازیلور و لسان سریانی و عبرانی و عربی و غیری کتابتنک سطرلری صاغدن صوله یازیلوب لسان قبطی و یونانی و رومی کتابتی صولدن صاغه یازیلور * و حروف تهجی مسمالرینک تلفظنده عربی و سریانی ما بیننده نوعا مشابهت و مناسبت واردر * مثلا ابجد هوز حرفلری لسان سریانیده بو وجهله اوقنور که

الیف بات جیم دالت های واو زای حات طات یوت کاف لات میم نوت

شمکت عافا صادی قوف راش شاین تاوثو خا ذیل ضاظاغا لکن اشبو الفاظک صور و اشکالی اول لغتده بو اسلوبله یازلیوب اشکال رمله بکزرواندن اغرب بعض صورتلر اوزره کتابت اولنور دیو مذکور اولوب مزبور صورتلر بالتمام انده یازلمشدر (فصل ثانی در احوال امت صابئیه) بو طائفه‌نک تعریفنده کلی اختلافلر اولنوب تاریخ ابن شحنه‌ده بونلر مصرده اهراملر دیدکاری عظیم بنالرک اوچنجیسنده مدفون اولان صابی بن شیث پیغمبره منسوب اولدقلری ایچون صابئیه دیو مسمی اولدیلر * بونلر دین و آیینلرین شیث و ادریس علیهما السلامدن آلوب ادریسه منسوب بر کتابلری وار ایدیکه ایچنده صداقت و شجاعت و غریبلره مرحمت و بعض اشراف اوصاف و اوصاف اشراف ایله امر و رذائل اخلاق و شمائلدن نهی اولنوب هر کون یدی وقت نماز قیلرلردی * بری وقت ضحی‌ده و بری کیجه‌نک التنجی ساعتنده بشی دخی امت محمد نمازلری وقتنده ایدی * جنازه نمازین دخی قیلوب کیجه‌نکر بعندن ایرتسی اخشامه دک صوم اوزره شمسیه حسابنجه ییلده اوتوز کون اوروج طوتوب کونش حمل برجنه واردیغی کونی بیرام ایدوب شرف زحل و مشتری و مریخ و زهره و عطارده برر بیراملری دخی وار ایدی * ولایت شامده شهر حران قربنده بر مکان مخصوصه حج ایدوب بنی آدمدن ملائکه افضلدر دیو اعتقاد ایدرلردی * بونلرک دینلری اقدم ادیان اولوب اکثر خلق جهان او مذهبده ایدیلرتدریجله نیجه بدعتلر ضم اولنمغین چوق زمانده نصکره ابراهیم پیغمبرک دینی جمله‌سنی ابطال ایتدی * صکره کلان جمیع انبیا و امم ملت و دین قویم حضرت ابراهیم

اوزره اولوب نهایت بعض احکام شریعتده امر حقله نوعا مغایرت واقع اولمشدر * فوایح مسکیه ده
علم طلسماتده ابتدا تکلم ایدن طائفهٔ صابئیه دردینوب * میرخوانده صابئیه بر طائفه درکه کندولرین
شیثه منسوب وانك نبوتنه اقرار ایدوب ایچلرنده برکتاب وار ایدیکه یوز یکرمی سوره اولوب اکا زبور
اول دیرلردی دینوب * تفسیر قاضیده مذهب صابئیه نصاری ومجوس ماییننده ایدی بعضلر قولنجه
اصل دینلری نوح پیغمبردینی اوزره اولوب برروایتده ملکاره یاخود یلدزلره طپارلردی دینوب * تفسیر
لبابده صابئیه یهود ومجوس ماییننده آتش پرست برطائفه درکه مجاهد ایله ابو حنیفه قولنجه اهل
کتابدن دکل ایدیلر * بعضلر قولنجه توحید خدا ایدوب کتاب زبور اوقیوب کعبه یه قارشو نماز قیلوب
ملائکه یه دخی عبادت ایدوب هر دیندن برقاچ نسنه جمع ایتمشلردی * بعضلر قولنجه یهود ونصاری ماییننده
برطائفه درکه باشلرینك اورتاسن تراش وذکرلرین بالکلیه قطع ایدرلردی * بعضلر قولنجه برطائفه ایدیلر که حالا
بالکلیه منقرضلردر * بعضلر قولنجه حضرت ابراهیم پیغمبر قومی ایدیلرکه یلدزلره طاپوب انلره کسدانیون
دیرلردی دینوب * بعض کتبده ابراهیم پیغمبر طوغدیغی بابل ولایتی خلقنه کلدانیون حران شام جزیره
ولایتلری خلقنه کسدانیون دیرلردی کواکب سبعهٔ سیاره یه وبعض اصنامه عبادت ایدوب قطب شمالی یی
قبله ایدینوب عالمك خالقی ومدبری نجومدر دیرلردی دینوب * تفسیر کبیرده کسدانیون وکلدانیون
ایکی مذهب اصحابیدرکه بعضلر حق تعالی عالمی یرادوب کواکب نجومی صلاة ودعایه قبله ایدوب
انلره تعظیم ایتمك امر ایتدی دیوب * بعضلری دخی افلاك وکواکب وجمله عالمك خالقی الله تعالی درلکن دنیاده
خیر وشر نفع وضر صحت ومرض وسائر جوهر وعرضده تقدیر وتدبیر ایدن کواکبدر پس انلرك
تعظیمی انسانه واجبدر دیوب دین حضرت ابراهیم بوجمله نك مذهب برضلاللرین رد وابطال ایتدی دینوب
تفسیر ابو السعودك بر محلنده کلدانیون زمان سابقده برقوم ایدیلرکه کواکبه طاپوب انلری مدبرات عالمدر
دیرلردی حق تعالی ابراهیم پیغمبری اوج فرقه نك مذهبلرین ابطاله ارسال ایتمشدی * بری صابئیه درکه
افلاك ونجوم لذواتها واجبة الوجودلردر دیوب * ایکنجی عبدهٔ اصنامدرکه افلاك ایچون الهلردر دیوب
هر برفلکك اسمنه بشقه صورت دوزوب طپارلردی * اوچنجی شونلردرکه افلاك ونجومك خالقی واردر لکن
تدبیر امور عالمی انلره تفویض ایتمشدر دیرلردی دینوب * بر محلنده دخی صابئیه ایچون بعضلر آتشه طپارلردی
دیوب بعضلر آیه کونشه طپارلردی دیوب * بعضلر نصارادن برطائفه ایدیلرکه انلردن آیریلوب قیلار چوللر
کیرلردی دیوب * بعضلر یهود ونصاری دینلرینك هر برندن بعض نسنه لر آلوب بری برینه قارشدیروب آنی
کندولره دین ومذهب ایدینوب عالمك ایکی اصلی واردرکه بری نور وبری ظلمتدر دینلربونلردر دینوب * بر محلنده
دخی طائفهٔ صابئیه نك شرعا حکمی وحالی امام اعظم قتنده اهل کتاب حکمی کبیدر * امامین قتنده صابئیه
ایکی فرقه دربری زبور اوقیوب ملائکه یه عبادت ایدوب بری کتاب اوقومیوب یلدزلره عبادت ایدوب
ایکیسی دخی اهل کتابدن عد اولنمزلر دینوب * تفسیر جلالینده صابئیه یهود دن یا نصارادن برفرقه اولوب
امام شافعی قولنجه نصارادن برفرقه دردینوب * کتب فقهده امام اعظم قولنجه صابئیه اهل کتابدن اولوب
زبور اوقیوب کواکبه عبادت ایتمیوب لکن برقبله یه تعظیما استقبال ایتدیکمز کبی کواکبه تعظیم ایدرلر
امامین قولنجه کواکبه عبادت ایدوب کتابلری اولمیوب عبدهٔ اصنام مقوله سی درلردینوب * کنز الاسرارده
اولان اقوالك بری دخی بودرکه بعضلر قولنجه صابئیه برطائفه درکه لا اله الا الله دیوب بوندن غیری امور
دینیه دن اصلا هیچ برنسنه ایله مقید اولمزلر والله اعلم بالصواب (فائده) تفاسیرده مذکوردرکه اصول
جمیع ملل وادیان ورؤس مذاهب امم جهان (ان الذین آمنوا والذین هادوا والصابئین والنصاری والمجوس
والذین اشرکوا ان الله یفصل بینهم یوم القیامة فیما کانوا فیه یختلفون) آیتی دلالتی اوزره همان التی عدد
اولوب بری دین اسلامدر بشی ادیان کفارلرنامدرکه دین یهود دین صابئیه دین نصاری دین مجوس دین
مشرکیندر * اشبو ادیان ستهٔ متنوعه اصحابندن هر برطائفه دخی متفرق وفروع دینده غیرمتفق اولمغین
مسلمین ونصاری ویهودك هر بری یتمش ایکیشر صابئیه ومشرکین ومجوس دخی نیجه فرقه لر اولوب بو التی عدد
ادیان عظیمه دن هر برینك ایچنده نیجه طائفه ومذاهب متخالفه پیدا اولدی والله الهادی الی سواء السبیل

(نكته) دهریون وطبیعیون وسوفسطائیه وملاحده وزنادقه که انلرك هر بری عالمك خالقی وصانعی یوقدر همان هرشیء كندودن موجود اولوب پس عالم مخلوق اولمیوب قدیمدر دیوب حشر ونشری دخی انكار ایدرلر خصوصا فلاسفه وحكماء برا همه كه وجود باری تعالی یه مقر ومصر اولوب لكن شرایع وادیانه كیمی حاجت یوقدر دیوب كیمی مراجعت ایتمیوب مجرد عقول قاصره وآراء خامره لرینه اعتماد وجمیع اموردههمان عقل وافی كافیدر دیو اعتقاد ایدوب انبیا وشرایعه انقیادا یتمامشلردی * اشبو فرق ناحق سائر كفاردن اجهل واحمق اولمغله الحق زمرهٔ انساندن عد اولنمیوب بهایم وجماداته ملحق اولمغین * اصناف كفره یشدردینوب ذكر اولنان اصناف بی انصاف حق اتصاف كفاردن دخی عد اولنمیوب دائرهٔ انسانیه یه دخوللری ردوصد واول باب بالكلیه سدوشد اولنمشدر (فصل ثالث دراحوال قبطیان) بو طائفه قبط بن حام بن نوح علیه السلام نسلندن ایدیلر * تاریخ ابن شحنه ده قبط ایله فرنك قوط بن حام اولادندن ایدیلر دیو مذكوردر تبلبل السنه ظهورنده حام كندوسی یاخود اولادی مصره واروب توطن ایدوب نسللری چوغالدی جمیع قوم قبط صابئیه دیننده اولوب اصنام وهیا كله طاپوب علمالری طلسم ونارنجاتده وسیمیا وكیمیا وسحرده ماهر اولنلر ایدی * بو طائفه نك پادشاهلری احوالی مفصلا كچمشدر نظر اولنه فرعونك قومی دخی قبطدن اولوب حالا دخی ولایت مصر خلقینك نیچه سی ورعایاسنك اكثری قبط نسلندندر بعض كتبده اهل مصر آتشه وصنملره طپارلردی دیو مذكوردر حالا دیار رومده چنكانه دیدكاری طائفه یه دخی قبط دیرلر غالبا قبط طائفه سنك بقایاسی نسللری در والله اعلم (فصل رابع دراحوال امت فرنك) قوط بن حام نسلندن ایدیلرمس ورزمانله امت فرنك طوائف متبدده وفرق غیر متعدده اولوب جملهسی كفار ایكن هر فرقه نك بر مستقل دین وآیین باطللری واردر حضرت عیسی نبوتندنصكره اكثری دین نصارایه كیروب لكن یهودیلردن بر مكار وحیله كار بونلرك برقاچ فرقه لرینه بری برینه مخالف انجیل شریف نسخه لرین یازوب ویروب ارالرینه جدال وقتال براقمشدر تكمیل باب احوال عیساده سبب تغیر دین نصاری سرحننده یازلمشدر اوسببدن اكثر طوائف فرنك اصلده نصاری واهل انجیلدن اولوب لكن كتابلری ناهموار اولمغین احكام دیننده خصوصا امور عرفیه وعادات دنیویه ده اكثریا اختلاف وافتراق وعداوت وشقاق اوزره درلر مملكتلری جزایر ودریا كنارنده اولوب وهر برنده بلاد معمورهٔ كثیرة القری اولوب هر فرقه نك مستقل پادشاهلری واردر بو طائفه نك اخلاق واوصاف واكثر احواللری معلوم عالم اولمغین تفصیل اولنمدی (فصل خامس دراحوال امت عجم) كه بونلره فارس دخی دیرلر ضم فا وسكون را ایله فرس دخی دیرلر * فارس بن ارم بن سام بن نوح علیه السلام یاخود فارس ابن ازد بن سام یا فارس بن لاود بن سام نسلندن اولوب * تاریخ ابن شحنه ده مزبور فارس جد طائفهٔ عمالقه اولان عملیقك برادریدر دینوب * شرح مشارقده فارس بر قومدر كه فارس بن علم بن نوح نبی یه منسوب ایدیلر دینوب بعضلر قوم فرس یافث بن نوح علیه السلام اولادندندر دیوب * مرویدر كه بو طائفه بزكیومرث اولادندنز دیوب انی آدم پیغمبر كبی بشقه اصل صاحب نسل اولمق زعم فاسد ایدرلردی شهرزور ولایتنده اولان طائفهٔ كرد وماوراء النهر ایله ولایت چین اطرافنده كی ترك وتاتار طوائف فرسدن معدوددر دیمشلر * جمیع طوائف عجم قدیمدن صابئیه دیننده ایكن ملوك عجمدن كشتاسب زماننده زردشت دعوای نبوتله بر دین باطل ایجاد ایتدكده جمله عجمی آتش پرست مجوسی ایتدی * تكمیل باب ملوك عجمده كشتاسب فصلنده كچمشدر * خریدة العجائبده بلاد فارس قدیمدن معمور اولوب بیك عدده قریب شهر مشهوردر كه نهر جیحونه منتهی اولور جمله سنه ولایت ایران دیرلر زیرا سابقا ملوك عجمدن فریدون اوغلی ایرجك ولایتلریدی جیحونك اوته طرفی كه ماوراء النهردر چین وهندستانه منتهی اولور ولایت تركستاندر كه سابقا فریدون اوغلی تور ولایتلری اولمغین توران دیرلر * طائفهٔ عجمك ظهوردین محمدیدن اول اولان سلاطینی احوالی مفصلا كچمشدر * حالا معلوم اوله كه قبل الاسلام جمله عجم كفار ایكن عدل وسخاده عقل وذكاده لطف وحیاده واكثر كمالات سنیهٔ انسانیه ده طائفهٔ عربدنصكره افضل جمیع امم عالم ایدیلر اكمل واكرم جمیع طوائف بنی آدم اولا عرب ثانیا عجم ثالثا رومدر سائر فرقه لر بو مرتبه یه وصولدن محرومدر * طائفهٔ عجمك دین محمدی

ظهورندنصکره شرع شریفه متابعتلری وعلوم شرعیه یه اجتهاد وتعلیم وتعلمله کثرت خدمتلری
وصلحاسنك وفرت عبادتلری وانواع حالتلری قابل تعبیر وممکن تحریر اولمیوب نیجه علما وصلحالری طوائف
عربه غلبه ایتمشدرکه کتب مناقب سلف برشرف مطالعه اولمینجه بو امر مرقوم مفصلا معلوم اولمز * کتب
حدیثده (لوکان العلم معلقا بالثریا لتناوله قوم من ابناء فارس) دیو بر حدیث شریف ذکر اولنوب * تفاسیرده
(ان یشأ یذهبکم ایها الناس ویأت باخرین) آیتی نزولنده رسول علیه السلام سلمان فارسینك ارقه سنه
مبارك اللریله اوروب (انهم قوم هذا) دیوب یعنی آخریندن مراد طائفهٔ عجمدر دینوب (یا ایها الذین آمنوا
من یرتد منکم عن دینه فسوف یأتی الله بقوم یحبهم ویحبونه اذلة علی المؤمنین اعزة علی الکافرین یجاهدون
فی سبیل الله ولا یخافون لومة لائم) معناسنده دخی اشبو آیتده‌کی قومدن مراد بعضلر اهل یمندر زیرا
رسول علیه السلام یمندن اولان ابو موسی الاشعری یه اشارت ایدوب (قوم هذا) بیوردیلردیوب * بعضلر
صحابه نك نصفی اولان طائفهٔ انصاردردیوب بعضلر عجمدر زیرا رسول علیه السلامدن بونلر کیملردر
دیو صورلدقده سلماننك اموزینه مبارك اللرین اوروب (هذا وذووه ولوکان الایمان معلقا بالثریا لناله رجل
من ابناء فارس) دیو بیوردیلر بعضلر قبیلهٔ نخعدن ایکی بیك قبیله کندودن بش بیك سائر ناسدن اوچ بیك
کمسنه درکه حضرت عمر زماننده ولایت عجمده محاربهٔ قادسیه ده عظیم جنکلر ایتمشلردی دیمش
دیو مذکوردر * هجرت حضرت رسولدن برقاچ یوز ییل صکره عظیم تفصیله محتاج وجهله طائفهٔ عجم ایچنده
مذهب رفض وشیعه پیدا اولوب تدریجله ارتوب هجرت حضرت رسول صلی الله علیه وسلمك طقوز یوز
بشنده شیخ حیدر اوغلی شاه اسماعیل سلطنتیله طائفهٔ قزلباش اوباش ظهورنده مذهب رفض کفر فاش
دیار عجمده شایع ومنتشر ذایع ومشتهر والی الان مستقر ومستمر اولدی * اهلك الله الروافض والملحدین
وسائر اعداء الدین بحرمة محمد سید المرسلین صلی الله علیه وعلی اله وصحبه اجمعین یارب العالمین (فائده)
نیجه معتبراتده مذکوردرکه مقتدای ناس حضرت ابن عباس رضی الله عنهما طائفهٔ عجمدن
اصلا پیغمبر کلمامشدر دیمش

(فصل سادس در احوال امت کرد) بعضلر شهرزور ولایتنده‌کی اکراد دخی
طوائف عجمدندر دیوب قاموسك برمحلنده طائفهٔ کردك جدی کرد بن عمرو مزیقیا بن عامر ماء السمادر
دیوب برمحلنده دخی جاوان اکراددن برقبیله درکه بغداد قربنده شهرحله ده ساکن اولمشلردر دینوب * نیجه
معتبراتده مذکوردرکه عجم پادشاهی ضحاکك اموزنده ییلان شکلنده نشان چبانك وجعن تسکین ایچون
تعلیم شیطانله هر کون درت نفر آدم قتل اولنوب بینلرنی مرهم ایدوب بوحالله نیچه یوز ییل کچوب
بعده وزیر جدید شفیق واهل رأی سدید اولمغین ایکی قیون بینیسیله ایکی آدم بینیسن قارشدیروب هر کون
خفیة ایکیشر محبوس قورتارمغین خلاص اولنلر طاغلرده ساکن اولوب بوحالله دخی درت یوز ییل خود
یدی یوز ییل کچوب قاچقونلرك اولادی چوغالوب عاقبت فریدونی کندولره سردار وضحاکی قتل ایدوب
طائفهٔ کرد اشبو قاچقونلرك نسلیدر * حالا طائفهٔ اکراد موصل ودیاربکر اطرافنده بشقه اسملو بشقه حاکملو
قبائل وعشائر کثیرهٔ شهیره اولوب بعضلری مسلمان وسنی بعضلری مسلمان صورتنده کیمی رافضی
کیمی شمعیدر کیمی دخی سیاه کابلره طپار کفاردر لکن اکثر اکراد دین وآیین ایله مقید اولمیوب حیوان
مثال اکل وشرب وقتل وجدال ایله کچنورلر تفصیل حاللری معلوم اکثر ناس اولمغین بیان اولنمدی

(فصل سابع در احوال امت اتراك) قاموسده طائفهٔ ترك حضرت ابراهیم پیغمبرك قنطورا آدلو خاتوندن
یا جاریه سندن اولان اوغللرینك بری اولادندن اولمغین ترکلره عربلر بنی قنطورا دخی دیرلر دینوب
لکن جمیع معتبراتده یازلدیغی اوزره یافث بن نوح علیه السلام نسلندن اولوب بعده ولا یعد طائفهٔ متخالفه در
اکثرینك دیللری موافق اولوب لکن هر فرقه نك مستقل حاکملری وار در اهل ولایت چین واهل ولایت
ماچین واصناف تاتار جمله بونلردندر * تفاسیرده طائفهٔ ترکك اصلده یأجوج ومأجوج قبیله لرندن اولوب لکن
انلر دائما فسق وقتل وفساد ایتمکین بونلر انلره قارشمیوب بلکه دائما نصیحتلر ایدوب حضرت ذو القرنین
عالمی کزوب اوحللره اوغرادقده جمله خلق یأجوجدن شکایت وبونلرك صلاحلرینه شهادت ایتمکین سد
یاپوب یأجوج ومأجوجی ایچروده اتراکی طشره ده قویوب طشره ده‌کی ولایتلری بونلره تملیك ایتدی دینوب

خريدة العجايبده بونلرك ايچلرندن مشهور اولان فرقه لری خزلخ نيس خرحيز تغز غز كيمال جاجان
اتكش تركس قبچاق خلنج بلغار غزايدی دينوب * عربجه غزديدكاری تركارك اوغوزديدكاريدر * بنه
تفاسيرده امام سديدن مرويدركه ترك طائفهٔ يأجوج ومأجوجدن اولوب سدّ يابلدقده مقدما بعض
ولايت غارتنه چقمش بولندقلريچون ذوالقرنين انلره مقيد اولميوب طشره ده قالديلر جميع طوائف ترك
انلرك نسليدر * قتاده دن دخی مرويدركه يأجوج ومأجوج يكرمی ايكی قبيله ايدی يكرمی برينك اوزرلرينه
سديابلوب بری ترك اولنوب يعنی طشره ده قونمغين ضم حرف تا ايله ترك ديو مسمی اولديلر * بنه خريده ده
اترا كدن طائفهٔ خزر ايله ديار مغرب اراسنده اترا كدن درت امت واردركه عربجه اسملری قجلی يجعود يحنالك
ابوجرد اولوب هر برينك بشقه پادشاهلری واردر جمله سی اصلده بركسنه نك نسليدر وهندستان ايله چين
اراسنده خراسان سرحدنده اولان تبت ولايتنده وافرشهرلر اولوب ديار اتراك اودر اطراف عالمه مسك
اندن كاوردينوب * عربی تواريخده يازيلان برطاش اثل لان لكز طائفه لری دخی اترا كدندر قاموسده
طائفهٔ خزرباب الابوابده يعنی دمورقپو ولايتنده ساكن ايديلردينوب * ترك ايله هنددن مخلوط هياطله
آدلو بر طائفه وارايديكه نوشروان عادل انلری جمله قتل ايتدی ديمشلر * جميع قبائل اترا كك كيمی آتشه
كيمی كونشه كيمی اژدرهايه طپارلر اولوب بونلرك احواللری حددن بيرون تفصيله محتاج اولوب
اوائل ظهورلری باب حضرت نوحده اولاد يافث احوالنده كچمشدر نظر اولنه * حالا ولايت اناطوليده وروم
ايلنده اولان طوائف اتراك اشبو فصلده ذكر اولنان طوائف اتراك نسللرندن اولوب ديار رومده دين اسلام
ظهور ايتدكدنصكره ديار عجم وتركستانده انواع فتنه ظهور ايتمكين متفرق زمانلرده فرقه فرقه ترك وطن
ايدوب ولايت رومه كانلرك نسللريدر (فصل ثامن دراحوال امت تاتار) كه بيحد وشمار طائفه در
برفرقه سنه ضم ميم وغين ايله مغول دينوب كونشه طپارلردی اترا كدن طائفهٔ كيما كيه غالبا بونلردر
زيرا انلردخی كونشه طپارلر جميع طوائف مغول واكثر تاتار ماوراء النهرده اولوب ولايتلری فرغانه
شاش كاشان كاشغر وديار چينه دك بعض مملكتلردر * فرخار آدلو برشهرلری واردركه خوبلرينك حسن
بی بدلی عجمده ضرب مثل اولنورا كثر ممالك اسلاميه يی خصوصا بغدادی خراب ايدن چنكيزخان وانك
اوغلينك اوغلی هلاكو وانلرك جمله عسكرلری طائفهٔ مغولدن ايديلر * انلر وحالا ديار سمرقنده اوزبك ديدكاری
تاتارلر وجغتای تاتارلری وديار كفه سمتنده اولان ولايت دشت قبچاق تاتارلری ونوای تاتارلری وكيچه
باش وآق قيونلو وقره قيونلو طائفه لری سد يأجوجدن طشره قلان قبائل اتراك نسللرندن اولمق ظن اولنور
والله اعلم (فصل تاسع دراحوال امت چين) بونلردخی قبائل كثيره اولوب اتراك جنسندن ايديلر
اهل عقل وعدل وتدبير واكثری صنعت تصوير ونقشده بی نظير اولوب نقاشان جهان بونلرك نقشلرينه
حيران اولورلردی * علم نجوم وطلسمات ونارنجيات ورقی يعنی افسون وعزايمده كامل عالملری وارايدی
اشبو امت بيحد طائفهٔ متخالفه اولوب كيمی كونشه كيمی صنملره كيمی بيوك يلانلره طپاوب كيمی دخی
آتش پرست مجوسی ايديلر * ولايتلری بحر هند ايله سد يأجوج اراسنده اولوب طولی اوچ آيلق عرضی درت
آيلق وجمله سنك دوری التی آيلق يول اولوب التی عدد ولايتدركه هر برنده بر مستقل پادشاه وبری جمله سنه
باش اولوب اكا خاقان دينوب كويا ملوك مسلمينده خليفه مقامنده اولوردی * اوچيوز عدد معمور شهر
مشهورلری اولوب ايچلرنده التون معدنی واردر اهل چين باشلری بيوك يوززی يصی بويلری قصه اولوب
بعضلرينك ديللری سريانی بعضلرينك ديللری اختلاف اوزره درديلر * ولايتلرنده صندل وكافور وآبنوس
وراوند ونيچه لطيف نسنه لر وعجيب وغريب حيوانلر اولوب انده كيجه وكوندز دائما برابردر بحر محيطه
متصل طرفنه چين وماچين ديرلر (فصل عاشر دراحوال امم دربند) اشبو ولايته عربجه وفارسيجه
دربند وباب الابواب وباب الحديد تركجه دمورقپو ديرلر شروان قربنده در * خريدة العجايبده اشبو ولايت
كوهستان اولوب جبل قبق آدلو بر كوه بلند قاف مانند دركه نيچه كونلك يره اوزانوب انك اراقلرينه ابواب
ديرلر اشبو طاغلرده واراقلرنده وصحرالرنده اوچيوز عدد شهر مشهور واردركه هر برنده كی طائفه نك لسانی
مستقل وسائرنك لسانته مشابه ومماثل دكلدر اول ممالك عسيرة المسالكدن بعضلرينك اساميسی بودركه

(١) مملكت شروانشاه (٢) مملكت كز بو ايكيسى غايت واسع مملكتلر اولوب نيجه شهرلرى وكويلرى واردر طائفهٔ كز بيحد ولا يعد كمسنه لردركه جمله سى كافر جاحد وسركش ومعاندر (٣) مملكت لايدانشاه (٤) مملكت موقانيه (٥) مملكت دودانيه خلقى اخبث ناسدر (٦) مملكت طبرستان (٧) مملكت حيدان (٨) مملكت عتيق (٩) مملكت زرنكوان (١٠) مملكت جندخ اون ايكى بيك عدد قريه سى واردر ديمشلر (١١) مملكت لان (١٢) مملكت انجاز (١٣) مملكت خزريه (١٤) مملكت طبعا خلقى باغيلر وطاغيلردر (١٥) مملكت ضاريه (١٦) مملكت شكى (١٧) مملكت صعاليك (١٨) مملكت كشك نسا ورجالى حسن وجمالى كمالى بولوب اكثرى يوز ياشنه وارردى ديمشلر (١٩) مملكت سبع بلدان كه عربجه يدى شهر ديمكدر (٢٠) مملكت ارم اشبو يكرمى عدد مملكتك بعضنده عجايب وغرايب اولديغنى بيان ايتمشلر دينوب تواريخده مذكوردركه باب الابواب ديدكارى يرى نوشروان عادل ياپوب متانت بنيانله مشهور جهان وخارج دائرهٔ بياندر غايت محكم اولمق ايچون بناسنك باچغن كول وكرج وآلچى وبر طه آغى وبعض اجزا ايله قارشديروب درياطرفنه برسد مشيد ياپمشدر والله اعلم

(فصل حادى عشر در احوال امت روس) يافث بن نوح پيغمبرك روس آدلو اوغلى باب احوال نوحده كچدوكى اوزره برادرى خزر ولايتنك اطرافنه كلوب ايلچى كوندروب بونك ولايتنده قرار ايده جك يرايستيوب خزردخى آب وهواسى خوب برجزيره يى اكا مسكن تعيين ايتمكين روس جمله اولاد واتباعيله انده توطن ايتدى حالا روس ومسقو طائفه لرى انك نسليدر ولايتلرى بلغار ايله صقالبه اراسنده كمال وسعت اوزره جانب شماليده اولوب اكثرى كوهستان اولمغين دائماقيش اوزره اولوب طاغلرنده سنجاب وسمور وقاقم وغيرى چوقدر طوتوب دريلرين كورك ايدوب كيرلر وصاتارلر * بوطائفه مرورزمانله غايت چوغالوب تاريخ ابن شحنه ده بونلر نصارادندر دينوب لكن خريدة العجايبده طائفهٔ روس اهل حق وعناد اولمغين شرايع الهيه دن برينه اعتقاد وخلاف جنسلرندن برپادشاهه انقياد ايتمشلردر * ولايتلرينه واران غريب ومسافرى قتل ايدوب اوملكتلرده اقصر ايام همان اوچ بچق ساعت اولور والتون معدنى اولوب اوملكتلرى عظيم طاغلر احاطه ايتمشدر ديومذكوردر * حالا اوولايتلرى كورنلر نقل ايدرلركه پادشاهلرى سفره كتدكچه يوز بيك مقدارى تفنك انداز قازاق يعنى بهادر عسكر ايله كيدر بوطائفه نك اكثر حاللرى معلوم عالم اولمغين تفصيل اولنمدى

(فصل ثانى عشر در احوال امت صقالبه) كه بونلر حالاروم ايلنده له وچه ديدكارى كفار طائفه لريدر صقلاب بن يافث بن نوح عليه السلام نسلندن اولمغين عربجه بونلره صقالبه ديرلر باب احوال نوح عليه السلامده كچدوكى اوزره مزبور صقلابك اولاد واتباعى چوغالدقده برادرى روس ولايتنه واروب توطنه مكان ايستيوب اودخى بريمزتنكدر سزه وفا ايتمز ديو عذرايتدكده صقلاب برادرلرى كمارى ايله خزره واروب مسكن ايستيوب ويرمدكارنده صواشوب جنكده صقلاب صينوب اقليم سابع اردنده قيشى محكم بريره دوشوب زير زمينده اولر ياپوب ساكن اولديلر

(فصل ثالث عشر در احوال امت ياجوج وماجوج) تاريخ ميرخوانده يافث بن نوح عليه السلامك اوغلى منشجك يأجوج وماجوج آدلو ايكى اوغلى اولوب اولاد يافث اطراف عالمه طاغلدقده بونلردخى مشرق ولايتلرينك چاقنه ايتنه واروب ساكن اولوب اولادلرى غايت چوغالوب مانند عدد حصا بيحد واحصا اولديلر * مرويدركه بوجمله اوچ قسمدركه بعضلرينك طول وعرضى يوز يكرميشر ذراعدر بعضلرك طولى اوقدردر لكن عرضى دخى اكسكدر بعضلرينك برقارشدن قرق ذراعه وارنجه بوما بينلرده بويلرى اولوب اشبو اوچنجى قسمك قولاقلرى غايت بيوك اولمغين فيل كوش وكليم كوش دخى دينوب فيل وكركدن ويرتيجى جانورلرى طوتوب يرلر كندو ميتلرين دخى دفن ايتميوب يمكه معتادلردر اكثر طعاملرى كچى بوينوزى يمشيدركه اوديارده غايت چوق بترجمله يأجوج ومأجوجك اصلا دين وشريعتلرى اولميوب هيچ برنسنه يه طاپميوب حق تعالى يى بلميوب همان حيوانات كبى كزرلر دينوب * خريدة العجايبده دخى يأجوج وماجوج يافث بن نوح عليه السلام نسلندن ايكى برادرايدى يلرذريتلرى چوغالوب جداعلالرى اسميله مشهور اولديلر * يوزلرى مدور قامتلرى بريا اوچ قارش اولوب قولقلرينك برينى دوشنوب برينى اورتنورلردى بارمقلرنده

قوش قيناغى كبى طرناغى وآغزلرنده بيوك آزوديشلرى اولوب بدنلرى برموى اولمغين اسى وصوغق كار
ايتمز بوجمله بدنهاد واهل فساد اولوب قتل واكل عباد وغارت بلاد ايتمكه معتاد اولمغين حضرت ذوالقرنين
بونلرك ولايتلرى آغزنده ايكى عظيم طاغ اراسنده دمور ايله باقردن بر محكم سد ياپوب خلقى بونلرك شرندن
قورتاردى * احياناً كوكه چكيلان اژدرهالر بونلرك ولايتلرينه براغلوب غدالرى اودر زمانى كچدكده
استسقايه چيقارلركبى جمع اولوب دعا ايدرلر برى برلريله جدال وقتال ايدوب ولايتلرى بحر محيطه منتهى
اولوب برصحرالرنده ليل ونهار طورميوب قدرتدن نار ينار دينوب * تفاسيرده يأجوج ومأجوج
برطائفه وهر برى درت يوز بيك طائفه در غايت چوق يشايوب ايچلرندن هر برى سلاح كوتورر
بيك نفر صلبى اوغلى كورمينجه وفات ايتمز * بعضلر يأجوج تركدن ومأجوج جيلدن ياديلمدندر ديوب
بعضلر ايكيسى دخى تركدندر ديوب بعضلر ترك بونلرك جنسندندر زيرا بونلريكرمى ايكى فرقه اولوب
برفرقه سى سددن طشره قالمغين ترك ديمكله مسمى اولديلر دينوب * تفسير تيسيرده حضرت ابن عمر يأجوج
ومأجوج برادرين قتل ايدن قابيل بن حضرت آدم نسليدر ديوب * مقاتل دخى ديمشدركه جميع طوائف انسان
كثرتده نقدر ايسه ياجوج ومأجوج طقوزا وقدر ومشرق ومغربده اولان جابلقا وجابلصا شهرلرينك خلقى كه
بريسى بقية قوم هود عليه السلام بريسى بقية قوم صالح عليه السلام نسلندندر كثرتده طقوز يأجوج
ومأجوج قدردر انلرك اردلرنده اولان تارس ومنسك نام ايكى طائفه كه يافث بن نوح نسلندندرلر طقوز
جابلقا وجابلصا قدردر دينوب بونك تفصيلى باب صالح عليه السلامده كچمشدر * كتاب معارج النبوةده
حضرت رسول صلى الله عليه وسلم ليلۀ معراجده يأجوج ومأجوجه اوغرايوب ايمانه دعوت ايتدكده
اول ملعونلر قبول ايتميوب جابلقا وجابلصا خلقنى دعوت ايتدكده بونلر قبول ايدوب منسك وتاويل وتاريس
خلقنى دعوت ايتدكده قبول ايتمديلر ديو بر حديث شريف مرويدر * نيچه معتبراتده يأجوج ومأجوج
ايكى امت وهر برى درت بيك فوجدر وجمله سى اوچ نوعدر برى دوه كبى بيوك اولوب بويلرى چام اغاجى كبى
يوكسكدر برى طول وعرضده يوز يكرمشر ذراعدركه بونوعه طاغ ودمور قارشو طورميوب برى دخى
بر قولاقلرين دوشنوب برين اورتنوب فيل وخنزير ويبان جانورلرين حتى كندو ميتلرين دخى يرلر ديو بر حديث
شريف مروى اولوب * برروايتده بدنلرى حيوانات كبى قيللو ويرتيجى جانورلر كبى كسكين طرناقلو آزوديشلو
قورد آوازلو انسان صورتلو اولوب بيه جكلرى بوجكلر جانورلر تمساحلر اژدرهالر اولوب هر ييل دريادن
تمساح چيقوب برروايتده صحرالردن ييلانلر كلوب انى يرلر برروايتده امر حقله بر بولت كلوب اندن
بونلرك ولايتلرينه غايت بيوك ييلان اينوب بريله دلك بونلرانى ييوب قلتله وفا ايدر بردانه ييلان اينمدكده
قحط اولوب ايكى اينمدكده اورته حال اوچ اينمدكده غايت اوجوزلق اولور دينوب * عجايب المخلوقاتده
عربجه كسر تا ونون وتشديد نونله تنين ديدكلرى اژدرها كه بالق قسمندندر اغرنده كوندركبى اوزون وقليج
كبى كسكين ديشى اولوب كندوسى غايت اوزون خرما اغاجى كبى وكوزلرى قان كبى قزل وآتش كبى براق
واغزى غايت بيوك اولوب حيوانلرى يوتمغين جميع حيوانات برو بحراندن قورقوب غايت قوتلو اولمغين
حركتيله دريا تموج ايدوب ابتداحالنده آزغون ييلان اولوب قراده كى حيواناتى ييوب اتجتدكده امر حقله
برملك آنى دريايه آتوب انده دخى بالقلر ييوب غايت بيويوب موذى اولدقده ينه برملك انى قاپوب
يأجوج ومأجوج ولايتنه آتوب انلر طوتوب يرلر بركمسنه اوزونلغى ايكى فرسخ باشى انسان كوده سى بالق
برجانور كورديكه هيبتى وصفدن خارج ايدى برروايتده يأجوج ومأجوجك يه جكلرى بردرلو قورى
اوتدركه عربستانده دخى بيتر ديو مذكوردر (فائده درخروج يأجوج ومأجوج در آخر زمان)
معتبراتده بونلر سد ذوالقرنينى هر كون قازوب كونش ضياسى كورندكده برروايتده ديوارى ديللريله يلايوب
يوقه قبوغى قدر يوفقه قالدقده رئيسلرى دونك كيدهلم يارين كلوب قازوب طشره چيقالم ديو كتدكلرنده
الله تعالى سدى اولكى كبى ايدوب دجال چيقوب هلاك اولدقدنصكره ينه رئيسلرى يارين ان شاء الله
قازه سز ديوب ان شاء الله ديدكلريچون سد ديوارى حالى اوزره طوروب ايرتسى تمام ييقوب طشره چيقوب
مكه ومدينه وقدس ومصرده طورطاغندن غيرى جميع دنيايى كزوب بولدقلرى خلقى قيروب ابتدالرى شامده

آخرلری چاق خراسانده اولوب طبریه دکزینی ایچوب صکره اوغرایانلر زمانله بونده صوواریمش دیوب بو اثناده حق تعالی عیسی پیغمبری کوندروب قوللرمی طور طاغنه ایلتوب انده حفظ ایله که قوللرمدن بر طائفه چیقاردمکه هیچ کمسنه انلره قارشو طوره مز دیو بیورر او دخی یر یوزنده کی جمله مسلمانلرله طوره واروب یأجوج ومأجوج قدس طاغنه کاوب یریوزی خلقنی قیردق کوك خلقنی دخی قیره لم دیوب اوقلرین کوکه آتوب حکمت حقله قانه بولاشمش اینکده سوینوب بعده طورده مسلمانلری محاصره ایدوب شدت قحطدن بر صغر باشی یوزفلوریدن مقبول اولوب دفع بلایه حضرت عیسی دعا ایتمکین اوکیجه بونلرك بیونلرینه صاقرغه لر یاپشوب جمله سی اندن هلاك اولوب مسلمانلر طشره چیقوب یأجوج ومأجوجك لشلری وقانلری وبد رایحه لری دنیایی طوتوب عیسی ایله مسلمانلر دعا ایتمکین امر حقله دوه کبی بیوك قوشلر کلوب هر بری برر لشی کوتوروب کیدوب بعده یغمور یاغوب دنیایی پاك ایدوب مسلمانلر بونلرك اوق ویای وترکشلرینی یدی ییله دك اودون یرینه یقارلر بعد زمان جمله مسلمانلر وفات ایدوب یوز ییلدنصکره کافرلر اوستنه قیامت قوپار * بعده قیامتده آدم پیغمبره یا آدم ذریتکدن بعث نار چقار دیو امر بروردکار اولوب یارب بعث نار نه در دیدکده اولادکك بیك نفرندن طقوز یوز طقسان طقوزین جهنم ایچون افراز ایله دینوب هر بیك نفردن طقوز یوز طقسان طقوزی یأجوج ومأجوج اولوب انلر جهنمه کوندریلوب باقی قلان بیکده بردانه سی سائر اصناف بنی آدم اولسه کرکدر دیو بر قاچ مفصل حدیث شریفلر مذکوردر * قصهٔ یأجوج ومأجوج اغرب حکایت اولمغین اوللندن آخرنه دك یازلدی

(فصل رابع عشر دراحوال امت هند) بونلر هند بن حام بن نوح علیه السلام نسلندن اولمغین ولایتلری دخی انکله مسمی اولدی مرور زمانله بونلر بیحد ولایعد فرقه اولمشلردر * بریسی باسویه درکه آتشه تعظیم واجلال وزنایی استحلال ایدوب صغرله طپارلر بری یهودیه درکه جهلا وبدنهاد اولوب حیوانات بوغازلیوب یمکی ومطلقا عورتنکاحلمغی ومال جمع ایتمکی حرام اعتقاد ایدوب بدنلرین آتش کولیله مسح ایدرلر اهل هنددن نیچه فرقه کیمی کونشه کیمی آیه کیمی صنملره کیمی آتشه کیمی بر مخصوص پیکار صوینه طپارلر کیمی محبت نار ایله یندرورلر کندولرنی آتشه کیمی دخی صویه آتوب کندولرین بووجه ناصواب مورث العذاب ایله هلاك ایتمکی ثواب صانورلر * برفرقه یه دخی براهمه دیرلرکه علماء سائر ناس بلدکارینه بعض یرلرده مخالف وجهله علم افلاك ونجومده غایت ماهرلردر لکن دنیاده هیچ بونلردن برکسنه پیغمبر اولمامشدر زیرا عقل کافیدر انلره حاجت یوقدر دیوب کافر اولمشلردر * ممالك هند غایت چوق اولوب اعظمی ملتکردرکه بحرلان کنارنده در انلرك مسلمانلره اقرب اولان ولایتلری واهل هندك قدیمدن تختکاهلری شهر قنوجدرکه انده قدیمدن سومنات آدلو بر مشهور صنم مرصع ومصنع اولوب بیك پاره معمور وقف کویلری وکلیساسنك نیچه یوز خدمتکاری وار ایدی * ملوك غزنویه دن سلطان محمود اول دیری خبر برضیری یقوب تفصیل غزا وماجراسی انك فصلنده کچمشدر * مرویدرکه اکثر هند سائر ناسدن زیاده یشایوب واکثری اذکیا وعقلا اولوب ایچلرنده بیحد حکما وعلما کلمشدرکه علوم عجیبه واسرار غریبه ده کتابلر یازوب بریسی کیناش حکیمدرکه علم نارنجاتی ایجاد ایدوب سکز یوز قرق ییل یشامشدر * بری دخی صصه بن داهردرکه ملك شهرامه علم تدبیر وحکومت واحوال جنکی تعلیم ایچون شطرنج ایجاد ایتدی * بری دخی برزویه حکیم ایدیکه پادشاهی ایچون کلیله ودمنه کتابن تألیف ایدوب لسان حیواناتدن نصایح وتدبیرات وانواع کمالات کوستردی * ترکی همایوننامه انك فارسیسی ترجمه سیدر * معتبراتده جمله دنیایدی اقلیمدر اولکی هند ایکنجی حجاز اوچنجی مصر دردنجی بابل بشنجی روم وشام التنجی ترکستان یدنجی چیندر هر اقلیمك طول وعرضی طقوز یوز فرسخدر دیمشلر * بعض کتبده اولکی بابل وعجم ایکنجی هند وسند وسودان اوچنجی مکه وحجاز ویمن دردنجی مصر وافریقیه واندلس ودیاربربر بشنجی شام وروم التنجی ترك وخزر وصقالبه ودیلم یدنجی چین ودیلدردینوب * احوال هندستان تاریخ مستقل اولمغه متحمل اولمغین تفصیله مجال اولمدی

(فصل خامس عشر دراحوال امت سند) ولایت سند هندستانك جانب غربیسنده در بونلر ایکی قسم اولوب بری ولایت لانده منصون ودیلدرکه حالا اکثری مسلمان ایمشلر * ایکنجی ولایت کشمیر خلقیدرکه

عبدهٔ اصنامدرلر جمیع اهل سند حام بن نوح علیه السلام اوغلی سند نسلندن اولمغین کندولری وولایتلری
بو اسمله مسمی اولدیلر والله اعلم (فصل سادس عشر دراحوال امت حبش) که حبش بن حام بن نوح
علیه السلام نسلندن اولوب بونلرك اکثری حالا دین نصاری اوزره در ولایتلری ارض حجاز مقابله سنده
بحر قلزم کنارنده در قدیمدن پادشاهلرینك لقبی نجاشی اولوب تختگاهی کعبر آدلو شهردر هلاك اولان
اصحاب فیل بونلردن ایدیلر تکیم باب ملوك یمنده کچمشدر آخر زمانده بو طائفه کعبهٔ مکرمه یی یقسه لر
کرکدر نتکیم آخر باب عیسی علیه السلامده کچمشدر * حبش جوارنده اکثری حالا مسلمان اولان
ولایت زیلع خلقی مسلمین و صلحا و متقین اولوب متن کنز شارحی امام زیلعی حنفی انلردندر بو طائفه نك
رنك رولری حبشیلر سیاهلغندن اکسکدر (فصل سابع عشر دراحوال امت سودان) یعنی غایت سیاه
عربلر بو جمله حام بن نوح علیه السلامك زنج و نوبه آدلو اوغللری نسلندن اولمغین کندولری وولایتلری
زنج و نوبه ایله مسمی اولدی بونلر بیحد ولا یعد طائفهٔ متخالفه و پادشاهلری بشقه در بو جمله نك کیمی
آتشه کیمی ییلانلره کیمی صنملره طاپوب ولایتلرنده التون معدنلری غایت وافر اولوب زحمتسز
حاصل اولور * مرویدرکه اکثرلرندن بنجهٔ مرجان کبی یردن التون بتوب طپراق اوزرینه چیقوب
قال ایتمکه احتیاج اولمز * پادشاهلری سراینده التون بیتوب اویوجلق اولمغین اکا بجا حلقه لر ایدوب
آتلرین آنده باغلرلر ولایتلری مصرده اقان نهر نیلك جانب جنوبیسنده در * سودانك برفرقه سی
طائفهٔ ارغانه درکه ولایتلرینه انجیر طوز باقر کیدوب التون ایله صاتون الورلر * برفرقه سی دخی نوبه درکه
ولایتلرینه بجاوه دیرلر پادشاهلری تختگاهلری شهر دنقله در او ولایتده نیجه معمور شهرلر اولوب مصرده
صعید ایلندن اوته در قدمادن لقمان حکیم و صحابه دن بلال حبشی حضرتلری و دخی مهجع و مشایخدن
ذو النون مصری نوبی عربلر اولوب (خیر السودان ثلاثة لقمان و بلال و مهجع) دیو بر حدیث شریف واردر
برفرقه سنه دخی زغاوه دیرلر برینه دخی بجه دیرلر که مانند حیوان عریان کزوب صنملره طپارلر برینه دخی
دمادم دیرلر که سودان ایچلرنده بونلر تاتار کبی نهب و غارته و انواع خسارته معتادلردر بجه ایله نوبه اراسنده
سوداندن بلیون آدلو برفرقه حضرت عیسی ایچون حاشا ابن الله دیوب نصارادندرلر سودانك برفرقه سی
دخی ولایت دهدم خلقیدرکه حیوان کبی عریان کزوب برلرین یوب برعورت صورتنه طاپوب غیری حالله
مقیدکالردر * برفرقه سی دخی طائفهٔ زنجدرکه ولایتلری مملکت سند مقابله سنده در جمله سی بت پرست اولوب
صغرلره بنکین پادشاهلری اوچیوز بیك صغره بنر عسکر ایله سفر ایدر بلاد و قرالری معمور اولوب وافر التون
معدنلری واردر * برفرقه دخی تکروردرکه ولایت مصره یقین اولوب نهر نیلك غربیسنده در ولایتلری ایچنده
التون چوق اولوب طپراق کبی بترا کاتبردینور اطرافه انکله تجارت ایدوب مصره وافر کتورورلر صافی
بیتوب قال اولمغه حاجت یوقدر حالا جمله تکروریلر متشرع و متورع مسلمانلر اولوب جمله سی مالکی المذهبلردر
پادشاهلری عدل و داد ایله ضبط بلاد ایدوب هر ییل حاجیلری مصردن مکه یه حجه واروب کاهی بعض
پادشاهلری دخی حج ایچون مصره کاور اسانلری اکلمیوب البته ترجمانه محتاجدر * سوداندن نیل کنارنده
کانم ولایتنك دخی اکثر خلقی مسلمان و مالکی المذهبلردر * تواریخده سوداندن برفرقه واردرکه قدرت خدای
جل و علا ایله اصلا باشلری اولمیوب کوزلری اموزلری اوستنده و آغزلری کوکسلرنده بیحد ولا یعد
کسنه لر اولوب لکن خلقه ضررلری طوقنمزدینوب * تفاسیرده مطلع شمسده عریان کزن سودان دنیاده
اولان جمیع طوائف بنی آدمدن چوقدر دیو حضرت ابن عمردن مرویدر (فصل ثامن عشر دراحوال
امت کنعان) تاریخ ابن شحنه نك بریرنده بونلر کنعان بن ماریع بن حام بن نوح علیه السلام نسلیدر دینوب
بریرنده دخی و کتاب قاموسده کنعان بن سام بن نوح نسلیدر دینوب * بعض کتبده کنعان بن حام بن نوح علیه
السلام دیو مذکوردر * مرویدرکه تبلبل السنه ظهورنده کنعان ولایت قدس و شام اطرافنه واروب توطن
ایتدی * سابقا حصن نمرود اکبری بنا ایدنلرك بری دخی بودر * بعدزمان حضرت یعقوب طائفهٔ کنعانه پیغمبر
اولوب مصره کیدنجه ایچلرنده متوطن اولمشدی * قاموسده طائفهٔ کنعانیونك لغتلری لسان عربی یه
بکزردی دینمشدر * تاریخ ابن شحنه ده طائفهٔ کنعانه پادشاه اولنلرك لقبی جالوت و حضرت داودك

قتل ایتدوکی جالوتك اسمی کلیاز ایدی دینوب * لکن تفاسیر وغیریده جالوت عمالقه پادشاهی ایدی دیندیکنه مخالف ذکور نور والله اعلم (فصل تاسع عشر دراحوال امت بربر) تواریخده حام بن نوحك بربر آدلو اوغلی وار ایدی دینوب * تاریخ ابن شحنه ده اصح بودرکه بونلر کنعانیوندن ایدیلر جالوت قتل اولندقده ولایت مغربه کیدوب انده ساکن اولوب چوق قبیله اولدیلر * جمله دن بری کتانه درکه بعد زمان ملوك فاطمیه نك دولتلری ظهورنه بونلر معین اولدیلر * بری دخی صنهاجه درکه ملوك افریقیه ایدیلر * بری دخی زناته درکه ملوك فاس وتلمسان وسلجماسه ایدیلر * بری دخی برعواطه در طائفهٔ بربر صحرالرده ساکن اولمقده قبائل عرب کبیدر لسانلری عزبی اولمیوب غریب وثقیل وسرعتله تکلم اولنوب اصلا حروف وکلماتی فهم اولنمزدینوب * خریده ده طائفهٔ بربر سوداندن نیجه فرقه اولوب عرب متحضرلردر ولایتلرینه الواحات وغرب ادنی دخی دیرلر مصر ایله ولایتلری اراسنده برعظیم طاغ واردر وافرکویلری اولوب ولایتلری غایت اسیدر جمله اول قوم قوملو یرلرده ساکن اولوب انده عجایب وغرایب واردر دینوب قاموسده بربر ایکی طائفه در بری مغربده بری حبشه وزنکیلر ولایتلری اراسنده ساکنلردر جمله سی قیس غیلان نسلندن یاخود یمنده حمیر قومندن ایکی طائفه درکه برینه صنهاجه دیرلر برینه کتامه دیرلر بن پادشاهی افریقس ایله مغربه واروب بونلر انده قالدیلر طائفهٔ بربرلك افرن نام برقبیله لری دخی واردر دینوب کشافك طیبی حاشیه سنده مذکوردرکه عربجه کثرت کلامه بربره دیرلر افریقس مغربه واروب بوطائفه یه غزا ایتدکده کلاملرینك کثرتن وولوله سن ایشدوب بونلره بربر دیو آدقودی (فصل عشرین دراحوال امت بنی اسرائیل) حضرت یعقوبك لقبی اسرائیل اولوب معناسی عبدالله دیمکدر بونلرانك نسلندن اولمغین بنی اسرائیل دیمکله وحضرت موسی علیه السلام طوره مناجاته کتدکده بونلر بوزاغویه طاپوب حضرت موسی کلدکده توبه ورجوع ایتدکاریچون یهود دیمکله مسمی اولدیلر * جمله سی اون ایکی نفر اولاد یعقوب علیه السلام نسلندن اولمغین اون ایکی فرقه اولوب هر برینه عربجه سبط فلان یعنی یعقوب اوغلینك اوغللری دینوب جمله سنه اسباط دیرلر ایدی * حضرت یعقوب یوسفله ملاقاته شهر مصره یتمش ایکی نفر اولادذکور واناثیله واروب بعد زمان بونلر چوغالوب فرعون درتیوز ییل سلطنتنده بنی اسرائیلی استخدام وتذلیل ایدوب کیمی طاغلردن طاش کسوب کتورمکدن اموزلری یاره لنوب کیمی نجار کیمی ارغاد جفاکار کیمی دموریجی کیمی کرپچ کسیجی اولوب غایت بی طاقت اولنلرینی هر کونلك خراجه کسوب اخشامه دلك ویرمکه قادر اولمیانلرك اللرینی بوغازلرینه باغلیوب برآیه دك باغلو کزردی * خاتونلری ایسه قوم قبط عورتلرینه کتان اکیروب جلادلك وانواع خدمت ایدرلردی * درتیوز ییل چوب بعده موسی پیغمبر جمله بنی اسرائیلی مصرده جمع ایدوب پیروخسته اولان واوغلان وعورتدن غیری جنککه قادر آدمدن ابن مسعود قولنجه التیوز بیك ویتمش بیك ابن عباس قولنجه التیوز بیك وبشیوز یتمش یدی نفر ایله واون ایکی کره یوز بیك ذریتلریله برکیجه مصردن چیقوب ارتسی فرعون اردلرنجه کلوب بونلر دریایی چوب فرعون عسکریله غرق اولدیغی بعده جمله سر کذشتلری انبیاء بنی اسرائیل بابلرنده غایت تفصیل اوزره کچمشدر بوطائفه نك کندوذات وصفاتلرینه متعلق احوال مخصوصه لرینك بعضلری بونلردرکه حضرت موسی اشبو اون ایکی فرقه نك هر برینه برنقیب یعنی بلوك باشی دیکوب موسی دنصکره دخی بوترتیب جاری اولوب سفر وحضرده هر فرقه بشقه لکن جمله نك پادشاهلری برکسنه اولوب ایچلرندن بحکمة الله نبوت نسل لاوی بن یعقوبه سلطنت نسل یهوذا بن یعقوبه مخصوص ایدی * میرخوانده نسل حضرت یعقوبدن یتمش بیك پیغمبر کلدی دینوب * معتبراتده اسباطدنصکره کلان جمیع انبیا ومرسلین انلرك نسلیدر الا ایوب وشعیب ویونس وحضرت محمد صلی الله علیه وسلم دیو مذکوردر * مرویدرکه بنی اسرائیلده علما وصلحا اکسك اولمیوب سائرلری انبیا وعلماوحاکملرینه اکثر یا مخالفت وعناد ایدوب اهل حق وتمرد وحیله ومکر ونفاق وفتنه وفساد وشقاق برطائفهٔ خائفهٔ بی اتفاق ایدیلردر * شر فرعوندن وضرر دریادن محض لطف حقله نجات بولدقلرینك عقیبنده شکرالله لیل ونهار عبادتلرایده جك یرده مزین صنملره طپار کفاردن برطائفه کوردکلرنده آکا امرنوب (یاموسی اجعل لنا الها کما لهم آلهة) دیوب بت پرستلکه اجازت

ایستدیلر * بعده موسی طوره مناجاته کتدکده سامری اغواسیله بونلرك اکثری بوزاغویه طابوب موسی
کلدکده بونلر توبه وندامت ایدوب امر حقله بری برلرین قیروب * بعده بونلره کوکدن کتاب توراة نازل اولوب
ایچنده کی احکام شرعیه نك عملنه قادر دکللرز دیو تردد وعناد ایتدکلرنده حضرت جبرائیل علیه السلام
طور طاغن یرندن قوپاروب آشکاره هواده معلق باشلری اوزره طوتوب موسی علیه السلام امر حقی
قبول ایلك یوخسه طاغی اوزرکزه براغوب هلاك اولورسز دیمکین ناچار قبول واختیار ایتدیلر * بعده
قدسه قریب کفاردن جبارین طائفه سیله جنك امر اولندقده بونلر کتمکه عناد ایدوب یا موسی سن ربك ایله
واروب کفارله جنك ایلیکز بز بونده اوتورورز دیمکین * قرق ییل تیه صحراسنده برقوناق یرده حیران
وسرکردان کزوب بعده یوللری آچلدی تشکیم بو جمله باب موسی علیه السلامده مفصلا کچمشدر * موسی
پیغمبردنصکره شرع موسی یه تابع اولکز دیوا کثریا شهرلرده وقریه لرده برزمان ایچنده حق تعالی نیجه پیغمبرلر
کوندروب کاه یوز کاه دخی زیاده کاه بیك پیغمبر جمع اولوردی * هرزمانده اکثر یهود مردود کافر عاصی
واهل جحود اولوب نیجه انبیالرینی قتل ایده کلوب حتی بر کونده یتمش پیغمبر قتل ایتدیلر * کتب حدیثده
یهودیلر یتمش بر فرقه اولدیلر بریسی اهل جنت باقیسی اهل جهنمدر دیو بر حدیث صحیح واردر تفاسیرلك
مواضع متفرقه سنده مذکوردرکه حضرت موسی بنی اسرائیله صافی عبادت ایچون هفته کونلرندن
جمعه کوننی اختیار ایلك دیوب بونلر دخی حق تعالی مخلوقاتی یراتمغه احددن باشلیوب سبتده فارغ اولمغین
سبتی اختیار ایدرز دیدکلرنده سبت کونی تعیین اولنوب لکن مخالفت وعنادلرینه جزاء عبادتدن غیری جمیع
اموره تقید حرام اولوب انی رعایت ایتمین وعید شدید ایله تهدید اولندیلر * بعضلر قولنجه صوم رمضان بونلره
دخی فرض اولمشیکن انی ترك و ییلده همان بر کون اورجه تبدیل ایدوب او دخی فرعون عاشورا کونی غرق
اولمشیکن بونلر غیری کون طوتوب اودر دیو کذب ایدرلر (واوحینا الی موسی واخیه ان تبوءآ لقومکما بمصر
بیوتا واجعلوا بیوتکم قبلة) تفسیرنده دیمشلرکه حضرت موسی نك دخی قبله سی کعبه ایدی ابتدای حاللرنده
کفار خوفندن اولرنده نماز قیلمغه مأمور اولوب بعدزمان بنی اسرائیلك قبله لری سابقا جنتدن چیقان
قدس شریفده کی صخرهٔ مبارکه اولدی * تفاسیرده مذکوردرکه شریعت حضرت موسی علیه السلام غایت
شدت وصعوبت اوزره ایدی * حتی لباسدن وبدن انساندن نجس بولاشن یری کسمینجه شرعا پاك اولمزدی
وکناه ایشلیان عضوی کسمك فرض ایدی * وات ایچنده معین بعض طمرار امق ویوم سبتده دائما عبادته
چالشوب انده امور دنیویه ایشلمك حرام اولمق * ومسجددن غیری یرلرده نماز قیلمق جائز اولمامق * وقصدا
وخطأ قتل نفسده دیت ویرملهم عفو ایتمك اصلا جائز اولمیوب البته قصاص اولنمق * وهر کون اللی وقت نماز
قیلمق * وربع مالی زکاة ویرمك * وکذلك دیلنی وزنا ایدنك ذکرینی کسمك * واجنبی یه بقانك کوزنی چیقارمق
وبر کمسنه بر کناه ایشلسه حلال اولان طعاملردن برینی کندویه حرام ایتمکی تعیین ایتمك * بو وجهله هر بری
فرض ایدی و بر کمسنه بر نسنه اونوتسه جانب حقدن عجله ایله عقوبت اولنمق * وحیض کورمش خاتونیله
کشی براوطه ایچنده یاتمق حرام اولمق * وبو جمله نك امثالی تشدیدات وتغلیظات وارایدی * ودخی بوزاغویه
طاپدقلرنده چاق بری برلرین قتل ایتمینجه توبه لری قبول اولمدی * وجمله بنی اسرائیلدن هر کمسنه تنهاده
بر کناه ایتسه البته او ینك طشره قپوسی اوستنده فلان کمسنه فلان کناهی ایشلدی توبه سی بودر دیو قدرتدن
یازیلوب ایرتسی رسوای جهان اولوردی * وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم زماننه دك مال غنیمت آلمق
حرام اولمغین جمع ایدوب آتشه یقارلردی * مرویدرکه بنی اسرائیلك بعض صالحلری عبادت ایتدکلرنجه
کمال خضوع وخشوع ایله ادا ایتمك ایچون عبارکیوب اللرنی بوینلرینه باغلیوب کیمی دخی بوغازی یاننده کی
کمرکی اکر یجه کوکارنی دلوب ایپ کچوروب دیرکاره باغلیوب کیمی دخی کندویه نیجه جفا واذا اختیار
ایدوب قهر نفس برزیانه وتحصیل رضای رحمانه نیجه درمان ارایوب کندولرنی عبادت خدایه حصر وقصر
ونفس واجبة الکسرلرین ارتکاب مشاقه جبر وقسر ایدرلردی (فائده) مرویدرکه حضرت عیسی
نبوتندنصکره طائفهٔ بنی اسرائیله طوائف روم وعجم غلبه لرینه دك نبوت وسلطنت بنی اسرائیل ایچلرندن
خالی اولمیوب قهر حقله مزبور غلبه لر ظهورندنصکره نبوت وسلطنت ایچلرندن بالکلیه زائل ومجرد

سلطنت رومیلره منتقل اولدی (وقطعناهم فی الارض امما) آیتی تفسیرنده مذکوردرکه یعنی بنی اسرائیلدن هرفرقه‌یی اقطار ارضدن برقطرده یعنی برولایتده ایدوب ممالک دنیادن هیچ برمملکت وناحیه‌یی انلردن خالی ایتمدک تاکه متفرق اولمغله قوت وشوکتلری اولمیوب ذلت ونکبتلری زیاده اوله (فائده) بنی اسرائیلدن برطائفه سامریه درکه سامری آدلو کسنه حضرت موسی طوره مناجاته کتدکده التوندن بوزاغو یاپوب اکثر بنی اسرائیل اکا طاپوب موسی علیه السلام کلدکده باب موسی ده تفصیل اولندیغی اوزره نیجه امور ظهور ایتدی * تفاسیرده سامری سحی اولمغین امر حقله قتل اولنمیوب لکن مسلمانلر اراسندن ردوطرد اولنوب (فاذهب فان لک فی الحیوة ان تقول لامساس) آیتی مفهومنجه کندویه برکسنه وکندو برکسنه‌یه یاپشسه ایکیسنی دخی اسیتمه طوترا اولمغین اوخلقدن خلق دخی اندن قاچوب یانمه کلمکز دیو فریاد ایدوب اکا یولشمق وسویلشمک وانکله مبایعه وسائر معامله ایتمک خلقه حرام اولمشدی * عاقبت برصحراده هلاک اولوب بعضلر قولنجه یاپشمغله اسیتمه طوتمق حالتی حالا انک قومنده دخی باقیدر دیومذکوردر بوزاغویه طاپوب سامری طائفه سندن اولنلرک نسلی قدسه برقوناق یرده قصبهٔ نابلسده حالا برجماعت اولوب حقیقتده قدس بودر دیو اعتقاد باطل ایتمکین انده متوطنلر اولوب باشلرینه قزل دلبند صارینورلر (فائده) تفسیر لبابده (ومن قوم موسی امة یهدون بالحق وبه یعدلون) آیتنده بعض تابعیندن مرویدرکه بنی اسرائیل کفر وشقاوقتل انبیا ایتدکلرنده اسباط فرقه‌لرندن بری صلحا اولمغین سائرلردن مباعدت ایچون مناجات رب العزة ایدوب برروایتده اسم اعظم بیلوب انکله دعا ایتدکلرنده جبرائیل علیه السلام کلوب قدسده یرالتندن یول اچوب بونلری توابعلریله ایچنه قویوب یولده کوندز اوکاریجه قدرتدن برنور قندیللر یانمغین ضیاسنده یوریوب کیجه قرانکولغنده قونوب یاتوب بونلرله بیله قدرتدن برایرمق آقوب کیدوب سائر رزقلری دخی بی مانع وفاصل غیبدن حاصل وواصل اولوب بوحالله بربچق ییل یوریوب بیلک فرسخ یرکچوب بعده شرقده ولایت چیندن اوته برلطیف یره چیقدیلرکه صافی قومدن آتلمش اوق کبی لیل ونهار سرعتله آقوب کیدن ایرمق مانع وحائل اولمغین بونلره بنی آدمدن کسنه واصل اوله‌مز بوطائفه ذنوبدن مبرا عیوبدن معرا اولمغین وحوش وسباع بونلرله اختلاط ایدوب اصلا ضرر ایتمزلر کمال صلاحلرندن بعض ملائکه صورت انسانده کورینوب بونلره مصافحه ایدرلر بونلر بری برلریله بروجه تحقیق مانند اخ شقیق شفیق مالده وشرعه موافق هرحالده مواسات وجمله‌سی غناده کمال مساوات اوزره درلر * لطف حقله یغمورلری کیجه یاغوب کوندز هوا اچلوب ذهاب وایابده یغمورالمن چکمزلر هرکشی کفایت قدر آلمق ایچون جمیع ماللری ارالرنده بیدر یغدر * لیلهٔ معراجده حضرت رسول صلی الله علیه وسلم کوکدن اوغرایوب مفصلا سویلشوب بونلر اکا ایمان کتوروب موسی علیه السلام آخرزمان پیغمبرینه بنشکز بندن اکا سلام ایتسون دیو بزه امرلمشدر دیدیلر رسول علیه السلام بعد اداء جواب السلام قرآن عظیمدن کندویه مکه‌ده اینن سوره‌لردن سورهٔ فاتحه وطقوز سوره‌یی تعلیم واداء صلاة وزکاة امر ایدوب اوزمانده صوم وحج فرض دکل ایدی * ودخی دین موسی اوزره یوم سبت حرمتی رعایتن ترلک وانک یرینه یوم جمعه‌یی تعظیم ایدوب مکانلرندن غیری یره کتمامک امر ایتدی * هرییل نافله حجه کتمکه قدرت کلمک ایچون دعا ایستیوب رجا ایتدکلرنده حضرت رسول علیه السلام دعا ایتمکین هرییل حجه کیدوب لکن بونلری سائر بنی آدم اصلا کورمزلر * تفسیر تیسیر ومعارج النبوه‌ده بونلرک اوصاف واحواللرندن اولقدر عجایب وغرایب وفضائل ومناقب یازلمشدرکه اصحاب فطنت وخبرته باعث حیرت ومورث عبرت اولور (فصل حادی وعشرون در احوال امت روم) که روم بن عیص بن اسحاق نبی علیه السلام نسلیدر قاموسده اصفر بن روم بن عیص نسلندن اولدقلریچون بونلره بنی الاصفر دیرلر دینوب * مرویدرکه قدیمدن صابئیه دینی اوزره بت پرستلر ایکن نبوت عیسی دنصکره کلان روم پادشاهی قسطنطین واکثر روم دین عیسی اوزره مسلمان اولوب قسطنطیندنصکره جمله طائفهٔ روم نصارادن لکن اکثری حاشا عیسی ابن اللهدر دین کفاردن ایدیلر * فوایح مسکیه‌ده رومیلرک اول ظهورلری وفات حضرت موسادن اوچیوز یتمش التی ییل صکره ایدی دینوب * مرویدرکه طائفهٔ رومک ولایتلری کافرجه روما عربجه

رومیه ترکجه قزل الما دیدکاری شهردن عربجه صقالبه دیدکاری لهوجه ولایتلری نه دلدنیانک طرف
شمالیسیدر ملوك طوائف روم احوالی بو قاروده کچمشدر حالا ملت روم بیحد ولایعد طائفهٔ متخالفه در
قاموسده رومدن سافره آدلو بر طائفه واردرکه اقصای دیار مغربده ساکنلردر دینوب * بعض معتبراتده
اکر سافره نك آوازلری مانع اولمسه کونشك غروبی صداسن ایشدردیکز دیو بر حدیث شریف مذکوردر
والله اعلم (فصل ثانی وعشرون در احوال امت ارمن) که ارمن بن عیص بن اسحاق نبی علیه السلام
نسلیدر حالا ارض روم دیدکاری شهر قربنده ارمینیه شهری بو طائفه پادشاهلرینك تختکاهی ایدی
حالا ارمنی دیدکاری طائفهٔ نصاری غالبا بونلردن اولمقدر * حلب ودیار بکر ماینلرنده ملاطیه واخلاط
ونصیبین ایله بیله اوچیوز التمش عدد شهر مشهورلری اولوب یکرمی التیسی غایت حصین ورصین اولمغین
فتحی محال ایدی دیمشلر (قصه) خریدة العجایبده مذکوردرکه ولایت ارمنده بر زمانده بیك عدد شهر
مشهور موجود اولوب خلقنی دینه دعوت ایچون بر پیغمبر کلوب بونلر اطاعت ایتمامکین امکهٔ مکرمه
قربنده ارض حجازدن امر حقله حارث وحویرث آدلو ایکی عظیم طاغ کلوب بونلری باصوب قیاتوب
هلاك ایدوب اودیارده قالدی (فصل ثالث وعشرون در احوال امت یونان) تاریخ ابن شحنه ده یونلر
یونان بن یافث بن نوح علیه السلام یاخود صوفر بن عیص بن اسحاق علیه السلام نسلندندر دینوب
لکن تفسیر ابو السعودده اسکندر رومی ثانی دیدکاری فیلیس بن مصریم بن هرمس بن میطون بن رومی
ابن لیطن بن یونان بن یافث بن نونه بن شرخوب بن روسیه بن نونطر بن نوفیل بن رومی بن اصفر بن العز
ابن عیص بن اسحاق علیه السلام اوغلیدر دینیدیکی مزبور یونان یافث بن نوح اوغلی اولمیوب یافث ابن
نونه بن شرخوب اوغلی اولمغه دلالت ایدر * مزبور ابن شحنه ولایت یونان مغرب طرفنده ربع شمالی ایدیکه
اراسنی بحر قسطنطنیه فصل ایدردیوب یعنی استانبولده کی آق دکز کنارنده روم ایلی ولایتنك صول قولی ایله
بحر مزبورك اناطولی یقاسنده قونیه شهرینك اطرافی ایدی انکچون ولایت قرمانه ارض یونان دیرلر
تفسیر ابو السعودده روم ایلنده قصبهٔ سیروز قربنده مقدونیه آدلو شهر اسکندر رومی یونانینك تختی ایدی
حالا خراب اولدی لکن بنالرندن عظیم اثرلر باقیدر دینوب * تواریخده مذکوردرکه طائفهٔ یونانك اول
ظهورلری لن آدلو بر کسنه دن ایدیکه حضرت موسی زماننده طوغمشدی لکن مذکور ومشهور اولمرینه
شعرادن اومیرس آدلو شاعر سبب اولدیکه حضرت موسی وفاتندن بشیوز التمش سکز ییل صکره ایدی
طائفهٔ یونانك اکثری عالم وعاقل وذکی واهل ریاضت اولوب امم عالمده بونلرکبی عاقل وکامل طائفه
کلمامشدی حکما وفلاسفه دیدکاری اکثریا بونلردن ایدی یونان دیلنجه اهل علمه فیلسوف دیرلر
معناسی محب الحکمه دیمکدر انکچون حکمایه عربجه فلاسفه دیرلر یعنی علما دیمکدر علم طب وهیئت
وهندسه ونجوم واسطرلاب ومنطق وکلام وموسیقی و بعض صنایع و بعض علومی بونلرك علماسی ایجاد
ایتمشلردر جمیع علوم عقلیه ده واصل درجهٔ علیا واستاد علماء دنیا ایدیلر لکن اکثر علما وحکمالری مجرد
مقتضای عقله قناعت ایدوب انبیایه تابع اولمامغین اکثری کافر ایدیلر (فصل رابع وعشرون در ذکر
مشاهیر عظمای حکما از طائفهٔ یونان وسائر امم جهان) معلوم اوله که حکما یعنی دور ادمدن دین محمدی
ظهورینه دك عالمه کلان علما مانند اعداد حصا خارج عد واحصا اولمغین جملهسی ذکر ایتمکه مجال امر محالدر
لکن ایچلرندن غایت مشهور اولنلردن بو حقیر کثیر التقصیر احواللرینه مطلع اولدیغی کسنهلر بونلردرکه
اکثرینك زمانی یقینا نامعلوم اولمغله ترتیب زمانله ذکره امکان اولمامغین حروف تهجی ترتیبنجه ذکر اولنمغه
شروع اولندی (حکیم ابیدقلیس) کتاب ملل ونحلده اول علماء یونان بودر داود پیغمبر زماننده
کلمشدر دینوب ابیدقلیس آدلو بر حکیم دخی واردرکه آشاغیده ذکر اولنور (حکیم اردیوس)
قلم طبیعییی ابتدا اوضع ایدن بودر دیمشلر (حکیم ارسططالیس) یاخود ارسطوطالیس که معناسی
فاضل کامل یاخود محب الحکمه دیمکدر بوکا اختصارا ارسطو دخی دیرلر * پدری نیقوماخس حکیم عالم
فایق وطبیب حاذق اولوب حکیم افلاطونله هم عصر ایدی * مرویدرکه ارسطو اون یدی یاشنده افلاطونه
شاکرد اولوب یکرمی ییلدن زیاده اندن تحصیل وتکمیل ایدوب غایت عاقل وذکی اولمغین افلاطون

بوكا اعقل مصور دير ايدى * باش شاكردى اولمغين انك وفاتنده متصل درس عامده قائممقامى اولدى علم
منطق بو ايجادا يتمكين پادشاه بو كتابشيوز بيك فلورى ويروب ييلده يوز يكرميشر بيك فلورى
وظيفه تعيين ايتدى * فنون عجيبه وعلوم غريبه ده سكساندن يا يوزدن زياده جه يا يوز يكرمى كتاب
يازوب علم خواص احجارى دخى بو ايجاد ايدوب ايچنده التيوز درلو طاش خاصيتن بيان ايتدى * وافر
شاكردلرى اولوب اسكندر روميننك خواجه سى اولوب زمان سلطنتنده بش ييل اكا تعليم علوم ايتدى
مدت عمرى التمش سكز يا التمش يدى ييل ايدى * تاريخ ميرخوانده ارسطو طبيب كامل اولوب پدرى
اسكندرك جدينه خدمت ايدردى * ارسطو سكز ياشنه كيردكده پدرى انى روم ايلنده مدينة
الحكما اولان حالا آتينه ديدكلرى آتنيس شهرنه ايلتوب اون ييله دك بعض علوم اوكرنوب بعده افلاطونه
واروب مقبول شاكردى اولدى * انك وفاتنده مدينة الحكمايه واروب بر مدرسه ياپوب خلقى تعليمه چالشوب
بو اثناده فيلقوس تختكاهى اولان ماقدون شهرنه بونى كتوردوب اسكندر تخته چقدكده ارسطو شهرك
هواسندن حظ ايده ميوب مدينة الحكمايه واروب لوقين شهرنده اون ييل طوروب بعده مولدى اولان
اسطاغير شهرنه كيدوب انده ايكن شاكردلرى اولان اسكندردن وسائر ملوك واعياندن بوكا دائما
هدايا كلوردى ديوب * كتاب موضوعات العلومده ارسطو خاتمۀ حكما وزماننده سيد علما ايدى اسكندر بونك
تعليميله عامل اولمغين صاحب قران اولوب ممالكه نشر عدل ايتمشدى ارسطو سببيله ولايت يوناندن دين شركك
بر چركك بالكليه رفع اولدى * قباحتسالو خوب صورت معتدل قامت اولوب يورودكده سرعتله يوريوب
اكثريا كتابلره دقتله مطالعه ايدوب سؤال اولندقجه باشن آشاغه ايدوب تفكره واروب آز جواب ويروب
اوقات نهارده صحرالرده وار مقلر كنارنه واروب خوب آوازلر استماعنه واهل رياضتلرله واهل بحث
وجدل اولنلرله اوتورمغه مائل ايدى بحثده منصف خطا ايتسه معترف ايدى * اكل وشرب ولباسده اعتدال
ايدوب ملوك وسائرا كابردن شاكردى وافر اولوب بعد زمان اهل دنيادن چكوب مدرسه ياپوب
تعليم ناسه چالشوب وفات ايتدكده مدفنى اولان اسطا شهرنك خلقى بر مشكل ايشلرى اولدقده بونك قبرينه
جمع اولوب مشكللرى فتح اولوردى * اوولايتك خلقى انك قبرينه وارمق عقله جلا فكره صحت وصفا ويرر
ديو زعم ايدرلردى اوصاف واخبارى كتاب مستقله متحملدر (حكيم ارشميدس) فاضل كامل ايدى
تاليس حكيمك صدانده رصد وضع ايتديكى عظيم وفقه نظر ايدوب خواص ومنافعن بيان ايلدى * اون بر كتاب
تأليف ايتمشدر طائفۀ روم يونانك اون بش يولك كتابن آتشه ياقديلر (حكيم اسقراطيس) قدماء حكمادندر
حضرت موسى يونك زماننده پيغمبر اولوب نيچون واروب اكا بولشمزسز ديدكلرنده بز تكميل اولنمش
بر طائفه يز غيريلره احتياجمز يوقدر ديمش * كشافده ونيچه كتابده بو كلام سقراط حكيمه اسناد اولنمشدر (حكيم
اسقلينوس) حضرت موسى زماننده نصكره ولايت مصر خلقنه پيغمبر اولان اغاثاديمون يونانك شاكردلرندن
اولوب ديار روم وعجمده علم طبى ابتدا بو اظهار ايتدى * وفات ايتدكده اون ايكى بيك نفر شاكردى
وار ايدى ديمشلر (حكيم اسقلينوس) اول رئيس جميع حكماء دنيا اولوب حكما ايچنده هرمس حكيم
ديدكلرى ادريس پيغمبرك شاكردلرندن ايدى (حكيم اسقلينوس ثانى) وفات افلاطوندنصكره كادى اشبو
ايكى اسقلينوسلرك بعض احواللرى مناسبتله بقراط حكيم احوالنده كلور نظر اولنه (حكيم اسكندر
افروديشى) ارسطو حكيمدنصكره كلوب كبار حكمادن ايدى اون ايكى كتاب يازمشدر (حكيم
اسطوفانوس) كبار حكمادن اولوب زمانى معلوم اولمدى (حكيم اغاثاديمون) موسى پيغمبردنصكره كلوب
عظماء حكمادن ايدى بعضلر اهل يوناندن مصر خلقنه پيغمبر اولنلرك برى بودر ديمشلر * بعض معتبراتده
اهل مصر ويونانه نبى مرسل اولان غازيمون يا خود غوثاديمون يا خود اغثاديمون ادريس پيغمبرك استادى
ايدى * بعضلر قولنجه غوثاديمون شيث پيغمبردر ديو منذ كوردر (حكيم افلاطون الهى) كه صاحب
فضل نامتناهى ايدى پدر ومادرى اعيان ديار يوناندن وحكيم اسقلينوس اول نسلندن اولوب پدرينك
اسمى ارسطك والده سنك پدرى صولون حكيم ايدى * افلاطون تازه لكنده تعلم بعض علومدنصكره بش
ييل سقراط حكيمه مقارن اولوب انك وفاتنده مصره واروب انده فيثاغورث حكيم شاكردلرندن نيچه

عظماء حكمادن تكميل علوم حكميه ايدوب بعده مدينة الحكمايه كلوب ايكى مدرسه ياپوب تدريس هر علم نفيس ايدردى * معتدل قامت خوب صورت اسمر اللون نادر الكون اولوب انواع كمالات ومكارم اخلاقده زماننده اكمل اهل آفاق ايدى * عزلت ووحدته مائل اولمغين اكثريا تك وتنها كشت دشت وصحرا ايدوب بونى آراينلر مناجات ونداسندن وبكاسى صداسندن بولوب بولورلردى فنون عجيبه وعلوم غريبه ده التمش بش يا اوتوز التى كتاب يازمشدر * اكثر حكما شرايع انبيايه مراجعت ايتمامكله عقائد باطله اوزره كافرلر اولوب اما افلاطون حكماء مسلميندن اولمغين افلاطون الهى ديرلر نيجه نصايح عظيمه سى واردركه اخلاق ناصرى ديمكله مشهور كتابده مسطوردر * مرويدركه شاكردلرى ايكى فرقه اولوب برينه يولده يورركن درس ديديكيچون انلره مشائيون دينوب برينه دخى مدرسه ده درس ديمكين انلره اشراقيون ديرلردى * موضوعات العلومده مذكوردركه افلاطون اعظم حكماء يونان اولان بش كمسنه نك بريدر علما انسلندن شريف النسب جلى الحسب علىّ الرتب عظيم القدر وسيع الصدر مقبول الكلام امام همام ايدى * فيثاغورث حكيمك بالذات شاكردلرندن اولوب سقراطله بيله اوقومشدى علوم حكميه ده وافر كتابلر يازوب لكن عباراتنده رمز واغلاق اختيار ايتمشدى آخر عمرنده درسى ارشاد اصحابنه تفويض ايدوب كندو عباداته مشغول اولدى * جمله سكسان يل يشايوب حالا اتينه ديدكلرى اتنيس شهرنده طوغوب يكرمى ياشنده سقراطه شاكرد اولوب اللى يل اندن علم اوقيوب بعده اتنيسه كلوب شاكردلره درسه باشلیوب بوستانلرده تازه اوتلر يوب ايكى خاتون نكاحلنوب نفسى مباركلك اولمغين وافر شاكردلر تكميل ايدوب هر برى عالمه مشهور جهان اولديلر (حكيم اقراطين) رصدده احكامى يازيلان بيك يكرمى ايكى عدد يلدزلرك صورتلرين ابتدا بو وضع ايتدى (حكيم اقليدس) صور شهرندن اولوب علوم رياضيه يى ابتدا بو ايجاد ايتدى واول فنده كتاب تأليف ايدوب كتاب اقليدس ديمكله مشهور دنيا اولدى (الخط هندسة روحانية ظهرت بآلة جسمانية) انك كلاميدر ارسطو حكيمدن صكره كلوب استقصات آدلو كتاب يازوب بعضلر جمله اون درت كتاب يازدى ديمشلر (حكيم اقلاٰيون) علم فراستى ابتدا بو ايجاد ايدوب بقراط حكيم زماننده ايدى * بعض معتبراتده قليمون بعض كتبده قيلون آدلو بر حكيم دخى مذكوردر * والله اعلم (حكيم انبازقلس) غايتده عظماء حكمادن ايدى (حكيم انبزقلس بن فاذن) فوايح مسكيه ده علم حكمتده بحر عمان ومشهور جهان اولان حضرت لقمان صاحب عرفانك شاكردلرندن اولوب انبازقلسدن صكره كلمشدر دينوب * كتاب ملل ونحلده ابيدقليس آدلو بر حكيم ذكر اولنوب حضرت داود زماننده كلمشدر دیو مذكوردر * والله اعلم (حكيم اندروماخس) بعضلر ترياق فاروق معجوننى بو ايجاد ايتدى ديوب لكن قاموسده حكيم ماغنيس ايجاد ايدوب اندروماخس قرص افعى ايله تكميل ايتدى ديمشدر (حكيم انكساغورس) ملاطيه شهرندن اولوب عظماء حكمادن ايدى (حكيم انكسانس) بو دخى ملاطيه لو در علوم حكميه ده فريد دهر ايدى (حكيم انكسيمانس) غايتده عظماء حكمادن ايدى (حكيم اوميرس) اقدم واعظم شعراء يونان اولوب طائفۀ يونانده بوندن صكره كلان شعرا بوكا تقليد ايدرلردى * حضرت موسى نبوتندن بشيوز التمش التى ييل مقدم ظهور ايدوب لسان يونانده قصائد لطيفه وكلمات حكمت سماتى وار ايدى (حكيم برقطوس) الاسكندرى كه اسكندريه شهرندن ايدى علم طبايع وخواص عدده ابتدا كتاب تأليف ايدن بودر (حكيم برمانيدوس) كبار اطباء حكمادن اولوب بعض احوالى مناسبتله بقراط احوالنده كورنظر اولنه (حكيم بطلميوس القالوذى) ميرخوانده علم هندسه ونجومده فريد عصر ايدى اسكندريه ده طوغوب فنون عديده تأليفاتى واردر حالا مجسطى ديمكله مشهور اولان ماغاسطن نام كتاب بونك تأليفيدر اونواحينك پادشاهى آزريانس زماننده رصد قوروب احوال نجومى يازدى * معتدل القامه سفيد روى كثير اللحيه كشاده دندان شيرين كلام شديد الغضب بطئ الرضا قليل الاكل كثير الصوم خوشبوى پاك جامه اولوب يتمش سكز ياشنده وفات ايتدى دينوب * فوايح مسكيه ده يونانجه معناسى ميزان الشمس اولان علم اصطرلابى ابتدا بطلميوس ايجاد ايتدى * علم افلاكه عاشق اولمغين علم هندسه سببيله فلكه چيقوب افلاكى مساحه ايدوب احوال نجوم

وغیری یازوب کتاب مجسطیده یازمشدر بونك رصدیله خلفاء عباسیه دن مأمون خلیفه زماننده کی
رصد اراسنده التیوز طقسان ییل کچدی * بعض معتبراتده جالینوس حکیمله هم عصر اولوب اون اوچ کتاب
تألیف ایدوب قوردیغی رصد شهررودسده ایدی دینوب * کتاب ملل ونحلده هیأت فلکده ابتدا انکلم ایدوب
علم هندسه تألیف ایدن بودر دیو مذکوردر (حکیم بقراط بن راقلیس) ولایت قرمانده نیکده شهرنده
طوغوب انده ساکن ایدی * فاضل فایق وطبیب حاذق اولوب علم طب وحکمتده اوتوزدن زیاده کتاب یازدی
بختنصردن یوزطقسان التی یا همان طقسان التی ییل صکره کلدی * فوایح مسکیه ده بو کا بقراط اول دیرلر
علم طبی ابتدا بو تالیف ایدوب اسقلینوس حکیمدن اول کلمشدر برکسنه کندوسیدکی اوزرینه تو کورسه
بل اغریسندن امین اولوردیوب حقنه ایتمکی برقوشدن کوروب اوکرنمشدیکه دکز کنارنده وافر بالق ییوب
امتلا اولدقده بورنیله دکز صوین الوب کندو دبرینه صوقوب دوکوب اسهال اولوردی دینوب * میرخوانده
بعضلر بقراط وذیمقراطیس ملوك عجمدن بهمن زماننده ایدیلر دینوب لکن نیجه لر ظهور بقراط ظهور اسکندر
رومیدن یوز ییل مقدم ایدی دیمشلر * موضوعات العلومده بقراط کندو زماننده طبیعیونك رئیسی
اولوب فاضل کامل ومعلم جمیع اشیا ومتنبه ومتأله وناسك وعابد وسالك وسیاح ممالك اولوب خسته لره لله
علاج ایدردی * عجم پادشاهی اردشیر زماننده کاوب حمصده ساکن اولوب دمشق شامه واروب ریاضت وتعلم
وتعلیم ایچون انك میشه زارلرنده ساکن اولوردی دینوب * تاریخ حکماده مفصلدرکه بقراط اول اسقلینوس
ثانینك شاکردلرندن واسقلینوس اولك اولادندن ایدیکه مزبور اسقلینوس علم طبی ابتدا وضع ایدوب
انی بیلك کندو نسلنه مخصوص اولمغیچون اجنبیلره تعلیمدن نهی ایدردی طبی صافی تجربه ایله تحصیل
ایتمکین انك زماننده بیك درتیوز اون التی ییله دك جمیع حکمای متأله علم طبده تجربه ایله عمل ایدوب بعده
مینوس حکیم کاوب تجربه یه قیاس ضم ایدوب یدیوز اون بش ییله دك حکما طبده تجربه وقیاسله معامل
ایدوب بعده برمانیدوس حکیم کاوب تجربه خطادر دیوب مجرد قیاس ایله عمل ایدوب انك وفاتنده
شاکردلری تجربه وقیاس خصوصلرنده اختلاف ایدوب افلاطون حکیم کلدکده ملاحظهٔ عظیمه ایله
تجربه وقیاسك ایکیسی دخی لازمدر دیو قطع ایدوب سائر اقوال اوزره یازیلان کتابلری احراق ایتدردی
افلاطون وفاتندن بیك درتیوز یکرمی ییل صکره اسقلینوس ثانی ظهور ایدوب انك وشاکردلرینك
وفاتلرندن صکره ینه انك شاکردلرندن بقراط علم طبده فرید عصر اولدی * مزبور بقراط اهل مرحمت وکرم
وفضل اولمغین عالمدن علم طب قطع اولمق خوفندن انك تعلیمن جمله خلقه بذل ایدوب غریبلره دخی تعلیم ایدوب
انلری اولادی کبی بیلوردی * خوب صورت سفید روی بزرك سر منحنی قامت صاحب غضب بطیء الحرکه
صائب القول قلیل الاکل کثیر الصوم ایدی * طقسان یا طقسان بش ییل یشایوب اون التی یاشنده
تکمیل علوم حکما ایدوب باقی عمرینی تعلیم وتألیفه صرف ایتمشدی (حکیم بقراط ثانی ابن قلیدس)
(حکیم بقراط ثالث ابن دارقن بن بقراط) (حکیم بقراط رابع که) بقراط ثالثك عیسی اوغلیدر
اشبو اوچ بقراطلرك احواللری معلوم اولمدی (حکیم بقراطیس) تفسیر طلسمات روحانیه کتابن
بو تألیف ایتدی (حکیم بلیناس) فوایح مسکیه نك برمحلنده سید الحکما اولوب اسکندر رومینك
استادی ایدی علم طلسمات روحانیه ده اول تکلم ایدن بودر دینوب * برمحلنده دخی علم طلسماتده اول
تکلم ایدن طائفهٔ صابئیه دردیلمشدر (حکیم تالیس) فوایحده مذکوردرکه حلب قربنده شهر
ملطیه دن اولوب مصرده ابتدا متفلسف اولان بودر رصد اندر رصد عظیم وفق وضع ایدوب هیکل عطارده
قویوب الهام ربانیدن ونوع وحیدن استنباط ایتدم دیوب جمیع اهل یونان اولوحی غایت تعظیم وآنکله
تبرك ایدوب عدودن وغیریدن بر بلایه اوغراسه لر اولوحه توجه وبرکتندن استمداد ایدوب بلالری
دفع اولوردی خیلی زمان بولوح ایچلرنده طوروب بعد زمان ارشمیدس حکیم بونك منافع وخواص یازوب
فوائدی محتاج تفصیلدر دیمشلر (حکیم ثالش) معتبراتده مذکوردرکه علوم فلاسفه وحکماکه حکمیات
وریاضیات دیرلر حضرت موسی زماننده ملطیه ده ثالش مصرده فلوطرخس رومی ایجاد ایدوب
صکره کلان حکما تدریجله ارتوردیلر * ملل ونحلده ابتدا فلسفه وحکمتی حضرت موسی زماننده طائفهٔ روم

ایجاد ایدوب انلردن ابتدا فیلسوف اولان ثالس ملطیدر ابتدا فلسفه ایله مشهور اولوب علم حکمت
اکا منسوب اولان مصرده فلوطرخیس دردیومز کوردر (حکیم ثالیس) میرخوانده ملطیه ده
حکمادن ابتدا بو ظهور ایدوب سلطنت بختنصردن یوزیکرمی اوچ ییل صکره ایدی دیومز کوردر
(حکیم جالینوس) میرخوانده رئیس اطباء دنیا سکز کمسنه ایدی * بری اسقلینوس * ایکنجی غورس
اوچنجی مینوس * دردنجی برمانیدس * بشنجی افلاطون * التنجی اسقلینوس ثانی * یدنجی بقراط * سکزنجی
جالینوسدر که بوکا خاتمهٔ اطبادیرلر صکره کانلر جمله بوکا اقتدا ایتدیلر * نبوت حضرت عیسادن ایکیوز ییل
صکره طوغدیغی متفق علیهدر پدری بوکا علم طب اوکرتمکه عظیم مال خرج ایدوب بو دخی تحصیل انواع
علوم ایچون ممالک یونان وروم ومصری کزمشدر * کندم کون خوب صورت کثیر السفر کتابلره کثیر المطالعه
ایدی ملوکاه کثیر الاختلاط اولوب شهر مقدونیه ده نیقاش آدلو پادشاه بوکا غایت رعایت ایدردی
ملوک مغربدن بریله عظیم تفصیله محتاج بر لطیف سرکذشتی کچوب حاصلی انی مرض جذامدن قورتاروب
عظیم احسانلرینه مظهر اولوب اوغللرندن برنی علوم اوقومغه جالینوسه شاکرد ایدوب وطننه ییله
کوندردی دینوب * نیچه معتبراتده جالینوس بقراط وفاتندن التیوز التمش بش ییل صکره ردوسده
حضرت عیسی زماننده طوغوب علوم حکمایه خصوصا طبه یتمش ییل چالشوب نهایتنه ایرشوب فنون
متعدده ده درتیوز جلد یا یتمش عدد کتاب تألیف ایتدی * پدری دخی علم هندسه وعلوم ریاضیه ده غایت
ماهر ایدی * جالینوس کثیر الصوم واهل خیر اولوب فقرا واغنیا خستهلرینه رضاء الله بی اجرت ومنت
خدمت ایدوب مالدار اولمغین معالجه یه کندو یانندن خرج ایدردی * سکسان یدی یا سکسان سکز ییل
یشایوب یتمش ییلنی جمله علم طبه صرف ایتمشدی * مرویدر که وفات ایدرکن عالم قدیمیدر حادثمیدر حل
ایدهمدم دیمش دینوب * موضوعات العلومده یونان شهر قوغاموسده طوغوب زماننده رئیس وامام اطبا
وحکما ایدی ارسطودن صکره طبیعیده بقراطله یوندن اعلم کمسنه کلمدی * بعضلر بونی استانبولک جانب
شرقیسنده ایسپا بلادندن اولوب قیاصرهٔ رومک التنجیسی بتره قیصرلک زماننده ایدی ولایتلر کزوب
جمیع علوم حکماده اون یدی یاشنده ماهر یکرمی درتده منتهی وجمله اقرانته غالب اولدی عفیف وغنی القلب
اولمغین سلاطینه قارشیموب بخششلرین دخی المزدی * بقراطک علومنی تجدید وعلم تشریحده اکا غلبه ایدوب
علوم حکمایی حل مشکلاتله احیا ایدوب بو اولمسه ترک اولنوب دنیادن ضایع اولوردی * پدری دخی
کندو زماننده علم مساحه ده اعلم ناس اولوب دین نصاری ظهور ایدوب حضرت عیسی ایچون قدسده
بر کمسنه احیاء موتی وابراء اکمه وابرص ایدر ایمش دیو ایشیدوب لکن انک کوکه کتدوکندن یتمش یدی ییل
کچمکین باری انک یولداشلرینه بولشهیم دیو کیدوب یولده وفات ایتدی دیومز کوردر (حکیم درهویاس)
فوایح مسکیه ده کبار حکمادن ایدی دینمشدر (حکیم دیسقوریدس) خواص نباتاته مشاهده طریقیله
کمال وقوف تحصیلنه قرق ییل چالشوب منافع ومضارین تحریر واکثرینک اشکالن تصویر ایدوب بو بابده
ابتدا کتاب تألیف ایدن بودر (حکیم ذوانا) بعضلر بونی پیغمبر ایدی دیکین باب انبیاء مشتبهة الاحوالده
کچمشدر نظر اولنه (حکیم ذیمقراطیس) عظماء حکمادن اولوب عجم شاهی بهمن زماننده ایدی
حکیم ارسطو بونک قولنی کندو استادی افلاطون حکیم قولندن ترجیح ایدردی * منافع اجزاء حیوانانی
ابتدا بو بیان ایدوب اوبابده کتاب یازمشدر (حکیم زرداشت) بعض کتبده پیغمبر ایدی دیمکین
تفصیل حالی باب انبیاء مشتبهة الاحوالده کچمشدر نظر اولنه (حکیم سقراط بن نیفرسنس) مرویدر که
اعظم حکماء دنیا اولان فیثاغورث حکیمک شاکردلرندن اولوب افلاطون الهی دخی بونک شاکردی ایدی فضل
وکمالده مرتبهٔ علیایه واصل اولوب لکن علومه تعظیما اصلا کتاب تألیف ایتمدی * اهل قلت وقناعت
کثیر الانقطاع کثیر العباده اهل ریاضت زاهد مجاهد اولوب خلقی بت پرستلکدن منعه نصب نفس ایتمکین
عاقبت بر حاکم ظالم بونی حبس ایدوب تفصیله محتاج وجهله بوکا زهر ویدرمکین یوز اون یاشنده
وفات ایدوب اون ایکی بیک شاکردی قالدی * تفاسیرده بعض کمسنهلر بوکا نیچون موسی پیغمبره وارموب
بولشمز سزدیدکده بز تهذیب وتکمیل اولنمش بر طائفه یز غیریلره احتیاجمز یوقدر دیو جواب ناصواب

ویرمش دینوب لکن تواریخده بو قصه اسقراطیس حکیمه اسناد اولنمشدر * والله اعلم (حکیم سولون
افلاطون حکیمك والده سی پدری اولوب بعض لطیف موعظه کتابلری یازمشدر بر حاکم ظالمدن قاچوب
سکسان یاشنده غربتده وفات ایتدی (حکیم طفطیوهیس) فوایح مسکیه ده کبار حکمادن عد اولنمشدر
(حکیم فلقطیریوس) قلم فاقطیری یی ایتدا بووضع ایتدی (حکیم فلوطرخیس رومی) بونك احوالی ثالث
حکمده کچمشدر نظر اولنه (حکیم فولوس) فوایحده جالینوسك همشیره زاده سی اولمغین بونی حضرت
عیسایه کوندرمشدر طائفهٔ نصاری رئیس حواریون اولان شمعون صفا دنصکره بونی پیغمبر اولدی
دیو اعتقاد ایدرلر دینوب لکن جالینوس بونی عیسایه کوندردی دیدیکی یو قاروده کچدیکی اوزره جالینوسك
عیسادن ایکیوز ییل صکره کلدیکی متفق علیه ایدوکنه مخالف اولور * والله اعلم (حکیم فیثاغورث
ابن میشاخورش) فوایحده والده سی بکر ایکن طوغوردی دینوب یعنی بر طریقله مادر رحمنه نطفهٔ پدر
واصل اولوب حکمت ربله بلا مسی الاب وجوده کلدیکی اشعار اولنمشدر * نیچه معتبراتده علوم الهیه
وطبیعیه یی سلیمان پیغمبردن وانك شاکردلرندن اوکرنوب عابد واهل ریاضت اولوب علم موسیقی یی وعلم
خواص اعدادی وبعض علومی قوت علم وذکا ایله بو ایجاد ایتدی * جمشید زماننده کلدی دیو بر روایت
واردر * مرویدرکه حرکات افلاکه مطلع اولوب هیچ انلردن لذیذ ولطیف نسنه کوروب وایشتدم دیردی
موسیقی یی اندن استخراج ایتدی حکمادن فلك صداسن ایشیدن ابتدا بودر دیمشلر * علم خواص اعداد
وسائر فنونده ایکیوز سکسان جلد کتاب تألیف ایدوب جمیع حکماء عالم انلری مقبول ومسلم طوتدیلر
مصرده یا انطاکیه ده ساکن اولوب حکمادن نیچه بیك شاکردی وار ایدی دینوب * میرخوانده
مذکوردرکه صور شهرندن اولوب شهرلرینه عدو غلبه ایتمکین خلقی جلای وطن ایتدکلرنده بونك پدری
دخی جمله اولادیله ساموس شهرینه بعده انطاکیه یه واروب حاکمی بونی اوغل ایدنوب سن شبابه ایردکده
سلیطون شهرینه کوندروب انده حکمانك برندن هندسه ونجوم اوکرنوب بعده علوم حکمیه تحصیلنه
سیاحت ایدوب مصره واروب بعده ینه ساموسه کلوب تعلیم وارشاد خلقه چالشوب کتابلر تألیف ایدوب
آخر عمرنده بر شهره واروب انده بر کسنه بونکا عداوت ایدوب مجادله ده قرق نفر شاکردی قتل اولنوب
باقیلریله بر کیجه قاچوب شهر بشهر کزوب عدوسی بونك آردنه دوشوب تتبع بونلر بولده بر محکم البنا قصره
کیروب عدوی بدخوی انك اطرافنه اودون طاشیوب آتش اوردقده فیثاغورث ایله شاکردلری برقاچ کون
جوع وعطش وحرارت آتش چکوب عاقبت جمله سی هلاك اولدیلر (حکیم فیلمون) فوایحده دکرمنلری
وصودولابلرینی بو ایجاد ایتمشدر دینوب * معتبراتده اقلیمون آدلو بر حکیم دخی واردرکه بقراط زماننده
اولوب علم فراستی انك ایجاد ایدردینمشدر (حکیم مارینوس) علم جغرافیا که کمیلر خارتی دیرلر ابتدا بووضع
ایدوب بعضلر بطلیوس دخی جغرافیا یازمشدر دیوب غالبا مارینوسدنصکره اولمقدر (حکیم ماغنیس)
قاموسده تریاق فاروق معجونن ترکیب وایجاد ایدوب حکیم اندروماخس قرص افعی ایله تکمیل ایتدی
دینمشدر (حکیم مورطس) التمش میل قدر یردن ایشیدیلان ارغنون آدلو سازی بو ایجاد ایتدی
(حکیم مینوس) علم طبده حاذق وفایق اولان کبار اطبادن اولوب بعض احوالی مناسبتله بقراط احوالنده
کچدی نظر اولنه (حکیم نیقوماخس) ارسطو حکیمك پدریدر عالم فایق وطبیب حاذق اولوب افلاطونله
هم عصر ایدی (حکیم هرمس) که ادریس پیغمبر اولمغین احوالی انبیا بابلرنده کچمشدر (حکیم هردودیس)
فوایحده کبار حکمادن عد اولنمشدر (حکیم هوزمیس) بو دخی کبار حکمادن عد اولنمشدر (حکیم لاذن)
سقراط حکیمك مقبول شاکردلرندندر (فائده) دیار یونانده وغیریده بیحد ولا یعد حکما یعنی علما کلوب
بو محلده ذکر اولنانلر انلرك اکابر کباری واعاظم عظماء بر اشتهاریدر * فوایح مسکیه ده حکماء یونانك
غایت اولولری یدی کسنه درکه اسملری ثالیس انکساغورث انکسیمانس انبازقلس فیثاغورث سقراط
افلاطوندر دیو مذکوردر (فائده) نیچه معتبراتده فلاسفه دیدکاری حکماء یونان وغیری ایکی نوع ایدیلر
بری قدمادرکه بونلرك دخی اکثری ایکی صنف ایدیلرکه * اولکی یه دهریون دیرلرکه حق سبحانه وتعالینك
وجود شریفن بالکلیه انکار ایتدیلر * ایکنجی یه طبیعیون دیرلرکه وجود باری تعالی یه اقرار لکن حشر ونشری

انكار ايتديلربو ايكي فرقه دخي كفاردندرلر * نوع ثاني متأخريندركه بعضلري قدما مذهبلرنده اولوب سائرلريكه متأخرينك اكثريدر اهل سداد ومسلم وپاك اعتقاد اولمغين بونلره الهيون ديرلر * بونلر قدماء ذوى الضلال مذهبلرين رد وابطال ايچون نيچه كتاب لطيف تأليف ايدوب سقراط وافلاطون وارسطاطاليس وبعضلر وقدمادن فيثاغورث وبعضلر الهيوندن ايديلر ديو مذكوردر

(فصل خامس وعشرون در احوال امم نصارى) حضرت عيسى پيغمبر اولدقده قدس ياننده ناصره آدلو قريه ده ساكن اولوب بعض بنى اسرائيل اكا متابعت ونصرت ايتمكين انلره نصارى دينوب بعده بحق وبغير حق دين عيسى اوزره كچين هر طائفه يه دخي تغليبا وتعميما نصارى ديديلر * بعض بنى اسرائيل وجميع روم وارمن وفرنك وچركس وكرج وروس وبلغار ومجار ونمچه وبوسنه وخروات وصقالبه ديدكلري طوائف له وجه حالا اسمى نامعلوم بيحد ولا يعد فرقه اولمشلردر * حديث شريفده نصارى يتمش ايكي فرقه اولوب بريسى اهل جنت غيريلري اهل نار يعنى اهل جهنمدر ديو بيورلمشدر * حضرت عيسى محض قدرت خدا جل وعلا ايله بابا سز طوغمغين ومیتلر احيا ايتمكين اكثر ناس نسناس التباس مكر شيطان خناس ايله بر وسواس اولوب ضلالته دوشديلر * تفاسيرده (فاختلف الاحزاب من بينهم) آيتنده مذكوردركه عيسى كوكه چكلدكدنصكره عيسويلر اوچ فرقه اولوب بريسى يعقوبيه دركه عيسى الله ايدى يرى يوزنده ايستدوكى قدر طوروب بعده كوكه كتدى ديديلر * برى دخي نسطوريه دركه عيسى اللهك اوغليدر ديديلر * بو ايكي فرقه تحقيق كافر ايديلر تعالى الله عما يقول الظالمون علوا كبيرا * اوچنجى فرقه عيسى اللهك قولى وپيغمبرى وجاريه سى مريمك اوغليدر ديوب بونلر مؤمنين صحيح الاعتقاد ايديلر * تفسير ابو السعودده اشبو مسلمانلر فرقه سنك اسمى ملكائيه ايدى دينوب لكن تفسير تيسيرده نصارادن ملكائيه الله وعيسى ومريم حاشا اوچ شريكلردر دبو اعتقاد باطل ايدن فرقه كافردر دينوب * اكثر تفاسيرده اشبو فرق ثلاثه نصارى دينلرى اوغورينه برى برلريله جدال وقتال ايدوب اول ايكي كافر فرقه لرى غايت چوقلق اولمغين مسلمانلر فرقه سنه غلبه ايدوب قيروب مسلمانلرك دولت وشوكتلرى زوال بولوب كتدكچه دنياده وجودلرى غايت آز اولوب حتى بعض شهرلرده وقريه لرده انجق بر ر ايكيشر كسنه اولوب انلر دخي خلقدن غايت عزلت ايدوب اسلاملرين اخفا ايدرلردى * خاتم الانبياء حضرت محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم ابدا اسرمدا پيغمبر اولدقدنصكره دين اسلام ونور توحيد خدا عالمى برضيا ايتدى * نصارادن عيسى ابن اللهدر دين ملعونلر بعد الكفر المقرر اظهار حق مكرر ايدوب عيسى صلب اولنمشدر ديو اعتقاد باطل ايدوب لكن بعده صغالوب كوكه چكلدى ديرلر * صلب قصه سى البته كذب وافترا ايدوكى باب عيساده كچمشدر مرويدركه نصارانك كتابلرى اولان انجيل شريفده احكام شريعت غايت آز اولوب جميعا وعظ ونصيحت ويوز اللى سورۀ پر حكمت اولوب نصارانك شريعتلرى شرع حضرت موسى ايدى حضرت عيسى شرق طرفنه قارشو طوغمغين نصارى قبله لرى مشرق اولوب نمازلرى وقتى امت محمد نمازلرى وقتى اولوب نصف الليلده حضرت داووده نازل اولان زبور شريفى اوقورلردى هر ركعتده بش سجده ايدوب نمازى آبدستسز قيلورلردى * اوچ دفعه اورجلرى وارايديكه بريسى اللى كون بريسى اوچ كون ايدى * تفاسيرده صوم رمضان بونلره دخي فرض ايكن بعد زمان ياز كوننه كلدكده تأخير ايدوب قيشده قضا ايتدكارنده اون كون زياده ايدوب نيچه زماندنصكره ايچلرنده طاعون اولوب آنك دفعيچون اون كون دخي زياده ايتمكه نذر ايدوب اوسبيدن اورجلرى اللى كون اولدى ديو برروايت واردر * مرويدركه يهوديلر غايت غليظ طائفه اولمغين امت بنى اسرائيلده كچديكى تفصيل اوزره شريعتلرى دخي غايت ثقيل ايدى * طائفۀ نصارى ضعيف الحال اولمغين شريعتلرى خفيف وپر رخصت ووسعت اولوب حيض كورمش عورتيله جماعدن ونجاستلردن چوقلق صاقنمامق وجنابتدن غسل ايتماملك وبونلر امثالى امور جائز ايدى * شرع محمدى (خير الامور اوسطها) مفهومنجه اعدل وافضل جميع شرايع اولمغين تغليظات يهود وتخفيفات نصارى اورتاسنده برشرع پاك تا بنالك مبارك وسبب رضاى حق تعالى وتبارك اولمشدر * لله الحمد والمنه (فائده) مرويدركه بولس آدلو بر يهودى راهب صورتنده نصارى پادشاهنه كاوب عبادتله كندويه اعتقاد ايتدكارنده انجيل شريفى تغيير وتبديل ايدوب برى برينه مخالف نسخه لر يازوب هر برينى بر پادشاهه ويروب

بنی عیسی کوکه چاغردی اکا کیدرم دیوا ینالدیروب کندوبی هلاك ایدوب بعده هرپادشاه کندونسخه سنی چیقاروب حق بنم کیدر دیوارالرنده جدال وقتال دوشوب هربری برفرقه اولوب انکیچون طوائف نصاری غایت چوق ودین وآیینلری بری برلرینه مخالف اولوب ارالرنده اکثریا عداوت دخی واردر * قصهٔ بولس تفصیلی آخرباب عیساده کچمشدر نظر اولنه (تتمه) طوائف چرکس وکرج وبلغار وبوسنه وخروات ومجار ونیمچه وله وچه وافلاق وبغدان واردل والامان ونیجه طائفه دخی نصارادن سابقا بت پرستلر اولوب حضرت عیسی نبوتندن صکره تدریجله جمله سی نصارانك کبارندن اولان یتمش ایکی فرقه سندن اولوب لکن انلرك اصللری کیملرك نسلیدر وابتداء حاللری ندر معلوم اولمیوب حالا موجود اولنلرك ایسه کندولرینك وممالکلرینك احواللری اجمالا معلوم خلق عالم اولغین تفصیل اولنمدی * اما معلوم اوله که کرجی طائفه سنه فارسیجه مغول دیرلر غالبا ولایت چینده مغول دیدکاری طائفهٔ تاتاردن ایدیلر کبی * وطوائف اترا کدن برینك دخی اسمی بلغاردر دینوب غالبا نصارادن اولان طائفهٔ بلغارانلر اولمقدر * والله اعلم بما اخفی واعلم (فصل سادس وعشرون دراحوال امت عرب) کرچه بونلرك اوائلی ذکر اولنان امتلرك نیجه لرندن مقدم کلمشلردر لکن ناسخ ملل وادیان وخاتم انبیا وامم جهان اولان حضرت محمد مصطفی اول مجد مجتبی ومقلد مقتدا صلی الله علیه وسلم وعظم وکرم وجمله اصحاب واتباعی واکثرامت واشیاعی طوائف عربك اواخرندن اولوب امت عالی همتی آخرامم بنی آدم اولغین خصوصا بر مضمون * الحلو آخر الطعام خاتمهٔ کتابده امت عرب خیرطلب ذکریله دهان جان بر عرفانی شهد کام واشبو کتاب مستطاب منفعت نصابی مسکی الختام ایتملك محض صواب بلکه باعث اکتساب ثواب کورلمکین مجموع قبائل امت عرب خیرادب ذکری اشبو کتاب حاوی المفاخر آخرنه تأخیر اولنمشدی * پس حالا معلوم اوله که جمیع جنس امت عرب بیحد ولایعد قبیله وطائفهٔ متخالفه اولوب لکن اسانلری واحد ایدی قاموسده شهرده ساکن اولنلرینه عرب صحراده ساکن اولنلرینه اعراب دیرلر دینوب بو جمله نك کیمی یمنده کیمی مکه ده ومدینه ده وارض حجازده کیمی شام ومصر اطرافنده کیمی مدینه ایله بصره ولحسا اراسنده ولایت نجدده کیمی ارض عراقده کیمی دیاربکر سمتلرنده اولوب اکثری اوبه ایله قونار وکوچر قبیله لر اولوب حالا دخی بویله در (فائده) نیجه معتبراتده جمیع جنس عرب اوچ نوعدر برینه عرب عاربه دیرلر که عاد وثمود وطسم وجدیس وعمالقه وجرهم وعبیل قبیله لریدر * ایکنجی یه عرب متعربه دیرلر که ملوك یمن ابتداسی اولان قحطان بن عابر بن شالح ابن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام نسلندن اولان قبیله لردر * اوچنجی یه عرب مستعربه دیرلر که حضرت اسماعیل بن ابراهیم علیهما السلام نسلی اولان قبیله لردر دینوب * تاریخ ابن شحنه ده اوچ قسمك اولکیسنك نسللری وتفصیل خبر واثرلری منقطع اولغین عرب بائده دیرلر که عاد وثمود وجرهم طائفه لریدر ایکنجی یه عرب عاربه دیرلر که حضرت اسماعیلدن مقدم کانلردر اوچنجی یه عرب مستعربه دیرلر که انلر دن صکره کانلردر دینمشدر (مقدمه) اکرچه جمیع طوائف عرب مانند رمل وحصا بیحد وعد واحصا اولغین جمله سنی ذکر ایتمك مقدور معشر بشر دکل ایدوکی مقرردر لکن اصول قبائل ومشاهیر طوائف فروع بونلردر که ترتیب انواع ثلاثهٔ مذکوره اوزره علی وجه المطبوع شروع اولنندی (نوع اول) که انلره عرب عاربه یا عرب بائده دینوب انبیاء ماضیه زمانلرنده کندولری ونسللری بالکلیه منقرض اولمشلردی انلر عاد وثمود وطسم وجدیس وعمالقه وجرهم وعبیل طائفه لریدر که حالا ذکر اولنور (قبیلهٔ عاد) بدنهاد ذوی العناد ضلالات معتاد اشبو قوم مستحق اللوم عاد بن عوص بن ارم بن سام ابن نوح علیه السلام یاخود عاد بن ارم بن شالح بن ارفخشد بن سام بن نوح نسلندن ایدیلر * مزبور عاد تبلبل السنه ظهورنده ولایت بابلدن کیدوب یمن وعمان مملکتلری اراسنده حضرموت شهرنده اسمی احقاف اولان قوم سال ولایتده ساکن اولوب نسلی چوغالدی جمله سی بت پرست وبادهٔ کفر وغرور وقوت وشجاعتله مست ایدیلر * اوچ یوزدن بیکر ییله دك یشایوب یوزر یا دردر یوز ذراع قامتلری اولوب غایت کوته قدلرینك قامتی التمش یا یتمش یاسکسان ذراع ایدی * بعضلر بلندلرینك قامتی یتمش بعضلر اون ایکی ذراع ایدی دیدیلر * بونلرك نیجه لری طاغدن اللریله قبه قدر عظیم طاشلر قوپاروب وهب بن منبه

قوانجه

قولنجه باشلری بولنه قبه قدر اولوب کوزلری ایچنده برتیجی جانورلر یاتوب یاورلردی جمیع قوم عاد جهنم معادا یکی فرقه ایدیلر * برینه عاد اولی برینه عاد ثانیه دیرلر که اولکی یا ایکنجی قوم هود علیه السلامدر که ریح عقیم ایله هلاک اولوب اون اوچ عدد قبیله ایدکاری و تفصیل حاللری باب هود علیه السلامده و ملوک یمندن شداد فصلنده کچمشدر نظر اولنه (فائده) قاموسده نسناس برجنس مخلوقدر که هر برینک همان بر ایاغی اولوب انکله سچرار * حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدر که عاددن برقبیله رسوللرینه عاصی اولمغین الله تعالی انلری مسخ ایدوب نسناس اولدیلر هر برینک همان برطرفدن برالی و برایاغی اولوب بیه جکارین قوشلر دانه یرکبی یپوب حیوانلر اوت اوتلرکبی اوتلرلر آز کمسنه ایدیلر حالا انلر منقرض اولمشلردر او صورتده موجود اولنلر بشقه بردرلو مخلوقدر * یاخود نسناس اوچ جنسدر بری ناس بری نسناس بری نسانسدر یاخود نسانس بونلرک ایچلرنده عورت قسمیدر یاخود نسناسدن قدرلری ارفعدر یاخود نسناس یأجوج و مأجوجدر یاخود بنی آدمدن برقومدر یاخود انسان صور تنده بردرلو مخلوقلردر که انساندن اولمیوب نیجه نسنه ده انسانه بکزه مزلر دیومذ کوردر * ملوک یمنده ذوالاذعار طائفۂ نسناسه سفر وانلردن وافر کمسنه اسیر ایدوب یمنه کتوردیکی باب ملوک قحطانده ذوالاذعار فصلنده کچمشدر (قبیلۂ ثمود) خباثت ثمود خیانت فزوددر که ثمود بن عابر بن ارم بن سام بن نوح علیه السلام نسلندن اولوب قوم عاد اقرباسندن ایدیلر مکه ایله شام اراسنده کسر حا ایله حجر نام طاشلو و قوملو مکانی مقام ایدینوب اوچر یوزدن بیکر یله دک یشارلردی بونلر دخی کفار اثام و عبدۂ اصنام اولمغین نسبده ایچلرنده صالح پیغمبر بونلری ایمانه دعوته نبی مرسل اولوب بونلر قبول ایتمدکارنده درت بیک نفر مسلمانلر ایله ایچلرندن کیدوب باقی شقیلر صیحۂ حضرت جبرائیل ایله هلاک اولدیلر * حضرت صالح وفاتنده قوم ثموددن بیله اولان مسلمانلر نیچه زماندنصکره کفر و طغیان اوزره اولوب حضرت حنظله پیغمبر اولدقده بونلر تصدیق ایتمیوب جنک ایتدکارنده جمله سی هلاک اولدیلر * تفصیل احوال قوم ثمود باب صالح علیه السلام ایله باب حنظله علیه السلامده کچمشدر نظر اولنه (قبیلۂ طسم و قبیلۂ جدیس) که ولایت حجاز ایله یمن اراسنده ولایت یمامه ده ساکن ایدیلر قاموسده طسم قوم عاد بقایاسندن برقبیله ایدیلر نسللری منقرض اولدی دینوب * تفسیر لبابده ثمود ایله جدیس ایکی برادر اولوب عابر بن ارم بن سام ابن نوح علیه السلام اوغللریدر دینوب * کتاب الخمیسک بر محلنده عملیق ایله طسم برادرلر اولوب لود بن سامک عاد ایله عبیل دخی برادرلر اولوب عوص بن ارم بن سامک ثمود ایله جدیس دخی برادرلر اولوب جاثر ابن ارم بن سامک اوغللری اولوب عبیل حالا مدینۂ منوره دیدکاری یثرب شهرینه کلوب قونوب بعده اندن اخراج اولنوب بریره واروب قونوب بعده انلره برسیل کلوب اجحاف ایتمکین اول مکانه جحفه دیو آد قودیلر دینوب * بر محلنده دخی ثمود ایله جدیس عابر بن ارم بن سامک طسم عملاق امیم دخی لاود بن سامک اوغللریدر دینوب * خریدة العجایبده طسم ایله جدیس قدماء عربدن اولوب ایکی قرنداش اوغللری ایدیلر پادشاهلری طسمدن اولوب طائفۂ جدیسه انواع اهانت اوزره اولمغین جدیس جمع اولوب طسمدن زیاده اولمغین بر لطیف حیله ایله پادشاهلری عملیق و طسمدن سکسان بیک ادمی قتل ایدوب بقایای قوم طسم یمن سلطانی حسانه شکایته واروب اودخی بونلره معاونت ایچون عسکر له کلوب قوم جدیسک کمین اسیر ایدوب خوار و زار و جمعیتلرین تار و مار ایتدی * جدیس ایچنده زرقاء یمامه دیمکله مشهور جهان برقز وار ایدیکه اوچ میل یردن هر نه اولسه کورردی حسان انی برعجب حیله ایله طوتوب کوزین چیقاروب ایچنده کی طمرلری قدرت حقدن کحل ایله طولو بولندی دینوب * قاموسده سکری و زنجه کثری جدیس و طسمک صنملری اسمیدر که نهشل بن الریس انی اوفادوب حضرت رسوله قاچوب کلوب مسلمان اولدی دیومذ کوردر (قبیلۂ عمالقه) که تفاسیرده و تاریخ ابن شحنه نک بر محلنده عملیق ابن لاود بن سام بن نوح علیه السلام اولادندندر دینوب * بر محلنده دخی عملیق بن ازد بن سام نسلندندر عملیق ایله فارس برادر ایدیلر دینوب بعضلر عملاق بن ارفخشد بن سام نسلندن ایدیلر دیوب قاموسده طائفۂ عمالقه بعض بلاده متفرق اولوب عملیق یاخود عملاق بن لاود بن ارم بن سام نسلندن ایدیلر

دیومذکوردر * تبلبل السنه ظهورنده دیاربابلدن ولایت یمنه وبعد زمان برفرقه‌سی مکه‌یه واروب اندکی عرب قبیله‌لرین کسر وقهر ومکه‌ده توطن ایتدیلر قوم عاد ایله هم عصر اولوب جمله‌سی عربدن اولمغین بری برلریله دوستلشورلر ایدی * حضرت اسماعیل یمنده‌کی عمالقه ایله مکه‌ده‌کی قوم جرهمه پیغمبر اولمشدی حضرت ابراهیمدنصکره کعبه‌یی عمالقه صکره جرهم بنا ایتمشلردر عمالقه‌نك اکثر احوالی بو قاروده احوال کعبه‌ده وباب ابراهیم وباب اسماعیل علیهما السلامده وباب ملوك جرهمده کچمشدر نظر اولنه * عمالقه‌دن برفرقه‌نك مصرله قدس اراسنده اب دریاده نیجه شهرلری اولوب کفاردن اولمغین بنی اسرائیله شمویل پیغمبر بونلره سفر ایدوب پادشاهلری جالوتله کفاری قتل ایتدیلر تکیم باب شمویل علیه السلامده کچمشدر * سائر عمالقه عربدن ایدکلری مقرر اولوب قوم جالوتك دخی لسانلری عربیی ایدی دکلمیدی بیان اولنمامشدر * لکن تفسیر ابو السعودده قوم جالوت عمليق بن عاد نسلندندر دیوب بو تقدیرجه بونلر قوم عاد نسلندن اولوب دیللری عربی اولمق کورینور بعض تفاسیرده مصرده فرعون یعنی پادشاه اولنلرك اکثری عمالقه‌یه دخی حاکم ایدیلر دیوب * تفاسیر وتواریخده یوشع پیغمبر بنی اسرائیله جنك وقتل ایتدکلری قوم جبارین عمالقه‌دندر دیوب * تفسیر ابو السعودده قوم جبارین بقیهٔ قوم عاد ایدیلر دیوب بعض معتبراتده عمالقه ممالك عالمه یایلوب بحرین وعمان وحجاز وشام ومصر ولایتلری اراسن قپلایوب جبابرهٔ شام وفراعنهٔ مصر انلردن ایدی دیومذکوردر (قبیلهٔ جرهم) که اول ملوك یمن اولان قحطانك اوغلی جرهم نسلی اولوب ابتدا یمنده بعده مکه‌ده ساکن ایدیلر مکه‌یه عمالقه‌دنصکره کلمشلردر زیرا عمالقه قوم عاد ایله معاصر اولوب بونلر اسماعیل علیه السلام زماننده ایدیلر جرهمك تفصیل احواللری باب حضرت اسماعیلده وباب ملوك جرهمده کچمشدر نظر اولنه (قبیلهٔ بنی عبیل) قاموسده عبیل بن عوص بن ارم بن سام ابن نوح علیه السلام نسلندن اولوب عرب عاربه‌دن ایدیلر حالا منقرض اولمشلردر دیومذکوردر

(نوع ثانی) فصل امت عرب اوائلنده کچدیکی اوزره جمله جنس عرب اوچ نوعدر اولکیسی عرب عاربه یا عرب بائده‌درکه ذکر اولندی * ایکنجیسی اول ملوك یمن اولان قحطان نسلی اولان قبیله‌لردرکه بونلره عرب متعربه یا عرب عاربه دیرلر حضرت اسماعیل مکه‌ده قحطان نسلندن اولان قوم جرهمدن خاتون نکاحلنوب جمیع اولاد کرامی کندو والده‌لری طرفندن قحطان نسلندن اولمغین بعض مورخلر جمیع قبائل عرب قحطان نسلندندر دیمشلر لکن فی الحقیقه نوع اول اولان امم منقرضه‌دن ماعدا جمیع قبائل عرب ایکی نوع اولوب بری قحطانك بری حضرت اسماعیلك نسلی ایدکلری محقق ومتقدر * پس نسل قحطان بونلردرکه ذکر اولنور (قبیلهٔ سبا) ولایت یمنده ساکن اولوب ملوك یمندن سبا بن یشجب بن یعرب ابن قحطان بن عابر بن شالخ بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام نسلیدر سبانك تفصیل حالی باب ملوك یمنده کچمشدر * تاریخ ابن شحنه‌ده سبانك حمیر کهلان عمرو اشعر عامله آدلو بش اوغلی وار ایدی دیوب تفسیر واحدیده اون نفر اوغلی وار ایدیکه ایچلرندن ازد کنده مذحج اشعرون انمار بجیله یمنده طوروب عامله غسان لخم جذام ولایت شامه واروب توطن ایتدیلر دیوب * تفسیر کوراینده ازد مذحج بجیله برینه اسد حمیر نشا یازلمشدر * محصل سبا اولادندن هر بریسنك نسلی نیجه قبیله اولمشلردر مشهورلری بونلردرکه (قبیلهٔ حمیر) ابن سبا کسر حا وسکون میم وفتح یا وسکون را ایله‌در بونلر نیجه قبیلهٔ جلیله اولوب یمنده ساکن ایدیلر بونلرك سلاطینی احوالی باب قحطانیانده کچمشدر نظر اولنه (قبیلهٔ قضاعه) حمیر بن سبا قبائلنك اکبر واکثری ایدیلر بونلردخی نیجه قبیله اولوب ایچلرنده جهینه آدلو بر قبیلهٔ مشهوره وار ایدی (قبیلهٔ ازد) که ازد یاخود یزد بن کهلان بن سبا نسلندن نیجه قبیله اولوب اوفرو اشهری بونلردرکه اصولدن متمیز اولمغیچون طائفه دیو یازلدی (طائفهٔ خزاعه) یمنده سیل عرم ظهورنده کوچوب مکه‌یه کلوب توطن ایدوب سابقا مکه‌ده اولان قبیلهٔ جرهمی سوروب چیقاروب بعده کعبهٔ معظمه‌نك مفتاحی بونلرده اولمغین رئیس قبائل عرب ایدیلر * عاقبت اجداد حضرت رسول صلی الله علیه وسلمدن قصی بن کلاب کعبه‌نك بوابی مست ایدوب برطلوم خمر ایله مفتاح شریفی بوابدن صاتون آلوب بعده بو مافیوما طائفهٔ قریش عزیز وجلیل وطائفهٔ خزاعه نادم وخوار وذلیل اولدیلر * سابقا بونلر مکه‌دن قوم جرهمی چقاردیلر بونلر دخی معاونت بعض قبائل عرب ایله

طائفهٔ قریش سوروب چیقاردیلر آخر باب ملوک جرهمده و اواسط باب ملوک کنده ده مفصلدر نظر اولنه
(طائفهٔ اوس وطائفهٔ خزرج) اشبو ایکی قبیله برادرزاده لر اولوب مدینه ده ساکن ایدیلر
صحابهٔ کرامدن طائفهٔ انصار جمله بونلردندر * تفسیر ابو السعودده اوس ایله خزرج لاب وام برادرلر ایدیلر
دینمشدر (طائفهٔ غسان که) یمندن شامه کاوب توطن ایدوب احواللری پادشاهلری بابنده کچمشدر نظر اولنه
(قبیلهٔ طی) کهلان بن سبا نسلندن اولوب جود وسخاده کرم وعطاده مشهور دنیا اولان حاتم بونلردن ایدی
بونلردن دخی نیچه قبیله حاصل اولمشدر حذرا عن التطویل یازلمدی (قبیلهٔ مذحج) کهلان نسلندن نیچه
قبیله اولوب جمله سی یمنده ایدیلر (قبیلهٔ همدان) کسر هاء وسکون میمله در کهلان نسلندن یمنده نیچه
قبیله ایدیلر (قبیلهٔ کنده) کهلان نسلندن نیچه قبیله ایدیلر بونلرک ملوکی احوالی یوقاروده بشقه بابده
کچمشدر نظر اولنه (قبیلهٔ بنی مراد) کهلان نسلندن یمنده طوائف کثیره وشهیره ایدیلر (قبیلهٔ بنی انمار)
کهلان نسلندن برقاچ قبیله ایدیلر (قبیلهٔ لخم) یمنده عمرو بن سبا نسلندن اولوب جمله دن بنی الدار آدلو
برقبیله لری وارایدی قبیلهٔ لخم یمندن کوفه قربنده حیره شهرینه کاوب مستقل پادشاهلری اولدیغی باب ملوک
لخمده کچمشدر * شعیب پیغمبرک قومی اولان اهل مدین طائفهٔ لخمدن ایدیلر تکیم یوقاروده کچمشدر
حضرت یوسفی صاتون الان مالک بن ریان یا ابن زغر لخمدن یا جذامدن یاخزاعه دن ایدی (قبیلهٔ جذام)
عمرو بن سبا نسلندن اولوب جمله دن بنی سلیم آدلو برقبیله لری وارایدی (قبیلهٔ اشعرون) یمنده اشعر
ابن سبا نسلندن طوائف کثیره وشهیره اولوب کبار صحابه دن ابو موسی الاشعری بونلردن ایدی
قبیلهٔ بنی عامله بن سبا یمنده ایدیلر (نوع ثالث) اشبو فصل امت عرب اولنده کچدیکی اوزره جمله جنس
امت عرب اوچ نوعدر اولکیه عرب عاربه یا عرب بائده * ایکنجیه عرب متعربه یا عرب عاربه دیرلرکه
ایکیسی دخی اجمالا ذکر اولندی * اوچنجیه عرب مستعربه دیرلرکه جمله سی اسماعیل بن ابراهیم علیه السلام
نسلیدرکه حالا اجمالا بیانلرینه شروع اولندی والله الموفق (مقدمه) ده نصکره ذکر اولنه جق جمیع قبائل
عرب جد اعلای حضرت رسول صلی الله علیه وسلم اولان عدنان نسلندن اولوب سبا نسلندن اولان قبائل
بشقه درانلره بنی قحطان بونلره بنی عدنان دینوب انلرک اکثری یمنده بونلرک اکثری مکه ومدینه وحجازده
وبعضلری عراق ولایتلرنده ساکن ایدیلر * پس قبائل بنی عدنان دخی ایکی قسمدر بری ربیعه بری نزار
ابن معد بن عدنان بری مضر بن نزار مزبور نسللریدرکه حالا ذکر اولنور (قبائل بنی ربیعه) بونلردن
بش اون قبیلهٔ عظیمه حاصل اولمشدرکه جمله سی ممالک عراقده اولورلر ایدی (قبیلهٔ بنی بکر بن وائل) اکبر واشهر
قبائل بنی ربیعه بونلردر آمد وموصل ولایتلری سمتلرنده ساکن اولمغین اومملکتلره دیاربکر دیرلر بونلردخی
بش اون قبیلهٔ عظیمه اولوب مشهورلری بونلردر (طائفهٔ بنی حنیفه) بونلر مکه ایله یمن اراسنده ولایت
یمامه ده ساکن برقبیلهٔ کثیره اولوب حضرت رسول صلی الله علیه وسلم زماننده حاشا دعوای نبوت ایدن
مسیلمهٔ کذاب بونلردن اولوب ابو بکر خلافتنده بونلردن قرق بیک نفر کافر ایله مسلمانلر صواشوب مسیلمه ایله
اکثر کفاری قیردقلری باب ابو بکرده مفصلدر بو طائفه قلیچ جنکنده جمیع قبائل عربدن زیاده ماهر بهادر ایدیلر
قبل ظهور الاسلام خرما خمیرندن برصنم دوزوب نیچه ییللر اطاپوب بعد زمان عظیم قحط اولدقده صنملرین
اکل ایتدیلر * بو قصه اغرب غرائب وبین العرب اعظم معائب ایدی (طائفهٔ بنی ذهل) بنی شیبان بنی بکر
ابن وائلدن برقبیلهٔ مشهوره ایدیلر (قبیلهٔ بنی اسد) کبار قبائل بنی ربیعه دن اولوب بش قبیله ایدیلر
مشهورلری بونلردرکه (طائفهٔ بنی کاهل طائفهٔ بنی عبد القیس) بن قصی که بونلردخی اوچ درت طائفه
ایدیلر (قبیلهٔ بنی ثعلب بن وائل) کبار قبائل بنی ربیعه دن اولوب بونلردن دخی برقبیله حاصل اولدی
(قبائل بنی مضر بن نزار بن معد بن عدنان) مکه ومدینه ودیار حجازده اولان قبائل عرب خصوصا طوائف
قریش جمله سی مضر نسلی اولوب وافر قبیلهٔ جلیلهٔ نبیله اولمشلردر اکثری مکه ده ساکن اولوب افصح عرب
اولدقلری یچون اشرف واعظم جمیع قبائل عرب بونلردر * فصاحت وسخاوتده وهر حالتده سائرلردن زیاده ایدیلر
خصوصا حضرت فخر عالم سید بنی آدم صلی الله علیه وسلم مضر نسلندن اولمغین قبائل مضر عدیمة النظیر اشرف
واکرم امم عالم ایدکاری محقق ومسلمدر (نظم) عربدن یک اکرمات اولیدی * حبیب الله اومکتدن کلیدی

(نثر) پس مشاهیر قبائل مضر بونلردر که حالا ذکرینه شروع اولندی (قبیلهٔ بنی قیس غیلان که) الیاس ابن مضر اولادندندر اکبر واشهر قبائل مضر بودر نسللرندن اوتوز عدددن زیاده قبیلهٔ جلیله حاصل اولوب مشهورلری بونلردر (طائفهٔ بنی هلال طائفهٔ باهله) که بنی سهم آدلو بر قبیلهلری حاصل اولدی طائفهٔ غطفان) که بونلردن دخی بر قبیله ظهور ایتدی (طائفهٔ بنی عبس) که حضرت عیسی ایله حضرت رسول علیه السلام اراسنده بونلردن خالد بن سنان نه بونلره پیغمبر اولوب انک احوالی انبیا بابلرنده کچمشدر طائفهٔ بنی فزاره طائفهٔ بنی ذبیان طائفهٔ بنی سلیم) که رعل وذکوان آدلو ایکی قبیلهلری حاصل اولدی (قبیلهٔ هوازن) اعظم قبائل بنی قیس اولوب بونلردن دخی بش اون قبیله اولدیلر غایت مشهورلری بونلردر (طائفهٔ سعد بن بکر) که حضرت رسولک دایه شرفوایهلری حلیمهٔ کریمه اول ذات السعادة العظیمه بو قبیلهٔ نبیلهدن ایدی * بونلر غایت فصاحتله معروفلر اولمغین حضرت رسول صلی الله علیه وسلم انا افصح العرب بیدانی من قریش واسترضعت فی بنی سعد بن بکر) یعنی بن قریشدن اولوب سعد بن بکر قبیلهسنده امزرلدم * پس نیجه فصیح اولیم دیو بیورمشلردر (طائفهٔ جشم بن بنی بکر (طائفهٔ ثقیف) که بونلرک بعض حاللری غزوات رسول علیه السلام اولان فصل غزوهٔ طائفده کچمشدر نظر اولنه (طائفهٔ نصر ابن معاویه) اشبو درت عدد قبیله غایت فصحا وبلغا اولمغین علماء هوازن دیرلردی (قبیلهٔ بنی اد ابن طابخه بن الیاس بن مضر بش التی قبیلهلری ظهور ایتدی (قبیلهٔ بنی تمیم) اکبر واشهر قبائل بنی اد ابن طابخه اولوب اوندن زیاده قبیله ایدیلر که جملهنک اشرفی قبیلهٔ بنی حنظلهٔ بن مالک ایدی (قبیلهٔ بنی هذیل ابن مدرکهٔ بن الیاس بن مضر بونلردن بنی سعد آدلو بر قبیله ظهور ایتشدی (قبیلهٔ بنی هون بن خزیمه ابن مدرکه) بونلردن بر قبیله ظهور ایتدی (قبیلهٔ بنی اسد بن خزیمه بن مدرکه) قبیلهٔ بنی کنانه بن خزیمه ابن مدرکه) بونک نسلندن بش اون قبیله اولوب جملهسنه کنانی دیرلر مشهورلری بونلردر * طائفهٔ بنی مدلج طائفهٔ بنی غفار طائفهٔ بنی ملکان طائفهٔ دایل قبیلهٔ نضر بن کنانه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بونک نسلندندر قول جمهور علما اوزره نضرک لقبی قریش اولمغین بونک نسلندن اولان جمله قبائل وطوائفه قریش وقریشی دیرلر معروف اولان قبیلهلری بونلردر (طائفهٔ بنی فهر) بن مالک ابن نضر بعض علما قریشی فهرله تقیید ایتمشلر (طائفهٔ بنی محارب بن فهر طائفهٔ بنی الادرم) که تیم بن غالب بن فهر نسلندن ایدیلر (طائفهٔ بنی مرة) بن کعب بن لوی بن غالب بن فهر (طائفهٔ بنی مخزوم) که یقظة بن مرة ابن کعب نسلندن ایدیلر (طائفهٔ بنی جمح) که هصیص بن کعب بن لوی نسلندن ایدیلر (طائفهٔ بنی سهم) مزبور هصیص نسلندن ایدیلر (طائفهٔ بنی زهره) بن کلاب بن مرة ابن کعب (طائفهٔ امیه) که امیة ابن عبد شمس بن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن مره نسلندن ایدیلر * چهار یار گزیده ذکره شامده خلفا اولان ملوک بنی امیه احواللری یوقاروده بشقه بابده مفصلدر (قبیلهٔ عبلات) که قبائل قریشدن ایدیلر نسبلری معلوم اولمدی (فائده) حبیب اکرم طبیب ارحم لبیب اعلم ادیب افخم افضل مخلوق رب عالم صلی الله تعالی علیه وسلم طائفهٔ قریشدن اولوب نسب طاهر حاوی المفاخری کتب سیرده بو وجهله محرردرکه * محمد ابن عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم ابن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن مرة بن کعب بن لوی ابن غالب بن فهر بن مالک بن النضر ابن کنانة بن خزیمة بن مدرکة بن الیاس بن مضر بن نزار ابن معد بن عدنان * بوندن حضرت ابراهیمه دک اولان اجداد امجادلری اسامیسی تواریخده بر قاچ وجهله ذکر اولنمشدر. اوائلده نسب شریفلری بابنده مفصلدر نظر اولنه (فوائد جمهٔ مهمه در احوال جمیع طوائف عرب که بیانش از جملهٔ خصایص این کتاب بر عجب عالی رتب است) معلوم اوله که امت عربدن غیری جمیع امم عالم ضبط نسبلری خصوصنده چندان تقیدلری اولیوب نسبلری مخلوط ونامربوط ونامضبوط اولمغین جملهسی امصار وقراده قاریشق اولورلردی * اما طوائف عرب اکثریا صحرانشین وهر خصوصده اکمل طوائف روی زمین اولوب ضبط انساب ایله کمال تقیدده اوزره اولمغین نامدارلرینک نسلی چوغالدقده بشقه قوم وقبیله اولوب اوجهتدن قبائل عرب چوغالوب بیحد وپایان اولمغین جملهسنی بیان خارج دائرهٔ امکاندر خصوصا بعضلرینک اسامیسی وبعضلرینک احوالی نامعلوم اولوب بعضلری دخی تفصیل عظیمه محتاج اولمغین بونلری

بیانده طریق اختصار اختیار اولنوب جمیع تواریخ وسیرونیجه کتاب معتبر مطالعه سندن حاصل اولان امور
بودرکه * جمیع قبائل عرب اصل اسانده متفقلر اولوب بعض لغتلرده جزئیجه مغایرت اوزره درلر * معتبراتده
مذکوردرکه افصح قبائل عرب یدی طائفه درکه قریش وهذیل وهوازن واهل یمن وبنی تمیم وطی
وثقیف قبیله لریدر * حضرت رسول صلی الله علیه وسلم حرمتنه جمله دن قریش افصح والطف واکمل
واشرف ایدیلر * نسل حضرت اسماعیل اولان جمیع قبائل عرب دین جلیل حضرت ابراهیم الخلیل اوزره
ایکن حضرت عیسی ایله سلطان انبیا اراسنده زمان جاهلیت دیدکاری التیوز ییلده جمله سی کفار فجار
اولوب کیمی منکر وجود باری تعالی کیمی منکر حشر ونشر کیمی عبدهٔ صور جن وشیاطین کیمی عبدهٔ صور
ملائکه کیمی دین باطل صابئیه اوزره ایدیلر * قحطان نسلندن اولان قوم حمیرلک اکثری آفتاب پرستلر بعضلری
یهودیلر ینه قحطانیلردن قوم غسان ونسل حضرت اسماعیلدن قبائل بنی ربیعة بن نزار نصاری وینه قحطانیلردن
قبیلهٔ کنده وبنی اسماعیلدن قبائل بنی کنانه وبنی الحارث بن کعب یهودیلر وقبائل بنی تمیم مجوسیلر
وقبائل قریش بت پرست وزنادقه یعنی منکر حشر اولوب هذیل ومذحج وبنی کلب وهمدان وثقیف
وبنی کنانه وغطفان وبنی مراد وجشم وخزاعه وبنی بکر واوس وخزرج وسلیم وقریش وذوالکلاع وحمیر
قبیله لری بر مخصوص صنملره طپارلردی (افرایت من اتخذ الهه هواه) آیتی معناسنده کشافده
مذکوردرکه اهل جاهلیتدن نیجه لر بعض طاشلره طاپوب اندن کوزل بر طاش بولسه لر اکا طاپوب اولکیسنی
براغورلردی * تفسیر واحدیده قریش وجهینه وبنی سلمه وخزاعه وبنی ملیح حاشا ملائکه بنات الله در
دیدیلردینوب * تفاسیرده بو کلام باطلی دین بی دین خزاعه وکنانه طائفه لریدردینوب * تواریخده
مذکوردرکه جمیع قبائل عرب سابقا دین قویم حضرت ابراهیم اوزره ایکن اشبو کتابده باب ملوک بنی کنده ده
تفصیل اولندیغی اوزره عمرو بن لحی اغواسیله تدریجله جمله سی کفر وضلال وشر ووبال اوزره اولوب نیجه
قوانین باطله ورسوم وعادات عاطله لری وارایدیکه کمال ضلالت وجهالتلرینه دلالت ایدردی لکن شعر
وانشاده اطنی افشاده سخاوت کرمده عطاوشمده جمیع امم عالمه بروجه مقرر ومحقق غالب مطلق اولوب
شمشیربازلقده تیراندازلقده خصوصا شهسوارلقده وجنک وتیزکارلقده برق جهان وشجاعتده پهلوان جهان
ایدیلر * احوال وافعال واقوالده سائر امم عالمه مخالف اولوب عادات غریبهٔ مخصوصه لری واردر * حضرت
اسماعیلدن حضرت رسوله دک برقاچ بیک ییله دک ایچلرینه پیغمبر کلمامکین قرائت وکتابتدن بهره مند
اولمیوب جمله سی امی وعامی اولوب مانند حیوان صاهل جاهل قالمشلردی * ایچلرنده علم نسب وتواریخ ایام
وتعبیر رؤیا ومنامده ماهر ونام اولان عالم کاملدر دیوا کرام واحترام اولنوب امر خفی وکامندن خبروپرن
کاهنلره غایت تعظیم ورعایت ایدوب واقعا عربستانده جابجا بعض کاهنلر وارایدیکه مغیباتدن انسان
حیران اوله جق امور ماضیه وآتیه دن خبرویروب جن وشیاطینک تعلیمی اولمغین اکثری صحیح چیقار ایدی
زیرا حضرت رسول صلی الله علیه وسلم زمانینه دک جن وشیاطین کوکه چیقوب ملائکه نک کلماتن ایشیدرلردی
طائفهٔ عرب ایچنده کمال ومعرفت وهنر عد اولنان همان انجق فصاحت وسخاوت وشجاعت اولوب محیر عقول
فحول اوله جق بی نظیر ودلپذیر قصائد نظمنه قادر وافر شاعر ماهرلری هیچ بر زمانده اکسیک دکلدی * دین
وآیینده کمال ضلالت وجهالت اوزره ایکن حج ایتمکده صحت نکاحده احوال بیع وشراده اوغانجقلرین سنت
ایتمکده قطع ید سارقده واستنجا بالماء وغسل ومضمضه واستنشاق وحلق عانه ونتف ابط و... اظفارده
وانواع طهارت ونظافتده دین قدیم قویم حضرت ابراهیم اوزره ثابت ومقیم ایدیلر * تفاسیرده حضرت
ابن عباس اهل جاهلیت حق تعالینک حرام ایتدکلرنی حرام بیلوب اما اوکی انالرینی نکاح ایتمکی
وایکی قزقرنداشی نکاحده جمع ایتمکی حرام عد ایتمزلردی دیمش دیومرویدر * حضرت رب متعال
جل عن الاشباه والامثال عامهٔ عبادنه هدایت وعنایتن قرین حال ایدوب وجود شریفن رحمة للعالمین
ایتدیکی رسول ستوده خصال وحمیده فعال ارشاد واصلاح جمیع اصحاب کفر وضلال ایچون عز واجلال
ویمن واقبال ایله ارسال ایتدکده دمادم افراد اصناف عرب وعجم وترک ودیلم وسائر امم عالمدن نیجه آدم
مسلمان اولوب خصوصا مکهٔ مکرمه فتحنده وهجرتک اونبجی ییلنده (ورأیت الناس یدخلون فی دین الله

افواجا) آیتی دلالتی اوزره طوائف عربدن باصد هزار محبت وشوق خارج عن الطوق جوق جوق کلوب شرف اسلام وملاقات حضرت سید الانام علیه افضل الصلاة والسلام ایله مستسعد وبرمرام ومسرور وشادکام اولورلر ایدی * صحابهٔ کرام واجب الاحترامك جمله‌سی قبائل عربدن اولوب ابتدای هجرتدن مکه فتحنه دك متابعت حضرت رسالت ایچون مدینه‌یه کلنلره مهاجرین دینوب مقدما مدینه خلقندن اولوب رسول مقبول براصوله ایمان کتوروب نصرت ومعاونت ومحبت ومتابعت ایدنلره انصار دینوب اهل مدینه‌دن اولمیوب مکه فتحندن صکره ایمانه کلانه همان صحابی دیرلر * وفات حضرت رسولده تخمینا یوز یکرمی بیك قدر صحابه‌سی قالوب بونلرك تفصیل احواللری جلد اول آخرنده باب صحابه‌ده کچمشدر نظر اولنه (نظم) دائم از حق سلام ورضوانش * یادبر اهل بیت ویارانش * اظهروا الدین بینوه لنا * ضاعف الله اجرهم حسنا (خاتمهٔ کتاب) الحمد لله که فخر جمیع عالم سید وسند بنی آدم صلی الله علیه وسلم بعدد انفاس من سکت وتکلم حضرتلرینك آفتاب عالمتاب دین شرف انتسابلری اقطار دنیایه ضیا بخشا اوله‌لی خلفاء حنفاء راشدین واساطین سلاطین اهل دین وسائر غزاة هداة ومجاهدین رحمة الله تعالی علیهم اجمعین زمره‌لرینك مهرتاب ارشمشیر آبدارلریله ظلام کفر وضلالت امصار واقطاردن قلع وقمع ودفع ورفع اولنغله ملل سالفهٔ متخالفه وادیان سابقهٔ غیر متوافقه نسخ وفسخ اولنوب بنیان کفر وطغیان بو مافیوما منهدم بلکه بالکلیه زائل ومنعدم اولمق اوزره‌در * حضرت رب واسع العطا سامع الدعا ودافع البلا ورافع السمادن تضرع له رجا اولنورکه (ان الله زوی لی الارض فرأیت مشارقها ومغاربها وان امتی سیبلغ ملکها مازوی لی منها) حدیث بشارت نور یننك مضمون همایون فرح مقرونی روز بروز ظهور وبروزایده‌روب ساکنان اطراف معمورهٔ ارض وقاطنان اکناف عالم بالطول والعرض افضل واکمل سلاطین جهان باعث راحت امن وامان اهل ایمان اولان ملوك مکرمت سلوك آل عثمان خلد الله خلافتهم الی انتهاء الزمان جنابلرینه مسخر ومجموع ممالك روی زمین زیر نکین ظفر قرینلری اولمق مقدر ومیسر ومقرر اوله * بحق الحق وصفاته العلی آمین

یا ارحم الراحمین والحمد لله

رب العالمین

تم

مجمع لطائف واخبار وکنجینهٔ تحائف آثار * وصورنمای عجائب روزکار * اشبو مرآت کائنات کتاب لطافت آیاتی بیك ایکیوز اللی یدی سنه‌سی طبع وتمثیل وکمال مقبولیتندن ناشی مدت یسیره‌ده صرف ونشر اولنه‌رق الآن ایادئ ناسده نادر وقلیل اولمق مناسبتیله حمدا لله تعالی داور محاسن پیرا وآصف معارف آرا خدیو اکرم دام مادام العالم افندمز حضرتلرینك من عند الله مجبول بیورلدقلری شیمهٔ فخیمهٔ قدرشناسی وسجیهٔ مرضیهٔ معارف استیناسی اقتضای عالیسنجه دائما علوم نافعه وفنون مفیده‌نك نشر وتکثیریله هرکس بحسب الاقتدار استفادهٔ هنر بی‌شمار واستطلاع احوال اخبار روزکار ایتمك وبوصورتله ذات معالی سمات آصفانه‌لرید خی مظهر مثوبات بسیار اولمق افکار خیریه‌سنده بولندقلرینه مبنی اشبو کتاب لطیفك تکرار طبع وتمثیلنه رخصت سنیهٔ داورانه‌لری ارزان بیوریله‌رق اشبو بندهٔ کم بضاعت علی جودت نظارت عاجزانه‌سی وراجئ الطاف رب غنی مصطفی وهبی تصحیح کمترانه‌سی برله مجلس عسکریه خدمت کتابتنده مستخدم بیکباشی ازمیری امین افندی ذمتنه طبع وتمثیل وبعون الله الملك الجلیل اشبو بیك ایکیوز التمش طقوز سنهٔ مبارکه‌سی ذی القعده سنك اواخرنده رسیدهٔ حد انتها وتکمیل اولنمشدر

